

zacharias. ¶ Exceptio intentionis. Adde quod exceptio intentionis
nō est proprie exceptio: unde statē statuto q̄ nulla exceptio admitta
tur potest tamē ista exceptio obijci. ita notat Bald. in l. sancimus. c.
sum. ii. C. de do. licet ipse sūm Alex. in l. peremptorias. c. v. de 2 di. ob
causam videatur sentire contrarium.

Barto. & franci.
 ¶ Circa ista ex-
 ceptionē interio-
 nis & facti an sit
 ppeie exceptio.
 Dicas q pot^o
 de defensio & ex-
 ceptio. vtp. Spe-
 in. ti. de excep. in
 §. ij. in defensio-
 nis. & in ver. si. &
 vbi Bald. addi.
 Specin. ti. de li-
 gte. in ver. p. exce-
 ptio. vbi dicit
 q exceptio inter-
 ionis & facti op-
 ponit an li. q. 2. f.
 rep. an q no po-
 test opponi post
 frastationē & litē
 finitā. vt in l. nec
 interio. & ibi per
 Bal. C. de trāsa.
 & ibi dicit Bald.
 q talis exceptio
 opponi ei qui
 agit & dicit q de
 iure & vide glo. in
 l. q. ff. de ecce. q. 2.
 & de q exceptio in
 ris dicit q opo-
 nitur actōi habē-
 ti actionē. Et
 an sit statuto
 de quo. §. illap. of
 sit opponi. vide
 per Alex. in l. q.
 ff. de bere. de q.
 ob causam. & vbi
 pau. d. ca. in cō-
 cili. vbi ponit an
 exceptio matri-
 monio fit iuri vel
 facti. de quo per
 Barto. in l. q. iudic.
 C. de iudic.
 ¶ Positio cri-
 minosa. Scias q
 vbi qz rident po-
 sitioibus crimi-
 nosis. teneant de
 re peribū et vel
 nō ē ita sū. bart.
 in l. inter oēs. §.
 recte. in ff. de
 fur. q. ti. dicitur
 Bar. vbi dubit^o
 ea q ponit ipse i
 nō ē ita. §. mī. p.
 in fine. ff. de iter.
 ac. & ibi hoc repe-
 rio ponderat^o p
 do. Alex. in addi.
 vbi multa bona
 ponit. que respō-
 sio admittat in
 positioibus nō
 criminalib^o quē
 vide omnino.

Zacharias. Et dedit istum in eam. in v. co. xbi ponit dñe in f. as. doc. opi.
 et tunc dicitur in v. hic. de te. et ibi dicitur. Selin ver. in ea. gl. ibi ponas.
 adde insup. Bar. in l. ptes. nu. 3. ibi in addi. Cui fer. aut. liber. lib. x.
 Bar. Soz. regula. c. cccc. et. Anfr. and. de oia. in. c. qui cora. vers. nro.

nes. nu. 10. vbi. decima regula. 7 ibi in addi. ad eni. f. de proba.
Ante. franci. ¶ Quantum ad hoc depositio criminosa. q. d.
positio criminosa. vide Bal. in l. trāfāctio. si. l. c. de trāfā. vbi d.
vbiq. ¶ tinet crimē siue criminaliter siue ciuili temp. de crim.
an tali positio sit rūdendū. Bar. in d. l. trāfāctio. 7 Bal. ibi.

electio: regulariter q̄ admittant ad opponē
di cōtra electionē vel electus, dicitur plene no
in clup. bis. j. de acc. ¶ Sed no. ex eisde xbis q̄
etiā ipso nihīl petere pōt obijci d̄ ip̄m p̄sonā
vel electiois forāa vt hic. i. in. c. j. cod. li. vi. f. leob.
si dicat q̄ forāa vel electio excludit in in. l. j.
ff. de excep. ergo si nō agit nō p̄t excipi. dicēdū ē
em̄ q̄ is elect? nō petat. est tñ in intētiōe petēdi
q̄ intēdit petere cōfirmatiōē ⁊ cōsecratiōē: vñ
erit illi deductio intētiōis ⁊ potius q̄ actiois in
iudiciū deducte ex quo nulla deducta ē actio: vt
sentit hic. j. inno. i. bñ. Et circa hūc arti. an ⁊ qñ
possit exceptio deduci in iudiciū anteq̄ dedu
cat actio: vide q̄ dixi in. c. si q̄s p̄tra. de fo. cōpe.
in pñ. vbi hūc articūlū plene dōclarui ⁊ aliqd̄ te
tigi sup̄ra. d̄ excep. ¶ Mo. iij. q̄ archidiacon? p̄t
esse pcurator: alioi clerico? saltē in eccl̄iastrī
ca facit q̄ dixi in. c. in nostra. de pcur. vbi vide.
Et ex hoc ⁊ tē. no. in cā q̄ mouet p̄tra electū
vel electionis forāa potest cōstitui pcurator: vt in. l.
l. j. in popularibz. ff. de pcur. sed est quasi popula
ria s̄m enī: tenet em̄ ius populi ⁊ eccl̄ie. vij. q̄.
j. ad acter. cōsumit ius agere sicut ip̄s actio po
pularis: vt voluit gl. no. in. c. cū dilectus. 3. eo. vñ
pōt dici q̄ hec actio sit officio. ¶ Quarto
no. p̄electores non sunt functi officio eoꝝ per so
lū electionis actiū: p̄sonae p̄funt electionē p̄le
qui cōā cōfirmatori ⁊ p̄ se assūmere d̄fensionē.
cōcor. c. ij. de in integ. resti. ⁊. c. cū dilectus de con
fue. ⁊ tam de electoribz quā de collatoribz: vñ
per j. inno. in. c. dilectus. v. l. ij. de p̄be. ⁊. facit. c.
cupientes. j. eo. li. vi. ¶ Mo. v. q̄ detinens plura
bñicia minus canonicē incidit in multa vtrū.
¶ Quinto in trasḡressiōis notā ⁊ tu d̄c notā.
infamīa: vñ videt infamīa p hoc. vi. q̄. i. fames
saltē infamia canonica. ⁊ q̄ sit ista infamia cano
nica ⁊ in quo differat ⁊ ciuile videt q̄ dixi in. c. te
stimoniū. de testibz. ¶ Secūdo incidit in cupi
ditatis vitii q̄ magnū est: vñ impedit q̄c p̄o
moueri ad dignitates. nam cupidus de facili de
clat ⁊ a vero: vt in. c. vii. xlvij. q̄. i. in. c. in prin.
illius d̄. vbi d̄ q̄ antoutate apostoli cupidus p̄o
hibetur p̄moueri, vñ tullius. Pessimares est cu
piditas: q̄ egenos facit quos capit cū finē gen
di nō inueniat. ¶ Tertio mittit furitū: nec sim
plex fur: imo cū sacrilegio. potest dici furti p̄e
culatus. i. furto de republ. q̄ est graui⁹. ⁊ talis
comparat inde vt dicit rez. in. c. quad ergo. xxiij.
q̄. iij. facit. xxi. q̄. i. ¶ Mo. vi. q̄ intrusus in bñ
ficio nō pōt absoluerē et in foro p̄mērtiāli q̄ p̄
em̄ gūbet p̄sbyter in ordinatiōe sua recipiat p̄tā
tē ligat⁹ ⁊ absolūendū illā tñ p̄tāt recipit in habi
tū: nō aut in actu eoꝝ nō habet fūdibz. ad
hoc. c. ois vtriusq̄. d̄ p̄. ⁊. re. ⁊. vide p̄ Jo. an. in. c.
cū satis. d̄ off. arch. ¶ Mo. vi. in x. v. x. v. x. p̄f
lo facta per pcuratores eligētū nō p̄ducit elec
tō. nā papa noluī hūc stare in p̄iudiciū electi
cōfessiōis istius pcuratoris eligētū: vñ h̄ cōfite
ret pluralitatē beneficiōꝝ electi nihilo minus p̄
pamandū d̄ hoc ingri. ¶ Mo. viij. q̄ etiā in
causa p̄iāli admittit vltus positionū: q̄ pōt fie
ri pōtiō sup̄ pluralitate beneficiōꝝ: hoc q̄ plu
ralitas nō semp̄ ē crimin. cū q̄ exculat ex vltis
satiōe bñificij. Et circa hūc materiā positionū
p̄ferent cū q̄rit an teneat q̄s r̄ndere positionū

est illi respondendum de quo etiam per Bal. in d. §. quod obfer
in vlti. colum. 2. in l. j. C. de pe. iudi. qui male iudi. in i. cons. 4. in
in. l. qui petitorio. ff. de reu. et. per archi. in c. ex pentibus. l.
2. per glo. 2. docto. in c. de conf. lib. 3. vide Spec. in t. in

reg. bo. glo. in. c. l. de confes. lib. vi. 2. in. c. d. de test. co. li. a. i. q. d. in cle. sepe. de ver. sig. digi. satis i. c. pe. de iura. calum. 2. de positione criminosa an sit rñs dendi dici plene in. c. d. de cōf. 2. iō nō hic repli cat. ¶ Mo. i. q. cura aiarū pōt capi duppliciter. est enī quēdā cura fōi penitentialis: 2. hec ppetit: 2. cure ad hoc nō nō glo. in cle. dudi. de sepul. que nō dicit quē habere curā animarū qñ astringit ad dandū facta sua ppositis: 2. illi cogunt ab eo recipere. Quēdā vero est cura fōi cōtēntio nā que versatur circa exercitiū iurisdictionis spīritualis vt in eēcōdicōdō interdicendō absolucōdō 2. similia exercēdō. 2. hec nōn dū ita pprie cura animarū: tñ satis pōt dici cura bz ista sint medicinalia ipsīs animabus: vt in. c. cū medicinalis. de sen. eēcō. lib. vi. ¶ Et ex hoc 2. ex reg. not. q. beneficiū dicit curatū siue habeat curas fōi penitentialis: siue fōi cōtēntiois: vt pbat hic. 2. i hoc tene mēti istū teg. 2. ad hoc lolet allegari. ¶ 3. Itē nō. ibi: sedē apostolicā dispensatū. qd nō valet dispensatō sup pluralitate beneficiorū curatorū vel dīgnitacōis nisi fuerit facta per sedē apostolicā: 2. iudicio meo iste est melior: teg. 2. possint allegari in hac materia. nā. c. de mltā. qd solet ad hoc allegari 2. faciat in arg. nōn tñ ita bene probat sicut iste reg. intelligit tñ idōst. hic de dispensatōe q. t. ppter prerogatiuā personē: sed si heret ppter necessitatē vel utilitatē ecclesie tenuit q. nō sit ad cēptas. 3. Itē tñ teg. multū stringit cōtra opm. sua: 2. ita hodie tenet curia romana. nā teg. iste loquit i distincte cū excludat dispensatōē indistincte nisi sit ostendatur facta per sedē apostolicā. op. tamē idōst. i. equior: vt min⁹ corrigat ius antiquū qd pmittebat episcopis dispensatōē vt habet in. c. fano cōmune. leg. dist. ¶ Ad idē de hoc plenius dixi i. d. c. de multa. 2. in hoc tene mēti istū teg. ¶ Mo. vltē ius arg. q. iudex delegat⁹ datus in causā electionis per consequentiā vt deputatus ad puidendū ipsi ecclesie de plano in causā cassationis. nā isti delegati cassata electione prouiderunt ecclesie de archiepiscopo: vt patet in ver. partibus. in xbo p. iudistis. 2. ita alias qdā assensio pluriliter dē Abb. 2. doc. cōmūiter sequētes: hoc dicit rephēdidi dicentes qd isti habebāt potestātē prouidēdi ex specialis cōmissiōne eis facta vt patet in antiqua: 2. illa pars vlti decisi 2. cōtēnebat sub illa dictōe infra qd satis mihi placet. ¶ 4. Not. qualiter fit lit. contest. nam per petitionē nō in iure ppositā in iudicio 2. responsōnes ad ea facta: 2. idē habet in. c. vnicō. j. de lit. cōfess. 2. solitus sum allegare vt rāq. literā ad probandum qd illa verba nō sunt necessariā: respōdēdo ad libellum animo litē contestandi nā in dubio debet talis animus psumi ex quo respōdetur ad libellū: nisi protestatio fiat in contrariū vt not. Innoc. in ea. culti. al. de consi. 2. notabiliter sentit 3o. au. hic super glo. in xbo in iure ppositā 2. trāsiōē vbi gl. videt regere qd cōfiteatur animo contestandi litē. sed vt. 3. dixi animus presumitur ex responsiōe. vt voluit 3o. and. 2. vide quod plenius dixi in. c. vnicō. 2. pro hoc facit etymologia vocabulī que ponitur in si. glo. preallega. ¶ Not. etiā quod in spirituibus totus processus corrit omnia lit. cōfessā. qñ tuncq. datur in iudicio partium presentia. hodie autē in istis spiritualibus vic vt leg. et not. in cle. dispensatōm. de iudi. confessio tamē nō periret quia illa ad sui validitatē nō exigit telam iudicij: sed satis est q. habeat color ipsius iudicij. i. q. fiat in iudicio: vt not. dicit Inno. in. c. qualiter 2. qñ. l. h. de accu. 2. facit. c. j. de accu. l. v. hinc est vbi ex aliquo defectu processu nullus remanet tamen confessio partii. vt singulariter voluit Innoc. in. c. pisanis. de ressi. foli. 2. facit ibi teg. Ad id idē in cle. pstitutionē. in fco. tñ. de le. 3. Itā dicēdū quādo processus corrit ex defectu nō cōfessate litis: vt cōfessio nīhilomin⁹ remaneat. ¶ 4. ¶ 5. ¶ 6. ¶ 7. ¶ 8. ¶ 9. ¶ 10. ¶ 11. ¶ 12. ¶ 13. ¶ 14. ¶ 15. ¶ 16. ¶ 17. ¶ 18. ¶ 19. ¶ 20. ¶ 21. ¶ 22. ¶ 23. ¶ 24. ¶ 25. ¶ 26. ¶ 27. ¶ 28. ¶ 29. ¶ 30. ¶ 31. ¶ 32. ¶ 33. ¶ 34. ¶ 35. ¶ 36. ¶ 37. ¶ 38. ¶ 39. ¶ 40. ¶ 41. ¶ 42. ¶ 43. ¶ 44. ¶ 45. ¶ 46. ¶ 47. ¶ 48. ¶ 49. ¶ 50. ¶ 51. ¶ 52. ¶ 53. ¶ 54. ¶ 55. ¶ 56. ¶ 57. ¶ 58. ¶ 59. ¶ 60. ¶ 61. ¶ 62. ¶ 63. ¶ 64. ¶ 65. ¶ 66. ¶ 67. ¶ 68. ¶ 69. ¶ 70. ¶ 71. ¶ 72. ¶ 73. ¶ 74. ¶ 75. ¶ 76. ¶ 77. ¶ 78. ¶ 79. ¶ 80. ¶ 81. ¶ 82. ¶ 83. ¶ 84. ¶ 85. ¶ 86. ¶ 87. ¶ 88. ¶ 89. ¶ 90. ¶ 91. ¶ 92. ¶ 93. ¶ 94. ¶ 95. ¶ 96. ¶ 97. ¶ 98. ¶ 99. ¶ 100. ¶ 101. ¶ 102. ¶ 103. ¶ 104. ¶ 105. ¶ 106. ¶ 107. ¶ 108. ¶ 109. ¶ 110. ¶ 111. ¶ 112. ¶ 113. ¶ 114. ¶ 115. ¶ 116. ¶ 117. ¶ 118. ¶ 119. ¶ 120. ¶ 121. ¶ 122. ¶ 123. ¶ 124. ¶ 125. ¶ 126. ¶ 127. ¶ 128. ¶ 129. ¶ 130. ¶ 131. ¶ 132. ¶ 133. ¶ 134. ¶ 135. ¶ 136. ¶ 137. ¶ 138. ¶ 139. ¶ 140. ¶ 141. ¶ 142. ¶ 143. ¶ 144. ¶ 145. ¶ 146. ¶ 147. ¶ 148. ¶ 149. ¶ 150. ¶ 151. ¶ 152. ¶ 153. ¶ 154. ¶ 155. ¶ 156. ¶ 157. ¶ 158. ¶ 159. ¶ 160. ¶ 161. ¶ 162. ¶ 163. ¶ 164. ¶ 165. ¶ 166. ¶ 167. ¶ 168. ¶ 169. ¶ 170. ¶ 171. ¶ 172. ¶ 173. ¶ 174. ¶ 175. ¶ 176. ¶ 177. ¶ 178. ¶ 179. ¶ 180. ¶ 181. ¶ 182. ¶ 183. ¶ 184. ¶ 185. ¶ 186. ¶ 187. ¶ 188. ¶ 189. ¶ 190. ¶ 191. ¶ 192. ¶ 193. ¶ 194. ¶ 195. ¶ 196. ¶ 197. ¶ 198. ¶ 199. ¶ 200. ¶ 201. ¶ 202. ¶ 203. ¶ 204. ¶ 205. ¶ 206. ¶ 207. ¶ 208. ¶ 209. ¶ 210. ¶ 211. ¶ 212. ¶ 213. ¶ 214. ¶ 215. ¶ 216. ¶ 217. ¶ 218. ¶ 219. ¶ 220. ¶ 221. ¶ 222. ¶ 223. ¶ 224. ¶ 225. ¶ 226. ¶ 227. ¶ 228. ¶ 229. ¶ 230. ¶ 231. ¶ 232. ¶ 233. ¶ 234. ¶ 235. ¶ 236. ¶ 237. ¶ 238. ¶ 239. ¶ 240. ¶ 241. ¶ 242. ¶ 243. ¶ 244. ¶ 245. ¶ 246. ¶ 247. ¶ 248. ¶ 249. ¶ 250. ¶ 251. ¶ 252. ¶ 253. ¶ 254. ¶ 255. ¶ 256. ¶ 257. ¶ 258. ¶ 259. ¶ 260. ¶ 261. ¶ 262. ¶ 263. ¶ 264. ¶ 265. ¶ 266. ¶ 267. ¶ 268. ¶ 269. ¶ 270. ¶ 271. ¶ 272. ¶ 273. ¶ 274. ¶ 275. ¶ 276. ¶ 277. ¶ 278. ¶ 279. ¶ 280. ¶ 281. ¶ 282. ¶ 283. ¶ 284. ¶ 285. ¶ 286. ¶ 287. ¶ 288. ¶ 289. ¶ 290. ¶ 291. ¶ 292. ¶ 293. ¶ 294. ¶ 295. ¶ 296. ¶ 297. ¶ 298. ¶ 299. ¶ 300. ¶ 301. ¶ 302. ¶ 303. ¶ 304. ¶ 305. ¶ 306. ¶ 307. ¶ 308. ¶ 309. ¶ 310. ¶ 311. ¶ 312. ¶ 313. ¶ 314. ¶ 315. ¶ 316. ¶ 317. ¶ 318. ¶ 319. ¶ 320. ¶ 321. ¶ 322. ¶ 323. ¶ 324. ¶ 325. ¶ 326. ¶ 327. ¶ 328. ¶ 329. ¶ 330. ¶ 331. ¶ 332. ¶ 333. ¶ 334. ¶ 335. ¶ 336. ¶ 337. ¶ 338. ¶ 339. ¶ 340. ¶ 341. ¶ 342. ¶ 343. ¶ 344. ¶ 345. ¶ 346. ¶ 347. ¶ 348. ¶ 349. ¶ 350. ¶ 351. ¶ 352. ¶ 353. ¶ 354. ¶ 355. ¶ 356. ¶ 357. ¶ 358. ¶ 359. ¶ 360. ¶ 361. ¶ 362. ¶ 363. ¶ 364. ¶ 365. ¶ 366. ¶ 367. ¶ 368. ¶ 369. ¶ 370. ¶ 371. ¶ 372. ¶ 373. ¶ 374. ¶ 375. ¶ 376. ¶ 377. ¶ 378. ¶ 379. ¶ 380. ¶ 381. ¶ 382. ¶ 383. ¶ 384. ¶ 385. ¶ 386. ¶ 387. ¶ 388. ¶ 389. ¶ 390. ¶ 391. ¶ 392. ¶ 393. ¶ 394. ¶ 395. ¶ 396. ¶ 397. ¶ 398. ¶ 399. ¶ 400. ¶ 401. ¶ 402. ¶ 403. ¶ 404. ¶ 405. ¶ 406. ¶ 407. ¶ 408. ¶ 409. ¶ 410. ¶ 411. ¶ 412. ¶ 413. ¶ 414. ¶ 415. ¶ 416. ¶ 417. ¶ 418. ¶ 419. ¶ 420. ¶ 421. ¶ 422. ¶ 423. ¶ 424. ¶ 425. ¶ 426. ¶ 427. ¶ 428. ¶ 429. ¶ 430. ¶ 431. ¶ 432. ¶ 433. ¶ 434. ¶ 435. ¶ 436. ¶ 437. ¶ 438. ¶ 439. ¶ 440. ¶ 441. ¶ 442. ¶ 443. ¶ 444. ¶ 445

[illegible]

⁊ Sebasti. Sapia.
 ¶ Per petitiō
 nē. Vide Rōā
 decisi. qd si pars.
 in no. rbi dicit q
 litis ptestatio in
 ducit p verba ne
 go narrata put
 narrat ⁊ petita
 put petūtū fieri
 debere etiā si nō
 ponant illa xba
 aio litis ptestati.
 ⁊ dicit Inn. inc.
 i. b. litis ptest. qd
 litis ptest. pūmū
 tū cōtestati aio
 ptestādi qñ xba
 sunt apud. Imo
 plus voluit Bal.
 ⁊ Alex. post bar.
 in li. si debitor. ff.
 de peti. here. q li
 tis ptestatio etiā
 inducit p dubi
 tationem.

73. Sebasti. Sapia.
 c ¶ Pot. facit ad
 hoc text. in ca. is
 cni. in fi. d. pben.
 li. vi. cū ibi tradi-
 tis prescribētes.
 73. Sebasti. Sapia.
 d ¶ An ista. vide
 mōder. i. l. actio
 ne. C. de trasfac. r
 aliqua per feli. i
 c. cām. col. q. d. de
 iudi.

Petrus de ista
dictioe vide bar.
idē dicitur in sua
solēni repet. l. ce
sar. in. h. col. x. cir
ca. ff. de publica.
r. vide eundē r. ubi
moderniores. i. l.
si eū. s. q. iniuria
rū. in. h. col. x. his
premissis. ff. si q
cau. vbi r. multis
alijs dictionib⁹.
Aeneas d. falco.
zacharias.

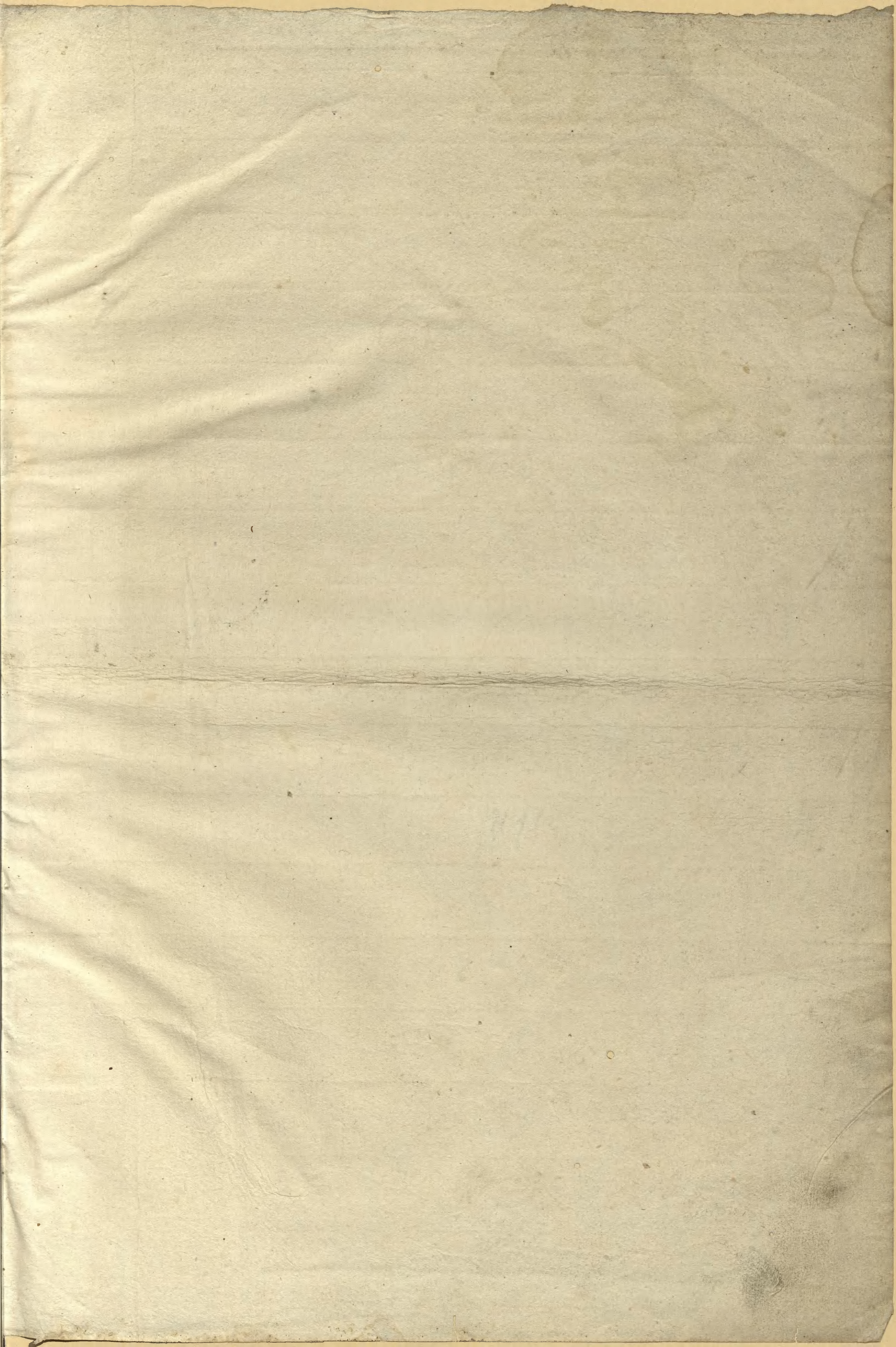
Ad p̄ facilio
di intellectu q̄uā
dō p̄positionem
affirmatīa legi
tūc tūc dictio
zelusina. s̄i nō
gatiuam tūc stat
positiue zelus
ne: s̄ sic effectus
ei⁹ est ponere qđ
p̄cedes positio
negabat. ita not.
dy. i. regula p̄m.
de regul. lib. vi.
explū p̄m. vt si
dico ne funduz
p̄ter vsufructū
lego ecceq̄ ibi cō
cludit fundi nō
legari cō. scđ vt
lego tibi libros
meos p̄ter Bar
tolūm. ibi negat
Bar. poni cū li

sicut de hoc aplo conuincit
ipm mentione: cum dicitur
nomine duocum hore fuit
dict: aplos significans. Si
enim hore erat: inuenerunt.
Si legebant: quomodo
dierum epm ad morem adde
bat: Ergo non uiam uocet
in hoc loco traditionis: sed
tuam eius inaccessibilem
q̄ prouit. hunc inueniunt:
quic postea mirabuntur
narrant. Ipe enim in celo
signatus illi opm dicitur
dum miris p̄is reus est

quod inueniunt: Coge
ut aplo cruci in dno: qui
p̄sago uoce reuelat: in ipso
conuincit: inueniunt: sed
magis: inueniunt in
silo. i. gloriis fulgorem
et quic hoc: Cuius patet:
Quia glia: p̄uocant: quid
cōsummus in uera tuo. ut
laudes hominis apes. nec fauo
rem. nō autē nō gratias.
no timore regni sui: p̄tino
regne rectem paciam. p̄
gratias regis dōp̄p̄ses

suus multo abstinere
tae uigilant: cum p̄tino
omniū in conuincit
in salbo die et dno
enim uirum: nō
tallat. nec opam
bat saltem: nō
infirmis tenet
cōsummus fortissim
in uenit ad q̄d tenet
re solutus erat enim
aps: quic postea
plem. Q. V. V.
enim quo dicitur
inueniunt: quic

Mr. 17

1124

PANOR
mitani Prima, super Primo
Decretalium.

NICOLAI DE TV-
DECHISSICVLI, ABBATIS

*Monacensis, Archiepiscopi Panormitani, Ecclesiae Romanae
Cardinalis, Decretorumq; Doctoris clarissimi:
Commentariorum Prima, in Primum lib. De
cretalium: una cum Summarijs & adno-
tationibus complurium Doctissi-
morum Iureconsultorum: ea
fide excusa, ut nihil hac*

*tenus euulgato-
rum deside-
rari pos-
sit.*

Wils. Roß. L.

LUGDVNI,

M. D. LI.

LEGES DVODECIN TAB.

ad 4085. 1963 - 2°

Clarissimo ac excellentissimo Atriusque Juris consulto ordini

sacri venerandiq; collegij Paduanis in Abbatis Panormitani opera et commentaria nouissime emendata et impressa:
Antonij Francisci de doctoribus inter collegas vestros minimi prefatiuncula dicata transmittitur.

Rem grandem et perdifficilem ingenij nostri parui-
tati atque doctrine impari me suscepisse conspicio. Quandoquidem Abbatis Panormitani commenta-
ria disertissima ac copiosissima in Secretalium libros castiganda et emendanda, ac etiam supplenda mihi ob-
lata existunt. Quod profecto conscripti patres et viri eminentissimi lubens aspernatus fuissim: tum propter
rei ipsius magnitudinem ac gravitatem: tum vel maxime quod illa toties: et a tot Clarissimis et consummatissi-
mis iureconsultis ante hanc etatem nostram reuisa: et (ut ita dixerim) cribrata fuerunt: ut mihi nihil nisi (ut di-
ci solet) quoddam spicilegium post terga metentium relictum esse videretur. Verum cum ego qui omnes fere
etatem ad senium usque et ultra in euoluendis vtriusque iuris codicibus, illisque interpretandis ad communem
studiosorum scholasticorum utilitatem ac commoditatem consumpsissem. nunc etiam aliquid otij huiusce te-
poribus et a consueto legendi munere desisterem, Veneti moram trahens nactus essem: statui etiam pro communi omnium scholarum
utilitate laborem hunc: licet per maximum minime effugere. Ea de re cum superioribus annis Alexandri Imolei. viri facile nostra hac
etate primarij opera emendassim: illisque nonnulla addidissim vestroque nomini dedicassim patres: statui ipsius etiam Abbatis in de-
cretales admodum utilia opera emendare illaque omni diligentia ac cura castigare: multaque perutilia etiam ex officina nostra superada-
dita suis locis accommodare. Que vestro grauissimo sapientissimoque iudicio castigationis atque suppletioni summittere volui: ut quemad-
modum ex Alexandri Imolei. scriptis scholastici ceterique Cesareo iuri operam dantes oblectationem animi perceperunt. Ita et qui iuri
pontificio incumbunt ex ipsius Abbatis scriptis ita digestis et omni lucubratione reuisis non minorem utilitatem percipiant. Que res ad
hec usque tempora dilata est, quod Illustrissimus ac excellentissimus dominus meus opere minime perfecto ad pristinos iuris pontificij
labores impetrandi in suo renouato studio Paduano me redire iussit. Reque ipsa iam ad calcem deducta: eos omnes viros studiosos
et tam pontificio quam cesareo iuri operam dantes rogatos exoratosque velim ut quandoque nostri nominis memores sint: et pro nobis apud
Deum optimum maximumque preces effundant. Omnes autem qui perfectas ipsius Panormitani lecturas habere cupiunt has
omnino suscipiant: nullique impense parcant, ut tale actum perfectum opus omni ex parte emendatum et castigatum atque suppletum
habeant. In quo omnia ex tabula in initio cuiusque partis apposita inueniri poterunt: Que ex alijs antea impressis nec haberi aut sal-
tem cum maiori difficultate perquiri valebant. Valete consummatissimi patres et me minimum collegam vestrum grato animo et solita
benivolentia pro vestra in me humanitate prosequamini, rogo et expesco.

Joannes Girardus. J. U. doctor. Excellentissimo Jurecon-
sulto et preceptoris suo absolutissimo domino Sebastiano Sapie. Salu.

Temeritatis vitio me fortasse incusabitis preceptor-
obseruantissime, quod quas mihi humanissime transcribendas in Panormitanum additiones concessistis: nunc
ego nimis de tua humanitate confisus te inconsulto edendas curauerim. Verum si animum meum in-
trospicias et quas habui ad id faciendum aculeos diligenter expendas: nihil erit quod mihi iure succen-
seas. Cum enim perlegerem que tuipe summo studio ad Abbatem addidisti: rursus et ea que a multis ad-
dita sunt: quod boni qualem deprehendi differentiam: quanto utiliora iudicant que tuo Marte reperta sunt.
Ingemus quod omnibus hec ipsa non communicarentur: communicare proposui et volui: animum meum
dum Ticini commorarer: ibi exculpere: verum timui, ne propositus meus refrenares. Ne igitur talem ia-
cturam studiosi paterentur tuo iniussu illa ipsa edere ausus sum. Quod quidem et ad tui nominis gloriam
accessurum non dubito, et si iam de te vndique percelebris extet fama: ut pote qui in iuuenili etate tanta scholasticorum frequentia: ius
ciuile in Ticinensi academia interpretaris: quod laudes tuas predicant omnes et admirantur. Quare benignissime preceptor: peto abs te
veniam si forte te inuito prodeant in lucem tui laboris monumenta. Quod si facile obtinere queo, ab alijs qui facinus hoc respue-
rint: minime mihi ignoscendum peto: quandoquidem id ipsum non modo reprehensione carere existimo, verum et laudem mereri. Ad-
ne laudatus fuit Eneus Flavius scriba quod apud claudij actionum libellum surripuerit: et Romano populo obtulerit: fuit enim do-
natus et tribunitia et senatoria dignitate: ut auctor est Propertius iureconsultus in titulo de origine iuris. Cur igitur apud studiosos re-
prehensionis notam reformido quod te inscio tuum opus ediderim: si tendit id ad communem utilitatem: si indignum erat tam neces-
sarium opus latere. Nec fui deteritus aliorum annotationibus quibus adeo circuncingitur Abbatis volumen quod iam dici potest:
Scriptus et in tergo necdum finitus Orestes. Nam hoc precipue tempore quo vndique scaturiant scribentium volumina a quo tutius
ducatur lector faciliorem aditum prestare oportet. Nec dubito quod ex his que per te addita sunt: mirum in modum minuetur legens
tuum labor: et tibi quod addideris: et mihi quod in lucem emissem gratias agent. Tu igitur quodcumque feci, boni consulas. Vale.

Index huius voluminis.

De constitutionibus. fo. 15.
De consuetudine. fo. 91.
De electione. fo. 118.

De postulatione. fo. 107.
De rescriptis. fo. 43.
De summa trinitate et fide catholica. fo. 11.

Sebasti. Sapia. **U**ide tex. hñc tex. reputat sing. d. And. sicu. cō
si. j. co. xc. d. pterea est aduertēdū. in. j. vo. ibi plura ad ppositū de quo
etiā per Alex. in. l. j. ff. de fal. in apostillis. vide etiā Bal. in. c. j. de inue.
in ma. fa. in vñ. feu. ibi loquit de arbitratore q laudauit ex abrupto: z
aliqua ad ppositū ponit Rimi. in. l. j. co. vñ. C. de edē. z hec inuāt con
tra scholarē qui

Nicolai d' Tudeschis

Siculi, Abbatis adonacen. Archiepi Panor
mitani: Cōmentaria in primā Primi Decreta
lium partem: incipiunt.

Auxilium Dei in omni opere inchoādo in
uocandum est.

Testis loquens repentine presumitur mendax.

Si vero loquitur morose, presumitur dubius.

Materia posita in diuersis locis inducit diffi
cultatem studentibus.

Doctor debet in suis dictis esse breuis: z nō su
persuus, z idem in aduocato.

Differentia inter epistolam decretalem: decre
tum z constitutionem.

Studentiū appellatione cōprehenditur doctor
in fauorabilibus: secus in odiosis.

Clericus qui ex privilegio potest studere in iure
civilī an possit in eo doctorari: z ipsum legere.

Lōis vsus loquendi prefertur proprio significa
tui vocabuli z statuta intelliguntur fm commu
nem vsus loquendi.

Repos nō venit appellatione filiorū de cōmuni
vsu loquendi licet de proprio significato veniat.

Repos ex sorore vel fratre venit appel. nepotis
de cōi vsu loquēdi etiam in odiosis: licet secus
sit de proprio significato.

Verba prolata a peritis an intelligantur secun
dum communem vsus loquendi: an ex proprio
significato vocabuli.

Statutū dictans quando verba debent intelli
gi nullo extrinsecus intellecto: intelligit quod
verba debent intelligi ex proprio significato nō
secundum cōmunem vsus loquendi. Secus si di
cat quod debent intelligi prout iacent. nam tūc
intelligitur secundum communem vsus loquē
di: supra nu. i. o. in fi.

Legere an dicatur ille qui mente legit: vel q nō
intelligit: quod facit ad multa.

Testis qui dicit se scire quia legit: sufficienter
concludit.

Sententia continens iuris errorem ex mēte vel
interpretatione non est nulla.

Statutum puniens legentem instrumentū an
comprehendat illum qui legit mentaliter.

Argumentum a simili tollitur: si nō assignatur
aliqua dissimilitudo.

Carens aliquo sensu corporeo vtrum possit esse
testis. puta qva

cillabat quando

deposuit tale dictū. primo qualitātē vacillātis: etiā si nō viderit. po
nēdo index dicit mihi notario q scribere debeā talia. f. q vacillauit:

vel timebat zc. ita cōcludit lanfrā. de ori. in. c. qm cōtra. co. v. ver. in gl.

fi. in fi. nec obstat dictū Bal. in. l. nullū. C. de testi. qd feli. in. d. c. quo
niā cōtra. col. antepe. in fi. adducit cōtra lanfrā. nā si bene inspicatur

est cōtra lanfran. Dicit em Bald. q notarius qui testē vacillare non

vidit non tenet scribere q ita sit sed solū q index ita dixit. z alleg. In

noc. z Jo. an. ibidē. Lanfran. vero etiā ibi dixit q quis notarius nō

viderit testē vacillare: q debeat scribere iudicē sibi iussisse vt scribe

ret zc. Si tñ testis audies notarium scribere qd vacillauerit voluerit

se defendere debet audiri. ita nō dixit Inn. in alleg. c. qm contra quē

in loco vbi. s. refert z sequitur idē Lanfran. de oriā. nō omitto tñ qd

vacillatio testis scripta sine mādato iudicis nō probat vt nō. feli. lo

co vbi. s. allega. Bal. in. l. qui falso vel varie. z in apo. de testi. Ang. in

gu. in aut. vt sponsa. lar. s. z hoc in super. colū. iij. ver. eo modo si tabel

lio. colla. ix.

Anto. Franci. **A**dde q vacillatio in teste vitiat ei⁹ testimoniū. l.

ij. s. si tu magis. ff. de testi. z facit testē de falso puniri. gl. est nō. in. c. q

falsas. in. q. iij. z not. Bart. z Alex. in. l. eos. ff. de fal. z vacillatio testis

est sufficiens iudiciū ad torturam: prout in terminis consuluit Alex.

consi. suo. l. iij. in. l. vol. incip. breuiter omittit. **E**t adde qd vacilla

tio ita punit in notario sicut in teste. ita nō. Bald. in. l. scripture. in. ij.

co. C. de fi. instr. **E**t adde qd vacillās pōt torqueri etiā per delega

tum principis ita Bal. in. c. j. in. ij. col. si inter do. z vafal. lis oria. z idē
Bal. in. l. presbyteri. in. ij. no. C. de epis. z cleri. testis aut vacillās coram
arbitro debet torqueri per iudicē. ita not. vol. Ange. in aut. testi. in. s.

si vero ignoti. in. ij. not. z qd vacillatio debeat scribi in actis per nota

rium de mandato iudicis z alias non probetur per solam scripturaz

notarij. vide bar. in. l. de qstione. s.

tormenta. in ver. z ex hoc dē Ino

noc. ff. de qstio. z eundem Bar. in

lij. in fi. prim. z i s. ideoq. ff. de te

sti. z adde qd ille testis dicitur va

cillare qui vnum dicit in iudicio: z

aliud extra vt p Bar. in. l. eos. ff.

de fal. z p Alex. in qst. xliij. in pri

ma parte cōsilio rum.

Difficultatē studētibz inge

rūt. Signanter no. Abb. contra

testes vario mo do loquētes: qz

per hoc aufert sensus z intel

ctus ver⁹ p quo facit tex. in. s. sed

aliud. v. qd. v. vbi testis repentine

loquēs presumi tur mendax. si ve

ro morose loqui tur presumit du

bius. l. ost. pōde ret. z modernio

res addunt tex. l. c. si. s. ij. l. ij. di.

ibi loquacitate i canta. z quod vo

luit ibi Domi. z per eundem in. d.

c. ponderet. z fas cit op. tex. de pe.

distin. ij. c. inter hec hircū. z text.

in. c. sciēdū. xxi. dist. z ibi do. Et

quod voluit bar. in. l. prolata. C.

de sen. cū cōcor. positus p eos in

c. ecclesia sancte marie. de consti. z addunt Ro. in singu. suo. cccxvi. in

cip. an illi. vbi facit singul. tex. in. d. s. sed aliud inferens q ex hoc ali te

stes pferunt. Et vide Archi. z domi. in. d. s. sed aliud. vbi exponunt re

pentinum. i. indiscrete z inconsiderate loquentem: dicētes hoc esse in

arbitrio iudicis. Addunt etiā moderniores quod nō. Bal. in. l. vnica.

C. de emen. iusti. codi. vbi dicit q fides testiū dicitur vacillare propter

nimiā obscuritatē: z Barto. in. Lea. ff. de contrahē. emp. testem obscu

rum equiparat tacenti verum. Et domi. in. s. alias. xxi. dist. z in. c. erit

autem lex. iij. dist. q postio obscura excusat respondentem obscure:

adeo qd hic respondens potest ex intervallo responsionem reuocare.

Addunt etiā Bal. in. l. fi. C. de sen. vbi redarguit iudices verba obscu

ra in sententijs ponētes. z do. Car. z Jo. de ana. in. c. de simoniac. per

illū tex. de simo. reprehendunt litigātes facientes positiones intrica

tas: z doc. nō ponētes doctrinas claras. Addūt text. hic in proemio.

in ver. sane. facit quod voluit Bar. in. l. quicquid. ff. de verb. oblig. vbi

inuehit contra quēdam scribā cuius dictamē nō intellexit papa Jo.

qz obscurū. z glo. in. s. sed hec solēnia. in. l. de verb. obli. inuehit cōtra

hābentes vñ in ore aliud in corde. hinc est quod de essentia legis est

q sit clara. d. c. erit aut lex. Ideo statutum ambigū nō meretur alle

gari in causis. vnde sententia lata contra statutum de cuius intelle

ctu probabiliter dubitatur non dicitur cōtinere errozē expressum: vt

nō. Bal. ff. de re iudi. l. cū proletis. z Bal. in. c. fi. in. iij. col. in ver. vltē

rius nō. de consti. z idem de lege ambigua. vt nō possit allegari ad de

Proemium.

causam eandem dixit notat Bar. in l. in ambiguo. in prin. ff. de re. du. et plene per Jmo. et Ro. in d. l. cu prolati. per illu tex. Et ideo ignorantia iuris obscuri excusat per do. Card. in cle. i. in. iij. q. de regu. et in cle. i. in. s. sane. in. iij. op. de usu. et in cle. i. in. xxv. q. de reb. eccl. no alie. Et exceptio obscura habetur pro no exceptioe fm Bar. l. iij. s. si duo bus per illu tex.

ff. de adi. le. pba. a loquentes. nam superflua ingerunt difficulta tem. vt in textu in glossa unde doctor debet esse breuiloquus. pro hoc vide glossam capitulo cu sit ars. de etate et qualitate. que redarguit aduo catos allegantes multa inutiliter. melius enim est pauca idonea effundere q multis inutilib ho mines pgranare. vt dicit textus in l. iij. s. contra riu. C. de vet. iure enu. et sepe experientia comper tum est quod bona allegatio inficitur et obnubi latur ob nimiam allegationem et sinistra oritur suspicio contra allegantem. Item nota ex hac particula glosse differentiam inter constitu tionem et decretalem epistolam. Et conclude quod constitutio ecclesiasticarum nominibus nuncupatur: quandoq enim appellatur canon:

inuncta gl. in ver. varios extitisse. et in ver. vacillasse. in ea cu ecclesia. de cau. pos. et proprie. et in l. qui falso vel varie. ff. de test. Limitare tñ nisi varietas testiu tenderet in vnu finem et in substantia et sensu concordaret. h essent varj in cortice verboru. ita pulchre dicit Alex. de Jmol. in consi. lxxviij. incip. in ca et lite vertente. in. iij. col. in. j. vol. consi. et in consi. cxi. incl. in ca et lite vertente. in. j. col. in eo. vo. et voluit do. meus Bar. in repe. d. c. cu ecclesia. in. xvij. co. et gl. est celebris. in. c. dudum. in. x. substantia. de conuer. eoru. et alia glo. in l. ob carmen. in verb. assistit. ff. de test. et est bo. tex. in l. qui sententiam. in ver. in vnum conspirantes co cordantesq rei finem. C. de pe. et voluit But. in d. c. cu ecclesia sutrina. Contrariu tñ senserunt idē Bu. et Abb. in. c. nihil obstat. de ver. signi. et Bal. in. c. bone memorie. el. i. in. vij. col. in ver. sed quid dices. de elec. et bu. in. d. c. ecclesia. distinguit q aut est varietas in verbis seu in mente et tunc vitiat dicta testiu: ita loquunt iura de varietate testiu. Aut varietas est in verbis seu cortice verboru retenta tñ in mente. et tunc talis varietas non vitiat dicta testiu: vt in d. c. nihil. Ego concordare alio modo. aut testes dicunt q hec fuerunt verba formalia: s in effectu non concordant et no pbat. et ita pcedat doctri na. Bal. et do. Anto. et abb. in prealleg. locis. Aut testes no dicunt q verba formalia fuerunt ista que ipsi referunt: et tunc satis est q concordent in effectu. et ita pce dat opi. Alexan. in. d. consilij. et do. mei in. d. c. cum ecclesia. et glos. in. c. dudum. in ver. substantia. et tex. in. d. l. qui sententia. et in. d. c. nihil. Limitare tñ nisi testes variarent in modo. na ad varietate modi non va riatur finis. unde facit q si testes sint concordantes in principali dicto li cet discrepet in mo et in ca dicendi per hoc no fit varietas vel contrarie tas. ita pulchre dicit bu. in. c. qm. in ver. no. quarto. de offi. ord. p Jnn. in. c. qualiter. el. ij. de accu. Limitare tertio nisi ista varietas copre henderet diuersitate teporis: puta qz testis in vna instatia non depo suit de die. in alia dixit recordari de die. Quia per hoc non videt esse varius seu contrarius. ita dicit Bar. in l. qui bona. s. si quis stipulatus. in prin. ff. de da. infec. facit simile q dicit Bal. in l. de tutela. C. de in in te. testi. mi. et facit pulcherrimus text. in l. qda tabularu. ff. de furt. fm Aug. ibi. q si testis vno tpe no est recordat et alio tpe recordat no di cit Jnn. nec vari? nec periturs. l. iij. s. due cause. ad car. et in quantum modum. accumulans aliqua de obscuritate accommodatus dicat in. c. si. j. de consi. post abb. et alios. Adde tu post dicta do. Feli. relata hic per do. Ant. cor. mihi patre optimu q incauta locutio protrahat in errorem. Spe. in tit. de exce. s. iij. item not. quoq ad repentinitatem. adde quod voluit ro. consi. cccl. vi. s. q confessio emanata post terminu deliberatu non pot preteru erroris reuocari qd secus esset si repen tina esset. Unde autē pueniat obscuritas et an positioni obscure sit re spondendu. vide Spec. in tit. de positio. s. vij. ver. iij. et ver. ix. vbi dicit q obscure rñdens habet pro confesso. et obscuritas in confessione facit vt illa intelligat de minimis. ita Spe. in titu. de loca. s. vi. ver. lix. et qd testis obscure loquens reprobet: voluit Spe. in tit. de loca. s. j. ver. itē q testis. et no. q licet publicatis attestationib etia in ca summaria. et in alia instantia non admittat articulus declaratiuus teporis articu li obscuri dati ad pbandu prescriptionē tñ iudex est in culpa si testis no examinat specificē de articulo et cōtinuatē teporis: et de bona fi de etia si pars no dederit in articulo: et poterit iudex didicisse testifi cati ex officio suo interrogare testes vt declaret illa obscuritas secū dū Jnn. in. c. p tuas. in verbo negligēter. de testi. et ita refert et seqt ro. consi. cccclxxix. et vide do. de ro. in cōclusionē. de testi. et dū bñ q exceptio obscura habet p no exceptioe. Adde q si obscuritas venit accessorie q illa no pindicat fm Old. consi. ccv. in fi. et vide Aug. consi. cclxxxiij. et ibi an sufficiat testes cōcordare in vnu finē. et per Fulgo. consi. clxi. Jo. de ana. consi. lxxvij. vbi sequit Bal. Et an dictu testis dubiu inuef per aliū. vide Ant. de bu. consi. xlv. et an inuef per rationē sui dicti. vide

Fulg. vbi supra. et an testis dicatur contrarius ex eo q primo dixit se scire deinde credere vel econtra. adde Aug. allegato consi. in fi. Aret. consi. xliij. et qñ testis qui primo dixit scire et postea nescire probet et non probet. vide Fran. Aret. consi. lxxi. in. ij. col. et qñ testis dicatur va cillare. vide Alexan. consi. lxxij. s. lib. Ber. Lan.

quandoq decretum quandoq decretalis episto la: quandoq dogma: quandoq sanctio: qñq mandatum: quandoq interdictum: et de his vi de. iij. distinctio. in summa. et pro intellectu glos se dic quod proprie decretalis epistola est cōsti tutio quā papa edit cum consilio cardinaliū vel sine ad alicuius consultationē. Decretum vero quādo ad nullius cōsultationem. Cōstitutio ve ro quandoq capitur specificē: et est proprie qd princeps statuit: vt in. c. cōstitutio. ij. distinctio. et dicat. j. super rub. de consi. Item not. finalem intentū huius cōpilationis: fuit em intentus vt pvideret utilitati legētiū. Et ex hoc: et ex glo. notabile collige dictū: quod appellatione studē

tinum non comprehenditur legēs: et sic non cō

Anto. Francif.

Et quid sit va cillatio et qñ tes tis dicatur vacil lare. vid Alex. in qñ. xliij. in. j. par te pñlior. vbi in ter cetera dicit q testis qui vnu dicit in iudicio: et aliud extra iudi ciū dñ vacillare. et add q testis va cillās pōt de fal so puniri. vt ē gl. in. c. q falsas. iij. q. iij. et habet per

Bar. et Alex. in l. eos. ff. de fal. et talis vacillatio ita punitur in notario sicut in teste. vt dicit Bal. in l. scripture. in. ij. col. C. de fide instr. et di xit Alex. in consi. lxxij. inci. breuiter omittis qd vacillatio est iudicium sufficiens ad torturā. et dicit Bal. in. c. i. in. iij. co. si inter dñm et vasa. lis oriatur in vñb. feudorū. qd vacillans pōt torqueri etiā per delegatuz principis. quod etiā voluit Bal. in l. presbyteri. in. ij. no. C. de episco. et cleri. vacillās aut corā arbitro debet torqueri per iudicē. vt not. volu. Aug. in aut. de testi. in. s. si vero ignoti. in. iij. not. et adde qd vacilla tio testis dñ scribi in actis p notariū fm Bal. in d. l. presbyteri. et vo luit Jnn. et Lanfr. de oria. post eū in. c. qm cōtra falsam. in gl. sua in ver bo instrumentorū. de pba. et habet per Bar. in l. de questione. in. s. tor menta. in ver. et ex hoc dicit Jnn. ff. de questio. et plus dicit Jnn. et Jo. and. in. d. c. qm cōtra. q licet notarius no intelligat quid sit vacillatio testis si scribat de mādato iudicis probatur vacillatio qd etiā voluit Bal. in l. nullū. in. j. col. C. de testi. De variatione aut quid sit et qñ ad mittat et qñ non in teste: et an in diuersis instantijs admittatur: et quo modo. vide Spe. in ti. de inquisi. in. s. nunc tractemus. ver. vltimo qñ tur. vt plene p Flo. in l. qui falso vel varie. ff. de testi. de obscuritate autē dicas qd illud dicit obscure qd bene no pōt intelligi fm Bald. in l. hac consultissima. in. iij. col. C. de testa. et in margarita sua super Jnn. in. xij. col. in verbo testis. et habet per Spe. in ti. de teste. in. s. j. in ver. item q testis obscure. et in tit. de pos. in. s. vij. in ver. iij. vbi declarat ex quibus pueniat obscuritas. et ibi dicit q obscure rñdens habet pro confesso. et etiam ponit qñ positioni obscure sit respondēdū: et cōtra quē debeat interpretari obscuritas sermonis in dñtibz. habet in l. veteri bus. ff. de pac. et in l. labeo scribit. ff. de cōtrahē. emp. et in l. si arborē. in s. hec lex. et ibi per Bar. ff. de ser. vrb. pre. et vide Bar. in l. inter stipulā tem. in. s. si fitchum. ff. de verb. obli. et in l. ab exēctore. ff. de app. vbi de obscuritate verborū iudicis et testium quomodo et contra quem de beant interpretari: et an obscuritas libelli et sententie debeat interpre tari et per quem habetur in l. si quis intentione ambigua. ff. de iud. et dicit Bal. in d. l. hac consultissima. in. iij. col. quod obscuritas senten tie potest declarari etiā per iudicē executionis. et adde etiam Bald. in l. qui se patris. in. ij. col. C. vnde liberi. quod obscura responsio facta in iudicio potest et debet declarari. et vide etiam Bal. in d. l. hac consultis sima. in. ij. col. vbi dicit q obscuritas vitiat citationem.

Secūdo facit cōtra doc. diffuse loquētes. Doctor debet esse breuilo quus. add But. in d. c. cu sit ars. in glo. s. vbi dicit illā glo. esse not. con tra verbosos. et ibi Jo. all. Seneca. xxxvij. epistola ad Lucil. Nec mul tis opus s efficacibus. et facit bo. tex. in. c. no mediocriter. de cose. dist. v. et bo. tex. in aut. de referēdaris. circa finē co. ibi multitudo nihil hz honestum. et ibi hec lex nostra multitudinem quidem expellens. con iunctis ibi glo. in ver. honestū. et in ver. quoniā in paucis. et ibi Barto. facit bo. tex. in. c. si romanorū. in ver. quid mēbranas occupas. xij. dist. Adde tu Spe. in ti. de aduo. s. j. ver. item quod est nimium. et illud Horatij. Dum breuis esse laboro obscurus fio. et dicit Ro. in fin. suis. fol. xxiij. q verbosus aduocatus potest priuari officio aduocationis. per glo. sing. in l. ex eadem. ff. de posu.

Et q sumus in materia aduocatorū qui verbosi esse phibentur. Adde tu qd si iudex cōcesserit aduocato vt vñz solū verbū adhuc di cat qd poterit talis aduocatus impune dicere infinita. ita no. Jac. bu. post Odoff. in l. si qñ. la. j. et qd ibi not. in addi. ad eū. C. de bo. va. lib. x. zacharia. Appellatione studētiū no cōprehendit legens. Et sic non cōprehendit doctor post gl. cōclude vt hic pñtū cui adde do. meū An dreā sicut. in. c. si de preb. et in. c. si de simo. et Pet. de anc. in penio. vij. in. vij. col. ibi vñū appellationē schola: tñ includit doc. et ibi p Dem. ij. comprehenditur

ver. not. iij. et per oēs hic plenissime per dñm meum in proemio cle.

Adde tu Ro. consi. cccxxij. Ber. Lan.

a Sebast. Sapia. Doctor. de veritate eorū q̄ dicit hic do. Abb. la te disputat Ludo. bologni. in cōmento theodosiani p̄ilegiū cōcesso Bononiensib⁹. in ver. oibus studētib⁹. qđ p̄ilegiū nōnulli existimāt esse fictitium.

b Studium con a prehenditur doctor: a ergo p̄uilegium schola ribus indultum non videtur doctoribus indul tum: et multo fortius hoc p̄cedit in statutis dis ponentibus de studentibus. domi. Ant. dicit qđ de proprio significatu vocabuli appellatione stu dentiū comprehenditur doctor maxime legens: intendit enim studio inquantū legit. ad hoc ad ducit tex. in proemio fforū. in. s. illud vero. vbi dicit tex. quod doctor dicitur studium peragere sed ex communi vsu loquendi non comprehenditur et vsus loquēdi attēdi d3. vt in. c. ex literis. el. j. et quod ibi no. de spō. et in. l. librorū. s. qđ tñ cas sus. ff. de leg. iij. Aduerte p̄io: qđ hec solutio nō v̄r indistincte vera. p̄ ea tñ adduco tex. in. c. aliquāti clerici. xxvj. q. v. vbi p3 ex principio iun cto sine. qđ appellatione studiū p̄prehēditur do ctrina. ita facit tex. in. l. ij. C. de exc. art. li. x. abi stu diū docēdi atq; discēdi: et maxime qđ docēdo qđ efficit peritior: vt p3 in illo ti. l. j. et ipsi pitiores fie ri et filios erudire et. vñ gl. dat ibi versus. Disce re si quis docearis sic ipse doces. Itā studio tali tibi p̄ficis atq; sodali: et intellige de eo qui pro uectus est qđ null⁹ pōt in sciētia ita esse p̄uēt⁹. cuius sciētia nequeat augeri. iuxta illud. Audi ēs sapiēs sapiētior erit. et. Itā min⁹ erudit⁹ alios docere nō pōt imo. seipsū et alios in cōfusione ducit. vt in ca. si clericatus. xvi. q. i. dum dicit ibi tex. in. si. qđ cauere qđ ne absq; doctore ingre diatur viā quā nūquā ingressus est. et alibi canō. Qualis erit edificatio discipuli si magistro se in telligat esse maiore. vij. q. i. c. qualis. et in summa qualis debeat esse doctor alios docens. vide bo. tex. in. c. oportet. vij. q. et in. l. i. C. de p̄fes. q. in vñ. cōstā. li. xij. vbi tex. facit illos comites qđ legerit iugiter p. xx. an. Sed in cōtrarium faciūt multa et primo. c. si. j. de magis. vbi studentes et docētes ponit tex. vt diuersa. ergo appellatione studētiū nō p̄prehēditur doctor: ad idē tex. in. c. sup specu la. j. ne cle. vel mo. vbi p3. qđ studiū cōtinet b in se auditū. nā primo tex. ibi p̄misit de audientib⁹ et postea submittit qđ ep̄i in quorū diocesi studēt et. sic p̄prie ille dicit studere qui alios audit. ad idē tex. in. c. ex studiis. de p̄sumptio. iuncto principio tex. cum eo quod sequitur ibi auditio ni sapientium et. Satendum tamen est quod stu

dolose fraudulenter et appensate. vide plene per Ang. are. in suo tra cta. maleficio in glo. in verbo dolose. et appensate. et ibi per Augusti num Ariminenē. in addit. spe.

d Caueant. adde tu videndum pulchrum cōsiliū Cald. de magistris. vbi concludit. qđ abbas potest doctorari in legib⁹. et Abb. late p̄silio

c dium c quādoq; comprehendit alios actus pre ter meditationem sciētie: vt patet in. c. iij. de pac. ibi studiose agēdū est et. et in. l. ij. ff. de don. inter vi. et xjo. et iudiciū vlti. c. Ingentiq; studio p̄uiz dēdum est et. Item hoc probat diffinitio. nā itū dere est discipline inuigilare et cū tota animi vo lūtatē applicare ad proficiendū in ea. fm Hug. quem sequitur Jo. an. et Archi. in. c. cū de diuersis. de p̄uul. lib. vi. et hec diffinitio nō p̄prie com petit doctori qui doctus et eruditus esse d3 et p̄ uectus: vt in. c. p̄ealle. in. si. de magist. et in. l. magi stros. C. de p̄ofes. z medi. lib. x. et in. c. cū ex eo. de elec. lib. vi. et in p̄ealle. c. oportet. Itē doctor non dicitur p̄prie studere: sed alijs viam aperire et ipsam sciētiā exponere seu alijs tradere: vt dis cit tex. in proemio fforū. post pñ. et in. s. incipite.

7 Et Ideo Jo. an. in regula cū quid prohibetur. de reg. iur. lib. vi. in mercu. multū dubitauit de il la qōne. Aliquid virtute p̄uilegiū per qđ conces sum est studentibus in bononiā: et a iure sit pro hibitū vt possint ibi audire ius ciuile et in eo libe re studere. Aliqd possint tute hoc ius legere et in

d eo doctorari. Et ante factū cōsultū qđ caueat d post factū vero nō credit illos incidisse in cano nē. Sed quātū ad p̄missas qōnē bñ puto. qđ si

e p̄uilegiū est fauorabile appellatione c scholarū cōprehēdit maxime legēs. s3 si est odiosū tūc nō cōprehēditur qñd p̄prie studet: vt p̄dixi. facit qđ dicā. j. de salutatioe in illa qōne. an appellatione scholarū cōprehēdatur doctor. et ad tex. i. penno ffor. quem allegat. d. Ant. Rñdeo qđ ibi capis studium pro loco studiū. nā maxime ex doctorib⁹ peragitur studiū: vt patet in dicta. l. magistros. et ita etiam capitur in. c. cū ex eo. de elect. lib. vi. et c. cū de diuersis. p̄ealle. Satendum est tamen qđ actus legendi est cōmunis doctori et scholari bus vnde etiam scholares dicūtur legere. vt ap te patet in. c. nō magno. ne cleri. vel mo. et in p̄all. c. cū ex eo. De doctore p̄batur in cle. i. de magis. et hoc verum ex proprio significato vocabuli. sed vsus loquendi habet oppositū: quia tantum do ctores legentes cōprehendūtur ex cōi vsu loquē

f bus vnde etiam scholares dicūtur legere. vt ap te patet in. c. nō magno. ne cleri. vel mo. et in p̄all. c. cū ex eo. De doctore p̄batur in cle. i. de magis. et hoc verum ex proprio significato vocabuli. sed vsus loquendi habet oppositū: quia tantum do ctores legentes cōprehendūtur ex cōi vsu loquē

8 quendi. Et ideo incidenter examinanda est hec vtilis qđ. Et p̄mūd⁹ vsus loquēdi b p̄ferē proprio significatu vocabuli. Et p̄ intellectu p̄

bus legere. no. Ja. rebus. in. l. si quis. la. j. et ibi in addi. C. de decu. lib. x.

g Sebast. Sapia. Aliquid. Adde qđ etiā in verbis diuine scripture cōis vsus attēdit. Ab. in. c. maiores. in. vij. no. de baptis. et qualiter p betur cōis vsus pulchre declarat regius senator do. Rochus Curti⁹ in repe. c. si. in. vij. q. principali. de cōsue. Et qđ in statutis nō attendat cōis vsus loquēdi. arguit Bal. in rub. de suc. seu. col. pe. de quo etia3 per Ful. in. l. si infanti. C. de iur. delibe. qđ autem in statutis attēdi de beat. multum probat Lud. Bologni. in cōsi. l. x. viso puncto. col. ij.

h Aliquid vsus loquendi. Adde latissimā apostollam Do. Fel. hic plura accumulantis. an communis vsus loquēdi p̄feratur proprio significatu vocabuli: do. meum And. sicu. in repe. rub. de fide instr. in xx. colū. et in repe. legis cum acūtissimi. in. xxi. col. et. xx. C. de fideicom. docto. in. c. ex literis. de spon. Pet. de anc. consil. clxxxij. incip. apud me ista. q. et consi. cccxxij. incip. Quia primo quesito versus si. Bart. in l. j. C. de iur. calū. et in. l. librorū. s. qđ tamē cassius. ff. de le. iij. cum alijs si. alleg. per Felin. hic. amplia primo vt habeat locum p̄dicta. etiam in legibus peritorum et alijs dispositiōibus cōditis etiam a iure do ctis. secūdum Bu. hic. cui adde tex. et ibi Bu. in. c. quāuis. in ver. vsus obtinuit. de verb. signi. De. Ray. et Bal. in. l. qđ si nepotes. ff. de testa. tut. et Bar. in. l. stipulatio. s. hec quoq; in. si. ff. de ver. ob. Amplia feci do etiam si statuto caueretur qđ verba statutorū intelligantur. prout iacent: quia adhuc recipiunt interpretationē a cōmuni vsu loquēdi fm Jaco. de Bu. in proemio fforū. Quē sequitur Butr. et Abb. hic et voluit Bal. in. l. omnes populi. in pen. q. ff. de iust. et iur. vbi idē dicit etiam si statuta debent intelligi ad literam. et idē dixit Bal. in. l. de quibus. in pen. char. ff. de. l. et in. l. data opera. in. v. char. C. q accu. non poss. Barto. in. l. omnes populi. in. si. vi. q. ff. de iust. et iur. et Imol. in. l. cesar. ff. de pub. Et de dicto verbo prout iacet. vide Pet. de anc. cōsil.

lxxxij. vbi ponit d monacho. et an possit petere ex pensas studiū ab abbate. Ber. lan. Sebast. Sapia. Appellatioe. Contra et appel latione doctorū veniūt scholares in materia fauo rabil. Bar. an. l. j. in. si. ff. de ma. vbi Alex. Roñ. i. l. ij. in p̄m. eod. tit. vbi dicit qđ p̄uiz legium cōcessam doctori et iūcendi fabius competit etiā scholaribus. zacharias.

f Est cōis doctori et scholaribus. Dic ad hoc vt p cedat regis p̄io qđ volens legere sit idone⁹. vt no. Fel. post doc. i. c. qñ. d. magi. Qđ tñ limitat In. ibi nisi iusta cā et rō b ipediret. puta nimia multitudo offerētū se legerē. Aduerte qñ qđ volens legere debet petere le gēdi facultatem. vt no. Fel. vbi. s. qui alle. c. cum ex iniūcto. de here. et dictum Bal. in l. si donationum. C. de nup. et quid si nō fuerit admis sus. vñz possit his non cōstati.

a iij

c Studiū. adde Ang. in. l. j. C. de thesau. li. x. in versi. studio. vbi notat illud verbum pro statutis dicentibus. Si quis studiose p̄cusserit ali quem in tātum puniatur qđ ille dicat studiose percutere qui percutit certo proposito. vnde si casu esset facta percussio nō puniret pena sta tuti. pro hoc est gl. ordi. in. l. vnica. ver. occultator. C. de his qui se defe runt. lib. x. et vñ qđ no. Bar. in. l. j. ff. si quis test. liber esse iussus fue rit. et vide tex. in. aut. de rest. et ea que parit in verbo studio. col. iij. et ibi Ange. quod verbum studiū denotat malitiam. et vide gloss. in. ver. ex studio. qđ inci. id est dolo vel fraude. in. aut. vt ex actione instāte dotis. et ibi Ange. collatione. vij. vide tex. in. aut. de nupt. in. s. si vero ab ini tio. in versiculo studio. et ibi Ange. colla. iij. et vide tex. et ibi Bal. in p̄n cipio. in. aut. ad hec. C. de latina liberta. tollen. Quod ista dictio ex stu dio sine aduerbium studiose signat malitiā et dolositatē. Et Bal. in. l. j. an. s. huius studiū. in versi. quero quid est dictū huius studiū. ff. de ius sti. et in. vbi diffinit quid sit studiū. et inducit illum tex. in. arg. ad statu tum qđ si quis studiose fecerit tale quid. nā exponitur. i. voluntarie cū appilcatione animi. Et in malefichs aduerbiū studiose signat malum animū. i. doli. Sed in bonis actibus signat actū meritorij. facit bon. tex. in. l. vnica. in ver. student. C. de rap. vir. et in. c. sicut. de cohabi. cle. et mu. et in. c. cum ab omni. de vita et hone. cleri. Et vide Innoc. in. c. p̄u dentiam. de offi. delega. Quod si mandat papa delegato qđ audiat studiose videtur sibi dare formam.

Ant. Fran. Et qñ aliquid dicatur fieri studiose. vide Ang. in. aut. de defenso. cini. in. s. decreto. in. si. et aut. de nup. in. s. si vero ab initio. et Bal. in. l. ex verbis. circa finem. vbi dicit qđ intelligitur studiose. id est

Proemium.

ccccij. incip. viso puncto. **L**imita predicta non habere locum si status tum diceret quod verba deberent intelligi secundum propriam significationem quod tunc non attenditur communis usus loquendi: quod communis usus loquendi non est propria significatio secundum Bal. in l. labeo. ff. de sup. leg. et no. Roma. singu. ccccxxvij. incip. communis doctrina. Limita secundo

nisi statuto caveatur quod statuta intelligatur nullo extrinseco addito secundum Bu. in dicto penio. ff. et bu. et abb. hic. et Ro. in dicto singu. et sentit Bar. in d. l. labeo et Bal. in d. l. oes ppli. xij. col. i. Notabis et quod ad probandum eorum usus loquendi non sufficit testes dicere quod coiter sic dicitur: sed bene dicere se ita audisse dicitur: alioquin non eluderetur ratio propter sententiam si deponeret secundum Bar. in d. l. labeo. et Bal. in d. de quibus circa finem. ff. de le. et An. de bu. in repeti. c. si de consuetu. in vlt. col. i. Notabis etiam quod ad cognoscendum communem usum loquendi attenditur maior pars civitatis vel loci secundum abb. in c. ex parte. j. de censu. propter glo. a ibi in ver. primo b casu. Nota etiam quod ille qui allegat eorum usum loquendi debet probare.

et difficile esse hoc secundum Joan. de ana. in c. vno. in vlt. col. j. de sagit. et Pau. de cast. c. cccij. incip. presupposito quodam statuto. **A**dde tu post verba domini Seli. relata hic p. d. And. sicu. an in status cōis usus loquendi peritorum sit attendendus. Ant. de but. consil. xxv. Calde. c. xi. de constitutio. Roma. c. iij. et c. xxvij. et c. cccij. Raph. comen. c. xlvi. Fulgo. consil. xl. c. xij. et c. l. Ang. c. xvi. et an dicta testium debeant intelligi secundum eorum usum loquendi. vide Ro. consil. cccij. et an verba testatorum: per eundem consil. c. lxxvij. et an verba contrahentium per Ang. consil. ccl. Qualiter testes debeant deponere de eorum usu loquendi. vide Fran. are. consil. lxxij. et Rapha. comen. consilio vij. vide Alex. consil. lxxvij. i. lib. Ber.

Zacharias. Adde tu ne fallaris per theoricā Barto. communiter approbatā per scribes in l. labeo. ff. de supellec. lega. quod non sufficit probantem communem usum loquendi in materia statutaria fuisse et esse. x. annis citra: sed oportet quod probet quod erat tempore conditi status: alia probatio non relevaret probantem. Istud fuit solenne dictum do. Fulgo. in l. i. in principio. C. de iuramen. calum. dicentes se ita in practica obtinisse in civitate Verone. et hanc decisio. fulgo. sequitur et refert Vincentius palleotus in l. i. in v. charta. versu. quod item dictum est. de comuni usu. ff. de reb. cre. si cer. peta. Ratio autem est in proposito. Nam qui vult statutum interpretari non secundum propriam significationem sed secundum communem usum loquendi: nihil aliud vult inferre nisi quod concurrens communi usu loquendi et propria verborum significatione debemus dicere ita voluisse statuente secundum eorum usum loquendi et intelligendi statuere. non autem secundum propriam verborum significationem. Nam ut Bald. in tit. de pace constan. in ver. opisoni. dicit ois sermo qui non consonat auribus vulgi dicitur penitus extraneus. quod fatebor confessionem assumptam autem negabo: sed quod statuens habuerit respectum ad communem usum loquendi cum sit quod dicam quod tempore conditi statuti non vigeat. iste communis usus loquendi: ergo alleganti incumbit onus probandi: quod non sequitur nunc est communis usus loquendi et intelligendi. ergo statuens voluit ita debere intelligi suam dispositionem. possibile enim est quod tempore facti statuti non erat iste communis usus loquendi: ergo ut dixi allegas hoc fundamentum sue in

tentionis est necessarium ut probet.

Anto. Franci. Circa communem usum loquendi. quomodo inducatur ultra dicta Bar. in l. labeo. hic alle. vide eundem Bar. in l. j. in pen. col. ver. ex his ergo apparet. C. de digni. lib. xij. et adde quod usus communis loquendi non dicitur propria significatio: ut dixit Bart. per illuz

12 et no regulantur ab usu loquendi. **E**t Item addit et aliud notabile. videlicet quod si statutum dicitur verba debere intelligi nullo extrinseco addito vel intellecto tunc quod debent intelligi non secundum usum loquendi: quod ille intellectus est extrinsecus secundum proprium significatum vocabulorum. et hec nota: quia factum ad multa. **S**ecundo glossa principaliter querit que sit materia in hoc opere. Et respondet quod sunt ipse constitutiones et decretales epistole sub singulis titulis collocatae. Nec particula glo. potest dupliciter intelligi secundum Jo. And. **P**rimo quod ipsa collatio constitutionum sit materia. et secundum hoc glo. non bene diceret: quod hec collatio facit hic voluminem: voluminem non est materia superius. **P**otest et secundo intelligi de decretali. prout primitus extranagabantur: et secundum hoc glo. bene dicit. quod ipse decretales extranagates fuerunt: et sunt materia huius compilationis: ut expressse colligitur. j. in penio. §. sane. Et adverte quod hoc procederet inquit Diego. nihil de suo posuit. sed respectu iurum per eum editorum: materia est illa que est in hac scientia. dicunt quidam: ut refert hic Jo. an. quod materia est bonum cōe sicut et in scientia morali. et per hoc. l. j. ff. de iusti. et iure. ibi ius est ars boni et equi etc. Sveritas est quod materia huius compilationis: non dico scientie: sunt ipse decretales: sed materia scientie. est ipsum bonum commune. hoc enim intendit lex ut separaret equum ab iniquo et iustum ab iniusto. ut in preall. l. j. et in c. ad fidem. xxij. q. v. et de hoc etiam infra tagā. **T**ertio querit glo. que sit utilitas ex hac compilatione. Et respondet ut his lectis et intellectis sciamus discernere inter equum et iniquum etc. **E**t ex hac particula no. quod intelligere non sequitur ad legere: non potest esse legere siue intelligere: nam multiplex

tex. in l. cum dela monis. §. asinam. ff. de fun. instr. et i. l. j. circa medium. in ver. communis enim usus. ff. de suis et legi. et addo quod talis usus communis loquendi pualet constitutioni ut per bar. i. l. oes ppli. i. v. q. pnci. ff. de iusti. et iur. et an et qui heat locum in statutis duobus. vide et bar. in l. si quid earum. ff. de lega. iij. et in rub. de no. oper. nun. in. ij. col. ff. de no. ope. nun. et per Ale. in l. v. in prin. ff. de ver. oblig. vtrum aut possit alterare propriam vocabuli significationem: vide i. l. ij. ff. de usu fruct. earum rerum que usu consumuntur ibi per Bart.

Sebasti. Sapia. **S**tatutum. vide de ad declaratio nem huius statuti que ponit do. Fra. Curti senior. in consil. ix. ticinensi. col. vij. vbi multum not. quod si sit statutum huiusmodi

di non tamen prohibetur fieri interpretatio quod masculinum concipiat femininum. vide etiam Seli. in c. transato. col. iij. de constitu. do. Jas. in l. quānis. col. ij. C. de impu. et alijs substi. in l. iam hoc iure. ff. de vulg. et pup. per Dec. in l. si co. vij. C. de edi. di. adri. tol. Alex. in l. j. co. vij. ff. si cert. peta. et in consil. l. in. ij. col. in. j. vol. Seli. in c. ij. in. ix. col. j. de rescri. And. in consil. xxxix. volu. ij. et in consil. xxi. col. xi. in. j. volumi. et in pluribus alijs Ludo. Bolo. in consil. lviij. viso igitur. col. iij.

Et iacent. Adde qualiter intelligenda sunt predicta verba. Franc. cis. Areti. consil. cix. Ber.

Quod intelligere non sequitur ad legere. Adde Pet. de anch. in c. appellatio. de appel. lib. vij. vbi dicit quod legere est oculis conspiciere que scripta sunt: et allegat. l. j. hic allegata: et illud dicitur scriptum quod legi potest non quod potest intelligi et comprehendere ex scriptis. ut no. Bar. in l. que liberis. §. hec verba. ff. de vulg. et pup. in vlti. q. per. l. j. in prin. ff. de his que in test. del. et no. Are. in l. de actio. in. §. quadrupli. in. vj. char. dū tractat materia. l. si. C. de edic. diui adri. tol. Adde tex. in l. ij. in. §. inspectio. et ibi Bal. et doc. quod admo. testa. ap. et text. in. l. j. in. §. rñso. ibi in spectu cognitisque verbis testa. ff. eo. titu. et quod ibi not. Abb. in c. contingit. in. §. no. de fide instru. in. c. vltra tertiam. in vlt. no. de testa. Et vide glo. in c. cum persone. in ver. integraliter. de priuil. in. vj. et ibi Bemini. etymo. in d. §. inspectio. et Bemini. in c. sciendū. in fi. xxvij. distinc. et Bal. in c. constitutus. el. secundo. j. de testi. et in l. incuile. ff. de. ll. et in aut. q. semel. in pe. col. C. de pbatio. **L**imita primo. nisi materia esset talis cuius substantialis effectus posset quodammodo ictu oculi percipi. puta quando quis scit in genere de qua materia tractat scriptura: et ignoret secundum quod in individuo: et statim videndo cognoscit an sit sermo affirmatiuus vel negatiuus: et per hoc facile esset cognoscere in distincte testes secundum Bal. in d. c. vltra tertiam. quod dicta lex incuile. non procedit quando visa est sub. et intellecta. licet omnia lecta non sint per. l. j. §. primo. ff. de his que in test. delen. **L**imita secundo quod quis legeret succinte et vltra lectionem faceret actum denotatem consensum super materia que est scripta quas antea non ignorasset ita colligi potest ex notatis per Bartolum. in l. cum in tabernam. §. idem que sunt. ff. de pignori. et in l. quo enim. ff. rem ratā haberi. et in l. si absentes. est legere

C. si certum peta. 2 Bal. in rubr. C. de fide instr. in. xvij. col. ver. quero quid de literis. C. man. cum concor. 2 per Abb. in. c. nō iniuste. de procur. in. iij. col. in quibus locis habetur q legēs literas debiti 2 eas simpliciter retinens videtur confiteri debitū qd intellige dummodo testes qui viderunt legere habuerunt prius earū copiam: vt voluit Aldas thesi. no. xxvij. i.

fi. 2 facit ad pdis. cta. l. si fili. la. ij. ff. ad macedonia. 2 ibi Angel. 2 vide bonū text. i. c. legimus. xxvij. distin. de pena le 14 gentis rem prohibita legi vt at a tēdatur causa p hibiōis in ab. hic. adde tu post do. Fel. p dictis do. Ab. 2 aliorū do. facere qd nō tāt doctores maxime bar. in. l. de his. ff. de trans. actio. 2 in. l. grom. s. duo fratres. de x. ob. vbi habet q non valet trasactio sup cōtentis in testa b 15 mento nisi lectis 2 cognitis xbis testamēti qd clare firmat Ange. cōf. xciij. Et in quātum Corse. hic dicit qd illō dicit scriptū qd legi pōt non qd cōprehēdipōt. adde tū quod illud qd cōprehēdipōt in aperto habetur pro scripto per gl. sing. l. s. hoc interdictum. in verbo i spectam. ff. d. ta. exhi. per quā dicit Ro. cōf. xli. post Oldr. qd stāte statuto qd nulla exceptio opponi possit 2 instrūm q tū poterit opponi exceptio nullitatis per te resultas ex electioe instrūmēti: qd secus si nullitas esset velata per. d. gl. pro qua etiam facit dictū Inn. in. c. pe. de of. deleg. hic alle. Ber. An. Francif. Et ad materiā. Adde q voluit Bal. in. l. scire leges. ff. de legib. vbi dicit magis attendenda esse que cōprehenduntur ex mēte q ea que cōprehēdunt ex verbis imo a verbis recedimus qn de mēte apparet. vt in. l. nō aliter. cū materia. ff. de lega. iij. 2 vide etiā que habentur in. l. nō est ferēdus. ff. de transac. vbi ille qui hz penes se scripturam presumitur habere scientiam de contentis in illa.

Scire eo qd legit. Adde Lar. in. c. cū cam. j. de testi. 2 Bald. in. l. test. in. iij. col. C. de test. 2 in. l. diē pferre. s. corā. ff. de arbi. 2 ibi. Bar. 2 per eundē. in. l. heredes palā. de testa. 2 Bal. in. l. j. de erro. aduo. p glo. ibi in ver. presentibus. 2 Bal. in. l. si nō speciali. post prin. C. de test. Be 16 mi. in. c. vt circa. s. j. in pe. col. de elec. in. vi. Inn. in. c. sup eo. de test. cog. per illū tex. in ver. si. que interfuerunt: 2 ibi Lar. facit tex. in. c. j. in xfic. presentibus multis. de postu. prela. Abb. et Imol. in. c. peruenit. el. ij. de test. cog. 2 ibi plenius dicam quid importat verbum presens. adde tu an presentia testis inducat intelligentiam Alexan. cons. cxxxiij. 2 cxxlvj. 2 cxxv. ij. lib. 2. xxij. iij. lib. Ber.

Zacharias. Adde ad hoc domi. Ant. Corse. singula. cclxxj. in ver. minor. incip. si ex dispositione statuti. vbi expresse tenet qd testis qui dicit aliquē presentem fuisse non sequitur quod dicit illum intelligētem fuisse. Ex quo infertur hoc verbū menti tenendum qd notarius scribens presentibus talibus: 2 talibus testibus. qd si ipsi non intellexerūt debet puniri de falso. ita notat singu. Card. in. c. si de maiori. et obe. alleg. Bal. 2 multos doc. 2 qualiter testes deponant se vidisse in strumentum aut scripturam.

Ant. Francif. Et ad predicta vide Bald. in. l. testū facilitati. C. de testibus. vbi dicit qd si testis dicat aliquē fuisse presentē alicui actui

2 ille qui dicitur fuisse presens examinetur 2 dicat se nō fuisse presentē propter hoc nō dicuntur esse contrarij: imo eorum dicta ad finem vt evitetur falsitas reducūtur ad concordiam. vt dictum vnius referat ad presentia corporale. dictum vero alterius referatur ad presentiam mentalem: tamen neuter ipsorum probat. quedicta sequuntur Sali. 2 alij ibi scriben.

liter quis debet regere suam familiam honeste b virtuose. Politica vero tractat de regimine ciuitatū. vnde hec scientia iuris comprehendit oia ista tria q tractat qualiter quis debet seipsum regere: vt patet. j. in proemio. s. ideoq. ibi vt honeste viuatur. Item qualiter debet regere familiam 2 se habere circa alterū: vt patet ibi: alterum nō ledat. Item qualiter debet alios regere 2 cinita tes gubernare: vt patet ibi ius suū 2 c. 2. ff. de off. pref. l. congruit. 2 c. j. de off. ordi. cū simi. Aduerte tamē q licet hec scientia iuris subiciatur ethice. nō tamē propter hoc infertur qd sciētia moralis q cōtinetur in libris Aristotelis sit nobilior ista: imo ista nobilior illa. inquantū magis specificē tractat de moribus. nam quod illa tradit in genere 2 in cōfuso: hec sciētia iuris tradit in specie 2 in particulari: 2 ideo hec notabilior 2 nobilior est sciētia qua cognosco te esse petrū: q illa qua cognosco te hominē esse. Illa em̄ moralis scientia que cōtinetur in libris Aristotelis tractat de moribus in cōfuso. vt puta qd non liceat alicui alium occidere: 2 scientia iuris distinguit an 2 quādo licitum sit aliū occidere. itē qd quis

debet alere filios. 2 scientia nostra an 2 quando teneatur alere. 2 qualiter alimēta sint prestanda. 2 ideo cōclude q sciētia iuris subiciat ethice: q tractat de moribus sicut ethica: nō tū subicitur ei adeo vt dicatur nobilior. Item considera maxime hoc pcedere in sciētia iuris canonici q simpliciter nō subiciat ethice s; metaphysice 2 theologie. in qua tractat de deo. 2 p maiori parte tractatus huius scientie dirigunt nos in deum: vt p in volumine decreti. 2 in multis iurib; huius cōpilationis 2 clementinarū 2 sexti lib. maxime in c. si. de prescrip. c. cū cōtingat. de iureiurand. 2 in c. licet. eo. ti. lib. vi. cū multis similibus. 2 maxime in. c. j. in fi. j. de summa tri. nō tamē p hoc dicēdū est qd hec scientia sit eadē cū theologia: q vt dicit Jo. cal. theologia tractat: principaliter de eo 2 qualiter homo reparat 2 glorificat a deo. hec vero sciētia iuris canonici tractat principaliter de homine operatiuo qualiter bñ viuēdo possit beatificari: vt in prealleg. c. j. de sum. tri. Et ex hoc in

illum tex. 2 idē voluit Albe. Verga. in. iij. pte statu. in. q. vñ. inci. s; nū quid filius. vbi alle. tex. in. d. aut. de incest. nup. in. s. si vero cōtigerit. in ver. pascentes aut cū 2 alia necessaria p̄bentes. 2 ibi hoc voluit Bar. in ver. vlti. no. tex. vbi alle. tex. in aut. incestas. in ver. p̄ ab eis alaf. C. eo. ti. Contrariū tū sentit Bal. in. c. j. in. ij. col. in ver. spondeat. de pace tenēda. vbi dicit. q filius nō pōt alimētare patrē banitū vel hostē 2 si p̄iū facit punit in amissioe bonorū q erāt sibi cōcessa sub iureiurādo ne patrē aleret. 2 sic nō patrē ppter bānū priuari iure nature per illū tex. 2 ita trasēit ibi oēs. alia. 2 p̄po. post alios. sed dicit hoc pcedere in casu illius ca. j. s. si vero pacis. qn bona mobilia violatoris pacis fugientis a iudice publicat. 2 heredes eius recipiūt hereditatē tali cōditione interposita: vt iureiurādo spōdeat q ille violator pacis nūq de cetero ipsoz volūtate aut cōsensu aliquod emolumentū inde percipiat q si aliter faciunt puniūtur in amissioe bonorū vt dictū est. Et de materia plene per bar. in. l. si quis a liberis. in. s. sed vtrū. ff. de libe. agno. 2 per do. in. l. j. de here. insti. 2 in. l. si. C. de iur. fis. lib. x.

Zacha. Adde limitādo nisi talis bānitus esset extra territorij: tūc em̄ possit impune a filio ali. ita nō bal. in alle. l. j. xij. col. 2. C. de hered. insti. 2 in. l. executionē. in. ix. col. C. de execu. rei iudi. tetigit Felin. in. c. que in ecclesia. ver. octauus casus est. col. iij. de cōsti. Itē limito nō pcedere in bānito tollerato: vbi cōcludit idē Feli. ver. quart. casus. ea. co. 2 hippo. de mar. sin. suo. lxxvj. incip. patientia. Posset 2 addi alia limitatio nisi talis esset iniuste bānitus: vt nō. Bal. in. l. j. col. j. hic finitur lex Cora. 2 Jo. an. in. c. veniēs. in nouel. de accu. vel nisi talis filius esset etiā bānitus p que nō. in sum. bal. in. l. cū mulier. vñ. col. ver. statuto ciuitatis cauet q bānitus. 2 ff. solu. ma. 2 Ray. in. l. viro. eo. titu.

Adde tu an predicta procedāt Abb. cōf. ciij. ij. lib. 2 an alere filios sit de iure naturali per eundem. cons. lxx. Ber.

Anto. Fraci. Et circa istā materiā an p̄statio alimētorū sit de iure nature. 2 an 2 qn alimēta debeāt p̄stari p patrē filio: ecōtra 2 cui filio

a Scire. Adde istum in c. literas. post Jo. de lig. in vlti. col. j. de iura. cal. et no. in. l. si pater. ff. de here. insti. et in. l. scire. ff. de legi.

b Queda est causa finalis. Sed an in dubio presumat causa finalis vel impulsiva vide gl. in c. post translatione. in. s. ceterum. in ver. cessante. de renun. et ibi Jo. an. in. c. et si christus. ad finem per glos. in ver. cessante. de iureiur.

glos. in. s. his omnibus: in ver. causa. lxi. di. xix. q. ii. due sunt. x. ppter criminosos. Bal. in. l. i. ff. so. ma. in. iij. col. in ver. atq. an cessatio ronis. l. x. et Bal. in. l. finali. ter. C. de episc. et cle. gl. bar. Jmo. et oes in. l. i. in. s. si. in ver. causa. ff. de do. et ibi Ale. i apo. et dicit Jo. andr. in. d. c. post translatione. post plures diffinitiones doctorum se vidisse in iudiciis defendi q. in dubio causa dicit finalis ea rone ppter q. significatio huius verbi causa sapit finale. Impulsiva videtur dicenda occasio. c. solite. o. ma. et obe. et causa finalis dicitur cu do. et. ut eas Ro. ma. alias no datur. Impulsiva no ut cum do. et. ut caligas emas: als datur. et vid bal. in. l. id quod pauperibus. in. j.

col. C. de episc. et cle. q. gerundiu semper facit presumi cam finale. et Bal. in. l. si repetidi. C. de codi. ob cau. et in. l. dicta lege. in ver. mo. pcedo vlt. terius. C. e. q. favore ecclesie semp presumitur causa finalis. p. l. cum is s. mulier. ff. de codi. inde. et idem Bal. in. aut. ex testamento. in. iij. col. C. de col. q. in donatioe remuneratoria facta inter puctos no presumit finalis causa in dubio: sed poti? naturalis effectus causa motiva. Itaz causa finalis est qua cessante quis no est factus? ut ibi voluit Bald. facit qd voluit id Bal. in. l. ea quam. in. iij. col. in ver. poro. ca. si. C. de fideic. et in. l. i. in. iij. col. ibi: oppono. de. l. si pater. C. de falsa ca. adiec. le. qd ca finalis est obiectu intellectus sicut signu est obiectu visus. et q. quid agimus ppter finem agim? Et quot modis capiat ca: vide Bu. in. c. cu dilecti. in vlti. col. in ver. ex causa. de accu. qd causa sumitur multipliciter in iure. Primo p iudiciali pfectu certaru psonarum ut in. c. forus. de verb. sig. Secundo pro utilitate. ff. de peti. here. l. ite veniunt. in prin. Tertio pro specie. ff. de transac. l. cu hi. in. s. si idem. Quarto pro titulo. ff. de peti. here. nec vlla. in prin. Quinto pro onere. C. de distractio. pigno. l. si debitor. Sexto pro fructu. C. de insti. et substi. l. si mater. Septimo pro contractu. insti. qui. mo. tol. obli. s. est antez. de li. ob. c. fin. de plus petito. c. vno. Octavo pro accusatioe. ff. qui satisfare cogantur. l. si. Nono pro iuratione. ut in. d. c. cu dilecti. et dixit Jo. mo. in. c. fin. de iur. cal. lib. vi. q. causa est impulsus aliquis ad agendu sicut sumit in. l. i. s. sexu. ff. de postu. Sed scdm artistas causa est ad cuius esse sequitur aliud. Et sunt quatuor due essendi: et due fiedi ut hic no. Dicitur etia causa ppter qua fit quoddam debitu. Etia dr a chaos qd dr pncipiu oim reru iuxta illud Quidu. Quid dixere chaos rudis indigestaq. moles. Et etia ca dicit modus vel forma ut cum dico lego vxori q. eius ca parauit. ff. de au. et arg. leg. l. quintus. Dicitur etia causa facti explicatio. ff. ad. l. aquil. l. si ex plagis. s. in cluo. Nam iuris responsio posita est in causa agendi in Jo. an. cum ex causa et facto ius oriatur.

ADDE quod duplex sit causa et que dicatur causa finalis: Paul. de cast. consi. cccxii. in antiquis secundo impressis. Ber.

Ant. Franc. Ad illud qd dicitur in hac apostilla de gerundio an et qn importet causam finale et necessitate. vide gl. Ber. et doc. in rub. C. de eden. et de in ius vocan. eundem Bar. in. l. si tu ex parte. ff. de acquir.

heredi. et Bald. in. l. falsus. in. iij. et iij. col. C. de furtis. vbi dicit qd ideo dicitur gerundiu q. gerit actu verbi et habet per Bal. in. l. si ex cautio ne. in. v. qd. C. de no. nu. pe. vbi inter cetera dicit q. si quis accusatur q. insultant vnu vulnerado. no videt esse deductu vulnus in accusatio ne. de quo vide per Sali. post Jaco. bu. in. l. j. C. de his qui latro. et habetur per Spec.

Un primo qrit que sit ca finalis. Gl. rñdet du dicit q. sit utilitas. sed aduerte latius q. qda est ca finalis b. proprie dicta qua dicit impulsiva qua cessante no cessat effectus. ut in. c. ex parte. de puer. codi. et no. in. c. post translatione. de renu. Queda est ca finalis c. p. prie qua cessante cessat dispo. ut in. c. cu cessante. de ap. An si querim? de ca impulsiva in hac copilatione dicit quida q. fuit decre. cora. j. de ele. q. cu fuisset allegata cora Gregorio. ix. et no fuisset inueta in aliqua copilatione Bre. ut euitaret deinceps hñc errorem fecit hac copilatione. hoc tn no pcedit: q. illa decre. fuit in quarta copilatione. s. de hoc no est curadu q. multiplex potuisset esse ca impulsiva sicut in multis cas hoies mouent ad sustedu de qb? p. l. ost. in. pn. sume. Descendo igit ad cam finale pprie et est dicendu qd e duplex. qda p. pinqua qda remota. p. pinqua est illa qua ponit gl. ibi q. sit utilitas: ut sciamus discernere inter equu et iniquu. et. La vero remota est felicitas ppter qua hoies studere debent. ad b. tex. in. pn. mo. ff. ibi o. q. locoq. felices. et hec pcedit du qrit de ca finali: q. dz mouere cupientes pficere in sciencia. Sz si qrimus de ca finali q. mouit Grego. ix. dicendu est q. duplex est vna remota. alia p. pinqua. propinqua est illa qua reddit gloss. du querit que fuit intentio Grego. remota vero est ut faciat hoies bonos: ad b. em tedit sciencia. ut in. l. j. ff. de iust. et in. ibi. ius est ars boni et equi et. Scdo querit de causa efficieti. dic q. est duplex qda principalis qda instrumentalis: principalis est duplex. propinqua et remota: p. pinqua fuit Grego. ix. et ex hoc habet q. sit libri titulus. remota vero fuit deus a quo cuncta pcedunt: et qui pmulgat iura per romanos potestates et imperatores. vij. dist. q. iure. xvi. qd. iij. c. fi. et. C. de p. scri. lon. te. l. si. Instrumentalis no fuit Raym. ut p. t. i. pn. mo. et fuit iste f. z. Vinc. vir valde literat? oriundus de Cathalonia. vbi

betur per Spec. in ti. de lib. coce. in. s. iam nunc videnduz. in prin. et add. et q. gerundiu iporat qnq. codi. ut per bar. in. l. j. in. vlt. co. ff. de codi. et dem. et in. d. l. si tu ex pte. et de materia gerundii habet etia p. Ang. are. et moder. in rub. insti. de act. et ad illud qd dicit de causa que dicat finalis vel impulsiva vide Bart. in rub. C. de insti. et substi. in versi. ca. vero. in. j. col. et qno cognoscat vna ab alia in te tractib? vid. l. x. in. l. cum te. C. de pac. inter emp. et ven. vide Bal. in. l. j. in. iij. col. i. ver. qro qno cognoscamus. C. de fal. ca. adie. le. et vide bar. in. l. metu. in. s. l. j. ff. qd metus ca. vbi dicit q. causa que est posita in. l. in dubio psumit finalis. et qn cessante ca cesset effectus

vltra ea q. habetur in. c. cessante. de ap. vide Bal. in additioe. Spe. in tit. de alleg. et dispu. in. s. post hoc. in ver. cessante. et in ver. vel illud statutu. et vide do. Lar. in cle. j. in versi. no. de iudi. et qn plures cause sunt inductive alicuius dispositiois eque finales si vna cesset altera remanente cesset effectus dispositiois. vide q. habentur in. s. affinitatis. in. sti. de nuptijs. et in. aut. de instru. cau. et fi. et in. s. sed si quis. et. s. si vero. nullus. et vide Bal. in. l. j. in. iij. col. C. de condi. indebi. et p. Bar. in. l. libellozum. in prin. ff. de infra. et in. l. j. ff. sol. matri. et in extranagan. ad reprimu. in verbo nec ex eorum.

c Sebast. Sapia. Finalis. que dicatur causa finalis et que impulsiva. decla. Bar. in. l. demonstratio falsa. s. si. col. iij. ff. de codi. et dem. Seli. in. c. postulat. col. ij. de rescrip.

d zacharias. Qua cessante cessat dispositio. adde qd ad hoc ut hoc dictu sit veru requiritur q. ita esset ipsa causa quod nulle reliquie remaneat. alij ipsa cessante no tamen cessat et effectus: ut pulchre not. Dy. in regu. decet. et ibi in addi. ad eu addi. iij. de regu. iur. per cuius nota. decidunt Bar. et Bal. in. l. si. de ferijs. qd si datur dilatio ad producendu vnum instrumentu qd prima die pducitur q. tunc finita est causa dilationis et posset index tunc adyleriora pcedere. no. idem bar. in. l. a filio. s. aliuo. ff. ad treb. Ang. in. s. si minus. col. vij. insti. de acti. nec hoc haberet locu in ca finali impulsiva. ut no. p. l. x. Bal. Ang. et Saly. in. l. generaliter. C. de episc. et cler. Dy. et Bar. in. l. j. s. ff. de do. na. Jo. fab. et Ang. are. in. s. illis aut. insti. de test. mili. Bar. in. l. omni. ff. de adop. et in. l. titia. s. vsuras. ff. de leg. ij. gl. Jo. and. et deci. in. c. post translationem. s. ceterum. de renun. et in. c. et si christus. ad fi. de iureiur. Card. alex. post gl. in. c. statuimus. s. neophytum. l. xi. dist. in. Abb. pre po. et Bar. alex. in. c. cum cessante. col. j. de appella. Alexan. in addi. ad Barto. in alleg. s. fi. et in. l. fina. ff. de testa. tu. Seli. in. c. cum nuntius. in ij. col. versi. nota primo. de test. et per do. Decim consi. xxiij. col. j. et. nec omitto q. in dubio talis causa est impulsiva et non finalis. ut not. Dyn. in alleg. reg. non decet. pro quo est gl. comuniter reputata sing. in. l. secunda. s. fina. in versi. causa. ff. de dona. Ex quo dicens effectus p. uilegiu debere cessare q. cessat causa ipsius debet probare et dicere de causa finali per supradicta.

Proemium.

Non datur actio. Tu adde istū in. c. cum inter vniuersas. in glo. pe. in vlti. co. de ele. vbi allegat Jo. an. hic inquantū voluit qd potest agi contra inuitantē de dolo ad interesse: quasi sentiat q si nō pōt pcedere interesse puta q ppter hoc nō fecit maiorē morā in loco vel qd simile: tūc non potest agi. et hoc satis p m eū posset pcedere de iure ciuili ex quo non interuenit stipula a tio q ex simpli ci pollicitatione non agit de iure ciuili. l. i. r. ff. d. polli. Nec et ex pacto nudo: vt i l. iuriscētū. ff. de pac. d. iure cano. sec⁹ vbi interuenit pactū. c. j. de b pac. Si i simpli ci pollicitatione nō credit qd pos sit ali⁹ agere pro interesse suo q. c. j. loq. de pacto: cū pactū sit duo rus: pollicitatio vni⁹: cū sine aliq pacto pmitto ti bi aliquid: credo tū retrocedētem peccare iuxta il lud. q pcedit ex labijs meis et ce te. ego crederem opt. Jo. an. poss. 1 saluari qn ex alte ra pte fuit acce pta inuitatio et secutus sit aliq d interesse inuita to. q tūc pōt agi ad interesse tra inuitantem pen tentē. et istud est de mēte doctorū 3 inquantū dicit ista facere ad qō nem. Aliquid in uitās aliq ad pradiū teneatur ex necessitate pradiū exhibere. ex 5 quo inuitat⁹ ac ceptauit. de qua 6 qōne vide p doc. in. c. fi. de renun. ex quo fuit impe dit⁹ itinerare vt alias psequi ne 7 gotia sua vñ sal tem p m Jo. and. p m Ain. nō dat actio⁹ ex pmissio. hoc dixit vin. p m Jo. and. q vin. fuit ibi inuitatus per quēdā scholarē quē post modū penituit: et sic fuit im pedit⁹ itinerare et dicit tū Jo. an. q cōtra tales detinētes viatores vanis et inutilib⁹ inuitatiōi bus deberet dari saltē actio de dolo ad interesse. arg. in. l. s. actio. ff. si quis cautio. **T**ertio qrit de causa materiali. dic vt. s. dixi qd aut queritur q sit materia scientie et per qns quid sit subiectū in hac sciētia. quidā q bonū cōe. vt. s. distin. Jo. de lig. dicit qd subiectū sciētie canonice b est hō catholic⁹ dirigibilis cōstitutionibus ecclesiasticis in bonū simpli humanū et diuinū. ad hoc em rēdit sciētia iuris canonici. subiectū vero in sciē tia ciuili est homo politic⁹ dirigibilis cōstitutio nibus legalibus in bonum simpliciter humanū. **A**ltimo querit de causa formali. et dic qd est duplex forma tractat⁹ et forma tractandi. For ma tractat⁹ ponitur per gl. dū dicit qd sit mod⁹ agēdi. Nam ipsa diuisio in quinqz partes est for ma hui⁹ tractat⁹. Forma vero tractandi est mo dus pcedēdi in hac cōpillatiōe. Et iste est multi plex. vt statutius pceptiū⁹ dispositiū⁹ et. put colligit ex corpore ipsorū iurū. nā quēdā iura procedunt statuēdo: quēdā precipiēdo: quēdā consulendo et. et ex hīs habet materia glos. per verba latiora et elegantiora et. Abbas. **P**apa hodie de stylo curie ex pompa eccle sie augmentata se antepont illis ad quos scri bit als litere non valent licet olim ex nimia hu militate se postponeret. **P**apa volens non ab ordine sed a pignitate de nominari appellat se episcopum. **D**ignitas nō dō generare supbiā s; humilitatē. **P**relat⁹ nō dō multū se humiliare circa subdi tos ne ptenat ab eis ppter nimā familiaritatē. **F**amiliaritas nimia parit cōtēptū inter fatuos. **P**apa ex dilectione subditos appellat filios: et de stylo curie in literis non ponit in christo nisi scribat ad abbatissam. **D**octores et scholares faciunt vniuersitatem. **S**cholarium appellatione non comprehendū tur doctores etiā in materia fauorabili: secus in actu in individuo. 19. **R**escriptū nō vitiat si papa scribens vniuersita ti appellat oēs filios l; i ea sint aliqui episcopi. **P**pape salutatio remittit peccata venialia nisi adsit mortale. **O**riginale pceptū non remittit remanēte actuali. **H**egorius idem est quod vigilans et fuit pspici caciissimi ingenij et eminentis scientie. **N**ominis proprii argumētatio nō cōcludit nisi aliquantū psumptiue: secus appellatiui nisi ob

datur actio de dolo ad interesse. arg. l. sed actio. s. si qd cautio. **N**ā pro missa sint debita. ad hoc bo. tex. in. l. nemo. ff. de integ. restitū. facit c. j. de dona. in ver. vt debere. et hoc videtur mihi verius. **N**ec ob dictū Abb. qd vltra pollicitationē interuenit acceptatio alterius et per cons sequens non sumus in meris finibus pollicitationis: vnde credo hoc casu etiā agi posse. quia transiit in pactū propter acceptationem al terius. argumento eorum que not. Inno. in. c. fi. de succes. ab intestato. quem refert But. in. c. fi. de confes. **A**ddē tu an pactum nudum producat actionem de iure canonico et quando Alex. consi. xli. iij. lib. Ro. xxx. Be. Zacharias. **D**icas cōcludēdo q sic. vt no. Bar. soc. in trac. suo fallē tiarum. reg. ix. fallen. sequitur Feli. in. c. que in ecclesiarum. colum. xix. ver. tertius effectus. de consi. et in. c. j. colum. iij. versic. circa tertius et. de pac. vbi dicit esse cōmunē opi. cui adde gl. iij. in. c. j. et xvij. q. j. et tex. in alleg. c. j. et. c. iij. de pac. qd est verū quando est factum inter promittens tem et illum cui promittitur secus si inter alterum. vt per do. Feli. in alle. c. j. ver. secunda declaratio. et seq. ver. Quod amplio non solum in pacto nudo procedere. sed etiā in simplici pollicitatione. ita tenet do. Ant. de bu. in. c. ex parte. in vlti. col. de consi. quem refert et sequit do. Jas. mai. in. l. iuriscētū. s. sed cum nulla. in si. j. co. ff. de pac. Et licet

fit secus de iure ciuili: in certis tamen casibus in. s. alle. reg. fallen. po sitis fallit. vt ibi et per Feli. in alle. c. ecclesia sancte marie. et. c. j. colū. ij. ver. casus autem. de pac.

Anto. Fracis. **A**ddē q ex pollicitatiōe simplici nō acceptata etiā de iure ciuili nō agitur q non videtur esse deliberate facta quoniā se

stet communis vsus loquendi. 8. 10.

Nomina propria deberent emi magno precio si venderentur.

9 **N**ominis proprii mutatio voluntaria in seruo prohibetur in libero secus cessante dolo.

11 **N**omē appellatiui seu impositū ab euctu durat putate potētia et habitu nō omnino remoto. 12.

12 **E**tymologia seu allusio vocabuli valide arguit nisi in quinqz casibus.

14 **N**omē pape in terris ecclie: et impatoris in ter ris imperij et in tpalib⁹ si nō inserat in instrumē to instrumē corruit nisi aliō iducat cōsuetudo. 15. **S**olēnitatis omisio ex sola consuetudine indu cta vitiat actum.

Penalit etiam constitutio vbi est eadem ratio et omnimoda similitudo extenditur.

16 **A**ntipape nomē si inserat i instrū nō v; instrū nisi in terris antipape vbi ipse colit et toleratur.

17 **A**ntipape adherentes sunt excommunicati. **I**nstrumentum cōfectum a notario excommu nicato est nullum.

18 **S**cholaris an et quando sortiatur domiciliū ex mora contracta in studio et an possit cōueniri ex contractibus ibi gestis.

20 **I**n correlatiuis qd disponitur in vno disponit in alio etiam in materia penali. **S**tatutū imponēs penā vcdēti ponit et emēti.

21 **R**ector venit appel. scholārium.

22 **P**relatus non comprehenditur appel. capituli. **N**otarius pōt alteri stipulari et ei acquirere citra aliquam cessionem. licet in vno casu secus sit.

23 **A**rbitrator non acquirit partibus nisi cū cessione.

24 **P**resbyter parochialis potest alteri acquirere ex rebus pertinentibus ad suum officium vt in exemplis hic positis.

15 **S**tipulari alteri nemo potest. et an hoc pcedat de iure cano.

Iuramentū opat q valeat stipulatio alteri fctā.

26 **P**romittēs etiā absenti aliquid amozē dei: puta puelle maritade et. efficaciter obligatur.

27 **C**omitatenses an et quādo veniant ap. bononiē suum vel huiusmodi.

Hegorius. **D**iuidit in duas ptes principales. In pma ponit salutatio. In secūda exordij. secūda ibirex pa cifc. **P**uma subdividit: qz primo ponitur qd scribit. secūdo quibus scribit. ibi: dilectis. tertio salutet et bndicit ibi: salutē. **C**l. Nota primo q papa anteponit se illis qd scribit. et hoc est hodie de stylo curie alias litere non valent. et de materia dic vt in. c. quā graui. de crimine falsi. o lum vero propter nimiam humilitatem papa se

pe homines pro mittit volendo ostēdere magnā liberalitatē que si crederēt debe re acceptari non pmitterēt. vt in l. j. et ibi per doc. C. de pac.

b **S**ubiectū sciē tie canonice. ad de istum et docto res in ca. clerici. j. de iudiciis.

c **D**e stylo curie fa cit ius. bo. tex. est in ca. ex lris. ibi: qm̄ monis nostri de psti. et ibi: iste in. q. co. et in. c. ad hec. de sen. excō. et in. c. q. graui. d cri. fal. et in. c. bo ne memorie. el. j. in. vj. colū. de po stul. prela. et in. c. aduersario. d ex ceptio. et. c. sicut. de re iudi. p. Bu. in. c. fina. de consuetu. per Lyn. et alios l. l. j. C. que sit lon. consue. et Angel. in. l. fina. C. de iniur. et no. in. c. q. super his d fide instrumē. text. singul. et ibi And. de baru. et Angel. in. l. fina. C. de cano. largi. lib. x. Et Semi. in. c. j. in gloss. su per xbo docuit de summa trini. et fide catho. lib. vi. et per Feli. in capitu. ij. x. colū. ibi stylus curie. facit infra de p scrip. dicam ple nius in. d. c. ex li teris.

Addē tu q

stylus romane ecclesie debeat p lege seruari. Spec. in tit. de teste. s. ix. vers. deinde. do. Lar. cōsi. xxx. et dicit idē Spe. in ti. de rescrip. presen ta. s. iij. vers. item excipitur q stylus cācellarie domini pape fundat in iure comuni. et dicit Barba. consi. xlvj. q iudex deuīas a stylo pa latij tenetur in syndicato. et dicit Bal. in. l. si nemo. ff. de hered. insti. q non valet rescriptum in quo papa scribit abbatibus fratres et dixit Alex. consi. xxxix. in si. iij. lib. q stylus principum et consuetudo vni uersalis populi parificantur.

Zacharias. **A**ddē ampliando hoc edictum: scz q stylus curie sit at tendendus. imo etiā quod sit obseruā dus. vt. l. labeo. versicul. morem agentium sequi debemus. ff. de statu libe. et. c. quā graui. de cri. fal. no. hypol. de marsi. sing. suo. cxvij. inci. stylus curie. vbi alleg. Ang. consi. cccij. incip. factum est tale christophorus. col. fi. et Oldrad. consil. cccx xxiij. incipien. ad idem et. in. q. colum. Ex quo infert dñs Angel. in l. fina. C. de cano. largi. lib. x. quod citatus qui non comparuit quia cū ratio non erat secundum stylum curie excusatur. istud dictū Angel. refert et singularizat multum dominus Feli. in capi. quoniā contra falsam. in fin. vj. colū. de prob. et idem do. l. dippo. s. allega. sing. cxvij. de quo adde eundem. do. Feli. in cap. ad hec. de senten. excommuni. iij. ij. colum. in princip.

Postponebat

- a** **Sebastia. Sapia.** **Compa ecclesie.** vide Abb. in. c. l. col. iij. j. de elect. in. vi. not. q. dicere se epm sit nomē dignitatis patet. cū epatus sit dignitas dignitatu. c. venerabilis. ibi culmina dignitatum. de pb. que tex. dicit sing. Card. in cle. j. de renū. ad hoc q. in materia restrin- gibili appellatiōe dignitatis nō venit epat. **And. sicu. in trac. cardī** na. i. j. qōne basili ca. col. vj. xxi. ad fm correlarium. **a**
- b** **Ep̄m. add. q. 2** Jo. mo. i. premio b sexti dicit q. me rito appellat ep̄i scopus. q. nō in partē solitudi nis s. in totā vo catus est. q. vj. de cetero. **z. d. pe. z. re. c. cum ex eo. in si. Ber.** Zacharias. **Adde an ele ctus papa añ co ronatiōe suā ho die appellet pa pa z an se vocet** ep̄m z suū suoz dei. **Dic qd sic. c** Jmo. dicēs p̄m est exēdicat. pa pali exēdicatiōe p extranag. **cle. 4** vi. inci. q. nō nul li. refert. d. feli. **z. d** sequitur in. c. eā te. col. iij. nu. vj. de rescrip. **Sebastia. Sapi.**
- c** **Abbatisse. cō** tra hoc adduco tex. in. c. ex parte. i. j. de verbo. signifi. in. c. si. de concessio. preben. in. c. cum dilecta. in prin. j. de rescrip. cogita.
- d** **Scholares.** vide plene per doc. z ibi p. do. meū **And. sicu. in. d. c. ex** literis. z in. d. c. q. i. causis. vbi vtrobiq. plenissime attigit istū passum.
- e** **Appellatiōe scholarium.** adde **Bal. z Jmo. in. l. i. circa si. ff. sol. ma.** **Pet. de ancha. in proe. sexti. in. vi. col. in. viij. not. z ibi per alios doct.** z maxime **Be. in tertio no. z per do. meum Andre. sicu. in proemio. in** cle. in. iij. col. amplia z limita vt hic pulchre per **Feli.**
- ADDE** tu quod **Alex. in. l. i. ff. sol. ma. in si. tenet qd in alijs casibus** preterq. studij appellatiōe doctorū nō veniāt scholares rōnibus de quib. p. ipsum p. quo tu adde **Ro. cōsi. c. xxxv. vbi dicit qd l. z testm** militis nō rūpatur preteritiōe posthumi scilicet pteriti tñ testm in gressu monasterij rūpatur pteritiōe monasterij qd scit ingressurū. z qd nō est bona cōparatiō de milite tam facto ad milite celestē qui est in fieri sicut priuilegiū doctorū nō extēditur ad scholares qui debent doctorari. z inquantū do. **Felin. tractat hic de correlatiuis. adde Ro. cōsi. clxxx. z Rapha. cōsi. cōsi. xxxv. z inquantū dicit qd appellatiōe** monachorū venit abbas dic qd nō est simpliciter verū vt voluit **Ro. cōsi. c. lxx. p. quo facit qd voluit Abb. cōsi. x. qd in odiosis appellatiō** ne clericorū nō veniūt canonici z inquantū dicit qd papa scribēdo vni uersitati ex certa sciētia videt approbare. adde q. scribit late **Lap. al. leg. vj. z Ro. cōsi. c. clxxix. z inquantū ponit an cōpetat efficax reme dium** absenti ex stipulatiōe alterius. adde **Oldra. cōsi. xxx. z ro. con si. c. cxxix. Bar. cōsi. incip. Helus fuit confessus. Ber.**
- f** **Omnes filios.** vide glo. z docto. in. c. i. in ver. fratribus. de renun. in vi. z in. c. i. in eo. ver. de offi. deleg. eo. lib. do. **Lard. in proe. cle. in. j. colū.** **Do. in proe. sexti in pe. col. z in. c. in nomine domini. in nota. xxiij. dist.** z docto. in. c. q. graui. de cri. fal. z ibi plene per do. meum.
- g** **Salutatio.** vide glo. in proe. sexti. in ver. bñdictionē. z adde **Bal. in** l. i. in punc. ff. de lib. z posthu. qd pbat remissio iniurie p salutatiōez. alleg. c. ois qui. xxiij. q. i. z adde qd ecōuerso nō salutās psumit inimi cus fm gl. si. in. c. cū adrianus. lxiij. dist. dū modo prins fuerit solitus salutare fm istum. in. c. ad hoc. el. j. in pe. colū. j. de app. z in. c. cum sup. super glo. i. de offi. deleg. z in. c. repellantur. de accu. dixi plenius in di cto. c. cū adrianus. z de forma salutatiōis papalis in literis ad quē cūq. vide **Spe. de rescrip. presen. s. iij. circa princip. z qd idē Spec.** voluit in titu. de cita. s. iam de citatiōe. in verbo porro. z quid confe rat salutatio pape vide hic p. **Jo. Calde. in. iij. q. z vide bo. text. in. c. ex ore. de his que fiunt a maio. parte capi. quādoq. salutatio prohibet** vt in. c. si aliquē. de senten. ex com. z in cle. si summus. z ibi not. eo. tit. z qd intelligitur illud neminē per viam salutaueritis. vide **Spe. in ti** de aduo. in. s. cōsequēter. in ver. ad eius. z vide pulchram distinctionē

De. de anch. in proe. sexti. in. v. col. vbi querit an salutatio aliqd im portet. dicit q. salutatio qñq. est specialis. qñq. gñalis. Primo casu. aut loquimur de remissioe iniurie. aut snie cēsure. si iniurie. itelligit fa cta remissio. nā sicut de facili cōtrahit. s. cū ad animū reuocat. ita de fa cili abolet vt p. risuz. insti. de iniur. s. si. z in. d. c. cū **Aldrian.** Si x. loq

- causis de pcurato. z sic interpretat. q. s. uetudo q. est optima legū interpret. de p. sue. c. cū dilect. z l. si de interpretatiōe. ff. d. legi. **Mo. ar. q. appel** latiōe scholarij. nō pprehēdit doctor. **Itaz hic** ponit copula inter doctores z scholares. q. hz cō iūgere diuersa. vt notat in. c. q. relā. de simo. z no. gl. de iuris z fac. igno. ff. sup. rubri. z de hoc infra lati. tagam. **Item collige. q. cū papa scribit** vniuersitati. appellat oēs filios. nec vitiat rescri ptum. licet ibi aliqui sint episcopi. non est em̄ ve risimile. quin in studio nō fuissent episcopi stu dentes. z tñ oēs appellat filios. **Ultimo colli** ge modū salutandi z benedicēdi. **Quid aut** operet hec salutatio. z dic q. remittunt pecca cata venialia. vt nota. in proe. sexti. Et hoc veruz fm illam gl. si nō insunt mortalia. q. veniale op ponitur feruori charitatis. mortale vero oppo nitur charitati. z illa glo. quibusdam videtur absurda. dic sensum esse quod veniale extinguit feruorē charitatis quē homo habet seu habere debet circa deū. vnde eo ipso q. quis peccat. ve nialiter non diligit deū feruēter. vnde extinguit ille feruor. licet remaneat charitas. mortale vero nedū extinguit feruorē. sed etiam ipsam charita tem. q. eo ipso q. quis peccat mortaliter desinit habere charitatē erga deū vnde extincta est cha ritas. **Ald** propositum ergo non potest remitti veniale vbi adest mortale. quia vbi quis non ha bet charitatē quō potest habere feruorē charita tis. certe minime. z ideo non remittitur quia nō iura de salute patrie. vt. l. aduocati. in ver. patriā parētesq. saluaret. **C.** de aduo. di. in. **Qñq. de salute cōi. vt in. l. iij. C. de malef. ibi. cōtra fa** lutē hoīm multi. Interdū de salute primorū. l. puinciariū. **C. de fer. ibi** multorū salute. Interdū de salute dñi sui. vt in. l. i. C. de vete. lib. xij. In terdū de salute rerū. l. i. de vsufr. Interdū de salute corporis. vt in. l. i. s. eodē aut tecto. ff. ad fil. Interdū de salute aīe. vt in. l. sancim. **C. de sa** crosan. ec. Salutatio ergo pape. dz intelligi de oib. predictis. **Mā ad** ipsum spectat cōmoda procurare. z noctes insomnes ducere p salute cōmuni. vt in. c. i. de offi. dele. lib. vi. z in proe. eiusdē lib. **Itē aduerte q.** maior porrigit salutē minor. vt in. c. i. in prin. de feu. co. itē par pari. l. **Publia. s. Tit. z. l. Quint. muti. ff. depo. S. z inferiori etiā supior** mandat salutem. principe excepto. q. ab inferioribus nō saluāt. ecce pris quibusdā quibus in priuilegiū cōceditur. de quibus in. l. ij. C. de proxi. sac. lib. xij. z in. l. i. C. de silentia. eo. lib. z post salutem datur pote stas osculandi osculo pacis. excepto imperatore z papa. qui osculant in pede. l. i. C. de domesti. z prote. z cum ibi notatis.
- Ant. Francisc.** **Adde q. qñ salutatio fit iudici vel superiori. semp est** faciēda reuēter. vt p. **Spe. in ti. de aduo. in. s. hoc est dicēdū. in pn. in** s. p̄ter. in ver. ad eius. vbi ponit quō itelligat illa authoritas ep̄i. ne minē p viam salutaueritis zc. z de forma salutatiōis papalis in literis scriptis ad quēcūq. habet per **Spe. in ti. de rescrip. p̄ita. s. i. ver. iij. z** quid cōferat salutatio pape. vide etiā p. **Jo. Cal. in. pe. decre. in. iij. q.** z qd debeat pmo in literis salutari. vide **Spe. in ti. de cita. s. iā de cita** tiōe. in ver. porro. z adde et q. p salutādis ceteris. possunt aliqua abij ci more nauigatiū. et q. diligimus. vt in. l. i. z. ff. ad. l. rho. d. iac. z in. c. dispēsatiōes. i. q. vj. p quo facit q. p salute multorū pauci sunt puni endi qñq. xxiij. q. iij. in. c. ecce q. crimina. z **Ald** de q. aliqui saluant ti more pene. aliqui amore iustitie. xxiij. q. iij. in. c. cū ergo. z adde etiā q. salus alicui. est inestimabilis. vt in. l. pe. ff. de dona. z idē dicim. q. nul luz cōmodū dz pferri pprie salutē. vt in. c. scim. i. q. vj. vñ pprie salus debet esse cure vniuscūq. nec alius aliquis p̄sumit immemor s. po tius memor. vt per **Spe. in ti. de excep. z repli. s. hi. vers. quid si p̄bet.** z in tit. de teste. s. i. vers. itē oppo. z adde q. salutem suā querēt. nū quam deus deest in his que sūt necessaria ad salutē. vidē bea. **Tho. in** iij. sen. dist. xxv. art. v. z quot modis perueniatur ad salutē vide eūdem **Tho. in. iij. dist. xxv. arti. z quomodo aliquid dicat sufficere ad salu** tem. vide eundē in. iij. dist. iij. art. xxxij.
- h** **Sebastia.** **Peccat. vñ dicit. d. Abb. in. c. i. in scōo not. j. de ad ult.** q. mortaliter peccās. dicitur dormire. peccans venialiter. dicit dormi tare. z que tollāt peccatus veniale. ponit in cle. j. q. ix. de priuile. in cle. fin. in prin. eo. tit. z in. v. quest.

mur in sniaz cēsu re tūc p salutatio nez nō intelligit sublatā sed p ab solutionē vt i. d. cle. si sum. in. c. cum desideras. Scōo casu prin cipali. l. qñ salu tatio est genera lis. z tūc nūq. ex tēdit ad maliuo los z odiosos be neficiū em̄ ca nonis vñ homis non cōplectitur odiosos. vt in. c. alma. in. s. q. ve ro. z in. s. illis. de sentē. ex cō. li. vj. z in. l. lūci. titi. ff. de lega. ij. not. **Bart. in. l. si qs. i. grani. s. si ex sti** pulatu. ff. ad fil. l. iij. s. si tibi indi cium. ff. de cōdi. ob tur. causam. z de salute reperit cantū in iure in varijs casibus. **Mā qñq. loquūt**

Proemium.

Argumentatio a noie. Adde notata in l. decernimus. C. de episc. et cle. et insti. de dona. §. est et aliud. et in proe. ff. in ver. discipuli. et istud argumentum est probabile non necessarium: et notatur in c. cum fin apostolum. de preben. et in rub. infortia. et in proemio cle. in cle. in gl. i. et in d. §. si in danda hic allegato, hic vide per Feli.

Ad illud plurarchi de liberis educandis. primi curare debet patres et filii bonis noib. nuncupent. et an valeat argumentum a noie, vid. Raph. com. 28. lxxv. et clxx. et Fulg. cōf. l. i. et cū. Ber. lan.

Sebasti. Sapia. a **M**oie prano. vide Andr. sicu. in fra dpositi. c. vbi post Inno. et Jo. an. i. x. belial. no. q. imputadū est illi qui exit simili le nomē. de q. p. Saly. i. l. i. vbi. d. Jas. i. scda lectu. col. v. C. de sum. tri. per Alhari. fo. ci. in c. dilecta. de excel. prela.

Sebasti. Sapia. c. **P**roprii nois sicut mutatio no minis p. p. i. idu cit fraudis psum c. p. t. d. e. z itar q. n. q. d. mutatio nois in dignitate vel in aliqua qualitate Bal. in. l. no du. biu. co. i. C. de le. gi. vbi dicit pre. sumit fraus de 10 noie ad nomen

quā q. s. phibitus aliqd facere sub vno noie facit se alio vocari noie vt qui non possunt tenere cōcubinā vocat eā sorore: de quo etiā est text. vbi Bal. no. i. l. nemini. C. de aduo. diuer. iudi vbi decidit aliq. q. nes. **N**ominis mutatio adde De. de ancha. in proe. sexti. in p. a. et Bald. in prima cōf. C. in. h. col. ibi iuxta hoc querit do. Ja. vtrū liceat alicui mutare sibi nomē: et distingue vt ibi per eū: et p. Ly. et alios i. d. l. i. cū cō. cor. alijs positis hic per Feli. facit apostilla Alex. in. leos. in. §. si. ff. de fal. et cōclude q. mutatio nois p. p. i. ex cā permittit fin doc. hic fallit in seruo per tē. in. l. i. et ibi Ang. et Bal. in prin. C. fallit scdo non pcedere in mutatione facta in fraudem fin An. in. d. l. i. et ana. in. c. ea que. de si mo. et an liceat mutare signū. dicam in c. dilecta. de excel. prela.

Add. E. tu Old. 28. c. clxx. et noui late. in. l. i. ff. sol. mat. et que sit ratio q. mutetur nomē pape in eius creatione vide Arch. in proemio sexti. vbi ponit aliq. rōnes. nā a pncipio non mutabat nomē vt ibi d. Ber.

A noie x. appellatio: vide plene p. modern. in. d. l. i. §. appellata. **A**dd. E. quod voluit Barto. in cōf. incipien. martinus baroti. et in quantū do. Feli. hic ponēdo: an cessante exercitio cesset nomē ap. pellatiū tangit: an ecclesia dicatur parochialis habitu l. 3. non actu dic quod Federi. cōf. lxx. dicit q. c. de multa. non h. locum q. ecclesia est parochialis habitu non actu et in quantū etiā supra dixit an nūcupat? perusinus dicatur de perusio: vide Bar. cōf. xli. et in quantum querit an vnus actus faciat quem mercatorem. dic quod ad hoc vt pti possit priuilegio mercatorum necesse est q. habeat maiorem partem fortuna rum in mercantijs vt cōsultit Alex. consil. c. vii. iij. lib. et an scholaris cessans a studio amittat priuilegiū scholarium: vide Bartholum. consil. c. xxiij. incip. vniuersitatis nostre statuto. vbi cōsultit q. schola ris qui stetit absens per quinquennium possit priuari matricula secus si minori tpe et quāto tpe q. s. fortia in colatū vide Ang. consil. xlv. et an nomina verbalia venifcent vnico actu. vide Roma. cōf. cclxxi. Ber. **S**ebasti. Sapia. **A**dd. Morari. Notadū est q. ad ppositū dicit Bald. hic q. licet scholari non intrati non cōpetant scholarium priuilegia. vt per Abbatē. in cap. si. j. de iudi. si tñ intrat ad minus per quatuor menses

licet postea reliquo tempore discurreret huc et illuc d. 3. habere fructus prebende totius anni. de quo aliquid per Paul. de ca. in. l. scriuarios. C. de testa. mil. per Bar. in. l. si quis titio. ff. quibus ex cau. maio.

Ab allusione vel etymologia vocabuli. vide plene per docto. in. d. §. appellata. et p. istū et alios in c. cum fin apostolum. in. h. col. j. de preben.

nomine x. appellatio licita est argumētatio. vt no. Bar. in plurib. locis: vt in. l. i. §. appellata. ff. si cer. peta. et in. l. i. §. de verb. sig. probatur in. c. forus. ff. de ver. sig. et in. l. i. pupillus. §. territorium. ff. de verbo. signifi. et hoc ideo: q. nomina appellati ua sunt imutabilia. l. si quis in fundi vocabulo. ff. de leg. i. nisi ex consuetudine mutarentur tunc q. non v. argumētatio a noie appellatio quasi vsus loquendi preferatur. l. labeo. ff. de sup. leg. et in. c. ex literis. j. de spō. et dicit plene dixi. §. supra

An autē daret nomen appellatiū seu impositū ab euctu sic. esset exercitiū. Bart. in proe mio ff. dicit q. sic. vnde imperator dicit augu stus ab augēdo: q. augere d. 3. republicam et pmo uere iperū. et licet non augeat de facto nihilomi nus d. 3. augu. q. adest habitus de facili reducibi lis ad actū: sic dicēdū in mercatorib. studētib. et similibus: q. l. 3. actu non exerceat illā p. fessionē: non tñ p. d. nomē appellatiū ex quo subest ha bitus. **A**duerte q. non puto hoc idistincte pcedere in priuilegio indulto sub noie appellatio: vt si priuilegiū indulgeretur scholaribus sub noie appellatio: vt hic et in multis locis. **A**n v. d. i. stinguēdū q. aut diuertit a studio animo tñ rede undi et tñ non dicit diuertisse et remanet nomen etiā ad effectū priuilegiū consequēdi: de pe. dist. prima. c. diuortiu. **A**n sine causa diuertit a stu dio: vt q. vagat: et tñ certe non gaudebit priuile gio scholarib. indulto: q. non sufficit quē in scho lis morari nisi insit scie: et optime p. bat. tex. in c. cū ex eo. de ele. lib. vi. in ver. studio insitētes. fa cit optime. xvi. q. j. generalr. et idem t. hic Colles

An aut sit licita argumētatio ab allu sione vel etymologia vocabuli. et dicēdū q. sic: vt no. in. l. i. §. de tutel. et in p. alleg. §. appellata. et hoc verū nisi diffinitio cōtradicta q. diffinitio p. fer tur. dat em seu exponit verā p. prietate rei: sic facit allusio seu etymologia vocabuli. q. alr. de clararet rem fin genus et non fin specie: exemplū

fer quasi potē mori faciēs: si non facit non p. dit nomē f. 3. abb. in. d. c. j. in pe. col. fallit tertio vt pcedat q. i. ipsa etymologia verbi non dat excef sus in aliquo et cōsonat diffinitioi. secus si daret excessus et q. n. q. plus importaret q. nomē et q. n. q. plus nomē q. etymologia q. pot. esse tri bus modis. **P**rimus q. etymologia excedit nomē: puta p. b. y. ter qua si prebens iter: et tñ multi hoc facientes non dicuntur presbyteri.

Zacharias. **A**dd. de hoc plene per Ang. aret. in proe. insti. in addi. ad Christophorū porcū in ver. imperator. vbi reprehēdit Bart. qui in j. consil. ff. d. in prin. et in. l. i. §. per hanc. el. §. ff. de rei vend. dicebat im peratorē dici fin nominis sui etymologiā non ab imperādo vt volue rat gl. sequere em q. dñs et pater qui imperare possunt deberent dici imperatores q. est falsum. sed dādo aliā ety. dicebat ipse Bar. ibi q. i. dicit imperator q. imperat et sibi imperari non pōt q. si esset verū seque ref q. pape non subesset et imo potius deberet papa dici imperator q. ipse: per. c. solite. de ma. et obe. **I**dem in doctore: non em ois qui docet d. 3. doctor appellari. §. q. post trinā approbationē annulo: bireto: oscu lo: cathedra: libro et benedictione per habentem ad hoc potestatem donatur: vt no. Car. in cle. h. post gl. de magist. quare igitur ita dican tur et q. non sit bona ab eorum nominis etymologia argumentatio re curre ad domi. Jas. vbi. §. vbi hoc prosequitur. **S**ecūsus modus est quando nomen excedit etymologiā: puto priuilegiū dicitur lex priuatorum. i. d. dist. priuilegiū. et tamen potest esse lex existētiū in dignitate vt ibi per gl. **T**ertius modus est quando etymologia exces dit et exceditur: puta rex dicitur a regendo hic excedit etymologia no men: q. multi non existentes reges regūt. **I**tem nomē tñ excedit ety mologiā: q. hoc nomē rex sumptum est a regno sub quo includunt omnes regi inherētes fin Hugo. et Semi. in. d. c. priuilegiū. fallit quarto nisi nomen appellatiū esset impositū fictitiū fin Semi. hic dicētem esse tex. no. in. c. iij. de regul. fallit quinto nisi esset imposi tum ab euentu: vt in scipione africano non q. africanus: sed q. deuicit africam. vt no. glo. iij. in cap. l. j. de elec. quā in no. ibi. Semi. et hic. **A**dd. E. tu abbatem consil. lxx. §. lib. Ber.

in codicillo

l. q̄litū. in prin. ff. de leg. iij. Dic q̄ scholaris quāvis per mille annos. in studio moraret nō cōtrahit ibi domiciliū si cōstat q̄ nō habet animū.

vero excoꝛcacio
eēt occulta inte-
rim inſuffragiecta
p eū valeret. gl. ē
ſing. in aut. de ta-
bel. in. ſ. pe. que
vultqꝫ inſm cō-
fectū a notario
puato officio ta-
bellionarꝫ valer
z tenet ſi puatio
eſt occulta. ſ. qua
gl. ſing. exclama-
uit. Bal. in. l. cū
ctos populos. i
viſ. co. in ſi. C. de
ſum. tri. z in. l. in
bemꝫ. ſ. ſane. C.
de ſacroſan. eccl.
z in. l. i. C. de iur.
z ſac. ignoran. z
in. l. i. C. de ſecun.
nup. z in. l. i. C. d
ſenten. z interlo.
om. ind. in ꝑbus
locio tenunt hoc
i notario occulte
excoꝛcatorꝫ: z oc-
culte puato, ſa-
ci ſin. do. In.
in. c. ſi vero. circa
ſi. de ſentē. excoꝛ.
qđ ſnā lata a iu-
dice occulte ex-
coꝛcator tenet. de
quo vide qđ le.
z no. in. c. ad ꝑbā
duz. de re iudi. z

Æ2oemium.

perpetuo ibi morandi. quē Ang. & Alex. in l. heres. col. ij. de iud. secu-
ti sunt. dicentes qđ quavis p. annos mille causa studij in aliquo loco
moraretur scholaris nō tñ fori ibi fori; nec domiciliū. Et de. q. seq.
additio. vide Rebus. post Ant. de barulo in allega. l. nec ipsi. de inco.
& Feli. Jo. an. in. c. si qs cōtra. Imo. in. c. ex parte. & Feli. post oēs. in. c.
de foro compet.

Alibi gestis.
Add Jo. d. imo.
7 doc. in l. heres
absens. ff. de in.
7 doc. i. d. c. p. d.
offic. leg. 7 p. oēs
i. d. c. q. clericis.
Sebast. Sapia.
Querit. Añd
Lud. bolo. in cō
mento priuilegi
Theodosiani. i
ver. oibus studē
tibus. col. iij. vbi
reprehendit do.
Abba. hic.

Cōprehenda
tur doctor. Ad
hic plene p. Fel.
num an appella
tione scholariū
veniat doctor &
rector: & appella
tione collegij ve
niat caput colle
gij & appellatiōe
capituli prehē
datur prelat' dic
& limita vt hic p.

eū. adde q̄ posui
 ſ. in ver. appella
 tione ſcholarii.
Aſiſta. adde
 tu Ale. 2^a. xcv.
 ſ. li. Ber. de anc.
 cōſ. cccxxv. vbi
 ponit an mulier
 prohibita ſhere p
 ſtatutū poſſit o
 nare cā mortis. ⁊
 vide Jo. de ana.
 2^a. xcv. vbi pōit
 an ſtatutū habi
 litās ſpurioſ ad
 ſuccedendū videat
 ſi habilitare ſpuri
 oſ ⁊ iſteuoſoſ
 ⁊ an ſub ſimplex
 bus contineant
 miſta. p. ro. conſ.
 cccxcvii. Ber.
 Anto. Franciſ.
Adde qđ iſta
 queſtio vtrū mu

her prohibita. Sphere p statutu possit donare cā mortis depēdet ab illa
 q. an donatio cā mortis equiparet. Scitui potius q̄ vltime voluntati
 de qua in. l. tam his. ff. de do. cā mor. z per gl. z doc. in. l. ij. ff. de lega. j. z
 an z qñ sub simplicibus cōprehendatur nūtrū maxime qñ de vtroq̄
 simplici est dīpositum. vide q̄ ple. habent in. l. titie textores. ff. de le. j.
¶ Anū ex correlatiuis. Adde istū in. c. dilect. el. j. de si. z in. c. q. cleri
 ci. de iurepa. in. c. si. de inde. z in cū cōtingat. in. viij. co. de iureiu. z in. c.
 j. in. iij. co. in gl. in ver. sub ex cōmunicatione. ibi. ideo ex glo. collige qđ
 pena posita inyno ex correlatiuis zc. de loca. z in. c. sup. eo. z ibi ana. de
 vsu. p. Semi. in. c. j. in. iij. co. ibi. fallit secūdo. de tēpo. ord. lib. vi. z per
 eundem in. c. eos. in ver. nota qđ pena imposita in ex correlatiuis. eo.
 titu. lib. vi. qđ si actor obtinuit speciale cōmissionē q̄ in causa ciuili
 reus debeat comparere psonaliter in iudicio. tenetur etiā ipe actor
 comparere psonaliter. facit glo. in clemē. sepe. in ver. voluerit. de ver.
 bo. sig. z quod no. Bal. in. c. a nobis. in vl. col. de excep. z vide eūdē do
 mi. in. c. cupiētes. in ver. deniq. de electio. in. vi. per gl. in versi. decete
 ro. Bar. in. l. si. C. de indi. vi. tol. z in. l. si. ff. de acce. z in. l. j. C. de cupres. li.
 xi. z in. l. si cōgenerit. ff. de pac. z in. l. si ab eo. C. de le. here. z in. l. annit.
 §. j. post gl. ff. de re in. Jo. an. in rub. de spon. duo. gl. z ibi doct. in. c. j. de
 fimo. Bal. in. c. ij. in vl. col. de proba. z in. l. nemo. C. de sacrosanct. eccle.

ibi moratur est. Jo. an. dicit hoc pcedere ex p^{re}s^ump^tione ex cursu tēporis. l. ij. C. d. incolis. li. x. z qđ ibi not. Ault dicere qđ si cōstaret de animo scholaris qđ nō morat ibi cā sortiēdi domiciliūz qđ tunc ex cursu tēporis nō contrahit ibi domiciliū: qđ requirit ibi animus: sed in dubio hoc p^{re}s^umitur. d. Ant. hoc putat pcedere in alio qđ in scholare: qđ scholaris videtur qmorari causa studij. Alduerte qđ in dictū probatur aperte in p^{re}alleg. l. ij. nam ibi disponitur de cōmorantib⁹ cā studij. qđ tales non sortiūtur domiciliū: z postea fit ibi exceptio nisi transactis decē annis zc. Ex^{ce}ptio est de regula: vt not. in regula. j. in. vj. Et ad rationē dñi. Aut respondeo qđ tollitur illa p^{re}s^ump^tio qđ causa studij ex alia iuris p^{re}s^ump^tione: qđ iura p^{re}s^umiūt quē debere esse p^{re}uēctū in sciētia canonica in septēnio: z in quinquēnio: in iure ciuili vel theologia: vt in. c. ex eo. de ele. li. vj. z ibi per glo. z fuit extracta illa glo. ex proemio fforū. vbi dicitur de quinquēnio: z olim hoc p^{re}ce debat quando nō emanarāt tot scripta: nec doc. nec glo. sed hodie experitētia docet qđ nō minus tempus requirit in iure ciuili qđ canonico. Siue ro scholaris moratur vltra decēniū videt qđ nō pncipaliter causa studij. Sateor tñ qđ possent eē alie p^{re}s^ump^tiones fortiores de animo scholaris que haberēt elidere hāc p^{re}s^ump^tionē. ille tamen text. in. d. l. ij. p^{ri}mū optime pbat: z vide nunqd scholaris saltē cōrrahat quasi domiciliū vt possit q^{ue}neri ex cōtractib⁹ aliib⁹ gestis: a vide qđ dī xi. in. c. qđ clericis. de foro cōp. ¶ Al^{ti}mo queritur nūqd indistincte appellatione scholarium comprehendatur doctor. Egid. dicit qđ in materia indifferenti z p^{re}miscua appellatione scholarium cōprehēditur doctor sicut appellatione monachorū cōprehēditur abbas. in. c. fin. de simo. z appellatione familie cōprehēditur dominus familie: vt in. l. familie. ff. de ver. sig. z appellatione populi cōprehēdūtur senatores z patricij. vt in §. plebs. insti. de iure nat. gen. z ciui. ¶ Jo. an. dicit hoc procedere in materia fauorabili: vt in p^{ri}uilegijs nō odiosis z similibus. secus in materia odiosa vt in rescriptis ad lites z similibus. arg. in regula odia. li. vj. Sateamur tamē qđ rectores scholarium bene cōprehēdunt appellatione scholarium: vt in p^{re}allega. §. plebs. vbi vbi eēt doctor v^{el} scholaris in diuersis facultatib⁹. Et aduerte qđ Jo. an. aperte sentit qđ in materia etiā odiosa ac stricta appellatione scholarium cōprehēdantur doctores z scholares in diuersis facultatib⁹ vt qđ doctor in iure ciuili: scholaris in iure canonico. Sed do. Anto. hoc vltimum non placet in materia odiosa qđ i tali materia sub simplici nō

¶ Per. de anc. in repe. i. an. xi. char. de costi. 7 in cie. i. in princ. in iij. qd. de
usu. cū alijs cocor. Et cōclude q ybi est eadē omnimoda rō loquens
in vno ex cor. elatiuis h3 locū in reliquo: alias scus. vt p doc. in cie. i.
per illū tex. de cōsang. 7 affi. per Joā. an. in. c. nō dz. de testa. per Ly.
7 Ange. 7 Salic. in. l. propterandum. §. i. C. de iudi. 7 per Baldū in. l. i.

p cōprehenduntur mista: alleg. no. in. l. ii. de ver. obli. in hoc puto attendendū statū z qualitates in quo magis incalescit: vt si magis attēdat doctrine q̄ discipline scholastice tūc nō cōprehendat, als secus, sicut dicim⁹ de hermaphrodito. nā etiā in materia penali z odiosa iudicat s̄m illū statū z illā qualitātē in qua magis incalescit vt habet. ff. de sta. homi. l. q̄rit. z. iij. q. iij. s. her. maphrodit⁹. S; quo ad primū Jo. de lig. z do. meus tenēt in materia fauorabili etiā appellatione scholariiū doctores nō cōprehendit: qz habēt se doctores z scholares correlatiue, vnde significatū vnus excludit alterū vt in. c. fi. de insti. z qd̄ no. in. c. postulatis. de concess. p̄bē. z hoc puto verius. Et maxime, qz hoc habet vsus loquendi qui attēdendus est. vt dixi super gl. j. Et facit etiā iste tex. vbi in materia fauorabili vt in salutatiōe noluit papa cōprehendere doctores appellatione scholarium. ¶ An aut̄ aliquo casu cōprehendat doctor appellatione scholariiū. ¶ Joā. de lig. qd̄ non nisi disponatur circa actū indiuiduū, vt qz prohibetur scholaribus audire, nam per cōsequēs prohibetur doctorū lectio

20 in. c. ij. ne cleri. vbi mona. lib. vi. j. nota bene hoc cōtrariū vult em̄ aperte z bene quod dispositio

e circa vnū ex correlatiuis extēditur ad reliquū, f

f quod procedit etiam in materia penali quando correlatiua vniformiter se habent. alias secus. Ad hoc quod no. Bar. in aut. qui semel. C. quō z qd̄ iudex. z Bald. in. l. nemo. C. de sacrosanctis ecclesijs. z ideo si constitutio seu statutū imponit penam vendenti certam rem: illa pena intelligitur repetita respectu emētis: qd̄ no. Ad predicta facit. xxxij. qd̄. j. si quis vxorem. z. l. eū emptor. ff. de rescin. ven. Vel s̄m Joā. de lig. pōt secundo cōprehendi doctor qz scribitur scholaribus sub nomine vniuersitatis, qn̄ tūc doctores p̄ interpretationē intelligūtur cum sint de vniuersitate hoc dictum nō bene capio cum doctores faciunt vniuersitatē de p se, vt in. c. ex literis. de cōst. z scholares etiā de p se: vt in. c. qz in causis. de procu. vnde z hic scribitur scholaribus etiam sub nomine vniuersitatis: vt pater ibi vniuersis zc. non em̄ dicit singulis nihilomin⁹ exprimunt

21 doctores. ¶ Mo. j. etiam ex predictis qz etiam in materia stricta appellatione scholarium cōprehendūtur eorum rectores. hoc sentit aperte Jo. an. Sed contrarium facit gl. sing. in cle. vt hi. de

g eta. z quali. vbi mature dicit qz appellatione capituli de pprio significato non venit caput capituli vt prelati. sunt enim hec diuersa: vt patet ex diuersitate titularum: vt. j. de his que sūt a p̄la. z in titu. de his que sunt a ma. parte capituli.

C. de communi
fer. manu. Item
ubi vnum cores
latinum non po
portionatur alte
ri quodi vno ex
corelatinis di
sponitur non re
dicat sibi locum
in alio fm bar.
post Joan. and.
i. c. vnineritatis.
in. ij. colum. j. de
sen. ex com. vnde
lex disponens de
potestate viri er
ga filios non ex
tenditur ad vxo
rem qz hec mate
ria ei nō propor
tionat i. s. itaqz.
instit. de exhere
da. lib. l. Reliqua
vide hic per mo
der. & latins at
tingam in. c. j. j. b
loca.

CADDE
ro. cōsī. clxxx. ra
pha. cōm. cōnsil.
xxxv. Ange. cōs.
lxxx. z. cē. Lap
alleg. xxi. z. alle.
cxvi. dicit qđ ca
put z mēbrū po
nuntur correlati
ua z vnus nō est
reliquū. ideo pre
tus nō pōt esse
mēbrū. de quo
ibi lati⁹. Berni.
Anto. Francisc.
Adđ qđ corre
latiua eodem tē
pore orta sunt sꝫ
Bal. in rub. C. d
reb. cre. i. ver. vlti
mo q̄ritur. z iō
idem ex causa. in
then. ex. caula. in
xiq. co. C. de libe.
p̄terit. dixit qđ
correlatiuorū ea
dez est natura. z
dixit glos. quam

ibi doct. sequuntur in. l. si quis seruo. C. de fur. quod correlatiouū eas
dem est dispositio. ⁊ ideo dicebat Bal. in. l. it. in fi. C. de sacrosan. eccl.
quod si vñū ex correlatiuis est permissum vel prohibitū alterū etiam
videtur esse permissum vel prohibitū. ⁊ dicebat Bar. in. l. si. in princi.
C. de indi. vid. tollen. ⁊ in. l. si ab eo. C. de legi. he. quod istud etiam pro
cedit in penalibus ⁊ in corrector. h̄s habetur per Bem. in. c. j. de tem
po. ordi. in. vj.

f. Sebast. Sapia. ¶ Reliqui vide late per Curtiū seniores in cōsi.
xj. statuto parmensi. col. ij. per. Hypolytū et Barri. in. l. si quis viduam.
col. v. ff. de questio. vbi late hec regula. Et not. q. hec regula procedit
respectu eiusdem actus vt si aliquis prohibitus sit vendere censetur
etiam prohibitus emere. secus ex diuerso: vnde si statutū dicit quod
viri banniti debeant de ciuitate expelli: non expellentur bannitorum
uxores. Ita decla. Mellus in tractatu bannitorū in secunda parte se
cundi temporis. Bartho. sozi. in consi. lxxv. difficultatem. in. i. vo. no.
uorum. co. pe. Francisc. cur. iunior. in consi. vi. presupponitur. col. x.

S Sebast. Sapi. ¶ Quod appellatione facit ad statutum loquens
de affinibus vtrum comprehendat maritū ⁊ vxorem qui faciant prin
cipium affinitatis ⁊ sic proprie non sunt affines de quo per Pau. de
ca. ⁊ alios. in l. j. C. vnde vir ⁊ vxor.

Sed potest

a **Arduum.** Adde quod dicit Abbas in consilio. ix. quod appellatio ne clericorum non veniunt canonici in materia stricta, et tamen non de sinant esse clerici.

b **Alteri stipulari.** Adde gl. in l. huiusmodi. in prin. ff. de leg. i. et glo. in l. pen. C. si quis alteri vel sibi. Ro. in l. stipulatio ista. §. si stipuler. in ix. col. ff. de xbo. oblig. Bar. in l. §. ff. re pupil. sal. fore. bal. in l. i. C. per quas personas nobis acquiri. in vi. col. in l. i. §. huiusmodi. ff. de iustitia et iure. et i autent. generaliter. in. vi. col. de episco. et cle. in. c. j. in ult. col. de fide instrumetorum. et in l. i. §. in fin. vt in poss. lega. et in l. non aliter. vbi la

a Sed potest dici concordando quod appellatio de capitali non comprehenditur prelati: quia ille definit esse canonicus et efficitur caput, sed rector non definit esse scholaris, arg. in prealleg. c. si de fimo. Hoc tamen dictum do. Ant. e. valde arduum tene si ipsum meti pro intellectu statutorum generaliter disponentium de scholaribus. In gl. in ver. seruus. not. ex glo. duas causas quare papa seu imperator appellat se seruum, alias causas vide in proemio. vi. lib. Et no. ex gl. quod licite allegatur decisa. de hoc tamen dic vt dicam. j. in proemio.

b **Tertio no. tres casus in quibus potest quod alteri stipulari.** b et obligatione acquirere. Primum in seruo quod procedit secundum doctrinam etiam si seruus sit in fuga constitutus: vt no. in l. i. §. per seruum. ff. de acq. pos. Quid autem de monacho c. dic vt no. glo. in. c. j. §. de infan. et langu. et per Jnn. in. c. cu. oliz. §. de priuile. et quod no. in. c. abbatem. xvij. q. §. vide tex. cu. gl. in. c. quanto. de offi. ordina. Scos casus in papa. potest enim papa obligatione acquirere cuius ecclesie. idem dicit de alijs prelati respectu suarum administrationum. vt tacite sentit Jnn. in. c. cum pudent. de pac. Tertius in imperatore qui potest acquirere cuilibet subiecto. vt in iuribus allega. in gl. Et pro intellectu premittit quod regula iuris civilis habet alteri per alterum non acquiri. vt insti. de iuri. stipu. in. §. si quis alij. et §. alteri. et ff. de verb. obli. in l. stipulatio ista. §. alteri. vbi redditur ratio hec regula fallit in multis casibus quos excipit gl. in prealleg. §. alteri. Sz de procura. regula est quod non acquirat domino sine cessio actionis nisi in casibus no. in prealleg. §. alteri. per Bar. vi de bo. gl. in. c. quod de usu. li. vi. in ver. possit acquirere. De nuntio vide tex. cu. gl. in l. multum interest. cu. l. sequenti. C. si quis alteri vel sibi. vbi habetur qualiter debet concipere verba procurator vel nuntius: et quid si procurator se gessit vt nuntius. De alijs iudicibus inferioribus vide Jnn. in. c. dudum. de conuer. coniug. in. §. vbi tenet quod potest alijs acquirere. vt in l. penul. ff. de mag. cone. Et hoc intelligit respectu subditorum. non autem respectu aliorum nisi in his que spectant ad eius officium. et vide quod dixi in d. c. dudum.

c **De notario est dubium nunquid possit alteri stipulari** Jnn. in. d. dudum. exigit quatuor. quod in iudicio et in his in quibus procedit iudex ex officio. et quod hoc faciat autoritate iudicis et in defectu eius cui acquirat obligatio. Et sic sentit quod extra eos casus in obligationibus conuentionalibus non possit notarius alteri acquirere. Sed gl. in. d. c. quod per illud tex. et per tex. in l. §. rem pu. sal. fo. tenet quod potest alteri acquirere autoritate iudicis. alias no. Sed gl. in pale. §. alteri. simpliciter tenet notarium posse alteri acquirere etiam sine cessio: et illam opinionem sequitur Bar. in prealleg. l. §. vbi idem tenet in officiali. ad hoc. l. non aliter. ff. de adop. vbi per Guil. de cun. et l. i. §. erigere. ff. de magi. conue. et l. caius. ff. de iur. §. facit etiam ant. vt sine prohi. ma. de. et credi. post pn. cu. multis simi. et hec opinio videtur consensu: sic etiam interpretatur consuetudo: nam quotidie notarius stipulatur alteri etiam presenti. Sz opinio Jnn. et gl. in prealleg. c. quod potest procedere secundum doctrinam Ant. in iudicibus vel quod cautio est approbanda vel moderanda per iudicem: tunc enim notarius non debet alteri stipulari: quia tunc non pertinet ad ipsum declarare cautionem vel ipsam moderari: et sic potest procedere tex. in prealleg. c. quod. Et ex his habes intellectum ad illud. c. vt respectu no

22 **ficti.** et vide quod dixi in d. c. dudum. Et de notario est dubium nunquid possit alteri stipulari Jnn. in. d. dudum. exigit quatuor. quod in iudicio et in his in quibus procedit iudex ex officio. et quod hoc faciat autoritate iudicis et in defectu eius cui acquirat obligatio. Et sic sentit quod extra eos casus in obligationibus conuentionalibus non possit notarius alteri acquirere. Sed gl. in. d. c. quod per illud tex. et per tex. in l. §. rem pu. sal. fo. tenet quod potest alteri acquirere autoritate iudicis. alias no. Sed gl. in pale. §. alteri. simpliciter tenet notarium posse alteri acquirere etiam sine cessio: et illam opinionem sequitur Bar. in prealleg. l. §. vbi idem tenet in officiali. ad hoc. l. non aliter. ff. de adop. vbi per Guil. de cun. et l. i. §. erigere. ff. de magi. conue. et l. caius. ff. de iur. §. facit etiam ant. vt sine prohi. ma. de. et credi. post pn. cu. multis simi. et hec opinio videtur consensu: sic etiam interpretatur consuetudo: nam quotidie notarius stipulatur alteri etiam presenti. Sz opinio Jnn. et gl. in prealleg. c. quod potest procedere secundum doctrinam Ant. in iudicibus vel quod cautio est approbanda vel moderanda per iudicem: tunc enim notarius non debet alteri stipulari: quia tunc non pertinet ad ipsum declarare cautionem vel ipsam moderari: et sic potest procedere tex. in prealleg. c. quod. Et ex his habes intellectum ad illud. c. vt respectu no

c **Quid autem de monacho.** ad de idem videri dicendum quod de seruo. ille enim monachus in acquisitione equiparatur: vt plene no. Jmo. in. c. raynnti. charta. xxvj. versu. iuxta predicta. de testamen. Bal. in l. ex repudiatione. C. de fideicom. Jmo. in l. pater familias. ff. de here. insti. Bartol. plenissime in l. i. in prin. versu. ad ostendendum. ff. de stipulatio. seruorum. et diffuse per Seli. in. c. in presentia. in vlti. colum. versu. circa

hoc. de probatio.

d **Nuntio.** Adde qualiter negotiorum gestor debeat concipere verba stipulationis cum alteri vult acquiri. Ro. consil. ccccxi. Ber.

e **Quod nota.** Adde glo. si insti. de iniur.

f **Sebasti. Sapia.** Predicta regula. Vide late per Seli. in. c. si cautio. co. ix. §. §. fid. instrum. et late per d. Ja. i. d. §. alteri. et circa gloss. in d. c. quoties. vbi Alexan. in l. is qui heres. C. de acq. heredi.

tarum exigatur ibi autoritas iudicis. non quod notarius non possit alteri stipulari: sed quod iudex debet prius cautionem approbare. Et de arbitrio nunc quid possit acquirere partibus: vide gloss. in. c. dilecti. de arbit. in l. litigatores. et l. pe. ff. de p. Spe. in ti. de arbit. §. si ver. quid si stipulat. et communis conclusio est quod non acquirat sine cessio. Et de presbytero parochiali tenet legiste in l. i. ff. de iustitia et iure. quod possit acquirere alteri in his que pertinent ad officium suum: et sic potest recipere obligationem de usuris restitendis. et enim persona publica. j. distinctus ius publicum. et ex quo concedit potestas absoluedi concedi videtur potestas recipiendi obligationem. et pro hoc vide tex. in pale. leg. ca. quan. Et dicit singu. do. Ant. illam tex. non intelligendum specialiter in usuris. sed generaliter in omnibus spectatibus ad officium sacerdotis. quod not. Hoc etiam reperio sensisse collecta. hic qui tenet sacerdotem posse acquirere alteri vel suis parochianis non agat actione iniuriarum contra illum a quo iniuriam passus est. etiam si hac promissione in egritudine faciat et postea conualecat. et hoc siue obligatio siue promissio fuerit

23 **facta presenti vel absentis:** quod not. Et predicta regula quod alteri per alterum non acquirat et indubitur pcedit de iure civili: vt in pale. legis iuribus. Sed dubitandum est quid de iure canonico. gloss. in ca. quoties cordis oculus. j. q. vj. videtur sentire secus esse de iure canonico. unde si promitto tibi quod dabo titulum centum. videtur quod tibi possit agere contra me maxime si interuenit iuramentum secundum illam glossam. et ista glossa est multum nota. et quotidie allegatur. do. Ant. hic dicit quod si non interuenit iuramentum non potest agi via ordinaria. argu. pale. legis ca. quod obligatio non habuit initium in persona cui erat acquirenda sicut habere debet. vt l. que cunctis. ff. de actio. et obligatio. sed per viam denunciationis eius evangelice poterit agi secundum eum: sed si interuenit iuramentum. et tunc poterit agi via ordinaria: quia iuramentum principaliter dirigunt in deum qui ubique est presens. Hoc dictum do. Ant. non puto indistincte pcedere. quia credo quod si non interuenit iuramentum. nullo modo potest agi. secus si interuenit iuramentum. Ratio huiusmodi scilicet est quod iuramentum substat de se nec regulatur a facto ipsum recipiens. Ant. et si recipiens turpiter recipiat ex quo tamen iurans turpiter non prestat iuramentum obligari vt est tex. in. c. debitores. iuncto. c. i. de iure in. multo ergo fortius in casu nostro ubi nulla versatur turpitudine ex parte recipientis nec ex parte prestantis. Et in hoc casu quando interuenit iuramentum potest saluari gl. illa. c. quoties. sed quando interuenit simplex promissio tunc nihil puto actum. quia stipulatio non habet subsistere de se sed causatur ex facto partium vt in iuribus superius alleg. facit prealleg. c. debitores. vbi turpiter recipiens simpliciter promissionem nihil agit. Idem si sua non interest: vt quod vult acquirere tertio. nam regula iuris civilis hoc habet. nec reperimus ab hoc iure deuati per canones. ergo statim est dispositio legalis: vt in. c. i. de no. ope. nam. nam tantum respectu nudi pacti deuatur canone lege secundum eam sententiam. vt in. c. i. de pac. Et hoc ideo quia in pacto etiam nudo adest consensus et naturalis obligatio que oritur ex consensu. unde de iure canonico agitur propter illam obligationem naturalem. sed quando alius recipit promissionem tunc nulla est obligatio nec naturalis nec civilis. non civilis: vt de se patet ex iu

24 **regula quod alteri per alterum non acquirat et indubitur pcedit de iure civili:** vt in pale. legis iuribus. Sed dubitandum est quid de iure canonico. gloss. in ca. quoties cordis oculus. j. q. vj. videtur sentire secus esse de iure canonico. unde si promitto tibi quod dabo titulum centum. videtur quod tibi possit agere contra me maxime si interuenit iuramentum secundum illam glossam. et ista glossa est multum nota. et quotidie allegatur. do. Ant. hic dicit quod si non interuenit iuramentum non potest agi via ordinaria. argu. pale. legis ca. quod obligatio non habuit initium in persona cui erat acquirenda sicut habere debet. vt l. que cunctis. ff. de actio. et obligatio. sed per viam denunciationis eius evangelice poterit agi secundum eum: sed si interuenit iuramentum. et tunc poterit agi via ordinaria: quia iuramentum principaliter dirigunt in deum qui ubique est presens. Hoc dictum do. Ant. non puto indistincte pcedere. quia credo quod si non interuenit iuramentum. nullo modo potest agi. secus si interuenit iuramentum. Ratio huiusmodi scilicet est quod iuramentum substat de se nec regulatur a facto ipsum recipiens. Ant. et si recipiens turpiter recipiat ex quo tamen iurans turpiter non prestat iuramentum obligari vt est tex. in. c. debitores. iuncto. c. i. de iure in. multo ergo fortius in casu nostro ubi nulla versatur turpitudine ex parte recipientis nec ex parte prestantis. Et in hoc casu quando interuenit iuramentum potest saluari gl. illa. c. quoties. sed quando interuenit simplex promissio tunc nihil puto actum. quia stipulatio non habet subsistere de se sed causatur ex facto partium vt in iuribus superius alleg. facit prealleg. c. debitores. vbi turpiter recipiens simpliciter promissionem nihil agit. Idem si sua non interest: vt quod vult acquirere tertio. nam regula iuris civilis hoc habet. nec reperimus ab hoc iure deuati per canones. ergo statim est dispositio legalis: vt in. c. i. de no. ope. nam. nam tantum respectu nudi pacti deuatur canone lege secundum eam sententiam. vt in. c. i. de pac. Et hoc ideo quia in pacto etiam nudo adest consensus et naturalis obligatio que oritur ex consensu. unde de iure canonico agitur propter illam obligationem naturalem. sed quando alius recipit promissionem tunc nulla est obligatio nec naturalis nec civilis. non civilis: vt de se patet ex iu

g **saluari gl. illa.** c. quoties. sed quando interuenit simplex promissio tunc nihil puto actum. quia stipulatio non habet subsistere de se sed causatur ex facto partium vt in iuribus superius alleg. facit prealleg. c. debitores. vbi turpiter recipiens simpliciter promissionem nihil agit. Idem si sua non interest: vt quod vult acquirere tertio. nam regula iuris civilis hoc habet. nec reperimus ab hoc iure deuati per canones. ergo statim est dispositio legalis: vt in. c. i. de no. ope. nam. nam tantum respectu nudi pacti deuatur canone lege secundum eam sententiam. vt in. c. i. de pac. Et hoc ideo quia in pacto etiam nudo adest consensus et naturalis obligatio que oritur ex consensu. unde de iure canonico agitur propter illam obligationem naturalem. sed quando alius recipit promissionem tunc nulla est obligatio nec naturalis nec civilis. non civilis: vt de se patet ex iu

Deum simplex promissio et iuramentum. Est etiam aliud remedium quod etiam nullo prestito iuramento cogatur promittens ad exonerandum conscientiam per viam denunciationis evangelice iuxta. c. nouit. de iudi. fin. But. et Semi. hic pro quo vide hic pulchre per do. Seli. adde videntur. do. de ro. decisi. ccccxx. in antiquis. Ber.

8 **Gloss. illius.** c. q. ius. Idem Jmo. post butri. in. ca. cum contingat. in xi. charta. j. de iur. iur. in. vi. et de de ancha. in cle. i. et i. in cle. j. in pn. d. vlti. et in c. licet. in penul. co. de iur. iur. in. vi. et Jo. fabri. insti. de iuri. stipula. in. §. si quis. h. et Bal. in l. pactum. in. ix. col. C. de co. et in ant. sacra meta. in vlti. col. C. si aduer. ven. et Ro. in l. stipulatio ista. §. si stipuler. in vlti. col. ff. de verb. obli. sentit Bart. in l. cu. quod decedens. §. codi. cillio. ff. de le. iij. etiam si promittens diceret facias in veritate Sz Bal. in ru. C. res inter alios acta. in. iij. col. §. hoc remedium non prodesse de iure civili per tex. cu. glo. in l. certum. §. si quis absente. ff. de co. fesi. nisi in casu legis rationes et in aut. quod obrinet. C. de proba. et per Bal. i. d. l. pactum. C. de colla. vbi in eo qui in suo testamento intrat se teneri Titio absenti. Et quo sequitur vnum singulare dictum hic. quod si intuitu dei promissio tibi quod darem puellam maritade absenti. c. tunc bñ obligor quod promissio est facta deo quod vbiq. presens est. quod singulariter not. Nec obstat. c. iuramenti. xxiij. q. v. contra hoc remedium quod non differt quo ad

Proemium.

Sebasti. Sapia. **Q**uoluntate sua. Contra hoc facit qd iuramentum
nō facit qd illud qd est reuocabile nō possit reuocari patet qd testm qd
est reuocabile et qd sit firmatū iuramento pōt reuocari. vi. no. Bart. in
l. si qd in pñ. testamenti. in vit. co. ff. de leg. iij. gl. i. alij. in l. i. C. de sacros.
ecclē. Bart. in l. si qd inq. lino. s. ff. de leg. i. i. l. i. C. de consi. c. xvij. v. i. fo
in ffo. dicat qd h
procedit fm legi
stas nō fñcano
nistas: tñ pñu fir
mat. Inno. in d. l.
si qd inq. lino. s.
ff. de iur. i. in c. cū con
tingat. de iure iu.
de quo tamē per
Bart. veronē. a
i. cante. c. xvi. si p
p. Alex. i. l. stipu
latio hoc mō. ff.
de x. oblig. vbi
cōcludit qd valet
scdm. cogita.
Facta deo. add
Bal. p. c. l. x. v. i. fo
i. l. i. Et an ex sti
pulatione alteri
acqrat actio ab
senti. vide Spe.
in ti. de satis. s. vi
fo. ver. sed qd re
cipiet. Ber.
Quod appella
tione bononiens
suz. Vide plene
p. do. And. sic. et
moder. in d. c. r. o.
dulphus. i. ibi la
tius dicit. i. oino
videas Sel. i. i. i. fo
conclusionē.
Adde tu an
appellatione ci
uitū veniat comi
tatiui: Fran. are.
p. l. x. v. i. fo. l. i. fo.
p. l. i. fo. l. i. fo. Bar.
Zacharias.
Adde multi
plices modos et
differētiā ciuitū.
i. qd tripliciter sūt
i. in quo ab inco
lis differāt p. Ja.
rebus. in l. ciues.
nu. i. fo. i. in addi.
Item vbi debeat
subire mūera ibi
dē. nu. 6. i. in ad
di. i. qd si sit plus
riū ciuitatū. Itē
p. qd verba censet
q. esse ciuis an si
nominet bono
niens vel de bo
nomia an intelli
gat per illa xba
esse ciuis Bononi
e vel qd ibi sit
oriundus aut do
miciliū habeat
vide Bar. in l. p
uinciales. in ff.
de verbo. obliga.
Bal. omnino in l. siue possidetis. C. de proba. i. ibi Anto. i. omnes. C.
ne vxor p. mari. gl. i. Archi. in c. florentinus. l. x. v. i. fo. latissime per
Sel. in c. significante. in pe. co. ver. querit compostella. de rescrip.
Anto. Frā. **A**d hoc an appellatiōe ciuitū veniat comitatuū dī
qd nō ex stricta significatiōe. vt p. bal. i. l. i. fo. ad mōni. i. p. bar. i. l. i. v. b. i. fo.
i. x. l. i. fo. qd qñ ciuitas. ff. d. x. b. sig. i. i. suo p. l. i. fo. qd icipit. ciuitatis came
rini statuto. i. p. Jo. de imo. in rub. ff. sol. ma. i. idē et in materia odiosa
qd nō cōtinent vt in rep. sal. p. cessis i. ciues i. similib. s. m. bal. in aut.

oino. in. vi. co. C. ne vxor p. mari. i. in l. i. si in aliquā. ff. de off. procon.
i. h. p. Ro. in l. i. si finita. in. s. ff. de vectigalib. de dā. infe. i. p. Alex. in l. i.
puinciales. i. in d. l. v. b. i. fo. de ver. sig. i. l. q. ex vico. ff. ad mu. i. q. dicant
pprie ciues an originarij. an ex p. uilegio. vide gl. in l. ciues. C. de ap.
i. ibi p. Bal. i. p. Alex. in l. i. si marit. in. s. ff. de adul. i. p. Alex. in confi.

Ex pacificus.

Proemium in quo cōcludit finalē intē
tū iuris generalis. Scdō narrationē
in qua ostendit intentū finalē huius cōpilatio
nis seu iuris particularis ibi. sane. Tertio cōclu
dit ibi volentes. Prima subdiuidit quia primo
ponit finē viatoris. i. hōis ad quē a deo disposi
tus est. Scdō causam dēuatiōis ab hoc fine ibi
i. effrenata. Tertio vt ad debitiū finē viator de
ducatur cōcludit legē necessariā i. ostendit tres
virtutes ac p. p. ietates legis ibi. ideoq. lex pro
ditur. Scdō pars subdiuiditur q. primo ponit eū
tū cōstitutōes ecclesiasticas correctioni sub
mittēdas: i. ponit materiā i. causam impulsuaz
huius cōpilatiōis. Scdō cōcludit cām finalē
ibi. ad cōm. tertio causam coadiutiua ibi. per di
lectum quarto formalē ibi. refecatis. i. hec diui
sio sufficit p. sumario. **C**asus literalis. **P**re
missa salutatiōe sic expone casum in ista confi
tutiōe. rex pacificus. id est dñs noster Iesus Chri
stus sua pia miseratione ab initio mūdi disposuit
sen prouidit subditos suos fore pudicos pacifi
cos i. modestos. S. ex aduerso surrexit effrena
ta cupiditas: sui prodiga: pacis emula: mater li
tiū materia iurgiorū: q. quotidie tot litigia ge
nerat: quod nisi iustitia reprimeret conatus ipsi
i. explicaret multiplices q. ones: abusus litigato
rū exstingueret sedus humani generis i. concor
dia exularer extra terminos mundi dato sibi li
bello repudiū. et ideo circa istā cupiditatē lex p.
dita est vt noxi appeteret ipsius restringeret sub
regula iuris p. quā humanū genus informatur
vt honeste viuat: alterū nō ledatur: suū vnici
que tribuat. Secūdo in versu. illo sane. ponit do
minū Grego. casum huius cōpilatiōis dices qd
p. magistrū Raymundū capellanū suū ad com
munē vtilitatē studentū fecit redigi in vnum
volumen diuersas cōstitutōes i. decretales epi
stolas p. decessorū suorū q. disperse erāt per plu
ra volumina: quarum aliquę propter nimiam si
militudinē: quedam propter contrarietatem:
quedā etiā ppter sui prolixitatē confusiōe in
dicere videbantur: quedā etiā vagabantur ex
tra volumina supradicta de quibus tanq. incer
tis frequēter in iudicijs dubitabat: addiciens in
super quasdā cōstitutōes i. decretales epi
stolas suas per quas quedā que in p. ioribus erāt
dubia declarent. In fine precepit Grego. vt hac
tū cōpilatiōe vnuerſi vtātur in iudicijs i. i. scho
lis p. hibēs ne aliquis p. sumat aliā facere compila
tiōe sine licentia sedis apostolice speciali. Ber.
Not. primo qualis dī esse rex. debet enim esse
pacificus: q. qui non vult pacē nō est heres Chri
sti: qui in testamento suo principaliter reliquit
pacem dum dicit. pacem meam do vobis i. de
quo in. c. ad apostolice. i. ibi per gl. de re iudic. in
sexto. Et nō. qd debet esse talis quales subditos
suos appetit esse. Item collige vnde pcedūt li
tes iurgia. i. cōtentiones: pcedūt enī a cupidita
te que est radix omniū malorū: i. pcedit ex car
ne infecta ex materia originalis peccati. vñ pro
pter hanc infectionē dicit canon qd oīs etas ab
adolescētia prona est ad malū. x. q. d. i. oīs etas.
i. alibi p. cilius est cursus ad voluptatē i. malū.

tiā. c. constantinus. c. vi. dist. c. duo. x. q. i. i. hec ponit eleganter Bixi.
in suo repertorio. in verbo rex. ad de etiam Albe. de rosa. in l. decerni
mus. in prin. C. de sacrosan. ecclē. vbi dicit qd rex est imago diuine ma
iestatis qui nō debet seruire in subditos vel in finitimos. q. oia elegā
tius psequit Erasmus Roterodamus in lib. de instit. princip. chri
stiani. vide Lofe. in repe. c. grandi. co. x. de sup. negl. p. iela. lib. vi.

Appetit esse. Adde illud Tullianum. qualis in reputatione prin
ceps esset tales i. reliquos solere esse ciues. Ber.

et natura

clvi. in scda pte
consiliorum.

Qualis debet
ē rex. Ad d. Be
mi. in. c. grādī. de
sup. negl. p. iela.
post pe. de anch.
allegantem Li
ceronem pro re
ge dei otaro i ora
tiōe vltra mediū
cum de fugali
tate illum com
mēdasset subdit
scio hoc xbo re
ges iam laudari
solere: fortem iu
stum seuerū: gra
uem: magnani
mū: largū: i. be
neficiū: i. liberalē
he sunt laudes re
gie illa p. uata
est: vt volet qd
accipiat. ego ta
mē frugalitatem
id est modestiā
i. temperantiā
virtutē maximā
indico. ex qua au
toritate nota q. li
tates requisitas
in regibus quas
declara vt ibi p.
doct. i. ibi dixi in
repeti. mea. i. q.
qualitates in p
sona administra
toris illustrū re
quirant. vide ibi
den p. do. Ber.
de ancha. Ber.
Adde tu eun
dem Liceronem
in oratione quā
habuit pro mar
co marcello resti
tuendo.

Sebasti. Sapia.
Pacificus. qua
lis debeat ē rex
ostēdunt regum
i. signia que sunt
annul. q. signat
fidē. c. nostrates.
x. q. v. armilla
manuū ornamē
tū q. signat bona
opa. i. sceptrū qd
signat iustitiā
c. regū. x. q. v.
gladi. q. signifi
cat vindictā. c. nō
solum. x. q. v.
purpura: diade
ma i. corona que
signant excellen

Sanonmi. super prima parte primi.

Adde in de hac dictione semper: et dictione continuo. Ro. cōsi. cel. xliij. vbi dicit qd licet quis intraverit continuo sterisse in civitate non dicitur perturus licet fuerit aliquo tempore absens: et cōsiliū quod allegat Feli. precedit istud vbi colligit Ber.

Sine intermissione. De ista dictione et similibus vide hic plene per do. feli. cui adde

Bar. in. l. si quis a ista. ff. de cōdi. et demon. vbi dicit nō esse necesse qd omni momento gesserit cū aliquo cū quo stare iussus ē: qd facit ad qōnem notatā p d. in. l. i. ff. sol. ma. facit etiaz p rectoribus civitatum qui debet se cum ducere et tenere certū nūmerum famulorum nō em requiritur qd omni momēto stent in domo vñ dicit se vidisse qōtionē d fctō. Quidam officia e lis voluit probare familiā p tinue tenuisse. p dicit testes q dixerūt qd dictos familiares viderūt se cum in p rādio et in cena: dicit testes probare. nō em debet dicere de qlibet momēto sed satis est qd p bēt q apud rectorē seu officia lē fuerāt. p tex. in d. l. si quis ita.

Sebasti. Sapia. **A**uq. Et hoc colligitur q licet negatiua neget vsqz i infinitū vt est gl. not. i. l. hoc genus. ff. de cōd. h. ad emō. et no. Ol. i cōs. xvi. thema. et Deci. in p. iij. in fi. colū. iij. tñ re strigit ad pgruā interpretationē.

Indefinenter. vide tex. iuncta gl. in. c. si quis vult. xxxvi. dist. Zacharias. **A**dde pro elucidatione horū vocabulorum. s. omni tpe: semper: et ceterorū id genus: qd civiliter debeat intelligi. i. horis et tēporibus cōpetentibus: vt. l. si cui. et l. si taz angust. ff. de serui. et de off. arch. c. ij. si seruitus dicitur continuanda aqua quotidiana. ff. de serui. vbi. predio. l. foramē. et de aqua quori. et est. l. i. q. quod aut. et de hac dictione indefinenter: vltra hic alleg. vide Archi. xliij. distin. in prin. l. post. in c. vnico. de offi. custo. Imol. in. c. cautio. de fide instrumentorum. vbi ex posuit indefinenter: id est sine cause adiectione.

Ant. Francisc. **A**dde qd verba quātūcūqz generalia semper debēt intelligi civiliter et recipiunt restitutionē de habilitate. vt in. l. i. s. generaliter. et ibi per Bar. ff. de leg. prestan. et est bonus tex. et ibi Bar. no. et reliqui post eum in. l. i. in. s. itē nunciatio omnibus. ff. de no. ope. nun.

Lex positina. Dicitur. in. c. i. de constitu. post istum.

Gabellas. Adde Bald. in. l. veluti. in fi. ff. de iusti. et iur. et in. l. i. C. de iu. annulo. aureo. et in. c. quāquā. de cōsi. in sexto. et in. l. ij. s. de vecti. et in. l. cū pponas. in fi. C. de nauti. feno. et in. l. iubemus nullā. C. de sac. san. eccl. et in. l. i. in prin. C. de cadu. tol. Bar. et doc. in. l. vectigalia. ff. de pub. Jo. an. in. c. eos. de immunita. eccl. li. vi. in nouel. et vide Bal. in. c. i. que sint regalia. vbi ponit: an sit dolus malus fraudare pedagia adeo qd in foro conscientie teneatur: et vide istum in. c. i. de consti. in. iij. col. ibi et adde dictum Bal. in. l. vectigalia. et per Firma. in tractatu suo de gabell. in. ix. parte principali. in. i. q. et iij.

Zacharias. **A**dde de hoc dicto. s. de fraudante gabellas: an et quādo puniatur. et fallentias ad hanc regulā in. c. i. col. iij. nu. 2. in fine. in addi. meis post alios. j. de constitu.

Sebasti. Sapia. **P**redicta gl. de hac gl. per plura per And. sic. in repe. c. ragnaldus. col. cxi. cum sequē. de testamen.

gari proponendo verbū extra. Pet. et Alb. q sic: quia sunt extravolumen decretorū. domi. Card. dicit quod cū hoc volumen hodie sit certū et ap probatum nō expedit allegare cōstitutiones per ver. extra sicut olim fiebat: et hoc puto verius: qz superfluis nō est vtēdum. Nam per allegatiōes satis agnoscitur qd allegatur cōstitutio posita extra volumē decretorū: quia alius est modus procedēdi in hoc volumine, et alius i decretis. **I**n glo. in verbo disposuit. opp. pro declaratiōe glo. nam si deo disposuit sibi subditos fore bonos ergo nō possunt peccare cū dei dispositio falli nō possit. Solu. metu contrarij. glo. exponit non necessitudo: sed per prouidentiam et predestinationem. et videtur primo gl. sumere ista duo. scz prouidentia et predestinationem promiscue. Differunt tamē: quia predestinatio est preparatio gratie: et predestinatus nullo modo damnari potest: vñ predestinatio est ad bonum presciētia ad malū. non tamen intelligas qd predestinatio vel presciētia necessitet ad bonū vel ad malum: sed qd deus sciebat aliquos esse casuros: ideo illos nō predestinavit, alios vero quos sciebat ad bonū reuer suros predestinavit: dic subtiliter vt habetur de vtroqz. xxiij. q. iij. vasis ire. cum. s. sequenti. s. hic sumitur in glo. predestinatio large: qz oēs homines largo modo predestinati sunt. i. creati i bonitate et preiudicad bonū: sed abutendo libero arbitrio committunt malū. Secundo potest solui cō trarium exponēdo subditos. s. predestinatos: vt exponit glossa sequēs. sed hec expositionis restringit literā que videtur loqui de omnibus hominibus. **I**n glo. in verbo pudicos. in fin. opo. contra text. nam pudicitia est virtus particularis: dicitur enim a pudore i quo est verecūdia. vnde cōstitit circa ea de quibus verecundamur. vt de desponsa. i. puerū. c. puberes. et tamē text. p hec verba videtur innuere qd deus creauit homines vniuersaliter bonos. Solu. gl. forte metu contrarij. exponit pudicos. id est castos. qz castitas est generalior virtus qd pudicitia. nā p pū castitatis est reprimere cōcupiscentiā ex qua ori untur omnia mala de constitu. nam cōcupiscentia. et de hac castitate sic generaliter sumpta in c. si enim. de peni. di. ij. loquitur tex. q dicit quod nemo gloriari potest se castum habere cor. sic et potest intelligi tex. i aut. de lenonib. s. sancim. collatio. iij. in glo. Nam hec castitas sola possibilis est deo animas presentare. ille tamē tex. nō lo quitur de castitate generaliter sumpta: sed put

C. de episco. et cleri. Roma. in repetitione rubri. de arbi. in fin. et videas istum in rubrica de appella. in fine. et in. c. rna. de vsuris. in fine. et in. c. di lecti. post gl. fin. ibi de arbi. et limita dictam gl. procedere in pena imponenda per iudicem. secus quando pena cōmittitur ipso facto per. l. cō missa. ff. de publi. et dixi in notabilibus meis in versu. pena. not. incipi. in foro conscientie.

Adde quod illā glo. in. d. c. fraternitatis. sequitur domi. Jas. et mul ti alij ibi allegati per ipsum in. s. sed iste in. xxxvj. col. in. versu. et pene le gales. et. insti. de actio. vbi attingit materiā conscientie. Tamē ego so litus sum allegare gl. que in terminis cōtrariū vult. in. c. sane. in gl. vlt. xliij. q. v. que allegat tex. apertum in. c. cum denotissimam. in. fi. xij. qd. h. qui est tex. Grego. pape. Aeneas de falco.

Sebasti. Sapia. **A**ut fuit. **A**ide Ange. are. insti. de test. i princ. Pau. de cast. et doder. in. l. i. C. de edi. di. adria. tollen. vbi ponit an possit lex abrogata allegari.

Predestinatio. De materia predestinationis adde beatum Tho. in prima parte summe. q. xxiij. per totū. in primo senten. di. xl. et xli. nā in. xl. agit de predestinatione et in sequenti de reprobatione. et in ques stiōib. de veritate. q. vi. et adde Sco. lib. vi. sentē. dist. xl. q. i. et in lib. iij. senten. dist. vñ. q. h. et per eundē lib. vi. senten. dist. xli. q. j. vtrum sit aliqd meritum predestinationis et reprobationis.

Castitas. Adde de cōmendatione castitatis Spec. in tit. de aduo. s. v. versicu. commendat. Bernar.

est virtus

a zacharias. ¶ Sine alijs virtutibus videtur innuere Abb. qd castitas sit virtus dñi dicit sine alijs virtutibus dictio em sine: est exclusiua dictio sed vnius et eiusdē speciei vt no. Guil. de cu. in. l. i. §. pretor. et in. l. si eū. et qd ibi no. in addi. ad eum. ff. de pig. acti. Quod tñ an sit verū dic qd sic per. c. vlt. et qd ibi not. Archi. xxxij. q. vi. et vtrū sit gñalis et an distinguat a pudicitia et ab abstinentia: quod se apd illas habeat no. scda scde. qd. iij. Et inquantū dicit Abb. §. q. gl. a male alle. text. in aut. de leno. dñz dicit qd castitas sola ē possibilis et dic q. l. sola i ordie litere nō debet cōiungi cuz ly. castitas sed cū dictione fiducia eritq. sic et sola et fiducia ablatiui casus. et sic pperā illū tex. et citauit glo. absurdū em esset multū qd sola castitas viā paradiſi nobis reſecaret pauci enim casti. et sine carnali vitio inueniunt vt dicit tex. in. c. q. tua in fin. cuz b simi. l. dist. et in castitatis cōmēdatione: vide tex. xxxvj. q. i. c. h. vbi Hieronimus in terpretat dictūz beati Jo. de castitate. idē per Jo. an d. in. c. qd a te. d de cleri. cōiuga. Anto. Francif. ¶ Et de cōmēdatione castitatis vide per Specu. in tit. d. aduoca. in §. hic dicēdū. in x. Lōmēdet aut. et vide eūdē Spec. in ti. d. eo qui mit. i posses. in verſi. porro. et adde qd castitas dñ esse etiā in matrimonio. vt i. c. i. cena. et in. c. tenere. xxxi. distin. et vide gl. in. c. cōiugia. xliij. di. et vbi gl. et d. card. i. cle. pe. d. ſen. exc. in pma op. in fin. et habet. h. regū. c. vi. et ideo dicebat Ang. in aut. de restitu. et ea que pa. §. vñ. in ver. nota mulierē. qd mulier scdo nubes etiam intra annum luctus dicit caste viuere nisi intrasset amplius nō nubere. illa vero que tertio nubit non dicit caste viuere fm ange. in aut. qd opoz. episco. in §. hec ante de deo. in fi. per illum text. collatione prima. ¶ Adde tñ qd verbū caste: prolatum a marito respectu pſone vxoris intelligitur de viduitate fm Bal. in. l. deo nobis. iij. col. in verſi. iuxta predicta querit. C. de epi. et cle. et habet p. gl. et doc. in aut. cui relictū. C. de indic. vidui. et per Ange. in aut. de non eligen. secūdo nubes. i. §. cum igitur. et per Barto. in aut. de non eligen. hoc locū. C. si secundo nupsit. mulier. et per Barto. in. l. mulier. in. §. cum proponeretur. et ibi per alexā. qui multa allegat. ff. ad trebel.

b zacharias. ¶ Ordo prioritatis et posterioritatis. Adde quod regula riter quod est prius in ordine scripture presumitur esse prius in tēpo re. ita not. do. Bald. in. l. i. C. de impub. et alijs subſi. idē in. l. aduersus.

C. de furtis. Semini. in. c. i. de constitutio. lib. vi. inferens firmam hāc regulam quod in dubio est locus ordini verborūz quē posuit Bart. i. l. gallus aquili. §. quidā. ff. de libe. et posthu. Idem in. l. heredes. §. pe to. ff. ad trebellianuz. et Fel. in. c. cū dilecta. colum. iij. ver. ordo scriptu re quādo. de rescriptis. et ibi deo dante amplabo: est enim materia il

illi? compilationis: vnde potius debet dici vera c quam autentica. De rubricis vero decretaliū et legū dicendū est qd aut cōsonāt nigro et pñt alle gari vt nigrum: et ideo quotidie allegamus vt in rubro et nigro. §. vt eccle. beneficia. et C. vt nemo in iutus agere cōpella. C. ne qs in sua causa ius sibi dicat. Et hoc verū qñ oratio est perfecta: vt in p dictis et similib. secus si est imperfecta oratio fm Joan. and. vt in rubri. de offi. deleg. patet et de re scrip. sed dic qd tunc non possunt allegari dispositiue. sed bene ad aliū effectūz possunt allegari et licita est argumētatio. vt. §. dicam. Si vero rubri. contradicit nigro tūc statur nigro qz rubrum ve nit ad declarationem nigri. si vero latius loquit rubrum quam nigrum tūc vñū suppletur p reli quum. et econuerso: vt notat Bart. in prealleg. au tenti. ad hec. Idē dic si rubri loquitur clarius et specialius quam nigrum: qz tūc nigrum intelligi tur secundū rubri. vide glo. notabilem. in. l. i. C. de profes. q. in ver. cōstā. lib. xij. facit gloss. in. c. cū monasteriū. de electione. ¶ Et aduerte qd rubri ce pñt allegari ad quatuor effect. ¶ Primo dis posititiue sicut allegatur nigrum: et hoc pcedit qñ oratio est perfecta et cōsonat nigro. vt rubrica vt ecclesiastica beneficia et. ¶ Secūdo allegat secū dum modum quē inducit gloss. in. c. super gratia. prealleg. et in. c. bone. de confirma. vtili vñūtili. videlicet ex quo materia executorū tractatur sub rubrica de offi. deleg. ergo executor habet delega tam. Tertio allegatur qñ ex vna. l. vel vno. c. eli ciūtur varie lecture vt capiatur illa que cōgruif rubro. vt dicit glo. in prealle. c. cum monasteriū. ¶ Quarto allegat ex ordine ipsarum rubricarū sicut allegat Joan. an. in. c. i. de mut. peti. et dixi i c. ex parte. de appel. et not. in. l. i. de cōfirma. tuto. f

¶ In gl. sibi nō fuerūt mortui i ſerto. no. glo. pro cōcordia testiū dicentiū qd omnes fecerūt e aliquid vt non vitiet eorum dictum si pauci ex il lis illud nō egerūt. Et in eo quod glo. tangit an de modico sit curandum § dic vt in. c. si pponen te. de rescriptis. Et quo ad principalē questionē glo. breuiter potest dici qd vtendū est decretali bus huius compilationis. in iudiciis et in scholis fm ipsarum intentū quia si est priuilegium dñes mus vti vt priuilegio si vero ius commune: et tūc fm ius commune. et sic clara est litera. ¶ In ea. gl. si ibi: de fide istru. pastoralis. Joā. and. dicit q re spectu decretaliū seu extranagātium b q emana uerunt post hāc cōpilationē tenēdū est id qd ha betur in proemio. vi. lib. et qd no. per glo. vnde f3 do. Card. procedit dictū gl. respectu eorū q ema nauerāt ante cōpilationem: q nō procedit: quia oēs decretales emanate ante hāc compilationē sunt reſecate per istā vt patet in fi. ter. vbi mādat hāc compilationē tantū obseruādē. ¶ Alie ergo decretales in hac cōpilatione non inserte vident reſecate vel tanq. superflue vel tāq. cōtrarie: et sic nō est licitum amplius aliquā ex illis allegare vt

catur modica: vide per eundē in titu. de furtis. verſi. sed quid si nanta. et dicit Alexan. consil. lxx. quod testis in modico contrarius non dicit falsus. Ber. de landri.

g Sebast. Sapia. ¶ Curādū. Vide Dec. in. c. d. appella. §. de appel. Jas. in. l. sciendū. in fi. col. iij. ff. qui satis. cogā. Fel. in. c. que in ecclesia rū. col. xviij. ver. iij. declara. §. de consti. Bal. et Jas. in aut. qui rem. C. d. sacrosan. eccl. Jas. in. l. i. col. vi. verſi. iij. limita. C. qui admit.

h zacharias. ¶ Sen extranagātū. Adde an sentētia lata cōtra extrana gātem sit nulla: et hoc qñ de illa pōt probabiliter dubitari nec fuit sue prior cōsultus: cōclude breuiter post Bar. i. l. cūprolati. ff. de re iu. non esse nullam. quam opi. tenuerūt Ant. de but. Card. et Jmo. in. c. pastoralis. et ibi Feli. post eos. col. h. Ultimo p istū tex. de fide istru. vbi dñ esse cōem opi. Domi. de san. Semi. in. c. intantū. col. pe. xxi. di. l3 do. abb. in. c. pastoralis. tenuerūt cōtrarium limitabis tñ vt per Feli. ibi post Bal. ibidem. et in. l. leges sacratissime. in. §. q. C. de leg.

lius capituli. ¶ Argumenta tio a rubro. adde istū in rubrica d sagittarijs. et i. c. ad audientiaz. d reb. eccle. nō alie nan. glo. et ibi istuz in. c. vnico. d peregr. et istū etiam in capitu. illud. d. presum. Jmol. in cle. i. in iij. col. in x. quid autē si rubri sit generali? nigro. de elec. dicā ple nius in rubri. de constitu. post do minum meum. ¶ Adde tñ q po sui. §. i. verbo ru bricas. et abb. cō sil. lxxij. Ber.

Sebast. Sapia. ¶ Rubro. vis late. d. Jas. in ru. de act. in princ. And. sic. in rubri. §. de iudi. moder. i. l. i. ff. si cer. pet. ¶ Qd omnes fece rūt. dicā in. c. i. d cōsti. in glo. in x bo: ab oibus.

De modico vi de plene in. d. c. si proponente. et i tractatu meode minimis. vbi plu ra accumulanti p et contra.

Adde tu que scripsit alexā. cō sil. cū iij. vbi cōsu luit: an stante sta tuto q falsificas monetā gburat: si aliq. cudid ba gatinos an deo beat gburū. et cō cludif q n mul tū dñiat et facit qd pro modica le sione nō dat resti tutio vt cōter te nef maxime per spe. i. ti. d. in inte. restitu. §. h. ver. et scias. et q res dis

Sanozmi. super prima parte 32mi.

A Bure nulla. ad de qñ snia lata 3 extranagantē sit nulla ipo iurer. o. cōst. cclz. zacharias.

B Catholica. id est vniuersalis et vbiqz porrecta. C. de summa tri. 7 fide cath. in ru bñ. 7 ibi Sui. de eug. 7 docto. p. eū. ita etiaz expō sit 330 in sum ma. eo. tit. 5. item qd sit. 7 Archi. et a Sem. i. c. funda mēta. d. ele. li. vi.

C Diffinitio. vñ 32. ad he breos. xi. 7 Tho. 1 in. q. 1. q. 7. Sco. 2 tum in. q. 1. lib. sen 3 te. dist. 1. q. 1. q. 4 vnica. vbi dñt q 5 est xñs intel lectualis superna turalis immedia ta a deo infusa in clinās intellectū viatoris in assen sum credibilium reuelatorū vel in ppositiones pro pñe theolo. Vel dñt q fides ē do sñ dei instructis 7 mouētis hoīes ad credēdū ea q non videmus. et vñ causat fides vñ Tho. scda se cūde. q. vi. qd cau sator a deo infer ius mouētē mē tem per grātiā quantum ad as sensus q est prin cipalis actus fi dei. vñ aposto. 7 ad Rom. q. gra tia saluati estis p fidē. Et de ma teria fidei. vide Scotū. i. q. 1. li. sen ten. dist. 1. q. 1. vñ ad dist. 1. q. 1. i clausue. 7 q differ entia sit inter fi dem spem 7 cha ritatē. per Tho. secunda scde. q. 1. Anto. Francisc. Ad dñ q fides est vna. cle. i. in. 5. fi. 7 ibi Lardi. de exel. prelato. 7 i cle. pma. de sum ma trini. 7 fid. ca tholi. 7 de conse. dist. 1. in prin. Et adde q fidei vnice est cas put ipse christus vt in. c. i. in fin. de Jac. vnctio. 7 in. c. veniens. de pñoy tero non bapti. d Et fides dicit

disponat sicut ante disponebat. Sed dic clarius q aut querit de extranagātibus editis ante hāc cōpilationem: 7 olim in illis habebat locum. c. pastoralis. nā illud emanauit ante illā compila tionem: sed hodie sunt refecate. vt. 3. dixi. aut que ritur de extranagātibus editis post hāc compila tionē. 7 hodie etiam sunt refecate per id qd habe tur in proemio. vi. lib. Restat ergo necessario cō cludere qd. c. pastoralis. habet locum dūtaxat in scetalibus extranagantibus editis post compi lationē. lib. vi. Et aduerte ad vñ qd colligit. ex hoc tex. iuncta glo. qd probabiliter in iudicijs du bitari pōt de extranag. 7 idem probat tex. in proe mio. vi. Et facit hoc multū pro Bart. in. l. cū pla tis. ff. de re iud. 7 pro communi modernorū sen tentia in prealleg. c. pastoralis. vt sentētia lata cō tra extranagātes sit ipso iure nulla. 7 cuius cōtra rinz tenui in. d. c. pastoralis. 7 vide quod ibi dixi.

De summa trinitate 7 fide catholica. Rubri.

Fides quid est 7 quomodo differat a spe. Articuli fidei qd sit 7 eius diffinitio 7 quot sint. Baptismus nō est articulus fidei: sed sacramētū. Implicite et explicite quid significet.

Hereticus nō ē ille q errat in articulis fidei nisi pertinaciter suum errorē defendat: vide in nu. 7. Differentia inter clericos 7 laicos circa scientiaz articulos.

Glos. continuat rubricam 7 sit continuatio ad ostendēdum ordinē in volumine seruati. debent enim cōstitutiones sub cōgruis titulis collocari vt not. j. in pēmio lib. vi. 7. C. de nouo codi. cōpo. in prima cōstitutione. Posset 7 aliter cōtinuari: sed cōtinuatio gl. sufficit. De materia rubrice ha betur. xxi. dist. qui eps. vbi est pulcher tex. conti nēs super quo sit examinādus episcopus in ei p mōtione: 7 incidenter tractat de summa trinitate. Itē habet de cōsecre. dist. 1. in. c. fin. 7 dist. vlt. i. c. penul. 7 vlti. reperitur. in. vi. 7 in cle. Et pro in tellectu rubrice in qua dicitur de sum. tri. et fide catho. qro quare dixit de summa. 7 quare de ca tholica. Quod ad primū dīcēdū q dicit ad diffe rētiā aliarum trinitatū q nō sunt summe: vt est trinitas in candela vbi est spendor ignis 7 calor nō enim intēdit hic tractare de tali trinitate: sed de summa. Itē secūda ad hīc catholica: ad re stitutionē verbi fidei: nā fides fm etymologiam vocabuli dicitur: qz p ea sit quod dictus est: vnde vt restringeret hoc verbum: quia non intēdit tra ctare de fide sic gñaliter sumpta ad hīc catholica: 7 catholica idē est qd vniuersalis b nā greci catho licon vniuersalē vocāt fm Boe. de trini. hec enim est fides vniuersalis respectu diuersarū regularū 7 quia eius cultus per oēs mundi terminos ema nauit iuxta illud psal. In omnē terrā exiuit son⁹ eorum. 7c. Et in glo. j. ibi: vnde videtur inferen dus qd fides est spes. ista glo. nititur impugnare diffinitionem apostoli: tuz qz nō est cōuertibilis cum suo diffinito. quia spes est substantia speran darum rerū 7c. tamen fides non est fides. Itēz qz diffinitio apostoli tantum comprehendit futura. Sed doc. communiter saluāt diffinitionē apo stoli maxime per id q dicitur in ipsa diffinitioe arg. non apparētium 7c. que verba possunt se ha bere ad preterita presentia 7 futura. Itē ob. quod in ipsa diffinitioe pcedit dū dicitur q est substantia sperandarū rerū 7c. qz sic exponitur: fides est substantia. i. fundamentum seu firma subsistētia sperandarū rerū: qz facit subsistere in nobis res sperandas in pñenti per spem: in futuro p rem. An nō cōprehēdit simpliciter futura: sed res speran das. i. illas res quas sperare debemus. 7 hoc pōt referri tam ad presentia q ad preterita et futura dñm pōtea dicit arg. non apparētium: ideo sic di cit qz cū volumus aliquid pbare dicim⁹. Abrahā sic dicit. christus sic dixit 7c. ex his sumimus ar gu. id est probationem nā apparētium. Et de hoc per magistrum sententiarum. li. i. q. dist. 1. q. 1. q multipliciter diffinit spem: 7 dicit qd spes est

virtus qua spiritualia 7 eterna bona sperant id est cū fiducia expectantur: 7 conuenit spes cū fide quia est de indiuisibilib⁹ sicut 7 fides: nā quis nō sperat ea que videt. sed differunt spes 7 fides: qz spes est tātū de futuris: fides autē hz se ad omne tempus: vt in gl. Item fides est bonarum 7 mala rum nā ex fide damnatio: 7 vita eterna credūtur. Spes vñ est tñ bonarū rerū: qz nemo sperat seu desiderat sibi mala. Item fides est suarū 7 aliarū rerum nam ex fide homo credit se sempiternū 7 angelos sempiternos. spes vero est suarū rerū et ad se pertinentiū: qz quis tñ sperat seu dñderat ea que sunt ad sui cōmodū: vt est vita eterna. Et ex predictis habes defensatam diffinitionē apo stoli 7 quid sit spes. 7 qd fides: 7 in quo pueniūt: 7 in quo differunt. In eadē gloss. ibi et etiam demones. vult ergo glo. q demones habēt illā informē quia non habent illam informatā chari tatē: 7 hāc fidem dicit glo. habere prauos 7 infu deles homines. Iaco. d. albergo. refert magistrū sententiarū 7 alios theologos tenere demones nō habere fidem etiam informem quia fides po test habitare in prauo illum in bonum inducēdo quod nō est in demone: quia nō pōt ampli⁹ illuz trahere ad bonum. Item fides informis prout ē fides sapit naturā fidei informatā. 7 sic fides etiā informis est volūtaria certitudo: vt dicit in diffi nitione gl. Ande licet prauī hoīes volūtarie cre dant: demon tñ nō credit: qz ei⁹ credere est cōtre miscere: nam deliberato velle non vellet demon deū esse: nec articulos fidei esse. 7 sic i eo fides nō cadit. d. Lard. nititur saluare dictū gl. dicens de monē habere fidē oīno informē. sed prauī homi nes habent informē: sed non oīno. nam demō cre dit sine aliqua inclinatione: sed prauī hoīes cum aliqua inclinatione. Puto primū dictum veri⁹ quia vt supra dictū est in fide requiritur volūtas in credente: 7 hanc volūtatēz demō nullo modo habet. vide tamē per magistrū sententiarū in lo co palleg. In ea. gl. ibi: fides nostra eadē est in substantia. Aduerte q fm Iaco. gl. contradicit si bñpñ. nam hic in prin. dicit vñā esse fidem nume ro. 7 tñ. j. dicit qd distat fides nra 7 antiquorū in qualitate. et ex eo quod dicit distat in plurali. nu mero: aperte innuit plures esse fides numero: et ideo elegāt⁹ dixisset quod in fide nra 7 antiquo rum diuersitas notari non pōt cum in se non dif ferant: sed notatur diuersitas in modo credendi. et qd vnica sit fides nostraz antiquorū habet in c. j. eo. titu. i. cle. Et instat hic Jo. an. in expositio ne huius versic. osanna. 7 refert Ang. tenere q ē vox obsecrationis: mentis effectum magis expri mens q rem aliquā designās. sicut apud latinos heu: est vox dolentis. 7 pape: admirātis. ista enī scribi nō pñt. Et ideo dicunt Hiero. 7 Augu. q verbi. osanna non potuit trāferri in latinū. Qui dam exponūt seu interpretātur osanna. i. gloria: alij redēptor alij saluifica. q cōueniūt deo q sal uauit totū mūdū: alij qd idē est dicere qd saluum me fac obsecro: ab osi qd est saluifica 7 anna q est interiectio obsecrantis: ideo fm Jo. and. p. 3. dicit osi anna: sed vocabulū corrupte profertur. In ea. gl. ibi: principales aut articuli fidei: hac par ticula gl. pncipaliter duo sunt examinanda. Pmi mo quot sunt articuli fidei. Scdo qz glo. dñt qd clerici tenent illos scire explicite 7 laici implicite. Quid est scire implicite 7 qd explicite. 7 primo p intellectū pmitte q articulus fm Richar. de san cto vic. est indiuidualis veritas supra rationē nos arctans ad credendū. Exēplū in illo articulo cō cept⁹ seu incarnatus: nā q homo fuerit cōcept⁹ sine semine est supra omnē rationē: 7 nihilomin⁹ hoc credere debemus. Et quo ad pncipalē que stionē: vñ quot sunt articuli fidei: glo. hic dñt q sunt septēz quos enumerat. Et aduerte quod po nit incarnationem 7 natinitatem pro vno articu lo. q nō plz. doc. qz sunt diuersi articuli: qz qlibet eorū arctat nos supra rationē ad credēdum. de in carnatioe. 3. dixi. De natinitate patz: qz est supra rationē q virgo pariat 7 q post partū remaneat virgo

esse formata 7 in formis scdm do. Car. in. d. cle. i. in 5. ad hoc. in pnc. de sum. trini.

Et qd sint arti culi fidei habet etiā per hōsti. in ca. i. d. sum. trini.

Et fides pōt etiā esse de dñmō strabili⁹ vt per do. car. in cle. i. in 5. porro. de sum ma trini.

Dist. xxi. q. vi de eūde di. xxi. vñ 32 Ang. spes ē virt⁹ qua qs se ad id qd credit p uēturū psumit.

Etiam demo nes. Ad dñ Tho. scda scde. q. v. ar ticulo. 3. 7 in gli bet. xxi. arti. i. q. ad secūdū argu mētū. 7 per eun de i. i. q. sentētia. dist. xxi. q. i. q. et Scotus secundo lib. sentē. dist. vi. qd. vnica i solu. primi argumēti. zacharias.

Fides etiam in formē. Ad dñ do. Lardi. in. cle. i. 5. ad hec. in pncipi. eo. tit. vbi ponit fidem bimbrem formē scz 7 infor mē. Et qz visus est supra sentire fidē esse d nō ap parētibus: dic q etiaz de demon strabilibus dicit fides: vt not. idē Lard. in alle. cle. j. ver. porro. eo. ti tu. 3. d. sum. tri. 7 fi. cat. 7 ibi multa q de fide possent peti tractat.

Quot sunt arti culi fidei. Ad dñ Tho. scda scde q. j. arti. vi. p to tū. 7 Sco. in. q. sent. dist. xxi. vñ ad dist. xxi. q.

a zacharias. ¶ Non est articulus: sed sacram. Adde qđ baptisimus est in
trīn sacm necessitatis vt sine illo qđ non possit saluari. vt no. sing. d. se
li. in. d. c. qđ in ecclesiā. nu. 18. col. vñ. ver. idē in irregularitate. et qđ ibi
no. in addi. de cōf. et an baptisimus tollat penā temporalē: qđ de spūali
nullū est dubiū: vide in. c. firmiter. ver. vna vero. nu. 3. in addi. mea: que
icipit adeo quod
etiā pēa dimitti 3 virgo †. Item qđ in eo qđ glo. dicit baptisimū esse
articulū fidei: nō bene dicit fm doct. et bñ: qđ ba
ptisimus non est articulus sed sacramētū^a vt hic
et in. s. sacramētū. et sic remanent septē articuli
tollendo baptisimū et diuidēdo primū articulū
in duos. Et aduerte qđ isti articuli enumerati in
gl. cōcernūt humanitatē. alij vero dicūt vt refert
glo. qđ sunt. xij. et hoc respectu causę efficiētis. qđ
duodecim fuerūt apostoli cōponētes symbolū:
et glibet aposuit partē suā. Theologi cōiter te
nent vt refert Jo. an. qđ sunt. xij. tenētes hoc ex
parte materie quorū. vñ. cernūt diuinitatē. vñ.
humanitatē. ad hoc adducit illud Jo. xvij. Nec
est vita eterna vt cognoscā te solū deū et Iesum
Christū quē misisti. et. Et sic pñ qđ in credibili
b^o et in articulis debēt esse ista duo occultū deita
tis: et mysteriū humanitatis. de reliq. vñ. cernē
tib^o humanitatē: habes hic in glo. i. alij. x. vñ.
cōcernētib^o diuinitatē primus cōcernit diuinā
essentiā dū dicit in singulari. Credo in deū. i. hoc
enim debemus cognoscere diuinā essentiam et
unicā substantiā. Tres vero sequētes respiciūt p
sonas ipsius trinitatis: dū dicit. Credo in patrē
itē et in filiū: itē et in spiritū sanctū. Reliqui vero
tres cernūt operatiōes ipsius trinitatis: quarū
pma consistit in collatione nature. i. in ipsa creatiōe
dū dicit. Creatorē celi et terre. Scđa consistit in col
latione gratię: dū dicit. Catholicā sanctorū com
munionē remissionē peccatorū. Tertia consistit i
collatione glorię: dū in fine dicit. Carnis resurre
ctionē et vitā eternā. Et ex his iunctis illis enu
meratis. in gl. habent. xij. articuli. vñ. cernētes
diuinitatē. et vñ. humanitatē. Dicētes x. qđ sunt
xij. articuli dicūt qđ articuli concernētes psonas
trinitatis nō sunt tres: s. qđ faciūt vnū articulū:
vt credo i patrē et filiū et spiritū sanctū et sic rema
nēt. xij. sex cōcernētes diuinitatē. et sex humanita
tem. Et dicunt qđ incarnatio et natiuitas faciūt
vnū articulū: et sic faciūt sex. qđ nō procedit scđm
rationē supradictā. Itē vt numerus sit cōpletus
diuidūt articulū collationis glorię. vt carnis res
urrectionē et vitā eternā. sed pcedēs opinio vñ ve
rior et magis euacuat mysteriū fidei. ¶ Circa
secūdū pñcipaliter examinādū scz qđ est scire ex
plicitē et qđ implicite. est dicēdū scđz doc. qđ ex
plicitē ē scire explicare articulos fidei distingue
re et defendere. Implicite vero est credere scđm
qđ ecclesia credit: ita qđ suam fidē submittit fidei
ecclesię. ¶ Et intātū valet hec fides laicis qđ si rō
ne naturalis mor^o credāt patrē maiore filio vel
aliter errēt nō ppter hoc sunt heretici: qđ nō est
illa fides eorū. s. fides ecclie cui se submittūt. Et
hoc verū dūmodo pertinaciter nō defendāt erro
rē suū ad hoc. c. damnā. j. e. in. fi. z. c. hec ē fides.
xvij. q. j. ¶ Et aduerte fm Jnn. qđ fm diuersita
tē hoīm qđā dāt mēsurā credēdi et sciēdi. Mā lai
ci adulti debēt credere vnū esse deū remunerato
rē omniū et credere articlos fidei implicite: hāc mē
surā debēt excedere clerici habētes curā alarū. de
bēt em scire articulos fidei explicite. xxxvij. di
sti. c. j. et. Episcopi x. o debēt plus scire vt oī po
scēti reddāt rationē. xxxvi. di. s. ecce. xxxvij. dist.
oēs psallētes. etiā deliberato cōsilio si oportuerit
et habito cōsilio cū sapiētib^o. Clericis vero infe
riorib^o qđ nō habēt expēsas vt possint itēdere stu
dio et hīe magistros s. pñs manib^o sibi victū qđ
rūt: vt sufficere s. Jn. si credāt implicite sicut i lai
ci. Debēt tñ aliqd plus scire de sacro altaris in
quo quotidie xīant. s. si habēt expēsas tñ peccāt
si nō istāt vt plus sciāt quā laici. An sacerdos i fo
ro penitētię dō pscrutari quare nō pfeceūt in co
gnitiōe fidei an ppter grossitatē igitur: an ppter
defectū expēsarū an qđ ptulerūt cognitiōi alia bo
na opa puta qđ itēdebāt pauperib^o. nā l3 ob hāc

reli. et vene. san. et in cle. fin. in. s. j. de pe. et no. in. c. sine penitentia. conse.
dist. iij. et l3 liberet a pena spiritali: nō tñ liberat reum criminis a pe
na temporalī: nec tollit accusationem. vt per glo. 200c. de dinor. et in. c.
nec quēquā. de conse. dist. iij. et in. c. deinde. ad finem. xxxvi. dist.

b ¶ Explicite. Adde Tho. scđa scđe. q. j. et Sco. in. iij. lib. sentē. dist. xxxv.
et Sebast. Sapia.

impune ptermittē hāc cognitionē fidei. Itē et c
sciētia iuris pñt pferre cognitioni fidei si addi
scāt vt defēdāt pauperes i iudicio: qđ hoc est pie
tatis opus. Mō tñ debēt ita illā pferre quomin^o
pfiāt etiā in cognitiōe fidei mō pdicto. Laicos
x. o habētes talētz ingenij: nō putat Jnn. pecca
re si nō insūt cognitioni fidei: qđ ad hoc nō xīa
tur eorū pfectio: satis em est qđ talētz ingenij nō ab
scōdūt in terra: et pdicta pcedūt quo ad pñm in
currēdū † s. quo ad hoc vt qđ iudicet heretic^o nō
vñ differētia: qđ clericus etiā latus errans in arti
culis fidei nō est heretic^o si pñaciter nō ofendit
suū errorē^e maxime si credit ecclesiā sic tenere: vt
in palle. c. dānamus. et c. hec est fides. palle. q. no.

7 ¶ Positiōibus respondet per verbum credo.
e Doctor qđ pñsit legere scholarib^o: an possit aliū
eque idoneum substituere qđ recipit distinctionē.

Firmiter. Non solet
p summa diuidi i duas partes
pñcipales. scđa ibi: vna x. o. pñ
mo tractat de summa trinitate
et ei^o operib^o: s. de fide catholica et
articulis fidei: scđa pas pñcipalis tractat de sa
cramētis: et pñmo de sacramento eucharistię infe
rēs de sacro ordinis: scđo de sacramento baptisimi
ibi sacramētū. tertio de sacramento penitētię ibi: et
si post quarto de sacramento cōiugij ibi: nō solū.
¶ Casus literalis. ¶ No. qđ post symbolū aposto
lorū qđ dicit Credo in deū: quatuor cōsilia pñ
ta fuerūt olim a sanctis patribus de summa trini
tate et fide catholica cōtra quosdam hereticos de
quibus quatuor cōsilijs legīt. xv. dist. c. j. in qbus
cōdemnati sunt quidā heretici qui de fide catho
lica et summa trinitate pperā sentiebāt. et de hac
fide catholica legīt. xxiij. disti. c. ij. Et aliud sym
bolū maius qđ cantat in missa in nicēna synodo
factū propter gregos qui non credebant qđ spī
tus sanctus procedet ab vtroq. ¶ Post aliud sym
bolū Athanasij. secutū esse illō scilz qđ vult.
¶ Istud cōsiliū posset appellari quartum symbolū
in quod id qđ de fide catholice et summa trinitate i p
dictis cōsilijs et symbolis cōtinet cōfirmatur et
reperitur. ¶ Et ergo intelligas melius casum: diui
de in quinq. ptes fm qđ sunt signate. Jn pma di
citur qđ firmiter credere debemus et simpliciter
cōfiteri qđ vn^o solus est ver^o deus eternus: immē
sus et incōmutabilis. omnipotēs et ineffabilis:
scilz pater et filius et spiritus sanctus: tres persone
sed vna essentia simplex omnino: pater a nullo: fi
lius a patre: spiritus sanctus ab vtroq. procedēs
absq. initio semp et sine fine: creator oīz visibilij et
inuisibilij: spirituarū et corporalium. qui ab ini
tio temporis vtrāq. de nihilo condidit creaturā
spiritualem et corporalem: angelicam videlicet et
mundanam et postmodum humanam quasi com
munem ex corpore: et spiritu constitutaz. diabol^o
enim et alij demones a deo creati sunt boni sed
ipī per se facti sunt mali: homo vero peccauit p
diaboli suggestionē. Jn secūda parte ibi: hec san
cta: dicit qđ hec sancta trinitas de qua promissus
est iuxta ordinatissimā dispositionem temporū
p Moysen et pphetas et alios famulos suos hu
mano generi doctrinam tribuit salutarem et tan
dem vnigenitus dei filius a tota trinitate cōmu
niter incarnat^o ex maria virgine spiritus sancto
cooperatione cōceptus verus homo fact^o ex aīa
rationali et humana carne pposit^o vna psona in
duabus naturis viam vite demonstrās scđm di
uinitatē immortalis: secūdū humanitatē passibi
lis et mortalis subijciēdo quinq. articulos fidei i
persona ipsius dñi redditurus in fine seculi tā re
probis quā electis fm merita sūa. Ber. ¶ Nota
pñmo qualis debet esse fides debet em esse firma
b iij

¶ Heretici. ¶ Ad
de Barth. x. o. in
can. clv. bonus et
vtilis repetita in
can. clxxxij. et
Jason. i. rub. C. d.
sum. tri. vbi bal.
no. hoc dictū qđ
ad ofendēdū ru
sticos et idiotas
psonas qđ sepe i
petunt ab inqui
sitoribus heretici
ce prauitatis.
¶ Epi vero. ¶ Ai
d ter. et ibi Jnn.
et doct. in. c. cū. i.
cunctis. de elec.
zacharias.
¶ Adde vtrū il
literat^o ex roma
ni pontificis di
spēsatiōe possit
ēē eps. vide do.
fel. q. singu. de
hac. q. dicit qđ
fici. c. si qñ. nu. j.
col. x. in. fi. x. dū
glo. vbi ē d qua
illiteratura di
spēsēt et de ro. pō
tifice an ppter d
fectū literature
possit dponi. x.
nihilomin^o glo.
col. sequen.
zacharias.
¶ ¶ Pertinaciter
nō defendit suū
errorē. Adde qđ
no. in addi. meis
ad Panor. in ca.
dānam^o. nume.
50. i. addi. qđ inci
pit. defendentes
opin. reprobātū.
vbi late exami
no. an et qñ et p
pter qđ sit dicēd^o
aut cōfendus ali
qđ heretic^o. Cui
potes addere no
ta. p. fel. p. 120.
i. c. vergētis. col.
fi. x. no. casuz. et
in. c. iij. in pñci.
de here.

Sanonmi. super prima parte Simi.

Sine plica. et ibi: sed simpliciter. Adde Ro. et doc. in l. i. §. si quis simpliciter. in i. col. ff. de verb. obli. vbi allegat istum text. et Bald. in l. i. C. de edil. act. et Bar. in l. de etate. §. qd autem. et §. nihil. ff. de inter. ac. et l. i. §. si accusacione. ff. ad turpil. Bal. in l. manifestissimi. C. de fur. et l. gal. lus. §. i. ff. de lib. et postu. et l. i. fin. C. de dotis promiss. et in l. iubemus. C. de app. et in c. sup. lris. de rescrip. et in l. i. testato. C. de suis et legi. per Bal. et do. et Lar. di. in c. preterea. post glo. in xxi. in c. i. de here. Item debet esse simplex: quia debet simplr. de offi. de lega. per Barto. in l. bona fides. in princ. ff. de posu. et in l. edem. C. loca. ti. in iij. col. et in l. i. in princ. p. illu. tex. ff. de vul. et pupil. per Imol. in cle. sepe. de verbo. signi. in ver. simpliciter. post glo. per istum post Butrig. i. c. dilecti. in iij. col. de iudi. per Butri. in c. ex parte. el. j. de offi. de lega. p. glo. j. in c. ei cui. de prebe. in vi. per glo. in ver. simpliciter. in c. is qui. de elec. lib. vi. et hoc est utile propter statuta que dicunt ut positionibus re. spondeatur simpliciter et ad ommissiones rescriptorum dicentes pcedas simpliciter fm adoder. hic. quibus adde Ange. are. istu. §. iustitia et iur. §. his itaq. c. scriptura. in ver. vel simpliciter. de cosecra. distin. §. et Semi. in c. i. in iij. col. ver. quero quare ultimo casu. de postu. prela. lib. vi. et in c. penul. in ver. quero qui dicatur pcurator constitutus simplici. ter. de procura. eo. lib. c. cum contingat. in versicu. simpliciter. de offi. de lega. et ibi docto. c. postulasti. in ver. simpliciter deponente. §. homici. et ibi per dominum meum Barba. et glo. est not. iij. q. iij. in testibus co. siderandū in ver. simpliciter. et glo. exponit ibi. i. sine adiectione vel ob. scu. et ibi Are. exponit. i. sine plica. c. sicut. in versicu. simpliciter et §. pla. no. de accusatio. c. i. in versicu. simplr. de seru. c. accedens. in versicu. de simplici. et ibi dñs meus Barba. de crimine fal. Barto. in extrauagā. ad reprinēdum. in ver. summarie. per dominum meum Barba. i. c. ex. tuarum. in ver. simplicitate. de sortilegijs. Et quot modis accipiat simpliciter. videt per Joā. de imo. in d. l. i. §. si quis simpliciter. Nam ali. quādo exponit. i. sine malicia. ut in dicta. l. i. C. de edil. actio. Alibi po. nitur id est sine distinctione. Aliquādo ponit. i. nullo addito. Aliquā. id est credibiliter et vere. Interdum exponitur id est sine rigorosa subti. litate: ut in d. c. dilecti. de iudi. Interdum id est non extra ppositum: nec extra positiones fm Bal. in l. i. C. de do. promiss. et docto. in l. i. §. i. ff. de lega. j. Interdum simpliciter id est ad literam secundum Bal. in d. l. i. testato. Et an dicatur respondere simpliciter qui constitutur fa. ctum et negat qualitatem. vide Bal. in l. cōtra negantē. in iij. columna. in vers. quero nunquid. C. ad l. aquil. et vide Bal. in l. ea que. de condi. indebi. in xi. qd. Simpliciter nō respōdet qui dicit se habuisse rē s. refrenisse. Bart. in dicta. l. i. §. si quis simpliciter. ad finē. et ibi Alexan. Simpliciter respōdere an dicat quid dicit se fecisse ad sui defensio. nem. vide Bal. in l. iubemus. C. de appella. et in dicta. l. i. in prima colū. in secūdo notabili. de edil. act. et in dicta. l. ea que. in xi. q. et doc. i. dicto §. si quis simpliciter. Simpliciter refertur ad vnam vicem tantum. Specu. de arbi. §. excipitur. in versicu. sed qd si fuerit. et vide Bal. in l. cūz fallum. ff. de acquiren. heredi. Et qui dicatur simpliciter respō. dere not. glo. in dicto. c. i. de fru. et Jaco. bu. in l. iij. ff. de iuram. en. calū. et in d. l. contra negantem. et in l. in testamento. C. ut in possel. leg. et bart. in questione per eum disputata que incipit cōmuniter per Italia sunt statuta. vide etiam Barto. de verbis simpliciter et de plano. in l. i. ff. de testa. mili. et in l. neq. §. deportati. ff. eo. tit. et vide Barto. in l. coiri. ff. p. socio. vbi exponit simpliciter: id est sine distinctione. Adde tu limitando q positionibus sit respondendus simpliciter: quod illud est verū nisi index ex causa admitteret respōsionē duplicē quod facere potest ut voluit Bald. in l. i. in iuranduz et ad pecunias. §. nō semper. ff. de iureiur. et in l. i. in principio. ff. de edilitio edicto. causā potest esse quia respondendo simpliciter quis caderet i captione v. quia respondens sit rusticus vel idiota. nam his casibus non admitti. tur respōsio simplex ita voluit Alexander in l. i. ff. de vulga. et p. villa. Et an stante statuto quod respondens positioni debeat responde. re p verbū credit vel non credit: an sufficiat quod respondeat per equi. pollens. vide Pau. de cast. cōsilio. cliij. in secūdo impressis in nouis. Et que requiratur ad hoc ut positio habeatur pro confessata. vide Ange. cōsi. cliij. Ber. Anto. Francis. Et adde quod hoc verbū simpliciter renouet omnē subtilitatem et reficit omnē difficultatem et aufert omnē duplicitatem et omnem dolosam machinationem. ut plene per Bart. in extrauagā. ad reprinēdū in verbo summarie. et per Ange. in alleg. §. si quis sim. pliciter vbi dicit quod intelligat remotus omnis rigor. ordinis iudis. ciarij. Et dixit etiam Bald. in l. fina. C. de do. promiss. et in l. i. §. i. in §. i. ff. de lega. j. quod verbum simpliciter intelligitur non extra ppositum. Et vtrū q ex forma statuti tenet respōdere positioi simpliciter dicatur respondere simpliciter si dicit se habuisse rez: sed restituisse vel hominem occidisse: sed fuisse ad suam defensionē. vide Bald. q dicit q non in l. iubemus. C. de appel. qui tamē dixit prius in l. i. in j. col. C.

de edil. act. hic alle. vbi etiā dicit qd index potest illum sic rudentē com. pellere ut specificet modum ofensionis. q etiā voluit ipse Bal. i. l. ea que. in xi. q. C. de condi. inde. et plus dicit. in d. l. i. de edil. act. q index potest permittere q quid rñdeat cum modificatiōe et cū adiectione qz videt calumniam ptis ponentis vel interrogātis. pro quo facit qz in

- quis credere sine plica nō autēz aliquid addere de suo vel distinguere: s. simpliciter credere sicut credit ecclesia catholica. Secundo collige ibi confitemus. quod quis potest cōfiteri non solus ea de quibus habet veram scientiam et cognitio nem: sed etiaz ea que firmiter credit sicut et etia

terere q simplices hoies decipiant ut per do. Lar. per illum text. in cle. §. in princ. et in j. opp. §. pe. et remis. Et ad

de quod in dubio i rustico: muliere: et minore presumatur simplicitas. ut per Bal. in ruba. C. de rerum permu. in ver. itez queritur donatio. ta. men talis simplicitas non excusat istos in his que sunt iuris natura. lis. ut per Spec. in titu. de positio. §. xi. ver. sed nunquid. et per do. Lar. in dicta. cle. §.

- Firmiter credit. Adde q l3 verbum credo: simpliciter platū in at. testationibus non firmat. l. testium. et ibi glo. et docto. C. de testi. et p. docto. in c. quoties. eo. titu. illud est verum nisi addatur verbum firmi. ter. fm Bal. in l. i. in lec. antiqua. C. de fal. cau. adiec. leg. Et Lanfrā. in c. qm contra. in ver. p. sessiones. de proba. et Firma. in repertorio suo. in ver. crede. et ita cōsului apud Ternisum i cā cuiusdā doctissimi schola. ris dñi adattheti §. bombenis. Secūdo nisi addatur verbuz bene fm Bald. et Lanfran. vbi. §. et Bald. l. si seruus. §. qui quinq. ff. de le. j. Vel nisi tertio addatur ratio pcludēs ut credo: qz vidi vel interfui fm Bal. in d. §. quinq. et in l. fin. in ix. col. §. de edic. diui adria. tol. et in l. solam. in v. q. C. de test. et in l. testium. et ibi Ly. eo. tit. et in l. cōuenticu. lam. C. de episco. et cleri. et in l. data opera. C. qui accusare non poss. Vel limita quarto nisi testis deponat verisimile: ut vidit solū cum sola i loco secreto: ex quo credit coisse fm Abb. in d. c. quoties. per. c. preterea. eo. titu. Quito iusta est cā credulitatis si quis credit id qz habet fama: et qd §. a fide dignus. Ly. in l. i. C. de serui. Bart. in l. d. pu. pillo. §. si quis ipi. ff. de no. ope. num. Sexto limita nisi cōsultor di. cat in cōsilio ita credo qd perinde est ac si diceret ita affirmo. bo. text. in l. i. si quis filio. §. irritum. ff. de iniusto rup. et irri. testamē. et ibi Bal. et si alio tpe aliō crederet et pfuleret talis varietas esset erubescēda. Bal. i. l. detutela. C. de in integ. resti. mi. per. leos. C. de mo. mul. Septi. mo nisi proferatur a legislatore vel a iudice in sentētia. c. j. de postula. Octauo nisi probabiliter quis credit credendo peritis. Bart. in l. in bonoruz. ff. de bo. poss. ad hoc bo. tex. in l. semel. C. de re mili. lib. xij. Nono verbū credo in iudicis equialet verbo veritatis fm Bald. in l. i. C. de fal. causa adiec. lega. Credere enim est cū assensu cogitare. Tho. scda scde. q. ij. articuli. j. et ij. distin. xij. arti. vij. et credere est act. si dei et distinguitur tripliciter. Tho. secūda scde. q. ij. articuli. ij. et iij. di. stin. xij. q. vij. et i quolibeto. q. vj. articuli. j. et iij. et de materia videt abb. in c. cum cām. in iij. col. de iuramē. calum. et Bal. in l. iij. eo. ti. et Pet. d. ancha. in c. ij. eo. titu. in vj. et Joan. de ana. in c. j. in j. col. de delic. pue. et Bal. in l. i. C. arbi. tu. et istū in c. vnico. in vlti. col. de lit. pte. Et glo. in ver. credere. in c. cum ad sedem. de resti. spo. et Barto. in l. i. ff. de in. ter. act. et Bald. in l. iij. C. quibus ad libertatem proclamare nō licet. et Semi. in c. fi. de iureiur. lib. vj. vers. sed nunquid Joan. de ana. in c. cū oporteat. in penul. colū. de accu. Bald. in d. l. data opera. et istū in c. at si cleri. in prin. in vj. colum. de iureiur. et Semi. in c. j. de cosef. lib. vj. in qbus locis habes quando respōdens per verbuz credo obligetur si. cut respondens per verbum scio vel ita est.

Adde tu Specu. in titu. de posu. §. vi. circa principium. vbi dicit qd inter scire et credere nō est differētia quo ad partes: licet secus quo ad testes. An autēz sit differētia inter nō credere et negare simpliciter. vide per eundem in §. ix. eodem titu. versicu. sed nunqd. et licet testis. de credulitate non probet tamen facit efficacissimū indicium: ut dicit Ange. cōsilio. iij. et testis qui dicit: scio et credo probat: quia nō ē ve. risimile quod incōtinēti velit se corrigere ut dicit Anto. de but. in c. quoties. de testi. Hoc tamen limita notabiliter nisi post verbum cre. do sit verbum limitatine positum significans indicium vel credulita. tē ita limitat Frā. are. cōsi. lxxij. et an firmiter credere et vehemēter opi. nari paria sint. vide Pau. de cast. in vltima impressiōe. cōsi. ccccj. Ro. cōsi. cccxxv. Bernar.

Adde qd l3 regulariter testis de credulitate nō probet. ut no. Ly. et doc. in l. testium. post glo. C. de testi. et Specu. in tit. d. teste. §. j. ver. itē qd deposuit de credulitate. plene per docto. i. c. quoties. de testi. Etia si diceret se p certo credere: ut not. do. Anto. in alle. c. quo. ties in si. ver. quem refert et sequitur do. Alexā. cōsi. lxxij. mihi colū. volu. j. Itē no. Bal. in l. sine possidetis. in pe. col. ver. sed quero. de pro. ba. Quod tñ limito nisi adiciat rationem et originē sue credulitatis: ut. c. tertio loco. et c. literis. de presum. et not. in l. diem proferre. §. si plu. res. ff. de arbi. et no. do. Alexā. d. cōsi. lxx. incip. viso processu. et §. cix. incip. visis. et in iij. colum. volu. j. et cōsi. cxiij. v. colum. et vj. in iij. col. et cxxxiij. in iij. co. vo. §. Sed facerent aliquale indicium ut per Ber. est. §. patet in

proxime dictū. Hoc tamē fallit in teste deponēte qđ aliquis occiderit vel vulneraverit aliquē ad sui defensionē suo credere: qđ hoc casu talis testis plene pbat. ita sing. no. Bar. cōsilio suo incip. Vanutius petri. 2c. quē refert et sequitur. d. Alex. cōf. lxxvi. incip. vīsa inquisitione. in. col. si. in si. vol. u. i. et cōf. cix. in. j. et in. iij. col. in eodem volu. 3. de 2. not. Bal. et Sal. i. l.

solaz. in. iij. colū. a vbi ambo alleg. Bar. in dicto cōsilio. C. d. testib. pro quo est text. optimus quē ibi ad hoc no. doct. i. c. vno. ibi: qđū humana nosse finit fragilitas. de scruti. in ordi. facien. Itē fallit si dictum testis est iunctum cum ratione vel presumptione inferente ita credi debere: quia tūc probat. ita no. do. Jaco. de are. et Ly. in. l. testium. C. d. testibus. et Bal. in allegata. l. solaz. in. iij. colū. ver. et hec no. eodez titulo. et Jo. an. in addi. Specu. in tit. de teste. s. j. ver. itez qđ deponit d. credulitate. et domi. Alexā. predicta referens i. dictis locis. qđ. clxxxv. incip. in hac causa et lite 2c. in pe. columna. vol. ij. Idē dicit esse in dicto testis d. ponentis per xbu iudicio suo. Qđ memorie est qđ d. pectore. Testes enim vt plurimū altero istorū xboz meo credere vt meo iudicio vtatur. d. hoc plene p. Hipp. de mar. in repet. l. si. i. col. xi. et xij. C. de pbatib.

Ant. Francisc. Adde his que dicta sunt: qđ credere nihil aliud est quā fidē habere: vt dicit tex. in. c. nihil aliud. de consec. dist. iij. et ideo dicit tex. in. l. ij. C. de sum. tri. qđ credere est ex fide sentire. et aliqñ exponitur. credo: id est cōsentio vel permitto. vt est tex. in. l. hac cōsultissima. s. at. cū humana. C. q. test. face. possunt. et alibi etiā exponit. Credo: id est dho. vt est tex. in. l. eius qui in puincia. ff. si cer. per. Et adde qđ credere 2. scire qñqđ idē significant. vt in. c. cū olim. et ibi glo. i. x. credim. 2. re iudi. et qñ hoc verbū credo pferat a lege dicit 2. tinere veritatē: vt ē tex. in. l. si qđ. in. s. si cū funeris. ff. de relig. et sum. fune. et dicit gl. penul. in. c. ex literis. de iuretur. qđ cōfessio de credulitate ita p iudicat sicut d. veritate. et ppterea dicit Salic. in. l. j. in si. C. de fal. cā adiec. leg. qđ i iudicis verbū credo: eq̄ pollet verbo veritatis: et ideo rīdens positionibus p verbū credit si postea dicat se aliud credere est perinurus: nisi assignet iustam causam quare nunc aliter credit quam prius. ita Bal. singulariter in. l. d. tutela. C. de in integ. restit. muno. vbi etiā notabiliter dicit qđ contra responsionem factam per verbum credit vel non credit semper potest probare contrarium: quia vt dicit ibi glo. hodie possuz credere vnum et cras credere aliud. et vide Spec. in tit. de pos. in. s. j. i. ver. si. hoc tamen certū. vbi dicit qđ inter credere et non credere est dare medium scilicet dubitare. Et ad illud qđ si consulens in cōsilio vtitur verbo credo: videatur affirmare id qđ consuluit adeo quod post non possit dicere contrarium sine erubescencia. vide etiā Bal. i. d. l. de tutela. p. alleg. et vide bo. tex. in. l. plane. la. picola. ff. de leg. j.

a et Sebast. Sapia. C. Positiōibus. Licet testis dicat firmiter credo. non tamen probat dictum ipsius nisi rationē assignet per sensum corporeum. istud sentit Bal. in. l. siue possidetis. in. ij. colū. C. de proba. vbi ponit de teste qui dicit se pro certo credere. et idē voluit Antho. de bu. in. c. per inquisitionē. in quinto nota. j. d. ele. et ita in specie claudit do.

bilium spiritualiū et temporalium deus est pñcipium quod est contra multos hereticos. Itē collige qđ deus simul ab initio tēporis cōdidit oīa: de quo dicit vt in glo. Itē qđ creatura angelica et mundana. i. bruta sunt prius creata quā humana. primo em creati fuerunt angeli: et alia animalia bruta quā homo: et rationē. j. dicā. Itē nota qđ angelus. habet naturam spirituale tantū nō enim habet corpus sicut homines habēt. alia vero animalia bruta cōsistunt ex corporibus tm sine anima. homo vero tenet mediū iter angelos et animalia bruta. Quia cum angelis participat respectu aīe rōnalis: cū brutis picipat respectu corporis seu anime sensitue. vñ dicendū qđ hō participat de omnibus: nam hz esse cū lapidib. et vivere cum plantis: et sentire cū brutis: et intelligere cū angelis. Nota. qđ demones fuerūt creati boni: sed p se abutēdo libero arbitrio facti sunt mali. Et ex hoc collige qđ angeli habēt liberū arbitrium: sed vt dicit glo. singu. in. c. qui episcop. xxiij. distin. Angelus demon et homo habēt liberū arbitrium. Angelus semper vtitur ad bonū et meretur. diabol. semper ad malū: et ideo quotidie fit peior. homo vtitur pariter ad vtrūq. Mo. qđ demones per se. i. sine alicui. suggestio ne: ideo nō habēt remediū sicut homo qui peccauit suggestione diaboli. Et ex hoc et ex tex. collige differētiā iter peccatū hoīs et demōis. Mo. in ver. hec sancta. qđ deus tribuit lege generi humano p Moysen et alios pphetas. Et hoc colligitur qđ quis possit per alium docere: nō tñ per aliū addiscere. Per qđ arguit Hoffm. d. nobiles et delicatos mittētes repetitores ad scholas: ipsi vero iacent in lecto. Sūt em quedā que sic requirūt operā psonalē qđ per aliū explicari nō possunt. Ad hoc. l. inter artifices. ff. de solu. et c. si. d. offi. deleg. Et per illa iura et similia Bar. brig. tenuit in qōne dominicali: quā vñ in regula qđ per aliū. lib. vi. in mercuria. qđ doctor qđ pmissit scholariis legere per annū nō potest eis iuvare aliū substituere etiam que idoneum. Lyn. vero i. l. j. C. de cadu. tollen. tenet contrariū et vide plenus p Joā. an. in p. alleg. regula. Barto. in. l. nemo est. ff. d. duo. reis. tenet qđ si doctor erat solit. sepe substituere ex causa videtur tacite actū esse vt possit substituere: et sic contractus recipiat in interpretationē ex conditione persone. qđ no. facit l. excepto. C. locati. Idē si erat 2. fuerit in studio vt posset quis aliū substituere: qđ hoc videtur tacite actum argu. in. l. qđ si nolit. s. qđ assidua. ff.

larem fm Bal. in. l. parabolani. C. de epis. et cleri. Itē requirit qđ necessitas que facit doctorem legere per aliū sit talis que causet impossibilitatē et nō sufficeret si causaret solā difficultatē. vt decidit Spe. in. d. ver. qđ si doctor. faciat qđ voluit Specu. in titu. de statu mo. s. j. in ver. xxiij. Item requirit qđ substituat eque peritū fm Bar. i. l. j. C. de p. possi. laborū. lib. xij. et in. d. l. nemo. Et per istū hic fm d. moder. quibus adde do. meū Barba. in. c. si. in ver. psonaliter. de dila. et c. si. de offic. deleg. et glo. iij. in si. c. cum dilecta. de rescrip. in. iij. col. in si. et ibi istum inducentem ad hanc qōnē. et ibi etiā per dñm meū. adde Spec. in titu. d. aduo. s. j. ver. sed pone. Abb. et Bart. in. l. j. C. de princip. agent. in reb. lib. xij. Limitatur. iij. nisi doctor sit antiquus fm Bartol. in. l. in metallū. ff. d. penis. et vide Barto. in. l. continuus. s. si ab eo. ff. de verborum obligationibus. et in. l. agentes. C. de princip. agent. in reb. lib. vij. et glo. i. l. si quis exempti. C. de muneri. et honorib. et docto. in. l. si conuenerit. cū. l. seq. ff. pro socio.

Adde tu Ro. sing. suo incip. is cui industria.

Anto. Franci. Et adde quādo doctor cōductus ad legendū possit legere per substitutū. vide Bart. in. l. pe. ff. de var. extraord. cog. et vide Spec. in titu. de aduo. in. s. j. in ver. sed pone abbas. et in titu. de sala. in s. si. ad si. nisi in casu necessitatis. vt per Bal. in. l. ynica. s. ne autē. C. de cadu. tol. vel nisi sit antiquus. vt not. Bar. in. l. in metallū. ff. de pe. et p Bal. in. l. si. de excu. tu. vbi dicit qđ si extra casus pmissos legit p substitutū nō debet sibi salariū. de quo etiā p Alex. i. l. nemo. ff. de duo. reis.

b iij

Ja. in rubri. ff. de iureiur. col. ij.

Alium substitui tuere. adde qđ nō possit bal. in. l. si. ff. d. excu. tu. et gl. in. l. j. C. de maci. et colo. li. xi. bal. et sal. i. l. j. s. vt aut. C. de cad. tol. pe. d. anch. l. c. is cui. i. j. col. d. of. dele. lib. vi. et i. c. extirp. pade. s. q. vero d. pben. et gl. pe. i. l. quisq. s. la. j. C. de epi. et cle. et spe. in ti. d. sala. s. vtruz. x. qđ si doctor. et p eū d. spec. i. si. i. tit. de cā pos. et p pue. in. s. j. x. qđ si pmissit. et simile d. vasallo. i. feruendo dño: ponit gl. i. c. latoz. et xxiij. q. ij. et bal. i. l. j. q. s. Limitat hec conclusio nisi cōsuetudo alr se habeat: vt p istū h. et bar. et imo. i. d. l. nemo. Limitatur scđo nisi legere p substitutū tñ d. p sensu eoz qñ interest hz car. i. c. si. d. off. dele. Et fm istū hic in x. eis iuvitis a pñio sensu. Limitatur iij. nisi subesset i. firmitas vt necessitas fm bal. i. d. l. si. ff. d. excu. tut. ar. l. q. potuerūt. ff. d. manu. testa. Notabis tñ qđ casu quo qđ pōt legere p aliū necesse ē qđ legat p doctorem nō p scho.

Sanonmi. super prima parte Primi.

Sebasti. Sapia. De loca. Aliam limitationem mirabilem ponit do. And. sicu. in. c. si. de offi. deleg. q. doctor pot legere p substitutuz qñ legit per. xx. annos tñc enim efficit illustris fm Bar. z Bald. i. pe. ff. in. in. pñ. z Bar. in. l. ex eo. ff. de test. mili. z illustres possunt deserui re p substitutū. l. quisq. vbi Bal. C. de epi. z cleri. l. null. qui negu. C. de decur. lib. x. tñ re probat do. Jaf. i. l. in prin. col. iij. ff. de offi. eius q. vi. al. l. apostilla a tes hic dicat qñ licet de seruirep filiū in his qñ ē electa industria p sone tñ vñ dubi tabile vt dubitat Aret. in. l. conti. nus. s. si ab eo. col. ij. ff. de x. ob. vbi late disputat qñ liceat de serui re p substitutuz. **b** Per extranea xba. ibi no. gl. cō tra loquētes ita obscure. vide ple ne in. c. fin. j. d. cō sti. z aliquid per zñoder. s. i. pe. z glo. iij. q. ij. in te stibus cōsideran dū est in ver. sim pliciter. Ad dō q si qs confitetur obscure aliqd q cōfessio ptra eū interpre tat. Cald. qñ. vñ. de confes. z dicit Old. cōf. ccccij. iij. in si. q articu loruz obscuritas pōt declarari per rñsiones z dō ad mitti. alle. l. here des palā. s. sed si notā. ff. d. testa. et c. dilecti. d. ac. ber. zacharias. Adde q imo respōdes obscu re habet p pñess. not. Spe. in ti. d. possi. s. ix. x. verū tamē. Mocet em̄ obscuritas ei qui fundat suā inten tionē in x. obscu ris. vt no. Bal. et Ange. i. l. veteri bus. ff. de pact. et selti. in. c. cuz cla mor. i. pñ. d. testi. Et ad dō q libello obscur oq sñdere re nō tenetur vt no. selti. i. c. signi ficantibus. in. iij. co. ver. quinta de claratio. d. libel. obla. z p Lāfrā. d. ori. in. c. qm cō tra. s. petitiōes. co. i. ver. verū tamē si quis porrexit. de proba. vbi habes op. cautelā. q si libellus sit obscurus respōdeat re se nō teneri illi libello rñdere nec petat libellū declarari. tñ enim est obscuritas z in libellis potissi mū alijqz indicia s actib⁹ odio vt nō pcedat libell⁹ ineptus: vt no. J. Ferr. Bal. z ange. z Albe. in. c. si. delibe. obla. z Jo. imo. in. d. c. si. secutus est. Jte nec obscure positioni sit respōdē dum vt no. Spe. in ti deposti. s. ix. x. ij. Et ipa ē citatio ptegtu oscuritatis vitie. vt no. bal.

de edil. edi. qñ etiā not. vt consueta intelligantur in cōtractibus. facit. l. cū quid. ff. si cer. pet. z i. l. si. C. de fideius. et. c. propter sterilitatē. z qñ ibi no. d. loca. **a** Dis vero cessantib⁹ tenet q nō possit sub stituere nisi eque bonum etiam si in cōtractu hoc fuerat expresse actum qñ not. Bene facit. l. inter artifices. palle. magna: tñ est differētia inter doct. nam z si vnus habet eandē peritiā respectu disci pline forte nō habet peritiā docēdi z ipsam disci plinā tradendi. Item not. q actus incarnatio nis fuit explicatus cōiter a tota trinitate: fili⁹ so lūmodo fuit incarnatus. z pone exemplū in se ve stiente duobus adiunatibus: nā omnes vestierūt sed vnus remanet vestitus. vnde ppter opera ise parabilia trinitatis act⁹ fuit explicatus ab oib⁹: filius tñ sol⁹ fuit incarnatus: z dicitur cōceptus ex spiritu sancto vt. j. sequit. Qualiter autem fue rit cōceptus ex spū sancto doc. hic aliter nō decla rant: sed dicendū est q oīno fuit conceptus d spi ritu sancto: quia sicut membra hoīs formātur in ytero matris ex semine humano: ita membra chri sti sine semine fuerūt formata ex spiritu sancto: z sic exponūt theologi. qñ no. Jte z collige q Chri stus fuit ver⁹ deus z homo fuit em̄ ppositus ex duab⁹ naturis: ex diuina scz z humana. Habuit enim diuinitatē et etiā verā humanitatē: quia ha buit verā carnē humanā z verā aīam rationalē z intellectuālē informantē corp⁹: sicut habet ceteri hoīes. concor. c. cum christus. de here. Et in qñtū homo erat passibilis z mortalis: vñd poterat pa ti oēs penalitates seu passiōes quas homo pati posset: vñd in qñtū homo: passus fuit famē z sitiz z acerrimā penā in cruce z timuit mortē quā qui libet homo naturaliter timet. Vnde rogauit pa trē vt transferret a se illā mortē acerbā: z hoc in quātum homo naturaliter enīz homo timet nec potest timorē expellere ratione. vide tex. cum gl. c. nolit timere. xi. q. iij. Item erat mortalis. vnde nisi expirasset in cruce defecisset senio sicut z qui libet homo deficit. Sz post resurrectionē illa ca ro quā assumpserat nō fuit ampli⁹ passibilis. qz fuit glorificata. Et quatuor sunt dotes glorifica tionis carnis. dotatur enim caro agilitate: subti litate: claritate: z impassibilitate. Ex his qñtuor dotibus dotabit corp⁹ cuiuscūqz hoīs adepturi beatā gloriā: quia post glorificationē nō poterūt amplius pati corpora: vnde nō morient ampli⁹: z quare hoīes resurgēt cū corporibus. vide glo. i. cle. j. eo. ti. Mo. ibi: cū suis pñis corporib⁹ zc. arg. q post resurrectionē lingue loquētur: d quo per gl. in. c. si quis diaconus. l. dist. et hec colligū tur vsqz ad. s. vna. vñd primo expediā istā partē. Opp. s. tex. in qñtum dicit demones a deo bo nos esse creatos obstat enim. c. i. xvi. q. ij. d. penit. dist. ij. principii. vbi dicit q demō nequiuit habe re charitatē. Solu. dicunt doc. q demon non ha buit illā charitatē quē de feri nō potest: sed aliaz charitatē habuit: vnde fuerūt demones creati in statu innocentie z habuerūt liberū arbitriū z per se facti sunt mali. Secūdo qñro quale est istud principii q est creator oīm zc. sol. hoc principii est causas nō causatū: z qñ vnum sit principium patet ex eo: quia alias iretur i infinitū. Mā vbi po nimus creatū ponimus z creatorem z sic iremus in infinitū: oportet ergo necessario fateri q vnuz sit principii a quo oīa dependēt. Nec cepit deus

in. l. hac cōsultissima. i. ij. co. C. q test. face. pos. Et q dicat dictū obscu rū. no. idē Bal. i. sua marg. in x. testis. ver. itē q testis obscure. z Spe. i. ti. depo. s. vñ. ver. iij. Arch. post glo. xxij. q. ij. c. ne artificioso.

Anto. Francis. Contra quē verba obscura debeant interpretari di cas quod in dubio cōtra pferētē qui verbis obscuris fundat itētionē

esse qz si cepisset oportet dicere quod exiuerit de potestate essendi ad actum: sed alius enī non edu xit per supradicta: nec se ipsum: quia fm hoc pre cessisset suum esse vel seipsum quod nō est intelli gibile. Et quod vnum sit principium z nō plura probatur fm docto. nam si ponimus plura prin cipia aut sunt cōcordia aut nō sunt pcordia. si nō concordia tunc creatum vnus destrueret creatū alterius: ex quo habet contrariam et oppositam naturam. Si vero sunt concordia. aut vnum per fectuz: et aliud minus perfectum: et tunc minus perfectū produceret opus imperfectuz quod est cōtra id quod habetur Genes. i. ibi: z erāt omnia valde bona. Si vero vtrūqz est perfectū aut sunt equalia aut inequalia: si equalia alterū supflue ret: si inequalia ergo alterū nō esset omnipotēs.

Tertio queritur quare homo fuit creat⁹ post mundanā seu brutā naturā cū homo post angelos sit nobilissima creatura. Solu. dicit au gu. hoc factum fuisse ne homo sumeret causāz su perbie ex ordine primogenitare. Māz cum homo fuerit creatus ad imaginē dei quo ad propieta tes anime et ad similitudines quo ad gratitudi nē est ad virtutes: poterat ex hoc augeri cā super bie: vnde homo primo fuit format⁹ ex limo terre ex agro damasceno: et postea fuit trāsatus in pa radisum ad ostendendum quod esse paradisi nō esset ex natura sz ex gratia. Secūda ratio potest assignari: quia cū homo deberet proferri ceteris creaturis: ideo equū fuit illas primo creati. Vel tertio oportet q primo dētur extrema ad hoc vt postea detur mixtum seu medium.

In glo. in ver. simul in si. idē not. xxxv. dist. sexta die. in. ij. gl. z dicit Abbas hic qñ simul creauit oīa in materia informi quā cum die rum distinctione deduxit in formā vt i cōtrario. **I**n glo. in ver. demones. ibi interpretat sciens. Vel fm aliquos id est deorsum ruens vt sic gerat in nomine qñ habet in voluntate: nāz nititur ho mines quos seducit deorsum ruere: nō autē ad mo net sursum ascendere: iuxta illud euāgelij. si filius dei es mitte te deorsum. **I**n si. gl. hec gl. sentit vnum contrarium z nō perfecte soluit: nāz videt qñ ex bono procedat maluz: qz angelus in se erat bonus vt in litera z postmodū effect⁹ est malus. glo. dicit hoc esse falsum qñ ex bono pcedat ma lum qz angelus peccauit per se: sed hoc nō videt soluere cōtrariū sed poti⁹ corroborare. nā si pec cauit per se: ergo malū pcessit ex bono. ideo dicē duz quod demō nō est effectus malus ex diuina dispositione: sed abutēdo libero arbitrio sibi col lato per deū: z illud arbitriū de se non erat malū.

In glo. in verb. suggestionē. ibi non debet te neri. de hoc an ex cōsilio qz teneat: dic vt plene per gl. z Dy. in regula nullus ex cōsilio. de re. iur. lib. vi. no. bñ glo. q nō meret sed demeret z efficit peior. dum seminat mala in cordibus hominuz. hoc tamē facit ex inuidia: qz inuidet quod homo creatus ex limo terre teneat charitatez quā ipse retinere nequiuit: est tex. cū glo. in. c. visis. xvi. qñ. Demō enim nunqz facit bonū: sz vititur libero

de contrahen. emptio. vbi glo. ponit exemplum in eo qui dixit equū non ascendere arborem an teneatur quia non ascendebat pontem. qñ etiam ponit glo. in. c. artificioso. xxij. questio. ij. aliud exemplum ponit domi. Abbas in. c. iniustum. j. de rerum permuta. Angel. in. l. si quis cū aliter. ff. de verbo. oblig. dixi multa ad ppositū. in repe. l. quod nerua. in materia doli presumpti. ff. de positi.

Consilio. Adde alex. consi. cxxvij. iij. lib. Bar. consi. xlvij. Ber. arbitrio

suā. vt in. l. veteri bus. z ibi p Bal. z Ang. qui dñt q i obscuris semp dō recipi q min⁹ est. ff. d. pac. et. i. l. labeo scribit. ff. d. Jhe. emptio. z i l. si arborē. s. hec lex. ff. d. ser. vi. p di. z de obscurita te libelli q dō de clarari anqz illi rñdeat plene Jhr in. l. si qs intētio ne ambigua. ff. d. iud. Et qñ de beat interpretari obscuritas xbo rum iudicis z te stiū Jhr p bar. i. l. i ter stipulantē. in s. si stichū. ff. d. ob. l. z in. l. ab exe cutore. ff. de ap pel. Et adde qñ obscuritas sentē tie dō declarari per iudicē execu tiōis fm Bal. in l. hac cōsultissi ma. in. iij. col. C. q test. face. pos. Et adde etiā qñ ob scure rñdes Jhr p pñessio z aliqñ p nō rñdēte z cogit clare rñdere. vt p Spec. in titu. de positi. in. s. ix. ver. verū tñ. z in xvi. qd si qs. et in x. fi. Et adde quod obscura cōfessio intelligit esse fa cta de modicis z minimis. vt per spe. in titu. de lo ca. i. s. vi. ver. lix. et illud dicit ob scurum quod be ne non potest in telligi: nō autem qñ intelligit per naturam verbo rum vel loquen di consuetudinē fm Bald. in. d. l. hac cōsultissima. in. iij. col.

Sebasti. Sapia. Obscura. Do lus psumit i ob scure loquēte. p bat i. l. aut q alio ter. s. i. ff. quod vi aut claz. in. l. ea q commēdandi. ff.

Ad malum. Adde an demones habeant liberum arbitrium, no. in c. qui eps. xxiij. di. Et an demones cognouerint Christum ante eius passionem. in. c. i. 7 in. c. si quid. xxxvj. dist. per dñm. Deposuit. Ber. Anto. Fran. ¶ An autem diabolus cognouit Christum esse filium Dei ante eius passionem. gl. dicit qd no certitudinarie 7 plene: qd aliqui credidit: 7 aliqui dubita.

nit 7 dixit gl. in. c. a arbitrio ad malum, 7 quotidie demeretur, 7 efficitur peior. vt no. gl. in. c. qui eps. xxiij. di. ¶ In gl. in verbo dispositione. in si. vel dic aliter. 7 docti. qd creato Adas ad imaginem Dei. xxiij. q. v. hec imago. 7 in statu virili. de peni. dist. ij. Romanos. 7 Eva formata de eius latere. xxiij. q. v. mulier. Deus eis precepit dicēs. crescete 7 multiplicamini. 7 replete terrā. 7 ex his descēdim⁹ fin carnalē concupiscentiā. excepto Jesu. Adā enim fuit creatus sine homine 7 femina. Eva fuit formata sine femina ex latere hoīs: 7 vixerūt iure naturali. Hoc ius naturale erat duplex. nā qd dā erat ius naturale rōnale. qd tñ ptinebat ad homines. 7 cōtinebat in illis duob⁹ pceptis. de quibus in gl. Erat etiā ius naturale. cōe omnibus animantibus: qd mouebātur hoies ex instinctu nature. sicut 7 cetera bruta ad pcreationē liberorū. 7 ad educationem. 7 similia: vt habet. i. di. ius naturale. 7 hoc iure naturali. regebant etiā post ejectionem de paradiso. Postmodū. incipitibus crescere hominib⁹. habuit locū illud. quodcūq; calcauerit pes tuus. tñ erit. insti. de re. diu. s. fe. re. habuitq; locū ius gētiū. fm qd distincte sunt regiones. obligationes inuēte. seruitutes indute. 7 similia. i. dist. ius gētiū. Et his iurib⁹ vigerunt. vsq; ad tēp⁹ quo data fuit lex Moysi. Et sic ante legē Moysi. habuim⁹ tres leges. nā fuit ius naturale rōnale. 7 ius naturale cōe. 7 ius gētiū. postmodū repleto hoibus mundo. multiplicata fuerūt scelera. 7 p cōsequēs necessarium fuit. vt lex daret hominib⁹. 7 emanauit lex Moisaica. itē 7 prophetica: vt. i. dist. humanū gen⁹. in si. Soroneus rex fuit primus qui legē pstituit: et quis secundus. 7 quis tertius. 7 deinceps: vide vñ. dist. fuerūt. Nonē autē leges emanauerūt a dō statino imperatore. 7 successorib⁹. Et breuiter cōclude. qd tota sapiētia ciuili. pstitit hodie in quaginta libris pādectarū atq; digestorū: quatuor libris institutionū. in. xij. libris codicis. in. ix. collationib⁹ authenticis: 7 in libro feudorū: 7 sic i isto tpe habuim⁹ tres leges. legē scz Moisaicā. propheticā. 7 ciuile. 7 tpe gratie. i. post aduētum Christi. emanauit lex euāgelica. Itē dicta apostolorū. in quib⁹ cōsistit nouū testamētū. 7 in veteri 7 nouo cōsistit theologia. qd regit aīas 7 religiofos in cōtēplatiōe viuētes. Sapiētia vero ciuili. regit seculares siue laicos: vñ clerici seculares. egebāt sciētia. vt regerēt spūalia 7 tēporalia. id emanauit sciētia canonica. qd composita est ex theologia 7 sapiētia ciuili: 7 sic tpe gratie habuimus tres leges. vt est lex euāgelica. apostolica. 7 scientia canonica. habemus ergo ex predictis. tria tēpora. 7 nouē leges. 7 ex pdictis habes ordinem cuiuslibet legis. 7c.

Eucharistiam nō potest conficere nisi sacerdos etiam ex permisso pape.

Papa nō potest aliquid facere cōtra dispositio

Errare non potest. Adde Dñicum in. c. decretis. in. ij. col. xxi. dist. 7 intellige scz in fide. seu articulis fidei. Mas in alijs ecclesia vniuersalis bñ pt errare: vt declarat iste in. c. a nobis. col. i. in pn. de sen. ex. Et vtrū ecclesia possit errare in canonizatiōe sanctorū: vñ feli. in. c. venerabili. de test. et Car. sancti Sixti in trac. de potestate pape. q. xli. et p dñm. uitiuz in trac. d. canon. sanctorū. in. iij. dubio. in. xviij. et. xix. col. ibi. ex qua cōclusionē sequit correlarium. ¶ Adde quot modis capiat hoc nomen ecclesia. Sede. consi. c. xviij. Ber.

Anto. Francif. ¶ Adde qd ecclesia vniuersalis non pōt errare regu-

lariter: imo ecclesia romana nunq; errauit: neq; hereticis vnq; succubuit: sed potius oēs hereses destruxit. vt est no. gl. qd declarat qūo itel ligat illa authoritas. qd ecclesia nō pōt errare. in. c. arrea. xxiij. q. i. et in. c. loquit. 7 in. c. pudēda. ea. cā. 7. q. i. imo illud qd tenet vniuersalis ecclesia: tenēdū est. vt est no. gl. xxiij. q. i. in. c. nisi. 7 est bonus tex. in. c. illa. xij. dist.

nem diuinam.

Rite. denotat solēnitatē. recte vero. causam.

Sacerdos omnis incōtinenti qd ordinatur. hz potestates ligādi 7 soluēdi: hz habeat ligatā propter distinctionem parochiarum.

Baptisma tollit peccata 7 eorū penā. cōfessio 7 corpus Christi. tollunt peccata non penam.

Una vero.

Casus literalis. Dic bz. qd vna est vniuersalis ecclesia. extra quas nullus saluat. in qua ipse qd est sacerdos est sacrificium Iesus Christus cui⁹ corpus 7 sanguis in sacramēto altaris veraciter cōtinet sub speciebus panis 7 vini transsubstantiās panē in corpus. 7 vinū in sanguinē potestate diuina: vt nos accipiam⁹ de suo qd accepit ipse d noster 7 hoc sacramētū nemo pt cōficere nisi fin clauēs ecclesie rite fuerit ordinatus quas dñs cōcessit apostolis 7 eorū successorib⁹. In quarta parte ibi. sacramentum dicit qd baptism⁹ qui est secundus articulus fidei in nomine patris 7 filii et spiritus sancti consecratur in aqua 7 in forma ecclesie consecrat a quocūq; confertur tā parulis qd adultis proficit ad salutē: si quis post baptismum per peccatum prolapsus fuerit poterit p penitētiā reparari. Alti⁹ dicit qd virgines continētes 7 iugati p fidē rectā. 7 per operationem bonā ad eternā merētur beatitudinē peruenire. Ber. ¶ Mo. ex scda parte qd vnica est ecclesia vniuersalis hz habeat plura mēbra: vnde oēs ecclesie particulares sunt mēbra ecclesie vniuersalis que cōsistit in collatione fidelīū. vt in. c. i. p. xi. sicut ex vna arboze multi ramusculi procedūt: 7 ex vno corpore multa membra. ad hoc. vñ. q. i. Monatianus. 7 hec est illa ecclesia que errare nō pōt. id est collectio omnium. nec pōt deficere: qd Deus orauit pro ecclesia. xxiij. q. i. loquitur.

Secundo collige. quod sub speciebus panis et vini in sacramēto altaris veraciter cōtinent verū corpus 7 sanguis Christi. vnde est ibi illud corpus verū qd assumpsit ex beata virgine. 7 hoc vult dicere litera dñi dicit hoc inducunt ad perficiendū mysteriū vnitatis: vt accipiam⁹ de suo. id est de sua carne quā ipse assumpsit de nra id est de beata virgine Maria. ¶ Itē not. qd hoc sacramētū eucharistie nō pt cōficere nisi sacerdos. hoc em cōmisit deus tñ sacerdotib⁹ dum dixit apostolis. hoc facite in meā pmemorationē. 7 ex hoc dicit gl. no. qd etiā nō pōt papa pmittere nō sacerdoti: vt cōficiat corp⁹ xpi. in. c. puenit. xcv. dist. non em pōt papa aliquid attētare cōtra dispositionē diuinam. xcv. q. i. sunt quidaz. Et no. qd sacerdos cōficiens debet esse rite ordinat⁹. 7 dic rite id est fm solēnitates ecclesie. nā verbuz rite denotat solēnitatē 7 recte causaz. vt no. gl. in. l. ij. ff. de inoffi. test. nō em sufficit dicere sis pby

ter nisi sit ordinat⁹ hz solēnitates ecclesie. ¶ Mo. ibi fm clauēs ecclesie. qd due sunt clauēs ecclesie. vñ. p rite per Richar. 7 feli. hic. cui addell dñs. in. c. quāto. de trasla. pla. 7 Inm. in. c. quāto. 7 ibi gl. de iureiu. 7 ibi notāt duas esse clauēs Petri: p vnā significat ptās. per alterā discretio siue sciētia: vnde vna sine reliqua tñ valet. 7 vide qd not. Inm. in. c. quāto. de consue.

Anto. Francif. ¶ Et adde qd vtrū ecclesia hz duas clauēs vñā tñ. qd voluit dñs. in sum. de peni. 7 remiss. 7 in. c. noua quodā. e. ti. vbi dicit qd hz duas vñā fori pētitiōis: 7 alterā fori penitētiālis 7 p clauēs collatas Petro a Christo. notat sciētia et ptās. vt in. c. decretalis. xx. di.

Et q negāt clauēs ecclesie sunt diuina a deo. vt in. c. pōt fieri. d. peni. di. i. et de hmoi clauib⁹ et d eaz significatu. hñ et p beatū Tho. in. iij. di. xviij. q. i. art. i. et an clauēs ecclesie seu ptās eaz se extēdāt ad mortuos. vñ dñs. qd dñs qd nō in. c. qd nōnulli. de cleri. nō res. et in. c. a nobis. el grāde. de sen. ex. et in. c. qd aut. de peni. et re. et idē ipse dñs. i. sum. de peni. et remis. in. s. in qbus profit. et in sum. de excels. pla. in. s. vlti.

Et adde qd ptenēs clauēs ecclesie non est alienus ab heresi. vt in. c. tāta. de excels. pla. et in. c. si. d. peni. et remis. 7 facit tex. i. c. i. xxiij. distinct.

Zacharias.

Nō enim sufficit dicere sis pbyter. Dic hoc verū in epō ne puenias opi. ang. in. l. ij. C. d. cri. sa. cri. vbi bt Ang. summum pōtū cē posse vnico xbo pntiare quē sacerdotē. p quo facit qd no. Inm. in. c. i. j. d. sa. vnc. vbi dicit. posse sufficere dicere sis pbyter absq; alia solēnitate nisi ecclesiastica pstitutio obstat. qd tñ etiā intellige de epīs quos dñs ecclesie pstituit vñico xbo quē creare aut pnuntiare sacerdotē phibet: papā autē nō: vt figit firmiter pedē. d. feli. post Ang. vbi. s. l. c. i. vñ. mibi. co. fm modern. nō strā italie in pōtōne. x. fallit qto ibi. 7 hic est qd papa 7c. dñs 7 et solo xbo epz facere. vt voluit idē Ang. in. l. i. p illū tex. C. d. sen. pas. ¶ Clauēs ecclesie. Ad dñm. xx. dist. i. sum. 7 det. d. anc. in reg. peccatū. in. v. q. d. regu. in. in. vi. Cal. in re. p. c. nfo. in xviij. char. de peni. 7 remi. p Bal. in. l. i. in si. C. si a nō ppe. indi. per dñs. in sum. d. pe. 7 remis. s. i. p Abb. post gl. i. d. c. tāta. zin. c. l. 3. in. i. co. de ele. 7 p theologos i. iij. sentē. dist. xix. ma

Sanozmitanus super Prima parte primi.

et dicunt quod quia una est potestas, altera vero scientie: quod dicitur esse discretus, habens exercitium clavis. Alii dicunt, quod unica est clavis, scilicet potestatis, sed queritur alia clavis ad exercitium, et pro hoc, c. tanta est clavis, de excessu prelati, ubi de ea fit mentio in singulari. Alii dicunt, quod una est clavis in foro contentioso alia in penitentiali, et vide quod non, xx. dist. in prin. et xx. dist. s. i. **C**lavis, ibi, quas ipse concessit apostolis et, quod potestas ligandi et solvendi, fuit collata omnibus apostolis, non tamen Petro, dignitas vero pontificatus, fuit collata soli Petro, et vide bonum textum, cum gl. xi. di. in nouo. **E**t non, quod largo sumptu vocabulo, sacerdotes dicuntur successores apostolorum: ut colligitur ibi, eorumque successores, nam loquitur ibi de presbyteris: quod refert ad id quod dicitur, quod solus sacerdos poterat, et videtur gl. no. in c. videtur, xx. q. i. que dicitur quod episcopi dicuntur successores apostolorum, respectu dignitatis, religiosi respectu abdicandi, proprii, seculares clerici, respectu administrandi sacramento, omnia ista tria fuerunt in apostolis, hodie vero sunt in triplici statu ecclesie, quod non, tamen quilibet sacerdos, incogniti cum ordiat, habet potestatem ligandi et solvendi: sed illa est ligata, vnde non habet illam in actu, ex quo populus non est sibi commissus: sed olim incogniti, habebat in habitu et in actu: quod non erat distincte parochie, xii. q. i. c. i. xvi. q. i. s. ecce. **C**lavis, ver. sacramentum, quod baptismus collatur in forma ecclesie, prodest tam parvulis, quam adultis, et non, quod maximus est effectus baptismi, nam tollit peccatum originale, et actuale, adeo quod et peccata dimittit, vnde si incogniti decederet baptizatus, non sentiret penam et purgatorium, de pe. dis. vi. c. si. et in b. baptismus est generalior, et magis necessarius, quam penitentia et corpus Christi: quod per confessionem remittuntur peccata, non respectu pene, quod si quis non perficit penitentiam, patet pena in purgatorio, xxv. dist. qualis, vide gl. in c. super eo, de rapt. et per corpus Christi tamen, remittuntur peccata venialia, ut non, i. q. i. inter rogo, sed per baptismum, remittuntur peccata et pena peccati, et vide per glossam, xxv. dist. c. pter, s. verum, et id propter necessitatem huius sacramenti, per a quo cuique recipi in necessitate, et non, duos effectus baptismi, primo tollit peccata modo predicto, secundo preparat hominem, ut non possit cadere, quominus reparetur per penitentiam. **A**lt. no. quod non solum virgines et continentes, possunt pervenire ad beatitudinem, sed et coniugati per fidem rectam, et operationem bonam: et sic non sufficit fides sine operibus, quis autem plus mereatur, an laicus honeste vivens in coniugio, an clericus et honeste vivens: vide gl. no. in c. de reli. et de vera sancta. **I**n gl. in ver. vna. ibi, per duas naturas et, hec gl. obscure loquitur, adeo quod Ber. glossator huius compilationis, interrogat quod vellet hec gl. ridet se ignorare, sed ea posuerat put inveniuntur, et sic hec gl. non fuit Ber. sed alterius antiqui glossatoris, sed Ber. ea posuerit in hoc volumine. Alii intelligunt et non bene diversimode. **I**oan. an. dicit, quod inclusio facta in arca Noe, per quam fuit salvatus genus humanum, habuit designare inclusionem divinitatis et humanitatis, per quam fuit salvatum genus humanum. **E**t dicitur gl. dicit, per duas naturas: exponit, scilicet lignum, et aqua: quod in saluatione humane creature, lignum, scilicet archa Noe, perfecta ex ligno, fuit et aqua quaregebatur. **E**t dicitur gl. subicit, quo ad opinionem, et veritatem, id est sic dicit quod multi sancti, ut Ambrosius, et alii hoc opinati sunt: et ita etiam fuit veritas, ut postea patuit. **I**n gl. in x. impassibilis, i. si. et per historiam quam habet i. c. all. in gl. intelliges hanc figuram per Isaac divinitatem, per arietem humanitatem, et in gl. in ver. sub speciebus, in si. et vide gl. in c. forte, de consec. dist. ii. quod ponit multas alias causas. **I**n gl. in. ibi, non expedit homini et, et sic vult gl. quod non est utile homini accipere uxorem, et hoc propter onera matrimonii, sed alio respectu est utile, scilicet propter fornicationem evitandam: ut sic evitet maior malum, hinc Aristoteles dicitur a quodam adolescente, an expedit nubere, respondit eum penitentiam acturum quodcumque fecerit, vult dicere, esse dux per hunc minimum per onera matrimonii, et quod impedit contemplationem, et dicitur est non contrahere propter stimulum car-

nis, et id dicebat illam penitentiam acturum quodcumque fecerit, quod not.

- 1 **S**icut, ista dictio non semper denotat omnimodam similitudinem.
- 2 **P**relatus, non preiudicat capitulo delinquendo, si illi delicto non consentit capitulum.
- 3 **S**axine, ista dictio quid importet.
- 4 **H**ereticus si aliquis damnatur, non per hoc danantur eius opera, et numero, 5.

Damnatus. Pater et filius et spiritus sanctus vera unione, non collectiva, seu similitudinaria, sunt una essentia, substantia, seu natura: quod substantia non est generans nec genita, nec procedens, quod illi actus non attribuuntur substantie sed personis, non per hoc in trinitate concluditur quaternitas. **C**ontrarii sentientes ut heretici sunt celandi, nisi ab errore respiscant, et correctio apostolice sedis se supponat, h. d. **E**t dividit in duas partes principales. In prima reprobat doctrinam abbatis Joachimi. In secunda ibi, reprobat, damnat illam Almeri. Prima pars facit quinque, primo reprobat opus ipsius Joachimi, contra magistrum sniarum, quam persequitur exprimendo motiva et rationes ipsius. Secunda ibi, nos autem, approbat et probat sententiam magistri, quam dabant Joachimi. Tertia ibi, cum ergo, ridet authoritati, qua principaliter movebat Joachim. Quarta ibi, si quis, dant tenentes opus Joachimi. **C**asus literalis. **M**agister Petrus Lombardus, dicit in sententiis suis, quod quedam summa res est pater, et filius, et spiritus sanctus, et illa summa res, non est generans, nec genita, nec procedens. **E**st pater qui generat, filius qui gignit, et spiritus sanctus qui procedit. **C**ontra istum magistrum Petrum, abbas Joachim proposuit quedam libellum in quo appellavit magistrum Petrum hereticum, et insanum propter hanc sententiam, dicens quod magister Petrus non tam trinitatem quam quaternitatem ascribebat in Deo, videlicet illas tres personas, et illam coeque essentiam quasi quartam asserens Joachim, quod nulla res est quam sit pater, et filius, et spiritus sanctus: nec essentia, nec substantia, nec natura. **T**amen dicebat, quod pater, et filius, et spiritus sanctus, sunt una essentia, et una natura: verum hanc unitatem non veram et propriam esse dicebat, sed quam si collectivam et similitudinariam, sicut quod multi homines dicuntur unus populus, et multi fideles, una ecclesia: ad hoc probandum inducebat plures authoritates, primo illam, multitudinis autem creditum erat cor unum, et anima una. Secundo inducebat illam authoritatem, et qui placent, et qui rigat, vnum sunt: et ovis vnum corpus sumus in Christo. Tercio illam de lib. regum, populus meus, et populus tuus, vnum sunt. Ultimo inducit authoritatem evangelii, volo pater ut sint vnum in nobis, sicut et nos vnum sumus. **S**ententiam istius Joachimi, dant consilium istud hic, vlt. ad verum, illud non enim. **A**lbinde incipit respondere authoritatibus illius abbatis, quas inducebat pro sua sententia, dicens, quod fideles Christi, non sunt vnum, i. quedam una res cois omnibus, ut dicebat Joachim, sed imo sunt vnum: id est, una ecclesia, propter unitatem catholicæ fidei, et tandem vnum regnum propter unionem indissolubilis charitatis. **E**t ad hoc probandum, inducit consilium authoritatem Jo. apostoli, in epistola sua, tres sunt qui dant testimonium in celo: pater, verbum, et spiritus sanctus: et hi tres vnum sunt, statim subiungens. **E**t tres sunt, quod testimonium dant in terra, spiritus, aqua, et sanguis: et hi tres, vnum sunt. **C**onstat ergo consilium cui magistrus Petrus, aqua, et sanguis res est, quam veraciter est pater, et filius, et spiritus sanctus, et quilibet persona, est illa res: et illa trinitas tamen, et non quaternitas, est in Deo: quod quilibet trius personarum, est illa res: scilicet substantia eterna, seu natura divina: et illa res non est generans, nec genita, nec procedens, sed est pater qui generat, filius qui gignit, et spiritus sanctus qui procedit: ut per hoc notetur distinctio in personis, et unitas in natura: et sic dicatur alius filius, alius pater, alius spiritus sanctus, non tamen aliud: sed id quod est pater, filius est, et spiritus sanctus, idem oino, ut ipsa littera, probat ab illo loco, licet ad verum, illud cum ergo, et ibi ridet illi authoritati, volo pater ut sint vnum et, dicens quod hoc nomen vnum, aliter accipitur pro personis divinis, et aliter pro fidelibus. **S**ed hoc nomen, diversimode accipitur in authoritate illa, estote perfecti, sicut et pater vester perfectus est, dicens quod si quis sententiam vel doctrinam prefati Joachimi servare voluerit, vel defendere, tanquam hereticus confutetur per hoc tamen nullam preiudicium generet Florentino monasterio, cuius ipse Joachim extitit institutor: in fine reprobat sententiam cuiusdam heretici nomine Almerici, Bernar. **N**ot. primo, quod verba damnamus et reprobamus, ponuntur hic ut diversarum: et dicit quod proprie damnare est rem sine remedio subleuandi tormentis, seu ignominie, sententia taliter deputare. **R**eprobare vero rem rationibus evidentibus, reas facere, vel ponuntur ad maiorem exaggerationem seu aggravationem: sed primum est subtilius. **S**ecundo collige veram et catholicam opinionem, circa essentiam trinitatis. **E**st enim unica et vera essentia, substantia, seu natura: vnde pater non habet substantiam separatam a filio, nec filius a patre, nec spiritus sanctus a patre et filio: nec per hoc concluditur quaternitas: quia quilibet illarum personarum, est illa summa essentia, substantia, seu natura: vnde persone non differunt a substantia, nec substantia differt a personis, pone exemplum in igne seu in lumine, in quo tria reperiuntur: videlicet splendor, ignis, et calor, et licet vnicum sit lumen, diversimode tamen operantur illa tria: nam igni attribuitur visio, splendor illuminatio, calori calefactio, sic pater filius et spiritus sanctus sunt una substantia: sed differunt in personis: ideo legitur quod deus apparuit in igne

Tam parvulis quam adultis, textus est hodie in cle. vni ca. i. s. ad hoc baptismum, ibi, tam adultis quam parvulis, id est summa, tri. et fide catholice. **A**dde an parvulus iudeus baptizatur a solo presbytero non habente qui rideret parvulo sit baptizatus. **P**et. d. an b. cha. 2. si. c. xvi. et an semel extractus de utero possit baptizari. **P**ap. al. le. xlviii. **B**er. **Q**uis autem. **A**dde istum, i. c. cum quod dicitur, i. s. iure in. et in. c. magne. j. de voto. et Bar. in. l. q. si minor. s. re. sti. i. q. no. ff. de minori. ubi dicit, quod plus meretur ille qui facit aliquid ex necessitate quam qui ex voluntate. **A**lt. l. cum postulasset, in si. de d. a. infec. facit gloss. in. d. cle. i. in versu. seipsum.

a Scire, vide philosophum primo posteriori, et vii. meta. et facit. l. scire, ff. de legi. et quod no. in. l. si pater. ff. de here. insti.

b Alius est pater. Sed non potest dici, quod aliud est pater, adde Paul. pergulensem in logica sua in trac. de pba. termi. ibidem differt aliud non idem in. h. conclu. ibi licet in diuinis, pater sit alius a filio, tamen pater non est aliud a filio.

c Dictio sicut. Adde. d. Ant. h. et vide gl. in. c. vni co. d. sac. vnc. i. x. sicut. et xxi. di. cle ros. in. x. sicut. d. p. r. vti. v. l. i. i. t. i. z. l. c. p. e. de priu. ex ore. et d. accu. c. in q. s. i. d. i. s. i. r. i. s. o. i. gl. h. Et h. dictio sicut, aliqui faciunt similitudinem per contrarium. no. ff. p. so. l. i. i. in. gl. si. ff. de off. p. con. l. solet. s. sicut. d. of. que sto. l. i. i. ibi si h. sic dicimus aliqui ponit causatiue, aliqui conditionali, ut no. i. d. c. ex ore. et l. c. qm. abbas. i. glo. vlt. de off. d. leg. et in. d. c. p. e. et vlt. d. p. r. vti. vel inuti. et c. q. r. A. de iudi. et in. c. ab bate. d. x. sig. et p. Bal. et alios in. l. edi. C. d. ede. et p. Bar. i. q. si. inci. te stator legauit. qm. dictio sicut, d. notat omnimodam similitudinem: vtyo luit. Ant. d. bu. in. c. p. i. s. a. n. i. s. d. resti. spo. et p. bat. in. l. p. e. ff. d. fun. instr. et in. l. qua rone. i. l. r. i. s. o. ff. d. acq. re. do. et facit. C. d. ac. et ob. l. sicut. et ple ne p. Albe. p. ga men. in dictiona rio suo i. ver. sicut. et dixi in repert. meo ad istum in. x. bo. sicut. Ad de tu an dictio si cut, i. p. o. r. t. e. o. i. m. o. d. a. similitudinem. Ro. 2. scilicet xxi. et de dictioe velu ti. per eundem consil. c. c. x. v. An. d. bu. consil. x. i. x. Ber. Anto. Francif. De significa tu huius dictiois si cut, et sicuti. vide no. per do. Ant. in. c. d. a. n. a. m. u. s. i. s. c. u. ergo. et addo quod hoc verbum sicut, ponit in co firmatiu. ibi et in sententis intelligit aditionaliter quod vero i. p. u. i. l. e. g. i. s. stat causatiue: ut habet in. c. abbate. d. x. sig. dictio autem sicuti, quicquid ponit similitudinem, aliqui exemplificatiue, ut l. l. quoadmo dum. ff. d. vlt. et in. l. p. o. p. o. n. i. t. i. s. p. a. d. o. n. e. ff. d. edil. edi. et d. h. m. o. i. x. b. i. s. sicuti et sicut et sicut h. in. l. i. ff. d. re. di. et in. l. p. d. i. s. in. s. j. ff. de legat. i. i.

d Adde Bar. in extranag. ad reprimē. super ver. maxime. p. gl. et doc. in. c. ad abolendā. de filiis presby. et gl. de nouo codi. compos nen. in. l. i. in ver. maxime. et plene p. Bartholo. b. i. x. i. e. in reperto. suo in ver. maxime. nā hec dictio, quicquid stat implicatiue, ut l. qui status. ff. de remili. et sic proprie aliqui sumitur pro tantum: ut xi. q. i. si quis episco pus dānatus. et in. l. e. u. z. qui. ff. d. dona. et sic impro prie. aliqui accipi tur pro valde: ut no. in. gl. p. e. ff. so. ma. quicquid signifi cat idē tatez in casu d. i. o. ut in. l. q. d. si minor. s. re stitutio. in. gl. in. x. in veditioe. ff. de mino. quicquid b. u. d. a. t. ut in. l. i. j. C. de rescin. v. d. et vide gl. et Flor. in. l. illud. ff. ad. l. a. g. l. et x. di. in. c. illud. et Spec. in ti. de dispu. et ali. s. post hec. in. x. et no. et plene p. Al be. i. dictionario suo in. x. maxie. et vide istum l. c. qm. frequēter. s. p. o. r. o. in ver. not. ex eodē x. capiēdo verbū maxime, p. prie. et ibi p. d. n. i. m. m. e. n. Barba. cuz alius cōcor. ut lit. non contest.

Zacharias.

Adde quod hec dictio maxie, stat nonnūquam parati ue. l. q. se p. r. i. s. et ibi Jas. post ali os. C. vñ lib. et in l. p. u. i. n. c. i. a. r. u. C. d. ferhs. supabun dat quicquid, ut no. Ange. in aut. de man. p. n. s. si tibi q. q. ibi maximū vitiuz. colla. i. j. et aliqui ut. s. dictū est, implicat: s. p. maiorē rationez ut est tex. sing. cū gl. in. l. i. s. t. u. d. ff. ad le. a. g. l. et gl. no. in l. q. si minor. s. re stitutio. ff. de mi nor. et vlt. latissime de hac dictioe vi deas remitto te ad Bar. i. e. f. u. a. g. ad repri. in. gl. in ver. et maxime. Anto. Francif. De ista dictio ne maxie, et ei ma teria, vide oino Flori. in. d. l. i. l. l. d. ad le. a. g. l. et vñ i c. illud. x. di. et p. Spe. i. ti. d. disp. et alle. in. s. post l. in ver. et nota. et

retinet. In scdo modo, per modū refusionis da tur tota substantia, et nihil retinet, ut cū aqua co uertit in glaciē: iuxta illud, mater me genuit, mox gignit ipsa ex me. In tertio modo, tota substan tia dat, et tota retinet, ut in diuinis: et pōt poni exēplū, ut. s. dixi. in docētē, et in lumine. Et tē no. quod dictio sicut, non semper denotat omnimodā si militudinē. Et tē in ver. s. q. s. collige. quod defen dētes opi. reprobata, sunt heretici: et dic quod gra uius peccat defendēs opi. reprobata, quod inueniēs: quod defendēs, errat, et vltra suū errorē, prebet alijs audaciā errādī. vñ bonū tex. xxi. q. i. q. alioz. Et tē no. in ver. in nullo. quod delictū plati, etiā circa fidē cui non cōicat, capitulū nō p. i. u. d. i. c. a. t. ip si capitulo seu ecclesie: de quo plene dixi in. c. i. de do. et x. tu. Et tē ibi. maxime, quod hec dictio, d. signat et denotat idē in casu d. i. o. vñ p. p. r. i. e. ista di ctio maxime, stat cōparatiue, ponēs idē in casu d. i. o. vide gl. in. c. ad abolēdā. de fil. p. s. b. y. et in. c. sa cro. de sen. excō. in ver. si laudabilis. Quicquid tamē hec dictio maxime, stat improprie, et ponit p. t. a. t. u. x. di. illud. xi. q. i. si quis eps. et vtrobiq. re peries plures cōcord. nā sensus huius l. f. e. est quod de lictū Joachiz, nō d. z. obesse monasterio, cuius fuit institutor, maxime cū ipse scripta corrigēda sub miserit dispositiōi sedis apostolice, quasi innuat per hāc dictionē maxime, quod idē est si nō submi sisset se dispositiōi sedis apostolice. quicquid hec di ctio maxime, superabundat. ut in aut. de in. in p. n. ibi per gl. col. vi. Et ex hoc et ex tex. no. quod dā nato anthore ut heretico, nō dānant oīa ei opē ra. nā tenēdo dictionē maxime, p. p. r. i. e. patet quod l. z Joachim fuit hereticus, monasteriū tñ. cuius fuit ipse institutor, nō damnat: et hoc ideo, quod institu tio regularis, nō habet authoritatē ab innētoze: sed principaliter a papa, qui institutionē appro bat. ut in. c. si. de reli. dom. et de hac materia dic vt plene no. in. c. fraternitatis. de hereti. x. vñ di. si qd veri. et no. hic tex. ibi in hac parte et. Et tē ex h. litere, quod diabolus appellat pater mēdaci, et dici tur p. r. i. quasi patator seu innētoz, dū dixit, neq. quam moriemini, sed eritis sicut dī. Bene. i. j. et sic diabolus fuit primus, quod dixit mēdaciū. quicquid ap pellat antiquus hostis. ut in. c. nō magno. ne cle ri. vñ mo. Quicquid versut. hostis. xvi. q. i. vñ s. Quicquid lupus rapax. j. de elec. ne p. defectu. Quicquid inimi cus hoim. in. c. l. z. de elec. Quicquid seminator discor die: ut in cle. ad n. m. de her. Quicquid simplr appella tur diabolus seu demon. ut. s. p. r. i. Et in gl. i. in fi. hanc glo. declara per glo. j. in ver. neq. genita. Et in glo. i. in ver. nō em. in fi. hoc nō placet Jo. an. et bene, vnde veritas est, quod respōdet. j. in ver. si. cū ergo. et ibi etiā hoc tenet gl. et forte hec glo. p. cessit ex errore scriptorū, et hoc teneas: licet de. et Abb. dicūt quod rīdet in ver. nos aut. quod non est verū. quod ibi pbat et approbat opi. Pet. sed rīdet in ver. cum ergo. Et in gl. in ver. neq. genita. ibi notionalia. et appellant notionalia, s. m. Jo. andr. quod personas notificat: ut patet etiam in declara tione, quā ponit gl. in fi. Et in ead. gl. ibi, teneat adiectiue et. et dicendū, quod adiectiue dicūt tene ri, quā venit ad qualificandū et restringendū ut si dico Petrus albus excludo ab alio Petro al bedinem. Substantiue tenentur, quando notat hoc esse in substantia: ut si dico Petrus est quod al bum, non nego in alijs albedinez: licet supponā in isto. ita si dico, pater est generans, bene dico, siue teneatur hoc nomen generans, adiectiue: seu substantiue: quia si teneatur adiectiue ex

vide do. Lar. in cle. j. de renū. vbi dicit, quod includit idē ius in casu d. i. o. et quicquid etiam ponitur pro multum, et dixi in. c. relatū. de offi. deleg.

e et Sebast. Sapia. De dānato. Adde Feli. in. c. transato. circa p. n. j. ti tu. j. vbi ponit, an abolito titulo regis, cōfēatur abolita ipsius statuta.

Sanozmitanus super prima parte primi.

cludo generationem a filio, et spiritus sancto: si teneat substantiam, est vera propositio: quia pro est quid generas, et habet in se substantiam, in qua est quid generas. Si vero dico, substantia divina est generans, si generas, tenetur adiective: est falsa propositio, quia substantia divina, non est divisibilis, et excluderet generationem a patre: si vero teneat substantiam, vera est propositio: quia substantia divina, est quod generas: quia est ibi pater qui generat. ¶ In gl. in ver. florētino. ibi, et si bona essent, reprobaretur et. pōdero gl. quia videtur contra text. nā hoc monasterium, cuius Joachim fuit institutor, non reprobat, nec fuisset reprobatum etiam, si Joachim stetit in pertinacia: ut colligitur in dictione maxie. tenendo eam proprie, sicut dixi in no. ¶ Itē videtur contra text. si quis. ibi, in hac parte et. sed dic ut predixi, quod dānātur in cōsequētia omnia opera auctoris dānati, ut nō habeāt auctoritate ex auctore dānato: sed possunt recipi et defendi, sicut recipiunt et defenduntur alia bona: nā veritas nō mutat: licet auctor reprobat, in aliqua parte fuerit eam secutus: et dic, ut no. in preall. c. frater. et in. d. c. si quid veri.

De constitutionibus. Rubrica.

- 1 Constitutio, quibus modis sumatur: et unde dicatur.
- 2 Constitutio, si est lata contra certam personam, per verba generalia, potest ab illa appellari per illam personam lesam, contra quam est lata.
- 3 Scriptura non est de substantia legis, siue constitutionis: quia possunt probari per testes.

¶ Dec rub. p̄t ad p̄cedētia, et cōsequētia, sic cōtinuari. Tractatur auctor de iure, p̄misit de summa tri. pro sui operis fundamēto: quia vbi fundamētum deficit, nihil superedificari pōt. i. q. i. cum Paul. et quia oēs ius, p̄stat ex scripto et nō ex rīpto. istit. de iur. nat. gē. et ciui. s. cōstat. et i. di. s. cū ita que ius autem scriptū, est certius et nobilius: ideo auctor p̄misit de iure scripto. s. de p̄stitutionibus. et postea submittit, de iure nō scripto. s. de cōsue. ¶ Circa rub. p̄ declaratiōe ipsius materie, quero de tribus. Primo, quid sit cōstitutio. Scōdo, unde dicat. Tertio, an ad esse legis seu cōstitutionis, requiratur scriptura. ¶ Circa primum dicendum est, quod cōstitutio p̄t capi stricte, et large. Primo modo, cōstitutio p̄prie est, quod princeps statuit. ut in. c. cōstitutio. h. dist. Large vero, sumitur pro omni iure scripto, etiam inferioris: et ita sumit hic. nā sub rub. de cōsti. auctor tractat nedū de statutis principū, s. et inferiorū: ut. j. c. cū oēs. et c. cū. et c. Et quia ita large sumat p̄t, clarior p̄bat. i. di. s. cū itaq. p̄t et hic sumi, s. p̄mū modū: ut tūc oportet dici, quia nigrū sit generalis rubro, nec hoc inusitatum: ut patet. C. etia ob chyrogra. pecu. pignus detineri posse, sup rub. et super rub. de offi. dele. li. vi. i. iusto. c. si. ¶ Quo ad scōm unde dicitur cōstitutio. dic quod a con. qd est simul: et statuitio. et quatenus referat ad cōstitutionē principis, dic quod dicit cōstitutio, quasi cōis, vel simul statuitio: quia lex dicit esse cōis oib. et nō contra certas personas. dist. iiij. erit aut lex. ¶ Itē not. dicit Bar. in. l. oēs populi. ff. de iusti. et iur. quod si cōstitutio sit contra certā personā, si p̄tedit ex ea lesione, licite appellatur, contra quē sit cōstitutio, etia si loquat per verba gēralia. arg. in. l. i. s. solet. ff. qn app. sit. Et p̄babiliter dicit, quod quāq. cōstitutio loquat per verba gēralia, si tamē ex cōiecturis p̄t colligi, quod sit edita in odium certe p̄sone, p̄t a tali cōstitutio appellari. ar. l. i. in fin. ff. de do li exce. vbi succurrit contra doli admissum in. l. cōdenda. Et p̄ hoc dicto Bar. allego bonū text. in ar. j. eo. cū oēs. et hoc dictū tene mēti. Vel p̄t dici cōstitutio a con. qd est simul: quia princeps cōdit cōstitutionē de cōcilio suorum p̄cerū et iudiciū. vt. l. humanū. C. d. l. Si vero cōstitutio sumat large, dic quod dicit a con. qd est simul: quia oēs de cōgregatiōe, simul statuit. ¶ Quo ad tertiū, an scr.

ptura sit de substantia legis seu cōstitutionis varie fuerit opi. etia inter Legistas. tu plenissime videtur p̄ Jo. an. in reg. nemo p̄t ad impossibile obligari. de reg. iur. li. vi. in mercu. et p̄ do. de Rota. deci. cccxxvij. als. xxxij. p̄ Spe. in ti. de leg. s. finit. ver. qd si legat. et placet opinio, ut regulariter scriptura nō sit de substantia cōstitutionis: sic quod possit p̄bari per testes. Pro hac sentētia optime facit tex. in. c. i. de renū. li. vi. et inst. de in. na. gē. et ciuili. s. sed qd principi. et s. distat. prealle.

- 1 Canonis appellatione, venit omnis cōstitutio ecclesiastica.
- 2 Constitutio canonis, ligat omnem creaturam.
- 3 Iudicia ecclesiastica, sunt regēda scōm canones etiam quod agitentur coram iudice seculari: nā tunc decidunt secundum Canones, licet s̄m eos non tractentur: quia Preparatoria iudiciorum, debēt tractari s̄m leges fori, in quo iudicium agitur.
- 4 Constitutio que continet consilium et non preceptum, an et quando liget homines contravenientes ad peccatum.
- 5 Papa non ligatur constitutionibus per ipsum per predecessores suos factis. Infideles non ligantur canonibus, saltem in spiritualibus.
- 6 Imperator astringitur canonibus, in concernentibus animam.
- 7 Non appellatur ab imperatore, ad papam: nisi ratione peccati. Imperator obligatur iure naturali, et obligatur ex contractu iuris cum subdito. Papa non potest tollere, quod est de iure diuino, et iurando obligatur.
- 8 Greci an teneantur ad obseruationem canonum. Imperator an liget per leges suas, non obediētes ei de facto.
- 9 Lex positina, siue ecclesiastica, siue ciuilis: an et quando liget in foro conscientie?
- 10 Lex fundata super presumptione que non est vera, non ligat contrafacientem, in foro anime.
- 11 Damnum commissum, non ex proposito vel lata culpa, non est in foro anime rescindendum damnum passio.
- 12 Lex canonica, an liget delictū omnino occultū.
- 13 Arbitrarius quando habet iudicare s̄m sensum suū, quomodo interpretabitur iste sensus. Verba si tibi placuerit, si tibi videbitur, et similia, quomodo intelligantur.
- 14 Iudex quid habet facere, quando reperit casus dubium, et opinionis doctorum contrarias.
- 15 Communis opinio doctorum, est seruāda: si nō est euidenter falsa. In casu dubio, propter varietatem doctorum, bonum est habere iudicem propitium.
- 16 Auctus non condēnatur in expēsis, si primo habuit sniam pro se, quia habuit iudicem ei propitiū propter varias opiniones, et postea illa sentētia, fuit per alium iudicem retractata. Iudex non facit litem suam, iudicando pro vna parte, in casu multum dubio.

Canonum Constitutio nes canonū, ab oib. sunt seruāde. vel sic. Iuris canonici statuta, oēs ligāt: et eorū ritu, tā in p̄nūtiādo q̄ indecēdo, iudicia sunt regulāda. p̄mo statuit. scōdo p̄firmādo declarat. ibi, et nemo. ¶ Casus literalis. Precepit cōciliū de dēse, quod statuta canonū, custodiant ab oib. bus, et nemo in actionib. vel iudiciis ecclesiasticis, ducat suo sensu: s. iudicet s̄m canones, et leges. Bern. ¶ Itē p̄mo, quod appellatiōe canonis, venit ois cōstitutio ecclesiastica, vñ largo sumpto vocabulo, canon idem est, quod cōstitutio ecclesiastica, vel canonica. et dicitur a canō, quod est regula. vt in. iij. dist. canon. et sic dicitur, quia ducit hominem ad recte, regulateq. viuendum. stricte autem, sumitur pro constitutione, constituta in concilio generali. vt not. iij. distin. in summa

¶ De substantia legis. Adde Jo. and. in rub. d. cōstitu. et i. c. h. j. de p̄sue. et ibi. d. An to. in. v. co. Bar. et Raph. in. l. hūmanū. C. de leg. et Ang. in. s. ex nō scripto. isti. de iure na. et Bal. in. s. oēs. instit. eo. tit. Jo. an. et Bal. in addi. Spe. in ti. de lega. in. s. finit. ver. sed pone legat. Jo. an. in c. i. de post. pla. i. vi. Arch. in. c. p̄mis. i. v. col. ij. q. i. De de anc. in res pe. c. canonū. i. ix. charta. j. e. facit qd voluit Bal. in l. i. s. si. C. de cad. tol. Alb. perga. in. i. parte statu. q. xij. et in. l. de qbus. post gl. ff. d. leg. et i. d. l. humanū. et ibi Sal. per tex. ibi. et in. l. le ges. C. e. idē Bal. i. d. l. de qb. in. x. op. De. post Arch. in. c. lex est. p̄ illū. tex. i. di. et in c. p̄suetudinis. p̄ illū. tex. xi. di. facit gl. in ver. interpretat. in princ. i. c. i. d. post. plat. et ibi p̄ istū. in. v. co. et p̄ istū in cle. dudū. ad fi. de sepul. p̄ Bal. i. rub. qui seu. da. pos. et per Pet. de anc. in reg. nemo. et p̄ Bar. in. d. l. de qbus. i. iij. col. et facit plures tex. al. p̄ Jo. an. in. d. reg. nemo. et tex. i. s. singulor. i. ver. tūc. et i. ver. scribi. inst. de re. diui. et in. s. cū itaq. i. di. et cōis opi. est, quod scriptura non sit de substantia cōstitutionis. et plenius dixi hoc in lec. mea. ¶ Adde tu. d. de Rot. decisio. j. de p̄sti. in nouis. Bart. ¶ Appellatiōe canonis. Adde bal. h. et Bal. in ti. de reg. p̄s. xix. aci. abbas h. p̄uile. giū. et in titu. isto in p̄sil. xvi. aci. an canonis appellatiōe. p̄pan. in cl. j. d. p̄uile. et ibi Bar. p̄n. i. xvi. q. et plenep̄ se. hic. de hoc noīe et alijs.

¶ **Sebasti. Sapia.**
a Scriptus est. Ex b quod ius scriptū dicitur certū. inserunt duo. p̄mo p̄positiōi iuris scripti nō est rīdēdū quod certū: s. p̄positiōi iuris nō scripti d quo est p̄suetudo, nō est rīd. quia nō est certū. ita Bar. in l. ij. in fi. ff. d. p̄fes. Bar. post gl. i. l. p̄scriptiōe. C. si cōtra ius veluti. publi. de quo p̄ l. a fran. de oria. in. c. qm̄ s. falsas. in x. sicu. rīfidi. col. ij. de p̄ba. Scōdo in fert quod si aliq. al legat statutū nō tenet illud p̄ducere quod certū: secus si allegat p̄suetudinē. Bar. i. l. omnes populi. i. vl. col. ff. de iustitia et iure.
b Appellat. ad de late Alex. p̄ si. c. x. inci. eterni numinis. q. li. Ber.

- a De pragmatica sanctione. Adde alia gl. ci. dist. c. j. in ver. per pragmaticum. et gl. xxv. q. ii. c. rescripta siue sint. in ver. pragmatica. C. de nouo codi. compo. in fi. ver. pragmaticam.
- b Omnem creaturam. vide Bal. in. c. j. q. seu. dare pos. et Inn. in. c. ii. b. transla. et pulchre per Feli. hic.
- c Et f. m. leges. in summa. et ibi ponit differentia. inter canones: decretum. decretale epistolam. dogma. sanctionem. interdictum. et mandatum. et de pragmatica sanctione. ne quid sit: vide tex. cum glo. in. c. j. de rer. p. mutatio. Et scias. q. omnis canon. seu constitutio ecclesiastica. potest vocari lex: nam lex. est constitutio scripta. j. dist. lex. imo rectius canones appellantur leges ecclesiasticas. constitutiones vero iuris civilis. proprie dicuntur leges seculi: unde dicitur ius civile. quasi ius civilium. xxxi. dist. nicena. iuncto. c. fili. j. de test. et Mo. h. q. constitutio canonis. ligat omnem creaturam. unde dicit Inn. q. conditori canonis. et vicario creatoris. ois creatura est subiecta: et licet nihil alleget. potest tamen allegari illi euangelico: fiat vnu ouile. et vnus pastor. neminem Christus excipit ab hoc ouile. et a subiectioe vni cui pastoris. et vide pulchre per Inn. in. c. qd super his. de voto. vbi ponit illam auctoritatem: quod cumq. ligaueris et reliqua. et optime facit illa auctoritas. ad propositum nihil exceptit: q. dixit. quodcumq. et Mo. etia q. iudicia ecclesiastica. sunt regulanda fm canones. et non fm leges. per hunc tex. Sui. naso collegit arg. q. si de re ecclesiastica agitur. etiam coram iudice seculari. debet causa decidi fm canones. et non fm leges. Et notanter dico decidi. et non tractari: q. quo ad pres. ver. sed nunquid in causa. Fran. de are. in consil. xxv. Ber.
- e Abrogata. Adde gl. in. c. nouit. ver. quicunq. valet. j. de iudi. et b. differtia inter abrogare et derogare. vide gl. in. s. leges. iij. dist. et ff. de ver. sig. l. derogatum. no. in. c. fin. de consue. no. Jo. an. in. c. j. de ver. sig. sup. gl. vlt. li. vi. et vide gl. et Bar. in. l. j. in prin. ff. de coim. cu. em. lib. et Bal. in. l. j. in. ii. no. C. de lati. lib. tol. ibi. et est argumentum q. reuocatis statutis. sunt reuocate oes reformationes facte circa ipsa statuta. vt no. in. j. consil. C. et in. l. j. C. de vete. iu. enu. vide doc. in. c. auctoritate. de coel. prebend. lib. vi. et aliquid per doct. in. c. quod dilecto. de consan. et affi. et gl. ii. q. vii. si quis. et gl. xi. q. j. quicunq. Et conclusio est. q. lex abrogata. non debet allegari: imo vt es ea. incurrit pena falsi: fm gl. et Bar. in. l. fi. ff. de fal. per. de anch. consil. cccclxxv. inci. prima facie. in. j. colum. Fallit primo. nisi allegetur ratio: vt est gl. in. d. c. nouit. in ver. quicunq. Fallit secundo. quando non adducitur ad decisionem: fm gl. et Bart. in. d. l. fin. et in. l. j. in. fin. in prin. de coim. cum em. lib. et Semi. in. c. freques. in ver. illum. in fi. de restit. spolia. in. vi. et in. c. auctoritate. de coel. pbe. in. vi. ad fi. Fallit tertio. quando lex non est in totum abrogata. que in parte non abrogata. potest allegari: fm Bald. in. l. j. in. ii. col. C. de lati. lib. tol. facit qd voluit Pau. de ca. in. l. j. de Justinia. codi. consil. Fallit quarto. q. lex abrogata. reprobare per. c. cum oes. j. eo. ibi. fm priorem consuetudinem. Fallit quinto. quando lex abrogata. transiisset in priuilegium: fm Inn. in. d. c. nouit. super verbo Theodosius. et Jo. an. in. ti. de censu. s. nuc. dicendum. cum co. cor. Fallit sexto. si lex abrogata. est canonizata: fm glo. in. c. in primis. in ver. l. Cornelia. ii. q. qua sequit Abb. in. c. j. de presump. et Imo. in. c. ii. j. ti. i. dummodo sit canonizata per papam. ad hoc glo. in. c. j. in ver. tractatus. et ibi Semina. in. ii. col. de reb. eccle. no. alie. in. vi. Fallit septimo. nisi esset decidendum casus preteritis ante legem abrogatam. fm Bar. in. d. l. fi. de fal. et Bal. in. d. l. j. C. de Justinia. codi. consil. nisi lex noua. disponeret expresse de preteritis: vt ibi. Fallit octauo. si allegaretur ad corroborationem. l. none. per. c. super eo. j. de cogni. spi. Fallit nono. quando lex abrogata. concordaret cu. l. noua. fm Archd. in. c. fi. de of. leg. in. vi. Fallit decimo. quando lex non est correcta in substantia. sed solu in cortice. fm Butri. in. d. c. qd dilectio. p. illu. tex. iuncto. c. no. debet. eo. tit. Fallit vndecimo. si allegaret pars legis decise. seu rescate. solur ratione superfluitatis: fm Semina. in. c. si romanorum. xix. dist. allegatem Arch. post gl. in. c. fi. de offi. dele. in. vi. Fallit duodecimo. si allegaretur. vt ostendatur de eius errore. forte ne creditor noue legis. incidat in errorem. per quem lex fuit abrogata. probatur in. c. legimus. xxv. dist. Fallit decimotertio. si alleget ad cognoscendum mentem latons legis abrogate. iuxta gl. in ver. valet. in. d. c. nouit. et gl. j. in. fi. in. d. c. quicunq. xi. q. j. Fallit decimoquarto. quando lex allegat p. non recognoscetam superiorem abrogatem legem: fm Butri. et Semi. hic p. text. cu. glo. fi. in. c. cu. deuotissimam. xi. q. ii. Fallit decimo quinto. si allegatur. no. vt obseruetur. vel pbetur. sed vt sciat quis eam cofutaret: fm Semi. in. c. legitimis. el. ii. q. xxv. dist. vel vt plura sciamus. fz Ana. in. rub. de sortileg. in. ii. column. et quod actum fuit. s. quod potest allegari ratio legis abrogate. Fallit etiam. vbi etiam ratio esset sub-

lata: fm Butri. Imol. et Semina. hic. et Semina. in. c. si romanorum. xix. dist. et quo inferitur. q. correcta lege. non semper dicitur correcta eius ratio. no. sic econtrario: vt traditur in. d. c. nouit. et plene per Imol. in. c. post translationem. in. xix. col. de renun. et Sali. in. aut. ingressi. in. ii. col. C. de sacrosan. eccle. et est glo. in. l. j. in ver. prouidentia. ff. de autho.

- tut. Et tex. optimus in. c. mira. mur. iuncto. c. a multis. de eta. et quali. Adde tu. q. sit pena al legantis legē abrogatā vel falsā vltiudicis ad hoc auxilium pbeis: Specu. in. tit. de aduoca. s. vi. ver. ite si aduocatus. an sublata reformatione videatur sublatus statutus vide Pau. de ca. s. cccx. et an correcta lege. sit correcta ratio: vide Pau. de ca. cos. cclxxv. Bernar. Anto. Francif. Adde ad pdi. cta. q. lex correcta abrogata dicit esse falsa. et allegari no. pot. vt voluit Bal. in. l. fi. in. v. col. C. de edi. diui. Adri. tol. tamen illius ratio. bñ potest allegari: vt voluit gl. et Inn. in. c. nouit. de iudi. vtrum autem correcta ratione legis. dicatur esse correcta lex: vide Bal. in. l. j. C. qui ad mitt. gl. et Bar. in. l. j. de leg. tut. post Ja. but. in. l. j. de codi. ob cau. et vi de Jo. de imo. in. l. j. in. fi. ff. de dona. et Alexad. in. l. quodcuq. in principio. de verb. obliga. vbi dicit quod sic sed Jo. and. tenet contrarium. c. post translationem. de renutia. de quo vide per Roma. in. singu. suis. per alphabetum in. vers. ratio. in ver. quero nuquid. Et an correctio legis. vel statuti. in vna persona. extēdatur in aliam personam correlatiuam: vt puta. si statutum vel lex. loquatur de viro. et corrigatur in viro: an censetur correctum etiam in vxore: vide Barto. et Bald. in. l. fi. in. principi. C. de indic. viduita. tollē. Et vtrum pena imposita contrahentium moniali. videatur etiam imposita ipsi moniali: vide glo. et do. Card. in. cle. j. de consang. et affi. Et adde q. allegas legē correctam. clausam in corpore iuris: licet puniatur. no. tamen punitur de falso: sed allegas legē correctam. no. clausam in corpore iuris: bñ punitur de falso: vt declarat Barto. in. l. j. in. principi. de coim. cum em. lib. et probatur in. c. de auctoritate. de priui. in. vi. et habetur per Bart. in. l. fi. ff. de fal. et in. l. omnes populi. in. fi. ff. de iustitia et iure. Et adde q. lex correcta. potest allegari in argumentum. per habentem potestates legis cōdederit in. c. volumus. et in. c. quecuq. xi. q. j. et per Alexad. in. d. l. fin. de fal. in. apostillis.
- f Duplex consilium. Adde istum in. c. j. in. ii. col. de vita et hone. cler. et Feli. hic. et de consilio reuerētie. vide tex. cum glo. in. cle. de testi. et gl. fi. iuncto. text. in. c. ad aures. de eta. et quali. et gloss. in ver. humiliter. in. c. testamētum. vi. dist. et glo. in. c. Mattheus. in ver. consilii. de simo. et Semina. post Archi. in. s. hoc et si legibus. iij. dist. et in. d. c. testamētum. vers. fi. et in. c. spōsus. xxiii. dist. et in. c. generali. in. pe. col. de electio. in. vi. et istum in. c. ad apostolicam. in. iii. col. de regu. et Imo. in. c. cum cōtingat. in. vii. col. de iureiurad. in. repe. Butriga. Imo. in. c. dilectus. el. ii. de prebē. et Bar. in. l. pater. s. Julianus. ff. de leg. iii. Et lex consilii. dicitur. que consuluit. et non astringit regulariter. Fallit in tribus casibus. de quibus hic per Moder. Consilium reuerētie dicitur. quando materia est necessaria. sed propter reuerētiā eius qui loquitur. vti tur lex verbo consultiuo: secundum docto. hic. Consilium perfectionis dicitur. quo homines perfectiores reddunt: et quando alias permissus est alicui. resistere actui: sed lex consultiuit vt assistat. vt magis Deo placeat: vt no. gl. in. c. solite. in ver. propter Deum. de maio. et obediē. vt illud. si quis te perculserit et.
- g Et Sebast. Sapia. Reddatur. Vide Bart. in. l. creditores. col. j. in. fi. in. repeti. C. de pig. et ibi alii. dixi ad propositum.
- h Scilicet subditis. Nota ex tex. iuncta gloss. q. dictio vniuersalis restringitur. adde glo. j. q. vii. si quis omnem. et gl. exponit. i. aliquam de omnibus. et gl. in. c. si quis voluntate. in ver. semper. et gl. exponit id est. horis statutis. l. dist. et glo. i. in. c. sacrosancte. xxii. dist. et gloss. xxvi. dist. in. c. si quis vult. in ver. indefinenter. et glo. in. l. inter omnes. ff. qui satisd. cogatur. et ibi Angel. post alios. q. si testis interrogatur de

Sanonimianus super prima parte primi.

causa scientie dixit qd audiuit dici ab oibus hominibus civitatis non incurrit perituriū: neq; incidit in falsum: qd subaudit de loquentibus de materia. 7 gl.in.c. si vero. el. ij. in ver. omnes leges. scz de hac materia loquentes. de sent. exco. 7 in.c. omnes leges. i. dist. 7 ibi plene p. asdod. 7 per Bar. 7 plene asdoder. in. l. i. in. s. nūtiatio. post Ja. de are. in versu. venio ad qdā di

cia Jac. de are. 7 videt qd ista gñā litas restringat ad dies idoneos: dñ dicit oib⁹ 7c. 7 gl. ij. 7 ibi doct. a in. l. i. in ver. yñuf quisq; 7 gl. expo nit scilz habilis. C. de sacrosan. ec cle. 7 eodē modo si infirm dicit qd abbas de consensu b oim fratrū sic fecit nō reddīt fal sum: 7 quidā fue rint absentes: si oēs pñtes 7 sen 6 serint: 73 Sui. in d hoc tñ Ang. i. d. linter oēs. 73 cō tra. p. l. ij. ff. de al bo scri. asdoder.

ibireprehendunt Ang. qz in. d. l. ij. hoc nō pbat. 7 hanc opi. Sui. con tra Ang. tenent Det. de anc. Fulg. Pau. de cast. Ly. 7 Bar. ibi 7 vide Bal. in. l. i. in. iij. q. C. de test. 7 in. l. i. C. cōmunia delega. facit qd voluit Bar. in. l. i. si quis ita. ff. de condi. 7 demonstr. 7 qd not. doc. in proemio Gregoria. 7 in. l. i. ff. sol. mat. cum alijs concordan.

Adde tu late Jo. mo. in reg. in gñali. de re. in. Ang. 2 si. clxxvj. Ra pha. cōsi. lxxvj. 7 cxxvj. Fulg. cōsi. lxxvj. 7 cxxvj. Ro. cōsi. cclxxx. Ber.

a Ligare. Adde qd statutū liget statuētes. Ro. cōsi. cccxix. Ber.

b Non ligantur. Adde qd legitur 7 not. in. c. de infidelib⁹. de cōsan. 7 affini. 7 in. c. si. qui filij sint legi. 7 in. c. si. cū glo. de diuor. Rō est: quia de his qui foris sunt nihil ad nos. c. multi. q. i. hic est qd in successio nibus vtuntur lege veteris testamenti. vt per Cald. in ti. de test. cōsi. xxx. 7 Flozia. de sancto Petro in. l. maximum vitium. C. de lib. pte. vbi sic refert fuisse consultum in hereditate. xxx. milium ducatorum iudei ad hoc vide Cald. in tit. de cōsti. cōsi. c. iij. inci. vifa quadā scriptura. et Roma. cōsi. c. lxxvj. inci. in Christi 7c. premissum laudū. in fine. 7 idē de eathecumino sentit Semi. in. c. audite. in. ij. not. xxxvj. dist. Exciipiunt certi casus. 7 primo tres positi per Domin. in. d. c. multi. in. iij. col. cu ius dictis adde gl. sing. in. c. constituit. xvij. q. iij. Quart⁹ casus est. qñ delinquant contra legē suam veteris testamenti: quia canonica punit eos. vt per Jo. an. in. c. quod super his. de voto. 7 Det. de anc. in repe. regule ea que. in. ix. charta. in ver. sexto quero. de regu. iur. li. vi. in suo cōsi. xy. inci. in Christi nomine amen. spiritualis iudex in prouincia Romanadio. Quint⁹ casus est. quando delinquit in opprobriū Chri stianae religionis. vt in gl. c. sepe. xxxvj. q. i. 7 vide Old. 2 si. xxxvi. incip. infra scripti sunt articuli. vbi consuluit quod inquisitor heretice pñ tuitatis pōt procedere contra iudeos facientes aliquid in vituperium Christi: puta qz in parascene crucifigūt agnum sine ouem: in cruce cō spuunt 7 pedibus conculcant. 7 etiam pōt procedere contra iudeum qui christianum negantem fidem 7 condescendentem ad sectam iudeo rum recipit 7 occultat. Et qualiter puniatur iudeus cognoscens chri stianam. vide Old. cōsi. cccxxij. inci. qualiter puniatur iudeus. vbi concludit quod debet puniri extraordinarie: tamē illi iudeo pro quo consuluit fuerunt incisa virilia: sed pro questione Old. pondera text. non alle. hic per asdoder. in. c. reos sanguinis. xxxij. q. v. ibi. iudeus cū asdadianita coeuntem gladio transigit. Regulariter tamen subiciū tur legibus civilibus. vt per gl. ij. in. c. ius quiritū. i. dist. 7 in. l. nemo. et in. l. iudei. qd limita. nisi lex eorū repugnet legi civili. faciat illud legē habemus. 7 de alijs casibus vide Dominic. in. c. nulli. lxxvj. dist. 7 aliqd in. c. in presentia. ea. dist. 7 Arch. in. c. si quis suadente. xvij. q. iij.

Adde tu Pau. de cast. cōsi. xl. licet Ang. cōsi. xcij. videatur sentire qd iudeus teneatur ad obseruantiam iuramenti. 7 idem videt sensisse Barb. cōsi. xy. 7 vide Cal. 2 si. ij. de iudeis. de eo qd dixit pape. te vega el verme cane. per quē debet puniri. 7 dicit De. de anc. 2 si. cclxxij. qd stante statuto qd null⁹ eligat ad officiū nisi sit deuor⁹ 7 fidelis ecclesie Romane. qd posset eligi iudeus nisi rōne secte reprobarē: qz iudei oi cuntur deuoti 7 fideles ecclesie militatis. ex quo illos tolerat. Ber. Ant. Fran. Circa istā materiā iudeorū. adde qd licet eorū cura non pertineat ad christianos: qz de his que foris sunt. nihil ad nos. vt in c. gaudemus. de diuor. 7 in. c. qui synēra. xlv. dist. tamen illud est verū. 7 procedit quo ad penam spiritualem: non quo ad aliam. vt est gloss.

c. sepe. xvij. q. i. 7 xvij. q. iij. in. c. constituit. 7 vide per do. Card. in cle. j. in. s. i. de vsu. 7 per eūdem Card. in cle. j. in. i. opp. de testi. 7 in cle. ij. in. i. col. de re. iur. vbi pōit quomodo iudei subfint pape. Et adde qd iudei cum christianis cohabitare nō possunt. c. ad hec omnibus. de iudeis. 7 xxxvj. q. i. in. c. sepe. 7 seq. est tamen verū. qd iudei licet in testimoniū

7 In temporalibus vero. vide glo. no. in. c. quo niam. x. dist. vbi dicitur qd ab imperatore nō ap pellatur ad papā. Duto istud verū. nisi rōne pec cati contra iustitiā denegatam. adiret papa con tra imperatorem. arg. opti. in. c. nouit. de iudi. et vide qd ibi dixi. vnde imperator ligat iure natu rali. 7 obligatur ex cōtractu inito cū subdito. vt in. c. i. de proba. nec potest tollere ea que sunt iu ris naturalis. vt in cle. pastoralis. de re ind. insti. de legiti. agna. tute. in fin. Et idem dicit in papa maxime in his que sunt iuris diuini. vnde si in rat. obligatur Deo. nec sine causa potest seipsum absolueret. vel absolui faceret: cum alium sine cau sa absolueret nō posset. vt no. gl. in. c. quāto. de iur iur. In. in. c. cum inter. de renūtia. 7 An autē greci teneant ad obseruationem canonum. vide gl. xx. dist. de libellis. in fi. Et an lex imperatoris coerceat non obediētes ei de facto. vide per Ly nuz. 7 Bal. in. l. cūctos populos. in pn. C. de sum. trini. Sed qro tan lex positua siue ecclesiasti ca siue civilis. liget in foro anime. vide p Cal. s. in proe. 7 per bea. Tho. in. ij. parte. q. xcvi. arti. vi.

Et adde qd iudei in successione debēt seruare legē mosaica. 73 Jo. Cald. in cōsi. xxx. sub rub. de test. 7 per Alex. in. l. i. in. xij. col. si cer. pet. Et adde qd quis iudei per baptismū liberat a patria potestate. vt in c. iudeorū. xxxvj. q. i. in. gl. i. 7 in. c. iudei. de iude. 7 not. doct. asdoder. in l. Deo nobis. s. his ita. C. de epis. 7 cle. tamē iude baptizati. succedit patri iudeo. vt per gl. in. d. c. iudeorū. xxxvj. q. i. 7 no. in. d. c. iudei. Ta men aduertendum: quia iudeus tanq; seruus christianorū nō habet potestatem in filios. quinimo princeps pōt auferre filios paruos eis ad baptizandū: dūmodo nō faciat causa cogēdi patres ad baptismū: fm Archi. in. d. c. qui synēra. sed cōtrariū tenet Car. in cle. j. de ind. p gl. in. d. c. iudeorū. de quo habetur per Alex. in. l. ij. de his qui sunt sui vel alie. in. post Bal. 7 per Roma. in. l. multū. ff. de verb. obl. 7 habetur etiā per Alex. post Bar. in. l. apud Julianū. in. s. ij. ff. de leg. j. vbi dicit qd habeat filios in potestate. Et adde qd iudeus cogit alere filiū etiā factū christianum. vt no. voluit Bal. in. l. neq; mater. C. de iur. dot. 7 p hoc facit quia iudeus baptizatus nō perdit ius agnationis: ideo suc cederet attrinētib⁹ iudeis. vt plene per do. Abb. 7 alios post eū in al le. c. iudei. de iude. nec iudei baptizati debent dimittere bona sua nisi qñta ex vsaris. vt est glo. in. c. iudei quorū. de cōsecr. di. iij. 7 habet per Alex. in cōsi. lxxvj. in. iij. parte 2 filiorū. Et adde etiā. qd iudei viuunt 7 ligant iure cōi. i. iudei. 7 l. nemo iudeorū. 7 l. nemo ex ter. 7 l. qñq; C. de iude. 7 habet p Jo. an. in palle. c. gaudem⁹. de diuor. Et add etiā qd iudeus per baptismū nō liberat a pena tēporali: 7 ideo non euitat penam mortis licet velit baptizari post delictū. vt voluit gl. 7 do. Ab. in. c. gaudemus. de diuor. 7 facit tex. in. c. deinde. xxxvj. di. in fi. 7 iude⁹ confugiēs ad ecclesiā. si hoc simulate facit. nō gaudet immunitate: 73 alias sec⁹. vt in. l. i. 7 ibi per doc. C. de his qui ad eccle. confu. 7 per An. sicu. in. c. inter alia. de immu. eccle.

c Sebast. Sapia. Canonibus. Adde qd fm do. Ant. in. c. quāto. in. ij. no. j. de vsu. dispositio etiā cōciliaris. nō pñhēdit iudeos qd de clara vt p Arc. cōsi. clvij. 7 p se 7 soci. i. 2 si. cxx. p supponit. i. iij. pt.

d Sebast. Sapia. Et papa. Hic qñt. an pñstitutio pape. liget car dinales: aliqui tenēt qd nō. vt De. de anc. in 2 si. cccxvj. p clariori eni detia. 7 in 2 si. cccxviii. eff. c. i. in. s. i. c. i. de elec. i. vi. Semi. i. c. j. de schism. i. vi. 7 distiguit. d. Ab. i. cle. j. d. exce. pla. ro. i. 2 si. cccxviii. i. casu.

e Liget in foro anime. Adde Det. de anc. 2 si. xxi. incip. videt prima facie: 7 in repe. c. si ppter tua debita. in. vij. col. ver. ex predictis distin gue an lex canonica. de rescr. in. vi. Bal. in. c. in omni. post prin. de test. gl. i. ibi. iure poli. 7 ibi Bal. 7 alios in. c. que in ecclesiā. j. eo. Cal. in ti tu. de cōst. 2 si. xxi. inci. an si statutū ciuitatis. 7 in disputa. sua inci. vsu rarius emit. Butri. Abb. 7 alios in. c. qz pleriq; de immuni. eccle. Ab bas in. c. j. in fi. de resti. in integ. summā Disana in versic. lex. s. vtrum. legis humane. Jo. de imo. in. c. qz cōtingat. in. xij. charta. j. de iure iu. Ludo. de ro. in. l. is cui. in vlti. col. ff. de verb. obl. vbi nititur pbare qd lex civilis. non obligat ad peccatū. sed rationes sue procedunt soluz vbi lex non est iusta. vel repugnat legi diuine. vel canonice. Nota bis tamē. qd vbi lex nutrit peccatum. est ipso iure nulla: fm Abb. istū in. c. fi. in. iij. col. j. de prescri. nec est opus irritatiōe. Adde tu. cū 2 cor. al le. Det. de anch. cōsi. xxi. qd forte nō inuenies: quare vide in cōsi. cc cxx. 7 ibi Sede. cōsi. xxi. quem forte voluit allegare. Ber.

per Jo. an.

a **E**rit autem lex. Adde quando institutio dicatur contra ius. Cal. consi. v. de constitu. Ber.

b **Z**acharias. **D**ebet illa lex servari. Adde adoder. in. c. ij. de prescri. xxxij. speciali. vbi cōcludūt q lex etiā iniusta debet servari in foro cōscientie qñ est timor scādali. idem no. Jmo. in proe. decre. in fi. prin. Et ratio hui⁹ dicti est q in foro cōscientie veritas attendit. vt no. In no. i. c. pleriq. de immu. ecc. xitas poti⁹ q scādaliū attēdi: dñ nā vti lius scādaliū nā sci permittit q qd veritas relinquat: ergo videt legē iniustā ratione scandalidebere observari.

c **D**e iure suo. a Adde p hoc q dicit Rom. i. sin. gu. suis. circa fin. q si ex psona epī imminet scādaliū ciuitati vel ecclie pōt cogi epī ad b renūtiādū dñ tñ sibi dari cābium.

alle. singulare dictum Jnno. in. c. cum pridem. de renū. Ber.

d **G**abella. Adde istuz. s. in proe. rex pacificus. in. ij. col. Jost. et alios in. c. in nouamus. de cēsi. Bal. in. l. ij. C. de iur. an. aure. et in rub. ff. de re. diui. in. ix. col. et in. l. veluti. ff. de iust. et iur. in. l. cū proponas. C. de nau. feno. in rub. de cōsue. ad fi. et in rub. C. de fi. instr. in. ix. col. et De. de anc. in reg. possessor. in. xxvj. col. ver. quarto queritur. de reg. in. lib. vi. facit q voluit Jost. in sum. de cēsi. s. ex quibus. ver. sed qd si mercatores. plene p firmi. seu Bertachi. in tra. suo de gabel. in. ix. parte pncipali. ibi: nono principaliter et ultimo. Bal. in. c. j. in. i. col. in. ti. q sint rega. in. vfi. seu. Bal. in. l. j. in. prin. C. de cad. tol. et Bal. in. l. j. in. ij. col. ff. de re. diui. et Abb. in. d. c. in nouamus. et vide firmi. in repe. in. x. gabellarū fraudes. Bal. in. d. c. qñ. de cēsi. in. vlt. et in. l. ij. C. de vec. et in. l. inbem⁹ nullaz. C. de sacros. eccle. Joā. an. in. c. eos. de immu. eccle. in. nouel. lib. vi.

Adde intelligendum vt ibi intelligit Bar. quod forenses non tenentur deo nec mundo: sed ciues sic: quia possunt suis rebus ponere gabellas.

zacharias. **A**dde Jost. in. c. in nouamus. j. de cens. et doc. in. c. super quibusdā. de ver. sig. Jd erit si dicta gabella sit nimis barbarica: vt si soluat vltra tertiā octauē partis. ita no. Bal. i. rub. ff. de re. di. in. ix. co. per. l. fi. C. de vec. no. idē Bal. in. l. ij. C. de iur. aur. ann. Potes addere et tertiū casuz: scz qñ cessat causa licita ab initio illius impositionis vt puta si pro refectiōe pontis quem aqua secū trahēs precipitauit: illo refecto poterit licite fraudari gabella si petatur. ita no. Jost. in sum. de cens. s. ex quibus. ver. sed quid si mercatores. et Bal. in. l. veluti. ff. de iust. et iur. in. rub. C. de fi. instr. in. xi. col. et in. l. cum pponas. C. de nau. feno. not. Ab. s. in proe. rex pacificus. iij. col. nu. 5. ver. et ex hoc habes et ibi in add. et per Jost. de anc. in regu. possessor. xxvj. col. ver. quarto queritur et c. et his potest addere Ja. rebus. in. l. apparitores. nu. i. et qd ibi additur. C. de exac. trib. lib. x.

Ant. Fran. **A**trū sit licitū fraudare gabellā sine peccato. vide bar. in. l. ij. ff. de legi. et in. l. vectigalia. ff. de pub. et in. l. i. in. s. diuus. e. titu. p Bal. in. l. veluti. ff. de iust. et iur. et p Jnn. et do. in. c. qñ pleriq. de immu. eccle. et p Arch. et xij. q. ij. in. c. si quis romipetas. Et adde q gabella nō est licita nec solui dñ de his rebus quas qs portat p comedēdo vt eā victus quotidiani. vt t3 glo. in cle. presenti. de cēsi. et est tex. in. l. iij. ff. nan. cau. stab. et est tex. in. l. vniuersi. C. de vec. Et adde etiā q gabella nō dñ solui de cōtractu inutili siue inualido. vt no. voluit Sali. in. l. j. C. de eunu. Et an res cōfiscate ppter gabellā nō solutā possint licite emi sine peccato. vide Jo. an. in. c. eos. de immu. ecc. lib. vi. et Bal. in. l. inbem⁹. C. de sacrosan. vbi dicūt q nō. Et q possint iponere nouas gabellas siue noua pedagia et noua onera. no. in. d. c. si qs romipetas. et in. c. nouamus. de cēsi. et vide gl. in cle. dudū. de iud. et in. l. j. et p totū. C. no. vect. et do. Lar. i. cle. si de cēsi. Et vtrū ius exigēdi vectigalia et illa imponēdi possint p̄suetudine induci vel p̄scribi. habet p Ly. et Bar. in. l. fi. C. de vec. vbi dicūt q sic: si p̄suetudo sit tāti tēporis cuius initij memoria nō exstat. pro quo est tex. in. c. sup. quibusdā. de x. sig. et habet p Ly. C. no. vec. et habet in. l. si publicanus. in. s. fi. et in. l. licitatio. in. s. earū. ff. de pub. et in. l. vsum aque. C. de aquedu. li. xi. Et adde q gabella ad hoc vt sit licita dñ esse equa et par inter oēs psonas. vt in. l. pe. C. de vec. nec pōt excedere octauā partē valoris rei pro qua gabella solu

debet. vt in. l. ex p̄statione. C. de ve. Et an miles excusetur a gabella. no. gl. in. l. si publicanus. p̄real. que dicit q nō: nisi pro rebus deputatis ad exercitiū. vt in. l. licitatio. in. s. res exercitū. ff. de pub. Et vltius adde q exigentes gabellas de reb⁹ ecclesiarū et clericorū incurrit penas. de quibus. in. c. quāq. de cēsi. lib. vi. et in cle. presenti. eodem titul.

c iure suo. et vt in. c. ij. de no. ope. nun. et c. nihil. de p̄scrip. et ad hoc adde dicit Bar. in. l. vectigalia. ff.

d de publi. vbi dicit q licite fraudat gabella et que

o licite non est imposita. et Jtez addo ad predicta aliam theoricam q vbi lex positua fundatur super presumptione et certū est presumptionē illā nō esse verā non tenet quis in foro anime illam seruare. pone exemplū in. c. is qui fidē. et quod ibi dixi de spō. sic intelligit Jnn. in. c. qñ pleriq. in fi. de immu. eccle. facit. c. veritate. vñ. dist. item ad do glo. not. quam nescio alibi. xij. q. ij. fraternitas.

e in glo. fi. in fi. vbi dicit q pena imposita per legem posituam nō est seruanda in foro anime seu penitentie: sed satis est q sacerdos imponat penitentia pro delicto: et duplex illius dicti pōt esse ratio. Prima: quia pena imponit per iudicem in foro contentioso. xij. q. ij. s. in hoc. Secūda ratio: quia pena imponitur et ceteri metū habeant: et vt multis crassantibus locus sit exēplo. laut facta. in fine. ff. de penis. que rō cessat in foro anime: quia imponitur penitentia ibi quia le

11 sit deum. et Jtunc singulariter dicit Jnnoc. in capitū. sicut dignum. de homic. quod si quis infert

f pitu. sicut dignum. de homic. quod si quis infert

e **F**raternitas. Adde istum in. c. suam. de penis. vbi alleg. illam glo. et in. c. cū causaz. de testi. in. vi. col. et in. c. si ingressus. de inin. et in proemio huius lib. in ver. rex pacificus. et in. c. dilecti. in. vi. col. j. de arbi. et in. c. fi. vlti. col. de prescrip. et in. c. fi. vlti. col. j. de sepul. et in. c. audiuimus. de si mo. et in. c. raynaldus. de testi. et in. c. qñ pleriq. de immu. ecc. Roma. in repe. rub. ff. de arbi. in fi. verbis. istum in rub. de app. in fine. et in. c. tua. de vsur. in fi. Bal. in. l. post desertionē. C. de fur. Ro. in rub. ff. de acgr. here. bal. in aut. ad hec. in. vi. col. C. de vsu. et in. l. inbem⁹. s. sane. C. de sacrosan. ecc. et in. l. id quod pauperib⁹. in. ix. q. C. de episco. et cleri. et in. l. quibus diebus. s. dominus. ff. de condi. et demon. et in. l. j. in fin. C. de vectiga. et Pet. de anc. in. c. si propter. de rescri. in. vi. post p̄nc. et in. c. j. de constitu. eodē lib. quod iura inducta ad vindictaz cessant in foro conscientie. et idem Jost. de anc. consi. xlij. incip. pro clariori. do Ant. consi. xlij. incip. casus quod non debet prelati priuare emphyteotā eo iure quēsto quando statim reuocant alienationem: et pulchre per illā gl. dicit Butri. in. c. i. in. l. ij. col. de dolo et contu. q pena. l. si quis in tantam. C. vnde vi. cesset in foro cōscientie. et Bal. in. c. sicut. el. ij. de iureiuran. Butri. in. c. quia pleriq. de immu. ecc. Bal. in extractis gl. decreti dicit penas dupli vel quadrupli ob furtum a iure ciuili inductas iure canonico minime peti posse. et gl. in. d. c. fraternitas. Limita primo nisi imponeret penam ipso facto secundum istum hic. Limita secundo nisi reus esset cōdemnatus de delicto: quia tenetur in cōfessione soluere condemnationem: secundū Bal. in. d. l. id quod pauperibus. in. ix. q. Limita tertio vt non procedat quando pena nō descendit a lege sed ex partiū conuēctione: quia tunc pars ex arbitrio magis libero et spontaneo se obligat: ideo tenetur soluere in foro cōscientie: secundum Jost. de anc. in dicta regula possessor. Limita quarto nisi pena legalis esset subrogata loco inestimabilis et impossibilis restitutio nis: puta pro membro vel debilitato vel trūcato: quia cū illud ablatū restitui non possit effectualiter ipsa pena subrogat loco eius ablati: vnde sicut absolutio impeditur nō restituendo ablatum: ita nō restituendo subrogatum loco illius: scdm Jost. de ancha. in reg. peccatuz. in. xxij. colum. in versi. sed dubium remanet. de reg. iur. lib. vi. Limita quinto vt habeat locum in solutione pene que sit pena ex parte vtriusq. et pena cōferens lucrum damni passo: sed si esset pena ex parte soluentis: sed non ex parte recipientis: puta in satisfaciendo damnum passo sine lucro damnicatiz: secundum Gemina. propter glo. fi. ibi in. c. commissi. s. fi. de ele. in. vi. quod intellige nisi damnum esset datū ex culpa leui vel leuissima. iuxta not. per Jnnocē. in. c. sicut dignum. de homicid. lib. vi. Contra illam gloss. in. c. fraternitas. que hic allegatur et tenetur. tenui. s. in proemio. in ver. rex pacificus. super apostillis in versi. glo. singu. Adde tu ad thesila. notabilibus suis vbi idē dicit in. ij. folio. et in. iij. folio. vbi dicit qñ per ecclesiam sit impositum aliquid faciendum sub pena duorum dierum ieiunij quod illud nō faciēns non incurrit peccatum mortale. alleg. Jost. de anch. consi. xlij. ego habeo consi. xxvj. Et quando ecclesia possit exigere penam. vide de Angel. consi. xlij. in fine. et que pene exigi possunt. vide late Ro. consi. ccccx. Bernar.

f **S**ebast. Sapia. **S**ingulariter. Vide Corse in singu. suis. in ver. forum cōscientie. Bartho. Aeron. in consi. lxx. circa primum. col. vñ.

vbi gloss. dicit qd ppter hoc forte tota Italia est interdicta quod est valde p̄timescendū. et est mētitenēda. gl. multū no. in. d. l. si publicanus. ff. de public. que enumerat casus in quibus de his que vehūtur nō debet solui gabella. de quo etiā per gloss. in. l. vectigalia. in. s. i. ff. de publi. Et que sint necessaria ad b vt vectigal possit imponi: habet per gl. mag. in. l. manus. ff. de ver. sig. et p Bar. in. l. fraudati. als si public. ff. de publica.

Sanonmi. super Prima parte primi.

- a** Sebast. Sapia. **C**ommissa. Inducas hoc vt per Abb. in. c. di lecti. in. iij. col. j. de arbi.
- b** **C** In actionibus. Dicit hic do. meus Barb. quod istud verbu actio nibus: de suo largo significato adaptatur cause ciuili & criminali. l. iij. ad fin. ff. de sepul. viol. l. agraria. ff. de termi. moto. sicut verbu accusor: adaptatur cause criminali & ciuili. vt test gl. in. l. viro. ff. solu. mat. & ibi Bal. in. prin. alt. Spe. d. accu. ver. qd si primo. & d. l. agraria. & c. tue de procu. vide oī no ibi Roma. Anto. Francisc. **a** **E**t vide q ha 12 bētur per Bal. & b doc. in. l. i. qñ act. ciu. p. i. u. crimi. vbi verbu actio: refert tā ad crimi nale q ad ciuile iudiciu. & vi de que habetur per Angel. aret. insti. de act.
- c** **A**d qñonē. Vide hic plene 13 p. d. do. post An c gel. & Imol. hic dñi. in. c. relatu. xxxviii. di. vbi te nuerūt cōtrariū eius q tenet hic Abb. pro q facit tex. in. l. diuus. in. ver. sensu saniori. d ff. de of. pñ. & i. c. vtina in x. sensu suo. l. xvi. dist. fa cit. l. i. si ver. rega lem sensum cōtē nat. C. d. leg. & q e dicit apls ad ro f manos. cap. i. tra didit illos dens in sensum repro bum. dicas p cō cordia q istaver ba pronanties fm sensum tuum: intelligunt de propria volūtate: fm Butri. & Imol. hic & Semi. in. d. c. relatum. nisi dicta verba iungantur cum verbis denotatibus iuris obseruatiā: vt hic in ver. sed authorita te canonum. vnde absolute prolata propria voluntatem important & hic vide do. meū do. An. sicu. post Bal. & posset cōis opi. corroborari hoc fundamento. nam Bar. in. extranaga. ad reprimen. in. ver. vide bitur. ponit regulam q omnia important arbitrium boni viri: ex ceptis his que iure exprimunt que importāt liberam voluntatē etiā nō regulatū a iure. de quibus in. l. cum quidam. ff. de leg. i. & in. l. fideicom missaria. ff. de fideicom. lib. & in. l. thais. §. sorore. ff. eo. tit. & in. l. fideicō miss. §. quanq. ff. de leg. iij. cum ergo ista verba suo sensu reperiunt de casibus exceptis quod importent liberā voluntatē: vt patet per istum tex. in. ver. suo sensu. iunctis illis verbis: sed eorū authoritate. ergo & c. **A**dde tu Ro. cōsi. cxi. vbi ponit q si dictū si faciat fm velle suum an importet liberum arbitriū: & qualiter intelligatur statutum dans liberum arbitrium ptati in procedēdo. vide Anc. cōsi. clxvi. & qualiter intelligatur si dicat q potestas procedere possit prout voluerit etiam de facto: per Roma. consi. clxi. Ber.
- a** Anto. Frā. **A**trum ista verba tuo sensu: vel fm sensum tuū. & q alia verba importent liberam voluntatem vel arbitrium boni viri. vide p do. Alex. de imo. in. l. i. sic. ff. de leg. i. & in. repe. l. i. ff. de lega. i. & vide p Seli. & ibi plene dixi in. c. ne inuitaris. de consue.
- d** **S**ebasti. Sapi. **D**ec verba. Vide late per Seor. natam in repe. cle. sepe. §. non sit. col. xij. de ver. sig. & ibi plene de istis verbis si libuerit si videbitis: & similibus.
- e** **S**i tibi videbit. Adde Butri. in. c. cū ad sedē. de rest. spo. & in. c. qren ti. in. pe. no. p illū tex. de ver. sig. Lap. alle. l. xix. & Semi. in. c. catholica. i notabilibus. xi. di. & in. c. relatu. xxxvii. di. Jo. de lig. d. Cald. & Imo. in. cle. sepe. de ver. sig. vbi Jo. de imo. tagit in. xv. colū. in. ver. vltimus qrit hic Jo. de lig. & vide tex. in. l. labeo. in. ver. tractasse videbit. ff. de stat. li.

sed fortiter stringit tex. i. d. c. relatum. Sed die q illa verba sunt plata cū adiuncto includere regulas canonū: secus si sola & per se exprime rent: q tunc importat arbitrium boni viri. idem dicas de his x bis vi sum fuerit. gl. in. c. h. in. ver. visum. de cor. vitia. & Bar. in. c. significauit. de pe. & remis. Bar. & Imo. hic. Lap. & dñi. in. c. h. de iur. cal. li. vi. & in

- in. c. h. de cor. vitia. & gl. in. c. abbate. de ver. signifi. plenissime per Bart. in. extranaga. ad repri. & i. l. alio. ff. de alimen. & ciba. leg. hoc dicit gl. de appel la. vt debitus. in. ver. ex rationabili. q iudex pos sit iudicare fm q sibi videbitur. vide gl. in. c. iudi cet. iij. q. vj. que dicit: quod iudex potest indicare fm opinionem suam & fm voluntatem: & dic qd opinio causatur in re dubia ex probabilib⁹ cō iecturis. vide Imo. c. cum speciali. de appel. vbi dicit: quolibet iudicem posse interpretari iura in causis coram se vertentibus. & sic intellige istam gloss. dum dicit: iudicem posse iudicare fm suū sensum: id est q potest interpretari iura fm rectū intellectu & suum sensum. **C** Et vt habeas pfe cte hac materiam: qualiter iudex debet iudicare f vbi reperit causam dubiam aut duas opiniones distigue. q aut dubium est omnino nouum: aut positū in opinionibus doctorum. Primo casu aut consuetudo loci interpretatur illud dubiu: qa certo modo lex fuit seruata: & seruāda est con suetudo. nam in hoc casu dicimus q cōsuetudo est optima legū interpretes: vt in. c. cum dilect⁹. de cōsue. & in. l. minime. & in. l. si de interpretatiōe. ff. de legi. Aut non cōstat & de consuetudine: tūc si verba sunt clara non debemus recedere a signifi cato verborū nisi sequere absurditas. vt in. c. si. de ver. sig. & in. l. nō aliter. ff. de le. iij. & in. c. ex ore. de pñul. Aut est intellectus multiplex vel icers tus: & si appareat de benigniori via illa est sequē da. vt in. l. q si ephesi. ff. de eo quod certo lo. & i. c. si. de trasac. per Bar. in. l. omnes populi. ff. de iu. & iure. si nō sit via benigniori. tunc si est dare simi le in alijs legibus: procedendum est de similibus ad similia. vt in. c. traslato. j. eo. & in. c. cū dilecta. de cōfirma. vti. vel inuti. & in. l. non possunt. ff. de legi. si nō est dare simile. ita quod iudex nescit qd faciat: debet tunc recurrere ad principē. & hoc casu intelliguntur iura que dicunt eius esse inter pretari cuius est condere. vt in. c. inter alia. de sen ten. ex com. & in. l. cū de nono. C. de legi. & ibi Lx.
- i** **A**ttigit predicta. **S**ecundo casu principali: quā do dubium est positum in opinio. doctor: tūc est opus reperire communem opinionem. tunc fundare ad rem petēdā: q promissio nulla est fm Bal. in. d. c. cū veni sent. circa si. & de istis verbis & alijs vide plene p doc. in. l. i. sic. & ibi per vtrūq. Imol. & per do. Andre. sicul. & Seli. Ber.
- a** **A**dde tu dñi. the. no. suis. fol. j. vbi dicit q verbum libet. importat liberam voluntatem quid autem si dicatur iudicio tuo: vel discretiōi tue. vide Alex. consi. xxxii. j. lib. Ber.
- b** **S**ebasti. Sapia. **C**ōd opi. Vide Bar. in. l. admonēdi. co. iij. ff. d iure iur. gl. in. §. rñsa prudentū. in. x. opinioes. inst. de iu. na. gen. & c. iui.
- c** **S**ebasti. Sapia. **R**ecurrere. Vide late p Bal. in. l. i. c. de legi.
- d** **A**d pñcipē. Adde q Ang. cōsi. cxi. dicit: q illi opinioni est adherē dū q meliorib⁹ rōnib⁹ fulcit etiā si impatoris opinio esset hia Ber.
- e** **C**ōem opi. Optime facit tex. in. c. nouim⁹. ibi: opinio a plurib⁹ ap probata. de x. sig. & ibi But. & c. de indicis. iij. q. iij. ibi. in quo plurimi cōcordāt. & in. l. i. de offi. qsto. ibi: crebrior apud veteres opi. & glo. in. c. si. de pe. di. j. & x. decetero. de postu. pla. i. vi. quos tex. alt. hic do. meus Barb. & do. Seli. Tu adde bonū tex. in. l. athletas. in. pn. ibi: & generalit ita oēs opinant. ff. de his q no. ifa. & facit tex. in. l. i. x. ad hēcit saturni⁹ ibi: q nec vsq. relatu est iacta ibi gl. i. x. relatu. ff. de sena. & dñi cōis quā plures grauiorē accipiūt. c. in canonicis. xix. di. & ideo iudicās d cōez facit litē suā: nec excusat in syndicato. p bar. & Ang. in. l. i. c. de pe. in. q ma. in. p istum tex. in. c. prudētis. in. pn. de offi. deleg. & in. c. j. de deci. De. de anc. in. cle. ne romani. de elec. & Ang. in. l. terminato. C. de fru. & li. exp. & Semi. i. c. q s nesciat. xi. di. not. Butri. i. c. ex lris. i. j. col. de spō. **A**dde q opi. cōis sit tenēda. Raph. cu. consi. xxxvi. & cxi. & cōsi. lxxij. dicit q opi. cōis facit ius. Fulgo. consi. xxxij. & xli. & cxi. & cxi. Barb. consi. xvj. & qñ opi. gl. vel cōis sit tenēda vide.
- a** Anto. Frā. **B**al. post Jac. but. in. l. vnica. C. qui pro sua iuris. & Bal. & alios post eum in. l. barbarius philippus. ff. de offi. preto. vbi plene traditur an & qñ communis opi. faciat ius: & vide etiam que habetur in. l. minime. ff. de legi.

non debet hoc

a **Sebasti. Sapia.** **Recedere.** Vide d. Decium in consi. xxiij. et pro tenui ubi dicitur quod opus cōis non est attendenda quando opus gl. est in contrarium et quoniam contraria opus innititur melioribus rationibus. vide etiam do. Jas. in l. vt vim. col. pe. ff. de iustit. et iur.

b **Conuinci.** Adde Barba. consi. xxvj.

c **Sz neq.** Idē

est i. c. capellan. in. q. col. j. de fer. et in. c. ex lris. el. j. in prin. j. de spō. et in. c. uz sint. de deci. et in. c. iij. de cens. et in. c. vt de bitus. in. xiiij. co. j. de ap. et in. c. de libi. xx. dis. vbi p. Semi. et Joā. de ana. in. c. tua. de vsur. in. v. colum. Jmo. in. l. cū qui daz. s. q. d. el. ij. de acq. her. et bal. in. c. ne innitatis. j. e. Semi. in. c. i. i. prima co. d. sum. tri. in. vi. et in. c. i. v. col. de post. p. la. eo. in. q. d. lo cis dicit quod stā. dū ē cōi opus. nisi opus paucorū vel vni funde subitiori rōne p. d. ca. capellan. Scdō limita nisi cōis opus sit euide ter falsa sū istū et alios hic. Ter tio limita nisi cōis opinione sit autoritas gl. sū Jā. bu. i. l. vnica. C. q. p. sua iuris. et seq. Jmo. i. c. cū cōtingat. de iure in. i. vi. col. Car. et Bal. in. l. heredi tas. C. d. de ipu. et in. c. j. de na. feu. et i. aut. cessante. C. d. leg. h. et but. in. c. j. in prin. de of. dele. Sali. i. l. tra ditiōib. C. d. pac. Semi. i. c. relatiū. xxxvj. di. et imol. in. c. pastoralis. in. pn. in. iij. col. j. de rescri. et dixi plene in rep. ad istuz in fi. et plene per do. meū. in. d. c. capellan. Quarto limita nisi opus singu laris vnius doc. vel minoris ptis ēēt p. mīmonio: q. illi stat. cōis p. Jost. in. c. si vir. j. de cog. spi. Qd dictū magnificauit ibi iste. et in. c. j. de re iud. et Jmo. in. l. j. in. q. col. ff. so. ma. limita. v. nisi esset opus. Arc. sup. vj. q. p. ualeat alius sū Rotā i. antiqs. deci. cccxlvij. Limita nisi vna opus faueat ptati clauū. q. p. ualeat nō fauētib. sū Jost. in. c. rursus. j. q. cle ri. vel vo. et ibi Jo. an. p. p. si. Notabis ēt q. vbi gl. vel ali. refert plures opus in dubio vltimā approbare psumit sū gl. in. l. q. filiū. i. s. sabin. in. gl. si. ff. ad treb. et Ro. i. q. lxxij. i. c. q. a. te. et in. l. iij. s. nerati. ff. d. acq. pos. Jmo. in. c. si. in pe. char. de prescri. Jost. et Jo. an. in. c. j. de sen. exc. i. vj. Bal. in. c. j. an apud iudicē. et facit tex. in. d. c. capellan. in ver. poste rior sūia. et per Fel. hic. Cui adde gl. magnā in. l. ea. lege. i. ver. allegaret ibi altera pars est vera: q. vult. C. d. q. di. ob cau. Jtē sūia cōis opus nō est ipso iure nulla sicut lata cōtra legē sū Ant. et Jmo. in. l. qui rome. s. duo fratres. ff. de ver. ob. et plene p. Jost. in. c. j. de sen. et re iud. zacharias. Limita finalit. vt per. d. And. sic. q. sil. lxx. inci. scriptum est. nisi talis singularis vel cōem opus esset in fauorē libertatis et testa menti et sūlibus fauorabilibus causis p. tex. quē ad hoc inducit in. c. si. de re iud. tūc em vt dicit p. ualeat dicta opus. cōem nō. Jtē cons. iij. in ci. scribit p. clare. in pe. col. ver. nō obstat. volu. j. Idē v. sentire Abb. in alle. c. j. de re iud. Limita et vltra oēs nisi cōsuetudo obstat: vt i. Jdispa nia ac Anglia in qbus si doctores sunt diuersi aut Jtē statut opus. bar.

nō d. iudex ab illa recedere: q. ve soli. c. j. de sta. mo. et cōiter maior pars melius inuestigat verita tē. Hoc verū sū Jost. et Jo. an. q. nō l. recedere a cōi opus. doc. nisi cōis opus sit euidenter falsa. vel posset cōuincib. p. babilib. rōnibus: quod bonus iudex acutissimi ingenij arbitrabitur. arg. in. c. ca pellanus. de fer. et do. hoc dictū p. petuo. Jtē do quo soleo allegare tex. sing. iudicio meo in. l. j. C. de vete. in. enucle. ver. sed neq. vbi tex. dicit q. ex multitudine antorū nō est indicādum q. posset vnius forsan et deterioris sūia multos et maiores in aliqua parte superare: et sepe deus reuelat par uulis qd abscondit sapientibus. Si vero nō est dare cōem opus. p. pter rōnes hincinde tūc bo nus est habere iudicē p. ptiū: q. pōt sequi quam vult. Dicit tū Jo. an. caueat a pena. c. cū eterni. de re iud. lib. vj. s. q. non iudice contra consciē tiam et si sūia retractaretur per alium iudicē tunc euitaret pars condemnationē exp. farū: vt nō. in. c. sūne. de do. et contuma. Nec iudex facit litē suā. vt nō. in. l. platam. C. de sen. et interlo. om. in. Et p. hoc habes an et q. iudex pōt iudicare sū sensuz suum. Et adde hic qd de hac materia scilicet de interpretatione iurium tacto plene in. c. ad au dientiam. de decimis. Abbas.

Lex extenditur tū ad futura nisi expresse caueatur vt extendatur ad preterita. 4.

Lex loquens per verba presentis temporis non extenditur ad futura qd habet locum si per hoc daretur materia delinquendi.

Propter vtilitatem publicam quis priuatur do minio rei sue.

Retractatio actus an et quando dicatur damno sa vel penalis.

Lex vel statutum an et quando liget ignorantes. Statutum vel lex ad hoc vt liget an requirat la psum duorum mensium.

An presumatur quis scire leges vel statuta post duos menses.

Volens pbare se ignorasse statuta an admittat. Et que probatio admittetur.

Propter absentiam a prouincia: an legitime pro bet ignorantiam constitutionis vel statuti.

Bannimenta sufficit q. fiant in principaliorib. locis ciuitatis et non requirunt q. in omni tem pore fiant ad hoc vt ligent.

Ignoscētes. Hoc d. i. sum ma. Constitutio respicit futura, nō p. terita. Diuiditur in tres partes. In

prima ponitur regula. ex qua sumit ratio. In se cunda statutū ibi quoties. In tertia declarando applicat ad factū rationem que sumitur ex regu la ibi: ne detrimentū. Casus literalis. Primo ponitur regula generalis: videlicet qd null. pu niri debet sine culpa. Secūdo d. qd si cōstitutio aliqua de nouo promulgatur extēditur ad futu ra tantuz puniēda que contra ipsam cōstitutio nē cōmittunt: ita q. preterita nō puniat ne detri mētū ante phibitiones sustineant ignorantes: q. eos si post modū deliquerint dignū est sustinere. Ber. Not. primo ex princ. regulam qd sine cul pa. nō est aliq. puniendus. de hoc in regula sine culpa. de reg. iur. li. vj. et hoc in gl. prima. Not. scdō naturā legis seu cōstitutionis: cōcernit em fu tura tantum non autem preterita ne afficiat ali quos sine culpa. hoc intellige nisi caueat in. l. vt extēdat ad preterita. et hūc articulum expēdiat J. eo. c. si. Ad vnum tamē singulariter aduer te qd vbi lex seu statutū aliquid indulget: et loq tur per verba presentis temporis nō extenditur ad futura ne detur materia delinquēdi. et de hoc est text. singu. limitans hanc materiam in. l. cum lex. ff. de leg. per quam dicit ibi Bar. q. si statuto caueatur q. quilibet bānitus soluens. x. extrahat a banno non h. locum in illo qui est bāniendus in futurum q. daretur materia delinquēdi se cus si cessaret hec ratio: quia tunc licet statutum loquat per verba presentia vel preterita: tū extē ditur ad futura: lex q. semp loquit. l. ariani. C. de hereti. et hoc bene not. In gl. i. in fi. declara hāc gl. put. no. gl. in. c. antiqua. d. priu. et mēs gl. est q. sine culpa et cā non est quis puniendus: vt hic et in dicta regula sine culpa. sed si cessat culpa duntaxat tunc potest imponi pena ratiōe cause subsistentis: et intellige de causa legitima nā si nō est legitima non dicitur causa sed occasio. vt in c. nouit. de iudi. et c. solite. d. maio. et obediē. hinc est qd propter vtilitatem publicā pōt quis priua ri dñio seu rei. vt. litem si verberatū. ff. de rei ven. et no. in. c. que in ecclesiarum. j. eo. per Jmo. et per Bar. in. l. si. C. si cōtra ius vel vti. pub. In gl. in ver. dispendijs. no. bene hanc glo. cuius est sen sus q. statutū non debet porrigi ad pterita nec respectu damni. id est damnis actus: quia actus sit nec respectu retractionis actus: quia actus prius gestus nō d. retractari. Et nota sing. eo qd ponit retractationē actus et damnuz vt di uersa. ex quo inferitur q. retractatio actus nō sit dānum vel pena. In contrariū adduco gl. no. lxxvj. et q. verba p. sentis tps trahant ad futurū per eūde cōs. ccc. per Pau. de ca. consi. cccxix. et cccxij. vbi ponit an reformatio loquens p. verba preteriti tps trahatur ad futurum sicut lex. Ber.

Occasio. Vide Jo. an. in. c. post translatione. de remun. et istuz in. c. vnico. in ver. nono. vt ec. bñi. et pbatur in. c. solite. hic allega. per istuz. Adde tu quid operentur illa verba quacūq. causa et occasione. Ang. consi. cclxxxvj. Ber.

Retractatio actus. Adde hic plene per Jost. et q. non sit pena v. tex. in. c. si quis presbyterorum. de reb. ec. non alie. et in. l. eius qui de latozem. ff. de iure sis. et in. c. pe. de postu. prela. In contrarium qd sit pe na videt tex. in. c. si religiosus. de ele. in. vi. et in. l. senatus. ff. de cōtrahē. emp. et in. c. dispēdia. iuncto principio cum si. de rescri. in. vi. et in. c. cū se cundū. de prebē. in ver. iniuriā. et in. c. bone. lo scdō. de elect. et in. c. decē ter. lxxix. dist. et in. c. statutū. q. j. et i. c. petistis. de priu. et in. c. si. C. d. de instru. et in. c. super literis. j. de rescrip. et in. l. turpia. ff. de lega. j. et ibi Bal. et Jmo. vide istū. s. in penio. in ver. Bre. in. iij. co. et in. c. si. in. viij.

quāuis cōis sit opus. in Jtū. Ita dixit solē. doc. do. Jo. hap. de calalup. de sancto seu erino in suo libello quem modū statuendi denominauit.

Uult. Adde Ang. consi. lxx. Ber.

Adde tu q. p. matrimonio stet opus. sing. Barba. q. si. iij. et an vltima opus. censeat approbata Raph. cu. consi. c. j. tenet q. sic. et idē Fulg. cōsi. xxi. Barba. cōsi. xxvij. Ber.

Sine culpa. vide de Roma. in. q. l. cccclxxij. circa p. possum.

Licet statutū. Adde Jmo. i. cle. si. i. vj. co. d. scdō fallit de rescri. et

Do. in. c. ne aliq. in. q. co. de pui. in

vi. vbi colligit ex dictis Jo. an. ibi

qd cōstitutio lo quēs p. xba pteri

ti tps extēdit ad futura q. xba et

rō cōstōnis ada ptantur futuris.

Do. post gl. in. c. vt aiarum. in. vlt.

co. de cōsi. in. vj. Ly. in. d. l. cū lex

de quo facit mē tionē Bal. i. l. tas

lis scriptura. dle ga. j. p. Bar. i. l. si

ita. i. j. co. ff. de au ro et ar. le. et i. l. illi

citaz. in princ. de off. p. si. et in. l. qui

fundū. s. si. ad fi. et

ibi p. Jmo. ff. ad le. fal. p. bal. in. d.

l. cū lex. ff. de le. et doc. i. si. j. e. d. cō

sti. facit q. voluit Bar. in. l. in. l. i. si.

ff. d. cōd. ide. quē alleg. Ro. i. l. i. in

vt. char. C. de he re. institu. et itq.

no. Bald. in fi. l. illud. C. d. fas. an.

ecclē. C. d. i. l. cū mu lier. in. xiiij. co. ff.

sol. mat.

Adde tu Ang. in terminis. q. p.

posite. p. Ab. cōs.

lxxvj. et q. verba p. sentis tps trahant ad futurū per eūde cōs. ccc. per

Pau. de ca. consi. cccxix. et cccxij. vbi ponit an reformatio loquens p.

verba preteriti tps trahatur ad futurum sicut lex. Ber.

Semper loquitur. vide Jas. in. l. vnica. in. j. col. i.

Culpa. De multiplici culpa. vide Ludo. ro. consi. cccvi. incip. quo

ad primum. et gl. i. in. s. preterea. insti. qui. mo. re contra. ob. et Bal. in. l.

pignus. C. de pigno. actio.

Adde an appellatione culpe veniat leuis. Raph. cu. cōs. xxx. et vid

Abb. cōs. iij. vbi t. q. ad incurrēdū penā nō sufficit culpa absq. dolo.

Occasio. Vide Jo. an. in. c. post translatione. de remun. et istuz in. c.

vnico. in ver. nono. vt ec. bñi. et pbatur in. c. solite. hic allega. per istuz.

Adde tu quid operentur illa verba quacūq. causa et occasione.

Ang. consi. cclxxxvj. Ber.

Retractatio actus. Adde hic plene per Jost. et q. non sit pena

v. tex. in. c. si quis presbyterorum. de reb. ec. non alie. et in. l. eius qui de

latozem. ff. de iure sis. et in. c. pe. de postu. prela. In contrarium qd sit pe

na videt tex. in. c. si religiosus. de ele. in. vi. et in. l. senatus. ff. de cōtrahē.

emp. et in. c. dispēdia. iuncto principio cum si. de rescri. in. vi. et in. c. cū se

cundū. de prebē. in ver. iniuriā. et in. c. bone. lo scdō. de elect. et in. c. decē

ter. lxxix. dist. et in. c. statutū. q. j. et i. c. petistis. de priu. et in. c. si. C. d.

de instru. et in. c. super literis. j. de rescrip. et in. l. turpia. ff. de lega. j. et ibi

Bal. et Jmo. vide istū. s. in penio. in ver. Bre. in. iij. co. et in. c. si. in. viij.

lxxvj. et q. verba p. sentis tps trahant ad futurū per eūde cōs. ccc. per

Pau. de ca. consi. cccxix. et cccxij. vbi ponit an reformatio loquens p.

verba preteriti tps trahatur ad futurum sicut lex. Ber.

Semper loquitur. vide Jas. in. l. vnica. in. j. col. i.

Culpa. De multiplici culpa. vide Ludo. ro. consi. cccvi. incip. quo

ad primum. et gl. i. in. s. preterea. insti. qui. mo. re contra. ob. et Bal. in. l.

pignus. C. de pigno. actio.

Adde an appellatione culpe veniat leuis. Raph. cu. cōs. xxx. et vid

Abb. cōs. iij. vbi t. q. ad incurrēdū penā nō sufficit culpa absq. dolo.

Occasio. Vide Jo. an. in. c. post translatione. de remun. et istuz in. c.

vnico. in ver. nono. vt ec. bñi. et pbatur in. c. solite. hic allega. per istuz.

Adde tu quid operentur illa verba quacūq. causa et occasione.

Ang. consi. cclxxxvj. Ber.

Retractatio actus. Adde hic plene per Jost. et q. non sit pena

v. tex. in. c. si quis presbyterorum. de reb. ec. non alie. et in. l. eius qui de

latozem. ff. de iure sis. et in. c. pe. de postu. prela. In contrarium qd sit pe

na videt tex. in. c. si religiosus. de ele. in. vi. et in. l. senatus. ff. de cōtrahē.

emp. et in. c. dispēdia. iuncto principio cum si. de rescri. in. vi. et in. c. cū se

cundū. de prebē. in ver. iniuriā. et in. c. bone. lo scdō. de elect. et in. c. decē

ter. lxxix. dist. et in. c. statutū. q. j. et i. c. petistis. de priu. et in. c. si. C. d.

de instru. et in. c. super literis. j. de rescrip. et in. l. turpia. ff. de lega. j. et ibi

Bal. et Jmo. vide istū. s. in penio. in ver. Bre. in. iij. co. et in. c. si. in. viij.

lxxvj. et q. verba p. sentis tps trahant ad futurū per eūde cōs. ccc. per

Pau. de ca. consi. cccxix. et cccxij. vbi ponit an reformatio loquens p.

Sanonmi. super Prima parte primi.

col. de fer. Jo. an. in. c. si. de elec. in. vi. et in. c. dispendia. de rescri. in. vi. et in. regula odia. de reg. iur. in. vi. et gl. in. c. decet. in. ver. processus. de immu. eccle. lib. vi. Bal. in. l. nemo. C. de fac. san. eccle. et in. l. non dubium. C. de leg. Pet. de anc. s. c. pri. in. repe. in. ix. char. in. ver. iuxta predicta quero. Imo. in. c. si. in. x. co. j. de pac. Roma. in. l. pretor. in. pn. ff. de ope. no. nu. Sentit Bar. i. l.

sanctio. ff. de pe. nis. Domi. in. c. nemo deinceps. j. ff. col. de elec. i. vi. Bal. in. c. j. in. h. co. de rescri. Car. di. in. cle. j. in. h. q. de reg. et Pau. in. proe. clem. in. ver. Decetero. et gl. an. tepe. iuncto tex. in. c. j. de postu. pla. in. vi. Imo. in. c. si. de. circa mediū. de sent. exco. vbi dicit qd irritatio b contractus nō est c naturalis pena cōtrahētū tra l. j. ff. māda. natu ralis antez pena est vbi imponit pena corporalis v. pecuniaria vel p ut iudici videbit vbi pena non est in statuto. et clu dit q retractatio actus pprie non est pena: sed late sumpto vocabu lo. et isto modo potes cōcordare opi. doctor. vide do. Car. et Jo. de ana. i. c. ex l. inua tione. de fimo. et Imo. in. l. si vero. s. de viro. in. xij. col. in. ver. secun do casu picipa li. bi: quo casu d clude qd aut di sposito est pena lis solū respectu nullitatis actus. Adde tu qd licet annulet in strumētū in quo cōtinetur cōtra ctus tamē rema net validus et po test per testes p f bari. ita tenet Paul. de ca. cōs. c. j. in. primo impf fis. Ber.

a Diminuit. ad de pro hoc glo. j. s. penū. instit. de actio. vbi ponit quot mod. actio dicatur penalis.

b Sebast. Sapia. Nullitas. Contra hanc dist. videtur tex. in. l. fin. C. de lib. prete. vbi est nullitas actus propter defectu solēnitatis et tñ ibi tex. appellat penam. et de hoc vide remissiones per Alexā. in. l. pre tor. in. prin. ff. de ope. no. nun.

c Solum dolum. Vide Ang. in. l. si quis id quod. s. doli. ff. de iurisd. omnium iudi. vbi dicit per illum tex. quod vbi dolum requiritur igno rantia iuris excusat a dolo.

Adde tu de hac. j. q. an. presumatur ignorantia statutorum proprie ciuitatis. Ro. consi. li. et clxxij. et cclā. Et quid de formationibus vi de Are. consi. liij. et ibi vide an de ducis dolum et probans latam cul pam debeat obtinere.

in. c. decet. de immu. eccle. li. vi. que dicit constitu tionem actus retractatē esse penalē et nō exten dendam per identitatem rationis: ideo ex hoc dicit qd illud. c. inquantum inducit nullitatem actus gesti in ecclesia non extenditur ad contra ctus. sed pro prima parte vide Jo. an. in. c. si. de elec. lib. vi. in nonella. et in regula odia. de reg. iur. lib. vi. in mer. vbi dicit illā cōstitutionem esse pe nalem que diminuit a patrimoniu seu tollit ius questum: sicut si inducit retractationem actus. pro hoc. li. iij. ff. de dā. infect. et in. l. non dubium. C. de leg. vbi per Bu. et ibi per Bal. qui dicit cōcor dando q aut nullitas alicuius actus inducitur in odium alicuius et tunc tale statutum dē pena le. aut non modū: sed in defectum solēnitatis in ducitur nullitas: b et pcedit contrariū: et in primo casu pprie loquit. c. non decet. et hoc not. Et in gl. si. no. bene hanc glo. ex qua plura pnt notari. Primo q lex seu statutū non efficit vere ignorā tes lz statutū pcesserit. Scdo q lex seu statutū in cipit ligare post duos menses a tempore publi cationis ipsius. Tertio q scientia presumit post lapsum duorū mensū. Quarto qd ista psumptio scientie nō est iuris: et de iure s. admittit pbatio nē in contrariū: vnde potest quis pbare qd igno rabat cōstitutionē esse editā. Circa primum diffi cilis videt esse materia maxime eo mō quo expli catur hic per. d. Ant. sed vide p Bart. in. l. j. si qd testa. lib. eē ius. sue. et in. l. j. ff. de legi. Et Sed decla ra cōclusiue sic. q aut ignorātia est sine omni cul pa: et tūc euitat oēm penā legis p tex. apertū qui ma. acc. pos. c. si. Sic intellige. l. si. ff. de decre. ab or di. fa. vbi tex. loquit de statuto municipal. et pro hoc dicto facit regula q hic ponit in prin. c. Aut ignorantia nō excludit omnem culpam sed solū doli. c. tñ fuit in lata culpa ex quo ignorabat sta tutus q communiter homines illius loci sciebāt statutum: vt. l. late culpe. ff. de ver. sig. Et hoc casu dic q si statutū requirat dolum expresse vel ta cite nō habet locū in eo q fuit in lata culpa tñ li cet pro modo culpe aliter sit puniendus. hoc p batur in. c. si quis suadente. xvj. q. iij. iuncto. c. si vero. ij. de sen. exco. vbi percutiens clericum igno rante non incurrit sententiā exco. cationis. q. c. si quis suadente. requirit dolum dum dicit: suaden te diabolo et. et requireret dolum expresse: qñ ver ba statuti hoc important: tacite vero requirit do lum qñ punit actum qui fit in personā alterius. exemplū. Dicit statutū c si quis percussit cleri cū vel alium puniatur tali pena: nam iniuria nō pōt esse sine dolo. xv. q. j. c. j. Idem est dicendum in casibus in quibus lata culpa nō equiparatur dolo: qñ pena est corporis afflictiva: vt in. l. in actio nibus. ff. de in. iur. plene per Bar. in. l. qd nera. ff. de positi. et in. d. l. j. et vide quod dixi in. c. ij. de deposi. Si vero sumus extra casus predictos: tūc ignorans culpa lata puniatur sicut si dolose fecis set: quia regulariter lata culpa equiparatur do lo: vt regula magna negligentia. ff. de verb. sig. et in. d. l. quod nerua. vbi de hoc. Quandoq igno rans fuit in leui seu lenissima culpa: et tunc tenet

d Si quis suadente. Adde q consuluit Sede. consil. clxxvj. q mulier q commisit fornicationē putans cōmittere adulterium: q putabat vi rū viuere non dē puniri de adulterio. et vide Lap. alleg. xxvj. e Sebast. Sapia. Dicit statutū. Vide Areti. tenentē cōtrarium in. l. iuste possidet. in. pe. et vlt. col. ff. de acqui. pos.

Eynus in. l. si quis non dicam. C. de episco. et cler. et in. l. data opera. C. qui acc. nō pos. q nō puniat criminaliter s. civiliter puta ad resartionē dam ni iuxta modū culpe: allegat bo. tex. i. l. qui edes. ff. de incen. rui. nau. Et Bar. tenent contrariū in. l. respiciendū. ff. de penis. dicentes pillū tex. et in. l. labientem. in. fi. ff. eo. ti. quod etiam criminali ter potest puniri et debet p modo culpe. Et hāc opi. sequit hic do. Ant. Sed ego nō video bonā rātionem ad. l. qui edes. Unde pro cōcordia di cerem sic qd aut pro leui seu lenissima culpa pōt quis puniri civiliter: et procedit dictum Ly. q le uis culpa leuiter est punienda in. c. cum dilecti. d accusa. et iste est propius casus illius. l. qui edes. an non pōt puniri civiliter q nō dedit damnu sed aliter venit cōtra legem. et tūc pcedit opi. cō traria: vt ne delictū remaneat ipunitū puniatur criminaliter p modo culpe et sic procedat. d. l. res piciendū. b Nam q uēadmodum fit cōmutatio pene ex impotentia facti: vt in. d. l. qui edes. vbi dicit qd si nō potest soluere damnum puniat in cor pus. ita dicamus in impotētia iuris. s. q quādo nō potest puniri civiliter: puniat criminaliter. et ex his habes primū casu determinatū. Et Ne mo ad secundū an indistincte exigat lapsus duo rum mensium anteq pstitutio inīciat vinculu. Et concludendo dicta doc. distingue qd aut cō stitutio ponit tempus post cuius lapsum sic li gare: et standum est tempore determinato. sic itel lige. c. cū singula. de preb. li. vi. Adde q si cōstitu tio dicat q ex nūci vult litigare qd immediate li gat. qd itellige respectu retractationis: act? nō autem pene: quia absurdum esset ad penā ligare ignorātem vt hic in prin. De hoc habes glo. in cle. ij. de here. in verbo ex nunc. nā verba gñalia debent restringi ad hoc vt absurditatē nō inclu dant. vt no. in. c. j. s. eo. Aut cōstitutio nō appo nit tps sed simpliciter loquitur: et tunc aut est cō stitutio inferioris a principe puta alicuius colle gij vel ciuitatis: et immediate ligat oēs scientes. Respectu vero ignorantium tempus est arbitra rium: q nō est congruū vt dent duo mēses sicut in cōstitutione principis q ligat vniuersos. Nec in effectus voluit Jo. an. in. data lib. vi. l. hostiē. s in summa eo. ti. s. quādo. et Bal. in. l. leges sacra tissime. C. de leg. et sequitur cōmuniter hic mod. m Dubitat tamen in cōstitutione puincialis concilij. nā glo. in. c. proposuisti. lxxij. distin. vult q nō liget ante sex mēses. q dictū cōiter nō reci pitur quia. c. decernimus. xvj. dist. p q illa glos. mouetur nō loquitur de tēpore quo illa cōstitu tio ligat: sed de tempore prefijo ab epō ad denū tiādū subditis que sunt facta in cōcilio puinciali. Nā absurdum esset dicere q maius tēp? requi rat in cōstitutione puincialis cōcilij et sic infe rioris q in cōstitutione principis seu generalis concilij. et ideo dic q aut in hac cōstitutione tps arbitrarū s. in qualitatē puincie et qualitatez cō stitutionis. de quo plene p Jo. an. et Pau. in. pe mio cle. et vide ibi bo. gl. in. ver. decetero. que vult et latius ibi Pau. q statutū puilegiatiū imme

non pos. et Bal. in. lex morte. C. ad legem aquil. i Sebast. Sapia. Ex nunc. De ista clausula ex nūc. vide Fel. i. c. lz causam. versi. nota sexto. j. de proba. Bart. in. l. si ita stipulat? fuero si titius. ff. de verb. obli. Bald. in. aut. cōtra rogatus. in. prin. C. ad. tre. Bal. in. l. j. in. fi. C. de codicil.

k Retractationis. Adde ad intelligentiā meliorem eorū q dicuntur in hac. ij. q. Roma. consi. cccxx. in. iij. et v. col.

l Ad principē. Adde q lz cōstitutio principis ligare possit ignorā tem non tñ cōstitutio inferioris vt voluit Compo. in. c. capitulū san cte crucis. de rescrip. qd dictū magnificat. Ro. consi. cccxxij.

m Puincialis. Adde tu videndū. d. prepositum in. c. qd dictis. xvj. dist. Abb. consi. xxxv.

f Data culpa nō equiparat dolo. Adde Roma. i lin actionib. ff. de in litem iur. et bal. i. l. data ope ra. C. q accu. non pos. in. v. col. et in l. quicunq. in. vi. colū. C. de seruus fugiti. et in. l. cum ctos. circa vltis mā chartā. C. de sum. trini. et l. pi gn? in. viij. co. de pigno. acti. bal. et Pau. i. l. j. de les gi. et bal. in. l. ij. ff. ne qs eū. et ange. i. l. j. ff. si qs test. li ber. et Paul. de ca. consilio. xcij. qñbi requiritur expresse doli? nō sufficit probare latam culpam. idem vbi agitur de pena corpora li. Nec obstat. text. in. l. milites. C. de cust. reo. et in. l. si quis. s. qui abor tions. ff. de pen. quia illa iura po nunt casum spe ciales: prout sen tit Oldra. consi. xcij. incip. rex ha bebat castrum.

Adde an i a trocioribus late culpa equiparet dolo. are. 2. clxx.

Sebast. Sapia. Pro cōcordia.

Vide per Card. alex. in. c. iij. di.

Dicta. l. respi ciendū. Adde no tata i locis alle. et Ang. i. l. is q cū telo. C. de fca. et Inn. i. c. sicut di gnus. de homi. et Bar. in. l. ij. ff. de of. prefe. vi. De. de ancha. i. cle. j. de homi. et in cō. ecclesiū. i. c. p. dei. qñti. et Sal. in. l. q fortuitis. C. de pig. act. et in. l. da ta opa. C. q accu.

q not.

b Seba. Sapia. ¶ Privilegiati. Vide Jas. in l. fi. col. ix. ver. successi-
ue. ff. de consti. prin. vbi dicit qd est cōis opi. legistarum ⁊ canonistarū.
vide etiam are. in. l. qui absenti. ff. de acqui. poss.

c Asibi semper. Adde Bar. idēz tenētē ⁊ Alex. in apo. in. l. oēs popu-
li. in prin. v. q. ff. de iusti. ⁊ iur. ⁊ inquātūz. d. Feli. ponit de sciente qd fru-
mētū dz inutilēscere. adde Bar. cōfi. v. vbi multa ponit ad illā. q. an cō-
ducens aliqd ad minerā debeat stare in cōditione si sciebat de minera.
¶ Adde et qd domi. propositus in. c. qd dicitis. dicit qd opi. Jo. an. est
verior ⁊ qd illā sequitur pau. in proe. cle. ⁊ Jo. mo. in. c. in gñali. de reg.
Feli. trāsīt cū opi. d. Abb. cui inquātū limitat illam verā nisi cōsuetus
do aliter induceret. adde Alex. consi. xxxix. ij. li. vbi ponit an sufficiat
qd reformatio registretur absqz eo qd publicetur sono tube.

b Qd idē fit. Idē voluit hic imo. nisi cōsuetudo esset qd solū publica-
rentur in curia: quillis staretur per. c. cum dilectus. de cōsue. vide Lar.
in cle. dudum. in. §. nos etenim. in. q. v. ver. sepul. limitat hanc cōclusio-
nem sex modis. de quibus hic pulchre per do. Fel.

e Publicatur rome. Idē dicas in extravaagātib⁹ regulis cācellarie qd
publicātur solū rome. Et qd in edictis publicatis: vide hic plene do.
Fel. vbi et ponit qd si citatio p̄ edicta est facta in certo termino audif

lige nisi esset ter
minus legis qe
elapso nō audir
fm Inno. in. d. c.
fi. q. ma. acc. pos.
per. l. ad pmissa.
C. de adul. sequit
Bal. in. l. si p. ea.
C. qui accusa. zin
d. l. diffamari. z i
c. i. in pn. quo tpe
miles. z Ange. in
l. si insula ff. d. x.
ob. z gl. i. cle. sepe.
in x. nō ob. de x.
fig. z per pau. de
ca. 2f. cccj. faciat
qō voluit Pau.
de ca. i. l. si pupil
lus. s. p. scribere.
ff. de insti. z qō vo
luit Arch i. s. q.
in fi. xx. q. q.
¶ Adde tu an
sciētia vel ignozā
tia statutorio plu
mat. z qū ro. 2f.
ccxxvij. z vide. s.
in ver. solum deū
z postdo. Sede. z
Cosle. in quātuz
iferūt ad citatio

8 Per propriū iuramentū. Adde gl. ordinariā in regula psumit. de reg. in. in sexto. et in c. statutū. ver. primū. de rescrip. eodē lib. et in c. q. in ver. sciēter. de temp. ordi. eo. lib. et in c. pastoralis. de exco. vbi tex. et in c. presentium. de testi. vbi tex. iuncta gl. in ver. iuramēto. et gl. in c. significasti. el. i. in ver. est ita. de homi. et tex. iuncta glo. in c. si q. ma. acc. pos. text. ibi doc. in c. propter. in. §. illud. in ver. fidem faciat iuramento. de elec. et text. in l. si tutor. C. de pericu. tuto. et in l. si pupillus. §. p̄scribere. ff. de insti. et in l. non omnes. §. a barbaris. ff. de re mil. et per archi. in ca. pi. in primis. §. q. i. in quibus omnibus locis habes q̄ ignorātia regulāriter p̄batur per iuramētū faciat gl. in l. at q. natura. §. cū me absente. in gl. magna. in ver. vide meli⁹. ff. de neg. ge. lvi. ubi expresse dicit q̄ statuitur iuramento suo in dependētibus ab aīo. in gl. in l. i. §. ff. de iti. actusq̄ puato. et ibi Bar. et no. gl. et doc. in l. si an gl. i. si. C. de ser. et no. gl. in l. si. circa me. gl. ma. C. de anna. exc. et gl. ma. insti. de act. in. §. alie. ibi cū sit de sua cōsciētia. tñ fm archi. ibi illa gl. nullam mentionē facit de iuramēto. Fallit p̄mo nisi ignorātia allegata possit alio modo p̄bari q̄ p̄ iuramentū. q̄ tūc qd̄ sufficit inramētū. Et ar. in cle. j. in. vii. q. de cōsan. et affi. Fallit nisi lex p̄sumat sciētia. q̄ tūc nō sufficit inramētū. Pau. et Do. in c. eos. in ver. sciēter. de tēp. or. in. vi. p̄ tex. in. d. c. vidua. Fallit. id̄. vbi agit de p̄iudicio alteri⁹ fm Do. post Pau. in. d. c. eos. p̄ tex. in. c. ex insinuatione. de pecu. qd̄ intellige qñ iuramentū est solū. q̄

Sanonmi. super Prima parte primi.

nō sumatur aliquis? presumptionib? vel qñ agit de graui pñdictio. se
cus de leui pñdictio in. c. quosdā. ad. f. de pñdictio. Fallit. hñ. nisi statutu
prohibeat allegare ignorantia: qñ pñdictio in. Bar. in. l. oñ. in. pñ. ff. de fal. z
Bal. in. l. i. ff. de le. z istu in. c. ad falsarios. in. pñ. de crimine falsi. facit
tex. in. d. c. vidua. z in. s. pe. in. aut. in. medio litis sacras insidies nō fies
ri. in. ver. sic. neqñ

ignorantia in eap
ponat. z i. l. sicut.
in. f. C. de pñdictio.
xxx. a. nn. ibi et si
legis ignorantia
excusare tentaue
rit. Ego soleo al
legare tex. in. l. ge
nerali. ibi consen
sum em nō igno
rantia volumus
obligari. C. de ta
bul. z scribis. lib.
xi. Fallit quinto
mñ agat de pñ
da iusticia igno
rantie qñ nō suffi
cit iuramentu fm
bali. l. i. x. atē ap
paret. C. ad mace
dos. Fallit sexto
qñ allegat igno
rantia ei? qñ publi
ce notu fuit z cu
ius nō est xñsimi
lis ignorantia fm
Rota de cñ. cccc.
xli. incipit. extra
rotā petebat pñ
luz. Fallit septi
mo: qñ in cōfisten
tib? i aio alicui?
nō stat eius iura
mento qñ est pre
sumptio ē. eñ. vt
dicit Bar. in. l. in
ter qñs. s. recte. ff.
de furt. z Bal. in. b
aut. cui relictus.
C. de indi. vid. tol

le. Bar. in. l. oñ. la scda. C. de agri. z cñ. lib. xi. Fallit octauo qñ in des
pendētib? ab aio nō stat iuramento alicui? qñ ex facto ius presumit de
aio: dixi pñdictio in. c. j. de pñdictio. Limita nono nisi clara indicia cō
fundat assertionē alicuius fm doc. z Abb. in. c. nouit. in. gl. in. ver. iudi
care. de iudi. Limita decimo nisi aduersarius probaret pñdictio per legiti
mas probationes qñ tñc elidit pñdictio ignorantie p iuramentu fm bar. in
l. i. cui. s. hñ. ff. de accu. z glo. in. ver. affectata. in. d. c. eos. de tēpo. ordi.
in. vi. quā alleg. Jmo. in. l. qui bona. s. q. dñi. ff. de dñ. in. fec. bñ facit qñ
no. Ang. in. l. qui restituere. ff. de rei vñ. z in. l. q. vas. ff. de fur. z in. aut. d
exhi. reis. i. pñ. dicā plene. in. c. pñdictio. i. de pba. Limita vñdecimo
nisi lex requirat dilucidā pñdictio fm Abb. z alios hic p ea qñ dicā in
tequēti apost. z de ista ignorantia si probari possit iuramento: vide Cal.
cñ. iij. de sent. excō. z Car. cñ. xxxvi. inci. lite in romana curia pñ. z
Rotam deci. cclij. si ppter negligentia. z pñdictio cñ. xxxv. incip. facti cō
tingentia in ciuitate Senariū. z per beatum Thomā quolibeto. xix.
Adde qñ ignorantia probetur per iuramentum. Ro. cñ. l. iij. z
cñ. cclxxij. z dicit do. de Ro. qñ eps probat per iuramentu ignorantia
vacationis beneficii. vide deci. cccxxi. de proba. in antiquis.
Zacharias. Adde etiā qñ l. ignorantia statuti possit iuramento pro
bati saluis distinctiōibus z limitatiōibus supra positis poterit nihil
ominus trium s aduersariū probari. ita no. Bar. in. l. i. cui. s. hñ. ff. de accu. per gl. in. c. eas. in. ver. affectata. cñ. simi. de tēpo. ord. lib. vi.
ad idē est gl. in. c. i. in. ver. caput. de fri. z malef. z in. c. qñ aut. in. ver. pb.
re. z ibi pñdictio. xxxv. q. vij. no. Ab. in. c. cōtinebat. de despō. impu. z in
c. pñdictio. i. de pba. Alex. in. l. qui bona. s. q. dñi. ff. de dñ. in. fec. bñ facit qñ
ni. de dñ. in. fec. bñ facit qñ ni. de dñ. in. fec. bñ facit qñ ni. de dñ. in. fec. bñ facit qñ
de gl. in. l. i. s. si absens. in. ver. iudicio. quam ad hoc ibi no. Pau. de
cast. z Alexan. ff. si ex noxali causa agatur. Idem no. Domi. post Jo.
and. in. c. statutu. s. eum vero. col. iij. ver. sed an contra iuramentum
de rescript. lib. vi. Quod tamen non haberet locum vbi iuramentu pro
plenaria probatione haberetur. de quo per Alexan. cñ. l. supra alle
gato. cñ. iij. vbi plene distinguendo de hoc istud no.

Ant. Fran. Et ad hoc an ignorantia pñdictio per iuramentu. vide glo.
in. l. i. cui. z ibi per Bar. ff. de accu. z habet per gl. xxxij. q. i. in. c. in

lectum mariti. z habet in. c. accedens. de cri. fal. z in. c. innotuit. de ele.
z qñ dicitur hic qñ cōtra tale iuramentu potest probari cōtrariū. scz sci
entia. vide gl. z Bar. in. l. v. C. de peri. tuto. vbi ponuntur modi qñ cō
tra iuramentu probat scientia. de quibus etiā per Bar. in. d. l. i. cui. in
s. hñ. ff. de accu. Et adde qñ ignorantia probatur eo ipso quod nō p

distringeret ciuitatē: qñ tñc sufficit pbare absen
tia a ciuitate. z sic intellige gl. in. d. c. pñdictio. i. de pba.
11 Ad vñm no. dictu Arch. aduerte in. c. qñ di
citis. xvi. dist. vbi dicit qñ ad hoc vt bñm distin
d gnat ciuitatē opz qñ vadat p totā ciuitatē nec il
lud reprobat. d. an. Sz ego dubito an illud sit ve
rū per. c. j. de postu. prela. qñ satis est qñ cōstitutio
solēnter publice i locis eminentiorib? z pñdictio. i. de pba.
Nec ē necesse discurrere p singulos vicos qñ hoc
esset singulorū aures incutere. d. c. j. sed pñdictio illd
saluari respectu locorum eminentiorum ciuita
tis. z illud dictu sic limitatū tene menti. Abbas.

1 Lex etiam penalis recepit interpretationem
extensiuam ex similitudine rationis vel connexi
tate negotij.

2 Testes quorū vñ? dicit qñ possessio fuit tradita
martino z alter dicit petro reducunt ad concor
diā. l. qñ fuit tradita vñ post alterum successiue.

3 Argumētū a simili vñ tollat si assignat aliqua
dissimilitudo z qñ hñ probare dissimilitudines.

4 Lex statutu vel cōsuetudo extendunt ad casus si
miles nisi ille casus similis decidat p aliā legem.

5 Casus si non reperit decidit: recurritur ad simi
litudinē legis: non autem ad similitudinē sta
tuti vel cōsuetudinis: vide. s. de cōsue. in. c. cu
olim. nu. 7. vbi videtur contrarium.

Translatio. Qñ de vno
cōnexorū sta
tuit ad aliud cōnexū extēdū. vel aliē
fm aliū intellectū. qñ potestas legē cō
dēdi z mutādi est penes vicariū Christi: qñ de
vno cōnexorū statuit z c. Primo ponit vba apo
stoli. scdo Augustini illa exponētis ibi: qñ enim.
Casus literalis. Quidā hebrei licet facti chri
stiani seruare volebant legem ad literas qui dice
bant pceptū de sabbato esse seruādū z circūsi
ōnē esse seruādā: que hodie ad literā seruari nō
debet. Mos reprehēdit apostolus dicens qñ postqñ
sacerdotius delatū est ad christianos: necesse est

tra illam allegantem sit vehemens suspicio. Vide Ro. cñ. cccclxxi.
Anto. Francis. Et an z quādo probatio que fit per iuramentu di
catur esse probatio legitima liquida vel clara: z illa dicatur sufficiens
quando lex vel statutum requirit in aliquo casu fieri debere probatio
nem: vide plene per Alex. de Jmo. in. l. licet imperator. ff. de leg. j. vbi
multa dicit ad propositum.

b Sebast. Sapi. Absentia. Ad Alex. xxi. pñdictio. i. v. vo.
c Ad ciuitate. Adde qñ idem voluisse videtur Spe. in. ti. de cōfili. duz
format libellum z articulos contra non obseruantes statuta.

d Per totā ciuitatē. Adde Bal. in. c. i. in. v. col. in. ti. de milite vasallo
qui contumax est. z Do. in. d. c. qñ dicitis. qñ intellige sñz abb. hoc idē
voluit Jmo. per. d. c. i. in. ver. solēnter. de postu. prela. z ff. de der. alle. p
abb. z Jmo. gl. in. ver. publice. in. cle. j. de sepul. z in. c. exceptionem ver.
publice. de excep. z tex. in. l. i. pupillus. s. pñdictio. ff. de insti. ibi: nō
in loco remoto sed euidenti. z bo. gl. in. c. i. capitulū. ver. si factam. ibi:
sufficit qñ loco congruo. de concess. preben. lib. vi. z in terminis de ban
no. no. Sede. cñ. cxi. in. j. col. inci. super themate pñdictio l. z principij
illius cñ. l. i. incipiat factus tale est. placet mihi opi. ab. Jmo. z sequa
cium per tex. in. arg. opti. in. l. iij. circa pñ. ibi oēs glebas eius circūam
bulat. sed sufficit quālibet partē eius fundi intrare. ff. de acqui. pos.
Ad dñ tu qñ dicta archi. z Bal. i iurib? hic allegatis sequit aretinū.
cñ. c. x. vbi pñdictio tex. in. c. cū in tua. qñ pñdictio facit p limitatiōe
abba. hic. z in quātū do. s. eli. hic addēdo illi. q. an incipiens extrahere
bladum extra ciuitatē si casu desistat z fiat statutu qñ nullus extrahat
si ille pñdictio incidat in penā: adducit alias. q. Adde etiā tu alex. cō.
vñ. iij. li. vbi cōsuluit sup statuto Cesenne disponēte qñ null? extrahat
vinū nisi soluat. xl. solidos pro datione: si aliqñ tēpoze pñdictio publicani
cepit extrahere vinum z vi tempestatis in portu fuit impedit? ita qñ
superuenit secundus cui debeat solui dātū siue vectigal. quo etiā ad
i. qñ. quis possit proclamata facere. vide alex. cñ. cxi. iij. lib.

e Sebast. Sapi. Translatio. Ad istud. c. vide vñ dictu Compost.
qñ refert ab. i. c. cū in. j. eo. col. vi. z vide qñ pñdictio tex. cōsuluit Lud. Ro
ma. i. c. cxi. vñ. z vide etiā qñ pñdictio tex. dicit gl. in. c. i. in. d. de cōfili.
preb. in. sexto. z qñ dicit do. Abb. in. c. cōstitutus. super gl. j. tit. pñ.
vt legis

a Ad reliquū. Adde Ro. late consi. cxx. et cxxix. et cxxx.
b zacharias. Per statuta vel precepta. Adde abb. ita intelligentē in c. quāto. col. pe. de consue. et per do. Seli. et Decium in c. j. in. iij. col. vers. et de illa auctoritate. S. eo. ti. in prima lectu. Et declarantur. S. dicta verba: clauē non errante. et per eundem Abb. in c. licet de vitanda. in prin. de ele. et in c. ppo

fuit de pces. pbe. et andre. sicut. in c. nouit. co. vij. de indi. Seli. in c. ca nonuz. in prin. S. eo. titu.

c Interpretatio nem extensiuaz. Adde glo. sing. in cle. j. in verbo eligat. de electio. et in cle. j. in verb. presidentes in fi. de rescrip. in cle. auditor. in verbo bñficio. eo. ti. pro quibus glo. facit tex. i. l. regula. v. et licet. ff. de iuris. fac. igno. zin. l. cū pater. S. dulcissimis. ff. de leg. ij. et in l. pater filium S. fundū. ff. de leg. iij. et in c. secundo regis. de appel. vide istū. l. c. sicut de test in capi. fi. de rescri. in c. penul. de immu. ec. in c. fi. in prin. ix. co. de iureiu. in c. j. in. viij. col. de re iud. in c. de vxo re. de sepul. in. ij. col. et i. c. ecclesie. et in c. q. pleriq. circa fi. de immu. eccl. et in c. sugge stū. et in c. propo sūt. de app. et in c. per tuas. eo. ti. et in c. inqstiois. in. iij. co. de accu b sa. in c. fi. S. ceterū de elec. et vide bo c nam glo. in c. j. in d ver. italie. ibi. vbi em est eadē rō. de tēpo. or. lib. vi. et p

Bar. in. l. ij. S. videndum. ff. ad tertu. plene per Jmo. et ro. in. l. si vera. S. de viro. ff. sol. ma. legitur et no. in. l. non possunt. ff. de legi. et plene p dñz meum Barba. in cle. j. de rescrip. in gl. in ver. presidentes.

d Adde tu do. Card. consi. lx. Barba. consi. xliij.
e Connegitate negotij. Quod negotij dicatur conexum: vide Fran. are. et Hoder. i. cōf. xxix. incipit. in christi nomine et circa primū dubiū. in. xij. co. in ver. his breuiter premissis. ibi et p dñs conexus et coherēs. et Alex. cōf. lviij. incipit. redē. et circa primū qstū. in fi. et consi. cxxvij. in. ij. vol. repetito circa finē ibi: quo ad vltimū dubiū istud: cōf. xviij. inci. in cā et qdne. iij. col. in. ij. volu. Bar. in. l. eū actū. S. j. in. ij. no. ff. de ne go. ge. et facit tex. au. l. si annū. in vers. dependētibz. de ind. lib. vi. et bu. hic. q. qñ duo extrema separata a diuicē ex aliquo accidente vere cōnectantur: tunc dispositū in vno extendit ad reliquū. et dñ conexū illud qd cōnectitur et coheret alicui rei sine quo illa res bene pñci non pōt dicitur etiā aliquod conexū qd cōprendit intellectualiter scōz Bu. hic l. nō exprimat dixi plene vltra et Hoder. hic in. S. j. in gl. in ver. annexa. j. q. iij. et inquantū ab. hoc dicit etiā si cōstitutio sit penalis. ad de tex. meliorē de iure s. Bal. ibi in. c. j. S. porro. in ti. que fuit prima cā beneficii. amitt. et inquantū dicit qd vbi duo equiparantur in iure et dicā. j. in. c. j. de postu. prela. et in c. cū in cunctis. S. clerici. et elect.

f Adde tu Roma. consi. xxiij. et vbi quid operetur. connegitas. et vi de in alleg. in proxima precedentia post. et vide notabile verbum Jnn. relatum per Alex. consi. lxi. ij. lib. in. ij. col.

g Ant. S. rā. Et an et qñ de conexis idē sit iudiciū: habetur in. l. etiā. ff.

de mino. et in c. quāto. de indi. et in c. hoc quippe. iij. q. vi. no. in c. quo in re. viij. dist. et in. l. q. proprio. in. S. itē querit. ff. de pecu. et in. l. si cognati. C. de ne. ge. et habet per gl. fi. in c. preterea. de offi. delega. Et adde qd rōne cōnegitatis pmittit qd als nō pmitteret vt habet in. c. nolite. xi. q. iij. et c. q. magnū. xxiij. q. iij. et plene p Spe. in ti. de sent. ex cōmū. in. S. j. in ver. sed pone.

e prela. in gl. penn. **f** Not. ij. quod vbi duo diuersa in iure parificantur dispositum in vno extenditur ad aliud. **g** In gl. secunda ibi in Petrum dicit Philip. quod primo sacerdoti fuit translatus in Christum qui fuit de tribu iuda: de Harō: qui fuit de tribu. Levi. nam primo sacerdotum erat apud illam tribum scilicet leuiticaz ita quod de alia tribu non poterat promoueri. sed Christus postea transtulit in Petrū et successores. et sic no. pro cōcordia testij propter multiplicationē actus: vt si aliqui dicūt quod possessio fuit tradi ta martino. Et alij testes dicunt qd fuit tradita sempromo qd debemus intelligere qd vtriq. fue rit tradita successiue. vt testes reducantur ad cō cordiam. argu. c. cum tu. de test. Per que aut ver ba hec potestas fuit translata in petrū seu eccle siam. Compo. instat: S. dic breuius quod primo ante mortē Christi promisit Petro hanc po testatē p hec verba. Tu es Petrus et sup hanc petram edificabo ecclesiam meā: et tibi dabo cla ues regni celorum: et sic locutus est p verba futu ri temporis. Post modum vero etiam ante pas sionem hanc potestatem dedit omnibus apostolis quando dixit quecumq. ligaueritis in terris erūt ligata et in celis Matth. xviij. Post passionē vero et resurrectionē expresse contulit omnibz hanc potestatem per illa verba. accipite spiritūz sanctum: quorum remiseritis peccata erūt remis sa eis. Jo. xxi. Et ad ostendendū quod Petro tradebat vt capiti dixit ei seorsum pascite oues meas. Joan. c. vlti. In ascensione vero potestatem prius promissam et traditam dando executionē cōfirmant dū dixit. Ite et predicate euangeliū omni creature. Matth. xlv. cap. In festo vero pē thecostes que prius tradiderat permissionē spi ritus sancti cōfirmat. Et ex his potest colligi qd potestas non fuit data soli Petro: et sic pape dū taxat: sed omnibus apostolis representantibus totam ecclesiam vniuersalem: sed debet explicari per papam tanquam per caput. Alij tamē ex plicant secundum ordinationē pape. ad hoc bo. tex. xix. dist. ita domin. xxi. dist. in nono. et xxiij. qd. j. c. manet. et i. c. noua. de peni. et remis. zin c. i. S. vna. de sum. trinita. Et ex his et text. conclus ditur quod si papab vellent nō posset remouere i omnes episcopos cum representent omnes apo stolos. xij. q. i. videntes. et vide gloss. in c. per prin cipalem. ij. q. iij. et hoc plene examino in quadam

ctione simul. in. l. si quis ita. in fi. ff. de condi. et demon. vbi debent simul viuere et simul stare si per aliquem non stat quin per eum alatur.

f Adde tu qd voluit Bal. consi. cccclij. in fi. iij. lib. qd si testis dicit vi di patrē et filiū possidere dñ intelligi quo ad patrē et de pos. iur. quo ad filiū vero respectu cuiusdā ire et agere. de dictione: postea: si testis di cat qd instituit titium postea sempromium: vide Alex. cōf. cxxvij.

g Per hec verba. Adde Jnn. in. c. l. ex suscepto. in gl. ma. de fo. com pe. et ibi istum in. ix. col. et in disputa. sua incip. episcopus. in. xix. co. no. gl. ver. pasci. in c. significasti. de ele. et in c. in nouo. in ver. commendare. et ibi Archi. et Domi. xx. di. et gl. ij. in ver. cōsiderādus. l. di. et gl. ij. in cle. pastoralis. de re iudi. Car. sancti fixti in tracta. de potestate pape. qd xxiij. summā pisanam. in ver. papa. Ray. in. ij. lib. in. xxiij. ru. vide tex. in c. in illis. lxx. dist. arch. in c. in scripturis. viij. q. i.

h Debet explicari. Faciat illud et Harci in euangeli. Ite dicte disci pulis ei et Petro. et sic Petro tanq. capiti. vide gl. in c. nouo. xxi. dist. et Sebast. Sapia. Si papa. Vide Seli. in c. que in ecclesiariū. col. xv. vers. per istam conclusionem. j. eo.

i Remouere. Adde quod Roma. consi. ccccl. dicit quod papa nō potest aliquid facere per quod decoloretur status ecclesie. zacharias. Adde Domi. in c. p principalē. ix. q. iij. et in c. in istis. iij. dist. Seli. in c. que in ecclesiariū. xvi. col. post prin. ver. per istam declara tionē. j. eo. ti. Car. in cle. j. in vlt. no. et lite penden. cōf. lxxv. incip. vene rabilis vir. Jnn. in c. ad supplicationē. in vlti. no. j. de remi. et Pet. de monte in sua monar. in. xxiij. et xlvij. col. et Semi. in c. i. in. ij. col. et dist. c. iij

j Pro cōcordia testij. Facit. c. j. S. cōf. in. vi. vbi di ctio per: denotat actum mediātūz immediātūz: et ibi Do. i. ij. not. ifert ad saluationē te stij addendo gl. iuer. S. tertia. i. c. cū vintoniēsis. j. de elec. et tex. in c. fi. j. de ecce. prela. facit gl. in. l. iope ris. ff. locati. que dñ fieri simul qd sit cū prioritate posterioritate tē poris et ita ad tes tes no. Bar. ibi et gl. in cle. j. i ver. simul de appel. et glo. in c. bone me mone. el. i. in glo. pe. ver. ad nos. di xit Lau vbi de x bo: pariter d. ele. Tu adde ad mo der. hic isti. de re. dini. S. singulorū ibi: simul et gl. ex ponit. i. statū post Ex. in. l. testij. C. de testi. i. v. q. bal. in rep. l. petes. C. d. pac. i. pe. co. et fi. c. cū dilectus. de cā pos. et p. p. et do. meū. in c. h. de or. cog. in. c. col. Abb. i. c. i. de mu tu. pe. et Butri. et Jmo. in. d. cle. i. i x. simul. soleo al legare tex. i. l. i. C. si vnus ex pluri bus ap. quez ad hoc pōderat ibi bal. et vide qd vo luit Bart. de di

Sanonini. super Prima parte primi.

zacharias. **C**asus. Episcopus et quidam rector parmensis in. iij. co-
lum. ver. non potest autem papa etc.

De similibus idem debet esse iudiciū. Adde Bald. in l. data opera.
in. vñ. col. C. q. accu. nō pos. l. x. et alios in l. non possunt. ff. de leg. in. s.
itē si ab hoc insti. mā. in. c. in causis. de re iudicata i. c. inter ceteras. de re
scri. gl. i. l. si q. id

q. ff. de iurisdic. a
omniū iud. In. 3
l. c. qualiter. el. q. b
de accu. tex. in. c.
j. s. porro. cū seq.
que fuit pma cā
benef. amit. et ibi
Bal. idem Bal. c

in. l. j. C. de inter-
di. et in. l. de q. b.
in. xx. co. ff. de le-
gi. et in. d. c. inter
ceteras. in. l. si q. s.
feruo. C. de fur. in
l. j. in penult. col.
C. de patri. qui si.
dis. in. c. j. circa si.
in ti. an agna. vel
cognā. fuc. in feu.
in. l. iij. C. d. iu. do.
in. l. si. C. de inter-
dic. ma. in. aut. ex

testamento. C. de
coll. per. tex. in. s.
sinantē. in. aut. de
nō eli. scdō nubē.
facit gl. in. c. si. de
iurepa. tex. in. l. at
si q. s. ad labeo.
inver. cū in eū pe-
na statuta nō sit.
ff. de reli. et sump.
fune. xv. q. viij. in
sum. Bal. i. Spe.
in tit. d. dispu. et
alleg. et in. l. si q. s.
nō dīcā rapere. in
j. col. C. de epis. et
cleri. et. l. iij. C. de
insti. et substi. in. l.
si extraneus. ff. d.

condi. ob. cām. in. l. si te. C. de infā. in. l. transigere. in. iij. colū. et in. si. C. de
trans. in. l. iij. in prin. C. q. sit lon. consue. Bar. in. l. Ballus. s. et qd si tñ.
de libe. et posth. Do. in. c. relati. xxv. q. dist. et. l. iij. dist. in summa p. istū
in. c. de multa. j. de prebē. et in. c. ad audiētiā. de ele. nō resi. et in. c. cōstitu-
tus. in. s. no. de app. Jo. de lig. in. c. si in pe. col. de cōsue. et ibi p. But. in
xij. col. per. Jmo. in. l. si vero. s. de viro. ff. sol. ma. per. istū in. c. quēadmo-
dam. de iureiu. per. illum tex. per. But. in. c. nō debet. de cōsan. et affi. in
pe. col. Notabis tamen q. vbi duo sunt similia: magis simile est eligen-
dum. Bal. in. d. l. data. et no. q. illa dicuntur similia: quorū qualitas est
vna. illa dicunt eadē quorū substantia est eadē sū philosophum. vi.
meta. refert l. x. in. d. l. non pnt. Item casus exceptus extēditur per si-
militudinē rōnis. tex. melior de iure in. c. cū dilecta. de cōfir. vti. vel in
uti. scdū Abb. ibi. in. d. c. ad audiētiā. de cleri. nō resi. et in. c. cū oēs.
in. v. col. j. et. ti. de cōsti. et i. c. pastoralis. in. j. col. de rescri. et in. d. c. quēad.
et vide gl. in. l. j. C. de cōdi. inde. facit q. voluit Bar. i. l. serui. ff. de vsuca.
tex. et ibi Jo. de imo. in. c. cū dilecti. de do. et contu. Inno. et vide que di-
xi in no. meis in ver. extensio. el. j. in no. incipien. dispositio simplex.

Adde tu in quātum hic addens dicit q. casus exceptus extēditur
propter similitudinē rōnis: q. contra hoc dictū est gl. in. c. in fidei fa-
uorē. de here. lib. vi. et in regula que a iure. de reg. iur. in. vi. quos gl. alle-
gat. et sequit. Roma. consi. c. c. xxv. vbi tenet q. regula exceptiua cu-
rialiū Roma. curie non extēditur ad curiales sancti cōcilij per ratiōis
identitatem: tamen illam gl. in. c. in fidei fauorem. d. Alex. improbat i
l. si constante. ff. soluto matri. de ro. anentionem non faciens.

Sebast. Sapia. Sed. go. Vide Lacialupum in repe. l. oēs po-
puli. in char. antepe. ff. de iusti. et iur. et contra Abb. hic q. nō d. proba-
ri similitudo p. allegantē simile ego. tenui in repeti. l. q. d. nerna. in pño
nota. ff. de deposi. quādo sunt tales casus inter quos maior est simili-
tudo q. dissimilitudo: nā tūc regula est p. allegatē et alleganti regu-
lam nō incūbit onus probandi. et per Inno. in. c. preterea. de dilatio. p.
Bar. in. l. iij. ff. si quis in ius voca. non ierit. et vide ad materiam Areti.
consil. lv. vbi ponit quis dicatur contractus similis alteri.

An aut lex semper possit extēdi. Adde Jmo. et Roma. in. l. si xō

s. de viro. ff. sol. ma. et Jmo. in cle. j. de elec. et But. in repe. c. si. j. de cōsu.
et Do. in. c. j. de tē. or. li. vi. et p. Bar. de mathe. in suo tract. de extēsiōe
et per Bart. in. l. si constante. in. ix. q. i. partis. ff. sol. mat. et aliquid hic p.
Adoder. vbi rememorant. iij. dicta in quibus sit mentio.

Adde tu an propter idēitatez rōnis in statutis fiat extēsiō. Ang

et iur. **Et** An autem vbi lex non reperitur i casu
imminenti debeat primo recurri ad simile legis
vel simile statuti vel consuetudinis. Dic q. ad si-
mule legis cōis vt probatur in dicta. l. de quib.
et ibi per Bar.

Lex prohibitiva non solum comprehendit
casum expressum sed etiam extēditur ad omnes
casus qui sequuntur ex illo.

Qui facit vel venit contra legem vel regulā an
et quando incurrat peccatū mortale. et ponit per
fectam distinctionem.

Verba pceptiua exponunt p. exhortatiuis et c.

Verba imperatiua an semper sint pceptiua.

Nullum peccatum est a deo veniale quod nō sit
at mortale ex consuetudine.

Am concupiscē

Ntiā. Cōstitutio certū quid phibens
oīa prohibet que sequuntur ex illo. vel
nō. Omne phibitū a lege peccatū est. et omne il-
lud q. sequit. ex eo. Pño ponit. dictū apostoli.
scdō declaratio ibi hoc enim. **C**asus literalis.
Legit i. epistola ad romanos. peccatū nō cognō
ui nisi per legem. nāz concupiscētiā nesciebāt nisi
lex diceret. non cōcupiscēs. Ang. exponit hec v-
ba apostoli. s. nā concupiscētiā nesciebām: di-
cēs hoc eligit apostolus generale. s. cōcupiscē-
tie vitii vnde omnia mala oriunt. Cōcludit An
ergo lex illa bona est que dū hoc phibet omnia

malia prohibet. Bar. **Et** Not. pñmo q. lex phi-
bitiva non restringitur ad casum expressum: sed
extēditur ad omnia que sequuntur ex illo: et sic. l.
recipit interpretationem extēsiuam vt hic. et. s.
capi. pño. **Mo. ii. q. ex** concupiscētiā prone-
niūt oīa mala. et si capis cōcupiscētiā pro ani-
mo dep. auato casus est clarus: et cessant omnes

obiectiones que sunt in glo. pen. **Et** Item no.
f. iuncta glo. s. q. veniens contra prohibitionē le-
gis peccat. **C**irca hoc q. nō an sit verū gene-
raliter q. q. s. semp incidat in peccatum maxime

Sebasti. Sapi. Similitudine rōnis. Que sit rō huius dicti vñ
per Bal. in. l. data. C. qui accu. non pos. et aliam rōnem assignatam per
Bal. in. c. inter ceteras. j. de rescri.

Sebast. Sapia. Iuncta gl. vide pulchrū dictum Fran. de maro
ne relatum per Fel. in. c. si quando. col. vi. in prin. de rescri.

Contra prohibitionem legis. Vide Barto. in. l. si quis pro eo. l. v.
in. b. ff. de fideius. et car. i. cle. j. in vlt. col. de vit. et ho. cle. et in cle. dudū
s. si. de sepul. Do. post Arch. et Jo. an. in. c. d. testāda. d. cōces. preb. l. vi.
no. in. c. quis aut. x. di. gl. iij. in. c. j. et ibi Do. de cōsti. in. vi. et p. eūde do.
in. c. perpetue. de ele. in. vi. et i. c. cōmissa. i. si. eo. ti. et li. et in. l. In noīe dñi.
C. de offi. preto. afri. et in. aut. sacra pub. et. C. si ad vñ. in. aut. decernim.
de arb. **Adde. d. prepositum.** nunc vero. Car. in. s. hic. iij. dist. et in. j.
dist. Pau. de ca. consi. clxxv. in. j. stampa.

Zacharias. Peccat. Limitat istā cōclusionē non pcedere i iniusto
pcepto legis: q. nō ligat. et no. in. c. i. s. e. **Et** si a tali pcepto legis p
cōtrariam consuetudinē deroget. vt no. Jo. an. in. c. si. de cog. spir.

Nec ob. gl. i. c. deniq. i. ver. p. s. uetudine: q. loquit. in p. s. uetudine q. est
pceptū iuris naturalis vñ diuini: quo casu nō excusant a peccato. vt
p. do. **De** cū hic in pñ. j. col. ver. sed rñderi pōt. **Et** p. scdā limita. addu-
co Do. in. alle. c. si. post Jo. an. quā refert et sequitur in gl. i. ver. **Phitur**
idē no. Ab. in. c. cū venerabilis. in gl. i. in si. j. de cōsue. Bar. i. l. q. s. sit fu-
gitivus. s. apud labeonē. ff. de edil. edi. s. de. de anc. cō. suo. l. inci. cōsue-
tudo circa si. et q. d. no. Jo. an. et Ant. in. c. j. de si. instru. **Limito.** iij. l.
pcepto obscuro et q. diuersimode pōt intelligi vt non pcedat. conclu-
ita no. Inno. in. c. per tuas. el. j. j. de simo. quē refert et sequit. Bal. i. l. ab
eo. co. pe. ver. sed qd si ppter intricaciones. C. quō et qñ iu. Ab. in. c. ca-
pellan. col. iij. ver. no. ex hac gl. j. de fer. et dū d. in hac cōclusionē q. q.
facit pceptū legis et. dic. hac rgulā nō habere locū i s. ueniente pce-
pto iudicis tam secularis q. ecclesiastici: salua tñ dist. d. **De** cū hic. **Et** p
pñmo. s. q. nō habeat locū in iudicis secularis pcepto est expres. doc.
Jo. de imo. in. c. j. j. de maio. et obe. **Itē** q. nec in ecclesiastici iudicis p-
cepto procedat no. idem Jo. de imo. in. c. cūz contingat. in. x. charta. j.
de iureiur. Item nec in summi pontificis pcepto qñ est iniustū aut
mortale

stat⁹ ecclesiasticus ledere⁹ vel mala eēnt vētura. vt p abb. i. c. significat⁹ nit. z ibi ēt doc. de offi. or. z Decū in. c. si qñ. vbi late de hoc. de refcri. a **T**ūc xba improuant. Et ibi. xi. q. ii. rogo. xvi. q. i. in. c. reuertimini. iuncto. d. Arch. ibi: dū exponit hortor. i. precipio. facit. c. j. in ver. hortamur. de test. z gl. in cle. j. in ver. hortamur. de te. z in. c. sicut inqt in eo. x. q. ii. q. vñ. z bo. tex. i. cle. exiui. in x. itē q. de ver. si. z archi. i. c. ignorātia. xxxvii. dist. z gl. in. c. notus. q. j. z per istum i. c. q. indicāte. in. q. no. de prescript.

Precipio exponit p rogo. pbat in. c. dilectis finis. z ibi glo. in ver. pcpim⁹. x. q. j. z i. c. si qñ. ge nius. cōiuncta gl. j. in si. x. q. ii. z in c. hac rōne. xxxi. q. ii. z gl. in. c. nō solū. xxxvii. q. ii. in a c. q. partē. lx. dist. z in. c. dñō sancto. i. x. necesse. i. dist. z in. c. mādatis. ii. q. v. z in. c. gñilisa rius. in ver. māda uit. xxxii. q. ii. p. bat i. c. magne. d. voto. i. x. vouete iuncto. c. j. in x. li berū. eo. ti. z in. l. age. C. de transf. z 4 in. l. ff. manda. z in. l. eo. tit. in. s. j. bar. l. j. in. iij. col. C. d. pac. Domi. in. c. sponsus. ad finē. xxxii. dist. Archi. in. c. ignorā tia. xxxvii. dist.

Sed precipio exponit p rogo. pbat in. c. dilectis finis. z ibi glo. in ver. pcpim⁹. x. q. j. z i. c. si qñ. ge nius. cōiuncta gl. j. in si. x. q. ii. z in c. hac rōne. xxxi. q. ii. z gl. in. c. nō solū. xxxvii. q. ii. in a c. q. partē. lx. dist. z in. c. dñō sancto. i. x. necesse. i. dist. z in. c. mādatis. ii. q. v. z in. c. gñilisa rius. in ver. māda uit. xxxii. q. ii. p. bat i. c. magne. d. voto. i. x. vouete iuncto. c. j. in x. li berū. eo. ti. z in. l. age. C. de transf. z 4 in. l. ff. manda. z in. l. eo. tit. in. s. j. bar. l. j. in. iij. col. C. d. pac. Domi. in. c. sponsus. ad finē. xxxii. dist. Archi. in. c. ignorā tia. xxxvii. dist.

Sed precipio exponit p rogo. pbat in. c. dilectis finis. z ibi glo. in ver. pcpim⁹. x. q. j. z i. c. si qñ. ge nius. cōiuncta gl. j. in si. x. q. ii. z in c. hac rōne. xxxi. q. ii. z gl. in. c. nō solū. xxxvii. q. ii. in a c. q. partē. lx. dist. z in. c. dñō sancto. i. x. necesse. i. dist. z in. c. mādatis. ii. q. v. z in. c. gñilisa rius. in ver. māda uit. xxxii. q. ii. p. bat i. c. magne. d. voto. i. x. vouete iuncto. c. j. in x. li berū. eo. ti. z in. l. age. C. de transf. z 4 in. l. ff. manda. z in. l. eo. tit. in. s. j. bar. l. j. in. iij. col. C. d. pac. Domi. in. c. sponsus. ad finē. xxxii. dist. Archi. in. c. ignorā tia. xxxvii. dist.

Sed precipio exponit p rogo. pbat in. c. dilectis finis. z ibi glo. in ver. pcpim⁹. x. q. j. z i. c. si qñ. ge nius. cōiuncta gl. j. in si. x. q. ii. z in c. hac rōne. xxxi. q. ii. z gl. in. c. nō solū. xxxvii. q. ii. in a c. q. partē. lx. dist. z in. c. dñō sancto. i. x. necesse. i. dist. z in. c. mādatis. ii. q. v. z in. c. gñilisa rius. in ver. māda uit. xxxii. q. ii. p. bat i. c. magne. d. voto. i. x. vouete iuncto. c. j. in x. li berū. eo. ti. z in. l. age. C. de transf. z 4 in. l. ff. manda. z in. l. eo. tit. in. s. j. bar. l. j. in. iij. col. C. d. pac. Domi. in. c. sponsus. ad finē. xxxii. dist. Archi. in. c. ignorā tia. xxxvii. dist.

Sed precipio exponit p rogo. pbat in. c. dilectis finis. z ibi glo. in ver. pcpim⁹. x. q. j. z i. c. si qñ. ge nius. cōiuncta gl. j. in si. x. q. ii. z in c. hac rōne. xxxi. q. ii. z gl. in. c. nō solū. xxxvii. q. ii. in a c. q. partē. lx. dist. z in. c. dñō sancto. i. x. necesse. i. dist. z in. c. mādatis. ii. q. v. z in. c. gñilisa rius. in ver. māda uit. xxxii. q. ii. p. bat i. c. magne. d. voto. i. x. vouete iuncto. c. j. in x. li berū. eo. ti. z in. l. age. C. de transf. z 4 in. l. ff. manda. z in. l. eo. tit. in. s. j. bar. l. j. in. iij. col. C. d. pac. Domi. in. c. sponsus. ad finē. xxxii. dist. Archi. in. c. ignorā tia. xxxvii. dist.

Sed precipio exponit p rogo. pbat in. c. dilectis finis. z ibi glo. in ver. pcpim⁹. x. q. j. z i. c. si qñ. ge nius. cōiuncta gl. j. in si. x. q. ii. z in c. hac rōne. xxxi. q. ii. z gl. in. c. nō solū. xxxvii. q. ii. in a c. q. partē. lx. dist. z in. c. dñō sancto. i. x. necesse. i. dist. z in. c. mādatis. ii. q. v. z in. c. gñilisa rius. in ver. māda uit. xxxii. q. ii. p. bat i. c. magne. d. voto. i. x. vouete iuncto. c. j. in x. li berū. eo. ti. z in. l. age. C. de transf. z 4 in. l. ff. manda. z in. l. eo. tit. in. s. j. bar. l. j. in. iij. col. C. d. pac. Domi. in. c. sponsus. ad finē. xxxii. dist. Archi. in. c. ignorā tia. xxxvii. dist.

Sed precipio exponit p rogo. pbat in. c. dilectis finis. z ibi glo. in ver. pcpim⁹. x. q. j. z i. c. si qñ. ge nius. cōiuncta gl. j. in si. x. q. ii. z in c. hac rōne. xxxi. q. ii. z gl. in. c. nō solū. xxxvii. q. ii. in a c. q. partē. lx. dist. z in. c. dñō sancto. i. x. necesse. i. dist. z in. c. mādatis. ii. q. v. z in. c. gñilisa rius. in ver. māda uit. xxxii. q. ii. p. bat i. c. magne. d. voto. i. x. vouete iuncto. c. j. in x. li berū. eo. ti. z in. l. age. C. de transf. z 4 in. l. ff. manda. z in. l. eo. tit. in. s. j. bar. l. j. in. iij. col. C. d. pac. Domi. in. c. sponsus. ad finē. xxxii. dist. Archi. in. c. ignorā tia. xxxvii. dist.

Sed precipio exponit p rogo. pbat in. c. dilectis finis. z ibi glo. in ver. pcpim⁹. x. q. j. z i. c. si qñ. ge nius. cōiuncta gl. j. in si. x. q. ii. z in c. hac rōne. xxxi. q. ii. z gl. in. c. nō solū. xxxvii. q. ii. in a c. q. partē. lx. dist. z in. c. dñō sancto. i. x. necesse. i. dist. z in. c. mādatis. ii. q. v. z in. c. gñilisa rius. in ver. māda uit. xxxii. q. ii. p. bat i. c. magne. d. voto. i. x. vouete iuncto. c. j. in x. li berū. eo. ti. z in. l. age. C. de transf. z 4 in. l. ff. manda. z in. l. eo. tit. in. s. j. bar. l. j. in. iij. col. C. d. pac. Domi. in. c. sponsus. ad finē. xxxii. dist. Archi. in. c. ignorā tia. xxxvii. dist.

istum in. c. l. ex quadā. in. iij. co. j. de test. z Bal. in. l. ab eo. in. iij. co. ver. quid. C. quomodo z quando iud. vbi alleg. In. c. per tuas. de simo. e **C**ōtrauentio regule. Dic vt per bea. Tho. ii. q. ii. q. clxxvi. ar. ix. quez refert z sequit Arch. in. c. j. xxvii. q. j. z p Jmo. hic. z putū in. c. relatū. in ij. col. ne cle. vel mo. z in. c. deus q. in. ij. col. de vi. z ho. cle. z Bal. in. l. i. in vl. q. C. si ser. exte ro. z Arch. i. d. c. j. de reli. do. in. vi. z p Do. in. c. iij. in anpe. co. de cō sti. eo. lib. Archi. i. c. d. monachis. xvi. q. j. car. z doc. in. c. cū ad mona steriū. de sta. mo. z no. in. c. si. de cō di. appo. cū alijs concord.

Adde adbat. in. no. suis. i. j. fo. **A**no tpe p alio. Dic vt in. l. x. bñ erit. ff. de x. sig. et l. x. bñ oportebit. ff. e. z l. q. d. i. rerū. i. pñ. ff. d. le. j. z l. l. tal. scriptura i. pñ. z i. si. ff. e. dicas tñ qtps pteritū nō cōtinet pñs ex p pua significatiōe. bar. l. l. si qd id q. s. fui. i. j. co. i. si. in x. venio. ad x. q. ff. d. iur. om. in. **A**ddo Ful. cōf. clxxvi. clxxvii. et clxxiii. Rom. cōf. l. cccxxii.

Cōmitto prudētie tue. Dic q iporat ar. b. boni viri s. Jmo. hic. z istū. i. c. j. iij. co. de seq. pos. z fru. nisi p alia xba ad iuncta iporet de prudentia mala prout hic l. z alr z nō bene voluerit hic Bntr. qz hic additur d. dictis patrū z devirtus te prudētie quo tplex sit vide Thom. ii. q. ii. quez stio. xlvii. cū seq. zacharias.

Adde q ista verba iporat ar bitriū bo. vi. z nō liberā volūtatē. ita no. Alexā. de imo. i. l. si sic i. pñ. ff. de lega. j. bar. in extraua. ad repri mēdū. in ver. vide bitur expedire l. z i. pñ. l. si sic. te nne rit q importat l. beram volūt a tē. bal. l. i. volūta tis.

Adde q ista verba iporat ar bitriū bo. vi. z nō liberā volūtatē. ita no. Alexā. de imo. i. l. si sic i. pñ. ff. de lega. j. bar. in extraua. ad repri mēdū. in ver. vide bitur expedire l. z i. pñ. l. si sic. te nne rit q importat l. beram volūt a tē. bal. l. i. volūta tis.

Adde q ista verba iporat ar bitriū bo. vi. z nō liberā volūtatē. ita no. Alexā. de imo. i. l. si sic i. pñ. ff. de lega. j. bar. in extraua. ad repri mēdū. in ver. vide bitur expedire l. z i. pñ. l. si sic. te nne rit q importat l. beram volūt a tē. bal. l. i. volūta tis.

Adde q ista verba iporat ar bitriū bo. vi. z nō liberā volūtatē. ita no. Alexā. de imo. i. l. si sic i. pñ. ff. de lega. j. bar. in extraua. ad repri mēdū. in ver. vide bitur expedire l. z i. pñ. l. si sic. te nne rit q importat l. beram volūt a tē. bal. l. i. volūta tis.

Adde q ista verba iporat ar bitriū bo. vi. z nō liberā volūtatē. ita no. Alexā. de imo. i. l. si sic i. pñ. ff. de lega. j. bar. in extraua. ad repri mēdū. in ver. vide bitur expedire l. z i. pñ. l. si sic. te nne rit q importat l. beram volūt a tē. bal. l. i. volūta tis.

Adde q ista verba iporat ar bitriū bo. vi. z nō liberā volūtatē. ita no. Alexā. de imo. i. l. si sic i. pñ. ff. de lega. j. bar. in extraua. ad repri mēdū. in ver. vide bitur expedire l. z i. pñ. l. si sic. te nne rit q importat l. beram volūt a tē. bal. l. i. volūta tis.

Sanonmi. super Prima parte primi.

Dicta sanctorum patrum. Vide tex. xx. dist. in. c. j. et si. c. cum apo-
stolica. et ibi per istum. de his que sunt a prela. no. Anno. in. c. cu vene-
rabilis. in. iiij. col. de excep. tex. in. c. sunt nonnulli. in ver. sanctorum pa-
trum. xvi. q. i. et in. c. sancta. xv. dist. et gl. in. c. noli. viij. dist.

Seba. Sapia. **S**eruada. vide. d. Jas. in. l. j. col. vi. ff. si cert. pe. vbi
ponit cuius auctori-

tatis sint sancto-
rum dicta d. q. p. ei
dez in. s. q. d. col.
xiiij. insti. de acti.

Retractata.
Facit q. d. de sta-
tutis et legib. cor-
rectis de quibus
in. c. j. s. eo.

Abi inter eos
sunt opi. Bal. i. l.
captatorias. i. vi.
col. i. x. et coi. cosu-
lo. C. de test. mili.
ang. i. l. cu. platis.
ff. de rei. i. in. l. si.
C. de pena iu. qui

ma. iu. et Bal. in. l.
rescri. in. ii. col. C.
de p. ci. impe. offe.
ang. et Imo. i. l. q.
romie. s. duo fra-
tres. ff. de x. ob. et
p. bea. Tho. i. iij. q.
sen. dis. iij. q. ii. ar.
ti. i. et l. j. Jo. d. fan-
tus. in. c. h. ere-
sis. xxiij. q. iij. di-
cat q. eliges vna
opinionem errat. et
seg. anani. i. c. j. i.
ij. col. de here. tñ
pro coi. opinione
facit tex. in. c. in q.
bus. xxi. q. ii.

Danat. vide
Archi. in. c. sola-
mon. post glo. ibi
xxxi. q. iij. Dies-
ronym. tñ in sua
apologia appella-
lat eum sanctus vi-
ces ita quibusda
a dño reuelatus.
Zacharias.

Que magis
sunt seruada. C. d.
clude vltra rñso-
ne de q. j. addi. p.
xi. q. scđm dicta
pape auctoritati
tñ pponunt qñ
nom vel veteris
testi sunt auctori-
tate munita. ita
dñ gl. no. i. c. de li-
bellis. an. illorñ.
Ro. sin. de lxxxi.
inci. dicas q. auto-
ritas et. et Pas-
nor. in. c. qual. et
qñ. el. ij. in prin. d.
accu. et Jo. d. imo.

in. c. cu. cōtingat. in. iij. col. in. vñ. no. de iureiu. Et si doctores ecclesie di-
scordet illi poti⁹ stabit q. in p. fessione de qua agit magis erit idoneus
vt no. Do. et Arch. post gl. i. c. veteru. ix. dist. alias posset vnusq. dice-
re opi. quā vellet in casu cōtrouersie inter doc. eccl. vt no. Bald. in. l. ca-
ptorias. col. pe. x. et scias. C. de test. mi. et adod. post Jo. an. hic et Alex.
cōsi. v. vol. ij. et Jo. de ana. in. c. j. de here. nisi opi. alteri⁹ illorñ esset coi-
ter approbata. vt no. in. c. j. s. e. vbi aut sanctorū patrū dicta nō essent p
veteris aut noui testi auctoritate munita aut de his nō eēt facta ecclia-
stica cōstitutio sñ obtineret locū vñ post summos pōtiffes vt in. c. j.
in. si. xx. dist. nisi quaten⁹ canonib⁹ obuiaret. vt p. Ab. no. in. c. cu. apo-
stolica. in. iiij. no. per illū tex. j. de his q. si. a ma. par. c. et in. c. j. de presum.

l. thais. s. sozore. ff. de fideicō. liber. forti⁹ hec xba
hic posita scilicet tue prudentie: et iō intelligeq
dñ data ptās tanquā viro prudenti: ideo si nō fa-
cit vt prudēs potest peti reductio ad arbitriū bo-
ni viri. vt. l. fideicō. s. quāq. ff. de leg. iij. et arg. eorū
que notantur in. c. quintanallis: de iureiu. et per
Bar. in. extrauag. ad reprinēdū. **E**t Mo. ultimo
q. d. dicta sanctorū patrū sunt seruanda. **D**e di-
ctis aliorū sanctorū vide tex. cu. gl. lxxxiij. distin.
c. j. Et hinc sumpta occasione querit hic Ann. an
dicta sanctorū sint necessario tenēda et obseruan-
da. Etcludit ipse et cōpo. post eū. q. nisi sint di-
cta retractata: vt fecit Aug. qui multa ex dictis
suis retractauit. vel nisi sint correctā per ecclesiā
in his in quibus sancti cōiter conueniunt seruā-
da sunt eorū dicta vsq. ad vñm iota. sed vbi in-
ter eos sunt opi. possū⁹ tenere qd volum⁹. po-
nit exēplum de Salomone vñruz sit dñatus vel
ne. quidā tenēt q. sit dñatus? et ex nimia affectio-
ne mulierū. alij tenēt q. saluatus q. postea se cor-
rexit. de quo vide. xxxij. q. iij. salomō. et de pe. dist.
ij. c. si em. in ver. salomon. Item ponit exēplū in
corpore beate Virginis. nā quidā tenēt q. fuerit
assumptū in celū. alij q. nō. Hosti. dicit q. opi.
cōis approbata hz q. sit assumptū: et ita dicit te-
nere Augu. Hierony. tamē non ita aperte loqui
tur. imo dicit q. nulla scriptura aperte depōit
de assumptiōe corporali. et vide per eū in epistola
ad paulā et eustochiū. **E**t ultimo querit quid si
reperi⁹ diuersitas inter dicta sanctorū et summo-
rum pontificū q. magis sunt seruanda? vide gl. xx.
dist. in. summa: et in. c. j. et concludit ibi q. in expo-
sitionibus scripturarū statuit dictis sanctorū: s. in
decisiōibus causarū statuit summis pontifi. quia
istis et nō illis data fuit ptās. l. condende. q. d. no.
nisi dictū sanctorū inuaret auctoritate noui velye-
teris testamēti seu alicui⁹ cōcilij. p. hoc q. d. no. in
c. si. xxxvi. q. vlti. Primū dictū limitare q. vbi tra-
ctaret de expositiōe necessaria. vt de sacramētis
vel articulis fidei poti⁹ credēdū esset pape q. eis
q. pape et nō sanctis fuit data ptās interpretādi
legē dñā. vt in. c. per venerabilē. qui fil. sint legi.
Sed si papa erraret deberet corrigi per conciliū
generale: vt in. c. nulli fas. i. iusta gl. xix. dist. Cui
magis sit credēdum inter doc. ecclesie. vide gl. ix.
di. vt vterum i. et tene eam menti.

Cōsuetudo talis q. canonici absentes perci-
piāt fruct⁹ bñficij: valet de quo plenius. j. nu. 10.
Statutum presumitur iniquum: quando statuen-
tes volunt obseruare.

Statutum continens iniquitatem: an sit ipso iu-
re nullum: et sunt opi.

Dicta sapiētū pñt adduci in decisiōib⁹ causarū.
Canonici nō pñt sine epō aliquid statuere regulr.

Et quid de ecclesijs inferioribus.

Maioz pars non pōt aliquid statuere sup re coi-
omnibus vt singulis: quibus fit preiudiciū.

Maioz pars potest aliquid facere quando illud
factum sit ex necessitate: secus si ex voluntate.

Item requiritur q. vocentur absentes.

Consensus in rebus collegij debet prestari in cō-
muni non in singulari: et omnia ista plene exami-

Nō illis. Optime facit cle. i. s. si. de sum. tri. vñ in decisiōibus causa-
rum preualēt canones. vt est glo. in. d. summa. ff. de Archidi. et Do. in
s. Augu. xxi. di. et facit. c. de libellis. xx. dist. fallit in tribus casibus in
quibus dicta sanctorū preualent dictis pape de quibus p. do. se. hic.
Adde quid si sit vn⁹ q. fuit scđm et pontifex vt fuit Greg. alij p. se

nantur per abb. hic.

Collegium siue vniuersitas an possit disponere
de re particulari vñius. Item an possit aliquem
eximere de banno.

Casus excepti a lege extendūtur ad alios casus
ex identitate rationis.

Patroni. i. qui habēt ius patronat⁹ nō possunt
aliquem presentare singulariter.

Equalitas victus et vestitus debet esse inter pa-
res clericos si vero aliq. sint digniores talis qua-
litas non seruatur.

Quot partes vniuersitatis deberent adesse ad
hoc vt act⁹ valeat: et sufficiunt due et ex istis dua-
bus debet maior pars consentire.

Pars cōtempta potest renouare gesta facta per
aliam partem licet maiorem.

Atrum requirat⁹ cōsensus maioris partis vniuer-
sitatis ad faciendum aliquē act⁹: an sufficit cō-
sensus maioris partis presentium in consilio.

Canomnes.

nica que nō est oib⁹ cōis et p. que tol-
lit ecclesie cōsuetudo antiqua nō vñ
ita cōiter summat: vel alr. Mo. vñ cōstitutio colle-
gij in dñū aliquorū et cōmodorū aliorū cessante
rōnabili cā. vel sic. Absq. rōnabili cā nō pōt ma-
ior pars capituli tollere cōsuetudinē vtilitatē p-
natā nutriendo. et duo facit. Nā in prima pte po-
nit duo statuta successiue facta. In scda pte du-
plici ratioe prelata ambo statuta cassari mādāt.
Scda ibi: cū igit. **C**asus s. r. Canonici tres
cēses tale fecerūt in ecclesia trecē. cōstitutū q. ipsi
tā in p. sentia q. in absentia redditus suos p. cipe-
rēt integrāl: q. vero post illā cōstōnē instituerent
nihil p. ciperēt in absentia: sed tñ cū fuerit re-
sidētēs cū cōsuetudo ecclesie erat q. oēs in hoc
essent pares. insup cū singule p. bēdevineas habe-
rent annexas statuerūt q. ipsi dñ vinerēt suas vi-
neas possiderēt et vinee decēdētū nō trāsrēt ad
successores sed pñtus earū inter singulos diui-
derent. Peruenit hoc ad noticiā dñi pape. sup
hoc scribit papa archiepō senoi. dicens q. quicq.
iuris i. alterū statuit ipse vti eodē debeat. et cū sa-
piētis dicat auctoritatis: patere legē quā ipse tu-
leris mādāt ipsi archiepō q. oēs canonicos anti-
quos et iuniores in p. ceptione bñficiorū tā p. bē-
darū q. vinearū faciat esse pares sñm priorē p. sue-
tudinē seruata vsq. ad tps cōstōnis p. fite vñ sñm
rationabilē institutionē in posterū obseruadaz.

Ber. **E**t Mo. i. iuncta gl. si. q. valet cōsuetudo vt
canonici recipiāt scđtus p. bēdarū i. absentia
et ad hoc quotidie allegat ista litera. Idē no. i. c.
dudum. ij. de ele. in gl. pe. et hodie cōiter inoleuit
hec cōsuetudo in simplicib⁹ bñficijs q. hodie
videtur approbata in. c. gratiā. de rescri. li. vi. iun-
cta gl. et cle. gratiā. eo. ti. et dic. lati⁹ vt in gl. si. dicā.

Mo. ij. arg. optimū ex litera q. cōtra talē cōsue-
tudinē de nō residēdo valet statutū capituli dñi
modo sit alias rōnabile: vt colligit hic in. si. lfe.
Nā statutū fuit hic reprobatū q. erat oib⁹ cōe.
et hoc semp no. vt p. vtilitate ecclesie puta q. est
destituta suffragio canonicorū vñ statutum et tra-

In absentia. Adde eundem consi. xxi. j.

Zacharias. **V**aleat statutum capituli. Idem not. Abb. in. c. cu. z. s.
in. ij. no. j. eo. ti. Alexan. in. l. si m. i. et tibi. s. sin. de leg. j. zab. in. cle. statu-
tum. in. gl. in ver. consuetudinem. de elec. Et dic. intelligi debet quādo
ecclesia esset destituta suffragio canonicorum. tali enim casu clarū est
quod valet statutum. Nam tunc etiam solus ep̄s capitulo nolente cō-
sentire hoc statuere potest. ita not. abb. in. c. ad audiētiam. in. ij. colum.
et in addi. ad eum. j. de cleri. non resi. facit tex. in. c. pe. eod. tit.

Sebast. Sapia. **R**ationabile contra hoc facit tex. in. l. de acces-
sionibus. ff. de diuer. et tempo. prescri. solue vt per Felinū. in. c. quod su-
per his. in. l. fallen. de maio. et obe.

ref. p. positū. i. c. j.
et dist. et vide per
eundē in. c. q. s. ne
sciat. xi. dist.

Sebast. Sapia.
Nulli fas. nī
hil facit ad ppo-
situm voluit for-
te allegare: tex. i.
c. anastasijs. xij.
di. vbi dñ q. cōci-
liuz est supra pa-
pā in his que tā
gunt fidem.

Elix. distin. vt
veterū. Ad dñ Lu-
do. ro. i. l. si vero.
s. de viro. in. xv.
fal. ff. sol. ma. et in
l. j. s. in. ij. colū.
ff. de verbo. obli.
et in. l. j. in. v. colū.
ff. si cer. pe. vbi al-
leg. illam gl. et vi-
de omnino Do.
in. d. c. vt veterū.
inducentem illā
glo. pro testibus
vt stes magis tes-
tib⁹ in arte vera-
satis. puta circa
vulnerū q. litatē.
Nā si discordet
physici et chirur-
gici magis stetur
chirurgicis tāq.
magis in id xla-
tis l. physici idē
profiteantur.

Anto. Francis.
Add q. d. stan-
dū ē peritoribus
l. pte ei⁹ rei de q.
qñt: vt i. l. semel
C. d. re mil. li. x. et
ibi p. Bar. et Alex.
et habet in. c. pro-
posui. de pba. et
in. l. septimo mē-
se. ff. d. sta. homi.
Dicas tñ q. suia
lata ex dispositio-
ne testiū deponē-
tiū d. p. tia artis
q. d. pōnitō his
q. iudicio suo cre-
dāt et arbitrant⁹
potius q. de veri-
tate: nunq. tran-
sit in rem iudica-
ta. vt pulchre d. cla-
rat Bar. in. l. mī
nor. xxi. anis ex
aspectu. ff. de mi.

a **Succesores.** Adde istum in. c. ex literis. in. v. colū. ibi accidit in canonico. j. de proba. no. in. c. presenti. de offi. ordi. lib. vi.

b **Personae.** adde Ang. in. l. impetrata. C. sen. rescin. non poss. 2 in. pñ. xij. incip. nobilis miles. Bal. in. repe. Inn. in. x. statutū. iij. q. in. l. iudici bus. in. pñ. C. de appel. 2 in. l. q. s. C. quorū ap. non rec. zin. c. ad nřaz. in. fi. de ap. 2 in. c.

cū ordinez. de rescrip. 2 in. l. i. s. s. miliq. mō. i. fi. C. de lati. lib. tol. 2 i. l. s. s. cu. p. postea. ff. de origi. iur. 2 i. j. cōst. C. in. s. qui bus. i. fi. 2 i. l. s. C. quibus ad liber. p. cl. nō licet. in. l. a. j. in. vi. colū. C. ne ex delicto defun. 2

Ang. in. l. s. i. pñ. per illū tex. ff. qd. q. s. iur. in. l. an. tiochensium. ff. de pñ. cred. Pet. de anch. 2 Zmo. in. c. fi. de his que fiūt a ma. par. ca. zin. pñ. l. xij. inci. q. rel. exposita. in. iij. col. 2 in. pñ. cl. inci. optimis ra. tionibus. 2 in. pñ. xi. 2 in. pñ. c. xij. inci. p. cōitate. 2 in. c. s. ppter. in. x. not. de rescrip. in. vi. Joā. de pla. in. l. neq. dorothēu. C. de decur. lib. x.

Albe. in. j. parte c. statuto. qd. xvij. Bar. in. d. l. antio chensiu. 2 in. l. to. ties. ff. de pollici. 2 in. l. ambitiosa. ff. de decre. ab or. di. fa. Gloria. in. l. 3. venditor. s. si con. stat. ff. cōia pñ. dio. Bal. in. l. i. ff. de le. gi. 2 in. l. leges ge. netales. x. iij. C. d. legi. istū in. c. cō. sulunt. el. iij. ad fi. j. de appell. 2 ibi

Zmo. 2 istū in. rubr. s. eo. 2 moder. in. l. fi. in. iij. colū. ff. de app. reci. 2 no. in. l. si pñatus. ff. qui. 2 a qui. 2 per istū in. c. fi. in. iij. col. j. eo. 2 Bal. in. l. milites. C. de test. mil. ad fi. 2 Hosti. in. sum. de pñ. in. pñ. 2 Bar. in. j. cōsti. forū. 2 in. l. oēs pñ. in. l. j. co. in. x. vltimo quero. ff. de iusti. 2 iu.

Adde tu Alex. pñ. x. lib. 2 cum est irrationabile restringit. vt p. Are. pñ. xlv. 2 xlv. 2 dicit Lap. alleg. c. j. q. statutū generaliter edituz. habet presumptionem iuris 2 de iure q. sit irrationabile. 2 ibi vide qñ dicatur rationabile.

c **Sebast. Sapia.** Ipso iure. Idem videtur velle bar. in. l. fi. C. si cō. tra ius vel vti. pu. vide eundem in. l. j. in. pñ. vbi moder. ff. q. q. s. iur. vbi sentit q. valet. 2 ita communiter tenet 2 hic per Seli. col. ij.

d **Suffragio ministrorū.** Facit tex. cū glo. ij. in. c. tenere. xxi. di. zgl. in. ver. in. tēplo. in. c. proposuisti. lxxij. dist. 2 Zmo. in. c. fi. j. de cle. nō resi. Adde tu omnino Anto. de but. pñ. xlvij.

e **Sebast. Sapia.** Ratio statuti. Cōtra hoc videt facere illud qd. not. Ant. de bu. 2 Card. in. c. cum accessissent. j. eo. allegādo no. in. c. ij. de reb. ecclesie non alie. nisi dicas q. procedit cōtrarium qñ reddit. essent applicandi mense capituli vel epi. sed do. Abb. hic loquit quādo erant applicandi singulis canonicis.

f **Sine pñ. epi statuer.** adde Pet. de ancha. idē tenētem in. repe. c. j. in. xij. char. ver. i. vj. q. eo Archi. 2 Do. in. c. catholica. xi. dist. 2 in. c. cōtumaces. l. dist. 2 Old. pñ. lxxij. incip. de autontate. Bu. in. c. pñ. titu. tus. in. x. col. in. ver. oppono. j. j. de rescrip. 2 Zmo. in. pñ. 2 in. xv. col. 2 p. Jo. de lig. 2 De. de anc. 2 etiā p. moder. hic late quos vide oīno.

Adde tu q. pñ. l. Old. est. clxxij. vt alle. etiā Seli. hic 2 Abb. all. pñ. lxxij. 2 vltia alle. tu vide Abb. pñ. vj. lib. 2 pñ. ix. p. Cal. pñ. ij. de pñ. i.

Antiquā cōsuetudinē qd. apertius tenet Hosti. 2 Jo. an. post eū in. c. ad audiētiā. de cle. nō resi. sed iudicio meo hic est text. vt patet ex pñ. dictis. **Not. iij. q. singularia bona capli pñ. annecti pñ. bēdis canonicorū si fruct. pñ. bēdarū sunt mi. nus sufficiētes. 2 nimirū q. ob cāz possunt capel. le annecti pñ. bēdis. vt in. c. expōsuisti. de pñ. ben. 2 c. extirpande. s. qui vero. de pñ. ben. 2 ob hanc cām necessitatis iste vinee fuerunt annecte pñ. bēdis.**

Not. ibi ad succesores. 2 pñ. canonici largo mo. do dicunt habere succesores. de quo i. c. relatū. de pñ. ben. 2 c. q. sicut. de elec. **¶** Hosti. statutū dici. iniquū cū statuētes nolūt illud observare. qd. in. alijs statuerūt. Et facit iste tex. p. opi. Bart. in. l. oēs pñ. ff. de iusti. 2 iure. vbi dicit q. si statutū fit in odium alicuius pñ. cularis persone pñ. ab eo appellari. ar. in. l. j. in. fin. ff. de doli. excep. Dic. tñ q. appellatio nō est necessaria. s. sufficit pñ. tra. dictio. vt voluit hic Ainc. 2 bene pñ. batur pñ. istuz. tex. q. hic nō fuit appellatū ab iniquitate statuti sed superior. fuit aditus pñ. viā qñ. probatur ra. tione. q. extrajudicialia nō trāsunt in rē iudica. tam. vñ aduersus grauamē extrajudicialē cōpe. tit duplex remediū. Prīmū pñ. viam appellatio. nis. Secundū per viam qñ. vt. pñ. batur. in. c. cō. certationi. de appel. lib. vj. Et ex his 2 ex tex. no. q. statutū editū in odium particularis persone. t3 sed pñ. cōtradictionē pñ. renouari. sic tenet Ainc. hic 2 docto. 2 esset notabile dictuz. s. ego dubi. to an hoc sit verū. q. lex debet esse rōnabilis 2 honesta rōibus cōis. iij. dist. erit autem lex. adeo dicit Bar. in. d. l. oēs populi. q. statutū iniquita. tē cōtinēs est nullū ipso iure. 2 ad istū tex. respō. det qd. de facto fuit facta renouatio statuti quin. imo nō apparet ex tex. q. papalēc statuta annul. lauerit sed solū prouidit aduersus iniquitatem.

¶ Not. valere cōsuetudinē vt antiqui canonici 2 iuniores canonici sint equales in pñ. ceptiōe fru. ctuū. quid aut fieret cessante cōsuetudine dicā. j. **¶** Hosti. q. dicta sapientū possunt adduci in. de. cū de causarū vt hic fuit adducta autoritas Ca. tonis. 2 vide in. c. peruenit. lxxxiij. dist. **¶** In gl. j. ibi. in. pñ. iudiciū aliorū 2 malo zelo 2 cōsue. tudinem ecclē. pñ. dera sol. gl. Adducit em multa ad inferendā iniquitatē statuti. nā malo zelo isti fecerūt statutū hoc. q. nō pñ. vtilitate ecclē. s. vt ampliare pñ. prios redditus. q. pars deficientiuz

vbi ponit an tacit. 2 pñ. sensus epi habeat 2 qualidare statutū factū p capli tulū ecclesie cathedralis. de q. hic tēgit Seli. q. inquit vñ intellectū huius. c. firmat. iij. exēplis. add. quartū. s. qd. voluit idē Abb. cōst. xlv. qd. iurisdicō cōtētiōsa in canonicos ex cōsuetudine pñ. tneat ad ar. chiepisc. 2 vicarius epi inqrat 2 aliquē canonicū q. nō opponat decli. natoriā fori q. vt

accrescebat eis. Itē erat 2 tra cōsuetudinē ecclē. Sed circa hūc pñ. mū intellectū quero an si cesia. ret malus zelus valuisse statutū cōtra antiquā cōsuetudinē. Hosti. dicit q. sicnam si isti conuer. tissent pñ. bēdas nō residentiū inuitatē ecclē. sie valuisse statutū s. ipsi perciperēt in absentia 2 in pñ. tētia. q. nō est iniquū vt statutū cōcernat futuros canonicos. nō aut pñ. tētes. q. hoc pñ. tū statuti est cōcernere futura. s. eo. c. ij. hoc dictum mihi nō placet. q. videt cōtra rōnē litere q. fun. dat se sup. disparitate 2 nō sup. vtilitate propria. q. statucēs tenētur seruare statuta. 2 qd. quisq. iuris 2c. Añ nō possunt dici moneri bono zelo. ex quo nō reputāt idoneū in proprijs pñ. onis qd. in alijs statuerūt. sed si statutū fuisset oibus cōe. valuisse 2 tra antiquā cōsuetudinē etiā si aliq. re. stitissent dūmodo faceret ad vtilitatē ecclē. vt

d **¶** quia indigeret suffragio ministrorū 2 vt. s. dixi. Dicit etiā Hosti. q. epi cū cōsensu capli potuis. set facere 2 statutū idē dēdo istā disparitatē rōne predictā. 2 quia in epi cessat ratio statuti 2 quod not. vt possit fieri statutū pñ. superiōrē stringens succesores 2 non existiētes de pñ. tēti qd. sit ratio ne scādali euitandiz. vt nō pñ. iudicet illis qd. ius iam questū est. 2 ex his habes declaratū pñ. mū intellectū. c. Secundus intellect. 2 principa. lis est q. hec statuta nō valuerunt ex defectu po. testatis q. canonici nō possunt sine epi statuere sup. residētia. s. pñ. pñ. tēti ad epi sine cui. li. cētia null. 2 cleric. peregrinari d3. de cōse. dist. v. nō op3. Unde dicit Lōpost. q. potissima causa nullitatis istoz statutorū fuit ista. Nec ob. c. cū di. lectus. de cle. nō resi. vbi capli m. statuit q. ibi nō disputat de validitate statuti. s. forte interuenit auctoritas epi vel cōfirmatio pape. Nec lectura est vera in se s. nō cōgruit lre q. fundat se sup. ini. quitate statuti. **¶** Hosti. tñ hoc dictū q. canonici soli nō possunt facere statuta sup. residētia. 2 generaliter dic. q. sup. statu ecclē. nō pñ. capli m. sine cōsensu epi statuere de quo per Zmo. in. c. cū cōsuetudinis. de cōsue. 2 ibi bo. tex. vide glo.

4 **¶** quam tenebis menti. in. c. ij. s. de ver. signi. lib. vj. que ponitur super quib. capitulū sine epi pñ. statuere. Aliquid aut ecclē. inferiores possint sine epi statuere. dic. quod nō in grauib. sic itel. ligat Zmo. in. c. requisisti. de testamē. in. fi. 2 in. c. cū accessissent. j. eo. cum epi est generalis spōsus

f **¶** dēdū ē ad dēclarationē hui. dicti. ff. de acq. he. Quinimo i hoc casu cō. sensus vicarij nō sufficeret. no. sin. fe. pñ. cclxxij. i. l. 3. canonici. als si ca. nonici. 2 ro. 2 q. ibi hñ i addi. pñ. d. cclxxij. i. l. 3. ex lōgena 2 iueterata cōsue. tudine. i. fi. tex. in. c. fi. de off. vica. Qd. tñ est vey i vicario gñali. vt ibi pñ. tē.

g **¶** Zmo. c. ij. Adde but. 2 Zmol. 2 istum in. c. cum consuetudinis. de con. suetudi. 2 facit gl. j. in. c. cum aliquibus. in. ver. statutis. de rescri. lib. vj. et quod voluit. Calde. in. isto titū. cōst. ij. 2 iij.

h **¶** Ecclē. inferiores. Añ But. idē tenētē hic 2 Zmo. 2 do. 2 But. i. c. imperator. in. ij. col. x. in. causis inferior. j. de iur. calū. 2 in. c. cōstitut. in. x. eo. j. de rescrip. 2 istū in. c. i. iij. colū. de his q. fi. a ma. par. capli. 2 Bal. in. repe. Inn. in. x. statutū. in. ij. q. Archi. 2 Domi. in. c. catholica. in. pñ. xi. di. Bal. in. c. cū cōsuetudinis. j. de cōsue. 2 Do. in. c. ij. fi. de x. signi. in. vj. 2 Guil. de mōte lauduno. in. cle. j. sup. x. bo. in. ualeat. d. cele. mis. 2 do. de ro. dec. clxxij. inci. de colla. pñ. in. fi. tex. in. cle. capientes. s. q. forte. ibi statuta penalia faciūt de penis. 2 ibi Lar. in. not. 2 Lar. in. d. cle. j. in. ver. ne igit. in. ij. q. 2 Do. hic pñ. Jo. an. 2 do. Ant. post hosti. i. c. ij. de isti. facit qd. voluit Inn. in. c. vñ. 2 de loca quē referūt hic bu. 2 Zmo. 2 Fed. pñ. xlvj. 2 Archi. i. c. pñ. uadū. i. fi. de cōse. dist. iij. 2 iste in. c. fi. in. iij. col. j. de ferijs. 2 in. consi. lxxij. incip. negotio guidonis. 2 in. c. ex. lris. j. e. 2 Bu. c. q. in. ecclesiariū. i. v. l. co. j. e. 2 Alb. in. ij. pñ. statutorum. q. cc. faciat qd. voluit Do. in. c. fi. in. ij. col. de offi. vica. in. vj. 2 iij. in. c. edo. ceri. in. ij. col. j. de rescrip. vbi dicit q. plat. inferior pñ. facere statuta in. ecclē. sine auctoritate epi qñ nō pñ. cernūt statū ecclē. s. modū viuendi.

¶ Adde Lap. alle. vñ. vbi ponit an plari inferiores possint cōstituerē vicariū pñ. tū sine pñ. sensu epi. vñ q. voluit ro. fi. ius. f. 4. vbi dicit q. ecclē. inferiores nō pñ. cōstituerē pñ. curatōrē in arduis sine consensu epi

tacite pñ. rogasse iurisdicōnē or. dinary. q. de faci. li. vñ q. res re. dit ad naturā suā qd. sec. 2 esset si al. teri. iurisdicō. nē pñ. rogasset p. cap. signific. intel. ligere tñ vñ abb. pñ. dicat pñ. cedere vbi cleric. ecclē. subdit. rōne mu. di act. iurisdicō. nis. an antē sede vacāte capli sta. tuere possit. vide Fed. cōst. xvi. La. pum alleg. x. zacharias.

¶ Adde qd. nō sufficit qd. tal. cō. sensus epi supue. niat s. in. ipso actu regitur. ita not. Do. i. c. susceptū. col. j. de rescri. idē t3 Jac. rebu. in. l. j. nu. 3. 2 in. l. fi. nu. 4. C. de pñ. s. cu. ria. sine decre. nō alie. Et est rō. q. talis pñ. sensus epi pñ. modū auctori. tis regit. vt not. Ant. in. c. cū cōsue. tudinis. j. d. pñ. e. q. auctoritas i. ipso actu interuenire d3. l. obligari. s. tu. tor. ff. d. auto. tu. per glo. in. c. i. de. reb. ec. nō alie. li. vj. no. Bar. in. l. tā is. s. j. ff. de do. na. cā. mor. 2 ale. i. l. si quis mihi bo. na. s. in. l. x. vj.

¶ Quinimo i hoc casu cō. sensus vicarij nō sufficeret. no. sin. fe. pñ. cclxxij. i. l. 3. canonici. als si ca. nonici. 2 ro. 2 q. ibi hñ i addi. pñ. d. cclxxij. i. l. 3. ex lōgena 2 iueterata cōsue. tudine. i. fi. tex. in. c. fi. de off. vica. Qd. tñ est vey i vicario gñali. vt ibi pñ. tē.

g **¶** Zmo. c. ij. Adde but. 2 Zmol. 2 istum in. c. cum consuetudinis. de con. suetudi. 2 facit gl. j. in. c. cum aliquibus. in. ver. statutis. de rescri. lib. vj. et quod voluit. Calde. in. isto titū. cōst. ij. 2 iij.

h **¶** Ecclē. inferiores. Añ But. idē tenētē hic 2 Zmo. 2 do. 2 But. i. c. imperator. in. ij. col. x. in. causis inferior. j. de iur. calū. 2 in. c. cōstitut. in. x. eo. j. de rescrip. 2 istū in. c. i. iij. colū. de his q. fi. a ma. par. capli. 2 Bal. in. repe. Inn. in. x. statutū. in. ij. q. Archi. 2 Domi. in. c. catholica. in. pñ. xi. di. Bal. in. c. cū cōsuetudinis. j. de cōsue. 2 Do. in. c. ij. fi. de x. signi. in. vj. 2 Guil. de mōte lauduno. in. cle. j. sup. x. bo. in. ualeat. d. cele. mis. 2 do. de ro. dec. clxxij. inci. de colla. pñ. in. fi. tex. in. cle. capientes. s. q. forte. ibi statuta penalia faciūt de penis. 2 ibi Lar. in. not. 2 Lar. in. d. cle. j. in. ver. ne igit. in. ij. q. 2 Do. hic pñ. Jo. an. 2 do. Ant. post hosti. i. c. ij. de isti. facit qd. voluit Inn. in. c. vñ. 2 de loca quē referūt hic bu. 2 Zmo. 2 Fed. pñ. xlvj. 2 Archi. i. c. pñ. uadū. i. fi. de cōse. dist. iij. 2 iste in. c. fi. in. iij. col. j. de ferijs. 2 in. consi. lxxij. incip. negotio guidonis. 2 in. c. ex. lris. j. e. 2 Bu. c. q. in. ecclesiariū. i. v. l. co. j. e. 2 Alb. in. ij. pñ. statutorum. q. cc. faciat qd. voluit Do. in. c. fi. in. ij. col. de offi. vica. in. vj. 2 iij. in. c. edo. ceri. in. ij. col. j. de rescrip. vbi dicit q. plat. inferior pñ. facere statuta in. ecclē. sine auctoritate epi qñ nō pñ. cernūt statū ecclē. s. modū viuendi.

¶ Adde Lap. alle. vñ. vbi ponit an plari inferiores possint cōstituerē vicariū pñ. tū sine pñ. sensu epi. vñ q. voluit ro. fi. ius. f. 4. vbi dicit q. ecclē. inferiores nō pñ. cōstituerē pñ. curatōrē in arduis sine consensu epi

a **Sebast. Sapia.** Quod casus. Vide Seli. in. c. quoniam frequenter. j. ut lite non contestata.

b **Sebast. Sapia.** Distingue. Vide Bald. et Alreti. in. l. si quis a filio. §. si. ff. de legatis primo.

c **Sebast. Sapia.** An consensus. Vide late p. d. Jas. in. l. rescriptum. in prin. ff. de pac.

vbi tñ cōem nū quid autē valeat p̄suetudo, q̄ p̄sen sui singulariter fletur, vide Seli. c. ea te. col. ix. j. de rescriptis.

d **Prestari cōi.** Ad An. But. et istū i. c. i. genesi. de elec. Inn. in. c. auditis. e. ti. bar. in. l. oēs ppli. in vñ. col. xxi. tertio q̄ri. ff. de iusti. et iure. et glos. in. c. i. lxi. di. xi. c. noia rōdes. §. q. vi. Bu

tri. in. c. qm. in. ij. a col. x. q̄ro an pa

tronum. de furepa. Inn. post Lar. in. c. cum accessis

sent. i. j. notabili. p illū tex. j. e. Jo. de ana. in. c. si. i. j.

colū. de sortileg. Pe. de anch. i. c. j. in. xvi. chart. in

x. quero an p̄sen sus. §. eo. Bal. in aut. hoc ius. in. ij.

col. in. §. pone. q̄ aliqd. de sac. san. eccle. et insti. de iu. na. in repe.

§. ius autē civile. in. v. co. x. item q̄ ro q̄ dictū. i. l. i. in. v. col. ff. de offi.

2 sul. et i. l. fin. in. ij. co. c. q̄ bonis ce. pos. Bal. et Ang. in. l. nō ambigif.

ff. de legi. et Bal. i. c. impatori. in. j. co. de iur. calum. c

Jo. de lig. i. repe. c. cum dilectus. in. iij. col. de consuetu. et in cle. i. de pe. et ibi Imola. in. ij.

col. et ibi Lar. in ver. ciuitas. in. ij. q̄ Domi. post Joā. an. in. c. felicit. §. fi. de pe. in. vi. in. iij. col. Per istum in. c. dilect. lo. §. circa si. de sim. et in

c. cū ecclesia. in. ij. co. super glo. j. de cau. poss. et proprie. et in. c. gratū. in j. col. de postu. prel. Ang. in. l. j. et in. l. et suū. §. si. ff. de pac. Arch. in. c. si

ne exceptio. q̄ q. et ibi Lau. de rodul. in repe. in. xxi. col. versic. q̄ro octavo. Imo. in. c. eam te. in. iij. co. de presc. Ang. cōf. ino. c. cli. gl. in l. §. si ex dolo. §. h. an in municipes. in. x. p̄nt. ff. de do. et i. l. alio. §. referf.

ff. de regu. iuris. et in l. metum. §. ad aduertēdū. in vers. collegiū. ff. q̄ me. cau. Pau. de ca. cōf. lxxvi. inci. in christi. et. In causa fortū. Bar. in. l. aut facta. §. si. in vlti. co. ff. de pe. Ange. cōf. lxxij. inci. cū multitudo. d.

de Rota in ti. de dolo et contu. decisi. j. in antiquis. zacharias. Adde q̄ in agēdis ab vniuersitate requirit cōsensus in

comuni p qua est tex. i. c. cū accessissent. x. cōiter statuisse. j. e. xi. c. cū ec

clesia sutrina. de cau. pos. et pprie. no. Bar. in. l. oēs populi. col. iij. de iu

sti. et iure. Petri. de anc. in. c. j. co. xv. x. vlti. q̄ro post Bar. §. e. Bal. in aut. b ius porrectus. in. ij. col. x. §. pone. C. de sac. san. ecc. Jac. rebus.

latius q̄ p alū in. l. nōiationū. nu. i. ij. et iij. in addi. C. de decur. lib. x. vbi late de hac q̄one. et an qd si collegiū vel vniuersitas sit a casu cōgrega

ta ibidē nu. 4. et in addi. et vtrū sit necessaria citatio singulorū. pro quo adde x. ad agotū in tract. ele. in. j. parte. c. iij. et ibi in gl. i. ver. p̄sentes.

Et in quib⁹ negotiis consensus maioris partis requiratur et sufficiat not. idem Jac. rebus. in. l. nominationū. nu. 4. et in addi. idē. C. de decu

rio. lib. x. vbi etiam qualiter capiatur illa maior pars.

Adde tu qm. act⁹ dicat gestus ab vniuersitate. Frā. are. p̄si. lxxv. vbi multa pulchre dicit. et vide qd voluit Old. cōf. lxxvi. et vide omnino qd

vocari. l. ij. C. de decuri. lib. x. facit. x. q. ij. hoc ius. in ver. ibidem seruiciū. sed si intelligis absentes illos qui sunt extra ciuitatem et lōge agentes est

maius dubiū. Glo. quā cōmuniter canonice al legant in. c. ij. de testi. lib. vi. dicit q̄ in tribus casib⁹ absentes tñ vocātur. i. in electiōe prelati. de

elec. q̄ propter. et cū volūt prouidere ecclesie de canonicis. vt in. c. cū in ecclesijs. de preben. lib. vi. et cū volūt cessare a diuinis. vt in. c. si canonici. et

c. quis. de offi. ordi. lib. vi. In alijs casibus absen tes de necessitate nō sunt vocādi et pro illa gl. fa

cit tex. in. d. aut. hoc ius porrectum. vbi in aliena tiōe rei ecclesie nō vocantur absentes. **¶** Dñs Ant. videt hic velle q̄ in quolibet actu graui ab

sentes sunt vocādi: q̄ in tribus casib⁹ superius exceptis ex grauitate p̄iudici vocātur absentes ergo in alijs grauib⁹ idē dicit: vbi reperit: ea

dē ratio. Pro hoc dicto suo alle. glo. no. in. l. i. C. de cōd. inde. que vult qd casus⁹ exceptus a lege debet extēdi ex idēitate ratiōis. vt ex text. nota.

in. c. cum dilecta. de cōfir. vti. vel inati. q̄ tene mē ti et sic nō solū lex cōis extēditur ex idēitate rō nis: sed casus excepti extēduntur. Distingueb

tñ hūc articulū latius post Bar. in. l. omnes po puli. ff. de iusti. et iure. quod aut sunt absentes nō habētes vocē et indubie nō sunt vocādi. ad b. c.

q̄ ppter. de elec. Aut habēt vocē et tūc aut sunt absentes ex necessitate. aut ex voluntate. Pro casu subdistingue: aut ex culpa propria: puta q̄ propter delictū fuerūt expulsi vel relegati et nō sunt vocādi. ar. l. ammissione. §. qui deficiunt. ff. de

cap. dim. facit. c. preter. xxxij. dist. Aut sine culpa puta propter timorē tyrāni nō audēt venire ad ciuitatē vel regnat ibi pars contraria: et tūc siue

negotia sint graua vel leuia ad hoc vt p̄iudis cetur absētib⁹. et vt valeat actus debent isti ire ad forinsecos vel eos citare vt saltē mittāt procu ratores. facit. c. quāto. lxxij. di. no. Innocē. in. c. ij.

de no. ope. nun. vbi vide q̄ ponit pulchra dicta. et in. c. bone. de ele. j. Secūdo casu principali qm deti nent ex sola volūtate regulariter nō sunt vocādi et hoc tñ Bar. in. d. l. oēs populi. et facit. d. aut. b

ius porrectum. Sed tu excipe casus p̄allega. Et nota q̄ alienatio rei ecclesiastice nō est adeo ma gni p̄iudici vt vocētur absentes: et sic potes ex eo instrui qm casus dicitur multū p̄iudicialis.

¶ Ad vltimum an consensus⁹ debeat p̄stari in c. si. in. xx. col. j. de dolo et contuma. gl. in. l. seruic vbanis. in ver. ciba

rīs. ff. de legatis. iij. gl. in. c. vulturane. xij. q. ij. in ver. locū. gl. et Archid. in. c. j. xvi. q. vñ. in ver. honorabilibus.

Adde tu Rapha. comen. consilio. xxx. vbi dicit quod alimēta debentur sū qualitātē persone.

Anto. Francif. Circa hoc qualia alimenta et qualiter sunt p̄standa. Dico qd sunt p̄standa sū mores illorū cū qbus viuimus. vt in. c. quisquis. et in. c. delitē. et in. c. nō cogātur. xij. dist. vbi habet qd aliter p̄statur diuitibus et nobilib⁹: et aliter p̄stant rusticis: et aliter sanis: et aliter infirmis et debilib⁹. et vidē do. Lar. in. c. scdm apostolū. de p̄bē. et i. c. de multa. eo. ti. vbi dicit q̄ hoies grossiores et robusti debēt habere alimēta grossa ex faba et leguminib⁹. Mobiles aut et delicati debēt ha bere alimēta magis pingua et magis delicata. Et addē etiā q̄ alimēta debēt p̄stari sū quātitatē fructuū et reddituū bonorū ex quib⁹ d̄z q̄s ali. vt in. l. cū alimēta. et ibi Bar. ff. de ali. et cib. le. et ideo si fruct⁹ nō suf ficerēt nō deberet vendi p̄p̄ietas bonorū p̄ p̄statione alimētorū. et te ne mēti tex. in. l. iudices. C. de epis. aud. q̄ dicit quod p̄ alimēto ad su

stētationē vite d̄z vnus homo habere duos aut tres panes in die et nō vltra. et addē q̄ vsus oīz ciborū est licit⁹ absolute loquēdo dūmōnō assumant cū magna delectatiōe: q̄ tūc posset q̄s incurrere p̄ctm̄ gule p quo vide bñm Tho. in lib. iij. §. gentiles. q. xij. et q̄s cib⁹ sit dimittend⁹ ppter scādaliū. et q̄s nō et qm est dimittendus. vide bñm Tho. §. ij. qd. xlij. arti. viij. et quid cōtineatur noīe cibariorū: vide Bart. in tract. de alimentis. in. i. co. et an noīe cibi cōprehēdat et iā potus. vide in. l. et si nō sunt. in. §. si autē. ff. de auro et arg. leg. et Archi. in. c. oīno. xxx. di. et in. c. in quibus. de p̄sec. di. ij. et in. l. verbo victus. ff. de verbo. signi.

voluit Pet. de ancha. consi. clvij. vbi ponit qualiter dicatur gestus ab vniuersitate licet non in ore solito.

¶ Sebast. Sapia. Denalet minori. Vide eundem Abb. cōtra rium tenentem in consilio. lxxvi. inuocato christi suffragio.

¶ Singulariter. Adde tu q̄ si p̄tatio fieret iure singulari nō posset postea fieri iure collegiū. vt voluit Lap. alleg. xxi. et an maior p̄spa tronorū debeat regere minores. vide Cald. de ius repa. p̄si. xj. et per Abb. p̄si. lxxvi.

¶ Est fienda di stinctio inter ci bos. Adde istuz in. c. statuimus. d̄ ma. et obe. But. in. c. nobis. diure patro. Bal. in. c. ad aures. j. de rescript. allegatē d. l. §. et si qd. quā hic allega. glo. in c. deniqs. iij. dist. et Bal. in. d. l. sed et si qd. qd abbas debet melius ce teris indui. gl. c. cōquerete. de cle. nō resi. et in. c. cle ric⁹. xxi. q. j. et gl. si. in. c. cum adeo. et ibi istum de rescrip. tex. in. l. ha bitatio. ff. de ven. in poss. mit. et ibi Nicol. de neapo. qd meliores expē se debent fieri fa miliaribus cardi naliū q̄ alijs. tex. i. §. criminis. xxx. dist. et gl. i. l. idē q̄s §. idem labeo. ff. mād. Jo. an. i. tit. de teste. §. qualis ter. xxi. testes aut exhibendi. Bal. in. l. qm liberi. in prin. ff. de testi. et in. l. nimis graue C. de test. But. in

c. si. in. xx. col. j. de dolo et contuma. gl. in. l. seruic vbanis. in ver. ciba rīs. ff. de legatis. iij. gl. in. c. vulturane. xij. q. ij. in ver. locū. gl. et Archid. in. c. j. xvi. q. vñ. in ver. honorabilibus.

Adde tu Rapha. comen. consilio. xxx. vbi dicit quod alimēta debentur sū qualitātē persone.

Anto. Francif. Circa hoc qualia alimenta et qualiter sunt p̄standa. Dico qd sunt p̄standa sū mores illorū cū qbus viuimus. vt in. c. quisquis. et in. c. delitē. et in. c. nō cogātur. xij. dist. vbi habet qd aliter p̄statur diuitibus et nobilib⁹: et aliter p̄stant rusticis: et aliter sanis: et aliter infirmis et debilib⁹. et vidē do. Lar. in. c. scdm apostolū. de p̄bē. et i. c. de multa. eo. ti. vbi dicit q̄ hoies grossiores et robusti debēt habere alimēta grossa ex faba et leguminib⁹. Mobiles aut et delicati debēt ha bere alimēta magis pingua et magis delicata. Et addē etiā q̄ alimēta debēt p̄stari sū quātitatē fructuū et reddituū bonorū ex quib⁹ d̄z q̄s ali. vt in. l. cū alimēta. et ibi Bar. ff. de ali. et cib. le. et ideo si fruct⁹ nō suf ficerēt nō deberet vendi p̄p̄ietas bonorū p̄ p̄statione alimētorū. et te ne mēti tex. in. l. iudices. C. de epis. aud. q̄ dicit quod p̄ alimēto ad su

stētationē vite d̄z vnus homo habere duos aut tres panes in die et nō vltra. et addē q̄ vsus oīz ciborū est licit⁹ absolute loquēdo dūmōnō assumant cū magna delectatiōe: q̄ tūc posset q̄s incurrere p̄ctm̄ gule p quo vide bñm Tho. in lib. iij. §. gentiles. q. xij. et q̄s cib⁹ sit dimittend⁹ ppter scādaliū. et q̄s nō et qm est dimittendus. vide bñm Tho. §. ij. qd. xlij. arti. viij. et quid cōtineatur noīe cibariorū: vide Bart. in tract. de alimentis. in. i. co. et an noīe cibi cōprehēdat et iā potus. vide in. l. et si nō sunt. in. §. si autē. ff. de auro et arg. leg. et Archi. in. c. oīno. xxx. di. et in. c. in quibus. de p̄sec. di. ij. et in. l. verbo victus. ff. de verbo. signi.

voluit Pet. de ancha. consi. clvij. vbi ponit qualiter dicatur gestus ab vniuersitate licet non in ore solito.

¶ Sebast. Sapia. Denalet minori. Vide eundem Abb. cōtra rium tenentem in consilio. lxxvi. inuocato christi suffragio.

¶ Singulariter. Adde tu q̄ si p̄tatio fieret iure singulari nō posset postea fieri iure collegiū. vt voluit Lap. alleg. xxi. et an maior p̄spa tronorū debeat regere minores. vide Cald. de ius repa. p̄si. xj. et per Abb. p̄si. lxxvi.

¶ Est fienda di stinctio inter ci bos. Adde istuz in. c. statuimus. d̄ ma. et obe. But. in. c. nobis. diure patro. Bal. in. c. ad aures. j. de rescript. allegatē d. l. §. et si qd. quā hic allega. glo. in c. deniqs. iij. dist. et Bal. in. d. l. sed et si qd. qd abbas debet melius ce teris indui. gl. c. cōquerete. de cle. nō resi. et in. c. cle ric⁹. xxi. q. j. et gl. si. in. c. cum adeo. et ibi istum de rescrip. tex. in. l. ha bitatio. ff. de ven. in poss. mit. et ibi Nicol. de neapo. qd meliores expē se debent fieri fa miliaribus cardi naliū q̄ alijs. tex. i. §. criminis. xxx. dist. et gl. i. l. idē q̄s §. idem labeo. ff. mād. Jo. an. i. tit. de teste. §. qualis ter. xxi. testes aut exhibendi. Bal. in. l. qm liberi. in prin. ff. de testi. et in. l. nimis graue C. de test. But. in

Sanonmi. super prima parte primi.

Sebasti. Sapia. a **Delicati.** Ad de ter. opti. i. l. cū alimēta. ff. de ali mē. z ciba. lega. p que dicit. d. Ale xā. in rubr. ff. sol. ma. col. vi. versic. successiue q̄sunt. Bar. q̄ appella tiōe alimētoz ve niunt etiā vestes b ptiose si q̄ueniūt dignitati z cōdi tione persone. b **Engl. si. i. fi. no.** gl. Adde hosti. Jo. an. z But. in c. ex pte. j. de con cel. p̄bē. z Archi. in. c. sacerdotib⁹. xxi. dist. z ibi. d. al. Sarian. in. c. ex tuz. l. xxi. col. x. vi. limitatur i suarepe. de cleri. nō res. z istū i. c. tue. i. fi. eo. ti. z. i. c. licet. i. fi. de p̄bē. Lap⁹. all. xxi. incip. vtrū. z do. Ant. i. d. c. ex tuz. in. col. post In noc. ibi circa me diū i. xbo itē opz qd̄ p̄dicti sunt tā tum q̄qz casus i q̄b⁹ nulla p̄sue tudo excusat nō residēt de q̄bus hic p̄lchre per do. Felinum. **Ad d. in. sed.** 22 q̄. c. xxi. vbi di cit q̄ valet ē cō suctudo q̄ frus ce p̄bēde debe anē mortuo pro suo annuuario z ibi vid̄ multos casus in quibus nō residēs dz ha bere fruct⁹. i. fi. tū cōsiliū est additio Lapi sequentis l. do. z vide An. de bu. ad intelle cū hui⁹ decisio. q̄. l. xxi. z adde q̄. s. posui in no tabilibus. c **Retractari.** Adde vt p Ol dra. cōsiliū. in eius q̄trariū vo luerit Lap. alle. xxi. in fi. d **Nec repio eā tactā.** Adde istū i. c. cū nobis i. v. l. char. j. de ele. z i cū causis. i. v. co. i. x. s. aduerte. e. ti. Ad de tu Lald. q̄. l. x. de iure pa. e **Statutū exce dens fines.** Ad dō qd̄ legi. z nota. c. cū a nobis. el. j. de sen. ex cōmū

cuz plerūqz aliqui sunt valde delicati. p hoc. c. nō cogat. xli. di. alle. glo. q̄ hoc tenet i. c. e. ps. x. q. h. Itē adduco ter. hoc satis bñ probatē in. l. s. si qd̄. ff. de usufru. Abi ter. dicit usufructuariū debe re alere z vestire mancipia. fm cuiusqz ordinē. et dignitatē. i. cōditionē z qualitātē cuiusqz. z pōde ra verbū alere. z verbū vestire. Itē adduco text. i. c. cū ad monasteriū. de sta. reg. in. x. porro. vbi ēt iter religiosos ex cā p̄dicta superior facit differē tiam in cibis. At plurimū tñ de hoc statur cōsue tudini. **In glo. fin. not. gl. b vide qd̄ dixi. s. in j. not. hosti.** limitat istam gl. q̄n quis deseruit rei p vicarium vel als in absentia deseruieret ecclesie als nō valeret p̄suetudo tāq̄ onerosa eccle vt in c. j. de p̄sue. z sic trāseunt cōiter doct. Sed tu vide qd̄ dixi i. c. extirpāde. de p̄bē. vbi recitari aliqua dicta aliquoz dicentū valere p̄suetudinē etiam vt nō deseruiat p vicariū dūmodo nō sit p̄iudi ciū magnū ecclesie z istd̄ tene. Si xō ecclesia vigo re cōsuetudinis destitueret ministris tene dictū l. do. Als tene indistincte hāc gl. nā q̄libet cleri cus salte⁹ deseruit ecclesie vniuersali. facit q̄ nō. Inm. in. c. cū iā dudū. de p̄bē. nam olim sine ser uicio speciali subueniebatur clericis indigētib⁹ ex bonis cōmūib⁹ eccleie vniuersalis. xxi. q. i. c. vi dētes. **In glo. Quero ad declarationē p̄dictozum** quot d̄vniuersitate debēt it̄uenire ad h̄ vt act⁹ valeat. So. gl. iuris canonici variatū. vide gl. in c. j. de his q̄ sunt a ma. par. c. z in. c. cū nobis. de elec. Sz op̄i. legistarū z canonistarum estot inter ueniant due partes vniuersitatis. vt in. l. nulli. ff. qd̄ cuiusqz vni. z. l. noiationum. C. de decur. lib. x. Et ex his duab⁹ partibus dz ad minus consen tire maior pars. z sic dz intelligi. l. qd̄ maior. ff. ad municipa. z. d. c. j. Glo. sentit hoc in. l. aliud. s. re fertur. ff. de reg. in. z gl. in. d. l. nulli. z Bart. in. d. l. oēs ppli. sentit Inm. in. c. h. de no. ope. num. z pro batur rōne. Due partes representant totā vniuer sitatē dictis legib⁹ nulli. z noiationū. ergo suffi cit maior pars istarū duarū partiu⁹ si aut conue niāt plures q̄ due ptes tūc requiritur maior pars oim conueniētū. qz oēs tūc faciūt vniuersitatē. **Dico tētiā qz** due partes sufficiāt ad validita tē actus si tertia pars fuit cōtēpta tūc p̄it con tēpti p̄sequi p̄temptū z facere actū retractanē vt in. c. qd̄ sicut de elec. vñ alibi dicit text. qd̄ i tali bus plus est p̄tēpt⁹ vni⁹ q̄ p̄dictio multozū. vt in. c. bone. s. de elec. Et aduerte quia in numero duatū partiu⁹ nō sunt cōputadi illi q non temp habent vocē. vt in cle. q̄ circa. z qd̄ ibi no. de ele. Tamen t̄vñ diuersitatē maximā reperio inter canonistas z legistas. nec reperio eā tacitā seu decisam p aliquē. Nā fm Bart. in. d. l. oēs ppli. quē sequit cōis practica nō sufficit vniuersitatē vocari. sz opz necessario quod interueniāt due p tes. ita intelligit. l. h. C. de p̄edi. decu. lib. x. Sed canoniste cōiter distinguunt. qz aut est aliqs ad quē spectat congregatio vniuersitatis z tūc si ad mādātū illius nō veniāt oēs tūc p̄tvenietes ex plicare actū zc. etiā si nō it̄ueniat maior pars colleg. hoc vult Inm. in. c. j. de ma. z obed. z in. c. h. de no. ope. nū. Quasi cōuocatio superioris cō situat nō venietes in cōtumacia. z p̄tumacia p uet illos facultate dādi vocē. z p hoc allego bo. tex. in. c. cū nobis. de ele. vbi dicit q si vocati ab habēte potestātē nolūt venire faciūt se aliena tos. ergo nō debēt p̄putari in numero duarū p tiu⁹. z hoc sentit gl. in. d. cle. q̄ circa. h̄ tenuit qdā Jo. bo. doc. i disputatiōe sua quā recitat Jo. an. in. c. causis. de ele. vbi d̄. Mā ponebat casus i vni uersitate in qua erāt cētū hoies z vocati ab ha bēte p̄tātē cōueniūt. xxi. z cōclusio sua fuit qz ius vniuersitatis residēbat in illis. xxi. Si xō nō est aliqs ad quē spectat p̄uocatio. tūc aut in stat finis termini vniuersitati p̄fixi ad expeditio nē actus. z tūc pōt minor pars vocare maiorē. z nolēte ea venire pōt minor pars ad actū p̄cede re qz nō dz priuari ppter cōtēptū maioris p̄tis. vt no. in. c. in causis. p̄ealle. z. d. c. cū nobis. Aut terminus nō est p̄fixus ad actū explicādū. z tūc

debet saltē interuenire due partes qualitercūqz velint z monere tertiā partē als tertia pars pōt agere de cōtemptu. vt. s. dixi. hoc no. i. d. c. h. z ca. in causis. probatur ex mēte legis nominationi. palle. Et hāc op̄i. canonista. puto veriorē. z ad. l. si. sup qua fundat se Bart. pōt rīderi multiplici ter qz intellectus illius est multiplex z obscurus. z potest intelligi in factis grauib⁹ in quib⁹ nō sufficit conuocare vniuersitatem per tabellā vel campanā sed per per nūtiū pec literas. vt nota tur in. d. c. causis. Abbas.

- 1 Statutum factum a non habente potestatem est ipso iure nullum. i. o.
- 2 Statuta laicorum non possunt disponere aliqd super reb⁹ ecclesie. licet aliquo respectu ipse res spectant ad laicos.
- 3 Sublata vel cassata constitutione an z quando cassentur effectus per prius editi.
- 4 Actus non valet nisi seruetur forma a iure indu cta z in casu permissio a iure.
- 5 Villa vel castrum recognoscēs superiorē potest statuere super rebus suis. nō tamē ponere penā nisi hoc fieret ex pacto.
- 6 Unitas que non recognoscit superiorē potest omnia facere in territorio suo. que potest in vni uerso imperator.
- 7 Vniuersitas scholarū per aliquarū artium pōt in iuribus statuere z penam imponere.
- 8 Atrum valeat statutum q̄ propter necessitatem quis possit venderem laici non ecclesie quam forte habet in emphyteusim.
- 9 Princeps vtrū possit statuere circa ius diuinū.
- 10 Statutum laicorum conuincēs vsurarios ex cer tis coniecturis non valet.
- 11 Princeps an possit statuere cōtra ea que sunt d iure gen. vel naturali. Imperator licet sit dñs mundi tamen nō possit auferre rem priuati sine causa.
- 12 Infideles non possunt sine cā priuari bōis suis nec a papa nec ab imperatore.
- 13 Imperator pōt tollere actionem qz est de iure ci uili. sed nō possit facere quin admittat̄ratur iu sticia ex obligatione quam non potest tollere.
- 14 Princeps presumitur motus ex iusta cā adeo non admittitur probatio in contrarium.
- 15 Princeps non potest priuare suum vasallū feudo sine causa.
- 16 Papa si mādāt laico sibi non subiecto. nō tene tur laicus sibi obedire.
- 17 Princeps pōt statuere d ius positiuū. tamen si facit sine legitima causa peccat.
- 18 Vasallus pōt feudū qd̄ habet alteri dare. nisi ec clesie. qz deterioraretur conditio prioris domini. Vasallus an possit in testamēto relinquere feu dum ecclesie. z quid si efficiatur monachus.
- 19 Vasallus potest renuntiare feudo inuito domi no. tamen limitatur.

De in ecclesiariū.

Constitutio laicorum ecclesiam seu ei⁹ bona non astringit. In prima parte ponitur constitutio. in scda eius cassatio. secun da ibi. volētes. **Causa l. alis.** Quies Ternisni cōstituerūt qz si aliquis ad inopiā vergere se pro babiliter allegauerit liberā habeat facultatē alie nandi feudum qd̄ ab ecclesia tenet. puenit hoc ad notitiaz dñi pape. scribit super hoc ep̄o. Ternisi no volēs sup hoc ecclesiarum indēnitati p̄uide re. decernit h̄mōi cōstitutionē z v̄ditiōes feudo rum factas sine legitimo clericorū cōsensu vires aliquas nō habere. Ber. **In glo. j. qz** ciues habēt facultatē condendi statuta in ciuitate eozū dū modo als sint honesta z iusta. Hoc statutū fuit hic reuocatur propter illud quia cōprehēdebat h ecclesiam. de hoc dic vt in gl. j. **In glo. j. qd̄ sta** tutum excedens fines potestatis statuentiū est ipso iure nullum. pro hoc. l. fin. de iurisd. om. in. s z in. c. vt animarū. de cōstitu. lib. vi. **In glo. j. qz** statutum laicorum non potest disponere super re bus ecclesiasticis. etiam si talia sint bona quorū domatium

Adde vt per Bar. in. l. cūctos populos. in. q. q. z aposti. ibidē. C. de sum. tri. z ali quid p Cal. p̄il. vi. de cōsti. alex. cōsi. xvi. j. lib.

Sebasti. Sapia.

Nullū. vide la te p Alex. in cōs. xxi. p̄deratis x bis. in. i. volumi. z Būdictū depe ru. p̄il. xxi. colū. j. et. h. zacharias.

L. si. de iurisd. om. iud. Adde li mitare hoc dictū scz qz statutū ex tra iurisdictionē statutiū nō extē dit. z alleg. l. si. p singu. dictus do. Bal. cōsilio suo cccxv. inci. pre mittendū est ad emidētā qd̄ qdā sunt q̄ requirūt zc. volu. vi. qd̄ nō ēē sculprū dictū vo lumē. vi. refert ui hilominus z seq tur B̄ipoli. de mar. fin. cxxi. inci. vidisti anno p̄terito. vbi statu to dāte p̄mū oc cidētū bānitiū p̄ mū recipit q il lūz extra territo riū occidit. Et h̄ ista sit sing. limi tatio adde. l. si. l. h̄ tñ multam de trahit authori tas Bart. in. l. cū ctos pplos. C. d sum. tri. z fide ca tho. qui p̄p̄is terminis p̄mū ex p̄sse tenuit quē se cut⁹ ē. s. h̄ic. co. i. x. octauus ca sus. z ibi alle. do. addo eūdē bal. si bi dñū i. l. j. colū. xxi. C. de he. i. f̄it. z in. l. executorē. in. x. col. C. de exe cu. rei in. cogita bis de illi⁹ limi tatiōis veritate. zacharias.

Sup reb⁹ ecc lesiasticis. adde qz non solū statn ta laicorū super rebus clericorū in eozū p̄iudi cium nō valet. vt

no. in. c. si. de imm. eccle. Bar. 7 doc. in. l. i. ff. de in ius voc. cum similibus. Imo nec etiam in eorum favore si tale statutum fiat p. minore a p. n. p. e. 7 sit p. ceptum. de hoc est casus sing. 7 q. n. o. est alibi fm. Rom. singu. suo cccclij. inci. cap. 7 ecclesie scilicet 28. arie. in. c. constitutus. de in integr. resti. Q. d. amplio n. o. t. m. n. o. p. cedere tale statutum in reb. ecclesiasticis: s. in c. nexis eisdem.

Ita no. idem Ro. a d. n. i. 7 r. t. l. e. p. t. i. n. e. t. ad laicos: 7 et erat hic in seu sing. cccclvj. incip. b dis. Et sic dispositum simpliciter in d. n. o. b. h. 3. lo. reuerendus d. n. s. c. u. i. c. a. r. d. i. n. a. l. i. s. 7 c. u. i. a. d. d. e. t. u. d. o. f. e. l. i. alle. c. ecclesia san. 3 c. te 28. arie. col. i. 7 xxiij. circa fin. 7 p. n. seq. de c. s. b. 7. It. amplio e. e. veru. n. o. t. m. in cu. ria ecclesiastica: s. 7 in seculari. ita not. alex. 2. si. c. c. i. x. incip. p. o. d. e. r. a. t. i. s. his i. p. e. col. volu. m. i. j. Pippo. de mar. i. i. r. e. p. e. t. i. r. u. b. i. ff. de fidelit. charta. xv. 7 sing. 4 xxi. incip. statu. ta laicorum. d. Sebast. Sapia. a. Ad laicos. b. e. anno habui que. stione de facto in hac materia sup. qua nolui consule. re q. h. i. n. c. i. n. d. e. sunt viget. rationes: q. s. t. i. o. talis est. Apud infubres qui habet p. dia. ex q. b. u. s. v. i. n. u. p. e. r. c. i. p. i. u. t. cu. in pen. tradiderit p. qua libet amphora tenent duci 28. arie. col. i. solvere duos denarios: appel. lant hoc onus imbotaturas. Ecclesia locant ad nonenit. titio p. dia. 7 p. o. p. e. s. i. o. n. e. t. e. n. e. b. a. t. t. i. t. u. s. d. a. r. e. x. x. q. u. e. r. e. b. a. t. v. t. r. u. t. i. t. u. s. t. e. n. e. a. t. a. d. i. l. l. u. d. o. n. u. s. i. m. b. o. t. a. t. u. r. e. p. v. i. n. o. p. r. e. p. t. o. ex fundo ecclesie: post q. v. i. n. u. e. s. t. i. n. p. e. n. u. r. e. c. o. d. i. t. u. r. i. d. e. t. q. t. e. n. e. a. t. q. t. a. l. e. o. n. u. s. n. o. r. e. s. p. i. c. i. t. p. r. o. p. r. i. e. t. a. t. e. ecclesie. n. o. e. m. t. e. n. e. t. n. i. s. i. p. o. s. t. q. v. i. n. u. e. s. t. r. e. c. o. d. i. t. u. i. n. p. e. n. u. r. a. d. h. o. c. f. a. c. i. t. q. d. n. o. f. e. d. e. d. e. s. e. i. n. 2. si. xxi. q. u. e. s. t. i. o. t. a. l. i. s. v. b. i. t. e. n. e. t. q. c. o. l. o. n. i. e. c. c. l. e. s. i. a. r. u. t. e. n. e. n. t. a. d. g. a. b. e. l. l. a. s. p. f. r. a. t. r. i. b. u. s. q. u. o. s. c. o. l. l. i. g. u. r. i. n. p. d. i. s. e. c. c. l. i. a. r. u. t. e. n. e. t. A. l. b. b. r. u. i. n. t. r. a. c. t. a. d. e. s. t. a. t. e. x. c. l. u. s. e. m. i. n. v. i. t. a. r. t. i. q. x. x. h. o. c. e. t. i. a. t. e. n. e. t. S. e. m. i. i. n. c. q. p. d. e. c. e. n. s. i. n. v. i. A. r. c. i. n. c. h. x. i. q. i. J. n. c. o. n. t. r. a. r. i. u. v. r. g. e. t. q. o. n. u. s. i. m. p. o. s. i. t. u. m. a. l. a. i. c. i. s. n. o. p. o. t. a. l. i. q. u. o. m. o. d. o. g. r. a. u. a. r. e. e. c. c. l. i. a. s. v. t. h. i. c. n. o. o. e. s. s. e. d. s. i. d. i. c. e. r. e. m. u. s. q. c. o. l. o. n. i. e. c. c. l. i. a. r. u. t. e. n. e. r. e. n. t. a. d. i. l. l. u. d. o. n. u. s. e. c. c. l. i. a. p. m. i. n. o. r. i. p. r. e. t. i. o. l. o. c. a. r. e. t. s. u. a. p. d. i. a. r. u. t. d. e. s. e. p. a. t. e. t. e. r. g. o. c. o. l. o. n. i. d. e. b. e. t. e. s. s. e. i. m. m. u. n. e. s. 7 f. a. c. i. t. q. s. t. a. t. u. t. a. l. a. i. c. o. r. u. n. n. o. p. o. s. s. u. n. t. g. r. a. u. a. r. e. e. c. c. l. i. a. s. e. t. i. a. m. p. e. r. i. n. d. i. r. e. c. t. u. m. v. t. n. o. t. i. n. c. e. c. c. l. i. a. s. j. e. o. d. n. o. t. P. e. t. r. d. e. a. n. c. h. a. i. n. c. o. n. s. i. c. x. h. m. a. g. n. e. r. i. l. l. u. s. t. r. i. s. L. o. g. i. t. a.

b Dispositum simpliciter in dominio. A. l. d. e. l. j. v. e. r. q. u. i. i. n. p. e. r. p. e. t. u. u. i. 7 i. b. i. n. o. t. f. f. a. g. e. r. v. e. c. t. i. v. e. l. e. m. p. h. i. p. e. t.

c Ad d. tu an statutum loquens d. n. o. i. o. h. e. a. t. l. o. c. u. i. i. q. s. i. d. n. o. i. o. A. r. e. 2. si. xxi. Et est gl. no. in. c. l. e. j. d. e. i. m. m. u. e. c. c. l. 7 l. l. a. a. p. p. r. o. b. a. t. i. s. t. e. i. n. c. c. e. t. e. r. u. i. n. v. i. c. o. l. j. d. e. r. e. s. c. r. i. p. t. o. p. o. s. t. L. a. r. 7 i. b. i. e. t. i. a. J. m. o. 7 i. s. t. e. i. n. c. p. v. e. n. e. r. a. b. i. l. e. i. n. v. i. c. o. l. j. d. e. s. i. l. s. i. n. t. l. e. g. i. 7 i. n. c. s. i. a. l. i. q. u. i. d. e. s. e. n. t. e. x. c. o. d. 7 i. n. c. n. o. d. 3. i. n. f. i. n. d. e. 2. s. a. n. g. u. i. 7 a. f. f. i. 7 i. n. c. p. a. s. t. o. r. a. l. i. s. s. v. e. r. u. m. i. n. i. i. j. c. o. l. d. e. a. p. p. e. l. P. e. t. d. e. a. n. c. i. n. r. e. p. e. t. c. j. i. n. x. x. x. c. h. a. r. v. e. r. 7 l. i. c. e. t. i. s. t. e. s. i. t. c. o. i. s. s. e. L. a. r. 7 J. m. o. i. n. d. c. l. e. L. a. r. i. n. c. l. e. m. j. i. n. x. s. i. d. u. r. o. i. n. i. j. o. p. p. o. d. e. h. e. r. e. P. e. t. d. e. a. n. c. h. 2. si. c. x. x. x. v. i. i. n. c. i. p. p. d. n. a. p. a. u. l. a. a. d. f. i. d. o. m. i. p. o. s. t. J. o. a. a. n. d. i. n. c. f. i. i. n. j. c. o. l. u. d. e. e. l. e. c. i. n. v. i. 7 i. n. c. j. i. n. i. i. j. c. o. l. d. e. 2. s. i. e. o. d. l. i. b. C. a. r. d. i. i. n. t. i. t. u. d. e. r. e. s. c. r. i. p. 2. si. x. h. i. n. c. l. a. n. s. i. o. p. p. o. n. i. t. u. r. L. a. r. i. n. c. a. d. p. e. t. i. t. i. o. n. e. d. e. a. c. c. u. 7 i. b. i. A. n. a. i. n. v. i. c. o. l. L. a. r. i. n. c. q. 2. d. i. l. i. g. e. n. t. i. a. d. e. l. e. c. 7 i. b. i. J. m. o. a. d. f. i. f. a. c. i. t. q. u. o. d. v. o. l. u. i. t. i. s. t. e. 2. si. l. x. x. x. i. i. i. i. n. c. i. p. i. l. l. u. d. i. n. s. u. m. m. a. i. n. i. i. j. c. o. l. u. v. e. r. n. o. n. o. b. s. t. a. n. t. i. s. t. u. m. i. n. c. c. u. t. e. d. e. r. e. i. n. d. i. 7 f. e. l. i. n. c. f. i. i. n. j. f. a. l. l. e. j. e. o. d. 7 p. e. r. i. s. t. u. m. i. n. c. n. u. l. l. i. i. n. f. i. d. e. s. e. n. t. e. n. e. x. c. o. d. A. d. d. e. t. u. q. p. e. r. i. l. l. a. m. g. l. v. o. l. u. i. t. P. e. t. d. e. a. n. c. o. n. s. i. c. c. c. c. x. i. n. f. i. c. o. l. c. i. r. c. a. m. e. d. i. u. m.

d Zacharias. In casu a iure cōcesso. Dic limitatio hoc dictum illud es se veru. si i. o. d. i. u. eccle. q. si in favore illius esset alienatio facta nec for. ma: aut solenitas a iure tradita requireretur de necessitate 7 illa si n. o. i. n. t. e. r. v. e. n. i. s. s. e. t. v. a. l. e. b. i. t. t. u. a. l. i. e. n. a. t. i. o. i. t. a. f. a. c. i. a. r. e. v. o. l. u. i. t. g. l. n. o. i. n. l. c. u. b. i. s. e. a. m. t. r. a. s. a. c. t. i. o. n. e. i. n. v. e. r. a. l. i. m. e. n. t. a. r. i. u. s. p. e. r. i. l. l. u. t. e. x. f. f. d. e. t. r. a. s. a. c. q. u. e. g. l. o. q. u. i. s. p. e. r. J. a. c. o. b. u. B. a. r. A. l. b. e. P. a. u. d. e. c. a. 7 A. d. o. d. i. b. i. r. e. p. r. e. h. e. d. a. n. t. e. s. t. t. a. m. e. n. i. l. l. u. s. v. e. r. a. o. p. i. q. u. a. B. a. l. 7 A. n. g. i. b. i. s. e. q. u. i. t. u. r. J. d. e. B. a. l. i. l. t. t. r. a. t. u. r. i. n. p. r. i. n. f. f. d. e. p. a. c. N. e. c. o. b. s. t. P. a. u. d. e. c. a. r. e. s. p. o. n. s. i. o. i. b. i. q. u. i. l. l. u. d. i. d. e. o. f. i. t. q. t. e. x. v. l. t. r. a. p. r. o. c. e. d. i. t. c. o. n. s. i. d. e. r. a. n. d. u. m. e. s. t. e. n. i. m. q. n. o. p. e. r. v. i. a. m. e. x. t. e. n. s. i. o. n. i. s. v. l. t. r. a. p. r. o. c. e. d. a. t. s. e. d. p. e. r. v. i. a. m. d. e. c. l. a. r. a. t. i. o. n. i. s. a. c. e. s. s. a. n. t. e. r. o. n. e. i. n. t. r. a. c. c. u. m. c. e. s. s. a. n. t. e. d. e. a. p. p. e. Q. d. i. t. a. c. o. p. r. o. b. a. t. t. a. l. i. s. s. o. l. e. n. i. t. a. s. i. f. a. v. o.

rem ecclesie regitur ne. s. ecclesia lederetur: 7 vbi adhibetur presumit factus esse actus in favore ecclesie: v. t. no. B. a. l. i. n. c. j. c. o. h. v. e. r. q. r. i. t. J. a. q. u. i. f. e. u. d. a. p. o. s. s. e. q. d. o. A. l. l. e. g. c. o. n. s. i. l. x. x. i. j. c. i. r. c. a. p. r. i. n. c. i. p. c. o. l. u. m. i. j. v. o. l. u. i. j. S. i. e. r. g. o. c. o. i. t. a. t. d. e. v. i. t. u. t. a. t. e. s. u. m. m. i. n. c. l. a. r. o. n. e. c. e. s. t. o. p. c. o. i. e. c. t. u. r. i. s. l. c. o. t. i. n. u. u. s. s. c. u. i. t. a. f. f. d. e. v. e. r. b. o. b. 7 p. r. o. i. s. t. a. l. i. m. i. t. a. t. i. o. n. e. f. a. c. i. t. b. u. g. l. i. n. c. j. i. n. g. l. o. f. i. n. e. s. e. d. e. v. a. c. a. i. t. a. J. m. o. i. n. c. j. d. e. h. i. s. q. u. e. f. u. i. t. a. p. l. a. r. i. s. A. n. t. d. e. b. u. t. r. i. i. n. c. j. q. u. i. s. p. s. b. y. t. e. r. o. r. u. c. o. l. j. i. n. f. i. d. e. r. e. b. e. c. c. l. e. n. o. a. l. i. d. e. A. n. g. i. n. f. i. l. i. j. f. f. d. e. a. c. c. e. p. 7 c. o. n. s. i. l. c. c. c. v. j. i. n. c. i. s. t. a. t. u. t. u. m. q. d. m. u. l. e. r. B. a. r. b. a. t. c. o. s. i. x. x. x. v. c. o. l. p. e. s. n. u. l. t. i. v. o. l. u. m. i. j. 7 A. d. o. d. e. r. i. c. c. a. u. s. l. a. m. q. u. e. d. e. i. u. d. i. c. h. e. c. h. e.

f alie. 7 facit. f. c. j. eo titu. lib. vj. In glos. ibi tam iure for. q. iure poli. S. no. glo. vult enim q. ap. l. u. s. possit sibi 2. s. t. u. t. u. e. r. e. l. e. g. e. n. e. d. u. s. f. m. l. e. g. e. p. o. s. t. i. u. a. r. h. i. c. i. u. r. e. f. o. r. i. s. e. t. i. a. f. m. e. q. u. i. t. a. t. e. n. a. t. u. r. a. l. e. m. 7 s. i. c. i. u. r. e. p. o. l. i. i. d. e. s. t. c. e. l. i. d. e. h. o. c. t. a. m. e. d. i. c. e. d. u. r. v. t. p. l. e. n. e. n. o. t. i. n. l. o. c. s. p. o. p. u. l. i. p. a. l. l. e. g. 7 E. t. c. o. c. l. u. d. e. t. r. e. s. c. a. s. u. s. n. a. q. u. e. d. a. s. u. n. t. v. i. u. e. r. s. i. t. a. t. e. s. n. o. h. a. b. e. t. e. s. i. u. r. i. s. d. i. c. t. i. o. n. e. v. t. v. i. l. l. a. s. e. u. c. a. s. t. r. u. s. b. e. c. u. n. r. e. c. o. g. n. o. s. c. a. t. c. i. u. i. t. a. t. e. i. n. s. u. p. e. r. i. o. r. e. Q. u. e. d. a. m. s. u. n. t. h. a. b. e. t. e. s. i. u. r. i. s. d. i. c. t. i. o. n. e. r. e. p. u. t. a. r. o. r. e. c. o. g. n. o. s. c. e. t. e. s. s. u. p. e. r. i. o. r. e. s. a. l. t. e. d. e. f. a. c. t. o. Q. u. e. d. a. s. u. n. t. h. a. b. e. t. e. s. i. u. r. i. s. d. i. c. t. i. o. n. e. n. e. m. o. d. i. f. i. c. a. t. a. P. r. i. m. o. c. a. s. u. p. o. t. v. i. u. e. r. s. i. t. a. t. e. s. i. b. i. f. a. c. i. e. r. e. l. e. g. e. i. n. p. r. e. b. u. s. s. u. i. s. i. s. e. d. n. o. p. o. t. s. i. b. i. a. p. p. o. s. n. e. r. e. p. e. n. a. q. a. p. p. o. s. i. t. i. o. p. e. e. d. e. r. i. n. a. t. a. i. u. r. i. s. d. i. c. t. i. o. n. e. x. x. x. i. i. j. q. u. i. s. i. n. h. o. c. 7 i. n. l. i. f. f. d. e. i. u. r. o. m. n. i. u. d. P. o. t. t. u. s. e. p. e. r. p. a. c. t. u. o. b. l. i. g. a. r. e. a. d. p. e. n. a. h. o. c. v. o. l. u. i. t. B. a. r. i. n. d. l. o. c. s. p. p. l. i. 7 J. m. o. j. c. p. r. o. x. i. 7 J. o. e. a. n. s. c. p. e. d. e. n. t. i. 7 S. e. c. u. n. d. o. c. a. s. u. d. e. q. v. i. u. e. r. s. i. t. a. t. e. s. p. o. t. o. i. a. s. t. a. t. u. e. r. e. q. p. o. t. p. r. i. n. c. e. p. s. v. n. d. e. d. i. c. i. t. B. a. r. i. n. l. i. n. f. a. m. e. i. n. f. i. f. f. d. e. p. u. b. l. i. u. d. i. Q. d. t. a. n. t. a. m. p. o. t. e. s. t. a. t. e. h. a. b. e. t. c. i. u. i. t. a. s. n. o. r. e. c. o. g. n. o. s. c. e. t. s. u. p. e. r. i. o. r. e. i. n. t. e. r. r. i. t. o. r. i. o. s. u. o. q. u. a. n. t. a. h. a. b. e. t. i. m. p. e. r. a. t. o. r. i. n. v. i. u. e. r. s. o. E. t. p. h. o. c. f. a. c. i. t. c. p. v. e. n. e. r. a. b. i. l. e. m. q. u. i. f. i. l. i. s. i. n. t. l. e. g. i. t. i. v. b. i. p. a. r. e. t. q. i. l. l. u. s. t. r. i. s. s. i. m. u. s. r. e. x. f. r. a. n. c. i. e. q. u. i. n. o. n. r. e. c. o. g. n. o. s. c. i. t. s. u. p. e. r. i. o. r. e. m. e. x. e. r. c. e. t. o. m. n. i. a. i. u. r. a. i. m. p. e. r. a. t. o. r. i. s. i. n. t. e. r. r. i. t. o. r. i. o. s. u. o. 7 i. d. e. z. i. n. a. l. i. s. r. e. g. i. b. u. s. n. o. n. r. e. c. o. g. n. o. s. c. i. t. i. b. u. s. s. u. p. e. r. i. o. r. e.

f iunt a pla. 7 ibi J. m. o. 7 eundem J. m. o. l. post J. o. and. in. c. j. de resti. in in. tegrum. 7 gl. in. c. ad n. o. s. t. r. a. d. e. r. e. b. u. s. e. c. c. l. e. n. o. a. l. l. e. 7 n. o. t. A. r. c. h. i. i. n. d. i. c. t. a. s. u. m. m. a. 7 J. o. i. n. p. o. s. t. J. o. a. n. c. i. r. c. a. p. r. i. n. i. n. c. j. j. d. e. s. o. l. u.

f Et facit. c. j. eod. titu. En adde meliorem tex. in. c. h. in ver. in forma 7 casibus a iure permittis. eo. tit. lib. vj. 7 gl. in. c. redire. in ver. j. de resti. in integ. 7 ibi B. u. t. 7 i. s. t. u. 7 i. b. i. e. t. i. a. J. m. o. l. i. n. v. l. t. i. 7 p. e. n. a. l. t. c. o. l. 7 J. m. o. l. h. i. c. i. n. v. j. c. o. l. u. 7 J. o. m. i. p. o. s. t. J. o. a. a. n. d. 7 o. m. n. e. s. i. n. d. i. c. t. o. c. u. i. n. p. r. i. n. i. n. c. o. l. u. 7 p. e. r. i. s. t. u. i. n. c. n. u. l. l. i. i. n. i. j. c. o. l. u. d. e. r. e. b. u. s. e. c. c. l. n. o. a. l. i. e. 7 p. e. r. i. s. t. u. p. o. s. t. J. o. s. t. i. e. n. i. n. c. t. u. a. d. e. h. i. s. q. u. e. f. u. i. t. a. p. r. e. l. a. E. t. J. o. s. t. i. i. n. s. u. m. i. n. t. i. t. d. e. r. e. s. t. i. i. n. i. n. t. e. g. s. e. x. q. u. i. b. u. s. v. e. r. i. t. e. i. n. c. o. n. t. r. a. c. t. i. b. u. s. f. a. c. i. t. l. m. a. g. i. s. p. u. t. o. s. i. l. e. s. a. l. i. e. n. u. m. f. f. d. e. r. e. b. u. s. e. o. r. u. m.

g Iure poli. A. d. e. i. n. s. i. m. i. l. i. e. l. e. g. a. n. t. e. g. l. i. n. c. g. e. n. n. q. x. v. i. j. q. i. s. i. f. i. 7 B. a. l. h. i. c. v. e. l. e. x. e. q. u. i. t. a. t. e. n. a. t. u. r. a. l. i. e. x. i. u. r. e. g. e. n. q. u. i. u. s. n. a. t. u. r. a. l. e. a. p. p. e. l. l. a. t. i. n. s. i. t. u. d. e. r. e. r. i. s. d. i. u. i. s. s. i. n. g. u. l. o. r. u. i. 7 t. a. l. e. i. u. s. e. t. i. a. n. a. t. u. r. a. l. e. i. n. d. u. c. t. u. e. x. r. o. n. e. n. a. t. u. r. a. l. i. q. u. i. q. u. e. a. p. p. e. l. l. a. t. u. r. i. u. s. d. i. u. i. n. i. j. d. i. h. u. m. a. n. u. m. g. e. n. u. s.

h At villa seu castru. A. d. d. e. B. a. r. i. n. l. i. f. f. d. e. d. a. i. n. f. e. c. 7 P. e. t. r. d. e. a. n. c. i. n. c. n. i. s. d. e. i. u. r. e. i. n. 7 c. d. i. l. e. c. t. i. d. e. i. u. d. 7 d. i. c. a. m. p. l. e. n. e. i. n. c. l. i. c. e. t. d. e. p. b. a. 7 c. c. u. m. a. d. s. e. d. e. m. p. o. s. t. i. s. t. u. m. d. e. r. e. s. t. i. s. p. o. 7 v. i. d. e. b. o. t. e. x. i. n. l. i. j. i. n. v. e. r. c. a. s. t. e. l. l. o. r. u. m. t. e. r. r. i. t. o. r. i. a. C. d. e. f. u. n. l. i. m. i. l. i. b. x. j.

i Super rebus suis. A. d. d. e. P. a. u. d. e. c. a. 2. si. l. c. x. l. i. j. p. i. s. t. u. A. l. b. b. 2. si. i. s. t. u. i. l. l. i. b. i. R. o. c. o. n. c. e. x. v. b. i. a. n. c. o. n. d. e. r. e. s. t. a. t. u. t. a. s. i. t. i. u. r. i. s. d. i. c. t. i. o. n. i. s. 7 a. n. p. o. p. u. l. u. s. J. o. m. a. n. u. s. p. o. s. s. i. t. h. o. d. i. e. l. e. g. e. m. c. o. n. d. e. r. e.

k Civitas n. o. r. e. c. o. g. n. o. s. c. e. n. s. s. u. p. e. r. i. o. r. e. A. d. d. e. B. a. r. i. n. l. h. o. s. t. e. s. f. f. d. e. c. a. p. t. i. 7 i. n. l. a. c. t. a. s. d. e. a. m. p. l. i. a. d. a. f. f. d. e. r. e. i. n. d. i. s. e. u. i. n. p. o. p. u. l. o. h. a. b. e. t. e. i. u. r. a. i. m. p. e. r. i. v. t. e. s. t. p. o. p. u. l. u. s. f. l. o. r. e. t. i. n. 7 c. i. u. i. t. a. s. P. i. s. a. n. a. f. m. B. a. r. i. n. d. l. h. o. s. t. e. s. i. d. e. d. e. f. l. o. r. e. t. i. n. i. s. t. e. n. e. t. A. l. b. b. 2. si. s. u. o. x. c. i. i. n. v. j. c. o. l. 7 c. o. s. i. l. v. l. t. i. 7 R. o. c. c. c. l. x. v. i. 7 v. i. d. e. i. s. t. u. i. n. c. p. a. s. t. o. r. a. l. i. s. d. e. o. f. f. d. e. l. e. 7 d. e. r. e. g. e. p. B. a. l. d. i. n. c. c. u. v. e. n. i. s. s. e. n. t. d. e. e. o. q. m. i. t. i. n. p. o. s. t. 7 i. n. c. j. i. n. f. i. s. f. i. i. n. t. i. t. d. e. p. a. c. e. i. u. r. f. i. r. i. n. v. i. b. l. s. e. u. v. b. i. t. e. x. e. x. c. i. p. i. t. p. e. r. s. o. n. a. i. m. p. e. r. a. t. o. r. i. s. i. n. q. u. o. l. i. b. e. t. i. u. r. a. m. a. t. o. p. r. e. s. t. i. t. o. p. i. n. f. e. r. i. o. r. e. B. a. l. i. b. i. d. i. c. i. t. q. e. o. d. e. m. m. o. e. s. t. e. x. c. e. p. t. a. p. s. o. n. a. r. e. g. i. s. 7 A. n. d. d. e. i. s. e. r. i. n. c. j. i. n. i. j. c. o. l. q. u. i. f. e. n. d. i. d. a. r. e. p. o. s. s. u. n. t. q. u. o. d. d. i. s. p. o. s. i. t. i. o. l. e. g. i. s. c. u. m. m. u. l. t. a. C. d. e. b. o. n. i. s. q. u. e. l. i. b. e. r. i. s. c. o. n. c. e. p. t. a. i. n. c. u. l. m. i. n. e. i. m. p. e. r. i. a. l. e. x. t. e. d. i. f. a. d. c. u. l. m. e. r. e. g. i. u. 7 B. a. l. i. n. l. f. i. C. d. e. d. o. n. i. n. t. e. r. v. i. r. u. m. 7 v. e. g. o. r. e. q. d. i. s. p. o. s. i. t. i. o. i. l. l. u. s. l. e. g. i. s. l. o. q. u. e. n. s. d. e. i. m. p. e. r. a. t. o. r. e. e. r. g. a. i. m. p. e. r. a. t. r. i. c. e. h. a. b. e. t. l. o. c. u. i. n. r. e. g. e. d. o. n. a. t. e. s. u. e. r. e. g. i. n. e. a. l. i. t. e. r. t. u. l. o. c. u. t. u. s. e. s. t. B. a. l. d. i. n. l. f. i. q. u. i. s. m. a. i. o. r. C. d. e. t. r. a. n. s. a. c. 7 i. n. l. i. i. C. d. e. s. e. r. u. 7 v. i. d. e. d. o. m. e. u. m. A. n. d. p. l. e. n. e. i. n. t. r. a. c. t. a. t. u. d. e. p. r. e. s. t. a. n. t. i. a. i. m. p. e. r. a. t. o. r. u. m. 7 r. e. g. u. m. 7 a. l. i. q. u. i. d. i. n. c. l. i. c. e. t. e. x. s. u. s. c. e. p. t. o. d. e. f. o. c. o. m. p. e.

A. d. d. e. t. u. R. o. m. l. o. c. o. p. r. o. x. i. m. e. a. l. l. e. g. A. l. b. b. c. o. s. i. c. u. i. s. 7 i. b. i. d. i. c. i. t. i. d. e. q. d. h. i. c. R. o. 2. si. c. c. c. c. i. x. v. b. i. p. o. n. i. t. a. n. c. i. u. i. t. a. s. n. o. r. e. c. o. g. n. o. s. c. e. a. s. u. p. e. r. i. o. r. e. p. o. s. s. i. t. d. o. n. a. r. e. r. e. m. a. l. t. e. r. i. u. s. p. e. r. f. e. d. e. c. o. n. s. i. c. e. l. x. x. v. v. b. i. p. o. n. i. t. a. n. v. a. l. e. a. t. s. t. a. t. u. t. u. m. c. i. u. i. t. a. t. i. s. P. e. r. u. s. i. q. d. s. p. u. r. u. s. s. u. c. c. e. d. a. n. t. 7 a. n. c. i. u. i. t. a. t. e. s. v. e. l. p. r. i. n. c. i. p. e. s. p. o. s. s. i. n. t. p. r. e. s. c. r. i. b. e. r. e. m. e. r. u. m. i. m. p. e. r. i. u. m. e. t. i. a. m. c. o. t. r. a. p. a. p. a. m. v. i. d. e. A. n. c. h. a. r. 2. si. c. x. l. j. 7 a. n. c. o. n. c. e. p. t. a. i. n. c. u. l. m. i. n. e. i. m. p. e. r. i. a. l. i. h. a. b. e. a. t. i. n. c. u. l. m. i. n. e. r. e. g. i. o. v. i. d. e. O. l. d. r. 2. si. l. i. o. l. x. i. j. v. b. i. p. e. r. p. l. u. r. a. c. o. n. c. l. u. d. i. t. q. a. n. t. e. f. u. e. r. u. n. t. r. e. g. e. s. q. u

Sanonmi. super prima parte primi.

a Scholarius. Adde vt p Barto. in l. omnes populi. ff. de iust. et iur. **b** Sebast. Sapia. In iurib⁹ eorū. Et id dicit Bald. in l. si. in iur. no. C. de iurif. om. iur. p mercatores pnt facere statuta solū in depēdēti bus et cōnexis a mercātia de q̄ etiā vide. d. Jas. i. l. i. in. h. no. C. de trās ac. in. l. p̄tor ait. s. rōnes. in si. ff. de edē. Seli. in. c. ceterū. in. h. co. in. vi. fallen. j. de iudi.

Deci. in cōf. iij. in. h. col. ad fi.

c Jus diuinū. Ad Bar. i. j. cō sit. ff. de iur. i. v. col. xii. itē q̄ro qd d̄ rescrip. et gl. i. l. i. j. ff. de p̄st. p̄inc. et a bal. i. aut. ad hec. b l. i. col. C. de vsu. et l. i. ad fi. x. h. querit. C. de p̄ci. impe. offeren.

d Qui possit occidi. Valer statu tū qd bānit ip̄ne occidat. bar. i. l. vt vim. et l. oēs ppli. xii. co. ff. de iust. et in. et l. amif sione. s. j. ff. de ca pi. dimi. et l. vbi pactū. C. de trās act. et in. l. h. C. q̄ liceat se sine iud. vin. et c. fi. p istuz poss alios. de cō sue. et per p̄de. de anch. i. i. p̄n. q̄ si to. s. eo. p Bal. i. d. l. h. et in. l. data opa. C. q̄ accu. nō pos. et l. decurio nes. quibus cau. infa. irro. Albi. in iij. pte statu. q. xvij. p Bu. in. c. fi.

no. lo. i. j. de sen. excō. p Do. in. s. his itaq. circa mediū. vi. di. et Bar. in d. l. h. et in dispu. in ci. lucane ciuitatis statuto: vide nouē casus in qb⁹ statutum nihil operatur: nec excusat homicidiū per do. sel.

Adde tu an valeat statutū q bannitus ip̄ne possit occidi. Bar. cōf. clxxvi. Alex. cxiij. p̄mo li. Lepo. cōf. v. et cōf. lxxvi. Pau. d. ca. cōf. lxxxi. et xxxi. in prima stampa.

e Ant. Fran. Circa hoc an valeat statutum q bannit⁹ possit ip̄ne occidi. vid p Jo. an. i. addi. Spe. iti. de p̄st. et vid Bal. in. l. ex b iure. et in. l. vt vim. ff. de iur. et iur. et vid beatū Tho. h. i. q. lxxij. ar. iij. et iij. Et an stāte tali statuto q fili⁹ possit occidere p̄rem et ecōuerso. vid bar. in. l. si adulteriū cū ice. i. s. liber. in p̄n. ff. de adul. Et an bānit⁹ stāte isto statu to possit occidere aliū bānitū imp̄ne. vid Bar. in. l. cū mulier. ff. solu. ma. et ibi Bal. i. rep. et Bar. in. l. si q̄s in graui. ff. ad fill. et Bal. i. l. i. C. de p̄ci. impa. offe. Et vtrū stāte tali statuto i eo p̄prehēdat ille q ignorās occidit bānitū. vel eūdē Bar. in. d. l. si q̄s i graui. i. s. vtrū. ad fill. Et an possit occidi vel offendi bānit⁹ q appellauit a snia bāni. vide p Bar. i. l. iij. in. s. si seru⁹. ff. de acq. pos. et in. l. j. nil noua. appel. pen. et in. l. q a la tronib⁹. in. s. si q̄s. ff. de test. Et an stāte statuto q receptās bānitū pu niaf in cētū. ffes vel p̄iūcti receptātes bannitū puniant pena statuti. vid Bar. in. l. eos. et in. l. si. ff. de recepta. et an receptās bānitū ignorāter scidat in penā statuti. vid Bar. in. l. oēs. C. de agri. et cōf. li. x. et vtrū stā te tali statuto bānit⁹ i vna ciuitate possit ip̄ne occidi i alia. vide gl. i. c. i. in ti. hic finit lex cōra. i. vii. seu. q̄ dicit q bānit⁹ de vna ciuitate cēfē bānit⁹ de oib⁹ q̄ sunt sub eodē dñio. de q̄ et vid Bar. i. l. cūctos pplōs. C. de sum. tri. et Albe. de ro. in aut. q̄ in puincia. C. vbi de cri. agi. opor.

f Sebast. Sapia. Limitatū. Hoc facit ad qōnē sup qua superio rib⁹ dieb⁹ fuit maxima p̄trouersia vtrū papa possit dispēfare q iudei exerceāt vsuras. nā vī q nō de iure diuino sunt p̄hibite vsure nec res perit facta aliqua limitatio: ita t̄z do. Ja. et late. d. Jo. baptista d̄ scō Seuerino in repe. l. cūctos pplōs. C. de sum. tri. et fi. catho. et referūt ali quos tenentes dñum. et Alex. sibi dñū. et ibi videbis an sit iusta causa vt euitetur maius malum q̄ christiani non exerceant.

f Cū matre. Facit qd voluit Bal. in. l. si. in. h. col. C. si cōtra ius vī vti. publi. et qd voluit But. et iste in. c. i. j. de spō. per Bal. in. l. si cōtra. ad fi. C. de nup. Sede. cōf. cccv. gl. in. c. j. xxx. q. iij. Archi. et Do. in. s. hic colli glitur. h. q. h. et p oēs in. c. fi. de secundis nup. in qbus locis d̄ q nō pōt imperator disponere sup matrimonio etiam ex cā rōnabili faciēdo q

non sit matrimonium qui non pertinet ad imperatores de talibus di sponere. Adde tu p̄et. de ancha. cōf. xx. vbi tenet non valere statu tū quod filia non possit nubere sine consensu patris.

zacharias. Adde nō tantū nō valere statutū laicorum quod super matrimonio disponit sed nec illud qd disponēs sup illius essentijs au

ferit libertatē cō

testa. cū simi. ergo eodem modo pōt statuere sup alijs. Et quotidie ad hoc alleg. dictū Jm. Legi ste tractat maxime Lyn. in. l. rescripta. C. de p̄ci. impe. offe. et Bal. post gl. in. l. si. C. si cōtra ius vel vti. pub. Et tractat Lx. principalr tria. Primo an p̄nceps pōt statuere circa legē diuinā. Scōdo an circa ius gentiū. Tercio qd circa ius civile.

g Circa primū sit breuis cōclusio quod si vult sta tuere in eo articulo qui reperit limitatus: et pōt scz distinguēdo interpretādo et adiunādo ius di uinū. Exemplū in lege diuina cōtinet illud pre ceptum. Nō occides: tñ in lege positū est limi tatū si quis occiderit occidat: et sic p̄t qd primū preceptum nō est indistincte seruādum: vñ prin cept fecit: et interpretādo statuit qui et q̄pōssint

c occidi. vt. C. q̄n lic. vnicuiq. sine indice se vindic ca. et ad legē corneliā de sicarijs. p totuz. Si vero p̄ceptū diuinū non reperit limitatum: tūc aut nulla pōt subesse causa limitandi et nō pōt prin cept statuere. Puta si vult statuere oō q̄s pos sit cōtrahere matrimoniū cum matre aut subest causa et potest. Sed si dubitat an subit: p̄sumē dū est tūc pro lege p̄ncipis. et nota hoc dictū.

d Ego limitare hec dicta legistarū duob⁹ modis. Primo qd p̄nceps secularis pōt interpretari ius diuinū statuēdo i his in qbus habet iurisdicōio nem. in reb⁹ p̄phanis: sed in spūalib⁹ interp̄tatio p̄tinet ad papā: vt est tex. in. c. p̄ venerabilē alleg. et facit no. dictum Frede. de sen. cōf. p̄ci. vbi dicit nō valere statutum laicorū q̄nincēs vsurariū ex certis cōiecturis: q̄ cū in talib⁹ nō habeant laici iurisdicōiōnē nō possunt statuere etiā interpretādo. facit. c. tuā. de ordi. cog. et qd no. bar. in. l. titia. ff. sol. ma. Scōdo limitaremyt in ca sibus sibi concessis q nō p̄sumatur causa in q̄tū

e vult statuere cōtra ius diuinū: q̄ nō d̄ inferior

f le: nō spectat ad laicos de eo disponere: imo in matrimonijs semp est attēdēdū ius canonicū et ius p̄tificiū ad qd spectat de ip̄o matrimo nio disponere. put est et ex mente gl. in. d. s. si in ver. hacten⁹. in si. de gradi. et in. s. affinitatis. in si. de nu. et ad illud qd d̄ q̄ contrahēs in si moniū d̄ dispositionē statuti penalis: h̄ nō irritet m̄rimoniū: tñ p̄ue nics statuto incurrit penā. Dicas hoc nō videri verū q̄ cū matrimo nia debeāt esse libera: et metu pene q̄s retraheret a cōtrahēdo m̄rimo niū etiā contractum ad penā nō habet locū statutū p ea que habent.

g in. c. cū apud. et in. c. cū locū. et i. c. gēma. de spōsa. et habetur p legistas. in. l. titia. ff. de ver. ob. ideo cogitandū puto super istis dictis.

h Pro lege p̄ncipis. Adde Sem. i. c. lege. x. dist. bo. text. cū gl. in cle. vnica. de proba. et facit. c. cū a nobis. in si. de testi. et vide gl. sing. in. l. res legati. in ver. ex aliqua cā. et ibi Bar. ff. de pe. Lx. in. l. si. C. si ius. et in. l. referipta. in. h. et iij. q. C. de p̄ci. impera. offe. istū in. c. q̄to. in. v. col. x. si tñ papa. j. de p̄st. in. c. in causis. i. h. not. de re in. in. c. cum venissent. in v. col. de iud. in p̄si. lxxxiij. incip. illud ad fi. in. c. cū inter. in. h. col. de ex cep. et in. c. nisi. h. col. de offi. deleg. But. in. c. q̄ pleriq. de immu. eccle. i. c. constitutus. de relig. do. Do. in. c. gradi. de sup. negli. pla. lib. vi.

i Adde tu an cā p̄sumat in p̄ncipe tam in rescriptis q̄ in statutis. Alex. p̄si. h. et xciij. j. lib. vbi ponit de hac materia per Ro. p̄si. cccclxxx iij. vbi dicit q̄ causa p̄sumitur in p̄ncipe. s. papa nisi rescribat d̄ gene ralem constitutionem ecclesie vt etiam hic dicit. Abb.

j Sebast. Sapia. Hoc dictū. Aide oino. d. Jas. in. l. si testamētū. C. de testa. vbi ponderat illum tex. contra illud qd dicit Abb. hic.

k Tertis coniecturis. Adde Rom. fo. ix. in singu. suis vbi dicit se cō suluisse q nō valent statuta laicorum disponentia q̄ in funere nō ex pendatur nisi certa quantitas.

l Sebast. Sapia. Scōdo. Tamen sentit do. Abb. hic quod possit ius diuinū limitari ex cā vbi reperit limitatum: als nō videt verū di cere q̄ ius diuinū dicit honora patrē. nec reperit limitatū et tamen re peritur limitatū per principem. in. l. minime. ff. de reli. et sum. fu. Brē decime fuerunt indubie de iure diuino: et tamē reperitur derogatus in c. nouum genus. de deci. facit qd no. Ab. in. c. per venerabilē. q̄ fil. sint legi. vbi ponit alium casum et in. c. fi. de transactio.

m zacharias. Contra ius diuinū. Infero q̄ papa nec imperator pos sent facere vt dicto vni⁹ testis indistincte stet p̄tra partē. casus est in. in. c. indicas hermanū. h. q. ix. quē singularizat Ro. sing. ccc. incip. an violare

ferit libertatē cō

trahēdi m̄rimo

niū. et facit matri

moniū irritum si

cōtrahatur etiā

si pena apponat

cum sit matrimo

niz res spūalis

nō possunt laici

sup illo dispone

re vt plene notat

Ant. corse. sing.

ccc. in x. statu

tū i. c. statuto ca

uet. Si tñ in tali

statuto pponat

tur pena h̄ nō ir

ritet m̄rimoniū

vt p̄digi debet

pena p cōtrauē

tionē statuti vt

plene not. idem

Lois. vbi. s. sing.

se. in. c. an valeat

statutū vbi mul

ta alleg. Anto.

Francis.

Ad hoc an i

perator vel secu

laris possit con

dere statuta vel

leges circa m̄ri

monia cōtrahē

da. Dicas absq

dubio qd non ex

defectu p̄tatis q̄

cuz matrimoniū

fit quid spūitua

papa quem ad hoc etiā alle. *Seli. in. c. cōstitut. in ver. limita quadra-
pli. 7 ver. scōdo limita. de resc. col. xi. iure em̄ diuino duo testes ad min⁹
requiruntur. c. cum esses. cū simi. de test. refert 7 sequit̄ Seli. in. c. sicut.
circa princ. ver. 7 hoc est adeo verum. de senten. excō. 7 Ant. corle. sing.
ccxxij. in ver. princeps. incip. princeps nō pōt ferre sententiam.*

a *Uniuersalis ec-
clesie. Adde istū
i. c. q̄to. j. de p̄su.
7 i. c. si q̄. j. de res-
scrip. 7 Bal. in. l. a
h. ver. 7 dubitat. b
C. de iur. annul. 7
istū in. c. cū para-
ti. in. h. col. de ap. c
dicā in. d. c. q̄to. 11
Adde tu Rom.
2. h. cclxxij.*

b *Habet locū in
papa. Vide gl. in
c. a nobis. j. de de-
cimis. Jnn. in. c.
sup eo. in fi. de bi-
ga. 7 in. c. post trās-
lationē. i. fi. de res-
nū. 7 de anch.
in repe. c. j. in. iij.
char. s. eo. 7 in re-
gula possessor. in d
iij. 7. vij. col. de
reg. iur. in. vi. istū
in. c. licet. i. h. not.
de fer. text. in cle. e
p̄nti. de cēsi. in x.
negotia. di. in. c. 12
de min⁹. ibi ep̄s f
7 clerus. j. de im-
muni. ec. gl. in x. g
diuino. in. c. q̄q̄.
d cēsi. in. vi. Cal.
in dispu. icip. bo.
nonienſi statuto caueſ. in. iij. col. Alberi. de rosa. in. j. parte stat. q. xlvj.
Doſti. in sum. de rescrip. s. quas vires. sub. s. pōt aut. Jo. an. in. c. cū ad
monasteriū. de sta. mo. 7 i reg. semel deo. de reg. iur. in. vi. per Doſti. in
c. quiescam⁹. xlvj. di. in. c. vt p̄stitueret. l. di. p Bal. in. s. ius aut ciuile.
in. v. col. ver. deinde principat. isti. de iur. na. p istū in. c. significatur. in
h. col. de reg. 7 in m̄mōnio de p̄senti p̄cto disp̄sat ex cā. gl. 7 do. in. c.
ex publico. de quer. cōiu. 7 etiā in cōsummato p Jo. an. in reg. factū. d
reg. iur. lib. vi. refert Bal. in. l. h. s. imperio. ff. de ado. facit 7 de. de anc.
xvi. cclxxvi. inci. reuocat in dubiū. 7 in. c. j. in. j. col. de spon. in. vi. Doſti.
in sum. qui clerici vel vo. s. qui vouēs. ver. videt̄ igit̄ q̄ summus pōtis
fer. Ja. 3. occhum in. c. ad dissoluendū. in. v. char. cū q̄nq̄ sequentib⁹. j.
de despō. ipu. Adde tu 7 de. de anch. cōsi. ccl. xlv. vbi ponit an papa pos-
sit dispōsare super matrimonio p̄cto per verba de p̄senti. 7 an super
voto 7 iuramento. incip. in christi nomine parum dubitationis.*

c *In. c. j. de homi. lib. vi. Adde Ro. 7 de. de anc. in. p̄si. cccj. incip. vi-
so 7 diligēter inspecto. in. iij. col. But. 7 Abb. in repe. in. c. cū esses. de
testa. 7 ibi 7 mol. 7 Roma. plene in repe. aut. filr. in. xxxij. p̄uilegio
vltimarū volūtātū. C. ad. l. fal. 7 aliqd p Jnn. in. c. h. j. de prob. Adde
tu q̄ p̄sil. ancha. s. alleg. est. cccx. nec mihi v̄r. q̄ multū hic in p̄posito
faciat. s. melius Lar. p̄si. vij. de p̄si. vbi dicit valere statutū archiep̄i 7
ep̄orū factū in cōcilio p̄uinciali sup criminib⁹ laicorū illis nō vocatis.
d *Auferre rē suā. Vide Archi. 7 Do. an. c. ius ciuile. j. di. Jnn. in. c. q̄
pleriq̄. paulo ante fi. de immu. eccl. Lar. p̄sil. cclxxvj. incip. dñs papa. ad
fi. Do. in. c. j. in. iij. col. de sum. tri. in. vi. not. in. c. cōstitutus. de reli. dom.
7 in. l. bene a zenone. C. de quadri. p̄scrip. Adde tu an princeps possit
tollere ea que sunt iuris naturalis: vt est decisio Oldr. cōsi. xlvj. Are.
cōsi. clv. 7. xxxix. vbi allegat casum singularē q̄ papa nō cōmittit cām
iudici suspecto ex certa scientia. 7 an ipse papa p̄scribat cōtra inferio-
rē vide Abb. p̄si. xlvj. 7. xciiij. h. lib. 7 d̄t Ro. sing. suis. fo. xxv. in p̄n. q̄
h̄ papa v̄r imperator nō possint ferre sniaz absq̄ citatiōe q̄ tñ 7 deti-
nētes castra 7 terras ecclesie vel iperū possent: p̄ quo facit qd cōsultuit
7 de. de anc. p̄si. cclxxvij. qd legatus in p̄uincia potest punire tur-
bātes terras romane ecclesie iuris ordie p̄termisso. 7 dicit Roma. sin.
suis q̄ in. c. indicas hermanum. iij. q. iij. est casus singularis q̄ papayr
imperator nō pōt disponere quod stetur dicto vnus testis in p̄iudi-
cium partis. 7 an imperator possit facere vt stetur dicto testis in eo q̄
dixit verū si partim dixit verum partim falsum in substantialibus. vi
de Old. consi. xxxvj. 7 dicit idem Ro. in dictis singularibus q̄ cū ex-
ter regula quod quicquid plantatur seritur 7c. q̄ imperator non pōt
in his p̄iudicare: quia dicta regula est de iure naturali.**

Anto. Franc. *Et an ea que sunt iuris naturalis possint tolli p̄ p̄n-
cipem vel immutari etiam ex certa scientia. vide que plene tradunt p
Ange. Aret. vbi multa dicit ad propositum. in. s. sed naturalia. insit.
de iure natu. gentium 7 ciui.*

e *Fauor publicus. per. litem si verberatū. hic allega. Adde Bart. in
pennio ffor. in. h.
col. p. tex. meliorē
de iure. in. l. v̄di-
tor. s. si cōstat. ff.
cōia p̄di. Bar. in
l. j. in. fi. ff. de cōsi.
prin. glos. Bart.
7 alios i. l. venia.
C. de in ius vocā.
Semi. in. c. auto-
ritate. de p̄uile.
in. vi. Bal. in. l. si
testi. C. de testa.
Are. in. l. si p̄stat.
ff. de appel. Bar.
in. l. iubem⁹. nul-
lam. in prin. C. de
fac. san. eccl. 7 ple-
ne hic p̄ do. Seli.
ibi per istā cōclu-
sionē infert Bal.
7 Ang. in. d. litē
si verberatū. 7 in
l. iij. s. si is pro q̄.
ff. q̄ quisq̄ iur. 7
in. l. oēs. de qua-
dri. p̄scri. 7 Fulg.
in. l. fi. c. si 7 ius
vel vtili. pub.
Adde tu Ro-
ma. p̄si. cccx. Ale-
xan. late consi. h.
i. lib.*

f *Inſidelit̄. ad
de do. p̄repositi-
tum. j. dist. c. j. 7 late Old. consi. cclxxij. 7 etiam p̄si. lxxvj. possunt ta-
mē cogi ad solutionē decimarum. vt idem consulti consi. xcj.
zacharias. Adde an infidelis peccās 7 legē nature vel 7 tra eorū le-
gē in moralibus possit per imperatorē puniri. in. l. indei romano. C. d
iude. 7 an per papā. vide Jo. an. in. c. gaudemus. 7 ibi etiā Panor. de
diuor. 7 distin. 7 cludit q̄ in criminib⁹ q̄ directe nō p̄petrant in cōtem-
ptū fidei christiane p̄nt per iudicē secularē puniri: in alijs secus. vt per
Abb. i. c. qd sup his. de vo. 7 voti redē. Sed fm̄ quas leges dic vt per
Cal. p̄si. xi. posito sub rubri. de cōsi. qd inci. factū tale est. 7 cōsi. xxx. po-
sito sub rub. de test. incip. an iudens. q̄ in casibus vbi ius eorū deter-
minat illi statuitur tanq̄ suo iuri speciali q̄ ḡnalter derogat. put dict
mus d̄ statutis q̄ iuri cōi derogāt. vt no. in. l. oēs p̄p̄i. de iusti. 7 iur. se-
cus x̄o de iure cōi. ita no. do. Seli. in. c. canonū statu. col. x. x̄o. quinto
fallit in isto ibi. 7 i. c. iudei. el. h. de iude. vbi refert Flo. de san. pet. dicen-
tē. in. l. maximū vitii. C. de lib. p̄te. se ita cōsultisse cū 7 de. de an. Ra-
pha. Fulg. 7 Basp. de cal. in quadā cā triginta milia ducatorū. ita no.
Lar. Alex. in. c. de infidelibus. de p̄san. 7 affi. 7 do. Jas. mayn. in. l. qui
se patris. in. v. col. x̄o. 7 not. q̄ inter iudeos. C. vñ libe. q̄ dñ alle. Oldr.
cōsi. lxxvj. debuit allegasse p̄si. xxxvj. in prin. Et vtrū ligent̄ statutis
circa validitatē 7 obseruatiā iuramēti. not. Pan. de ca. p̄si. xxvij. gl. in
aut. iusiurādū. 7 ibi Bar. C. de iureiur. eundē in. l. spadonē. s. iam autē.
de excu. tut. Spe. in tit. de iura. calum. s. restat. ver. sed pone iudens.*

g *Adhodicam lesionem. Facit tex. vulgaris in. l. thesaurus. ff. de exhib.
quē tex. allaganit Bal. in. l. qui accusare. C. de edē. 7 q̄ not. Lar. in cle.
cōstitutionē. s. insup. in. ix. q. de elec. 7 iste in. c. veniens. lo. h. in. v. col. x̄o.
nūc restat. de resti. 7 in. c. ex ratione. in. vj. col. x̄o. sed aduerte. de appel.
7 de. de anc. cōsi. cclvj. incip. subtiliter. Jnn. in. c. dilecto. de testibus.
Bal. in. l. iudices. in. h. oppo. C. de iud. Bal. in rub. j. de iud. in. iij. col. 7
in. l. j. ff. de consti. prin. vbi dicit quod si princeps excedit iustitiam par-
tis. nūquā presumit velle excedere nisi in modico. alle. d. l. quoties.*

h *Adde tu Roma. cōsi. cclxxvj. in fi. vel circa.*

i *Do. Ant. hic. Adde tu q̄ Ro. referēdo illud limitat p̄cedere vbi
princeps statuit ḡnalter vel rescribit specialiter motu p̄prio: secus si
ad postulationem partis. ita dicit eius consilio. cccxxvj.*

j *Tollere feudum. Adde an princeps liget suo p̄ctu. Ro. 2. p̄. prime at
legato: 7 an obliget successorē. vid Bal. p̄si. cclj. iij. h. 7 limitatio abba-
tis v̄r limitādauit p̄cedat de p̄tate ordinaria non autē absoluta quia
tūc pōt renocare p̄ctu a se intū: licet male faciat. ita voluit Bal. p̄sil.
ccccxxvj. li. iij. Et an princeps inuitis vassallis possit illos cedere v̄r
delegare. vide Bal. consi. cccvj. incip. tex.*

- D**ignitas personatus et officii sunt synonyma. Adde istud et docto. in. c. de multa. de preben. et doc. in. c. j. de consue. lib. vi. post archidi. vi. de ibi domi. Bene. de Peru.
- Z**acharias. Adde quod hoc est verum largo modo sumpto. proprie autem differunt inter se dignitas personatus et officii: ut no. Abb. post Ant. i. c. de multa. de pb.
- D**o. in. c. j. col. h. eo. ti. lib. vi. Adde de are. c. h. xxiij. inci. i. p. senti. col. h. Et idem i primi ceriatu l. em hic appellat largo modo dignitas proprie tamen loquendo non de dignitas.
- E**x quo infero quod habes primiceriatu non posset esse delegatus summi pontificis cum requiritur quod ille habeat dignitatem. ut. c. statutum. de rescr. lib. vi. ita no. concludit Alex. de imo. q. lxxvj. in cip. in car. lite. col. h. vol. h. ver. 8 ad istud ostendendum quod est fin maior. c. h. c. xxi.
- A**dde tu Ol. q. h. c. incip. an ecclesia valentina. domi. d. ro. d. c. i. clxxij. in ti. d. preben. in antiquis.
- S**ebasti. Sapia.
- P**rimiceriat? An primiceriat sit dignitas. videtur Alex. q. lxxvj. in car. lite. in. h. vol. Ro. in deci. nonis. decis. viij. thesaurari? sub titu. de preb. vbi a t. q. no. d. iuz t. b. and. sic. in c. sil. lxxix. clemetissimi. in. i. vo. 7 are. in q. h. xxiij. i. p. ti. consuetudine.
- D**euoluit ad papam. Adde no. i. c. h. j. d. p. c. pb.
- A**dde tu ro. q. h. c. cclxi. vbi ponit qualiter gradatim ad papam deuoluitur.
- D**onatio. ad ro. q. h. c. cccxxvi.
- R**ecedere. ad bal. su. 7 pau. de ca. in. l. oim. C. de testa. p. illu. tex. 7 Bal. hic. 7 in ex. tra. de pace co. stan. in. ix. co. x. f. de deide quero. pone quod princeps cessit et in. l. ex. placito. in. iij. col. C. de re. pmu. De. de anc. in. c. cu aliquibus. de rescr. in. vi. 7 in. c. suggestu. de deci. in re. c. j. s. eo. in ver. h. hic incidet queri vtrum in reuocando. Ang. 7 imo. in. l. paulus. in. i. col. ff. de re. iudica. 7 per istud 7 alios in. c. dilecto. 7 per illu. tex. a contrario sensu. j. de preben. 7 per Imo. in. l. testamenti factio. ff. de testamen. Adde tu Anto. de bu. consi. xliij. 7 vide quod in. fi. voluit.
- S**acere. Adde ro. consi. cxxvj. 7 vide quod ibi voluit Ab. consil. xxv.

non erat necessaria: quia tex. non requirit nudum consensum sed legitimum. non autem est legitimus si interponatur non seruata forma tradita a iure in casu non concessio: ut. s. dixi.

Beneficiu potest vacare tanto tempore quod eius collatio pertinet ad papam.

Statuentes an et qui possunt a statuto a superiore confirmato discedere et redire ad ius commune. Statutum si concernit fauorem publicum non potest illi renuntiare.

Statutum tollitur si per statuentes vel eorum successores fiat aliquis actus contrarius ipsi statuto etiam quod sit vnus actus.

Eps vel capitulum an et qui possit minuire: vel de nouo inducere dignitates in ecclesia.

Eps non potest dispensare contra institutionem beneficii sine licentia patroni nisi cum causa.

Ite non potest vnire beneficiu sine consensu patroni.

Priuilegiu quanto tempore perdatur. vide pulchram distinctionem vsq. ad finem.

Immunis a collectis si semel soluit sibi preiudicat in futurum nisi fuerit protestatus.

Immunis a muneribus vel honoribus annuuz acceptando sibi preiudicat in alijs.

Uamaccessissent.

Dignitas sublata de ecclesia per statutu capituli confirmatu per papam vltim? non cesset vacare nisi per dnu actu statutu fuerit reuocatu. h. d. Diuidit i tres ptes In pma ponit allegatio p primicerio. In scda p caplo. ibi fuit. In tertia diffinitua commissio. ibi q. circa. Et icipe sic casum l. rale. Quidam ex canonicis tulles. p posuerunt coram papa quod primiceriat? dignitas tanto tpe vacasset quod ipso collatio ad papam erat deuoluta. vñ papa de hac dignitate prouidit isti archidiacono vel forte amico suo cuius causam iste archidiaconus pmouebat hanc collationem allegat p capitulu quod illa dignitas non poterat vocare: quia erat extincta p statutu capli. 7 pfer quere vt in l. fa. Mo. i. ar. q. dignitas personatus et officii sunt synonyma. i. idem significatia. Ma idem primiceriat? appellat hic quicq. dignitas. quicq. personat? quicq. officiu. ad hoc quotidie solet iste tex. allegari. Sz dic hoc pcedere largo sumpto vocabulo: als stricto mo no vt dixi i. c. de multa. de preben. 7 per Archid. in. c. i. de consuetu. lib. vi.

T Mo. h. q. dignitas seu bñficiu potest vacare tanto tpe quod eius collatio deuoluat ad sedem aplice. Et hoc contingit quia oēs superiores illius collationis vna cum ipso collatore habuerunt sex menses ad conferendu 7 distulerunt conferre. na vltimo collatio deuoluit ad papam quod declara vt latius habet in. c. l. 3. de sup. neg. pla. Mo. i. h. ibi donatio: quod collatio dignitatis potest largo modo appellari donatio. 7 hoc ideo quia ex parte conferentis est liberalitas in cui vult conferendo: cōcor. c. fi. de off. vica. lib. vi. 7 c. relatu. j. de preb. 7 dic vt ibi latius no. Mo. i. h. vñ legitimam causam suppressendi aliquam dignitatem in ecclesia. scz vt redditus cōuertatur in vtilitatem canonicorum quibus propriu redditus non sufficit. 7 ob hanc causam debet etiam suppressi numerus prebendarum: vt in. c. proxi. vbi de hoc.

T Mo. 7 tene meti semper quod statuētes possint recedere a statuto confirmato per sedem apostolicam seu aliu superiore et redire ad ius cōe pristinu non ob

- I**lli renuntiare. Idem voluit Ang. in. d. l. oim. Car. q. h. c. xxi. inci. i. qua dam ecclesia cathedrali. Imo. in. c. accedentibus. in. h. colu. de priuile. 2 ap. alt. lxxvj. inci. in. q. vertere. in. h. col. Adde Old. c. h. c. cclix. in. p. n. h. co.
- T**ollitur. Adde Anto. de but. consi. xliij. s. allegato. 7 quod primum statutum tollatur per secundum. vide Alex. consi. cxxvi. iij. lib.

- T**eta licetia a superiore. Et idem tenet Bar. in. l. oēs populi. ff. de iust. 7 iur. sed Bal. s. i. l. oim. C. de testa. Soleo sic concordare: quod aut statutum concernit principale fauorem statuētiū: 7 procedat quod primo dixi. Ma tunc confirmatio huius vim cuiusdam priuilegiij cui possunt statuētes vt priuilegio renuntiare. ad hoc adduco bonu. tex. in. c. p. illoz. j. de preben. Si vero statutum concernit fauorem alioz vel bonu publicu ita quod non mere ipsos statuētes: 7 tunc pcedat opinio contraria. Ratio: quia ex quo superior confirmat vñ dispositione sua facit res. quia oia nostra facimus quibus autoritate impartimur. in. c. si apostolice. de preb. lib. vi. 7 l. i. j. circa mediū. C. de veter. iur. enu. Inferior autem non potest legē superioris tollere: vt in clē. ne romani. de elec. Facit quod no. Imo. in. c. accedentibus. j. de priuilegiis. vbi singulariter dicit quod si statutum ecclesie concernit principaliter vtilitatem vel honorem ipsius ecclesie: non possunt canonici expresse vel tacite illi renuntiare. facit quod ibi dicā. **A**ltimo induco istum tex. ad aliud no. dictu quod si statuētes vel eorum successores veniunt scienter contra statutum videntur tollere statutum: ita quod per vnicū actū contrariu statuto collegialiter factu tollit ipm statutum. quod videtur velle Host. 7 Joā. an. in. c. ad audientiam. de cleri. non resi. Facit ad questionē Bar. post Lyn. in. d. l. omnes populi. vbi querit vtrum per secundu statutum tollat primum si in secundo nulla sit mentio de primo: 7 concludit quod sic nisi primum haberet clausulam derogatoriā ad secundu Tunc enim est opus facere mentionē de primo. ar. in. l. i. quis. in. p. n. ff. de leg. iij. 7 c. nonnulli. j. de rescrip. **I**n gl. h. ibi sine autoritate pape. doct. multu instant ponēdo varias opiniones. Sz colligēdo prestantiores sic distingue post Jo. cald. Quod aut querit nūquid eps 7 capitulum possint minuire numeru prebendarum vel suppressere dignitatem in ecclesia: aut querit nūquid possint augere numeru canonicorum 7 prebendarum vel creare dignitatem in ecclesia. Et pmo pmitte quod capitulum sine epō 7 eps sine capitulo ista vel similia explicare non possunt: quia cum sint vnu corpus non debet mutari stat? ecclesie sine consensu vtriusque. de quo vide quod dixi. s. tit. eo. c. cū oēs. i. 7 p. Imo. j. de p. sue. cū consuetudinis. 7 per gl. in. c. h. de verb. sig. in. vi. Quomodo ergo resistet i hoc: nūquid sine papa possit capitulum cū autoritate episcopi vel eps cū consensu capituli ista facere? Distingue ergo sic quod aut numerus canonicorum seu prebendarum non est confirmatus per papam nec iuratus: aut est iuratus 7 non confirmatus aut est confirmatus 7 non iuratus. Et primo psequar nūquid possit capitulum cū autoritate episcopi augere numeru prebendarum 7 canonicorum. Aut enim numerus non est iuratus nec confirmatus 7 in dubio potest augere si alia causa rationabilis non obstat. hoc pbat in. c. dilecto. 7 in. c. vacante. de preben.
- A**ut numerus est iuratus sed non confirmatus 7 tunc aut canonici iurauerunt seruare statutum 7 possunt augere prius sublato statuto: vt no. in. d. c. dilecto. Aut iurauerunt seruare cōtentu in statuto: 7 tunc non possunt venire contra absq. autoritate pape: vt in. d. c. dilecto. si tamen contraueniant tenet creatio: sed incidit in periurium. vt not. in. d. c. dilecto. facit quod no. Joā. andr. in regula quod semel. de regulis iuris. lib. vi. in mercu. Aut etiam absq. pontificis auto. per gl. no. in. c. i. in ver. vestro. quod met. cau. 7 glo. no. in. l. i. 7 ibi Ric. de nea. ff. de his qui sunt sui vel alie. iur. cui al leg. sociam. in. l. eos. de vsu. p. quibus gl. est casus in. c. j. de iureiur. 7 glos. in. c. ego. R. in ver. nulli. eo. ti. vbi p. filiaris qui iurauit non releuare se creta p. filij: potest illud concil. illicitum absq. metu periurij renouare: 7 illam gl. p. i. sig. ad hoc alle. Ro. fin. d. viij. idem tenuit Seli. in. c. ego. col. pe. 7 ibi etiam Pa. de iureiur. per gl. ibi in ver. nulli pandam.

- C**ū oēs. Adde quod ibi addidit cal de. c. h. de test. **S**ebasti. Sapia.
- A**urat? Vide p limitationē. Se. in. c. p. tit. i. vbi vñ velle quod si statutum p. teneat plura debeat fieri de rogatio specifi ca de omnibus. 7 habilitatio exp. sa a iuramento.
- A**urat? vide Car. in. clē. j. in. h. charta. in ver. iij. quero p tota illa q. de re. 7 p Joā. an. in Spe. in ti. d. iureiur. s. i. x. f. pe. addi. inci. de statuto. 7 arch. 7 do. in. c. vñico. de cler. no. resi. in. vi. 7 in. c. si a sede. de pben. eo. li. 7 bar. in. l. oēs populi. i. xv. co. ff. de iust. 7 iur. but. in. c. cum ad. j. eo. in. h. co. Imo. post car. 7 But. in. c. p. tit. tus. in. viij. co. de rescrip. archi. i. c. oēs. xxi. q. i. Alb. i. j. pte statu. qd. xvij. Det. de an. cha. i. repe. c. j. s. eo. in. xxxv. char. x. q. vlt. iur. 7 bal. in repe. s. ius aut ciuile. i. x. col. h. vlt. iur. q. ro. inst. de iur. nat.
- C**ontenta. vide de Jo. de li. i. clē. j. de re. 7 ibi car. Bal. in pe. seu. i. vñ. colu. istu in. c. dilecto. in pe. co. j. de pbe. 7 in. c. j. de his q. fi. a mai. io. par. ca. 7 p oēs in. c. p. tit. tus. d. rescrip. 7 Dom. in. c. in his. xi. di. zacharias.
- A**dde quod si tale statutum cuius cōtenta canonici iurauerunt seruare sit iniustu potest ruit ipsi a p. dicto statuto resilire 7 illis non ob. tali iuramento puenire

Sanormitanus super Prima parte primi.

a **Decreti.** Dicā plene in c. dilecto. j. de pbe. z vide hic p. Felin. in. iij. declaratiōe illius notabilis q. statuentes possunt recedere a statuto. **b** **Sebasti. Sapia.** **Decreti irritantis.** vide de hac clausula late per Felin. in c. cū dilecta. in. xij. col. ij. de rescrip. z aliquid per Andr. sicu. in c. si diligenti. in. x. col. de foro compe.

c **Confirmatus.**

Aide Bu. in. c. p. xi. in ver. scdo p. e. mitto. z etiā modo. intellige dñ a modo auctoritas b. epi interueniat: alias solū capl. nō pōt fm host. in sum. hui. titu. q. qñ constitutio ad h. x. cū que retur an caplin. z Do. i. ca. ij. xxiij. di. Jo. and. Bu. Jmo. z Do. hic Jnn. in. c. requisi. in. si. gl. magne. de testa. Nec sufficeret auctoritas vicarij nō habētis. ad hoc speciale mādātū fz Do. post Jo. de deo in suis qōnibus in. c. fin. in. ij. col. de offic. vic. i. vi. z sed. cōf. c. lxij. inc. si canonicus. z sensu lap. all. vlt. in. p. r. z ad istū tex. dic q. iō nō interuenit p. sensus epi: q. reuertebat res ad statū antiquū q. casu p. sensus alis necessarius nō re. gñt. z z. f. i. c. r. e. t. tacit. p. sensus epi Cal. in. isto. ti. cō. fil. q. z pro primo dicto vide Jmo. hic. z Dy. in. l. in. p. cedēdo. ff. d. aq. plu. arc. z intelli.

ge ēt q. creata dignitate p. tituat sibi dos: alis creatio nō tenet fm ro. deci. d. xxiij. inc. epi. z per Host. in sum. de eccl. edi. s. ij. sed z primo.

Adde tu q. possit creare bñficiū eccl. iasticū z dignitates in ecclia. Do. p. p. positū in. c. i. xxiij. dist. z Ro. p. i. vlt. in. iij. col. in. p. n. Car. cōsil. xxx. de pbe. z q. vicarius sine spālī mādātō nō posset interponere auctoritatē. voluit Cal. p. i. iij. de of. vica. vbi exponendo gloss. c. nemo. de p. se. di. i. voluit q. vicarius gñalis habēs spālī mādātū ad executiōe nē testamēti nō possit interponere auctoritatē edificatiōi monasterij p. testatorē relicte: z dñ dicit addēs. s. q. ideo nō interuenit consensus epi q. res reuertebatur ad naturā suā. Adde an. de bu. cōsil. vlti. z ad de q. l. z creans dignitatē vel edificās eccl. iasticā teneat illam dotare vt voluit gloss. in. d. c. nemo. z do. de ro. vbi. s. sub tit. de eccl. edi. tñ edificās capellā nō tenetur dotare. vt consiluit Jo. de ana. cōf. xxiij.

Zacharias. **Et nō possunt.** Dñ Abb. hic vñ innuere q. epi z capitulū possunt dignitatē ex causa suppressione z tollere dic hoc esse verū nisi talis dignitas fuisset ab alio q. a capitulo facta. ita limitat hic sin. gu. do. Fel. hoc dictū Abb. co. vij. ver. ad secundū circa hanc glo.

Dictū Cal. Idē Bu. Jmo. Do. hic z pro hoc dicto vide Bald. in. l. si quis p. s. y. ter. in. iij. no. C. de epi. z cleri. q. si epi vult eccl. iasticā sim. plicē facere collegiatā requirit p. sensus patroni. idem si vellet eam eligere in cathedrale fm De. de anc. in. c. cū inferior. de ma. z obed.

Adde tu q. De. de anc. cōf. xij. z cōf. cclxv. duplicato tenuit quod habēt gratiam ad beneficia vacatura etiam vno curato z dignitate motu proprio z eum clausula non obstantibus in dispositione su per eate non debeat prebenda sacerdotalis: que ex ordinatione testatoris requirit cōtinuam residentiam z q. illam esse qui nō possit qui habeat aliud beneficiū. motus ea potissimū ratione ne fundatores reseruantur a fundatiōe vel dotatiōe eccl. iasticā: z quod clausula: non obstante: tollit statuta z cōsuetudines eccl. iasticā: non autē dispositiōe

testatoris: z vide omnino quod voluit Rom. cōf. cccxx.

f **Sebasti. Sapia.** **Dispensare.** Sentit ergo do. Abb. hic q. cū licet tia patroni. possit dispensari. q. collatio q. fieri d. p. s. y. tero. cōferat nō p. s. y. tero. ex quo dicit. d. And. ponit in quibusdā apost. q. alis cōsue luit in qōne tali. quidā. xxiij. annorū. ex dispensatiōe epi. z cōsensu pa

troni. p. mior. fuit ad capellā q. ex i. stitutiōe bñficij. nō erat cōferēda nisi p. s. y. tero. du bitatū fuit an il le p. mior. debeat puari eccl. iasticā vñ ipso iure sit pri uat. si intra an nū nō est effect. subdiacon. dicit se cōsuluisse q. si est priuat. nec p uad. q. doc. hic dicit. q. epi cū cōsensu patroni pōt cōferre bñficiū. nō hñti qua litates in funda tione appositas: ergo epi pōt dis pensare. nō solū vt nō sit p. s. y. ter. s. nec diacon. vel subdiacon. z iō cū epi dispensane rit q. iste. xxiij. annorū. nō pote rat intra annuz habere subdiacono natū: q. d. z habe re. xxiij. annos. cle. gñalē. de eta. z qualita. vñ etiā dispensasse super diaconatu. et ita d. z limitari in. c. cū ex eo. cū gl. in. x. subdiaconatū. circa si. d. elec. in. vi. vbi De. de anch. no. q. permissa dispensatiō in sacerdotio. et residētia. nō cō

prehendit subdiaconatum. quem promotus debet suscipere.

g **Anire sine consensu patroni.** Adde Car. cōf. xxiij. inc. papa vñi uita. ad si. vbi alleg. Jnn. in. c. suggestū. de iure patro. idē si vult auctoriza re pmutatiōi fm Cal. in. ti. de rerū pmutat. cōf. ij. de quo per Do. in. c. vnico. in. vlt. col. eo. ti. in. vi. z Lap. alle. xxiij. inc. bñficia vacatiā. in. si. z p Ro. deci. cccvj. inc. permutatio. Jnn. cōf. cccxxi. inc. supposito. ver. tertio. Jnn. z alios in. c. q. d. in dubijs. j. de renū. z per istū ca. cū dilect. in. ij. col. j. de iurepa. z ibi gl. i. z vide istū post Jnn. in. c. vnico. in. vlt. col. j. vt eccl. benefi. De. de anch. cōf. cxi. incip. ex narratis. z istum in di cto. c. suggestū. z facit tex. cū gl. in. verb. apostolice. z ibi plenius p. Car. z Jmo. in. cle. q. cōtingit. de religio. domi. z restringe singulariter di ctum Cal. tribus modis. vt hic per Anoder. inter quos est vnus mo dus. quādo patronus cōsentiret. vt cōditiones alterarent fz oēs hic. z idē si heres patroni cōsentiret. ita expresse dicit hic iste. z per istā re strictionem. obtinui Bononie. vt pro vna vice. possit epi cōsentiente herede patroni. conferre beneficiū. nō habēti ordinē sacerdotalē. a te statore appositū vt in spatro. cōferretur sacerdoti. vt volēte herede. e pi scop. conferat nō sacerdoti. z ita dicunt hic moderni se cōsuluisse.

Adde tu per Roma. cōf. cclxij. **h** **In gl. pe. in. si. Qualiter perdat priuilegiū.** vide hic plene p. Felin. fa cientem tres regulas cū fallentis opportunis. z no. istā gl. tāquā ma gistrā. de materia recurrere ad. l. quoties. C. de precib. impe. offe. z ad. c. si de terra. z ad. c. accedētibus. de priu. z ad. l. volūtarie. C. de excu. tu. et ibi plene per Ly. z ad. c. suggestū. de deci. z ad. l. generaliter. C. de episc. z cle. z distingue casus. vt hic per istū Barba. z Felin. **Adde tu qua liter perdat priuilegiū.** Alex. cōf. cxxvi. j. lib. z cclij. Zacharias. **Adde eundē Alex. cōf. xxiij. inc. vñis zc. volu. v. z Lud. ro. cōf. cclxx. Dy. in. regula decet. z ibi do. Boerij in. apost. ij. ad eū de reg. iur. Ja. rebu. in. l. si quis. la. q. un. j. z in addi. ad eū. C. de decu. lib. x. currit**

a ¶ Secundo casu. Limita istud dictū nō pcedere qñ qñ nō est vsus priuilegio qñ nō fuit data facultas vtēdi: gl. est solēnis in. c. abbati sancti Siluani in ver. donec. ibi. ad fi. j. de verb. sign. et faciūt quinqz similia q ponit modernorū princeps domi. Jas. in. l. falso. C. de diuer. rescrip. q omnino vide quia facient tibi honorem. Aleneas falconius.

Anto. Francisc.

¶ Qualiter pda tur priuilegiū. et an p nō vsuz illō pda. vide Bar. post tex. in. l. i. ff. de nūdin. Et an dstructo loco cui cōcessum est priuilegiū intelligat sublatū esse priuilegiū: vide gl. i. c. et hic dicitur. vi. q. vii. et habet per Anno. et doc. in. c. cū ex iniun. cto. s. oper. noui nuntia. Et adde q cū mēs concessis priuilegiū in dubio sit inferre leue pūdictū

tertio: si priuilegiū icipit enor. a miter ledere ipm priuilegium perditur et reuocatur in. c. dilecti. de deci. et no. glos. in. c. ad audiētiam. eo. tit. et habet in. c. in his. de priui. Et vtrū priuilegiū cessat ecclesie sic probat ppter dicitū canonico. rū: vide gl. i. c. priuilegiū. xi. q. ii. et glo. in. c. ita nos. xxi. q. ii. Et vide spe. in. ti. de instr. edi. in. s. nūc vidē dū. in. xli. si his. 7 vbi enumerat causas i qb? pditur b priuilegiū. et an priuilegiū cessat ratiōe religiois 8 cessante religioe cessat ipm priuilegiū: vide no. inci. abbate. de verb. sign. et habet per gl. in. c. gñaliter. xvi. q. i. et vid. tex. in. c. nup. de pbe. li. vi. vbi habetur q priuilegiū cessat et pdit cessante cā priuilegiū: q intellige verū: nisi i rescripto sit appposita clausula. quod priuilegiū ppetuo duret vt no. in. cle. ii. de rescript. et ibi p gl. fi. Et an causa supueniens faciat cessare priuilegiū. c vide Jo. andr. in. ca. ii. de immu. ec. cle. Et adde quod priuilegium durat etiam finita dignitate vt no. gl. in. l. i. C. de magist. lib. xii. et in. leam legem. s. de excu. mu. et in. l. titia. s. vsuras. ff. de lega. ii. Et adde quod negans id qd est causa sui priuile

currit ista materia. Sz mihi plz distinctio Joā. an. aliqb? additis: qñ aut querit de rescripto de legatario iurisdictionis quanto tēpore p datur et dic vt dicetur in. c. si autem. et c. plerunqz. j. de rescri. et est tex. no. i. l. falso. C. de diuer. rescrip. et ibi maxime per Bal. ¶ Aut querit de priuilegio et tūc aut hz tēpus annexū et standum est tempori determinato vt in. l. quoties. C. de preci. imp. of. q intelligo nisi conueniat aū tēpus quo casu dicendū est: vt. j. dicam. Quinqz priuilegium hz in se causam tacitam vel expressam et ea cessante cessat priuilegiū. pone exēplū in. c. suggestū. de deci. melius. in. l. gñaliter. C. s. epi. et cle. canonizata. xvi. q. i. Aut sumus extra istos casus: et tunc aut priuilegiū cōcedit circa iudicia: aut circa negotia. Primo casu aut ad agendū aut ad excipiendū. Si ad agendū: durat tanto tpe qto durat actio: vt. l. si eum. s. qui iniuriā. ff. si qs cauti. Si vero datur ad excipiendū: tūc est perpetuum vt in. l. pure. s. si. ff. de doli exceptio. Nisi cōprehensatur in culpa in nō excipiendo tēpore quo agit contra eū. arg. in. l. pōpo. s. rati. ff. de proc. Secūdo casu? principaliter aut priuilegiū datur ad aliud faciendū: et perditur spatio decē annorum si priuilegiatus eo non utitur. vt est tex. multum notabilis in. l. i. ff. de nūdin. Vbi b? qd si pnceps concedit ciuitati priuilegiū nandinarum: et ciuitas non utitur eo per decēniū: illud perdit. Et p hoc dicit ibi Bar. q si princeps det priuilegiū studio generali quo ciuitas nō utit p decēniū illud pdit hoc tñ nō pcedit si cōferat ecclesie: vt j. dicā. Aut datur ad nō faciendū: et si aliquid reseruauit sibi princeps non pōt priuilegiatus illi renūtiare nisi quatenus particulariter eū tangit vt in. c. cum tēpore. de arbi. Aut princeps nihil reuersauit sibi: et tunc aut fuit cōcessum persone priuate aut cōi vel ecclesie. Primo casu prodit per vnicā cōtrauentionē. Et intellige si directe obuiat illi priuilegio. Et iste est casus huius. c. et optime facit. l. ii. C. de in. do. imp. et vide omni no qd no. Bar. in. l. i. C. de his qui spō. mu. pub. sub. lib. x. et vbi videt velle qd priuilegiatus ne saluat prestantias: si spōte semel soluit pūdicat sibi in futurū nisi fuerit protestatus vt ibi. et nota hoc vltimū de protestatione. Item pondera quod dixi si directe obuiat: qñ secus si non directe. vñ si quis habet priuilegiū generale ne subeat aliqua munera publica vt honores et sponte acceptauit vnū nō preiudicat sibi in alijs etiā in illo si denuo eligatur ad illud: vt in. l. volūtarie. C. de excu. tuto. nisi acceptauerit decurionatum. q ex illo officio assumit ad alia officia: iō acceptando illud vñ sibi preiudicare. arg. c. translatio. s. eo. Secundo casu nō perdit nisi legitimo tpe prescribat. et iste est casus in. c. si de terra. et c. accessibilibus. de priui. Et est ratio. quia singulares persone nō possunt per cōtrauentionē eorū renūtiare priuilegio cōcesso ecclesie: ideo expectatur legitima prescriptio et per hoc dico quod attenda ratiōe est faciēda differentia an concedatur priuato an ecclesie: qñ per cōtrauentionē perditur priuilegiū ex tacita renūtiatione. Ideo debem? cōsiderare an et quando cōtrauentio inducat renūtiationem validam. Nam in priuato quolibet directa cōtrauentio inducit renūtiationē validā. arg. in. c. cum renuntiat. xxxii. q. i. q cōplectit cōtrariū. Sed in ecclesia non pōt inducere illam renūtiationē validam: qñ sicut expresse non possunt canonici renūtiare priuilegio cōcesso ecclesie. ita nec tacite. vt no. d. Innoc. in. c. accedentibus.

a

7

b

8

c

qñ perdit priuilegiū: vt in. l. si dubitet. in. s. i. et ibi gl. et Bar. ff. de fidei ius. Et an destructa ecclesia si reficiat an priuilegium duret vel resurgat vide Bar. in. l. q vsum fructū. ff. de vsuf. Et adde q si in studio Paduano. cōcederentur oia priuilegia studiū bononiensis destructo studio bononiensi: nō ppter ea studiū paduanū pderet priuilegia q solitū erat habere studiū bononiense iā destructū: vt no. voluit Jac. bu. in. l. oia. et ibi ple. per bal. C. s. epi. et cle. Et vide no. gl. i. aut. qua in puincia. C. vbi de cri. agi opor. q dixit q priuilegiū iuris cōis nō tollit p gñalē cassationē priuilegiōrū: qd est notandum.

bere studiū bo

noniense iā destru

ctū: vt no. voluit

Jac. bu. in. l. oia.

et ibi ple. per bal.

C. s. epi. et cle. Et

vide no. gl. i. aut.

qua in puincia.

C. vbi de cri. agi

opor. q dixit q

priuilegiū iuris

cōis nō tollit p

gnalē cassationē

priuilegiōrū: qd

est notandum.

zacharias.

¶ Nisi fuerit pro

testat. add istud

dictū. Nam. esse

intelligendū de

trauentione vni

uersali respicien

te act? futuros:

et ita loq? Bart.

alle. p eū in. d. l. i.

de his qui spon.

mu. pu. sub. li. x.

p quo facit tex. i

l. si obitor. s. j. ff.

quib? mod. pig.

vel hy. sol. et ibi

Bar. idē i. l. ille a

quo. s. si de testa

mēto. ff. ad treb.

Nā si cōtrauentio

esset i act. pticu

lari nō vñ necessa

riū ptestatio d q

hic ita no. Bart.

i alle. l. i. Bal. cō

sil. cccxxvii. i. c.

super priuio. vo.

ii. Alexan. conf.

ci. volumi. ii. et

consilio. cvj. col.

ii. s. nunc attin

go. volumine. ii.

et consil. cccix. co

lum. vii. versicul.

ad idē. eodē vo

lumi. alio. d. hic.

et Ro. cōsi. cclij.

incip. pro decisio

ne. in fi.

Sebasti. Sapia.

¶ Renūtiare p

riuegio. Adde p

dictis quod pri

uilegium conces

sum potest reuo

cari ex omni cau

sa ex qua pōt re

uocari donatio.

ita vult Imo. in

c. proxi. colū. ii. et

ideo Bald. in. l.

ii. in fi. C. de libe.

et eo. li. qd declar

at deci. in. c. no.

uit. col. vii. vers.

quarto fallit. j. s

iudi. vt procedat

Ideo in ecclesia expectatur tempus legitimū. Unde idem dicendum in alio qui ex cōtrauentio ne nō posset renūtiare priuilegio. Et ex his inferitur ad limitationes huius. c. quod si istud priuilegium resperisset vtilitatē ecclesie: ista vnicā cōtrauentio preiudicasset canonicis respectu vtilitatis eorū dūtaxat: sed respectu vtilitatis ecclesie possunt allegare priuilegiū nō esse sublatum. vt no. vult Inn. in. d. c. accedētibz. et pbat rōne predicta. Itē dic vt ibi priuilegiū datur respectu pluriū personarū vel pluriū rerū: qñ l3 quis contraueniat in vno non censetur renūtiare respectu alterius: et sic vñ velle text. no. in. l. voluntarie. C. de excu. tu. et ibi videas per Ly. plene de hac materia. Et hec vt dixi sufficiāt ad quādam instructionē materie: qñ longissimū esset per singulas causas cōplecti: vt dicit gl. hic in fi. et bñ. Et per predicta dicerē quod vbi canonici possent renūtiare priuilegio ecclesie indulto p vnicā cōtrauentionē directā perderet priuilegiū: qñ vt dixi cōtrauentio ponderat ad inferendā tacitam renūtiationē: et non est differentia regulariter an aliquid fiat expresse vel tacite.

- 1 Canonici sunt tot instituti in ecclesia quot commodē possint viuere ex redditibus.
- 2 Statutum factum a capitulo continēs priuatā vtilitatem tollit antiquā consuetudinem continentem fauorem ecclesie.
- 3 Collatio beneficij facta precibus alicuius valet si preces iuste sint alias secus.
- 4 Numerus cert? canonicorū si fuerit statut? et cōfirmat? a papa intelligit nisi facultates ecclesie excresecāt: nā tūc poterit nūer? augeri. 18. 2. 27.
- 5 Clausula solita apponi in aliquo instrumēto si fuerit casu omiſsa habetur pro apposita. Consuetū qd est apponi habetur pro appposito.
- 6 Statutes pōt venire cōtra statutū etiā p superiore cōfirmatū: l3 cōtineat talē materiā qd sine superiore statutum non valuisse.
- 7 Prebēda q postea instituitur in ecclesia nō debet esse minoris valoris q prebēda antique.
- 8 Reddit? excresecēt ecclesie debēt deputari pro canonicis nouiter receptis: vt vt ex eis fiat noue prebēde: vel conuertantur in vtilitatē ecclesie.
- 9 Consortis eiusdē litis potest agere pro consorte sine mandato dummodo caneat de rato. et istud consortium quomodo contrahatur.
- 10 Coniuncta persona nō admittitur ad agēdū p cōiuncta in his que requirunt speciale mādātū. Coniuncta persona etiā pater nō posset recipere solutionem citra mandatum.
- 11 Exceptio competens post lit. contest. potest opponi lite contestata.
- 12 Coniuncta persona dicitur respectu sanguinis: et non alio respectu.
- 13 Allegans turpitudinem suam auditur vbi vertitur periculum animarum.
- 14 Prebēda si fuerit collata duobus quis pferat.
- 15 Protestatio materiā vide plene hic.
- 16 Canonicus potest esse quis sine prebēda. 13.
- 17 Canonicus quis nō potest fieri cū isto pacto vt non possit petere prebendam. 24.
- 18 Protestatio non extenditur ad futura verosimiliter non cogitata.
- 19 Protestatio an et quando tollatur per aqū contrarium.
- 20 Sponsus cognoscens sponsam carnaliter et ptestatus qd nolebat per hoc contrahere matrimonium an valeat talis protestatio.
- 21 Laicus vtrum possit habere prebendam. 22.

in priuilegio concesso ex libertate secus in priuilegio concesso ex alia causa onerosa et ibi late tangit quando priuilegiū concessum: pos sit reuocari.

Sanormitanus super Prima parte primi.

a Congruue vivere. Adde per Old. confi. cclx.

b Absq; prebenda. Adde Sede. de sen. confi. cccx.

c Sebast. Sapia. Collatio beneficij. Adde qd dicit Bal. in l. tutor. §. q. tutoribus. ff. de excusa. tut. q. si papa promouit suū nepotē in cardina lem. caro hoc sibi reuelauit. non spiritus sanctus.

Zacarias.

- d** De precib⁹. 25 Statutum. dicens q eligendus in canonicū. sol uat aliquid. est simoniacum: quando legitur tē pore receptionis. Consuetudo nō est simoniaca hoc dictāz: qua re aliud in statuto. 7 aliud in consuetudine.
- 26 Canonicus receptus. qui sponte aliquid dat a lijs canonicis. non committit simoniam: licet ibi sit statutum q aliquid det 7c.
- 28 Ecclesia diues. debet alteri ecclesie supplere.
- 29 Promissio canonicat⁹ vel pbede. nō. valet: s; si primo recipit in canonicū. t; pmissio pbede. Canonicus receptus vltra numerū. que iura ha beat in capitulo. 7 an habeat portiones 7c.
- 31 Dñi nō acqrit sine traditiōe vel vsucapi. intel ligitur circa tpalia. sec⁹ tñ est in spiritualibus.
- 32 Doctor receptus in collegiū vltra numerū. quā vocem habeat in collegio.
- 33 Papa vel alius index superior. si inceptit cogno scere super aliqua causa. an videatur illā de ma nu inferioris tollere: adeo vt processus coraz ino ferioze non teneat.
- 34 Processus pendens corā duob⁹ iudicib⁹ ordi narijs 7 paribus. an vterq; pcessus valeat: 7 qd si sint late due sententie contrarie.
- 35 Iudicium debet finiri vbi est ceptum. quod in tellige. si excipiat⁹: secus si nō excipiat⁹. nam tunc valet processus vtriusq;.
- 36 Sententia. contra sententiam an valeat.

e Spiritualib⁹.

Adde glos. in c. ad dysses. i. x. ro gauerit. 7 ibi do. viij. q. i. 7 gl. fi. in c. in qbusdā. i. q. j. 7 gl. i. sum. viij. q. j. 7 in c. i. ea. q. 7 cā. zin. c. veniā. in ver. vt de pca mini. xxxv. q. ix. 7 glo. in c. vt no strū. in x. carnali tatez animi. 7 ibi Jmo. post alios j. vt eccl. benefi. 7 btm Tho. ij. q. q. car. v. ad fi. 7 qd hñ i sum. pifana. ix. acceptio pfo nax. x. vtrū pec cet eps. 7 de sen tētia latap pces. viō gl. i. c. qtuor. ad fi. xi. q. ij. 7 an gel. in l. venales. C. qñ puo. nō est ne. 7 tex. in l. fur ti. §. pact⁹. ff. d. in fa. l. hosti. 7 Bu. i. c. tuā. hic allega. Adde Spe. in ritu. de simo. vbi format libellum rōne pēu. 7 iquā tū addēs nō vi det facere disse rentiā inter iudi cē corruptū pce. vel pēcio. Ad dñ tñ q est dñia: qz si

qz rogat iudicē in crimnali. vt indicet p ipso. puniū in cētū aureis. p li. §. j. circa gl. ff. ad l. iul. de ambi. sm. Ro. sing. suis. fo. viij.

Anto. Fran. Et an 7 qñ pces carnales. inducāt simoniā. viō no. gl. in c. sciāt. de elec. l. vi. 7 habet in c. cū essent. de simo. 7 per Innoc. in c. tuā. de eta. 7 quali. no. in l. obseruare. ff. de offi. pfi. 7 adde q pces imo

portune absq; dubio improbant q equiparant metui. vt no. Inn. in c. petitio. de iureiu. 7 no. in l. i. in §. que onerāde. ff. quarū re. actio nō dat⁹ 7 iō tales pces inducūt ambitionē 7 phibent regulariter. vt i. l. si quē q. C. de epi. 7 cle. 7 hñ in l. arbitroz. 7 ibi p Bal. C. de arbi. 7 per Host. Jo. an. in c. tua. de eta. 7 quali. 7 qd pces carnales importune inducāt

industriam exercuerūt: deputauerunt communi mēse que minus sufficiens erat: quos dicti qnq; sibi contra cōstitutionē predictam petebant in beneficiū assignati. Jstis 7 alijs allegatis man dat papa iudici quod cum in constitutione pre dicta 7 confirmatione apostolica vel fuerit vel esse debuit sicut cōsuevit expresse sumi: nisi intā tū excreuerint ecclesie facultates. quod plurib⁹ possint sufficere cōpetēter 7 ipsi canonici cōtra constitutionē suam receperunt quatuor ad vaca turas prebendas vltra numerū constitutum fa ciant super excrecētes reddit⁹ predictis quinq; canonicis assignari: ita qd si ex eis equales cum alijs possunt habere prebendas quod superflui fuerit in cōmunes vsus conuertatur. antiquis ca nonicis prebēdas suas percipiētibus cōsuetas: reuocato in statum pristinum quicquid ab alter ntra partium in preiudiciū alterius post mo tam questionem coram episcopo ferrariensi cir ca prebendas vel preces fuerit attentatū. Ber.

1 Mo. primo vnam legitimam causam restrin gendi numerum prebendarum 7 canonicorum quando scilicet redditus prebendarum non suf ficiunt ad sustentandum cōgrue canonicos. nā tot sunt instruendi in ecclesia quot possint con

a grue vivere ex redditib⁹ illius: vt in c. j. de insti tutio. 7 c. vnico. §. i. de sta. regu. li. vi. 7 puto per ea que dixi. §. c. p. xi. quod episcopus cū capitulo possunt numerū antiquū restringere ex plurib⁹ prebendis cōstituendo pauciores. tendit em in dedecus ecclesie quod canonici qui constituunt vnum corpus cū capitu lo nō possunt ex redditi

2 bus congrue sustentari. Mo. secūdo ibi con tra antiquā consuetudinem. quod valet statutū capituli priuate vtilitatis. nutritū contra anti quam consuetudinem fouētē vtilitatem publi cam 7 spirituales: quod intellige quādo subest rationabilis causa sic statuēdi vt hic erat. Et sic nota generaliter quod contra antiquaz cōsuetu dinē ecclesie potest ex causa rationabili fieri no uum statutū. facit ratio ca. nō debet. in princi. j. de consanguinit. 7 affinita. Nota tertio quod

b potest quis recipi in canonicū absq; prebenda. b potest ergo ius canonicū existere sine prebēda: nō tū debēt multi sic recipi ne tendat in dedecus ecclesie. 7 vide ad hoc bonam glo. 7 quod ibi di xi in c. dilectus filius. j. de prebend. Quarto no. ibi ad instantiā. 7 ibi ad preces. qd tenet col latio beneficij facta ad instantiā vel preces ali

c cuius. 7 intellige nō de precibus carnalib⁹ s; de iustis 7 spiritualibus. de quo vide bonā glo. in c. tuā. de eta. 7 qualita. 7 i. questio. j. c. sunt nōnul li. Mo. quinto qd licite capitulum vltra pre bendas distinctas per singulos canonicos possi det bona cōmunia que dicuntur de mēsa ipsius capituli. nam ex illis sustinet capitulū onera cō muna. Item solent diuidere fructus illorū bo norū in fine anni inter ipsos canonicos. Item de putare pro distributionibus quotidianis. 7 de his vide bo. glo. in capitulo vnico. de cle. non re

d si lib. sexto. Item not. 7 tene menti quod in constitutione de certo numero etiam per papam cōfirmato intelligitur clausula nisi reddit⁹ eccle sie intantum crescant quod pluribus sufficiant. Ex hoc infertur quod augmentatis facultati bus ecclesie debet numerus canonicorum aug

f mentari 7 sic antiqua constitutio tolli. Mo. ibi sicut consuevit: 7 tene menti. quod clausula

tio. Bart. in l. si procurator. in prin. ff. de iur. fis. 7 in l. fina. in princi. ff. de his que in frau. cre. 7 in l. bene a zenone. C. de quadri. pres. Bart. in rubri. C. de exer. ad fi. 7 Ro. confi. cccxij. incip. visis. Angel. in l. j. ff. de iurisd. om. in. 7 in §. emphiteosim. in aut. de nō alienā. Bald. in l. j. C. si ob pub. pēsi. 7 in l. liberti. in v. col. C. de oper. liber. Barto. in l. j. C. de solita

simoniā. viō gl. i. c. p. inquisitionē. de elec. 7 no. p Bal. 7 alios in l. fi. C. si qd aliquē testa. prohi. pces autē iuste nō sunt pro hibite neq; idu cūt simoniā imo sunt exaudiend. vt i. c. veniā. xxxv. q. ix. zin. l. attilici nus. ff. d. feruitu. rust. pred.

Facultatibus. adde tria pchra dicta ange. i. auf. vt dñter. sit nume rus clericorū. i. x. postea vero. p il lū text. s; vltimū ei⁹ dictū pōt im pugnari p tex. in l. id qd. ff. de per. 7 cōmo. rei vend.

Sicut consue nit. Jstū tex. no tant multū Bn. Jmo. 7 bal. dicit nō esse meliorem tex. i. iure. qd illd qd solet apponi i Jctū hñ pro ap posito etiā si nō fuit scriptū. 7 tex. no. in l. fi. in fi. C. de fideiuss. 7 ibi Bal. 7 Bal. in l. i. ad fi. ff. sol. ma trimo. 7 in rubri. C. de fide instr. in iij. col. 7 in l. fidei cō. §. si seruo. ff. d. le. iij. 7 in ru. C. de his q in frau. cre di. in vlti. colum. 7 in l. imperator. in vl. co. ff. de sta tu hom. 7 in l. ita demū. de procu. 7 bar. in l. si pri⁹. §. recte. ff. d. aqua plu. ar. Innoc. in c. olim. in pn. j. d. ver. sig. istum in c. certificari. i. pn. de sepul. 7 in c. j. §. de sum. tri. tex. 7 do. in l. qd si no lit. §. qz aliqua. ff. de ediledi. zin. l. excepto. C. loca. l. si pignore. §. si i ver. vsu. 7 ibi do. ff. de pig. act. zi. l. vl vniuersorū. ff. e. l. q semises. ff. de vsur. c. ceterū. in ver. terre consuetudo. d. dona

pasca. pub. vel priua. lib. xi. et in l. domini prediorum. C. de agri. et cen. n. lib. xi. Det. de anch. in. c. cu episcopus. de off. ordina. in. vi. Anno. et Abb. in. c. consuluit. de offic. deleg. Innoc. in. c. cum nobis olim. vltra medium. de elec. per istum in. c. ij. de testi. cog. bo. tex. in. c. quod transla. tionem. de offic. leg. Bal. in addi. Spe. in tit. de loca. et in. l. si. post prin. C. de fideic. et in

l. si quando. in pn. a C. de inoff. testa. et plenep. in oder. hic Bart. Ang. Imo. et Ro. in. l. heredes. s. cu ita. ff. ad treb. Det. de anch. in. l. tres fratres. ff. de pa. Bal. in. l. p. cib. in. xxvii. co. C. de impub. et Imol. in. c. potuit. ad fi. nem. de loca.

Adde tu Ale. ran. in. l. xxvii. q. i. lib. vbi ponit an notari. tenea. tur apponere in instr. ea q. sunt o. cosuetudine. et p. eundem. cos. xxvii. q. i. lib. vbi ponit an constitutum ve. 7 n. iat ex natura ve. ditionis.

zacharias. Adde tu q. istud dictum do. Abb. qui dicit notarium posse apponere clausulas cosuetas habere locum in notorio rogato qui fecit instrumentum secus autem de alio qui non fuit rogatus de illo instru. mento: s. ex officio vel statuto extedit illis q. soli pot. ponere clausulas quas in originali competit alias non. ita no. do. l. d. ipol. ad ar. singu. c. xxi. inci. in iure clarum est qui alleg. pro hoc Bald. sing. in rub. C. de fi. instru. col. vi. ver. quarto queratur pro quo etiam vide Bart. remissive in. c. ij. co. ij. de preca. vbi tenet expresse dictum de quo hic non habere locum in instrumentis que non sunt in fieri. Adde tamen quod etiam notari. rogatus quis possit ponere clausulas consuetas etiam si a partibus non fuerit dictum ut hic: tamen non poterit iuramentum apponere etiam si sit de cosuetudine qd possit nisi apponatur qd possit illud instrumentum extedere ad consilium sapientis. Dictum fuit sing. Anto. de bu. et Abb. post eum in. c. pe. de iure in. et Alex. in. l. gallus. s. idem crede. du. ff. de libe. et posth. Nec omitto q. quis notarius siue rogatus siue non apponat clausulas in instr. aliquo nihil operantur dicte clausule si pars cuius interest illas non intelligat puta inferuit notarius in alio quo instr. inter rusticos confecto q. alter renuntiabat q. dictio indebiti. q. di. sine ea et omni iuri et. ita no. dixit Bar. in. l. si. idem q. sit. per illum tex. ff. de condi. indebi. quod dictum pro valde not. refert et sequitur do. Alex. consil. xli. inci. super premissis. col. iij. in princip. volu. i. vbi pro hoc alleg. l. doli. ver. diuersum. ff. de noua. quibus adde gloss. in. l. si tu tor. ff. de bo. pos. ti. gene. et Oldr. consil. ccc. xxi. inci. factum tale est. col. ij. Anto. Francisc. Quantum ad presentem materiam q. notarius est rogatus conficere instrumentum qualiter debeat illud conficere. addas qd debet scribere quatenus est rogatus et partes dicunt non aliter. ut in. s. nos autem. in an. de tabellio. et habetur per Bal. in an. si quis in aliquo do. cumeto. C. de eden. et habetur per Jo. de imo. in. l. sciendum. ff. de verbo. obli. et per do. Car. in cle. s. j. de iure in. vbi dicit qd de necessitate debet esse rogatus a partibus. Et adde qd non debet scribere notarius q. cortina esset in medio contrahentium ita quod ipse possit videre et contrahentes et deducta in contractum: ideo debet esse cautus ut debeat videre propriis oculis ut pulchre declarat Bal. in rub. de fi. instr. in. j. col. non enim debet scribere nisi qd vidit vel audiuit: et tunc debet facere mentionem quod audiuit. ut no. Inn. in. c. fraternitatis. de hereti. et p. Bal. in. d. rub. in. iij. col. in. c. cum precibus. C. de proba. Et quod notarius debeat primo rogari et postea stipulari et deinde publicare et conficere instrumentum ut per bar. in. l. generali. in fi. C. de tabu. li. x. et si notarius stipulatur pro alio debet concipere verba hoc modo talis promissum mihi notario stipulanti pro seio. ita Bart. in. l. nec ei in. s. eorum. ff. de adop. et debet esse cautus notarius ut non roget in loco occulto: q. l. instrumentum valeat: t. reddit se suspectum fm. Innoc. in. d. c. j. de fid. in. stru. Et adde quod notarius potest extendere prothocolli suum et in eo omnia ponere que declarant mentem contrahentium vel testatoris non mutata substantia. et instrumentum sumptum ex prothocollo bene sit plenius cum pluribus clausulis et verbis extensis. non dicitur falsum. Alius vero notarius qui non sit rogatus de instrumento non pot. extedere prothocolli alteri: sed debet illud publicare de verbo ad

verbum nihil addendo vel detrahendo. ut per Bald. in rub. C. de fide in. strumen. in. viij. col. et habetur per Spec. in titu. de teste. in. s. i. in versic. item quod aliquid addendum tamen est quod notarius debet extedere re prothocolli sua fm. consuetudinem suam vel secundum consuetudinem generalium notariorum si de sua non constat. ita Bald. in dicta

aut. si quis in aliquo. et in. l. contra. crus. in. v. col. C. de si. instrum. et Bar. in. l. si quis ex argetar. in. prin. ff. de ede. et habetur p. Alex. in. l. si prius. in. s. j. ff. de aqua plu. arc. Adde tamen qd notarius etiam non rogatus de instrumento si ex forma statuti vel ex officio sibi incumbente debet releuare instrumentum ex prothocollo notari. rogati non exemplum potest illud extedere et d. in forma coi. si aliter non apparet de consuetudine et modo extendendi. similia

instrumenta per ipsum notarium rogatum fm. Bald. in prealle. rub. C. de fid. instr. in. xi. col. in ver. sed tertio queritur. et per Alexan. in. d. l. si prius. Et vltra predicta adde q. notarius presumit rogatus apponere in instrumento omnes clausulas consuetas apponi in similibus instrumentis: ut declarat Pau. de cast. vltra hic alle. in. l. ij. ff. de iurisd. om. iudi. Et vltra adde quod notarius addens penam in instrumento non adiectam a partibus tenetur de falso. ut per gl. et doc. in. l. ex ea. ff. de verb. obli. et per Bal. in. l. fin. in. i. col. C. de execu. rei iudi. quid autem si adde ret hypothecam bonorum vide Bal. in. l. i. ff. sol. ma.

a. Sebast. Sapia. Solita apponi. Vide do. Jas. in. l. vt liberis. C. de colla. in. l. certi codicis. s. si numos. col. ij. ff. si cer. pe. multa p. And. sicu. in. q. xi. circa medium. in. s. vol. sed t. fere oia videtur destrui per vnu dictum Bal. in. l. i. in. vi. q. ff. de iur. codi. d. vult q. ea q. apponuntur de consuetudine notariorum habent p. non appositis: qd an sit approbatum nunc non est disputandum. vide etiam cumulatam p. Feli. in. c. j. in. i. et. v. q. co. j. vt lit. no. cōtest. et limita vt per Ro. in consil. ccl. xvi. questio est in fi.

b. Sebast. Sapia. Receptis. Quare text. hic semper vtitur verbo receperunt et non elegerunt. vide rationem per Car. in consil. c. iij. discuti. tiam premissa dubia in. s. col.

c. Religiosus. Hec conclusio limita primo nisi ea esset criminalis: vt est glo. in. c. cum dilecti. j. de do. et cotu. et ea no. Butr. hic ibi in. vi. col. et de ipa meminit Bal. in. l. ij. C. de p. for. eius. litis. q. in criminali. no. cōparet q. s. alius. l. seru. quoq. s. publice. ff. de proc. et ita do. hic i. ij. co. ita intelliges glo. in. d. c. cu dilecti. et i. c. b. qppe. ij. q. vi. l. aliud voluerit Bal. in. d. s. publice. s. intellige q. n. ageret o. delicto annexo aut cor. relatio: vt puta adulterio et incestu. fm. Maria. in. c. venientes. j. de accus. i. pe. char. i. xxx. fal. et pl. mihi q. multa l. p. mixtura q. non liceret simplr. p. tex. singu. in. l. si cōem. ff. que ad ser. amit. Limita secundo duz modo hic sit p. testata cu oib. p. sortib. fm. Bu. et sequaces hic p. tex. in. d. l. ij. C. de p. for. eius. litis. Alijs t. modis limita. hec conclusio vt hic p. doc. moder. post Bu. et Imo. v. d. d. d. eius p. sortium sit indiuiduum: se. cus si diuiduum. vt hic i. gl. l. Bu. La. et Imo. s. Itē nisi p. for. eēt p. sona al. inhabilis ad agendum de q. p. Imo. in. d. cle. religiosus. et p. moder. hic. Adde tu Spe. in tit. de actore. ver. itē p. for. et ver. itē ad p. sens. et in casib. in qbus q. s. pot. p. pcuratore p. parere etiam in criminali: de quib. in. d. s. publice. et per Lep. consil. xvi. cōfors admittetur pro consorte. Anto. Fran. An aut. et q. in causa criminali admittat pcurator vi. de ordinaria gl. in. c. venies. j. de accu. et habet in. c. tue. de proc. et plene p. Bar. et doc. in. l. pe. in. s. ad crimē. ff. de publi. ind. Et an et q. cōfors possit p. sorte p. parere sine mādator: vltra hic alle. habet p. Spe. i. tit. de act. in ver. itē p. for. et in x. ad presentis. et h. p. Car. in cle. j. in. ix. q. de pcu. Et an p. for. appellas si detineat sniam illa p. sit non appellati vel si faciat compositionem illa pro sit vel noceat non cōponēti. vide Spe. in ti. de appel. in. s. j. in ver. itē si plures. et in ver. itē qd si illa. Et q. dicant esse p. for. et que sit differentia inter consortes et socios. vide per glo. et Bal. in. l. dudum. in. fi. C. de contrahen. emp. in. l. j. in. j. col. C. de comuni fer. ma. et per gl. in. s. de oblig. que ex quasi contractu. in. s. item si inter. per Bal. in. c. j. quid sit inuesti. in. vi. feud.

Sanonmitanus super Prima parte primi.

a zacharias. **¶** Lit. cōtestatiōe. Amplio istud dictū. Nam nō tm pcedere post lit. ptest. s; etiā post terminū a iudice p̄fixū, ad pponendū oēs dilatorias, q; nihilomin⁹ dilatorie de nouo orie, his nō obstantib⁹ pponi poterūt, q̄nis sine facto aduersarij oriant. ita nō. Bar. in. l. i. col. iij. ver. q̄ro quid. et in. l. cogi. C. de pe. here. Bal. in. l. per hanc. C. d. tēpo. appel. Ludo. ro. et ad. in. l. i. sti. pulatio. s. habet. ff. de no. ope. nū. Jac. de belloui. et Jaco. de rane. in aut. presente. C. de fideiuss. re probat op̄i. Bal. in. l. perēptorias. C. sen. rescin. non posse. et Innocē. in. ca. pastoralis. 11 quā Abb. ibidē col. ix. ver. venio a nunc post glo. et ibi etiā Feli. col. v. ver. itē queri tur. de exce. plus dico q; etiā si sup 12 ueniret post p̄a b etū de nō litigādo ita sing. Ant. de bu. col. xxiij. d. in. Abb. in. d. c. pastoralis. colū. vij. vers. secundo potest intelligi. et ibi et Fe. et Semi. in. c. i. s. illuz. co. penul. de rest. spolia. lib. vi. **¶** Sebast. Sapia. **b** Canonici. vi de Feli. in. c. edo ceri. j. de rescrip. 13 ubi reprobata vna d fallētū quā p̄o nit ibi do. Ant. de bu. xviij. eūdē Fel. in. c. nōnulli. s. i. j. de rescrip. **c** Dicā in. c. nōnulli. Ibi. nihil t̄git. cū gl. concordat Butrig. et do. hic et Spe. et Jo. an. in ti. de rescript. present. s. rōne quodq; x sic. sed nūqd ca nonicus. Hosti. in sum. tit. de rescrip. s. que pos sunt. in. vij. char. x. xvj. ibi et nū quid pro canonicis. istaz in. c. coram. in. ij. col. de 14 offi. deleg. et in. c. fi. in. iij. co. de de po. licet contrariū veli glo. s. ibi ad fi. et istū in. c. cum dilectus. in. iij. col. propter gl. i. ibi. j. de cōsue. Butri. Jmo. et istū in. c. fi. de procu. licet gl. fin. ibi in fin. et gl. in. c. i. eo. tit. voluerint cōtrariū. Archi. in. c. statutum. s. vero. de rescrip. in. vi. ubi dicit ita esse de stylo curie. et Jo. and. in. d. addit. dicit se ita habuisse ab auditore contradictoriarum. et sic concludit q; ubiq; fit mentio de coniunctis. intelligitur de coniūctione carnali. Est verum. q; quantum ad ius reuerentiale. non min⁹ immo plus consideratur coniunctio spiritualis. quam carnalis. c. qualis. in ver. multo ampliori. h. q. vij. et c. pictatium. ibi multo magis. xxx. q. iij. Sed quo ad iudicialia. et alios effectus. quibus attēditur ius sanguinis. secus est. **¶** Adde tu. an coniunctus agat pro coniuncto. et an solutionem recipiat. et vsq; ad quem gradum debeat esse coniunctus. Alexan. cōsi. iij. lib. et an maior sit cōsanguinitas spiritualis. q; carnalis. per eundem

consi. cxxv. et gl. h. d. Ro. sing. suis. sol. xviij. ubi etiam concludit quod amicus pro amico agere non potest absq; mandato.

¶ zacharias. **¶** Adde dū alleg. Ro. in suis sing. dic qd est sing. delā. qd incip. Lyn. in. l. exigendi. et seq. inci. tu scis bene quis sit amicus. Et si vis videre ad saturitatē de ista materia vide per Alex. in. l. non solum.

detur qd debeat primo recepto. vt in. c. statuis mus. de maio. et obed. et si simul sunt recepti loc⁹ est gratificatiō. vt in. c. pe. de rescri. lib. vi. **¶** In gl. in xbo sine p̄iudicio. ibi p̄ dū factū. **¶** Et ex hoc habes vna solutionem ad contrariū quod protestatio canonicorū non profuit. hic q; fuit sublata per contrariū factum scilicet recipiendo illos in canonicos. et ad hoc quotidie allegatur iste tex. iuncta gl. quod per contrarium factū tollitur protestatio. do. Ant. dicit et bene. quod corrupte ad hoc allegatur iste tex. q; ptestatio non erat cōtraria facto. nam canonici receperunt illos in canonicos et volebant eos esse canonicos. Nec ptestatio repugnabat s; veniebat ad tollendū ius cōsecutiū ad factū gestū. Nam canonici debent de iure habere prebendam saltem ex red ditibus superexcessitibus. vt. c. relati. de preben. ad hoc ius cōsecutiū tollendum tenebat ista protestatio. Unde colligitur qd protestatio tendens ad tollendū ius quod venit cōsecutiue ad factū ex iuris dispositione non valeat seu tollitur per explicationē actus. **¶** Cōtra hoc opp. de. l. per seruū. ff. de vsu et habi. s. i. ubi tex. no. videtur innuere p̄trariū si em testator legat vsum fructum alicuius rei sine vsu non valet legatum. Quia vsufruct⁹ nō est sine vsu. Ita receptio de bebat hic inuadit ex quo tollebatur substantia negotij. Sol. hec materia ptestatiōis est multū p̄lixa et periculosa. et si vis plene instrui et fundamentaliter. vide per Joann. and. post Joan. mona. in regu. in generali. de reg. iur. in mercu. et per Bar. in. l. non solum. s. morte. ff. de noui operis nuntia. domi. Ant. tractat aliqua hic. sed nō ita plene vt tangit in predictis locis. **¶** Ettingā succincte nō ad euacuandam materiam. sed pro aliqua generali instructiōe quo ad declarandū articulū huius. c. Unde dicēdum q; aliquando protestatio venit ad tollendū id qd venit cōsecutiue ad factū. exemplū. vt. s. Quisq; ptestatio est cōtraria facto. et dicitur cōtraria qū factum et protestatio se nō cōpatiuntur. sed sunt oīno contraria. exemplū. si protestor quod nō intendo contrahere matrimoniū cum berta. et tamen postea de facto cōtraho cū illa. Quandoq; protestatio venit ad declarandum factum multipliciter intelligibile et ad dandum intellectum contra cōmunē intelligentiam. **¶** Circa primū distinguit hic do. Ant. quia aut protestatio fit super depēdentibus a mera facultate ptestātis et valet ptestatio. vt. d. l. per seruū. s. i. et pone exemplū. vt. s. Ant. ptestatio fit super depēdentibus a cōsensu et potestate duorū. s. ptestātis et alterius. Tunc si fit sine cōsensu partis tollitur ptestatio per explicationē alterius actus. q; qui vult aīcedens vult et cōsequēs Nec possum ego ptestari in p̄iudiciū alteri sine cōsensu illius. ad hoc qd nō. in. c. fi. de cōdi. appo. Aut habet cōsensu partis et v; ptestatio. vt ibi nō. Allegat etiaz. c. diaconi. xxiij. dist. ubi tex. dicit q; si ordinā in diaconū

liuss familias. ff. qui satisfda. cogan. qui alleg. gl. sing. in. l. in eo. s. fi. ff. de reg. iur. quem refert et sequitur Barthol. lozi. in suo tracta. fallen. re gula. lxxxiij. fallen. iij.

d Sebast. Sapia. **¶** Turpitudinem propriam. Vide ad hanc glo. nota. per dominum Jaso. in. l. iusurandum quod ex conventionē. s. fi. ff. de iure iuran. ubi late examinat quando quis possit allegare turpitudinem suam.

e Ibi per contrarium factum. De materia protestationis hic plene per scribentes per Innocentium et alios in capitu. cum ana. de electio. et aliquid in capitu. vidua. et de regula. et in. c. primo. quod metus causa. plenissime per moder. hic et per Alexandrum et alios post Bartol. in. l. non solum. s. morte. ff. de noui operis nuntia. et per Joan. and. post Jo. mona. in regu. in generali. de regu. iur. in mercuria. cum remissionibus datis per eos.

protestetur

- a **C**onsenserit. Adde vt per cons. cccxi. per Alex. cons. xvi. iij. lib. 2. cons. lxxij. vbi ponit de protestatione inhibitoria.
- b **I**nnat. Adde qd conductor protestans qd nō vult tēneri de incendio tenetur tñ si incendiū fiat per familiā suā. casus est sing. fm Ro. in. l. qui insulam. §. colonus. ff. loca. licet. locator protestationi consentiat. zacharias.

Adde qd i al. le. l. q. insula. di. git vt h. p. mittit. L. u. ro. en. casum sing. q. ductor. vt. §. sin. suo. xxi. inci. si q. p. misit. vel exp. sit. Bar. en. in fili. in. l. si. §. ite si p. dixerit. ff. naut. cau. stab. vi. def. sentire. S. ius. dñ. dñ. qd si naute. vt. caupones p. u. q. hospites reci. piat. p. tentent. se nolle tēneri. §. dñ. no. qd possit. pa. ti. qd. v. z. talis. p. testatio. siue. p. sen. tiat. hospites. si. ne. nō. Et. istud. ē. de. directo. §. di. ctū. Abb. 2. scri. bētiū. hic. dñ. di. cū. q. p. testatio. nō. v. z. §. illd. qd. cō. secutiue. ex. dispo. sitione. iuris. de. p. det. competit. em. d. hospiti. b. 2. tra. caupones. z. nautas. bñficiū. ex. lege. vt. i. alleg. ti. nau. cau. po. zc. p. totū. cū. si. Sed. posses. illos. con. cordare. qd. verū. est. q. p. testatio. nō. possit. d. ro. ga. re. dispositiōi. ius. ris. put. iura. per. eos. alle. dicūt. se. cus. antez. si. talis. dispositio. iuris. posset. tolli. ita. di. do. abb. i. c. cu. mana. co. iij. ver. §. p. di. per. illū. tex. de. ele. p. quo. bñ. facit. tex. i. aut. excipit. C. de. bo. q. libe. z. qd. no. in. c. verū. de. condi. apposi.

c **E**x. cā. p. habili. adde. paul. de. ca. 2. si. xlv. in. secūda. imp. ssiōe. in. anti. q. s. vbi. ponit. an. valeat. p. testatio. cōtrahētis. ma. trimoniū. z. dicē. tis. q. nō. intēdit. S. herē. nisi. dos. soluatur.

d **S**ebasti. Sapia.

d **M**etus. Ann. quid. aut. si. aliq. s. hat. p. metus. z. 19 p. testet. clam. pro. pter. metū. potētis. añ. z. post. S. ctū. se. facturū. coacte. z. hec. p. testatio. va. leat. Bald. in. l. clari. C. de. fideicō. v. velle. q. sic. vt. cōtract. rescindatur. qñ. cōtractus. est. cōtra. bonos. mores. z. ad. hoc. etiā. videt. sol. restringe.

protestetur epō qd nō vult cōtinere sed vxorē du cere: z. epō cōsensit: si ordinat. postea ducat vxorē remanet in ministerio: excusatur propter epī licetiā. z. sic videt inuere vō. Ant. q. teneat ma trimoniū: qd nō puto verū. z. Archi. ibi exp. se tenet. S. ius. §. pōderat. ibi epī licetiā quo ad hoc: vt diaconus nō deponat ppter delictū. An nō dicit ibi tex. qd remaneat in matrimonio: sed in ministerio. Item tenendo contrarium sequeret absurdū qd epō posset dare licentiā cōstitutis in sacris contrahendi matrimoniū. Et dic. q. solū vbi valet protestatio respectu pene depō sitionis evitande. pone exēplum in. c. cumana. de. elec. vbi si habēs vocē admittit ad electionē cuz p. testatione q. vox sua nō cōputet in numero. si cōsensit p. testatiōi sit ei p. iudiciū. Qñq. sit p. testatio in nō depēdētibus a potestate partiū sed ex iuris dispositione: z. non valet p. testatio. z. isto casu intellige istū tex. Nā nō depēdet a pote state canonicorū vt quis sit canonicus sine p. bēda. vel nō p. uideat receptis ex superexcrecenti bus redditib. §. hoc puenit ex iuris dispositio ne ideo p. testatio in cōtrariū nō valet. Hoc dictū videtur ipsa veritas prima fronte sed bene pon derando multipliciter potest impugnari: nā ius nō ipugnat vt q. s. sit canonicus sine p. bēda si alis pōt sustentari: imo laudat. Et hoc vult Innoc. aperte in. c. si. de. cle. nō. resi. z. ad. idē. tex. in. c. san. ctōrū. lxx. di. vbi dñ. q. non debet quis esse cano nicus p. bēdat. in diuersis ecclesijs. quasi inu at quod in diuersis ecclesijs possit plures ca nonicatus habere: quia vtile est ecclesijs habere plures consiliarios z. defensores. arg. lxxij. distin. obētiū. vñ pōt quis bona mēte retinere p. bēda: z. acceptare canonicatū: nec ius in hoc re sistit dum nō cessat oīs fraus: z. sic p. testatio de buisset hic valere: q. depēdebat a volūtate ipaz partiū. Circa hoc tñ aduerte ad aliquos casus. Aut em sit pactū inter recipiēdū z. capitulū vt nihil possit peti: ita qd iste ex cupiditate ac quirendi canonicatū renuntiat iuri petendi p. bēdam. z. non valet receptio in canonicū tanq. simoniaca: quia remittitur ius temporale sibi cō petens vt adipiscatur spirituale: vt est casus in simi. in. c. per tuas. iij. de. simo. ita qd hoc casu di cerē hunc tex. nō habere locum q. inficeretur ex toto actus. Aut protestatio sit bono amico: q. recipiend. habet vnde viuat z. nō ex cupiditate processit: z. tūc credo q. possit recipi cum hoc qd nō petat p. bēdā illo tpe. p. ea que. §. dixi. Ad istū tex. pōt respōderi multipliciter: qd canonici nouiter recepti nō cōenserūt huic p. testatiōi: nec apparet ex tex. Ideo em iste actus depende ret facultate vtriusq. nō valet p. testatio nisi ps cōsensit: vt no. gl. in. c. cumana alleg. videtur tex. fm vñū intellectū in. l. cum in plures. in. §. lo cator. ff. loca. t. Bar. in. d. §. morte. Itē pōt secū do iste tex. intelligi q. protestatio fuit facta reo spectu p. bēdarum antiquarū vel respectu bono rū cōmuniū tūc existētū: z. ita loquitur tex. Nūc aut petebātur reddīt. ex postfacto excrecētes: vt clare colligit ex prima parte. c. ergo nō venie bant in aliquo cōtra illā p. testationē: q. p. tes tatio nō extenditur ad futura verosimiliter non cogitata. ar. c. cū inter. p. de. renun. 2. d. xime cū isti redditus superexcrecētes habeāt hāc clau sulā annexā p. uideat nonis ex dispositione iu ris: z. per has duas expositiones remanet cla rus z. planus intellectus text. z. hoc quo ad pri mum. ¶ Venio ad secūdum scilicet quid ius

18 factio nō extenditur ad futura verosimiliter non cogitata. ar. c. cū inter. p. de. renun. 2. d. xime cū isti redditus superexcrecētes habeāt hāc clau sulā annexā p. uideat nonis ex dispositione iu ris: z. per has duas expositiones remanet cla rus z. planus intellectus text. z. hoc quo ad pri mum. ¶ Venio ad secūdum scilicet quid ius

re. d. Alex. in cōsi. xvi. ponderatis. in. iij. vol. liij. verior opi. est q. indi stincte valeat si est iust. metus vt sentit Pau. de. ca. in. l. qui in aliena. §. si. ff. de. acqui. here. z. concludit Soc. in cōsi. cclxij. circa primum. col. iij. in. §. parte. z. ita ego hoc anno consului in pulchro casu.

e zacharias. ¶ Ad cōsensit. Hoc est verū nisi talis p. testatio facta fuisset ipsi creditor:

ris cum factū subsequēs est cōtrariū p. testatiōi: z. distingue: vt. §. q. aut sit p. testatio in dependē tib. a mera potestate p. testatōis: z. valet p. testa tio. exēplū si prius p. testor q. nō intēdo aliquid dicere §. fidē. Si postmodū dico aliquid contra fidē defendit me p. testatio. vt. xxiij. qd. i. hec est fides. Item pone exēplū in testatore: qui dicit: cui his legauero semel legatū esse volo si postea bis legat nō valet nisi vñū legatū. vt. l. si quis in princip. ff. de. leg. iij. Item facit. d. l. per seruū. aut actus pendet a voluntate p. testantis z. alterius: tūc si ille cōsensit p. testationi inuat. b. p. testas tio: vt. d. c. cumana. z. q. no. in. c. si. j. de. cōd. appo. Aut ille nō consentit: z. tunc si p. testatio sit ex causa probabili tenet p. testatio. Exēplū in fertur mihi metus vt contrahā matrimoniū cū berta. si p. testor qd nō intendo contrahere. li cet per metū exprimā verba apta ad matrimo niū nihilomin. valet p. testatio facta in contra riū. vt in. c. lotharius. xxi. qd. §. z. c. j. qd me. cau. Si aut nō subest iusta causa p. testadi tollit p. tes tatio per cōtrariū factū. nā quēadmodū condi tio in mente retenta nō prodest ex quo pure cō trahit cū aliqua. vt. l. si nō repetendi. C. de. condi. ob causam. ita z. p. testatio facta parte ignoran te nō d. z. prodesse ex quo postea pure gerit actū cum parte. Ex quo inferitur ad questionē quoti dianā quidā ad instātiā amici dixit se velle fides deinbere pro illo: ille postea corā testibus p. tes tatus est quod per illam fideiussionem nolebat obligari. deinde fideiussit pure apud creditore. Certe p. testatio tollitur tunc per contrarium factum cui creditor non consensit: vt voluit bar to. in. l. non solus. §. morte. ff. de. no. oper. nuntia.

20 ¶ Quādoq. p. testatio fit super actu in quo ius facit presumptionem iuris z. de iure z. p. tes tatio tendit ad tollendā illaz p. sumpcionē. Do ne exēplū. ius presumit q. si sponsus cognoscit spōsam de futuro immediate cōtrahit infimo niū de p. senti. in. c. is qui. de. spō. pone qd spōsus protestetur qd non intendit eā cognoscere ani mo cōtrahendi matrimoniū z. mulier cōsensit: nunquid p. testatio tollitur per contrarium fa ctū subsequēs. In quo dico qd vbi cessaret tur pitudō valeret p. testatio ex quo pars in cui. fa uorē ius presumit p. sentit p. testationi. hoc p. bo. arg. eorū q. no. in. aut. sed iam necesse. C. de. dona. ante nup. vbi dicit Eyn. z. cōiter iuriste: qd cōtra presumptionē iuris z. de iure admittit p. batio p cōfessionē illius in cuius fauorē ius presumit. z. dixi i. d. c. is qui. Si ergo ex postfacto tollit p. sumpcio iuris p cōfessionē partis: multo fortius vbi apparet de volūtate ante factū. Facit quod no. Inn. in. c. plerūq. de. immu. eccle. sed vbi tur pitudō versatur in p. testatiōe vt in exēplo fm is so non valet p. testatio. dictū est no. Innoc. in. c. venies. de. spō. z. hec breuissime quo ad secūdū. ¶ Quo ad vltimū qñ p. testatio venit ad dñdū certū intellectū facto multipliciter intelligibili: nō tollitur per factū sequens licet prima fronte videatur cōtrariū: sed debet intelligi fm p. testa tiōē p. testatōis. Et intelligo quando p. testa tio est facta in p. sentia illius cui. interesse vertit exēplū. existens coram iudice recepto libello. dicit q. respondere vult nō tñ animo lit. conte sta. hec p. testatio prodest: vt voluit hic Inno. z. ad hoc allegatur quotidie dictū Inno. z. idem voluit in. d. c. vnico. de. lit. contest. sequitur Bar. in. d. §. morte. nam ad libellū potest responderi multipliciter z. aio litē contest. z. animo iudicem

in. c. dixit dñs. xxi. q. j. putarē ēt q. talis p. batio posset fieri per inspe ctionē obstetricū z. matronarū honestarū q. deponerent illā nō fuisse cognitā per ea q. habent z. notātur in. c. fraternitatis. de. frig. z. malest.

set ipsi creditor: vt voluit Bart. in alleg. l. non so lum. §. morte. co. viij. concor. quas tradit ibi Alex. col. xij. v. itē in quātū. z. in. l. pa cta nouissima. co. lū. iij. C. de. pac. z. ang. l. l. mora. co. §. de vsu. vel nisi iterueniret iust. met. respectu p. testatōis ita qd co rā creditore fides iussor nō aude ret protestari. vt no. Bar. z. Alex. i. l. q. aliena. §. cel sus. ff. de. acquir. here. z. Bal. in. l. clari. circa fi. C. §. fideicom. Alex. latissime cōsi. xvi. incip. pōderatis. col. si. vol. iij.

¶ Per cōfessio nē. Adde in ter minis istis De. de. ancha. consil. ccc. vbi ponit an spōsa. p. xba de p. senti: q. inuit ad domū viri z. secū cōcubuit deinde aufugit in mona steriū vt ibi p. fiteret an p. sumat cognita si p. cesse rat p. testatio z. sequeat confessio ēt mariti q. non fuit cognita.

Ant. Fran. ¶ Circa hoc an mulier q. cohābi tauit viro p. resu matur ab eo co gnitay. nō. puto dicendū q. si illi cohābitauit sola cū solo i loco oc culto nedū i eo de lecto: s. i late bris z. in locis su spectis insurgit nedū violēta: s. violētissima p. sumpcio qd fue rit cognita. vt in c. illd. z. i. c. l. fas. §. p. sumpti. posset tñ illa q. dicit se nō fuisse cognitā cōtra talē p. sum ptionē probare S. ium. quā p. ba tionē pōt facere per testes fm q. voluit gl. multū notabilis ad hoc d. iij

Sanozmitanus super Prima parte primi.

Ad dictū Jmo. vide Ang. in l. nō videt. la. ff. de iniur. z. in l. q. in a
liena. ff. de acq. her. z. in cō. m. h. c. x. z. Bal. in l. h. C. vbi q. s. decu. v.
coarcta. in ver. sciāt. vbi refert istud dictū Jmo. p. quo dicit ibi eē tex.
z. Pe. de anch. in c. v. t. quis duas. de elec. lib. vi. Jmo. in l. non soluz. s.
morte. ff. de no. op. nū. z. ibi Alex. in fi. z. Jmo. hic. z. Bald. in c. j. in
fin. ver. an apud
iudicē v. curiā. z.
Alige. in aut. de
exhib. re. s. j. z. in
d. l. nō videt. d. t. a
se practicasse hec
tra quēdā ma
gnū aduocatū q.
ex hoc satis fuit
iratus z. turbat.
z. vide Jmo. in l.
quidā p. lebat.
in vlt. col. ff. de re
iud. z. l. si ita scri
ptus. ff. de leg. j.
Adde tu qd
operet. respōsio
facta libello. dū
dicit nō aīo cōte
stādi litē z. alex.
z. si. q. i. incip. in
casu z. lite. co. i. ff.
in p. n. z. ver. ex q.
bus i. fer. vol. i. ff.
Adde et mat
the. mat. l. x. i. ff. in
gu. suo inci. nota
cautelam q. sem
per reus. z. q. uis
ista sit optia cau
tela p. fugiētib.
reis. dic tu nihil
lomin. q. index
taliter respōdēt
reo p. t. precipere
vt pure litē con
testet. q. si ille re
cuset esto q. non
possit talis index
p. nūtiare habes.
b
re litē p. eo q. re
stātā pcedet tū
rōe contumacie
ad primū z. scōm
decretū. ita sing.
voluit Bar. in l.
p. sentaneū. p. gl.
ibi in ver. contu
macia. C. q. i. et
q. iud. vbi dicit
gl. illā multis in
uenib. doctoris
bus sepe multuz
verecūdie causa
re refert z. sequit
matte. mate. in.
s. alleg. l. x. i. ff.
Et an tollat
prima p. testatio
facta iudici s. in
cōpetētia si act.
postea fiat absq.
p. testatiōe. Pau.
de cast. l. cl. x. v. i.
in nouis in secū
da impressiōe d. t. q. sufficit prima p. testatio. no. per Bar. post Jac.
de are. z. in l. pacta nouissima. C. de pac. iuncta. l. si. C. de excep.

Sebasti. Sapia. **C**essante. Et hoc probat per illud quod dicit
idem Abb. in c. dilectus. de preben. vbi dicit q. si receptio fiat hoc mo
do. recipimus te supra numerum canonicorum nō frangitur numer.
canonicorum ita etiam videt d. c. d. q. per istā p. testatiōe non frā
gatur etiam numerus canonicorum.

Et alibi non ita bene probatur. Adde But. Jmo. z. Domi. hic. qui
late se extendunt.

Sebasti. Sapia. **P**rebenda. vide Lar. in 2. si. c. x. v. i. Nicodemus.

Mā prebēda. Adde Lar. in cle. si. in. s. q. de preben. z. in. xi. q. d. vbi de
clarat pulchre quod duplex est prebenda. z. ibidē. xii. q. d. z. per Jmol.
ibi in prima charta z. istū in c. maioribus. de preben. car. consil. c. x. i. in
cipi. sanctissimus. ad finem. vbi facit singulare. d. c. dilecto. de ista me
minit Do. in c. placuit. x. x. i. dist. z. Jmo. in c. h. de instit. Archid. in c.

noūe prebende pares cum antiquis. z. de hoc est
tex. no. hic z. alibi nō ita bene probatur. **C** Jn
2. glo. in ver. in canonicos receperunt. no. primo ex
ista gloss. quod laicus potest habere prebendam
in ecclesia: sed non canoniam: quasi velit glo. q.
canonia sit ius spirituale proueniens eo ipso qd
aliquis recipitur in canonicū. prebenda vero est
quid tēporale debita canonico ratione officij. z.
canonie. **C** Lōtra hoc oppo. de. c. dilecto. de p.
ben. vbi prebēda appellatur ius spirituale z. in
diuiduū. Sol. intellige illū tex. q. n. prebenda ha
bet annexum canonicatum. vnde ratioe canonie
dicitur ius spirituale. istam gl. intelligo quando
prebenda est per se cōstāns in mera tempora
e
litate. nam prebēda singulariter considerata cō
sistit in mera temporalitate: q. ex bonis tempo
ralibus constituitur prebenda. sic intellige Jnn.
in c. maioribus de preben. Et ideo dubitatur an
in ecclesijs regularibus possint esse prebende seu
f
portiones p. nūlegiate que sunt loco p. bendarū
de quo per Jnnocē. in c. dilectus. el. h. de prebē.
z. quod ibi dixi. per Joan. andr. in regula non est
obligatorium de regu. iuris. lib. vi. in mercu.

Secundo no. ex gl. quod licite sunt p. laic
cis in ecclesia prebende. Et refert Lōpo. hoc ser
uari in ecclesia sancti Martini carnoten. vbi assi
gnantur aliq. prebende nobilibus ratioe pau
pertatis vel alicui. s. ueritū tēporalis. pro hoc. c.
possessioes. x. v. i. q. d. i. vbi ecclesia pōt pauperi cō
cedere vsum fructum alicuius possessionis. An
de ecclesia debet sua bona communicare paupe
ribus. x. v. i. questio. j. c. si. **D**icit etiam hic Lōpo.
quod propter communionem que est inter p. bē
dam z. canoniam si prebēda solita cōferri cano
nico cōfertur clerico videtur etiā collatus cano
g
nicatus. s. quod bene no. pro hoc facit optime in
2. dicio meo. c. trāslato. s. eodem. **C** Jn gloss. in
verb. nihil perciperēt. ibi simoniacū fuisse nota
bū gl. quod si receptus in canonicū facit pactū.
vt nihil omnino petat ratioe canonie committi
tur simonia: sed nō probatur per text. quē gloss.
alleg. sed optime facit. c. per tuas. i. ff. de simo. z. de
clara. vt. s. dixi. **C** Jn si. gl. loquitur aliquantū
lūm obscure: seu forte voluit intelligere: vt intel
ligit Jnn. quod canonici fecerunt statutū per se
vt recipiendi vltra numerum nihil perciperent
de canoniam: nam siue statutum sit bonum siue sit
malum nō committitur simonia secundum eum
z. bene. Quia cum nullo sit pactū nec ex sola edi
tione statuti videtur aliquid spirituale: q. vendi
tio nō consistit sine precio. in. s. pretium institut.

Sed si statutū le
geretur tempore receptiōis in canonicū quo ca
uetur vt aliquid detur vel promittat recipiend.
promitteret obseruare: tunc bene cōmitteret si
monia quod bene no. Nam secundum Hostien. si
cut cōsuetudo non excusat: ita nec statutū. j. de
simo veniens. z. c. non satis. Et intellige secūdu
Hostien. quando statutum nutriet priuatū cō
modum z. temporale. secus si publicum z. spiri
tuale. Et per hoc dictum dicūt hic doctores: ca
nonicos nō excusari si per statutum exigunt ali
quid temporale a nouiter recipiēdo seu recepto

col. Do. post Lap. in c. si postq. in. ff. col. de prebē. in. vi. z. Do. in. c. si.
in. s. j. in. i. not. de cōsue. in. vi. z. Lar. cō. cy. incip. dñs noster papa. in
prima charta. z. istū in c. ex parte. lo. j. ad si. de spon. Lar. in cle. si. in
j. col. j. de rescrip. Lōtrariū tenent Pe. de anch. z. Jmol. in. d. c. si cle
ricus. z. Pe. de anch. in repe. regu. accessorium. in. x. l. i. colum. de reg
iur. in. vi. z. Jmo. in. c. cum te. in vlti. col. ver. item etiā. de rescrip. z. ibi
But. variat quod collata prebenda non intelligitur collatus cano
nicatus per illum tex. tene primū per gl. z. in c. proposuit. in ver. inue
stituit. j. de cōces. preben. z. per tex. in. c. peruenit. lo. j. ad si. de appel.
z. in. c. proposuit. de cleri. ex com. mi.

si quis. el. i. ff. i. q.
i. ff. z. diffinitionē
prebende ponit
Arch. i. c. aliena
tiones. sup. ver. p.
bende. x. v. i. q. d. z.
p. Hosti. in sum.
in titu. de prebē.
s. j. Pe. de anch.
in rub. de concess.
prebē. in cle. z. in
repet. clem. j. eo.
tit. z. bo. glo. in. c.
is cui in glo. si. in
fi. de sent. excō. in
vi. **R**otā decis.
cccc. l. v. i. inci. qui
dam habēs. Jnn.
nocē. z. plene per
moder. hic p. ar
chi. in. c. si cleric.
de preben. i. vi. z.
ibi per alios cuz
alīs concor. hic
positis p. mode.
qui ponūt an col
latio canonicatu
dicat collata pre
bēda. vide hic p.
eos. Jt an pre
benda sit accesso
ria ad canonicatū.
Adde tu. d. p.
positum in. c. cō
suetudinis. xi. di
stin. z. quādo lai
cus sit capax spi
rituali z. vide ro.
consil. c. l. x. v. i.

Sebasti. Sapia. **P**rebendarū.
Pro hoc est bo
nus text. in. c. q.
nonnullis. ver. sa
ne. de mag. ques
allegat. Lar. flo.
in consil. c. v. i. p.
cantibus.

Videtur etiaz
collatus canoni
catus. hoc dictū
sequat hic Joā.
and. Bu. Jmol.
z. Do. z. Archi.
in. c. si cleric. de
prebē. in. vi. z. ibi
Do. in. h. colū. z.
Ro. decis. ccccl.
vi. i. q. i. q. i. q. i.
ti tps. in. h. char
ta Guil. de mōte
lan. z. zēse. in cle.
fi. de p. bē. z. sede.
z. si. c. x. i. inci. q.
in p. senti. in añp.

diuidendum

a ¶ In. c. ad apostolicam. de simo. ille. tex. solet ad multa dicta allegari dicam ibi: et an istud quod dicit hic iste habeat locum in clericis ut valeat consuetudo quod clericus det clericis. dic qd nō fm eūdē in. c. Jacobus. ad fi. j. de simo. et ibi Jo. de ana. et ponitur ibi ratio per Abb. quaz sentit hic in fi. et est additio et hāc cōsiderationē ad dictū. c. cū ad apostolicam. habuit

iste in ca. cum ab omni. in. iij. co. de vita et hone. cle. et hoc teneas. licet Joā. de ana. in. c. sicut p certo. ad finē. j. de simo. dicat se non videre differētiā. an pstatatur ratione statuti vel consuetudinis nec procedit dictum Abb. in prima pte statuti. q. xc. dū dicit valere statutu quod qui recipit in canonicum soluat a pallium ecclesie. ¶ Adde tu quod ptextu consuetudinis inueterate nō valeret. Actus in rispatronat⁹ datus in feudū: qz ita cōmittitur simonia i annexis spiritualibus: sicut in ipsis spūalibus: et ita voluit Ro. cōsilio. cccclix. et quod nulla promissio. nulla pactio valeat p obtinēdo qd spūale. et sū. luit idē Ro. cōs. cccxv. vbi voluit qd non valeat promissio canonica tus facta alicui: vt det ei voces ad iuspatronatus. et dicit Ro. sing. suis folio. ix. referēdo Archidia. lxxij. distinc. c. si quis. qd non valet statutu negatiue cōceptū. quod nullus recipiatur in confraria nisi soluat puta. x. per ca. ad apostolicā. tamē subdit qd intēdebat consilere cōtrariū. et dicit ea. co. referēdo Jo. et Jo. and. in. c. ad aures. de simo. quod valet statutu episcopi quod nullus excommunicatus absoluitur. nisi soluat decē singulo mense.

b ¶ Dicit etiam hic Inno. hoc dictum crederem verū nullo stāte statuto. si vero statutu extaret vt nihil peteretur et aliquid sponte daretur nō habito respectu ad statutu nulla committeret simonia si sponte faceret et cessaret cōpulsio. et metus cōpulsions. qz ex proposito distinguunt maleficia. l. verū. et l. qui ea mēte. ff. de fur. c. cum voluntate. de sen. excō. alis non pcedit istud dictū per tex. optimū in. c. dilectus. lo. ij. et ibi iste. de simo. et ibi Jo. de ana. et alia. et per tex. in. l. nouissime. in ver. cōpulsus. ff. qd fal. tut. autho. et ibi Bal. et Jo. and. in regula bona fides. de reg. in. in. vj. in mercu. et in. c. pretereā. el. ij. de iurepatro. et Joā. de ana. in. c. ij. in. xiiij. co. de delic. pue. ¶ Pet. de ancha. in clement. present. in. v. no. de censib. Joā. de ana. in. c. sicut tuis. in. j. colum. j. de simo. Bal. in. l. falsus. ad finem. C. de fur. et in. l. omnem. ad fi. C. ad tertū. bar.

in. l. creditor. in fi. prin. ff. de sol. But. et Imo. post hosti. in. c. i. de offic. dele. Jo. and. et omnes in. c. significauit. de cens. et ¶ De. de anch. consil. lx. inci. in causa que vertitur.

c ¶ Sebastia. Sapia. ¶ Epale. vide oīno Archi. in. c. eo. q. i. circa fin. zacharias. ¶ Quod superest dedit eis. Adde qd in

no. gl. ad quā quotidie fit remissio cum queritur an recepti vltra numerū debeant habere stallū in choro. vocē in capitulo. distributiones quotidianas. et alia que soliti sunt canonici recipere vltra gl. reperiuntur alie opiniones varie Innocē. et Compost. de directo sequunt cōtrariā opinio nem. distinguunt em quod aut in loco est cōsuetudo quod canonici installerent. tunc ad limites installationis cōsequit vocem. si em fuerit installat⁹ in choro habebit ea q sunt chori. si in capitulo habebit que sunt de capitulo. Si aut nō subest cā siue cōsuetudo installationis dicit quod eo ipso qd recipitur seu instituitur habebit plenū ius cano

f nie. et qz l. temporalia nō trāsserant sine traditiōe vt. l. traditionib⁹. C. de pac. secus tū in spiritualibus. ¶ Pro quo vide bo. tex. in. c. si tibi absenti. de pbe. li. vj. Jo. an. distinguit inter receptū authoritate superioris et receptum voluntate capituli. ¶ Primo casu receptus nihil consequatur. Scdō debet habere vocē in capitulo et distributiones et si. Et sit ratio diuersitatis. qz subuenit ei qui in necessitate cōstituit⁹ est. vt in. c. ab arbitris. et ibi gl. fi. de offi. ole. lib. vj. Jo. de lig. hoc impugnat qz pinguius ius habet recepti authoritate pape qz capituli. vt p. in. c. hi qui. de pbe. li. vj. ¶ Do. de ro. decif. cccclij. alis. cccclij. dicit qd de consuetudine curie approbatū est qd isti recepti vltra numerū nihil interim recipiāt qz non habet plenū ius. Quinimo talis canonicat⁹ vacat post collationē pbe. sibi factā cui est annexus canonicat⁹. loquunt tū de receptis pape authoritate. ¶ Ant. distinguit qd aut papamādat aliquē recipi cū plenitudine iuris canonicalis. vt in. c. dilectus filius. de pbe. et in. c. pposuit. de concess. pbe. qz tunc talis debet habere oīa. ¶ Aut mandauit istū simpliciter recipi vltra numerū: et tūc pcedit opi. glo. ¶ Aut quis recipit autoritate capituli: et tūc debet talis omnia iura recipere et cōsequi. ar. hic. ¶ Credo qd ista qd depēdeat a de cisiōe alteri⁹ qdōis an. s. p refectionē vltra numerū frangat numer⁹. nā si numer⁹ frangitur nō videtur quare iste recept⁹ nō debet oīa habere licet non habeat pbe. ¶ Nam habere vocem in capitulo et stallū in choro et distributiones quotidianas et similia. nō sunt ista accessoria ad pbe. dā sed ad canonicatū. nā a principio erāt canonici sine pbe. distincti: maxime qn ecclia non habebat tpalia. xij. q. i. c. vidētes. et pōt qz pfecte esse canonicus absqz pbe. dā vt no. Innoc. in. c. fina. de cleri. non residen. Ex separat⁹ ergo non debet fieri illatio: vt in. c. ij. de trāslati. episcopi. et in. l. papinianus exuli. ff. de mino. cum ergo ista sunt accessoria ad canonicatum translato canonicat⁹ etiam ista trāsseruntur: vt in. c. translato. s. eodem. ¶ Unde ad propositam questionem dicerē. quod aut canonici b receperunt aliquem simpliciter vltra numerū et frangitur numerus: vt patet hic. ibi in derogationem sue constitutionis et cetera per consequens sic receptus debet

h cus dicā i. c. ij. fi. de p sue. vbi p istū i fi. et i. c. trāsmiffa. l. ij. col. j. de elect. i. x. cōclūde p eūdē. Imo. i. c. pposuit. i. xj. col. x. circa quartū. de cōces. pbe. ¶ De. de anc. in regu. sine possessione. in. xxxij. col. de reg. iur. lib. vj. zacharias. ¶ Pōt esse canonic⁹ absqz pbe. dā. Ad qd talis canonicus absqz pbe. dā nō dicitur beneficiatus. ita no. Abb. in. c. in nra. in tertio no. de rescrip. qd pcedit tā in recepto de mādato pape q ex voluntate capituli: vt no. hic Gal. quē sequit Inno. licet Abb. post Joā. and. et Ant. de bu. vbi. s. alr dicit. verior tū mihi vī Gal. opi. mādaturū est pape fm naturā capituli ad qd dirigūt regulari oīz: vel fm intentionē eius q verisimilr vī fuisse vt nō debeat esse deterioris cōditionis q si esset simplr receptus a caplo. vt no. doc. in. c. constitutus. j. de rescrip.

h ¶ Sebastia. Sapia. ¶ Canonici. sed qd si qz se gerat pro canonico et recipiat fructus scientibus et toleratibus alijs canonicis an ex hoc dicatur auct⁹ numer⁹ canonicozū. vīdē Car. i. q. scix. dico quod nobili p dicto. que est vnus cāi nomci si p illius industriā fruct⁹ augeatur an debeat aliqd illis subtrahitenuio ri pbe. de appli cari per Feli. hic co. xij. in glos. in xii. p industriā. ¶ Ultra numer⁹. adde b pulchre per Fel. facit qd voluit Huil. de monte lau. in ex traug. Joā. f. des aplica. in gl. incip. conserua. et do. post Jo. an. i. c. statutu. in pnc. de rescri. in. vj. in j. col. et do. in. c. si is cui. de pbe. eo. lib. et Sede. de se. cōs. cccxj. incip. qz in pnti. in. iij. colū. verū. an isti recepti. zacharias. ¶ Adde Bar. i. l. si duas. s. gram matici. i. fi. ff. de ex cu. tu. q late de b tenet conclusiue quod nō nec habeat p uilegiū canonicozū. nec eozum gaudeat p uilegio i no. Ant. cor. in. suo. cccxij. i. x. l. su p numerari. di cēs eē casus. l. i. j. s. q aut. C. d. col. et numula. lib. xj. et ibi alle. et bar. tolus in. s. alle gata. l. si duas. ¶ Adde tu ro. consil. cccclxxxij. vbi dicit qd etiā p cōpressionē annuli porte ecclie acgrat possessio beneficii si annu lus tradat p habentem ptatem. ¶ Cōsuetudo in stallatiōis. an in stallatio sit d sub stātia ad hoc vt qz dicat canonici

que est vnus cāi nomci si p illius industriā fruct⁹ augeatur an debeat aliqd illis subtrahitenuio ri pbe. de appli cari per Feli. hic co. xij. in glos. in xii. p industriā.

¶ Ultra numer⁹. adde b pulchre per Fel. facit qd voluit Huil. de monte lau. in ex traug. Joā. f. des aplica. in gl. incip. conserua. et do. post Jo. an. i. c. statutu. in pnc. de rescri. in. vj. in j. col. et do. in. c. si is cui. de pbe. eo. lib. et Sede. de se. cōs. cccxj. incip. qz in pnti. in. iij. colū. verū. an isti recepti.

zacharias. ¶ Adde Bar. i. l. si duas. s. gram matici. i. fi. ff. de ex cu. tu. q late de b tenet conclusiue quod nō nec habeat p uilegiū canonicozū. nec eozum gaudeat p uilegio i no. Ant. cor. in. suo. cccxij. i. x. l. su p numerari. di cēs eē casus. l. i. j. s. q aut. C. d. col. et numula. lib. xj. et ibi alle. et bar. tolus in. s. alle gata. l. si duas.

¶ Adde tu ro. consil. cccclxxxij. vbi dicit qd etiā p cōpressionē annuli porte ecclie acgrat possessio beneficii si annu lus tradat p habentem ptatem.

¶ Cōsuetudo in stallatiōis. an in stallatio sit d sub stātia ad hoc vt qz dicat canonici

Sanozmi. super prima parte primi.

In gl. si. vide de materia plene per doc. al. doder. in. c. vt nostrum. de appel. et ibi per Philip. perusinum.

Adde quando res dicatur effecta litigiosa. Ro. consi. clxx. zacharias. **Adde** eundem Ro. sing. suo. dcccxiij. incip. p. que actum. Anto. Fran. **Aduertendū** q. res nō sit litigiosa p. ptestationem vel per nūtiationem

inualidum. l. i. et ibi p. bal. C. de litig. neq. dicit ex eo litigiosa quā ius possibile sit sup. ea re moueri litem que tamen adhuc nō est mo-

ta. Ita Bal. nota biliter in. l. i. in fi. C. de distrac. pig. zaduerte q. in in dicis mixtis res efficit litigiosa p. litis contestatio nem: in iudicis aut realibus fit li tigiosa p. solā ci tationem: vt p. bar. adoc. in. l. i. C. cōi diui. et q. res effi ciatur litigiosa.

vide p. Syn. in. l. i. C. de pe. here. et in. l. i. in. i. q. C. de codi. et in. aut. liti giosa. C. de litig. et in. l. i. i. s. q. d. a

aqua plu. ar. et vi de glo. in. c. eccle sia sancte marie. vt lit. pen. et ha betur in. c. cāz q. el. ij. de testi. et i. c. j. de cōfir. vt. vel inuti. vbi per do.

Abb. post glo. et ibi habetur q. si questio est tantū de possessione res nō dicit esse liti giosa: et in qbus casibus res liti giosa possit alie nari vltra glo. in d. c. ecclesia sancte marie. vide Spe cu. in titu. de ces sio. actio. in. s. j. vers. sic autem.

Ad tñ q. nō phibetur aliena tio necessaria fm bar. i. l. iter quos. l. s. si dñs. ff. dñā. infect. et habet p. alex. in. l. i. quāq. in. s. iulianus. de aqua plu. arcē. et notatur in. l. i. cō stāte. in. s. fi. vbi

per eundem Alex. ff. solu. matri. et tene menti dictū Barto. in. l. abstinē di. alias Julianus. ff. de in integ. resti. vbi dicit q. qñ cōmissum esset de lictum pro quo bona veniunt confiscanda q. talia bona non dicuntur litigiosa interim pendente processu super crimine: et tene mēti dictum Bal. in auten. litigiosa. C. de litig. vbi dicit q. res non dicitur litigiosa coram delegato ante rescripti presentationem quamuis illud sit impe tratum et obtentum.

Si duo indices. Adde Bald. in. c. pastoralis. j. de rescrip. et in. l. i. ff. de offi. cōsu. et Ro. in. l. i. ff. de acquir. here. Ang. in. l. i. si a quo. ff. de rei ven. et Pet. de anch. in cle. q. diu. de ap. sentit Jmo. in. l. cū pcras tor. s. si dominus. in vlt. col. ff. de oper. no. nū. per Sali. in. l. qui de cri mine. in antepe. col. C. qui accu. nō pos. p. Jmo. in. c. ceterū. ad fi. j. de res scrip. But. in. c. si duobus. j. de app. et in. c. j. de cau. pos. et proprie. et de

habere oīa iura canonicalia et expectare p. bendā tpe suo. Mā videmus in regularib. q. ex sola res ceptione recipiūt ius capitulare et alia que sunt d. iure collegij. Aut canonici recipiūt aliquē hoc adiecto vt sit sup. numerari: et sic p. q. nō noluerūt frāgere numerū: sed quoddā ius extraordinariū dare et hoc casu pcedat glo. Quia sic recept. nō habet ius integrū et ordinariū: s. est quoddā ius pparatoriū ad futurū ius integrū obtinēdū. Et p. hoc pōt instrui: q. quid dicendū cū doctores et ordinarij collegij recipiūt aliquē vltra numerum quale ius habeat i collegio et an habeat vocē ap probādi vel reprobādi doctorandū. Si vero ad mandatum pape sit receptio: an papa scribit vt cum plenitudine iuris canonicalis recipiatur: et serua opinione do. Ant. que in hoc mihi placet. Aut simpliciter mādāt aliquē recipi. et depēdet ab illa questione an frangatur numerus. et com munitur tenetur q. nō. vt no. in. d. c. p. pro illo. ff. de prebē. et hoc tenēdo dicerem istum nō habere in tegrū ius. et hoc casu pcedere opi. Do. de ro. nā in dubio nō videt papa derogare numero. s. po tius creare quoddā ius extraordinariū et prepa ratorium ad integrum ius obtinēdū. Secus dic in recepto auctoritate legati. Quia legat. nō p. necessitate canonicos ad recipiendū aliquē con tra statuta ecclesie et ipsi p. priuilegia. vt est gl. no. in. d. c. p. pro illo. et in glo. fin. sed cōtra hoc et contra tex. op. hic em nō agebant isti canonici actioe reali: et sic nō debebat fieri reuocatio ex vi tio litigiosus: q. tūc res dicitur litigiosa qñ verti tur questio de dominio. de quo dicendum: vt ha betur in aut. litigiosa. C. de litig. et no. in. c. eccle sia. vt lit. pen. Nec debebat fieri reuocatio ppter pendentia litis: q. pendentia lite potest successor sua possessione vt. vt. j. vt lite pen. p. totū. Jō po tuit capitulū conferre prebendas et alienare pos sessiones cōes. p. hoc facit q. dicit in. c. ex literis. de iure patro. Solu. duo sunt principales in tellect. ad fi. c. Primus est q. hic reuocent oīa gesta per alterā partium post questionem motā coram epo ferrariensi. Māz hec questio primo fuit attētata corā illo epo. et ad contraria respondit in effectu Jnn. q. sit reuocatio propter perfidiā que notatur in istis canonicis antiquis: qui cuz tenerentur puidere nouis trāstulerunt preben das seu possessiones in seipsas: si aut translatio fuisset facta in alium non fuisset facta ista reuo catio. Et no. sing. hoc dictū: est enim nouū re medij reuocandi attentata lite pendente: vbi sci licet notatur perfidia in attentante: licet cessent alia iuris remedia. Secundus intellectus est q. hic reuocentur attentata per partes coram epo ferrariensi. post litem motam coram papa. et ratio reuocationis est defectus potestatis episcopi.

Ad tñ fm Jnn. ex quo papa incepit cognosce re de aliqua causa videt illā ad se aduocare et de manu inferioris tollere. Ad hoc. c. vt nostrū. de appel. postmodū Jnn. videtur ad hoc recedere: et dicit q. requirit q. papa expresse ad se reuo

cet causam. Mā em sufficit q. iure ordinario inci piat de aliqua cā cognoscere. Mōsti. dicit nō esse differentia an papa cognoscat de causa vel ad se reuocet: q. cognoscēdo satis videt reuocare. d. c. vt nostrum. do. Anto. distinguit q. aut papa ex certa sciētia et p. prio motu ad se reuocat causam. vel de ea cognoscit et alteri delegat. et videt cau sam eripere ab inferiore. ita q. nō tenet proces sus inferioris. dūmodo iste inferior sit certifica tus per quēcūq. quasi secus sit si iudex inferior nō sit de hoc certificatus. alle. c. si duobus. de ap. Aut papa facit ista ad instātiā alterius partis. et tūc opus est q. ista pars excipiat corā inferior re iudice. alias tenet pcessus. Quia papa videt reuocare s. inquantū pars vult illa reuocatio ne vt. allegat bonū tex. in. c. audita. de resti. spo. fatetur tñ q. curia nō recipit hoc dictū. s. facta reuocatioe indistincte curia tenet quod pcessus corā inferiore sit nullus. Nec dicta mihi placent preter primū. nā vbi superior reuocat motu pro prio ex certa scientia non requirit vt iudex infe rior certificetur: vt in. c. j. de concess. preben. lib. vi. Fateor tñ quod si aliquid attentatur in preiudi cium ignoratis. p. habilis ignorātia habet illū ex cusare. et hoc voluit Jnn. in. d. l. i. vbi vide de ma teria huius reuocationis. Et ad. c. si duobus. de app. dic quod potestas nō erat reuocata a supe riore ab inferiore. Jtē super processu contuma cie puniūt: nō aut super principali. et hoc nota: q. quotidiana. **Ad** tñ si duo iudices nō ha bentes se vt superior et inferior. cognoscunt pari ter de vna eadēq. causa. an teneat processus cor am vtroq. factus. Jnn. dicit quod sic. c. naz ex quo habet ambo iurisdictionē in illa causa impu tandū est parti non excipiet. Si aut proferunt contrarias snias. Compo. dicit q. non valet secu da lata s. primā nisi pēdente appellatione super prima eēt lata scōa. nā tunc de scōa posset excipi coram iudice appellationis. **Ad** tñ mot. plura ex istis dictis. et primo limitationē ad. l. vbi ceptū ff. de iud. vt iudiciū debeat definiri vbi est acces ptū. dic scz si excipiat. s. si non excipit v. process sus ab vtroq. sic limita. c. ex tenore. d. rescriptis.

Ad tñ secūdo no. q. snia contra sniam non valet etiam in diuersis instantijs. et corā diuersis iudi cibus contra opinionē Bar. in. l. i. C. quādo pro uocare non est necesse. Sed tu dic de hac mate ria vt plene no. in. c. inter monasteriū. de re iud. **Ad** tñ nota. quod de iure superuenientipost appellationem potest quis experiri ad effectuz consequendi sententiam pro se. de quo vide q. plene legi. et nota. in. c. abbate sane. de re iudic. li. vi. et pro hac conclusione habetur materia huius c. clara. et Abbas.

Ad tñ statutū laicorū etiā peccatū mortale nō nu triēs in nullo foro debet seruari contra clericos. **Ad** tñ iudex secularis non d. se intromittere inter p sonas ecclesiasticas etiā in causis incidentibus. Clericus non pōt puniri de falso a iudice secula ri. si coram eo falsum testimonium fecerit.

istis verbis Jnn. meminit Ang. in. l. penul. ff. de peti. here. Bal. in. l. nulli. ad finem. C. de iudi. quod dictum Innocē. hic limitat pulchre: vt hic refert do. Feli. quem videas.

Ad tñ Zacharias. Jnn. dicit q. sic. dictū q. licet valeat processus coram vtroq. vt hic. si tñ snias snias pferūt nō valet secūda cōtra primā. vt

dictū Lōpos. quē alij sequuntur. Et dum subdit hic Paul. q. snia la ta s. primāz que trāsiuit in rem iudicatā non valet etiā i diuersa in stantia et corā di uersis iudicibus dic istud dictum debere itelligide sentētia que trā sinit in rem iudi catas. vt per do. Ant. de Bu. hic char. si. xxi. no. B dictū Lōpos. et per eundem Anto. de but. consil. xxvj. inci. visis. Et no. in. c. inter monasteriū hic per Abba. alleg. q. b. adde Alex. cōfi. xxxij. incip. viso themate. co. ij. vers. circa scōm et x. vñ p. dicta. et in vlti. xxi. ad q. ostendendū. vo lumine primo.

Ad limitationes ad. l. vbi ceptum. vide q. dicit i no. meis in ver. indi cium. in no. inci. regula est. et do. Fel. in. c. ex teno re. de rescri. post do. meū Barba. et vide Bal. in. l. nulli. in fi. C. d. iu di. et Jo. an. in ad di. Spec. in titu. de cōpe. iud. adi. s. i. ver. sed pone.

Ad materia huius. c. clara. Jtē in quadam addi tioe tangit vtrū mōiales possunt sine peccato mor tali lucrū labo rum suorum sibi appropriare. et d. eo viuere. Adde Card. cōfi. suo. xvij. inci. auctori tas Car. ad finez Joā. and. in. c. ij. super gl. p. priū.

de statu monachorū. et in. c. cum ad monasteriū. super verbo deprehens sus. in ver. proprietatē. eo. titu. et ibi per istū in. ij. colū. et in. c. edoceri. in j. col. j. de rescrip. et in consil. lxxvij. incip. facti cōtingentia. in. v. colū. Joā. and. in regula non est obligatorium. de reg. iur. in. vi. Cald. in. tit. de regula. consil. ij. et col. j. et consil. iij. de consue.

Ad tñ nota. quod de iure superuenientipost appellationem potest quis experiri ad effectuz consequendi sententiam pro se. de quo vide q. plene legi. et nota. in. c. abbate sane. de re iudic. li. vi. et pro hac conclusione habetur materia huius c. clara. et Abbas.

Ad tñ statutū laicorū etiā peccatū mortale nō nu triēs in nullo foro debet seruari contra clericos. **Ad** tñ iudex secularis non d. se intromittere inter p sonas ecclesiasticas etiā in causis incidentibus. Clericus non pōt puniri de falso a iudice secula ri. si coram eo falsum testimonium fecerit.

Ad tñ nota. quod de iure superuenientipost appellationem potest quis experiri ad effectuz consequendi sententiam pro se. de quo vide q. plene legi. et nota. in. c. abbate sane. de re iudic. li. vi. et pro hac conclusione habetur materia huius c. clara. et Abbas.

Ad tñ nota. quod de iure superuenientipost appellationem potest quis experiri ad effectuz consequendi sententiam pro se. de quo vide q. plene legi. et nota. in. c. abbate sane. de re iudic. li. vi. et pro hac conclusione habetur materia huius c. clara. et Abbas.

Ad tñ nota. quod de iure superuenientipost appellationem potest quis experiri ad effectuz consequendi sententiam pro se. de quo vide q. plene legi. et nota. in. c. abbate sane. de re iudic. li. vi. et pro hac conclusione habetur materia huius c. clara. et Abbas.

Ad tñ nota. quod de iure superuenientipost appellationem potest quis experiri ad effectuz consequendi sententiam pro se. de quo vide q. plene legi. et nota. in. c. abbate sane. de re iudic. li. vi. et pro hac conclusione habetur materia huius c. clara. et Abbas.

Ad tñ nota. quod de iure superuenientipost appellationem potest quis experiri ad effectuz consequendi sententiam pro se. de quo vide q. plene legi. et nota. in. c. abbate sane. de re iudic. li. vi. et pro hac conclusione habetur materia huius c. clara. et Abbas.

Ad tñ nota. quod de iure superuenientipost appellationem potest quis experiri ad effectuz consequendi sententiam pro se. de quo vide q. plene legi. et nota. in. c. abbate sane. de re iudic. li. vi. et pro hac conclusione habetur materia huius c. clara. et Abbas.

Ad tñ nota. quod de iure superuenientipost appellationem potest quis experiri ad effectuz consequendi sententiam pro se. de quo vide q. plene legi. et nota. in. c. abbate sane. de re iudic. li. vi. et pro hac conclusione habetur materia huius c. clara. et Abbas.

Ad tñ nota. quod de iure superuenientipost appellationem potest quis experiri ad effectuz consequendi sententiam pro se. de quo vide q. plene legi. et nota. in. c. abbate sane. de re iudic. li. vi. et pro hac conclusione habetur materia huius c. clara. et Abbas.

dictū Lōpos. quē alij sequuntur. Et dum subdit hic Paul. q. snia la ta s. primāz que trāsiuit in rem iudicatā non valet etiā i diuersa in stantia et corā di uersis iudicibus dic istud dictum debere itelligide sentētia que trā sinit in rem iudi catas. vt per do. Ant. de Bu. hic char. si. xxi. no. B dictū Lōpos. et per eundem Anto. de but. consil. xxvj. inci. visis. Et no. in. c. inter monasteriū hic per Abba. alleg. q. b. adde Alex. cōfi. xxxij. incip. viso themate. co. ij. vers. circa scōm et x. vñ p. dicta. et in vlti. xxi. ad q. ostendendū. vo lumine primo.

Ad limitationes ad. l. vbi ceptum. vide q. dicit i no. meis in ver. indi cium. in no. inci. regula est. et do. Fel. in. c. ex teno re. de rescri. post do. meū Barba. et vide Bal. in. l. nulli. in fi. C. d. iu di. et Jo. an. in ad di. Spec. in titu. de cōpe. iud. adi. s. i. ver. sed pone.

Ad materia huius. c. clara. Jtē in quadam addi tioe tangit vtrū mōiales possunt sine peccato mor tali lucrū labo rum suorum sibi appropriare. et d. eo viuere. Adde Card. cōfi. suo. xvij. inci. auctori tas Car. ad finez Joā. and. in. c. ij. super gl. p. priū.

de statu monachorū. et in. c. cum ad monasteriū. super verbo deprehens sus. in ver. proprietatē. eo. titu. et ibi per istū in. ij. colū. et in. c. edoceri. in j. col. j. de rescrip. et in consil. lxxvij. incip. facti cōtingentia. in. v. colū. Joā. and. in regula non est obligatorium. de reg. iur. in. vi. Cald. in. tit. de regula. consil. ij. et col. j. et consil. iij. de consue.

Ad tñ nota. quod de iure superuenientipost appellationem potest quis experiri ad effectuz consequendi sententiam pro se. de quo vide q. plene legi. et nota. in. c. abbate sane. de re iudic. li. vi. et pro hac conclusione habetur materia huius c. clara. et Abbas.

Ad tñ statutū laicorū etiā peccatū mortale nō nu triēs in nullo foro debet seruari contra clericos. **Ad** tñ iudex secularis non d. se intromittere inter p sonas ecclesiasticas etiā in causis incidentibus. Clericus non pōt puniri de falso a iudice secula ri. si coram eo falsum testimonium fecerit.

Ad tñ nota. quod de iure superuenientipost appellationem potest quis experiri ad effectuz consequendi sententiam pro se. de quo vide q. plene legi. et nota. in. c. abbate sane. de re iudic. li. vi. et pro hac conclusione habetur materia huius c. clara. et Abbas.

Ad tñ nota. quod de iure superuenientipost appellationem potest quis experiri ad effectuz consequendi sententiam pro se. de quo vide q. plene legi. et nota. in. c. abbate sane. de re iudic. li. vi. et pro hac conclusione habetur materia huius c. clara. et Abbas.

Ad tñ nota. quod de iure superuenientipost appellationem potest quis experiri ad effectuz consequendi sententiam pro se. de quo vide q. plene legi. et nota. in. c. abbate sane. de re iudic. li. vi. et pro hac conclusione habetur materia huius c. clara. et Abbas.

Ad tñ nota. quod de iure superuenientipost appellationem potest quis experiri ad effectuz consequendi sententiam pro se. de quo vide q. plene legi. et nota. in. c. abbate sane. de re iudic. li. vi. et pro hac conclusione habetur materia huius c. clara. et Abbas.

Ad tñ nota. quod de iure superuenientipost appellationem potest quis experiri ad effectuz consequendi sententiam pro se. de quo vide q. plene legi. et nota. in. c. abbate sane. de re iudic. li. vi. et pro hac conclusione habetur materia huius c. clara. et Abbas.

Ad tñ nota. quod de iure superuenientipost appellationem potest quis experiri ad effectuz consequendi sententiam pro se. de quo vide q. plene legi. et nota. in. c. abbate sane. de re iudic. li. vi. et pro hac conclusione habetur materia huius c. clara. et Abbas.

Ad tñ nota. quod de iure superuenientipost appellationem potest quis experiri ad effectuz consequendi sententiam pro se. de quo vide q. plene legi. et nota. in. c. abbate sane. de re iudic. li. vi. et pro hac conclusione habetur materia huius c. clara. et Abbas.

Ad tñ nota. quod de iure superuenientipost appellationem potest quis experiri ad effectuz consequendi sententiam pro se. de quo vide q. plene legi. et nota. in. c. abbate sane. de re iudic. li. vi. et pro hac conclusione habetur materia huius c. clara. et Abbas.

Ad tñ nota. quod de iure superuenientipost appellationem potest quis experiri ad effectuz consequendi sententiam pro se. de quo vide q. plene legi. et nota. in. c. abbate sane. de re iudic. li. vi. et pro hac conclusione habetur materia huius c. clara. et Abbas.

uiliamū nō medicatū nō debent recipi nisi tot moniales quot possent ex puentib⁹ monasterij viuere et non ultra etiā absq^{ue} penuria: vt in. c. periculofo. de statu reg. li. vi. et ideo dixit gl. in c. si religiosus. de elect. lib. vi. et habet in. c. nolo. xij. q. li. q. monachus siue monialis post professionē nō habet dispositionē bonorum nec h^{ab}ere nec nolle. de quo etiā p^{er} Spe. in ti.

de sta. reg. in ver. 3
xxvij. ē bñ verū
q^{uo}d de licentia ab
batis seu abbatib⁹
se vel etiā epi aut
alteri⁹ supioris
posset monach⁹
h^{ab}ere licentiā stan
di extra claustrū
religiōis i domo
quali sua et habe
re vsq^{ue} rex suarū
vt p^{er} Inn. in. c. in
sinuāte. q. de. vel
vone. ad monialis
aut p^{ro}fessa vt di
ctū ē nihil p^{ro}p^{ri}ū
pōt habere nisi
forā aliq^{ui} monia
les alemanie q^{ui}
denf posse h^{ab}ere p^{ro}
p^{ri}ū q^{ui} voluit
gl. in. c. si. xij. q^{uo}d.
fi. et de istis foras
posset itelligi: q^{ui}
hic d^{icit} vt dixit
ibi gl. talū mo
nialiū vita dāna
tur. de quo h^{ab}et in
c. dilecta. d. maio.
et obe. et habet in
c. vidua. de regu.
et Sebast. Sapia.

a ¶ Ito. primo i
ta hūc tex. vidē
da sunt q^{ui} ponit
late Alex. in cōsi.
xxv. vifo thema
te. vbi q^{ui}rit anst
tutū laicorum sit
seruādū et in fo
ro ecclesiastico. et
cludit q^{ui} aut sta
tutū loq^{ui} in p^{ro}fo
nā puta q^{ui} null^{us}
possit facere tes
tamentum nisi
certo mō: et tunc
tale statutū non
ligat clericū etiā
i foro seculari si
aut loquat in rē
vt ibi per eū. vi.
dēda etiā sunt q^{ui}
tradit Alex. in
cōsi. xx. ponde
ratis in. q. volu.
vbi ponit an p^{er}
statutū laicorum
ligētur clerici in
minoribus cōsi
tuti.

b ¶ Contra opin.
bar. opi. bar. cōi
ter dānat p^{er} doc.
q^{ui}s hic accumula
te refert do. feli.
in xj. vij. q^{uo}d. in
xij. char. quem
oīno vid. vbi etiā
saluat opi. Bar.
¶ Verū religio
sus. Vide Joan.
an. in rub. j. de re.

Religiosorum appellatiōe que persone veniat.
Laici religiosi non possunt aliquo modo dispo
nere de rebus ecclesie.

Laici nō possunt statuere etiā in fauorē ecclesia
rum quod intellige vt ibi dicitur. nn. 2. et 12.

Statuta laicorum respectu ecclesiarū solus pa
pa pōt cōfirmare et non alius prelatus.

Cause clericorū nō pōt p^{ro}mitti laicis nisi a papa.
Excommunicatio potest aliq^{ui} fieri laicis.

Papa nō pōt spōte subicere iurisdictioni ipe
ratoris: et non posset causas clericorū committe
re laicis adeo vt iudicio suo iudicent clericos.

Papa potest delegare causas laicis.

Dona patrimonialia clericorū nō gaudent illis
p^{ri}uilegijs quib⁹ gaudēt bona ecclesiastica: fallit
tamen in casibus a iure expressis. 21.

Snia lata cōtra non cōfessum an et q^{ui} valeat.
Sententia sine citatione et quibusdam alijs de
quibus hic non valet.

Admonitio iudicis sedētis p^{ro} tribunali habet vim
trine admonitionis.

Citari nō debet pars q^{ui} est p^{re}sens in iudicio.
Citatio requiritur in notorijs.

Lex principis p^{re}iudicialis ecclesijs nō extēdit
ad ecclesias nisi expresse approbetur per papaz.

Lex civilis specificē disponēs super ecclesijs: an
sit seruanda in foro canonico: si non reperitur ca
non contradicens.

Lex civilis que non potest seruari sine peccato
in nullo foro est seruanda.

Clericus heres institutus si non facit inuētariū
tenetur ultra vires hereditarias: s^{ed} ecclesia non.

Lex civilis si generaliter loquitur nec canoni cō
tradicit an sit clericis seruanda.

Lex civilis rationabilis et deuiana a canone est
seruanda in foro suo. sed si sumus in terris subie
ctis ecclesie etiam temporaliter seruatur canon.

Lex civilis nullo mō pōt disponere contra liber
tatem matrimonij imponendo penam.

Adulter transiens ad vota secūda post paucos
dies a morte p^{ri}mi maritis an puniatur propter
sanguinis commixtionem.

Dotis q^{uo}d est vtriusq^{ue} fori: et est locus p^{ro}uētiōni.

Quando lex civilis vnum presumit: lex cano
nica aliud: cui est standum.

Statutum presumens contractū esse vsurariū
ex certis coniecturis non valet.

In preparatorijs iudicij obseruatur consuetudo
vel statutum fori vbi causa ventilatur.

Usuraria causa si vertitur in foro seculari tracta
bitur seruato ordine iudiciario. licet in foro ca
nonico tractaretur simpliciter.

Laici nō possunt statuere super bonis patrimo
nialibus clericorum.

Cleric⁹ nullo casu pōt p^{ro}ueniri corā iudice sc^{ilicet}ari.
Clericus potest trahere laicum in forum suum.

Secundum si habetur per clericum a laico. tunc cle
ricus recognoscit laicum in superiorem.

Statutum laicorum comprehendit clericos in
fauorabilibus. secus in p^{re}iudicialibus.

Statutū quod stātib⁹ masculis femina nō suc
cedat an et quando excludat monialem.

Statutū dicēs quod primogenit⁹ succedat pa
tri. an excludat secūdo genitum qui est clericus.

Statutū q^{ui} stātib⁹ masculis femine non succe
dant comprehendit clericos masculos.

Statutū laicorū iudicēs merū fauorē clericis v^{er}o.

Ecclesia scē Ma

rie famosum. et tractabo hic materiā
ultra alios: an q^{ui} statutū laicorū seu
lex principis extēdat ad ecclesias vel ecclesiasticas
personas. et cōter sumatur sic. cause ecclesiarū
p^{ro} constitutionē laicorū diffiniri non debent. Ego

et ibi p^{er} But. et per istū in. c. dilecta. in. i. col. de ma. et obe. et c. cam. lo. j. in
h. col. de iud. Car. cōsi. xxix. inci. in aliquib⁹ locis. et istū cōsi. ccv. in
cip. in xpi. et c. pro euidētia. Se. in. c. vt offi. s. verū. de here. in. vi. Petr.
de anch. in. d. rub. et p^{er} istū in. c. ex multa. de voto. gl. et Do. in. c. religios
sus. de testa. li. vi. gl. j. et ibi doc. in cle. religiosus. de p^{ro}cu. et gl. et doct. in
cle. j. de deci.

g^{ra}lius quo ad intellectū summo sic. Statutus
g^{ra}le laicorū ad ecclesias vel ecclesiasticas p^{ro}so
nas vel earū bona in earū p^{re}iudiciū non exten
ditur: nec speciale etiā si earū commodū et fauo
rem concernat. Diuidit^{ur} principal^{iter} in duas par
tes. In prima ponitur duplex diffinitionis mo
tiu⁹. In secūda diffinitio: ibi q^{uo}d a senatore. Et
scias q^{ui} hoc. c. et c. ecclesia sancte marie. j. et j. vt li.
pen. ponit idē factū. et vide glo. ibidē que narrat
seriem totius negotij. Sed quantū pertinet ad
intellectū huius litere: pone sic casum literalem.
Ecclesia sancte marie mouit q^{uo}d nem cōtra Joā.
de ateya super quibusdam possessionibus coraz
iudice seculari. pendente lite Joannes cōuētus
transulit possessiones petitas in quoddam mo
nasteriū. senator romanus corā quo vertebatur
questio vigore cuiusdā statuti laicorum dicentis
q^{ui} si reus transferat possessionē litigiosam in a
lium deberet possessio ab eo tolli et dari petenti:
spoliavit monasteriū illis possessionib⁹ et tradi
dit ecclesie sancte marie monasterio nō cōuicto
nec vocato vel confesso: demū monasteriū egit
corā papa petēdo se restitui ad illas possessiones
quas senator vigore illius statuti sibi abstulerat.
papa vero motus rōnibus de quibus in l^{it}ra: q^{uo}d
factū fuit p^{er} senatorem in p^{re}iudiciū ecclie renouauit
et possessiones illas mōasterio restituit. ¶ Ito.

a primo⁹ fm casus positionem precedentem. text.
b apertus⁹ p^{ro} opi. Bar. b. in. l. cūctos populos. C. de
sum. trin. vbi dicit q^{ui} statutū laicorū g^{ra}le. p^{ro}ctm
nō nutriēs: sed rōnē cōtinēs d^{icit} seruari in foro tā
p^{ro} laicos q^{ui} cōtra clericos dūmodo specificē non
disponat de ecclesijs vel ecclesiasticis p^{ro}sonis: nec
sit cōtra libertatē ecclesiasticā. hoc dictum repro
batur hic. ¶ Ito hoc statutū de quo p^{ro} dixi erat gene
rale. nec nutriebat peccatū: s^{ed} veniebat ad obuiā
dum fraudibus: nec erat cōtra libertatem ecclesia
sticā cū ecclesia punit incidētes in vitij litigio
si: vt no. in. c. ecclesia. vt lit. pen. et tamen hoc statu
tum nō valuit respectu ecclesiarū. quinimo nec
in foro seculari debuit seruari in p^{re}iudiciū ecclie
sic: hoc no. q^{ui} non solet ad hoc induci iste tex.

¶ Et ex hoc et ex tex. no. q^{ui} cā ecclesiarū et qua
tenus versatur et agit in foro seculari nō debet
decidi nec diffiniri fm ius civile statutum laico
rum: sic etiā videt^{ur} tex. hic p^{ro} dictis doct. et in. c. j.
3. eo. ¶ Tertio habet^{ur} hic ar. opti. q^{uo}d index se
cularis nō exercet officiū suū p^{ro} ecclesiasticas per
sonas etiā in causis incidentib⁹ corā eo. ¶ Ito istud
negotiū monasterij incidenter ortus fuit in causa
mota corā seculari: et tū non potuit index secula
ris in ista incidentia iurisdictionē suam exercere
contra monasteriū: et hoc facit contra glo. j. in
l. nullū. C. de testibus. que voluit quod si clericus
testificando deliquerit coram seculari potest pu
niri etiā per ipsum iudicē secularem ratione in
cidētie. de quo vide quod dixi latius in. c. verum.

de foro competētī. ¶ Ito. quarto quod laico
rum quidā sunt religiosi quidā nō. et scias quod
verbum religiosus c^{on} potest capi largissime et cō
prehendit omnē christianū vnde dicitur christia
na religio: vt in. c. p^{ro} humani. de homic. in sexto.
quandoq^{ue} dicitur large et comprehendit omnem
christianū honeste viuētem. nam in eo quod im
pendit deo debitā religionem potest dici religio
sus: et isto modo potest intelligi iste tex. hic. quā
doq^{ue} capitur stricte: et tū dicuntur religiosi qui
promittūt tria substantialia regule. vt no. in ru
brica de regula. et dicuntur religiosi quasi deo re
ligati per professionē: et hoc modo laici cōuersi
possunt dici religiosi. in. c. non dubiū. de sentent.
excommunicationis: et hoc modo potest etiā in
telligi iste textus quia laici etiā cōuersi non pos
sunt tractare spiritualia: ideo non possunt inter

¶ Adde tu Cal.
in. vi. i. tit. de reg.
et de statu mo.

Anto. Francisc.

¶ Qui dicatur.

religiosi et an cle
rici seculares ve
niāt appellatio
ne religiosorum.

vide glo. q^{ui} dicit
q^{ui} nō in cle. i. p^{ro}le
risq^{ue}. de elec. et in
cle. j. de sup. neg.

p^{ro}la. et in cle. j.
de censit. et in cle.

cupiētes. de pe. et
in cle. j. de sentē.

excō. et quid sit re
ligio. vide gloss.

Joā. an. in. c. j. de
reg. lib. j. et archi.

in. c. p^{re}sens cle
ric⁹. et q. j. et per
beatum Thom.

scōa scōe. q. lxxv.
v. arti. j. dicas ta
men q^{uo}d religiosi

dicunt nō solum
monachi: sed et
clerici et laici qui

sūt christiani lar
go modo: vt per
gl. in. c. ex inuita.

de vo. et habetur
i. c. placuit. xviij.

q. j. et in. c. fina. d.
reb. eccl. nō alie.

et in. c. nos q^{uo}d
de testa. dixit ta
mē beat^{us} Tho.

i. loco p^{ro} alleg. ar. j.
q^{uo}d religio impo
tat statū perfe
ctiōis et quod il
la que est circa vi
tam cōtemplari
nam: est p^{ro}fectior

q^{ui} illa que ordi
natur ad actiua:
de quo per eūdē
etiā eo loco in
ea. sum. q. lxxv.

vij. et idem dicit i
q. lxxxi. arti. vi. i
ea. parte q^{uo}d reli
gio est p^{ro}ferenda
cūctis virtutib⁹

moralibus: et de
niq^{ue} quid sit reli
gio. vide per eun
dem bea. Tho.

in. iij. dist. lxxij.
et distinct. lxxij.
et lxxv.

Sanonmita. super prima parte Szimi.

a **¶** Una cum clericis. Adde tu per Sede. cōf. cxiij. et latius Ro. sing. suis. folio decimo. zacharias. **¶** Dic tu qd est sing. in nu. cōf. dclxv. quod incipit: fuit a me questum. quod sing. refert et sequitur Seli. in. c. nō dubiū. colum. ij. circa fi. de sen. excō. et sed. cōf. xlvij. Aduerte tñ qd l3 nō habeant vo- cē in electiōe pla- ti tales querū vt a esse electioni prelati vna cum clericis: vt in. c. ex eo. s. i. de electio. lib. vi. Sensuse est vt laici quan- tūcūq; religiosi siue large siue stricte nō possunt disponere de reb⁹ ecclesiasticis p⁹ia authorita- te et cū ista litera loquat generaliter idē dic respe- ctu imperatoris vel regis. ad hoc. xcyi. distin. c. j. et c. si imperator. et c. cū ad verum. vbi tex. nota. vult qd etiam imperator non potest interesse cō- cilio generali clericorū. **¶** quod tamē plenius exa- mino in quadam disputatione. **¶** **¶** Mo. quinto qd laici nō possunt statuere etiā in fauorē ecclesia- rum et clericorū: quod intellige qñ statutū esset anthorizatū. vt qd de rebus ecclesiasticis dispo- nit precipiendo vel vetādo: seu prohibendo, se- cus puto si esset mere priuilegiatum. vt. j. la- tius subiciam. **¶** **¶** Mo. casum vnū reseruatū pa- pe scilicet approbare statuta laicorum respectu ecclesiarū et ecclesiasticarū personarū. Non ergo potest prelati citra papam approbare statuta laicorū circa clericos: ratio est. Quia nullus pre- latus debet committere laicus negotia ecclesia- stica^c vt ipsorū discretionē agatur. vt in ca. ij. de iudi. S3 papa hoc potest: vnde dat qñq; laico p⁹atē excommunicandi: vt est gloss. no. xxxij. dist. s. verū. Item cōmittit laico cām criminales clericis. ij. q. v. mēnā. et cōfirmādo talia statuta fa- cit ea sua⁹ qd oia nostra facimus et c. l. j. circa me- i. in prealleg. c. ex eo. in fi. de elec. li. vi. et p hoc allego dictū **¶** Post. in. c. ea q. de statu re- gu. qui dixit qd de cōsuetudine priuilegio vel pacto apposito clericus seculari in caplo regulari vocē habere pōt: sec⁹ ex postfacto p palle- gl. si. quā **¶** Imo. in cle. vt hi qui. de eta. et qua. multū ad hoc cōmendat. **b** **¶** Generali clericorum. Adde vt per **¶** Alde. consi. viij. **c** **¶** Ecclesiastica. Adde vt per **¶** Ro. consi. cclxvi. **d** **¶** Sed papa hoc pōt. Adde tex. in. c. offi. xxiij. di. et tex. in. d. c. mēnam. ad idem tex. in. c. verum. de fo. compe. in. c. solite. de ma. et obediē. in. c. Romana. s. debet. de appel. in. vi. et vbiq; per docto. zacharias. **¶** Potestati excoicandi: pōt ergo papa per suū priuilegiū laico cōcedere iura spiritualia. s. vt possit excoicare: beneficia conferre possidere decimas. vt est glo. no. in. c. adrianus. lxiij. di. et glo. in. c. impe- riū. x. dist. et xcy. di. in sum. d. Abb. in. c. causam. col. j. de rescrip. Joā. and. in addi. Spec. in tit. de lega. s. nunc tractemus. ver. sed nunquid. do. Immo. in. c. quod sicut. de elec. Ant. de bu. in. c. nobis. de iure patro- **¶** De. de ancha. in cle. per literas. de prebē. et Seli. in alle. cap. causam. co. iij. ver. dum dicit Abb. priuilegiū. de rescri. Seli. in. c. ij. de ma. et obe. Anto. Francisc. **¶** Ad hoc an papa possit pferre laico facultatem ex- coicadi et alia spūalia exercēdi. vide gl. pulchrā in. c. ad nostrā. in ver. ec- clesie. de here. et in. c. lector. xxiij. distin. in versicu. subdiaconus. et not. **¶** Post. et doc. in. c. magna. de vo. que glo. tenent qd omnia licet pape cō- cedere et etiā facere p⁹ter qd id quod peccatū: et hoc adhuc ibi limitat Jo. an. esse verū qñ peccatum insurgeret ex contrauentione legis diui- na tñ: secus si ex cōtrauentione. l. positue. de quo etiam per Innoc. et doc. in. c. qd super his. de vo. et in. c. licet exsuscepto. de foro cōpe. et ad de quod papa pōt cōmittere et mādare simplici sacerdoti ea q sunt or- dinis epalis: vt per glo. et doc. in. c. quanto. de consuetu. de quo tamen inter theologos est discrepantia: vt per beatum Tho. in. iij. dist. vij. qd. iij. articu. primo. dicit tamen Immo. in. c. aqua. de cōse. eccle. vel alta. qd vidit pluries papam mandare simplici sacerdoti reconciliationem ecclesie que est ordinis epalis: vt in. d. c. aqua. et vide bonam gloss. in. c. peruenit. xcy. distin. et in. c. omni tēpore. de consecra. distin. iij. et est alia glo. in. c. manus quoq; de cōse. dist. v. et habetur per Specu. in titu. de lega. in. s. nunc ostendendum. in versu. lxi. et vide per bea. Tho. in. iij. di- stin. xix. q. ix. Adde tamen qd licet papa oia possit tamē ad apostolis- ce. de re iudi. lib. vi. et habetur per Immo. in. c. quando. de iureiuran. est eniz papa summus inter omnes et supra omnes. c. decreto. ij. q. vi. et ca. qui se scit. et in. c. non turbatur. xxiij. q. i. et in. c. est et aliud habetur in. c. quāuis. xxi. dist. et Luce. vi. et mathe. xvi. et habetur in. c. inter corpora- lia. de translat. episcopo. et an spiritualia etiam possint cōmitti secula- ribus per papam: habetur per **¶** Zoder. in. c. decernimus. de iud. q ta- men facere nō solet sine adiunctione alicuius clerici. **¶** Et an possit p rogare in se iurisdictionem iudicis secularis: vide gl. in. c. nos si. ij. q. vij. et gl. in. c. nemo. ix. q. iij. et gl. ver. seruus. in salutatione sexti. et gl. in. c. in synodo. lxiij. dist. per **¶** Post. in. c. cum ex iniuncto. de hereti.

f **¶** Clerici. Adde quod per Abb. cōf. xxy. an papa clerico possit cōma- mittere causam capitalem: vide **¶** Are. cōf. lviij. **g** **¶** Cōfirmādo talia statuta facit ea sua. Adde **¶** Bal. in. l. ex placito. C. d. re. p. mu. et Immo. i. l. ex fctō. ff. de vulg. et pup. et doc. in. l. oim. C. de testa. **¶** Adde tu **¶** Roma. consi. cclxvi.

h **¶** Jurisdictioni imperatoris ad- de istū in. c. signi- ficasti. in. vij. col. de fo. cōpet. post Jo. an. ibi et ibi **¶** Car. in. ij. opp. et p istū i. c. at si cle- rici. in. pn. in. xij. col. de iud. zin. c. pe. et gl. in pe. co. de offi. deleg. gl. in. c. in synodo. in ver. apostolicaz. lxiij. di. et glo. i. in c. nemo. ix. qd. ij. do. in. c. nos si in competēter. ij. q. vij. **¶** Archid. in. c. si qs super his. ij. q. vij. **¶** Tho. i. iij. dist. xix. qd. i. artic. primo. vbi pbat qd papa nō pōt dare alicui potestates quod euz excommuni- cet. sequit **¶** Car- di. Sancti Sixti

in tracta. de potestate pape. xxy.

¶ Adde late **¶** Roma. consi. vltimo.

i **¶** Et laici iudicio suo. Adde **¶** Car. in repe. c. perpendimus. in princi. de senten. excō. et istū in. c. ij. de maio. et obe. et in. c. literas. in. v. col. de re- sti. spo. et in. c. proposuit. in. iij. col. de conces. preben. et plene per **¶** Seli. hic. in. iij. col. in ver. addatis. d. **¶** Card.

¶ Adde quod **¶** Ro. sing. suis. fo. xij. dicit qd do. **¶** Card. zaba. ita obti- nuit coram papa: et vide **¶** Alex. cōf. viij. vbi ponit an imperator possit punire clericū volente episcopo suo vel papa delegante.

zacharias. **¶** Adde dñ allegat **¶** Ro. suis sing. Dic qd est fin. nu. cclxvi. inci. sed an potest papa alleg. gl. sing. in. c. si imperator. xcyi. dist. quam idem alleg. in. l. si vero. s. de viro. in. vij. fallen. ff. solu. matri. et **¶** Old. con- si. lxxxiij. col. pe. Et dñ alle. **¶** Alexā. cōf. viij. dic qd est vol. i. qd inci. vide retur super primo dubio. col. j. ver. potest etiam imperator: vbi sentire videtur contrarium quod hic dicitur.

k **¶** Bona patrimonialia. vide hic plene per **¶** Bar. et **¶** Seli. in glo. ij. in fi. et istū in. c. si diligenti. de prescrip. et in. c. cum sit generale. in. ij. colū. de foro compe. et in. c. si. de vita et hone. cler. et in ca. constituta. de in integ. rest. et in. c. si clericus. in. ij. nota. j. de fo. compe. in. c. ex literis. de pigno. glo. in. c. possessores. xvi. q. iij. glo. ij. in cle. j. de restitu. in integ. Specu. eo. ti. s. qualiter. ver. sed nunquid. gl. in. c. si tributum. in ver. potestati. xi. q. i. gl. j. in. c. si quis laicus. xvi. q. i. et gl. in. c. similiter. eadē causa et qd ne. istum in. c. j. de consuetu. et in. c. venerabilis. in. vi. co. in. v. lectu. de in di. Immo. in repe. c. si. in pe. col. de prescrip. et in alijs locis alle. hic per **¶** Zoder. **¶** Cōis conclusio est qd clericus non gaudet priuilegio in bo- nis patrimonialibus nisi in casibus a iure expressis.

¶ Anto. **¶** Frā. **¶** Circa hoc an bona clericorū gaudeat eo priuilegio quo gaudet bona eccliaz. no. glo. in. c. ex lris. de pig. et in. c. si. xvi. q. i. et hf p gl. in cle. j. in x. in reb⁹ p⁹is. de vi. et ho. cle. et p gl. in. c. si. e. tit. et not. doc. in. c. si diligenti. de p⁹ri. et no. in. c. j. de cōsue. et no. d. in. c. pe. d. cēfi. li. vi. et in. c. j. de immu. eccle. et v⁹. qd clerici p bonis etiā p⁹monialibus nō debeāt collectari: qd bona p⁹monialia clericorū sunt obligata taci- te p mala administratione clerici facta in bonis ecclie fm gl. in. d. c. si mi- litem. et d. c. ex lris. d. pig. et in. d. cle. j. de vi. et ho. cle. qd nō teneant sol- uere clericis p bonis p⁹monialib⁹ tenuit **¶** Pau. de lea. in cle. j. de cen- si. et gui. de mōte laud. in. d. cle. j. de vi. et ho. cle. et vide not. in. c. nō min⁹. et in. c. aduersus. de imu. eccle. et vide **¶** Bar. in suo cōsilio qd scipit si qua possessiōe estimata: vbi ponit an succedēs in bonis alicui⁹ si sint cleri- ci teneat soluere collectas impositas possessionib⁹ q erāt suorū prede- cessorū seculariū et laicorū. dicit tñ **¶** bar. que etiā sequit **¶** Ang. in. l. nullo- lus. C. de cur. pub. et angari. et pangari. li. xij. qd clerici tenent et tribuere qñ pecunie dant stipēdiar⁹: ne destruat comitat⁹: et hoc iō ē q tūc vi- dent dare p sustētatōe pauperū cui magis debet intēdere q ad fabri- cā et ornamētū ecclesie: vt in. c. gloria ep⁹: et in. c. aurū habet ecclesia. xij. qd. ij. pro quo facit: qd clericus teneat omni indigēti auxilium prestare. vt in. c. nulli dubiū. et in. c. deus ergo. iij. q. j. et ad hoc vide etiā q voluit legio cum

Bart. in l. penes. C. de agri. et cens. li. xi. et in l. fin. C. de cursu pu. lib. xij. et qualiter collecte possint imponi possessionibus clericorum. vide Bart. in l. rescripto. in §. sciendum. ff. de mune. et hono.

Sebast. Sapia. Bonis ecclesie. Vide do. Abb. in c. j. in notabili bus. de cle. peregr. ubi tenet quod clerici gaudent in patrimonialibus illo privilegio quo

in rebus ecclesie vi a de eundem in c. fi. d. vit. et hone. cleri. Bart. in autentica quas actiones. C. de sacrosan. eccl. b In glo. fin. ita snia nulla. Adde hic plene barb. et Feli. lōge dispu tantes vtrū snia lata n̄ visis actis vel sine cause cog nitiōe sit ipso in re nulla an xō ir ritāda: ubi p. et argumētantur cum remissionibus hic p. eos datis con clusio cōis ē qd snia lata sine cāe cog nitiōe sit ipso iure nulla: tū ha beas hos text. p. vna parte text. c. cū bertoldus. de re iudi. ante fin. et ibi Jm. et tex. in c. cum ad sedē. de restit. spo. in ver. nos prioris. tex. in c. cū ex literis. vltra mediū. de restit. spol. tex. hic in ver. irritū. tex. b in l. argētarius. §. cum autē. ff. de eden. tex. in l. nec causas. C. de ap. per locū a specia li. ex quibus pro bat quod nō sit nul lapro alia parte magis cōi. videt tex. i. c. primates. §. qd. i. tex. in cle. pastoralis. ad fi. de re iudicata. x. iudicatis precia pitatio. iuncto x. bo. dici ne ergo

mervit snia. et ibi Jmo. in. ij. col. tex. in l. lex stipulatiōe. ad fi. C. de sent. et interlo. oīm iud. tex. in c. ad audientiā. j. de ap. ibi sine cāe cog nitiōe. et ibi denūties nō teneret. tex. in aut. quō opor. epos. in ver. pro nihilo. et ibi Ang. in primo no. Bar. in l. prolata. in fi. C. de sent. per illū tex. et in l. multū. ff. de cōdi. et demō. Pet. de anc. cōsi. xxi. inci. visis diligen ter. Bal. in l. captatorias. in. iij. col. ver. tertio qro. C. de testa. milita. Adde Pau. de ca. consi. cxxvij. in primo impressis. De. de ancha. cōsi. cxxvij. et cxxij. et dicit Old. cōsi. cvj. q. sententia lata absq. cause cognitione nō habet nomē sententie. Et qñ sentētia est lata absq. cita tiōe et denegata copia instrumētorum productorum. vide Anch. con si. cclx. et vide Cal. cōsi. xxvj. de re iudi. Et nota in hac materia quod licet sententia lata sine citatione nō valeat. tū ubi prefertur sententia per su periozem in retractatione statutorum factorum cōtra libertatem eccle siasticam illā potest ferri absq. citatione fienda de seculari qui statutū fecit. ita Arch. in c. lotharius. ij. q. i. refert Bar. in l. presbyter. C. de epi sco. et cle. sequitur Ro. sing. suis. fo. xvij.

zacharias. Dic quod est sing. in nu. ccccclxxi. qd inci. seculares fa ciunt statuta. ubi alleg. dictū sing. Archi. in c. lotharius. §. proxi. alle. Ad idem vide Lanfran. de oria. in repe. c. qñ contra falsam. in ver. cita tiones. nu. xij. et ibi in addi. ad eum. de proba.

c Sebast. Sapi. Fallit etiā in materia in qua princeps pōt preiu dicare alicui inuito. Abb. in cap. inter quatuor. in. j. colum. j. de maio. et obed. Ro. in consi. cclxxix. in. xi. colum. abb. in c. cum olim. de re iudi.

Felin. late ibi. fallit etiam ut per Roma. in cōsi. ccccclxxij. dubitatur. i. ad fi. vcz quando est certum absenti defensionem non competere. Et ad materiam vide per do. And. siculum in rub. C. qui admi. colū. xliij. cum seq. et latissime per do. Jaf. in l. nec quicq. §. ubi decretū. ff. de offic. proconsul. et lega.

lit. §. si. facit. ij. q. ix. caueāt. et c. oia. et in cle. pasto ralis. de re iud. ubi bo. text. Quod tamen fallit c d scdm quosdā in notorijis de quo plene remitto ad. c. vestra. de cohabi. cle. et mul. et c. cum olim. de sen. et re iud. in fin. Et hoc intellige nisi pars sit p sens in iudicio: tūc nō requirit citatio quod ad hoc sit citatio ut pars sit p sens: ut no. Jo. an. in c. fin. de elec. li. vi. et Bar. in d. l. prolata. Quinimo ad monitio iudicis sedētis pro tribunali hz vim tri ne monitionis: ut est glo. no. in c. cōsuluit. de ofi fic. deleg. et videtur tex. fin. cōdem intellectum. C. quō et qñ iud. l. ij. Si vero citatio fuerit facta: sed iudex pcessit nō data copia parti ad se defendē dum snia est nulla. ita dicit Jm. in c. tua. de co habi. cle. et mulie. in fi. ubi dicit hoc pcedere etiaz in notorijis. Idē est quādo iudex plene nō infor matus de meritis cause tulit sniam: ut in c. cū ex literis. de in integ. resti. no. Bar. in l. cū prolatis. ff. de re iudi. et vide quod no. in d. c. tua. Extra gl. e op. contra tex. et gl. et videtur quod statutū laico rū debeat extendi ad ecclesias et clericos saltem ubi de iure canonico non reperitur contrarium sicut in casu huius. c. et respectu statuti videt tex. in c. cōstitut. de in integ. resti. et in c. ij. de eo qui mit. in pos. et in c. cū cā. cōtrario sensu. de sentē. et re iud. De lege principis videtur tex. in c. j. de no. oper. nū. et c. dignū. ij. qd. ix. et c. auctoritate. de cōcel. preben. lib. vi. x. disti. si in adiutorium.

Sol. propter hec cōtraria difficultatur mate ria huius. c. et varie in diuersis locis doctores vtri usq. iuris senserūt sed generaliter reperio duas theoricās traditas canonistis. Una in c. sing. de sol. et ubi cōiter dicūt quod lex principis p iudi cialis ecclesijs nō extenditur ad ecclesias nisi ex presse approbet per papā. Sed si fauet ecclesijs intelligit approbata nisi expresse reprobet seu canon sit in cōtrarium: et hec theorica est funda ta super eo: quod ecclesia vti legib. civilibus qua tens veniūt in fauorē ecclesie et nō in p iudiciū: ut in d. c. si in adiutorium. alle. Si vero est institutio laicorū inferiorū nō extendit aliquo mō ad cleri cos etiā si sit fauorabilis nisi sit approbata p pa pam. et ad hoc adducūt tex. istū. Alia theoris ca tradit p Jo. an. in c. j. de no. oper. nū. ubi dicit quod si lex civilis et canonica cōueniūt possum. mi xtim eis vti in vtroq. foro: vñ papa sepe fundat se sup legib. et canonib. ut no. i. d. c. j. §. d. no. ope. nū. Si vero leges et canones discordant aut lex non pōt seruari sine peccato: et d. seruari canon in vtroq. foro: ut in c. fin. de prescrip. quod nulla lex

h dicūt. hac doc. sequitur do. And. Sicut in cōsi. pe. sapiētis. in. j. vol. g Lex principis. Adde plures tex. ibi allegatos per And. Tho. in j. q. xvi. quem sequitur in sum. pisana. in versi. lex. vide Jmo. in repe titio. c. cum contingat. in. xvi. char. versi. et si per predicta videtur. de in reitran. istum in c. j. de no. oper. nuntia. Jm. in c. j. de rebus eccle. nō alie. in. vi. istum in c. inter alia. de inununi. eccl. ix. col. Ang. cōsi. xxi. incipē. Titius. in. ij. col.

f Adde Sul. consi. vi. ubi ponit an statutum Rauen. disponēs quod p singula libra solvatur domino directo vnum bologninum pro laude mio an extendatur ad ecclesiam. zacharias. Adde Alex. de uno. consi. xcij. inci. visis et ponderatis. in prin. vol. ij. quod est secundum maiorem numerum consi. cxxxy. ad de que dixi in additio. Danor. §. in c. que in ecclesiariū. nu. ij. in apost. in ver. super rebus ecclesiasticis. isto titulo.

h Sebast. Sapia. Alia theorica. Ex hoc dicunt aliqui ut hic per Feli. quod in terris ecclesie pater tenetur alere filiū spuriū et dotare filiaz: secus est in terris imperij. de quo per Alex. in l. i. ff. soluto ma. p. Are. insti. de iure natu. gen. et ci. in prin. col. ij. vide etiā Are. in cōsi. xlvij. re uocatur in dubiū. et Alex. in consi. lxxij. inter primū dubi. in. ij. volu. Ange. are. in trac. de testa. in versi. reliquit Francisco filio suo. et vide bis varias discordantes opiniones.

i Sine peccato. Bar. in l. si. c. si contra ius vel vtili. pub. et in l. j. C. de iac. san. eccl. glo. ordi. in regu. possessor. de regulis iuris. in. vi. Butri.

d In notorijis. Adde late Frac. Are. cōsi. cly.

Adde istū oī no in c. bone me morie. i. nu. v. j. d. elec. Alene. §. alc.

e Extra gl. An et qñ statuta lai corū comprehē dāt clericos: vel ecclias: et gñalit qñ valeāt in ma

terijis spirituali bus vel ecclesia sticis: videt hic ple ne p Abb. in sua famosa repeti. et Barba. et Feli. lō

gissime apostillā tes hūc passum. et do. in c. dilecti. de foro compe. et i. c. eos. de inimu. eccl. lib. vi. host.

et Jo. an. in c. fin. de solu. et in c. qd clericis. de fo. cō peten. cū alijs re missionib. datis hic p ipsos Ando der. quos omni no videbitis. scz Barba. et Feli. ex quo eorum lectu ra est impressa: ubi etiā per eos: qd in legibus impe ratorum et in sta tutis mere primi legiatinis et quā do generaliter di sponunt et quan do specificē.

Adde tu que late posui in l. cū ctos populos. i. apostillis post do. Alex. in im pressis de tortis.

Sebast. Sapia. Communiter

f Communiter

Sanonmi. super prima parte primi.

In clericis. in fine. de iudicijs. istu in repeti. c. cum esses. de testa. in. i. co. omnes in. c. si. per illum tex. de prescrip. 7 ibi Jmo. in repe. in. i. no. vbi hoc extendit etiam si lex civilis nutriet peccatum veniale per id qd in fine dicitur de iuramento inductio peccati venialis: qd no tenet vt p gl. Archi. in. c. si aliqd. xxij. q. iij. Archi. 7 Joan. an. de pact. in. vi. in c. quis. 7 but. in c. si vero. de iures iur. Nec lex pmit tens adulteriu interfici seruanda est in foro ecclesiastico. glo. in. c. inter hec. xxvij. q. ij. quae sequitur abb. in. c. venies. el. ij. de so. 7 in re pe. dicti. c. enz es ses. in. ij. charta. 7 Rich. in. iij. di stic. xxvij. q. ij. ar ticulo. i. item illa auctoritas q pec cat legis auctori tate: no peccat. intelligitur qua do no est nutriti ua peccati sz bal. in ca. in omni. de testi. post prin. Adde tu fra ciscum aretinum p. xlvij. vbi po nit an spuri? pos sit petere alimen ta cora iudice lai co. 7 Rapha. co men. c. xlvij. b Anto. Francif. Circa hoc. an lex civilis nutria tua peccati etia venialis sit seruanda i foro canonico absq dubio dicendu est qd no: qz remittere pec catu hoc soluspe ctat ad deu vt in c. verbu. de peni. di. i. 7 habetur in clemen. si diu. s. reli. 7 venera. san. 7 in. c. abusionibus. de peni. 7 remis. 7 ibi plene per doc. Car. 7 Feli. in sum. de peni. 7 remis. in. s. i. vbi etia ponitur quod operetur remissio sacerdotis 7 habetur per gl. in. c. iij. de pe. 7 re. uno omnis consuetudo copositio iuramentum privilegium lex vel statutum per quas 7 que nutriti possit peccatu non valet 7 ad papam pro taliu reformatione est recurrendum: vt nota. voluit Joan. an. in. c. extirpande. de preben. in vers. consuetudine: 7 propterea leges permittetes occidi adulteru de quibus hic fit mentio non debent seruari in foro canonico: sed so lum intelliguntur quantum ad penas introductas a iure civili iuxta ea que habetur in. l. nec in ea. in. s. ius occidendi. ff. de adul. 7 in. l. ma rito. 7 in. l. si adulterium. in. s. imperatores. eo. ti. 7 in. l. si quis in gran. s. si cum. ff. ad silla. **In** c. ij. de arb. li. vi. Adde Bu. in. c. j. in. ij. col. de no. ope. nu. 7 istu. in c. clerici. in prin. de iud. 7 p gl. in. d. regula possessor. de reg. iur. in. vi. fa cit qd no glo. in cle. j. in ver. ecclesiasticus. 7 in ver. vsuris. de iud. 7 ibi Car. in. xi. q. 7 Bal. in. leos. in fi. C. de vsu. 7 istu. in. c. quod clericis. de foro compe. Balde. in dispu. incip. statuto. in pen. col. **Adde** Cal. late c. xlvij. de c. i. 7 vide per etid. q. ij. de consan guinita. 7 affinit. vbi ponit an contrahens scienter cum coniuncta in quarto gradu de iure canonico debeat puniri pena. l. si quis incestu. Anto. Francif. **Ad** hoc an phens scienter vel ignoranter cu coniun cta in quarto vel vltiori gradu de iure canonico iuxta materia. c. no dz. de cosang. 7 affi. incurrat pena. l. si quis incesti. C. de incest. nup. vbi ea que plene habetur in. c. ex tenore. qui si. sint leg. 7 in. c. cu inhibitio. de cla. despon. 7 an spuri possent cosequi alimeta a parentibus cora iu dice seculari salt ex equitate canonica q seruari debeat etiam in foro seculari. vbi in. c. cu haberet. de eo qui dux. in mat. qua pol. per adul. **Imperium.** Adde Francif. are. consi. clyij. 7 Abb. consil. lxxvij.

peccati nutritina valet. vt no. i regula iuris pos sessor. li. vi. Si vero lex civilis potest seruari sine peccato tuc qlibet lex debet seruari in foro suo. **Donit** exempli. in. c. ij. de arb. li. vi. 7 hac theo rica firmat gl. in. d. regula possessor. 7 Bar. i. l. pui legia. C. de sac. san. ec. Sz alia regula Bar. tradit in. l. cuctos ppos. alle. vt dixi in pn. 7 lati. j. dicit. **Ego** latine prosequor hac materia p enumeratione casuum gnaliu ex quoz decifio ne pot inferri ad decisionem multaru qonu parti cularium. **Primo** psequor in constitutione prin cipis. Scdo i pstitutione laicoru inferioru. **Ad** pmu dico q qn lex civilis specificce disponit sup ecclesijs 7 psonis ecclesiasticis nec reperit cons trarium de iure canonico. **Done** exempluz p to tum ti. de sac. sanc. ecc. C. 7 in aut. de sanc. epif. cu multis si. An aut talis lex sit seruanda in foro ec clesiastico Jo. cal. in. c. i. preall. dicit qd de necessi tate no est seruanda: qz no astringit ecclesias: sz pot seruari ex quo cano no pdicit 7 dico q hec qstio depedet ab alia. An lex civilis sit approbata eo ipso qd cano no pdicit: sz specificce disponit de ec clesijs 7 psonis ecclesiasticis. Et credo qd no sit seruanda et d honestate: qz talis lex est nulla taq codita a no habete ptate. Na statutum assumit vi res a ptate statuentiu: vt in. l. si. ff. de iuris. om. in. zin. c. a nobis. d. sen. exc. i. c. vt animaru. de c. i. li. vi. certu em est q imperator no hz potestatem sup ecclesias nec psonas ecclesiasticas: vt hic et meli. i. d. c. si impator. zin. c. cu ad veru. Jmo ho die imperator recognoscit imperiu ab ecclesia: vn ab ecclesia coronat 7 confirmat 7 imperiu de gete in gete per ecclesia trasset vt fuit olim tras latu de grecis in germanos vt in. c. venerabilem. de elec. vt est tex. no. in extrauag. Boni. vij. d. ma io. 7 obe. q incipit vna sancta: 7 vide bar. in. l. j. s. j. ff. de reg. re. 7 q plene dico. j. c. nouit. de iud. Jo no potuit impator leges pdere ex defectu ptatis. Et io no. dic Jn. i. c. j. d. reb. ec. no alie. li. vi. q sole nitas introducta p imperatore i alienatioe rei ec clestie de qua in aut. hoc ius porrectu. C. de sac. ec. no est seruanda necessario: qz no potuit ipera tor disponere hanc solenitate. **Pro** hoc facit ro gnalis huius tex. vbi dicitur q laicis non est tri buta facultas 7c. It ex obseruata illaru leguz

Sebasti. Sapia. **Rei** ecclesie. videt tñ q tolleratia induxerit dis pensatione iuxta gl. in. c. qz circa. de cosan. 7 affi. 7 per dictu Salice. in l. nullu. C. de indeis. qd sequitur. d. alex. in cosi. c. pro inuestigatione. in j. volu. 7 per dictu Bald. in. l. decernimus. C. de sac. san. eccle. Sed dici potest q papa non pot tolerare vel dispesare qd princeps possit sta

denotare qued supioritas imperij ad ecclesia. **Unde** omne honestate est vt imperator ponat falcem in messum aliena. vt in. d. c. venerabile. 7 co fundit ordo totius monarchie. **Facit** ro. c. singu la. c. 7 ad hoc. lxxix. di. **Diceret** tñ q si lex esset mere privilegiatina: tuc esset tenenda: qz tuc cessat ro superioritatis cu qs possit esse privilegiatus etia no subdit sic intelligo. c. nouit. de iudi. vbi allegatur lex Theodosij imperatoris: ideo dico qd vbi lex esset fundata sup rone naturali pot in dex ecclesiastic illa seruare no rone legis: sz rone naturali. ad hoc. l. scire oportet. s. sufficit. ff. d. exc. tu. **Deficiente** em lege recurrendu est ad rone natu rale. et in. d. scire. zin. c. ij. regis. in fi. de ap. no. gl. j. di. consuetudo. **Ex** his habes limitatione opti mam ad illa iura q dicunt leges civiles seruand as si canonib non contradicunt. **Scos** casus est qn lex civilis disponit generaliter non fa ciendo mentione de psonis 7 ecclesijs: sz si ipsa no posset seruari sine peccato. vt pone exempli in le d gibus inducentibus prescriptione cum malafide. talis lex no est seruanda nec in foro canonico: nec etia in foro civili. quia nulla lex valet indu cēs peccatu vt in. c. si. de prescri. **Pot** index secu laris compelli etia vt illam non seruet: vt in. c. li cet. de iureiur. lib. vi. hoc voluit Bart. in. d. l. oēs populi. de iusti. 7 iur. 7 in. l. fina. C. si contra ius vel **vti.** pub. 7 in. d. l. privilegia. **Tertius** casus est qn lex civilis est generalis 7 rationalis. nec contradicit canoni. tunc si est fauorabilis est ser uanda etia quo ad clericos: secus si preiudicia lis: vt in. d. c. j. 7 in dicta theorica superius alle. **Circa** hoc tñ contingit notabile dubiu qn lex dicatur preiudicialis clericis: pone qd cleris cus institutus heres non confecit inuentariu an teneatur vltra vires hereditatis dico quod vbi lex potest habere aliquod comodum 7 aliquod incommodu non potest dici preiudicialis secus vbi simpliciter assertur aliquod incommodu: et ideo lex dispones in contractibus in locato des posito emptione 7 venditione rei 7 similibus. omnes iste leges ex quo non contradicunt cano nibus sunt seruande quo ad ecclesiam 7 ecclesias sticas personas de hoc in capitu. j. de no. oper. nuntiatio. vbi demolitur ecclesia noniter edifi

sing. suo. lxx. incip. no. q clerici. 7 quod ibi no. in addi. ad eu p do. Joa. hap. de castelliono. aliqd per abb. in. c. odoardus. post Ancha. 7 Jmo. in. ij. col. de solu. 7 eundē. c. iij. inci. in questione heredum. vo. ij. 7 Feli. in. c. cum ex offic. col. ij. circaprin. de prescrip.

Sebasti. Sapia. **In** commodum. facit tex. not. in. l. de fideicom miffo. C. de transac. vbi oēs not. q non dicitur grauamen q potest se habere ad damnum 7 ad lucrum.

Ecclesiasticas personas. adde eundem consi. lxxij. q. li. vbi dicit qd ecclesia tamen non conficiens inuentarium non tenetur vltra vires he reditarias. licet clericus teneatur.

Anto. Fra. **Addas** sin. hoc vtru ecclesia vel clericus teneant cofice re inuentariu si ipis ecclesie vel clerico est delata hereditas. ea q plene habent per. d. Car. 7 Jmo. in. c. cu esses. de test. **Dicas** tñ q ecclesia que accepit hereditate danosam etia sine bnificio inuetaru pot et hfdita te dimittere sine alia restone in inte. vt est tex. in aut. sicut alienatio. C. de sacrosan. ec. qd dixit bal. e valde no. in. l. si. in pn. C. de iure dli. d. quo etia p Bar. in rub. ff. de acq. he. 7 no. doc. in. l. si. C. de rep. vel absti. here. **Et** adde quod nec rusticis nec mulieribus no conficientibus inue tariu. vel minus sufficienter coficientibus subuenit. sicut militibus p l. si. C. de iuris 7 fac. igno. 7 no. Bal. etia in prealle. l. si. C. de iur. delib. f. cus autem 7 qui vtitur iure fisci non tenetur facere inuentariu. vt per Bart. in. l. j. s. j. an bona. ff. de iure fisci.

Utru aut heres q no fecit inuetariu teneat i foro psciētie vltra vi res hfditarias hf p bar. sup rub. pal. de acq. he. 7 in. l. j. C. de sa. san. ecc. 7 per Bal. in. l. filiu que habet. C. fami. her. 7 per Joa. an. in. c. qz. de vsur. in. vi. per Bal. in. l. si. in prin. 7 ibi etia pang. in. l. more. ff. de acqr. he. 7 videndus est oino Bald. in. l. j. C. de his que pe. no. in. ix. q. 7 in. l. voluntatis. C. de fideico. 7 habet p Jmo. i. c. qz pleriq. de immu. eccle. cata contra

tuere in clericos vt patet ex prece dentibus.

zacharias.

Add old. pfi. suo. xcvj. gloss. et bal. in. c. i. de pac. iur. fir. doc. i. l. di gna vox. C. d leg. rto in sua instal latione iurat im perator pape fa delitate: vt et ex. in cle. i. versi. ego heric. de iureiur. Car. an. c. venera bilem. de electio. 7 Feli. in. c. cum no liceat. col. pe. x. xi. 7 vl. d. pfer. **Ad** est seruand a. adde eundez consi. ij. 7 vi.

Ad rone legis. adde ad hoc qd faciunt veneti: qz no vtunt. l. l. ipe rialib: sz ronib coru iudicant et mouent. ita etia dicit Raph. co men. consi. c. xl.

Inducēs pec catu. **Add** De. d. anc. p. cxxix. Pau. de cas. pfi. cxxc. i primo ima pressis 7 qualr obitoz possideat debitum 7 creditoz creditu: vide are. pfi. c. lxxviii.

zacharias.

Ultra vires hfditatis. adde idem tenuisse in simi. ma. mat he.

10

Sanonmita. super prima parte Szimi.

Incipit stante statuto. Vide istu ibi. in. i. dubio. 7 in. xxiij. col. ver. iij. dubiu. cu se. 7 in. d. c. cu cotingat. in. xiiij. col. ver. nuc ad p dicta ap plico duo dubia. 7 in. repe. c. per tuas. in. x. col. de arbi. 7 in. c. suo. lxxi. inci. in hac ca que ad pns vertitur. per p dau. de ca. p. lxx. inci. visis et consideratis oibus. 7 c. xvi. inci. in xpi 7c. 7 notadu est primo qd l3 donator ad fin. p car. c. xxiij. inci. cip. nobiles viri domini de vinci gura. ad fin. p ro. c. xxi. inci. in xpi 7c. viso facto pposi. 7 c. xxi. inci. om nipotetis 7c. i ca su proposito ad uertendu censo per p. de anc. consi. c. xxi. in ci. visis facti nar ratione 7c. in. iij. co. per sed. c. xxi. c. lxx. inci. in no mine dñi ame. sta tuto civitatis pu ff canet. p bald. i repe. l. ij. in. xx. char. x. sup. v. ff. de iureiurando. 7 in. c. iij. co. de proba. p. 3mol. in repe. d. c. cu co a tingat. in. xvi. et xxi. char. p. p. de an. in repe. c. ea que. i. xxx. col. in ver. iij. quero b de iure. 7 in. regu la accesson. in. x. col. ver. adueta tis dñi. q. ista co c fideratio Bart. de reg. in. in. vi. 7 in. repe. c. i. in. xx. iij. char. x. ego etiam cōsului. de cōsti. p. i. suo. cc. xxi. inci. in xpi 7c. legit in cano ne per Bal. post Bart. in. d. l. oēs populi. i. viij. co. per Bal. 7 Sal. in aut. sacramēta puberū. C. si aduer. v. 7 ibi p. dau. de cast. in. repe. in xvi. col. per Bar. in quodā p. inci. quero dicit statutu q minor per Bal. in. l. iuriscē. in. s. 7 gñaliter. ff. de pac. 7 in. l. neq. patro. ppe. fi. C. de op. li. 7 ibi Sal. p. Ang. i. l. de qd. ad. ff. de leg. p. Bal. in. l. i. in. ix. q. C. de rescin. v. p. Bal. 7 dau. de ca. in. l. si. ff. qui satis. cog. p. Bald. in. l. pactu. C. de colla. 7 in. rub. ff. de iureiur. 7 in. c. i. s. ite sacramenta. de pa. iur. fir. 7 in. l. non dubiu. C. de le. 7 in. l. si q. in. l. q. s. in. l. q. s. ff. de leg. i. 7 in. l. i. C. si aduer. do. in. l. si. C. de nō nu. pec. 7 in. l. i. in. fine. C. de ind. vid. per Raph. 7 dau. de ca. in. l. si quis p eo. ff. de fideiuf. Adde Alex. consi. xxxix. inci. in christi 7c. viso statuto 7 themate. in. iij. vo. 7 are. consil. viij. inci. in christi nomine amen. abunde satis 7 sufficienter 7c. Adde tu Fulgo. c. xvi. 7 c. xvi. Bal. p. vlt. v. lib. vbi sequi tur dictu Bar. in. d. l. oēs populi. 7 ita cōsuluit sup statuto disponēte qd 3ctus factus a minore nō valeat etiā si sit iurat. nisi fiat in loco pu blico: vide etiam p. de anch. consi. c. xxi. Ang. consi. clx. **b** In preparatoris iudici. Vide que dicit. in. c. i. s. eo. Adde tu Raph. comen. consi. xli. sed. consi. xvi. 7 vide Ang. consil. xlvij. vbi ponit de statuto quod declinat forū non reddatur ius: an cō prehendar clericū: 7 consi. cclxi. in. fi. de statuto quod nō audiat actor nisi offerat satisfactionem an comprehendat clericū. Abb. cōsi. xxiij. h. l. vbi ponit de instantia 7 de sententia lata contra duos quorū vnus erat clericus. Anch. consi. xxi. **c** Sebast. Sapia. Cōsuetudo laicorū. Vide ancha. in. ca. cōtinua. xi. q. i. vbi dicit q si libellus accusationis clerici nō habet oēs solenni tates nō ppterea debet deleri: 7 cōsidera quō illud dictū possit pcede re: qd dñi q debeāt seruari solennitates de quib. per Bar. in. l. libelloz. ff. de acc. sentit Host. in. sum. de acc. s. qualiter. 7 Spe. in. ti. de ac. i. pñ.

d zacharias. Appellare ante sniam. Idē not. iste in. c. qd clericis. post Ant. de but. col. fi. 7 in. c. qualiter. in. h. no. de in. Arch. h. q. vi. c. nō ita. p. de anch. in. reg. ea q. Et ratio est posse emi vel nō posse appellari re spicit modū procedēdi 7 nō decisionē causē: vt no. Alex. in. l. i. circa fi. ff. de leg. ij. vbi alle. Anto. de butri. in. prealle. c. de clericis. idem consil.

Arch. h. q. vi. in. c. nō ita. q. si clericus litigat co rā iudice laico nō pōt appellare an sniam nisi in casib. in. qd iura civilia admittūt appellationē de qd dixi in. c. sup. eo. de ap. Et si laicus litigat in foro ecclesiastico pōt appellare an sniam. Indis tincte sicut canones pmittūt. in. c. vt debitus. de 2o ap. 7c. de appellationib. e. ti. Ad p dicta ad de gl. in. cle. dispēdiōsam. de iudi. que dicit qd l3 iudex ecclesiasticus posset sup vsuris pcedere sim pliciter. 7 de plano p illā cle. tñ si cā vsurarū agi tatur corā iudice seculari nō pcederet simplr et de plano sed seruato ordine iudiciario. q. lex ca nonica nō pōt dare foro seculari modū pcedēdi 7 p hoc sit expeditū primū mēbrū pncipale. Ve nio ad scōm cū qrit de validitate statuti secula riū inferiorū. Et primus casus sit qñ statutu speci fice disponit sup reb. ecclesiasticis vt disponebat statutu Basilij. 7 dicēdū qd nō v3 ex defectu po testatis: vt hic. Et idē dic in oib. casib. in. qbus dixi legē pncipis nō valere: vñ fortius tñ non valebit statutu inferiorū. Et idē puto si sta tutu laicorū disponit sup bona pñimonialia cle ricorū. nā hec nō subiciūt foro laicorū: e. ar. opti. i. c. si clericus laici. de fo. ppe. 7 in. c. fi. de vi. 7 ho. cle. 7 in. c. i. de imu. ecc. li. vi. 7 facit qd no. bar. in. l. 22 rescripto. de mu. 7 hono. Tñ falsa est opi. quorū dā dicētū q qñ agit reali pōt clericus cō ueniri corā laico quasi tñc nō trahat psona 3 res e facit. c. solite. de maio. 7 obe. vbi d3 q i tpalib. cle ricus recognoscit pncipē secularē in superiorem. Sed vt dixi hec opi. est falsa: qz clerici indirecte traherent ad forū civile qd est 3 aut. statumus. C. de epis. 7 cle. vbi d3 qd nec in criminali: nec i ci uili clericus trahi d3 coram iudice seculari. Quin imo sup re p pna clericus pōt trahere laiciū corā ecclesiastico iudice: vt est casus singularis in. d. c. si clericus. bona emi sunt accessoria ad psonas fa cit. c. similiter. xvi. q. i. Et hac opi. seruat curia: vt refert 7 seq. Collec. in. c. qualiter. 7c. c. clerici. de iudi. Non ob. ca. solite. qz intelligit de rebus tē poralibus feudalibus. Tñ si feudum habes tur a laico tunc ecclesia vel clericus debet illum recognoscere in superiorem: vt in. c. verū. de fo. cō 24 pe. sec. si bōa nō sunt feudalit: vt ibi no. Et p hec decidit qstio. pone qd dicat statutu laico rū q cōductores possessionū debent dimittere

clxvi. inci. viso toto pcessu. cir ca fi. qd est secun dū maiorēnu. ccc viij. vol. ij. 7 hoc pcedit de plano qñ de appella tio ne an sniaz agit: 7 sic de appella tione ab interlo toria: ita enim lo quunt doc. pal. 7 ita est itelligēd. Ab. hic. Si emi tolleret appella tio a diffinitina videret respice re decisionē cāe et id statutu qd talē appellatio nē tolleret nō p indicaret clericis in foro seculari li tigatib. vt not. Arch. in. d. c. qd clericis. in. iij. co. p dictas rōnes ibi p eū positas. Sup bona pa trimonialia cleri corum: que nō subiciūt foro laicorum. Adde istu i. c. si clericus. in. h. no. j. de foro cōpe. Inn. in. c. ceterū. h. de iudi. Old. cōsi. lxxij. inci. an eps pos sit declinare for. istum in. c. quali ter. j. de iud. ama ria. in. c. sane. i an pe. co. de foro cō petē. Dau. i. cle. pñenti. 7 ibi car. in. h. no. de censu. vide ibi 3mo in

h. col. istum in. c. cu sit generale. in. h. col. de foro compe. But. in. c. vene rabilis. in. pen. col. in. ver. aduerte tamen. de iudi. 7 per istu post 3mo. 7 Butr. in. c. ceterū. in. x. col. in. ver. notes ex omnibus predictis. de in. glo. in. l. inunerū. s. patrimoniorū. in. ver. pōtifex. ff. de mune. 7 hono. 7 ibi Fran. tigri. post Adatth. in. cle. i. in. xvi. q. de vita 7 honest. clerico. Domi. in. c. q. in. ver. ipsarum. de censu. lib. vi. bonū teg. in. l. decerni mus. in. ver. siue de ecclesiasticis: siue de propriis. de episco. audi. 7 bo. tex. in. d. c. si clericus laicum. que iste reputat singu. 7 no. in. c. vnico. de cleri. coniung. lib. vi.

Adde tu Abb. consi. iij. 7 vide p. de anch. consi. cclix.

f Laico. Adde quid si trahatur an oportet sententiam pro se an tra hens possit dicere sententiam nullam. Sede. consi. xc.

g In. c. qualiter. Vide istu plene ibi in. ver. qro: qz tex. hoc indistincte phibet: 7 ita in facto obtinui in cā reuerēdi pñs dñi Andrioli de sano cto vito Paduani canonici Vincetini 7 rectoris eccleie scī Andree ci uitatis Padue. l3 aliter voluerit Host. in. sum. in. ti. de fo. cōpe. s. fina.

h In superiorem. Adde Oldra. consi. xvi.

i Sebast. Sapia. Statutu nunquid autē rustici tenentes predia ab ecclesiis possint conueniri coram iudice ecclesiastico: vide Abba. in. c. h. col. ij. ver. quid autem de rusticis. de foro comp. Adari. soci. in. c. j. col. ij. ver. quinta declaratio. ep. tit.

k Quod conductores possessionū. Adde Bar. cōsi. clxxv. inci. dñi priores artiu. vbi consuluit q statutu laicorum dans licentiā condu ctoribus possessionū vt libere possint eas dimittere nō extenditur ad cōductores rerū ecclesiasticarū per tex. hic. 7 in. c. q. in. ecclesiarū. s. eod. Adde tu Barb. latissime p. xxiij. vbi pñt sup statuto bononiē. quo disponit q cōductio vel locatio intelligat facta his pactis 7 cō possessionem

ditionibus pro futuro nisi protestet per partes p tres mēses ante. an tale statutu liget ecclesiā. z vide in eodem casu Alex. consi. xviij. lib. z vide Anch. consi. xxiij. Abb. consi. lxxxiij. z dicit Roma. p. clxxvi. q. valet statutum laicoru dans formā accu cum ecclesiā celebrādo. z vide de Bal. in casu quotidiano consi. ccl. lib.

a zachar. Barro.

tz q non. Dic q possessionē certo casu quorūcūq sint possessiones etiā clericis an valeat statutū. bar. tenet q nō: qz laici nō potuerūt statuere hoc in p iudiciū clerico rā vt ptz ex p dictis. Obligatio em̄ est data clerico z acq̄sita que nō pōt ei tolli p nō superiores suū. Et ex his dicerē q statutu senē. quo cauetur q semel pducēs apothecā nō p̄t expelli soluēdo pensionē primo statuta: nō extendit ad apothecas clericorū seu ecclesiā. Itē facit ad. q. pōe cauēt statuto seculari q idē ius reddat clericis in foro seculari qō reddit laicis in foro ecclesiasti co in foro seculari sunt multa statuta vtilia an clericus possit illis vti. dicēdū q nō. qz nulla fit in iuria clericis si redigunt ad dispōnē iuris cōis: vñ nō pōt dici statutu s̄ libertatē ecclesie: vt not. bar. in aut. cassa. C. de sa. san. ec. ¶ Scōs casus pncipalis qñ statutu laicorū est gñale nō dispōnēs d clericis vel ecclesiis an extēdat ad clericos. Dic breuiter in hoc q aut est p iudiciale z nō extēdit qz statutu gñale nō extēdit ad nō subditos vt in. ca. nobis. pmo. de sen. excō. in. c. vt aiarū. de p̄si. li. vi. z iō fuit al̄s p̄sultū q si statuto cauēt q statib⁹ masculis femine nō succedat s̄ femia erat monialis statutum nō extenditur ad eā. ¶ In hoc tñ aduerte ad tres casus. aut statutu iniecit vnculū an clericatū: aut post aut oriū ius agēdi ex facto clerici seu qñ siue statutu iniecerit vnculū ante sine post. P̄rio casu statutu pōrigit ad clericum. exemplū statuto cauetur q primogenit⁹ succedat patri. si secundogenitus fiat cleric⁹ post

b ¶ Idē ius redatur. Aldō do. in. c. sancta. ij. q. viij. vbi dicit q valet statutum vni⁹ ciuitatis disponēs q illud ius seruetur in ciuitate forensibus q illi seruant in sua ciuitate ipsi statuentibus. z ideo cum clerici nō patiant contra se allegari statuta laicorū videntur similiter laici posse recusare ne clerici allegēt ipsa contra eos.

¶ Adde tu Bal. consi. xiiij. lib.

¶ Cōtra libertatē ecclesie. Vide Ly. z Salic. in aut. cassa. C. de sacro sanc. eccle. z ibi Bar. z Bal. in. l. cunctos populos. C. de sum. tri. z cōsi. clxxviij. inci. dñi p̄iores. z in. s. ius autem ciuile. insti. de iu. na. gē. z ci. in. aut. statum. in. fin. C. de epi. z cle. in. d. l. cūctos. in. xxxviij. q. x. nunc de tertio membro. Bar. z Ang. in. l. i. s. que onerāde. ff. quarū re. ac. nō dat. p̄stū in. c. nonerint. de sen. excō. z hic in repe. z Pe. de anch. in repe. c. canonū. in. xxi. char. ver. qro circa hec q dicatur. Car. in repe. c. perpēdimus. in. iij. char. ver. nūc examināda est. ij. q. de sen. excō. z in cōsi. cxliij. inci. statuit ciuitas viterbiēsis. Lap. all. xxi. inci. aut cōstō fit s̄ libertatē. z alle. cōsi. ci. inci. i ciuitate florētē in fi. z p do. in. c. si. l. ij. no. lib. vi. de immu. ec. p Bu. z Imo. hic z in. c. cum terra. de elec. z Fulg. in d. aut. cassa. z cōclude q illa dicatur cōtra libertatē ecclesiasticā ex qbus tollūtur vel diminuūtur p̄uilegia cōcessa ecclesiis vel ecclesiasticis personis a papa vel a pncipe s̄m oēs in. d. aut. cassa. vel illa dicūtur cōtra libertatē ex quib⁹ clerici efficiūtur timidozes s̄m Bar. z alios ibidē: in. d. l. i. s. q onerāde. vel quādo impediunt clerici facere q sunt sibi p̄ces la a iure cōi s̄m But. z Imo. hic. z d. c. cū terra. z Fulg. in. d. aut. cassa. z Bal. in. d. l. cunctos. in. ver. nūc de tertio mēbro.

¶ Adde tu. Abb. cōsi. lxxxiij. inci. p̄sens. d. Alex. cōsi. cxxi. i. li. z cxxviij. lib. vbi multa dicit. Sed. cōsi. lxxxi. super statuto perusino quo disponitur q nulla cessio possit fieri in magnatē: an monialis possit cedere in clericum filium magnatis.

d ¶ Femine non succedat. ibi si femina erat monialis. Adde istū in. c. q clericis. in. xij. col. de foro cōpe. vers. z faciūt hec. Pau. de ca. cōsi. suo. cccxxv. inci. in xpi. noie z c. primū dubiū de quo querit. z i. l. si q id q ff. de iur. om. in. Bar. in. l. si. in. iij. col. C. de pac. z bal. in. l. deo nobis. C. de epi. z cle. z Pe. de anch. in repe. c. i. in. xxi. char. ver. qro etiā an valeat. de cōsi. Bal. in. l. oēs p̄p̄i. in. xij. co. ver. sed qd si statutu dicit qd monachus. ff. de iusti. z in. Ang. in disputatiōe sua inci. nobilis qdā genere in antepe. colū. ver. ad vestrū tñ. Do. in. c. q̄nis. i. v. col. de pac. i. vi. z ibi Imo. Ro. in. l. stipulatio hoc modo cōcepta. i. v. col. ver. allud vero exēplū. ff. de ver. ob. per istū hic in repetitiōe. in ver. circa istū casum. per Ric. de vbal. in tracta. de succel. ab intest. fo. clxxix. sed an valeat statutu But. z Pe. de anc. z Frac. de are. i. d. c. qd clericis. in fi. Sa. li. in aut. cassa. C. de sac. sanc. eccl. z Lap. alle. ci. inci. in ciuita. florentie. ¶ Adde tu Abb. cōsi. cxi. li. Pe. de anch. cōsi. cxxviij. Pau. de ca. con. si. cccxxviij. in pmo impressis. Bald. consi. cxxvi. lib. vbi ponit an va

leat statutum contra ingrediētes monasteria late per Alex. cōsi. cccxi. vbi alleg. Lap. hic per alios allegatum.

e ¶ Sebast. Sapia. ¶ Ad eam. Vide pulchre p do. Bar. soc. in. l. ij. ff. de his q pene nomi. z vltra ea q ad ppositū dicit refert pulchrum dictum Petri de anch. q valeat statutu imponēs minorē gabellā illis q

statutum ligatur illo statuto: vt nota. Joā. an. in regula sine culpa. de regni. li. vi. in mercu. sic pot intelligi vno modo. c. p̄stitutus. d in integ. rest. Si vero iniecerit vnculū post clericatū si statutu est p̄iudiciale nō pōrigit ad clericū. Ideo si tpe statuti secundogenitus erat clericus nō dz p̄uari successiōe paterna: vt no. in. d. regula sine culpa: iō fuit cōsultū vt ponit Lap. alleg. vñ. q si statuto cauetur q stantib⁹ masculis femine nō succedat: si tpe statuti filia femina erat secularis repellit a successiōe lz itret monasteriū postmodū: sec⁹ si p̄ri⁹ erat in monasterio. ¶ Si xō statutu pōrigit qmodū pōt cleric⁹ eo vti. Itē consuluit Jo. d lig. in qōne facti vt plene recitat Lap. alle. ci. sequit. d. Ant. in. c. q clericis. p̄real. z Bal. in. l. cūctos p̄p̄os. C. de sum. tri. Vbi dicit q statutu laicorū generale cōprehēdit clericos in p̄stōne fauorabili. exēplū dicit statutum q extantibus masculis femine nō succedant. pone qd mascul⁹ sit clericus an potest vti statuto excludendo feminam: z dicēdū q sic. facit. c. dilecti. de fo. p̄pe. Quidam tñ voluerūt hic impugnare hoc dictū p istū tex. vbi innuit q et in fauorē nō valuit statutu laicorū: sed teneo p̄mā. Ad istū tex. dico q p̄cedit qñ specificē disponit sup reb⁹ ecclesiar⁹ p̄hibēdo: vñ nullo mō statutu cōprehēdit clericos qñ p̄cedit p̄hibēdo p̄cipēdo vel vetando seu certā formā in agēdis p clericū imponēdo. vt voluit Jo. de lig. in. d. p̄ilio: qz tūc denotaret superiori tas statuētū in clericos secus si statutum simpli

vadūt ad molen dinū cōitatis q ad molēdinū epi. Et circa ea q dicunt hic p Abb. vñ et q not. late pau. d. ca. i. l. titio. s. titio. ff. d. p̄di. z demon. vide etiā bal. i. cōsi. xvi. q. daz nobilis. in. i. col. alex. in cōsi. cccxi. vñ fcti nar ratiōe. in. ij. vo. et in cōsi. xliij. vide retur. in. i. volu. ¶ Qd p̄mogeni tus succedat. ad de Bu. zimo. hic z istū in. c. qd clericis. de fo. cōpe. z ibi p alios z p Cal. in disputa. inci. statuto ciuitatis cauēt. in vl. col. z Pet. de an cha. in regula ea que. de reg. in. in vi. z in rep. c. i. in xxxviij. char. xfic. accedat. q. dispu ta. s. eo.

g zachar. ¶ Secus si p̄rius erat in monasterio. Adde Bar. ita dispu. in l. si. col. ij. C. de pact. q tñ dispu. cōiter per scribes reprobāt. nō em̄ valet statutum quo religiosus vel monialis sine ingressa sine q post in grediet a successiōe repellunt vt no. Bal. in. l. oēs p̄p̄i. co. vñ. x. qd si statutu dicit. ff. de iust. z in Ang. in alle. l. si. co. pe. Pau. de cast. in. l. si quis id qd. ff. de iur. om. in. i. in cōsi. cccxxv. inci. primū dubiū. co. iij. Alex. in. l. stipulatio hoc mō cōcepta. co. vñ. vbi late hoc p̄sequit. ff. d. x. ob. z p̄. cxxix. inci. vñ themate. col. si. qd est s̄m maiorē nu. p̄si. cclxxxi. vol. ij. z mathe. mathe. sing. cxi. inci. nota mirabile dictum. h ¶ Qd mascul⁹ sit cleric⁹. Vide Lap. alle. cētesima inci. in. q. p̄posita. z an statutu exclusiōi filiarū: z plen⁹ alle. sequēt. inci. in ciuitate flo ren. Car. in repe. c. perpēdim⁹. in. xxiij. col. xfi. sed qro quid si p̄stitutio. de sen. excō. istū in. d. c. qd clericis. in. xxiij. col. xfi. hic vero. s̄m Lap. de foro compe. z in repe. huius. c. in vers. scōs casus. in. c. constitutus. in. ix. col. de resti. in integ. p tex. ibi. z in. c. cum dilecti. de fo. cōpe. z in. c. si in adiutorium. x. dist. Bal. in. l. cūctos populos. in lectura. in. xi. col. in x. sed hic vltē querit. C. de sum. tri. Imo. hic. z ad mathe. no. cxi. inci. nota lucrosam cautelam. Pe. de anch. in repe. c. i. in. xxi. col. vers. op. Bal. Ro. in no. ccccl. inci. habeo factum in casu cardinalis.

zachar. ¶ Adde qd mathe. mathe. corrupte hic alleg. est tñ no. eius in sing. cxi. inci. no. lucrosas zc. z Ro. etiā in numero hic est mēdosus ē em̄ sing. suū. cccclxiiij. z qd incip. vt hic premittit. Sed faciūt de directo s̄ opi. Abb. tenēt em̄ q stante statuto q masculis stantibus filia nō succedat q statibus masculis clericis q nō excludent p illos clericos qz vt dicūt nō p̄nt tales clerici vti laicorū statuto etiā in eorū vtilitatem vergenti cōis tñ opi. est in s̄m vt p Feli. hic lata. colū. xxxviij. in fi. vers. septimo quero. adducit Lap. alleg. xxi. inci. an statutu exclusiōi feminarū z se. alle. al̄s est. c. i. inci. florē. Ant. de bu. in. c. que in ecclesiā. col. i. s. eo. Adde And. sicu. consi. l. vol. ij.

¶ Adde q Bal. consuluit clericū admittit: ibi refert q ita cōsuluit Old. z q clericus in fauorabilibus comprehēdatur in statutis dicit esse optimam glo. in. c. nemo. de reg. iur. vide eius consi. xxx. lib. Anto. Fran. ¶ Putarē p p̄cordia esse dicēdū q si statutu excludēs feminas ppter masculos disponeret faciēdo exp̄ssam mētionē de clericis: q reuera ex defectu p̄tatis statuētū clericis nō cōprehēderent in tali statuto neq ex eo q̄ eis fauorabili possent excludere feminas z ita loquat ea opi. q se habet q in tali statuto nō cōprehēdunt clerici: sed si sit statutu excludēs feminas ppter masculos: qd quidē valet s̄m ea que habētur. in. l. maximū vitiū vbi plene de materia. C. de libe. p̄te. tunc tale statutu ex quo non exp̄sse disponit de clericis tanq̄ p̄uilegiatū z cōcernēs fauorem ip̄orum clericorū cōprehēdet etiam ip̄os clericos p ea que ple. tradūtur in. d. c. que ecclesiā. z in. c. eccle sia sancte marie. hoc eo. ti. z in. l. p̄uilegia. C. de sanc. eccle.

Panormi. super Prima parte primi.

- a** **Secus ubi sta** a tutum simplr. ad 26 de Do. in. c. si. in prin. in. d. col. in b vi. de offic. deleg. Pau. de ca. 2. fil. cxxvi. i. c. in xpi 2c. ad pmu dicē dū tex. opti. Car. 2doc. in. c. dilecti de fo. cōpe. Bal. d. l. cūctos ppos in. xi. co. in lectu. ubi alle. tex. in. d. c. dilecti. 7 vid eū 1 dez Bal. in. l. de quib. in. xvi. col. vers. vi. qro. ff. de leg. 7 in. l. j. in fin. C. de Ihen. emp. 3 Adde q. 3. alle gata cōsilia suffi 4 ciūt maxie Alex. 7 Abb. i. pposita 5 apostil. 7 qd de sit vide in apost. 6 ad Bar. in stāpa de tortis. d. l. cum ctos populos. 7
- b** **Sit mere pri** uilegiatiū. Ad de que dixi in p. xima precedenti apostil.
- 1** **Statutū laicale etiā honestum in nullo foro** seruari debet cōtra clericos vztñ si inducat merū fauorē clericis 7 quando. nu. 37.
- 2** **Laicorū quidā sunt religiosi 7 quidā non. 7 qua** liter accipiatur verbum religiosi.
- 3** **Clericus non gaudet in bonis p̄monialib⁹ pui** legio ecclesiay nisi i casib⁹ i iure exp̄ssis. 7 n. 26.
- 4** **Laici non possunt statuere etiā in fauorē eccle** siarū 7 quando. nu. 14. 17.
- 5** **Statuta laicorū respectu ecclesiay 7 ecclesiasticarū** psonarū papapōt approbare 7 nō alius prelat⁹.
- 6** **Papa pōt dare facultatē laico excomunicandi.** Papa non pōt committere nō sacerdoti vt qñ ciat corpus chiliti.
- 7** **Papa de iure non pōt seipsum sub̄cere iurisdic** tioni imperatoris vel laici.
- 8** **Papa potest se sub̄cere iudicio simplicis sacer** dotis in confessionis actu.
- 9** **Papa an in foro contentioso possit ab alio iudi** cari vide remissive.
- 10** **Causa ecclesiarum principaliter agitata corā iu** dice laico non d̄z decidiscōm statutū laicorum.
- 11** **Iudex secularis lite pēdēte nō exercet offiū suū** 7 ecclesiasticas psonas etiā in causis incidētib⁹.
- 12** **Clericus nō pōt recōueniri coram iudice laico.** Snia lata 2tra nō 2fessuz an 7 qñ valeat. 7 nu. 2.
- 13** **Sententia sine causē cognitiōe 7 quibusdā alijs** de quibus hic non valet. 7 nu. 12.
- 14** **Iudex potest procedere ad diffinitiuā ex p̄sum** ptione violenta.
- 15** **In notor̄is in quibus nulla potest absenti cōpe** tere defensio potest deueniri ad sententiā sine ci tatione alias secus.
- 16** **Citatio an requirā si pars est p̄sens. remissive.**
- 17** **Lex principis ecclesijs p̄iudicialis nō extēdit** ad ecclesias nisi exp̄sse approbetur per papaz.
- 18** **Leges civiles non valent si specificē nomināt ec** clesias vel clericos nisi sint mere p̄uilegiatiue vel fundentur ratione naturali.
- 19** **Promulgator legis inducentis peccatum tāq̄** contra ius diuinum disponens cōuincitur po tius errare q̄ legem condere.
- 20** **Lex rōnabilis nō d̄cēs canonī 7 gñalr loquēs** siest fauorabilis est seruāda etiā quo ad clericos.
- 21** **Lex illa dici p̄iudicialis clericis v̄l ecclesijs q̄** est apta a ferre semper incōmodū. secus si potest habere aliqñ cōmodū aliquando incōmoduz.
- 22** **Clericus heres institutus si non facit inuētariū** tenetur vltra vires hereditarias.
- 23** **Ecclesia vel pauperes si instituantur nō tenent** vltra vires hereditarias.
- 24** **Aut. hoc amplius. C. de fideicō. ti. de his quib⁹** vt indig. 7 similes ligant clericos.
- 25** **Lex civilis gñaliter disponēs sup rebus t̄palib⁹** 7 deq̄atib⁹ a lege canonica ē seruāda in foro suo. sed si sumus in terris subiectis t̄paliter ecclesie romane canones p̄ualent legibus etiā inter lai cos in foro seculari.
- 26** **Lex civilis in materia spectātē ad ecclesiam da** to q̄ de illa principaliter nō disponat s̄z pcedat tollēdo lucrū q̄ als dederat nō v̄z. 7 nu. 20. in fi.
- 27** **Pena transeuntis ad sc̄da vota etiā fauore filio** rum est sublata. Idē si resultat dubiū turbatio nis prolis fecus in penis quas mulier incurrit ex facto suo culposo. 7 nu. 20.
- 28** **Reges prohibentes matrimoniū inter certas p** sonas non prohibitas a iure canonico puta inter tutorē 7 pupillā vel inter rectorē puencie 7 mulierē sibi subditā 7 similes psonas nō valēt.
- 29** **Pater nō teneat dotare filiā maritatā si nullā ab initio p̄misit dotem** sed si filia quando se maritanit p̄misit dotem tenetur pater.
- 30** **Causas dotis est misti fori.**
- 31** **Lex civilis qñ disponit p̄sumptiue in materia spiritali stante lege** canonica in contrarium non valet.
- 32** **Meret an teneat ex delicto defuncti 7 quid tā de iure civili q̄ canonī.**
- 33** **In preparator̄is iudiciorum attenditur forus ubi litigatur vnde cle** ricus agens in foro civili ligatur statutis laicorum circa preparato ria. 25. secus in decisorijs. 26. 7. 42.
- 34** **Usuraria causa si agitur in foro seculari tractabit seruato ordine iu** diciario licet in foro canonico tractaretur simpliciter 7c.
- 35** **Statutum laicorū specificē disponēs de ecclesijs seu ecclesiasticis pso** nis seu reb⁹ earū non valet etiā in fauorem ipsarum secus qñ statutū in genere loquitur. nu. 37.
- 36** **Laici non possunt statuere sup bonis patrimonialibus clericorum.**
- 37** **Statuentes contra libertatē ecclesiasticā quas penas incurrant.** Statuta illa sunt contra libertatem ecclesiasticā ex quibus clerici effi ciuntur timidiores. 7 nu. 28.
- 38** **Statutum si ponit extra p̄tectionē cōis oēm declinātē forū ptātis an** sit contra libertatem ecclesiasticā 7 an intelligatur de clericis.
- 39** **Statutum q̄ clerico declinātē iurisdictionē potestatis cōsanguinei** teneantur soluere penaz non valet.
- 40** **Statutum laicalē dās licētiā cōductoribus possessionū vt libere pos** sint eas dimittere non extendit ad cōductores rerum ecclesiasticarum.
- 41** **Statutū laicorū nō pōt minuire vtilitatē prelatorū vel ecclesiay qñ p̄** cipere consueuerūt ab ipsis laicis per liberum accessum ad eorū molē dinatalis em libertas non potest statuto laicorum impediri indirecte subditos aggrauando.
- 42** **Statutū laicorum qd̄ prior 7 fratres sancte trinitatis possint petere 7** exigere 7 distribuere legata ad pias causas valet.
- 43** **Lex noua que venit ad corroboratiōē legis antiq̄ nō v̄l eā corrigere.**
- 44** **Stante statuto q̄ cleric⁹ litigās in foro seculari id habeat 7 nō pl⁹ qd̄** haberet laicus in foro ecclesiastico: si in foro seculari sunt statuta inter laicos fauorabilia quibus de facto nō possint vti clerici ppter statutū an illud dicatur contra libertatem ecclesiasticā ubi q̄ non.
- 45** **Statutū excludēs a successione secūdo genitū stante primo excludit** illum etiā clericum effectum.
- 46** **Statutum q̄ ingrediēs monasterium non succedat non valet.** Substitutio facta filio si decederet sine filijs ab ipso legitime procrea tis exp̄rat si filius ingrediatur monasterium.
- 47** **Legatum factum filie de mille si nuberet 7 si monasteriū ingre diatur** quod habeat quinquaginta valet 7 habebit mille.
- 48** **Statutum q̄ primogenitus succedat non p̄iudicat secundo genito** qui erat clericus ante statutum
- 49** **Statutum nō loquēs specialiter de ingrediētibus vel ingressis mo** nasterium sed generaliter q̄ mulier nō succedat ex tante masculo ex cludit etiā mulierem monacham si assump̄sit monachatum post sta tutum: secus si ante.
- 50** **Statutū q̄ non petens debitum per tantum t̄ps nō possit amplius** petere quomodo intelligatur 7 an liget clericos.
- 51** **Statutum laicorum inducens merum fauorem clericis quādo valeat.**
- 52** **Statutum q̄ femina nō possit testari vel se obligare sine p̄sentia duo** rum agnatorum non comprehendit casum quando mulier testaretur ad piam causam vel donaret ecclesie.
- 53** **Statutum qd̄ nisi testamentum insinuetur intra sex menses sit nullū.** non habet locum quando clericus vel ecclesia instituuntur.
- 54** **Statuta loquentia de instrumētis guarētigiatis executioni mandan** dis an habeant locum in vtroq̄ foro 7 in personis ecclesiasticis.
- 55** **Clericus delinquendo non sortitur forum secularem.**
- 56** **Statuto q̄ solutio debiti non possit p̄bari testes nō ligabitur cleri** cus volēs debitū probare p̄ testes etiā si cōtractetur in curia seculari.
- 57** **Prescriptio. x. vel. xx. an. est communis clericis 7 laicis.** Statutū si 2cernit solēnitatē actus adhibēdā tpe 2ctus siue sit statu tum clerici siue laici vitabitur actus solēnitatem non seruata.
- 58** **Iudex d̄z attēdere ad statuta 7 2suetudines litigantium. 7 nu. 41. 52.** Statutū irritās cessionē actionū factā nobili contra popularē trahit ad cessionem factam nobili per ecclesiam.
- 59** **Testamentum laici in quo clericus instituitur non seruatis solēnita** tibus legis vel statuti non valet.
- 60** **Statutum qd̄ res dotalis non valeat alienari: extenditur ad aliena** tionem factam in clericum q̄ concernit rem.
- 61** **Statutū 2cernēs psonam iubēdo vt aliqd̄ faciat post 2rium puta vt** apprehendat possessionem vel aliquid simile non ligabit clericum.
- 62** **Primogenitus si ex forma statuti debet succedere. quo casu succedet** in bonis extra territorium existentibus.
- 63** **Statutum q̄ dominus rei pignorate ipso inscio non recuperet a iu** deo nisi soluto debito non nocet clerico nec alteri non subdito.
- 64** **Statutū laicorū in modo p̄cedēdi in causis nō ligat iudicē ecclesiasticū** etiā

¶ Vel clericos. Vide de anch. cōsi. xi. inci. factū super quo vbi dicit qd quāvis laici nō possunt statuere sup iure quesito. ecclesie tñ statuerē pnt ex causa super iure querēdo ecclesie. phi. 2. 2. q. 1. inci. quāvis pmo aspectu. m. 1. 1. vbi plenissime an z quādo statutū laicorum liget clericos agentes in foro seculari. Et adde Lud. 1. Rom. sing. cccxiiij. inci. sed

an pōt. vbi singuliter voluit qd papa nō pōt facere leges qd clerici possint conueniri corā iudice seculari qz anteq̃ esset petrus non erāt clerici subiecti seculari p illō dei nolite tāgere. 2c. p glo. quāz dicit ad hoc esse singularē in. c. si imperator. xvi. di. z iō nō dicit bal. i. c. at si clerici. de iud. qd sunt reprobē hēsiōe digni postestates terrarū mittētes clericos confessos corā se ad episcopū cū actis quia tales confessiones scribi nō debēt apō acta. nec ē admistratiōe dignū. qz illud privilegium indultū clericis vt nō cōueniant coram laicis nō habuerunt ab ecclesia dispositiue sed habuerūt declaratiue ideo dicit gl. in. d. c. si impator. qz anteq̃ emanasset pstitutio ecclesiastica clerici erāt liberi a iudice seculari ideo dicit qd constitutio ecclesiastica ē declaratio z nō dispositio z recte hoc decidit text. ibi dū dicit de omnipotēs voluit clericos dī scuti a pontifice b. z nō a potestatibus secularib. recte adduci posset illud qd sacro scribitur euangelio. dñs nō detrahes nolite tāgere xpos meos. 2c. c. sacerdotibus. xi. q. 1. sunt em dñy dicit text. in. c. cū ex imūcto. de her. sunt etiam res ges vt dicit text. in. c. duo sunt genera. xi. q. 1. fuit em genus regale sacerdotū vt habetur leuitici. et laicorū est obsequi z clencorū est imperare vt dicit text. hic. vnde pie me

etiam qñ laicus litigat coram eo. z nu. 47.

51 Clericus qui aliquid p se allegat debet illud idē contra se adductum recipere.

52 Statutum quod non ligat clericum non ligabit in eius fauorem.

Ecclesia sancte

Marie. 2c. ¶ Famofum capitulum ppter magnā materiā sibi adaptabile. qd ex infra dicēdis apparet difficile. et valde plura existit etiā conabor hic inferre tractatūp doc. iuris vtriusq̃ humani z diuini i varijs z diuersis locis. ¶ An z quādo lex imperialis vel inferioris aliquo mō includat ecclesiasticas psonas vel earū bōa. z sup quib. habēt pātem statuendi in cōtinētib. quoquo mō ecclesiā z ecclesiasticas psonas z ipsarū bona. Et solet hoc capitulum sic summari. ¶ Cause ecclesiarū p cōstitutiones laicorū diffiniri nō debēt. Ego summo fm intellectū quē infra tenebo. ¶ Statutū generale laicorū ecclesias vel ecclesiasticas psonas vel earū bona in earū pīudiciū nō cōprehēdit. Nec speciale etiā si earum cōmodū z fauorē concernat. h. d. ¶ Quiditur in duas partes. pmo ponit motiū diffinitōis. secūdo diffinit duplicē rationē assignādo. Quorum scōam exēmplo corroboret. scōa rō ibi a quibus. tertia ibi. vnde scōa pars pncipalis ibi qd a senatore. ¶ Et hoc debes scire qd hoc. c. z. j. vt li. pen. ecclesia sancte marie. j. z. j. ponit eundem casum z figurabo casum vt attinet dūtagat ad. c. nostrum. z prout colligitur ex glo. preal. c. ecclesia. j. vt lit. pe. ¶ Ecclesia sancte marie in via lata mouit questionē cōtra Jo. de attēia sup qbusdā possessionibus corā iudice seculari qdñs Jo. possessiones illas oēs transtulit in monasteriū scī Siluestri demū dictus senator occasione cuiusdā statuti quo cauebatur qd si qd rē litigiosā trāfferet in aliū lit. pe. possessio auferat ab eo possessore z detur petitori. spoliavit monasteriū nō vocatum nec conuictum nec confessum possessionib. illis reas restituit ecclesie sancte marie demū monasteriū egit coram papa petendo se restitui ad illas possessiones quas senator vigore statuti sibi abutulerat a papa sentēcialiter mandat reuocari gestū per senatorem ac easdē possessiones restitui monasterio sancti siluestri. diffinit addēs pncipaliter duas rationes alias duplicē rationem assignādo. qz statutū laicorū ex defectu potestatis nō cōprehēdebat ecclesias vel ecclesiasticas psonas qd generaliter loquat. scōo qd si motu pprio aliquid statuāt laici etiā in fauorē ecclesie illud statuti nō tenet ex defectu potestatis nisi fuerit p romanū pontificē approbatum. z hoc probat exēmplo Basili. multo forti. hoc casu statutū valere nō dicit qd nō auferebat qmodū. sed pot. pīudiciū. scōo factū senatoris tacite improbat ex defectu ordinis iudiciarij qd monasteriū in iudiciū nō fuit vocatum nec cōuictū nec confessus. Et sic fuit lata sentētia sine causē cognitōe. ¶ Hic lego literā. qua lecta colligo notabilia. ¶ Et primo nō fm predictū casum z casus positionē tex. ap. tū. 3. opti. bar. in. l. cunctos populos. C. de sum. tri. vbi dicit statutū generale laicorū disponēs sup pntibus vī delictis seruādū in vtroq̃ foro. Et tñ 3 ecclesias z ecclesiasticas psonas dummodo sit honestū z nō sit ptra ea q sunt ecclesis in privilegiū cōcessa. hoc em statutū erat gñale. Nec continebat penā sed solū intēdebat punire delictum litigiosū. tñ nō cōprehēdit ecclesias nec ecclesiasticas psonas. Et hoc qd statutū recipit interpretationē iuris z ampliant extra iurisdictionē statuētis. j. de sen. extō. a nobis. z. c. j. eo. ti. li. vi. z. l. si. ff. de iur. om. iud. ¶ Unde cū laici nō habeāt ius

morie constantinus princeps cū sibi 3 epōs accusatores porrigerēt libellos quos oēs accepit z eosdē qui accusati fuerūt epōs z in. eoz cōspectu libellos quos susceperat incēdit dicēte z iter. 1. 1. 1. disponite causas vestras. qz dignū nō est vt iudicemus deos. vt refert Alexan. cōsi. viij. inci. vider super pmo. in. j. col. ver. pōt etiā in. j. vol. pōt tñ pa-

a iurisdictionē in ecclesias vel clericos ad ipsos eoz statutum nō extenditur. ergo nō valet distinctio Bar. an statutū sit generale aut spāle super ecclesijs z ecclesiasticis psonis. qz tale statutū surgit als infrūgit ex defectu pntis z nō ex forma statuēdi vī disponēdi. vt hic expōse colligit i vtrāq̃ rō quimo pl. dico tale statutū gñale nō cōprehēdit ecclesias vel ecclesiasticas psonas. etiā ex mēte statūtis. nec vellē cōprehēdere nō subiectos sibi non obediētes de facto. ar. in. l. si. C. de legi. in. l. i. C. de no. co. cōfir. Et de hac materia. j. lati. subij. ciā. ¶ 1. Scōo colligo qd laicorū qdā sunt religio si z catholice viuētes. qdā nō religiosi. z pōt itel ligi large z iproprie istō nomē religiosi z catholice viuētes qz dictā religionē deo deuote impēdūt. sicut em parētibus debet honor ita dei religio. Itē pōt summi pprie vt sonat z stricte z tūc cōprehēdat laicos cōuersos. z in vtroq̃ sensu verificat hec litera. ¶ Mo. iij. ibi super ecclesijs et personis. 2c. qd plone ecclesiastice gaudēt eodem privilegio sicut bona clericorū z ecclesiarū. 3. tex. hoc non dicit sed tñ facit mētionē de personis. Idē tenet gl. in. c. ex literis. de pigno. reddēs rationē quare bona clericorū sunt tacite obligata ecclesie p mala administratione. Itē z latius nō. gl. in. c. similiter. xvi. q. j. z gl. in. c. si. j. de vita z ho. cleri. 3. nec dictū nec ratio indistincte pcedūt. nō enim p oia bona clericorū gaudēt eodē privilegio cū bonis ecclesie. p hoc glo. singularis in. c. possessiones. xvi. q. 1. qd vult bona patrimonialia clericorum nō gaudere eodē privilegio quo z ecclesiarū bōa. qd sentit etiā Host. in. c. sanctorū. de pscriptioib. z sic nō requiritur quadragenaria pscriptio. ¶ Ad idē. c. quāq̃. de censibus. lib. vi. vbi per archi. qd dicit non esse vniuersaliter verum qd bona clericorū gaudeāt eodem privilegio cū bonis ecclesiarū. Et idē ibi gl. z idē dicit Spe. ti. de integ. resti. §. qualiter. x. si. sed nū quid. clericum lesum in patrimonialibus nō au diri petentē in integrum resti. qd sentit gl. in. cle. vnica. de integ. resti. z cōnumerat casus in qbus clerici gaudēt in rebus. ppijs privilegio ecclesiarū. z Spe. in. ti. de cleri. cō. facit quod dixit glo. in. c. ex literis. de pigno. que reddit rationē quare bona prelati gaudent eodem privilegio sicut res ecclesie. qz sunt obligata si male ministraverit. ad hoc facit qd nō. in. l. si. §. quod de frumentaria. z quod ibi notat Bar. ff. de adm. rerum ad ciui. p. tinent. ¶ Ista ratio nō est vera quia multi sunt clerici non habentes beneficia ex quo sequeretur quod illorū bona quia in eis cessat ratio non gauderēt in aliquo privilegio ecclesiarum. ratio tamen in se mihi placet vt bona clericorū sint in se obligata ecclesie pro mala administratione. Itē tamen aperte probatur iure sed identitate rationis. sicut enim bona mariti sunt tacite obligata vxori pro dote. l. si. C. de pac. cōuen. tam super dote quam super donat. propter nup. ita z bona clerici ecclesie. qd dicitur eius vxor in. c. sicut. viij. q. j. Item sicut bona tutoris sunt obligata pupillo. C. in qbus cau. pignus taci. cōtrahi. l. si mater. ita z bona clericorum qui comparant tutoribus. in. c. fraternitatem. de dona. vide gl. v. q. iij. qz episcopus. Item qz bona vectigaliū sunt obligata fisco. l. semper. §. diuus quocq̃. ff. de iur. immu. z ecclesia in privilegio equiparatur fisco. vide glo. in. c. similiter. preallegato. ideo dico post do. An. in. c. si diligenti. de pscriptio. quod possit dici qd nūquam gaudent nisi in casibus a iure expressis. ¶ Ad iura que generaliter loquūtur. respōdeo quod gaudēt eodē privilegio. quo ad defensionem. vt dicit Spe. in. alleg. §. versic. sed nunquid. an autē gaudeāt eodē privilegio ad materiam huius. c. j. subij. ciā. ¶ Mo. statutum laicorum

pa cōmittere cās criminales z spirituales Clerici laico vt decidit gl. in. c. h. de iud. z licet gl. ibi velit qd epōs possit cōmittere cās pecuniarias. ciuiles clericis laico tñ vī de iure dicēdū qd nō possit z ē tex. in. c. null. 1. x. si ne pmissu pōtiffis. de for. cōpe. vbi regit pmissio pape. x. pōt adduci hoc mō. d. natura iudicij est vt sibi pareat. l. si. ff. de iur. om. iu. sed laicorū est obsequi vt pbatur hic. sed si secularis ē iudex clericis tunc imperaret clerico qd esse nō pōt vt in. c. benequidē. xvi. di. z ibi p Jo. de turre cremata in. iij. cōclu. vbi dicit qd laicus nō pōt exercere iurisdictionē nō i spiritualib. etiā ex cōmissione epī. vīd. And. ficul. 2. x. in. c. mādato. i. iij. col. ver. ita dicamus in. i. 1. vbi dicit qd 3 solus papa possit laico cōmittere cām criminale clericis. tñ cum clericus habeat a deo vt distinguatur ab ecclesiastico. vt. d. c. si imperator. sequitur qd ex cā papa dberet hoc facere arg. ei. qd habetur in. c. per venabilem. qui si lq sunt legi. in. x. diuersis causis i spectis. Henric. Ferrandar.

Sanozmíta. super prima parte primi.

motu proprio conditū etiam fauorabile ecclesijs non valere qđ intelli
ge quando precise disponit de ecclesijs. secus si generaliter tunc enim
valeret si porrexit aliquod commodum seu privilegiū in ecclesijs vel
ecclesiasticis personis. arg. c. dilecti. de foro compe. quod intelligendū
5 est: vt. j. sub iuriam. ¶ Iño. vnum casum reservatum romano pontifici
scilicet approbare statutū laicorum super rebus ecclesie editum. Et sic
episcopi et alij prelati nequeunt approbare tale statutum. qđ intellige
in quantum intendit approbare nec ligat tanqđ statutum laicorum qđ
nō pnt laici hanc iurisdictionem demandare. argu. c. decernimus. j. de
6 iudi. ¶ Aliud in papa qui in potestatem excommunicandi cōferre
pōt vt no. gl. singularis in. s. verum. xxxij. di. in ver. ducibus. et no. in. c.
quāto de cōsue. facit tex. in. c. mennam. ij. q. v. lxiij. di. adrianus. Iñon ta
men posset laico demandare vt conficeret corpus christi quod solum
apostolis et presbyteris a deo commissum fuit et datum: ait enim disci
pulis. hoc facite in meam commemorationem in. c. j. s. vna. de sum. tri.
Et ponit gl. in. c. peruenit. xcvi. di. que circa hoc plura dicit. Et de ista
7 materia p doc. in. c. qto. de cōsue. ¶ An autē papa possit se subicere
iudicio laicorum. videtur qđ sic quia est super omne forum et potest de
struere addere et diminuerē totum. quod papa possit se subicere iudi
cio laicorum. pro hoc. c. nos si incompetenter. ij. q. vij. quod ad hoc so
let quotidie allegari. facit. l. est receptum. j. de iurisd. om. iudi. Joā. an.
notāter tenet oppositum et dicit qđ in preal. c. ponitur iudicium p di
8 scretione et sic aperte sonat qđ etiā iudicio mero imperatoris se subice
re nō potest qđ tenderet in preiudicium summi apostolatus. Et iniur
tia irrogaretur deo vt suns vicarius possit ab alio iudicari. c. si diligē
ti. de foro compe. quod procedit in papa. Illud autē certum est qđ in
foro cōsciētie papa potest se subicere iudicio sacerdotis cui peccata
sua confitetur. vt no. Host. in summa de peni. et remissi. s. cui confiten
dum. ver. cui papa. no. gl. in. c. sane. ij. de offi. deleg. et vide quod no. Jo.
an. in. c. significasti. de foro compe. et ix. q. ij. nemo. An autem in foro
cōtentioso possit ab alio iudicari. remitto ad no. in. c. si papa. xl. distin.
et lxxix. distin. c. si qđ papa. et c. si quis pecunia. et ix. q. ij. c. aliorū. et c. ne
9 mo. et c. per principalem. et c. cuncta per modum. et per ar. in. c. in fidei
fauorem. de hereticis. li. vi. et c. si duo. lxxix. distin. et xxi. distinctio. nūc
aut. ¶ Iño. hic tex. pro dicto doctorum in. c. j. s. eodem. quod causa ec
clesiarum in quantum principaliter tractatur corā iudice seculari nō
10 est decidenda secundum statutum laicorum. ¶ Iño. quod iudex lai
cus etiam in incidenter contingentibus lite pendente nō extēdit offi
cium ad personas ecclesiasticas: qđ facit ad no. in. l. nullū. C. de test. et p
11 Inno. in. c. verū. de foro compe. vbi de crimine clerici nec principaliter
nec incidēter possit laicus se intromittere. de quo p archidia. in. c. j. de
cle. coniuga. lib. vi. ¶ Iño. quod clericus non potest reconueniri corā
iudice seculari de quo plene no. in. c. at si clerici. de iud. ¶ Ultimo
colligo coniuncta gloss. fin. non valere sententiam latam in non cōui
ctum vel non confessum. Et solet allegare quod nō valet sentētia sine
iudicio probat gl. noster tex. et in. c. nos in quemqđ. ij. qō. j. et in summa.
Inno. in. c. tua. de coha. clerici. et mu. et est huius ratio: qđ inter cetera que
requirunt ad sententiam exigitur causę cognitio et hoc est de substantia
iudiciarij ordinis. Et not. glo. prealleg. ij. q. j. in summa: et pbat in iuris
bus prealle. si ergo fertur sententia ex abrupto non valet tanqđ lata corā
tra solitum ordinem iudiciorum. ij. q. vi. c. ei qui. s. diffinitiva. et l. pro
lata. C. de sen. et interlo. om. iudi. de quo in spec. tit. de preparatorijs iu
dici. prin. ¶ Imo plus sentit Barto. in. l. prolatam. C. de sen. et inter
lo. quod si iudex recipit probationes: attamen si ex temporis breuitate
te apparet qđ sniam tulit sine causę cognitione non valet sententia. exem
plum si apparet quod cum habuisset acta de mane tulit sententiā de se
ro cū causa esset ardua et valde intricata. argumen. optimū de in integ.
rest. c. cum ex literis. et de ipe. distin. ij. hec que de charitate. Reddo et
aliam rationem nullitatis. vbi enim sententia contineret apertā et ma
nifestam iniquitatem iudicium non subsistit. Nec est opus appellare
vt est tex. no. in. c. inter ceteras. de re iudica. et no. Inno. in. c. fraternita
tis. de frigi. et archi. in. c. venerabilis. de sen. excō. li. vij. Sed ista snia est
lata ex abruptione huiusmodi. igitur et c. per has rōnes dico sniam
esse nullam nec eā validat partis pntia: appellatio autē omnino t3. sed
hic sentit do. s. lo. quod nullitas releuat ab onere appellandi et quod
s. tenui vř etiā sentire Bart. in. d. l. prolatam. et l. ex stipulatione parta.
12 eo. ti. ¶ Nec omnia dico limitanda per tex. no. in. c. afferte. de psum.
si in causa nihil profus actum est. secus si aliquid fuerit actum: qđ pre
sumptiue potuisset iudicis animū informare. Nā ex presumptione vio
lenta potest iudex ferre sniam licet illam non redigeret in acta. vt pbat
ibi tex. notabiliter. Et facit quod notat Inno. in. c. post electiones. de
concel. preben. prope fin. et in. c. qm̄ s falsam. de proba. facit text. cū ibi
no. in. c. causam. de re iud. ¶ Et pro declaratione predictorū et eorū
que dicuntur in glo. penul. et vltima distinguendū est breuiter. qđ aut p
ceditur contra absentem non citatum vel conuictum nec cōfessus. Et
tunc sententia est omnino nulla: vt. ij. qō. j. nos in quemqđ. et c. pmates.
et c. j. de causa pos. et proprie. et c. inter quatuor. de maio. et obe. et l. platā.
C. de sen. et interlo. om. iudi. et iij. q. ix. c. caueāt. et c. absens. cum similibus.
quod procedit scōm Innocen. in. c. tua. de coha. clerici. et mu. etiam in
facto notorio: quia ibi et sic per omnia ordo iuris non est seruandus: d3

tamen fieri citatio. Et sic communiter tenent glo. ubi attingunt istam materiam ut in. c. ad nostram. ii. de iure iur. et de purga. cano. cum dilect. q. i. c. manifesta. cum similibus. q. puto verum nisi factum sit adeo notorium quod certum sit absenti defensionem non competere ut in. c. cum olim. de re iudi. ubi casus notabilis. secundum unum intellectum. Et sententia fertur non citatum et non visis actis in causa factis et sine cause cognitione scilicet eorum non videtur. ut no. ii. q. i. in summa. et in preal. l. prolatam. et c. cum Bertholdus. de re iudicata. et c. cum ex literis. de in iust. reg. resti. Idem si perfunctorie vidit acta quod non potuit index plene instrui ex temporis ipsius breuitate secundum Bart. in prealleg. l. prolatam. Quandoque fertur sententia contra citatum non data sibi copia defendendi et sic prolixus exclusio eius defensione et non valet sententia etiam in notoriis secundum Innocentium in prealleg. c. tua. quod ex hoc quod citatur debet audiri et eius defensio non debet sibi auferri. facit quod no. in gloss. ff. q. i. in summa. et c. nos in quemque. Quandoque datur copia parti se defendendi et audiuntur exceptiones sue: sed index non vult admittere probationes et exceptiones: et tunc dicit Innocentius in prealleg. c. tua. quod valet sententia in non notoriis ponit duas opiniones. vna quod valeat. Aliam quod non. et hoc videtur sibi placere. Calderi. tenet sententiam istam esse aliquam licet iniustam. et hanc opinionem etiam sequitur domini. Anto. hic: quod licet hoc sit de iustitia sed tamen non de substantialibus. pro hoc quod spec. in ti. de prepara. iudi. §. i. circa prin. Et hoc puto verum per ea que no. Inno. in. c. post electionem. de prescrip. preb. ubi dicit iudici tributam esse facultatem repellendi exceptiones quas putat friuolas et malitiose propositas. argu. in. c. interposita. et c. ut debitus. de appel. unde potuit non admittere ex causa. ad hanc diffinitionem posunt et debent reduci omnia predicta. ¶ An autem requiratur citatio si pars est presens ut se defendat. vide per Joan. and. in. c. si. de elec. li. vi. in fi. ubi concludit quod non. Et idem Bar. in. l. prolatam. ¶ His notabiliter expeditis venio ad materiam diffusam. Et videtur quod hoc statutum debuerit seruari etiam in rebus ecclesiarum et clericorum et non solum in foro civili sed in canonico: ut in. c. i. de no. oper. nun. ubi papa mandatur causam inter duas ecclesias vertentem decidisse obseruantiam canonum et legum: et idem in. c. si in adiutorium. x. distin. de conces. preb. c. auctoritate. lib. vi. in fi. de integ. resti. constitutus. ubi specificiter tangitur de statuto laicorum. ad idem. c. cum venissent. de eo qui mit. in pos. fel. causa rei seruande. et c. in causis. de re iudic. a contrario sensu. Ad elucidandam materiam hanc ipsam prosequar per duo membra principalia. primum quando lex emanauit a principe. secundum quando processit ab inferiore. ¶ Circa primum duas theoricis reperio traditas per doct. in diuersis locis. nam in. c. si. de solu. dicunt quod leges ecclesiasticas onerose et damnose non ligant ecclesias nec ecclesiasticas personas nisi si sine per ecclesiam approbate. Si autem faueant ecclesiis vel ecclesiasticis personis semper intelliguntur approbate et recepte per ecclesiam. x. distinc. j. et ii. originaliter hec fuit theorica Innocentius. quam etiam refert et sequitur Archi. x. di. lege imperatorum. et hoc quando lex est principis. si vero est inferioris siue preiudicet siue faueat non valet nisi expresse approbetur per papam ut hic. ¶ Aliam theoricam ponit Joan. and. in. c. i. de no. oper. nun. ibi sic distinguens aut leges non contradicunt canonibus et missim allegantur in utroque foro aut contradicunt expresse. Et tunc aut lex potest seruari sine peccato ut in numero testium in testando et similibus. Et tunc seruabitur in foro suo et canon in foro suo. ut notatur in. c. cum esses. et c. relatum. de testa. et c. ii. de arbitris. li. vi. Si vero lex inducit peccatum tunc indistincte in utroque foro statim canon non valet in. c. fin. et quod ibi notatur. de rescrip. nota glo. in regula pos. sessor. de reg. iur. lib. vi. ¶ Et hanc theoricam ponit Barto. et ponit eam Bald. in. l. priuilegia. C. de sacrosan. ecclesiis. quando casus occurrens non est decisis sed sub disputationibus doctorum casus est positus. Et tunc si decisio reperit legalis. est omnibus opinionibus preferenda. Item econtra si sunt opiniones de iure civili et reperitur decisio canonica secundum Joan. and. in loco preal. ¶ Ego expediam hanc materiam ut clarius pateat: quoniam distinctio prolixa obscuritatem parit. Et primo quando lex specificiter disponit super re spirituali. vel ecclesiastica ut sunt leges que tractant de ordinationibus et promotionibus clericorum. C. de summa trini. l. fin. de sacrosan. eccle. l. omnes. cum similibus de epi. et cleri. Et hoc casu dicit Cald. in. c. i. de no. ope. nun. quod de necessitate non seruatur in foro ecclesiastico. potest tamen seruari ibi si non contradicit canon secundum eum. decisio huius casus dependet ex quo aliqua lex in quacunque materia disponens sit approbata si canon non contradicit. arg. c. i. de no. ope. nun. Et tunc si dictum domini Cald. procedit solus respectu pape et non respectu inferioris tenetur de necessitate illam obseruare ut in prealle. c. j. et c. dignum. ii. q. ix. Si vero non est approbata tunc non procedit quod ad solum papam spectat approbatio ut hic. Et quod talis lex expresse disponens de spiritualibus non sit approbata patet hic casus intelligendo quod iste Basilius cuius statutum fuit dicebatur Imperator: sed in veritate non erat sed erat senator et tenebat locum regis. ut dicit text. in. c. bene quidem. xvi. distin. sed nihilominus puto talem legem non tenere etiam si canon non contradicit quod disponit super materiam non sibi subiectam: nec talem legem papa videtur approbare sed potius improbare: quod possent hoc alij in exemplum assumere. Et quodammodo

quodammodo notare superioritas in spiritualibus ut aperte inuiti tex. in prealle. c. bene quidem maxime in fin. Unde nec de honestate talis lex seruanda est cum sit res mali exempli. Nam quod ad religionem competit discere conuenit et non docere quia filius ecclesie est non presul. ut dicit tex. in. c. si imperator. c. vi. di. et eo ipso ut usurpare iurisdictionem alterius et esse ingratus beneficii recepti sub administratione spiritualium: ut subiicit tex. in prealle. c. si imperator. ad sacerdotes enim uoluit deus que in ecclesia sunt disponenda attinere non ad seculi potestatem. unde in spiritualibus recurrendus est ad ipsam. In temporalibus uero ad imperatorem. ut in. c. cum ad verum. in. c. satis. et in. c. quedam. et in prealle. c. si imperator. c. vi. di. Et hoc aperte sentit Inno. in. c. ii. de rebus eccle. non alie. lib. vi. et faciunt no. per docto. in. c. tanta. qui fil. sint legi. ubi communiter tenet legitimari prole per sequens matrimonium non obstante iure civili requirente instrumenta dotalia. Et quod etiam de honestate seruari non debeat optime facit tex. in. c. singula. lxxix. ubi plene inter cetera dicit quod si diuersitas membrorum per diuersa officia et robur corporis seruat et pulchritudinem representat: ita diuersitas personarum per diuersa inphilominus distributa officia et fortitudinem et uenustatem sancte ecclesie dei manifestat. Et sicut inde eorum est in corpore humano ut alterum membrum alterius fingatur officio: ita nimirum turpissimum est si singula rerum ministeria personis totidem non fuerint distributa. facit tex. in. c. ad hoc. eadem dist. Et procedunt hec quando imperator facit legem motu proprio non ad instantiam ecclesie. c. vii. distin. c. ii. dicit enim hec esse vera nisi lex principis esset mere priuilegiaria rerum ecclesiarum seu clericorum. sic intelligo. c. nouit. de iudi. ubi allegat lex theodosii Imperatoris. Item si lex esset inducta super ratione naturali: nec reperitur canon contrarius posset illa seruari in foro ecclesiastico non ratione legis principis: sed ratione naturali super quas fundat. arg. c. pastoralis. de fide instrum. Nam deficiente canone vel lege recurrendum est ad dictam rationem naturalem. l. scire opus. §. sufficit. ff. de excu. tu. et in. c. secundo requiris. in fi. de appel.

16 No. gl. i. di. consuetudo. Et secundus casus est qui specificiter non disponit de spiritualibus sed generaliter aliquid statuit et non inducit peccatum et omnino ualet in utroque foro ut l. c. si. de prescrip. et c. literas. de resti. spo. Non autem potest imperator legem condere contra leges dei sic nec papa. c. xvi. q. i. sunt quidam. ubi potius conuincitur errare quam legem condere. similiter dicimus. c. i. q. ii. c. si dominus. et c. iulianus. et c. q. resistit. et in his leges non odignant sacros canones imitari. de iud. c. clerici. de iura. cal. c. i. et in aut. ut clerici apud priores episcopos. col. la. vi.

17 Tertius casus est qui disponit generaliter nec continet peccatum nec contradicit canonibus et tunc seruatur in utroque foro si est lex fauens et non preiudicialis. et est iste primus casus. c. i. de no. ope. nun. et iurium similitum. et facit. c. i. de consue. Et notant docto. in. c. si. de solu. Sed circa istum casum oritur dubium quod lex dicatur preiudicialis et quod onerosa. Nam sunt quedam materie de quibus modice et succincte tractatur in iure. ut in contractibus bonafidei et stricti iuris ut commodati locati depositi empti venditi de pi. de testa. de iud. et si. de his enim et alijs habet in iure canonico. ut agit arch. in. c. quo iure. vii. dist. In iure autem civili habentur tractatus et taliter diffusi et prolixi. dicimus enim pro his et similibus iudicandis. arg. prestitisse secundum leges. Ex quo deficiunt canones an debeant haberi predicta consideratione. sicut onerosae vel fauorabiles ecclesijs aut ecclesiasticis personis ut pall. c. si dominus. Pet. de anc. i. rep. c. i. de costi. credit quod ecclesie et persone ecclesiastice postquam in acqrendo et disponendo et retinendo bonis temporalibus omnium predictorum titulorum sunt capaces ut subiacent legibus que prodite sunt super talibus bonis acqrendis retinendis et disponendis: et sicut secundum nostras actiones et interpretationes iureconsultorum debet ecclesie et clerici iudicari. Nam iurisconsulti subtilissimo ac diuino quodam motu ad istos actus perueniunt. l. fin. C. de lon. temp. prescri. Nec talis lex potest dici ecclesiastica nec clericis danosa licet clericus vel ecclesia quod forte venit contra promissa quod dolus sine fraude in contractu continetur vel interpretatio in seipsa equa in damnum suum cedit et secum trahet si per talem sibi accidit si militer condemnaretur non debet claudicare contractus. sentit Jo. an. in. c. quod quibusdam. de fidei iussu. ubi Inno. ad fi. gl. magne. in fi. secundum ergo facti accidentia legalis priuilegio posset esse utilis vel damnoisa ecclesijs vel personis earum: quo casu ille se habet inter damnum et commodum non potest pretendere lesionem litis licet forte eueniret. arg. l. si pater. C. de inoff. test. quod no. in. c. plerique. c. ii. q. ii. Et no. in. c. per vestras. de dote post diuor. resti. Et hoc uidetur verissimum

de mente canonum et omnium canonistarum. Et aperte sentit Hostiensis. in. c. ecclesia. eo. lib. i. ut lire pen. super gloss. si. his enim idem canones inuatur per legem ut dicit tex. in prealle. leg. c. i. de no. oper. nun. intelligo legem preiudicialem quando simpliciter infert omne preiudicium et sine causa secus si fuit causa. ii. q. ix. dignum. Et ex his infert do. Petrus de ancha. quod clericus institutus si non fecerit inuentarium tenetur ultra vires hereditatis iuxta. l. fi. C. de iure delib. hoc dictum dico in dubio procedere puta in clerico: etiam si intelligo not. in. c. i. de sol. An autem procedat in ecclesia instituta herede vel in fisco succedente. alicui. Bal. in. l. fin. prealle. leg. dicit quod si fiscus occupat bona vacantia non confecto inuentario non per hoc tenetur ultra vires hereditatis. ff. de iure fisci. l. i. §. an bona. idem si fiscus succedit propter delictum alicuius quod non dicitur tunc fiscus esse heres secundum docto. cum succedit semper. de in inte. resti. non solum. §. si. et quoadcunque succedit fiscus non tenetur ultra vires hereditarias quia intelligitur sibi delata hereditas quando non est onerosa. §. an bona. et l. non possunt. eo. titu. Et sic idem in ecclesia que gaudet priuilegio fisci ut no. in. c. i. de in integ. resti. Et hoc sequitur do. Card. in. d. c. i. de solu. quem reperio aperte sentiente contrarium in. c. i. de testa. sed primum dictum uidetur magis equum ut hoc sit priuilegium ecclesie sicut et fisci. ar. eius quod no. in glo. in. l. miles. de re iudi. bona ecclesie alienari non debent ita nec indirecte. de reg. iur. c. cum quid una via. lib. vi. de proc. tue. Et idem reperio per Bar. in repe. l. i. C. de sacrosan. eccle. concludentem quod si ecclesia vel pauperes instituatur vel sacerdotes intuitu ecclesie quod omnis debeatur hereditas sine beneficio inuentarii. et quod non teneatur insolidum ad similitudinem fisci. l. i. §. an bona. l. non possunt. ff. de iure fisci. Item quod iura civilia non possunt obligare ecclesiam et pia loca ultra vires hereditatis cum talis obligatio non sit de iure naturali. Item in extraneo. hec est ratio quia presumitur usurpare bona in aut. de hered. et fal. §. sanctimus. que ratio cessat in ecclesia et in locis pijs. Item text. in aut. sicut alienatio. C. de sacrosan. eccle. ubi ecclesia nihil debet acquirere ex quo obligetur et oneretur. Ex quibus infertur quod si clericus non implet voluntatem defuncti priuabitur hereditate iuxta aut. hoc amplius. C. de fideicom. Item in casibus in quibus quis ut indignus hereditate priuabitur. Nam priuabitur et clericus. l. i. ff. de his quibus et in dignis. Item si non petit tutor pupillo priuabitur successione ut legitur in l. sciant omnes. C. de legi. here. Item hereditatem non aditam non transmittit sicut nec quilibet alius. l. i. §. in nouissimo. C. de cadu. tollen. Item in casibus in quibus per ius civile est promissum ut perdat possessio et clericus sicut laicus eam perdet. l. fi. C. de acqui. posses. not. in. c. olim. de resti. spo. et idem uidetur dicendum in casibus predictis et similibus de ecclesijs quod de clericis saluo restitutionis beneficio et alijs priuilegijs in suis casibus factis ecclesijs faciunt ad predicta que notat docto. in. c. i. de testamen.

19 Quartus casus est quando lex que disponit generaliter super rebus temporalibus deuiat tantum a dispositione canonica ut in. c. ii. de arbi. lib. vi. et c. cum esses. et c. relatum. de test. Et tunc communiter dicitur legem seruandam fore in foro suo: ut communiter notatur in locis preal. nisi temporale forum sit de iurisdictione temporali ecclesie quia tunc seruabitur canon. de appella. c. si duobus. et c. quod clericis. de foro compe. et qui fil. sint legi. per venerabilem. hanc communem theoricam circa extendendam legem ponit in. c. cum secundum leges. de hereti. lib. vi. etiam quando disponit de materia que principaliter pertinet ad ecclesiam tollendo lucrum quod alias contulerat vel apponendo aliam penam tunc enim seruabitur lex in foro temporali que priuat quem beneficio quod contulit: licet non seruetur principalis dispositio. Et ideo concluditur quod si rapta contrahit cum raptore contra dispositionem legalem licet secundum permissionem canonicam teneat nihilominus interius mulier priuabitur bonis que sibi obueniunt a raptore licet gl. in hoc teneat contrarium in. c. de puellis. al. §. quibus. c. xvi. q. ii. similis est questio in contra trahente matrimonium contra dispositionem legalem. §. tempus luctus nisi secundum permissionem canonicam: an putatur penis legalibus de quibus in. l. i. et secunda. C. de secundis nup. dominus sede. de senis in utraque questione debet contra gloss. in prealle. c. cum secundum leges. et sequitur gl. in prealle. c. de puellis. concludit enim post multa in c. si. c. xvi. omnem penam legalem cessare de quibus in. l. i. et §. C. de secundis nup. Ad hanc decisionem mouetur: quia cum manifestum sit unum esse de sacramentis ecclesie secundum eum: non iure fori sed iure poli. non secundum leges sed secundum canones regi debet. ut

In repe. l. i. in iij. q. quarta part. ubi et quod non teneat ultra vires hereditarias ecclesia vel ecclesiastica persona qui est instituta contemplatione religionis. Sed si institueret ecclesiastica persona non contemplatione religionis sed coniunctionis vel alio respectu teneat: tunc idem tenet Bal. in aut. sicut alienatio. C. de sa. sanc. eccle. Item tenuit gl. in. c. i. de testa. qui uoluit quod ecclesia heres teneat ultra vires hereditarias non confecto inuentario. et hanc partem sequitur Sal. in aut. §. cum testator. C. ad legem fal. l. illa glo. non allegat et etiam ro. in Rub. ff. de acq. qui. here. bar. dubitauit et tangit hac. q. i. d. aut. §. cum testator. et uide moder. in ca. i. de solu. et i. rub. ff. de acq. here. Abb. c. i. c. xxiij. incip. pmu. dubiu. i. §. col. xvi. querit re de iud. in primo li. et c. si. lxxij. co. pe. vers. concludit in in. §. lib. vbi concludit spale esse in ecclesia quod non currat penas statutas non deficientes inuentarij ne ecclesie bona alienarentur per indirectum. Et an heres in foro conscientie teneatur ultra vires hereditarias inuentario non confecto. Bar. in. d. repet. l. i. in. ix. col. ii. q. quarta part. prim. et in rub. ff. de acq. qui. her. et quod non. et sequitur Sui. pape. in questionibus suis. q. ccccxxi. incip. aliquid. circa fi. et uide quod no. Bal. in. l. cum a matre. in fin. C. de rei ven. ubi dicit quod de iure canonico non requiritur inuentarium.

Sanonmīta. super Prima parte primi.

h. q. iij. hic colligitur. Et in his omnibus spiritualibus potest recte lex intelligi quia leges non dedignantur sacros canones imitari. de secū. nup. c. vlti. r. penulti. Unde quicquid dicant leges circa permittendum vel prohibendum matrimonium non stamus illis: sed canonibus dicentibus quod filia non potest contrahere sine consensu parentum. Nec rector provincie cum non provinciali vel tutor cum pupilla non servatur. ratio est quia iudex laicus de huiusmodi spiritualibus nec principaliter nec incidenter potest se intromittere. qui si sint legi. c. latoz. idem in similibus: vt patet de hereticis. c. vt inquisitionis. §. prohibemus. lib. vi. Ideo in repudijs diuor tibus r impedimentis matrimonialibus stamus enī canonibus legibus quod compater r commater cū filia sua spiritali non possit contrahere vel cum spōsa sui cōsanguinei. vt de eo q cognō. consangu. vxoris sue. vel de eo qui dux. in ma. quam prius po. per adulteri. ¶ Ex his ergo est concludendum quod matrimonia r accessoria r dependentia ab illis iure canonico generaliter terminantur. sed in proposito apostolus r apostolice sanctiōes volūt quod multipliciter mulier soluta a lege viri p mortem ipsius viri licite. j. annū luctus nubat. j. de se. nup. c. vlti. §. hinc colligit. h. q. iij. ergo qui contrahit licite penam non meretur. xxij. q. iij. qui peccat. l. gracchus. C. de adul. Si enī aliter diceretur. iam mulier deciperet cum autes lex laqueū ei pararet quod esse non debet. xxvj. q. de viduis. Tenendum ergo est scdm eum omnem penam legalem impositam ex eo quod nubent. j. annū luctus: esse remissam. r si nulla ratio huius dicti haberetur fm eū sufficit auctoritas patrum sanctorū nam hoc tenet accur. in. l. i. C. de se. nup. in glo. Et. j. q. iij. in fine glo. r vltra addam. l. i. C. de se. nup. in glo. Sum. papa. iij. r honorius. qui licet dicant alios dicere contrarium standum est opinioni tanto rum ita conclusit. Sede. in loco prealle. ¶ Per hec dicta federici posset allegari glo. singularis in. c. fi. xxxij. q. ij. qd l3 filia contrahat matrimonium sine consensu patris: r sic contra dispositionem legalem nihilominus tenetur pater eam dotare. Et sic agēs contra legem potest vti beneficio legis que compellit patrem ad dotandum filiam. l. fi. C. de do. pro missi. de hoc per doct. in. c. j. de despon. impu. Et p glo. in. c. de raptorib. xxxvj. q. i. ¶ Bart. tñ singulariter hoc limitat in. l. obligamur. ff. de actio. r obliga. qñ filia promissit dotem secus si est maritata sine dote qz tunc cessat ratio qz pater cōpellitur ad dotandum qd satis placet. Et tñ cum teneatur maritus alere: imputandus est sibi qz duxit mulierē sine dote. Juxta no. in. c. p. vñas. de dote post diuor. rest. ¶ De hac materia plenissime notatur in preall. c. vbi Joan. and. refert no. in. d. l. preallegata. vbi etiā de hoc per Bal. r ceteros scribentes. quedam pene sunt que fundantur super odio scdārum nuptiarū vel festinatione trāsitus. Et tales penes sunt correcte vt in prealleg. c. pe. r fi. qz cōtrahere matrimonium non est odiosum: nec prohibitū sed ab apostolo r canonibus permissum. Et sic fundamentum cause est falsum r iniustus secundum deum. Et in hoc casu procedūt alle. per fede. qui in veritate loquitur de talib. penis de his enim loquitur. l. j. r. ff. C. de secūdis nup. hoc verum nisi ex magna festinatione resularet turbatio sanguinis r incertitudo prolis puta qz peperit in nono mense post mortem viri sui ita quod pōt esse primi viri qz natus in nono mense. r etiam secundi. quin vñ. nasci potest r esse perfectus vt. l. vij. mense. ff. de stat. ho. Et hoc casu tenetur quod mulier tenet patri omnes penas. vt l. i. r. ff. vt refert Bal. in. l. liberozū. ff. de his q no. infra. ¶ Pau. de leaza. r Ray. consuluissē. l3 enī apostolus dicat mortuo viro nubat in domino: tamen debet intelligi quādo nō timetur de turbatione sanguinis iure p̄dicto. r sic ius diuinū distinguatur per ius humanum. r simile in multis casibus contingit vt no. in. c. i. r in. c. que in ecclesiarum. supra eo. sed idem Bal. in. l. decreto. C. de his qui no. infra. hāc materiam attingit r non sequitur consiliū istozum sed est cōtētus simpliciter relatione. sed in. d. l. liberozū. eos sequitur quod etiā placet domino petro de anch. in canonum. §. eo. nō est enī verisimile qd apostolus permittendū secūdas nuptias mortuo viro cogitauerit de nup. propter quas posset resultari incertitudo prolis r scandalum apud bonos r graues. Et hoc dictū prima facie videt satis probabile. Itā r certo casu phibetur matrimoniu seu vsus matrimonij ex certa cā vt tempore quadragesimali r alijs temporibus de quibus in c. appellamus. de se. r. xxxij. qd. iij. non oportet. cum trib. capitulis sequentibus. Item ablactationis r mēstruoso tēpore vt in. c. ad eius vero. v. distin. multo ergo fortius ppter hunc casum licite prohibetur matrimoniu. ¶ Quedā sunt pene que fundantur super fauore filioz primi matrimonij:

vt quod mulier non nubat donec reddat rationē: r in hoc casu leges non sunt correcte: sed adhuc hodie durāt de quibus in l. hac edictali. l. femine. r. l. fina. C. de secū. nuptijs. l. omnem matri. C. ad tertul. r in aut. de nup. §. fi. r hec procedunt vt predicti vbi non contingit turbatio sanguinis: puta qz ratio inhibēs nō est qz vetula vel p̄mus vir fuit absens p plus res mēses vel certū est istam non pregnātem fore aliter habent locum omnes pene vt. §. dixi. super hoc edite. r qz qz ha beatur hec opinio communis vt iste pene institute filioz fauore non intelligantur sublata per dictū apostoli vt not. gl. r Bar. in. l. liberozū. alle. l. j. C. de se. nup. imo gl. in. l. decreto. C. ex quibus causis infra. irrogatur. tenet quod nulla pena intelligitur sublata. ¶ Dñ ergo disputauit tenui oppositū scilicet quod omnis pena appposita mulieri transeunt ad secūdas nuptias siue. j. tempus luctus sine postea videtur hodie sublata. Et ita tenui in lectura. c. fi. r pe. de secūdis nup. mot. p̄ncipaliter per primam rationem illius tex. dñ dicit quod mulier dux vtitur apostoli concessione non debet sustinere iactura legalis infamie que quidem nō vendicat sibi locū in omni pena legali que dicta auctoritate nō peccat. l. gracchus. C. de adul. r. xxxij. q. iij. qui peccat. ¶ Et clarius ponit ibi in deci. illius capituli. nam in auctoritate dicebatur quod ad nullam penam siue infamiam debet allegari transitus ad secūdas nuptias. vnde textus ibi dicit qd. j. annum potest liberezin quemcūqz mulier nubere: vnde pōdero dictionem. j. que de notat liberam facultatē in contrahendo in qualibet parte anni: non ergo est quod ex incertitudine plis postea subsequēti postea differri debet. ar. c. literas. de resti. spo. Ideo tamē facit ratio generalis que ponitur in fi. illius. c. dñ dicit qd non dedignantur sacros canones imitari in istis. que qdez ratio cōcludere debet ad oēs penas que in matrimonio videntur cōcedi r per cōsequēs oēs penas oīno submouere. ¶ Item imperator non potest super matrimonio statueret qz nō spectat ad iurisdictionē suā. de or. cog. tuā. nec penas apponere per quas intimidetur matrimoniu. facit qd not. Jo. an. in. c. statutum. de hereti. in. vi. maxime sed lex nō tollat hoc casu lucrum qd ipsamet impēderet: sed tollit relicta vxori ab ipso marito r sic sumus extra gl. c. cū fm leges. de hereti. in. vi. gl. capituli de puellis. xxxvj. q. ij. ¶ Itē ex p̄ca legali pōt subsequi facilliter fornicatio qz mulier nō audēs contrahere ne pena legis afficiatur contrahet potius fornicationem: nec dicūt obitare fauor filioz qz est irrationabilis r cōtra matrimonium qd est concessum r a deo permissum. facit de do. post diuor. resti. c. nuper. nō tamē dico sublatas penas quas mulier incurrit ex facto r culpa sua puta qz agnouit tutelā filioz r postea trāsinit ad secūdas nuptias nō petito tutore filijs. l. oēm matri. C. ad ter. r idem in similib. Sed illas penas esse sublatas quas incurrit mulier ex eo solo quod trāsinit ad scdās nuptias de quib. in. l. j. r in. l. femine. r. l. hac edictali. r. l. fi. de secun. nup. Et hoc videtur satis humanum r similiter placet. ¶ Et ex predictis cōcludo aliū quintū casum quod vbiqz lex disponit cōtra actū spiritualē apponendo penam quod talis lex nō est seruāda nisi subit cui dens cā modo p̄dicto: facit quod no. Jo. an. in. c. statutū. de her. in. vi. vbi concludit nō valere statutū per qd pena imponatur mulieri contrahenti sine consensu patris vel fratru. r hoc in proposito. vnde r si imponit penam tollēdo lucrū lege als datum vt in contrahente cū raptore. vnde puto qd gl. cum scdm. de here. lib. vi. que permisit cōtrahi matrimonium cum raptore nisi cū sponsa alterius rapitur. r l. c. cum causa. de rap. non valet lex apponens penam fundatā super odio matrimonij: qz p hoc timidatur matrimonium cū raptore r in huiusmodi spūalibus r appendentijs nō dīgnātur sacros canones imitari. facit qd no. in. c. ragnaldus. d te

21 sta. ¶ Sextus casus est quādo lex disponit circa p̄ma accidentalē ad actum matrimonialez vt de dote lucrāda vel non: vt not. in. c. ragnutius. de testa. illud tamē. c. loquit in cōsuetudine loci que preiudicat canonici sicut r legi. vt. c. fi. d. consue. sed dubium est de. l. imperiali. quo casu dico aut nō cōtradicit canonici sicut r legi r est seruāda. facit ad hoc quod no. in. c. j. r. ff. de do. post diuor. rest. etiā qz nō disponit hoc casu precise super articulo spirituali: sed super accidētibus r his bonis q subiacēt imperio viri aliquo iure. Si vero cōtradicit canonici tunc decisio pendet ex alia questione cui subiacet cā dotis an iudici seculari an ecclesie. de qua questione per gloss. et doc. in. c. de prudentia. de do. post diuor. restitu. gloss. h. concludit quod aut agitur de dote incidenter quia r causa principalis p̄debat coram iudice ecclesiastico super matrimonio r iudex ecclesiasticus de causa cognoscet. Aut mouetur causa dotis principaliter. vt quod viro mortuo vxor repetit

¶ Sublatas penas. adō quod pene quas incurrit mulier trāsēdo ad secūda vota non habēt locū qñ de voluntate filioz transfret ad scdā vota vt not. p. gl. in aut. de non eligē. secū. nuben. circa mediū in x. copulant quā p singulari not. ibi Ang. in pñ. i. x. r p̄dicta vera. vbi dicit quod mater secūdo nubens punitur penis inductis in fauore filioz qñ nubit filio inuito secus si eo volēte qz tunc nullas penas sustinet p. glo. ibi r ideo admonet ad uocatū vt sit cautus qñ p̄sulit mulieri scdō nubenti r filios habenti vt faciat filios cōsentire tali matrimonio qz hoc mō euitabit oēs penas. Et hoc sequit Lud. ro. in cōst. cccix. inci. ex themate. in. ff. co. ver. quarto. idem probatur de quo plenius in repertorio nostro ad Panor. in xbo cautela r est secūda in ordine i no uis. per me recollectis. Et an pene vxori intra annum nubēti impositae verificent in viro. vide omnino Lud. Ro. pñ. lxxxij. inc. i. casu. Henr. Ferran.

repetit dotem vel viro vergente ad inopiam tunc cognoscat secularis. Et hoc de iure communis. fatetur tamen glo. quod de consuetudine spectat ad ecclesiam etiam si principaliter moueretur. illam glo. sequitur ibi Jo. an. and. nisi sit vidua oppressa circa dotē. vide. et etiam tenet Bald. in. c. non est. de sponsa. Innoc. tñ in prealle. c. prudentia. tenet utrumque iudicē posse cognoscere ex eo qd sit misti fori. Et hoc mihi placet per. c. i. et h. prealle. c. de prudentia. et c. per vestras. de dote post diuor. resti. que iura aperte innuunt iudicē ecclesiasticum posse super causa dotis principaliter cognoscere et audire et hoc ppter nuntiam connexitatem qd est inter matrimonium et dotē. hoc pmissio ad casum. s. dictū videtur dicēdū qd lex et canones concordant. c. qd clericis. et qd ibi no. de

22 foro compe. Et Septimus casus quando lex circa actū spirituale psumit vnum et aliud presumit canon. Et tunc dicendū canonem obseruandum vnde lex h. presumat matrimonium de cohabitatione maris et femine. l. in libere. ff. de rit. nup. canon tamen presumit adulteriū nisi alia interuenirent. vt no. in. c. aliter. xxx. q. v. et etiā puto qd licet lex civilis tollat epō cohabitationē cuiuslibet mulieris vt in auten. episcopo nullā. C. de episc. et cle. standū tñ est iuri canonico scdm qd potest habere nō suspectā vt in. c. interdixit. xxx. q. di. qd vt. s. dixi in istis spiritualibz et dependētibz. spectanda est dispositio canonis et non legis. et generaliter dictum est quod inspectantibus ad ecclesiam non valet lex aliqd valide statuere vel presumere cū de illis non possit cognoscere. de ord. cog. tuā. qui si. sint legi. latoz. et c. si iudex laicus. de sen. exc. in. vi. et sequitur illud dictū federici qd lex non possit presumere qd certis iudicibz quis cōuincatur de vsura seu presumat vsura predictis rationibus facit qd no. Bar. in. l. titia. ff. so. ma. et l. h. de iuris. om. ind. qd puto procedere nisi lex ex iusta cā presumat non principaliter super actu spūali sed tpali ei annexo. Sicut pōt saluari dictū Bar. in. l. oēs populi. psumēs cōtractū certo casu simulatū etiā ad finē validandi iuramentum super

23 eo appositū. Et Octauus casus est qñ tangit materiam peccati et tūc etiam in foro civili seruandus est canō et ad eius obseruantiam potest iudex secularis cōpelli p iudicē ecclesia. de iure iurā. l. i. vi. de sen. exc. decernimus. eo. lib. et c. cū sit generale. et qd ibi no. de fo. cōpe. et cōsultuit do. An. vt ipse refert in. c. qd clericis. de foro cōpe. qd si inuafiores bonorum ecclesiasticorū cōueniantur corā iudice seculari vel eorū heredes cā debet decidi fm canones qui habēt qd ad exonerandā cōscientiam defuncti heredes cōueniuntur ex delicto defuncti l. ex tali delicto nihil puenerit ad heredē dū tñ hoc patiant vires hereditatis et qd petitur tunc nō sit penale et quod agens suū damnum prosequat et interesse etiā dato qd cōtra defunctū nō fuit lis cōtestata. in hoc vbi agitur de exoneratiōe psciētie d. seruari canō. de sepul. c. h. vnde p hoc do. Ant. sequitur cōm opi. quā sequitur Inno. rōne diuersitatis inter ius canonicum et civile. Et no. tñ gl. in prealle. c. fin. et in. c. in literis. de raptō. et de vsur. qd. li. vi. de for. iur. c. i. q. i. i. itē peccato. qd. qd. h. ep̄s qui si lios. xvi. q. vi. si ep̄m. facit. xvi. dist. bene quidem de vsuris. tua. et de pign. c. i. et glo. xxiii. q. h. sane. que dicit qd in quocūqz crimine civili ter potest agi et hoc secūdū canonis equitatē. hoc etiā sentit fede. consilio. xx. q. qui dicit qd equitas monit legislatorē iure canonico ad statuendū quod heres qui habet bona defuncti illicite quesita tenet ad restitutionē illicite quesitorum etiā si illicita nō perueniūt ad heredes et etiā si lis non sit contest. cum defuncto. Ego in illo. c. h. tenui nullam differentiā in hac forma inter ius canonicū et civile et iura que ad hoc solent cōiter allegari non probant oppositū. in. c. fina. de sepul. vt dicit Inno. non agebatur contra heredē ex delicto defuncti sed ex cautiōe a sacerdote recepta qui nō absoluit excoīcatū nisi caueat de satisfaciēdo. de appel. qua fronte. s. sane. de sent. excom. ex tenore. et illa cautiōe egent quorū interest. de vsuris. c. qd. nā p̄cipit ibi cautionē de vsuris restituendis sed in oibus illis acquisitis. potest em̄ sacerdos generaliter stipulari in his que ad eius officiū spectant vt circa vsuras illicite acquisitas vt no. Jaco. de are. in. l. i. s. publicū. ff. de iusti. et iur. et do. Ant. in proemio vt latius tetigi in prealleg. ca. si. ille defunctus fuit absolutus dum ageret in extremis. vnde esto qd cautionē expresse non presterit secūdū iura videtur mandasse de satisfaciendo nā cū in absoluteione requiratur cordis contritio et penitētia de directo qui vult absolui et hoc petit tacite videt velle satisfacere sine qua satisfactiōe absolutio non prestat. argu. de sent. exco. a nobis. xiii. q. vi. si res. vnde potius ibi agitur ex quasi contractu ex eo quia in absoluteione videt quā si contrahi inter eum qui absoluitur et absoluentē. et hoc sentit Jo. an. and. in specu. de appel. s. in quibus. vers. sed nunquid hoc. Et conclusio igitur qd lex de iure canonico simpliciter nō patitur agi contra heredem ex delicto defuncti. nisi cautio de satisfaciendo sit prestita sacerdoti. Nam talis cautio habet vim non solum lit. contest. sed etiā quasi contractus vt actio fiat transmissoria ad heredem. vt no. Specu. in tit. de interrogationibus. s. h. ver. quid si etiam. Bart. in. l. i. ff. de p̄na. de lict. vel saltem pene est absolutio a sacerdote quo casu videtur quasi contrahi inter absoluentem et eum qui absoluitur vt. s. dixi. Et ad predicta bene facit prealle. c. fina. quod pondera qd ille fuit absolutus iuxta formā ecclesie et legitur de forma contexta in preal. c. ex tenore. et c. cum desideres. j. de sen. excom. vt dicit ibi gl. et vtrobiqz exprimitur. qd absolūendus debet iurare parere mādatis ecclesie sic per 2ns satis

facere his quorū interest. Idem sentit in. c. in literis. de raptō. et pro hoc induco gl. si. in. c. a nobis. de sen. excom. que notabilem dicit qd ex quo aliquem in morte penituit et cōtritus fuerit quantū in se fuit satisfact. Unde heredes possunt compelli ad satisfaciēdum pro ipso et c. ita dicit intelligenda. c. si. et c. in literis. et istis casibus agi poterit etiam de iure civili tamen non agatur ex mero delicto defuncti sed potius ex cōtractu vel quasi. hec omnia procedūt in decisoribz cum lis est inter clericos vel inter laicum et clericum in foro ecclesiastico. quid si lis est inter clericum et laicum in foro ecclesiastico vel civili. An istis foris de se repetētibz et data validitate vtriusqz in foro suo statur sic iudicanti secundum canones an scdm leges dicēdū est vt dicam in secūdo membro qd ideo lex imperatoris contradicit canonī. not. communiter per

24 doc. et datur regula in obseruantia legum et consuetudinum et status torum. qd quo ad ordinationem iudicij attēditur locus vbi iudicium exercetur. sic debet intelligi glo. in. c. quod clericis. que dicit qd si clericus ingerit se coram iudice seculari debet tunc tractari scdm legē legē civilis et statutū vniuersale. et pro hoc qd hoc casu non distinguit persona sed debet terminari fm formā illius fori ad hoc. l. i. s. si. ff. de test. l. i. C. de emaci. liber. et l. h. quēadmo. testa. aperi. et quod no. gl. x. dist. illud. p. archi. de materia in. l. i. C. de sum. tri. per Inno. et Host. de ferijs. c. h. per guilielmum in Spec. de feri. s. i. ver. qd potest. de inst. edi. s. compedio se. ver. quid de cōsuetudine. de snia. s. qualiter aut debet informari. per Jo. an. in Spe. in hoc titu. de cōsti. in prin. p. Cal. in disputatione qd incipit statuto canetur. Vbi limitare vñ hāc regulā dicit Cal. qd cū clericus litigat corā seculari cā recipit perēptionē instātie sicut qlibet alia cā civilis tunc attenditur forus naturalis clerici fm quem cā non recipit perempti. instantie. vt. j. c. pe. de iudi. Et qd ibi cōterno. gl. in cle. dispendiosam. de iudi. dicit qd si causa vsuraria tractet corā iudice seculari non certabitur de plano et sine strepitu et figura iudicij s. ordie ne iur. seruato et sic fm cōsuetudinē et statutum illius fori ibi tractatur. ad hoc in aut. clericus. signata sup. l. oēs. C. de epi. et cle. et qd ibi no. facit qd no. archi. h. q. vi. s. noiationes. Quo ad oppositionē an sniam de ex quo agitur in foro seculari seruabitur ius civile et nō admittentur oppositiones nisi ad instantiam. ll. quod est notandū propter statuta et instrumēta guarētie que in instris guarētiatis. i. cōfessionis tollunt facultatem appellandi vt etiā clerico litigante in foro civili non admittatur recōuētio et hoc procedit iure recōuentionis. qd ex quo ibi cā tractat d. ordinari fm statuta illius fori. ad hoc qd no. archi. in prealle. s. nominatiōes. vbi dicit qd si cā clerici in recōuentione tractet corā seculari nō poterit appellari ante sniam nisi vbi ius civile permittit. Et idem dicit de laico reconuento corā ecclesiastico qd poterit appellare quocūqz ante sniam dicit qd primo casu appellabitur ad iudicē secularē per clericū et secūdo ad iudicē ecclesiasticum per laicū quod tñ notabis. ad hoc capitulū si duobz. de appel. semper em̄ appelladū est ad superiorē eius a quo appellatur. vt in. c. Romana. s. debet. de appel. in vi. iuncta gl. in ver. alio est qd no. Et fm predicta potest intelligi gl. in. c. deniqz. xvi. dist. que dum dicit qd in cā reconuentionis clericus subijcitur diffinitionibus principū clericorum debet intelligi quo ad ordinatoria nō aut debet intelligi quo ad decisionē quia sic intellecta nō esset vera vt subijciā in sequēti mēbro. et hoc quo ad primū mēbrū.

Secdm mēbrū valet qd lex procedit ab inferiore. Et prosequamur per 26 enumerationē casuum. Et primo excludamus dubitabiles et premitto qd in preparatoribz seruadū est id qd. s. in proximis mēbris dixi in decisoribz vero simul vel inter clericū et laicū in foro ecclesiastico vel civili dicēdū vt statim subijciā p casū enumerationē ad faciliorem intelligētiā. Primus casus est qñ statutū specificē disponit de ecclesijs seu ecclesiasticis psonis seu rebz earū et tūc statutū nō valet etiā in fauore ipsarū qd disponit in non sibi subiectis et iste est proprius casus huius. c. fm vnū intellectū. et hoc. c. a nobis. de sen. exco. c. i. et c. vt animarū. j. eo. ti. li. vi. facit. l. si. ff. de in. om. in. et l. i. C. de sum. tri. vbi etiā hoc no. Bar. et Jo. an. in addi. Spe. in ti. de const. in prin. et licet docto. aperte nō dicant de rebus proprijs ipsorum clericorū dum glo. argu. hoc colligit quā puto veram quo ad casum huius capituli. Nam et etiā super rebus proprijs possunt conuenire laicū corā iudice ecclesiastico sicut super rebz ecclesie vt notat in. c. si clericus laicorū. de foro cōpe. facit. c. qd. de cēs. in. vi. clericus enim cum bonis proprijs sub iurisdictione iudicis ecclesiastici sunt vt in preal. c. si clericus. et xvi. q. j. s. l. et xvi. di. deniqz videtur casus apertus in. c. i. de iur. iur. ecclesiariū. lib. vi. qd loquitur de acquisitis per clericos vt de illis nō teneatur soluere collectas per statutū laicorū. Facit quod no. gl. et Jo. de imo. in cle. p̄nti. de cens. et archi. in prealle. c. i. Et hoc dico indistincte tenendum nisi in re feudali quod quidē confert alicui iurisdictionē quod cū agitur reali potest clericus conueniri corā iudice seculari qd tūc persona clerici nō attrahitur. hoc enim dictū nō placet et videt exp̄sse cōtra tex. in. c. si. de iudicibz vbi patet qd nedū clericus principaliter nequeūt cōueniri corā iudice seculari s. ex ratione cōmunitatis cause. Nam dū cā possessionis tractat corā seculari clericis agētibz nō possunt clerici cōueniri coram eodē iudice super proprietate. et qd possit dici. c. loqui de iure ecclesie et nō in patrimonialibz ipsius clerici. tamē idē videt dicēdū ad hoc qd in re clerici prealleg. c. si clericus. vbi ptz qd respectu fori gaudent eodē

Sanonmi. super Prima parte primi.

privilegio clerici in rebus ecclesie. Ad idē. c. qua
liter de iudicis. vbi lex prorsus oēm clericū tra
hit a iudice seculari. Unde pōdero verbū omne
z facit qd no. archi. in. c. vnico. de cle. cōiu. in. vi. fa
cit aut. nullus. z aut. statuimus. C. de epis. z cleri.
vbi lex prohibet clericum trahi ad iudicem secu
larem tam in cā criminali q̄ in civili z ponit pe
nam in iudici. nō ob. si dicatur quod nō agit sine
nō trahitur realiter ad iudicem: nā si realiter ad
iudicē trahit tūc als nō ipso iure pdat causam.
ad hoc prealle. c. si diligenti. de foro cōpe. z q̄ in
simili no. Jo. and. in. c. romana. §. cōtrahētes. de
fo. cōpe. li. vi. Itē si psona est exempta a iurisdic
tione iudicis alicuius z res etiam sequentes per
sonas videant exempte. ff. de cen. l. si. z hāc partē
tenet curia romana vt refert Cal. in. c. qualiter. et
in. c. clerici. de iudicis. z iste prim⁹ casus est min⁹
dubitabilis cū statutu est q̄tra libertatē ecclesia
sticam: quo casu fm vnū quodq̄ ius est statutuz
nullum vt in. c. nouerit. z in. c. grauē. de sen. exc. z
c. si. de immu. ecclesia. z in aut. cassa z irrita. C. de
sa. san. eccle. ¶ Sed hoc casu cū statutu est cō
tra libertatē ecclesiasticam sunt excōicati z incur
rūt alias penas de q̄b⁹ in iuribus allegatis. z iste
casus pcedit vbi verba statuti dirigūtur i nō sub
ditos statuentiū dum tū indirecte z in effectū sit
contra libertatē ecclesiasticā vt sunt oīa que sunt
cōtra priuilegia vniuersali ecclesie cōcessa sine a
deo siue a vicario eius. s. papa siue ab imperatore
vt no. in. c. i. in prealle. c. nouerit. z refert Ly. in. d.
aut. cassa. z Bar. in. l. i. §. q̄ onerāde. ff. qua. re. act.
per hoc glo. no. in aut. de nō alie. §. i. super verbo
degeneri. ¶ z per hāc certā theoricam sequitur q̄
statutu quo cauēt q̄ illis qui declinauerūt foruz
senatorū vel ptatis nō reddat ius ex quo possit
impune offendi. z sic posset pcedere opi. cōis q̄
tale statutu sit cōtra libertatē ecclesiasticā quia
reddat clericos timidos ad allegandū priuilegiū
fori si cōueniant corā eis. z ideo nō v3 quo ad cle
ricos de quo per Bart. in. d. §. q̄ onerāde. S3 v3
qd ē ex alio capite cū statutu hoc nō extēdat ad
clericos ex defectu statuētis. nō em intēdebat in
dubio. cōphēdere nō subditos. vt. §. dixi. ¶ S3
cōtra istū casum occurrūt alique qōnes dubita
biles. ¶ Prima. dicit statutu q̄ clericis declinans
iurisdictionē potestatis sit extra ptestationē cō
munis z impune offendi z potestas de tali iure
nullā habeat iurisdictionē cognoscēdi vtrū eniz
si clericus offenda z agitur contra delinquētes
possit eū audire. bene dicit q̄ non q̄ isto casu nō
habeat iurisdictionem quam statutu sibi negat
z humilis est vt priuatus. sed si statutu nō dispo
neret super iurisdictione nō cōferenda sed super
iure nō reddēdo: puta q̄ dicit nō reddat ius: tūc
q̄ presuppono iurisdictionē debet ius reddi: nō
valet ergo statutu ponderanda sunt ergo verba
statuti. q̄ aut non cōstituerit iurisdictionem aut
adimit z disponit de pena seu processu. primo ca
su valet statutu z in istis non. z ita dicit Bal. in
aut. statuimus. C. de epi. z cleri. do. ¶ De. in preal.
repetitione tenet statutu non valere inquātū
non constituerit iurisdictionē potestati super in
iuriss illatis clericis declinantibus huiusmodi
forum q̄ est contra libertatē ecclesiasticā quia
propter hoc statutu clerici timebunt offendi z
impune trucidari. vt in dicto. §. que onerāde. An
de nō videtur q̄ a generali iurisdictione collata
possit decipi huiusmodi defensio clericoruz que
est de iure publico. l. i. ff. de iust. z iur. §. dist. ius pu
blicum. nam iniurie vel offense que inferitur cleri
cis quilibet obuiare tenetur cuz potest: vt no. in
c. quāte. de sen. excom. ergo multo forti⁹ per sta
tuta sua. ¶ Item priuilegium declinandi foruz
iudicis secularis est concessum clericis in priuile
gium. c. si diligenti. de foro cōpe. xvi. distin. si im
perator. z dicta aut. statuimus ergo statutu in
contrarium est cōtra libertatem ecclesiasticā.
non potuit ergo statutu cōferendo istam iuris
dictionē petenti istam causam subtrahere. sed
aliud sensit butri. ponit tamen Bal. in dicta aut.

a Consultuit bar
to. Adde q̄ est
cōsi. Bar. c. xxx.
vbi incip. domini
piores.

b Consultuit do.
De. adde q̄ est
cōsi. De. de anc.
xi. inci. factū sup
quo cū duobus
seq. z xi. clv. inci.
optimis rōnib⁹.
Henri. Ferran.

29 cassa. ¶ ad hoc quod not. Bald. l. i. C. de indi. vidui. vbi dicit q̄ sicut sta
tutu nō pōt prohibere clericum ne declinet ita nec disponere qd cleri
co declinante forum consanguinei eius teneatur soluere penā facit q̄
legitur z nota. in. c. gemma. de sponsa. ¶ Item si non valet istud phi
bitinu ergo nec penale ad hoc quod notatur in regula accessorium. de
regu. in. lib. vi. in fi. glo. z quod dicitur in regula nemo potest. eod. titu.
z per hoc glo. in. c. significantibus. de offic. delega. z hec opinio placet.
30 ¶ Secūda questio in qua consultuit Bar. a statuerunt perusq̄ quod
a omnes conductores possessionum cuiuscunq̄ fuerint clericorum vel
laicorum possint renuntiare conductionibus pro futuro tempore: et
quod nullus officialis perusq̄ possit de hoc cognoscere vel iurisdic
tionem habere cōtra dictos conductores. queritur an istud statutu possit
clericis preiudicare. secundo an iudices eorum perusq̄ possint de hoc
cognoscere z quid habeant facere monasteria vel ecclesiastice persone.
Super primo videt q̄ statutu nō possit preiudicare per iura vulgaria
de reb. ecclesie nō alie. c. si. Secūdo q̄ statuit de rebus sue iurisdictionis
non subiectis puta de rebus ecclesiarum ab alijs cōdictis. l. cū vnus.
§. is qui. ff. de bo. aut. iu. pos. Tertio q̄ contra libertatē ecclesiasticā
quod patet quia per statutu dissoluitur obligatio ab eo in quo tenē
tur conductores cōtra aut. itē nulla communitas. C. de episco. z cleri.
Super secundo dicit qd officiales non possunt cognoscere postea per
statutu q̄ deputata est eis iurisd. l. iudi. solui. z l. i. ff. de iud. fm hoc
melius videtur dicendum vt in proxima. q. dixi. nō enim videtur vale
re statutu cōtra libertatem ecclesiasticā. sed posito q̄ possit adhuc
dicit Barto. q̄ clerici adeant presidentes ciuitatis vt dent eis iudicē
qui cum neglexerint deuoluitur iurisdicō ad iudicem ecclesiasticum z
c. licet. z. c. ex tenore. de foro compe. z in isto casu iudex ecclesiasticus p
cedet eo modo z forma in causa in quibus procederet iudex secularis.
c. solite. de ma. z obe. z per Innocen. z Hostien. z pro hoc ultimo facit
clēm. quia regulares. de sup. negli. prela. z no. Jo. de imo. in. c. licet ex
suscep. prealleg. Nam ex quo ecclesiasticus subrogatur in locum regu
laris debet vti eodem iure. vt in preallega. cle. q̄ regulares. z cōsiliū
31 Bar. incipit dominus Jo. zc. ¶ Tertio q̄ro in quo modo cōsultuit
b do. ¶ De. b archiepiscopo spoletano qui habet aliqua molendina extra
ciuitatē ex largitate regum vngarie: z commune similiter spoleti ha
bet alia extra ciuitatem predictam z homines de spoletto prout volūt
vadunt ad ista vel ad alia soluūt certam mensuram. statuit commune
spoleti q̄ omnes ciues qui causam molendi vadūt extra ciuitatem tene
antur soluere in egressu porte mensurā de qua. §. z alij ad eorum molē
dina volentes accedere soluere nō teneantur. ex quo sequitur q̄ homi
nes coacti soluere in ingressu porte vadūt omnes ad molendinū com
munis vbi talia soluere: nō tenentur qui si irent ad molendinū archi
episcopi habent soluere. archiepiscopus dicit hoc statutu nō valere o
iure. quid iuris sit queritur. ¶ Et videtur primo. q̄ valeat q̄ arctat
suos subditos. z sub territorio: ratione ergo personarum videtur sta
tutum posse disponere. ff. de decre. ab oz. fa. ¶ Item cuiuslibet est licitū si
bi prospicere z suam cōditionem facere meliorem circa rem suā etiam
cum alterius detrimento. l. proculus. ff. de damno infec. c. cum ecclesia
vulnerana. de electioni. Soluit do. pe. ¶ Mā cum liberum debeat esse iter
seu accessus ad molendina archiepiscopi cogendo volentes accedere
ad solutionē in ingressu porte videtur eum impedire in sua possessio
ne. l. vim facit. ff. de vi z vi ar. ¶ Item. l. dicit prohiberi quis videtur siue
per locum preferre prohibeat siue in itinere quis arceatur. l. i. §. i. ff. de
mortuo inferendo. z alia. l. cauetur quod his qui habent ius sepeliē
di competit ius etiam per alienas edes z territoria funera ipsa defer
re. de sepulcho vio. l. i. non perpetue. ¶ Non obstat q̄ in re sua est lici
tū facere quodlibet etiā si ex hoc alius damnu patiat: q̄ in laicis z re
bus eorum maxime deputatis ad vsum publicum habent clerici par
ticipium: vt probatur in. c. primo. z in. c. fina. de immunit. ecclesia. Itē
licet verba statuti dirigantur ad subditos tamē ex eo grauatur archi
episcopus vnde non est curādum cum quo quis loquatur sed in quē
loquentis intentio dirigatur. l. cum pater. §. donationis. ff. de lega. se
cundo. multoties enim contingit quod in dispositione vnus exprimi
tur. ad alium vero effectus dirigatur per obliquum. z hoc debet consi
derari non persona interpositi vel expressi. vt. l. iij. §. nunc de effectū. z
l. si quis reum. §. i. de libe. lega. z l. cum dote. ad legem fal. z cap. quāto.
de priuileg. z quod ibi nota. vel possumus sane intelligere statutu.
quod homines cogantur soluere in egressu porte illi scilicet qui volūt
adire ad molendinum ciuitatis. non autē ad molendinum clericorū.
ad quod debet esse liber accessus. sic dicuntur cogi ad declarandū ge
neralitatē statuti: alias sunt excommunicati tanquam statuentes cō
tra libertatem ecclesiasticā. vt notat Joannes andre. in simili in cap.
32 fina. de immu. eccle. libro sexto. ¶ Quarto queritur per statutu lai
corum priorū et fratribus sancte trinitatis est concessum quod possint
petere z exigere z distribuere legata ad pias causas. queritur an tale
statutu valeat z videtur quod non: quia hoc spectat ad episcopum:
vt ad patrem pauperum. l. si quis ad declinandam. §. vbi autem. C. de
episco. z clericis. z. c. si heredes. z. c. tua. de testa. vnde videtur q̄ cōces
sum episcopis per. ll. z canones. in priuilegiū: nō possit adimi p statu
tū. q̄ hoc videtur cōtra libertatem ecclesiasticā per iura. §. allegatā.
do. ¶ Det.

domi. pet. in preallega. repetitione. c. canonu. dt se reperisse pultu p trariu. q statutu valeat. qz ista iura que concesserunt potestatem epo. fece- runt hoc in fauorem defunctoru. vt eoru volutas facilius copleret. in aut. de here. z falc. s. z nul- lus. ¶ Itē ex quo pot magis onus iniunctu epi- scopo. q priuilegiu appellari cu nullu pmodu inde sequi debeat. vt in. d. l. si qs ad declinada. et per hoc cessat p trariu. s. formatu. q hoc erat s libertate ecclesiastica. Itē ex quo non possis quasi appellari priuilegiu. s. magis onus. Itē per. l. si quis. z alia iura superuenientia. que hoc comise- runt episcopo. no videt adēpta ptas ciuili iudi- ci. s. l. r. exequedi p. l. h. d. itas. ff. de peti. here. vide ad predicta tex. in aut. de eccle. titu. s. si quis edi- ficatione. Ma cu lex noua venit ad corroboratio- nez legis antique. no videt ea corrigere. s. cu ea concurrere. ita q vtraqz locu hz. in. l. i. s. dixerit alqs. de publica. z. c. felicit. s. p hoc quoqz. de pe- nis. in. vi. ¶ Et p ista videt q statutu potuerit super hoc puidere. z accumulare epo. z ciuili iu- dici potestate vt sic inter eos sit loc⁹ pueniendi. sic cōtingit in pluribus habetib⁹ iurisdictionez in solidu. l. i. de offi. cōsulis. facit. c. p hoc. z qd ibi not. de here. in. vi. z hoc plz. z facit. c. l. de iureiu. lib. vi. vbi iudex secularis. pelli ad obseruatiā iuramenti. ¶ Et q no. Jo. and. in. c. cu laic⁹. de fo- ro ppe. Et hoc idē pelli ad restitutionē vsura- rum. vt no. in. c. cu sit gñale. de fo. ppe. z cle. dispē- diosam. de iud. facit. et. c. si quis pbyteroru. s. re. eccle. no alie. ¶ Item hoc concernit vtilitatē pu- blicam vt deputata in pias causas demandent executioni. i. dist. ius publicum. potuit ergo ciui- tas super hoc statuere. ¶ Quinto querit sta- tuto cauetur. q idem ius reddatur clerico in cu- ria seculari. q laico redderet in curia ecclesiasti- ca. appone ergo q sunt multa statuta laicoz multu fauorabilia puta sup executioe instroz in or- die pcedi z si. vt cu no vigeat i curia epi ptas no vult q clerici picipet de pdictis statutis. vtru hec sint p ecclesiasticā libertatē. Bal. in aut. cassa. C. de sac. san. ec. t. q no. qz reducit clericos ad meru- ius cōe. z l. auferat priuilegiu illud tñ priuile- gium no est pcessus p ius canonicu vel ciuile vel p impatore. z iō non dicit libertatē ecclesie si sibi ex ea pferat fauore statuti sui z plz. z ad hunc ca- sum posset reduci gl. in. c. cu s. leges. de heret. li. vi. ¶ Scds casus princ. est. qn statutu gñalr di- sponit no facta specificatiōe de ecclesijs vel eccle- siasticis personis. Et iste casus pot subdiuidi in tres partes. ¶ Prim⁹ qn statutu iniecerit vin- culu an clericatu. ¶ Scds qn iniecit post cleri- catu fm ius agēdi ex facto clerici seu quasi fa- cto. pmo casu qn iniecit vinculu an clericu. z sta- tutu sequit clericu. z en obligat z iudicat in foro ecclesiastico fm statutu seculare vt vult Jo. an. in regula sine culpa. de re. iu. in mer. scdo pot intel- ligi s. casus. c. pstituit. de in. inte. re. qd posset in- telligi qn est cōis puetudo clericoru vel laicoz. tūc em no iudicatur inter clericos s. cōsuetudinē laicoz tñ. s. ipsoru clericoz. iō dicit Jo. an. in regula prealle. q si statutu sit q cauet q primo- genitus succedat in hereditate. z fuit editu ante clericatu. z secundogenit⁹ postea fiat cleric⁹ ligat statuto tali seu puetudine ante clericatu. ius p- mo geniture. ideo non debet tolli per clericatu superuenientē. facit qd no. in. c. i. de obliga. ad rō- ci. z. c. pposuisti. de foro ppe. z. l. cum quedā puel- la. ff. de iuris. om. iudi. z ex his restringitur. c. qd clericis. de fo. compe. qd singulariter dt causam clericis terminadā in foro ecclesiastico fm iura ca- nonica. Ma em pcedit hoc. si statutu iiecit vincu- lum ante clericatu. restringitur z aliter vt. j. di- cam. ¶ Circa istum casum orit talis questio. vtrum valeat statutu quo cauetur q ingredi- ens monasterium no succedat. Bal. in. l. fin. C. de pac. z in. l. deo nobis. C. de epis. z cle. dicit q sic si loquitur de ingrediente. puta si diceret statutu q ingrediens vel si quis ingrediatur religionez

non succedat. Nam hoc casu statutu no dispo- nit cōtra clericu sed contra laicum. Nam laicus ille qui ingreditur est sicut viuens moritur. l. qui duos. s. i. de ma. test. no ob. scdm eū aut. nisi. C. ad trebe. quia ibi generaliter propter ingressu hic vero sacro remouet. ar. l. titio centu. s. titio cetū. de cōd. z demō. ¶ Si vero Statutu disponit de iam ingresso z tūc no valet statutu qz no potest ei clerico auferre ius suum statutu circa iam in- gressu no potest disponere sed ingredientē po- test inhabilitare subaudi relicta tali legitia que capitur no vt lucru sed vt debitū. vt in aut. hoc amplius. C. de fide. poterit ergo ciuitas statuen- do circa subditu quod potest pater testando fm Bal. in dictis locis. hoc ita Bald. in dictis locis mihi non plz quia probet impedimētum vite cō- tēplatiue: nam filius timens remoueri a succes- sione. paterna remouetur a voto religionis z casti- tatis maxime cu filius censeatur quasi dominus bonorum patris vt in. s. sui. instit. de here. quali. z disse. z q notatur ibi. ideo videns se ab illis re- pelli de facili retraheretur ab ingressu religionis. De hac materia notatur in aut. nisi rogati. ad trebel. z Richar. malū. in. l. si ita quis. ff. de leg. s. z cōmuniter addider. in. c. presentia. de prob. z. c. Ray. de testa. dicūt enim doctores q substi- tutus excludi potest per religionis ingressu in casu illius. s. sed z hoc presenti. in auten. de sanc. episco. ex eo q monasterium habetur loco filij s. reſcitur illa conditio z pro no adiecto habetur: quia prebet impedimētum vite cōtēplatiue. vñ de cōcludit q etiā si testator dixerit si dixerit si ne filijs masculis ab ipso legitime descendētib⁹ volo quod restituat hereditatem tali si institut⁹ iurat monasterium euanesceat fideicommissum. licet quidam contra z no. in loco preall. s. primu- verius z cōmuni⁹. z ita cōsultuit Bart. b. z per hoc quia inter monasterium z monachum non dicitur matrimonium spirituale cum solus ab- bas dicatur spōsus vt in. c. quia propter. de elec. sed si fideicommissu relinquitur sub conditiōe supradicta si cōtradixerit z ille grauatus mona- sterium intrauerit no tenetur ad fideicommissum. vt. d. s. sed z hoc presenti. apparet ergo quod no est rō. ideo quia videtur defecisse conditioz fidei- cōmissum: sed ideo q talis cōditio z grauamen pro non adiecto z no scripto habetur cu vite cō- tēplatiue contrarietur. z ita videtur dicendū ad propositu. Itē videtur quod siue aliqd relin- quatur mulieri sub conditiōe si no nubat z si nu- pserit restituat tali q tale fideicommissum restitue- re non tenetur etiam si nupserit. vt. l. quoties. ff. de cōditio. z demō. ideo quia conditio retrahit cōmodum in contrahendo z inducit viciuitatez: ergo multo magis in casu nostro no debet valere statutu quod est impedimētum religioni z vite cō- tēplatiue. ¶ Nec ob. dictum Bal. q hoc casu statutu tollit dūtaxat lucrum. quia hoc lucru est quasi debitū ex dispositione legis. Et ex his infertur ad decisionē questiois q si testator re- liquerit vni filie mille si nupserit z si monasteriu intrauerit reliquerit quinquaginta quod in in- gressu religionis debet habere mille. per dictu s. sed z hoc presenti. z dicit dominus Antoni⁹ in. c. in presentia. de probatio. q absqz dubio ha- bebunt mille per dictu. s. sed z hoc presenti. qz si quocunqz relicto nuptiarū vel dictis reſcitur fa- uore matrimonij ita respectu vite cōtēplati- ue. sic ad propositum cum istud statutu sit con- trariu religioni abstrahēs indirecte ab ingressu. non tenet. ¶ Itaz z fauore religionis tollitur in- gratitudo. vt in. c. penul. xix. q. vlt. ¶ Ad obst. q dictu est de patre hoc nolēte: qz illud accidenta- le no puto ipsum patrē facere posse hoc tali gra- uamine z conditiōe adiecta quia si no nupsit ni- hilominus succederet p dictu. s. sed z hoc presen- ti. z ea que supra dicta sunt. z statutu est regula- riter absonum z ratione propter religionis in- gressu: vel saltem z contra priuilegiu collatu

b Cōsultuit bar. Add q est pmiū consil. Bar.

c Habebit mila- le. Itē t. z date sil. nota. l. i. incip. nota qd si testator. nā reſcitur illa cōditio si nupse- rit tanqz turpis in casu i quo illa ingreditur reli- gionē que est im- peditiua vite cō- tēplatiue saltē indirecte. vt est tex. in. s. s. z hoc pñti. hic alleg. z mirat q mona- steria monialius no practicāt s. z idē t. z bart. in. l. i. ff. de his que pe- no. z ibi dat cau- telam vt testator possit sic grauaf Bal. in. l. deo no- bis. in. i. co. xxi. z ex istis. C. de epi. z cle. t. z cōtrariāz opi. z dicit q ita suabit puetudo. z Dan. de cas. in aut. nisi rogati. i. ff. col. xxi. z ideo dicit q ita cōsul- luit in facto cum plurib⁹ doctozib⁹ bus z fundat se i intēctione testato- ris. vide tamen Sely. in. c. in pre- sentia. co. xx. x. z ex istis remanet. de pba. vbi dicit q ppter hoc no est recedēdū a p- ma opin. z maxie me qz sicut cōdis- tio retrahēs a cō- trahēdo infimos- nio carnali reſci- tur. l. titie si non nupserit. ff. de cō- di. z demō. ita ra- spali: cui rationi non bene respon- det Bald. in. d. l. deo nobis. z tenē do pñā opin. de clara duobus no- tabilibus modis vt p Sely. vbi. s. Den. Ferran.

33 Cus primoge- niture. Et d iuri- bus primogeni- ture vid. p. p. p. mediola. in. c. p venerabile. x. q aut. col. xxx. ver. postremo ad eā- dē. qui fil. sint le. Soci. p. xlvij. i. ci. facti narratio- ne. i. ff. col. x. i. ar. in. iij. vol. Andr. sicut. in. q. i. co. iij. ver. cu ergo. i. ff. vol. z ibi in. x. co. xxi. preterea. vbi dicit q ius pri- mogeniture pot- cedi z ibi late an filius primoge- niti dicat primo- genitus. vid. etiā Jo. de turre cre- mata in. c. pperi- culosus. iij. q. vñ. z p Car. zabarel- lam in. c. l. in. ff. col. xxi. d. vo- to. z adde q vbi sunt duo filij et ignorat qd sit p- mogenit⁹ p po- test gratificari cui vult de iure primogeniture. bal. in. l. in qb⁹. co. fi. xxi. pone cō- suetudo. C. de se- cū. nupt. Henri. Ferrandat.

35

Sanozmitanus super Prima parte primi.

monasterio per Imperatores per illud allega. s. sed et hoc presenti. fm intellectū quē ponit. d. Anto. in preal. c. in presentia. qui dicit qd illud est priuilegiū monasterio indultū ex quadā equitate et fauore monaste rii et ne etiā p hoc cōtingat meli' bonū impediri qd ptz qz substitutio alio loco pcesserat hoc fauore mōasterij inducere vt illud habeat ac si nuptias pcesset vel si liberos pcreasset. et s3 hūc intellectū posset dici ta le statutu eē s3 libertatē ecclīasticā cū sit s3 priuilegiū indultū monasterio per impatorē. ¶ Scdō casus distinctionis est qñ statutu iniecerit vin culū post clericatū vel monachatu. et iste casus pōt subdiuidi in par tes duas. ¶ Prima qñ tendit in clericorū pūdiciū: scdō casus in fa uore. ¶ Primo casu statutu nō extendit ad clericos. vñ si facto clerico scdogenito supuenit statutu disponēs vt primogenitus succedat in hereditate nō ligaret clericū fm Jo. and. in regula sine culpa. pe. coll. Idē si haberet p̄suetudo q primogenitus legitimat' succederet qz si actus legitimatiōis fieret scdō iā clerico effecto nō pūdiciat scdoge nito: nō d3 em retrahi cū pūdicio clerici. vt in. c. quis. de rescri. lib. vi. sic pcedit iura que dicunt q statuta nō ligant clericos. et c. que in eccle siarū. et hic. et xvi. dist. de reb. eccle. non alie. c. si. no. etiā. in. l. h. C. que sit lon. cōsue. Sunt em superiores et nō subditi iurisdictioni nec habēt po testatem laici statuendi in clericos. in. xvi. dist. deniqz pro hoc qd no. Bar. in aut. Itē nulla cōitas. Arch. in. d. c. i. de immu. eccle. lib. vi. vbi dicit si ius collectandi preuenit rē in ecclesiā translatā illā afficit put illa trāsīt ad ecclesiā secus si successit tunc non extendit. ad bona iā ac q̄sita prout hoc Lap. dicit in sua. q. vii. qd statuta in hoc loquētia quā tū ad successorē si preueniāt monachatu vel clericatū ligant. ¶ Secus si post. nā statuta que excludunt feminas a successione vsqz ad tertiu gradū cognatorū si forent monachate eis nō preiudicarent sic in facto cōsulerūt. d. Ant. et d. Det. ¶ Secus si preuenirēt ante monachatu. qd intelligi modo predicto qñ nullā mentionē faciunt clericorū: s3 ex cludunt feminas a successione vsqz ad tertiu gradū predicta sunt vera in quātū statutu inieciens vinculū ante clericatū vel pūisio pncipiū cle rico sit rōnabilis et nō inuitat ad peccatū als nō seruaret nec p clericuz neccōtra laicū nec si ante clericatū nec si post interficisset vinculū et dicit Jo. and. in. c. si. de excep. lib. vi. qd laicus factus cleric' nō possit se tue ri exceptione prescriptionis quia nō potest pelli debitor ad soluedū debitū certo tpe lapsū quo debitū non sit petitiū q talis prescriptio cū mala fide nō d3 iunare clericū in foro ecclīastico qz hoc non vale bit in foro seculari. per. d. c. si. de excep. qd videt contra Bar. in. l. sequi tur. s. si viā. ff. de vsuca. et l. si. quēadmo. ser. amit. vbi videt velle tale sta tutum valere et pro hoc dicto Bar. facit quod no. doc. in. c. cura. de iu repa. et Immo. in. c. pleriqz. de immu. eccl. ¶ S3 pro p̄cordantia harum opinionū distingit in prealle. c. qd clericis. q aut debitor tenebat offer re debitū creditori et fuit in culpa et prescriptio ipsū nō iunabit. ar. c. si. de prescrip. Aut debitor nō tenebat ire ad domū creditoris: vt quia erant diuersi fori. et tunc procedat opi. Bar. qm in isto casu in nullo do lo reperit debitor: sed totaliter prescriptio fuit inducta ex sola negli gentia nō petentis: et anz qñ debitor teneat ire ad domū creditoris vel econuerso vide bo. ter. iuncta glos. in. l. item illa. ff. de consti. pecu. et qd no. in. c. significante. de pigno. Bart. l. omnes populi. ff. de iusti. et iur. 37 alias statutu non valeret. ¶ Secundus casus subdiuisionis est qñ statutu iniecit vinculū post clericatū sed porrigit cōmodum et fauo rem tunc dicit Joā. post allegationem prealle. quod extenditur ad cle ricos quāq statutu specialiter loquatur in rebus ecclīasticis: non proficiant eis nec valeant talia statuta nisi ab ecclesia cōprobenē. et. di. lege. Et no. de no. ope. num. in. c. i. et c. si. de sol. ¶ Propterea quādo sta tutum in genere loquitur afferens aliquod cōmodum: illud extendit ad clericos dū tamen non statuat precipiendo vel vetando vel prohibē do vel in agendis per eos formā dādo. l. i. C. de na. li. ad hoc. j. de fo ro compe. c. dilecti. vbi priuilegium anglicis concessum extenditur ad clericos sicut potest intelligi ex prealle. c. sicut. consulu it latissime do. Jo. de imo. in quadam. l. esse sen lite. referens lapsum abb. vbi conclus it qd statutu excludēs feminas a successione: superstitē aliquo agna to super certū gradum femine excluduntur. qd cōsiliū ponit Lapus alle. q. vii. et sequitur do. Joā. andr. in. c. qd clericis. de foro compe. do. Bal. in. l. cunctos populos. de sum. tri. vbi dicit q statutu generale laicorū includit clericos inclusione fauorabili. ¶ Unde si statutu di cit femina nō succedit superstitē masculo includitur in isto bñficio cle ricus et monachus ad hoc prealleg. c. dilecti. et x. dist. si in adiutorium. ¶ Item si clericus habet instrumentū guarentigie contra me potest vti beneficio statuti circa paratam executionē. sicut em habet actiones ciuile de iure ciuili ita h3 officium iudicis cum sit de iure municipali. dñs Det. in prealle. repe. c. canonū. videt tenere oppositiū per hoc cas pitulum. vbi ponit qd statutu laicorū fauorabile etiā ecclīstis et ecclīe stasticis personis nō valet nisi sit approbatū per papā: sed primum dis ctū placet mihi. et ad hoc qd inquantū dicit nā valere statutu intelli gitur inquantū specificē disponit de ecclīstis seu clericis: tunc em non valet ne nōtetur superioritas in statuētibz. Et hoc aperte voluit ex iuris rationētibz a quibus si quid motu proprio et hoc procedit quā do statutu loquitur generaliter prout disponebat hoc statutu nec fert cōmodum simpliciter. ¶ Vel quando loquitur precipiendo vetā

do vel prohibendo: quibus casibus non comprehendit clericos: quia detur habere potestātē in clericos vel in ecclesias. Et hoc voluit. Se cus ergo si simpliciter infert cōmodū. et ex hoc colligitur diuersitas in ter statutu principis et statutu inferioris: qz statutu principis q potest se habere ad cōmodum et in cōmodum: licet liget clericos se cus in statuto inferioris: vt hic no. nam hoc statutu paruz redunda ret in fauorem ecclesiarum vt si ecclesia ligaret et alienatio facta esset in laicum et tamē non extenditur ad clericum vel ecclesias. quod est a par te ptra Bar. in prealleg. l. cunctos populos. Idem puto q si statutu laicorū disponeret specificē de ecclīstis vel clericis: ex quo nō precipiē do vetando vel prohibendo vel formā in agendis per eos dando: q valet statutu qz potius censetur priuilegiū statutu ex quo simpliciter porrigit cōmodū: vnde potius assumit naturā priuilegiū q statutu ad hoc glo. in ver. de cetero. in penio clemētina et ibi p Pan. ¶ Quid em si statutu diceret q clericus succedat patri in totū relicta legiti ma alijs filijs dictum statutu et similia dicit nō valere. Nec ob. ex quo loquitur quando disponit vetando vel precipiendo vel certam formā in agendis per eos dando vt erat statutu basilij q vetabat alienatio nes rerum ecclīasticarū. vt. c. bene quidē. xvi. dist. vnde sumptus fuit 38 finis huius. c. et circa istos duos casus dubitat hic de his questio nibus est statutu mulieri prohibens testari vel bona sua alienare sine certa solennitate an possit bona sua offerre ecclesie sine tali solennita te. Et dicēdum est qd sic siue offerat se et sua domino. nam pia causa est priuilegiata: et contra priuilegium quod respicit ipsum deū nō potest statutu disponere. Et hoc sentit Bar. in prealle. l. cunctos populos. fa cit. c. relatum. et c. cum esses. de testa. l. i. C. de sacrosan. ecclesi. sic enim mulier se et sua offerēs trāsferat actum spiritualem super quo statutu nō pōt disponere. Nam ista est donatio in qua ecclesie sunt priuilegia te. vt in prealleg. l. i. vnde non valent statuta contra priuilegiū. et hoc 39 etiam no. Bal. in. l. generali. C. de sacrosan. eccle. ¶ Secundo est statu tum testamenta non insinuata per. xvi. menses per heredē non valeāt nunqd extendatur ad clericos Bal. in aut. cassa. C. de sacrosan. ecclesi. dicit q nō: qz clericus vel etiā res ecclīastica non ligatur tali statuto per rōnem assignatā per eum. que ratio mihi plus placet quā illā quā ponit Bar. in. l. cunctos populos. que dicit talia statuta super insinua tione testamentorum extendi ad clericos nisi quantū relinquāt in piā causam qz hunc actum non habent ex priuilegio: sed eis competit de iure cōmuni tanqz cui libet alteri hominū. dico em nō hac ratione extē di ad clericos testantes q omnes clerici et ipsorū actus nō subiciunt statutis laicorū. vt hic no. et in. c. cū esses. de test. statutu tñ vñ in tali te stō: qz in effectu cōcernit heredē ipsū ponit de dilecto suo: et ex hoc puto q sit min' periculū q nō h3 locū qz q h3 locū q nō pōt cōcerne re testatorē nec heredē. ¶ Tertius casus est quādo statutu fuit edi tū post clericatū vel ante ius autē agendi seu obligatio oritur ex fa cto clerici vel quasi facto cū eo vt ex ptractu vel quasi. et tenet Bar. in l. cunctos populos. C. de sum. tri. vt. s. dixi in no. q ex quo lex vel sta tutum non loquitur specialiter de clericis: sed generaliter disponit sup contractibus delicti vel quasi contractibus vel alijs actibus vel super ordinandis vel decidendis litibus: ex quo tale statutu non nutrit pec catū nec disponit specialiter de clerico derogat priuilegijs ecclīastis cis: nec est irrationabile: q ligat clericū et scdm istud iudicandus est clericus siue agatur in foro ciuili siue in foro ecclīastico. j. de re iudi. cū causa. de in integ. resti. c. cū venissent. et in. c. iij. de eo qui mit. in poss. per que dicit valere statuta vt instrumentū guarentigie habeat execu tionem paratā contra clericum: et pro clerico in foro ecclīastico et se culari. ¶ Ad quod allegatur dictū Hosti. in summa ti. de cōsuetu. s. et de veritate ipsius. ver. sed pone. sed statutu quod voluit testamentū insinuari debet extendi ad clericos testantes inquantū nō relinquāt in piā causam. an hoc debeat seruari in quocunqz foro causa agatur de hoc remittā ad distinctionem. Hostien. in summa de testa. s. qualr. ver. vñ. qui dicit q statutu debet seruari put causa cognoscitur quo foro agatur prout vult Joā. an. in addi. predi. et d. Ant. in prealle. c. qd clericis. Nā si p̄trahētes vel actū agentes cum clerico vel clerici cum alijs p̄trahētes tacite vident consentire legibus fori. in quo causa agi tanda venit pueniri possunt: statutis ipsis subiciuntur ex dispositiōe legis canonice que pro foro clericū submittit legibus ex illa regula ex quo ibi agit fm illas. l. i. iudicandus est. ¶ Ideo fm eum instrumentū guarētigie habebit executionem ptra clericū et contra laicum in foro seculari: sed nō in foro ecclīastico qz sic videtur p̄sensisse laicus cum clerico cōtrahendo. Item putat in testamēto clerici q inquantū cau se discutitur in foro ecclīastico iudicabitur fm ius canonicū: in q̄tuz in foro seculari tractabitur fm iura secularia. Idem si ecclesia legata ria agat ptra ecclesiam pro legatis valebit testamentum sine insinua tione si instituto laico a clerico legatarius agat ptra laicum vel petit heres hereditatem a laico non valebit testamentum non insinuatū sic em fm eum videt concessum clerico testamentū vt eius testm subiciat legibus fori vbi causa agitāda est. ¶ Et si dicat quō statuta laicorum ligant actus clericorū. Rñdetur q ligat actus clericorū quos non fa ciunt vt clerici: sed vt alij homines. vt etiam dicit Bart. hoc non mihi placet per ea que. s. dixi. Sed cum nō ligat actus clericorū cōiter s3 ex legis

legis dispositione: scz canonica que actū in executione subijciendo foro seculari subijcit etiā legibus fori ex tacito etiā cōsensu actū agētis. Idē puta in testō laici, vt inquantū hz executionē z agīt in foro ecclesiastico q̄ subijciat legib⁹ ecclesiasticis. iō puto, q̄ si laic⁹ instituta ecclia dcedat, legata rurs⁹ ex testamento cū duob⁹ testibus, z sine insinuatione poterit petere legata: maxime q̄ testm̄ nō poterit quo ad ali⁹ quid valere, z quo ad aliqd nō, neq; auditur ecclia hoc al⁹ legans in cōsequentiā, q̄ testm̄ valeat inquantū est instituta ecclia, z nō inquantū legata relicta sunt: z q̄ tale legatū venit petēdū in foro ecclie, q̄ possunt verificari, iquantū testm̄ submittit ex toto legi ecclesiastice, q̄ principalis instō, est in piā cām: vt q̄ instituta est ecclia. Si autē totū testm̄ subijciat legi seculari, quo ad laicum testatē, z institutē clericū nō rōne pie cause, tūc q̄ q̄ legatarij habeāt petere legata in foro ecclesiastico, tū testm̄ illud nō iudicet hz ius canonicū quo ad legata, ne diuerso iure cēseant. Idē fm̄ eū si sola exceptio progat nō imparē cām, est legatū deuolutū ad eccliam ex testamēto laici, q̄ fieret exceptio laicorū corā iudice seculari, z nō ecclesiastico. Ad hoc qd legif z no. in cle. qz regulares. de sup. negli. pla. z qd. s. dixi. hec oia puto vera iō quātū fortis est regularis. ¶ S3 si aliq̄ accidēt ex post facto dare fortis seu accumulare, nō ex originali p̄ctu vel actionis geste, vt qz clerico agēte in foro ecclesiastico, ibidem recōueniret, tūc credit cām agīt adā z decidēdā fm̄. l. natu ralis fori, z nō accidentalis. ad hoc. l. q. hz. ff. de tut. natura lis em̄ cā absorbet accidentales. z ibi regula si ex pacto nudo recōueniret laicū corā ecclesiastico, nō hz exceptionē sicut in foro ciuili z sic de singulis. Et si cleric⁹ recōueniret corā seculari, idē foret vt legib⁹ ecclesiasticis iudicaret. ¶ Nec ob. qd no. Arch. q. vj. nō ita. qz in actib⁹ apostolorū, ab inter locutoria fatēdū est, q̄ attēdit for⁹ loci iudicis, qz ibi nō de terminant decisoria, sed accidentalia ad litē seu p̄paratoria. z sic dī tēperādū esse qd no. xcyj. di. deniq; in gl. si. ¶ Nec dicta sunt formalia. d. Ant. q̄ ex toto nō placet. vt satis subijciat, dicit tū in alio loco, in alleg. c. q̄ clericis. hec pcedere in ecclia. Et tūc inquantū tractat in foro seculari decidēda est fm̄ ius canonicū vt dicit doct. in. c. j. s. vbi dicit esse casum fm̄ intellectū vnū. Et idē in ant. cleric⁹. z ibidē p̄ Lyn. C. de epis. z cle. hoc dictū limitat dōsti. qn̄ agīt reali. Et sic de re ecclie, sed si ageret p̄sonali: vt qz petita erāt legatū z hereditas extūc d3 fm̄. l. iudicari, hoc ponit in summa eo. ti. c. j. ver. qd si cleric⁹. putat tū hoc casu inquantū statutum discrepat a lege cōi z naturalis, q̄ in casibus in qb⁹ ad pias cās d3 sponit iudicādū esse fm̄ ius canonicū. alleg. p̄ casu. c. cū es ses. de testa. p̄ que putat q̄ statuta loquētia de insinuationibus vel relicta annullātia, vel q̄ requirāt in testamētis solēnitatem vel in cōtractib⁹ nō debeāt obseruari ēt in foro ciuili in cā ecclie. nā legibus vel statutis nō est ecclia iudicāda quo ad res quas petit. ad hoc. c. bñ qdē. xcyj. di. in. c. si. d. re. ecclie. alie. vel nō. qd ēt t3 Bal. vt. s. dixi. ¶ Idē q̄ s. tene tur inquantū p̄t cadere in piā cās. in p̄ctibus vero in qbus nulla esset liberalitas ex parte laici, ita q̄ nō p̄t dici dispositum in piā cās: tūc idē dicēdū q̄ in sequenti mēbro dicit qd scz qn̄ agīt de re p̄moniali clericis, seu ei⁹ oblatiōe, hec simpliciter nō placet, maxime inquantū vt iudicet fm̄ legē fori, vbi cāuētilat: primo em̄ ex b̄ dicto sequit maximū absurdū qz idem contractus in vno loco, vel foro valebit, in alio nō: finge em̄, statuto q̄ nisi emptor apprehēdit possessionē rei, intra annū, sit cōtractus null⁹, aut p̄sumat simulat⁹. ¶ Nā fm̄ theoricam p̄dictā, si laic⁹ agit contra clericū, lapsō an nō ad precium in foro ecclesiastico non poterit allegare illud statutū: z sic contractus ibi erit validus. Si vero cleric⁹ prius agit z laicū in foro seculari ad traditionē rei, poterit istud statutū allegare, z ibi nō tenebit contractus: scd claudicabit cōtra. l. si cū dies. s. pe. Et q̄ ibi no. ff. de arbit. z

41 C. de rescin. vñ. l. i. ¶ Itē iudex hz iudicare hz p̄suetudinē litigātū z eorū statuta nō sua. vt no. xij. di. c. illud. z p̄ Jnn. sup. rub. de cōsue. Lx. in. l. q. C. q̄ sit lōg. cōsue. z in. l. q. C. d. cō fti. pec. facit. c. iij. de eo qui mit. in pos. z non apparet rō qua re si contentio est inter clericum z laicum, debet iudex potius iudicare fm̄ consue. z iura laici q̄ fm̄ consuetudines z iura clericis: nec est verū, q̄ in cōueniendo eum foro seculari subiecerit actū statutis illius fori, qz hoc nō pcedit in decisorijs sed in ordinatorijs. vt no. in p̄alle. locis. vt. s. dixi. Et no. Bald. in. d. ant. Addit em̄ secularē, vt faciat sibi ius fm̄ ius cōe z nō municipale, qd nō hz eū ligare: sicut em̄ delin quēdo nō sortit forū iudicis secularis, s3 epī loci, ita p̄hen

42 do de fo. cōpe. dilecti. z. c. postulasti. ¶ Itēz nō pcedit dicta theorica, quid em̄ si statutū ponit solēnitatē actus dice

mus ne q̄ ecclesiasticus debet indicare sp̄eto illo statuto: cū laicus omittendo solēnitatē illam requisitā alias nihil ageret licet contraxit cū ecclia. arg. l. cum lex. ff. de fideiuss. Et quod no. Sede. consil. lxxvij. Item quid si statutū cōcernit personā dices nō cōprehendere clericū lz agat in foro seculari: certe nō: q̄ voluit aperte. Bald. in. sua di. incip. statuto cauetur: vbi dicit q̄ si statutū laicorū non admittit solutionis probationē per testes clericus nō arctatur illo statuto lz agat in foro seculari: q̄ potuit cōprehendere ipsum clericū: ac per id quod no. Arch. alleg. Lx. in. l. q. ppe finē. C. que sit lon. cōsue. ¶ Dñs Car. varie locutus est i hoc tertio articulo: sed nouissime in. c. iij. de eo qui mit. in pos. premissa diligentia z matura deliberatiōe sic breuiter distinguit q̄ semp in decisorijs tam in foro ecclesiastico q̄ in foro seculari seruabitur statutū seu cōsuetudo illius cōtra quē inducit. ponit exemplū: si laicus petit rem a clerico in iudicio ecclesiastico: z ipse excipit quod prescrip sit sufficit prescriptio. x. vel. xx. annorū. Si autē clericus agit contra laicum z laicus excipit de prescriptione nō sufficit probare de prescriptio ne. x. vel. xx. annor. sed. xl. qz tū quadragenaria currit cōtra eccliam. de prescrip. c. de quarta z pro hoc qz clerici nō ligantur statutis laicorū vel econtra sed hec regula mihi nō videtur sufficiens: quid em̄ statutum cōcernit re subiectā laicor: dicemus ne q̄ non possit allegari contra clericū ad effectū concludēdi cōtractū nullum. Item quid si cōcernit solēnitatem actus zc. dic vt statim subijciam. ¶ Itē istud exemplū calumniari pōt: qz prescriptio. x. vel. xx. annorū est cōmunis tam clericis q̄ laicis. vt no. Jo. and. in regula qui ad agendū. de reg. iur. in mercu. sed in fauorē ecclie introductum est ab ytroq; iure: vt cōtra eam non currat prescriptio nisi. x. annorū: sic in hoc exēplo nō reperit disparitas iuris nisi forte intellexisset de ecclia agēte ztra eccliam. ¶ Ego vero in hoc articulo transibo fere prout distingui in. c. quod clericis in lectura quā deo fauente concepi: vnde dico quādo duo diuerse iurisdictionis contrahunt in loco nō est dubiū quod iudicabitur fm̄. l. loc. contractus. de enic. l. si fundus. z per Lx. in. l. secunda. C. que sit longa cōsuetu. z Jnn. super rub. de cōsuetu. quia ratione contractus quis sortitur ibi forum. ¶ Sed dubium maximum est quando clericus contrahit vel quasi: nō enim potest dici q̄ cleric⁹ sortitur forum. l. aut contractus seu iudicis secularis: nec econuerſo q̄ clericus sortitur forum ecclesiasticū vnū laicus forum iudicis secularis: z clericus sortitur forū episcopi. Sed insurgit dubium respectu statutorum an iste contractus iudicabitur fm̄ legem ciuilem an fm̄ legem ecclesiasticam cū persone non obijciantur nisi in foris suis. Sed hoc casu distinguo q̄ aut statutum seu cōsuetudo concernit actus solēnitatē adhibendam tempore cōtractus. Et tunc siue statutum sit clericis siue laici non valebit contractus nisi illa solēnitatis fuerit obseruata. Et hoc ideo quia nō potuit subditus contrahere cum nō subdito sp̄eto. l. sui superioris. imo peccauit. de maio. z obe. c. ij. z ff. de lega. l. nemo potest z de testa. c. requisiti. z nulla contracta fuit obligatio cum lex sibi resistit z inhabilitat consensum suū. vt in. l. cum lex. ff. de fideiuss. Et no. in. c. cum contingat de iureiuran. Sic contractus non potuit ex vna parte existere: sed vltro citroque obligatorius esse d3. l. labeo. s. cōtractū. ff. de ver. sig. facit. c. a monet. z. c. quod in dubijs. de renū. sicut in si. videmus q̄ in donationē exigitur insinuatō si excedit certam quātitatez a. l. taxatam. certe licet fiat donatio nō subdito si non est facta insinuatō non valet. l. sancimus. C. de dona. inficit enim potestatem donandi ex causa. Et iuxta hoc statutū iudicabitur inter clericū z laicū in vtroq; foro qz si contractus nō valuit nō debet ex eo ins reddi. ad hoc quod no. Lx. in. l. q. C. que sit long. consue. ¶ debet enim iudex attendere ad statuta z consuetudines litigātū. vt. s. dixi nec hoc statutum laicorū ligat clericos cum disponit circa subditos suos ad bonum finē. vnde si clericus vult sibi illum obligare d3 obseruare omnia sine quibus ille obligari non potest. facit quod in simili not. Sede. de se. consil. lxxvij. vbi dicitur qd si statuto cauetur nobilem non posse recipere cessionem actionis contra popularem non valebit cessio facta nobili etiam per eccliam qz statutum disponit in casu licito: iten subditos z nō in fraudem nec alio modo libertatē eccliam sticā restringēdo. ¶ Itē hoc infero q̄ laicus testādo d3 adhibere oēs solēnitates suas alias testm̄ nō valebit a quāq̄ instituerit clericum nisi hoc faceret p̄ anima sua. nā in istis depositionibus ad pias causas sufficit seruare solēnitates iurisdictionis: z ius canonicum p̄uenat vt in. c. cum esses. z

41 n. c. relatum de testamen. z. s. plus dixi zc. ¶ Quandoq;

¶ Testamentum non valebit. Circa istum articulum vide oino Felin. hic in. xxxvj. co. post vers. quarto casus.

Sanor. super Summa parte primi.

statutu cōcernit rem. exemplū q̄ res detalis non possit alie
nari. tūc puto q̄ si clericus emat nō valet alienatio q̄ mu
lier inhabilitat ad alienādum vnde etiam obligatio natura
lis nō oritur. vt in. d. l. cū lex. r. C. de legi. nō dubiū. c. q̄. d. ma.
r obe. nec hoc statutū dī ligare clericos. s̄ tūc subditū r ipe
dit obligationē oriri ex p̄ctu r sup̄ re sua poterit q̄sq̄ statue
re. l. in re mādāta. C. mādāti. r de cōdi. appo. c. verum. Et q̄
no. Bar. in. l. rescripto. ff. de mu. r hono. ¶ Et s̄m hāc. l. iudi
cabit in vtroq̄ foro q̄ si non valet p̄ctus nō dī ex eo iudica
ri vt dixi in p̄ce. art. Et in his duobus casibus pōt practi
cari opi. Bar. in. l. cūctos populos. Et in duob⁹ nō vī p̄ce
dere opi. istoz do. aliud sentiētū. S̄ forte nō p̄siderauerūt
47. istos casus q̄ arbitroz q̄ aliter dixissent. ¶ Q̄ntū statutū
cernit p̄sonā vcz q̄ aliquid debeat facere post p̄ctu p̄fectū
vt app̄hēdere possessionē rei empte intra certū t̄ps vel pro
bare p̄ tot testes r tūc nō ligabit cleric⁹ etiā i foro seculari.
Et idē dico in laico respectu statuti ep̄alis. nō em̄ pōt ēfne
arctari ad aliqd explicādū: sed subditū statuētis bene p̄pre
hēdit vbiq̄q̄ litigauerit. q̄ dico verū q̄ est aliqd explicā
dū p̄ subditū extra iudiciū vt i p̄mo exēplo q̄ dī iudex etiā
ecclesiastic⁹ iudicare litigātem s̄m legē suā. facit q̄ no. in. l.
ij. C. de p̄sti. pe. r statim dicam. ¶ Secus vī in scō exēplo r
silia q̄ aliqd est explicādū p̄ partē i iudicio. q̄ tūc nō arcta
tur iudex ecclesiastic⁹ iudicare s̄m illā legē: q̄ nō potuit sta
tutū dare modū p̄bādīz p̄cedēdi i iudicio ecclesiastico. r id
si statuto laicorū cauet q̄ p̄batio mutui non possit fieri p̄ te
stes si laic⁹ litigat s̄ clericū in foro ecclesiastico nō asstringit
laicus illo statuto ad hoc q̄ legit. r no. in. c. ij. de arbi. li. vi. r
ad hoc q̄ no. gl. in cle. dispēdiōsam. de iud. r in regula pos
fessor. li. vi. r cū b̄ tēperamēto possit p̄cedere opi. dñi Car.
Ad p̄dicta faciūt no. per Bar. in. l. cūctos p̄p̄os. C. de sum
tri. vbi dicit q̄ statutū concernēs p̄sonā nō extēdit ad forē
ses etiā si habeāt bona in loco statuti etiā si statuti i directe
48 tāgat illa bona. ¶ Exēplū dicit statutū q̄ p̄mogenit⁹ succe
dat certe s̄m eū nō extēdit ad forēses l̄ habeāt ibi bona: se
cus si p̄ncipalr cōcerneret bona vt si diceret statutū q̄ bona
deferant ad p̄mogenitū ad hoc facit. l. ij. ff. de tut. r cura. da.
ab his. r optime facit q̄ disputata p̄ do. Jac. de rāpo. quas
recitat r sequit̄ Jo. an. in addi. Spe. in ti. de emp. r vendi. s̄.
vlti in. ij. q̄ in istis terminis. statuto mutinēsi cauet q̄ si aliq̄
res mobilis vel immobilis possessa ab aliquo euincat ab eo
q̄ nō teneat possessor illā restituere nisi restitutio sibi p̄ri p̄
cio nō ostēderet se emisse. Mūc bononiē. litigat mutine cō
tra mutinēsem r p̄tinuit suā p̄ se: querit nūqd bononiē.
vigore statuti mutinē. teneat p̄ciū restituere. dictus doc. de
terminauit q̄ nō: r hoc q̄ istō statutū si porrigit vires suas
ad extraneos l̄ ibi litigēt. ita r forti⁹ dico i clerico: cū sit r
49 intelligat extrane⁹ respectu statuētis. ¶ Et hoc ihero ad
no. quotidianam. q̄ cōiter vbi sunt iudei vsurarij vel xp̄iani
exercētes dānabile fenus: r grauissima cōuēctione facta cum
dño ciuitatis viget statutū seu p̄uicio r cōuēctio iter eos ē fa
cta vt nō teneat vsurarius restituere pignus ei qui se proba
uerit dñm rei pignorate nisi pus restituto debito p̄ quo res
fuit pignozata. accidit q̄ res clerici vī extranei laici fuit pi
gnozata dño infcio. Mūqd teneat restituere debitū antere
stitutionē rei. Ad p̄dicta vī dicēdū q̄ nō q̄ illud statutū nō
potuit fieri in p̄iudiciū nō subditorū magime clericorū. Nec
pōt dici q̄ statutū cōcerneret rē q̄ si res erit clerici nō subij
cit iurisdictioni laicorū. c. si. de vi. r ho. cle. r. c. j. de immu. eccle.
lib. vi. Si laici extranei adhuc idē cū res fuerit delata ad lo
cū furtiuē s̄ volūtate dñi. Et si nō pōt dici de iurisdictione
statuētis: sicut dicimus de re mobili q̄ nō est permansura in
loco: vt no. in. c. si. j. de foro p̄pe. facit. l. heres absens. ff. de iu.
50 ¶ Q̄ntū statutū dat mediūz decidēdi cām: r tūc si p̄figit
legē iudici. exēplū q̄ iudex in iudicādo teneat seq̄ mercato
rū libros. Et tūc in iudicio seculari faciet fidē i p̄iudiciū sub
diti: s̄ in p̄iudiciū clerici non. q̄ cū tūc p̄iudicet subdito nō
pōt porrigere effectū suū ad nō suppositū iurisdictioni. Et
p̄ hoc notabiliter facit tex. in. c. q̄ clericis. de foro cōpe. itel
ligēdo ḡraliter nō localiter parisijs l̄ aliter senserit gl. ibi
dicit em̄ tex. causas clericorū decidēdas s̄ ius canonicū etiā
si clerici agāt cōtra laicos. sic etiā si in foro ciuili vtilat q̄.
q̄ nō dī. l. allegari contra nō subditū. fateor tū si cleric⁹ vult
recipere librum p̄ se q̄ teneatur recipere r cōtra se. ar. c. cum
olim. de cens. r. c. ex eo. de reg. iur. lib. vi. Sed in foro ecclesia
stico iudex non tenet sequi illud statutū etiam contra laicū
ibidem litigantem q̄ nō potuit statutūz p̄figere legē iudi
ci nō subiecto. Et hoc casu opi. Car. nō p̄cedit. ¶ Si vero
statutum nō p̄figit. l. iudici. sed loquitur generaliter vt q̄
fides adhibeat libris mercatorū. tūc puto q̄ in vtroq̄ foro

habeat locū rō statuti contra laicū subiectum q̄ lex ipsius
pōt vbiq̄q̄ allegari cōtra eū. sed cōtra clericū non: ex quo
52 nō est subiectus: sed si receperit p̄ se dī recipere contra se. ¶ p̄
hoc vī gl. nō bene dicere in. l. ij. C. de consti. pe. que dicit q̄ si
hoies alicuius p̄fessionis. habet aliqd statutū deuiās a iure
cōi s̄m illud iudicabit si agūt corā ipsoz iudice que h̄re p̄nt
s̄m distinctionē. l. si. C. de iuris. om. iu. r no. Inn. in. c. cū ab ec
clesiarum de offic. ordi. Secus si agūt corā alio puta coram
potestate ciuitatis: q̄ ille h̄z iudicare s̄m ius cōe r non scōz
ius p̄uatorū ipsoz. Mā certe gl. illa male dicit q̄ iudex h̄z
iudicare s̄z. l. r statuta litigatiū r nō s̄m p̄pria. vt. j. c. p̄ri. r
supra. d. c. p̄ced. r. c. p̄stitutus. de p̄scri. r. c. dilecto. d̄ p̄bē.
¶ Optime facit tex. i. c. cū oēs. s̄. eo. vbi vī tex. cōtra illā gl.
facit. l. die sabbati. C. de iu. vbi princeps in iudicando h̄z re
spectū ad p̄suetudinē r statuta litigantiū. vt in. d. c. ij. de eo
qui mit. in pos. als posset de facili fraus inferri p̄tra. c. p̄to.
de diuoz. r sic reperi postmodū per Ly. reprobari illā glo. in
d. l. ij. dicentē inter hoies eiusdē p̄fessionis etiā v̄z statutū
corā iudice totius ciuitatis. q̄ et cōcernit decisoria. arg. ff.
de enic. l. si fund⁹. s̄ inter alias p̄sonas nō v̄z q̄ est ius priua
53 tum ipsoz de vniuersitate. ¶ Et forte per hanc rōnē vlti
mā possent satis eque limitari oīa superius per me relata.
vt q̄ q̄ est inter clericū r laicū eo casu quo statutū non v̄z
a cōtra clericū nō valeat etiā in eius fanorē cū statutū fuerit
editū vt esset lex cōis ipsi subditis litigātibus. Mō aut vt
nō suppositi iurisdictioni vti possit eo in fanorē suum cōtra
subditū r nō in eius p̄iudiciū. q̄ hoc nūq̄ fuit de mēte sta
tuentis cum lex debeat esse cōis. vt. iij. dist. erit autē lex. nisi
esset mere priuilegiatiua p̄ ea que superius dixi. ¶ Ad p̄dis
cta facit q̄ no. Inn. in. c. si. vt lit. p̄. in addi. r in. c. q̄ in eccle
siarū. supra eo. q̄ leg. r not. in. l. cūctos populos. C. de sum
ma tri. r. c. Et sic finis adest finis repetitionis.

¶ Finis repetitionis. c. ecclesia sancte asarie.

- 1 ¶ Doctores r scholares in causis cōcernētibus totum stu
dium faciūt vnā vniuersitatē nec aliq̄ sine alijs possunt.
- 2 Scholares statuantes possunt penam imponere s̄m iuris
dictionem quam habent.
- 3 Doctores vel scholares possunt aliquē ex causa priuare a
collegio.
- 4 Collegium p̄sumitur ecclesiasticum q̄ sunt plures clerici
vel pares. secus si sunt plures laici.
- 5 Statutum recipit interpretationem a iure communi: r si est
ecclesiasticum recipit interpretationes a iure canonico si est
laicorum a iure ciuili.
- 6 Stilus curie facit ius r pōt allegari in decisionibus cāruz.
- 7 Vniuersitas pōt legem imponere singulis de vniuersitate.
- 8 r̄donitio vnaregulr requit̄ in actibus extraiudicialibus.
- 9 Appellari non potest pena legis vel statuti.
- 10 Pena imposita alicui an sit perpetua vel tēporalis.
- 11 Iudex si ponit penā: an debeat esse perpetua: an tēporalis.

Ex literis. ¶ Pena priuatiōis a cōmu
nitione q̄ propter cōtumaciā
ex constitutione infertur temporalis est r nō per
petua vel aliter. ¶ Pena simpliciter apposta pro
pter contumaciā in dubio intelligitur temporalis r non
p̄petua. Et est no. casus. ¶ Summa ps ponit statutū r factū ex
quo surgit dubitatio. Scōa dubitationē soluit duas rōnes
inducēs. scōa ibi: q̄ tū. ¶ Casus literalis ad aḡri liberaliū
artiū parisijs p̄mōzates a cōsuetudine antiq̄ in q̄busdā articu
lis recesserūt ipsi volētes p̄suetudinē p̄stinā reformare. iura
mēto interposito statuerūt q̄ qs magistrorū vniuersitatis
ipsoz duceret resistēdū. r tertio monit⁹ itra tridnū vniuersi
tati parere cōtēneret extūc p̄sortio alioz in magistratibus
priuaretur propter q̄d magister. S. cōione ipsoz fuit priua
tus tandem voluit redire r vniuersitati obedire vtrū debe
ret recipi dubitabat. quidā dicebāt q̄ sic deberet remanere
p̄uatus: aliq̄ dicebāt q̄ recipiēdus erat ex quo volebat satis
facere. aliq̄ dicebāt q̄ non posset recipi p̄pter sacramentum
absq̄ licētia dñi pape. Vnde papa cōsultus r̄ndet q̄ cōsti
tutum nō fuit vt huiusmodi priuatio in perpetuū perdura
ret: r tam de iure q̄ de cōsuetudine ecclesie extitit vt qui p̄
pter p̄tumaciā alioz cōione priuatus: cū satisfacere voluerit
restitui debeat. r̄ndat dñs papa q̄ dictū magistrū obe
dire volentē admittat in magistratibus ad cōsortiū vniuer
sitatis. Ber. ¶ Mot. i. iuncta supra scriptiōe: q̄ doc. legētes
faciunt collegiū licitū r approbatum: vnde possunt facere
statuta: r alia que sunt vniuersitatis explicare possunt. r ni
mirum. exercent em̄ p̄fessionē licitā. ergo faciunt vniuersi
tatem vt

a ¶ In eius fano
re. Adde q̄ cleri
cus q̄ vti statu
to laicorū nō po
test eo vti nisi cū
onerib⁹ pueniē
tib⁹ ex eodē statu
to: l̄ als clericus
nō sit statuto lai
corū astrict⁹. bal.
in. l. iuris. s̄. si fi
lius. p̄ illū tex. ff.
de pactis. Den.
Ferran.

b ¶ Ex literis. vi
de Bal. in. l. acce.
C. de vsu. r in. l. p
emptorias. C. sen
tē. rescin. nō pos.
r in. l. per diuer
sas. C. mā. And.
Barba.

Scholares faciunt vniuersitatē. vide istū 2° mo. in d. c. q. in causis. in j. col. 2° istū in disp. inci. gādolph^o. i. v. 2° vj. col. 2° in pe. decretaliū. in ver. Gregori^o. in j. col. 2° ibi ē 2° mo. in. iij. col. 2° istū in c. si diligēt. in an tepe. col. de fo. 2° pe. 2° Bal. in aut. habita. in. iij. col. ver. sed quid de col. legio. C. ne fil. p. patre. refert 2° sequit^r 2° de. de ancha. in. c. iij. xij. char. versiculo que

ro vltimus. s. e. Car. tū hic 2° Sa li. in. d. l. fi. C. d. in ris. oiz ind. tenet opi. glo. in. d. l. fi. q. scholares. p. se a nō faciūt vniuer sitatē s. cōis opi. est in 2° riu per. d. c. q. i. causis. 2° ita etiā tenet Salic. in. d. aut. habita. ad fi. nisi schola res essent i loco vbi non vigeret studiū ibi p. eū 2° hac pte 2° hic do. mens p. cōi opi. facit pemiū sexti 2° pemiū cle. ibi. doctorib⁹ et scholaribus vni uersis 2° voluit ē b hic Joā. de ana. Adde q. schola res faciūt vniuer sitatē voluit Ro. sing. suis. fol. xx. 2° vbi dicit q. scho laris q. alios tur bat in vniuersita te ridēdo v. rixā do in penā pna tur ab vniuersita

te 2° ex dicatione triū dierū pati p. p. in loco bndictiōis. v. q. iij. Zacharias. **D**ic dūm voluit allegare Ro. in sing. suis. qd est sing. in nu. 676. incip. quando vniuersitas scholarū 2°.

In tāgētibus. Adde qd voluit Ro. sing. suis. fo. x. inci. tu habes senis. vbi dicit q. ille qui est doct. 2° miles. s. vti actibus militari⁹ 2° vti vestemilitari: si vero actib⁹ doctoris. 2° vti veste doctorea. allegat gl. sing. xxiij. dist. c. ecclesiastica.

Zacharias. **A**dde q. istū dictū sing. Ro. qd est nu. cclxxvj. ver. non multū facit ad ppositū Panor. cui adde q. doctor nō cogit semp vti insignis doctorib⁹ vt no. Corse. sing. lxxxiij. x. doctor. el. ij. S. ad pro positū redeūdo dicit Abb. q. scholares pnt statuere in mere 2° cernētib⁹ eos. 2° idē i doctorib⁹. dic tu q. scholares nō pnt statuere in pndiciūdo ctozū. nec ediuerso. ita no. Bal. in aut. habita. col. iij. x. scōo qro. 2° ver. s. qd i collegio. C. ne fi. p. pa. 2° de. de anc. l. c. i. char. xij. ver. vltieri⁹ qro. s. isto ti. 2° addeno. dictū Bal. in. l. fi. ad excludēdā. C. de re. vbi dicit non valere iuramētū a doctorib⁹ pstitū. q. scholares gratis nō pnt gradu ari. vbi inuehit^r 2° doctores q. excusant se. dicētes obstatē iuramēto. se nō posseremittere portionē collegij. 2° qd no. iste in. c. ij. de magist. vbi dicit nō valere pmissionē scholaris d. intrādo sub aliquo doctore.

Idē de scholarib⁹. Adde bal. in. c. i. circa pnci. d. 2° tro. seu. apud pa. termi. 2° in. c. cū qdā. de iureiu. 2° in. l. nemo. ad fi. C. de sum. tri. 2° in. l. pla cet. C. de epis. 2° cle. 2° in. c. post translationē. in fi. de re iud.

An collegiū sit ecclesiasticū. vbi istū in. c. si diligēt. j. de fo. 2° pe. et Floxia. in. l. repetūdārū. s. hermaproditus. i. fi. ff. de test. 2° bal. clare in d. aut. habita. xv. co. ver. dicto de scholar. 2° de. de anc. in i reg. ea q. in lviij. col. ver. xvi. qro corā quo. de re. iur. in. vi. 2° Bar. in. l. cū senat^r. ad fi. ff. de re. du. 2° istū in. c. cū ab ecclesiariū. in. ij. col. de of. ord. 2° Car. in. c. aca cepim⁹. ad fi. de fi. instr. 2° est optima gl. in. c. i. de loca. in gl. iij. 2° ibi Abb. bas in. ij. co. per istū 2° vide Ang. in. l. fi. ff. de colle. illi. in 2° riu. 2° q. volu it Jo. de lig. in. c. dilectus. col. iij. de pbē. vtrūz iuspatronat^r qd hz vni uersitas scholarū in aliqua ecclesia. dicatur ecclesiasticū. 2° cōcludit q. vbi maior vel par numer⁹ est clericorū. dicatur ecclesiasticū. alis autē seculare. de quo hic per 2° doder.

Adde qd voluit Alex. cōf. lxxxiij. ff. lib. vbi dicit q. cū duo sunt in dices. vnus laic⁹ alter ecclesiastic⁹. q. appellari d. ad ecclesiasticū. Ro ma. cōf. cclxx. vbi idē dicit. cū petis reductio ad arbitriū boni viri. de quo vide etiam Sede. cōf. cclv.

Anto. Francif. Ad hoc an 2° qn duo sunt iudices. vn⁹ cleric⁹ 2° ali⁹ lai cus. vel si forsan eodē modo sunt arbitri. si cōtingat ab eis appellari. vel reductio peti ad arbitriū boni viri. vel si forsan sint duo correi de

bendi quorum vnus est clericus. 2° alter laicus corā quo sint cōueniēdi Dicendū est q. in oī casu debeat adiri index ecclesiastic⁹ 2° nō iudex secularis tāq. magis dignū attrahat ad se minus dignū. vt in. c. aqua. de cōse. eccl. vel alta. ad q. vide Bar. Bal. Sali. 2° doc. in. l. precipimus. C. de appel. vbi ponunt. q. in terminis.

tio q. ipsi habēt iurisdictionē etiā sup scholares: vt aut. habita. palle. C. ne fil. p. pa. 2° i pemio. ff. s. pen. **M**o. q. collegiū doctorū licite recipit aliq. emolūmēta ex sciētie exercitio: vt in cōuentibus 2° filiabus: 2° hoc voluit ibi tex. cū dicit bñficio so cietatis eorū in magistratib⁹ 2°. **M**o. q. doc. possunt ex cā puare doctorē de collegio. q. nota. idē de scholarib⁹ eadē rōne. **M**ot. q. collegia inferiora subijciunt superioribus iudicib⁹. vnde si collegiū est ecclesiasticū subijcitur iudici ecclia stico: si seculare subijcitur iudici seculari. Ad hoc q. no. Inn. in. c. dilecta. de exces. prela. Bar. l. l. fi. ff. de colle. illici. **Q**uō aut cognoscat an col legiū sit ecclesiasticū vel seculare. dic q. si plures sint ibi clericit⁹ ecclesiasticū. si plures sint laici ē seculare: data paritate est dicendūz ecclesiasticū: q. magis dignū trahit ad se minus dignū: vt i. c. q. in dubijs. de psecra. eccl. vel alta. tenet Bart. ad ppositū nostrū in. d. l. fi. vñ q. do. 2° Parisiē. p maiori parte sunt clerici ideo fuit recursus ad pa pā. **M**o. q. statutū dubiū recipit interpretas tionē a iure cōi. 2° cor. c. cū dilectus. de consuet. no. Bar. l. l. oēs ppli. ff. de iusti. 2° iur. 2° Inn. in. c. causam. de prescri. Et si statutū est ecclesiasticū recipit interpretationē etiam a stilo curie. vt ap te innit tex. Et no. q. hic in interpretationē statu ti solū sit mentio de iure canonico 2° stilo curie. Ex quo infero q. in interpretationē statuti eccle siastici recurrendū est primo ad ius canonicum. scōo ad stilū curie. in interpretatione vero statu ti secularis recurrdū est ad ius ciuile. **M**o. q. stilus curie facit ius 2° pōt allegari in decisioi bus causarum ex quo ius non reperitur in con

falso. C. de diuer. rescrip. idē pñuile. l. si qñ. C. de inof. testa. idem de in dulgētia. delicto. de ver. sig. 2° statutum gñaliter loquēs in materia in ris recipit limitatiōes 2° interpretatiōes iuris vt sunt boni tex. in. c. cū dilectus. de cle. nō residē. 2° in. c. ex parte. lo. iij. de ver. sig. 2° istū in. c. cām que. in. iij. col. de dolo 2° cōtu. 2° gl. in. l. tale pactum. in. s. fi. de pac. 2° Jo. an. in regula si professor. de reg. iur. in mercu.

Adde q. oīm pñuileiū ista ē maxima iō superflue addēdū nō est. **S**ebasti. Sapia. **E**cclēsiasticū. Vide Feli. late. in. c. ij. de rescript. vbi multa de stilo curie. 2° Ro. in cons. cclxxvj. qd est.

A stilo curie. Vide plene per 2° darianū in ru. j. de cōsue. 2° doc. in. c. fi. e. ti. 2° in. c. quā graui. de cri. fal. tex. 2° ibi istū in. c. ad hec. de sen. excō. 2° in. c. qd super his. de fi. instr. 2° in. c. causam que. el. ij. de testi.

Recurrdū est ad ius ciuile. Adde Bal. in. l. fi. nōdū. in ver. sed dno bitat. C. de fur. 2° in. l. ij. ver. sed hic qro si pntet in statuto. C. de succes. edi. 2° i. l. in x. qro si statutū. ibi. nimirū. C. q. bo. ce. pos. 2° p Ro. i. d. l. ij. 2° per Jo. an. in addi. Spec. in rub. de succē. ab intest. in. s. j. in. j. col. cum seq. 2° de. de anc. in. c. i. in. xxxix. char. in ver. si. occurrit alie qōnes. s. e. vbi refert 2° sequit^r Bal. in. d. l. j. in. ij. col. in x. qro si statutū. 2° facit gl. in regula possessor. de reg. iur. in. vi. no. in. c. cū elles. de testa. 2° in. c. i. de no. ope. nun. Bar. in. l. pñuilegia. C. de sacrosan. ecc. 2° p istū in. c. clerici. de iudi. 2° gl. in cle. ij. in x. ecclesiasticis. 2° i ver. vsuris: ante fi. de ind. 2° ibi Car. in. xi. q. 2° Bal. in. l. eos. in fi. C. de vsu. 2° per istū in. c. ecclesia. s. e. 2° i c. quod clericis. in. ij. col. de foro 2° pe. Cal. in dispū. inci. statuto. in pen. col. de materia qualis debeat esse interpretatio statutoz vide not. per Bar. in. l. oēs populi. in. x. vi. pncipaliter qro. ff. d. insti. 2° iur. 2° p Bal. in. l. maximū vitū. in. vi. C. de lib. pter. 2° in. l. meminimus. C. de leg. he. 2° in. l. i. C. q. sit longa consue. 2° in. l. octus. in. ij. col. C. de fide. instra. 2° in c. ita nobis. C. de adul. 2° in. l. acceptā. in vlt. col. C. de vsu. 2° l. milites. in pe. col. C. de test. mi. 2° in. l. eo q. a multis. in fi. C. si cer. pe. 2° in. l. i. C. de fi de instra. 2° in. l. i. C. an seruus ex suo facto. 2° in. l. i. in fi. C. per quas pso nas. 2° l. quicunq. C. de ser. fugi. 2° in. l. cū allegas. C. de vsu. 2° in aut. ad hec. in. ij. col. C. eo. ti. 2° p Bar. in. l. si quis sub conditione. ff. de condi. in sti. per Ang. cons. cclxxvj. incipi. punctus statuto ciuitatis. in fi. 2° consi. lxxvj. incip. municipali. ad fi. 2° aliquid per istū in. c. cām que. j. de rescrip. in. iij. col. in ver. tū hic aduertē vltra eos.

Stilus curie. Vide que dixi in apostillis. s. in ver. a stilo curie. zacharias. **A**dde Hippo. marfi. Ang. suo. cclxxij. incipi. stilus curie. Ang. in. l. fi. quē ad hoc sing. ibi alle. prealle. Hippo. 2° ibi etiam Jac. re bus. nu. j. 2° q. nota. in addi. ad eū. C. de casu. lar. ti. no. iij. aliqd post 2° Pa nor. 2° alios. s. in proe. grego. in apostil. in ver. de stilo. in nouis.

Statutum du biū. Adde doct. in. l. si seruivestri. C. de nogali. 2° ibi Bald. 2° no. C. de iur. delib. s. in cō putatione. l. fi. vñ facit ad. qd. dicit statutū q. homici da decapitet nec distinguit an oc ciderit dolo ma lo vel culpa vel casu vel cū cā: pu ta repertū in a dulterioriō nō l. sta tutuz non distin guat tū ipz statu tuz distinguitur p ius cōe vt disti guat an dolo an ex certa scia an culpa vel casu. de quo vide p Bar. in. l. i. s. j. ff. si quis test. li. esse ius. fu. fm Bal. in. d. l. si serui vestri. 2° per Sali. 2° oēs legi stas i. l. cesar. ff. d. pe. 2° idē dicas de p sue. c. cū dilect^r. de cōsue. idē d. re scripto. c. causam que. de rescri. 2° l.

Sanormitanus super prima parte primi.

a **Sebasti. Sap.** Quod vniuersitas. vide Aretinuz. in. l. qui rome. s. seia. ff. de verb. oblig.
b **Sitibi rector.** Vide arch. in. c. sicut i vnaquaq. sup verbo caste re- gat. xxi. q. ii. **Bar.** in. l. si. in. i. co. i. ver. q. p. quas psonas. ff. de colle. illi ci. bu. in. c. cu oēs. in pe. col. s. e. z p istu in. c. j. in. q. no. j. de procu. **Lard.** cle. j. in. xij. col. x.
x. quero. de regu 7
la. **Bar.** post glo. a
in. l. nulli. in. pnc.
ff. qd cuiusq. vni
uersit. nomi. bal. i
rub. C. p socio. p
pn. p istu i. c. acce
dētes. in. i. col. de
prescri. **Lar.** cōsi.
xxij. inci. in hac
dubia qōne add b
Jnn. i. c. dilecta. 8
in pn. de excē. p. c
la. z ibi but. in. q.
co. x. circa pmū. d
s. j. Jnn. i. c. cum
nō ignozes. de p
bē. tenuit. **Bal.** in
aut. habita. i. xvi.
col. ver. secundo
queritur an vni
uersitas. C. ne fi e
lius p pa. p quo
facit gl. i. c. vnico.
in glo. si. circame. de schisma. in. vi. z ibi **Do.** in. si. intelligit dictū Jnn.
de capite speciali. glo. in. d. c. vnico. intelligitur de capite vniuersali: z
istō dixit Jmo. in. c. statutū. de ele. in. vi. vbi ad saluādā opi. Jnn. ab im
pugnatione **Bal.** intelligit Jnn. de capite spāli. z dictū **Bal.** pcedit
in capite gñali: puta epō vel papa seqt **Do.** in. d. c. statutū. i. si. facit qd
no. **Lar.** in. cle. pasto. x. vt illud. in. q. op. de re iu. z qd no. **Arch.** i. tracta
tu de here. in. xv. char. in. x. sic. z qz tanta est peminētia. Sz aduerte q
Bald. in. dicta aut. habita: vñ sentire q ipsa maior pars collegij est lo
co capitis: z sic nō est Jnn. sz supplebit sic q ipsa maior pars est lo
co capitis principalis fm **Adoder.** hic. Tu adde **Alexā.** in. apostil. ad
Bar. i. d. l. si. in. x. qro p qz psonas. vbi dicit **Bald.** ibi limitare postea
dicit q imo vñ tenere J **Barto.** tñ reuera **bal.** vñ cōcludere q nō cadit
in intellectu qd aliqua vniuersitas possit oīno esse sine capite z sic vñ te
nere J **Bar.** i. d. l. si. q collegiū nō pōt esse sine plato actu z potentia:
qz caput est de esse corporis fm eum. vñ tñ intellectū Jmo. z **Do.** p cō
cordia sz **bal.** ampliat dictū Jnn. vt et maior pars dicat caput. faciat
qd voluit **Bal.** in. l. i. in. q. i. ff. q cuiusq. vniuer. nomi. i. ver. extra gl. q
ro nūqd de esse collegij sit habere platū. z no. i. l. neratius. ff. de ver. sig.
zacharias. **Adde** tu p concordia horū doc. q dictū Jnn. i. c. cū nō
ignozes. s. alle. qd seqt **Bar.** in. alle. l. si. C. de colle. illi. z in. l. nulli. in. pn.
ff. qd cuiusq. vni. z **Abb.** in. c. j. de pcu. cū si. est in seuerū. si tñ intelligat
loq de rectore spāli. vt qz sit vniuersitas scholariū sine rectore vel colle
giū doctorū absqz pōre ita p moder. hic. dictū vero **Bald.** dū dicit vni
uersitatē nō posse esse sine capite itelligit de rectore vel capite vniuer
salitē qz absolute nullū haberet supiorē. **Hoc** em mō voluit alle. **bal.** in
aut. habita. co. xvi. x. scōo qrit. C. ne fi. p pa. z ibi vñ repñdere dictū
Jnn. de quo. s. per. c. nullaratione. xxiij. di. ita no. **Do.** in. c. vnico. in. si.
de schisma. lib. vi. idem post Jo. an. in. c. statutū. circa si. de elect. eo. lib.
Anto. **fran.** **Circa** hoc an collegiū vel vniuersitas possit esse sine
rectore. vide oīno **Bal.** in. aut. habita. in. xi. col. in. ver. scōo qrit. z in. xij.
col. vbi dicit q collegiū non dū caret supiore vel plato: tñ iō **bal.** i. ru.
C. p so. z **Alex.** post **Bar.** in. l. si. de colle. illi. dicit q collegiū de necissi
tate nō dū habere caput: z q tūc p eo pōt agere ptās ciuitatis qñ col
legij laicoz non habentis caput potestas ciuitatis est caput. z collegij
clericorum non habentis caput epō est caput: z vide etiā **Alexā.** in. l.
ciuitas. si cer. pet. z **Lar.** in. cle. j. in. prin. in. q. fin. de regula.
c **Esse trina.** Vide per oēs post Jnn. in. c. ad petitionem. de accu. per
Bar. in. l. si finita. s. iulianus. ff. de dam. infe. p oēs. in. c. cōsuluit. de of.
deleg. in. l. tres denuntiationes. C. qñō z qñ index. per host. z **Bu.** in. c.
fi. de do. z cōtu. z ibi **Abb.** in. vlt. col. in. ver. vlt. hic quero post **Host.** cū
aliis si. ibi per doc. adductis. **Adde** eundem **Abb.** consi. viij. q. lib.
d **Una monitio.** **Adde** gl. in. cle. j. in. ver. factaz. i. si. de deci. z ibi Jmo.
x. col. z **Lar.** in. xvj. q. z no. Jo. an. c. ego. **Al.** super x. vocat. de iure in.
z ibi **But.** z istū. z est gl. in. c. cupiētes. in. s. qd si per. xx. in. xvi. i. pposi
ta. de elec. lib. vi. z ibi **Do.** in. penū. col. x. z no. eā glo. z per Jnn. in. c. cū
nobis olim. in. gloss. inci. sed nūqd eoipso. de elec. **But.** in. c. tua nos.
de test. **Bar.** i. l. qui rome. s. coheredes. z. s. seia. ff. de x. ob. **Ro.** in. l. si
ex legati. in. prin. eo. ti. z cōf. ccccx. xviij. incip. oipotentis. per gl. ord. i. l.
si tpa. C. de fide instr. li. x. z in. l. de pupillo. s. si quis ipsi pretori. ff. de
ope. no. nū. **Bal.** in. l. qui crimen. in. viij. col. x. octauo qritur. C. q accu.

nō pos. z in. l. nā ita diuus. in. iij. col. ff. de adop. **Jmol.** in. l. consensu.
s. fin. in. antepe. col. ff. de appel. z in. l. si finita. s. si plures. in. viij. colum.
ff. de d. i. infec. z **Bal.** i. l. ad perēptoriū. ff. d. ind. z i. ant. itē nulla cōitas.
post pn. C. de epis. z cleri. z in. l. si. in. xv. col. in. x. iij. qro. C. de edic. diu
adria. tollē. z in. c. i. v. colum. x. quero vtrum in denuntiatione. de mili.

ret supiori: aliud est in termino pfixo ad appel
landū. tñ nec intelligas si. gl. q ab isto statuto po
tuit appellari qz a pena legis nō appellat vt dixi
in. c. qz nos. de app. z no. in. l. si qua pena. ff. d. x. b.
f sig. nec a pena statuti cōis appellat: vt not. **Bar.**
in. l. oēs populi. palle. z dixi in. c. j. s. eod. **† Jn**
glo. iij. in. si. no. bene finē gl. cuius est snia q si pe
na. **† imponit** ppter crimē itelligit ppetua sec? si
ppter ptumaciā: z hoc fuit de mēte Jnn. hic. Sz
distingueno lati? post dicta doc. q aut in appo
sitione pene exprimitur tps z stādū ē tpi statuto
h ar. a. s. i. in. l. si. pñito. ff. de pe. Aut tps nō ē
determinatū: z tūc aut fuit dictum q pena esset
tpalis: sz alr nō fuit determinatū: z intelligit q
duret decēnio: vt est tex. no. i. l. si. pñito. Aut
simpliciter pena fuit appōita: z tūc aut ppter crimē
aut ppter cōtumaciā. **Primo** casu aut fuit ap
posita sine cāe cognitiōe puta p iterlocutoriā in
dicis: z sic itelligat tpalis z durat durate officio
iudicis: vñ si index sine cāe cognitiōe iterduxit
alicui exercitiū artis sue itelligit ille iterdict? du
rante officio iterdictiōis. vt est tex. no. fm cōez i
i tellectū. in. l. si. ff. de pe. idem not. Jnn. in. c. quod

vasa. qui p. u. est.
Et b amplia vt
pcedat etiā in ci
tatione iudiciali
que nō sit litiga
toribus. ita colli
gitur ex gl. in cle.
j. de hereti. z ibi
Lar. z in. c. si epō
hic allegato. z in
c. si cōtra vñ. de
offic. dele. i. vi. z p
do. in. c. cū cania.
de offic. dele. bal.
in. l. fin. s. cū igi.
in. viij. col. C. de
iure deliber. facit
glos. in cle. i. in x.
citatiōes. de ind.
Arch. c. nō ita. q.
q. vi. **Bu.** z istum
in. c. pposuisti. d
foro ppet. z sed.
confi. xvj. **Lim**
ta tñ hoc nouem

modis de quibus hic per **Adoder.** z maxime per **Do.** s. eli.

e **De breuitate termini:** dicam in. c. j. de dilationi.
f **A pena Dicam.** in. c. super his. de accu. post glo. istum z **Alna.**
ADDE **Roma.** sing. suis. fo. 5.

g **Sebasti. Sapia.** Quod si pena. **Circa** hac glo. qrit **Bal.** hic vtrū
cōfinatus vsqz ad certū tps post illud tps possit domū redire sine snia
declaratoria. z cōcludit q sic. z itē tenet in pēnio ffor. s. hec aut tria.
z in. l. actiōe. s. labeo. per illū tex. ff. p socio. z sequitur **Francis.** cremēsis
in singu. xlvij. cōsulimus. idem tenet **Bal.** in. consi. xxiij. casus talis
est. fm impressionem brigensiem.

h **Sine pñito.** Vide **Bar.** ibi z **Bal.** in. l. i. post prin. C. de post. z tex.
in. l. inter illa. s. si. ff. de ver. sig. z gl. vbi si dicat faciā i dieb? intelligatur
de biduo. z gl. in. l. eum q calendis. ff. de x. ob. z **Bal.** in. l. vsure. C. de
vsu. vbi si dī p multa tpa intelligit de duob? annis. tex. in. l. eripiunt. ff.
ad silla. vbi fm cōez intellectū si dī nō multū tps itelligit p sex mēses.
tex. z ibi **Bar.** in. l. iij. s. si ita. ff. de an. leg. vbi si dī de tribus terminis
itelligit de tribus annis. de quo p **Ro.** in. d. l. eum qui calendis. facit
gl. in. c. pe. de censu. in. ver. aliquot annis. dicens q verbū aliquot annis
verificatur de duobus z verbum in diebus intelligitur de biduo.

ADDE **Ro.** pñl. cccci. vbi ponit de teste q dicit q titius possedit
p plures z plures annos an possit saluari si titius solū possedit p quas
tuor menses licet annus quandoqz ponatur pro mense vbi per eum.
Ant. **fran.** **Adde** q appellatione termini venit annus. z iō si qz p
misit facere in termino: vel aliqd est obligat? facere in termino nō alr
declarato in quo termino intelligit de termino anni. vt voluit **Bar.** in
l. iij. in. pn. in. iij. vol. ff. de annu. leg. z hī p **Ro.** in. rub. ff. de arb. in. q. co.
ADDE etiā q dies qñqz ponit p anno z annus qñqz p septima
na. vt hī per gl. in. c. tenere. xxi. dist. z hī. xxiij. q. ij. in. c. hoc ipsum.

Et qñicipiat ann? z qñō pputent anni dñi a natiuitate: an a circū
cisione vel a purificatiōe vel ab incarnatiōe. vide p **Ro.** deci. liij. z de
ci. xxi. Jnn. z vide **Spe.** in. ti. de loca. in. s. nūc aliqua. i. x. xli. vbi dicit q
in hoc qlibet seruat vsus suū z cōsuetudinē loci. **Et** adde etiā q dicat
esse tps magnū vel parū: z voluit glo. **Bal.** z **Alexā.** in. s. q aut. in. i.
q. ff. de sup. z **Bal.** in. l. qñqz. i. i. q. C. de bo. q li. z cōcludit q intelligit
de tpe q est necessariū ad negotiū d quo agit pagendū: z q dicat tps
nō modicū. **Dicas** q dicat tps qñqz annoz vt voluit **Spe.** in. ti. de cā
pos. z pprie. in. pn. in. x. verū. in. positiōe actoris. z hī p **Do.** **Lar.** i. cle. i. i
s. si. in. iij. q. de re. ecc. nō ali. vbi dixit q modicū tps in locatiōe intelli
gitur intra. x. annos. de quo videndū est p **Alex.** oīo in. l. si filio. i. s. fi.
ff. sol. ma. z p eūdē in pñ. suo. xvi. in. iij. parte consiliorū. **Et** adde qd si
iste terminus: tps. simpliciter pferit intelligit de anno. vt in. c. oīo tpe. d cō
secra. dist. iij. Si ponat terminus: tpa: in plurali: intelligitur de duo
bus annis: vt hic: tps aut mediū intelligit de sex mēsis. de quovide
per **Bal.** in. l. vsure. C. de vsur. z per **Alex.** in. l. si. pñito. de pe.

i **Jn.** l. si. ff. de pe. **Adde** gl. i. in. l. i. puto. ff. de postu. z **Spe.** in. ti. de le.
in. s. superest. x. s. nūqd pōt ex aliqua cā. z **Bal.** i. l. j. post prin. C. de po
stu. z limita hoc sz Jnn. in. c. bone. de eta. z qua. quē sequitur Jmo. hic
vt non procedat in interlocutoria per quā qz suspēdit ab officio z bñ
ficio: qz illa durat donec satisfaciatur. **Limita** etiā nisi imponat pena de
positionis ab officio: qz semp itelligit i dubio talē penā esse perpetuo
translationem

Sanor. super Prima parte primi.

a **Sebasti. Sapia.** De questione. Adde q sententia lata nõ requi-
sito consilio illius qui requiri debeat sententia est nulla: vt late tradit
per Abb. et alios in c. si pro debilitate. j. de offi. deleg.

b **Am. quẽ sequit.** Adde gl. in c. nõ est. de cõsue. in vlt. col. li. vi. vbi
Do. et late Jo. an. in add. Spe. in ti. de requis. cõs. s. i. x. vt aut. Bal. i.

li. s. plures. in. v.
ij. col. ver. iij. q.
ro. ff. d. eger. abal.
in rub. Ceo. in. ij.
col. in ver. vt aut
hec materia liq.
at vbi latissime p
eñz p istu in c. ad
apostolicã in fi. d
reg. zin. c. cū oliz.
in. ij. col. de arbi.
et in disputa. sua
incip. augerio. in
xy. col. x. moue
or principaliter.
et in. c. cū i veteri.
in. ij. no. et in. vij.
et x. scdo qritur.
et in gloss. j. de ele.
Jo. and. in regu. 1
nullus ex cõsili.
in. ij. col. in merz
cu. de reg. iur. in 3
vi. et Archi. in. c.
obeñtibus. lxiij.
dist. cū alijs con
cor. positis ibi p
doc. et vide h ple
ne per Adoder. et
rotam in titu. de
rescri. deci. lxxij.
in antiquis. inci.
not. q vbi. et istu
in. c. nõ pōt. in fi.
de reg. iur. et Ang.
i. s. emphiteosis.
el. ij. per illuz tex.
in aut. de alie. et
emphi.

Zacharias.

c **De expectari successor.** Dic tu
q sicut expressio
nois appellatiui
nõ attēdit ita q
successor debeat
expectari quādo
ex aliqua alia cõ
iectura spali col
ligit q sit disposi
tio psonalis ita
nota. iste in. c. qm
abbas. qd alleg. 2
et in. c. requisiti. in
v. no. et l. c. nonit.
col. fi. de offi. leg.
et in consi. xciij. in
cip. in qone q ad
presens. vol. ij. et
Bar. in. l. pe. col.
i. ff. de stip. seruo. 3
no. et Do. in. c. si a
gratiose. col. iij.
de rescrip. lib. vi.
ita nec si sub no
mine dignitatis. b
pdi. cõcurrētibz.
Ja not. Do. l. c.
fi. p gl. ibi in vers.
expressit: de te
sta. li. vi. que dicit
q officiu execu
toris alicui sub
nomine dignitatis iniunctum non porrigitur ad successorem: qz pro
pter affectionem persone illud factu videtur.

et tñ narrative subicit q qñqz fuit iposita pena
mortis. vñ forte illud dictum Alber. nõ est veru.
Et tex. quẽ allegat d3 restringi in casu suo: vt sal
te dare hãc limitationẽ vt procedat vbi ius i spe
ciali crimine imponit penaz arbitrio iudicatis.
Quasi ius tñc senserit de pena tpali: qz sciisset
imponere penã ppetuã. Sz vbi ius specificẽ non
disponit d3 crimine indubie credo q pena possit
esse ppetuã: nã de iure canonico modicas habe
mus penas exp̃ssas pro criminibz. An successit
arbitrio iudici: vt in. c. de causis. de offi. dele. An
index d3 arbitriu suu informare fm penas statu
tas in similibz criminibz: vt in. c. tue. d. penis. vbi
d3 q p magnis sceleribz d3 imponi pena deposti
tiõis. Itẽ facit. qz pena est apponẽda sz qualita
tem et quãtitatem criminis vt in. c. nõ afferam.
xxij. q. i. in. l. respiciẽdum. ff. de penis. et hec duo
iura multum faciunt contra dictu Alberici et c.
Canonici non possunt tollere statuta hono
rabilia ecclesijs.

Prebende minuant: si redditus ecclesie minuant.
Actus si debet explicari cum consensu alicuius
qui non vult vel non potest consentire: an possit
explicari sine illo consensu.

Periculũ qñ timef ex dilatiõe actus pōt expli
cari sine aliquo cõsilio qui alias esset necessari.
Consiliũ vel cõsensus si d3 haberi in aliquo actu
explicando: si non interueniant an vitietur act.

De parte. Mōvz statutũ per
q diuinũ cultũ si
ne cã diminuit etiã si sup hoc inter
cesserit in forma cõi pape pfirmatio.
Al specialit. Mō possunt canonici sine causã rō
nabili restringere numerum canonicorũ seu nu
merum prebendarum. in prima narrat factũ cor
rigendũ. In scda corrigit. scda ibi: nolẽtes. Ca
sus literalis. Eduẽ. canonici vt maioribus reddi
tibz abũdarẽt numerũ pbẽdarũ i eccle. Eduẽ. ab
antiquo statutũ restringerẽt lz redditũ ipsoz nõ
fuerint diminuti. Significauit hos eps eduẽ.
dñõ pa. Molẽs igit pa. cultũ diuini numinis di
minui sz potiũ augmẽtari mādatur qbusdã vt anti
quũ numerũ faciãt i eccleia eduẽ. seruari: et si qz p
bẽdas a tpe vltimi statuti vacasse iuenerint: pso
nis idoneis pferat de cõsilio epi. nõ obstatẽ aliq
cõstitutione super hoc a canonicis ipsis facta vt
cõfirmatione a se. aplica. Ber. et Not. i. qz ca
nonici nõ possunt tollere statuta honorabilia ec
clesijs. et tex. ibi loquit indistincte intellige etiã
de antiqs statutis que antiqui canonici fecerũt.
p hoc facit qd no. Inn. in. c. accedẽtibz. de pui.

et Mo. q. arg. opti. a cõtrario sensu iuncta gl. ij.
q data diminutiõe redditu possunt canonici
etiam sine auctoritate pape restringere numerũ p
bendarũ ita q prebẽde suppressẽ nõ censẽbunt
amplius vacare. Et intelligo q hoc faciãt cū au
toritate epi: vt plene dixi in. c. cū accessissent. s. e.
Mo. q in actus dispõe qñqz requirit cõsiliũ
tertiũ. vñ papa hoc cõmisit istis delegatis: vt pfe
rãt pbẽdas vacãtes cū cõsilio epi. et Circa q
querit de qone que pōt quotidie cõtingere qd
si iste q h3 prestare cõsiliũ nõ vult cõsulere vel sit
mortuus vel absens: an possit mādaturus pce
dere Ad actus cõsummationẽ cõsilio nõ habito.
Anc. quẽ sequit hic Jo. an. et clari. l. c. j. ne sede
va. li. vi. in effectũ sic distinguit: q aut ille est mor
tuus: et sic si exp̃ssõ noie ppuo hec potestas pfulẽ
di fuit sibi attributa expirat mādaturũ ex quo nõ
potest seruari forma: sed debet expectari secũda
iussio. argu. in. l. diligenter. ff. man. et in. c. cūz dile
cta. de rescrip. Si vero sunt exp̃ssum nomen di

d **Sebasti. Sapia.** Rõnem. Adde q rõne instãtis periculi multa
possunt expediri que alis nõ possent. vt hic p Seli. adde tex. in. c. vene
rabilibz. s. sane. de sen. exc. lib. vi. d. Jas. in. l. de pupillo. s. si quis riuos.
ff. de ope. no. nũ. Ro. in cõs. cccclviij. i representi. et i sing. ccccxci. i hoc
psului pdie. vbi dicit q fm decretũ pōt proferri contra non latitan

e **gnitatis d3 expectari successor.** ar. in. c. quoniã
Abb. de offic. deleg. Item dicemus si est absens
ita q consuluit nõ pōt requiri. Si xõ est p̃sens
nõ vult p̃sulere vt est absens et nõ vult venire seu
cõsiliũ p̃stare: pōt mādaturũ pcedere sine con
silio. Pro hoc bo. tex. in. c. cū veteri. de elec. Sed
cõtra p̃mũ mēbrũ facit. c. j. s. ne se. vacã. li. vi.
vbi dicitur q si capitulũ habet p̃ferre beneficia
cū p̃silio epi si eps ē mortuus vel lōge absens pōt
capitulũ beneficia conferre. Sol. dicit Compo.
et sequitur Jo. and. clariũ tñ loquit in. d. c. j. q
aut consiliũ est requirendũ ex forma mādaturũ et
procedit p̃mũ dictum. Aut ex statuto vel cõ
suetudine et pcedat. d. c. j. Et huius p̃mũ dicti

quidã antiquus doc. vt refert. Jo. de lig. assigna
bat duplice rõne. Prima q fortius stringit mādaturũ
hominis q legis: arg. in. l. cellus. ff. de arbi.
Item potestas ordinaria est magis fauorabilis
q potestas delegata. et in. c. p. et g. de of. dele. Mā
bens ergo requirere cõsiliũ fretus potestate or
dinaria non ita astringitur sicut habens p̃tatem
legatam. Unde in illo. c. j. capitulum pcedebat
potestate ordinaria. Jo. d. lig. videtur impugna
re oĩa predicta q etiã vbi p habetẽ ordinariam
p̃tatem est cõsiliũ petendũ nõ valet actus con
silio non habito: allegat bo. tex. in. c. nouit. d. his
que sũt a pla. si. cõ. ca. Et ad. c. j. p̃allegatũ rĩdet
q loquitur in collatione beneficiorũ ne ex nimia
dilatione imminet periculũ: ideo potest pcede
re cõsilio nõ habito. Do. Ant. tenet p̃mũ di
ctum: qz cū habetẽ ordinariam mādaturũ vt cū cõ
silio alicuius pcedat videtur potiũ quedã admo
nitio nisi adiciatur vt actus cõtrarius sit nullus
sic intelligit. d. c. nouit. Sed certe hoc nõ est sim
pliciter verũ: qz in. d. c. j. erat petẽdũ consiliũ epi
ex cõsuetudine que pōt restringere potestãtẽ or
dinariã. arg. in. c. p̃questus. ix. q. iij. Nec videtur
pcedere indistincte opi. Jo. de lig. ad. d. c. j. qz si
bñ cõsideret rõ illi. c. j. est gñalis ad omne peri
culum imminẽs. Mā fm dispositionis rõne de
bet restringi et ampliari dispositio. vt in. l. cū pa
ter. s. dulcissimis. ff. de le. ij. et ideo videt q
vbiqz ex dilatiõe imminet periculũ semp p̃t
pcedi cõsilio non habito. ar. in. l. si longius. ff. de
iu. et l. si cū dotẽ. s. eo aut. x. s. si latitet. ff. so. ma.
Et hãc opi. iudicio meo sentit Bar. i. l. j. s. si plu
res. ff. de exerci. vbi sic gñaliter allegat. d. c. j. Nec
placet dictũ cõmune antiquorũ hic vt fiat differe
ntia inter dispõnem hois et legis. qz dico q si
superior mādatur aliquid explicari cum cõsilio ter
tiũ d3 mandatum suum intelligi fm iura. argu. c.
precedentis. et in. c. ij. de rescrip. j. Sed de mente
iuris est illud vt si cõsiliũ non pōt haberi pce
datur ad consummationẽ actus. vt in. d. c. j. et in
alijs iuribus p̃alleg. et Mūquid autẽ teneat
actus si potest habere cõsiliũ et nõ fuit pretiũ:
Dico sic q aut ex forma mādaturũ ē requirendũ cõ
siliũ et nõ valet actus. vt. d. c. cū in veteri. aut ex
dispositiõe legis: et tñc aut lex a principio pote
statẽ tradidit et mandauit consiliũz tertũ requiri
et non valet actus ex defectu potestatis. Nam ha
buit potestatem modificatã et qualificatã. sic in
telligerem. d. c. nouit. ita q sine clausula decreti
actus ibi fuisset nullus. Aut habetẽ prius pote
statẽ mandauit superior vt pcederet cum cõsilio
sempzoniũ et tenet actus sine cõsilio: licet iste trãf

f **grediens veniat puniendus.** arg. opti. in. c. dile
ctus. ij. de prebẽ. Unde gl. singularem que ponit
hanc theoricã in alijs terminis in clem. i. d. iure
patro. s. Predicta pcedunt in cõsilio: vbi autẽ re
quirendus est cõsensus precise debet haberi per
g **nis.** in. ij. col. iij. versi. iij. oppono. C. de fide instrumen. Et not. q vbi esset
oppositũ decretũ predicta non procedunt vt dixit ipsa gloss. et est text.
id quod

tem qñ periculũ
est in mora.

Debet restrin
gi et ampliari dis
positio. Dicam
plene post istum
in. c. si. de rescrip.

Sebasti. Sapia.

Trãsgrediẽs.
vide Ant. hoc re
probantẽ in. l. si
quis mihi bona.
s. si corã. ff. d. acq.
heredit.

In cle. j. de ius
repa. Supple. in

x. ihibẽtes: quã
approbat ibi do
cto. et Lar. in. vñ.

qõ. et Imol. in. iij.
col. et ibi per istuz
et per Ro. consil.

ccij. incip. in xpi
et. quo ad p̃mũ
in. ij. col. et p̃ istum

cõs. xci. inci. quo
ad p̃mũ dubiũ.

in. vi. col. et in sua
dispu. augerius.

in. xx. col. versi. ij.
pbat. et Petr. de

anc. in. c. statutũ.
s. si. x. aduerte. d.

rescrip. in. vi. et in
cle. j. de seq. pos. et

fruc. in. si. zin reg.
ea que. in. xij. col.

ver. ex quibus in
fertur. de re. iur.

in. vi. et in cõs. vi.
ici. viso themate

et consi. xxi. inci.
visa quadã peti
tiõe et p̃. ccccxvi.

viso et diligenter
poderato in. iij.
col. et in. c. puida.

de elec. in. vi. et ibi
Semi. in. ij. col. si.

et per istu in. c. cū
dilecta. in penul.

col. de rescrip. et
ibi Imol. in. iij.

col. et Lar. in cle.
j. in p̃m. in. vi. q.

in. ij. arg. secunde
partis. d. supplẽ.

negli. pla. et Do.
post Imo. in. c. i.

s. pen. de offi. or.
in. vi. et in. c. fin. in

ij. de supp. negl.
pla. eo. lib. et vide

ibi gl. in ver. p̃e
missa. et p doctri
na glo. in. d. cle. j.

est decisio Immo.
in. c. prudentiaz.

in. ij. col. ibi secus
esse licet in cõtra

rium possint no
tari verba Bald.

in. l. comparatio
id quod

in. c. si eo tpe. de elect. in. vi. Quicqd dicat Imo. in. d. cle. i. Et in qbus casibus nō procedat. i. d. cle. i. vide istū in. c. dilectus. lo. q. de pbe. ad fi. et vide tex. et ibi Car. in ver. aliogn. de elec. et ibi istū in. iij. colū. Et oīno in cle. i. et istuz in. cad dissoluendū. ad fi. de des. impu. et zenzeli. in cle. i. de seque. pos. et fru. et ibi doc. et Pau. cōsi. cccxxiij. in christi nomine vī dicendū. et Bar. i.

l. j. si plures. in. vi. colū. vers. et p hoc. ff. de exerci. et Bal. in rub. C. e. in. iij. col. xxi. et ex pdictis pmo.

Adde tu an cū quis tenet requirere cōsiliū i aliis quo actu si illuz nō petit. Paul. de ca. gl. lxxv. et seq. Ang. cōsi. cclxxi. et cōsi. ccl. et cōsi. cccxxvi.

Afficit oēs. vi. de que plene no. doct. in. c. i. s. eo.

Sebasti. Sapia.

Lara. vīd ad hāc materiā tex. in. c. abbate. d. x. signi. glo. et Car. Alex. in. c. pui. legia. iij. distin.

Adultū dubia.

Adde p re obscura. bal. in. l. vnica. C. de emē. iust. co. di. et in. l. fin. C. de sentē. et in. l. iam. biguo. ff. de legi. Bar. in. l. ea. ff. d. d. hē. emp. et in. l. qcquid. ff. de x. obl. d. i. i. s. hes.

res. xxv. dist. et i. c. erit aut lex. iij. di. fin. Card. et Jo. de ana. in. c. de si moniace. per illū tex. j. de simo. gl. in. s. sed hec solē nia. in. iust. de ver. obl. Bal. hic in iij. col. in. x. vltē rursus no. q. lex dō

esse certa et non ambigua. per Imo. et Roma. in. l. cum prolatis p illū tex. ff. de re iud. per Card. in cle. si. in. iij. q. de reg. et in cle. j. s. sane. in. iij. opposi. de vsu. et in cle. j. in. xxv. q. de re. eccle. nō alie. et per Bar. in. l. iij. s. si duobus. per illū tex. ff. de alimē. leg. probatur in. l. titie textores. ff. de leg. j. et obscurum est q. intelligi nō pōt. l. ij. ff. de his qui p nō scrip. hab. et in. l. ita fidei. ff. de iur. fisci. et per gl. in. l. veteribus. ff. de pactis.

Adde tu que posui. s. in prin. decre. vbi dictum fuit de teste obscuro loquente. et ibi ad de Fulg. cōsi. cccxxi.

Zacharias. Adde tu q. illud q. hic dicitur de papa idē est in cōstitutione imperatoris cui vt inquit tex. in. l. j. in prin. et ibi p Jac. reb. et in addi. ad eum. C. de cōdu. et procu. predi. fiska. lib. x. omne genus humanum subditur. magis tamen videtur precisa pape auctoritas cōtra quam prescribi nō potest. vt hic subdit iste de cuius dicti veritate dic vt per Card. in cle. p. senti. col. penul. ver. septimo quero. de cōsi. et late per Adde. in. c. cum nobis. de censi. Et dum subdit iste q. nemo est q. possit se egimere a iurisdictione pape. nec valeret cōsuetudo in cōtrarium quātocūq. tempore obtenta. Adde quid ex privilegio ipsi? pape an quis egimeretur a sua iurisdictione ita q. euz excommunicare nō possit. Archi. in. c. volumus. xvi. q. iij. iste. c. cum instantia. de censi. circa fi. Imo. in. c. quanto. de consue. Ang. in. l. sicut. de prescri. xxx. an. eū dem Imo. in. c. i. col. viij. ver. fatetur tñ. de cōsi. Bal. in aut. quas actio nes. circa fi. ver. tu dic. C. de sacrosan. eccle. et De. de ancha. cōsi. cccxxv. incip. clarioz et breuior. per Pau. de ca. cōsil. cclxxx. incip. in facti pre senta. et Sely. in alle. c. cum nobis. in prin.

Anto. Francif. Adde q. contra potestatem pape nihil potest operari cōsuetudo. nec contra eius potestatem potest procedere aliqua p scriptio. vt in. c. ad audiētia. j. de prescri. papa em non ligatur aliqua

id quod habet et no. in. c. si pro te. de rescrip. li. vi. In gl. ij. in fi. tene menti gl. istaz. q. clarus loquitur q. in. c. cum accessissent. s. eo. tit. et ad. c. si. quod allegat in contrarium rñde vt dixi in. d. c. cum accessissent. Abbas.

Papa hz subditas omnes creaturas. et nemo potest declinare a sua iurisdictione.

Prescriptio nunq. currit contra potestatem pape sed contra potestatem imperatoris sic.

Lex si reperitur multum dubia. excusatur quis a iuris ignorantia.

Lex vel statutum debent cōcernere futura et nō preterita. nisi exprimatur. nu. 4. et 9.

Verbum in lege vel statuto importans pteritū et futurum intelligatur de futuro.

Papa habet iurisdictionem etiā in infideles.

Judices possunt interpretari iura in causis vertentibus coram ipsis.

Interpretatio principis super aliqua lege dubia oēs astringit. secus interpretatio inferioris.

Ius naturale et eius constitutio quō extenditur ad preterita.

Statutū q. stantib. masculis filia excludat et q. extendatur ad pterita. an habeat locū si hereditas sit diuisa inter fratrem et sororem.

Lex vel statutū simpliciter loquens an et qñ extendatur ad preterita.

Pena vtrum sit imponenda sūm q. dictat statutum tempore cōmissi delicti. an sūm statutum tempore sententie vigens.

Consuetudo irrationabilis defendit quē a pena temporalī.

Domiam.

Hoc dicit. Cōstitutio futura respicit et nō preterita. nisi in ea de pteritis caueatur. Prio ponit causas cōstitutionis declarāde. Secūdo declarationē. ibi: declaramus. In tertia declarationis rationem. ibi: cum leges etc. Casus literalis Domini papa Gregorius fecerat quandam constitutionē in ecclesia sancte Marie maioris de vrbe in qua dicitur q. presbyteri primum locum obtineant: diaconi secundū: subdiaconi tertii: et sic de reliquis obtineat ordinem: et si posterioz admittant: et qui maior est ordine in portione percipienda sit potior et si posterius sit receptus. Sup

perator. xvi. dist. et Roma. in. l. cum prolatis p illū tex. ff. de re iud. per Card. in cle. si. in. iij. q. de reg. et in cle. j. s. sane. in. iij. opposi. de vsu. et in cle. j. in. xxv. q. de re. eccle. nō alie. et per Bar. in. l. iij. s. si duobus. per illū tex. ff. de alimē. leg. probatur in. l. titie textores. ff. de leg. j. et obscurum est q. intelligi nō pōt. l. ij. ff. de his qui p nō scrip. hab. et in. l. ita fidei. ff. de iur. fisci. et per gl. in. l. veteribus. ff. de pactis.

Adde tu que posui. s. in prin. decre. vbi dictum fuit de teste obscuro loquente. et ibi ad de Fulg. cōsi. cccxxi.

Zacharias. Adde tu q. illud q. hic dicitur de papa idē est in cōstitutione imperatoris cui vt inquit tex. in. l. j. in prin. et ibi p Jac. reb. et in addi. ad eum. C. de cōdu. et procu. predi. fiska. lib. x. omne genus humanum subditur. magis tamen videtur precisa pape auctoritas cōtra quam prescribi nō potest. vt hic subdit iste de cuius dicti veritate dic vt per Card. in cle. p. senti. col. penul. ver. septimo quero. de cōsi. et late per Adde. in. c. cum nobis. de censi. Et dum subdit iste q. nemo est q. possit se egimere a iurisdictione pape. nec valeret cōsuetudo in cōtrarium quātocūq. tempore obtenta. Adde quid ex privilegio ipsi? pape an quis egimeretur a sua iurisdictione ita q. euz excommunicare nō possit. Archi. in. c. volumus. xvi. q. iij. iste. c. cum instantia. de censi. circa fi. Imo. in. c. quanto. de consue. Ang. in. l. sicut. de prescri. xxx. an. eū dem Imo. in. c. i. col. viij. ver. fatetur tñ. de cōsi. Bal. in aut. quas actio nes. circa fi. ver. tu dic. C. de sacrosan. eccle. et De. de ancha. cōsi. cccxxv. incip. clarioz et breuior. per Pau. de ca. cōsil. cclxxx. incip. in facti pre senta. et Sely. in alle. c. cum nobis. in prin.

Anto. Francif. Adde q. contra potestatem pape nihil potest operari cōsuetudo. nec contra eius potestatem potest procedere aliqua p scriptio. vt in. c. ad audiētia. j. de prescri. papa em non ligatur aliqua

lege canone vel etiā sua cōstitutione papali. vt est gl. in. c. nulli. de sen ten. excōmu. et alia glo. in. c. si aliquam. eo. titu. et est gl. in. c. si inimicus. xxiij. dist. et habetur in. c. statuimus. de senten. excōm. in. vi. et vide Bal. in. l. ij. in. vi. q. C. de seruitu. vbi dixit q. in his que tagnunt plenitudinē potestatis nulla pōt procedere prescriptio cōtra papam secus aut in

his que sunt prescribilia. de q. etiā per bal. in. l. j. C. ne rei do. vltē. et habet p glo. in l. fuitutes. la grā de. in. xvij. col. ff. de serui. et p Spe cul. in titu. de prescrip. in vers. et il lud addo. et vide d. Abb. l. c. cū no bis. de prescri. Et q. nō possit face re papa: pōit gl. in. c. lris. de resti. spol. et do. Card. in. c. si romanus. i. iij. q. de pbe. Ad uerte tñ: quia nō pōt tollere ora tiones: hoc est ne oretur: q. illud ē de iure diuino: s. bñ pōt facere ne dicatur officium diuinū ex tāto: s. non ex toto. vt p eūdē Car. in cle. fina. de cele. mis. et vide et. d. Car. in cle. si. in. pn. in. vi. q. de pe. vbi di cit q. l. nō possit tollere decimas: tñ pōt cōcedere priuilegiū ne ali qs teneat solue re decimas. et vīd eundē Car. in. c. ppēdimus. de sen. excō. in repe. vbi dicit q. papa nō pōt facer legē. q. oēs clerici cōue niant coram indi ce seculari. ad qd vide gl. in. c. si in

ista constitutione dubitat vtrum cōstitutio illa traheretur ad pteritū vel ad futura tñ. Dicit pa pa q. cōstitutio ecclesie oēs adstringit et nihil dō obscurū vel ambigū cōtinere. et ideo declarat cōstitutionē predictā dicens q. cōstitutio illa nō ad pterita s. ad futura tñ dō extēdi: q. et cōstitu tiones dant formā futuris negotiis et non pteri tis. nisi nominatiū dicat in eis de pteritis nego tiis. Ber. et Mo. j. q. cōstitutio pape afficit oēs

nemo est em inter creaturas qui possit declina re seu eximere se a iurisdictione pape cū sit vica rius dei. in. c. ij. de trāsa. epis. et quilibet est subie ctus deo. Unde etiā cōsuetudo nō valet quātocū q. tpe sit obtenta vt quis nō sit subiectus pape. q. nemo pōt prescribere cōtra potestatem pape. vt no. dicit Imo. in. c. bone. el. ij. de postul. prela. sec? dic de potestate imperatoris: q. contra eum pōt prescribi. ad hoc qd dixi in. c. p venerabilē. qui fi. sint legi. et ad hoc qd not. Bar. in. l. hostes. ff. de cap. et in. l. j. s. de aq. plu. arc. Intellige tñ qñ pre scriptio habet sua cōcomitātia vt bonā fides etc.

Mo. ij. q. cōstitutio dō esse clara? quo ad literā et quo ad mentē: vnde verbū obscurū hic positū refertur ad lram. verbū ambigū refertur ad in tellectū et mētē. Ratio colligit ex tex. ne ex diffi cultate intellectus legis qs incidat in promptū periculū. Anū tñ scias q. vbi lex est multuz dubia excusaf quis a iuris ignorantia. et vt ē tex. in regula. ff. de iur. et fac. ign. vide glo. in. c. vnico. d. postu. pla. lib. vi. in vers. de cetero. et Mo. ij. q. propiū legis est concernere futura et nō preteris ta. ratio rōnis sumit ex. c. ij. s. eo. Ille scz aliqui pu niatur sine cā qui actū ante legis editionē gesse runt. Et p hanc naturā legis dicimus q. si lex es ditur per verbū futurū subiunctiui modi: ita qd potest habere duplicē intellectū respectu futuro rum. Exemplū dicit statutū si quis commiserit delictū puniat etc. nō em comprehendit qui pri? delictū cōmisit. hz ex vno significato xbi possit comprehendit. ad qd no. Imo. in. c. significauert. de testi. et Bar. in. l. omnes populi. ff. de iust. et iu. et Mo. vlti. q. lex sine statutū potest extēdi ad preterita dūmodo exprimaf in lege seu statuto vt ad preterita fiat extēsiō. qd an sit verū. j. subij ciam. et In glo. prima ibi omnium christiano

perator. xvi. dist. et Roma. in. l. cum prolatis p illū tex. ff. de re iud. per Card. in cle. si. in. iij. q. de reg. et in cle. j. s. sane. in. iij. opposi. de vsu. et in cle. j. in. xxv. q. de re. eccle. nō alie. et per Bar. in. l. iij. s. si duobus. per illū tex. ff. de alimē. leg. probatur in. l. titie textores. ff. de leg. j. et obscurum est q. intelligi nō pōt. l. ij. ff. de his qui p nō scrip. hab. et in. l. ita fidei. ff. de iur. fisci. et per gl. in. l. veteribus. ff. de pactis.

Adde tu que posui. s. in prin. decre. vbi dictum fuit de teste obscuro loquente. et ibi ad de Fulg. cōsi. cccxxi.

Zacharias. Adde tu q. illud q. hic dicitur de papa idē est in cōstitutione imperatoris cui vt inquit tex. in. l. j. in prin. et ibi p Jac. reb. et in addi. ad eum. C. de cōdu. et procu. predi. fiska. lib. x. omne genus humanum subditur. magis tamen videtur precisa pape auctoritas cōtra quam prescribi nō potest. vt hic subdit iste de cuius dicti veritate dic vt per Card. in cle. p. senti. col. penul. ver. septimo quero. de cōsi. et late per Adde. in. c. cum nobis. de censi. Et dum subdit iste q. nemo est q. possit se egimere a iurisdictione pape. nec valeret cōsuetudo in cōtrarium quātocūq. tempore obtenta. Adde quid ex privilegio ipsi? pape an quis egimeretur a sua iurisdictione ita q. euz excommunicare nō possit. Archi. in. c. volumus. xvi. q. iij. iste. c. cum instantia. de censi. circa fi. Imo. in. c. quanto. de consue. Ang. in. l. sicut. de prescri. xxx. an. eū dem Imo. in. c. i. col. viij. ver. fatetur tñ. de cōsi. Bal. in aut. quas actio nes. circa fi. ver. tu dic. C. de sacrosan. eccle. et De. de ancha. cōsi. cccxxv. incip. clarioz et breuior. per Pau. de ca. cōsil. cclxxx. incip. in facti pre senta. et Sely. in alle. c. cum nobis. in prin.

Anto. Francif. Adde q. contra potestatem pape nihil potest operari cōsuetudo. nec contra eius potestatem potest procedere aliqua p scriptio. vt in. c. ad audiētia. j. de prescri. papa em non ligatur aliqua

perator. xvi. dist. et Roma. in. l. cum prolatis p illū tex. ff. de re iud. per Card. in cle. si. in. iij. q. de reg. et in cle. j. s. sane. in. iij. opposi. de vsu. et in cle. j. in. xxv. q. de re. eccle. nō alie. et per Bar. in. l. iij. s. si duobus. per illū tex. ff. de alimē. leg. probatur in. l. titie textores. ff. de leg. j. et obscurum est q. intelligi nō pōt. l. ij. ff. de his qui p nō scrip. hab. et in. l. ita fidei. ff. de iur. fisci. et per gl. in. l. veteribus. ff. de pactis.

Adde tu que posui. s. in prin. decre. vbi dictum fuit de teste obscuro loquente. et ibi ad de Fulg. cōsi. cccxxi.

Zacharias. Adde tu q. illud q. hic dicitur de papa idē est in cōstitutione imperatoris cui vt inquit tex. in. l. j. in prin. et ibi p Jac. reb. et in addi. ad eum. C. de cōdu. et procu. predi. fiska. lib. x. omne genus humanum subditur. magis tamen videtur precisa pape auctoritas cōtra quam prescribi nō potest. vt hic subdit iste de cuius dicti veritate dic vt per Card. in cle. p. senti. col. penul. ver. septimo quero. de cōsi. et late per Adde. in. c. cum nobis. de censi. Et dum subdit iste q. nemo est q. possit se egimere a iurisdictione pape. nec valeret cōsuetudo in cōtrarium quātocūq. tempore obtenta. Adde quid ex privilegio ipsi? pape an quis egimeretur a sua iurisdictione ita q. euz excommunicare nō possit. Archi. in. c. volumus. xvi. q. iij. iste. c. cum instantia. de censi. circa fi. Imo. in. c. quanto. de consue. Ang. in. l. sicut. de prescri. xxx. an. eū dem Imo. in. c. i. col. viij. ver. fatetur tñ. de cōsi. Bal. in aut. quas actio nes. circa fi. ver. tu dic. C. de sacrosan. eccle. et De. de ancha. cōsi. cccxxv. incip. clarioz et breuior. per Pau. de ca. cōsil. cclxxx. incip. in facti pre senta. et Sely. in alle. c. cum nobis. in prin.

Anto. Francif. Adde q. contra potestatem pape nihil potest operari cōsuetudo. nec contra eius potestatem potest procedere aliqua p scriptio. vt in. c. ad audiētia. j. de prescri. papa em non ligatur aliqua

perator. xvi. dist. et Roma. in. l. cum prolatis p illū tex. ff. de re iud. per Card. in cle. si. in. iij. q. de reg. et in cle. j. s. sane. in. iij. opposi. de vsu. et in cle. j. in. xxv. q. de re. eccle. nō alie. et per Bar. in. l. iij. s. si duobus. per illū tex. ff. de alimē. leg. probatur in. l. titie textores. ff. de leg. j. et obscurum est q. intelligi nō pōt. l. ij. ff. de his qui p nō scrip. hab. et in. l. ita fidei. ff. de iur. fisci. et per gl. in. l. veteribus. ff. de pactis.

Adde tu que posui. s. in prin. decre. vbi dictum fuit de teste obscuro loquente. et ibi ad de Fulg. cōsi. cccxxi.

Zacharias. Adde tu q. illud q. hic dicitur de papa idē est in cōstitutione imperatoris cui vt inquit tex. in. l. j. in prin. et ibi p Jac. reb. et in addi. ad eum. C. de cōdu. et procu. predi. fiska. lib. x. omne genus humanum subditur. magis tamen videtur precisa pape auctoritas cōtra quam prescribi nō potest. vt hic subdit iste de cuius dicti veritate dic vt per Card. in cle. p. senti. col. penul. ver. septimo quero. de cōsi. et late per Adde. in. c. cum nobis. de censi. Et dum subdit iste q. nemo est q. possit se egimere a iurisdictione pape. nec valeret cōsuetudo in cōtrarium quātocūq. tempore obtenta. Adde quid ex privilegio ipsi? pape an quis egimeretur a sua iurisdictione ita q. euz excommunicare nō possit. Archi. in. c. volumus. xvi. q. iij. iste. c. cum instantia. de censi. circa fi. Imo. in. c. quanto. de consue. Ang. in. l. sicut. de prescri. xxx. an. eū dem Imo. in. c. i. col. viij. ver. fatetur tñ. de cōsi. Bal. in aut. quas actio nes. circa fi. ver. tu dic. C. de sacrosan. eccle. et De. de ancha. cōsi. cccxxv. incip. clarioz et breuior. per Pau. de ca. cōsil. cclxxx. incip. in facti pre senta. et Sely. in alle. c. cum nobis. in prin.

Anto. Francif. Adde q. contra potestatem pape nihil potest operari cōsuetudo. nec contra eius potestatem potest procedere aliqua p scriptio. vt in. c. ad audiētia. j. de prescri. papa em non ligatur aliqua

perator. xvi. dist. et Roma. in. l. cum prolatis p illū tex. ff. de re iud. per Card. in cle. si. in. iij. q. de reg. et in cle. j. s. sane. in. iij. opposi. de vsu. et in cle. j. in. xxv. q. de re. eccle. nō alie. et per Bar. in. l. iij. s. si duobus. per illū tex. ff. de alimē. leg. probatur in. l. titie textores. ff. de leg. j. et obscurum est q. intelligi nō pōt. l. ij. ff. de his qui p nō scrip. hab. et in. l. ita fidei. ff. de iur. fisci. et per gl. in. l. veteribus. ff. de pactis.

Adde tu que posui. s. in prin. decre. vbi dictum fuit de teste obscuro loquente. et ibi ad de Fulg. cōsi. cccxxi.

Zacharias. Adde tu q. illud q. hic dicitur de papa idē est in cōstitutione imperatoris cui vt inquit tex. in. l. j. in prin. et ibi p Jac. reb. et in addi. ad eum. C. de cōdu. et procu. predi. fiska. lib. x. omne genus humanum subditur. magis tamen videtur precisa pape auctoritas cōtra quam prescribi nō potest. vt hic subdit iste de cuius dicti veritate dic vt per Card. in cle. p. senti. col. penul. ver. septimo quero. de cōsi. et late per Adde. in. c. cum nobis. de censi. Et dum subdit iste q. nemo est q. possit se egimere a iurisdictione pape. nec valeret cōsuetudo in cōtrarium quātocūq. tempore obtenta. Adde quid ex privilegio ipsi? pape an quis egimeretur a sua iurisdictione ita q. euz excommunicare nō possit. Archi. in. c. volumus. xvi. q. iij. iste. c. cum instantia. de censi. circa fi. Imo. in. c. quanto. de consue. Ang. in. l. sicut. de prescri. xxx. an. eū dem Imo. in. c. i. col. viij. ver. fatetur tñ. de cōsi. Bal. in aut. quas actio nes. circa fi. ver. tu dic. C. de sacrosan. eccle. et De. de ancha. cōsi. cccxxv. incip. clarioz et breuior. per Pau. de ca. cōsil. cclxxx. incip. in facti pre senta. et Sely. in alle. c. cum nobis. in prin.

Anto. Francif. Adde q. contra potestatem pape nihil potest operari cōsuetudo. nec contra eius potestatem potest procedere aliqua p scriptio. vt in. c. ad audiētia. j. de prescri. papa em non ligatur aliqua

perator. xvi. dist. et Roma. in. l. cum prolatis p illū tex. ff. de re iud. per Card. in cle. si. in. iij. q. de reg. et in cle. j. s. sane. in. iij. opposi. de vsu. et in cle. j. in. xxv. q. de re. eccle. nō alie. et per Bar. in. l. iij. s. si duobus. per illū tex. ff. de alimē. leg. probatur in. l. titie textores. ff. de leg. j. et obscurum est q. intelligi nō pōt. l. ij. ff. de his qui p nō scrip. hab. et in. l. ita fidei. ff. de iur. fisci. et per gl. in. l. veteribus. ff. de pactis.

Adde tu que posui. s. in prin. decre. vbi dictum fuit de teste obscuro loquente. et ibi ad de Fulg. cōsi. cccxxi.

Zacharias. Adde tu q. illud q. hic dicitur de papa idē est in cōstitutione imperatoris cui vt inquit tex. in. l. j. in prin. et ibi p Jac. reb. et in addi. ad eum. C. de cōdu. et procu. predi. fiska. lib. x. omne genus humanum subditur. magis tamen videtur precisa pape auctoritas cōtra quam prescribi nō potest. vt hic subdit iste de cuius dicti veritate dic vt per Card. in cle. p. senti. col. penul. ver. septimo quero. de cōsi. et late per Adde. in. c. cum nobis. de censi. Et dum subdit iste q. nemo est q. possit se egimere a iurisdictione pape. nec valeret cōsuetudo in cōtrarium quātocūq. tempore obtenta. Adde quid ex privilegio ipsi? pape an quis egimeretur a sua iurisdictione ita q. euz excommunicare nō possit. Archi. in. c. volumus. xvi. q. iij. iste. c. cum instantia. de censi. circa fi. Imo. in. c. quanto. de consue. Ang. in. l. sicut. de prescri. xxx. an. eū dem Imo. in. c. i. col. viij. ver. fatetur tñ. de cōsi. Bal. in aut. quas actio nes. circa fi. ver. tu dic. C. de sacrosan. eccle. et De. de ancha. cōsi. cccxxv. incip. clarioz et breuior. per Pau. de ca. cōsil. cclxxx. incip. in facti pre senta. et Sely. in alle. c. cum nobis. in prin.

Anto. Francif. Adde q. contra potestatem pape nihil potest operari cōsuetudo. nec contra eius potestatem potest procedere aliqua p scriptio. vt in. c. ad audiētia. j. de prescri. papa em non ligatur aliqua

perator. xvi. dist. et Roma. in. l. cum prolatis p illū tex. ff. de re iud. per Card. in cle. si. in. iij. q. de reg. et in cle. j. s. sane. in. iij. opposi. de vsu. et in cle. j. in. xxv. q. de re. eccle. nō alie. et per Bar. in. l. iij. s. si duobus. per illū tex. ff. de alimē. leg. probatur in. l. titie textores. ff. de leg. j. et obscurum est q. intelligi nō pōt. l. ij. ff. de his qui p nō scrip. hab. et in. l. ita fidei. ff. de iur. fisci. et per gl. in. l. veteribus. ff. de pactis.

Sanonmi. super prima parte primi.

A Circa infideles. Adde que dixi in c. super eo. adde Old. cōf. xxvi. incip. infrascripti sunt articuli. cōf. li. incip. iudens. r. in cōf. lxxvi. incip. queritur an princeps. r. De. de anc. in r. epti. reg. ea q. in. xxviii. r. xxv. col. in ver. sexto quero. de reg. iur. in. vi. r. in cōf. suo inci. spi. ritualis index in provincia romadiole. in ordine. xv. r. ibi: an iudei sint de foro ecclesiasti co vel seculari r. a no. in. c. quāto. r. in. c. gaudem. d. diuor. r. in. c. quā to. de vsuris. Zacharias. **A** Adde q. cōf. b est opi. q. nō ligā tur constitutio apostolica in spi ritualib. i. alhs b vero sic nisi ha beat casus i lege sua expsum. ita no. Joā. an. in. c. sup his. de voto. Semina. in ca. mulier. in. iij. col. 7 h. q. j. Fel. in. c. in dei. el. h. de in. co. h. x. r. d. hac ma 8 teria. qbus add q posui in apost. ad istuz. s. in. c. q in eccliaz. nu. 12. unvers. infidelit. vbi latissime exa minauit huc arti cu. r. mltos alios i. c. dētes. s. i. s. ti. **B** Interpretari. Dicā in. c. i. j. de c post. pla. r. i. c. ve nerabilē. d. ele. r. bona glos. xi. q. j. in. s. ex his. r. no. in. c. inter alia. de sent. excō. in. l. j. r. l. fi. C. de legi. r. vi de bonū tex. cuz ibi no. in. l. ita fi d dei. ff. de in. fisci. r. vide bal. in. l. h. ff. de ori. in. in. h. col. in. h. nota q interpretatio neces saria est quodā modo de iure na turali. i. gentiū. r. iō nulla cōstitu tione potest phi beri. naz si est ne cessaria ei? Sna est impossibile sta tutū non v3. fm enū dicā plenius 9 in dicto. c. j. **C** De nouo in ducit. Adde tu p hoc qd voluit Ro. cōf. xlv. vbi ponit si iudex post sententiā adiciat cām an sit a cau sa necessaria appellatio. vel sufficiat appellatio a sententia. **D** Sebastia. Sapia. Penā. Aliqd respectu pene dispositio trahat ad futura. vide do. Baso. a. l. fi. ff. de in ius vocan. **E** Preterita sunt decisa. Adde qnq alias limitationes hic positas per zoder. maxime per do. Fel. r. q. tum ad istam primā: adde bonū tex. cum gl. in ver. irritam. in. c. ex tua. de filhs pefoy. et Bar. in. l. fi. per illum tex. C. sent. rescin. non pos. gl. r. istum in cle. dudum. in. s. nos eto enim. in ver. pacta de sepul. r. ibi Lard. in. vñ. q. r. istū in. c. nō d3. de cō san. r. affini. r. Dñi. in. c. j. in. iij. col. de cōf. lib. vi. **F** Sententia. Adde Bar. in. l. omnes populi. ff. de iusti. r. iuz. r. de trās actione: not. Ang. col. liij. incip. qstione proposita. idem de diuisione: Bar. in. l. j. s. fi. ff. ad tertu. r. sic quomodocunq sint decisa fm istū hic.

A Adde tu Francis. Areti. cōf. ciij. **S** Sebastia. Sapia. **A** el iuramento. In cōtrariū facit dictū bal. in. c. studuisti. j. de offi. dele. ibi quando supplicatur. vide ad hoc ppo fitū tex. in. l. lucius. s. que marito. ff. de leg. h. Alex. in. cōf. lxxvii. in. iij. colum. volu. iij. Jmo. in cōf. xlix. **P**uli. ff. de iusti. r. iure. in ver. scōo queritur. i. xij. h **A** causas. C. d. transac. vbi bar. hoc dicit. idē in l. omnes populi. in. h. q. ff. de iusti. r. iure. idē in. l. lu cius. s. que mari to. ff. de leg. h. la te per Ange. qñ. cclix. inci. super primo quesito. r. ibi adducit rōnē per quā iste suba dit r. idē Per. de ancha. qñ. clxij. incip. de viribus. colum. iij. **I** n. d. l. Adde Pe. de anc. in. c. canonū. in. xxiij. charta. in ver. ex causa. etiam. s. e. r. zoder. in. c. q in ecclesiariū. s. e. in. xvij. col. in ver. per istam conclu sionē. r. vide Lar. r. docto. in. c. qua diligētia. de ele. r. no. i. l. h. C. de sen. pas. r. in cle. j. de i muni. eccl. Lard. Ana. in. c. ad pe titionē. de accus. Bar. r. alios in. l. gallus. s. r. qd si tantū. ff. de libe. r. posth. **A** Adde tu Francis. areti. cōf. ciij. **N**on est diffe rentia. adde Ale xan. cōf. h. j. lib. **M**o. Bar. Ad de glo. fi. in. l. san cimus. C. d. sacro san. eccl. r. Pau. de cas. qñ. lxxvii. i causa sortij. ad fi. r. Ang. in aut. in medio litis sa cras iussioes nō fieri. s. super hoc. r. no. i. cle. h. de in di. in fi. post glos. sing. ibi no. Jnn. in rub. de qñ. gl. Arch. r. Dñi. in c. illud. xij. dist. r. hoc itellige i spe ctatibus ad deci sionem r. merita cause: secus in his que concernunt ordinē procedēdi. r. limita alhs modis vt hic per zoder. **S** i proprio motu. Adde Jmol. hic in. viij. col. in ver. sed aduerte. qz Cōpostel. aduerte tñ ad id q scribit Bal. post Bar. in. l. sancimus. C. de sacrosan. eccl. per q videretur restringi opi. istius. r. Jmol. hic tñ Jmola hic non admittit hanc differentiam inter legem r. statutum. r. pro ipsis facit gl. in. l. qui autem. ff. si quis cau. per quas nota ibi Bal. q pars potest vt in medio litis priuilegio principis emanante motu proprio. r. no. Bar. in. l. j. circa medium. in ver. sed quid si esset lata. ff. de penis. r. per Bar. r. Bal. in. l. h. C. vt lit. penden. Sed pondera in cō trarium tex. indistincte in. d. aut. in medio litis. q loquit de oī qstitu tione: fm zoder. hic: r. bene: quos oīno videbis: quia non firmat se. Adde tu per Roma. qñ. cclxxv. vbi quid operetur mot? proprius. ad hoc

Anto. Francif. Circa istā clausulā mot⁹ p⁹ri appositā in rescripto aut alia cōcessione, qd operet, dicas q nō tollit defectū persone, vt est no. gl. in cle. si roman⁹. in vers. q⁹tocunq⁹. de preben. et ideo dicebat ibi Card. q nō operat, nisi in his que sunt in iure expressa. et ē dicit q tollat subreptiones: tū non ampliāt gratiam. Et adde q hec clausula nō tollit qualitates

intrinsecas puta curam beneficij, nec ledit ius tertij, nec iducit dispensationē irregu- laritatis vel alte- rius inhabilita- tis. vt per do. de Rota in decisio. cxiij. in nouis. q inci. l. 3. in decis. cccxlv. i. antiq⁹. inci. mot⁹ p⁹ri. nec etiā tollit pa- tronatū laici: vt per eosdē do. de Rota decis. c. j. et ad q nisi hec clausula ponat i rescripto p⁹uile- gio vt cōcessione reguli non p⁹u- mitur. vt per do. de Rota decis. cccxv. in nouis. et p do. Alex. de c imo. in l. i. si pnc. ff. q⁹ quisq⁹ in. et de materia hui⁹ d clausule habet i c. si motu p⁹rio.

Sebasti. Sapia. a Futuris. Vio do. Abb. in cōsi. cxi. in. q. dubio. i. e q. vol. Deposi. i. c. erit aut lex. iij. di. Alex. p⁹il. v. f. col. ij. in. q. vol. et p⁹il. xcvij. eo. vo.

b Declaratoria. Adde Bal. in l. non dubiū. in. q. col. C. de legib⁹. Federi. cōsi. cxiij. incip. amice charissime. in. q. col. et Domi. post Jmo. in c. deliberatiōe. §. volentes. de offi. leg. in. v. i. i. i. post alios i. c. si. in. xvi. col. de p⁹cri. Car. et Ana. in c. cū Christus. de heret. facit. c. cū in cūctis. §. hoc sane. d. elec. et ibi gl. et tex. in c. ex antiq⁹. l. iij. dist. p. q⁹ dicit hic Vincē. q statuta, et iura disponētia de libertate ecclesiastica, respiciūt p⁹terita: q nūq⁹ licu- it laico d⁹ his se introumittere. c. bñ qdē. xcvij. di. et sequit⁹ hic Jo. an. in. d. c. ex antiq⁹. et p hoc facit bo. tex. in aut. de rap. mul. lib. tanq⁹ si lex n⁹sa ab initio. q⁹ intellige q si lex declaratoria vteret verbo apto ad cōdē- daz legē nouā. vt est gl. in cle. j. ver. cēsem⁹. de concess. preben.

c Annulando actū. Adde But. et Jmo. hic. et no. in c. ij. §. eo. Zacharias. C. de pac. ibi. fm itaq⁹ veteres regulas. ad idē est text. in aut. de alie. et emph. §. oia vero q cōtra. et §. et hoc quidē. et in aut. de in- cest. nup. et l. pe. C. eo. ti. q iura Bar. p hoc adducit in l. omnes popu- li. in. v. q. p⁹nci. de iusti. et iure.

e Zacharias. Aut institutio venit cōfirmādo. Dicit istud dictū debe- re intelligi de cōfirmatiōe actus nulli: q tali casu qui cōfirmat de no- uo dare videt⁹: vt not. per scribentes in l. adoptio non iure facta. ff. de adop. et per Bar. in l. et q. ff. de iurisd. om. iud. Et est ratio. q actus v⁹ prout nunc et non trahitur retro in p⁹judiciū tertij. vt no. Bar. in l. bonorū. ff. rem ratam habet. et in l. si partem. §. i. ff. quemadmo. seruit. a- mit. et iste in c. dudum. in penul. nota. per illum tex. de decis. secus vero si actus validus confirmetur: q ad p⁹terita p⁹rigatur. vt no. Bal. in l. leges. col. fin. C. de legi.

Anto. Franci. Circa istū passū, an cōfirmatio tribuat nouum ius, idem per Jmo. in c. dudū. de decimis. et Bald. in l. iij. in fine. C. si aduer- sus rem iudi. et Pau. de cast. in consil. cxxij. et per Old. in consil. cxxij. et per Bal. etiam in c. j. in prin. per quos fiat inuestit. et vide do. Car. in

clemen. j. in. §. ij. de iureiuran. Et dicas q cōfirmatio nihil de nouo tri- buit regulariter: vt per Bar. latissime in l. more. quam legit simul cuz l. et quia. ff. de iurisd. omniū iudi. in. q. colum. vbi posuit longā distin- ctionem. et nouissimi ibi dicunt faciendam esse regulam negatiuam q nullum ius tribuat, quando est facta in forma communi: quā regulā

preterito et partim de futuro: aut factum de p⁹te- rito et executionē de futuro. Nō casu qñ factū et executio sunt de p⁹terito: certū est q cōstitutio ad alia nō extendit. vt in c. ij. §. eo. quod est verū: siue statutum de nouo inducat delictū siue factū dānatū augmētet per penā. vt in d. cle. j. de vsur. Si autē factū est partim de p⁹terito, et partim d⁹ futuro. Exēplū in cle. j. de test. Emanauit ibi sta- tutū vt rectores hospitaliū teneātur reddere ra- tionē de negotijs gerēdis aliqui rectores tpe cō- stitutionis aliqua administrauerāt: et aliqua in eodez anno erāt administrāda: nūquid teneant⁹ reddere rationes de toto anno ex quo aliqua ne- gotia illius anni erāt gesta et aliqua gerēda. Gl.

no. Sibi dicit, q si gerēda sunt omnino separata a gestis tenētis reddere rōnem de gerēdis: sec⁹ si nō separata: sed oīno cōnexa cum gestis: sicut em non tenetur de gestis: ita nec gerēdis ex quo oīno habent depēdentiā a gestis: videm dic in si milibus terminis. et tene hoc menti: q⁹ facit ad multa. Si vero cōstitutio respicit factū de p⁹teri- to: sed executionē de futuro: et tūc si cōstitutio re- spicit executionē extēdit ad ipsaz executionē. et

h pone exēplū in cle. vt hi qui. b⁹ de eta. et qua. et ibi bona glo. et hunc dicit esse casū do. Ant. in c. cū tu. de vsur. Nam illud. c. apponēdo penā p⁹cerne- bat executionē actus. ideo d⁹ in c. cū tu. q⁹ debet extēdi ad vsurarios etiā p⁹teritos. et iste intellect⁹ videt⁹ satis bonus. Sed posset calūniari: quia pe- na delicti l⁹ veniat executionē ad delictū tamē d⁹ imponi s⁹ legē existētem tēpore delicti. vt in l. i. ff. de penis. et in c. si. j. de sen. ex cō. Et ideo d⁹ rez aliū intellectū q ibi statutū cōcernebat ordinato- ria iudiciū: nam ibi nō d⁹ qualiter debeat decidi causa vsurariū: sed qualiter vsurarius debeat cō- pelli ad restitutionē vsurariū: ideo illa cōstitutio

i debebat extēdi ad futurā executionē: sicut in si mili no. dicit Bar. in d. l. oēs populi. Si statuto canet⁹ q debitor pro debito de quo p⁹stat p⁹stru- mētū guarentigiatū debeat cap⁹ hec cōstitutio extēdit ad debitore, et ad instrumētū p⁹fectū ante statutū: q non dat modū decidendi causam: sed preparādi et ordinādi iudiciū quod qdē iudiciū est de futuro. ita dicēdū in p⁹posito: aut statutū procedit de nouo dando solennitatē ad actū et

Jmo. hic et Bal. in c. si. j. vt lite penden. et in l. leges. in. q. col. C. de leg. et in l. sancimus. in fin. de sacrosanc. eccle. et Ang. consil. cxxj. incipien. pri- mum est vendendum. et istum in c. venerabili. in. q. colū. de iud. ista est communis opinio.

g Glo. notabilis. Supple in ver. deputatis. adde istū in c. pastoralis. §. verum. in. j. col. de appel. et in d. cle. j. in prin. et ibi Card. in. q. colū. et Jmo. in ver. nota bene. et per eundem Jmo. in cle. ij. in. ix. colū. in vers. sed cōtra p⁹dicta. de eta. et qual. et Domi. in c. ex antiq⁹. l. iij. di. et pro illa glo. optime facit tex. in c. si. §. si autē. de concess. preb. in. vj.

h In cle. vt hi qui. Vide glo. et ibi Abb. in ver. in posterū. et ibi Jmo. in. v. q. col. et Card. in. v. et Domi. in c. licet canon. in. v. col. de ele. in. vj. et gl. Huil. de monte lauduno in extranag. Jo. xxiij. suscepti. in ver. va- cantum. facit quod voluit Bal. in l. si ita scriptū. §. si. ff. de leg. ij. et in l. illam. post mediū. C. de dona. Domi. post Jo. and. in c. auaritie. in. q. col. de elec. in. vj. et in c. si. in. i. colū. eo. titu. et lib. et glo. in vers. vtetur. in cle. ij. de vita et hone. cleri. et ibi Jmo. in. vj. col. quā gl. alle. Bal. in l. om- nes populi. in. v. q. col. ff. de iusti. et iure. Idē sentit glo. in cle. j. in vers. transferunt. de reg. glo. fin. in fin. in. c. j. de iur. in. vj. et ibi Dñi. et glo. in cle. j. de testa. Adde tu Fran. are. consil. lxxvj.

i Ad futuram executionem. Vide Jmo. in d. c. cum tu. et ibi late per Ana. in. iij. col. et Domi. hic in d. c. ex antiq⁹. in. v. colū. q illa pena imponitur non reititenti vsuras quod erat de futuro: et sic nō dabat formam p⁹teritis sed futuris quo ad penā. vidē sentit Bal. in rub. C. de vsur. in. q. col. et bene facit tex. optimus. in c. cum singula. in ver. cir- ca eos. ibi alioquin. de preben. in. vj. et quod voluit do. Card. in clem. statutum. in. q. q. de elec.

k Sebast. Sapia. Capi. vide Jo. de ana. in q. lxxvj. co. si. Alex. in consil. xiiij. col. penul. vol. ij.

dicūt esse limitā- dam quinq⁹ mo- dis: vt ibi p⁹ eos et vid oīno Spe. in titu. de lega. in §. nunc ostenden- dum. in vers. no no eximit ep⁹. et in titu. de resc. p⁹ sen. in. §. forma. quocq⁹. in vers. se- quit⁹ videre. et seq. vbi ponit formā cōfirmationis q fit in formacōmu- ni: et etiā que fit sub alia forma. Et adde q cōfir- matio tria opaf. nā maiore auto- ritatez tribuit ac- tu p⁹firmato. se- cundo supplet q est invalidū i actu p⁹firmato. tertio operat⁹ q actus cōfirmat⁹ nō po- test reuocari sine licētia cōfirmat- tis. vt est no. glo. in c. frater. xvij. q. iij. et de forma et cōfirmationis ha- betur. i. c. quia vi- ueritatē. de con- cess. preben.

f Iudicij. et ibi in cle. dispendio- sam. adde Jmol. ibi in l. i. colum. bart. et bal. in l. ij. in si. hic all. et bal. in ti. de pace con- stan. §. hoc quod nos. in. vj. colū. in vers. tertio nota q iudex. butri. et

Sanonmi. super Prima parte primi.

a ¶ Perfectus. Adde Bar. in d. l. omnes populi. z Butri. z Imo. hic per l. testamentum. C. de testa. z l. penul. C. de vfu. facit qd habet in l. h. scus. ff. de iure fisci. z faciat qd not. Ang. in aut. vt cu de appel. cogno. sci. in fi. princ. z ibi Bal. in l. leges. in fi. C. de legi.

b ¶ Denat statuti. Adde Ro. consi. ccc. lxxvj.

c ¶ In l. penulti.

Adde Butri. z Imol. hic post Bart. in d. l. oēs a populi. z De. de anch. in repe. c. j. in. xxij. charta. ver. quid in delictis. s. e. Jo. an. z doc. i. c. fi. d. ele. in. vi. z p. Alberi. in. j. parte statu. q. lxxv. z in. iij. parte. q. dñe. l. iij. z Jo. d. lig. i. repe. ti. c. cum dilect. in. ix. co. de pñe. z Bald. in d. l. le. ges. C. de legib. Adde q. Ro. ma. in sing. suis. scōi anni. querit quātr debeat pu niri statu liber: z dicit q. vt liber z elect. ad officiū vt officiali pū ri dz. z ita dicit ibi consuluiffe. zacharias.

¶ Dic tu qd est singu. cccc. xvj. q. inci. fci. q. do ctoz. ibi all. dictū sing. Bart. in l. j. p. tex. ibi in. s. fin. ff. de penis.

f Sebast. Sapia. ¶ De limitatio nes. Ad. d. An dre. sicu. in consi. xxij. altissimi. in h. volu.

e ¶ Deniq. Ad de gl. aliā in. c. ij. de tēpo. or. z Ro. ma. in sing. xxi. an cōsuetudo re probata. z vid. oī no. De. de anc. z d. meū. c. cū vene rabilis. hic all. p. istū. z dixi. plene in. d. c. deniq.

f ¶ Adde tu De. d. de anch. consi. l. zacharias.

¶ Dic tu q. cor e rupte alle. sing. Rom. in nu. 20. est em in. n. 19. z inci. vt. s. ponit. p. quo addo frā. cremo. singu. suo cxi. ic. mos pue rox. all. vtriq. eā dē glo. p. sing. in. c. cū venerabilis. de cōsue. z ibi dñt. frā. se alias ena. sisse vñ pueruz 3 Bononie a pena mort. addit aliā gl. in. c. sane. d. tē po. ord. z aliā. i. l.

actus est inchoatus z nō perfectus extendit ad illum actum. l. contractus. C. de fide instr. Si aut actus est perfectus sed pendet quo ad effectū. Exemplum: statutū dat formā testamētis: si te stamēta sunt condita h sic pendeat vsq. ad mor tem testatoris nō tamen includunt in nouo sta tuto. vt est tex. in l. iubemus. C. de test. Quis sta tutum dat exceptionē vel tollit: z tūc si exceptio oritur tempore actus non extendit ad actū pte ritum: secus si exceptio oritur post statutū. Exē plū venit noua lex qua cauet vt fideiussor possit se defendere contra creditorem si debitor princi palis presens est. Vel pone exemplū: si statutū dicit q. contra instrumentum publicū nō possit opponi exceptio simulationis nunquid extendi tur ad instrumenta prius confecta. hec z similia

12 possunt decidi per predicta. ¶ Et ex pñctis omnibus habes etiam incidenter decisam vtrū pena debeat apponi fm statutū antiquū qd vi gebat tempore delicti: aut fm statutum nouum qd viget tpe sententie. Et de hac questione vide plene per Bar. recitantes multa dicta antiquo rum in l. omnes populi. Finaliter cōclude sic. q. quedam est pena ordinaria: z in illa imponenda debet haberi respectus ad tempus delicti. sic p cedit. l. j. ff. de penis. z in. c. fi. de sen. excō. Quedā est additio pene vel diminutio q. fit ex causa: nā iudex potest minuere vel augere penam ordina riam etiam si esset pena statutū. vt in l. qd ergo. s. pena grauior. ff. de his qui notan. infra. z ibi ex pñesse Bart. inducit ad statutū. facit qd legitur z no. in. c. licet. j. de penis. z ij. q. ij. in. s. notādū. z in hac pena consideratur tempus sententie z nō delicti. z ita fm eum potest intelligi tex. qui vide tur multum contrarius predictis in l. penul. c. ff. si ex noxa. cau. aga. vbi seruus delinquēs in serui tute z accusatus in libertate non punitur vt ser uus sed vt liber. Nam in diminuēdo vel augēdo penam habet iudex respectū ad tempus senten tie. qd no. Unde ad propositū aut statutū anti quum imponebat penā ordinariam z debet im poni illa pena: aut infligebat penā graue vltra q. meretur delictum: puta propter guerrā: z tūc ex quo statutum nouū reducit penā ad delictū z cessauit ille rigor: debet iste puniri fm primum statutum. Ad vnum tamē aduerte q. quatenus dixi q. constitutio declaratiua extenditur ad p terita: dicit do. Anto. hoc verum nisi reperiat cō suetudinem esse in cōtrarium. all. d. c. j. de postu. pre. in. vi. in x. de cetero. Qd limitat nisi statutū declararet irrationabilitatē statuti vel cōsuetu dinis: quia tunc extenditur ad preterita alle. gl.

13 in cle. ij. de re. eccl. nō alie. ¶ De limitationes d ex toto non placent: quia cōsuetudo irrationa bilis nō inuadat actū: sed defendit a pena tē porali nec liberat a culpa. vnde bonū tex. cū glo. in. c. deniq. c. iij. z in. c. cum venerabilis. de con sue. An dicere q. aut cōsuetudo cōtraria est du bia: quia ius cōtrariū erat multipliciter intelli gibile: z tūc posset pcedere dictū do. Anto. z in telligatur gl. in. d. c. j. de postu. pla. Aut apud vi ros doctos illa consuetudo erat irrationabilis: z tunc licet forte liberet a pena. vt in d. c. cū vene rabilis. nō tñ validat actū: vt ibi. Abbas.

De rescriptis.

Rubrica.

1 ¶ Rescriptū quid est: z quibus modis sumat. Rescriptū quid differat a priuilegio z bñficio. Quomodo cognoscitur rescriptū a priuilegio.

¶ Viso de constitutionibus quia parū est iura condere nisi sint ministri qui ea exequantur. vt in c. cōmissa. de elec. lib. vi. z in. c. vbi periculum. s. p

ex sensu. s. j. z que ibi ponunt remissive. ff. de appel. quib. adde Alle. q. ij. inci. viso pcessu. col. ij. in. j. vol. 22. s. c. vñ. alias hz maiorē nu. q. si. cxi. pe. z vlt. col. vo. ij. De. de anc. q. si. xlvj. inci. cōsuetudo. z q. si. cxi. inci. iure scripto z cōsuetudine. Rom. q. si. ccc. lxxvj. z zach. q. si. cxi. co. ij. z Fel. in. c. j. co. vi. de re ind. dicā deo duce. in. c. cū venerabilis. post illum. de consue.

f terea. eo. titu. z lib. f. Ideo post rubricā predictaz f autor intendit tractare de ministris iuris: quia vt plurimum dantur per rescripta. ideo pñmittit hanc rubricam. ¶ Pro cuius declaratiōe quero quid est rescriptū: ¶ Post. in sum. eo. tit. cōcludit q. est illud q. ab apostolico. i. a papa seu a prin cipe rescribitur ad consultationem: relationem: seu intimationem alterius vel alicui indulgēdo.

2 Tamen dic clarius z melius ¶ Rescriptum po test sumi generaliter z largo modo: z tūc cōphē dit priuilegiū: z beneficiū principis: z alia rescri pta que emanant ad iuris obseruatiā. z ita sumi tu in hoc titu. nam sub rub. de rescrip. tractat de priuilegiis z literis beneficialibus: z de literis ad lites. Quandoq. sumit stricte rescriptum: z tūc rescriptum proprie est id q. princeps scribit ad iuris obseruantiam vt quando pñmittit causam decidendam inter aliquos. Priuilegiū vero est cum papa aliquid rescribit cōtra ius: k z dicitur priuilegiū quasi lex priuata z nō communis. iij. dist. priuilegia. Bñficiū vero est nomen gñale sed stricte sumitur pro gratia cōcessa a principe preter ius: z tale beneficiū debet latissime inter pretari. vt in. c. olim. z qd ibi no. de ver. sig. z in. l. beneficiū. ff. de consi. prin. Qualiter autē cogno scit rescriptū a priuilegio: dic q. ex forma vtriusq. z modo dictandi. z de his per Ex. in l. rescripta. C. de preci. impe. offe. z per Bal. in d. l. beneficiū. z per Jo. in d. c. olim. prealle. Abbas.

h lites. Quandoq. sumit stricte rescriptum: z tūc rescriptum proprie est id q. princeps scribit ad iuris obseruantiam vt quando pñmittit causam decidendam inter aliquos. Priuilegiū vero est cum papa aliquid rescribit cōtra ius: k z dicitur priuilegiū quasi lex priuata z nō communis. iij. dist. priuilegia. Bñficiū vero est nomen gñale sed stricte sumitur pro gratia cōcessa a principe preter ius: z tale beneficiū debet latissime inter pretari. vt in. c. olim. z qd ibi no. de ver. sig. z in. l. beneficiū. ff. de consi. prin. Qualiter autē cogno scit rescriptū a priuilegio: dic q. ex forma vtriusq. z modo dictandi. z de his per Ex. in l. rescripta. C. de preci. impe. offe. z per Bal. in d. l. beneficiū. z per Jo. in d. c. olim. prealle. Abbas.

i iuris obseruantiam vt quando pñmittit causam decidendam inter aliquos. Priuilegiū vero est cum papa aliquid rescribit cōtra ius: k z dicitur priuilegiū quasi lex priuata z nō communis. iij. dist. priuilegia. Bñficiū vero est nomen gñale sed stricte sumitur pro gratia cōcessa a principe preter ius: z tale beneficiū debet latissime inter pretari. vt in. c. olim. z qd ibi no. de ver. sig. z in. l. beneficiū. ff. de consi. prin. Qualiter autē cogno scit rescriptū a priuilegio: dic q. ex forma vtriusq. z modo dictandi. z de his per Ex. in l. rescripta. C. de preci. impe. offe. z per Bal. in d. l. beneficiū. z per Jo. in d. c. olim. prealle. Abbas.

k cum papa aliquid rescribit cōtra ius: k z dicitur priuilegiū quasi lex priuata z nō communis. iij. dist. priuilegia. Bñficiū vero est nomen gñale sed stricte sumitur pro gratia cōcessa a principe preter ius: z tale beneficiū debet latissime inter pretari. vt in. c. olim. z qd ibi no. de ver. sig. z in. l. beneficiū. ff. de consi. prin. Qualiter autē cogno scit rescriptū a priuilegio: dic q. ex forma vtriusq. z modo dictandi. z de his per Ex. in l. rescripta. C. de preci. impe. offe. z per Bal. in d. l. beneficiū. z per Jo. in d. c. olim. prealle. Abbas.

l sed stricte sumitur pro gratia cōcessa a principe preter ius: z tale beneficiū debet latissime inter pretari. vt in. c. olim. z qd ibi no. de ver. sig. z in. l. beneficiū. ff. de consi. prin. Qualiter autē cogno scit rescriptū a priuilegio: dic q. ex forma vtriusq. z modo dictandi. z de his per Ex. in l. rescripta. C. de preci. impe. offe. z per Bal. in d. l. beneficiū. z per Jo. in d. c. olim. prealle. Abbas.

m scit rescriptū a priuilegio: dic q. ex forma vtriusq. z modo dictandi. z de his per Ex. in l. rescripta. C. de preci. impe. offe. z per Bal. in d. l. beneficiū. z per Jo. in d. c. olim. prealle. Abbas.

1 ¶ Causa non potest committi appellatione re moto nisi per solum papam. Appellatio nō potest tolli p aliquē nisi p papā. Legatus de latere non potest committere cau sam appellatione remota: nec committere cām simpliciter z de plano.

2 ¶ Papa vel princeps an possit totaliter appella tionem tollere: etiam per viam querele.

3 ¶ Rescriptum speciale derogat generali prius im petrato: licet de generali non fiat mētio in spe ciali: vide late. j. nu. 10.

4 ¶ Priuilegium vt quis possit in quacūq. causa ap pellare. vel vt possit quis libere appellare quid importet.

5 ¶ Princeps non presumitur aliquid concessisse in generali concessione: quod in speciali non fuit set concessurus.

6 ¶ Rescriptum non tollit priuilegium. Priuilegium non tollit aliud priuilegium nisi sit clausula derogatoria.

7 ¶ Rescriptum siue priuilegium continens id qd ius commune tollitur per secundum absq. alia clausula derogatoria.

8 ¶ Rescriptū siue priuilegiū impetratū cōtra ius commune valet: licet de iure canonico non fiat mentio: vide nu. 13. z 15.

9 ¶ Priuilegium concessum fm ius cōe an debeat operari aliquid vltra ius cōe. vide. j. num. 11.

10 ¶ Generi per speciem an z qñ derogetur.

12 ¶ Rescriptum non presumitur falsum si non de uiat a consuetudine curie.

14 ¶ Priuilegia plura si sunt impetrata a diuersis su per eadem causa: quod erit potius. Quod tēpus attendatur in priuilegiis: ante tē pus presentationis: an tēpus date.

16 ¶ Priuilegium z rescriptum si simul concurrant: quod preferatur.

Sicut romana.

Regit varis modis. s. s. itelle. ctū magis cōez hñtēdit. Priui legio gñali s. s. ius cōe obtēto ob stat rescriptū speciale et dēo mē tionē nō taciens. Primo pñfideciuz exordiu.

f Co titu. z lib. Adde tex. in l. ij. in. s. post originē ibi: parū est. ff. de origi. iuris.

g ¶ Quid ē rescri ptū. Adde tex. z ibi Bal. i. l. falso. C. de diuer. refer. bonā glo. in. c. j. i. ver. nō statur. de consti. in. vi. z ibi Domi. in. ix. col.

¶ Adde Alex. q. si. cxi. iij. lib. i.

¶ Stricte. Vide istū in. c. nōnulli. z in. c. j. nota. j. e. z do. meū hic ipu gnātē dētm. Inn.

in. c. epī. de re. ecc. nō alie. qd dictuz saluat hic Fel. p plura dicta doc. quē oīno hic vidē i v. co. in. x. ceter.

¶ Iuris obseruā tiā. Ad d. bal. hic. z tex. z do. i. c. cāz q. j. eo. z ibi dice.

¶ Cōtra ius. vñ de Jo. andr. in. c. olim. de x. b. sig. z not. xxv. qdē. h. in sum. z bal. l. itē la pulli. in. iij. col. xl. ego dico q. ff. de re. diui. vñā dif ferētiā ponit i. de j. eo. plerunq.

zacharias. ¶ Ad d. an papa vel pnceps possit tollere p suuz rescriptū ea q. sunt de iure ciuili vel gentiū. Alex. q. si. h. vol. v. per totū. z meli. q. si. l. vñ. z vñ. z q. si. l. vñ. in iij. col. xxi. nec ob stat. vol. ij. op. est tñ q. habeat clau sulā derogatoriā: vt p. Fel. in. c. nō nulli. co. h. x. scōa regula. isto titul.

¶ Bñficiū. Ad d. Jo. an. in. c. oliz. hic all. z d. natura bñficiū late p bal. i. l. bñficiū. hic all. z ibi p. Alb. d. ros. i. x. sic ex pñctis ptz in. iij. col.

¶ Rescriptū. vi de Gal. in. h. ti. q. s. v. z vlti. vbi pñt signa cognoscen di. vñ d. moder. i. d. c. d. iudiciā. el. h. circa fi. post Butri. z Imol. z istum eo. titu.

Secundo

a **E** fieri potest. Adde Philip. et Moder. in c. pastoralis. in pn. d. ap-
pella. et do. meum Anto. hic cum alijs cōcor. positus per eos. et vis istū
in rab. de appel. in. iij. col. et ibi late dicā per Bar. in. l. omnes populi.
in. xij. col. ibi iuxta pmissa. ff. de iusti. et iure. et Sali. in. l. fin. C. d. senten.
zacharias. **A**dde Seli. in. c. causam que. col. xij. vers. similiter dicit

Bar. j. eo. ti. **A**d
uerte tñ q si p re
scriptum tolleret
appellatio itelli-
git. de iniusta: qz
iusta nō possunt
tollere. ita not. p
Seli. vbi. s. et hic
in. ij. col. ver. am-
plia secūdo post
Bar. in. l. i. s. ff.
qui. appel. nō li.
b **I**nferior enim
limita ut nō p-
cedat i nō reco-
gnoscat supio-
rē. p. Phil. post
Abba. in. c. pasto-
ralis. post princ. a
Roma. in. rub. d. b
arb. in. vi. col. ibi.
in. xij. alt. Bart. i
l. lege. ff. a q. ap.
nō li. nec pcedūt
hec in his q ha-
bēt potestātē sta-
tuēdi cōtra iura
que possunt etiā
mittere app. re-
mota. Bal. i. l. fi.
C. quo. appella. et
Sali. de ca. cōsi.
ccxxv. inci. super
pmo dubio. i. iij.
col. ibi. qrtō prin-
cipaliter. et Alex.
in. l. nemo pōt. in
j. col. de lega. j.
Itē ut hec nō ha-

beant locū in appellatione ab interlocutoria. qz illā potest remouere
inferior a pncipe. l. fi. C. de senten. fm intellectū quē sequitur ibi Bar.
Ange. et Sali. et do. meus in. c. qd ad cōsultationē. in vlt. charta. d. off.
lega. et Vitalē. in lib. de clausulis. fo. vij. tñ iste intellectus cōter nō tene-
tur ut p bal. in. d. l. fi. et addi. Spe. in tit. de appel. vers. clausula appel-
latione remota. etymo. in. d. l. j. a qui. app. in. xxv. col. et Philip. i. d. c. pa-
storalis. in. iij. col. vbi cōcludūt. q talis inferior potest hāc clausulam
apponere ut deseruiat iuri. i. ut appellatio nihil operetur nisi f3 iuris
dispositionē. Item declara ut nō procedāt in epō qui per vias statuti
disponeret super modo pcedendi etiā faciēdo de nouo cām summa-
riam. fm Bald. in. c. cum omnes. in vlti. col. s. ti. pxi. Sūuz tenet do.
meus in cle. ne romani. in. iij. charta. ibi. ego vero puto. de elec. pillū
text. in ver. tolli. inducit Bal. in. l. oēs populi. in. vij. col. ibi. hic dubita-
tur. de iusti. et in. adde Ang. in disp. astensis miles. in. xxv. col. ibi. de
scōdo an valeat. et Sede. de se. cōsi. xvij. inci. qstio talis. cū cōcor. positus
per Ana. in. c. cū in diocesi. in. v. col. de vsur. **A**dde tu q l3 legatus
nō possit cām cōmittere appel. remota. tñ pōt facere statutū q appel-
latio interposita ad quēcūqz ad ipsū deuoluat. ut cōsuluit Ro. q. fi. j.
Ant. Frac. **C**irca istā materiā de clausula appellatione remota. ad-
das q illa nō potest poni inscripto per inferiorē a pncipe etiā si sit
legatus de latere. nisi respectu interlocutorie. ut p gl. Bar. et doct. i. l. fi.
in. j. col. et vers. et fm hoc. C. d. sen. et hoc quo ad effectū ut deroget iuri.
S3 quo ad deseruiendū iuri pōt apponi a quocūqz ordinario. fm bal.
in addi. Spe. in tit. de appel. in ver. clausula appella. remota. Et add.
q p talē clausulā nō tollit ius appellandi tertio forsan cōparent i in
dicto pro suo interesse. ita Bar. in. l. j. in. s. fi. in xij. quero imperator.
et seq. ff. a qui. app. nō li. et nō in. c. sup. eo. de offi. dele. et q appellationes
p talē clausulā intelligant esse sublate. habet per gl. in. c. pastoralis. d.
app. p Bart. in. l. j. s. parui. ff. qd met. cau. Et adde q talis clausula
operat quo ad iudicē a quo. ut ipse nō teneat dferre appellatiōi si nō
vult. nō aut quo ad partē. qz nō tollit ius appellandi. fm Bal. in pre-
alleg. addi. ad Spe. Et adde q si talis clausula apponat in statuto i
telligit nō solū de appellatiōe ab interlocutoria. s3 de oī appellatiōe
etiā a diffinitua. fm Bal. in. l. j. in pn. ff. de inoff. test. et habet p alex.
plene in p. fno. lxxvj. in añ. parte cōsiliōn. et q talis clausula possit
apponi statuto sicut et clausula appellatiōe remota. tenuit bal. i. l. ne

cessariū. de ori. in. de quo etiā per Bal. in. l. fi. C. quo. appel. nō reci. et p
Alex. de imo. in. i. cōsti. ff. de in. s. oēm. post Bar. qd tñ itellige verū qñ
ciuitas. condēs statuta haberet causas appellationū primariū et secun-
dariū sed si haberet tñ primas appellatiōes secūda appellatiōe uol-
ueret ad supiorē tunc nō posset statuere et p statutū remouere appel-

lacionē ne tollat
ius supioris. ut
no. declarat bar.
in. l. is cuius. ff. d.
aqua plu. ar. Et
adde q talis cla-
apposita in re-
scripto trahit ēē
ad cām recouē-
tiōis ut l. c. fi. vbi
per do. Abb. j. d.
mu. pet. Ad das
etiā q si cā esset
commissa cardis-
nali appellatiōe
remota nō mō
posset ab ex. f. i. a
appellari. ut vos
luit Bal. i. l. j. ff. d.
offi. pfe. pro. cha-
batur in Spe. de
leg. s. superest. in
ver. illd aut. An
aut cōprehēdat
iudicis recusatio-
nē. vide p Bart.
in. l. fi. in. ij. col. C.
de sen. et iter. cōm-
ind. Et vltio addo
q p talē clausu-
lā nō tollit qñ pos-
sit appellari a
fina notorie ini-
qua. ut not. gl. in
c. ex cōquestiōe.
in. x. post oppo-
sitionem. de res-
spo. et in. c. iter ce-
teras. de re iudi.

d pastoralis. de appel. **e** **I**te nō vnā regulā in
3 materia rescriptoriū. ut speciale deroget genera-
li prius impetrato. l3 de eo nō faciat mentionē.
4 **A**ltimo not. q pōt cōcedi priuilegiū alicui
e ut libere possit i qualibet causa appellare. et qd
f opere priuilegiū dicit. j. in gl. **I**n gl. i. in fi.
Ex hac gloss. possunt elici tres intellectus. ad text.
Itē ad priuilegiū rescriptū ut possit qz libe-
re appellare intelligit ut possit appellare in cau-
sis interdictis a iure et fuit hec opin. Alia q tñ
fuit aliter locut. q gl. recitat. Dicit enī q p hoc
priuilegiū si data facultas appellandi in casib3
interdictis a iure nisi ppter delictū qz priuilegi-
tur facultate appellandi ut si appellaret a corre-
ctione. j. de ap. ad nostrā. vel in casibus cōtētis.
ff. q. vi. s. sunt et quorū. et in. l. i. C. quo. ap. nō reci.
ut puta si esset contumacia ad istos casus Alia.
5 nō extenderet priuilegiū. qz nō est verisimile q
pnceps pcedat in genere qd in specie nō fuisset
cōcessurus verisimiliter ut in reg. in generali. de
6 reg. iur. in. vi. **S**ed huic intellectui obstat qz
fm eum cum priuilegiū rescriptū esset priuilegiū ex
quo cōcedit aliqd ptra ius. ergo nō d3 tolli per
scdm siue sit rescriptū impetratū fm ius seu pri-
uilegiū qz rescriptū nō tollit priuilegiū. in. c. cū
ordinem. j. e. nec scdm priuilegiū tollit priuilegiū ni-
si de eo faciat mentionē. ut in. c. venies. j. de pfer.
7 **I**o gl. transit ad secundū intellectū ut istud pri-
uilegiū rescriptū siue priuilegiū reducat priuilegia
tūm ad solū ius cōmune. quia forte propter deli-
ctum erat sibi interdictū beneficiū appellatiōis.
et sic in effectū solū fuit sibi pcessus ius cōmune.
ideo in scōdo rescripto nō fuit necesse facere mē-
tionē de primo. **I**ste intellectus est bonus in
se s3 diuinat ad text. ideo trāsit ad tertium intellectū
ut intelligat text. q simpliciter fuit isti pcessus ut
simpliciter in qualibet cā posset appellare. nec

c **A**t dicit gl. Not. ibi. in gl. figura. circa mediū. ibi sed dubitari solet.
adde dñi. in. c. que ecclesiar. in. iij. col. s. ti. pri. vbi Imo. in pe. co. et in
c. iudex. in pe. col. de offi. dele. in. vi. per eundē dñi. et per istū in. c. dile-
cti. in. ij. col. de iudi. in. c. qd ad cōsultationē. de cens. in. c. nisi. de offi.
dele. in. c. super qdñū. in prin. in. j. col. de offi. dele. et in. c. j. in. j. colum. de
trāsac. et in. c. fi. in. ij. not. de cōfir. vti. vel inuti. et in. c. qz diligetia. in. j. co.
j. de elec. et in. c. mandata. de psum. dñi. in. c. q. de iudi. lib. vij. in gl. in
ver. literarū. Lardi. in cle. ff. in fi. de iudi. et in cle. sepe. q. x. et seq. de ver. fi.
gni. Ana. in. c. cum in diocesi. in. v. col. de vsur. Bal. in. l. ne qcq. s. fi. ff.
de offi. procō. et lega. per Vitalē in lib. de clausulis. fo. vij. post mediū.
per vtrū. Imo. in. l. nemo pōt. ff. de leg. j. per Phil. in. c. postremo. in
iij. col. de ap. Sali. in. l. fi. C. de sen. per Imo. et Ang. Are. in. l. j. s. fi. ff. a
qui. app. nō li. gl. ma. in fi. in. d. c. quod ad cōsultationē. et Rotā dec. vij.
in antiqs. Bal. in. l. j. ad fi. ff. de offi. pfe. pro. alle. Jo. an. in. c. nemo des-
inceps. de elec. li. vij. adde gl. fi. in fi. in cle. ff. de rescri. et in cle. sepe. in xj.
mandamus. de ver. signi. et in. c. indēnitatibus. in ver. sine strepitu. de
elec. in. vj. vide gl. in. c. dilectus filius. el. j. in ver. cū se facultas. de pbe.
no. Spe. in ti. de leg. s. superest. ibi. sed nunqd legat. et dixit Spe. e. ti.
s. nunc ostendendū. ver. legatus. q legatus nō potest cōmittere cau-
sam q alibi pendet ut plene per Philip. in. c. vt nostrū. circa fi. de app.
et Sede. q. cc. qd pmutatio. et Bal. in. l. j. in. x. col. ver. et ideo l3 impera-
tor. C. de ser. et aqua. facit qd idē Bal. voluit. in. l. j. circa med. C. de test.
mil. Limita tñ. d. gl. fi. de here. in. vj. cū alijs pmissis ut nō pcedāt qñ le-
gatus ex magna cā induceret ad cōmittendū causas sine strepitu attē-
to statu loci et rei. ita pulchre p Imo. in. c. fi. in. ij. no. de trās. p illū tex.
qui bene facit. sequit Alex. in. d. l. nemo pōt. et vide Bal. in. l. oēs ppli.
in. v. col. in ver. sed hic dubitat. ff. de iusti. et iur. refert iste in. c. fi. in. vj.
co. ibi dicit tñ Bal. vnū sing. dictū p. l. si hōiez et j. de cōsue. et in. c. at si
clerici. s. de adulteris. in. v. col. in xij. pdicta limita. de iud. facit q no.
iste i. c. venerabilis. e. ti. et i. c. dilect. d. ap. et i. c. cū accessisset. s. d. qst. **A**d
de ab. q. lxxvj. et lxx. ij. li. alex. q. cxx. i. li. Lap. all. cū alex. q. cxi. i. li. li.

d **D**e app. dicam ibi plene post Philip. et alios adoder.
e **L**ibere. Dicā in. c. j. de offi. ordi. et in. c. inrefragabili. eo. tit. et in. c. de
multa. de preben. post istum.

f **S**eb. Sap. **A**ppellare vis are. i. q. lxxvj. diligēter visis. et ibi po-
nit qñ p rescriptū spale tollat gñale. l3 de eo nō fiat mēto. et qd i priuilegio

Sanonmi. super Prima parte pñm.

a In his. Adde Bald. in aut. habita. in. iij. not. C. ne si pro pa. 7. l. iij. §. si is pro quo. ff. q. quisq. iur. 7. in. c. cum olim. ad si. j. ti. proxi. 7. in. l. j. in. iij. co. bi. quinto oppo. C. si ser. exte. 7. in. l. nullus. C. ad le. iul. maie. 7. in. l. si quis posthumos. in. prin. ff. de lib. 7. posth. 7. in. tit. de pa. cōstā. in. ver. cassenter. Pet. de anch. cōsi. clxxij. inci. p. parte ecclesie. in. vlti. col. Cal. pñl. i. de offi. archi. Aret. 7. Moder. pñ. xv. in penul. col. ver. circa tertiu. Bu. j. c. eam te. in. vlt. col. per istu. post Car. in. c. si. quasi in medio. de pñ. 7. in. c. pastoralis. in. prin. in. vlt. no. Bu. in. c. at si cle 8 rici. §. de adulter rñs. in. vi. col. ibi. nunqd aut de iudi. Philip. i. d. c. pastoralis. in. pn. in. i. col. bonā gl. in. l. postp. C. de pac. Rom. in. res peti. l. i. j. xxv. col. C. de here. insti. 7. in. pñ. clxx. inci. a si admittim. 7. scōo principa. 7. vide tex. aureu. in. l. fundus q. lo car. ff. de fun. in. stru. quē alt. bal. in. l. qbus dieb. ver. dñs. ff. de cō di. 7. demō. 7. in. l. si ita scripsisset. ff. de le. §. idē dicas in statut. 7. vt ple ney Alexā. in. l. iij. §. pto. in. iij. 7. v. col. ff. de dā. infe. idē in lega tis. vt plene pēū dē in. l. senat. §. si. ff. de leg. impo nētē qnq. dicta quorū vltio. adō Pau. pñ. lxxv. 7. vide Bal. in. rub. C. de pñen. emp. in. ix. q. q. in. i. c. tibus quodlibet ver bum debet interpretari vt aliquid operet. 7. Bal. in. rub. §. eo. q. in. res scriptis nihil debet esse superfluu. 7. faciat gl. in. l. iij. qd. met. causa. 7. in. c. solite. in. ver. tanq. de maio. 7. obediē. 7. ibi p. Moder. 7. pulchre dixit Bar. in. l. qui rome. §. duo fratres. ff. de ver. obli. q. omnia xba instru menti sunt restringenda. Adde tu Roma. cōsi. cccxxij. 7. Franci. areti. cōsi. lxxvj. vbi sequitur Compostel. in. versic. venio ad secundū. Ant. Franc. Ad addendū est primo q. in. testamentis verba ipsa sunt attēdēda nec ab eis est aliq. mō recedēdū nisi expñse de cōtraria mēte testatoris appareret. l. nō aliter. 7. l. ille aut ille. §. cū in verbis. ff. de le. iij. 7. habet late per Spec. in. titu. de instru. ed. §. restat videre. vers. qd si in aliquo. Et adde q. in. testamentis verba debēt aliqd operari vul gata. l. si quando. ff. de leg. j. q. est verum etiam si minima sint. vt dixit Bal. in. rub. C. de cōtrahē. emp. in. iij. col. in. viij. q. 7. habet per Alex. in. cōsi. lxxvj. in. iij. parte cōsiliorū. 7. eodem modo verba cōtrahētiū semp debent intelligi. vt aliquid operent. vt per Specu. in. tit. de emp. 7. vē. in. §. i. in. ver. sed qd si in. instrumēto. 7. ppterea dicebat Bal. in. d. rub. de cōtrah. emp. in. loco pñalleg. q. verba pñtus 7. verba statutorū nō de bēt intelligi esse supernacuo apposita. sciendū tñ est q. verba pñtus de bēt intelligi fm mēte cōtrahētiū. fm Bal. in. l. si. C. que res pig. ob. pos. 7. eodē modo dicēdū est de verbis appositis in. statutis vt illa de beant aliquid operari. vt in. l. i. ff. ad muni. 7. habet per Bal. in. rub. C. qui accu. non pos. 7. in. l. si cōuenerit. §. si nuda. de pig. act. 7. per Bart. in. l. iij. §. pto. ait. ff. de dam. infect. 7. eodem modo dicēdū est de ver bis iudicis appositis in. sentētia vel in. alio actu iudiciali quoniā illa semper debēt intelligi vt aliquid operent. ramē debēt intelligi fm mē tē ipsius iudicis. fm Bal. in. l. j. in. j. opp. C. de neg. gest. 7. per Innocē. in. c. petitio. de procu. quid autem in. verbis rescriptorum 7. gratiarū dicēdū est q. illa extendant 7. largissime debent interpretari vt habeant maiorem effectum q. possunt. vt per domi. 7. Rota. in. dec. cccclij. inci

piante fuit dubiatum. in. nouis.

a 7. Sebasti. Sapia. Exemplum. Contra hoc dictū tenet expñse do. Albb. in. c. pastoralis. §. quoniam. in. vlti. col. j. eo.

c Anto. Francif. In summa. adde do. mēu. hic 7. istū in. capi. veniēs. in. iij. col. j. de pñcip. 7. Frac. areti. pñ. lxxvj. inci. in. Chasti. 7. diligēter visis. vers. cir

secundo probatur propter clausulā que remoue bat appellationē. nam hoc nō pceditur de iure cōmuni sed ex speciali priuilegio. 7. sic vult q. regula generi per speciem 7. c. habeat locū ēt in priuilegiis. p. qd dicit si papa cōcederet vni oēs decimas alicuius parochie 7. alteri postmodū pce deret decimas alicuius pñdū illi parochie vt ex emptionē a decimis q. per scōm speciale dōget primo pñtū ad speciem contentā in. secundo. 7. sic i telligit istum tex. Iste intellectus esset optimus in se si illud esset verū q. speciale priuilegiū dero garet generali. hoc tamē dictū sequit hic Imol. 7. do. Anto. Sed in. contrariū est dictum Cō postel. hic qui dicit q. aut priuilegiū generale pñtinet omnia vniuersaliter 7. eodem actu. 7. tūc speciale nō derogat generali. exemplū cū pcedit generaliter decimas alicuius parochie. aut priui legiū generale nō cōtinet vniuersaliter oia vno actu. sed debet verificari in. aliqua species cōtēta sub genere. 7. tūc speciale derogat generali. Exē plum b si mendatur puideri vni de bñficio i cer d vt pñoncia. 7. scōo mādā. puideri in. certa ecclesia illius pñoncie. Ite cōtra hoc dictū llo stien. 7. sequaciū vltra doc. hic alt. glo. ord. i. re. ge neri. de reg. iuris in. vi. xxv. qdōne. §. in. summa. c. i quibus dicitur q. priuilegio etiā generali nō de rogatur per sequens priuilegiū etiā speciale ni si illo faciat mētionē. Adduco rationē. pñceps per suū priuilegiū nō intendit dōgare iuri alte ri qñto. d. vt in. l. §. si quis a pñcipe. ff. ne qd in loco publi. 7. in. c. sup. eo. c. de offi. deleg. quimo sola possessio alterius impedit vires priuilegiū si de illa possessione non sit mētio. vt. c. dūdū. j. de priuile. no. glo. in. c. h. de decim. vi. Sz p gene rale priuilegiū est ius questum qualiter species conuenta sub genere. ergo per secundū nō eber derogari primo. Tamen contra hoc 7. p. prima opi. llo st. multum facit. c. dūdū. 7. c. pñis. §. de pñebend. lib. vi. vbi expñse dicit tex. q. fm spāle derogat primo 7. multū vrgēt illa ec. in. hac ma teria. sz tenendo qd dixi qd videt multū equuz pōt rñderi dupliciter. primo q. in. c. dūdū. non fuit directe secundum contra primū. quia papa

ter visis. vers. cir ca secundū Imol. in. c. cum ordinē j. eo. in. v. co. 7. hic qui dicit qñtione llo st. veriorē cō tra illas gl. seque re tamē istuz hic. 7. adde quod no. Dñi. post io. an. in. c. i. i. uij. co. ibi qd si est pcessus. de pact. i. vi. vbi alt. glo. hic. 7. vñ Butri. i. c. dūdū. d. deci. 7. oimino Moder. hic.

Ad d. tu q. vo luit Roma. cōsi. cccxxvj. in. pn. zacharias.

Questio. Ad de tu an. quādo pñceps p. suuz rescriptū aut pri uilegiū itelligat derogare iuri al teri qñto. vide p Alex. pñ. cccxxvj. per totū. 7. pñl. h. col. vñ. vol. i. 7. pñ. cccxx. volu. j. per Feli. in. c. que i ec clesiariū. col. xvij. §. de conslitu.

Anto. Francif. Circa istā ma teriā. adō q. h. iu ri suo possit qñ renūtiare 7. illud remittere p. suo arbitrio. l. si quis in. cōscribēdo. C. spac. 7. de epis. 7. cle. 7. in. c. ad apo

stolicam. de reg. 7. in. l. quod fauore. C. de legi. 7. per Specu. late i. titu. de renū. 7. cōclu. tñ ius per me questū tertio nō possum renouare. vt l. cum a focero. 7. ibi per Bald. C. de iur. do. 7. ius questum in. reb. pu blicis per pñtū nō potest renouari. nec etiā per pñcipē tolli sine cā vt per Ang. in. l. cotem ferro. §. i. ff. de publi. dicit tñ Spec. in. ti. §. leg. in. §. iij. in. vers. sed nunquid legatus. q. solus pñceps pōt tollere ius alterius. qd est intelligendū quando illud facit ex causa iusta vel ex cā publice vtilitatis. vt i. l. item si verberatū. in. §. i. 7. ibi Bar. ff. de rei vendi. 7. in. l. lucius. ff. de euic. 7. per Card. in. cle. h. in. ver. ceterū. de iudi. 7. per alex. in. j. cōstit. ff. ori. in. §. omne. post Bar. vbi tradit an imperator cōdendo legē possit auferre dominū rei pñuatis pñoms. et habetur per Pau. de ca. in. cōsi. cv. 7. in. cōsil. cxxvij. 7. cxxv. 7. clvj. 7. p Oldra. in. cōsi. cxxij. 7. vide Card. in. cle. j. vt lit. pend. vbi dixit q. papa etiam sine causa potest auferre bñficiū beneficiato. tñ Bal. in. l. quo ties. 7. in. l. si. C. de pñci. impe. offe. 7. in. l. fin. C. si cōtra ius vel vti. pub. di git q. nunq. potuit intrare caput suū q. deus dederit potest atē pape vel imperatori aut alicui pñcipi q. possit aliqñ priuare iure suo au ferre illi rē suā sine causa. sed potest dici pro cōcordia q. quādo pñu ceps id facit ex certa sciētia presumit in. eo causa de quo etiā habet p. Bal. in. l. j. in. fi. C. de iure aur. annu. 7. per Pau. de ca. in. pñ. suo. xco iij. in. iij. parte cōsiliorū. 7. habet ēt p. Jnn. in. c. q. pleriq. de immu. ecc. 7. p. do. Albb. in. c. venerabilē. de elec. 7. p. alex. in. pñ. suo. cxxvj. in. i. parte cōsi. vbi ponit quādo presumat causa iusta. in. pñcipe. 7. habet p. Pau. de ca. in. l. ex hoc iure. ff. de iusti. 7. iur. 7. in. l. si heredis seruus. ff. de le. j. 7. p. Bal. in. l. rescripta. C. de pñci. imp. off. 7. in. i. cōsti. C. in. §. j.

e Super eo. vide ibi plene Barba. in. i. h. 7. iij. col. 7. Feli. hic.

f 7. Sebasti. Sa. Qualibet specie. Que sit rō diuersitatis q. priuile gium scōm nō valet nō tollēs primū 7. tñ secus in. pñstitutione vel sec. in. testamēto. vñ pulchre p. Car. i. pñ. l. in. pñmō casu. Ite q. doc. hic tractat de rogatiōe pñlegij spālis. vñ Alex. i. pñ. c. i. visis istis. i. j. vo. dando

a Ultra ius. Adde Calde. consi. xij. de privileg.
b Zacharias. Et quare. Adde tñ vñ sing. dictū tu habes q̄ qui im-
 petrat rescriptū contra ius debet facere mentionē de iure illo vel lege
 cui derogat: vt hic et dixi. s. post istum et alios in rub. in apostil. in ver.
 contra ius. vt no. d. Alex. de imo. post Bar. in l. omnes. C. de aquedu.
 lib. xi. vbi alt. gl.
 magistrā. in aut.
 de heredi. et fal. i.
 gl. i. et doc. in l. si.
 C. si cōtra ius vel
 vti. pub. S3 cau-
 tela ē vt ipetrās
 talerescriptū cū
 hoc qd fecit mē-
 tionē exp̄ssaz fieri
 legis cui d̄rogat
 p̄ illud rescriptū
 q̄ fiat mētio q̄ in
 dex illud debeat
 admittere text. ē
 p̄ hoc sing. i. l. ne-
 minē. et ibi Bar.
 C. de can. fru. v2.
 ro. lib. xi. tūc em̄
 illud cogere in
 dex amittere. vt
 no. An. corse. sin
 gu. c. lxxix. in x.
 rescriptum. lo. ff.
 Antio. Francif.
 Circa h̄oicas
 q̄ qñ est ipetratū
 p̄uilegiū 3 legis
 dispositionē tale
 p̄uilegiū nō va-
 let neq; inde de-
 bet illd̄ observa-
 re nisi h̄eat clau-
 sulā nō obstante
 tali lege: q̄ tunc
 ē si nō mādē in
 dici qd̄cat obser-
 uare p̄uilegiū
 oīno inde debet
 illud observare.
 prout v̄ sentire.
 Bar. i. l. nemine.
 iūcta. l. p̄ce. h̄ alt.
 d̄ cano. fru. v2. ro.
 lib. xi. imo nō v̄
 esse necessariū q̄
 qñ p̄nceps rescri-
 bit cōtra legē q̄
 dicat nō obstan-
 te tali lege: s3 suf-
 ficit q̄ dicat non
 obstāte aliq̄ lege
 in d̄rium faciēte:
 s̄m Bar. i. l. si. ad
 fi. C. si p̄tra in v̄l
 vti. pub. et habet
 per Bal. in ti. de
 pa. cōstan. in. si. li
 bellarie. in. i. col.
 in v̄. sen. et p̄ bar.
 in extrana. ad re
 primē. in ver. nō
 obstante. et. l. i. ff.
 de vul. et pup. et p̄
 Pau. de ca. i. p̄. si.
 liq̄. inc. pass̄ iste.
 et per Alex. in p̄. si.
 ciq̄. in. iij. pte. p̄. si.
 vide Bal. in l. h̄u
 manū. i. i. co. C. d̄
 legi. vbi tractat
 qñ sufficiat gene-
 ralis clausula nō
 obstāte: id̄ sit ne-
 cessariū q̄ fiat ex

dando legato potestātē conferendi beneficia nō
 videtur sibi auferre: vt ibi. ideo collatio facta p̄
 eum valet: s3 nō faciat mentionē de p̄uilegio le-
 gati. Et fuit h̄ec principalis ratio illius tex. licet
 ad maiorem euidentiam papa assignet ibi secū-
 dam rationē: quia speciale derogat generali. vel
 melius concordando opiū. q̄ aut per p̄uilegiū
 generale est acquirit ius in re in qualibet specie
 contenta sub genere: et tunc speciale nō derogat
 generali: ne in specie derogetur iuri q̄sito in re.
 Exemplū: cum papa concedit omnes decimas
 alicuius parochie. aut per p̄uilegium generale
 nō est acquisitum ius in re in qualibet specie: s3
 ad rem: et tunc p̄cedit dictū Hosti. et potest intelli-
 gi iste tex. nā per p̄uilegium vt possit appella-
 ri in qualibet causa nō est acquisitū ius in re: sed
 facultas appellādi in futurum. idem cum datur
 alicui p̄uilegium cōferendi beneficia certi loci:
 debet enim tunc valere secundum speciale q̄ nō
 irrogat tantū p̄iudiciū et princeps etiam si sci-
 uisset de generali cōcessisset speciale ex quo ius
 nō erat acquiritū in re. Et h̄ec distinctio mea ma-
 gnā h̄z egatē. Et ex dicto Hosti. no. q̄ p̄uile-
 giū cōcessum ad limites iuris debet interpre-
 tari vt aliquid cōcedat ultra ius: q̄ mihi plz ex
 quo non derogat iuri p̄uate persone. arg. in. d.
 l. i. ff. ad muni. Et de alio nunquid rescriptū
 vel p̄uilegium debeat facere mentionē de iure
 et quare. bremitto ad no. in. c. nōnulli. j. e. plene p̄
 Jo. an. in. c. vnico. de excess. prel. lib. vi. in nonel.
 per Bar. in. l. si. C. si contra ius vel vti. pub. Et in
 ter cetera ultra istos credo q̄ vbi ius est notissi-
 mū et papa est solitus scribere cōtra illud: non
 est necesse vt faciat mētionem de illo. et sic potest
 intelligi iste tex. nam clarissimū est in iure q̄ pōt
 appellari. Item papa solitus est apponere istaz
 clausulam appellatione remota nō faciēdo mē-
 tionem de iure et vnde apparet q̄ rescriptum nō
 sit presumendum falsum cū non deuiat a consue-
 tudine curie. arg. j. c. proxi. et in. c. ex literis. s. tit.
 proxi. et per h̄ec habes declaratā primā partē. c.
 In gl. fin. vt habeas claram hanc glo. eam di-
 uide. Nā primo allegat aliquas concordantias.
 secundo p̄sequitur de p̄ualiditate plurimū rescri-
 ptorū ad lites. Et primo qñ impetrant in prima
 instantia. Secūdo qñ in causa appellationis. Tercio
 principaliter p̄sequitur qñ cōcurrūt plura
 p̄uilegia d̄ia a diuersis impetrata. Quarto qñ
 p̄uilegiū concurrat cū rescripto. Quinto qñ cō-
 currunt plures litere ad beneficia. Ultimo taci-
 te soluit d̄iū qd̄ formari posset. d. c. ex tua. de fil.
 p̄sby. et j. eo. c. ex parte. de offi. dele. Secūda pars
 principalis est ibi: circa renocationē. Tercia ibi:
 sup̄ p̄uilegiis. Quarta ibi: si vero. Quinta ibi:
 in bñficiis. Ultima ibi: illa decreta. Et lat̄
 expediendo materias post doc. capiēdo potiora
 sic distingue q̄ aut queritur de p̄ualiditate plu-
 rium p̄uilegiorū: aut de p̄ualiditate p̄uilegiū.
 et rescripti cōcurrentium. Quo ad primum sub-
 distinguendum est: quia aut loquimur de p̄uali-
 ditate plurimū rescriptorū ad lites aut ad bñfi-
 cia: et si ad lites aut in prima instantia. aut in cau-
 sa appellationis. Primo casu aut primū rescri-
 ptum est generale et secundū speciale: aut ecōtra-
 rio: aut vtrūq; gñale: aut vtrūq; speciale. Primo
 casu speciale derogat generali. vt hic. et i. c. pa-
 storalis. j. e. nisi ante interpretationē secūdi fuisset
 facta declaratio ad illud speciale: vt puta q̄ ha-
 bens generale declarauit illā generalitatē: et in
 hoc casu loquit. c. ex tua. de quo glos. in fi. op. ad
 idē pastoralis. j. e. Idē dic̄ econtra qñ p̄mū fuit
 speciale et scōm generale. semper enim species de-
 rogat generi suo p̄cedat. siue sequat. vt not. in
 reg. generis. s. alt. et in. c. abbatē. j. e. Tercio casu

pressa mentio de l. contra quam rescribit. et habetur etiam per Bal. et
 alios in. l. si non speciali. C. de testamen.
c Ius est notissimū. Adde qd̄ in simili voluit Bar. in. l. ille aut ille. s.
 cū in verbis. ff. de leg. iij. et facit. l. pediculis. s. labeo. ff. de au. et ar. leg. et
 tex. in aut. de iud. s. j. et qd̄ in simili voluit Bar. in. l. elegāter. in p̄nc. ff.
 de cōdi. inde. et q̄
 no. i. l. i. C. de rela.
 et i. lancille. C. de
 fur. facit qd̄ not.
 Bal. i. l. i. ff. de le-
 gi. et qd̄ no. Alex.
 i. d. s. cū in x̄bis.
 in apo. Adde
 qd̄ voluit Alex.
 cōsi. cxxij. in. li. et
 speciali. cal. p̄sil.
 vij. de rescripti.
 zacharias.
d De p̄mo. Ad-
 de q̄ nō sufficit i-
 ipetratōe scōre
 scripti facere mē-
 tionē de p̄mo res-
 scripto generali
 sed de omni clau-
 sulā ip̄s notabi-
 li. ita no. Ant. de
 bu. i. c. cū dilecta.
 de rescri. et i. c. cete-
 rū. in vlt. col. e. ti.
 iste post cū. i. c. ex
 cōquestiōe. i. iij.
 not. de resti. sp̄ol.
 et Old. p̄sil. cccxx
 iij. in factū tale
 est d̄ns clemēs
 quintus. col. j.
e At debitus. vi
 de glo. j. eo. cete-
 rū. et in. c. pastora-
 lis. s. qñ. in x̄fic.
 enervat. j. e. et bu-
 tri. in. c. plerūq;. et
 in pe. col. et in. c. si
 autē. in p̄. j. eo. et
 in. d. c. vt debet.
 xvi. co. et ibi qd̄ hi
 lip. cor. xvj. colū.
 cū seq. et d̄ni hic
 et tene cōez itelle-
 ctū q̄ reguli attē-
 dit data dū mō
 primū rescriptū
 prius p̄ntet q̄ d̄
 ipso excipiat co-
 rā iudice sc̄do im-
 petrato nisi impe-
 trator fuerit im-
 peditus et fuerit
 protestatus.
f Sebastii. Sapia.
 In p̄sentādo.
 Circa hoc vid̄ nō
 nullas qōnes q̄s
 ponit d̄ns And.
 sicu. in. c. ceterū. j.
 iij. col. j. eo. et pul-
 chre totā hanc ma-
 teriam reassumit
 Jo. de imol. in. c.
 si autē. j. eod.
g Fiat mētio.
 Vide idē hic ple-
 ne p̄ Fel. in. xij.
 col. in v̄. sc̄da
 dispositio. cū seq.
 fallentis bellissi-
 me per eum redu-
 ctis post domi-
 num meum hic.
 f iij

si vtrūq; est generale semper valet illud per qd̄ p̄rio
 facta est specificatio: s̄m Hosti. et bene. argu. c.
 pastoralis. j. e. Quarto casu si vtrūq; est speciale
 aut primū fuit impetratū de consensu partium et
 non valet secundū etiā si faciat mētionem de pri-
 mo ibi nisi faciat mentionē de cōmuni cōsensu.
 vt. j. c. ceterū. Si vero primū non fuit impetratū
 cōmuni cōsensu. et tunc regula antiqua est q̄ scōz
 non valet si nō faciat mentionē de primo: alias
 valet scōm: ita q̄ olim indistincte stabamus date
 et nō p̄sentationi. Sed hodie h̄ec materia inuol-
 nitur per. c. vt debitus. de app. vbi tex. videt velle
 q̄ cōuentus per secūdas literas nō pōt oppone-
 re de p̄mis ex quo prius eas nō p̄sentauit. Et
 sic videt innuere q̄ hodie sit standum p̄sentā-
 tioni saltem secuta citatione: vt ille prius valeat
 siue sint prime siue secūde que primo iudici sunt
 p̄sentate et earū vigore facta ē citatio. et iste est
 vnus intellectus ad. d. c. vt debitus. et p̄ quez mul-
 ta iura antiqua remanēt correctā. Alius intelle-
 ctus quē videt glo. hic sequi est vt ex toto illa in-
 ra antiqua nō corrigan-
 tur: sed distinguendū est
 q̄ aut primus impetrans fuit negligēs in p̄sen-
 tando et valet secūde secuta citatione. et sic loq̄-
 tur. vt. c. debet. de ap. Aut primus nō fuit negli-
 gens: sed nequiuit habere copiā indicis ipetrati
 et de hoc fuit protestat. et tūc debet expectari pri-
 mus vsq; ad annū et nō ampli. nec ex facto p̄mi
 p̄iudicare secūdo. Et in hoc casu possunt ho-
 die p̄cedere. c. si autē. c. plerūq;. j. eo. et iste intel-
 lectus videt satis probabilis ne ex toto iura an-
 tiqua corrigantur. Tertius intellectus ultra gl. po-
 nitur per Hosti. in. d. c. vt debitus. vt p̄cedat qñ
 q̄s conuenitur coram ordinario. vt nō audiatur
 volēs opponere de literis prius impetratis per
 eum. et hoc fanore ordinarie iurisdictionis: vt sic p̄-
 ordinariū possit p̄ueniri delegatus. et iste intel-
 lectus nimis restringit istū tex. qui loquitur ge-
 neraliter de omni iudice: ideo cōmuniter nō reci-
 pitur. Quartus intellectus quē sentiūt etiā doc.
 in. d. c. vt debitus. vt attēatur forma excipiendi
 de prioribus literis. Aut enim primū impetrās
 cōuentus per secūdū excipit de prioribus ante q̄
 causas p̄sentet iudici et nō audis: quia videtur
 hoc facere in fraudē. et hoc casu proprie loquit. c.
 vt debitus. Aut p̄mo q̄ excipiat p̄sentat suas et
 postmodū excipit de suis priorib; et possunt ser-
 uari antiqua iura vt standū sit primis et non secū-
 dis. et intellectum istum approbat do. Ant. ibi et
 hic et mihi semper placuit vt euitemus iurū cor-
 rectionē q̄tū fieri potest. argu. in. c. cum expe-
 diat. de elec. lib. vi. et l. j. C. de inoffi. do. et hoc quo
 ad primū membrum. Quo ad secūdū princi-
 pale quid qñ impetrat in causa appellationis. dic̄
 vt in iuribus ad que glo. remittit vbi plene hoc
 tradit. Si vero sumus in literis impetratis ad
 beneficia: gl. hic in fin. se inuoluit: quia tempore
 suo ius erat satis dubiū. sed hodie dicem. qd̄ re-
 gulariter statur date et nō p̄sentationi. vnde ille
 p̄ualēt que primo sunt impetrata. de quo dic̄t
 in. c. tibi qui. de rescri. et in. c. cū cui. de p̄bē. lib. vi.
 vide glo. de p̄ces. p̄ben. in. c. si soli. li. vi. et hoc q̄tū
 ad primū membrum principale. Venio ad ter-
 tiū als ad scōz cū cōcurrūt plura p̄uilegia. et dic̄ q̄
 aut primū est gñale et scōm speciale: aut vtrūq;
 speciale: aut vtrūq; generale. Primo casu gl. hic
 et clarius in p̄cedenti glo. voluit q̄ nunq; secū-
 dus deroget p̄mo: siue sit generale: siue speciale:
 nisi de primo fiat mētio. Tu dic̄ de p̄mo vt ple-
 ne dixi. s. in p̄cedenti glo. dicit tamē Hosti. q̄
 etiā tenēdo opi. q̄ speciale derogat generali nō
 derogat tamen cum grauissimo p̄iudicio p̄mi
 p̄uilegiati saltem ex tacita voluntate p̄ncipis.
 arg. in. c. suggestū. de deci. et no. bonā limitationē

Sanonmi. super Prima parte prim.

a **Sebasti. Sapia.** **¶** Suspectum. Vide ad hoc Bald. in cōs. xliij. dominum Bailardinum. in. j. volu.

b **¶** Deriurij crimē. Vide Car. z Abb. in. c. qrelā. de iureiu. z **¶** Moder. hic. videlicet Barb. z Fely. in. j. z. ij. col. z Inno. in. c. dilectos. post pn. de exce. pla. z **¶** Dñi. viij. di. quo iure. ad fi. **¶** Adō tu Roma. sing. suis vbi dicit qd rōne iuramenti illiciti non priuat qd dignitate nec bñficio nisi scōdo iurauerit. **¶** Dñi. ei. qd pmo illicite iurauerat. all. tex. fin. l. c. tua. de iureiu. zacharias.

¶ Adō dñ alle.

¶ Roma. i. suis fin

¶ gu. dic qd ē sing.

¶ cccciij. in ordine

¶ qd inci. qd si vn

¶ iurat pro quo ad

¶ de istud posse vi

¶ derip. **¶** Card. post

¶ alios in. c. archi

¶ diaconū. als. **¶** Flo

¶ retinū. lxxv. di.

¶ doc. in. c. cū inter.

¶ derenū. z. l. c. dñi

¶ tores. de iureiu.

¶ Spe. i. i. d. leg. s.

¶ nūc ostēdēdū. x.

¶ item pape. in fin.

¶ Anto. Francisc.

¶ Tu adō qd qñ

¶ qd temerarie iur

¶ rat. z sup reillici

¶ ta p tali temera

¶ rio iuramento est

¶ sibi penitentia in

¶ iūgēda. inxta ea

¶ qd habent. l. c. qd

¶ gramēto. xxiij. qd.

¶ iij. esto eniz. qd

¶ ex tali temerario z

¶ illicito iuramento

¶ nō oriat obligat

¶ tio. yti. c. inter ce

¶ tera. xxiij. qd. iij. z

¶ in aut. qd eis. C. d

¶ nupt. tñ ex eo qd

¶ temerarie iurauit

¶ erit sibi pnia inuū

¶ gēda. vt. l. c. verū.

¶ de iureiu. z. l. c. ci

¶ minis. xrv. di. de

¶ quo ēt plene tra

¶ dū in. c. quanto.

¶ eo. tit. de iureiu.

¶ c. **¶** Spōtanea re

¶ nuntiatio. **¶** Adō

¶ Imo. post **¶** Host.

¶ in. c. qd in dubijs.

¶ in. cccxiiij. colū.

¶ de renū. **¶** Adō

¶ qd ēt si sit facta in

¶ manib. supioris.

¶ vt **¶** soluit **¶** Pau.

¶ d. cast. **¶** xxiij. z

¶ obstat spōtanea

¶ renūtiatio. l. z su

¶ perior non acce

¶ ptauit qd qñ ad

¶ renūtiātes in eo

¶ remāsit ita dicūt

¶ do. de **¶** Rota de

¶ ci. cccij. in nouis

¶ de renūtiā.

¶ **Sebasti. Sapia.**

¶ **¶** Clausula. vñ

¶ qd in fili. no. do.

ad illam opinionem. Si vero vtrūq; est gñale vel speciale: aut vtrūq; est in corpore iuris clausum z secundum derogat primo: sicut dicim⁹ in secundo iure primo contrario: vt in. c. j. de cōstit. lib. vi. z hoc cōmuniter tenent hic docto. Ratio ipsius dicti potest esse: quia primum priuilegiū non tollatur per secundum: quia papa censetur ignorare primum priuilegium cum cōstitat in facto. vt. d. c. j. Sed quando vtrūq; est clausum i corpore iuris presumitur scientia pape cum censetur habere omnia iura in pectore. vt dicto. c. j. Aut vnus est in corpore iuris: z aliud extra volumen: z illud qd est extra corpus preiudicat in corporato: ita communiter dicitur. Sed ego du

bico **¶** an hoc sit verum: quia priuilegium cōtra ius maxime priuatum debet facere mētiōē de iure. vt in. c. ex parte. de capel. monac. z. s. remisi ad multa iura. Ergo saltem priuilegium extra uagans debet facere mentionem de iure saltē in genere. vt dicat nō obstante quocūq; iure in cōtrarium dictante. ad hoc quod no. Bart. in. l. fi. C. si cōtra ius vel vti. publi. Nam quādoq; priuilegium emanat ppter nimiam importunitatem: z ex nimia occupatione non fuit ponderatū qd erat contra ius vel priuilegium alterius: ideo vt appareat de cerra scientia principis debet fieri mentio saltem generalis modo predicto. Et est ratio quare in rescripto debeat fieri mentio de iure: vt in iuribus. s. alleg. Si vero vtrūq; est extra corpus: z tunc semper valet primum nisi in secundo mentio fiat de primo. vt. d. c. veniēs. hoc limita nisi primum esset fm ius commune obtē

tum: vt hic. **¶** **¶** Ultimo membro principali quādo concurrunt rescriptum z priuilegium: aut priuilegium precessit z rescriptum subsequit⁹: aut econtra. **¶** Primo casu si primum priuilegium fuit fm ius valet secundum rescriptum: vt hic. licet non faciat mentionem de priuilegio: nisi eo casu quo de iure esset fienda mentio: quia tūc debet facere mentionem de iure saltem generaliter modo predicto. Aut priuilegium non erat sed ius: z tunc aut dabat formas rescriptis impetrādis vel parabat dilatoriā exceptionē ad rescriptum: z non valet rescriptum nisi faciat mentionem de priuilegio: z iste est proprius casus. c. cuz ordinem. j. eodem. Aut priuilegiū causabat ins peremptorium: puta quia concedebat exēptiōnem a dicimis z rescriptum fuit impetratum cōtra priuilegiatum solum ad iuris obseruantiam z rescriptus valet quod ad hoc iudex habeat iurisdictionē in causa: sed nō preiudicat priuilegio quia in vim peremptorie poterit opponi de priuilegio contra istum forte plebanum q impetravit rescriptū super solutiōe decimarū fm ius. Et est ratio quia sicut de peremptorijs exceptionib⁹ cōpetentibus aduersario non est necesse facere mētiōē in rescripto. vt in. c. j. de li. pte. lib. vi. ita nec de priuilegio causante peremptoriā sic intellige no. j. eo. cōstitutus. Si xō qtra rescriptū pcedit z priuilegiū subsequit⁹ z erat facta lit. cōt. seu aliter iudicium erat inchoatū vigore rescripti z priuilegiū postea impetratū nō pindicat rescripto quo ad illam causam in. l. si faciat mentionē de pcessu. iste est casus in. c. causam. j. de test. z in. c. dilectus. vt li. pen. z ibi per Inno. in addi. Aut vigore rescripti non pndebat lis z priuilegiū p iudicat rescripto: quia potest opponere priuilegia tus de iure suo. argu. in. l. si quis. ff. d. iudi. z quod dixi post **¶** Compotest. s. tit. proxi. c. cum. ad. qd ē verū fm **¶** Host. nisi dolose iste impetrasset priuilegium vt supplantaret solitudinem illi⁹ quez sciebat primo impetrasse rescriptū. arg. l. c. suggestum. de exp. z. c. meminimus. z hoc de tertio. z hoc de ultimo membro.

¶ Panor. Abbas.

Abb. in. c. ex parte. j. ante fi. j. de offi. deleg. z in. c. sup literis. col. ij. j. e.

e **¶** Si ita. Adde Bal. in. c. super literis. in. x. col. j. eo. ibi ista clausula. Sal. in. l. pscriptiōe. in. iij. col. ver. iterato. ad idem. l. quia cōditio. C. si cōtra ius. z **¶** Egidi. bella. deci. iij. incip. falsi expssio. z Bal. in. l. ynuersa. C. de diuer. rescri. z ibi per doc. **¶** Adde tu **¶** Raph. fulgo. cōs. xxiij. zacharias.

1 **¶** Clausula si preces veritate nitantur, semper subintelligitur in rescriptis etiam q non sit posita. na. z. z nu. 9.

2 **¶** Deriurus clericus priuatur beneficio.

4 **¶** Priuilegium vel rescriptum deuians a cōmuni stilo curie presumitur suspectum, z non mandatur executioni: nisi princeps secundo rescribat.

5 **¶** Precise: ista dictio quid importet.

f **¶** Statutum secundum non tollit primū vbi cane tur aliquid precise obseruandum: nisi de primo fiat specialis mentio.

6 **¶** Copulatiua an z qñ ponat p disiunctiua z cō.

7 **¶** Appellās si non prosequit appellatiōē intra tēpus potest iudex aliquo casu ipse prosequi.

8 **¶** Reus absoluit actore nō probante etiā si reus assumpserit in se onus pbandi z nō probauerit.

9 **¶** Decretus non est approbatū nisi quo ad dicta g sanctorum z pontificum que ibi sunt inserta.

1 **¶** **¶** In rescripto a postolico subintel ligit clā si pces veritate nitant. z si re scriptum prohibet cause cognitionē

a **¶** et de falsitate suspectum. **¶** In prima pte ponitur querela, in scda pmissio. Secunda ibi verū.

¶ Casus literalis. Quidā clericus. S. nomine impetravit lras ad episcopos. Cōuentren. qtra quēdam alium. S. nomine super prebēda de nouali sub hac forma vt si constaret ipsum. S. de p iurio esse conuictū z perpetuo illi renuntiasse p bēde remoueret ab ea iudex in causa pcedēs cui cōstituit de premissis ipsum. S. eadē p bēda pua uit. a qua sententia dictus. S. appellauit z ab archiepiscopo Cantuarien. literas impetravit sub hac forma vt ei prebēda p cise absq; cause cogni tione restitueret. episcopus Cōuentren. hoc in telligēs significauit dñio pape quat⁹ in negotio processerat. super hoc negotio rescribit papa eis dem archiepiscopo dicens q non credit ita p cise scripserit: z in huiusmodi literis hec p ditiō d3 intelligi si preces veritate nitantur etiā si nō ap ponatur vnde mandat papa eidē archiepiscopo vt inspiciat lras episcopo Cōuentren. directas z si inuenerit q fm p dicitum modum scripserit eidem z in literis illius. S. nō fuit habita mētiō priorum literarū: sententiā episcopi Cōuentren. debeat cōfirmare z ipsum. S. cū literis quas impetravit ad sedē apostolicā venire p pellat. Ber.

2 **¶** **¶** Ho. duo quorū quodlibet sufficit vt qd res moueat a beneficio suo. **¶** Primum est per iurij cri men. **¶** Concord. c. querelam. de iureiu. z. c. cū non ab homine. de iudi. z. c. peruenit. de fideius. Secū

c **¶** dū est spontanea renūtiatio. **¶** ad hoc. vij. q. j. quā periculosum. z. c. audita. j. de restitu. spo. cū fili.

3 **¶** **¶** Not. qd in rescripto emanato ad instantiā partis semper subintelligit clausula **¶** si sit ita. **¶** e

d **¶** id est si vera narrat in rescripto. **¶** Ex quo inferē q si opponit narrata nō esse vera onus pbandi incumbit impetranti q tenet **¶** Jo. an. in. c. j. d. lit. cōtest. lib. vi. z vi de quod dixi in. c. si. de presump.

4 **¶** **¶** Itē no. iuncta glo. si. q vbi rescriptus prin cipis deniat ab omni ratione z cōi stilo curie de ber ille impetrās tāq de falsitate suspect⁹ remit

ti **¶** ad principē vna cuz illo rescripto. facit. xij. di. in memoriā z idem dic in priuilegio emanato cō tra cōmunē cursum priuilegiarū. de quo vid gl.

no. in. c. causam. j. de testi. facit. c. quod sup his. de fide instr. vide quod not. **¶** Ex. in. l. si. C. si cōtra ius vel vti. publi.

¶ Ex his inferitur q vbi rescri ptū vel priuilegium deniat a cōmuni stilo **¶** z ra

g **¶** tione naturali non debet commissarius illō exe qui: sed expectare secūdā iussione principis. **¶** fa

cit. c. si quādo. j. eo. z q no. in. d. l. si. C. si cōtra ius. vbi per **¶** Ex. **¶** **¶** Ultimo pondera dictionē **¶** si ci

h **¶** se. **¶** nā idēz importat quod absolute z sine cau se cognitione

¶ zacharias.

¶ Adō **¶** Allegā.

¶ qñ. cccxvi. incip.

¶ in cā z lte. verfi.

¶ vltra dico in pn.

¶ co. h. vol. h. qd est

¶ sz maiorē nume

¶ rum. **¶** qñ. cclxviij.

¶ **¶** Cōmuni stilo.

¶ Vide qd dixi in. c.

¶ ex lris. s. tit. pxi.

¶ z plene h p **¶** Feli.

¶ in. xxiij. colū. in

¶ verfi. stilo curie.

¶ **¶** Adō tu **¶** Feli.

¶ cōsili. cccij.

¶ zacharias.

¶ **¶** Secundā ius

¶ sionez principis.

¶ Dic tu qd ratio

¶ est. quia quādo

¶ rescriptū contra

¶ stilum curie con

¶ cedit facit qd pre

¶ sumat. eē falsus.

¶ no. **¶** Jac. rebuffi i

¶ l. si. nu. i. z ibi **¶** Lu

¶ cas de pēna. z in

¶ addi. ad do. **¶** Re

¶ buffi. d. cano. lar

¶ git. lib. x. z **¶** Feli.

¶ hic col. vij. verfi.

¶ stilo curie. facit

¶ quod psumit iste

¶ in. c. causaz que.

¶ el. j. in. j. col. de te

¶ sti. zin. c. quā gra

¶ ui. z ibi late post

¶ euz de crimi. fal.

¶ zin. d. c. ad hec. d

¶ senten. ex cōi.

¶ Anto. Francisc.

¶ **¶** An z quādo

¶ iudex debeat ex

¶ pectare secundā

¶ iussionez rescri

¶ bentis etiaz si sit

¶ princeps si quā

¶ do aliqd sibi res

¶ cribitur qd eius

¶ mētem aliquali

¶ ter perturbat vi

¶ de ea que haben

¶ tur. l. c. si quādo.

¶ z in. c. cū adeo.

¶ de rescrip. z in. c.

¶ cum teneamur. z

¶ in. c. ad aures. de

¶ prebē. z vide ple

¶ ne per **¶** Joā. and.

¶ in. c. j. de exce. p

¶ la. lib. vi.

¶ **¶** Precise. **¶** Ad

¶ de **¶** Car. hic bal.

¶ z **¶** Barba. z **¶** Bal.

¶ in. l. ij. in. ij. col. C.

¶ de execu. rei iud.

¶ z **¶** Baptista in. l.

¶ oēs populi solio

¶ xij. sequētē istuz

¶ hic. z **¶** Bal. in au

¶ thenti. hodie. C.

¶ de iudicis. z gl.

¶ prima. in. l. s. imp.

¶ in. s. demonstra

tut. ff. de iu. immu. z Bal. in rub. s. ti. primo. z in l. exceptione. in vl. co. lum. C. de proba. z in d. l. oēs populi. in vlt. char. z in c. iij. s. ti. primo. z in l. commissorie. C. de pac. inter emp. z vendi. z ibi per z Moder.

Adde Alex. consi. lxxx. lib. i.

Ant. Franci. Tu adde qd dictio precise z absolute idē significāt, vt in c. cōtra chri

stianos. de he. li bro. vi. z vid. tex. in l. miles. i. s. de cem. ff. de re ind. vbi dictio p̄cise exponit. i. necessa rie. z in l. s. z he. in s. penult. ff. de procu. Adde tñ qd verbū precise vel precisuz reci pit qñqz limita tionē sicuti xba a gñalia z vniuersa lia. vt p bar. i. l. si stipulatus sim Damā. de x. ob. z in l. euz q. in. s. si parēti. ff. de iu reiu. z h̄r p Br b chi. in c. i. l. i. di. z i. c. sine exceptio ne. x. q. h. z p d. Cardi. in c. h. de rescrip. vbi dicit multū eē aduer sādū ad taliaver bappter statuta q̄ existūt in plu rib⁹ locis pnt di cit multa esse pa due in qbus sunt ista verba: q̄ sta tutū sit precisuz quō tali xba in telligantur.

a De natura co pulatiue. ad d lu do. s. cl. vi. inci. viso diligēter. in iij. col. in clemen. in plerisqz. d. ele. z plene per z Mo der. hic z per mo der. in l. i. ff. de iu sti. z iur. als in ru bri. vbi accumu larunt de natura copule. z plene p se. hic in xv. co. in ver. copula co iungit z operat: cum sexdecim se quentibus.

b Et vt habeas. vide dñs Soc. in l. si is q ducenta. s. vtrū. ff. de reb. dub. d. Jaso. in l. j. in prin. ff. de iu sti. z iu. dñz Are. i. l. si q̄ sita stipu latus fuerit. ff. d. verbo. ob. Alex. in cōsi. ci. colum. ij. volu. iij.

Sebasti. Sapia.

c Exēplum. hoc nō videtur verū indistincte quia cōis op̄i. est si tator dicat instituo titium z seium: z si titius z seius h̄s des non erunt substituo caum. z si titius sit heres z seius nō q̄ non potest admitti caum: z tamen verum est dicere q̄ ti tius z seius non sunt heredes. ita tenet Bar. in l. heredes mei. s. cum

se cognitione: vt hic innuitur. z vide bonā glo. in c. cōtra chri stianos. de here. lib. vi. Et dicit Ja. de are. notabile verbū in l. oēs populi. ff. de iust. z iu. q̄ si ista dictio precise ponit i statuto h̄rim clau sule derogatorie ad aliud statutū sūmz vt nō va leat secū dū sūm nisi fiat mētio de primo ex quo in statuto dicit q̄ hoc: qd ibi statuit sit p̄cisum: z est notabile verbū si esset verū. videt tñ habe re rationē in se vt illud verbū aliqd operet. Et nō. p̄dicta qz sepe i rescriptis principū ponit hec dictio precise. ¶ In gl. i. in fi. nō. bene hāc glo. ad quā quotidie sit remissio. Ex qua collige qd de natura copulatiue est qd vtrūqz pars sit ve ra. de natura disiunctiue est vt sufficiat altera ps: sed improprian tur iste dictiōes vt copulatiua re soluat qñqz in disiunctiua z disiunctiua qñqz in coplatiua si natura materie subiecte hoc impor tat. nam verba debēt deferuire intētiōi z nō ecō tra: vt in c. secūdo requiris. de apne. ¶ Et vt ha beas hāc materiā perfecte distingue colligēdo dicta doc. qd aut copulatiua z vel alia dictio co pulatiua ponit inter impossibilia ita qd nō pos sunt simul esse vera: z tūc copulatiua resoluit in disiunctiua: vt si testator dicit volo testm̄ meū vale re iure testamēti z iure codicilli. Itaz certū est qd v3 iure codicilli si nō pōt valere vt testm̄: qz im possible est vt valeat tanq̄ testm̄ z vt codicill⁹: qz in testō requiritur necessario heredis instō. in codicillo vero nō est heredis institutio. z de hac materia plene legitur z nō. in l. fi. C. de cod. ¶ Aut copulatiua ponit inter ea que simul possunt eē vera. z tūc aut extrema copulata non sunt oīno diuersa. z tūc copulatiua nō stat proprie qa de natura copulatiue est vt copulet oīno diuersa z qd vtrūqz copulatū veniat p̄ncipaliter: vt nō. gl. super rubr. ff. de iur. z fac. igno. z gl. in c. querelā. de simo. ¶ Aut extrema sunt diuersa z tūc sūmū venit ad alterū vt accidens copulatiua resoluit pro. ita qd substitutiū exponit adiectiue. exēplū in l. i. cōiuncta gl. ff. de pac. vbi dicit qd pactū est duorū placitū z s̄ensus. dictio x o placitū expo nitur actiue. i. placitus cōsensus duorū. Si vero nō sic venit vnū ad reliquū. ¶ Aut ponit inter spe ciem z genus aut inter speciē z indiuiduū: dic vt nō. Dy. in regula generi. de reg. iu. lib. vi. ¶ Aut ponit inter duo separata z cōia: z tūc aut sūm⁹ extra iudiciū z in prosus volūtarijs z copula stat pprie z requiritur qd vtrūqz copulatū verifi cetur: vt si promitto tibi. x. si titius miles factus fuerit z semprouus comes: nō enim teneor da re nisi vtrūqz accadat: vt in l. si qs ita stipulat⁹. ff. de ver. ob. ¶ Et hoc intellige quādo copulatiua forma affirmatiue vt in precedēti exēplo. secus si negatiue: quia tūc requirit qd neutrū accadat. Exēplū e promitto tibi. x. si titius nō fuerit fa ctus consul. z imperator nō venerit in Italiam. d. l. si quis ita. ¶ Aut sūm⁹ in iudicijs: z tūc est du bium vtrum si princeps mādāt duo copulatiue. vel si pars aliqd posuit copulatiue in libello vel in articulis vtrū regat vtrūqz. z hoc casu disti gue qd aut plura copulata veniūt ad diuersos ef fec⁹ cōsequendos: z tūc sufficit alterū ad conse quendū omnes effect⁹. z iste est casus in c. oliz. j. eo. vbi de hoc. ¶ Aut plura copulantur ad vnū effectū cōsequendū. z tūc aut astringit qs se ad probandū vtrūqz z nō sufficit alterū probare: l3 alias p se sufficisset. qz imputādū est sibi ex quo se ad vtrūqz obligauit: vt in c. l3. de pb. nō. in l. diuus. ff. de re iudi. vbi de hac materia. facit. l. cir

ita. vbi late Alex. z Soc. ff. ad trebel. idem Bar. z ibi late z Moder. in l. penul. C. de impub. z alijs substi. Et dicit Bald. in c. j. de duo. fratri. a ca. inuesti. in vltibus fendo. qd stāte statuto qd quādo quis nō habuit filium z filiam succedat frater si quis habuit filium tantū excludit fra ter ex quo patet qd non semper est verum qd dicit hic. d. Abb. qd req

ca. ff. de pb. Hoc intellige verū nisi vertat fauor public⁹: qz nō potuit pars se obligat ad vtrūqz in preiudiciū iuris publici. vñ tūc l3 ipse cōpella tur in pbando vtrūqz index tñ ex officio suo si pbatū est alterū p se sufficiens d3 occurrere z ex officio procedere. ad hoc vide bo. gl. in c. si forte. de ele. li. vi. facit. c. constitutus. j. de ap. j. vbi rex. nō. dicit qd si pars appellans non fuit p̄secuta appellationem in termino potest index p̄seq si ibi vertit fauor publicus z hoc in actore. ¶ Sive ro reus se obligauit ad pbandum aliquid vltra qd esset necesse si non probat non perdit causaz. quia per hoc non priuatur cōmodo possessiōis. vnde actore nō probante debet reus absolui: vt notanter ponitur in d. l. circa. z in c. vnico. vt ec cle. benefi. ¶ Aut iste se non astringit ad pbādū vtrūqz: z tūc aut vnū venit vt qualitas ad re liquū. z sufficit alterū pbare vt puta si exci pio quod testes corrupti falsa dixerunt z iste est p̄puius casus ca. j. s. allega. vt not. per Barto. in l. diuus. ¶ Aut non venit vt qualitas. sed est eq̄ principale z tūc si neutrum per se sufficit vtrū que est pbandum. vt in c. cum dilecta. j. eod. Si alterum per se sufficit satis est illud probare nec in dubio videt se astringere ad vtrūqz. ad hoc c. cum iam dudum. de pbē. z c. ex habita. de iudic. ¶ Et in hoc casu intellige decisionem huius glo. z hoc tene. l3 archidia. in c. h. de testi. lib. vi. dixerit qd si plura copulantur in eadē oratione vide tur se tacite qs astringere ad vtrūqz qd nō est verum. vt patet ex p̄dictis. Sed ppter istas am biguitates euitandas cauti aduocati z pcurato res solent apponere in fine libelli z articulozum quod non astringunt se ad pbandum nisi ea q̄ necessario incumbūt z hoc notabis. ¶ In gl. penult. in fin. vult ergo gl. qd aliud sit fm. l. fm quas non valet rescriptum nisi apponatur illa clausula si est ita. vt habet in l. fin. C. de diuer. re scri. z habetur illa. l. canonizata. xxy. q̄stio. ij. c. di centi. s. vniuersa. sed fm canones valet rescriptū z subintelligit illa clausula. ¶ Sed videt quod nō debeat esse diuersitas inter vtrūqz ius cum illa sit canonizata in volumine decreti. ergo d3 seruari vt canon. quia omnia nostra facimus q bus auctoritatem impartimur in c. si apostolice. de preben. lib. vi. z in l. j. C. de re. iur. enu. solu. ista lex fuit ibi incorporata per Gratianum qui non potuit canonizare legem in preiudiciū cano nis imo dicta Gratiani quotidie reprobanē si cut dicta alterius doctoris. vt plene habet in gl. decreti. z maxime in summis. Idem dicit Joan. an. de dictis magistrī sententiarū. vt not. in c. vt debitū. de big. Nec ob. si dicat ex quo leges sunt in decreto: z decretū est approbatū: ergo in vim consequētie leges ibi canonizate sunt approba te. Quia vt dicit Jo. an. z bene nullibi legit qd li ber. decreti⁹ fuerit approbatus. nā hoc ibi nō cō stat nec ex principio nec ex fi. vnde nullū auctorē habet autorizantem quemadmodū habent alia iuris volumina. Et p̄supposito qd fuerit appro batus debet intelligi qd fuerit approbatus quo ad dicta sanctorū z romanorū pōtificum. nō au tē quo ad dicta gratiani. ¶ Et ex his vñ qd dicta ibidē posita non faciant indubitatam fidē. Sed ego dico ex quo ille liber cōmuniter z a multis annis circa fuit publice lectus in scholis z ip̄s dicta cōmuniter recepta sunt hodie tacite ap probata z p oēs recipienda. prout in simili not. Barto. in l. i. ff. si cer. peta. de dictis l3 ipocratis

Prepositum in arboze consan. in vi. col.

b Ad dicta gratiani. Adde plures gl. reprobanes opinio. Gratia ni quas enumerat hic Fel. xxy. col. ibi opt. Gratia. reprobat glo. xij. dist. in summa.

rit qd neutriū ac cidat d quo vide do. Soc. in l. si is q ducenta. s. cu3 ita. ff. de reb. du.

Sebasti. Sapia.

Ad reliquū.

Ex hoc infer ad questionē quam ponit. d. Barth. vero. in cōsi. l. xij. esto qd in actis. d eo q accusauit aliquē q fecit in fultū ad domū z in personam. Et et ad illud qd po nit. d. And. sicu. in cōsi. xij. viso p̄cessu. in ij. vol. ¶ Nō astringit. Ad d tñ qd ope retur clausula li belli nō se astring gens zc. Alex. consi. l. i. libro. ¶ Leges ibi ca nonizate. Adde glo. h. ibi als se cunduz leges in c. j. de excep. z gl. in c. super eod. la j. de testib. z ibi Abb. in fi. z glo. in c. j. in ver. tra ctatus. circa me diū. de reb. ecclē. non alie. in vi. z ibi do. in iij. co lum. ¶ Per. de an chara. in c. p̄rio. circa. iij. char. s. titulo proximo. facit gl. in c. nūc autem vbi proxi mam. l. xij. que stio. vl. Cardi. in cle. in fi. q. opp. de seque. posse. z fruct.

Adde an i re scripto subitelli gatur clausula si ita est. Alexan. cōsilio. cxxxv. ij. libro.

Liber decre ti. Adde istam s. in proemio. s. rex pacificus. in v. colum. z Jo an. andre. in c. ex parte. in fi. d. fen. Archidia. z do. i. c. quis nesciat. ix. distinct. xij. c. de his. lo. ij. l. dis. z istum in com mēto quod ince pit basilic super decre. in. j. colū. z

a **C**ōis opi ooc. adde but. i. c. sup. literis. i. xxiij. co. Ange. in. l. ij. in. vi. col. ff. q. s. in. ius vo. nō ie. r. se. li. in. c. suborta. in. iij. limita. ad res. gulā loquētē de pcessu aduiterio. ra. de reg. in. c. d. trariū. nō videt. pbari in gl. in. c. pcessus. i. si. in. c. dispēdia. d. rescri. ptis. in. vi. r. i. c. ij. ver. quoz. co. ti. r. lib. r. vtrobiq. d. Ant. de bu. in. c. a. sup. lris. in. xxiij. co. ibi. s. aduerte. tu dices. r. imo. in. l. si. q. ram. i. l. ff. col. ibi. tertio fal. lit. ff. de te. r. in. c. ij. de dilatio. post. Jm. r. alios ibi. dicas q. cōis opi. mo pcedit q. in. nsdictio erat ex. ceptioe elidibij. tūc bñ sufficit. d. i. o. tacita pñtiatio. Jua x. o. pcedūt. quando iurisdic. ctio erat fundit. nulla. r. vide hic. per Jmo. i. xj. co. b. **C**andētiq. no. b. titia reuocatiois. Vide istū i. c. au. dita. in. pe. col. r. i. c. ij. in. x. nouerit. c. d. off. dele. r. Ro. d. off. dele. dec. vi. in. nouis. r. p. Jo. an. i. reg. eū. q. r. p. Cal. cōsil. iij. q. ti. de off. dele. r. gl. in. x. sciuisti. j. e. c. cum cōtingat. c. **C**ū excipiat. vñ hic Car. p. c. cū dilecti. in. fi. de. ele. r. p. c. sollicitu. dinē. j. de ap. r. p. Jmo. h. i. vñ. col. d. **C**asus pñtio. d. ad. bu. r. do. hic. r. p. istū i. c. audita. in. pe. co. de re. sit. spo. p. c. si duo. cū gl. in. x. cogno. uerit. de ap. r. p. l. iudiciū solui. ff. de iu. p. Jm. Jo. de lig. r. Card. r. ibi. imo. i. xij. co. in. c. pastoralis. r. do. hic. r. facit. c. fi. d. off. dele. vñ cō. sensus partiū nō. mutat ordinē re. scripti datū a pa. pa nō intuitu p. tiū. r. vide Jmo. i. c. cū ptingat. x. sus. fi. r. p. moder. hic in xviij. col. i. in. ver. pma referi.

debeat procedi cū de pñtialiditate pluriū referi. prorum dubitat. Jmno. r. Composit. tenēt iusti. r. securius esse vt appellet si iudex nō vult admit. tere exceptionē. Nec ob. q. dixi q. subuersio ordi. nis vitiat processum: quia illud pcedit in ordie. substantifico. vt. no. ij. q. i. in. summa. **C** Jo. d. lig. distinguit q. aut primus impetrās excipit corāz. secundo r. nihilominus procedit coram eo: r. tūc. tenet pcessus. Aut excipit r. petit vt arbitri eli. gan. fm tenorē. e. pastoralis. j. eo. nec ampli. cō. parēt corā iudice r. nō tenet pcessus secūdi iudi. cis. r. Moderniores simpliciter sequuntur primū. dictum: quia paria sunt nō excipere vel excipere. r. a reiectione nō appellare. vt in. c. cū dilect. de. elec. r. in. c. ex parte. ij. de app. vide gl. i. cle. vnica. de dolo r. p. tu. **E**go sic distinguere p cōcordia. op. q. aut agitur de surreptione vnus rescripti. q. nullū aliud apparet impetratū: r. tūc pcedit. cōis opi. doc. r. vt nō sufficiat excipere nisi appel. letur. r. q. iudex delegat. p. cognoscere an sua. sit iurisdic. vt in. c. sup. literis. j. eo. **A**n si inter. loquit tacite vel expse. r. nō appellent illa inter. locutoria vñ r. trāsit in rē iudicatā. vt. d. c. cū di. lectus. Aut agitur de pñtialiditate pluriū rescri. ptorum: r. tunc dico sufficere q. prius impetrās. compareat corā secūdis iudicib. r. excipiat de. primo rescripto r. petat arbitros eligi si dubitat. Et ratio est q. hoc casu nec. primi nec secūdi iu. dices habent p. le potestātē cognoscēdi. i. d. non. possunt exceptionē reicere. vñ tūc est excipies. si protestatur q. nō intendit comparere corā eis. sed procedere scdm. c. pastoralis. j. **E**tenio. ad scdm. questionē nunquid secundū rescriptū. faciēs mētionē de primo tollat primū ipso facto. r. in hoc Jo. an. recitat hic in diuersis apostillis. duas opi. Prima est opi. Soffre. q. tenuit rescri. ptum primū ipso iure reuocari: ita q. processus. primi iudicis est null. dūmodo habuerit vnde. cūq. notitiā reuocatiois. arg. in. c. ex. literis. de. offi. deleg. facit. c. si duobus. de. app. Et optime. facit iste tex. dum per verba presens temporis. dicit q. exēpta est causa a iudicio priorū. Secūda. est opi. Compo. tenentis q. nisi excipiat. r. corā. primo iudice de reuocatione valet processus: q. cū reuocatio sit facta ad instātiā alterius partis. potuit illa pars suis literis renuntiare. arg. in. c. ad apostolicā. de reg. Et pcedendo corā primo. iudice videt tacite renūciare. ar. in. c. gratū. de. of. fi. delega. **J**mno. prolixē tractat hanc materiā. in. c. j. de concess. preben. lib. vi. r. aliquid in. c. cum. contingat. j. eod. r. refert varias opi. adeo q. vix. firmat pedes: videtur enim primo distinguere an. motu pñtio fiat reuocatio an ad instātiā. **I**tem videtur distinguere inter directam reuocationē. r. indirectā. Item an primus iudex sciuerit reuo. cationē an ignorauerit. r. vide ibi latius Jo. an. do. Ant. dicit hic se nō facere differentiā respe. ctu reuocationis an motu pñtio an ad instā. tiam fiat: r. an directe vel indirecte fiat. sed cōclu. dit quod respectu tertij turbantis iurisdictionē. reuocatio habet vires suas ipso facto. Ad hoc. allegat Jm. in. c. ex. literis. de. offi. dele. Respe. ctu pñtiū distiguit q. aut facta est reuocatio mo. tu pñtio principis: r. tūc ipso iure sit reuocatio: r. habet vim a tpe notitiē ipsi. reuocatiois qua. litercūq. ad iudicē reuocatū peruenerit notitia. ipsius. alle. c. audita. de resti. spo. Si autē est facta. ad instātiā: tūc reuocatio sit ipso iure: s. habet. vim a tpe exceptionis proponende per partem. impetratē. Quia cū hoc casu ad utilitatē partis. fuerit facta reuocatio d. ipsa pars animū suū. detegere q. velt vti illis literis reuocatois: r. hec oia vident de mēte Jm. p. ter primū in. d. c. i. s. vario modo loquat. **E**go aliter soleo di. cere q. aut princeps i reuocatioe appositū clau. sulā decreti. vel alia x. b. a. p. q. appareat principē. velle reuocare ex tūc quicqd fuerit agitatū p. pri. mos iudices. Et tūc dico q. pcessus ipso iure est. null. etiā data ignorātia iudicis: vt si princeps. dicit reuocamus cōmissionē tali p. nos factam:

r. decernit irritū r. inane quicqd exnūc fuerit agi. tatum vigore illi. cōmissionis certe in his termi. nis r. similib. nemo requirat notitiā reuocatio. nis. Et ad hoc facit tex. in. d. c. j. r. sentit ibi Jm. nec distinguo in hoc an reuocatio sit facta mo. tu pñtio an ad instātiā. Aut reuocatio est facta. simpliciter r. tūc aut nulla habet notitia reuoca. tionis: r. tūc t. pcessus primi iudicis tam cōtra. partē q. contra tertij turbantē: vt in. c. audita. p. alle. quod sic debet intelligi: vt in. c. ex. literis. de. offi. deleg. Aut orta est ambiguitas de reuo. catione vt q. vtrūq. iudices pcedūt vel hincin. de excipit. Et tūc an valeat pcessus primi i. ter. tium turbantē dico hoc pcedere ex validitate re. uocationis: nam non tenebit pcessus si reuoca. tio vñ r. iste est pñtio casus. c. ex. literis. de. of. de. leg. r. hoc ē sentit hic Innocētiū. **A**ut q. r. tur. de pcessu primi inter partes r. tūc si ex. nulli. tate actus nō infertur alicui pñdiciū nō t. q. sit. a iudicē reuocato. ad hoc dictū. c. i. vñ d. q. si pa. pa indulit vñ q. nō possit ab epō ex. cōmunica. ri nō vñ ex. cōdicatio lata ab epō ē si ignoraret pri. uilegiū: vt est ibi tex. no. **A**ut infertur pñtio. dicitur ex nullitate vt q. processum est inter par. tes r. graue esset q. pcessus esset nullus magis. si testes essent mortui: r. tūc serua distinctionē. d. **A**nto. quā vt dixi sentit Jm. in. d. c. j. **Q**uo. ad tertij vtrū iudex delegat. debeat deputari. ad instātiā vtriusq. partis. hista decreta. facit p. r. cōtra. **A**n in principio iudex fuit deputat. ad. instātiā vnus partis tñ. In si. vero loquit q. in. fuit deputatus cōi cōsensu. Sed cōclūde sic q. aut vtrūq. ps est pñs corā supiore r. nō d. supe. rior dare iudicē ad petitionē vñ: vt est bo. tex. in. l. obseruādū. ff. de iudi. Aut vna ps est absens. r. alia est pñs. Et tūc d. stylo curie est vt det. iu. dex ad petitionē vnus partis salua alteri parti. facultate recusandi iudicē ex. cā rōnabilit. vt in. c. cām. q. ij. r. c. in. snuāte. de. offi. dele. Et si petit p. s. sens apponit aliquā clausulā in pñdiciū absens. tis de stylo curie est vt si aduersari. d. esse in. cur. ria vt fiat citatio saltē p. edictū gñale: vt notant. doc. in. c. cū olim. j. de re in. r. ibi bo. tex. Aut vtra. qs pars est pñs: s. nō cōcordāt inuicem r. cōis. stylus est vt quelibet pars eligat vñ r. curia ter. tū r. hoc no. gl. in. d. l. obseruādū. **E**tenio gl. in. ver. exēpta. ibi: perdit ad tps p. ex. cōdicationē. hoc verū si ex. cōmunicatio supuenit post impe. trationē rescrip. sed si tēpore impetrationis im. petrans erat ex. cōmunicatus rescriptū est nullū. imperpetuum: vt in. c. j. de rescript. lib. vi. r. mul. tos alios casus in quibus perditur rescriptam. enumerāt hic doc. sed nō opz hinc insistere: quia. hoc facile est colligere scdm. cōtingentias facti. **1** Filius sacerdotis natus in sacerdotio pñua. tur ab ecclesia nec succedit in ecclesia paterna. etiam si esset legitimus. **2** Alternatiua verificat in aduentu vnus partis. si est affirmatiue concepta. si vero negatiue tunc. requiritur neutrum esse. **3** Argumētū a simili vñ: r. sufficit dare vñ simile. **4** Alternatiua p. quas dictiones inducitur. Sen. siue: iste quidēdēs nō semper inducūt alter. natuam sed aliquando copulatiuam. **5** Pena posita alternatiue, a quo d. eligi: r. si cō. suetudo fuit q. semp. iponat vna pena. an pote. rit alia imponi non ob. consuetudine.

Inter ceteras. Ex di. uine narratis in rescripto sufficit impe. trati alterū probare. Vel clari. sic. Si. papa mādāt in rescripto de duob. inq. alter. na. tione ad certū effectū cōsequēdum sufficit alterū. probari. Primo ponitur consultatio. Secundo. responsio: ibi: hinc. **C**asus literalis. Ecce pa. pa mandat aliqua sub distinctione quorū vnus est. verū r. alterū falsum hoc mō. si pñtuerit q. talis. sit filius sacerdotis r. in sacerdotio genitus q. p. xime i tali ecclesia ministravit. vel q. illicite occu. pavit eādem ecclesiā q. iustus fuerit exequaris.

prio mag.

Clausulā de. cre. **A**id istū. i. c. audita. i. pe. co. d. rest. spo. do. i. d. c. j. s. ex. pte. i. pe. co. hic alle. r. no. i. c. pe. de. pñ. i. vñ. r. i. c. si eo tpe. d. ele. e. li. r. c. ondū. i. ff. col. ibi. r. idē de p. bē. e. li. gl. i. x. ar. tētari. in. cle. j. de. cōces. pñ. cū alijs. si. alle. hic p. mo. cū limitatiōib. datis per eos. **C**ōtra tertij. **A**id istū in. c. ex. literis. r. but. ibi. ad. fi. r. d. o. p. ibi. in. h. col. r. in. d. c. audita. in. pe. col. **S**ebasti. Sapia. **E**sset nullus. Sed hāc opi. nionē q. scōz nō. tollit primū ipso. iure vt. tex. i. c. pa. storalis. j. in. x. penit. enervat. j. e. pōderādo. x. bñ penit. q. de. notat ipso iure vt. not. Semi. in. c. j. de rest. spo. in. vñ. **A**id instātiā. vtriusq. ptis. vñ. de. Sel. an. c. cum. olim. d. re. iu. i. ad. di. inci. nō opz re. gulariter i impe. tratione. r. pau. d. ca. cōsil. i. r. Car. d. x. vñ. in. de. re. in. cā quondā ex. cellētissimi legū. doc. r. Richa. in. iij. di. xxiij. q. ij. ar. ij. r. Card. hic. q. q. obtēto dele. gato de cōi pñen. su litigat corā or. dinario d. in. ex. pñs pñdēnari p. istū tex. r. vñ Jo. an. i. spe. de. rescr. pñenta. s. rōe q. q. ver. itē q. nō fiat. mētio: q. si curia. dat tertij iudicē. nō d. cōmissuz. d. cōi cōsensu.

Baronormitanus super Prima parte primi.

a **Sebasti. Sapi.** **C** Sacerdotis. Vide tex. in. c. cenomanes. lvi. di. qui appellat simpliciter filium sacerdotis illi qui natus est in sacerdotio.

b **In persona.** Jo. and. Adde Maria. in. c. veniens. in. q. not. de accu. z Imo. hic. adde quod voluit Bal. in. l. qui. c. de incest. nu. z gl. in. c. si. de clade. despo. z ibi Car. z Bal. in. l. ea qua. in. viij. col. ibi. z scias. C. de fideicommissis.

c **Qd sit fili?** sacerdotis. sentiunt hic doct. natum ante sacerdotium a posse vocari filium sacerdotis. ut p b batur in. c. ad extirpendas hic al leg. per quez tex. dicit Alber. in. i. pte statu. q. clxij. fuisse decisum q nat ante adeptu regnu dicit pri mogenit regis c de quo glos. in. c. iam itaq. in. xl. reatum. i. qd. i. in l. imperialis. s. is illud. in ver. nati sunt. C. d. nup. z tex. cum glossa in. l. q. s. in filijs. in. x. pertinet. ff. d. decurio nib. z in. l. senatoris filium. in versicul. d nec interest. ff. de fena. z in. l. si fena tores. C. d. digni. 2 lib. xij. cu multis alijs. z dicit Jo. and. post Hosti. i dicto. c. veniens. quod ex hoc videt probari que esse filium sacerdotis. zacharias.

d **Adde tu iter** 3 minis huius que stidus felini hic colum. q. qui ad hoc allegat. c. ad extirpendas. de fil. p. byt. faciunt ad hoc nota. per Franc. de are. singula. suo. l. incipien. vide pulchram questionem. no. Jaco. rebus. z Ange. in. l. privilegio. z ibi in addi. ad eum. C. de decur. lib. xj.

e **Disiunctive seu alternative.** de disiunctiva vide hic plene p moder. Adde Bal. consi. cxi. j. lib. Old. consi. cccij. vbi de natura alternative. do. de rot. decisio. cccclxxvi. in antiquis. in tit. de referi. vbi dicit q valet com. sio obtenta propter causas quarum alique sunt vere alique false per allegata hic.

f **Unum exemplum.** Vide tex. in. l. ita vulneratus. ff. ad. l. aquil. Subdicere exempla. Facit illud philosophi. i. posteri. exempla posita sunt non ut ita sint: sed ut facilius aliquid addiscatur.

g **Vel.** Adde Rapha. cuma. consi. cxxvj. z cxxvj. vbi dicit q dictione vel: prolata a lege resoluitur in coniunctam. Ro. con. lxxxiij. Anto. Francis. Circa hoc de dictione vel: dicas q qn ea sequitur dictio correctiva. exponit pro imo. ut no. per do. in. c. cu decor. de vi. z hone. cleri. qn vero additur dictioni: saltem. denotat denuntiationem ut in. c. statutum. s. cu vero. de referi. li. vi. z de materia h. v. dictionis nisi. vide do. Card. in. c. pe. de dona. inter virum z vxor. vbi dicit q est dictione alternative ordinis qn adiungit dictioni: salt. z vide q habetur in. c. madata. de preben. lib. vi. z vide no. p Bart. in. l. inter. in. s. officiu. ff. de aqua plu. arden z in. l. si is qui duceta. in. s. si. de reb. du. z vide gl. in. l. leges sacratissime. C. d. legi. qnq. tñ stat expositiue z ponit p idem: ut in. l. pe. i. s. mallo tñ. C. de iureiu. qnq. etia stat copulatiue z exponitur pro xit in. c. vendentes. j. q. iij. in. l. in autem. in. s. si per filium. ff. de rei vendi. z in. l. sepe. ff. de ver. sig. z vide gl. in. c. cumana. de elec. z vide Jo. an. in. c. decet. de immu. eccle. li. vi. Et adde q hec dictio est disiunctiva regulariter vel alternative iducens obscuritatem z ambiguitatem. ut in. l. p. tor edixit. s. qd aut. ff. de immu. z in. l. vbi aut. in. s. qui. ff. de ver. ob. z vide gl. in. s. curare. in. s. de actio. z vide Bart. in. l. stipulationes no diuiduntur. in vlti. q. ff. de ver. signi. Et de dictione seu. de qua hic etiam sit mentio. vide glo. z doc. in. c. bone. el. j. de postula. prela. in gl.

fi. z vide Bar. in. l. j. C. de nauicu. li. x. z adde qd regulariter hec dictio stat ampliatue. ut in. l. si quis ita legauerit vxori. ff. de aur. z ar. le. z in l. quintus. in. s. si. eo. titu. adeo qd dixerit Bal. in. l. pe. C. de ver. signifi. post gl. ibi q si testator legat pecunia quam habet perusij seu padue vtraq. pecunia venit in legato qd dicit esse nouum dictum z menti te

e vnum exemplum. Et nota vtilissimam re esse subdicere exempla nam z papa hic deducit exemplum z iuriscōsultus in multis locis. maxime in

f inde neratus. ff. ad legem aquilam. **†** Sed pro intellectu materie ego quero q sunt dictiones que proprie importat alternativam solu. de dictione vel. non dubitatur hic z dictis. ll. s. allega. Sed quida dubitauerunt de dictione aut dicentes qd proprie non est alternativam: sed hoc est falsum: ut patet per argumē. a speciali. in. l. cu quidam. C. de verborum significatione. z probat in dicta. l. si quis ita stipulatus. Sed pbabiliter dubitatur de dictione seu. i. z sue. Nam videtur

h tex. in. l. si quis ita legauerit. ff. de auro z argen. le ga. qd iste dictiones sunt potius copulatiue q alternativae. Dicit ibi text. q si quis ita legauerit lego sempromio vestem meam seu libru meū quod dictio seu. ponitur argumentatiue z copulatiue ita q videor legare nedum vestem sed etia librum. z de hoc per Ly. in dicta. l. cum quidam. Sed in contrarium est text. apertus in dicta. l. si quis ita stipulatus fuerit. z in dicta. l. si ita quis stipuletur. **†** Bart. in dicta. l. si quis ita legauerit. distinguit q in fauorabilibus ut in legatis iste dictiones stant copulatiue. Secus in no fauorabilibus. z hoc plz. Nam quedam sunt copulatiue alternativae proprie scilicet distinguētes inter precedentia z sequentia quo ad verba z quo ad sensum: ut dictio vel. z dictio aut. quedā sunt habentes naturā copulatiue z etiam alternativae ita qd habent naturā mixtam ut dictio seu: z dictio seu: que quandoq. distinguūt quo ad vba sed no quo ad sensum quandoq. quo ad verba z quo ad sensum. Et ideo in istis debem⁹ facere interpretationem secundū materiam subiectam sicut dicimus in hermaphrodito. iij. q. iij. hermaphroditus. z l. queritur. ff. de statu ho. z hoc bene notabis. **†** Sed quero de vti. qstio. certum est q vbi duo alternativae mādatur sufficit alterum adimpleri. Sed nūc queritur cui datur optio. specificē quando pena ponitur alter

nendum. z vide etiam Joā. and. in. c. licet. in ver. excessus. de offi. vica. lib. vi. z in c. cum nullus. in j. z. q. respōdo. de tempo. ordi. eo. li. z vide omnino Bar. in dicta. l. si is qui duceta. i. s. vtrum. ff. de rebus dub. z vide Archi. in. c. j. de fil. p. by. li. vi. et vide Ly. in. l. cōnēticula. C. d. episcopis z cleri. et do. Car. in. c. j. i. s. porro. s. summa. trini. z i. c. j. de vita z ho. cle. **†** Sen. z sue. ad de Bar. in. l. j. x. quero qd de cōiunctione. ff. de cōdi. indeb. z in. l. si ita. ff. de auro. z arg. lega. z in. l. si is qui. in. s. vtrū. in. vj. oppo. ff. de re. du. Ly. z bal. in. l. cu quida. C. de ver. signi. glo. in. c. iij. ad fi. d. postula. plato. Archidia. in. c. generale. de ele. in. vj. z in ca. j. de statu regu. eodē lib. z in. c. statutum. s. cum vero. de rescrip. eodē libro.

z in. c. romana. s. cum autem. de appella. eodem libro. z in. c. ego Ludo uicus. lxiij. diffinc. Card. in. clemen. j. s. porro. de summa trinita. Bal. in. c. primo. in. q. columna. in fine. de iudi. Innocē. z Joā. an. in. c. j. de lit. cōtesta. in. vj. gl. in. c. in primis. in versicu. nota. q. questione. j. Do. mi. in. c. licet. in. q. colum. de officio vica. in. vj. z in dicto. c. generali. in penulti. columna. z in dicto. c. romana. in principio. z in. c. ad eius. v. di stinctio. glo. in. l. ea tamen adiectio. ff. de legatis tertio. Bar. in. l. cum quis decedēs. s. fina. vbi opti. tex. de legatis tertio. z in rub. ff. de interd. z gloss. in versicu. insulam. in clemen. ii. de vita z hone. cleri. Joā. and. z Hosti. in cap. ex parte. lo. iij. de restitutio. spoli. Tho. fassoli. du bio. xvj. do. in. c. j. de iuramē. calum. lib. vi. quibus locis reperies q ali quando augent: aliquando exponunt. aliquando copulant secundū subiectam materiam.

† Adde tu de dictione seu. Ro. consi. clxxij. Alex. consi. cxiij. Gal. con si. v. de dictione seu. vide Ro. consi. cxiij. zacharias. **†** Adde q istud consi. Alex. est vo. q. z inci. viso themate suprascripto. ad idē est consi. Pan. de ca. nu. cccxxij. inci. in Lhuisti no mine dicendum est dictam hereditatē. z Pet. de anch. consi. liiij. inci. pro fratribus defuncti.

i **Sebasti. Sapi.** **C** Dictione seu. Vide do. And. sicu. in. consi. cxxij. scripsit psalmi. col. vi. in. q. volu. vbi cōcludit allegando plures autoritates q dictione seu. aut ponitur inter res z stat copulatiue: aut inter personas z stat disiunctiue. vide etia Franc. cremē. in. sing. lviij. lego di gestum. vbi dicit q si lego digestū seu infortiatum vtrūq. debetur. al legat tex. duos quos dicit ad hoc singulares vcz tex. i. l. si ita. ff. de an ro z argē. leg. in. l. cum quis decedēs. s. si. ff. de leg. iij. z de hac dictione seu. vide p Alex. in consi. l. inci. in causa z lite. col. iij. in. v. vol. z in consi. lxxvij. an arbitrator. co. j. eo. volu. z in consi. cxxij. an si quis est immu nis. eodem volumine.

k **Cui datur optio.** Adde glo. xxi. questione. ii. in summa. z glos in. c. sicut dignum. in versiculo quinquennio. de homici. z ibi Ana. in. x. colum. Imo. in. c. cum omnes. in. xij. colum. ibi in glos. penul. in fine. s. nature.

tit. proxi. istum post hosti. in. c. h. de cohabi. cleri. 7 mu. 7 in. c. sicut. eo. tit. 7 in. c. at si clerici. in. pun. in. xx. colum. de iudi. 7 in. c. ad apostolicā. super gl. i. de regu. Bal. in. l. cunctos populos. in. lec. in. ix. col. in. versi. vi. oppo. C. de summa tri. 7 in. l. data. in. vñ. colū. C. qui accusa. nō pos. Aug. in. l. nunq̃ plura. ff. de priua. delict. Sal. in. l. q̃cuq̃. C. de ser. fugi. Do. in. c. i. h. co.

de here. 7 in. c. de causis. i. v. col. de offi. dele. Ange. are. 7 alio. in. maleficiis. fo. ex. viñ. Hosti. Joā. and. Do. in. c. si. de offi. vica. De. de ancha. in. d. c. 8 causis. facit. l. i. C. de his q̃ latro nes occu. ibi sup plicio aut facultatuz qualitate. 7 vide oīno istuz in. c. prout. in. vñ. col. in. ver. ex p̃di cris etiā collige. de do. 7 cōtu. vbi dicit q̃ qñ multa remedia a iure introductū alternatiue. 7 ba non cōcernāt partē sed iudicē nihilomin⁹ ex q̃ concernunt vtilitatem priuatam optio eligēdi alterū nō dā iudici s̃ parti qd̃ in gl̃i notandū pro limitatiōe dictarum gloss. 7 d. l. quicunq̃. 7 eius quod not. Bar. l. i. de effra. Ad de late Lepol. in rep. d. l. quicunq̃. 7 Are. in tra. maleficiorum. in gl. q̃s si nō soluerit.

a Qd̃ nō. Adō tu Fran. are. 2. si. lxxix. qui cōsultuit dñum etiā inuito criminoso 7 ibi dicit qd̃ bar. ita cōsultuit.

b Illi parere. vi de ad istū tex. qd̃ dicit Bal. in 2. si. xliij. dñs ballardinus in. i. volu. vbi cōcludit q̃ li tere p̃ncipis nō sunt semp̃ exe quēde seu p̃ncipi est rescribēdū. vide etiā qd̃ not. d. Abb. c. eā te. in. iij. not. j. eod. 7 idē Abb. in. c. accepim⁹. in. iij. no. versi. ego. j. de si de instru.

c Potest non parere. Adō gl. in x. nunciās in s̃. deinde compe tens. in. aut. de manda. prin. quam all. Bald. 7 Imol. hic in gloss. in. l. puniri. C. si contra ius. 7 ibi Bald. per eundem in. c. cum teneamur. de prebēdis. in. apostil. ad Innocen. 7 facit gl. iij. in. l. quoniam. la. ij. C. de

app. 7 tex. in. c. si. de cle. nō res. 7 gl. in. c. sacerdotes. ij. q. vñ. quē tēperat. iste in. c. cum non liceat. de prescrip. 7 Barto. in. trac. de rep̃els. q. vi. 7 Bal. in. l. si. in. i. col. C. de sen. rescin. nō pos. De. de ancha. 2. cccvñ. nisi legibus 7 canonibus. Bal. s̃. in. proe. in. iij. col. Petr. de ancha. consil. cccxij. premitto pro clariori. 7 cōsi. cccxxv. per p̃dicta subtilitate. ad si.

in. d. regula in alternatiuis 7c. 7 per bar. i. l. lucio titio. ff. de leg. ii. 7 in. d. s̃. vtrum.

1 Rescriptū p̃ncipis qd̃ vñ ab honestate de uiare non tenet subditus immediate mandare executioni. 7 d̃ expectare scōam iustionem.

2 Rescriptū deuians ab honestate cōtinēs nō ob seruanti ex cōicationē incurrēdā ipso facto an sit immediate mandandum executioni.

Scādalum magnum vbi cunq̃ timetur si mādatur executioni rescriptum p̃ncipis non est finē da talis executio.

3 Papa rescribens pro notorie idigno: an sit obe diendum ei.

Papa non habet potestatem peccandi.

4 Ratio an sit reddenda de omnibus rebus.

5 Princeps pōt precipere subdito i his q̃ spectāt ad officium suū: 7 nō ex p̃mēdo cām p̃cepti.

¶ Quando. Is ad quē re scriptū pape

b dirigūt d̃ illi parere vñ causam ratio nabile assignare quare parere nō po test.

Et primo ponitur dictū. scōo alternatiue in struit ibi: qualitate. tertio alterius p̃tis alterna tiue rō: ibi: q̃. Casus literalis. Ecce aliq̃s ha

bēs bñficia iherant literas cōtra archiep̃m ra uennancen. sup obtinēdo bñficio in ecclesia ranē

nateñ. tacito d̃ bñficiis suis. archiep̃s multū fuit p̃turbat⁹ qd̃ papa scribebat p̃ habēte sufficiētē

beneficiū 7 sup hoc rescribit pape. Rescribit pa pa sibi dicens. frater si aliqñ dirigimus tibi scri

pta nostra q̃ am mū tuū exasperare videntur tur bari non debes nec moneri: sed debes considera

re qualitatem negotij pro quo scribimus diligē ter: 7 aut mandatū diligenter adimpleas aut p

literas tuas cām rationabile ostēdas qualiter il lud adimplere nō possis: q̃ nos patiēter sustine

bimus si nō feceris qd̃ p̃ua nobis fuit insinua tione suggestū. Ber. ¶ Not. i. qd̃ ex iniusticia seu

mādato iniusto de facili quis exasperatur 7 tur bat. ¶ Not. ij. quod vbi p̃ceptū p̃ncipis vel su

perioris p̃ia fronte deniat ab honestate nō tene tur subdit⁹ immediate parere: s̃ pōt allegare q̃

reparere non debeat. Nec ex ista dilatiōe d̃ p̃nceps turbari. 7 ex hoc tex. notabiliter colligit q̃

officialis vel alius cui p̃nceps p̃ literas suas ali quid mādatur pōt nō parere 7 rescribere p̃ncipi

c 7 expectare secundam missionem quia qñq̃ p̃nceps p̃ minimā importunitatē vel p̃ surreptionē

vel nimiam occupationem cōcedit non concedē da. ¶ Sed circa p̃dicta dubitatur quid si p̃in

ceps mandat sub certa pena: puta ex cōicationis quā incurrat ipso facto si non paruerit: nunquid

d potest mādatus differre 7 spectare secūdā ius tionem modo predicto: fuit alias in facto 7 vario

mō fuit cōsultū. sed certe si p̃ executionem mādati timeat maximū scandaluz vel aliter dubitat de

mētē p̃ncipis licite potest mādatus nō exe qui 7 rescribere p̃ncipi: q̃ hoc facit authorita

te legis vñ hic. 7 in aut. vñ nul. in. 7 ad p̃dicta alle go no. dictum Innoc. in. c. inquisitioni. de sen

ten. ex com. vbi dicit quod si mandatū pape cōti net heresim vel vehemēter presumit statū eccle

e sie perturbari vel alia mala ventura non d̃ sub dit⁹ parere q̃ debet obuiare malo 7 nō adiunare

qd̃ dictuz semper tene mētē. Ex quo inferitur qd̃ si p̃ncips mādatur aliquid ex cuius exēptiōe

presumitur scandalū venire in ciuitate nō de be ret subditus parere. Item dic q̃ si p̃ncips mādatur

f data liquid contra dēum est obediendū sibi. vñ i c. si domin⁹. 7c. iulianus. 7 in. c. qui resistit. xj. qd̃.

nam concupiscentiam. numero. 2. in apostil. in. versi. peccat. eodē titu lo. plene per Jaco. reb. in. l. prohibitum. num. 1. 7 in addi. ad ipsam. C.

de iure fñ. lib. x.

Car. consil. cyleq̃. dominus noster papa. ad si. 7 con si. cv. questū sepe fuit. 7 Jo. de lig. in. c. ad apostolis cam. in. ij. col. de reg. i. c. ad hono rem. de au. 7 vsu pal. Hosti. 7 ibi istū l. c. p̃posuit. de 2. ces. p̃ben. in vlti. colū. Bal. in c. h. ad si. s̃. eo. pa ridē de p̃reco in lib. d̃ syndicatū. fo. xxxij. Joā. d̃ lig. in. c. sententiā in fin. ne cleri. vel mo. Car. 2. si. cxi. sanctissimus do minus noster 7c. per istū l. c. cū te neamur. de p̃re ben.

¶ Innocē. in. c. inquisitioni. dicā plene pro illo. vi cto in. c. cū adeo. j. eod.

¶ Adde Bald. consilio. cccix. iij. li. vbi dicit quod

executor cui re scriptū fuit vt sen

tentiam exequa tur pōt non exe

qui si cognoscit illam nullam et

rescribere p̃ncipi. Si tamen du

bitatur an p̃cepe ptum superioris

fit iustum est exe quendum. xxiij.

questio. i. qui cul patur. Rom. cō

si. lix.

¶ Perturbari. Adde Ro. cōsi. xlv.

¶ Contra deuz. Adde quod nec

obediendū est si timetur infamia

vel mors. vt not. late Old. consil. xcij.

¶ Zacharias. Adde Fel. in

c. si quando. col. ij. versicu. sed nū

quid poterit. de rescrip. istum in

c. cuz teneamur. de p̃be. dixi post

addentes in. c. fir miter. s̃. vna vez

ro. in versicu. vni ca est ecclesia. nu

mero. j. de consti tu. 7 in addit. ca.

tu. 7 in addit. ca.

Panormitanus super Bui na parte primi:

a Pro notorie indigno. Vide Imo. i. c. significavit. hic alit. et ibi Jo. andr. but. et Do. in. c. veniens. de fil. p. by. licet aliter ibi Hostie. et vide doct. in. l. quidam consulebat. ff. de re iudi. Ana. in. c. ij. de schisma. Ro. in. c. o. c. v. in casu. et Butr. in. pe. decre. in. viij. col. ibi est igitur consensus: p. adoder. hic in. viij. col. ver. considera. ij. Et quid de inferiore a papa p. mouente scieter indignu vide pe trum de anch. in. clem. j. de eta. et 3 quali. in. vlt. no. et a gl. penul. in. c. ad apostolica. d. re. et glo. i. in. c. tales. xxiij. di. et gl. in. l. qui cu vno. in. pn. cip. in. ver. tempo ralis. in. ff. d. re mili. Adde tu old. late c. c. c. x. v. vsq. ad. c. c. c. x. x. Anto. Francif. Adde ad hoc de p. mouente in 4 dignum q. plas tus p. mouens in dignum tenet ec clesie quam lesit ex tali promotio ne ad iteresse ad instar magistra tus qui dedit tu tori minus ideo neum pupillo q. b sibi tenet ad in teresse. vt i. l. i. in. s. nuc tractem. ff. de tutel. et ra tio. dist. 7. in. l. j. et per totum. ff. de magistra. con ue. et vide. d. car. et adoder. in. cle men. j. de etate et quali. Et quisoi catur indignu ad obtinendu ecclie siasticas dignita te habetur in. c. cum in. c. uctis. et 5 in. c. bone. d. elec. et per Joa. an. in. regula odia. d. re gu. iur. li. vi. in. q. incipit. canonici mutines. Et ad de q. q. indignu est gradu inferio ri est et indignu 1 supiore. c. gesta. 2 lxxij. dist. et in. l. q. indignus. ff. d. sena. idignis em 3 porte dignitatu patere no debet. 4 c. licet ex quad. de testi. et in. l. j. et 5 h. C. de digni. li. xij. Et adde q. si 6 in. y. n. adioce. exi stat omnes indi gni excepto vno solo illi igno omnia committi debet. vt in. c. i. x. q. j. ita notabiliter dicit Pet. de anch. in. cle. j. de eta. et qualita. et Hostie. in. c. graue. de prebendis. b Abuchodonosor. Adie ibi Archi. et per adoder. hic. c In. c. ad aures. Vide ibi Hostie. et Jo. an. et ibi late Butr. Innocen. in. c. ij. in glo. et male. de restitu. in. inte. et ibi utum in. vi. colum. Pet. de anch. in. reg. ea que in. v. columna. ibi et hoc intelligo. de re. iur. in. vi. Butr. in. c. ex parte. ad fil. lo. j. ibi tertio quod licet. de verboru significa. propter glo. si ibi Barto. in. l. no fatetur. ff. de cofes. et istum in. c. perue

nit. lo. ij. de appellatio. Pan. consilio. xxxij. in. iij. volumi. Bal. in. re. peti. l. ij. ff. de iure iura. fo. vij. Dy. et Imo. et Alex. in. l. filius fami. s. diui. ff. de lega. j.

d Sunt priuilegiati. Vide not. in. c. ex parte. el. j. et in. c. nuper. de dec. Adde tu qd voluerit do. de rot. in. decisio. recollectis per dominu Bernard. de bi

De ordine.

Cptu pape in quo fit metio de ordine cisterciens. religiosi illius ordinis no tenent rindere. Al aliter et sic. Cistercienses sunt priuilegiati qd no possunt conueniri p rescriptu pape nisi in eo fiat metio de eoru ordine. Et pri mo ponit decisum exordiū. secundodictū. ibi. si. s. Casus literalis. Cisterciens. vel alij religiosi habet priuilegia sup decimis vel alijs reb. dicit hic q si aliquis literas impetravit tra istos re ligiosos sup his in qbus sunt priuilegiati de ip soz priuilegijs metione no habita p tales lite ras non tenent respodere. B. Et p intellectu ter. et gl. pmitte q isti fratres cistercienses in mul tis sunt priuilegiati a sede apo. vt sup decimis. et postmodu obtinuerit priuilegiu vt super his q bus sunt priuilegiati no teneant respodere p re scriptum pape nisi in eo fiat mentio de eoz ordi ne. Et hoc forte fuit concessum: q sepe molestaba tur sup reb. priuilegiatis corā iudicibus delega tis postmodu obtinuerit aliud priuilegiu ma gis latu vt sup nulla re teneant rindere nisi in re scripro fiat mentio de eoru ordine. et sic intellige gl. j. Mo. i. q sup decimis et alijs reb. pnt reli giosi et alij a papa priuilegiari. ad hoc. c. ex par te. il. j. de deci. et Mo. ij. arg. optimu ex ter. vale re rescriptu impetratu religiosos licet non fa ciat metione cuius ordinis sunt. Satis em est p rescriptu constare q cuius monasterij religiosos sit impetratio. hoc pbat hic p locu a spali. Ma si priuilegiu hoc fuit indultu cisterci. vt no teneat tur rindere nisi fiat metio de eorum ordine: ergo ius coe est in contrariu in alijs religiosis: vt in. c. p. senti. s. loca. de p. b. li. vi. Et hoc not. q nullibi ita bñ pbat. et Mo. ij. q vbi priuilegiu dat ge neraliter forma rescriptis impetradis no v3 rescriptu etiā speciale no seruata forma tradita in priuilegio. Ma als illud priuilegiu esset inutile cu cōcernat singula rescripta. et iste est ppius ca sus istius. c. Unde falso allegat p aliquos istud c. ad p. b. adu q rescriptu impetratu priuilegiu dz facere metione de priuilegio. na hoc no pbat hic: sed potius Bui q hic no dicit vt debeat fie ri metio de priuilegio super decimis vel alijs s3 solu de ordine. et de hoc. j. latius. In gl. j. ibi: p ter hoc habet aliud priuilegiu. dt Jo. an. q hoc no est illud priuilegiu de quo tex. loquit. sed Jo. cal. hoc reprobat et bene: q priuilegiu de quo lo quitur tex. erat limitate concessum scz qñ isti con uenirent super rebus priuilegiatis: et io no dz ex ten di ad impetratione faciendā sup rebus non priuilegiatis q priuilegiu dz pure obseruari in rebus in qbus loquunt. vt in. c. porro. de priui. s3 istud priuilegiu de quo gl. loquitur erat magis generale: qz concernebat omnem ratione cui? possit conueniri. Dic tñ q cu de isto priuilegio no bis no constet no teneretur iudex delegatus ad mittere exceptiones nisi fiat fides de priuilegio. arg. in. c. cum persone. de priuileg. libro. vi. sed re spectu priuilegi de quo loquitur tex. sufficit iste tex. qz priuilegium est hic incorporatum. In glo. vlti. ibi: suppressio enim dignitatis. hec ra tio non est bona. quia rescriptum hic annullat:

quoniam adiectioni secundum antiquam impressionem.

f Priuilegiu est hic incorporatu. De priuilegijs incertis in corpore iuris an regulent vt ins coe. vide do. in. c. ignoratia. xxiij. di. et doct. in. c. i. s. e. et ibi mod. alle. Jo. an. Bu. et Imo. et vide no. in. aut. qua in p uincia. C. vbi de cri. agi. op. et vide ro. in. isto ti. xlvij. in. aut. et in. co. ti. xij. in. antiquoz faciat qñ. pau. de ca. xxiij. qñ adiectione. in. h. co. vbi i fa uore charthuse pifane p. s. luit post lau. de rodul. faciat qd voluit In no. in. c. pro illoru de preben. Adde tu vt per Alex. consi. c. xxiij. Anto. Franc. Aduertendu est: quia priuilegia tanq iuri contraria non quia

signeto hoc titu. incip. papa. zacharias.

e Adde tu d istis cisterciensibus et eoru priuilegijs per Specu. in. ti. de rescript. p. sen. s. iij. ver. item ci stercienses. docto. in. c. recollectes. d. statu mona. Car di. in. clemen. du dam. s. nos. de se pul. et Oldr. con silio. cix.

Anto. Francif.

e Adde qd no. voluit Jo. an. i. c. ij. i. c. religiosos. in. p. n. c. de deci. li. vi. vbi dicit q papa dcozauit et dicitur ordinem cisterciensiu mul tis honoribus et priuilegijs: et dt qd inter reliqua habet priuilegiu vt electi possint sine aliqua cofir matione admini strare. de quo et vide no. per Jo. an. in. c. i. de sup. ple. negli. prela. Et aduerrendu est quia cisterci es no sunt de iu re comuni exem pti ab ordinaris. vt pbat in. c. ne dei. de simo. et ideo si dicunt se exptos per pri uilegium debet illud ostendere: vt in. c. cu persone. de priuile. in. vi. quod etiā voluit Jo. and. in. preal lega. c. ne dei. de simo.

Sebasti. Sapia.

e Priuilegiu. per istuz tex. no. Alex. in. consi. c. i. visis istrumētis. in. j. vol. q per le gez generale no tollit priuilegiu speciale s3 no be ne probatur hic vide etiā Pan. d. ca. in. c. c. c. x. vj.

sunt stricte interpretanda. vt no. c. qd dilectio. de consangu. et affini. et p gl. ult. in. c. si de transla. pla. et not. doc. in. c. pastoralis. et in. c. q. de pui. et in. c. olim. de ver. sig. et habet p Inno. in. c. recepimus. de priui. et in. c. tua. el. j. de dec. et p Jo. an. in regula. cu qd. de reg. in. li. vi. in merc. et in. c. si. de ver. sig. et no. archi. in. c. j. lxviii. di. in priuilegiu clausu in corpe iuris

o3 interpretari fz ius coe. vt e tex. l. c. si xpo. el. j. d sen te. excō. et tale p uilegiu clausum in corpe iuris eq parat iuri coe: vt voluit gl. in. c. vt

a circa. d. ele. li. vi. et gl. in. c. si. d. of. oz. et alia gl. l. c. j. d co sti. li. vi. et hf per Hosti. i. c. ex pte. de deci. et p Jo. and. in. c. pcurat

tiones. de cens. Non tollit p ius coe. vide no. in. c. j. s. e. an et qñ rescriptu o3 face re metione d pri uilegio ad b vt tollat. et plene p Imo. hic.

b Et si de li. coe. li. vi. vide. iij. de clarationes ad il lud cap. p do. Fe li. in. c. j. i. xvij. co. in ver. fallit. v. s. e. ti. et ibi alle. istu hic post Imo.

Sebasti. Sapia.

c Priuilegiat? citat? Et conclude qd qñ citatio est nulla rōne psonē rōne tps rōne cause et rōne loci nō tenet citatus cōparere rōne p sone pñ intelligi triplicif. Vñ rōne psonē agē

b tis vt qñ appet agētē calūniose petere. de q p gl. in. c. veniēs. in x. pp psumaciā. de acc. Itē qñ bāni tus ageret stāte statuto q bānito nō reddat ius. vt per Jo. an. in ti. de sen. s. iusta. x.

item not. Itē qñ seruo citaret dñz vt p Abb. in. c. p terea. de dila. p Bar. in. l. j. col. j. ff. si qs in ius vo. nō ie. Scdō rōne psonē rei puenti vt qñ sit cleric? vt hic per Abb. et p

5 Bal. in. l. gñali. col. i. c. de epis. et ele. facit tex. l. i. si cū ibi no. ff. de iur. om. iud. Tercio rōne psonē in dicis qñ est incō petēs. c. si duob? de appel. hoc est

non qz ordo sit dignitas. sed vigore priuilegiū q papa indulget istis cisterciē. Et in eo q gl. dicit istu tex. extendendū ad religiosos habētes cōsi milia priuilegia nō intelligas de priuilegiis sup decimis vel psumilibus reb? sed de priuilegio vt nō teneant rñdere nisi fiat mētio de eoz ordine.

In ea. gl. ibi: priuilegiū nō tollit per ius coe? id est per rescriptū impetratū fm ius coe. nā vt dixi super rubrica rescriptū specialiter sumptū cōcedit ad iuris obseruatiā. Et aduerte qz l. j. gl. sit vera in se nō tñ funditus tollit dñū. An dic post Jo. an. et alios q istud priuilegiū dabat for mā rescriptis singularibus impetrādis vnde si rescriptū valeret nō seruata forma inutile eēt il lud priuilegiū. Nec tamē intelligas vt. s. dixi. q sit fiēda mētio in rescripto de priuilegio. vñ si im petrat? alios priuilegiatos sup decimis vel alijs nō est necesse vt rescriptū faciat mētionē de pri uilegio ex quo priuilegiū cōcernebat ius perēpto rñū ad merita cause. Quia per hoc rescriptū nul lū sit pñdiciū priuilegiato cū possit allegari ad merita cause. Papa em dādo rescriptū nō aliō facit nisi q mādāt ius atqz iustitiā administrari sed in casu huius. c. priuilegiū inducebat dilato

riā et nō cōcernebat merita cause: vñ si rescriptū valeret illud priuilegiū esset inutile. Conclude ergo cū qñ nūqd rescriptū impetratū p priuilegiū debeat facere mētionē de priuilegio: q aut erat rescriptū ad beneficia obtinēda vel alr priuilegiatū: et tūc nō valet si venit in pñdiciū priuilegiati et nō facit mētionē de priuilegio qa est surreptitiū cū sit illi pcessum et si papa sciuis set nō dedisset rescriptū. et iste est casus fm Inno. in. c. cōstitut. j. eo. Aut est rescriptū nō priuile giatū s3 mere ad iuris obseruatiā pcessum. Et tūc aut priuilegiū aduersari cōcernebat merita cause puta vt nō teneret soluere decimas et t3 re scriptū l3 non faciat mētionē de priuilegio. Rō quia nullū pñdiciū sit priuilegiato cū possit de suo priuilegio excipe ad merita cause. An sicut impetrās nō tenet facere mētionē de exceptiōe perēptoria cōpetēte aduersario. vt in. c. j. de lit. cōtest. lib. vi. b qa saluū manet ius aduersarij: ita nec de priuilegio causante exceptionē perēpto riam. et hoc tenent Inno. et Compo. et cōiter doc. hic. Et vt dixi pbatur per illum tex. nā et si papa sciuis set de priuilegio nihilominus rescriptū cō cessisset qz forte priuilegiatus renūtiat priuile gio vel est prescriptū vel quid simile. Aut priuile giū aduersari cōcernebat exceptionē dilato

riā vt dabat formā rescriptis impetrādis et nō v3 rescriptū: qa als priuilegiū eēt inutile si nō possit excipi cōtra te rescriptū in v3 dilatoriē. et iste est ppius casus istius. c. et vide ad materiā que di xi. s. c. j.

Et in si. gl. no. bñ caudā huius gl. ex qua collige q priuilegiat? citat? cōtra priuile giū suū tenet venire ad allegandū priuilegiū suū aliter t3 sentētia dñi lata. Host. dicit qd ex cōdicatio vel alia snia esset nulla. Sed p corda sic fm Jo. cald. q aut sumus in terminis hui? ca. et tūc sentētia esset nulla: ex quo rescriptū nō facit mētionē de ordine: rō qz notorie cōstabat iudici q religiosi nō tenebant cōparere. et bñ loquitur. Itā dico generaliter q vbiqz notoriū est ci tatum nō teneri ad comparendū nō pōt iudex procedere cōtra eū vt contra cōtumaciā. ad hoc bo. tex. cū gl. in. l. nō videt. frustrāde dilationis cā latitare. ff. de iudi. et vide tex. in cle. pastoralis. in. s. pifana. et ibi bo. glo. de iudic. et gloss. in. c. veniēs. de accu. et in. c. si eps. iij. q. j. per Inno. in. c. si. de dila. et per Bar. in. l. j. ff. si quis in ius vo. S3 in alijs terminis pter istu tex. vbi notorie nō cō staret absente nō teneri ad comparendū pcedat illa gl. fm eum vt snia teneat cōtra priuilegiatū

si delegat? aliquē citauerit nō tenet cōparere. vt per gl. in. c. accusat. in xbo manifeste. de here. in. vi. quā tñ reprobat Feli. c. sup lris. de res scri. est verū q et si iudex notorie sit suspect? op3 cōparere vt p Abb. in. c. accedēs. j. vt li. nō cōtest. Scdō pncipaliter nō tenet cōparere qñ est nulla rōne tps de quo p gl. in. l. j. in x. nullius. ff. de fer. in. c. plane.

6 nō cōparentē. Et no. qd dixi qñ notorie nō cōstat: nā facit q si eps citat istos fratres mēdi cātes q notorie sunt exēpti et iam dudū tolerati in priuilegio exemptionis q ipsi non tenentur cōparere et ad allegandū priuilegiū eoz. Et no. quia in hoc multi simplices iudices decipiūtur. Et inquantū gl. dicit et Cal. post eā q snia te neret cōtra priuilegiatū nō cōparentē. ego aliter dico. s. q snia psumacie punitina teneret qz in il la est iudex: vt in. l. ynica. ff. si qs ius di. nō obtē. et in. d. l. j. et in. c. super literis. j. eo. sed super prin cipali nō valeret snia: esto q eēt casus in quo pos set pcedere lit. nō pte. et rō. qz est lata a iudice nō suo: et ideo si iudex vult valere sentētiā sup pnci pali pñuntiet se prius iudicē ppetētē tūc et post modū pcedat in principali: qz illa pronuntiatio autoritate iuris facit eū iudicē l3 nō eēt. hoc est de mente Inno. in. d. c. j. de dila. et Bar. in. l. j. si quis in ius voc. palle. et hoc bñ no. et vide qd no. Jo. an. in regula scienti. de reg. iur. lib. vi. in mer cu. vbi satis plene de materia ista.

1 Rescriptum missum capitulo sede vacante debet mandari executioni per episcopū postea electum.

2 Eps nō dñ ille qui licet sit electus et cōfirmatus non tamen cōsecratus. et appellatione epī nō ve nit electus et cōfirmatus.

3 Ecclesie nomine venit capitulū et nō eps. i3.

4 Mandatum et preceptum differunt. Mandato superioris qui non obedit sine causa peccat.

5 Data rescripti est attēdēda dū querit de validi tate vel surreptione rescripti.

6 Canonicus an possit et esse archidiaconus in eadē ecclesia: et habeat duas voces.

7 Judeus factus christianus est capax bñficiorū.

8 Mandatū factū capitulo de cōferendo nō extē ditur ad singulares canonicos habentes pote statem cōferendi alio modo q capitulari.

9 Capitulum non succedit in ius episcopi quo ad collationem beneficiorum. i3.

10 Mandatū factum alicui vt executori et delegato non expirat per creationem ordinarij.

11 Intellectus iuris non debent trahi ad gratias.

12 Vniuersitas capitulū vel collegiū illud q h3 in mandatis an sit obseruandū per singulares per sonas et an contraueniens puniatur.

13 Capituli appellatione non venit eps ex propria et stricta significatione.

14 Vicegerens obtinet locum illius cuius vicē ge rit: et quicquid rescribitur sibi est mandandū exe cutioni per illum cuius vicem gerit: etiam quod sit creatus post commissionem datam vicem ge renti.

15 Copia rescripti o3 exhiberi cum nomine pape.

Am re. Legit varis modis

sed cōiter summatur sic. Si sede vacante scribit capitulo vt prebēdā alicui cōferat: eps de no uo creat? illud adimplere tenetur. Et vel sum

ma aliter et specialr fm lec. cōmuniter approba tā. Si sede vacante scribit capitulo vel gerēt vi ces epī vt pbendā alicui cōferat: si creat? eps nō dum exequuto mādato et ad eū spectet collatio p bendarū: illud adimplere tenetur. Diuiditur in quinqz partes. in prima ponit mandatū in secū da executionē capituli ibi: ipsi vero: tertio execu sationē epī ibi: cum itaqz. quarto illius excusa tionē reprobat. ibi: qd nullatenus. quinto anti phonizat. ibi: pro eo. Casus literalis. Quidā iudeus de nouo cōuersus ad fidē ecclesia torna cen. vacante impetrauit literas cōtra decanū et capitulum ecclesie tornacen. vt ipsi recipere in canonicum et in fratrem et prebendā cōferrent

xx. q. j. Bar. in. l. aut qui aliter. in pnci. ff. qd vi aut clā. in. l. et qñqz. colū. q. ff. si qs in ius voca. non ie. abb. in. c. si. d. fer. tertio qñ est nul la citatio rōne cause vt si iudex secularis dixerit in citatiōe q cō pareat p cā spūa lip bar. in. d. l. ex quacūqz. Quar to qñ ē nulla rōe loci. l. si cū dies. s. si arbitet. ff. de arbi. in. c. hortas mur. iij. q. ix. c. ex pte. de app. cle. pastoralis. s. pifana. de re iudic. Fel. no. in. c. oliz. de excep. Et hec pcedit qñ pñdi cta sunt notoria fec? si aliqd ē du bīvt hic p Fe. et latius p Feli. in c. si duobus. de appel.

Ad allegandū priuilegiū. vide B plene pñdoder. v3 barb. et p Feli. in. x. col. in x. ad allegandū priuilegiū. et vide ple ne p Abbod. i. no. meis. in x. iuris dictio in no. incl. do tibi pulchras et ad istu in. c. si diligēt. in vl. co. de fo. cōpe. et in c. cōquerente. in iij. co. de rest. spo lia. et gl. j. in si. in c. si. xij. q. v. nam dedi. xij. limita tiones ad. d. l. si qs ex aliena. ff. d iud. et ad. l. j. ff. si qs in ius voca. nō ierit. cū si. vi de omnino in di ctis nota.

Sanonm. super prima parte primi.

- a** **¶** Non venit electus. Adde tex. in. c. tā literis. de t. est. z ibi istū in. j. no. Bal. l. si nondū. C. de fur. post prin. z vide gl. in. c. j. de reli. do. z ibi do. Do. z que alleg. Do. z pe. sexti in salutatione. in. j. col. Bald. in proe. decre. in. vj. col. tex. cū gl. in proe. cle. in ver. pōtificatus. z ibi istū in gl. iij. in data. vj. li. Frā. vercel. l. in. c. accidetib. j. de excef. pla. p illū text. idēz arch. in. c. j. de peni. z remis. i. vj. tex. in. c. nostri in ver. ligonēsis electus. de elec. z ibi istū in. j. not. tex. in. c. post trāslationē. de renū. z ibi but. in. j. no. z in. c. cū post pe titam. de ele. z in. c. ad audientiaz. de spon. z in. c. j. de test. cogē. z in. c. dilect. de pur. cano. z in. c. qd si cut de ele. z in. c. cū dilecti. d. do. z cōtu. z but. cōsil. xix. in noie zc. qz hic agitur in. j. colum. ana. post Car. in. c. memis a nimus. in. j. d. ac cus. Old. z. xij. in. j. col. do. in. c. sicut illi. cl. oi. p b illū tex. z Imo. i. z elemē. j. de pe. in. j. col. arch. pau. z doc. in. c. pe. de offi. ord. in. vj. gl. c in elemē. j. de fil. 4 presby. Jnnoc. z d istum in. c. d mul ta. de pb. facit. c. ad honorē. z. c. ni si. de auto. z vsu pal. p istū in. c. cū apostolica i. fi. de his que fi. a pla. z i. c. i. eos. d her. facit tex. cū gl. pe. in. c. cū eps. cū gl. 5 de offi. ord. in. vj. e z tex. in. c. ex lris. d excef. pla. ad fi. f do. in. c. si. de reg. in. in. vj. do. post 6 archi. in. c. illud. i. g iij. col. xij. di. gl. in cle. i. circa me diū. x. ego. lā. in ver. futur. de iu 7 reur. ang. z sal. h in. l. bene a zeno ne. C. de quadri. presc. Bal. post Old. in. l. athlete. in prin. ff. de excu. tu to. in ver. doctoratū. in cle. j. de magistris. Jn dñuz vide gl. in cle. i. gl. in ver. epis. de fo. compe. z qd voluit Do. in. c. i. de iure iu. lib. vj. dicas illas pcedere. qñ in electo z pfirmato est ea ratio q est in cōsecrato z p dicta extēde z restringe. vt hic pulchre per moder. Adde qd voluit Old. z. c. lxxxiij. vbi tenuit q electus in episcopū nō incurrit penam. c. auaritie. licet benedixerit populū ante consensuz expressum prestitum electioni.
- b** **¶** Et confirmatiōis. adde Balde. z. iiij. de elec. vbi dicit q tali currit tempus consecrationis a die prouisionis. si sit presens.
- c** **¶** Gloss. in cle. vt hi qui. in ver. eisdē. vide istū in salutiōe. Grego. in vj. col. z ibi plene per. d. Seli. qñ appellatione collegij. venit caput. et appellatione capituli. nō venit prepositus deca. z similes. Do. i. c. fi. in iij. col. de preb. in. vj. per tex. hic ibi decano z ecclesie. z tales nō habēt voces. vt per Jnn. in. c. j. de inst. per do. meū in. c. cū deputati. de iudic. d
- ¶** Admādatū z pceptū. quinqz differētiās videas hic p z. d. oder. inter mādātū z pceptū. gl. z Bar. vid in. l. sepe. ff. de offi. pñ. Lard. in cle. j. in vj. no. de iud. Jo. d imo. in cle. sepe. in ver. mādātū. de x. b. sig. Imo. in cle. fi. in. iij. col. ibi. scōo qro. de pñ. Bar. in. l. z qz in. i. col. ibi. declaro

tibi. z ibi Ang. z Bal. ff. de iurisd. om. iudi. per Archi. in. c. qd pcpit xij. q. j. z no. in. l. i. ff. qd iussu. z vide Bal. doc. in. l. fundi. s. ite si amic. ff. de acqui. pos. Pau. Jo. de lig. Jo. de imol. Pet. de anch. z alios in cle. pcuratorē. de pñ. z vide gl. ad pdicta. insti. de attili. tu. s. sed hoc in re vtimur. in ver. iussione. z pondera glo. nō allegatā ab aliquo in cle.

- ecclesia cathedralis nec est cōtemnēdus qz fuit in deus. sed qmēdādus: qz ad fidē z uersus. **¶** Op. cōtra tex. videt em q eps nō tenebat aliquo mō puidere isti. aut em fuit scriptū capi. tanq ordi nario collatori: z tūc litere debēt esse nulle ex q capitulū de iure nō habebat potestātē cōferēdi. nec debet teneri eps ordinarius collator. qz mā datū factū vni nō extēditur ad aliū: qz papa nō intēdit illū granare: qz quimo plus dicit text. no. in. c. si. de pben. li. vj. q mandātū factū capitulo de cōferēdo non extēdit ad singulares canoni cos habētes cōferendi potestātē alio iure q cas pitulari. **¶** Aut fuit scriptū capi. tanq succedēti in ius epī z stare nō pōt qz capitulū nō succedit epō in collatione bñficiōrū. vt in. c. j. ne sede va. 10 z clarius in. c. vnico. eo. ti. li. vj. **¶** Aut fuit scri ptū capi. tanq executori delegato apostolico z tūc nō dē expirare mādātū per creationē epī qz p deputationē executoris eripitur potestas de manibz ordinarij z trāffertur in executorē vt in. c. si foli. z. c. si capitulo. de cōces. preb. lib. vj. ergo male dicebāt ibi canonici q collatio nō specta bat ad eos. So. ppter hec p traria z similia hoc c. legit varijs modis. **¶** Gl. in verbo infecto ne gotio. ponit primū intellectū q de honestate z nō necessitate hic eps astringebat. **¶** Dūc intel le ctū secuti sunt qdā vt dñ Jnn. dicētes hoc c. cō tinere gratiā in fauorē istius nouiter quēsi ad fi dem. iste intellectus cōmuniter nō recipitur. ga 11 nullū verbū positum in tex. sapit gratiā z intel lectus iuriū nō sunt trahēdi ad gratiā vt no. in. c. ex parte ade. de testi. **¶** Itē q hoc c. supflue ret hic z de nihilo seruiret: contra id quod habe tur. s. in proemio. **¶** Ideo gl. forte posuit scōm intellectu dicens q de iure tenetur eps prouide re s. nō reddit rationē quare. Solum em reddit rationē respectu capituli z non respectu epī. Sz 12 ex gl. seq. tu potes corroborare istā lec. in eo q dicit q mandātū factū capitulo videtur factuz cuilibet de capitulo. Et sic si nō pōt adimplere tpe mādati dē adimplere cū potest: ita ad ppo sitū tpe mādati iste eps erat de capitulo: z iō mā datum affecit eum vt singularē. z sic tenef nunc cum est episcopus: z potest illud adimplere. Sz cōtra hanc lec. facit. s. manumittitur. xj. q. ij. de quo gl. in fi. opponit z nō soluit. vbi dicit q id quod est vniuersitatis non est singulorū. Et sic videtur quod mādātum factum capitulo nō af ficit singulos quinimo vt dixi ad propositū vi detur tex. in oppositū in. d. c. si. **¶** Itē vt notāter dicit hic Jnnoc. quando mandatur capitulo id quod consistit in iure non videtur mandātū sin gulis: vnde singuli singulariter non possunt il lud exequi: vt si mādatur q eligant vel q prebē esse canonicus.

- g** **¶** Archidiaconus. dicā in. c. cū olim. hic alle. z in. c. ex lris. de probat.
- h** **¶** Judeus. Adde qd Roma. singu. suis incipi. nūc veniam? ad lucrū panis. dicit q neophytus non pōt assumi ad officia ecclesiastica. alle. glo. sing. xvj. q. iij. constitu. tu vide.
- i** **¶** Trahēdi ad gratiā. vide Archi. z Jo. and. in. c. si cui. de preb. in. vj. ibi do. istū in. c. qm. de deci. z in. c. iij. co. de rest. spo. Ang. in. l. fin. ff. de pto. stipu. Ro. in repe. rub. ff. de arb. c. j. in x. ad plenitudinē grē. vos accepimus. in ti. de pa. pñ. tex. in. c. si. in ver. ad gratiā pfirmatio nis admittim. de sortileg. z in. c. dilectus. in ver. nram meruerit gra tiam. de tēpo. ordi. z faciat gl. in. c. cōsultationi. eo. ti. z in. c. cū oliz. el. j. de priui. z in. c. j. q. v. in ver. p magna misericordia concedimus. c. ve niens. de renū. c. cū olim. del dolo z cōtu. in ver. misericorditer. facit. l. Paulus. ff. de fideicom. liber.
- k** **¶** Non afficit singulos. intellige fm Rotam de pñ. j. de cōces. pben. xj. in antiquis. z sequit Do. in. c. si. de preben. in. vj.
- l** **¶** Mandatum singulis. vtrum actus cōcernat singulares de capitu lo an totum capitulum per. c. qui manumittitur. hic alle. no. istā diffe rentiā ad multa allegata hic per Seli. in. xvj. col. in ver. aliud singuli. dam pferat

pastoralis. in x. de mor. de re iu. z dixi in repetit. mea. c. grandi. in ver. mandātū. de supplen. negli. p lato. li. vj.

¶ Sebast. Sapia.

¶ Ad rescripti. Ad ad hāc ma teriaz nōnullas pulchras qōnes quas ponit bal. in. c. cōstitutus. in. iij. col. ver. que ro vltimus. j. eo. quas ad ad no. pe. Seli. hic. z cir ca B in qbusdaz apostillis. d. an. poma. pōit quā dā qōnē qz tigit d factō. qdā fuit pñtar? hodie a dimidia pte pa tronoz mittit romā p habē da pñsiōe gratiosa z narrat pape se pñtatū a dimi dia parte patro noruz anteq aut papa pcederet p vñā diē ante: ma ior pars pñnoz rū variat ita q definit eē maior pars. papa dī de pcedit. qritur an valeat illa impe tratio. vñ q sic: qz nō pōt ipnta ri aliqd impetrā ti. sed in cōtrariū est veritas per il lud q dicit abb. in. c. cōstitut. in scōo no. j. eo.

¶ Datā rescri pti. Ad qd do. de rota dec. suis anti. dicunt q ex eo qd inspicit tē pus date v3 cō cessio facta cano nico licet desinat

zacharias. Adde Jacob. rebul. latius quam per alium in. l. si cum te. nu. 2. et in additio. et nu. 4. et etiam in add. C. de decu. li. x. eundem. in l. actores. nu. 1. et in apostil. C. de exac. tribu. eo. lib.

Anto. Francisc. Aduertendū est qd vbi aliqd est faciendū per vniuersitatē suę per collegiū illud nō pōt expediri singulr p singulos de vniuersitate sed

d3 expediri per vniuersitatē spā a literad ipm actū b gerēdū cōgregatā imorbi agi d p iudicio vniuersitatis nō sufficit citare maiores d vniuersitate qd dētes nisi cōgreget vniuersitas. vt p Inno. i. c. si. d. ma. et ob. et p glo. l. c. si capl. de con. cef. p. b. li. vi. quā liter aut singulares d vniuersitate dbeāt se opponere actibus qui sūt p vniuersitatem no. doc. in. c. in gñali. de elect. lib. vi. imo dixit Bar. in. l. i. c. de decu. lib. x. et in. l. actor. ff. de ra. ha. qd act? fact? ab vniuersitate d cuius cōuocatione ad actū nō appareret non valeret. et vtrū singulares de vniuersitate i actiōibus et causis institutis contra vniuersitatez possint exerce qd exceptio cōpetit singularib? psonis. et vide Inno. i. c. ad petitionē. de accu. et an sin. c. singulares de vniuersitate possint pparere pro causis vniuersitatis. vide Jo. an. in. c. romana. de sent. excō. lib. vi. quin imo vniuersitas tota posset cōparere si vult. vt est tex. in. c. h. de trāslatio. epi. et an p debito vniuersitatis possint capi singulares psonę habet per Bart. in. l. iij. in. s. actor. ff. de re iud. et p glo. in. c. cū dilecta. de refer. et per Spe. in tit. de cens. in. s. h. in vers. quid si aliqua vniuersitas: et in vers. quid si aliquis: et an valeant singulares ter gestas hoies de vniuersitate nō simul cōueniētes habet p Bart. in. l. si qd a filio. in. s. i. ff. de lega. i. et an illi de vniuersitate debeāt expellere singulare ex cōmunicatū. vide Inno. in. c. cū vintoniēsis. de ele. Et an punita vniuersitate pro delicto possint nihilominus singulares psonę culpabiles puniri de eodē delicto. vide qd habētur et not. in. c. fin. de pre. lib. vi. et an qd facit vniuersitas videat factum a singulis: vide gl. in. l. sunt. ff. qd cuiusqz vniuer. no. et p Bart. in. l. aliud. in. s. refer. ff. de reg. iur. et vtrū vniuersitas possit accusari p homicidio. vide Ang. in cōsi. suo. cly. incip. super hoc. et an in maleficij que facit maior pars vniuersitatis videatur tota vniuersitas fecisse. vide que habētur in. l. metum. s. animaduertendum. ff. qd met. causa. et vide gl. in. l. i. in princ. ff. de magist. conue. Et adde qd si vniuersitas committit delictum ex quo venit imponenda pena personalis sit cōmutatio in pecuniaria. vt nota. voluit Inno. in. c. grauem. de senten. excom.

a Cōsistēs in facto. Adde Inno. in. c. bone. lo. h. sup verbo temere rece dit. de postu. pla. Arch. in. c. j. in si. in. iij. dist. Sede. cōsi. c. cxi. q. in presenti. in. v. col. ibi. Itē illā repeti. Det. de anch. in. c. cum aliquibus. in j. col. de rescrip. in. vi. Imola. in. c. cum oēs. in. xi. col. s. de cōsti. Domi.

dam cōferāt vel qd simile. Secus si mādatur capitulo aliqz psonēs in facto: qd tūc qlibet pōt et debet adimplere mādātū: vt puta si pōda alii cui i collata p papā: papa mādāt vt illū recipiāt in canonicū. Itā hec est nuda receptio facti que nō exposcit actū collegiale. ideo si collegiūz non vult simul facere quilibet de collegio tenet face re. Et not. singulariter hanc theoricā qd facit ad oēs vniuersitates quib? aliqd mādāt p supiores. Hostiē. tū hic aliud sentit sed latius locutus est in. c. bone. h. de postu. prela. Abi dixit primū mē bñ pcedere nisi collegiū sit in negligētia: qd tūc totū ius recidit in volētes obedire. Et est vtilis fm eū vt appareat de negligētia. Qd per executorē vel ordinariū statuatur terminus collegio quo elapso poterūt adimplere volētes obedire qd est dictū valde equum. Sed dictum Inno. est subtilius qd ex quo scribit vt collegio nō est col legiū si ibi est minor pars. Itē hec lectu. glo. non pcedit ex alio qd presupposita obligatiōe in per sona cuiuslibet canonici. ex q illa obligatio causatur respectu certe qualitatis. s. qd canonicus debet desinere illa obligatione desinente et qualitate. vt est bonus tex. in. c. venerabilem. j. de electio. Tertia lectu. colligit ex si. gl. sequētis qd eps hic obligat qd est pars capituli cū sit caput capituli: ergo mādātū factum capitulo extēditur ad eū. Hec lectu. est falsa. Primo qd presupposito qd esset de capitulo tū cōsiderat capitulū vt corpus et nō extēdit ad singulares de caplo. vt in. d. c. si. Itē in iuribus pertinetibus ad solū epm non facit eps vñ corpus cū capitulo: imo per se expli cat. vt. c. edoceri. j. eo. Itē et subtili? ex ppria et stricta significatiōe vocabuli appellatiōe capi tuli non venit prelatus qd licet sit caput nō tū est de capitulo. vt dicit glo. no. in clemē. vt hi qui. de eta. et quali. quā tenebis mēti. facit tex. in. c. postu lastis. de cōces. prebē. et in. c. a collatione. de app. lib. vi. Quare quartā lectu. posuit Inno. multū subtiliter dicēs hoc fuit scriptū capitulo nō tanq executori vel ordinario collatori vel vt succederet in ius epi sed tāq gerēt vices ipsius epi: qd non erat eps cui posset scribi. An licet cap itulū nō succedat epō in ptate cōferendi tū suc cedit in iurisdictionibus. Et sic non erat alius cui cōmodius posset scribi quā capitulo. Ideo si mādato nō executor creat eps tenet ipse man datum adimplere: qd in effectu mandata fuit fa ctum potestati suę ita qd capitulū cōtulisset non auctoritate ppria sed tāq gerēs in hoc auctori tate pape vices epi. Epō em creato cessat ista

in. c. cum qui quasi. in si. de do. et cōtu. in. vi. et in. c. romana. s. in vniuersitate. in. j. col. post Inno. et Jo. an. ibi. de sent. excō. in. vi. istū in sermone incip. maximū. habito in cōsilio basilien. fo. 27. ver. preterea in schedu la dicebat. But. in. d. c. bone. in. xv. col. ibi not. glo. Inno. in. c. irrefragabi. in prin. de offi. ordi. sequit Floz. in repet. l. ciuitas. in. iij. col. ff. si

potestas extraordinaria et d3 hoc eps adimple re. Et in dubio ex quo scribit gerenti ptatē alte rius videtur scriptū tanq gerente vices l3 quo ad illud nō gereret vices alterius vt singulariter probat hic fm istū intellectū. Et hoc pōt exten di ad precepta que sūt gerenti vices alterius. et in hoc est multūz vtilis promissio istius capituli. Et fm hunc intellectū nō refert vtrū eps nouis ter creat? fuerit de capitulo tēpore date: qd idem esset si foret extraneus per rationem premissam. Et ad istū tex. qd pōderatq tēpore date iste erat de capitulo dic qd istud ponderat ad effectū vt iste non possit se excusare quare ipse vt epō non fuit scriptū: vnde ibi narratur factum et non po nitur iuris ministeriū. Et idem dicit Innocen. si scriberetur cuiusqz extraneo dūmō posset appa rere qd in defectū epi sibi fuerit scriptū. qd not. Et per hoc habes clarū et vtilē intellectū huius capituli. Licet quidā alij aliter legant tū iste in tellectus Inno. est verior et cōiter approbatur et b patitur minora contraria quā alia intellectus.

- 15 C In gl. pe. in si. hec gl. versat circa duo. Pri mo nunquid debet attendi semper data literarū ante tēpus presentatiōis. dixi aliquid. s. c. l3 lō ge plenius in. c. dilectus. h. de prebē. j. et dicit ibi. Secūdo tangit nūquid copia rescripti d3 exhi beri cum die et consule. et hodie dic cum nomine pape. et de hac materia plene dixi in. c. i. j. de pro ba. et dic vt ibi not. Abbas.
- 1 Impetrans aliquod beneficiū debet facere mentionē de dignitate quā obtinet: alias nō v3 rescriptum etiam quod papa dixerit nō obstat quod habeat aliud beneficiū.
- 2 Impetrans aliquod a papa an debeat de nobili tate et diuitijs facere mentionem.
- 3 Impetrans aliquod beneficiū an teneat men tionem facere de qualitatib? beneficij impetran di et illius quod habet. vide. j. 6. et 9.
- 4 Qis clausula qd posset mouere principē ad nō fa cile rescribendū est ponenda in supplicatione.
- 5 Adnotus proprius principis ad rescribendum ex cludit surreptionem.
- 6 Papa dans motu proprio aliquod beneficiū c non expressa qualitate non valet gratia.
- 7 In gratijs et dispensationibus non arguitur ex paritate vel maioriāte rationis.
- 8 Argumentum de maioriāte vel paritate rōnis habet locum in gratijs fauorabilibus: secus in odiosis.
- 10 Mandatū non requiritur qñ quis impetrat li teras ad beneficia pro alio. secus ad lites.

Barba. in. c. sane. lo. h. de offi. leg. in. j. no. et in. c. j. in. xiiij. col. de offi. leg. et plene per Alex. in rub. de of. eius cui mada. est iurisd. et Lud. rom. sing. cclvij. inci. nunquid vicerector. et facit quod voluit hic Abba. an tiquis quem refert hic Feli. quez omnino vide vbi limitat et a limita tione excipit duos casus.

Adde tu qd hunc intellectum approbant do. de Ro. decisio. cclx. in antiquis descriptis.

Anto. Fran. Quis dicat vices gerēs q sit differētia inter vices ge rentē et vicariū. Vide Bart. in. l. suggerēte. C. de of. ei? q vi. alteri? ge. et an vices gerēs possit facere oia q pōt ipse principalis. vide Barto. in l. j. ff. de tut. et cura. datis ab his. et an vices gerēs obliget pncipalē p q gerit vices p gestis suis. vide gl. i. x. postliminiū. circa fin. inst. de attili. tu. et add q vices gerēs alicui? d3 honorat? sicut ille cui? vices gerit? est gl. i. c. cū voluntate. d sen. excō. et vī tex. i. c. si. cxiij. di. et glo. i. c. cū oli. el. h. d. of. dele. et facit tex. i. c. accusatio. h. q. vj. et i. c. felicitas. de pe. li. vi. et vi de tex. i. c. in nouo. xxi. di. et i. c. nobilissimū. xcvij. dist. et i. c. honor. h. q. v. Tempus date. vide tex. in clemen. si. de rescrip. et in. c. si. j. e. et in. c. tti bi qui. et c. duob? eo. titu. lib. vi. facit. c. si super. de of. dele. eo. li. et c. si eo tēpore. eo. ti. in. vi. facit gl. in. c. statutū. in ver. canonicis. ad si. de rescri. lib. vi. et dicas hoc esse verū in beneficialibus fm Inno. in. c. capitulū. j. eod. in. v. col. et in. c. in nostra. in. h. col. eod. titu. reprobando gloss. h. in prin. ibi. et in. c. abbate. in. j. col. j. eod. reprobando glo. j. ibi fallit ista res

certus pe. Fran. pau. in tract. de ptate card. sede vac. fo. 5. col. vlti. in prin. Jo. an. in c. si capitulo. in. i. col. de cōces. pres ben. in. vi. et Bal. i. l. sicut. ff. quod cuiusqz vniuerfi. no. et Rotā. de cōces. pben. xv. in nouis. in pnci. l3 aliter sentiat do. in ca. si capitulo. h. col. post Lap. sed salua proces dere i actu iuris collatio.

Sebasti. Sapia. Adimplere mā datū. Ad ro. in consi. cccc. querit vbi ponit an sta tutū cogēs ad cō promissūz ppre hendat vniuersi tatē. vide. d. Jas. in. l. si qd maior. C. de transac. vbi tenet qd pena il li? l. i. habet locū i vniuersitate qñ illi de vniuersita te iurarent: et ita dicit per mītra se cōsuluisse. cōtra rium tū tenet ibi d. Thomas par palia i pria qōne sue repetitionis. p multa de qb? ibi per eum.

Gerēt vices. De materia vi ces gerētis. vide L ar. in clem. j. in vi. opp. de. of. vis ca. Ange. aret. in sit. de excels. in ru bri. fo. 2. in. iij. co. Bart. in. l. si fili? ff. de leg. do. mēti

Sanozmi. super prima parte primi.

gula. in. vi. easibus hic pulchre discussis per Seli.

A In. c. i. de consuetu. lib. vi. vide ibi Domi. in. ii. col. in ver. est ergo videndum. et in. ii. col. ibi: ex his deciditur quod de plebanis.

De nobilitate. Vide hic do. meū Barb. et Seli. in. j. col. et not. in. c. de multa. de preb. in ver. sublimes. et Ludo. ro. sing. xxviii. incipien. nobilis. et faciūt plures regule cācellarie p̄supponentes nobilitatem potius iuuare q̄ impedire.

zacharias.

Adde tu i ter

minis p̄ntis q̄o

nis p̄ do. Seli. i. c.

cū adeo. col. ij. x.

ad idē plura isto

tit. et dūz alle. ro.

sin. xxviii. incip.

nobili mendose.

all. vnde cūq̄. est

cū singu. xxviii.

incip. vtrū nobi-

lis. vbi loquit de

monacho q̄ i im-

petratione rescri-

pti dicebat se no-

bile cōtra q̄ fuit

obiectū de surre-

ptiōe illius. Ad

uerte insup q̄ in

q̄tuz loquit iste

q̄ mentio d̄ fieri

in impetratione

rescripti de nobi-

litate q̄d debet in

telligi de nobili-

tate generis non

aut de nobilita-

te que ab accidē

ti venit. p̄ no. per

eundēz Roma. 2

sing. cccclxxviii.

incip. heri fui in

terrogat. et i in.

dcxvi. incip. no-

bilitas induxit

p̄sumptionem. b

Adde tu per c

do. de ro. decisio.

ccccclxxviii. d̄ re

script. in antiq̄.

Anto. Francisc.

Circa istā no-

bilitatē primo q̄s

magis cēseat nobilis

an ille q̄ sua virtute nobilita-

tē acq̄rit: an q̄ descēdit ex nobili

gñe h̄r per Lyn. in. l. p̄uendū. C. de

post. et p̄ Jaco. alua. in. c. j. in. s. ceteri. quis dica. dux mar. vel co. in vñ.

feu. et tene mēti q̄o dixit Bal. in. l. fi. C. de ser. fug. q̄ nobilitas est q̄daz

pignitas a parētib⁹ delibata q̄ denominat a potētiori. Bar. in. l. j. C. d̄

inc. lib. x. dixit q̄ alio nō dato ex sola origine nemo pōt dici nobilis p̄

quo est bo. tex. in. c. venerabilis. de p̄ben. et tene mēti q̄ scientia nobili

tat hoīem put est tex. multū notabilis. i. c. de multa. de preb. vbi equi

parant nobilitas et sciētia: imo dixit Ly. i. l. q̄squis. C. de postu. q̄o no

bilitas sciētie p̄fert nobilitati gñis. et de h̄mōi nobilitate vide p̄ bart.

in. l. j. repeti. C. de digni. li. x. vbi distinguit triplicē nobilitatez. Tria

em̄ inducūt nobilitatē: nobilitas: honor: sciētia et diuitiez: q̄o d̄ d̄ di-

uitiez. nō d̄ q̄ ille inducāt nobilitatē: s̄ q̄o nobilitati nō detrahūt: vt

est tex. in. l. nobiliores. C. de cōmerc̄s et merc. p̄ quē tex. d̄ q̄ nobilis

pōt esse mercator. et q̄ mercatura nō detrahīt nobilitati si alia cōcū-

rāt: et de h̄mōi nobilitate multa pulchra ponit Jo. an. in. c. venerabi-

lis. de p̄ben. Adde tñ q̄ nō d̄z attēdi tñ nobilitas gñis q̄ morū. vt in

l. scire. in fi. de tuto. et cura. da. ab his. et in. c. vos q̄ cū se. et in. c. illud. xl.

dist. Et adde q̄ nobilitatē q̄s eo ipso q̄ sit cleric⁹. vt not. Jo. and. in. c.

eo libenti. de seruis nō ord. Dicas tñ nō esse multum curandū de no-

bilitate dūmō alia p̄currāt etiā quo ad p̄motionē regalē: vt h̄r. j. Re.

ir. c. vbi de Saul et de David q̄ erat custos ouīū vt ibi. et facit tex. in. c.

his ita. xxviii. q̄. iij. Et circa illud an p̄ ingressum religionis perdat

nobilitas. vide glo. xxviii. q̄. ij. in. c. scripsit. et xx. q̄. iij. d̄. c. p̄sens. vbi vj

det dici q̄o sic. q̄ per monachāt. onē perditur comitatus et ducat. de

quo per Spe. in citu. de ita. mona. in. s. j. ver. xj. et per gloss. in. c. ea q̄ de

Ad beneficia. Non valet rescri

ptū impetratuz ad bñficia si in eo taceat dignitas ipe

trātis. Lōis diuissio. scōa ibi: cōsulta

tiōis. **C**asus l̄salis. Quidaz plati tacito noīe

suarū dignitatū l̄sas ipetranerūt sup̄ minorib⁹

bñfichs simplici noīe se appellātes: querit an ta

les litere valeāt. Rñ. papa q̄ nō est sue intētiōis

vt p̄ tales literas inquietari debeant pauperes

clerici in quib⁹ actor nomē sup̄p̄mit sue digni

tatis: vñ tales litere nō valēt. Ver. **C**lot. j. tria

bñficia sonātia in nomē dignitatis: vt decanat⁹

archidiaconatus et p̄cētoria. Et ex hoc inferē

q̄ multi sunt plati citra ep̄m habentes dignita

tes in ecclia. Et q̄ p̄prie dicātur habere dignita

tes in ecclia. dixi in. c. de multa. de p̄bē. aliqd̄ tēti

ḡ in. c. nouit. de iudi. vide p̄ Archi. in. c. j. de p̄sue

tu. li. vi. **C**l̄ Mo. tex. satis apertū q̄ impetrans

bñficiū etiā minimū d̄z facere mētiōē de digni

tate quā obrinet. Et videt notabiliter probare

iste tex. q̄ nō sufficit impetrāti dicere q̄ h̄z aliud

bñficiū nisi exprimat nomen dignitatis si est di

gnitas. Et alibi iudicio meo nō ita bñ p̄bat. ete

ne hoc mēti: q̄ nō solet ad hoc induci. et sic limi

tarem. c. nō pōt. de preb. lib. vi. Vbi vñ innui q̄o

sufficit si dicat nō obstatē q̄ habeat aliud benefi

ciū. Mā credo q̄ ibi narratur factū implicitez nō

explicite. nā tex. hic i. fi. dicit nō valere rescriptuz

vbi actor sup̄p̄mit nomē sue dignitatis et pon-

dera nomē sue dignitatis. nō em̄ exprimit nomē

dignitatis p̄ illa verba gñalia nō obstatē q̄ ha

statu regu. et per Bal. in. d. l. deo nobis. C. de epi. et cle. tñ nō est hoc si

ne dubio maxime qñ cleric⁹ ingreditur monasteriū q̄ remanet miles

celestis militie: et iō q̄uis p̄dat ius ducat⁹ tñ remanet in eo ius militie

que iducit nobilitatē. in. c. grādi. de sup. negli. pla. i. vi. p̄ quo etiā facit

tex. in. c. degradatio. de pe. e. li. ad q̄o vide Jo. an. in. c. de suis nō ordi.

net. rhodie clarius probat in. d. c. si motu p̄prio.

do. Car. ponebat hic aliū intellectū q̄ ista p̄uoi

sio hui⁹ tex. solū vēdicabat sibi locū qñ sit ipetra

tio sup̄ minorib⁹ bñfichs. vt tūc arctaret ipetrās

exprimere nomē sue dignitatis vbi aīis suffecit

set facere mētiōē in genere. Et sic sentit q̄ im-

petrās bñficiū nō modicū nō arctat ad faciēdā

mētiōē in specie de suo bñficio. ad hoc q̄o not.

gl. in. cle. j. de preb. Nec lect. non est vera in se vt

p̄uto. vt. j. dicā lati⁹ nec cōuenit l̄re: q̄ hic nec de

qualitate dignitatis nec de bñfichs in gñefiebat

mētiō sed simpliciter appellabāt se clericos. nō

ergo venit ista p̄uoiatio ad ponendū hunc nonū

ius. **C** Itē nō videt aduertisse q̄ hic papa rñ

det ad cōsultationē quo casu nō ponitur ius d̄

nono. s̄s responderē fm̄ ius antiquū. vt no. gl. in

c. cōsultationi. de tempo. ordi. e. in. c. ex tua. de fi.

presb. **C** Itē q̄ sit fiēda mētiō de qualitate be

neficiū obtēti. adduco bonū tex. p̄ locū a speciali

in cle. si roman⁹. de p̄bē. vbi d̄z speciale. qñ motu

p̄prio sit concessio. **C** Itē circa hūc articulum

valde vtilē querit nunqd̄ sit fiēda mētiō d̄ qua

litatib⁹ beneficiū impetrādū qualitatis beneficiū

iam obtenti. varias vltra materiā hic cōtentaz

reperio opin. sed cōcludēdo et allegādō materiā

vni tāgīf dico sic. q̄ de qualitate bñfich impetrā

d̄ est fiēda mētiō vbi illa qualitas est notabilis.

Et primo d̄z fieri mētiō de cura aīarū quā illud

beneficiū habet. vt in. c. cū illis. de preben. lib. vi.

Itē de qualitate residentie fiēda est mētiō si be

neficiū requirit residentiam. arg. c. fi. de cler. non

residē. tenet Jo. cal. in. c. in nostra. j. e. **C** Item

debet fieri mētiō. si illud bñficiū sit dignitas.

tex. no. est hic. p̄batur rōne. de oibus fiēda est

mētiō que possunt inducere principē ad nō cōce

dendū vel ad non sic facilius concedendū. vt est

tex. no. in. c. postulasti. j. eo. et ibi per Hosti. Sed

iste q̄litas p̄nt p̄ncipē subtrahere a p̄cessione:

q̄ difficilius papa concedit dignitatē seu curaz

aīarū vel bñficiū requirēns residentiam q̄ mino

ra beneficia. **C** non quilibet clericus est aptus

ad illas qualitates iō necessario est fiēda mētiō.

De ordine vero annexo beneficio nō est necessa

rio fiēda mētiō. tex. videt in. c. ei cui. de preben.

lib. vi. tenet Jo. cal. in. d. c. in nostra. **C** De quan

titate valoris est dubiū. nā nullibi expresse p̄ba

tur q̄ impetrans teneatur facere mentionem de

ver. alteri. de preben. que vult q̄ nō tenetur impetrās facere mētiō

nem in literis bñficialibus. nisi de qualitatibus in iure expressis et eas

sequitur Calde. in ti. de fil. presb. conf. j. et in. c. in nostra. ix. co. in. iij. q.

j. eodē p̄ moder. ibi. xvj. correlario. vide Rot. in hoc ti. xxviii. in nouis.

et Calde. in isto tit. x. et vide p̄ almoder. in. c. sup̄ literis. in. j. conclusi

sione. vbi omnino vide. et in. d. c. in nostra. et idē Calde. conf. ij. hoc tñu.

lxviii. papa supplicat in antiquis. per almoder. hic in. x. conclusionē.

Adde tu Ro. conf. cccclxxij. et do. de rot. decis. suis. de preben. in re

collectis. per do. Bernardum de bisigneto.

C De qualitate valoris. Adde Old. p̄li. lviij. q̄dā impetrauit. Card.

in. c. fi. de p̄sum. et ibi p̄ istū et alios do. p̄ do. meū hic dicētē se p̄suluisse.

q̄ onus p̄badi xitatē valoris incūbit opponētī. alle. Bal. p̄li. incip.

plura dubia sunt examināda. in. ij. col. et vide. xij. p̄clusiones. circa istā

expressionē valoris p̄ do. Seli. hic. in. iij. co. cū plurib⁹ sequētib⁹. Card.

et Jmo. in cle. j. de preb. Calde. et Jmol. et Domi. j. eo. in n̄sa cum alijs

cōclusionib⁹ alleg. hic p̄ almoder. quo oīno videbitis ad saturitatem.

Anto. Frā. **C** Quō aut p̄bē valor vel bñfich: vel alterius rei h̄r p̄ gl.

ij. in. c. quāto. in p̄n. de iureiur. et in. c. si plurib⁹. de p̄bē. lib. vi. Dicas tñ

q̄ valor estimat fm̄ fructus q̄ percipiunt. vt voluit glo. in x. fructuū.

in. l. j. si q̄d. ff. de eni. et habet p̄ gl. in. l. p̄. ff. de re. eo. et per gl. in. c. cū cau

saz. de testi. in gl. ij. et gñaliter de materia q̄s dicat esse valor rei et q̄o p̄

betur h̄r p̄ legistas. in. l. p̄cia rerū. s̄. nō nullā. ff. ad. l. fal. et in. l. j. s̄. si he

reas. ff. ad trebe. et in. c. q̄ vero leonis. in ant. de reb. ecclē. non alie. et in

aut. hoc ius porrectū. C. de sac. san. ecc. canonizata. x. q̄o. ij. in. c. hoc ius

porrectū: et qualiter valor rei debeat deduci in p̄titiōe et in p̄cessu ha

bet p̄ Bar. in. l. p̄dius. ff. de incē. rut. et nau. et in. l. ij. C. de rescind. vēdi.

valore

C De diuitijs.

Vide gl. et doct. i

c. p̄stitutis. d̄ ap.

inver. impotētia.

et dices in ca. cum

a deo. j. eo.

C Ad p̄sultatio

nē. Adde istū i. c.

si diligēt. de for.

cōpe. et in. c. p̄ues

nit. de emp. et vñ.

et i. c. cū simus. de

reg. et in. c. tue. de

spōsa. et i. c. pasto

ralis. i. p̄n. de ex

cep. et in. c. fi. de re

iudica. vide text.

bo. i. c. ex multa.

in x. ex cōsulta

tiōe et edictū vo

to. et ibi Sem. in

ca. Romana. s̄.

fi. de offi. ordi. lib.

vi. facit q̄o no. gl.

i. cle. dudū. i. p̄nc.

s̄. h̄mōi. de sepul.

et gl. i. c. romana.

s̄. cū aut. de app.

lib. vi. in x. qui p̄

tēpore. et q̄o vo

luit Bar. in. l. ne

mo. C. de sentē. et

interlo. oīm iudi.

C De q̄litas

bñfich impetrādū.

Adde do. late

i. c. sup̄ literis. i. v.

co. x. dū legi. bo

nonie sextū. j. eo.

et in repe. c. postu

lasti. in. xv. co. x.

p̄uto. j. eod. et ibi

do. mat. i. repe.

i. pe. col. et do. in

c. dudū. in. v. col.

xvi. credo sic pos

se. distinguit p̄ il

lū text. d̄ p̄bē. lib.

vi. p̄ gl. in cle. j. in

ver. alteri. de preben. que vult q̄ nō tenetur impetrās facere mētiō

a **Sebasti. Sapia. Valoris. Aude. d. Andr. seu. in consil. xxix. cle.** metissimi. in. j. vol. vbi dicit qd ille q ipetrat priuilegiu vt possit testari de rebus acquisitis ex redditu ecclesie dz facere metione de valore. et q valor beneficii considerat detractis oneribz. vide **Deci. in consil. clvi. z** nunquid si valor exprimat falsus vitiet rescriptum. vide **Ro. in decisi. xlvj. not. fm do.**

Cardi. in consil. xxix. millesimo tricentesimo.

b **Sebasti. Sapia. Prealleg. vo** luit allegare dci. si. iij. licet impe trans in. nouis. sub ti. de rescrip. vide etiā **Cardi. floren. in consilio lxxxviii. papa. zacharias.**

c **Jurispatrona a** tus. Ado quod istud dictu dz in telligi d iurepa. laicoru cui dero gare p nullas li teras no est mes roma. potifficis: qd voluit **La. de castel. in sua alle. lxxxv. icipit. bñf** cia vacatia in cu ria. **Jo. and. in. c. dilectus. de offi. dele. Semi. post alios i. c. ij. in gl. in x. collatio. de pbe. lib. vi. Abb. in. c. cu dilectus. z ibi bo. glos. que datione hui? dicti in gl. mag. de iurepa. Fel. in suo tract. quando litere aposto. no**

b ceat patro. eccle. circa pnc. z **Car. z. xvi. inci. pa**

c pa vniuit quada abbatia post me diu. versu. quo ad causam secundā. **Aduerte tamen** qd tale rescriptu de quo per istuz teneret nisi pfo nus ageret de co temptu. vt est ca sus in. c. decerni mus. ibi irritam esse nouerit. **xvi. qd. vj. Abb. i. ca.** illud. circa pn. de iurepat. z in. c. ex insinuatione. in se cundo not. eo. tit. melius in. c. cum bertoldus. col. ij. ver. ex hoc nota biliter colligitur. z ibi etiam **Feli. remissive in. v. col. de re iudi.** **Anto. Francif. Circa hoc an papa per suas literas deroget iuripa** tronatus laicoru in dubio dicendu est q no vt dic per istu. quoniam no intedit papa derogare siue tollere ius alterius ne etiam ex hoc lai ci facileretrahatur a fundatiōe dotatione siue cōstitutione ecclesiaru ex quibus actibus ecclesia cōcessit laicis iuspationatus. iuxta ea que plene tractat. **p. d. Abb. z alios in rubu. de iurepatro.** Sed si papa de hoc certificat? esset q ecclesia de qua puidet vel puideri mandat. est de iurepatronat? laicoru z eo no obstate puideri mādaret de illa vel ex certa sciētia vel motu pprio aut aliter derogado tali iuripatrona tus uo puto hec dicta pcedere: qm lz papa generaliter mādando ali cui puideri de bñficio in dubio no videat in suo mādato comprehendere bñficiu patronaru. vt in. c. cu dilectus. de iurepat. z in. c. dilectus. de of. lega. z voluit glo. in cle. literas. vbi etiā per **Dan. de lea. de preben.** tñ si dicit qm tali mādato vult aprehēdi bñficiu pfonatu etiaz laici

valore beneficii. de quo vide gl. in cle. j. de prebē. post princi. z per do. de **Ro. deci. cclxxxij. als est** lxxxj. vbi dicit papā **Urbanū** tertiu explicasse no valere gratiā nisi fiat mentio de valore benefi cii impetrandi obtēti. **Hodie** ita cōiter seruatur tñ facilius est illa clausula q no excedit valorem tate quātitatē. nā periculosum est q qs se astrigat ad certum valorem: z onus probadi incumbit impetrati. vide quod dixi in. c. si de presumptio. **In arg. tamen p z contra potest induci text.** in. c. cum adeo. j. eo. z. c. cum teneamur. j. de preb. **Puto** tamē q circūscripto stilo curie non sit de iure veteri necessariū facere metione de quāti tate valoris: qz beneficiū debet pncipaliter cō ferri ppter spūalia: tēporalia aut veniūt accessō rie ad spūalia. Sed qz hodie vt plurimū cōferm tur bñficia ppter tēporalia ideo fuit ordinatū z est de stilo curie vt fiat mentio de valore. **Tamē** bñ ziderādo no est pmissio inutilis qz dispēsatio tēporaliū no debet cuiqz pmitti sed fm qualita tem persone debet cōmitti dispēsatio: ideo talis aptus ad habēdum beneficiū tenue qui est oīno ineptus ad habēdū beneficiū pingue: ideo quā titas reddituū posset principē subtrahere. a cōs cessione gratie id videt vtile z necessariū vt fiat expressio. arg. d. c. postulasti. **Hec** pcedit vbi ad instantiā sit gratia. Sed vero motu pprio tūc est magis dubitādū qz motus pprii excludit surre ptionē. vt in. c. si motu pprio. de preb. lib. vi. z cle. si romanus. eo. ti. **Sz** cōtrariū est verū qz motus proprius no operatur circa intrinsecas qualita tes bñficii. **Ande** si papa motu pprio cōcedit be neficiū z no fecit metione q est curatum no va let gratia no ex defectu surreptionis: sed qz non apparet de volūtate principis. ar. in. c. cu in illis. z. c. is cui. de pbe. li. vi. **Et** hanc opi. tenet **Jo. an.** in. d. c. si motu pprio. de pbe. lib. vi. z do. de **Rot. decisi. cclxxxij. prealleg.** **Uñ** cōclude qd modus proprius non firmat gratiā contra voluntatem concedentis nec in preiudiciū tertij. vnde no va let gratia si beneficiū est iurispatronatus: et de eo no sit mentio nec includit intrinsecas qualita tes beneficii. z aliquid de hoc per **Cal. in. c. man** dato. j. eo. qd est bene notandū. **Et** adde gloss. in d. cle. si romanus. z hoc quo ad primū membrū: sed respectu iā obtēti est maius dubiū. **Uñ** quid si impetro secundū debeam facere metio nem de qualitatibz primi. **In** quo dic quod aut impetro dispensationē vt liceat mihi tenere secū dum cū primo: z no valet dispensatio nisi etiam fiat metio de qualitatibus primi. **Exemplū** ha bēs prepositurā modo impetravit vt possit ha bere aliū personatū z simul retinere cū preposi tura si non fecit mentionē q prepositura erat cu rata dispēsatio no valet. **Quia** duo erāt impedi mēta in primo scz dignitas z cura. sublato ergo vno impedimēto remanet reliquū. vt in. c. ex tua

illud cōprehendit als esset dicere q papa no posset derogare iuripa tronat? laicoru qd no esset bene dictū neqz verū p pdicta: lz bñ veruz est q in gñali mādato de prouidēdo alicui de bñficio etiam si dicat de bñficio spectate ad p̄sentationē alteri? no cōprehendit beneficiū pa tronatū laici z in hoc allegatio **La. p.** est multū no. de quo etiam vide

rū. j. de autho. z vsu pal. hoc dictū videt probari in cle. j. de prebē. tenet **Jo. an. z l. do. in. c. postu** lasti. j. e. **Hec** ob. si dicat q ex quo papa cōces sit mai? i. dignitatē vt cōcessisse qd est minus. i. curā. ar. in. c. ex parte. li. ij. j. de deci. **Sol.** est mul tipler. fm eos pmo q lz dignitas sit honorabi lior: cura tñ periculosior. xij. q. j. p̄cipim? **Uñ** z scdo i gratijs z dispēsationibz no arguit ex pa ritate vel maioriāte rōnis. arg. c. p venerabilē. j.

8 qui fil. sint legi. qz semp no. **Uñ** el tercio i gratijs fauorabilibz v3 arg. p̄dictū. vt in. d. c. ex parte. secus in odiosis dispēsationibz. arg. in. c. quis. de preben. li. vi. **Et** p hoc pōt rīdēti ad vnum tex. sing. in materia quā nescio alibi. in. d. c. p̄vene rabilē. qui fil. sint legi. vbi dispēsatio extenditur de maiori ad minus vt pcedat in dispēsatiōe no odiosa: puta q non legitim? pmoueatur ad sa cros. sec? in odiosis vt qñ sit dispēsatio sup plura litate bñficioz: z hoc dictum semp tenebis men ti. **Et** facit qd no. **Jo. and. in addi Spec. ti. ij. s. si.**

9 **X. sed** illud qñ. **Uñ** per hoc etiā dicas q si quis impetrat dispēsationē sup pluralitate bñficioz z no facit mentionē q illa bñficia prius tenebat illicite recipiēdo inde fruct? no valet dispensa tio. hoc firmat **Aln. z L. opost. d. c. dudū. s. d. elec.** **Sixo** no impetrat dispēsatio sed simpliciter qz impetrat scdm bñficiū: z tūc glo. in. d. cle. j. vt vel le q no sit necesse facere metione de qualitatibz bñficii quasi satis est facere metione de pmo bñ ficio in gñe: pro qua opi. facit. d. c. postulasti. **Lō** trariū t3 **Jo. cal. in. d. c. in nra. qz** exp̄ssides quali tatū primi bñficii possent mouere principem ad no cōcedēdū scdm. **Dicerē** sic q aut per rece ptionē secūdi no vacat primū saltē ipso factor: tūc ex quo pōt retinere primū cū scdo debet face re metione de qualitatibus primi. arg. per locū a speciali in. d. cle. si roman? **Aut** per receptionē z secūdi vacat primum ipso factor: z est maius du bium. **De** subtilitate z rigore tenerē opi. **Cal.** quia si forte papa sciūisset de qualitatibz primi non absoluisset eū a primo beneficio cōcedendo sibi secundū. z facit ratio. d. c. postulasti. **Aliquid** aut de redditibus sit fienda mentio. vt dixi cōs titutio **Urbanū** z stilius curie habet q sicis iure antiquo hoc non probatur. **Et** tex. in contrariū videtur hic iudicio meo. nā papa hic facit men tionē de redditibus videlicet q isti impetrātes abundabāt in redditibz. z in si. tex. cassat literas solū ex eo q no sit metio de noīe dignitatis z ni hil d: de redditibz z loquit de bñficio pri? obten to. z hoc tene mēti quia nullibi ita bñ probatur.

10 **Uñ** in glo. j. in si. no. bene istā glo. z non tradas eā obliuioni: qz no habes alibi nisi hic. z in. c. no nulli. **Teod. vbi** est cōsimilis gloss. s. q ad beneficia quis potest impetrare literas pro alio sine man dato: secus in literis impetratis ad lites. vt in. d. c. nonnulli. **Mico. Abbas.**

neri. per. c. ei cui. de preben. in. vi. z vide **Rot. decisi. x. in nouis. Do. in** c. si apostolice. in si. de preb. in. vi. ppter glo. pe. ibi. z in. c. no pōt. in fin. prin. eo. tit. z lib. **Cal. de rescript. z. x. z de fil. p̄sby. cōsi. j. allegādo glo.** v. in clemen. j. de preb. z vide **Adoder. hic z in. ij. col. z in. xi. cōc. usione.** **Adde** quo ad primum membrum **Dy. Abb. z Ol. consil. cgl. in fin.** quo vero ad scdm **Ro. consilio. cclxxx. s. all. g.**

Anto. Franc. Circa illud qd dicit q de qualitate residentie benefi cii est faciēda mentio videtur hoc no transire sine dubio cū hodie be neficia quantūcūqz minima requirant residentiam. vt in. c. fin. z in. c. tue. de clericis. non residen. ideo cogitandum relinquo.

e **Sebasti. Sapia. Dispensatio. dū do. Abb. hic** sentit q dispensatio vt bastardus ad sacros ordines promoueatut sit fauorabilis: vi det obitare tex. in. c. j. de fil. p̄sby. vide p resolu. **Feli. c. postulasti. j. eo.**

f **Monnulli. Ibi** dicitur.

g **Sebastia. Sapia. Ad beneficia. Aude late** per **Ab. in ca. ex ore.** de his que sunt a maio. par. capituli.

per **Specu. in ti.** de leg. in. s. nunc tractem? in ver. sed nūquid lega tus. z vide **Fede. de sen. in suo z. si. lxxxij. vbi** et ipe tenet q i tali mā dato gñali de p uidēdo no venit tale bñficiū pa tronatū laici: mō si illud exp̄sse di catur in mādato z hoc mō est hec materia itelligē da ne tollat pos testas pape: cir ca potētā dero gadi iuripatro nat? laici quādo vult derogare lz i dubio no presu mat alicui velle tollere ius suū.

Uñ obtenti. **Ado** **Jo. an. i. c.** in nra. x. s. j. e. z ibi **Cal. z Do. in** iij. colū. **But. in** viij. z **Imo. in** si. **Card. in cle. j. de** offi. or. in. xij. q. z ibi **Imo. in** vl. colū. post zenze. **Uñ** **ari. in repe. c.** postulasti. i. xij. col. ibi. xv. trāseū do nūc ad quall tatē. j. eod. istū in d. c. in nra. in vl. no. **Rotā** hoc ti. **xxxi. in antiquis** not. q pa. **Mico. mil. in reper. fol.** lxxxij. i. s. col. ibi gratia in bñficia libz. z fol. lxxxvj. ad si. ibi: gratiaz bñficii: q de tri bus qualitatibz obtēti debet fieri mētiō: v3 digni tatis q̄tinue resi dētie z cure. alle. **But. in. c. in nra.** in. viij. col. secus de qualitate ordi nis beneficio an

Sanonmi. super prima parte primi.

Sed a. Sapia. Allegas doli. Hanc materia latissime persecutus fuit in l. q. n. u. in materia doli presumpti. ff. de positi. vbi posui. xxx. limitationes ad reg. l. quoties. s. i. de proba. Sed quantum ad ppositi. tu videtur q. gl. hic possit sustineri, q. imo doli. psumat post lapsum anni: q. qui non facit id ad q. scit se teneri in dolo. l. doli. ff. mandati. Bar. in l. tutor. q. repertori. i. pnc. 1. col. ii. ff. de admi. tutorum.

Probatur ex 2. p. iecturis. Fallit 3. primo in omittente id q. scit se debere facere. l. si p. curator. s. dolo. r. l. doli. ff. ma. sec. si ignoraret. l. q. in alterius. ff. de re iu. Fallit. ii. i. faciente actu simpliciter prohibito: q. psumit doli. c. i. j. d. psum. sec. si actus est pmissus: q. stat regla. Fallit. iii. quando act. aliqui est permissus aliqui prohibitus: fit claz. q. psumit doli. l. in casu phibito: secus si fiat palam. l. si. ff. de rit. nup. l. non intelligitur. s. si qs palam. ff. de iure fisci. Fallit. iij. in cometeriense: q. p. pbare se dolo carere q. carcera ti aufugerunt. l. ad cometeriensem. C. de cu. reo. r. l. milites. ff. eo. 3. et. fm. flor. in. d. s. q. dolo. hic allega. r. Bar. i. l. doli. C. de do. r. q. doli ex coiecturis p. betur. adde 4. Bar. in tracta. te. p. iij. col. ibi doli. r. gl. ii. in. l. apud cellum. in prin. ff. de doli excep. r. ibi Bar. in glo. j. in. l. doli. C. de rescin. ven. r. Bal. in. l. si costante. s. si maritus. ff. so. ma. Bar. in. l. post contractu. ff. de do. Bar. veronensem in tracta. simulati. sancti Bernardini in tract. de cotrac. sermo. xxi. arti. ii. c. j. r. Archid. flor. in. ii. parte sue summe. c. vii. inci. q. vsure vora go. fo. xxi. Pau. de ca. c. c. c. xxi. visa petitione. r. consil. c. c. c. xxi. in ca. i. no. De. de anch. c. c. i. plurime coiecture. r. consil. l. ex ordine cotrac. tuu. Ro. c. c. c. i. i. pluria sunt. De. de anch. c. c. c. xxi. ad corroboracione istu. c. c. i. vi. quida dñs Francis. r. c. c. i. l. quida massaritius. oes in. d. l. post contractu. r. ibi Alex. in apostil. r. per eundem Alex. in. d. l. polu. r. ibi Pau. de cast. r. probat doli eo ipso q. qs. 2. trahit contra iura. C. de agri. r. c. c. i. l. que ad modu. lib. xi. r. regula qui contra. lib. vi. r. Bart. in. l. si lege. s. scire. ff. de peti. her. r. glo. ii. c. vulturane. xxi. q. ii. p. Hostie. in summa. de do. r. are. in. s. preterea. insti. de ac. col. xii. r. de excep. doli late per eundem insti. de excep. in prin. in. iij. co. cu. sex folijs seq. adde hic ad moder. Ange. in. l. nuper. C. de natura. lib. r. in. l. si r. si quesit. ff. de lib. r. posth. que refert Alex. in. l. si qs posthumos. ff. e. ti. r. q. legis r. no. in. l. filie mee emancipate r. egre. ff. sol. ma. De. de anch. in. c. sicut. de regu. Bal. in. aut. nisi rogati. C. ad treb. circa si. ver. quero quid si rogatus. in vlt. vite spiritu facit se monachum. r. in. c. in presens. tia. in ver. qd si quis ingredit r. p. fitetur in articulo mortis. in. xii. co. de proba. r. Bal. in. c. ii. de renu. lib. vi. r. in. d. l. filie mee. r. in. c. i. s. porro. in. fi. que fuit prima causa benefi. amit. r. in. c. i. s. hoc quoq. de suc. feud. r. in. c. i. de alie. feu. r. in. l. si. ff. si qd in frau. pa. r. in. l. si filia. ff. de dinor. r. in. l. qui serui pene. ff. de manumiss. r. in. l. qd si marit. r. in. l. q. sit. ff. qui r. a quibus. r. in. l. ii. C. de repu. here. r. in. l. frans. ff. de legi. r. in. c. quiave risimile. de psump. Ep. r. doc. in. l. si quis posthac. C. de bo. dam. Bart. r. doc. in. l. si petri. s. si. ff. de priuile. Bar. in. l. si. ff. de do. inter vi. r. vxo. istu in. c. r. agnutius. in ver. integratiter. de test. Itē pñio constituta de

redditibus ecclesie pro beneficio in fraudem non tenet. c. extirpande. s. quia vero. in si. de preben. r. ibi doc. r. istu in. c. expofuisti. eo. titu. r. de differentia inter fraudem r. dolum. dicitur in. c. ex tenore. j. eo. Anto. Francis. Circa doli probatione. Dicas qd doli in dubio no psumitur. l. doli. C. de do. q. hoc esset psumere delictu qd in dubio

casum in quo doli r. negligentia equiparatur regulariter tamē differunt. vt in. c. super lris. j. e. r. no. in. l. quod uerua. ff. de po. r. In glo. j. ibi doli psumitur. sed hoc facit rex. in. l. quoties. i. s. qui doli. ff. de proba. vbi dicitur q. allegas dolum. i. habet pbare q. no psumitur. Ideo dicitur doc. r. melius q. per lapsum anni psumit negligentia. argu. hic. r. in. c. plerumq. j. eo. sed doli probatur ex coiecturis. cu. consistit in animo. l. doli. C. de do. r. in. c. ii. de renu. li. vi. Et in si. gl. declaro hoc dictu. glo. fm. qd. s. dixi. r. idem dic in rescriptis impetratis ad beneficia vt sint ppetua. c. Si aut dat negligentia impetratoris r. impetratio alterius est cotraria: dic vt legitur r. not. ibi qui. de rescriptis. lib. vi. r. in. c. si clericus. de pb. eo. li. i. r. In glo. ii. ibi: r. talis est. Nec gl. no soluit formaliter contrariu: q. hoc est de quo querit. r. re ista exceptio sit temporalis ex quo temporalia ad agendum perpetua sunt ad excipiendu. Doli de breuiter dicta docto. qd aut ius excipiedi no fundatur principaliter sup iure agendi: sed super alia equitate. r. tunc licet tollatur actio. no tollit ius excipiendi. imo quoadocunq. tu egeris potero excipere. Exēplu in actione r. exceptione doli. nam actio fundat vt dolosus puniatur de suo dolo. r. nullu comodum consequatur exceptio vero fundatur sup alia equitate. s. vt iste seruet immunitas. r. nullu danu sentiat ex dolo aduersarij: ideo hoc casu r. similibus. l. actio doli tollatur per bienniu: tñ exceptio durabit semp ita q. contra aduersariu agere potero excipere de dolo si que adhibuit in illo cotractu. Aut ius excipiedi no hz causam distincta a iure agendi: sed cōpetit q. habeo ius agendi. r. tunc sublato iure agendi. tollitur ius excipiendi. Hoc est q. ro tēpore quo filius excluditur a querela testamēti excluditur etiā a iure excipiedi. vt in. l. papi. s. si filius. ff. de inof. te. r. iste est casus istius. c. Ma. contra secundu rescriptum possum excipere de primo: q. possum agere vigore primi: ergo sublato iure agendi per doli vel negligentia tua accessorie tollit ius excipiedi. Et idē dicas in replicatione. nam replicatio cum descendat ex iure agendi durat tanto tempore quāto durat actio r. no amplius: vt no.

te vt in factis occultis fm Bal. in. l. error. i. iij. co. ff. de iur. r. fac. ignor. r. in. l. fina. de ritu nupt. r. in. l. j. C. de interdi. ma. r. in. c. cu. in prohibitio. de clande. despon. r. gñaliter semp psumit doli in his que sunt de gñe prohibitoru r. sonat in delictu. vt no. in. l. j. C. de fal. r. i. l. j. de sic p. Bal. in. l. doli. C. de do. r. in. l. si no couit. C. de iniur. r. per Ang. in repe. l. si vacantia. de bo. vaca. lib. r. r. per Alex. de imo. in. l. si quis testa. li. esse ius. sue. Alduerte tñ q. doli no psumitur in homicidio commissio in persona consanguinei vel affinis vel patris vel amici: vt est not. glo. in. l. j. C. de fca. no. Bal. in. l. si. in. xx. oppo. de here. insti. qd tñ est verum secundum Sali. in. d. l. j. C. de fca. si alie coiecture concurrant: alias sola consanguinitas non excluderet doli. r. que differentia sit inter fraudē r. doli habet p gl. r. Bar. in. l. iuris gentiu. in. s. si fraudadi. ff. de pactis. r. ibi plene per Alex. r. per Bal. in. l. q. fortuitis. in. iij. colu. C. de pig. ac. r. concludunt q. fraus pprie dicit qñ aliquid sit contra fidem datam. Doli autem quando nulla est data fides.

Negligentia. Adde hic plene per Felin. in. iij. colum. in ver. negligentia. probatur. Anto. Frā. Adde q. negligentia in plato cēset esse crimē. vt per gl. in. c. ea que. de off. arch. r. expresse voluit Inno. in. c. querela. de elec. r. no. gl. in. c. si. de renu. r. per Lar. do. in cle. j. de etate r. qua. in. viij. q. r. vide bo. tex. in cle. j. de vita r. hon. cle. vbi dñ negligentia esse damnable. quoniam negligentia platoru dñ esse pñm mortale. vt dixit Archid. in. c. dictu. lxxxi. dist. r. tene mēti glo. in. c. sepe. xxi. q. ii. qui dicit q. clericus negligēs cultura agrozum eccleie pōt ab ecclesia remoueri: r. qs dicatur negligēs vel negligere. not. in. c. si clericus. in. x. negligentem. de pb. lib. vi. r. p. Arch. in. c. placuit. xvi. q. iij. r. habetur per Inno. in. c. nouit. de sen. excō. in vl. gl. r. p. c. si. de sup. neg. pla. li. vi. r. no. in. c. licet canō. in ver. negligēs. de elec. eo. lib. r. plene trac. in. c. ea que. de offi. arch.

Temporalia ad agendu. Limita sex modis. vt hic per moder. gl. r. doc.

no dñ psumi. l. merito. ff. p. soc. r. ideo cu. talis doli consistat r. de pdeat in aio no ita facile pōt probari. ideo in probatione doli oportet recurrere ad coiecturas r. presumptiones q. in similibus in cōsiderando animu r. mentē alicuius dicunt esse manifeste r. liquide pbationes. vt in. l. j. imperator. r. ibi plene p. Alex. de imo. ff. de lega. j. r. p. Bal. in. l. voluntatis qñtio. in vlt. co. in ver. q. si statutū. C. de si deicom. r. multa sunt q. inducūt coiecturā r. psumptionē doli: nam psumit ex violentia. vt in. l. iij. si qs eñ qui in ius vo. vi. exi. Itē ex testiū singularitate sicut in testib. susanne. per Bal. in. l. solam. in. l. te stiū facilitatē. l. i. iuristuradi. C. de test. Itē psumitur doli i reddēte vallidā dissimilata. vt p. Rom. r. Alex. late in. l. in actionib. ff. d. in lit. iuran. Itē ex clandestinitate

a **C**In l. si cōtēdat. Vide ibi Jmo. 7 Sa. in l. si pater. C. qui bo. ce. pos. Pau. in d. l. si cōtēdat. 7 Alex. i. l. si finita. §. elegāter. ff. de dā. inf. l. iij. §. missum. 7 ibi Bart. ff. de carb. edi. gl. 7 Bal. in l. de pupillo. §. q op. ff. de ope. no. nun. Jmo. in c. j. de consir. vti. vel inut. Jmol. j. eo. ex parte S. in viij. co. 7 cōmuniter tenent iste gl. 7 intentās isto remedio potest vti in foro p prio i quo eū cōueniret actor qz l3 spōte veniat tū venit vt re s3 voluntari: nō forū rei originas lis sequitur Bu. in c. si clerice. in fi. de fo. 2pe. 7 ibi istū in j. co. adde a istū p illis gl. in rub. de except in b fin. 7 p do. meū h quē oīno vide. 1 Adde tu ro. 2 Sil. xc. 7 cccxij. 2 **S**ebasti. Sapia. **b** **A**dmittendū. 3 Ad dō aliū casum in quo possuz de 5 ducere exceptio nē ante q aduersarius me conue 6 niat scz casum. l. diffamari. C. d in 7 ge. 7 manu. illud remediū pōt in 8 tēari p reū corā iudice ipsius rei. 8 vt not. d. Ant. in c. si clerice laicuz. de fo. cōpe. 7 do. 1 Abb. in c. si qz clerici. in no. eo. ti. de fo. compe. **c** **E**t asserūt. vī de hic Bu. ponē tem cautela quā do qz nolit cōfiteri q dicat put asserit. p quo do. me hic allegat plures tex. adde istū in c. ex ore. in iij. not. de his q sunt a ma. parte capituli. **A**d dō tu do. d. Rot. hoc titu. in antiqs decis. ccc. 2 xxxij. vbi dicunt qd si papa dicat vt asserit q sup. d plication nō ē fals. 3 si sit ita nō sit sicut si dicat vt asserit. Zacharias. **d** **P**resumende 4 sunt. i. false. Adde p hoc fel. in c. ex e pre. colū. viij. isto ti. 7 Abb. in c. causam q el. ij. de test. in j. col. 7 in c. ad hec. de sen. excō. **e** **F**utura. Adde do. de Ro. deci. cxlvij. hoc ti. in nouis. vbi dicūt q rescriptū super causis motis 7 mouendis non trahitur ad futura. **f** **S**ebasti. Sapia. **E**t dic. Circa hec nota q l3 respectu iudiciū rescriptū non possit esse generale 7 incertum. tamen secus est respectu parti in conueniendarum. tex. est in c. pastoralis. §. qm. j. eo. 7 ibi do. Abb. ponit rationem diuersitatis. **g** **I**ncertitudo. Intellige respectu iudiciū: secus si respectu partiū. j. eo. pastoralis. §. i. 7 limita nisi daretur vnus iudex cū facultate eligen di collegam quē voluerit: qz talis incertitudo non vitiat. Do. l. di. studeat per illum tex. in vers. collegarum numero: 7 per moder. hic facit Bar. in l. si merces. in prin. ff. loca. Anto. Francisc. **A**n 7 qñ incertitudo vitiat pmissionē vel legatus

vel aliū actū. vide p Specu. in tit. de loc. in. §. vi. in ver. lix. 7 in x. lxxij. 7 per eundē in tit. de tuto. in. §. i. in x. itē qd est incertus. 7 per Bar. in l. qdā. de reb. du. 7 per Bal. doct. in l. id qd pauperibus. C. de episc. 7 cle. 7 p doct. in c. cū ubi. de testa. 7 tene mēti ppetuo qd l3 incertitudo vitiet cōtractū vel pmissionē de iure ciuili. tñ de eqtate canonica potest agi vt semp talis incertitudo declaret arbitrio boni viri dictum est singulare Archi. in c. sunt nō nulli. i. q. i. 7 not. do. Anto. in c. ex parte. de deci. de q dicto facit mētionē 7 sequitur Alex. de imo. i. l. ita stipulatus. la grande. in. iij. col. de verb. obli. **h** **P**reteritum. subiunctiui. adde hic Do. 7 glo. in c. h. in x. commiserit. de p. si. li. vi. 7 glin. l. cū tale. §. si. in x. dixerūt. in fi. ff. de cond. 7 demō. quā expōnit Bald. in l. le ges. la. h. i. iij. col. lū. C. de leg. istuz 7 Jmo. in c. si. tit. pxi. 7 ibi per Moder. in j. am pliatione. Adde Jnnocē. de testa. significauerūt. et ibi Card. in vlti. col. Bar. in l. cū stipulamur. ff. de ver. ob. text. in l. si debitor. §. veri simile. ff. de cōtra hen. emp. Ange. 7 Jmo. in l. q rom. §. augeri. ff. de x. ob. Bar. in l. i. in. vj. qd. ff. de iure cod. 7 in l. si ita. ff. de aur. 7 ar gen. lega. Oldra. cōsil. cccx. thema tale est. Ro. cōsi. cccxxij. quoad primuz text. in l. plotiana. ff. de ia re codi. text. in l. verbuz erit. ff. de verb. signi. 7 facit gl. in cle. i. ver. in tra mensēm. de cōces. p. bē. Jmol. 7 Pau. de ca. i. l. h articulo. ff. de here. instituen. 7 Paul. i. l. si. C. de indicta vidui. Pau. 7 Alex. in dicta. l. cū stipulamur. But. in dispu. incip. quidā pater habens. Jmo. in l. si ita legatum. la. h. ff. de condic. 7 demon. ad idē. l. hec conditio filie. §. si. cum. l. seq. ff. de cōditio. 7 de mon. 7 ibi Jnnoc. 7 yn. in l. cum vxori. C. qñ di. leg. ce. 7 Bal. 7 Ange. in l. titius. §. i. ff. de libe. 7 posthu. **A**dde tu que posui in c. si. tit. pxi. **i** **I**ncertus. Adde an valeat impetratio executorum incertorū. La pum allega. xxxij. **k** **C**lausula ex certa scientia idē iporat. adde Ando. ro. cōsi. cccxxij. in. xi. col. dicā in c. nonnulli. j. eo. 7 moder. in c. cū inter. j. de except. **A**dde Roma. cōsil. cccxxvi. Card. cōsi. iij. Abb. cōsil. lxx. Jo. de ana. cōsil. lxx. Alex. cōsi. cxij. 7 consilio. cl. vbi etiam ponit qz potest vti clausula non obstante.

Sanonini. super prima parte primi.

zacharias. Adde Ro. sing. suo. ccdx. incip. dixi alias. vbi alleg. gl. sing. in isto. c. in ver. elegit. eandem alleg. Alta. de gam. in trac. clausu. in ver. clausula ex certa scientia.

Sebast. Sapia. Potestatis. hoc etiam vult Bal. in. l. eos. C. de ap. pella. Alex. in. c. xi. col. penul. in. v. vo. z no. q. hec clausula nihil operat nisi i his

de quibz princeps
presumit habere a
scientiam. vt no.
Al. in. gl. c. xv.
alias. c. d. xv. i. si.
in. h. volu.

Uide glo. si. di.
cam in. c. monnul
li. j. eod.

In. c. cu inter.
de excep. Ibi di.
cam post istum z
alios moder.

Ado tu fra.
are. p. si. vbi dicit
q. ille tex. est fin.

Sedes apostoli
ca suspectis. iudi

bibus causam no
committit. Ber.

Anto. Francisc.
Adde tu qd
istud consilium est

c. cu inter. de ex
cep. z est in. xvij.
colam.

zacharias.

Adde q. quic
quid voluerit iste
q. cois opi. est in

primum p. gl. in. l.
eos. C. de appel.
glo. in. l. apertissi

mi. in ver. refusa
re. de iudi. Sali.

in. l. h. C. de sent.
Afra. de ori. i. c.

qm contra. s. recu
sationes. nu. 5. z

ibi in apostil. ad
eum. de probati.

Philip. in rubr.
de appel. in. x. co.

z in. c. postremo.
eo. tit. z sel. in. c.

cu inter. per istuz
alle. colu. v. ver. li

mita secundo nisi.
Nec pcedit disti

ctio istius in. d. c.
cum inter. vbi videt

facere differentia qn
papa committit causam in

qua habet plenitudine potestatis
qd tuc possit. secus si no depedeat

a potestate sua: q. indistincte cois opinio est
vt predigi contra eum.

Prima facit. Facit tex. in simili. in. l. si. in ver.
prima figura. iuncta

gl. C. de edi. diui adri. tollen.
Anto. Fran. Adde q. ista verba prima facie

importat id qd pmo
aspectu siue prima consideratione apparet: q. sicut

facies hois est sup
ma pars corporis z principiu ipsius hois: ita p

similitudinez dicimus
aliquid pma facie sic apparere. z q. dicat facies. vide

Ang. i. l. si q. i me
tallu. C. de pen. q. dixit qd facies dz a fronte ad

papa dixisset q. faciebat illud s plenitudine po
testatis. ex quo gñaliter infero vnu singu. dictu

q. vbi cuq. in materia requiritur plenitudo pote
statis principis satis est principē dicere q. illud

facit ex certa scientia. adde pulchrum dictu Inu.
in. c. innotuit. de ele. vbi dicit q. papa non debet

sine ca vti plenitudine potestatis. Et alibi dicit
quod contra vniuersale statum ecclesie. papa no

est tollerandus sine causa magna z alius manife
sta: qd est menti commendandū. z ponit hoc in

c. quanto. de cosu. de hac plenitudine potestatis
vide glo. in. c. vbi periculum. de elec. lib. vi. z per

Joā. an. in. c. ex publico. de coner. conu. Et hac
potestate quam hic vocamus plenitudinē alibi

vocamus absolutā quasi dispositioni legu com
muniū non subiectam. vt not. in. d. c. ex publico.

Quādo autē costet de ista certa scientia principis.
vide glo. si. bin. cle. z si principalis. j. eo. ti. q. singu

lariter dicit. quod nisi exprimat ista clausula ex
certa scientia. no presumit. z vide gl. si. que ad hoc

potest adduci in. c. ex multiplici. de decimis. Sz
Inu. aliter sentit in. c. presenti. de rescrip. lib. vi. q.

hodie incipit statutu. dices sufficere qd ex ver
bis rescripti possit apparere de certa scientia. lz

specificē illa clausula no exprimat. qd est notabi
le dictu. z videt idē Jo. an. sentire in. c. nonnulli.

j. e. Scdm hoc intellige z limita glo. in. c. i. de co
stituti. li. vi. Et ultimo potest singulariter addu

ci. cauda gl. q. princeps no possit de plenitudine
potestatis causaz committere suspecto sine facul

tate recusandi: z nescio alibi ita expm. q. nimo
cōiter doc. sentiūt appositum in. c. cu inter. de ex

cep. sz primū ibi sequor: z bñ facit tex. in. cle. pa
storalis. de re iudi. Mico. Abbas.

Excoicatio dicenti se absolutu no creditur nisi
probet per aliquas legitimas probationes.

Latinitas falsa vitiat rescriptu pape. nisi possit
aliquo modo vel per figuram saluari vel nisi sur

gat ex modico defectu.
Latinitas falsa non vitiat instrumenta notario

rum. z an vitiet literas aliorum principum.
Hoc in

tendit.
falsa latinitas vitiat rescriptu pape.

Primo ponit dubitatio. Scdo solu
tio. ibi. q. b. Casus l. falsus. Quidā erat excoicatus

forte ab ordinario: accessit ad curiam domini pa
pe. z obtinuit literas super sua absolutione or

dinaris cui p̄sentate fuerūt inuenit in eis in co
structione peccatu. dubitauit vtrū fides esset eis

adhibēda. cōsultuit papā super hoc z ipse rēdet

nasus vel auriculas. vel euellēdo oculos aut aliqua signa facien do. q.
intelligerēt nisi enormitas criminis id iduceret: de quo p. Jo. d. ana.
in. d. c. ad audientia. de cri. fal. z adde qd dicit Bald. in rubr. C. de ma
nu. vin. qd quicquid est discoopertū ab humeris supra: dz esse facies.
z qn qd dicat esse factū in facie ecclesie. vide plene p. Spe. in ti. de clā

de. despō. z ea q.
habētur. z no. in

c. cū inhibitiō. e.
ti. q. oia notanda

sunt pro statuto
facientibz mēto

nez de facie quo
itelligātur. z quo

modo valeant.
Peccatu. vid

hic. d. meū. z do.
in regu. peccatu.

de reg. iur. lib. vi.
Sebasti. Sapia.

Qd ad B. An
falsa latinitas vi

tiet baptismū. vi
de tex. z Abb. in

c. si. de baptis. z
nūquid xba pla

ta grosso mō ha
beāt vitare. vid

do. Bal. in. l. si q.
mibi bona. s. sed

qd si mandauit.
col. i. ff. de acqui

heredita.
Falsa latinitas.

adde rom. consl.
ccclxxv. questio

est: nūquid ad fi
nem: z doct. in. l.

planti. ff. de an
ro z argen. legat.

Manifesta. ad
de bal. i. d. l. plan

tius. in fin. Imo.
Bu. z Do. h. z et

Bal. z faciāt no.
in. c. causam. j. eo.

Per figuram.
Adde istu in. c. j.

in. v. colu. de iud.
pillu tex. cū glo.

z bar. hic alt. l. eā
quā. C. de fideic.

vbi idē tenet gl.
j. z Ang. i. lec. cir

ca prin. z in rep.
in. h. colu. z vide

glo. in. c. vnico. in
x. vincti. de. s. fac.

vinct. pillu tex. z
Joā. xiiij. sermonē quē audistis. z apud poetā. vrbē quem statuo. z in

psalmo. lapidem quem reprobauerunt. z Bar. in. d. l. plantius. z vide

bo. glo. de figuris. in. c. forus. in ver. parte ablata. de verbo. signi.

Ex modico defectu. adde Car. cōf. lxxv. nobilis z prestas amice. z
Do. in. c. inter dilectos. z in. c. ex parte. de fide instru. vbi per omnes. z

per Arch. xij. dist. in memoriam.

Sine sit puilegiu. Adde Do. in. c. j. i. iij. col. ibi q. rē Lap. de rescr. in
vi. Inu. z Cōpo. j. e. sup lris. istu in. c. ex lris. de fi. instru. in vl. not. lz gl.

in. c. apostolice. hic alle. in gl. faciat differentia iter rescriptu z puilegiu

cū q. simplr trāsīt Bal. in. l. impator. la. j. in pn. in. i. cōmē. ff. de sta. ho.

Per camerā. Adde Bu. z Do. hic z eūdem Do. in. c. in memoriā.
xix. dist. qui tenent contra istu. z cū isto concordat hic Imol. z ibi tex.

in. c. precedenti ponderat literas emanantes de cancellaria. retulit tū

ad id qd cōmuniter accidit sed non negat quin extra cancellarias pos

sint concedi. nam iste sunt magis suspecte.

Adde q. do. Prepositus in. d. c. in memoriā. transit cum Do. z do.
Benedicto perusino hic dicente etiam qui breuiat non propter falso

sam latinitatem.

zacharias. Adde qd quis ista sit cois opi. q. rescriptu ex falsa
latinitate vitiet p. do. per istu z in additio. alleg. no tñ intelligas qd

ita vitiet in rescripto cōtētū nec qd tollat dispositio q. cōtinetur in re

scripto. aliter em poterit pbari. ita no. in fi. Bal. de instrumēto. in. l. si.

non

C. de fal. causa adie. lega. Bar. in. l. si quis legatū. col. si. ff. de fal. Paul. de ca. con. xcix. inci. notandum est. cum si. vt tradit Alex. in. l. seruū filij. §. eum qui chirographum. ff. de lega. primo.

a **Principum.** Adde bar. in. l. plautius. in si. ff. de auro et argen. lega. et Bal. in. l. eam quā. in prin. C. de fideicom. et alio. hie.

b **Literis gratie.**

Adde Do. i. c. in memoria. iij. col. Do. But. Jmo. et Lar. i. c. ex parte. de fide instru.

c **Capella nō p**

tinet ad plebem. ad istū de elect. cum ecclesia. in. vi. col. et glo. iij. in. c.

et te. d. et a. et qli. et p. hoder. in. c. cū venerabilis. d.

excep. et de natu a

ra istorū altariū b

sine capellaz col

lige ex dictis cal.

de iurepa. q. si. vl.

Ro. e. tit. x. ad si.

et de pben. xvij. in

antiq. Bal. in p.

ludis ante rubi.

de iud. Ro. et de

fbē. viij. i. antiq. et

ij. in antiq. La

puz in alleg. xxi.

in glo. extrauag.

excecrabilis sup

Abodispesatiōe.

q declarat opti

me. c. j. de p. uetu.

i. vi. et ibi p. Do.

in. vi. col. et istum

q. si. c. xxiij. ad cla

ra decisionē. Fe

deri. cōsil. c. xxi. q. si

tum est qd de ca

nomico. gl. in si.

in cle. h. de deci.

et ibi Jmol. post

Guil. in. iij. colū.

Thomam fasio

li dubio rote. lvi.

Pet. de perusio

in. iij. lib. q. si. vij.

col. xxij. ibi qd si

testator. Bu. i. c.

qrelā. in. iij. colū.

de elec. istū in. c. j.

ppe fin. de succe.

ab intesta. et ibi p.

do. meum. et vide

Bu. cōsil. li. in fe

sto sancte marie

maioze. et Ana.

cōsil. xxiij. primo

videtur.

d **Verbu de iur**

re. Vide gloss. in

pemio cle. in x.

iure. et dicā in ru

brū. de censu. post

istum.

e **Matrux. vide**

istū et alios i. c. ex

trāsmitta. in pri

mo nota. de pre

scrip. et in quinto

nota.

f **In conclusione.** Vide Jnn. in. c. super literis. j. eo. quē refert Bal. l. p. scriptio. C. si p. tra ius. circa si. in ver. aduertatis. in ista materia et. idem dicas de contractu quia in eo attenditur conclusio text. est sing. in. l. si voluntate. C. de rescin. ven. et ibi Bal.

g **Sebastia. Sapia.** Libelli. vide Bart. in. l. aurelius. §. sticho. ff.

nō oīno vitaret q. tūc nō trāsiret p. multas ma
nus. et hoc dictū vī satis equū prima frōte. Sed
cōtrariū ego teneo q. tūc oīe duplex psumptio
cōtra lras. Primo q. nō emanauerūt p. cancella
riam sū cōem stilū. Secōdo q. magis psumit falsi
tas q. lre sunt quasi clādestine et continēt pctm
in cōstructiōe. Itā decisio isti? tex. respectu nulli
tatis fundat super psumpta falsitate. Itē iste
tex. nō fundat sup. cācellaria sed simpliciter loq
tur: et forte tpe huius. c. non erat ita ordinata cā
cellaria sicut hodie princeps enim psumit ha
bere notarios doctos et probos. Per hoc etiam
dicerē hunc text. procedere etiā in literis aliorū
principum. Falsitas tñ citius psumēda est in
literis gratie quam de iustitia. arg. in. c. fin. j. de
falsis. et tenent hoc docto. Abbas.

h **Ecclesia plebanalis an possit tenere capellā**
positā in suo plebanatu nō ponēdo ibi rectores.
Libellus in possessorio licet faciat mentionē de
proprietate: tamen non extenditur ad iudicium
pprietatis.

i **Libellus debet extendi in conclusione: nō autē**
in narratione.

j **Rescriptū primū qd pōt per exceptiones elidit**
nō requiritur q. de eo fiat mentio in secundo.

k **Spoliat? dī verus dñs rei: nō ille q. fuit detect?**
Appellans spolians aduersariū suū possesse
videtur appellationi renuntiasse.

l **Appellans an possit appellationi sue renuntia**
re inuito appellato.

m **Appellat? q. post lapsum biēnū vult psequi ap**
pellationē facit locū appellatū: qui alē nō posset
prosequi. h. tñ alia remedia dictus appellatus.

n **Remedium ordinariū: an et quando cōcurrat**
cum extraordinario.

o **Arripere iter ad principē et impetrans literas**
habet locū appellationis et videtur eā psequi.

p **Contra secundū re**
scriptū nō pōt op

q **poni de taciturnitate primi impetra**
ti p. appellatē de sua appellatione

r **non habita mētiōe. h. d. quo ad titulū. In prima**
parte narrat factū: diffinitionem: appellationē:

s **et spoliatiōe. In scōda vnius partis prosecutio**
nem et alterius negligentia. ibi: quam. In tertia

t **finalē determinationē: ibi: deoq. Casus lras**
lis. Capella de emptione. sub est ecclesiē matrici

u **ci. quidā. O. diaconus cepit cōuenire capellanū**
ipsi? matricis ecclesiē ipse. S. appellauit ad sedē

v **apostolicā. et post appellationē a se factā ab ipa**
capella expulit capellanū. rector matricis eccl.

w **sie psecutus est appellationē quā fecerat ipse. O.**
sed ipse. O. appellationē suā pseq. nō curauit

x **cū ille. O. fuisset ad iudiciū euocatus obiecit se**
prioris literas habere de quib? in posteriorib?

y **mētiō nō fiebat: quas suppressit ad tertiā citatio**
nē et dolo vel negligētia eis vti postposuit ex eo

z **q. biēniū a tpe impetratiōis erat lapsum: et de**
appellatione ipsius in literis suis mētiō non fie

a **bat. Cōsultus papa sup. hoc mādāt quatenus si**
ita esse pstitit q. qd factū ē post appellationē

b **ipsi? O. debeāt in statū pristinū renocari: et illaz**
capellā restituat ecclesiē matrici. eūdem. O. in ex

c **pensis cōdēnādo si cōstitit ipsum appellatio**
nē psecutū nō fuisse. Ber. et Jno. j. q. ecclesia ple

d **banalis pōt possidere et tenere capellaz positam**
in suo plebanatu nō ponēdo ibi rectore? s. capel

e **lanū qui eā officiet et teneat noie plebis: et potest**

de liber. leg. vbi dicit q. ex cōclusiōe libelli apparet qualiter pceden
tia intelligant. vide etiā Bal. in. l. edita. in repet. paduana. col. xj. C. de
eden. et Ang. in cōi. xv. p. decisioe qōnis. in. i. co. vbi volūt q. semper
debeat inspicī cōclusio. et dicit Bal. in. l. domū. col. j. C. de rei vēdi. q. ver
bum generalissimū positū in cōclusiōe restringit sū cōclusiōe et qd

intelligi iuxta nō. per gl. in. c. eā te. de eta. et quali.

h **Vel qñ habuit ex p. uilegio: vel p. script capel**
lāt sit de mēsa plebis iuxta nō. in. c. vt sup. de re

i **bus eccl. nō alie. alias de iure regulariter capel**
la nō p. tinet ad plebē. et h. iuxta not. in. c. ad an

j **diētiā. j. de eccl. edi. et in. c. dilectus. de capel. mo. et**
verbū de iure positū in textu intelligitur largo

k **modo. Secūdo nō. qd ecclia habēs sub se ca**
pellas pōt dixi matricē respectu capellaz. et cor.

l **cle. j. de sent. excō. et c. ex transmissa. de p. scrip. et**
hoc largo sumpto vocabulo: pprie xō et stricte

m **ecclesia cathedralis dicit matricē. vt in. c. venera**
bili. j. de verb. sig. et ex hoc verbo not. non vitari

n **sniam vel libellū si ecclesia inferior appellat ma**
trix. et Jno. iij. q. in possessorio pōt fieri mētiō

o **de iure pprietatis in narratiōe: nec p. hoc libell**
extēdit ad iudiciū pprietatis: vt patet ibi de iu

p **re p. tneat. et tñ in fine sit restitutio h. ista xba cō**
cernētia pprietatē nō verificent. et ex quo in

q **fertur qd libell? d. attēda in cōclusiōe nō in nar**
ratiōe: et que narrat nō ampliāt cōclusionem li

r **belli. et Jde probat in. c. ex parte. d. j. de fo. comp.**
vbi latr? dico. et Jte nō. appellatū posse appel

s **lationē psequi etiā appellatore nō psequēte.**
ad h. q. vi. c. ei q. s. appellatore. et Jte not. q. de

t **lris elidibilib? p. exceptionē nō est necesse face**
re mentionē in secūdis: et hoc tenet hic cōiter do

u **cto. et satis pbat hec lra. vide qd dicā i. c. ex teno**
re. j. e. et Jte nota: q. ille dicit spoliari cur? nō

v **mine possidebat et nō is q. fuit detect? vt in. c.**
cū venisset. j. de resti. spol. et Jte not. qd vna ec

w **clesia pōt aliam possidere: et si ea spoliatur pōt**
agere iudicio possessorio: vel per viā attētati pe

x **tere restitutionē absq. eo qd p. bet titulū vel co**
lorē tit. et Jpro declaratiōe materie hui? c. pri

y **mo oppo. videtur etiā quod iste. O. qui appella**
uit nō debeat audiri sup. appellatione sua: quia

z **spoliado aduersariū post appellationē videtur**
illi renūtiasse. vt in. c. an sit. k. j. de ap. et Do. gl. h.

a **fatetur cōtrariū. et in hoc bñ nō. gl. hoc etiā con**
firmat Jnn. dicens q. attentās aliqd cōtra appel

b **lationē nō debet amplius audiri etiā si vellet li**
teras ipetrare sup. ea qd nō. et ex his posset

c **dici ad contrariū q. iste nō fuit admissus. nā hic**
fuit pcessum vigore secūdarū literarū quas ipe

d **trauit appellat? et nō vigore literarū quas ipe**
trauit appellās. S. cōtra hoc ego oppo. de si. c.

e **vbi dī q. iste appellās debet cōdēnari in expen**
sis si nō fuit psecutus appellationē: ergo pote

f **rat psequi nō obstante spoliatiōe pri? facta.**
Sol. doc. non tāgunt hoc cōtrariū: sed potest

g **dici q. iste poterat et tenebat pseq. q. appellat?**
recepit appellationē et eā psequēbat. et iō non

h **licuit appellatori illā deferere nec expse nec ta**
cite. vt in. c. sepe. j. de app. et Jñ notāter dicit hic

i **Jnn. q. si appellat? recipit appellationē: vt alē**
interest sua ne appellatio deserat nō pōt appel

j **lans illi renūtiare. arg. in. l. nemo. ff. de reg. iuris.**
et in. c. mutare. de reg. iuris. li. vi. Item em debet

k **cū alteri? p. iudicio consiliū mutare: s. vbi ista**
cessaret posset appellās renūtiare sue appella

l **tioni. et sic loquitur secūdum eum. l. si quis libel**
los. C. de ap. canonizata. h. q. vi. c. ei q. qd verbum

m **nō. et Jte tacita renūtiatio inducitur ex attēta**
tione in odiū attentantis: non autem quatēus

n **tēdit in fauorē sui? et in odiū aduersariū qui vult**
appellationē psequi: vt est text. hic nota. iun

o **cto principio cum fine. ex his habes declaratam**

p **uens vigore sententie videtur appellationi renūtiare Ro. consi. viij.**

q **et Jte in fauorē sui. Adde Jnn. de acc. licet. in si. Ex. in. l. per hāc.**

r **C. de tēpo. ap. Spe. de lit. cōtest. §. nunc dicamus. ver. porro. glo. et do.**

s **fit. c. q. uis. §. ceterū. de elec. in. vi. bar. in. l. si q. libellos C. d. ap. et qñ pos**

t **in renūtiari appellationi interponēde vel interposite vid. But. Jmo. et**

u **g iij**

fit cōclusio sit ge

neralis. vñd. Alex

gan. in cōsil. cxi.

col. viij. in. i. volū.

et nō. q. dicit bal.

in. l. cōsentaneū.

C. qd et qñ in. in

i. q. q. si aliq. xba

necessaria appo

nant i cōclusiōe

et omittant i nar

ratione iussit. et

hoc dī facere cō

tra p. tēnos ad

uocatos qui lite

ras et syllabas au

cupantur.

h **Elidibilibus.**

Adde Alex. cō.

ccxiij. §. lib.

i **Iudicio posses**

sorio. an capella

nus remot? pos

sit agere posses

sorio. vide Sofr.

But. Jmo. do. et

Seli. hoc i. iij. co.

ibi. itē inquatuz

dicunt.

k **Jnn. c. an sit. no**

ta p. declaratio

ne. d. c. an sit. ad

de etiaz ad illud

c. rotaz plene. de

ap. xliij. i. nouis.

et dū dicit q. spo

liās appellatum

psumit renuntia

re appellationi.

adde Ang. in. l.

fi. C. d. tēp. appel.

vbi alle. Jnn. hic

et Bal. i. c. ex par

te add. in. viij. col.

et ibi. et c. series. d.

testi. et Jdat. no.

xxvi. incipi. not.

zacharias.

Adde q. dūz

voluit allegare

Matthe. singu.

xxvi. qd est sing.

xxviij. qd incipit

not. qd actor qui

egit possessione.

vbi alleg. c. an sit.

et c. cū teneamur.

de appel. quib?

adde Ange. in. l.

fi. §. illud. C. de tē

po. app. Bal. in

l. p. scriptiōe. col.

x. xvi. p. mitte ad

euidētiā. C. si cō

trā ius. vbi ratio

nē hui? dictiōis

alle. Jmo. hic. et

glo. in. c. nō solū

Sanonmi. super prima parte primi.

istū de ap. interposita. in. s. ille deniq. 2 ibi per Phil. 2 late per Ana. in. c. h. in. iij. col. de cri. fal. Car. 2 si. c. xxi. Ang. consi. c. lxxviii. a. 2 b. cōtra perūt. Are. in. l. i. s. i. ff. a quib⁹ appel. nō l3. Do. h. qd. vi. si qs libellos. rotā. de renun. la. h. ff. de re iudi. xxi. de app. xxi. q. iij. in nouis. 2 ana. cōsi. vi. 2 Alex. cōsi. xxi. viso in ffo syndicar. ad si. Bal. hic. 2 de mate ria. vide in male

ficis. fol. cxxviii. h. col. 2 ibi de re nū. in criminali. Adde an qs possit appellatio ni renunciare. ro. consi. xli.

a In clem. si ap pellationē. adde Fed. 2 si. c. viii. pū ct⁹ talis est: istuz in. c. psonas. i. ult. col. d. ap. Bu. eo. ti. c. sepe. l. iij. col. 2 ibi Jmo. i. vi. 2 ibi istū in. iij. ad de Ro. e. ti. in no uis. vi. 2 xxi. vii. i. nouis. Phil. i. d. c. sepe. i. x. col. ibi tertius casus: 2 plene hic p. Fel. i. vi. col. cū septem sequentibus.

zacharias.

b Dic tu quod si appellās intra terminū inchoa uit prosecutionē qz post terminū finire poterit. vt subdidit iste post alios qs refert 2 idē Abb. i. c. pso nas. co. si. ver. 2 p hoc restringi itel lectū clem. de ap. 2 idē Abb. i. c. se pe. col. iij. eo. tit. 2 Pet. ibi: col. pe. x. terti⁹ casus cū si. vt tradunt hic a moder. Ange. in l. h. 2 quē ibi seq tur Pau. de cal. C. de appel. idē Pau. de ca. in. l. eos. in prin. e. tit. Bal. in aut. si qs litigatiū. col. j. x. quart⁹ 2 vltimus casus. C. de epis. audi. 2 Ang. 2 si. c. xl. inci. statutu. predictū cum si. Attentatorū. vide plene per Phil. de app. bone. in. vi. col. j.

Sebasti. Sapia.

c Itē esset. Et qmō cognoscat qz intersit auterit officiū iudicis vlt

iterdictuz: vñ vi. potest colligi ex no. per Barto. in. l. fina. in. i. q. C. de edic. diui adria. 2 per ea que dicūt ibi docto. videlicet qd qñ petis partē aduersam con dēnari dicitur intēratum interdictū secus si petatur a iudice qd tale quid faciat qz quando implozatur officiū iudicis: concludit iudici. de quo etiam per Angel. de arg. in. s. quadrupli. col. xv. insti. de actio. 2 ista differentia colligitur etiam ex no. per. Barto. in. l. j. col. penult. ff. de iurisd. omni. iudicum.

d Multipliciter limito. Adde Barto. 2 alios in. l. in prouinciali. ff. de no. operis nuntiatione.

glo. fina. **C** Oppo. 2 secundo principaliter con tra tex. 2 videtur qz appellatus non poterat hic psequi appellationem cū biennū esset elapsū a tpe psecutionis: vt dicit in l. fa. Nā lapsus biē nū firmit sententiā 2 appellatio est deserta. vt in c. psonas. 2 in. c. cū sit romana. j. de ap. 2 in aut. ei qui appellat. C. de tēpo. ap. **C** Sol. propter hoc contrariū istud. c. legitur duob⁹ modis in gloss. in ver. cū biennū. Primo qz iste appellatus nō prosequēbat appellationē: s3 agebat interdicto vnde vi. ad restitutionē consequendā. 2 fm hoc nō obstat contrariū. Sed contra hanc solu. facit apte litera in ver. quā cū esset. S. psecut⁹ 2c. vbi verba clare innuūt qz iste appellat⁹ prosequēba tur appellationē. Itē si nō fuisset psecutus ap pellationē nō cōdēnaretur sibi ille. Q. appellās in expēsis ex eo qd nō fuit psecutus: qz non in terest appellati appellatōre fuisse psecutus ex q nec ipse fuit psecutus. **C** Maxime qz cōdēnatio fit hic in necessarijs expēsis. Ideo gl. trāsīt mul tū caute ad secundā lectū. 2 loquitur nimis com pendiose. Sed sensus glo. est qz appellās nō ad mittitur volēs psequi post annū vel biennū vt in cōrrario: sed appellat⁹ sic. Ratio diuersitatis est: qz terminus anni datur principaliter appel latori 2 nō appellato. vt in. c. d. aut. ei q appellat. Hinc est qz appellatus non potest appellatio nē quādocūqz psequi sed optio datur appella tori: ipse xō appellat⁹ nō pōt psequi nisi post finē termini. vt in. d. aut. ei qui. 2 h. q. v. c. ei qui. s. appellatōre cessante. Et ideo appellatus admit titur post annū. Et hec est vna lectura singula s3 q alibi nō ita pbat 2 posset dubitari vtrū sit vera: quia iura simpliciter pfigunt annū nedū ad principiandū sed etiā ad finiendū appellatio nem: vt est tex. in clemen. sicut. de appe. 2 in dicta aut. ei qui. Aduerte tñ aut enim vult appellat⁹ principiare 2 finire appellationē post terminum 2 nō debet admitti. 2 si admittitur non valet p cessus etiam si prosequeretur cum appellatōre. sic intellige textum. no. in clemen. si appellatio nem⁹ de appell. Aut appellatus principiauit in termino: sed vult psequi 2 finire post terminum 2 debet audiri vt est tex. nota. hic secundum istū intellectū. Unde Boffre. intellexit quod iste ap pellat⁹ impetrauit i termino: 2 certe hoc innuit litera. in versicu. quā cū esset. sed nunc tempore prosecutionis terminus erat finitus. Hāc lectu ram sequūt do. de Ro. deci. lxx. 2 deci. cclxx. alias. ccc. 2 Federic. cōsilio. ciij. sentit breuiter domi. Anto. hic 2 latius in. c. sepe. j. de appella. 2 ibi dixi. Ex his habes vnam notabilem limi tationem ad. d. cle. si appellationē. 2 ad iura. s. al leg. Et puto hanc lectū. procedere quando non est quid imputez appellato quare appellationē suā non finiuit in termino. Forte em erat remo tus a curia 2 nō poterat impetrare: vt. s. dixi ni si prope finē termini 2 antequam rediret cum li teris ad patriā 2 pararet necessaria termin⁹ est transactus. secus putarē vbi haberet iudicē ap pellationis in loco proprio 2 prope finem termi ni non adhibuit diligentia quā potuit. hoc vide tur de mente illius autem. ei qui. in fin. 2 secunda questione sexta. in fine. **C** Et aduerte ad vnuz

e Primo. Adde istum de presump. illud. col. antepenul.

f Contra ius. i. contra regulam iuris.

g Secundo. Adde Car. de testi. significauit. in. h. opp. per illum tex. 2 ibi per Bu. 2 Bal. Jmo. 2 istum in pe. col.

h Quarto limita. Adde vt per ipsum in. c. contingit. in. viij. col. de do lo 2 cōtuma. ver.

item alias nō p ceditur.

zacharias.

C Reuocationē attētorū. Ad deynū mēti tenē duz qz que fiunt post decē dies a tēpore prolatio nis snie 2 an pre dicte appellatio nis interpositio nem per iudices seu eius exēcuto rē valēt 2 tenent nec possunt priā attētorū seu nulli tatis reuocari. se cus p viā iustitie doc. de hoc. 2 co gnito in cā app. ita singu. dicunt do. de Ro. d. c. cccxxv. incip. l3 fiete. in no. refert 2 sequit Hippo. de marsil. singul. lxxv. incipiens te etiam l3 fiete. Anto. Francisc.

C Ad istā mate riā attentatorū primo addendū est. qd via attēta ti non competit post desertionez appellatiōis. vt in. c. ex parte. el ij. de rescrip. 2 vi de p. Jo. an. in. c. l3. de sen. excōi. in vi. 2 adde qz re mediū attētorū nō cōpetit quan do quis psequit appellationē in cidēt 2 non pn cipaliter no. glo. magistral. in cle. si ante. de dolo 2 cōtuma. 2 an pe titio reuocatiōis attentatorū de necessitate dbeat proponi in libel lo habet p Spe cul. in tit. de ap pel. in. s. nunc di cēdum. in princi. 2 ibi per Joā. an. in additio. 2 ad o etiam qz attēta ta per tertiu nō reuocatur ante oia. vt per glo. in

aliud dictū notabile: qz vbi appellatus vult pro sequi post lapsum termini debet appellatōr etiā admitti ad prosequendum: qz litere sunt cōes. et propter personā appellati impetrantis in termi no appellatio non est deserta. Unde appellatio consequet ex persona appellati qd non posset cō sequi ex persona sua. ex quo ipse fuit negligēs i termino. argumen. bo. l. petende. C. de tēpo. in in tegrum restitutio. Et ex his habes secunduz le cturam declaratam et suppletam. **C** Tertiam lecturā sentit hic Jmo. dicens qz iste appellat⁹ nō agebat hic interdicto vnde vi nec directe p sequebatur appellationem vt patet in litera in qua non mādatur pronunciarī super legitimita te appellationis: sed iste appellat⁹ implorabat officiū iudicis petēdo reuocationē attentato rum⁹ per aduersariū pendente appellatiōe. Nā vtilius est fm eum implorare officiū iudicis su per reuocatiōe qz petere reuocationē per inter dictū vnde vi. Quia in interdicto esset op⁹ pro bare spoliatiōē 2 possessionem: vt in. c. consulta tionibus. de officio delegati. Item esset op⁹ lit. contesta. vt ibi. Sed in implorando officiū in dicis non est necesse probare spoliatiōem s3 fa tis est pbare quod possidebat ante appellatio nem: 2 tūc aduersarius reperitur in possessionē. Item nō est necessaria lit. contesta. qz iudex pro cedit ex officio suo: vide ad hoc gl. in cle. h. vt lit. pēdētē. Et not. hec verba: 2 vide ad materiā qd

b vtilius est fm eum implorare officiū iudicis su per reuocatiōe qz petere reuocationē per inter dictū vnde vi. Quia in interdicto esset op⁹ pro bare spoliatiōē 2 possessionem: vt in. c. consulta tionibus. de officio delegati. Item esset op⁹ lit. contesta. vt ibi. Sed in implorando officiū in dicis non est necesse probare spoliatiōem s3 fa tis est pbare quod possidebat ante appellatio nem: 2 tūc aduersarius reperitur in possessionē. Item nō est necessaria lit. contesta. qz iudex pro cedit ex officio suo: vide ad hoc gl. in cle. h. vt lit. pēdētē. Et not. hec verba: 2 vide ad materiā qd

g latius dixi post eū i. c. bone. de ap. **C** Et ex his habes qz is cui cōpetit remediū ordinariū vt est interdictum vñ vi potest implorare extraordi nariū vt est officiū iudicis cōtra. l. in cause. ff. de mino. vbi dicitur quod cui competit remediū ordinariū datur extraordinariū. Solut. il

d lam regulam multipliciter limito. **P**rimo qd procedit in remedio seu officio iudicis extraor

e dinario contra ius vt est restitutio in integrū. se cus in officio extraordinario fm ius quale est istū cū petunt reuocari attētorū post appellatio nē nā vttrūqz remediū potest dici ordinariū. Et hoc voluit Jo. an. in. c. non solū. de appel. lib. vi.

g Secōdo limitatur qd vbi extraordinariū pingui⁹ prouidet qz ordinariū non habet locū illa regu la. vt colligitur hic ex mente Jmo. 2 probō per tex. iuncta glo. in. c. h. de in integ. resti. li. vij. Hinc est qd contra sententiā restituitur minor vel ec clesia licet habeant remediū ordinariū. s. appel lādiz: qz interest minoris vel ecclesie nō vegari li tibus circa instantiā appellatiōis vt not. in. c. cū ex literis. de in inte. restitu. Tertio limitat cū du bitatur an competat remedium ordinariū: nam tūc potest vtrūqz attentare alternatiue: vt est bon. tex. in. c. cōstitutus. de in integ. restit. Quar to limita⁹ quod ordinariū 2 extraordinariū pos sunt concurrere quando competit cōtra diuersos. vt no. in. l. vnica. C. de alie. iud. mu. causa fac. 2 not. in. c. primo. j. eod. titu. 2 per hoc habes ter tiam lectur. declaratam. Ex quo infero dictum not. quod volens obtinere reuocationem attēta torum appellatione pendente habet duas vias. Prima prosequendo ex toto appellationem. Secunda prosequendo solum reuocationem at

h tentatorum⁹ implorādo officiū iudicis 2 fun

i c. non solum. de appel. lib. vi. 2 ea que sunt attentata inter conclusionē cause 2 sententiā omnia veniunt reuocāda per viam attentati. vt per do. Ant. in. c. h. vt lite pen. 2 hoc remedium attētorum cōpetit etiaz si sint attētorū ptextu sentētie nulle. vt no. doct. in. c. ex insinuatōe. de procu. 2 est test. in. c. accedēs. vt lit. non contesta. 2 an remediū attēta torū cōpetat si iudex a quo scit iudicē ad quez procedere licet nō sit sibi inhibitiū. vide Jo. an. in. c. non solum. de ap. lib. vi. super glo. in xli. inhibitionē. 2 vtrū ante reuocationem attentatorum debeat precede re cause cognitio. vide Jo. an. in. c. cum. xli. de constitu. in fi.

dando

a De appella-
tione sua. Vide
philip. in. c. obla-
te. in. ix. col. i. x.
ij. pcedit d app. 10
vbi dat regulaz
cū fallētis. 2 no.
in. c. bone. de cō-
fir. vti. vel inutili.
b Sebast. Sapia.
c Qd si nō oēs.
De verbo scisci-
tari. vide p Ar-
chid. in. c. pterea a
xxij. distin. 7 ad
hac materiā vīd
extensioez quā
ponit do. abb. in
c. dilecto. in ver.
excluso. j. de test.
c Impotentia.
Dicit et impotē-
tia iuris qñ alter
legitime nō pōt
interesse puta qñ
est necessari⁹ in
testē ad cām illā
tex. cū gl. i. ver. ex
eluso. i. c. dilecto.
De tes. p quē mul-
tuz extendit iste
tex. scōs istū ibi: 4
in. ij. col.
d Petitorium.
Aliqñ dicimus
pictatiū a petē- 7
do. dñm charta
ptinēs petitionē
alicuius glo. j. in
c. pictatiuz. xxx.
q. iij.
e Proprie tñ ex-
ecutor. Vide gl.
2 ibi dicit i. c. pa-
storalis. q. x. o.
in ver. 7 si sciat. d
offi. deleg.
f Sebast. Sapia.
g Qd fern⁹ nū
quid aut ifamis
cōtra aliū ifamē
possit dari iudex
vide Bal. arguē-
tē pro 7 cōtra. in
l. cum mulier. cir-
ca. xvij. colū. ff.
solut. matri.
g Verbi impo-
tētia. Aldō gl. in
c. faciat hō. xxij. 1
q. ij. 7 qd nō in. l.
filius. ff. de cōdi.
instit.
h Insnuatiōe. c
Aldō qd Ro. sin-
gu. suis in fo. vlt.
q nō preter q i
bñfici alib⁹. alle.
ca. veritatis. vij.
distin. Ber.
i Sebast. Sapia.
j Voluerit age-
re. Facit qñtio.
quā ponit Bar.
in. l. nō solū. §. 3.
vt pba. ff. d ope-
ris. no. nun. in q
stione quē ponit
d. abb. hic videt

dando intentionē super pendētia appellationis
vt hic plene pbat. Ex hac via est tutior. qñ pe-
riculosum est appellato psequi appellationē. nā
satis est sibi q appellatoz nō psequente appel-
lationē rata manet snia. f. Ex pdictis 7 ex tex.
no. q ex sola arreptione itineris ad curiā seu ex
impetratione literarū dñ quis psequi appella-
tionē suā. vt hic bene pbat in ver. quā cum esset
Aldō tex. in. c. cū causa. de re iudi. plenius teti-
gi. in. c. ex insnuatione de app. Et ex pdictis pōt
et decidere quare pme litere nō valuerunt 7 scōe
sic: cum tñ secunde nō faciāt mētionē d primis.
Et dic specialius. Nam prime nō valuerūt: q ap-
pellans non facit mētionē de appellatione sua
cui non potuit renūtiare cū res non esset itegra
et de literis surreptitijs nō est necesse facere men-
tionē. vt. §. eo. dixi. Item primus impetrās fuit
in dolo vel negligētia in eo qd nō fuit vsus lris
intra biennii. Tertio qñ bienniu⁹ erat elapsum
et sic quo ad ipsum appellante appellatione erat
deserta. Item quia spoliauerat appellatuz. 7 sic
tacite renuntiavit appellationi: nec de hoc fecit
mentionem in literis. Nico. Abbas.
g Clausula q si non oēs 7c. quid importet.
Causa qñ cōmittitur plurib⁹ oēs habēt iurisdi-
ctionē insolidū: sed oēs habent simul exercitiū.
Iudex nō pōt eē aliqñ si sit vel fern⁹ vel infamis.
Verba rescriptozū intelligūtū tā d iure q d fctō.
Impotētia: istud verbū prolātū a lege vel hoīe
intelligit tam de impotentia iuris q facti.
Impotentia an includat voluntatem.
Impedimētū nō sufficit allegare nisi pbet q tē-
pore impedimētū volebat agere 7 nō potuit. §.
Impedimentum superueniens pendente iudi-
cio: an tollat iurisdictionem.
Ordinarius ex quibus impedimētis priuē iu-
risdictione.
Infamia priuat iudicem ipso facto iurisdictionē.
Iudex nō repellit si cōtra euz obiciat aliqñ cri-
men secus est in testē: 7 que est ratio defferētie.
Delatus notorie criminofus an possit p sub-
ditum corrigi. i. vt subditus possit cōtra ipsum
et excipere de crimine.
Impedimentum qd tollit iurid. sublato impe-
dimento an restituatur iurisdictione.
Snia lata an retractet ptextu occulti impedimē-
ti qd erat tpe sententie: 7 quid si impedimētum
erat manifestum: non tamen fuit oppositum.
Taciturnitas partis nil operat ad habilitandū
aliquem quem expresse non posset habilitare.
Impedimentum notorium licet occultū ibi vbi
actus celebratur an vitiet actum.
Iudex an posset se excusare q sit infamis.
Incapax patiēdo se eligi ad dignitates an pu-
niatur.
Homicida licet penitēs nō pōtest administra-
re sine peccato.
Iudex illiteratus cui est cōmissa cā pōt repelli.
Munus publicis creditur sine literis.

Rescriptus. f. Rescri-
ptū q scribi
tur pluribus cū clausula q si nō oēs
7c. b intelligit tā de impotētia c facti
q iuris. Primo ponit consultatio. Scōo rñtio
ibi: nos. Tertio quedā determinatio: ibi dñmō.
Quarto tacite qñtiois solutio ibi: nec. Casus
si alis. Aliqñ papa cōmittit cām duob⁹ vel tri-
bus cū illa clausula q si ambo in ea pcedere nō
potestis alter eorū i cā pcedat vel sic. si oēs inter-
esse nequerint duo eorū i cā pcedāt qrebat de q
impotētia intelligebat. Rñdet papa qd illa ipo-
tētia intelligit tā de iure q de facto: de iure si ali-
quis eorū sit fern⁹ vel infamis vel alio simili im-
pedimēto detētus puta si esset excoicatus vl re-
mor⁹ vt suspect⁹ de facto si aliqñ eorū mortuus
fuerit vel inuitabili impedimēto detent⁹. 7 tūc
cōiudicib⁹ suis significet vt in negotio sibi com-
misso procedat. Sed si aliquis illorū noller solū
modo interesse ppter hoc nō excusat quomin⁹
debeat cū alijs interesse nisi in rescripto diceret:

si oēs simul in causa pcedere non poteritis aut
nolueritis interesse. Ber. Et p intellectu pre-
mitto q cū cā cōmittit simpliciter pluribus qñ
bet habet iurisdictionē insolidū 7 exercitiū ha-
bēt oēs simul ita q vn⁹ sine alio pcedere nō pōt
vt. in. c. cām. 7 in. c. vno. j. de offi. dele. f. Evis bo.
gl. in. c. prudētia. eo. ti. qñq cā cōmittit pluribus
cū clausula expresse sonāte impotētiā: vt puta si
oēs nequeritis interesse duo vel alter procedat.
Et hoc casu dubitat vtrū hec clausula impoten-
tie verificet in iure tñ vel in facto: 7 persequere
vt in l. fa. 7 vt. j. latius dicā. Mo. j. ibi petitorio
qd petitoriū qñq ponit p scriptura cōtinētepe-
titionē p quā qs petit declarari: ita ponit hic:
nō aut sumit hic petitoriū put est suū possessio-
rio. Mo. j. ibi exequendū: q iudex delegatus
p largo mō dici executor: pprie tñ executor e dif-
fert a iudice. Nam executor est ille q sumit ad exe-
quendū rē iudicatā: vt i. l. executor. C. de execu-
rei iudi. Iudex vero est ille q sumit ad cognoscē-
dū 7 iudicandū inter partes. f. Mo. j. q ser-
uus vel infamis nō pōt esse iudex etiā delegat⁹.
7 plures causas impediētes quē fieri iudicem vi-
de. ij. q. vñ. c. j. §. tria. 7 in. l. cū pretor. ff. de iu. 7 l. j.
§. casum. ff. de postu. p Spe. in titu de ele. in. §. su-
perest. Mo. j. q xba posita in rescripto intel-
ligunt tā de iure q de facto si vtroq mō verifi-
cari possunt. Et sic not. q verbū impotentia a
iure vel ab homine plātū debet verificari tam in
impotētia iuris q facti: 7 vide tex. cū glo. in cle.
qd circa. de ele. Et not. qd clausula impoten-
tie nō per oia includit in se nolūtātē: qñ nolens
interesse nō pōt dici nō posse. Sed quo ad cōso-
lidandā iurisdictionē aliorū cōiudiciū includit
in se etiā nolūtātē qñ si vnus precise nō vult in-
teresse verū est dicere qd oēs nequiverint inter-
esse. 7 de hoc test. in. c. prudētia. de of. delega. 7 de
hoc. j. in. si. cū gl. fi. Et no. qd ad purificandā
clausula impotētie nō sufficit impedimētū facti
subsistere: s. oportet vt impeditus impedimen-
tum alijs cōiudicibus insinuet. An aut valeat p-
cessus subsistente impedimento 7 non data insi-
nuatione b. dic vt not. in. c. prudētia. §. alle. f. Et
faciunt hec ad. q. quidā fuit impeditus ius suuz
prosequi: probat nunc impedimentū: sed nō pro-
bat q tpe impedimētū voluerit agere. i. nunquid
debeat excusari. Inn. in. c. ex trāmissa. k de pcri.
no. dicit q nō qñ nō sequit tali tpe affuit impedi-
mētū: iste voluit agere. 7 nō potuit. debuit enim
tūc ptestari qd agere nō poterat vt sic appareat
q impedimentū fuerit causa ius suū prosequen-
di. 7 p hoc dicto optime facit tex. in ver. dummo-
do. qd no. f. In glo. ij. in si. ex hac gl. eliciūtur
tres qñes. Prima qd si impedimentū superue-
nit in iudice pendēte iudicio nūqd habet infice-
re iurisdictionē. Scōa qd p supposito q habeat
inficere: nūquid sublato impedimento restituat
iurisdictione. Tertia qd: qd si impedimentū sube-
rat in principio: s. erat occultū nūquid si detegi-
tur post sententiā debeat retractari snia. Quo
ad primā qñē. glo. ponit veritatē vt iurisdictione
impediat supueniēte impedimēto. f. S. circa
hoc dubitat nunquid possit excipi cōtra iudices
de impedimēto. Inn. hic notāter dicit q contra
ordinariū nō possit excipi s. cōtra delegatū sic.
Rō. diuersitatis est qñ ordinari⁹ tolerat in offi-
cio: 7 si repelleret ptextu exceptionis sequeretur
absurdū: quia in hac causa nō esset ordinarius:
7 in alijs causis remaneret ordinarius. Nec pōt
dici quod pbata exceptione debeat priuari offi-
cio ex toto: quia vt notāter dicit Inn. in. c. inter
dilectos. de excus. pla. per exceptionē non debet
quis priuari officio suo: 7 videt pbari in. c. super
his. de accusa. 7 in. c. ij. de ordi. cog. In delega-
to vero cessat hec absurditas: quia ex toto repel-
litur ab officio iudicadi p exceptionē. Qd dixi
de ordinario fallit in exceptiōe excoimunicatio-
nis nā ppter excoimunicatiōis periculū potest
excipi contra eū. 7 hoc voluit Inn. in. c. nihil. de
ele. facit qd no. glo. in. c. cū nō liceat. de prescript.

q et debeat pba-
ri de tpe quia qñ
est fundamentū
intentionis alicuius
ius semp dñ pba-
ri. vt per Bar. in
l. d etate. in. ij. q.
pncipali. ff. d mi-
no. in. l. si quidez.
C. solu. matri.

In. c. ex trans-
mis. Aldō ibi ple-
ne p alio. et
Alexan. in. l. ij. §.
qd diximus. ff. si
qs cau. 7 in. l. de
pupillo. §. si qs
ipm. in. ff. col. ff. d
no. ope. nuntia. 7
Phil. de appe.
ex ratio. in. xij.
column.

Cōtra ordina-
riū. Aldō Bal. i
l. cū fratre. in. ij.
co. vbi vñt scias
C. d his qd. vt i
di. vbi ponit etiā
d notorie pdigo
de quo p moder.
7 ibi p Alexā. in
ij. col. in. l. is cui
bonis. ff. de xib.
obli. adō Arch.
vij. q. iij. nōne. 7
ibi do. 7 Bal. in
l. ij. §. miles. ff. de
infra. 7 in. l. cassi.
in pnc. ff. de sena.
Ang. in. l. cū pre-
tor. §. nō aut. ff. d
iudi. Bal. i. l. bar-
bari. ff. de offic.
pto. i. vij. col. ibi
qd dicemus. 7 in
repe. in. x. col. ibi
sed qd de seruo
religionis. 7 ro-
tā de except. pri-
ma i antiquis. 7
istum in. c. cū no-
stris. ad si. de cō-
ces. preben. l. 3 do.
me⁹ h aliter vo-
luerit 7 nō bene
cuius motinis
post moder. hic
rñdi in lec.

Excoicatiois
facit. c. pia. i. si. de
except. li. vi. cū ibi
no. 7 plene tradi-
tur in. c. ad pbā-
dū. de re iudica.

Sanonmi. super Prima parte primi.

a zacharias. ¶ Ipso facto. Adde an qd etiā ipso iure vt plene per Lu. ro. sing. ccccvi. inci. fui interrogat. vbi alle. tex. in. l. infamia. ibi addu cit qd est presentis temporis. C. de decu. lib. x. r. gl. in. l. criminali. C. de iurif. om. iud. aliū tex. in. l. h. miles. ff. de his q. not. infra. de quo plene per Ja. rebu. in. l. si quis. nu. j. r. in addi. C. de decu. lib. x.

b ¶ Anū tamē di ctuz. Vide. Do. i. c. si papa. xl. di. r. Moder. hic in iij. col. in. xl. r. hz locum opi. cōis.

c ¶ Sacerdotes. a. Adde istum r. d. in. d. c. cum nō li ceat r. istum in. c. ego. in. iij. col. in. ver. ex. iij. arg. de iureiuran. zacharias.

¶ Adde istum istos duos casus ponētē. r. in. c. cū non liceat. co. iij. r. adde alios du os casus. d. p̄scri. Scōs aut casus hic postē hz lo cū i plato nō ob seruāte leges ex p̄temptu ita nō. d. Car. in. cle. j. q. ix. d. eta. r. quali. Plus dico qd ta lis canonū ex cō tēptu transgres sor pōt deponi. no. Jmo. in. pri. alle. cle. j. r. Fel. i. all. c. cū nō liceat. col. iij. r. adō. qz dixi. qd platus re quiritur tñ adde positionē ipsius b monitio. vt not. Fel. vbi. s. cui ad d. Jmo. idē tenē tē in. c. j. in. fi. d. cō sti. r. Alex. i. l. ita stipulatus. co. v. de verbo. obli.

¶ Quo ad pri mū. Adde Jnn. c. r. Bu. r. Jmo. et do. hic. r. Spe. d. excep. in. s. j. xl. sed qro de his. r. Archi. iij. qd. iij. i. summa. r. Bar. in. l. quidā. de re iud. in. j. col. ibi r. in istis casibus. in. j. co. ibi. tu dic. r. Det. de anch. hic ppter gl. in. simili. in. l. ita demū. C. de pecu. sentit Bar. i. l. j. C. de testa. i. quantū dat practica opponēdi cōtra iudicē. r. Bu. in. c. j. de ac. valere iudiciū cū accusatore in habili si nō opponat. r. simile dixit gl. in. c. j. de iudi. in. vj. r. in. l. quāuis. C. de adul. r. in. l. filiuffa. s. veterani. ff. de po. cu. vbi valet iudiciū cū procuratore in habili nō fuit oppositum: simi le vbi debet interuenire scriptura r. non fuit oppositum: r. pulchre vo luit Bal. in. l. certi cōdi. in. s. qm. circa si. in. ver. sed ponamus qd est p batum. ff. si cer. pe. facit tex. in. c. j. de rest. spo. r. l. sed r. si suscepit. ff. d. iudi. r. ff. de dā. infe. l. q. bona. s. si qs iuxta. in. x. sicu. fieri passus. r. C. de iure do. impe. l. j. r. in. c. ex parte ade. de testi. r. in. l. si quis testib. C. e. r. vide istū in. c. cum contingat. in. xij. colū. de offi. deleg. q. exceptio rei iudi. ob. si opponatur als secus. Limita hanc cōmunē opin. vt hic per Jnn. r. sequitur Ang. in. l. si. C. de excep. r. Ro. in. rubri. de arbi. in. vij. col. ibi. xvi. pone r. Ang. in. l. cū p̄roz. ff. de iud. r. Bal. in. l. bonoz. la. j. i. col. C. q. admit. facit dictū Hostiē. in. c. j. de trasac. sequit Archi. in. c. cenonēlen. lvi. dist. Amplia vt p. Bart. in. d. l. quidā cōsulebat. in. j. co. r. Bu. j. e. sup. lris. in. xxiij. col. idē dicas de oi exce. q. possit hoc opera ri ne reddat iudiciū retro nullū. Do. iij. q. vj. in. s. excep. alle. text. op. in. c. ad petitionē. de accu. adde gl. pe. in. l. licet. C. de pecu. r. c. in nostra. i. ver. momēti. de pecu. Sali. in. l. j. C. de iur. om. iu. r. in. l. exceptionē. l. j.

Primū tñ dictuz puto precedere nisi excipiatu de crimine vel alio impedimento qd inducit pua tionē potestatis ipso facto: vt puta si excipio cō tra platū qd nō potest esse cōtra me iudex qz fuit cōdenatus de crimine infamante. nā talis snia p uat quē officio publico ipso facto r. vt est tex. cū gl. no. in. l. h. in. s. miles. ff. ex qui. cau. infra. irro. Et facit qd no. Jnn. in. d. c. iter dilectos. nā tūc cessat illa ratio absurditatis. ¶ Sed scōo circa hoc qd ritur nūquid de crimine possit excipi cōtra iudi cem delegatū: vt puta quod sit criminosus: p̄iu rus: vel homicida vel alio crimine inuolut. Jn nocen. tenet qd de crimine nō possit excipi cōtra iudicem etiā si diceretur qd sit homicida: vt not. hic r. in. d. c. cum super. de offi. delega. r. in. c. cū ve nerabilis. de excep. Quia hoc non reperitur iure cautuz licet secus sit in teste q. p̄terextu criminis repellit. in. c. testimoniū. j. de test. ¶ Et rationes diuersitatis inter iudicem r. testē reddit Am. in. c. si. de cle. excommu. m. dicens qd in teste est ma gis periculosum: qz a dicto suo nō potest appel. Et ideo iura volunt qd a principio p̄terextu crimi nis possit repelli. sed in iudice nō est tantū peri culum cū ab ipsius sentētia possit appellari. Itē testis nō habet officium publicum. vt not. Jnn. in. c. nihil. p̄ealle. sed iudex sic. ¶ Specu. in. titu. de elect. in. s. excipitur. vers. item quod cōmisit. distinguit quod aut crimen de quo excipitur est morte dignū r. debet exceptio admitti: alias sec. ¶ Primum dictū qd non possit repelli indistincte communiter tenetur. r. vide ad materiā bo. glos. iij. q. vj. in. summa. Abi responderetur ad multa in ra que videntur innuere contrarium. Nam ex vi te merito non potest criminosus aliuz iudicare: s. ex potestate officij sic. r. facit optime. j. q. j. sa cerdotes. ¶ ¶ Anū tñ dictū mirabile posuit Jo. an. post Hostiē. in. c. j. de cenā. li. vi. dicens qd cō tra prelatum notorie criminosum r. incorrigibilē potest subditus excipere quod correctio nō pti net ad eū r. si vult ad vltiora pcedere poterit appellare. Qd dictum imhū nō placet p supradis cta. vxiij. q. iij. nōne. r. vide gl. i. d. c. cū nō liceat. qd dicit quod in certis criminibus licitū est recede re a proprio prelato: alias secus etiam si crimi na sint notoria. Et vide aliud dictū mirabile gl. j. q. vj. sacerdotēs. c. que dicit quod a prelato nō seruante canones licitū est recedere. Sed nō pu to qd indistincte dicat verū. Sed debet intelligi quādo crederet ecclesiā nō habere potestate con dendi: ita qd canones cōtēneret r. tunc pōt dici hereticus. xij. distin. nulli fas. r. bona glo. in. c. ge nerali. de electio. lib. vj. in. ver. inhihemus. r. vide

col. C. d. proba. Bu. Jmo. r. istū in. c. exceptionem. de exce. bal. in. ru. C. qui accu. in. iij. col. ibi. sed an post litē. r. cōtra cōem insurgit iste r. do. meus quos oīno videbis cū moder. hic r. Alex. in. d. l. qdā. in. xvij. co. e. ¶ Cecum. vide quod. le. r. no. in. l. cecus. ff. de iudi. r. ibi Albe. Barto. Bald. r. Ang. r. vide gl. j. in. fi. de cle. egro.

10 qd dixi in. d. c. cū nō liceat. ¶ Circa scōam que stionem glo. tenet ipsius decilionem dūmodo re stituitur ex toto ad primū statum: secus autem si restitueretur fame r. non ad dignitatē qua fue rat priuatus rōne cuius habebat exercitiū iurif dictionis. ¶ In tertia qōne vult glo. qd si de teget impedimentū post sententiā nō retractat sentētia. secus dicit in excōmunicato: qz snia pu blici excōicati est nulla. ¶ Aduerte qz hec glo. inepte loquit. nā primo formauit qōnē cū impe dimentū erat occultū r. postmodā excipit excō municatū: r. loquit de excōicato publico: r. ideo illa nō est bona exceptio. Sed declarādo funda mentū materie duo sunt hic vidēda. Primo qd si impedimentū erat notū r. nō fuit oppositū cō tra iudicē. Scōo qd si fuerat occultū r. post sen tētiā detegit. ¶ Quo ad primū Jnn. r. cōpost. dicūt qd aut suberat impedimentū naturale: vt qz iudex erat furiosus r. nō valet sentētia quam uis non fuerit exceptū qz naturalia sunt immu tabilia. v. distin. in. princ. r. s. sed naturalia. instit. de iure natu. Aut suberat impedimentū iuris vt qz seruus vel infamis vel femina: r. tūc tenet sen tētia nisi excipiat ante lit. cōt. Quia exceptiōes cōtra iudicem sunt dilatorie: vt in. c. inter mona steriū. de re iudi. r. l. si. C. de exce. Refert tñ Lō post. q. in femina fuit p̄nuntiātū cōtrariū vt iu diciū habitū in femina esset nullū: licet non esset exceptū. r. idē eadem rōne dicebat in seruo qz ser uus r. femina in hoc equiparant. d. l. cū p̄roz. sed ipse Lōpo. tenet primū dictū. d. Ant. distinguit primū dictū: qz aut suberat tale impedimentum qd impedit finē cognoscēdi r. iudicādi: r. tūc nō tenet p̄cessus: aut nō sic impedit r. tenet ex quo 12 fuit exceptū: r. hec vident cōia. ¶ Sed ego multū dubito an sint vera: moueor multipliciter: r. pri mo qd vbi defect. nō depēdet a p̄tate partis ta citurnitas nihil opat. vt not. gl. i. l. j. C. vbi d. cri. agi opoz. r. per Joan. in. regula sciēti. in. mer. de reg. iur. in. vj. sed partes non possunt facere iudi cēseruū vel infamē vel cecū e vel alio ipedimē to legitimo detentū: ergo taciturnitas partium nō pōt inducere validitatē processus. Adde hic bo. tex. in. l. quos phibet. ff. de postu. vbi text. d. quos p̄toz phibet seu lex indistincte prohibet etiā si non excipiatu. ¶ Ad idē. iij. q. vj. s. tria. in. ver. verū. vbi dicitur qd si causa fuit commissā seruo qui putabat liber tenet scōa ab eo dicta: s. postea detegatur seruus. secus si a principio ha bebat pro seruo. nā rōne ignorātie toleratur ibi sententia Ad idē. l. barbarius. ff. de offi. p̄toz. vbi tolerātur gesta propter cōem errorem: ergo

gati: sed ex nullitate rescripti qz processus erit nullus. Jmo. j. e. cū di lecta. in. viij. col. ibi pōt tñ dicere. r. per istū ibi in. iij. col. ibi. sed s. predi cta. r. vide Bal. in. l. actuarios. C. de nu. r. act. lib. xij. r. in. l. de qbus. ff. de leg. r. Bal. in. l. j. de ma. vin. Bal. Sali. r. Ang. in. l. j. C. de te. gui. de suz. in. c. decernimus. C. de sac. lan. ec. p. Ja. de bel. in. dispu. incip. caues tur aliquo iure. quā posuit post. l. j. C. qūo r. qū iud. Pan. de leaza. in. c. cum dilectus. de si. instru. Bu. in. c. cōsultationibus de iurep. Jmo. in. l. ad testiū. ff. de test. Bal. in. l. j. C. de ser. r. aqua. r. in. l. nō ignorat. C. qui accu. non pos. per Jo. fab. in. s. sed cū aliquis. inst. de testa. ange. in. aut. de tabel. s. pe. r. istū in. c. ad nostrā. el. iij. de iureiur. in. c. j. in. vj. col. post Jnn. de fide instrumentorū. r. post Jo. an. in. c. dilectus. el. j. de preben. r. istum in. c. apostolica. de p̄elby. non bapti. r. per Do. in. d. c. nihil. de ele. r. dixi in. no. meis in. litera. Et in. ver. error communis. in. fi. no. ibi ad limitationē datam ad. l. barbarius. Et an in notario puta tino procedat. d. l. barba. vide Jmo. r. Bal. in. d. l. ad testiū. r. Alex. in. l. j. in. fi. C. de te. r. per do. meū in. repe. rub. de si. inst. fo. xxiij. cū. v. seq. r. bellenci. in. c. j. in. xx. col. de si. instru. r. oēs. in. d. l. barbarius.

¶ Adde tu an. l. barbarius. procedat in notario putatino. An. cōsil. cclxxij. r. quid in iudice. Alex. cōsil. lxxvj. adde ro. cōsil. cclxxij. Anto. Fran. ¶ Circa istā materiā cōis erroris r. sic ad materiā. l. baro bari. adde primo qd error in personā iudicis delegātis vitiat sniam secus si

¶ Adō tu abb. cōs. xvi. r. ibi qd de illiterato.

¶ Sebast. Sapia. ¶ Detentū. Qd cec. a p̄ncipio nō possit eē iudex i3 glo. in. l. cecus. ff. de iudi. i. l. j. s. q. uis. ff. de postulā do. sed Paul. de ca. in. l. cū p̄toz. s. non autē. ff. de iudi. tenet qd idi stincte cecus p̄t dari iudex qz si phiberetur sicut aliq. de eo fuisset dictū in. d. s. non autē: r. ad tex. i. d. s. ¶ Quis possit rñ dere qd loquit i iurisdictionē ordi naria adipiscēda nō aut in delega ta. nā phibet ce cū assumi ad no uū magistratū et appellatiōe ma gistrat. intelligit d. ordinario. l. eij. q. vbi Paul. de ca. r. Alex. ff. de iur. om. iudi.

¶ L. barbarius. hz locū ē in ole gato hz gl. r. oēs h. fallit qñ igno rātia inphabilita tis eēt supina hz Jnn. r. alios hic. Fallit scōo vbi partes sciūt iha bilitatē qz hz cete ri ignorēt tñ ges sta in fauorē sciē tis sūt nulla aut irritāda. Cal. de re iudi. ad p̄ban dū r. per istū hic. Fallit tertio qñ inphabilitas non causatur ex defe ctu persone dele

vt per Spe. in ti. de sen. in. §. qm. in x. qd si dixit. et addo qd l3 cōis error
cōcurrēte publica utilitate excuset vt in. d. l. barbari. tñ hoc nō h3 lo
cū si ille in cuius fauorē allegat error sciuerit ipm errorē: vt p Jo. an.
in. c. cū dilect. de cōsue. et iō si aliqua ciuitas cōi opiniōe crederet ha
bere priuilegiū studij: cū tñ nō haberet et ego scire qd nō haberet et m
hilominus face

re me ibi docto
rari non pdeset
mhi cōis error
p dictū Jo. and.
vbi. §. p q est bo.
tex. in. l. cū qdā. i a
§. suū herede. ff.
de acq. he. et addo b
et qd tūc cōis er
ror inducit validi
tates acti facti a
nō habēte prātē
faciendi actū: qñ
cū cōi errore con
currit possessio
vel qñ exercendi
illū aut siles acti
et iō d3 eē cautus
ille q actū defen
dit vt nō solū ar
ticulet q ille qui
actū gessit habe
bat p tali puta p
notario: sed q et
erat in possessiōe
vel qñ pcedēti in
stia et exercēdi si
miles acti. tex. c. i
c. pultatiōib3. d
iurepa. et ibi not.
gl. et no. In. in. c.
nihil. d. elec. et no
taf. i. c. j. de postu.
pla. li. vi. et hī pro
Ly. i regula bñ
ficiū. d. re. iu. li. vi.
Et seruo. addo
qd ideo cōsuluit
bal. cōsil. cclxxv. c
qd laudū latum
a tribus quoruz
vnus erat frater
minor nō valet. d
b Et exceptū. addo
Ro. cōsil. vbi di
cit q eius iurisdic
tio prorogari non
potest.

c In. c. ad nostrā. Dicit. §. i pcedēti apo. in. q. fallētia. ad. l. barbarius.
d Sebast. Sapia. Ignorabant. Vide Feli. in. c. ad probandum. j.
dere iudica.

e Notabile. Adde p hoc tex. i. l. et elegāter. ff. de dolo. in pn. vbi cōtra
ctus q veniret rescindēd3 nō pōt rescindi si ille in cui3 fauorē deberet
fieri rescissio non vult qd rescindat dato q ille q cōmissit doliū allega
ret doliū interuenisse ex parte sua qz nemini doli3 suis pdesse debent.
Anto. Frac. Adde q istud forte procederet qñ dolus non dedisset
cām cōtractui. s3 qñ dedisset cāz cōtractui iuxta ea q habent i. l. et elegā
ter. ff. d. do. tūc qz actus esset ipso iure null3 nō putarē q istud dictum
pcederet q actus nullus nullū posset pducere iuris effectum qz adeo
doli3 dās cām cōtruibonefidei reddit actū nullū vt et hec regula pce
dat qñ daret cām distractui hoc est illi rei p quā recedit a cōtra glo. est
multū singularis. in. l. si maior. C. de trāsa. de qua gloss. Bart. ibi facit
magñū festū. et de materia habet etiā per gl. in. l. si mulier. §. si dos. ff.
qd me. causa. et vide gl. no. in. c. cū dilectus. de emptio. et vendi.

f De rextu. limita sex modis vt hic. p. d. fel. i. vñ. co. i. x. nō se excusat.
g Sebast. Sapia. De rextu. vide ad hanc materiam late per
Car. Alex. in. c. petrus. xxxix. dist.

b Tunc tenet pādere. Adde tex. gl. et Bart. in. l. tabular3. C. de tabu.
li. et sequitur rot. in. sing. cclxx. si sit aliquis notari3 alias in ver. nota
rius infamis. Ana. de vsu. q pnciosum. in. vlt. co. Bar. i. d. l. §. si ser
uus vel liber. istū in. c. si. de cōin. seruo. et in. c. cōsulti. in. pe. col. de pcu. et
in. c. pte rea. in. pe. col. de testi. cogē. et z Bar. in. repe. ca. qualiter. lo. §. in
q. v. arti. xvi. de accu. Bal. in. l. cassius. in. pe. col. ff. de senato.

Adde qd Roma. cōsil. lxxix. dicit quod bannitus patiens se eli
gi. ad officium cuius est incapax debet capite puniri.
Anto. Fran. Dicit q istud forte pcederet qñ quis esset bānit3 in

ere et persona qz tunc forsā diceretur bannitus ad mortē fm Bal. in
d. l. data opera. C. q accu. nō pos. als aut nō crederē q simpliciter ban
nitus si patiat se eligi ad officiū cuius est incapax q debeat capite pu
niri: qz bānit3 nō perdit ea q sunt ciuitatis Rome et ciuū romanorū
s3 solū ea q sunt pprie ciuitatis fm Bar. in. l. j. C. de here. insti. nec etiā

procedunt in fauorē sciētis sunt nulla aut retra
ctanda: qz cessat fauor in sciente. qd est verbum
valde notabile et sentit Jo. an. in. c. dilect3. §. de
preben. et eleganter limitat no. in. d. l. barbarius.
14 Et ultimo vt materia itegre habeat quero nū
quid is cui sit commissio possit se excusare a com
missiōe pretextu infamie. Inn. dicit qd nō licet
enim possit excipi cōtra eū de infamia vt hic pa
ter: tñ se excusare non posset pretextu infamie al
le. l. nec infames. C. de decu. lib. x. Et cum hoc di
cto cōmuniter transeūt canonisse hic sed memi
ni me legisse Bart. probantē hoc dictum in. l. §.
C. si seru3 vel libert3 ad decurio. aspi. li. x. Abi p
illū tex. dicit qd puni3 quis patiēdo se pmoue
ri ad dignitatē cuius est incapax si non pādīt de
fectuz suū. distinguit tamen circa hoc qd aut im
pedimentū erat detectū ab alio puta qz fuit con
denatus et tenet detegere. aut non erat detectū
et nō tenet pādere crimē suū propriū. quod not.
Et p hoc ultimo dicto pōt allegari bo. tex. in. c.
nō tibi dico. vt te pdas in publico. de penitē. di.
j. In cōtrariū facit. c. si quis viduā. et c. ex penitē
tib3. l. dist. et c. quicūq3. lxxxi. dist. in quibus habe
tur q si bigamus vel homicida patit se pmoue
ri ad ordines et non pandit delictū suū debet de
poni et puniri. An pro cōcordia sic distingue
rem qd aut impedimentū fuit ab alio detectū
et teneo opi. Bar. aut erat occultū: et tūc aut im
pedimentū erat tale qd impediēbat fundit3 exer
citiū offici3 vel dignitatis quātuncūq3 esset oc
cultū. Et tūc tenet pandere als peccat et debet
puniri. exemplū in bigamo et homicida: nā quā
tuncūq3 sunt occultū: sunt incapaces et debēt pu
niri: qz licet penitentes non possunt administra
re sine pctō. vt in. c. fin. de tem. or. et de biga. p to.
Aut non erat tale impedimentū exemplum in
infamia. nā infamia nō tollit naturale iudiciū in
dicādū: et pōt pcedere opi. Bar. Et In gloss. in
ver. legitimo ipedimē. not. hac gl. ex qua habes
q cōtra iudicē delegatum pōt excipi qd iudex
esse nō pōt qz est illiteratus et non habet peritiā
iudicandi. secus autē vbi haberet peritiāz iudi
candi ex cōsue. licet sit illiteratus vt est bo. tex. in
l. certi. alle. in gl. Et no. hoc qz sepe causa com

l. quidā cōsulebant. ff. de re iudi. Spe. de sen. §. sequit. circa pnc. sequit
hic Imo. et Archi. xi. q. iij. summopere. Anch. in. c. si. de re iudic. in. vñ.
alle. Bart. in. l. si. C. de sen. ex breuiculo reci. et ibi per Sali. do. §. dist. in
summa. Host. But. et Abb. in. c. j. de cōsan. et affi. Jo. an. in. d. c. si. Bal.
in. l. iubem3. C. de test. et in. l. j. in vl. col. de sen. ex breui. reci. et in. l. sta. eo.
ti. Bal. et Sali. Alexan. in. l. hac consultissima. C. qui testa. fa. pos. et ibi
Ful. do. in. d. c. si. Sal. in. l. §. C. de senten. ex breui. rect. Corn. in. d. l. hac
cōsultissima. in. v. col. Et qz dicat illiteratus: vide Bar. in. aut. sed no
uo. C. si cer. pe. faciat qd voluit But. in. c. cum olim. de arbi. in. vlti. col.
et licet in laicis sit tolerabilis ignorantia iuris nō tñ ignorantia cōsue
tudinis vel iuris naturalis. gl. in. c. si in laicis. xxxvii. dist. et ibi Archi.
quod etiā in laicis constitutis in dignitate et. et vide Bal. in. l. si in xi.
colū. ibi. xxi. queritur. C. de here. insti. qd cause subtiles non sunt com
mittendē grossis doctoribus: qz sunt suspecti propter ignorantiam.

Adde tu do. de ro. dci. de cclxxv. in antiqs hoc ti. vbi dicit q cau
se debent cōmitti doctis canonicis vel ciuib3 vt cause exposcunt.
Zacharias. Adde q dixi. §. in pemi. Bre. in apo. et Fel. hic colū. v.
versic. illiteratus pōt esse iudex. facit Athhe. matef. not. i. qd incipit
primo. no. Et adde vñ mēti tenendū qd corā tali iudice illiterato nō
est necessarius libellus in scriptis. no. sing. Anfra. de oria. in. c. qm cō
tra. versic. petitiōes. versic. ita no. istud. et ibi in apost. ad ipm de probat.
idē no. in apost. ab Rebus. in. l. expertes. C. de decu. lib. x.

Ant. Frā. Circa hoc q qz dicat l3atus qñ istud xbn pfer3 vel a le
ge vel a testatore vel a pncipe. vide latissime p And. sicu. in. cōsil. suo
xxxix. pclare optim3 dicit p Sal. i. xxi. col. cū plurib3. col. se. vbi de
clarat multas spēs scie et multos gradus l3ature in. §. vol. cōsiliorū
k Sebast. Sapia. Et haberet. Dicit tñ Bal. in. l. si in xvi. qd. C.
de here. insti. q subtilibus causis pgerit peritus tamen reprobari
vide do. Jas. in. d. l. certi. C. de iudi.

perdit ius fune
rādi fm eundem
Bar. i. l. certa for
ma. C. de iure fisc.
li. x. et q perdant
bānit3 ppter de
lictū vide per gl.
no. insti. qb3 mo.
ius pat. pote. sol
ui. in. §. relegati.
et vtrū cleric3 bā
nit3 perdat sua
beneficia si pseue
rat per annuz in
bāno sicut in ex
cōicationē hī in
c. cū bone. de eta.
et quali. et no. bal.
in. l. j. C. de here. in
sti. et an bānit3 p
dat in totū priu
legia ciuitatis vt
iuris cōis vide d.
Anto. in. c. p tu
as. d. sentē. excō.
super glo. j.

Illiteratus. vñ
Spe. de delegato.
§. excipit. vñ item
qd est illiteratus.
et istū l. c. ex l3is. i
j. no. de spon. gl.
mag. in. l. certi. C.
b iud. gl. et doc. in
l. si. C. de sentē. ex
breui. recitā. gl.
magna circa me
diū. ff. qd quisq3.
tur. glo. §. in. c. ad
nostrā. §. de cōsue
tu. gl. in. xñ. sciat
in. c. qui vult. de
peni. dist. vi. Bal.
in proemio insti.
in. §. oēs vero po
puli. in. si. Ange. i

Sancti Martinus super prima parte primi.

- a** Publicus. Adde an credatur nuntio absq; eo quod appareat de commissi iudicis Pau. de ca. consil. cclxxv. Ro. consil. ccccliiij.
- b** Ad consolidanda iurisdictione. An oporteat notum esse alijs collegis impedimentu college ad hoc vt valeat processu eoru vide hic De. de anch. et do. in eu. et Anc. in. c. prudentia. de offi. dele. et ibi etiam istuz ad fine principij. et ibi dicit. et bar. in. l. multus. ff. de codi. et dem. et in l. hec aut. vbi bo. tex. in ver. stare et liquere p. r. ff. ex qbus cau. dica. plen. in. d. c. p. n. dentia. et an differat ista vtru agatur de danda vel a consolidanda iurisdictione. vide Ro. de offi. deleg. iij. in nouis. item si duo ex tribus iuncta additio que est ibi facta ex dictis Bal. in. l. fal. sus. in. ix. col. ibi. s. pone. C. de fur. et Sebast. Sapia.
- c** Clausulas. no. circa hoc qd vnus ex iudicibus datus cu clausula qua hic notificaverit alijs q pcedat quia ipse est impedit cessante impedimento no poterit alij procedere vt est glo. in. c. qm abbas. j. de offi. dele. simili. liter si scripserit q non vult interesse si postea ipse peniteat. tñ poterit alij pcedere. et per Alex. in. l. stichum q meus erit. ff. de leg. j.
- d** Antiquitate huius. c. Ado an arbitri electi vigore statuti sint arbitri vel arbitratores. De. de anch. consil. cclxx. Abb. consil. lxxij. et Sebast. Sapia.
- e** Appellari. vide Bar. hoc tenet et dicent hoc esse menti tenendum in. l. i. C. de arbit. et i. l. ff. de arbit. S. contrarius. Bart. libimet contrarius in prima consil. C. in. j. col. vide Sede. in. c. si. de re iud. col. iij. do. Jaso. in. s. omni. colum. ij. institutu de actio. vbi allegat Jmo. in. l. prima. col. penul. ff. solu. matri. concordantem contrarietates. Bar. ibi etiam magistraliter de clau. qui sint arbitri et arbitratores.
- f** In casibus iure expressis. Adde Arch. iij. q. v. in prin. ibi tu dicas et ibi Do. in. ij. col. id per istum de fo. compe. ver. in. v. col. Docto. in. c. arbitris. de offi. delega. in. fi. in. vj. et in. d. c. pia. s. ij. ibi scda est opi. et ibi Pet. de anc. et Roma. in. sing. cccclxxvj. si allegatur causa suspitionis contrariu probat gl. in. c. statutu in prin. in ver. copia. ad fi. de rescript.
- mittitur per sedem apostolicam aliquibz maioris religionis p. latis qui no habet peritiā vel practica nec theoricā indicadi. Et p. tales possit excipi qz iudices esse no possunt. dic tñ q no res qrit iudice esse peritissimu cu ex defectu sciētie sibi cōcedat vt possit assumere assessore expensis partiū vt in. c. statutu. s. assessore. de rescrip. l. vj.
- g** In gl. in ver. destinare ibi literatores sentit ergo glo. solu nūtiū sine literis no sufficere. Sed doc. cōiter tenet contrariu dummodo sit nuntius publicus et canonicē destinatus. Itā nuntio publico sine literis credit vt in. c. cu parati. j. de ap. Inc est qd cu olim in antiqua diceretur vt literatores fuit illud abolitū et appositū canonicē vt hic habet in litera. vide tex. in. c. prudentia. de offi. dele. qui dicit per certū nūtiū vel excusatore literatores destinati. In fi. cōiter tenet q illa non corrigat istā. se ipsius declarat. vnde cōclude qd quo ad consolidanda iurisdictione alterius iudicis clausula impotentē includit in se clausula nolūtatis. Itā si vnus precise interesse no vult verum est dicere q ambo simul interesse no pnt. Sed quo ad excusandū istum de inobediētia q no vult interesse clausula illa inobediētie no includit clausula nolūtatis quia quo ad eū no est adimpleta voluntas superioris qz si no vult interesse no ppter hoc infer q non pōt interesse. Si autē exprimit clausula nolūtatis vt qz debuit aut noluerit interesse tñ altero nolēte purificata est cōditio quo ad consolidanda iurisdictione alteri et quo ad excusandū nolēte interesse ab inobediētia. Et per hoc vltimū solet addi hec clausula nolūtatis vltra clausulam impotentie. et hodie vide clausulam cōsuetam appon. in. c. cum plures. de offi. deleg. lib. vj. dic vt ibi.
- h** Iudices diuersi impetrati a diuersis psonis super pluribus rescriptis si non concordant in causa est eligendū tertius arbiter et si aliter est factum an vitietur processu. vide. j. nume. 6.
- i** Rescriptum secundum quando tollat primum. Rescripta duo si inueniantur super eadem data quid fiendum.
- j** Rescriptum secundum debet specialiter de primo facere mentionem et non in genere.
- k** Dispositio huius. c. quando habet locum. Quando duo collegia cōueniunt ad aliquid explicandum non requiritur maior pars personarum sed maior pars vtriusq; collegij.

Rastoralis. In qdne res uocationis rescriptoꝝ recurrit ad arbitros si iudices in cognitiōe sibi non deferat nec in vna possunt cōcordare sententiā. Primo ponitur consultatio. Secundo respōsiō ibi: ad qd.

Casus literalis. In prima parte ponitur talis casus: si alijs impetrauit lras cōtra aduersariū suū sup aliqua cā ad aliquos iudices facta citatiōe saltē vel presentatiōe alter postmodū obtinet eandē causam alijs iudicibz delegari et i secundis literis fiebat mētiō de primis. Dubitatur vtru prime p secundas sint reuocate. qrit vtru potes vel posteriores iudices debeant cognoscere de hac reuocatiōe. Rndetur q si priores iudices nolūt deferre posterioribus vel posteriores nolūt deferre pōibz oēs simul cognoscant. et si

in. vj. et ibi Do. post Jmo. in. fi. prin. et sequitur iste hic in. c. j. in. j. no. de arbit. et in. c. cu speciali. in. ij. not. de app. et ibi Philip. ij. not. allegando istū hic. faciat gl. in verbo ipsoꝝ in. c. ij. de test. in. vj. iuncto dicto Jnn. in. c. ij. de no. ope. nun. et quod not. Jnn. in. d. c. cum speciali. super ver. suspecti. et ibi doct. et Pau. consil. cclxx. et Huil. de cng. in aut. licet. C. de

forte simul nequiverint in vna cōcordare sententiā quāuis plures sint in vna cōmissiōe q in alia: hmoi dubitatio per arbitros cōmuniter electos determinet. Scdo formatur talis qd. quandoqz impetrant literes sub hac forma. conquerit titius de petro et quibusdā alijs sup decimis et rebus alijs: queritur vtru iudex ex tali delegatiōe habeat iurisdictionē super personis et rebus cōprehensis per clausulā illam quibusdā alijs et rebus alijs anteq psonē vel res in iudicio sint expressse et anteq soluat istā questionē subijcit aliam que oritur ex scda qstione que talis est. alijs de personis illis que poterat cōueniri per clausulā illam quibusdā alijs expresse proprio nomine impetrant literas contra primū impetrantē literas generales designando aliquā rem certam que includebatur per clausulā illā et rebus alijs: nullā faciendo mentionē de priori cōmissiōe: queritur vtru scde litere valeat: cu de primis nullam faciat mētiōē nec persone vlrē adhuc fuerint in iudicio expresse. Respōdet papa ad ista. et primo ad scdm dicēs quod cum speciale mandatu deroget generali: iurisdictione attributa per lras generales per speciales literas quātū ad ea que in secundis literis specialiter sunt expressa penitus enervatur: licet de prioribus non faciant mentionem vnde quantū ad hanc causam specialiter cōmissam superflua relinquit prima qstio. Quia no habet potestatem. post ea respondetur prime questionē dicēs qd iudex bene habet potestatem super personis et rebz exprimentis: sed illā exercere non pōt anteq persone vel res fuerint expresse. Ber. Nota. primo ordinem procedendi cu super eodē causa impetrantur a diuersis pluribus rescripta et dubitat de pualiditate rescriptorum: primo eū debent iudices ex honestate sibi deferre vt primi dūtaxat cognoscant de pualiditate scdi. Si aut nolūt deferre vt quia deputati per secundū rescriptum non sunt cōtēti qd deputati primū cognoscant no ecōtra tunc debet simul omnes cōuenire tā iudices primi quam secundū rescripti: et simul cognoscere an secunde reuocent primas: et si cōcordant in vna sententiā bene quidē. si autē discōueniunt licet plures sint ab vna parte q ab alia recurrendum est ad arbitros qui quidē debent cōmuniter a partibus eligi. et sunt isti arbitri iuris cu deligunt autoritate huius. c. id ab eis potest appellari: vt i cap. ab arbitris. de offi. dele. l. vj. Et ex hoc et ex tex. habes vnu casum in quo assumuntur arbitri iuris. alij habes in. c. suspitionis. de offi. deleg. et in. c. cu speciali. de app. alium in ca. si clericus. xi. q. j. scilicet qn episcopus habet causam cōtra subditū. Et dicit no. Jo. and. in. c. pia. de excep. l. vj. qd isti arbitri iuris non eliguntur nisi in casibz iure expressis. qd verbū no. Sed ego credo qd etiam in alijs non expressis habentibus eandē equitatē cum expressis possunt eligi. Ad hoc alle. glo. ipsius Jo. and. in. c. statutu. post prin. j. eo. lib. vj. que dicit qd si dubitatur an locus vbi sit commissio sit insignis poterunt arbitri eligi. et p hoc q puius specialis extēditur ex idēitate rationis: est tex. no. in. c. cu dilecta. de cōfir. vti. voluit gl. iuncto tex. in. l. i. C. de cōdi. indebi. Ro. scdo q non solu iudices ordinarij in causa dubij cogno

libe. p. r. et Alle. ran. in. l. si qd id qd. in. iij. colum. ff. de iurisd. om. nium iudic. et in consil. cccclij. super themate et dubijs lz contrariū voluerit Do. stic. in summa. de testa. s. qualiter. infirmetur. in. vj. col. i. ibi: sed et si alia causa faciat glo. in. l. i. in ver. voluerit. C. de re uocā. dona. et ibi Sali. et fallit qd scribit iste Ang. et maria. de simo. cum sit. licet contrarium dixerit Vincen. in. c. con querente. de offi. ordi. et But. in. c. pposuisti. de cōsecra. eccle. vel alta. facit. c. cum dilecta. de p. firma. vtili vel inutili. et qd nota. iste post Joā. and. in. c. ex pte ade. in. x. col. versu. et sic not. ex hoc dicto Jo. and. de test. et plene p But. in. c. si. de cōfue. tene hoc vltimū quia quādo certi casus sunt specialiter a lege expressi cōtra regulas iuris extēdunt ad similes. vide hic per moderniores.

g Cum dilecta. Illum text. facit singu. iste in plerisq; locis. dicaz ibi et facit gl. in. l. j. C. de cōdi. indebi. et qd ibi no.

h Ordinarij iste tex. hz locū et in ordinarijs secundum Joā. and. in. reg. in obscuris. i. fi. in mer. et i. c. j. d. p. uile. in. vj. et i. c. sane. de fo. cōpe. facit. c. cu illoruz. de senten. excom. ibi si abbatis discretio. et gl. in. x. ortus. in. l. nulli. C. de epi. et cle. cō

trarium magis cōmuniter tenetur vt iste tex. non habeat locū in ordinarijs. Jnn. j. e. super literis. in. iij. col. ibi alij dicūt qd simul. et sequitur Jnn. hic in. c. j. et But. in. d. c. sane post mediū. et istū vide eo. tit. verū. in. iij. col. et sentit Jnn. de iud. ceterū. et ibi But. in. iij. col. ibi no. hoc vide tñ But. in. d. c. super literis. in pe. char. ibi aduerte tamen ad practica in. c. cu cōtingat. in. vj. col. ibi vltimo quero. j. eo. limita tñ nisi concurrat ecclesiasticus et secularis propter dictum Jnn. in. d. c. ceterum. propter eius autoutatem et prerogatiuam fori ecclesiasticam.

a **Sebasti. Sapia.** **Q**uestionem facti. Licet super facto legislator non sit interrogandus. Item quem temere. §. iudicibus. ff. de iudic. tñ debet de qualitate facti informari: et hoc respectu debet super facto consuli. ita pbat tex. in l. diuus. ff. de offic. presi. et ibi Alberi. declarat dices qd ibi erat factum ambiguum et non qualitas facti dicitur narrari. et idem dicit idem Alberi.

b **In. c. de mlier.** **A**dde in l. vt rñsum. C. de tras act. in l. si defen sor. §. q interro gar. ff. de interro. act. c. inter dis lectos. §. ceteruz. de fide instru. cū similibus.

c **Eadem data.** **A**dde rotā de p sump. i. i. antiquo ribus ppter glo. pe. d. sentē. ex cōi. venerabilib. in vi. et i. cle. si. in xl. creat. de rescrip. qd vide ad essen tiam substantia lem actus aliqz esse prius al tero si vtrūqz re peritur factū eo die psumitur in dubio precessisse id qd pcedere de buit. et Alexā. cō filio. cccv. lecto et discusso labo rioso processu. in v. col. alleg. Bal.

in l. cū in testamento. §. hec verba. ff. de heredi. instit. per illum textum quod in dubio ille actus presumitur precessisse qui debebat esse preambulus ad aliū. et Roma. de except. q. in nouis. vt lit. pen. xij. in nouis. et Egi. bella. decisio. cccxix. supposita. et Bal. hic. et in l. cum proponas. C. de conditio. ob. cau. et ibi. Salic. et Bal. in c. q. de offi. dele. et in proe mio. C. §. quibus. in. j. column. post Barto. ibi. et in l. de rebus. C. de do. ante nupt. et vide cap. penul. de elect. in. vi. Limita nisi ex ordine intel lectus appareat instrumentum secundo loco scriptum debuisse pre cedere: quia presumitur errore secundo scriptum secundum Bald. Ange. et Imo. in. d. l. cum in testamento. §. i. ff. de heredi. instit. et de materia vi de text. in l. non puto. in prin. et ibi Barto. ff. de iure fisci. et refert adha tes. no. lxxvi. no. vna regulam. Bal. in l. dotis. C. de iure do. Jacob. de bel. in l. vnica. in fine. C. de cadu. tollen. per tex. in l. j. C. de iure fisci. lib. x. fm vnam lec. quam sequitur ibi Bartol. et Salic. l. si debitor. C. de pri. fis. et Alex. in l. j. in prin. ff. solu. matri. Et no. quod vbi non constat de prioritate si vnum instrumentum continet obligationē dotis presu mitur precessisse. Barto. et alij in. d. l. j. ff. solu. ma. idem si vnu loquatur de cōducta vel de salario alicuius doc. Bal. ibi. qz causa studij et dotis equiparant colligit ibi Bar. ex gl. si. vide etiā plene Domi. in. c. pe. in vij. col. de rescrip. lib. vi. de duobus testamētis cōtrariis ab vno eodem tempore confectis et Ro. in autē. similiter. in. xxi. co. ibi duodecimo. C. ad legē fal. si vnu est ad pias causas psumitur posterius et si vnus est institutus in duobus testamētis quomodo debeat adire per Ange. et Imo. in l. eū qui in prin. ff. de acqui. here. et si instrumentum est ceptū an te mediam noctem et finitum post debet poni tempus actus consum matus: sic diei sequentis. Immo. de offi. delega. cōsult. sequitur Bal. in l. si quis eū. §. j. ff. de vulga. et pup. quia semper attenditur momen tū quo actus perficitur: et vide Bar. in l. pe. §. si vir. ff. sol. ma. et qd si vnus cōtractus sequitur aliū inter easdē personas. eodē die loco et testib. pre sumuntur facti incōtinēti vnus post aliū: et vide Bar. cōsi. clxi. qd syndi cus et c. q. quando duo contractus sequantur vnus post alterū incon tinenti: licet non dicatur inter partes q. secundus fiat propter primū: tamē presumitur q. vnus sit factus gratia alterius et q. inuicēz corre spondeant. adde Pet. de ancha. consil. liij. dñs Nicolaus verus Alb. et Bal. in l. cōsilio: thema predictū in quo de duobus queritur: et Raph.

consil. videt prima fronte. et Bal. in repe. l. petēs. in. xx. col. C. de pact. et Bal. in. c. primo. in prin. in. v. col. quid sit inuestitura. qd quādo appa rent due inuestiture facte eodem tēpore preualet que est plenior. Itē ceteris paribus data duplici collatione eodem tēpore duobus facta illa preferitur q. primo fuit acceptata. Etalde. de prebē. cōsi. vj. ad finē

et Bal. i. l. si duas. circa medium. ff. de excusa. tut. qd id qd sit vna die simul fieri vide tur nisi appare at quod prius et qd posterius. qd dicit vtile ad plu res impetrates eadē die fm euz dicentē illū tex. nō esse contra. c. si a sede. de pben dis. in sexto. qz illa decretalis lo quitur de benefi cio et fauore: et il la lex loquit in onere: vbi cōstat de ordine.

et Bal. i. l. si duas. circa medium. ff. de excusa. tut. qd id qd sit vna die simul fieri vide tur nisi appare at quod prius et qd posterius. qd dicit vtile ad plu res impetrates eadē die fm euz dicentē illū tex. nō esse contra. c. si a sede. de pben dis. in sexto. qz illa decretalis lo quitur de benefi cio et fauore: et il la lex loquit in onere: vbi cōstat de ordine.

Zacharias. **A**dde dñ al legat mattheum matefi. sing. lxxvi. Dic quod est sing. lxxv. quod incipit no. vnam regulā. et ne te fal lat dictū Bart. per eum allegat. in l. non puto. ff. de iure fisci quez sequitur Bal. in l. dotis. C. de iure dotiū. quod illa l. dotis intelligi tur quando tra ctat de lucro fis ci. et damno pri

uati. quia tunc presumitur pro instrumento priuati eodem die quo in strumentum fisci cōfecto. secus autem si de damno fisci quia in dubio presumetur pro suo instrumēto. ita notat Jaco. de bel. per titu. in l. vnica. in fi. C. de cadu. tol. per tex. in l. j. C. de iure fisci. lib. x. fm vna lectu. quam ibi Barto. et sal. in l. si debitor. C. de priu. fis. et Alexan. in l. j. ff. solu. matri. sequuntur. de quo per Feli. in. c. duobus. colum. ij. post mee dium. et e re iudi.

Adde Bald. consilio. cccliij. iij. lib. vbi dicit qd si reperiantur duo instrumenta dotis eadez die confecta et in vno appareat qd predium dotale fuit estimatum. in alio non estimatum. q. electio est heredū mu lieris quo vti velint.

d **De mane.** vnum rescriptum potest dici posterius ratione hore li cet habeat datam eiusdē diei cum alio fm Joan. an. Butri. et Imo. et Domi. vide glo. in vers. si non appareat. in. c. penul. de rescript. in. vi. et c. a sede. in versu. appareat. de preben. eo. lib. et vide glo. fina. in l. si. ex pluribus. §. fina. ff. de sol. quam extollit Bal. in l. imperator. la. in pri mo cōmento in. v. col. ibi et not. qd dies. ff. de statu homi. et in l. prescri ptione. in. vij. col. C. si cōtra ius. etiā in l. si. in. iij. colum. ibi propter in terdictum. C. de edic. diu. et in l. cū proponas. in fin. C. de inter di. ma. et per dñm meum hic. et in. c. cōsult. in. xij. colū. de offi. delega. addas Bald. in. c. ego. M. in prin. de iureiuran. et in. c. licet. et in. c. quoniam. de proba. et in. c. q. de confes. et hic. et in. d. c. cōsult. facit. l. titius. §. lucius. in ver. hora diei sexta. et in vers. calescente celo. als albescente. i. in anro ra. scdm glo. ibi. ff. de liberis et posthu. faciat quod voluit Joā. de pla. in l. prima. C. de iure fisci. lib. x. et Barti. fil. l. x. et Bald. in l. de rebus. C. de dona. ante nup.

Anto. Fran. **C**irca istam materiam quando reperuntur due scri pture siue rescripta siue testamēta siue codicilli siue alia instrumenta que videantur esse confecta vel data sub eadem die et hora que tamen cōtinent contraria. nec aliter potest apparere que dispositio ex predi ctis sit prior vel posterior que illarum debeat preualere et que sit ma gis attendenda an vero neutra valeat vide glo. in l. finali. C. de edict. diui adri. tollen. in vers. missus est circa medium. que loquitur de duo bus testamētis contrariis eadem die et hora cōfectis: et vide glo. in l. cum proponas. in ver. cōtrarium. C. de codi. que loquitur de duobus

Sanonmi. super Prima parte primi.

codicillis contra
rūs. et habetur p
glo. et Bart. in. l. i.
in. §. i. ff. de bono
rū pos. fm tabu.
et habet p. l. x. in
l. hac consultissi
ma. in. §. si qd au
tem. C. de testa. et
per glo. in. c. eum
qui duobus. et ibi
p. Ange. et Jo. de
imol. ff. de acqui.
heredi. et per gl.
in. l. si duas. i. ver.
eliger. ff. de excu
sa. tu. et p. Ang. in
l. si is q. nepotes.
ff. de adop. et con
clusio esse videt
qđ qñ nō potest
vel per coniectu
ras. v. ex affectio
ne disponētis v.
ex aliqua cā com
prehēdi qđ dispo
sitis debeat pua
lere qđ neutra de
beat attēdi imo
ratioe incertitu
dinis vtriusq. dis
positio vitiet et
habeatur perin
de ac si nulla fa
cta esset.

Sebasti. Sapia.
a **Esse dubium.**
Hoc dictum res
fert et leg. Bar
to. socin. in rubri
ca. ff. de rebus ou
bīs. ex quo not.
infert qđ licet sta
tuta qđ arcāt ad
cōpromissum nō
habeant locū qñ
factū est certum.
tamen debent in
telligi nisi vis seu
determinatio in
ris sit dubia qđ
quādo lex multi
pliciter intelli
gitur. eius veritas
ignorat vt dicit
Bal. in. l. scire le
ges. ff. de legi. et
ita decla. Bald.
et sal. in. l. cū pro
ponas. d. rebus
credi. infert etia
alia duo de qđ
ibi per eum.

debent facere spālem mentionē de primis. Sed
salua hūc intellectū. nā partes possunt cōcedere
vtrū mentio ibidē facta sit spālis vel generalis.
Nā peritissimi doc. dubitāt qualis sit fiēda men
tio de primis. et vtrū de qualibet notabili clausu
la cōtenta in primis sit fiēda mētio in secundis.
vt not. in. d. cap. ex literis. et in. c. ex cōquestiōe. de
rest. spo. Quarta solutio ponit in ver. vñ potes.
qđ pōt pcedere dubitatio qñ scōde faciunt mētio
nē de primis sufficientē. sed opponit cōtra secun
das qđ sunt surreptitię. qđ eas obtinuit per veri
suppressionē vel falsi expōsiōē. Nā parte negan
te surreptionē deueniēdū est ad ordinē huius. c.
et hunc intellectū. gl. approbat. et fuit Jo. et Hoff.
dicētū alia exēpla esse superflua et qđ sensu indi
gent. qđ alia exēpla ponūt. Sed vt vides ex predi
ctis h. iste intellectus sit bonus in se nihilominus
alij pnt saluari. Quinto legif. extra gl. per Tan. et
Jnn. et cōiter doc. sequētes generaliter qđ istud
ca. habet locū vbi cūq. contingit dubitatio taz
super facto qđ super iure. etiam si sit talis dubita
tio de qua sapientes non dubitaret sed imperiti
tū. Et iste intellectus est optimus et comprehen
dit in se omnes intellectus pcedētes et similes. et
si diceret qđ pōt dubitari de iure cūz ius sit cer
tū. Respōdetur qđ ius in se est certū. quia illud
qđ est certū legi nature est certū legi. vt. l. si pater.
ff. de solutionibus. Sed inquantū ius applicat
ad intellectū humanū potest esse dubiū. nā mul
ti sunt imperiti. et aliqui periti. et alij peritiores.
Quinimo tāta pōt esse iuris dubitatio quod ha
bet excusare etiam peritissimos. vt in. l. regala. ff.
de iur. et fac. igno. facit qđ no. gl. in. c. vnico. de po
stula. pla. li. vi. Et per hoc habes clare expeditā
primā partē gl. et aptū intellectū huius. c. **Ue**
nio ad secundā partē cū qua opponi. videtur em
quod ex alio non potest iste textus procedere. qđ
certū est nature et iuri quod aut primi sunt iudi
ces aut secundi. ergo non possunt sibi deferre in
cōmissiōe huius dubij. qđ posset cōtingere quod
non habentibus potestātē fieret delatio. Itēz ex
quo dubitat probabiliter an primi an secundi sint
iudices. ergo nec primi nec secundi possunt citare
partes. qđ ratione dubij neutri habent iurisdic
tionis exercitiū. ar. in. l. duo sunt titij. ff. de testa.
tu. Vbi dicit quod si testator dederit titij tuto
rem filio suo et duo reperiantur qui vocātur titij
quod neuter pōt exercere tutelam. ex quo nō ap
paret de quo testator senferit. h. in veritate vnus
sit tutor. Ad hec cōtraria sicut dixi glo. formali
ter nō respondet. sed dicendum est ad primum qđ
imo primi et secundi habēt iurisdictionē licet eli
dibilem per exceptionem. vt dixi. et in. c. ceterum.
§. eod. Et maxime habent iurisdictionem super
incidenti. qđ in dubio iudex habet potestātē a le
ge cognoscendi an sua sit iurisdicctio. vt. §. dixi.
Ad secundū contrariū dic qđ ratione huius
dubitatiōis quilibet pōt iurisdictionē exercere
in isto incidenti auctoritate legis. vñ quēadmodū
potest quis probare de quo titio testator sensif.
ita pōt nunc probari de quib. iudicib. papa sen
sit. Et si non potest questio decidi pōt. vltimo re
currit ad papā per no. in cap. sane. de offi. deleg.
Venio ad tertium que fuit ratio decidendi. et
dic per omnia vt habetur in glo. Nam timor ve
xationis partium coram diuersis iudicibus et in
tricationis et cōtrarietatis processum. fuit causa
et ratio decidendi vt iudices simul cōuenirent vel
quod arbitri eligerētur. **In quarta parte gl.**
oppo. de. c. cū cōtingat. §. eo. ordinari. cui mādan
tur contraria per delegatos cognoscit de preua
litate rescripti et nō ipsi iudices delegati. glos.
non soluit. sed solutio est duplex. ibi em loquitur
post factū. i. cum vtriq. delegati fecerunt proces
sus suos et mandauerūt ordinario cōtraria. istud
vero. c. loquitur cum a principio cōtēditur de re
uocatione literarū. Vlt secundo et melius ibi or
dinarius nō pronuntiat super renocatiōe rescri
pti. sed solūm ad suam instructionem cognoscit
quod illorum preualeat. **In quinta parte glo.**

querit an habeat locū iste tex. in literis impetra
tis in cā appellationis. et dicit qđ non qđ iudex
b appellationis solus habet cognoscere. Aduerte
glo. est vera vbi solūm impetratur vnum rescri
ptū in cā appellationis. qđ non iudex a quo. sed
iudex ad quē habet cognoscere de validitate ap
pellationis. vt in capit. dilectus. §. eod. Sed si in
causa appellationis impetrarentur diuersa res
cripta a partibus et dubitaret tūc de preualidi
tate optime. seruabitur iste tex. ad hoc ca. bone.
de cōfir. vti. **Itēz qđ iste text. nō distinguit inter**
causam appellationis et causam principālē. ergo ge
neraliter debet obseruari vbi cūq. dubitat de re
uocatiōe rescriptorū. xij. dist. si romanorum. et. c.
solite. §. de ma. et obediē. **Sexto et vltimo glo.**
querit nunquid hodie procedat decisio huius. c.
ratio dubitandi est ppter. c. vt debitus. §. de ap.
Dicit gl. qđ non habet hodie locū re integra per
illū tex. Dicit Jo. an. qđ melius dixisset re nō in
tegra. h. dic qđ quilibet habuit bonū intellectū.
Nā si teneremus quod per cap. vt debitus. itan
dum sit hodie presentatiōi sequuta citatiōe. et
nō date. hoc. c. nō haberet locū re integra. Quia
ille esset iudex qui primo faceret citatiōē. S. si
negotij esset nō integrū puta quia pcessus esset
inchoatus corā primis. et postmodū impetraren
tur secunde facientes mentionē de processu pri
marum sed renocetur in dubiū vtrū secunde sint
surreptitię. Et tūc sup hoc dubio potest seruari
iste tex. Dicit etiam qđ re integra potest seruari
istud ca. tenēdo quod dicta. c. plerūq. et. c. si autē
non sunt ex toto correctā. de quo dixi in. c.
§. eo. **Item tenendo qđ sint correctā pōt ser**
uari si vtriq. iudices cōcurrerent in citatiōe. ita
quod nō haberet locū preuēctio. ex predictis ha
bes clarissime intellectū huius. c. et gl. **Altra**
predicta ad maiore declarationē quero nunquid
indistincte dato dubio reuocationis literarū sit
locus huic cap. intantū qđ aliter processus fact.
non valet. Sol. Jnnoc. et alij scribentes multa et
varia dicunt per que obscuratur intellectus. c. h.
vt clarissime habeatur materia ponātur quinq.
casus. Primus quando citatus per iudices alte
rius rescripti comparat et assumit iudiciū super
principali nec opponit de suo rescripto. **Et tūc**
in dubio nō est loc. huic. c. qđ pars non opponē
do videtur rescripto renuntiare quod pōt. iuxta
not. in cap. ex conquestione. de restitu. spo. Item
cessat hoc casu ratio hui. c. et facit qđ dixi in. c.
ceterū. §. eo. **Secundus casus** cū retentis eis
de terminis pars citata cōparet et excipit de suo
rescripto et patitur iudicē alterius cognoscere d
renocatiōe. Et hoc casu valet etiā pcessus. licet
nō seruet forma huius ca. qđ si iudices possunt
adiuicē sibi deferre in hac cognitione. fortius
possunt partes ipse. quia nil aliud debet velle
superior. nisi vt partes ad concordia adducat. l.
j. ff. de no. ope. nū. facit. xxiij. q. v. p. dest. Et p hoc
qđ. §. dixi. et no. in. l. iij. parte glo. Nam vtriq. iudi
ces per se habent iurisdictionē in hoc incidenti
licet elidibile per cōstitutum exceptionis. ad hoc
j. e. super literis. Tertius casus quādo pars ci
tata cōparet et opponit de renocatiōe sui rescri
pti. et petit procedi vt hic dicitur. et iste casus est
multū dubi. Jnn. vñ hic velle qđ per hoc nō sit
locus huic. c. dicit em tūc esse seruandā formam
huius ca. cum vtriq. litere sunt iudici pēntate et
corā vtriusq. excipitur. et vtriq. volūt pcedere in
cognitione. Si aut corā alteri. tūc excipitur illi
possunt cognoscere. et diffinire sup renocatiōe
ad hoc. alle. c. sup literis. §. e. Ego nō puto hoc dī
ctū procedere. qđ iste tex. dat formam proceden
di cū de renocatiōe literarū ambigitur. Suffi
cit ergo qđ pars citata opponat de renocatiōe
literarū et re deducat in dubiū et petat pcedi pnt
hic dicitur. Hoc idē videtur sentire Jnn. in. c. ce
teri. §. alle. vbi dicit satis esse excipere de renoca
tiōe literarū et si non admittitur exceptio. pote
rit appellare. Quinimo plus ibi dicit. qđ pars
excipiens etiā protestās. qđ nō intēdit cōparere
nisi

b **Aduerte.** ad
de Ro. consil. clx.

c **Sebasti. Sapia.**

c **Suo rescripto.**
Intellige istud
etiam si secundū
est presentatū et
eius vigore est
facta citatio si ci
tar. a primis ius
dicib. nō oppo
nit. qđ licet cesset
prima ratio qđ
nō possit renun
ciare. militat a
lia quia non tol
litur primum res
scriptū nisi ex
piatur. vt no. i. c.
eā te. §. eod. vi. d.
sufficit qđ vna rō
militet licet alia
cesset. §. affinita
tis. instit. de nup
tīs. et no. dom.
Ab. in. d. c. ex cō
questione.

d **Scds casus.**
Adde Jmol. §.
e. ceterū. i. iust. col.
Ang. i. l. h. in pn.
m. nq. col. ibi lex
ro fallit. ff. si qđ i
ius voc. nō ierit.
vbi ex isto text.
colligit casum in
quo delegatus
nō cognoscit an
sua sit iurisd. et
subdit alios de
quibus vide ibi
per eū et p. Jo.
dorni. hic in. ix.
colum.

a Non poterit appellare. Hanc partem tenuit Inno. Jo. de lig. et Car. hic dicentes dictum Inno. esse subtile. et secundum illud consilium Sal. contra riu tenet Host. ibi: et iste pro quibus facit glo. hic in vers. sapiatur. et c. ab arbitris. de offic. delega. in. vi. per quod tenet hic Abbas. in not. c. posse ab ipsis arbitris appellari.

b Sebast. Sapia.

c Item quod pro resolutione an possit appellari ab his qui faciunt iudex ex officio sui. videtur de da sunt qui tradit do. Seli. in. c. exceptione. col. i. j. volu. i. j. de exceptione. ubi concludit quod si sunt aliqui qui sunt de mero officio iudicis non potest pars appellare. l. non quicquid. ff. de iudi. not. Paul. de ea. i. l. ubi pactum. col. ult. C. de tras. act. Si vero sunt aliqua qui non sunt in mero arbitrio iudicis potest appellari ut quando lex vitur verbis preceptis ubi late per eum.

c Duo corpora. Adde Bal. in. l. si ad scribatum. ad fi. C. de appell. istu. l. vii. consili. ex infrascriptis literis. in. vii. co. et in. c. j. in fin. j. de paroch. et c. scriptum. per illum a tex. j. de elec. et in consili. c. xxi. casus in effectu talis est quidam testator. et in. c. i. in fin. gl. in. j. col. de statu. mo. et i. c. fi. in. j. col. de maio. et obe. Bar. in. l. ff. de colle. illi. Bar. in repeti. l. oes populi. in. xx. b. i. charta. ff. de insti. et iure. istum in. c. cum te. vers. sus fi. de offic. deleg. Rom. cons. xcix. viso pposito qonis. Ange. l. l. ff. de rei ven. ppter glos. ubi meliores de iure alleg. Inno. in. c. dilecta. de excels. prela.

d Adde tu feli. consi. j.

Zacharias.

d Maior pars personarum. Dic tu disti. aut illud quod dicit de duobus corporibus respicit expeditionem actus et tunc requirit ad ipsius expeditionem

nisi procedatur ut hic dicit etiam sine appellatioe conservat illesa. et vide quod ibi latius dicit. Quare casus cum retentis eisdem terminis pars citata conparet et excipit de suo rescripto et iudices alteri inceptum cognoscere super hac cognitione qua pendente iudices istius citati citaverunt partem adversam qui comparuit et opposuit de suis literis: et sui iudices inceptum de hoc cognoscere ita quod istis preuenti sunt in hac cognitione. dubitatur nunc quid isti secundi sunt admittendi in illa cognitione iuxta formam istius ca. Inno. finaliter concludit quod sic firmans hanc conclusionem quod quidam per alios iudices iste articulus non est diffinitus semper debet iudices alterius rescripti admitti tam in cognoscendo quam in diffiniendo. argu. j. eo. cum contingat. quod mihi placet arg. huius littere. Quintus et ultimus casus et quoniam utriusque iudices per se procedunt et non obstantibus exceptionibus utriusque partis super preualiditate litterarum procedunt ad contrarias sententias. At puta quilibet iudex alteri rescripti excommunicavit partem adversam non committentem licet excipiente. Et hoc casu nota. dicit Inno. quod debet inspicere que littere prevalet. et si preualiditate iudicabitur processus irritus vel validus. Unde valebit processus litterarum prevaletium et aliorum iudicum processus erit irritus. alleg. tex. no. in. c. ex literis. de off. dele. vide ad hoc quod plene dicit in. c. ceteris. alleg. Et not. predicta quia sine istis vix intelligi potest iste tex. In gl. deferendum in fi. vult ergo gl. quod iudices possunt ibi deferre super incidenti absque partium consensu. et hoc tenent hic communiter doct. propter Tan. et Hof. sed prima pars verior est: quia iste tex. dat hanc facultatem iudicibus nullam de partibus habita mentione. Et plus dicit Inno. quod licet partes non presententur in hac delatione: tamen pars contra cuius rescriptum iudicabitur non poterit appellare: quia non potest pretendere interesse cum iustitia sua poterit obtinere ita coram iudicibus vni sicut alterius rescripti. Host. tenet contrarium: quia multum prodest iudicem habere fauorabilem saltem in arbitrariis: ut in. c. consuluit. de off. deleg. Audio quod alius fuit consilium per op. Inno. si mihi plus placet op. Host. nam si non interest magis habere unum quam alium iudicem frustra fieret ista contentio que est hic. Item si potest appellari a iudice vni rescripti cum pronuntiauit suam esse iurisdictionem: ut in. c. dilecti. et c. significavit. de exce. eodem modo dicendum est hic. Item quod a quolibet modico grauamine potest appellari per ius canonicum: ut in. c. de ap. j. de app. In gl. in verbo. plures. ibi: loco vnius sunt. no. singulariter gl. quod deputati ad unum officium sunt oes loco vni: et id si habet convenire cum deputatis ad aliud officium cum illi etiam sint loco vni non statim maiori parti numeri personarum si plures sunt in uno officio quam in alio. Tunc glossa in fi. videtur hic aliquatenus limitare. Item multum hic instat. Sed corpus cui dictum contra approbat et est verissimum dicit semper eundem fore ad arbitros. Nam saltem maior pars iudicum cuiuslibet rescripti conveniat. Exemplum si sunt deputati tres iudices in quolibet rescripto non statim eorum diffinitioni nisi saltem duo iudices vnius rescripti conveniant cum duobus alterius rescripti. Nam si habet maior pars cuiuslibet rescripti: per consequens habere interpretative consensus omnium. Quia quod facit pars maior: oes facere videntur: ut in. c. j. de his que fi. a ma. par. ca. et in. l. aliud. s. refert. ff. de reg. iur. Ad autem sufficeret quod unus ex iudicibus vnius rescripti conveniat cum tribus alterius rescripti. Quia licet hoc casu esset maior pars personarum: non tamen habet maior pars alterius rescripti: nam ille unus per nihil reputatur ex quo maior pars illius rescripti remanet in contradictione: et sic limita. si. gl. alius male diceret.

nem totius corporis maior pars. Aut congregationem respicit et tunc maior pars utriusque corporis interuenire datur quod in expeditione actus maior pars postmodum sufficeret. Ideo concludo quod quoniam plura corpora requiruntur: minor pars corporum requiritur. Sed ubi maior pars personarum simpliciter requiritur sufficit illa maior pars. Et quando voces in unum dantur non potest dici nisi conveniant tanquam unum corpus in quo maior pars attenditur: ut dicit iste in. c. scriptum. col. iij. de elec.

c Ex his habes unum dictum multum singulare quod alibi non ita bene probatur quod ubi conveniunt duo corpora ad aliquid explicandum non sufficit habere maiorem partem personarum: sed requiritur maior pars cuiuslibet corporis. Ratio: quod non potest dici quod illa corpora hoc fecerunt nisi habeat maior pars utriusque. Et hoc firmat hic. d. Anto. per notabili dicto et dictum ut dicitur est verum: et per ad sensum. Et per hoc alle. no. per gl. et Jo. and. in. c. unico. ne se. va. li. vi. ubi concludit quod si episcopus et capitulum habent aliquid agere non valet actus nisi cum episcopo concurrat maior pars capituli: sicut non sufficeret maior pars capituli sine episcopo: quare veniant ut duo corpora separata: et plene de hoc dicit in. c. postulat. stis. de pces. pbe. Idem sentit Jo. an. in aliis terminis. in. c. statutum. j. de elec. li. vi. ubi vide. Secus dicit ubi conveniret duo corpora in unum ut ad illum actum faceretur unum corpus. Nam tunc statim iudicio maioris partis personarum: ita limito dictum precedens. Donec exemplum in studio bononiensi. ubi artifice faciunt corpus per se: et iuriste per se: et quandoque in factis concernentibus studium conveniunt ambe universitates: nam tunc constituunt unam universitatem: et non duas ratione materie subiecte. Tunc enim statim iudicio maioris partis personarum. et hoc sentit Barto. in. l. ff. de colle. illi. ita diceret in hac civitate. Senei. quod si in factis concernentibus totum studium convenirent doctores et scholares. Nam hoc casu faciunt unam universitatem et statim iudicio maioris partis personarum. quod tene mentis: quod facit ad multa. et ex variis coniecturis ac ex verbis statuti et materie subiecte poteris discernere utrum conveniant ut corpora separata et faciant unum corpus. Abbas.

1 Rescriptum respectu personarum eligendarum potest esse incertum sed non respectu iudicum.

2 Iurisdiclio que habetur habitu tantum: an possit delegari.

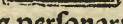
Iudex qui stat extra territorium potest delegare causam subdito qui stat in territorio.

Iudex qui habet iurisdictionem habitu respectu personarum non potest ipsas citare antequam exprimatur.

5 Iurisdiclio ex quibus actibus perpetuetur.

6 Iudex delegatus super pluribus causis potest primo diffinire unam et postea aliam.

Arbiter potest pronuntiare per partes si negotia sint sapata nisi actum sit quod pronuntiet super omnibus.

Quoniam autem.

Hoc intendit per generale clausulam positam in rescripto: an expressionem rerum et personarum delegatus habet iurisdictionem in habitu et non in actu hoc primo. Speciales littere derogant litteris generalibus super non specificatis in eis quod de illis nullam faciant mentionem. Et primo ponitur consultatio. Secundo ratio. ibi nos. Et ibi respondet primo secunde rationi. ex cuius sol. infert ad decisionem prime. quod si penitus enervat iurisdictionem priorum: ergo habebant iurisdictionem. Item Jo. i. non vitari rescriptum si conveniendi includunt sub clausula generali exprimendi postmodum per impetratum. Ex quo collige quod respectu personarum conveniendarum rescriptum potest esse generale et incertum: secus respectu iudicum. ut in. c. ad hec. s. eo. Ratio diversitatis: quod maius preiudicium imminet circa iudices quam circa conveniendos. Item Jo. si. quod quandoque quis habet iurisdictionem in habitu et non in actu exemplum hic. Item pone exemplum cum prelatus ecclesie collegiate non habet de presenti collegium. nam habitu et potentia habet iurisdictionem: quod si hodie assumere aliquid ad collegium immediate prelatum posset exercere iurisdictionem. Sed prius non habebat in actu: quod deficiebat subiectum circa quod exerceretur

ces in unum dantur non potest dici nisi conveniant tanquam unum corpus in quo maior pars attenditur: ut dicit iste in. c. scriptum. col. iij. de elec.

Sebast. Sapia.

e Exemplum. Ad do. Jas. i. l. ff. col. pe. C. de impub. ubi citat. d. abb. hic et plura allegat quoniam plures habent loco vni. de quod etiam per ipsum in. l. si pater. j. ff. de vulga. et pup. At i. c. ad hec. Not. unam limitationem ad illud tex. per istum hic.

g In habitu et non in actu. Adde gl. sing. in cle. j. in verbo pschyteri. de privileg. et quod volunt ibi iste in apost. et i. c. significasti. in. v. nota. de fo. compet. et Card. in. d. cle. in xxii. q. et in cle. j. in. s. vers. de herede. Do. in ca. si a subdelegato. de offi. deleg. lib. vi. Host. in sum. de penit. et remis. s. cui consistendum. do. meum hic et in repe. rubri. de cap. pos. et pprie. et per istum in. c. de multis. de pbe. in xxi. ultimo quod ibi quo ad secundum vane sunt opera.

Sebast. Sapia.

h Donec exemplum. vide quod tradit in. l. j. ff. de iudi. ubi dicunt quod iudices chartularum habent iurisdictionem in habitu. Item iudex ordinarii vni territorii habet iurisdictionem in habitu respectu alterius territorii. Ex quo plura inferunt de quibus ibi per alios.

Sanonmitanus super Prima parte primi.

Sebasti. Sapia. Materia rescriptorum. Vide ad hec pulchram questionem quam ponit Bal. in l. emptore. col. fin. C. loca. v. in comitatu bichon. est quedam planities magna que vocatur planum sancti Crespolini. Abb. scilicet Crespoli locavit omnes possessiones quos hanc abbatia in plano bichon. vtrum veniet etiam possessiones que sunt sub vocabulo sancti Crespoli. clauditur quod non quod spatium denominatur vtrum a genere eorum. sub nomine generali non venit. et si quando separati communi fuerint locari ut ibi per eum vide esse bona gl. vbi alij l. i. ff. de reb. dub. **In l. si domus.** adde ibi Paul. de cast. vbi idem dicit quod Bar. ibi de illo quod hanc expectantia et adde istum in d. c. ex pte. de off. deleg. facientem festum illo tex. per opi. bar. facit quod voluit Bal. in l. humanum circa fi. C. de leg. in x. q. r. tur vtrum fm ibi: ista verba non possunt adaptari nisi ad unam speciem testamenti. **Enervatur.** Et sic sentit ista glo. quod primum rescriptum generale non est ipso iure revocatum. Sicut dicit hic d. Car. p. x. b. per nit. hic positus. Andre. Barba. Zacharias. **Adde Bart.** in l. meum. §. duo b. in pn. ff. de le. §. Pau. d. ca. in l. §. §. mutui datio. ff. si cer. pe. Anto. Fran. **Adde quod** x. b. penit. inducit nullitatem ipso iure absque alio decreto: ut est gl. i. c. romana. in §. in vniuersitate. in x. penitus vbi et per He. post Jo. an. d. sen. exc. in. vj. et vide gl. in cle. j. c. de pbe. et Jo. an. in. c. j. d. postu. p. la. in. vj. in nouel. et habet per Alex. in l. q. vsum fructuum. ff. de x. b. ob. et in l. impator. ff. de iure fil. **Ca. impugnatur.** Adde Jo. mo. in rub. de rescript. in vi. et Jo. hoc tñ Jo. mo. dicit quod in practica difficile obtineretur contra gl. Jo. an. et antiqui transeunt cum ea. et salua eam duobus modis ut hic per Abba. Domi. et Moder. **Sebasti. Sapia. prime.** Pro hac glo. facit text. in l. j. de offic. prefec. vt in. c. super hoc. de here. lib. vj. vbi per dationem spalis iudicis

non est derogatum habenti iurisdictione generale: sed est locus punctioni. facit tex. in l. j. iuncta gl. C. vbi et apud quem vbi Ang. dicit per illum text. quod si sit statutum antiquum quo caueatur quod omnes iudices possint cognoscere de furto et adulterio et fiat nouum statutum quod solus capitaneus cognoscat de furto et adulterio quod tamen omnes poterunt cognoscere: quod

post statutum illud specialis iurisdictionis non censetur derogatus generalis: et istud dictum dicit sing. domi. Jas. in l. titie textores. in prin. co. iij. ff. de lega. j. in l. q. in reruz. §. si qs post. ff. eo dez Deci. late i. consil. iij. col. v. de quo etiam late per Fel. in ca. pastoralis. col. iij. j. de offic. ordi. **Pot. committere.** Adde glo. fin. in. c. ex tenore. de fo. cope. et gl. i. c. l. ex suscepto. eo. ti. et Jo. an. in ca. si confirmatione. d. elec. in. vj. rot. de offi. vica. vltima. in anti. etertia in antiquorib. pau. i. c. romana. §. j. d. of. ordi. in. vj. rot. tam de offi. dele. sexta in nonis. egi. conclu. xij. fm magnam parte et c. conclu. xxvij. zacharias. **Existet in territorio.** Adde quod in papa vel imperatore vtrum rescribendo in terris suis habeant iurisdictionem in terris remotioribus. per Alex. §. si. col. iij. x. si. §. presump. pono. et col. vj. x. et non dubium. et col. xij. ver. quimo. vbi quid in beneficalibus. **Ca. romana.** Adde bu. et imo. hic et Jo. an. in. d. c. si confirmatio. ne. et Pau. in. d. c. romana. §. j. et istud de test. significauerunt. in. ij. col. et ibi. Are. **Cotra glo. cum glo. tenent Jo. an.** an. bu. et comuni ter omnes. et bal. in. c. licet. hic alij per l. quid tamen. ff. d. arbi. idem bal. in l. mandat. in iij. col. C. man. quod mandat factus ab officiali rone

officij finitur morte madatis in his que non sunt inchoata per gl. in. c. ne aliquid. in ver. cepta. de here. in. vj. et idem Sal. ibi. viij. co. ibi opp. viij. Ful. Lud. et Alex. in l. et quia. ff. de iur. om. in. pro quib. est text. in. d. c. ne aliquid. p. locum a spali. et tex. clarior in. c. si. §. officium. de off. dele. in. vj. non expressis

ubi potestas p[ro]servatoris que p[ro]ponit vniuersitati agēdoru[m] extinguit
morte p[re]ponētis re integra quo ad nō cepta. Cōtrariū tñ tenuit bar.
in. d. l. 7. q. in ult. col. Jnn. hic 2 Jmo. in. l. i. §. sed 2 si quis. ff. d. do. An
ge. 2 Sali. in. d. l. 7. quia. 2 do. meus hic. tñ prima pars cōiter tenet p[ro]
pter tex. p[re]al. Fallit in. v. casibus hic no. per doc. moder.

Anto. Francisc.

¶ Et mādātū iurisdictionis si
nāf morte mādā
tis quo ad iā ac
cepta. vide q̄ ha
benē late p[er] do
der. scribēt. in. c.
gratuz. 2 in. c. l. 3.
de offi. del. 2 per
d. Lar. in cle. fin.
in. i. q. de p[er]cu.
adde q̄ qñ man
datū finit morte
mādātū finit ipso
iure nō ope exce
ptiōis adeo q̄ si
mādātariū igno
ret morte mādā
tis: nihilomin
si valēt gesta ab
ipso mādātario.
p[er] morte mādā
tis ēt ignorataz:
2 rō ē: q̄ manda
tuz qd finit mor
te mādātis nō si
nif tāq̄ fuocatū
a dñō: s̄ tāq̄ ces
set volūtas dñi
moriētis: vt pul
chre dēclarat bar.
in. l. 7. quia. in vl.
colū. ff. de iurif.
om. iudi.

¶ Et ad q̄ mādātū factū a pla
to 2 caplin finit si
nif morte soli p[er]
lati s̄ Jnn. in. c.
ad hec. d. test. cir
ca p[ri]. 2 habet p[er]
Bar. in. l. si p[er] epi
stolā. ff. de ac. he
redi.

¶ Et ad q̄ mādātū pape d[icitur] ex
quēdo gratiā ab
ipso papa perfe
cte p[re]cessā: nō ex
pirat morte pa
pe. vt no. Jo. an.
2 do. c. si sup[er] gra.
de offi. deleg. lib. 5
vi. 2 habet p[er] Jo.
de Jmo. 2 Alex.
in. l. si cū filius. i
§. sed 2 si quis. d
dona. 2 p[er] Bart.
in. l. mandatū in
iij. col. C. mādā.
12 **¶** Et ad q̄ mādātū pape q̄ pui
deat titio d[icitur] hñi
cio arbitrio talis
abbat[is] finit mor
te illius Abbat[is] fin
Bal. in. l. i. §. s̄ si quis. in. vi. col. C. cōia delega.
13 **¶** Cōnexa. facit qd voluit Ly. in. l. mādātū. C. manda. 2 Bal. hic. 2 fa
cit deci. cōfi. iij. q. talis est. in fi. 2 Joā. an. 2 Bu. 2 Jmo. hic 2 qd in alio
proposito notant hic Cōpost. Jo. an. Bu. 2 do. dicentes q̄ si executor
habens potestatem puidēdi ad beneficia in puincia. facit inhibitiō
nem in duabus ecclesijs: postea morit[ur] delegas: poterit iste prouidere
etiam in alijs ecclesijs in quib[us] nō inhibuit dūmodo inhibitiō fuerit
generalis: q̄ licet fuerit i certis locis. tñ est vnicū negotiū s̄ p[er]uicōis
in puincia faciende. Sec[us] dicit si in vno vel pluribus inhibuisset d[icitur]

Edes aplica.

¶ Per gñalem clausulā. qdā alijs
2 res alie: multitudo effrenata nō in

se velle in altera earū procedere. q̄ tunc nec mortuo nec viuēte mādā
toze. poterit in alijs exequi.

b **¶** Per exp[re]ssionē. adde q̄ de Jmo. in. d. c. cū i multis. d[icitur] q̄ ante exp[re]s
sionem personarū. iudex h[ab]et iurisdictionē habitū. nō actū. dicit etiā ibi
q̄ facta exp[re]ssione. imperator nō p[otes]t variare: 2 q̄ processus fact[us] non

cluditur nec p[er]sone nec res maiores exp[re]ssis: s̄
pares vel minores sic. h. d. d[icitur] d[icitur]: nam pri
mo ponit p[re]s[er]u[er]is causam. scdō submittit p[re]s[er]u[er]is

c **¶** Del minores
sic. vid[etur] ad h[oc] p[re]s[er]u[er]is
chaz decisiōes
quas ponit dñs
zabar. Sozi. i res
pe. c. ad audiētiā.
col. penul. de ho
mici.

d **¶** Jmo. in. c. ex
lris. adde bal. in
la pcuratore. C.
mā. vbi alle. Jnn.
i. d. c. ex lris. 2 bal.
in rub. C. d. p[re]hē.
emp. q. ix. 2 i. l. fi.
C. sine cēsu vel re
liqui. 2 i. c. p[ro]to.
de iudi.

e **¶** Adde tu an
ius patronatus
trāseat cū vniuer
sitate. Bal. cōfi. i.
v. li. Ro. 2. ccccl.
2 vide qñ genus
seq[ue]nt[ur] enumeratio
nē speciez. Ro.
2. cccclxxi. Fulg.
cōfi. lxxviii. et
clviij.

f **¶** Sebast. Sapia.
2 d[icitur] si dono. vi
de ad hec not. p
d. Jasi. l. i. §. p[re]
tor. ff. q. satisf. co.
vbi late declarat
an 2 qñ dictioni
uersalis posita re
stringi debeat. 2
vid[etur] et Alex. i 2. f.
clv. vifis. i. vi. vo.

g **¶** Sebast. Sapia.
2 d[icitur] si eo tpe. 2 p
illū tex. dicit no.
d. Abb. q̄ si in li
bello exprimanē
multi modi qñ
aliq̄ sint inepti.
sustinet libell[us].
2 d[icitur] dicit Abb. p
illū tex. i. c. ex lite
ris. in fi. j. de fide
instr. q̄ si i iſto
essent diuersa ca
pitula falsitas i
vno nō vitiat a
lia d[icitur] q̄ i. l. si ex fal
sis. C. de transac.
vbi Alex. in fi. fa
cit mentionē de
hoc tex. 2 q̄ sint
capitula separata.
vid[etur] Bar. in. l.

h **¶** Et ad q̄ mādātū pape q̄ pui
deat titio d[icitur] hñi
cio arbitrio talis
abbat[is] finit mor
te illius Abbat[is] fin
Bal. in. l. i. §. s̄ si quis. in. vi. col. C. cōia delega.
13 **¶** Cōnexa. facit qd voluit Ly. in. l. mādātū. C. manda. 2 Bal. hic. 2 fa
cit deci. cōfi. iij. q. talis est. in fi. 2 Joā. an. 2 Bu. 2 Jmo. hic 2 qd in alio
proposito notant hic Cōpost. Jo. an. Bu. 2 do. dicentes q̄ si executor
habens potestatem puidēdi ad beneficia in puincia. facit inhibitiō
nem in duabus ecclesijs: postea morit[ur] delegas: poterit iste prouidere
etiam in alijs ecclesijs in quib[us] nō inhibuit dūmodo inhibitiō fuerit
generalis: q̄ licet fuerit i certis locis. tñ est vnicū negotiū s̄ p[er]uicōis
in puincia faciende. Sec[us] dicit si in vno vel pluribus inhibuisset d[icitur]

i **¶** Et ad q̄ mādātū pape q̄ pui
deat titio d[icitur] hñi
cio arbitrio talis
abbat[is] finit mor
te illius Abbat[is] fin
Bal. in. l. i. §. s̄ si quis. in. vi. col. C. cōia delega.
13 **¶** Cōnexa. facit qd voluit Ly. in. l. mādātū. C. manda. 2 Bal. hic. 2 fa
cit deci. cōfi. iij. q. talis est. in fi. 2 Joā. an. 2 Bu. 2 Jmo. hic 2 qd in alio
proposito notant hic Cōpost. Jo. an. Bu. 2 do. dicentes q̄ si executor
habens potestatem puidēdi ad beneficia in puincia. facit inhibitiō
nem in duabus ecclesijs: postea morit[ur] delegas: poterit iste prouidere
etiam in alijs ecclesijs in quib[us] nō inhibuit dūmodo inhibitiō fuerit
generalis: q̄ licet fuerit i certis locis. tñ est vnicū negotiū s̄ p[er]uicōis
in puincia faciende. Sec[us] dicit si in vno vel pluribus inhibuisset d[icitur]

j **¶** Et ad q̄ mādātū pape q̄ pui
deat titio d[icitur] hñi
cio arbitrio talis
abbat[is] finit mor
te illius Abbat[is] fin
Bal. in. l. i. §. s̄ si quis. in. vi. col. C. cōia delega.
13 **¶** Cōnexa. facit qd voluit Ly. in. l. mādātū. C. manda. 2 Bal. hic. 2 fa
cit deci. cōfi. iij. q. talis est. in fi. 2 Joā. an. 2 Bu. 2 Jmo. hic 2 qd in alio
proposito notant hic Cōpost. Jo. an. Bu. 2 do. dicentes q̄ si executor
habens potestatem puidēdi ad beneficia in puincia. facit inhibitiō
nem in duabus ecclesijs: postea morit[ur] delegas: poterit iste prouidere
etiam in alijs ecclesijs in quib[us] nō inhibuit dūmodo inhibitiō fuerit
generalis: q̄ licet fuerit i certis locis. tñ est vnicū negotiū s̄ p[er]uicōis
in puincia faciende. Sec[us] dicit si in vno vel pluribus inhibuisset d[icitur]

k **¶** Et ad q̄ mādātū pape q̄ pui
deat titio d[icitur] hñi
cio arbitrio talis
abbat[is] finit mor
te illius Abbat[is] fin
Bal. in. l. i. §. s̄ si quis. in. vi. col. C. cōia delega.
13 **¶** Cōnexa. facit qd voluit Ly. in. l. mādātū. C. manda. 2 Bal. hic. 2 fa
cit deci. cōfi. iij. q. talis est. in fi. 2 Joā. an. 2 Bu. 2 Jmo. hic 2 qd in alio
proposito notant hic Cōpost. Jo. an. Bu. 2 do. dicentes q̄ si executor
habens potestatem puidēdi ad beneficia in puincia. facit inhibitiō
nem in duabus ecclesijs: postea morit[ur] delegas: poterit iste prouidere
etiam in alijs ecclesijs in quib[us] nō inhibuit dūmodo inhibitiō fuerit
generalis: q̄ licet fuerit i certis locis. tñ est vnicū negotiū s̄ p[er]uicōis
in puincia faciende. Sec[us] dicit si in vno vel pluribus inhibuisset d[icitur]

l **¶** Et ad q̄ mādātū pape q̄ pui
deat titio d[icitur] hñi
cio arbitrio talis
abbat[is] finit mor
te illius Abbat[is] fin
Bal. in. l. i. §. s̄ si quis. in. vi. col. C. cōia delega.
13 **¶** Cōnexa. facit qd voluit Ly. in. l. mādātū. C. manda. 2 Bal. hic. 2 fa
cit deci. cōfi. iij. q. talis est. in fi. 2 Joā. an. 2 Bu. 2 Jmo. hic 2 qd in alio
proposito notant hic Cōpost. Jo. an. Bu. 2 do. dicentes q̄ si executor
habens potestatem puidēdi ad beneficia in puincia. facit inhibitiō
nem in duabus ecclesijs: postea morit[ur] delegas: poterit iste prouidere
etiam in alijs ecclesijs in quib[us] nō inhibuit dūmodo inhibitiō fuerit
generalis: q̄ licet fuerit i certis locis. tñ est vnicū negotiū s̄ p[er]uicōis
in puincia faciende. Sec[us] dicit si in vno vel pluribus inhibuisset d[icitur]

m **¶** Et ad q̄ mādātū pape q̄ pui
deat titio d[icitur] hñi
cio arbitrio talis
abbat[is] finit mor
te illius Abbat[is] fin
Bal. in. l. i. §. s̄ si quis. in. vi. col. C. cōia delega.
13 **¶** Cōnexa. facit qd voluit Ly. in. l. mādātū. C. manda. 2 Bal. hic. 2 fa
cit deci. cōfi. iij. q. talis est. in fi. 2 Joā. an. 2 Bu. 2 Jmo. hic 2 qd in alio
proposito notant hic Cōpost. Jo. an. Bu. 2 do. dicentes q̄ si executor
habens potestatem puidēdi ad beneficia in puincia. facit inhibitiō
nem in duabus ecclesijs: postea morit[ur] delegas: poterit iste prouidere
etiam in alijs ecclesijs in quib[us] nō inhibuit dūmodo inhibitiō fuerit
generalis: q̄ licet fuerit i certis locis. tñ est vnicū negotiū s̄ p[er]uicōis
in puincia faciende. Sec[us] dicit si in vno vel pluribus inhibuisset d[icitur]

n **¶** Et ad q̄ mādātū pape q̄ pui
deat titio d[icitur] hñi
cio arbitrio talis
abbat[is] finit mor
te illius Abbat[is] fin
Bal. in. l. i. §. s̄ si quis. in. vi. col. C. cōia delega.
13 **¶** Cōnexa. facit qd voluit Ly. in. l. mādātū. C. manda. 2 Bal. hic. 2 fa
cit deci. cōfi. iij. q. talis est. in fi. 2 Joā. an. 2 Bu. 2 Jmo. hic 2 qd in alio
proposito notant hic Cōpost. Jo. an. Bu. 2 do. dicentes q̄ si executor
habens potestatem puidēdi ad beneficia in puincia. facit inhibitiō
nem in duabus ecclesijs: postea morit[ur] delegas: poterit iste prouidere
etiam in alijs ecclesijs in quib[us] nō inhibuit dūmodo inhibitiō fuerit
generalis: q̄ licet fuerit i certis locis. tñ est vnicū negotiū s̄ p[er]uicōis
in puincia faciende. Sec[us] dicit si in vno vel pluribus inhibuisset d[icitur]

o **¶** Et ad q̄ mādātū pape q̄ pui
deat titio d[icitur] hñi
cio arbitrio talis
abbat[is] finit mor
te illius Abbat[is] fin
Bal. in. l. i. §. s̄ si quis. in. vi. col. C. cōia delega.
13 **¶** Cōnexa. facit qd voluit Ly. in. l. mādātū. C. manda. 2 Bal. hic. 2 fa
cit deci. cōfi. iij. q. talis est. in fi. 2 Joā. an. 2 Bu. 2 Jmo. hic 2 qd in alio
proposito notant hic Cōpost. Jo. an. Bu. 2 do. dicentes q̄ si executor
habens potestatem puidēdi ad beneficia in puincia. facit inhibitiō
nem in duabus ecclesijs: postea morit[ur] delegas: poterit iste prouidere
etiam in alijs ecclesijs in quib[us] nō inhibuit dūmodo inhibitiō fuerit
generalis: q̄ licet fuerit i certis locis. tñ est vnicū negotiū s̄ p[er]uicōis
in puincia faciende. Sec[us] dicit si in vno vel pluribus inhibuisset d[icitur]

p **¶** Et ad q̄ mādātū pape q̄ pui
deat titio d[icitur] hñi
cio arbitrio talis
abbat[is] finit mor
te illius Abbat[is] fin
Bal. in. l. i. §. s̄ si quis. in. vi. col. C. cōia delega.
13 **¶** Cōnexa. facit qd voluit Ly. in. l. mādātū. C. manda. 2 Bal. hic. 2 fa
cit deci. cōfi. iij. q. talis est. in fi. 2 Joā. an. 2 Bu. 2 Jmo. hic 2 qd in alio
proposito notant hic Cōpost. Jo. an. Bu. 2 do. dicentes q̄ si executor
habens potestatem puidēdi ad beneficia in puincia. facit inhibitiō
nem in duabus ecclesijs: postea morit[ur] delegas: poterit iste prouidere
etiam in alijs ecclesijs in quib[us] nō inhibuit dūmodo inhibitiō fuerit
generalis: q̄ licet fuerit i certis locis. tñ est vnicū negotiū s̄ p[er]uicōis
in puincia faciende. Sec[us] dicit si in vno vel pluribus inhibuisset d[icitur]

q **¶** Et ad q̄ mādātū pape q̄ pui
deat titio d[icitur] hñi
cio arbitrio talis
abbat[is] finit mor
te illius Abbat[is] fin
Bal. in. l. i. §. s̄ si quis. in. vi. col. C. cōia delega.
13 **¶** Cōnexa. facit qd voluit Ly. in. l. mādātū. C. manda. 2 Bal. hic. 2 fa
cit deci. cōfi. iij. q. talis est. in fi. 2 Joā. an. 2 Bu. 2 Jmo. hic 2 qd in alio
proposito notant hic Cōpost. Jo. an. Bu. 2 do. dicentes q̄ si executor
habens potestatem puidēdi ad beneficia in puincia. facit inhibitiō
nem in duabus ecclesijs: postea morit[ur] delegas: poterit iste prouidere
etiam in alijs ecclesijs in quib[us] nō inhibuit dūmodo inhibitiō fuerit
generalis: q̄ licet fuerit i certis locis. tñ est vnicū negotiū s̄ p[er]uicōis
in puincia faciende. Sec[us] dicit si in vno vel pluribus inhibuisset d[icitur]

r **¶** Et ad q̄ mādātū pape q̄ pui
deat titio d[icitur] hñi
cio arbitrio talis
abbat[is] finit mor
te illius Abbat[is] fin
Bal. in. l. i. §. s̄ si quis. in. vi. col. C. cōia delega.
13 **¶** Cōnexa. facit qd voluit Ly. in. l. mādātū. C. manda. 2 Bal. hic. 2 fa
cit deci. cōfi. iij. q. talis est. in fi. 2 Joā. an. 2 Bu. 2 Jmo. hic 2 qd in alio
proposito notant hic Cōpost. Jo. an. Bu. 2 do. dicentes q̄ si executor
habens potestatem puidēdi ad beneficia in puincia. facit inhibitiō
nem in duabus ecclesijs: postea morit[ur] delegas: poterit iste prouidere
etiam in alijs ecclesijs in quib[us] nō inhibuit dūmodo inhibitiō fuerit
generalis: q̄ licet fuerit i certis locis. tñ est vnicū negotiū s̄ p[er]uicōis
in puincia faciende. Sec[us] dicit si in vno vel pluribus inhibuisset d[icitur]

s **¶** Et ad q̄ mādātū pape q̄ pui
deat titio d[icitur] hñi
cio arbitrio talis
abbat[is] finit mor
te illius Abbat[is] fin
Bal. in. l. i. §. s̄ si quis. in. vi. col. C. cōia delega.
13 **¶** Cōnexa. facit qd voluit Ly. in. l. mādātū. C. manda. 2 Bal. hic. 2 fa
cit deci. cōfi. iij. q. talis est. in fi. 2 Joā. an. 2 Bu. 2 Jmo. hic 2 qd in alio
proposito notant hic Cōpost. Jo. an. Bu. 2 do. dicentes q̄ si executor
habens potestatem puidēdi ad beneficia in puincia. facit inhibitiō
nem in duabus ecclesijs: postea morit[ur] delegas: poterit iste prouidere
etiam in alijs ecclesijs in quib[us] nō inhibuit dūmodo inhibitiō fuerit
generalis: q̄ licet fuerit i certis locis. tñ est vnicū negotiū s̄ p[er]uicōis
in puincia faciende. Sec[us] dicit si in vno vel pluribus inhibuisset d[icitur]

Sanonmita. super Prima parte primi.

hic in prin. tenet q si mittat surreptio in vna parte, regulariter totu rescriptu no vitiat: et iste videt hoc tenere. Tunc dic q si i rescripto habere plura capitula separata, committat in vno surreptio totu no vitiat. ita Bal. in. c. ad audientia. s. e. iste in. c. super literis. l. eo. col. ii. ver sic. scdo principaliter qro. et And. barb. consil. xxxij. incipi. scripsit preclare charta. v.

a Dependet alia. vid. Do. i. c. si eo tempore.

b Secda limita- tio. Priu videt d. cidere But. in. c. exhibita. l. si. d. in. a allegas. Lap. all. xxij. incip. limi- tat. l. si. Dic q so la expfio falsi si vitiat partes se- paratas nisi vel fiat cuz dolo: vel odent causas co b cessioni in oib.

c Sebast. Sapia.

d Adde d. p. c. cator. No. q. d. u. z. c. tex. hic dicit me- da. p. c. cator. d. z. d. itelligi de meda- cio doloso si aut e de mendacio ex- presso p simplici- tat. ita declarat d. Abb. i. c. super lris. col. ii. j. eod.

e Odiosus. Ad de Lapu allega. lxxix.

f Tertia limita- tio. Adde But. in. c. exhibita. et adde. uij. limita- zione p istu. j. eo. sup lris. in prin. s. per Card. pul- chre p. c. cxxvij. factu sic se habet vacantibus zc.

g Argumetum ab ordine litere. Adde bo. tex. in l. gualiter. s. qd ergo. in ver. ordi- nem scripture se- quedu. ff. d. fidei- co. libe. z. l. l. quo- ties. ff. de vfu. z. gl. in clemet. j. in verfi. regu. circa mediu. de baptri. z. glo. in. c. si plus- res. de of. deleg. lib. vi. z. tex. in. c. mado. de pbe. e. lib. no. in. l. nec- enum. ff. d. solut. h. z. in. c. causam q. j. eodez. in. l. si. s. prius. ff. de vulga. z. pup. z. per do. meum plene in rubri. de ordi. cogni. vbi plene dixi.

h Sebast. Sapia. Cofimile. Vide Bar. in. l. qui duos. ff. de lega. j. vbi dicit: q datur electo legatario prius nominato. z. vide Bart. in. l. heredes. s. peto. ff. ad treb. vbi dicit. q ordo scripture. respicitur inter psonas inter quas cadit affectio. z. dicit Bal. in. l. aduersus. C. de furt. q prior in ordine scripture. presumit prior in tepore. vide s. eli. in. c. cu dilecta. in. ij. col. in ver. ordo scripture. j. eo. vide per Bart. z. alios in. l. Gallus. s. quidam. ff. de libe. z. posu. h.

i Clausula guali. Adde Bar. in. l. sed si quis cau. in. s. qsitum. ff. si q cau. z. in. l. qsitum. s. p. ff. de fun. anfr. Bu. in. c. qntauallis. in. xxij. col. ii. ibi. hoc veru est copromissus. de iure in. Ang. cosil. clxxij. premittedu. est tex. in. l. fistulas. s. frumeta. ff. de pbe. emp. que tex. alle. Bar. in. d. s.

nitatis. j. de here. vbi videtur velle. q falsitas ap- posita in vno instrumento, circa vnum articulu, non reddit falsum instrumentu in totu. de quo tamen dic vt latius ibi. Sol. credo per hunc tex. posse dari duas no. limitationes ad illu. Prima q aut a negotio circa qd fuit comissa subreptio dependent a alia negotia, z habeat locu iste tex. vt privilegium seu rescriptu corrumpat in totu. Itaz clausula generalis hic subiecta, respicit claritate z intelligetiam a specie expressa z precedenti: vt hic in prin. Si ergo subreptio fuit comissa circa psona expressaz, dz corrumpere rescriptum in totu: secus autem vbi negotia sunt prius separata, z sic loquitur. c. si eo tempore. Secunda limita- tio vt distinguam inter surreptione q comit- tit in falsum dicendo, z ea q comittit in vero ta- cendo, vt primo casu corrumpat rescriptu in totu in pena mentietis. Pro hoc iste tex. du dicit men- dat p. cator. z facit. c. detestada. in pn. de p. c. p. ben. li. vi. vbi bo. tex. in ar. Scdo casu, habeat lo- cum. c. si eo tpe. na no est ita odiosus tacere vtz, sicut exprimes falsus: q potuit tacere ex ignora- tia. Pot dari z tertia limitatio, q aut subre- ptio comissa in vno negotio, fuit causa obtinens di rescriptu super omnibus, z debet corrumpere in totu rescriptum. vt in. c. super lris. j. eo. Aut fuit causa dntat obtinendi gratia in illo negotio, et pcedit. c. si eo tpe. qd sic loquit. z notabis bene has limitationes. vide alia limitatione. in. c. sup literis. j. eo. In gl. i. in fi. vel dic melius vt sen- tiunt hic doc. q aut papa facit id qd de iure tene- tur. z non dicitur gratia facere. Aut cocedit id ad quod als no tenetur, z facit gratia. Unde ad propositu capituli, codendo rescriptu, facit gra- tia: q potuisset remittere impetrate ad ordina- rium. xi. q. peruenit. z ideo abutentes rescripto, abutuntur gratia. In gl. ii. in fi. No. hoc vlti- mum, nam hoc non dicitur in illa. l. alleg. in gl. Sed gl. ibi, arguit ab ordine litere. nam ibi prio fit mentio de patre, z sic valet argu. ab ordine li- tere. Consimilem glo. notada habes in. c. quo- ruidam. de elect. li. vi. que vult quod si in aliqua scriptura exprimentur due persone, primo expf- sa videt dignior. z facit tex. xvij. dist. in. c. si. Hoc verum, nisi nominentur circa turpia: q tunc inci- piendum est a vilioribus. vt notat. in. c. auaritie. de preben. In glo. ii. no enim potest dari cer- ta doctrina, not. gloss. z hanc opi. tenet z sequit Specu. in tit. de rescripti present. in. s. fina. verfi. sed que sunt persone. z ibi fere per totum illu. s. tractatur materia huius. c. z hanc opinio. etia se- quitur hic comuniter doctores. Dicit tam hic Jo. an. q in formando iudiciu suuz, debet iudex considerare ea que premittuntur in glo. Itc po- tentiam, diuitias, dignitatem, z meritum cuius- cunqz fm hoc arbitrabitur quem digniore vel iuse riore m. Item aduerte, quia gl. in sequen- tibus videtur velle q de proprio significato ver- borum sub illa clausula generali, b quidam alij, comprehendantur digniores expressis. Sz spe-

questum. quasi in fi. z But. in. c. i. de pmodato. z Bal. in. l. j. C. de positi. z Bar. in. l. Seio. s. medico. ff. de an. leg. Bal. z Sali. in. l. licet. C. loca. et Bal. in. c. cu olim. j. de cosuet. z Jmo. ff. ad. l. fal. pretia reru. z doctores in. d. s. qsitum. Alex. in. c. si. xxvij. z l. xij. visis z accurate ponderatis. Old. cosil. cxxix. in. q. qua queritur. Petr. de anch. in rep. c. si ppter. in antepenul. co. in vi. de reser. z bal. in. l. diuortio. s. qd si in anno. ff. solut. matri. z ibi Jmo. Pau. Ro. z Alex. z et Alle. in. d. s. medico. i. apost. Jnn. in. d. c. ex literis. ad fi. de iurepa. Alex. in. l. iij. in prin. in. ij. col. ff. de ac- quir. posses. post Jmo. Pe. de pe- rufio in tractatu de societate. vij. parte. questi. xx- vij. l. y. in. l. si fi- lius. C. de bonis dam. z ibi Ant. z Bald. z Ana. in. c. ii. in. vj. co. d. oli. pue. z Maria. de senis. in ti. p. xi. c. cu consuetu- dinis. xvij. col. i. ver. vnde cum ef- fecit. Bal. in. l. j. ad fi. ff. d. sta ho. z in. l. j. ad fi. C. d. leg. Ro. de p. cur. xxij. not. q licet pcurator. in antiquis. z de resti. spol. xv. no. qvbi aliquibus. in antiquis. bal. in. d. s. frumeta. Franc. de crema. nota. cvij. Bart. in. l. ij. in. fi. col. ii. ibi. sed q hoc opponit. ff. d. iu- risd. om. iu. l. gi. conclusio. rote. ccc- xxvij. si papa ad instatia. Jo. an. i. Spe. de test. s. nuc videnduz. in vlti. addi. bal. in. l. de etate. in v. col. x. s. iuxta hoc qro. ff. d. mi. Card. cosil. cv. de minus noster pa- pa. Ro. d. cau. pos. z no. item si comittat. in no- uis. cle. j. de pbe. vbi glos. in ve r. quauis. istu post

7 ciale est hoc ppter ordinem rescriptoru. nam ali- ter proceditur contra maiorem z aliter contra mi- nozem, z ideo no est verisimile, q minoribus ex- pressis adiecta clausula generali, voluit princeps comprehendere digniores. Itc vult hic Jnn. dicens q in pcuratore z alijs contractibus, non habet locuz dispositio hui. c. qd bn no. vult effi- q si constituo pcuratore expresse vno negotio, subiecta clausula generali, sub tali clausula ppre- henduntur etiam maiora expressis. Itc Sz co- tra hoc videt tex. sin. in cle. non potest. de procu- ra. sed solue vt ibi habes gl. quam semper no. Et q difficultas est intellectus, declaro eius metem. Dicit em q aut in procuratore exprimit vnum negotium, non requirens speciale mandatum: z tunc sub clausula generali sequenti, comprehen- duntur negotia etiam maiora expressis. z ita intel- ligi dictu Jnn. hic. Aut in procuratorio expri- mitur vnus casus, requirens speciale madatum, z subnectitur clausula gualis: z tunc noveniunt ma- iores casus expressis: z in hoc casu est intelligen- da illa cle. Ratio diuersitatis est, q qn exprimi- tur causa non requirens speciale madatum, ma- teria no est odiosa sed fauorabilis: q fauorabile est, vt quis habeat procuratore. l. i. ff. de procura. Sed qn exprimunt casus requirentes speciale mandatum, materia est odiosa. hinc est q sub ge- neralibus verbis noveniunt illi casus: vt in. c. qui ad agedu. de p. cu. li. vi. Quinimo vbiunqz casus requirer speciale madatum, est adeo ardu, vt verisimiliter no fuerit cogitatu sub generalita- te tunc no sufficit q in pcuratorio sit expfius ca- sus requirens speciale madatum subiecta clausu- la generali. An dicit gl. si. i. c. si. d. procu. lib. vi. q sub tali conceptione verboru, no videt data po- testas contrahendi matrimoniu: q requirit ma- datum oino speciale propter suam gravitatem, z preiudiciu. Idem dicendum in consimilibus ca- sibus, vt no. gl. in. d. c. qui ad agendu. de procur. lib. vi. z in. c. pcurator. de ele. lib. vi. quod verbuz semper no. z tenebis menti illas tres glo.

8 Itc Sed cotrapredicta z cotratex. facit tex. no. in. l. si. s. cui dulcia. prealle. na in testamētis fit lar- gior interpretatio. vt in. c. cum dilecti. de do. z in l. in testamentis. ff. de reg. iur. Et tñ gen? sequens numeratione specierum, restringit ad species pa- res expressis. vnde si testator legat vinum z oia dulcia, propter illam speciem vini precedentem, non veniunt omnia dulcia alterius speciei, q sit vinum, vt fructus dulces, z similia: sed veniunt dulcia potabilia. secus autem vbi genus esset p- latu sine specie, vel aliquid indistincte proferret: q tunc veniunt omnia que possunt comprehen- di ex proprietate verboru: vt cum simpliciter les- gantur dulcia vel omnia dulcia. Et tunc videret inferendum, q siue materia sit larga, siue stricta, genus sequens debet restringi fm speciem prece- dentem. do. Anto. volens in hoc dare regula ge- neralis concludit sic, q aut ponitur genus simpli- citer sine enumeratione specierum, z coprehen-

Bu. in. c. j. xvij. col. ibi, z mihi placet hec opini. j. de in. l. u. clxx. si ad- mittamus. ad fi. Old. cosil. vij. quod si testator. que sequit ad literam But. in. c. cu dilecti. de dona. in. j. col. Ro. de procu. vij. item si qs con- stituet. in nouis. Ludo. in. l. dani. s. si is qui. ff. de da. infe. z in sin. clx. q si dico. z cosil. xlij. Lap. alleg. lxx. sepe vidi dubitari. Cal. de prebe. cosil. xij. per istu cosil. cxxij. in. q. mouenda inter Ant. in. ij. col. i. Old. cosil. cxxvij. domina stella contrahit. Bal. in. consil. inci. quod laudum. Do. in. c. cu in illis. s. cu autez. in fi. de preben. in. vi. z Maria. in. c. postulasti. in. xxxvj. col. ibi. quod arbitroz. j. eod. Cal. de arbi. consil. ij. Albe. de ro- sa. in. l. j. in. vi. col. i. ibi. nuc venio ad questiones. ff. de offi. procu. l. esa. z ibi Barto. in vlti. colum. Roma. consilio. cccclxxij. triplici ex capis- te. z declara regulam cum istis dictis. vij. modis. de quibus hic per moderniores.

dit omnia

Sub illo genere. Adde gl. in cle. j. in vers. Quis. ibi. vidi etiā dubi-
tari. de preb. quā seqt ibi. Lard. in. s. ad hec. in. iij. col. 7 i. cōf. cy. 7 seqt et
ymo. in. d. cle. j. in. ij. col. 7 do. in. c. cū in illis. s. j. in. ij. col. de pbe. in. vi.
7 Jo. an. in. c. ij. in. iij. col. ibi. ego puto. de rescript. in. vi. 7 vide do. ibi.
post Jo. de lig. in. iij. col. Quis. Jo. de imo. ibi 7 hic triū teneat. mor?
per rationē illi?
text. cui respōde a
tur q illa rō ada
ptat ad casuz ibi
expressum. 7 vīd
ymol. in. c. j. in. i.
col. de iudi. add
tū p cōi declara
tione Lard. in cle.
nō p. q. iij. d. p. b
cur. Notabis tū.
q sine expressio
ne gñis nulla spe
cies noiā pcedit
h declaratio. pu
ta 3 quosdā. sec?
si aliq. exprimere
tur vt impetro 3
qsdaz laicos. ita
gñali. qz dato q
aū gen? vel post
non sit spēs tū n
veniet maiores:
puta clerici fm
Rotā h ti. octa
uo. itez si cleric?
in nouis.
In qualitate.
Adde ymo. hic
q expiso castro.
poterit re? que
niri super p dio.
qz res ē minor 7
tū qualitates di
uerse 7 expissa de
cia poterit que
niri sup quātita
te pecunie. qz de
cuna rōne specia
litis d: res ma
ior 7 hz eū hic. fa
cit etiaz 3 dñi
meuz hic qd no.
Ang. i. l. vtimur.
ff. de sepul. vi. o. 7
i. l. i. ff. ad leg. iu.
maiest. q securi
tas datayni pro
se 7 alijs focis p
dest etiaz iudeo
socio. 7 tū est di
uerse qualitatē
7 secte. nec ē phi
bita societas cū
iudeis in merci
monijs: vt pbat
iste de vltur. post
misericord. per il
luz text. Ex quo
iffert hic do. me?
q in casu huius
decre. poterit cō
ueniri iude? Et
adde hic Butri.
7 ymo. referen
tem Jo. andr. in
addi. Spec. hic
allega. dicere q
fm istū curie ex
pressis clericis 7
secuta gñali clau
sula cōprehēdūt etia religiosi. licet sint qualitatē diuerse: tamē non
sunt maiores nec multum differūt. arg. xij. q. i. duo genera. 7 facit scōm
istum inferius. c. quo ad agendū. in. ij. resposio. quod ad hoc inducit.
de procura. lib. vj.)

Ius nouum. Pondera. qz tex. hic dicit. decernim? Andr. barb.
Anto. Francis. Adde q verbū decernim? positū in lege vel in con
stitutioe est noui iuris inductiū. vt in cle. i. de ca. pos. 7 ppne. 7 est gl.
in cle. per literas. 7 ibi per. d. Lard. de pbe. 7 p eūdē in cle. j. in. i. q. de reb.
ecc. nō alie. 7 vide gl. 7 Lard. in cle. eos. de regula. vtrū aut si pferat a in
dice. puta qz in
dex dicat decer
no sic. an videat
iduci snia. videt
q nō. vt in. c. cō
querente. de off.
ordi. 7 facit. c. in
his. de ver. sig. et
vide glo. vij. q. i.
i sum. q dicit. q
xbū decerno idē
est q delibero.
Volētes. Ad
de aliā gl. in cle.
vnica. i. ver. volu
mus. d. rer. pmu.
7 gl. in cle. i. in. x.
religiosi. d. cens.
7 glo. in. c. fi. i. x.
rñdem? de ver.
sig. li. vj. vīd istū
in. c. ex rōne. i. vlt
timo no. de app.
7 in. c. gaudem?
q si. sint leg. vide
Bart. i. c. cūctos
pplos. i. ij. col. C.
d sum. tri. 7 doc.
in. c. decernim?
de iudic. vbi per
do. meū 7 alios.
Exceptiones
dilatōiā. tu pō
dera qz text. d. n
audiant 7 sic nō
est exceptio dila
toria. And. bar.
Exceptioe nō
opposita. Adde
Bu. ymo. 7 istū
i. c. rodolph? hic
alle. ynn. in. c. di
lecto. i. j. gl. d. off.
arch. p istū tex. 7
facit iste tex. i. x.
nec audiat. de q
xbo plene p ale
xā. i. l. i. s. sublara.
ff. ad tre. 7 p istū
i. c. cū exiūcto. i
ij. col. de ope. no.
nū. 7 c. quia fru
stra. de vsur.
Cle. non pōt.
vīd ibi istū i apo.
7 do. meū hic et
gl. i. c. fi. i. x. spālē.
d p. cu. i. vj. 7 gl. i
c. pcurator. d. ele
ct. e. li. Egi. deci.
rote. v. alex. 2. l. x.
ij. vīso istro. syn
dicat? ad fi. do.
i. d. c. q ad agēdū.
i. ij. rñ. i. fi. bal. i. l.
q rome. s. chalia
ch? ad fi. ff. d. x.
ob. Lard. 7 ymo.
in. d. cle. nō p. et
plene p mod. hic.
Adde De. de
ancha. consi. lxxiij. vbi consuluit q habēs mādātū ad faciēdū pacē su
per vulneribus. 7 ad promittē. penā. 7 iurādū in dicta pace. nō potest
astringere mādātariū. q nō vadat ad ciuitatē ppriā. vbi ipse 7 inimi
cus: qz grauissimuz est ciuitatez amittere.

Sanonmita. super Prima parte primi.

Zacharias.
a **C**ōprehende
re sub genere.
adde late de hoc
per Bar. et Alex.
in. l. i. §. hoc aut.
ff. de no. ope. nū.
eūde q. xiij. col.
fi. ver. ultra p. di.
cta. volu. §. Bal.
p. l. c. xx. col. pe.
x. q. d. alia fue
rūt. vol. ij. Cyn.
bal. Ange. Sal.
l. qui sepulchra.
C. de sepul. vi.
b **A**lius. Adde
glo. in. l. si fugiti
ui. C. de ser. fugit.
Do. plene disti
guētē. i. c. deinde.
in. §. col. xvi. di.
et p. eūde. c. i. in fi.
et in. c. ei cui. i. pe.
char. de prebē. in
vi. et i. c. hinc et ei.
lxix. di. et i. c. oēs
leges. i. di. et in. c.
q. nesciat. xi. di.
et i. sum. xxiij. di.
et in. c. valentino.
xxxiij. di. p. gl. in
pemi. ff. circa fi.
et i. au. vt defun.
seu fu. et ibi Jac.
de bel. gl. et jmo.
in cle. i. in x. alij.
de rescrip. Bar.
in. l. quidā. de re.
dub. Car. in cle.
dignū. in. §. no. d.
cele. mis. p. But.
et i. i. in. c. officij.
in. §. no. de peni.
et rem. Alex. p. l.
ccv. p. sideratis
bis dicte inuesti
ture. in. iij. co. jin
ij. vol. Rot. d. res
scri. xlvij. in. anti
qs. et xxiij. in. ant.
gl. in cle. §. in ver.
alteri ecclesie. de
re. ec. n. alie. et c. j.
in ver. alius. §. d.
sum. tri. et i. c. j. in
ver. alios. de p. b.
i. vi. Ro. p. l. gl.
et xxiij. Bal. i. l. et
si post tres. i. xi.
col. ibi. §. quid si
statuō dicit. ff. si
qs. cau. p. tex. i. l.
i. ad b. notabiles
§. et i. ff. de re. du.
et p. eūde Bal. in
l. queticulaz. in
v. col. ibi. et i. i. d.
no. C. de episco. et
cle. et per eundē
Bald. et Sal. in
d. l. si fugitiui. et
vid. gl. et ibi jmo.
in cle. i. in ver. q.
uis alia. de sen. et
re. i. et differt al
ter et alius. q. al
ter intelligit de
duobus. alij de
pluribus. et alij

alia materia q. rescriptorū. dixi q. sub illa genera
litate. nō cōprehēdunt grauiora negotia expres
sis. ergo istud. c. nō inducit ius nouū in materia
rescriptorū tantum. Item facit illa cle. contra il
lud dictū Jo. an. q. etiā illa negotia grauiora nō
vident cōprehēdi. Solu. dico q. illa cle. hab. t.
duos intellectus. primus. vt grauiora summanē p.
causis grauiorib. vt est causa fidei. episcopatuū
et similes. et sūm istū intellectū quēz. §. posui et pla
cet do. Anto. obstat illa clemē. S. sūm aliū in
tellectum quem iudicio meo sentit ibi glo. et ap
tius tenet ibi Laudinus. vt refert ibi Jo. de lig.
nō obstat vt intelligant ibi cause grauiores que
continent diminutionem stat. sicut est oppone
re crimina vel defect. cōtra electū. nam deficiēs
in probatione. grauius punit. vt in. c. j. de elec. li.
vi. Ideo ille tex. disponit q. illa grauiora nō cō
prehēdunt sub clausula generali sequēti. q. ista
multū grauiora et importātia. periculū personarū
et rerū. non veniūt sub generalitate. nisi saltē ex
primere aliquis casus cōsimilis. et iste videt ver
us intellect. cle. et gl. si bene pōderetur. pro hoc
bo. tex. cum gl. in. c. pcurator. de elec. lib. vi. et glo.
in. c. fi. de pcur. eo. li. quiniū tenuit Laudin. q.
ista omnino regrūt speciale mādatū. §. mihi pl.
placet primū. p. illā cle. nō pōt. in fi. et puto q. in
hoc illa cle. nō ponat ius nouū. q. nullū verbum
est ibi hoc importans. sed illud declarat ex pre
sumpta volūtate pstituentis pcuratorē. et hoc bñ
no. q. multi decipiunt pōnēdo varias theoricās
per istū tex. et illum. Item dico q. ex alio nō pce
dit illa theorica. d. Ant. q. nō est vera generali
ter. q. species adiūcta generi. restringat gen. im
mo tex. est in cōtrarium in. d. l. quesitum. in. §. pe.
vbi tex. dicit. q. si lego alicui fundū instructū. et
ex primo aliquam speciem que cōtinebat sub il
la generalitate. illa species nō restringit gen. §.
videtur appposita ex superabundantia. et sic cau
sa dubitatis tollēde. hec tñ materia est ardua.
et difficilis multū. q. iura maxime ciuilia vario
modo in hoc videntur loqui. et plene hāc mate
riā tetigit Bar. multū tñ obscurē in. d. l. quesitū.
12 **¶** S. quaten. facit ad ppositū. et clude sic cla
re assumēdo mētē Bar. q. aut species q. pprehē
debatur sub gñe exprimit ab ignorāte. vt q. for
te ignorabat q. illa spēs pprehēderetur sub gene
re. et tunc illa species nō restringit in aliquo ge
nus. vt puta si rusticus ignorās vtrū candelabra
maxime argētea. pprehēderent appellatiōe sup
pellectiliū. dixit. lego tibi suppellectilia mea. et
candelabra argētea. et de hoc text. in. l. legata. in
prim. ff. de suppel. le. Aut exprimit species a sciē
te et cōprehēdēdo scientiam vel ignorantia. recu
rendū est ad qualitātē psonarū. ar. in. l. cū de in
debito. ff. de p. b. et q. d. not. in. c. fi. j. de sol. Et isto
casu qñq. species apponit causa restringēdi ge
nus seu limitādi. et de hoc constat. et casus est cla
rus. et puta si dixi lego tibi suppellectilia mea. vi
delicet pannos lineos tñ. Aut apponitur ex su
pabūdati vel cā demonstratiōis. et hoc cōstat et
non restringit. Exēplū. lego tibi suppellectilia
mea. videlicet culcitā. cādelabra. et similia. naz p
hec verba videtur voluisse exprimere cā demon
stratiōis et nō cā restringēdi. ad hoc. d. l. legata. se
cūdo rñso. sūm nouū intellectū. Quis et tertio su
mus in dubio an species sit adiecta causa restrin
gendi genus. vel ex superabūdanti. vel causa de
monstrationis. et tunc aut genus ponitur p adie
ctiuum neutraliter positū. aut per substantiuū.
certum et determinatū. Primo casu aut precedit
species et sequitur genus. aut econtra. si precedit
species. restringitur genus. vt non comprehen
dat nisi species pares expressis. non tamē restrin
gitur ad speciem expressam tantū. sed cōprehē
dit omnes species pares cum expressa. exemplū
in. d. §. cui dulcia. vbi testator dixit lego tibi vīna
et omnia dulcia. sub illo gñe. et omnia dulcia. ve
niūt omnia dulcia. dūmodo sint potabilia. et hoc
propter speciem precedentem. quia vīnum est dul
ce potabile. et iste est p. p. casus istius. §. et est ra

tior. q. cū illud genus adiectiue positū veniat ve
rificandū in subiectis suis. et apparet p illa verba
q. testator senserit de subiecto certe qualitatis vt
de vīno. q. d. est potabile. presumū in dubio q.
testator in genere subsequenti intellexit de spe
ciebus similibus speciei exp. se. Si vero precedit
gen. et seq. species. et tūc species ex toto restrin
git genus. ita q. exponitur copulatiua et posita
inter genus et speciem. p. id est. Exēplū. si duo co
eunt societatem. et dicūt sint participes lucri et
qñtus. illa qualitas qñtus. restringit gen. q. d. est lu
crū. vñ exponit lucrum et qñtus. i. qñtus. et qñtus fru
stra exprimeret illa species. q. cōprehēdit sub lu
cro. Scire em debet q. lucrum refert ad oia. pue
nientia ex p. speritate fortune qualiaciūq. sint. §.
qñtus pprehēdit solū lucrum pueniēs ex industria
persone. et de hoc est bo. tex. cū gl. in. l. sed et si ad
i. c. i. ff. pro socio. vt tñ mihi. q. Bart. allegando
illā legem. errauerit in hoc mēbro. q. ibi precedit
species. q. fit primo mentio de questu. Item ge
nus ibi non ponitur p adiectiuū. sed p substanti
uum certū et determinatū. vt est lucrum. et ideo illa
lex potest adduci ad mēbrū sequēs. Secūdo mem
bro principali cū gen. ponit p substantiuū certū
et determinatū. et tunc si species precedit. et gen.
sequitur. restringitur genus. exēplū. l. quesitū. §.
j. de leg. iij. Si vero species precedit aut sequit.
et tunc si species refert ad genus. videtur posita
causa ipsum restringendi. si pōt intelligi. Lcū de
lanionis. §. qdā. ff. de fund. instr. Aut species re
fert ad actum legādi seu donādi. vel aliā disposi
tionē. et tunc videt adiecta ex causa. vt adiectus
ex supabūdati. vt in. d. §. pe. Et tamē videtur ali
ter intellexisse hanc materiā in regula generali.
de reg. iur. lib. vi. vide. Quis generi addit enu
merato indiuiduorū. et tūc gen. non cōprehēdit
alia indiuidua nō enumerata. que sunt eiusdem
speciei. cum enumeratis. sed reliquas species cō
prehēdit. Exēplū. si testator legat duas statuas
marmoreas. et de marmor. venit oē marmor pter
statuas. q. ex quo testator legauit duas. vt vo
luisse pprehēdere illas statuas marmoreas. et oē
marmor. pter alias statuas sub illo genere. vt est
tex. in. l. heres. in. §. j. ff. de leg. iij. et in. d. l. cū dela
nionis. §. cui fundū. hec procedūt cū gen. et spēs
distingunt circa eundē. Si vero vni legat genus
et alteri legat species. legatū speciei. derogat ge
neri. siue precedat siue sequat. vt in. §. pe. preal. et
de hoc plenius per Dy. et per Bar. in locis pre
alleg. **¶** Ultimo de hac dictione alius scias.
q. illa facit positionem eiusdem qualitatis qñ
ponit inter ea q. sunt eiusdē rōnis. vt si dicat te
stamentum vel aliam voluntatem intelligitur tā
tum de vltima. ad hoc quod no. in. l. quidā rele
gatus. ff. de reb. dub. Si aut ponitur inter omni
no diuersa. tunc secus. vt in exemplis glo.
1 **¶** Rescripta diuersa vñ et sup eodē. et ad di
uersos iudices impetrata. et ipetrās vtroq. vñ
nō valēt. q. impetrās priuāt q. modo vtriusq. §.
2 **¶** Rescriptū q. d. est effectū q. mune. non tollitur ni
si per consensum communem.
3 **¶** Rescriptum secūduz. non faciens mentionē de
primo. non est ipso iure nullum.
4 **¶** Rescriptū alias validū irritat dolo imperātis.
5 **¶** Rescriptū primū. q. d. pōt elidi exceptiōe an reg
ratur q. de eo fiat mentio in secundo.
7 **¶** Citans aliquē super eodē. et coram diuersis iu
dicibus. an perdit causam.
8 **¶** Contumax in vno iudicio. citatus in alio. nō po
test opponere pendentiam litis.
1 **¶** **Renore.** Qui vñ sup eodē ad di
uersos iudices diuersa rescripta ipe
trat et eis vñ. p. d. i. modū vtriusq.
Lois. diuino. scōa ibi. nos igit. **¶** Casus litera
lis. Quidā sacerdos de collonilla. ipetravit lite
ras ad qñdā iudices abbātē de becco. Iudices
citauerūt abbātē corā q. d. dicit. presbyter noluit
respondere. postmodū impetravit alias literas
cōtra eundē abbātē ad istos iudices. quibus hic
scribitur

aliter capiant vt
p. Dan. d. cast. in
p. l. i. suis con
filio suo. et lau. val
le. eleg. suarū ca
pitu. cl. alter de
duobus.
¶ Adde Alex.
cōsi. xxiij. i. lib.
Cardi. consi. xxi.
Roma. cōsi. cl. et
cccc. lxxv. Alex.
cōsi. §. lib.
¶ Sebast. Sapia.
¶ Facit positio
nē de hac dictio
ne vide Alex. in
cōsi. lxxij. vñ so
themate. in. i. vo
lumi. repetit. in
p. l. lxxv. in. v.
vol. vide etiā do.
An. sicu. in cōsi.
vñ. sapiēter ni fal
lor. in. j. vo. et vñ
Are. i. cōsi. cxi. vi
so p. d. et limi
ta illud q. d. dicit
Abb. hic quādo
cū dictione alij.
est adiūctū signū
vniuersale. vt q. li
bet. tūc em com
prehendit maio
ra exp. §. i. mo.
in cle. j. de re in
sequit. Are. p. l. il
lū tex. in. l. pe. C.
q. admi. et late an
dr. sicu. in consil.
xxij. sapiētiss
mus. in. §. vo. et i
p. l. xxi. p. clare. in
§. vo. et i. p. l. xxi.
sapiēter. eo. vol.
tñ hāc limitatio
nē rep. hēdit Fel.
hic. et And. sicul.
in cōsi. xxiij. scri
psit bellissime in
i. vol. §. p. sol. vi
de eūde. d. consi.
xxij. in. §. volu.

a Communes. Adde Alex. consi. xxviii. j. lib. Roma. consi. cccxlii. j. lib. Zacharias. Licet nō faciat mētionē de primo. Adde Cal. cōsi. xxi. inci. fauendo pupillis. col. vi. ver. insuper. cum simi. videt em̄ vt subdit iste satis velle vt tali exceptione impetrando secundum rescriptum. per quod in effecta a primo recedere intendit. facit quod not. Cal. de deci. nulla. cōsil. xxiij. eo. ti. Oldr. consi. cccix. inci. quidam Aug. in princi.

c Fraus et dolo. Adde Bal. in. l. q̄ fortuitis. i. ver. p̄mitte ad euidentiā. C. de pig. 2 acti. vbi proprie fraus dicit̄ p̄tra fidē. dolo autem a nō solū p̄tra fidē sed etiā extra cōmittit̄. et deo tā q̄ gen⁹ de pluri bus p̄dicat̄ et ibi d̄t q̄ duplex est dolus. alleg. no. in. s. si fraudādi. hic alleg. et vide glo. in. l. q̄ in ver. c. neq̄ dolus. C. de in litem iurand. et Alb. in dictio. suo. i. ver. fraus. d̄t in versic. dolo. et de dolo vide quod no. Bart. i. l. i. ff. d̄ fideiussio. post gl. et in. l. q̄ 4 nerua. ff. de positi. et p̄ doct. in. c. vni co. de p̄modato. Nā dolus est cri me. d. l. i. cū glof. et ibi Bart. ff. de fideiussio. tuto.

d Sebast. Sapia. Inest dolo. q̄ dolus sit tāq̄ ge nus et fraus tan q̄ spēs. voluit glof. in. l. i. C. de in lit. iuran. dūz vult q̄ dolo claz et palaz commit titur. fraus tātū palam. sed confunditur hec differentia per tex. in. l. i. C. de appa. p̄fec. lib. xxi. ibi clandestina fraude. iuncta. l. i. s. j. ff. de offi. p̄fec. vbi euidē ti fraude. aliter sentit Bal. in. l. q̄ fortuitis. col. ij. C. de pig. act. q̄ fraus dicitur proprie quando sit contra fidem. dolus quādo sit etiā extra si dem. lxiij. de his late dixi in. l. quod Nerua. in. iij. nota. ff. de po.

e Communiter tenent opi. glo. Optime facit. l. libertus. la. ij. ff. de in ius voc. et ibi Bal. et Ang. et per eundē Ange. in. l. i. ff. eo. propter. glof. vtrubiq̄. per quos dicit fuisse consultum in questione arduissima q̄ sola productio libelli. vel productio seu positio inquisitionis in actis non inducit pendentiam processus. de quo remittit se ad. l. i. C. de iu. adde Card. consi. xxvii. inci. in dei et in causa et questione excellentissi mi. in. iij. col. ibi secundum discutiendum. vbi etiam allegatur glof. in ver. vegare. in cle. i. de rescri. et ibi idem Card. dicit in si. per illā glo. fin.

Quod non dicitur contrauentum transactioni. donec aduersari⁹ vegetur. sed illa glo. solum dicit vbi agitur de refectione expensarum. non sufficit illa impetratio. et vide ibi Imol. ad si. adde Do. in. c. quo niam. in principio. de immunita. eccle. lib. vi. et Alexan. consi. ccciiij. vi so themate supra scripto. et in. l. si quis maior. in. ij. columna. C. de trans actio. qui text. multum facit in contrarium. Sed respondet illud esse adiurantis qui violat iuramentum. non attenditur ibi vsus. q̄ statim quod supplicauit est periurus. quia animo iam recessit a iuramento. et factis etiam incipit recedere. quod intellige. quando supplicat cau sam committi non facta mentione de iuramento. alias secus. secundū Car. dicto consilio. xxvi. Nec obstat. l. iij. in principio. ff. quod quisq̄ iur. quia secundū doc. ibi est specialis promissio inducta in odium impetrā tis ius iniquū. vt fiat rector quatio etia si eo non sit vsus. Nec obstat. ca

pi. dispendia. de rescrip. in. vi. q̄ intelligit illud quod ibi dicit̄ cū effe ctu quod fuerit vsus presentando et faciendo citare etiam reo non fati gato. et per consequens male loquit̄ hic Hostiē. quod sola impetratio absq̄ vsu inducit penā. Si eterea dicta. l. si quis maior. et d. l. iij. ponit casus speciales s̄m Archi. xi. q. i. placuit. nec obstat. l. i. et ibi Bald. in

tratione secūdi rescripti. Precipue si imperator vtatur primo. si verotē secundo. tunc posset procedere opinio Hostiē. Quia potuisset impe trare in fraudem propter lites exortas post da tam primi rescripti. et ante impetrationē secūdi. Nec limitatio Jo. and. potest procedere vbi pōt cadere fraus. alias secus. Done em̄ quod super eodem negotio sint impetrata diuersa rescripta ab eodē. certe nulla fraus iminet. si impetrator vult primo vel secundo. Posset tamen dici. q̄ ex quo habuit primum validum non habuisset se cundum si fecisset mentionem de primo. arg. j. c. postulasti. Et forte hac consideratione habita posset dici secundum rescriptum esse subrepti tium sed non incidit impetrator in penā hui⁹. c.

f nisi vtat̄ vtroq̄. Et ad literā que ponderat im petrationem. dic quod ponderat in effectu pro pter vexationem inde secutā. In ead. gl. i. ibi. mutuo se impediūt. Hosti. dicit quod in hoc ca su papa est cōsulend⁹. et hoc verius. Et in si ne gl. not. gl. et tene eam menti. q̄ quotidie alle gatur. ex qua habes vnam regulam in literis cō tentiosis. vt valeant secunde non facientes men tionem de primis. si prime sint elidibiles per ex ceptionem. Adulto ergo fortius idem dicendūz si sint nulle. et hanc opinionem sequunt̄ docto res in. c. ex parte. s. eo. per illū tex. Et hoc idez videtur procedere in literis beneficialib⁹. vt not. glo. in. c. cū nostris. de concess. preb. et in. c. sugges tum. de iurepatr. et in. c. in nostra. j. eo. quas glo. no. Sed Hosti. tenet contrariū in. c. literis. de despon. impu. et refert glo. in regula non prestat. lib. vi. Do. tenuit mediam viā. dicit enim q̄ aut inualiditas primarum surgit ex defectu impe trantis. et procedat dictum glo. aut sine suo defe ctu. puta q̄ iudices mortui sunt et procedat con traria opinio. Aliter autem non. Cal. post Joā. an. in. d. c. in nostra. Ego sic distinguerem q̄ aut tēpore impetrationis secundarum. prime erant nulle ipso iure. et valent secunde vnde cūq̄ sur gar defectus. vt in regula non prestat. b. de regu. in. lib. vi. Aut prime erant aliquē s̄ ex post facto inceperūt corrumpere. Et tunc si sunt litere ad bñfi cia non valent secunde tanq̄ subreptitie. vt in. c. si eo tpe. j. eo. li. vi. Aut sunt ad lites. et tūc aut ex defectu primi impetratoris litere sue corrūūt. et valent secunde. et sic loquit̄. c. plerūq̄. j. eo. et s. e.

non solū quia reus fatigatur. sed etiam quia malitiose fuerunt litere impetratē. et sic concurrunt duplex ratio. ergo licet vna cesset quod re⁹ non fatigetur. non cessat secunda. valet ratio malitie. ergo d̄z puniri regulam. s. affinitatis. insti. de nupt. cum nota. per Alb. in. c. q̄n̄ fre quenter. s. porro. j. vt lit. non contest. Nec obstat. quod in penalibus nō fiat extensio. nam sit quando militat ratio expressa. l. nec in ea. l. quod ait. in prin. ff. de adul. cum similibus. faciunt ad hec nota. per scri. in. l. iij. in princi. ff. quod quisq̄ iur.

g In. c. ex parte. Vide ibi Imo. et But. Card. But. Imo. et istum de excep. dilecte. Cal. de pre. cōsi. xxix. istū post Hosti. in. c. per vestras. in iij. col. de donatio. inter vir. et vxor. et in. c. oblate. in vlti. no. de appellat. Roma. consi. cccxxxiij. incipien. dubitatur primo vtrum electio et in vi. colum. allegat Card. in hoc titu. consil. xxiij. et vide Card. consil. xciiij. nobiles viri. in verbo quarto obicitur. Dominic. in. c. quoniam. iij. columna. xxiij. distinctio. Oldra. consil. cccxcix. quidam Ago. post principium. istum consilio. xcix. in causa et questione. Bart. in. l. si filius. per illum textum. ff. de interroga. act. Roma. consil. cccxxxiij. ista capi tula. et consi. cccx. circa primum. in. v. colum. Guil. de eug. in. leum qui. in prin. ff. de consti. pecu. refert Paul. de cast. in. lita demū. C. de pecu. Rotā in hoc titu. lxiij. in antiquis. not. q̄ de gratia. de appellat. lxiij. in antiquis. et in hoc titu. xi. in antiquiorib⁹. Egid. decisi. Rote. cxcj. si pars. et Alex. consi. xcviij. inci. visis processibus. in si. in. ij. volumi. Bal. in. l. edita. in pen. col. in repet. padua. C. de eden. refert Alex. in. l. i. C. de his qui pene nomi.

h Regula nō prestat. Vide ibi Jo. an. et dicā in. c. venerabili. in. ij. col. post istū. de offi. deleg. et glo. istā limita. vñ. modis. vt hic per al. moder. b. iij

l. i. C. quando li bellus princi. da tus. et vbi habes q̄ sola impetra tio rescripti. iter rumpit prescri ptionem. quia il lud p̄cedit quo ad perpetuatio nem actionis an nalis et pretorie. vt not. glo. in. d. l. libert⁹. la. ij. fa cit etiam. l. si fal sos. C. de fal. et q̄ not. Barto. in. l. Dir⁹. ff. e. quod no. in. l. si p̄teris. C. de fide instra. et q̄ sentit iste i summario. in. c. accedens. de cri. fal. et vñ text. i. c. cum p̄tra. in ver. vsus fuisse. de te sti. cog. et vñ tex. et ibi istum in. c. inter dilectos. s. excessi. prelat. in v. nota. et non di citur quis vti in strumēto anteq̄ sit in iudicio pro ductus. tex. est et ibi per istū in. ij. not. in. c. ij. no. in c. imputari. de si de instr.

Adde Alex. consi. xcij. j. lib. Sebast. Sapia. Utat̄ vtroq̄. Vide verior op inio. q̄ et si nō vtatur secūdo re scripto cadat in penā. per text. in c. si. j. eodem. vbi tex. iponit penā

Sanonmira. super Prima parte primi.

- a** **U**bi ceptum. limitatur per alio. hic. xi. modis. d. l. vbi ceptum. et
dixi plene in nota. meis. in ver. iudicium. in notabili. incip. regula est.
- b** **S**ebasti. Sapia. **S**ine habere. **U**nde aliqua p. Deci. in rubr. j. de
iudi. col. vii. in prima lect. **U**nd. sic. in. c. ex trāmissa. j. de foro compe.
- c** **I**n. l. sepulchri. ff. de sepul. v. io. **U**nde Jo. an. in addi. Spe. in tit. de
pet. iudi. adi. in
j. i. ver. sed pone.
Bar. in. l. quis. i
ij. col. d. dā. infe.
Paul. i. l. quis.
per illū tex. ff. de
in ius voca. istuz
post Butri. in. c.
pposuit. ad fi. d.
foro competent.
Pet. de anch. in
rep. c. postulat. i.
eo. ti. x. v. q. ro.
in q. al. c. q. ma
gnifice. in fi. istū
in. c. dilecti. i. pe. a
col. de fo. comp. b
Bal. in. l. de die.
s. i. ubetur. in lec.
antiqua. ff. q. sa
tisda. cogā. z ibi 8
Alexan.
- d** **A**l. d. etio d. vtro
que. adde. **R**otā
in isto ti. l. xvi. in
antiquis. z d. p.
ben. secūda l. an
tiquiorib. et in
isto titulo. xxi. i.
nouis. item quis
dam habes. vbi
idē tenet. **C**ōtra
rū tenet. **P**et. de
ancha. in reg. ac
cessorū. co. xlix.
cōtra quādā de
cisiōne rote. d. re
gulis iuris in. vi. 2
alio. tamen 3
tenet hic cōm z
respōdent ad ra
tiones. **P**et. z cū 4
communi trāst 5
Dominic. in re
petitiōe. c. postu 6
lasti. j. eod. in. ix.
col. ibi. vnde cete 7
ris omittis. z al
legat istū tex. z 1
hanc partē tenet
hic etiam domi
nus meus.
- e** **A**nimi desti
natiōe. add. pau.
cōs. ccc. videt q
dicta sentētia. fa
cit. l. i. s. fin. ff. de
bo. pos. ex testa.
mili. Spe. de act. z peti. s. sup. actiōib. ver. s. nunqd sublati. **R**otā
de proba. in. xi. in antiquis. not. q. cleric. **A**rch. in. c. si quis suadete. in
pen. col. vii. q. iij. adde. l. iij. cū gl. ff. de fun. dota. **B**al. in. l. ex facto pro
ponebat. ad fi. ff. de her. insti. facit cōs. **A**lex. xvi. viso titu. in penul. co
lum. tex. in. l. z si non sunt. s. quid ergo. ff. de auro. z arg. leg. **R**otā de te
sta. i. in antiquioribus. **D**o. in. c. ponderet. in. fi. l. dist. z in. c. cū in illis.
s. j. de preben. in. vi. **A**l. d. in. c. de multa. in. ij. col. de p. b. **P**et. de anch.
confi. l. xv. cōtra donatōnem. ad fi. **A**lbe. in. l. i. s. i. in. i. co. ff. de offi. pfe.
vrb. z ibi **B**al. in. l. col. bo. tex. in. cle. ne romani. de elec. z **D**o. in. c. pre
fenti. s. porro. de p. b. lib. vi. **B**ar. in. l. vestimētū. ff. de auro z argen. le
ga. do. meum in. c. iuravit. de probatio.
- f** **S**ebasti. Sapia. **D**ici clericus. **U**nde multa accumulata ad istaz
materiaz per. d. **U**nd. sic. in. cōs. xx. preclare dixi. in. ij. vol. z cōtra ter
minos illius cōsiliū consulant **A**lex. in. q. i. xvi. in. iij. vol. vide etiā ad
hanc materiam eūdē **U**nd. sic. in. cōs. vii. in. ij. vol. aliqua per. d. **J**as.
in. l. admonendi. col. x. ff. de iureiur.
- g** **E**t istud veri. **U**nde **B**ald. in. d. c. ij. z hic quē sequit **D**o. hic p. l. ex

- eo. ff. de mili. test. z vide do. meū hic allegatē. l. nulli. C. ne sacri baptis
ma. z ibi **B**ar. z **B**al. in. aut. si qua mulier. in. fi. C. de sac. sanct. ec. q. bōa
moriētis intra annū pbatōis non sunt monasterij. de quo plene per
do. meū. in. c. ij. de testa. z facit. c. bñficiū. cū gl. de reg. iur. in. vi. z p hac
veriori opinione. vide tex. cū gl. l. i. si nō dū. C. de fur. z ibi **B**al. facit ro
ta de p. b. xvi. in
antiquiorib. z d.
iurepa. x. in anti
qs. **I**nnoc. de se
pul. abolēde. car.
in. l. i. quas. in. fi.
de rescrip. **D**ni.
in. c. i. ad fi. d. rest.
in integ. i. vj. fac
c. sicut ex literaz.
de homi. z q. no.
in. c. ecclesia. de i
mu. eccl. z ibi. d.
Arch. ij. q. i. s. fi.
post Jo. de fan
tu. **H**ost. in. sum.
huius ti. s. q. pos
sunt obici. x. p
fessio certa. istuz
post alios i. c. ex
literis. d. trāfact.
p illū tex. facit. l.
certa. s. j. si para
uerit. ff. de le. j. z
ibi **B**al. **A**ng. z
Jmo. z ibi **A**lex.
rūdet ad. l. iij. s.
qd ergo. ff. de s
rio in. tut. d. quo
tex. fecit festum.
Roma. in. l. i. si ex
legati cā. in. iij.
col. ff. de x. ob. z
do. meus in rep.
rub. de reb. eccl.
nō ali. fo. xxx. ibi
z in q. tū superi.
z reprobat **A**lex.
i. d. s. j. si paraue
rit. dicta **A**l. in
parte statut. qd.
ccv. item habeo
duas pulchras q
stioes. vbi plura
allegat i hac ma
teria destinatio
nis q reuera vi
detur brocardica
vt dixit **A**lex. cō
sil. xcv. incip. als
gult. in. tertio
vol. z **S**rancif. de
aretio q. i. vj. in
vlti. col.
- A**nt. **S**racisc.
Atrū bona in
grediētis mona
steriū si egrediat
ante professionē vel intra annum pbatōis recuperet bona. **D**icas
q sic. q. licet p ingressuz monasterij bona transferatur in monasteriū.
vt in aut. ingressi. C. de sac. san. eccl. cū si. tñ illud est verū si emisit pfe
sionem expressaz vel tacitā nigtamateriā. c. l. z de reg. iur. imo posito q
p ingressuz simplr bona applicarent monasterio. tñ eo egresso daret
reuocatoria s monasteriuz. p quo vide gl. fi. in. c. in presentia. de prob.
z habet p **B**ar. in. l. si mater. in. fi. C. de suis z leg. z vtrū valeat igressus
cū reservatione bonorū. vide **B**ar. in. d. aut. ingressi. in. ij. col. in. lec. z in
repe. in. vi. col. z cōis opi. est. q ingressus valeat. non aut releuatio. de
quo per **A**lex. in. l. i. s. pe. ff. de ver. ob. z per **J**oan. and. in. c. si. de cond.
appo. z **B**al. in. l. si pater. ff. de adop. z in. l. i. s. illo. C. de lati. liberta. tol
lend. vt per **B**ald. **A**ng. z **J**mol. in. l. si quis institutus fuerit excepto
fundo. de heredi. insti. z habetur per domi. **C**ard. z doct. in. cle. fina. de
reg. z per do. **A**nto. z doc. in. c. ij. de sta. mona. z per **J**oan. de imo. in. l.
vbi. ff. de dona. cau. mor.
- h** **I**n. d. c. si quando. **U**nde ibi per **A**l. d.oder. z q notant in. c. quāto. j. d
consue. in. c. inquisitioni. de senten. excō. z in. c. ad aures. de temp. ord.
dicit

vide magistrum Robert. de letio. in suo quadra. sermone. xxiiij. incip. si quis voluerit maior fieri. allegante Albe. in magnum. q. p. mouentes ad ordines vel curiam scienter indignum. absq. deo peccat mortaliter. Anto. Francisc. Circa hoc an. p. mouentes scienter indignum. peccet vel aliter teneatur ecclesie ad interesse. vide not. p. z. d. oder. in cle. j. d. eta. z. qua. vid. apostil.

qua posui in. c. si 5
q. i. i. co. b. eo. ti. a
Ad nobilitate. a
Adde Inn. i. c. dudum. el. ij. ad si. de elec. gl. in. c. p. titutis. in. v. in potetia. d. appel. b
z ibi Phil. post alios in. v. co. do. cto. in. c. de mul. ta. in. si. de p. b. in ver. sublimes. z. li. teratas. z. Tho. quoli. vi. arti. ix. In dnu. fac. tex. in. c. venerabilis. de preben. z. glo. xxij. q. i. q. n. ves. tus. z. bal. i. l. i. da. do. ff. de tut. z. cu. rato. da. ab his. z. gl. i. l. societates. 6
que est. l. v. ff. pro. locio. l. i. l. pui. dedu. p. illu. tex. C. d. postu. z. Ro. in. l. i. d. o. s. de vi. ro. i. l. iij. fallacia. ff. sol. ma. z. d. no. bilitate vide ple. 7
ne Bart. Lepoi. trac. de impetra. toze milituz. als. d. re militar. dixi. plene in repet. c. 1
gradi. de sup. ne. prela. lib. vi. ides. 2
dicas in p. stas. d. vidualib. p. istu. 3
s. de p. tit. cu. oes. in penul. co. z. ibi. dixi. z. vid. bo. gl. xxi. q. d. i. in. c. i. in. 4
xbo. necessitate. z. c. no. cogatur. 5
pli. dist. Adde Rom. sing. suis. fol. xx. 7
incip. nobilitas. 1
Zacharias. Dic tu q. iste dum voluit alle. gare Ro. in suis sing. q. d. est sing. cccclvi. q. d. inci. pit. nobilitas in. ducit p. sumptio. nem. facit melius sing. suis. cccclxxv. incip. heri fui interrogat. vbi legitur in terminis huius casus. in quib. adde. Pau. de ca. q. i. c. xxvj. z. c. si. c. xxix. z. Bar. in. l. i. C. de dig. lib. xij.

Viris literatis. Vide Jo. mona. in. c. super eo. de here. lib. vi. vbi d. t. q. ecclesia indiget viris literatis. z. non a finis ferratis. c
Suis. vide istu. in. c. i. in glo. pe. ad si. de coa. cle. z. mulie. z. gl. z. doct. in. x. studeat. l. dist. d
In. c. dudum. Vide ibi gl. in ver. retinere. z. ibi doc. e
Sit idoneus. Vide quod legitur z. quod not. in. c. si. de presump. z. in clemen. vnica. in ver. constituit. de offi. deleg. f
An ius commune. Adde tex. in. c. licet. de p. b. d. glo. in. c. parat. in ver. si. prodesse. xxij. q. i. Old. c. si. cclxv. questio est per privilegium. ad fin. ibi. z. vltius sepe compertum est. Lardin. in isto titu. consil. ij. de senten. excommuni. consilio. j. Bald. in. l. i. vers. finem. ff. de c. o. s. prin. tip. Domini. in. c. licet canon. s. fina. in. ij. colum. de elect. in. vi. post Jo. mona. z. Jo. andr. ibi Bald. s. eo. cum ordinem. in. v. col. vers. cu. pone

Casus que.

pti. interpretatione recipita iure co. muni. vel ad id. sic. Clausula in rescri. pto posita. d. ad statutum iuris reduci vbi cu. q. si. ta repiat. In pma pte p. ois p. tis z. questio. In se. c. u. da. r. n. sio. z. iudiciu. istructio. ibi. nos. Casus l. alis. Inter ecclesia p. m. o. strati. ex vna parte. z.

ergo papa p. tulit. Roma. q. si. ccl. ad si. Hosti. in summa. huius ti. s. de ipius interpretatione. per totu. illu. s. Lardi. consil. xxiij. nobiles viri domini de vinci guerra. facit quod voluit Old. c. si. xxvj. quem sege. tur Ana. in. c. fraternitatis. in penul. colum. de hereti. z. quod no. Cal. de reg. c. si. xxij. z. Bal. in. c. super eo. in prin. de offi. delega. quod rescri.

ecclesiam pramon. ex altera. vertebat. quedam con. trouersia super quibusda. possessionibus. ca. fuit comissa sub hac forma. si alterutra partium legi. time citata non venerit vel iudicio parere cote. p. s. erit. recipiatis partis presentis p. batiodes. z. q. tum de iure poteritis in cause cognitiode. ac deci. sione p. cedatis. Oita fuit dubitatio sup. forma hui. rescripti. ex eo q. dicebat si aliqua pars cita. ta. recipiatis p. batiodes alteri. z. cam. termine. tis. Dicebat q. et lit. no. p. test. poterat recipi te. stes z. fia. ferri p. p. tumacia. alteri. p. tis. quesue. runt iudices quid iuris esset. Dicit papa q. clau. sula illa. q. tum de iure poteritis. p. cedere d. z. clau. sulam illam. de p. bationu. receptiode. z. ante illam fuerat inferenda. v. n. manet. clausula intelligat ibide. vbi ab initio debuit poni. z. in ca. ipsa iu. xta. tenore l. i. aru. p. uozu. p. cedet. ita. t. n. vt si legiti. me in eode. negotio est p. cessus notabil. p. seneret. Si vero occasione illi. clausule. aliquid in preiu. diciu. partis alterutri. est attetatu. illud decer. nit papa no. valere. Ber. Mo. primo tria di. cta. notabilia. z. m. e. ti. teneda. que possunt ex hoc tex. colligi. Pri. m. u. dictu. q. rescriptu. principis.

d. in dubio reduci ad ius coe. f. etiaz si oporteat id facere per iproprietate verboru. seu per tras. positione clausularu. Et ro. hui. dicti est. q. re. scriptu. p. cedat ad iuris obseruati. nec aliqd de. bet cotinere cotra. ius. q. tunc esset privilegium. vt no. dicit gl. super ver. noscat. in. si. in. c. j. de con. situ. lib. vi. z. per l. y. in. l. rescripta. C. de preci. im. pe. offe. Jo. si rescriptu. no. operet cotra. naturam suam. debet ita. z. taliter intelligi. vt no. obuet iu. ri co. i. Qd. intelligo q. n. verba hoc patiunt. nam vbi nulla esset ambiguitas. cessat illa co. is inter. pretatio. vt. l. alle. aut ille. s. cu. in verbis. ff. de leg. iij. z. ex his habes clara. ratione. decidendi ad huc tex. f. Secundu. dictu. notabile est. q. p. cessus factus vigore literarum male intellectarum. non sustinetur ex errore male intelligentium. sed si re. peritur processus contra ius. debet pronuntari nullus. Et ex hoc inferitur. quod si iudex proces. sit contra ius male intelligendo. b. legem. vel ca. nonem. processus nihilominus est nullus. Ad hoc. c. dilectus. j. de consue. vbi bo. tex. z. fm. hoc debet intelligi gl. in. c. vnico. de postula. pla. li. vi.

in verbo decetero. f. Terti. dictu. notabile e. q. processus pot. pronuntari nullus parte absen. te. Sic fecit hic papa. quod dicit Abbas valde notandum. Hoc dictum non admitterem indis. tincte. quia regulariter nihil debet iudex facere in preiudiciu. partis absentis. vt in. c. omnia. z. in. c. caueant. iij. q. ix. z. in. c. j. de. causa. pos. z. pro. prieta. Sed istu. text. salua. in duobus casibus. k
Primo propter notorietatem. naz. notorie co. stabat pape. in hoc nullam defensionem compe. tere absenti. cum dubium surgeret ex tenore sui rescripti. l. Et s. huc intellectu. habes hic casus

refert z. sequitur id. s. Feli. de accu. vbi alleg. Imo. in. c. cu. ex offi. s. alle. z. Roma. sing. xlv. incip. iudex pronuntiat. i
Parte absente. Adde Domi. in. c. intatum. in notabi. xxi. dist. per illum tex. in ver. absq. omni cotrouersia. ad id. tex. z. ibi Domi. in. c. re. latu. v. q. i. licet contrarium firmet Imo. z. do. mens. k
Propter notorietate. Adde tex. fm. do. meum hic. in. c. bone. lo. j. in ver. porro. de elec. z. quod leg. z. not. in. c. cum olim. dere in. z. est b. o. a. glo. in terminis in. c. sua. in glo. si. de offi. vic. vbi do. q. iudex potest p. nuntiare super nullitate processus etia. parte no. citata nec vocata. q. n. notoria est nullitas ex defectu impotentie iudicis. v. n. infert q. ecclesia sticus potest pronuntiare nullum esse processum. habitu. p. seculari co. tra clericum coram eo factum etiam parte non vocata. licet Inn. z. do. meus hic aliter velint. z. non bene. vt hic per z. d. oder. Adde de hac materia videndum late Fran. de aret. c. si. cl. xij. i
Sebasti. Sapia. Sui rescripti. Comprobat q. etiam non citato possessore. iudex potest dare licentiam alteri ipsum expellen. quando

ptum pape reci. pit limitatione. z. a iure comuni. z. omnes clausule apposite in rescri. ptis. restringu. ad litigantes. et quod no. in. l. fal. so. C. de diuer. re. scrip. facit quod voluit Rota de app. iij. i. nonis. ver. si. z. l. gi. deci. cccclx. si audito. ri. z. sequet. z. l. u. consil. cclx. quo. ad primu. articu. post p. n. z. Phil. in. c. v. de bit. ad. si. in fo. pe. de ap. pel. z. per z. d. od. hic. Adde Ro. c. si. cccclxx. sul. c. si. l. xi. Det. de. anch. q. si. cclx. iij.

Sebasti. Sapia. Improprieta. te verboru. facit. text. in. l. i. q. n. in. pn. C. de inoffic. test. vide do. Ja. in. l. iij. s. si is pro. quo. in pn. ff. q. d. quisq. iur. Feli. in. c. j. col. iij. x. f. privilegiu. s. eo. Deci. in. c. si. col. i. z. seq. Schotu. i. l. nemo p. t. in pe. col. ff. de leg. i. f. Male intelli. gendo. Ad no. p. moder. in. c. j. d. sen. z. re iud. cum. p. cor. ibi positus per eos.

Ad d. tn. De. ancha. q. si. ccccl. zacharias. Adde de hac q. per Feli. in. c. j. co. viij. circa si. x. limitatio. no. de. re iud. eude. in. c. cu. ex offi. col. xi. x. v. p. clu. d. p. s. cr. z. d. a. r. a. d. se. in. c. illa. in. si. que. ibi

Sanonmita super prima parte primi.

constat notorie ipsum possessorem fore in iustitiam. ut per Abbate post Anno. in. c. accepta. j. de resti. spo. no. Ro. in. consi. cccc. xix. in p. missa col. ij. Deci. in. p. c. c. in. in. causa que agitur. col. iij. ver. sed tñ. Riminal. in. l. si pacto quo pena. col. iij. C. de pact.

a Rescripti. Adde Pau. de cast. pulchre cōsi. l. i. ij. co. z Anno. in. d. c. olim. aliter intel

ligit eū ibi Bu. in. i. col. z hoc in tellige in papa i interpretatōe aut ab inferiore a pa pa iudiciali bñ a requiritur cita tio. fin Anno. z But. in. d. c. oliz.

b In termino p emptorio. tu ad 4 de Jo. de imo. in c. cū dilecti. i. x. si. z no. q. i perēpto

rio. z in x. an aut b facta citatiōe. su per tota cā. j. de dolo z p. tu. z do cto. in. c. p. suluit. de offi. deleg. z i c. anditis. de p. cu. z in. c. tum ex literis. de in inte grū resti. subdit tñ Jo. de imo. in d. c. cum dilecti. cōiter seruari q. cōminatur se p. cessurus ad vltē riora etiā vltē ad sententiā inclusi ne. z quādo sit opus perēptorio. z quomodo. vide pulchre Sali. in. l. si ea. in. pe. col. C. q. accu. non pos. z Bar. in. l. ad perēptoriū. ff. de iud. z in l. si finita. S. Jul. hic alle. per Abb. istū per eūde in. d. c. p. suluit. vbi dixit q. regula nō requirit perēptoriū. nisi in prima citatiōe que fit in iūre su litis. Item ad sniam audiēdā in alijs actis iudicijs. sufficit vna cita tio. facit. c. ij. de testi. vbi ad receptionē testiū sufficit vnica. z ita Bart. in. d. c. S. Jul. nisi vbi agit de preiudicio graui. in iudicio vel extra. q. re quirit trina. vt per Anno. in. c. ad petitionē. de accu. exceptis. x. casib. q. ponunt per Adoder. in. d. c. consuluat. z regulariter vbi requiritur tri na. potest fieri vna pro omnibus. iuxta glo. in. c. constitutionem. de sen ten. excom. in. vi. fallit tamen in. v. casibus de quibus Alex. in. l. contu macia. ff. de re iudi.

Adde vt per Old. consi. iij. z qñ sufficit vna pro oib. vide Ro. sin gu. suis. fo. xxiij. in fine. Anto. Franci. Ad istā materiā de perēptorio. que satis diffuse vbi q. tradit. vt. l. ad perēptoriū. ff. de iudic. z in. l. si finita. in. S. Julia. ff. de dam. infec. z in. l. cōsentaneū. C. quō z qñ iud. Adde q. statutio termi ni facta p iudicē. in dubio videtur esse perēptoria. vt in. l. si. ff. de fer. et in. l. j. C. de dila. z habet per do. Anto. z Adoder. in. c. pastoralis. de ex cep. z an post terminū perēptoriū datum a iudice. audiatur volens ap ponere. not. doc. in. c. qd. sicut. de elect. z in. c. coram. de in integ. rest. z p Jo. an. Host. z Anno. in. c. cum dilectus. de fid. instru. z habet in cle. j. de excep. z p Arche. xxx. q. ij. in. c. iudicant. z xxi. q. iij. in. c. de illicita. z vi de in glo. summe. xij. q. ij. z an omnis terminus datus post litē cōtest. dicat esse perēptoriū. habetur in. l. cessante. C. quomodo z qñ iud. et in. c. sepe. in. c. super eo. vbi per Anno. de appel. z tene menti q. in cita tionibus que fiunt a principio antequā aduersarius compareat. requi tur perēptoriū. si citari faciens vult adipisci possessionē bonorū z sibi satisfieri de damnis z sumptibus. qñ ista sunt granis p iudicijs. vt no. voluit Ang. in. l. ad perēptoriū. ff. de iudi. z voluit Anno. in. c. ad peti tionem. de accu. vbi multa dicit circa istā materiā. Adde tamē q. etiaz si in citatione non adiciat aduerbium peremptorie. si iudex citat ter. subintelligit illud aduerbiū peremptorie. de quo vide glo. in. c. si eps. xvj. dist. z habet in. d. c. de illicita. z in. l. tres denuntiationes. C. quo modo z quando iud.

c Non habet vicē perēptoriū. Adde Imol. in. d. S. Julian. z ibi plene per doc. z maxime per Alex. z But. de app. sepe. in. viij. col. ibi hoc pu to. Limita tñ hoc trib. modis. primo nisi dicatur procedemus ad co gnitionē z pronuntiationē. Bar. in. d. S. Julian. Ro. de re. iur. x. i no uis. itē licet in causis prophanis. But. in. c. qñ. S. si vero. vt lit. nō cōte sta. in. d. c. p. suluit. in. vi. de offi. deleg. z in. c. ij. ne cleri. vlt. mo. z in. c. cu3 causam. de iura. cal. z ibi istū in. pe. co. Imo. l. c. ad petitionē. de accu. et

Adde in. viij. col. Bar. i. p. l. ad perēptoriū. ibi Bal. Spec. de cita. S. visio ibi S. qro an clausula. Imo. z Ro. in. d. S. Julian. Limita secūdo nisi cōminatio dicat alias elapso tpe n te audiem. que importat perē ptorium. Bal. in. l. mancipiorū. prope fi. de opt. leg. z sequitur But. de exce. c. pastoralis. in. iij. col. Limita. itē. nisi essent in iudicijs summa rijs. Bald. in. rubri. C. cōminatiōes vel epistolas. l. j. pñ teneat Ludo. z Alexand. in. d. S. Julianus.

visio ibi S. qro an clausula. Imo. z Ro. in. d. S. Julian. Limita secūdo nisi cōminatio dicat alias elapso tpe n te audiem. que importat perē ptorium. Bal. in. l. mancipiorū. prope fi. de opt. leg. z sequitur But. de exce. c. pastoralis. in. iij. col. Limita. itē. nisi essent in iudicijs summa rijs. Bald. in. rubri. C. cōminatiōes vel epistolas. l. j. pñ teneat Ludo. z Alexand. in. d. S. Julianus.

Clausula in fi ne posita. Adde Ange. in. S. hinc nobis. in. fine. in aut. d. here. z sal. Bar. i. l. si ita si palar. S. chryso gonius. ff. de ver. si. But. in. c. j. de pac. Bart. in. l. si cui. la. ij. ff. de le. j. z ita alleg. hic do. me. Aduer te tamē aut nos qrim. quo ad q litatē posita iena cīa. an videatur repetita in alia z ista non est mate ria nostra. sed vo catur materia re petitiōis d qua vide p Bal. in. l. quēadmodū. S. hec Xba. ff. ad. l. aquil. z Bar. in. l. iij. S. erit. ff. vi bo no. rap. z in. l. do li. ff. de sen. coru. p Hosti. z alios

Clausula in fi ne posita. Adde Ange. in. S. hinc nobis. in. fine. in aut. d. here. z sal. Bar. i. l. si ita si palar. S. chryso gonius. ff. de ver. si. But. in. c. j. de pac. Bart. in. l. si cui. la. ij. ff. de le. j. z ita alleg. hic do. me. Aduer te tamē aut nos qrim. quo ad q litatē posita iena cīa. an videatur repetita in alia z ista non est mate ria nostra. sed vo catur materia re petitiōis d qua vide p Bal. in. l. quēadmodū. S. hec Xba. ff. ad. l. aquil. z Bar. in. l. iij. S. erit. ff. vi bo no. rap. z in. l. do li. ff. de sen. coru. p Hosti. z alios

in. c. si. de procu. p Imo. in. cle. vnica. de sup. neg. pla. post But. Alex. pñ. l. xlvij. als. l. i. in. i. vo. Jo. an. xdo. in. c. vbi periculū. S. nulli. de electi. li. vi. Ang. pñ. suo. xxvij. Bre. pñ. cxliij. in. gl. col. i. in. ver. appellare. et ibi pñ. istū in. apost. de ap. z pñ. in. l. talis scriptura. ff. de legat. j. But qñ. vt clausula absolute posita que stat per se. referatur ad omnia vel similia. z ista dicitur materia relationis. de qua agitur hic. de qua vis plene per doc. in. l. talis scriptura. z in. l. seruus plurimū. S. si. ff. de leg. j. z in. c. ij. requiris. z in. c. inquisitioni. j. de app. z plene per moder. hic limitates octo modis hāc materiā. z per Bar. z Bal. in. l. i. per illū tex. C. de lib. pte. per Bar. in. l. Titia. S. idem respondit. ff. de ver. ob. z in Lania. in. pun. z per illū tex. ff. de cōdi. demon. z in. l. si quis ex argēta rijs. S. si initium. ff. de eden. gl. z Arch. ij. q. v. statumimus. Domi. in. c. qñ. in. pun. in. ij. col. ibi notat bñ de immu. ecc. i. vi. gl. z doc. j. eo. c. oliz. in. ver. ad oia. p Bar. in. S. si. in. l. ad. l. aquil. z in. l. j. in. si. ff. de consi. pñ. z in. l. i. C. de le. here. plene per doc. in. l. si idē cum eod. S. si. de iurif. om. iud. Ro. pñ. cccc. xxx. i. col. z cōsi. cccc. lxx. ad fi. z cōsi. cccc. lxx. vlti. col. z aliquid per istū in. c. ecclesia vestra. in. iij. col. de elec. glo. z doct. in. c. j. de postu. prela. lib. vi. glo. in. c. j. de prescrip. lib. vi. gl. in. cle. ne romani. de elec. Car. z Imo. in. c. cum dilecti. de dona. Bar. consi. lxxij. incipi. in. facti contingētia. Bal. in. l. oēs populi. in. xi. col. in. ver. z dixi. ff. de iusti. z iure. not. in. l. i. de re. diui. S. item lapili. Card. in. cle. sepe. in. verb. sine figura. de ver. signifi.

Adde tu Ro. consi. cxx. z c. xvi. Alex. consi. clvi. Alex. consi. li. Jul. consi. xlv. z Raph. comen. consi. ij. z c. xlvij. Zacharias. Adde q. clausula in fine posita. refertur pñ. precedē tia nisi fuerit restrictiua. ita Bart. in. l. pñ. la. ij. eritq. de causa. ff. vi bo. rap. idem cum Bal. in. l. i. de lib. pte. Floria. in. l. si seruus. S. inqt. ff. ad. l. aquil. iste post alios. in. c. cū dilecti. co. ij. z in. apost. post eū dedo na. Alex. consi. xi. alias scdm maio. nn. consi. clij. vol. ij. p Jo. nisi tantū resultaret absurditas. vt in prealleg. c. cum dilecti. z Card. in. cle. j. S. qz antem. de statu mona.

Anto. Franci. Circa istā materiā de clausula in fi. posita. an refe ratur ad oia precedētia. vel ad q. qz hic multa dicuntur per do. apostil lates. solū adde. q. quoties materia est fauorabilis z ampliāda. clau sula in fine posita. refert ad oia pcedētia. nisi p talē relationē materia ampliāda restringeret. tex. est reputat. singularis in. c. ad liberādā. de iude. p quē limitant ea q. habent in. c. ij. regis. z in. c. inqstioi. de ap. z qñ cīa gñalis est subiecta enumeratiōi certarū specierū. an restringat ad spēs eiusdē pñ. titatis. qualitatis. aut ppositiōis. vide et Bal. in. l. si in aliquā. ff. de offi. pñ. in. vl. col. Et adde q. restringit ad specificata tñ. si pñ. fieri salua ratiōe recti sermonis. vt no. in. l. i. z plurib. de so lu. z p Bar. in. l. Aurelio. in. S. l. ap. ff. de lib. leg. Nequa circa mate riam istā vide in locis hic allegatis per apostillantes.

omnia

a Sebast. Sapia. Determinationem. Quod clausula in fine posita referat ad precedentia etiam in materia odiosa. t. *Allexan. in 2. l. ci. super eo de quo querit. col. iij. in. iij. volu. probat text. in. l. i. C. de li. prete. vbi do. J. al. ponit regulam cum multis limitationibus: vide etiam pulchre per Pau. de cast. in. l. ff. de reb. du. vbi. d. Bar. Soci. et per deci. in 2. l. x. ff. vltio puncto et in cons. xi. in. x. col. p. alex. in 2. l. xxv. a vers. i. respōdeo. in. l. vol.*

b *Altra ius cōmune. Vide ple. ne p. do. meū hic et Alexand. in. l. iij. s. p. etor. ff. de dam. infe. et in. l. ff. s. in compus. tatione. C. de iur. deliber. et dicit i. c. cuz dilectus. j. de cōsue.*

c *Secus in priuilegiis. ad b. tri. et Imola hic. et idē de foro cōs. pe. dilecti. in. iij. colū. Bald. in. l. nec au. C. de mā. ci. libe. Ana. con. b. fil. lxx. vltis et pō. de. et in. c. ad peti. tionez post Car. di. in. iij. col. de ac. cu. istū post Jo. de lig. i. cat. sic cle. rici. xij. colū. de iud. Cald. hoc ti. cons. x. Jo. an. in. c. dudum. in. fi. de elect. Bal. i. l. ij. post glos. C. de in. ius vocā. et in. l. rescripta. C. de preci. ipera. offe. Do. in. c. autoriz. tate. de pui. i. v. et in. s. notandum. h. q. iij. Old. cōsi. cclxxij. qstio est. Et vide hic pl. ne p. mod. ponen. tes aliq. decla. rationes circa ma. teriam priuilegio. rum per. vi. colū. Adde Alex. cons. xv. et xlvj. et cxi. h. lib.*

d *Tria parialiterarum. Adde c. aliquid p. istuz in. c. ex istuatiōe. j. eodem.*

e *Surreptio vi. tiat. Vide plene. no. in. c. ad audie. tiam. j. eodē titu.*

f *Adde Lap. alle. lxxij. et Cald. cō. sil. xij. de pben.*

g *Dicenti. Alii. 4. Jo. and. in. c. j. 7. de li. conte. in. vj. et do. meū hic. et Imo. in. c. super. 8. in. vlt. char. Cal.*

h *de probatio. cons. x. Ange. in cons. cclxx. Bonifacii. ad fin. Card. et istum in. c. fi. in. iij. colū. de presum. vbi sequitur dicta Jo. and. in. d. c. i. et ibi Do. in. iij. colū. Imo. in. c. ex parte. lo. j. post prin. de priui. Old. cons. cclvj. Clemens episcopus istum in. c. quia circa. a. d. fi. de cō.*

omnia precedentia nisi illa habeant suā determi. nationē: ut pbat in. c. cū dilect. de dona. dixi i. c. secūdo requiris. de appel. sed illa clausula de re. cipiēda probatione determinabat verba prece. dentia vbi fuerat dictū de iure. ergo illa clausula debet referri solum ad sequentia. Vel secūdo vbi clausula ponit in principio alicuius oratiōis est pars illius oratiōis: et solum concernit sequen. tia ut dixi in. c. secūdo requiris. vnde illa clausu. la cōcernebat solū sequentia: et ideo fuit op. intel. ligere per transpositionē clausularū ne aliqd cō. mitteret cōtra ius cōe. Vide etiam de his per bar. plene in. l. p. etor. ff. vi. bo. rap. et i. l. talis scriptura. ff. de leg. j. dixi plene i. d. c. secūdo requiris. Et ex predictis habes modū interpretadi rescripta ut in dubio semp reducant ad ius cōe. Et hinc occasione sumpta Imo. et Host. et Compot. tra. ctant de interpretatione aliarum dispositionū: et inter cetera dicunt q. statutū debet interpretari s. ius cōe: p. quo videt text. in. c. cū dilect. de p. sue. et in. l. ff. C. de no. ga. Tū in hoc aduerte vltra eos: nā vbi statutū esset priuilegiatiū debet intelligi ut aliquid addat vltra ius cōe: ut probat in. l. j. ff. ad muni. sic dicimus de ipso priuilegio: ut in. c. in. his. de priui. Si vero est merū statutū: et tūc quatenus preiudicat iuri priuato debet intelligi stricte et p. subanditionē si op. ē debet reduci ad ius cōe: ut est text. no. in. d. l. ff. C. de no. ga. Aut nō preiudicat iuri priuato: sed tantum iuri cōi: et tūc dicerem aut loquitur pure in terminis iuris com. munis: et debet intelligi s. ius cōe: et satis opera. bitur inducendo nouum remediū agēdi: ad hoc reducendus est Bar. in. l. j. ff. ad. l. fal. facit. c. ex. par. te. iij. de verb. sig. hoc intellige vbi ius cōe loquit per verba propria. si vero loquit per verba improp. ria et statutum in eadem materia loquit per ver. ba similia: et tunc statutū non reducitur ad ius cōe sed intelligitur ut iacet: et ad hāc theoricam addu. co doctrinam Bart. in. l. iij. s. p. etor. ait. ff. de dā. infec. vbi dicit q. si statuto canet q. fiat citatio ad faciē vel ad domū sufficit q. fiat in domo: vel p. so. naliter neq. intelligit illa alternatiua ut sit ordi. nis quemadmodū intelligitur ius cōe: in. l. scire oportet. s. oportet. ff. de excusa. tut. Aut statutū nō loquit pure in terminis iuris communis: et dico q. debet intelligi q. aliqd addat ad ius cōmune: non aut per impropriationē debet reduci proces. sus ad ius cōmune. arg. opt. in. c. cū dilect. s. alle. et alius est in rescripto: q. statutū sit ut plurimum ut aliqd addat. et est lex municipalis. j. di. ius ciui. le. sed natura rescripti non est ut aliquid addat: et ideo debet rescriptū stricte intelligi q. statutū.

i *In glo. in ver. precedat. ibi secus in priuile. giis. hoc intendit gl. quod priuilegiū nō d. ita stricte interpretati sicut rescriptū. s. tu vide qua. liter sit priuilegium interpretandū: q. d. no. in. c. oliz. de verb. signi. et per Bar. in. l. ff. de consi. pnc. et vide glo. in. c. ordinarij. de offi. ord. lib. vj. et aliqd per doc. hic.*

j *Surreptio vitiat gratiam ipso facto. s. 6.*

k *Onus probandi q. vnus actus precesserit aliū in. cumbit alleganti actū precessisse.*

l *Actus presumit factus legitimo tēpore nisi con. trarium probetur.*

m *Rescriptū q. sit surreptitiū q. s. habet probare.*

n *Rescriptū faciēs mentionem de statuto an de. beat dicere de statuto iurato: si statutum est iura. tum an sufficiat simpliciter facere mentionem.*

o *In iuramentis intelligitur excepta autoritas su. a.*

san. et affi. Jo. an. in specu. de clande. despon. in rubri. de except. in. s. nunc videndum ibi licet autem secundum premissa: et istū. in. c. si cleris. cus. in vlti. colū. de foro competen. de multis alijs casibus cui incū. bat probatio. ponit aliquos Ro. in. l. illa. in. xij. colū. ff. de verborū obli. in quo habes considerare quādo pro aliquo sit presumptio: et tūc

perioris: quod verum quando prestantur super re subiecta ipsi superiori.

p *Papa nō habet dominium rerum ecclesiasticarū: s. bene habet liberā administrationem.*

q *Surreptio vsq. ad quantū tps potest opponi.*

Constitutus. Hoc intē dit. Mo. va.

let rescriptū executorium impetratū sup. prebēda et canonicatu in quo nul. la est facta mētio de statu vel certo canonicorum numero iuramēto firmato. vlt. summat aliter quo ad intellectū. nō valet impetratio in ecclesia nu. merata nō facta de numero mentione si p. eā frā. gitur numerus canonicorum: licet non frangat numerus p. bendarū et p. cessus sup. inde fact. est nullus. Primo ponit impetrationē. Secūdo ex. ceptionē contra ipsam. Tertio diffinitionis cō. missionem. secunda ibi: verū. tertia ibi discretiōi. Casus literalis. Quidā clericus. p. noie obti. nuit literas a dño papa ad decanum et capitulū bituricē. ut ipsum reciperet in canonicū et in fra. trem et p. bendam si qua vacaret vel p. ximo vaca. turam conferrēt eidē: sibi super hoc executorib. deputatis. sed ex aduerso bituricen. caplin se op. ponens dixit negotiū ad sedē apostolicā esse de. latū corā dño papa dictus cleric. allegauit p. di. cta: caplin ex aduerso rōdit q. i bituricē. ecclesia certus canonicorū sit numer. institut. et iuramē. to firmatū. et p. sed. apo. cōfirmat. et q. de hoc di. ct. p. nō fecisset in suis lris mētionē: et tacita ve. ritate litere fuerāt ipetratē. Auditis hinc et inde p. positis mandat papa quaten. si legitie cōstitit numerū canonicorū q. nūc est in ecclesia p. decanū et caplin iuramento firmatū ante q. dictus. p. li. teras executorias impetrasset quicqd. factū est. per literas illas decernat irritū et inane. aliqn si qua de prebēda vacet in ista ecclia assignetur eidē. Ber. Not. primo et maxime p. intellectu dicēdorū. q. antiquis tēpibus cū papa scribebat p. aliquo bñficiādo dabat successiue tria paria li. terarū. primo monitorie dabant. q. b. monebat ordinariū collatorē. ut prouideret ei p. quo pa. pa scribebat. secūdo erāt litere p. ceptorie q. p. ce. debant si monitoris si obtēpabat. tertio dabant lre executorie. p. quas scz deputabat executor ad p. uide dū loco pape vel ad p. pellēdū ordinariū collatorē. hodie solū dant executorie et emana. uit stil. antiqu. q. antiqui summi p. tifices o. facili nō grauabāt ordinarios collatores.

r *Not. secundo et tene semp mēti. q. nescio ali. bi bo. tex. q. surreptio vitiat gratiam ipso facto etiam si consistat in tacendo factū alienū q. im. petrās probabiliter ignorabat. nā iste impetrās de quo hic poterat p. babilr ignorare statutū nu. meri ecclesie. maxime si statutū emanat dū ipe esset in itinere vel i. curia. ratio hui. dicti p. t esse quia in consideranda validitate gratie. non ad. uertimus ad culpam impetrantis. sed poti. ad intentionem concedentis. ut in. c. postulasti. j. e. si autem papa sciuiisset statutum precessisse etiaz per momentum. non dedisset. saltem ita de faci. li literas per quas infringeret statutum eccle. sie. In contrariū tamen facit tex. singu. in. c. gra. tia. j. eo. lib. vj. sed dic vt dicam in. c. super literis. j. eo. et ad hunc effectum Jo. an. alleg. istū tex. in. c. penul. j. eo. lib. vj.*

s *Tertio no. et tene mēti q. vbi statutū ex ali. quo inuālidat actū et dubitat an statutū preces. serit actū vel contra dicenti statutū precessisse*

rum ab initio fuisse frigidum non potest ratiōe frigiditatis petere se. parationem: ut in capitulo si quis acceperit. xxiij. questione prima. et quibus modis etiam probetur frigiditas viri ad collum. vide Imo. centium in capitu. puino. et in. c. fin. de frigid. et ea que habent in. c. qui

non tenetur pro bare: et q. sint isti casus in quibus presumitur: vide multos per bar. in tract. de p. sup. et ro. i. l. sciendū. ff. de verbo. obli. et p. moder. i. c. ex. literis. de proba. tionibus.

t *Adde Alex. cōs. xxiij. et lxxv. v. j. li. Ro. sing. suis. fo. vj. vbi di. cit quod mulieri dicenti frigidū maritum an con. tractum matris. monium incum. bit onus proban. di et viro si dicat post m. moniū. et per eūdem q. d. allegas antio. rioritatem tēpo. ris illā p. bare de. bet consil. cclj. Anto. Francis.*

u *Circa h. quan. do mulier dicit virum frigidū. et vir dicit frigidū. tātē p. nēnisse p. matrimonium et post copulā car. nalē: et mulier re. plicat q. nōrimo quod semp fuit frigidus cui in. cumbat onus p. badi. Dicit q. d. presumptio ē q. frigiditas super. uenerit post ma. trimoniū et ideo mulier q. habet p. sumpcionē cō. tra se debet pro. bare frigiditatem fuisse in viro an. te matrimoniū. ut est not. glo. in. c. quod autem. el. j. xxiij. q. i. quali. ter autem probe. tur h. frigiditas in potentia coeū. di. nota. in. c. fra. ternitatis. de fri. gi. et intra quan. tum tempus p. betur: habet de. vtroq. per Spe. in tit. de teste. s. vj. in versic. hoc quoq. et in titu. lo de dilati. in. s. primo. et adde q. si mulier scuit vi.*

Sanonini. super prima parte primi.

añt. cum duobus se. xxij. q. j. vide per gl. z docto. in. c. laudabile. de
fri. z tene menti dictu hostie. in. c. j. de frigi. q. qñ tractat de probanda
frigiditate viri parū aut nihil operat fama: s. requirunt alie pbatiōes.
a **¶** Tempore. Adde **¶** Det. de anc. in. c. fundamēta. de elec. lib. vi. Bar.
z legistas in. l. cum seruus. ff. de verb. obli. Salic. in. l. si. C. de ali. pupil.
pñtā. per illū tex.
per doc. in. l. j. ff.
de cōdi. z demō.
per Bart. in. d. l.
fi. z per istū in. d.
c. cum virum. in
iij. not. z p. Joā.
de imo. in. c. in p.
sentia. in. xli. z sic
nota q. probato a
actu. de probat. b
¶ Adō tu. Pe.
de ancha. consil. 4
cxij.
b **¶** Sebast. Sapia.
c **¶** Nisi cōtrariū
probetur. Vide
q. eleganter not.
Bar. i. l. nō solū.
s. sed vt pbari. ff.
de oper. no. nūit.
vbi vult qñ acc?
pōt fieri tpe lici
to z illicito presu
mitur fact? tpe
licito p. text. in. l. c
merito. ff. p. soc.
z licet. Ar. in. c.
cū dilecti in. vñ.
not. limitet illud
nō procedere qñ
psumptio est cō
tra faciē. tamē
hec limitatio est
contra ea que di
cit ibi Bar. q. lo
quitur i. homici
dio facto in quo
presumptio est
faciē. l. j. C. de
ficar. vide p. reso
lutioē. Seli. in. c.
auditis. co. xi. v.
obstat tertio. de
psump. z in. c. nō
nulli. s. sunt. qñ.
colū. vi. de rescri.
Deci. i. c. in pñ
tia. in. ij. no. de p
ba. digi. i. l. quod
nerna. i. materia
doli presumpti.
ff. de pos.
zacharias.
c **¶** Literas. Dic
hoc esse verū in
literis beneficiis
libus. ita p. Car.
in. cle. j. per illū
tex. de preb. iste
in. c. ad audientiam. el. ij. isto titu. secus autem in literis iustitie. vt per
Cardi. vbi. s. q. xij. vbi ponit rationē diuerſitatis. Et aduerte quod vi
tiat circa decimā non autem circa narratiua. not. Bal. in. l. si vt propo
nis. la. j. C. quomodo z quando index. z Alexand. in. l. si quis obrepse
rit de fal.
d **¶** In alterum cōnegorum. Vide dicta in. c. translatō. z in. c. sedes. hic
alleg. z not. pro limitatiōe. c. si eo tempore. de rescrip. lib. vi.
¶ Adde quod do. de rot. deci. pe. in nouis volūt q. illud sit verū vbi
nō sit distincta prebenda a canonicatū alias secus.
e **¶** Bonam gloss. istam alleg. Bald. in. c. cum ana. in. j. colum. de elec. et
Domi. z Imo. z ibi vide Lap. alleg. xij. in vlt. col.
f **¶** Sebast. Sapia. **¶** Contrarium. vide Cosetum in repet. rubri. de
iureiurā. in. xij. privilegio iuramenti. vbi refert ea que ponit Seli. hic.
g **¶** Gloss. notabilis in dicto. c. cum non deceat. Adde glo. in clem. du
dum. in ver. pacta. de sepul. z has duas glo. alleg. Roma. singu. vij. in

cip. dispositio emanans. Butri. Imo. z istum in. c. j. de his que sunt
maiori parte capituli. z Alexand. consil. xxxvij. incip. visa petitione.
Adde ro. iij. colū. in. iij. volū. **¶** Petr. de anchorano consilio. cccvij. mñ
legibus z canonibus. Roma. consil. cccxxxix. circa primum. in. iij. col.
z Alexand. consil. per numerum. cccxlv. vñs his que narratur in fine.
6 meri. **¶** Et ex hoc habes vnam bonam regulā
quod surreptio commissā in alterum cōnegos
rum^o vitiat gratiam in totum. facit. c. translatō.
de constitu. z adde hanc regulā ad ea que dixi. s.
c. sedes. **¶** Sed quero quid si canonicatus vaca
ret de presenti: nunquid gratia sit surreptitia nō
facta mentiōe de numero. Compostel. videt vel
le. quod sic: quia non est facta mentiō de numero
contrarium tenet hic Joan. and. z Joan. Cald. z
cōmuniter omnes doctores sequentes: dicentes
quod si nullam preiudiciū sit numero nō est ne
cesse de eo facere mentiōem. Et hoc videtur ve
rius quia taciturnitas non vitiat ex quo non est
causa inductiua gratie. Dicergo quod aut cano
nicatus vacabat tempore impetrationis z valet
gratia non facta mentiōe de numero. Idem est
si non vacabat tunc canonicat? sed papa manda
bat prouideri de canonicatu vel prebenda vacan
tibus vel vacaturis: nam his casibus nullum pre
iudiciū sit numero. **¶** Sed quero quid ecōuer
so. nunquid facta mentiōe de numero possit p
videri in ecclesia non habēte numerum. Iste tex.
bene facit quod sic: quia faciendo mentiōem de
prebenda vacatura tacite fiebat mentiō de nume
ro vt in. c. dilecto. de preben. z nihilominus debe
bat prouideri isti si statutum numeri non preces
sisset. Ad hoc vide bonā glo. in. c. fin. de conces
sionib. lib. vi. in gl. magna: z dic vt ibi. **¶** Et in
fi. glo. nota hanc conclusionem glo. quod licet sta
tutum non sit iuratum tamen necesse est menti
nem facere de statuto. z pro hoc. c. cū non deceat.
7 in fin. de elec. lib. vi. **¶** Quid autem si statutum
est iuratum z sit mentiō de statuto z non de iuramē
to. videtur sufficere: quia iuramētum est accessō
rium ad statutum: ergo sublato principali tolli
tur accessōrium. Ad hoc quod no. in. c. dilecto. j.
de preben. vbi concluditur quod canonici qui ve
niunt collegialiter contra statutum iuratum nō
incurrunt periurium: quia iuramentum tollitur
sublato statuto. **¶** Cōtrarium^o determinat not.
f glo. in. d. c. cū nō deceat. s. z pro hoc facit optime
iste tex. hic. Non obstat contrarium. **¶** Procedit em̄
quando sciēter tollitur statutum iuratum: sed
quando tollens statutum ignorat iuramentum
non habet animum tollendi iuramentum: quia
iuramentum obligat deo. pro hoc ca. debitores.
8 de iureiurand. z tene hoc menti. **¶** In gloss. in
verbo iuramento. ibi verius videtur. quod con
ditio talis subintelligatur: dic etiam quod pre
cedens opinio Jo. potest saluari vt non subintel
ligatur conditio. Quia conditio suspendit actus
in euentum ipsius: vt not. in. c. verum. de condi
tio. appo. **¶** Ande iuramentū non ligaret ante ap
probationem pape: quod est falsum. **¶** Ande iura
mentum ligat: sed intelligatur excepta autoritas
h pape: b quia papa potest mandare contrariū: sed
non presumitur velle nisi faciat mentiōem de iu
ramento. Et per hoc tota argumentatio glo. re
persona imperatoris: z dicit Bal. idem in rege simile dicas in voto:
vt notat Joan. and. z Butriga. in. c. non est de voto. per illum tex. z
Richar. in. iij. senten. dist. xxxvij. q. ix. art. ij. z hec amplia z limita: vt
hic per doc. moder.
¶ Adde Oldra. consil. xcij. incip. magister ordinis.
Anto. Francif. **¶** An autem z quando autoritas superioris intelli
gatur excepta in voto vel in iuramento aut alijs actibus: vide no. in. c.
venientes. de iureiurand. z in. c. fina. circa finem. xxy. q. i. z in. c. j. z lxx.
distinc. z in. c. j. q. v. z vide tex. z gl. in. c. significasti. de elec. z tene mē
ti quod autoritas superioris facit licitum: quod alias erat illicitum.
Iam pretor. s. quid tamen. ff. de mino. z faciunt ea que habentur in. l.
iuste possidet. ff. de acqui. poss. imo dicimus quod autoritas superio
ris interueniens in actu fecit cessare omnem suspitionem z presump
tionem fraudis z turpitudinis. l. furti. s. qui iussu. ff. de his qui not.
infa. z vide no. in. l. j. C. de rescrip. vend.

manet

Sebasti. Sapia. **I**n iuramento. **N**ō intelligas q̄ in iuramento tñ modo intelligat̄ excepta auctoritas pape sed etiā cuiuscunq̄ superioris: q̄ in preiudiciū sue superioritas non potest inferior iurare ita t̄z do. Ant. hic. **I**o. de imo. **S**ed. de Sen. in cōsi. lxxxi. q̄stio talis est: scho laris clericus. vbi cōcludit q̄ scholaris existēs in studio iurās creditōri non exire di strictuz bononie aq̄s satisfaciāt a si p̄p̄m si est clericus vel per patrē renocat pōt rece dere licētia petis ta l̄z nō obtenta. b vide Alex. m. l. si. ff. q̄ satisf. cog. et pau. de cast. l. in operis. ff. loca. et Cosse. in repe. ru b̄i. de iureiur. in xxiij. privilegio iuramenti.

Nō potest. ad de Spe. d. leg. s. nunc ostendēdū ver. xxiij. gl. ma gna. **z** archi. in c. auctoritate. xv. q. xi. **z** glo. **z** oēs in d. c. quanto. Car. in cle. j. ante fi. de iureiur. glo. **z** archi. in c. florenti nū. lxxvi. dist. ar chi. in c. g. sacra mēto. xxi. q. iij. Domi. in c. h. de renū. Tho. scōa scōe. q. lxxix. ar tic. ix. i. respō. ad tertium argumē tum. Car. sancti Sixti libello de ptate pape. q. xxx viij. Archi. florē. in. ij. parte sue sū me. tit. v. c. v. h. co lū. cū plurib⁹ se quētib⁹. cōiter cōcludit q̄ ex cā pōt cōmutare su spendere **z** etiam relaxare. sine cau sa aut vera **z** ap parēti nō pōt ab solvere. Anno. in d. c. ij. in fin. de re nun. **z** ibi But. Imo. **z** Do. p̄ istū pulchre in dispu. stāte statuto. ad fi. **z** facit gl. in c. nō est voti. de voto. **z** q̄ tollit iuramentū d̄z fieri mēto de iuramēto p̄stū tex. **z** per gl. in c. cū nō debeat. d. elec. lib. vi. **z** i. cle. du dum. in ver. pacta. de sepul. **A**dde q̄ do. de ro. deci. vlti. de iureiur. est in antiq̄s. vbi dicunt q̄ si papa gmittat auditori q̄ relaxet iuramē tum fiet prout veniet relaxandū: quod auditor potest remittere non ci tata parte ad effectum agendi.

Anto. Franc. **A**trū papa habeat potestātē dispensandi circa vota **z** iuramēta etiā sine cā: vidēda est p̄io pulchra gl. in cle. ad n̄am in x. ecclesia. de here. **z** alia in c. lector. in ver. subdiaconus. **z** vidēd⁹ est. Ho stiē. in c. magne. de vo. vbi sit cōclusio q̄ oia liceat pape: preterq̄ id q̄ sapit peccatū: q̄d etiā limitauit Jo. an. ibi q̄n peccatū insurgit ex cōuē tione legis diuine tñ: secus si insurgit ex cōuēntione. l. positue. vt p̄ Jo. **z** doc. in c. q̄d sup̄ his. de vo. **z** in c. l̄z. de foro cōp. **z** plura de ptā te pape accumulauit Bal. in l. rescripta. C. de preci. impe. offe. **z** de au to. **z** ptate pa. vide pulcherrimos tex. in c. fundamēta. de elec. lib. vi. **z** in c. p̄ hūani. de homi. e. li. **z** in c. j. de trāsla. pl. in c. cūcta p̄ mūdū. ix. q. iij. **z** adde q̄ pōt absoluerē vafallos alicui⁹ p̄ncipis a iuramēto fide litatis ex cā. vt i. c. granē. de excels. plat. **z** in c. auctoritate. **z** in c. ali⁹. xv. q. vi. **z** an possit dispensare cū religioso sup̄ voto obediētie. vide no. i. c. cū ad monasteriū. de sta. mo. **z** Host. in sum. de vo. i. s. pe. **z** plene p̄bea tū Tho. ij. q. clxxvi. art. viij. **z** an solus dispenset in votis dispensa libus. vide bea. Tho. in. iij. disti. xxi. art. ij. **z** q. d. lxxviij. artic. ij. **z** artic. fi. **E**t qualiter papa posset dispensare in voto cōtinētie. vide p

bea. Tho. scōa scōe. q. clxxviij. art. viij. **z** adde q̄ semp p̄ facto pape in dubio est p̄sumēdū: vt in c. nō nos. xl. dist. **z** l̄z alij inferiores renūtiēt in manibus superiorū: vt in c. sup̄ hoc de renū. tñ solus papa renūtiat in manibus dei: q̄ ipse in terris nō h̄z supiorē. lxxviij. di. in c. si q̄s. **z** not. in c. j. de renū. **z** qui sint casus reseruati soli pape in signū summe pote

negotii nisi de honestate. sic intelligit. c. literis. j. eodē. **D**e. dixit quod papa in hoc grauauit istum impetrantem quia debuisset habere respectum ad monitorias: sed in alio releuat: quia satis est quod fecerit mentionem de iuramento si nihil dixerit de confirmatione apostolica. **I**tem dicit q̄ iste impetrator obligauit se ad probandum quod statutū fuit secutus executorias. **H**ec sol. non valet q̄ onus probandi hoc incūbit cap. **J**o. an. dicit q̄ hic querebat d̄ p̄cessu exento r̄is tñ. **C**ontra hanc opi. facit q̄ papa in fine nō mandat prouideri isti si statutū precesserit execu torias: **z** sic videtur nō curasse de monitorijs. do. **A**nto. dicit q̄ monitorie hic erāt extincte p̄ mor tem pape reintegra. nā p̄cessus executorius erat nullus ex quo litere erant surreptitie **z** sic nō ha buit perpetuare monitorias: vt not. glo. in c. cum plures. de offi. deleg. lib. vi. **S**ed contra hoc facit quod iste litere erant p̄sentate nec poterant aliter p̄petuari. **A**nde satis potest dici q̄d papa potuisset si voluisset p̄sequi monitorias: vt in c. l̄ris. e. sed pars nō potest p̄sequi: q̄ monitorie nō ne cessitant: arg. in c. cum in veteri. de elec. **S**ed ho die non est multum de hoc curandum: q̄ iste lite re monitorie non sunt in usu.

- 1 **S**urreptio dolosa vitiat rescriptum in totum sed si in simplicitate venit eaten⁹ viti at quaten⁹ fuit causa concessionis. **z** An habeat locū in pri uilegijs: vide. j. 4. **E**t in dubio an presumat̄ igno rantia vel dolus: vide. j. 7.
- 3 **I**udex cui rescribitur potest cognoscere de surre ptione rescripti.
- 5 **S**urreptio vitiat gratiā ipso facto: sed rescriptum ad lites non.
- 6 **S**implicitas vtrum excuset a surreptione in be neficialibus.
- 6 **I**mpetrans aliquid dicendo esse dignitatē cū sit officium non committit surreptionem.
- 7 **S**urreptio p̄cedit ex taciturnitate beneficij etiā tenuis.
- 9 **C**itatus nō debet comparere si citans non habet iurisdictionem contra eum.
- 10 **I**udex an possit cognoscere de sua iurisdictione si contra eum opponitur.
- 11 **P**rocessus factus sup̄ rescripto q̄d dicebat fal sum fuit p̄nuntiatum verū: an valeat si postea re scriptum reperitur falsum.

heredes. in prin. ff. de acquir. posses. **z** Spec. de peti. **z** posses. s. j. ibi: s̄z pone vacante: **z** per istum in c. cum esses. in. xx. col. ibi quinto princi paliter. de testa. Bal. in l. nō minus. ff. de here. instit. **z** Domi. in c. j. in iij. col. de sum. tri. in sexto.

Intra quantum tempus. **A**dde But. **z** Imola hic **z** istuz in c. du dum. in prima colū. de presum. **z** in c. ex parte. in vltima colum. de foro compet. **z** in c. ad audientiam. j. eo. **B**utri. in c. super literis. in. xij. colum. j. eodem **z** in c. exceptionē. in antepenul. colum. de excep. Jo. in c. pastoralis. eo. tit. Jo. in c. veniens. in. iij. colum. de renun. Jo. and. **z** Domi. in c. primo. de lit. contesta. in. vi. istum in c. ab excōmuni cato. in fi. j. eodem.

Impetrasset. **A**dde But. Imo. Do. **z** moder. hic.

De confirmatione apostolica. **I**n contrarium facit glo. in cap. du dum. ad fi. in ver. pacta. de sepul. per quam dicit gl. generaliter. Ro. singu. viij. **z** consi. cccxiij. ad fi. **z** consi. cccxiij. ad fi. **z** cōsi. cccxiij. in. iij. colū. quod clausula non obstantibus nunq̄ tollit dispositiones cōfir matas **z** illam glos. etiam ad statuta confirmata allegat Alexan. cōsil. pe. nume. cclxvi. viso titu. q. premisse. nisi dicas fin. **A**oder. hic quod illa glo. p̄cedit vbi dispositio non habet aliud robur maius **z** firma tione sed docto. hic loquuntur vbi dispositio est iurata **z** cōfirmata. **z** sic habet maius robur q̄ sit confirmatio: quo casu sufficit mēto maio ris roboris sc̄z iuramenti q̄ infertur q̄ princeps etiā p̄iudicasset sta tuto cōfirmato: quod tamen modē p̄i nō affirmant pōderanda tñ p̄ **P**etro istū tex. cui⁹ opinionē corroborauit hic nōnullis medijs in lec.

statis. vide p̄ gl. in c. sicut. de exc. prelat. **z** per gl. i. c. quod trāslatio ne. de offi. lega. in c. p̄posuit. de concel. preben. et vide Spe. q̄ oēs hos cas⁹ enume rat aut pro maio ri parte in tit. de offic. legat. in. s. nunc videndū. **S**ed solū ad ministratio. **A**d de But. **z** Card. in c. cū super. de cā. pos. **z** proprie ta. **z** ibi istum in penul. col. **z** istū in c. ex literis. de prob. **z** **A**tharia. consi. cclv. prela tus **z** c. als incip. ex literis trāsmis sis. in. iij. col. gl. ij. **z** doc. in c. cau sa. de verb. signi. tex. **z** glo. in c. p̄ uenit. glo. j. de iu re iur. Archid. in c. expedit. xij. q. i. post gl. ibi Do. in c. ad decimas. in. iij. nota. de res titu. spo. i. sexto. **z** in c. j. xij. distin ctio. p̄pter verba Archid. ibi: **z** facit glo. in c. j. x. distin. fm. eū. fa ciat quod voluit Bart. in. i. l. s. si nali. in fi. ff. de ac grend. possessio. vbi allegat Jo. in. d. c. cum super Barto. in. l. sicut in fi. ff. quod cu iusq̄ p̄nuerit. no mine. **z** in. l. cum

Sanonmi. super prima parte primi.

- a** **Supra eo. sedes.** Vides ibi alias limitatōes ad d. c. si eo tempore.
- b** **Sebasti. Sapia.** Falsi facit qd nō solū dicēdo, sed etiā tacēdo committit mendaciū. Lea que cōmendat. Ubi Bar. inducit ad testes. ff. de contrah. empti. no. d. 3. in l. prescriptione. in. h. nota. C. si contra ius vel vti. publi. facit qd no. Bart. in l. contra. ff. de legi. 2. in l. quero. ff. de act. empt. 2. pau. in l. i. §. si. ff. eo. et hoc verū qñ con sciētia veri dictat aliquid dicere p ut no. declar. archi. in. c. ne quis. xxij. q. ij.
- c** **Surreptio nō dolosa.** adde bu. Inn. Dom. hic 2 do. late in repe. c. postulasti. i. xv. col. j. eo. Rotam de pben. xij. qdā obtinuit. in anti quiorib. Cal. in isto tit. col. ij. bo. tex. in. c. dudū. in ver. cōsiderātes. de prebē. in. vi. 2 ca. si pro clericis pauperib. eo. ti. 2 lib. Inn. 2 do. sti. de transac. ex literis. Rot. hoc ti. lxxij. pape sup plicat. i. antiqs. 2 plene hic p mo der. limitātes b quinqz modis. Zacharias.
- d** **Et nō substā tiaz.** adde qd dixi in apost. ad istuz in. c. cōstitutus i apostilla. in x. sic. vitiat gratiā 2 li teras. nu. v. §. eo. vñ nō d3 sequi iu dex formā in res scripto positā s3 fm iuris ordinē pcedere. vt ē tex. in isto. c. aduerte tñ q sequēdo iu ris ordinē nō d3 recedere a xbis rescripti. als pro cessus esset null? 2 cōdemnatio se qui nō posset. vt ex hoc tex. elicif.
- e** **Ex ignorantia.** viō hic omnino moder. in vlt. co. in verb. h. cōclu.
- f** **Rigor iuris.** vide istū in. c. i li teris de rest. spo. i vlt. no. facit tex. 2 qd ibi not. in l. nulla iuris rō. ff. de leg. 2 vide istū in. c. si cleric? lai a cū. de foro com peten. in. h. colū. no. in. c. vt constitueretur. l. dist. 2 in. §. nisi rigor. i. q. vij. 2 vide bo. tex. in c. fraternitatis. xxij. q. di. quē alleg. iste i. c. nō debet de consan. 2 affini.
- g** **Incidentis.** vide bo. tex. cū ibi no. in. c. ceterū. §. eod. 2 in cle. i. eo. ti.
- h** **Mendaciū.** Adde Albe. in dictionario suo in ver. mendaciū: 2 btm Tho. ij. c. de mendacio. iij. di. 2 philosophus. i. elenchorum dicit quod duplex est operatio sapientis. 1. non mentiri 2 mentientem posse mani festare: quicunqz ergo mentitur arguit se nō esse sapientē. 2 vide Ray. mū. in sum. de mendacio. 2 in lib. confes. lib. vi. titu. de mendacio. quest. ij.

Super literis.

Difficilis est fa mosum. c. 2 est clavis totius tituli. 2. h. d. in summa. **¶** Exprimens falsum vel tacēs verū in rescripto si malitiose caret proz sus impetratis. sed si p simplicitatē vel ignorantia: aut obtinuisse vero expresse 2 suppresso falso saltem literas in forma communi 2 delegatus procedit seruato iuris ordine 2 non speciali forma rescripti: secus si nullo modo literas habuisset. vel breuius sic. Dolosa surreptio vitiat rescriptum in totum. si autem processit ex simplicitate vel ignorantia eatenus vitiat quatenus fuit causa concessionis. diuiditur in tres partes. nam primo recitat casum super quo antiquitus erant opi. secundo illas per distinctionē bimēbrem ad concordiam reducit. ibi nos igitur tertio dat regularem doctrinam: ibi vt sic. **¶** Casus literalis. Quidam impetrauit literas a domino papa per malitiam: alij per simplicitatem siue ignorantiam tacita veritate vel suggesta falsitate: quidam dicebant quod tales litere nō valēt dum mendax precatō carere debeat impetratis. Alij dicebant qd 2 si forma literarum carere debeant nihilominus tamē iudex procedere debet fm ius cōmune. do. papa distinguit inter illos qui per fraudem vel malitiam 2 illos qui per simplicitatē literas impetrant tacitaveritate vel suggesta falsitate: illi qui per malitiam vel fraudem falsitatem exprimunt vel supprimunt veritatē nullum cōmoduz de huiusmodi literis cōsequatur: ita q postquaz delegato super hoc fides facta fuerit de causa vltērius non cognoscat: inter alios qui simplicitatem literas impetrans tacita veritate vel suggesta falsitate: distingue. si talis veritas sit suppressa vel falsitas suggesta: que si fuisset tacita vel suppressa papa saltē in forma communi literas concessisset: delegatus fm ordinem iuris pcedat 2 non fm formam literarum. si vero talis falsitas sit expressa vel veritas occultata que si fuisset tacita vel expressa papa nullas literas concessisset. delegatus non pcedat per literas illas nisi in hoc vt partes conuocet ad presentia suā 2 de qualitate precū cognoscat: vt sic in vtroqz casu eadez ratio que delegantem mouerat: moueat 2 delegatum: 2 nisi delegans suas literas delegaret delegatus officium suum nullatenus interponat. Verū. **¶** Not. primo q surreptio dolosa siue sit in vero tacendo siue in falso exprimēdo vitiat totum rescriptum licet non fuerit causa totius rescripti sed forte forme specialis tñ: 2 hoc in penā ipsius mendacis. Et ex hoc no. tex. apertum quod surreptio dolosa vitiat omnia contenta in rescripto: licet rescriptum contineat plura separata etiam si surreptio non fuerit causa obtinendi omnia: qd est valde no. nam si hoc habet locum in literis cōtentiosis fortius debet procedere in literis gratiosis cum surreptio magis vitiat literas gratiosas: vt dixi in. c. ceterum. §. eod. ex quo collige limitationē notabilē ad. c. si eo tēpore. §. eod. lib. vi. vt pcedat ille tex. quādo surreptio non fuit dolosa vt tunc vitiet solum illaz partem gratie cuius fuit causa 2 non reliqua cōtenta in rescripto. 2 adde hoc ad ea que dixi. §. eo. sedes. 2 Et not. q hec parificatur quo ad hec taciturnitas veri et

2 mendacium alteri non nocens nō punitur. ff. de enict. l. fundū. §. si. 2 per Alber. C. si contra ius vel vti. publi. l. prescriptione. in si. 2 quid sit mendacium. vide glo. in. l. de etate. §. si cum esset. ff. de interrog. actio. 2 glo. xxij. q. ij. nec artificioso 2 magistrum senten. lib. iij. distinc. xxxvij. 2 xxxvij. d. ostien. in sum. de iureiuran §. quod comites. vers. dicit tamē.

- b** suggestio falsi. b dolus tamen presumitur ex suggestione falsi. 2 sic falsa quod dixi in predicto. c. sedes. **¶** No. secundo aliā no. regulam quod surreptio non dolosa sed ex simplicitate. vel ignorantia procedens eatenus vitiat rescriptum seu contenta in eo quatenus fuit causa inductiua cōcessionis. Ande si surreptio fuit causa inductiua solius forme rescripti vitiat solum ipsam formam 2 nō substantiam rescripti cuius nota fuit causa. Sed si fuit causa inductiua totius rescripti vitiat totum rescriptum. pone exemplum: impetraui rescriptum contra debitorem meum. 2 dixi qd de cōsuetudine patrie cause tractant simpliciter 2 de plano 2c. Ande papa commisit causam simpliciter 2 de plano tractandā. si enim hoc est falsum: vt quia non viget talis cōsuetudo in patria tunc non debet vitari rescriptum in totum quia papa nihilominus literas dedisset in forma communi: vt ideo delegatus procedet fm iuris ordinem: sed si malitiose illud expressisset debet in penam carere commodo totius rescripti: vt in primo casu. Not. ij. q surreptio quandoqz committitur ex ignorantia quādoqz ex simplicitate: quādoqz ex dolo. nec ignorantia excusat surreptionē si fuit causa inductiua cōcessionis: 2 facit optime ad id quod dixi. §. eo. cōstitutus. **¶** Quarto no. q rigor iuris quandoqz ponit pro ordine iuris. Nam id quod hic in princip. appellatur rigor iuris: postea appellatur ordo iuris. 2 dicitur ordo iuris rigor respectu specialis forme cōtente in rescripto fundate super equitate. exemplum si papa mandat procedi sine strepitu 2 figura iudicis: ordo iuris respectu illius forme potest dici rigorosus. quandoqz rigor ponitur pro quadam iuris austeritate vt quādoqz ad errorē in aliquo casu ius extendit se excedendo modum in apponēdo penam. quando sumitur rigor pro subtilitate iuris vt in literis. de restitut. spolia. 2 de his vide bo. glo. in. c. vt constitueretur. l. dist. **¶** Not. in ver. nisi forsitan. aliam regulam no. ad quam quotidie allegatur iste text. q iudex etiam delegatus pōt cognoscere in dubio de validitate rescripti: vnde si opponitur exceptio surreptionis delegatus debet esse iudex istius incidentis. **¶** Ultimo no. q delegatus debet se regulare fm voluntatē delegantis. vt ea ratio que mouet delegantē debeat mouere ipsum delegatum. Nam vtitur vice delegantis: vt in. c. sane. de offi. deleg. **¶** Descendendo ad declarationem istius. c. quoniam. glos. ordinaria nihil boni dixerit. **¶** Primo opponitur contra tex. in eo quod distinguit vtrum surreptio fuerit commissa dolose. per ignorantiam vel simplicitatem. videtur enim quod omnis surreptio habet pariter vitare. ad hoc. c. sedes. §. eodem. vbi dicitur qd mendax precator debet carere impetratis. Item decretum interpositum per surreptionem non tenet: vr. l. magis puto. §. si. ff. de rebus eorum. Item in quolibet rescripto exprimitur aut intelligitur clausula si preces veritate nistantur: vt in. c. secundo. §. eo. Si ergo preces fuerint obreptitie debet corruiere rescriptum ex defectu conditionis. **¶** Item facit contra istum tex. l. prescriptione. C. si contra ius vel vti. public. vbi tex. loquitur de rescripto impetrato per mendacium: nec ex toto annullat rescriptum: 2 tamen

2 x. seq. 2 i sum.

de pe. §. q inter rogationes. vers. hic tñ notādū. 2 qñ dicitur rescriptum fuisse obtētum per mendaciū quis debeat pbare vel opponēs vt impetrās vide Joā. in ad di. Specul. in ti. de clau. despons. super rubric.

¶ Adde spec. in tit. de cau. pos. 2 proprie. i. princ. 2 dicit Ro. quod mendacium presupponit dolum ita cōsi. lxx. zacharias.

¶ Dictū sec? ēē in mendacio per ignorantiam. ita not. gl. in. l. iulian. §. qd aūt. ff. de ac. emp. gloss. 2 arch. xxij. q. c. h. nec artificioso.

Anto. Francif.

¶ Circa hoc qd hic de mendacio. dicas quod oīs mendax. est abominabilis apud deū. c. si quis. xi. q. ij. cu3 seq. 2. c. si quis hominē. 2 alibi dicitur q mendacium nō est minus peccatū q homicidiū. vt in. c. nemo peritōri. xi. qd. ij. 2 ad q causa huius militatis nulli? debet mentiri: et qui facit peccat xxij. q. h. c. cā huius militatis. 2. c. nō ita 2 adde q nullus debet mētiri etiam pro corporali vita alicuius saluāda. c. ne qs 2. c. faciat homo. 2. c. omne genus. cum seq. xxij. q. h. vbi dicitur quod licet non liceat b casu mentiri: tamē licet occultare veritatem: cuius tamen cōtrarium voluit glo. xxij. q. iij. in. §. 3. d. ostien. in sum.

cum his. super ver. decipi. de qua questione vide per de pen. §. que interrogationes. vers. quid si aliquis querat. 2 per beatum Thomā secunda secunde. q. cx. vt vide tex. in. c. quisquis metu. xi. questione. iij. vbi dicitur quod tam dicens mendacium quam occultās veritatem reus est apud deum. 2 in. c. quisquis metu. xi. q. ij. 2 quādo mendacium sit peccatū mortale: habetur. xxij. questio. h. c. mibi autez. 2 in. c. i. 2. c. ne quis arbitretur. 2 ibi glo. vide glo. i. q. vi. in. c. fina. 2 habetur per beatum Tho. secunda secunde. q. cx. ar. iij. 2 iij. vbi dicit q nō mendacium

omne mendacium est mortale et per eundem in. iij. sent. di. xxxviii. ar. ij. et iij. et adde quod mendacium quod inducit mortale est falsario vocis significatio cum intentione fallendi et damno proximi: et hoc in. c. beatus. xxij. q. ij. de quo etiam per gl. in. l. de etate. in. s. j. de interro. actio. et ad materiam quid sit mendacium. vide magistrum sen. in. iij. distin. xxxviii. et xxxviii. et per Hostien. in. sum.

de iure in. s. quot a mendacium non est sine dolo: quia ut ait Aug. mendacium est falsa vocis significatio cum intentione fallendi: ut hoc. xxij. q. ij. in. c. beatus. s. ille. et tene menti illum tex. Sol. propter hec contraria et similia maxime quod due. l. i. civiles videbantur in hac materia discordare: ut. d. l. prescriptio. et l. alii legibus. C. eodem titulo. Fuerunt multe opiniones inter doctores iuris civilis quarum duas hic Papa in principio. et prima fuit. Pla. secunda. Jaco. de bel. et Alzo. Et vide plures alias per glo. et doc. in. d. l. prescriptio. Per quam quidem. l. et ratione supradicta dicit ibi Lync. quod distinctio istius canonis procedit de iure in eo quod facit differentiam inter mendacium commissum ex dolo et ignoratia. sed certe nesciuit quid diceret: nam ubi Lync. nesciebat soluere contrarium iuris canonici impudenter dicebat quod ex errore canonistarum illa iura processerant. Unde merito in hoc et similibus redarguitur ab alijs docto. etiam iuris civilis. Et non insistendo in opinione antiquorum. quia hodie habemus hic tex. clarum cui debent acquiescere legiste per ea que not. in. c. per venerabilem. qui filij sint legit. dicendum est ut hic distinguit. Nec obstat ratio Lync. nam mendacium stricto modo captum diffinitur sicut dictum est: sed largo modo mendacium potest dici omnis false vocis significatio etiam sine dolo: ut in. c. i. et i. c. animaduertendum. et in. c. is autem qui. xxij. questione. ij. Unde sicut dicimus in dolo quod est dolus ex proposito et dolo res ipsa: quando scilicet quis fuit deceptus non ex proposito: ut. l. si quis cum aliter. ff. de verborum oblig. Ita dicendum et mendacium res ipsa: nam alio dicimus quod est dolus malus et dolus bonus: ut in. l. i. ff. de do. ita est dare mendacium dolosum et punibile et mendacium sine dolo et non punibile: ut in. d. c. j. Item iste tex. non dicit quod mendacium hic intervenit ex ignoratia. sed quod veritas fuit tacita vel falsitas suggesta ex ignorantia. Non obstat illa. l. prescriptio. quia habet multos intellectus: quia si intelligitur de mendacio non doloso potest adduci ad secundum dictum huius. c. Si intelligitur de mendacio doloso intelligitur finis illius. l. ut non cognoscat ille cui rescriptum dirigebatur: sed iudex alias ordinarius vel teneatur alia lectura de qua ibi. Non obstat. c. sedes. quia debet reduci ad primam regulam huius. c. nam loquitur de mendacio doloso. Non obstat. d. l. magis puto. quia decretum iudicis est maioris preiudicii quam rescriptum. Item potest dici quod ibi surreptio fuit ex toto causa obtinendi decretum: et sic potest adduci ad ultimum casum huius capituli. Non obstat. quod dixi de clausula subintellecta. quia illa refertur ad exercitum iuris-

Sebasti. Sapia. Sine dolo mendacium est cum dolo si capiat stricte et ut hic per Abb. f. et ita etiam intelligit bar. i. l. qd sit falsum. ubi alex. in apost. ff. de fals. que sequit Alle. in consil. lxxij. non puto. col. iij. i. j. vol. sed sunt plures species mendacii et reperit etiam sine dolo. ut e. gl. magistra. in. c. ne quis arbitretur. xxij. q. ij. et text. i. c. pmi. ea. q. et ca. Et si queratur an in dubio presumatur cum dolo. Distingueretur quod presumitur cum dolo quando ex eo metus perciperet commodum: alias secus per tex. no. in. l. eleganter. s. si. cum. l. se quen. ff. de do. et hoc ex multis probatur in. l. quod nerna. in materia doli presumpti. ff. de positi.

Quod est dolus. Adde not. in. c. cum dilecti. de emp. et vendi. Sebasti. Sapia. Reipsa. Quid differat dolus ex re ipsa et dolus ex proposito. ponit do. Abb. in. c. cum ca. in. fi. de testi. quod dolus ex proposito rescindit tract. etiam si sit lesio citra dimidiam iusti preiudicii: secus si sit ex re ipsa de qua late per do. Bart. vero. tracta. de simul. tract. in. iij. casu principali. in. j. prescriptio. Alia differentia ponit Inn. in. c. quinquaginta. j. de iure iur. quod pro dolo ex proposito petit actio de dolo sed pro dolo ex re ipsa datur exceptio. de quo dixi in rep. l. ij. post notabilia. C. de rescin. vendi. et vide quod equat per Alex. in. l. si supstite. C. de dolo. per curium seniore in consil. lxxvi. super premissa. col. ante.

Punibile. Adde no. ff. quod cum eo. l. sed et si. s. i. in. l. cum de indebito. in. glo. indebiti. ff. de proba. et ff. ad. l. aquilia. l. inde neratius. s. penul. in. glo. in. duplum. gloss. fin. in. l. fin. ff. de vendi. gloss. ij. ibi Lync. in. l. sed cum patrono. C. commu. vtriusque iud. l. si dubitatur. s. i. ff. de fideius. et in quibus casibus mentiens puniatur. plene per Barto. in. l. j.

C. de fur. in. v. et vi. colum. in. l. prescrip. C. si contra ius vel uti. pub. et in autenti. contra qui propriam. C. de no. nume. pecu. not. xxi. q. ij. pmi. de. in. regula nullus pluribus. lib. vi. Adde Spec. in. tit. de cau. pos. et proprie. in. prin.

zacharias. Adde eundem Specu. in. tit. de excep. et replica. s. iij. ver. est ergo. et x.

dictionis. Item ad formam rescripti. An si surreptio fuit causa obtinendi specialem formam vitiat prorsus illam formam sed remanet substantia rescripti. i. ipsa iurisdictio: ex quo surreptio non fuit causa substantie rescripti et ex his habes distinctionem huius capi. defensataz. Et intellige quod iudex debet procedere secundum tenorem iuris si mendacium fuit causa solius forme quando metio ipetrantis potest includi sub verbis rescripti. Alis secundum Inno. et bene rescriptum annullatur in totum. pone exemplum: impetrans narravit in rescripto titium sibi obligatum occasione mutui: quare petit illum condemnari ad satisfaciendum sibi de debito. Nunc vero vult agere contra eundem ex titulo donationis et compelli petit adversarium ad tradendum et dicit se narrasse mutuum ex ignorantia. Lerte non est audiendus quia ista causa quam nunc vult intentare non potest comprehendere sub verbis rescripti. et sic non potest iudex procedere etiam secundum iuris ordinem. Secus autem ubi intentio impetrans potest includi sub verbis rescripti. exemplum patet ex predictis quando impetrans narravit consuetudinem. et. vt. s. di. xi.

Secundo principaliter queritur utrum distinctio huius capituli habeat locum in privilegio seu literis beneficialibus. Et hic est questio dubia et subtilis. sed ut clare habeantur et sententia premitte quod ex decisione huius. c. possunt elici tres regule explicate. Prima regula quod surreptio dolosa vitiat rescriptum in totum. Secunda quod surreptio ex ignorantia vel simplicitate si fuit causa obtinendi solius forme rescripti non vitiat substantiam ipsius rescripti: ex quo princeps alias expressa vitate vel falsitate expressa rescriptum cessasset. Tertia regula quod si cessante surreptione papa nullo modo dedisset rescriptum vitaretur rescriptum in totum et ex ignorantia vel simplicitate veritas fuerit tacita vel falsitas expressa. Quo ad primam regulam oes conveniunt ut habeat locum in privilegiis et literis beneficialibus. Nam si surreptio dolosa vitiat ex toto litteras contentiosas: fortius habet vitare litteras gratiosas cum surreptione magis inficiat gratiam quam rescriptum ad lites. Datet eo quod gratia ipso facto est nulla propter surreptionem: ut in. c. i. et ij. de filiis presby. lib. vi. et j. eo. ad audiendum. Sz rescriptum ad lites non est ipso iure nullum: ut in. c. ceterum. et quod ibi dixi. s. eo. Et per hoc ut dixi singulariter limitare illud. c. si eo tpe. j. eo. lib. vi. ut lse si continent plures gratias est surreptio dolosa fuit causa vitii tam quod in pena doli debent vitari littere in totum: ut no. innuit iste tex. et facit quod dixi. s. eo. sedes. Quo ad secundam et tertiam regulam est dubium: nam Jo. hic vult quod simplicitas non excusat a surreptione in istis beneficialibus per. c. si motu proprio.

berengarius. latif. per Car. in. clementina secunda. in. j. oppo. ubi etiam quando excuset et in quibus simplicitas et quando non. de penite. et remissio. et qui dicantur simplices. Adde eundem Cardina. ubi. s. gloss. xxij. questione. iij. Inno. et Bal. super rubri. C. de rerum permutatio. ver. item queritur.

Anto. Francis. Circa hoc an et quando simplicitas sit probanda vel improbanda: et an repellat aliquem a promotione: vide not. et plenam glo. in. c. petrus. xxxix. distin. et in. c. quia frater. vij. q. de. j. et conclusio est quod quedam est simplicitas contraria dolo: ista non improbanda quedam est simplicitas contraria prudentie. et ista est improbanda: pro quo vide gloss. xvi. questione. j. in. c. si cupis. et vide etiam glo. in. c. episcoporum. lxxviii. distin. et vide Host. et moder. post eum. in. c. dilecti. de iudicis. ubi ponunt quando simplicitas sit amplexenda: et subtilitas respuenda. Et adde quod qui sub simplicitatis nomine sacerdotum stultitiam excusant reprehensione digni sunt. c. oportet. xxvi. di. et quomodo intelligatur illud dictum quod simplicitas est amica legum. vide glo. in. ver. simplicitas. in. s. sed qz. insti. de fideicom. liber. et glo. in. l. manifestissimi. in. s. talis itaqz. in. verbo simplicior. C. de fur. et gloss. in. xbo. procedere. in. s. si vero moriant. in. aut. de istr. cau. et fide. et vide gl. in.

ver. est ergo. et x. quid sit debitor: et in. tit. de positionibus. s. vij. x. sed secundum. et s. ix. ver. ite illud. Bal. in. l. prima in septima octava colum. C. de fur. et in. l. sed si. s. i. ff. quod cum eo. gloss. in. l. cum de indebito. ff. de proba. Barto. in. l. si. de rei vendi. Non punibile. Vide Panlum de castro consilio clix. incipien. in christi nomine videtur dicendum quod dictus presbyter et vide an age. per illum tex. tum in. l. cum qui. s. fina. ff. de iniuriis. et per eundem per illum textum in. l. at qui natura. s. cum me absente. ubi etiam gloss. ff. de neg. gestis. quod huius mentiri in iudicio propter suum ius conservandum.

Ex ignorantia. Adde notata in. l. iulia. s. quod autem. ff. de actio. empti. quod mendacium dolosum plus puniatur quam per ignorantiam. Sedes. Vide ibi alias limitationes ad. c. si eo tempore.

zacharias. Simplicitas non excusat a surreptione. Adde de hoc per Speculum in. tit. de positionibus. s. xi. ver. sed nunquid

Sanonmi. super prima parte primi.

c. veritatis. in x
bo simplicitatis
d iureiur. z q ha
beni in. c. cu san
cti. xxiij. qd. ij. et
qd dicat simplex
vide tex. in. l. fi. C.
d do. ante nup. z
de significatu x
bi z dictioi s sim
pliciter: vid bar
to. in. l. j. in pn. ff.
de vul. z pup. z i
l. gallus. s. qdaz
recte. ff. d libe. et
postha. vltra di
cta per eu in. l. in
s. si qs simplici
ter. de ver. obli.
z vide Bal. in. l.
cum falsum. ff. d
acqr. here. z i. l.
j. in pnc. C. d edi.
ac. z habetur per
gl. z scrib. i cle.
sepe. de verb. sig.
z per bar. i. l. j. ff.
d test. milit. z i. l.
neq. s. dportati.
eo. tit. z habet in
c. fi. d here. lib. vi.
a Sebast. Sapia.
Quarto. Sz
ista dclaratio v
dubitabilis p il
lud qd dicit Ar
chi. i. c. gra. de re
scrip. in. vi. qd si ti
bi collatu fuit be
nificiu z pcura
tor: tu aliis impe
trasset talis igno
rantia excusat: z
lz hui ibi teneat
Jo. and. z Fran.
pu. qz corrigere
hoc mo tex. iste:
z i correctoris n
est licita extensio
tn facilis e rnsio
q pilld no tolli
tur tex. iste: sz li
mitat vñ succe
dit q in materia
limitatoria est li
cita extensio bar.
in. l. fi. costate. in
cos. opp. pme p
tis. vbi alij. ff. so
lu. mat. z ad hac
materia vide per
Sely. in. c. ad au
dientiam. ij. col.
xx. vers. litere bñ
ficiales. in fi. j. eo.
b Et illa qualita
tas. vide moder.
in. c. ad aures. in
ij. col. ibi. de qua
litatibus bñficij.
s. eo. z no. in. c. in
nostra. j. eo. z de
ista qone in ter
minis: vide istu
in. c. significante.
in fi. j. eodem.
c Falsa demon
stratio. Adde tu a
domi. de ro. deci.
dixi. in antiquis

z ibi glo. de preben. lib. vi. Sed ignorantia proba
bilis videtur excusare p tex. no. in. c. gratia. j. eod.
lib. vi. Sed idem Joan. and. in dicto. c. gratia.
in nouella dicit illud. c. gratia. fundatum sup ma
xima ratione z equitate potius: z qd no debet ex
cedere terminos suos: z contrariuz diceremus si
non emanasset illud capituluz. Ad idem vide
glo. in dicto. c. si motu proprio. que dicit q in lite
ris gratiosis no habet locu ista regula. Nam pa
pa daret beneficium habenti paruissimum: z ta
men si in impetratione no fit mentio de paruissi
mo beneficio non valet gratia vt ibi. Nec distin
guitur ibi an ex ignorantia vel ex simplicitate ta
cuerit impetrans minimuz beneficium: quasi ve
lit quod surreptio vitiat literas gratiosas: lz als
papa concessisset gratia. Do. Anto. dicit posse
dici quod si gratia posset reduci ad terminos iu
ris communis q tunc poterit practicari ista secu
da regula in literis gratiosis: z in hoc casu. ca. in
telligit illud. c. gratia. Sed certe ego no video q
illud capitulum aliquo modo reducat ad ter
minos iuris: imo ignorantia ampliat ibi gratiaz
quia si scienter ibi impetrasset secundum incopa
tibile cum primo facta mentione de primo no da
retur sibi optio retinendi primum vel secunduz.
Sed adepto secundo vacaret primum ipso facto:
vt in. c. de multa. j. de preben. z tamen ibi propter
ignorantiam datur optio. Item de iure com
muni quis debet esse cōuentus ea vocatioe qua
primo vocatus est: vt in. c. j. z ij. q. i. Et ibi da
tur optio vtrum velit accipere primum vel secun
dum. Item non video possibile in iure vt gratia
reducatur ad terminos iuris propter surreptio
nem commissam in casu expresse. Quia gratia nu
q exceptit casum propriu adeo quod impetrans
non potest illam gratiam trahere ad beneficium
magis tenue. z hoc quia meos pncipis si fuit co
cedere gratia in alio casu quaz expresse. Ad hoc
textus expresse in. c. cui de no. maxime in fine. d
preben. lib. vi. z in. c. susceptu. de rescriptis. eo. lib.
Hoc e: vident sentire do. de Rota. deci. cclxix.
als. cclxx. in antiquis. Unde in hac materia con
cluderem quod si hec secunda regula subtiliter z
mentaliter consideretur poterit practicari in lite
ris gratiosis z beneficialib. Nam hec regula ni
hil aliud vult in effectu qua si surreptio no dolo
sa fuit causa vnus rei tantum: habet vitare illa
rem duntaxat z non aliam cuius non fuit causa.
Exemplum: regulariter rescriptum consistit ex
duobus ex substantia z ex forma: substantia rescri
pti est ipsa iurisdicatio: forma vero est ipse mod
procedendi quem papa preficit delegato. Si sur
reptio fuit causa illius forme tñ vitiat solu illam
formam z no substantiam rescripti ex quo fuit
sine dolo. Ita dicam in literis gratiosis: q si lite
ra gratiosa contineret plura z surreptio non do
losa fuit causa vnus tñ: solu vitabit illud z no
reliquu. casum allego in. d. c. si eo tempore. Et si
hoc procedit in beneficialibus vt ibi: fortius hoc
idem dicendum in alijs gratijs cum litere ad be
nificia sint multum stricti iuris propter ambitio
nem vt in. c. quis. de preben. lib. v. Hoc veru nisi
obtetu per surreptione habeat cōnexitate cum
reliquis: quia tunc ratioe cōnexitatis surreptio
vitiat omnia: vt est tex. in. c. constitutus. s. eo. sz in
tellectum quem ibi dedi. Nunquid autem igno
rantia aliquo modo excuset in istis gratiosis: vt
sic. c. gratia possit trahi ad simile. puto posse attē
ta: quod vbi concurrunt quatuor poterit trahi
ad simile. Primo q ignorantia sit probabilis. vt
in. d. c. gratia. Secundo quod non preiudicet iu
ri tertij de quo no est facta metio: alias autē igno
rantia non excusat. Et hoc casu intelligo. c. costi
tutus. s. eo. quia princeps non intēdit alteri pre
iudicare si no exprimit: vt ibi dixi. Tertio quod
princeps fuisset concessurus alias illam gratiam
expresse veritate: licet no ita de facili: vt in. c. gra
tia. iam dicto. Quarto quod gratia non excedat
casum proprium: vt in. c. ni de non. Et ad
predicta adde notabilem questionem quam po

nunt domi. de rot. vbi. s. Quidā impetravit the
saurariam seu sacristiam. Senen. v. vacante z di
xit ea esse dignitate in loco. cōpertum fuit quod
non erat dignitas sed officium: nunqd surreptio
vitiet. Fuerunt opin. sed maior pars dominoruz
de Rota tenuis vt no vitaret: quia illa falsitas
no fuit causa inductiua gratie: quis papa facili
dedisset si dixisset quod erat officium tātuz. Itē
constabat de corpore bñficij z illa q̄litas b digni
tatis fuit expresse causa demonstrationis. Falsa
enim demonstratio c non vitiat. ex quo constat
de corpore: vt in. l. falsa demonstratio. ff. de con
di. z demonstra. facit qd no. j. eo. c. significante. z
vide quod ibi dicam. Secus autem vbi falsitas
esset expresse non causa demonstrationis. sz cau
sa taxationis gratie: qz tunc vitaret licet papa
alias concessisset: quia satis est quod non conces
sit in alio casu. z iste est casus notabilis. de cuius
decisione no subtiliter aduertens. mirat in. c. sus
ceptu. j. eo. lib. vi. Vbi dicit q si impetro bñficiu
quod dixi vacare per renuntiationem. no debet
si vacat per morte. licet constet de corpore bñfi
cij: z licet renuntiatio z mors q̄tū ad vacationē
equiparentur: nā vt dixi. princeps taxauit gra
tia ad illum casum expresse ideo non debet fie
ri extensio ad aliū casum. z p hoc aperitur via ad
multas similes q̄stiones. Quo ad tertiā regu
lam do. Anto. distinguit. vt. s. q si potest reduci
gratia ad terminos iuris cōis. no vitabitur. ex
quo ignorantia pbabilis intercessit. z alleg. c. gra
tia. z forte allegat ad casuz mēte cōceptū. Nā ibi
innuitur a contrario. q si is cui absenti z ignorā
ti bñficiū fuerit collatu p epm. impetravit be
nificiu a papa. no facta mētioe de collatioe sibi
facta p epm. qd pōt vtrunqz beneficium retine
re si sunt cōpatibilia. Quasi velit do. Ant. q si i
petrans exp̄ssisset no habuisset secundū beneficium
sed ego no video q aliquo modo trahat iste ca
sus ad dispositionem iuris cōis. cū gratia conse
quatur effectū suū in totuz. z de iure cōi bñficia
tus no dō reputari idone ad aliud bñficiū. vt in
c. is cui. de pben. li. vi. Ideo dicerē q hec tertiā re
gula poti vēdicat sibi locū in literis gratiosis.
Pro hoc. l. z si legibus. sm cōmunē intellectū. C.
si cōtra ius vel vtilita. pu. z videt bo. tex. in. c. ex
parte. j. de offi. dele. facit. c. constitutus. s. eodem.
e Itē gratia assumit vires ex mēte cōcedētis: e
vt in. c. cū adeo. s. eo. Sed concedēs no fuisset cō
cessurus exp̄ssa veritate: ergo gratia nulla: z hoc
idē sentit Jo. an. in. c. ad audiētia. j. eo. tit. z do. de
Ro. vbi. s. Itē cessante causa gratie gra cessat: vt
in. l. generaliter. C. de epis. z cle. canonizata. xvi. q.
i. Ergo fortius dō cessare gratia si causa expresse
fuit falsa lz per ignorantia. Et p hoc habes decla
ratā materiā intrinsecā huius. c. In gl. in ver.
simplicitatē. in fi. z dic q lex loquit in ignoran
tia iuris naturalis vel quasi que tāq̄ improbabili
lis no excusat ad hoc. j. q. iij. in. c. turbat. s. notā
dū. qd ibi no. z xxxvij. dist. c. qui ea. Ad. l. j. de
fal. mo. dic q etiā loquit d ignorantia no pbabili.
vt si fal. mo. cudi in domo alicui z dñs dicit se
ignorare. z no. gl. iuncto tex. q regulariter parci
f simplicitati. z qd aliter procedit contra dolosuz
z aliter cōtra idem facientē ex ignorantia vel sim
plicitate. In gl. in vers. priori modo. Mo. sin
gulariter istā glo. z no tradas obliuioni. vult em
aperte q exprimens falsum vel tacēs verū in im
petitione rescripti non presumit prima fronte
hoc facere ex dolo: sed potius ex simplicitate vel
ignorantia. Idē sentit Imo. hic. Dicit tamen q
dolus pbabit ex cōiecturis. Host. dicit. q si pro
bat sciētia impetratoris presumit dolus. ar. l. ve
rius. ff. de proba. Quod tñ dicit pcedere nisi sint
litere iustitie: qz in illis de facili non presumit do
lus cū faciliter obtineant. Itē dicit posse distin
gui in hominē simplicē z diligentē. Sed tu con
clude ex varijs circumstantijs iudex presumet do
lum vel simplicitatem: z informando animū suū
cōsiderabit vtrū dixerit falsum in facto suo vñ in
facto alieno: z an factū sit de propinquo an de lō
ginquo

vbi dicunt q ipe
trās bñficiū qd
dicit curatū vñ re
grere residentia
non debet carere
gra si illud no sit
curatū vel no re
quirat residentia.
z dicit Ro. cōsi.
ccccxxvij. q fal
sa demonstratio
vitiat lz d corpo
re p̄stet cū illa in
ducit dispōnem.
z vide Anc. cōsi.
cclxxvi. Alexā.
cōsi. cclxxvi. ij. lib.
zacharias.
Dic tu p res
solutione q falsa
demonstratio no
vitiat rescriptuz
nisi dedisset ei
cām: ita cōcludit
bal. in. l. neq. in
fi. C. de prob. bar.
in. l. demonstra
tio. in. v. q. in pn.
ff. de cōdit. z de
mō. gl. in cle. j. de
prob. z in. c. signi
ficante. j. isto tit.
Per morte.
Adde vt det.
de anc. cōsi. cclxvi.
Ex mente cō
cedētis. Adde
Imo. i simili. in
c. cū ecclesiastice.
j. de exc. q rescri
ptum recipit vi
res ex mente cō
cedētis. tex. in. c.
super eo. j. de of.
deleg. z in. c. cum
dilec. j. eo.
Adde And.
sicu. z. cclxxvi. iij.
lib. in cōsi. Alex.
Simplicitate.
Limita nisi sim
plex esset sibi cō
trari: qz tūc no
parciū simplici
tati: qz no p̄t eē
simplicitas. vbi
est p̄ietas: vt no.
Jo. an. i. c. cū ioā
nes. j. de fi. instr.
refert Sali. in. l.
scripture. in ver.
quero ab extra.
C. de fid. instr. vi
de not. in. l. si qs.
j. doli. ff. de iurif
di. omn. iudi.

- a** **C**asunt exprimenda. addo Lap. alleg. lxxxix. duo prelati. in. iij. col. Thomā fastuli dubio rot. lxiij. eodē die. 2c. quidā Arch. rotam hoc tit. lxiij. in antiq. Inno. j. eo. in nra. in fi. 2c. in. c. cū in nostris. de 2ces. pben. 2c. rotā hoc tit. in antiquis. lxiij. 2c. de pben. xij. in antiquiorib. bal. 3. eo. cū ordinē. x. colū. ibi vt scias. Rom. sing. xxxvij. vtrū nobilis. in fi. Sed. de re. per mut. iij. co. q. iij. 2c. De. de peru. tractatu ei. mate rie. xvij. col. 2c. sic. qro tertio. Rotā hoc tit. lxiij. i nouis. Bal. in. l. fi. in fin. C. que sit lon. consue. Egi. 2clu. rote. cccxxij. iij. in cā dñi Car. Butr. consi. ij. vi sis literis. q. ē et xlix. ad fi. Rom. consi. lxxx. cōfir mado profecto: istū s. sent. excōi. a cum pro causa in ij. col. 2c. in. c. inter dilectos. in. iij. colū. ibi not. bo nā de fide instru. 2c. in. c. ij. de treug. 8 2c. pace. 2c. bar. in. l. j. ff. ad. l. iij. maie. Imo. cōtra Bu b trig. in. c. de testi b. l. ij. co. d. test. Pau. de cast. cō sili. cccxij. rotam titu. xliij. in anti quis. 2c. lxxv. i an tiquis 2c. quarta in antiquis 2c. no ua i nouis. Egi. cōclu. cccxxvij. in causa mea. et cccxij. cum in cōmissione. Car. cōsil. cccxij. nobi les viri. Tho. fa stuli dubio. xliij. eo. dic 2c. quidaz archidiaconus. Rotaz hoc titu. xliij. in antiquis. q. de pendētia li c tis obet fieri mē tio i rescripto ad lites. 2c. plene per moder. hic i. xliij. col. in x. sexta re gula: post gl. hic d 2c. per glo. in istū in. iij. colū. 2c. in. c. prudentia. 5. sexta. in x. cām. d. offi. delega. Egi. in cōclu. cccclij. si facta. Tho. fastuli dubio rote. xxvij. Do. in proe. vi. vlti. col. ppter gl. ibi. in ver. filijs. 2c. in proe. hui. libri. in verb. iudicis ppter glo. ibi istū de appel. ad nram. ad fin. 2c. Phil. in. c. consul. lo. j. in eo. titu. post istū 2c. Phil. in. iij. c. in fi. eo. titu. Rom. cōsi. cccxxij. in pposita. Belenci. in. c. cum causa. in fi. de appella. in apost. Inno. in. c. preterea. in fi. de dila. Ro. consi. cccclxxxij. dubitatur pmo. in penult. col. Ol. cōsi. cclxxxvij. als cccxxij. q. articuli. iij. col. facit. l. ij. in fi. ff. si quis in sus voc. 2c. ibi Barto. iuncta. l. j. 2c. ij. de ferijs. Ro. consi. cccvij. hec impetratio ad finem.
- b** **C**Adde tu Alex. consi. cxiij. i. lib. Det. de anch. consi. cclxxxvi. Sebast. Sapia. Rescripto. Vide Sely. in. d. cad audientia. ij. co. xv. j. eo. 2c. limi. vt nō pcedat qñ fieret mētio incidēter de illo bñfi cio vt in salutationibus. ita decla. Semi. in. c. nō pōt. j. de pbe. lib. 2c. vi.
- c** **P**robaturum. Adde Oldr. consi. cvj. Pau. de cast. cōsi. cxiij. Ro. consi. cccv. Alex. consi. xcviij. iij. lib. zacharias. Adde eundem Alexan. in. l. fi. post Alge. 2c. Bart. C. de dila. Bal. in anten. ei qui. C. de temp. ap. adde in terminis per Lāfrā.

de oria. in. c. quoniam contra. ver. dilationes. 2c. quod ibi. in. iij. addi. ad eum. de proba.

d **C**omparere. Adde vt per Cald. consi. xij. de iudicis.

e **P**ossit de hoc cognoscere. Vide Angel. ponentem. vij. fallentias in. d. l. ij. hic allegata. que colliguntur ex dictis istius hic suspectis sex

- Inno. in. c. ij. de dila. 2c. in. c. cum in iure. de offi. de lega. 2c. per Jo. an. in regula sciēti. lib. vi. in mercu.
- 10** **T**ertio nota. q. vbi notorium est rescriptum esse surreptitium vel impetrantem esse excōmuni catum vel iudicem ordinariū non habere alias iurisdictionē in citatum nō potest cognoscere an sua sit iurisdicō: quia ex quo iudex est certus de defectu iurisdictionis nō potest procedere i cau sa. Ad hoc. si duob. j. de ap. Et hic cōpetenter potest annecti illa materia quotidiana 2c. utilis: an 2c. quando iudex si reuocatur in dubium de iurisdictione sua possit d. hoc cognoscere de qua ma teria per doc. hic. 2c. per Joan. and. in dicta regula scienti. 2c. per Inn. hic. 2c. in. c. venerabili: de cens. 2c. in. c. ex parte. el. j. de verb. sig. per Bar. 2c. alios le gistas in. l. prescriptione. C. si cōtra ius vel utili. publi. per eundem in. l. ij. ff. si quis in ius voca. 2c. i l. quidam consulebāt. ff. de re iudicata. aliquid in lex sententia. ff. de testa. tute. Et causa breuitatis reduco totam materiam ad certos casus. Et pri mo ponaz casus in quibus communiter tenetur qd iudex non posset cognoscere. Secundo casus in quibus potest. Tertio casus in quib. dubita tur.
- 1** Venio ad primum: exceptio appositā cō tra iudicē sigillat id est notat ipsum iudicem in famia sen defectu vel alio crimine nō potest ipse cognoscere quia est suspectus: vt puta si opponi tur q. est excōmunicatus vel seruus vel infamis vel quid simile. hoc tenet Barto. in. d. l. quidā cō sulebant. Jo. and. sentit in. c. pia. de exce. lib. vi. se quit domi. Anto. 2c. cōmuniter doc. l. 3. Innocen. dubitando aliud senserit in. c. cum in iure. et in. c. cum super. de offi. deleg. Secūdo casus quā do exceptio iurisdictionis pariter concludit i il lo incidenti sicut in illo principali. Exemplum si oppono q. iudex est minor vel furiosus: vel mu lier: vel alij nature defectuz patitur: nā iste exce ptiones sic excludunt eum a principalitate qd nō possit cognoscere. an sit iudex. Et ista ē rō quare iudex qui allegatur suspectus nō potest co gnoscere super suspiciōe: sed eligunt arbitri: vt in. c. suspiciōis. de offi. deleg. nā sicut est suspect in pncipalitate 2c. incidenti. Et hoc voluit Inno. in. c. prudentia. de offi. deleg. 2c. sentit Bar. i. d. l. quidam. Tertius casus cum opponitur de dota li fundamēto iurisdictionis 2c. ppietate ipsi. vt q. opponitur q. quis nō est potestas vel eps. Isti eniz est idoneus in hac cognitione: q. habet affe ctionē ad causas quoniam causa est ppiā. hoc vo luit not. Bar. in. d. l. ex sententia. 2c. Inn. in. c. cete rū. de iudi. Quart. casus cū agit nō solū d. nu do exercitio iurisdictionis: s. de proprietate subie ctionis vt q. citat. dicit se esse excēptū 2c. iudex ne gat. 5. mltā eniz sunt q. modo subiectiōis: id iudex ē suspect. i hac cognitione. Hoc voluit Inn. i. c. ve nerabili. de cēsi. 2c. vid. qd ibi dixi. p. qd nō. limitat

tualibus. vt p. Car. in. cle. ij. 5. verū. eo. ti. mouet. q. per aliū pōt in spiri tualib. iudex excōicatus 2c. maxime excōicare. vt not. xxiij. q. j. in sum. 2c. Car. in. cle. ij. 5. q. vij. de reli. domi.

Anto. Franc. Et qd possit facere excōicatus p aliū qñ nō pōt p seipz explicare q. excōicatus. vide q. plene habent p doc. in. c. itellegrim. 2c. ibi dixi. de iudi. 2c. vide Jo. an. in. c. decernimus. 2c. sen. exc. in. vi. 2c. qd dicat publice excōmunicatus. vid. glo. in. cle. j. de sepul. 2c. gl. in. c. exceptionē. de exce. vltra ea que habentur in. c. ad probandum. de re iudi.

Et adde quod excommunicato etiam iniuste anteq. declaratur de illa iniustitia nemo debet communicare. vt in ca. si episcopus. xi. qd. iij. 2c. vide glo. in. capi. cum vos. de offi. ordi. 2c. adde quod nullus obet par ticipare cum excommunicato etiam si sit dubium. vide beatum Tho mā. in. iij. distinc. xviij. q. ij. articu. iij. 2c. in questioe de quolibet. qd. iij. arti. ix. 2c. q. x. arti. ix.

8 **E**t iudex negat. Adde quis debeat probare causam veram expres sam in citatione citantis cum citatus negat illam veram. Lap. alleg. lix.

casibus primis 2c. decisione duozū vltimozū. 2c. am plia istam regu lā tribus modis 2c. limita. xiiij. mo dis: de quib. hic ordinare. per Fe ly. in. xx. col. vers. an sua sit iurisdic tio. 2c. dixi plene i no. meis i x. in risdictio. i nota. incip. tot ibi pul chras. videbis ta men istum in. c. si diligenti. in vlti. col. d. fo. compe. 2c. gl. celebrem in c. si. in glo. ij. in fi. xiiij. qd. v. 2c. istuz in. c. conquerēte. in. iij. col. de resti. spolia.

Excommunicatus. Adde q. nec partes pnt pro gare iurisdictionē nē excōmunicati fm Roma. cōsi. xlvij. zacharias.

Dictū esse ve rum de excōmu nicato publice: se cus autem in oca culto 2c. tolerato. c. ad probanduz. 2c. ibi docto. d. re. iur. glo. xxiij. q. j. i sum. xi. q. v. verū. 2c. ibi archi. 2c. in. l. j. c. d. iur. 2c. fa. igno. Bal. ple ne. in. l. id q. pau perib. col. ij. c. d. epis. 2c. cle. 2c. Spe. in. ti. de offi. dle. 5. vi. vers. quid si sunt. 2c. cū dico oc cultū 2c. toleratū posse esse intelli ge de laico quod sententias possit ferre in prophas nis vt i. d. c. ad p bandū. per doct. nō autē in spiri

Sanonmi. super Prima parte primi.

Sebasti. Sapia.
a **¶** Index. Vide
 abb. in. c. 2. quere
 te. d. restita. spol.
 ubi ponit d. indi
 ce q. assumit d. fen
 sione sue iurisdic
 tionis.

Sebasti. Sapia.
b **¶** Primus casus.
 Dar pulchra li
 mitatio ad hec
 oia q. ponit hic
 abb. q. q. s. n. te
 net coparere q. n.
 citat. non est de
 iurisd. v. citatio
 e nulla q. n. iudex
 eet psona puida
 z honesta q. limi
 tat ipe abb. in. c.
 nisi essent i. i. no.
 de pbe. reputat
 hoc dictuz sing.
 d. Bas. in. l. h. col.
 vi. ff. si q. s. in ius
 voc. non ierit. z
 ibi multa ad pro
 positum.
 zacharias.

**Comodum spor
 tularum. Adde de
 hoc p. Bal. i. l. fi.
 C. d. fruc. z lit. ex
 p. e. u. d. r. ange.
 i. aut. vt ind. sine
 quoquo suf. in
 princi.**

Sebasti. Sapia.
d **¶** Cognoscere.
 Sed dicit Imo.
 i. c. ceterum. j. de iu
 di. q. illa glo. n. o.
 est sine scrupulo
 q. n. o. est psumen
 dum q. d. propter
 modicum salariuz
 iudex indicaret
 alr q. ius velit.
 ar. c. z. si q. ones. d.
 sumo. z ideo mul
 ti tenet q. trariuz
 vide latissime. d.
 Bas. in. l. h. co. i. ff.
 ff. si q. s. ius voc.
 non ie. ubi super
 hoc refert quin
 q. opinio.

Placet mihi d
 Adde Bre. ides
 tenentz c. fi. xvi.

Lex barbari.
 Vide no. in. c. sci
 licitatus. s. eo.

In. c. j. eo. tit.
 vide ibi moder.

Quod platus
 no. d. d. s. v. d. q.
 dixi. in. c. c. o. s. titu
 tus. s. eo. z. plene
 per istu. i. c. c. u. s. u.
 per. d. causa pos.
 z. pprie. z. in. c. ex
 literis. j. d. pbat.

ca. cu. p. sone. de priui. lib. vi. z. gl. ibi posita q. aliud
 sentit z. vide q. d. dixi in. d. c. venerabili. facit quod
 not. glo. in. c. ad audiencia. de app. **¶** Quintus ca
 sus q. n. notoriu. est eu. non esse iudice vel saltu. ipse
 scit. Ma. tuc. no. potest pcedere in causa. de quo in
 c. si duobus. de appel. z. dic. vt. ibi. Secus si iudex
 ignoraret z. ptes sciret. vt. ibi. est. bo. tex. **¶** Sextus
 casus q. n. iudex. a. se ingerit ita q. contendit p. iur
 isdictione ac si esset pars. na. ex hoc reddit suspe
 ctus. arg. l. q. oia. s. i. ff. de pecu. z. est. glo. singu. i. c.
 statutum. in. prin. in. vers. copia. j. eo. lib. vi. Et tene
 bis semp. menti hunc casum p. que inferit ad que
 stione. quotidiana. Aliquid iudex procedens ex
 officio possit cognoscere an sua sit iurisd. si dubi
 tatur. Et videtur quod non. quia tenet locu. par
 tis z. p. tendendo pro iurisdictione reddit se suspe
 ctu. z. in hanc opi. videt inclinare domi. Ant. licet
 no. firmet. Sz. ego credere oppositu. p. l. h. ff. si q. s.
 in ius voc. que loquitur indistincte. et per tex. iun
 cta glo. in. d. c. cu. p. sone. Nec hoc casu. potest dici
 q. iudex se ingerat cu. teneat ex officio suo pcede
 re. vt. in. c. qualiter z. q. n. ff. de acc. ergo cessat ratio
 suspicionis. quia non se ingerit voluntarie. secus
 quando questio est inter partes z. ipse assumit de
 fensionem partis stantis pro iurisdictione. Casus
 vero in quo potest cognoscere est cu. dubitatur p.
 habilitate de competentia iurisdictionis z. excepto
 non sigillat personam sua. Si sum. extra oes ca
 sus predictos. z. tunc cognoscit an sua sit iurisdic
 tio. q. iudicare principaliter est onus. vt. in. l. mu
 neruz. in. s. iudicandi necessitas. ff. de mu. z. hono
 ribus. in. c. pastoralis. de offi. deleg. l. 3. in. c. o. sequen
 tia sit honor. vt. in. c. vt. debitus honor. de appel.
 Vide glo. in. c. si contra vnu. de offi. deleg. lib. vi.
 nec iudicat in facto p. prio. q. causa no. dicitur p.
 pria ex quo comodum vel incomodum ad eu. no. per
 tinet. h. q. vi. biduum in. vers. palam. z. in hoc casu
 intelligit iste tex. z. c. pastoralis. s. eode. z. l. p. scri
 ptione. z. alie leges superius alleg. **¶** Casus vero
 in quibus dubitatur occurrut ad presens tres ad
 quos tanq. ad principales poterunt reduci si
 qui aliq. inueniri poterunt. **¶** Primus casus. cu.
 excipit q. loc. tractus vel delicti no. e. de iurisdic
 tione curantis. sed finaliter tenet Innoc. q. pot
 cognoscere. q. hec sententia no. nocet alteri iudici
 quoniam Bar. sentit in. d. l. h. q. hec exceptio. no.
 pot. opponi ad processum sed ad merita cause tm.
 Quia satis est i. libello aliquid exprimi quod fun
 det iurisdictione iudicis. licet illud no. sit veru. q.
 debet inspicere quod petitur. z. non q. d. debet quo
 ad fundanda iurisdictione iudicis p. tex. in. l. pe
 nul. ff. de iurisd. om. iudi. Contrariu. tenet hic do.
 Anto. q. illa lex no. pcedit q. n. ex negatide petiti
 negat pncipaliter iurisd. vt. in casu nostro. z. hoc
 verius puto tm. q. possit recusari vt suspect. pro
 pter affectione qua. habet ad causam. argu. in. c.
 insinuante. de offi. deleg. Secundus casus quado
 iudex est habiturus aliquod commodum sportula
 rum. c. quo casu glo. multum vulgata in. l. de in
 re. ff. ad muni. dicit q. non potest cognoscere. **¶**
 Contrarium tenet Pet. z. Ly. in. d. l. p. scriptioe.
 q. comodum h. accessorie. bar. sequit glo. q. solas
 affectio ad causam est sufficiens ad remouenduz
 iudice. d. c. insinuante. z. l. p. re. ff. de iurisd. om.
 iudi. Dicit tamen in. l. h. in hoc standu. p. s. uetudini
 do. Anto. putat attendenda quatitate comodi.
 et placet mihi. c. q. atteta qualitate p. sone iudicis
 z. quatitate muneris iudicetur suspectus vel no.
 ad hoc allego bo. tex. in. c. z. si questiones. d. sumo.
¶ Tertius z. vltimus casus quado rescriptum
 dicitur falsum z. iudex pronuntiauit q. erat veru.
 nuquid teneat pcessus postea detegitur q. d. erat
 falsum. Inn. Jo. an. Compost. z. do. Anto. tenet
 processum non valere q. fabricator falsi rescripti
 no. potuit dare iurisdictione nec in pncipali nec
 in incidenti. Bart. in. l. p. scriptioe. dicit pces
 sum valere si falsitas erat latens. Quia dubium
 posuit istu. in quasi possessione iurisdictionis. arg.
 in. l. Barbarius. ff. de offi. p. re. Bal. t. 3. primam
 parte. z. illa videt mihi verior. **¶** Quia ex quo re

scriptum non emanauit a principe potest dici intrusus. z. sic no. debet
 valere gesta etiam dato communi errore. vt. no. in. c. nihil. j. de elect. p.
f **¶** Inno. facit. c. alienationes. x. q. h. Non obst. l. barbarius. f. q. ille ha
 buit potestatem a principe licet p. surreptione sed ista a nemine. Et p.
 hoc dic. q. si rescriptu. esset prorsus nullu. si tamen emanauit a principe
 z. dato dubio iudex pronuntiauit rescriptu. valeret nec pcessus si no. fuit

g **¶** appellatu. hoc est singulare dictu. Lapi. in. c. j. eo. tit. s. lib. vi.
1 **¶** Rescriptu. impetratu. contra prelatu. valet. licet super bonis com
 muni bus prelati z. capituli.

2 **¶** Prelatus solus tenetur administrare ex officio sibi iniuncto negotia
 communia inter ipsum z. capitulum.

3 **¶** Bona quomodo dicantur comunia inter prelatum z. capitulum qua
 do diuisa. z. quis potest facere istam diuisionem.

4 **¶** Collegia inferiora nihil pnt statuere circa statu. eccle. sine p. sensu epi. i. 4.

6 **¶** Prelatus potest agere z. coueniri sine licentia z. c. sensu capituli. non
 tamen in arduis. 9.

¶ Prelatus solus potest alienare ex causa licita.
 Qui non potest alienare. an possit rem in iudicium deducere.

7 **¶** Conuentus nunq. potest agere sine consensu prelati.

8 **¶** Prelatus solus potest c. s. tit. n. e. procurator. sed si vult facere ipsuz
 generalem vel in perpetuum requiritur consensus capituli.

10 **¶** Episcopus an possit libere vicarium remouere.

11 **¶** Conuentus an possit agere sine prelato sede vacante.

12 **¶** Prelatus an possit ratificare gesta per capitulum.

13 **¶** Capitulum potest litigare cum prelato sine q. d. sibi detur procurator.

Doceri. Solet multu. allegari. z. h. d. i. summa.
 rescriptum in quo nulla fit mentio de conuentu. nec ppter
 hoc appellari pot. nisi abbatis z. conuentus bona essent di
 stincta oino. **¶** Primo ponit duplex. q. secunda sol. ibi. sup. quo tertio ra
 tio. ibi. cum ex officio. quarto exceptio. ibi. nisi. **¶** Casus literalis. Ali
 quis impetrauit literas apostolicas appellatione remota c. tra. abba
 tem nulla facta mentione de ipsius conuentu. querebatur vtrum abbas
 teneatur resp. d. e. p. literas illas in causa q. c. o. ter. pertinet ad abba
 tem z. monachos. z. si abbas appellauerit ne compellatur respondere
 super causa illa vtrum valeat appellatio. R. si. q. per appellatione. ab
 basse tueri no. potest quominus antozitate huiusmodi literaru. resp.
 dere teneatur nisi alia rationabili causa inueniatur. Quia abbas ex officio
 suo tenetur procuratore negotia sui conuentus. nisi forte abbatis z. co
 nuentus negotia essent oino. distincta. Ber. **¶** Nota pmo. q. valet re
 scriptum impetratu. contra solum prelatum licet impetret super cau
 sa comuni ipsi prelato z. capitulo. dicit tr. Guil. de monte lauduno. in
 cle. j. j. eo. q. curia de facili no. dat rescriptu. super rebus c. o. bus contra
 prelatum quin faciat mentione de conuentu. d. c. tamen q. d. de iure re
 scriptu. valet. vt. hic. **¶** Not. h. quod prelatu. pot. z. teneat solus pro
 curare negotia sibi z. capitulo comunia. nam ex officio administratio
 nis sibi iniuncte ad hoc tenetur. Et ex hoc not. q. solus rector vniuer
 sitatis potest p. m. ouere z. p. curare negotia totius vniuersitatis. Imo
 ex officio sibi iniuncto ad hoc tenetur. vt. not. Inno. in. c. fin. de maio.
 z. obe. nisi negotia essent multu. ardua. vt. j. dicam. Item not. ibi nego
 tia procurare quod prelatu. non dicitur dominus rerum ecclesiasti
 carum sed potius procurator. z. ides dicit in episcopo z. alijs prelatis
 vt. est. tex. apertus. in. c. h. de dona. non tamen ex toto prelatu. equipa
 ratur procuratori nec etiam tutori sed amplioz z. honorabilioz po
 testatem habet q. tutor z. procurator. vide ad glo. not. v. q. i. in. c. fina.
¶ Ultimo not. vnum quod nescio alibi ita clare quod inter abbatem et
 capitulum bona monasterij possunt esse diuisa vt aliqua pertineat ad
 mensam abbatis aliqua ad mensam capituli. Hoc tamen non procedit
 ex regula nec de iure comuni cum omnia debeant eis esse communia
 vt. in. c. cum ad monasteriu. de statu regu. Sed procedit de iure specia
 liputa ex p. s. uetudine vel statuto ex causa rationabili facto. de quo. j.
 latius. Et pondera quod c. o. gregatio religiosorum appellatur conue
 tus. secularium vero communiter appellatur capitulum. Non tamen
 est inter hoc differentia z. aliquando conuentus religiosorum appel
 latur capitulum de quo dicam. j. eodem. c. capitulum. z. etymolo
 giu. capituli cetus synodi z. concilij. vide in. c. j. s. ff. de capitulo
 dicam. j. eodem. c. capitulum. **¶** In glo. j. in. hanc gloss. z. dicta docto.
 pro clarioz doctrina reduco ad. vii. questiones. **¶** Prima questio ver
 satur circa validitate rescripti impetrati contra monasterium vel pro.
 Secunda questio circa facultate agendi in iudicio. z. nunquid abbas
 sine conuentu vel econtra possit experiri. Tertia questio circa faculta
 tem constitnendi procuratorem seu syndicum. seu economum. Quar
 ta questio nunq. d. sede vacante possit couentus agere. **¶** Quinta que
 stio presupposito quod conuentus no. possit agere sine prelato. nun
 quid prelatu. possit habere ratum factum per conuentu. Sexta q. stio
 quid si vertitur lis inter prelatum z. capitulum. nunquid possit agere
 capitulum sine curatore. Septima questio nunquid dispositu. hic in
 abbate z. conuentu. habeat locu. in alijs prelatis. Octaua questio z. vlti
 ma quando bona dicantur comunia vel diuisa inter prelatum z. co
 nentum. z. cuius autoritate hec diuisio fieri possit. Et hanc vltimam
 questionem

a Statutum abbatis. vide istū in fi. in quadā additione in. c. euz. 215. ferra. 3. de cōsti. 2. per do. feli. ibi in. xxy. col. in ver. vltorius. do. Abb. 2. voluit. Car. p. suo. xxy. incip. autoritas. car. in regula monialiu ad fi. Jo. and. in. c. h. super gl. proprium. de sta. mo. istum consil. suo. lxxviii. incip. facti contingentia. Cal. in ti. de reg. consil.

Zacharias.

c Adde Inno. c. ut fame in glo. 3 in ver. prelatoru. de sen. exc. 2 in. c. quanto. in gl. in verb. 2. motione. de offi. or. 2. Spe. in tit. de arb. s. fi. ver. sed quero.

b Sebastii. Sapia.

b Occasio mali. Et hoc etiam 23 Abb. in. c. cū ad monasteriū. col. h. de stat. monac. Card. in cle. i. in v. opposi. de sup. negli. prelato. vi. de deci. hic col. i. ver. scda 2. clusio. Abb. in. c. ex pte astēsis. col. h. j. de concess. prebend.

c Statutū ecclesie. adde Cal. 2. si. x. de rebus eccle. non alienan.

d Bona sunt cōmunia. adde bu.

Imol. istū 2. do. i. c. j. de pecu. Ho.

stie. in sum. de res.

scrip. presen. s. q.

possunt. x. xcix. a

spe. in ti. de actor.

re. s. i. vlti. col. ibi

quid de sacerdo.

tibus. Car. cōsil. b

ccccxxii. b. 2. a.

germani. i. iij. col.

Ang. in. l. si. ff. q.

cuiusq. vni. noie.

Ro. de off. arch. 4

j. in anti. 2. eo. tit.

pma in antiquo

ribus. 2. de exce.

xiij. in anti. Ho.

stie. in summa de

transac. s. q. s. pos

fit. in. h. col. balā

lonica. in. xxiij. 5

col. ibi modo seq

tur videre. C. de

cōfes. Lap. alleg.

xliz. arch. in. c. si.

lxvij. dist. Bal. i

c. j. in. h. co. q. feu.

da. pos. 2. Maria.

cōsi. cxxv. plat. 2

2. plene per 2150

der. hic.

e In. c. j. de pro

cu. vide q. dixi in

precedenti apost.

f Verior. Adde

Sed. 2. si. c. vbi di

cit q. ex cōsuetu

dine pōt induci

q. prelatus sol

non possit agere

super his que pertinent ad conuentum. 2. vide Lap. alleg. xiz.

g Ex causa licita. Adde Ro. consil. xxy. 2. Cald. consilio. iij. de rebus

eccle. non alie.

h Sebastii. Sapia. Hanc regulam. Vide ad hoc remissive per dñz

questionem tanq̃ pro fundamēto aliarum q̃stio num prius expediam. ¶ Sciendum est enim q̃ quādoq; bona ecclesie sunt prorsus cōmunia ab bati 2. conuentui: quādoq; sunt diuisa quo ad rem sed non quo ad ministratiōē: vt quia certa bona sunt deputata pro mensa conuentus 2. cer ta pro mensa abbatis Administratio tamen nō est diuisa s; abbas administrat ac si bona ex toto essent cōia. Quādoq; tertio bona sunt diuisa quo ad rem 2. quo ad administratiōē: vt q; cō uentus per se vel p aliū administrat bona sibi de putata: 2. idē facit abbas de suis: 2. de istis loqui tur tex. i. fi. cū requirit q̃ bona sunt oīno distincta. Quādoq; 2. quarto aliqua sunt diuisa aliqua ve ro sunt cōia. Cui? aut auctoritate hec diuisio fieri possit euz vt. s. dixi. religiosi omnia debeāt esse cōia: dicunt doc. q̃ in institutione seu fundatiōe monasterij hoc potuit fieri ad instātiā patrōni. Et intellige q̃ ep̃s hoc fecit ad instātiā patrōni. ar. in. c. cū dilectus. de cōsue. 2. in. c. quāto. de cēsi. q; cum ista concernant modū viuēdi 2. spūalitatem quādam non pōt patrōn? per se hoc statue re etiam a principio. vt notāter voluit Inn. in. c. qm̃. j. ne prela. vi. su. Post fundatiōē vero hoc facit ep̃s. ar. in. c. qm̃. j. de vi. 2. hone. cle. 2. i. c. sicut venire. de exce. pla. Ego puto q̃ etiā ipse abbas cum cōuētū possit hoc ex cā constituere cum per hāc diuisionē bona nō minus sunt monasterij q̃ pri? s; respectu vsus sit hec diuisio. Ad hoc. xij. q. i. in. s. fi. 2. c. vlti. 2. hoc idē videtur sentire Joā. and. in fortiorib? terminis in regula nō est obli gatoriū de reg. iur. lib. vi. in merc. Abi post quē dam magistrum in theologia cōcludit valere sta tutum abbatis 2. conuentus cāvitāde murmu rationis 2. scandaliv? singulis monachis dentur decē pro vestimētis. zibi vide latius. Sine causa tamen hoc debere fieri non est cōsulēdum ne sit occasio mali: 2. idē dic in minorib?. An puto abbatissam posse permittere vt lucra ex manib? possint cōuētere in proprios 2. necessarios vsus nec per hoc dicunt habere ppriū. de quo vide p Jo. and. 2. Host. in. c. euz ad monasteriū. de statu regu. 2. ibi dixi. ¶ Cogita tamen nunquid cō sensus ep̃i debeat accedere p notabile dictū In. in. c. requisiti. de testa. 2. in. c. cū accessissent. de cō stitu. Abi dicit collegia inferiora nō posse statui circa statutum ecclesie? sine auctoritate ep̃i. nā sal uando dictum Joā. and. posses dicere illud nō concernere statū ecclesie: sed potius modū viuē di inter se: facit qd dicit gl. in. c. h. de ver. sig. li. vi. ¶ Ad secundā questionē q̃ fuit prima in ordi ne dic q̃ si bona sunt cōmunia? ex toto vltatē quo ad administratiōē: vt. s. in secundo mēbro tenet rescriptum impetratū expresso nomine so lius abbatis. Hoc aperte vult iste tex. q; ad ipsuz abbatem pertinet procurare negotia totius mo nasterij: ergo satis est de eo facere mentionem in rescripto. Nec obstat illa diuisio quo ad rem tan tuz: q; ex quo non est diuisa administratio proce dit ratio. c. Nec ob. finis: q; loquit q̃ bona sunt omnino distincta vnde in tertio mēbro quādo scz sunt oīno diuisa non valet rescriptum contra abbatem super bonis spectantibus ad capitulū nec cōtra: vt probat hic in fi. tex. Nam tunc cessat rō capli: q; ex quo bona oīno sunt diuisa non te net abbas pcurare negotia cōuēt?. Ultimo mē bro q̃ aliq; sunt diuisa aliqua cōia. i. diuisis tene qd. s. dixi. q̃ oīno sunt diuisa in cōibus tene q; s. dictū est quādo oīno sunt cōia. 2. hoc olim te

Bas. in. l. placet. colū. iij. circa prin. in pma lect. C. de sacrosan. eccle. 2. ibi ampliat vt etiā pcedat q̃ bona sunt discretā 2. separata. vide eundem do. Bas. in. c. j. col. vij. ver. quero vltra alios. qui feu. dare. pos. ibi ponit q̃ parua pōt alienare 2. infeudare. 2. dicit Bal. in cōsi. clvi. Abb. exem ptus in prima parte q̃ etiam si iurasset nō alienare potuit tñ alienare

nuit Fran. vercel. 2. videt magis placere doc. S; basianus cōtra. sed tene primū q; eadē rō d; esse de parte quo ad partē sicut d; toto quo ad totū. vt. l. que de tota. ff. de rei vēd. 2. in. c. pastoralis. s. item cum totū. de offi. dele. Itē rō huius. c. ven dicat sibi locū in istis causis: q; abbas tenet pro curare ecclesiā ergo habet dispositio. c. cum dile cta. de confir. vtil. vel inutil. Si tamen cōuentus etiā in cōibus impetraret noīe ecclesie per tale re scriptum posset agere abbas. vt no. Jo. an. in ad di. Spe. in ti. de rescrip. p̃sen. s. rōne eius 3. quez. i

c ver. itē q̃ vbi impetrat: vbi vide. ¶ Ad tertiā

e questionem circa facultatem agendi. Bl. hic 2. in

c. j. de proc. 2. vbi cūq; tāgit hāc materiā semp

tenuit q̃ nec cōuenire potest prelatus sine cōsen

su conuentus nec econtra. Et ppter auctoritatē

glossatoris curia non admittit de facili prelatus

ad agendū sine consensu conuentus seu procura

tozem ipsius. vt no. in cle. i. j. eo. ¶ S; Inn. 2. cō

muniter Docto. tenent cōtrarium 2. hec opinio

f videt verior. ¶ Unde distingue qd si bona sint cō

munia primor? scdo modo solus prelatus potest

agere sine cōsensu conuentus: 2. etiā cōueniri: nā

vt dicit Inn. regula iuris habet q̃ habens legi

timā administratiōē pōt agere sine cōsensu alte

rius vt in. l. fin. ff. qd cuiusq; vni. sed prelatus h; legitimam administratiōē ergo 2c. Itē ad hoc

corroborandum adduco hic ar. inconuincibile q̃

libet prelatus salte; est procurator legitimus ec

clesie sue vt in. c. h. de dona. 2. habet liberā admi

nistratiōē a iure: vt in. c. euz nobis. in fi. j. de ele.

2. in. c. is cui. eo. ti. lib. vi. Et in abbate vidē tex. op.

2. fin. in. c. nullā. xviij. q. h. vbi d; q̃ tota ptās mo

nasterij tam circa cultū diuinū q̃ circa reliquas

res monasterij est penes ipsum abbatē. S; pro

curator etiam simplex potest agere 2. si habet li

berā potest explicare ea que exigunt speciale mā

datū: vt in. l. pcurator cui generaliter libera. ff. de

procu. ergo fortius poterit prelat? qui nō est p

curator simplex sed habet titulum honorabilem

2. dignitatē: vt no. gl. in. c. fin. v. q. iij. probatur in

c. indēnitatibus. de ele. li. vi. ¶ Et ex hoc pōt ar

gui q̃ solus prelatus potest etiam alienare ex

g causa licita? per illā. l. pcurator. nisi ius spūlter

interdiceret sibi. xij. dist. c. sine exceptiōe. 2. c. ab

batib? 2. c. placuit. ¶ Nō obstat huic 2. clusio. c.

j. de procur. habet enim ille tex. duos intellect?.

Primus vt clerici ibi subscribant vt testes non

tanquam prestantes cōsensum. vnde vt dicit Ho

stien. episcopus solus habet cōstituere procura

tozem. Secundum aliuz intellectum se subscribūt

vt consentientes. 2. tunc dicit Innocētius quod

potest procedere in arduis in quibus debet pla

tus habere consensum capituli. arg. in capitulo

pastoralis. j. de do. 2. in. c. sine exceptione prealle.

h Et tene mēti hāc regulam? quia in arduis i pla

i tus non debet aliquid agere sine consensu capi

tuli vide tamē quod legi. 2. no. in capi. quanto. 2

in capit. nouit. de his que fiunt a plat. Non obst.

la it pretor. ff. de iure deliberā. super qua fundat

gloss. quia ponitur ibi casus specialis in herede

qui voluit tempus ad deliberandum Nam ante

q̃ adeat hereditatem non potest agere nec ali

qua alienare: vnde regula nō est vera indist. nte

quod non valet alienare: qui non potest rē in iu

dicium deducere. Exempluz in patre qui super

bonis aduentitijs filij potest agere tanquam ha

bens legitimam administratiōem a iure 2. ta

men non potest alienare: vt. l. cum non solum.

duam adducit rotam que hodie est de offi. archi. pma in antiquiorib?

bus 2. prima in antiquis.

zacharias. ¶ Adde plenep Bal. in. l. pupillorum. C. de repet. heredi.

2. istum in. c. tua. de his que fiunt a prela. 2. ibi do. Car. Sely. in. c. cōtin

ea que sunt inuti lia ecclesie. Ad d; etiā q̃ dicit Bar. 2. Bald. l. si q; in tantam. C. vii. vi. qd Abbas inuas dēs rem non pū dicat ecclesie nisi faciat cōmunica to consilio q; est quid arduum.

¶ In arduis. ad

de Spec. 2. Host.

vbi. s. in apostil.

bona sunt cōmū

nia. 2. Lap. alleg.

xliz. 2. Ro. cōsil.

ccclxix. circa pri

imum. vij. col. ibi

tertia est ratio. et

adde plura hic i

simili in quib? p

pter arduitatē

materie aliter di

sponitur. de quib

bus per do. meū.

hic 2. in tract. de

prestātia. Card.

vbi disputat. i. h.

q. pncipali. vtrū

possit introduci

cōsuetudo q̃ pa

pa exerceat ali

qd sine cardina

lium consilio 2. vi

de Inn. in. c. per

tuas. in versi. con

sensu. de arbit. 2

in. c. causam. lo. j.

in. h. gloss. parua

in. h. solu. de in. 2

ibi istū in. iij. col.

2. but. hic. i. iij. co.

versi. tertio casu.

Imo. in. d. c. eaz.

in. h. col. 2. ibi filr

cōuentus. Inn.

in. c. fin. in gloss. h.

de maio. 2. obed.

2. in. c. ad aures. i

fi. de tempo. ord.

2. in. c. magne. de

voto. 2. i. c. nouit.

de his que fiunt

a prela. 2. in. c. qd

in dubijs de re

nun. 2. ibi But. 2

Imo. 2. Arch. in

c. hi. q. xv. q. vij. 2

Joā. and. in. d. c.

magne. 2. abb. in

cle. h. de rebus ec

cle. non alienā. re

stringe tamē fm

do. hic nisi mate

ria que alias est

ardua? deducat

per viam posses

soz? puta subie

cto quam predi

cti reputant ar

Sanozmitanus super Prima parte primi.

git in col. si. ver. in eadem. ibi non est. de sen. excom.

Anto. Francif. Circa hoc an qd facit papa sine consilio vel cōsensu cardinalium valeat vide glos. in. c. ad apostolic. de re iudi. lib. vi. 7 archid. xxxv. q. i. sunt quidā vbi cōcluditur qd legem generalē concernētem vniuersalem statum ecclesie non pōt facere sine consensu: nedum sine consilio dñi

rum cardinaliū quinimo licet papa habeat largifsimā ptatem in annullando ea q sunt de iure positiua taz facta q facienda: tamen nō pōt ea q concernent vniuersalem statum ecclesie solus facere vt per gloss. in cle. i. de immuni. eccle. 7 de potesta te pape est pulchra gl. in cle. ad nostrum. in vers. ecclesie de here. 7 in. c. lector. in x. subdiacon. xxx. iij. dist. 7 p. host. 7 doc. i. c. magna. de vo. 7 de potesta te quas habet in laicos. vide not. in. c. nouit. d. in. 7 in. c. per venerabilem. qui fil. sint legi. 7 p. do. Ant. b in. c. venerabilem de elec. 7 in clem. ne romani. eo. ti. in. v. questio.

a Si qd pbyterorum. Vide ibi c doc. 7 no. in. c. cū oliz de test. vbi p 8 doct. faciunt no. in. c. i. de his que fiunt a maio. parte capituli.

b Et dic vt ibi. Adde mod. hic i v. col. in vers. ter tia declaratio 7 plene per eos in c. cū. 7. 3. tit. 2. proximo.

c Procurare. Et an prohibet agere possit ipe f trare dic q sic f 3 9 bu. 7 Imol. 7 Jo. an. in tit. de rescr. presenta. in. s. ratione etiā eius contra quem. in vlti. addi. in addi. Specu. 7 tex. 7 ibi do. meum in. c. causam. lo. j. de iud. Bu. 7 Imo. hic rotam de iudic. in nouis. Egi. deci. cccxxx. cōmissio impetrata. Nec ob. c. i. de rescrip. lib. vi. iuncto capit. q. de excep. eo. lib. q. sumit robur a psona inhabili 7 exosa iuri.

d Sebast. Sapia. Economum. Vide Bar. in. l. filius. in prin. ff. de procu. vbi ponit regulam q in his que quis solus potest facere potest solus procuratorem cōstituere: sed no. q in dubio presumitur cōstituere. Abbas procuratorem de consensu cōuentus. ita tenet Imol. in. c. ea noscitur de his que fiunt a pre. sine consen. capituli. 7 idem dicit in. c. veniens. in vlti. col. in ver. cōtradicit. j. de prescrip. de quo late p Alexan. in. l. actor in si. ver. vltimus venio. ff. rem rat. habe. in apost. vide etiam no. per Abba. 7 alios. in. c. cum deputati. j. de iudi.

e Regula iuris. Adde Bar. in. l. i. hic alle. 7 in. l. etiā. s. ex pterito tpe. ff. de manumif. vin. in. l. seruos. ff. de alimē. 7 cib. le. do. in. c. si. de iud. lib. vi. Imo. in. c. cum. i. 7 a. de re iudi. Bal. in rub. de procu. 7 hic in apost. stil. vbi alleg. causam in. l. sed si vnius. s. filiofa. cū. s. seq. ff. de iniur. Bald. in. l. curatores. ff. qui petant tu. 7 in. l. neq. C. de procu. 7 in. l. reos. in. x. colum. C. de accu. Guil. nasonem in. c. petitio. de procu. Benedictū de

C. de bo. que libe. 7 in. l. j. C. de bo. ma. Et pro curator simplex potest agere: vt in. c. qui generaliter de procur. lib. vi. 7 tamē procurator nō pōt alienare si nō hz liberā. vt in. l. procurator totoz bonorum. ff. p. procu. Dic ergo q qui nō pōt alienare nō potest rem in iudicium deducere no mine proprio. Et sic secūdo modo potest intelli gi illa. l. ait ptoz. s. nomine alieno potest ex quo habet legitimam administrationem: vt in dictis iuribus: 7 no. Ly. in. d. l. i. Mo ob. s. hoc nihilomi nus alleg. in. gl. sed potius facit contra: quia dicit q solus economus potest agere licet in cōstitutiōe economi concurrat consensus conuentus. de quo dicaz in sequenti questioe. Si vero bona prelati 7 conuentus sunt omnino distincta tunc prelati non agit pro rebus conuentus nec ecōtra: vt hic in fine. Et in vltimo membro quando sunt partim diuisa 7 partim cōiuncta. dic procedendum: vt. s. dixi. Conuentus autem nūq potest agere in rebus communibus sine cōsensu prelati: quia administratio est concessa prelato 7 nō conuentui: vt hic in capit. causam. de iur. 7 in dicto. c. nullā. Excipe a predictis quando negotia sunt ardua: q tūc de cōsensu vtriusq debet promoueri vel nisi cōuentus vel prelati vellet agere super reuocatione rerum male alienatarū vt in. c. si quis presbyterorum. 2 de rebus eccle. nō alien. 7 vide quod no. in. c. cum olim. de testibus.

f Nunquid cauēdo de rato possit alter eoz ad mitti: vide gl. no. in. c. i. de procu. 7 dic vt ibi. Et pro his que dixi. s. in primo mēbro videtur tex. hic si bene ponderetur. Nam q possit conueniri sine consensu conuentus dico esse tex. hic not. in prima parte ibi: querelātibus respondere: q pos sit agere per rationes tex. dum dicit q ex officio suo tenetur prelati procurare negotia congregationum suarū: ergo agere in iudicio: vt in. d. c. qui generaliter. Et Im. iij. q. nunquid solus prelati possit constituere procuratores seu economum glo. hic q non. Sed Im. 7 communi ter doct. tenent oppositū. 7 hanc opi. credo verio rem: q regula iuris habet q qui potest per se agere potest per procuratorem: 7 procuratorē cōstituere. l. j. de procur. 7 etiā in religiosis notāter ponit Im. in. c. cum. i. 7 a. de re iud. Adduco etiam bonum. tex. in. c. petitio. j. de pcur. 7. d. c. i. de procu. fm primum intellectum. Quinimo l3 tutor nō possit dare procuratorē ante lit. 7 test. vt. l. neq. tutores. C. de procura. Prelatus tamē pōt tanq habens liberiozem administrationez q tutor ad hoc text. 7 signanter voluit ibi Im. in. c. penul. de iuramen. calum. quod tene menti. f

g Dicit tamen notanter hic Imo. q si prela tus vellet constituere officialem seu economum

plumbi. in. l. seruos. ff. de lib. cā. Im. 7 do. meū in. c. intellegim. de in. per istū in. c. cum. i. 7 a. in. iij. col. in ver. 7 circa hoc cōcludit Im. in. c. ex parte. de resti. spo. glo. 7 istū in apost. 7 in cle. religiosus. super verbo constituere. de procu. Rotā de re iudi. xi. in nouis. Bal. in. l. iij. s. 3. ve rum. in. j. q. ff. de mino. 7 vide istum in. c. pgi. in. j. nota.

generalem 7 perpetuum qui omnia negotia pa riter gerat tam in iudicio quam extra d3 habere consensum cōuentus seu capituli. Quia hoc pōt computari inter ardua. Nec talis potest esse lai cus fm eum per. c. indicatum. lxxix. di. Et hoc vltimum confirmauit idem Im. in. c. j. de iudi. Hoc dictum intelligerem verum, qn iste talis economus haberet etiam iurisdictionem in cle ricos seu preeminentiam in rebus spiritualibus 7 sic debet intelligi illud. c. indicatum. vt not. ibi Archi. Sed vt quis procuret negotia ruralia in alia bona epatus sine iurisdictione 7 preeminen tia in spiritualibus. puto q talis pōt esse laicus immo magis honestū est vt sit laic. 7 argu. xi. q. j. te quidem. 7 hoc voluit glo. no. in. d. c. indicatū.

h Et q dicit Imoc. de perpetuo economo seu officiali non intelligas q quis possit constituere perpetuū procuratorem. quomin. sibi liceat re uocare. vt not. Bar. in. l. cū precario. ff. de preca. q nemo potest sibi legē imponere a qua sibi nō liceat resiliere: vt. ff. de leg. iij. l. si quis in prin. 7 l. pe. ff. de pac. Et ideo puto q eps potest li bere vicarium remouere. 7 ad hoc qd not. in cle. h

i fina. de procu. 7 in cle. 7 si principalis. de rescrip. Nisi aliqua cōcederet in vicariam perpetuā cū consensu capituli iuxta not. per Jo. and. in. c. ve nerabili. de cens. hec procedūt in bonis commu nibus. in diuisis vero dic q ad limites faculta tis agendi potest quis constituere procuratorē. 7 sic conuentus poterit in rebus suis procurato rem constituere sine prelato nisi in arduis. vt. s. dixi. Et venio ad quintū. nunquid vacante se de. possit conuentus agere sine plato. dic d hoc vt no. in. c. si. ne sede vacan. 7 vide gl. in cle. fin. de procur. 7 Imo. in. c. cum dilectus. j. de consuet.

k Ad sextum nunquid prelati possit ratifi care gesta per solū conuentum. gl. hic q sic. quas 7 sequuntur doc. dicētes q hic requiritur cōsen sus sed non auctoritas que potest interuenire ante 7 post. Sed in auctoritate pcedit. s. tutor. alle. in gl. Ego dicerem q etiā vbi requiritur auctoritas potest prelati ad vtilitatem eccle sie eam interponere 7 actum ratificare. 7 ex post facto per tex. no. in. c. si qua de rebus. l. q. q. q. q.

l Abi patet. quod alienationem factam per ca pitulum. etiam sede vacāte. potest episcopus post ea creatus. ratam habere. si expedit ecclesie. Et vide gloss. in. c. j. ne sede vacante. Et tene semper menti hoc dictū. q sepe fit alienatio in absentia prelati. qui tamē cōsentit ex postfacto. Et ad septimam questionem. quid si speratur lis inter prelatum 7 capitulū. Solu. dicit gl. q curator ad litem debet dari capitulo. sicut dat minori vo lenti agere contra tutorem. Im. dicit hoc veruz

Im. c. si qua de rebus. Adde gl. in. l. j. de accep. Ang. consil. ly. Bal. in. l. quecūq. C. de bo. que libe. 7 latius in. c. cū cōsuetudinibus. in pe. col. de consue. istū in. c. cū causam. in si. de re iudi. 7 in. c. causam. in vl. col. de iur. 7 ibi plene. per And. 7 p eosdē in. c. cū dilecta. in. vi. ampli. j. eo. p Ro. cōsi. cccvi. circa preposita. 7 Wellenzi. c. i. ne sedevac. ponentē intel lectum. d. c. si qua. 7 dixi in no. in ver. pupillus.

m Si qua de rebus. Tu pondera. q ibi voluit contractus vt ibi dicit gl. pbat ibi in ver. rescisso. And. Barb.

n Sebast. Sapia. Abi patet. Vide late per do. And. sicu. in. c. cau sam. questio. j. j. de iud. cū alijs que allegat Lorse. in reperto. ad Abba. in ver. abbas. versicu. vi. vbi etiam dicit q abbas potest ratificare iudi cium agitatum per monachum.

o Curator. Adde glo. de app. significauit. glo. in ver. economus. in. s. sporularū. in aut. de sanctis. epis. Bar. in. l. potest. ad si. ff. de aut. tut. 7 do. meum hic. cōis opi. est cōtra gl. hic q non sit opus curatore 7 idēz gl. mag. ibi. sed an iura nostra in. c. si. v. q. q. 7 ibi Archi. 7 Do. 7 Spe. de syndi. s. j. in pe. col. ibi. sed quid si cā. 7 oēs hic 7 istum in. c. cum super. in. j. col. de offi. dele. per illum tex. quē dicit fin. 7 a nemine ad hoc pon deratum. 7 idem per istum post alios in. d. c. significauit.

si capitulū

f Tene menti. Adde Paul. de ca. cōsi. c. xlij. vbi tenet q non me ri executores pos sunt ante lit. cō test. cōstituere p curatorem. 7 Lap. alle. lxxvi. vbi te net. q econom. nec merus execu tor pōt ante litē cōte. procu. cōsti tuere. 7 dō Ro. consil. cclxi. q in causis. in quib. non contestatur lis. nō potest cō stitui procur.

g Laicus. Vide no. per. doc. in. c. j. de cle. coniuga. lib. vi.

h Vicarium re mouere. vid istū in. c. qm abbas. i vj. col. in ver. itē episcopus. de offi cio. deleg.

i Vacate sede. Adde istuz in. c. veruz. in. j. nota. de foro compe. 7 in. c. j. in. iij. colū. ibi plus etiā pla cet mihi. d. pscr. 7 amplia. iij. mo der. 7 limita qn qz modis.

k Sed nō auto ritas. adde Im. post Bald. in. l. qz mihi bona. s. iussuz. ad finē. ibi. qd autem si statuto. ff. d. acq. here. Bal. in. l. i. antepenul. colū. C. q amit. Butr. Imo. 7 Domi. i c. cum consuetu dinis. j. de cōsue tu. 7 dixi plene i not. meis in ver. pupillus.

l Ad dō. 2. fil. l.

a In alijs prela-
tis. Unde no. i. c.
ex lris. de pba. z
in. c. p'senti. de of.
ord. lib. vi.

b In presbytero
rectore. adde gl. i.
c. potuit. de loca.
in ver. expelli. cir-
ca mediu ibi. z si
vii. sit sacerdos.
z ibi. bu. i. v. h. col.
dicit se nescire ea
alibi. z eas seq. h.

a But. in. v. co. z
Jmo. in. vlt. Au-
do. consi. xxxvi. p.
istuz in. c. i. in vlt.
col. de do. z cotu.
z in. c. impetrato-
rum. in. iij. col. i.
de iura. cal. z spe.
de procu. s. rone
quoz. circa pnc.
ibi porro vbi i ec-
clesia. in ti. de lo-
ca. s. nuc aliqua.
ver. xlvj. z istum i
ij. not. de maio. z
obe. z Ro. in. l. i.

b Ro. s. de viro. xx.
vii. fall. ibi. ix. ff.
sol. ma. z facit gl.
in cle. ii. in ver. co-
stituit. ibi quid
si nullus. de eta. z

c quali. z. c. relatu.
s. i. verfic. vbi au-
te. de testa. z vide
Alb. in. l. i. in ali-
qua. s. de off. pro-
con. limita ista vt
per istu in. c. i. si.

c de his q. fia. pla.
z vide rota. de in.
vii. i. nouis. z tex.
in. c. i. s. porro. de
sta. reg. in. vi. z ibi
domi. in. ij. not.

d Aldero. fin.
suis fol. vlti. inci.
an ecclie in inferio-
res ot q. pnt co-
stituire pcurato-
re nisi in arduis.

e z vide lap. alleg.
xi. vbi ponit an p-
lati inferiores pos-
sint constituire vi-
cariuz perpetuu.

c Rescripta sunt
stricte. vid bonu
tex. in. c. p. z. g. d.
off. ole. z qd no.
in. c. cam. s. eod. z

d in. c. quis. lo. i. d.
rescrip. in. vi. z p
Sely. in. d. c. cam.
in. xij. col. in. vlti.
tertia declaratio.

e Adde Alex.
nil. xvij. Ro. co.
ilio. ccc. xvi. z di-
cit idem Rom.
sing. suis. fo. vij.

f q. rescripta late
interpretada sunt
nisi sint s. ius co-
mune z dicit qd
sunt mille tex.

si capitulum vult agere nomine ecclesie: sed queli-
bet pars capituli vult agere pro iure suo z nomi-
ne proprio non est opus dare curatorē. Ad hoc
potest adduci. c. cum inter canonicos. cū gl. sua.
de elec. Host. Composit. in ti. de syndico. z com-
muniter docto. sequentes indistincte tenent qd
capitulum potest agere contra prelatu sine cura-
tore: vel contra alium quemcunq. lex quo habet
legitimam administrationem. Ad hoc. c. cum ec-
clesia sutrina. de causa pos. z proprie. z. c. cum ve-
nissent. de in integ. resti. z hec pars verior. Pro-
qua facit. l. i. ff. quod cuiusq. vniuersi. z. c. ex pte. z
c. olim. de accu. z vide quod le. z no. in. c. significa-
uit. j. de appella. z in. c. si. v. q. ij. Ad octauā z
vltimam questionē an in alijs prelatis habet lo-
cum iste tex. communiter docto. dicunt quod sic
quia eadem z fortior ratio est in alijs prelatis.
Nam dubitatur de abbate quasi haberet minus
ius in rebus comunibus q. alius prelatus secu-
laris. argumen. liij. distinc. in. c. abbati. Unde in
omni prelato quocunq. nomine nuncupetur ha-
bet locū qd hic dicit: quod satis placet. Quia ra-
tio decidendi huius textus habet locū in omni
bus prelatis circa bona comunia nam quilibet
prelatus tenetur pcurare bona ecclesie sue vt in
c. ij. de donatio. ergo cōueniri potest z agere: vt
s. dixi. Et sic dicunt docto. in commendatario
vt valeat rescriptum contra eum impetratuz tā-
tum cum ipse possit agere z cōueniri: vt in. c. que-
rela. de electio. Idem in presbyterio rectore: alio-
cuius ecclesie vt valeat rescriptum contra eum
solum impetratum: quia ecclesia dicitur commis-
sa presbytero. xxxij. distinc. in. c. p'sbyter. z po-
test dicere ecclesiam esse suam. vt in. c. cū nō igno-
res. s. de p'be. z in. c. si tibi absenti. de preben. li. vi.

14 An autem episcopus debeat interponere
autoritatē si inferiores clerici cōstituunt iudiciū.
Innoc. notanter in. c. impetratoruz. de iuramēt.
calum. dicit q. non est de necessitate licet gl. ibi
cōtrarium teneat. Sed tene prium per hec ha-
bes quasi expeditam materiam quotidianā isti
capituli. Et no. gl. etiā in eo quod dicit q. rescri-
pta sunt stricte intelligēda. l. s. alio dixerit. Inn.
in. c. episcopi. de rebus ecclesie non alienan. sed
tene prium. facit quod legi. z no. in. c. ad hec. s.
eodem.

15 Moniales non possunt claustrum exire sed
possunt procuratorem constituere.

16 Rescriptum debet facere mentionem de alio in
specie z non in genere.

17 Capitulum succedit in administratione mortuo
prelato nisi eius administratio esset suspecta: nā
tunc datur administrator.

18 Iudex si non seruat formā rescripti processus est
ipso iure nullus.

19 Forma rescripti est vt procedat iudex sin narra-
ta in eo scz vt expendantur primo narrata: z post
reliqua per ordinem.

20 Prius nominatus psumitur dignior.

21 Processus factus sup rescripto surreptitio nō
est ipso iure nullus: sed factus contra formā re-
scripti sic.

22 Surreptio si non fuit opposita an pars videat
acquiescere literis.

23 Differentia inter obreptionem z surreptionem.
Obreptio vitiat processum ipso iure.

24 Pars si omisit opponere exceptionem aptam:
potest iudex ex officio actum irritare saltem an-
teq. transeat in rem iudicatam.

25 Communis error an faciat ius taz in ordinario
q. delegato.

26 Doctor an possit legere per substitutum.

27 Ordo iuris appositus in rescripto an inducat no-
uam formam.

28 Religiosi in absentia plati possunt conueniri z
maxime si sunt in studio.

29 Religiosus electus a monasterio pōt petere se re-
stitui in monasterium.

30 Vniuersitas si non est soluendo: debent singuli
de vniuersitate cōtribuerē: z an debet fieri col-

lecta per libram in capita.

Am delicta. Procel-
sus factus
p literas surreptitias irritat. s. factus
cōtra formā rescripti irritus nuntiatur
ita communiter summat. sed oportet aliter de-
clarare vt patebit ex. j. dicendis. Diuiditur pnci-
paliter in quatuor partes. In pma succincte tā-
git. q. in secunda irritat processum secundorū in
dicum. ibi deprehendimus. In tertia irritus de-
finit processum primorū iudicum. ibi dictus. In
quarta committit causas z mādatur restitui spo-
liatos. ibi ideoq. Casus literalis. vacante mo-
nasterio p'he. due electiōes ibi celebrate fuerūt.
vna de custode. z alia de. s. mentali ipsius mo-
nasterij super istis electionibus causa fuit com-
missa primo hisdesemen. scholastico z iudicibus
suis sub hac forma vt personaliter ad monaste-
rium accedentes persone idonee committerent
administrationē abbacie cui fieret restitutio quo-
rundā subtractorū ab vtraq. parte. Iudices isti
contra formam mandati processerūt: postmodū
causa fuit commissa abbati remech. z iudicibus
suis per surreptionem q. in literis suis preter cō-
sciētā domini pape insertus fuit articulus ille
de resignatione subtractorū qui in literis prio-
ribus continebat. z isti iudices ceperunt pcedere
in causā. tandem negotium ad sedem apostoli-
cam est delatū papa cognoscens de processib. in
dicum predictorū inuenit literas iudicūz secū-
dorū obtentas per surreptiones q. articulo de
resignatione subtractorū preter cōscientiam dñi
pape insertus fuerat in literis secundis qui i prio-
ribus positus erat de quibus in secundis literis
mentio non fiebat z ideo papa cessauit quicqd
factum fuit occasione literarum secundarū. pre-
terea primi iudices processerunt contra formas
mandati: quia cum deberent accedere ad locum
z persone idonee administrationē cōmittere ab-
batie cui fieret resignatio subtractorū hincinde:
ipsi hoc capitulo pretermisso de alijs inordina-
te cognouerūt ppter q. dñs papa pcessum ipso-
rum denuntiavit irritum z inanem: q. cōtra for-
mam mandati z contra iuris ordinem processer-
unt z mandata. ergo papa q. primo iudices resti-
tuant quasdam moniales que spoliatae fuerāt: z
postea mandati forma diligēter obseruata in ne-
gotio ipso prius rōne procedat. Ber. Et Ro.
j. q. in causa electiōis potest monialis electa per
se esse in iudicio ad psecutionē iuris sui vel pro-
curatorem constituere. Hodie vero non licet mo-
nialibus exire claustrum sed bene constituere p-
curatorem: vt in. c. mulieres. de iu. lib. vi. z in. c. in
dēnitatibus. de elec. eo. lib. z in. c. vnico. s. porro.
de sta. regul. lib. vi. Et ibi habes tex. mēti tenēdū
in quibus casibus liceat monialib. exire claustrum
ram monasterij. Respectu vero pcuratoris cōsti-
tuēdi cape istā regulā vbiq. religiosus vel re-
ligiosa pōt esse in iudicio pōt procuratorem consti-
tuere: quia magis est decens vt compareat per
procuratorem q. per se: hanc regulā notandā po-
tuit Inn. in. c. cum. i. z a. de re iud. Et Mot. s. fin
vnu intellectus litere q. nō solū in secundis li-
teris est fīda mētio de primis: s. de qualibet no-
tabili clausula seu notabili articulo contētis in
primis. Et hoc voluit Host. hic qui intelligit q.
secunde litere faciebant mētionē de primis in ge-
nere s. nō de illo articulo restitutiōis subtracto-
rum qui prioribus iudicibus fuerat commissus.
Et hoc notabile pondere si in textu vbi est ver-
bum de quibus diceret de quos: sed tex. iste videt
velle q. de literis primis non fuerat facta mētio
in secundis. dictū tamē Host. est verum in se z no.
z facit. c. inter. de re iud. z quod legi. z no. i. c. q. de
dolo z contu. vbi vide. Et Ro. tertio. q. monaste-
rio vacanti debet dari per superiorē administra-
tor idoneus: ex quo videtur inferendum q. capi-
tulum non succedit in administratione mortua
abbatissa. contrarium ego puto verū per capitu-
lum ne in agro. s. abbate. de statu regu. in clem.

Anto. Francisc.
Circā hoc an
rescripta sint las-
te interpretada.
add q. rescripta
bñficialia tanq.
ambitiosa sunt re-
stringenda: vt est
tex. in. c. quis. de
preben. lib. i. vi. z
voluit Inn. in. c.
cuz in nostris. de
conces. preben. z.
Jo. an. in. c. susce-
ptum. de rescrip.
eo. lib. z ppterea
dicim. q. rescrip-
tum ad bñficia
nō extēditur ad
illa q. aliquis co-
latoze possidet p
ut notabiliter vo-
luit Joā. cal. in. c.
capitulum de re-
scrip. z de intero-
pretatione rescri-
ptorū q. sunt im-
petrata z tra ius
cōe: z q. per res-
criptuz tollatur
omnes exceptio-
nes qualiter itel-
ligatur: z an vir-
tute talis rescri-
pti obtēti cōtra
ius cōe z q. ex il-
lo inferi magna
lesio q. o intelli-
gatur z qualiter
pcedi debeat. vid
Bal. z docto. in
l. quoties. z in. l.
nec dānosa. C. de
preci. impe. offe.
z habet i. c. ex par-
te. el. s. vbi plene
p scriben. de offi.
delega. z in. c. im-
piali. xxv. q. d. s.
in. c. si quando. d.
rescrip.

2 Cape istam re-
gulā. vide q. dixi.
s. c. priori. in apo-
stol. regula iuris.

3 Qualibet no-
tabili clausula.
vide hic p. dñs
deri. z q. dixi i. c.
s. s. eo.

4 s. abbatē. no.
pro limitatione
illius. s.

5 Adde an ca-
pitulū succedat
in administratione
mortuo epi-
scopo. sed cōsil.
ccc. z consi. cc.

Sanor. super Prima parte primi.

Tunc superior adde gl. in c. cu pastoralis. h. q. vñ. tex. et ibi Ang. in s. economus. in aut. de alie. et emph. Spe. de actore. s. i. ver. cum filius. in fi. gl. mag. ad fin. in. l. cu nō solū. C. de bo. que lib. But. et istū in. c. no uit. de his que fi. a pla. in. h. col. ibi scō dicūt. Bal. in. c. olim. ad fin. s. eo. glos. in. c. irrefragabili. s. fi. in ver. delegatus. circa medium. de offic. ordi. But. s. his que fi. a plat. p. sto. iñ. col. Bal. i. l. vidue. C. de nu. Bart. in. l. i. ff. de a. ant. tu. Lud. in. l. b. j. C. vii. vir. et yxor. istū in. c. sicut no stris. in fi. de iure iurā. Inn. et Ra. pha. in. l. i. s. fuit qñtū. ff. ad treb. Bar. et Bal. in. l. trāfactionē. per illum text. C. de transact.

Sebasti. Sapia. **A**dministrato rem. Facit optime q quando est timor scādali et lis est inter alios quos ne deueniant ad arma rixas iudex p̄t facere q possessio et fructus sequestrēt. vt no. Bar. i. l. si usufructus. s. sed si interduos. ff. de usufru. Bal. in. l. nullus. in princ. C. de sum. trini. et alia alleg. Alex. in cōs. vii. in cōsultatiōe premis. c. sa. colū. pe. in. v. s. vo. zlatissime tradit frācis. cur. senior. i. cōs. l. xi. super eo articulo. et Deci. in. l. h. col. h. in fi. C. de edic. di. adr. faciunt q in materia euitādi scādali cumulat selyn. in. c. nihil pdest. j. de p̄script.

Stilus curie. adde gl. in. c. statutu. in princip. in ver. literarū. de rescrip. in. vi. Egi. cōclu. de h. cācellaria gl. i. ad fi. c. fi. de p̄cu. Domi. post Imo. in. d. c. statutum. in. vi. col. l. hosti. et Jo. an. et Do. hic. zacharias. Adde que no. in proe. Grego. ad istū nu. j. vbi alle. Hip. de maris. sing. suo. c. iñ. quod incip. stilus curie est attendendus. et in. c. ex literis. in apost. in ver. stilus curie. s. eod. tit. et per selyn. in. c. h. col. x. vers. stilus curie. de rescrip.

Anto. Francisc. **C**irca istā materiā de stilo curie. an et quādo sit attēdendus et seruari debeat. habetur per Ly. in. l. h. C. que sit lo. cōsuet. et habetur in. c. cū venerabilis. et in. c. licet. et in. c. q. graui. de cri. fal. et vide Hosti. in. c. ex literis. de consti. et in. c. ad hec. de sent. ex cō. et hñ in cle. fi. de ver. sign. et vide Jo. and. in. c. fi. de consue. in sum. quam ibi ponit in ver. de stilo. et no. in. l. i. C. de sac. sanc. eccle. et est bo. text. in. l. iñ. C. de bo. vac. lib. x. et propterea dicimus q omissio stili curie. habet vitare gratiam et habetur in prealleg. c. l. z. de cri. fal. et vide Spec. in tit. de app. in s. de offi. ver. vt autem. vbi dicit q ideo stilus curie est attendendus et seruandus. q dicitur inniti iuri communi.

Literas surreptitias et obreptitias. Adde Butr. in. c. ex parte. in. h. not. de capel. mo. et in. c. super literis. in. x. co. s. eo. ibi vel dic q legisse. Butr. in. c. ceterum. s. eo. in. iñ. col. tñ Inn. non dicit prout isti innuūt. q processus ex literis obreptitijs. sit nullus. sed q est irritandus quā docunq opponeretur. non sit sit in surreptitijs. q nisi opponat a pñcipio. non potest postea opponi. et adde Imo. s. eo. ad aures. quasi in

fin. vbi etiam dicit per istuz tex. c. cassandū esse quicquid sit per literas obreptitias. et vide Imo. hic. et j. eo. ad audientiam. in. iñ. colū. impu. gnātem hanc differentiā: quia imo processus valet mero iure vtiqz casu tam per obreptitias q per surreptitias: vnde in effectu non videtur ista differentia fm Imol. referentem. s. eo. super literis idem velle.

pñ. non potest postea opponi: quia litigādo coram iudice super alijs videt approbare personā iudicis. De quo dicēdū vt plene no. in. d. c. inter. et in. l. h. ff. si qs in ius voca. et in. l. quidā consulebant. ff. de rei iū. Sol. hoc cōtrariū vario modo intelligitur iste tex. quidam intellexerunt q litere surreptitie sunt ipso iure nullae: id sine exceptio ne processus nō valet vt sentit ista gl. h. Sed ista opi. tollitur per ea que plene dixi in. c. ceterum. s. eo. secunda opin. seu lect. est q iste litere erant furtive seu falsae: hec lect. nō cōgruit tex. qd dñ qd fuerunt impetratae per surreptionem. Et itē pōderatur q non faciebant mētionē de prioribus. Tertia lec. est vt intelligat q hic fuerat exceptū et appellatū a prioribus iudicibus: sed tunc opz dicere q processus fuit nullus per. c. super qñtō num. in fi. de offi. deleg. et c. si a iudice. et c. nō solū. de ap. lib. vi. Et satis potest sustentari iste intellectus. et ad istam literam cum dicit irritandū: dic q refertur ad factum nō ad ius: q sepe irritant ea que de iure sunt nulla: vt in. c. ex parte. de test. et in. c. accedēs. i. iuncta gl. vt lit. nō cōtest. et hunc intellectum hactenus fui securus. Et Quartum intellectum singulariter ponit Imo. faciens nouam differentiam inter literas surreptitias et obreptitias. p̄ appellat surreptitias qñ falso exp̄sso vel veritate suppressa litere fuerūt ipetratae: et in istis procedit qtrariū qd. s. formam obreptitias vero appellat quando per inuolutionē verborū puta ironice vel calide loquēdo litere effugiunt deliberatam conscientiam principis. Nam tunc iste litere dolo sunt obreptae: ideo processus debet esse nullus citra omnem exceptionē sicut in sententia lata dolo p̄sentis s. absentē: vt tex. no. in. l. i. p̄tor. s. marcellus. ff. de iud. Et hāc differentiam tenebis semp mēti. Nam aperto iure nō p̄batur: imo leges p̄miscue vident vt his vocabulis: vt in. l. si quis obreperit. cum materia sua. ff. de fal. Iste intellectus non multū aggruit isti li tere qz exp̄sso hic dicitur q fuerūt impetratae p surreptionē. Item pōderatur q in secundis nō faciebat mētionē de prioribus. Et in eo q dicitur q propter cōscientiā nostrā et c. pōt dici q ideo p̄ter cōscientiā pape: qz si papa fuisset recordatus q prioribus illum articulum commisisset nō delegasset illum secundis. ad hoc ca. ex parte. j. de offi. deleg. Lectura tamen Innoc. in se satis potest sustineri ex quo litere nō processerunt de conscientia liberata pape: et tenebis semper istam lectu. menti. Et Cogitavi nunc dare quintum intellectum et nouum quē credo

notabis tamen qd licet p̄cessus factus vigore literarum ad lites nō irritetur etiā si fuerūt surreptitiae si a principio non fuit oppositum tamen fallit vbi processus p̄e indicat bono publico: qz pōt reuocari quando cūqz pro quod est tex. no. hic secundum vnum intellectum istius qui est etiam de mente Imo. hic.

zacharias. **P**er inuolutionem verborū. Adde de ista differentia per Bal. in. l. et si legibus. C. si contra ius. et in. l. i. C. si nup. ex referri. in p̄an. pe. et q sit eius pena. no. Barto. in. l. si quis obreperit. et ibi Alex. ff. de fals. zin. l. si quis. de reb. eo. et Bal. in. l. quēcūqz. ad fi. C. de seru. fugitiuis.

Sebasti. Sapia. **T**ronice. vide selyn. in. c. ad audientiam. h. colū. xi. vers. fallit. j. eodem.

Et nouum. vere non est sua inuētiō. sed habeo quandā lect. quā quidaz solennis doctor discipulus do. Car. compilaui. et ipse dat istum intellectus et dicit qd motu

proprio papa dedit illas literas primas et ad vtilitatem monasterij: et ita dicit limitandum esse. c. ceterū. et c. si autē. s. eo. vt non habeat locum quando sunt concessae motu proprio et ad vtilitatem ecclesie vel tertij: bene facit dictum Inn. in. c. accedentibus. de priuilegiis. tu pondera: quia facit pro dicto istorū. l. si cōem. ff. quēad. ser. ami. vbi propter cōmixtiō nē quis habet illud qd nō haberet solus. Item pondera qz istud est diuinare q fuerit impetratū motu proprio: nec presumitur. c. si motu proprio. de p̄bend. in. vi. pōdera etiam quia quantū ad p̄iudiciū tamen est tis debuit valere p̄cessus licet non optum ad p̄iudiciū monasterij. c. gita bene et pondera dictum Imo. hic in vers. ordinē. vbi dicit q iste moniales non poterant renūtiare ordini appposito in primis literis ex eo qz papa ex certa scientia illū apposuerat in fauorē monasterij: nam si non poterant renūtiare ordini ergo non poterunt renūtiare p̄mis literis: sed tacēdo et nō opponēdo cōtra scōbas de primis vñ renūtiassē p̄mis: et non poterāt quia in fauorē monasterij emanauerunt: ergo sequitur quod dictum istorum fuit Inn. pondera bñ et vide hic Jo. de imo. qui dicit q licet snia interlocutoria transeat in rem iudicatā tamē non transit quoad superiorem: vt no. in. c. cū dilecti. de elec. Andr. Barba. Anto. Francisc. Et an et quādo rerum commixtiō opere et vna trahat ad se aliam. vide que habent in. c. qd in dubijs. de conse. eccle. vel alta. et in. c. cū marthe. in. s. quesiuit. de celebra. mis. et in. l. i. s. itē querit si quis. ff. de aqua quoti. et est. et cōclusio est q si cōmixta sunt separa

verum

bilis vnum nō trahit ad se reliquum nisi vero sunt inseparabilia. 7 tunc aut sunt eiusdem nature. 7 vñ trahit ad se aliud aut sunt diuerse nature 7 tunc vñ nō trahit ab alio l3 sit magis dignū alio. de quo vide Car. in cle. i. de deci. in. q. oppo. 7 vide no. in. c. q. de cā pos. 7 p. p. p. 7 in. c. q. de ordi. cog. 7 ea que habentur in. l. precipimus. per Bal. 7 alios. C. de appel. vbi ponit illa. q. qñ lūit duo cohēdes vel duo colligentes quo rñ vñus est clericius 7 alter laic⁹ qñ index sit adēdus: an ecclesiastic⁹ vñ secularis.

a Glo. no. de illa 9 exclamat iste i. c. infirmate. in vers. postmodum. j. d. offi. deleg. 7 doc. a in. c. cām que. el b primo. de iudi. 7 vñ det. de anc. in. c. i. de procur. vbi dicit eē ibi casus pro ipsa glō. in ver. absentia. 7 plene per. d. meū in. d. c. causam q. in. v. col. 7 in fine. vbi dicit esse valde sing. p illa gl. in. l. fina. s. sed 7 si quis. C. de admittuto.

Adde Ro. 2 sil. cccclxxv. vbi dicit q index dōbet nulliter agere repellere ne elusorij actus corā eo. fiat pte nō opponēte. 7 vide eūde c. consil. cccxxv.

b Sebast. Sapia. Licet pars. vide do. Alex. in. l. iij. s. hoc aut iudiciū. ff. d. dā. i. se. vbi late cōcludit q index pōt officium ipartiri nō petēti ne iudiciū reddat elusoriū. not. Paul. de ca. 7 moder. in. l. vbi pactū. C. de trāsactio.

c Hic cōiter impugnant. Adde Bal. i. d. l. barbarus. in lec. in. xv. col. ibi vñum nō omitto. 7 in. l. i. s. i. vlti. col. C. de ser. 7 in. l. non dubiū. in vlti. char. in. xv. opp. C. de legi. 7 in. d. l. i. 7 in repet. d. l. barbarus. in. vñ. col. ibi: venio ad rōnē 7 istam opin. cōm tenent etiam Butri. 7 Jmo. 7 Domi. s. eo. tit. s. i. c. i. tatus. in vlti. col. 7 ibi dīgi 7 d. Maria. in. c. fraternitatis. in. v. col. de here. 7 Jmol. in. l. quidā cōsuebat. in. xij. col. ibi. 7 aduerte. ff. de re iud. idem Joā. de fan. in. s. tria. iij. q. vij. per. d. l. i. de sen. canonizatam. ibi 7 sentit gl. in. d. l. barbarus. dūm allegat dictā. l. i. 7 do. meus hic: 7 alij moderni. limitabis tñ hoc dūmodo error sit circa defectum persone delegati: secus si respectu rescripti impetrati vel circa cōcernētia gratiam: qz gesta non validant p tex. hic fm But. Jmo. 7 Domi. nisi iudices pñntiantent super competentia fm istum hic. item nisi esset p. habilis ignorantia circa vitiū cōmissiois: qz forte valet processus fm istuz nisi in casibus vt hic per eum. 7 omnino videbis hic per d. Moder.

Adde q Ro. sing. suis. fo. penul. dicit q licet sententia lata ab infame vel seruo cōi errore sustineatur qz tamen nō habet locum vbi partes sciebant defectum iudicis.

Anto. Fran. C. de hoc de actu facto vel a iudice vel notario qui reuera non erat talis: l3 cōi opinione sic reputat⁹ si ille in culis sano rem fiebat actus licet defectu facientis acti. Dicat q hoc voluit Joā. an. in. c. cū dilectus. de cōsue. 7 Jo. calan. c. ad probat. de re iud. p quo vide bo. in. l. cū qdā in. s. sū herede. ff. de acqui. hered. Et addas

qz ad hoc vt act⁹ valeat gestus ab eo qui cōi opinione reputat⁹ habilis est necesse qd cōcurrat possessio vel quali possessio faciendi tales actus iuxta tex. in cōsultationibus. 7 ibi p gl. 7 doc. de iure patro. 7 no. Jnn. in c. m. h. de ele. Et adde etiā q iste error cōis opat⁹ 7 presumit anq per fatam deelaretur q talis iudex vel notarius sit infamis qz tolerant⁹ gesta ante talē sniam ppter cōez errorē: s3 facta post sniam latā nō tolerat⁹: qñ ex ipa snia resultat notoriū in contrariū: vt voluit bal. in. i. aut. habita. in. vñ. co. C. me. p. pat. per tex. que dicit singularē in aut. de tabellio. in. s. pe. de quo vide etiā per. d. Car. in cle. i. i. s. in. xij. q. de regula. 7 per alex. plene in cō. si. cccxxv. in. i. p. te qñ hōrū. 7 addo q talis cōis error i spualib⁹ nihil opat nisi i cōtentionib⁹: vt par. chi. xi. q. iij. in. c. i. 7 no. Bal. in. l. i. s. C. de sen. 7 interl. om. iud. Et adde q etiā cōis talis error non nocet pupillo ei⁹ fano. re vt voluit spe. in ti. de euc. in. c. v. in ver. qd si pupillus in fine.

qz ad hoc vt act⁹ valeat gestus ab eo qui cōi opinione reputat⁹ habilis est necesse qd cōcurrat possessio vel quali possessio faciendi tales actus iuxta tex. in cōsultationibus. 7 ibi p gl. 7 doc. de iure patro. 7 no. Jnn. in c. m. h. de ele. Et adde etiā q iste error cōis opat⁹ 7 presumit anq per fatam deelaretur q talis iudex vel notarius sit infamis qz tolerant⁹ gesta ante talē sniam ppter cōez errorē: s3 facta post sniam latā nō tolerat⁹: qñ ex ipa snia resultat notoriū in contrariū: vt voluit bal. in. i. aut. habita. in. vñ. co. C. me. p. pat. per tex. que dicit singularē in aut. de tabellio. in. s. pe. de quo vide etiā per. d. Car. in cle. i. i. s. in. xij. q. de regula. 7 per alex. plene in cō. si. cccxxv. in. i. p. te qñ hōrū. 7 addo q talis cōis error i spualib⁹ nihil opat nisi i cōtentionib⁹: vt par. chi. xi. q. iij. in. c. i. 7 no. Bal. in. l. i. s. C. de sen. 7 interl. om. iud. Et adde q etiā cōis talis error non nocet pupillo ei⁹ fano. re vt voluit spe. in ti. de euc. in. c. v. in ver. qd si pupillus in fine.

Sed nunc incipit maior questio quare nō ita dicemus in delegato. potest dici q cum superior committit causam in ipsa commissione versatur ius publicum 7 utilitas publica quia committit iure publico. l. iij. ff. de iurisdic. om. iud. no. Bar. in repet. d. l. barbari. licet aliud hic senserit do. Anto. sed primum verius. Unde commissio facta a iure publico non debet vitari propter vitium persone iudicis clandestinū. Sed quando error esset intrinsecus. s. circa commissionē tunc cū nō fit rei probabilis ignorantia non debet tenere p cessus. Sed dubium est quādo ignorantia esset probabilis: 7 forte posset dici valere processus nisi ius in penam ipsū cessat. 7 sic loquitur. c. i. de rescrip. lib. vi. vel quando altera partiū fuisset in culpa 7 agitur de validitate respectu ipsius. Ad istum textum potest responderi intelligenda p ut. s. dīgi q ex officio suo superior irritant: 7 qz impetrans fuerint in culpa. C. Jn glo. iij. in. s. d. facit ad questionē. an doctor⁹ possit legere per substitutum de quovide Joā. and. in regula q per alium. in mercu. 7 per Bar. in. l. nemo est qui nesciat. ff. de duob. re. C. Jn glo. in verbo iuris ordinem: ibi precipue: quia illa fuit forma mandati. No. singulariter istum tex. secundum istum intellectū gloss. qz si ordo iuris apponitur in rescripto: rescriptum videtur inducere ibi nonam formam hominis. S3 cōtra hoc facit: nam si ex primitur quod iustitiam nōi operatur ex p. sio: vt in. l. condiciones extrinsecus. ff. de condi. 7 de monstratio. 7 no. in. c. significasti. j. de elec. Item fortius iste ordo vt prius cognoscatur de spoliatioe qz de proprietate vel alijs articulis non est substantificus. Unde si peruertitur 7 non opponatur tenet sententia: vt in. l. i. C. de appella. Bene rali ter traditur q peruersio causa ad causam nō vitiat ipso iure: vt no. in. l. prolatam. C. de sentē. 7 probatur in dicta. l. Si ergo iuris ordo non est in hoc substantificus: ergo nec forma apposi. j. in d.

Car. 7 do. meum 7 alios d. Moder. in. c. si. de offic. deleg. 7 per Bar. in. l. nemo. ff. de duob. re. 7 Bal. in. l. i. ff. de duob. re. 7 Bal. in. l. i. ff. de excu. tu. Bal. 7 Saly. in. l. i. s. ne aut. C. de cadu. tol. glo. 7 doc. in. l. i. C. de emac. 7 col. lib. xi. p. de. de anch. in. c. is cui. de offi. deleg. in. vi. 7 in. c. extirpāde. s. qui vero. de pben. 7 glo. pe. in. l. quisq. la. i. C. de epis. 7 cle. Spe. in ti. de sala. s. vñ. ver. qd si doctor. 7 per istū in. c. i. in. iij. col. de sum. tri. 7 p do. meum. in. c. si. in ver. personaliter. de dila.

e Sebast. Sapia. Per substitutū. vide do. And. sicu. in. c. si. in pe. char. ad si. j. de offi. dele. vbi dicit vt ipse appellat vñ dictū nouū 7 in auditū qz doctor⁹ duct⁹ ad legendū nō possit legere p substitutū tñ si legit per. xx. ann. pōt legere qz efficit illustris 7 persone illustres pñt deferuire p substitutū. l. qsq. C. de epis. 7 cle. sed reprobat do. Ba. in. l. i. col. iij. ver. quintū exēplum. ff. de offic. eius. 7 vide etiā Bar. in. l. i. C. de pñci. agen. in reb. lib. xij. vbi dicit q doctor debet legere per substitutum qui etiā sit doctor non per scholarem.

f Ordo iuris. In quantum hic docto. allegant But. in. d. s. stari. illud

Sanozimianus super Prima parte primi.

originaliter fuit dictus cuiusdam Card. ottonis, quem refert et sequitur Hosti. in c. si de preb. et vide Bar. in l. societate. §. arbitrorum. ff. pro socio. Hosti. in c. si de arbi. et cum Bart. tenet Rapha. in l. i. C. de arbit. et vide istum in c. causam que de re iudi. circa fin. et plene per dom. inens hic contrarium videtur sensisse Bal. in c. consanguinei. in si. ibi. et per hoc deciditur questio.

de re iudi. et voluit do. Ant. in c. quinquagallis. i. iij. differetia. de iureiur. et in c. ex insinuatione. ver. si. facit qd de lege tur causa. et ibi faciunt ad illa qd bar. a to. dimittit inde cisa. j. eo. ti. de re script. tene tamen in practica opi. Bart. i. d. §. stari. et vide oino Jo. de imo. in d. c. ex insinuatione. in. §. col. et Alex. in d. §. arbitrorum. in apost. et Lud. ro. in rubri. ff. de arbit. in. vi. col. in sua repe. et Imo. in d. c. quinquagallis. in. xij. col. et in c. si. in. iij. col. de empt. et vend. Sal. in d. §. arbitrorum. et ibi Flo. de sanc. petro. in repe. et dicit Rapha. in d. l. i. qd in scholis tenuerit contra Bar. tamen in practica esset difficile obtinere contra eum. et istud idem tenuit Ang. in d. l. i. Ego consului fm opin. Bar. apud Ravenaz. et vide plene per do. Seli. pro et contra. in c. causam que de re iudi. in. iij. col. ibi. quando in commissione hominis. cu duabus sequentibus. Aduertas tamen. qd dictum Otto. relatum ab Hosti. in d. c. si de preb. qd licet sententia ordinarij iniusta contra ius litigatoris trahatur in rem iudi. c. cum inter vos. de re iudi. non tamen sententia delegati. quia indicat contra formam iudicis. de facienda iustitia. etiam si excommunicet. et ita consuluit Jo. de lig. Lau. de pinu. Calderi. et Lap. de castel. vt ibi refert dom. Calderi. Flo. et Do. post Lap. in c. venerabilibus. §. i. in. §. col. de sen. excommu. in. vi. et in c. i. in. v. col. de offi. deleg. in. vi. et Old. c. si. lxxxi. qd processus. in princ. et c. si. lxxij. magister. in. iij. col. et Lap. alleg. c. xv. quidam exposuit. et do. meus in c. in literis. in. vj. col. de offi. deleg.

Adde qd sententiam Bart. tenet Fulgo. c. si. clxxx. et an preposteratio ordinis vitiet actum. Ro. c. si. lxxxij. et dicit Cald. c. si. §. de rescr. qd forma rescripti est seruanda. nisi peruertat ordinem iuris. et an processus factus contra ordinem iuris sit nullus ipso iure. vide Fran. are. consil. lxxij.

a **Sebasti. Sapia.** Quod si promittit. Vide Bal. in l. iustitia. ff. de iusti. et iur. vbi dicit. qd si mittat iudici. qd pntiet de veritate. iustitia et iure. dz observare ius cde. et dicit Ang. in §. exheredare. in aut. de her. et fal. col. i. qd si dicatur iustitiam faciat. debet seruari ordo iudiciorum. et pronuntiari de iure. et tex. ibi. iuncta glo. et hoc etiam vult Bal. in c. cum venisset. de testi.

b **Mouam formam.** Decem signavi quibus cognoscitur quando def. forma. vide plene per Moder. in. x. col. in ver. de forme obseruata. in xvi. col. ponit regulam qd gesta contra formam. sunt nulla. vt hic et in c. pisanis. de resti. spolia. et in c. venerabili. de offi. deleg. et in l. cu hi. §. si pietor. ff. de transact. But. in c. cum olim. in pen. col. ibi. oppono qd factum. de caus. pos. Imo. l. si queramus. in. iij. col. ibi. hoc tamen limita. ff. de test. Bal. in l. iij. §. Offidius. in lect. antiqua. ff. ne quis eu. Inn. in c. cum consuetudinis. de consue. Cald. in disputa. statuto ciuitatis cauet qd si ab actore. in. i. col. Do. in c. §. et in. §. colum. ibi. istud credo. §. de rescrip. Inn. c. fin. in. i. glo. de sac. non iteran. Rotam de re iudi. in nouis. et de iudi. xij. in nouis. Bal. in aut. habita. in. iij. col. C. ne filius p patre. Thomam fase. in dubio rote. xxiij. Item fuit consultum per Egi. et Bal. de app. nonit. Bar. in l. i. in. ix. col. ff. de condi. indebi. Bal. in c. si. in vlt. col. de do. et cotu. Ro. cclvi. approbo sententias. et cclxvi. iste Petr. Do. post Hosti. in c. romana. §. sed nec. de sen. excomm. li. vi. Bal. l. ordo. in. §. col. in ver. not. qd si statuta ciuitatis. C. de execu. rei iud. et in l. omnes populi. in pe. col. ff. de iusti. et iur. Ang. in l. ius publicu. ff. de pact. Car. in cle. i. in. i. q. de iurepa. Inn. in c. §. de consue. qd forma debet obseruari in faciendo et exprimi dicendo. quem summe ponderat Old. in consil. cxxx. incip. promissa facti prolixitate. in. ij. col. probat et text.

in c. sicut. de ele. Bal. in aut. que supplicatio. C. de pci. impe. offe. Arc. in c. quondam. xxiij. dist. But. in c. consultatombus. de iurepa. qd plus est defectus forme qd persone. Bal. in l. si duo patroni. §. si quis iurane rit. ff. de iureiur. et l. i. et ibi etiam per Imo. ff. de liber. et posthum. et in l. si creditor. C. de fidei. per eundem Baldum. in l. si alterius. C. si minor

ina maxime substantifica. Sed quando exprimit in compromisso videtur apponi pro substantifica. unde ex quo expressio eius quod inest a iure potest aliquid operari preter iuris dispositionem semper debet intelligi vt aliquid operetur: quia verba semper debent aliquid operari: vt in capi. si papa. de primil. lib. vi. et in l. si quando. C. de inoffic. testa. Hoc vero casu potest operari expressio vt delegatus habeat procedere secundum ius p forma. et p hoc sustineo illud notabile et quotidi anum dictum Barto. in contrarium tamen facit notabile et singulare dictum Jo. and. in c. prudetiam. de offic. delega. vbi dicit qd si mittit causa alicui hoc expresso qd debeat condemnare titulum reus si constiterit eum obligatu sempromio actore: qd si iudex condemnauit licet sibi non constet de obligatione tenet sententia fm eum. Quia illa expressio cum inesset a iure non inducit nouam formam. sed potius sapit instructionem ad causam. Et in hoc articulo quia docto. nihil ponit imo nihil fere tangunt hic. Ego alias reducendo multa ad concordiam feci hanc distinctionem: qd aut exprimitur illud quod inerat de necessitate: tunc expressio nihil operatur. et sic intellige no. in c. si gnificasti. prealle. et in c. ad audientiam. j. eo. et in c. olim. el. j. de resti. spol. plene per Bart. in l. iij. ff. de leg. i. quandoqz exprimitur illud quod inerat

se maiorem dixerit. in l. lina. C. si mancipiu ita fuerit aliena. ne manumit. et in l. non ois. in si. prin. ff. si cer. pe. et in addit. Spe. in ti. de rescu. vers. sed quid si statutum in ti. de tutore. vers. si tutor non fecerit inuenta. et ibi dicit qd hoc pcedit et si coiserror est in contrarium et respondet ad l. barbarius. ff. de offi. preto. et vide but. in c. pisanis. in. si. col. de resti. spol. qd omissio forme in qualibet minima parte reddit processum nullum et si dicat non refert qd fiat ex eq pollentibus. l. certum. ff. si cer. pet.

c. licet ex quadam. de testi. et c. tua. de consan. et affi. et dicit qd vbi aliqd requiritur pro forma refert quid ex equipollentibus fiat vt pulchre dicit Bal. in l. si institorem. ff. si certum pet. in l. §. in si. C. de bon. pos. fm tabul. et in c. i. §. si vero vasallus. de controner. inuestit. et in c. i. quo tempore miles. in c. i. §. item sacramentum. de consue. recti. fen. et in l. in bonefidei. C. de rebus credi. et iureiur. pro quo vide Alex. de imo. consil. §. in vo lu. §. vbi alleg. bo. tex. in l. si. ff. man. et vide Bal. in l. §. C. qd et quando iudex. et in l. si vxor. C. de condi. infer. et in l. executor. C. de exe. rei iudi. et qd forma deat seruari amplius ista regula. xij. modis. et limita. vij. modis. vt hic pulchre per Seli. et de materia vide Bal. in l. cu quis. in. iij. col. ibi sexto probatur. C. de iur. et fac. igno. et in l. i. in. xxiij. co. C. qui ad mit. et in l. coparationes. in. iij. opp. C. de fide instru. et in l. i. in primis vers. C. vt in pos. leg. et in l. obseruare. proficisci. xxiij. q. ff. de offi. procōsul. reliqua hic prosequere. vt hic per Moder.

Adde qd gesta contra formam sint nulla. Old. c. si. celi. Fran. are. c. si. lxxij. Dau. de ca. §. i. c. xix. in nouis. Ang. c. si. c. xvi. et lxxvj. vbi dicit qd illud non dicit de forma qd post actum expediri potest.

Antonius. Franc. Circa hoc qd dicitur de forma dicas qd forma dz seruaretur a rustico muliere et nomine fm Bal. in l. iuris in si. C. qui admit. ad bo. pos. et illud quod potest interuenire post actum non dicitur esse de forma fm Barto. post glo. in l. vniuerse. C. de preci. impera. offe. et per Alex. in l. i. ff. de liber. et posthu. et propterea dicebat do. Car. in clemen. j. in. §. i. in. x. q. de rebus eccl. no aliena. qd forma non seruata facit actum haberi pro infecto pro quo est tex. in c. vides. et distin. et ideo forma seruata infringit alienationem rei ecclesie: vt per Alexand. ple. in consil. in quarta parte consiliorum vbi dicit idem esse etiam in alienatione rerum ciuitatis: qd adeo veru est vt dicit. Bal. in aut. que suppliatio. C. de preci. impera. offerre. qd ille qui non seruat tempus legis vel statuti non dicitur seruare formam: quod etiam voluit Alex. optime declaras in l. qui rome. in. §. callimachus. ff. de verb. oblig. Et adde qd forma introducta a iure non potest derogari etiam partium consensu. vt per Spe. in tit. de app. et ibi per Bal. in addi. in ver. constitutio epi. circa fin. et forma data a statuto prohibito l3 statutum non procedat ultra annullando si forma non seruatur: actus non valet: vt not. voluit Bal. in l. non dubiu. in. §. et in antepe. col. C. de legi. et Bal. et Sali. in l. statutis. C. de sen. ex breuicu. reci. de quo habetur p Alex. in c. si. lxxvj. et in consil. xxiij. in quarta parte consiliorum. Et adde qd forma debet seruari ad vngue et specificare: et non p equipollens: et idyna citatio peremptoria non sufficit qn statutum requirit trina: vt per Bal. in l. cessante. in vltima char. C. qd et qd in. et per Alex. in d. l. de lib. et posthu. et habet p Bar. in l. nemini. C. de aduo. diuer. iud. qd adeo. veru est vt dixerit Inn. in c. cu dilecta. de rescrip. qd forma debet seruari a delegato et in prepara toris: alias processus est nullus. Aduerte tñ qd in absolutioe ab excoica tione licet forma absolutionis non seruatur tñ valet absolutio: vt p do. Car. post gl. in clemen. j. in. vi. q. in. §. i. de se qstra. pos. et fruc. et per eundem Car. in cle. j. xxx. qd. de deci. Quid aut si non seruatur forma absolutionis ex sola

nis in confessione penitentiarum: an valeat confessio vel absolutio. vide gl. in cle. dudum. in. s. statumimus. de sepul. et ibi etiam per do. Car. circa fin. et habetur per Inn. in. c. proposuit. de cle. exco. mini. ubi dicitur quod forma in absolutione penitentiarum est omnino seruanda. et propterea dicebat Bal. in. l. pe. in. iij. co. C. de condi. inser. quod forma est idem quod status perfectus rei vel dis-

spositionis et qui dicatur esse tradita forma a statuto vel a lege: dicatur quod tunc dicitur tradita quando ante actum vel in actu requiritur aliquid fieri quod eo non facto actus est nullus ipso iure ut in aut. hoc ius porrectum. C. de sacrosan. eccle. et in l. cum hi. ff. de trans. act. et in l. hac constitutissima. in pn. C. de testa. et vide glo. in. c. dudum. de ele. et per Paul. de cast. in consilio suo. lxxi. ubi plura dicit ad propositum et tene menti quod dicit Bal. in. l. quecumque. C. de bonis que liber. quod forma non seruata in actu minoris vel ecclesie non presumitur esse utilitas minoris vel ipsius ecclesie: et b dicit Spe. in tit. de rescript. p. sententia. in. s. iij. in pn. quod forma non seruata in litteris apostolicis arguit falsitatem ipsarum litterarum quod dicit esse notandum.

Sebasti. Sapia.

a Non forma. Vide de hac clausula do. Geo. nam in repet. cle. sepe. s. non sic. col. xxxj. de ver. sign. ubi concludit quod talis clausula sonat in monitione non autem in conditione.

b Est absens. ad de do. de Ro. in

collectis bernardi decisio. vij. ubi dicitur quod monachus spoliatus cap-

pa vel brenario potest agere nomine proprio: et vide in titu. de restit. spol. et vide eodem titu. in nouis. deci. lxxx.

c Electus iniuste. Adde que requirantur ut quis dicatur electus de

monasterio. De. de anch. consil. cccliij.

d Inno. in. c. olim. adde do. de Ro. deci. i. in antiquis. de restit. spo. ubi

dicunt quod monacho spoliato prioratu manuali non datur restitutio contra abbatem sed contra extraneum.

e Concesserat eis quedam vtilitatem. Vide que dixi in. c. cum. ad. ferraz

ri. in addi. per istum.

f Sebasti. Sapia. Ad vsum. Vide Abba. in. c. cum ad monasterium.

de sta. reg. no. in. c. ij. de ver. sig. lib. vi. Abb. in. c. edoceri. col. ij. eo.

g Et non nomine proprio. Adde Bal. in. l. preses. in vlti. questio. C. de

transac. Rotam de restit. spo. in. vi. in anti. glo. in. l. si longius. ff. de iur.

calu. de reg. consil. xxxij. et de rest. spo. vlt. in anti. et de penis prima in anti.

et regula est quod monachus non agit. fallit. in. viij. casibus hic notatis per

Moden. quos omnino vide hic.

h Post docto. Adde quod pulchre dixit Baldus in. l. cum affirmes.

ex sola voluntate: et tunc superior videtur mandatum nouum concipere. Ad hoc vide bo. glo. iuncto tex. in. c. cum aliquibus. j. eo. li. vi. exemplum pa pa mandatum episcopo ut conferat beneficium titio: si contulerit videtur collatio facta auctoritate apostolica et non episcopi: quod licet episcopus teneatur conferre non tamen tenebatur conferre titio nisi ex voluntate nam in conferendo habet liberam voluntatem: ut no. in. c. relatum. de preben. ideo non exprimitur nunc quod inerat de iure. Ad idem quod no. gl. in cle. j. de iurepa. Quandoque exprimitur quod inerat ex honestate: et tunc expressio inducit nouam formam et sic potest intelligi. c. venerabili. de offi. deleg. et quandoque exprimitur quod inerat de iustitia ut in causa. l. j. C. de ap. et tunc est dubium. Si putato sic dicendum quod aut id quod exprimitur sapit instructionem cause et non inducit nouam formam sed potius est quedam commemoratio seu admonitio vel instructio: et in hoc casu intelligo dictum Inn. in. c. prudentia. aut illud concernit modum procedendi: et tunc inducit nouam formam: et in hoc casu saluo dictum Barto. in. d. s. stari. et dictum do. Anto. hic. Et super hoc membro potest hic intelligi iste tex. et adde ad predicta quod le. et no. in. c. ex insinuatione. j. eod. ubi queritur quid operetur illa clausula que frequentatur in rescripto: ratione preuia precedas. et non enim inducit nouam formam ut ibi. Et in gl. si ibi: quia non habebant abbatissam. no. gl. si. ex qua habes quod religiosus spoliatus potest petere restitutionem in absentia sui superioris. Et adde gl. no. in. c. non dicatis. xij. q. i. que dicit quod monachus potest agere de iniuria sibi illata si placet suis est absens: b ad idem quod legitur et no. in. c. ex parte. j. de accus. in. c. ij. ne cle. vel mo. lib. vi. ubi per archi. et Joan. and. Et ibi concluditur quod religiosus existens in studio potest omnia facere in iudicio experiri sine quibus in studio commode esse non potest. Quod superior dando sibi licentiam essendi in studio videtur omnia accessoria permisisse. ar. in. c. prudentiam. de off. dele. et l. ad rem mobilem. et l. ad legatum. ff. de procu. et l. cui iurisdictio. ff. de iur. oim. iud. Aduerte tamen quod dico ultra doc. hic quod tex. iste potest intelligi duobus modis. Primo quod moniales iste non petebant restitutionem rerum sed restitui se ad monasterium unde fuerunt eiectione. Et quod hoc sit verum patet in ver. dictum: ubi papa mandauit dari administratore abbacie huic cui hinc inde fieret resignatio subtractorum. Et non illa verba hinc inde. nam iste moniales in electione abbatissae diuiserunt se in duas partes et quelibet pars subtraxit aliqua de mobilibus monasterii. Unde per utramque partem debebat fieri resignatio huic administratori. Tex. igitur in fin. dum mandat moniales restitui debet intelligi modo predicto. et fin

C. de lib. can. And. Barb.

i Singuli. Adde gl. in. s. si quis igitur ex qualibet. in ver. persoluet. in aut. quibus. mo. na. eff. in. ubi Ang. in. d. l. i. s. quod si nemo. hic alle. et vide Bal. in. l. solent in fi. ff. de ali. et cib. le. et est bo. tex. in. c. si. de his que fia. prela. quem ponderat Imo. post Pet. de Anch. ubi per gl. in. d. s.

intellectu istum cessant tria. s. formata. Et no. bene ex hoc intellectu quod religiosus electus inu-

c ste de monasterio potest petere restitui se ad monasterium. et quod. Post. hic dicat quod debet in hoc officium iudicis ampliare quasi non competat sibi actio ad instar seruici implorat officium iudicis contra dominum sententem in eum: ut in sti. de his que sunt sui vel alieni in. in. s. sed hoc tempore. Tamen ipse et Sof. in. c. ite cum quis. de restit. spol. simplr dicit eum posse petere restitutionem: et in hanc sententiam ut tandem inclinare Innoc. in. c. olim. j. de accus.

d Et hec opi. mihi plus placet. ar. hic et in. d. c. oliz nam sicut monachus obligatur monasterio: ita monasterium obligatur sibi ad eum alendum et sustentandum. unde ius collegii videtur pro parte rei de re penes ipsos monachos seu singulares de monasterio. Unde quod admodum potest agere monachus pro sua electione ut hic. ita potest agere et forte pro iure sibi quesito in ingressu monasterii. Secundus intellectus principalis est quod moniales iste petebant restitutionem rerum: et tunc oportet intelligere quod abbatissa dum viueret concesserat eis quedam vtilitatem que tenebant ad vsum proprium nomine monasterii quibus fuerunt spoliatae mortua abbatissa. Unde quod admodum seruus spoliatus absente domino potest petere restitutionem sine expresso mandato: ut in. l. j. C. si per vim vel alio modo. ita iste moniales. Et intelligo quod agebant nomine monasterii et non nomine proprio sicut in seruo nota in. d. l. i. per gloss. et Barto. Et de his vide Specu. in titu. de actore. s. i. versu. item excipit contra actorem quod est monachus Et generaliter cum queritur nunquid religiosus possit petere restitutionem seu agere in iudicio: concludit post doct. b

e hic quod aut vult petere restitutionem ad claustrum et potest modo predicto. Aut restitutionem rerum vel aliter agere pro rebus monasterii: et si habet administrationem alicuius prioratus hoc potest nomine prioratus: ut in. c. cum deputati. j. de iudi. Aut non habet administrationem alicuius obediencie: sed abbas commisit sibi administrationem alicuius ville seu possessionis: et non potest agere nisi fuerit syndicus constitutus seu procurator monasterii. hoc voluit Innoc. s. c. proxi. Hoc verum nisi periculum sit in mora et superior esset absens argu. hic et in dicta. l. j. et Spec. in tit. de actore. in vltima char. Item hec procedunt nisi vellet agere pro iure inherente persone sue: ut puta super electione de se facta vel esset in studio modo predicto.

g Et in eadem gl. ibi: soluent singuli non quasi singuli. no. bene gl. ex qua potes colligere quod quando vniuersitas est obligata pecuniariter et non habet unde soluat possunt singuli compelli ut contribuant et redimant vniuersitatem soluendo. Et sic habes vnum modum per quem vniuers-

h

Anton. Francisc. Circa istam materiam collectarum quare imponi possit collecta. Dicatur quod pro debitis communis persolvendis: et per gl. in. l. i. s. quod si nemo. in ver. proconsul. in fi. ff. quod cuiusque vniuers. no. mi. et per Bar. in. l. solent in fi. post Dy. ff. de alimen. et cib. leg. et in suo consil. incipien. punctus questionis talis est. Quidam titius de perusio. et per Baldum in. l. etiam. in. vi. col. i. C. de execu. rei iudi. in. l. vnica. in ix. colum. C. de sententia. que pro eo quod interest. et vide textum in. l. omnes. C. de ope. pu. ubi dicitur quod potest imponi pro omnibus necessitatibus communis: et etiam potest et debet imponi pro pena persolueda a communitate vel communi. ut per Barto. in. l. nequid. in. iij. colum. ff. de in cen. rui. et nau. et per Angelum Imol. et Alex. in. l. iij. in. s. actor. ff. de re iud. et a quibus possit imponi: vide Bart. in. l. i. C. de mulieri. et in quo loco hic alleg. et per Barto. in. l. licet. C. de excus. muner. lib. x. et adde quod etiam collecta potest imponi per villas et castra: ut per gloss. in ver. persoluat. in aut. quibus mod. natura. efficiuntur sui. in. s. si quis igitur. el. secundo: et ibi per Angelum. et per Ang. Bal. Imo. et Modernum in. d. s. actor. et an collecta pro debito antiquo solui debeat per ciues novos. vide Bar. qui dicit quod non in. l. providendum. C. de decur. lib. x. et per Baldum.

i

Adde Paul. de ca. consil. cccxij. et cccxxij. l. scdo impressis in antiquis: et vide Cal. consil. j. de censib.

qo si nemo. et ibi Bal. dicit illa gl. esse notabilem. et dicit idem tenere Inn. in. c. graue. de sen. exco. post ea late ponit Bal. an ista collecta ponatur per capita vel per es et libram. et nunquid de nouo venientes teneant ad illa debita iam contracta. et utrum recedentes possint granari pro debitis iam contractis et quid de bonis ingressi monasterium. et adde etiam Bart. in. l. i. C. de superinducto. li. x. et in. l. i. in. v. co. ibi: et hic queritur primo quis possit. C. de mulieri. in quo loco lib. xj. et Imo. et alex. in. l. iij. i. s. actor. ff. de re iud. Ana. de simo. dilect. lo. i. ubi sexto queritur. Cald. de his que sunt a prelat. consil. vi. Mod. in l. malef. fol. lxxij. vlti. col. et ibi etiam quando nullus tenetur ad penam vel ad damni emendationem quomodo imponitur collecta an per libera et solidum an per capita. et per Albe. in. iij. parte statutu. q. lxxv. versu. item quero. quomodo fiat ista emenda per communitatem. Adde Paul. de ca. consil. cccxij. et cccxxij. l. scdo impressis in antiquis: et vide Cal. consil. j. de censib.

Sanor. super Prima parte primi.

in. l. quidam. in. fi. C. de fidelit. omis. et in addi. Specu. in tit. de censib. in. vers. item no. q. nouus. vbi dicit q. forensis non tenetur ad collectam impositam ante q. ipse esset factus ciuis. et vide Alex. in. l. incola. ff. ad municipales. et per Bal. in. l. in. q. ff. quod cuiusq. vniuer. nomi. vbi habetur q. de nouo veniens ad ciuitatem vel vniuersitatem, non tenetur ad collectas

iam impositas. nisi forsan successerit in locum alicui de vniuersitate: puta quia emerit res eius per. l. inurilegus. li. C. de murileg. lib. xi. quoniam collecta huius obligatum antiquum vel nouum possessionem ad electionem fisci colligetur collecta. in. fin. gl. in. l. impetratores. ff. de publici. et habetur per Card. in. cl. i. in. xi. questio. de c. si. vbi dicit id esse in possessore beneficiorum. et habet per Sed. et cl. xi. ff. de p. et Sebast. Sapia.

Imponi collecta. Vide per Bal. in. aut. defuncto. col. vlt. C. ad officium. et per Bart. in. l. ii. C. de apo. lib. x. et in. l. fin. s. mixta. ff. de mun. et hono. p. moder. taurinenses in. l. placet. C. de sac. sanc. eccle.

In nullo. Vide de Archi. et glo. vbi variat et istum

in. c. recolentes. de sta. mona. et Bald. in. d. s. quod sine mo. in. vi. q. d. l. prin. ff. quod cuiusq. vniuer. nomine. Alex. in. l. inter stipulantes. in. s. sacra. in. fin. ff. de ver. ob. et in. l. si grege. ff. de leg. i. Bald. in. proe. ff. in. prima col. et in. l. non ambigitur. ff. de leg. gloss. maior. in. c. statutum. de elec. in. vi. et Bart. in. l. eius qui. s. si quis instructus. alias Celsus. ff. ad municipia. Do. in. c. licet canon. in. prin. in. iij. colum. de elec. in. vi. Alex. in. consi. xlii. de celerima expeditione. in. i. volu. Bal. in. c. i. in. s. col. de elect. et in. l. si hereditas. in. fi. ff. de heredi. instit. et Domi. in. c. i. in. s. confirmatos. per illum textum. in. v. nota. de reli. domi. in. vi. Quid autem si destruitur hospitale. vide late De. de perusio. in. iij. cano. xxxix. co. ibi. quo ad aliam. q. qua querebam.

Ant. Francisc. Circa hoc de hospitali destructo. si reficiatur. dicitur esse idem hospitale. sicut etiam dicitur idem grex. quando pecudes antiquae moriuntur. et alie supernascuntur. ita quod totus grex est renouatus. vt in. l. grege. ff. de pigno. et in. l. proponebatur. ff. de iudi. et in. l. si cum testamento. in. s. si petiero. ff. de executio. rei iudica. et propter ea si grex existimatus. ponatur per vnum socium in societate. et casu pereat. vel hostium incursum. et sic periculum est commune inter socios. et si alia renascantur animalia. illa sunt communia. et censentur idem grex. vt per Bald. qui optime declarat in. l. i. commo. et inquantum hic fit mentio de hospitali destructo. et restructo. Dicis q. quando hospitale est constructum sine auctoritate episcopi. illud potest destrui ad habitum constructis: vt not. gloss. penulti. in. clem. q. contingit. de relig. domi. et habetur in. c. euident. xviii. q. ii. et Bald. not. in. l. orphano trophos. C. de episc. et cle. immortale hospitale non dicitur esse prius locus. nec religiosus. nec gaudet privilegio p. loci. unde si destrueretur et aliud in locum destructi reficeretur. non diceretur esse hospitale nec haberet locum dispositio facta de hospitali. vt est gloss. ordina. in. dicto c. quidam. xviii. q. ii. et habetur per Do. Cardina. in. clementi. ii. de preb. et in. c. ii. de relig. do. et per Dau. de cast. in. consi. suo. cccxv. et per Alex. in. consi. lxxi. in quarta parte consiliorum.

Et adde q. si testator mandaret in domo sua fieri hospitale. si illa vendatur. et de pretio alia domus ematur. debet fieri in domo emptarum:

illa censetur subrogata loco prioris domus. vt not. voluit Barto. in. l. placet. de liber. et posthu. et in consilio suo. xlii. et idem Barto. in. simili. in. l. si seruus. in. s. qui quinq. ff. de leg. i. et vide Bar. singulariter loquente in. l. si ita. circa. fi. ff. de aur. et arg. leg.

Et adde quod hospitale constructum auctoritate episcopi est tutum refugium confugientibus

ad eum sicut est ecclesia et eo quod capi non potest vt per Archi. in. c. diffiniuit. xvii. q. iij. et per Bal. in. l. si quis. in. s. in oibus in. xv. colum. C. de episc. et cleri.

Sebasti. Sapia. Secundum rescriptum. Limita hunc tex. vt per Jo. and. et Jo. de ana. in. c. quia frustra. de usur. ite limita vt per Sely. in. c. ceterum. co. xi. vers. prima restrictione. s. eo.

Adultum tempus. Adde gloss. fina. et doct. in. clem. i. de re. eccl. non alie. et ibi Card. ad finem. Ana. post alios in. c. si ne prela. vi. suas. glo. in. c. ii. in ver. sic modicum. de rebus eccle. non alienan. in. vi. gl. in. l. fina. ff. si ager vectig. et in. l. si filius. C. de petitione heredita. et in. l. cum de in rem verso. ff. de usur. Bald. in. l. inbe-

mus. in. princip. la secunda. C. de sacrosan. eccles. Ange. Imo. et Ludo. in. l. si filio. s. si na. ff. soluto matrimonio. et ibi Alexand. in. fine. et Alexand. in. consilio vii. incipien. viso instrumento locationis. in. iij. volum. plene per dñm meum Andr. Barba. in. repetitio. rubri. de rebus eccle. non alien. fo. v. ver. quando autem alienatio. Bar. in. l. i. s. quod autem. ff. de superficiebus. Pet. de anchara. consilio. lxx. quedam ex predictis. Bal. in. l. ii. C. de seru. titu. Alexan. post Imo. in. l. si de eo. s. primo. in. iij. colum. ff. de acqui. renda possessio. et quando simpliciter dicitur post annos intelligitur de biennio. l. libertas. s. fina. ff. de manum. testamen. et si dicitur in diebus intelligitur de biennio. l. inter illam in. fine. ff. de verborum significatio. et si dicitur aliquot annis intelligitur de duobus. glo. prima in capitulo penultim. de censibus per regulam pluralis. lib. vi. cum concordat. et si dicitur per tempus et tempora intelligitur de triennio. glo. prima in. l. vsure. C. de vsuris. et si dicitur promitto dare in tribus terminis intelligitur in tribus annis. textus gloss. et Barto. in. l. tertia. ff. de annuis lega.

Adde Ang. consi. cclxxiii. et cccxi. vbi dicit q. est arbitrium iudici q. dicatur longum et breue tempus. Zacharias. **Adde tu plene per Bald. in. l. quecumq. in. q. i. C. de bonis que libe.** Card. in. clem. i. s. fina. q. iij. de rebus eccle. non alie. omni no. per Alexan. consilio. cxxxi. in vltima columna. et in consi. cxxxi. colum. penul. volumine primo. et consi. vii. iij. col. in princ. et consi. xvii. in princ. volu. iij.

Differentiam. Adde Bald. in. l. falso. C. de diuer. rescrip. et not. per istum et alios in rub. s. eod.

Sebasti. Sapia. Et privilegium. Videtur hoc contra tex. in. l. i. ff. de nudi. vbi Barto. not. quod si princeps dat privilegium studi generalis quo ciuitas non vititur perditur per decennium. Sed vide latius sine per Seli. in. c. cum accessissent. colum. x. vers. secunda regula est. de constituta. vbi ponit regulam. q. privilegium datum ad aliqd faciendum perditur spatio. x. annorum cum suis limitationibus. et ibidem quid si privilegium tendit ad aliqd non faciendum. vide etiam domi. Jaso. in. d. l. falso. C. de diuer. rescrip.

Impedimentum. Adde moder. in. c. et transmissa. de prescrip. qui limitant dicta istius nisi constaret notorie quod impedimentū nō potuisset remoueri: qz tunc non est opus probare de diligentia vel de conatum in remouendo.

b ¶ Protestationem. Adde Anto. de bu. consi. xxviiq.

Sebasti. Sapia.

Quare nō egit
facit q̄ si q̄s dicat
se occidisse hoīez
ad sui d̄fensionē
nō excusatur nisi a
p̄bet se fecisse ad
d̄fensionē neces
sariā ita not. bal.
in. l. ynica. co. xij.
x. itē tu assessor.
C. de cōfes. sed vi
de. do. Bas. l. l. vt
vim. col. j. ff. de iu
sti. z iure. qui con
trarium tenet.

Mādato. Ad
de do. meum hic
inferentē. ex isto
text. in quantum
probat q̄ natura
mādati est vt fiat
a superiore. adō
dictum Bal. in. l.
j. in. iij. colū. ibi. z
ideo in quadam
inquisitione. C. d̄
ser. fugi. dum di
cit cassatam fuisse
se quandam inq̄
sitionē in qua di
cebatur: qđ seru⁹
mādaauerat do
mino quia nō est
verisimile. qđ di
ctum impugnatur
hic ip̄e: qui dicit
q̄ verbum man
do nō est semper
imperatiuum. l.
cum pater. §. mā

do. de legat. ff. 1
 text. cum gl. in. c.
 mandastis. ff. qd. 2
 v. 2 facit glo. in. l.
 j. ff. quod iussu. si 3
 cut ergo verba li 4
 belli debent imo 5
 propriari vt salo 6
 uet: vt dicit Bu
 tri. post glo. in. c. 7
 constitutus. de re
 ligi. do. ita verba 8
 dicte inquisitio
 nis intelligatur 9
 de exhortatiõe:

vel consilio non
de mandato: sed
hoc nõ placet. se-
li. quia intentio
inquisitoris erat
punire mādātū.
vnde exponēdo
verba aliter q̄ o
mandato non posse
consultorem aliter p
dato. ff. de iniur. vbi v
duceret omnimodati
to. in. l. si mater. §. eā
si. xxvj. per statutum
sequen. de iudi. z. si
verisimile. de presun-
le. ff. quod met. causa
imago. nec etiam est
tionem a senio.

no. j. in gl. sequē. Et not. bene hanc glo. qz ibi lo
quitur clari^r de hac materia q̄ in alio loco in eo
qđ expresse tenet qz si primus impetrans fuit im
peditus nō potest preuenire per scōm. ¶ Dic
tamen qz non sufficit pbare impedimētum nisi
pbetur diligētia impedimēti que satis probat p
protestationē^b z non tradas obliuioni hoc vlti
mū dictū. habes em̄ generaliter notare qz nō suf
ficit in aliqua re allegare impedimētū nisi pbe
qđ impedimētū fuit causa imediata quare non
egit. c Et hoc probat probando diligētia tēpore
impedimēti. Et hoc notāter voluit Inn. in. c. eg
trāmissa. de prescript. z Bart. in. l. de pupillo. §.
si quis ipsi pretori. ff. de no. ope. nū. z facit qz no.
in. c. ad audiētiā. de cle. nō refi. z i. c. j. de cle. egro.
Abi cōcludit qz ad petēdū distributiōes quoti
dianas nō sufficit qz canonicus de p̄senti sit infir
mus nisi appareat qđ infirmitas fuit causa nō in
teressendi diuinis vt puta qz per prius tempore
sanitatis residebat secus si prius non intererat
diuinis. qz verbum no. ¶ Extra glo. oppo. de
c. super literis. §. e. vbi dicitur qz mēda^r precator
debet penitus carere impetratis z omni cōmo
do literarum: ergo secundus impetrans ex quo
nō fecit mentionē de primis non debet audiri:
etiam post anni lapsū. Sol. dicūt doc. z bñ qz
contrariū procedit quando dolose impetrans
tacuit de prioribus. Iste tex. procedit quādo p
simplicitatem vel ignorantiam. nam quādo secū
dus fuit in dolo debet valere potius primū quā
secūdum: qz primus impetrans reperitur in cul
pa in non vtendo. secundus reperitur in dolo in
obripiendo principi. dolus autem preponderat
culpe: vt in. l. item si obstetriz. ff. ab legem aequi.
Quid aut si primus fuisset in dolo in nō vtēdo:
z scōs etiam in dolo in impetrādo. dicūt doc. qđ
valet primū: qz dolus primi fuit in non vtēdo: z
sic nō cōcernit rescriptū. sed dolus scōi fuit in im
petrando z sic rescriptum est vitiosum z sic po
tius debet valere primum. Abb.

¶ Delegatus pōt impetrare ordinario in cau
sa sibi a papa commissa.

**Processus varij facti super varijs rescriptis an
valeant, pendet ex validitate rescriptorum.**

**Evidens probatio quomodo cognoscatur.
Fama inducit iustam credulitatem.**

Dictū vnius inducit iustā causam credulitatis.
Iudex cui fuit intimatum a parte vel ab alio in
dice q̄ non procedat quid habet facere.

Surreptio si ab aliquo alleget an iudex debeat
superfedere.

Excommunicatio missa ab vno iudice alteri vt nō
procedat super causa: quo casu ligat.

Limitatio ad le. arrianus. ff. de act. et obli. et ad. c.
ex literis. j. de proba.

Cum contingat. Quotidie
practicat hoc in executionib⁹ gratia
rum cum executores diuersoru man
dant contraria capitulo seu ordinario loci. raro
autē practicatur in terminis proprijs scz in exe
cutionibus causarum: et in summa hoc vult. Rā

sequi illa conclusio: quia contra persuasorem vel
proceditur vt dicit Barto. in. l. non solum. §. si man
eniam ad persuasore. Item ista impropriatio in
n dispositionem in sensu et in verbis vt voluit bar
lem. ff. de exceptio. rei iudica. Petr. de anch. cons.
Butri. in. c. examinata. in. xx. colum. cum duab⁹
pi placet dictum Bald. per tex. et ibi docto. in. c. qz
p. et in. c. super hoc. de renun. et in. l. nō est verisimi
quod illud qd nō est verisimile est quedam falsitatis
verisimile qd dominus capiat consiliuz et exhorta

Anto. Franc. Circa istam materiam de mandato. Adde primo qđ mandatum importatur non solum per verba imperatiua: sed etiam p verba rogatiua: vt si rogo te vt facias pro me vindictam de tali. vel si quis loquatur ad aurem alicuius ⁊ incōtinenti post sequatur delictū precedente inimicitia cum eo qui locutus est aures: vt per Bald. in l.

instruit ordinarium quid facere debeat cum a di
uerſis delegatis recipit mandata contraria. Vel
ſummatim aliter ⁊ ſpecialius. Si a delegato ali
quid mādatur ordinario debet humiliter exequi
ſed ſi delegatus per alias literas poſt executionē
mādat cōtrarium vel ſi ante executionem inno
tuerit ipſi ordinario inter delegatum qui manda
uit alium ⁊ cōtentionē eſſe de iurisdictione faciet
ſibi vtrarūq; literarū copiam exhiberi: non vt iu
riſdictionaliter cognoscat ⁊ pcedat ſz vt ſe infor
met an per ſecundas reuocentur prime. ⁊ ſi pme
reuocentur exequatur ſcōm mandati: ſi autē nō
reuocantur vel de hoc dubitet: non exequat ſcōm
mandatū donec cōtentio de iurisdictione termi
netur. Primo ponitur. q. ſcōo diſtinguens rñſio.
ibi: ſuper quo. tertio duplex inſtructio ibi: cetex.

Casus literalis. Quidā impetrauit literas ad iudices cōtra aduersarios suos. pars altera impetrauit causam eandem alij suis iudicib⁹ cōmitti. quidā obtenti a parte altera madant alicui vt partē aduersam denuntiet excōicatā: alij postmodum mā dant vt eādē denuntiet absolutaz queritur quid sit hūic faciēdū. Papa dicit hīc distīguendū esse cum primū mādatum recipit ille cui hoc mādatur an sibi innotuerit inter illos q primū mādant ⁊ alias super iurisdicōe discordiaz suscitā: aut nihil oīno sciuit ⁊ si nihil intellegit cum primum mādatum recipit illud exequatur. Sed postea ab alij⁹ p̄trariū demādatur: tunc d3 petere et copīa vtriusq; rescripti. ⁊ si euidenter appareat ita q nō sit dubitādū qd litere illoꝝ a quib⁹ recipit scdm mādatū reuocēt p̄mas tūc mādatū illud adimpleat qd scō loco mādat. Si vero cōstet q litere illorū qui primo dederūt mādatū nō reuocētur per literas aliorū illud nullaten⁹ exequatur donec inter eos h̄mōi cōcertatio sopias. Et tūllud idem facere d3 si pmo mādato recepto ⁊ nondum executioni mādato ei innotuit qd inter eos sup huiusmodi iurisdicōe cōcertatio esset aborta. In istis mādatīs discretus d3 esse q ea recipit ne dicat se dubitare vbi dubitandum non est. nec dicat se certum vbi certus non est.

En si. dicitur licet certa in his dei doctrina qua
liter in his est procedendum nulla potestas dat
huic executori iter delegatos aut partes indica
re de iurisdictione. Ber. **†** Mot. i. ordinarium
teneri ad parendum mandato delegati. Repres
sentat enim delegatus vices pape in causa sibi co
missa. ideo sicut ipsi pape obtemperandum est. ad
hoc. xciiij. dist. in. c. fin. de offic. delega. in. c. sane: z

in.c.significasti.cum fini. ¶ Mo.ij. qđ si delega
ti impetrati a diuersis faciūt varios ⁊ contrarios
processus: validitas pcessuum depēdet a validi
tate literarum etiam re existēte dubia. ⁊ hoc vo
luit aperte Inno. 3. eo. c. pastoralis optime pro
batur hic ⁊ in. c. ex literis. j. de offi. delega. Qđ in
telligo quādo partes excipiunt ⁊ nolunt cōten
dere coram delegato alterius partis. secus autē
putarem vbi partes respōderent coram vtriusq;
iudicib⁹: qz tunc teneret processus vtrorumq; in
dicum per ea que dixi post Innocen. in. c. cum
al. in fi. 3. de cōsti. ¶ Mo. iij. q. ex inspectiōe

ficulo intentionis ibi: liquido &c. de officio delega. 7 in. c. j. in. ij. colum.
ibi. et no. hoc dictum qd id quod constat ex noze literarum pape de
confir. vti. vel inuti. 7 in. c. j. circa fi. in versic. ego vltra ea que dixi. de re
iudi. 7 in. c. eo. circa medium. 7 in. c. inter ceteras. eo. tit. in. ij. colum. ibi:
sed quero. 7 facit tex. 7 ibi iste post But. in. c. auditis. ij. not. de ressit. in
integr. 7 vide istum in. c. j. in. ij. not. de cleri. non resi. 7 in. c. causam. in
xj. no. de proba. But. 7 istum in. c. cum olim. in ver. vlti. not. de celsi. qd
probatio que fit per instrumentum dicitur patet: allegat 3mo. in. c. ex
insinuatione. de appel. 7 vide istum in. c. cu dilecti. in. j. no. de donat. et
per Rapha. cuma. in. l. i. s. ex hoc rescripto evidentissime apparet. ff.
de ven. inspi. 7 3mo. in. l. que situm. ff. de re iudi. bo. tex. 7 ibi doc. in. l. 13

in. iij. colum. C
 de seru. fugiti. et
 per Alexan. in. l.
 si cum dotem. §.
 si mulier. ff. solu.
 matri. et ideo di-
 cebat Bart. in. l.
 negotium. ff. de
 nego. gest. qd pa-
 ria sunt manda-
 re et rogare quan-
 do effectus est se-
 cutus per tex. in
 l. i. §. fina. ff. man.
 et ad qd quando
 mandatum sit ab
 inferiore superio-
 ri et ab eo qui non
 appetit illud
 mandatum habet-
 betur pro consilio
 et ideo debet esse
 tantus iudex qui
 format inquisi-
 tionem contra ali-
 quem tanquam con-
 tra mandantem
 qd in inquisi-
 tione apponat etiam
 illa verba et consu-
 lentem siue consi-
 lium prebentem
 et non voluit bal.
 in. l. iij. C. de seru.
 fugi. ubi dicit qd
 ad hoc multum de-
 bet advertere iu-
 dices formantes
 inquisitiones con-
 tra delinquentes.
 et si forsitan faciat
 mentionem tan-
 tummodo de man-
 dato: illud ena-
 masset ab inferio-
 re non probaretur
 inquisitio: sed si
 addatur illa ver-
 ba de consilio si
 inquisitus non
 poterit puniri ob
 mandato: pote-
 rit puniri de con-
 silio qd dicit esse
 multum notan-
 dum et adverten-
 dum.

Ex inspectio
ne. sola instrumē
torū. ibi evidens
probatio. Adde
factum in ca. super
questionū. in pñ
ibi not. in vero

l.c.i.in.ij.colum.
eraram pape de
a que dixi.de re
.in.ij.colum.ibi:
f.not.de restit.in
in cle.causam.in
i.not.de celsi.qd
gat Ann.in.c.ex
no.de donat.es
time apparet. ff.
r.ubi doc.in.l.13

Sanonmi. super Prima parte primi.

imperator. ff. de leg. i. facit qd voluit. Old. cōf. lvi. incip. Tullius impe-
travit gratiā. z cōf. lviij. incip. quidā impetravit. oēs in. c. interposita.
de appel. l. si pars. ff. de inoff. test. in ver. nisi aperte. bo. tex. in. c. z si chri-
stus. in ver. patenter ostendit. de iureiur. c. cum tu. in ver. euidenter excu-
set. de vsu. glo. sing. in. l. prima. §. hoc interdictum. super verb. imperfe-
ctam. ibi: non hz

aliqđ vitiū testm a
qd est in apertō
zc. de tabu. exhi.
Bal. in. l. vnica.
in x. denno qro.
nūquid si nūa est
euidēter iniusta.
C. si de momāta.
pos. z in. l. consen-
taneū. in x. que
ro nūquid a tali b
missioe. C. qūo z
qñ index. De. d.
anc. z si. c. vi. z per
Bar. in. l. j. in pn.
in x. venio ad qđ
nē circa istā pmā
partem ibi que
ro qñ pōt hoc
esse certū. rñdeo c
primo ex aliquo

instrumento cōfecto zc. ff. de no. ope. num. z vide sibi Alex. in. l. col. ibi:
z similiter an per instrumentū legitima zc. vbi plura similia prosequitur
per Bart. in. d. l. j. in. §. ex hoc rescripto. in vers. vlti. hic inducitur. ff. de
ven. inspi. per istum in. c. cum Bertoldus. in no. ibi ex tenore sentētie.
de re iudi. post Butri. Gar. in. c. suam. de penis.

Adde Ant. de bu. cōf. xxiij. Alex. cōf. cix. §. lib. Dan. de ca. cōf. l.
Anto. Franc. Quid dicatur euidēs. vide Bar. in. l. j. §. itē solent. ff.
de offi. prefec. v. vbi dixit q illud dicitur euidēs q est clarū z apertū q di-
cit esse notādū p statutis que qñqz exigūt euidētē pbatōnē. z ad q
euidens z manifestū idē sunt. vt in. c. constitutionē. de ver. sig. li. vi. z in
c. eorū. xi. q. iij. z ibi p Archid. z in. c. si forte. de elect. li. vi. z adde qđ ea
que sunt euidētia nō indigēt alia probatione: vt in. c. euidētia. de accu.
l. si vero. §. qui pro rei qualitate. ff. qui satis. cog. l. si alteri. C. si minor se
maio. dixit. vide tamē tex. in. l. si quis legauerit. ff. de leg. i. qui dixit qđ
illud potest dici euidens q cōstat ex aliquibus argumētis: z de natura
huius verbi euidentissime. vide gl. in. d. §. qui pro rei. in ver. euidentissi-
me. z vide Bar. in. l. si cōstāte. in. j. parte prin. ff. so. ma. z vide tex. in. c.
licet causam. de proba. vbi dicitur euidentissime cōstare q cōstat ex inspe-
ctiōe instrumenti. p qua vide bo. tex. in. c. cū dilecti. d. dona. vbi hoc idē
dicitur. z vide no. p Mōder. in. c. vestro. de cōha. cle. z mulierum. vide
bo. tex. in. c. cū olim. de cens. circa si. vbi dicitur pater expresse: q com-
prehenditur ex instrumento: qđ etiā probatur in. l. si. C. de here. actio.

a z Sebast. Sapia. Quidēs pbatio. vide bar. in. l. si. col. v. C. de edi-
di. adri. tollē. vbi vult q ex inspectione testamēti resultat notoriū z qđ
statutū requirēs euidētē pbatōnē verificet in ea que venit ex cōiectu-
ris. voluit. d. Alex. late in. d. l. licet impator. col. §. ff. de le. j. vide p bart.
in. l. si cōstāte. col. iij. vbi late. d. Jas. ff. so. ma. z and. sicu. in 2. §. xlvj. pcla-
ri. col. pe. in. j. vol. aliq p. d. Jas. in. l. pretor ait. in prin. ff. de ope. no. nū.

b C fama inducit. Adde Jo. an. in spe. de abol. §. si. x. §. pone. c. accusa-
uit. Bar. z Ang. in. l. athletas. §. calūniator. ff. de infa. Barto. in. l. j. §. j.
ff. ad turp. But. z Imo. in. c. §. de calū. z ibi Ana. i. vi. co. x. qđ aut si ac-
cusator. Sal. i. l. mater. C. de cal. istū in. c. si. circa. §. col. de iureiur. in qđ
locis habes quādo fama excusat a calūnia. Et q fama inducit iustam
causam credēdi: vide Bar. in. l. celsus. in. iij. co. ibi. z si dicat qualiter. ff.
de vluc. Bar. z Bal. in. l. pprietatis. in fi. C. de pba. adde Bal. in. l. pi-
gnus. in pn. C. de pig. act. z do. meū hic. z qđ voluit gl. maior. ibi vel in
iustis. in. l. j. C. vbi causa status. q bonafides causas ex iniustis z teme-
raris causis. z ibi Bal. Ang. in. d. l. §. C. si ser. hic alle. vbi refert serna-
tā fuisse perusū opi. Bar. ad excusationē accusatoris quē fama decepe-
rat. z intellige dūmō fama durauerit lōgo tpe: z dūmō nō fuerit pcur.
ab accusatore: vt dicit Bart. in. l. miles. §. mulier. ff. de adul. z intellige
dictū Bar. nisi tpe accusatiōis eēt fama iusti: q tūc stat vltime fame
z nō pme. in 2. iij. Bar. in. l. §. z Bal. in. d. l. q accusare. ppe si. C. de edē. z
in. l. si. in. vñ. col. ibi ex hoc decidit. ff. de fer. z in. l. diuus. ibi quarto est
arguēdū. ff. de mili. testa. sequit Pet. de anch. in repe. c. j. xlvij. char. ibi
subiūcio primā. q. §. ti. proxi. no. per istum de spō. cū in tua. z Bald. in
l. si tutor. C. de peri. tuto. in aliquibus lecturis. Jo. and. z oēs in. c. cum
oportet. de accu. z Bal. in. l. sacrosan. C. de epi. z cle. z plene p Aldaria.
fozi. in repe. c. qualiter. el. §. de accu. q. ix. arti. xli. z per Petr. de ancha.
cōf. lxxv. tribus de causis. in vlti. col. z dicit hic Bal. q vbi tractatur
de preiudicio graui non sufficit sciētia per famā: q sciētia est verorum
z veritas nō potest esse falsa per. d. l. miles. in. §. mulier. §. hic agitur de
paruo preiudicio. pro quo facit quod no. Barto. in. l. §. si dubitetur.

ff. quēadmo. testa. ape. z in. l. sed z si de sua. ff. de acquirēd. heredi. z per
Ly. in. l. si quidem. C. sol. mari. bo. tex. xxiij. q. viij. occidit. Et vide bal.
in. l. si tutor. C. de peti. tuto. notabis etiam quod ad hoc vt quis debeat
credere se excōcatū sufficit certificatio per famā certā. z sic probatio-
nem nō plenam. tex. est in. c. illud. de cle. excōmuni. mini. qui in hoc nō

d prestat iustam causam credēdi: z vñ glo. velle p-
cedere etiā si ille sit leuis opi. Doc tñ non multū
firmat: §. l. Post. vñ placere vt a quocūqz ordina-
rius adiret honestū vt est super sedeat aliquo tpe
intra qđ certificet alium iudicē z partem: z petat
copiā vtriusqz rescripti: q in mora modici tps
nō est p iudiciū. l. si debitori. ff. d. ind. C. Aduer-
te lati? circa intellectū huius. c. Aut em iudices
mādan cōtraria ordinario ante executionē ali-
cuius mādati: z in dubio habet locū dispositio
huius tex. Aut recepto pmo mādato z executio
alius index mādat z trariū z idē dicēdū vt hic in
x. §. si postea. Aut ordinari? recepto mādato p-
mo solū audiuit literas in eadē causa impetra-
tas: z est dubium nūquid possit super sedere exe-
cutiōi z petere copiā vtriusqz literarum. Cōpo.
tenet q nō: z refert Imo. quosdam idem tenere
dicētes hoc ca. non habere locum nisi quādo ius-
dices mādan cōtraria seu insinuat potestatem
eis traditā. Et ad istum tex. in ver. z idipsum vbi

dicatur. ff. de acqui. here. Nihilominus ista notitia que haberetur per
solam famā est iusta causa diminuendi penam cōtra faciēti: vt est tex.
sing. in. d. c. illud. ibi cum eo misericordiam facientes.

Adde Are. cōf. lxxij. vbi ponit an fama excuset iudicē inquirētes.
zacharias. Adde ad hoc Bar. in. l. si potest. ff. de acquirē. heredi.
eundem Bal. Ange. post gl. in. l. si tutor. §. alleg. z pro dicto tit. in pre-
ceden. apostil. scito. §. q iusta credulitas cum fama zc. adde Alex. cōf.
lxxij. in vltima col. z sic fiat volu. iij. z consi. xij. in. §. col. vers. subseque-
ter. volu. j. z cōf. etiam. xij. in pe. colum. post medium ibi. que singula.
z consi. xvj. colum. §. per totum. volu. iij.

Anto. Francif. Circa hoc quando calūniator excuset a calūnia z
eius pena videtur tex. in. c. cum dilecti. de elect. q probas per vñ tes-
tem excusetur a pena calūnie. cuius tamen contrariū voluit Jo. an.
in. c. j. de elec. lib. vi. z in. c. fina. de Cal. z an nō probans crimē in dubio
presumatur calūniator. vide glo. tenentem qđ sic in. c. notandum. §. q.
iij. z per Specu. in titu. de accusa. in. §. si in fi. z in titu. de expē. in. §. iij.
in ver. quid si est talis. z habetur per Bar. in. l. j. ff. ad turpil. z per glo.
in. l. athletas. in. §. preuicator. ff. de infa. z in. l. iij. in. §. ff. de testibus. z
in. l. §. in glo. fina. C. qui accusa. non pos. z per Ly. in. l. i. in. iij. oppo. C.
de aduo. diuer. iud. z que dicatur euidēs calūnia. vide Bar. in. l. si. ff.
de publi. indi. z dicebat Imo. in. c. dilectus. de calum. q calūniator
punitur pena extraordinaria: tamē text. in. c. inscriptio. iij. q. iij. vide
velle quod puniatur pena talionis de quo per glo. in. l. j. C. de calum. z
per Hostien. in sum. de calum. in. §. fin. z per Barto. in. l. j. ff. ad turpil. z
per Lyn. z docto. in. l. sciant. C. de excu. tuto. z de fama vtrū excuset a
calūnia z quid probet z quantum probet. vide per gloss. in. l. iij. in. §.
eiusdem quoqz. de testi. per glo. in. c. veniēs. el. j. eodem titu. de test. z vi
de plene per Lanfran. in repeti. l. admonēdi. in. viij. char. cum plurib?
seq. ff. de iureiurā. vbi enumerat plures casus in quibus plene probat
z plures in quibus non probat. z plures in quibus semiplene probat
z alios etiam in quibus inducit presumptiones z indicia. z ibi late po-
teris videre de materia.

c Dictum vnus. Hanc gloss. sequitur hic Imo. cōtrarium tenet hic
Butri. Lardi. z iste z moderniores hic disputātes plene an dictū vni?
prebeat iustam causam credēdi z excusat credētem ponētes octo cō-
clusiones quas omnino hic videbis. z adde Alex. in consi. xxiij. inci.
visis z accurate ponderatis. in. j. vol. vbi allegat gl. in. l. titio fundus.
z vide tex. z ibi istū. c. cum olim. de dolo z contu. z in. c. cum olim. el. j.
in. §. col. ibi secundo no. limitationem. de priuile.

Adde Ro. consilio. lix. Dan. de cast. consi. cccxvi. Abb. consi. lxxij.
Lapum alleg. xv. z xxiij.

zacharias. Adde an papa. vel Rex nō recognoscēs superiorē etiā
de plenitudine potestatis possit statuere q dicto vni? stetur. z rñde cū
Lud. ro. sing. suo. cccxviij. inci. tu scis. q dispositio est iuris q nō. adde
Seli. idē tenēt in. c. cōstitutus. col. si. ver. nec dicas hoc esse clarū. §. e. q
alleg. tex. in. c. indicas. iij. q. ix. Aduertet tñ qđ Lu. ro. ponit duos casus
in quibus vni soli credit sing. dccxviij. inci. dictū vnus. cni adde tertiū
per Seli. in. c. cum nobis. col. iij. ver. in quantum. Lar. de prescri.

d Sebast. Sapia. Credēdi. Vide qđ no. d. Ang. i. l. plagij. de cri.
accusa. C. ad. l. flau. de plagia. vbi dicit q si statutū punit rapiētē rez
dolose excusabitur rapiens si iuret se credidisse sibi licere eo q ita sibi
dixit vnus aduocatus. licet ille aduocatus esset ignorans. z ita etiā te-
net. d. Barthol. ver. in consi. xxi. ego bartholomeus. col. x.

dicatur

a **C**ontra tenet excoicatio. Adde q̄ videt̄ valida per. c. i. xi. q. iiij. vbi etiam inuita tenet. sed dic q̄ delegatus excludit limites excoicando nō tur bantem per. c. i. de offi. deleg. ergo excommunicatio nulla tanq̄ lata in illo excessu ab incompetenti. c. per tuas. de sen. excom.

b **C**ontra nota bonā limitationē. Adde ad illa iura vtz ad. l. ian. ff. de ac. r. obli. r. ad ca.

ex literis. de pb. vt illa iura non habeant locū q̄ iurisdiction nō est fundata fm glo. r. jmo.

c **G**lo. nō soluit contrariū. Adde plene. r. moder. in ca. ceterum. in. q. correlario. s. e. ti.

d **P**utativū. no. differentiā inter rescriptū verū r putativū. s. quo dicaz plene. in. c. iuravit. de pbat. post do. meū an m̄rimonium seu dos putativa gau deat eodē priuil. quo gaudeat verum m̄rimoniu r vera dos. de quo vide Bal. in. l. eā quam. in. v. colū. in ver. modo ego quero. C. de fidei cō. r. teg. in. l. si ex voluntate. r. ibi Bal. C. de dona. inter vir. r. vxor. Ro. in. l. si cū do tem. in. s. i. ff. sol. ma. r. i. l. si dona tione. C. de colla. tex. i. l. cū hic sta tus. s. si quis spō sa. ff. de donat. in ter vir. r. vxor. Jo. and. utum in. c. i. s. do. post dinor. resti. istuz. in. c. q. eo. tit. tex. i. l. do tale prediū. s. do tale prediū. ff. de fundo do. inncta l. si cū dotē. s. fin. ff. sol. matri. r. ibi per jmo. Petr. de ancha. in. c. ex hteris. de pigno. r. facit bo. text. in c. tua. de iureiur. dicaz plenius in 7 d. cap. iurani. vbi Bal. dicit i. q. co lum. qd statutu de dote lucrāda non habet locū quādo matrimo nium est illicituz alleg. l. i. C. de cō

di. ob causam. pro quo est bo. tex. in. l. falsus tutor. s. an etiam in partē als est lex ille. s. r. ibi Bal. ff. quod falso tuto. auto. vbi plus dicit q̄ lu crum dotis ex pacto vel ex forma statuti nō habet locum in sponsa de cedente ante nobiles annos. licet decedat in domo sponsi r supporta uerit onera matrimonij. r. hoc in lucro pprietatis idē in lucro fructuū quod est nota. dignum. de quo vide not. ff. solu. mat. in glo. fin. in. d. l. si cum dotem. s. fi.

Anto. Frācis. **C**irca istam difficultatem an maritus lucretur dotez ex pacto vel statuto si matrimonium non fuit consummatum habetur in. l. pe. in. s. fi. ff. quod fal. tuto. auto. r. in. l. si vero ante. ff. sol. matrimo. r. vide Bal. in. l. deo nobis. in. q. col. C. de episco. r. cleri. r. in. l. non sine.

C. de bo. que liber. vbi dicit q̄ maritus non lucretur nisi fuerit consum matum matrimonij quod est verum nisi dolo dōtatis impedita esset cōsuminatio per gloss. in. d. l. si vero. tamen ipse Bal. in. d. l. sancimus. C. de nup. tenet qd lucretur si ipsam vxorem duxerit etiam si matrimo nium non consuminauerit. r. vide Bald. post Bart. in. l. nihil. ff. rerū

ad beneficia mādant ordinario cōtraria. Joā. an. sentit hic q̄ sic. dicit em̄ q̄ hoc. c. quotidie practi ca in literis gratiosis r apertius hoc tenet. j. eo. titul. in. c. mandatum. vbi aliqua dicuntur de hac materia. tenet Specu. in titu. de act. r. pe. s. super petitionib. ver. i. r. hoc no. An aut hoc. c. habeat locū in duobus ordinarijs mandātibus contra ria: vt si quis hz duos ordinarios vnus mandat illum excoicari: alius mādāt eū absolutū vel non ligatū pronuntiare. dicit jnn. q̄ nō: qz par in pa rem nō hz imperiū. ideo nō pōt vnus ordinarius retractare gesta per alium nisi alter esset maior vt puta: qz legatus pape cui primo est parendū. Ali de tu ad hanc materiā q̄ no. jnn. in. c. cū iam du dum. de preben. vbi tractat quid si duo ordinarij mādāt subiecto cōtraria. r. per hoc habes clarū intellectū huius. c. In gl. iij. ibi: si autē aliquid obicit. vult gl. q̄ in hac cognitione ordinarius d3 audire allegationes partiū. S3 Mos. r. Joan. and. sentiūt oppositū: r. hoc verius: qz litera ista innuit qd solum instruat ex inspectione litera rū. ita q̄ nihil habere d3 a partibus ne videat ius dex inter eos. Et si ex inspectione ipsarū literarū clare percipit primas reuocatas per posteriores d3 parere secūdis iudicibus. S3 si cōstat q̄ scde non reuocat primas d3 parcere prioribus. si vero dubitat debet supersedere donec ista cōtētio so

8 piatur scdm tenorem. c. pastoralis. s. eo. **C**ontra Sed circa hoc dubitatur quid si iudex delegatus vel executor excoicatur ordinariū nisi sibi parne rit. Sol. dicit jnn. q̄ aut ordinarius probabili ter dubitat de prealiditate literarum r procede re vult prout hic dicitur. r. tunc non tenet excom municatio. **a** Quia i hoc casu ordinarius cōtuma

citer nō resistit delegato nec turbat suam iurisdic tionē: s3 hoc facit autoritate legis. l. huius. c. xxiij. q. iij. qui peccat. r. l. grachus. C. de adul. qd dicit procedere etiam si sapientior non dubitaret. sed si improbabiler diceret se dubitare: vbi dubitādū nō est: vel vellet exequi tāq̄ certus de reuocatio ne vbi certus non est: tenet sentētia excommuni catiōis qz turbat hoc casu iurisdictionē alteri. r. dicit hoc procedere etiam si postmodum appa reat iurisdictionem primi iudicis esse reuocatā: r. hoc quia in dubio habebat iurisdictionē. quod bene notabis. **C**ontra In ea. gl. ibi: quia non cōstat an ille iudex habeat iurisdictionem. not. bonam

9 limitationē **b** ad illam literam vt iudex in dubio potius absoluat q̄ cōdemnet procedet eniz quā do certum est de iurisdictione debētis iudicare: s3 respectu illi qui haberet exequi ex quo dubi tat quis illorum sit iudex nō debet parere ma gis ad absoluendum quam ad condemnādum. **C**ontra In gl. in verbo scdo loco in fi. dicit Jo. and. q̄ gl. nō soluit contrariū sed potius repetit ipsum quasi dicat de hoc querimus quare isti denūtiā tur absoluti vigore secūdarum literarum ex quo per primā fuerūt excoicati. **M**osten. soluit q̄ id quod fiat autoritate veri rescripti nō debet reuo cari: vt i. d. c. audita. sed id qd sit autoritate puta

c tui vel reuocati rescripti debet reuocari: vt hic. **d** **H**ec solu. nō est bona: quia. c. audita. loquitur de **H**ec solu. nō est bona: quia. c. audita. loquitur de

consuetudinem vel statutum sponzorū. vtrum autem lucretur mari tus fructus dotis perceptos si non est matrimonium consummatum quod etiam tangit hic. **D**icas quod sic si subit onera matrimonij: vt per gloss. in. l. q. C. de iureiuran. r. in. l. dotis fructus. in. s. primo. ff. eo. r. in dicta. l. si viro. r. ibi per Bald. Barto. jmo. r. docto. ff. solu. matri. quod est verum etiam pro tempore quo vxor fuit puella de equitate. r. non de rigore. fm Bal. in dicta. l. pen. in. s. fina. ff. quod fal. tuto. auto. r. habetur per Specu. in titu. de donation. inter virum r vxor. in versic. quid si mulier. r. ibi Bald. in addi. r. vide domi. Abb. in ca. tertio loco. in secunda columna. de presumptio. r. tene menti dno. quod lucru dō tis ex statuto non habet locum quando vir r vxor pariter decederent

amota. r. ibi bar. dicit qd lucretur etiam si cū vxore nō habitauerit. de quo vid paul. de cas. in 2. si. suo. c. xi. r. per eūdez in. l. si donatur. s. i. ad fi. vbi etiā per do. Alex. qm multa alleg. ff. de cōdi. ob cau.

Contra Adde q̄ ma ritus lucretur dotez scdm formas sta tuti ciuitatis sue non fm formam statuti ciuitatis vxoris et si in ci uitate vxoris cō tractus dōtis esset celebratus: vt p Barto. r. docto. i. l. i. C. de summa tri. r. per Barto. Ange. r. Alexā. in. l. exigere dō tem. ff. de indic. r. per domi. Ant. in. c. i. de spōsali. r. vid Archidia. in. s. illud. x. di. si nct. r. habetur per Barto. in. l. vniuersa. in. fi. C. de precib. imper. offe. quod est ve rum nisi vxor du xisset virum ad domū suam fm Bal. in. l. fina. C. si a nō compe. in dic. cuius tamen contrarium ipse dicit in. l. cū que dam. ff. de iurisd. om. iudi. de quo vide Bal. in. c. i. in. fi. de inuesti. de reb. alie. fac. et in auten. omnes peregrint. C. cō munia de succes. r. vide domi. Lar di. in clemē. sepe. in. s. r. quia. in. iij. questio. de verb. signi. vbi dicit qd obbet peti tale lu crū secūdu con suetudinē vel sta tutum loci cōtra cti matrimonij: r. non secundum

Sanormita. super Prima parte primi.

puta ex ruina domus nec tunc presumit vxor tãq̃ debilioz prius mor
tua: nec z si vxor ingreditur monasterium vt per do. Alex. als ppo. in
c. si. in pun. vlti. char. de don. inter virũ z vxor. z per Signoro. de homo
deis in cõs. suo incip. in noie dñi questio presupponitur in hac forma
de quo ibi idem prepos. mentionez facit. Aliud est qđ etiã est notadũ
qđ lucruz dotis

ex statuto h̃z lo
cum etiã si pater
dotis stipular?
esset dotē sibi red
di in oẽm casum
solati matrimo
niũ vt p̃ Ra y. et
Alex. i. l. post do
tem. in fin. ff. sol.
ma. z hoc intelli
ge verũ si vir ven
dicet mortē vxor
is occise. alias il
lud perdit. vt per
Bart. l. sequens.
in. s. si. ff. ad filla.
z in. lei qui mor
tē. ff. de his qđ
vt indi. vbi dicit
etiam idē esse qđ
ipse marit? occis
2
disset. z tene mē
ti qđ tale lucruz
etiã nō aditũ vel
3
non agnitũ trās
mittitur ad here
des viri fm̃ Bal.
in. l. si arrogator.
6
ff. de adop. z per
do. Alex. in. l. cū
antiquioribz. in.
iij. colũ. C. de iur.
delib. cū cor. ibi si
8
gnatis per eũ. et
9
per eundem in. l.
si fiant. i. vlt. char.
C. de iur. deli. z p̃
Bal. in. l. genera
liter. s. in his. de
secũ. nupt. Quis
Ange. p̃sulerit
cōtrariũ in cõs.
suo. lxxix.

Adde tñ qđ ta
le lucrum dotis
ex forma statuti
datũ viro super
stiti ita demũ de
betur ipsi viro ni
si sup̃sint filij alte
rins matrimonij
qđ superstites ta
le lucrũ ipediũt
vt p̃ Bal. in aut.

pieterea. vbi etiam per Ange. z Pau. de cast. C. vnde vir z vxor. et per
Bar. in. l. hac edictali. in principio. C. de secun. nupt. z vide Pau. de
cast. in cõs. cccxv. z in cõs. cclxx. z sequen. z per Bart. in. l. ea lege. in
iij. q. C. de condi. ob cau. z per Ange. in aut. de nup. in. s. quia vero. z per
Bar. in. l. si inter. de pac. do.

a. Sebast. Sapia. Olim ex literis. Hunc tex. dicit no. z fin. Card.
hic z in. c. ab excomunicato. j. eo. ad hoc qđ verbum positũ iuxta plura
determinabilia determinat prout natura vnicuiqz conuenit. refert. d.
Jas. in. l. contra maiores. C. de inoffi. testa.

b. Sequestrari. Adde Archi. xi. q. i. qđ res super glo. magna. ibi si aut
Jo. an. in reg. locupletari. in. iij. colũ. ibi secundo modo. istum in. c. ij.
in. vi. co. ibi ex his. de sequest. pos. z fru. vbi allegat istum tex. z vide ple
ne hic Bar. z Felin.

Adde quando fructus sequestrari possint. Ro. cõs. cccxij. Pau. de
cast. cõs. cccxxvi. Solg. cõs. cliz.

c. Sebast. Sapia. Et contumacem. Vide Abba. in. c. i. in. i. no. j. de
iudic. vbi vult qđ omnis contumacia sit excomunicatio digna nisi sit
contumacia in nō parēdo in re leni de quo late ibi per Moder. vide
etiam Abba. in. c. teneor. j. de re iudica. qui vult qđ etiam cōtumacia pre
sumpta sit digna excomunicatione.

gestis autoritate rescripti renocati añ cognitã re
uocationē. Vinc. dicit qđ iste tex. loquit in sua ex
cōicationis qđ nō est perpetua sed d̃z renocari ex
quo excōicatus vult parere. S̃rium p̃cedit in ge
stis sup̃ p̃ncipali. z hec sol. posset tolerari vel ter
tio s̃z. d. Ant. hic indices primi sciebāt cãm istã
zmissaz scōis. ideo nō tenet qđd ipi egerūt. post
notã reuocationē. S̃z in p̃dicto. c. audita primi
indices ignorabāt. z hec sol. esset bona ad S̃rium.
Sed saluãdo istã glo. ego dico qđ hic nō renocat
factũ autoritate primi rescripti imo potius p̃ar
mat: qđ scđi indices absolnēdo z mādando partē
p̃nitiari absolutã vident fateri excōicationem
tam ab alijs tenuisse. qđ absolutio p̃supponit vin
culum z ipsimet primi indices stante eorum iur
isdictione absoluisent si pars voluisset parere
iuri corã eis. quicquid sit. De materia est dicēdũ
vt dixi in. c. ceterum. s. eod. z. d. c. audita. Abb.

Judex potest facere sequestrari fructus rei
petite: si est reus contumax. 4.

Clericus falsificans literas inferiorũ iudicum d̃z
priuari beneficio z pati alias penas.

Cleric? falsificās lras pape tradit curie seculari.
Clausula si ita est: an z quãdo referatur ad prece
dentia. 13.

zissio in possessionem causa rei seruãde non fit
in beneficialibus.

Falsificās literas p̃ncipis etiã iniustas d̃z puniri.
Iusta causa iniuriãdi mitigat penam quã debet
incurrere iniuriās.

Judices possunt esse testes in causa corã eis agi
tata si illa causa agatur coram alio iudice.

Confessio criminis an z quando valeat.

Confessio extrajudicialis de crimine an sit suffi
ciēs vt quis possit cōdēnari vel poni ad torturã.

Infamis an quis efficiatur propter extrajudicia
lem confessionem criminis.

Infamis an priuetur beneficijs.

Confessio facta parte absente an preiudicet in cri
minalibus.

Judex ex officio suo potest supplere quãdo par
tes delinquant in iudicio.

Bestia corã aliquibus ex iudicibus delegatis nō
valent.

Lim ex literis. Qñ

cripto plura narratur diuersos effe
ct? operãtia nō sufficit ipetrãti alter
sola p̃bare ad vtrũqz effectũ cōsequēdũ. Et sunt
due partes: p̃mo ponit qđultatio. scđo rñsio ibi:
nos. P̃sila subdiuidit in tres. nã p̃mo ponit rela
tionē priorũ iudicũ. scđo ibi: nos igit. zmissiōne
factã scōis iudicibz. tertio ibi: verũ dubitationē

o. Literas delegati. no. p̃petuo hoc dictũ quod falsans literas legati
pape nō debet ita acriter puniri sicut falsans literas ipsius pape. sed
quid de literis cācellariũ seu penitentiariũ do. pape. vide Host. Joã. an.
Butri. z alios in. c. ex literis. de fide instrumē. z ibi per Joã. de lig. pe
Feli. in cap. ij. in decima colum. in versiculo stilus. circa finem. de rescri
ptis. z in capitu.

emergētē. Casus literalis. P̃s. Clericus sancti
remigij detinebat parochiã de salcei: quã. R. de
clino dicebat se canonice adeptũ fuisse: vñ idem
R. impetravit causam super hoc quibusdã ab
batibus cōmitti: ipsi abbates partes ad suã p̃es
sentia secũdo z tertio citauerūt: qđ dictus. P̃s.
per se vel per alium coram eis noluit comparere
excōicauerūt eundē facientes fructus ipsius pa
rochie sequestrari postmodum idem. P̃s. ad eos
accedēs promisit iuri parere z sic fuit absolutus
z literas absolutionis cōcesserunt eidē assignan
tes locũ z diem in quo faceret quod p̃misit ipse
vero diem z locum de literis radēs z in loco rasu
re scripsit quod sequestrati fructus restituerent
eidem. z hoc idem. P̃s. confessus fuit coram duo
bus iudicibz tertio excusante. Judices ipsi hec
omnia significauerunt do. pape. z ipse mādauit
iudicibus presentibus vt fieret ita qđ ipi. P̃s. su
per ipsa parochia perpetuũ silentiũ imposeret
z p̃fata parochiã p̃fata. R. restitueret euz
fructibus sequestratis. Dictus vero. R. bene p̃
bavit falsitatem predictam. vnde petebat paro
chiam illam sibi assignari. indices isti dubitane
runt super clausula illa si esset ita vtrũ ad omnia
supradicta debeat referri an tantum ad vitium
falsitatis. consuluerunt dñm papam: ipse respō
det clausulam illam ad omnia superiora referri.
Ad hoc vt ipi. R. ecclesia cōferat. qđ lz propter
illam falsitatē priuandus esset ecclesia tamē pro
pter hoc nō est illa ecclesia aduersario conceden
da nisi prius super alijs fuerit facta fides. Bern.

1. Mo. primo argu. iudicē posse facere ratione
b. contumacie fructus rei petite sequestrari b̃z con
c. tumacem c̃ excōicare ratione cōtumacie. Et sic a
principio imponere duplicem penam qđ est con
tra. c. qm̃. in. fi. vt lit. nō cōtesta. Ideo cōiter tenet
qđ isti indices in hoc non bene processerūt. s̃z vt
dicam super gl. ij. z modica possunt colligi super
isto tex. qđ p̃ maiori parte continet facti narra
tionem. Nota. ij. qđ propter vitium falsitatis
etiã cōmisse circa literas inferiorũ iudicũ potest
clericus priuari beneficio suo. P̃s. Plus dico qđ si a
geretur criminaliter sup̃ hoc vitio falsitatis cleri
cus falsarius debet deponi etiam ab ordine z pri
uari oibus beneficijs z detrudi in monasterium
ad agendum penitentiã. vt in. c. si eps. l. dist. z gra
uius puniretur si falsasset literas pape: qđ debe
ret tradi curie seculari: vt in. c. ad falsarios. j. de
cri. fal. Et ex hoc z ex illo tex. colligo ar. op. qđ lz
delegatus pape gerat vices ipsius pape. non ta
men debet ita acriter puniri vitians seu falsans
o. literas delegati? sicut falsans literas ipsius pa
pe. Quid autem in falsante literas principis in

ptis. z in capitu.
nōnulli. s. i. in. ij.
ampliatione. eo
dem titu.

Adde Fulg.
cõs. l. cccxviij.
vbi dicit qđ ma
gis etiam puni
tur falsificās mo
netam principis
qđ alterius.

Anto. Francisc.
Circa falsificā
tes literas pape
vel legati aposto
lici seu vice cans
cellariũ quapena
puniatur z quom
modo earũ falsi
ficās possit pers
pendi: vltra ea qđ
habetur in capis
tul. si episcopus.
hic alleg. vide sea
que ple. tradunt
tur in capitul. ad
falsarios. z ibi
plene dixi de cri
mine fal.

Et ad qđ quod
in literis iustitie
reperit falsitas
admixta illa p̃su
mit erronea nō
dolo facta: secus
autem in literis
gratie. vt notare
voluit Innocen.
in capitulo acces
dens. de crimi.
fal. qui dicit hoc
modo intelligen
dam esse legem
dolum. C. de do
lo. qui dicit. qđ
falsitas requirit
dolum ad hoc vt
quis possit puni
ri ordinaria pe
na de falso. vt in
l. prima. in prin
cipio. ff. de fal. et
in. l. quid sit fal
sum. eodem titu.
vbi etiam habet

quot modis dicatur falsum. z ibi vide per Bar. z in. l. si is qui ducenta.
in. s. vtrum. ff. de rebus dubijs. z in. l. prima. ff. si quis testa. liber esse ius
sus fuerit. z vide bonum textum in. l. nec exemplum. C. de fal. An au
tez falsificās literas priuatas teneatur pena. l. corneli. de fal. habetur
in. l. si quis tabulas. z in. l. quidam. ff. de dolo. z plene nota. in. l. quere
la. C. de fal.

Et adde quod clericus qui chartam falsificauerit aut falsum testis
monium. dixerit debet deponi z perpetuo carceri m̃cipari. capi. si epi
scopus. l. distin.

Et adde quod falsificās priuatam scripturam punitur sicut falsifi
cans publicam. vt in. l. penulti. C. de fal. z tene menti gloss. in. l. in frau
dem. in. s. neqz. ff. de iure fisci. quod falsificans acta cause debet perde
re causam de quo etiam habetur in capitu. olim. de rescriptis. z circa
falsificatē monetam principis. dicas quod debet comburi: vt in. l. se
cunda. C. de falsa mone. z no. in capitu. quanto. de iureiurando. quid
autem de falsificante monetam inferioris a principe seu ciuitatis ha
bentis autoritatez cudendi monetam. vide in. l. prima. C. de fal. mone.
z que plene tract. in p̃reallega. capitu. quanto. z an mutans vnã lre
ram dicatur esse falsarius. vide Joã. andr. in capitulo inter dilectos.
de fide instrumen. z deniqz que sit pena falsariorum. vide gloss. in. c. in
ferioris

memoriam. in. xij. dist. 7 no. in. d. c. olim. de rescri. 7 in. c. cū olim. de offi. deleg. 7 in. titu. ff. 7 c. de fal. per totum. 7 vtrum clericus falsarius si est paratus corrigi debeat tradi curie seculari. vide ea que plene trac. in. c. nouimus. de verbo. sig. 7 no. etiam in. d. c. ad falsarium.

a **Sebasti. Sapia.** **Sequestrū.** De hoc latissime tradit do. franc. cur. senior in 2. si.

lxxij. sup eo arti. 3
culo 7 nota. est q ante q fiat sequestrū d3 cōstare iudici de tali timore scandali in tali summaria cognitione citatio ptis requirit vt per Ang. in 2. si. c. vii. Jacobellus in si. vide decii i. l. si. colū. h. in si. C. 4 de edi. di. Adria. tollē. qui multa allegat ad hoc ppositum.

b **Etia iniustas literas.** Facit dictū Bal. in ru. in C. de fid. instr. in 2. col. ibi incidēter etiam quero. dū dicit qd cōtra a petētem a me ex falso instrumēto nō debz vt falso instrumēto sic limitās glo. in. c. cupientes. in pn. in ver. malignantiā. de elec. in. vi.

c **Dicit Spec.** Vide istum in. c. dilecti filij. de excep. in si. vi. col. 7 in. c. intellexim. in si. de adul. 7 in. c. i. in. i. col. de iudic. 7 i. c. cū te. in ix. co. in x. s3 pone. de re iud. Ang. de peru. in. l. vt vim. ff. de iu. 7 iu. Ana. i. c. significasti. in si. el. h. d. homi. alex. imo. in. l. i. i. j. rñ. ff. de liber. 7 posthu. p istum in. c. an sit. de appel. Alre. in trac. malef. in verbo verba iniuriosa 7 contumeliosa. in ver. quid plura. glo. in. l. i. s. cu3 arietes. ff. si quadrupes pau. fecisse dicatur. Bal. in addi. Spe. in ti. de accu. in ver. prouocatus ad iram. Jo. de ana. consil. suo. xliiij. Rom. in. l. cū mulier. in xxvij. col. in si. 7 ex his decidit quoti diana questio. ff. sol. ma. Spe. in ti. de iniur. s. i. in ver. si autē versa vice. adduco bonum tex. in. l. qui cū maior. in. s. si libertus. in ver. ignoscēdū est enim ei si voluit se vlcisci prouocatus. ff. de bo. libe. quem tex. allegauit glo. in. c. cum inter. de excep.

d **Adde Fran. are. consil. lxx.**
Et testes. Vide no. in. c. cu3 dilectus. de elec. 7 in. c. h. de arbi.
Adde Fulgo. consil. cxxvi.

e **El. singularis.** Vide pulchre per An. in no. ccccxx. inci. volo cōmentare. l. quod calore. vbi alleg. illam gl. sing. zacharias. **Adde q debuit allegasse Ro. sing. ccccxx. pro quo adde quod no. Lanfrā. de ori. in. c. quoniam cōtra. ver. cōfessiones. x. quero iuxta premissa. in addi. ad eum. de proba.**

Adde an confessio facta extra locū tormentorū debeat esse perseuerata. Ful. cōf. cxxvi. Alex. cōf. v. Lepol. consil. xl. 7 quando est facta calore iracundie. Ro. consil. cccclxxij. 7 sing. ius. fo. xl.

Anto. Frāci. **Circa hoc de confessione facta in tortura an vt ex illa possit sequi cōdēnatio requirā perseuerātia.** Dicas q sic: qd debet ratificari 7 reus in ea perseuerare cessante dolore tormentorū. vt p Bart. in. l. de minore. in. s. tormenta. ff. de questio. 7 in. l. si cōfessus. ff. de custo.

reo. 7 an quando calor iracundie excuset habetur in. l. dinortii. ff. de diuor. 7 in. l. licitatio. in princ. ff. de publi. 7 in. l. si non cōiūg. C. de iniur. vbi not. dixit Ly. quod non excusat a toto: sed a tāto: 7 habetur in. l. i. in. s. diuus. ff. de fidei. 7 vide Archid. in. c. si quis iratus. h. q. iij. 7 in. c. si. l. distin. 7 ibi plene loquitur de ira 7 iracūdia. de quo habetur in. l. qd.

dices in hoc male processerūt. vt sentit Pe. 7 bñ sed si indices male pcesserūt: non tamen debuit iste clericus falsare literas: sed a facto iudicis appellare.

6 **Et ex hoc no. q nō debet qd falsificare etiā iniustas literas iudicis 7 si falsaret puniretur:** ac si iustas falsasset. Puto tamen qd pena in aliquo esset temperāda: qd vbiqz quis iusto dolore motus cōmittit delictū: penā op3 aliquātū lū tēperari. tex. est valde no. in. l. si adulteri. s. imperatores. ff. de adulte. Ad idē facit. c. si vero. el. i.

c **in. s. nec ille. de sen. excōi. hic dicit Spe.** c q si qd prius laceffitus iniuria proumpit in iniuriam vel in verbera cōtra iniuriantem debet pena mitigari quia iusto dolore motus fecit. **Extra glo. opp. cōtra tex. iste clericus fuit pessus crimē falsi coram iudicibus delegatis: ergo ex sola illa cōfessione debebat puniri. vt in. c. h. de confes. cuius contrarium innuit tex. Quia papa mādauit hic ingri de illo crimine 7 oportuit aduersariū hoc pbare testes. Sol. multiplex prima qd hic non cōstitit nisi per solā relationē iudicū quibus nō erat credēdū nisi quatenus cōstaret per acta cause vt in ca. qm. de proba. Non ob. 7 si dicatur qd hic erāt plures iudices: 7 sic debeat eis credi. vt in. c. cū a nobis. de testi. no. Inno. in. d. c. qm. Nam s3 Abb. cuius fuit hec solu. contrariū procedit qd plures iudices deponunt corā supiore vt testes de his que acta fuerūt corā eis: s3 hic isti iudices nō deponēbāt vt testes se simpliciter referebant negotiū pape. quod nota. Et ex hoc habes q iudices possunt esse testes si causa postmodum agatur coram alio iudice: super his tamē que fuerūt gesta corā eis hoc tamē temperant not. maxime Inno. j. de arbi. in. c. nō sine. 7 Cald. in. c. inter dilectos. de excels. pla. 7 Scōa sol. fuit Philip. dicētis cōfessionē in crimine nō nocere nisi detur p seueratiā. p. l. i. ff. de qstio. Que sol. nō est vera: qd illa lex loquitur de cōfess. facta in tormentis. secus si extra locum tormentorū: vt in. d. c. h. de cōfess. 7 in. d. c. per inquisitionem. de eccle. 7 in. l. si confessus. ff. de custo. reo. Nisi forte cōfessio emanasset calore iracūdie: vt est gl. singu. iuncto text. in. c. ex literis. de diuor. facit. l. q calore. ff. de regu. iur.**

7 **Tertia solu. est eiusdem qd ex superabundanti papa mādauit iterum inquiri. que solu. nō est verisimilis per iura superius alle. 7 Quarta solu. fuit quorundam dicentium qd hec pcessio facta emanauit extra iudicium. Ex qua solutione no. quod cōfessio facta de crimine extra iudicium nō sufficit vt quis puniat de crimine in iudicio.**

8 **getur 7 irritatur: q placetur. vt in. c. ecce a quib. xlij. distin. 7 plene no. Archi. in. d. c. ira. xi. q. iij.**

f **Ex superabundanti. Facit quod legi. 7 not. in. l. testamentum non ideo infirmari. C. de testamen. 7 glos. c. quia propter. in versicu. sanior. de electio.**

g **De crimine extra iudicium. An cōfessio extraiudicialis de crimine noceat. vide gl. secundam. 7 ibi scribes omnes. in. c. de hoc. de simo. 7 vide regulam cum. ix. fallentis hic per dominum Feli. in tertia colum. in versicu. sed omitta disputatione harum solu. 7 quid in ciuilibus. vide glo. in. c. si cautio. de fide instrumen. 7 in. l. certum. s. si quis absente. ff. de confes.**

Adde an confessio de crimine extra iudicium sit efficax. Roma. cōf. si. lxx. 7 cccxvi.

Antonius. Frāci. **Circa hoc de confessione extraiudiciali an talis confessio facta in vltima voluntate vel inter viuos teneat. habetur per gloss. penultimā. in. l. i. ff. de interroga. actio. 7 in. l. generaliter. C. de nō numerā. pecu. 7 in. l. cum de indebito. in. s. penulti. ff. de probationi. et not. in. l. tale pactum. in principio. ff. de pact. 7 per Barto. in. l. non solum. in. s. si liberationis. ff. de lib. lega. 7 in. l. rationes. C. de probatio. et vide gloss. in. s. testes. iij. questione. ix. que dixit. quod talis cōfessio valet si est munita iusta causa. alias non habetur per Specu. in titulo. de confes. in. s. nunc videndum. 7 vide bo. tex. in capitu. fina. de success. ab intest. vbi per gl. in versu. consentis. 7 ibi etiā per do. Ant. qui de tali**

quid calore. ff. de

reg. iur. 7 adde q

ira ipedit discre

tionē: vt in. c. res

latū. v. q. iij. 7 in. c.

seruandum. 7 in

c. ira. vbi p arch.

xi. q. iij. 7 vñ bea.

Tho. prima scōe

q. xlvij. arti. iij.

7 eundē scōa scōe

qd. lxxij. arti. iij.

7 adde qd iudex

ductus ira nihil

debet iudicare vt

in. c. illa. xi. qd. iij.

7 no. in. c. cū eter

ni. de re iudi. lib.

vi. 7 qñ sit pecca

tum mortale. vñ

bea. Tho. scōe se

cū de. q. clviij. ar

ti. h. iij. liij. 7 vi. et

in. q. d. malo. qd.

xx. art. h. iij. 7 iij.

Et adde q ira in

deo nō est animi

pturbatio vt est

in hominibz sed

est tranquilla de

lictoz punitio vt

in. c. pductioz de

penitē. distin. iij.

7 vide bea. Tho.

i. priā parte sum

me. q. xij. arti. si.

Et adde q deus

irascit qra nos

non vt per dat s3

vt conuertat. vt

in. c. sed econtra

rio. de peni. dist.

i. 7 dicitur deus

irasci. nō homini

bus: s3 magis vi

tis. vt in ca. quā

obtem. 7 in. c. cō

filij. de penitē.

distin. i. Et adde

q ira dei ex preci

bus maloz cle

ricorū magis an

Sanonmi. super Summa parte primi.

confessione etiam tractat in. c. si cautio. de fi. instru. vbi alleg. dictu. c. si. p. calu. singulari. q. valet confessio facta extra iudiciu etiam parte absente qm est facta ad exoneratione consciencie qd est multu notandu Et adde q confessio extraiudicialis declaratoria alicui qd pbat contra confite. re pui. Ex. in. l. non epistolis. C. de pba. z vide glo. in. l. inter chartulas.

C. de conue. si. de bi. lib. x. et aliscō a fessio extraiudicialis corā hone stis psonis facta b facit iudiciu vt i l. quero. in. s. si. ff. de edil. ed. est tñ verū q confessio extra iudicialis, pōt reuocari qñ est facta parte ab sente z non occu pata: z ea reuoca ta non pbat etiā presumptiue: vt no. gl. in. l. error. C. de iur. z fact. ign.

a Extra ordinē. Adde Ang. qñ. xxxv. z. lxxv. qñ. z. clxxv.

b Sebast. Sapia.

c Maledictus. vide Ro. in. l. ad monendi. vbi. d. Fran. curtiū se nior in repet. col. lxxxi. ver. vi. limi ta. ff. de iur. iur. ad. vbi refert Abba. hic. z ponit plu res effectus p fessionis extraiudi cialis.

d Sebast. Sapia.

e Plene pbat. Sed aduerte qd nō sufficit partis pntia nisi etiā in terueniat acce ptatio vt p l. i. d. l. in. vi. q. C. de cō fess. z sequit Sali. co. xi. z idē Sali. in. l. generaliter. in. q. C. de nō nu me. pecu. Alexā. in. q. x. in causa z lite. co. qñ. iij. volu. z in q. xv. viso superiore. co. v. i. iij. vo. vñ Seli. i. c. si cautio. col. vi. j. de fi. istr. in. c. capitulā scē crucis. col. xi. x. fallit sexto. j. b. ti. zacharias.

f Subiici tortu re. Adde q istaē cōis opi. quā idē Bart. tenet in. l. quoniam. ff. de in fami. Bald. in. l. ictus fustiu. ff. e. Ang. in. l. i. ff. de 12 cōfess. iste z Jo. d. e ana. in. c. de hoc. co. qñ. de sumo. zin

z. at si clerici. de iudi. col. iij. vers. sed q supra facta est mētio. z in ca. quam sit graue. de excef. prela. cū simi. z rota quam iste corrupte alleg. deci. clxxx. incip. licet cōfessio extraiudicialis. in no. z Ro. cōsi. vñ. inci. visis necessarijs zc. aduerte tñ q si talis extraiudicialis cōfessio esset reuocata: tñc nō posset cōfessus ppter hoc applicari torture. ita sing.

Posset tamē puniri extra ordinem a si trāsiret in specifiū nomen delicti vt q aliquis gloriat de crimine extra iudiciu. nā tñc pōt puniri nō tāq reus delicti cōfessati sed tāq maledictus b z mali gloriator. Hoc est no. dictu. Inn. in. c. qñ sit. de ex cel. prela. z pbat ibi text. z hec. tenebis mēti. Sz in cōtrariū q possit puniri directe de illo crimi ne sentit Inno. in. d. c. per inquisitionem. vbi po nit mirabile dictu q per cōfessionem criminis extra iudiciu incurrit quis infamiā propter quā quis o3 priuari beneficijs habitis z inhabilitari ad habēda. Qd dictu oportet multipliciter limi tari vt saluetur. nā in infamia ipris nō credo suū dictum esse verum: qz per cōfessionē de crimine etiam in iudicio factā nō incurrit quis infamiā iuris: qz illa infamia nō insurgit nisi quis cōdē netur de crimine: vt. l. i. ff. de his qui no. infra. Cō fessus autē in criminalibus nō habetur pro con dēnato sed requirit sentētia: vt in. d. l. i. cōfessus. Et hāc cōclusionē firmanit bar. in. l. ictus fustiu. ff. de his qui no. infra. secus si quis cōfiteretur in causa ciuili famosa z in iudicio: qz tunc cōfessus efficitur infamis: qz tñc habet p cōdēnato: vt in l. i. C. de confes. z hoc etiā voluit Bar. in. d. l. i. cō fustiu. Sz in infamia facti nō potest pcedere di ctum Inno. qz illa sola non sufficit vt quis puef beneficijs habitis: sed iudex debet procedere cō tra eum sin no. in. c. qualiter z quādo. el. qñ. j. de ac cu. z. j. de purga. cano. c. qñ. z. qñ. v. in. c. pbyter. Sed dictu Inn. ego saluo cum cōfessio facta de crimine extra iudiciu h3 sua substantia: vt qz cō fitetur specifice z presente parte que postmodu accusat: vt puta in pntia mariti qz fuit cōfessus adulterasse vxorē. nā tñc ista p fessio plene pbat sicut in ciuilib. arg. in. l. generaliter. C. de nō nu me. pecu. Quia q quisq dilucida voce zc. vt. j. d. p ba. per tuas. Et tene mēti illud dictum sic intel lectu. qz nō solet ita allegari. z plenius examino in. c. at si clerici. de iudi. Sed vbi p fessio nō habe ret sua substantia potest consistens subijci tortu re. z in hoc casu intellige Bar. z glos. in. l. capite quinto. ff. de adul. z do. de rota deci. clxxij. alias clxxx. Hic autem iste non fuit torture supposit qz nō agebatur de crimine criminaliter. z hic po tes colligere aliā limitationē ad no. in. d. l. capite quinto. f. Quinta sol. qz hec confessio emanauit in absentia partis. z hanc solu. dixit do. Ant. no. vt quēadmodū in causa mere ciuili eligitur presen tia partis: vt no. in. c. si. de confes. z l. certum. qñ. si quis absente. ff. eo. ita z cum de crimine agitur ci uiliter vt hic Hoc dictu est verū in se: quādo. l. ageretur omnino ad effectū ciuile: puta ad emen dam dāni. Sed nō valet hec solu. ad istum text. qz hic adducebatur ista cōfessio vt clericus pri uaretur beneficio: z sic nō agebatur ad pmodum priuati: sz ad pmodū publicū vt delictū nō rea maneret impunitum. vt. c. fame. de senten. excō. z in. l. ita vulnerat. ff. ad. l. aquil. f. Quo casu iu dex ex officio suo pōt supplere z maxime quan do delictum fuit commissum in actis cause. nam iudex semper potest punire ex officio suo ptes vel extraneos quos videt in iudicio male xari. arg. in. l. nullum. C. de testi. Et hāc regulā posuit Inno. in. c. ex tenore. s. e. z facit ibi text. Idem fir mat in. c. dilect. de penis. z facit text. in. l. mortis. ff. e. z hec no. f. Sexta z vltima sol. qz cōfessio fuit hic facta duobus ex tribus indicib. ideo nō valuit vt iudicialis qz oportet omnes delegatos

no. Bal. in. l. vnica. col. vlti. ver. itē dicit Inno. C. de cōfess. dices cantos aduocatos debere eorū clientulis talē extraiudicialē cōfessionē face re reuocari. etiam aliter non docto de errore. z illū refert z sequit Seli. hic. co. qñ. vers. qñ. nisi reuocet. z in. c. at si clerici. s. alleg. co. vi. ver. scōre stringe nisi confessus. de iudi. z in. c. de hoc. circa pun. de sumo.

esse pntes simpliciter sunt dati: vt in. c. vno. z. c. causam. de offic. deleg. Tene mēti hāc sol. qz ge st acorā aliquibus ex delegatis iudicib. passine nō valēt quēadmodum si ipsi iudices ad aliqd pcessissent. f. In glo. si. ibi. de dona. cū dilecti. dic q ibi superiora habebāt determinationem suā: ideo clausula in fine appositā refertur solum ad pntia nō habētia determinationē. z iste est casus not. illius. c. Et de hac materia an z quādo clausula debeat referri ad omnia. dixi plene in. c. secundo requiris. de appel. dic vt ibi Abbas.

- 1 Rescriptum non facies mētionē de excōica tione impetrantis est surreptitium.
- 2 Visitans diocesim habet iurisdictionem etiā cō tra clericos seculares. si cōmissio est generalis.
- 3 Clerici nō debent priuari beneficijs nisi propter grania delicta.
- 4 Spoliatus aliquando non debet incontinēti re stitui in possessionem. 7.
- 5 Visitatores diocesim an habeāt potestatem pri uandi clericos beneficijs.
- 6 Iudex an z quādo teneatur defendere sentētiāz quam dedit.
- 8 Excōicatus nō pōt impetrare literas vt admit tatur ad agendum quando erit absolutus.
- 9 Dispositio. c. pia. de excep. lib. vi. habet locuz in iudicio agitato corā ordinario.

Dilectus filius. f. Mo valet rescriptū sup restitutionē beneficii ipe tratum quod de causa excōicatiois z amotionis impetrātis nō facit mētionē. f. In prima ponitur facti narratio. In scōda iudiciū in structio. ibi: nos igit. f. Casus literalis. Abbas sancti Stephani Bononiē. datus fuit visitator a sede apostolica in ciuitate ac diocesi bon. B. et A. pbyteros ppter suos excessus manifestos re mouit ab ecclesijs suis. z excōicauit. idem pbyte ri literas impetrauerūt in forma cōi a sede apo stolica de causa remotiois sue: z de excōmunica tione qua tenebātur astricti nullā faciētes mētio nē. opponebatur eis qz litere nō valebāt ppter causas predictas. cōsultus papa respōdet dices si est ita literas nō valere tanq per surreptionē obtētas. Bernar. f. Nota primo q quādoqz cōmittitur generale officiu visitationis in tota diocesi etiā contra clericos seculares forte enim episcopus erat negligēs in visitādo. z de officio visitatoris dic vt habetur in. c. j. de cē. li. vi. z. x. questione. i. placuit. f. Not. secūdo q appellatio ne diocesis non venit ciuitas. in cōtrarium facit quod le. z no. in. c. vnico. de re. permu. li. vi. dic vt dicitur. j. eo. rodolphus. f. f. Mo. tertio clericos non debere priuari beneficio suo nisi ppter gra ues z manifestos excessus. f. Hoc tamē non pro batur hic qz factuz narrat sed dictum est verum vt est text. no. in. c. inuentus. xvi. qd. vñ. vide quod no. glo. xv. questio. viij. in summa. z que crimina sunt digna depositione. dico plene in. c. at si cleri ci. de iudi. f. Item no. qd cōtra iudicem spoliātē nō possunt impetrari litere super spoliatione vel restitutione in forma cōmuni sicut ptra priuati. Sed oportet vt fiat mētio de causa amotionis. z ratio est qz iudex procedendo iudicialiter non dicitur aliquem spoliare. ideo cōtra eum nō cō petit iudiciū possessoriu. vide text. iuncta gl. no. vñ. q. i. c. presentiu. b. secus si processisset extra iudicialiter animose tanquā persona priuata: vt in

facit gl. pe. ad si. in. c. cū dilectus. quod met? cā. qd iudex nō dicitur ali cui inferre metū. z ista ampliatur adeo vt rescriptum impetratum a spoliato sit nullū si tacuit causa amotionis p textū istum z ratio est qz presumitur pro iudice. limita nisi iudex procederet iudicialiter z noto rie constaret de nullitate vel iniusta sentētia qua spoliavit. text. in. c. ex c. cōquerete.

e Sexta z vltia fo. lib. ac ipugnat hic do. meus per istū tex. in sui ab sentiam per lites ras se excusante: per qd apparet q fuerūt dati cū clausula q si nō oēs. z tertius se excusauit. iuxta c. sciscitar. s. eo. q placet z mod. Vedit Petr. de anch. aliā sol. qd cōfessio criminis hic fuit corā iudi ce qui super cri mine p fessatōnō erat cōpetens id nō parit plenum p iudiciū pntēti: vt per Bar. in l. i. cōfessus. ff. de cust. reo. z isti iu dices nō erāt da ti super crimine criminaliter: sed super causa ciuili solis beneficii: quā sol. etiā ipugnat hic dñs meus. qz non queritur hic de pena: sz quare papa nō sit cōrē tus relatione ius dicum affirman tium cōfessiones tene tñ. iij. solu. f. Graues. adde Alex. cōsi. lxxv. qñ. lib.

f Sebast. Sapia.

g Excessus. vid do. abb. in. c. si cō stiterit. in. iij. no. de accusatio. no. i. c. at si clerici. i. pñ ci. maxime p dec. ibi. col. xxi. j. d. iu di. z i. c. cū nō ab homine. e. ti. z ibi declaratur q sint grania crimina z graues excessus. f. Septima qd. i. c. pntiū. adde Archi. in. c. quia p fessatus. j. qd. iij. z in. c. hoc qp pe. iij. q. vi. z istuz in. c. licet ex susce pto. in. vi. col. de foro cōpetē. z in c. si constiterit. in q. co. de accusa. z Archi. in dicto ca. presentium. c. quozūdā. lxxiij. distin. z pro istis

insinuatione. de procu. 7 ibi But. 7 Jmo. bal. 7 Ang. in l. meminerint. C. unde vi. 7 Archid. in c. notum. q. i. Oldra. cōsi. cccxvii. de toto the mate. Joan. and. in addi. Specu. in ti. de peti. pos. s. quoniam. istum in d. c. cum dilectus in. viij. col. glo. q. i. in c. si. de iu. cal. in. vi. Archid. q. q. in sum. istū in d. c. conquerente. in. j. col. limita etiā vbi iudex iudicialis ter procedens ca

ret iurisdictione i a actu quem expe dit. ita probat in c. cū causam. 7 ibi pistū de off. dele. Anto. Francisc. Adde q. p iu dice 7 eius facto b in dubio psumi tur. l. herennius. s. caia. ff. de euic. l. iuste possidet. ff. de acqui. poss. qd est intelligen dum quando iudex est discretus q. pro talibus in dicibus discretis semper prima fa cie presumēdum est. ita dicūt Jnn. 7 Host. in. c. acce dens. vt lite non contesta. 7 no. in c. nisi essent. de p ben. 7 in. c. in no stra. de pcu. imo interuētus auto ritatis iudicis fa cit cessare omnez psumptionē me tus 7 lesionis vt plene tract. per

Wal. 7 Sali. 7 alios in l. q. C. de rescin. ven. in illa questione. An disposi tio illius. l. habet locū qñ venditio est facta iudicis autoritate de quo etiam habet in l. magis puto. s. nō passim. ff. de reb. eo. 7 in l. lex que tu tores. C. de admi. tu. 7 in c. cum dilecti. de emp. 7 vend.

At in c. conquerente. Adde do. in d. c. presentium. 7 text. in c. tātuz q. i. 7 ibi Archi. 7 do. 7 Hosti. de resti. spo. s. quādo faciendo. in prin. 7 Lardi. in cle. q. in fi. de celebra. mis.

Potest priuare. Intellige premissa citatione 7 legitimis citationi bus discussis. per Sede. cōsi. lv. p visitatores. 7 cōsi. cxlv. Jo. eps. in. iij. colū. p Lardi. in cle. attēdētes. in. s. visitatores. in. vi. q. de statu mo. vbi Jo. in. vi. colū. facit dictum Jo. an. in. c. j. de homo. in. vi.

Rationem diuersitatis. Tamē differūt aliquādo: vt in c. si. de sup. negligē. prela. in. vi. vbi visitator dat ecclesie vacātī a papa pōt 2ferre beneficia. secus si ab inferiore 7 corrigitur opinio glo. pe. lxi. dist. c. fin. C. q. de offi. vica. lib. vi. De intellectu illius. c. vide plenissime mari. in. c. qualiter. q. v. arti. xv. 7 ibi etiā ponit an vicarius epi possit saltez cognoscere de crimine digno depositione vt referat superiori.

Adde de potestate visitatorū religiosorum. Sede. cōsi. lv. 7 cccxij. Anto. Francisc. Circa istam materiam visitatorū. dicēdū est q. visito res debent diligenter inquirere de vita 7 moribus ipsorū visitandorū. vt in c. florentinum. lxxv. dist. 7 an habeant iurisdictionē ordinariam vide p glo. in. c. in singulis. de statu mona. 7 habetur in c. cum. 3. 7. 2. de re iudi. 7 vltra consilia. Sede. hic alleg. vide eundem cōsi. clj. 7 de ta li materia habetur in cle. attendentes. 7 ibi per glof. in verb. compelli. de sta. regu. vbi do. Lar. in. vi. qōne latissime tractat de potestate horuz visitatorū. 7 vide ea q. habētur in c. ea que. de sta. reg. 7 vide tex. in. c. cū venerabilis. de cōsi. Adde tñ q. accedētes ad ecclesiam cā visitādi de bēt honorifice recipi sū grad. suos vt in c. epi vel pbyteri. vj. q. q. nō tñ debēt ecclesias visitātes grauare: vt in c. cauendū. 7 c. inter cetera. x. q. iij. 7 quales expēsas possint petere visitatores ab ecclesijs visitatis vide ea q. habent in c. cū apostolus. de cōsi. 7 in c. romana. de cōsi. li. vi. Et an visitator possit pcedere cōtra citatū extra locū visitādū habet per Sede. de sen. in. q. suo. lvi. 7 in quo habitu debeāt esse clerici qui va dūt cū epō ad visitādū maxime qñ visitāt monasteria monialium vide Hosti. in. c. vt iuxta. de offi. ordi. Et adde q. hospitalia nō possunt ab epis visitari nec ab eis recipi pcuraciones: vt no. Pau. de lea. 7 oēs se quunt in cle. q. cōtingit. de relig. do. 7 deniq. de materia harū visita tionū vide ple. per Fran. patavinū cōciūc meū olim. Reuerendū audi torē rote insolenni tractatu quem cōposuit de hmoi visitationibus.

Quod iudex. Adde Jnn. in. c. in nra. de pc. in. c. de cetero. de trasac. Bu. Jmo. 7 istū Phil. ppe. si. in. c. cū speciali. s. si. de appel. Bal. in. l.

sancimus. ad si. ibi. xij. querit. C. de iu. 7 in. c. j. in. vi. col. ibi: de iudice an sit citādus. de milite vasallo q. cōtumax est. 7 in. c. q. in. viij. no. s. e. 7 istū in. c. sacro. in. vlt. col. de sen. excō. propter gl. ibi. 7 But. in. d. c. in nostra. in. d. c. de cetero. 7 ibi per Jmo. 7 plene per zsdoder. hic in. iij. co. vbi po nunt regulam 7 sex no. declarationes.

tur potestas corrigendi. ideo potestas priuandi venit accessorie. Scōo op. cū em istī presbyte ri negaret iustā cām emptionis nō tenebatur fra cere mentionē de cā pretēsa p abbātē 7 de pcessu 7 eos agitato. Nam papa taliter scripsisset si isti narrassent q. abbas pcessisset iudicialiter 7 q. p excessibus pretēsis p eū puauit eos sentēcialiter bñficijs eorū. Altio colligūt doc. hic arg. q. iudex p se offerre dñsioni cause sicut fecit iste abbas q. intimauit negotiū pape. S3 tu 2clude breuiter q. ant iudex pcessit ex officio 7 d3 citari vt defendat sniam suā: tñ q. tenet locum partis tum q. eius interest ne postmodū puniat si dicat eū pcessisse iniquo aio vel per imprudētiā: vt p batur in. c. venerabilib. post prin. de sen. excom. lib. vi. facit. q. q. vi. hoc etiā. 7 l. q. C. de pena iudi. q. male iudi. Aut processit ad instātiā partis 7 d. necessitate nō est vocād. vt in. d. c. venerabilib. Potest tñ se offerre defensionī si vult q. ex retra ctatiōe snie aliquale preiudiciū sibi generat. arg. in. la. sentētia. ff. de appel. 7 vide bo. gl. in. c. sacro. in. vers. cōstiterit. de sen. excō. 7 per Jnn. in. c. in nostra. de pcu. 7 in. c. de cetero. de trasac. In glo. q. ibi: arg. q. questio spoliatiōis nō sit prinu legiata. nō itelligas hoc gnāl: q. hoc esset cōtra c. si. de ordi. cogni. 7 c. frequēs. de resti. spolia. li. vi. S3 restringe ad terminos litere scilicet qd nō est priuilegiat. vt excōicatus admittatur petēs restitutionē. 7 in hoc tene mēti glo. q. excōica tus nō pōt petere restōnē si fuit spoliat. Idē 7 clarius no. gl. in. c. ex insinuatione. de pcu. 7 in. c. in nomine dñi b. xij. di. no. Jnn. in. c. cu3 nostris.

bus modis vt hic plene per zsdoder.

Adde Roma. cōsi. cccxij.

Sebast. Sapia. Restitutionē. facit optime q. l3 qñ actio est t pe peritura cōcedat aliq. priuilegiū. agendi. l. sed 7 si restituat. s. sed 7 si dies. ff. de iud. tamē excōicatus nō poterit agere in iudicio etiā si actio sit tpe peritura vt per Abb. vbi Fel. in. c. cū inter. j. de exce. 7 no. q. hoc pcedit nō solū in publice excōicato sed etiā in occulto q. in his q. nō geruntur ratione publici officij ab cōicato: non sit differentia an sit publicus vel occultus vt per Abb. in. c. ad probandum. co. iij. de re iu. Seli. in. c. exceptionē. col. xvi. de excep. vbi declarat q. sit excōicat. pu blicus 7 quis occultus.

In. c. in nomine domini. Adde gl. mag. in fi. in. s. j. q. q. 7 ibi Ar chi. 7 glo. j. in fi. ibi nullo. in. s. verum. iij. q. vj. Archi. xvij. q. q. h. abb. ad si. spec. de peti. 7 posses. s. fin. ver. xxi. ro. in. l. naturaliter. s. nih. cōe. ff. de acqui. pos. Butr. in. c. si. in. v. colū. de ordi. cogni. rotam de re iu. xxiij. in. anti. Jnnoc. in. c. si papa. in fi. de app. 7 in. l. cu3 nostris. ad finē. ibi hoc ipsum tamen. de cōces. preben. Jmol. in. l. is qui reus. in. xxv. col. ff. de publi. iudi. ver. tu potes dicere. vbi allegat glo. sing. in. c. ex insinuatione in ver. canonicum. de procu. quam sequūtur omnes hic. 7 vide istuz in c. a nobis. de excep. Fallit quod dicitur hic q. excommunicat. spolia tus nō restituitur in. vica. s. hic enumeratis per zsdoder. in. vj. col. 7 in quātum dāt. l. fallētiā: vbi spoliatio implemētū impediret actus permisi excōicato: 7 allegant istum in. c. intellegimus. in. iij. colū. ibi: hoc dictum limito verum. de iudi. adde istum in. c. veritatis in ver. vltē rius queritur. de do. 7 contu. Et adde etiā q. excōicato nō potest resti tutionē vsurarum: sed officio iudicis deponentur in edē sacrā. glof. q. in fi. in regula peccatum. de regu. iur. lib. vi. Laurentius de redul. in tracta. vsu. q. xij. Adde q. heretico nō datur restitutio gl. q. prope me dium in. c. quo iure. vj. di. 7 in. s. j. xij. q. j. q. excōicatus. est. j. de here. excommunicamus.

Adde Cal. cōsi. j. de arb. vbi ponit an excōicat. possit petere redu. ad arbitrium boni viri. 7 vide Lap. alleg. lv. Sede. cōsi. xcvi.

Anto. Frācis. Circa hoc de excōicato an possit petere restitutionē vsurarum sibi fieri absq. dubio videt q. non: q. excōicatus tanq. actor in iudicio stare nō pōt per ea que plene habentur in. c. intellegim. de iud. q. nimo etiā si esset lata snia p ipso excōicato qñ forsan esset in iu dicio cōuētus vt reus nō possit petere illam sniam executioni mādari vt notabiliter voluit Jnn. in. c. cū venerabilis. de excep. imo si cōica tus ppter cōtumaciā fuisset passus missionē in possessionē in prio de creto. iuxta ea q. habētur in. c. qñ frequēter. vt lit. non cōte. 7 in. l. fulci nius. in. s. qd sit latitare. ff. ex qb. cau. in pos. ea. nō possit postea compa

f Officio. vi de g. in ver. corā superiore. in fi. in c. cū spāli. de ap. 7 Ang. i. l. si vacā tia. in. xij. col. ibi item circa predi ctā ma. C. de bo. va. lib. x. tex. in. c. venerabilibus. i pn. de sen. exc. in vi. Bal. i. d. l. san cim. in. xij. q. q. bal. in. l. edita. in xi. co. ibi qd si re. C. de edē. in repe. paduana. Bu. in c. cū ab ecclesiā. de off. ordi. in. iij. no. pillū tex. 7 se quif imo. allegā do. d. c. venerabilib. idē no. Bu. in. c. qua frōte. in iij. col. ibi ex. iij. no. j. de ap. 7 istā dclationē sen tit gl. in ver cōsti terit. i. d. c. sacro. 7 ibi iste firmat. Jmo. in. d. c. dce tero. in. iij. col. ibi extra glo. 7 decla ra predicta duo

Sanonmra. super Prima parte primi.

rens petere reuocationē talis missionis in possessionē. vt p Inno. in. c. cū inter. de exceptio. in. d. d. ab initio. Spe. in. ti. de excep. in. s. i. in. verfi. itē queritur. an ipse excōdicatus repellatur a triplicado. et generaliter a quib⁹ actib⁹ excludat excōdicatus et qactus sint sibi pmissi plene traditur et notat in. c. decernimus. de sen. excō. in. vj. in. c. pia. de excep. e. lib. et p Inno. et mod.

in. c. veritatis. de do. et p. et plene habet per repetētes. et ibi etiā dixi in prealleg. c. in telleximus. vbi et etiā tradit an ex cōdicato sit dāda elemosyna. pro quo vide gl. in. c. quiescamus. xlii. di. in. c. si cupis. xvi. q. i. et habetur in. c. non ois. v. q. i. Et verū possit doctorari et alias dignitates cōfēqui. vide plene p Joā. de ana. qui multa refert ad ppositū in rubr. de magi.

In. c. i. j. e. li. vj. vide plene do. post alios vbi et Feli. i. c. si. d. excep. tion. vbi posuit ad illud. c. primū plures limitatio nes: etiam plures ampliatioes et aliquid per eū hic in vlti. colū. et vide istū in. c. qd ad cōsultationē. in. si. de re iudi.

Adde do. de ro. deci. q. de sen. exc. in antiquis q dicunt q curia admittit excōdicatū impetratē cōmissio. et an valeat rescriptū ipe tratum a duob⁹

quorum aliter non erat excōmunicatus: vide Ro. consi. g. lvi.
vicariorū. adde istum in repe. c. extirpande. s. qui vero. in. iij. col. de preben. Card. in. cle. j. in. iij. q. de offi. vica. Rudo. cōsi. lix. Alex. in. l. j. in. xij. char. ff. de offi. eius cui man. est iurisd. et plene per moder. hic Car. cōsi. xxiij. in hac dubia causa. Ancha. et do. in. c. super eo. de prebē. in. vj. Inno. in. cle. j. in. j. col. de prebend. Egid. deci. lxxij. et rotam de prebē. xxiij. in. nonis. glo. si. et ibi doct. de prebē. si pauper. lib. vj. Cal. de rescri. cōsi. x. istū in. c. cū nō ignores. in. iij. col. de prebē. glo. in. cle. h. in. verfi. electione. de rescrip. quā sequitur iste in. c. edoceri. in. pe. col. s. eo. et in. c. si quis contra clericū. xv. col. de foro ppe. et in. c. licet ex suscepto. in. j. no. eo. titu. et de speciebus vicariorū. vide istum in. c. s. perpetuus. in. j. no. de fide instru. et glo. in. c. ex parte. de offi. vica.

Adde Lapum alleg. vj. vbi ponit an prelati inferiores possint constitutere vicarios perpetuos.

Anto. Francif. An et quādo et in quibus casibus possit deferuiri ecclesie per vicarium vide plures casus quos not. Hostien. et docto. in. c. extirpande. in. s. qui vero. de preben. et idē Hostien. in. sum. de offi. vica. et vide glo. et docto. c. h. es. titu. et in clemen. j. eo. titu. et vide plures casus qui enumerantur in sum. pisa. sub dictione vicarius. in. princ. et qui dicantur esse vicarij perpetui. vide per Inno. et Hostien. in. c. s. perpetuus. de fide instru. et vtrum vicarius possit poni in ecclesia sine auctoritate episcopi dic q non intelligendo de perpetuo: secus autem de tēporali. vt per glo. et docto. in. d. c. h. de offi. vica. et in. c. ad hec. eo. ti. et habetur in. c. de monachis. de preben. et per do. Card. in. cle. j. de offi. vica. vbi etiam ponit an episcopus constituendo perpetuum vicariū in ecclesia inferiorē habeat necesse petere consensum pncipalis rectoris vel patroni: et an possit illum reuocare sine eodem consensu de quo etiam per Hostien. in prealleg. c. ad hec. de offi. vica. et an in ecclesia possint esse plures vicarij habentes curam illius. vide Innocen. qui tenet q sic

in. c. cum nō ignores. de preben. et no. Pau. de lea. in. cle. j. de offi. vica. et quam potestatem habeat vicarius perpetuus in ecclesia in qua est vicarius habetur per gl. et doc. in. d. c. s. perpetuus. et ibi etiam decidit ita q sententia lata contra vicarium nō preiudicat ecclesie. et an in ecclesia que habet vicarium cura illius dicatur esse penes vicarium vel penes

rectorē principalem. vide per gl. in. c. expofuisti. d. preben. et per do. Card. in. cle. j. de offi. vica. in. x. et in. x. q. d. et per Jo. an. in. c. p. d. offi. lega. lib. vj. et per Spe. in. ti. de preben. et ibi p Joā. an. in. addi. super rub. i. fi. et an semper in ecclesia annexa debeat pon

in vicarius ppetuus. vide no. gl. in. verfi. ad men sam. in. clem. a. de excel. prela. et an ordinarius inferior epō possit si bi vicarium constitutere. vide gl. in. c. j. de offi. pncipal. et habet in. c. p. d. ope. noui num. et vide text. in. c. romana. i. s. pen. de appel. li. vi. et i. c. romana. in. s. j. de sen. exc. eo. lib. et vide glo. in. ver. archidiaconus. in. c. perle ctis. xxv. di. et de niq. tene mēti q deferuere per vicariū in ecclesia generaliter et regulariter est pphibitū vt est text. in. c. generali. xvi. q. j. et in. c. precipimus. xxv. q. d. et adde q vicarius etiam temporalis debet sustentari de redditibus ipsius beneficij: per petuus autem vicarius debet habere congruam portionem reddituū ipsius beneficij sibi reseruata. vt in. c. peruenit. de appella. de quo habetur per Inno. in. c. sicut. de coha. cle. et mu. et per gl. in. c. clericus victū. xxi. di. et in clemen. iij. in. ver. suspensus. de vi. et ho. cle. et per domi. Card. et Aldoder. in. cle. j. de offi. vica.

Voluntatem episcopi. adde Cald. consi. ij. de offi. vica.
Commode. adde istum idem tenentem. in. c. j. de insti. et Car. in. cle. j. in. s. sane. in. v. no. de iure pa. et vide gl. in. cle. j. in. ver. comode. de pen. et tex. cum glo. in. c. faciat. xxi. q. ij.
Adde Cald. consi. j. de vi. et ho. cle. vbi per plura cōcludit q clerico non licet mendicare.
Anto. Francif. Ad hoc an clerico liceat medicare vide que habentur in. c. nulli. et in. c. episcopus. et in. c. cuj fm apostolum. et in. c. tuis. de preben. vbi habetur q clericus non debet ordinari ab epō nisi vel habeat sufficiens patrimoniu: vel sibi assignetur competens beneficium ex quo comode viuere possit alias epōs puidere de suo donec sibi de cōpetenti beneficio prouideat ne in opprobriu ordinis clericalis cogatur ipi clerici mendicare: nā l3 paupertas non reprobet: vt in. c. j. et ibi no. per glo. tñ mēditas in clericis reprobatur. vt per gl. ij. in. c. ad sup plicationem. de renū. et in. c. diaconi. xxiij. di. et ple. tra. et not. p scribē. in. d. c. cū fm apostolū. vtrū autē mēditas dicat actus virtutis vel op⁹ salutis. vide p beatū Tho. in. sum. contra gentiles. in. li. iij. et quis sit pfectior status mēdicantium: vel nō mēdicantium. vide p do. Card. in. c. sane. de regula. et in. cle. j. eo. ti. qui dicantur esse mendicantes. vide que habentur et no. in. c. de reli. do. lib. vj. et in. c. quorundā. de elect. eo. lib. et in. c. j. in. s. sane. de excels. prela. eo. lib. et per gl. in. cle. vt professores. de regula. et an religiones mendicantes sint approbate per ecclesiam. vide in. c. nimis. de excels. prela. et in. cle. exiui. de verbo. signi.

etiam temporalis debet sustentari de redditibus ipsius beneficij: per petuus autem vicarius debet habere congruam portionem reddituū ipsius beneficij sibi reseruata. vt in. c. peruenit. de appella. de quo habetur per Inno. in. c. sicut. de coha. cle. et mu. et per gl. in. c. clericus victū. xxi. di. et in clemen. iij. in. ver. suspensus. de vi. et ho. cle. et per domi. Card. et Aldoder. in. cle. j. de offi. vica.

Voluntatem episcopi. adde Cald. consi. ij. de offi. vica.

Commode. adde istum idem tenentem. in. c. j. de insti. et Car. in. cle. j. in. s. sane. in. v. no. de iure pa. et vide gl. in. cle. j. in. ver. comode. de pen. et tex. cum glo. in. c. faciat. xxi. q. ij.

Adde Cald. consi. j. de vi. et ho. cle. vbi per plura cōcludit q clerico non licet mendicare.

Anto. Francif. Ad hoc an clerico liceat medicare vide que habentur in. c. nulli. et in. c. episcopus. et in. c. cuj fm apostolum. et in. c. tuis. de preben. vbi habetur q clericus non debet ordinari ab epō nisi vel habeat sufficiens patrimoniu: vel sibi assignetur competens beneficium ex quo comode viuere possit alias epōs puidere de suo donec sibi de cōpetenti beneficio prouideat ne in opprobriu ordinis clericalis cogatur ipi clerici mendicare: nā l3 paupertas non reprobet: vt in. c. j. et ibi no. per glo. tñ mēditas in clericis reprobatur. vt per gl. ij. in. c. ad sup plicationem. de renū. et in. c. diaconi. xxiij. di. et ple. tra. et not. p scribē. in. d. c. cū fm apostolū. vtrū autē mēditas dicat actus virtutis vel op⁹ salutis. vide p beatū Tho. in. sum. contra gentiles. in. li. iij. et quis sit pfectior status mēdicantium: vel nō mēdicantium. vide p do. Card. in. c. sane. de regula. et in. cle. j. eo. ti. qui dicantur esse mendicantes. vide que habentur et no. in. c. de reli. do. lib. vj. et in. c. quorundā. de elect. eo. lib. et in. c. j. in. s. sane. de excels. prela. eo. lib. et per gl. in. cle. vt professores. de regula. et an religiones mendicantes sint approbate per ecclesiam. vide in. c. nimis. de excels. prela. et in. cle. exiui. de verbo. signi.

ibi: formam

a **F**ormam communem. Adde Jo. an. in addi. Spe. super rub. de cō
ces. preben. in. v. col. ibi: z aduerte,

b ¶ In forma pauperū. Adde gl.in.c. quāuis. de prebē. li. vi. 2 in. c. acces-
sim⁹. de eta. 7 qual. 7 no. in. c. nōnulli. p istū in. j. no. 7 hic plene p asdo.
qđ litere in forma pauperū pnt dici gratiose duob⁹ modis. in ver. pnt
etiam dici.

C De leui nō scri-
bim⁹. ad d. Imo.
de renuntia. post
trāslationē. in. xj.
col. cū. x. sequētis
bus. vbi inuenies
amplissime q̄ dis-
cat cāipulsiua et
q̄ finalis ⁊ qñ ces-
sante finali cesset
effect⁹. de quo p
Bartol. in. l. ij. §.
fi. ff. de dona. ⁊ in
c. cū cessante. per
doct. de app. ⁊ vi
de bo. gl. in. c. cū
piētes. in prin. in
ver. periculosis.
d. ele. i. vj. ⁊ in. l. i.
§. lex. ff. d. post.
p spe. de dispu. ⁊
alleg. §. post hoc
in. xj. col. ibi : vel
illud.

Sebasti. Sapia
 Surreptio. vi. e
 de sel. i. c. sup. li
 teris. col. ij. s. eo.
 zacharias.

Causa impulsiva. Dic tu qd regulariter cā impulsiva cessante non finit effectus. no. **Dy.** in regula de cet. i. fi. de reg. iur. 2 **g.** y. bal. 7 Ange. 7 alij i. l. gñaliter. **C.** de epis. 7 cleri. **Dy.** 7 Bart. in. l. ij. s. fin. de donat. **g.** Jo. fab. 7 Ange. are. in. s. illis autē. instit. de testa. mil. s. e. post oēs in. c. cū nuntius. col. ij. versic. nota h primo. de testib. **Sebasti.** Sapia. 3 **C**essante cā. vide matthe. i. trac. extētionum. in. ij. col. vide Bar. in. l. demonstratio falsa. s. cū aut. col. ij. ff. de condi. 7 de mon. vbi decla. que sit causa impulsiva 7 que finalis.

¶ Appellatio e bñfich. Adde glo. in cle. auditor. in ver. bñficio. de re
scri. 7 in cle. i. sup. verbo bñficio: vt lite pen. 7 in cle. si roman⁹ pōrtifex. su
per ver. bñficio. de p̄bē. 7 gl. in cle. i. in ver. bñficiali. de cā pos. 7 pprie.
7 glo. in cle. dispēdiosam. in ver. bñfichs. de iud. 7 ibi car. in not. 7 vide
Sem. in. c. si p clerici pauperib⁹. de preb. lib. vi. gl. 7 doc. in. c. dudū. in
ver. bñficia. e. ti. 7 li. 7 vide gl. in cle. vnica. de re. pmu. 7 istū in. c. ad au
res de penis. 7 app. bñfich venit papat⁹. tex. est in. c. i. de maledi. nota
bis tñ qđ ap. bñfich largo sumpto vocabulo venit p̄bēda: fm istū hic.
adde Rotā. de cōces. p̄ben. viij. in nouis. p. c. tua. de ver. sig. 7 allegant
Arch. Jo. an. in. c. gratia. de rescr. in. vi. 7 adde tex. j. c. in nostra. 7 rotā.
de p̄ben. xxy. in nouis. secus in materia stricta: qz appella. bñfich non
veniet p̄bēda fm istū hic post Ynn. 7 alios. in. c. si. de pre. 7 plene per
zñdoder. hic fallit in quatuor casibus hic notatis per zñdodernos.

Adde tu per 2 ap. alle. lxxxiii. 7 2 ald. confi. iij. de preben.
Anto. Fran. **C**irca hoc que beneficia veniant appellatiōe bñficio-
rum: 7 utrū veniāt beneficia maiora 7 dignitates. no. in. c. pe. de ver.
fig. 7 habet in. c. si ppter tua debita. de rescri. 2. c. si. de preb. vbi distin-
guitur inter materiā fauorabilē: 7 odiosam. 7 vide gloss. in. c. j. de rer.
permu. in. vj. 7 Arch. in. c. si eo tēpore. de rescri. eo. li. 7 per Inn. 7 Bo. i.
c. cū olim. de prebē. 7 an appellatiōe beneficij cōprehendatur prebens

da. vide gl. in cle. i. de causa pos. z pprie. z in. c. cum in illis. de preb. li. vi. z an veniat distributioes quotidianæ: dic qd nō vt i. c. lz eps. de preben. li. vi. z in. c. sup. Spe. de magi. z vide glo. in. c. i. de cle. nō resi. lib. vi. z an in estimatioe valoris beneficii cōputent distributioes quotidianæ habet per Old. cōf. suo. cxxvii. z per do. de ro. deci. ccccxxviii. in an

ficia fit fida mentio de patrimonio i scda nūq̃
habens patrimoniū sufficiēs possit cū bona cō
sciētia petere seu tenere beneficiū ecclesiasticum.
¶ Quo ad primū varie sunt opiū. Lōis opinio
est qđ in literis iustitie est fienda mētio de patri
monio. An p tales literas nō tenet eps prouide
re habēti sufficiēs patrimoniū: p hoc ca. tuis. j.
de pben. Dicit tñ Jo. an. qđ hoc casu obstat
exceptio impetrāti in vim pemptorie: nō aut in
vim dilatorie. 7 not. hoc verbū. Valent em̃ litere
iustitie ad beneficia: licet nō faciant mētionē de
patrimonio: qz nō est necesse facere mētionē de
exceptiōe pemptoria cōpetenti aduersario. Ad
hoc qđ plene dixi in. c. cū ordinē. s. eo. sed in lite
ris gratie non est necesse facere mētionē de pa
trimonio: p hoc iste tex. in fi. Et hoc voluit Jo.
an. hic 7 clari⁹ hoc sentit. s. c. ad aures. vbi dicit
qđ de diuitijs 7 nobilitate nō est necessario sien
da mētio in gratia: qz hoc iure nō cauet. Quidā
tñ dicunt qđ si imperator fuit ordinatus ad titu
lū patrimoniū qđ tunc de patrimonio est fienda
mentio: qđ satis de rigore potest admitti: sed de
stylo curie seruat indifferēter prima opiū. Et est
rō diuersitatis inter primū 7 scōm casum: nā per
literas iustitie puidetur solū pauperib⁹: sed nō
dī paup qui habet sufficiēs patrimoniū. Item
eps nō tenetur puidere ordinario nisi qñ nō ha
bet patrimoniū: vt in. c. tuis. 7 in. c. eps. 7 in. c. nō
liceat. j. de pben. Sed litere gratie sunt alterius
cōditiōis: nā gratia non est fundata sup iustitia.
¶ Venio ad secūdū: nā Inno. hic dicit qđ ha
bens patrimoniū nō suscipit indigne beneficiū
dummodo bene expendat. Idē videtur velle
Host. Dicit tñ qđ si cleric⁹ deseruit bñficio 7 be
ne vinit nec hz prauā intentionē thesaurizandi
pōt cū bona conscientia viuere de redditib⁹ be
nificij: secus si nō deseruit vel luxuriose vinit vel
prauā intētionē thesaurizandi habeat. Et vide
Inn. in. d. c. eps. vbi idē cōcludit 7 mouet princi
paliter p illā autoritatē apostoli qui altari ser
uit de altari viuere dī: vt in. c. cū fm apostolum.
j. de pben. Hunc articulū plenius examināui in
quadā disputatiōe q̃ incipit: titius clericus: vbi
plēnissime videas: nā contra hanc rōnē Inno. 7
docto. adducitur tex. apertissim⁹ in. c. sacerdos.
j. q. ij. vbi dicitur qđ illa autoritas apostoli pce
dit in nō habentib⁹ vñ viuere. 7 hoc pbat ex se
quētibus verbis apostoli. Et in hoc articulo in
ra varie pcedunt. 7 vide gl. xij. q. j. in. c. illi autem
qui. 7 l. q. ij. in ca. pastor. 7 c. clericos. 7 xvi. q. j. in
c. fi. Pro concordantia omnium facio tria p̃sup

ma interpretatiōe dicatur esse beneficiū: de quo per Lap. in cle. j. de sup-
ple. neg. pla. Atrū autē appellatiōe bñficij veniant p̄stimonja siue pen-
siones. not. Arch. in. c. nō pōt. de preb. in. vi. ⁊ vide glo. q̄ dixit qđ sic in
cle. ij. de vi. ⁊ hō. cle. ⁊ notatur in cle. j. de supplē. negli. prela. ⁊ ideo dice-
bat. d. Car. in. c. postulasti. de rescri. ⁊ in cle. si. de of. ordi. in. ij. q. qđ im-
petrās bñficiū nō facta mētiōe de pēsiōe quam h̄z in alio bñficio dē
nulli impetrare: ⁊ idē dicas si haberet hospitale qđ non consuevit
conferri in titulū iuxta ea que habentur in cle. q. cōtingit. de reli. do.

¶ In illi prebende. Adde istum post alios in. c. h. de preben. et Arch. in
c. alienationes. super verbo beneficia. xñ. q. ñ.

De patrimonio. Adde do. hic in repe. in. xij. col. rotā. de p̄bā. dec.
xi. in antiquioribus. per alod. hic in. xi. col. in ver. circo. faciendo mē
tionem de patrimonio. ⁊ per do. hic in lec.

¶ Quod habes patrimoniu, adde do, meū in. c. in tātū. de fimo. ⁊ hic.
⁊ Inno. in. c. qm. in fi. ne pla. vi. suas. Arch. in. c. ⁊ illi q. q. q. h. istū i
c. eps. de prebē. beatū Tho. h. q. c. lxxv. arti. vj. ⁊ plene p. mod. hic.

Sebast. Sapia. ¶ Expendat. facit qđ habere dinitias nō est de
se malum zomites cū operibus bonis z cum iustitia non sunt abijciē
di. c. hoc aut scripsimus. iij. dist. not. in. c. recolētes. in ver. paupertate.
de stat. mona. z quid si electio est facta de dinitie z paupere quis pre
feratur. vide Inn. in cōstitu. j. de priuile. per Abb. de ro. in. l. si quis ad
declinandam. C. de episco. z cleri.

ti. z per Jo. an. in
addi. Spec. in ti.
de 2 ces. p bē. sup
rub. z vide tex. in
c. fi. de rescri. lib.
vi. qui vult q ap
pellatiōe fructuū
includant quoti
dianē distributio
nes: pro quo est
bo. text. in. c. fi. de
2 ces. p ben. lib. vi.
z qd veniat ap
pellatiōe simpli
cis beneficij. vide
in. c. tua. de verb.
fig. z qd no. arch.
in. c. alienatiōes.
xij. q. ij. z p zenze.
lextran. Jo. xxiij.
incipit execra
bilis. z an appella
tiōe bñficiū cu
rati vel nō curati
de q mandāt ali
cui puideri 2 pre
hēdāt bñficiū pa
tronatū laicorū
vel alteri? cuius
cūq. vide no. l. c.
ij. d p bē. li. vi. z p
Lap. in. c. cū in il
lis. de p bē. e. li. de
papatu aut: vtrū
sit bñficiū vī di
cēdū q nō cū ipse
papa sit dñs oīz
bñficiorū: vt in. c.
cūcta p mundū.
tm. c. p pncipalē.
ix. q. iij. z iō nō p
dici qd appella
tiōe beneficij ve
niat ipse papat?
nec ēt possit da
ri casus i q pos
sit ipse papatus
cōtineri in māda
to d puidēdo: su
p quo tñ cogitā
dū ē: q: forte pos
sit dici qd largo
mō z ex largissī

Sanonmi. super Prima parte primi.

a Zacharias. De bonis patrimonialibus. Adde an de bonis intuitu ecclesie questis ex dispensatione apostolica possit clericus testari. et concludere post Feli. in c. constitutus. col. xij. ver. ad dicta ardua que ponit isto tit. quod non potest: ut ibi remissive per eum.

b De vicaria. Vide hic. d. volere quod hic non arguat a priorum impugnat hic adod.

et bñ. vide adha-
ria. i. repe. huius. c.
i. xxij. col. vbi
considerat duos ca-
sus: quos refert hic
Feli. in xvi. col.

f Sebast. Sapia.

c Hoc dicit. for-
ma hic quoniam de
eo quod agit Imo.
post Pet. de an-
cha. in c. si. in. vi.
no. j. de re. pmut.

d Cora ordina-
rio. Limita nisi
pres granaretur
ex delegatiōe re-
mota vel cogni-
tiōe ipsius ordina-

ri nimis a lōge
trahitis rei fin
pe. de anch. hic
in c. cū te. de of.

dele. in c. fin. in
ih. no. de do. et cō-
tu. i. c. c. 43. de test.
facit. l. mediterrane.

nee. C. de annōis
et trib. lib. xi. et vo-
lunt. An. in c. sa-
ne. de fo. ppe. et se-

quit ibi Bu. in fi.
et Imol. dicit ibi
eē equū. et sequit
hic. d. me. i. c. di-

lectus. j. e. et l. d. c.
sane. p. tex. in l. cū
post. C. de app. l. 3

Imo. i. d. c. sane.
dicat de iure hoc
nō ē verū: riste

ibi reprobat hoc
dictū An. et do.
me. hic videas
adaria. in d. c. sa-

ne. et modern. hic
et dicat quod dictus
Pet. de anch. et
Aincē. procedit

quā cōcurrūt due
q̄litates: v3 bre-
uitas cause et iti-
neris longinqui-
tas ut iudex ap-
pellatiōis cogat

delegare cām in
patria litigatiū
alioquin nō pce-
dat dictū eorū.

e Expresse p̄sen-
serūt. Adde quod
voluit Car. cōsil.
lxxi. omnis a me
Ber.

f Sebast. Sapia.
An remotos. 8
An hodie tales
litere sunt ipso in
re nulle. vide are.
in cōsil. lviij. dili-

posita. Primum quod tpe primitiue ecclesie oēs cre-
dentes in Christo nō possidebant aliquid propriū
sed oīa erāt illis cōia: ut no. xij. q. j. in sum. et origi-
naliter legit in actibus apostolorū. Sed post mo-
dum quiescente feruore Christi incepterunt Chris-
tiani tenere propriū: error tñ erat ut clerici saltē
propria possiderēt. Et fuit statutum etiā tempo-
re apostolorū ut bona quod prius habebāt deberent
offerri ecclesiis cathedralibus: et ex redditibus sub-
ueniretur indigentibus tam clericis quam laicis et ho-
rum bonorum dispensator fuit deputatus ep̄s: ut
est tex. no. xij. q. j. c. vidētes. Illo tpe si clerici pos-
sederent propria nullo mō poterāt participare de
redditibus ecclesie: quod vsus illorū bonorū fuit de-
putatus pro indigentibus. Itē quod videbat quidam
error quod clerici possiderēt propriū cum denierēt
a vestigiis apostolorū. Unde fuisset visum longe
indecentius si cū hoc quod possiderēt propria vellent
vivere de redditibus ecclesiarū. Et scōm illa tēpo-
ra emanarūt multa iura in quibus dicitur quod clerici ha-
bentes propria nō debent participare de rebus ec-
clesie. Sed postmodū et tertio fuit statutū ut nul-
la ecclesia edificaret sine dote per ministros et alios
necessarios ecclesie: et clerici sine scandalo incepte-
rūt possidere bona ecclesie. Ad hoc. xij. q. j. certe.

de p̄se. di. j. nemo. Et scōm hec tēpora pcedūt iu-
ra quod vident velle quod clerici possint vivere de redditibus
ecclesie. Nec ponderatur patrimonium: quod hodie
bona ecclesiarū principaliter sunt deputata
ad vsum ministroꝝ: ut in c. pastoralis. de his que
fi. a p̄la. et vide bo. tex. i. q. j. c. p̄. vbi indifferenter
permittit clericis ut possint vivere de beneficiis ex
quo eis deseruiunt. Conclude ergo quod ab ecclesia
vniuersali nihil possunt petere habentes patrimonium.

Sed ab ecclesiis particularibus quibus seruiūt
licite possint capere ex quo honeste viuūt et prauam
intentionē non habēt. Hinc emanauerūt iura
hodierna quibus disponitur quod habēs beneficiū
et patrimonium possit libere testari de bonis pa-
rimonialibus. xij. q. v. per totū. et j. de test. quasi
per totum. Et in fi. gl. op. cōtra text. in eo quod in-
nuit quod vicarius perpetuus faciendo mentio-
nē de vicaria perpetua dicitur habere beneficiū. Nam
per literas institue nō puidetur nisi pauperibus
ergo per istas literas nō potest cōsequi beneficiū
etiā si faciat mentionē de vicaria. Nam resulta-
ret quedā repugnantia cū ille litere sint fundate
sup̄ paupertate. So. dicit Jo. cal. quod tex. in versi.

perpetuo mutat casum et incipit loqui de literis
gratiōis et hoc teneas. Unde sensus litere est quod
per literas institue nō tenet ep̄s puidere habēti
perpetuā vicariā nec etiam per alias literas ex
quo nulla mētiō fit de vicaria. Ultimo scias
quod docto. tractant hic materiā nunquid in di-
spensatione sit fienda mētiō de beneficiis obtē-
tis vel de qualitate. Ego latius examinaui in d.
c. ad aures. et dic ut ibi.

g Rens nō pōt pueniri extra suam dioecesim vltra
duas dietas: nisi de p̄sensu p̄tiū. nu. 3. 8. 1. 2. 13.
Dieta nō computatur a domicilio rei sed a sua
diocesi. nu. 6.

h Index ordinarius an et quā possit committere vel
cognoscere causam extra suam diocesim. num. 7.
Cōis vsus loquendi semper primo attenditur in
interpretatione cuiuslibet dispositionis.

i Certa scientia principis ex quibus prelumatur
in rescripto.

j Rescriptū ex certa scientia non valet si nō serue-
tur forma a iure tradita: quod est si reperit ius

ti. ff. de leg. iij. et per Bar. in extranag. ad reprime. in ver. non obstantis
bus. Jo. an. et alios in c. vnico. de excess. p̄rela. lib. vi.

k Ad cōem vsus. Vide bar. in l. stipulatio ista. §. hec quoque. ff. de ver.
obli. et in l. labeo. ff. de supel. lega. et in l. i. C. de iura. cal. et in l. notione. §.
instrumētōrū. ff. de ver. sig. et in rub. ff. de ope. no. num. et in l. i. ff. de suis

et leg. et in l. libro
rum. §. quod tñ cas-
sus. ff. de le. iij. et
in p̄si. incip. in. q.
p̄dicta. Jac. but.
in. i. p̄si. digesto
rum. et in l. i. ff. de
fi. instru. et in aut.
sacramēta pub.
C. si aduer. vend.
bu. et doc. i. p̄oe.
grego. doc. i. c. ex
literis. de sp̄sa.
et ibi istū. et in c. p̄
tuas. d. p̄ba. per
istū. p̄ Jo. an. i. c.
fundamenta. de
elec. lib. vi. Bal. i.
ti. de pace p̄stā.
in ver. infie. Inn.
in c. cū causam. et
c. cum clamor. d.
test. bo. tex. i. c. p̄
senti. §. loca. de p̄
ben. in. vi. gl. i. ca.
statutū. §. cū aut.
de rescrip. lib. vi.
Fran. d. rampo.
in quodā suo cō
si. incipi. statuto
Ferrariensi caue-
tur: posito inter
p̄stā Jo. cal. in
ti. de testa. i. ordi-
ne. xxij. Ellbe.
d. rosa. l. i. p̄e sta-
tu. in. q. p̄. et per
do. meū Barb.
in rep. rub. de fi.
instru. in. xx. col.
quod amplia etiā si
statutus populi
disponeret quod
ba statutorū de
beatitelligi: put-
iacent: quia tūc
intelligerent fm
cōmunem vsum
loquēdi fm Bu.
ia. d. p̄oe. greg.
Limita nisi vero
ba statuti debe-
rēt intelligi pro
p̄e nullo extrin-
secus addito: quod
tunc non regula-
rētur ab vsu cōi
loquēdi: quod ille
est extrinsecus i
tellect. alle. Ja.
bu. in. d. l. i. et vo-
luit Barro. in d.
labeo. quod si sta-
tutū disponit
ba ei? debere in-
telligi secundum
propriā significa-
tiōē non habe-
bit locū: munis
vsus loquēdi. et
alleg. Jac. bu. in

quodā sua disputatiōe: et idē voluit Bar. in l. cū delandis. in. §. asina.
ff. de fund. instr. Limita etiā nisi appareret de proprio significato iuris
vel ageret de proprio intellectu verbi: prout sonat in iure: quod ille intel-
ctus est in pectore iudicantis fm But. in. d. c. ex lris. Inuo. in c. cum
populi

quodā sua disputatiōe: et idē voluit Bar. in l. cū delandis. in. §. asina.
ff. de fund. instr. Limita etiā nisi appareret de proprio significato iuris
vel ageret de proprio intellectu verbi: prout sonat in iure: quod ille intel-
ctus est in pectore iudicantis fm But. in. d. c. ex lris. Inuo. in c. cum
populi

quodā sua disputatiōe: et idē voluit Bar. in l. cū delandis. in. §. asina.
ff. de fund. instr. Limita etiā nisi appareret de proprio significato iuris
vel ageret de proprio intellectu verbi: prout sonat in iure: quod ille intel-
ctus est in pectore iudicantis fm But. in. d. c. ex lris. Inuo. in c. cum
populi

quodā sua disputatiōe: et idē voluit Bar. in l. cū delandis. in. §. asina.
ff. de fund. instr. Limita etiā nisi appareret de proprio significato iuris
vel ageret de proprio intellectu verbi: prout sonat in iure: quod ille intel-
ctus est in pectore iudicantis fm But. in. d. c. ex lris. Inuo. in c. cum
populi

causam. de testi. 2 in. c. cū oporteat. de accu. Limita etiā nisi in eodē loco ēēt vsus 2 dīte legis 2 cōis vsus loquēdi aliter se hīet tūc staremus significatui. i. iuris. 2 nō starem? cōi mō loquēdi elegās est dictū. Bu. in dicto pe. gre. Limita ēēt nisi tractaremus de significatione vocabuli tūc stamus illi significationi circūscripto vsu loquēdi sūm Bar. in. l. j. ff. si cer. pe. liceat

ali voluerit ibi 6
Sali. 2 al. vnica
in mūdofm Mi
co. Neapo. abi. i. l.
libroz. s. quod
tū cassius. Lūm
ta ēēt nisi verbap
ferant a iurisperi
to. q. debēt intel
a
ligi sūm morē lo
quēdi ipoz peri
torū 2 nō sūm mo
dū vulgariū. tex.
est in. l. si dictū. in
pn. in ver. non ita 7
vulg? opinat. ff.
de euc. 2 in. l. itez
pretor. in ver. nō
pprie. s. p. abusio
nem accidit. ff. d
suis 2 legi. 2 tex. b
in. l. ita vulnera
tus. i. ver. vulgo
vī. ff. ad. l. aq. l. et
glo. in. l. qd si ne
potes. ff. de testa.
tut. 2 facit tex in
l. sicut. in. s. i. l. x.
oēsperiti. ff. si ser
m. vēdi. 2 in. l. qd c
vulgo. ff. qd cum
eo. 2 Bal. in. l. in
testato. C. de suis 8
2 legi. 2 in. l. i. C. d
suc. edi. 2 in. c. j. d
suc. feudo. 2 in cō
si. incip. si mī. et
glo. in. l. j. in ver.
not. q. papirius
ff. de origi. iur. et
gl. i. in. l. quoties.
C. famil. ercī.
Ad dō q. posui
in proe. Gregor.

zacharias. Adde tu qd ista est cōis opi. qd in oī materia siue fa
norabili siue odiosa siue penali cōis vsus loquēdi attendat, imo qd
preferat proprie significationi verborum: vt precise dicit. d. abb. in c. j.
no. ff. de arbitris. de qua per Bal. in. l. qd si nepotes. ff. de test. tute. bar.
Alex. 2 ad. d. in rub. ff. de ope. no. num. Barba. in repe. rub. de si. instr.
in. xi. char. vers. sed quid si cōis vsus. iste late. s. in proemio. vbi latius
prosequendo dedi modum probandi communem vsu loquēdi.

Anto. Fran. An 2 qd cōsiderari debeat vulgaris modus loquē
di vltra hic allegata per istos apostillātes. vide Bar. in. l. annicul. ff.
de ver. sig. 2 q. doc. no. in. c. quēadmodum. de iureiur. 2 in. c. si iudeos. et
ibi p. Jo. de ana. de iude. 2 vide gl. q. alle. mīta iura in cle. j. de reli. do. et
qd sit attendenda vulgi opinio. vide q. habētur 2 not. in tit. j. de purg.
vulga. 2 in. c. nōnulli. de rāpto. in glo. iij. 2 vide no. in. l. sciendum. in. s.
illud. ff. de edil. edic. 2 tene mēti q. vsus cōis loquēdi inducīt ex cursu
longi tps. vt per Bar. in. l. i. in pe. col. ver. ex his ergo apparet. C. de di
gni. li. xij. vltra ea q. posuit in l. labeo. de sup. leg. 2 dicit Bar. in. l. talis
scriptura. in. j. col. ff. de leg. i. 2 in. l. oēs populi. in. iij. q. vi. q. p. inci. ff. de
iusti. 2 iur. 2 an 2 qd habeat locū in statutis dubijs. vide Bart. in. l. i. in
prin. ff. de suis 2 legi. 2 in. l. si qd earum. ff. de leg. iij. 2 in. l. j. in. s. potesta
tis. in ver. in statutis vero l. debeamus. ff. de pecu. 2 vide Bar. in rub.
ff. d. no. ope. num. vbi notabiliter dicit q. cōis vsus loquēdi habet locū
in statutis qd vigeat tēpore cōditi statuti de quō etiā per Alexā. in
l. v. in prin. ff. de verbo. obli. 2 de isto cōmuni vsu loquēdi. vide Bart.
in. l. j. ff. de vsu fruct. earum re. que vsu consumuntur.

a
Sebast. Sapia. Dietas. Vide ad ppositū Alex. in. l. j. ff. si quis
cautioni. vbi ēēt trac. q. dieta itelligit sūm cōsuetudinē locorū facit q. di
cit Bar. in. l. iij. ff. de ver. sig. qd pes itelligit sūm cōsuetudinē locorū de
tare aut pes itelligit. xv. dīctorū: vt est gl. in. c. sicut. xvij. q. iij. dieta
aut. ex. milia passuū cōtinet. vt. xij. leueas sūm Abb. in. c. ex. pte. j. de fo.
cōpētē dieta aut in mari cōstat ex qnquaginta millibus passuū vt p

Bar. in trac. de insula. in. iij. col.

b
Potest se appropinquare. Adde gl. j. in. c. olim. de excep. 2 do. in
c. statutum. s. in nullo. in prima opposi. de rescrip. in. vi.

c
In. c. si. de re. p. mu. Adde istū idē tenentem in. c. si. circa prin. de ind. 2
in. c. olim. de excep. 2 Card. in cle. n. q. responso. q. q. de sen. ex com.

d
Non obstante
lan. p. iur. de. vi.
de Jo. an. in. c. j. d
exce. p. iur. de. vi.
gustas in. l. si. C. si
contrarius veluti.
pu. p. au. de cast.
2 in. l. iij. in p. au. et
cōsi. ccc. in. But.
in. c. j. s. eo do in
c. j. in. vi. col. i. d
credo. de cō. in
vi. Sal. in. l. hac
consultissima. s.
pe. 2 in. l. sancim?
C. de testa. archi.
in. c. j. sup. verbo:
noscat. in fin. ibi:
vel dic pleni. de
cōsi. in. vi. Do. in
c. qm. in. iij. col. i.
xxvj. dī. Anch.
cōsi. cclv. in. q. q.
vertit. in. iij. col. i.
2 q. ccc. xvi. ex te
nore. in pn. Old.
2 q. ccc. lviij. factū
tale ē quidā tex.
prope si. Caprā.
cōsi. cclvj. fuit di
spēsatum. in. vj.
col. 2 plenissime
p. do. Sel. hic in
v. co. in ver. regu
la. tē cū. xlvij. col.
2 seq. 2 per Alex
gan. in apost. i. d.
l. si. C. si cōtra ius
vel vti publi. 2 in
l. si quis in punci
pio testamenti. p
doc. ff. de lega. iij.
2 Bart. in extra
na. ad repimen.
2 in. l. ita vlpia

nus. ff. de excu. tut. Bal. in aut. hoc inter liberos. in ver. quero vltim?
C. de testa.

Adde Alex. consi. ccc. xvj. lib. Fran. are. consi. xv. 2 ibi de clausula
ex certa scientia 2 plenitudine potestatis.

e
Certa scientia. vide istum in. c. ad hec. s. eo. 2 Alex. in. l. q. q. de test.
cum alijs concordan. ibi datis per eos.

zacharias. Adde Alex. cōsi. lix. col. iij. ver. nec obft. 2 cōsi. lxxxix.
col. v. ver. circa sextum. vo. j. 2 consi. ccc. xix. col. iij. vers. facit qd habetur.
2 consi. ccc. xv. col. si. per totum. vol. j. 2 consi. ccc. xv. col. iij. in si. vol. iij. 2
ibi qd videatur ex certa scientia concessisse rescriptum concedens. et
quid operatur clausula illa.

Adde Abba. consi. lxxij. vbi dicit q. eo ipso q. papa cōmittat cām
inter clericos illi quem scit laicum videtur ex certa scientia facere. 2 vi
de in consilio proxime alle. 2 Roma. consi. ccc. lxx.

An. Fran. Adde qd clausula de plenitudine potestatis includit
defectus solennitatis: non aut in habilitatis nec alios naturales defe
ctus: vt per Spe. in tit. de leg. in. s. nunc ostendendū est. vers. no. qd si
clausula. 2 ibi per Bal. in addi. 2 vide de hac clausula Alexā. de imo.
in consi. lxxij. in prima parte consi. 2 tene menti qd talis clausula non
fuit in vsu ante concessum imperiū Cesari: vt no. Bal. in ti. de pa. con
stan. in. s. libellarie. in. i. col. circa si. in vsu. seu. clausula aut ex certa sciē
tia idē operat qd clausula nō obstante. l. idem rescriptū. in. s. si. ff. de ex
cu. tu. no. in. c. j. de eta. 2 quali. li. vj. 2 vide Inn. in. c. venēs. de filijs pres
by. 2 qd dicatur princeps aliquid facere ex certa scientia. vide Jo. an.
in. c. nonnulli. de rescrip. 2 in. c. porrecta. de confir. vti. vel inuti.

f
De iure contra. Adde Raph. comensem. consi. clxx. Fulg. consi. li.
clij. 2 clvj. 2 clxx.

zacharias. Adde predi. Alex. consi. ccc. xv. col. si. per totum. 2 cō
si. ccc. xvi. per to. 2 consi. lxx. in prin. vol. j. 2 consi. ccc. xix. in si. vol. j. 2 con
si. ccc. xv. col. j. eo. vol. iij.

Sanonmi. super Prima parte primi.

a In l. humani. Vide ibi de constitutioe cōsiliari p qua alleg. Arch. in. c. j. de cōstitu. in. vi. z Roma. in. l. si vero. §. de viro. in. xxiij. fal. ff. sol. matri. Ana. in. c. cū in diocefi. in vlti. col. de vsu. Alua. in. c. j. post princ. in titu. de consti. seu. Old. consi. cccxxvi. q. articuli lati. cōsi. cccxxvij. ad idē primo. ro. cōsi. cccxxvi. iij. col. ibi: sexta pncipalis: vitale in li. de clausulis. sol.

v. ante mediū. ca. pram consi. cly. fuit dispensatū.

b Legitimatio a spurij. ad d. Pet. de ancha. consi. cccxxvi. ex tenore. in pn. Old. q. cccxlvj. factū tale est qdaz rex. ppe sine. Benedictus capzā consi. clvj. fuit dispensatus in. vij. col.

Ad d. tu cōtra Old. §. alle. Ro. consi. cccxxvij.

Sebast. Sapia.

c De iure. adde q sunt multi casus in qbus non sufficit dicere nō obstāte lege in cōtrariū faciēte vt late hic per Seli. adde casum quē ponit Bal. in. c. naturales. in. iij. col. si de seu. consi. tro. sue. inter do. z agna. in vsibus feudorum. z dñs Ab. hic vult qd qñ princeps rescribit contra leges habētē clausulam derogatoriā non sufficit certa s; est necesaria mentio illius iuris. aduer tēdū est qd cōtra hoc videtur etiā deci. Alex. in cōsi. ccc. i. v. vol. vbi vult qd valet rescriptum principis cōcedēs immunitatē quādo est appōita clausula ex certa sciētia vel de plenitudine potestatis: licet nō dicatur non obstāte. l. vacuatis. C. de decurio. libro. x. q leg habet clausulam derogatoriā ad rescripta.

d Scilicet promoueri idignū. Adde Bal. in. l. iperialis. §. si miles. in principio. in versu. ex isto tex. z in si. ibi: not. etiam argumentū. C. de nup. z glo. in c. cum autē. in ver. vtrūq. xliij. distin. z Bal. in. l. rescripta. in. ij. col. ibi: item restituit ad famam. C. de preci. impe. offe. vbi dicit eo quod papa promouet spurium ad gratiam restituit ad famam. z alleg. dicto. c. cū autem. vide Bal. in. l. impetrata ibi: z ideo fuit questio de facto. C. sen. rescin. non pos.

Adde tu late Oldra. consilio. cccxxv. vsq; ad. cccxxxi. Roma. consilio. cxxvj.

Anto. Francif. Circa hoc de spurio promotio. primo dicas quod

spurius est infamis: z iō ad dignitatē pmoueri nō pōt: imo nec etias exercere officiū notariar: vt p Alex. ple. in cōsi. lxx. in. ij. parte consi. ho; z iō ad epatū pmoueri nō d; nec pōt: vt i. c. cū in cūctis. de elec. z in. c. nisi cū pridē. in. §. ne p defectu. de renū. z in. c. fin. li. di. z i. c. q. epōs. xxiij. di. z in. c. opz. ix. q. j. z in. c. nūc aut. xxv. di. z i. c. fratre. lxxvi. dist. z

b let legitimatio spurij facta per principē non fa
c cta mētiōe de iure: vt no. i. aut. q. mo. na. effi. sui. prope si. col. vij. Et vide glos. in. l. quo min. ff. de flu. z ne qd in flumine publico. z in aut. hoc inter liberos. C. de testa. Quartum membrum qd rescriptum emanās cōtra ius pprio motu v; licet nō faciat mentionē de iure: dubito an hoc sit verū: q; proprius motus solū excludit surreptionez nō autē ampliā gratiā cōtra intentionē concedētis: vt no. Jo. an. in. d. c. si motu proprio prealleg. facit gl. in cle. si romanus. de preben. dixi in. d. c. ad aures. §. eo. De mēte principis nō est cōcedere aliquid cōtra ius non facta mentione de iure: vt in. d. c. ex parte. facit. l. rescripta. C. si cōtra ius vel vtil. publi. ergo zc. dictū tñ Jo. and. forte ser

ii uat in practica z tene illud mēti. ¶ Predictis ob stare vñ. l. multū allegabili. ff. de excusa. tuto. in l. idē vlpian. vbi dicit tex. qd si princeps sciens aliquē esse tutorē dedit sibi licētiā mutandi domiciū vñ eum absolvere a tutela: s; de ea nō fecerit mentionē. Et ex illa. l. colligit ibi no. Bar. qd tantū valet certa sciētia quātū dispensatio. Et pondera q; non loquitur qñ in rescripto fiebat mētiō de certa sciētia: s; satis est qd pnceps sciebat illū esse tutorē. z multi legisse p illū text. solēt dicere q; si pnceps sciēter pmouerit indi

d gnū vel aliquid facit p ius vñ dispēare: facit. l. quidā cōsulebāt. z quod ibi notat Bart. ff. de re iudic. Sed pfecto illa lex nō probat id ad quod allegatur: non em loquit in privilegio ztra ius: sed qñ absoluit aliquē ab onere tutele. z infacto particulari z sic potius est illud quoddā beneficiū absolutionis ab onere q; privilegium cōtra ius. Et hūc intellectū incidenter sentit Bar. ad illam. l. in. d. extranagā. ad reprimendū. in loco alle. z in. d. l. si. C. si cōtra ius. z hoc bñ no. q; in. d. l. idem vlpianus. non ponitur verus intellectus p docto. ¶ Aliud membrū est qñ rescriptū emanat ex certa sciētia: z tūc valet cōtra ius fm Jo. an. sed ego multipliciter limito vt apparet ex supradictis. Et adde notabile dictū Bart. in. d. extranaganti ad reprimendū. vbi dicit qd vbi rescriptū emanat contra ius in fauorē reipublice valet: s; nō faciat mentionem de iure. Et tunc vñ princeps dispēare cōtra ius. arg. illius. l. quidā cōsulebāt. in si. secus si emanaret in fauorē priuati psonę. rō diuersitatis est: q; iura habēt clausulam derogatoriā in rescriptis: qñ emanāt in fauorē priuati: vt in. d. l. rescripta. Itē presumitur tūc rescriptū surreptitiū vel emanasse ex nimia

e occupatiōe principis: secus si in fauorē publicū. Et predicta bene notabis q; non habes in aliquo loco ita bene discussum hunc articulum.

12 ¶ Quero extra gl. quid si rescriptū succubuit in cā principali z appellatū nūquid in imperatiōe habebitur respectus ad dioceim suam cū ipse si actor in causa appellatiōis an vero ad dioceim appellatū cum ipse sit reus in hac causa appellatiōis. Docto. hic cōiter tenēt. q; d; haberi recur

f sus ad dioceim ipsius rei originarij z sic in causa appellatiōis pōt actor trahi vltra duas dietas. Ego existimo qd sit in optiōe istius rei appellatoris. nā si vult poterit impetrare in diocefi ipsi appellati: q; nō h; de quo conqueratur ipse

natu. libe. z in. c. tanta. z in. c. per venerabilem. qui si. sint leg.

e ¶ Sebast. Sapia. ¶ Occupatiōe principis. Vinc est q; in dubio rescriptū psumit cōcessum ad postulationē partis: vt p Bart. in. l. i. C. de pet. bo. sub. lib. x. z in. l. i. C. de bo. va. e. li. z ē tex. in. c. si motu proprio. de preb. z in. l. iij. in prin. vbi Bar. z alij. ff. qd quisq; tu. z iō clausula ex certa sciētia d; apponi in rescripto adeo qd nō pōt pbari p testes: vt per Alex. z d. Jaf. in. d. l. iij. in prin. vbi ponit qñq; limitationes.

f ¶ In cā appellatiōis. faciūt que ponit iste in. c. dilecti. de except. z p opinione cōi. vide Cal. in disputatiōe in. c. statuto ciuitatis. in. iij. co. appellatus

xxxvij. z xxxvij. dist. per totū. z vide tex. quō o; por. ep. i. §. i. z in §. hec autem de deo. z p spe. i. ti. d. ele. i. §. i. z i. §. cele brata. z vide per glo. z Car. in cle. j. de cōces. p bē. in quib; locis tradunt ea q; requirunt i epō: que oia debent interuenire z in eo ad esse tpe ele. z qñ creat in epz vt in c. cū bone. d. eta. z qual. z in. c. postulasti. d. cle. exc. mi. z habet p gl. in. c. dūdū ecclesie rhodomagen sis. de ele. Si autē pmoueat q; in epm z ad dignitatē q; sit inhabilis: vñ pmouēs si h; sciētiā de inhabilitate pmo ti secum dispēare: vt per Spec. i loco pallegra. z p Car. in. d. cle. j. de cōces. prebē. pro quo facit rō: q; q; vult psequēs vñ dēt velle z ancedens necessariū data sciētia inhabilitatis z p tate dispēandi. l. ad rē mobilē. z l. ad legatū. ff. de pc. l. ij. ff. de iuris. om. iudi. c. p terea. de of. dele. q; ergo p mouet in epm in habile si h; facultatē dispēandi z scit eū inhabilez tpe quo pmouet vñ secū dispēare. de q; vñ ē per bal. i. l. iperialis. in. §. j. C. de nupt. z in. l. ea quas. C. de fideic. vbi pple ne trac. de materia horū spurioruz. Et q; dicat spurius z q; bastardus z q; naturalis. vide ea q; plene tra. p Bal. z doc. in. l. i. C. de

a Appellandi. Adde Cal. conf. i. de arbitris.
b In practica seruaretur opi. Jo. an. hic. idem voluit hic Jo. de imo.
 et de anch. et distinctione istius sequit hic. d. mens: l. cōtrariū te
 neat hic Jo. referēs Cal. hic dicere qd Bononie fuit obtentū contra
 Jo. an. l. opi. eius habeat equitatē. Adoder. vero hic sequit opi. Jo.
 an. cū distinctio

ne istius p. l. adez
 vlpian. ff. de ex
 cu. tu. quos oīno
 videbis: sequere
 tñ in practica di
 ctum Joā. an. ar.
 c. h. de rescrip. in
 vi. nisi aliter ap
 pareret de inten
 a rōe pape expres
 sa vel plecturata
 notabis tñ. xi. ca
 sus in quib⁹ non
 habet locum ista
 exceptio de dua
 bus dietis vna p
 c. statutū. s. cū ve
 ro. de rescript. in
 vi. p. Adode. hic
 in antepe. char. i.
 ver. collige ē: in
 ter quos cas⁹ po
 nitur decimū in ex
 13 cutoib⁹ gratia
 rum in quib⁹ nō
 habeat locū. d. c.
 statutū. in. s. cum
 vero. vbi p arch.
 et Bal. hic p istū
 text. in ver. ad in
 diciū. et per But.
 et imo. hic allegā
 tes rotā cū alijs
 allegatis p eosq
 bus adde rotam
 b deci. cclxi. inci.
 itē in cōi forma
 in hoc titu. in no
 uis. et dec. cccxij.
 incip. no. qd si in
 antiquis. et a con
 trario sensu i de
 cilio. sequen. ccc
 xxiij. incip. no. ex
 hoc. et Card. cōf.
 cccxiij. discutitā p
 missa dubia. et in
 cōf. cxxxij. incip. 1

1. Admandatum requiritur in impetratione lites
 rar. m ad lites secus ad beneficia.

2. Coniuncta persona nō admittitur regulariter in
 casibus requirētib⁹ speciale mandatum.

3. Procurator generalis nunquid possit impetra
 to. suo in vers. de
 executore dato. ibi an executor.

Adde quod. c. statutum. non habeat locum in executoribus gra
 tiarum. Old. conf. cclxxv. exorta. Car. conf. lxxij.

c Verba rescriptorum ad lites. Adde bo. tex. in. c. p. et g. de of. delega.
 Adde Roma. conf. cccxxx.

d Istas duas gl. magnificet. d. me⁹ in repe. rubri. de rescrip. et in repe.
 craynaldus. de testa. in. lxx. char. vbi p illas duas gl. dicit qd pōt ami
 cus impetrare bñficiū pro amico sine mādato. et dicit hic Hostien. qd
 sic tē cōsuetudo. et Jo. an. dicit do. suū sic terminasse in sua disputatiōe
 l. diceret curiā tenere cōtrarium. et dicunt hic Bu. Jmo. et Jo. qd ho
 die iste gl. seruānt de facto et qd cōiunctus possit impetrari in bñficia
 li p cōiuncto tex. est in. c. ex ore. de his qd sūt a maio. par. cap. fm eos:
 et ibi iste sequit pdictas gl. in primo no. et pcedunt dicte gl. in impetra
 tiōe pūuilegioz et imunitatū fm Ro. in sing. in verbo rescriptū. bñ fa
 ciat gl. in. c. quā sit. in ver. et etere. ibi: l. pone qd amicus. de elec. in. vi. qd
 dicit qd amic⁹ pōt noīe electi petere pfirmationē sine mādato dūmō
 elect⁹ ratū habeat. et sequit ibi Jo. facit etiā tex. cū gl. in. c. accēdes. j.
 de prebē. et ibi do. Aduerte tñ qd l. nō requirāt speciale mandatū ad
 impetrandū bñficiū requirēt tñ ad acceptandū fm Rotā in isto titu.
 in deci. lxxij. inci. notat paulus: in antiquis: vbi dicunt qd pcurator ge
 neralis nec cōiuncta psona nō pōt acceptare nisi sup hoc habeat mā

datū. et alle. Paulū in cle. vnica. in ver. acceptandū. de conces. preben.
 vbi idē sentit gl. in verbo pñenti. et vide Rotā in tit. de procu. conclu.
 xxvij. incip. an procurator. in antiquis. et eo. titu. deci. vlti. in antiquis
 ribus: sufficit tñ qd mandatū dicat gñaliter ad acceptandū beneficiū:
 licet non dicat de tali bñficio fm istū. et Jmo. in. d. c. accēdes. et Paul.

re rescriptum.

4. Ratificari non pōt rescriptū sine mādato impe
 tratum: secus gesta per falsum procuratorem.

5. Ratificari non possunt acta per alium que sunt
 ipso iure nulla.

6. Rescriptum impetratum sine mandato an sit ip
 so iure nullum.

7. Processus factus super rescripto nullo retracta
 tur licet pars non opposuerit falsitatem rescri
 pti quia ignorabat.

8. Mandatum quod intercesserit vel non: quis ha
 bet probare procurator an dominus.

9. Verba enuntiatiua plene probant vbi agitur de
 modico preiudicio.

Clericus vtrum probetur quis: ex eo qd dicitur
 in rescripto talis clericus et c.

10. Coniuncte persone que dicantur ad hoc qd pos
 sint agere sine mandato.

11. Spuriū an dicantur coniuncte persone.

Sunt et alij Ad valent litere ad li
 tes ipetrare sine spāli

dñi mādato: nisi impetrent p cōiunctā psonā. h.
 d. Et in prima parte ponit abusum impetratiū.

In scōa puidet ibi: cū aut. In tertia excipit ibi:
 nisi. Et casus l. falis. In hac scōa pte dicit qd alijs

rant q nouū gen⁹ mercimonij circa l. as apostoli
 cas exercebant vt finitas lites suscitaret vel no
 uas fingerent qdones: fingūt em causas et super il
 lis impetrāt l. as sine mandato dominorum et il

las exponunt venales: quicq reo ne ab actore fati
 get: qñ actori vt reum indebite molester: sed qd

lites sunt restringende poti⁹ qd ampliāde: statuit
 cōsiliū vt si quis decetero l. as impetraverit sine

speciali mādato dñi l. se ille nō valeat et ille tanq
 falsarius puniat. nisi forte sit de illis personis a

qbd nō exigit mādātū. Ber. Et not. j. ibi: lites re
 stringende: iuncta gl. qd verba rescriptorū ad li

c tes sunt potius restringēda et stricte interpretā
 da q laxāda: simile no. in. c. ad hec. s. eo. et ibi di

xi. et tenet hoc mēti: qd videt cōtra Jnn. in. c. epi.
 j. de reb. eccle. nō alie. Et not. h. vñ casum rego

rentē spāle mandatū. In impetratione rescripti
 ad lites. Plures alios casus requirētes specia

le mandatū. vide p gl. no. in. c. qui ad agendū. in
 gl. magna. de pcur. lib. vi. Secus vñ in rescripto

ad beneficia: qd nullo iure cauetur vt ibi regraf
 spāle mandatū: imo poti⁹ videtur pbari cōtra

riū hic p locū a spāli. Et hoc tenet hic gl. pe. in fi.
 qd bene no. aliā gl. cōsimilē habes. s. eo ad aures.

d et tene semp mēti istas duas gl. qd nō sunt alibi:
 quidā tñ voluerūt cōtrariū: sed primū verius et

2 cōiter tenet. Et ultimo no. vnus casum in quo

tio non videtur bona admittitur enim in spiritualibus quando ordi
 tatur de mandato procuratoris cum cautione rati: vt est gl. sing. in. c.

corā. s. allega. de offici. delega. et probatur in. c. per tuas. de arbi. et in. l.

procurator ad exhibendū. s. si quis a procuratore. ff. rem ratas hab. et

estimabitur: qd si dominus non habet ratum procurator pmitter qd
 certum vt centum nomine pene. tu vide de hoc per istum et doct. in. c.

coram. s. allega. vbi videntur consentire qd de iuris rigore admittat
 in spiritualibus coniunctus pro cōiuncto non tamen impugnant ra

tionem aliorum vt ego hic.

Anto. Francisc. Circa istā materiā an ad impetrandū vel acceptā
 dū beneficiū requiratur spāle mandatū. Dico q impetratio non ve

nit in mādato gñali. vt p Bar. in. l. ij. in. s. si pcurator. ff. qd qsq iur. ex

quo dat nobis intelligi qd si impetratio non venit neqz cōprehendit
 in gñali mādato: requirit spāle mandatū alias sequerēt qd nec gñā

le nec spāle sufficeret: et que verba requirant in spāli mandato. et que
 etiā requirāt spāle mandatū vltra ea q habent in. c. qui ad agendū. de

procura. lib. vi. habetur per Barto. in. l. si filiusfam. ff. de dona. et in. l. j.
 s. inter filij. ff. de fal. et de hoc an sufficiat generale mandatū ad impe

trandum beneficiū. vide oīno Jo. an. et alios post eum in. c. accēdes. de
 preben. vbi videtur tenere qd sufficit generale mādatum: de quo etiam

vide per do. de Rotā. in decisio. cclxxxiij. in antiquis.

in. d. cle. vnica. in
 xiiij. col. vers. an
 aut regraf. et ibi
 et late qd laicus
 pōt ad hoc cōsti
 tuti procurator. et
 eadā no. ibi Car.
 in ver. que etiam
 versus finē. nota
 bistū qd coniu
 cta psona nullū
 habens manda
 tū pōt purifica
 re gratiā in casu
 d. cle. vnice. scōm
 rotā i. de pces.
 pbe. decisi. et. in
 cip. atē qd purifi
 catio. in nonis: d
 quo per istum in
 d. c. accēdes. ipe
 nul. colū. et latius
 hic per Jmol. in
 ij. colum.

Adde Lapfi

alleg. lxx. vbi po
 nit casus in qb⁹
 requirūt speciale
 mandatum.

Zacharias.

Ad pdictis

Rotaz dec. cclij.
 incip. in cā bñfi
 ciali. in not. Feli.
 i. c. corā. q ibi re
 fert istū. de offic.
 iudi. deleg. Car.
 in cle. j. q. vi. de p
 cura. et in cle. non
 pōt. q. iij. eo. tit.
 Bar. et Alexā. in
 l. si stipular⁹ fue
 rim illud aut il
 lud. de verb. ob. et
 eoz ē conclusio qd
 in spūalib⁹ cau
 sis non possit cō
 iunctus p comū
 cto sed spāle mā
 datū requirāt: qd
 in spūalibus nō
 cadit cautio ra
 ti. Sed aduerte
 qd ista eorum ra

Adde pdictis

Rotaz dec. cclij.
 incip. in cā bñfi
 ciali. in not. Feli.
 i. c. corā. q ibi re
 fert istū. de offic.
 iudi. deleg. Car.
 in cle. j. q. vi. de p
 cura. et in cle. non
 pōt. q. iij. eo. tit.
 Bar. et Alexā. in
 l. si stipular⁹ fue
 rim illud aut il
 lud. de verb. ob. et
 eoz ē conclusio qd
 in spūalib⁹ cau
 sis non possit cō
 iunctus p comū
 cto sed spāle mā
 datū requirāt: qd
 in spūalibus nō
 cadit cautio ra
 ti. Sed aduerte
 qd ista eorum ra

Adde pdictis

Rotaz dec. cclij.
 incip. in cā bñfi
 ciali. in not. Feli.
 i. c. corā. q ibi re
 fert istū. de offic.
 iudi. deleg. Car.
 in cle. j. q. vi. de p
 cura. et in cle. non
 pōt. q. iij. eo. tit.
 Bar. et Alexā. in
 l. si stipular⁹ fue
 rim illud aut il
 lud. de verb. ob. et
 eoz ē conclusio qd
 in spūalib⁹ cau
 sis non possit cō
 iunctus p comū
 cto sed spāle mā
 datū requirāt: qd
 in spūalibus nō
 cadit cautio ra
 ti. Sed aduerte
 qd ista eorum ra

Adde pdictis

Rotaz dec. cclij.
 incip. in cā bñfi
 ciali. in not. Feli.
 i. c. corā. q ibi re
 fert istū. de offic.
 iudi. deleg. Car.
 in cle. j. q. vi. de p
 cura. et in cle. non
 pōt. q. iij. eo. tit.
 Bar. et Alexā. in
 l. si stipular⁹ fue
 rim illud aut il
 lud. de verb. ob. et
 eoz ē conclusio qd
 in spūalib⁹ cau
 sis non possit cō
 iunctus p comū
 cto sed spāle mā
 datū requirāt: qd
 in spūalibus nō
 cadit cautio ra
 ti. Sed aduerte
 qd ista eorum ra

Adde pdictis

Rotaz dec. cclij.
 incip. in cā bñfi
 ciali. in not. Feli.
 i. c. corā. q ibi re
 fert istū. de offic.
 iudi. deleg. Car.
 in cle. j. q. vi. de p
 cura. et in cle. non
 pōt. q. iij. eo. tit.
 Bar. et Alexā. in
 l. si stipular⁹ fue
 rim illud aut il
 lud. de verb. ob. et
 eoz ē conclusio qd
 in spūalib⁹ cau
 sis non possit cō
 iunctus p comū
 cto sed spāle mā
 datū requirāt: qd
 in spūalibus nō
 cadit cautio ra
 ti. Sed aduerte
 qd ista eorum ra

Adde pdictis

Rotaz dec. cclij.
 incip. in cā bñfi
 ciali. in not. Feli.
 i. c. corā. q ibi re
 fert istū. de offic.
 iudi. deleg. Car.
 in cle. j. q. vi. de p
 cura. et in cle. non
 pōt. q. iij. eo. tit.
 Bar. et Alexā. in
 l. si stipular⁹ fue
 rim illud aut il
 lud. de verb. ob. et
 eoz ē conclusio qd
 in spūalib⁹ cau
 sis non possit cō
 iunctus p comū
 cto sed spāle mā
 datū requirāt: qd
 in spūalibus nō
 cadit cautio ra
 ti. Sed aduerte
 qd ista eorum ra

Adde pdictis

Rotaz dec. cclij.
 incip. in cā bñfi
 ciali. in not. Feli.
 i. c. corā. q ibi re
 fert istū. de offic.
 iudi. deleg. Car.
 in cle. j. q. vi. de p
 cura. et in cle. non
 pōt. q. iij. eo. tit.
 Bar. et Alexā. in
 l. si stipular⁹ fue
 rim illud aut il
 lud. de verb. ob. et
 eoz ē conclusio qd
 in spūalib⁹ cau
 sis non possit cō
 iunctus p comū
 cto sed spāle mā
 datū requirāt: qd
 in spūalibus nō
 cadit cautio ra
 ti. Sed aduerte
 qd ista eorum ra

Adde pdictis

Rotaz dec. cclij.
 incip. in cā bñfi
 ciali. in not. Feli.
 i. c. corā. q ibi re
 fert istū. de offic.
 iudi. deleg. Car.
 in cle. j. q. vi. de p
 cura. et in cle. non
 pōt. q. iij. eo. tit.
 Bar. et Alexā. in
 l. si stipular⁹ fue
 rim illud aut il
 lud. de verb. ob. et
 eoz ē conclusio qd
 in spūalib⁹ cau
 sis non possit cō
 iunctus p comū
 cto sed spāle mā
 datū requirāt: qd
 in spūalibus nō
 cadit cautio ra
 ti. Sed aduerte
 qd ista eorum ra

Adde pdictis

Rotaz dec. cclij.
 incip. in cā bñfi
 ciali. in not. Feli.
 i. c. corā. q ibi re
 fert istū. de offic.
 iudi. deleg. Car.
 in cle. j. q. vi. de p
 cura. et in cle. non
 pōt. q. iij. eo. tit.
 Bar. et Alexā. in
 l. si stipular⁹ fue
 rim illud aut il
 lud. de verb. ob. et
 eoz ē conclusio qd
 in spūalib⁹ cau
 sis non possit cō
 iunctus p comū
 cto sed spāle mā
 datū requirāt: qd
 in spūalibus nō
 cadit cautio ra
 ti. Sed aduerte
 qd ista eorum ra

Adde pdictis

Rotaz dec. cclij.
 incip. in cā bñfi
 ciali. in not. Feli.
 i. c. corā. q ibi re
 fert istū. de offic.
 iudi. deleg. Car.
 in cle. j. q. vi. de p
 cura. et in cle. non
 pōt. q. iij. eo. tit.
 Bar. et Alexā. in
 l. si stipular⁹ fue
 rim illud aut il
 lud. de verb. ob. et
 eoz ē conclusio qd
 in spūalib⁹ cau
 sis non possit cō
 iunctus p comū
 cto sed spāle mā
 datū requirāt: qd
 in spūalibus nō
 cadit cautio ra
 ti. Sed aduerte
 qd ista eorum ra

Adde pdictis

Rotaz dec. cclij.
 incip. in cā bñfi
 ciali. in not. Feli.
 i. c. corā. q ibi re
 fert istū. de offic.
 iudi. deleg. Car.
 in cle. j. q. vi. de p
 cura. et in cle. non
 pōt. q. iij. eo. tit.
 Bar. et Alexā. in
 l. si stipular⁹ fue
 rim illud aut il
 lud. de verb. ob. et
 eoz ē conclusio qd
 in spūalib⁹ cau
 sis non possit cō
 iunctus p comū
 cto sed spāle mā
 datū requirāt: qd
 in spūalibus nō
 cadit cautio ra
 ti. Sed aduerte
 qd ista eorum ra

Adde pdictis

Rotaz dec. cclij.
 incip. in cā bñfi
 ciali. in not. Feli.
 i. c. corā. q ibi re
 fert istū. de offic.
 iudi. deleg. Car.
 in cle. j. q. vi. de p
 cura. et in cle. non
 pōt. q. iij. eo. tit.
 Bar. et Alexā. in
 l. si stipular⁹ fue
 rim illud aut il
 lud. de verb. ob. et
 eoz ē conclusio qd
 in spūalib⁹ cau
 sis non possit cō
 iunctus p comū
 cto sed spāle mā
 datū requirāt: qd
 in spūalibus nō
 cadit cautio ra
 ti. Sed aduerte
 qd ista eorum ra

Adde pdictis

Rotaz dec. cclij.
 incip. in cā bñfi
 ciali. in not. Feli.
 i. c. corā. q ibi re
 fert istū. de offic.
 iudi. deleg. Car.
 in cle. j. q. vi. de p
 cura. et in cle. non
 pōt. q. iij. eo. tit.
 Bar. et Alexā. in
 l. si stipular⁹ fue
 rim illud aut il
 lud. de verb. ob. et
 eoz ē conclusio qd
 in spūalib⁹ cau
 sis non possit cō
 iunctus p comū
 cto sed spāle mā
 datū requirāt: qd
 in spūalibus nō
 cadit cautio ra
 ti. Sed aduerte
 qd ista eorum ra

Adde pdictis

Rotaz dec. cclij.
 incip. in cā bñfi
 ciali. in not. Feli.
 i. c. corā. q ibi re
 fert istū. de offic.
 iudi. deleg. Car.
 in cle. j. q. vi. de p
 cura. et in cle. non
 pōt. q. iij. eo. tit.
 Bar. et Alexā. in
 l. si stipular⁹ fue
 rim illud aut il
 lud. de verb. ob. et
 eoz ē conclusio qd
 in spūalib⁹ cau
 sis non possit cō
 iunctus p comū
 cto sed spāle mā
 datū requirāt: qd
 in spūalibus nō
 cadit cautio ra
 ti. Sed aduerte
 qd ista eorum ra

Adde pdictis

Rotaz dec. cclij.
 incip. in cā bñfi
 ciali. in not. Feli.
 i. c. corā. q ibi re
 fert istū. de offic.
 iudi. deleg. Car.
 in cle. j. q. vi. de p
 cura. et in cle. non
 pōt. q. iij. eo. tit.
 Bar. et Alexā. in
 l. si stipular⁹ fue
 rim illud aut il
 lud. de verb. ob. et
 eoz ē conclusio qd
 in spūalib⁹ cau
 sis non possit cō
 iunctus p comū
 cto sed spāle mā
 datū requirāt: qd
 in spūalibus nō
 cadit cautio ra
 ti. Sed aduerte
 qd ista eorum ra

Adde pdictis

Rotaz dec. cclij.
 incip. in cā bñfi
 ciali. in not. Feli.
 i. c. corā. q ibi re
 fert istū. de offic.
 iudi. deleg. Car.
 in cle. j. q. vi. de p
 cura. et in cle. non
 pōt. q. iij. eo. tit.
 Bar. et Alexā. in
 l. si stipular⁹ fue
 rim illud aut il
 lud. de verb. ob. et
 eoz ē conclusio qd
 in spūalib⁹ cau
 sis non possit cō
 iunctus p comū
 cto sed spāle mā
 datū requirāt: qd
 in spūalibus nō
 cadit cautio ra
 ti. Sed aduerte
 qd ista eorum ra

Adde pdictis

Rotaz dec. cclij.
 incip. in cā bñfi
 ciali. in not. Feli.
 i. c. corā. q ibi re
 fert istū. de offic.
 iudi. deleg. Car.
 in cle. j. q. vi. de p
 cura. et in cle. non
 pōt. q. iij. eo. tit.
 Bar. et Alexā. in
 l. si stipular⁹ fue
 rim illud aut il
 lud. de verb. ob. et
 eoz ē conclusio qd
 in spūalib⁹ cau
 sis non possit cō
 iunctus p comū
 cto sed spāle mā
 datū requirāt: qd
 in spūalibus nō
 cadit cautio ra
 ti. Sed aduerte
 qd ista eorum ra

Adde pdictis

Rotaz dec. cclij.
 incip. in cā bñfi
 ciali. in not. Feli.
 i. c. corā. q ibi re
 fert istū. de offic.
 iudi. deleg. Car.
 in cle. j. q. vi. de p
 cura. et in cle. non
 pōt. q. iij. eo. tit.
 Bar. et Alexā. in
 l. si stipular⁹ fue
 rim illud aut il
 lud. de verb. ob. et
 eoz ē conclusio qd
 in spūalib⁹ cau
 sis non possit cō
 iunctus p comū
 cto sed spāle mā
 datū requirāt: qd
 in spūalibus nō
 cadit cautio ra
 ti. Sed aduerte
 qd ista eorum ra

Adde pdictis

Rotaz dec. cclij.
 incip. in cā bñfi
 ciali. in not. Feli.
 i. c. corā. q ibi re
 fert istū. de offic.
 iudi. deleg. Car.
 in cle. j. q. vi. de p
 cura. et in cle. non
 pōt. q. iij. eo. tit.
 Bar. et Alexā. in
 l. si stipular⁹ fue
 rim illud aut il
 lud. de verb. ob. et
 eoz ē conclusio qd
 in spūalib⁹ cau
 sis non possit cō
 iunctus p comū
 cto sed spāle mā
 datū requirāt: qd
 in spūalibus nō
 cadit cautio ra
 ti. Sed aduerte
 qd ista eorum ra

Adde pdictis

Sanormitanus super Prima parte primi.

Potest explicare pro cōiuncta. Adde Car. in cle. v. nica. in ver. quez etiam. prope finē. de cōcessi. prebē. post Pau. ibi. z oēs in. l. exigēdi. C. de procura. z plene per adoder. hic limitates sex modis. in. xxij. col. in ver. fallit octauo. z vide alia priuilegia coniuncte perione per Romanum in. l. ff. in ius vocati vt eant.

Sebasti. Sapia.

Spāle mādas a tū. Aīde oīno. d. Fas. in. l. exigēdi. i ver. qnto fallit. C. de procurato. vbi allegat text. i c. accedēs. j. de p cura. vbi dī in cā matrimoniali filie interuenit vt b iuncta persona ad agendū. z gl. in. c. cū pūdez. an c glo. h. iuncto tex. j. de pac. sup qui bus cogita.

Joā. an. Aīde Jo. an. i. c. capitu lū. j. eo. vbi dicit qd bñficia sunt late interpretanda sz ad lites stricte vide ibi Andre. Barba.

Sebasti. Sapia.

Qd non. vide ab. m. c. fi. j. de ex cep. vbi pōderat ibi tex. vide etiā Abb. in. c. ex pte decani. i vltimis verbis. j. eod.

Pōt impetrare.

Adde q habēs 3 mandatū ad ipe tradū nō pōt lites ptestari vt voluit Ro. qñl. cccxx.

Sed dictū gl. z

doct. Aīde hic

Lōpo. do. meum

z moder. faciat

q voluit spe. i ti.

de rescrip. pten

ta. s. rōne aut im

petrātis. verfi. sz

nūqd pcurator.

z bal. hic i fi. post

collecta. z inquā

tū iste pīcit q p

curator pōt corā

eo cām pleg vel

corā delegato ab

eo. arg. in. l. ad rē

mobīle. ff. de pro

cur. in superiori

bus verbis posī

tis ante hāc apo

stīllam. adde hic

Jmo. q manda

tum extendit ad

executūa vel in

cidētia ēt exigē

tia spāle mādatū

z facit fm eū. c. scīscitata. de resti. in integ. vbi est ēt bo. gl. in ver. postu

lamur. z ibi scribētes. z vide Pau. de ca. qñl. xxvj. z adoder. in. c. cām.

de re iudi. z aliquid p eos hic in ver. cōsidera bene. in. xvij. col. hui. s.

In falso cōmisso corā princip. Aīde hic Car. z do. meuz post istum

z plenissime p adod. hic. in. iij. ampliatiōe cōtra Bal. in. d. l. falsus. et

vide Bald. in. l. Julia. in vlt. col. in ver. ego dico qd ista rō. ff. qui satis.

cog. an possint ratificari gesta p falsum pcuratorē qui dolo se menti

tus est se esse pcuratorē siue corā pncipe siue corā iferiore. z nūqd rati

ficatio supueniēs valide impetrationē de qd hic pulch hie per adod.

Adde late Alex. consil. xxvj. z. c. j. lib.

coniuncta psona pōt explicare p cōiuncta id q regit speciale mādatū tñ regulariter cōtra. Itaz coniuncta persona potest agere pro cōiuncta sine mandato diuimodo caueat de rato: z casus nō requirat spāle mandatū: vt probat in. l. sed z he. ff. de procur. iuncta. l. pomponius. in fi. ff. eo. z in. l. illud. z. l. patri. ff. de min. Vinc dicit Spe. in ti. de cōiuncta persona. q cōiuncta persona nō admit tit in causis spālib: qz in illis requirit spāle man datū. b. z idē no. do. s. Rot. deci. cxxvj. z no. Jnn. in. c. coram. de off. dele. vbi latius dicā. In glo. in verbo restringendū: nisi indulgeant benefi cia. Jo. an. exponit beneficia. i. priuilegia: qz si p rescriptū impetraret beneficiū ecclesiasticū: tunc fieret stricta interpretatio: vt in. c. quāuis. j. de p ben. li. vi. Doc vltimū est verū sed in eo qd expo nit beneficia. i. priuilegia nō procedit indistincte sed debet intelligi de priuilegiis cōtinētibus gra tiam odiosam. Nam si cōtinerēt aliqd cōtra ius cōe vt veniret in pūdiuū tertij deberet fieri stri cta interpretatio. vt in. l. h. s. fi. qz a principe. ff. ne qd in loco publ. z in. c. super eo. de offi. del. z in. c. j. z. h. de filiis presbyte. lib. vi. z in. c. qd dilectio. de consan. z affini. z plene p doc. in. c. olim. de verbo. signi. z per Bar. in. l. fi. de cōstit. prin. Et sic solue cōtrariū qd potest formari de pncipi. huius. c. naz papa cōcedendo rescriptū facit gratiā z nō indul get beneficiū: qz beneficiū generaliter sumptū est beniuola actio gaudium tribuēs capietibus: vt in. c. j. in qui. cau. seu. amit. in lib. feudorū: nā fatē dū est hoc esse gratiosū sz gratia ista est odiosa inquantum venit in pūdiuū tertij z prebet materiam litigadi: z ideo dī stricte interpretari. z vide gl. in. c. si canonici. de of. or. li. vi. In gl. pe. diuide istā gl. in quatuor partes principales. Primo nāqz querit nūquid generalis procura tor possit valide literas impetrare. z concludit gl. qz non: qz requirit speciale mādatū. Idem te net Lōpo. dīcas qz si pcurator habeat manda tū ad agendū z ad defendendū nō pōt lras im petrare. Et idē Spe. in titu. de rescrip. presenta tio. in. s. ratiōe quoqz impetrantis. in prin. ibi tñ dicit qd si qz hz mandatū ad prosequendum ap pellationem pōt literas impetrare qz per impe trationē prosequitur appellationē: vt in. c. ex par te. s. eo. Ego aliter distinguere aut em pcurator gñalis vult impetrare in personā dñi. z p cedit dictū glo. z doc. Aut vult impetrare in per sonam propriam tanq pcurator: in cā quā pōt prosequi ex generali mandato: tunc dico eum posse impetrare: qz sicut in generali mandato po test agere. vt in. c. q gñaliter. de procur. lib. vi. itaz impetrare. Itā papa est ordinarius cunctorū: ergo pcurator pōt coram eo cām psequi vel coram delegato ab eo. Facit in arg. l. ad rem mobīle. z. l. ad legatū. ff. de procura. z. l. cui iurisditio. de iurif. om. iudi. Itē hoc casu cessat ratio huius. c. cū ipe has literas nō posset alteri tradere cū impetra uerit in personā propriam tanq pcurator. Ad hoc bonus text. in. c. cū olim. qd ibi no. de cā pos. z proprie. Item iste casus potest comprehendī. in fi. c. nam iste tex. loquitur in penitus extraneo z forte qz doc. aliter non senserūt: sed dictum gl.

Sebasti. Sapia. Unus index. vide Bar. in. l. obseruare. ff. de of. procō. z lega. vbi dicit qz qñ aliquid nō potuit a principio aliquo iure valere ratihabitio nō pōt retrahī nec equiparatur mandato.

Sebasti. Sapia. Futuri tps. Mo. tñ. qz et verba futuri tēporis i telligunt ipso iure quādo sunt aliqua verba pēsa. not. Bar. in. l. iube

z doc. debet restringi modo p dicto.

Insecū

da parte que incipit ibi. sz nonne gl. opponit. vi

detur em qd possint iste litere ratificari p appro

bationē dñi: qz ratihabitio retrahit z mādas

to cōparat. vt in regula ratihabitio. li. vi. Itē iu

dicū agitātū per falsum pcuratorē pōt dñs ra

tificare. vt in. l. h. s. ff. de iudi. ergo z literas. Gloss.

cōcludit qd nō possit ratificare: sz formaliter nō

soluit contrariū. z cōclusionē gl. sequunt hic cō

muniter doc. z tenet Jnn. in. c. ex pte. j. eo. Bald.

in. l. falsus. C. de fur. dixit speciale esse i falso cō

misso corā principe. Svt in detestationē act? nō

possit ratificari. Et ex hoc colligit solēnis limi

tatio ad iura q dicit qz gesta p falsum pcurato

rē pnt rata haberi. vt nō pcedāt in gestis falsis

corā pncipe. Sed certe. l. h. s. ff. de iudi. ergo ra.

ha. z. l. h. s. pteall. hāc restrictionē nō vident admit

tere. alij aliter soluunt. Ego puto qz verissima

solutio sit qd nō possint ratificari: qz hoc nō fuit

inductū in fauorē actorū sed in fauorē conueniē

di z reipublice: vt satis colligit ex tex. Ideo non

pōt actor supplere ex postfacto id qd non depē

det a cōsensu suo: facit. c. cōtingit. j. de sen. ex cō. z

in. c. si diligēt. de fo. cōpe. Et no. dictū Jnn. in. c.

prudētia. de off. dele. vbi dicit qd non oīa gesta

noīe meo possum ratū habere. An si vn? index

noīe alterius iudicis iudicaret inter subditos il

lius non pōt proprius index illud iudiciū habe

re ratū fm eū. Quia iudiciū corruit ex defectu

solēnitatis que nihil valuit corā suo iudice: sup

plere aut defectū solēnitatis substāialis nō de

pendet a facultate iudicis: ideo non pōt ratifica

re: ita dicendum in proposito. Item si dicerem?

contrariū vana esset pmissio hui? text. qz actor

litas quodammodo emendo ratificaret impe

trationē. In tertia parte que incipit ibi: sed

nūqd litere. gl. querit an litere iste sint ipso iure

nullē: z cōcludit qd tam in casu pcedeti qz in ca

su hui? s. litere teneant sed sunt annullade p ex

ceptionē: z iō si pars nō excipit valebit pcessus.

Aduerte quo ad primū: casus huius. c. glo. olim

dixit verum sed hodie litere sunt nulle per. c. sta

tutum. in fi. ptealle. Sed dubitatio remāsit in ca

su huius. s. Jo. an. z doc. vñqz ad tps suū trāsue

runt simpliciter cum hac glo. sed do. Bart. z do.

Card. contra. qz cū iste litere nō pnt ratificari vt

dictum est: ergo sunt nulle. Ego sum solit? susti

nere gl. qz tex. loquitur hic per verba futuri tem

poris: z nō presentis: vt patet ibi: nō valeāt: er

go nō sunt nulle ipso facto iuxta theoricā gl. in

regula in penis. de regu. iur. lib. vi. z dixi plene in

c. si diligēt. de fo. compe. z per glo. z Bart. in. l.

in criminali. C. de iurisd. om. iudi. Ad idem alle

go tex. optimum iuncta glo. z Bart. in. l. vniuersa

sa. C. de preci. imper. offerē. vbi per verbū non va

leāt nō inducitur nullitatis ipso facto: z ad hoc

tenebis semper menti istū tex. cum illa gloss. iun

cto text. Possit tamen dubitari quid si re?

ignorant nūquid possit saltem postea facere re

tractari pcessum: z posset attentari qd sic quasi

iste litere sint obtente dolo z per obreptionem

impetrātis iuxta q dixi post Jnn. in. c. cum dile

ctus. s. eo. z qd legit z no. in. l. si pretor. in. s. mar

verbū non valeat: importer actus nullitātē ipso iure v l ope exceptio

nis. Dīcas qd importer ipso iure: quia ista verba intelligūt nō va

leat. s. in effectu. vt per gl. in. l. vniuersa. C. de preci. impera. offer. hic al

le. pro quo facit qz verba priuatiua que sonant in presens nō requirūt

sententiā. Sed trahunt secum executionem: que autem sonant in fu

turum illa bene requirunt sententiā. vt in. l. iubemus. C. de sacrosan.

eccle. z in. l. in criminali. C. de iurif. om. iudi. z in. l. si quis. C. vnde vi. z

aduerte qz concor. Ang. hic alleg. per istum. est con. xxvj. incipi. in no

mine domini amen pro diuisione questorū premitto. pen. colum. vbi

pulchre loquitur in materia.

m. s. sane. C. de

sacrosan. ecc. z in

l. imperator. ff. d

iure fil. z. d. Jas. i

l. h. col. v. C. de m.

emphiteu.

Mo valeat. nū

qd hec verba in

portēt ipso iure

est decisio Jnn.

Lōpo. z cōter

doct. oīm in. c. qz

ppter. de ele. c. q

sic: per illū tex. i

ver. nō valeat. z

ibi p istū in vers.

vel saltem. in. iij.

col. z ibi Jo. in

vi. col. ver. venio.

versū. vel saltē. sz

p opi. Bar. in. l.

vniuersa. hic alle

gata. vide Joā.

an. in Spe. de fi.

instru. s. compē

diose. versū. itē vi

de si est ibi clau

sula sup ver. non

valeat. idē tenet

Bal. in. c. cū ordi

nē. in. viij. co. vñ.

itez ex predictis

habes. s. eo. per

d. l. vniuersa. idē

sentit Tho. fastu

liubio rote. xxi

h. incip. secundo

dubitat. idēz do.

Bar. dū allegat.

l. diu. s. licet. ff.

de codici. opi. ta

mē possunt z cor

dari fm adod.

hic p do. Bart.

in. l. h. quid. C. de

can. fru. lib. xi. tu

adde mod. hic.

istū in. c. in nomi

ne domini. in vl.

no. de testa. gloss.

z Jmo. i. c. dispē

diosam. in. v. va

leat. d. iud. z dixi

in no. meis. in li

tera. v. in verbo

valeat.

Adde Ang.

qñ. xxvj. Bald.

consil. x. de verb.

obligat. And. si

cu. consil. xij. Ro

ma. consilio. ccc

xxvj.

Anto. Francis.

De hoc vtrū

- a** **¶** At falsarius. Adde Bal. But. etymo. hic. et dicit hic Bal. inferes ex dicto Egidij qd si statutum disponit ut aliquis puniat tanq falsarius non intelligit de pena. l. cornelie. s. de pena arbitraria qua referunt hic alio. in. xi. col. in ver. dicit tñ Jo. an. tu vide de hoc. d. meum in. c. cu olim. el. ij. in pe. col. ver. ite ego pondero. de off. dele. vbi alle. dictu bal. hic. et remittit se ad notata in ca. olim. s. eo.
- ¶** Adde And. sic. consi. xlvj.
- ¶** Anto. Francisc.
- ¶** Circa hoc qd lex vel statutum dicit q aliquis puniatur tanq talis puta tanq falsarius vel tanq homicida an obeat puniri pena ordinaria delicti et sic auctoritatem tanq de notet oimodam similitudinem vel potius denotet similitudinem in genere et non in specie videnda est gl. in ver. tanq. in. c. solite s. maio. et obe. et alle. glo. in. l. si pñ. in. s. q. duos. ff. s. adop. et hñ p Bar. in. l. oēs populi. in. vi. q. pñ. i. ver. nota dictio nē tanq. ff. de iur. sti et iur. et p Bal. in. l. apud anti. quos. circa mediu. in. x. circa h. C. de furt. et in. l. i. in. j. col. C. de heredi. instit. et in l. meminimus. in ver. nota dictionē tanq. C. de leg. here. et p Bar. in. l. i. in vlti. col. in ver. nota dictionē tanq. ff. de of. eius cui mada. est iuris. et in locis predictis dicit qd aliqui est expressiva veritatis aliqui est nota similitudinis. s. quo vide plene p Alex. de imo. in. l. pecuniam. ff. si cer. pe. et in consi. xxix. in quarta parte consiliorum. et vide do. Car. in cle. i. in fi. ff. de vsuris.
- b** **¶** Si q obrepserit. p intellectu illius legis. vide Bal. in. l. i. s. v. propo. nis. in. fi. la. ij. C. qñ et qñ in. in. fi. et i. l. quicūq. ppe finē. C. de ser. fu. que sequuntur mod. i. l. malef. fo. xxviii. l. i. col. et vide eundē bal. i. l. debitor. C. de inf. et Bal. in. d. l. i. in vlt. co. ver. s. ego dico q ista rō. q. satis. cog. Adde Fulgo. consi. clxxix.
- c** **¶** Sequor gl. hac partē tenet hic do. meus. et adde Pau. de eleaza. in cle. j. de pba. que sequit But. et ibi etymo. in. vi. col. et vitalis in li. s. clau. fulis. fo. lx. ver. si vero verba enūtiatiua. ad id faciūt verba Lapi. alle. vñ. incip. disputat an litere. vbi adducit consili. Sede. cñ. inci. casus talis est Joannes impetravit: que Sede. sequuntur hic But. et Dom. et rñ det Lap. ad dictā clemē. si summus. de sen. excom. super quam se fundant Jo. an. But. et Dom. hic contra gl. magnam hic ad fi. quam sequitur etymo. hic. et in. c. ex parte. in pe. col. j. eo.
- ¶** Adde qd Ro. consi. liij. dicit qd verba assertiua qd aliquis fuit procurator probat contra ipsum et an verba narrativa pape in rescriptis pbant. vide Alex. consi. lxxv. Ro. consi. cccij. et ibi dicit qd papa nominas aliquem sub noie dignitatis non constituit illum in dignitate: et vide Ale. qñ. vi. Anto. Fran.
- ¶** Utrū verba enūtiatiua pape siue narrativa vel etiā ab alio prolata probent et inducant dispositionē videnda sunt que plene tractantur per scribentes post tex. et glo. in cle. literas. de probatio. et per Bal. Sali. et Pau. de cast. in. l. ex his verbis. C. de testa. mili. vbi plene examinatur ista materia.
- d** **¶** Coniuncta psona. Vide ad istū. s. in. iij. no. et Spe. in tit. de coniuncta persona vbi non admittit coniuncta psona in causis spūalibus: de quo per ista. in. c. corā. de rest. in inte. et per Car. post Pau. in cle. vnica. ver. que ppe finē. de cōces. pben. et per doc. in. l. exigēdi. C. de procur. et in. c. ex parte decani. j. eo et no. in. c. si. de postu. et que dicantur coniuncte p sone. vide Alex. in. d. l. exigēdi. et dominum meum in repe. l. cū acutis fini. fo. liij. xv. et xvi. C. de fideicom. et Alex. in. l. i. ff. de accusa. in apof. fil. et Card. in cle. causam. s. verum. j. q. de electio.
- ¶** Adde vsq ad quem gradū dicatur coniuncta persona. Alex. consi.

liij. s. lib. et quis preferatur cum plures eque coniuncti agere volunt per eundem consi. xxvj. s. lib.

¶ Zacharias. **¶** Adde eundē consi. lx. col. s. circa finē. vol. ij. et consi. s. colum. ij. per totū. vol. i. Dy. consi. viij. inci. cōsiderata. Pau. de cas. consi. clxxj. et an transversales vltra fratrem. Bal. et doc. in. l. exigēdi. in fi. ver. que ro quid in transuersalibus. et ibi Fulgo. C. de procur. etymo. hic in glo. sua in verbo psonis. vbi dicit quod veniūt oēs persone vsq ad gradum successibilem. idē tenet Barto. in. l. sed et he. in punctu. in. j. q. ff. de procu. vbi dicit qd veniunt omnes psonae numerate in. l. i. s. ff. de postu. s. de buit allegasse. l. cui eorum. s. affinitates. eo titu. et cum etymo. not. idē in. l. cū re alie nam in fin. et ibi Alex. C. de lega. Anto. Francisc.

¶ Circa hoc de coniuncta psona an et qñ admittatur p coniuncta. Dicas q admittit i casibz in quibus sufficeret generale mandatum non alias: et plene p Ale. in. l. patri p filio. ff. s. minor. et vis. d. Car. in cle. i. in. vi. q. de procu. et in cle. j. in. s. que etiā. de cōces. prebē. Et adde q qñ causa requirit spūale mandatum coniuncta persona non admittit pro coniuncta etiā si habeat interesse cōe cū ea. et etiam cum cautione de rato. vt per Bar. in. d. l. patri pro filio. nec admittit in cā beneficiā nisi ad defendendū absentem citatus ne prius beneficiū: vt per. do. de Rota in deci. cly. incip. in cā. in no. et in deci. ccccxxiij. incip. Si committatur vbi etiā dicit q post litē cōtestatā non sustinet. Et adde qd coniuncta persona non admittit p coniuncta in his q requirūt spūale mandatum vt dictū est nisi talis coniuncta persona esset legitimus administrator vt tutor vel pater vel auus: q tūc admittit etiā in requirētibz speciale mandatum vt per Angel. post gl. et Bart. in. l. i. C. etiam per procur. et per Alex. in. l. patri. preall. ff. de mino. et generaliter an et qñ coniuncta persona admittat p coniuncta persona. vide per Spe. in tit. de coniun. perso. et in tit. de aduo. in. s. j. in vers. sed iuste. et in tit. de rescripti presenta. in. s. ratione aut impetratis. circa pun. et per Bar. in. l. maritus. C. de procur. et in. l. nō solū. in. s. q alieno. et ibi gl. or. de procur. et vide oino Alex. in. l. exigēdi. in. iij. nota bili. hic allega. vbi ponit regulā affirmatiuā: et deinde ponit xi. notabiles limitationes in quibus non admittit coniunctus pro coniuncto: et tene mēti. qd coniuncta persona admittit pro coniuncta etiā sine mada to ad petendū coniunctū eximi de carcere. pro quo vide pulchru consi. Roma. ccccxxij. incip. Spectabilis et in. vlt. colū. vbi dicit de hoc esse singulare tex. in. l. i. s. si mulier vel pupillus. ff. si mulier ventris noies et q veniant appellatiōe coniuncte psonae in pposita materia: et an etiā cōprehēdant affines vltra ea que habentur in. d. l. sed et he. et in. d. l. exigēdi. et vide tex. in. s. ceterū. et ibi Ang. et Tre. insti. de leg. agna. succe. et no. per Bal. in. l. reprehēdenda. C. de insti. et sibi. et in. l. cū maritū. C. de sol. et in. l. manifestissimi. in. s. si. C. de fur. vbi etiā ponit qd de viro et vxore. et in. l. cū re alienā. C. de lega. vbi ponit qd de coniunctis cōiunctiōe sacramentali. et vide Bal. in. l. id qd pauperibus. in vlt. co. in vers. illud cōstat qd appellatiōe coniunctorū. C. de epis. et cleri. et vide gl. in cle. j. in ver. liberi. de baptis. et vide p Spe. in tit. de coniun. pso. in prin. et ibi Jo. an. in additio. et Bal. in. l. i. C. qui accusa. non pos. et per etymo. in. l. ex facto. in. s. si q rogatus. li. i. ff. ad treb. et ibi p. d. Alex. per multa ad hoc alle. et p eundē in. d. l. exigēdi. in. s. co. in vers. que dicantur coniuncte psonae. et Sebast. Sapia.

¶ Coniuncte psonae. Adde q d psona coniuncta qli bet ex linea transuersali vsq ad decimum gradū. not. Bart. in. l. i. ff. de

Sanonmi. super Prima parte primi.

accusa. facit. l. patri. in prin. ff. de mino. Itē qlibet amic⁹ nō leui amici
tia cōiunctus. Bar. in. l. nō solum. §. qui alieno. ff. de procura. nā ill⁹ q
disponitur inter conuinctos ratione sanguinis habet locū etiā inter
amicos iūctos magna amicitia. gl. in. c. requisisti. cum glo. in. c. q. in gl.
pe. de testa. vide late. d. Jas. in. d. l. exigendi. col. ij. C. de procura.

a **C**onsuetudinē patrie. Adde
de Card. hic.

b **A**ffectionem. Faciat glo. ij. in
l. vt vim. ff. de ius
stitia. i. iure. dum
dicit affectionē
cōsiderari quam
allegat Bald. in
d. c. postremo. et
facit tex. in. l. cū
allegas. C. de ca
stren. pecul. li. xij.
in vers. affectio
ni paterne. quem
allegat Bald. in
l. j. in. xij. colum.
versum. super ter
tio. C. q. accu. non
possunt.

Adde Bald.
consil. xij. v. lib.
vbi dicit qd stan
te statuto q illis
de domo vsqz ad
quartū gradum
licitum sit vindi
care mortem pa
tris q filius spu
rius poterit vin
dicare.

c **I**n. l. parentes
vero naturales.
Adde Imo. cō
tra Innoc. hic in
lex facto. §. si q
rogat. ff. ad tre
bel. i. ibi Alex.
xxij. col. et Bart.
in. l. j. r. ij. ff. de ac
cusa. r. Bald. in. l.
negāda. in fin. C.
qui accusa. non

pos. r. z. doder. hic in. v. limita.
in vers. excipiun
tur. r. in vers. pre
dictis. qui decla
rat qd veniat ap
pellatione coniu
ctorū r. appella

d **T**ione suorum. r. vi
de Bald. in. c. de
cetero. in fi. de te
stibus. et in. l. j. in
ij. colū. C. qui ac
cusare nō possūt
r. Bart. in. l. hos
accusare. §. omni
bus. ff. de accusa
tio. r. in. l. cum sci
mus. ad fin. C. de

e **A**grico. r. censu. li.
bro. xi. r. Ang. in
l. vxor. C. qui acc.
non pos. r. vide
omnino not. per
do. in. c. in presentia. de proba.

f **S**ebasti. Sapia. Et succedunt. Cōtrariū tenet Jo. de ana. in cō
fil. xcy. r. allegat ita tenere do. Anto. in. c. tanta. in. xj. colū. qui filij sint
legi. r. respondet ad. §. quod vulgo.

g **E**t in eis cadit affectio naturalis. Adde no. in. c. in presentia. de p
ba. §. gl. j. r. in. l. ex facto. §. si quis rogatus. ff. ad trebel.

h **E**t per tuas. Adde ibi an per coitum illicitū contrahatur affinitas

in. c. inter cetera. §. eo. Unde Inn. refert hic quos
dam dicere q cōiuncti dicuntur quo ad illaz. l. r.
istud. c. oēs cōsanguinei p lineā masculinā r. fe
mininā oēs qui admitteretur ad successionez ab
intestato. Et probat isti hoc mō. illa. l. sed r. he. fa
cit mētionem de affinis sine gradu ergo forti⁹
debet admitti cōsanguinei citra fratrē qui sunt
nobis magis cōiuncti q affines. Et hac opi. attri
buit Bar. r. Inn. r. eam sequi videtur in. d. l. sed r.
he. Sed certe Inn. nō firmat pedes nec origina
liter fuit sua opi. vñ recitat aliqz tenere q ascen
dentes r. descēdētes admittant in infinitū. p. l. li
berorū. ff. de verb. sig. r. hoc videt velle text. in. d. l.
sed r. he. sed in collateralibus solum admittitur
fratres r. sorores. r. qz de fratribus solū cauetur in
d. l. sed r. he. Nec ob. qd dixi de affinis. qz dō in
telligi qd admittatur ascēdētes r. descēdētes
duntaxat. vt socer r. prolocer. gener r. progener.
Unde dicunt q affinis collateralis nō admittit
r. sic sororib⁹. i. habens sororē in vxorē non debet
admitti. r. sic transit Inno. nullam aperte opi. p
bando vel reprobando. Compo. dicit curiam
admittere cōsanguineos vsqz ad tertiu gradū in
clusiue. Mos. dicit q debet admitti vsqz ad quar
tū quo dispositionē huius capituli. Sed non sic
large assumetur quo ad illā. l. sed r. he. quia hinc
agit de minori p iudicio. Ego credo cōsiderandā
conditionē r. cōsuetudinē patrie. nā in aliquib⁹
partibus diligunt se magis cōsanguinei in remo
tiori gradu q in alijs locis in gradu propinquo.
Nam lex nō cōsiderauit nisi affectionē. b r. id cō
cludere in qd vltra personas expressas in. d. l. j. r.
he. sit arbitrariū inspecta affectione qui cōiuncti
debeant admitti. ad hoc adduco theoricā doc. in
c. postremo. j. de ap. f. Circa xō filios naturales
r. spurios dubitat p doc. r. nō bene firmat pedes.
nam aliqui dicūt qd debet admitti. aliqui cōtra.
Alij distinguūt inter naturales r. spurios. Ego
sic distinguērem quod naturales tantum debent
admitti. cū admittant certo casu ad successionē.
vt in aut. licet. C. de natur. libe. r. no. in. c. tāta. qui
filij sint legitimi. videtur probari. in. l. parentes
vero naturales. c. ff. de in ius vocā. Spuri⁹ xōz na
ti ex dānato coitu de rigore iuris non debent ad
mitti p coniūctis per lineā masculinā. Quia nō
sunt agnati. nec possunt verificare ostēdere patre.
vt. l. vulgo. ff. de statu homi. r. in aut. ex cōplexu.
C. de incestis nup. vide bonū tex. xxvj. qd. vñ. in
c. vno. Sed pro coniūctis per lineā femininā de
beret admitti. qz adinuicē sunt cognati r. sibi suc
cedūt. vt in. §. vulgo. in. l. i. de succes. cog. Sed in
specta equitate naturali credo q deberet admit
ti et pro cōiunctis per lineā masculinā. qz inspe
cta natura sunt filij r. cōsanguinei r. in eis cadit af
fectio naturalis. Hinc est quod quo ad matri
moniu impediēdū dicitur cōsanguinei. vt in. c. p
tuas. de probatio. r. in. c. discretionē. de eo qui co
gno. cōsanguin. vxor. sue. Hanc opinionē sentit
Barto. in. l. j. r. ij. ff. de accusa. r. hec not. qz faciunt
ad multa r. c.

i **D**omicilium quis sortitur rōne beneficij.
Impetrare literas in causa appellationis r. arri
pere iter ad principē habet vim appellationis.
Diete computatio a quo loco debet fieri tam in
actione reali q personali. nu. 6.

j **D**omiciliū quis nō sortitur ratione dom⁹ quas

z in. c. discretionem. hic alleg. vbi plenius dicitur.
g **A**n hodie sit licitum. Adde istum in. c. qz nonnulli. in ver. aut. que
ritur nūquid possit quis tenere plura talia beneficia simplicia. §. d. cle.
non resi. r. in repe. cum esses. de testa.

h **R**ōne bñficij. Adde rotā in ti. de appel. decisi. ij. i. c. itē q in cā be
neficiali i nouis.
gl. r. doct. per il
lum tex. in. c. cū
nullus. de temp.
ordi. lib. vi. Joā.
an. in. c. statutus.
§. cum autem. de
rescrip. in. vi. Ar
chidia. ij. q. vi. in
sum. r. xj. q. j. fide
ricus. glo. j. in. c.
quia intantum.
pe preben. Bal.
i. l. senatores. ff.
de senato. Do.
in. d. c. statutum.
§. cū vero. in. vñ.
col. r. sentit Bar
to. in. l. heres. ab
sens. §. p. inde. ff.
de iud. r. per istū
in. c. fin. in. ij. col.
j. de paro. Bal.
in. l. vt perfecti.
in. ij. colū. C. de
anna. excep. An
gel. cōsil. xxvij.
dictum statutus
in fi. Domi. in. c.
fi. in. princ. in. ij.
co. de offi. deleg.
in. vi. Roma. cō
silio. cccxj. in. ij.
colum. Bal. in. l.
ab eo. circa fi. C.
quomodo r. quā
do iud. r. in. l. om
nes. in. p. m. C. de
epi. r. cle. Rotā
in ti. de rescri. de
ci. lxx. incip. si ali
quis est oriūd⁹.
in antiquis glo.
i. c. p. m. a. lxxj.
distinctio. r. in. c.
quoniam. xxi. qd.
ij. But. post Jo.
and. in. c. fina. in
gñij. col. in vers.
vnam non omit
to. de fo. compe.
r. Bal. i. l. j. ff. ad
muni. r. per d. do
der. hic.

k **A**dde Ro. con
silio. cccxvj.
zacharias.

l **A**mplia rudi
ctuz istius dum
dixit q quis sor
titur domiciliū
cōe in illo loco
vbi habet benefi
ciū. qd imo etiā
fit ciuiscinitatis
i qua est suū bñ
ficiū. no. Bar. in
l. j. hec velit re

m **I**n capitulo ex insinuatione. Adde ibi doder.

n **S**ebasti. Sapia. §. j. de appel. Limita hic vt p do. Abb. in. c. pso
nas. j. de appel. p. d. Ant. r. Im. in. d. c. ex insinuatione. refert Feli. in. d.
c. personas. col. ij. vers. limita. vbi late de hac materia.

Dilectus filius.

Dilectus filius. Cū
tur actiōe reali cōputatio dietarū sit
a fine diocesis loci vbi sita est res r. d
meritis appellatiōis nō index cause pīcipalis.
§. cui commissā est appellatio cognoscere dō ita
cōmuniter summāt doct. S. pfecto prima pars
summarij nullo mō probat in tex. nec puto eam
verā in se. vt. j. latius subijciā. Nā in tex. solū dis
finitur quis debeat cognoscere de meritis appel
lationis. r. ideo quantū ad literā summo sic. Si
occasione duorum rescriptorum vnus. §. in cau
sa pīcipali alterius in causa appellationis cō
tenditur non index super pīcipali sed depnta
tus super appellatione cognoscere debet de va
litate appellatiōis. Et venit hoc ad limitan
dū. c. pastoralis. §. e. Diuiditur in duas partes.
in prima ponitur querela appellatiōis. in secunda
puidetur ibi. quo circa. Casus literalis. Joā
datus clericus dulmē. impetravit literas cōtra
Joannem sarracenū super ecclesia sancti Nico
lai dulmē. dictus Joannes ad iudiciū euocat⁹
excipiēdo pposuit q auctoritate illarū literarū
nō poterat cōueniri ex eo qd vltra duas dietas
a diocesi vbi sita erat pīdicta ecclesia trahebatur
cōtra cōciliū gñale de quo in litera mētio nō fie
bat. ipsi iudices hanc exceptionē admittere nō
luerūt pro eo qd idē Joannes in ropheum. r. he
lieñ. diocel. obtinet beneficia quasi ex hoc domi
ciliū haberet ibidē. quare dictus Joānes ad se
dē apostoli. appellauit r. appellatiōis cā cōmis
sa. fuit epō eboracen. r. eius cōiudicib⁹. Sed pri
mi iudices nihilominus in negotio pcedētes in
hibuerunt iudicib⁹ appellationis ne in negotio
sibi cōmisso procederent. vnde mādāt papā pri
mis iudicib⁹ quatenus si est ita in ipso negotio
non procedant. qz nō ipsi sed iudices appella
tio nis cognoscere debēt ad quos iurisdictio debeat
pertinere. Ver. Mo. i. quod etiam fm hec tem
pora poterat quis habere plura bñficia. nā hic
iste Joā. sarracenus possidebat tria beneficia. qd
an hodie sit licitū. §. d. vt in. c. gratia. eo. tit. li. vi.
r. habes bon. glo. in. d. c. dudū. ij. de electio. plene
per Joā. de lig. in cle. gratie. j. eod. dixi plenissi
me in repeti. §. qui viro. de preben. c. extirpande.

g **A**n hodie sit licitū. §. d. vt in. c. gratia. eo. tit. li. vi.
r. habes bon. glo. in. d. c. dudū. ij. de electio. plene
per Joā. de lig. in cle. gratie. j. eod. dixi plenissi
me in repeti. §. qui viro. de preben. c. extirpande.

h **A**n. ij. arg. pro q contra. qz ratiōe bñficij qz
sortitur domiciliū de quo aliquid infra. §. ples
ne dixi in. c. postulasti. de fo. compe. r. in. c. ex ore.
de priuile. vbi per Inn. aliquid per Bar. in. l. j. ff.
ad muni. r. j. aliquid dicam. Mot. ij. ibi pro
secutus. qz impetrās literas in causa app. dicit
per hunc actum appellationes psequi q not.
Et idē probat. §. in. c. ex parte. quinimo arripit
do iter eundi ad curiā dicitur psequi. vt notā
ter probatur in. c. cum causa. de re iudica. r. vide
quod plene dixi i. c. ex insinuatione. i. j. de appel.

i **A**n. vlti. regulam qd vbi contēditur de iuris
dictione inter iudicē a quo r. iudicem ad quē nō
debēt simul cōuenire super hoc articulo. sed in

j **I**n capitulo ex insinuatione. Adde ibi doder.

k **S**ebasti. Sapia. §. j. de appel. Limita hic vt p do. Abb. in. c. pso
nas. j. de appel. p. d. Ant. r. Im. in. d. c. ex insinuatione. refert Feli. in. d.
c. personas. col. ij. vers. limita. vbi late de hac materia.

l **I**n capitulo ex insinuatione. Adde ibi doder.

m **S**ebasti. Sapia. §. j. de appel. Limita hic vt p do. Abb. in. c. pso
nas. j. de appel. p. d. Ant. r. Im. in. d. c. ex insinuatione. refert Feli. in. d.
c. personas. col. ij. vers. limita. vbi late de hac materia.

der ad

This image shows a blank, aged, cream-colored page, likely an endpaper or flyleaf of a book. The paper has a slightly textured appearance with some minor creases and discoloration, characteristic of old paper. The left edge of the page is bound, and the overall tone is a warm, off-white or light beige.

This image shows a blank, aged, cream-colored page, likely an endpaper or flyleaf of a book. The paper has a slightly textured appearance with some minor creases and discoloration, characteristic of old paper. The left edge of the page shows the binding of the book.

18

Sanonmi. super Prima parte primi.

Sebasti. Sapia. **P**apa comisit. Limita vt nō pcedat in comissione appellacionis ab interlocutoria habente vim diffinitive: qz de tali sententia idem iudicamus qz de diffinitiva: sic de ei⁹ appellatio ne: vt per Bal. in l. minorib⁹. C. de his qui. vt indig. cū all. per Fel. i. ru. b. i. de re iudi. Item limita vt non procedat in commissione appella

tionis ab interlocutoria continete p iudiciū irreparabile: vt puta d^o torquedo: prout no. in simili bal. in ru. C. comi. vel epi. in j. col. nec ē bona cōsequētia interlocutoria cōtinet p iudiciū irreparabile: ergo habet viz diffinitivē: vt p are. in 2. ff. x. i. qōne.

Cap. 3. Adde qz capitulū: qnē tunc cert⁹ cōci liuz: sunt synoni ma: per istū in. c. edoceri. s. e. i. c. osius. 7 in. c. cum terra. 7 i. c. sacro san. m. ff. colū. de elec. 7 i. c. i. d. offi. ord. bon⁹ text. in c. i. xv. dist. 7 p istū in. c. nobis. de iurepatro. qd intel ligei larga signi

ficatio: qz pprie capitulū d^o cano nicorū seculariū. Itē capitulū ve nit appellatiōe ecclesie. i. Spe. d^o instr. edi. s. nūc xpo aliqua. x. itē circa legitimos. 7 qz caplm pprie dicat eccle. secu laris. vñ de pbe. c. significatū. qñ 3 qz tñ ponitur p collegio: qñqz p articulo: notat Paul. i. clemē. i. de re. eccle. non alienā. qñqz pro cōuēn inter que tamē est differentia: vt no. Jo. an. in. c. qz sepe. in prin. de elec. l. vi. 7 capitulū dicitur vbi est maior pars. de elec. cū inter canonicos. de pbe. ex parte. 7 vide istuz in. c. j. an. si. de testi. 7 vide text. in. c. innotuit. de elec. 7 ibi istū in. j. not. et Amo. hic. 7 facit. c. quāvis. de offi. ordi. in. vi. tex. in. c. ff. lvi. dist. 7 ibi Dñi. 7 per eundē in. c. qñ. in vers. episcopozū cōuentus. xviij. dist. in. j. not. 7 per Butr. in. c. cū ecclesia. de cau. posses. 7 pprie. 7 per Fran. pa. uinū in tract. de potestate. c. sede vacante. fo. v. vers. pmitto quinto. vbi multa posuit de materia. c. qñ constituit: citant: constituantur talia corpora mistica. 7 vide aliquā per Card. in cle. ff. in. xiiij. q. de rescript. vbi de hoc nomine collegium 7 conuentus.

Zacharias. **A**dde Spe. in ti. de instr. edi. s. nunc vero aliqua. ver. circa legitimos.

Anto. Frac. **C**irca hoc qz hic dicit de capitulo: cōuentu 7 collegio adde primo qz de multiplici significatu huius dictionis capitulū. posuit Jo. an. in. c. capitulū sancte crucis. de rescri. 7 an appellatiōe capi tulū veniat caput ipsius. vide gl. in cle. vt hi qui. de eta. 7 quali. 7 vide no. in. c. post electionē. de cōces. pben. 7 in. c. ea te. de rescri. 7 in. c. requisisti. de testa 7 vide do. Card. in cle. vt p fessor. de regu. vbi cōclu ditur qz nō: tñ in 3. iij. vide text. in. l. familie. ff. de ver. signi. vbi appella tiōe familie venit dñs. 7 tex. in. l. ff. in prin. ff. de his qui not. in fa. vbi appellatiōe exercitus cōprehendit dux 7 imperator illius. 7 in. l. j. s. sed 7 si preses. ff. qñ app. fit. vbi appellatiōe decurionū venit preses eorū. 7 in. c. ff. de simo. sibi appellatiōe monachorū venit abbas: tñ p cōcordia. vide do. Car. in. d. cle. vt hi q. de eta. 7 quali. 7 an relictū capi tulo videat esse relictū eccle. vide gl. 7 doc. 7 in. c. requisisti. de testa. et par. i. l. ciuib⁹. ff. de re. dub. 7 vide no. p doc. in. c. si diligēt. de fo. cōpe. 7 adde qz capitulū d^o vbi est totū vel maior pars: vt in. c. j. de his q. si. a

maiori par. ca. 7 in. l. ff. ad muni. 7 in. c. cū inter canonicos. de elec. 7 te ne menti qz capitulū de iure nisi habebat ex spali pūlegio nō hz ali quā iurisdictionē. no. Inno. in. c. qñuit. d^o his q. si. a. ma. par. ca. 7 adde qz capitulū d^o esse vñ corp⁹: 7 p pte rea nō d^o aduerso iure cōseri. c. cū in tua. de deci. ca. cognouim⁹. x. q. q. 7 quot homines faciāt collegiū

5 Negligentia non presentantis literas ad bene ficia quando incipit currere siue habeatur coim petrator siue non. 7 nu. 7.

6 Rescriptas ad lites sunt strictius interpretāda quam ad beneficia.

8 Terminus si assignatur ad acceptanduz benefi cium an post terminum possit assignari.

Capitulum sancte.

Si plures impetrant in eadē ecclesia statur date vt primus impetrans pre ferat 7 solus admittat: ita communiter summat doct. Et pcedit istud summariū fm opi. commu nem que hodie inualuit ppter iura noua. Sed secundū aliam lectu. que communiter reproba tur que certe cū modica suppletioe pōt sustenta ri: summo sic. In plurib⁹ rescriptis impetratis in eadē ecclesia sup cōsimili bñficio: statur p sēn tationi: 7 nō date: si prior in data fuit negligens in psequendo ius suum. h. d. Et iste intellectus pbat in. c. tibi qui. j. eo. lib. vi. 7 in. c. si clericus. de pben. eo. lib. i. Viuiditur: nam in prima ponit facti narratio pplexitatē conquerētis cōtinens. in scda diffinitionis cōmissio illā tollens. Scda ibi: quocirca. **C**asus literalis. Callimachus clericus impetravit literas monitorias contra capitulū sancte crucis Cameracen. sup obtinen do bñficio in eorum ecclesia 7 demū pceptonas obtinuit. B. clericus cōtra eosdē sup p simili be neficio i eadē sibi ecclesia cōferēdo ad archidia conū Tornacen. 7 ei⁹ collegas literas executo rias impetravit q monuerūt capitulū sancte crn cis: vt dictū. B. recipiet in canonicū 7 in fratrē a quib⁹ iudicibus capitulū appellauit. Sed in dices nō obstat appellatiōe tulerunt sentētiās suspensionis in eosdē. Postmodū dictus Calli machus executorias literas sup executione mā dati p ipso facto ad alios iudices impetravit: q tulerunt sententias suspensionis 7 ex cōicatiōis in eosdē capitulū sancte crucis factū istud signi ficant dñō pape: mādat papa epō 7 archidiacono Legion. vt ille in canonicū recipiat 7 bñficiū assignetur eidē qui prius mādatū apostolicū p dicto caplo reportauit. relaxātes snias pdictas alteri silētiū iponēdo. B. **C** Mo. j. ibi: capitulū.

de cōstit. 7 not. Inno. in. c. ff. de no. ope. nuntia. 7 Pau. de leaza. in cle. j. de eta. 7 quali. 7 Bal. in. l. ff. de colle. illici. 7 an ius collegij possit cō sernari in vno. vide no. in. l. sicut. in. s. ff. qd cuiusqz vniuer. nomi. 7 not. gl. in. l. detestatio. in. s. ynicus. de verbo. signi. 7 glo. in. c. gratum. de po stu. pla. 7 alia glo. in. c. bone. el. ff. de elec. vbi concluditur qz sic tene ta men menti qd si collegiū deuenit ad vnum 7 desit spes reparationis. deficit potestas collegij. 7 p pte rea not. dicebat Ly. in. l. non ambigē. ff. de legi. 7 ibi etiam Bal. qd hodie senator vrbis nō hz potestātē se natus: qz non est spes reparationis. 7 an in eodē corpore ecclesie pos sint esse duo collegia diuersa. vide gl. in cle. j. de elec. i. ver. monasterijs. 7 quid sit cōuentus: 7 que sit eius etymologia. vnde dicatur. vide glo. in. c. j. 7 ff. l. dist. 7 tene menti: qd largo modo quilibet cōgregatio pōt dici cōuentus. c. diaconus. xciij. dist. c. ecclesie. xcvij. dist. c. i. v. q. ff. 7 c. q cunqz suffragio. xij. q. ff. 7 quot modis sumatur hoc nomen conuētus. vide gl. in. c. nos in quemqz. ff. q. j. aliquando enim denotat populum: vt in. c. possessio. xvi. q. j. 7 in. c. nota. lxiij. dist. in. aliquando dicim⁹ con uentum: id est ecclesiam: vt in. c. mulier. de cōsecre. dist. iij. 7 in. c. dile cta. de maio. 7 obediē. 7 vtrū appellatiōe ecclesie conuentualis veniat ecclesia secularis collegiata: de quo habet in. c. cōtingit. de transactio ni. 7 in. c. nisi. de pben. c. cum ecclesia sutrina. de cau. posses. 7 pprie. 7 p Hostiē. 7 Jo. an. in. c. nobis. 7 in. c. postulasti. de iurepatrona. in quib⁹ omnibus locis cōcluditur: qz pprie loquendo conuent⁹ dicitur cōgregatio ecclesie regularis. capitulū vero ecclesie secularis: iura qñqz p mīscue vtantur istis terminis. de quo vide p Inno. in. c. j. de ele ctio. 7 p do. Ant. in. c. inter cetera. de off. ordi. 7 in. c. innotuit. de ele. vi de no. in clemen. 7 si principalis. de rescrip. 7 qui dicantur esse priores conuentuales. 7 de eorum officiis 7 potestate: vide gl. in clemen. ne in agro. in. s. ceterum. de sta. mona.

de significato

de significato huius verbi ponitur em hic pro collectione: seu pro collegio ipsorum canonicorum: habet tamē hoc verbum multas significatiōes de quibus datur versus. Distinguit minuit locat collatio fertur: nam quandoque ponitur vt distinguat vnam materiā ab alia: et si dicuntur capitula huius cōpilationis: nā quelibet decretalis per se dicitur. c. Ad hoc cap. inter alia. et in. c. qd in dubijs. j. de sen. excō. et sic intellige primū modum in versu cōtentum. Quādoque stat diminutivē: nam potest dici capitulū quasi paruum caput: et sic intellige secundū modum. Quādoque stat p loco capitulari: videlicet vbi canonici cōgregant: vt. in. c. in causis. de elec. Quādoque ponitur pro collectione seu ipso collegio: vt hic. et sic declara pmissum verbum. ¶ Scdō. no. ibi: mōstrauit: iūcto principio qd istud verbum capitulū positū in singulari numero pōt iūgi cum xbo singularis numeri: vt patet ibi: capitulū mōstrauit. Quādoque cōiungitur cum verbo pluralis numeri: vt puta capitulū significauerūt: vt ptz in. c. significauerunt. j. de excep. et in. c. in causis. j. de elec. Et dicit Jo. an. et bñ qd vtroque mō possumus vti. nā si habetur respectus ad vocē possumus vti xbo singulari vt hic: si aut ad interclusa in hoc nomine possumus vti verbo plurali. Et ideo dic qd nomen collectivū seu habēs pluralem significationē potest iungi cū verbo pluralis numeri: et cū verbo singulari. Dicit tñ hic Joā. calde. qd si hoc nōmē capitulū iungitur cū verbis sonantibus actū seu exercitiū ipsi actus debemus vti verbo plurali: puta capitulū dederunt voces vel capitulū appellauerūt: sed si iungitur cū verbo sonante in ius debemus vti verbo singulari: vt puta capitulū habet iurisdictionem vel habet ius eligēdi: vel quid simile. Et est ratio secundū eū. qd actus sunt singulorū: ius vero est penes ipsum corpus collegij. et hoc fuit de mente Jnn. in. c. irrefragabili. de off. or. et in. c. fin. de iurepat. Et hoc dictū placet habito respectu ad congruitatē sensus. sed quo ad cōgruitatē latinitatis: nec indistincte. primū dictū. et pro hoc facit iste tex. nam hoc verbum monstrauit. sonat factum et nihilominus est singularis numeri.

¶ Mot. iij. qd fm ista tempora cum papa scriberet pro aliquo beneficiādo quādoque dabat tres literas b successiue: vt monitorias: pceptorias: et executorias: vt hic fecit in personā Callimachi. Quādoque dabat a principio solū executorias. i. scribebat deputādo vnū executoriē p executione gratie et sic facit in personā istius Bar. et hodie curia indifferenter dat executorias. ¶ Mot. iij. qd snia suspēsiōis et executiōis pōt ferri in capitulum: et hoc inspecta simplicitate iuris antiqui. hodie vero dic vt in. c. romana. in. §. vniuersi tatē. de sent. excō. lib. vi. ¶ Item no. qd suspēsus pōt iterum suspendi et excōicari. et quid oportet secundā suspēsiō. ¶ not. in. c. ita quorūdā. de iude. ¶ Item no. qd si plures impetrant i eadē ecclesia vno recepto alter debet excludi: qd nō est de intētiōe pape grauarē ecclesiā de plurib⁹ nisi exprimat. cōcordat. c. duob⁹. j. eo. lib. vi. de q plenius in. c. mandatū. j. eo. ¶ Mo. vlti. qd etiam sententia excōicationis et suspēsiōis debet relari fm formā ecclesiē. et sic forma est seruanda in relaxatiōe suspēsiōis. ¶ Hoc intellige vt habetur in. c. venerabili. de sent. exc. et p Jnn. in. c. cum bone. de eta. et qual. et p glo. in cle. j. de deci. e i x. donec. ¶ Opp. cōtra tex. in eo qd papa mādāt recipi eū qui prius mandatū portauit et aliū excludit: nam fm hoc videtur papa velle qd stetur presentationi et non date literarum. contra. c. ex parte. j. de offi. dele. et c. ceterū. §. e. Sol. gl. mag. intra hoc Jnn. et in effectu ponit tres sol. ¶ Prius sol. qd contraria loquitur qñ prime literę erant presentate: tunc em nō valent secūde si nō faciūt mentionem de primis. secus autem si res esset integra: qd tunc staremus presentationi. vt hic. et in. c. vt debet. j. de appel. ¶ Dec lect. hodie probat ibi p. c. tibi q. prealleg. vbi patet qd lz

secūdos impetrās primo recipiatur qd primus impetrator: prebenda tñ vacans debetur primo impetranti qñ quis secundus sit receptus. ¶ Secunda lect. gl. est qd hodie contraria sunt correcta per illud. c. vt debitus. et tamē vult qd in literis ad beneficia stem⁹ date et non presentationi.

¶ Tertio gl. dicit qd in literis ad bñficia possumus distinguere vt prior in data preferatur nisi secūdos prius fuerit receptus vel prim⁹ fuerit negligens. Et in hac glo. accedit ad intellectum c. tibi qui. sed non plene explicat: qd non vidit illud. c. nec. c. eū cui. de preb. lib. vi. Et vt clare habeatur hec materia est aduertendū. aut enī prius et secundus impetrauerūt ad idem corpus beneficij. et apparet de propitate tēpons: et tūc secūdos impetrās nunq̄ potest aliquid obtinere vigore illarū literarum: qd fuerunt surreptitie non facientes mentionē de prioribus: et sic nulle: qd surreptio in beneficijs vitiat ipso facto: vt in. c. ad audientiam. j. eod. et in. c. j. et j. de fili s presby. lib. vi. Unde negligentia primi non potest ius conferre secundo: et hoc casu nō habet locum dispositio. c. penult. j. eod. lib. vi. vbi dicit quod si non apparet quid sit prior in data loc⁹ est presentationi. ¶ Nam qñ literę ambe referuntur ad idem subiectum: id est ad certū corpus beneficij mutuo se impediunt et recurrēdum est ad ipsum cōcedentē. nā ita notabiliter voluit Jo. an. in. c. si a sede: de preben. lib. vi. Quādoque literę istorū impetrantiū referuntur ad eandē ecclesiā: sed non ad idem corpus beneficij: qd quilibet impetravit vt prouideretur sibi d canonica tu et prebenda in tali ecclesia. Et tūc iste literę secundum opi. magis communem non peccant in surreptione. quia quelibet gratia valet. Et si capitulū vellet potest recipere vtrūque: sed nō tenetur recipere nisi vnū. quia papa non intendit nisi exprimat grauarē eandē ecclesiā de duob⁹: vt hic. et in. c. mandatū. j. eod. vbi plene de hoc ¶ Ande capitulū excludit aliū vno recepto non per viam nullitatis. sed per viā exceptionis grauiamini. Et hoc casu cū literę ambe valēt proccedit pprie materia nostra. et dicendū est quod aut primus impetrās non deprehenditur in aliqua negligentia. et indistincte debet preferri prius impetrans: licet secūdos prius presentauerit suas literas. et prius fuerit receptus. hoc probatur in capitulo eū cui. et in. c. tibi qui. pallega. Et hic si bene pōderetur textus: nam hic papa mandat recipi illum qui prius mādātum repos-tauit. nam siue verbum prius s stet nominaliter siue aduerbialiter semper habemus primū intellectum submotā concertatione docto. hic contēdentiū vtrum dictio prius stet nominaliter aut aduerbialiter. Sed vt dixi qualitercūq stet semper resultat ille intellectus vt primus impetrās preferatur. Nam si stet aduerbialiter hoc probatur. nā Callimachus qui fuit primus impetrator presentauit prius literas suas scilicet monitorias. et pceptorias. et sic pferit primus. idem intellect⁹ resultat si stet nominaliter. vt sic exponamus prius mandatū. id est primum mandatū. et hoc clarū. ¶ Sed dubitatio oritur vbi primus impetrans retentis premis terminis deprehenditur in negligentia. vtrum secundus debuerit hic preferri. glossa dicit hic quod sic. s non aperit per quē actū debeat conuinci ista negligentia primi. et in hoc sunt varie opiniones. Quidam dixerūt quod per lapsum anni. per. c. plerūq. §. eodem. Quod nō placet Joā. and. et quia illud capitulum loquitur in literis ad lites. ideo nō debet extendi ad beneficia cum non sint ita amare interpretanda. argumen. in capitulo olim. de verborum significa. et in. l. fina. ff. de consti. principum. Et nota hoc verbum. ex quo habes semper notare qd rescripta ad lites sunt strictius interpretanda b quam rescripta ad beneficia ecclesiastica. et hoc est valde nota. p id qd habetur in. c. quamuis. de preben. lib. vi. vbi dicitur. quod rescripta ad beneficia stricte interpre-

date et nō presentationi. Et sic no. qd literę priores in data regulariter pualēt ipstū tex. fm cōem intellectū. ad idē c. si duob⁹: et c. tibi q. de rescrip. li. vi. et c. eū cui. de pōc. eo. li. etiaz si secūdos ipetrās prius psetet et prius recipiat in canonicū qd prius m⁹. qd nihilomin⁹ nus pma vacās debet post impetranti. p. d. c. tibi qui. et in. c. eū. prealle. fallit hoc in aliqb⁹ casib⁹ hic no. per Jndoder. et vide de materia in. c. mandatū. j. eo.

zacharias. ¶ Adde feli. in. c. j. post istū. §. eo. tit. Jnn. in. c. in notuit. d. eo q fur. ord. susc. Bar. in. l. nō videt. la. j. ff. de iudi. Bal. in. l. si qui ex cōsensu. col. ij. C. de episc. audi. et in. l. gesta. col. si. ver. qd nō quid p actis. C. de re in. Ro. cōf. xlvij. inci. s. p. actis supra consul-tis.

¶ Verbum prius. Vide glo. in. d. c. duobus vers. si non appareat. et gl. si. d. c. eū cui. et vide doct. in. c. eā te. §. e. et Jndoder. hic.

¶ Strictius interpretanda. Vide Jndoder. i. c. canonam q. §. e. et Jo. and. hic quē referūt hic Jndoder. dicētes. qd inspecta interpretatiōe et expiratiōe videntur talia rescripta ad lites et ad bñficia habere resē vt excedentia et excessia fm subiectam materiam.

Sanonmi. super Prima parte primi.

tanda sunt. Alij dixerunt vt hosti. qd si primus est negligēs per annū z post annū bñficiū vacās confertur alteri non pōt primus facere reuocari illam collationē: secus si post lapsum anni re integra primus petit prebendā sibi conferri: vnde tunc p̄fertur secūdo z cuilibet alij negligentia annali nō obstat. ¶ Jo. and. dicit hoc esse arbitriū qñ primus dicat negligēs: z idem tenuit gl. in. c. si clericus. de preb. lib. vi. z in cle. vnica. de cōces. preb. in gl. pe. 2 ap. Abb. recitat in. c. tibi q. de rescri. lib. vi. cōsuluisse in hoc Jo. and. z sibi respōdisse qd si primus impetrās habuit canonicatū a papa vel fuit receptus i canonicū auctoritate pape: tūc nō cōuincit negligentia sua in assecutionē p̄bēde per actū citra collationē. Quasi dicat: qd donec prebēda cōferat alteri poterit semp ille petere negligentia prioris nō obstat: secus si data negligentia fuit collata alteri: quasi p collationē pmissa negligentia tollat illud ius assecutiū als assecutiū ad p̄bēdā qd habebat primus ex receptiōe i canonicū. z hoc mēbrū sic de claratū v̄ p̄bati in. d. c. si clericus. in. 2. parte. aut primus impetrās nondū fuerat adeptus canonicatū: z tūc p actū sūū p̄sentatiōis cōuinci pōt ei negligentia. Quasi dicat q si primus fuit negligēs in p̄sentādo suas literas z secūdos prius p̄sentauit: debet secūdos esse potior in assecutiōe p̄bēde. Hoc v̄ p̄bati s̄m vnū modū intelligēdi in. d. c. tibi qui. in primo casu iuncto fine: z v̄ satis p̄babilis intellectus. Et quāq̄ Lap. z dom. Ant. aliqua dicant in idem recidūt in effectu cū ista vlti. opi. Jo. an. nisi quia do. Ant. posuit casum dubitabilem cū apostolicus z capitularis simul cōcurrūt: nam negligentia impetratoris apostolici non cōuincit per capitulārē. i. p receptū auctoritate capituli nisi p solā collationē p hoc. c. hi qui. z. c. si clericus. de p̄ben. li. vi. facit et ad materiā s̄m Lap. c. si tibi absent. eod. tit. et li. Abi tex. no. vult qd is cui facta fuit collatio bñficiū nō cōuincit de negligentia irrevocabiler p collationē alteri factā: vt ibi. Sed per ista videt qd opi. Joan. an. hic z in dictis locis remaneat sublatā vt nō sit recurrendū ad arbitriū superioris. ¶ Ego dico saluando illā gl. q licet predictis modis conuincat negligentia: tñ in modo deprehendādi negligentia est arbitraria: nam iudex habebit arbitrariū: vt ruz fuerit negligens in nō p̄sentando vel nō petēdo: forte em̄ alle. iste causam legitimā dilatiōis: z in hoc succedit arbitrium iudicis: z sic saluo illas. ¶ Item dubito circa primū membrū cū dicit Jo. an. qd vbi p̄cessit collatio canonicatus nō cōuincitur impetrās de negligentia sua citra actū citatiōis. Nam illud. c. tibi qui. pōt intelligi qd etiā per actū citatiōis potest conuinci: nam in principio loquit qñ primus z secūdos fuerūt recepti z p̄bendā vacat de p̄sent: z decidit ibi qd debetur primo impetrati: s̄ scōo recepto: nisi negligentia possit sibi imputari: vñ text. nō refert se ad negligentiam cōmissam in actu in casu p̄sentatiōis: s̄ loquit generaliter. Ergo v̄ qd si vacauerit prebenda z primus impetrans: s̄ receptus fuerit negligens diu in petēdo q secūdos impetrās diligens d̄z p̄ferri. Nec ob. d. c. si tibi absent. qz ibi bñficiū fuerat collatū merito nō excludit nisi per collationem alteri factā: qz non est dare actum citra collationē potētiore primo. Sed in casu nostro prebenda nō fuerat collata primo: sed solū canonicatus merito ex quo vterqz est canonicus receptus debet negligentia in petēdo obesse primo. z quato tpe requirat ista negligentia dico arbitriū. qz text. ibi non determinat. z in hoc casu saluo etiā opi. illā Joā. an. Predicta procedunt vbi primus impetrās habet aliū competratōrē. Sed dubiū est mihi qd si nō habeat aliū competratōrē nūquid per negligentia excludat a gratia sibi cōcessa. Et pro introductiōe ad materiā scias q vario modo quis consequitur ius ex impetratiōe: ḡfē: nā p collationē cōsequitur ius in bñficio: ita q pōt dicere bñficiū esse suū etiā

an adeptā possessionē: vt in. c. si tibi absent. palle. z in. c. si. de 2 ces. p̄bē. li. vi. z in. c. pe. de p̄bē. eo. li. Si xō quis est receptus in canonicū sub expectatiōe p̄bēde: tūc ius nō cōsequitur in p̄bēda: sed ad p̄bēdā: vñ habet ius rē z nō i re: vt in. d. c. pe. z vlti. Si xō qd nō est receptus in canonicū s̄z solū h̄z gratiā sup bñficio sibi cōferēdo: z tunc solū h̄z ius implorādi officiū executoris vt p̄uideat vel faciat sibi p̄uidere. z de hoc vide bo. glo. in. c. veniēs. de renū. facit qd no. gl. j. c. p̄oxi. z qd ibi dicam. ¶ His p̄missis cōclude tres casus. Primus qñ collatiōe facta qd negligit petere possessionē: tūc credo q ex ista negligentia non perdit ius qd habebat: s̄z possit p̄superiōrē priuari. arg. xviij. di. si qd abbas. z qd no. gl. in. c. ea que. de off. arch. Et hoc verū nisi alius bona fide cū titulo putatiuo possederit spatio decē annorū: nā tūc p̄scribitur cōtra eū: s̄z bñficio nō acquirit p̄scribi. Ad hoc adduco vñ bonā gl. q̄ alibi nō est in. c. cōtingit. de do. z contu. quā materiā discutite lati vt ibi dico. Scōs casus qñ papa mādāt p̄uidere alicui de bñficio vacāte. Et tūc puto q si ille est negligēs poterit ordinarius alteri p̄ferre: z p collationē alteri factā extinguit ḡfā istū. Ad hoc. c. si clericus. p̄all. idē puto in tertio casu qñ auctoritate pape qd est receptus in canonicū z negligit petere p̄bendā vacāte: nā p negligentia v̄z collatio alteri facta: vt in. d. c. si clericus. ¶ Quid autē dicendū hodie cū papa assignat terminū mēsis ad acceptādū nunqd post lapsum mēsis possit bñficiū acceptari. vide bonā gl. in cle. vnica. de cōces. preben. in glo. intra mēsem. z hoc bñ notabis. ¶ In gl. si. ex gl. collige tres solu. Prima qd appellatio hic nō fuit legitima ex quo primū nō receperant nō poterāt se defendere s̄z secūdū. Secūda solu. q respectu sentētiarū latarū post appellatiōē absolutio fit ad cautelā quasi nō erat necessaria. Hāc sol. gl. improbat q nunq̄ papa mādāt aliquē absolui ad cautelam nisi hoc exprimat. z tene mēti hoc dictū glo. Tertia sol. q ista relaxatio sentētiarū refert ad s̄nias latas in fauorem Callimachi cōtra quē nō p̄cessit appellatio. z hoc etiā voluit glo. p̄cedēs. z b̄ tenēdo s̄lēt s̄na. ¶ S̄z hoc oppo. nā ex quo capitulū impugnabat primū impetrātē. ergo nō poterat se defendere z tra scōm ex persona primi vt in reg. ex eo. de reg. iur. li. vi. z in. c. cū olim. de cens. Solu. dicit Jnn. q tenēdo appellatiōē valuisse possum r̄dere q isti nō fundabāt se sup iure p̄mi: s̄z sup receptiōe secūdi. Vel clari s̄m Compo. si obtinuissent isti z tra primū nō poterāt se defendere s̄z scōm: s̄z ex q cōtētiō vigeat cū primo z dubiū est litis euentus poterūt interim se defendere s̄z scōm ne si postea succuberēt cū primo p̄pellerent vtrunqz recipere. z tene mēti hāc sol. q multū limitat illā reg. ex eo. Abb. ¶ Impetrās debet in rescripto facere mentionē de pensione annua quam habet z de literis als obtentis s̄z eis renuntiauerit. z num. 4. Appellatiōe beneficij non venit annua pensio. Annua pensio non habet aliquid spiritualitatis. Renuntiatio beneficij non valet sine licentia superioris: sed literis ad beneficia potest ab libitum renuntiare. z nu. 7. Surreptio in beneficialibz vitiat gratiam z literas ipso iure. nu. 8. Surreptio qñ vitiat ipso iure etiam quod non sit opposita tñ vitiat processum super rescripto nullo factus. Simonia vtrum inducatur si aliquis renuntiat literis ad beneficia z recipit annuam pensionem. Omnis exceptio que potest opponi post litem contestatam pōt opponi in appellatiōe. Exceptio non opposita per ignorantiam potest iterum opponi. Appellatio restituit quem in terminis in quibus erat post litem contestatam in primo iudicio. ¶ Processus factus super literis surreptitijs: an z qñ valeat. Iudex potest ex officio suo annullare processum factum super literis surreptitijs etiam q non sit surreptio opposita. Beneficiū impetratum surreptitiē non tenetur sine peccato. Sententia in bñficialibz surreptitijs nunq̄ trāsit in rē iudicatā respectu illius pro quo lata fuit secus respectu illius contra quē est lata. Canonicus per surreptionē receptus ab alijs canonicis qui credebant surreptionem non obstat: tamen poterit ab ipsis expelli. Surreptio vitiat gratiam. z quicquid cōceditur propter illā gratiā. Surreptio vitiat omnia priuilegia z beneficia principum. Surreptio ignoranter z simpliciter commissā vitiat lites. Ratio quare surreptio magis vitiat literas ad gratias q̄ ad lites. Surreptionis exceptio quando debeat opponi. ¶ Si habēs literas pape ad pensionem renuntiat non valent literę beneficiales per eū hoc tacito impetrare hoc dicit. In prima ponit facti narratio. In secūda prouisiō. ibi fraternitati. ¶ Casus literalis. Quidāz impetrāt literas a sede apostolica vt prouideatur eis in ecclesijs diocesano subiectis: tandem recipiunt annuas pensiones seu alia beneficia z renūtiāt beneficio literarū: postea vero impetrāt alias literas super sua prouisiōe non faciētes mentionē de alijs vel pensione vel renuntiatione: significatū fuit hoc domino pape: mādāt papa archiepo Bituricensi. qualiter illi qui post literas taliter venditas alias impetrarunt faciētes de alijs mētiōē atqz impetrabunt: decernat carere omni

- a** Negligentia. a
Add vt p Old.
cōfi. clxxv. z cōfi.
cxciij. z 2 si. cxliij.
Sebast. Sapia.
b Ad p̄dit ius.
Aide late p Fel.
i. c. j. d. tren. z pa.
vbi plura accus
mulat: an ppter
negligentiā ma
gnā possit p̄lat
sponi a bñficio.
z qd nō dbeat p
uari: facit gl. i. c.
si. de iurepa. z in
cle. q. in. x. suspē
sus. d. vi. z bone.
cleri. cum alt. per
Feli. in. c. q. s. eo.
s̄z q debeat pua
ri facit qd ex spa
tio decē annorū
quis v̄ habere
bñficiū. pro dere
licto. vt p glo. z
doc. in. c. cū venis
sent. de resti spo.
ergo d̄z priuari.
z hoc sentit dñs
Abb. in. c. cōtin
git. de do. z p̄u.
vbi dicit: q tūc
perdit bñficiū
ex facto suo.
c Cōtingit: vid
euz ibi. in. vi. co.
d Regulā. Limi
tat octo modis
de quibus hic p
d. Feli. in. xvi. co.
in vers. regula. et
vid Bar. i. l. post
legatū. ff. de his
qui. vt idi. z Bu.
in. c. cū olim. de
cēn. gl. z Jo. an.
in. d. regu. ex eo. z
Rotā de test. de
ci. lxij. an. antiq̄s.
z Egidij. deci.
Rot. declij. als
lv. q̄ inci. si facta.
Sebasti Sapia.
e Ex eo. Aide
ad hāc reg. Feli.
in. c. examinata.
co. ff. vers. z not.
j. de iud. z latina
hic per eundem.

Annua pensio. Adde do. in. d. c. quāvis. l. 3. do. meus hic teneat pñu per aliqua mptina: quib? ad modernū optinerent, et an annua pñsio cōputet inter immobilia seu annuos redditus. vide bonū tex. in ci. exim. in ver. itē q redditus annuus. de x. sig. 7 vñ bal. in. l. hac edi ctali. i. s. hñs illud. in. j. col. in ver. ibi annorū. C. de fecū nup. qd annui reddit? inter im mobilia cōputat? tur. qñ sunt ppe tui vel ad longū tps: alis secus. p. 2 mium pbatur de a elec. c. querelā. se b cundū probat in l. si. ff. quo leg. et no. per l. in. l. si certis annis. C. d. pac. Bar. i. l. mo uetium. ff. de x. signi. Rōm. in. l. si cōstāte. ff. solu. matri. bal. in. c. j. s. j. de p. tro. feu. 7 sed. de se. pñ. xij. inci. fratres pñs catores. vbi al. d. cle. exim. s. cupiē 3 tes. in ver. cumq annui reddit? in tra immobilia cē seant a iure. Idē c dīcedū in aliqua pñsioe ppetua: 7 qñ sit solueda pñsio vide hec pul chre p bal. i. col. in x. qro qñ sol uēda. 7 vñ gl. in l. defuncta. et ibi glo. ff. de vsufu. gl. 7 doc. i. l. diuor tio. s. j. ff. so. mat. 4 gl. in. l. qro. s. in ter. ff. so. 7 in. l. s. addes. s. si qñs en. e. tit. 7 ibi Bar. 7 idē Bar. in. l. j. ff. de mag. a. 7 no. in ledem. C. loca. 7 ibi bar. in. j. q. 7 Spe. eo. tit. s. nūc aliqua. x. lxxvij. istū 7 ad d. in. c. ppter sterilitatē. de loca. 7 quid sit pensio. vide Car. post Jnn. 7 dōst. in. c. auaritie. de prebē. 7 in cle. q. regulares. s. ea. de sup. neg. pla. 7 appellatiōe pñsionis pprie cōtinet pñsio vrbanoz pñsioz vel edificiorum. ita dicit pulchre tex. in. l. apud iul. s. j. ff. de le. j. Adde an annui reddit? cōputent inter immobilia. Rō. cōsi. cccij. zacharias. Adde q nō dicat annua pñsio bñficiū. vt per istum no. Roma. cōsi. cclvj. 7 Car. in cle. in pñ. de penis. 7 in cle. ij. de prebē. doc. in. c. qñstū. de pñu pñu. 7 Car. in cle. j. q. ij. e. ti. 7 Roma. cōsi. cccxxij. 7 an possit cū bñficio pmutari. vide pzeall. Card. vbi. s. 7 an dicatur va care pñsio si pñsionarius pmoueret: eundē Card. in cle. j. q. v. 7 quid si pensionarius impetrat in forma pauperū. q. vñ. de sup. neg. pñla. Anto. Frac. Circa istā materiā quid sit pensio: vnde dicat 7 quot sint eius species: 7 an p sacerdotiū vel matrimoniū pensionarij expi ret pñsio: 7 an in impetratione in forma pauperū de pñsioe sit faciens da mētio: 7 an pñsio possit cū bñficio pmutari: vltra no. p Jnn. dōst. 7 doc. in. c. auaritie. de pñbē. hic all. vide do. Card. in cle. q. regulares. in s. eadē. de sup. negl. pla. 7 an pñsio que soluit pro beneficio sit assignā da clericis vel laicis. vñ gl. xvi. q. j. in. c. possessiōes. 7 vide Arch. in. c. postulasti. de rescri. 7 in. c. si motu pprio. de pñbē. li. vi. 7 no. doc. super. c. sup. inordinata. de pñbē. vbi dī qd etiā pōt assignari laicis, ex quo patet qd talis pñsio nō censet bñficiū ecclīasticū: qd etiā refert 7 sequitur Bal. in. l. edē. circa prin. C. loca. 7 an in impositiōe noue pñsiois sit ne cessari? cōsensu capituli 7 rectoris illius ecclīe q grauat pensione. vide q habent in. c. j. de re. ecclīe. nō alie. lib. vi. 7 p Jnn. 7 dōst. in. c. auar itie. de preben. 7 in pzeall. cle. q. regulares. 7 ibi etiā vide glo. an 7 ex quib? causis possit platus nouas pñsiones imponere seu veteres au gere: de quo etiā habet in. c. phibem? de cēsi. 7 an platus possit alicui dare pensionē sine cōsensu capituli: 7 si pōt an post mortē suā possit eā successor renocare. vide in. c. pensiones. xvi. q. j. 7 q. vi. in. s. illud. 7 vide Arch. xij. q. ij. in. c. sine exceptiōe. 7 in. c. alienatiōes. 7 vide Jnn. in. c. j. de ecclīe. edi. 7 vide que habentur in. c. j. de re. ecclīe. nō alie. in. vi. 7 in. c. quāvis. de pñbē. eo. li. 7 quo tpe debeat solui pñsio dom? vel possessio nis cōducte. vñ gl. 7 Bar. in. l. si in le. i. s. si dom? ff. loca. 7 ea q no. in. l. defuncta. in gl. j. ff. de vsufu. 7 p gl. 7 l. in. l. edē pzeall. 7 p Bart. in. l. ser uis. cōmunis meū in. s. si. de stipu. ser. 7 per Spec. in titul. de loca. i. s.

postq. in ver. s. querit. 7 est cōclusio. q si est cōuētū. 7 de pñsioe 7 de tpe illā soluedi seruabit qd cōuētū est: alis intelligit fm cōsuetudinez loci. vt no. voluit gl. si. 7 ibi l. in. l. excepto. C. loca. 7 glo. j. 7 ibi Bart. in. l. dñi pñsioz. C. de agri. 7 cēsi. li. xj. 7 in. l. i. C. in qb. cau. colo. cens. do. accu. pol. eo. li. 7 adde q si res nō pōt laborari ppter guerrā qd colo nus vel pductor nō tenet ad pen sionē. vide i. l. in ter dū. in. s. quod. ff. de acqui. pos. 7 l. si merces. in. s. vis maior. ff. loc. 7 adde gl. in. l. ij. C. loca. qd aut de ēphitenta an te neat ad pñsionez si ppter guerraz vel hostilē ipetū nō potuit habere pmoditatē v tēdi. 7 re fruendi pducta. vñ q no. p doc. 7 maxime nouissimos i. l. j. C. de in. ēphi. Et adde qd si soluit pñsio p re aliqua spatio. x. annorū pbat q soluens sit pensionari? re cipiens: qd quo vl tra ea q habetur i. l. si certis anis. C. d. pac. 7 in. l. cū de in. re verso. ff. de vsu. 7 in. c. pue nit. de cēsi. 7 vide gl. 7 Bar. in. l. li. tib? C. de agr. et cēsi. li. x. 7 an an nua pñsatio vñ le gatū annuū intel ligat ēē ppetuū. vide q habent in. l. si stichū. in. s. stipulatio. 7 ibi p gl. 7 Bart. ff. de x. obli. 7 an stipulatio annua sit vna vel plures. v de Bar. in. l. si seruus meū in. s. cū seruus. ff. de stip. ser. 7 an annui reddit? cōmunerent in ter immobilia. vltra hic all. p apostil. vide Bar. in. l. iubemus. C. de sa crosan. ecclīe. 7 gl. Bar. in. aut. vt hi q se obli. per hi. hab. res mino. in. s. si x. vbi dī q oēs reddit? annui cōputant inter immobilia. 7 deniqz an dñs cogat recipere pñsionē p plurib? annis inuit? vide Bar. in. l. statuliber. in. s. qd si seruus. ff. de statulib. 7 que dicat esse iusta pñsio. vide per gl. si. 7 ibi per doc. in. aut. perpetua. C. de sacrosan. ecclīe. b Sebast. Sapia. Beneficiū. Ex hoc aliq dicūt q habēs pñsionē sup redditib? alicui? bñficiū pōt illā cedere alteri: 7 valebit cessio pro tempore vite cedētis. vide qd i simili dicūt doc. i. c. pterea. i. s. inrepa. vbi tenet q pñon? pōt vēdere pñsionē quā hñ. Ex hoc etiā dicūt aliq q si imponat onus sup bñficiis tale on? spectat ad habētē bñficiū 7 si titulū nō ad pñcipiētē pñsionē. vide Old. cōsi. clxxvij. ad pñā qñez. c Gratie. Vide ibi docto. 7 do. Car. in. c. de multa. j. de preben. et pōt assignari ratio: qz facilius abdicatur a nobis ius querendū qz quesi tum. l. qui autem. ff. de his que in frau. cred. 7 l. si sponsus. s. si marit? ff. de dona. inter virum 7 vxor. cum simi. d Sebast. Sapia. Beneficiū sibi. Hanc rationē ponit Card. in consi. clxij. punctus questionis quē sequitur Feli. in. c. qñ frequen ter. s. porro. j. vt lite non contestat. non memor. do. Abb. hic. e Renuntiat. Adde istum. i. c. proxi. in vlti. col. ver. si. credo etiam. vbi tenet contrarium 7 respondet ad istum. text. f Postulasti. Adde ad d. oder. ibi. g De pensione. De pensionū impositione an 7 qñ sit licita. vide hic plene per Feli. in. iij. col. viij. seq. Adde qd Cal. consi. xxx. de pben. in si. dicit: qd debet intelligi de pensione que datur in titulum bñficiū. 7 quod ita intellexit Jnn. alle. hanc decret. 7 vide consi. cxi. h Exprimit qd inest. Adde gl. in. c. cū. ad. in ver. piperet. 7 ibi Bu. xxxvij. co. s. de cōsti. vbi all. pdictas gl. 7 vide gl. Archi. viij. qd. iij. in sum. 7 glo. mag. in. c. cōtra morē. c. dist. fm dñi. hic: quā non reperio ad hoc: est gl. v. in. c. in ea sinodo. ea. dist. 7 vide gl. v. in. c. pastoralis. vñ. q. j. quā all. hic dñi. q nō multū facit ad hoc. 7 ratio est fm cū: qz ppter cursum iuris qñqz qd annectit ad naturā alteri? facit qd not. in. c. significatū. 7 in. c. relatū. post gl. j. de preb. 7 in. c. ceterū. de iud. Alio mita primo in electiōe sepulture que si fiat ex pacto in loco vbi alias

Sanon mitanus super Prima parte primi.

de iure sepeliri debebat inducit simoniā fm Dñi. hic p duas gl. simul iūctas in. c. i. d. sepul. in. vi. in. xi. apud quos. 7 in. xi. faciendā Limita secūdo vbi deducit aliquid in pacto alio modo quā pñ esset: puta si ex pacto qd deduceret in obligationē ciuile. id ad qd est obligat⁹ naturaliter tñ: vt pñ ex eo qd no. gl. i. in. fi. c. cōsuluit. de vsur. 7 gloss. in cle. j. in. ver. si. one

ra. 7 ibi doc. e. ti. 7 gl. in. c. a. fene-
raberis. 7 ibi ar-
chi. i. sing. xii. q.
ii. Jmo. 7 But.
in. c. tuā. de eta. 7
quali. Tho. scōa
scōe. q. xxvii. ar.
h. in. rñione scōi
arg. hosti. i. sum.
de vsuris. s. pen. a
ver. qd sit. But.
in. c. cū. d. de cō
stitu. in. xxxi. col.
ver. nota hāc gl.
Ran. de rodul. i.
tract. d. vsu. in. v.
char. x. oppo. ij.
Anto. Francisc.
Circā h an ex
pñio eoz q taci-
te sūnt aliquid
operetvtra ea q b
h dñr 7 q habet
p Bart. 7 alios i
l. i. ff. d. leg. i. Di-
cas q illud q in c
est si expmat ope-
rat qñescūq po-
terat inuari ali-
ter q inesset: qz
tūc nō dñesse ex
necessitate. 7 i. l.
talīs scriptura.
ff. d. le. j. 7 not. ibi
bal. sin. declarat i
l. si arrogator. ff. d.
d. adop. 7 no. i. l.
i. ff. d. li. 7 posth.
7 in. l. filiū. s. j. cū
7 ex h dñio. ff. de
pñ. Et adde et
q vbi illud q ta e
cite iest expmā-
tur pigur q in f
sit operat vt i. l.
titia. ff. ad le. fal. 8
7 p eūdē Bal. i.
d. l. si arrogator.
vbi plene exami-
natistā materiā.

a Lib. vi. Abi
Dñi. ibi l. i. col.
post Jo. an. alle-
gātē Sed. infra
p re. pñu. q. xii. g
7 Buil. de mōte
laud. in. extraua.
Joan. xxi. sedes
apostolica. rotā
de pñ. xxv. in no-
uis. itē si legat⁹.
i. l. eo. Jmo. post
Card. in. c. qñtū.
in. vlt. colū. de re.
pñu. 7 in. c. fi. in
vii. col. ver. si. quinto dubitatur. eo. titu. Butr. 7 istum in. c. cum olim. e.
tit. vbi sentiunt oppositum: sed reducās verba istius: de quo per Sed.
in dicta questione. iij.

b Sed contrariū. Adde hic But. 7 Dñi. 7 vide gl. ordi. in. c. venies.
in. ver. iuri. ibi: nec aliquid. de renun. 7 ibi Jnn. in. vii. col. post Butr. 7
illam glo. not. etiam iste. s. c. pñxi. in. vlt. co. 7 j. c. pñxi. in. fi. 7 vide hic
Moder. in. xii. col. in. ver. si. litere.

c Est spirituale. Facit qd habet in lab hostib⁹. s. sed qd simpli-

7 aliam gl. similem habes in. c. significasti. de ele.
7 c. olim. j. de resti. spo. Sed hec Solu. posset pro-
cedere quādo renūtiaret literis pro beneficio ec-
clesiastico: qz tunc exprimeretur qd inesset i hoc
text. cum glo. Quod sicut beneficiū potest per-
mutari cū alio beneficio ita potest ex pacto qd
renūtiare literis vt cōsequatur aliud beneficiū.
Quidam tamen dixerunt quod permutatio nō
debet habere originez a partibus: sed ex officio
superioris explicari: quod tamen videt esse fal-
sum per. c. j. de re. per. lib. vi. 7 vide quod no. in. c.
questum. eo. ti. sed respectu annue pensionis nō
videtur sol. glo. procedere: ideo gl. trāsīt ad aliaz
solutionē: scilicet qd hic intercessit simonia: ec-
hoc negatur hic. Tertio dicit qd nulla simonia
intercessit: qz per literas nullum ius spirituale
iste habuit. Et no. in hoc mirabilem gl. qd per li-
teras ad beneficia obtinenda nō dicitur quis cō-
sequi ius spirituale ex quo adhuc nō est recept⁹
in canonicum nec collatio beneficii sibi facta est.
Et quod huiusmodi literis quis licite renūciat
pro cōmodo tēporali: quod nunq tradas obli-
uioni propter auctoritatez gl. Sed cōtrariū vi-
detur verū: qz per has literas licet non cōsequa-
tur ius in re vel ad rem consequitur tñ quoddā
ius preparatoriū ad beneficium obtinendū qd
est spirituale: vel spirituali annexum. Sicut dici-
mus in presentatiōe patrom que est annexa spi-
rituali: qz parat viā ad obtinendam institutionē
q est quid spirituale. Et ob hoc forte dicit hosti.
sic quod aut ex pactione partium renūtiatur li-
teris 7 assignatur annua pensio: tunc est simo-
nia. arg. hic cum dicit tex. taliter vendita 7c. Sz
si pure renūtiat ex officio superioris vel inter-
necitib⁹ amicis: 7 postea cōceditur sibi annua
pensio nō est simonia: 7 ideo ista vt transeat sine
vitio sunt explicanda per superiorē 7 tene mē-
ti predicta. Et forte ob hoc papa expressē nō re-
probauit istam pensionē: qz sibi nō cōstitit quali-
ter fuit imposita. 7 Et qualiter debeat fieri renū-
tio beneficii. vide bo gl. i. q. j. ordinationes. Vbi
tractatur an licite quis renūtiat beneficio. vt cō-
feratur alteri. vide gl. etiā in. c. ex parte. 7 de offi.
delega. 7 gloss. j. in. c. dilecto. j. de prebē. Et ante-
neat renūtiatio vel collatio simoniaca. vide per
Jnn. in. c. cum vniuersorum. j. de rerum permu.
7 In glo. fin. not. diligenter vltimam sol. glo.
in qua hoc intendit effectus: quod aut surreptio
fuit commissā in literis impetratis ad lites: aut
in literis impetratis ad beneficia. Primo casu
tenet processus nec debet renocari nisi a princi-
pio fuerit oppositum de surreptione pro hoc. c.
inter monasteriū. j. de re iud. 7 Jo. q. etia in
causa appellationis non poterit opponi de sur-
reptione nisi opponēs prius ignorauerit. Et no-
ta in hoc bene istā glo. quod exceptio dilatoria
nō potest opponi in causa appellationis: 7 nō tra-
das obliuioni: qz declarat 7 extēdit. Lita demū.
C. de procu. vbi solū dicitur quod exceptio con-
tra militem procuratorem non potest opponi i
causa appellationis si fuit omīssa in causa prin-
cipali ante litem contestatā. habes enim per pre-
dicta illud procedere etiā in qualibet dilatoria.
quod ibi tenet Bart. 7 communiter doct. Et sic
nota quod appellatio nō rescindit omnia sed so-

citer. ff. ex quibus cau. maio. Andr. Barb.

d Sine vitio. Pōdera: qz si sine superiore fiat resultat frustra suspici-
cio: ergo sequit q nō debuit approbati ista renūtiatio. Andr. Barb.

e Ex parte. Vide ibi do. meum Barba. 7 ibi dicam.
zacharias. Collatio simoniaca. addo Arcan. c. j. 7 c. sunt nōnulli. j.

Inm restituit appellantem ad eū statum in quo
erat post litē contestatā: vnde non extinguit esse
ctum contestationis litis. Dicit tamen ista glo.
7 bene q si ignoranter fuit omīssa pōt opponi
in causa appellationis 7 optime loquit. Ma quē
admodū poterat opponi in primo iudicio post
lit. cōtesta. ex quo fuerat omīssa per ignoratiam.
ar. op. in. c. pastoralis. 7c. excep. no. glo. in. q. vi. j.
exceptio. ita 7 i cā appellationis: qz vt dixi regu-
lariter quicquid poterat opponi in primo iudi-
cio post li. cōtest. pōt opponi in cā appellationis:
vt in. l. p hāc. C. de tēpo. app. 7 in. c. cū Joānes. d.
fi. instr. no. Bart. in. d. lita demū. Limita hoc vt
dixi in. c. cū dilecta. s. eo. Scōdo casu cū surreptio
fuit cōmissa in lris ad bñficia dicit glo. q surre-
ptio vitiat ipso facto 7 bñ loquit vt pbat i. d. cle.
j. de pñ. 7 Et circa hūc articulū Hosti. multum
instat 7 inuoluit cuius dicta cōter nō approbā-
tur. Sed Cōpo. hic ponit qdā pulchra verba q
quotidie allegātur 7 sunt magni effectus. Pro
sequit em duo mēbra principalia. Primo an 7
qñ valeat pcessus fact⁹ per literas surreptitias.
Scōs qñ pōt hec exceptio surreptionis opponi.
Circā primū distinguit inter literas impetra-
tas ad lites bñficiales: vt qz cōtēdit de bñficiis
7 lris ipetratis ad bñficia obtinenda: item 7 inter
pñuilegia. Primo casu cōcludit: vt in glo. 7 hoc
tene vt dixi lat⁹ post Jnn. in. c. ceteri. s. e. Se-
cundo casu cū sunt lre impetratē ad bñficia aut
executor pcessit cā cognita: vt puta q ipetrator
petit vt executor cōpelleret caplm ad eum reci-
piendū 7 imponeret sibi siletiū sup cōtradictio-
ne 7 iudicio nte agitato executor pñuntiauit: a-
cū pñuntiatōe nō fuit appellat⁹: 7 cōcludit p-
cessum tenere ex quo nō fuit opposita exceptio
surreptionis nec fuit appellatū quā tunc iste lre
fortianē naturā lrarū ipetratarū ad lites. 7 Di-
cit tñ qd ex quo i veritate lre sunt surreptitie in
dex ordinari⁹ pōt ex officio suo irritare illū pro-
cessum. Quia nō pōt ille tenere bñficiū sine pec-
cato cū in istis spiritualib⁹ debeat adesse oīs pu-
ritas 7 abesse pñuitas. j. q. ii. q. pio. 7 in. c. fi. de
pact. 7 Recitat tñ quōdā dicere q index non
poterit ex offō pcedere: ex qñia iudicialiter la-
ta. Sz iste qz bñficiū cū peccato tenet renūtia-
re 7 pōt agi eū p viā denūtiatiōis euāgelice et
p partē nisi pars sciēter recepiſſet sciēs literas
surreptitias: nā tunc valeret receptio: itaq facta
caplo. 7 Jo. singl⁹ pñu dictū: qd l3 snia in be-
neficialibus trāseat in rē iudicatā 7 partē tñ pōt
pars vel ali⁹ agere cōtra eū qui iniuste obtinuit
per viā denūtiatiōis euāgelice. 7 hoc etiā voluit
Jnn. in. c. ad aures. s. eo. Alibi tñ voluit Jnn. q
snia lata in cā bñficiali nō trāsīt in rem iudicatā
sicut nec in infimomiali: 7 hoc expſse voluit in. c.
cū olim. i. de do. 7 contu. 7 in. c. cū bertold⁹. de re
iudi. Sed veritas est in oppositū: nam d3 distin-
gui modo predicto qd respectu illius q quē fuit
lata bene transit in rē iudicatā vt singulariter et
melius q alibi pbat in. c. cū dilect⁹. in. fi. de elect.
Sed p eo pro quo fuit lata nō transit in rē iudi-
catā: qz quo ad eū continet peccatum irremissi-
bile per partē: facit regula prima ibi per Joann.
and. in mercu. sic intellige gl. not. in. c. i. de pces. p
bē. 7 Dicit et Cōpo. q si canonici sciebāt factūz

10 j. de pñ. 7 Et circa hūc articulū Hosti. multum
instat 7 inuoluit cuius dicta cōter nō approbā-
tur. Sed Cōpo. hic ponit qdā pulchra verba q
quotidie allegātur 7 sunt magni effectus. Pro
sequit em duo mēbra principalia. Primo an 7
qñ valeat pcessus fact⁹ per literas surreptitias.
Scōs qñ pōt hec exceptio surreptionis opponi.
Circā primū distinguit inter literas impetra-
tas ad lites bñficiales: vt qz cōtēdit de bñficiis
7 lris ipetratis ad bñficia obtinenda: item 7 inter
pñuilegia. Primo casu cōcludit: vt in glo. 7 hoc
tene vt dixi lat⁹ post Jnn. in. c. ceteri. s. e. Se-
cundo casu cū sunt lre impetratē ad bñficia aut
executor pcessit cā cognita: vt puta q ipetrator
petit vt executor cōpelleret caplm ad eum reci-
piendū 7 imponeret sibi siletiū sup cōtradictio-
ne 7 iudicio nte agitato executor pñuntiauit: a-
cū pñuntiatōe nō fuit appellat⁹: 7 cōcludit p-
cessum tenere ex quo nō fuit opposita exceptio
surreptionis nec fuit appellatū quā tunc iste lre
fortianē naturā lrarū ipetratarū ad lites. 7 Di-
cit tñ qd ex quo i veritate lre sunt surreptitie in
dex ordinari⁹ pōt ex officio suo irritare illū pro-
cessum. Quia nō pōt ille tenere bñficiū sine pec-
cato cū in istis spiritualib⁹ debeat adesse oīs pu-
ritas 7 abesse pñuitas. j. q. ii. q. pio. 7 in. c. fi. de
pact. 7 Recitat tñ quōdā dicere q index non
poterit ex offō pcedere: ex qñia iudicialiter la-
ta. Sz iste qz bñficiū cū peccato tenet renūtia-
re 7 pōt agi eū p viā denūtiatiōis euāgelice et
p partē nisi pars sciēter recepiſſet sciēs literas
surreptitias: nā tunc valeret receptio: itaq facta
caplo. 7 Jo. singl⁹ pñu dictū: qd l3 snia in be-
neficialibus trāseat in rē iudicatā 7 partē tñ pōt
pars vel ali⁹ agere cōtra eū qui iniuste obtinuit
per viā denūtiatiōis euāgelice. 7 hoc etiā voluit
Jnn. in. c. ad aures. s. eo. Alibi tñ voluit Jnn. q
snia lata in cā bñficiali nō trāsīt in rem iudicatā
sicut nec in infimomiali: 7 hoc expſse voluit in. c.
cū olim. i. de do. 7 contu. 7 in. c. cū bertold⁹. de re
iudi. Sed veritas est in oppositū: nam d3 distin-
gui modo predicto qd respectu illius q quē fuit
lata bene transit in rē iudicatā vt singulariter et
melius q alibi pbat in. c. cū dilect⁹. in. fi. de elect.
Sed p eo pro quo fuit lata nō transit in rē iudi-
catā: qz quo ad eū continet peccatum irremissi-
bile per partē: facit regula prima ibi per Joann.
and. in mercu. sic intellige gl. not. in. c. i. de pces. p
bē. 7 Dicit et Cōpo. q si canonici sciebāt factūz

11 fortianē naturā lrarū ipetratarū ad lites. 7 Di-
cit tñ qd ex quo i veritate lre sunt surreptitie in
dex ordinari⁹ pōt ex officio suo irritare illū pro-
cessum. Quia nō pōt ille tenere bñficiū sine pec-
cato cū in istis spiritualib⁹ debeat adesse oīs pu-
ritas 7 abesse pñuitas. j. q. ii. q. pio. 7 in. c. fi. de
pact. 7 Recitat tñ quōdā dicere q index non
poterit ex offō pcedere: ex qñia iudicialiter la-
ta. Sz iste qz bñficiū cū peccato tenet renūtia-
re 7 pōt agi eū p viā denūtiatiōis euāgelice et
p partē nisi pars sciēter recepiſſet sciēs literas
surreptitias: nā tunc valeret receptio: itaq facta
caplo. 7 Jo. singl⁹ pñu dictū: qd l3 snia in be-
neficialibus trāseat in rē iudicatā 7 partē tñ pōt
pars vel ali⁹ agere cōtra eū qui iniuste obtinuit
per viā denūtiatiōis euāgelice. 7 hoc etiā voluit
Jnn. in. c. ad aures. s. eo. Alibi tñ voluit Jnn. q
snia lata in cā bñficiali nō trāsīt in rem iudicatā
sicut nec in infimomiali: 7 hoc expſse voluit in. c.
cū olim. i. de do. 7 contu. 7 in. c. cū bertold⁹. de re
iudi. Sed veritas est in oppositū: nam d3 distin-
gui modo predicto qd respectu illius q quē fuit
lata bene transit in rē iudicatā vt singulariter et
melius q alibi pbat in. c. cū dilect⁹. in. fi. de elect.
Sed p eo pro quo fuit lata nō transit in rē iudi-
catā: qz quo ad eū continet peccatum irremissi-
bile per partē: facit regula prima ibi per Joann.
and. in mercu. sic intellige gl. not. in. c. i. de pces. p
bē. 7 Dicit et Cōpo. q si canonici sciebāt factūz

12 caplo. 7 Jo. singl⁹ pñu dictū: qd l3 snia in be-
neficialibus trāseat in rē iudicatā 7 partē tñ pōt
pars vel ali⁹ agere cōtra eū qui iniuste obtinuit
per viā denūtiatiōis euāgelice. 7 hoc etiā voluit
Jnn. in. c. ad aures. s. eo. Alibi tñ voluit Jnn. q
snia lata in cā bñficiali nō trāsīt in rem iudicatā
sicut nec in infimomiali: 7 hoc expſse voluit in. c.
cū olim. i. de do. 7 contu. 7 in. c. cū bertold⁹. de re
iudi. Sed veritas est in oppositū: nam d3 distin-
gui modo predicto qd respectu illius q quē fuit
lata bene transit in rē iudicatā vt singulariter et
melius q alibi pbat in. c. cū dilect⁹. in. fi. de elect.
Sed p eo pro quo fuit lata nō transit in rē iudi-
catā: qz quo ad eū continet peccatum irremissi-
bile per partē: facit regula prima ibi per Joann.
and. in mercu. sic intellige gl. not. in. c. i. de pces. p
bē. 7 Dicit et Cōpo. q si canonici sciebāt factūz

13 neat hic contrarium. 7 in repetitione. c. quintanallis. in. xv. co. ver. cir-
ca sextum. de iur. iuran. in. d. c. inter monasterium. v. colum. sed Abb.
ibi in. vii. col. approbat gloss. hic pro quo passu. vide hic mod. in. ver. si.
placuit mhi. 7 doc. in. c. inter monasteriū. in. practica tñ non recedas
a glo. hic communiter approbata.
Adde Alex. consi. xxvii. in. lib.
Cum olim. Ibi plene dicam in. c. j. de conces. preben.
Adde quod ibi etiam ponam.

qo. iij. 7 ca. mo-
les. viij. q. i. aliqd
per ange. in. aut.
quō opoz. episc. i
ver. sancimus.

Sebaiti. Sapia.
Simoniaca.
An simoniacus
dicat it iuris. vi
de pulchre p se.
in. c. i. notra. i. fi.
primi coriarij.
j. eodem.

Exceptio di-
latoria. Tho hic
Jmolā. Dñi. et
bali. lita demū.
in. fi. no. qd itelli-
get limita qñor
modis: vt hic p
Moder. Ad
de tamē qd si in
cā appellationis
exceptio oppo-
natur que non
fuit opposita in
principali 7 illa
admittet nō ap-
pellando qd pre-
iudicat parti. ita
in. c. i. cō. cccc
lxxxvii.

Ignoranter.
Ergo a cōtrario
sensu: scē si sciē-
ter per gl. hic in
xi. se ignorasse.
fm Butr. 7 Do-
mini. hic per gl.
sing. post pñu.
ibi Jo. 7 dixit in
c. inter monaste-
rium. de regu. iu-
ris. idē tenet iste
post Hosti. Jo.
and. 7 Butr. in
c. exceptionez. in
iij. notabi. de ex-
ceptioni. 7 Sed.
cōsi. cccxxvi. in-
cipiēte Petrus
rector. ecclesi. ad
finem: ibi: soluen-
do incipit. 7 per
istuz in. c. i. in. iij.
colum. de excep.
7 in. l. admonen-
di. in. vñ. colum.
ver. tertio. addē-
dus. ff. de iure iu-
ran. 7 facit gloss.
fina in. c. pastora-
lis. de exceptio-
ni. 7 tex. per locū
a speciali. in. c. ex-
ceptionem. e. tit.
licet. Jnnocē. tes

puta

Sanonmi. super Prima parte primi.

a **S**ebasti. Sapia. **A**ppellatione beneficiorum. Vide Car. in. cle. ij. in. vij. no. de iud. vbi vult: qd si querat an constitutio loquens de bñficijs habeat locum in canonicatib: distinguit an sim? in materia larga et tunc sic: si xpo in materia stricta et tunc nō. vide de hoc verbo molestia. Alex. in consi. l. ij. vñso testamento. in. ij. vol. per Seli. late in. c. casum q. col. antep. s. eo.

b **S**ine pbeda. adde Rotaz de pben. xv. in no. uis. itē si legat? et facit ratio iudicio meo: qz canonic? sine pbeda a dicit canonic? i b verba: vt voluit 2 Jo. and. in. c. res. latū. et ca. dilect. c de pben. et in. d. c. cū nostris. de cō 3 ces. pbe. et voluit De. de anc. in. c. d eniz qui. de pbe. li. vi. vbi dicit q inane ē nomē canonici sine pben. dā: facit etiaz qz 4 tale ius ad rē nō e poterit pmutare: vt plene per Jmo. i. c. si. i. vij. col. de rerū pmut. Zacharias.

c **E**go puto dicitū do. Panor. f q iste itactū reliqt idistincte nō eē vey. nā habeo qd canonica sub expectatione pbe de itra numerū ē beneficiū. ita no. Ludo. roma. q. si. cccclvj. dicit igitur q aut loquimur de recepto i canonicū sub expectatione pbe: sed intra numerū

et tūc dicatur affectus beneficiū. per rotā. vbi. s. et iura ac rationes p gum ibi all. Aut loquimur de recepto extra numerū: et tūc si pbede nō sint distincte etiā dicit habere beneficiū. vt per Rotā. ibidē: et per Car. in. cle. j. de pbe. si xpo sint distincte pbede: tūc hz locū dictū abb. Ant. Frā. **C**irca hoc q dicit de canonico sint pbede. adde q col lato canonicatu intelligit etiā collata pbede: vt p Jnno. in. c. ppropo. fuit. de cōces. pbe. et per Archi. in. c. eū qui. de pben. lib. vi. et vide tex. in. c. tibi qui. et in. c. duob. de rescrip. eo. lib. et vide tex. qui vñ velle qd cōi lato canonicatu intelligat collata pbede. in. c. pposuit. de cle. excōi. et vide Jo. an. in. c. si cleric. de pben. lib. vi. et Lap. in. c. si postq. de pben. e. li. et vide tex. in. c. peruenit. de appel. de quo passu habet per gl. in. c. si canonic. xvi. q. j. et i. c. si capitulo. et in. c. cū super. de cōces. pbe. lib. vi. Adde tñ q ex collatioe canonicat? statim quis nō habet administrationē donec sibi assignaret pbede: tñ est canonic? et hz ius canonice: vt Jnn. in. c. ex ore. de his q si. a maio. parte cap. et in. c. ppropo. fuit. de cōces. pben. vbi etiā dicit Jnn. q facta assignatione pbede canonico habet administrationē: hz patiat cōtrouersia super pbede. Et adde q canonicus non pōt esse laicus: qz ius canonie est ius spirituale. vide no. per Jo. an. in. reg. inductū. de reg. iur. li. vi. et vñ habuerit ortum canonicatus et ipsa canonica. vide do. Car. in. cle. si. de pben. in. j. q. vbi etiā tractat an canonicat? sit titulus perpetu? de quo etiā habet in. c. dilect. de pbe. et vide gl. in. d. c. dilect. an recept? in canonicū vltra numerū assequat pbede: postea vacante ex vi sue creationis in canonicū primo facte: de quo plene per do. Car. in. cle. si. de pben. in. vij. q. et an numerus canonicorū possit excedere numerū pbede: rñ. vide Jnn. in. c. tuis questionib. de pbe. et adde q canonicū eligētes aliquē in canonicū vltra numerū rumpant numerū nisi illud faciant auctoritate pape: qz tunc nō vident frangere numerū: vt per glo. in. c. pro illorum. de pben. et per do. Card. in. d. cle. si. in. vij. qd. putarem tñ q etiā isto casu qñ reciperent auctoritate pape aliquē vltra numerū: qd protestarent q nō intendunt recedere a numero. de qua materia ptestationis in pposito. vide que plene tractat in. c. cum. ad. de cono.

stitu. Et an appellatioe canonici veniat canonic? regularis. vide glo. quā do. Card. dixit esse singu. in. cle. dispēdiosam. de iudi. que gl. dicit qd si: quādo tñ nō transit sine dubio qñ fieret mentio de canonico in materia que nō cōueniret canonico regulari. Et adde q canonic? tenet scire grāmaticā adeo q ei? ignorātia repelleret eū a canonicatu:

vt voluit archi. i. c. statutū. i. s. j. et in. c. sicut tpe. d re scri. in. vi. et vide plene p do. car. i. cle. ne i agro. de sta. mo. et an canonicat? i ecclia cathedrali sit dign? bñficiū: q sit cura. vid Jo. stie. in. sum. de si. pby. i. s. a. i. ver. circa. et hñ i. c. statutū. in. s. j. de re script. lib. vi. et p Jan. in. c. frater nitatez. de sepul. **A**d rē. Adde Dñi. i. c. si motu pprio. in. ij. col. d pb. i. vi. post Jo. and. et Jo. d lig. ibi archi. i. cle. si roman. in. x. ob tinet. et ibi Jmo. h. co. Car. i. cle. si. in. xij. q. d off. or. Ro. de renū. xij. qdā cardinalis. ad si. anti. q est et. tit. i. antiquore. et fm pdicta itelli ge Bal. i. l. si is q. s. si. ff. de exc. tut. Limita tñ vt late p Jmol. post ho. Jo. an. et bu. in. vlt. col. i. c. rela tū. d pbe. et per adoder. hic.

Et molestare. Adde gl. fin. in. l. si seruū. s. pretor. ff. de acq. here. de qua fecit festū Bal. i. l. j. in. iij. col. in. x. itē qro si testator mādauit heredi ne molestet. C. de his q pe. no. et vide eūdē in. ea. l. in. ij. co. in. ver. et est ar. q si testator reliqt mibi fundū. et vide eūdē in. l. j. in. ij. co. x. s. pone q verba instrumēti. C. de vsu fru. et in. l. j. C. de nudi. Pau. de ca. q. x. c. Jmo. i. l. luct. s. tres hñdes. et ibi gl. et Bart. ff. ad treb. in. l. j. s. nō aut. et si qs te. li. esse inf. sue. et i. l. si pri. in. v. oppo. j. partis. ff. de op. no. nū. et plene p Ro. i. l. si seruū. s. si. ff. de acq. here. vbi sequit dictū Bal. in. d. l. j. p Roma. i. l. j. s. si. ff. de pub. p do. i. c. audita. de rest. spo. p Jmo. i. l. si paterfamilias. ff. de here. insti. Areti. in. c. intimauit. de testi. Jnn. in. c. p illoz. in. v. col. de pbe. pe. de anc. q. xij. et p dicto isti? hic facit bon? tex. c. qrela. i. si. de simo. vbi phibeet molestia sine ordine iudiciario: ergo a Jno sensu cū ordi ne iuris est pmissa. facit qd voluit Rota deci. cccij. itē si agēti in titu. de rest. spo. in. anti. et dixi in. no. meis i lra. ad. in. x. molestia. **A**dde Raphā. cum. consi. clvi. Alex. consi. xij. Pau. de ca. consi. cxcj.

Ant. Frā. **A**d d q pmittēs nō molestare seu nō iſerre molestiā dē eā iſerre eo ipso q trahit ad iudiciū: vt i. l. die sabbati. C. de iur. et hoc xbo molestare. vid. i. l. j. C. de thesau. li. x. et i. l. j. C. de ca. lar. eo. li. et i. l. p midēdū. C. de dec. et vide plene p Ale. i. suo q. i. h. pte. q. et vid Alexan. post bar. i. l. in. illa. la. ff. de x. ob. vbi dicit Bar. q q pmissit aliquē nō molestare de facto vel de iure sub pena iſcurrir penā siue molestet indi cialiter q dē esse molestia de iure: siue extra iudicialiter que dē esse mo lestia facti. de quo etiā p Alex. in. l. ampli? nō peti. ff. rem ra. ha. habe.

Antentionem. Vide adoder. post istum in cap. ad aures. s. eod. **E**x pssa. Adde Dñi. in. c. qz piculosuz. in. x. si. no. qd vbi requit expf sa mētio. de sen. excō. li. vi. et vid gl. i. l. negotiū. in. x. spālī. C. d neg. ge. et in. l. si. in. x. spālī. C. eo. et qd modus capiat expssum. vide Bal. in. l. i. in. ij. co. i. x. ad qd sciēdū est q expssum dē trib? modis. ff. de vul. et pu. et p eūdē in. l. i. ff. si qs in ius vo. nō ierit. in. si. in. ver. qro dicit hic spālīter. et gl. in. c. vnico. de sac. vnc. et Dñi. in. c. qz piculosum. de sent. excō. li. vi. **E**t hac opi. Dicas esse cōez quā limita duob? modis: vt hic p istū: post adoder. ibi: nisi secūdo modo. ibi: si aut ad vnum beneficium.

diuerſas

a Alius titulus. Ad cautelam. Vide istum. d. c. post electionem. in. iij. no. p. illi bo. tex. in. c. ij. de arbi. et in. c. dilectio. d. pbe. et in. c. cu olim. lo. ij. ad fi. de pui. et lap. alle. ultima ppe. fi. et Lar. i. c. iter dilectos. x. f. 3. ad fi. de fi. istr. et Jmo. i. c. ex pte astensis. i. j. no. de pce. pbe. et rota. de rescri. xliij. in antiq. deci. i. c. no. q. vbi qs. et Lar. q. lxxi. inci. vacate quadam parochiali ecclesia. ro.

b Quod est notandum. Adde But. et Do. hic. et Jo. an. i. regula igno. rancia. de reg. iur. in sexto in mer. et dictum ibi Jo. andr. limita. La. pusall. lxxix. in c. duo prelati. et alio. moder. hic.

c De lris prius inualidis. Adde mod. s. e. ex tenore. Card. But. et Do. hic.

d Zacharias. Adde gl. in. c. ex tenore. isto ti. et i. c. suggestu. de iurepa. et in. c. cu nris. de pce. pbe. istum expsum in. c. p vestras. de do. inter vir. et vxor. et Fel. in. c. ceteruz. col. ij. ver. limita. tertio. s. isto tit.

e Sebast. Sapia. Quod no. Adde Old. i. q. lxxix. 8 qda Hugo. circa pncipiu. vbi t3 q de pcessu nullo no e facienda mentio. vide Abba. et b Jmo. i. c. dilecti. 9 j. de exce. vbi te. c net q de attenta. o tis post appella. tionem p iudice. a quo no est facienda metio qz ve. niut retractatua vide Jmo. et do. e Ant. i. c. ex pte. j.

f Ex proprijs literis. Adde Cal. in ti. de ele. c. xliij.

g Ipso iure nulle. Adde istum in. c. oblate. in vlti. no. de app. Ro. c. sil. cccclxxix. inci. dubitat primo vtrum electio. et in. vj. co. vbi alle. Cal. in ti. de rescrip. consi. xliij. et doct. in. c. ex tenore. s. eo.

h Ille tex. a contrario sensu. Vide ibi istum.

i Spoliatus. Adde Jo. an. bu. et istum i. l. cu teneamur. de pbe. et Jo. an. i. c. de multa. sup. vers. habebat. de pbe. et vide hic p mo. in x. spoliatus. Adde q voluit Cal. c. xi. de pbe. vbi dixit quod de illicita sua possessione quis teneatur facere mentionem.

j Sine lris. vide moder. in rub. s. de costi. et istum in. c. qualiter. in prin. et in. c. nostris. in. j. col. j. de ele. et in cle. j. de he. et Rota de offi. dele. in. x. no. Domi. in pe. vj. in ver. yniuersitatis. Bal. in. l. humanu. C. de legi. in. l.

diuersas ecclesias vel etiam ad easdem. Nec pcedit vbi plures literae impetrant ad diuersa beneficia. si autem ad unum beneficium et habet eandem formam et datam omnes tenentur: quia una in effectu videtur litera et plures exemplata. sicut dicimus in pluribus testamentis habentibus eandem datam et formam ut in. l. vnu testm. ff. de testa. et aliquid autem ad idem beneficium possit ex post facto impetrari alius titulus ad cautelam. Vide q sic ad hoc tex. bo. in. c. post electionem. de cōfess. pbe. et in. c. ex parte astensis. eo. ti. Ad tñ vt psequat ius in beneficio ex vtroq. tit. qz esset s. c. vt qs duas. de elec. li. vi. s. vt se possit de fendere ex vtroq. est notabile. vide quod latius dixi in. d. c. post electionem. Secundo casu principali cum impetrant plures literae sub diuersa data aut a diuersis: et dic vt dixi. s. e. ti. c. capitulu. Aut ab eod. et est materia nostra in qua dic q aut p pmas literas fuerit affectus iste beneficium et postmodum impetrant scdas ad aliud beneficium. Et in dubio non valet lre non facientes mentionem de beneficio habito: vt in. c. si motu proprio. de pbe. li. vi. Aut impetrant scdas post q fuerit receptus in canonicum p primas ante tñ q cōsequeret pbe. dā: et dic idem qd non valet literae nisi expssam mentionem faciāt de receptione facta p pmas. de hoc est tex. hic in fi. et qz per pmas literas nodū fuerat impetrator aliqd cōsecutus et impetrant scdas ad aliam ecclesiam iste est casus dubitabilis. Et hic voluit q oēs valēt et sit in optione impetratoris quib. vult vt i. s. dixi. Sed Jmo. Hosti. Cal. et cōter doc. t3 oppositū: qz non est verisimile q si papa sciisset de priorib. cōcessisset scdas. An saltem negari non pōt quin talis veritas sit suppres. sa que si fuisset expressa reddidisset pncipē ad off. ficilius cōcedendū. ergo talis taciturnitas vitiat p. c. postulatū. et quod ibi dixi. s. eo. Dicit tñ hic Jmo. q si habēs lras expectatiuas impetrat literas ad beneficium vacans non ad vacaturū. qd pōt vti illis literis dūmodo velit renuntiare prioribus. Sed cōis opi. doc. est in oppositum. qd puto verū qz cu literae secūde sint surreptitiae non possunt renouiscere ex renuntiatione primarū subsequēti. ar. in. c. si eo tpe. de rescri. li. vi. habēs tñ plures literas potest vti primis: qz in illis non reperit aliqd vitiū. et dicit Hosti. notabile verbū: q si talis impetrās vteret scdis ante q primis qd non possit aliqd cōsequi vigore pmarū quibus tacite renūtiavit vt dō secūdis nec aliqd poterit firmiter cōsequi ex secūdis cu sint surreptitiae qd e no tandū. et Sed circa hoc pōt dubitari nunqd de literis prius inualidis s. si fieda metio. gl. hic sentit q no. Hosti. tenet cōtrariū. Dicit enim q si quis pēdētibus primis impetrant secūdas licet postmodum prime annullentur non tñ valēt secūde: qz ex quo pendebant prime necdum erāt annullate tēpore impetrationis primarū non debent valere secūde: ex quo non faciūt mentionem de primis. Qd tñ limitat Cal. qn nullitas seu inualiditas surgit ex ppijs literis s. si literae aduersas

falsus. C. de fur. in. l. idē vlpia. ff. de exc. tu. et in. l. si qua per cal. C. de epi. et clerz in. c. j. s. sacramētū. in ti. de pa. iur. fir. in vfi. seu. glo. in. c. duobus. de rescrip. lib. vi. istum in. c. si diligēti. de sumo. in gl. et Jmo. in cle. dudū. s. nos enim in verbo aut scripto. de sepul.

Adde Old. consi. cccxxij.

farj essent nulle vel elidibiles p exceptionem non est necessariū de illis facere mentionem. sic intelligit gl. in. c. cu nostris. j. de concess. pbe. et qd no. s. e. ex tenore. d. Ant. distinguit qd aut lre sunt ipso iure nulle et non fuit necesse facere mentionem de illis. Aut elidibiles p exceptionem. et tūc est necesse facere mentionem: qz de literis nullis nulla est utilitas in faciēdo mentionem. Plz mihi cu literae sunt nulle et cu impetrator sciebat eas nullas nec credo q in hoc Hosti. senserit cōtrariū. S3 dubiū ē qn impetrator sciebat eas validas et ipetrant se cūdas postmodum incepit vti primis et ab illis exclusus per exceptionem vti scdis et istud est dubium glo. et Hosti. et in hoc forte posset sustentari opi. Hosti. nā ex quo erant in pēdētī cōmisit iste fraudem in non faciēdo mentionem maxime quia vtendo primis videt renūtiasse secūdis. Itē quatenus dicit. d. Ant. qd si lre sint elidibiles d3 fieri metio in scdis. Hoc limitat in literis ppijs secus in lris aduersarj quas ipse pōt elidere p exceptionem. qz impetrado litera cōtrariā videtur habere animū elidēdi: et sic loquit gl. in. d. c. ex tenore. et vide qd ibi dixi. Credo etiā q de lris prius pure renūtiatis non sit necesse mentionem facere in scdis: qd satis sensit hic Jmo. in fortiorib. terminis qd no. Nec ob. c. s. pr. qz ibi fuerat psecut. pē sione vel aliud beneficium. iō tenet facere mentionem s primis lris l3 renūtiatis: secus si nihil fuisset cōsecut. et ad hoc facit ille text. a contrario sensu.

g Querit extra gl. nūquid de beneficio quo ipe trās spoliatur est teneatur facere mentionem. Joā. cal. t3 qd sic. ad hoc qd no. in. c. cu teneamur. et c. d. multa. de pbe. Probatur rōne. nam si de iure qsito ad rē tenet ipetrās facere mentionem vt hic. fortius iure qsito in re. Nā per spoliationem de facto agitata non pōt qd titulu beneficij. s3 solū possessionem. vt in. c. cōquerete. et c. in lris. de resti. spo. et qz qui actionem h3 ad rē ipsam habere vfi. vt hic iuncta gl. fi. et in. l. qui actionem. ff. de reg. iur. facit regula quā posui. s. e. postulatū. et Scdo qrit. qz hic sit pba tio gfe p lras nūqd sine lris possit pbari gra facta p sēti per romanū pōtificē. et hoc incidit in illā qōnē nūqd scriptura sit de eē gratie. de quo vi de plene per Jo. an. post Archi. in. pe. vi. lib. Et ibi tadē cōcludit q scriptura requirit ad probationem gfe. non tñ est s substantia gfe. An mortuo papa q fecit gram lris nodū extractis non expirat gra: s3 successor d3 dare lras faciēdo mentionem de pdecessore. facit. c. lris. j. eo. Et ex hoc dicit Bal. in. l. humanū. in fi. C. de leg. qd si papa verbo pnūtiavit aliqd epm vel abbate. qd statim facta pnūtiatione ille sic pnūtiatus est eps seu abbas. qd no. Dixit tñ q no debet recipi isti p platis nisi gratia pbe. p lras apostolicas: als tā sic se gerēs qz canonici euz recipiētes incurrunt graues penas: vt habet in extrauag. Bonifacj viij. que incipit. intūcte. Et hoc vltimū bñ no. qz multi in hoc errāt: hoc idē sentit Cal. hic in ea.

h nūquid litera sit loco tituli beneficialis tenet

i titulus. Dicit q gra apostolica non censet pfecta ex sola signatura supplicatiōis facta p papā: sed tūc demū perficit qn sup ea lre sunt expeditae. et id in beneficiis non d3 an lras cōfectas quis habere canonici cu ti. qd intellige quo ad potestatem et iurisdictionem dandā executori: qz de tali pte et iurisdictione loquit deci. rote hic alle. q als cccclxxvij. et ad hoc vide q pulchre no. Jo. an. in proe. vi. in nouella sup. ver. arant mittimus. et vide ibi Do. de sancto gemi. qui dicit q licet in gratia motu proprio facta requirant licere ad probationem gratie facit: tñ secus est in gratia facta non motu proprio qz illa pōt probari p testes per. c. si motu proprio a srio senlu. de pbe. li. vi. Dicit tñ ibi Pau. quē recitat ibi do. q vbi papa facit gratiā super qua mādāt fieri lras: non d3 gratia perfecta ante q literae cōficiantur. et vtrū ad esse et substantiā gratie requirant ltere: an vero solū ad probationem. vide que habentur et notant p Bald. in. l. humanum. C. de leg. et per do. Fel. in rub. de consi.

k Sebast. Sapia. Bre. An scriptura sit de substantia gratie. vbi late p Fel. i. rub. de costi. vbi etiā ponit an possint pbari per testes. vide do. Ab. i. c. ex diligēti. j. de si mo. et ibi Felin. et Bal. in. c. j. in fin. prin. p quos fiat inue.

l Sebast. Sapia. Seu abbas. vi de Ang. i. c. cu salutatus. C. d. sen. pal. vbi dicit. qd xbailla ipetratoris iste sit doctor incōtinēti faciūt q qs sit doctor.

m Loco tituli. Adde Jmo. s. c. pri. i. vl. col. post Lar. Do. i. c. j. de lit. et i. vi. quasi i fi. qd dicit ibi Archi. et ro. i. no. uis dci. cccclvi. i. c. circa scd3. vbi alle. Lōpo. s. eo. qstitur. ad fi. vñ r3 bu. et Do. gra non est pseruatiua tituli n creato titulo p collationem et semel de literis cōstito hic collatio pseruat sine lris: non si pderet literas nihilominus valeret gra vt patet in. c. cu olim. lo. i. de pui. dūmō pbarē qd papa hāc gra p lras fecisset. facit tex. i. c. sane. de renū. et in gl. pe. i. fi. vbi ad pditionem vti ad renūtiatio nē lranū non seqt perditio tituli.

n Antoni. Franci. Circa hoc an ad validitatem gfe requiratur litera et an illis perditis tisper datur gratia et titulus. Dicit q gra apostolica non censet pfecta ex sola signatura supplicatiōis facta p papā: sed tūc demū perficit qn sup ea lre sunt expeditae. et id in beneficiis non d3 an lras cōfectas quis habere canonici cu ti. qd intellige quo ad potestatem et iurisdictionem dandā executori: qz de tali pte et iurisdictione loquit deci. rote hic alle. q als cccclxxvij. et ad hoc vide q pulchre no. Jo. an. in proe. vi. in nouella sup. ver. arant mittimus. et vide ibi Do. de sancto gemi. qui dicit q licet in gratia motu proprio facta requirant licere ad probationem gratie facit: tñ secus est in gratia facta non motu proprio qz illa pōt probari p testes per. c. si motu proprio a srio senlu. de pbe. li. vi. Dicit tñ ibi Pau. quē recitat ibi do. q vbi papa facit gratiā super qua mādāt fieri lras: non d3 gratia perfecta ante q literae cōficiantur. et vtrū ad esse et substantiā gratie requirant ltere: an vero solū ad probationem. vide que habentur et notant p Bald. in. l. humanum. C. de leg. et per do. Fel. in rub. de consi.

Sanonmi. super Prima parte primi.

zacharias.
a **C**onuate pso
ne. Ad p istodi
eo Spe. in ti. de
leg. s. nūc tracte
mus. vers. sed nū
qd. r. ibi Jo. an. i
addi. ad ipz. An
to. de bu. in. c. no
bis. in pen. co. de
iurepa. De. s. an
cha. i. cl. p. literas.
de pb. r. Arch. in
sum. r. xv. dist.
b **N**on habet de
iure coi. Ad hic
Bu. r. Jmo. qd i
tellige non vacā
te federat sic. p
c. cū olim. de ma
io. r. obe. facit et i
simili gl. in. c. pre
ter hoc in x. du
cib. r. r. xv. dist. r.
in. c. bene quidē.
in ver. romanum
pontificem. r. xvi.
dist. r. in. c. menā.
h. qstio. v. que di
cunt qpapapōt
cedere laicoius
excoicandi r. in
terdicēdi r. suspē
dendi clericos. r.
no. Jmo. in. c. ec
clesia. in. iij. co. de
cōstit. allegando
gloss. in. d. c. bene
quidem. quā etiā
sequitur De. de
monte in tracta
tu s. potestate pa
pe r. c. iij. in. xij.
col. r. Ana. in. c.
sicut in vno. in. j.
colum. de here. r.
Domi. in. s. ad
hec. in. iij. colū.
r. xv. dist. r. gl. in
c. i. in gl. iij. r. c. iij.
dist. r. vide istū in
c. ab excoicato. i
j. col. j. eo. titu. fa
ciūt que habent
p glo. r. doc. in. c.
decernim. de iud.
di. r. an laicus q
non est in sacris
possit absolvere
ab excomuni. vi
de gl. i. r. doct. i. c.
canonica. in x. si.
presbyter. de sen
ten. excom. r. Ar
chid. in. d. c. bene
qdē. r. Jmo. in. c.
ab excommuni
cato. in antepen.
col. in x. si. an au
tem isti excoito
res. i. eo. titu.
Adde vt pro
manum consilio
c. lvi.
c **D**e omnimo
do defectu iuris
ditionis. Adde
mod. i. c. sup lite
ris. s. e. in. iij. fal.

Cōpost. in. c. sup literis. s. e. qd sic. **A**rch. tū in
c. j. de lit. cōte. li. vi. hoc limitauit vt pcedat in col
latiōe fēda: sed in iā facta collatiōe: collatio est
titulus r. nō lra. **J**o. cal. concludit r. meli. hic
qd tā in collatione facta q fēda litera nūq est
loco tituli. vnde nō est titulus remotus nec ime
diat: sed sicut collatio vbi interuenerit est titu
lus ita r. mādātū verbale de cōferēdo est primor
diū tituli. Ad enim potest dici titulus: q per li
teras vt cōferat nō acquiritur ius in beneficio:
sed solū facultas implorandi officiū executoris.
Ad quod vide bo. gl. in. c. veniens. de renū. litera
vero est probatio collationis vel istius principij.
quēadmodū contigit in contractu qui perficit
solo cōsensu. Nam scriptura superueniens non
est de substantia cōtractus: sed fit ad probationes
contractus. l. contrahitur. ff. de pig. r. l. p. sensu. ff.
de actio. r. obligatio. facit quod leg. r. not. j. de re
iudi. in. c. sicut. **A**bbas.

Excommunicatio potest fieri per priuataz p
sonam ex priuilegio ei concessio.
Capitulum non habet aliquā iurisdictionē: sed
episcopus qui tamen debet ipsam explicare cū
consensu capituli.
Jurisdiction potest acquiri ex cōsuetudine.
Judex potest cognoscere: an sua sit iurisdiction.
Actor potest fundare intentionem suam super
exceptione aduersarij.
Fundare se an quis possit super eo quod alias
impugnauit.
Sententia qua qd pronūtiat se esse iudicē est in
terlocutoria.
Procurator renocatus ante certificationē reuo
cationis quicquid agit tenet.
Dñs si ratificauit gesta per falsum pcuratorem
non potest vltius contradicere.
Adā dare videtur ille qui patitur aliqū agere in
causa sua r. non contradicit.
Appellatio videt facta noie meo si quis me pū
te r. nō cōtradictē appellauit.
Procurator an r. quando possit reuocari. 12.
Rescriptū nullū assumit vigore si iudex pronū
tiat validum r. ab hoc non fuit appellatum.
Soluens procuratori reuocato an liberetur.
Procurator habens speciale mādātū an possit
literas impetrare.
Coniuncta persona nō agit pro coniuncta in his
que requirunt speciale mandatum.

De parte decani.

Legit varijs modis s. fin lec. magis
cōm r. litere cōueniētē. h. d. Ad v3 re
scriptū qd procu. reuocatus: r. de hoc certificat
extra iudiciū impetravit. Secus tū si in iudicio
dūmodo reuocatio ad notitiā aduersarij vel iudi
cis nō peruenit. **I**n pma ponit facti narratio.
In scda iudiciū instructio ibi: q vero. **A**el sic sum
ma scdm aliū intellectū satis notabilē. Quicqd
pcurator reuocatus r. de hoc certificatus in iudi
cio facit fauorē dñi nō tenet: licet reuocatio ad
notitiā iudicis vel aduersarij nō puenit secus
si illud tēdit ad cōmodum aduersarij. **C**asus
literalis. Capitulū laudneñ. habebat indulgen
tiā a sede apo. vt forsītā posset excoicare quēcū
q in eorū offensam incideret manifestam occa
sione huius indulgētie decan. r. capitulū laudu
neñ. tulerūt sniam excoicationis in nobilē virū.
Jpropter qd orta fuit prouersia inter eos sup
ipsa sentētia r. quibusdā alijs articulis. **U**nde p
curatores vtriusq ad sedē apo. accesserunt. r. sup
ipsa snia r. alijs articulis litē sunt cōtestati r. qd
his in pñsentia pape nō poterat fieri plena fides
cōmisit papa cām iudicibus sine debito terminā
dam hoc adiecto in cōmissione vt nō obstarēt li
tere preter assensum partiū antea impetratē. di
ctus nobilis citatus proposuit q per literas nō
erat pcedēdū ex eo qd Sui. qui lras impetratē
rat falsus extiterat pcurator: q ante impetratio
nem illarū mādātū procuratorū fuerat reuoca
tū: vnde per tales literas rñdere non tenebatur.

Ex aduerso ex pte capli dicebat qd ad papā vel
ad caplm talis reuocatio nō peruenit. iudices in
terlocuti sunt se debere procedere p illas literas
tandē petebat pcurator capituli vt iudices ispi
cerēt predictā indulgentiā. procurator illius no
bilis ex aduerso rñdit q per literas illas pceden
dū nō erat ostēdēs alias posteri impetratas cō
tinētes vt si de partiū pcederet voluntate causaz
terminaret eādē: alioqn cām sufficiētē instructā
remitterēt ad sedē apo. **E**x pte capituli fuit alle
gatū illas literas nō valere: q impetratē fuerunt
per eūdē Sui. post reuocationē mandati: vñ lre
nō valebāt: iudices dubitauerūt vtrū per pmas
vel scdas lras deberēt procedere. **C**onsult. papa
rñdet q fm statutū cōcilij litere apostolice impe
trate sine spālī mādato dñi nō valēt nisi esset de
ill. s. personis a quibus nō exigit de iure mādātū
vnde mādāt q si reuocatio mādati ad pcuratorē
illius nobilis peruenit pcedāt in negotio iuxta
cōtinentiā priorū literarū nō obstatib. posteriori
bus: q multomin. valēt lre que impetrant ab
illo a quo reuocātū est mādātū q si nullū mādā
tū habuisset. **B**er. **N**ota primo iuncta gl. j. qd
priuate persone potest concedi priuilegiū excoi
candi suos manifestos malefactores. Similis in
dulgētia habetur in. c. ex parte. j. de verb. sig. vbi
plene de effectu huius indulgentie. r. vide qd no.
Jnn. i. c. venerabili. de cōsi. vide text. i. d. c. dilecto.
de sen. exco. lib. vi. vbi no. vtrū habēs alias iuris
dictionē possit i facto pprio sentētiā excoicationis
fulminare. **N**ota scdo ex hoc r. ex text. q ca
pitulū etiā ecclesie cathedralis nō hz s. iure coi
potestātē excoicādi nec ēter dicēdi: vt i. c. qñuit.
j. de his q fi. a ma. par. ca. nā iurisdiction de iure coi
est penes epz lz eā debeat explicare cū pñlio capi
tuli: vt in. c. iij. de pñe. li. vi. r. xv. q. vñ. epz. r. i. c. no
uit. r. c. quāto. de his que fi. a prela. tamen ex spe
ciali cōsuetudine pōt capitulū acquirere iurisdic
tionē. sic itellige. c. irrefragabili. s. ceterū. de offi.
ordi. **N**ota tertio r. tene menti q etiā vbi cōtē
dit de oimodo dfectu iurisdictionis pōt iudex co
gnoscere r. pñtiare an sua sit iurisdiction. r. hoc
multū bene probat hic. **N**ā si exceptio isti nobi
lis ex toto fuisset vera isti iudices delegati nullā
habuissent iurisdictionē cōtra istum nobilē. **E**t
tñ potuerūt isti iudices de hac exceptiōe cogno
scere r. sup ea pronūtiare. r. p hoc multū limitat
extēdit. c. sup literis. s. e. vt nō solū iudex cogno
scat qñ iurisdiction est elidibilis p exceptionē sed
etiā qñ opponit nullā cōpetere. r. nō tradas istū
tex. in hoc obliuioni. r. facit qd infra dicā sup gl.
Nota iij. qd super exceptione aduersarij pōt
actor fundare intētionē suā qñ fundat se nō sup
incluso in ipsa exceptione: s. sup expñsis in ipsa
exceptione. **N**ā vt hic vides nobilis iste: excipie
do pposuit se reuocasse illū pcuratorē: r. tñ sup
hac confessione per modū exceptionis facta fun
dauit capitulū intētionem suā contra secundas
literas. **E**t hunc tex. no. ad hoc alleg. tex. in. c. cū
venerabilis. de excep. vbi plenissime examino
istū articulū. **N**ota v. q quis potest se fun
dare super eo quod impugnat qñ ad aliū effectū
impugnat q respectu illius sup quo se fundat.
Quod intellige qñ nō impugnat ipsum factū: s.
solennitatē facti quod est notā dum: r. probatur
hoc ex eo q capitulū ipugnabat illā reuocatio
nem procuratoris respectu validitatis priorum
literarū r. fundat se super ea ad inualidādas secu
das literas. **P**ro hoc facit optie iste text. ad hoc
qd no. **B**ar. in. l. nō vtiq. ff. de excep. **N**ota vi.
ibi interlocutoriā. q sentētia qua qd pñtiat se
iudicem esse est interlocutoriā nō diffinitiuā: ha
bet tamen vim diffinitiuē. adeo q etiā de iure ci
uili potest appellari. de quo est gl. no. in aut. ha
bita. C. ne fil. pro pa. r. no. ex tex. practica pñti
tiādi cum reuocatur in dubiū de validitate lite
rarū. **N**ota ibi: si reuocatio mādati r. iuncta
gl. quicquid agit pcurator reuocatus ante certi
ficationē reuocationis etiā in fauorem dñi tenet
ita q aduersarius non potest allegare illā reuo
cationem

Cum veneras
bilis. vñ ibi mo
der.
Super eo qd
impugnat. **A**id
Adoder. s. eo. ca
pitulum. vbi de
derūt plures fal
lencias ad regu
laz ex eo. de reg.
iuris in. vi. vbi in
viij. fal. fecerunt
mentionē de isto
text. r. de dictis
docto. hic.
Adde quādo
quis possit se in
uare ex eo qd ipu
gnat. **R**oma. q.
ccclvi.
Et interlocu
toria. **A**ide imo.
in rub. de re iud.
r. in. c. significan
tibus. et ibi per
do. menz r. alios
moder. de off. de
leg. r. do. post gl.
in auten. habita.
C. ne fil. pro pap.
Adde qd licet
talis sit sentētia
iterlocutoria ha
bens vim diffini
tiue. tamē est dif
ferentia quia la
ta a delegato nō
pōt reuocari sed
ab ordinario sic
per. c. significan
tibus. de offi. de
lega. r. ita r. **R**o.
consi. ccclvj.
zacharias.
Adde qd a ta
li snia tanq vim
diffinitiuē habē
te potest appella
ri. ita no. glo. fin.
in auten. habita.
C. ne fil. pro pat.
quam singularis
zat **A**ud. roma.
sing. c. xix. incip.
si iudex r. ibi an
possit reuocari.
cui adde **S**eli. in
c. legebat. in prin
cipio. de maiori.
r. obe. r. in. c. cum
cessante. r. ibi istū
de appel.
Anto. **F**rancisc.
Circa hoc de
reuocatiōe inter
locutorie. **D**icas
q regulariter pōt
reuocari per iu
dicem qui eaz tu
lit dūmodo re
uocetur ante dif
finitiuam vt in. l.
quod iussit. ff. de
re iud. r. in. l. post
sententiam. r. ibi
p **B**ald. C. de sen
ten. r. interlo. om
niū iud. r. p **B**al.
in. l. si. C. si minor
se maior. di. r. no.

doc. in. l. dicere. ff. de arbi. et per Lanfr. de ori. l. repeti. c. qm̄ ptra. in x. sententia. de pba. adde tñ q illa: et si madata executio nō pōt renocari nisi cū cause cognitione. ita nō. Joā. de imo. in. c. cū cessante. in. v. co. de app. et ibi per Phil. Franc. in. x. limi. de quo etiā vide Jnn. in. c. sacro. de sent. exco. vbi plures limitationes et declaratiōes et extēsiōes ponit ad istā regu-

lā. et vide Bar. in l. i. C. sent. rescrip. nō pos. et qd hic dicit de delegato q a nō pōt renocare suā interlocutoria dicas illd eē vey nisi eēt ab illa appellatū. vt singulariter voluit Bar. in. l. si p 8 ses. C. quō et qñ b iud. p textū. i. c. di c lect. el. iij. de pb. et p Rom. i. suis 9 sin. in x. sententia d qua qd. et qñ snia e iterlocutoria dicitur habere viz diffinitive: vide f tex. sin. iuncta gl. i. intra vtile. ff. de imo. quā Bal. dixit singularē i l. i. C. qñ puo. nō est neces. vbi habet q qñ snia est lata sup vno art. g substantiali q ad negotiū pncipale dicit habere vim diffinitive. ad qd vide glo. in cle. si. de ap. et i cle. j. de capos. et ppue. et vid alex. de imo. in. l. v. in. v. col. ff. de verb. oblig.

a Super pluribus articu. adde

Alex. plene in. l. si idem. in prin. ff. de iurisd. om. iud. et plenius in. l. edita. in. v. col. C. de eden. et per Ro. in. l. ij. §. item si in facto. in. iij. col. ff. de verbo. obligatio. cum concor.

Adde Roma. consi. cccclxxv.

b Falsus procurator. Adde Bal. in. l. falsus. in. j. no. C. de fur. et Alex. in l. ij. circa prin. C. de pecu. et per Bertach. in rep. in ver. procurator falsus. quibz adde q qui hz madata generale et facit actū requirentē spale dicitur ruine falsus procurator fm Bal. in. c. nonnulla. in. j. col. §. eo.

Adde quis dicatur falsus procura. Joan. de ana. consi. xcvi. et ciiij. Anto. Franci. Circa hoc de falso procuratore. Dicit q falsus procurator dicitur tripliciter. pprie. s. ppriissime et improprie. vt Spe. in. si. ti. d. teste in. §. vltra. Bal. hic alleg. in. l. falsus. in. j. col. C. de fur. et adde q procura tor falsus exigit teneat ad duplū qd. furtiva. vt p Bal. in. d. l. falsus. itē etiā teneat de falso vt per gl. in. l. si pupilli. in. §. pe. et ibi p Bar. ff. de neg. ge. imo. gl. et Bar. in. l. si procurator. in. iij. co. de cōdi. ob cau. ff. teneat etiā de furto: nō tñ dicitur committere furtū manifestū: vt in. c. iniuria. in. iij. col. p Bal. in veris. qro an falsus. in titu. de pa. iur. fir. et idem Bal. in. l. falsus. in. j. op. C. de fur. vbi etiā dicit q teneat cōdi. inde. per. l. creditoris. C. de cōdi. inde. Et adde q factū per falsum procuratōrē potest. tacite et expresse ratificari per dñm. vt per do. de ro. in deci. cccclxxiij. q inci. si habens. et in deci. cccclxx. inci. fuit dubitatū. et deci. cccclxx. incip. per p dicta. in no. et est cōis opi. doc. in. l. si tutor. C. in quib. cau. in integ. restitū. nō est neces. vbi oīno vide per Bart. in. iij. oppo. et in. l. licet. ff. de iur. et in. l. licet. C. de proc. et in. l. si procuratori falso. in prin. de condi. ob cau. quod est verū nisi iudex pronūtiasset procuratōrē nō habere legitimū madata fm Bar. in aut. ei qui. in. j. col. C. de tempo. app. et voluit idem Bal. in. d. l. licet. C. de iudi. q tūc factū per talem procuratōrem nō posset ratificari per dñm: et multos alios casus qbz gesta per falsū procuratōrē nō possunt ratificari a dño qvis sint gesta noie suo. vide per Bal. in. l. si vxor in. h. colū. C. de cōdi. inser. et in. d. l. falsus. in. xij. col. lū. et vide Jnn. in. c. ex parte decani. de rescrip. vbi dixit q gesta per falsum procuratōrē in cōsistorio principis nō possunt ratificari nisi ad p iudiciū dñi. et vide etiā que habentur per doct. moder. in. l. q pprio. in §. procura tor vt ceteris. et i. l. procura tor cui gñalr libera. ff. de pc. et vide

etiā no. per doc. inter quos. in. §. qui alieno. ff. de dam. infect.

c Expresse ratificat gesta. Vide moder. i. c. cam q. el. i. ad si. de iud. post istū. et do. meū. et i. c. si. de re iur. et no. in. d. l. l. et in. l. pōpo. §. ratih. ff. de p. cu. et p Bal. in. l. iulia. ff. q satis. cog. et do. in. c. nonnulli. §. eo. et an sufficit ratificatio post tps datū ad acceptādū. vt q nō p id qd nō. Bar. in

leg. et no. in. c. cū p causa. j. de procura. Itē si dice remus oppositū nunq vel raro cōpeteret actio neg. gest. cū a pncipio sit dubiū de euetu leto vel aduerso. et sic posset responderi ad theoricā Jnn. positā in. c. in genesi. de elec. quā sequitur gl. in regula. is qui tacet. de reg. iur. li. vj. vbi dicit qd si agitur de re cōcupiscibili et honorabili tacēs habetur pro consentiente. vt in. l. qui patit. ff. mandati. Si vero agitur de re onerosā seu dānosa: tunc tacens habet pro contradicēte. nā iudicio meo hoc cōmittitur iudicis arbitrio. Tertiū mēbrū cum a pncipio tpe gestionis nō erat certū an sequeretur effectus dānosus vel cōcupiscibilis: vñ cū posset se habere ad lucrū et damnū maxime quando inchoatio: et vtiliter facta: tūc sumus extra theoricā Jnn. et rationē Bar. Et qd do. Ant. hic videat seq Ber. dicēdo q vbi certitudinaliter agitur de fauore meo: tūc bene videor dare madata. sed vbi agitur de dāno vel potest tēdere ad dānū nō videor dare madata. Hoc dictū nullibi probatur ex quo vt dixi potest sequi idem cōmodū. nā agens pro alio prima frōte videtur agere ad vtilitatem illius patet ex eo q ius admittit iunctam personā ad agēdū sine mandato. quā tamē nō admittit cōtra expssam voluntatem domini vt in. l. pōponius. in. si. de neg. gest. Si enim initiū agendi esset dānosum absenti non admitteret ius istū ad agēdū q tacite videt dominus contradicere. Et qd Ly. in. d. l. si pecuniā. dicat q in cōiuncta persona vel in amico dominus videtur dare madata ratione cōiunctionis vel amicitie. argu. in. l. si seruus cōmunis. ff. de do. inter. vi. et vxo. Tamen ego differentia inter has personas nō habita in proposito distinguere fm ea que plene dixi in. c. nōne. de presum. Et distingue sic. qd aut iste q gerit se pro procuratore tēdit ad obligādum psonā dñi: et dñs sciens et patiens nō videt cōsentire: vt in. l. filiulfa. §. inuitus. ff. de procu. Vbi dicitur q si quis cōstituit me procura torē presentē et tacētes

batur mandato admissus fuisset cum cautione rati iuncta protestatione quod si apparuerit ipsum madata nō parere gesta per eū possent haberi rata. Addit do. Seli. in. c. causam. col. si. alleg. ix. rationes tamē approbando. in tit. de iudi.

d Infert Jnn. ad vñ. Adde Alex. examinante ipsum dictū Jnn. in repe. l. sepe. in. j. col. cū. §. seq. ff. de re iudica. p quo dicto facit gl. in. c. tātis Daniel. in gl. si. ibi. vel dic. lxxij. di. et Bu. in. c. post cessionē. in añ. penul. col. de proba. et in. c. inter dilectos. in ead. col. de fide instr. et in. c. cū in iure. in. ix. col. in ver. no. istud dictū. de offi. deleg. et Alex. vbi. §. in ix. saluatione. et Rotā in ti. de pecu. xxxvij. et seq. in nouis.

e et Sebast. Sapia. Quod si qs. Vide do. Abb. in cōsil. vñ. in. h. vol. vbi t3 cōtra Jnn. idē t3 Ro. in. xij. clxx. sciebat romanus. et Pau. de ca. in l. si tutor. C. in qb. cau. in inte. resti. nō est neces. et rñdet ad illā regulā q hz q in his q pnt esse preiudicialia tacēs nō videt cōsentire.

f Dare madata. Adde Ro. cōsi. clxx. latissime An. sicu. consi. xxxvij. g Presente et nō contradicēte. Adde in simili Rot. de pecu. deci. xij. in antiq. q si qs cōstituit procura torē p se et alijs presentibz nō contradicētibz. valet procura toris pstitutio. et vide Rotā deci. cccclxxij. Itē si habes in ti. de cōces. prebē. xij. in nouis. facit bo. tex. in cle. j. de pcur. et ibi Jmo. tex. singula. in. l. cum ostendimus. §. fina. ff. de fideiussu. tuto. sin. gu. fm Ro. et alios. in. l. j. in prin. ff. de verb. obliga. et per istum in. c. nō iniuste. j. de procu. et bo. tex. in. l. si filius. la. iij. et ibi Ang. signat pro l. teris cambij. ff. ad macedo. Bart. in. l. quo enim. ff. rem rat. habe. et in. l. Titius Seius. ff. de constitu. pecu. facit quod voluit ad Mattheus de matel. in not. xij. incipien. notabilem modum. et quod legi. et nota. in l. cum tabernam. §. idem quesit. ff. de pigno. et in. l. pub. §. sin. ff. de positi. et quo voluit Bald. post Jaco. de are. in. l. sin. C. si cer. pe. et in. l. si ex cautione. in. iij. q. C. de non nume. pec. et per istum in. c. non iniuste. in. iij. col. j. de procu.

h Sebast. Sapia. In amico. Hāc opi. q amicus pnt agere sine mandato late pprobat. d. Jas. in. l. exigēdi. col. ij. C. de pecu. et quid operetur talis amicitia ponit Andr. sicu. in repe. l. cum acutissimi. C. de fideicō. vbi t3 q dispositio illius. l. pcedat in amico denicto magna amicitia. de quo late p. d. Barth. soci. in repe. cū auus. col. iij. ff. de cōdi. et demō.

Sanonmi. super Prima parte primi.

a **C** Prohibere. Ad gl. doc. i. c. none. de presum. zacharias.

b **C** Possit reuocari. ad tu bart. et Alex. i. l. fili. et sequē. ff. de pcur. ra. et gl. Barto. et Sui. de eug. in. l. procuratoribus. Ceo. Lar. in cle. men. i. in fi. co. ti. tu vide latius p Ro. singu. incip. tu scis qd procurator.

c **C** Pronuntiat validum. Adde Roma. cōsi. ccc. lxxxiij.

d **C** Qualiter sit reuocandus. Adde tu pulchre Jo. d. ana. cōsilio. xxv. vbi ponit duas limitaciones notabiles hic palios nō relatas: et ibi ponit an valeat p̄sentatio rescripti facta pcuratore reuocato.

e **C** Institor. Ad de Jmo. i. clemē. i. in. viij. col. xli. si vero non fuit expressa. de renū. et Bart. in. l. q. hominem. §. si titiū. ff. de sol. et Bald. in. d. §. proscribe re.

f **C** Pro reuocato. Ad pulchre cōsi. Alexan. in cōsilio. xliij. als clxxvi. col. ij. in ij. vo. vbi principalit̄ tractat qm̄ possit int̄tari in ritoria et ponit quinq; q requisuntur ad hoc vt competat cōtra dominum p mutuo facto in personaz institoris.

g **C** Institor. adde quis dicatur institor Abbatem cōsilio. xvi. zacharias.

C Adde tu me lius per Bart. in l. i. l. institor. ff. de instito. Et dic qd dicitur ille q preponitur negotiationi vniuersali q̄tuarie etiā certi loci nō designati. vt per eundem in. l. i. institor. rem. ff. si certum peta. et in rub. C. de cōsti. pecu. co. ij. Bal. in. l. man datum. columna

nō videor cōsentire. Aut tendit iste certitudinaliter in fauorem domini et videt dominus cōsentire et dare mādātū vt est tex. no. in. l. qui patit. aut tēdit: seu tēdere potest in graue p̄iudiciū. Et tūc aut est casus in quo potest dñs prohibere et non phibēdo videt cōsentire: secus si de facto prohibere nō posset. Ad hoc qd legitur et notatur in. l. caius. ff. de pigno. actio. et in. l. fideius. §. pater. ff. d. pign. et qd not. in. l. rez alienā. ff. de cōtrahē. emp. per Dy. in regula is qui tacet. de reg. iur. lib. vi. et per Barto. in. l. que dotis. ff. soluto matrimonio.

10 **C** In gl. in verbo: ppter suspicionē. ibi et ante lit. contesta. de hoc an quando procurator possit reuocari vide tex. cum gl. in. c. ij. de procu. lib. vi.

C In ea. gl. ibi quare ergo nō reuocat: hec gl. vsq; ad fi. instat circa intellectū. c. quare prime litere voluerūt et secūde nō cū ambe fuerūt impetrate ab eodē procuratore reuocato. non tamen gl. clare loquit. Adidetur tamē habuisse bonum intellectū et clarins loquuntur doctores vt dicamus qd prime litere fuerūt impetrate in iudicio. ideo valuerūt ex quo notitia reuocationis nō peruenit ad iudicē vel aduersarium. Nā hec est regula in materia reuocationis respectu eorū que aguntur in iudicio: vt probatur in. c. mādato. de pcurato. vbi de hoc. Sed scē litere fuerūt impetrate extra iudiciū. ideo satis fuit ad earū nullitates ipsum pcuratorē fuisse de reuocatione certioratū. Quasi velit gl. quod in extra iudicialibus non sit necesse reuocationē pcuratoris ad alios puenire: sed satis est pcuratorē certioratū fore. Non tamē doc. aperiunt quare prime litere dicātur iudiciales et nō secūde. d. Ant. dicit hāc lec. cōm si bi nunq; placuisse quia non videt in hoc diuersitatem inter iudicialia. et extra iudicialia qua etiam in extra iudicialib; debet aduersari; certificari de reuocatione procuratoris cum possit decipi sicut in iudicio. Item fm eum etiam secūde litere vidētur iudiciales cum fuerunt impetrate lite pēdēte. Sed pace ipsius salua lec. cōmunis est verisuma et dictū suū posset saluari certo casu sz non in terminis litere. Unde declarādo hanc lect. cōmunē dico q prime litere dicuntur iudiciales: qz fuerūt impetrate in iudicio. quia causa pendente corā papa pcuratores vtriusq; partis cū de meritis cause non posset in curia liquere impetrauerūt trāslationē iudicis et sic obtinuerunt comitti causam in partibus. Et sic oportebat vt notitia istius reuocationis perueniret ad aduersariū vel ad iudicē. Alias posset aduersarius deludi. sz secūde litere fuerunt impetrate extra iudiciū qz post primas per quas negotiū erat cōmissus in partibus et ipse solus procurator reuocatus eas impetrauit. Unde nō sequitur fuerunt impetrate lite pendente ergo in iudicio: cū multa fiat extra iudiciū lite pendente. Nec obstat q dicit do. Ant. etiā in extra iudicialibus aduersariū fore certiorandum de reuocatione procuratoris: quia illud nō est vsquequaq; verū nō enim pcedit cū pcurator non destinatur ad certā personā. Nam in ista secūda impetratiōe procurator nihil agebat cū parte sed per se in fauorem domini. Unde satis erat ad nullitatem actus ipsum procuratorem fuisse certioratum. vt est tex. in cle. vnica. de renū. Sed vbi procurator destinaretur ad cōtrahēdū cū certā persona tunc fateor q de reuocatione est illa persona certioranda: vt in. l. si fideiusor. ff. mā. sequit hic Jo. an. post Nico. mat. et. j. lati? dicam. Et in hoc casu potest verificari dictum do. Ant. vt nō sit differētia in hoc inter iudicialia et extra iudicialia par enim est ratio in vtriusq; Nam ideo vt arbitror in iudicialibus debet notitia reuocationis peruenire ad aduersariū vel ad iudicem q tenet locū aduersariū: qz in iudicio quasi cōtrahimus. l. ij. §. idē scribit. ff. de pecu. ex quo pcurator fuit destinatus ad quasi p̄hendū cum certā persona debet illa talis persona certiorari de reuocatione ne deludat ad libitū aduersariū. Et idem est in extra iudicialibus eadem rōne cum pcurator mittitur ad certā personam. nota bene hanc ra-

tionē. et per hoc habes clarum et defensatū p̄mū intellectum istius capituli.

C Scōo principaliter pōt tex. intelligi q vtręq; litere fuerūt iudiciales et ideo tenuerūt prime et nō secūde: qz prime tēdebāt in fauorē aduersariū qui ignorabat reuocationem procuratoris aduersariū. Et ideo impetratio non tenuit: vt in. c. mandato. j. de pcur. sed secūde litere cōcernebāt fauorem istius nobilis qui reuocauit procuratorē suū vñ ignorātia capituli prodest capitulo ignorati et non isti nobili scienti. arg. in. c. cū vniuersorum. de rerum permu. in regula. eum qui. de reg. iur. lib. vi. Et iste est no. intellectus limitans multum. c. mādato p̄allega. et fm hunc intellectū quē senserūt Host. et Lepo. summaui scōo loco et tene eū mēti.

C Tertius est intellectus principalis q ambe litere fuerūt extra iudiciales: et tūc ratio diuersitatis inter primas et secūdas literas est: qz p primis iudices pronūtiauerūt a quorum pronūtiatione nō fuit appellatū: et sic sententia transit in rē iudicatā. Sed cōtra scōas literas fuit exceptū et iudicatum. et hunc intellectū an quaten? sensit ista gl. in eo: q ponderat q non fuit appellatū: sed apertius hoc tenet Huil. nasor: dicens vtręq; rescriptū nō valuisse: sed primum assumpsisse vigore ex iudicis pronūtiatione. Et no. istū intellectum nam nescio alibi ita expressum. f. Nunc infer ex eo clarissime q rescriptum nullū assumit vigore si orta p̄tentione super nullitate iudex pronūtiavit validū et nō appellat. Et sic pbat ea q no. per Lap. in. c. ij. eo. li. vi. et ea q dixi in. c. sup. literis. §. e. intellige tū qn̄ rescriptum nō fuerat falsus: hoc dico per ea q dixi post Jnn. in. d. c. sup. literis. Itē sequēdo predictū intellectū q ambe litere fuerint extra iudiciales do quartū et nouū intellectū ad istū tex. q primum rescriptū iō valuit: quia procurator reuocat? illud impetrauit cū procurator aduersę partis ignoraret reuocationē. Cum enim ille procurator fuerit destinat? ad promouēdū istam cām cum capto et inceptat eam psequi tenet gesta per capitulum seu procuratorē suū cū isto falso procura. ante q certificaretur de reuocatione. vt in. d. l. si fideiusor. et qd. §. i. dixi. Scōm vero rescriptum fuit impetratū per ipm procuratorem reuocatum dūtaxat et conernebat fauorem dñi reuocantis. Ideo ad inualiditatem actus nō fuit necesse nisi vt ipse pcurator certificaret cū alterius nō interesset. ad hoc tex. in. l. si mādassent. ff. mādati. fa. cle. vnica. de renū. Et ob predicta ponderat in tex. q reuocatio nō puenit ad aduersarium circa primas literas et nō sic circa scōas: qz in scōis nulla captio sit aduersario sed in primis sic si reuocatio valeret. Nam si dice remus cōtrariū posset multū dānificari aduersariū qz non haberet dñs nisi clam reuocare pcuratorē. Et hūc intellectū puto verissimū et potest inducere ad istū tex. singulariter id qd. §. dixi qd etiā in extra iudicialibus reuocatio dō peruenire ad aduersariū si pcurator fuerat p̄stitutus ad aliqd cum eo agendum. Et nescio q alibi ita bñ p̄betur et multū facit p isto intellectu: quia impetratio proprie non potest dici actus iudicialis.

12 **C** Et generaliter cū queritur qualiter sit reuocandus? procura. qz materia est pulchra et quotidianā nō omittā. Jnn. videt hic velle q nō sufficit procu. certificari quo ad hoc vt alijs fiat p̄iudicium: sed oportet publice cōscribere vt nullus habeat eū deinceps pro pcur. vt in. l. sed si pupillus. in. §. proscribere. ff. de iust. Et no. bene hoc dictum ppter autoritatē Jnn. sed Jo. an. and. dicit dñm suū in legib; dixisse q illa. l. sed si pupillus. loquitur in institore et nō in procuratore simpliciter. vñ distinguit ille in quadā disputatione cui? verba refert et sequitur Jo. an. hic aut vult dñs reuocare institorē? nisi publice cōscribat non habetur p reuocato. Et quis proprie dicat institor? vel exercitor. vide p Jnnocē. plene in. c. quod quibusdā. de fideius. aut reuocatur pcurator simplex? et tūc si nō est certificatus? nō valet regula inter reuocatio. de hoc tū remitto ad plene no. p glo. in

ij. C. mandati. et Alex. in. l. i. ff. de instito. et qz. xliij. in prin. volu. ij.

b **C** Procurator simplex. adde gl. mag. in. fi. l. nec il lud. xxx. q. v. glo. magistra in. c. ti. bi dñs. an. glo. ij. post prin. l. xij. d. Jnn. Jo. an. an. But. et Jmo. i. c. quidam. j. de re. num. et qd i male fics. vide Bart. post Huil. de cu. l. si pecuniā. §. si feruum. ff. de con. di. ob cām gloss. in. c. mulieres. in glo. fin. circa mēdium. de senten. excom. et ibi doc. cōtra Jnn. glo. ordi. in. c. cuz qz in verfi. mādato. de senten. excō. li. vi. et ibi domi. Sali. in. l. non iō minus. in. vñ. co. ver. quero quar. to. C. de accusa. et Ange. in. l. i. C. d. nili. aggerib? nō rum. Albe. in. l. i. in pe. colum. ff. d. offi. procur. cesa. rñs. et in trac. male. in verfi. sem pronium manda. torē. fo. ix.

C Si non est certificatus? fallit in casu. c. fin. §. si. de procurato. in. vi. quē. tex. amplia quinq; modis d quib? hic p̄sdo der. Item fallit etiam quando est actus qui nō potest sortiri effectū citra consensum domini: sicut est translatio domini: quia tūc per procuratorem reuocatum nō trās fertur dñum licet reuocatione ignorauerit. tra no. gl. magna ad si. in clemē. j. de re. nū. et ponit pau. de cast. in. l. leus qui in prouincia in. vi. col. verfi. in terdū mādō tibi. aliquid. ff. si cert. peta. et Jmo. i. d. cle. j. in. vi. colū. et Bal. in. l. si pcuratorem. in vlti. co. ff. mā. et Jmo. in. c. mandato. in v. col. j. e. l. Sali. aliter voluerit in l. mādātū. C. mād. dati. in. xvi. colū.

ver. quero scdo. sol. ut ibi p. eu. in pe. col. x. aut queritur de liberalitate. fallit hic in casu cle. j. de renu. qua amplia et limita ut hic p. 21. mod. fallit et hoc fauore liberatiōis p. gl. magna. an. si. in. d. cle. j. et sentit ista paulo inferius in x. q. soluētes pcuratori reuocato liberatur. fallit et hoc ubi solū agit de p̄iudicio cōstituētis: qz tūc valet reuocatio pcuratoris et nō intima-

ta et gesta p. ipsuz sunt nulla scdm Car. post Pau. in cle. j. i. viij. col. de renu. in ver. vnde pro pleniori.

Antoni. Fracis. Circa hāc materiā de pcuratore reuocato an et qñ pcurator reuocatus obliget dñm. vñ q habetur. i. l. si pecuniā. in. s. ff. de p̄di. ob cau. 21. l. mādātū. a

C. mā. 2. in. l. si nō sortē. in. s. q. filio. ff. de condi. inde. b

et an gesta p. talē c pcuratorē va-

leat. vide plene p. d. Car. i. cle. j. i. v.

opp. de renu. Et 13

addo q pcurator d reuocat⁹ tenetur

aduersario ad in-

teresse si habens

notitiā de sua re-

uocatiōe nō noti-

ficat illā sibi vt ē

no. gl. 2. ibi doct. 14

no. i. c. qñs. d. p

cu. li. vi. 2. adde q

pcurator cōstitu-

tus ad tradendū

reuocat⁹ si igno-

rās reuocationē

tradat nō trans-

fert dñm. l. ij. s.

3. si qsdonatur⁹. e

ff. de do. pro quo

vis Pau. de cas.

in cōsilio. li. inc.

venerabilis vir.

in pe. col. circa fi.

ubi etiā ponit de

pcuratore p̄stitu-

to ad renūtiādū

bñficiū ecclīasti-

cū q fuit postea

reuocat⁹ et igno-

rās reuocationē renūtiat⁹: et ibi cōcludit q valet renūciatio. de quo

etiā vide in cle. cū illūsiō. de renu. et vtrū debitor soluēs pcuratori reuo-

cato liberat nisi sibi sit notificata reuocatio. vt p. Bart. in. l. qui hoīem.

in. s. si titiū. ff. de sol. et per Bar. in. l. si nō sortē. in. s. q. filio. de cōdi. inde.

et in. l. si pcurator. in. ij. col. de cōdi. ob cau. et no. Bal. in. l. inuito. C. de

sol. et aduerte q talis debitor sciēter soluēs pcuratori reuocato non

solū nō liberat a creditore: s. nec pōt repetere ab ipso pcuratore cui

soluit: qz videtur illi donare. vt pulchre decla. Bart. et doc. sequūtur in

l. disp̄satorē. ff. de sol. et in. l. cū pater. in. s. menio. ff. de leg. ij. et idē tenet

Bal. in. l. fallus. in. xij. col. C. de fur. ibi ponit et qd d soluēte falso pcuratori legitimo p

sniaz iudicis. vbi et p. eu. in vlt. char. et qd de soluēte

re pcuratori post mortē dñi quē sciuit mortuū: an liberet. et qd et si

ignoret mortē dñi. vide gl. Bar. et doc. i. l. ei⁹. q. ff. si cer. pe. et ad materiā

etiā vide Bar. in. l. cū qs. in. s. q. hoīem. ff. d. sol. Et an et qñ ex qb⁹ cau.

et an post litē cōtestatā possit pcurator reuocari. vide p. Spe. in. ti. de

gl. in cle. vnica. de renu. que ponit dicta Ly. in. l. mādātū. C. mā. ad hoc. l. si mādassent. ff. eo. Aut

pcurator erat certificat⁹ de renūtiatiōe: et tūc aut iste falsus pcurator p̄traxit dñō sciēte pa-

tiēte et p̄iudicat dñō per ea q. s. dixi post Inn. et tene mēti hoc mēbrū. ego tñ limitarem et distin-

guerē prout. s. dixi post Inn. quia scientia et pa-

tientia nō debet indistincte nocere dñō ex quo se

meleum reuocauit. Aut cōtraxit dñō ignorante et si dominus habuit ratū gestū vel partē gestor

sibi p̄iudicat. arg. in. l. cū qritur. ff. de admi. tut. Aut nō habuit ratum et ignorauit. et tūc aut mi-

serat eum primum ad contrahendum cum certa

persona et non valet reuocatio nisi illa certa per-

sona certificetur: vt. d. l. si fideius. et optime pbat

hoc scdm quartū intellectū sed si nō destinabat

ad certā psonā tunc satis est pcur. fuisse certifica-

tū. vnde agat cōtrahēs cōtra ipm falsum pcura-

tozem: vt in. l. si pcuratori. c. ff. de cōdi. ob cau-

sam. facit. l. si pcurator. ff. de cōdi. indeb. debuit

em ille p̄trahēs cū ipso cogitare hoc euenire pos-

se. arg. in. l. si quis domū. ff. loca. limita tamē hoc

dictū scdm ea que dicta sunt in gl. in xbo falsus.

¶ Nam soluēs pcuratori reuocato liberatur ni

si reuocatio sit publice nota. vt in. l. eius qui in

provincia. ff. si cer. pet. licet tex. possit intelligi in

instituto: tamē satis placet primū dictū tanquāz

equius. et hoc no. ¶ In gl. in verbo nō valere di-

cebant ibi: si quis testibus. et ibi soluitur istud cō-

trariū. nā speciale est in ecclesia vt possit recipere

ea que faciunt pro se et respicere que faciūt contra

se. ¶ In glo. in ver. sine speciali. in. fi. de hac ma-

teria vide not. s. eo. nōnulli. et dic vt ibi. S. 3. not.

fi. glo. in eo qd dicit q pcurator generalis cū li-

bera potest istas literas impetrare. cōtrarium tñ

tenet hic do. Anto. imo plus dicit in. d. c. nōnul-

li. q si in procuratione exprimerentur aliqui cas-

us requirētes speciale mādātū subiecta clausu-

la generali non potest talis pcurator literas

impetrare: quia vbi requiritur notabilis expres-

sio non sufficit illa clausula generalis modo pre-

dicto. ad hoc quod no. gl. in simili. in. c. fi. de pro-

cura. lib. vi. et in. c. pcurator. de electio. lib. vi. sed

nec illud dictum nec id qd dicit hic mihi placet

quoniam nego q hic requiratur illa notabilis

expressio de qua iuribus. s. allega. sed solū sequi-

tur speciale mādātum. vt in. l. pcurator cui ge-

neraliter libera. ff. de procura. et in. c. qui ad agen-

dum. eod. titu. lib. vi. Idem est dicendum quādo

illa clausula generalis sequitur casum requiren-

tem speciale mandatum. in di. cap. qui ad agen-

b ¶ Sebast. Sapia. ¶ Falsum pcuratorē. Quomodo possint ratifi-
cari gesta per falsum pcurato. vide latissime per. d. Jas. in. l. 3. C. de pro-
cura. vbi ponit regulam cū. xij. fallen. et vide oīno Alexā. in cōsi. xxxij.
viso puncto. in primo volu. vbi refert pulchram dictum Bal. in. l. iul.
in. v. questio. ff. qui satisda. cogan.

dum. et hoc fortifico. nam coniuncta persona mi-

nozem potestatem habet q pcuratores predi-

cti. hinc est q coniuncta persona nō potest agere

ea que requirūt speciale mandatum. l. illud. et. l.

f patri. ff. de mino. et no. in. l. vero pcuratori. ff. de

solutio. Itē hic agitur de modico p̄iudicio: et sic

sumus extra casum. cle. non potest. de pcurato-

ribus. imo videtur mirandū q pcurator gene-

ralis nō admittatur cum latiore potestātē ha-

beat q coniuncta persona: vt patet vt no. in. d. l.

vero pcuratori. Abbas.

1 ¶ Rescriptum non extenditur ad personas in

eo non expressam.

2 Index non admittendo exceptionem legitimāz

grauat partes: et possunt appellare.

3 Surreptio per ignorantiam posita: an et quan-

do vitiat rescriptum.

5 Error in expresseione beneficij an habeat vitare

rescriptum si constat de corpore.

6 Impetrans dignitatem cum sit officium nō cō-

mittit surreptionem.

Impetrans beneficium vacans per mortem: cō-

mittit surreptionem si fuit vacatum per renūti-

tionem.

7 Intellectus verus ad. c. susceptū. de rescri. lib. vi.

¶ **S**ignificāte. Rescriptū impetratūz

contra homines alicuius dioecesis nō

extenditur ad hominē eiusdez nomi-

nis alterius dioecesis. In prima ponitur appellā-

tis narratio. In secūda appellationis cōmissio

ibi. adeoq. ¶ Casus literalis. Quidam nomine

R. impetrauit literas contra. A. sub hac forma.

Cōqueritur. R. de. A. remēsio dio. super quibus

dāpannis. A. citatus coram iudicibus excipies

de proposuit cum non esset de remēsio dio. sed de

Leodiē. qd per huiusmodi literas non poterat

conueniri cum de diocef. Leodiē. nullaz faceret

mentionem: et q index hāc exceptionem admit-

tere denegaret ad sedem apost. appellauit. vnde

papa mandat quatenus sita est: reuocetur in ir-

ritum quicquid factum fuit post appellationē.

1 B. ¶ No. i. q. rescriptum non extenditur nisi

ad personam in eo expressam: nec presumitur er-

ror in circūscriptione persone. ¶ Nota. ij. qd

index nō admittendo exceptionem legitimā vi-

detur grauari partē licet expresse nō pronūtiat:

et ex hoc pōt appellari. b. de quo i. c. ex parte. 21. d.

de app. et per Bar. in. l. a procedente. C. de dila.

3 ¶ In glo. ibi: q rescripta stricti iuris sunt. no.

gl. et idē no. gl. s. eo. nōnulli. ¶ Scdo not. ex glo. d

c ¶ Falso procura-

tori. Addo rotā d

pcu. deci. ij. i. no.

Bar. et Bal. i. l. i.

C. de satis. Ly. i. l.

mādātū. i. pe. col.

C. mā. Jo. fa. i. s.

adhuc. in pe. col.

x. qrit iuxta hāc

gl. insti. mādātū.

Bar. et Pau. i. l.

q hoiez. s. si titiū.

ff. de sol. et Bal. i

l. mādātū. i. x. fi.

C. mā. et i. l. si pcuratorē. ad fi. x. fi.

qd ergo i pcura-

toze. ff. de procu.

Bal. i. l. nō solū.

s. morte. i. vi. col.

vers. qñqz p hāc

ptestationez me

exonero. ff. d. op.

no. nū. et ibi alex.

in. x. co. x. fi. item

bar. voluit. Sal.

in. d. l. mādātū. i

xxij. col. x. aut in

mādato nō cōti-

nebat. Do. i. c. ex

insinuatione. in. ij.

col. ver. hoc verū

nisi fuisset cōsti-

tut⁹. j. e. Imo. i. c.

mādato. i. pe. col.

x. i. alij aut con-

clude. e. tit. 21. cle.

in antepe. colū.

x. dicit tñ An. d

renu. et Frā. de al

be. i. d. s. pscribe-

re. et dñs opi. est.

qd publice sit no-

tificanda reuoca-

tio pcuratoris

et nō dati ad ge-

rēda negotia cuz

certa persona dz

seruari. d. s. pro-

scribere.

zacharias.

¶ Publice not.

adde Alex. in. l.

Sanonmita. super Prima parte primi.

a Super literis. Vide ibi no.

b Si constaret. Tenetur comuniter q in casu istius decretalis si constaret de corpore valeret rescriptum ut hic per istum post But. et Imo. et idem Do. et Hosti. in sum. de rescrip. presenta. §. qui possunt. in. iij. col. vers. si idem si erretur. et Spec. eo. titu. §. si. ver. quid si indubitate. et Bar. in. l. de monstratio falsa.

iii. col. ver. que a

ro. ff. de conditio

ni. demonst. et

sentit Bart. in. l.

patron. §. liber.

ff. de leg. iij. rot.

de rescrip. xvi. in

no. et xlvij. in an

ti. i. col. ibi: qd co

stat de certo cor

pore. qd est etia in

ti. de rescrip. in an

tigoris. faciunt b

Rota. de pces. p

ben. xv. in anti. et

egi. deci. dclxij.

errore et. Imol.

post Step. in cle.

si de beneficio. in

iii. col. §. querit

Stephanus. de

pb. que Step ha

na respedit ibi

Cardi. in. iij. op

positione. facit

Jo. an. xi. c. quis.

ad su. de pbe. in

vi. et ibi Do. i. vlt.

col. et Lap. alleg.

xvi. in fi. et Imo.

post Car. in vlti.

col. pillum tex. et

Bal. in. l. pe. ff. d

reb. dub. doc. i. l.

demonstratio fal

sa. ff. de condit. et

dem. et in. l. si in

noie. C. de test. in

sti. de le. §. si quis

in nomine. no. in

l. si quis in fundi

vocabulo. ff. de le

ga. i. et de clara ista

ut hic p. Mod. et

vide omnino hic

De. de ancha.

Adde Alex. d

consilio. cxxv. ij.

lib.

Sebasti. Sapia. e

Rescripti. pro

opi. Imo. facit

tex. i. l. his xbis. §

§. si. ff. d. he. insti.

vbi error in pa

tria no viciat di

fpositione si con

stat de corpore. et

per illu tex. dicit g

Ang. fuisse que

dam decapitati

qui erat descriptus in libro banitoru tanq de vna patria. et tñ re vera

erat alteri diocesis recipiebat se no esse illu banitu de quo loquebat

liber banitoru ex quo no erat de patria illa de qua no loquebat liber et

tñ no obstante illa exceptioe q constabat de corpore fuit decapitatus.

Sciussit diocesim. Facit ad hoc q pulchre ponit Do. in. c. statutu.

in prin. in gl. super ver. literaru. in fi. h. no. ibi. q semel propter hoc de

rescrip. li. vi. et illud dictum habui in facto et obtinui hoc padue.

Error in nomine. Vide qd legi. zno. in. l. si nomine. C. de test. vbi ple

ne per Mod. et

Adde q erras in nomine pprio vel patris vel aui psumit fatuus:

ideo talis error vitiat. ita Roma. consi. cxxix.

zacharias. Adde Bar. in. l. si. C. de he. insti. et ibi Do. Alex. et Felin.

hic. col. ij. ver. declara quinq modis. vide melius in. l. si q in fundi. de

in eo q ponit verus intellectus ad. c. sup literis. §.

§. e. et intetus gl. est iste q tñ surreptio per igno

rantiam no habet vitare qñ id ad qd volo vti re

scripto cõprehendit in rescripto: §. expsi aliquaz

falsitatem ad habedum rescriptu qua tñ tacita ni

hilominus rescriptu habuissim. secus autez vbi

volo vti rescriptu ad casum no cõprehensum li

cet per ignorantia exprimeret aliu casum. Et hoc

etiam voluit Imo. in. d. c. super literis. et extra

gl. qro nuquid indistincte procedat decisio hui?

c. Imo. et Compo. q no. Dicit enim pcedere qñ

p alia expressa non potest constare de corpore sed

si constaret putaret q dixi § titiu legete. Senis

diocesis florentine cu tamē titius sit dioce. areti

ne: tñ valet rescriptu ex quo iste solus titius le

git senis q est de dio. aretina. et tene meti hoc di

ctu. qz facit ad multa. Sed pe. Abb. et quida ali

indistincte tenuerut oppo. itū qz rescripta sunt

stricti iuris. et ideo no debet extēdi ad hominem

alterius dio. quā expresse. argu. in. l. in ambiguo.

ff. de re. dub. et in. l. quoties. ff. de he. insti. facit. c.

susceptu. §. eo. lib. vi. Jo. an. hic aliter dicit sed cõ

iungēdo cum eo qd ipse ponit in addi. Spe. i. ti.

de rescrip. presen. §. vlti. vers. quid si indubitate.

distinguit et bene: qd aut expressa vera diocesi li

teras habuisset: et tñ error no habet vitare si cõ

stat de corpore: sic pcedat pma opi. Aut expsa

vera diocesi literas non habuisset: et tñ error hz

vitare. Exēplū impetrauit indicē remotū vltra

ynaz dietā a vera diocesi a loco. sed expsi dioce

sim propinquam. Secus aut vbi vera diocesis

no esset remota vltra ynā dietā a loco impetra

tionis. Tamen aduerte q potest indistincte te

neri opi. Imo. nā in casu quo traheret vltra ynā

dietam rescriptu potest annullari non eo respe

ctu q ille non cõprehendatur in literis: sed eo

respectu q no potest trahi vltra ynām dietam.

Et ideo dico aduertēdū ad modū excipie dī: nā

ex quo qstat de corpore no debet re? dicere ego

no cõprehēdor in primo rescripto sed debet di

cere ego no possuz trahi vigore ipsi? rescripti.

Sed in certo casu saluare opi. Jo. an. qñ. i. in re

scripto apponeretur illa clausula no obstatē con

stitutione de duabus dietis. nam tñ si diocesis

falso expressa est propinquior quā vera diocesis

puto q litere sunt surreptitie. Quia si forte pa

pasciuisset diocesim illius esse remotiore no ap

posuisset illam clausulā. Et no. hanc cõsideratio

nē: qz puto verissimam. dicit etiam Jo. and. q et

error in nomine? vel cognomine no habet vitia

re si constat de corpore: facit insti. de leg. §. si quis

in nomine. et sequuntur do. de ro. deci. cxxv.

et Sed vltra alios quero nuquid predicta ha

beant locum in literis impetratis ad bnificia vt

falsitas expressa circa expressionem beneficii no

habeat vitare si constat de corpore beneficii. Et

hec questio est quotidiana et notabilis. in qua cõ

clude q semp se et incidenter tetigerut do. de ro.

decisio. cclxxvij. in antiquis. Qd aut falsa exps

sio no fuit causa inductina principis qz pariter

leg. i. in. l. in vditionibus. de ptra. em. Bal. in. l. no ideo. C. de he. insti

Spe. plene in tit. de libel. cõcep. §. v. et Old. consi. cclvj.

Anto. Franci. Circa errore nois proprii an quando vitiat vltra hic

alleg. per apostil. vide per Bal. in. l. si fortidianum. C. de legatis. et per

Bald. in. l. no ideo. C. de here. insti. et instit. de lega. in. §. si quis in nomi

ne. et vide p Spe

cu. in tit. de libel.

concep. in. §. xv. et

vide Bal. in. l. si.

in prin. vbi etiaz

per Bar. C. de he

re. insti. vbi habe

tur quod error i

nomine proprio

loquētis sine du

bio vitiat: secus

autē est in errore

nominis proprii

tertie persone: qz

no vitiat vt ibi p

eos et per Alex.

plene in. l. si i no

mine. ff. de verb.

obli. quid aut de

errore nois pro

prii filii. Dicas

q vitiat fm bal.

in. l. si in. i. oppo.

C. de here. insti.

quā sequit Ale.

in. l. si in nomine.

de verbo. oblig. et

etiam in. d. l. si de

here. insti. vbi dī

cit hoc esse verus

nisi fili? esset na

tus et nutrit? ab

sente patre: hoc

modo pōt intel

ligi qd vol. bart.

in. l. si i nomine.

C. de testa. vbi vī

dis instituti non

vitiat. Et add q

error in noie no

nocet quādo cõ

stat d corpore vt

plene trac. i. d. l. si

qs in fundi voca

bulo. de leg. i. et p

Specu. in tit. de

lib. concep. §. xv.

vers. quod si ho

minem. Et quid

de errore in pro

nomine vel in no

mie appellatio

vel in nomine ci

tati. vide p Spe.

in tit. de iudi. de

leg. in. §. quinto.

in versicu. quid si

episcopus. et tit.

de cita. in. §. i. et

item excipit qd

citatio. et per Oldra. in consi. cclvj.

Si constat de corpore beneficii. Adde Mod. in. c. sup literis. in. iij.

col. ver. limita. iij. §. eo. post istum ponentem. eadē. in. vi. col.

Deci. cclxxvij. Hodie est. xix. in ti. de prebendis. in antiquis.

Ad. c. susceptum. Adde istum in. c. super literis. in. vi. colum. §. e. fa

ciat qd vo. Ro. consi. xxiij. inci. nescio quid dubitationis. et qd no. per

Bal. in. l. si mater. C. de insti. et substi. sub condi.

Sebasti. Sapia. Civitas ex hoc Matthe. in not. xciiij. mirabilē

regulā colligit: q vbi aliquod verbū hz duo significata vnum largum

aliud strictū: in materia exorbitati capitur in stricta significatioe. De

quo per Decium in repe. ci. col. v. j. de proba. vide ad hec Are. in. l. cū

lege. ff. de testa. Bulga. senensem pulchre in rubri. ff. so. ma. col. pe. et vl.

do. Jaso. in. l. ij. in. §. lec. C. de in ius vocan.

a Et quidam alij. Vide no. 3. eodem sedes.

b Civitatis. Adde Archi. in. c. felices de penis. in. vi. 7 ibi Jo. and. in. vii. col. ver. sed dubitatur hic. 7 ibidem Do. in penul. col. de quo dicto Archid. 7 Jo. and. in. d. c. felices. meminit De. de ancha. in repe. reg. accessonij. in. l. vii. col. ibi. 7 pro 7 contra faciunt. not. de reg. iuris. in sexto. 7 Bal. hic

7 in. l. i. in. q. col. **a** alij. sequens enumeratione certarum personarum vel rerum non semper comprehendit paria vel minora expressis: sed restringit 7 ampliat secundum determinationem que amittit clausule. Hic enim fuit impetratum rescriptum contra episcopum Sagien. 7 quosdam alios nec tamen comprehendit clericos civitatis. 7 hoc propter determinationem illam que sequebatur videlicet Sagien. dioce. ad hoc quod no. Inn. l. c. si. d. of. arch. **c** In gloss. i. ibi. q. civitas 7 dioce. diversa sunt. no. bene. hac gl. in eo quod dicitur diocesim esse diversam 7 separatam a civitate in contrarium facit quod civitas est caput dioecesis: unde comprehendit debet appellacione dioce. tanquam pars sub uno toto: ut patet in. c. j. de offi. ordi. 7 in. d. c. unico. de rerum pmu. lib. vi. Hinc est quod tota dioce. una cum civitate appellatur parochia episcopi. ut in. c. apostolice. j. de do. **c** Solu. propter hec tria multi impugnaverunt decisionem istius tex. dicentes quod non fuit iuridica decisio. sed hoc asserere in principe est temerarius. Ideo contra dicitur quod in odiosis non venit civitas appellacione dioce. quod licet nomen dioce. in suo genere sumptum comprehendat civitatem ut in iuribus in contrarium allegatis. tamen cum capitur in sua specie dioce. differt a civitate. quod dioce. respectu ad ipsam civitatem. Unde in multis iuribus dicitur quod de dioce. debet confluere ad civitatem tempore synodi episcopalis. Et ex hoc tene meti quod ubi unum verbum potest capi in suo genere 7 in certa specie si sumus in materia odiosa debet capi in specie sua 7 non in genere. secus si in materia favorabili. Et vide simile in adoptione: nam adoptio generaliter sumpta includit in se arrogationem. Sed si sumitur in sua specie differt arrogatio ab adoptione. iuxta ea que dixi in. c. unico d. cog. lega. 7 no. in. l. i. 7 j. ff. de adop. **c** Sed hanc materiam latius ceteris attingendo 7 clarius formo quatuor articulos

vi. 7 qualiter constituant civitas. vide Bar. in. l. j. in prin. C. de metropol. berito. lib. xi. 7 Inn. in. c. cum ab ecclesiarum. de offi. ordi. quem allegat Bar. in. l. si. post prin. ff. de colle. illicitis.

c Adde Alexan. consi. xc. iij. lib.

c Sebast. Sapia. Appellatione civitatis Vide Car. in. c. nullus. l. i. distin. Bologni. in commento privilegij bononiensis quod appellat Theodosianam in verbo comitatibus.

d Veniunt suburbia. Adde istu. l. c. si. de pbe. 7 facit. c. sup. spec. de priui. **c** Adde quod Rom. consi. cccliij. vult quod in materia indifferenti appellacionis veniant suburbia.

zacharias. **c** Adde quod de stricta significatione non veniunt comitatus stricte appellando civitatem no. Inn. nec etiam suburbia in prohibitis 7 odio sis: nec districtus nec recomendati: sed confederati aut sic. ut plene per Alex. in. l. j. de x. b. sig. post Pau. de lea. i. cle. ne romani. 7 ibi doc. de ele. Nec omitto unum sing. dictum quod ibi sit civitas castrum vel oppidum cui papa vel impator ut civitati scripsit no. Inn. in. c. cum ab ecclesiarum. in. j. col. in fin. sup. gl. sua. i. mag. ver. ite hoc ipso quod princeps. 7 ibi Jo. and. de offi. ordi.

e Alicui doctori. Contrarium tenet Sali. i. l. cui pacto. ff. de ser. expor. tamen per isto facit quod dicitur in. d. c. si civitas. 7 Bal. in. c. pri. ad fi. 7 omnino videbis alio. hic. v. 3. do. meum 7 do. feli. 7 Calde. in tracta. de ecclesiastico interdicto. primo membro. q. xij. facit etiam quod voluit do. post Imo. in. c. ut circa. in pn. in. iij. col. de elect. in. vi. 7 alio. de mat. in tracta. de extensio. in pe. col. vbi alleg. d. c. si civitas. 7 glo. fin. in. c. q. de v. fur. in. vi. 7 gl. in cle. j. de sepul. in x. sepelire. 7 vide Ana. in rubri. de apostata. ad fi. 7 c. cum sit. de simo. 7 istum in. c. bone. post prin. de postu. p. la. 7 plura hic accumularunt alio. de effectu elusionis evitande 7 illusionis de testatione quos omnino videbis.

f In materia larga. Facit. l. edificia. ff. de verbo. sig. 7 l. q. ex vico. ff. ad mu. 7 in. c. j. de v. fu. in. vi. iuncta gl. in ver. alienigena: quod voluit Bar. in. l. c. ad muni. 7 in. l. no. dubito. ff. de cap. 7 quod voluit iste c. si. c. l. vii. in. q. raynerij de tuscanis. 7 c. si. c. xviij. ex oibus per parte narratis. 7 Ang. in. l. insule. ff. de indi. 7 vide Car. in cle. ne romani. in. vii. q. d. elec. 7 Bal. in. l. j. in initio. in pn. ff. de offi. p. fec. v. bis. 7 an appellacione civitatis veniat portus 7 mare illi adiacens. vide gl. in. c. vbi piculu. s. porro. in x. cum sua curia. de elec. in. vi. 7 Ang. in. d. l. insula. cum alijs alle. hic per alio. de in. vii. col. in ver. q. conclusio. 7 in ver. declarati. in. ix. col. Anto. fran. **c** Nunquid aut appellacione civitatis contineatur comi-

tatus. Inn. in. c. rodolphus de rescrip. dicit quod de stricta significatione non comprehenditur 7 idem Bal. dicit in margarita super Anno. in ver. ciuitatis. in ver. iij. nec etiam continetur suburbia in prohibitis 7 odiosis. nec continetur districtus nec recomendati: sed confederati sic. ut plene per Alex. in. l. j. de verb. sig. 7 habetur per Pau. de lea. in cle. ne roma. de

elec. adde tamen quod civitas 7 castrum in hoc parificantur ut non sufficiat prescriptio. x. annorum contra utrumque etiam cum titulo 7 bona fide ut per Bal. i. l. si. C. de sac. san. eccl. 7 ibi etiam per Sali. 7 per Alex. in. c. si. j. i. iij. parte. c. si. lioz i pe. col. Et adde etiam quod civitas efficiat papa vel imperator scribat. castrum vel opido vel civitati ut no. voluit. Inn. i. c. cum ab ecclesia ru. in. j. col. in fi. 7 ibidem etiam Jo. and. an. de offi. ordi. d. quo etiam vide per Car. in cle. fin. in. s. si. de sen. exc. 7 per Bar. in extra. uag. ad rep. in. d. in ver. civitas. 7 habet per Bar. i. l. sodales. i. j. c. ff. d. colle. ill. 7 an civitas veniat appellacione persone vide Bal. in ru. C. ad tre. 7 in. c. j. s. con-

b appellacione civitatis veniat dioce. an contra: nunquid appellacione dioce. veniat civitas. Tertiū mebrū nunquid appellacione civium veniat dioce. vel comitatu. Quartū quid contra: nunquid appellacione comitatuorum veniat civitas. **c** Ad primū Jo. and. in. c. si civitas. de sent. exc. lib. vi. dicit quod appellacione civitatis in privilegio contra ius solū venit quod ambitu murorum continetur 7 suburbia 7 continentia edificia civitatis. Sed hoc dictū ut comprehendant suburbia 7 continentia non videtur regulariter verū in materia odiosa. Nam ut probat in. d. c. si civitas. ex proprio significato vocabuli solū comprehenditur id quod est intra mēia 7 in materia stricta debemus capere verba stricte secundum proprium 7 strictū significatum verborum: ut in. c. statutū. de elec. lib. vi. Item speciale est in casu illius. c. si civitatis. ut comprehendant suburbia ne propter fraudē interdictū vilescere. dicto tamen ar. opti. ex illo tex. quod ubi dispositio concepta in civitate vel appellacione civitatis esset inutilis: vel posset fieri fraus nisi continerent suburbia quod tunc appellacione civitatis veniunt suburbia. 7 in hoc casu posset saluari dictū Jo. and. Et per hoc dico in simili quod si precipere sub pena alicui doctori ne legeret in civitate non posset legere in suburbijs quod fraus fieret precepto. Dicit ergo quod regulariter in materia stricta appellacione civitatis venit id quod supra dixi: sed in materia larga seu saltē indifferēti venit civitas cum suo territorio ut est tex. pulcher. in. l. i. s. cum vbi. ff. de officio prefetti v. bis.

d Ad secundū similiter distinguo quod in materia larga appellacione dioecesis venit civitas: ut in iuribus superius alleg. secus in materia stricta: ut hic. Et ex eis infer ad decisionē. q. nunquid i literis imperialis ad beneficia appellacione dioecesis veniat civitas.

ueticula. in ver. scdo no. de pa. iur. fir. in vii. seu. vbi t3 quod no. Et adde quod civitas dicitur quod muris claudis: villa autem quod est sine muris. ut per Bar. in. l. j. in s. si. autē. ff. de ope. no. nū. vbi et ponit quod dicat castrum. 7 vide Barto. post glo. in. l. si hares in. s. vici. ff. de leg. i. vbi concludit quod villa est sine muris 7 sine episcopo. castrum. cum muris 7 sine episcopo. civitas vero est cum muris 7 cum episcopo. de quo et habet per Bal. i. l. si duas. in. s. gramatici. i. col. j. 7 ibi per ffico. de nea. in addi. ad bar. ff. de exc. tu. 7 vide et per Alex. in. l. j. de x. si. 7 per Bal. in ti. de pa. costan. in. s. nos romanorum. 7 in. l. si in aliquam. de offi. procō. 7 lega. Adde tamen quod in favorabilibus appellacione civitatis veniunt etiam suburbia. ut in. l. vxore. in. s. legauerat. 7 ibi per Bar. de lega. iij. 7 vide. d. Abb. in fi. de pbe. 7 Bal. in. l. j. in. q. d. C. quoadmo. testa. ape. 7 no. in. l. na. quod liquide. in. s. si ita. ff. de penu. lega. 7 vide quod habetur in. c. si civitas. de sen. exc. vbi habet an interdicta civitate sint interdicta et suburbia eius. 7 quod sit civitas vide per d. Car. in cle. dudum. i. s. statui mus. i. j. q. de sepul. vbi dicit quod civitas est hominum multitudo societatis vinculo adunata: vel est civitas constituta ex pluribus vicis habens in se terminum ois sufficientie ad vitam. Et ad quod civitates metropolitane dicuntur quod habent archiepiscopum vel patriarcham: ut per Bar. in. d. l. si duas. i. s. gramatici. de exc. tu. pal. 7 in. l. j. C. de metropoli berito. lib. xi. Et an civitas possit edificare castrum in suo territorio sine licetia superioris: vide per Bart. in l. sodales. de colle. illi. in. j. col. vbi dicit quod no. de quo vide per Bui. de cu. 7 Pau. de ca. 7 ibi plenissime per novissimos in. l. ex hoc iure. ff. de iusti. 7 iur. 7 an civitas propter delictum civium perdat privilegium civitatis 7 priueat episcopo. vide per Spe. in ti. de instru. edi. i. s. vi. in ver. opponit quod privilegiatus 7 in ti. de dona. in ver. quod si aliquis baro. Et adde quod civitas quod interficit duos episcopos definit esse civitas 7 ei amplius non datur dari episcopos. xxv. q. ij. c. ita nos. 7 ibi per archi. 7 no. Albe. de rosa. in rub. C. de epi. 7 cle. habetur per d. Car. in cle. j. in. s. civitas. de pe. Adde tamen quod occides electum episcopum nondum confirmatum 7 consecratum non dicitur occidere episcopum. ut per Bal. in. l. si nondum. circa prin. in ver. item si civitas. C. de fur. 7 est bo. gl. in cle. j. 7 ibi per do. Car. in. v. q. de penis.

g In lris impetratis ad beneficia. Adde Cōpo. j. e. abbatē. 7 archi. in. c. q. uis. lo. j. de pben. in. vi. 7 gl. si. in. c. accepimus. in ver. in ecclesia. in tit. de eta. 7 quali. 7 pbat i. d. c. quis. cum sua gl. 7 facit tex. iuncta gl. 7 in. c. si i. x. civitatis. de pbe. 7 ibi per Imo. 7 istu allegantes glo. in. d. c. accepimus. 7 vide gl. ij. in. c. j. 7 ibi Do. de re. pmu. in. vi. 7 istu in. c. cum contingat. in. ij. no. de fo. cōpe. Do. post Jo. and. 7 Jo. and. de fantu. in. d. c. quis. s. j.

Sanonmi. super Prima parte primi.

a De primis legibus. Adde istum in c. dilecti. i. iij. col. de fo. cōpe. 7 moder. in c. cam. ix. col. in x. iij. declaratio. s. e. 7 jmo. in cle. h. col. de seque. pos. 7 fru. bal. in c. i. de offi. or. l. 3. atq. hic jmo. tñ i. c. si. de preb. idē voluit q. iste. Adde Bal. consi. cclxxvi. incip. rex romanorum.

b In literis de iustitia. Adde Lōpo. 7 jmo. in c. abbate. j. eo.

c Sebast. Sapia.

d Et pcludo. vi. de Bologni. vbi s. 7 i. xbo q. scituf 7 oio vide And. ficu. i. 2. clxxvi. in. h. volu. vbi t3 cōtra Abb. hic.

e Appellatioe ciuiū. Vbi h. car. 7 Bar. in 2. si. ci. a ciuitati Camerini in ordie. cxxvi. 7 plene p mo. hic i. x. q. rta pclusio b in. xij. col. 7 vide doc. i. pe. grego. 6 vbi p istū i saluta c tiōe. i. si. 2. do. i. c. d j. circa mediū. de vsu. l. vi. propter gl. ibi in ver. alies nigenis.

f Adde abbate cōsi. l. h. Pau. de cast. 2. si. cccclv. in nouis. Areti. in 7 consi. cxxxiij. zacharias.

g Sic q. ipro pte sumpto vo cabulo ciuiū ver ē dictū istoz q. p pte ciuis d. or. 8 ginari? n ex puile gio vt. l. ciues. et ibi doct. 7 bal. i. j. co. x. q. rit gl. C. d ap. cū si. xistis ad f de alex. 2. si. xx. co. fi. x. 7 2. stat. cōsi. clvij. co. pe. i. pn. vol. h. vbi habes qs ppe dicat eē ciuis. Et an ciuis q. ad q. dā sit ppe ciuis. vide eūdē consi. clxxi. co. j. in fi. eo. volu.

h Comitatuoz Adō bar. i. d. 2. cxxvi. ciuitat. Ca merini. 7 i. l. h. cir camed. ibi bzeni ter dixim. ff. d. x. sig. 7 i. l. si q. p il lū tex. C. de na. li. 7 i. l. nō dubito. i. j. not. ff. de capti. faciat qd voluit bal. i. l. j. post pn. C. q. sit lō. cōsue. p q. ē gl. in. l. ex ea. ff. de postula.

i Atrū natus in aliqua ciuitate. Adde Aico. de neapo. Bal. 7 Ang. 7 Pau. de cast. in lec. bononiē. l. huiusmodi. s. legatum. de lega. j. 7 ibi doc. licet jmo. 7 Pau. de cast. in lec. paduana. 7 Alex. in. d. s. legatum. teneant 2. ium 7 Rapha. in. l. cetera. s. fi. eo. ti. faciat qd nō. Do. c. j. s. j. vltra medium. de vsuris. in ver. no. in. vi.

j Adde q. voluit Anto. de bu. consi. xxi. in fi.

k Sed dico valere pcessum. Mo. q. vbi 2. mittit irritatio act? t3 p istū tex. 7 in c. pcedēti. 7 in c. sequēti. 7 de modo cognoscēdi qñ verba ipor tant actū esse nullū 7 qñ importat annullādū. vide. d. meū. in c. si diligē ti. in. x. cxxvi. col. cū septē sequentibus. de fo. cōpe. 7 Alex. in apost. in. l. imperator. ff. de iure fisci. 7 mod. hic in. x. cxxi. col. in ver. verba late snie.

h In successorē. Adde no. in. c. q. v. de iud. 7 nūquid intelligat de suc cessore vniuersali vel particulari. vide hic docto. 7 maxime do. Car. fa ciat q. voluit. Ang. in. l. creditores. C. d. pig. 7 Bal. i. l. j. in. i. col. C. cōia de. 7 q. voluit Bar. in. d. l. creditores. 7 Ange. in. l. actio. C. si vnus ex pluribus. 7 Bar. 7 Ang. in. l. j. ff. de his que in testa. delē. 7 Bal. in. l. j. C. d. executio. rei iudi.

i Cū circa psonas pōt fieri procatio de re ad rē: vt in. c. cū olim. de offi. delega. 7 no. gl. in. c. p. 7 g. i. e. ti. S3 in psonis maioribus cum non comprehē danē deficit iurisdicatio nec potest fieri procatio de psona ad psonā: vt in. d. c. p. 7 g. i. Et p hoc dicit ipse cōpo. bñ dixisse in eo q. dicit q. si datur rescriptum super ecclesia sancti Aico. dio. sagiū. k valet libell? si non excipitur super ecclesia sancti Aico. ciuitatis sagiē. do. Ant. non videtur hoc vltimū approbare quo ad casum istius. c. q. etiaz bona q. sunt in ipsa ciuitate nō comprehendūtur ex quo sit mētio de diocesi. Ego fateor q. non cōprehendunt sed dico valere processu? si nō fuit exceptū in procatioe iurisdicatiois de re ad rez ex quo rō deficit iurisdicatio quo ad personam. sic puta intellexisse Compo. q. Joā. and. de hac tñ materia vide qd plene dixi in. c. sedes. Et no. sin. gu. istud dictum Jo. and. in eo qd dicit qd ex pro prio significato verborum sub illa clausula gene rali. 7 quidam alij cōprehēduntur maiora expres sis tam in rebus q. in personis. 7 hoc facit p his que dixi in. d. c. sedes. Abbas.

j Rescriptū ad lites trāsīt in successores illius contra quē fuit impetratū si ipse fuit conuentus 7 sic re non integra. 6.

k Masculinū concipit femininum in rescriptis.

l Femina nō succedit in feudū: in dignitatē xō sic.

m Dignitas non moritur.

n Rescriptū impetratum cōtra ecclesiam an exten dat ad prelatū promotum post impetrationem.

o Iudicis datio non valet si est mortuus ante da tionem ille contra quem datur.

p Priuilegium non transit in successorem si mor tuus est tempore date is cui conceditur.

Significauit. Sicōnes nēdus p clausulā moriat re integra successor cōueniri nō pōt. 7 diuidit vt pxiū.

q Casus literalis. B. 7 B. laici ipetrauerūt lites ras a sede apostolica sub hac forma: cōq. sti sunt nobis. B. 7 B. q. eps tullen. 7 quidā alij clerici 7 laici super tali re 7 rebus alijs iniuriātur eis dē iudices per clausulam generalem citauerūt comi rissam manutē. pro eo q. ipa successerat fratri suo in comitatu cui quādam summam pecunie dicti. B. 7 B. mutauerāt 7 sic eā tāq. heredem cōueniebāt: ipsa per procuratorē suū fecit excipi corā ipsis q. cum adhuc frater ipsi? mulieris vi ueret qñ eedem litere impetrare fuerūt nec p il las literas dum viueret frater ei? fuerat ad iudi ciū reuocatus per lras illas nō poterat quēniri: 7 q. iudices hāc exceptionē admittere noluerūt ad se. aposto. appellauit: mādāt papa q. si ita est totūq. post appellationē factū est in irritū reuo cet. B. C. j. Mo. i. rescriptū ad lites trāsīt i succes

h forē illius q. quē fuit impetratū saltē re nō inte gra. 7 hoc pbat no. iste tex. a contrario sensu. sec? vñ si res esset integra q. an sit verū indistincte. j.

2 subiciā. C. j. Mo. h. ar. ex tex. q. per illam genera lem clausulā: quidā alij: potest femina cōueniri.

i 7 sic videt q. in rescriptis ad lites masculinum cōphēdat femininū. k Textus tamē iste ex toto

k cōphēdat femininū. k Textus tamē iste ex toto

ff. man. quā reputauit sing. Ro. in. l. si cum dotem. ff. solu. ma. circa fin. prin. 7 d. meus in repe. rub. de rescri. in cle. circa fi. 7 dixi in no. meis. in j. no. adde etiā q. masculinū concipit femininū. Spe. in tit. de allega. 7 dis. s. post hoc. ver. vel masculinū. De. de ancha. in. l. tres fratres. ff. de pac. 7 Bal. in. l. cum multe. C. de do. ante nup. 7 in 2. si. inci. ex rescripto apparet 7 in. l. gallus. in prin. in. h. colū. in gl. q. incl. abūdat. ibi: contine ri sub masculino. ff. de li. 7 po. in. l. j. in pe. col. in ver. vtrum aut si statu tum loquit de coniunctis in masculino genere 7 c. C. qui. ad. Ex. in. d. l. quicūq. Jac. bu. 7 Bal. in. l. si quis in tātā. C. vnde vi. Bart. in. l. j. s. de eo. ff. de pac. 7 Bal. in. c. si. de cā pos. 7 pprie. vbi alleg. istū tex. q. castrū priuilegiatum transit ad feminam si debeatur census 7 non fidelitas. hoc non

C. d. executio. rei iudi.

l Quidam alij. Adde no. in. c. se des. s. eo. 7 i. c. h. e. tit. li. vi. vbi per Jo. an. 7 alios.

m Masculinū cōprehēdat femi ninū. Adō Bal. i. c. sedes. s. eo. in ver. nungd inclu dātur vide in. h. colum. Jo. an. et alios. in. c. h. j. eo. ti. lib. vi. 7 ibi per Jo. de fantu. 7 p do. meū hic dicē tem hic nō pba ri cōem doctrinā doctorū q. in res scriptis masculi nū genus 2. cipit femininū prout tenet Jo. an. and. Pet. Abb. anti quus Butriga. 7 jmo. hic 7 Joā. de fantu. i. d. c. h. 7 hoc tene q. idē do. meus hoc te nuit in clemē. i. d. elec. vbi de mate ria post gl. ibi: in versū. homines. 7 an masculinū cō cipiāt femininū. vide gl. h. 7 ibi doc. in. c. genera li eo. titu. lib. vi. 7 videas bal. 7 doc. in. l. quicūq. C. d. ser. fugit. 7 in. l. si ita scriptus. 7 ibi per jmo. hic al leg. 7 plene p Ar chi. in. d. c. si quis suadēte. 7 Bar. i. liura. la. h. in x. f. quero qd si statu tū. ff. de leg. 7 per istū. i. c. mulieres. in fine. de sent. ex cō. cum alijs con cor. 7 placet mihi cōis opi. q. arg. a contrario sensu in rescrip. validum est in iure. singu. est glo. in. l. si pcuratorē. s. si igno rates. in ver. duo rum fratru rescri pto itelligere l3.

n Rescriptū ad lites trāsīt in successores illius contra quē fuit impetratū si ipse fuit conuentus 7 sic re non integra. 6.

o Masculinū concipit femininum in rescriptis.

p Femina nō succedit in feudū: in dignitatē xō sic.

q Dignitas non moritur.

r Rescriptū impetratum cōtra ecclesiam an exten dat ad prelatū promotum post impetrationem.

s Iudicis datio non valet si est mortuus ante da tionem ille contra quem datur.

t Priuilegium non transit in successorem si mor tuus est tempore date is cui conceditur.

u Significauit. Sicōnes nēdus p clausulā moriat re integra successor cōueniri nō pōt. 7 diuidit vt pxiū.

v Casus literalis. B. 7 B. laici ipetrauerūt lites ras a sede apostolica sub hac forma: cōq. sti sunt nobis. B. 7 B. q. eps tullen. 7 quidā alij clerici 7 laici super tali re 7 rebus alijs iniuriātur eis dē iudices per clausulam generalem citauerūt comi rissam manutē. pro eo q. ipa successerat fratri suo in comitatu cui quādam summam pecunie dicti. B. 7 B. mutauerāt 7 sic eā tāq. heredem cōueniebāt: ipsa per procuratorē suū fecit excipi corā ipsis q. cum adhuc frater ipsi? mulieris vi ueret qñ eedem litere impetrare fuerūt nec p il las literas dum viueret frater ei? fuerat ad iudi ciū reuocatus per lras illas nō poterat quēniri: 7 q. iudices hāc exceptionē admittere noluerūt ad se. aposto. appellauit: mādāt papa q. si ita est totūq. post appellationē factū est in irritū reuo cet. B. C. j. Mo. i. rescriptū ad lites trāsīt i succes

h forē illius q. quē fuit impetratū saltē re nō inte gra. 7 hoc pbat no. iste tex. a contrario sensu. sec? vñ si res esset integra q. an sit verū indistincte. j.

2 subiciā. C. j. Mo. h. ar. ex tex. q. per illam genera lem clausulā: quidā alij: potest femina cōueniri.

i 7 sic videt q. in rescriptis ad lites masculinum cōphēdat femininū. k Textus tamē iste ex toto

k cōphēdat femininū. k Textus tamē iste ex toto

ff. man. quā reputauit sing. Ro. in. l. si cum dotem. ff. solu. ma. circa fin. prin. 7 d. meus in repe. rub. de rescri. in cle. circa fi. 7 dixi in no. meis. in j. no. adde etiā q. masculinū concipit femininū. Spe. in tit. de allega. 7 dis. s. post hoc. ver. vel masculinū. De. de ancha. in. l. tres fratres. ff. de pac. 7 Bal. in. l. cum multe. C. de do. ante nup. 7 in 2. si. inci. ex rescripto apparet 7 in. l. gallus. in prin. in. h. colū. in gl. q. incl. abūdat. ibi: contine ri sub masculino. ff. de li. 7 po. in. l. j. in pe. col. in ver. vtrum aut si statu tum loquit de coniunctis in masculino genere 7 c. C. qui. ad. Ex. in. d. l. quicūq. Jac. bu. 7 Bal. in. l. si quis in tātā. C. vnde vi. Bart. in. l. j. s. de eo. ff. de pac. 7 Bal. in. c. si. de cā pos. 7 pprie. vbi alleg. istū tex. q. castrū priuilegiatum transit ad feminam si debeatur census 7 non fidelitas. hoc non

ff. man. quā reputauit sing. Ro. in. l. si cum dotem. ff. solu. ma. circa fin. prin. 7 d. meus in repe. rub. de rescri. in cle. circa fi. 7 dixi in no. meis. in j. no. adde etiā q. masculinū concipit femininū. Spe. in tit. de allega. 7 dis. s. post hoc. ver. vel masculinū. De. de ancha. in. l. tres fratres. ff. de pac. 7 Bal. in. l. cum multe. C. de do. ante nup. 7 in 2. si. inci. ex rescripto apparet 7 in. l. gallus. in prin. in. h. colū. in gl. q. incl. abūdat. ibi: contine ri sub masculino. ff. de li. 7 po. in. l. j. in pe. col. in ver. vtrum aut si statu tum loquit de coniunctis in masculino genere 7 c. C. qui. ad. Ex. in. d. l. quicūq. Jac. bu. 7 Bal. in. l. si quis in tātā. C. vnde vi. Bart. in. l. j. s. de eo. ff. de pac. 7 Bal. in. c. si. de cā pos. 7 pprie. vbi alleg. istū tex. q. castrū priuilegiatum transit ad feminam si debeatur census 7 non fidelitas. hoc non

ff. man. quā reputauit sing. Ro. in. l. si cum dotem. ff. solu. ma. circa fin. prin. 7 d. meus in repe. rub. de rescri. in cle. circa fi. 7 dixi in no. meis. in j. no. adde etiā q. masculinū concipit femininū. Spe. in tit. de allega. 7 dis. s. post hoc. ver. vel masculinū. De. de ancha. in. l. tres fratres. ff. de pac. 7 Bal. in. l. cum multe. C. de do. ante nup. 7 in 2. si. inci. ex rescripto apparet 7 in. l. gallus. in prin. in. h. colū. in gl. q. incl. abūdat. ibi: contine ri sub masculino. ff. de li. 7 po. in. l. j. in pe. col. in ver. vtrum aut si statu tum loquit de coniunctis in masculino genere 7 c. C. qui. ad. Ex. in. d. l. quicūq. Jac. bu. 7 Bal. in. l. si quis in tātā. C. vnde vi. Bart. in. l. j. s. de eo. ff. de pac. 7 Bal. in. c. si. de cā pos. 7 pprie. vbi alleg. istū tex. q. castrū priuilegiatum transit ad feminam si debeatur census 7 non fidelitas. hoc non

ff. man. quā reputauit sing. Ro. in. l. si cum dotem. ff. solu. ma. circa fin. prin. 7 d. meus in repe. rub. de rescri. in cle. circa fi. 7 dixi in no. meis. in j. no. adde etiā q. masculinū concipit femininū. Spe. in tit. de allega. 7 dis. s. post hoc. ver. vel masculinū. De. de ancha. in. l. tres fratres. ff. de pac. 7 Bal. in. l. cum multe. C. de do. ante nup. 7 in 2. si. inci. ex rescripto apparet 7 in. l. gallus. in prin. in. h. colū. in gl. q. incl. abūdat. ibi: contine ri sub masculino. ff. de li. 7 po. in. l. j. in pe. col. in ver. vtrum aut si statu tum loquit de coniunctis in masculino genere 7 c. C. qui. ad. Ex. in. d. l. quicūq. Jac. bu. 7 Bal. in. l. si quis in tātā. C. vnde vi. Bart. in. l. j. s. de eo. ff. de pac. 7 Bal. in. c. si. de cā pos. 7 pprie. vbi alleg. istū tex. q. castrū priuilegiatum transit ad feminam si debeatur census 7 non fidelitas. hoc non

ff. man. quā reputauit sing. Ro. in. l. si cum dotem. ff. solu. ma. circa fin. prin. 7 d. meus in repe. rub. de rescri. in cle. circa fi. 7 dixi in no. meis. in j. no. adde etiā q. masculinū concipit femininū. Spe. in tit. de allega. 7 dis. s. post hoc. ver. vel masculinū. De. de ancha. in. l. tres fratres. ff. de pac. 7 Bal. in. l. cum multe. C. de do. ante nup. 7 in 2. si. inci. ex rescripto apparet 7 in. l. gallus. in prin. in. h. colū. in gl. q. incl. abūdat. ibi: contine ri sub masculino. ff. de li. 7 po. in. l. j. in pe. col. in ver. vtrum aut si statu tum loquit de coniunctis in masculino genere 7 c. C. qui. ad. Ex. in. d. l. quicūq. Jac. bu. 7 Bal. in. l. si quis in tātā. C. vnde vi. Bart. in. l. j. s. de eo. ff. de pac. 7 Bal. in. c. si. de cā pos. 7 pprie. vbi alleg. istū tex. q. castrū priuilegiatum transit ad feminam si debeatur census 7 non fidelitas. hoc non

ff. man. quā reputauit sing. Ro. in. l. si cum dotem. ff. solu. ma. circa fin. prin. 7 d. meus in repe. rub. de rescri. in cle. circa fi. 7 dixi in no. meis. in j. no. adde etiā q. masculinū concipit femininū. Spe. in tit. de allega. 7 dis. s. post hoc. ver. vel masculinū. De. de ancha. in. l. tres fratres. ff. de pac. 7 Bal. in. l. cum multe. C. de do. ante nup. 7 in 2. si. inci. ex rescripto apparet 7 in. l. gallus. in prin. in. h. colū. in gl. q. incl. abūdat. ibi: contine ri sub masculino. ff. de li. 7 po. in. l. j. in pe. col. in ver. vtrum aut si statu tum loquit de coniunctis in masculino genere 7 c. C. qui. ad. Ex. in. d. l. quicūq. Jac. bu. 7 Bal. in. l. si quis in tātā. C. vnde vi. Bart. in. l. j. s. de eo. ff. de pac. 7 Bal. in. c. si. de cā pos. 7 pprie. vbi alleg. istū tex. q. castrū priuilegiatum transit ad feminam si debeatur census 7 non fidelitas. hoc non

ff. man. quā reputauit sing. Ro. in. l. si cum dotem. ff. solu. ma. circa fin. prin. 7 d. meus in repe. rub. de rescri. in cle. circa fi. 7 dixi in no. meis. in j. no. adde etiā q. masculinū concipit femininū. Spe. in tit. de allega. 7 dis. s. post hoc. ver. vel masculinū. De. de ancha. in. l. tres fratres. ff. de pac. 7 Bal. in. l. cum multe. C. de do. ante nup. 7 in 2. si. inci. ex rescripto apparet 7 in. l. gallus. in prin. in. h. colū. in gl. q. incl. abūdat. ibi: contine ri sub masculino. ff. de li. 7 po. in. l. j. in pe. col. in ver. vtrum aut si statu tum loquit de coniunctis in masculino genere 7 c. C. qui. ad. Ex. in. d. l. quicūq. Jac. bu. 7 Bal. in. l. si quis in tātā. C. vnde vi. Bart. in. l. j. s. de eo. ff. de pac. 7 Bal. in. c. si. de cā pos. 7 pprie. vbi alleg. istū tex. q. castrū priuilegiatum transit ad feminam si debeatur census 7 non fidelitas. hoc non

ff. man. quā reputauit sing. Ro. in. l. si cum dotem. ff. solu. ma. circa fin. prin. 7 d. meus in repe. rub. de rescri. in cle. circa fi. 7 dixi in no. meis. in j. no. adde etiā q. masculinū concipit femininū. Spe. in tit. de allega. 7 dis. s. post hoc. ver. vel masculinū. De. de ancha. in. l. tres fratres. ff. de pac. 7 Bal. in. l. cum multe. C. de do. ante nup. 7 in 2. si. inci. ex rescripto apparet 7 in. l. gallus. in prin. in. h. colū. in gl. q. incl. abūdat. ibi: contine ri sub masculino. ff. de li. 7 po. in. l. j. in pe. col. in ver. vtrum aut si statu tum loquit de coniunctis in masculino genere 7 c. C. qui. ad. Ex. in. d. l. quicūq. Jac. bu. 7 Bal. in. l. si quis in tātā. C. vnde vi. Bart. in. l. j. s. de eo. ff. de pac. 7 Bal. in. c. si. de cā pos. 7 pprie. vbi alleg. istū tex. q. castrū priuilegiatum transit ad feminam si debeatur census 7 non fidelitas. hoc non

ff. man. quā reputauit sing. Ro. in. l. si cum dotem. ff. solu. ma. circa fin. prin. 7 d. meus in repe. rub. de rescri. in cle. circa fi. 7 dixi in no. meis. in j. no. adde etiā q. masculinū concipit femininū. Spe. in tit. de allega. 7 dis. s. post hoc. ver. vel masculinū. De. de ancha. in. l. tres fratres. ff. de pac. 7 Bal. in. l. cum multe. C. de do. ante nup. 7 in 2. si. inci. ex rescripto apparet 7 in. l. gallus. in prin. in. h. colū. in gl. q. incl. abūdat. ibi: contine ri sub masculino. ff. de li. 7 po. in. l. j. in pe. col. in ver. vtrum aut si statu tum loquit de coniunctis in masculino genere 7 c. C. qui. ad. Ex. in. d. l. quicūq. Jac. bu. 7 Bal. in. l. si quis in tātā. C. vnde vi. Bart. in. l. j. s. de eo. ff. de pac. 7 Bal. in. c. si. de cā pos. 7 pprie. vbi alleg. istū tex. q. castrū priuilegiatum transit ad feminam si debeatur census 7 non fidelitas. hoc non

ff. man. quā reputauit sing. Ro. in. l. si cum dotem. ff. solu. ma. circa fin. prin. 7 d. meus in repe. rub. de rescri. in cle. circa fi. 7 dixi in no. meis. in j. no. adde etiā q. masculinū concipit femininū. Spe. in tit. de allega. 7 dis. s. post hoc. ver. vel masculinū. De. de ancha. in. l. tres fratres. ff. de pac. 7 Bal. in. l. cum multe. C. de do. ante nup. 7 in 2. si. inci. ex rescripto apparet 7 in. l. gallus. in prin. in. h. colū. in gl. q. incl. abūdat. ibi: contine ri sub masculino. ff. de li. 7 po. in. l. j. in pe. col. in ver. vtrum aut si statu tum loquit de coniunctis in masculino genere 7 c. C. qui. ad. Ex. in. d. l. quicūq. Jac. bu. 7 Bal. in. l. si quis in tātā. C. vnde vi. Bart. in. l. j. s. de eo. ff. de pac. 7 Bal. in. c. si. de cā pos. 7 pprie. vbi alleg. istū tex. q. castrū priuilegiatum transit ad feminam si debeatur census 7 non fidelitas. hoc non

ff. man. quā reputauit sing. Ro. in. l. si cum dotem. ff. solu. ma. circa fin. prin. 7 d. meus in repe. rub. de rescri. in cle. circa fi. 7 dixi in no. meis. in j. no. adde etiā q. masculinū concipit femininū. Spe. in tit. de allega. 7 dis. s. post hoc. ver. vel masculinū. De. de ancha. in. l. tres fratres. ff. de pac. 7 Bal. in. l. cum multe. C. de do. ante nup. 7 in 2. si. inci. ex rescripto apparet 7 in. l. gallus. in prin. in. h. colū. in gl. q. incl. abūdat. ibi: contine ri sub masculino. ff. de li. 7 po. in. l. j. in pe. col. in ver. vtrum aut si statu tum loquit de coniunctis in masculino genere 7 c. C. qui. ad. Ex. in. d. l. quicūq. Jac. bu. 7 Bal. in. l. si quis in tātā. C. vnde vi. Bart. in. l. j. s. de eo. ff. de pac. 7 Bal. in. c. si. de cā pos. 7 pprie. vbi alleg. istū tex. q. castrū priuilegiatum transit ad feminam si debeatur census 7 non fidelitas. hoc non

ff. man. quā reputauit sing. Ro. in. l. si cum dotem. ff. solu. ma. circa fin. prin. 7 d. meus in repe. rub. de rescri. in cle. circa fi. 7 dixi in no. meis. in j. no. adde etiā q. masculinū concipit femininū. Spe. in tit. de allega. 7 dis. s. post hoc. ver. vel masculinū. De. de ancha. in. l. tres fratres. ff. de pac. 7 Bal. in. l. cum multe. C. de do. ante nup. 7 in 2. si. inci. ex rescripto apparet 7 in. l. gallus. in prin. in. h. colū. in gl. q. incl. abūdat. ibi: contine ri sub masculino. ff. de li. 7 po. in. l. j. in pe. col. in ver. vtrum aut si statu tum loquit de coniunctis in masculino genere 7 c. C. qui. ad. Ex. in. d. l. quicūq. Jac. bu. 7 Bal. in. l. si quis in tātā. C. vnde vi. Bart. in. l. j. s. de eo. ff. de pac. 7 Bal. in. c. si. de cā pos. 7 pprie. vbi alleg. istū tex. q. castrū priuilegiatum transit ad feminam si debeatur census 7 non fidelitas. hoc non

ff. man. quā reputauit sing. Ro. in. l. si cum dotem. ff. solu. ma. circa fin. prin. 7 d. meus in repe. rub. de rescri. in cle. circa fi. 7 dixi in no. meis. in j. no. adde etiā q. masculinū concipit femininū. Spe. in tit. de allega. 7 dis. s. post hoc. ver. vel masculinū. De. de ancha. in. l. tres fratres. ff. de pac. 7 Bal. in. l. cum multe. C. de do. ante nup. 7 in 2. si. inci. ex rescripto apparet 7 in. l. gallus. in prin. in. h. colū. in gl. q. incl. abūdat. ibi: contine ri sub masculino. ff. de li. 7 po. in. l. j. in pe. col. in ver. vtrum aut si statu tum loquit de coniunctis in masculino genere 7 c. C. qui. ad. Ex. in. d. l. quicūq. Jac. bu. 7 Bal. in. l. si quis in tātā. C. vnde vi. Bart. in. l. j. s. de eo. ff. de pac. 7 Bal. in. c. si. de cā pos. 7 pprie. vbi alleg. istū tex. q. castrū priuilegiatum transit ad feminam si debeatur census 7 non fidelitas. hoc non

Adde an masculinū p̄cipiat femininū. Ro. cōsi. xxiij. z. cxiij. Alle
ran. cōsi. lx. z. cōsi. lxxx. z. cxxxv.

Zacharias. ¶ Dic q̄ p̄alleg. cōsi. dñi Alex. sunt vol. i. dic tñ q̄ verū
est q̄ cōcipit femininū. s̄z non p̄prio verbi significato. verum ex rōnis
idēitate. vt no. plene Car. in cle. j. q. v. d. bap. Bal. in. l. si. q. xiiij. C. de he

re. inst. z. p̄ dictis
istius adde eūde
Cardi. in cle. j. q.
h. de sepultur. et
Jo. d. imo. in. l. si
ita. ff. de leg. h. et
istuz cōsi. cxxxv.
volu. i.

Anto. Francisc.

¶ Adde q̄ mas-
culinū qñ p̄cipit
femininū illō cō a-
cipit ex quadaz
interpretatiōe et
p̄pter idēitates b-
rōnis de quoyō
plene p. d. Card.
in cle. j. in. iij. q. d
elec. z. vide Bar.
in. l. j. in p̄nci. ff. d
pe. z. Bal. in. l. si.
in. xiiij. q. C. d. he

re. inst. z. habet p
Imo. l. l. si ita. de
leg. h. z. vñ oino 4
do. Car. i. cle. j. in
prin. in. h. q. d. se

pult. vbi dicit q̄
masculinū cōcipit femininū in legib⁹ z. cōstitutionib⁹ papevel eporū.
in qb⁹ p̄sumit n̄hil in iquū disponi. Sec⁹ est aut in statutis laicorū.
principū. q̄ masculinū nō p̄cipit femininū. z. vide do. Card. in cle. j. in

prin. vbi etiā p gl. in. vñ. q. de regu. vbi forozes medicatiū trāseūtes si-
ne licentia. puniunt vt medicātes. z. vide. d. Alex. in. l. si extrane⁹. d. cō

di. ob cām. z. in. l. qd dicit. in. v. char. de ver. obl. post Jo. de imo. z. in cō
sil. xli. in. j. pte p̄si. Et an cōcipiat femininū in statuto loquēte d. vi cūz
armis. vel etiā sine armis. vide gl. z. Bal. in. l. si cōstāte. in. s. si. ff. so. mat.

z. p Alex. in. l. j. ff. ad. l. iul. de vi pub. z. adde q̄ masculinū cōcipit femi-
ninū. in his. qb⁹ dispositio p̄t adaptari femine. z. nō als. vt p Bal. in

l. seru⁹. C. cōia de succes. Et adde q̄ masculinū platū a canone. cōp̄e
hēdit feminas. nisi eadē cōstitutiōe vel alia. excipiat femina. vt no. gl.

in. c. generali. de elec. lib. vi. Et qd in emphyteosi cōcessa nobilib⁹ z. eo
ruz generationi. an sub verbo eorū. cōprehēdant femine. vide Bal. in

l. h. in. h. col. C. de iure emphy. z. de materia masculini z. feminini. vñ oio
no Bal. in. l. Ball⁹. in prin. de lib. z. posthu. Alex. in. l. j. de ver. sig. z. me

lius in suo cōsi. cxxxv. in. j. pte cōsilio. vbi inter cetera d̄t q̄ statutū pu-
niens furē famolū pena furcariū. nō cōprehēdit feminā furē. Itē di

cit q̄ appellatiōe doctoris. nō venit femina doctor. de quo vide p. d.
Car. in cle. eos. de cōsan. z. affi. z. in. c. generali. de elec. lib. vi. Et adde ēt

q̄ qñ p legē vel statutū puniret posteritas. non p̄prehēderet femia. vt
in. c. vbi cūq. de pe. in. vi. z. habet p gl. do. Car. in cle. j. in. s. i. circa prin.

de pe. z. an cōtra masculinū p̄cipiat a feminino. vide p Bar. in. l. si ita
scriptū. in p̄nc. de leg. h. z. ideo monachi nō veniūt appellatiōe monia

liū. de quo p do. Car. in cle. j. de cōsan. z. affi. z. p Bal. Alex. in. l. si hac
in. s. liberos. de in ius voc. z. in. l. iura. post Bar. ff. de leg. z. habet d. hoc

arti. p gl. insti. qd are tu. po. in. s. si. z. p Bal. z. doc. in. l. si qd id qd. ff. d. in
risd. om. iu. z. in. l. qd qd. C. ad. l. iul. maie. z. habet p Jo. an. in addi. Spe.

in ti. de alle. z. dispu. in. s. iij. vbi ēt p Bal. in ver. an masculinum. z. per
Bal. in. l. ne passim. C. de iur. z. fac. igno. z. p do. Car. in cle. j. de rescrip.

hoc non probat. q̄ mulier cōueniebat nō ex per
sona sua. sed ex persona defuncti. nā per illā clau-
sulaz generalē. intendebat iste impetrator inclu-
dere comitē z. nō istā mulierē. S̄z qd dicēdū d. iu
re. recurre ad materiā satis discussaz per Archi.
xviij. q. iij. si quis suadēte. per Bar. in. l. j. ff. de ver

bo. sign. vñ in Spe. in tit. de rescript. p̄sen. s. si.
ver. sed q̄rit. Et satis puto eā includi in materia
nostra. cū non agat de re multū p̄iudiciali. per re

scriptū ad lites solū daf index z. nō sit aliud p̄iud-
diciuz parti. z. masculinū a regulariter concipit
femininum. l. si ita scriptum. ff. de leg. h.

¶ Mo. iij. q. femina succedit in dignitatibus. b
vnde ista mulier succedit fratri suo in cōitatu. di-
cit tamē Alincē. hoc p̄cedere s̄z cōsuetudinē gal-
licanā. secus de iure cōi. q̄ in dignitatib⁹ z. feu-

dalibus. nō succedit mulier nisi aliud sit dictum
in cōcessione feudi. vt in lib. feud. de succes. feu. c.
j. s. filia. Aduerte in dignitatib⁹ z. feudalib⁹ hoc

est indubitū. sed in dignitate nō feudali. vñ se-
cus. vñ qd de iure cōi succedat femina. ad hoc. c.
dilecti. de arbi. z. xij. q. h. in. c. cū deuotissimā. z. fa-

cit iste tex. nā hic non dicit q̄ iste comitat⁹ esset
feudalis. ¶ O p̄p. cōtra tex. vide ēt q̄ istud
rescriptū debebat extēdi ad istā comitissaz. Qm̄

dignitas nō morit⁹ licet moriat⁹ p̄sidentis. vt in. c.
dignitas nō morit⁹ licet moriat⁹ p̄sidentis. vt in. c.

dignitas nō morit⁹ licet moriat⁹ p̄sidentis. vt in. c.
dignitas nō morit⁹ licet moriat⁹ p̄sidentis. vt in. c.

dignitas nō morit⁹ licet moriat⁹ p̄sidentis. vt in. c.
dignitas nō morit⁹ licet moriat⁹ p̄sidentis. vt in. c.

dignitas nō morit⁹ licet moriat⁹ p̄sidentis. vt in. c.
dignitas nō morit⁹ licet moriat⁹ p̄sidentis. vt in. c.

dignitas nō morit⁹ licet moriat⁹ p̄sidentis. vt in. c.
dignitas nō morit⁹ licet moriat⁹ p̄sidentis. vt in. c.

dignitas nō morit⁹ licet moriat⁹ p̄sidentis. vt in. c.
dignitas nō morit⁹ licet moriat⁹ p̄sidentis. vt in. c.

dignitas nō morit⁹ licet moriat⁹ p̄sidentis. vt in. c.
dignitas nō morit⁹ licet moriat⁹ p̄sidentis. vt in. c.

dignitas nō morit⁹ licet moriat⁹ p̄sidentis. vt in. c.
dignitas nō morit⁹ licet moriat⁹ p̄sidentis. vt in. c.

dignitas nō morit⁹ licet moriat⁹ p̄sidentis. vt in. c.
dignitas nō morit⁹ licet moriat⁹ p̄sidentis. vt in. c.

dignitas nō morit⁹ licet moriat⁹ p̄sidentis. vt in. c.
dignitas nō morit⁹ licet moriat⁹ p̄sidentis. vt in. c.

dignitas nō morit⁹ licet moriat⁹ p̄sidentis. vt in. c.
dignitas nō morit⁹ licet moriat⁹ p̄sidentis. vt in. c.

dignitas nō morit⁹ licet moriat⁹ p̄sidentis. vt in. c.
dignitas nō morit⁹ licet moriat⁹ p̄sidentis. vt in. c.

in princ. C. de condi. infer. z. in. l. apud antiquos. C. de fur. z. per Bar. i. l.
marcellus. in. iij. col. ff. ad trebel. z. vide Car. in cle. j. de ind. nec h̄z locū
in statutis qñ statutū vetaret interpretatiōe. vt voluit Bal. i. d. l. cū pa-
trē. in. h. no. z. per Pau. de ca. in cōsi. cclxij. Et adde q̄ argu. a cōtrario
sensu dicit mens cōiecturata. z. per gl. Bar. z. doc. in. d. l. apud antiq̄s.

C. de fur. z. in. l. j.
ff. si tab. testa. nul-
le exta. z. est ex in-
terpretatiōe. nō
ex x̄bis fm gl. z
Bar. i. x̄s. p̄iectu-
ram in. d. l. apud
antiquos. vbi ēt
p Bal. Adde ta-
men q̄ tale argu-
mentū d̄t esse ap-
tissima p̄batio z
d̄t casus aptissi-
mus. vt est tex. in
l. si qd locuples. i
si. dū dicit tex. ap-
tissime. ff. de ma-
testa. Et an h̄eat
locū z. qñ in s̄cri-
bus. vide Alexā.
in. d. l. j. de of. ei⁹.
z. in cōsi. cxxx. in
h. parte. Et adde
q̄ tale arg. nō h̄z
locū i dispositio-
ne negatiua. quā
do ex eo induce-
retur peccatū pu

liberti. xij. q. h. in. c. si gratiose. j. eo. li. vi. Sol. tex.
iste p̄t intelligi duob⁹ modis. Primo q̄ debitū
fuit z. tractū noie comitat⁹ itaq̄ ip̄a dignitas ēt
obligata s̄z comes erat z. ueniēdus noie digni-
tis. z. tunc p̄cedit s̄rium qd est satis difficile z. ve-
rum in se. Unde dicūt hic Inn. z. Cōpos. q̄ si res-

scriptū impetrat⁹ ecclesiā p̄t cōueniri qui fuit
promot⁹ in prelātū post impetratiōē q̄ digni-
tas nō variatur p̄ p̄motionē p̄sidentis. Et not.
bene hoc dictū z. tūc dic istū intellectū nō p̄cede-
re ad istū tex. s̄z intelligo q̄ pecunia fuit mutata

fratri p̄sonaliter z. actio erat dirigēda contra fra-
trē z. nō cōtra comitatū. z. p hoc iste tex. cū dicit
q̄ mutauerat fratri. Nec ob. q̄ tex. hic p̄deret
q̄ ista mulier cōueniebat q̄ successerat in comi-
tatu. q̄ hoc p̄deratur ad cōcludēdū q̄ ista erat

heres fratris sui. nā cōmuniter comites nihil ha-
bēt yltra comitatū. ideo p̄derat ista successio ad
inferēdū eam esse heredē vniuersalē. z. sic intelli-
gendo eūz cōtrarium. ¶ In gl. j. in fine vide ēt
glo. cōcludere in effectu q̄ si defunctus cōueniē-

dus erat expressus in rescripto qd tūc rescriptuz
extēditur ad successorē etiā re integra. p. c. dilect.
de fo. cōpe. Videtur tñ gl. restringere qñ fuit im-
petratū rescriptū in cā dignitatis. Si x̄o defun-

ctus nō erat exp̄ssus in rescripto s̄z erat cōueniē-
ta si statutū diceret q̄ vsure nō possint recipi yltra duos denarios pro
libra. non sumitur argumentū q̄ possint recipi duo denarij fm Bald.
in aut. ad hoc. in. h. col. C. de vsuris. z. vide glo. in vers. facere. in cle. j. de
vsu. z. ibi per do. Card. in. xxi. q.

a ¶ Sebast. Sapia. ¶ C. si masculinū. Hāc materiam an masculinū p̄ci-
piat femininū late expedit. d. Bal. in. d. l. si qd id qd. ff. de iurisd. omni.
iud. z. latissime p̄ deci. in rep. l. femine. ff. de reg. iur. col. xij. z. ibi etiā co.
j. ponit. an mulier possit habere dignitatē magistratus. z. ponit qd nō
regulariter tamen fallit in abbatisa vt ibi late per eum.

b ¶ In dignitatibus. vide qd legit z. no. in. l. mulieres. C. de dig. lib. xij.
z. in. l. multis. ff. de statu homi. z. in. c. dilecti. hic alle. z. in. c. noua quedā
de peni. z. remissio.

¶ Adde qualiter succedat in dignitatib⁹. Ang. cōsi. cclxxxvi. ¶ De. de
anch. cōsi. cccxli. vbi late alle. cōsi. iij. q. lib.

c ¶ Et feudalibus Adde. c. j. s. hoc. autē qui feu. da. poss. ¶ Paul. de cast.
cōsi. cxxxv. Spe. de feu. s. h. ver. xxiij. z. seq. quod est vey nisi feudū ad
nullū seruitiū fuerit cōcessum z. masculus nō extet fm Bal. i. c. j. s. de
cedente. als deinde. qui feud. da. poss. zin. c. j. s. hoc aut. eo. ti. z. in. c. simi-
liter. de capi. q. curi. vñ. z. Ro. sing. in ver. feudū. z. in femina. z. in quib⁹

casib⁹ femina succedat in feu. vide Bal. in. d. s. decedēte. z. in. c. j. in p̄nc.
qñ maritus succedit vxori. z. in. c. j. s. quinetiam ep̄m vel abbatē. z. in. c.
de suc. feu. z. in. l. fin. inci. quot. C. de suis z. legi. z. in. c. j. s. femina quoq̄.
per quos fiat inesti. z. in. d. c. j. s. hic autē. z. in. c. j. s. i. in. i. col. de suc. feu. z.

per do. meū hic post Bal. z. alios. z. per Bal. in. l. h. ff. de fena. z. vide hic
Bal. si regina Apulie nubat cuidā militi simplici an faciat eum regē.
z. an deficiente rege gens libera possit creare regē vide hic eundē Bal.
z. in. l. ex hoc iure. ff. de insti. z. iure.

¶ Adde Ro. cōsi. cclxxvij. z. Ang. hic proxime.
d ¶ Dignitas nō morit⁹. vide Bal. in. l. ceteris. in. s. si ita stipulat⁹. in
ij. col. in ver. vlti. forno. hic vñā questionē difficilē. ff. de ver. obli. vide
q̄ legitur z. no. in. l. annua. ff. de annu. leg.

e ¶ Heredē. vniuersalē. vide q̄ dixi. s̄. in apostil. in ver. successorē z. vide
ad p̄dicta tex. in. l. imperatores. ff. de pub. glo. in. c. pastoralis. z. in. c. tua
nobis. de decimis. Jo. an. in. c. cū homines. eo. ti. cum similibus.

Zacharias. ¶ Dic esse verum si tale rescriptum sit perpetuum quia
tunc ad heredem vniuersalem transit. ita no. Specu. in tit. de legat. s.
restit. ver. quid si impetravi. z. ibi Bald. in additio. ad eum. ver. si com-
mittitur. Anto. de but. in. c. qz. v. de iud. z. Alex. in. l. beneficium. de cō-

stitu. principū.
Anto. Francisc. ¶ Circa hoc an rescriptū trāseat ad heredes. Dicat⁹
q̄ super transmissibili ad heredes transit si res nō est integra. vt q̄ ci-
tatio emanauit. secus si est integra nisi in certis casibus de quibus hic
per do. Abb. z. scriben. sup re vero nō transmissibili indistincte. nō trā-
sit. de quo vide per do. Anto. z. doc. in. c. dilecti. de fo. cōpet. z. habet p

Spe. in tit. de rescrip. p̄sen. in. s. h. z. in tit. de leg. in. s. restat. z. in vers. qd
si impetravi. z. ibi p Bal. in additio. z. vide tex. Bal. Ful. z. nouissimos
in. l. h. in prin. qñ libel. prin. datus. C.

Sanor super Prima parte primi.

Due fictioes. Limita nisi sur-
gat ex duplici fo-
te. l. si qs rem. §. i.
ff. de polli. iuncta
l. si. C. de fac. san.
eccle. 2. p. Car. in
cle. q. circa. xx. q.
de elec. 2. in cle. d.
in. viij. q. vt li. p.
Limita scdo nisi
due fictioes sint
inducte ambe a
iure coi. vt dicit
Bal. in. l. i. in fine
C. q. lic. ab emp.
disc. Limita ter-
tio nisi vna fictio
descendat ab alia.
vt per Bal. in. l. i.
C. de do. p. mis. 2.
Do. in. c. no oes.
q. q. v. p. Bal.
in. l. i. in antepen.
col. C. de furtis. 2. a
Bart. in. l. i. is q. b
pro emptore. ff. d.
vsuc. Fallit etia
fauore libertatis
l. cu. q. si. in. i. r. fo.
vbi Ang. ff. de
fideic. li. vbi po-
nunt duo specia-
lia. Primum est q.
inia lata p. mo-
tuo 2. 3. regula. l. c.
furioso. ff. d. re iu.
Scdus est q. decre-
tus qd no potest
vires hre i perso-
na d. functi trahit
in eius heredem.
Anto. Francisc.
Qua due fictio-
nes possint circa
ide pcurrere. vis
text. in. l. capti. 2. d.
ibi per Bal. C. de
ca. 2. postli. reuer.
2. vide Bart. in. l.
singularia. in pn.
ff. si cer. pe. 2. in. l.
si xo no remune-
radi. in. §. marcel-
lus. ff. man. zin. l.
cum post. in. §. ge-
ner. ff. de iure do.
2. per Bar. i. l. ge-
rit in vlt. col. ff. de
acq. he. vbi dicit
q. q. pcedit a di-
uersis principijs
pnt ccurrere. 2.
vide de isto pcur-
su duaz fictionu
per do. Car. i. cle.
qd circa. in. xx. q.
de elec. Et an 2. q.
duo spalia pcur-
rant in eo. subie-
cto vltra ea q po-
nit Bar. in. l. i. is
qui pro emptore
in vlti. q. de vsuc.
2. in. d. l. singula-
ria. vide Old. in
2. l. lxxix. inci. qd
duo specialia.
Sebasti. Sapia. 2.
Sed si rescri-

ptum. Vide limi-
tationes quas po-
nit ad hanc regu-
la do. Sely. in. c.
cu. in. ferrariensis.
col. v. ver. limita
quarto. §. de 2. st.
2. do. Bal. in. l. qm
in porib. co. vlt.
C. de inoff. test. 2.
amplia vt p Bal.
in. l. si. in. v. colu.
in. v. limitatione.
ff. de costi. princ.
vide etia ad hac
regula do. Sozi.
in. l. i. in. i. col. x.
secunda conclu. ff. d.
leg. i. Alex. i. costi.
xxx. col. iij. i pmo
volumine.
Ad successor.
vide in. c. q. v. de
ind. zin. c. dilecti.
de foro cope.
Al. ante extin-
guunt. Limita p
tex. iuncta glo. in
fi. de here. que ab
intest. dese. in. §. p
Ziu. in. vers. post
mortem. cu ibi not-
per doc.
Nec p. uilegiu.
Adde Bal. i. c. i.
§. porro. i. tit. que
fuit pma ca b. n. si.
amit. vbi alle. gl.
inst. de acti. in. §.
ite mixta in vers.
in iudicio. 2. qd le-
gis 2. not. in. c. sa-
ne. de prinil.
Sebasti. Sapia.
f. Surreptio. ad
de tex. i. c. capitu-
lum. §. eo. 2. consi-
dera q. hodie est
iste text. correct.
na q. q. expmit
falsum q. si prin-
ceps oino scinif-
set tu literas pces-
sisset: si exprimit
p simplicitate vt
ignorati: non vi-
triat rescriptus. c.
sup lris. §. eo. Sz
hodie ita b. facili
papa ccedit lite-
ras executorias si
ne monitorijs si
cut cu eis: ergovi-
des q. iste text. sit
correctus. super
hoc cogita.
In dicto. c. cuz
dilecta. Vide ibi
istum in. vi. col.
Hoc dicit. vis
ad qd allega. do.
Anto. Copost. 2.
Jo. an. hic. i. c. au-
dita de resti. spol.
vide ibi do. Ab.
Andr. Barb.

das sub clausula: tunc no extedat ad successorē res-
cripta. rad huc caluz restringit huc tex. Et hac
lect. tene: q. cois est 2. vera: sed difficile ē reddere
vera 2. cōcludere rōnem diuerſitatis in cui⁹ red-
ditione multū instat hic. Sed cōclude breuiter 2.
clare q. ideo i pmo casu extēdit qm rescriptū ha-
buit vires suas in psonā defuncti cū viueret tpe
date. An extēdit ad successorē q. fingit eadē p-
sona cū defuncto. vt in aut. de iureiu. a moriente
p. scito. co. v. sed in scdo casu q. defunct⁹ erat cō-
ueniēd⁹ sub clausula: nec fuit cōuēt⁹ tpe vite sue
rescriptū corruit cū nō figerit radices in personā
cōueniēdi. ¶ Itā non valet iudicis datio cū nō
viueret is cōtra quē iudex dat. vt in. l. i. ff. q. sen.
sine ap. rescin. Sz iste iudex vt dat⁹ ptra quēuē-
dū sub clausula tpe quo exprimit. Itā antea non
h3 iurisdictionē iudex in uō exp. so. vt in. c. pasto.
§. i. §. eo. merito corruit rescriptū quo ad istū qui
decessit ante q. exprimeret. Et si diceret eo ipso q.
exprimit fingit exp. so. tpe dati rescri. arg. in. l.
potior. ff. qui po. in pig. ha. vbi cōditio trahit re-
tro a tpe initii 2. c. Sol. duplex. Prima qd hic
nō pōt retrorahi cū deficiat subiectū p. mortis.
sile i. c. si p. te. §. e. li. vi. Scda sol. 2. melior. in eodē
casu nō debēt pcurrere due fictioes. ¶ vt no. i. l. i.
C. d. dot. p. mis. §. si rescriptū hoc casu extēderet
ad successorē cōcurreret due fictioes. ¶ Prima q.
fingeret iste exp. so. tpe date. scda q. successor fin-
geret eadē psona cū defuncto. nam vere successor
non est eadē psona cū defuncto. Ex his limita. l.
heres absens. ff. de in. vbi dicit heredē posse cō-
ueniri vbi defunct⁹ poterat: d3 em itelligi i ordi-
nario 2. nō i delegato: saltē dato: sub illa clausula
gñali. Rō ē: q. rescripta sunt psonalia 2. odiosa
merito restringēda. §. e. ad hec. ¶ Et gñaliter
cū querit an rescriptū extēdat ad successorē: di-
stingue post Cal. hic. 2. Jo. an. i. regula is q. ius.
de reg. iur. in mercu. Qd aut materia sup qua im-
petrat rescriptū nō est extēdibilis ad successorē:
2. expirat rescriptū p. mortē. Ex p. lū in actore. im-
petratū est rescriptū sup beneficio debito: nam si
morit nō p. heres ei⁹ vt illo rescriptor: q. nō suc-
cedit in beneficio cū i bñficijs nō habeat locū suc-
cessio. vt in. c. ex. trāmissa. d. si. §. fo. Ex p. lū i reo:
fuit impetratū rescriptū vt re⁹ deponeret ab or-
dine vella bñficio: certū ē q. mortuo reo non pōt
cōueniri successor q. crimina morte extinguit. d.
xxij. dist. quorū d. in. l. i. §. C. si reus vel accu. mor-
fue. Aut materia p. cernit successorē: tūc aut res
nō ē integra puta q. defunct⁹ fuit citat⁹ 2. tūc re-
scriptū extēdit ad successorē. arg. hic a contra-
rio ibi: ad iudiciū euocatus. aut res est integra: 2.
tūc aut pdecessor erat cōueniēdus sub clausula
2. tūc nō extēdit ad successorē vt hic ex quo nō
fuit expressus dū viueret. Et hoc verū nisi rescri-
ptus fuisset impetratū ptra dignitatē. vt. §. dixi.
Aut cōueniēdus erat expressus i rescripto: tūc
si fuit rescriptū impetratū in materia p. cernente
dignitatē h3 nomen prelati fuerit expressus: 2. tūc
extēdit ad successorē in hoc casu loquit⁹ pprie
dictū. c. dilecti. Aut nō cōcernebat dignitatē sed
personā: tūc nō extēditur ad successorē singu-
larem nisi in tribus casibus. Primum si successor
succedit invitū. 2. in hoc casu loquitur. c. q. v. de
iudi. Secundus casus in. c. i. de alie. indi. mutan.
Tertius si emanat secunda iussio. vt in. d. c. q. v.
fm alium intellectū. Aut querit nūquid debeat
extēdi ad successorē vniuersalem: 2. fuerūt multe
opiniones: sz opinio magis cois h3 q. sic: q. cen-
sentur eedem personē vt. §. dixi. Item q. agit de
modico p. iudicio. Et itellige hic q. defunct⁹ erat
i rerū natura a tēpore dati rescripti alij rescriptū
non valet. vt in. d. l. i. ¶ Et ita nec p. uilegium
transit in successorē si mortuus est tēpore date
is cui cōcedit. vt est tex. multū notabilis in. l. ne-
ratins. ff. de regu. iuris. Abbas.
¶ Litere executoriales valent etiam q. non p-
cedant i monitorie.
¶ Processus factus cōtra rationē non est ipso iu-
re nullus nisi sit p. ceatum ex forma.

E inſinuacione.
¶ Non valēt litere executorie in qb⁹
impetrās falſo dixit monitorias pre-
centne. ¶ Primo ponit partis decisa q. ela. Scdo
p. uisio ibi: quo circa. ¶ Casus literalis. Quidā
cleric⁹. ¶ In die ipetrant literas p. ceptorias sup
p. uisioe ipsi⁹ ad epm Ambianen. 2. postmodū
ad iudices istos literas executorias ipetrant si-
bi epm supradictū. i. qb⁹ cū de monitorijs fiebat
mētio eps. p. posuit corā iudicibus q. ipse nullas
monitorias receperat: 2. cōsuetudo ē ecclie vt p-
ceptone nō debent nisi monitorie p. decesserunt:
vnde per eas veritate tacita impetratis. p. uidere
nō tenebatur eide. ¶ Consultus papa rīdet quod
si sup hoc nulle monitorie p. cefferint sup. se deat
executorias dūmodo executorie d. monitorijs fe-
cerint mētionē aliq. p. cedant per executorias
iuxta traditā sibi formā. Ber. ¶ Mo. primo q. li-
tere executorie valent sine monitorijs dum tamē
cellet surreptio. ¶ hinc hodie cōmuniter solū dāt
executorie monitorie 2. p. ceptorie hodie nō sunt
in vsu: nisi quando papa rescribit pro receptiōe
alicuius monialis. ¶ Sed quero hic papa mā-
dat p. cedi p. uarōne: quid si iudices p. cefferūt
cōtra rationē nunq. tenet processus. videtur q.
nō: quia contra formā mandati. vt in. c. cum dile-
cta. §. e. 2. c. venerabili. de of. dele. 2. in. l. diligēter.
ff. mādati. ¶ In p. trariū facit: nam processus cōtra
ius litigatoris valet. vt in. c. cuz inter. §. de re iud.
doc. hic dicit p. cessum v. lere: quia ista clausula
non limitat iurisdictionem nec dat formā pro-
cedendi: sed potius sapit monitoriē 2. instructio-
nē iudicis. ¶ Nam semper intelligit⁹ vt iudex pro-
cedat p. uia ratione. ideo si exprimitur non dat
noua forma. quod bene not. q. facit ad multa. 2.
hoc dictū allegant in. d. c. cū dilecta vbi plene ex-
pediui hac materiā. 2. dic vt ibi. ¶ In gl. i. ibi: sz
ordo 2. cōsuetudo curie: dic q. olim obseruabat
iste stilus. hodie secus: vt. §. dixi. Sz glo. retulit
se ad tempus suum.
¶ Papa presumitur granare ecclesiā in minus
quam possit.
¶ Canonicus recipiēdus intelligitur cū p. bēda.
¶ Granatur quis dum beneficia confert.
¶ Collatio beneficiorū computatur inter fructus.
¶ Solita poni in rescriptis habent pro appositis.
Mandarū aposto-
licum. ¶ Nec decretalis legi⁹ princi-
palr duob⁹ modis: 2. fm intellectum
gl. h. d. ¶ Cessantibus clausulis in dubio papa
nō intēdit granare eandē ecclesiā seu eundē colla-
torem super p. uisione duorū. ideo secūdus ipe
trans repellit sine p. m⁹ expectet siue sit iā gra-
tiā consecutus. Sed sz aliū intellectū. h. d. ¶ Mo
intēdit papa eundē collatorē granare de duobus
vbi pro scdo scribit cū clausula si pro alio non est
rescriptū qui huiusmodi gratiā p. sequeat etia
primo tpe date vel p. sentationis secūdi gratiaz
assecuto. ¶ In prima ponit dictū. ¶ In secūda eius
rationē ibi: cū sup. ¶ Casus lralis. ¶ Papa man-
dauit episcopo Monien. vt magistrū. S. faceret
recipiū canonicū zin fratrē ecclesie sue si pro alio
ibidem nō scripserit qui huiusmodi gratiā cōse-
quatur: sed eps iam aliū ad mandatum pape re-
cepit qui beneficiū obtinuerat: dubitauit vtrum
teneretur p. sequei mandatū apostolicū ex eo q.
dicebatur in mandato si pro alio nō scripsim⁹ q.
huiusmodi gratiam p. sequeatur: cū nullus p. se
quatur hac gratiā sed iam esset p. secut⁹. ¶ Consul-
tus papa respōdet q. ex quo aliū iam recepit ad
mandatū suū mandatū istud exequi nō tenet: q.
nō est intētio pape granare ecclesiā super rece-
ptione duorū. Ber. ¶ Mo. i. valere literas sup
receptiōe alicui⁹ in canonicū: licet nulla fiat mē-
tio de assignatione p. bēda. ¶ Mo tū itelligas istū
debere remanere sine p. bēda: q. esset cōtra. c. rela-
tum. i. de p. bēda. sz p. bēda venit accessorie ad ca-
nonicū. vt in. c. si cleric⁹. 2. c. si post q. de p. ben.
lib. vi.

a In. c. c. m. Vide ibi istū, et qd legit et not. in. l. illud. ff. de acq. he. Mo
b est granare. Faciat not. in. c. tibi qui. et in. c. duobus. de rescrip. lib. vi. et qd
 in simili habet in. l. Titia. §. qui inuita. ff. de leg. §. vbi nō est verisimile
 qd pater voluerit granare filium in duplici onere. et in. l. si cū dotē. §. si pa
 ter. ff. solu. mat. et in. l. plane. §. si duobus. ff. de leg. §. i. et vide glos. in. l. i. in
 gl. si. C. de mulie.

et i quo loco mu
 nera. li. x. q. quis a
 non debet p ea
 dem rebis gra
 uari.
 Anto. Francisc.
 Circa hāc ma
 teria an quis de
 beat duplici one
 re granari. dicas
 regulr non, qz q
 in vno granatur
 debet in alio re
 leuari. leuz qui.
 ff. de in lit. iurā.
 qñqz tñ pōt qd
 alio onere graua
 ri, si onus impo
 natur ex alia cau
 sa q fuerit impo
 sitū p mū graua
 mē. de qua mate
 ria plene habet
 per Spe. in ti. d.
 teste. in. §. i. in x.
 §. quid si admis
 sus. et in ti. de in
 quisi. de. in. §. v.
 in ver. itē pōt. et
 in tit. de accus. in
 §. i. in ver. illud.
 qñqz. et vide p. Dau.
 de castr. in cōsil.
 c. vi. Et an on? i
 iūctū legatario,
 in vno legato, cē
 featur repetitū i
 alio eidē facto.
 vid. i. l. in repetē
 dis. ff. de leg. i. §. f
 et i. l. is cui. de cō
 ditio. et demōstr.
 aduerte tamē q
 onus adiectū p
 legato pōt impo
 ni ēt vltra vires
 plegati. l. Nam
 philo. §. si. et ibi p
 Bar. ff. de leg. i. §. f
 Et adde q on?
 iniūctū duobus
 heredib? vel le
 gataris. finanet
 totū vni cui fina
 net vlt accrescit le
 gatus vel heredi
 tas altero recu
 sante ptes legati
 vlt hereditatis. l.
 ciuitatib? §. An
 cius. ff. de leg. i. et
 habet p Bal. in
 l. quoties. la. §. C.
 de fideicō. et in. l.
 i. in. §. i. C. de cad.
 tol. p quo facit
 quia onus iniū
 ctum legatario,
 remanet apd he
 redez si legatum
 efficiatur cadu
 cuz. l. Celsus. als incipit pater meus. et ibi per Bar. ff. de leg. §. f.
 Zacharias. Super prouisione duorū. Adde in casu diuerso quid si
 papa in suo rescripto prouisionis bñficiū cui? collatio ē ordinariū appo

lib. vi. et qui vult principale antecederes, videt vel
 le consequens et accessoriū. vt in. c. cū. m. de cōsti.
 Mo. q. ubi faceres recipi. qd papa qñqz dat exe
 cutorē ad ppendendū ordinariū vt pvideat ingra
 madatū suū. qñqz dat executorē ad prouidēduz
 vice sua. vt in. c. abbatē. §. eo. plene de materia in
 c. si capitulo. et c. si soli. de pces. p. b. li. vi. Et tñ
 no. qd intētio pape nō est granare ordinariū su
 per prouisione duorū. Ex quo no. qd ordinariū
 dicit granari cū papa pferat bñficia ad ipsius col
 lationē spectātia. et est ratio collatio cēsetur qdā
 donatio cū ordinariū vtat liberalitate alicui con
 ferēdo. vt no. in. d. c. relatiū. Hinc dicit gl. not. q
 collatio beneficiorū pputat infer fructū. vt no. in
 c. cū olim. de maio. et obed. vñ nō pōt dici nō gra
 uari. cū priuē hac liberalitate. et facultate donā
 di. Ex quo iserē qd hodie possunt ordinariū mul
 tum pqueri cū ex reseruatōe summi pōtificis et
 ex literis expectatiuis ius pferēdi sit quasi abdi
 catū ab ipsius ordinariis. qd est cōtra. c. ecce. xci.
 di. Quia nō d3 papa ita prouidere suis pmodis
 seu vtilitatibus romane curie. cū tāto grani pū
 dicio ordinariorū. et ordo ecclesiasticus cōfundit.
 si sua iurisd. vnicuiqz epō nō seruat. vt in. c. perne
 nit. xi. q. i. Pro introductione glo. et materie op
 po. contra text. decre. debet continere dubitatio
 nem in se. qz debet edi in casu dubio. vt in. c. cuz
 in iure. de offi. deleg. et in. l. i. in si. ff. ad muni. et in
 l. quod Labeo. ff. de carbo. Sed ista decretalis
 nullā ptingit dubitationē. qd patet ex eo qd papa
 scripsit sub cōditione p secūdo. si p alio nō fue
 rit scriptū. et ppterū fuit qd p alio scripserat. er
 go ista gratia est nulla ex defectu pditionis pos
 te. Quod pcedit maxime cū cōditio est de pteri
 to cū illa nō suspēdat. qz certū est nature vtrum
 scripserat p alio vel non. vt in. l. cū ad p. sens. ff. si
 cer. pe. Sol. dicit gl. i. et bene qd dubitatio potuit
 esse. qz gratia scda videbat pditionalis ex sola pē
 dētia prime gratie. qz dicebat si pro alio nō scri
 psimus qui hñdō gratiam psequat. sed prius
 fuerat gratiā psecut. et sic nō videbat habere lo
 cum prima cōditio. cū amplius nō pēderet pri
 ma gratia. Et per hoc ponit gl. rōnē dubitādi.
 sed decisio fuit in p. tium. et rō decidēdi fin glos.
 est. qz cū papa nō intēderet granare eandem ec
 clesiam super receptione duorū fortius graua
 men elicitur prima gratia executā quā ea pēden
 te. et sic forti? obstabat exceptio cōtra secūdu im
 petrātē. Sz cōtra hoc opp. nā de intētiōe pape
 non a pparet nisi p illā clausulā. sed illa clausula
 referē ad pēdētiā prime gratie. iō cū illa esset exe
 cuta. nō habebat obstare illa clausula. Et ob hoc
 forte gl. scda dicit. qd etiā sine expōsitiōe illi? clau
 sula. papa nō intēdit granare eūde collatorē sup
 receptione duorū nisi exprimat. An fm glo. ista
 clausula si pro eo. semper subintelligitur. qd pa
 ter ex eo qd qñ papa vult secūdu recipi. apponit
 clausulam non obstāte qd p alio scripserim? Ad
 hoc bo. tex. in. c. pe. in si. §. eo. li. vi. alū tenēt oppo
 sitū dicētes qd nisi papa apponat illā clausulā. si
 pro alio. tenet ordinariū recipere scdm et tertiū
 et. nā si intētio pape esset nō granare ecclesiā sup
 receptione secūdi nisi hoc expōsso. supflua ēēt ista
 clausula si pro alio nō scripsim? Et Jo. an. hic et
 in. c. pe. §. alle. tenet primū intellectū. quē sequit
 gl. qz als frustra poneret illa clausula nō obstan
 te. Nec ob. si dicat qd sz intellectū gl. supfluit illa
 clausula si pro alio. qz nō est absurdū si exprimat
 ea que tacite insunt. vt in. c. significasti. de electi.
 Sed absurdū est tollere nō obstātia vt obstātia.

neret clausurā nō obstāte collatione alteri facta. vide per cōpos. sing.
 But. et doc. in. c. causam q in si. §. eo. Bar. cepo. in trac. de sen. rusti. pre
 di. q. i. in prin. et Alex. cōsi. c. c. l. v. incip. viso. ti. et. xxi. iij. volu. iij.

d Sebast. Sapia. Qd ordinariū. Habui de facto hoc anno pul
 chra qstione: summi pontifex cōcesserat lras cuidā p duobus bñficiis

vt putasi dicat recipias talē nō obstāte q sit do
 ctor vel nō obstāte qd habeat tps legitimū. Mo
 stic. posuit tertiā lectū. qd aut prima grā pēdet et
 nō valet scda nisi apponat clausula pualidatiua
 vt puta nō obstāte qd pro alio et. Et est ratio sz
 eū in odiū vacaturarū ne plures sint expectātes
 in eadē ecclesiā vel sub eodē collatore cū sic dare
 votū captādi mortē plurimorū. Itē si nō repo
 nat clausula nō obstāte: vident iste grē pēdētes
 referri ad idē beneficiū: et si quodāmodo induce
 retur sectio pēderet: et ideo est opus ad hoc vt va
 leat scda grā q apponat clausula nō obstāte. Ad
 idē adducit. c. pñti. de offi. leg. li. vi. vbi dicit q le
 gatus nō pōt facere duas grās pēdere sub eodē
 collatore: sed vna executā pōt facere secūda ergo
 fortius hoc pōt facere papa. Aut prima grā est
 executā: et tūc fm eū valet grā nisi apponat clau
 sula inualidatiua et in hoc casu pcedit iste text. et
 hāc lect. tertiā secutus est hic Jo. cald. in suo cō
 mento. et adducit pro hac lect. stilū hodiernū ro
 mane curie. Apponit em̄ romana curia illā clau
 sulā nō obstāte qd aliq p lras nfas sint recepti vt
 vt recipiant insistant: vt aliqui lras nfas impetra
 nerint super prouisione de bñficiis eis fēda. An
 ponderat ipse qd iste clausule solū cōcernāt pen
 dentiā gratiarū: et nō grās executas qz grā exe
 cuta nō obstat scda sed exequēda sic rōne p. predi
 cta. Ad. c. pe. palle. rñdet duplr. Pro qd ibi gra
 tie reflectebant ad idē bñficiū. Itē nulla erat exe
 cuta vel forte in vtriusqz lris erat clausula si pro
 alio. et ideo nō valebant vtriusqz litere. Et hūc itel
 lectū Mo. et cald. secutus fuit quidā doctor solē
 nis dū hoc. c. padue repeteret: et adducebat istuz
 tex. in ver. ecclesiā ante dictā: nō em̄ papa hic sim
 pliciter dicit qd nō intēdit ecclesiā granare de duo
 bus: sed retulit se ad illā ecclesiā cui scripserat. si
 p alio. Quasi dicat respectu alteri? ecclesie cui nō
 scribit cum illa clausula: cessat intētio pape: sed
 Jo. d. lig. d. Ant. d. Cal. et cōiter alij scribētes hic
 sequunt primū intellectū gl. et approbant do. de
 Rot. decis. xxi. vbi dicunt hoc pcedere etiam
 si ambe vel altere litere essent in forma pauperū.
 Fundamētū istorū est qd litera hic fundat se sup
 granamine et non super pendentia prime grē vel
 sup odio vacaturarū: granamē xō magis vget
 grā executā q ea pēdente. Itē fm do. Ant. pba
 tur hoc alio respectu nam casus omisus relinq
 tur dispositioni iuris cōis. l. si cū dotē. in prin.
 ff. solu. matrimo. et c. suspectū. §. eo. lib. vi. sed hic
 papa cōditionauerat gratiā secūda in euentuz
 pendentie prime. prima autē nō pēdebat hic: qz
 erat executā. et sic erat hic extra prouisionē pape.
 Et nihilominus papavoluit fm admitti. qd pro
 fecto nō cōtingit vi clausule rōne p. dicta: sed ex
 dispositione iuris cōis. Aduerte: nā hec motiua
 cessarent si teneremus opi. Cal. dicentis qd cōse
 cutus prebēdā pōt dici gratiā psequi ex eo q
 actualiter percepit redditus et sic virtute clausu
 le secundus fuit expulsus cum extiterat p. ditio.
 Sz hoc nō obstante semp tenui primā lec. et sum
 motus ex nouo fundamento. dico em̄ q ista intē
 tio pape insurrexit ex stilo curie. hā a pncipio
 papa nō scribebat pro aliquo beneficiādo. vñ in
 volumine decreti nō reperit has grās vñqz fuis
 se cōcessas. Sz postmodū papa incepit scribere
 cū moderamine. dādo pmo monitorias: scdo p
 ceptorias: tertio executorias. Et alias nō scribe
 bat pro secundo quin apponeret illā clausulā: si
 pro alio non scripsimus: vt hic cū duobus seq.

4 Et hā ex stilo curie cōprehendimus intētiōē
 cau. et Jo. an. in. d. c. susceptū. in nouel. de rescrip. lib. vi.

h Ex stilo curie. vide no. in. c. qd graui. de cri. fal. et in. c. ex literis. de cō
 sti. §. et moder. in. c. j. in ver. stilus. §. eo.

vacatur: spectā
 tibus ad colla
 tionē epī cremo
 nensis et Brigiēsis.
 enenit qd duo be
 neficia simul va
 carunt in diocesi
 Cremonenē. petist
 ille sibi cōferri vi
 gore p. dictarū li
 terarū dicebatur
 qd in diocesi Cre
 monenē. nō debe
 bat hñe nisi vnuz
 et aliud in diocesi
 Brigiēsi. qz nō vi
 debatur summi
 pōtifer granare
 epm Cremonenē.
 in duob? bñficiis
 est em̄ granamen
 vt dicit h. d. abb.
 et in dubio censet
 granare min? q
 fieri possit. ego
 dixi cōtrariū: qz
 p. siderant papa
 beneficia q p. io
 vacarēt: et ideo cē
 setur ex vbi vel
 le granare: et ad
 hoc bñ cōsidera
 verba. d. Abb. h
 et qz lōgum esset
 alia fundamenta
 referre consulto.
 omitto.

Dubitationē.
 Facit qd not. iste
 in. c. rursus. in vlt
 timo not. qd cleri.
 vlt vñ. qd qstio
 debet esse dubia
 et qd legit et no. in
 lancille. C. de fur
 tis. et in. l. ille aut
 ille. §. cum in ver
 bis. et ibi Bar. ff.
 de leg. i. §. f.

Si pro alio nō
 scripsimus. vide
 ibi docto. et Ar
 chidia. in. c. acce
 pimur. in suis re
 portatis. §. de eta
 te et quali. et in. c. si
 clericus pauper.
 de prebē lib. vi. et
 qd no. in. c. abba
 tem. et in. c. l. fis. §.
 eo. et in. c. pe. eodē
 titu. lib. vi.

Casus omis
 sus. vide pulchre
 p Bal. in. l. si m. f.
 C. de inst. et subst.
 sub conditio. fac.
 vbi pulchre. et in
 l. comodissime.
 ff. de liber. et post
 hu. et in. l. si ex
 trane. de p. di. ob

Sanozmitanus super Prima parte primi.

- a** **E**x literis. ibi in ver. tā moris nostri. et melius in. c. cū. ad. ferrariē. in ver. sicut cōsuevit fieri. s. et ibi plene per ad. oder.
- b** **S**ebasti. Sapia. **E**t surreptionis. Vide de hac. q. per Innocē. et do. Anto. in. c. capitulū sancte crucis. s. eo.
- c** **D**e pluribus clausulis. vide Vitalem in tracta. suo clausularum.
- d** **E**cclēsimis. vidē ibi Barto. in. s. si ita stipulatus. in a. iij. col. in ver. for. mo. et Pet. de an. char. hic. et dñm meū. et no. in. l. lū. cius. s. menia. ff. ad trebe. qd. no. i. l. turpia. s. si. ff. de lega. i. in. c. qm. abbas. de offi. de legat.
- e** **S**up receptio ne pluriū. vide q. dicta sunt. s. c. p. rimo. de off. dele. cum simi.
- f** **S**ebasti. Sapia. **Q**uod actus. Per hāc regulā dicit qd. q. si tate statuto qd. ciues nō possint aliena re rē inter viuos vel ex tētu in fo. reses. si heres vē. dit rem forē vel in forenses trans fert alio titulo in ter viuos nō cō. prehenditur sub b. statuto si testator iurasset in testa. mēto rē illā in fo. rensem trāsserit: qz magis dicit vltima voluntas et c. solutio debiti p. cedentis ex vlti. ma voluntate q. simplex cōtractus. et hāc questionē disputauit Jac. de bu. vt refert Jo. an. in rub. de rerū permu. et per hanc rationē determinat Ang. et Jmo. vbi alij in. l. si ita quis. s. ea lege. ff. de verb. ob.
- g** **P**incipio et nō fini. Adde q. inspicit magis causa p. rima q. remo. ta. l. si mulier. et ibi no. ff. re. amo. facit etiā ad. q. testator grauat hīdē vē. dere fundū forensi mortuo testatore heres vendidit forensi fundū ex. tat statutu q. in actu iter viuos nō possit fieri alienatio qd. valebit ista alienatio qz cēset fctā ex cā vltime voluntatis et nō ex actu iter viuos at tendit em causa mouens et nō causa finalis et sic qui ordinat actum ma. gis facere videt q. qui psequit ordinatū per gl. in. l. i. estimatiōibus. ff. de petitio. here. s. Ang. ibi: et p. eūdē. in. l. si ita qd. s. ea lege. ff. de ver. ob. et in. l. i. C. cōia de le. et i. l. si dignū. et i. l. qui fundū. ff. ad. l. fal. et dispu. tant hāc. q. Old. et Ja. bu. bonoñ. quos refert Jo. an. in addi. Spe. in. ti. de rerū pmu. et per Dy. in. l. vxorē. s. agri plagā. ff. de leg. iij. l. i. l. i. C. cōia de leg. Bar. in. l. si ita quis. s. ea lege. ff. de verb. ob. Bal. in. l. si he. res. ff. de act. emp. et in. d. l. in estimatiōib. et in. d. l. i. C. cōia de leg. et dñt hic Pet. de an. q. acc. recipit vires et p. siderat respectu sui pncipiū nō respectu finis. Quod inducit ad qd. nē porro qui in vna parochia se. minant et nascunt in alia trāsplātant et crescunt cui decime debeantur. de quo vide per Jo. an. in mercu. in regula qui prior. de re. iu. lib. vi. et vi. de Ro. cōi. cclxvi. incip. queritur nunqd. maiore parte in prin. dicētē q. viuos ordinat et alter ordinationē exequit ordinatū actus tribuit nō exequit et dicit esse hic casus expressum. et vide ibi no. et vide hic bal. di. cētē antecessoris et successoris vnicā esse gratiā q. denoiat a suo pñ. et sic alleg. ad istū tex. principiu esse spectadū. et vide gl. in. l. minorib. C. de his qui. vt indig. et in. l. i. C. in qui. cau. re. in integ. nō est neces. vbi si mi. nor nō vendicauit nece. defuncti et interim efficiē maior q. restituit in integru qz attēdit pncipiū quo erat minor. et nō attendit finis quo erat maior. et Ang. i. d. l. minorib. inducit ad qd. nē de mīse minore trāseūte ad scōayora nō petito tutore filio suo pupillo et mortu pupill. et in illō tps tūc efficiē maior q. restitueret in integru: qz attēdit pncipiū. et gl. i. d. l. minorib. et d. l. i. magnificet. Bal. i. d. an. si capriui. C. de epi. et cle. et in. l. q. s. C. de incest. nup. et i. au. i. s. dē penis. C. de secū. nup. facit opti. tex. et glo. in. c. per tuas. de do. et tex. in. l. q. cū maior. in prin. ff. de bo. lib.

et in. l. si. ff. de mor. inferen. et in. l. iij. s. i. ff. de mino. et facit elegans dictū Jnn. in. c. si. de procu. Jac. but. et Bar. in. l. iij. s. i. de mino. licet aliter ibi voluerit gl. et per hoc rīdetur ad. l. iij. C. qd. met. cau. et ad. l. pe. ff. de q. di. ob. tur. cau. et ad. l. si filius. ff. ad mace. qz ideo ibi nō attendit pncipiū qz incōtinēti solūes habebat exceptionē cui vī renūtiare p. actū seq. Nec

- 1 **S**anare nō dicitur ecclesiā ille qui misit exe. cutorias s. ille qui primo misit monitorias.
- 2 **P**incipiū attendit et nō finis: licet principium non esset necessitatu finis.
- 3 **P**apa an confirmet et sequatur gesta per prede. cessorem.
- 4 **S**ratia expirat si mortu concedens re integra.
- 5 **L**itere executoriales vel monitorie nō faciūt ac. quirere ius in beneficio: sed collatio sic.
- 6 **C**lausula si ad mandatū nostrum alium non re. cepistis quid importet et quid differat ab illa si ad mandatū pape. et c.

Iteris. **E**cclēsia in qua pri. mus papa dedit mo. nitorias et secūdos executorias p. pri. mū nō p. fm intelligit grauata. Pri. mo ponit mādātū qd. exequi iubet. Scōdo tollit exceptionē. ibi: nō obstat. Tercio exprimit cāz. ibi cum. **C**ausa literalis. Honorius mādauit qbusdā canonicis p. literas monitorias: vt. T. subdiaconū reciperet in canonicū et fratrē: demū mortuus est Honorius. dñs Greg. mādauit per literas executorias vt dictū subdiaconū recipe. ret i. canonicū et fratrē. et sic fuit recept. postea xō idē Greg. mādauit eisdē vt. S. clericū recipe. rent in canonicū et in fratrē nisi pro alio p. ipsuz esset eorū ecclēia grauata dicebat canonici q. nō tenebant illū recipere cū aliū ad mādātū eiusdē Greg. recepissent. mandat papay illū. S. clericū recipiāt in canonicū et in fratrē. nō ob. q. T. sub. diaconū per literas executorias ipsi? Greg. rece. pissent cū factū Honorij potius q. suū fuerit p. secut. Ber. **C**Mo. pmo q. p. nōmē vos cōtēpla. tur poti? psonā q. dignitatē. facit. c. si gratiose. j. eo. lib. vi. et qd. no. in. l. cētesimis. ff. de verb. ob.

e **C**Mo. h. q. nō dicit papa granare ecclesiā sup. re. ceptiōe pluriū? si predecessor grauauit p. primo.

f **E**t item no. q. actus? attribuit principio et nō fini? q. p. principiu nō esset finis necessitatu s. z

obst. l. itē mela. s. cels. ff. ad. l. aql. qz ibi loq. d. actu phibito quez qz facere nō d. nec tenet seq. et facit qd. voluit And. de iser. in. c. i. qui. mod. feu. amit. et itelligē p. dicta. s. attēdi pncipiū et nō finē si solū qñ finis habet neces. sariā psequētiā a principio: s. etiā qñ h. z psequētiā a principio nō ex. necessitate: s. ex honestate vt opti. meli. pbat. nam in casu hui? d. cre. talis de honesta. te et nō de neces. sitate papa exeq. tur lras monito. rias p. decessoris: et tñ exectio de. notat a principio. facit text. sing. in. l. qd. ait lex. in. s. fin. ff. de adult. et q. pulchre voluit Jo. and. in addi. Spec. i. ti. d. accu. in ru. vbi dicit fa. miliap. tātis Pa. due insequēbat quēdā delinquē. tem in territorio paduano qui in. gressus est terri.

torij veronēse et familia sequēs eū apprehendit in territorio veronēsi qd. propter hoc nullā iniuriā videtur intulisse dominoverone ex eo q. attenditur principiu licitū. l. quid si fugitiuus. s. celsus quocq. ff. de edi. edic. et facit bo. tex. in. l. qui scit fundum. in. s. pretereā. et in. s. si. ff. de v. furis. vbi si aliquis a principio fuit bonefidei possessor: postea supue. nit mala fides quod attēditur principiu quo ad fructus lucrādos. de quo p. Bar. in. l. ex diuerso. in prin. ff. de rei v. d. et per doc. in. c. grauis. j. de resti. spolia. facit quod habetur per glo. in. l. i. C. de v. fucap. trāssor. et quando debeat attendi principiu et finis. vide bo. gl. in. c. dudū. el. i. in ver. electionis tēpore. j. de electio. et in. c. sciētēs. in ver. ab initio. j. de cēsis. faciat etiā quod dixi in gl. i. in prin. decreti post Domi. ibi: an opus attribuatur cōpilati vel etiā addēti. et reducēti. vide ibi. et no. mi. rabilē tex. in. l. si. sed cū antiquitas. C. de cu. sur. iucta. l. si quis in suo. C. de inof. test. q. si fili? cōmisit et tra patrē in gratitudinē et ex postfacto efficitur furiosus q. pater poterit eū exheredare et sic attēditur princi. pium et non finis: fm do. meū hic Bal. in. l. furiosum. C. qui testa. face. pos. facit. l. i. ff. de pe. et qd. no. in. l. liberozū. ff. de accu. et plura iura alleg. hic do. meus principiu spectantia. vide eum hic in si. Adde quod voluit late Alex. cōsi. xxiij. q. lib. vbi ponit de vulnerante aliquē in domo. et psequēte eū extra domū quod voluit Pau. de cas. cōsi. cclj. de eo qui cepit psequi malefactorē in districtu veronēsi et ce. pit in territorio paduano et de muliere minore nō petēte tutore. vide Ang. consi. cxviii. Roma. cōsi. cccxvii.

Anto. Francis. **C**irca istud brocardū de quo hic tangitur an sit spe. ctandus principiu et nō finis q. potius debeat attendi p. Spe. in. ti. de in integ. rest. in. s. ij. ver. cū etiā. et per Ang. post Bar. et ibi et p. Alexā. in. l. qd. ait. in. s. qd. ait. ff. de adul. et per Alex. post Bar. in. l. deniq. in. s. si qd. ff. de mino. et per Bar. in. l. i. ff. qui po. in pig. ha. et p. Bal. i. l. tutor. ff. de tuto. et ra. disfra. et vide bo. gl. in. l. iij. s. scio. ff. de mino. et vide gl. in. c. principat. i. q. i. et vide Ang. are. insti. de iusti. et iure. in. s. his ita. et vidē do. Card. in cle. si. de rescrip. et in cle. dudū. de elec. et adde qd. principiu extendit se vsq. ad mediū. et deinde incipit finis. fm gl. mag. in. l. i. ff. si quis ius dicē. nō obtempe. et qualiter summat principiu et finis. vide Bar. in. l. iij. ff. de fur. vbi ponit plures questionēs circa istam materiā. exportatiuum.

a Per predecessore. Facit. l. si ego. §. i. ff. de iure do. et titu. qui successore neantur. et l. verum. §. ex facto. ff. de mino. et quod no. in. l. et q. ff. de iur. iur. o. iud. in. c. innotuit. de elect. et l. ille a quo. §. t. pestiun. ad trebel. Bal. hic ponente si scribat epus q. est mortu. an successor teneat illud preceptu executioni mandare. et Jo. and. in regula: qui prior lib. vi. in solutioe questiois.

b Sebast. Sapia.

c Ista verior. vi de ad h. vnu pulchru dictu Tho me fastuli q. d. fert do. §. eli. in. c. in nra. in. xxi. correlario. i. si. §. e. vbi dicit q. reuocatoria literay q. facit nou. pa pa no extedit ad expectatiua sup dignitate et pbe da si iaz sortita e effectus in dignitate et no in pbe da no annexa.

c Mo. istam glo. Aio hic pulchre per do. meum.

d De legato vtrū dicatur recepisse mandatu pape ille qui recipit mandatū legati pape cludet aut legat. mādāt de speciali pmissio ne pape, et illud mādātū dicit esse papale. l. vnuz ex familia. §. i. ff. de leg. §. c. in cau sis. vbi iste. d. electio. et q. d. not. i. l. Theopop. ff. de do. preleg. an ex generali ptate sue legatiois, et tunc sec. vt in. c. qui. hic alleg. Anto. Francisc.

e Circa ista materia an factu a legato dicat esse factus pape. adde princ. q. d. legato pape e obediendu tanq. ipsi pape. vt in. c. cum parati. de app. c. si ab batez. de elect. in vi. not. i. c. si. c. i. dist. et i. d. legatus dicit esse ordinarius et ei iurisdic tio durat etiam mortuo papa. c. §. d. offi. leg. li. vi. et tenuit Bal. in addi. Spe. in ti. de leg. in x. legatus e ordinari. et vide do. Lardi. incle. penulti. in v. q. de pbe. et pro hoc facit q. d. legatus pape gerit vi ces pape. c. cu venerabilis. de consuetu. c. mādāt. de psump. et habetur per Spec.

exhortatiuū: quod patet hic. nam receptio primi attribuitur pape q. dedit executorias. et tū certus est q. monitorie nō necessitabāt: s. executorie tū. **f** Ultimo no. q. papa d. pseq saltē ex vrbani tate factū inchoatū per predecessore. hodie tū quo ad materiā nostrā fit totū oppositū: q. ois papa nouiter creatus renocat oēs grās factas p predecessores si per eas nō sit acquisitū ius in re. vt in. c. si. de pces. pbe. li. vi. et hoc facit in odiū vacaturā ne tot grē expectatiue. pdeat. et hec cā est honesta: aut vt ipse pvideat et forte ista verior. **b** **f** Oppo. cōtra text. vide receptio primi erat oio attribuēda isti qui dedit executorias q. monitorie expirauerāt re integra p mortē pape: nāz grā hēda expirauerāt si pcedēs mortē re integra. vt in. c. si cui. de pbe. lib. vi. Sol. d. Ant. instat et tandē faciendū dicit q. ex vrbani tate papa fuit psecut. factū pdecessoris. s. ista sol. mihi nō satisfaciunt: q. si monitorie in totū expirauerāt nō pōt acc. attribui primo. ad hoc. c. cū accessissent. §. de cōsti. Mo. em reuincit pūle sed effectus causat ex secūdis. vñ dicerē q. cū iste monitorie fuissent pēntate nec expectēt aliū processu post pēntationē nō vñ res integra: et sic puto q. nō expirauerūt. **f** In glo. i. in si. no. ista glo. c. q. p lteras monitorias pceptorias vñ executorias non tribuit ius in bñficio vel ad bñficiū: s. solū datur facultas implorādi officiū executoris vel illius cui scribit. ius em ad bñficiū pferit ex receptione in canonicū. q. tūc hz ius affectiū ad pbe dā vacaturā. vt in. c. postq. de pbe. li. vi. et in. c. vl. de cōces. pbe. li. vi. p collationē vero. acqrit ius in bñficio. vñ pōt dicere bñficiū esse suū. vt in. c. si tibi absenti. de pbe. li. vi. **f** In glo. si. ibi si ad mandatum pape. hec gl. loquit incaute. nā vt dicit Jo. and. et bene. aliud est dicere si ad mandatū nrm alium nō recepistis. q. si dicat si ad mandatū pape et c. nā ista verba vltima cōcernūt dignitatem. et sic verificarentur in receptione facta auctoritate cuiuscūq. pape. sed priora verba ptemplantur personam. ideo non verificant nisi receptio prioris fuerit facta ex auctoritate mādatoris. ad hoc c. si gratiose. §. alle. Et in eo q. d. glo. dicit de legato videtur hodie probari in. c. hi qui. de pbe. lib. vi. Abbas.

g Abbas potest habere collationē beneficiorū in diocesi episcopi. et hoc ex aliquo priuilegio. Episcopus de iure communi habet collationē beneficiorum in diocesi sua. Jusp Patronatus q. habet in aliquo beneficio. an d. grauari si alius vult tale bñficiū conferre. Beneficiū si fuit datus secundo imperatori. ante q. primus impetrator presentet literas suas. quid erit agendum. Executor datus ad beneficiū pōt dīcētes ex cōmunicare lras nihil dicat de excoicatione. Delegatus pape potest excoicare. l3 in literis hoc non dicatur.

Abbatem. Diocesan. cui celi sua vbi pro alio scriptū nō est. pvideat vel faciat puideri. nō pōt id exequi circa beneficiū spectās ad collationē alicui iaz p alio grauari. et nō diuidit. **f** Casus lralis. Dns papa mādauit abbati scī Proculi vt. §. clerico in aliqua ecclesia sui monasterij pvideret postea mādauit diocesanop lras gñales vt alij clerico faceret puideri in diocesi sua vbi p alio scriptus nō esset. epus ppelebat abbatē vt illū clericū in aliqua sua eccle. faceret recipi. Rñ. abbas q. iā receperat mādātū p alio. vñ epus nō poterat ppeleare ipsuz p lras gñales ad pmissione illi. **f** Cōsul. papa rñdet q. abbas ad hoc cogi nō pōt. nec eum epus aggrauare super cōferēdis ecclesijs

in titu. de leg. §. §. in ver. patet. et in. §. nunc ostendendum. in ver. legat. igitur. Et an legatus sedis apost. sit aliud ab ipsa sede apost. et an sit aliud q. ecclesia romana. et an gesta legati dicantur gesta sedis apost. lice. vide p Specul. in titu. de lega. in. §. v. in prin. et ibi etiā vide in specie nūquid factū legati dicat esse factū dñi pape. et in eo. tit. per dīcētur

sum habet q. pos sit facere ipse legatus. et q. nō de quibus habetur etiā per glo. in. c. q. translationē. et ibi plene p doct. et d. de offi. leg. ga. vbi plene tractat q. possunt ex ceceri per legatum et que nō. **g** aut bñficijs etiā si epus facultatē habeat p easdes lras puidēdi. **Ver.** **f** Mo. i. q. collatio bñficio rum sitorū in diocesi pōt ptnere ad abbatē: et sic ad plātū inferiorē epus: et hoc de iure spāli puta ex priuilegio. vel pescriptione seu statuto facto tpe fundatiōis ecclesiarum: q. de iure cōi institutio seu pmissio bñficioz spectat ad epm. et q. i. i. c. regenda. et c. nouerint. et xvi. q. vii. oēs basilice. et in. c. cū ex iniūcto. in si. d. here. et vide gl. in. c. sciāt cuncti. de elec. li. vi. et vide q. d. dicā. j. titu. proxi. cū dilect. **f** Mo. i. q. grauiamē in receptiōe secū di pñderat habito respectu ad indemnitatē colatoris. et nō ad indemnitatē ecclesie: p hoc. c. d. clarant capitula prime pcedētia. nō ergo pñderatur grauiamē rōne redditū sed rōne facultatis pferendi: cū prelatus nō possit puidere suis. et maxime his q. seruiūt ecclesie. **f** Item no. tex. iuncta gl. pe. q. qñq. executor dat ad puidendū qñq. ad exequendū: de quo in. c. si capi. et c. si sol. de concess. pben. **f** Sed quero nūquid respectu iurispatronat. possit quis vti exceptiōe grauiaminis. pone exēplum. Abb. ad mādātum pape prouidit titio de bñficio spectatē ad collationē suā: nūc epus executor vult prouidere debñficio spectante ad iusp Patronatus abbatis nūqd abbas possit se dēfendere exceptiōe grauiaminis. **Mo.** dicit q. sic sine sint de mensa abbatis sine spectet ad collationē suā siue ad pēntationē suā nō d. in eis de nono grauari. Composit. et cōtrarium q. potius d. grauari collator q. pēntator. in hoc tñ distinguit q. aut papa mādāt illū con pelli ad prouidendū et nō pōt fieri pmissio in bñficio patronali cū collatio nō ptnet ad istū: aut papa dat potestātē executori ad puidēdū: et tunc secus et hoc dictū est cōmuni. q. tamē ego itelligerē in patronatu ecclesie: secus i patronatu laicorū q. per lras gñales nūq. papa intendit p indicare iuri patroni laici. vt no. i. cle. §. de pbe. d. et in. c. cū dilect. de iure pa. **f** In gl. i. ibi: qui primo suū mandatū representat. hoc dictū nō videt verū quia in beneficialibus stamus dater et nō pēntationi: vt plene dixi in. c. caplm. §. eo. et dic vt ibi. **f** S. querit hic Mo. quid si pmissio sit facta scōo ante q. primus suas lras pēntaret. videtur q. debeat secundus remoueri et primus institui. ad hoc. d. c. caplm. in cōtrariū facit. c. audita. j. de resti. spo. **f** Cōcludit Mo. in hoc papā cōfulēdū. Jo. calde. dicit q. si primus impetrās nō habebat ius affectiū valet pmissio facta scōo: alis d. secūdo remoueri. et nō. hoc dictū: tñ puto q. in casu hui. caplm. vbi pro scōo scribit cū clausula si pro alio: nō procedat dictū Cald. si prim. nō fuit negligens. Ratio q. hec pditio si p alio cū referat ad tēpus pteritū non suspēdit actū sed incontinēti facit actū valere vel nullū esse. vt in. l. cū ad presens. ff. si certum pet. Cū ergo p alio fuerat rescriptū ergo scōa gratia nulla ex defectu cōditionis. et sic collatio reperit facta vigo re lre nulle. Et ad materiā vide q. d. dixi in. d. c. capitulū. **f** In gl. pe. ibi excoicare et traditores. not. glo. q. executor datus simplr ad faciendum puidere pōt excoicare dīcētes l3 nō exprimat in lris. et idē tenet Inn. hic. nam delusoria videt hec potestas si coercionē aliqua iste nō haberet. vt in. c. ex lris. de offi. delega. et in. l. §. ff. de iurif. oim. iudiciū. **f** Ex quo infero q. forti. poterit delegatus pape excoicare l3 in lris nō dicat vt possit cōpellere per cēsuram ecclesiasticā. hic nō sunt alia. Abbas.

1 Excoicatio l3 lata sine causa rōnabilia tenet. **2** Excoicatus potest impetrare rescriptū sub iniuria excoicantis. **3** Clausula relata ad diuersos potest opari diuersos effectus.

Sebast. Sapia. **f** Ad epm. vide late p Sel. in. c. cū venerabilis. d. ex cept. vbi facit regulā cū plurib. ampliacionibus et qñq. fallentis. **f** Cum dilectus. Vide ibi et i. c. cū olim. post gl. de ma. et obe. et in. c. cū ptingat. p istū de foro compe. et p Ana. in. d. c. cū ex iniuncto. et bo. glof. in. c. q. de elec. lib. vi. et per istū i. c. relatu. de cle. nō res. faciāt etiā no. in cle. vñ ca. de renū. in gl. in ver. manib. et quod not. Jo. de imol. in. c. de multa. de pbe. et Lar. in cle. i. de rerū. permuta.

f Adde Jo. de ana. consi. lxx. **f** Collatoris. ad de vt per Joā. de ana. consi. xliij. **f** Intendit puidicare adde istū in. c. dilect. et l. i. in gl. i. de pbe. et gl. et omnes. in d. cle. §. h. alle. in verbo aplicis. **f** Adde Romi. consi. cccxij. **f** Quid si pmissio. Vide q. d. dicitur et not. in. c. tibi qui. de rescip. lib. vi. post doct. hic et in. c. ex parte. et l. i. de of. dele.

f In. c. ex literis. vide in. c. pte rea. eo. tit. et q. d. not. p istū et alios. in. c. pro illorū. de pbe. bendis.

Sanor. super Prima parte primi.

a Tenet. vide not. xi. q. iij. in. c. i. et no. in. c. per tuas. de sen. excō. et in. c. cum contingat. de offi. deleg. et xi. q. de. iij. in summa. et in. c. qua fronte. de app. et in. c. solet. de sen. excō. lib. vi. Calde. et do. meum hic. Zacharias. Et in hoc a suspensione differt: quia monitione non premissa non tenet: ut no. in. c. reprehensibilis. et ibi doc. de appel. et hac differtia ponit ibi Anto. Sz tu dic etiam monitione no pmissa ab homine si ppter crimē ad penam criminis pferatur qz sine monitione ferri potest. ut excōicatio: ita nota Inn. sing. in. c. i. in gl. sua in ver. suspendere. de excessu. prela. et in. c. ad hoc circa mediū. ver. itez quia suspendit de app. pbatur in. c. tam literis. de testi.

b Eadem clausula. Adde text. i. c. olim. §. eo. facit bo. tex. in. c. cū dilectus. de cōsuet. vbi verbū relatū ad diuersa diuersi mode operatur. tex. et ibi But. in. c. cum ad sedē. de restit. spol. et qd leg. et no. in. l. iam hoc iure. ff. de vul. et pupil. subtit.

Adde Oldr. cōf. lxxxi. in fine. Anto. Francisc.

Circa hoc an monitio debeat pcedere excōicationē vlt suspēsiō nē. Dicas qz debet pcedere in excōicatione ut is qd excōicatur pstituat in contumacia. ut in. c. sacro de sent. excō. et in. c. de illicita. xxiij. q. iij. requiritur trina admonitio. ut in. c. Romana. in ver. sed nec. de sen. exc. et habet p do. Ab. in. c. si sacerdos. de offi. ord. et talis admonitio requirit ante qd ferat sentētia excōicationis et interdictionis. ut per Spec. in titu. de teste. in. §. xij. in ver. qualiter et in titu. de. i. et §. decret. in. §. iij. ver. quid si reus. et eodem modo dicas de suspensione que nō potest fieri nisi pcedat monitio sicut interdictū et excōicatio. ut in. c. reprehensibilis. et ibi doc. no. de appel. qd est verū si talis snia suspēsiōis ferat ab hoīe pro cōtumacia: secus si feratur ppter crimē ad penā: qz potest fieri sine monitione. ut singulariter voluit Inn. in. c. i. in gl. sua. in ver. suspēdere. de excessu. prela. et in. c. ad hoc qm. in ver. itē qz suspēdit. de app. et pbat in. c. tam literis. de testi. Et adde qz suspēsiō nō requirit absolutionē si cut excōicatio: sz sufficit qz iudex declaret suspēsus satisfecisse. de quo vide glo. et do. car. in cle. i. in. q. xxx. de deci. et in cle. i. in. §. pe. de priuil. et tene menti qz snia interdicti nō tollit per satisfactionē sed requiritur qz relaxetur. ut per Car. in cle. i. in. §. de pe.

c In facto proprio. si. ff. pro suo. et quod legitur et no. in regula ignorantia de regu. iur. lib. vi. nisi factū propriū sit valde intricatū arduum

et antiquum valde fm doct. hic.

Adde roma. consi. cccclxxxi.

Anto. Franc. Circa hoc de ignorantia facti ppter an illa excuset etiā in facto antiquo. Dicas qz regulariter ignorantia facti proprii nō excusat. ut per Bart. in. l. si quis delegauerit. de noua. zin. l. si res. ff. de leg. i. et per Bart. et Alex. i. l. nō fatet de cōfess. et per Dy. i. regula psumitur de reg. iur. lib. vi. et habet p Spec. in ti. de de poss. in. §. vi. qz tñ nō pcedit qñ qd esset i pūcto mortis: qz tūc psumit ignorantia etiā in facto proprio sz Ange. in aut. de triē. et semis. in. §. illud quoqz et facit tex. i. l. hac cōsultissima. §. at cū humana fragilitas. C. qz testa. facere pos. item excusat etiā qñ qd esset multū negotiū occupat fm Bar. in. l. si. de re iud. et in. d. l. si qd delegauerit. et vid. Alex. i. §. cccxiij. in. §. parte consiliorū. Item etiā excusat i magno diuite zin eo qui bona possidet in regione remota: qz nō psumit scire vires et facultates suas. sz bal. i. l. q. in. vij. q. C. d. rescin. v. di. et habetur p Bart. in aut. sed cū testator. C. ad leg. fal. Item etiā excusat i facto proprio qñ agit de dāno cui tādō. l. cū is in pmo rīso. et ibi gl. et Bar. in. l. sed si me putē. ff. de cōdi. indeb. et tenet Bar. in. l. cū de debito. in prin. d. pba. vñ qñ quis soluit indebitū psumit ignoranter soluisse id re petit etiā si pba. ta ignorantia. d. qz etiā p Bart. in. l. si fideiussores. ff. ad velle. et in. l. si. ff. pro suo. Et adde qz ignorantia in facto proprio etiā antiquo grauit et notabili nō psumit neqz excusat. c. cū illorū. de sen. excō. et vide plene per Alex. in. l. peregre. in prin. ff. de acqui. pos. et habet per Bal. in. l. in xv. col. C. de confes. et per gl. in. l. magnā. C. de contrahē. et cōmit. stipul.

d Sebast. Sapia. Ignorantia. Vide qz per hoc dicit Sely. in. c. cū olim. colū. iij. de re iud. vbi dicit qd valet collatio legati de beneficio reseruatō non facta mentione de reseruatione: quando non diu ante ipse conferens faceret reseruationē: cum in facto proprio et recenti nō presumatur ignorantia nec obliuio: ut hic.

e Dare laico. vid. §. e. c. ex pte decani. in apost. sup. B. nō hz de iure cōi.

Adde quod voluit Roma. consi. cclxxv.

f Iudex occulte. Faciat qd voluit Jo. mona. et Jo. an. Pau. et Dom. in. c. i. de rescrip. lib. vi. et Joan. Cald. in. q. incip. excōicatus. doct. in. c. ad probandum. de re iud.

excommunicatus

9 **excoicatus** aliquē excoicat, nunqd teneat snia. Et gloss. tenuit in dicta summa excoicationē esse nullā, licet debeat observari donec constiterit iudicem esse excoicatū: ita cōiter solēt doc. tenere. Sed in ptra rium ego alleg. singu. dictum Inn. in. c. si vere. j. de sent. exco. vbi tenet cōtrarium. Et forte illa opi. verior, qz excoicatio est iurisd. et ea q̄ fuit a iudice nō notorie excoicato, tenēt rōne publice utilitatis, vt in. c. ad pbandū. de re iudi. et vide ad materiā quod ipse Inn. in. c. j. d. schisma.

9 **Exēplū** secūdisz cū incapacitas est in patiēte cū index excoicat in fantem, furiosum, vel talem de quo certū est eum delinquere nō posse, ad hoc qd nō in. c. romana. s. in vniuersitatē. de sen. exco. li. vi. Itē pōe exemplū in fidei, qui non est capax hui⁹ censure, vt in. c. gaudem⁹. j. d. dinor. Itē est nulla vbi error intollerabilis exprimit in snia, vt qz excoicat qz, qz facit bonū, vel qz non cōmittit malū: vt in. c. per tuas. de sen. exco. et in. c. venerabilib⁹. in. s. pe. e. ti. lib. vi. et vide qd not. glos. in. c. presenti. eo. ti. lib. vi. et Sz dubitari pōt quid si excoicatio non p̄tineat in se errorē expressus, tñ notoriū est eā esse iniustā, nūquid notoria iniustitia reddat eam nullā. nā in alijs sententijs talis notorietas viat ipso facto, vt not. dixit Inn. in. c. fraternitatis. de frigi. Pro quo facit bo. tex. in. c. inter ceteras. de re iudi. et quod ibi dixi. Doc. hic non attingūt istū casus, sz Archi. tetigit in. d. c. venerabilib⁹. et videt innue re qd nō sit nulla, qz iura sup hac nullitate, loquunt cū error fuit exp̄sus in snia. Nec opi. pōt sustetari, vt excoicatio habeat in maiori rene rentia, sed de iuris subtilitate, credere sniam esse nullā, qz cessat p̄sum ptio iustitie, que facit tenere sniaz iustā. Ad hoc qd nō in. d. s. vniuer sitatē. Itē forti⁹ dz esse nulla excoicatio, q̄ alia snia, cum p̄tineat in se maiore iniquitatē, cū agat index remouere quē a gratia dei, ex cā noto rie iniusta. Venio ad scōm, in quo p̄clude qd vbi dat habilitas in a gente et patiēte, et cessat exp̄ssio erroris modis p̄dictis, tūc excoicatio t̄z licet sit iniusta ex ordine, qz non fuit ordo seruati⁹. Vel ex cā sine cā rationabili⁹, vel ex oīno, qz superior iniquo animo excoicauit, et d̄ his iniustitijs habes. xi. q. iij. in. s. cū ergo. et in. s. si ergo. et vide bo. glo. xi. q. iij. in summa. Et in hoc casu loquit iste tex. dixerūt tñ qdā q nulla in hoc est differētia inter excoicationē et alias snias. nā et alij tenent licet sint iniuste, vt in. c. cū inter. de re iudi. Sz tu dic meli⁹ q respectu iniu stitie cāe et animi, p̄cedit hoc dictū, sz non respectu iniustitie seu defete ordinis, qz talis defect⁹ reddit snias nullas. ij. q. vi. c. ei. q. s. diffinitū. na. et in. l. platā. C. de sen. et inter. om. iu. sz p hoc excoicatio nō vitatur: vt hic. et in. d. c. sacro. licet excoicator veniat puniēd⁹ vt ibi. Que autē est ratio, dic qd hoc fuit inductū vt clauus ecclie haberēt in maiori reuerētia. xi. q. iij. nemo p̄tēnat, vt per meritū obediēt ie iste iniuste excoicatus cresceret. xi. q. iij. quid ergo. Itē qz excoicatio sumit effectus et substantiam a potestate clauis. Defectus ergo ordinis non potest ef se substantialis. i. ordo requisitus in excoicatione fienda nō est substan tialis, sed de iustitia ratione predicta. et Aduertēduz tñ q licet excoicatio iusta teneat quo ad homines, nō tñ quo ad deū si nō subest causa rationalis. Quia nisi quis peccet, non pōt priuari gratia dei. xi. q. iij. temerariū. et in. c. literas. de resti. spo. Sz si quis p̄tēneret excoi cationē iniustā, tunc ligaret ex p̄ceptu etiā apud deū: vt in. c. p tuas. s. alleg. Sz ad cōtraria. s. formata, dic q multa fieri nō debēt, facta tñ tenēt, vt in. c. ad apostolicā. de reg. Itē p̄cedūt quo ad deū, et vide bo. gl. xxiij. q. i. quodcūqz. vbi glo. tractat quid operat excoicatio, quo ad deum. et vide quod dixi in. c. ita quorūdā. de iude. Ultimo membro dic breuiter q excoicatio est iusta et tenet qz cessat omnis iniustitia et incapacitas modis predictis. et ad. d. c. cui. xi. q. iij. quod facit cōtra se cundum membrū, dic q ibi lata fuit excoimunicatio ab heretico, iō fuit nulla: vt ibi not. et Sz in gl. i. ibi, et quis p simplicē querimoniā, ad uerte clarius et latius. nā gl. in prima parte prosequit quid debeat fa cere superior excoicatoris cū p̄clamat per excoicatum cōquerētē d̄ excoicatore. distingue, s. cū p̄p̄hēdēdo gl. et dicta doct. q aut excoica tor est ordinarius aut delegatus. Primo casu, aut non fuit ab eo ap pellatum, sed per simplicem querelā excoicatus adiuit superiorem, et tunc dicit Cald. q superior debet remittere excoicatum ad excoicato rem, vt eum absoluat si eum iniuste excoicauit et potest dare iudices q eo nolente absolvere ipse exequatur vt hic. Ad. c. ad reprimendam. j. de offi. ordi. dicit tamen Cald. q si superior absoluit sine remissione te net absolutio, qz cū sit index non curatur quod malefecerit in nō re mittendo, quia iniusta absolutio valet ex quo est facta a superiore. in c. venerabilibus. in. s. vl. de sen. exco. in. vi. hoc dictū ego puto limitā dum et distinguendū prout habetur in. d. c. venerabilibus. in princip.

13 **Am** si appellatur ad archiep̄m, qz ipse nō hz iurisdictionē in subdi tos suffraganei sine appel. vt i. c. pastoralis. de offi. iudi. or. Si iste fait excoicat⁹ a d petitionē alterius subditi, nō pōt archiep̄s se intromit tere sine appel. Sec⁹ vbi processit ex officio, qz archiep̄scopus est ius dex ordinarius ep̄i. Et ex hoc dicit q vbiqz archiep̄s adiuit superior qui p̄t adiri per viam querele, hz locū primū dictum Cal. vt puta si adiuit pa pa vel archiep̄s respectu p̄lati inferioris sibi subiecti, per ea que no. in. c. ab ecclesiarij. de offi. ordi. Itē dic q remissio debet fieri nisi excoi catio sit notorie iniusta, vt in. c. solitudinē. de appel. et in. d. c. venera bilibus. s. sane. Vel nisi periculum sit in mora in remittendo, vt in. d. s. sane. Si vero fuit appellatus, et tūc est in optione superioris an velit

a **Sebasti. Sapia.** Tenet snia. Vide pulchre per Fel. in. c. ad pro ban. de re iudi. vbi recitat auctoritates pro et cōtra an valeat snia, et tenet opi. do. Abb. hic: et addit duas rōnes: vt ibi per eum.

b **Iniustā.** Vide do. Car. et do. meū hic plene de hoc et doc. Aloder. j. de re iudi. in. c. ad probandū. Adde cōfi. xix. de sent. excom.

c **Sebasti. Sapia.** Quia cessat. Vide do. Andr. sicu. in. s. xxxvij. col. iij. in. s. volu. vbi probat opin. Abb. ex eo qd di cit Abb. i. c. qnta nallis. de iure in. l. dicam⁹ q snie arbitri iuste vt in iuste est standum tñ nō hz locū qñ notorie est iniu sta d quo p̄suluat Ro. i. p̄. xli. visis cū alijs alle. p̄. en. vide Abb. c. cum inter. col. ij. d. re iudi. in. c. suborta. eo. ti. et oīno vide Fely. in. c. iter ce teras. col. vi. xxi. octana declara tio. de re iudi. et c. qm. col. xxi. fal lit tertio. de pro batio.

d **Ca rōnabili.** Adde in fili glo. in. c. qto. de iure iurā. et i. c. nō est. de vo. et vo. redē.

e **Ad tñ quo ad deum.** Adde tu Ro. consi. ccclix. vbi ponit an iu sta excoicatio sit iustus metus ad aliquid faciēdū.

f **Sebasti. Sapia.** Priuari gra. Ex hoc seqt q g obtinuit aliquid p sniam iniquā i foro anime tenef ad restitutionē: d q p Abb. in. c. qz pleriqz col. v. x. secūda p̄clusio. s. imu. ecc. p Imol. in p̄. c. lvi. in cā vertente.

g **Distingue. iij.** casus. Vide hic melius p Cald.

h **In mora.** Ad de qñ periculum dicat esse in mo ra. absolutio. Ol dra. p̄. xxiij.

i **Sebasti. Sapia.** Quā absolu tio. De differen tia inter relaxatio nē et absolutionē vide Feli. i. c. apo stolice. j. d. excep. vbi tamē fuit me mor de Abb. hic vide etiam Abb. in. c. veniēs. q. ad fi. j. de testi.

remittere an velit ipse absolvere: tñ honestius est vt remittat vt in. d. c. p tuas. ita p̄muniter dicūt

14 doc. hic. et Sz tu melius distingue tres casus: qz aut certum est excoimunicationē esse iniustā et nō dz fieri remissio. Aut certū est eā esse iniustā et de bet fieri ne periculū sit i mora vt excoicator req situs malitiose denegat. Aut dubitat: et tunc est in optione superioris: sed honestius est vt remit tat. ita distingit tex. in. d. c. venerabilib⁹. i. s. sane. cū duob⁹ sequē. Et ex his dic q ista remissio nō sit ad ignominiam istius excoicatoris: sed ad ho nozem seruandū: qz minor pudor est q quilibet corrigat factū p̄prium q corrigat ab alio. vt in c. qualr. j. de accusa. Et pro hoc iste tex. in verbo deferatur. et d. c. venerabilibus. vbi dicit q hone stius et congruentius sit et c. Et si diceret quare sit remissio ad iudicē suspectū: dic q non sit remis sio vt ipse cognoscat: sed solum vt absoluat. Nā in absolutiōe nō potest pretendi suspitio. Et eo dem modo dicat. c. accepta. de appel. vbi dicitur q non debet appellas remitti ad iudices a quo. si vero excoimunicator fuit delegat⁹: vt tunc aut fuit appellatū ab eo aut non. Primo casu supe rior delegatus non tenetur remittere si non vult cū possit renouare delegatum quādocūqz. vt in l. iudicium soluitur. ff. de iudi. in. c. super questio num. de offi. deleg. sed si vult remittere potest di stinguēdo modo predicto. Si vero nō fuit ap pellatum: et tunc aut excoimunicauit ante senten tiam diffinitiuā aut post. Primo casu potest fie ri ad eum remissio. ad hoc. c. prudentiam. de offi. dele. et debet fieri per aliū circa delegantē. vt ibi. Si vero excoimunicauit post sententiam: aut nō est lapsus annus et sit remissio: aut est annus ela psus et non potest fieri quia nō remansit in eo in risdictionio. vt in. c. querenti. et qd ibi no. de offi. dele. Ipse tamen delegas potest semper nō remittere si vult: qz iudicium soluit et c. In ea. glo. ibi sz quid de causa p̄ncipali. Itē articulus melius ex pedietur in glo. si vbi hoc tangit. ideo dic vt ibi

15 dicam. et Sz in eadem gl. ibi: et ita suspensus. Ad uerte eam glos. ex tex. et predictis infert q excoi municatus minori potest absolvere excoimunica tum: et dic q colligitur hoc modo. nā si iste excoi cauit contra consilium incidit in penam illius. c. sacro. per quā potest dici excoicatus minori cūz nō possit administrare sacramenta: et tamen po test absolvere vt hic. Et rō qz excoimunicatio mi nor solum priuat a sacramentorū participatio ne nō ab exercitio iurisdictionis. et idē in interdicto

16 ab ingressu ecclesie. de quo in. d. c. sacro. et Sz in gl. in ver. difficultate. in fi. no. gl. nam ex ea rela ta ad tex. habes q excoicatus contra formā. c. sa cro. s. sine monitione vel causa rationabili dz ab solui sine omni difficultate. Nō enim tenetur p̄ stare iuramentum de parendo mandatis ecclesie nec aliā cautionē nec aliquod aliud mādātū pōt sibi fieri in satisfactionē excoicationis. Et sz Ab. dixerit iuramentū esse prestandum nec frangat disciplina ecclesiastica. vt i. c. cū desideres. de sen ten. exco. tñ Host. et cōmuniter doc. tenēt gl. et me lius. Nāz potius est relaxatio ista que fit de iniu sta excoimunicatione q absolutio. i vt in. d. c. sa cro. Ande tenuit hic Hostien. q index etiā non sacerdos pōt absolvere a tali excoimunicatione: secus dixit si excoimunicatio fuisset iusta. Jo. cald. tenet q i omni casu index potest absolvere ab excoimunicatione licet non sit sacerdos qz excoimunicatio est iurisdictionis. Ex quo inferē qd vicarius ep̄i licet non sit sacerdos potest exco municare et absolvere: et idem in legato pape qui nō esset sacerdos: de quo vide plenius in. c. alio bis. ij. de sent. exco. et hac opi. puto veriorē respe ctu pene: nā aut respectu culpe. nā respectu culpe

Sanozmitanus super Prima parte primi.

¶ Post lapsum terminum. Facit quod in simili voluit Bal. in. l. si. fi. si quidē. C. de iure delib. ibi statutū disponit q̄ cōtumaci detur termin⁹ decē dierū ⁊c. quod voluit idē Bal. in. l. obseruare. ff. de offic. p̄co. ⁊ in l. id quod pauperibus. C. de epis. ⁊ cle. in. l. iubeamus. C. de iud. ⁊ Jo. cal. hic But. ⁊ Lar. facit qđ habetur in. l. si quis heres. ff. de acqui. heredi.

b Polle absolute
re. Facit qd no. in
l. illa stipulatio.
ff. de ver. sig. 7 qd
habet in. c. comis
sa. de elect. lib. vi.
7 dicit hic pet. de
absoluens debet esse sacerdos. vt in. c. omnis. j. de
peni. 7 remis. 7 in. c. noua. eo. tit. Potest tamen 7
sanctū est 7 honestū seruare opi. Hosti. vt sic iu
dex imitet ipsum saluatōre qd nō curauit aliquē
pro parte sz in totū si em̄ 7 mittit absolutionē sa
cerdoti poterit ille absolvere a pena 7 a culpa.

ancha. q. verbuz 17 ¶ In glo. in ver. exequatur. in fi. aduerte lati⁹.
nollo prolatū añ
finez termini nō
importat totalez a
abdicationē: sed
suspensionē volū
tatis. alleg. no. in
l. qui se patris. C.
vnde liberi. 7 tex.
in. l. filij. §. j. ff. ad
tertul. 7 illū text.
allegat hic Bu.
7 Do. meus ego
xō adduco Joā.
de imo. istū 7 oēs
in. c. finē litib⁹. de
dolor contu. vbi
loquūtur de ver
bo nollo: 7 verbo
volo.

E Adde facere b
quod no. **Do.** in c
l. si finita. §. iulias
nus. ff. de damni.

infecto. q̄ citatus qui dixit nolle venire nō sit expectandus.
Anto. Francif. ¶ Circa hoc qđ dicitur de verbo nollo: z de verbo vo
lo. Dicas q̄ verbū volo. platū. a testatore in actu testandi: vt qz ad id
vocauerit testes inducit dispositionē. l. p̄philo. §. ppositū. z ibi Bar.
ff. de leg. iij. z Bar. in. l. gerit. in. iij. col. z ibi etiā Ang. ff. de acqui. h̄r. d.
z vide nouissimos in. l. j. in. ix. col. C. de summa tri. z fide ca. z vide Bar.
in. l. serui electiōe. in prin. in vlt. co. ff. de leg. i. z ibi oīno vide do. Alex.
similiter in. §. col. vbi infinita alle. z vide Bald. in. l. v̄dētis. in. v. q. de
¶ hen. emp. z vide glo. z Bal. in. l. verbū volo. C. de fideicom. z Bar. in
l. j. in prin. ff. m̄ada. Et adde q̄ si quis dicat volo talē in vxorē itelligit
tunc ¶ here cum ea: secus si dicit volo ¶ here cū tali: nisi p̄cessisset tra
ctatus de ¶ trahēdort per do. Card. in cle. j. in. xx. q. de ¶ san. z affin. Et
ad illud qđ h̄ic dicit de eo qui citatus dicit se nolle venire q̄ nō est vl
terius expectādus. vide glo. z ibi Bal. q̄ talis d̄r vere ¶ tumar in. l. con
sentaneū. C. quō z qñ index. de eo qui dicit nolo adire q̄ nō videat res
pudiare hereditatē. vide Bar. in. l. qz poterat. ff. ad trebel. Et adde q̄
paria sunt nolle: z nō posse. clem. j. §. verum. z ibi glo. z do. Car. de he
reti. z vide per Spe. in tit. de instru. edi. §. xiiij. versic. sed si aliter. Et ad
de q̄ verbū volo importat cōtrariū verbi nollo. vt per Bar. in. l. iā du
bitari. in. §. no. ff. de here. insti. z qñ verbū volo: z verbū nollo: simul p̄
ferūtur quid importent. vide Bal. in. l. quidā elogio. in. §. col. in ver. qđ
ergo si sic dicat. C. de iure deliberā. z dicas q̄ attendit qđ verbū p̄fesa
ratur posterius: quia vltimū corrigi p̄rimū. Et adde qđ velle z nolle
habent mediū scz nō velle. vt no. voluit Bar. in xbo. volo. C. de fideic.
vbi dicit hoc esse mirabile: quia nō nolle exponitur. i. velle: cum due ne
gationes faciant vnā affirmationē vt dictū est. §. in alijs apostillis. Et
adde q̄ nollo z nō volo differūt: qz nollo est verbū exigēs causē cogni
tionē s̄m do. Car. in clemen. dudū. in. §. z si ūdem. de sepul. x̄bū autem
non volo denotat merā volūtātē aliā sine causa. de quo vide Bal. in. l.
j. in. vj. colū. de mili. vafal. qui contu. est. z vide per do. Alb. in. c. finem
litibus. de dolo z cōtu. z vide gl. in. c. ij. de spon. z vide Joā. andr. in. c.
prudentiam. in. §. sexta. de offi. deleg.

Sebasti. Sapia. ¶ Finis termini. Vide que late dicunt ad Rod. in
l. qui se patris. in gl. i. C. unde libe. vbi gl. agit an ista verba nollo adi
re inducāt repudiationem. ⁊ ibi multa dixi ordinarie.

D In iudicio. faciat in argu. qd habetur in. l. cum pro quo. ff. de in ius
voca. z in. l. cum ostēdimus. §. si. ff. de fidei. tu. z in. l. si quis vxor. §. si
seruum fugitiuum. ff. de fur. z in. c. j. de iudi. smynam lect. z tex. in. l. ma
numissiones. ff. de manumis. vñ.

¶ Quod in facto proprio. Adde Bar.in.l.nō fatef. z.in.l.fideicōmiss.
ff.de cōfess. z.l. error. C.de iur. z fac. ignoran. z.in.l.si res. ff.de leg. i. z.in.l.
si quis delegauerit. ff.de noua. faciat quod voluit Bar.in.l. q. qd ob
feruari. C.de iur. calū. z qd voluit Ly.in.l.cum falsum. ff.de acqui. here.
z ibi Roma. tex. z ibi Ang.in aut. de trien. z semis. §. illud. z per eūde.

Ang. in aut. sed cū testator. Cad legē. fal. 7 Ang. in. d. l. si quis delega-
uerit. faciat glo. in. l. iij. §. due cause. ff. ad carbonia. Limita etiā sin do.
meum hic: nisi esset aliquis nimis senex: quia psumeret obliuio in fa-
cto pprio. faciat illud Seneca in sexta tragedia. Senex languescit me-
moriam. Et illō Cicero. in cautiōe maiore. At memoria minuit. 7 faciat

in futurū. Aut dicit nullo absoluerē nec unq̃ ab
soluā: ⁊ tūc poterit absoluerē iste deputatus nō
expectato lapsu termini: ⁊ satis est equa distin-
ctio. ¶ Vel aliter pōt dici: q̃ aut i iudicio dicit
se nolle absoluerē ⁊ frustra expectat lapsus termi-
ni. Aut dicit extra iudiciū: ⁊ tūc sec⁹ cū potuerit
hoc ex iracundia dicere. ad hoc tex. cū gl. in. c. ve-
nerabilibus. in ver. secus p̃allega. Aut nullus
terminus fuit p̃fixus per superiorē: ⁊ tūc depu-
tatus non potest absoluerē ante negligētiā ex
cōmunicatoris. Conuincetur autem negligētiā
per deputationē termini ab isto deputato faciē
dam. arg. in. c. irrefragabili. in. §. excessus. de off.

odi. ¶ In gl. in ver. de facto suo. no. istam gl.
quia quotidie allegatur iuncto tex. q. in facto p
prio nō cadit probabilis ignorātia. s. vnde psum
mitur scientia nisi subsint aliquę coniecture i cō
trarium. Et cōclude post doc. q. in facto p. prio
presumit scientia vt hic: nisi factū sit intricatum
valde vel nisi sit multum de longinquo: vt no. in
c. tertio loco. de prob. nisi facti magnitudo aliud
suadeat. vt in. c. cū illorum. in fine. j. de senten. ex
cōmuni. z not. bene hoc dictū. ¶ In facto vero
alieno regulariter non presumitur scientia vt in
regula presumitur ignorantia. de reg. iur. lib. vi.
Fallit si hoc factum sit publice notū. vt in. c. i. de
postula. prela. z in. c. quod dictis. xvi. distinc. vel
nisi quis teneretur indagare illud factū alienū.
vt in. c. innotuit. iuncta gl. de electio. z vtrunq;

z quod distinguit Bart. in. d. auſ. ſed cum teſſator. z vide hic dominũ
meũ. Limita etiã niſi eſſet homo diues habens multa mobilia quorũ
curã dimiſit ſuis factorib⁹: vt ſunt reges duces z ſimiles habẽtes ma
gna patrimonia que reguntur per miniſtros deputatos. in iſtis autẽ
preſumiſ ignoſcãtia patrimoniũ: ſecus ſi eſſet pauper. iuxta illud zif. a
ronis in bucol. Hiſq; die numerãt ambo pecus alter z hedos. Limita
etiã niſi eſſent aliq̃ue cõiecture in cõtrariũ puta in mercatore habẽte
totum ſuum patrimoniũ in mercantijs z nominib⁹ debitorũ: z ſic in
nominib⁹ ꝑſuſis z inuolutis ad quorũ notiã eſſet neceſſaria indaga
tio. l. ſi ita fuerit. ff. de manumif. teſta. z in. l. in teſtamẽto. ff. de cõd. z de
monſt. Aldde Roma. conſi. cclxxiij.

zacharias. ¶ Adde tu supradictis q̄ etiam in antiquo facto proprio
grani tñ ⁊ notabili nō presumitur ignorātia: nec excuset. not. iste in. c.
cū illorum. de sentē. ex com. Anto. de but. hic. Alexan. in. l. peregre. ff.
de acqui. posses. glo. in. l. magnā. de contrahen. ⁊ cōmit. stipula. ⁊ Bal.
in. l. j. co. xv. C. de confessis.

⁊ Sebaſti. Sapia. ¶ Ignorantia. Ultra limitationes quas ad hanc regulā ponit do. Alex. in. l. si res legata. ff. de leg. i. limita vt nō procedat qñ tractat de damno euitando. ⁊ probat rem etiā aliter se habere q̃ tunc presumit error in facto proprio. ita no. in. l. cū de indebito. ff. de proba. ⁊ in. l. sed ⁊ si me putē. in prin. ff. de condi. indebi. limita etiam vt per Aret. in. l. ita stipulatus. in. iij. notabili. ff. de verb. ob. ⁊ vide ad hāc materiā And. sicu. in confi. xxxij. co. pe. in. i. vo. ⁊ Ro. in confi. cclxxij.

¶ Alieno. Vide hic Bal. & Bart. in. l. ij. §. qd observari. C. de iura. cal.
& Bal. in. l. cū rē alienā. C. de leg. facit qd voluit Ange. in. l. quidā tabu
larū. ff. de fur. vbi dixit esse notabilē casum qd si testis interrogat⁹ vno
tēpore vel in vno iudicio dicat se nō recordari & alio tpe dicat se recor
dari qd nō est sibi prius & statur dicto vltimo. hec enim sunt possibilīa
qd qs vno tpe meli⁹ recorder qd alio tpe. & dicit esse casum in. l. iij. §. due
cause. ff. ad carbo. & idē voluit Bar. in. l. qui bona. §. si quis stipulatur⁹.
ff. de dam. infec. facit qd habet in. c. causam que. in. c. cū causaz. de testi.
& Anno. in. c. qualiter. el. ij. de accusa. vbi dicit qd in teste non est tolera
bilis obliuio in persona: sed bene est tolerabilis obliuio in die. & voluit
Archi. in. c. nihilominus. iij. q. ix. & Bal. in. l. presbyteri. C. de epis. & cle.
in. j. col. x. ex predictis etiā dico. vbi alleg. Inn. in. c. qualr. in gl. mag.
¶ Adde fulgo. consi. lxxij.

¶ Indagare. Adde Roma. 25. cccclv. ubi cōcludit q̄ impetratio dñi
facta in curia est surrepta. si non facit mentionem de acceptatiōe bene
ficij facta per procuratorē in partibus ex quo erat intervallū sex mēsiū
inter interpretationē ⁊ acceptationem.

Annotuit. Vide gl. in. c. ad falsarios. in ver. digerint. de cri. fal. q. no. fm But. pro custodibus ville qui tenentur denūtiare maleficia. facit quod no. Bart. in. l. i. §. occisorum. ff. ad silla. 2 Bal. in. l. si ideo. C. de his quibus vt indignis.

dictum

a Ignorantia. Adde Bal. in Liuris ignorantia. in ver. tu dic. C. qui ad mit. q. le. 7. no. in l. regula. ff. de iur. 7. fac. ign. 7. qd voluit But. 7. Imo. in c. ij. s. de consti. in vlt. col. 7. l. y. in l. fi. C. de test. 7. Ro. in l. si duo. ff. d. acqui. her. Adde Alex. consil. lxxi. j. lib. Ro. consil. lxx.

c Annexa. Adde qd voluit Ro. consil. cccliij. vbi plura concludit qd statutū vel p sue

b tudo tradens of ficiali potestate exequendi vñ etia tribuere potesta tē pñutiandi ac culationē fiedā.

c Sebast. Sapia.

c Excōicatioe.

c Hoc etiā pcedit

c in eo q est excōi

c cat⁹ a d tps p pa

c pā. nō em postē

c pñs censetur ab

c solur⁹ nisi petat

c absolutionē. ita

c tenet do. Fel. i. c.

c j. j. de iud. qd nō

c pcedit fm eū qñ

c quis esset excōi

c municatus p cō

c stitutionē q post

c eafuit reuocata:

c q etiam sequit

c deci. ibi. 7. ex his

c limitat pulchre

c regul. imperato

c res. ff. de postu.

c vbi phibituz ad

c tēpus: post tem

c pus cēsetur per

c missum vt nō p

c cedat tñ postillō

c tps venit adim

c plendum aliqd

c pro forma.

d Petat. Dicā

d j. in seq. apostil.

e Significasti.

e Vide ibi istū. et

e an petēs absolu

e tionē videat fā

e teri se legatū. vñ

e de hic but. 7. glo.

e in c. exhibita. de

e homi. 7. gl. ordi.

e in c. venerabilez.

e de elec. 7. Bar. in

e l. decē. ff. de verb.

e oblig. 7. Host. in

e c. ij. de ord. cogn.

e 7. Archi. i. c. pia.

e 20 de excep. lib. vj. 7.

e istum in d. c. ij. et c.

e Bal. in c. venera

e bilē. 7. in l. ij. C. d. e

e inge. ma. 7. i. l. ad f

e solutionem. C. d.

e re indi.

e Anto. Franc.

e Circa hoc an petens absolutionem videat fateri se

e excōicatu. Dicas q si petat se absolui ad cautelā nō videat fateri se li

e gatū: 7. ita loquit gl. in c. exhibita. de homi. hic alle. 7. qd voluit Imo.

e in c. venerabilem. de ele. cū alijs etiā hic alleg. tñ aduerte q absolutio

e etiam ad cautelā nō debet statim cōcedi: 7. d. iudex se summarie ifor

e mare pñte aduersario vel contumaciter abiente: dictum est notabis

e le Imo. i. c. p. tuas. d. sen. excō. li. vi. nec mirū q absolutio pñsup

e ponit vinculū 7. ligamē. c. ad dissoluēdum. de despon. impub. 7. iō di

e cebat Bal. in l. fi. in j. col. in ver. cōsulūt tñ aduocatū: q absolutio a tu

e ramēto semper debet peti ad cautelā ne q videat fateri se periuurū: 7.

e quare absolutio in foro pñie fiat p modū indicatū: 7. quare debeat

e pñitti misereat 7. c. vide bea. Tho. in iij. q. art. xij. 7. an p absolu

e tione ab excōicatioe possit q pecunia petere vide eūdē Tho. iij. q.

e cētesima. arti. ij. 7. qñ sacerdos possit vel nō possit absolvere suū subdi

dictū pbatur hic. Itaz iste excōmunicator presu mitur scire vñ excōicauerit sine monitione vel sine cā: vel vñ causa fuerit rationabilis: qñ licet hoc vltimū sit de facto alieno: tñ tenebatur illud indagare. Et regulariter an 7. qñ excuset ignorā

tia vide qd no. in regula ignorantia. de reg. iur. lib. vi. 7. j. q. iij. c. tarbat. s. notandum. 7. in regula

cum sunt. eo. tit. in mercu. Et In gl. fi. in fin. ex hac glo. collige ordinem pcedendū: obseruantia

p istos deputatos seu delegatos. Nam excōmu nicatore nolente absolvere 7. pñtendente iustitia

sententie: debēt isti delegati absolvere ante oia: nec aliter audire excōicatum nisi absolutionē pe

tat prestita cautione de parēdo mandatis eccle sie si cōstituerit eū esse iuste ligatū. 7. iste est prim⁹

actus quez isti facere debent. Nec ob. si dicat qd litera mādāt istuz absolui sine difficultate: quia

illud refert ad excōicatorē in casu quo illū excō municauerit contra formam cōcilij. Sed quo ad

istos delegatos illud nō procedit: qñ ex quo eis nondum constat de iustitia excōicationis nō de

bent absolvere sine cautione. Nec eū audire nisi prius petat absolutionē cū obligatione cautio

nis: qñ ex quo fateat se litigatū 7. iniuste nō d. p seuerare in excōicatioe ne videat eam contēne

re. de quo dic vt. plene habet in c. p. tuas. de sen. excō. 7. in c. cū contingat. de offic. deleg. Secūdo

facta absolutione debent isti cognoscere de iusti tia vel iniustitia excōicationis: 7. si cōstituerit ex

cōicationem iustam punient querelantē. si vero cōstituerit eā iniustam punient excōicatorē fm

formaz q traditur in dicto. c. sacro. Tercio scdm gl. si cōstituerit excōicationem iniustā debēt isti

delegati cognoscere de negotio principali. Hoc tamen vltimūz nō admittūt doc. indistincte. Sz

distinguit Jo. cal. post doc. q aut nō fuit appel latum ab excōicatione aut sic: primo casu non

possunt isti delegati cognoscere de causa princi palis: sed est decidenda per iudicem propriūz nisi

superior in cōmissione hoc expresserit. Aut fuit appellatum: 7. tunc est seruāda distinctio gl. 7. vi

detur bona 7. equa distinctio. Sed quo ad primū membrum dicerem q si excommunicatio est an

negat⁹ negotio principali videatur tacite cōmissa cognitio super principali in euentum iuste ex

communicationis. argu. in c. prudētiam. in fi. de offi. dele. Sed vbi excommunicatio nō esset con

negat⁹ negotio principali: puta qñ fuit cōmunicatus i negotio principali: pro cōtumacia cōmissa

procedat tunc dictum Calde. 7. p hoc habes gl. totam expeditam. Et Sed not. vltimo ex prin.

glos. quem non debere absolui ab excommunica tione nisi petat. Et idem not. gl. in c. significa

sti. de eo q du. i. matri. 7. quod ibi dixi. Sz bea Tho. in iij. sententiaruz quem alleg. 7. sequitur

Jo. an. in c. j. de senten. excōm. lib. vj. dicit q si p excōmunicationē quis efficitur deterior debet

1 di. Et sustinēdo excōicationē tāto tpe pñsumit heretic⁹: i vt in c. fin. de pe. 7. qd ibi not. hanc dis

1 tinctionem quia puto verissimam.

1 Impetrās bñficiū si nō facit mētionē de illo qd habet: 7. sit minimum cōmittit surreptionē.

2 Nullum 7. minus vtile quando equiparent.

3 Surreptio cōmittit si quis impetrans bñficiū non facit mentionem de patria sua.

1 Si impetrās bñficiū ad bñficiū dixit se nō bñficiatū cū tñ hēret⁹ bñficiū: 7. exiguum: nō v3 rescriptū. Et hodie dicēdū est vt cla

1 Licet exigui. An lex curet de minimis. vide hic plene p do. meum 7. Bald. in c. cū adeo. s. eo. 7. latius ceteris dixi in c. cum te. de re iudi.

Adde q lex non curat de minimis late Alexan. cōfi. cū.

Ant. Franci. Adde quod regulariter lex non curat de minimis. l. seio. de in ingr. restit. vbi pro minima lesioe non conceditur restitutio

7. in l. rebus. in. s. possunt. ff. cōmo. qd tamē intelligas esse verū in his que conceditur contra ius cōe secus in his que sunt fm ius cōmune.

per. l. si proprietarius. in fi. ff. de dā. infe. 7. declarat Bar. in d. l. seio. atē hec regula est vera nisi in appellatione que etiā pro minimo grauami

ne potest iterponi: vt in c. de appellationibus. 7. ibi p do. Ant. 7. doct. de appel. Et adde q res dicitur minima fm qualitatem rei 7. pñone.

vt declarat Bar. in d. l. seio. 7. habetur per do. flor. 7. doct. in l. res bo na. de contrahen. empt. 7. in l. ij. quod cum eo. 7. vide gl. in l. illicitas. i

s. veritas. ff. de offi. pñf. que dixit q pñcell⁹ rustici est ocul⁹ rustici: 7. adde etiam q tertia pars non dicitur esse minima pars. l. cū opoz

ter. s. cum autem. 7. ibi per Bal. C. de bo. que libe.

1 tñ. vide eūdē Tho. in quarto. di. x. ar. viij. Et adde q qui vult vere ab

solui si est ligat⁹ pluribus sententijs vel vna tñ ex plurib⁹ tñ causis:

7. oia exprimere als absolutio erit surreptitia: vt in c. officij. d. sent. excō. 7. no. in c. ex parte. de offic. ordi. 7. que sit forma absolutiois sacra

mentalis 7. for penitentialis. vide bea. Tho. in ij. parte. q. lxxiij.

1 Sententiaruz. Adde dist. xviij. q. vlti. arti. ij. 7. vi de do. Jo. calde. in repet. Bar. bu

tri. 7. do. meū hic 7. Paul. d. leaza. in repe. c. fi. d. po

stu. pla. 7. opi. Jo annis an. 7. tho. est cōis. p q opi. est bon⁹ text. i. c.

d illis pñbiteris in ver. miseratio apostolicavemā soler pñtare cor

rectis. 7. j. q. iij. Adntas pe nas. Tho. text. 7. ibi doc. i. c. sacro. j. d. sen. excō. Jo. an. 7. alios in c. j. eo. ti. lib. vj.

Quo ad eccle siam militantez. faciat in illi glo. i. c. nō est. d. vito. Presumit he retic⁹. Faciat qd legi⁹ nora. in c. cū cōtumacia. d. here. lib. j. 7. in c. j. de iud. 7. i. c. rur sus. 7. in c. quicū q. xj. q. iij.

Cum tñ habe ret. Licet istetex. exprimat d eo q falsum dicens se nō bñficiatū. idē est in tacente bñficiatū licet bene ficiū suuz sit te nue vt hodie est text. in c. si motu proprio hic alle ga. Et nō est lici tum decipere pñcipem i impetra tione. facit. l. fi. in verbo mentē no strā fefellit. C. de his qui a nō do mi. manum. 7. vi de tex. 7. doc. i. c. cum olim. d. re in di. 7. an quando liceat decipe. vñ bal. 7. do. meū hic

1 m

Sanonmi. super Prima parte primi.

- a** **Q**uod valet. Adde in. c. sup. literis. §. eo. et in. c. nonnulli. et in. c. ad audiē-
tia. el. §. et hodie est expressus in. dic. si motu proprio. et plene hic p. do. meū.
b **M**ullū et minus. Regulariter parū et nihil equiparatur. bonus tex.
est in. c. licet causaz. in ver. nulla vel modica. de proba. et bona gl. i. c. te-
nere per illum tex. xxxj. dist. et de consecratio. dist. §. re vera.

Anto. Francisc.

- Q**uod illud quod minus est et si parū sit dicitur nihil eē. l. §. hec a
xvba. ff. si cui pl.
p. l. falcidia. l. i.
illud. ff. de trib. h.
p. Bar. in. l. si ser-
uus. in. §. si ita. ff.
de leg. j. et p. Bal.
in aut. extra roga-
tus. C. ad trebe. et
i. l. illud i. §. si cuius
dolo. et ibi p. An.
ge. ff. de trib. et
dicebat Spec. in
tit. de accus. in. §.
vi. in ver. §. qd si
paup. qd q. nihil
h. nihil pot. ei.
periculo esse et vi-
d. tex. in. l. diuus.
ff. de in integr. re-
sti. vbi dictio pa-
rū exponit p. nō.
ideo q. parū h. §.
dicit non h. re.
ibi. et habet in. l. j.
i. §. si. ff. ad. l. aq.
Sebasti. Sapia.
Fraudulēter. e-
lib. ideo v. pro-
cedere. q. quādo
aliquid requirit
p. forma etiaz q.
sit minimū dz in-
teruenire vt sen-
tit Bal. in. c. cu-
adeo. col. §. verfi.
itē ex paruo defe-
ctu. §. eo. nā vbi ē
leuis solēntas l. §.
parui sit effectus
attendi dz vt tra-
dit Ro. in. cōsil.
ccccj. in proposi-
ta cōsultatione. et
ita tradit i. specie
de deci. in. c. d. ap-
pellationib. col. 7.
ij. ver. tertius cas-
sus. §. de appella-
vbi tenet q. etiaz de minimis curatur quando requiritur pro forma.

- Q**uicūq. in patria sua. Ande tex. iuncta gl. in. l. in ecclesijs. C. d. epi-
et cleri. et per totū tit. de cle. peregr. qd est bene notandū ad excusatio-
nē nonnulla ciuitatū statuētū beneficia et officia nō esse danda forēs-
b. et alienigenis. qd bene seruāt dñi veneti. et vide Bal. hic et do. meū.
faciat illud Eice. potiores nobis. inquit. sunt ciues q. peregrini. et tex.
sing. in. l. §. C. de anno. ciui. lib. ij. in ver. pauperib. nostris. et ibi Bar. et
tex. in. c. si. de cleri. peregr. et facit. c. null. l. xj. dist. q. intellige si reperiā-
tur idonei. alias capient extranei. et ita intelligit. c. venerabili. §. preb.
et quod no. in. c. cum inter canonicos. de elec. et in. c. bone. el. §. d. postul.
prela. et c. inter quatuor de relig. domi.
Quod adde And. sicu. consi. xxxvj.
Anto. Fran. **C**irca materiam statuti prohibētis forensem habere
officia siue acquirere simpliciter siue acquirere inobilia vltra ea q. plene
tradunt p. scribē. in. l. in quorū. ff. de pig. videas q. habent p. do. Ant. i.
cōsil. suo q. incip. an valeat statutū. et p. Bar. et doc. in. l. dubiū. C. de cō-
trahen. emp. in. l. si ita q. s. in. §. ea lege. ff. de verb. obl. et p. Pau. de ca. i.
cōsil. cxxvj. incip. posset q. dicere. et p. Alex. post Bar. in. l. si i. eptione.
§. omniū. de cōtrahen. emp. et p. eūdē Alex. in. §. j. de act. empt. et p. Jo.
and. But. et doc. in. c. cōstitutus. de in integ. restit. et vide Bal. i. l. fin. in
§. si. C. cōtia deleg. vbi dicit q. tale statutū est i. ius cōe et ideo nō exten-
dendū tanq. odiosum. et ideo dicit q. in dubio nō operam. et missione

precij. Et adde q. stant tali statuto: forēsis singularis peritiē et doctri-
ne nō cōprehēderetur in eo: imo talis forensis stāte huiusmodi statu-
to nō prohiberet acquirere. l. sed et reprobati. in. §. si. in ver. maxime disci-
plinatus. et ibi p. Ja. de are. et Bal. ff. de excu. tu. qm talis forensis singu-
laris doctrine habet p. ciue et gaudere priuilegijs ciuiū: vt not. scribē.

- obligari ad constituendā seruitutem qm res erit.
9 **R**escriptū corrumpit si impetrans moritur tēpore
date: et ille contra quem impetratur.
10 **P**enalisdistributio extēditur ex idēitate rōnis
vt seruetur dispositio non quo ad penam.
11 **R**atio quando non potest reddi nisi vna: illa ha-
betur pro expressa.
12 **R**oua cōstitutio an et qm reguletur fm antiquā.
14 **I**udex q. pronūtiat rescriptū nō valere: vel se nō
esse iudicē potest condēnare partem in expensis.
15 **I**udex nō tenet aliquē condemnare in expensis
nisi fuerit petatum.
Iudex non impartit officium suum ad vtilitatē
priuatam nisi petatur.
16 **S**taturū si iudex nō terminauerit causam intra
certum tempus puniat: nō habet locū si hoc nō
fuerit petatum a parte. §. vt cito terminetur.
Appellare non potest a iudice q. nō condemna-
uit in expensis si non fuerunt petite.
Appellari nō potest a iudice qui non facit id q.
potuit ex officio suo facere.
17 **I**udex delegatus delinquens an possit puniri
per ordinariū loci.
18 **A**butētes rescripto an possint puniri criminalr.
Impetrans p. surreptionē potest etiam crimina-
liter puniri.

- U**ia nonnulli. **A**butē-
tes rescri-
pto aplico in casibus hic enumeratis
priuantur cōmodo rescripti et condē-
nantur in sumptibus et dānis aduersario. et nō di-
muntur. Rā pōnt. vii. vel. viij. vitia abutentiū et re-
scriptis apostolicis. **C**asus literalis. **D**onit p.
Ber. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
2 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
3 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
4 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
5 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
6 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
7 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
8 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
9 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
10 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
11 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
12 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
13 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
14 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
15 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
16 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
17 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
18 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
19 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
20 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
21 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
22 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
23 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
24 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
25 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
26 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
27 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
28 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
29 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
30 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
31 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
32 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
33 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
34 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
35 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
36 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
37 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
38 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
39 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
40 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
41 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
42 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
43 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
44 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
45 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
46 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
47 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
48 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
49 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
50 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
51 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
52 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
53 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
54 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
55 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
56 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
57 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
58 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
59 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
60 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
61 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
62 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
63 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
64 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
65 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
66 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
67 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
68 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
69 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
70 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
71 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
72 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
73 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
74 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
75 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
76 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
77 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
78 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
79 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
80 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
81 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
82 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
83 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
84 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
85 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
86 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
87 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
88 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
89 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
90 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
91 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
92 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
93 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
94 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
95 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
96 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
97 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
98 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
99 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis
100 **V**er. in. gl. j. **E**t Mo. j. q. equiuocatio nominis

et per eundem in cōsil. suo. ix. Et adde quod illi qui sunt de castro. sub
dito episcopatu ciuitatis vbi viget tale statutum. non dicuntur esse
forenses. ita no. voluit Bal. in aut. qua in prouincia. C. vbi de cri. agi
opor. et vide Ale. in. l. in prouinciali. §. si. ff. de ope. no. nun. et per Bal.
in rub. C. qui accusa. non pos.

- E**t inducit surreptionē. Vide Bal. i. c. eāte. et ibi de gi. §. e. And. barb.
Abutentiū. Vide. c. sedes. et c. nonnulli. in ver. abutuntur. §. eo.
Equiuocatio nominis. Vide in. c. inter dilectos. de fide instrumē.
et in. c. quoniam abbas. et ibi not. de offic. deleg. et Spec. de cita. §. j. v.
quid sit. et ver. sequenti.
Sunt enim personalia. Vide. §. in. c. significāte. et ibi istuz. in. i. no.
et Jo. and. hoc limita nisi rescriptum impetratū ab vno alteri. pro sit
vt in re individua. vt in. l. j. C. de diner. reseri. et facit bo. tex. in. l. si mu-
nem. ff. que admo. ser. admit. et multa accumulāt hic do. me. circa mi-
sturam. et vide eum hic. et in repe. c. raynaldus. circa si. de testa.
Sebasti. Sapia. **Q**uod rescriptum. Vide multa que ad ppositum
ponit Feli. in. c. si. col. vlt. §. de consti. et Calde. in cōsil. j. sub tit. de cōstit.
et preposi. in. c. cū haberet. de eo qui duxit in matrimoniu quā polluit
per adul. vbi ponit qd si papa cōcessit literas vni vt possit absolui ab
excommunicatione papali incurfa propter aliquod delictum an pote-
rit absolui pro tempore quo perseuerauit in delicto post impetratas
litteras.

ad futuras

Ad futuras. Vide que plene no. in. c. q. circa. de priuile. et ibi dicā. Limita tñ hunc tex. nisi rescriptū ad futura: puta mercator ipetravit rescriptū q. possit cōuenire pteritos debitoris et futuros sūm Joā. an. in addi. Spe. in tit. de rescrip. presenta. s. rōne aut. cen. ver. excipitur. i. addi. que incipit accursus. tamē tales lfe sunt cōtra stilūcurie et psumunt surreptitie nisi appareat de a certa scia pape li mita scōo istum text. sūm Bu. hic nisi sumus i casu 5 in quo ex eadem istāia seq. posset cōdēnatio ppter fus futurū super 6 uenies. qd. putat ipse pcedere qñ b ius puenit ex ca su d. pterito. sec. 7 si oino supueni ret d. nouo: limi ta tertio nisi pau lo post datā rescri 8 pti controuersia fuerit orta p gl. celebrē. in cle. lite ras. j. eo. et uoluit Host. hic q. dicit illud pcedere nō solū in rescripto ad lites: s. et i re scripto ad bñfici a. et sic cle. l. f. as. d. nō hz locū in bñ ficio paulo post dataz creato. Li mita et et qñto ni si agatō modico p iudicio: q. xba vniuersalia iclu dunt futura. l. f. C. q. res pig. ob. pos. et uoluit bal. in. l. j. ff. de pecu. 9 facit qd. uoluit Spec. eo. tit. l. de pecu. s. rōne aut. et uoluit Ro. i. l. e dām infecti. i. s. si is q. vicinas. ff. f de dā. infe. Limi ta quinto nisi li tes future sint cōnere litib. p. sentib. q. uenient lites orie post mādātū sūm Dy. in. l. q. hz. s. si. de tu. et ibi per. Bar. et do. meū hic q. alleg. in sili. gl. sing. in cle. i. in x. deputa tis. de te. facit gl. in cle. vt. h. qui. de eta. et qual. sup. ver. in posterū. et p istū in. c. pastoralis. in. s. verū. de app. Limita. vj. nisi futura sint appē dentia p. sentitū: vt est pign. vel hypothec. l. f. C. q. res pi. ob. pos. et per Sui. et Dy. et bal. hic in. j. col. Limita. vj. nisi futura ueniat iure accre scēdi. ff. de moffi. test. l. qui repudiantis. s. vlt. sūm Bal. hic in. j. col. vel nisi futura ueniat rei augmēto. C. de app. l. ampliorē. s. si. sūm Bal. hic qñq. tñ dicim. futura nō cōtineri sūm Bal. hic per no. ff. de cōdi. et de mon. l. nā ad ea. ff. mā. l. si tibi mandauero. s. as cuius nisi sit adēpt. sta tus simul cū bonis. ff. de leg. iij. l. si deponati seruo. quo casu etiā futu ra ueniunt: s. possessio futurorū nō acquirat fisco sine apprehēsiōe: vt no. ff. man. l. cū duob. s. idē rñdit. vbi est optima gl. et plenius dicaz in d. c. q. circa. post istū. Adde do. de Rota. deci. cccclxx. in antiquis. Anto. Franc. Circa hoc an statuta extēdant ad casus futuros. ad de q. regulariter statuta et leges cōprehēdūt casus futuros et nō pteri tos. l. si. in fi. C. si cer. pe. vbi p. Bal. et p. Bart. in. l. omnes ppli. in. v. qd. pūm. in. xvij. col. et ibi etiā per Alex. in. vij. col. ff. de iusti. et iur. et in. l. lili citas. in prin. ff. de offic. pñ. et habet per Bal. in. l. meminim. C. de leg. heredi. et in. l. vnica. in. s. locū. C. de cadu. tol. et per eundē Alex. in. l. cūz lex. ff. de legi. et in consi. suo. lxxix. in quarta parte pñliorū. vbi dicit q. statutū nō trahitur ad pterita etiā si ratio statuti posset trahi ad ca sum pteritū. qd. etiā uoluit Bal. in. l. testitū. in vlt. no. C. de test. et in. l. cō parationes. in vlt. no. C. de fi. instru. vbi dicit q. forma probādi q. indu citur per statutū comprehendit futura et non pterita imo nec etiāz sūm cum traheretur ad causas p. sentes. de quo vide Bar. in. l. oēs po

puli. in. j. q. pñ. et ppterea dicebat Pau. de ca. in. l. iudem. C. de test. q. statutū disponēs q. testamēta fiat cū certa solēmtate itelligit de te stamētis futuris: nō aut. de factis: s. mutari possint a testatore uiuo et de nouo fieri cum solēmtate statuti. tamē Ang. in. aut. vt noue con stitutiones. et in. aut. vt. cum de appellatione cognoscitur. in. pñci. in x. aduerte. p. de claratione videē tenere cōtrariū de quo vid. Bar to. in. d. l. omnes populi. in. j. q. v. q. pūm. in. ver. cir ca tertium. ff. de iusti. et iur. et in. l. sancimus. in. fin. C. de sac. san. ecc. et vid. per Pau. de ca. in. cōsi. suo xc. inci. in causa lfortū. Et de ma teria ista statuto rū q. comprehē dāt et ad ea que extēdunt et quā extensionē et in terpretationē pa tiātur et recipiāt vide plene p. bar tol. et omnes i. d. l. omnes populi. et i. l. si vero. in. s. de viro. ff. soluto matrimonio. et i. l. si serui vestri. C. de nota. **A**d locum eq uocuz. Facit qd. leg. et no. in. l. pe. ff. de iustitia et in re. et qd. ibi not. p. moder. **F**uturo edifi cio. Adde apo stillādōmini bar tol. bellēciū i. c. ad audientia de eccle. edific. et do. Card. et alios. in c. ad dissoluēdū. de dōpōsatio. in pub. et in cle. lite ras. de rescrip. **I**nhereat. ad de q. uoluit Ro ma. consi. cccclxxvj. vbi dicit quod mandatū procuratoris constituti i lite ad beneficium censetur tacite reuocatum per reuocationē pñla ti factam de ipso beneficio: quia mādātum non habet amplius qd. su per quo se fundet. **E**x tenore. Vide ibi dicta. **P**erdere causam. Adde videndū Det. de ancha. consi. xvj. in fin. et Sebast. Sapia. **R**atiōe legis. Vide Jas. in. l. i. C. de ius vocā. vbi tenet qd. in correlatiuis in penali. dispositio loquēs in vno extē ditur ad aliud quo ad penā quādo est eadez ratio. et de rōne legis qd. sit tanq. anima ad hoc propositū vide multa per Curtium seniore in consi. ix. ticinensi statuto. colum. ix. vbi etiam tenet et probat ex mul tis quod vbi est eadē ratio nō dicitur fieri extensio: vide etiā do. Ja. in. l. penul. ff. de in. ius. voc. vbi tradit an dispositio que extenditur ad vnum casum extendatur quo ad penam. **Q**uo ad penā. Adde do. tex. et ibi Bal. in. c. j. s. porro. in ti. q. fuit pri ma causa bñfici. amit. et plene p. Jmo. et Ro. in. l. si vero. s. de viro. ff. sol. in. et in. c. constitutionem. de regula. lib. vi. cum concor. **A**dde do. Car. cōsi. lx. And. sicu. consi. xxvij. pñli. et l. j. **R**egulatur rōne legis. Vide per Dy. in reg. si. de reg. iur. lib. vi. et p Bal. in. l. non dubium. C. de legi. cum concor. Zacharias. **E**t vltra illas adde Phil. frā in alle. reg. si. istū consi. l. colū. iij. ver. vltimo adduco pulchrum motiū. vol. i. qd. elicit ex dictis Dy. in. l. nō dubium. C. de leg. Bal. in. l. scire. de execu. tu. et consi. cccxcix. col. j. vol. j. Alex. consi. l. j. col. iij. ver. quāto plus. vol. iij. et Aud. ro. in repe. aut. similiter. col. xxvj. et sequen. C. ad. l. fal. **A**dde qd. Bal. cōsi. j. lib. iij. dicit q. rō legis mēs et verba idē sunt.

Sanonmi. super Prima parte primi.

- a** Extentio ad limites illius rationis. Adde glo. 7 ibi Card. i. cl. j. in ver. eligatur. de elec. 7 gl. in cle. j. de rescrip. in xxi. presidentes. in fi. 7 gl. in cle. auditor. in ver. beneficio. eo. titu. glo. in. c. ij. de confes. lib. vi. doc. in. c. ij. requir. de appe. istu. in. c. sicut. de testi. 7 in. c. p. de immu. eccle. 7 in. c. si. in prin. i. g. col. de iureiur. 7 in. c. j. an. viij. colum. de re iud. 7 i. c. d. ex ore. de sepul. in g. col. 7 in. c. eccle. sic. 7 i. c. q. plerū q. de imu. eccle. 7 in. c. suggestum 7 in. c. proposuit. 11 de appel. 7 in. c. p. enas. eo. ti. 7 in. c. inquisitionis. in a. iij. col. de accu. 7 in. c. fin. s. ceterū. de ele. 7 in. c. p. en. in fin. d. constitu. do. in. c. frequēs. de resti. spo. in. v. 12 col. 7 in. c. eū qui. in. iij. col. de pre ben. lib. vi. **b** Adde Andr. b. sicu. cōsil. xxvj. 7 c. quando in corre ctoris sit fienda extēso. vide Ro ma. consi. cccxxvj. vj. 7 c. xxvj. **b** In. c. j. de tem po. ordi. lib. vi. vi d. que plene dixi i notabilib. i x. extēso. adde bal. in. l. maximum vi tins. C. de lib. pte. in. iij. col. in x. vl terius querit de tali qd. 7 de. de ancha. in. c. statu 13 tū. s. cū aut. eo. ti. lib. vi. vbi refert se ita cōsuluisse i facto apud Ter uisū. 7 Jo. an. in addi. Spec. in ti. de sen. s. cū autē. 7 in ti. de execut. sent. s. postremo. faciat qd. no. bar. in. l. j. s. et parui. ff. qd. vi aut clā. et Bal. 7 ibi plene p. do. meū in. c. j. s. eo. 7 in repet. c. raynaldus. de te sta. i. l. xviij. char. in vers. ista glos. induci posset ad questionem. **c** Sebast. Sapia. **c** Extensio. vide que addita sunt ad abbatem in proe. Greg. col. iij. vbi. d. Abb. re putat etiam sing. glo. in. d. c. j. de tēp. ord. lib. vi. **d** Constitutio noua. Adde duos bonos tex. simul iuncto in. l. vt tātū. ff. de seruo cor. iuncta. l. si quis seruo. C. de fur. Adde Roma. consi. cccxlv. **e** Cum dilecta. Ipsiū tex. allegauit iste in. c. eū oēs. in. v. col. 3. de cō iti. 7 in. c. pastoralis. in. j. col. de rescri. 7 in. c. quēadmodū. d. iureiur. 7 in c. iurauit. de pbatio. iij. col. 7 vide que dixi no. in litera. e. in x. extēso. in no. incip. dispositio simplex. **f** In expēsis. Adde aliū bonū tex. in. c. ceterū. 7 ibi doc. d. rescrip. 7 vi de do. Car. hic tenētē d. de. 7 Spe. 7 sic tenuit illd. qd. t3 hic iste. 7 vi de Jo. de imo. post Bar. in. l. iudex postq. ff. de re iudic. 7 de. de anc. in repe. c. finē lib. de do. 7 2tu. vbi alle. Sede. de se. in 2f. suis. 7 Jo. d. imo. in dicta cle. j. 7 do. meū hic nitentem sustinere cautelam de. de Saxonia. Spec. 7 Jo. and. tene tamen in practica opinionem istius. **g** Adde Jo. mo. in. c. dispendia. eo. tit. Sede. consi. xxvj. **g** Petitiū. Adde istū in. c. finē lib. de do. 7 cōtu. 7 i. d. c. venerabilis.

hic alleg. 7 qd. voluit in. c. l3 causaz. de pba. 7 adde Bal. in. l. nō qeqd. ff. de iudi. p. dicto Spe. hic alleg. per istū. 7 de. de an. in. c. seiscitar. s. eo. facit qd. voluit glo. 7 Bal. in. l. j. C. quō 7 qñ in. 7 in. c. j. s. indices. de pa. iura. fir. in vñ. feud. vbi dixit qd. ad hoc vt iudex dicat negligens d3 ps instare 7 petere ab eo. alleg. tex. in. l. si qs ex argētarijs. s. cū aut.

ff. de edē. 7 glo. in l. cum. seruū. C. d. ser. fug. 7 addo do. Car. in. c. cū sit ge neralē. de fo. cōp. vbi dixit qd. d3 pe ti institiaz reddi ad hoc vt iudex dicat negligens p. gl. hui. c. 7 vñ istū i. c. auditis. d. p. cu. 7 vide Bar. in. l. cōsentaneū. in fin. C. quō 7 qñ iudex. 7 ibi Bal. in prin. in ver. itē mandatū ibi: itē hoc d3 fieri ad pe titiōē acteris. 7 Bal. in. l. j. s. ma gistratibus. ff. de magi. cōueni. 7 qd. voluit But. i. c. si gnificauerunt. d. except. 7 in. c. sup hoc. d. renū. 7 gl. in. c. l3 cām. de p ba. l3 do. me. di cat hic qd. lex san cimus loqtur in ordinario: 7 tra riū decidat text. in dicta. l. sanci mus. in ver. scien ter iudicibus no stris si hoc omise runt ex substantia sua lesis detrimē tuz refarcire. vbi verba dirigunt ad indicē: 7 p. qe quēs onē iudicis officii: vt est gl. multū solē ism l. si foror. C. d. col. 7 facit tex. i. d. cle. j. vbi tex. dicit p iudicem: ergo iudex d3 cōdenari expēsis: l3 nō pe taf 7 not. illud qd. dicit iste i. d. l. san cimus tene tamē opi. istū qd. cōis nec ob. d. l. sanci mus. qd. d3 intelli gi fm tex. i. d. cle. j. 7 i. d. c. ceterū. et d. c. cū appellationibus. ppter rōnē istius ad quā nō rñ. d. meus. Anto. Franc. Circa istā materiaz. de negligentia iudicis. Adde qd. iudex non d3 negligēs si nō facit ex eo qd. pars nō petīt. qd. nō tenet i partiri officiū suū nisi petat. l. iij. s. hoc aut iudiciū. ff. de dā. infec. pro quo vide notabilē glo. in. l. cū seruū. C. de ser. fug. 7 vide no. in. l. argēta rius. in. s. cū aut. ff. de eden. 7 p. Bal. in. c. j. s. indices. i. iij. col. de pa. iu. fir. i. vñ. feud. 7 eundem i. l. mācipta. C. de ser. fug. 7 in. l. j. in. s. magistra tibus. vbi no. tex. ff. de magi. cōue. 7 ideo dicebat Bar. in. l. dāni infe cti. in. s. labini. in fi. ff. de dā. infec. qd. negligentia iudicis nō psumit nisi post ptestationē sibi factā 7 nisi p interpellationē. 7 vide etiā Bal. in d. l. mācipta. C. de ser. fug. 7 in. l. si qñ. in. j. col. C. de testi. qd. negligentia iudicis est lata culpa vel dolus psumpt. 7 qd. cōmittit in nō recipiē do libellū qrimoniariū in recipiēdo testes 7 partiū pbatioēs 7 facit ipsum iudicē teneri. 7 alibi dixit Bal. in. l. nō solū. C. de cōmer. 7 merc. quod negligentia in iudice circa crimina deducta coram eo facit cū cōscū criminū: imo dixit Bald. in. d. l. mācipta. qd. non solum iudex negligens tenetur parti ad interesse: sed etiā est sufficiens causa vt ipse de suo

iudex p̄uatur officio. et vide Specu. in titu. de cōpet. iudi. ad i. §. i. in ver. xxiij. q. negligētia iudicis laici non faciēdo iustitiā inter subditos suos: facit secularē effici de foro ecclesiastico.

zacharias. ¶ Ad d. p̄di. gl. Bar. Bal. et De. de suza. in l. si. C. qm̄ puo. nō est neces. Bart. in l. iij. §. hoc aut. de dā. infe. Bar. in l. nō quicqd. §. si iudex. ff. d. iud.

vbi cōcludit cūz isto. Ad d. Mic. de a neapo. i. l. i. §. magistratib⁹. ff. de magi. cōue. et spe. in ti. de appel. §. ij. x. xxiij. et se. et in tit. de do. in ter. vi. et vxo. §. si. x. illud. S. vtrū iudex q. ob defe. ctū cōdenatōis i expēsis petitis illas soluit pote rit illas a victore petere. not. ple. Jaco. rebus. in l. missi. nu. iij. et in apost. ad eū. C. d. exac. tribu. lib. x. b. Anto. Francisc.

¶ In isto passu an iudex q. omi. sit victū cōdena re i expēsis: si vi

ctozi soluat illas expēsas possit il las repetere a vi cto. Adde pmo q. expensarū cō denatio d. fieri p̄victore i victū vt in l. p̄p̄radū. in §. si. auit. C. de iudi. et in c. finē li

gibus. et do. et cō. tu. et i. l. sancim⁹. e. C. de iudic. et in l. eū quē temere. ff. eo. et p. Spe. in ti. de do. inter. vi. et f

vxo. in §. fin. et in ti. de expē. qd. est vxo. et p̄cedit nisi vict⁹ habuisset instā cām litigā di. vt i. l. iij. §. si rē et ibi doc. no. ff. d. lega. i. et p. Bart.

in l. qui solidum. in §. etiā. ff. de leg. ij. et in d. l. properandū. in §. si. auit. et per Bar. in l. si quis inficiatus. ff. de po. et p. Bal. in aut. gñaliter. C. d. epif. et cle. et ideo si p̄pter iustā causam litigādi nō cōdenauit victū in expensis dato q. illas victori solueret: nō p̄tō rē eam posse repetere a victo: q. illas soluisset minus debite ex quo victus p̄pter iustā cām litigādi nō debuit in expensis cōdenari: s. si debuisset victū cōdenare et nō cōdenauit et postmodū fuit p̄ victorē indicialiter cōuict⁹ ad tas

les expēsas credere eū posse repetere a victo: q. index nisi malitiose omisisset cōdenationē expēsarū soluit illas expēsas. ad quas victus erat obligat⁹ et in qbus debuisset cōdenari. p. ea q. volūt Ly. et Bal. in l. sancimus. in vl. col. et aut. gñaliter. in pe. col. C. de iud. et in l. obserua re. in §. p̄fici. ff. de off. p̄co. et leg. et p. Lanfrā. or. in rep. c. qm̄ d. in x. expēle. de pb. Et an et qm̄ iudex p̄cedit ex officio habeat locū cōdena tio expensarū. vide p. do. Lar. in cle. sepe. in §. si. in vñ. q. de verb. sig. et p. do. An. post glo. in c. dilecti. de do. et cont. et per Alex. in l. i. ff. ad turp.

et Sebast. Sapia. ¶ Quia iudex. Facit q. no. do. An. in c. venerabi lis. j. de iudi. vbi vult q. si statutū disponit q. p̄tās debeat compellere agnatos ad cōpromissum intelligit si petat. sequit Alex. in cōs. lxxij. in cā vertēte. col. pe. in j. vol. Et qd. dicit hic Alb. infert et ex multis cō probat do. Jas. in l. vniuersa. col. ij. C. de preci. impera. offeren. vbi ad ducit. ver. fundamenta pro corroborazione. et multa adducit idē do. Jas. in l. admonendi. in lectura. col. v. ff. de iureiur. in v. nota.

¶ Nō pōt appellari. In cōtrariū facit tex. in c. raynūtius. de test. vbi iudex potuit ex officio suo pronuntiare super certa portione et nō p̄ nūtiavit nec fuit petitū a parte nihilominus fuit appellatum: et sic d

de suo habet locū quando expense fuerūt petite per partes. Et rō huius dicti est q. iudex nō te netur officiū suū impartiri nō postulatū ad vtili tatē priuatā: vt est tex. no. in l. iij. §. hoc aut. iudi cium. ff. de dā. infe. ibi Bart. tenet ista opi. huius glo. et idē no. in d. l. sancimus. facit qd. no. Inn. in c. ad nostrā. §. de iureiur. Et facit hoc dictū ad qd. nez. j. Statuto. cauet q. si iudex nō finit qōnē in tra certū terminū debeat soluere certā penā qui dex nō incidat in penā si nō fuerit petitiū a parti bus vt decidere intra terminū. et hoc tenuit do. Ant. in c. venerabilis. de iur. qd. no. ¶ Et facit ista gl. ad aliā qōnē nunqd. possit appellari a iudice si nō dēnauit victū in expēsis in casu in quo nō fuerint petite. Do. de rota decif. cclxj. multū sin gulariter dixerūt q. sic. qdā tñ ex eis tenuerūt cō trariū. ¶ In dñū tñ facit gl. ista: q. ex quo iudex nō d. grauaſse nō d. esse loc⁹ appellatōis. Et fa cit notabile dictū Spe. in ti. de off. in. in §. impe dit post principii vbi dicit q. nō pōt appellari a iudice si nō facit id qd. potuit ex officio suo fa cere. Imputari em̄ d. nō postulantē et tene semp mēti istā gl. q. cōiter sequunt do. nfi. i. c. exceptio nē. d. excc. Et ego plene examino istā qōnē in c. significauerūt. de testi. dic. vt ibi. ¶ In ea glos. ibi: poterūt isti iudices cōueniri corā ordinariis. no. gl. singl. r. nā facit ad qōnē antiquorū nūquid delegat⁹ deliquēs i legatōis sua possit pueniri corā ordinario loci. Legiste antiq. hāc qōnē tra ctauerūt in aut. qua in puincia. C. vbi de cri. agi opz. et Jo. an. hic. et conclusio sit hec qd. aut delegat⁹ deligt in nō p̄cedēdo: et tūc q. solū excessit d. pa pā in nō parēdo mādatis ipsius nō pōt per aliū inferiorē puniri. aut deligt p̄uenerſe agēdo: et tūc pōt puniri p ordinariū loci. Quia nō cōuenit vt delegat⁹ s. vt criminosus: sed dicit Jo. an. se nō credere q. p̄dēte cā corā eo possit cōueniri corā ordinario saltē vbi impediret p̄cedere in cā sibi delegata. Nā respectu illi⁹ cause dūtaxat est ma ior ordinario: vt in c. studuisti. de off. le. ¶ Al tra gl. quero nūquid isti abutētes rescripto apo stolico possint puniri criminali. nā hic solū ipo nitur pena civilis seu cū agitur civiliter. Inn. di xit qd. sic. Isti em̄ q. tradūt lras alijs eiusdē nois et recipiētes p̄nt puniri pena falsi sicut illi q. sibi supponūt partē alienū: vt in l. falsi nois. et in l. q. falsam. ff. d. falsis. Alq. vero aliter abutētes pote rūt puniri de crimine stellationat⁹. Et ē crimē stel

cōez doctrinā doctorū. pōdera tñ ad Billū tex. i. practica: tñ se qre istū. ¶ Ad d. tñ q. si facit id qd. nō tenebat et grauet partē vt puta dādo di lationē nimis breuē quā dare nō tenebat pōt de iure canonico alia re peti. fm̄ Bar. in d. §. hoc aut. iudiciū. et seqt Roma. 2. si. cccxv. et ij.

c. ¶ In c. exceptionem. Vide ibi istum et modernos.

lionat⁹ cū delictū nō sumit sibi specificū nomē.

An puniūtur isti delinquentes extraordinarie: de quo dicendū vt habet. ff. de crimi. stello. p. to tum. Per hoc ego dicerē q. impetrās rescriptū apostolicū: vel puuilegiū p surreptionē dolosaz q. nō solū punit cōmodo rescripti sed etiā pote rit aliter puniri criminaliter. p. hoc bo. text. in l. si quis obrepserit. ff. de fal. et in l. et si legib⁹. C. si cōtra ius vel vti. publi. vbi videtur expressum.

8. ¶ De consuetudine. Rubrica.

1. ¶ Consuetudo quid sit.

2. ¶ Appellatione iuris an veniant statuta et consue tudines.

3. ¶ Verba generalia debēt verificari in qualibet spe cie contenta sub genere in materia non odiosa.

¶ Hec rubrica continuat ad p̄cedētia hoc ordi ne. visum ē. s. de iure scripto qd. cōstitit in cōstitu tiōibus et in rescriptis. merito subscit d. iure nō scripto qd. cōstitit in consuetudinib⁹. ¶ Quid aut sit consuetudo b. vario mō diffinit. habet bo. tex. Jldo. in decre. vbi d. q. est quoddā ius mor ribus vtentiū approbatū qd. p. lege suscipit cūz deficit lex: vt habet. l. di. consuetudo. ¶ Jo. and. ponit varias diffinitiones in tractatu cōsuetudis quē posuit. j. in si. huius ti. et inter ceteras diffini tiones ponit diffinitionem Ja. de raphano: que videt placere Bar. in l. de qb⁹. ff. de legi. vt dica mus q. cōsuetudo est quoddā ius qd. est morib⁹ seu vsib⁹ populi totius vl. maioris partis ratio ne inuatiū cōtinuatū et cōstitutū legis habēs au thoritatē. Vel breuī⁹ fm̄ Jo. an. Cōsuetudo est quoddā ius moribus illius introductū qui au thoritate publica legē cōdere pōt. Hec aut vlti ma diffinitio aliquatū pōt calūniari p. tex. i. c. ij. j. eo. vbi patet q. cōsuetudo pōt induci cōtra canones p. inferiores a papa et tñ inferiores nō possunt edere legem seu statutū cōtra canones. xxv. q. vñ. institutiōis. j. de ma. robe. et in c. qd. su per his. no. Jo. an. i. c. si. de off. archiepisc. et vi detur hoc mirabile: sed vide quod circa hoc dicā

2. in d. c. si. ¶ Ex cōtinuatiōe rubrice et ex dictis diffinitionib⁹ inferi ad questionem quotidianaz et notabilem. Sinit compromissum in quosdaz ar bitros hoc adiecto vt pronuntiarēt fm̄ inra. nū quid poterunt p̄nūtiare fm̄ cōsuetudines et sta

C. de ser. fugi. et in l. debuit. C. de infami.

h. ¶ Consuetudo. Vide Jldo. Hoffre. et Hosti. in eorū summis in hoc titu. et do. meū hic in rub. Ang. in sua repe. §. ex nō scripto. insti. de ius re natu. et Bar. de Sali. in l. ij. in xi. col. in versic. nunc accedo. ibi i. deo quero. C. que sit long. consue. Butr. et Jmo. in c. si. j. eodem.

i. ¶ Scdm̄ iura. Adde glo. et ibi istū in apo. in proe. clemē. in ver. iurid. et istū in c. humana. in xi. colū. in ver. de iure. j. de elec. et in c. ex parte. s. in i. no. s. e. vbi dixi q. verbū de iure positū ibi in text. intelligit largo modo. Ang. in sua. q. inci. duo inuicem litigantes. Bar. in l. rerū. ff. re. amo. Roma. in repe. rubri. ff. de arbi. in v. col. in ver. xv. Bald. hic. et in l. cū venissent. de eo qui mit. in pos. in ver. in tex. ibi fm̄ ius istud verbū simpliciter platū. et ibi bu. et Jmo. Bal. in l. cōstitutiois none. circa si. in x. plus dico. C. de bo. q. lib. sequit Ro. in l. post dotē. ff. solu. mar. et Bal. in l. vnica. in xi. col. in x. quinimo dico. C. de confes. et in ti. de pa. p̄stā. in x. nos romanos. et Bal. in re. §. q̄stū. l. sed et si q. in x. co. in x. qro vlti⁹ vtrū isteq. renūtiat omni iuri et beneficio. ff. si q. cau. et in l. illa institutio. circa finē p̄mū rñi. in x. s. pone qd. fuit cōpromissus in aliquē et c. ff. de he. insti. et p. istū in c. cū nobis. de ele. in ij. co. et p. bal. in l. gall⁹. §. si eius. ff. de lib. et posth. Inn. et alios in c. cū ad sedē. de res sti. spo. et per istū in c. cām. de pba. et p. Bal. in l. quicūq. C. de ser. fugi. testator instituit filios in ea parte q. eos tāgit de iure mō aliter debet filijs de iure cōmuni speciali municipali fm̄ q. ius intelligitur ipse decidit qd. intelligitur fm̄ ius cōe et nō fm̄ ius municipale. et adde gl. in c. romana. i. responsis. in versic. de iure. glo. ibi dicit de consuetudine sec⁹. de appel. lib. vj. faciat gl. in c. in ver. de lege. de. trāsa. et in c. si. in x. m. ij.

¶ Obrepserit. vi de moder. et que ibi dixi in c. nō nulli. §. sunt et alij. in vi. col. ibi pos set etiā rñderi. s. eo. i. aposti. in x. si q. obrepserit. et Bal. in l. si v. p. ponis. la. ij. in si. C. quō et quādo iudex. et in l. qui cūq. prope finē

¶ Abutētes. vi de que dixi. s. in apost. in ver. abu tentium.

¶ Obrepserit. vi de moder. et que ibi dixi in c. nō nulli. §. sunt et alij. in vi. col. ibi pos set etiā rñderi. s. eo. i. aposti. in x. si q. obrepserit. et Bal. in l. si v. p. ponis. la. ij. in si. C. quō et quādo iudex. et in l. qui cūq. prope finē

¶ Obrepserit. vi de moder. et que ibi dixi in c. nō nulli. §. sunt et alij. in vi. col. ibi pos set etiā rñderi. s. eo. i. aposti. in x. si q. obrepserit. et Bal. in l. si v. p. ponis. la. ij. in si. C. quō et quādo iudex. et in l. qui cūq. prope finē

¶ Obrepserit. vi de moder. et que ibi dixi in c. nō nulli. §. sunt et alij. in vi. col. ibi pos set etiā rñderi. s. eo. i. aposti. in x. si q. obrepserit. et Bal. in l. si v. p. ponis. la. ij. in si. C. quō et quādo iudex. et in l. qui cūq. prope finē

¶ Obrepserit. vi de moder. et que ibi dixi in c. nō nulli. §. sunt et alij. in vi. col. ibi pos set etiā rñderi. s. eo. i. aposti. in x. si q. obrepserit. et Bal. in l. si v. p. ponis. la. ij. in si. C. quō et quādo iudex. et in l. qui cūq. prope finē

¶ Obrepserit. vi de moder. et que ibi dixi in c. nō nulli. §. sunt et alij. in vi. col. ibi pos set etiā rñderi. s. eo. i. aposti. in x. si q. obrepserit. et Bal. in l. si v. p. ponis. la. ij. in si. C. quō et quādo iudex. et in l. qui cūq. prope finē

¶ Obrepserit. vi de moder. et que ibi dixi in c. nō nulli. §. sunt et alij. in vi. col. ibi pos set etiā rñderi. s. eo. i. aposti. in x. si q. obrepserit. et Bal. in l. si v. p. ponis. la. ij. in si. C. quō et quādo iudex. et in l. qui cūq. prope finē

¶ Obrepserit. vi de moder. et que ibi dixi in c. nō nulli. §. sunt et alij. in vi. col. ibi pos set etiā rñderi. s. eo. i. aposti. in x. si q. obrepserit. et Bal. in l. si v. p. ponis. la. ij. in si. C. quō et quādo iudex. et in l. qui cūq. prope finē

¶ Obrepserit. vi de moder. et que ibi dixi in c. nō nulli. §. sunt et alij. in vi. col. ibi pos set etiā rñderi. s. eo. i. aposti. in x. si q. obrepserit. et Bal. in l. si v. p. ponis. la. ij. in si. C. quō et quādo iudex. et in l. qui cūq. prope finē

¶ Obrepserit. vi de moder. et que ibi dixi in c. nō nulli. §. sunt et alij. in vi. col. ibi pos set etiā rñderi. s. eo. i. aposti. in x. si q. obrepserit. et Bal. in l. si v. p. ponis. la. ij. in si. C. quō et quādo iudex. et in l. qui cūq. prope finē

¶ Obrepserit. vi de moder. et que ibi dixi in c. nō nulli. §. sunt et alij. in vi. col. ibi pos set etiā rñderi. s. eo. i. aposti. in x. si q. obrepserit. et Bal. in l. si v. p. ponis. la. ij. in si. C. quō et quādo iudex. et in l. qui cūq. prope finē

¶ Obrepserit. vi de moder. et que ibi dixi in c. nō nulli. §. sunt et alij. in vi. col. ibi pos set etiā rñderi. s. eo. i. aposti. in x. si q. obrepserit. et Bal. in l. si v. p. ponis. la. ij. in si. C. quō et quādo iudex. et in l. qui cūq. prope finē

¶ Obrepserit. vi de moder. et que ibi dixi in c. nō nulli. §. sunt et alij. in vi. col. ibi pos set etiā rñderi. s. eo. i. aposti. in x. si q. obrepserit. et Bal. in l. si v. p. ponis. la. ij. in si. C. quō et quādo iudex. et in l. qui cūq. prope finē

¶ Obrepserit. vi de moder. et que ibi dixi in c. nō nulli. §. sunt et alij. in vi. col. ibi pos set etiā rñderi. s. eo. i. aposti. in x. si q. obrepserit. et Bal. in l. si v. p. ponis. la. ij. in si. C. quō et quādo iudex. et in l. qui cūq. prope finē

¶ Obrepserit. vi de moder. et que ibi dixi in c. nō nulli. §. sunt et alij. in vi. col. ibi pos set etiā rñderi. s. eo. i. aposti. in x. si q. obrepserit. et Bal. in l. si v. p. ponis. la. ij. in si. C. quō et quādo iudex. et in l. qui cūq. prope finē

¶ Obrepserit. vi de moder. et que ibi dixi in c. nō nulli. §. sunt et alij. in vi. col. ibi pos set etiā rñderi. s. eo. i. aposti. in x. si q. obrepserit. et Bal. in l. si v. p. ponis. la. ij. in si. C. quō et quādo iudex. et in l. qui cūq. prope finē

¶ Obrepserit. vi de moder. et que ibi dixi in c. nō nulli. §. sunt et alij. in vi. col. ibi pos set etiā rñderi. s. eo. i. aposti. in x. si q. obrepserit. et Bal. in l. si v. p. ponis. la. ij. in si. C. quō et quādo iudex. et in l. qui cūq. prope finē

¶ Obrepserit. vi de moder. et que ibi dixi in c. nō nulli. §. sunt et alij. in vi. col. ibi pos set etiā rñderi. s. eo. i. aposti. in x. si q. obrepserit. et Bal. in l. si v. p. ponis. la. ij. in si. C. quō et quādo iudex. et in l. qui cūq. prope finē

d. ¶ Delegat⁹. Sa

cit qd. no. i. c. pu dētia. §. adscim⁹ de offi. dele. et qd. no. Spe. in ti. de inq̄stioe. §. i. x. s. pone. et Jo. an. hic. et Ly. in aut. qua in puincia. C. vbi de cri. agi opoz. et vñ no. in c. volētes. i. §. no tarq. de he. et se de. de sen. cōf. ex et Cal. in rep. c. i de rap. in vlt. q. et do. Lar. hic disti guentem. et vide De. et Bal. in d. aut. qua in puin cia. et ibi Raph. Fulg. et per dñm meum hic.

¶ Pendēte cā. Et hoc p̄pter re gulā q. lite p̄dē te nihil d. inno uari. faciat in ar gu. quod legi. et no. in c. legebat. de ma. robe. et in l. nec magistrat⁹. ff. de iniur.

¶ Abutētes. vi de que dixi. s. in apost. in ver. abu tentium.

¶ Obrepserit. vi de moder. et que ibi dixi in c. nō nulli. §. sunt et alij. in vi. col. ibi pos set etiā rñderi. s. eo. i. aposti. in x. si q. obrepserit. et Bal. in l. si v. p. ponis. la. ij. in si. C. quō et quādo iudex. et in l. qui cūq. prope finē

¶ Obrepserit. vi de moder. et que ibi dixi in c. nō nulli. §. sunt et alij. in vi. col. ibi pos set etiā rñderi. s. eo. i. aposti. in x. si q. obrepserit. et Bal. in l. si v. p. ponis. la. ij. in si. C. quō et quādo iudex. et in l. qui cūq. prope finē

¶ Obrepserit. vi de moder. et que ibi dixi in c. nō nulli. §. sunt et alij. in vi. col. ibi pos set etiā rñderi. s. eo. i. aposti. in x. si q. obrepserit. et Bal. in l. si v. p. ponis. la. ij. in si. C. quō et quādo iudex. et in l. qui cūq. prope finē

¶ Obrepserit. vi de moder. et que ibi dixi in c. nō nulli. §. sunt et alij. in vi. col. ibi pos set etiā rñderi. s. eo. i. aposti. in x. si q. obrepserit. et Bal. in l. si v. p. ponis. la. ij. in si. C. quō et quādo iudex. et in l. qui cūq. prope finē

¶ Obrepserit. vi de moder. et que ibi dixi in c. nō nulli. §. sunt et alij. in vi. col. ibi pos set etiā rñderi. s. eo. i. aposti. in x. si q. obrepserit. et Bal. in l. si v. p. ponis. la. ij. in si. C. quō et quādo iudex. et in l. qui cūq. prope finē

¶ Obrepserit. vi de moder. et que ibi dixi in c. nō nulli. §. sunt et alij. in vi. col. ibi pos set etiā rñderi. s. eo. i. aposti. in x. si q. obrepserit. et Bal. in l. si v. p. ponis. la. ij. in si. C. quō et quādo iudex. et in l. qui cūq. prope finē

¶ Obrepserit. vi de moder. et que ibi dixi in c. nō nulli. §. sunt et alij. in vi. col. ibi pos set etiā rñderi. s. eo. i. aposti. in x. si q. obrepserit. et Bal. in l. si v. p. ponis. la. ij. in si. C. quō et quādo iudex. et in l. qui cūq. prope finē

¶ Obrepserit. vi de moder. et que ibi dixi in c. nō nulli. §. sunt et alij. in vi. col. ibi pos set etiā rñderi. s. eo. i. aposti. in x. si q. obrepserit. et Bal. in l. si v. p. ponis. la. ij. in si. C. quō et quādo iudex. et in l. qui cūq. prope finē

¶ Obrepserit. vi de moder. et que ibi dixi in c. nō nulli. §. sunt et alij. in vi. col. ibi pos set etiā rñderi. s. eo. i. aposti. in x. si q. obrepserit. et Bal. in l. si v. p. ponis. la. ij. in si. C. quō et quādo iudex. et in l. qui cūq. prope finē

¶ Obrepserit. vi de moder. et que ibi dixi in c. nō nulli. §. sunt et alij. in vi. col. ibi pos set etiā rñderi. s. eo. i. aposti. in x. si q. obrepserit. et Bal. in l. si v. p. ponis. la. ij. in si. C. quō et quādo iudex. et in l. qui cūq. prope finē

¶ Obrepserit. vi de moder. et que ibi dixi in c. nō nulli. §. sunt et alij. in vi. col. ibi pos set etiā rñderi. s. eo. i. aposti. in x. si q. obrepserit. et Bal. in l. si v. p. ponis. la. ij. in si. C. quō et quādo iudex. et in l. qui cūq. prope finē

¶ Obrepserit. vi de moder. et que ibi dixi in c. nō nulli. §. sunt et alij. in vi. col. ibi pos set etiā rñderi. s. eo. i. aposti. in x. si q. obrepserit. et Bal. in l. si v. p. ponis. la. ij. in si. C. quō et quādo iudex. et in l. qui cūq. prope finē

¶ Obrepserit. vi de moder. et que ibi dixi in c. nō nulli. §. sunt et alij. in vi. col. ibi pos set etiā rñderi. s. eo. i. aposti. in x. si q. obrepserit. et Bal. in l. si v. p. ponis. la. ij. in si. C. quō et quādo iudex. et in l. qui cūq. prope finē

¶ Obrepserit. vi de moder. et que ibi dixi in c. nō nulli. §. sunt et alij. in vi. col. ibi pos set etiā rñderi. s. eo. i. aposti. in x. si q. obrepserit. et Bal. in l. si v. p. ponis. la. ij. in si. C. quō et quādo iudex. et in l. qui cūq. prope finē

¶ Obrepserit. vi de moder. et que ibi dixi in c. nō nulli. §. sunt et alij. in vi. col. ibi pos set etiā rñderi. s. eo. i. aposti. in x. si q. obrepserit. et Bal. in l. si v. p. ponis. la. ij. in si. C. quō et quādo iudex. et in l. qui cūq. prope finē

¶ Obrepserit. vi de moder. et que ibi dixi in c. nō nulli. §. sunt et alij. in vi. col. ibi pos set etiā rñderi. s. eo. i. aposti. in x. si q. obrepserit. et Bal. in l. si v. p. ponis. la. ij. in si. C. quō et quādo iudex. et in l. qui cūq. prope finē

¶ Obrepserit. vi de moder. et que ibi dixi in c. nō nulli. §. sunt et alij. in vi. col. ibi pos set etiā rñderi. s. eo. i. aposti. in x. si q. obrepserit. et Bal. in l. si v. p. ponis. la. ij. in si. C. quō et quādo iudex. et in l. qui cūq. prope finē

¶ Obrepserit. vi de moder. et que ibi dixi in c. nō nulli. §. sunt et alij. in vi. col. ibi pos set etiā rñderi. s. eo. i. aposti. in x. si q. obrepserit. et Bal. in l. si v. p. ponis. la. ij. in si. C. quō et quādo iudex. et in l. qui cūq. prope finē

¶ Obrepserit. vi de moder. et que ibi dixi in c. nō nulli. §. sunt et alij. in vi. col. ibi pos set etiā rñderi. s. eo. i. aposti. in x. si q. obrepserit. et Bal. in l. si v. p. ponis. la. ij. in si. C. quō et quādo iudex. et in l. qui cūq. prope finē

¶ Obrepserit. vi de moder. et que ibi dixi in c. nō nulli. §. sunt et alij. in vi. col. ibi pos set etiā rñderi. s. eo. i. aposti. in x. si q. obrepserit. et Bal. in l. si v. p. ponis. la. ij. in si. C. quō et quādo iudex. et in l. qui cūq. prope finē

¶ Obrepserit. vi de moder. et que ibi dixi in c. nō nulli. §. sunt et alij. in vi. col. ibi pos set etiā rñderi. s. eo. i. aposti. in x. si q. obrepserit. et Bal. in l. si v. p. ponis. la. ij. in si. C. quō et quādo iudex. et in l. qui cūq. prope finē

¶ Obrepserit. vi de moder. et que ibi dixi in c. nō nulli. §. sunt et alij. in vi. col. ibi pos set etiā rñderi. s. eo. i. aposti. in x. si q. obrepserit. et Bal. in l. si v. p. ponis. la. ij. in si. C. quō et quādo iudex. et in l. qui cūq. prope finē

¶ Obrepserit. vi de moder. et que ibi dixi in c. nō nulli. §. sunt et alij. in vi. col. ibi pos set etiā rñderi. s. eo. i. aposti. in x. si q. obrepserit. et Bal. in l. si v. p. ponis. la. ij. in si. C. quō et quādo iudex. et in l. qui cūq. prope finē

¶ Obrepserit. vi de moder. et que ibi dixi in c. nō nulli. §. sunt et alij. in vi. col. ibi pos set etiā rñderi. s. eo. i. aposti. in x. si q. obrepserit. et Bal. in l. si v. p. ponis. la. ij. in si. C. quō et quādo iudex. et in l. qui cūq. prope finē

¶ Obrepserit. vi de moder. et que ibi dixi in c. nō nulli. §. sunt et alij. in vi. col. ibi pos set etiā rñderi. s. eo. i. aposti. in x. si q. obrepserit. et Bal. in l. si v. p. ponis. la. ij. in si. C. quō et quādo iudex. et in l. qui cūq. prope finē

¶ Obrepserit. vi de moder. et que ibi dixi in c. nō nulli. §. sunt et alij. in vi. col. ibi pos set etiā rñderi. s. eo. i. aposti. in x. si q. obrepserit. et Bal. in l. si v. p. ponis. la. ij. in si. C. quō et quādo iudex. et in l. qui cūq. prope finē

¶ Obrepserit. vi de moder. et que ibi dixi in c. nō nulli. §. sunt et alij. in vi. col. ibi pos set etiā rñderi. s. eo. i. aposti. in x. si q. obrepserit. et Bal. in l. si v. p. ponis. la. ij. in si. C. quō et quādo iudex. et in l. qui cūq. prope finē

Sanonmi. super Prima parte primi.

de leg. de transac. z. in. c. si. in ver. de iure. j. de pac. l. 3. alique decretales
nō habeāt duas glo. v. l. v. in ver. de lege. z. in ver. de iure. z. concludes
rē q̄ appellatione iuris venit omne ius vt est glo. in dicto pro. cle. in
ver. i. iuris. nisi materia subiecta nō pariat vel aliud eliciat ex vobis z
mēte disponētis. in dubio xō intelligim⁹ de potiore. d. s. l. q̄ries. h. alt.

¶ Adde q̄ ponā
in. c. cū in nobis.
in. x. no. j. de elec.
Aeneas falco.
Anto. Francisc.
¶ Circa hūc ar
ticulū. quomodo
intelligant illa
ba de iure vel fm
ius. z. an veniat
ius cōe vel cōsue
tudinariū vī ius
municipale. vide
Spe. in tit. de ap
pellati. in. s. iij. z.
Bal. in. l. q̄cūq̄.
in. v. col. C. de ser.
fugi. vbi fit cōclu
sio q̄ iuris appel
latione in rescri
ptis venit etiam
ius municipale. 3
p. tex. cū gl. repu
ratiū singularem
in. c. j. vt lit. pend.
imo dixit Inno.
in. c. cū venissent.
de eo q̄ mit. i. pos.
causa rei. seruau.
q̄ illud dicit fies
ri fm ius vī de iu
re q̄ fit fm con
suetudinē loci. q̄
suetudo loci di
citur esse ius cō
mune q̄ est legi
time introducta:
vt in. l. de q̄b⁹. ff.
de legi. z. in. l. oēs
populi. ff. de inst.
z. iure. z. ideo no.
dixit Bal. in. l. l.
la institutio. ff. de
here. insti. z. idem
de. Ant. in. c. q̄
taualis. de iure
iur. z. Lud. de ro.
in rub. de arbit.
q̄ arbit. elect⁹
cū clausula q̄ ar
bitret de iure vel
fm ius cōe: q̄ po
terit arbitrari s̄
ius municipale.
vī fm cōsuetudi
nē loci cuius tñ
cōtrariū videtur
voluisse Joā. an.
in addi. Spec. in
ti. de arb. in. s. ex
cipit. de quo h̄ p

Ang. in. q. sua q̄ incl. duo adinuicē litigātes. z. vide p. Allegā. in. l. post
dotē. in penul. char. ff. sol. ma. z. p. nouissimos in. l. oēs ppli. in. ix. col. z
seq. ff. de insti. z. iur. z. p. do. Car. in. c. si. de cōsue. z. p. do. Abb. in. rub. de
cōsue. z. per Bar. cepo. vero. in. l. nominis. in. s. verbum. ff. de ver. obli.
a **¶** Sebastia. Sapia. **¶** Ius civile. Contra Abb. tenet And. sicut in
consil. lxxij. illud in mediū. col. iij. in. iij. vol. vide Fely. in. c. ius generale.
j. di. Jas. in. l. prescriptis. C. si contra ius vel vti. publi. vbi dicit q̄ opī.
Ab. hic est magis communis: de quo etiam late per Jas. in. l. omnes
populi. in vtraq̄ lectura. ff. de insti. z. iur. probatur opī. Abb. in. c. Ro
mana. in prin. cum glo. in ver. de iure. de appel. in. vj. z. in. c. si. cum glo.
in ver. de iure debita. de consue. in. vj.

b **¶** Seba. Sapia. **¶** Non possit. vide do. Abb. in. c. ecclesia sancte ma
rie. circa si. de consitu. vbi ponit plura exēpla ad hoc notabile. And.
sicut in rub. j. de reb. eccle. non alienā. in. iij. dubio. z. ad saturitatē vide

tuta loci. Guil. de suza. in qōne statutorū d̄t fuis
se determinatū q̄ nō saltē fm consuetudines z
statuta iuri cōtraria. nō ouetur p. aut. presides.
C. de epis. audi. z. per. l. rē nō nouā. C. de iudi. Itē
q̄ appellatione iuris intelligit de iure romano
rū. insti. de iure natu. gen. z. ciui. in. s. quoties. et
hoc dictū refert Jo. an. in addi. Spe. ti. de arbit.
s. excipit. ver. itē q̄ corruptus. z. sequit hic Joā.
and. dicens q̄ arbitri potuerūt in ordinatōis
iudiciū vti statutis z cōsuetudinibus loci: ex quo
respectu pronuntiationis tñ fuit potestas res
stricta ad ius. S̄ si fuisset dictū vt deberent p
cedere z pronūtiare fm iura esset illud valde pe
riculosum: q̄ z in procedendo z pronūtiādo tes
nent obseruare iura cōmunia z nō statuta vel cō
suetudines loci. hāc opt. retulit z sequutus fuit
dñs Car. j. eo. tit. c. si. Sed cōtrariū reperi tenuis
se do. Anto. in. c. quinquauallis. de iure iur. z. ante
quā eū viderē hec opinio cōtraria mihi pl⁹ pla
cebat. Et primo adduco q̄b⁹. d̄xi videlicet q̄
cōsuetudo est quoddā ius nō scriptū. **¶** Itē
cū nō sumus in materia odiosa verba generalia
debent verificari in qualibet specie cōtēta sub
genere: vt in. c. sciscitatus. de rescrip. Cū ergo sta
tuta z cōsuetudines sint quedam iura: vt. s. d̄xi.
ergo veniunt appellatione iuris. Itē iura man
dāt iudicari fm statuta z consuetudines locorū
vt in. c. iij. de eo qui mit. in pos. z in. c. illa. x. dist.
z in. l. an in totū. C. de edificis priuatis. cū si. er
go si isti arbitri pronuntiant fm consuetudines
etia iuri contrarias vident iudicare secūdū iura.
Ad idem bo. tex. iuncta gl. in. c. j. vt lite pen. vbi
dicit de iure cōpetere id q̄ cōpetit de iure spe
ciali. Ad idē. c. licet. in prin. de proba. Pro z cō
tra facit. c. cumana. in ver. si. de elec. z in
d. c. iij. Sed id quod statim dixi peto verius ma
xime cū statuta locorū z cōsuetudines sunt ius
ciuile. j. dist. ius ciuile. z in. l. oēs ppli. ff. de insti.
z iur. Et ad. s. sed quoties. prealle. pōt responde
ri. q̄ loquitur q̄ vnico iure dispositio est intel
ligēda. Secus autē quando verbū generale po
test verificari in qualibet specie sua: q̄ tunc non
apparet ratio restringendi genus ad certā spe
cie. Itē z subtilius presupposito q̄ appellatione
iuris intelligeret de cōmuni duntaxat: tamē sa
tis pronuntiat fm ius cōmune ex quo ius cō
mune mandat seruari consuetudines. arg. opti.
in. l. si ita scripsero. ff. de condi. z. demonst. Et hec
bene no. q̄ faciūt ad multa. Aliqua tacta hic p
doct. super rub. expediri. in. c. ij. z. c. ecclesia. s. de
constit. ideo dic vt ibi.

¶ Consuetudo item statutum non valent con
tra ecclesias: sed si forte ab initio valebant tunc
officio iudi. annullantur si veniunt cōtra eccle
siam: sed si grauamen est modicum valent. 4.
Decima debetur nihil soluto ipsis qui debent
decimas z q̄ consuetudo sit in contrarium. 5.
Consuetudo quo ad bona patrimonialia cleri
corum an valeat.

illationē preceptoris z domini mei do. Rochi curti senatoris regis. in
repe. c. si. col. lxxij. vers. quinta sit conclusio. j. eod. vbi ponit. xxi. illa
tiones z octo limitationes ad regulam huius tex.

c **¶** Tacitum z expressum. Vide do. meum. s. in rub. huius ti. z q̄ leg.
z not. in. l. cum quid. ff. si cer. peta.

Bona patrimonialia clericorum an sint priuile
giata.

4 Consuetudo vt canonici testent de rebus acqui
rendis sue prebende post eius mortem valet.

5 Restitutio in integrum an possit peti a clerico:
tam in bonis patrimonialibus q̄ redditib⁹ sue
prebende.

Consuetudines.

Potest legi duobus modis z scōm
primū z cōm intellectum hoc intē
dit. Cōsuetudo inferens grauamen ecclesijs vel
eis grauosa non tenet. Vel fm alium intelles
ctum magis singularem. Consuetudo inferens
grauamen ecclesijs debet iudicis officio tolli. z
non diuiditur. **¶** Casus literas. Consuetudi
nes que ecclesijs grauamen inducunt penitus
sunt extirpande. Ber. **¶** Itē. j. z tene mēti vñā
regulā generalē z notabilē in fauorez ecclesiarū
vt in earum preiudiciis z grauamē nō modicū:

b cōsuetudo induci nō possit. **¶** Per q̄b⁹ arguo idē
dicendū in statuto. nā s̄suetudo z statutū nō dif
ferunt nisi sicut tacitū z exp̄ssum. c̄ q̄ in cōsue
tudine interuenit tacit⁹ cōsensus. in statuto ve
ro exp̄ssus. vt in. l. de q̄b⁹. ff. de le. Et pōdera istū
tex. q̄ loquit generaliter nec restringit se ad cōsue
tudine s̄ libertatē ecclesie. s̄ pōderat grauamē.

Et sic facit vt neq̄ statutū neq̄ cōsuetudo ec
clesijs grauosa teneat. Et si q̄eret de rōne decisi
dēdi posset reddi duplex rō. **¶** Prima fauor religio
nis: nā multa specialia sunt inducta. Quore reli
gionis z ecclesiarū. vt in. l. sunt p̄sone. ff. de relig. z
sum. fu. Scōda rō z subtilior. Cōsuetudo est q̄dā
lex vt dixi. s. sup. rub. sed lex d̄z esse rationalis
z p̄ueniri fm eterno z sic religioni. Et sic s̄suetu
do grauosa ecclesijs est p̄tra finē legis cū sit p̄tra
debitam religionē deo z sanctis: ideo consuetu
do talis nō v̄z. Et ex his verificat p̄ma lectura:
vt tex. iste intelligat s̄ s̄suetudine abusiua q̄ tanq̄
rōne carēs nūq̄ tenuit. j. e. c. si. z. lxxij. di. cor. epi.

Scōda le. magis notabilis q̄ nō solet dari ad istū
tex. est vt intelligat q̄ cōsuetudo tenebat iducta
forte ex aliqua rōne seu necessitate. Que q̄dē cō
suetudo cū grauamē iferat ipsis ecclesijs debet
ex officio iudicis tolli z cassari. Et hec le. magis
cōuenit verbis literis. nā appellatione cōsuetudi
nis intelligit de ea q̄ tenet z q̄ iā p̄scripta est: vt
no. j. de elec. cumana. Itē tex. dicit q̄ d̄z remitti
cōsideratione nostra zc. que verba clare sonāt vt
iudicis officio remittant illa. Nō em̄ esset opus
officio iudicis vī remissiois si s̄suetudo prolixus
nulla esset. Et maxime hoc pōt sustētari quādo
a principio s̄suetudo nō erat i tñ grauosa s̄ ex
post facto incepit inducere grauamē nō parū.

nā tūc idubitatē dicēdū ē vt iudicis officio illa
remittat. Ad hoc bo. tex. in. si. in. c. q̄to. de cē. z i
c. suggestū. j. d̄ deci. nā iudex ex officio suo debet
puidere indēnitati ecclesiarū: vt i. c. cū venissent.
in. si. de inst. facit q̄ no. in. l. iij. s. hoc aut iudiciū.

abolendam. per no. in. c. ij. de pact. lib. vj. z in. c. si vero. de iure iur. z ha
betur per glo. sum. xij. dist. z in. c. si aliquid. xxi. q. iij. z ibi per gl. in. x.
priorē. z per Archi. Et adde quod cōsuetudo super vsuris non debet
seruari etia per eum qui iurauit illam seruare. vt not. Bal. in. l. eos. in
s. super. vers. quero quid si aliquis iura. C. de vsu. z quod s̄suetudo nu
tritiua peccati non debeat seruari. no. etiam in. c. ex parte. de cōsuet. ea
enim que mala est nō est seruanda nec dicitur consuetudo imo potius
corruptela: vt in. aut. vt nulli iudiciū. in. s. j. z in. c. j. in. si. de alie. feud. z in
c. j. de cogni. feud. z in. c. pe. z si. de cōsue. c. que cōtra mores. c. mala. c. cō
suetudo. viij. dist. c. q̄q̄. de cen. lib. vi. z habet per Bal. in rub. C. que sit
lon. consue. circa fin. alis autē cōsuetudo esset seruanda. l. minime. ff. de
legi. l. de quibus. eo. ti. cle. dudum. in. s. verū. de sepul. z ibi per do. Car.
c. licet ex suscepto. de fo. cōp. c. j. in ver. ab antiquo. de pa. cōstā. in vñb.
feu. z in. l. j. z. ij. C. que sit lon. consue.

Abolendam. per no. in. c. ij. de pact. lib. vj. z in. c. si vero. de iure iur. z ha
betur per glo. sum. xij. dist. z in. c. si aliquid. xxi. q. iij. z ibi per gl. in. x.
priorē. z per Archi. Et adde quod cōsuetudo super vsuris non debet
seruari etia per eum qui iurauit illam seruare. vt not. Bal. in. l. eos. in
s. super. vers. quero quid si aliquis iura. C. de vsu. z quod s̄suetudo nu
tritiua peccati non debeat seruari. no. etiam in. c. ex parte. de cōsuet. ea
enim que mala est nō est seruanda nec dicitur consuetudo imo potius
corruptela: vt in. aut. vt nulli iudiciū. in. s. j. z in. c. j. in. si. de alie. feud. z in
c. j. de cogni. feud. z in. c. pe. z si. de cōsue. c. que cōtra mores. c. mala. c. cō
suetudo. viij. dist. c. q̄q̄. de cen. lib. vi. z habet per Bal. in rub. C. que sit
lon. consue. circa fin. alis autē cōsuetudo esset seruanda. l. minime. ff. de
legi. l. de quibus. eo. ti. cle. dudum. in. s. verū. de sepul. z ibi per do. Car.
c. licet ex suscepto. de fo. cōp. c. j. in ver. ab antiquo. de pa. cōstā. in vñb.
feu. z in. l. j. z. ij. C. que sit lon. consue.

Abolendam. per no. in. c. ij. de pact. lib. vj. z in. c. si vero. de iure iur. z ha
betur per glo. sum. xij. dist. z in. c. si aliquid. xxi. q. iij. z ibi per gl. in. x.
priorē. z per Archi. Et adde quod cōsuetudo super vsuris non debet
seruari etia per eum qui iurauit illam seruare. vt not. Bal. in. l. eos. in
s. super. vers. quero quid si aliquis iura. C. de vsu. z quod s̄suetudo nu
tritiua peccati non debeat seruari. no. etiam in. c. ex parte. de cōsuet. ea
enim que mala est nō est seruanda nec dicitur consuetudo imo potius
corruptela: vt in. aut. vt nulli iudiciū. in. s. j. z in. c. j. in. si. de alie. feud. z in
c. j. de cogni. feud. z in. c. pe. z si. de cōsue. c. que cōtra mores. c. mala. c. cō
suetudo. viij. dist. c. q̄q̄. de cen. lib. vi. z habet per Bal. in rub. C. que sit
lon. consue. circa fin. alis autē cōsuetudo esset seruanda. l. minime. ff. de
legi. l. de quibus. eo. ti. cle. dudum. in. s. verū. de sepul. z ibi per do. Car.
c. licet ex suscepto. de fo. cōp. c. j. in ver. ab antiquo. de pa. cōstā. in vñb.
feu. z in. l. j. z. ij. C. que sit lon. consue.

Abolendam. per no. in. c. ij. de pact. lib. vj. z in. c. si vero. de iure iur. z ha
betur per glo. sum. xij. dist. z in. c. si aliquid. xxi. q. iij. z ibi per gl. in. x.
priorē. z per Archi. Et adde quod cōsuetudo super vsuris non debet
seruari etia per eum qui iurauit illam seruare. vt not. Bal. in. l. eos. in
s. super. vers. quero quid si aliquis iura. C. de vsu. z quod s̄suetudo nu
tritiua peccati non debeat seruari. no. etiam in. c. ex parte. de cōsuet. ea
enim que mala est nō est seruanda nec dicitur consuetudo imo potius
corruptela: vt in. aut. vt nulli iudiciū. in. s. j. z in. c. j. in. si. de alie. feud. z in
c. j. de cogni. feud. z in. c. pe. z si. de cōsue. c. que cōtra mores. c. mala. c. cō
suetudo. viij. dist. c. q̄q̄. de cen. lib. vi. z habet per Bal. in rub. C. que sit
lon. consue. circa fin. alis autē cōsuetudo esset seruanda. l. minime. ff. de
legi. l. de quibus. eo. ti. cle. dudum. in. s. verū. de sepul. z ibi per do. Car.
c. licet ex suscepto. de fo. cōp. c. j. in ver. ab antiquo. de pa. cōstā. in vñb.
feu. z in. l. j. z. ij. C. que sit lon. consue.

Abolendam. per no. in. c. ij. de pact. lib. vj. z in. c. si vero. de iure iur. z ha
betur per glo. sum. xij. dist. z in. c. si aliquid. xxi. q. iij. z ibi per gl. in. x.
priorē. z per Archi. Et adde quod cōsuetudo super vsuris non debet
seruari etia per eum qui iurauit illam seruare. vt not. Bal. in. l. eos. in
s. super. vers. quero quid si aliquis iura. C. de vsu. z quod s̄suetudo nu
tritiua peccati non debeat seruari. no. etiam in. c. ex parte. de cōsuet. ea
enim que mala est nō est seruanda nec dicitur consuetudo imo potius
corruptela: vt in. aut. vt nulli iudiciū. in. s. j. z in. c. j. in. si. de alie. feud. z in
c. j. de cogni. feud. z in. c. pe. z si. de cōsue. c. que cōtra mores. c. mala. c. cō
suetudo. viij. dist. c. q̄q̄. de cen. lib. vi. z habet per Bal. in rub. C. que sit
lon. consue. circa fin. alis autē cōsuetudo esset seruanda. l. minime. ff. de
legi. l. de quibus. eo. ti. cle. dudum. in. s. verū. de sepul. z ibi per do. Car.
c. licet ex suscepto. de fo. cōp. c. j. in ver. ab antiquo. de pa. cōstā. in vñb.
feu. z in. l. j. z. ij. C. que sit lon. consue.

Abolendam. per no. in. c. ij. de pact. lib. vj. z in. c. si vero. de iure iur. z ha
betur per glo. sum. xij. dist. z in. c. si aliquid. xxi. q. iij. z ibi per gl. in. x.
priorē. z per Archi. Et adde quod cōsuetudo super vsuris non debet
seruari etia per eum qui iurauit illam seruare. vt not. Bal. in. l. eos. in
s. super. vers. quero quid si aliquis iura. C. de vsu. z quod s̄suetudo nu
tritiua peccati non debeat seruari. no. etiam in. c. ex parte. de cōsuet. ea
enim que mala est nō est seruanda nec dicitur consuetudo imo potius
corruptela: vt in. aut. vt nulli iudiciū. in. s. j. z in. c. j. in. si. de alie. feud. z in
c. j. de cogni. feud. z in. c. pe. z si. de cōsue. c. que cōtra mores. c. mala. c. cō
suetudo. viij. dist. c. q̄q̄. de cen. lib. vi. z habet per Bal. in rub. C. que sit
lon. consue. circa fin. alis autē cōsuetudo esset seruanda. l. minime. ff. de
legi. l. de quibus. eo. ti. cle. dudum. in. s. verū. de sepul. z ibi per do. Car.
c. licet ex suscepto. de fo. cōp. c. j. in ver. ab antiquo. de pa. cōstā. in vñb.
feu. z in. l. j. z. ij. C. que sit lon. consue.

Abolendam. per no. in. c. ij. de pact. lib. vj. z in. c. si vero. de iure iur. z ha
betur per glo. sum. xij. dist. z in. c. si aliquid. xxi. q. iij. z ibi per gl. in. x.
priorē. z per Archi. Et adde quod cōsuetudo super vsuris non debet
seruari etia per eum qui iurauit illam seruare. vt not. Bal. in. l. eos. in
s. super. vers. quero quid si aliquis iura. C. de vsu. z quod s̄suetudo nu
tritiua peccati non debeat seruari. no. etiam in. c. ex parte. de cōsuet. ea
enim que mala est nō est seruanda nec dicitur consuetudo imo potius
corruptela: vt in. aut. vt nulli iudiciū. in. s. j. z in. c. j. in. si. de alie. feud. z in
c. j. de cogni. feud. z in. c. pe. z si. de cōsue. c. que cōtra mores. c. mala. c. cō
suetudo. viij. dist. c. q̄q̄. de cen. lib. vi. z habet per Bal. in rub. C. que sit
lon. consue. circa fin. alis autē cōsuetudo esset seruanda. l. minime. ff. de
legi. l. de quibus. eo. ti. cle. dudum. in. s. verū. de sepul. z ibi per do. Car.
c. licet ex suscepto. de fo. cōp. c. j. in ver. ab antiquo. de pa. cōstā. in vñb.
feu. z in. l. j. z. ij. C. que sit lon. consue.

Abolendam. per no. in. c. ij. de pact. lib. vj. z in. c. si vero. de iure iur. z ha
betur per glo. sum. xij. dist. z in. c. si aliquid. xxi. q. iij. z ibi per gl. in. x.
priorē. z per Archi. Et adde quod cōsuetudo super vsuris non debet
seruari etia per eum qui iurauit illam seruare. vt not. Bal. in. l. eos. in
s. super. vers. quero quid si aliquis iura. C. de vsu. z quod s̄suetudo nu
tritiua peccati non debeat seruari. no. etiam in. c. ex parte. de cōsuet. ea
enim que mala est nō est seruanda nec dicitur consuetudo imo potius
corruptela: vt in. aut. vt nulli iudiciū. in. s. j. z in. c. j. in. si. de alie. feud. z in
c. j. de cogni. feud. z in. c. pe. z si. de cōsue. c. que cōtra mores. c. mala. c. cō
suetudo. viij. dist. c. q̄q̄. de cen. lib. vi. z habet per Bal. in rub. C. que sit
lon. consue. circa fin. alis autē cōsuetudo esset seruanda. l. minime. ff. de
legi. l. de quibus. eo. ti. cle. dudum. in. s. verū. de sepul. z ibi per do. Car.
c. licet ex suscepto. de fo. cōp. c. j. in ver. ab antiquo. de pa. cōstā. in vñb.
feu. z in. l. j. z. ij. C. que sit lon. consue.

Abolendam. per no. in. c. ij. de pact. lib. vj. z in. c. si vero. de iure iur. z ha
betur per glo. sum. xij. dist. z in. c. si aliquid. xxi. q. iij. z ibi per gl. in. x.
priorē. z per Archi. Et adde quod cōsuetudo super vsuris non debet
seruari etia per eum qui iurauit illam seruare. vt not. Bal. in. l. eos. in
s. super. vers. quero quid si aliquis iura. C. de vsu. z quod s̄suetudo nu
tritiua peccati non debeat seruari. no. etiam in. c. ex parte. de cōsuet. ea
enim que mala est nō est seruanda nec dicitur consuetudo imo potius
corruptela: vt in. aut. vt nulli iudiciū. in. s. j. z in. c. j. in. si. de alie. feud. z in
c. j. de cogni. feud. z in. c. pe. z si. de cōsue. c. que cōtra mores. c. mala. c. cō
suetudo. viij. dist. c. q̄q̄. de cen. lib. vi. z habet per Bal. in rub. C. que sit
lon. consue. circa fin. alis autē cōsuetudo esset seruanda. l. minime. ff. de
legi. l. de quibus. eo. ti. cle. dudum. in. s. verū. de sepul. z ibi per do. Car.
c. licet ex suscepto. de fo. cōp. c. j. in ver. ab antiquo. de pa. cōstā. in vñb.
feu. z in. l. j. z. ij. C. que sit lon. consue.

Abolendam. per no. in. c. ij. de pact. lib. vj. z in. c. si vero. de iure iur. z ha
betur per glo. sum. xij. dist. z in. c. si aliquid. xxi. q. iij. z ibi per gl. in. x.
priorē. z per Archi. Et adde quod cōsuetudo super vsuris non debet
seruari etia per eum qui iurauit illam seruare. vt not. Bal. in. l. eos. in
s. super. vers. quero quid si aliquis iura. C. de vsu. z quod s̄suetudo nu
tritiua peccati non debeat seruari. no. etiam in. c. ex parte. de cōsuet. ea
enim que mala est nō est seruanda nec dicitur consuetudo imo potius
corruptela: vt in. aut. vt nulli iudiciū. in. s. j. z in. c. j. in. si. de alie. feud. z in
c. j. de cogni. feud. z in. c. pe. z si. de cōsue. c. que cōtra mores. c. mala. c. cō
suetudo. viij. dist. c. q̄q̄. de cen. lib. vi. z habet per Bal. in rub. C. que sit
lon. consue. circa fin. alis autē cōsuetudo esset seruanda. l. minime. ff. de
legi. l. de quibus. eo. ti. cle. dudum. in. s. verū. de sepul. z ibi per do. Car.
c. licet ex suscepto. de fo. cōp. c. j. in ver. ab antiquo. de pa. cōstā. in vñb.
feu. z in. l. j. z. ij. C. que sit lon. consue.

Abolendam. per no. in. c. ij. de pact. lib. vj. z in. c. si vero. de iure iur. z ha
betur per glo. sum. xij. dist. z in. c. si aliquid. xxi. q. iij. z ibi per gl. in. x.
priorē. z per Archi. Et adde quod cōsuetudo super vsuris non debet
seruari etia per eum qui iurauit illam seruare. vt not. Bal. in. l. eos. in
s. super. vers. quero quid si aliquis iura. C. de vsu. z quod s̄suetudo nu
tritiua peccati non debeat seruari. no. etiam in. c. ex parte. de cōsuet. ea
enim que mala est nō est seruanda nec dicitur consuetudo imo potius
corruptela: vt in. aut. vt nulli iudiciū. in. s. j. z in. c. j. in. si. de alie. feud. z in
c. j. de cogni. feud. z in. c. pe. z si. de cōsue. c. que cōtra mores. c. mala. c. cō
suetudo. viij. dist. c. q̄q̄. de cen. lib. vi. z habet per Bal. in rub. C. que sit
lon. consue. circa fin. alis autē cōsuetudo esset seruanda. l. minime. ff. de
legi. l. de quibus. eo. ti. cle. dudum. in. s. verū. de sepul. z ibi per do. Car.
c. licet ex suscepto. de fo. cōp. c. j. in ver. ab antiquo. de pa. cōstā. in vñb.
feu. z in. l. j. z. ij. C. que sit lon. consue.

Abolendam. per no. in. c. ij. de pact. lib. vj. z in. c. si vero. de iure iur. z ha
betur per glo. sum. xij. dist. z in. c. si aliquid. xxi. q. iij. z ibi per gl. in. x.
priorē. z per Archi. Et adde quod cōsuetudo super vsuris non debet
seruari etia per eum qui iurauit illam seruare. vt not. Bal. in. l. eos. in
s. super. vers. quero quid si aliquis iura. C. de vsu. z quod s̄suetudo nu
tritiua peccati non debeat seruari. no. etiam in. c. ex parte. de cōsuet. ea
enim que mala est nō est seruanda nec dicitur consuetudo imo potius
corruptela: vt in. aut. vt nulli iudiciū. in. s. j. z in. c. j. in. si. de alie. feud. z in
c. j. de cogni. feud. z in. c. pe. z si. de cōsue. c. que cōtra mores. c. mala. c. cō
suetudo. viij. dist. c. q̄q̄. de cen. lib. vi. z habet per Bal. in rub. C. que sit
lon. consue. circa fin. alis autē cōsuetudo esset seruanda. l. minime. ff. de
legi. l. de quibus. eo. ti. cle. dudum. in. s. verū. de sepul. z ibi per do. Car.
c. licet ex suscepto. de fo. cōp. c. j. in ver. ab antiquo. de pa. cōstā. in vñb.
feu. z in. l. j. z. ij. C. que sit lon. consue.

Abolendam. per no. in. c. ij. de pact. lib. vj. z in. c. si vero. de iure iur. z ha
betur per glo. sum. xij. dist. z in. c. si aliquid. xxi. q. iij. z ibi per gl. in. x.
priorē. z per Archi. Et adde quod cōsuetudo super vsuris non debet
seruari etia per eum qui iurauit illam seruare. vt not. Bal. in. l. eos. in
s. super. vers. quero quid si aliquis iura. C. de vsu. z quod s̄suetudo nu
tritiua peccati non debeat seruari. no. etiam in. c. ex parte. de cōsuet. ea
enim que mala est nō est seruanda nec dicitur consuetudo imo potius
corruptela: vt in. aut. vt nulli iudiciū. in. s. j. z in. c. j. in. si. de alie. feud. z in
c. j. de cogni. feud. z in. c. pe. z si. de cōsue. c. que cōtra mores. c. mala. c. cō
suetudo. viij. dist. c. q̄q̄. de cen. lib. vi. z habet per Bal. in rub. C. que sit
lon. consue. circa fin. alis autē cōsuetudo esset seruanda. l. minime. ff. de
legi. l. de quibus. eo. ti. cle. dudum. in. s. verū. de sepul. z ibi per do. Car.
c. licet ex suscepto. de fo. cōp. c. j. in ver. ab antiquo. de pa. cōstā. in vñb.
feu. z in. l. j. z. ij. C. que sit lon. consue.

Abolendam. per no. in. c. ij. de pact. lib. vj. z in. c. si vero. de iure iur. z ha
betur per glo. sum. xij. dist. z in. c. si aliquid. xxi. q. iij. z ibi per gl. in. x.
priorē. z per Archi. Et adde quod cōsuetudo super vsuris non debet
seruari etia per eum qui iurauit illam seruare. vt not. Bal. in. l. eos. in
s. super. vers. quero quid si aliquis iura. C. de vsu. z quod s̄suetudo nu
tritiua peccati non debeat seruari. no. etiam in. c. ex parte. de cōsuet. ea
enim que mala est nō est seruanda nec dicitur consuetudo imo potius
corruptela: vt in. aut. vt nulli iudiciū. in. s. j. z in. c. j. in. si. de alie. feud. z in
c. j. de cogni. feud. z in. c. pe. z si. de cōsue. c. que cōtra mores. c. mala. c. cō
suetudo. viij. dist. c. q̄q̄. de cen. lib. vi. z habet per Bal. in rub. C. que sit
lon. consue. circa fin. alis autē cōsuetudo esset seruanda. l. minime. ff. de
legi. l. de quibus. eo. ti. cle. dudum. in. s. verū. de sepul. z ibi per do. Car.
c. licet ex suscepto. de fo. cōp. c. j. in ver. ab antiquo. de pa. cōstā. in vñb.
feu. z in. l. j. z. ij. C. que sit lon. consue.

Abolendam. per no. in. c. ij. de pact. lib. vj. z in. c. si vero. de iure iur. z ha
betur per glo. sum. xij. dist. z in. c. si aliquid. xxi. q. iij. z ibi per gl. in. x.
priorē. z per Archi. Et adde quod cōsuetudo super vsuris non debet
seruari etia per eum qui iurauit illam seruare. vt not. Bal. in. l. eos. in
s. super. vers. quero quid si aliquis iura. C. de vsu. z quod s̄suetudo nu
tritiua peccati non debeat seruari. no. etiam in. c. ex parte. de cōsuet. ea
enim que mala est nō est seruanda nec dicitur consuetudo imo potius
corruptela: vt in. aut. vt nulli iudiciū. in. s. j. z in. c. j. in. si. de alie. feud. z in
c. j. de cogni. feud. z in. c. pe. z si. de cōsue. c. que cōtra mores. c. mala. c. cō
suetudo. viij. dist. c. q̄q̄. de cen. lib. vi. z habet per Bal. in rub. C. que sit
lon. consue. circa fin. alis autē cōsuetudo esset seruanda. l. minime. ff. de
legi. l. de quibus. eo. ti. cle. dudum. in. s. verū. de sepul. z ibi per do. Car.
c. licet ex suscepto. de fo. cōp. c. j. in ver. ab antiquo. de pa. cōstā. in vñb.
feu. z in. l. j. z. ij. C. que sit lon. consue.

Abolendam. per no. in. c. ij. de pact. lib. vj. z in. c. si vero. de iure iur. z ha
betur per glo. sum. xij. dist. z in. c. si aliquid.

a Contra quosdam rusticos. Vide hic Cardinalem et dominum meum. **b** Adde tu quod tales rustici prescriptioe. gl. annorum cum ti. vel sine ti. prescriptio. cuius memoria non extet in vnum tueri se possent vel si maior pars ecclesiarum ita servaret per ea quod voluit. Sed. 2. cl. vbi ponit an parochia in vigore consuetudinis possint querere plebanum ut det candelas benedictas in die purificationis. Ant. Fran. 2. **c** Adde circa hoc an parochiani possint ex prescriptioe logi tunc agere. Plebanus seu sacerdos parochialis ut det candelas consuetas et alia que sunt consuetudinis dari et quod ipsi parochiani ex prescriptioe tamen tunc in initio memoria in presentium non existit prescriptio sentare rectoris et si constaret a priori pro ecclesia fuisse factam liberam. ut per d. car. in cle. de iureiur. et tamen verum quod ipsi parochiani tenent facere viam ante ecclesiam parochialem. ut not. voluit bar. i. l. ad instructiones. C. de sa. san. d. eccl. Et adde quod parochiani tenent alii sacerdotes suum parochialem pauperum. c. statim. 2. xvj. q. i. c. cum sic. d. 2. de ecc. v. l. alta. no. doc. in. c. relationum. de pbe. et tenetur et ad refectionem sue plebis. quod nisi parochiani ecclesie subiacentis plebi non teneantur ad refectionem plebis. ut per pau. d. ca. i. l. de consuetudine. ff. de le. et parochianus potest vendicare ecclesiam et re ipsam ecclesie in se alienata. l. i. ubi bene. i. l. sane. el. i. et ibi per bar. C. de sa. san. eccl. et visum. et quod ibi no. in. c. si presbyterorum. de re. eccl. no. alii. et quod dicat ecclesia parochialis et plebania. visum quod ple. no. in. c. si. de paro. 2. per An. et do. in. c. de multa. de pbe. et per Bal. in. l. si quis ad declin. idam. C. de epis. et cle. et an parochia possit dividere per episcopum inuito parochiali rectore et ex causa habet per gl. d. Ab. in. c. ad audienciam. de eccl. edi. et dicit ibi do. Ab. quod si subest iusta causa potest fieri talis divisio. ut per gl. in. c. i. x. dist. 2. gl. xxiij. dist. in. d. c. nulla. et domini. Ab. in. d. c. ad audienciam. dicit quod causa una et sufficiens esset si parochia vel plebs esset ita ampla quod in ecclesia non possent preteritis debitis querere parochiani quod tunc potest fieri nova ecclesia que habeat partem parochianorum prime ecclesie. et eodem modo dicendum videtur idem in papa volente dividere episcopatum in plures episcopatus ut ibi per eum. **b** Patrimonialia. Adde gl. et plene per moder. in. c. ecclesia sancte. de re. de consuetudine. et ibi plene dixi. Adde tu per Pau. de ca. consuetudine. c. ccc. xxiij. **c** Sebastia. Sapia. Clericorum. Vide Car. in cle. pnti. in. l. not. de cens. vbi dicit quod bona clericorum non habentur onus annexum sequuntur personam tamquam accessoria. et ideo gaudet eodem privilegio quo ad forum quo ipsi clerici. de quo per Abb. in. c. cum sit generale. col. ij. de foro compet. vide et do. Abb. in. c. in no. j. de cle. peregrini. vbi dicit per illud tex. quod clerici in patri-

monialibus gaudent illo privilegio quo in rebus ecclesie.

d In. c. si diligenti. Vide ibi istum.

e Magna gravamen. faciat in simili bo. tex. et ibi voluit Jo. and. in. c. si. de dona. propter verba posita ibi in tex. seu grave rerum suarum damnum. et tex. in. c. frequens. de rest. spo. lib. vi. et in. l. propter litem. ff. de excusa. tu. et text. i. l. scio.

ratione lesionis nec in redditibus ecclesiarum eis d. bitis ut sentit gl. not. in cle. unica. de in. inte. resti. Spe. in. ti. d. resti. in. inte. s. qualiter. x. sed nunquam clericus vbi omnino vide. Et quod dixi de consuetudine gravosa ecclesie non intelligas quod omnis consuetudo ecclesie reprobetur ratione cuiuscunque gravaminis. Sed de intelligi quod affert magnus gravamen. als tunc consuetudo ad hoc. c. cum dilectus. j. e. c. cum oes. de constit. et c. abbate. j. de ver. sig. facit quod no. In. in. c. quod sicut. d. ele. Ubi no. dicitur posset induci ex consuetudine ut ecclesia vacante canonici non procedant ad electionem nisi prius morte prelati regi nuntiata. et postulato assensu regio de procedendo ad novam electionem quod not.

1 Appellatione ecclesiarum non veniunt monasteria vel alia loca pia.

2 Hospitalia et alia loca religiosa gaudent privilegio ecclesiarum.

3 Consuetudo potest inducere ut possessio transferatur aliqua traditione. 16.

4 Testis debet deponere in actu qui potest percipi visu et auditu vidi et audiri.

5 Testis qui vidit aliquem loquentem non viderit plene deponit preterquam in testamento. Ceterum utrum possit deponere de auditu si habet notas voces contrahentium.

6 Possessio an acquiratur ecclesie sine traditione: si de hoc non sit consuetudo.

7 Pensio que recipitur ex aliqua re: transfert possessionem illi rei in accipientem. 15.

8 Publiciana non competit ecclesie si sibi non est tradita possessio: quia publiciana ad hoc ut competat requiritur possessio: si precesserit contractus habilis ad translationem dominij.

9 Possessio in pluribus casibus transferatur sine apprehensione.

10 Possessio siue investitura beneficii tam absentis quam presentis quomodo fiat. Dispositio legis quod meo. ff. de acq. pos. loquitur quod ille qui tradidit verbo et oculo erat in possessione.

11 Possessio beneficii utrum possit accipi propria auctoritate ab habente titulum in beneficio.

12 Clavi traditio ita demum transferat possessionem rerum si fiat apud illum locum ubi sunt res.

13 Dominium transferatur absque traditione si res erat penes contrahentem.

14 Possessio transferatur per constitutum.

Per literis. Valere consuetudinem per ecclesiam acquiri dominium et possessionem rei sine solennitate legali. Vel summa aliter et sic. consuetudine potest introduci actus siue solennitas per quem sine apprehensione reali transferat possessio rei absentis. et est casus singularis et secundum da pars ibi: discretio. Casus literalis. Talis erat consuetudo in Dacia si aliquis in sanitate

c. si egrotans. v. q. iij. et habetur per Host. et Joan. an. c. si. de cri. fal. et vi de glo. et doc. et ibi per do. Car. in. xi. q. in cle. non potest. de procur.

f Sebastia. Sapia. Tenet consuetudo hoc modo potest procedere quod dicit Federi. de Senis in cons. clv. questio an laici vbi dicit quod valet consuetudo quod presbyter debeat dare in die purificationis candelas ex cera alba quia parum est prejudicialis. pro quo facit glossa in. c. fina. v. distin. que vult quod prelatus potest dare aliqua bona ecclesie si ita se habet consuetudo. vide Curtium seniozem in dicto. c. fina. col. lxxx. versicu. limita modo. j. eodem.

g Regi nuntiata. Adde quod voluit In. in. c. super his. de accu. que iste refert in. c. ex parte ade. de testi. in. vi. col. in. ver. si plenius per Inno. in. c. super his ibi: et inter cetera ponit vnum notabile dictum et vide istum in. c. cum terra in. ver. item no. et in. c. cum inter universas in. ver. not. ibi vice regia. de elec. tex. et ibi istum in. c. nobis. de inrepa.

Adde tu quod dictum Inno. dicit singulare Ro. sing. suis. fol. xvij. i. si. zacharias. Die tu quod istud est singu. Roma in nu. c. lxxxv. quod incip. c. cum terra. de elec.

Sanonmi. super Prima parte primi.

A Mo. j. Vide tex. in. c. cum dilecta. vbi venit monasterium appellatio ne ecclesie. de rescrip. Andr. Barba.

Zacharias. Adde q in stricta appellatione ecclesie non venit monasterium. secus autem largo sumpto vocabulo quod venit etiam monasterium et omnis locus pius appell. eccle. vt no. Jo. an. et ibi doc. in. c. ij. in prin. d. restit. i.

integ. lib. vi. in no vel. id. in fauora bilibus vt plene per Car. in cle. ij. in. ij. qd. d. iudic.

Anto. Francisc.

Quid veniat appellatione ecclesie et quot modis dicat ecclesia. vide glos. in. c. si. ne pla. vices suas. et alia glo. in. c. cu dilecti. d. x. sig. et vide text. et qd ibi not. in. c. ecclesia. i. de psecr. di. j. et vi a de Jo. an. i. addi. b. Spe. in ru. de im mu. eccle. et an ap pellatione eccleie veniat hospitale vid. no. in clemē.

literas. de prebē. vbi vide innoti qd non veniat de quo. in. c. si qd oēm. j. q. vj. et xxiij. q. j. in. c. sancimus. et habet in aut. de alie. et emph. i. s. j. et vide bo. tex. in. c. de penodochijs. xxiij. q. j. et habet in cle. q. cōtingit. d. relig. do. Et an appellatione ecclesie veniant monasteria. vide gl. i. c. grādi. de sup. neg. pla. in. vi. et habet per Jo. an. in. c. certificari. d. sepul. Et an appellatione ecclesie veniat basilica siue ecclesia non psecrata vi de tex. iuncta glos. in capitu. j. de religio. domi. et in capitu. j. de cōsecr. eccle. vel alta. in. vi. Et an appellatione ecclesie ciuitatis vel puincie ve niat ecclesia cathedralis vel metropolitana. vide tex. et ibi not. in. c. q. uis. el. j. in. s. j. de prebē. lib. vi. Et adde q ecclesia quādoqz dicitur vxor quādoqz dicitur filia et quādoqz dicitur mater. vt no. in. c. quorū vices. xviij. dist. et in. c. cum clerici. de verb. sign. Et adde etiam quod ecclesia continetur appellatione pauperum text. est in l. omnes. in prin. C. de epis. et cle. et ideo legata incerta que debent distribui p executores tes tamentorū iter pauperes possunt dari fabricē ecclesie pauperes d quo vide p Jo. an. in. c. si. de testa. lib. vi. in nouella.

Non veniūt monasteria. Adde hic Car. et Do. in. c. grandi. hic alle ga. et ibi dixi plene in mea repe. et vide. c. requisisti et c. si. d. testa. c. gene rali. et c. sciant cūcti. de elec. lib. vi. et aut. hoc ins porrectū. C. d. sac. san. eccle. et in aut. de alie. et emph. in. s. si vero. et quidā in quibus iuribz. et hec verba ponunt vt diuersa. facit. c. j. et ij. de in integ. resti. lib. vi. et vide do. meū hic qui ad hoc ponderat. l. omnia priuilegia. C. d. sac. san. ecc. Adde. Sede. consi. cclxxi. vbi etiam tenet q appel. ecclesiarū et mo nasteriorum fauorabilibus nec odiosis venit hospitale.

Loca. Adde l. d. ost. in. c. pquestus. de fo. cōpe. c. accidētibus. de pui. et ibi istū. Ang. in. d. s. si vero quedā. Bal. in aut. licetia. C. d. epi. et cleri. scribentes oēs in. c. de quarta. de pserip. Bal. in l. si qd ad declinādā. C. d. epi. et cle. in. ij. col. Archi. xviij. q. iij. c. diffiniuit. Bal. in. d. aut. hoc ius porrectū. Inno. in. c. cū ad sedē. de resti. spo. istū. in. c. cū sit genera le. de fo. cōpe. Pet. de ancha. in cle. dispendiosam. de iudi. et in cle. j. de in integ. resti. et in cle. causam. de elec. istū in. c. si. de testa. et i. d. c. accedē tibus. Pau. in. d. cle. dispendiosam. et in cle. pstitutionē. de ele. Lap. in. c. j. s. hoc aut. de ele. li. vi. et in trac. de synodo. q. xl. et lvij. Bal. i. l. orpha notrophos. C. de epi. et cle. gl. in. c. quidam. xviij. q. ij. et Do. in. c. grādi. de sup. neg. pla. lib. vi. et per do. meū hic in. c. si. de test. et distingue. vt p Do. in. d. c. grandi. Lud. ro. d. si. ccccviij. inci. cū presupponatur.

Adde Ro. cōst. ccccix. vbi dicit q fugiens ad hospitale est ita tutus sicut fugiens ad ecclesiam consiliū autē. s. allegatū per alium apostil lantem loquitur de resti. in integrum.

Sebasti. Sapia. Quod consuetudo. vide do. Curtiū senatores in. d. c. si. col. xvij. vers. non infertur. j. eod.

Istius. c. Vide Bal. in. l. si. C. de sac. san. eccle. et in. l. i. traditionibz. C. de pa. et in. l. sancimz. s. cū aut. C. ad treb. ad fin. et in. l. j. C. cōia. de leg. in pe. col. et in. l. ij. C. de sur. et in. l. de qb. ff. de le. in pe. col. in x. viso d cau tis. et s. eo. in rub. in. ij. co. in qbus locis allegabat istud. c. varie modo intelligens. et vide Ludo. ro. in. l. j. ff. de acquir. pos. contra Bal. in pre dictis locis. et do. meū hic allegatē tex. et Bar. in. l. raptores. C. d. epis. et cle. et tex. et glo. in. c. cum venissent. de resti. spo. et tex. i. c. j. de do. et ptu. et ibi De. de anc. et tex. in. c. contingit. eo. ti. et ibi Car. et cōtra Bal. facit tex. in. l. qvis. ff. de bo. aut. iud. poss. et Bal. hic in apost. in quibz oibz istis locis tagit vtrū statutū et cōsuetudo possit trāsferre possessionē sine aliq actu corporali apphēsiuo sed figuratino possessionis apphense.

Adde tu Alex. cōst. lxxxiij. lib. et noui. in. d. l. cum heredes.

Anto. Frā. Adde q possessio que transfert ex dispōne statuti pu ta si statutū dicat q possessio trāsferat ad aliquē sine apphēsiōe dī eē possessio civilissima. vt no. voluit bal. in. l. si. in. ij. col. an x. vñ tñ nō ē omittendū. C. d. sac. san. ecc. allegas. c. ij. de p sue. et idē bal. in. l. j. in. ij. co.

Cū plures vna sen. sue. pdenati. et Ang. et Ale. i. l. j. ff. de dista. pig. et Pau. de ca. i. l. fūu. C. de rei ven. et in. l. si soror. de iure deli. bal. tñ i l. j. C. cōia dele. in x. s. nūqd eo mō dicit possessionē nō trāsferri p sta tutū sine corporali apphēsiōe q etia tenuit pau. d. ca. p. j. Ang. aut in. l. si vacatā. in le. C. de bo. vacā. dicit q ex forma statuti sic dispo nētis trāsferet pos sessio sine tit. d. q dicto facit men tionē Alex. in. l. cū heredes. ff. de acquir. pos. Adde tñ qñ ista possessio civilissima translata p statutū dī esse possessio ficta et ex ea nō tribuit interdictū recuperāde. vt voluit bal. in aut. defuncto. in. ij. co. i. si. C. ad tertu. et ad q ista possessio civilissima iuducta p statutū appellat pos sessio artificiosa. vt dicit Bal. in rub. de ca. pos. et proprie. d. quo dicto meminit Alex. in. l. j. in. v. char. ff. de acq. pos. illa aut possessio q acqri tur p traditionē rei corporale dī esse vera possessio. vt p bal. i. l. j. C. cōia dele. Dicit et vera possessio ea q qrit ex traditiōe ficta vt puta ex con stitutiōe pcarū qñ qd pstituit se alteri? noie possidere. q casu pñus tra ditio sit ficta. tñ trāsferet vera possessio. vt p bal. et Alex. in. l. j. in pn. i. pe. co. ff. d. acq. pos. p tex. i. c. ij. de p sue. Et Adde q possessio trāsferet per traditionē clauū domi. l. clauibz. et ibi Bar. ff. de pñe. emp. et vide oī no bar. i. l. ij. in pn. ff. d. acq. pos. et ibi vide p Alex. multos casus i qbz trāsferet possessio sine corporali traditiōe. Et adde q possessio bono rū igressi monasteriū qrit mōasterio sine aliqua apphēsiōe. ita bar. i. l. si adoptauero. ff. d. pca. et bal. i. aut. nisi rogati. i. si. C. ad tre. et in aut. in gressi. in. ij. op. et in. l. pe. i. s. cū aut. in si. C. de sa. san. eccle. et p bar. i. aut. si qua mulier. et tit. in pe. col. et vide gl. reputatā singularē ad hoc. in. c. si qua mulier. xij. q. si. et no. doc. canoniste i. c. in pñtia. de pba. q ē vez fm oēs i locis pal. qñ qd simplr dedicat psonā suā monasterio. Sz si dedicaret se expse et bona sua monasterio. tñ nec possessio nec dñuz acqreret eccleie sine traditione. vt fin. voluit. d. Ant. in. c. si. in. ij. char. d. ca. pos. et pñti. quē refert et sequit Frā. are. in. d. c. in pñtia. in. ij. co. et no uillimi legisse i. d. aut. igressi. C. de sa. san. ecc. et ppterea dicebat bal. i. l. j. in si. C. de rerū pñu. referēdo Inno. in. d. c. in pñtia. q possessio in solū titulū acqrit ecclesie sine apphensione qd videt eē ex mēte gl. in si. in c. ij. prealle. de cōsue. Et adde qd qñ in legatariū trāseat dñiū recta via a de mortis testatoris. vt in. l. a titio. ff. de fur. tñ possessio rei lega te nō trāsit sine apphensione. vt tenet gl. et Bar. in. s. veteres. ff. de acq. gr. pos. et no. Bal. in. l. penul. in vlt. col. in. s. h. C. ad treb. nisi forte le gatum esset factū ecclesie vel pauperibus. q tunc in eos transit et do miniū et possessio sine apphensione. vt in. l. j. et ibi Bal. C. quorū lega. dicit tamen Jo. an. post Composit. in. c. ij. de cōsue. et in. c. trāsmissa. de elec. et d. Ab. in. c. cum aliquibus. de re iudic. et in. c. autontate. in vlt. col. de instit. q possessio beneficij transfertur per inuestiturā siue per collationem factam in facie ipsius beneficij absq alia apphensione de quo etiam p Alex. in. l. j. in principi. in antepe. col. ff. de acquir. pos. q tamen intelligendū est esse verum quando nullus esset in possessione talis bñficij. q tunc esset necessaria corporalis apphensio. vt no. om nes. c. cū bertoldus. de re iudi. et not. gl. in ver. et si mandatum. in. c. ex ore. de his que si. a maio. parte cap. et glo. in vers. possessionē in. c. per tuas. de dona. et plene per do. Abb. in. d. c. autontate.

Audientium et audientium. Facit illud maronis. vlla tuarum audi ta mihi nec visa sororum. et Bald. hic et quod no. in. l. solam. C. de testi. et c. cum causam. e. ti. et in. c. bone memorie. de elec. et Butr. hic et qd no. in. c. testes. ij. qōne. ix. et in. c. presentium. de testibus. lib. vi. Aut. in. c. auditis. de electio. et in. c. auditis. de procur. et in proe. Grego. Bal. i. l. testium. C. de testibus. et in. l. heredes palam. ff. de testa. in. l. ij. s. volūta tem. ff. solut. matr. et in. l. solam. C. de testibz. Bartol. in. l. j. ff. de aut. ty. p Butr. istū et alios. in. c. peruenit. de testu. cog. gl. et ibi doc. in. c. vt cir ca. de ele. lib. vi. et eundē Do. in. d. c. pñtiū. et Ang. i. d. l. testuū. facit q voluit gl. in. l. i. titius. ff. de bo. pos. tit. gñali. quē allegat Car. in. c. si. d vtrūqz

maior. et obe. facit tex. in c. sicut. de reg. et in c. cum Joannes eremita. de fid. instru. et tex. in c. conquirete. de offi. or. et tex. in c. j. de postu. pla. et tex. in c. ta gl. in c. in primis. i. ver. pñte. q. j. vid. ad hoc ple. q. ibi dixi. et no. istu. tex. in Bu. etia. hic q. qdā picipiunt duplici sensu ut hic est tex. et isto casu op^o est ut reddat cām duplici sensu allegat ad hoc Inn. hic ipse x^o dicit se puta

re q. sufficit si te a vtrunq. sensum. Nam testis interrogatus² quomodo scit debet dicere q. vidi et audiui: si res illa super qua deponitur percipitur sensu visus et auditus. Et idem dicas in reliquis sensibus. nā forma de qua hic consistebat in dicendo et faciendo nam volens dare capiebat modicum terre et dicebat do tali ecclesie talem possessionem meam p remedio peccatorū meorum. Unde respectu verborum requiritur sensus auditus sed respectu facti seu traditionis terre requiritur sensus visus: et sic habebāt isti testes deponere per vtrūq. sensum. et ab hoc potest allegari iste tex. et tenet Jo. and. et Hostiē. **D**icit em̄ Hostiē. q. vbi quis habet deponere de actu inuisibili: ut puta sup exp̄ssio. ne verborum non est necesse q. testis deponat de

et idiota: q. plerūq. ponit vñū sensum p alio et de hoc dicit esse tex. fin. in. d. c. si. no. Bu. et iste in. c. quoties. de testi. et facit in simili glo. multuz solenis in. l. stipulatio ista. s. hec quoq. ff. de verb. obli. et quod in simili voluit gl. in. l. j. C. de vsur. et in. l. quoties. C. fa. her. ergo sec^o in teste docto et perito. ar. ei^o q. voluit gl. i. l. q. si nepotes. ff. de test. tu. et ad p̄dicta facit gl. i. c. testes. iij. q. iij. i. x. d. his q. viderint. et dixi ple. in. d. l. quoties. **A**dde Alexan. consi. xli.

Zacharias. **A**du. j. col. ij. vers. accedit. et consilio. xx. colum. j. circa medium. volu. iij.

Anto. Francisc. **C**irca hoc an testis ad hoc ut probet debeat reddere rationē dicti sui vltra ea q. ple. tra. in. l. solā. et in. l. testium. C. de testi. hic alle. Dicas q. testis deponēs de his q. oculo mētis et nō sensu corporis percipiūt nō probat sine redditiōe cause etiā si de causa nō in terroget. vt no. Inno. in. c. cū causam. de testi. et ibi etiā per. d. Alb. et no. d. Ab. in. c. cōsuluit. de app. et d. Pau. de ca. in. c. cōsi. cclxxij. vbi dicit nō probari dñiuz p testes sine causa deponētes lz nō fuerint interrogati. q. dñiū est res perceptibilis oculo mētis: et nō sensu corporis. lz de his q. sensu corporis picipiūt testis pbat sine cā: si nō fuerit d. cā interrogatus: lz interrogatus d. reddere cām: als nō pbat. vt p Bar. in. l. cū hi. in. s. vult igi. in. iij. notabili. et ibi etiā Bal. q. legit illū. s. cū. s. eā trāsa. ctionem. in. ver. et hoc inducit gl. ff. de transac. et idē Bal. in. l. furiosum. vbi etiā p. d. Pau. de ca. et Alex. in. vlt. co. C. q. test. fa. pos. et Pau. de ca. in. c. cōsi. cclxxvj. et vide oīno Alex. in. l. de minore. in. s. tormenta. in. iij. co. ff. de q̄sti. et in. l. j. in. prin. post gl. de ope. no. nū. **A**duerte tñ q. qñ testis deponit sup notorio: vel sup fama: vel super re miraculosa: d. reddere causam sui dicti etiā nō interrogat^o. vt ple. p And. sicu. i. c. p̄suluit. el. j. in. ij. notabili. de app. Et adde etiā q. testis deponēs de cōscientia etiā si deponat super negatiua pbat absq. redditiōe cause per sensu corporis. ita Bal. no. in. c. j. in. s. si. in. j. col. in. titu. si de inuesti. inter do. et va. sal. lis ozi. alias deponēs sup negatiua debet reddere causam sui dicti alias non probat. vt volu. Bal. in. l. cū hi. s. j. ff. de transac. et in. l. j. C. de contrahen. empti. in. repe. et idem Bal. in. l. iij. ad. fi. C. de testi. et tenet Alex. in. l. j. in. fi. prin. de ope. no. nū. et tene mēti q. testis debet reddere causam dicti sui aliter q. per verbū credo. vt no. volu. Specu. in. tit. de pos. in. s. vi. i. ver. hoc tñ. Et adde q. testis deponēs de re perceptibili sensu corporis: si dicat se scire q. percipit sensu corporis nec declarer q. sensu corporis percipit: nō probat. ita not. voluit Bal. in. l. testiu. C. de testi. et Alex. in. l. j. in. x. colū. ff. si cer. pe. secus aut si simpliciter diceret testis res ita fuit. ita no. volu. Bal. post glo. in. l. si pater familias. ff. de heredi. institut. et Alex. in. d. l. j. si cer. pet. et Alex. post Bal. in. l. qui bona. in. s. si alieno. in. vlti. col. ff. de dam. infec. et tene mēti notabile dictū Bal. in. l. edita. in. xxvi. colum. C. de eden. vbi dicit q. testis deponēs d. aliquo facto non reddens rationem dicti sui etiam non interrogat^o dicitur deponere vt pecus et nō vt homo. Et vltius etiā adde quod si iudex examinans non interrogat testes de causa sciētie: tenetur parti ad interesse. vt no. do. Alb. in. capi. cum causam: de testi. p̄real. Et ad illud quod dicitur quod testis deponēs de re perceptibili duplici sensu debet reddere causam per vtrunq. sensum. Dicas hoc verum quādo vnus tantum sensus per quē testis deponit non redderet rez certā et claram vt per Bal. in. l. cōuenticula. in. v. colum. C. de episco. et cleri. et in. l. si non speciali. in. vlti. colum. C. de testamen. et per Bar. in. l. j. s. j. ff. de aut. tuto. et per Ange. in. auten. de instru. cau. et si. in. s. j. in. j. colū. et in. aut. ad trebel. in. prin. in. fin. i. colū. Et deniq. adde qd licet duo testes faciant plenā probationem vt in. l. vbi minor. ff. de testi. et in. ca. in. omni negotio. eo. titu. de testi. et vn^o testis omni exceptiōe maior faciat semiplenam probationem ita quod possit perueniri ad delationē iuramenti in supplementum probationis iuxta materiam. l. admonen. di. ff. de iureiur. et c. si. de iureiur. tamen vnus testis etia. nō interroga

tus de causa sciētie si nō deponit de causa: nō probat etiā semiplene. ita no. volu. Bald. in. c. sacramentum. in. ij. colū. in. ver. et vñū scias. de consue. recti seu. et vide Spec. in. tit. de teste. in. s. in. vers. sed nunquid sufficit et habetur per glo. in. l. Incius. in. ver. debeat. ff. de infami. et per Bartol. in. d. l. de minore. in. s. tormenta. ff. de questio. et per Alexan. in. d. l. j. in. prin. de

vsu unde valet dictum testis qui solū audiuerit verba licet non viderit personā et ponit exēpluz i. q. facti. Quidā tabernarius subtraxerat ganeae sue furtive scyphum suū argēteum quez nolebat restituere nec i pñtia testiu cōfiteri lz in presentia ip^o mulieris nō negauerit: mulier illa notariū et quosdā alios testes posuit post parietē et tabernariū calefactū inducit ad cōfitecū q. subtraxerat sibi scyphū et p̄misit se restituere: quo audito mulier rogauit tabellionē et testes sup cōfessione tabernarij: quasi velit q. p̄fessio pōt pbari per testes lz ipsi non viderint personā loquentē qd est notabile verbum. Idem voluit Bar. post gl. in. l. j. s. idē labeo. ff. de aq. plu. arc. **E**t facit ad qōnem nunqd cecus possit deponere sup ver

Posuit post parietem. **A**ide hic do. meū in. xvij. col. vbi dicit se in facto cōsuluisse et in facto defendisse quēdam accusatū de crimine capitali qui positus seueriter ad tormenta cōstanter negauit se illud delictum cōmisisse. sed cum esset solus cūz potestate cōfessus erat delictū sed coram testibus nolebat cōfiteri: potestas posuit testes et notariū post parietē a blando sermone extorsit confessionem ab illo. et rogauit potestas notarium et testes de illa cōfessione et sic fecit eū decapitari et nihil aliud alle. tu allega istum in. c. p̄terea. in. iij. col. j. de testi. et vide Ly. et doc. in. l. testium. C. de testi. et per Ang. et Moder. in. l. si non speciali. C. de testi. et vide Inno. et do. meū in. d. c. p̄terea. vbi Hoff. dicit idē esse in loco obscuro. per quod infertur q. si testes erant in domo obscura et testator erat infirm^o et vox eius erat nota testibus possunt deponere ipsi testes de ipso testamēto. et ita in terminis cōsuluit domini meus propter dictū Hof. ibi. et vide etiā ad p̄dictas apostillam Alex. in. d. l. j. s. idem labeo. in. ver. unde cōtra. et in. d. l. si non speciali. et Specu. in. titu. de teste. s. j. ver. quid ergo si viro et muliere. ful. in. l. si vnus. C. de testa. glo. no. in. d. c. p̄terea. adde tu Alexan. consi. xcviij. et xcviij. lib. Franc. are consi. xxxvj. et xlv.

Anto. Fran. **A**ltra hic dicta de testibus q. existentes post cortinā vel parietē aliqd audierūt et vltra gl. hic alle. i. c. p̄terea. Dicas q. Jo. de Inno. in. d. c. p̄terea. dixit illā gl. esse singularem et i iure canonico solitariā q. qñ agi. de pbanda copula ad effectū impediēdi matrimonij p̄hendū nō pbabit copula p testes q. audierūt iuuenē et mulierē se adinuicē cōmisceri inter medio parietē vel cortinā: i reliqs autē dicit cōm opinionē esse in p̄iū et esse verā. et propterea dicit glo. reputata singularis in. l. in. summa. i. s. idē labeo. ff. de aqua plu. ar. q. testes q. habēt notas voces p̄trahētū lz audiāt intermedio parietē vel cortinā pbat p̄ctum: et illa gl. hz locū in p̄ctibus: tñ nō hz locū in testamētis q. nō sufficit q. testes audierint testatorē loquentē et testatē intermedia cortina vel intermedio parietē. vt no. voluit Lyn. et Barto. in. l. nō speciali. hic alle. Et adde q. pro illa gl. in. d. l. in. summa. i. s. idē labeo. est bona gl. in. c. testes. iij. q. ix. in. d. q. viderit. q. dicit q. cec^o pōt esse testis si hz notas voces p̄trahētū. et q. regulariter valeat testimoniu d. auditu p̄prio cortina vel parietē intermedio qñ qs habet notas voces retro cōtrahētū et expresse Archi. i. c. v. xxij. q. v. q. ab hac regula excipit. vij. casus. Et adde q. in criminalibus nūq. valet testimoniu de auditu p cortinā intermedia vel tenuē parietē. vt tenet Inno. in. d. l. in. summa. i. s. idē labeo. p quo facit optime tex. in. simili in. aut. de instr. cau. et si. in. s. sed si qs. de qua materia oīno vide Ang. in. d. l. si non speciali. et p do. Ant. in. c. tā lris. et ibi plene p nouissimos. d. testi. Et de cōfessione facta in tortura qd et q̄ruz pbet relinquē arbitrio iudicis q. hoc hz arbitrari ex cōiecturis. vt no. vol. Bal. in. l. interpositas. i. j. co. C. de trāsa. et p Alex. in. l. j. in. s. diuus. ff. de questio. et per Ly. et Sa. i. l. j. C. de custo. reo. et per De. de ancha. in. cle. j. de here. et tene mēti q. p̄fessio facta in tortura et etiā ratificata itra diē et noctē ad bāchū iuris nō sufficit ad condēnationē. vt no. in. l. j. ff. de custo. reo. et in. l. i. in. s. diu. et in. s. si qs. vltro. et ibi p Bar. ff. de qd. qd verū intellige nisi coniuncta cum fama publica. quia tunc faceret iudiciū indubitātū qd sufficeret ad condēnationē. vt per Bal. in. l. si. in. j. col. C. de pba. et per Bald. in. l. ij. in. iij. col. C. qd me. causa. et vide Alex. in. cō. xlv. in. iij. parte consilio rū. Et adde q. p̄fessio facta in tortura de delicto qñ fuit geminata pbat vt est glo. singularis. et ibi Alex. i. l. capite qnto. ff. d. adul. et p Bar. et Alexan. in. l. j. s. qd ni. ff. de qd. Et adde q. cōfessio criminis etiam ex torta dolo vel blanditijs aduersarij vel iudicis habet p̄iudicare cōfidenti fm glo. in. ver. probata. ff. de mino. et p Bald. in. l. de tutela. in. ij. co. C. de in. integ. resti. et hoc sine dubio procedit qñ iudex erat cōpetens et sedebat ad hoc alias nō probaret: licet forsan cōfiteb. posset cogi p̄seuerare in illa. vt plene traditur in. c. at si clerici. de iudi.

Sanonmi. super Prima parte primi.

Sebasti. Sapia. **T**estatorē loquentem. vide **z** Bart. in not. cxxv. no. q. licet regulariter. vbi dicit q. in codicillis valet dictū testū deponentium q. audierunt testatorē. q. d. in alijs actib. inter viros. vide **z** Alex. in 2. c. i. casu p. dicto. co. h. in. iij. vol. repetitū in 2. xi. l. iij. vol.

Traditionibus. Vide ibi doct. z insti. de rerum diui. §. tradite.

Et hoc est tenendū. Vide hic car. z Imol. q. d. no. i. c. in p. n. t. a. h. p. b. a. z q. d. le. z no. i. l. si adoptauero.

Adde Oldr. consi. xxx. z consi. cclxxv. in fi. vbi v. t. tenere q. d. pos sessio rerū eius q. ingredit mona steriū transeat in ipsum per. d. legē si adoptauero.

In. d. c. cum venisset. Vide ibi But. z Inno. in c. in literis de resti. spo. vbi v. d. cere. Inno. in. d. ca. cum venisset. z cō cordat. cuz eo q. d. hic voluit.

Ipse non allegat. uno allegat.

Nec publicia. **A**dde Car. hic z Bal. in. l. si. in. iij. col. in versi. s. post p. dicta q. rōtrū sicut eccle sie z c. de sacro sanct. eccle. z oēs hic. z vide ho. gl. in. l. siue aut. in. §. si duob. i. ver. vt si q. d. ff. d. pub. z ibi Bal. allegat. **I**n. l. si finita. §. si de vectigali. b. §. de dā. infec. z p. eundē Bald. i. l. i. §. i. ff. d. pub. z in. l. cum qui. §. p. reor. ff. eodem. Angel. in. l. que cūq. ff. eo. z in. d. §. si duob. **L**ap. Ab. in. d. c. abba te sane. sup. gl. in ver. largitione. z ibi doc. z v. d. do. meum hic.

Sebasti. Sapia. **E**xemplū no. q. si in insti. est apposta clausula. l. v. d. d. i. t. z tradi dit. v. d. a. licetia apphēdēdi pos sessionē p. p. a. au toritate. vt tenet Bar. i. l. p. dia cir ca h. ff. de acq. re. pos. z hoc q. nō est res in cōspectu cōtrahētiū si em̄ esset i cōspectu inducē traditiōe no. Bart. in. l. i. in fi. ff. de acq. pos. z d. Abb. hic z Bal. in. l. indicia. col. i. C. de rei ven. z Alex. in. l. i. §. stipulatio. ff. de ver. obl. vbi dicit q. si dico dono tibi fundū quem tradidi si nō sit traditus v. d. a. licetia apphēdēdi p. p. a. a. u. t. o. r. i. t. a. t. e. de quo paulo. j. per Abb. hic.

Inuestitura. **A**dde istū z ibi dicā in. c. transmissam. j. de elec. Bu. z Imo. hic. Bal. hic in lec. etiā in apostil. Bal. in rub. C. de phen. emp. in versi. v. j. q. rō. z in. l. quoties. C. de rei vendi. in quadā addi. z Buido. de

bis cōtrahētiū si habet notas illoz voces. Dic vt no. in. d. §. idē labeo. z vide bo. gl. i. c. testes. iij. q. ix. d. i. g. i. plene in. c. cū causaz. j. de test. **A**n scias q. cōiter tenet p. legistas q. d. speciale sit in testō. nō em̄ valet testamentū nisi testes viderint z audierint testatorē loquētē. vt in tex. in. l. si non spāli. C. de testa. **E**t hoc ideo arbitroz q. rō. testatoris p. p. t. e. infirmitatē solet mutari. in alijs aut casib. fuit sing. opi. quorundam modernoz in. d. l. si nō speciali q. d. dictū talis qui non vidit personā non est oīno integrū. quia de facili potest decipi quis in voce. z latius dico in. d. c. cum causam. **I**n gl. h. in fi. in verbo cōsuetudinis. aduerte ad h. gl. in eo q. d. dicit q. donatio ista valeat etiā circa cōsuetudinē. nam adducit ad q. d. nō. **A**nquid poss sessio cessante consuetudine trāsserat in ecclesiā ex ti. habili ad transferendum dominiū. **H**ec gl. potius sentit q. nō. dū dicit q. valebat donatioz nihil dicit de translatione possessionis. **E**laris hoc sentit glo. sequens prope fi. in eo q. d. dicit q. d. licet ecclesia non apprehendat possessionē tamē acquirit dominiū rei sibi collate. **E**t no. gl. illam sic intellectam. **N**am facit ad intellectum. l. fin. C. de sacro sanct. eccle. nam per illam. l. ecclesia habet insignia priuilegia vt ex solo tit. acquirat sibi dominiū. **L**icet in priuatis nō acquirat dominiū sine traditione possessionis. vt in. l. traditionib. C. de pac. z in. l. quoties. C. de rei v. d. **N**am videt dicēdum q. illa. l. si. solum prouideat respectu dominiū z non respectu possessionis. **E**t hoc aperte voluit Inno. hic dicens q. vigore huius consue tudinis ecclesia acquirerebat possessionem rei sibi donate z communiter moderniores vidēt hoc dictum sequi. **A**rchidi. tamen in. c. inoderamine. xvi. q. i. multum instat z finaliter videtur conclu dere oppositum. i. q. fauore ecclesie transferat etiā possessio z adducit istum tex. **S**ed hoc dictū cer te mihi non placet. z iste tex. probat oppositū. q. fundat se super consuetudine. alias em̄ de nihilo prouideret iste tex. z hoc est tenendū. **S**olet tñ allegari vnum dictum Inno. c. contrarium in. c. cum venisset. de resti. spo. vbi dicit speciale esse in ecclesia vt si aliquid datur nomine possessionis transferatur possessio. sed aliqui libri habēt no mine p. sionis z ita habeo in lectura mea. **E**t videtur meli. cōuenire illi litere que facit mētionē de p. sionē. sed in eo q. dicit quod est speciale in ec clesia nō bene loquitur quia cuilibet etiā p. rina to acquiratur possessio si domino consentiente vel possessore rei recepit p. sionē ex illa re vigore lo cationis. vt est gl. z Bar. in. l. q. uis. ff. de acquirē. pos. s. dico plene in dicto capitu. cum venisset.

Et ex his infertur ad questionem notabilez z subtilē nūqd publiciana competat ecclesie an traditionē possessionis ex soloti. habili ad trāsla tionez dominiū. **E**t est publiciana quoddā reme dium introductū in fauorem illius qui habuit rē ab eo quem putabat verū dominum cū non esset dominus. **N**az si cadit a possessione cum nō pos sit rem vēdicare quia nō est dñs pōt agere publi ciana z recuperare possessionē. **E**t de hac publi ciana habes glo. latā in. c. abbate sane. de re iudi. lib. vi. z tex. cū gl. insti. de act. in. §. alie. ff. de publi ciana. per totum. **S**pec. in ti. de loca. in. §. nunc a liqua. in ver. lviij. tenet q. nō. q. cuz illud sit reme

diū exorbitas a iure cōmuni non debet extēdi. **A**nto. dicit hic posse attentari contrariuz q. regula iuris ciuilis est q. vbi ex cōtractu cū vero dñs trāssertur dñum. ex eo q. d. fuit cū eo q. puta batur dñs transserf vsucapiendi cōditio. vt. l. cla uib. ff. de cōtrahē. em. **S**ed alia regula habet q. vbi cōpetit vsucapiēdi p. ditio dat publiciana. ff. de pub. quasi p. totū. **E**rgo ecclesie competit pu bliciana quasi rez habuerit ab eo qui putabatur dominiū. vt in. d. l. si. C. de sacro sanct. eccle. **E**t scias q. hanc opini. tenuit Inno. in. c. in presentia. j. de probationi. licet ipse nō alleger. **S**ed ego tēnuī semp. primum dictum. vt non competat ecclesie publiciana eo casu quo nō est trāslata possessio. **A**nto. p. rimo per tex. expressum in. l. eū qui. in fin. ff. de pub. vbi dicitur q. ad hoc vt cōpetat pu bliciana oportet q. p. cesserit cōtract. habilis ad translationē dominiū. z q. fuerit tradita possessio z q. vtroq. tempore recipiēs habuerit bonam fi dem. **E**t licet in ecclesiā ex titulo trāsseratur do minium non tamen possessio. vt. §. d. i. g. i. **E**rgo nō potest competere publiciana. **A**nto. p. secundo ex defectu cause quare fuit introducta publicia na. nam p. p. t. e. maximam equitatez ne cadens a possessione recepta bona fide omni remedio fru straretur. vt in. d. §. alie. que quidem ratio deficit in ecclesia eo casu quo nō est adeptā possessionē. **N**on obstat moriū do. **A**nto. quia iura ciuilia introduxerunt illas regulas habito respectu ad ius commune. **Q**uia dominiū nō acquiratur p. uato ex solo titulo. sed oportet q. interueniat tra ditio possessionis. vt in. l. traditionib. p. alle. **A**n sequebatur necessario q. ex quo habuit possessio nez ab eo qui putabatur dominus competit sibi vsucapiēdi cōditio. **S**ed hoc non potest cadere in ecclesia anteq. habeat possessionē. q. sine pos sessione nō p. cedit vsucapio. vt in regula sine pos sessione. de re. in. lib. vi. **E**rgo per consequens de struitur scōa regula. quia cū non possit compete re vsucapio. ergo nec publiciana. **F**ateor tamen q. in casu huius. c. vbi vigore cōsuetudinis acgre bat possessionē sine traditiōe q. tūc si ecclesia ha buisset rē a nō dñs potuisset agere publiciana si cecidisset a possessionē iā habita. z hec dicta puto verissima. **I**n gl. h. pro clariori intellectu gl. op. cōtra tex. in eo q. d. in fi. innuit q. per istā solen nitatē transferebatur possessio rei absentis sine apprehensione corporali. **H**oc enim videtur cōtra l. licet. C. de acqui. pos. z c. pastoralis. j. de priuile. vbi p. t. q. sine apprehensione corporali non trans ferf possessio. **N**ec obstat si diceret q. d. in ecclesia est speciale q. ex solo titulo trāssert dominiū. vt in. d. l. si. **Q**uia ad trāslationem dominiū non seq. tar possessionis trāslatio. vt in. d. c. pastoralis. et in. l. cū heredes. ff. de acquirē. pos. **A**bi tex. no. di cit q. licet heres adēdo hereditatē acquirat do minium rerum hereditariarum. possessionem ta men nō nanciscitur nisi corporalis fiat apprehē sio. **S**ol. dic ordinando glo. q. licet regulariter p cedat oppositio tamen quandoq. trāssertur pos sessio sine apprehensione corporali p. certos actus

artificiose introductos iuris dispositiōe z de hoc glo. ponit multa exēpla notabilia. **E**xemplum h. primum est in inuestitura que fit de certo benefi

incipi. v. i. s. actis z actitatis inter dictas partes et istrumētis hinc i de productis i q b. locis tenet id q. d. tenet Bal. in dicta rubrica. in xv. q. Quaten. loquit de tradi tione per cōstitu tionem precarij. et vide eundem Baldum in. l. vo lūtas. C. de fideic. in x. q. rō nūqd dōi cat alienare. z ibi Alex. in apost. z vide eundē bal. in. l. traditionib. in ver. p. i. u. e. s. t. u. r. ā aut. z ibi sol. z moder. C. de pac. z vide eundē bal. in. l. i. C. de dona. in ver. no. p. tradi tionem. z in. c. j. §. nulla. in ver. q. rō dicit hic. p. quos si inuesti. z in. l. ea lege. C. de p. d. i. ob causam z in. d. c. j. §. si facta. z i. c. j. i. t. i. q. d. sit inuesti tura. z p. summi stas in. c. j. de no. ua forma fidei. z in ti. de cōsue. re cti seu. vbi p. Ja. de bel. z in. c. j. in tit. q. d. sit inuesti. z p. Det. de anch. post Dy. in rep. c. j. de regu. iur. li. vi. z quot modis fiat inuestitura z q. d. importat. v. d. Bal. z moder. C. de acquirēd. pos. in. l. licet. z in l. traditionibus. in princi. z in. l. j. ad fi. C. de re. per muta. z an inue stitura trāsserat possessionem. v. d. de Imo. C. d. acq ren. pos. in. l. licet. z Bald. in c. j. quid sit inue sti. et Butr. in. c. si de causa pos. z p. p. r. i. e. Bald. et Ang. in. l. quedā. ff. de rei ven. z in l. j. C. de fideicō. z eundem Bal. in prelu. seu. i. iij. diuisione. z in. l. de quibus. ff. de. ll. z per eundē Bal. in. l. j. in. iij. q. ff. de re. diui. z in. l. ab emptiōe. ff. de pac. z per Old. in cō si. cxxv. incip. super eo q. queritur. quod cōsiliū refert hic Card. z hic do. me. se in facto habuisse. q. de facto pone q. d. antecessor inuesti uit aliquem per annulum de feudo. postea inuestiuit alium de eodem feudo corporaliter que inuestitura sit preferenda. **A**dde an possessio acqrat p. inuestiturā Raph. comē. 2. xi. cxxv. ro. cōsi. cccclxxv. vbi dicit q. p. assignationē stalli in choro z loci in. c. acq cio. nam

are volētibus in re
de p̄bē. li. vi. ⁊ adde
go do tibi alia cau
ē q̄ cū dñiuz possit
r possessionē est ca
in. d. l. ea lege. ⁊ ibi
q̄ per instrumētū
s illa x̄ba i portat
p hic p Jo. cal. Et ar.
ver. ultimo querit.
abes p quos taci?
nsione adde simulē

a **Jo. an. in. c. ij.** Adde istū in. c. cū apostolica, circa si. in ver. no. tñ bñ d his q̄ si. a pla. 7 in. c. causam q̄. in. j. no. 7 ibi late p̄ mōder. de p̄scri. 7 in. c. ad aures. eo. ti. 7 in. c. nouit. in. xij. col. de iud. Bu. in. c. peruenit. in. vi. col. de cens. Bal. in. l. oēs. in. si. C. de p̄scri. xxx. ann. Domi. in. c. catho lica. xj. dist. 7 in. d. c. ij. in. vi. col. Abb. 7 Ana. in. c. de hoc. de simo. Card. consi. lviij. p̄posi ta qd̄. Archi. spa late. 2. xij. q̄. mu tins qd̄. 7 facit glo. de hoc nōvfi tata i. c. nobis. in ver. iurisdicōe. i. si. de iurepa. 7 i. c. qd̄ sicut. in ver. si. ipediri. 7 ibi istū de electio. 7 Car. 2. si. lxxix. capitu lū ciuitatē se. 7 li mita p̄dicta vt p̄ moder. id. c. cau saz q̄. 7 adde bal. 2 in. l. j. C. de māci. 7 pondera qd̄ vo luit idē Bald. in rub. C. de p̄ci. im per. offe. 7 domi. a meum hic. **b** **Adde** Bald. consilio. ij. de p̄ scrip. **Sebasti. Sapia.** **b** **Actū** spiritua lē facit quod no. Ab. in. c. accede tibz. j. de excess. pla. vbi vult qd̄ valeat 2. sūetudo qd̄ plati possint 2. cedere indulgē tias q̄ talia sunt iuris sec? nō pos sunt ex p̄su. 7 cōce dere ea q̄ sunt or dinis. 2. trariū tñ q̄ nō possint cō cedere indulgen tias tenuit Cal. i repe. c. postulasti. als incipit nfo. j. de peni. 7 remis. **c** **Posunt** p̄ scribi. Adde Ar chi. 7 Jo. an. in. c. cū ep̄s. de offi. or. l. vi. 7 quod leg. 7 no. i. c. dilect. eo. d ti. i. anti. 7 xvi. q. in. c. q̄cūq̄. 7 lap. alle. xij. 7 faciat gl. in. c. dilectus. j. de ap. **Adde** Bald. 2. l. xciij. v. li. Ro. cōsi. cccclxxj. in. si. Cal. vbi. 3. **Ordinē** ep̄alē. **d** **Aide** do. 7 alios doc. post gl. in. x. ep̄iscopos. in. pe mio. vi. 7 gl. in. c. oim. in. x. a capi te. xxiij. distinc. 7 Post. in. c. cū cō tingat. de eta. 7 quali. facit. c. j. de testi. 7 per summistas in. ti. de ord. ab ep̄iscopo. 7 sunt. ix. ad similitudinē superioris hierarchie quia sunt. ix. chori angelorum. theologi contra vt per Richar. iij. sentē. xxiij. dist. 7 Joā. de lig. in. d. c. cum contingat. 7 ibi Car. 7 Huil. de monte lau. in. clemē. in. plerisq̄. de elec. 7 ibi Bu. 7 Jmo. 7 Do. in. c. clerios. xxi. distin. 7 do. meum hic in. iij. distin. **Adde** d. p̄positum in. c. j. xxi. dist. 7 c. perlectis. xxi. col.

zacharias. **Adde** q̄tum dicit ep̄atum esse ordinem. dic q̄ est verus largo mō vt p̄ Car. post alex. in. cle. iij. in. opp. viij. de eta. 7 qua. vbi dicit q̄ largo mō subdiaconatus: diaconat? p̄sbyteratus: 7 ep̄atus: sine ordines sacri: stricte 7o subdiaconatu supra q̄ aut dicant sacri ordi nes. vide Jnn. in. c. j. de schisma. 7 in. c. put. de dolo 7 cōtn. Do. xxiij. dist. emubescat. et p̄ealle. Card. in. clemē. j. xxiij. q. d 2. san. 7 affini. Anto. Francisc. **Circa** 3. quot sint ordines ec clesiastici 7 cleri cales 7 ibi hac dif ferētia iter theo logos qui dicit tñ eē. viij. 7 cano mistas qui dicit esse. ix. vide Jo. an. in. salutatioe li. vi. in. gl. sup. x. ep̄s. 7 vide q̄ ha bent per doc. i. c. quoties. de pur. cano. Et quid sit ordo sacer: vide Jnn. l. c. j. d schis ma. 2. p̄ magistrū sen. dist. xxiij. vbi ē p̄ bea. Tho. 7 q̄bus modis q̄ cōpellat ad susce ptionē sacri ordi nis: vide tex. i. c. q̄ris. 7 ibi plene no. d. eta. 7 qua. 7 in. c. q̄m cleri ci. 7 se. lxxij. dist. 7 vide gl. in. c. l. canon. de elec. li. vi. 7 q̄ habent in. c. cū ex eo. ti. 7 li. Et adde q̄ licet olz subdiacona 7 nō esset ordo sacer tñ hodie sic vt i. c. a multis. d. eta. 7 qua. 7 in. c. miramur. de ser. nō or. 7 i. c. j. d. cle. 2. iu. Et an. vale at collatio ordi nū si omittat ce lebratio misse 7 2. manis opi. est q̄ sic. vt i. c. qd̄ si cut. in. d. sup. eo. 7 ibi gl. d. ele. 7 no. in. c. i. lxxv. dist. 7 in. c. literas. de tē po. or. 7 vide do. Car. in. clemen. generaliter. i. pe nul. q. de etate 7 quali. Et vtrum oēs ordines pos sint vno die con ferri dic qd̄ oēs minores sic vt e gl. in. c. iij. de tē po. ordi. 7 habet per glossas. in. c. ij. 7 de eo q̄ furti. ordi. susce. 7 in. c. ordinationes. lxxv. di. imo omnes minores ordines 7 subdiaconatus non possunt eadez die cōferri. vt p̄ gl. in. c. j. lxxxi. di. 7 habetur in. d. c. ij. de eo qui furti. or. susce. Et an. prima tōsura sit or do. vide gl. in. d. c. j. lxxv. di. 7 Archi. in. c. nō oportet. gl. iij. di. 7 vide oīno bea. Tho. in. iij. sen. dist. xxiij. **Sacramentum** confirmationis. vide doct. in. c. veniens. hic allega to. 7 j. q. s. sed nondum.

Sanonmi. super Prima parte primi.

Ad possit. faciat qd no. in. c. pposuit. de concess. preben. in. c. h. de iud. doc. oēs hic. et maxime p. Inno. et qd no. in. c. bene qd. xvi. di. in. c. in. c. nam. q. v. et in. c. ppter hoc. xxi. dist. et Bal. in. l. rescripta. C. de preci. impera. offe. et in. c. aqua. de cōse. ecc. vel al. et bea. Tho. in. iij. sen. di. vi. q. iij. ar. i. et per But. in. c. cū ad monasteriū. de sta. mo. et qd voluit gl. in. c. vbi periculū. de elec. li. vi. et plene a fuit dictū in. c. q. i. ecclesiariū. s. d. cō. sti. et no. in. c. sunt quidam. xxi. q. i. **B** In. c. cū cōtin. gat. vide ibi ple. ne per doctores. **S** Sebast. Sapia. **F** Faciūt abbas. tes. Vide Card. in. cle. h. statui. mus. q. ix. de sta. monac. vbi dicit qd abbas non pnt cōsecrare ve. stes calices crus. ces et vestimenta eccle. nisi ex pri. uilegio ex p. sue tudine. d. etiam gemi. in. c. vt apo. stolice. d. p. uileg. in. vj. q. non pos. sunt consecrare virgines. **I**n tit. de eta. et qua. suppl. i. d. c. cū cōtingat. **Z**acharias. **E** Alia neces. saria. dicit nec ē. circa illorū essen. tiā dispēare p. et non potest pa. pa dispēare: vt g. sine baptismo aut cōfessione saluet ita dicit no. Fel. in. c. i. col. xiiij. ver. septima et vlti. ma declaratio. s. de consti. pōt tamē dispēare q. differat ad tēpus vt ibi per eum vbi multa alleg. **A**nto. Fran. **A**d istā materiā de baptismo. Dicit q. baptismus est de necessitate salutis adeo q. tā adulti q. paruuli sine baptismo moriē. tes dānantur. ca. firmissime de p. se. dist. iij. et ideo dicit baptismus ē. ia. nna omniū sacramētorū: q. an baptismū nulla sacramenta pnt recipi. et cupientes. de p. by. nō ba. c. h. de cogna. spū. in. vj. c. cū paulus. i. q. d. i. s. verum. xxi. di. et habet p. gl. in. c. q. cūq. lxxv. dist. et ideo dicim. q. ois homo. q. tūcūq. etiam sanctificatus in vtero tenetur ad baptismū. est bo. tex. in. c. quisq. de cōse. di. iij. et habet p. beatū Tho. i. iij. di. vi. et in. iij. di. iij. idē sanctus doctor dicit q. baptismus d. pueris cōferri quā do citius pōt: adultis aut nō debet statim conferri ppter multas cau. sas quas ponit idē sanctus doctor in. iij. parte sum. q. d. lxxv. artic. iij. indei tū baptizandi debēt p. lxx. dies abstinere et penitentiam agere. ca. ne quod absit. de p. se. dist. iij. Et an effectus baptismi sit equalis in om. nibus vide gl. sum. de p. se. dist. iij. et ibi p. Archi. et vide sanctū Tho. in. iij. dist. iij. et v. Et an baptismus Joā. fuerit a deo. vide sanctū Tho. in. iij. pte sum. q. xxi. artic. iij. Et que sit forma baptismi quā seruat ec. clesia: et an illa sit de substantia et sic exacte seruanda. gl. in. c. i. de bapt. videtur tenere q. nō p. ea que habēt in. c. a quodā. et in capitu. mlti. de p. se. dist. iij. Tamen in cōtrariū videtur esse opi. theolo. q. illa sit exactissime seruanda adeo q. si diceretur baptizo te in nomine christi vel in nomine trinitatis: nō esset q. baptizari. vt p. beatū Tho. in. iij. dist. iij. artic. h. et ideo dicebat Innoc. in. c. i. de bapti. post gloss. qd cum forma baptismi sit vt quis baptizet in noie patris et filij et spū. sancti: q. si omittet illa copula et vitiatur baptismus et adeo est seruāda for. ma q. nec in latino nec vulgari licet pervertere ordinē verborum neq. aliqd addere vel subtrahere. vt per Inno. et Hostiē. in cap. i. de bapt. p. Hostiē. in summa de bapt. in. s. q. sit eius forma. in versiculo quid si a liquid. et in versu. quid sit ordo. et vide etiam beatum Thomam in vlti. ma parte summe questionē. lxxi. articulo quinto. et ad materias vide glossam de cōseca. dist. iij. c. si non pontificali. Et que sit pena paruu. li decedentis sine baptismo. Dic quod est pena perpetue carētie visio. nis dei. quod theologi alijs verbis dicunt quod habeant penā dāni. et nō sensus quia ipsi aliter nō cruciantur nisi quia carēt visioe diuina. de quo habetur in. c. firmissime et in cap. regnate. et in. c. nulla. de cōse.

dist. iij. et vide no. gl. in. c. maior ea. in. s. sed adhuc. in ver. earentia. de bapti. Et adde q. baptismus debet exhiberi in ecclesia: et non priuatis domibus aut alijs locis: nisi in casu necessitatis: quia tūc pōt baptiza. ri quis in domo priuata et ideo mulier etiam in articulo mortis potest infantem baptizare. vt. in. c. mulier. de consecra. d. tunc. iij. filij etiam re. gum et principu. possunt in priua. tis domibus ba. ptizari. vt in cle. i. de bapti. Et ad. de q. baptismus tā adultis q. par. uulremittit cul. pā et infundit gra. tiam vt in cle. i. de sum. trim. et si. de catho. Et ad. de q. baptismus plus valet q. pe. nitentia: q. p. pe. nitentiā cū cōtri. tione l. deleatur peccatū remanet tamē satisfactio tēporalis. per ba. ptismū. o. v. r. q. tollitur gl. est no. tabilis. in ca. sine penitentiā. de p. se. di. iij. Et adde q. paratus et dispo. situs baptizari si morte pūctus nō potuerit baptiza. ri: d. salu. repa. tari. vide text. i. c. debitū. de bapt. et i. c. cathecismus. et. c. nō dubito. et in. c. sicut. de p. se. di. iij. et quare ba. ptism. tollit p. e. catū originale: vi. de gl. in. c. h. de p. se. di. iij. Et adde q. si papa vel ep. s. phiberet aliquem baptizari nihilominus valeret baptismus si baptizaret. vt no. vo. Inno. in. c. q. to. de p. sue. Et an possit noua p. stitutio fieri per ecclesiā circa ba. ptismū et an possit tolli p. papā. vid. q. plene habent i. c. i. de ba. Et add. q. sacm baptismi fuit institutū in baptismo xpi. vt p. gl. sum. de p. se. di. iij. et in. c. p. aqua. et in. c. ex. q. c. circūcisio. et dicit illa gl. q. baptismus Jo. nō fuit sacm. et iō multi baptizati ab eo fuerūt postea rebaptizati. vid. bo. gl. i. c. aliud ea. di. q. dicit q. iōnes baptizauit in noie dñi vcturi. ad mortē: ad passionē et ad iudiciū p. quo vide bo. tex. in. c. nō generebant de p. se. di. iij. de quo pulchre h. in. c. dedit. i. q. i. Et adde et q. baptismus collat. a laico. et extra caluz necessitatis v. l. cōferēs peccet p. quovi. de gl. in. c. subdiaconus. xxi. q. i. et habetur in. c. i. de sum. tri. i. fi. cat. et vid. gl. i. c. sanctū. de p. se. di. iij. et p. bea. Tho. i. iij. pte sum. q. lxxi. ar. iij. Et adde q. baptismus nō p. reiterari. vt i. ti. ne sacrū bapt. reite. C. et hinc est q. baptismus potest p. ferri sub p. ditiōe si alis nō fuit baptizari: et inde sumpta est practica i. his q. tpe natiuitatis sunt i. piculo mortis et bapti. zant ab obstetricib. q. dicāt sacerdotē cū ad ecclesiā portant et bapti. zant. si nō es baptizatus. ego te baptizo. si es baptizatus ego te lano. vt no. p. bar. et ceteris sequunt. i. d. l. i. c. ne sacrū bapt. reite. Et adde q. si q. baptizaret i. casu necessitatis i. litore maris vel i. flumine: q. tū fieri nō d. citra necessitatē: nō est necesse q. tota aq. bñdicat vel p. se. cret. s. solū tāta quāta sufficit ad baptismū p. ferēdū. vt est gl. i. c. detrahe. i. q. i. et ha. bet p. Inno. et doc. in rub. de bapt. Et adde q. tāta d. esse aq. q. tā possit p. fundi sup. maiori pte corporis. vt p. l. do. in ti. de bapt. s. q. sit forma. vbi dicit nō esse baptizati illū cui pes vlt. man. tū baptizaret p. p. sequēs talis nō posset in ecclesia sepeliri cū aia nō baptizati sit dānata. de cōse. dist. iij. nulla. et in. c. limina. xxi. q. d. i. de quo vide per do. Car. in. cle. i. c. ad hec. de sum. tri. et si. ca. et vide etiā. d. car. in. cle. i. in. s. de re. p. mu. vbi di. git q. p. papā nō pōt tolli v. l. p. ediri baptismus. Et q. tūplex sit baptismus vide gl. in. c. i. et in. c. baptismi vicē. de p. se. di. iij. et vid. q. habent et not. in. c. pe. de bapt. et que no. per gl. et doc. in. c. h. in. glo. h. de p. se. by. non bapti. **F** In. c. si q. d. adde aliquid in. c. cum adeo. per istum. eo. ti. et latius p. al. d. der. in. c. que in ecclesiariū. s. de consti. **S** Sebast. Sapia. **C**haracteris. vide Fel. in. c. si q. co. vi. s. de rescr. **S** Sebast. Sapia. **C**ausa. Vide Ol. cōf. ccl. xxi. q. i. quē sequit. Ro. in. cōf. ccl. xxi. dubitat primo. et Abb. in. disputatiōe sua inc. ep. s. col. xxi. Fel. in. c. que in ecclesiariū. in. xxi. col. de consti. de sen.

Ligaueris. Adde Inno. in. c. quod super his. j. de vo. redem.
Adde. d. prepositum in. c. in nouo. xxi. dist.
Sebasti. Sapia. Et precepta. Vide Abb. in. c. trālatō. s. de pft.
 vbi allegat Inno. in alio loco. et facit ad hoc qd dicit Bal. in. c. olim ex
 literis. in fi. de rescri. qd cōtra papā scādalis antē ecclesiā primo vtēdū
 est verbis. deinde
 habentis tertio la
 pidibus vbi nō
 sufficit virtutis i
 geniū ibi valeat
 armorū pfdium
 et tutela vide etiā
 Abb. in. c. cum te
 neamur. j. de pb.
Preceptū pnc
 cipis. Adde ang.
 in. l. j. ff. de fer. l. j. b
 col. in glo. q. inci
 pit. Imol. et quid
 in inferiore a pnci
 pe. dicit ibi ang.
 esse secus. Sciam
 tamē determinat
 idē Ang. in. l. i. tē
 veniūt. s. ceterū.
 in vers. et ex his.
 habes. ff. de peti.
 here. vbi Ange.
 dicit qd epīa trās
 missa p pncipē
 d3 seruari pro le
 ge in oibus casib
 bus. idē dicit esse
 in eo qui habet potentiā legis condēde. et dicit vigere hoc de facto in
 ciuitate Teruiss. ad cuius potestatem quedā epistola per ducē vene
 torū fuit transmissa eo tēpore quo per venetos illa ciuitas regebat et
 vertebat questio an ius faceret in oibus casibus et certe faciebat si sol
 dux habuisset facultatem legis faciēde de quo dicit esse casum. in. l. i.
 ff. de consti. princ. et hoc sequit do. meus. in. c. j. in. l. j. col. de proba. vbi di
 cit qd vbiqz est talis dñs terre cuius mādatum in terra illa seruat p
 lege qd epistola illa h3 locum legis. et vide eundē in rubi. s. de consti. in
 xv. col. et ibi do. meus allegat Bal. in. l. certū. C. vnde cōgna. qd vbiqz
 mandatus baronis seruatur pro lege et sic habet potestātē legis cōdē
 de est monarcha in baronia sua quod tamē dictū nō reperio in lectu
 ra mea. faciat. c. cōstitū. j. dist. in. et quod voluit Bald. in. l. receptū. C.
 de consti. pecu. vbi dicit qd comes in suo comitatu magis assumilatur
 principi qd pncipi. vnde eius statutum est ius ciuile et non pterorū. et
 vide Bal. in. l. i. de in. na. s. sed et quod principi.
Adde Roma. consilio. cclx.
Ant. Francisc. In hoc passu an epistola principis vel pape habeat
 vim legis etiam si forte rescribatur in casu particulari. Dicat qd epi
 stole summorum pontificū et imperatorū etiā extra corp⁹ iuris exstētes
 probant et habent vim canonum et legum vt in. c. si romanorū. xix. di.
 et habetur in. c. pastoralis. de fid. instr. Et hinc est qd dicimus qd episto
 le decretales connumerant inter scripturas canonicas. c. in canonicis
 xix. di. Epistole autē et littere qd rescribuntur p alios pncipes suis officia
 libus vel alijs inferioribus nō habēt vim legis. tum qd ad tales princi
 pem nō pertinet legē condere. tum etiā qd potius cēsentur esse vt lite
 re puate et in casu particulari conscribere. que qd et quātū probet et de
 earum effectu habetur in. l. non epistolis. et ibi per Bal. et Salice. C. de
 probatio. et in. l. i. iudemus. C. de liber. causa. Et quando sit credendum
 epistole habetur per glo. in. l. si procuratores. ff. de procuratorib⁹. et ha
 betur in. l. ne satisfactio. ff. rem ratam habe. et per gl. primam. in. c. eano
 scitur. de his que sunt a prelato sine consen. capi. Et tene menti qd re
 cipiens epistolam eo ipso quod eas recipit consentit contentis in epi
 stola et ideo si contineret contractū nasceretur obligatio: nisi recipiens
 statim protestaretur se nō velle obligari. l. si filiusfamilias absente pa
 tre. ff. ad. macedo. et habetur in. l. titius seio. ff. de cōsti. pecu. et vide tex.
 et ibi Bar. ponit in. l. publicā. ff. de po.
Tempore necessitatis. Que liceat necessitatis tēpore. Pet. de an
 cha. hic alle. l. j. C. de patr. qui si. dist. et c. iij. de far. cle. j. de ho. l. si quis
 fumo. ff. ad. l. aquil. adde eundē Pet. consil. lxxxiij. inci. et theoricis. vbi
 cōtra fugiētē nō pōt allegari exceptio incompetētie: et hoc ppter ne
 cessitates: qd res est tēpore peritura: et illud dictū refert do. me⁹ in rub.
 de fo. cōpe. in. v. col. et in. c. cum nō ab hoie. in. xix. col. de iudi. et in. c. si. e.
 ti. in. xvi. col. et Rom. cōf. cccxxv. in. l. j. et ibi Alex. et Roder. ff. de iu
 ris. om. iud. licet. Franc. areti. illud dictum petri impugnat in. x. xcv. in
 cipi. respondeo breuiter. facit tex. pro Pet. de ancha. in. l. j. C. vbi quis
 de curi. vel cohōrta. facit. l. ait pteror. s. si debitorem. ff. que in frau. cre.
 glo. in. l. nullus. C. de iude. et facit. j. C. de ope. lib. in. fi. et ibi Bal. qd tem

porē necessitatis seruitts personalib⁹ potest dñs imponere subdito
 suo charitatiuū subsidium vsqz ad valorē operarum vel mādare subdis
 to qd seruiat alteri in eisdē operis. vt. ff. eo. l. si libertus artē quod nor.
 pro limitatione eorū que nō. Bal. in. l. j. de do. et Bart. in. l. si is q. s. si.
 ff. de pig. facit quod voluit Bald. in. l. iudemus nullā. C. de sacrosan.

prohibitū remanet ipsis episcopis. Sed quādo
 simpliciter prohibet. nō tollit prātē: sed interdī
 cit exercitiū. et merito hoc casu imprimi chara
 cter. nō obstatē phibitiōe pape: qd simplex ph
 bitio non impedit impositionem characteris in
 habente potestātē: etiam si in phibitiōe appo
 nat clausula decreti irritans et c. Ad hoc vidē bo.
 tex. cū gl. in cle. in plerisqz. de electio. Et hec opi.
 Inno. sic intellecta plus placet qd opin. d. Antō. q
 nō faciendo differentiam inter legem et prohibi
 tionem dicit qd in sacramentis in quib⁹ imprimi
 tur character nec lex nec simplex prohibitio ipe
 dit ipressiōē characteris. Cum eps als habet
 potestates. ad hoc. allegat. d. clemē. in plerisqz. et
 gl. in. c. pronida. de elec. lib. vi. Sed ego intellige
 rem modo predicto. Loquūtur em illa iura quā
 do per leges nō est sublata potestas. Quod hoc
 sit verum. pbatur per istum tex. iustis superius
 dictis. Nam simplices sacerdotes habebāt olim
 potestatem sacramēta illa cōferendi: sed ex ritu
 dispositiōe apostolorū sublata potestate nihil iu
 ris conferunt: vt hic. Ergo idem dicēdū in epis
 si per summū pōtētiā quo ad certum sacramen
 tum ei auferetur illa potestas: et per hoc habes
 expeditam questionē scōdam. Et Sed quero nū
 quid laico liceat tēpore necessitatis cōferre vel

tur facere ex necessitate officij. vt. ff. ad sil. l. j. s. vtrū. ita voluit bal. l. j.
 j. in. j. not. C. de ope. libe. et in. l. ab hostib⁹. la. j. C. de cap. nisi notati sta
 tutū loqueret de officiali capiente facit. c. cū apostol⁹. de cōf. et c. l3. de
 ferijs. vbi licitū est piscari diebus festiuis ppter necessitatē. est gl. in.
 in. l. j. C. de fer. in ver. si de iussione. et qd dieb⁹ festiuis licitū est capi face
 re debitozē fugitiuū ppter necessitates. faciat gl. sing. in. l. j. s. cū in ea
 dē in. x. pferret. ff. ad. l. i. hodiā s iactu. Que dicit qd oia sunt cōia. i. cōf
 canda tpe necessitatis. et ibi Ang. arguit qd stipēdiarij dātes operā rei
 bellice licite pnt accipere ppter necessitatē victu aliā ad viuendū. et vi
 de gl. in. l. p herede. s. qd si tñ in. x. maxime futurarū. i. ff. de acq. he.
 qd ppter necessitatē pōt capi debitor vt satisfaciatur suo creditori. et ibi
 Bar. refert se dixisse i materia repesaliarū qd sicut ppter inopiā cre
 ditor pōt capere psonā liberā debitoris vt sibi satisfaciatur i operis: ita
 erit ppter delictū ciuitatis nō reddētis ius si copia superioris habe
 ri nō possit vt rapiant hoies illi⁹ ciuitatis i quos ciuitas habeat iuris
 ditionē et cōpelli ad operas et satisfactiōē in operis. facit. c. j. s. pign.
 et ibi p do. meū. et qd habet in. c. l3. ex quadā. de testi. et l. i. s. alij. s. bellif
 sine. et ibi Bar. ff. qd vbi aut clā. et glo. in. c. venies. de transa. tex. i. c. j. s. ob
 obser. ieu. vbi necessitas excusata ieiunio. et tex. in. c. discipulos. s. pte.
 di. v. et tex. in. c. qd non est licitū. de reg. iur. et plene per Ana. in. c. j. de
 far. tex. et ibi plene per do. meum. in. c. j. de fer. vbi ppter necessitatē li
 citū est opa seruilia facere diebus festiuis seu dñicis. et vidē Ang. pñl.
 cclxxviij. in. iij. co. qd necessitas soluta est omni lege. Et qd dicat neces
 sitas et casus necessitatis. vidē istū pñ. xvij. in. j. vo. et adde qd paulo iheri⁹
 p istū ponunt qd sacramēta necessitatis tēpore pferri possunt p laicū.
Adde do. ppositum in. s. qñ. xlvij. dist. Pet. de anch. cō. xcv. et dicit
 Bal. cōf. lxx. iij. li. qd necessitas est magistra virtutis. et an rōne neces
 sitatis possit imponi charitatiuū subsidium. vide Cal. cōf. iij. et quod
 voluit consil. j. de censib.

Anto. Francisc. In isto passu s necessitate iminēte cōclūde quod
 necessitas nō subiacer legib⁹ vt hic per istū. et habet in. l. is causis. ff.
 de cōdi. et demō. et in. l. j. ff. de offi. cōf. et in. l. j. ff. si cer. pe. et in. l. j. et ibi p
 Bar. C. de ope. lib. et ideo dicim⁹ qd illud qd nō est licitū: necessitas li
 citū facit vt in regula qd nō est. de reg. iur. in. vi. et ppterea dicit. d. Car.
 i cle. j. in. xxi. q. de reb. ecc. nō alie. qñ sit necessitas celer et iminēs: pōt
 res ecclesiastica alienari sine solennitatib⁹ iuris. Aduerte tñ qd neces
 sitatis cā iuris dispositio suspēdit vel relaxat in parte nō autē i totum
 tollit. vt in. l. casus. C. de test. vbi bal. dicit qd si iū q als ferri nō pōt de
 nocte pōt tñ ferri i casu necessitatis cū solennitatib⁹ tñ a iure traditis
 de qb⁹ in. s. sedebūt. in aut. de iur. Et i. d. l. casus. etiā dicit quod missa
 inchoata ex causa necessitatis pōt suspēdi: puta si superueniret exco
 municatus: et ibi etiā dicit qd necessitas facit pbabile id quod als eēt
 improbabile. de quo in. l. si testamētum. C. de re. vñ dicim⁹ qd actus ne
 cessarius nature nō dicit esse actus extrane⁹ vt in. l. cū antiquitas. C.
 de testa. et tene menti qd necessitatis causa puta in articulo mortis illi
 q alias essent absoluedi per papam: possunt absolui p quemlibet infe
 riorem. de quo vide p Specu. in titu. de sen. in. vj. in vers. istud quoqz.

Sanonmitanus super Prima parte primi.

de quo habet etiam in cle. i. de pe. et per Inm. in. c. decetero. de sen. excō. et per do. Abba. in. c. si. de sepul. et in. c. ea noscitur. de sen. excō. et in. c. pastoralis. de offi. ordi. et vide gl. in. c. si. de sen. excō. in. vi. imo etiam in tali casu necessitatis posset absolui a mero laico si clericus haberi non potest voluit glo. in. d. c. pastoralis. et habetur in. c. sanctum. de consecra. dist. iij. est verū qd si

conualecat ut ali ter euadat illud periculū debet p absolutiōe accedere vel ad papā vel ad eū qui habet potestatem absoluedi in illo casu alias reincideret in excoicatione neqz esset absolutus ut in cle. i. in fine. et ibi per do. Gar. de pe. Et tene menti qd ex b coicatus qui ante mortē petiit penitentiā et ostendit signa contritionis si morte presens non potuit habere debet absolui post mortem a papa aut ab alio a quo potuisset absolui viuus et non ab alio. ut in. c. a nobis. ad fin. de sen. excō. et vide gl. in. c. i. xxvi. qd. vi. Et aduerte qd ea q dicta sunt procedunt in necessitate sine qua nō autē in alia necessitate: et ita intelligitur id quod dicitur qd in necessitate oīa sunt cōmunia: et in tali necessitate licitū ē alicui aliena capere. ut habet in. c. ij. de furt. et in. l. item quis. in. §. si. ff. communia predictio. et iō tempore necessitatis et caritatis potest pauperi copellere habentes blada et alia comestibilia ad communicandum de iure. ut tenet docto. in. l. ij. in. §. cum aut. hic alleg. per aposti. ff. ad. l. rho. d. iac. et vide glo. in. c. se

pe. d. restit. spolia. et in. d. c. ij. de furt. et vidē que habentur in. §. his ita. xxv. qd. i. vbi habetur de dauid qui comedebat ex necessitate panes ppositiōis quos nō licebat comedere nisi sacerdotibus: et quomodo attēdat ista necessitas vide bea. Thom. scōa scōe qd. cxi. arti. vi. et summa contra gentiles. lib. ij. q. xxix. et vide beatū Tho. scōa scōe q. xxix. arti. ij. vbi dicit qd tempore necessitatis licitū est accipere aliena. Et adde qd q aliquid facit ex necessitate non meretur premium neqz penaz. xxv. q. ij. in. §. q. sunt. et in. l. proxime. ff. de ritu nup. Et adde qd necessitas est in ista causa dispēdandi. ut per gl. in. c. exposuisti. de pben. et habet per Inm. nocē. in. c. eam te. de eta. et quali. et habet in ca. vnicō. x. qd. ij. Adde tamen q nulla necessitas excusat a fornicatiōe. ut in. c. discipulos. de cōse. dist. v. et no. in. c. sicut sanctus. xxv. q. iij. Et an deniqz q illud q fit ppter necessitatem aut permittitur ex necessitate: cessat cessante necessi

sacramēta administrare. videtur primo q non. Nam sicut non licet sacerdoti conferre ea q sunt episcopis reseruata ita pari ratione nō de laicis licere attentare seruata ipis sacerdotibus. Sed cōcludendo primo pone regulam: qd de spectatibus ad clericos illud solū l. laico qd reperit sibi expresse cōcessum. et hanc regulāz ponit hic Inm. originaliter posuit gl. xxij. q. i. in. c. fin. et tene eam menti. Que aut sunt cōcessa laicis tempore necessitatis. dic q sacramentū penitētie eam tempore necessitatis potest quis et debet pnteri laico: nō tamē p istum potest absolui: s. ex cōtritiōe et obediētia ex tali confessiōe est dignus venia. ut est tex. notabilis. Augu. de pen. di. i. quem penitet. et vide bofi. gl. in. c. pastoralis. in. §. preterea. b. de offi. ordi. et tēgit Inm. hic. Item licet laico cōferre sacramentū baptisimi tempore necessitatis etiam si sit mulier. de conse. di. iij. in. c. mulier. et. q. i. qd. quidā. Est tū differentia inter clericū et laicum in collatione huius sacramēti. Nam clericus licite baptizat licet necessitas non vigeat. laicus vero licite non attentat nisi in istate necessitate. S. tū si pter necessitatē baptizat tenet baptismū et ipse laicus puniendus est qz usurpauit officium clericis deputatum. ut in. d. c. q. quidam. Dubitat de sacramēto eucharistie nunquid laicus in necessitate possit illū administrare. ut puta decidit qz non reperit presbyter nunquid laico possit capere eucharistiā de ecclesia et exhibere iurmo. Qui dam ut refert hic Inm. dicunt q sic: ut sicut in pcedētibz sacramētis potest laico se ingerere necessitatis tempore: ita et in isto. Nec ob. c. si. xxij. q. i. qz loquit de heretico a quo nō est licitū recipere eucharistiā etiā necessitatis tempore. Et not. ad hoc illū tex. quoniam dixerūt pleriqz q tpe necessitatis potest quis per se illud sacramentū recipere. Sed Inm. nō firmit hac opinionē sed videt recedere dicēdo q. c. preter. §. verū. xxij. dist. qd solet allegari ad pdicta nō loqz de laico s. de clerico alio pōso ab ecclia vel quia est simoniacus vel notorius fornicator. Collectarius x. post Inm. v. firmare qd nēdum laico: sed nec etiā diacono l. il lud sacramentū attētare: quod no. et l. laici factū facit regula quam supra posui et per hoc soluit qd. Quid de extrema vinctiōe et l. qdā voluerūt qd laicus possit illā cōferre necessitatis tpe cōter tamē hoc nō tenet p regulā superi. dictā: relinquo vero impedere nō pōt l. possit matrimoniū contrahere. Et ultimo potest dubitari qd de clericis pccatis ab ecclia ut sunt heretici excoicati suspēsi ab homine vel a iure. De his dic ut habes tex. cū gl. in. d. §. verū. Et respectu sacramēti baptisimi habes hic gl. si. q. dicit necessitatis tpe et ab heretico recipi pōt. et tene mēti gl. et etiā tex. cū gl. in dicto. §. verū. Sed colle. refert se audiuisse cle. v. dū d. isis legeret quartū sinarum in minoribus constitutus tenere cōtrarium. mouebatur qz excoicatis et hereticis nō possumus cōiccare sine peccato. ut in. c. nuper. de sen. excōicati. Non ergo debet cōmitti malū ppter sequēs bo

tate. c. quod pro necessitate. j. q. i. c. quod pro remedio. j. q. v. et ix. q. j. in c. ordinationes.

a **Sebasti. Sapia.** Administrare. Que sunt licita tempora necessitatis ponit. d. Jas. in. l. principalibus. ff. si cer. pe. And. iacu. in ru. j. de fer. Seli. in. c. cum in ecclesie. j. de simo. et in. c. querelam. in fi. j. de iur. iuran.

b **In. §. preterea.**

nū maxie ex quo ista necessitas nō nocet ad ulto omisso illo sacramento: qz succedit baptismus flammis. j. de baptismo. in. c. debitū. et ca. si quem. xxij. q. i. et ad id qd facit in ptriū mīdet: qz loqz tur qū ignorabat q ille esset hereticus. Et ad tex. Gratiani. §. verū. dū dicit q melius est recipere ab heretico q in eternū perire: mīdet q ille nō perit ex quo reperit idoneū a quo recipiat sacramentū. Et qd he rōnes videantur vigeret in primam sniam q canonistis est cōis me vehementer impellit dictū. c. si quē. vbi tex. Augu. clare p sup ponit illū fuisse hereticū et de hoc p stare volēti recipere sacramentū. Et tū si pro corporali necessitate licitū est cōicare excoicato ut i. c. qm. xi. q. iij. et in. c. si vere. j. de sen. excō. ergo fortius hoc debet licere pro necessitate spirituali. Ad idēz facit c. i. prope fi. §. de sum. trini. vbi dicit q a quocūqz conferatur hoc sacramentū proficit ad salutem dummodo rite et secūdum formā ecclesie. et idem videtur velle Inm. in. c. i. de baptismo.

- 1 **Ep̄s sine capitulo nec econuerso non hz potestatem in iurisdictionibus nisi prescripserit.**
- 2 **Consuetudo non valet per quam violatur sententia ecclesiastice censure.**
- 3 **Ep̄s vtrum possit contra exempto ferre sniam** Exemptus nō efficitur illius fori vbi delinquit. Proiciens lapidem ex vno loco et offendat vnu q erat in alio loco in q loco d. zmissus maleficiū
- 4 **Iudex non debet pronuntiare super non petito.**
- 5 **Iudex nō tenetur pronuntiare super exceptiōe peremptoria: sed potest si vult.**
- 6 **Iudex potest non supplere ex officio suo quādo defectus consistit in iure.**

Cum inter. Non v3 cōsuetudo per quā interdicti snia violatur. In prima ponitur querela. In secunda exceptio: ibi procurator. In tertia snia ibi nos. Casus literalis. Canonici sancti petri de curia habebāt priuilegiū ut tempore interdicti possent celebrare diuina. occasione huius priuilegiū tempore interdicti positi in ciuitate cenomane. celebrauerūt diuina pulsatis cāpanis: et alta voce acsi nullum esset interdictū. vñ orta est cōtrētiō inter ipsos et canonicos cenomane. s. canonici sancti Petri allegabāt q ecclia sua liberera erat et exēpta et tpe gñalis interdicti de p̄suetudine celebrāt diuina pulsatis cāpanis interdictis et excoicatis exclusis. dñs papa p̄siderās q ex tali p̄suetudine si q foret frāgret neru eccliaſtice discipline decernit illā p̄suetudinē de cetero nō seruādā. Ber. Et iō. primo qd ep̄s solus et et capitulū p se pōt ponere gñale interdictū in ciuitate. hoc tū intellige d cōsuetudine vel priuilegio. nā de iure cōi capitulū nō hz p̄tātē interdictū p̄mulgādi. ut in. c. q̄sunt. §. de his q fi. a maio. par. ca. nec ep̄s sine p̄silio vñ cōsensu capituli. ut i. c. i. de exce. pla. et dic vt ibi. credo tū q si ep̄s p̄scripsisset in iurisdictionibz cōtra capitulū qd pōt. ut in. c. iij. de p̄sue. li. vi. q tūc sol⁹ poterit p̄mulgare interdictū. Et not. scōo qd

certum esset illum actum confessionis expirasse per predicta.

- c **Licet laico etiam patri carnali. vide tex. in. c. ad limina. xxx. q. i.**
- d **Etiam si sit mulier. Adde Spe. in ti. de pe. et re. §. nunc aliqua. circa prin. et mode. in. d. §. preterea. et c. pastoralis. de of. ordi. q intelligas qū baptizāus esset cōstitutus in extrema necessitate: vñ nō sufficeret qz libet necessitas nisi esset extrema per tex. in. d. c. quē penitet. et de peni. dist. i. fm do. meum hic quem omnino vide.**
- e **Precisus. Adde. d. p̄positum in. c. super. §. ad hoc. xxij. dist.**
- f **Zacharias. Cōicare excoicato. adde his cessantibz an papa cōicās cū excoicato sit excoicatus et dic vt per Seli. in. c. null. col. fi. verfi. et qd papa non possit. de sen. excō. reprobando gl. ibi q sic.**
- g **In. c. que iunt. vide ibi docto. et istum et qd no. in. c. dilectus. de ap. Adde Jo. de lig. in tracta. de eccliaſtico interdicto.**

sententia

Pena maior. Ideo dicit Ro. cons. c. c. x. quod excommunicatio iniusta est iustus metus.

Zacharias. Adde tñ rex. c. c. medicinalis. de sen. exco. lib. vi. q. exco. catio nō est pena capitalis sed medicinalis. idē no. Bar. in. l. fi. C. si a non cōpe. indi. Bal. in. l. j. col. x. C. de here. insti. z Spe. in tit. de pos. s. v. j. versi. quid

Et inquantuz dicit iste qd in ecclesia dei grauior nō inuenitur pena: videz tacite innuere papam non habere gladium sanguinū. Dic tu qd papa statuēdo pōt imponere cōtra faciētibz penam mortis nō tñ exequēdo ut p. Seli. b. in. c. si qñ. colum. iij. versi. vnde dicit Bald. s. de re scrip.

Anto. Francisc. Circa hoc an ecclesia possit imponere penā corporale z sanguinis: vide Inno. in. c. qualiter z qñ. de accu. el. ij. z vide qñ no. doc. in. c. ij. de apost. z vide bo. glo. xij. q. ij. in c. in antiq. z i. c. cum deuotissimā. z in. c. si vos. xij. q. v. z ibi gl. z vide in. c. irrefragabili. in. fi. de offi. ordi. z est conclusio qd ecclesia hz penā corporale quā tñ per se nō exercet: sed alteri exequenda cōmittit. de quo vide glo. in. c. sepe. xxvij. qd. ij. z que habentur in. c. sententiā sanguinis. ne cleri. vel mona. z vide que habentur per gl. z doc. z maxime Jo. de ana. in. c. in archiepiscopatu. de rapto.

Sebasti. Sapia. Sunt exco. cati. Vide Card. in. cle. j. in prin. in iij. oppo. de sen. exco. vbi dicit qd hz religio nō seruātes interdictum sint exco. cati nō tñ sūt irregulares: z adde qd hz qñ sit exco. ptus a iurisdic. tōe ordinarij vel maioris sui non: tñ censet exemptus ab obsequo reuerentiali. l. fi. in. c. de bo. lib. no. Ang. z Imo. in. l. alia. s. elegāter. ff. solu. matr. no. in. c. venerabili. j. de cens. not. Alex. in. l. sed z si hac. s. patronum. ff. de in ius vo. z hec forte est ratio quare exempti tenent obseruare interdictum, hoc em tendit ad reuerentiam episcopi.

In. c. j. de presum. vide ibi istū in. ij. no. z facit qd voluit Bal. in. l. si qñ nō dicā rapere. C. de epis. z cle. in. iij. col. in. ver. ideo iuxta p. dicta.

Et in. l. fi. C. de fidei co. lib. Adde Maria. in repe. c. qualiter. el. ij. de accu. mo. insti. de act. s. curare. z in. l. vinū. ff. si cer. pe. z limita vt ibi per eos. z per Bal. in. d. l. fi. in ver. item quero. z Alex. ibi in apost. Bal. in. l. z si feuerior. in ver. circa vltimum. z dicas regulā esse qd snia dz esse cōformis libello. l. vt fundus. ff. cōmu. di. z d. c. qualiter. Qd intellige verū nō quo ad cōclusionē libelli: qñ fm hoc qñlibet snia esset condemnatoria: sed dz esse cōformis quo ad tria scilicet quo ad rē quo ad causam z quo ad actionē intētātā. i. qd per sententiā dz determinari res deducta in libello secundum causam ex qua est petita res: secundū modum agendi deductū in iudiciū. z sic snia debet esse cōformis libello quo ad modum decidendi fm Bal. in. l. ij. ibi. ex libello. C. de sen. ex breu. re. z in. d. l. fi. versi. itē quero quid est dictū. refert lanfran. in. c. qñ contra. in versic. interlocutiōes. in verb. alterius sciēdum. de probat. z in cle. sepe. in x. iuxta petitionis. de ver. sig. dic clarius qd sentētia debet esse conformis libello in modū decidendi. i. qd per sententiā debet determinari id qd est petitū in libello condēnando vel absoluēdo. Limita. j. hanc regulā non habere locū super incidenti vel emergenti: qñ v3 sentētia non conformis libello fm Bal. in. l. z si feuerior. in ver. vlt. circa istud ibi: tu dic. facit. lediles. s. sciēdū. ff. de edi. edic. z qd voluit Bal. in. d. l. fi. ver. item quero. z Alex. ibi in apo. Limita. ij. non habere locū in sentētia interlocutoria fm Bal. in. d. l. fi. in. ij. oppo. Limita. iij. qñ snia est condemnatoria: qñ iudex in cā pōt modificare libellum. ff. de pet. here. l. cū is qui legatū. z Bal. in. d. l. fi. in. ij. oppo. Limita. iij. nisi plures fuerint cōuēti in solidū eodē libello cū clausula qd agēs vnica solutiōe sit cōtētus: qñ tñc inspicit libelli forma. tex. z ibi Bar. z Bal. in. l. j. C. si plures vna snia. Ang. z Imo. in. l. si q separati. s. quoties. ff. de ap. Nec ob. qd sentētia dz esse cōformis libello: qñ illa regula pcedit respectu rei vel psonarū vel summe in iudiciū deducte. sec⁹ respe-

ctu qualitaris adiecte in libello. vt puta in solidū fm Bald. z Ang. z omnes in. d. l. j. z Bal. in. d. l. fi. Limita quinto nisi diuersitas surgat ex qualitate pbatōnū. nā si peti res diuidi pōt vni adiudicari. vñ magis inspicit natura iudiciū qd mod⁹ agēdi fm Bald. in. d. l. fi. ver. op. z vñ. limita sexto in cā appellatiōis fm Bald. in. d. l. fin. versi. item ope

Limita septimo i iudicio diuiso rio qñ si petat diuisio bonorū p iudex vni adiudicare rē alteri vsum fructum fm Flo. in. l. v. ff. d. v3 fruct. Itē alteri estimationē z alteri rē fm doc. z bar. in. l. agliana. ff. de trasac. p. l. arbor. s. de vesti. bulo. ff. cōi. diui. facit qd no. p bar. in rñb. ff. solu. ma. Limita octauo nisi agat qñ to mi noris qz v3 snia i redhibitoria. le. bouem. s. aliqñ. ff. de edil. edict. z optie facit tex. i. l. si is qui hñs. s. j. ff. de excep. rei iudi. quos tex. al leg. Bal. in. c. j. in pun. vt lit. nō cō testa. qd vbi vna actio pñet aliā

C contra tex. in eo qd papa pñtiat hic specificē sup cōsuetudine cū tñ hoc nō fuisset a parte peti tū z sic est cōtra. c. licet heli. de simo. sentētia em debet esse conformis petitiōi. vt ibi. Et alibi dicit tex. quod fatuus est iudex qui sentētiat sup non petitis: vt in. l. fina. C. de fideicom. liberta.

Solu. dicit Inno. quod papa ex officio suo hāc consuetudinem irritauit potius vitia extēpādo qd sententiando. z solet quotidie allegari istud

In mercu. dixi in. c. primo. de psump. **C** contra tex. in eo qd papa pñtiat hic specificē sup cōsuetudine cū tñ hoc nō fuisset a parte peti tū z sic est cōtra. c. licet heli. de simo. sentētia em debet esse conformis petitiōi. vt ibi. Et alibi dicit tex. quod fatuus est iudex qui sentētiat sup non petitis: vt in. l. fina. C. de fideicom. liberta.

Solu. dicit Inno. quod papa ex officio suo hāc consuetudinem irritauit potius vitia extēpādo qd sententiando. z solet quotidie allegari istud

In mercu. dixi in. c. primo. de psump. **C** contra tex. in eo qd papa pñtiat hic specificē sup cōsuetudine cū tñ hoc nō fuisset a parte peti tū z sic est cōtra. c. licet heli. de simo. sentētia em debet esse conformis petitiōi. vt ibi. Et alibi dicit tex. quod fatuus est iudex qui sentētiat sup non petitis: vt in. l. fina. C. de fideicom. liberta.

Solu. dicit Inno. quod papa ex officio suo hāc consuetudinem irritauit potius vitia extēpādo qd sententiando. z solet quotidie allegari istud

In mercu. dixi in. c. primo. de psump. **C** contra tex. in eo qd papa pñtiat hic specificē sup cōsuetudine cū tñ hoc nō fuisset a parte peti tū z sic est cōtra. c. licet heli. de simo. sentētia em debet esse conformis petitiōi. vt ibi. Et alibi dicit tex. quod fatuus est iudex qui sentētiat sup non petitis: vt in. l. fina. C. de fideicom. liberta.

Solu. dicit Inno. quod papa ex officio suo hāc consuetudinem irritauit potius vitia extēpādo qd sententiando. z solet quotidie allegari istud

In mercu. dixi in. c. primo. de psump. **C** contra tex. in eo qd papa pñtiat hic specificē sup cōsuetudine cū tñ hoc nō fuisset a parte peti tū z sic est cōtra. c. licet heli. de simo. sentētia em debet esse conformis petitiōi. vt ibi. Et alibi dicit tex. quod fatuus est iudex qui sentētiat sup non petitis: vt in. l. fina. C. de fideicom. liberta.

Solu. dicit Inno. quod papa ex officio suo hāc consuetudinem irritauit potius vitia extēpādo qd sententiando. z solet quotidie allegari istud

In mercu. dixi in. c. primo. de psump. **C** contra tex. in eo qd papa pñtiat hic specificē sup cōsuetudine cū tñ hoc nō fuisset a parte peti tū z sic est cōtra. c. licet heli. de simo. sentētia em debet esse conformis petitiōi. vt ibi. Et alibi dicit tex. quod fatuus est iudex qui sentētiat sup non petitis: vt in. l. fina. C. de fideicom. liberta.

Solu. dicit Inno. quod papa ex officio suo hāc consuetudinem irritauit potius vitia extēpādo qd sententiando. z solet quotidie allegari istud

In mercu. dixi in. c. primo. de psump. **C** contra tex. in eo qd papa pñtiat hic specificē sup cōsuetudine cū tñ hoc nō fuisset a parte peti tū z sic est cōtra. c. licet heli. de simo. sentētia em debet esse conformis petitiōi. vt ibi. Et alibi dicit tex. quod fatuus est iudex qui sentētiat sup non petitis: vt in. l. fina. C. de fideicom. liberta.

Solu. dicit Inno. quod papa ex officio suo hāc consuetudinem irritauit potius vitia extēpādo qd sententiando. z solet quotidie allegari istud

In mercu. dixi in. c. primo. de psump. **C** contra tex. in eo qd papa pñtiat hic specificē sup cōsuetudine cū tñ hoc nō fuisset a parte peti tū z sic est cōtra. c. licet heli. de simo. sentētia em debet esse conformis petitiōi. vt ibi. Et alibi dicit tex. quod fatuus est iudex qui sentētiat sup non petitis: vt in. l. fina. C. de fideicom. liberta.

Solu. dicit Inno. quod papa ex officio suo hāc consuetudinem irritauit potius vitia extēpādo qd sententiando. z solet quotidie allegari istud

In mercu. dixi in. c. primo. de psump. **C** contra tex. in eo qd papa pñtiat hic specificē sup cōsuetudine cū tñ hoc nō fuisset a parte peti tū z sic est cōtra. c. licet heli. de simo. sentētia em debet esse conformis petitiōi. vt ibi. Et alibi dicit tex. quod fatuus est iudex qui sentētiat sup non petitis: vt in. l. fina. C. de fideicom. liberta.

Solu. dicit Inno. quod papa ex officio suo hāc consuetudinem irritauit potius vitia extēpādo qd sententiando. z solet quotidie allegari istud

In mercu. dixi in. c. primo. de psump. **C** contra tex. in eo qd papa pñtiat hic specificē sup cōsuetudine cū tñ hoc nō fuisset a parte peti tū z sic est cōtra. c. licet heli. de simo. sentētia em debet esse conformis petitiōi. vt ibi. Et alibi dicit tex. quod fatuus est iudex qui sentētiat sup non petitis: vt in. l. fina. C. de fideicom. liberta.

Solu. dicit Inno. quod papa ex officio suo hāc consuetudinem irritauit potius vitia extēpādo qd sententiando. z solet quotidie allegari istud

In mercu. dixi in. c. primo. de psump. **C** contra tex. in eo qd papa pñtiat hic specificē sup cōsuetudine cū tñ hoc nō fuisset a parte peti tū z sic est cōtra. c. licet heli. de simo. sentētia em debet esse conformis petitiōi. vt ibi. Et alibi dicit tex. quod fatuus est iudex qui sentētiat sup non petitis: vt in. l. fina. C. de fideicom. liberta.

Solu. dicit Inno. quod papa ex officio suo hāc consuetudinem irritauit potius vitia extēpādo qd sententiando. z solet quotidie allegari istud

In mercu. dixi in. c. primo. de psump. **C** contra tex. in eo qd papa pñtiat hic specificē sup cōsuetudine cū tñ hoc nō fuisset a parte peti tū z sic est cōtra. c. licet heli. de simo. sentētia em debet esse conformis petitiōi. vt ibi. Et alibi dicit tex. quod fatuus est iudex qui sentētiat sup non petitis: vt in. l. fina. C. de fideicom. liberta.

Solu. dicit Inno. quod papa ex officio suo hāc consuetudinem irritauit potius vitia extēpādo qd sententiando. z solet quotidie allegari istud

In mercu. dixi in. c. primo. de psump. **C** contra tex. in eo qd papa pñtiat hic specificē sup cōsuetudine cū tñ hoc nō fuisset a parte peti tū z sic est cōtra. c. licet heli. de simo. sentētia em debet esse conformis petitiōi. vt ibi. Et alibi dicit tex. quod fatuus est iudex qui sentētiat sup non petitis: vt in. l. fina. C. de fideicom. liberta.

Solu. dicit Inno. quod papa ex officio suo hāc consuetudinem irritauit potius vitia extēpādo qd sententiando. z solet quotidie allegari istud

In mercu. dixi in. c. primo. de psump. **C** contra tex. in eo qd papa pñtiat hic specificē sup cōsuetudine cū tñ hoc nō fuisset a parte peti tū z sic est cōtra. c. licet heli. de simo. sentētia em debet esse conformis petitiōi. vt ibi. Et alibi dicit tex. quod fatuus est iudex qui sentētiat sup non petitis: vt in. l. fina. C. de fideicom. liberta.

Solu. dicit Inno. quod papa ex officio suo hāc consuetudinem irritauit potius vitia extēpādo qd sententiando. z solet quotidie allegari istud

In mercu. dixi in. c. primo. de psump. **C** contra tex. in eo qd papa pñtiat hic specificē sup cōsuetudine cū tñ hoc nō fuisset a parte peti tū z sic est cōtra. c. licet heli. de simo. sentētia em debet esse conformis petitiōi. vt ibi. Et alibi dicit tex. quod fatuus est iudex qui sentētiat sup non petitis: vt in. l. fina. C. de fideicom. liberta.

Solu. dicit Inno. quod papa ex officio suo hāc consuetudinem irritauit potius vitia extēpādo qd sententiando. z solet quotidie allegari istud

In mercu. dixi in. c. primo. de psump. **C** contra tex. in eo qd papa pñtiat hic specificē sup cōsuetudine cū tñ hoc nō fuisset a parte peti tū z sic est cōtra. c. licet heli. de simo. sentētia em debet esse conformis petitiōi. vt ibi. Et alibi dicit tex. quod fatuus est iudex qui sentētiat sup non petitis: vt in. l. fina. C. de fideicom. liberta.

Solu. dicit Inno. quod papa ex officio suo hāc consuetudinem irritauit potius vitia extēpādo qd sententiando. z solet quotidie allegari istud

In mercu. dixi in. c. primo. de psump. **C** contra tex. in eo qd papa pñtiat hic specificē sup cōsuetudine cū tñ hoc nō fuisset a parte peti tū z sic est cōtra. c. licet heli. de simo. sentētia em debet esse conformis petitiōi. vt ibi. Et alibi dicit tex. quod fatuus est iudex qui sentētiat sup non petitis: vt in. l. fina. C. de fideicom. liberta.

Solu. dicit Inno. quod papa ex officio suo hāc consuetudinem irritauit potius vitia extēpādo qd sententiando. z solet quotidie allegari istud

In mercu. dixi in. c. primo. de psump. **C** contra tex. in eo qd papa pñtiat hic specificē sup cōsuetudine cū tñ hoc nō fuisset a parte peti tū z sic est cōtra. c. licet heli. de simo. sentētia em debet esse conformis petitiōi. vt ibi. Et alibi dicit tex. quod fatuus est iudex qui sentētiat sup non petitis: vt in. l. fina. C. de fideicom. liberta.

Solu. dicit Inno. quod papa ex officio suo hāc consuetudinem irritauit potius vitia extēpādo qd sententiando. z solet quotidie allegari istud

In mercu. dixi in. c. primo. de psump. **C** contra tex. in eo qd papa pñtiat hic specificē sup cōsuetudine cū tñ hoc nō fuisset a parte peti tū z sic est cōtra. c. licet heli. de simo. sentētia em debet esse conformis petitiōi. vt ibi. Et alibi dicit tex. quod fatuus est iudex qui sentētiat sup non petitis: vt in. l. fina. C. de fideicom. liberta.

Solu. dicit Inno. quod papa ex officio suo hāc consuetudinem irritauit potius vitia extēpādo qd sententiando. z solet quotidie allegari istud

In mercu. dixi in. c. primo. de psump. **C** contra tex. in eo qd papa pñtiat hic specificē sup cōsuetudine cū tñ hoc nō fuisset a parte peti tū z sic est cōtra. c. licet heli. de simo. sentētia em debet esse conformis petitiōi. vt ibi. Et alibi dicit tex. quod fatuus est iudex qui sentētiat sup non petitis: vt in. l. fina. C. de fideicom. liberta.

Solu. dicit Inno. quod papa ex officio suo hāc consuetudinem irritauit potius vitia extēpādo qd sententiando. z solet quotidie allegari istud

In mercu. dixi in. c. primo. de psump. **C** contra tex. in eo qd papa pñtiat hic specificē sup cōsuetudine cū tñ hoc nō fuisset a parte peti tū z sic est cōtra. c. licet heli. de simo. sentētia em debet esse conformis petitiōi. vt ibi. Et alibi dicit tex. quod fatuus est iudex qui sentētiat sup non petitis: vt in. l. fina. C. de fideicom. liberta.

Solu. dicit Inno. quod papa ex officio suo hāc consuetudinem irritauit potius vitia extēpādo qd sententiando. z solet quotidie allegari istud

In mercu. dixi in. c. primo. de psump. **C** contra tex. in eo qd papa pñtiat hic specificē sup cōsuetudine cū tñ hoc nō fuisset a parte peti tū z sic est cōtra. c. licet heli. de simo. sentētia em debet esse conformis petitiōi. vt ibi. Et alibi dicit tex. quod fatuus est iudex qui sentētiat sup non petitis: vt in. l. fina. C. de fideicom. liberta.

Solu. dicit Inno. quod papa ex officio suo hāc consuetudinem irritauit potius vitia extēpādo qd sententiando. z solet quotidie allegari istud

In mercu. dixi in. c. primo. de psump. **C** contra tex. in eo qd papa pñtiat hic specificē sup cōsuetudine cū tñ hoc nō fuisset a parte peti tū z sic est cōtra. c. licet heli. de simo. sentētia em debet esse conformis petitiōi. vt ibi. Et alibi dicit tex. quod fatuus est iudex qui sentētiat sup non petitis: vt in. l. fina. C. de fideicom. liberta.

Sanonmi. super prima parte primi.

si. sen. secut⁹ est An. in. l. olm. C. de test. et Jo. an. in. c. cu olim. de re iud. Antio. Fran. Adde q⁹ quis regulariter snia debeat esse conformis libello: vt in. l. vt fundus. ff. coi diu. cu si. Tn hoc intelligit quo ad re: q⁹ ad cam: et quo ad actione vt pulchre declarat Lanfra. on. in. c. qm p. in ver. snia. et in ver. vltari⁹ est sciendu. de pba. ite intellige hoc veruz nisi i qualitate sit dif formis: q⁹ tuc va let. tenet Bart. et Bal. in. ff. colu. et ibi et Ange. in. l. i. C. si plures vna sen. sen. cond. ite hoc veruz nisi pe titio sit sup inter esse iuris publici vel de re pcerne te periculū aie: q⁹ tunc snia pot ferri exxitate no seruata forma pe titiois vt no. do. Bar. in. cle. sepe. i. s. i. de x. sig. item nisi snia interlo cutoria vt p bal. i. l. si. in. pnci. in. ff. opp. C. de fideic. li. ite nisi in iudi ciodiuisio in q⁹ l. perat diuisio bonorum pot in dex alteri assi gnare re et alteri vsumfructu adiu dicare vt voluit Flori. de scdo pe tro. l. v. ff. de vsu fruct. et eode mo vni assignare re et alteri estimatio ne qn res eet idis uisibilis. ite etia nisi iudex pronu tiaret dāda ee pi gnoza fideiusoribus l. no sit petitiu: vt in. l. cu eoru. vbi casus notabia lis. C. de sen. ite etia nisi agat qro minoris: vt q⁹ v3 snia in actioe red hibitoria qn no eet pformis libello vt i. l. boue. i. s. aliqn. ff. de edi. edi. et alios plures casus in qb⁹ v3 et si no sit pformis libello. v3 p Alex. de imo. i. l. vnu. i. s. ff. si cer. pe. et tene meti q snia in dubio psumit con formis libello intm q ex ea pbat tenor libelli si de eo aliter no appa ret vt est gl. i. x. phibem⁹ reputata singularis et ibi p do. Abb. in. c. du du. in. vl. co. de deci. Et add et q si petat restō possessiois v3 snia o re sti. re. vt no. voluit Bald. i. addi. Spe. in. ti. de resti. spo. in. x. si peto. Et in q⁹ tū hic or de snia pape: vel pncipis: add q snia pncipis et no pfor mis libello v3 vt i. l. emil⁹. et ibi p Bar. et Alex. ff. de mi. et no. d. Ant. in. c. l. h. de simo. et no. arch. i. c. h. de rest. spo. in. vi. et p Jo. de imo. in. ca. cu venissent. d. insti. et no. Spe. in. ti. d. lit. cote. i. s. j. in. x. pe. vbi notabi liter dicit q snia sine libello ferri no pt ab inferiori a pncipe et de ptiū cōsensu. de q p Jo. an. i. c. j. de lib. ob. et p gl. i. c. h. de re in. et p Alex. d. imo. i. l. ius publicu. ff. de pac. papa tū pot ferre sniam sine libello. vt p Spe. in. ti. de lib. cōce. i. s. nūc vidēdū. in. x. xij. et p dicta facit q snia pncipis etia sine solēnitate v3 vt not. in. c. in causis. de re in. et habet p Pau. de ca. i. l. si q⁹ imperatorē. C. q testa. fa. pos. et v3 Bal. in. c. j. i. ff. col. ad si. in. x. obseruet. in. ti. si iter do. et v3 al. in. vi. ff. fe. Et adde et q⁹ l. sine partis citatioe no valeat. vt in. l. de vno quoz. ff. de re in. et in. l. nā ita diuus. ff. de adop. et plene p Jnn. in. c. dudū. el. h. i. ff. col. de elec. ple. p. d. Bar. in. cle. h. i. s. deniq. in. l. opp. de re in. vbi ponit et late disputat an sit nulla vel rescindēda p appellationē tū snia lata a pa pa et tenētes res ecclie: tū nulla pcedēte citatioe vel monitioe: ita no. voluit Bal. in. vi. ff. in. x. co. in. j. diuisioe seu. in. ver. pot etia p papa. et Sebast. Sapia. C. Supplere. vide Pau. de ca. et moder. in. l. vbi pactu. C. de trāsa. et moder. in. l. i. ff. de of. asses. vbi est gl. q inepitū libel lū d3 iudex detib⁹ lacerare. et idē dicit Ab. in. c. examinata. co. pe. j. de iud. vbi aliq⁹ in. c. si cleric⁹ laicu. de fo. cōpe. et in. c. si. de lib. oblati. b C Speciale est i papa. Tu dic q etia inferior a papa p bonū tex. in. c. ex frequētib⁹ de insti. in. ver. ex officio tibi cōmissio tā iniquā cōsuetu dinem de provincia tua velis et vbi But. ad hoc alleg. bo. tex. et vide tex. in. l. sub preteru. et ibi Bart. ff. de extraor. cri. vbi dicit q ptas ex officio suo pot facere sibi apportari statuta istorum disciplinatum et videre si ibi est aliquod statutū sapiens contra religionem et.

c C In. c. mādātū. adde bu. et istū in. c. cam q. el. j. in. ff. co. ibi alia limita tionē ponit. d. Ant. de testi. adde istū in. c. h. de pces. in. pā. et c. cu para ti. in. ff. de ap. et in. c. cu dilect⁹. de or. cog. in. ff. in. x. col. et in. c. ite cu quis. in. uij. col. et in. c. ex cōquestioe. in. x. col. de resti. spo. Limita vt per istū in. c. veritatis. in. notabili. ibi cōsiderato. de do. et cōtu. et vide Pau. et do. in. c. si. de iure in. lib. vi. et Jo. de imo. i. c. cu olim. d. rex pnu. et istū in. c. at si clerici. i. xij. col. de iudi. C In. c. cu ac cessissent. v3 ibi plene per istuz et d. meū. et p eūde do. meum hic. C In honozib⁹ deferēdis. faciat q legi. et no. in. l. j. ff. de albo inscri ben. et in. c. statui m⁹. de ma. et obe. et in q⁹ tū dicit ad cōsuetudines vi cinorū alle. text. in. l. i. l. C. d. cano. largiti. li. x. vbi si defecit thesaura rius pūncie res currit ad thesau rariū vicine pūn cie. et facit tex. in. l. iij. s. si tā vici nū. ff. de dā. infe. et i. diu. ff. de tu. et cur. da. ab his. et bon⁹ tex. i. l. qd sepe. s. si. ff. de Se hen. emp. et i. tex. i. l. p. locis. C. d. an no. et tribu. li. x. et allego. c. qto. et c. qsdā. de psum. et i. si vicinis. C. d. nup. et i. l. cu nauiclor. C. de nauic. li. x. j. et i. l. j. C. de ann. ciuili. co. li. et i. l. si quis ad declinandā. ver. si aut. C. de epi. et cle. et tex. in. l. q filiabus. ff. de le. j. et facit qd pulchre voluit Bar. i. l. j. ff. si cer. pe. q oia no tradas obli uioni propter vicinitatē de qua loquitur tex. et omnes doc. hic. C Adde Lap. all. exxij. vbi ponit an cōmissio qd fieri in vno loco possit fieri in alio ppter vicinitatē vbi est copia peritorū. Ro. consil. ccccxxij. vbi late ponit an publicatio acceptationis bñficij que non pot fieri ppter guerras possit fieri in loco vicino. et vide Sede. q. ccj. Antio. Fran. C De cōsuetudine loci vicini: an illa sit seruāda in loco vicino. Dicas q sic. si no est iuri cōtōria. vt p Jnn. in. c. dilecto. de off. archi. et in. c. cu olim. de pue. et vide plene p Pau. de ca. in. cōsi. clix. in. ff. co. Et adde q cōsuetudo ciuitatis d3 seruari in castris et locis illi subiectis et etia in curia epi. vt p Bar. in. l. ex ea. in. ff. prin. ff. de postul. vbi se remittit ad ple. not. per eū in. l. cūctos populos. C. de sum. tri. et habet p Bal. in. l. iij. ff. q. C. q testa. fa. pos. ppterea dictum q cōsue tudo feudorū ius cōe no seruati in alijs causis non feudali⁹: vt per Bal. in. aut. si quas. C. de sa. san. et in. l. h. in. vi. ff. q. C. de rescin. v3 et in. c. imperialē. de phi. seu. alie. per Sede. et per Ange. in. l. de quibus. ff. de legi. et per Alex. in. l. q rome. in. s. flauius. ff. de ver. obli. Et ad id qd or q illud qd d3 fieri in vno loco: pot fieri in loco vicino si forsan ibi ad est copia peritorū. add qd talis locus vbi est copia peritorū d3 esse lo cus insignis et in eo poterunt cause delegari etia si sit castellū vel alia villa dūmodo habeat inerum imperium. vt per Bal. in. l. in bonoz. ff. de bo. pos. ti. gñali. et per Bar. in. l. iuris. in. j. q. C. qui admit. ad bon. pos. et vide Spe. in. ti. de cita. et in. s. j. in. ver. item quod ad locum. f et Seba. Sapia. C Qd vbi. Aude pulchrū tex. in. l. in testō. el. i. ff. de cōdi. et demō. vbi no. Pau. de ca. q q tene⁹ aliqd facere sub certa for ma et sub pena si no pot illā formā breuiare: sine sui culpa non incidit in penā tenetur tū illud facere vt pot arbitrio boni viri. et illā text. di cit in. do. Jas. in. l. i. co. v. circa mediū. ff. de vulg. et pupil. g C Ad instar. Vbi aliqd ponit ad instar alterius ille equaliter recipit oēs pditiones illius in aut. de here. ab intesta. s. si naut. et expone ad in star. i. ad effectū vel ad similitudinē. ff. de cōdi. inde. l. sufficit. facit. l. in star. C. de iure ff. Jnn. in. c. inter dilectos. ver. si. ceterū. de fide. nstru. de offi. dele. c. h. li. vi. in. cle. j. de iud. ff. de pnb. l. eū qui. s. in publiciana. ff. de preto. stipu. li. j. s. j. Archi. de priuile. c. si papa. lib. vi. et vide Albe. de non debet

rosa. in suo dictio. in versu. in star. vbi allegat *Archi. in. d. c. si papa. i. q.* col. de priuile. impetratis ad instar. facit qd voluit *Bal. hic vbi dicit istu tex. esse in arg. q. si in eodem volumine statutoz reperunt diuer. sa r varia statuta q. equius r iustius seruanduz est. r sic p. s. uetudo nō vitiat statutum. q. supponit interpretatiōi sapiētuz. l. ij. s. j. ff. de ori. iu.*

Itēz inducit fm do. Anto. ad. q. instrm d. extēdi s. ritū r p. s. uetudine notariōnz reperunt diuersi ritus notariōnz circa ipsa instra a inspicit ritus rationabilior r minus p. iudicia lis alteri.

Zacharias. Tu adde ad hāc materiā plenep car. i. cle. j. de iud. r. s. eli. post alios i. c. inter di lectos. in fi. de fi. instr. r. gemi. in. c. 6 ff. de offic. legat. lib. vi.

Anto. Francisc.

Quā aliqd cōceditur ad instar alterius sine dubio intelligit ad similitudinē eē cōcessū ita q. id q. b vni est cōcessus i telligat etiā esse cōcessus alteri de quo vid q. plene trac. p. alex. r. do. in. l. i. ff. de leg. j. r. vide p. mod. in. l. i. sufficit. ff. de ad. inde. r. p. Archi. i. c. si papa. de pri uileg. lib. vi.

Tam in festo nibus r p. c. s. sio nib. Adde hic

Bal. per istu tex. q. cōsuetudo designat loca sedēdi r q. nō debēt p. posterari. r antiquos clerici r doctores debēt habere primū locū de inde ceteri. r dicit Bal. in. l. obseruare. s. anteq. ff. de offi. procō. p. illuz tex. q. attēditur cōsuetudo circa ista r q. in tūcia fratres minores vadūt ante p. dicatores. q. ibi est cōsuetudo q. digniores sequūt r altior locus fm eū est q. magis est p. pinquus dño alle. gl. j. s. aliam. insti. de bo. pos. in. x. altiore loco r in ecclia stico scribit. loquere maior natu. te em decet primū loq. fm eū. r dicit Bal. in. c. j. s. marchio. in. iij. col. qui seu. da. pos. q. barones debēt sedere penes regē ordine p. s. ueto iste ho nor appellat priuilegiū no. de archi. R. auēne. r. z. Mediolani. in. d. l. cernimus. C. de sac. sanc. ec. fm subdentē in vna dictiōe q. attendit cō s. uetudo in quo loco sedere d. cātor in choro. r dicit iste cōsil. r. xij. fuit a me postea q. sitū nō valere de cōsuetudine q. archi. p. cedat vicarium epi. alle. c. legim. r. c. iij. di. vbi reprobat insolētia quorūdā diaconoz q. se maiorib. p. ferebāt. r adde bo. tex. in. l. i. C. de offi. p. se. vbi. in. ver. locū is qui iuxta matricule veritatē sequit obtineat. r. tex. in. s. verum. r ibi do. r. xij. dist. r q. habet in. c. statum. de ma. r. obe. r. in. l. j. ff. de albo scribē. Limita nisi posterius matricular. vel poster. ordinatus esset doctior r melior. gl. est notabilis in. s. ordinatione. in. x. omnino. in. aut. de monachis. quā sequitur Ange. ibi. r. Ludo. in. l. cū quid. ff. si cer. pe. r. ibi Alex. in. ij. col. r. no. Sali. in. l. p. roudendū. per illū text. C. de postu. r. Ludo. in. l. si vero. s. de viro. l. iij. fallent. ff. so. ma. addēs text. in. c. epōrū. l. x. r. iij. di. r. in. l. v. m. cuiq. C. de p. r. mis sacrozu scrip. mōrū. lib. x. gl. in. l. i. C. de anno. cum lib. x. q. Car. in. cle. ij. q. vers. viij. de ma gi. facit tex. in. l. s. r. reprobari. ff. de excu. tu. in. ver. valde disciplinatos r ibi Bal. r. per Ludo. in. l. i. si cum dies. s. si arbiter. ff. de arbi. per illum tex. in. ver. q. puto verū: si r eius sit autoritatis arbiter r. c. vbi cōcedi tur arbitro magne autoritatis q. possit renūtiare in secessib. id est in viridar. s. vel alijs locis delectabilib. q. sunt extra ciuitatē fm glo. s. multe. in. x. edic. in. aut. de test. r. albe. in. d. s. si arbiter. in. fi. alias primo licētiatus r postea doctorat. p. cedit illū q. medio tpe fuit doctoratus. Ange. are. in. s. q. dā. in. x. col. de ac. in. st. per tex. in. l. i. C. de cōsuli. lib.

q. q. tene mēti. quia fuit in facto fm eū cuius verba ponit Alex. in l. j. ff. de obsequiis. in apost. facit qd no. do. in. c. a collatiōe. ad fi. d. app. in. vi. q. d. voluit Bal. in. cōsi. inci. Arch. vbi dicit q. archidiacon. p. fer tur p. p. osito. r. plene p. doc. moder. in. rub. de ma. r. obe. in. c. statum. e. ti. r. idē Do. in. d. c. epōrū. r. tex. in. d. l. decernim. in. ver. in. sedendo. r.

augeri cultus diuinus qd si illa ecclesia nō ē ne cessaria poti. vilescit r numerositate. ar. in. c. i. d. priuile. in. fi. r. x. c. iij. di. legim. facit. d. c. ad audien tiam. r. c. pastoralis. de his que fi. a p. zela. ¶ In gl. in. ver. illā ibi: q. minorē. dic q. hoc nō dicitur cōtrariū sed eligi illa cōsuetudo q. minus est al teri p. iudicatiua r magis rōnabilis. r iura alle. i. dñi loquunt in alijs casib. Et dicit Ainc. j. e. in c. si. q. primo d. attēdi ius cōe si x. cōe nihil disponit r tūc attēdēda est cōsuetudo generalis vel specialis illi. loci: vt in. d. c. catholica. ea defi ciēte recurrendū est ad cōsuetudinē vicinarū ec clesiā vt hic. Si vero cōsuetudo est difformis attēdatur cōsuetudo minus nocina vt hic et in ver. quo circa. r. in. c. ex parte. j. de cēsi. oib. s. des ficiētib. recurrendū est ad. c. si. r. x. di. vt. f. congre gent sapiētes r seniores quorū cōsilio stē. r. no. hoc dictū est em gñaliter obseruandū vbi cūq. agi de tribuēdis honorib. alicui dignitati vel vbi dubitaret qualiter p. relatus se d. habere in subditos vel quid simile: vt in. c. super eo. de cēsi. vñ tñ mīhi non placet ex dictis Ainc. in eo qd dicit primo recurrendū esse ad ius cōmune. et se cundo ad cōsuetudinē particulare. loci. ¶ Itaz vi detur primo recurrendū ad cōsuetudinē. quia cōsuetudo derogat iuri cōmuni. vt in. c. si. j. eo. Sed saluādo Ainc. potes sic distinguere. qd aut cōsuetudo versatur circa illam dignitatē de cu ius honore cōferēdo queritur: r serua illud qd s. dixi. sicut patet per totū de offi. archidi. vbi cō s. uetudo p. ualeat iuri cōi. aut cōsuetudo versa tur circa cōsimilē dignitatē: tunc pōt saluari dictū Ainc. vt si dignitas similis de nouo erigat prius recurrendū sit ad ius cōmune q. ad cōsue tudinem que seruatur in alia ecclesia particulari. r. pone exemplū q. si sunt tres archidiaconi i di uersis ecclesijs non in eadē ciuitate habētes va rias cōsuetudines: si cōstituitur. de nouo archi diaconatus in alia ecclesia credo q. in honorib. deferendis sit primo recurrendū ad ius cōmune q. ad cōsuetudinē aliarū ecclesiarum: q. consue

ponit an debeat attēdi prior approbatio regule: vel alie dignitates q. sunt apud ipsos religiosos: puta dignitates abbatiales de quibus oib. s. plene h. in cōsi. redditis fere p. oia collegia italie in qōne p. ce dēti inter monachos beati bñdicti: r canonicos regulares. q. q. sunt impressa nō puto vltius insistēdū: q. facile haberi r videri possunt: q. sit locus insignis dictū est in apo. p. cedēti r ponit spe. in. tit. de ci ta. in. s. j. in. ver. itē q. ad locū ibi alleg. r. p. doc. in. c. statutū. de resc. lib. vi. Circa locū aut iudicij. dicas q. siue loquamur in iudice siue in ar bitrio locus d. esse honest. r. tū. l. ij. in. s. pe. ff. si quis cau. l. si cū. s. si arbiter. ff. de arb. c. cū persone. de priuile. lib. vi. r. c. statutū. s. cū vero. de resc. eo. lib. r. c. venerabilib. s. r. hoc. de sen. exc. in. vi. r. per archi. iij. q. ix. in. s. si. r. in quo loco possit arbiter cognoscere r laudare. vide p. spe. in. ti. de arbi. in. s. viij. in. ver. de loco. r. in. tit. de cita. s. j. in. x. s. nungd arbiter. r. contra quis dicat locus incōgru. no. in. c. ab eo. de ap. li. vi. r. in. cle. q. uis. in. s. similiter. r. ibi doc. no. de ap. r. h. per Bart. in. l. i. in. s. adeundi. ff. q. n. ap. sit. r. per archi. in. s. biduū. ij. q. vi. r. de forma appel lationis q. n. locus nō esset tutus r cōgruus si forsan per iudicē assig gnaretur vide per Spe. in. ti. de app. in. s. j. in. ver. si aut. r. in. s. restat. in. ver. r. no. r. habet per do. Car. in. cle. j. in. x. q. de foro compe.

¶ Multum instat. Vide hic do. meum post Jmo.

¶ Sebast. Sapia. Debet attēdi. Hoc idem dicit po. Jasi. l. de quibus. co. j. ff. de leg. vide Jo. an. in. rub. huius tit. r. ibi do. Ant. circa fin. r. Car. in. c. si. j. q. l. r. q. d. cōsuetudo vni. loci attendatur in alte ro loco tradit cal. in. cōsi. ij. quidā nobilis. col. xx. r. illustris curtis in. d. c. si. col. l. ver. quanto limitatur. r. co. l. x. r. viij. ver. secundo amplia. r. ibi late an cōsuetudo ciuitatis attendi debet in casib.

¶ Attendi ius commune. facit in simili dictem Jnn. in. c. in literis. d. rest. spo. r. quod voluit Ly. r. Sali. in. d. auf. habita.

¶ Adde tu lap. alt. x. l. s. cōsi. cci. in. prin. r. vide qd voluit Cal. 2f. vi. ¶ Sebast. Sapia. Particularem. vide Pau. de ca. in. cōsi. clxi. in presenti causa. in. j. col. fm antiquam impressionem.

¶ Sebast. Sapia. Pone exemplū. Facit q. q. cōsuetudo pōt p. cor

ibi gl. r. gl. in. c. q. periculosum. vñ. q. j. r. Bal. in. l. ex hoc iure. ff. de in sti. r. iur. r. tex. i. l. quoties. in. x. se dēti. C. vbi senas tor vñ clarissimū. tex. i. c. p. cipim. r. c. iij. di. tex. r. ibi ang. in. l. cū salu tatus esset. C. de sen. passis.

¶ Adde tu. Sra. are. cōsi. r. x. vbi ponit an valeat cōsuetudo q. nō habēs dignitatē p. feras habenti r vñ d. doctorato r licētiato q. s. p. ferri debeat. ro. 2f. c. c. x. iij. in. fi. Anto. Francisc.

¶ Circa hoc q. s. sedere debeat in digmōi r altio ri loco. Dicas q. loc. est assigna dus scdm digni tatē ordinis: r ex q. litate loci. r. or dine arguit ordo dignitatis vt est text. in. l. ij. in. s. post originē. i. x. r. velut in locū. ff. de ori. iur. r. d. ista precedentia ma gie inter religio sos. vide plene p. do. Fel. in. rub. de maio. r. obe. vbi

Sanonmi. super Prima parte primi.

dari cōsue cōmuni consuetu. non derogat iuri cōmuni. Soff. in summa huius tit. per tex. in c. cu3 dilectus. j. eo. facit. tex. in c. cu3 expedit. de elec. in. vi. in. l. v. nica. C. de inoffi. do.

Cōsuetudo spālis. adde qz consuetudo nō extēdit se: vt voluit Bar. in aut. qui rē. C. de sacrosan. ec. l. x. et Barro. in. l. j. ff. de iti. actus pū. et plene p. do.

meū in. c. qd trās

lationē. d. of. leg.

Adde an con

suetudo extēdat

frā. are. q. i. c. xxx

an. pau. de ca. con

fil. clxi. in pū.

zacharias.

Sic tu qz con

suetudo ē stricti

iuris iō regulari

ter nō extēdit p

similia. no. bal. in

c. j. in fi. pū. con

sen. et in aut. qd

ruinas. in. j. co. C.

d. sa. san. ecc. q est

verū maxime in

ea consuetudine in

ri. d. na vt no. In.

in. c. dilecto. in fi.

glo. sue in. ver. su

pradi. de offi. ar

chi. flo. in. l. vendi

cor. g. j. ff. com. p.

dio. pau. de ca. cō

fil. clxi. Old. q. cc

xxxvi. et Alex. cō

filio. lxxvii. vol. h.

Aut. Franc.

Tu adō circa

hoc an consuetudo

extēdat id q vo

luit do. abb. in. c.

fi. de cōsue. vbi di

xit q extēdit nisi

sit erronea et vid

etiā Pau. de ca.

i. q. fil. in. h. col.

vbi dicit q cōsue

tudo q pūmoge

nit succedat i re

gno extēdit etiā

vt succedat i feu

do. et vide etiam

Alex. in q. lxxvi.

in. j. parte consil.

vbi dicit cōsuetu

do pūa iuri cōi

non extēditur ex

idēitate ratiōis

et adō bal. in. l. q

cūq. in. vi. co. C.

de fer. fug. et c. j.

tudo spālis nō pūdicat iuri vniuersaliter sed

tū specialiter: et in hoc casu d. intelligi. l. q. d. q

l. consuetudinis nō sit parua autoritas: nō tūvin

cit legē. s. vniuersaliter: et in. l. h. C. q. sit lon. cōsue.

et vii. dist. cōsuetudo. Et per hoc infero ad no

tabile dictum quod si hodie de nouo erigeretur

studium generale in aliquo loco deberet illa vni

uersitas habere integra priuilegia. aut. habita.

C. ne si. p. pa. et etiā in criminalib. haberēt scho

lares indices proprios: nō obstant q ibi gl. di

cat q doct. et scholares renuntiauerūt illi aut. in

criminalib. per non vsum seu per consuetudinē

oppositā. Dico etiā q cōsuetudo nocet dūtaxat

in illis locis vbi viguit: sed ex quo studiū erigit

de nouo d. pū. recurri ad ius cōmune: et sic pro

cedat istud notabile dictū. An. qd sic intellectū

et limitatū tenebis menti: qz ad multa facit. Nec

obst. tex. iste vbi nō recurrit ad ius cōmune s. ad

cōsuetudinē vicinariū ecclesiariū. hoc ideo qm in

iure cōmuni nihil disponitur de ista pūcentoria

et ideo fuit opus recurrere ad cōsuetudinē. sec.

si fuisset constituta dignitas cuius officiū dispo

neretur a iure cōmuni vt est archidiaconatus et

archipresbyteratus et similes: qz tunc obseruaba

tur dictum Vincentiū. Abbas.

Cōsuetudo per quā prelatus solet dimittere

prelaturam sine consensu superioris: nō valet. C.

Prelat. an et qn possit eligi ad aliā prelaturam

Legatus de latere pōt dare prelatis exemptis

licentiam transeundi ad alias dignitates.

Consuetudo mala dicitur corruptela.

Faciens actum contra ius pretextu prae cōsue

tudinis an excusetur in vtroqz foro.

Necessitate cessante cessat omnis actus pūcessus

propter ipsam.

Us venerabilis.

et nō v3 cōsuetudo per quā prelatus

sine superioris licētia pōt dimittere

platurā etiā si vellet trāsire ad aliā dignitatem.

vel aliter et sic. Non pōt induci ex cōsuetudine vt

qs possit dimittere dignitatē sine superioris li

cētia vel vt possit elect. administrare nō habita

cōfirmatiōe a superiore. In prima parte poni

tur temeraria trāslatio. i. scōa trāslati excusatio:

ibi postmodū. iij. excusatiōis reprobatio ibi cūz

igit. et Calus l. l. alio. Eps hostien. et A. setē cru

cis pūbyter cardinalis erant legati in alemania,

inuenerūt qd qdā abbas monasterij hermon. qd

ad romanā ecclesiā ptinet nullo medio trāsue

rat ad mōasteriū corbie. q est sūr sedis aplice

spāle sine licētia dñi pape vt ei legati nec peti

ta nec habita cōfirmatiōe: abbas in suā defensio

nē allegabat gñalē cōsuetudinē illius terre. Cō

sult. papa sup hoc rñdet q talis consuetudo ca

gñ. di. in sum. et p gl. in. c. si aliqd. in x. priorē. et ibi p Archi. xxij. q. iij.

Legatus iurisdictionē. adde gl. in. c. qñ trāslationē. de of. leg. et ibi

istū et p. de anch. in. c. j. hic alle. et p. de anch. in. c. cu3 ex offi. d. rescri.

Adde vt per R. o. consil. cccxviiij.

Admittit nomē. facit tex. in. c. cū in ecclesie. in ver. qz legem mortis

de simo. et tex. iij

eta gl. in. c. admo

nere. i. pū. xxxij.

q. ij. vbi ponitur

xlus. Si re pūes

ris nec nomē ha

be mereris.

Quo ad penā

huius seculi. Ad

de Lud. ro. in no

tabili. xx. inci. an

cōsuetudo repro

bata et gl. in. x. fi.

antiqua in. c. ij. d

tēp. ord. et d. hic

pe. de anch. se in

facto obtinuisse:

rector ville fecit

multos poni i ce

pis: fuit forma

ta inqstio cōtra

eū d. pūinato car

cere: ipse pbauit

q ei pūdecesso

res fuerunt vñ

isto iure. s. forte

minus iuste fuit

excusatus ppter

consuetudinē l3

pranā. faciat tex.

i. l. j. ff. d. abigeis.

et q voluit bal. l

cōsi. incip. in xpi

noie amē. qñ ali

qd pcedit vbi cō

suluit statutū p

mittebat indū in

certo loco et ex

tra illū locū pūi

bebat mō d. pūe

tudine qlibz l3

debat extra illū

locū fuit excusa

tus ppter cōsue

tudinē. et vid. pe.

de anch. cōsi. cc

lxxxv. incip. iure

stricto et cōsuetu

dine. et in q. l. in

ci. in xpi noie et.

Cōsuetudo que

h3 in pūpōdes

ra. c. iter dilectos.

de excels. pla. sed

dic qd ille text.

loquit de actu re

probato nō solū

a lege nature sed

etiā a lege positi

ua. et de actu q in

se ē mal. et mūl

ta in fili hic accu

mular do. meus

q ponit R. o. in

repe. rub. de ar

bit. in. xxvij. col. in vers. sed an ista causa reductionis quib. adde bal.

in. c. cum bertol. de re iudi. et in. c. cum parati. in fi. de appel. et in rub. de

resti. in inte. et But. in. c. ij. eo. tit.

Adde tu Alex. consil. cxxij. i. li. et vij. h. lib.

Sebasti. Sapi. **Q**uo ad deū. Vide do. Jas. in. l. de qbus. ff. de le

gi. vbi ponit ad hoc multa exēpla et idē tradit in. l. singulari. col. pe. ff.

si cert. pet. et Lomeus peru. in consil. xxvij. in hac consult. in. ij. volu.

are. in consil. xi. procedendū. Ancha. in consil. h. consuetudo. ad fi. Lar.

Flori. in consil. cxxij. presbyter. col. ij. Alex. in consil. cvij. pro inuestiga

tione. in. ij. vol. Feli. in. c. j. in. vij. linn. j. de re iudi.

Durat concessio. Adde Bal. in l. veluti. ff. de iusti. et iur. et in l. cum pponas. C. de nauti. fe. et in rub. de consue. ad fi. et in rub. de fi. instr. et pe. de anc. regula possessor. l. xxvii. co. in x. iij. q. iij. de reg. in. vide q. dixi i gl. i. in. c. q. p. necessitate. i. q. i. et ibi ea induci ad. q. p. si aliqua collecta est imposita ciuib⁹ pro necessitate vigete ea cessante cessare dz colle- cta q. no. s. p. n. apes iponentes 7 matione. Et no. bñ istud dictu: q. notabiliter li- mitat illud. c. nihil. et ex his duob⁹ capis: p. col- ligere q. vbi aliqd concedit ppter necessitate: du- rat concessio^a quaten⁹ viget necessitas b et no ali- ter facit. xvi. q. i. gñaliter. Itē dicere vltra doc. q. hic ex alio capite nō habebat locū. c. nihil. nā so- lū distantia loci supplet defectū cōfirmatiōis. s. in casu nō erāt duo defect⁹. s. defect⁹ confirma- tionis et vinculi quo iste abbas erat ligat⁹ abba- tie sue. vñ nō poterat deferere suā abbatia pter- tu. c. nihil. q. vbi insunt duo impedimēta vna sub- lato remanet et reliquū: vt in. c. ex tuarū. de aut. et vsupal. et in. l. si domus. ff. de ser. vrb. p. di. Abb. 8 Consuetudo quod abbas vnius monasterij eligatur de alio monasterio valet. 9 Monachus electus in abbate: an et qñ requirit consensum in electione a superiore. 10 Electio prelati spectat ad collegium illius eccle- sie vbi prelatus eligitur. 11 Patronus ecclesie nō pōt ēt tpe quo fundatur di- sponere de iurib⁹ ecclesie i puidiciū epi: s. bñ hoc pōt epi facere ad requisitionem patroni. s. 11. 12 Verbum vnum prolatum in vna dispositiōe po- test diuersimode intelligi. 13 Consuetudo tribuit intellectum legi cui est stan- dum licet non sit bonus. 14 Iudex an et qñ possit p partes pñitiare. i. pñi- tiare super vno articulo et sup alio supersedere. 15 Monach⁹ i cā monasterij nō agit sine mādato. 16 Eps pōt creare nouū bñficiū: et iponere maiore penam quam imponat ius cōmune. 17 Titulus etiā iniustus dat causam prescribendi. 18 Snia lata cōtra ius ita demū est nulla si est ptra- ius clarum: secus si illud ius est dubium. 19 Eps non pōt ius vnius ecclesie alteri tribuere. 20 Alternatiua aliquando importat ordinē: et ali- quando stat in sui natura. 21 Electus et non consecratus potest exercere ea q sunt iurisdictionis episcopalis. 22 Prelatus suspensus vtrū possit exercere iuris- dictionalia in canonicis. 23 Moniales habent electionem. 24 Abbatissa habet iurisdictionem et potest habere collationem beneficiorum. 25 Statuti verba dubia debēt interpretari vt min⁹ ledant ius commune quam sit possibile. 26 Titulus non requiritur ad inducendā consue- tudinem sed solus vsus. **Cum dilectus.** De consue- tudine pōt induci q. vna ecclesia d gre- mio alteri⁹ teneat sibi platū eligere et consuetudo est optima legū interpret. ita cōiter summat. s. pōt summiari notabilib⁹: vt pate- bit ex infra dicēdis. et sunt due ptes pncipales. In pñia narrat duplicē qōnē electionis cū pñiū allegatiōib⁹. s. cā ibi: q. nobis: vñā diffinit et al- terā diffiniendā pmittit. **Casus lralis.** Vacan-

Durat concessio. Adde Bal. in l. veluti. ff. de iusti. et iur. et in l. cum pponas. C. de nauti. fe. et in rub. de consue. ad fi. et in rub. de fi. instr. et pe. de anc. regula possessor. l. xxvii. co. in x. iij. q. iij. de reg. in. vide q. dixi i gl. i. in. c. q. p. necessitate. i. q. i. et ibi ea induci ad. q. p. si aliqua collecta est imposita ciuib⁹ pro necessitate vigete ea cessante cessare dz colle- cta q. no. s. p. n. apes iponentes 7 matione. Et no. bñ istud dictu: q. notabiliter li- mitat illud. c. nihil. et ex his duob⁹ capis: p. col- ligere q. vbi aliqd concedit ppter necessitate: du- rat concessio^a quaten⁹ viget necessitas b et no ali- ter facit. xvi. q. i. gñaliter. Itē dicere vltra doc. q. hic ex alio capite nō habebat locū. c. nihil. nā so- lū distantia loci supplet defectū cōfirmatiōis. s. in casu nō erāt duo defect⁹. s. defect⁹ confirma- tionis et vinculi quo iste abbas erat ligat⁹ abba- tie sue. vñ nō poterat deferere suā abbatia pter- tu. c. nihil. q. vbi insunt duo impedimēta vna sub- lato remanet et reliquū: vt in. c. ex tuarū. de aut. et vsupal. et in. l. si domus. ff. de ser. vrb. p. di. Abb. 8 Consuetudo quod abbas vnius monasterij eligatur de alio monasterio valet. 9 Monachus electus in abbate: an et qñ requirit consensum in electione a superiore. 10 Electio prelati spectat ad collegium illius eccle- sie vbi prelatus eligitur. 11 Patronus ecclesie nō pōt ēt tpe quo fundatur di- sponere de iurib⁹ ecclesie i puidiciū epi: s. bñ hoc pōt epi facere ad requisitionem patroni. s. 11. 12 Verbum vnum prolatum in vna dispositiōe po- test diuersimode intelligi. 13 Consuetudo tribuit intellectum legi cui est stan- dum licet non sit bonus. 14 Iudex an et qñ possit p partes pñitiare. i. pñi- tiare super vno articulo et sup alio supersedere. 15 Monach⁹ i cā monasterij nō agit sine mādato. 16 Eps pōt creare nouū bñficiū: et iponere maiore penam quam imponat ius cōmune. 17 Titulus etiā iniustus dat causam prescribendi. 18 Snia lata cōtra ius ita demū est nulla si est ptra- ius clarum: secus si illud ius est dubium. 19 Eps non pōt ius vnius ecclesie alteri tribuere. 20 Alternatiua aliquando importat ordinē: et ali- quando stat in sui natura. 21 Electus et non consecratus potest exercere ea q sunt iurisdictionis episcopalis. 22 Prelatus suspensus vtrū possit exercere iuris- dictionalia in canonicis. 23 Moniales habent electionem. 24 Abbatissa habet iurisdictionem et potest habere collationem beneficiorum. 25 Statuti verba dubia debēt interpretari vt min⁹ ledant ius commune quam sit possibile. 26 Titulus non requiritur ad inducendā consue- tudinem sed solus vsus.

Cum dilectus.

De consue- tudine pōt induci q. vna ecclesia d gre- mio alteri⁹ teneat sibi platū eligere et consuetudo est optima legū interpret. ita cōiter summat. s. pōt summiari notabilib⁹: vt pate- bit ex infra dicēdis. et sunt due ptes pncipales. In pñia narrat duplicē qōnē electionis cū pñiū allegatiōib⁹. s. cā ibi: q. nobis: vñā diffinit et al- terā diffiniendā pmittit. **Casus lralis.** Vacan-

dit q. licetia pñtada dz pñtari in scriptis et sic vñ necessariū qd expres- se pñtetur. Ad dñ q. licetia trāseūdi ad aliā ecclesiā eiusdē epatus suffi- cit et si tacite pñtetur qñ sufficit q. superior sciat et q. non phibeat. c. i. et ij. lxxi. di. no. d. Car. in cle. si. de elec. vbi etiā dicit q. in trāfitu ad aliā ecclesiā alteri⁹ diocesis vel epat⁹ requir⁹ expressa et non sufficit tacita.

te mona. andren. elect⁹ fuit qdā monach⁹ eius- dē monasterij Su. noie in abbate. monachi cha- rose. monasterij huic electiōi se opponētes dice- bāt electionē andren. cenobiij de suo monasterio faciendā ppter q. qd tā sup electiōe pñdicta q. sup iure eligēdi abbate delata est ad sedē aplicam. In pñtia pape pponebat dictus Su. monach⁹ q. tā de iure cōi q. de puilegio spali ad caplin an- dren. monasterij pñtinebat electio. vñ petebat ele- ctionē de se factā pñfirmari. pcurator monasterij charofen. pposuit ex aduerso q. olim ad petitiō- nē pñonorū monasterij andren. fuit a diocesano epo cōstitutū vt si loc⁹ ipe intātū cresceret vt ab- bas pñstitueret ibidē electio abbatis ipsi⁹ penes fratres eiusdē loci et caplin charof. pēderet et ob- tētū hui⁹ statuti sic fuit lōgis tpi⁹ obseruatū vt monasterio andren. vacante monachi eiusdē loci de gremio charofen. sibi eligebāt aliquē in abba- tē: vñ cū electio ipsa fuerit pñstatutū pñdictū et cō- suetudinē q. est optima legū interpret celebrata merito cassari odebāt et mādari fratrib⁹ andre. vt decetero eligat sibi abbate de monasterio cha- rofen. In sup allegauit q. electio ipsa facta erat de suspensio et a suspēsis: et iō ēt electio non tene- bat. Dñs papa auditis hincide pñpositis: q. cō- stitit ei qd electio facta fuit de suspēso et a suspē- sis eā cassauit iustitia exigēte. i. cassam et irritam nūtiavit. Verū tñ q. pñdictū statutū ita posset in- telligi q. pñ illud nō deroget iuri cōi nec pñuile- gio hoc modo vt electio pñtineat ad capl⁹ And. et pñfirmatio ad caplin charofen. mādāt papa q. busdā q. si monachi charofen. talē cōsuetudinē pbauerint p quā pñiudicet iuri cōi: vñ q. mona- chi andren. eligerēt sibi abbate de monasterio charofen. s. m illā cōsuetudinē debeant iudicare electionē andren. monasterij decetero faciendā. Qd si talem cōsuetudinē nō pbauerint adiudi- cent monachis andren. ius eligēdi abbate vt li- berā habeant potestatem vel de gremio sui mo- nasterij vel aliunde eligēdi sibi abbate pñsen- tando ipsum charofen. capitulo vt si canonica fuerit electio a capitulo charofen. pñfirmet. Ber. 2 **C**um dilectus. q. monach⁹ elect⁹ in prelatū pōt ele- ctionē de se factā pñsequi etiā in iudicio cōten- dendo. cōcor. c. cū dilecta. c. s. de rescrip. Aduers- tēdū tñ puto q. aut eligi ab extraneo collegio et nō pōt consentire electioni de se facte sine licē- tia sui superioris. vt in. c. si religiosus. de elec. lib. vi. Aut eligi a collegio pprio: et tunc eo ipso q. eligi videt sibi data potestas acceptandi: vnde in acceptatiōe nullius cōsensus exigitur vt hic. 3 **M**ā illū eligendo videretur sibi dare licentiam d acceptadi. Et facit qd not. in regula q. tacet. de reg. iur. lib. vi. in mercu. et facit istud qd in casu in quo in actu filij requirit consensus patris qd pa- ter cōtrahendo cū filio videretur sibi dare consen- sum ad hoc qd no. in. l. cū pñ. ff. de leg. ij. **C**um dilectus. q. qd pñuilegium potest concurrere cum iure

no. i. c. admonet. de renūti. et ibi di- cit do. car. q. tas- lis licetia dz esse specialis de trās- eūdo ad talē ecc- clesiā vt ibi dixit i. xi. q. alayacaret pñmū bñficiū p trāfitū ad scōm. Et ad dñ q. l. mo- nach⁹ possit trās- ire ad arctiorem religionē pñta- licentia superioris l. nō obtēta. tñ si vult trāsire ad mi- norē vel parē: nō sufficit licetia ab- batis ēt expñsa. vt p do. car. i. cle. ij. q. d. ele. Et ad dñ qd qñ mona- chus vult agere vel accusare vñ p- curatorē pñstitu- re epñse requir⁹ li- centia ab. pñcessa al⁹ pñcessus nō vñ ēt si ex post rati- ficet vt p do. car. i. cle. religiosus. in ij. op. de procu. et in cle. j. in. s. volu- mus. de fo. cōpe. in. ij. q. Adde tñ qñq. licetia pōt pbari pprio iura- mēto. pñt hñ i. c. significasti. et ibi p gl. de here. Et adde ēt q. in pro- gatione iurisdic- tiōis faciendā p- clerici i epñm nō suū dz eē expñsa neq. sufficit taci- ta vt not. Anno. in. c. dilecti. d. fo. cōpe. et vide p do. pau. de cas. in. l. j. ff. si q. in ius vo. nō te. Et adde ēt q. qñ monach⁹ vult ire ad curiā pñcipis requir⁹ lnia spalis et ex- pressa. cle. j. s. q. x. de stat. mo. si cut ēt requir⁹ i ad

mini. sacramēti. vt no. gl. in cle. j. de pñui. Et adde ēt q. licentia que dz pñstari p iudicē in aliquo actu faciēdo dz pñstari cū cause cognitio- ne als actus nō vñ: et ideo requir⁹ q. pñstetur expresse vt voluit Bal. et Pau. de ca. in. l. sed si lege. in. s. pñtor. ff. de in ius vo. A. s.

Sebast. Sapia. **E**t facit. Vide Fel. in. c. cū nuntius. in si. j. de te- sti. vbi multa ponit ad pñpositum.

Aides sibi dare cōsensum. Tu adde Jo. an. in. c. nōne. de pñsum. in ver. et sic facit ad qōnē: et ibi pñtū et alios. et Bal. i. l. is q. s. neq. in x. et facit ad statutū. ff. de acq. he. et in. l. si filiū s. x. q. hō hic de tali qōnē. C. de peti. here. et ibi Ang. et Bal. in. l. exceptiōe. in x. not. q. ille. et in x. op. et in versi. ista. l. facit ad. q. C. de eni. et in. l. si in ver. q. dicit statutū. C. ad mace. et vide bo. tex. in. l. pñponi. als in. l. si gratiā. s. si q. s. fides iubeat. ff. in q. cau. pñ. vel hip. tacite pñstetur. et facit tex. in. l. titi. ff. qbus mo. pig. vel hypo. sol. et ibi Ang. pñtū tex. ibi em pñstetur q. i mutuo cō- sensu includit ratificatio. q. si ex dispositiōe statuti dicit ibi Ang. filij

Panormitanus super prima parte primi.

nō pōt obligare sine licētia patris et ambo obligāt se in actu q̄ videtur
data licētia et alibi iure nō ita bñ pbat fm eū facit qd̄ voluit Sali. in
d. l. si. post Bal. C. ad mace. et pe. de an. in. c. si. cle. egro. et ibi Jo. de imo.
et q̄ voluit ho. i. c. possessiones. d. re. ecc. nō alie. et adduco Bal. in. l. filius.
in si. ver. vl. no. ff. de his q̄ sunt sui vel alie. in. vbi dixit q̄ paria sunt pa-

trē et sentire filio
vel se simul obli-
gare cuz filio: qd̄
facit ad statutuz
perusini alle. d. l. a
cū pf. §. libertis.
Balle. et ibi Flo.
de sancto petro i
fi. dixit q̄ cū fili-
4 nō possit agere si-
ne p̄sentu p̄fis. l. b
fin. §. necessitate.
C. de bo. q̄ lib. et si
mul agāt q̄ vñ al-
ter alteri cōsenti-
re. ar. hic. facit. d.
l. titi. in prin. fm
Bar. facit qd̄ vo-
luit do. card. in. c.
olim. el. j. de resti.
spo. et facit q̄ no.
l. l. si q̄s mibi bo.
5 a. §. iussus. ff. de
acquirē. here.

Ado Raph.
comen. q̄. xl. ab.
confi. xi. vbi dicit
q̄ ex quo clericus
locat ep̄o videt si
bi dare licentiā.
6 Ad collegium
illius ecclesie. vide
qd̄ legi. et no. in. c.
j. de ele. et xvij. q.
§. abbatē. xvi. q.
vlti. c. si. l. imita:
nisi oēs de cōuen-
tu essent mortui:
q̄ tunc spectaret
ad illū prelaturū
ad quem spectat
p̄tās cōfirmādi: e
ut no. i. cle. in ple-
risq̄. de elec.

Adde ro. cōfi.
ccccxxij.
Sebasti. Sapia.
7 Ipsius eccle.
Ad Ab. et imo.
in. c. iij. §. de eccle.
edi. et Abb. in. c. significasti. j. de prebē. et oīno per Fel. in. c. cū venerabi-
lis. in. xi. col. j. de excep.

Mo pōt patronus. faciat qd̄ legi. et no. in. l. nemo potest. ff. de leg. j.

Adde Cald. confi. j. de eccle. edifi.

Anteq̄ ecclesia sit fundata. faciat q̄ no. i. c. pie mētis. xvi. q. vij. et q̄
voluit hic de. de anc. q̄ in fundacione monasterij p̄nt apponi p̄ditio-
nes et pacta cōditionalia vt in conditionis euētū talis ecclesia edifi-
canda debeat aliquā alteri seruitutem: et sic rei q̄ nondum est pōt ap-
poni onus sicut in rebus possessio ab hostibus si contingit recupera-
re. vt in. c. abbate sane. de re iudi. lib. vi.

Adde q̄ fe. confi. cccxlvi. et q̄ nec tpe fundacionis possit ep̄s sine
p̄sentu capli eximere ecclesiā a iurisdictione sua sicut nō p̄t tēpore fun-
dacionis cōcedere laico q̄ habeat vocē in ecclesia colleg. qd̄ est min⁹.

Sebasti. Sapia. 8 Jun cōi. Vide are. in. l. iam hoc iure. in. v. no. ff.
de vulg. et pup. vbi dicit q̄ qñ ē impossibilis q̄lis determinatio p̄pter
diuersam naturā rerū vel personarū sit difformis interpretatio. idem
vult Alex. in. l. testamēti. col. ij. C. de testa. mili. et ibi Dec. late col. v. in
ij. limita. Adde etiam ad hec do. Abb. in. c. maiores. j. de baptis.

Curat correctio iuris. facit gl. in. c. cupiētes. §. q̄ si p̄ viginti. d. elec.
li. vij. et gl. i. aut. ex testō. C. d. col. legi. et no. i. l. ex fecō. ff. de vul. et pu. et i. l. si
fu iuestri. C. de noga. et i. l. p̄stōnib⁹. ff. ad mu. et i. l. vt gradatim. §. si lege.
ff. de mu. et ho. et vide Bal. i. l. i. ij. col. in. x. itē no. ff. de p̄sti. pn. q̄ p̄sti-
tu tio et edictū semp debēt interpretari fm rōnē et ius cōe. alle. hūc tex. et
sic extēdit istū tex. ad edicta. et vide eundē Bal. i. l. dēs populi. i. x. nō q̄
ro vtrū vnū statutū. i. xij. col. ff. d. iusti. et i. u. et faciat bo. tex. i. c. dilecto.

communi. In p̄trarium tñ facit qd̄ no. gl. in. c. cō-
tra morē. c. dist. §. vide qd̄ leg. et no. in. c. j. §. de re-
scrip. Nota. iij. qd̄ ius eligēdi prelaturū spectat
dūtaxat ad collegium illius ecclesie et q̄ est p̄tra-
ius cōe q̄ aliqui forenses habeāt p̄tatem cū eis
eligendi: q̄ apte pbat ista litera et facit p̄tra opī.
Jo. an. in. c. cum ecclesia. de causa poss. et p̄prie. et
ibi dico. et Mo. iij. et tene mētī q̄ patron⁹ eccle-
sie etiam tpe fundacionis nō potest disponere de
iuribus ipsius ecclesie in p̄iudiciū ipsius ep̄is-
copi unde nō pōt trāsferre in aliū prelaturū ius con-
firmādi. sed hoc statuere p̄tinet ad ep̄m: et ad pe-
titionē patroni. Ad hoc bo. tex. cum glo. x. q. j. in
c. ij. et tene mētī: q̄ sepe patroni excedentes me-
tas sue potestatis contrariū statuūt. Et vide In-
nocē. j. ne prela. vi. suas. in. c. qm. §. vbi dicit quod
nō pōt quis etiā in traditione cuiuscūq̄ rei ap-
ponere conditionē spālem: nā nō p̄t patronus
cū sit priuata persona mutare ordinem canonuz
et ordinationē totius ecclesie: vt in. c. tua. et c. reg.
fisti. de testa. et Mo. v. et tene etiā mētī q̄ nescio
alibi ita bo. tex. q̄ ep̄s potest in fundacione eccle-
sie ad petitionē patroni trāsferre in alium ius
p̄firmādi p̄latum illius eccle. l. illud ius p̄petat
ip̄s ep̄o. xvi. qd̄. vij. oēs basilice. et xvij. qd̄. §. in. c.
j. Et sic p̄t ep̄iscopus in hoc p̄iudicare suo ep̄i-
scopatui. Et aduerte q̄ p̄ cā huius p̄iudici seu
alienationis huius iuris sufficit sola petitiō pa-
troni. Qd̄ admitto anq̄ ecclesia sit fundata: sed
post fundacionē ecclesie nō puto q̄ sine causa
hoc possit ep̄s statuere et ad petitionē patroni
licet aliud videatur hic sentire. d. Ant. Mā nega-
ri nō p̄t quin sit ista alienatio huius iuris iam cō-
petētis ep̄atui q̄ sine cā fieri nō d̄. Facit q̄ no. in
c. p̄stitutis. de elec. Sed ante fundacionē eccle-
siē nullū ius p̄firmādi est acquisituz ep̄is: p̄ me-
rito p̄t ad petitionē patroni qui forte aliter nō
vellet ecclesiā fundare hoc statuere. et Item
no. aliud notabile dictū q̄ idem verbum relatur
ad diuersos diuersimode p̄t et debet interpretari
si vniformiter sumendo p̄iudicaretur iuri cōi.
Et est in hoc tex. multū singularis ad interpretatio-
nem statutorū. nāz statutū ep̄i hic disponebat vt
electio p̄lati p̄deret penes fratres eiusdem loci:
et c. charofense. et quatenus verbum electio p̄cer-
nit fratres eiusdē loci stat p̄prie: quatenus vero
p̄cernit caplin charofens. stat p̄ p̄firmatione. Mā
cōfirmatio largissime sumpto vocabulo pōt di-

j. de ver. sig. et q̄ voluit Bal. i. l. cū mfe. i. x. vl. q̄rit hic. C. de rei vñ. vbi
alle. istū tex. facit q̄ voluit idē Bal. in. aut. nisi tricēnalis. C. d. bo. m. a.
quē refert et sequit anc. i. repe. c. j. de cōsti. et q̄ voluit idē Bal. i. l. j. C. d.
ces. bo. quē refert anc. in. d. c. j. et q̄ voluit idē Bal. in. aut. oēs peregrini.
C. cōia d̄ suc. et in. l. data opa. C. q̄ ac. nō pos. et i. l. j. C. eo. vbi alle. istū tex.

ci electio. est em̄ pars et finis electiōis. Et sit ista
interpretatio: q̄ si verbū electio quo ad vtrūq̄
casum staret p̄prie et stricte p̄iudicaret iuri cō-
muni q̄ de iure cōmuni electio p̄tinet dūtaxat
ad collegiū illius ecclesie. Et ex hoc et ex tex. no.
xvbi nūq̄ obliuioni tradēduz q̄ verba statuti
debēt intelligi largissime vel strictissime si ita in

interpretado curatur correctio iuris cōis. Unde sta-
tutum hoc largissime interpretatur. q̄ verbuz
electio sumit pro cōfirmatione. Et sic q̄ dici so-
let qd̄ statutū debet strictissime interpretari itel-
lige qñ per illā strictissimā interpretationem mi-
nus receditur a iure cōi. unde quo ad istū effectū
potest interpretari etiā largissime vt hic. et quoti-

die ad hoc. allegat iste tex. et Itē no. q̄ cōsuetu-
do est legū interpretatix optima. et q̄ lege existi-
te dubia debemus recurrere ad cōsuetudinē

loci: et si de ea apparet non est recedendū ab illo
intellectu quē cōsuetudo tribuit. Etia si ex post

facto apparet qd̄ iste intellectus in se nō sit bo-
nus. nam d̄ illud saltē valere ratioe cōsuetudi-
nis: et tene mētī hoc dictum. Facit qd̄ legi. et no.

in. l. minime. et l. si de interpretatiōe. ff. de leg. et
no. ex hoc et ex tex. virtutē cōsuetudinis. h̄z em̄
vim interpretatiuam. Item h̄z vim obligatoriā
seu derogatoriā. Nam derogat legi vbi est
legem. vt in. c. si. j. e. h̄z et tertio vim imitatiuā: q̄

imitatur legē vbi deficit leg. vt. i. distin. cōsuetu-
do. et vide bo. gloss. in situ. de iu. natu. in. §. ex nō
scripto. et Itē not. q̄ vbi libellus cōtinet plu-

res articulos. separato si prius constat de vno
quā de alio p̄t iudex prius p̄nuntiare sup̄ illo. et
sup̄ alio p̄cedere. ita facit hic papa. Nam hic di-

sputabatur super electiōe iaz facta et sup̄ iure eli-
gēdi: et q̄ prius cōstitit de inualiditate electiōis
p̄t sup̄ ea p̄nuntiare et super alio articulo cō-

misit cām decidēdā. An aut̄ regl̄ iudex pos-
sit p̄ p̄tes p̄nuntiare plene no. i. c. cū ex of. de p̄scr.
et dic vt ibi seu in. c. cū inter. de re iudi. q̄ nō bene

reco. dor. In gl. i. ibi h̄bat mādātū a capitulo.
lo. glo. hic soluit tacitā oppositionē. nā nō pote-
rat iste guil. l. esset electus agere de iure eligēdi

cū illō p̄petebat mōasterio. et ex hoc et ex gl.
notaq̄ monach⁹ nō pōt lagere p̄ iure monaste-
rij sine mandato l̄ sit cōiuncta p̄sona p̄iunctiōe

ciuih̄ vt i. c. corā. de offi. deleg. vbi canonic⁹ non
agit p̄ ecclesia sua sine mādato. S̄ i eo qd̄ gl. not.
subicit q̄ hic vacabat sedes nō soluit p̄rium qd̄

in eo. vo. p̄ are. q̄. xxix. et in q̄. xviij. et in q̄. cix. et in q̄. sil. c. xxij. d̄t an
p̄suetudo extēdat et plene p̄ Alex. in q̄. ius pro quo recurras ad ta-
bulā suozū q̄. itē nisi sint fm̄ vel p̄ter ius cōe. d. c. ad audientia. et ibi p̄

Bu. et imo. i. d. c. si. de p̄su. j. et plene p̄ fir. i. re. suo. in. x. statutoz extē. x.
vij. et x. lxxij. vel nisi sit cōfor. in cōi fm̄ Pau. de cast. in. l. ius ciui. ff. d̄
iusti. et iu. et in scda p̄sti. co. faciat et ad p̄dicta q̄ voluit bal. in. l. ab exe.

in. ij. col. ibi apparet ex p̄di. ibi nā statu. C. quozū ap. itō recip. Bald. et
Ang. in. d. l. ij. et doc. post gl. in. l. h̄. §. in cōputatiōe. C. d̄ iure deli. Bar.
in. l. h̄. C. de rece. Ang. in repe. l. si vacancia. C. de bo. vacan. lib. x.

Lege existēte dubia. Adde istū post Jo. an. in. l. i. in. c. j. in ver. et vt
habeas perfecte hanc materiam. de consti.

Libellus p̄tinet plures articulos. adde istū in. c. cū inter. in. vi. co. in
ver. nā in p̄lib⁹ caplis. j. de sentē. et re iudi. et ad saturitatem do. Felin.
ibi in. iij. col. in. x. de sententia. vbi ponit regulā cū. xij. fallenti⁹ et p̄

zod. in. l. j. §. si stipulatu. in. ij. et iij. col. ff. de x. ob. et doc. i. l. qdā mulier
ff. fa. here. et in. l. ex hoc iudicio. ff. eo. et bo. tex. et ibi Abb. in. j. nota. in. c.
cum Jo. de fide instru. cum alijs concor.

Monach⁹. Vide qd̄ legi. et no. in. cle. religiosus. de pc. et in. c. causaz
q̄. el. j. de iu. et in. c. in super. de testi. et ibi per istum in no.

Adde do. de ro. dec. cccccxxij. in nouis inci. monach⁹. vbi tenet
q̄ absq̄ mādato possit monach⁹ agere p̄ defēsa monasterij et abba-
tis et p̄firmatiōe abbatis subdūt q̄ caut⁹ et si habere licētiā ab ep̄o.

Cōiuncta p̄sona cōiunctione ciuih̄. Vide no. p̄stū post gl. in. c. cum
zid. ferrariēns. in gl. i. ibi habebat mādātū. de cōsti. et ibi plene per. d.
Felin. et per Jo. an. in. ti. de rescrip. p̄senta. §. ratione quozū impetrantio

possit

i rub. C. e. i. l. acce.

in vlt. q. C. de vsu.

et Bar. i. l. si. C. de

spō. et bal. in. aut.

si ea. C. de edifi. et

cle. et ang. et Jo. d̄

imo. in. l. post. ff.

ad tre. faciat. c. l̄z

de offi. or. et vide

hic plene per do.

meū. vbi allegat

aliq̄ d̄ista et solui.

2 largissime. ad

de no. in. l. ij. C. de

noga. et in. l. cesar.

ff. d̄ pu. et hoc qñ

interpretatio lar-

ga sit a lege vt qñ

sup̄auitas x̄boz

resultat. arg. l. iij.

§. j. ff. de iureiurā.

itē nisi discordet

a iure cōi: q̄ pro

2 cor. sunt extēdē

da et large interp̄-

tada. c. ad audie.

de cle. nō re. et ibi

bu. et doc. i. c. si. de

cōsue. in. vi. itez si

tractet de fa. pu.

l. hoc mō. ff. d̄ cō-

di. et demō. no. i. l.

cetera. §. pe. ff. de

leg. j. et p̄ Bar. i. l.

quēadmoduz. in

ij. col. x. et l̄ p̄tz.

C. de agri. et cē. li.

xi. et Pau. d̄ ca. in

cōfi. xxiij. inci. vi.

so p̄uncto. in. xij.

colū. p. d. l. vt gra-

datiz. §. si si lege.

et p̄ Alex. q̄. vi.

post me. p̄me co.

et in. x. iij. q̄. et in

q̄. cxiij. in. p̄inc.

quarte. in. v. vol.

et in. q̄. lxxvi. in

prin. ij. col. et in cō-

fil. x. i. j. col. i. p̄nc.

ver. s. nunquid. ⁊ Hosti. late in sum. de rescrip. s. que pñt. in. vñ. char.
 xñ. xcvñ. ibi. ⁊ nunqd p canonico. ⁊ p istu in. d. c. cor. in. q. co. ⁊ in. c. fi.
 in. iñ. col. de postu. p bu. imo. ⁊ istum. in. c. fin. de procu. cñ alijs concor.
 ¶ Habet locum. adde an hoc sit verum. Cal. consi. j. ne sede vacante.
 ¶ Contra ius cõe. Limita nisi ex cá vt p Bal. in. l. oēs populi. i. vñ. col.

Habet locum. adde an hoc sit verum. Et al. consil. i. ne sede vacante.
Corraius cōe. Limita nisi ex cā vt p Bal. in. l. oēs populi. i. vj. col.
 i x. nisi forte fiat
 ex euidēti rnecef
 saria cā. refert et
 sequit iste i. c. fi. j.
 e. in. vij. col. z i. c.
 at si clericus. in. s. d
 adulterij. s. i. v. co.
 ibi p dicta limita
 de indicis z per
 fel. in. c. qd super
 his. i. iij. col. i x.
 fallit p rō. de ma
 io. z obe. vbi etiā
 ponit alias sex li
 mitationes de q
 bus vide ibi p eū.
 Adde roma. cō
 sil. cccxv.

Sebasti. Sapia.
Pro hoc. vide
 Abb. i. cōs. xxi.
 in ciuitate massa
 na. in prin. vbi dicitur
 qd ep̄s pōt remit
 tere quartam de
 bitā z nōdū datā
 z successor talem
 remissionē nō p̄t
 reuocare. z filēs
 dci. adducit Fel.
 i. c. q̄ i eccliaz. co.
 xvij. d. p̄st. z and.
 ficul. i. c. vt sup. d.
 reb. ecclē. nō alie.
 z plen⁹ i. Rn. e.
 tit. in scōo dubio
 i. vij. col. z de hac
 materia ad satu
 ritatē tradit illu
 stris senator do.
 rochus cur. i. c. fi.
 col. xxvi. j. e. vbi
 facit decēz casus
 ad discussionem
 huius arti. an et
 qñ ipsius inferio
 res possint statue
 re d. canōnes.
Adinuare ius
 cōd. Vide text. et
 ibi istū in. ij. not.
 in. c. fi. d. eo qd fur.

or. recep. ⁊ do. me. in. c. j. s. de cōst. in xlvj. colū. ⁊ in. c. fi. de or. co. ⁊ qđ
plene nō. Jo. an. ⁊ in. c. fi. de of. achipsby. ⁊ viđ car. in cle. ne roman. in
pn. in. j. q. de ele. ⁊ in cle. fi. s. qđ si. in pn. de pe. p istū tex. ⁊ glo. in cle. h. s.
eta. ⁊ quali. Host. ⁊ Jo. an. i. c. ex parte. el. j. de ver. sig. Do. in. c. h. in. ix.
col. de cōsti. in. vi. istū in. c. qm̄. s. porro. in. vj. col. vt lit. nō 2te. ⁊ in. c. cū
dilect⁹. de cōsue. fedē. 2si. clxxij. cal. de cōsti. cōs. xij. bu. i. d. c. innotuit.
nota rē ex illo tex. qđ ep̄s pōt roborare penas canonū ⁊ statuere ex cōi
cationē nō sēruātes ip̄os. ⁊ viđ oīno Fel. i. d. c. qđ sup̄ his. in. vj. fal.
¶ Adde fede. consi. xvij.

Sine voluntate patroni. vide notata per istum do. meum. et feli. in c. cum accessissent.

8 **C**asbinus iustus titulus. Et addo in fili bo. tex. in. c. tua. de iureiu. ibi
idē iudicat d. iuramēto putatio sicut de x. o. z. c. apostolica. de f. f. o. z.
nō bapti. z. vide istū in. c. cum contingat. de rescriptis vbi nota differē
tiā inter rescriptū verū et putatiū. et qd. pūilegiū dotis hz locum in
mūimonio putatio sentit gl. z. Bal. in. l. si vt pponis. C. d. di. ob cau
sam. et vide istū in. c. ij. de dote post diuortii resti. et Jo. an. in. c. j. e. ti. z.
De. de anch. in. c. ex lris. de pig. vbi tractat an. matrimonii putatiū
et dos putatiua gaudeat eodē pūilegio quo gaudeat verum matri
monii. et vera dos. et vide bonū text. in. l. p. diū. §. dotale predium. ff.
de fundo dota. iuncta. l. si cū dotē. §. si. ff. sol. ma. vbi dos putatiua gau
det pūilegio x. e. dotis: vt sicut fund⁹ x. e. dotis alienari nō pōt ita z. fund⁹

de dotꝝ putatiue zvide. d. meū in. c. iurauit. de pb. i. v. col. fa. qđ volute
Bal. in. l. falsus tutor. §. an etiā in patrē. ff. fal. tuto. auto. z vide no. vi
ctuin Bal. in. l. eam quā. in. v. col. ver. mō ego qro. z in x. denuo. C. d. fi
deicō. rex. z ibi bal. in. l. si ex volūtate. C. de dona. inter vi. z vgo. z rō. in
l. si cū potem. §. j. ff. so. ma. in. l. si donatione. C. de colla.

vbi ius non est alteri adhuc acquisitū vt ī fūdatiōe ecclesie. Nam tempore fundatiōis potest ep̄s statuere vt illa ecclesia eligat sibi prelatū de aliena ecclesia vel quid simile. ¶ Et not. tamē glo. in eo qd dicit qd hoc d̄z statuere cum capitulo ⁊ de consensu patroni: ⁊ sic v̄f qd in preiudiciū ecclesie inferioris nō possit ep̄s statuere sine consensu capituli nec sine voluntate patroni s. si est patrona

12 ta ⁊ tene b̄ vltimū mēti qz nescio alibi. ¶ Et not. tertio ex glo. qd minus iustus titulus d̄z cām p̄ scribendi. vnde statutum ep̄i nō debebat intelligi qd electio actiua vel passiua p̄tineret ad capitulum carofense. ⁊ tū illud statutū generaliter loquens dedit cām prescribendi capitulo charofensi vt haberet electionem passiua. Sed h̄ hoc fortiter opponitur. nā capitulum charofense ita intelligēdo statutū errabat ī iure qz vt vides papa aliter interpretat sed error iuris impedit prescriptionem. vt est tex. in l. nunq̄. ff. de vsuca. ⁊ ē tex. cū glo. in c. dudū. de deci. ⁊ vide bon. glo. i. c. apostolice. de do. so. dic̄ s̄ium p̄cedere qū errat in iure claro ⁊ indubitabili. sec⁹ vbi ius esset dubium ⁊ multipl̄r intelligibile. vt hic ⁊ est casus multum notabilis. ¶ Et ex hoc potest elici vnum dictum notabile qd tunc sententia lata cōtra ius b̄ est nulla quādo illud ius est clarum ⁊ indubitabile. Secus si dubiū est et multipliciter intelligibile qd tene mēti. ad hoc facit tex. in l. regula. ff. de iur. ⁊ fac. igno. facit quod nota. Inno. in c. cū speciali. de app. ⁊ in c. p. ⁊ g. de offi. dele. ¶ Et ultimo no. ex gl. qd ep̄iscopus non potest ius vni⁹ ecclesie alteri attribuire de quo vid̄ quod plene no. in c. cōstitutus. de reli. do. ⁊ ibi dixi. ¶ Et in glo. in ver. electio. ⁊ ibi equiuoce. dic̄ clarius ⁊ latius qd verbū electio h̄z tres significationes. nāz pōt capi p̄ electiōe actiue. vnde habētes eligere dicuntur habere actiuam electionē. ⁊ ita capif̄ j. de elec. per totū. Item sc̄da h̄z significationem passiua. Vnde si de necessitate d̄z eligi prelat⁹ de aliquo collegio tūc illō collegiū b̄z habere electionēz passiua. Et ita cōsuetudo interpretabat istud statutū ep̄i qd verbū electio relatum ad fratres illius loci importaret electionē actiua s̄z relata ad charofensem capl̄m importaret electionē passiua. ⁊ satis fuisset admissa ista interpretatio nisi derogasset iuri cōi. ¶ Tercio modo pōt capi electio p̄ confirmationē. ⁊ ita papa interpretat statutū quaten⁹ illud verbū refer̄ ad charofensem capl̄z. nā cōfirmatio largissime est pars finis electionis. Et p̄ hoc nō dicas qd statutū d̄z inter

cto. de dilato. r. s. ver. item querit. 7 per Bar. in l. i. §. illud. post gl. de rei
vxo. actio. 7 vid. Pau. de ca. in cōs. c. x. vbi dixit q. matrimoniu etia
putatiuū nō est violandū sicut nec dē violari verū matrimoniu. Add
tū q. quātocūq. tpe vir 7 mulier col habitauerint in figura m̄rimoni
7 per p̄ns steterint in matrimonio putatio: si detegat inter eos non
potuisset esse matrimoniu aliquo impedimēto forsan subsistēte nūq̄
pōt allegari p̄scriptio: q. matrimonium nullo tpe p̄scribit. vt nota
biliter voluit bal. in l. i. in iij. col. C. de emancipa. libe.

¶ Snia lata cōtra ius. Vide doc. moder. in. c. ij. de iudi. 7 in. l. cū pla-
tis. ff. eo. Butri. in. c. pasto. in. pri. s. rescrip. 7 in. c. ab ex cōicato. in. v. co.
eo. tit. 7 in. c. cū speciali. in. vñ. colū. de appella. 7 Bar. in. l. ij. in pe. colū.
C. de emēda. iust. cod. Do. in. c. in tantū. xxi. dist. 7 istū in. c. cū bertol-
dus. in. xj. col. in ver. ij. lec. de re iudi.

¶ Seba. Sapia. ¶ Secus. Ex hoc dicit bal. in. l. si infanti. co. iij. C. d. iur. deli. q. si iudex tulit sniam q. h. d. itas p. ris delata filio nō manus mittit ad extraneos nō d. cōtinere erro. c. expressum. vide Bart. in. l. qd. nerua. col. vi. ff. de po. vbi late posui qd. operetur dubietas iuris. ¶ Constitutus. Vide ibi glo. in ver. a quocunq. vbi doc. r. adde ple ne que in simili nota. do. fely. in. c. que in ecclesiā. in. xviij. col. est v. prima declaratio p. mi. membri cū duabus sequentibus s. de cōstit.

Tertio mō pōt capi electio. nō. q̄ q̄ cōfirmat v̄ eligere tñ indirecte loquēdo s̄z dō. meū hic vide eūde hic in exidētib⁹ ⁊ Ann. in. c. ij. de res. in. inte. cū eligere ⁊ cōfirmare cōpetāt diuersis iudicibus ⁊ diuersa

Auto. Francis.

¶ **E**trū infimo
mū putatiūz ⁊
dos putatiua ha
bēt pūilegiū ve
ri matrimonij et
veredotis. vide a
lexā. vltra h alle.
i. l. iter dū. ff. de sū
do do. ⁊ bal. i. l. j.
i. iij. co. ff. so. ma.
vbi dixit q dos
putatiua d: esse
dos ciuilis tm et
vide bal. in. l. j. de
condi. ob ca. q di
xit q infir m do
tis putatiue ha
bet executionem
paratā sicut istfz
vere dotis: ⁊ vñ
glo. reputatā sin
gularē. in. l. pe. ff.
qō fal. anto. tu. q
dixit q dos puta
tiua debet marit
to ex pacto vñ sta
tuto de lucrāda
pote si dotās fuit
in dolo alias nō.
Et adde q vxor
putatiua cōmit
tens adulteriū p
dit dotem sicut
vxor vera adulte
ra. de q habet i. c.
plerūq. de do. in
ter virū ⁊ vxorē.
⁊ gl. in. l. cōsensu
C. de repu. ⁊ not.
in. d. l. j. C. de con
ditio. ob cau. qō
veruz intellige si
vir eā accuset de
adulterio ⁊ zdē
netur. alias fec⁹
de quo p Spe. in
tit. de do. possi di
uoz. resti. in. §. ij. i
ver. qd si mulier.
⁊ in ti. de excep. ⁊
replica. in. §. di

¶ Panormitanus super prima parte primi.

non sunt idē sed qñq; tēdūt ad idē. l. j. s. solēt. ff. qñ ap. sit no. in. c. postu-
lasti. de cōces. pbe. Sicut qui cōfirmat testm̄ non facit testm̄. loim. c. d.
test. faciūt q̄ notant in. c. inter pilectos. de si. instr. 2. in. c. si. de insti. 2. i. c.
per vestras. d. iurepatro. 2. facit qd̄ no. l. ex. in. l. ex his xbis. C. dedona.
iter viri 2. vxo. 2. Bal. in. l. si donatio. C. de do. 2. q̄ h̄ in. l. q̄ in puincia.
s. j. ff. d. ritu nup.

ubi ponit cōfir a pretari impropriē vt non p̄iudicetur iuri cōi: 2
matio pro legia b q̄ ista non fuit impropriā verbi significatio b s;
tiorē 2 ille tex. est 16 largissime. ¶ Unde puto q̄ verba statuti non de-
valde sū. s. bal. bent impropriari vt iuri cōi nō p̄iudicet. Ad hoc
in. c. iuravit. j. de no. dictū bar. in. l. iij. in. s. p̄tor ait. ff. de dā. infect.
pba. 2 in. c. cū la c ubi dicit q̄ si statuto canet c qd̄ iudex possit p̄ce-
tor. de re in. q̄ si dere facta citatione ad faciē vel ad domū non d;
lius illegitimus alternatiua impropriari vt sit ordinis: s; per hāc
tractu t̄pis nō ef impropriationē statuti 2 cōcordaret cū iure cōi. S;
fici legitim⁹ s; debet intelligi p̄prie vi sufficiat adimplere alte-
p̄p̄uilegiū im ram partem alternatiue qd̄ est bene notandum.
peratoris 2 q̄ fa 17 ¶ In glo. in verbo. a suspēsis p̄ intellectu hu-
noze p̄lis ipera d ius gl. q̄ valde intricata est opp. v̄ em̄ q̄ electio
tor dispēsat cū i facta a suspēsis debeat tenere. nā eligere nō ē or-
cestuosis. faciat dinis quēadmodum nec iudicare nec excoicare:
q̄no. iste l. c. quo 2 beneficia 2 ferre: q̄ ista nō sunt ordinis s; pot⁹
ties. de pact. 2 q̄ iuris vt pbat in. c. trāsmittam. iuncta glo. d. elec.
notat oēs l. c. j. d. Nam electus cōfirmatus 2 nondū 2 secratus p̄t
elec. 2 Ang. l. l. 2 ista exercere: sed suspēsis ab officio tollit solū ea
q̄. ff. d. in. om. in. que sunt ordinis ergo debet valere ista gesta a su-
zacharias. sp̄so ab officio. Et ponit in hoc p̄cipalr duas

Adō tu p̄ pri 18 opt. ¶ Prima q̄ suspensio ab officio nō p̄uat po-
mo dicto huius testate exercendi iurisdictionalia in canonicis tñ
Inno. in. c. ex pte. fatetur hec opi. q̄ talis suspensio p̄iuat facultate
in. ij. col. in glo. eligendi. ¶ Alia opi. principalis in qua gl. fina-
sua in ver. inhibe liter residet h; oppositum. s. q̄ suspensus ab offi-
re. de arb. Dy. in cio non pōt iurisdictionalia exercere nec eligere
l. ij. i pn. i apost. e nec beneficia cōferre. Et pro hac opin. facit iste
tibi i addi. ad eu. tex. 2. c. cum inter. R. de ele. 2. tex. a cōtrario in. c.
ff. d. ex cu. tu. ber. si celebrat. de cle. ex. m. Et hec opi. v̄ placere cō-
de fir. in. tracta. d. muniter doc. maxime Inno. 2 Lōpo. q̄ dicūt q̄
epi. in. ij. pte. li. ij. suspensus ab officio 2 beneficio vel ab officio tñ
a ¶ Iuri cōi. Ais vel simplr intelligit suspēsus ab oib⁹ p̄dictis. q̄

bal. allegatē istū tex. in. l. j. ff. de cōsti. prin. in. ij. col. in ver. itē no. q̄ cōstitutio 2 edictum
semper debet interpretari s̄m ius cōe. 2 sic Bal. extēdit istū tex. loquē-
tē de statuto 2 cōsuetudine ad edicta. 2 vide eundē Bal. in. l. omnes
populi. in. xvi. col. in ver. aduerte ergo. ff. de insti. 2 iur.

b ¶ Sebast. Sapia. ¶ Significatio. Mo. hic Abb. velle q̄ largissima.
fig. nō est impropriā qd̄ est no. ad plura 2 faciūt no. p̄ Abb. in. c. sedes.
in. ij. no. 2 in. c. rodolphus. s. de p̄stitu. sed bar. idē abb. j. B. c. sentit dñū

c ¶ Si statuto canet. adde bu. 2 istū in. c. cām q̄. de dolo 2 p̄tu. 2 istū in
c. ex pte. el. ij. in. i. col. de ver. sig. 2 in rub. de reg. in fi. sed dictū bar. hic
allega. reprehēdit frā. de rāpo. in. l. ij. s. in cōputatiōe. de iure deli. C.
2 iste in. d. c. cām q̄. tñ dixit dictū Bart. procedere in cā leuis p̄iudicti.
sec⁹ si esset magni cū qua 2 cōcordia trāsit Inno. in. d. l. iij. in. s. p̄tor ait.

d ¶ A suspēsis. Aude de materia huius gl. bo. glo. in cle. cupiētes. in
ver. suspēsi. circa mediū. in ver. q̄ supra posui. de penis. 2 ibi in pn. illi⁹
glo. de multiplici suspēsiōne 2 an suspēsus ab officio sit suspēsus a bñ-
ficio p̄ cōsequentiā seu debeat sibi beneficiū subtrahi. dicas q̄ aut q̄
est a iure suspēsus ab officio 2 cēset suspēsus ē a bñficio. hoc v̄ pba-
ri. in. c. p̄tor. xxij. di. Aut ab homine. 2 tñc aut in snia expm̄it 2 ferua
suiam. aut simplr sit de officio mērio 2 nō apparet de mēte p̄ferentis
an voluerit v̄ nō cōprehēdere bñficiū 2 tñc aut ferī suspensio p̄pter
crimē seu aliā graue cām. 2 cenlet suspensus ē a bñficio de purga. ca-
no. inter. Aut sit suspēsus p̄pter infamiā seu scandalū. vel aliā leuem
cām. 2 tñc talis suspensio nō extēditur ad beneficium. ar. q̄. v. p̄esby-
ter si. 2. c. ij. de pur. cano. q̄ sine magna cā beneficiū subtrahi nō d;
q̄. vi. inuentū. Si tñ hoc casu suspensus tōtēneret 2 suspensionē seu
esset in motu ad absolūtiōē petēdā d; eidē beneficiū subtrahi: vt
in c. cū bone. de eta. 2 qua. facit. c. si. de elec. 2. c. vnicum. s. cū vero. ne se. va-
cāte. li. vi. quid autē de excoicato simpliciter an debeat sibi reddi? ec-
clesiastici subtrahi vide bo. tex. in. c. pastoralis. in fi. de ap. 2 ibi gl. in x.
subtrahunt. 2 vide glo. in. cle. ij. in ver. suspēsus. de vi. 2 hone. cle.

¶ Adde q̄ Old. cōsi. cclxxvi. tenet q̄ suspēsus ab homine sit ineligi-
bilis actiue 2 passiue 2 ita dicit debere intelligi hanc decre. secus in
suspensio a canone dicit etiam ibi qñ non valet ar. ab excommunicato
ad suspensum q̄ si suspensū fuerint: admissi ad electionē cum alijs q̄
non vitiatur electio. ibi vide.

zacha. ¶ Dicit hoc ēē discriminis inter suspensū a canone 2 ab ho-
mine q̄ suspēsus a canone pōt eligere 2 nō eligi vt no. bal. in sua mag.
in x. suspēsus. nu. viij. 2 Inno. in. c. cū in cūctis. co. vlti. in gl. sua in x.
suspēsiōnis. de elec. Suspēsus v̄ro ab homine tā actiue q̄ passiue est
ineligibilis vt hic. 2 gl. in. c. ad apostolice. in x. retardari. de ex. aduer

te tñ q̄ Car. in cle. ij. q̄. 2 seq. de eta. 2 qualita. ampliando primū dñi
ctum tradit q̄ suspensus a voce pane: 2 vino: potest eligi 2 eligere.

¶ Anto. Fran. ¶ Circa istū passū an suspēsus ab officio dicat ēē su-
spēsus a bñficio: 2 cōtra: 2 qñ q̄ ē suspēsus ab homine v̄ a iure v̄ est
suspēsus a cric v̄ ex alia cā. adde q̄ qñ aliq̄s est suspēsus a iudice do

appellatiōe suspēsiōis in gñe intelligit d e maio
f r i suspēsiōne. ar. in. c. si quē. de sen. excō. Secus di-
cūt in suspēso a pōtificialib⁹ vel in eo cui est inter-
dict⁹ ingressus ecclie. Nā ista interdicta nō extē-
dunt vltra in eis exp̄sa s; p hoc nō rñdet finali-
ter ad dñia. ¶ Jo an. in fi. sui apparat⁹ d; q̄ hoc
operat⁹ mixtura officij 2 iurisdictionis quā h; sp̄ua
lis iurisdictione ad offi. i. ordinē. Et not. hec xba
vult em̄ dicere q̄ p̄pter istā mixturā 2 2negritatē
quādam q̄ est inter ordinē 2 iurisdictionē sp̄uale
suspēsus ab offō intelligit ēē suspēsus a iurisdic-
tione. Sed cōtra hāc solutionē pōt instari. Nā
collatio vel electio non est iurisdictionis nec etiā
v̄ ordinis ep̄alis 2 tamen suspensio ab officio in-
ducit suspensionē ab illis. Item non est tāta mi-
stura quin possit separari saltē ab ordine ep̄isco-
pali: vt in. d. c. trāsmittam. do. Anto. dicit quod
predicta sunt iurisdictionis in electo 2 p̄firmato
sed post consecrationē dependēt ab ordine. Nā
cōfirmatio fit in fine 2 consecrationis: deo secuta cō-
secratione potestas p̄firmationis transfunditur
in potestātē ordinis: 2 sic oīa ista iurisdictionalia:
depēdēt ab ordine. Sed certe hec solutio videt⁹
nimis exquisita nec est gñalis. qd̄ em̄ aliquo su-
19 sp̄so q̄ nō ē ep̄s. ¶ Itē mōiales habēt electionē
vt in. c. indēnitatibus. de ele. lib. vi. 2 tñ nō habēt
20 ordinem vt in. c. noua q̄daz. de pe. 2 remis. ¶ Itē
abbatissa h; iurisdictionē: pōt etiam habere col-
lationē bñficioz iuxta not. in. c. dilecta. de excof.
p̄ela. 2 in. c. cum dilecta. de ma. 2 obe. 2 tñ nullus
h; ordinem. Lū ergo ista p̄nt stare sine ordine er-
go in materia penali nō d; fieri illatio de vno ad
aliū: vt in. c. ij. de trāsla. pla. nec pbat hoc esse qd̄

secus si nō p̄pter crimē liquidū sed p̄pter suspiciōē criminis vel in-
famiā. vt no. voluit Inno. in. c. cū decorē. de vi. 2 ho. cle. 2 an suspensus
sit capax bñficii. vide gl. no. in. c. cū vintoniē. 2 in. c. per inquisitionē. de
elec. Et q̄ sit effect⁹ suspēsiōnis a bñficio. vide p̄ Inno. in. c. cum in cū-
ctis. in. s. de ele. 2 in. c. pastoralis. in fi. de ap. Et an suspensus ab officio
dicat esse suspēsus a bñficio vltra ea q̄ hic alleg. vide p̄ doct. moder. in
c. latores. de cle. ex. mini. Et an talis suspēsus ab offō intelligat ēē su-
spēsus ab offō diuino: vel ab administratione. vel ab vtroq; vide que
no. p̄ gl. in. cle. i. 2 ibi per scribē. de deci. 2 p̄ do. Car. in cle. i. in. s. si q̄s in
viij. q̄. de re. ecc. nō alie. 2 an suspēsus simplr intelligat esse suspēsus ab
officio tñ. no. in. c. si quē. de sen. excō. 2 in. c. si clerici. de iudi. 2 in. d. c. la-
tores. 2 in. c. cū dilectus. de consue. 2 q̄s possit absoluerē a suspēsiōe ab
officio. vide gl. in. cle. j. de here. in ver. excō. sen. 2 vide q̄ habent in. cle. j.
in. s. si q̄s. de re. ecc. nō alie. Et an suspēsus ab offō possit p̄iuatim dice-
re horas. vide Jo. and. in. c. i. de re iud. li. vi. Et an suspensus ab officio
possit audire diuina. vide Arc. i. c. testm̄. vi. di. 2 no. in. c. j. de sen. exc. in
vi. Et adde q̄ pōt q̄s suspēdi ab officio 2 bñficio p̄ solā p̄tumaciā vt
no. doc. i. c. cū bone. de eta. 2 quali. 2 in. c. veritatis. de do. 2 p̄tu. 2 p̄ arc.
iij. q̄. v. in. c. j. de effectu. suspēsiōnis a bñficio. vide gl. in. c. cū dilect⁹. de
cōsue. 2 gl. in. c. cū vintoniē. 2 p̄ Inno. 2 Host. in. c. sicut. de coha. cleri.
2 mul. 2 vide gl. in ver. bñficioz. in. cle. ij. de vi. 2 ho. cle. Et an suspensus
simpliciter videat suspēsus p̄petuo: vel ad t̄ps. Inno. 2 Jo. an. in. d. c.
cū bone. de eta. 2 quali. Et de multiplici pena suspensorū vide gl. mag.
in. c. nihil. de ele. 2 adde q̄ suspēsus a canone p̄cipit fruct⁹ beneficii: se-
cus si suspēsus ab hoie. vide notabilē gl. i. in. c. p̄ter hoc. xxij. di. 2 que
habent 2 no. p̄scriben. in. c. pastoralis. p̄real. de app. Et q̄ sit offia inter
suspēsiōē excoicationem 2 interdictū 2 in qbus cōueniāt. vide no. in
c. dilectis. de ap. 2 Inno. in. c. ad hoc. 2 in. c. qñ. e. ti. 2 in. c. vt p̄uilegiū.
de p̄uileg. 2 in. c. venerabili. de sen. exc. 2 vide no. p̄ archi. in. c. adhuc.
xxij. di. 2 in. c. sacerdos. l. di. 2 de multiplici sp̄e suspensionis. vide gl.
ma. que enumerat. xxv. species suspensionum in. cle. cupientes. de pe.

e ¶ Sebast. Sapia. ¶ Bñficia 2 ferre. Aude tex. in. c. q̄ diuersitatē. j.
de cōces. p̄be. vbi Inno. no. q̄ suspēsus nō potest beneficia conferre.
f ¶ De maiori. Faciat gl. in. c. pia. in ver. speciem. de sent. excom. lib. vi.
quam allegat iste in. c. solite. de restitutio. spoliatorum. 2 in. c. in p̄es-
sentia. in ver. no. vltius. de proba.

g ¶ Sebast. Sapia. ¶ Sed contra. Aude tex. in. c. fina. j. de cleri. excō-
muni. mini. vbi dominus Anto. no. in specie q̄ suspensus ab officio.
p̄icitur suspensus etiam a iurisdictione.

eb hoc

Sunt clara. Rot. cōtra multos indices captiosos q̄ sepe numero ap-
ponit dubia in statutis clariis et manifestis contra quos loquitur. l. ij.
C. de ill. et c. cū cōtingat. s. de rescri. et facit ad q̄dē statuto cauē q̄d in
dex ad petitionē partis teneat indicare s̄m consiliū sapiētis: q̄d si de
illa causa est casus clar⁹ et indubitabilis nō d̄z eam cōmittere consilio

sapiētis. l. ille aut
ille. s. cū i. x. bis.
et ibi Barto. ff. d.
le. ij. ad d. q̄d i. n. l. i.
dixit Bar. i. l. ele-
ganter. in prin. s.
cōdi. inde. et q̄ dī
cunt in. l. i. C. de re-
latio. et Bal. in. l.
ancille. C. de fur.
et in. l. i. in fin. i. x.
quarta ē relatio.
C. de lega. et i. l. i. i.
x. ex hoc ultimo
no. C. de rela. et in
l. volūtatis. in. ij.
co. i. x. q̄ro. si sta-
tutū ciuitatis. C.
de fideic. Bal. et
imol. in. l. i. stipu-
latus. ff. d. x. ob.
Bar. in. l. ab exe-
cutore. in. ij. q. in
fi. ibi si xba erāt
oīno clara. ff. de
ap. bar. et ibi ale.
in apo. i. l. placet.
in pn. ibi q̄d cōsi-
lium nō d̄z habe-
re nihil dubium.
C. de sacrosan. ec-
cle. faciat q̄d vo-
luit ang. p. celi. ij.
inci. do. Ant. et c.
in. ij. col. et faciat
q̄d ipe voluit p.
ex. x. i. ij. et vid. ro.
in rub. de arb. in
prin. ij. charte. et
vide oībo apost.
Alex. in. d. l. ille
aut ille. s. cū i. x.
bis. faciat q̄d vo-
luit bal. i. l. vnica.
C. ne liceat i. vna
eadēq̄ causa ter-
tio prouocare. in
ij. col. in. versic.
extra quero.

Titulus. Ais
domi. Ant. in. c.
i. de pbat. vbi re-
fert se in facto cō-
suluisse q̄ episco-
pus tenet edere
librū collationū
et institutionū fa-
ctarū per eū ex
eo q̄ celeret esse
actus publi.

Sebasti. Sapia.

In p̄suetudi-
ne inducēda. alr
sentit gl. in. c. cū a
ecclesia sutrina. in
x. sic. t. p. i. s. de cā-
pos. et p̄prie. S. z
male dicit q̄ hec
viti. sub tit. de cōsue. Alex. in. consi. ex. x. i. ij. super primo quesito. col. i.
i. ij. vol. Alex. et do. Jas. in. l. de quibus. col. x. ij. ff. de legi. Alex. consi. vj.
viso. col. fi. in. j. vol.

Nō est leuis imo magna. adde q̄ p̄suetudo vim h̄z decreti. et tena-
citer obseruata h̄z vim iustitie. Bal. in. c. i. in pn. in. ij. col. g. seu. da. pos.
Itē dat iurisdictionē. l. viros. C. de diuer. offi. lib. x. c. cū contingat. de
fo. comp. Itē dat mandatū. vt. ff. q̄ cuiusq̄ vni. nō. l. nulli. et facit. C. de

ob hoc cōtingit abesse. vt i. d. c. ij. et in. l. neq̄ nata
les. C. de pbatio. vnde in hac materia ego alr et
clarius dicerē et lati⁹ extēdēdo materiam cōclu-
do sic: q̄ aut q̄s est suspēsus minori suspēsiōne q̄
infigit p̄pter participationē cū ex cōdicato et illa
nō priuat facultate exercēdi iurisdictionalia nec
facultate eligēdi s̄z solū p̄ticipatione sacramēto-
rū: et p̄pter hūc effectū nō p̄t eligi in p̄latū. s̄ hoc
est tex. clar⁹ i. c. si celebrat. s̄ cle. ex. m. et dīc vt ibi.
aut est alicui iterdict⁹ ingressus ecclesie et tūc so-
lum est priuat⁹ p̄tate exercēdi ordinē in ipa ec-
clesia. Ande si celebrat interim in ecclesia effici
irregularis: vt est tex. in. c. is cui. de sen. ex. c. lib.
vi. vñ si extra ecclesiā celebraret nō leuaretur pe-
nā. s̄ quo tñ dīc et ibi no. nec p̄uat hoc interdīctū
facultate exercēdi iurisdictionalia vel eligēdi. ad
hoc. c. sacro. de sen. ex. c. iūcto. c. ab ex cōdicato. s̄ d.
rescrip. aut suspēdit ep̄s a p̄tificationibus et tūc so-
lū cēset suspēsus ab illis q̄ depēdēt ab ordine p̄-
tificationi et nō ab alijs vt voluerūt p̄dicti doct. h. et
Jo. an. i. c. i. s̄ sen. ex. li. vi. Quare puto q̄ si suspē-
sus p̄t exercere iurisdictionalia: q̄ vt dixi iurisdic-
tionalia sunt sepata ab his q̄ sunt ordinis p̄tifi-
cationalis: vt i. d. c. trāmissam. et in. c. aqua. de cōse. ec-
vel alta. Quis quis suspēdit a beneficio et nō in-
telligit suspēsus ab offiō vel a iurisdictione. vñ ca-
nonic⁹ suspēsus a suis bñficijs p̄t eligere: vt p̄-
bat i. d. c. cū vintonēsis. iūcto. c. cū i. cūctis. de ele.
Quis suspēdit quis ab officio et bñficio simul et
suspendit simplr. et tūc siue sit suspēsiō ab hoīe si-
ue a canone inferre penā in casu. c. i. de re iud. li.
vi. dicerē q̄ talis suspēsiō p̄nat facultate exercē-
di iurisdictionē spūali et cōferēdi bñficia. et eligē-
di q̄ itelligit durate suspēsiōne. nā q̄ ista sunt fun-
data sup ordine ecclesiastico laic⁹ nō p̄t ista ex-
ercere. vt i. c. h̄ de iur. xvi. di. bñ quidē. et l. x. dist.
in. c. q. s. v. Si ergo q̄s suspēdit a fundamēto
vñ suspēsus ab oī edificio q̄ est supra fundamen-
tū. vt. i. q. j. cū paul⁹. et sic p̄t saluari illa op. io. an.
dū d̄t de mistura inter ordinē et iurisdictionē ec-
clesiasticā. Nā cōsidero q̄d verbū officij est valde
latū. nā quicq̄d h̄z electus est officij preter bñfi-
ciū ergo suspēdēdo te ab officio video: te suspē-
dere nedū ab ordine: s̄z ab oī offiō clericali. Si er-
go suspēsiō fieret simpliciter ab ordine et tūc dicerē
q̄ aut quis suspēdit ab ordine p̄tificationi et so-
lū credo illū suspēsum ab illis que sunt ordinis
episcopalis nō aut ab his q̄ sunt iurisdictionis.
ar. eorū q̄ supra dixi quādo q̄s est suspēsus a p̄-
tificationib⁹ Aut simplr q̄s est suspēsus ab ordine
et tūc dicerē p̄pter quādā p̄sequentiā q̄d cense-
tur facta suspēsiō ab omnib⁹ que sunt fundata
sup ordine vt a iurisdictione spūali et oībus simi-
lib⁹ et facio istā p̄siderationē vltra alios q̄ suspē-
sus ab offiō cēseat directe suspēsus a iurisdictione
spūali et facultate eligēdi et cōferēdi per quā-
dā p̄sequentiā. nec obs̄t ea q̄ supra dixi de abba-
tissā et monialib⁹ nō sunt religiose p̄sone vnde re-
ligio facit eas capaces sed in non religiosis po-
testas ecclesiastica est fundata sup ordine. et per
hoc habetur clare materia huius gl. et in gl.
in verbo: nec iuri. in fi. no. glo. q̄d vbi verba statu-
ti sunt clara nō debemus illa improprie vt re-
ducantur ad ius cōe. Sed vbi verba sunt dubia
vel habēt duplicē itellectū quorū alter est p̄prie

iure fisci. l. super creandis. et no. in. l. fi. C. de agri. et cēsi. li. xi. et in. c. cū ele-
rici. de verb. sig. in nouel. et Bal. in. d. c. j. in prin. Inm. et Barb. in. c. ex li-
teris. de proba. Inm. in. c. edoceri. de rescrip. et vide sing. tex. s̄m Ang.
in. l. cū p̄tor. in ver. is quoq̄. ff. de iur. vbi consuetudo dat potestates
delegādi. et dicit Inm. in. c. cum ab ecclesiarū p̄latis. de offi. deleg. q̄

et reliquis improprie. tūc bene debem⁹ facere
interpretationē et capere itellectū improprium
vt minus recedat a iure cōi quā fieri p̄t. vt pro-
batur notāter hic. et in. l. ij. C. de nox. vide p̄ bar.
in. l. oēs populi. ff. de iust. et iur. per Jo. and. in re-
gula p̄ possessore. in mer. et vide q̄d dixi in. c. cau-
sam. s̄ de rescrip. et In glo. fi. in fi. aduerte. nā l̄z
iste tex. faciat mētionē de cōsuetudine: ista tamē
nō videtur proprie cōsuetudo. nā p̄ cōsuetudinē
acquiri ius vniuersale: q̄ p̄suetudo est quoddā
ius vt dixi super rubri. Sed per istā cōsuetudinē
de qua in text. detrahebatur iuri vnius collegij
et cōmodū applicabatur alteri collegio ergo nō
est cōsuetudo s̄z poti⁹ p̄scriptio. Nā ista est sub-
stantialis differentia inter cōsuetudinē et p̄scrip-
tionē: vt no. in. c. vlt. j. eo. Et ideo dicit Jo. an.
in. d. c. si super vltima glo. q̄ improprie ponitur
hoc. c. in isto tit. q̄ pro ista est potius p̄scriptio
q̄ consuetudo. quod etiā sentit gloss. i. ij. Dic tñ
q̄ respectu patronorū vel aliorum quorū iuri
non detrahebatur poterat esse p̄suetudo: sed res-
pectu istorū monasteriorū erat p̄scriptio. ita

- 22 notat in simili Jo. and. in. c. ij. j. eo. li. vi. et va-
lent ista ad sciendum nunquid in ista consuetu-
dine requiratur titulus. b̄ nam in consuetudine in-
ducenda non requiritur titulus s̄m communē
opin. sed sufficit solus vsus licet sit contra ius:
vt. j. e. c. fi. et ibi per doc. Sed in p̄scriptione con-
tra ius requiritur titulus putatiuus: vt in. c. j. de
p̄scrip. lib. vi. Sic intellige gl. no. in. d. c. ij. dum
in consuetudine requirit titulum. nā intelligi-
tur in cōsuetudine improprie sumpta. vt ibi no.
Jo. an. et ideo in isto tex. in ista p̄scriptione req̄-
rebatur titulus et bona fides: et titulus fuit statu-
tū ep̄i q̄ si credebant ita intelligendū prout ha-
bebat communis vsus. et ista sufficiant. Abbas.
1 Capitulum sine ep̄o non potest inducere no-
uas consuetudines nec antiquas immutare. 3. 4.
2 Autoritas p̄suetudinis nō est leuis sed magna.
3 Ecclesia regitur non solum a iure canonico. sed
etiam a consuetudine.
4 Transgressor consuetudinis rationabilis puni-
tur sicut transgressor legis.
5 Ep̄s an et que potest facere sine statuere sine ca.
6 Episcopus si p̄scripsit iurisdictionē contra ca-
pitulum. i. q̄ non soleat requirere eius consen-
sum: poterit sine eo statuere. quia
Statuta condere. est iurisdictionis.

¶ Am consuetudi

- 1 nis. et Capitulum sine ep̄o consuetudi-
nes nouas facere seu statuta vel anti-
quas immutare non p̄t. et est textus notabilis:
et multū allegabilis. Primo ponit rationē inhi-
bitionis. Secūdo inhibitionem ibi: autoritate.
Casus literalis. Canonici parisiens. irrequisi-
to ep̄o suo et sine suo consensu: quas dā p̄suetudi-
nes ecclesie sue immutauerūt et quas dā fecerunt
de nouo. Dicit papa q̄d autoritas p̄suetudinis
nō est leuis et nouitates q̄q̄ discordiā iducūt.
An p̄cipit q̄ sine p̄sensu ep̄i canonici nō dimit-
tāt cōsuetudines ecclesie nec nouas inducāt q̄ si
fecerint decernit irritas et inanes. Ber. et Jo.
2 primo q̄d autoritas consuetudinis non est leuis
imo magna. et ad hoc. c. in his. et c. consuetudi-

quo etiam facit. q̄ scdm Card. post Inno. et p̄. vestes variantur de
estate ad etatē: et ex consuetudine. facit quod not. Cepol. in consilio. et
et. xi. Alexand. consil. viij. incipien. videtur super primo dubio. in vlti.
col. in. j. vol. et ita superioribus diebus defendi quosdam nobiles bri-
gienses clericos accusatos de homicidio q̄ satis dicunt detulisse ha-
bitū clericale ex quo deferebāt habitū scholasticū ex quo p̄suetudo
est scholariū clericorū in minorib⁹ deferre habitū scholasticū. nā clerici
seculares nō h̄nt certū habitū. vñ large dicim⁹ habitū clericale ques-

p̄suetudo dat in-
risdictionē arbi-
tris. et no. in. c. j. s̄
capel. mo. in no-
uel. et de of. arch.
ad hec i. nouel. et
in. c. tua. de cōfir.
vti. vel inuti. per
Inm. et dicit glo.
in. c. j. l. di. q̄d in
quo ordine d̄bet
esse cātor vel pri-
micerius consue-
tudinē relinquit.
et dicit etiam gl.
in. d. c. j. in versic.
episcop⁹. q̄ licet
confirmatio spe-
ctat tñ ad ep̄z et
electio ad capitu-
lum tamē s̄rnā-
da est p̄suetudo.
Et pulchredixit
glo. xxx. di. si q̄s
virozum. et xxi. q.
iij. in summa. q̄d
clerici possunt v-
ti vestib⁹ p̄tiosis
s̄m cōsuetudinē
sue prouincie. et
possunt ferre ve-
stes foderatas s̄
sādalis adeo q̄d
dixit benedict⁹
capra doctor pu-
sinus in. c. pen. in
glo. in ver. de au-
ratis. de vi. et ho.
cle. q̄d in vestib⁹
attēdēda est con-
suetudo locorū
vnde si consuetu-
do non haberet
diuersitatem ali-
quam inter ha-
bitum clericorū
et laicorū ipsa
esset attendenda
adeo quod cleri-
cus tunc diceret
incedere in habi-
tu clericali q̄n in-
cedit in habitu
honesto et cleri-
cis p̄sueto. q̄d fa-
cit ad not. in. c. si
index laic⁹. s̄ sen-
tē. ex. com. lib. vi.
hinc est quod vl-
tramonta. excu-
santur s̄uantur
pallūs diffibula-
tis: q̄ sic est p̄sue-
tudo vltamon-
tes prout voluit
glos. in dicto. c. si
quis virozū. pro

Sanonmi. super Prima parte primi.

mentem et non prohibiti clericis: ut dicit gl. pe. in cle. i. in vers. secularis. de ele. na que vestis dicatur secularis relinquitur arbitrio iudicis. na in dubio interpretabitur magis vestis ecclesiastica quam secularis propter penam sim. Sui. etymo. in cle. h. in prin. de vi. et hone. cle. etiam si clericus portaret vestem prohibita puta de rosato vel scharlato non continetur nec causa usus proprii sed ex alia ob festum; nis. xi. distin. ¶ No. q. capitulum sine episcopo licitum doctorale po non potest facere statutum in ecclesia nec immutari antiqua statuta vel consuetudines. ¶ Et ex hoc honoris alicuius et ex tex. no. q. in ecclesia potest esse statuta consuetudines magistratus sim

ymo. post alios in d. cle. h. in. iij. co. et ita in facto obtinui. et Anno. in. c. j. de libel. obla. dicit q. consuetudo potest remittere solennitatem offerendi libellum post litem contestatam vel quolibet ordine iudiciali. Item consuetudo est tante auctoritatis quod non requirit confirmationem superioris quia confirmatio legitimo tempore cursu. l. an in totum. C. de edictis priuatis. et Bal. in. l. quicunque. in. iij. col. in ver. scias aut. C. de ser. fugi. dicit q. id quod est consuetudine fieri non dicitur arbitrarium sed necessarium. l. saculari. ff. de extraor. cri. et nota. in. l. qd ergo. §. pena grauior. ff. de his qui no. infam. et q. consuetudo est actus practicus ideo est seruandus ad vnguem. et in. l. i. in. iij. col. C. de fru. et liti exp. dicit qd illud quod consuetudine cauetur per expresse habet. ff. de edil. edic. l. qd si nolit. §. q. assidua. et l. pen. Item consuetudo inducere potest quod credat ad plenam scripturam priuatis discretorum virorum sed non possint creare tabelliones generales de si. instru. c. cum p. tabellio. per Anno. et p. Bal. in. l. j. C. de sum. tri. et si. catho. in. x. col. in vers. et ulterius quero. Licet ibi Bal. loquatur de statuto: tamen facit in quantum alii. c. cum dilectus. de si. instru. et in. l. vnica. C. de p. p. e. dem Bal. in. iij. col. in vers. consideranda est etiam consuetudo loci. et p. istum in. c. bone. el. §. de po. p. zela. et in rub. §. eod. et doc. in. l. quedam. §. numularios. ff. de eden. et ro. in. l. admonendi. ff. de iureiur. §. de. de se. §. xix. But. in. c. j. de ap. et Ang. in. q. inci. astensis miles. et Bal. in. l. comparationes in. iij. col. in ver. ego addo septimam scripturam. et ibi Alex. in apo. stil. C. de si. instru. Item consuetudo dat priuilegium: ut no. Anno. in. c. nonit. de iur. Item declarat et extendit factum. ita dicit Ly. in. l. licet. C. lo. cati. item super consuetudine potest fundari libellus. c. dilectus. de of. ordi. nam super possessorio quam super petitorio. Anno. in. c. cum ecclesia. de ca. pos. et p. p. ite per rescriptum principis non tollit consuetudo nisi de ea fiat mentio. Archi. in. c. in his. xi. distin. Item consuetudo dat licentiam vtendi rebus alienis dato tamen pretio puta p. lignis vel lapidibus. l. venditor. §. si p. stat. ff. commu. p. redi. Item consuetudo dat iurisdictionem quicquid reat laici territorium sonat in iurisdictione: quia est ius p. tines: et iurisdictione est eius p. tentum et effectus. l. si. C. vbi et apud quem. Quicquid dat priuilegium p. sonale sicut priuilegium concessum committi super eo quod non est de iure communi quod non adheret territorio. Ita no. Ly. in. l. q. sergo. ff. de ac. rer. dominio. Item consuetudo metit territoria. l. quicunque. C. de fun. limitro. li. xi. item notari. et apponere in instrumento clausulas consuetas. tex. est singularis sim Bal. in. l. g. n. aliter. C. de fideiur. q. intellige pcedere quam instrum. vel actus est in fieri: sed postquam est completum non poterit sim Bal. in rub. C. de reuo. his q. in fran. cre. in. x. sic. de nro q. ro. item consuetudo attenditur magis quam mera verborum sig. l. lib. or. §. q. tñ cassius. ff. de leg. iij. item potest consuetudo imponere penam rei licite vt puta in matrimonio si ex eo sequatur illicitum puta: quia seminat discordia et tumultum. ita no. in. c. statutum. §. her. li. vi. in no. et est exp. sum in. l. libertum. in. pn. ff. de ritu nu. item consuetudo dat seruari in ingressu officij. l. nec quicquid. §. obseruare. ff. de of. pc. item consuetudo vt vt si quis subiciat se pene ca. gl. est sim. i. c. cum ho. i. glo. si. xxiij. q. v. quia fecit sim. romanus notabili. c. xxiij. certum est. et do. me. i. rub. de fideiur. et mo. in. c. legebat. de ma. et ob. et dicit. j. q. i. in sum. item consuetudo potest idem quod pactum. vñ potest naturalis obligationem inducere et tollere: si b. dicitur consuetudo ista est gl. in. in rub. C. de decre. decu. li. x. item consuetudo potest facere vt quis puniat in terris confederatis: casus est singularis in. l. non dubito. ff. de capri. item potest quis citare in territorio alieno si b. dicitur consuetudo. l. iij. §. si. ff. de testi. item valet consuetudo quod p. vno sextario frumeti soluant duo sextaria alteri. b. ladi. bal. i. rub. §. e. ite si sacerdos cantat euangelium de stare in apparatu diaconali. gl. est sim. in. c. ecclesia. §. stica. i. x. cernice. xxiij. di. nisi consuetudo disponat priuilegium quia bñ notabis p. eo q. est rex et dux: quia in actibus quos geret tam dux stabit in apparatu ducali: puta cum bireto et sceptro ducali: et i. actibus quos geret vt rex stabit in apparatu regali vt puta cum insula regia: et idem dicas in milite et doctore vt in actibus militaribus vtat veste militari: in actibus doctorum veste doctorea nisi aliter se habeat consuetudo: et illa gl. allegat ro. sim. c. c. l. xvi. inci. doctor miles. Jo. an. in. c. vt q. s. de vi. et ho. cle. item consuetudo in iniqua excusat a pena temporalis. gl. i. c. denique. i. x. §. si. consuetudine. i. iij. di. sim. in Ro. no. x. gl. in. c. cum venerabilis. §. eo. et gl. in. c. sane. i. x. §. antiqua. de tep. or. Bal. in. q. inci. in xpi noie ame. qñ aliqd pcedit. pe. de anch. §. si. c. l. x. inci. iure scripto et consuetudine. Alex. c. si. x. p. inuestigatioe p. dicto. bal. i. c. j. de feu. cog. et in. l. vnica. i. x. col. C. de cof. no. host. et Jo. an. et bu. l. c. §. de si. i. str. i. priuilegia p. dera. tex. in aut. oes peregrini. C. commu. de succes. vbi statuta et consuetudines iniqui non excusant deliquet a pena. et i. aut. nauigia. C. de fur. dic ad illa priuilegia q. consuetudo non excusat: imo nec vñ pcedit lex derogatoria ad consuetudinem: vt

voluit iste in si. huius capituli. Item consuetudo in penalibus extendit de similibus ad similia. text. est sing. in. c. j. §. porro. in ti. q. fuit pma. ca. bñ. amicitie consuetudo potest facere vt res inter alios acta pñt alteri. vt qñ est consuetudo quod extraneus emptor consorti renedere teneat. textus est sim. in. c. constituitur. de in integ. restitutioe. ita dicit Bal. in rub. C. res in

antiq. et sic non solum iure canonico regit ecclesia sed statutis particularibus locorum et consuetudinibus antiquis. concordat. c. catholica. xi. di. transgressor consuetudinis a dñ puniri sicut transgressor legis. vt i. d. c. i. his. q.

ter alios acta. in xl. no. q. ex pñte tudine: et idem voluit i. l. i. in pñte. C. communi diu. item consuetudo et

statutum potest obesse quod consortes teneant soluere penas pecuniaris bñ nitorum sim Bal. in. d. rub. et ibi Sali. et Bal. in. l. j. C. ne fili. p. patr. et albe. in prima parte statuto. q. vi. et l. xvi. item statum consuetudini antiqua in pascuis molendinis portibus et comoditatibus aquarum. Bal. p. illi. tex. in. c. j. in ver. sicut ab antiquo. i. ti. de pa. c. ista. item consuetudo prestat ius dandi vocem in electione imperatoris. gl. si. in. c. ad apostolice. de reg. iur. lib. vi. vbi vnus de doctoribus imperij de consuetudine habet vocem in eligendo. vide ibi in vers. alii autem.

¶ Adde quod consuetudo cuius in contrarium memoria non existit tribuit priuilegium et equipollet veritati: et illa est potestas ad acquisitionem pedageorum et aliorum iurium fiscalium: vt dicit Bal. c. cl. xxiij. et c. vi. §. i. lib. Ab. c. si. vñ. §. li. et ar. c. si. l. vñ. and. sic. c. si. xxiij. illa equipollet iustitie et consuetudini. dubietas q. declarat. et Bal. c. si. xxiij. consuetudo reddit inuulidum quod de iure communi erat validum. dicit Old. c. si. co. consuetudine declaratur et interpretantur statuta. dicit Card. c. si. l. x. consuetudine induci potest quod femine succedat in feudo sim eundem c. si. l. x. et dicit Ang. q. cl. xxiij. q. d. xba instrumentorum et inuestiturarum declarant consuetudinem. et dñ bal. c. cl. xxiij. §. i. lib. q. consuetudo est innata est. et illa potest inducere alienationem feudi illi sicut matri adhibenda est reuerentia: illa equiparat iuri naturali quod est quodammodo immutabile illa est potestior pscriptioe et latius vide in. l. de q. b. ff. de leg. in apost. meis. ad Bar. in stampa de tortis.

¶ Antio. Franc. ¶ Circa hac materiam de habitu. Dicas quod clerici seculares non habent a iure certum et determinatum habitum p. que ab alijs discernantur sed certe forme habitus et certi colores ipsis prohibeantur. vt dicit no. gl. in cle. j. de ele. hic alle. et ple. no. in. c. pe. de vi. et ho. cle. et adde quod habitus clericalis consistit tñ in duobus vñ i. vestibus honestis et in tonsura. vt no. Jo. an. in. c. si iudex laicus. de sen. exc. li. vi. et vide Bal. pulchre declarante in. l. si qua p. calumnia. C. de epi. et cle. et adde quod talis presumitur quod qualis habitus defert. vt dicit Bald. in. l. directe. C. de manu. testa. et habet in. l. i. et ibi p. Bar. C. de seru. expor. et plene p. Alex. in. l. i. et §. si q. virginis. ff. de inu. et i. d. dicimur q. si q. non portat habitum suum et offendat ab aliquo non tenet offendens tamquam offenderit tale. vt not. bal. in. l. si ignoras. ff. loc. et idem bal. post gl. in. d. l. si q. p. calumnia. et gl. et Bar. idem voluit in. d. §. si quis virginis. et adde quod clericus qui dimisit habitum clericali si monitus non reassumit punietur tamquam apostata. vt p. gl. in. c. tue. de apostata. et etiam alijs penis de quibus hñ in. c. p. p. edimur. in gl. pe. de sen. exc. et nota. etiam glo. in. c. pe. de vi. et hone. cleri. p. alleg. et vide text. in. c. si qua mulier. xxi. distin. qui dicit quod habitus viri non debet assumi a muliere nec e contra: et i. d. dicimus quod mutatio habitus cum laruis aut cum talibus ludis non est licita imo est peccatum mortale: vt in. c. cum decor. de vi. et hone. cle. et in. c. presbyteri. xxiij. distin. et in. c. non oportet. de cof. cratio. di. v. et est b. tex. deute. c. xxiij. et in. i. epistola Pauli ad corinth. vi. c. et not. Jo. an. in regula ea que de regulis iuris. lib. vi. in mercuri. et adde quod sicut masculi distinguuntur a feminis per habitum ita iudei debent distinguere a christianis. vt no. glo. doctores in. c. in nonnullis. de iude. Qualis autem debeat esse habitus episcoporum. Dicas quod vñ vestibus de super clausis: non tñ rubeis vel viridibus. c. cleric. de vi. et hone. cleri. nec debet vñ vestibus laicorum nec sine proprio habitu et rochetto debet ire extra domum. c. episcopi. et c. sine ornatu. et se. xxi. q. iij. et nedum non debet ipsi laruari. vt in dicto. c. cum decor. et in aut. de sanc. epif. in. §. si. et in cle. h. vbi p. do. et ar. in. iij. q. d. ne de vi. et hone. cleri. et in. c. fucare. de cof. cratio. distin. vlt. sed nec de laruis ad se venientes recipere: imo debet illas expellere. vt in. c. nullus. de consecra. distin. v. et q. dictus est quod episcopus debet deferre rochetum extra domum. Dicas hoc esse verum nisi sit monachus: vt in. c. clericus. de vi. et ho. cleri. et adde quod episcopus non debet vñ epulis nimis lautis: vt in. c. ecclesie. xxiij. distin. nec debet inuigilare coniugijs. xliij. distin. c. multis. et c. sequen. et c. non opz. et in ter epulandum et vñ lectionibus sacrarum scripturam. c. pro reuerentia. xliij. distin. et debet prohibere fieri in coniugijs ludos et cantilenas cantari et plausus et risus fieri vt in. c. nullus presbyterorum. de consecra. di. v. et in. c. clericum. xxiij. q. i. nec potest episcopus ludere. vt in. c. episcopus. xxiij. di. et in. c. clerici. de vi. et hone. cle. et in aut. interdicimus. C. de epi. et cle. et adde quod episcopus debet habere vile mensam supellectilem et vñ ctum pauperem: vt in. c. episcopus. cum gl. xlv. di. que gl. tamen dicit quod hec hodie male seruantur.

¶ Sebast. Sapia. ¶ Transgressor legis. Vide Felin. in. c. j. col. i. j. de sponsa. vnde dicit Archid. in. c. vñ in am. l. xxi. distin. q. si q. ieiunaret die dominico diceret transgressor consuetudinis populi christiani qui p. lege est obseruanda et subicit dicentem sanctum Thomam quod consuetudo etiam in foro conscientie est seruanda.

intelligit

a Cum omnes. Vide ibi Jnn. 2 doc. 2 quod not. iij. dist. 5. porro. in. c. i. de maio. 2 obe. 2 xviij. di. in sum.

b Super arduis. Vide quod voluit Host. in. c. ex gestis. de cle. nō re. 2 Jmo. in. l. infamē. ff. de publi. indi. vbi ad hoc allegat bo. rex. in. c. ec.lesia senatū h3. xvi. q. j. 2 plene p dñm meū Barba. in tractatu suo de prestā. car. 2 dixi in. c. edoceri. hic allegato.

c Jurisdictione. 4 vide Jnn. in. c. cū accessissent de cōsti. 2 Bar. i. l. oēs populi. de iusti. 2 iure. in. j. q. pñ. tu vide gl. i. l. i. in x. pñ. 2 ibi plene p Alex. 2 mod. ff. d. iuris. om. iu. i. iñ. col. in eadem ibi equitatis statuē de. 2 Bal. i. l. oēs populi. in. v. col. in x. dico ergo q statuta 2 dere est

a potius de quadā iuris pmissione q sit annexus iurisdictioni. 2 p eū dē ibi idē i. q. col. Adde q sta-

b tuta cōdere sit iurisdictionis tenet Ro. consil. cxx.

d De stricto iure. adde q p opi. Pet. de anch. q nunc est in facto corā patriarcha veneto in cā archiepi spalatē. 2 sui capituli. facit q voluit cal. 2 xi. de cēsi. old. cōsi. clyx. in. iij. col. ppe. n. 2. c. j. d. religio. domi. cū no. per ro. consil. cclxviij. i. fi. c. q 2 suluit idē abb. consil. lxxi. q. lib. si bene pōderetur. nec ob. q cōdere statuta qd est accessorium sit magis arduū q habere iurisdictionē q l3 accessorium sit digni? 2 potētis suo pñcipali tñ illi? natura sequitur. vt est tex. not. in. l. 2 si nō sint. s. perueniamus. ff. de au 6 ro 2 ar. leg. 2 ita dicit Lud. in cōsi. cccxx. 2 an epi scopus possit p scribere q in exercenda iurisdictione nō teneatur requirere cōsi. capituli. vide Joā. mo. 2 Arch. in. c. non est. j. eo. ti. in. vi. Old. consil. cxcv.

e Cōsiliū. Ad Bar. i. l. i. s. si plures. ff. d. exer. 2 doc. i. c. cū i veteri. j. de ele. 2 i. c. cū oli. de arb. 2 dixi i. c. ex pte. s. d. 2 bu. 2 do. meū vt hic ple.

Adde Ang. consil. cxxi. Zacharias. Adde qd si ille cuius cōsensus vel cōsiliū requiritur nolit p bere cōsensum 2 an 2 qñ iudex possit dare licentiā omittere tā lē cōsensum vide 2 h. Alex. 2 h. ly. vel fm maio. nu. est. cxcix. col. ij. vers. iij. p suppono. d. Ant. corse. sin. suo. lxxv. in ver. 2 sensu vbi pcludit q poterit adiri supior. s. vltra p dicit. tu dic qd decretū iudicis si accu in

quo cōsiliū vel cōsensus alicui? qrebat interuenit q tūc illud decretū supplet illū cōsensum vel cōsi. omissum siue negatū. ita no. sing. Jaco. reb. in. l. j. nu. v. 2 ibi in addi. ad eū. C. de decre. iur. sine decr. nō faci. li. x.

f Pro sue voluntatis libito. adde istū in. c. ij. in. iij. no. ibi. not. bñ tene mēti significatū. de seque. pos. 2 fruc. 2 vide. l. fidei cōmissaria libertas. la. ij. ff. de fideic.

lib. Jnn. in. l. si sic. ff. de le. j. 2 Bar. in. l. alio. in. ij. co. ff. de ali. 2 cib. le. 2 Bar. i. d. extra uā. ad repū. in x. videbitis. 2 Fel. in. c. canonum. in xxxv. col. de 2 sti. ibi 2 sic dicat fm libitū tuum. Ad dñm Ro. cōsi. cxx. 2 latius in rub. de ar. per eundē cum his q ibi posui apostilando.

g Item quero qñ d3 queri cōsensus vel cōsiliū alterius. vide qd dico in. c. ex parte. s. de cōsi. 2 i c. cum nōs. de his que sūt a prela. sine consensu ca. 2 hic per do. Ant. de bu. Abbas.

1 Consuetudo p quā quis inducit ad peccādū vel ad sua bona dissipandum non valet.

2 Verba p sue voluntatis libito. important liberā voluntatē freno rationis non submissam.

4 Declarans aliquam rem nihil de nouo inducit.

5 Laici in concernentibus peccatū habent iudices papam 2 imperatorem.

1 Ex parte. Ad valet cōsuetudo p quā qs in ducit ad peccādū vel ppria dissipandū. Prima pars recitat duas cōsuetudines irrationabiles quas scōo reprobat ibi tenore.

2 Casus literalis. In quadā terra serua batur due cōsuetudines. Prima erat q si aliqs deueniret ad inopiā quocunq casus siue aliquo mō amitteret bona sua posset alienare bonavoxo sir sue pvolūtate sua. alia erat qd si exor alicui fidem coniugū violaret 2 ipse ppter hoc dimitteret accipiebat medietatē bonorū viri sui cū potē pñanda esset oibus bonis mariti 2 etiā dō tē p dēre deberet. mādāt papa qd decetero iste

2 cōsuetudines non seruent Ber. C. Mo. j. signi ficata horū verborū. p sue voluntatis libito. 2 c. non em importat arbitriū boni viri sed inducūt voluntatē liberā freno rōnis non submissam q no. ppter stanta. Et no. de verbo. libito. nā im portat libervolūtātē. 2 idē t3 Bar. in extrau. ad repū. i. x. videbit. Et facit iste tex. sic itellect?

f p statutis vniuersitatis scholarū hui? studij al me ciuitatis Senariū. dicunt em inter cetāea qd rector p licētia habēda in examie suo nō teneat aliquid soluere nisi prout pcefferit ex suo libito voluntatis. 2 ita als in facto rñdi. C. Mo. ij. qd statutū inducens prouitatē ad peccandū non va let. nā quēadmodū nō valet cōsuetudo vt hic ita 2 fortius statutū nimirū q lex d3 esse rōnabilis sancta 2 honesta. iij. dist. erit aut lex. C. Ultimo no. quē se posse defendere 2 tra antiquā cōsuetudine allegando ipsi? irrationabilitatē. nā papa hic non reuocant istas consuetudines de nouo sed declarant istos non teneri ad obseruantiaz istarum cōsuetudinū. C. Ille enim q declarati

3 cum testamento. in fi. C. eod. archi. xij. qd. ij. in sum. per istum in. c. pa storalis. in prin. de excep. 2 in. c. super questionū. in. ij. no. de offi. deleg. 2 in. c. cū dilecti. de accusa. 2 in. c. cū olim. de arbi. in. iij. no. vbi allegat Bar. in. l. oēs populi. ff. de iust. 2 iur. Unum tamen scias qd conditio declarandi nō trāsit ad heredem. tex. est sing. in. l. qui rome. s. augeri? ff. de ver. ob. fm Bal. in. c. significauit. in. iij. col. de rescrip. facit qd no. in. l. idē pōponis. ad si. ff. de rei ven. Nec obstat dictū Bald. in. c. ea q de re iud. q inferior non pōt de se sententia cōfirmata per superiorem indicare idē nec declarare. q illo casu interpretatio seu declaratio legis operat idē qd ipsa lex. l. ita fidei. ff. de ius. s. ei? est interpretari cui? est

la. ij. ff. de fideic. lib. Jnn. in. l. si sic. ff. de le. j. 2 Bar. in. l. alio. in. ij. co. ff. de ali. 2 cib. le. 2 Bar. i. d. extra uā. ad repū. in x. videbitis. 2 Fel. in. c. canonum. in xxxv. col. de 2 sti. ibi 2 sic dicat fm libitū tuum. Ad dñm Ro. cōsi. cxx. 2 latius in rub. de ar. per eundē cum his q ibi posui apostilando. Sebast. Sapia. Qd statutū. ex hoc dñt Abb. i. c. irrefragabili. 2 i. c. nouit. d. his que sūt a prela tis in. ij. col. qñ v3 consuetudo 2 tra correctionē vī morū reforma tionē. plura exē pla pōit puche dñs me? Roch? curti? in repe. c. fi. j. eo. col. vñ. x. terio amplia. 2 plura pñt colligi ex his q accu mulat in. xxvij. 2 xxi. co. vbi in finita pōit exē pla quando con suetudo dicatur irrationabilis. Prouitatem ad peccandum. Facit bo. rex. in l. conuenire. ff. d. pac. dota. Qui declarat Adde Jo. and. i proemio decre. super verbo de claramus. 2 doc. in. c. i. de sum. tri. lib. vi. 2 in pe. vi. ibi sacrosancte. Bal. i. j. 2 sti. C. in s. quibus. 2 in. l. i. fi. C. de test. vers. quero. nunquid testes. 2 in. l. j. s. huius studij. ff. d. iusti. et iure. et in rub. C. d. re. pñu. 2 in. l. j. post pñc. C. de test. ma. 2 in

Sanonmi. super Prima parte primi.

condere. l. si. C. de legi. 2. c. inter alia. de sen. excom.

Adde qd per hoc consultat ro. cons. xlv.

Anto. Francisc. Circa hoc an z qñ ad quē spectet declaratio Die cas qñ in his q pendet ex aio alicui statur declaratiō illius: z ideo declaratio libelli obsecuri ptinet ad libellantē. l. si quis intētiōe ambi

gua. ff. d. in. 2. hoc
vexi libellās est
vix. eo aut mor
tuos declaratio nō
pōt fieri p hñdē.
vt no. gl. in. l. idē
pōponi? scribit
si frumētū i. s. si.
ff. de rei vñ. adde
tñ qd si ageretur
de declarādo vo
lūtate testatoris
dubia mortuo te
statorē hñs q ve
risimiliter nouit a
aiaz dñfūcti i his
q depēdēt a me
rayolūtate dñfun

nihil de nouo agit vt in. l. heredes palā. ff. de tes.
z no. in. c. cū tu. de vsu. ¶ Sed 3 hoc z contra
text. opp. nā isti erāt laici: ergo nō ad papā s ad
imperatorē recurrēdū erat: vt in. c. causam. q si.
sint legi. z. xvi. di. in. c. duo sunt. So. dicit Jo. an.
q ratione peccati qd nutriebāt iste consuetudi
nes papa fuit aditus. nam decernere ratiōe pec
cati spectat ad papā z nō ad imperatorē: vt in
c. nouit. d. iudicis. z in aut. vt clerici apd pprios
epos in. s. si vero. Et no. bene hoc dictum qd vbi
consuetudo z statutū nutrit peccatū vel prestat
prōnitatē peccādi pōt adiri iudex ecclesiasticus
vt declaret talia statuta vel cōsuetudines nō te
nere. Ego puto qd etiā iudex secularis pōt su
per hoc adiri. nam ad ipsum etiam ptinet obuia
re peccato: vt in. l. senat. ff. de off. pñs. z in. c. reg

cti z eius aio pōt illū declarare cū iuramēto fm Bart. in. l. gerit. ff. de
acqui. here. in. s. co. in ver. venio ad qñtū. z in. viii. co. in ver. venio ad
quartū. z an z qñ ius declarādi trāseat ad heredē vide per Bart. in. l.
inter stipulatē. in. s. i. de x. ob. z in. l. si qd a filio. in. l. si plures. ff. de le. i.
z vide Bal. z doc. in. l. in pēdētis. z in. l. si ad si. C. de contrahen. empt.
z in. l. si stipulat? fuero illud aut illud. ff. de ver. obl. Et an appellatio
ne declaratiōis veniat suppletio z correctio ita qd cui data est ptās
declarādi possit supplere z corrigere. vide no. p doc. in. c. sup qñnū. in
pn. de of. dele. z in cle. ne romani. de ele. z in. l. hñdes palā. s. si qd post.
ff. de test. Et adde qd declaratio testamēti pñs pōt fieri per testato
rē corā duob? testib? tñ vt in. d. l. heredes palā. in. s. i. z ibi per Bar. ff.
de test. z per Bar. in. l. i. C. de codicil. Et vtrum iudex possit declarare
sententiā sui pdecessoris. vid. Bar. in. d. l. inter stipulatē. in. s. i. de x. ob.
q dicit qd nō imo qd ius declarādi est psonalissimū. Et adde qd decla
ratio xboz dubioz testamenti fieri pōt etiā post lōgū tps vt no. volu.
Bal. in. l. volūtatis. C. de fideicō. z in. d. l. heredes palā. in. s. i. ff. de tes.
q ius declarādi nō prescribit vt dicit Bal. in. l. petens. in. s. i. col. C. de
pac. Et tene menti gl. singularem in. l. quicquid astringende. ff. de x.
obli. que dixit qd declaratio libelli semel facta nō pōt variari. de quo
per Bal. in. l. si in. i. col. C. de fideic. z per Ang. in. d. l. si qñ intentione
ambigua. Et adde qd declaratio inie obscure pōt fieri etiā per iudicē
executiōis fm Bal. in. l. hac cōsultissima. in. s. i. co. C. qui testa. fa. poss.

¶ Iudex secularis. Facit bo. tex. cōiuncta doctrina Bar. in. l. sub prete
xtu. ff. de extraordi. cri. qd ptās z capitanei terrarū pñt videre statuta
z ordinamenta istoz disciplinatorū: z si ibi reperiūt aliqd q non spe
ctat ad religionem pñt istud collegiū dissoluere: z hoc dictū sequitur
Bal. in. c. i. s. quentikulā. d. pace iura. fir. vbi etiā dñt q cogenē ēt isti ede
re sua statuta epō z epō 3 malas quentidiōes hñ iurisdictionē a iure: vt
in. d. s. cōuenticulā q est notādū fm Bal. z cū Bar. trāsīt Bal. in. l. i.
C. de monopo. z in. l. collegiū. C. de here. inst. facit lex potioris. C. de
off. recto. prouincie. ¶ Adde Ro. sing. suis. fol. ix.

¶ Mediū attingere difficillimū est. vide gl. in. c. i. in x. modū. j. de of
fi. cu. q allegat versus ouidij. z insti. de re. di. in. s. cū ex aliena. ibi plas
cunt media snia. z insti. q manumit. nō pos. in. s. i. cū libertas. ibi: nos
mediā quodā mō viā eligentes. z in. l. antiqui. ibi medietatem quādā
secuti sunt. ff. si pars heredi. pe. z quot modis capiat medium videas
istū z alios in. c. i. de proba. z no. q mediū capis dupliciter. Ano mō
q est inter duo pñta z extrema. Alio mō dicit mediū punctuale. qd
equaliter distat a quolibet extraneoz fm Aristo. lib. ethicorum. z re
fert Bal. in. l. qui sella. s. in rusticis. in. s. i. ff. de ser. rusti. predio.

¶ Adde quod voluit De. de anch. cons. cccj.

¶ Parcus. in quātū doc. hic post gl. loquunt d parco z pdigo p istū
tex. Bal. hic colligit argm q pñ nō tenet dare alimenta filie pdigo. s
3 eū facit tex. multū solēnis. in. l. imperator. ff. ad treb. q pbat qd pa
tri pdigo fili? nō pōt denegare alimenta. ergo eodē mō nec pñ filio p
digo denegare pōt alimenta. facit tex. in aut. de incest. nupt. in pn. z. l.
mur. s. manēte. ff. de iure do. meus Barba. hic alle. text. in indiuiduo
cōtra eū in. l. tutor pupilli. ff. de iureiu. q parū facit. z Jac. de aret. in. l.
libertus qui operari. ff. de ope. lib. fm primā lect. posita ibi in glo. in
x. diuersa. vbi l3 patronus perdidit ius succedēdi: nō tñ perdit ius
alimentoz. ergo idē in filio. qz si pñ assignauit filio alimenta. z dissipauit
illa in ludo: decidit qd pater tenetur ad alimenta. alle. Bal. in aut. si ca
pti. in. s. i. C. de epis. z cle. z in. l. scimus. in pn. in. v. q. C. de inof. testa. z rñ
det ad istū tex. qd erat cōsuetudo q maritus dissipās bona sua aliena
ret p volūtate bona vxoris q casu si erāt dotalia remanebat indota
ta qd erat 3 publicū bonū. l. i. ff. sol. ma. nō aut est sic inter patrē z filiū
nā fili? quodā mō dñs in reb? patris. l. in suis. ff. de lib. z posthum.

ergo Bal. nō potuit colligere hoc ex tex. Ego addo p do. meo bal. in
l. i. s. i. ff. sol. ma. z Alex. in. l. si cū dotē. s. si post solutū. in. s. i. col. ibi: di
cit tñ Bal. ff. e. vbi dicit: qd nō ob. qd fili? legitimā perdidit: nō pōt
tñ pater denegare alimenta filio p bo. tex. in ar. z ibi Jac. de are. in. d. l.
libertus qui operari. qd singulariter limitat Bal. in. d. autē. cōtra ro

gatus. in ver. z fa
cit ad duas qd
nes. C. ad trebel.
nisi filius partes
suā dolo vel cul
pa lata dissipane
rit: qz tūc etiā ali
mēta pōt. z ita
saluare bal. hic:
sec? si culpa leui
alle. l. etiā. s. i. ff.
so. mat. adē tenet
Spe. in ti. qui fi.
sint legi. s. i. x. s3
pone. vbi dicit q
l3 iuri alimētozū
renūtiari nō pos
sit iuxta. l. cū hi.
ff. de transac. tñ per doli z delictū suū perdit qd sua alimenta. Et ad
materiā vide bo. text. z ibi Alex. in. d. l. imperator. Adde ro. in. d. aut.
q locū. z ang. in. l. pater. ff. de eue. faciat qd no. bar. in. l. cū oportet. s.
nō aut. C. de bo. que li. z vide Alex. in apo. ad Bal. in. d. aut. 3 cū roga
tus. in ver. peculium. z Pau. de ca. cons. xiiij. z d. Sel. in. c. que in eccle
siarum. in col. xliiij. ibi z in quantum sentit Jo. an. and. de consi.
Ant. Frā. Circa istā materiā alimētozū q pñ tenet pñtare filio : ad
de pñto q i oib? casib? in qb? pñ pōt filiū exheredare de qb? habetur
in. s. causas. z in. s. aliud quoqz capitulū. i. aut. vt cū de ap. cog. z enu
merant. p gl. ordinariā ad hoc i. c. qñtaualis. de iureiur. i. illis eis dē pñ
filio denegare alimenta si tñ eū peniteret d pñto tenere eū alimētare.
vt p Jo. an. z p d. An. i. c. qñtaualis. palle i x. op. q parēdū z c. Et ad
de q pñ tenet alimētare filiū egētē ēt si fili? haberet filiū dinitē vt no.
voluit Cy. l. i. C. de alie. libe. z no. Bar. in. l. pe. ff. de li. agn. Et tene mē
ri qd alimenta q debent iure sanguinis put sunt ista q debent a pñe fi
lio z ecōtra nō pñt peti iure actiōis: s3 officio iudicis. vt no. Bar. in. l.
si qd a liberis. in pn. de lib. agno. nec pñt peti p tpe pñterito. sed p tpe
futuro dñtarat. vt no. Bar. i. l. libertis quos. s. i. ff. d. alimē. z ciba. le. z
adeo sunt dñbita a pñe alimenta filio vt ēt debeant filiis natis ex illicito
coitu p ea q habent z ple. tra. i. c. cū haberet. d eo q duxit i mñmoniū
quā pollū. p adul. qd pcedit ēt si pater in testō phibuisse illa dari fi
lio. vt p bar. notabil in. l. id qd pauperib? in vlt. co. in x. vlt. qñf. C. d
epis. z cle. z p Spe. in ti. de succes. ab ite. in x. nūc dicam? z puto q ēt
filio pdigo dñbeant qz alimētatio filioz ē d iure naturali: vt no. Bar.
in. l. i. in. s. studij. in. s. i. co. in ver. qñro vtrū. ff. de iusti. z iur. z idē Bar. in
l. si qd a liberis palle. in. s. i. vel parēs. z Bal. in. l. cū nō solū. i. s. i. pm.
C. de bo. que libe. z ea que sunt iuris naturalis nō vident ēē pdigo in
terdicta vt in. l. is cui bonis. de ver. obl. z i. l. si qramus. ff. de test. Et ad
de qd alimenta debita filio iure sanguinis si forsan se aluit ex suis ope
ris nō repetunt: s3 si accipit pecuniā mutuo vt se aleret 3 petat actio
mutuati 3 patrē p talib? expēsis factis filio fm Bar. in. l. libertis. in
s. i. ff. de alimē. le. in. s. i. q. z ad pñdicta facit qz alimenta semel pñtita z cō
sumpta debēt iterū pñtari: per gl. quā ibi Bal. pñderat. in. l. si cū dotē.
in. s. i. ff. so. ma. z habetur per Spe. in ti. qui fi. sint legi. in x. sed pone
qdā. z ibi per Bal. in addi. in ver. an fili? z pñtrea dicebat Ang. i. l.
cū hi. in. s. causas. de transactio. qd alimenta prestāda qñ est dubiū ne
dissipent nō debēt prestari simul eodē tēpore. Et adde ēt q alimenta
pñt denegari filio nolēti laborare: nisi eēt sibi verecūdia laborare. vt
qz esset nobilis fm Bar. in. l. i. in. s. i. col. in x. atē hec lex facit. C. de mē
di. validis. li. xi. Et adde etiā q cā alimētozū pōt agi etiā die feriata
in honorē dei qñ alimenta debent officio iudicis: vt in his que debent
a patre filio. secus si deberent iure actionis: puta ex testō. vt in. l. i. z
ibi plene per Alex. post alios. ff. de feri. z qñ petunt alimenta p filium
a patre que cause cognitio requiraf. vide p Spe. in tit. de off. iud. i. s.
j. z in. s. postremo. in ver. tertio dicendū. Et an a snia lata sup alimētis
debēdis z alimētozū decreto possit appellari. vide Spe. i. ti. de app. i.
s. i. in ver. sed nunquid. Et adde q alimentis futuris etiā cū iuramē
to nō pōt renūtiari: sed preteritis sic fm Bal. in. l. pactū. in. v. q. C. de
co. z idē tenet Bal. in. l. cū hi. circa pn. ff. de trāfac. z Raph. sul. in. l. q
fidē. in prin. e. ti. sed idē Bar. in. l. si quis p eo. circa fi. pn. ff. de fideiuf. et
Amol. in. c. cū contingat. in pe. char. de iureiu. de quo p nouissimos in
l. de alimētis. C. de trāfac. Puto tñ veriorē esse primā opi. qz denega
re alimenta nihil aliud est q hominē necare. vt in. l. necare. z ibi Bar. ff.
de lib. agno. z no. in. c. i. lxxxiij. dist. z ideo dicim? qd pēdēte causa sup
alimētis puta sup filiatione: interim d3 fili? si est in quasi possessione
filiationis alimētari ne interim fame pereat fm gl. z Bar. in. d. l. si qd
a liberis. in. s. i. vel parens. z in. l. si neget. ff. de libe. agno.

parcum

a Liberalitas pereat. Facit bo. tex. in l. officio. in ver. modus autē. ff. vbi pupil. edu. debeat. vbi in expēsis seruādis est mod⁹ l. 5. Dy. ibi dicit maledicat qui fecit illā legē sed Ray. dicit ibi. imo bñdicat. nico. de neap. ibi dicit ex hoc apparere Dy. fuisse largū z Ray. fuisse auarū fm̄ do. menim hic male loquit quia laudare medium est laudare virtutem z non vitium.

b Pimpilarij. vide glos. in rub. C. de primipilo. lib. xij. z vide qd le. z no. in. l. nō solum. s. qui primi piluz. ff. de excu. tuto. z in. l. sed z milites. s. ff. e. in x. pmpilarij. a z in ver. exercēt. b

c Et dāno filiorum. facit qd no. in. c. raynuti⁹. de testa. vbi querit nūq̄ valeat statutū vel cōsuetudo tollens legitimā debitā filio d qua qōne Dy. in l. sancimus. C. de nup. bar. z mod. in. l. titio cētū. s. titio genero. ff. d. cōdi. z dē mō. z in consi. incip. ex facto pponitur q nobis. Bal. in. l. i. s. ius naturale. ff. de iust. z iur. z ibi p Angel. p Dy. in regula indultum. de regu. iur. c. in. vi. z in. l. cū rō. ff. de bonis dam. na. z Bal. in. l. cū ctos populos. in. 2. xli. subsequēter querit. C. d. sum. tri. z l. lege. C. d. leg. he. z in. l. f. s. ipsum aut. C. de bo. que libe. z in anth. nūc aut. C. de sacros. eccle. z in. l. hac edictali. 4 in pn. C. de secū. 5 nup. cū alijs que 6 sitis dādis in. d. c. raynuti⁹. z cōis 7 opi. doc. est qd l. 3 statutū nō possit 8 in totum tollere legitimā pōt tñ eam minuire. 9 zacharias. Adde ad pn. hui⁹ apost. Lud. ro. sin. suo. d. c. xij. 10 incip. quidā cardinalis. z ad se q. d. apost. adde gl. z car. Alex. in. c. statum⁹. s. neophytū. l. i. di. eū dē in. c. cū cessante. col. j. de appel. Bar. z Alex. in. addi. ad eundē in. l. i. s. fi. de dona. z Feli. in. c. cū nuntius. col. j. ver. no. j. z col. seq. de test.

Adde qd cessante rōne statutum cesset. Ro. consi. cclxvi. Ant. Frac. Circa istū passum an per statutū possit in totum tolli vel minui legitima z eodē modo fm̄ cōsuetudinē Pau. de ca. in. an. nouissima. C. de inoffi. testa. z do. Card. in. cle. ij. in. prin. in. vj. qd. de re iudi. z in. c. raynutius. in. ver. q. vero. in. ij. oppo. tenēt q nō possit tolli in totū fm̄ Dy. in regula indultū. de reg. iur. li. vi. sed Dy. in. l. sancimus. C. de nup. dicit cōsuetudinē esse in contrariū. z qd illa valet z dicit etiā valere statutū tollens in totū ipsam legitimam: si tñ aliquid relinquatur loco legitime: puta si statutū excluderet filiā ab oī successi-

sione paterna relicta sibi dote loco legitime qd etiā vñ voluisse Bar. in l. cū lege. z in. l. si qd presbyter. in. fi. cū aut. ibi posita. C. de epilic. z cle. z Bal. in. aut. hoc amplius. in. xxxvij. q. in. lec. antiqua. C. de fideicom. z idem Bal. in. l. i. in. s. ius naturale. de iusti. z iur. z in. l. maximū vitius. in. vj. q. C. de libe. prete. z Ang. in. l. qd de bonis. in. s. ff. ad le. fal. z in

Procurator generalis ex noua causa supueniente mutat q specialiter dominus commisit. Delegatus specialis pape in illa causa est maior legato generali.

- 11 Quantum tps requiratur ad cōsuetudinē inducendam tam de iure canonico quam civili.
- 12 Consuetudo inducitur ex scientia non p errorē. De similibus ad similia proceditur in cōsuetudine. licet aliquando secus.
- 13 Consuetudo inducitur etiam ignorante illo qui habet potestatem iura condere.
- 14 Prescriptio nō minuitur in tpe a iure pstituto licet fiat sciente illo contra quem prescribitur.
- 15 Cōsuetudo inducit illorū q pnt alias prescribi. Laici neqz prescriptione: neqz consuetudine acquirant spiritualia. Papa pōt facere laicos capaces spiritualium. Forma dat esse rei.
- 16 Consuetudo ad hoc vt valeat non requirit qd sit obtenta in contradictorio iudicio. Actus i iudicio obtēti quō iducit cōsuetudinē.
- 17 Consuetudo ex quot vicibus introducitur.
- 18 Consuetudo ad hoc vt sit valida an requiratur q ea vtatur maior pars populi.
- 19 Consuetudo vtrum tollatur per vnicū actum.
- 20 Prescriptio z consuetudo in quibus differūt. Titulus requiritur in prescriptione sed in consuetudine non.
- 21 Consuetudo si habet id quod habet lex an sublata lege sit sublata consuetudo.
- 22 Consuetudo contra legem diuinam vel naturalem non valet: z quid contra alias leges.
- 23 Legitima vtrū possit tolli vel minui p statutū.
- 24 Cōsuetudo semel reprobata ā possit apli⁹ iduci. Consuetudo an tollatur per legem sequentem.
- 25 Ciuitas si facit statutū cōtra suā cōsuetudinem tollitur cōsuetudo l. 3 de ea nō faciat mētionem.

Cōsuetudo. Habet maiorem auctoritatem amplā z multū subtilem z multa sunt scripta in materia cōsuetudinis. Et videbis plenissime in tractatu quē posuit hic Jo. an. post lecturā hui⁹. c. in quo interserit fere oīa dicta legistarū vsqz ad tps suū z per legistas precipue tractat in. l. i. z l. i. C. que sit lon. cōsu. z p Dy. z Bar. in. l. de qd. ff. d. legi. vñ gl. z p archi. ibi. xi. dist. consuetudinis. ego solū ptequor ea q sunt necessaria ad intellectū capituli: z glo. nam reliqua reliquēda sunt studio camere. hoc dicit istud. c. i. summa. Cōsuetudo nō derogat iuri naturali seu diuino cui⁹ transgressio peccatū inducit. nec positio nisi sit rationabilis z pscripta: z hz duo dicta scdm̄ ibi: l. 3 z qlibet pars pōt subdidi. **Casus** literalis. In prima pte dicit quod quāto amplius quis in peccato perseuerat tanto graui⁹ peccat: vñ cōtra ius naturale nulla cōsuetudo excusat qz transgressio iuris naturalis periculū salutis inducit. Scdo dicitur qd cōsuetudo longena nō est vtilis: tñ non adeo valet vt preiudicat iuri cōi sine positio nisi illa consuetudo sit rationabilis z prescripta: qz preiudicat

alimenta: quod etiam tenet. d. Abb. in. c. raynutius. de testa. vbi dicit q nō valet statutum tollens legitimam in totum quādo filius aliam non haberet vnde vineret alias sic. Et predicta procedunt in legitima: q debetur descendētibz de bonis ascendētiū quia illavide esse debita iure quodam nature secus autē est in legitima que debet ascendētibz in bonis ascendētiū: quia cum illa sit de iure positio potest etiā in totum tolli per statutū. ita Bal. not. in. l. i. s. ius naturale. ff. de iusti. z iure. z in. l. lege. C. de leg. here. z Roma. in. cōsi. cclxxij. z Ange. in. consi. c. iij. inci. statuto cauetur. vbi dicit q statutū excludens matrem a successione filij propter masculos intelligitur etiam excludere eam a legitima: que hoc casu potest in totum tolli per statutum cum sit de iure positio.

aut. de heredi. z fal. ad fin. z in. l. papinian⁹. in. s. quarta. ff. de iofici. testa. vbi dicit quod potest minui. sed nō in totū tolli de quo etiā vide Fed. de se. in. cōsi. lxxv. z Old. i. cōsi. cclxx. z do. de Ro. i. de cōsi. xviij. in. anti. z ro. in. cōsi. cclxxij. Albe. de rosa. in opere statutorū l. ij. parte. q. cūqz. z Jo. de inoli. in. c. cum causam. de iureiur. z Jo. pestr. de perui. in. l. si emancipati. C. de colla. z Pau. de ca. i. cōsi. lxxvj. z in. cōsi. cclxxij. in quibus locis dicit q pōt i totū tolli. sed idē do. pan. i. cōsi. cclxxij. dicit qd non pōt in totū tolli: sed bene minui. do. Alex. i. cōsi. lxxvj. in pma parte cōsiliorū. dicit qd legitima de iure cōi nō potest tolli in totū: nec minui. p. l. quoniam i prioribz. C. de in offi. testa. Sed p statutū sic. quando extaret agent per statutū vocati ad successione nem: alias antē non. idem antē Alex. i. l. post do tem. in. v. charta. so. ma. post Bar. in. l. titio centū. i. s. titio genero. ff. d. cōdi. z dē mō. dicit statutū posse illā minuire. Bal. autem in. l. fi. in. s. ipsum C. de bo. que lib. dicit qd potest minui quaten⁹ satisficit ad alimenta non autem vt ea non sufficiat ad

Panormitanus super Prima parte primi.

Agrauatur. facit tex. in l. iij. ad fi. C. de epis. audi. et ibi Guil. de cu. Bald. et tex. xxv. dist. in s. criminis. odo. et Bal. in l. apud antiquos. C. de fort. Bal. c. i. s. furti. de pace iur. fi. Et in d. l. apud antiquos. Bal. in aut. sed non iure. C. de ser. fugi. et in c. de appellatio. j. de appellat. glo. sing. in l. lege cornelia. ff. ad illa. per istum. in c. j. de cleri. percu. in contrarium facit l. si diuturno. ff. de penis. l. querela. C. de fall. l. adulte. a C. de adul. r. i. det. qd pcedat in fo b ro pterioso. sec? in foro dei pzo. c. meum hic. et vide i p pismo. l. quicu? q. C. de ser. fugi. d vbi geminatiõe e delictorum pena multiplicatur q f est veru? fm Bal. ibi quando vnam g quodq? delictu? h? in se terminu? z finē. vt ibi per eum. in s. nota. et intelligit ibi bal. istud veru? quan do quis vult pre scribere ipz actū delinquendi per diuturnitatē tē poris q? nō pōt q? quādiu perse uerat in peccato tanto magis pu nitur: secus si de lictū est iam cō missus q? tūc pe na instigenda tē poris pscriptio ne abolet. l. que? rela. C. de falsis. et vide elegātē tex. l. lex iulia. ad l. iulij repe. quem textū allegat p singulari Bal. in l. i. C. ne ex delict. defun. et Bar. in l. si cui. in s. cū fa crilegiū. in vers. omni hic vñ qd nem. ff. de accus. quē refert iste in d. c. i. de cleri. per cu. Adde anch. cons. iij. Anto. Francisc. Circa hoc de geminatiõe delictorum siue multiplicatione adde q absq? dubio in foro cōscientie siue delicta plura cōmittuntur siue vñū z idē plures reitērat magis z grauius debet quis puniri: q? quāto dignius quis pmanet in peccato: tanto grauius d? puniri. neq? excu sat ex cōsuetudine peccandi. vt est tex. in c. si. de cōsue. pro quo etiā est tex. in c. cū in ecclesia. de simo. z in c. cū haberet. de eo qui du. in matr. quā polli. per adul. in foro autē cōtētiōso multiplicatio debiti eisdē loco z tēpore cōmissi facit cēseri esse vñū z idē delictū. z id si quis sepius cū eadē in vno z eodē loco z die cōmittat adulterium vel ludat vel vestes phibitas portet: nō tenet: nisi pro vno delicto vt no. volu. Sali. post Bal. in l. quicuqz. in s. col. C. de ser. fug. neq? ex ista gemina tiõe actus phibito borat ipse act? vt in aut. si qua mulier. z ibi per Bal. C. ad velle. Adde tñ q geminatio actū validat actū priore ino nali dū. l. talis scriptura. z ibi p Ang. et docto. ff. de leg. j. legata inutili ter. z ibi p Bar. e. ti. et p Bal. in trac. schisma. in. xij. co. vbi multa dicit circa geminationē actū qd operet z quē effectū inducat. z tene men ti qd l? mulier obstatē senatuscōsulto velleiano nō possit p alio fideiū bere. si tñ geminate fideiuberet z labatur bienniu? etiā si nō fuerit cer tiorata de beneficio velleiani sibi cōpetente: nō poterit opponere. ta le exceptionē. l. si mulier. et ibi per Bal. ff. ad vell. Et adde etiā q licet sententia interlocutoria possit renouari vt in l. quod iussit. ff. de re iu di. tamen qñ esset geminata nō posset renouari. vt est glossa. reputa

ta singularis in cle. cum a repulsione. de appel.

b Infelicē. facit tex. de pe. di. n. si em inquit. et Boeti? de cōso. phi. in in. q. peccator apud Deū est mōstrū spectante deo simile monstrum.

c Alligat. Alibi dicit q aia captiuat ppter peccatū. c. nisi cū pridē. de renū. et fm sra. vercel. dicit ad similitudinē corporis ligati qd per vin

cula ligat. c. j. de

deposi. et dū hō

peccat augmētā

vinculum aie. nā

dū aia nostra est

in corpore est in

carcere et in vin

culis iuxta illud

solue de carcere

animā meam. et

dic. de somnio

scipidiōis. volant

ad celū ex corpe

quasi ex vinculis

aie. et dicit hic

De. et anch. q i

dictis ē dare ob

ligationē natura

le et q ad fisci qz

ille q delinqt vñ

psentire ad penā.

l. i. s. bestias. ff. d

postulā. d. meus.

hic allegat text. i

l. impatores. i. x.

ipe te pene subdi

disti. ff. de iure fi

sci. ego allego gl.

in l. cū pbatio. q

dicat pctm tuum

te punit. ff. d pb.

et facit gl. in c. si.

de accu. vbi stul

tus i culpa sapi

ens in pena. que

allegat text. in c.

q ea. xxv. dist.

Adde illud

psalmiste aia no

stra sicut passer

erepta est de la

queoventium

laque? cōtritus

est et nos liberati

sumus.

Sebasti. Sapia.

Peccatū. Et

hoc conclusio vñ

posse isferri q nō

vz cōsuetudo qd

iudei possint mu

tuare pecunias

sub vsuris Chri

guralia: istorū quedā sunt sacramēta de qbus poterat reddi rō ad literā: vt sacramētū circūci sionis et vt mulier cessaret ab ingressu tēpli post partū. quedā vero ceremonialia de qb? vere non pōt reddi rō quo ad literā s? quo ad intellectū. sicut est illud pceptū. Mō arabis in boue et asino. Mō idues vestē linolanaq? cōtegrā. d. ele. cū cau sam. cū si. Precepta moralia sunt immutabilia tāq? fundata sup rōne naturali. mystica xō sunt mutabilia: q? p aduētū xpi cessauit figura et illu xit veritas. Et de his dic. vt ple. no. vi. dist. s. his itaqz. vbi bo. gl. Itē nō intelligas q in pceptis moralib? indistincte reprobet? cōsuetudo. nā iste tex. loquit cū limitatiõe vcz q tūc cōsuetudo nō v? cū trāsgressio iuris diuini inducit peccatū. si ergo nō iduceret peccatū valeret cōsuetudo. Qñ autē h pōt ptingere. Dic vbi regula iuris diuini est gñalis et pōt naturali rōne capere limitatiõe. nā vt hic notabiliter dicit Inn. cōsuetudo pōt augere diminuerē et distinguere ius diuinū: quē admodū pōt ipsa lex positua. Cū cōsuetudo nō sit aliud q lex nō scripta: vt in l. de quibus. ff. de legi. et in c. cōsuetudo. j. di. Certū est autē q ius po sitiuū etiā ciuile qñq? distinguit ius diuinū: nā regula illa iuris diuini. in ore duorum vel trium stat oē verbū. reperit limitata p ius ciuile et canonici cū q? in multis casib? requiruntur plures testes et in aliqb? pauciores: vt. q. iij. in. c. i. et not. in c. l? vniuersis. de testi. et in c. cū effes. de testa. dicit i c. nuper. de testi. in l. hac cōsultissima. et in l. sancimus. C. de testa. Itē illud pceptū generale: non occides: reperitur varijs modis limitatuz: nam etiā in multis casibus hodie permittit? est occidere qui nō sunt expresse phibiti in iure di uino. facit. c. p humani. de homi. lib. vi. et C. quā do li. sine iud. se vin. l. i. et h. cum alijs si. Unde cō clude q vbi ratio naturalis suadet ius diuinū distingui et limitari: tūc trāsgressio nō inducit peccatū. Quod et presumit hoc voluisse ipsum deū cū noluerit oēs casus distinguere. S? dedit regulas generales et potestātē generalē tribuit vicario suo. vt quodcūq? ligaueris super terraz et c. xxij. q. j. quodcūqz. S? vbi nulla ratio natu ralis suadet ipsum ius diuinū mutari seu limita ri tūc nulla lex nulla cōsuetudo valet: puta si ha beret cōsuetudo vt nō liceat honorare patres et o matrē. Tūc et pcedit recte dispositio istius tex. Unde papa dicit potius errare quā legē p dēre qñ disponit circa ius diuinū sine causa: sic intel lige. xxv. q. j. sunt quidā. Et generaliter an et qñ lex positua possit distinguere et disponere cir

stianis quia vsure sunt prohibite etiā de iure diuino. dicit tamen illu stris domi. meus. Curtius hic col. x. vers. limitatur modo. qd imo v? q? ex ea nō inducitur peccatū imo enitatur peccatū quia tollitur oc casio fenerandi christianis et ita tenet Pan. de ca. in cōi. ccc. xij. non videtur expediens. secundum antiquam impressionem. et Alex. in cō si. j. in. s. volu. liij. Alexan. fuit sibi contrarius et contrarium consuluit. vt refert domi. Jas. in l. cunctos populos in vtraq? lectura. C. de sum. tri. et ibi tenet et multa allegat quod imo non valet talis cōsuetudo et idem comprobatur ex multis idem domi. Jo. baptista. de sancto Sea uerino. et ita est tenendum.

e Naturale. Quot modis capitur ius naturale. vide bo. glo. in c. ius naturale. j. distin.

f Ius diuinū. Vide Bar. et doc. in l. si. C. si contra ius. et in c. q in eccle siarū. de consti. per doc. et ibi per do. Felin. plene et pulchre in. vij. col. ibi: expedita. De. de anch. in repe. c. j. s. de consti. in. xj. q. principali. Bal. in l. j. ff. de cōsti. et inst. de iu. na. gen. et ciui. s. sed naturalia. et quod no. in c. nobis. de decim.

g Zacharias. Per cōsuetudinem. Adde quod in totum verum est quod tolli non possit pro parte autē et ex causa rationabili sic vt p gl. et ibi Ly. in l. si. C. si contra ius vel vti. pu. et in l. j. de constitutio. p. inci. Ang. in l. cum mulier. solu. mari. et Lu. p. sing. suis. in ver. testa. vers. quid si ciuitas.

ca ius

a **Sebasti. Sapia.** Statutum. Vide Feli. in rub. j. de homi. Are. in consi. lviij. diligenter. col. vi. Alex. in. l. i. col. iij. ff. quod quisq. iur.

b **Proinitatem peccandi.** Adde Host. in sum. huius ti. s. iij. vers. qd ergo. **Bal.** hic pulchre loquēte. **Host.** **docto.** in. c. ij. de deli. puero. **et ex.** **ibi do.** in. c. facte sunt aut leges. iij. di. vbi pbat ex illo tex. qd pena pro delicto

esse talis qd p illa coerceat audacia delinquentiū. ergo p penā pecuniaria vel si milē coerceat audacia. **ibi do.** rephedit consuetudine venetorum qd pcutiēs clericū de nocte soluat qn a qd solidos vt nō valeat qd dat materiā delinquēdi **et voluit archi.** b quē sequunt pe.

de anch. **et doc.** in. c. eps. ne cle. vel mo. lib. vi. **et iste.** in. d. c. ij. **Bal.** in. c. i. s. vel furtū. de pa. iur. fir. dicit nō valere statutū imponēs penā contēptibilē p delicto. **et idē voluit Bal.** hic in. ij. co. in ver. scias. **et qd voluit idē Bal.** in. l. cūctos populos. in. v. co. in x. sequit in causa fi. C. de sum. tri. verbi grā si statutū sine causa vel prāta occasione permittit homicidiū: ista est turpis pmissio: **et idē statutū nullū.** **et allegat not. p Hosti.** Sed cū causa. magna sit: vt qd est bānitus ppter enormitatē delicti. istud bñ posset statui. **li. s. trāsfugas.** ff. de fca. **et l. raptōres.** C. de epi. **et cle. et ex** his apparet qd nō valet statutū qd creditor possit occidere debitore sibi nō solutē: vt no. in. l. i. C. de cess. bo. **Sed bñ valeret statutū qd bānitus ex graui crimine possit occidere:** vt in. l. raptōres. **et idē voluit do.** in. c. ij. de p. sue. lib. vi. **et per istū tex.** reprobāt consuetudo in princ. ij. col. **Et hoc voluit Tancre.** de corne. in sua cōpēdiosa. in. xij. rub. in vl. q. in fi. vbi allegat archi. in. c. fi. ne cle. vel mona. li. vi. vbi dicit tale statutū nō valere qd est cōtra legē mosaica veteris testamēti **et cōtra iura decretorū** sūm qd penā homicidiū est mors. **xxij. q. v. c. miles. et c.** cū hō **et in. c. si homicidiū** est bonus tex. in. c. oīs aut lex. iij. di. in ver. q cedē fecerit capite plectat. **et l. hic Imo.** dubitet qd pena imponebat de iure fforū. p homicidio. tene tū qd erat pena capitis. pro quo vide Ang. in. q. xij. inci. nos Karol. vbi mltū elegāter examinat si de iure fforū imponebat pena mortis p homicidio. **et Host.** hic sequit. d. Saluan. docto. antiquus dū hic Padue legeret in repe. hui. c. in. **et in. tū vi de Alber.** in sua scda parte statutorū in. q. xxiij. incip. itē quero an valeat statutū est in multis ciuitatibus: vbi cōcludit totū mundum hoc seruare qd valeat. **et idē sentit Bar.** in. l. i. ff. de pub. iud. **et Ange.** in. l. is q cū telato. C. de fca. **et Bald.** in. l. gracchus. C. de adul. dū dicit perusū vigere statutū qd occidēs vnū pōt se redimere sexcētis libris. **et idē Bal.** in. d. c. i. s. vel furtū. **et idē sentit hic Jo.** de imo. **et in. d. l. i. ff. de publi. indi. do.** meus hic p cōcordia dicit qd ant loquimur an factū. **et tūc nō valet statutū seu consuetudo:** vt homicida soluat penā pecuniaria. **et isto mō pcedat opi.** Host. **et sequaciū.** Aut loquimur post factū. **et tūc pcedat dictū Albe.** **et aliorū** **et mouet ex doctrina Jo.** an. in. c. ij. de testa. lib. vi. vbi facit similitudinē. cū isto casu nō inducāt quis ad homicidiū propter peccatū **et sic tollitur illud incōueniens adductū per Hosti.** vel posset aliter dici sūm eū qd statutū sit validū vbi ponitur pena pecuniaria magna qd dicitur esse vita hominis vt dixit gl. in. c. aduocati. in. x. vitā. C. de aduo. diuer. iu. **et tūc pcedat opiū.** Alber. **et aliorū** per id quod voluit Bal. in. l. parentes. C. de test. equiparās causam magnā ciuilem **et pecuniaria** cause criminali. Nec obstat dictū Tancre. qd lex mosaica est seruāda inter iudeos. Nec obstat qd iura decretorū imponāt penā mortis. Ergo statutū nō poterit illā penā alterare: qd iura decretorū nō dānāt statuta aliter disponētia. Itē procedat hoc in populo temporalitec subiecto ecclesie: secus in populo subiecto imperio: qd talis populus nō pōt cōcedere cōtra iura cōia statuta vt in. d. l. oīs populi. ff. de iust. **et in. dicit nūq. reperisse istū passū ita bene examinātū.** Ego adduco Are. in consi. lix. inci. diligenter cōsideratis oībus in. viij. co. in ver. si. quis aut. vbi refert Host. in. c. ij. in fi. de deli. pue. But. ibi. **et hic in. xj. charta** qd non valet statutū vel consuetudo per quā p homicidio imponatur pena pecuniaria vel vilis. **et idē tener Bal.** sūm eū qd hoc sit sine causa in. d. c. i. s. iniuria. circa fin. in ver. pone p homicidio. **et in ver. si.** quero statuto cauetur: de pace iura. fir. Credo in puncto iuris opi. Host. esse veriorē qd negari nō potest quā tale statutum vel consuetudo inducat ad delinquendū. per d. l. conuenire. ff. de pac. dotali. **et per. d. c. facte sunt aut leges.** **et qd voluit do.** maxime non concurrente aliqua iusta causa.

Ant. Frac. Ad istum passum an valeat statutum vel consuetudo qd p homicidio imponatur pena pecuniaria vel p alio magno delicto imponat modica pena. Dicas qd pene debet cōmesurari ad deli-

cta. vt in. l. respiciendū. ff. de pe. **et idē pōt dici** qd cū de iure cōi pena homicidiū sit pena capitis. vt in. l. i. ff. **et C. ad. l. corne.** de fca. **et etiā iure canonico** sit grauis pena introducta. vt in. c. j. de homi. vñ tale statutum nō tenere: vt dixit Archi. in. c. duo ista. **xxij. q. iij.** **et in. c. fin.** ne cleri. vel mona. li. vi. **et idē et vol. Host.** **et Jo.** an. in. c. fi. de cōsue. qd etiā voluit

tex. s. c. proximo. **et in aut.** de man. pun. in. s. oportet. quod bene no. **et dicit etiā hic Abb.** ponēdo exemplū ad primā partem nō valere consuetudinē vt liceat interficere interfectorem patris vel percutientem in facie. **et Host.** primū dictū.

c facit em cōtra statuta que vigēt in multis locis permittentia cōsanguineis vindicare mortē seu iniuriā cōsanguineorū. Nec enim statuta videntur illicita: qd qd debet fieri per viā iustitie non dō exerceri cū rācore animi maxime qd pōt materiā pēti **et scādali.** ar. in. l. nō singulis. ff. de regu. iur. **et in. l. conuenire.** ff. de pac. dota. **De quo vi de per Jo.** an. in addi. Spe. in tit. de cōsti. vbi vñ hoc limitari quando statutū dat hanc facultatem vt ex rācore animi faciāt vindictā. Secus si

Bal. in. c. i. s. in iuria. de pac. iur. fir. in vñ. seu. **et vi de Bar.** in. l. i. in iij. co. ff. de publi. iud. **et vide Aug.** are. in trac. maleficiozū. in x. ex in ternalio mortu. **et vide Ang.** in. l. si vacantia. C. de bo. va. li. x. vbi dicit qd cōdenatus in pena pecuniaria in loco domi cili ex statuto ex istēte de eo loco

pōt decapitari in loco delicti. **et vide Bald.** in aut. qui semel. C. quō **et qñ iud.** **et in. l. i. in. iij. col. C.** de edil. act. vbi dicit qd si statutū dicat qd cōmittēs duo homicidia decapitet. **et aliud statutū dicat** qd p primo homicidio soluat penā pecuniaria: qd l. primū homicidiū nō cōputetur in numero: tñ etiā si pro primo homicidio sit soluta pena pecuniaria: ille homicida dō decapitari: hoc ne detur materia delinquendi qd etiā voluit Bal. in. l. i. de vsuca. in. s. aliqñ. **et in addi. Spe.** in ti. de loc. in ver. pro primo anno: **et de huiusmodi materia homicidiū** **et qua pena puniatur** **et quale homicidiū sit punibile pena capitali.** vide Spe. in ti. de homi. **et in ti. de iniur.** **et dā. dā.** in ver. occidēs. per totū. **Et adde** qd primū homicidiū commissum fuit cōmissum per eam in personā abel fratris sui. de quo vide gl. in. l. si quis homicidiū. C. de accu.

c **Contra statuta.** vide hic Bal. in. iij. col. in ver. sed.

Zacharias. Adde tñ tale statutū nō valere saluis dictis istius in. c. que in ecclesiariū. in ver. nota primū. **et ibi dixi in apostil.** post alios. s. de cōsti. cui addas illā gl. in. l. cū fundū. in ver. postea. ff. de vi **et vi ar.** vñ qd tale statutū de vindicta debet intelligi qd quis illā faciat proprijs manibus. secus si per aliū. vide no. Bald. in. c. ad nostrā. in. j. col. de proba. qd potestas priuato cōcessa occidendi nō pōt denegari quē Feli. in prealle. c. que in ecclesiariū. col. iij. vers. procedit ergo dictū statutum. refert **et sequitur** limitando tamen vt ibi per eum.

Adde Bal. cōsi. ex cl. v. li. **et Bart.** cōsi. clxxvj. vbi ponit de statuto dictate qd offendēs debeat se ponere in manibus offensi: si tutor noīe pupilli soluat pecuniā ne pupillus se ponat in manibus offensī an valeat. **et dic qd non.** quia dicit qd melius est pati penam corporalē **et pacem consequi** quam pecuniā soluere **et in odio remanere.**

Anto. Franc. Circa hoc an vindicta pmissa ex forma statuti put est in ciuitate senarū possit alteri cōmitti vel mādari. vide Bal. in. c. i. in. s. j. in. j. col. in ver. **et hoc facit ad statutū de pa. iura. fir.** **et in. l. iij. in fi. C.** cōmuni diui. vbi dicit qd non per. l. cū fundum. in. s. fi. ff. de vi **et vi ar.** **et idē voluit ipse Bal.** in. l. accusationis. C. quod met. cau. **et in. l. vt vim.** ff. de iust. **et iur.** **et in. l. i. C.** vnde vi. in repe. tñ Bal. in. l. gracchus. C. de adul. videtur tenerē contrariū. de quo vide **et de anch.** in. c. cano num statuta. in repe. ad fi. de consti. **et per Alex.** **et Pau.** de ca. in. l. si cū dotem. in. s. trāsgrediamur. ff. so. ma. **et per Ro.** in. l. iij. in. s. fi. maritus. ff. ad silla. **et in. l. i. in fi. de ope. no. nū.** **et per Alex.** in. l. non solum. in. s. si mādato. ff. de iniur. **et per Bal.** in. l. iij. in. xviij. col. C. de seru. vbi examinat illū passum an vindicta per aliū sit pmissa: **et vide Pau.** de cast. in. l. refectiois. ff. cōia pōdio. vbi dicit qd si statutū pmittat vindictā dō sic intelligi vt ille per se faciat quīs etiā possit cōuocare amicos ad faciendā talē vindictā in pūne: adde tñ qd si statutū pmittat cōpetere vindictā qd si percussus percutiat a solo cū multitudine tñ amicorū teneret de excessu. vt dixit Bal. in. l. si familia. ff. de iur. om. iu. **et adde etiā** qd si statuto permittat vindicta intelligit vsq. ad quartū gradū sūm Bal. in. l. abdicatio. C. de pat. pote. **et tene mēti** qd l. de iure cōi vindicta nō sit pmissa cum nō possit qd se sine iudice vindicare. imo scriptū est nihil esse vindicta graui. vt in. c. qd suspecti. iij. q. v. imo nedum est faciendā vindicta: sed nec etiam desiderada: vt in. c. de occidendis. **xxij. q. v. tñ pōt a statuto pmitti** vt plene p Bal. in. l. is penes. C. de po. **et p Alex.** in. l. i. in. s. vsq. ff. de iniur. **et quīs nō sit pmissa vindicta de iure cōi.** **et etiā habet in. l. scientiā.** in. s. qui cū aliter. **et ibi plene p Floza.** ff. ad le. aql. tñ multisunt casus in qb etiā est pmissa vindicta. de qb habet p Spe. in ti. de actio. in. viij. char. in fi. in ver. itē q vult. **et in tit. de offi. oīm iud.** in. s. pōt. in princ. **et in titu. de accu.** in ver. sed pone. **et tene mēti** q vindicātī se qñ id facit laceratus **et puocatus** ignoscit vt plene p Spe. in ti. de crimi. in modū excep. oppo. in ver. sed quero.

d **Vide hec limitari.** Adde mod. in. c. qñ in ecclesiariū. **et ibi d. Feli.** in v. co. de cōsti. **Richar. i. iij. sen. q. ij. ar. j.** **et in. c. dūdū.** **et in glo. inci. qd**

Sanonmi. super prima parte primi.

electionis tpe. de elect. et sequitur Archi. in. c. querendū. ff. q. vii. et ple-
ne p. do. Feli. in. d. c. que in ecclesiariū. vi. col. vbi oīno videas eū an po-
testas occidendi possit delegari. et statutum loquens de occidente p-
cedat in mandāte et quid in foro conscientie.

Bānir. Rō est qz bānir est transfuga et hostis ciuitatis. d. l. amif-
sione. ff. i. hic alle-

gata hostis autē
ciuitatis pōt im-
pune occidi. l. i. ff.
de fca. adō bart. 4
in. l. vt vim. et i. d. a
l. omnes populi. b
l. xij. co. ff. de iust.
et iur. et i. d. ff. i. in
l. vbi pactū. C. de
trāsac. et in. l. ff. C.
qñ liceat se sine
iudice vēdicare.
et ibi bal. et i. l. da-
ta opera. C. q. ac-
cus. nō pos. et i. l.
decurionē. C. qui.
ex cau. infra. irro-
gatur p. Albe. in
quarta parte sta-
tutorū. q. xv. ff. p.
But. i. c. si vero. c
el. j. j. d. sent. exco.
p. Semi. in. c. his
ita. circa mediū.
vi. distin. et Pet.
de anch. in. c. i. in
ij. pncipali que-
sito. d. de pñi. et p-
eundem ibidē. in
xi. qōne pñcipa-
li. imo dixit bar.
in. d. l. ff. C. qñ li-
ceat se sine iudi-
cē. q. nō valeat
pactū factū cum
bānito de eo nō
offendēdo qd est
cōtra vtilitatem
publicā vt plene
ipse disputauit i
q. incipi. Lucane
ciuitatis. statuto
videas tñ nōne-
casus collectos
p. do. Feli. in. c. q.
in ecclesiariū. in
ij. co. ibi per istā
pclusionē: de cō-
sti. in quibus sta-
tutum nihil ope-
raf nec excusat homicidā et videas hic Bal. in. ff. in ver. vñ bannitus.

Adde qz cōis cōsulentū opī. q. valeat. de quo per Bar. cōi. cclxxij.
Ang. consil. lxxvij. Abb. cōi. cūq. Alex. in multis suis consilīs put
in tabula dictorum consiliorum videre potes.

Zacharias. Tu dic qz de iure cōi statutū permittēs impune occidi
non valet vt per Feli. late in. c. que in ecclesiariū. col. ff. ver. ex ista gloss.
infertur. et ibi per eū concoz. vbi etiam nō. aliquid post istū. d. de con-
sti. quibus adde Bal. in. l. cum mulier. ver. sed an de iure cōi. ff. sol. ma-
tri. et Bar. in. l. vt vim. ff. de iust. et iur. Nec etiā de iure canonico. ita nō.
Hosti. hic. Et qualiter intelligatur statutum qz bannitus impune oc-
cidatur. vide per Alex. consil. lxxvij. per totum. vol. ij.

Sebasti. Sapia. Occidi. Ego dum legerē. l. qd nerua. circa pri-
mam qōnem Bar. ff. de positi. deprehendi maximā contrarietate in-
ter theologos et inter canonistas an in foro cōsciētie liceat pmittente
statuto bannitū occidere. Feli. em in. c. que in ecclesiariū. col. ij. tenet qd
sic etiā allegat Richardum distin. lxxvij. q. ij. arti. i. sed contrariū te-
net Bal. in. l. j. C. si a non cōpe. iudic. vbi dicit quod omne homicidiū
etiā permissum a statuto habet in se doli. et Albe. de rosa. in quarta
parte statutorū. q. xix. refert andinisse a multis religiosis quod occi-
dens bannitū auctoritate statuti teneatur. refert et sequitur do. Jas. in
l. vbi pactū. col. vi. C. de transac. Mellus in tractatu bannitorum. que-
sito. xi. in secūda parte secūdi temporis. vide etiā Bald. in. l. decurio

nes. C. ex qui. cau. infra. irroga.

Casala cōsuetudine. Bal. hic dicit qd prauē cōsuetudines nō sunt ser-
uāde nec imitāde: et licet nihil alleget facit tex. in aut. nauigia. C. d. fur.
et autent. oēs peregrini. C. cōia. de succes. subdit hic Bal. qd praua est.
cōsuetudo que punit totam villā vel totā parochiā p delicto vnus

hic dices qd iudex cōsiderabit casus habētes in
ris existētiā: et si cōsuetudo de qua querit magis
accedit ad casum cōsimilē habentē iuris existen-
tiā nō iudicabit p cōsuetudinē. si nō accedit ad ca-
sus habentē iuris existētiā iudicabit ff. cōsuetudi-
nē. Quasi velit i snia dicere. qz cū iure nō habea-
m determinationē q cōsuetudo dicat irrationa-
bilis: ff. habem? aliqz cōsuetudines improbatas
pcedit iudex in casu dubij de similib? ad similia:
vt in. l. non possunt. ff. de legi. et in. c. cū dilecta. de
pñr. vti. vel inuti. Do. ant. de but. ponit aliā theo-
ricā dices q cōsuetudo rōnabilis fm vnūquod-
qz ius accedit ad finē illi? iuris. An finis iuris ca-
nonici et diuini est felicitas aie: finis vero iuris ci-
uilis est bonū publicū. An si cōsuetudo tēdit ad
felicitatē aie est rōnabilis fm ius canonicū et di-
uinū. Si vero repugnat finī eterno cōsuetudo est
irrationabilis. Ad hoc bo. tex. i. di. cōsuetudo. in
fi. vbi tex. dicit q cōsuetudo d3 cōgruere religiōi
et discipline ecclesiastice. de iure vero ciuili cōsue-
tudo est irrationabilis si nō tendit ad bonū publi-
cū qz finis iuris ciuilis ad hoc tēdit. Et ideo le-
ges pmittētes vsuras et pñcriptionē cū mala fide
erāt rōnabiles fm ius ciuile: qz oīa ista pmittēbā-
tur in finē boni publici. S3 ius canonicū iprobat
qñ lex repugnat felicitati eterne: qz ad legē cano-
nicā spectat dirigere hominē in Deum. De quo
vide qd nō. Jo. an. in regula possessor. in mer. vbi
ponit finē vtriusqz iuris. Quāqz hec theoria.
d. Ant. sit vera in se et satis exqzita tñ p eā nō pos-
sumus discernere et distinguere que cōsuetudo
dicat rōnabilis. Itā sepe cōsuetudo nō tēdit in fe-
licitatē eternam. et tamen approbatur: vt patet in
c. cū dilectus. s. e. et c. cū ecclesia. de cā poss. et pro-
pñ. cū similibus. Unde satis est qd cōsuetudo nō
nūtriat peccatum. Do. Lar. posuit aliam theo-
ricam. q cōsuetudo que nō est cōtra ius natura-
le gentium vel positium presumitur rationabi-
lis: nisi probetur contrariā. Sed si est contra ali-
quod istorum iurium presumitur irrationabilis:
nisi probetur contrariū. Et hec theoria videt
prima fronte bona quāuis iuris resistētiā indu-
cat presumptionē cōtra cōsuetudinem. ar. bon.
in. c. i. de pñscri. lib. vi. Sed hec theoria mihi
ex toto non placet qz cū cōsuetudo consistat in
iure nō habet pars pbare ipsi? rationabilitatē:
sed iudex habet hoc discernere. Et concordando
omnia predicta dicerem quod hoc relinquendū
est arbitrio iudicis et vt noluerunt Hosti. et Joā.

iusti. et iur. quod tñ intellige verum nisi ex iusta causa vel propter de-
merita vel ppter cōtumaciā tolleretur defensio. vt in. l. sed si per pñ-
tozem. ff. sed si cū decreto. ff. ex qui. cau. ma. de quo etiā per Pau. de ca-
stro. in. d. l. vt vim. et per Barto. ibi etiā per do. Pau. in. l. cū mulier. in
ij. col. ff. solu. mat. et propterea dicitur quod statutū quod etiam incul-
pabiles possint capi pro represalijs vel quod inculpabiles teneantur
ad emendationē dāni non valet secundū Bal. in authent. sed omni-
no. in. ij. col. in ver. non dubitatur. C. ne vxor pro mari. et vide Bart. in
l. si in rixa. in. ij. col. ff. de fca. et in. l. ex maleficijs. in. ff. is quoqz. ff. de act.
et ob. vbi ponit de statuto quod vicini vel illi de villa tenentur sub cer-
ta pena capere malefactorem vel teneantur dānum emendare quo-
modo illud debeāt intelligi.

Sinem vtriusqz iuris. Vide Jo. de lign. et istū. s. in proe. Hiego. gl.
et doc. in. c. cōtingat. de iure iur. gl. et doc. in. c. clerici. de iudi.

Arbitrio iudicis. Hanc opinionē tenet tanqz communē quā sequi-
tur hic Jmo. allegas gl. in. c. j. in ver. rationabilia. de cōst. li. vi. et archi.
et dist. leges. et in. c. frustra. viij. di. pro qua opi. facit tex. iuncta gl. in. d.
c. j. et tex. in. c. ad apostolicā. in vers. per episcopum. loci veritate cogni-
ta. de simo. vide per Bal. in. iij. col. ibi. rationabilis. in. l. de quibus. et
in ver. alqz picunt. ff. de legi. et vide hic do. meum. in. ix. co. vbi super hoc
distinguit teneas tamen communem opi.

Adde Fulg. consil. clvj. in fi.

cū ceteri nō sint
in culpa. allegat
glo. in autēti. vt
nulli iudicium.
s. qñ licet p lin-
guas accessorum
diuulgata sit. tu
limita nisi culpa
et negligētia ipa-
bitantium aliqz
maleficiū seu dā-
num datus sit in
villa et agnosce-
retur malefactor
p ea que notāt.
docto. in capi. fi.
post Innocē. qz
met. causa. et in. l.
si quando. C. vñ
de vi. qz tunc va-
lebit cōsuetudo
seu statutum.

Adde an va-
leat statutū: qd
villa teneatur ad
emendam dāni.
Ro. consil. vñ.
Anto. Francis.
Adde qz sta-
tuta iniqua p ha-
bentes generale
arbitriū statuen-
di fieri non pos-
sunt. vt per Bal.
in. l. j. in princip.
C. de mono. imo
peccatū est con-
dere statuta ini-
qua: et vñ p dōto-
ribus illorum. vt
in cle. j. et ibi per
do. Lar. de vsu. et
habet Esaiē. x.
capitul. vbi sunt
ista precisa ver-
ba. vñ vobis q
cōditis leges ini-
quas. et ideo sta-
tutum tollēs de-
fensiones nō va-
let. l. vt vim. ff. de

an. Sed

a **Sebasti. Sapia.** Sed iudex. Nec opinio videt cōis. vt per Cal. in cōsil. xvij. an ciuitas. in tit. de cōstitu. feli. in c. ecclesia sancte asda. rie. col. iij. s. de cōstit. per And. sicu. in c. ac si clerici. s. de adulterij. col. iij. s. de iudi.

b **Aubere.** Vide istū post Jo. an. et alios in proemio Grego. et vide do. meū hic. i. xij. co. in ver. tu ponde a ra. et i. l. maximuz vitium. C. de lib. prete.

c **Adde Ang. i. l. si quis emptio nis. C. de p̄scrip. xxx. an. vbi dicit. salua reuerentia canonistarū. nō est bene dictū. q̄ p̄suetudo p̄scri-**

batur cū diuturnitas t̄pis nō inducat i ea p̄scri-

ptionē. s̄ tacitū consensuz popu-

li. et ideo dicit q̄ differētia est in-

ter p̄scriptionē. q̄ p̄suetudinē. q̄ p̄scriptio p̄cedit ex cōsensu p̄-

scribētis et eius p̄tra quē p̄scri-

bitur. s̄ cōsuetudo resultat ex cōi assuefactiōe

totius vel maioris partis popu-

li. et vide Bar. in l. i. C. s̄ seruiti. in ver. unde nota

hic q̄ p̄scriptio vocatur p̄suetudo. in. i. colum. et i. fallius. l. dicit.

q̄ equiparantur p̄scriptio. cōsue-

tudo. et pactū. et dicit q̄ illē text. facit p̄ Canoni-

stis q̄ ponūt p̄scriptionē i diffi-

nitōe p̄suetudinis tamē impro-

prie loquunt cū vbi nō est posses-

sio ibi nō p̄scri-

ptio. Adde eundem Bal. in. l. ij. d. in. xv. oppo. C. s̄

edi. diui. adr. tol. et in. l. de quib. i. vj. col. in. vj. op-

posi. ff. de legi. et per Ang. ibidez in. ij. col. in. ver. si.

quomodo p̄scribitur consuetudo. et in sexta. ver. tertio queritur. igit

quod est illud longum tempus. et in. vij. col. ibi. questio pendet ex hoc

vtum in consuetudine interueniat propria p̄scriptio. et vide Bal. in. d. l. de qb. in. vij. oppo. vbi exponit p̄scripta. id est roborata seu

firmata. et vide glo. apud Legistas in. l. nemo. s̄. temporalis. ff. de regn. iur. singu. fm Bal. in. c. i. s̄. fin. qui seu. da. pos. et in. c. cū accessissent. s̄. de consti. et do. mens hic. in. xxv. col.

d **P̄scripta. Ita exponit Bal. in. d. l. de quib. in. vij. opp. ff. de le. Adde Alex. cōsi. cxxvi. ij. lib. et vide Spe. in ti. de cā pos. et p̄prie.**

e **P̄scripta. Vide bo. tex. in. c. cum esses. de testa. et in. c. cumana. de elec. et in. c. si. in prin. de offi. ordi. li. vi. et c. non est cōsue. lib. vi. contra Le gistas dicentes. non esse dandam consuetudinis p̄scriptionē. q̄ in**

triuigēt illi tex. et glo. in. d. l. nemo. s̄. t̄p̄alis. ff. de reg. iur. et Bal. in. c. i. in col. de seu. cogni. Adde tamen. q̄ appellatione consuetudinis. intelligitur de p̄scripta. vt voluit Sede. consi. cxxij.

f **Admirabile. Adde Bal. in. l. de quibus. in. ij. col. ff. de leg. in. x. patet quartū subitāiale. scz q̄ talis sit popul⁹ qui possit statuere. naz si non pt in exp̄presso. nec in tacito. cum vtrobq̄ regraf par p̄tētia cause ef ficientis. et ideo si statuto ciuitatis canetur. quod syndici v. llararuz te neantur denuntiare maleficia. et quedā villa stetit per centū annos q̄**

in ea non fuerūt maleficia denun-

tiata. tñ ista p̄ue-

tudo ē iualida cū illi de illa villa nō

habeant potesta- tes statuēdi. nisi illa p̄suetudo ef-

set exp̄sse appro- bata p̄ supiores. l. si. C. s̄ test. dicas

tñ q̄ l̄ p̄sone ec- clesiastice si p̄nt

statuere s̄ ius ca- nonicū. vt i. c. q̄ sup his. s̄ maio.

z obe. et in. c. insti- tutiōis. cxx. q. ij. Ideo oportet vt tollat canō pa-

pe. quasi per quādā p̄scriptionē. vñ p̄scribit non cōsuetudo. s̄ poti⁹ illa lex pape. s̄ p̄suetudo di-

citur p̄scripta mō predicto. Et est vñ mira-

bile q̄ p̄suetudo possit induci p̄tra canones per inferiores. et statuti ab eis nō possit fieri. Nam

consuetudo nō pōt induci nisi ab habentib⁹ po- testate legis cōdēde. vt in. d. l. de quib. et dixi. s̄.

sup rub. Hinc no. dicit Bar. in. l. i. ff. de legi. q̄ vltus et mores mulierū. s̄ non introducūt consue-

tudinē. q̄ non possunt mulieres p̄dere legē. vt in. d. l. i. quod not. Et per hanc rationē intelli-

ges impugnationē quam faciebam ad diffini- tionē Jo. an. quā polui super rub. Quia vides

q̄ a viris ecclesiasticis pōt induci cōsuetudo cō- tra canones. et tamen non possunt facere legē cō-

tra canones. Ande oportet te dicere q̄ ista consuetudo assumit vires nō solū ex tacito consen-

su virozum ecclesiasticorū. sed auctoritate pape p̄-

mittētis induci cōsuetudinē cōtra canones. i. h

9 **Sed pulchrū videre q̄ quare valet cōsuetudo contra canones et non statuti et quare p̄sonis se-**

cularibus fuit inductum vt legē possint cōdere. cōtra legē impatoris. et nō sic fuit inductū viris

ecclesiasticis vt possint cantra canones statuere et est subtilis inuestigatio. Credo illam fuisse ra-

tionem. q̄ ius ciuile finaliter tendit in bonum publicum. et in utilitatē priuatorū. vnde si popu-

lus vult sibi p̄iudicare contrariā legē p̄dendo. imperator nō curabit. q̄ pōt populus in hoc re-

nuntiare fauori suo. vt in. c. ad apostolicam. dere gula. Item q̄ mores hominum sunt diuersi. iō

voluit imperator. vt quisq̄ populus possit sibi facere legē. nō tamē cōtra honestatē. nec contra

iura referuata principi. sed in suum p̄iudiciū dītāyat. ad hoc. d. l. oēs populi. et q̄ ibi no. bar. Sed ius canonicū principaliter intendit homi-

nē dirigere in deū. vt venit ad bonū publicū ec- clesiasticū. An statuti cōtrariū editū ab inferio-

ribus. presumitur temerariū et ambitiosum. et si ni eterno p̄trariū. Ideo nō pōt papa dare pote-

statem clericis statuendi cōtra canones. sed con-

tit. de loca. s̄. sexto. ver. quinto. vbi dicit. q̄ ad valorē cōsuetudinis suf-

ficit si ecclesia romana consuetudinē dissimulet. et an cōtra canones

valeat consuetudo. vide Cald. consi. iij. eo. ti.

Zacharias. Adde q̄ debuit allegasse sing. clxxij. q̄ ibi. testis q̄ ius

canonicū. Ego nihilominus adhererem opi. Spec. de quahic. p̄ quo

adduco gl. i. in aut. de iudi. et aut. offerat. in ver. sportulis. et ibi Barto.

C. de lit. conte. gl. in. s̄. triplici. in ver. libello. ibi. sed hodie. instit. de act.

quam Ang. Jo. fab. et alij scribētes tenēt. et ibi dicit Jason esse cū Spe.

et illa gl. cōmuniorē opi. idem tenuit Imol. in. l. Pomponi. als est. l.

ym. de re iudi. potes tamē videre Anto. corse. sing. cxxij. in ver. sportu-

le. vbi distinguendo nitit hoc concordare.

k **Fuisse rationem. Adde aliaz rationem per Butri. et Imo. in. c. i. de**

transla. prelato. quos refert hic do. mens in. xlij. colum. et vide aliam

rationem Lapi. allega. c. i. in. vj. col. ibi. ergo princeps qui singulas cir-

cunstancias facit et.

o

Sanonmita. super Prima parte primi.

Dicit tamen. Bal. in. l. oēs populi. in. v. col. in ver. s. hic dubitat. ff. de iusti. z iure. refert etiam iste istud dictū in. c. at si clerici. s. de adulteris. an. v. col. in ver. predicta limita. de iudi.

Si hominē. Pro ornatu illi. l. vide de. meū in repe. rub. C. qui ad iuit. vbi posuit multa dicta circa mediū que eo tacito reassumpit. s. s. l. i. c. canonū. in

xxv. co. in ver. be ne facit dicta. l. si hoīem. de p. tit.

Aldo Ro. cō si. cccxxv. vbi per a illā. l. dicit q. epi b

scop. p. t. ex cā v. c genti p. tra cano nes dispensare. Anto. francisc.

Circa dispen sationē faciēdas dicas q. sol. pa

pa dispēsat s. ca nones. q. ipse so l. ē supra ius po

sitiū. z epi si p. t. dispēfare nisi in casib. i iure exp. s. q. b. casib. p. t.

facere dispēfatio nē solus sine cas p. lo. vt per gl. in c. cū ex eo. de ele.

li. vi. z in q. b. ca sib. possit epi d. i

spēfare. vid. Spe. in tit. de dispēsa. in. s. nūc de epi

scopori. vbi ple ne hoc tractat. z vid. gl. i. c. miroz.

l. di. z p. d. Card. i. cle. i. in. s. i. d. res li. do. z in q. b. ca

sib. valeat dispē satio p. iarchevi de p. Spe. in tit. de dispē. i. s. sunt

quos. z in q. b. possit et dispēsa re legat. de late

re vide p. Spec. i. eo. ti. in. s. conse quēter. z in. c. q. d. translationē. d. of.

fi. leg. z in. c. sicut vñire. de excess. p. la. z eodē modo

in q. b. casib. ab inferiore ab epō possit dispēfare.

q. regulariter si est permissa ta lis dispensatio.

nisi in casib. a iu re expressis. vide Card. in. cle. i. in. xxvi. q. de offi. vica. z eundē in. cle. i. in. s. qui. in. i. op

po. de p. iui. z vide not. p. Bal. in. l. rescripta. C. de p. iui. in. p. e. offe. z vi

de Spe. in. eo. ti. de dispen. vbi ponit in quibus casibus papa possit di

spensare. z in quib. nō in. s. nūc breuiter. z in. s. nunc videndū. z q. non possit dispensare cōtra ius diuinū. nec super iure diuino phibitis. vid.

q. habent in. c. sup. eo. de vsur. z ibi p. Jo. an. vbi dicit q. nō p. t. dispensa

re sup. phibitis in nouo z veteri testamēto. z ibi etiam vide de. Anto. qui tenet q. nec cōtra euāgelū pōt dispensare. vt in. c. deinde. xxvii. di

stin. z in. c. sicut. xlii. dist. z vide gl. in. c. literas. de resti. spo. Et eodē mō

dicas de imperatore. l. s. sit dei vicarius in tēporalibus. tamē nō potest dispensare contra legem diuinā. vt per Bal. in. l. i. c. de iur. au. annu.

nec miram. q. si talem dispensationem non potest facere papa. longe minus potest imperator qui est inferior papa z illi subest. vt in. c. impe

rator. z in. c. duo sunt. xxvi. dist. z habetur per do. Abb. in. c. nouit. d. in di. z in. c. venerabilē. d. elec. Et adde q. imperator licet oīs potestas sit a deo. vt in epistola Pauli ad Romanos. c. xlii. tū habuit iurisdic

tiō nez a populo Rom. z nō immediate a deo. xlii. dist. in. c. legim. hodie

añt habet ab ecclesia. vt plene p. Card. in. cle. i. in. vii. q. de censu. z dixit Bal. in. l. i. c. de quadri. p. scrip. alle. Inu. in. c. l. de fo. cōpe. q. iperatoz est aduocatus ecclesie z pape. p. quo vide gl. z Bal. in. cle. i. in. s. fi. de iureiur. z vide tex. z d. Abb. in. c. venerabilē. de elec. z in. c. tibi dñō. z in c. ego Ludovic. l. xlii. dist. z idē dicit doc. ibi. in alijs principibus. per ea q. habent l. c.

principes. z in. c. regum. xlii. q. v. vñ pōt deponi p papā si nō tneā tur ecclia d. quod vlti dicta p. do.

Abb. in. d. c. vene rabilē. vide gl. in cle. ad nostraz. d. hereti. q. habent. z no. i. l. i. xxi. di.

Sebasti. Sapia. **E**x cā vigenti. Ille tex. ad hoc reputat sing. per Bal. in. l. nō solū.

s. morte. col. xxi. ff. de ope. no. nū. vbi plura refert que per illū tex.

decidunt. d. q. b. etiā vide p. Jaso. in. l. i. c. d. p. ci. im

per. offe. in. l. oēs populi. in. lec. pa pienti. col. i. ff. d. in. i. z in. l. latiss

me p. z i. d. i. l. i. Bononiē. i. l. i. s. fi. col. i. x. ff. de questioni.

Quantuz x. o. tps. Vide Bal. in. l. de q. b. i. vñ.

col. in ver. q. ro er go quantū tps. z ibi Ang. in. vi.

col. in ver. q. ritur igit. **A**ldo ale xā. consil. l. x. ff. de li. p. de. de ancha.

cōsi. cccxi. in. fin. Rom. sing. suis fo. i. d. d. Rot. deci. i. in. nouis.

vbi ponūt quan tuz tempus req rat ad inducen

das consuetudi nez de optando in ecclesia.

Anum tamen puto. Adde Bu tri. hic in. xxviii.

col. in ver. p. que puto. z in. x. idē puto. vbi limitat

alio modo nisi consuetudo pcedat ex actibus illi. q. p. t. ius tollere. q. tunc suff. cit spatium. x. annorū. z iō si ex actib. pape induceretur con

suetudo. sufficeret decē anni. p. istū tex. iuncta glo. q. d. intellige q. nō papa sciūisset. z vsus fuisset ista consuetudine. fin. doct. hic in quarto requiro.

post do. Ant. **A**ldo Alex. cōsi. vi. l. seq. i. lib. z. cccxxv. i. i. lib.

Ex certa scientia. vide oīno hīdo. Card. z Bal. in. l. de quibus. in. v. opposi. ff. de legi. in. vi. col.

Sebasti. Sapia. **Q**d consuetudo. Vide Cor. perusi. in. cōsil. clo. ex q. x. o. statutū. in. penul. col. in. i. i. vol. z in. cōsi. cccxi. multa in. medium adducuntur. col. ix. in. i. i. vol. Alex. in. cōsi. vi. col. fi. in. j. vol. Car. Ale xan. c. frustra. vii. dist.

Si esset verū. Adde q. illud tanq. singulare in singula. suis. fol. i. i. posuit Ludo. de roma.

Zacharias. **D**ic q. est sing. Ro. nu. ci. q. b. inci. quero scōdo qd si lex. s. istud nō est verū. vt per istū diffūse hic per z i. d. o. der. in. l. de quib. col.

xx. ibi. bonam rationē. ff. de legi. vide plene Alex. cōsi. cxi. col. i. i. vol. y. Anga. cōsi. cxi. Areti. cōsil. xlv. z Zabarel. cōsil. lii. columna. i.

ius regrat

a Sed contra primum. Vide bo. text. cōtra But. et p. isto in l. fina. in ver. antiquitus. C. que sit lon. cōsue. et vide tex. iuncta gl. in aut. d. rest. et ea que parit. in ver. et facta lex iam quodammodo lōgeua. col. iij. et ibi gl. in ver. longeva. exponit. i. inueterata. que capitur pro spatio decē annorū vel vndecim nihilomin⁹ realiter importat spatiū cētū annorū. alleg. l. si. C. de sa

crofan. ecc. qd est mirabile p. intel lectu huius. c. in a ver. lōgeue p. sue tudinis. p. But. tñ facit tex. in. c. duo simul. i. ver. ab antiquo. d. of. ordi. et in. c. cū cō tingat. de dec. in tit. de pa. cōstan. in. c. i. i. ver. sicut. ab antiquo. **b**

c cas q. attēdi de bet materia sub iecta. q. aut ista verba antiqua. et sicut ab antiquo pferūtur simpli ceter sine alio ad iuncto. et tūc im portat tēpus cu ius nō extat me moria in p. ium. **d** et b. casu pcedat doc. But. et iura allegata pce. aut exprimunt cum alio adiuncto vt p. suetudo antiq. et tūc specificant

e p. illud adiunctū e puta p. cōsuetu dinē v. p. alias le ges. q. in mate ria p. suetudinis. talia verba nō in telligunt p. tpe d. cui⁹ initio non extat memoria i p. trariū. vt i. d. l. de quibus. et in. l. diuturna. et iste text⁹ intelligit de p. suetudine pre scripta. scz qua draginta annorū fm doc. hic et v. d. Alex. i. apost. ad Bal. i. aut. quas actiōes. in fi. sup

f ver. antiq. simis. **g** C. de sac. fan. ecc. Anto. Francisc. **h** Factū dicitur esse recēs de re cētū q. sum⁹ in tra bienniu. fm d. ost. in. c. cū in ter. et ibi per doc. de re iudic. et per cōsequēs factū trāscēdēs bienniu diceret esse factū

antiquum. tamen antiquū dicitur vt etiam ille dicit fm subiectā mate riam. et aliqui post centum annos. vt not. Archi. xvi. q. ij. in. c. si plures. et p. Jo. an. in. c. i. de iure patro. lib. vi. aliqui post quadraginta annos. vt no. in. c. veniēs. de testi. et vide Alex. qui multa dicit in proposito in consi. lviij. in. iij. parte consiliorum.

b Prescribi. faciat quod voluit Bal. in. l. i. in. ij. col. ff. de cōsti. pnci. q. si principi placet q. nullus pater teneatur alimentare filiū nō valet. Item si principi placet q. lex nature non habeat locū in suis actis. ta le beneplacitū nō est lex. vt in cle. pastoralis. de re iudi. ergo eodē mo do non potest consuetudo.

c Quanto. Vide istū ibi in. i. no. et in. c. cum apostolica. circa fi. de his que fiunt a prela. et in. c. dilecto. in. i. no. de testi. et ibi do. meū et d. reti. Adde Abb. consi. xl. et do. de rota deci. cccxij. eodē tit. in antiquis. vbi ponunt an valeat consuetudo. q. laicus prescribat ius patronatus. et vide do. Lardi. consi. lviij.

i dixerūt q. sic. Bar. cōtra in. d. l. de quib⁹. i. q. cō suetudo introducitur ex frequētia moris. s. cessat frequētia vbi est vnic⁹ actus. Item est cōtra sub stantiam et significatiōē vocabuli. nā consuetu do est quasi cōis assuefactio. Itē ex vno actu q. tuncūq. notorio nō potest elici cōsensus popu li. q. forte p. errorem vel cā vitadi scādali popu lus prima vice nō dicit. et hoc mihi placet.

e Distingue tamen q. aut ille vnicus actus hz causam successiuā. et sufficit si habuit cōtinuatio nem per tps. intra qd inducit cōsuetudo. tex. al. leg. sing. in materia in. c. cū de beneficio. de p. bēd. lib. vi. Nam si bñficiū seculare cōfertur regulari. et possidet p. regulare tēpore habili ad cōsuetudi nem inducendam efficit illud beneficiū regula re. licet vnica collatio internenerit. Et ita ecōtra si regulare cōfert seculari. et illa illatio hz actum successiuū. scz possessiuū p. tinuatū p. regularem.

18 Et idē dic si edificaret pons in publico. et habet ret causam pmanētē. **19** **k** Octauo queritur fm glo. q. maior pars populi vtaf illa consuetudi ne. q. sicut maior pars populi non potest face re legē. ita nec inducere consuetudinem. Intelli go glo. de maiori parte populi habente consen sum habilem ad introducēdā legē seu p. suetudi nē. nā mulieres. et infantes. et furiosi. non p. putā tur in numero. q. isti non pnt legē d. dere. vt in. l. i. ff. de legi. Itē intelligo gl. de cōsuetudine q. di stinguit totū populū. s. si tractarem⁹ d. p. suetu dine introducēda in aliquo collegio. sufficit ma ior pars istius collegij. Hoc tñ ego limitare. naz maior pars non sufficit ad introducēdā legē. q. oportet saltem q. sint due partes vniuersitatis. vt in. l. nulli. et in. l. plane. ff. qd cuiusq. vniuer. s. maior pars istarum duarū partiū. suff. cit ad di sponēdū. vt in. l. qd maior. ff. ad municipa. et in. c. i. de his que fiunt a ma. par. ca. Et ideo dicerē q. saltē due partes illius vniuersitatis seu collegij. debent esse scientes q. illa p. suetudo introducitur.

19 et p. hoc est expedita prima pars gl. **20** **f** S. q. ro circa istam partē de questione quotidiana. nūqd vnic⁹ act⁹ interueniēs contra cōsuetudinē inter rumpat ipsam cōsuetudinē. **21** **e** **22** **23** **24** **25** **26** **27** **28** **29** **30** **31** **32** **33** **34** **35** **36** **37** **38** **39** **40** **41** **42** **43** **44** **45** **46** **47** **48** **49** **50** **51** **52** **53** **54** **55** **56** **57** **58** **59** **60** **61** **62** **63** **64** **65** **66** **67** **68** **69** **70** **71** **72** **73** **74** **75** **76** **77** **78** **79** **80** **81** **82** **83** **84** **85** **86** **87** **88** **89** **90** **91** **92** **93** **94** **95** **96** **97** **98** **99** **100** **101** **102** **103** **104** **105** **106** **107** **108** **109** **110** **111** **112** **113** **114** **115** **116** **117** **118** **119** **120** **121** **122** **123** **124** **125** **126** **127** **128** **129** **130** **131** **132** **133** **134** **135** **136** **137** **138** **139** **140** **141** **142** **143** **144** **145** **146** **147** **148** **149** **150** **151** **152** **153** **154** **155** **156** **157** **158** **159** **160** **161** **162** **163** **164** **165** **166** **167** **168** **169** **170** **171** **172** **173** **174** **175** **176** **177** **178** **179** **180** **181** **182** **183** **184** **185** **186** **187** **188** **189** **190** **191** **192** **193** **194** **195** **196** **197** **198** **199** **200** **201** **202** **203** **204** **205** **206** **207** **208** **209** **210** **211** **212** **213** **214** **215** **216** **217** **218** **219** **220** **221** **222** **223** **224** **225** **226** **227** **228** **229** **230** **231** **232** **233** **234** **235** **236** **237** **238** **239** **240** **241** **242** **243** **244** **245** **246** **247** **248** **249** **250** **251** **252** **253** **254** **255** **256** **257** **258** **259** **260** **261** **262** **263** **264** **265** **266** **267** **268** **269** **270** **271** **272** **273** **274** **275** **276** **277** **278** **279** **280** **281** **282** **283** **284** **285** **286** **287** **288** **289** **290** **291** **292** **293** **294** **295** **296** **297** **298** **299** **300** **301** **302** **303** **304** **305** **306** **307** **308** **309** **310** **311** **312** **313** **314** **315** **316** **317** **318** **319** **320** **321** **322** **323** **324** **325** **326** **327** **328** **329** **330** **331** **332** **333** **334** **335** **336** **337** **338** **339** **340** **341** **342** **343** **344** **345** **346** **347** **348** **349** **350** **351** **352** **353** **354** **355** **356** **357** **358** **359** **360** **361** **362** **363** **364** **365** **366** **367** **368** **369** **370** **371** **372** **373** **374** **375** **376** **377** **378** **379** **380** **381** **382** **383** **384** **385** **386** **387** **388** **389** **390** **391** **392** **393** **394** **395** **396** **397** **398** **399** **400** **401** **402** **403** **404** **405** **406** **407** **408** **409** **410** **411** **412** **413** **414** **415** **416** **417** **418** **419** **420** **421** **422** **423** **424** **425** **426** **427** **428** **429** **430** **431** **432** **433** **434** **435** **436** **437** **438** **439** **440** **441** **442** **443** **444** **445** **446** **447** **448** **449** **450** **451** **452** **453** **454** **455** **456** **457** **458** **459** **460** **461** **462** **463** **464** **465** **466** **467** **468** **469** **470** **471** **472** **473** **474** **475** **476** **477** **478** **479** **480** **481** **482** **483** **484** **485** **486** **487** **488** **489** **490** **491** **492** **493** **494** **495** **496** **497** **498** **499** **500** **501** **502** **503** **504** **505** **506** **507** **508** **509** **510** **511** **512** **513** **514** **515** **516** **517** **518** **519** **520** **521** **522** **523** **524** **525** **526** **527** **528** **529** **530** **531** **532** **533** **534** **535** **536** **537** **538** **539** **540** **541** **542** **543** **544** **545** **546** **547** **548** **549** **550** **551** **552** **553** **554** **555** **556** **557** **558** **559** **560** **561** **562** **563** **564** **565** **566** **567** **568** **569** **570** **571** **572** **573** **574** **575** **576** **577** **578** **579** **580** **581** **582** **583** **584** **585** **586** **587** **588** **589** **590** **591** **592** **593** **594** **595** **596** **597** **598** **599** **600** **601** **602** **603** **604** **605** **606** **607** **608** **609** **610** **611** **612** **613** **614** **615** **616** **617** **618** **619** **620** **621** **622** **623** **624** **625** **626** **627** **628** **629** **630** **631** **632** **633** **634** **635** **636** **637** **638** **639** **640** **641** **642** **643** **644** **645** **646** **647** **648** **649** **650** **651** **652** **653** **654** **655** **656** **657** **658** **659** **660** **661** **662** **663** **664** **665** **666** **667** **668** **669** **670** **671** **672** **673** **674** **675** **676** **677** **678** **679** **680** **681** **682** **683** **684** **685** **686** **687** **688** **689** **690** **691** **692** **693** **694** **695** **696** **697** **698** **699** **700** **701** **702** **703** **704** **705** **706** **707** **708** **709** **710** **711** **712** **713** **714** **715** **716** **717** **718** **719** **720** **721** **722** **723** **724** **725** **726** **727** **728** **729** **730** **731** **732** **733** **734** **735** **736** **737** **738** **739** **740** **741** **742** **743** **744** **745** **746** **747** **748** **749** **750** **751** **752** **753** **754** **755** **756** **757** **758** **759** **760** **761** **762** **763** **764** **765** **766** **767** **768** **769** **770** **771** **772** **773** **774** **775** **776** **777** **778** **779** **780** **781** **782** **783** **784** **785** **786** **787** **788** **789** **790** **791** **792** **793** **794** **795** **796** **797** **798** **799** **800** **801** **802** **803** **804** **805** **806** **807** **808** **809** **810** **811** **812** **813** **814** **815** **816** **817** **818** **819** **820** **821** **822** **823** **824** **825** **826** **827** **828** **829** **830** **831** **832** **833** **834** **835** **836** **837** **838** **839** **840** **841** **842** **843** **844** **845** **846** **847** **848** **849** **850** **851** **852** **853** **854** **855** **856** **857** **858** **859** **860** **861** **862** **863** **864** **865** **866** **867** **868** **869** **870** **871** **872** **873** **874** **875** **876** **877** **878** **879** **880** **881** **882** **883** **884** **885** **886** **887** **888** **889** **890** **891** **892** **893** **894** **895** **896** **897** **898** **899** **900** **901** **902** **903** **904** **905** **906** **907** **908** **909** **910** **911** **912** **913** **914** **915** **916** **917** **918** **919** **920** **921** **922** **923** **924** **925** **926** **927** **928** **929** **930** **931** **932** **933** **934** **935** **936** **937** **938** **939** **940** **941** **942** **943** **944** **945** **946** **947** **948** **949** **950** **951** **952** **953** **954** **955** **956** **957** **958** **959** **960** **961** **962** **963** **964** **965** **966** **967** **968** **969** **970** **971** **972** **973** **974** **975** **976** **977** **978** **979** **980** **981** **982** **983** **984** **985** **986** **987** **988** **989** **990** **991** **992** **993** **994** **995** **996** **997** **998** **999** **1000**

Sanonmīta. super Prima parte primi.

¶ Possent alie. Ad hostien. in sum. huius ti. in x. extra summa notanda est differentia inter prescriptionem et consuetudinem. ubi plene dicitur hoc Alex. l. l. in re. in. iij. col. x. nec ipsa lex. ff. de iur. om. iudic. p. Anno. in. c. cū ecclesia. d. cau. pos. et p. p. i. c. dilecto. d. offi. archi. et per Jo. an. in. c. iij. de consuet. li. vi. in nouel. per l. et Bart. in repe. l. ij. C. q. sit l. d. consue. et p. Bal. l. l. si q. ad declinanda. in ix. col. C. d. epif. et cle. et l. j. ad fi. C. d. seruit. et in aut. quas actiōes. C. de sac. san. eccl. in pe. col. et in l. de qb. in. v. col. ff. de leg. et ibi moder. per Bal. in. l. fi. i. xv. op. C. d. edi. di. ui. Aldria. toll. p. Spe. in ti. de p. scrip. s. i. ver. sed q. est differentia. Ad Alex. l. vi. j. l. et Abb. l. xi. xvij. q. lib. zacharias. Ad d. d. alle. Alex. l. vi. est i. j. et q. col. vol. i. et q. i. c. xxiij. in fi. j. coi. p. n. q. vo. iij. **¶** Consuetudinis. Vide Bal. l. d. l. d. q. b. l. xxi. col. in x. viso de causis videam. d. aliquib. effectib. consuetudinis. **¶** Tollat consuetudo. Ad Bar. et legistas l. l. i. j. lex falcidia. ff. ad legem falc. zacharias. **¶** Ad valet. Ad d. Alex. l. vi. c. v. in p. n. alio q. m. iore numerū est. c. l. ix. volu. q. **¶** Ut filij. Facit q. voluit Bal. in l. i. in. q. col. ff. de cōsti. p. n. vbi p. n. ceps nō p. t. face. re q. alimēta nō debeant filijs. **¶** Ad illa q. d. nē. Ad que dixi. s. in alia apostil. in x. et d. d. filioz.

uato sed in publico, vnde cumq. causet etiā si ius trahat ex priuato, vt in l. venditor. s. si cōstat. ff. cōia predio. vbi patet q. pōt introduci consuetudo q. quisq. possit dato p. cō foder lapides ex fundo alicuius, vñ ius istud trahitur a priuato, et acquirit in publico et in cōmuni, vnde si acq. ret certis personis, nō esset cōsuetudo sed p. scrip. tio, nā cōsuetudo est lex, que debet esse cōis, vt iij. dist. erit aut lex, si ergo acquirit priuato, non pōt dici lex: q. nō est cōmuni, et ideo nō dicit Jo. an. hic, q. c. cū dilectis. s. eo. improprie ponitur in hoc titulo, q. loquitur potius de p. scrip. tione q. de consuetudine, vt ibi dixi. Quia ius ibi subtrahebat illi collegio et acquirerebatur certo collegio, et not. bene hoc dictū, q. non dicit consuetudo, vbi ius acquiritur certo collegio, q. collegiū tenet vices vnus. Est em̄ quoddam corō fictū, et representatū, vt in l. mortuo. ff. de fideius. et in l. proponebat. ff. de iudi. Scias tamē q. qñq. vñ et idē potest esse p. scrip. tio respectu certorū, et cōsuetudo respectu aliorū. Donec exēpluz q. d. not. ponit Jo. and. in. d. c. iij. eo. lib. Si ep. acq. rit vt solus possit corrigere subditos sine consilio capituli, quo ad capitulū rēp. m. est p. scrip. tio, q. detrahit capitulū et acquirit ep. o. Et sic nō p. t. dici consuetudo, cum acquirit vñ, sed respectu subditorū qui veniūt corrigendi per solū episcopum dicitur consuetudo, et idē respectu episcopi quo ad subditos, q. subditis nihil detrahit, sed est eis quedam lex vt per solū episcopū iudicentur. Et ideo dicit ibi not. Jo. an. q. quatenus episcopus cōtendit contra capitulū, debet habere titulū, q. est p. scrip. tio, et in p. scrip. tione cōtra ius requirit titulū, vt in. c. i. de p. scrip. li. vi. Et sic intellige glo. cū tex. in. d. c. iij. in ver. canon. s. quatenus litigat contra subditos, non tenet al. legare titulū, q. contra illos est cōsuetudo, vt dixi, et in cōsuetudine etiā contra ius non requiritur titulū, quia hoc nullo iure causet, immo potius videtur oppositum, vt hic. Nam in cōsuetudine cum sit quedā lex, inspicit sola volūtas seu tacitus consensus. Et ex his habes aliā differentiam notabile, inter p. scrip. tionē et consuetudinem, q. in prima requirit titulū, et in secūda non requirit. Possent alie assignari differentie speciales, s. iste sunt prestantiores et fundamentales, et tene menti. Ultimo cōcludendo materiam cū q. r. tur de effectu cōsuetudinis distinguo post Barto. in. d. l. de qb. vbi clarius loquit q. docto. nñ hic, et reformabo in aliquib. habito respectu ad ius nostrum. Quod aut cōsuetudo est s. m. leges aut preter, aut contra. Primo casu valet consuetudo et duob. modis p. t. esse s. m. legē. Primo interpretando ipsam legē, vt in. c. cū dilect. s. e. et in. l. si de interpretatione. et in. l. minime. ff. de leg. i. Secūdo cū cōfirmat ipsam legē, vnde sepe in iure allegat tex. et cōsuetudo circa idē vt. s. eo. cū dilectus. et in. c. sopite. j. de cens. vbi bo. text. et facit ad materiā quod nō. gl. in. c. j. de cōsti. lib. vi. vbi q. r. et. Nunq. si consuetudo habet id q. d. lex sublata lege tollat consuetudo, et dic vt ibi. et al. quid tetigit in. c. j. et c. super eo. de cog. spir. Secundo q. n. est preter legē, valet consuetudo, vt in. c. catholica. et in. c. in his. xi. dist. et j. dist. consuetudo. **¶** Tertio casu dic q. aut est cōtra legē diuinā, et nō valet nisi procedat rationabiliter distinguēdo, q. d. declara vt. s. dixi lati. Aut est cōtra legē nature, et etiā non valet, q. naturalia sunt immutabilia, v. dist. in princ. et in. s. s. naturalia. institu. de iure natu. Donec exēplū si haberet consuetudo vt filij nō educarent a parētib. nam de iure naturali sunt eis debita alimēta, j. dist. ius naturale. Et facit ad illam questionē nūq. p. statum vel consuetudine possit tolli vel diminui legitima debita filio, de quo plene dixi in. c. raynuius et raynald. j. de testa. et dic vt ibi. Aut est cōtra ius gentium et etiā non valet, q. ius gentium etiā pōt dici ius naturale, q. naturali ratione inductum, vt in. d. l. oēs populi. ff. de inst. et iure. Et hoc itelligo nisi consuetudo disponeret cō

tra ius gentium, distinguēdo, sicut. s. dixi. Hoc p. bat, nā ius positium pōt ex cā disponere contra ius gētiū, et contra ius naturale, vt inducēdo feruitutē, vt in. c. ita quorūdā. de iudeis. Item p. uando quem dominio sue rei, vt de p. scrip. per totum. ita cōsuetudo hoc pōt facere cū sit quedā lex. Et p. declaratione horū terminorū, scias q. ius naturale est nomē generale et p. p. hēdit in se legem diuinā, et legē nature, et legem gentium, et ius diuinū, et ius gentium, appellant iura naturalia: q. naturali ratione sunt inducta, vt in. d. l. oēs populi. nō. Anno. in. c. que in ecclesiariū. s. de cōsti. Quq. vero ius naturale sumit in sua specie, et p. p. i. Quo ad p. positū ius naturale dicit q. dā instinctus nature, ex ratione pueniens, de quo videbis gl. j. dist. in. c. ius autē naturale, vbi ponitur quot modis sumit ius naturale, et tene illam gl. menti. Ius diuinū quid sit, habes. i. dist. ius gentium. Et de iure naturali, ea. dist. ius naturale. Aut cōsuetudo est cōtra legē posituā, vt contra leges, canones, seu statuta. Et tūc aut est cōtra libertatē ecclesie et non valet: vt in aut. cassa et irrita. C. de sac. san. eccl. et in. c. j. et in. c. cū inter. s. eo. Aut est contra vtilitatē publicā et etiā nō valet, q. sicut non valet lex, vt in. l. fin. C. si cōtra ius vel vti. publi. ita nec cōsuetudo, q. d. nō. Aut est cōtra vtilitatē priuatā, et tūc aut p. cedit lex derogatoria ad cōsuetudinē, et nō v. consuetudo sequēs, s. m. Bar. alle. aut. nauigia. C. de vsur. et. l. 24 eos. C. de vsur. et nō. hoc dictū. **¶** Ex hoc enī inferi q. consuetudo semel reprobata a lege, non pōt amplius induci. Sed ego soleo al. gl. singu. in d. i. in cle. statutū. de elec. et vide illā gloss. Et credo q. si subest ratio noua que nō suberat tpe legis dāntis cōsuetudinē, q. tūc poterit de nouo induci. ar. optimū in. l. si hominē. ff. manda. et in. c. nō d. de consang. et affi. in prin. et plene hoc examino in. c. q. de proba. Aut nō h. legem derogatoriā, et tūc aut lex p. cedit et sequit cōsuetudo, aut econtra. Primo casu, cōsuetudo est generalis, vincit legem generaliter et vniuersaliter. Intellige tñ s. ius canonicū, dūmodo sit ratio nabilis et p. scrip. ta, vt hic. aut consuetudo est particularis, et tūc nō vincit legē vniuersaliter, vt in l. q. C. que sit lon. cōsue. sed solū vincit legē vbi cōsuetudo viget, vt in. d. l. venditor. in. s. si cōstat. Secūdo casu, quādo p. cessit cōsuetudo et lex contraria sequit, tenet Bar. q. tūc cōsuetudo non vincit legē, imo tollit p. legē sequētē. alle. l. i. ff. de sepul. v. o. dicit tñ q. Canoniste tenēt oppositū, et certe casus est in p. trariū in. c. j. de p. sti. li. vi. vbi dicit q. lex pape nō tollit cōsuetudinē certi loci d. i. am, nisi de ea fuerit facta mētio, q. papa non p. sumit scire istas cōsuetudines. Et x. quo ego infero, q. si ciuitas facit statutū cōtra suā consuetudinē, tollitur cōsuetudo, l. de ea nō faciat mētionē, q. ciues presumunt scire suā consuetudinē, vt not. in. l. omnes populi. ff. de iudi. et facit. c. q. dicitis. xvi. dist. et sic cessat ratio. d. c. j. et p. hoc habet satis declarata materia hui. c. tā quo ad priam partē, q. quo ad scdā, hic nō sunt alia.

De postulatione prelatorum. Rubrica.

- 1 Postulatio quid sit.
- 2 Electio quid sit.
- 3 Electores, id est qui habēt potestātē eligēdi, non possunt eligere illuz qui per solam postulationē potest esse prelat, alias electio esset nulla.

¶ Viso de iure scripto et non scripto, q. parū est iura cōdere nisi sint ministri qui eadē iura tueantur, vt in. l. i. ff. de ori. iur. et in. c. vbi periculū. s. p. terea. de elec. lib. vi. ideo de ipsius ministris et eorum assumptione merito erit videndū, et quoniam assumunt altero ex tribus modis, scilz per postulationem, electionem, et translationē, ideo de oib. istis tribus, j. subicit, et q. postulatio immitit gratie premitit ritu, de postu. prela. **¶** Quid autē sit postulatio, vide per glo. in. c. vnico. eo. ti. lib. vi.

¶ Consuetudo semel reprobata, vide hic plene p. do. meū i. cōsi. x. viij. in x. itē op. et vide l. q. in. l. q. C. q. sit l. d. consue. et i. l. d. d. C. d. cōtra. emp. et p. det. de anch. et Jo. de ana. in. c. q. m. ne pla. vic. suas. et p. eūde. De. in cle. j. de rescri. et in. c. extirpāde. s. j. de preb. et i. c. ad nostrā. d. pb. et d. cl. si vna. d. re. eccl. Salic. d. l. d. d. d. Car. et Jmo. i. d. cle. statutū. oēs i. d. c. q. de pb. et ibi p. istū i. vi. nota, ibi, et pbat opin. Bal. in. l. d. qb. i. ver. quarto tra hac sol. ff. de leg. Bar. in. l. cūctos p. p. los. i. vñ. col. in x. circa p. m. u. passuz. ibi nō ob stāte. C. d. sum. tri ni. et i. l. testamēti factio. ff. de test. et ibi p. Ange. et i. l. si mihi et tibi. s. j. ff. de lega. i. et per Ang. in repe. s. ex nō scripto. ist. de iure natu. cūz alijs concor.

lib. vi. que dicit quod est petitio gratie a superiore facta. Illa tñ est potius descriptio q̄ diffinitio, cū nō enacuat prius naturā diffinitī, nec est cōuertibilis cū suo diffinito sicut debet esse^a quelibet bona diffinitio. vt no. gl. sup. rub. de sum. trini. 7 insti. de oblig. in prin. ideo latius pōt diffiniri sic. q̄ postulatio est quedā gratie petitio a superiore facta de pmouendo aliquē ad prelacionem ad quam de iure cōi propter defectum aliquem vel impedimentum eligi seu promoueri non poterat. ¶ Et ex hoc tacite infertur differētia inter electionē 7 postulationem, nam postulatio inuitur gratie, vt in. c. pe. j. eo. electio vero inuitur iuri. Vnde electio solet sic diffiniri, q̄ est alicuius pso. ne ad prelacionem vel fraternam societate canonice facta vocatio. Et licet olim promiscue iura vterent his vocabulis. vt in. s. his omnib². lxi. dist. 7. lxiij. dist. literas. hodie tamen est maxima differentia^c inter postulationem 7 electionē, vt colligit ex premissis. Vnde ille qui d̄ iure pōt eligi, non debet postulari, 7 si electores illum postulāt, nihil agunt. q̄ debent prouidere ecclesie de meliori q̄ possunt, 7 meliori mō. Vnde illi qui eligunt, cōsentiunt in electum, veluti sponsus, 7 per electionem inuitur vinculum matrimoniale, vt in. c. cum inter canonicos. j. de elec. 7 in. c. si. de transla. episco. Sed illi qui postulant, non cōsentiunt in postulatum, vt in sponsum. nec inuitur aliquod coniugium, sed vota sua dirigūt in superiorem, vt superior de gratia debeat admittere postulatum. de quo vide quod no. in. d. c. vnico. eo. ti. lib. vi. in gl. iij. 7 per Anno. j. proxi. nam oportet primo videre fundamenta materie, postea breuiora dicemus. Abbas.

- 1 ¶ Violans interdictū pape, non potest postulari ad prelaturam.
- 2 Regans videtur confiteri. 7 nu. 6.
- 3 Abbas potest esse procurator pro ecclesia cathedrali.
- 4 Postulatio dependet a gratia 7 debet humiliter peti.
- 5 Quasi, ista dictio est aliquando veritatis expressina, 7 aliquando nō.
- 6 Taciturnitas procuratoris, habetur pro confessione in preiudicium domini, nisi confessio sit erronea. 7 nu. 15.
- 7 Confessio potest pro parte acceptari, 7 pro parte non.
- 8 Proficere 7 sufficere differunt, nā multa proficiunt, que nō sufficiunt.
- 9 Constitutio siue edictum, ligat dūmodo solēniter, id est publice promulgetur. Citatio non potest proponi per edictum, nisi quando incertus est q̄s debet citari.
- 10 Constitutio, siue lex, siue statutum, solēniter edita, vel editus ligat: licet non promulgentur publice.
- 11 Constitutio ligat scientem, non expectato cursu duorum mensium.
- 12 Volens probare se ignorasse statuta, an admittatur cum iuramento. Presumptio q̄ quis sciat statuta, non est iuris 7 de iure.
- 13 Promulgatio edicti, satis apparet si videtur obseruari.
- 14 Appellatio interposita sine iusta causa, non valet.
- 15 Appellantes an et quando possunt desistere ab appellatione in causa electionis.
- 16 Domines vnus provincie, presumuntur scire edictū promulgatum in vna parte illius provincie, si edictum concernebat totam provinciam, secus si partem tantum.
- 17 Fama sola sufficit ad sciendum edictum esse promulgatum. Fama facit plenam probationem, vbi agitur de modico preiudicio.
- 18 Legatus potest interpretari rescriptum pape. Dubium magnū si resultat ex rescripto pape, est recurrēdū ad papaz.
- 19 Scriptura vtrum sit de substantia legis vel statuti.
- 20 Iudex potest interpretari leges quo ad causas decidendas per eum.
- 21 Sentētia interlocutoria, nō est reddēda in scriptis, nisi vt innotescat.
- 22 Iudex vtrum possit interpretari sententiam suam postq̄ tulit.
- 23 Arbitrari an possit interpretari sententiam postq̄ tulit.
- 24 Communis opinio doctorum, inducit probabilem errorem, 7 iudicās fm eam non tenetur ad penam.
- 25 Scholaris qui iudicat fm singulare opinionem magistri sui, nō tenetur in expensis.
- 26 Benitiuus an importet dominium. 7 nu. 30. Pronomen meum 7 tuum, an importet dominium. 7 nu. 30.
- 27 In penalibus, quomodo fiat larga interpretatio. Auxiliantes debent pati eam penam, quam principales patiuntur. Participans cum excoicato, incidit in eandem excommunicationem.
- 28 Adherentes an veniant appellatione suorum.
- 29 Pax facta inter principales, an extendatur ad adherentes ipsorum.
- 30 In penalibus quomodo 7 quando fiat extensio. Eligentes vel postulantes indignū, sunt ipso iure priuati potestate alium eligēdi pro prima vice q̄ quomodo intelligat pro prima vice, vide. j. de elect. in. c. cum vintoniensis. in nu. 1. et. 13. ad fi.
- 31 Pena appositā contrahenti matrimonium, non extenditur ad ptra hentes sponsalia.
- 32 Electio siue postulatio facta in loco interdicto, an valeat.
- 33 Postulatio solēnis, si est admissa, habet vim electionis.
- 34 Clausula, si reperitur idoneus 7c. verificatur facta gñali inquisitione absq̄ quod examinent vel iurent testes 7c. vide in. c. cum nobis. in. xij.

nota. et sequen. j. ti. j.

Idoneus quomodo quis probetur.

De heci beato

Petro. ¶ Impossibilis ē q̄ violat interdictum. h. d. quo ad titulum. h3 em multa aliadicta q̄ nō faciūt ad materiā. Diuidit. Nam primo ponitur iniusta postulatio 7 ipsius presentatio. Secūdo contra postulatiū obiectio procuratoris p̄fessio 7 excusatio. ibi. verū. Tertio ibi, quod nec. excusationū reiectio. Quarto postulatiōis cessatio. ibi. nos. Quinto, gratiosa eligēdi vel postulādi pmissio. ibi. licet. ¶ Casus lralis. Ecclesia Senonen. vacāte, canonici Senonen. l3 ab initio in discordia fuissent, tandem cōueniētes in vnum, Altiſiodoren. episcopū i suū archiep̄m postularūt. postmodū, per magistrū R. preceptorem suū petierunt a domino papa vt postulacionem admitteret eidez episcopo da ret licentiam transeundi ad ecclesiam Senonen. Sed dominus papa anteq̄ dictus magister ad ipsum accederet intellexit pro certo quod dicit episcopus interdicti sentētiā quam dominus papa protulerat in terram regis Francie nō seruauerat, quod idem magister non negavit in p̄sentia pape requisitus allegans, quod sentētiā ipsam seruare non tenebatur, quia non p̄uenerat ad notitiam ipsius episcopi p̄ literas pape, nec per literas legati qui sententiam promulgauit, nec per mandatum alicui⁹ executoris. In super allegauit q̄ dicit rex in Altiſiodoren. diocesi terram propriam non habebat, vnde interdictum non extendebatur ad dictū Altiſiodoren. Super hoc scribit capitulo Senonen. dicens, q̄ prima allegatio non sufficit, nec proficit ad excusationē episcopi Altiſiodoren. q̄ cardinalis sententiam interdicti publice promulgauit multis presentibus, 7 sententia illa in regno Francie a multis publice seruabatur, 7 quando aliqua constitutio publice promulgatur, non est necesse q̄ singulorum auribus intimescat, sed sufficit ad hoc vt quilibet eam seruare teneatur quod est publice promulgata, 7 quod ita sit probatur per consilium Sardicē. cuius verba hic pronuntiat. ad aliam allegationem respondet quod non valet quod dictus rex in Altiſiodoren. diocesi terram propriam non dicitur habere, q̄ totā terrā regi Francie mandauit subici interdicto 7 cardinalis interpretatus fuit mandatum pape, 7 sententiam interdicti promulgauit in terram illam que regi tūc temporis adhebebat, 7 terra illa Altiſiodoren. adhebebat tunc ipsi regi. preterea ex alia cā excusari nō potuit ex eo q̄ nouerat metropolitanam ecclesiam suam seruare sententiam interdicti. vnde 7 ipse eam seruare debebat. dominus papa his premissis qui fm apostolum oēm inobedientiam debet punire, considerans inobedientiam illius episcopi, p̄dictam postulacionem repulit, vt indignam, non p̄pter postulantes ecclesiam, sed propter postulante personam, cuz obedientia non prodesset humilibus, si contempnus cōtumacib⁹ nō obesset. In fine dicit, q̄ cuz hominem postulassent indignum, amississent potestatem eligēdi. de gratia tamen concedit eis dē vt de persona idonea ecclesie Senonē. debeāt prouidere. Ber. ¶ In text. ibi. nō negavit. nō dicit fuit confessus, sed non negando videtur cōfiteri. de quo. j. dicam. ¶ Et infra sub isto continetur q̄ terram Francie subiecit interdicto, s3 ista non fuit terra Francie. Et ibi, nec sufficit. immo nec p̄ficiunt. ¶ Mo. literā q̄ non omnia profunt, q̄ sufficiunt. Et ibi, non facile facultas credēdi tribuitur. ¶ Mo. non de facili. ergo si vult probare ignorantiam admittit. ¶ Mo. j. ibi. per abbatem. q̄ abbas pōt esse procurator pro ecclesia cathedrali. ¶ Ita colligit doc. ex text. 7 facit. c. sopite. de cēsi. 7 vide q̄ dixi in. c. in nostra. de procu. 7 in. c. cū. 3. 7. A. de re iudi. ¶ Mo. h. e. p̄ncipio practica porrigēdi postulacionē factā de ep̄

a ¶ Sicut d3 esse. Vide Bar. in. l. j. ff. de testi. 7 in. l. j. ff. de tute. 7 in. l. j. ff. de dolo. ff. de dol. ¶ Gratie. Vide bo. tex. in. c. j. j. e. in ver. piuz. 7 istū ibi in. h. not. Zacharias. ¶ Maxima differētia. Vide tu qualis sit ista differētia inter electionē 7 postulacionē, p̄ dāda go. in trac. suo d elec. in parte. i. c. lxxv. in apostil. in ver. fere. ¶ Dñi. in c. j. sed fiet ibi Philip. Fran. d elec. lib. vi. 7 in. c. vt circa. eo. ti. gl. 7 Zabarel. in cle. fi. eo. tit. late tñ si sumat hoc nomē electio p̄prehendit 7 postulacionē 7 p̄uisionem vt per alle. in dicto. c. j.

d ¶ Cathedrali. facit tex. iuncta sua p̄scriptione, in c. p venerabilez. qui fil. sint legit.

Sanormitanus super Summa parte primi.

a Quasi. Vide bonā gl. in l. i. ff. de transac. et gl. in l. in personam. §. q. pecuniam. in vers. quasi fideiussor. ff. de pac. et gl. in l. in facto. in vers. quasi tripartitam. ff. de condi. et demon. glo. et ibi istū in c. prout. de do. lo. et contu. et in c. cum ecclesia futrina. in ver. quasi possessionem. de cā. pos. et proprie. et in c. ad nostrā. el. iij. in ver. quasi per extorsionem. et ibi istū de iureiurā. tex. et ibi Bar. i. l. itē mala. §. si plu. res seruū. ff. ad. l. aq. l. i. l. fideiussor. missa. §. quāq. i. x. q. si bono viro. §. ff. de leg. iij. p. istū a in c. q. siuit. d. ver. fig. et plene p. Fir. ma. i. repertorio suo. ix. q. si. Bar. in l. si i. rixa. in vl. ti. col. in pnc. ff. d. fca. et in l. diuor. 6 tio. §. si fundū. in b i. op. et ibi Dyn. c. solu. ma. Bal. in l. hoc colore. ff. d. inof. te. Old. 2. si. ely. inci. q. d. for. ma electiois. gl. d. i. l. si mulier. §. si. ad treb. et p. Bar. e. tho. brixie. i. suo repto. i. x. q. si gl. i. l. si an. in xl. q. si dotis. ff. so. ma. et 7 ibi Bar. et doct. et p. istū i. c. qm. fres. f. quēter. §. si. i. ver. g. not. i. ex gl. iusto tex. q. dictio q. si. vt lit. nō cōtest. Adde de hac dictioe p. Alex. consil. lxxvj. zacharias.

b Tenet rīdere. Adde Bart. in l. i. C. de rela. idēz 8 t3 Bal. in l. iij. C. h. qūo et qū iud. Et conclude cum eis q. interrogatus in iudicio tacēs, cōsentire videt. eūz dem et post eum feli. in c. nonne. et ibi fallē. ad istam regu. de presum. eūde in c. venica. de fimo. et in c. causam mīmonij. ver. scōa declaratio. de offi. deleg. et Lanfr. de oria. in suo tract. arg. super ver. emologatio. Anto. Francil. Adde ad hoc de taciturnitate, q. taciturnitas in iudicio ad interrogationem iudicis, inducit confessionē, sed ad interrogacionem partis, inducit negationē. vt est glos. in l. certū. in. §. i. ff. d. cō. feli. et no. Bal. et doc. in l. iij. in. §. no. C. quādo sis. vel priua. vbi dicit q. ta cēs videt negare, nisi precedat monitio iudicis, q. tunc videt fateri de quo vide per Spe. in ti. de pos. in. §. nono tangendum. in vers. itē il. lud. et adde q. taciturnitas apud acta, h3 vim stipulationis. l. cū osten dimus. in. §. si. ff. de fideiuss. tut. Et de materia, an et qū taciturnitas in ducat consensum, vel negationē, vide in regu. qui tacet. de reg. in. in. vj. et vide per Bar. et Alexan. in l. que dotis. in pen. col. ff. solu. mat. et vide Bar. post gl. in l. Titia. la. i. §. Lucia. ff. de leg. ij. et Bal. in l. si fine. in. ij. col. C. ad velle. et per Sal. in l. inuitus. de procura. et not. in l. Caius. ff. de pig. act. et habetur per Jnn. et doc. in c. ex parte. de rescrip. et tene mē ti. q. tacens non videt adire, vbi nulla reperitur gestio pro herede. ita Bal. no. in l. si certis annis. in fi. C. de pac. quem etiā vide in l. cū anti quozibus. in. ij. col. C. de iure delib. et adde q. taciturnitas non arguit consensum, quando quis contradicendo non posset obuiare. vt in l. se pe. et ibi doc. ff. de re iudi.

c Sebast. Sapia. Suum preiudiciū. Ex hoc sumitur cautela ad excludendum dilatorias exceptioes. vt per Abb. in c. i. j. de iud. in no. et not. Bartholo. Aeron. iij. cau. ero. nouam cautela. qd. procedit etiaz ad fundandā intentionē aduersarij. vt not. do. Jason. in l. amouendi. col. xxi. ff. de iureiur. et etiam post cōclusionem in cā. vt per feli. in c. cū Joannes. col. iij. j. de fi. instrū.

d In preiudicium dñi. Vide Bar. in l. certuz. §. sed an et ipsos. ff. d. cō. feli. per Cy. in l. vna. C. eo. per d. opostel. in c. per inquisitionem. de elec. per Spec. in tit. de cōfeli. §. p. tremo. ver. si vero sit ver. procuratorem. et per Host. in sum. de proc. §. i. ver. sed nunquid p. fessio. p. Butriga. et

istum in c. i. in ver. venio nunc ad tertium membrū. vt lit. non contest.

e De confes. An illud. c. loquens in principali persona habeat locuz in procuratore, vide hic Pet. de anch. et do. meū in. xxiij. col.

Adde qū factū procuratoris noceat dño. Alex. cōsil. lxxxiij. §. libz. Anto. Francil. An et qū factum pcuratoris noceat dño quo ad ex ceptionē paran dam contra ipm ex facto pcurato ris, et an quo ad actionē mouen daz cōtra ipsum ex facto ipm pcuratoris. vid. bar. et doc. in l. i. in. §. si pcurator. ff. si gs ius dicē. non obtēpe. et quid d. p. tumacia pcura toris, an noceat domino vid. bal. et doct. in l. euz q. res agit heredu. C. de procu. et ad de quādo factuz procuratoris di splicet dño, d3 ab eo reuocari, als nocet ipsi domi no. vt not. Jnn. c. ex parte deca ni. de rescrip. Et adde etiam q. fa ctū pcuratoris, faciētis vt nūti cū sit pcurator nō valet. ita bar. in l. qui autēz. in §. constituere. de cōsti. pecu. et tene mētiq. factū sim pliciter per pcuratorem, licet nō procuratio no mine domini vi detur factū vigo re pcedētis man dati, vide Bart. sing. in l. si pupil li. in. §. item si procurator. in vlt. col. ff. de nego. gest.

f Potest aduersarius. Vide istū in c. bone. el. ij. in fi. §. eo. et in c. pter ea. el. ij. in. j. no. de transac. Bal. in l. si quidez. C. de trasac. in rub. C. de fi de instru. in. ij. col. et in l. ij. C. de do. ante nup. et i. l. j. C. vt que desunt ad uo. et in l. i. §. editiones. ff. de edē. Bar. in l. quedā. §. si. ff. eo. et in l. si qui dem. C. de rapto. per But. et ibi late p. Jmo. in d. c. bone.

Adde Alex. consil. lxxvj. §. lib.

g Sebast. Sapia. Partē confessionis. Vide Lanfrāc. de oria. in repe. c. qm. contra fallam. in ver. confessiones. col. vj. j. de proba. et ibi q. ponuntur in apostillis.

h Sufficere. Vide istū in c. cum dilectus. de succes. ab intest. et in c. cū dilect. in col. xx. in gl. i. in ver. restitutio faciēda. de ordi. cog. et in c. si. de sponfa. duo. et in c. cum apud. et in c. tue. et in c. cū locum. de sponfa. et in c. qm. contra. in. xxiij. col. de proba. et Roma. in l. cum mulier. in. xvij. col. in prin. ff. sol. mat. dixi in notabili. in ver. sufficit.

i Non autē est necesse. Vide bo. tex. in l. i. iudem. in ver. frequentiori bus ciuitatis locis. C. de defen. ciui. et tex. in l. ij. §. ex actis deinde regi bus. ver. pro rostris. ff. de origi. iuris.

k Hodie admittit. Adde doc. in l. si eo tempore. C. de distra. pig. et in aut. qui semel. C. quomodo et quando iud. et no. vnam sing. deci. d. frā. de albe. in extrauag. ad repri. in suis apostil. ad Bar. q. licet p. sone sint certe q. debent citari sufficit illas citari p. preconem, qū est multitudo et ita dicit ibi sentire Bar. super ver. citatum. qd. dictum alias practica ri fecit Baptista, prout ipse refert in l. cunctos populos. C. de sum. tri ni. quod dicit esse notandum, q. paucis innotuit.

l Per edictum. Adde Pau. de castr. consil. l. j. et vide do. Cardinalem consil. lxxij.

m Solēniter. Vide istū in c. pastoralis. in. ij. col. de fid. instr. gl. in da ta. vj. libri. in ver. anno quarto.

n Duorum mensum. Vide gl. in data. vj. libri. in versic. anno quarto. feli. in c. ij. de consti. Adde qualiter constitutio noua liget, et quan do ligare incipiat. do. Card. consil. xcix.

eo q. tex.

- a** Non facile. Facit tex. in c. veniens. el. h. in fi. de testi.
- b** Juramentum. Vide tex. in c. nulli. de elec. lib. vi. in c. si vero aliquis. in ver. ignorauerat. de senten. excō. gl. iuncto tex. in c. p̄sentium. de testi. tex. et gl. in c. pastoralis. de except. cū simili. et vide istū in c. h. ver. venio ad quartum. de consti. Adde do. Card. cōf. cxxiij. vbi dicit q̄ alle gans ignorātiā constitutionis. anditur si illam dilucide probare potest.
- c** Liquidido. Ali. 12 de istuz et doc. in a c. h. de p̄stitu. vbi p̄batio requirit lucida. et fm̄ In no. et ibi But. dicit iuramentū soluz nō sufficere. s̄ iste dicit ibi b esse arbitrariuz. vide eum oīno ibi. in vers. venio ad quartum. et vi c de doc. i. c. inno tuit. de elec. et in c. si. q. matrimo. accus. possunt.
- d** Locum venie. Facit tex. i. c. alli gāt. cxxvi. q. vj. Ad dō q̄ Al r chidi. in c. iij. de consuetu. ita dicit q̄ prelat⁹ debet esse in corre ctione beniuol⁹. in iudicio iust⁹. in punitione misericors.
- e** Socium con uenientes. Opti me faciat clem. i. de elec. et c. diuer sis fallacis. d. cle ri. coniug. et facit ad questionē. an e vno ex scholarib⁹ bus recedēte pos 14 sit ipse recedens ponere alium loco sui. in domo vel camera inuitis socijs. de qual p gl. instit. loca. in fin. et per istū in c. inter dilectos. in vlt. col. in ver. vltimo scias. de fide instru. Bal. in l. nemo. C. loca. Pau. de ca. in l. et hec distin ctio. s. cum fundū. ff. eo. faciat qd̄ voluit Bal. in l. i. C. qui test. face. pos sunt. Adde q̄ ideo quidam philosophus dicebat. noli habitare vbi tui similes non inuenis.
- f** Sebast. Sapia. Suo pposito. Vide gl. in l. nō aliter. ff. de vsu et ha bita. vbi dicit q̄ scholaris socius nō pōt indicere ganeas. de quo per Bartho. veron. in trac. seruitutū. sub tit. de serui. vsus.
- g** Appellatione. Facit tex. et qd̄ ibi no. in c. gratū. de offi. deleg.
- h** De pronuncia. Dicit hic Bal. q̄ reg. l. verius. ff. de pba. in qua dicit q̄ ignorātia p̄sumit. nisi p̄bet scientia. Fallit in his que sunt nota p se id est. naturaliter insita. vt. C. de in ius vocā. l. venia. nā homo p̄sumit scire que sunt manifesta vel quasi. Itē fallit regula in his q̄ sunt publi ce nota. que neho ignorare debet. nec licet. nisi probet ignorātia per ipsius etatem. vel absentia. C. de fal. mone. l. i. in fi. et ff. de decre. ab or di. facien. l. si. et in c. i. quo tempore miles. qd̄ plenius dicit vt no. in c. pro posuisti. per Archid. lxxxi. dist. et in reg. presumitur. per Dy. et Jo. and. notabis tamen q̄ quidam sunt qui presumuntur ignorātiā simula re. vt vxor et alij domestici. qui presumuntur scire res que erant in do mo mariti. vt sing. not. in l. h. C. quādo et quib. quarta pars debe. lib. x. Itē ad probandā etatem propter assiduam conuersationē. l. de tutela. C. de in integ. resti. mino. Item ratione off. cū. vt. ff. de confir. tuto. l. tu tores. Adde q̄ do. Card. consi. cxiij. dicit. q̄ est stultitia ignorare idde quo cōiter est fama.
- Anto. Francisc. Circa hoc an ignorātia presumat. dicas q̄ ignoran tia facti. regulariter presumit. l. verius. ff. de proba. l. si fideiussores. vt ibi Bar. ad velleia. l. si. ff. pro suo. l. qui in alterius. de regu. iur. vide ple ne per do. Card. in cle. i. in. vi. q. de consang. et affini. quod intellige verū nisi probetur scientia. vt puta quod fuerit domi denuntiātum. vt no. gl. in l. i. C. de satisfactio. et in l. si tutor. et ibi Bara. Bal. et Ang. C. de

pericu. tut. Itē nisi in vicinia sit fama publica. vt per gl. Bar. et doc. in d. l. si tutor. et per Sali. plene in l. qui de crimine. C. de accu. et in l. i. C. d his qui latro. et vide Bar. in l. si cui. in. s. i. de accusa. et in l. q. rome. in. s. duo fratres. de verb. ob. Item nisi factum sit publicū vel notoriū. vt plene p do. Card. in cle. i. d. cōces. preb. et p̄dicta etiā intellige vera in fa

- cto alieno. nō au tē in facto p̄prio vt in l. si. ff. p suo. et habet p Spe. in tit. de posi. in s. sexto. ver. item nō est nisi factuz p̄pū etiā esset antiquuz. vt per Barto. in l. si qs delegauerit. ff. d noua. et eodē mo do qn̄ quis esset in p̄cto mortis q̄ ignorātia fa cti p̄sumeretur. vt per Ange. in aut. de triente et semisse. in. s. illō quoq̄. Ignorā tia aut iuris nō presumit. et ideo debet allegari. et probari. imo po tius p̄sumeretur mala fides. l. quē admod. C. d agri co. et c. li. x. reg. qui contra iura. de regu. iur. et vi de gl. in c. si dili genti. de fo. ppe. et Bar. et Ang. in l. s. et si lege. in. s. scire. d. pet. here. vbi dicit q̄ mala fides p̄sumit qn̄ non probatur i gnorātia iuris. Et adde q̄ igno rantia iuris non excusat prelatos vt no. Inm. in c. constitutus. de
- hac glo. pōt tolli s̄rium. qd̄ formari posset cōtra tex. qualiter tenuit hec postulatio p̄dēte appel latione. Sol. p̄t p̄mo dici q̄ ista appellatio nō tenuit. q̄ fuit interposita sine iusta cā. vt in glo. Scdō pōt dici extra glo. q̄ vnanimit̄ postulan do. vident̄ fcessisse tacite ab appellatiōe aut po stulatiōe. arg. in c. sollicitudinē. l. si. de appel. et q̄ libet sol. bona. et an et qn̄ possint appellātes rece dere ab appellatiōe in cā electionis. vide bo. tex. 15 in c. quāuis. de elec. lib. vi. et In gl. h. in fi. et ple ne hunc articulū explicauit in. c. i. hic alle. et in. c. si. de cōfes. et dic vt ibi. Ad. l. si defensor. hic alleg. dic q̄ loquit̄ in defensore. qui nō habebat mada taz. Ad. l. certum. in. s. pe. dic q̄ loquit̄ quādo cō fessio pcuratoris erat erronea. et q̄ fuerit cōfess⁹ dñm occidisse illū qui tēpore p̄fessiois vivebat.
- 16 et In gl. h. in fin. no. bene hac glo. iuncto tex. et extra glo. collige subtiliter ex tex. q̄ quilibet d puincia p̄sumit scire ea q̄ publice fiūt in ali qua parte puincie. l. istā sententia interdicti fuit publice p̄mulgata certa parte puincie. et tñ om nes de puincia presumunt scire. quod intelli ge de factis cōcernētib⁹ totā puinciā. sed in fa ctis cōcernētib⁹ vnā diocesim tñ. solum presu muntur illi scire qui sunt in diocesi. nō aut̄ isti q̄ sunt in puincia. Ande existētes extra diocesim p babiliter allegat ignorātiā eorū q̄ sunt facta in diocesi. vt est text. not. in c. si. qui ma. accusa. pos.
- k Idez dic in his que p̄cernūt ciuitatē q̄ existēs extra ciuitatē. presumit ignorare ea q̄ fiūt in ciui tate. q̄ ex quo factū p̄cernit certū locū dūtazat. nō p̄sumit notitia. nisi quo ad existentes in illo loco. facit qd̄ no. Inm. sup rub. de cōsue. et Bart. et Ly. in l. cūctos populos. C. de sum. tri. et fid. ca tho. et In gl. in verb. publice. ibi. et iō non ex cusatur. no. singu. istā gl. vsq̄ ad fi. ex qua habet q̄ sola fama facit probationē sufficiētē vt inter dictum superioris obseruet. sicut dicim⁹ quo ad cōicationē. vt in c. illud. alleg. in glo. et est ratio. q̄ vbi agitur de modico p̄iudicio. fama facit plenam probationē vt dixi in c. veniens. l. j. dete rib. Item quia in istis spiritualibus. debem⁹ te

appel. Et adde etiam q̄ ignorātia iuris non excusat mulierē. que po tuit consulere peritiores. als sic. vt no. doc. post Bal. et Alex. in l. iuris ignorātia. C. qui amit. et ibi etiā dicūt post Bar. q̄ si mulier est in lo co vbi non est copia peritorum. p̄sumit pro ea. scilicet q̄ nō potuerit cōsulere peritiores. als sec⁹. Adde tñ q̄ ignorātia iuris naturalis. ne minem excusat. vt hic. et q̄ dicimus q̄ quis nō presumit ignorare ius. l. leges sacratissime. et l. si. C. de legi. et eodē modo ignorātia iuris diuini non excusat. vt per Card. in cle. i. in. vi. q. de consang. et affini. Et q̄ bus permittat ignorare ius. et quibus non. vide Alex. in consi. cxiij. in prima parte consiliorū. Et de ignorātia iuris naturalis. q̄ neminez excuset. vide etiam p Spe. in tit. de sum. tri. et fide catholi. Et adde p ignorātia etiā excusat a pena et delicto. nisi sit supina et crassa. vt p Bal. in c. i. in. s. vasallus. si de feu. fue. controuer. inter domi. et vasal. et in l. error. in. iij. col. C. de iuris et facti igno. et vide per Bar. in l. fin. si quis test. lib. esse ius. sue. Et adde q̄ ignorātia probetur iuramento. no. glo. in l. si cui. in. s. q̄dem criminibus. ff. de accu. et per Archid. q. i. in pri mis. et vide Card. in d. clemen. j. de consan. et affini. in. q. viij. vbi dicit. p bari iuramento quando aliter non pōt probari. et dicit Bar. post euz Alexand. in l. si cui. in. s. q̄dem. de accusatio. q̄ quāuis probetur iura mento potest tamen probari cotrarium. de quo vide gl. in c. h. de tē po. ordi. in. vi. et vide Jo. de imo. in l. qui bona. in. s. quidam. de dam. infecto.

- i Sebast. Sapia. Parte pronuncie. Vide glo. in l. si tutor petit⁹. C. de peri. tuto. Alex. consi. cxxvi. in. j. volu. do. Bal. in. s. sed iste. col. xx. in fi. de act. et in l. si error. in. iij. col. ff. de iur. om. iud.
- k Existens. Adde vt per Ro. consi. lig.
- l Venies. Vide ibi doc. Hosti. Jo. an. iustū l. c. inter dilectos. d fid. in stru. et vide alium casum in quo fama probat in factis multum antiqs glo. et ibi Ang. in l. at qui natura. s. cum me absente. ff. de negotijs ge stis. Sali. in l. proprietatis dominium. C. de probatio. Bald. in l. con uenticulam. in. v. col. in versu. ex his etiam infero. C. de epis. et cle.

Sanozmitanus super Prima parte primi.

plene per Sali. in. l. ea quidē. in sua repe. in. iij. col. in ver. accedam⁹ igitur ad quartū et vltimū. scilicet ad materiā fame. de accu. et Bal. in authē. q̄s actiōes. in vlt. col. in ver. quarto et vltimo. C. de sac. san. eccle. vbi dicit q̄ in factis antiquis multū operat fama. alleg. Jnn. in. c. veniens. de ver. signi. Adde quādo fama probet. Alexan. consi. lxxvj. iij. lib. et cō fil. cccvii. ij. libro.

Ro. consi. lxxvj. et c. vi. Alre. cōfil. lxxi. et c. iij. Ro. in terminis. de quibus hic consilio eccle. lxxvj.

Anto. Francisc.

An et q̄n fa

ma pbet vel nō,

et in quātū pbat,

vide Bar. in. l. de

minore. in. s. tor

mēta. ff. de que

stioni. et vide An

ge. areti. in tract.

maleficio. et i gl.

in ver. fama pu

blica pcedēte. et

vide Lanfr. oria.

in repe. l. admo

nēdi. ff. de iure in

ran. in aspenul.

et vlt. charta. vbi

enūerat casus in

quib⁹ fama ples

ne probat rillos

in quibus semis

plene. et illos in

quibus nihil p

bat. et in quibus

faciat iudiciū.

Q̄s tuti⁹ est.

Adde Ro. cōfil.

eccle. lxxvj. proxi

me alleg. vni cō

suluit q̄ rōnedu

bij absolutionis

est tuti⁹ q̄ excōi

car⁹ euitet nec p̄t

agere iurariū si

tanq̄ excōicar⁹

euitet ab aliquo.

Scriptura. vi

de plene p istum

et pleni⁹ per do.

meū. et do. feli.

in rub. s. de p̄ti.

et ibi dixi.

Sebasti. Sapia.

Statuit. Ad

Sal. et alios in. l.

humanum. C. de

legibus. De. de

anchar. in regu.

nemo. de reg. in.

lib. vi. et argumē

tatur ad partes.

Deci. in rub. de

consti. vbi latissi

me per eum.

Leges. Adde

Ro. cōfil. cxcij.

Sibi videbit.

Aide Bar. in ex

trauagā. ad reprimen. in ver. videbit.

But. in. c. cū ad sedē. de restituti.

spo. et in. c. querenti. in vlt. not. per illum tex. de ver. sig. Lap. alleg. lxxi.

Domini. in. c. catholica. xi. distin.

Non exemplis. Limita nisi essent approbata. vt voluit gl. in. c. si. in

ver. exempla. xx. dist. qui dicit q̄ exemplis publice persone siue auten

tice. vtendū est vel exemplis pluriū. et vide istū in. c. afferte. in. i. nota.

j. de presump. vbi dicit q̄ exēplis principū approbatis recte iudicare

possumus. et ita dicit limitādā. d. l. nemo. Limita secūdo nisi essent exē

nere in dubio quod tutius est. vt in. c. inuenis. d

sponsa. not. glo. in. c. vnicō. d. scruti. in ordi. faciē.

Et Jn gl. in ver. interpretatus. ibi. interpreta

tur mandatū pape. no. gl. q̄ legat⁹ pōt interpre

tari mādaturū pape. et idē no. glo. in. c. sicut. s. ex

his. xi. q. i. et Spe. in ti. de lega. s. superest. versi. le

gatus quoq̄. et in. s. nūc ostēdēdū. ver. xxxiij. Sz

aduertere q̄ gl. oppo. de quibusdā iurib⁹. in qbus

cauetur q̄ eius est interpretari. cuius est q̄dēna

re. et non solait. Hostiē. sol. triplicier. primo q̄

legatus hoc fecit ex plenitudine legationis. se

cundo q̄ legatus fecit ex speciali mādato pape.

tertio q̄ sine mādato processit. sed papa habuit

postea ratam istā interpretationē. Et ex his dua

bus solu. vltimis. videt velle q̄ de iure nō posset

legatus interpretari mādaturū seu priuilegiū pa

pe. Jnn. dicit q̄ sicut iudex potest legē interpre

tari in cā vertēte corā eo. vt in. l. nō possunt. ff. de

legi. ita potest legat⁹ interpretari rescriptū. Et

puto q̄ ista sol. sit bona. nā vt pbat in. c. super li

teris. de rescrip. iudex interpretat rescriptum ad

suā ptātem certifiādā. et vt pronuntiet an sit in

dex. et ad quātū extendat iurisdictio sua. ita po

tuit iste legat⁹ interpretari rescriptū pape vt ap

pareat quā ptāte reciperet ex eo mādato. Itē pu

to q̄ vbi oriret aliq̄d dubiū difficile deberet re

currī ad papā. in hoc casu possent intelligi iura

hic alleg. p. et rarijs. Et p̄ncipalr no. ex gl.

quatuor species interpretatiōis. nā interpreta

tio p̄ncipis est ḡnalis et necessaria et in scriptis

redigenda. Et dicit q̄ est ḡnalis. q̄ extēditur ad

omnes. est necessaria. q̄ necessario tenemur seq

interpretationem p̄ncipis. est enī in scriptis re

digenda. q̄ fin vñā op̄i. lex debet redigi in scri

ptis. vt dicitur fm quosdā allegando.

Et ex hac glo. habes q̄ scriptura est d sub

stantia legis seu statuti. de hac materia vide la

te quod ponit Jo. an. in regula nemo pōt ad im

possibile. de reg. iur. lib. vi. in mercu. et per do. de

Rot. deci. xxxviij. per glo. et Ly. in. l. i. C. de legib.

Et op̄i. cōis videt quod scriptura nō sit de sub

stantia legis. sed vtile est eā redigere in scriptis.

vt conseruet illius memoria. Et p hac op̄i. quas

teneo. adduco bo. tex. in. c. i. de renunt. lib. vi. vbi

successor redigit in scriptis p̄stitutionē p̄deces

forum. ne traderet obliuioni. ergo valebat prius

p̄stitutio. anq̄ redigeret in scriptis. An scriptu

ra ibi postea interuenit. non ad validitatē legis.

sed vt conseruaret eius memoria. Ad idē addu

co secundo. insti. de iure natu. in. s. sed et q̄ p̄nci

pi. vbi dicitur. quod p̄ncipi placuit legis h̄z

vigorem. ergo sola volūtas p̄ncipis cū effecta

facit legē. Est alia spēs interpretationis. que fit

per p̄suetudinē. nam consuetudo est optima le

gum interpretis. vt in. c. cū dilectus. de cōlue. rista

interpretatio est generalis. q̄ extēdit ad oēs in

quibus viget illa p̄suetudo. Item est necessaria

modo p̄dicto. sed nō redigit in scriptis. q̄ con

suetudo cōseruatur in memoria hoim. Tertia

spēs interpretatiōis fit per iudicē. nā iudex pōt

interpretari leges quo ad causas decidendas p

eum. vt no. Jnn. in. c. cū speciali. de appella. facit

tex. an aut. iusurādum q̄ p̄stat ab his. vbi ius

ura. ad reprimen. in ver. videbit. But. in. c. cū ad sedē. de restituti.

spo. et in. c. querenti. in vlt. not. per illum tex. de ver. sig. Lap. alleg. lxxi.

Domini. in. c. catholica. xi. distin.

Non exemplis. Limita nisi essent approbata. vt voluit gl. in. c. si. in

ver. exempla. xx. dist. qui dicit q̄ exemplis publice persone siue auten

tice. vtendū est vel exemplis pluriū. et vide istū in. c. afferte. in. i. nota.

j. de presump. vbi dicit q̄ exēplis principū approbatis recte iudicare

possumus. et ita dicit limitādā. d. l. nemo. Limita secūdo nisi essent exē

pla viroꝝ magne authoritatis. q̄ in dubio sunt sequēda. fm Bal. in. d. l. nemo. et ibi dicit glo. q̄ ex consilijs viroꝝ prudentiū. et ex cō sultationibus principū nascitur consuetudo. quod procedit quādo talia sunt producta siue deducta in notitiā populi. Limita et q̄ l̄z exē plis non sit iudicandū in quantum inter alios est iudicatum tamē be

ne videtur posse

iudicari exēplis

inquantū inter

eosdem est iudi

catū l̄z in diuer

sa instātia. s̄z bu

trig. et Jmo. in. c.

cum inter vos. d

re iudicata.

Postq̄ eā tu

lit. Aide gl. in

l̄i vt proponis.

C. d. execu. rei in.

et in. l. ea q̄. C. cō

mina. vel episto.

De arbitro.

Aide glo. sing. et

ibi per Andoder.

in. l. i. ff. si cer. pe.

sup ver. interpre

tationē. et Jmo.

i. c. q̄ntauallis. d

tureiuran.

De deci. Di

cit tex. fin. in. l. si

idē cum eodē. in

pn. in ver. Sabia

no et Alfio. ff. de

tur. om. iud. et ibi

Angel. colligit.

q̄ p̄ decisiōe du

bij. vbi lex deficit

sufficit a. legare

autoritatē maio

rū. facit q̄ voluit

Hosti. in ingren

dum. d. pecu. cle.

Cōis op̄i. Sa

cit bo. text. in. l. i.

in versi. crebrior

apō veteres op̄i

nio. ff. de offi. q̄

sto. et bonus tex.

in. l. athletas. in

prin. in ver. gene

raliter. ita oēs co

pinantur. ff. de

his qui no. infā.

Sebasti. Sapia.

Errorē. Aide

per Feli. i. c. nam

cupiscētiam. s̄.

de p̄ti. in. c. i. in

vt. col. eo. ti. et la

te tetigi i. l. q̄ner

ua. in materia la

te culpe. ff. de po.

Sui doctoris.

Intellige q̄n ille

ē solēnis doctor

per id q̄ habet

in. c. cum beatissi

mus. xxxij. q̄st. i.

Intellige etiam

dūmō ille doctor

non sit solitus tenere opiniones insolitas. Bal. in. l. si. in. q̄. co. in ver.

quero nūqd imperitia in iudice presumat. C. de pena. iudi. q̄ male iu.

Adde Pet. de anch. consi. cccxiiij. in fine.

Zacharias. Adde Barb. in repe. rub. de fide instru. char. vñ. ver. et p

illum tex. dicit ibi Nico. de neapo. vñ. Amodeus de castel. in suo tra

cta. syndi. in ver. item eo q̄d plures innocētes q̄dēnauerūt. et Bolo. in

sua repe. aut. habita. p̄. xxx. versi. similiter q̄ tulit sniam. C. ne fil. p pa.

vbi limitat. vt in. i. apost. dicēs ista esse verba do. Bal. in. l. si hū quē ha

bentem. C. famil. erc. tu vide Feli. in. c. i. col. si. ver. v. no. q̄ iudex. s̄. de

constit. quibus adde pro hoc bo. gl. in. c. nunc beatissimus. xxxij. q̄d. i.

expensariū.

a Pronomina mea. Vide gl. in c. quo iure. viij. di. z in c. pro illorum. in j. not. per istu de pbe. z per eundem in c. null. de iureiu. Bar. z doct. in rub. de no. ope. nu. z vide Bar. in l. qnt. ff. de au. z ar. leg. z Bal. in ru. C. de ver. sign. z in l. i. C. e. per sed. de se. in consi. clxxij. inci. quida in suo testamento. z vide tex. i. l. iij. z in lectu. Bart. in l. q. ff. de manumiss. Adde sed. con sil. clxxix.

b Genitio. Ai de plene per legi stas in rub. ff. de no. ope. nu. z in l. q. ff. in locu. ff. de reli. z sum. fu. z vi de istu in c. q. v. i. x. z ex hoc no. a qd genitio? z ibi b Martinu laude sem z Sal. in pe. C. in. iij. oppo. et plenep do. in. d. rub. z p me in re pe. c. grad. i. x. re gis portugalie. d sup. neg. pla. Adde alex. co si. clxxvi. z pluri bus alijs consiljs.

c Adhera pena. Vide Jo. and. in c. fi. de ele. lib. vi. z vide istu in c. i ter alia. i. x. f. z ex hoc. z ex tex. no. d imu. ecc. z doc. in c. q. de constit. zacharias.

d In eadem ex coicatione. adde an papa coicas cu excoicato inci dat in excoicatio ne q posui in ad di. ad istum in .c. quanto. in apos. in ver. coicare ex coicato. i. fi. s. de coactu.

e Sebast. Sapia. Ubi cessat. Ai de not. p fely. i. c. rodolphus. s. de rescrip.

f Adherentes. vid Jo. i. d. c. ad aplice. in. q. colu. ver. not. qd par. Adde Ang. s. q. clxxvi. ibi vide q dicant adherē tes qui coplices. Anto. Francisc. Adde qd illi dicuntur adherē tes q sunt eiusde voluntatis cui? est principalis: vt p Ang. in aut. de here. z fal. in pri. in. q. col. in fi. z in aut. de alie. z emphi. in. s. econom. in. ix. colu. z vide Bal. in l. fi. in vlt. col. C. de edil. act. Et adde q adherentes terre offen dentis proprium epm incidunt in interdictum sicut ipsa terra princi paliter offendens. vide Car. in cle. j. in. s. terra. in fi. de pe. z vide eundem Car. in cle. j. de reli. do. Et adde q par facta a principalib? ligat etiam adherentes. tex. est in c. j. de postula. prela. z ibi per Jnn. z per Joan. and. in c. ad apostolice. de re iudi. in. vi. quod est veru? fm Ang. z doc. in l. que religiois. ff. de rei v. siue expresse fiat metio in pace de adhe rentibus siue non: q etiam de ipsis vide? esse actus: s? tuti? est q expri mant. vt p Ang. in locis palle. z p Alex. in l. si conuenerit. in. s. si mu lier. de pig. actio. z tene meti qd dixi An. in. d. s. economus. q adheren tes no dicunt subditi sed poti? socij: z qui dicant esse sequaces copli

ces z attinentes. z quid inter se differunt vide Ange. in prealle. an. de here. z fal. in prin. in ver. ex hoc no. cum tribus ver. seq.

g Cessat. Adde Bald. consilio. lviij. vbi dicit quod contractus pacis est stricti iuris.

h Dominiu. Adde qd in priuilegijs genitui? semp importat domi nium fm Roma. c. si. clxx. zacharias. C. l. i. p Alex. and. in ru. ff. de no. ope. nu. z ibi Bar. z doc. Fra. pata. i. j. c. si. C. Alex. in rub. ff. de iuris. om. iudi. z in consi. v. vol. iij. Bal. oino in l. vt i puatoru. C. si a non cope. ius di. istum in c. q. v. de iudi.

i Constitutio pe nalis extenditur. Vide bonuz tex. in c. j. s. porro. et ibi Bal. dicit illu tex. meliore d in re in ti. q fuit pri ma ca bñfi. amit. z gl. i. cle. auditor. in ver. bñficio. de rescrip. z gl. in c. fi. in ver. electioe. de elec. li. vi. z gl. in c. i. vers. talis. de tep. or. li. vi. z glo. in aut. sacra pueruz. C. si ad uer. ven. z Bart. in aut. s. cu testa tor. C. ad l. fal. et ro assignari pot: qz vbi cunq? duo equiparant a ius re ius exorbitas z penale loques de vno habet lo cu in reliquo ma xime vbi est eade ro. faciat gl. i. cle. j. in ver. eligat. de elect. z vide Bal. z Alex. i. l. si qd id qd. i. vi. col. in x. colligit etia bal. ex hac gl. ff. de iur. om. iud. z ple ne per Jmo. in l. si vero. s. de viro. ff. solu. matrimo nio. z i. c. constitu tionem. de regu. lib. sexto per do ctiores. Adde Rom. consi. cccxvj.

k Constitutio edi ta. Hoc est regulare. vt not. in l. si quis id quod. ff. de iuris. om. iud. tra dit Are. in c. qualiter. q. s. fi. j. de accusatio. z in consi. clxij. Barb. in co si. l. in. iij. vol. sed limita vt non procedat quando pena est irrationabi lis vt not. Ang. in. s. ius aut. col. v. vt inst. de iur. nat. gen. z ciui. z no. in. d. l. si quis id quod. item quando est penalis materia z correctoria vt per do. Ant. de but. in c. fi. in materia extensionis. s. de cosue. tradit in c. translatio. de constitu. Item qñ pena est inducta respectu alicui? pso ne vt no. in l. si. ff. de in ius voca. in. s. ite mixta. inst. de actio. Jte in ma teria priuationis vt per Jason. in l. illa. C. de colla. z in l. qd te. ff. si cer tum petatur.

l Sebast. Sapia. Hoc casu. Vide Bal. in l. j. C. si rector prouin. z Alex. in consi. xciiij. in. q. volu. vbi reprehenditur Abb. hic.

cem z illos qui sibi prestiterunt auxiliu no inclu dunt in tractatu pacis. † Vide tn an principale di ctu qd not. Ber. in proemio. ff. noui vbi dicit qd genitui? modo p dicto z illa pnomina denotat dominium? ex propria z stricta significatioe ver boz. Et ideo in statutis deberet fieri talis interp ratio: sed fm comunem vsu loquendi compre hendent no solu dñi z possessores: s? etia simpli ces detetores vt depositarij: comodatarj z simi les. Nam habes equu comodatu dicit iste equus est meus: z coloni solent appellare possessionem suam qua colut. ad hoc bona glo. in l. q. in pri. ff. de ori. iuris. Vbi est ergo hec consuetudo seruanda. idem est etia in statutis. ar. in l. libroz. in. s. qd tamē casti? ff. de leg. iij. z qd no. Bar. in l. ocs po puli. ff. de iust. z iur. Sed cessante cosuetudine ser uat qd dixi distinguendo an materia sit restringi bilis: an fauorabilis: z p hoc habes prima solu tionem glo. declarata. C. s. do glo. soluit qd ista terra adheres erat regis quo ad iurisdictione s? no quo ad proprietate: vt est videre in terris isto rum baronu consistentiu sub aliquo principe. Et ex hoc secundo intellectu no. qd genitui? posir? modo predicto verificat no solu quo ad proprie tatem: sed etiam quo ad iurisdictione. Unde ciui tas potest dici mea licet non habeam pprietate omniu que sunt i ciuitate sed solu iurisdictione. z hoc modo totus mudus dicit sacratissimi ipe ratoris: vt i. l. bene a zenone. C. de quadri. pcri. z qd ibi no. z p Bar. i. l. i. s. ff. de rei ved. Extra glo. dantur alie solutiones: sed predictae sufficiunt.

30 In glo. fi. ver. priuare. ibi: ad postulationem extendit. Nota istam glo. singularem iuncto tex. q constitutio penalis extendit. Nam constitutio edita? contra eligentes indignu? extenditur hic ad postulantes: vt sicut eligetes indignum sunt ipso iure priuati pro prima vice potestate eligen di vt in c. cum in cunctis. j. de electio. ita postula tes scienter indignum. Et q postulates sunt ipso iure puati. sentit Jo. an. hic in verb. priuare. exponendo id est priuatos hac vice ab electioe re pella. Idem sentit in c. proximo. Sed in regula odia. de reg. iur. lib. vi. in mercu. vbi tetigit mate riam extensionis dicit qd si vis no inferat huic li tere: textus iste probat contrariu scilicet qd non sint priuati sed per sententiam priuandi per lite ram ibi: priuare: z sic non fiet extensio constitutio nis penalis. Sed mihi plus placet dictum gl. z iudicio meo apertissime probatur in c. sequenti: z in c. scriptum. in fi. j. de electio. z vtrobiq? dicā. Unde conclude qd vbi cunq? extrema sic se habet quod de vno peruenit ad reliquu vel ad eundem finē: z tunc etiam in materia penali z restringibi li sit extensio: ita quod dispositum in vno habet locum in reliquo. Ad hoc tex. iuncta glo. in ca. si postq. de electio. lib. vi. in fi. z hoc casu? intellige istam glos. z optime facit. L. oratio. ff. de sponsali. vbi dicitur q vbi prohibetur matrimonium vi dentur prohibita etiam spsalia. † Tu adde qd licet prohibito matrimonio videant sponsalia prohibita: attamen pena apposta cotrahētibz

Sanonmi. super Prima parte primi.

a zacharias. **C**ontrahentes spōsalia. Dic q̄ quis istud dictum sit verū: etiā in spōsa de p̄senti vt p̄ Pet. de anch. in repe. c. i. char. xlvij. ver. quero de q̄one q̄ mihi occurrit. de cōstit. vbi dicit se vna cū dñō Ant. cōsultasse q̄ stante statuto q̄ filia nupta nō admittat ad successionem nō h̄z locū in desponsata de p̄senti. Refert 7 sequit̄ Hipp. de maris. sing. s̄no. c. v. inci. qui d̄ primo idē no. iste l. c. tertio a loco d̄ p̄sump. 7 ibi moder. dices 33 se ita de facto se mis cōsultasse. de p̄sump. 7 in. c. ex publico. de p̄uer. cōin. cū alijs per eundem alle. Si tñ eēt ad domū viri ducta vt ei cōiūgeret secus esset. ita sing. dicit Sali. in. c. cū te. in. s̄. vers. C. de dona. an̄ nup. q̄b̄ pro valde sing. refert 7 sequit̄ Fel. in alle. c. tertio loco. colū. iij. x̄. 7 retenta 7c.

b **C**on exigit l̄ famia. no. p̄ limitatiōe. c. qualiter 34 7 quando. el. q̄. d̄ accusa.

c **C**on recipitur iuramentū. **A**ide gl. 7 ibi Bal. l. c. i. s̄. si duo. post glo. ibi i. x̄. testi moniū. de pa. te. nen. 7 violens. vbi dicit q̄ infor matio potest su mi etiā a teste nō iurato: 7 illā glo. dicit ēē sing. all. etia gl. in. c. cū oli essem. i. x̄. b. fratrū. d̄ puileg. **A**dde vt per Oldra. consi. xli. Anto. francisc. **C**irca hoc dī cas q̄ ista infor matio pōt capi a iudice sine iura mēto. ad inquirē dū. 7 dicit bal. in. l. i. quorū. ff. de pigno. q̄ talis in formatio habita sine iuramēto fa b cit p̄ualere tes tes cū q̄bus cō currit ad q̄d vis e Alexā. in consil. xciij. in q̄rta par te consiliorū. Et adde q̄d talis in formatio pōt da ri iudici etiā in 35 camera s̄m In nocen. in. c. cū in tua. qui matri. ac cusa. po. 7 p̄ Ale xā. in. l. capite qn to. de adulte. Et adde q̄ index po test inforuari de stilo 7 de consuetudine: 7 de fama. vt per Barto flo. 7 Alexan. in. l. lege iulia. ff. de test.

matrimoniu nō extendit ad contrahētes spōsa lia. 2 Glo. est singularis in clem. j. de cōsan. 7 affi. q̄ de sponsalibus peruenitur ad matrimoniu. **C** Sed extra glo. querit nūqd̄ valeat electio vel postulatio facta in loco interdicto. Hugo. ver cellen. vt hic refert Jo. an. tenuit q̄ sic: q̄ p̄ l̄ter dictū solū suspēdunt diuina 7 ecclesiastica sacra menta: vt in. c. si. de sen. ex com. lib. vi. Sed electio est quidā tractus siue quedā obligatio: ideo nō videtur phibita tpe introdicti. Archi. tñ in. c. in noie dñi. xxiij. distin. tenuit p̄trariū. Sed primū dictum sequitur. Jo. an. an. hic. 7 cōiter doctores post eum. Et videtur probari hec opinio p̄ istum tex. in ver. sed inde liquido. nam ista ecclia metro politana erat interdicta propter generale inter dictum 7 nihilominus processerat ad postulatio nem quam papa non recipit nō propter ecclesiāz postulatiōē sed p̄pter personā postulātā: vt d̄ in tex. Nec obst. c. vbi periculū. in. s̄. porro. de elec tione. lib. vi. vbi dicit q̄ electio pape nō d̄z fieri in loco interdicto: nā illud est speciale in electiōe pape. Itē ibi non dicit q̄ electio per hōc reddat nulla imo mero iure t̄z: vt ibi no. 7 hic p̄ Joā. an. 7 notabis hāc questionē: q̄ pōt adduci ad mul tationis. Sol. dicit doctores q̄ de iure v̄f postulas tus habilitatus vt possit eligi: sed curia romana vt euitet circuitus 7 ecclesiāz dispendiū seruat q̄d amissa postulatiōe postulatū cōsequit̄ ius ac si fuisset electus 7 p̄firmatus: vnde nō indiget alia cōfirmatione vel electione: 7 p̄bat hodie. j. c. sequē. Et hoc intellige in postulatiōe solēni. nā duplex est postulatio: sc̄z solennis. nō 7 solennis. Solēnis d̄z q̄n postulat ab eo qui pōt sup̄ omni impedimento postulatio dispensare. Nō solēnis vero d̄z q̄n postulat ab eo qui nō pōt dispēfare super impedimento. Requiritur tamē eius p̄sen sus in promotione rōne sui interesse. Pone exē plum. Canonici volunt eligere monachū in ep̄z sed quia monachus nō pōt cōsentire sine licen tia abbatis: vt in. c. si religiosus. de elec. lib. vi. ca nonici postulat ab abbate vt cōcedat eis illū mo nachū. Si enim abbas consenserit: hec admissio postulatiōis nō h̄z vim electionis 7 cōfirmatio nis: sed d̄z de nouo eligi 7 peti cōfirmatio electio nis: q̄ abbas nō habebat p̄tatem puidendi ecclie sic cathedrali: Idē dic q̄n canonici petunt filiū familias a patre quia volūt petere in episcopū: 7 idem in similibus. **C** Ultimo hic opponit cōtra tex. in eo q̄ papa formauit inquisitionem contra istū episcopū non p̄cedēte infamia: 7 sic obst. c. qualiter 7 quādo. de accusa. Sol. dicit Inu. mul tum notabiliter q̄d contrariū procedit q̄d fit inq sitio p̄ promotum vt puniat. Sed in inquisitione contra promouendū que fit ad finē vt pmoueat vel repellat nō exigit infamia. Nā debet supior ex officio inquirere ne pmoueat indignus. vt in c. cū nobis. j. de elec. Dicit tamen quod ista inquis itio fit sine solēnitare neq̄ recipit iuramentū: neq̄ d̄z fieri inquisitio de certo crimine sed in ge nere puta interrogando de etate. de moribus. de legitimitate. de sciētia: 7 similibus. Dicit etiā q̄ non sunt in hoc necessarij testes: intellige. i. iura ti. Nā ista inq̄sitio fit solū ad informationē ipsi superioris. **E**t ex predictis singl̄r no. practica: quā debet obseruare executor deputatus ad pui dendū alicui de certo b̄nficio cum clausula si p̄ eū fuerit repertus idoneus 7c. Nō enim tenet execu tor procedere cū solēnitare iudiciali nec recipe re a testibus iuramentum: sed pōt formare ḡnālē inquisitionē modo p̄dicto. Sed p̄tra hoc ob. iste

d zacharias. **C**eligēdi 7 postulandi. **A**dde an tales postulauerūt in dignū possunt variare quousq̄ p̄sentata fuerit supior postulatio pri ma p̄ istū in. c. j. s̄. eo. 7 in. c. bone. el. q̄. isto tit. gl. Jo. an. in nouel. Pet. de anch. Do. 7 Phil. fran. in. c. si cōpromissarius. s̄. si vero. eo. ti. li. v. eundem Pet. de anch. cōsi. cxv. in prin. 7 Cal. cōsi. v. col. ij. in princip.

tex. vbi papa inquituit de certo crimine cum di cat in tex. q̄ anteq̄ pcurator venissent ad papā cōstabat pape quasi p̄ certo q̄ ipse ep̄s violauerat interdictum 7c.

- 1 **I**n nouantes postulatiōem cassatā priuātē potestate eligendi. 3.
- 2 **E**ligentes scienter indignū sunt priuati p̄tate eligendi ipso iure. i. o. alios casus vide. j. i. 4. 16.
- 4 **A**butes priuilegio priuātē cōmodo ipsius.
- 5 **P**riuati si sunt aliqui aliqua potestate: illa pote stas remanet penes nō priuatos: l̄z numero pau ciores qui representant totum collegium: etiam si fuerit vnus. 8. 9.
- 6 **I**n delictis illud quod facit maior pars nō vide tur factum ab omnibus. si illi alij expresse cōtra dicunt secus si tacent: quia. Tacentes habentur pro consentientib̄ in eorū p̄iudiciū.
- 7 **U**niversitas si committit rebellionē: an omnes homines illius vniversitatis punientur. **U**niversitas tunc peccat quando factum est de lictum collegialiter.
- 9 **U**niversitas vel collegiū pōt remanere 7 cōseruari in vno solo: si alij sunt mortui vel priuati. 11.
- 11 **H**abens potestatem eligendi nō pōt seip̄m eligere. v̄f que scribo hic: 7 in. c. j. in numero. 6. j. de electio.
- 12 **C**ollegium vel ius ipsius vtrum sit extinctū: si sunt mortui vel absentes omnes de collegio. **P**ostulatio admissa per superiōrē habet v̄z ele ctionis 7 confirmationis. **B**esta per habens auctoritatem valent: etiam nō vocatis illis qui erant inhabiles. **H**abentes auctoritatem aliquem actum explicā di: si non legitime explicant non priuantur tali auctoritate.

Ratū. **Q**ui postulatiōem cassatam vitio perso ne innouat est eligēdi 7 postulādi po testate priuātē. 7 cōtinuat̄ hoc. c. ad p̄cedens. tractatur enim de illa materia. Diui ditur. Nā primo ponit narratio duplicis postu lationis 7 alterius admissio ac alterius d̄rogatio. Sc̄do ponit papalis approbatio ibi: nos. **C**alus literalis. Canonici senonen. receptis li teris cassationis postulatiōis predictae fraudulē ter suppresserūt literas ipsas: legatur tñ aposto lice sedis qui super hoc mandatū apostolicū re ceperat mādauit p̄dictis canonicis vt ad electio nem procederent canonice celebrandā: quidā ca nonici senonen. postulatiōem cassatam a domi no papa iterū innouauerūt: quidā alij canonici licet essent numero pauciores postulauerūt ep̄z cameracē. Cardinalis intelligēs q̄d illi qui po stulat iōnem cassatam innouauerūt essent eligē di seu postulādi potestate p̄uati. 7 ideo ad alios l̄z numero pauciores essent. postulādi auctoritas est d̄uoluta postulatiōne facta: d̄ cameracē. ad misit dñs papa 7 p̄dictū cameracē. absoluit a vinculo quo tenebat ecclesie cameracē. 7 p̄fir mavit factū legati. Ber. **C** Mo. j. tex. hic apertū q̄ postulantē scienter indignū sunt p̄uati ipso iure potestate eligēdi 7 postulādi. **P**robat em̄ hec litera q̄ canonici. vt in. c. p̄cedenti fuerūt ip so iure priuati potestate eligendi 7 postulādi q̄d collegitur ex eo q̄ isti canonici innouādo postu lationē cassatā perdidērūt priuilegiū eis cōces sum per papā. Itē d̄t tex. q̄ isti canonici fuerūt abusi benignitate sedis apostolice quia papa in c. p̄cedenti gratiose p̄cesserat istis q̄d possent e denuo eligere. nam de iure nō poterant. Et sic

quid. C. de susceptori. 7 arca. libro. x. 7 ibi Bartol. 7 doctor. 7 dictum Bal. in dicta. l. ij. sequit̄ Roma. in. d. l. si vero. s̄. d̄ viro. in fallē. xxiij. facit iste

e **D**enuo elige re. **F**acit iste tex. in ar. s̄z Bal. hic ad q̄onem an no tarius deposit⁹ a tabellionatu pos sit per comitē pa latinum iterum creari: 7 determi nat q̄d nō. alleg. quod no. in an. de armis. s̄. fina. colla. vi. vbi dicit esse gloss. nota. de hoc: 7 hoc moti um format **O**l drad. in consilijs suis. subdit etia: esse arg. q̄ sentē tia arbitratoris cassata de nouo ferri nō possit p quo vide q̄d not. in. l. si vt propo nis. C. quomodo 7 quando iudex 7 in. l. iudex post q̄. ff. de re. iudi. 7 in. c. in literis. de offi. delega. adde **D**ost. in summa de penit. 7 remis. s̄. cui cōfite dū. quod cardinalis priuatus officio cardinalatus nō potest iterū crea ri cardinalis 7 vi de textus in ceta gloss. i. in. l. ij. C. de vindic. lib. 7 apō cōci. manu. 7 ibi Bald. in princi pio dicit per illā l. determinari q̄ questionem do mini Oldr. de eo qui creatus ē ta bellio 7 postea d̄ ponit ab officio q̄d non potest de nouo creari per comitem palati num etiam si per principē esset re stitutus ad famā non tamē ad offi cium: 7 idem di cit in sacramen to baptismatis: quia licet q̄s sit effectus heretic⁹ 7 papa ei indul geat: non tamen potest iterum ba ptizari: quia non est quid reitera bile. secundum glo. in. d. l. ij. 7 vi de per Petrum de ancha. in cle menti. j. de exce. p̄ela. facit quod habet in. l. si ali

ff. sol. mat. maxime per. l. iudices. C. de digni. lib. xij. et vide Bal. in. l. ij. in si. ver. ult. no. C. de lib. et eo. lib. vbi dicit q. doctor priuatus doctora tu ppter delictu nō pōt iterato iterando examē redactorari: vñ vñ fa cilis descēsus zc. et ponit xpus. Que semel horēdū maculis infamia nigrat. Ad bñ tergēdū multa laborat aq. Et vide Bal. in proe. Breg. in. vij. col. vbi di

git q. semel remo tus propter deli ctū iterato eligi nō pōt. all. no. in 3 aut. de armis. s. fi. col. vj. et idē vo luit i. cat. si clerici a ci. in. iij. col. de 4 iudi. vbi dicit q. b tabellio ppetuo 4 deposit⁹ ab offi cū infamia s. ex tinct⁹ et nunq̄ re dit ad illud et nō pōt denuo crea ri tabellio. gl. s. et esse sing. i. aut. de armis. in. gl. fi. in c. x. denuntiam⁹. Limitare oia p dicta nisi de sciē 6 tia principis per o tex. in. d. l. ij. C. de e lib. reo. lib. q. pñ ceps poterit de nouo creare. et ad duco pulchrum tex. i. l. nullus ex his. C. de diuer. offic. li. xij. vbi est tex. q. resolut⁹ a militia ad eadem

nō aspirabit sine licentia principis: ex quo textu inferi q. cardinalis priuatus officio cardinalatus poterit permissu principis id est pape iterum assumi ad cardinalatū: et vide ad predicta textum. et ibi Barto. in dicta. l. si aliquid. et facit. l. si quis ex argentarijs. s. j. et ibi gloss. ff. de eden.

¶ Adde quando electione prima inualida possit alia fieri. Roma. cō silio. cccxciij.

Anto. Frācis. ¶ Circa hoc an si notarius propter delictū cōmissum in officio vel aliqd aliud fuit priuat⁹ officio tabellionatus possit ad illud iterū assumi et ipsum exercere. vide glo. in. l. si quis ex argētaris. hic allegata in ver. editionis. et Bar. in. l. eadez. ff. ad. l. iul. repetitū. et via de Specu. in tit. de instrumē. edi. in. s. restat. in ver. sed nunquid tabel lio. Et adde quod notarius priuat⁹ officio nihil pōt addere pōibus rogationibus etiam de mandato iudicis. l. ij. in. s. miles. et ibi no. ff. de his qui notant infā. et no. in. l. quid ergo. in. s. pena grauior. eo. tit. si tñ verum quod iudex anteq̄ euz priuet poterit mādare vt q. omiserat in instrumento suppleat: s. postq̄ puauit est impossibile q. tali sic puato officio mandet vt addat que omiserat: q. tunc cū nō sit notari⁹ additio esset facta a psona priuata vt plene tractauit in. d. s. pēa gra uior. Et adde quod notarius condemnatus de falso nō potest de ce tero pficere instrumēta nisi iudex cognita sibi referuauerit talē facul tatez q. facere potest si vult fm Bal. no. in. l. depositū. C. de po. et in. l. inbem⁹. in. s. sane. C. de sacrosan. eccle. et tenet Bar. in. l. si quis in pñci pio testamenti. in. s. fi. de leg. iij. et in. l. ex militari. C. de testa. mili. et ha betur p Bal. in. l. ij. C. de manu. vin. et in. l. si quis ex argētaris. in. s. co gent. et ibi per Alex. ff. de eden. Adde tñ q. qñ notarius est cōdenat⁹ de falso: instrumenta facta ante cōdenationē valent: s. post nō valent ita Bal. in. l. ij. C. de si. instr. et in. l. in exercendis. eo. tit. et in aut. s. nouo iure. C. si cer. pet. et vide glo. in. s. in his. in aut. de fide instr. et idem vo luit Bart. in. l. barbarus. in vlti. col. ff. de offi. pto. vbi etiā dicit q. no tarius accusatus vel inquisitus de falso pendente processu: et cā falsi satis pōt instrumēta cōficere: imo puat⁹ officio tabellionat⁹ propter falsitatem pōt publicare instrumenta sua antea facta et pficere vt no. doct. et Pau. de cast. post eos. in. l. pretor. s. sed si dñs. ff. de eden. et in. l. si ar biter. C. de senten. et Barto. in. l. ad testium. in. s. j. ff. de testam. De cardinalibus autez priuatis de quib⁹ hic fit mētio: adde q. ab alio in dicari non possunt nisi a papa vt pulchre voluit Joan. and. in. c. dile cto. de preben. et addo quod in depositiōe cardinalis episcopi requirū tur. lxxij. testes. In cardinalibus autem presbyteris requirūtur. l. iij. In cardinalibus autez diaconis requiruntur. lxxvj. vt habetur in ca. presul. ij. q. iij. et quis possit eos deponere et depositos restituere. vide glo. et doct. in. c. ex gestis. de cleri. non residen. et in. c. j. de schisma. lib. vj. Et addo q. cardinales cū delinquit debent acius puniri q. ceteri

cum ipsi assistant do. pape qui est vicarius christi exemplo. Adde de quo dicit sanct⁹ Aug. quod quanto erat deo proximior: tanto graui⁹ peccauit. vt in. c. consideret. de. peni. distin. v. et exemplo etiaz Luciferi. de peniten. distin. ij. c. princeps. et c. principū. et ideo dicebat Host. in summa. de peni. et remis. in. s. cui confitendum. in ver. cui cardinales. q.

consentire aut cōtradicare. Unde cū teneatur lo qui seu pfulere et affirmatiue vel negative tacēdo habet pro consentiente in suum preiudiciū. arg. in. c. precedenti. et q. ibi dixi. et in. c. ij. de cōfess. lib. vj. et melius in. l. de etate. s. qui tacuit. ff. s. interro ga. actio. facit. c. si tibi absent. iuncta gl. s. prebē. lib. vj. Et aduerte quia predicta procedūt quādo pena apponenda cōcernit singulos. tunc em pau ciores contradicentes non puniuntur. ¶ Sed du binum est quādo ex delicto venit pena imponēda cōcernens ipsas vniuersitatē. vt puta maior pars vniuersitatis alicuius ciuitatis cōmisit rebellio nem contrapricipem minor vero papa in cōsilio contradicit. nihilominus maior pars rebellauit totaz ciuitatē. nunqd debeat puniri tota ciuitas cum nō possit fieri sine discrimine minoris par tis que nō consensit. De hac no. questione vid p Anno. in. c. granamen. de sen. exc. plenius p Bar. in. l. aut facta. s. si. ff. de penis. teti. in. c. dilectos. de simo. vbi tractant an et quādo vniuersitas pos sit accusari et qualiter sit puniēda. vide aliqd etiā p Bar. in tractatu s. tyrāide. Vñ tñ tene mēti q. nō dicitur vniuersitas seu ciuitas aliquid face re nisi illud deliberatū fuerit collegialiter: s. vnde si maior pars huius ciuitatis faceret aliquē insul tum vel rebellionē nō debet dici q. ciuitas fecit ex quo nō fuit illud deliberatū collegialiter: ita dicit gl. no. et bene in. l. sicut. ff. q. cuiusq. vniuer. sequit Bar. in. d. l. aut facta. facit q. gl. no. in. c. j. s. reb. eccl. non alienā. lib. vj. ¶ Et Mo. vltius quod sicut potestas partis delinquentis residet in aliā

debet cauere ne sint nebulæ sine aqua deuotiōis lachrymarū tur binibus agitate. Et addo q. card i nales tractantes de eligendo fu turo papa inci dūt in crimē lese maiestatis scōm Ann. et Jo. an. in c. veniens. de ac cusa. quod dictū refert et sequitur Bal. in tit. de. l. conra. in vñ. seu. et in. l. quoniam li beri. in vñ. et ad quod papa. C. de test. et Alle. in. l. j. ff. ad legem iul. maie. De he retico autem de quo hic fit men tio an debeat re baptizari puto non esse difficul tatem quia sacra mentū baptismi nō est aliquo pa cto reiterabile: vt in titul. C. ne san

ctum bapti. reite. Adde tamē q. hereticus qui nunq̄ fuit baptizatus volens baptizari si non potest q. aquam nō habent habetur pro chri stiano quo ad remissionem peccatorū: non aut quo ad matrimonium contrahendum: nec quo ad ordines sacros recipiendos: quia baptis mus est ianua omnium sacramentorum pro quo vide glo. in cap. caue. xxvij. q. j. Et deniq. adde q. hereticus si conuertatur ad finē recupe rat bonas: sed debet incarcerari ad penitentiam agendam: hodie autez inquisitores imponūt penam ex arbitrio eorūz per. c. vergētis. de he re. et per. c. vt commissi. in. s. et illoz. eo. tit. lib. vj. item recuperat in pa tronatus ecclesie: nisi per sentētiā fuerint eo prauati. vt per Sem. in c. j. in prin. de iure patro. lib. vj. et de predictis vide Car. in cle. j. in. s. fin. in vltima. q. de vsuris.

- a ¶ Ex privilegio. facit. l. si quando. et quod ibi not. C. de inoff. test. et l. si cui. ff. de serui.
- b ¶ Abutentes privilegio. Vide tex. et ibi plene no. in. c. cū accessissent. de consti. et in. c. cum illorum. de sent. excom.
- c ¶ Priuati et inhabiles. Vide doc. in. c. si. de procura. et ibi istum et in. l. sicut. ff. quod cuiusq. vniuer. no.
- d ¶ Adde Roma. consi. cccxcij.
- e ¶ Quod in delictis. Facit quod not. in. c. grauem. de sen. excom. et gl. in. l. aliud. s. refertur. ff. de regu. iur. vbi bo. glo.
- f ¶ Adde vt per Sede. consi. cccxv.
- g ¶ Sebast. Sapia. ¶ Ab oibus. Vide bal. i. l. j. in ver. et hoc facit ad plura. ff. de magi. quen. Ang. et al. in. l. et suum. s. hodie. ff. de pact. Pet. de an. in pñ. et vñ efficaciter. Andr. sicu. in pñ. vñ. in. j. vol.
- h ¶ Commisit rebellionem. Vide Jo. de lig. in cle. j. de pe. et ibi Anno. in ij. col. et do. Card. in ver. ciuitas. in. s. q. idem etiā tenet do. post Jo. an. in. c. felicitis. s. si. de pe. in. vñ. in. ij. col. et do. Abb. in. c. dilectus. el. ij. circa fi. j. de simo. et Ang. in pñ. clxij. incip. cū multitudo. et plene p do. Feli. in. c. cū oēs. in. xxvj. col. ibi et ideo Ang. de pñ. facit q. voluit Pau. s. ca. pñ. lxxvj. inci. in Christi. in causa fortij.
- i ¶ Collegialiter. Vide do. Feli. in. d. c. cū oēs. d. col. xxvj.
- j ¶ Adde late Francif. are. consi. clxij.
- k ¶ Zacharias. ¶ Adde istū in. c. dilect⁹. el. ij. col. iij. ver. not. hāc gloss. de si mo. Ang. in. l. sed si ex dolo. s. sed an. ff. de do. Jac. rebus. late i. l. qnq. nu. 1. 2. et 3. et in addi. ad eum. et quasi per totā. l. C. de decur. lib. xj. eūdez sup rub. de mune. patrimo. eo. lib. quod verū est in delicto faciēdo sec⁹ autem in omittendo vt ibidē et per Sali. in. l. j. C. de seditio. et Feli. in p alle. c. dilectus. j. ver. sed hanc conclusionē. Item in delicto p̄tinuato. vt p Pe. de anc. consi. clxij. incip. ex narratis. col. vñ. ver. et si dicat. eūdez Feli. vbi. s. ver. secundo limita. vel nisi populi delinquentis detegatur voluntas. vt. d. col. ver. tertio limita.

Sanonmi. super Summa parte primi.

a Ad compromittentes. Adde vt per Calde. consil. vi. co. ti.

b Et in. cum iure. Vide ibi doctores.

Adde limitandum vt per Det. de anch. consil. clvi.

c zacharias. In vno solo. Adde Jacob. rebus. in actores. nu. j. et ibi in apost. ad eum. C. de exac. trib. li. x. et Alex. consil. xcv. vol. iij. et consil. xcvij. in princ. volu. ij.

d In isto solo. vide Anno. i. c. illa. j. de electio. qd si oēs de capitulo sit exco. munitas. ti vno exempto: et eligunt prelatus si ille ignorauit ipso exco. catos vñ scies. ptestat. est: qd eos nō ad mittebat ad eligendū vt electio p illū vñ in quo a

residet totus ius capli valeat: qd est singulr notā b

dū. Limitat hoc dñs meus nō habere locū i vicio c

simonie. vñ non vñ electio simoni d

aca. licet aliquis ex eligētib' igno

rauerit fuisse cōmissam simoniā. e

et vide Philip. in. c. bone. j. tit. j.

Bartho. brigiē. in. c. si forte. lxxv. distin. Et an col

legiuz remaneat in vno. vñ Anno. in. c. cum ex inuñ

cto. de noui ope. nun. et Bal. i. l. si grege. de leg. i. et

quod no. Anno. in. c. cuz nobis. et i. d. c. illa. de elec.

et ad gl. istā adde no. in. l. pater fili

um. s. tusculan'. ff. d. leg. iij. faciat qd voluit Bart.

in. l. qd in reruz. s. fi. in ver. querit si collegiuz. ff. de leg. j.

Adde Abb. consil. xxy.

Eligere. Limi ta se. esse. si sunt duo quib' est da

ta ptas eligendi nā pnt vnum ex

ipñs eligere scōz f

istū i. c. nu. 6. j. de elec. et elec. po.

Itē limita nū il le solus noie col

legij daret alteri ptatē eligendi q tāq cōpromis

sari' poterit illū solum eligere: vt alias habet per istū i. c. l. deuitā

da. j. de elec. in fi. Aleneas de fal.

f Si oēs sunt mortui. faciat qd no. iste. i. c. d. mul

ta in fi. in x. quo

partē qñ eligētes habēt ptatē a iure cōi: vt i. c. cū in cūctis. et i. c. cū vintoniēsis. de elec. ita deuoluit ptas qñ eligētes habēt ptatē ex pūlegio: vt hic. Et ex his infero ad qñem. pone ptas eligendi fuit data p canonicos trib' cōpromissarijs quoz rum duo scienter elegerunt indignū tertij' elegit idoneū qñ nūqđ valeat electio istius tertij': vt qñ sic: qñ ptas dñorū resedit in istū. arg. hic. s. ptra riū est verū: qñ illud. c. loquit qñ aliqd eligūt col legialiter: id ptas residet penes eligētes idoneū sed in casu pmissio cōpromissarij nō eligūt: vt col legiū sed vt singuli habētes potestātē a collegio.

Unde ptas cōpromissariorū eligētū indignū de uoluit ad cōpromittētēs: vt in. c. si compromissa

rius. de elec. lib. vi. reperit ergo electio ab vno tñ facta. et hanc sensu Jo. an. in. d. c. si compromissa

rius. et in. c. cū in iure. b et in. c. qñ propter. j. de elec. Et in gl. pe. in fi. no. singulariter istā gl. ad quā

quotidie sit remissio cū querit nūqđ ius vniuer sitatis possit remanere in vno solo: oib' alijs mor tuis vel priuatis. cōcludit ista gl. qñ sic. An tota

potentia collegij residet in isto solo: et hāc opi. gl. tenet Anno. et Host. et cōiter doc. et videt pbari p. l. sicut. s. fi. ff. qd cuiusqñ vñ. et hāc opi. tibi gl.

et Bar. Et tñ solus nō poterit seipsum elige re: qñ notaret ambitio: vt in. c. pnostras. de iure patr. Ad ob. qd dñs de grege aialij: qñ illud pcedit in vniuersitate rerū inanimatarū q qd vniuersi

tas nō hz bona seu iura. nec est ibi animus hois in quo cōseruet illud ius collegij. Adserito extra ctis capitibus animalium delinit vniuersitas seu grex. Sed nos loquimur in vniuersitate psonarū que hz bona: et iura: ideo ius collegij residet i vno

solo. et Ad. c. bone. alle. in gl. rñde clari' sic qñ illi qñqz de collegio eligūt scienter indignū: et tñc ipo iure sunt priuati ptatē eligēdi pro ea vice: et ideo

ptas residet in eis qui nō deliquerūt: vt hic. et in d. c. cū vintoniēsis. Qñqz eligunt indignū cōtra formam: et tunc eligētes nō sunt priuati s; priuā di ptatē eligēdi: vt in. d. c. qñ propter. Et ibi nota

bit an valeat electio istorū si iterū eligūt seruata forma anteqz priuent. et eis tñ priuatis per sniam deuoluit ptas ad illos qui nō peccauerūt in for

ma. Qñqz tres eligunt idoneū et seruata forma tñ cōtēpserūt aliquē de vniuersitate q deberet voca ri et isto casu electio tenet: sed instante cōtēpto dñs

electio ista cassari nō tñ priuant ptatē eligēdi: s; aliud senserit hic gl. Et p trariū huius tenuit gl. in. d. c. bone. in fi. pe. gl. que fuit additio. ista opi.

cōiter tenet. et iste casus cōtingit. in. d. c. bone. Ad ille solus q fuit cōtēptus nō potuit p se eligere qñ aliq nō erat priuati ptatē eligēdi: sed nos loq

mur qñ aliq sunt priuati vel mortui preter vnum. Ad dñda tñ glo. in eo qd dicit qñ collegiū nō est in vno: nā deest ibi significatū vocis. sed ius colle

gij cōseruat in vno. et Quid aut si oēs sūt mor tui vel expulsi de collegio nūqđ sit extinctū col

legiū et ius ipñs: vide Anno. in. c. qñ de no. ope. nū tia. et qd no. in. c. cū sup. de cā pos. et ppi. vide bo. gl. et tene eā mēti. in. c. statutu. de elec. lib. vi. Per

gl. et Bar. in. d. l. sicut. p eundē i. l. fi. de colle. illi. et in. l. j. s. fi. ff. d. acq. pos. Et conclusio ē hic qñ aut col legiū fuit destructū auctoritate superioris: ipo fa

cto extingunt oia iura et priuilegia collegij: aut decesserūt hi oēs de collegio vel expulsi fuerūt. p

pter eoz delictū. Et tñc collegio ecclesiastico cō seruant oia iura collegij apud ipam ecclesiā. Sed in collegio seculari est dubiū. nā gl. in. d. l. sicut et

qñ extinguit collegiū ac pereūt iura collegij. Alij tenent ut idē in collegio seculari: qd in ecclesiastis co vt conseruet ius apud parietes. Precedēs tñ

opinio vñ cōmunis. Possēt tñ dici si ius collegij est collatū loco: tñc non extinguitur ius: definit collegiati. Pōtēt poni exēplū qñ defineret pro

ad scōm. de preben. et vide Bar. in. d. l. fi. in versu. quero an destructo col legio. ff. de colleg. allu. Bar. et doct. in. l. inter stipulatē. s. sacram. ff. de verb. obl. Jo. an. in. c. pūlegiū. de reg. iur. in. vi. Dy. in. l. pater filius. s. tusculanus. ff. de leg. iij. Bal. et Anno. in. d. l. si grege. Ang. in. l. pponēba tur. ff. de ind. et in. l. fuitutes. s. si sublatū. ff. de ser. vi. p. d. et i. d. s. sacra. et in. l. q res. s. areā.

ff. de solu. Bal. i tit. de pa. cōstā. i ver. nos. et i anē. habita. C. ne fi. p pa. et in. d. l. sicut. qd cuiusqz vni uer. noie. et in. d. l. seruantes. s. si subla. et gl. in. d. c. pūlegiū. circa mediū. et vñ istū post Jo. an. in. c. abbate. in glo. fi. de verbo. signifi. zacharias.

Ad dñ bertha. de fir. an tract. de epi. in. iij. pte. lib. i. qd. xxi. xxi. qd aut si maior ps. et q posui in addi. in xxi. in vno so lo. s. pxi.

Sebastia. Sapi. Se gesserit. q pena priuatiōis non imponat nī si spālter a lege exprinat est cas sus i. s. optimū ibi nec qlibet est lex aliqd tale di cēs. in aut. de nō elig. secū. nub. de quo per Corse. i singularib' suis. col. vi. versu. si ali cui statuto. s; in cōtrariū est text. in. c. j. s. porro. q fuerit prima cau sa bene. amitt. et in c. anaritie. de pre bend. in. vi. gl. in l. si quis in tan tā. C. vñ de vi.

In. c. ii. Vide bo. textū. i. l. at si quis. s. idem las beo. versu. cum in eum pena statu ta nō sit. ff. d. reli gio. et sump. fu. et xv. q. viij. in sum ma vbi glo. et fa cit tex. in aut. de non eligun. secū do nuben. in xxi. nō est lex tale qd dicēs. Adde Ol dra. cōf. lxiij.

pter guerrā vel pestē vniuersitas scholarū: iura enim collegij cōseruant apud ciuitatē cui priuile giū studij collatū est. et In gl. fi. in fi. no. ex glo. duos modos qñ pōt superior pcedere p admit tendo postulationē. Pūm' dicat puidemus ec clesie vestre de tali psona put postulatis. Et pro ista practica facit iste tex. an x. puidisti. Ali' mo dus est vt superior dicat postulationē vestrā admit timus et. et hec admissio hz effectuz electionis et pfirmariōis. vt dixi. s. c. j. et pōt Anno. istos duos modos. Dicit tñ scōz modū magis iuri pgruere qñ pūisio spectat ad supiorē: hēret ergo superior postulationē admittere vñ repellere. Ad hoc. c. se quē. et c. j. ppe. fi. s. e. Aliq tñ superior dñs diceret: po stulationē pfirmam'. qñ xba postulatozū dirigūt in ipsuz supiorē. nec ius acqñt postulato. Quatr aut se debeat hēre postulātes apud supiorē: vide bonā gl. j. c. pxi. in ver. quā gratia moneat. in fi.

Extra gl. Anno. ponit hic aliquos casus in q bus eligētes sunt priuati ptatē eligēdi. Et pñ casus qñ postulat scienter indignū. s. c. j. Scōz qñ postulationē cassatā vicio psonē inuoluit vt hic. Terti' qñ eligunt pabusum secularis ptatis: vt in. c. qñqz. j. de elec. vbi de hoc. Quart' qñ eligūt ineligibiles: vt in. c. inotuit. j. de elec. Quint' qñ re

ciipiūt postulatū vñ electū vt platū cur' electio vñ postulatō ē nulla: vt in. c. bone. j. ti. pxi. Sext' si sunt exco. cati vel suspēsi: vt i. c. cū dilect'. d. p sue tu. et in. c. cū inter. R. j. de electio. Septim' cū nō eligūt infra tps a iure pfixū. de qñ c. ne p defectu. j. de elec. Octau' cū postulat post appellationē vt in. c. bone. j. ti. pxi. secus dixit Anno. in electioe facta post appellationē. Quia electionē cū sit via ordinaria nō pōt appellatio impedire nisi ex cā ius

sta sit interposita vt in. c. cū bonis. j. d. electio. S; postulationē impedit appellatio et et cā frustra toria interposita sim eum qñ postulatō dñs esse cō cors: vt in. c. scriptū. j. de elec. Refert tñ quosdā dicere non esse in hoc dñam inter postulationē et electionē. Host. et cōcordādo dicit et bñ. Aut postu latio sit sine cā vñ nō a duab' ptib' et vera sit op'. Anno. Si xō sit ex cā: et a duab' ptib' pcedat dñia opinio: vt appellatio frustratoria talē postulatō nē nō impediāt. Quia talis postulatō vincit ele ctionē: vt in. d. c. scriptū. ergo ē fortior q electio. et vñ plures alios casus p Host. in sum. ti. de ele. s. quatr. versu. canendū. et seq. et ponit circa pdicta

Anno. duos regulas. et Pñia est qñ vñ electio facta nō vocatis illis q sunt puati vel inhabiles ad eli gendū: s; primo non sit discussus an sint priuati. Satis em est q postea possint quincir: qñ si xita te nō habebāt ptatē eligēdi nō erat opus eos vo care. facit. c. fi. de supp. neg. pla. et qd legif et notat in. c. alla. j. de elec. Et idē dicit in alijs actib' capitu larib' vt valeat act' explet' p habētes vocē i capi tulo s; inhabiles et puati nō fuerūt vocati nec fue rit discussus p pri' an sint priuati. et Scda regula est q cassata electioe vicio psonē eligētes sūt puati ea vice ptatē eligēdi: vt in. c. cū in cūctis. j. d. ele.

Qñ intellige qñ elegerūt scienter indignū: sec' si ignorāter. vt in. c. inotuit. j. de elec. et S; dubiū est qd in alijs actib' capitularib' nūqđ dispo nētes rē nō legitime sint priuati ptatē explicādi talē actū legitime. Ita qñ ptas deuoluat ad alios s; numero pauciores: credo qñ nō: qñ hoc nō repe rit iure cautū nisi in actu electionis. vñ de cū pri uatio vocis dande sit pena non dñs extendi ad ca sum in iure nō expressum. Pro hoc facit. c. qñ ppter. j. tit. pxi. vbi eligētes cōtra formā nō sunt priuati. ad idē. c. bone. el. j. de elec. vbi patet q eligentes aliquo spreto et contempto nō sunt pri uati: ergo pena priuationis non habet locū regu

lariter: licet minus legitime maior pars se gesse rit. facit gl. in. c. fi. de iure patrō.

Postulatio

Postulatio

Postulatio

Postulatio

Postulatio

Postulatio

Postulatio

Postulatio

Postulatio

Postulatio

Postulatio

Postulatio

Postulatio

Postulatio

Postulatio

Postulatio

Postulatio

Postulatio

Canonici. Ad d. l. r. o. in l. h. in p. ff. de ver. obl. vbi tacito isto dicit illud qd dicit iste. et vide Lap. et Do. in c. i. s. hec aut. de ele. li. vi. et vi de istu in c. ad abolenda in glo. h. de her. et in c. no dubiu in i. no. de sen. excō. tex. et ibi do. Car. et Bal. in c. ad aures. qd me. cā. et p. do. meū hic. et cōclūde qd vbi materia siue penalis et exorbitas siue fauorabilis cōgru at tā simplicib?

clericis qd cano-
nicis appellatiōe
clericorū veniūt
canonici. vbi xō
materia non con-
gruerit et essem?
in materia pena
si appellatiōe cle-
ricorū nō veniūt
canonici. Si xō
essemus in mate-
ria larga et fauo-
rabili tunc veni-
rent. ar. nigri. iun-
cto rubro. in tit.
de vita et ho. cler.
Adde Abb.
cons. ix.

Adde an ap-
pellatiōe clerico-
rū veniāt epī: vi-
de do. meuz do.
Vinc. de hercu-
lanis de perusio
vulgariter dicto
el Frisio i sua di-
sput. solenni inci-
piē. in noie Jesu
xpi vidi et quātū
et c. vbi p. xvi. fun-
damētā tenet qd
non in materia
stricta et penali.
Aeneas d. falco.
Anto. Francisc.

An appella-
tiōe clericorū ve-
niāt canonici. ar-
bitror decisionē
d. qd hic fore verā
et maxime i pena-
libus in quib? ē
facienda restrictio
vt in regula odia
et in regula i pe-
nis. de reg. iur. in
vi. Ad d. tñ qd ap-
pellatiōe clerico-
rū nō veniūt mo-
nachī ne quersi
monasteriorū. vt
no. in l. oēs. in. s.
pterea. C. d. epī. et
cleri. et vide do.
Abb. i. c. i. ne cle-
ri. vel mona. et p.
do. Car. in. cle. i. de
celeb. miss. Quid
aut de psbyteris
diaconis subdia-
conis et alijs ife-
riorib? dicas qd
sic p. gl. et do. car.
in clem. i. de offi.
ord. et p. do. Ab.
in c. nō dubiu. de
sen. ex. et p. Spec.
in ti. de instr. edi.
S. nūc xō aliqua.
in x. qd de ppo

fitis. epī at nō ve-
nit appellatiōe
clericorū. vt per

Postulatio facta a minori qd tertia pte colle-
gij non valet.

Postulatio per quam priuata vtilitas prefertur
communi non valet.

Clericorum appellatione regulariter non veniūt
canonici.

Species vbiq; ponit aliquid vltra genus suū
non comprehenditur sub illo genere.

Penalis dispositio d3 large interpretari si aliter
non habet effectum.

Laicus non potest esse canonicus.

Cardinalis vel epī an debeant eligi an postulari
ad aliam dignitatem.

Cardinalis non potest esse episcopus.

Iudex potest allegare pro vtraq; parte: et aperi-
re dubia processus.

Romana ecclesia quid significat.

Postulatio siue nominatio si sunt legitime facte
acquirunt ius postulato siue nominato.

Postulantibus nō licet a postulatione recedere
si postulatio representata est superiori.

Iudex an et qñ possit ex officio suo supplere.

Sententia lata vtraq; parte presente valet: l3 nō
appareat qd iudex protulerit ad instantiā partis
si vero pars est absens iudex non supplet nisi pe-
tente parte presente.

Priuatus non tenetur preferre bonum publicū
suo commodo licet iudex sic.

Postulatio vtrum debeat admitti si numerus
postulantium non est maior duplo.

Stilus romane curie facit ius.

Non consuevit facere: idem est ac si diceret nō po-
test facere.

Consuetudo romane curie nō extēdit ad alias.

Gratia si est iusta princeps potest compelli ad ip-
sam faciendam. 14.

Bastardus licet aliquis sit tamen potest in prela-
tum postulari si non reperitur alius per quem lec-
clesie bene consulatur.

Postulatio d3 admitti si est necessaria et iusta.

Postulantes debent prouidere de aliquo stipē-
dio illi quem fecerunt ordinare vt postularent: et
non postularunt.

Seu: ista dictio quomodo ponatur.

One memorie.

Postulatio p. quā puata v. minor
vtilitas cōi vel maiori pfer: vt qd sit a
minori qd tertia pte collegij admitti nō d3. Et p.
ma ps ponit duas discordes postulatiōes. Scba
vtraq; repellit cās exprimes ibi: nos. Tertia mo-
net nouā puisionē fieri ibi: mādātes. Casp lite-
ralis. Ecclesia rauēnate vacāte quidā canonici ra-
uēnate. postulanerūt epīm Jmo. quidā vero po-
stulanerūt sancte praxedis presbyterū cardinalē:
postulatiōes iste delate sunt ad sedē apostolicā.
papa auditis allegationibus vtriusq; partis taz
de iure qd d. factor: papa etiā allegauit plenū pro
vtraq; parte: papa cōsiderans qñ pñtia cardina-
lis vtilior esset nō solū ecclesie romane veruz etiā
ecclesie gñali qd ecclesie rauēnatē. et ideo volēs pre-
ferre cōm vtilitatē priuate: postulatiōē cardina-
lis nō adinist. Ex alia parte. cōsiderās qd epī
Jmo. a minori qd a tertia parte fuerat postular?
et hmoi postulatiōes in discordia factas roma-
na ecclesia admittere nō pñuit: qñ etiā in cō-
cordia sunt non tam ex iure qd ex gratia mouet.
postulatiōē. Jmo. nō adinist: mandans capitu-
lo rauēnati vt in psonā idoneā quēnire pcurēt.
Ber. Casp. i. ex. i. iuncta suprascriptiōe qd ap-
pellatiōe clericorū veniūt canonici. Mā papa h
scribit clericis rauēnatis ecclie nec loquit de cle-
ricis nō canonicis sed de canonicis: qñ ipsi sunt q
habēptatē eligēdi platū. Alij vero qui nō sunt

Spec. in tit. de rescrip. presentata. s. si. vers. quid in rescripto. et in ti. de
lega. in ver. quid si dispelatum. et no. in c. si. de preben. et in c. solent. de
sent. excō. Quid autem de canonicis quibus hic dubitatur habetur
etiam per do. Card. in c. non dubium. de sent. excom.

Cardinales ppter honore. Vide gl. in c. pudor. in ver. principē mū-
di. xxi. q. ii.

canonici l3 habeāt ibi bñficia: nō tñ sunt de capi-
tulo nec faciunt collegij: vt in c. dilecta. de exce.
prela. et in c. qd propter. j. tit. proxi. et Jmo. in. c.
de insti. et faciunt hec ad questionē nunquid in
oi materia appellatione clericorū veniāt cano-
nici do. Car. concludit qd sic: alle. vltra tex. istū. c.
per exēptionē. de pñti. li. vi. vbi tex. notabiliter
dicit qd si papa eximit clericos alienius ecclesie
etiā canonici intelligūtur exempti: et tñ materia
exemptionis est restringibilis cū per eam pñdi-
cetur pñti ordinarij. ar. xi. q. i. peruenit. Jtelqz
esse canonicū nō ponit aliqd sup alios clericos
nisi quaten? a iure specialiter eis conceditur. er-
go debēt canonici venire appellatiōe clericorū
cū nomen clerici sit nomen generis et genus in-
fert suas species. Cōtrariū tenui sup ru. de vita
et ho. cle. vbi pñdo qd i materia restringibili ap-
pellatiōe clericorū non veniūt canonici nec ali
in dignitate. pñtuti. Quia vbiq; species pñt
aliquid vltra genus suū appellatiōe generis. nō
venit illa species. tex. est valde notabilis in. c. sta-
tutū. de elec. li. vi. vbi appellatiōe ecclesie paro-
chialis nō venit ecclia parochialis collegiata.
Qz semp h3 qñlitate collegij vltra parochiā. et ibi
dicit tex. hoc pcedere in materia odiosa. sec? in
materia fauorabili vel indifferēti. vt ibi no. per
Jo. an. Ad idē no. dictū Jmo. in. c. sedes. s. d. re-
scri. vbi dicit qd si papa dat rescriptū cōtra titiū
clericū et quosdā alios: sub illa clausula gñali nō
veniūt canonici: qñ sunt digniores simplicibus
clericis. Cū ergo canonic? habeat qualitātē ca-
nonicat? vltra alios clericos nō d3 venire appel-
latiōe clericorū in materia restringibili. Sec? dñ
in materia fauorabili: vt sentit Sede. de sen. cōsi.
lxxi. vbi dicit qd si papa pcedit pñilegiū cardina-
li: vt possit cōferre bñficia clericorū suoz dñe
dētiū et c. qd veniūt bñficia canonicorū si canonici
aliq sunt sui cōmensales qñ istd pñilegiū nō est
odiosum s3 fauorabile. Ad. c. per exēptionē: qd
videt multū stringere: dic qd ibi sit larga inter-
pretatio vt euitet absurditas. nā absurdū foret qd
exēptis clericis ecclie nō forent exempti cano-
nici q sunt pñcipaliores in ecclia. Jtē posset cō-
tingere qd illd pñilegiū als nil oparet vt puta-
t? in ecclia nō sunt aliq clerici preter canonicos. et
et dispositio d3 large interpretari quātūq; pena-
lis si aliter nō posset hñ effectū: vt est tex. no. i. c.
si snia. de sen. excō. lib. vi. Ad istū tex. dic qd mate-
ria ista nō erat odiosa nec poterat intelligi nisi d
canonicis. S3 ideo appellauit hic eos clericos et
non canonicos: qñ in ecclesia rauēnate. sunt duo
collegia ex pñilegio pape: vñū cardinaliū: appel-
latur em cardinales ppter honore? l3 nō sint car-
dinales. Aliud est collegiū canonicorū: vnde vt
papa cōprehenderet hic oēs: vsus fuit hoc noie
generis quia oēs canonici sunt clerici. sicut em ex
quo quis homo est animal: ita ex quo qs est ca-
nonicus est clericus: qñ ius canonie non cadit in
laicū: vt no. glo. in. c. cū. ad. de cōst. text. in. c. h. de
insti. et ibi per Jnn. et hec notabilis ad alias mate-
rias. Casp. i. qd cardinalis nō eligit s3 postula-
tur: nā cū sit alligatus ecclesie romane nō h3 libe-
rum volatū. vñ sicut epī nō pōt eligi ad aliā sedē
sed d3 postulari: vt hic. et in. c. si. j. eo. ita etiā cardina-
lis non debet eligi. sed postulari. et hāc opi. te-
nuit Host. et optime probat iste tex. capiēdo vera-
ba pprie. S3 Abb. et Egi. tenuerunt cōtrariū di-
cētes qd cardinalis nō epī pōt eligi. Et ad istum
tex. rñdet qd verbū postulariū ponit hic impro-
prie quo ad cardinalē: pprie quo an epī. vnde di-
cunt qd cardinalis fuerit hic electus et nō postu-
latus. de hac materia dic vt plene dicā in. c. ecclia.
el. h. j. tit. pxi. Casp. i. qd hic argumentū optimū
qd pñotus in cardinalē nō d3 tenere epātū saltē
in titulū. Mā cardinalis d3 assistere pape? qñ pñen

Ita etiā cardina-
lis. No. casum
in quo epī et car-
dinalis equipa-
ratur. scias tñ qd
cardinalis ē ma-
ior epō in officio
Abb. i. c. qd sup
his. in si. de si. in-
stru. Host. i. c. ec-
clesia. el. h. d. elec.
Jmol. i. c. dilect?
fili? el. i. de pñ. et
vide bo. tex. cum
gl. in. c. pñ. q. q.
vñ. facit qd vo-
luit Jo. mona. i.
c. sup eo. d. her. li.
vi. et tex. i. c. p. ve-
nerabilē. s. rōnis
bus. q. si. sint leg.
zacharias.

Adde qd caro-
dinalatus digni-
tas ē maior post
papā. no. s. eli. in
rubri. de maior. et
obe. col. v. x. et li
mitat istū in. c. ec-
clesia. el. h. de ele-
cti. Bart. in. l. i. s.
si quis. in. i. co. ff.
de ap. s. eli. i. c. qd
sup his. col. si. x.
ultimo dicit hic.
de fide instru. li-
cet s. eli. i. c. epī.
xvñ. distin. aliter
ibi sentiat.

Assistere pa-
pe. Quia cardina-
lem nedū cōsu-
lūt romane ecclie
sed vniuersali
sunt em vñū cor-
pus cum papa si-
cut canonici cūz
epō. facit qd no.
in. c. ecclesia. el. h.
de elec. et Host. c.
antiqua. de pñti
leg. et Bal. i. l. cūz
multa. C. de pñ. q.
lib. qd cardinales
sunt capm vni-
uersale. alle. Ar-
chi. x. q. q. cū re-
dēptor. et c. abba-
tibus. volūt doc.
in. c. sup eo. de he-
re. li. vi. et Alna.
in. c. i. in pñ. epīm
vel abbatem.

Ad d. late ro.
consi. cccxviij. et
consi. vlti.

Sanonmi. super Prima parte primi.

- a** **Sebasti. Sabi.** Maria enim sunt. In contrariū tñ facit q mulier sterilis et sic inutilis quo ad sobolem habet dotis privilegia vt traditur late in. l. i. ff. sol. mat. s. illud actū vitio accidentali. vt ibi notatur.
- b** **¶ Vel prius inutilē.** Facit tex. in. l. quomēs. ff. q. satis. cog. et gl. i. l. si p. C. ne de statu defun. et tex. aureus. in. l. accusatur. ff. de adul. et pulcher tex. et ibi bal. in. l. i. C. de eunu. tex. in. c. h. de cri. fal. Bal. in. l. si vt p. p. d. is. la. i. C. quō a et qñ iud. Do. in. b. t. pia. de exce. lib. vi. glo. sing. et ibi Sali. in. l. si. C. ad l. flau. s. pla. tex. in. l. nō putant. s. nō quēis. iun. cta gl. et ibi Bal. ff. de bon. pos. cō. tratab. sali. i. r. ubi. C. de pb. glo. in. c. vera. xlv. di. et glo. in. l. i. C. de here. et l. i. i. ff. cō. demnatu. ff. de re iudi. cum simili. **¶ Adde gl. in. l. fin. C. ad legē fla. s. pla. vbi dicit q vidua dñ q hz virum inutilem.**
- c** **¶ Iudex potest.** Vide qd legitur et no. in. c. cū Jo. eremita. de si. in. 7 stru. et quid i no. c. tario nunqd pos sit allegare pro vtrāq. parte. vide de gl. xlv. di. c. di. disciplina. in. versi. gladhs.
- d** **¶ Romane ecclesie.** Adde Bal. i. aut. q. s. actiōes. in. vlt. col. i. xlv. et pñō h qñ qd est e dicere ecclesia romana. C. de sacro san. eccle. vbi dñ q ecclesia romana capis triplici ter. **¶ Pñō p dñō f papa: q papa est ecclesia animata qz vbi est papa 8 ibi est ecclesia s3 Jm. et doc. in. c. ergo. M. s. iureiu.** Secundo modo ponitur romana ecclesia p suo patrimonio. vnde qd quid est de iurisdictione ecclesie romane. principaliter et per se tanq. patrimonio beati Petri. Tercio modo dicitur ecclesia rom. ecclesia la teran. que est epat. summi pñificis. et est maior ecclesia vniuersi orbis. vt no. in. c. nemo. xvi. q. i. p. Archi. Et quot modis capis ecclesia. vide de gl. et doc. in. c. si. ne prela. vices suas. Bal. in. rub. C. de sac. san. eccle. et in. c. i. lxxv. dist. et vñ. q. i. c. scire. et in. c. sicut. et tex. cū gl. ibi prima. et in. c. cū clerici. de ver. signifi.
- e** **¶ Vniuersali.** Adde Oldr. cons. lxx.
- f** **¶ Utilitas cōis.** Vide tex. et ibi doc. in. c. licet. de reg. et l. vnicā ad fi. C. de cadu. tol. et in. aut. de non alie. s. qz vero. col. i. et l. actiōe. s. Labeo. in. ver. semp. eni. ff. p. lo. et bo. tex. in. l. nulli. C. de ero. mi. anno. li. xlv. vbi cre ditor differēs recipere debitū repu. cadit a iure exigendi. et tex. sing. in. l. i. C. de condi. in. hor. pu. lib. x. vbi fauore publice vtilitatis cōpellitur qs emere merces corruptas. et tex. in. l. null. penit. C. de cñr. pu. li. xlv. vbi pp publicā vtilitatē grauant pñone pñilegiatē: facit. c. nō min. s. d. immu. eccle. l. in. pñiciat. s. fi. cū. l. seq. ff. de no. ope. nūtia. et qd voluit Bal. in. rub. qui accus. nō pos. et tex. in. l. si pēdētēs. s. si quid cloacar. ff. de vsufr. et tex. melior de iure iñ. l. si quis in graui. s. is quoq. ff. ad sil. la. vbi libertas datur seruo fauore publice vtilitatis in casu prohibito dari. et facit tex. in. l. i. C. vt ne lice. in. emp. specierū se excusare. lib. x. vbi

compellit qs emere frumentū a repu. et no. vñū sing. dictū Butri. in. c. ex parte. i. de rescr. p. illū tex. q si pars astringit se ad duo iuxta no. in. l. diuus. ff. de re iud. et in. c. l3 cam. de proba. et nō pbauit nisi vñū qd ad petitionē partis nō potest iudex ferre iñiam sed iudex ex officio pōt. ferre si illud probatū tendat ad publicam vtilitatē: vt noluit Bald. in. l. i. alias secunda

electio: debet eē canonica qz d3 capitulū in ea seruare formā a canone prefixā: vt in. c. quia ppter. j. tit. proxi. Et si est legitime facta acquiritur ius electo: vt in. c. cū inter canonicos. j. de elec. postu. latio vero d3 esse pcoris: et postq. est pñentata superior nō licet postulantib. ab ea recedere. vt. j. c. proxi. nominatio vero d3 esse solenis: et fit s3 eū qñ duo vel tres qui sunt excellēiores in capitulo vel alibi nominantur pape et petitur per collegium vt papa pvideat ecclesie de aliquo illorū. Et per hanc nominationē quodāmodo ius acquiratur nominatis. arg. xvi. q. vlt. contra sanctor. Nec pñt nominātes recedere a nominationē post q facta est superiori fm eū: sicut dicimus in postulationē: qz vtrōq. eadē est ratio. Satent tamē Jmno. et Hosti. quod si postulantes seu nominātes et superior a quo petitur postulatio cōueniūt possunt postulantes resilire nō obstante cōtradictionē postulati seu nominati: quod no. Et quāq. Jmno. dixerit qd iter postulationē: et nominatio nem est differētia quia postulatio fit cū solennitate: nominatio vero sine. tamē nō placet Hosti. dicēti qd postulatio proprie fit de vno: nominatio de pluribus: vel postulatio fit quādo plures sunt in collegio: nominatio vero quādo est vnus solus: quia proprie vno non cadit electio: dic tamē quod capit ius electiōis vt dixi. s. c. pxi. Et satis pōt teneri illa opinio vt postulatio fiat de vno: nominatio de pluribus. et intellige in nominatione solēni que fit modo predicto: quādo datur libera potestas superior puidendi vni ex nominatis. Nam quedam est nominatio non solennis scilicet quando ante scrutinium fiendum aliquis nominatur inter canonicos tanq. bonus et sufficiens illa enim nominatio non tribuit ius nominato. vt in. c. quod sicut. de elec. s3 soluz preponitur in collegio vt eligatur si placet collegio. solent enim inominari plures et postea fit scrutinium de omnibus: et habens maiorem partē vocum remanet electus: vt in. d. c. qz ppter. et hoc plus placet quam hoc quod ponit glo. si. Quid autem sit proprie electio seu postulatio dixi super rubrica.

8 **¶ In gloss. i. in fine not. simpulariter istam gloss.** que solet iuncto tex. quotidie allegari cum queritur an et quando iudex possit ex officio supplere. Et de materia vide aliquid per Jmno. in. c. ad no. stram. el. i. de iure iur. aliquid dic per gl. xxxv. dist. in. c. plusq. xxx. q. v. iudicantem. et in Specu. de disputatione et allegatione. s. fina. quasi per totū. et per Bar. et Bal. in. l. i. C. vt q. defunt aduocatis. plenius per eundem Bal. in. l. i. i. ff. hoc autem iudicium. ff. de dam. infec. per glo. in. c. cū

debito. ciui. lib. xi. et vide domi. Alex. in. apostil. Ad Bart. in. l. quod ad presens. C. de murilegu. libro. xi. **¶ Adde quod quis cogitur videri ecclesie vel fisco quando eorum interest: vt per Flozia. post Guil. de cug. in. l. si quis sepulchrum. et in. l. i. in. s. locuz. ff. de reli. et sump. fune. et per Ange. in. l. i. in. ff. soluto matrimonio. et per Joan. de ligna. in. cap. ad apostolice. de dona. et vide singularem text. ad hoc in. c. primo ibi per do. Abba. de rerum permutatio. vbi quis compellitur videri seu permutare cum fisco. Et adde quod quis etiam compellitur vendere consorti vel coniuncto offerenti idem pretium quod offerret ali. potius quam extraneo. vt in. l. ad officium. C. communi diuidun. vbi etiam Bald. notat. et per eundem Bald. in. l. i. in. fine colum. C. de re scin. vendi. et per Roma. in. l. i. in. ff. colum. ff. in ius vocati vt eat. et do mi. Alexan. post Barto. et docto. in. l. qui rome. in. s. coheredes. ff. de verborum obligatio. et habetur per Joan. andr. in. additio. Specu. in. titu. de emptio. et vendi. in. s. penultimo. in. versicu. pone. in. additione magna in. fine.**

9 **¶ Nominatis.** Adde Anch. cons. cxxv. et an postulatione presentata liceat variare per Ro. cons. cclxxxv.

h **¶ Hoc autē iudiciū.** Vide ibi plene per Ro. et vtrūq. Jmno. et per Archi. in. c. iudicantem. xxx. q. v. et docto. in. c. ad petitionem. in. c. cum dilectus. et in. c. inquisitionis. de accusa. in. c. per tuas. et in. c. cū clamor. pientes.

de testi. i. c. cōstitut. de ap. 7 in. c. cū dilectus. de consue. 7 insti. de ac. s. siminus. 7 in. s. curare. 7 in. c. cū nobis. j. de elec. 7 in. c. cum Joannes eremita. de fide instr. 7 vide oīno But. 7 Bal. 7 do. meum hic. 7 vide Bar. in. l. si quod ex pamphila. ff. de leg. j.

a zacharias. ¶ Pōt de iure supplere. Adde an possit a iudice nolente

supplere appel-
lari p Spe. i. tit.
de offi. iudi. s. im-
pedit. versi. qd si
iudex. Et an et
qñ iudex nō sup-
plēs cū possit fa-
ciat litem suā ita
vt teneat. vide p
Bar. in. l. j. col. j.
C. qñ 7 qñ iud. b
vbi dicit qd tūc
demū facit litem
suā si nō supplet
qñ ius est veruz. c
sec? si ē falsuz. idē
per Spe. in ti. de
allegatio. 7 dī d
sputatio. s. si. x. f.
quid si nolit. e

b ¶ Sibi nota vt
iudici. Vide tex.
singularē fm le-
cturā 230. in. l.
vbi pactuz. C. de
trāsac. naz iudex
pcedit in facto si
bi noto qñ ei cō-
stat cōpetere ac f
tionē agēti ipso
iure p tex. singu-
larē in. d. l. vbi pa-
ctū. faciat qd le-
gis 7 notat in. l. j.
in si. ff. d. petitiō. g
heredi. 7 qd vo-
luit Bar. in. l. le-
cta. ff. si cer. pe. et
in. leu. q ita. ff. de
ver. ob. 7 i. l. ex-
ptionē. C. de pb.
7 in. l. si vii. s. pa-
ctus. ff. de pact. 7
doc. i. c. exceptio
nē. de exceptio.
¶ Et notorio. vi-
de istū in. c. affer-
te. de psumpti. in
vlti. no. in ver. ex
predictis. 7 tex. i.
c. cū venerabilis.
in ver. qz vero cō-
stitit. de ecce. vbi
Bal. in positiōe
casus. 7 istum in
vlti. not. ibidem.
¶ Ad d. Ro. cō-
si. cccxv. h

d ¶ El. in. c. j. Vi-
de ibi in x. absen-
tia. sing. fm istuz
in. c. insinuante. i
gl. i. ver. postmo-
dum. de offi. deleg. 7 in. c. quoniam contra. circa glo. de prob. 7 plene p
do. meum in. c. causam que. el. j. de iudi.

e ¶ Sebast. Sapia. ¶ Periculum animarum. Hoc firmat Bal. in. l.
mulierem. C. si māci. ita veneat. in. l. ne quicq. s. vbi decretū. col. x. ff. de
offi. procon. 7 lega. in. l. vnica. col. xv. ff. C. de confes.

f ¶ Per partem omitti. vide do. gl. in aut. de testi. in. s. 7 l. 3. 7 ibi Ang.
de testi. in col. vi. 7 doc. per illum tex. in. c. ex literis. de transac. 7 in. c. ex
parte ade. de testi. 7 in. c. super eo. de testi. 7 Bal. in. l. quos prohibet. ff.
de postu. in. l. j. s. si curatores. ff. de magi. conue.

g ¶ Sebast. Sapia. ¶ Officio nobili. Nota tñ qd nunq iudex potest

supplere nisi pars illud posset opponere vt per Bar. in. l. non soluz. s.
quāq. ff. de iur. faciunt no. per Bal. in. l. decuriones. de his qui not.
infa. 7 per glo. in. l. ita denum. C. de procura.

h ¶ Obscure deposuerūt. Vide tex. 7 voc. in. c. cū clamor. de testi. 7 vide
qd dixi in. c. si. s. de cōsti. 7 vide gl. in aut. de testi. s. qz vo. 7 no. ap. tuos.

Bar. 7 Bal. in. d. l. j. qd i his que radican in pso-
na iudicis pōt iudex semper ex officio supplere
vtraz pte pñte. Ad officiū em iudicis pñet li-
bellū examinare. vt in. l. j. ff. de of. asse. iuramentū i

k bellū examinare. vt in. l. j. ff. de of. asse. iuramentū i
calūnie deferre. dilatiōes dare. Itē pñntiare in
causa. ¶ 7 Unde cōcludit qd v3 snia lata vtraz
parte pñte. l3 nō appareat qd iudex eā protules-
rit ad instantiā partis. altera parte absente iudex
nō supplet nisi petēte parte pñte. vt in. l. pperā-
dū. C. de iud. 7 in. l. peremptoriū. ff. eo. tit. In his
vero que radican in psona ptis. vt excipere pete

l re pbare. 7 similia iudex regulariter nō supplet.
qz nō d3 assumere off. cū partis 7 supplere ad cō-
modū priuati. vt no. Jm. in. d. c. ad nostrā. fallit
in casibus preall. ¶ 7 In gl. in versi. cōem. no. be-
ne finē hui. gl. qz nō tenet preferre bonū pu-
blicū suo priuato si priuati bonum non includit
sub publico. 7 idē no. gl. in. c. licet. de regu. Ratio
est qz prima charitas incipit a seipso. iudex autē
debet preferre bonuz publicum priuato licet pri-
uatum non includatur sub publico. quia bonum
publicum est melius priuato. hoc casu potest in-
telligi iste tex. 7 quod no. gl. in. l. vnica. C. de sta.

m lib. v. bis ro. l. j. vbi not. qz si faber habet apo-
theca iuxta scholas ita qz impedit exercētes stu-
dium debet iudicem expelli propter bonum pu-
blicum qd nutritur in scholari. vt in aut. habi-
ta. C. ne filius pro patre. Plenus tamen dic de
ista questione 7 de materia vt not. per Bar. in. l. j.
ff. sol. mar. ¶ 7 In gloss. in verbo. in tanta. ibi. nu-
merus postulantium sit duplo maior. hoc proces-
deret quando postulatio pcurreret cū electione
alterius partis. tunc enim non debet admitti po-
stulatio nisi numerus postulātium sit duplo ma-
ior. Sed dubium est quid si nō cōcurrat electio
sed sola postulatio q sit a maiori parte capituli
dūtaxat. nūquid talis postulatio possit admitti
per superiorem inuita minori parte. Hoffr. hic te-
net quod sic. quia regulariter valet quod sit a ma-
iori parte capituli. vt in. c. quia propter. de elec. 7
in. c. j. de his que sunt a maio. parte capituli. l. xv.
dist. in. c. j. 7 h. Nec obstat iste tex. in eo quod dicit
q romana ecclesia nō consuevit in tanta diuisione
postulationem admittere. quia scdm eum lra
non dicit qd nō potest. sed quod non consuevit.
Hostien. dicit qd que ad alios superiores tantū
est dicere q papa non consuevit. quantū q nō
debet. Quia stilus romane curie facit ins quo ad
alios. vt in. c. ex literis. de cōstitut. Papa tamen

o sibi 7 successoribus suis non potest imponere le-
gem. s. alis sic. vt in. c. inotuit. de elec. Et sic sen-
sit Hostien. quod alius superior. citra papam nō
potest admittere postulationem factam a maiori
parte. sed oportet vt concurrāt due partes colle-
gū. Et nota singulariter hoc dictum propter au-
toritem Hostien. Sed mihi plus placet opinio
Hoffr. 7 ad istum tex. respondeo aliter q ipse fa-
ciat hic em loquit in postulatione facta a maio-
ri parte qz tertia parte. ¶ Et propter hoc dicit li-
tera q papa nō pñt in tanta diuisione admit-
tere postulationē. Ergo sec? si postulatio fuisset
vi. per totum. 7 de offi. iud. s. vi. ver. ante litem. 7 ver. post sniam. Jo. de
imol. in. l. eū qui ita. s. qui ita. de ver. obliga. Alex. in. l. i. s. hoc autē.
ff. de dā. infec. Ang. in. si pars. de inoffi. testa. 7 in. l. fin. ff. de pet. hēre. 7
Card. in cle. j. in. i. q. de offi. ordi.

p ¶ Glo. in. l. vnica. Vide de ista. q. 7 pro illa gl. istū post Host. in. c. si. in
ver. extra gl. de iudi. 7 plene p doc. in. d. l. j. ff. sol. ma. post Bar.

n ¶ Duplo maior. Adde vt per Ro. cōsi. cccxx. 7 cccclxxxii.

o ¶ Non consuevit. Facit simili tex. in. l. apud iulianum. s. in fin. ver. di-
strahi nō soleant. ff. de leg. i.

p ¶ Imponere legem. Vide bo. tex. in. c. pro illorum. de preben.

et ita in. c. in pñ-
tia in ver. dubiū
de proba.

Sebast. Sapia.

¶ Suerit. Vide
Seli. i. c. exceptio
nē. j. de excep. co-
lum. j. i. 7. ff. vbi
ponit q possit fa-
cere iudex etiam
innatis partib.

k ¶ Libellū exami-
nare. Vide Bal.

in rub. C. d. vindi-
li. in si. j. col. 7 gl.
xi. q. i. i. c. sacero-
tib. in ver. incē-
dit. q dicit qd iu-
dex d3 destruere
libellū q nō ē le-
gitime cōposit.
7 est dentib. lace-
rādis. vt voluit
Jm. in. c. j. de of-
fi. vic. 7 vbi Abb.
in. c. examinata. i
pe. col. i. ver. nūc
venio ad gl. de iu-
di. vbi Bar. 7 ibi
alex. in. l. phibi-
tū. C. d. iur. si. vbi
all. gloss. in. l. j. ff.
de offi. asse.

¶ Limita nisi ef-
semus in casib.
in quib. nō req-
rit libellū. qz l3 p-
duceret ineptus
teneret l3 posset
lacerari vt Aglo.
sing. in. l. vniū. in
si. gl. magne. ff. si
cer. pe. 7 vbi bar.
in extranag. ad
reprimē. in ver. si
ne figura.

¶ Adde Ro. cō-
si. lxx. 7 cxx.

zacharias.

¶ Regulariter
nō supplet. adde
tu qñ possit d fa-
cto vel de iure in-
dex supplere ple-
nissime. p Bal. 7
doct. i. l. j. C. vt q
d sunt aduo. par.
in sup. Spec. in
ti. de instr. edi. s.
iij. versicul. quid
si abbreviatura.
plenius in tit. de
allega. 7 dispu. s.

Baronius super Prima parte primi.

a Pro opi. Sof. In pōdera istū tex. in x. vnamiter. quasi postula
tio d3 fieri nemine discrepante: ad hoc vt dicam qd papa p̄suerit eā
admittere qd est d3 doc. hic: de hoc dicit in c. seq. in vers. vnamiter.

b Iusta cā. Faciat gl. i. q. vii. §. nisi rigor. 2 glo. ii. in c. quāto. de iureiu.
gl. i. in c. non est. de voto. 2 no. doc. 2 ibi per istū in c. si. de transac.
Adde tu Ol
dra. cōsi. cū.

c In c. h. Doct. a hic errat. debuif
sent allegare ca. nullus. eo. ti. 2 vi
de ibi istū. in. i. 13 no. inducētē hoc
ad. q. qd vbi i ali
quo casu ex for
ma statuti requi
rit cōsensu vni
in fauore alteri
si nō vult cōsenti
re sine cā legitia
p̄t haberi recur
sus ad supiorē. 2
vide istū in c. qd
dei timorē. in fi.
de statu mona. 2
vide Bart. in. l. si
cū dotē. §. eo autē
tpe. 2 ibi plene p
ad. d. ff. sol. ma.
2 in. l. trāfactioe.
C. de trāsa. 2 in. l.
turpia. §. i. ff. de
leg. i. optime fa
cit qd voluit iste
in. c. i. de re. p̄mu.
2 in. c. relati. de
ele. nō res. 2 in. c.
tue. 2 in. c. anari
tie. d. p̄bē. 2 Bal.
in. l. in cōiuctioe
in fi. x. q. qd si
isti duo. C. de nu
pri. 2 faciūt no. p
eūdē in. l. vidue.
in. x. pone. C. e. 2
Det. de anch. in
repe. c. canonum
statuta. in. x. trāf
eo. ad statuta q
q̄q̄s p̄hibēt. de
p̄sti. vide istū in
c. postq̄. in fi. §. d
electio.

Anto. Francisc.
Qñ statutu
requit cōsensum
pp̄inquoū aut
alicuius alteri
in p̄tractu faciē
do p̄minorē vel
mulierē. Dicat
q ex ista cā p̄t
denegari. als d3
p̄stari. vt vltra hic alle. voluit Bal. in. l. in p̄iuctione. x. q. qd si. C. de
nup. 2 vide Ang. Are. in. §. p̄is. in fi. in. l. de suspe. tu. 2 vide plene per
Ale. in. §. eo autē tēpore. hic alle. vbi alle. multas p̄cordā. 2 et aliquat̄ li
mitat: 2 si nō vult p̄stare cōsensum requit ille q d3 p̄sentire per statu
tū adeūdus est supior vt eū cogat ad cōsentiedū. vel qd ipse superi
or ei? loco cōsentiat. de quo vide per do Abb. in. c. nullus. de iurepa. 2
in. c. qd dei timore. hic alle. Et adde q cōsensu per statutu requit
in cōtractu filij familias non requiritur qñ filius contrahit cū patre
sed solū quādo cōtrahit cum extraneo: 2 etiā requiritur talis consens
sus nō solū in cōtractu: sed etiā in renūtiationib? 2 distractu: vt per
Bal. in. l. pactum quod dotali. in. x. q. C. de colla. 2 vide Alex. in cōf.
evj. in. i. parte consi. Et adde qd quādo per statutu requiritur cons
ensus in actu vel contractu gerēdo per filium familias debet p̄stari
in ipso actu vel post incontinenti: vt per Barto. 2 doctores. in. l. si qd
mihi bona. in §. in. l. in. fi. col. 2 ibi etiā per Ang. ff. de acquir. heres
di. 2 no. Bar. in. l. q. habet. in. §. si pupill? in. i. col. ff. de tute. vbi dicit
quod consensus requisitus certo limto tempore in actu non sufficit

si p̄stetur post actum nec etiam prodest ratificatio: quod etiā voluit
Bar. in. l. obligari in. §. tutor. ff. de antori. tuto. Bal. in. l. cum ipse. in. fi.
col. C. de contrahen. emptio. 2 vide Innocen. in. c. p̄ndentiam. de offi.
delega. in. i. col. 2 habetur per Specul. in titu. de his que fi. a prela. si
ne consen. capi. in vers. sed pone episcopus. 2 titul. de contrahen. em
prio. in. §. §. in x

si p̄stetur post actum nec etiam prodest ratificatio: quod etiā voluit
Bar. in. l. obligari in. §. tutor. ff. de antori. tuto. Bal. in. l. cum ipse. in. fi.
col. C. de contrahen. emptio. 2 vide Innocen. in. c. p̄ndentiam. de offi.
delega. in. i. col. 2 habetur per Specul. in titu. de his que fi. a prela. si
ne consen. capi. in vers. sed pone episcopus. 2 titul. de contrahen. em
prio. in. §. §. in x

dā alia pulchra in materia postulationis. Et
in fi. gl. no. bñ no. gl. ex qua habes qualr se habe
re debeant postulātes cū petūt a superiori postu
lationē admittere: debēt enī se fundare sup gratia.
Sed tu intellige vt est gl. no. in. c. cupiētes. §. pe.
in x. gratia. de ele. li. vi. Et in gl. in fi. no. bñ.
fi. glo. pro significatu istius dictiōis seu. nā vult
gl. quod non sit vera diiunctina: sed potius di
ctionis precedentis expositina. cōiter tamē solet
poni diiunctine. Sed gl. procedere potest qñ po
nit inter duo oīno similia. Et circa differentia in
ter postulationem 2 nominationem: placet mihi
magis dictum Host. qd supra retuli quam dictū
glo. licet dictum glo. posset etiam saluari.

- 1 Relatus pōt in aliam prelaturā postulari.
Postulantes non possunt a postulatōe recede
re si est presentata pape. 1 o. nisi cum volūtate su
perioris. 2.
- 2 Ananimit̄ 2 concorditer: iste dictiones impor
tant quod nullus discrepauerit.
- 3 Archiepiscopus debet eligi a canonicis cathedra
lis ecclesie 2 non suffraganeis nisi ex consue
tudine simul admittantur.
- 4 Prescribēs ius eligēdi p̄scribit et ius postulādi.
- 5 Electio siue postulatō facta cōtempto 2 nō vo
cato illo qui debebat interuenire venit irritan
da. 6. 25. 26. 27. 2 habet locū in omnibus acti
bus capitularibus fin istum in. c. cum inter. el. §.
in vers. quo ad tertiam. j. tit. j.
- 7 Habere ius in aliqua re: an significet respectu p
rietatis: an respectu possessionis.
- 8 Mandata diuersa 2 diuerse forme si emanant a
principe agitur ex primo: ante receptionem fecū
di: licet secundum mādātum emanauerit anteq̄
actus exp̄diretur ex primo.
- 9 Collegium an cōsistat in his qui sunt congrega
ti: licet pauciores. si alij nolunt venire. 25.
- 11 Variatio nō admittitur in electione post publi
cationem scrutini: secus in postulatione dum
modo non sit presentata. 1. 10. 23.
Variatio admittitur anteq̄ sit alteri quesitum.
- 13 Postulatus vtrum poterit repetere expensas
quas facit sequuta variatione.
- 14 Expendens pro me aliquid simoniace nō repe
tit etiam si sibi mandassem: quia.
Mandati actio mon. oritur ex turpi mandato.
- 15 Eligentes debent eligere personam notam: nā
ignotus nō potest eligi nisi super idoneitate re
cipiantur testes.
- 16 Eligi debet potius in loco qui peregit vitā suā
ibi quam alius extraneus.
- 17 Iustum 2 honestū si cōcurrunt preferi honestū.
- 18 Postulatō potest confirmari ex cōsensibus sin f
gulariter superuenientibus. 27.
- 19 Presumit qd aliquis habeat aliqd iure suo nō

quod dictio seu qñ cadit inter res ponitur pro coniuncta: 2 eius natu
ra est ampliari: puta si dico dono totam pecuniam quā habeo p̄deru
fū seu p̄dare: quod vtrāq̄ pecunia veniat in legato: 2 vide Do. in. c.
j. de inramen. calū. lib. vi. Bar. in. l. j. C. de nani. lib. xi. 2 in. l. si is qui du
centa. §. vtrum. ff. de rebus dubijs. 2 in consi. suo inci. dominus sabinē
sis: 2 in. l. si quis ita. ff. de aur. 2 arg. leg. 2 in. l. ad protegendā. C. de libe
rali causa. Cyn. in. d. l. cum quidam. 2 in. l. cōuenticulam. C. de episco. 2
cle. Bal. in. c. i. vt li. non cōtest. 2 in. c. qm̄. de testi. 2 in. c. cum contra. de
testi. cogen. Domi. post Lap. in. c. licet. in col. de of. vica. libro. vi. Ar
chi. in. c. i. als. §. de reg. lib. vi. 2 in. c. statutum. §. cum vero. de rescri. e. li.
2 in. c. romana. §. cū autē. de appel. eo. lib. 2 in. c. eo Lud. lxiij. dist. Car.
in. cle. j. §. porro. de sum. tri. 2 fide catho. per istū 2 alios in. c. inter cete
ra. de rescrip. 2 ibi dixi.

Adde que posui in. c. inter cetera. de rescrip.
Sebasti. Sapia. Dictionis seu. De hac dictiōe tradit Bar. in
l. si q̄s ita. ff. de au. 2 arg. leg. Abb. in. c. inter cetera. §. de rescri. Bar. in
l. generaliter. C. de sac. sanc. ecc. Ro. in. cōsi. clxxix. amplissime doctor.
de gratia

prio. in. §. §. in x
sic. si xō absens.
2 vide do. Card.
in. cle. j. in. §. ver.
in. i. qd. de hfti. 2
eundē Card. in
cle. j. de reb. eccle.
nō alie. vbi dicit
qd sufficit etiam
p̄stari post actū.
2 vide Bal. in. l.
executores. in. v.
col. C. de execu.
rei iudi.

Bus ex p̄sen
tatione. dicam. j.
c. sequen.
Zacharias.

In stipendio.
adde quod etiā
post postulatō
nē fuit impēse p
cōfirmatione cō
sequēda 2 cuius
sumptibus: aut
bonis maxime si
postulatō est di
scors per Mand
dago. in. ti. §. ele.
c. lviij. in gl. in x.
pertinetib?. in. i.
parte. Bal. 2 istū
in. c. p̄terite. co
lū. i. ver. in gl. ibi
vel alias de ele
ctio. Phil. frā.
Det. de anch. in
c. cupientes. §. fi.
alleg. §. proxi. ti.
2 de q̄stione quā
iste tangit hic. vi
de Berth. de fir
mo. in. tracta. de
epo. in p̄ma par
te. lib. iij. questio.
xxxix. Bar. Jo.
de platea Lucā
de penna. 2 Jac.
rebus. in. l. §. 2 ibi
in add. ad domi.
Rebus. C. de de
curio. libro. x. 2 l.
vna. C. de sum.
recup.

Seu. Adde
Bal. in. l. cū quis
dam. in. ix. opp.
C. de verb. signi.

a zacharias. ¶ Postulat. Adde qd in abbate exempto an eligatur vt postulet: r dic vt p Mandagotuz in tractatu suo de elec. in prima parte. c. liij. r ibi in gl. qd postulari d3 a romano pōtifice aut eius legato. ita no. Inno. r Ber. Cōpost. in. c. fi. isto titulo p quo est argumētū in. c. cū venerabilis. s. de cōsue. Sed tu dic q exemptus abbas est eligēdus. c. si abbas

tem. de ele. lib. vi. de gratia nisi casu: quia gratia non presumitur. Alleganti gratiam incumbit onus probandi. Spoliatus ante omnia debet restitui. 20 Possessio iurium corporalium ad hoc vt queratur que sunt necessaria. 21 Fides in dubio an presumatur bona vel mala. 22 Papa si aliquid facit ex plenitudine potestatis non prescribit. 24 Minor pars non tenetur sequi iudicium maioris partis contra conscientiam. 28 Iniuria debet fieri qm nō cōceditur successori, id qd erat cōcessum predecessori. Emphyteusis si est reuersa per mortē vassalli d3 potius cōcedi heredi ipsius vassalli q extraneo.

b ¶ Ananimit. 29 Confessio an r qm possit pro parte acceptari r pro parte non. 31. 30 Libri mercatorum faciunt fidem pro eis in parua quantitate. Cōsuetudo qd credatur libris mercatorū in magna quantitate: an valeat.

¶ One memorie.

¶ Archiepiscopus in archiepiscopū ¶ postulat r ex q postulatio p̄sentata est pape nō possunt postulātes ab ea recedere: s3 d3 superioris iudiciū expectari. h. d. quo ad titulum. Diuidit decretalis in sex partes. In prima ponitur postulationis admittende petitio r contra eā exceptio r replicatio. In scda aplica tria membris prouiso. scda ibi nuntij vsqz ad. s. ceterū. In tertia temeraria r iniusta postulatio r ei⁹ repulsiō prouisionis faciende monitio r eiusdē cōminatoria cōtētiō. vsqz ibi: verum. In quarta suffraganeorum ad concordia reuocatio canonici corū dissensio duplicis postulationis iniusta in nouatio. vsqz ibi: nec nocebat. In quinta ponit tacite obiectionis respōsiō. vsqz ibi intellexim⁹. In sexta ponitur diffinitina prouisiō: archiepiscopalis trāslatio: ac pallij vtēdi prouisiō. ¶ Cas⁹ literalis. Ecclesia strigoneſi. vacāte. canonici strigoneſi. postularunt archiepiscopū Collocen. quidā suffraganei Strigoneſi. ecclesie: sc3 quinqz ecclesie. episcopus: r quidā alij huic postulationi se opposuerunt dicentes qd eis cōtēptis r exclusis qui ius in electiōe habebant hmoi postulatio facta fuit: propter quod nuntij vtriusqz partis ad sedē apostolicā accesserunt: s3 nuntij capituli ecōtra respondebant qd suffraganei de gratia solūmodo fuerant requisiti: sed ipsi suū cōsiliū de negarūt r alia etiā proponebāt s3 ipsam postulationē: qd de his nō p̄stitit dño pape: ita sup hoc duxit prouidēdū. si suffraganei subsistere voluerint in cōtradictione sua r canonici strigoneſi. voluerint instare sue postulationi: ytraqz pars pcuratores idoneos ad sedē apostolicā deberet destinare. Si vero suffraganei volūt desistere a sua cōtradictione r canonici volunt in suo pposito p̄ pactis.

c ¶ Cōcorditer. Adde gl. i. c. cupiētes. in ver. p̄corditer. de ele. li. vi. Bu. Et Inno. in. c. i. de maio. r obe. istū in. d. c. l3. de offi. le. r in. d. c. ad aures. qd met⁹ cau. r plene in. c. nō pōt. de re iudic. vbi plenissime p̄ Feli. i. vñ. col. in ver. verbū cōcorditer. Bal. in. c. l3. in prin. de elect. r in. c. cum inter canonicos. in prin. eo. ti. r in. c. cum olim. de re iud. zin. c. fi. in penul. col. ver. segto quero. de p̄sump. Car. in. d. cle. ne romani. de elec. in ver. cōcorditer. Arch. in. c. dilectionis. lxxvi. dist. Domi. in. c. multis. in fi. rxi. dist. r in. c. h. in. v. col. in ver. i. videndum. de arbi. in. vi. r in. c. apostolica. vltra medium. lvi. dist. romanum. in. l. iij. s. cato. in fi. ff. de verbo. obliga. ¶ Pet. de ancha. in. l. r suū. s. fi. ff. de pac. per istū in. c. in singulis. in vlti. colū. de sta. mona. r in. c. in causis. in. iij. col. ver. pōt etiā notari de elec. Alex. consi. cclxxv. in causa r lite vertente. r licet doct. fuerint vā rñ super hoc ver. concorditer. tamen p̄clusio est ista qd verbum concorditer platū cū istis verbis ab oibus r singulis intelligit nemine discrepate p gl. in. c. vbi periculū. in. s. qdē quoqz. in ver. singulis. de ele. in. vi. Itē qm materia tangit singulos vt singulos requirit omniū cōsensus.

per. l. fabinus. ff. cōi diuidū. Item r tertio qm sumus in materia stricta r statutaria fm Bal. in. c. cū olim. de re iudi. qz tunc omnes requirant r non sufficit maior pars. Item si essemus in materia compromissaria fm Alex. in. d. cōsi. cclxxv. Item si essemus in materia contractuum fm Pet. de anchara. r Alexan. in. d. l. r suum. s. fi. Si vero essemus in materia

manere mittat psonas idoneas que dñm papaz reddāt certiorē sup negotio postulationis. Si autem suffraganei in cōtradictione persistere voluerint r canonici diffidant de iure suo aliā personā idoneā sibi pvideāt canonice in pastore. Istud fuit primū mandatū: sed anteq istud mandatū ad capitulū peruenisset: quidā canonici temere recedentes a postulatione quā dño pape p̄sentauerāt alij persistētib⁹ in sua postulatione p̄dictum quinqz ecclesie. ep̄m postularūt suā postulationē dño pape p̄sentātes: sed dñs papa eam non admisit cum facta fuissent in maiori cōtradictione q prima r cōtra formā mādati p̄dicti mādāt capitulū vt personā idoneā sibi prouideant in potestate requisito suffraganeorū assensu fide p̄suetudine antiqua esset requirēdus: alioquin papa pvideret ecclesie de pastore. Istō fm mādātū cū ad capitulū peruenissent: canonici immittentes mādātū priori suffraganeos ad cōcordiam reuocarūt p̄ter ep̄m quinqz ecclesie. quo facto receperūt secundum mandatū. r illi qui collen. postularūt eādē postulationem innouarūt reuersis qbusdā qui dictū ep̄m postularunt. Alij volētes p̄cedere iuxta tenorē secūdi mandati ad capitulū ceteros cōuocarunt sed illi noluerunt conuenire cum illis. Illi credētes penes se remāsisse potestātē eligendi dictum ep̄m iterum postularūt propter qd vtraqz pars ad sedē apostolicā accessit. Auditis ratiōibus r allegationibus vtriusqz partis. scribit papa super hoc capitulū. strigoneſi. dicens qd nō nocet discordia illorū qui p̄dictū ep̄m postularūt quia primo in postulatione collocē. oēs cōuenerūt r cōsensum suum proprijs subscriptionibus roboratur ad sedē apostolicā trāsmiserūt vnde non potuerūt postea suū cōsensum mutare. Si em̄ post q postulatio p̄sentat dño pape possent ab ea recedere postulātes: sibi sequēter illuderēt r ipsi iudicium ab illorū arbitrio p̄cedere videretur. r ideo papa licet neutrā postulationē admittere teneretur: tamen qz omnes licet diuersis tēporibus cōuenerūt in collocē. postulationē ipsi admisit absolūc illū a vinculo quo tenebat ecclesie collocen. r date licētiā transeundi ad strigoneſi. ecclesiam sibi postmodū palliū tranmissurus.

2 Ber. ¶ Mo. primo ibi vnanimit. diuncto xbo: nec obstat. ex quo collige q illud dicit fieri vnanimit. quod nemine discrepate sit. Dicitur enim vnanimes cū nemo discrepat. Ad idē cap. fina. j. eodem. r. c. cum dilectus. j. de electiōi. c. Idem dic de aduerbio concorditer. ¶ vt no. gl. in clem. ne romani. s. j. de electiō. dixi plene in. c. nō pōt. de re iudicata. Et in hoc tene menti istū tex. quia alibi non ita bene probatur. nam in principio hic dicit quod vnanimit. postularūt archiepiscopum collocen. r in ver. nec obstat. dicitur quod pariter vniuersi conuenerūt in illū.

syndi. s. j. in. iij. colū. ver. porro. facit quod voluit Butr. in proemio de creta. rex pacificus. versū. sane. ante finē. q si testis dicat actum p̄sentibus hominibus de vicina valet dictum licet aliqui essent absentes dñmodo omnes p̄sentes interfuerunt actui. r ita cōcordo docto. vāria loquentes super hoc passu.

¶ Adde tu in eo q addens sup̄ascriptos sequēdo Abb. dicit q illū dicitur cōcorditer fieri quod fit a maiori parte qd hoc reprobat Ro. consi. cccccx. pe. c. in causis. j. eo. vbi ponuntur in diuersa concorditer r factum a maiori parte.

d ¶ Pariter. Vide Butr. c. cū in iure peritus. de elec. in. iij. col. Alexan. cōsi. cclv. incip. in causa r lite vertēte inter franciscinam. Bu. in. c. nō pōt. circa fin. de iudi. r facit tex. in. d. c. cū in iure. in ver. pariter. versū. maior pars. vide gl. in. c. j. bone. el. i. x. ad nos. de elec. r vide tex. in. c. cū olim. el. h. x. pariter. cōquerētes de offi. dele. vbi exponit. i. cōmuniter. qñqz exponit pariter: idē eadē die: diuersis tñ momētis vel eodē momento. l. si fundus. s. si duo. per gl. r Bar. ff. de pigno.

teria pertinente ad collegiū: puta qz verba referuntur ad collegium vt vniuersos r tūc l3 d3 propria significatiōe vocabuli verbū p̄corditer: importet actū fieri oib⁹ consentientibus: vt est glos. in. d. c. cupiētes. in. s. ad hec. in versū. concordē. tamen ista est cōmunis opinio. q requirit omniū consensum nisi tale verbū p̄feratur in dispositione noua sup negotio vniuersitatis in quo alis sufficiebat maior pars: quia princeps ita disponeret per viā mandati: qz diceret aliquid fiendum esse in plena concordia exponere tur idē a maiori parte fm Abbatem in ca. cum olim. i. fi. de re iudica. per illū tex. cū glo. fi.

¶ Limitare etiā nisi materia subiecta requireret maiorem partem r ita intelligeres Baldus in dicto cap. cum inter cano. r in dicto ca. licet. in dicto. c. cū olim. r Lardi. in d. ca. non potest. ¶ Limitare etiā nisi diceret in instrumēto: abbas concorditer cū oibus mōachis cōstituit syndicum tunc verba verificarentur in oib⁹ qui erāt p̄sentes per id qd voluit Specu. in tit. de

Sanozmitanus super Szima parte primi.

a Ad canonicos. Vide bo. tex. et ibi doc. in c. cum ecclesia sutrina. de ca. pos. et proprie.
b Sebast. Sapia. Jus eligendi. Vide Jo. francisc. balbū taurinē. in trac. p̄scriptionū in prima pte q̄nte partis principalis. q. viij.
c Etia ius postuladi. idē voluit hic Bal. p quo facit q̄ idē ius statuit in vtroq; q̄ p̄ea statuta seu ip̄osi 3
ta eligēti idignū a
habeat locū i po
stulātē indignū.
fm gl. r̄doc. in c.
j. s. eo. et do. meū 4
hic. et facit etia b
q̄d voluit p̄e. d c
anch. in c. j. de cō
stitu. aliq̄s p̄scri
p̄it iurisdictionē
in certo loco q̄d
videt p̄scriptis
se potestates con
dendi statuta in
illo loco. s. p̄tra
Bal. et istum hic
nō pbat hoc ex
isto tex. q̄ fuerūt
x̄ba partis i x̄.
asserētes. q̄ nō i
ducunt iuris mi
nisteriū. gl. sing.
in l. i. in gl. mag.
circa mediū. fm d
Ro. ibi in l. vni
ca. C. q̄n nō pet.
ptes. voluit Jo.
an. i. c. dilecto. d
p̄bēd. et eos est 5
tex. hic in vers. p
electionē vel po
stulationē suffra
ganeorū assensu 6
requisito nec ob. q̄
ap. electionis ve
nit postulatio: q̄
olim sic fecit ho
die cū diuersi po
nant tituli diuer
sa forma et diuer
sus modus. et p̄o
dera tex. hic i fi.
vbi papain deci 7
sione p̄lectitur
vtrūq; eos fa f
cit q̄ p̄scriptio
nō extendit. bar.
in ant. qui rē. C.
de sac. san. eccle.
in l. j. s. iij. ff. de itine. actus p̄p̄ia. l. y. in l. j. C. que sit long. p̄sue. in. iij.
oppo. Jnn. in c. pastoralis. de deci. p̄e. de anch. in c. cum ex officij. de
p̄scrip. Abb. per illum tex. in c. cum olim. eo. ti. Jnn. in c. in literis. d
rest. spol. Archi. in c. reatina. l. xij. dist. tex. in l. vim passas. s. p̄scriptio
ne. ff. de adul. et doc. in c. q̄d ad cōsultationem. per illum tex. de offi. de
leg. Jnn. in c. dilectus. de capel. mo. tenere tamen potes dictū eorū p
rationes suas. itē quia eadē rō est p̄paratorū et p̄parati. l. fi. C. ad ex
hi. l. ordinarij. et ibi Bal. C. de rei ven. Item rei principalis et p̄ambu
li ad rem p̄ncipalem. l. oratio. ff. de spon. et q̄ vno p̄missio. videt per
mitti id per q̄d deuenit ad illud iuribus vulgarib; et ita limitabis in
ra doc. in q̄tū dicit q̄ p̄scriptio nō extēdit. verū est ad oia extranea.
secus ad p̄ambula et cōnega implicite in p̄scrip. Itē q̄ p̄scribendo
totū. video p̄scripsisse partē. per id quod habet ur no. in c. cū in tua.
de deci. Limitatur etiam p̄dicta regula. q̄ p̄scriptio nō extēda
tur nisi p̄scribatur pars que sit indiuisibilis ab ipso toto: naz cū ius
decimandi sit vniuersale et indiuisibile q̄ p̄scripta parte. videat totū
p̄scriptū. dūmodo aliter non sit in possessione totius. per id q̄d not. in
d. c. cum in tua. et Jnn. in d. c. dilectus.
Adde Ro. consi. cccxlv. vbi cōsuluit q̄ p̄scripta iurisdictione exe
quēdi landa. videtur p̄scripta iurisdictione p̄nuntiādi sup executio
ne. et vide in c. cōsuetud. ius. s. de consue.
Anto. Fracis. Circa hanc x̄bū assero idēcat dispositionē et effectus
dispositiū siue affirmatiōē. Dicas q̄ sic si p̄ferat ab hūte ptatē legi
p̄dēde. vel ab hūte ptatē interpretādi et glossandi. ut in doctore. sicut

dicimus in x̄bo: credo. per ea q̄ habent in l. plane. la. picola. ff. de leg. j.
Et adde asserens se dībitorē titij in cētū ex cā dispositi videt p̄mit
tere l. x̄bū p̄missus nō sit in scriptura exp̄sum: vt no. voluit Bal. in l.
Sctus. in. iij. col. de si. instr. vbi dixi q̄ subaudiť verbū p̄missiū. et ali
bi dixit bar. in l. j. in. s. j. in. j. op. ff. a qbus ap. nō l. q̄ assertio fetā i iudi

ne eligendi nō dī cōtēni si non vocat: q̄ i vocis
dāde sequit magis possessionē q̄ p̄prietatē vt i
c. p̄sultationibus. de in. pa. et in. c. q̄relā. j. de ele. et
in. c. cū olim. de cā pos. et p̄prie. no. Jnn. in. c. cum a
na. de ele. et in. c. in lris. de resti. spol. Et no. hic di
ligenter istū tex. q̄ alibi nō ita bene p̄batur. illa
em̄ verba q̄ ius habeo. et. videt p̄ima frōte cō
cludere ius p̄prietatis et nō possessionis: vt no. i
c. cū ecclesia. de cā pos. et p̄prie. S. hic sit larga in
terpretatio q̄ libellus dī late interpretari vt cō
cludat intētiōē libellātis: vt i. l. si quis intētiō
ne ambigua. ff. de iudi. leg. et no. in. c. cōstitut. de
relig. do. Et p̄e. viij. no. q̄ vbi a superiore ema
nant duo mandata diuerse forme vcz q̄d agit s. p̄
primū mandatum ante receptionem scōi: s. fm
mādatū emanauerit ante q̄ act. expediret sunt
em̄ isti excusandi ex quo nō dū receperāt fm mā
datum: et ad hoc vide bo. tex. in c. audita. i de rest.
spol. et ibi plene dixi. Et p̄e. ix. in x̄s. verū. p̄pe
fi. ip̄si x̄. ar. op. q̄ vbi vniuersitas legitime p̄gre
gat nolentes venire ad vniuersitatem faciunt se
alienos ita q̄d totū ius vniuersitatis residet pe
nes venientes: licet fuerit minor pars vniuersita
tis. Dic aut nō valuit factū minoris partis q̄ fe
cerunt p̄tra formā mādati: vt. j. dicā. sec. si fecis
sent fm formā. Et hoc dictū pbat alius tex. mul
tū no. in. c. cū dilectus. j. de ele. et optime facit q̄
no. Joan. andr. in c. in causis. eo. titul. Legiste
tamē hoc cōmuniter nō admittūt. dicūt em̄ esse
necessariū vt saltē due partes collegij sint oēs p̄
sentes: vt no. Bar. in l. omnes populi. ff. de iust.
et iur. Sed tu vide q̄d dixi in c. cū oēs. de cōst. et
i o aliquid dicam in d. c. in causis. Et p̄e. x. in vers.
nec obstat. vñā regulā in materia electionis q̄
singulariter pbat hic et nō alibi postq̄ postula
tio est p̄tata romano pontifici non p̄nt postula
tes ab ea recedere et alij eligere vel postulare: sed
debent postulātes expectare iudiciū pape sup
admittendo vel improbādo illam postulationē.
Et idem dicit doc. cū p̄sentat alteri superiori q̄
pōt illaz admittē: q̄d satis mihi placet ex idē
titate rōnis. ne. s. cōtrariū agendo illud reuocā
tur supiori: facit cle. cū illis i variatio. de renū.
Et ex hoc inferē a p̄trario p̄sensu q̄d ante q̄ po
stulatio sit p̄sentata supiori possint. postulātes
variare inuito postulato: adeo q̄ dicit Jnn. hic
et sequunt cōiter oēs do. q̄ nūtiū missus ad po
stulationē p̄sentāda supiori pōt reuocari anq̄
postulatio sit p̄sentata. tñ q̄ sufficit q̄ reuocatio

p̄sequit. cui adde fēde. de sen. cōsi. cccxv. et cōsi. ciij. et Oldr. consi. xx. et
Sely. in tractatu de indulgen. incip. hodie mecū eris in paradiso. in. x.
amplia. et in ca. cuz bertoldus. co. iij. ver. limita quinto. de re iudicata.
et sic non transit ad successores contemptorum. vt per glo. et doct. in c.
quod sicut. Jmo. et Domi. in c. cupiētes. s. si vero. col. fi. et ibi Philip.
franc. de electio. lib. vi.

f Quia ius habeo. no. ista verba in practica q̄n ponuntur in libello.
g Late interpretari. vide istū in d. c. p̄stitutus. in vlt. col. et c. examina
ta. de iudi. in. xij. co. et in c. pro illorū. de p̄bē. et in c. ceterū. de iudi. et in
c. ij. de ordi. cog. et i. c. cū ad sedē. de resti. spol. et in c. cōquest. de fo. cōp.
in. iij. col. in c. cū venissent. de in integ. resti. et in c. auditis. de p̄scrip. no.
legiste in l. sole. et in l. si quis intētiōne ambigua. ff. de iud. et in l. edi
ta. C. de eden. et vide bo. tex. in l. j. s. j. ff. si ser. ven.
Adde Roma. consi. cccxlv.

h Sebast. Sapia. Libellantis. De hoc late per p̄hod. in l. sed et
si possessor. s. item si iurauero. ff. de iure iuran. ibi bo. tex. ad hoc.

i Audita. Vide ibi doc. et in c. cum cōtingat. de rescrip. et in c. ex lris.
de offi. delega.

k Cum omnes in vlti. colū. in vers. tñ vñā diuersitatem maximam re
perio inter canonistas et legistas. Jnn. in c. j. de maior. et obediē. et in
c. ij. de operis noui nuntiatio. et in c. cum nobis olim. de electio. et ibi p
istū in vlti. char. et vide gl. in cle. quod circa. de elec. et in c. in causis. in
v. col. in ver. sed aduerte. eo. ti. et Pet. de ancha. in repe. c. j. in. xvi. char.
de constitutio.

peruenit

a **Sebasti. Sapia.** Una regulā. Pro hoc bene facit tex. in l. fin. C. de repud. here. vbi in moder. no. facit regulā. l. pfe furio. ff. de his q sunt sui vel alie. cū no. per fely. in. c. super his. colū. ff. de accusa. per Jaso. in. l. i. in prin. col. ii. ff. de no. operis nūtia. et per fel. in. c. que in ecclesia rum. col. xvi. ff. de secundo casus. de constitu.

b **Sepe variare.** Faciat cōsi. Cal. xv. in tit. de iure patro. in x. an lai cus. et l. si quis iur turan. C. de re. cre. et ibi bal. et in aut. habita. in ver. tero tio qro. et ff. colū. C. ne filius p pfe. et illd qd dicit iste hoc pcedit i casu postulationis nō in pntatiōe. itē loquit qñ nullus ius est acqstū s3 facta presentatio a ne est ius acqstū b saltē ad rē. c. cum bertold. de re in. 12 dica. et ibi p istū. i. gtrariū facit glo. in cle. plures. i. x. ff. pntare. de iure c patro. et c. cū aut. eo. tit. et v. casus i l. qui absenti. ff. d. do. et in. c. i. de con 13 ces. p. b. li. vi. et in l. qui absenti. ff. d. acqre. posses. et p Jmo. ibi qñ dicit ad istum tex. vide ibi Alex. i. apost. in x. s3 electio pri ma ps est verior p not. per istuz in c. cū vos. de offic. or. et in. c. dilect. de offi. lega. et per Bellen. in. c. a no bis. de iure pat. et vide no. p doc. in 15 d. l. q. absenti. ff. d. dona. et vide Bal. in. l. i. in. vi. col. in ver. xvi. ff. quero an postulatione p sentata postulato vel superiori habeat locū penitētia. C. de serui. et aq.

c **Adde late** Met. de ancha. cōsi. ccj. Zacharias. Presentata superiori. Adde q posuit in apostilla ad istū in. c. gratū. in ver. eligendi et postulandi. in nn. 2. s. eo. tit.

d **In loco.** facit bo. tex. in ecclesijs. C. de epis. et cle. et vide bo. gl. in. c. si pponente. in gl. i. ibi rē si de terra illa de rescrip. vbi istū. et d. meum. l. 3 Bu. ibi s. et etiā Met. de anc. hic. et vide. c. hortamur. et in. c. nullū. l. xxi. dist. et c. nullū inuitis. l. xi. dist. et facit bo. tex. in. l. i. in ver. ciuib. nostris. C. de anno. ciui. li. xi. et ibi Bar. dicit argumētū qd officiales positi sup faciendis eleemosynis publicis nō debēt illas dare extraneis paupe ribus. et qd voluit Jo. an. in ti. de instr. edi. s. si vero aliqua. x. s3 an pau peres. facit qd eps q d3 dispensare bona inter pauperes nō d3 dare ex traneis pauperib. C. de epis. et cle. l. nulli. et vide tex. in aut. de eccl. ti. s. si qd aut p redēptione. et gl. i. sing. in. c. si pater. de testi. lib. vi. et vide bo. tex. in. l. i. q. cōditio. in. s. i. ver. si non appareat q mortuus senserit in ei? municipij foro. ff. de cōd. et demōstra. et vide do. meū in. c. licet. de ferijs. vbi distributio eleemosyne est faciēda pauperib. vicinis et nō alienis. **Adde tu per** Sede. p. xxi. vbi ponit de vsuris erogandis. Ant. Fracis. Circa hoc cui eroganda sit eleemosyna. Dicas qd d3 fieri oibus penitētib. tñ potius fideli q infideli: potius captiuis q alijs. et potius cōiunctis q extraneis: et potius senibus q iuuenibus: et potius infirmis q sanis et potius nobili q ignobili: et debet fieri de iuste qstis et sine pōpa. p quo vide plene p. d. Car. in cle. i. in. s. ideoq. de reli. et vene. sanc. nec debet fieri meretrici vt pntiat in coitu. vt ibi p eum nec medicatibus validis: vt i ti. C. de medi. vali. et vide bo. tex. in. c. eleemosyna. xii. q. v. vbi dicit tex. qd de male acqstis et illicitis lucris nō d3 fieri eleemosyna. et vide Arch. in. c. nō est. i. q. et bo. tex. i. c. ex trā missa. de deci. vbi d3 qd de bonis alienis non pōt fieri. et vide do. Abb. in. c. olim. et c. innovamus. de cēsi. vbi qd eleemosyna pōt fieri de iniu ste extortis p gabellarios. et vide Pau. de castr. in cōsi. suo. l. xxi. et vide

pulchros tex. ad hoc. xii. q. v. per totā. q. **Et adde** q eleemosyna fa cta in statu pcti mortalis: nō pdest ad salutē: s3 ad mitigādū deū. vt in c. nō est. et ibi pulchre per Arc. i. q. i. **Et adde** qd eleemosyna dari d3 psonis vel ecclesie de diocesi qbus dari cōsuevit vt in. l. p. privilegia. C. de sacrosan. eccle. qd verū est: etiā si statuto cauet qd def alteri eccle. vel

alteris psonis: qz tale statutū non valet fm bart. ibi in fi. per. c. ad apo stolicā. de simo. et vide Joā. and. in addi. Spec. in ti. de instr. edi. in. s. nūc x. o. aliqua. et vide et Specul. in ti. de loca. in. s. nūc x. o. aliqua. in x. l. xvi. vbi mul ta dicit d. eleemo. et inter cetera di cit q diues cogit facere eleemosy nam p superiori.

16 **Mo. xii. q. vbi in loco** reperuntur idonei nō debet pñci extraneus: est em qd honorādus et p mouendus in eo loco vbi suā peregit etatē: neq d3 alius obripere stipendia alijs debita: licet ho die male seruetur. Et vide in hoc cananēū anti quum pulcherrimū. in. c. nullus inuitis eps def.

17 **lxi. dist.** **Mo. xii. q. vbi cōcurrit honestū** et in sum pferēdū est iustū honesto. hic em cōcurre bant ista. nā honestas pcurrebat ex pte epi qnq ecclesie. qz honestū erat vt poti? pmoueret ad suā sedē metropolitanā q vn? archieps pñce retur aliene sedi. Itē honestū est vt qd pmouea tur ad maiore dignitatē q trāsseratur de pari ad parem. Sed ex parte archiepi collocen. cōcur rebat institia: cū ipse fuisset postulatus ab omni bus qui habebant ius postulandi: licet diuersis

18 temporibus consensissent: vt in litera. **Alti. no. q postulatio potest approbari ex consensib?** singulariter superuenientib. nā postulatio isti? archiepi collocē. fuit corroborata ex pñsib? suf fraganeorum postea singulariter accedentibus: quod an possit de iure indistincte fieri: dicā sup

19 **gl. pe.** **In gl. in ver. d. gratia. ibi:** nec psumat sibi ius creare in posterum. Nota bene hāc parti culam glos. videtur enim sentire q non debeat p sumi gratiosa cōcessio in exercitio alicuius iuris sed potius d3 psumi vt vtens intēdebat vti iure suo. Et facit ad hanc qd nē: pone qd aliquis fuit in possessione iuris eligēdi vel alterius iuris de mū excludit ab exercitio illi? iuris petit iste nūc se restitui: ob hūc q gratiose fuit admissus ad ex ercēdū illd ius. iste x. o. negat grām et dicit q suo iure fuit vsus: qñ cui incubat on? pbādi an agē ti an vero excipienti. **Inno. refert** quosdā di stinguisse inter iura corporalia et incorporalia vt primo casu psumat gratiosa cōcessio: sec? i scdo

materia eleemosyne vide in. c. miroz. et in. c. medicina. et se. de pe. dist. i. et in. c. fratre. l. xxi. di. et per doct. in sum. de pe. in. s. si quis.

e **Honesto.** Sed qd in casu i q cōcurrat licitū et honestū. dic q attēdi d3 id qd est honestū vt est gl. iūcto tex. in. l. semp in 3ctib. ff. de reg. iur. et vide bo. tex. in. l. vide tex. in 2iunctionib. ff. de rit. nup. et facit gl. x. q. ii. in. s. hoc ius porrectum. in x. et plus. et quis liceat 3hētib? inter se decipere. vt in. l. in cause. la. ff. de pōponius. ff. de mino. et in. l. itē si pñcio. s. queadmodū. ff. de loc. tñ honesto et bono viro nō cōgruit vt est glos. sing. in. d. l. semp in 3ctib. fm Ana. in. c. cām q inter economū. de testi. Itē l3 pmittat in pñcio posse se decipere nō tñ in vitio et qualitate rei. glo. in. l. iulianus. in. s. si x. o. ignorā. in gl. mag. ff. de acti. empt. Itē nō l3 in quātitate rei. tex. iūcta glo. in. c. per tuas. de dona. et videt pba ri. in. l. i. seruū. s. i. ff. de actio. emp. et vide Jo. de ana. in. c. in ciuitate. de vsur. in. vñ. col. vbi p. d. semp 2sulēdo ferrarie dedit bonam cautelam. Anto. Francif. **Quā honestū et licitum cōcurrūt q sit pferendū.** vide de Joan. an. in. c. bone. el. q. circa fi. de post. plato. et vide btm. Tho. q. ii. qd. ci. art. i. et q. vbi dicit q honestū idē est q virtuosum. et vide etiā dem. in. i. dist. in art. ii. q. x. l. art. ii. **Et adde** q nō solū quod li cet: sed etiā q est honestū considerari d3 de quo in. c. magne. de voto. **Et qre** nō oē qd l3 est honestū. vid Arch. in. c. aliud. xi. q. i. et ppter ea d3 qd posse facere: qd honeste pōt facere. l. q. vulgo. ff. de sta. hom. l. filius. ff. de 2di. insti. l. si cū dies. s. 2promisso. ff. de arbi. Et qd sit hone stas: et vñ dicat. vide Jo. an. in rubi. de vita et ho. cleri. et vide bo. glo. in Liustitie. ff. de iust. et iur. q. dixit q honest? hō d3 hō morigerat? aliena nō tollēs q qñ in se est in alijs virtutē operās. et qñ dicat aliqd eē ho neste actū. vid gl. in gl. q. vñ. ff. de ne. gest. **Et adde** q honestas d3 pferri oī lucro. vt dixit Bal. in. l. reprehēdēda. C. de instit. et subtit. sub cōdi. fac. et dixit ipse Bal. in. l. q. ex lib. C. de ope. libe. q ius honestatis est exceptū ab oī supioritate. dicebat Alex. in. l. nepos pculo. ff. de x. b. signifi. q ppter honestatē recedimus a proprio significato verborū. et adde q honestus homo habet p se presumptionē q nihil dolo faciat

Sañor. super Prima parte primi.

vt notabi. voluit
Spec. an titu. de a
ces. ac. in. s. i. x. l.
sed opponitur.
a **Alleganti gra**
tia. vi. d. Arch. in
d. c. si cui. d. p. b. li.
vi. q. qui allegat b
gram hz illa pro
bare. z ibi Joan.
and. i. c. ex parte
ade. d. tes. z istuz c
in. c. si. in. i. i. q. col.
de resti. spo. z i. c. d
ea te. de rescript.
Alde qd vo
luit Oldra. c. o. fi.
clvi.
b **Que nō solēt.**
Aide bo. text. in
Lapud Julianū.
in fi. ff. de leg. j. et
ibi doc.
c **Que solēt gra**
tiose. Rō est qz
his q sunt libere
facultatis non p
scribūt z nō obli
gāt. vt legi. z no.
an. l. i. c. de serui.
zaq. p. Bar. l. i. cū
de in rē verfo. ff.
d vsu. p. Ex. in. l.
i. c. que sit lō. cō
20 **tu. p. Jo. and.**
i. c. Joānes. d. cle
ri. p. i. i. q. i. i. b. i.
fi. z in. c. qm̄ devi
ta z ho. cler. in. q.
col. zin. c. sua no
bis. z i. c. ad apo
stolicā. d. simo. et
in. c. iter ceteras.
de rescri. l. i. fi. z i. c.
ex pte astēsis. de
22 **cel. p. b. i. l. q. col.**
Limita tñ ni
fi aliq p̄sent in
piā cam. ita pul
chre dicit Pau.
in. c. in lris. in. x.
col. i. x. mō qrit.
de resti. spo. alle.
tex. i. d. c. ad apo
stolicas. z volunt
Abb. i. d. c. sua. i
q. col. in versi. ter
tio potest solui.
f. **Sebasti. Sapia.**
d **Done exem**
pli. vi. d. Abb.
i. c. cū ecclesia su
trina. j. d. cā pos.
z p̄p̄ieta. z in. c.
sua. j. d. simo. vbi
et ponit hoc exē
pli. vi. d. ad h. do.
meuz. d. Rochū
curtū senatore i
c. fin. col. lvi. x. fi.
septimū req̄sitū.
3. de cōsuetu.
e **Sciēte z patie**
te. Aīd gl. i. l. i.
ff. de act. empt. z f
vēd. z istū i. c. cū
Joānes. i. vi. co.
in x. an. aut suf
ficiat. de fi. instr.
z vide plene per

Sed ipse Inn. tenet indistincte q alleganti gra
tiam incumbit onus probandi. qz ex quo quis
pbat se fuisse in possessione. z demū deiectioni ab ea
debet ante oia restitui. cū z p̄redo ante oia sit res
stituendus. vt in. c. in literis. de resti. spo. Et hac
opi. Inn. sequuntur cōiter doc. Et mihi placet.
intelligendo q exercuerit tale quid. qd de gra
tia nō solet cōcedi. vñ in istis q nō solet de faci
li concedi. nō presumitur gratiosa cōcessio. vt vo
luit ipse Inn. in prima parte sue gl. z Bar. in. l. i.
q. hoc interdicto. ff. de itin. actuz priua. In his
vero q solēt gratiose cōcedi. non presumit q
quis intēderit vti iure suo nisi p̄betur saltē per
indicia. Done exempluz amicus florentin⁹ qñ
veniebat ad hanc ciuitatem senen. solit⁹ erat ho
spitari in domo amici. dicemus ne q p̄pter ali
quas vices acquisierit possessionem hospitan
di. certe dicendū est q nō. Quia hoc solet cōcedi
ex quadā amicitia. vñ nō est p̄sumēdū q iste fue
rit passus illū vti iure hospitadi tāq iure suo. vt
no. Inn. in. c. cū ecclesia. de cā pos. z p̄p̄riet. Et
idem dic. qñ extraneus a collegio fuisset admis
sus solū in capitulo. s. nō dedit vocē in electioe.
nā p hoc nō debem⁹ p̄sumere q iste intēdat vti
iure suo. z qd possessionē quesierit interessendi
qz de gratia solet concedi nuda interessentia sine
datione vocis. Et facit qd not. Bart. in. d. s. hoc
interdicto. Et instat hic Inn. circa acquisitio
nem iurii incorporalium. quā materiā tractauit
in varis locis. p̄sertim hic. z in. c. in literis. d. re
stit. spo. z in. c. cū ecclesia. de cā pos. z p̄p̄rieta. z
in. c. q. de in integ. resti. z in. c. dilectus filius. d. ca
pel. mona. z in. c. conquerente. de offi. ordina.
20 **Sed circa materiā nostrā pōt poni hec re**
gula. q ad hoc q quis qrat quasi possessionē iu
ris incorporalis. oportet necessario q cōcurrant
duo. Primo q iste intendebat vti iure suo z nō
alterius. vt in. l. i. ff. quēadmo. serui. amit. Ratio
est. qz ad acquirendū possessionē. necessario req̄
ritur animus acquirentis. qz sine animo z corpo
re. regulariter non acquiritur possessio. vt in. l. i.
cet. C. de acquir. pos. ponitur in. c. cū nostris d. cō
tes. p̄ben. Secundo requirit. q exercuerit illō
ius sciēte z patiente aduersario. in cuius p̄i
udicium acquirebatur possessio. qz possessio istoz
iurii incorporalium. inheret oīibus istius qui
possidet. Ideo non pōt acquiri sine sciētia z pa
tientia illius. cū ex sola patientia. oriatur illa pos
sessio. vt in. l. i. quoties. ff. de serui. z videt tex. pro
p̄dictis in. l. i. c. de serui. z ibi cōiter tenet docto.
Et si plurium interest. requiritur sciētia z patie
tia oīm fm̄ do. Inn. hic. z bene secus est in reb⁹
corporalibus. qz ibi non requiritur dñi sciētia.
vt in. l. i. c. de p̄scrip. lon. tempo. dixi in. c. vigi
lanti. de p̄scri. An aut sit necesse q credat vti
iure suo. an sufficiat q hoc intendat. dñ Inn. suf
ficere. q hoc intēdat. licet nō credat. Post. dicit
hoc verū. nisi in beneficialibus. Sed tu dic z me
lius. q ad acquirendam iustā possessionē. necesse
est. vt credat vti iure suo. atq est in mala fide. qz nō
possidet cogitatioe domini. vt in. c. si virgo. xxx
iij. q. ij. Sed ad acquirendā possessionē. nō requi
tur q credat vti iure suo. sed satis est vt hoc intē
dat. qz z p̄redo pōt acquirere possessionem alte
rius. vt in. d. c. in literis. An aut in dubio p̄
sumatur bona fides vel mala. dicv̄ plene dixi in
c. si diligenti. de p̄scrip. z in. c. q. de in integ. re
stit. Et qñ ad p̄positū nostruz. dicendū est q
vbiqzqz postulatio est contra ius. nō p̄sumitur
iusta. nisi ex aliquibus coniecturis iustificet. tex.
est notabilis in. c. ad decimas. de resti. spoliat. in
vi. facit. l. quēadmodū. C. de agrico. z cens. lib. xi.
vnde in casu huius capli. non presumetur q isti
suffraganei essent in possessione eligendi bona fi
de. Quia hoc est cōtra ius. qz si eis mouet que
stio ante q eligant. debent ostendere saltem colo
rate. quo iure p̄tēdūt ius vocis dāde z hoc ca
su intellige hac gl. in fi. qd no. Si tñ fuissent diu
in possessione. p̄sumit bona fides. vt not. Inn. in
dicto. cap. q. z in hoc casu intellige. c. cum ecclesia

sutrina. de causa. pos. z p̄p̄rie. non tamē debet in
terim spoliari illa possessione. vt no. Inn. in. c. in
lris. de resti. spo. in. c. cum ana. de ele. sed potest
22 eis moueri questio modo p̄dicto. Anuz tñ
singulariter nota. ex dictis Innoc. dicit enī inter
cetera. q papa vtēdo aliquo iure ex plenitudine
potestatis nō acquirit possessionē illi⁹ iuris nec
p̄scribit. Rō qz dñs non dicitur pati cū papa
hoc faciat ex plenitudine potestatis. ergo p̄scri
ptio nō habet locū cū solū currit contra negligē
tem. Sz si papavel imperator ex plenitudine po
testatis cōcederet aliqua iura alicui crederet p̄p̄
ceps de iure posse cōcedere. z tūc ille qui recipit
bñ p̄scribit si habet bonam fidem. In gl. in
ver. diff. dere. ibi p̄stituat aliū defensorē. istud cō
silium glo. nō placet cōiter doc. qz parū refert an
quis faciat per se an per aliū. vt in. c. pe. de pe
cu. cleri. z in reg. qui per aliū. de reg. iuris. lib. vi.
Et ideo cōsulant doc. q si p̄lat⁹ diffidat de iu
re ecclie sue q cōicato p̄silio capli delinquat illā
rē vel cedat liti si autē nollet capli cōsentire tūc
dicat mūde sunt man⁹ mee. vt in. c. ephesis. xliij.
dist. De hac materia vide qd dixi post gl. in. c. si.
de p̄scrip. z qd not. Innoc. in. c. q. de test. lib. vi.
23 **In ea gl. ibi nisi iam publicatio scrutini⁹ zc.**
doc. cōiter impugnat hanc gl. per tex. a cōtrario
sensu vbi innuitur q ante q postulatio sit p̄sen
tata superiori possunt postulātes ab ea recedere.
ergo obstat variationi sola publicatio scrutini⁹.
Et. c. publicato. qd alleg. glo. loquit in electione
z non in postulatione. nā electio innuit iuri. po
stulatio ḡre. ideo facili⁹ p̄mittit recessus a postu
latione q ab electione. Nā postulātes deliberāt
gratiā petere a superiore. vñ ante q p̄sentet pape
ipsa postulatio. p̄nt absq alicui iuriavelle ḡraz
nō petere. Sed qñ cōsentit in aliquem eligē
do tunc videtur p̄sentire in illū vt in spōsum. iō
non possunt sine illius iniuria recedere publica
to eorū p̄sensu. In gl. in ver. temere. hec gl. in
p̄m. sentit oppositionē p̄ tex. in eo qd dicit q hi
q postulauerūt qnq ecclesiā. ep̄m temere recel
serunt a p̄ma postulatione. Nā videt qd nō teme
re imo iuste. cū papa dīfisset eis mādātū q si dif
fiderent de iure eorū p̄viderēt sibi de p̄sona ido
nea. Sol. gl. primo rīdet q alia pars appellaue
rat. secūdo dicit qd postulatio fuerat p̄ntata pa
pe ideo nō poterunt a prima postulatioe recede
re. q solutiones nō p̄cedūt. Nā hic nō p̄stat d ap
pellatioe saltē legitima. Nō ob. p̄ntatio fctā pa
pe qz papa dederat iā eis potestātē recedēdi ab
illa postulatioe. **3o solue meli⁹ vt sentit Inn.**
qd facultas recedēdi fuit eis data sub p̄ditiōe. s.
si diffiderent de iure eorū. Sed non videbantur
diffidere ex quo maior pars capli nō diffidebat
nā rescriptū fuit oībus vt caplo. ideo nō videbā
tur variasse ex diffidētia iuris. s. potius ex incō
stātia. qz dubitassent de iure eorū requisissent suf
fraganeos quozū cōtemplatione papa permisit
24 eis facultatē variadi. Et per hoc soluit si dica
tur qd minor pars nō tenetur cōtra cōsciētiā se
qui iudiciū maioris partis nam vt dixi nō fece
runt hoc ex diffidētia. Item satis est qd hic ha
bebāt formā mādātū vt eo casu recederēt quo de
25 iure eorū diff. derent. Et in fine gl. no. qd ad
hoc qd electio valeat opz q due partes vocan
b **dorūb sint in capitulo. z idem dic quo ad alios a**
ctus explicandos quo ad vniuersitatē. Nam po
tentia capitularis consistit in duobus partibus.
vt in. l. nulli. z in. l. plane. ff. qd cuiusqz vniuersi.
Valeat tamen quicquid facit maior pars illarū
duarum partiū. z ita intelligitur. c. i. j. de his que
sunt a maiori parte capli. z. l. qd maior. ff. ad mu
nicipa. nota glo. in. d. l. nulli. Aduerte tamē qd li
cet valeat gestū quando due partes fuerunt in
collegio. Tamē si aliquis fuit cōtemptus p̄t p̄
sequendo contemptum facere retractari i id qd
fuit gestum eo absente. vt in ca. bone. infra de ele
ctione. In glossa in versi. consuetudine ibi. x.
ideo dicit. Nota hanc secundam solutionem. gl.
enim videtur recedere a p̄cedēti solutioe vt so
lapossessio

Bal. in. l. q. in. iij.
col. in. x. l. qz ma
teria possessionis
zc. C. de sui. z aq.
vbi plene de pos
sessio. iurium in
corporalium.
Sebasti. Sapia.
Cōtra ius. de
hac materia late
tradit i. c. cū ecclie
sia sutrina. j. d. cā
pos. z p̄p̄rie. vbi
ponit an p̄scri
ptio iuris eligē
di regrat titul⁹.
de quo etiā p do.
Jo. fran. balduz
in tract. p̄scrip. an
p̄ma pte quinte
partis principa
lis. q. iij.
An per alium
vide istū in. c. mu
lieres. de sen. exc.
z docto. in. l. i. qz
id qd. ff. de iurif.
om. iu. z. lita tñ.
s. gessisse. ff. de ad
mīnist. tuto.
zacharias.
Dne ptes vo
cādorū. Ad dō qd
nō sufficit eligen
tes esse in maiori
pte vt no. Inn.
i. c. cū nobis oliz.
z ibi iste co. v. x. l.
s. dubiū est. isto
tit. z sely. in. c. cū
oēs. col. pe. z seq.
ver. extra gl. s. de
cōsti. z in. c. i. co. i.
versi. q sit verior.
de maio. z obed.
imo vt sentiunt
duas partes p̄e
sentū debere vo
cari. ita p. d. Car.
Alex. in. c. qto.
col. l. iij. ver. nota
successiue. z colū.
fi. ante fi. ita et iaz
not. Bar. Bal. z
Ang. in. l. nulli. z
il. plane. ff. qd cu
iusqz vni. no. An
gel. are. in. s. si itē
testamento. col.
fi. ver. z aduertat.
insti. de satisf. tut.
iste i. c. ecclia. col.
fi. ver. vñ. querit.
extra gl. j. de ele.
z Ang. perusi. in
cōsi. xlv. in p̄nci.
Facere retra
ctari. Adde tu p
Old. consi. l. iij.

a Sola possessio, vide no. in. c. in literis, de rest. spo. z in. c. consulationi bus, de iure pa. vide Cal. cōf. vi. querequirant. in tit. de cā pos. z pprie. z in ti. de inrepa. in cōf. xxi. vbi alleg. no. per Joā. and. hic. z no. in cap. cū ecclesia, de causa pos. z pprie. z vide dñm meū. hic. in. xiiij. col. vbi di cit se in facto consuluisse Darne. z Bal. in. l. ij. C. de serui. z aqua.

Adde. d. Car.
gij. cxxviii. z vide a
in. c. in lris. de re
stitu. spol.

Sebasti. Sapia.

b Qd si fundus,
vide. d. Jas. in. l.
ij. col. vj. ver. si. itē
quinto. C. de iure
emphy. vbi limi
tat nō procedere
qñ emphyteusis
ē finita ppter ca
nonē nō solutus
sed pcedit qñ est
finita per genera
tionē: z subdit q
dictū Bart. i. d. l.
ij. s. pe. cōiter ap
probatur.

Renouationē.
idē voluit Bar. i.
l. ij. ff. de pñi. cred.
z Bal. i. l. ne cui.
C. loca. But. i. c. j.
d. loca. ro. in rub.
ff. de ar. i. xij. col.
i. xj. q. emphy
teusis. z in. l. ij. in
pñi. ff. sol. ma. z i
cōf. xxi. incip. pro
positum ihi p sal
tationis habēda
veritate i. x. q. ad
vltimū zc. p istuz
in. c. ij. de locato.
26 bal. in addi. spec.
in ti. de loca. i. xj.
col. in. s. emphy
teusis d3 potius
renouari. z idem
tenuit Ang. i. s.
pmittit in. d. l. j.
z Bos. in. d. c. j. de
loca. z gl. i. z car.
i. c. pe. in eo. ti. de
postu. pla. vbi se
quit Bar. in. d. s.
pmittit. z. d. meū
vbi z hic. Priū tñ
tenet Jmo. in. l. si
mibi z titio. in fi.
pñ. ff. de ver. ob. i.
c. ij. i. ver. libere de
feudis. z h. z bal.
in. c. i. quēadmo
dus feud. ad filiā
ptineat. circa si. z
ibi Jaco. aluaro.
z Pet. de ancha.
27 gñ. cxxxiij. incip.

plene subtiliter allegatum reperio. z cōmunis opinio est cū Bar. put
attestatur Ro. in dicto cōf. xxiij. quā intellige pcedere qñ ipi de agna
tiōe petētes se renouari sunt instituti secus si extranei essent ab illo in
stituti. qz extranei illi preferunt. lex facto. s. fin. ad treb. z i. vt iurisu
randi. s. si liberti. ff. de operis libertorum. ita pulchre cōsuluūt Jmo. in
cōf. incip. quidam Thomas de pano.

Limita. ij. opin. cōem pcedere cū supsunt descēdentes psone defun
cte in cui⁹ psona finita est in cphyteusis. secus qñ nō supsunt sñm Pet.
de anch. in palleg. suo cōf. cxxxiij. **Limita. iij. sñm istū hic qñ platus**
esset alias cōcessurus extraneo: secus si vellet retinere penes ecclesiam.
Limita. iij. si heredes illi⁹ emphyteute vel vasalli petierūt renoua
tionem intra annū sibi fieri secus si elapso anno qz illud ius renouan
di durat āno. c. i. s. titius. si de feu. fuerit z trouer. **Limita. v. opi. cōez**
posse pcedere existente integra z nemini adhuc facta pcessionē. secus

autē si alteri fuerit facta pcessi. oarg. eorū que no. in. c. Quis. de rescrip.
lib. vi. Faciat ad predicta qd voluit Ly. z Bal. in. l. i. perator. ff. de pac.
in. ij. ibi ex ista lectura. no. arg. vbi dicit q si testator reliquit bona sua
distribuēda inter pauperes p ministeriū fratru de penitentia z priorē
fratrum p dicatorum z vnus eorū vult eligere in pauperes cōiunctas

psonas testatoris
qvere sint panpe
res: z aliter vult
eligere alios pau
peres qd eps des
bet magis pñu
ctis: fanere nō di
cūt qd istud sit d
necessitate: sed si
cut lex alibi grāz
facit si hoc facit
tamē ista est gra
tia quodāmodo
debita allegat. l.
ij. s. pmittit. ff. de
aq. quoti. z esti. z
vide Bart. in. l. i.
i. v. col. ix. ex hoc
sequit. ibi item
ex hoc cōcludit
ff. de iurif. om. in
dic. q si illud qd
ps petit sibi non
deberi l3 qñqz ef
fet iniuria si dene
garet: z allegat
d. l. i. s. pmittit.
Limita etiam
vi. nisi res fuerit
suorū maiorū. l. si
in emptionē. ff. d
minor. z voluit
Ro. in. d. c. xxiij.
in ver. quo ad vlti
timū ibi vltimo
ad hoc specialis
ter induco.

Limita septis
modocōtrina bar.
procedere quā
do emphyteusis
esset finita p ges
nerationē finitā.
non aut qñ expi
rasset ppter ca
nonem non solu
tuzita singulari
ter consuluūt Lu
do. ro. consil. cxiij.
incip. quo ad vlti
mum quo querit
in primo dubio.
referunt ad dōd.
repetētes in. l. ij.
in ver. no. circa si.
ibi an xō dñs. z
aliqud ibidem in
gl. magna. in xj.
repellere. ad fi. C.
de iure emphyt.
z habes nūc istū

passum melius collectum p me q̄ per aliū deo fanente. Corsetus.
Adde tu q licet suprascriptus addens more solito plene locus sit
tñ nō vidit Pet. de anch. consil. cxxxiij. vbi dicit q siue cphyteusis sit
finita per canonē nō solutū siue ab aliaz causam dñmō dolus emphy
teute absit d3 renouari emphyteusis. z in inferiorib⁹ terminis firmavit
l3 nō ita aperte qñ. ccccxxi. circa finē. z dicit Ro. d. consil. cxxij. qd in illo
casu nō pēdicabant no. p Bar. in. d. s. pmittitur.

Confessio quatenus vide que dixi. s. eo.
Zacharias. **Adde predictis** Bar. in. l. quidē. C. de excep. Bul. in. l.
age cū geminiano. C. de tras. gl. in. c. cupientes. z ibi Sam. de elec. lib.
vi. Bar. in. l. nō vtiqz. z ibi Alex. in add. ad ipm. ff. de exce. Fel. in. c. exa
minata. z in add. in epim. col. ij. de iud. Lud. bolo. in. l. si te. C. de inge. z
manūm. Lanfr. de ori. in. c. qñ z tra vers. cōfessiones. nume. i. z in apo
stil. in vers. acceptari. de prob. z Alex. consil. ij. col. pen. in fi. vol. iij.

Confessio quatenus vide que dixi. s. eo.
Zacharias. **Adde predictis** Bar. in. l. quidē. C. de excep. Bul. in. l.
age cū geminiano. C. de tras. gl. in. c. cupientes. z ibi Sam. de elec. lib.
vi. Bar. in. l. nō vtiqz. z ibi Alex. in add. ad ipm. ff. de exce. Fel. in. c. exa
minata. z in add. in epim. col. ij. de iud. Lud. bolo. in. l. si te. C. de inge. z
manūm. Lanfr. de ori. in. c. qñ z tra vers. cōfessiones. nume. i. z in apo
stil. in vers. acceptari. de prob. z Alex. consil. ij. col. pen. in fi. vol. iij.

Confessio quatenus vide que dixi. s. eo.
Zacharias. **Adde predictis** Bar. in. l. quidē. C. de excep. Bul. in. l.
age cū geminiano. C. de tras. gl. in. c. cupientes. z ibi Sam. de elec. lib.
vi. Bar. in. l. nō vtiqz. z ibi Alex. in add. ad ipm. ff. de exce. Fel. in. c. exa
minata. z in add. in epim. col. ij. de iud. Lud. bolo. in. l. si te. C. de inge. z
manūm. Lanfr. de ori. in. c. qñ z tra vers. cōfessiones. nume. i. z in apo
stil. in vers. acceptari. de prob. z Alex. consil. ij. col. pen. in fi. vol. iij.

Sanozmita. super Summa parte primi.

a **S**ine qualitate. Vide apostil. Alex. in l. Aurelius. si de q. sit. ff. de libe. leg. hic alleg. v. id bal. in l. vnica. C. de confessionis. in. iij. col. xvi. iij. si quidez. **Adde Rom.** a consilio. clxxv. z cclij.

b **U**nica. In. iij. colum. ibi. naz si mercator est notabilis zc. **Adde** Fracis. areti. q. iij. vbi dicit q. forte illud dictu. Bal. est de iure veru. z q. tale statutum d. itel ligi de p. tinentib. ad mercantiam.

c **L**uctos populos. In. x. col. in xvi. z vltimus q. ro. ibi. quero ergo primo.

d **L**u dilectus. Mot. p. singulari intellectu ipso. c. s. certe Bal. ibi. in. x. co. in. d. l. c. ctos. dicit valere statutum qd. sit tur libris mercatorum seu scripture capsonis v. mercatoris tanq. publico instro. s. ni hil dicit d. cosue tudine. z istud b. voluit in. l. coparationis. in. iij. co. xvi. ego addo se ptima scriptura. C. de fide instru.

e **U**rges psumptio. v. id. La. de oria. in repe. c. qm. s. falsaz. in x. bo. p. fessiois. col. vi. j. de proba.

f **A**d sui defensionem. v. id. Bal. in l. si filius. s. in exceptionib. de i. terroga. act. z in l. vnica. C. de confessionis. in. iij. co. z in l. nec codicillos. C. de codicil. bal. z. Imo. l. l. dec. d. x. obl. Bal. in. l. si qd. C. d. excep. z in. l. iij. C. de do. an. nup. z istu. in c. cu. venissent. de institut. z per illu. tex. z ibi etiaz Imo. z Bal. i. l. i. s. editioes. ff. de ed. z in. l. ea. q. C. de codicil. inde. z in. l. si quidez. C. d.

tenuis faciebat contra eos, z p. aduersariis. facit. c. cu. venissent. de insti. z. c. p. terea. el. ij. de trasac. lo. dt. Abb. q. isti q. fuerat p. fessi erat n. iij. z no. p. cu radores. v. id. eoz. p. fessio no. debebat nocere canonicis. Vel scdo. intetio canonicor. p. cernebat p. prietate. p. fessio aut. istoz. p. cernebat possessione s. moder. soluut aliter z ineli. dicetes q. ista co. fessio emanauerat qualificate. v. in effectu erat vnica factu. qualificate. id. no. poterat suffragari recipere z approbare p. fessionem illa. sine qualitate. z hoc dictu. tenet p. legistas z canonicas z no. in. l. aureli. s. idem quesit. ff. de lib. lega. vbi plene p. Bar. z in. l. si qd. C. de excep. z p. canonicas in. c. j. de p. fess. lib. vi. facit. c. cu. olim. de c. sit. Sec. est q. co. fessio continet duo facta separata tuc em. pt. aduersari. recipere vnu. factu. qd. facit pro se. z aliud qd. s. se facit. respuere. vt no. i. loco p. alleg. Done. ex. p. lu. in primo casu. p. fessus sum recepisse centu. a te. q. mihi debebas ex ca. mutui. Non potes tu dicere tua intetione esse fundata q. mihi tradidisti cetu. z q. mihi incubat on. p. bandi q. ex ca. mutui receperim. q. vt dixi ista co. fessio p. tinet vnica acti. qualificate. non em. co. fiteor recepisse a te centu. simpliciter. sed illa centum q. mihi debebas. Ande debes aut totaz co. fessionem recipere. aut tota. respuere. z id. dic quo ad terminos hui. lfe. Ex. p. lu. secudi. petis a me cetum occasione mutui. ego r. iij. d. q. bene mutua sticentum. s. tu teneris mihi in mille ex alia ca. hoc casu tu bene potes fundare intetione tua su per co. fessione mea. z respuere alia parte co. fessionis. q. cotinet factu. separatu. sed do. Lar. voluit limitare hoc vltimu. q. p. fessio emanauerat viua voce. secus dicit. si p. scriptura. q. cu. scriptura sit qd. indiuisibile. no. pot. pars ea. approbare p. se z respuere s. se. alleg. dictu. c. cu. olim. z glo. in. l. p. blia. ff. de positi. s. hoc dictu. nunq. mihi placuit. z Bar. aperte sentit p. trariu. in. d. s. id. q. sit. et Bar. z Bal. in. l. vnica. C. de co. fess. z optime facit tex. in. d. l. p. dubia. q. qd. senserit ibi gloss. z in. c. si quid veri. x. xv. dist. Mo. ob. c. cu. olim. q. loq. de scriptura publica. s. nos loquimur de priua. ta. na. priuata p. sona b. n. pot. scribere s. se sed no. p. se. vt in. l. ex. p. lo. de p. ba. **Adde** t. n. notabilez limitatione quam ponit Bal. in. d. l. vnica. b. dicit em. hoc dictu. no. p. cedere indistincte in libris mercatoru. q. ex quo scribunt p. aduersario de bet eis credi. quatenus scribit s. Dumo. q. titas sit parua. mouet q. officiu. istoz. co. iter e. approbatu. z tacite videt eis madata. vt p. ficiat codice rationu. v. n. officiu. scribendi no. d. eis esse dano. sum. Et placet mihi hoc dictu. facit qd. not. in. l. qd. a. z in. l. si quis ex arg. etariis. ff. de ed. Secus dicit ibi Bal. in magna quantitate. q. tuc non debet eis credi in fauore eoz. s. liber cotineat aliq. s. eos. z in fauore aduersarij quod bene notabis. **Dicit** etia. valere p. fuetudine. vt credat libris mercatoru. et in magna q. titate. accedete t. n. indi c. s. co. scientia. i. si iudici visum fuerit. vt q. habe bit co. siderare qualitate mercatoris. z grauitate p. iudici. Secus dicit si p. fuetudo haberet vt in dist. crederet libris mercatoru. in eoz. fauore. q. talis p. fuetudo dat occasione malignadi arg. in. l. co. uenire. ff. de pac. dot. lib. z in. c. quato. de dinor. Et no. hoc dictu. singulariter. Cotrariu. t. n. ipse sentit in. l. c. ctos. populos. C. de sum. tri ni. z si. catho. vbi dixit singulariter valere talem co. fuetudine. vel statutu. allegauit. c. cu. dilect. de fid. instru. Sed mihi plus placet primu. dictu. qd. in veritate fuit per eum magis examinatum. z ideo illa debet dici sua opinio. Nec ob. c. cu. dilectus. q. loquitur cu. scriptura p. ficitur non ad p. modu. p. p. uum s. alterius. na. co. fuetudo p. t. n. ducere q. scriptura priuata sit autentica. no. tame ad proprium p. modu. nisi cu. p. dicta distinctioe: scilz. accedete iudiciis p. ficietia. z hoc semp. notabz. **Adde** ad p. dicta vna limitatione bona qua tenus dixi q. si co. fessio fuit facta qualificate. no. pot. aduersariis recipere partem quaten. facit pro se. z alia parte respuere quatenus facit p. ad

uersario. p. cedit em. nisi s. illam parte q. facit pro co. fidente sit v. gens p. sumptio. **Ad** quod vide bonum tex. iuncta gl. in ver. donec p. batu. j. de in sti. c. cu. venissent. hic dicit Bart. in. d. s. id. q. sit. qd. si q. co. fiteat se interfecisse ho. iem ad sui defen sione pot. co. denari de homicidio ex sua p. fessioe nisi p. bet q. ad sui defensionem fecerat. q. p. sum ptio est s. rone opis perpetrati cu. sit factu. a iure d. anatu. It. q. verisile no. cotingit q. aggressus interficiat suu. aggressore. z id. dic in. l. iij. b. Po test dari z alia limitatio. na. s. parte qua. impu gnat pot. adducere p. habiles co. iecturas z recipe confessionem quatenus facit pro se. z pro hoc. c. j. s. eo. z. c. ij. j. de transa. Abbas. **Per** postulatione nullu. ius acquiritur postu lato. etia. q. sit p. sentata pape. z tuc no. p. nt par tes a postulatione recedere ne illudat superiori. **Postulatio** no. admissa an z q. inferat iniuria postulato vel postulantibus. **Citatus** vt presentet se co. spectui iudicis: pot. p. procuratorem comparere. **Electus** acquirit plenum ius z potest facere se firmari. **Papa** no. recognoscit supiore ad que recurret. **Presentat** a patrono ecclesie acquirit aliquod ius licet mutabile per presentantem. **Variatio** an admittatur in electionib. factis de aliquibus officialibus. **Electi** ad aliquam dignitate: an illa co. sequantur si electores recesserunt a tali electione. **Beneficiu** collatu. alicui absentia. an possit ei tol li ante acceptationem.

Postulatione. **Po** stula tio dependet a gra. vel specialius sic. **Postulatio** s. qua. igit. de p. tepto p. t. sine p. iudicio alicui. re. cip. pot. t. n. de speciali gra tia admitti. z habuisti in effectu huc tex. s. c. pro xi. Loquit em. de eod. facto z cotinuat in versi. n. iij. s. ante ver. seq. si aut. Na. s. dicetibus ibi sus fraganeis papa. n. idet put ibi dicitur in ver. n. iij. t. s. z etia. madata. prout hic dicit. **Casus** lite ralis. **Dicit** papa q. per hmoi. postulatione nul lu. ius acquiritur postulatio z ideo sine p. iudicio alicuius poterat postulatione p. dicta repellere t. n. de gra. madata. vt partes mitterent p. curato res suos ad ipm. vtraz. parte presente q. iustu. fuerit decernat. **Ver.** **Ad** p. mo. primo q. p. postu latione etia. superiori p. sentata nullu. ius acquirit postulatovel alteri. **Ad** aut. d. qd. postulates no. p. nt ab ea recedere itellige post p. sentatione supe riori facta. vt d. s. c. p. i. istud no. fit ratioe iuris alicui. quesit. sed ne illudat superiori. vt ibi d. in ver. nec obstabat i. fi. **Ad** s. c. no. q. postulatio ne pot. superiori re. scere sine alicui. p. iudicio. ex quo infert qd. nulla iniuria irrogat supior postu lationem non admittendo. **Cotra** qd. facit quod no. in. c. bone. el. j. s. eo. z hic in glo. j. Sed dic qd. iste tex. p. cedit q. postulatio no. est p. corditer fa cta seu agit cotra ea. de cotreptu. **An** pondera li teram ibi per postulatione memoratam. vnde re fert se tex. ad illa postulatione. de qua i. c. p. ced. ti. qua. se opponebat suffraganei. Secus ante di cendu. est q. postulatio sit p. pter utilitate seu ne cessitate ecclesie z concorditer salt. a duab. par tibus collegi. Na. talis postulatio non pot. re. sc. sine iniuria postulatui. z ecclesie in qua facta fuit postulatio vt no. in. d. c. bone. z per Jo. and. post l. hostie. in. c. cu. monasterium. j. de elec. z vide bo. gl. in. c. cupietes. s. deniq. in ver. gra. de ele. li. vi. **Mo.** ibi de spali gra. qd. postulationis admissio dependet a gra. speciali. sed intelligo mo. p. dicto q. postulatio no. est facta in co. cordia. tuc em. in terneniete p. cordia dependet a gra. no. speciali. s. generali. vt no. in. d. c. cupietes. **It.** no. q. cita tus vt p. nt se co. spectu iudicis pot. co. parere p. pcuratore. **Ad** id. vide bonu. tex. z qd. ibi dixi in c. p. e. d. in. cal. **Ad** In. gl. ibi nisi publicatio scru tinij. gl. j. p. sequire hic opi. sua qua. tenuit in. c. p. cedenti. sed vt dixi. doc. hoc co. iter reprobant: q. capim

trasact. Arch. in. c. i. de p. fess. lib. vi. **Bu.** z alias in. c. p. terea. el. ij. de trasac. Spec. tit. de deposito. **Adde** qd. vo. luit Bar. q. i. c. c. z Ludo. ro. sing. suis fo. iij. zacharias. **Dic** tu qd. est sing. xv. qd. in cipit. accusat. de homicidio zc. al. le. i. eo casu. **Ad** p. poli. de mar. sin gu. clxxv. qd. i. p. it co. fessio inq. ti. **Vide** meli. p. La. de oria. in. c. qm. s. falsaz. in. x. co. fessioes. in apostil. in vee. defensionem. nu. 12. de probatio. **Nullu** ius. v. de istu. z alios. s. c. proxi. **Per** procura tore. vide istu. i. c. fi. in. iij. no. de eo q. mit. in posses. i. x. nostro te p. spe ctui representes. iusto. fi. s. ad illu. tex. posset dici q. fuit expressus ibi p. curator z vide in. c. exp. s. u. de dila. c. cu. essent. d. simo. z. c. j. d. iudi. lib. vi. z d. mitti p. curator instru ctus. c. cupietes. s. deniq. de elec. lib. vi. **Adde** tu q. citatus possit co. parere p. pcurato re. z q. no. cal. de. q. iij. de dila. **Antoni.** **Franc.** **An** z q. cita tus possit co. pa rere p. pcuratore q. citat. p. sona. r co. pareat no. pot. mittere p. curato re. fm. gl. in. x. de legatuz. in. c. j. de iudi. lib. vi. z no. in. c. cu. dilecti. de dolo z p. tu. qd. t. n. intelligit Bal. ve ru. in. l. si. C. de p. cur. in. j. notabili. nisi ca. coparatio nis exp. miteret i citatioe z esset ta lis in qua q. p. c. f. set co. parere p. p. curatorem: quia tuc posset co. pa rere p. pcurato rez: quis esset ci tatus vt persona liter compareret Bal. i. j. col. i. x. z p. hoc istu. prin

cipium q̄ citatus vt psonaliter cōpareat nō pōt poni in bāno si cōpareat p pcuratorē stāte statuto q̄ citatus possit cōparere per se vel per pcuratorē. Et adde q̄ citatus simpliciter pōt cōparere et per se et per pcuratorē. l. presenti. §. cū aut. C. d. his qui ad eccl. 2. fu. l. i. §. vsus. ff. de p. c. cū parati. de appel. et ibi p doc. in. c. eps. xvij. di. qd̄ intellige verum nisi quali

tas cause require ret psonalē cōparationē s̄m Bal. i. d. l. si. C. de pecu. i. ver. q̄rit vtrū. et in x. venio ad secundā partē. p̄ta si cā ad quā citaret esset cā criminalis i quā nō posset pcurator iteruenire iuxta ea q̄ habent p gl. a in. c. venies. d. accusa. zin. c. tue. de pcur. et in. l. p. in §. ad crimen. ff. d. pub. iud. zin. l. serui q̄q. i. §. publici. ff. de procura. Et adde q̄ citat⁹ semp debet comparere legitime et si in citat⁹ tione nō sit b̄dictum. ita nō. vo. b. luit Bald. in. l. i. C. qui p. tuto. et c. Bart. post gl. l. i. si minor. ff. d. bo. au. iu. pos. et ideo dicebat Bal. in. l. i. in. §. vsus. post d. gl. palle. q̄ mites pcuratorem inhābile non d̄z amplī citari: q̄ ceter⁹ verus cōtutū max ac si dixisset nolovenire iuxta gl. in. l. consentaneus. C. quō r̄q̄ iud. de quo vide Bar. i. l. i. finita. in. §. Julian⁹. in iij. col. ff. de dam. infec. Et adde q̄ citat⁹ etiam simpli si nō pparet p se d̄z mittere pcuratorē instructū et si sit in carcere. vt no. voluit Inno. in. c. q̄relā. de pecu. et h̄ p Inno. in. c. dilect⁹. eo. ti. tene tū mēti q̄ citatus ad vñū actū et ad alium seu alī successiue nō tenet mittere pcuratorē. nisi ad illū actū ad quē est principaliter citat⁹ vel monit⁹. vt not. voluit Inno. c. cōstitut⁹. de pcura. et adde et q̄ citat⁹ pparet p se vel p pcuratorē. nō d̄z statim recedere. s̄z d̄z expectare donec iudex sedet pro tribunali. vt est gl. in ver. expectatū. in. c. cū in veteri. de elec. et h̄ in ca. certū. xi. q. iij. et in. c. si quis aut. xvij. di. et in. c. i. vij. q. v. et plene h̄ in. c. p̄luluit. de offi. dele. Et adde q̄ si citat⁹ tarde arripit iter veniēdi ad iudicē. ita q̄ nō pōt in termino pparere. nō excusat. q̄ nimis se arcta uit. vt est gl. in ver. imputari. in. d. c. cū in veteri. et h̄ in. l. i. in. §. si q̄ cau. et in. l. cū postulasset. ff. de dam. infec. Et adde deniq̄ q̄ citatus ḡnalr in principio litis. pōt petere se citari ad singulos act⁹. vt voluit Sede. d. sen. in. §. suo. cl. xi. vbi d̄t q̄ practici causidici. semp solēt d̄ hoc ptestari. et ad materiā. q̄n quis simpli citat⁹ possit cōparere p pcuratorē. habet p do. de Ro. in suis deci. c. iij. q̄ incip. si citatus.

a Consequit ius. vide. §. c. proxi.

b Sit locus variatōi. vide De. de anch. hic et Bar. in. l. ex eo. ff. de test. mili. facit qd̄ dixi. §. c. proxi. in ver. sepe variare. et vide p Jo. an. in. c. publicato. de elec. in. q. xij. et ibi p istū in. iij. col. in ver. si p hoc d̄t not. Bar. et Pau. de ca. in. l. cū furiosus. ff. de iudi. et Ja. de bel. in. aut. d. col. §. ad hoc phibem⁹. in dist. ibi posita. et querit notanter Bal. in rub. C. d. cōdi. ob turp. cau. quidā tpe quo est inhābilis imbutat ad offm q̄ tpe quo extrahitur et publicat est hābilis. vide tenere q̄ repellat. Et ad de De. de anch. cōsi. c. xvi. Ro. c. xvi. Abb. ix.

c Zacharias. De aliqua potestate. tu adde plene de hoc Jac. rebus. in. l. si quos. nu. 1. et ibi in apost. ad ipm ibi. C. de decur. lib. x. et eūdē latius in. l. p̄cepit. nu. 7. et ibi etiā in apost. et Lucam de penna. ibi. C. de cano.

largi. titu. eod. lib. vbi plene examināf. q. que hic subdit. s. vtrum papa vel dñs secularis possit beneficium vel officium quod absenti contulerat mutare sine illius iniuria ante receptionem ad officium.

Anto. Francis. Circa istā materiā an et qñ admittat variatio vel mutatio. Dicit q̄ variatio regulariter reprobat⁹ tā in laicis q̄ in clericis. vt in cle. i. et

tu. et cu. da. ab his. Ideo post electionē factā non pōt illud officiū sibi tolli: facit. C. in quib. cau. habent. tu. quasi per totū. Et q̄b⁹ infer⁹ q̄ scholari electo in rectorē acquirit ius p solā electionē q̄ tuncunq̄ absenti nec p̄t amplius electores ab electiōe recedere. Quedā sunt officia q̄ nō tenet q̄s subire nisi velit. vt si eligat ad magistratū alteri⁹ ciuitatis. et in istis d̄ distinguēdū. Aut em̄ electores elegerūt iure proprio vt puta consilio huius illustrissime ciuitatis Senensis: et tūc ante receptionē officiū p̄t electores variare: q̄m an acceptationē nō est acquirit ius electo vt in p̄alleg. l. absenti. et in. l. qui absenti. ff. de acq. pos. facit. c. si tibi absenti. de preb. li. vi. s̄ post acceptationē nō p̄t variare: q̄ quasi qdā d̄ctus est init⁹ inter eligentes et electū. vt in. c. cū inter canonicos. j. d. elec. Qñq̄ electores nō eligūt iure proprio s̄z alie no: vt q̄ a superiore h̄nt officiū eligēdi potestātē vel aliū officialē. vñ post q̄ elegerūt nō p̄t amplius variare: nō q̄ ius sit acquirit electo absenti: sed quia functi sunt eorū officio. vt in ca. in l̄is. de offi. dele. Et hec ē rō q̄re canonici eligēdo absente nō p̄t variare: q̄ defuncti sunt eorū officio cū elegerūt iure nō proprio: s̄z ex officio leis a iure delegato. Nec ē rō quare eps nō p̄t variare cōferēdo b̄ficiū absenti: etiā ante acceptationē. vt in. d. c. si tibi absenti. q̄ functus ē officio suo. Ex quo infer⁹ aliud dicēdū i dño seculari vel papa q̄ absenti deputauit seu p̄tulit officiū vel b̄ficiū pōt em̄ ante acceptationē mutare sine ei⁹ iniuria sniam postulātes vero l̄z iure alieno nitant p̄t a postulatōe recedere: q̄ adhuc nō sunt functi eorū officio q̄ postulādo disponūt solū postulare ḡfāz a superiore. vñ nō sunt functi offiō: q̄ postulatō nō h̄z viz electiōis s̄z est quoddā inchoa mētū ad effectū electiōis obtinēdū: iō p̄t retrocedere. ar. bo. in. c. qd̄ aut de iure pfo. An aut ele ctus ad dignitatē ecclesiasticā teneat illam acceptare dicam. in. c. seq. et predicta bene notabis.

1 Prelatus non potest ad aliam prelaturā eligi sed postulari. 4. 5.

2 Unanimiter fit illud qd̄ fit nemine discrepante.

3 Libere quis potest facere aliquem actū: quādo non requirit consensum alterius.

et in. c. publicato. de elec. et per Jo. and. in. c. continebatur. de his que fiunt a prela. et vide per Dy. late in regula quod semel. de reg. iur. lib. vi. Et adde etiā q̄ superior eligens absente ad officiū ante illi⁹ acceptationē pōt variare. de quo vide per. d. Abb. in. c. nobis. de iurepatr. et h̄ per Bar. in. l. sed et reprobari. in pnc. ff. de exc. tut. et vide. d. Abb. in. c. accedēs. de preb. Et tene mēti q̄ sapiētis est mutare ppositum de bono tū in melius. vt in. l. nonnūq̄. de colla. bono. zin. l. si sterilis. in §. si. de acti. emp. et in. l. si. in fine de diuortijs. et in. l. generaliter. de nō numerā. pecu. et in. l. contra maiores. C. de inoffi. testa. et in. l. papinia. in. §. sed nec inpu. ff. eo. titu. nunquid autem liceat patrono variare in presentatione clerici ad ecclesiam patronatam vide que habent in cap. qd̄ autem de iure patro. vbi fit differentia inter patronum laicū et clericū. Et deniq̄ adde q̄ variatio in electiōe imperatoris admittitur recedēdo ab eo in quē nō consensit maior pars electorum imperij et nominando alium sicut fit in electione pape: vt in. c. licet. et in. c. venerabili. de ele. et vtrobiq̄ per do. Abb.

d Sebast. Sapia. De hac qōne Vide etiā p Ang. de are. in. §. his itaq̄. inst. de iusti. et iure. et de doctoribus variantib⁹ tradit. d. Jas. in. l. edita. col. iij. C. de eden. in. l. pretor. ait. §. si aliqui. co. iij. in prin. ff. de op. no. nu. et in. l. i. in pn. co. iij. ff. qd̄ q̄q̄ iur. et dicit Bal. in. l. labeo. ff. de ser. et aqua q̄ talis variatio est erubescēda. tamē dicit idē Bal. in. l. de tute la. C. de in integ. resti. mi. qd̄ nō dicit quis cōtrarius licet hodie credat vñum et cras credat aliud.

e Nisi velit. Adde Bar. in. l. quoties. §. data. ff. de optio. lega. et faciūt nota. per eundē. in. l. labeo. ff. de iureiurā. et q̄ no. in. c. q̄ cūctis. de p̄ces. preb. lib. vi. et qd̄ no. in. l. qui absenti. ff. de acqui. pos.

Variare. Adde q̄ ideo cōsuluit dñs. cōsi. cl. xxiij. q̄ compromissa rius electionis qui dixit damus vobis. B. in episcopū nō pōt corrigēdo dicere. do. Bui. in episcopum. de quo latius. ibi.

Sanonmita. super Prima parte primi.

a **Unanimitate.** Vide. s. c. pri. in ver. unanimiter.

b **Liberā facultatē.** Vide tex. in. c. q. in ecclesiariū. in x. liberā facultatē. et ibi dixi. s. de p. s. i. in. c. s. in x. libere. s. de rescr. gl. i. cle. g. n. alē. in x. libere. de etate et quali. et in. c. i. x. libere. de regu. lib. vi. et ibi Semi. i. cle. dudū. in x. libere. de sepul. et tex. in. c. s. in x. liberā p. t. c. de offi. ordin. et ibi But. Imo.

et plenissime ibi de p. do. meuz in iij. col. cum nouē sequentib. vide eum ibi oīno et vi de Bal. in. l. i. in vi. col. C. de ser. et aqua. q. liberuz et trib. modis. Primo mō q. si cogit. ff. de arbi. l. iij. s. i. Secūdo mō q. nō corrigi tur. ff. d. leg. iij. l. fideicommissa. s. q. q. Tertio mō d. liberū q. equa legis libertate ferat. l. itē si vn. s. si i. duos. et s. p. n. cipalr. ff. de arbi. l. i. creditor. s. l. u. ci. ff. mand. tex. et gl. in. l. i. in x. li bere. C. de sa. san. eccl. l. i. si q. s. ma ior. in versic. libe ro arbitrio. C. de trāsa. et ibi Bal. et tex. in. l. magis puto. s. si es alie nū. in ver. nō em p. t. rōi liberū arbi triū. ff. d. reb. eo. tex. et ibi doc. i. c. ij. de arbi. in. vi. et c. ij. s. sane. de te sta. lib. vi. in. c. si que. d. p. cu. e. lib. 2. c. statum. i. x. li a bero. de reg. ant. oēs pegrini. zibi Ang. post gl. C. cōia de succes. c. imperialē. s. cali dis. de phi. feu. b. alie. p. sed. p. Ol drag. c. x. in. c. grauamina. et p. istū in. c. i. cūctis. s. cū x. o. j. de ele. cum alijs simili. c. zacharias. Adde p. dict. Bal. in trac. suo schismatis. v. et viij. col. eūdē l. l. si q. s. maior. C. de trāfac. eūdē in. l. ij. s. ij. C. cōia de leg. et Alex. cō. si. c. x. i. i. co. vo. i. c. In ca. h. de te ribus. Ad eū i. ij. colum. Bar. et Bal. post Cy. in l. non dubius. C. de legi. Bart. l. l. p. rōr. ait. in p. rō mo respōso. ff. d. operis no. nunt. in. l. cū lex. ff. de fideiuss. in. l. vni uerse. C. de p. c. b.

Personae que debent postulari, et q. debet eligi. Clerici habentes ecclesias nō possunt istas dimittere et ad alias trāsire sine licētia superioris. Episcopus qui renūtiat episcopatu an debeat eligi vel postulari. Electus tantuz ad epatum, an ad aliū epatū debeat eligi vel postulari. Cardinales vtrum debeat eligi vel postulari in aliquem episcopatum. Postulātes aliquē, debent oēm defectuz postu lati exprimere, alias non valet. Confirmatio postulatiōis ad quē spectet. Episcopus non potest dispēfare super defectu etatis. Archidiaconus debet esse maior. xviij. annoruz. Ep̄s pōt dispensare super oibus casibus a iure expressis, licet non sint expressi in persona ep̄i scoporum, sed generaliter.

Postulat an debeat cōsentire sue postulatiōi. Electus in episcopū potest ab initio non acce ptare, sed si semel est ep̄s, non hz vltius volun tatem. 12. Ep̄s nō pōt renūtiare ep̄atui sine licētia pape. Episcopatus translati an vacent a tēpore trans lationis facte per papā an a tēpore acceptatiōis facte per episcopatum translatum.

Si unanimiter.

Ep̄s nō est eligēdus ad aliā digni tatē s. postulādus. Diuidit quo ad mētē. nā pmo recitat factū. secūdo cassat electio nez et rationez submittit. Casus literalis. Ca nonici calaritani concorditer elegerūt in suū ar chiep̄m, ep̄m sutrinū, petētes ip̄m sibi pcedi a dño papa. Rndet papa et dicit q. quīs p cordis ter sit elect? cū ipse sit alligat? ecclesie sue sine p missione pape ecclesiaz ipsam dimittere nō pos sit, elctionē ipsam irritauit, q. nullo mō debuit eligi, sed tm postulari. Ber. et Mo. i. q. illud sit unanimiter? qd sit nemine discrepate, q. clarius pbat. s. e. bone. el. ij. vbi dixi. Mo. ij. q. postula dus nō pōt eligi quātūcūq. concurrāt oīa vota capituli, concordia vero ynanimis nō hz tollere defectū postulādi vt pp cōcordiā possit eligi.

Not. iij. ibi, liberū nō habeat, q. nō dicit q. s. habere liberā facultatē alicuius rei, quādo sine alterius consensu non pōt de illa disponere. Li berā ergo potestatem habet quis, qn pōt sine al terius consensu disponere. vt no. in. c. licet ep̄s. d. preben. lib. vi. et in. c. de multa. eo. tit. Not. iij. q. gesta cōtra canones sunt nulla seu irritanda, hūc articulū plene examinaui in. c. ij. de testib. c.

Itē not. rōnes quare ep̄s nō pōt eligi ad aliā dignitatem, s. debet postulari. Est em alle gatus infimonia l. iuri alterius ecclesie, vñ opor tet q. primo gratiose absoluat a p. rōi vinculo.

Et nō differētiā inter postulatiōē et electio nem. nā multi possunt postulari, qui nō possunt eligi. et qui sunt isti dicā statim cū glos. In gl. diuide hāc gl. in quatuor partes capiēdo ei? mē tem. In primā q. ratur de rōne hui? l. i. quare ep̄i scopus nō d. eligi sed potius postulari. In secū da pte ibi, idē ē dicēdū. q. ratur an sint aliq. citra ep̄i scopos q. debeāt postulari et nō eligi. In tertia i cidēter tractat a q. d. p. rōi vt postulatio admitta tur. id est q. s. est supior in admittēda postulatiōe ibi, et iō postulari. et illā q. nō ē inter ferit gl. in me dio scōe q. nōis ibi, et iō q. ratur eā formauit, et nō principaliter. An apti? illa p. t. cula ponere tur post finē secūde q. nōis. In quarta et vltima p te glo. querit nunquid eligēdus possit postula ri cū postuland? non possit eligi. et quarta pars ibi, et nota q. sicut postulandus. Quo ad p. mā partem dic clarius q. gloss. q. ep̄s non pōt ideo

impe. offe. et in. l. i. ff. de dinor. et per doc. in. c. vides. x. dist.

d **Matrimonio spirituali.** Vide tex. iuncta glos. in. c. cum inter cano nicos in ver. cōiugale. s. de elec. et bo. gl. i. in. c. quāto. xij. distm. et quod legitur et notatur in. c. requisisti. de testa. et in. c. n. de trāsa. ep̄i. Adde Salde. consi. ij. de transla. prela. et Abb. cō. si. ci.

e **Eligi. q. matrimonio spūali est alligatus ecclesie sue.** An p. p. rōe matrimonii spūale nō est nūi in ter ep̄m et ecclesiā suā? ad hoc. c. licet. vñ. q. d. i. c. i. ter corporalia. de transla. ep̄i. et in signū hui? ma trimonij defert annullū. vt i. c. clerici. s. de vi. et ho nesta cleri. Ideo cū habeat cōiugē nō pōt cōsen tire in aliā p. iugē: q. p. mitteret adulteriū. vt no. i. d. c. sicut. Eligentes aut cōsentiūt vt in spōsuz. et per electionē intrat infimonia l. vinculū iter ec

f **cliam et electū.** vt in. c. si. de trāsa. ep̄i. Opz. ergo vt prius absoluat ab illo vinculo infimonia l. ante q. aliud infimonia l. initiet cum alia ecclesia: et ideo v. postulātes q. postulātes nō cōsentiūt i po stulatū vt in spōsum: sed solū petunt gratiose vt tollat vinculū defect. An quēadmodū hñs vxo rem carnalē nō pōt cōsentire in secundā: sed opz vt prius gratiose absoluat ab illa als p. mitteret adulteriū. ita dicendū est in cōiugio spūali. Ista em cōiugia spūalia et carnalia iudicant ad pa ria. vt in. c. inter corporalia. de transla. ep̄i. et hoc quo ad primā questionē. Ad secūdam an. s. sunt aliq. postulandi p. rōe ep̄s ponit hic quatuor cōdi tiones personarū que sunt postulāde. Alij extra glo. voluerūt dare regulā q. oēs qui nō possunt p. sentire electiōi sine cōsensu alteri? sunt postulā di et nō eligēdi. Que regula cōiter dānat vt pa tet in religiosis qui nō pōt cōsentire electioni si ne cōsensu eorū superiorū. vt in. d. c. si religiosus. de elec. li. vi. et tñ pōt eligi in ep̄os. vt in. d. c. si reli giosus. et c. quorū dā. e. ti. et lib. Alij x. voluerūt tradere aliā regulā. s. q. d. non volētes trāsire sine licentia superioris debent postulari et nō eligi et sic sumebant argu. ex verbis huius l. i. in ratiōe sui dum dicit q. ep̄s tanq. allegatus et nō habēs liberum volatū non pōt eligi. Sed hec regula etiā nō recipit a doctoribus. p. rōe em ei? falsitas in clericis habētib? ecclesias q. nō pōt dimittere eorū ecclesias et trāsire in alias sine licētia superio ris et tñ pōt eligi. vt. s. de elec. in. c. dudū. et i. c. cū i ter cū multis filiis. Ideo Inno. et aliq. doct. an tiqui vidētes difficultatē in dādo regulā p. cēse rūt hic p enumerationē casuū seu personarū nu merando multas psonas q. debēt postulari et nō eligi quas videas hic per Jo. an. Alij modernio res voluerūt dare alias regulas: sed mihi plz hec brenis regula vt dicamus q. ep̄i et superiores nō possunt eligi: s. debēt postulari per supra dicta.

g **Dubatur autē circa istā regulā primo in ep̄o q. renūtiat episcopatu nūquid possit eli gi an debeat postulari.** de qua q. nō vide q. d. no. i. c. post trāslatiōē. s. de renuntia: sed opin. verior videt q. possit eligi quia deficit ratio hic posita. Talis em nō est alligat? alicui ecclesie matrimo nialiter. habet em ille q. renūtiat quo ad ecclesiā p mortuo. xvi. q. d. s. ecce. vñ absolutus est a p. rōi vinculo. Sed dubitat in electo in ep̄m nōdū cōsecratū in quo dic q. nō est cōfirmatus potest eligi cū possit p. rōi electiōi renūtiare: vt no. in. c. si electio. de elec. lib. vi. vñ cessat in isto rō huius l. i. si vero est electus et cōfirmat? sunt opi niones sed satis mihi placet q. nō pōt eligi: q. per cōfirmationē infimonia l. est cōtractū et cōfir matū h. nōdū sit cōsummatū p cōsecrationem. vt in. d. c. inter corporalia p alleg. vñ b. o. text. nec p. rō renūtiare sine licentia pape vt ibi. Dubitat et iā in cardinalibus qui quo ad officiū reputā tur maiores ep̄is nūqd possint eligi: an x. o. pos sint postulari. ex quo sunt cardinales nō ep̄i. Iñā q. possint facit: q. in eis cessat rō cōiugij spū tualis. in cōtrariū facit q. eorū titulis habent episcopale iurisdictionē. vt dixi in. c. his qui. de maio. et obediē. et sunt alligati romane ecclesie. et de his aliqd in. c. bone. el. i. s. eo. dicā latius quid te nendum in cap. ecclesia. el. ij. tit. proximo. et per hoc sit

Sebasti. Sapia.

e **Ecclesiaz suā.** Adde q. abbas d. sponsus. vt p bar. in. l. i. si ita q. s. s. i. circa fin. ff. de leg. ij. not. in. c. q. p. rōpter. s. titul. i. zacharias.

f **Judicant ad paria.** dic tu q. d. infimonia l. appel latiōe nō solū in telligit de carna li iuxta. l. i. ff. sol. mat. s. et de spūa li tāq. de dignio ri. vt per tex. in. c. nuptiarū bonuz. xviij. q. d. i. per q. Diony. d. peru. i suo cō. si. inci. et si doctrina cecū il luminet quē abas antiquus re fert i repeti. c. q. r. et bñ lo. ij. q. viij. i pe. arti. q. d. statu tū disponens ali qd s. cognoscētē mulierem nuptā hz locū in cogno scētē moniale cū ius matrimonij indubitanter est dignius. facit q. d. bñ no. Hippo. d. mar. singul. suo c. x. i. incip. dum essem. alleg. sing. dictū bal. in. c. iu rauit. in. j. colū. et ibi Sely. de p. ba.

g **In electo.** vñ gl. in. d. c. quāto. et do. me? h. lūni tat nisi ep̄s fuisset priuat? ep̄atu suo. p. p. rōe demeritū. q. tūc nō pos set eligi ad ep̄atū p. p. rōe ei? demerita p ea q. dixi i. c. bone el. i. s. eo. in x. denuo. tñ cum dispensatione su perioris de gra tia posset per ea q. ibi dixi. et adde Bal. l. i. acceptā. in. vi. colum. C. d. vsur. in x. s. i. q. ratur scholaris pri uatus est de ma tricola et c.

h **Quo ad officiū.** Vide istuz in. c. q. d. sup. his. i. fin. de fid. instra. l. d. si. in. c. ecclesia lo. ij. de electiōe. Imo. i. c. collect. et c. i. de preb. et c. iuncta glos. in. c. q. d. q. q. vñ.

a ¶ Religiosi. Tu vide tex. et ibi istū in primo no. in. c. cū venerabilis. §. de consue. et in. c. si religiosus. et in. d. c. quorundam. de elec. lib. vi.

b ¶ Adde vt per Oldra. consi. xxvi.

¶ Sebast. Sapia. ¶ Sine licetia superioris. Sz dubitat qd si clerici promouentur ad ecclesiā secularē an possit cogere superiorē aliquoreme dio ad cōsentien dū: vide. d. Abb. in. c. qd dei. in. fi. j. de sta. mona. cōcludētem qd sic. et ibi isert ad statu tuz qd mulier vel minor nō possit p̄here sine consensu p̄pinq̄uorū qd p̄ a p̄inqui p̄nt cogi b ad cōsentiedū. et hec intelligit qñ vtilitas et necessitas hoc suggerit vt ibi per eum. zacharias.

c ¶ Possint postulari. Adde. d. Car. māda. in sepe alle. tra. d. ele. in apost. ix. irregulares. c. xxvj. in prima pte et la tins Bertha. de fir. intrac. suo de ep̄o in prima pte li. ij. per totum.

¶ Des defectus. Facit Inn. in. c. dudū. el. ij. d. elec. facit. c. primū et scōm. de si. p̄sby. lib. vi. et p̄voluit iste in. c. cū nūti. de test. et in. c. nō d. de p̄san. zaffi. vbi dispēsatus i vno nō v̄r dispēsatur quo ad aliū defectū nisi oēs exprimatur.

Anto. Francisc.

d ¶ Quā aliquis ē dispēsatus circa vñū defectū talis dispensatio non porrigit ad aliū defectū de quo i dispēsatiōe nō ē facta mētio. vt ē gl. i. c. nos p̄suetudinē. xij. dist. vbi d. qd dispēsatus ad vñū ordinē nō potest ad aliū ordinē superiorē promoueri. p hoc c. lector. xxiij. dist. et habet i. c. j. qd. v. in. c. saluberrimū. j. q. vj. et habet per bar. in. l. cū p̄pter. d. le. p̄st. nec mirū qd cum dispēsatio sit in vris cōis relaxatio et rigoris mitigationis vel penalaris facta p̄ habetē autōritatē illa nō v̄r esse extēdēda cū sit potius odiosa nec dbeat

hoc sit declarata hec prima regula. ¶ Scda regula. oēs clerici citra ep̄os nō phibētur eligi ex eo qd habēt ecclesias seu dignitates inferiores. hec regula pbat in. c. si abbatē. j. de elec. li. vi. vbi probat qd abbas pōt eligi in ep̄m. et ad idē. c. cū inter. et c. dudum. el. ij. ti. pxi. vbi p̄positi et habēt dignitates inferiores possunt eligi. ad idē. c. si religiosus p̄al. et c. quorundā. eo. ti. li. vbi habet qd religiosi etia mēdicatēs possunt eligi nō tñ debēt. isti transire sine licetia superioris nec electioni cōsentire vt indictis iurib. possunt tamē postulari postulatione nō solēni. An em̄ electio nē de eis fiedā poterūt postulari ab eorū superioribus vt eos licētient seu cōcedāt eligēdos p̄ eos. vt dixi in. c. j. §. e. ti. et differētia inter istos et ep̄os est qd proprie vt predixi matrimoniu spirituale non consistit nisi inter ep̄m et ecclesiā suā. Inter alios vero habētes dignitates inferiores et ecclesias eorū nō contrahit proprie matrimoniu: sz quasi matrimoniu. et qd sit quasi matrimoniu probat in. c. qd p̄pter. iuncta gl. j. de elec. et magis late d. quasi m̄moniu inter rectores ecclesiarū et ip̄os ecclesias. et latissime pōt dici m̄moniu sz hi inter canonicū et p̄bendā suā. cū ergo isti inferiores nō dicant stricte habere p̄iūgē possunt eligi ad aliā dignitatē sz cōsentire vel trāsire nō valeāt sine superioris licetia. ¶ Tertia regula magis generalis. patietes defectū p̄pter qd nō p̄nt exercere offm̄ ad quod promouent v̄l alis ihabilitant a iure ad illō offm̄ seu dignitatē nō p̄nt eligi sz debēt postulari: et sub ista regula cōprehendunt oēs patietes defectū in ordie vel etate. Itē irregulares criminosi et intrusi p̄ potētiā secularē vt. j. ti. pxi. qd quis. Itē qd semel fuit hereticus seu schismaticus vt. j. q. vj. quēniētib. cū. §. seq. et. j. ti. pxi. qd diligētia. et multi alij similes. Rō huius regule p̄z. nā ex quo nō p̄nt de iure exercere illō officiū seu dignitatē: nō p̄nt canonici in eos cōsentire tāq̄ in sponso ex quo non sunt habiles ad illud matrimoniu p̄hendū: ergo oportet qd prius gratiose tollat p̄ postulationē illud ipedit mētū. An aut oēs idigni possunt postulari dic qd nō vt in. c. j. §. e. Sz dicēdū est qd aut sunt idigni i dignitate indispēsabili. puta qd sunt heretici vel criminosi p̄seuerātes in crimie vel qd similes: et tūc nō valet et postulatio de his scā et postulatēs istos sciēter puant p̄ ea vice ptate eligēdiz postulādū. vt in. c. j. et. §. e. ti. qdā sunt indigni i dignitate dispēsabili: et tūc subdistingue: qd aut indignitas est magna ita qd durū sit aduersus illaz dispēsare: et tūc nō debent etiā postulari. ad hoc vide bo. tex. in. c. post trāslationē. in. fi. j. de renun. Aut nō est ibi tāta indignitas: vt qd patiunt defectū in etate forte respectu vni vel duorū annorū: et tūc pcedit qd dixi qd p̄nt postulari. et tñ intellige dūmō i postulatiōe exprimant oēs defectus. nā si aliq̄ subtercerent: tūc talis postulatio non esset admittēda et sciēter talem postulātes essent puati vt mō p̄dicto. ar. i. c. inotuit. j. ti. pxi. dixi post doc. §. c. j. ¶ Tercio nūc ad tertiā p̄tē gl. scz a quo supiore sit petēdū vt postulatio admittat: et dic latius qd gl. qd aut postulatur qd in ep̄m. et tūc ad solū papam pertinet postulationē admittere: qd vt dicunt doc. et bñ. causa ep̄orū numerat inter maiores cās et cause maiores reseruat pape. vt i. c. maiores. j. de bap. et i. c. vt obit. in. fi. j. de ap. et in cap. qd trāslationē. de offi. leg. cū simili. Aut sit postulatio ad inferiores dignitates seu ecclesias: et tūc ad eū quem spectat confirmatio et spectat postulatiōis admissio: qd admisso postulatiōis habet vim cōfirmatiōis: vt dixi in. c. j. §. e. l. Doc itellige dūmō ap̄d istū cōfirmatorē cōcurrāt duo. Primū qd possit dispēsare in illa dignitate rōne cuius sit postulatio. nā si non

fieri nisi ex vtilitate vel ex alia rōnabili equitate et eam lex civilis idulgentiā vocat. vt per Bal. in addi. Spe. in tit. de dispēsā. in. §. j. in ver. j. et habet in titu. de leg. in. §. ix. et seq. et ideo d. fieri cū cā: alias nō v̄z nec tutus est qd dispēsatur quo ad deū vt p̄ gl. i. c. nō est. de vo. imo peccat qui dispēsatur sine cā. fm̄ Inno. in. c. diuersis fallacijs. de cle. cōing. et in. c. venies. de fil. p̄sby. et habet p̄ Pau. de ca. in. 2. c. xvij. et eodē modo nō valet si fiat ex cā falsa et qd facit peccat sicut qd dispēsatur et dispensatur sine cā. vt p̄ Old. pulchre in consi. cclv. et p hoc facit qd dispēsatus qd beneficiū nō pōt illud permutare cū alio etia simili nisi sibi specialiter concedat vt volūt dñi de ro. i. deci. suis cccxxij. et. cccxl. et in no. et ideo dicebat Bal. in. l. si quis seruo. C. de fur. qd cū dispēsatio sit odiosa: nō extendit ad futura. et de materia dispēsatiōis v̄s late per Spe. in d. tit. de leg. in. §. ix. et seq. et i tit. de sen. et in. §. sexto. i versi. postremo. et seq. v̄s ad fi. zacharias.

pōt dispēsare non pōt postulationem admittere cū ibi regratur dispēsatio. Et ideo si canonici postularēt puta in archidiaconū aliquem habentē xvij. ānos dūtaxat nō poterūt ab ep̄o petere vt ista postulatio admittat: sz ad eū alis spectet p̄firmatio electiōis. Rō quia sup̄ isto defectu etatis nō pōt ep̄s dispēsare. vt in. c. vnico. d. eta. et quali. li. vi. Scdō requirit qd iste ad quē spectat p̄firmatio ep̄s. nā vt dicunt hic doct. et fuit originaliter dictuz Inn. in. c. qd de eo qd furtiue ordinē recepit. inferiores p̄lati citra ep̄os nō possunt dispensare nisi in casib. specificis eis permissis vñ si casus est specificus p̄missus poterit tunc ab istis inferiorib. postulari ex quo habet potestatem cōfirmādi. Et differentia inter ep̄os et inferiores in materia dispēsandi hec est: qd ep̄i semper dispēsant vbi cūq̄ a iure p̄mittit dispensatio in gñe: sz specificis nō petmittat ep̄is vt no. Inno. in. c. dilectus. de tēpo. ord. dixi plene in. c. at si clerici. §. de adulterijs. de iudi. Sed inferiores ep̄is nō dispēsant nisi in causis specificis eis p̄missis. vt no. i. d. c. §. et dixi in d. §. d. adul. ¶ Quo ad quartā et vlt. p̄tē gl. d. hoc dic hodie vt habet in. c. vnico. eo. ti. li. vi. Et gl. in effectu ponit hic veritatē. nō em̄ d. eligi postulādos qd debent canonici prouidere ecclesie meliori mō quo p̄nt. ex quo ergo iste eligibilis est d. eligi et nō postulari: qd per electionem initiat matrimoniu spirituale: nō aut sic per postulationē: vt dixi in. c. j. §. e. Si tñ dubitatur vtrū aliquis sit eligibilis vel postulabilis: tūc pōt tenere theoricā huius gl. et dic plenius vt habetur in tex. et gl. in. d. c. vnico. ¶ Extra gl. qd nūc postulat

11 in. d. c. vnico. ¶ Extra gl. qd nūc postulat possit cōsentire postulatiōi sue sicut electus p̄sentit sue electiōi: vt in. c. §. sit. de ele. li. vi. dic qd nō. nam anteq̄ postulatio admittat per superiorem

f notaret ambitioē. ¶ Debet tñ declarare intentio nē suā: si vero vult cōsentire bene poterit dicere nō dissentio. Sed ep̄s postulat nō d. dissentire neq̄ p̄sentire: sz d. dicere neq̄ cōsentio neq̄ dissentio sed dispositioni dñi pape me cōmitto. de quo vide bo. tex. iuncta gl. in. c. cupientes. in. §. de nūq̄. de elec. lib. vi. dixi em̄ hic Jo. an. qd ep̄s nō h̄z in hoc p̄sensum nec dissensum. qd ex quo semel passus est ep̄ari pōt trāsferri etiā inuitus ad aliā dignitatē. sz em̄ a p̄ncipio quis nō cogat inuitus acceptare ep̄atū tñ ex quo ep̄s est et semel cōsensit nō pōt amplius d̄dicere. An in hoc sz post. cōparatur monacho qd nō habet ptatē d̄dicendi sup̄iori suo. et. §. q. j. nolo. et c. nō dicatis. Et hoc verū fm̄ eū si est cōsecratus: n̄ enim est tñ confirmatus: tūc inuitus nō transfertur: qd nō potest inuitus cōsecrari. sed satis est qd dignitati cedat si nō vult cōsecrari. vt in. d. c. §. de trās. ep̄i. non tamē potest cedere sine licentia pape vt ibi. Sz p̄sbyter parochialis potest inuitus trāsferri ad aliam

12 ecclesiā fm̄ eū. alle. c. quēsitū. de re. p̄mu. et Aduerte. nā ex istis pōt solui q̄stio an qd p̄pellat acceptare dignitatē ecclesiasticā. et pōt hec q̄stio diuidi in duo membra. aut querit de eo qd nō dū est p̄motus. aut de p̄moto: vtrū inuitus possit trāsferri. Quo ad primū dicit hic. d. Ant. qd si est laicus nō compellitur. vt no. in. c. cum monasteriū. de elec. si est clericus potest p̄cise cōpelli per papā. Sed alius superior citra papā nō pōt euz cōpelli. vt sic inuitus efficiat prelat. sed pōt eū cōpelli vt de nolēte fiat volens quasi causatiue. puta per excoicationem v̄l alijs remedijs. al. leg. gl. qd hoc tenet. v̄j. q. j. scias. ¶ Adē tñ quo ad primū sentit hic Pau. de elea. in repe. huius. c. Sed quo ad p̄motū trāsferendū trāsīt do. Ant. cū dicto Jo. an. et post. qd. §. retuli. do. Car. tenuit hic simpliciter qd nūc pōt qd p̄cise cōpelli vt efficiat p̄latus. qd ad cōtrahendū istud matrimo

niēs. de fil. p̄sby. et habet p̄ Pau. de ca. in. 2. c. xvij. et eodē modo nō valet si fiat ex cā falsa et qd facit peccat sicut qd dispēsatur et dispensatur sine cā. vt p̄ Old. pulchre in consi. cclv. et p hoc facit qd dispēsatus qd beneficiū nō pōt illud permutare cū alio etia simili nisi sibi specialiter concedat vt volūt dñi de ro. i. deci. suis cccxxij. et. cccxl. et in no. et ideo dicebat Bal. in. l. si quis seruo. C. de fur. qd cū dispēsatio sit odiosa: nō extendit ad futura. et de materia dispēsatiōis v̄s late per Spe. in d. tit. de leg. in. §. ix. et seq. et i tit. de sen. et in. §. sexto. i versi. postremo. et seq. v̄s ad fi. zacharias.

¶ Postulatiōi sue. Tu adde de hoc p̄ sepe alleg. Car. māda. in. d. tra. suo de ele. i. j. pte. c. lvi. i gl. i. x. i elec. et i ap. diui Nic. boerhade eū. ad idē vide Beami. et Car. alex. in §. sz aliud. lxi. dist. ad qd in hac materia recurrit.

¶ Sebast. Sapia.

¶ Ambitiōe. facit ad illud qd ingreditis monasteriū spe cōsequendi abbatia si protestatus est se ingressum fuisse cū hoc aio. non pōt eligi. de quo per Abb. in. c. cū ad nostrā. j. tit. pxi. in. c. penul. in gl. fi. de vo. cum con. cor. de quib. per do. Jas. in auten. ingressi. colū. v̄j. C. de sac. san. eccl. ¶ Si est laicus. Vide Inn. Car. et dom. mēn hic post Lap. et Joā. Calde.

a ¶ In ecclesia, fa-
ciat. c. cū terra. j.
e. vid e ibi. d. ant. a.
facit qd no. Joā.
an. post alios in
c. bone. el. j. eo.
sed q possit fieri
qd spectat ad ali-
os. facit. c. sacro.
a. Joio sensu. j. e. z
facit. c. post trans-
latione. d. reind.
c. causam. z. c. cu-
z dilectu. j. e. z ha-
bet p oēs in. c. ve
stra. d. loca. de sta-
tuto fiedo maxie
si apponere ver-
bum possit. z qd
voluit Bar. q. sil.
incipi. capitane?
patrimonij. q. q.
papa pōt distins
guere ius diuinū
faciat cle. hi qui.
de eta. z quali. et
qd voluit Feder.
q. xvij. vbi alle. 2
c. ex parte. el. ij. d.
xv. sig. fz hic est
q. s. uetudo qd ius
eligendi spectat
ad aliū. vide doc.
in. c. ij. de in inte.
rest. facit qd vo-
luit Joā. an. in. c. e
q. titur. de elect.
Andre. Barba.
Sebasti. Sapia.
a ¶ Nullus i eccle-
sia An disposi-
tio isti. c. possit
tollip. d. iā cōsue-
tudinē. v. d. Abb.
i. c. ij. de resti. in
integrum.
b ¶ Si vero aliter.
Facit i. si. gl. sing.
z ibi Car. z imo.
in cle. vt hi qui. i
verbo concedat.
de etate z quali.
Ang. z Imo. in
l. si queramus. ff.
de test. z per tex.
in. l. si. C. de testa.
mili. i. verbo: nul-
lo mō. z p. Imo. 5
z do. meum bar. f
ba. in. c. ij. de test.
Roma. cōsi. ccc.
xxv. inci. quo ad
primum cōsul-
tationis articulu.
c ¶ In ecclesijs ca-
thedralib. c. cu-
ecclesia satrina. de
cā possit. z pprie.
z i plerisq. c. hu-
ius titu.
d ¶ At collegiuz.
d. c. cū ecclesia. cū
ibi not. vide que
dixi in. c. cū oēs.
s. eodem.
e ¶ Presbyter. vi
de bo. tex. i. c. por-
to. lxxxiij. dist.

Nullus in eccle

¶ Nullus in eccle-
sia. ¶ Congregatio ecclesiastica seu
collegiū ecclesiasticū d. sibi pla-
tū eligere taliter adeptus eccle-
sia expellendus est. Vel summa
alter z sic. Ecclesie collegiate nō d. s. puidetide p
lato p collationē seu puisionē sed per electionē
canonicā fiedā p ipsum collegiū. h. d. primo p. hi
bet: z scō d. id factū vitiat. ibi si x. o. ¶ Mo. p.
mo vñā regulā in materia puisionis ecclesiā. nā
si ecclesia est collegiata nullus citra papā pōt ibi
p. ficere platū fz d. s. fieri electio p illos de collegio
z electus p. firari p superiorē vt in. c. trāsmis. fz.
z in. c. nihil. j. e. nā pōdera l. rām ibi si x. o. aliter. b
excludit ergo oēm aliā ptātem: z delegato card-
nali est tex. i. c. pe. de offi. le. li. vi. vbi ptz q nō p. t
se impedire in ecclesijs collegiatis quo ad platū
ipsaz ecclesiā. oliz x. o. puio epātū p. tinebat
ad papā. vt in. c. i. j. z. x. x. di. prouiso vero infe-
riorū ecclesiā p. tinebat ad epm. Sed postmo-
dū hec puio fuit inouata z i ecclesijs cathedra-
libus z collegiatis fuit data ptās ip. s. collegijs
eligēdi p. latū. In alijs vero nō collegiatis fuit
data ptās p. sentādi patronis. z vide de origi-
ne huius facti bo. gl. quā tenebis mēti. in. c. quā
q. de elec. li. vi. z qd no. Joā. an. in regula q. ali-
cui gratiose: de re. iur. li. vi. in mercu. ¶ Mo. se-
cūdo ibi fuerint in gregatiōe q. ad hoc q. cleri-
ci in ecclesia bñficiati habeāt electionē platū opz q.
sint in ecclesia vt collegiū? secus autē si sunt ibi
singulariter bñficiati: vt in. c. dilecta. de ex. c. pla.
vbi bo. tex. cū gl. ¶ Qualiter autē recognoscat au-
clerici sint vt collegiū aut vt singulares. vide per
Jnn. in. c. cū nobis. j. eo. ti. z ibi dixi. ¶ Mo. ij. ibi
p. b. qd q. libet p. lat? pōt appellari p. b. est em
hoc nomen dignitatis. vt. c. clericos. vers. p. res. y.
ter. xxi. di. z tex. cū gl. in. c. nō pōt. j. de re. iudic. et
colligitur hic notabile expōndē literā p. resby-
ter id est p. relatus. nā olim nō erat differentia in
noibz sed eligebat vnus p. resbyter q. p. erat oib?
q. hodie vocat ep. s. sic i. c. oliz. x. xv. di. ¶ Scōdo tex.
expōnit ibi p. b. vt p. resbyter eligat. scz in platū
q. q. p. resbyter collegio ecclesiastico d. s. esse p. resbyter
cū habeat curā aiarum respectu collegij. vt in. c. i.
de eta. z qua. nō tñ regit. necessario vt tpe ele-
ctiōis sit p. resbyter sed satis est vt tpe obito effi-
ciat p. resbyter: vt in. d. c. i. z in. d. c. cū in cūctis. s.
inferiora. j. e. ¶ Ultimo no. qd ad ip. s. ecclesiā
aliter quā per viā electionis p. sumit per ambia-
tionē z cupiditatē adeptus illā. z hoc p. cedebat
olim ante p. summi pōtīfices reseruaret etiā sibi
ptātē puidēdi ecclesijs collegiatis. Hodie autē
cessat ista p. sumptio cū electores hodie nō confe-
rant ius virtute reseruatiōis. prodest tñ multū
electio canonicorū q. facilius papa mouet ad p.
uidendum vbi concurrunt vota canonicorum.
¶ In glo. prima ibi tres collegiū p. pondera gl.
Nā videtur velle facere differentiam inter cōgre-
gationē z collegiū. vt duo suff. ciāt ad gregatio-
nem faciēdā vt hic. tres vero requirant ad faciē-
dū collegiū. Sed gl. inquātū habuit hūc intelle-
ctū nō bene loquit: q. cōgregatio capīt hic pro
collegio. si em nō faceret collegiū nō sufficeret cō-
gregatio pluriū vt in. c. dilecta. de ex. c. p. la. v. d.
gl. x. q. i. c. i. q. recti? loquit dicēs qd de iure cano-
nico duo faciūt collegiū de iure ciuili requirunt
tres vt in. l. nerati. h. c. alleg. Et forte potuit esse
diuersitatis rō. q. nō reperiunt tot clerici bñficia-
ti sicut laici. z hec opinio est magis cōis. Pōtset
scōdo mō litera intelligi q. duo eligunt platū
s. tertio mortuo. vnde a principio requirunt tres
sicut de iure ciuili. Standū enim est iuri ciuili: ex
quo nō reperit expresse correctū p. ius canonicū.
¶ S. hec opi. nō v. sustentabilis: q. ius col-
legij cōseruat ēt in vno alijs mortuis: vt hic d. in
gl. z in. c. grati. s. ti. p. primo. An si text. habuisset
respectū ad mortuos fecisset mētionē etiā d. vno
gl. tñ hic in si. voluit restringere tex. vt duo faciāt
collegiū. fz Jo. diligna. z De. videtur reprobare.

hoc dictū gl. mouent primo q. ad esse collegij nō
requirit: vt ibi sit p. relatus: vt no. Jnn. in. c. cū nō
ignores. j. de p. reb. vñ sicut duo clerici pōt facere
collegiū vt hic ita p. relatus z clericus. Saluādo
glo. z dicta docto. distingue sic: q. aut a principio
statuit vt ibi sit collegiū duorum quorū vnus sit
p. relatus z alius clericus z nō puto hoc fieri posse.
Quia p. lar? nō est pprie d. collegio nec venit ap-
pellatione collegij cū sit caput collegij: de q. vide
gl. notabile in clemē. vt hic qui. de eta. z qualita-
te. ergo opz qd p. ter p. relatum constituantur in
ecclesia saltē duo qui faciant collegiū. Nā princi-
pio nōt pōt collegiū p. titui in vno z in hoc casu
saluo istam glo. ¶ Aut a principio fuit statutum
simpliciter vt i ecclesia essent duo clerici collegia-
liter: z tūc isti faciunt collegiū vt hic: z cū habeāt
iura collegij pōt sibi eligere platū etiā ex seipsis.
de quo vide qd no. Jo. an. in regula in toto. d. re.
iur. lib. vi. in mercuriali. Et si eligunt vnū ex tūc
ius collegij remanebit in altero: quia nō pōt p. re-
latus esse caput collegij z ipsum collegiū: z sic p. t
saluari dictum illorū doctorum. ¶ Scōdo prin-
cipaliter no. gl. in eo q. dicit qd decē hoies faciūt
populū? Idē no. gl. in. c. i. x. q. i. z Bar. in. l. p. tor.
h. alle. in glo. Et hoc facit b. ad statutu quo punitur
is qui gregat populū de nocte vt si cōgregauit
decē homines dicit cōgregasse totum populū.
Idē dic de plebe. nā decem faciunt plebē: vt in. c.
vno. x. q. ij. idē dic de gente? vt no. Bar. in. d. l.
p. tor. Unde dicit se p. suluisse in statuto quo pu-
niebat qui cōgregaret gentē de nocte vt si cōgre-
gauerit decē incidit in statutu. hoc p. bat p. l. oēs
populi. ff. de iusti. z iur. iuncto. s. oēs populi. inst.
de iure natur. vbi v. probari q. gens z populus
sunt synonyma. Dicit tñ q. si homines essent eq-
tes sufficeret pauciores ad faciendū gentē: puta
quinq. numero. per. l. oues. ff. de abigeis. Vbi di-
cit abige? respectu quinq. ouū sed respectu eq-
qd est animal magnū dicitur abigenz qui subtra-
xit vnū. Et in eo q. gl. dicit qd plures q. decē aut
quindecim faciunt turbā. idē dic de cetū? vt pro-
bat in. l. p. tor. p. alle. Respectu vero familie dic q.
saltē requiruntur tres ad faciendam familiam vt
in. l. detestatio. s. si. ff. de verbo. signi. no. glo. in. d.
c. i. ¶ Opp. contra tex. in eo q. collegium eligit
sibi p. relatu nō capitulū ecclesie cathedralis non
habet p. relationē episcopalem. ergo nō pōt eli-
gendo illam trāssere in alium q. nemo dat qd i
nō hz vt in. c. qd aut. de iurepa. Sol. dicit Jo. de
lig. q. collegiū nō habet ius p. lationis formalis-
ter. habet tñ virtualiter. Simile i dño fundi qui
formaliter nō d. sibi seruitutē cū res sua nemini
seruiat. Tñ potest in fundo suo alteri cōstituere
seruitutē: vt in. l. per fundū. ff. de serui. rusti. p. di.
Hoc dictū mihi nō placet in oibus collegijs. vñ
capitulū ecclesie cathedralis nō pōt dici q. v. r-
tualiter habeat ius epale cū a solo papa p. cedat
hec ptās. xxi. di. in. c. i. z. h. S. pōt dici q. capitu-
lum hoc facit nō autoritate propria: sed ex ptāte
officij sibi tributū a canone. Nō enim eligūt iure
pprio: vt dixi in. c. pe. s. ti. p. xi. Sed in istis colle-
gijs inferiorib? z maxime popularib? posset p. ce-
dere dictū Jo. de lig. ¶ Scōdo opp. cōtra tex. de
c. obeutibus. lxxij. di. vbi nō solū collegiū: fz etiā
religiosi vocant ad eligendum epm. Solu. dicit
Lōpo. qd religiosi vocant nō ad eligēdū sed ad
cōsiliū impēdēdū. z est illud de honestate fm eū
ille tñ tex. vñ irritare ad electionē aliter factā. de
q. s. uetudine tñ nō seruāt q. ibi d. ¶ Populus autē
vocat nō ad eligendum sed ad cōsentiedum ele-
ctioni. lxxij. di. in. c. plebs. cum sequē. ¶ Princeps
etiā vocat vt defendat ab opp. sionib?. vt i. c. vo-
ta. s. pncipib?. ea. di. ¶ S. aduerte pone q. p. p. s
nō vult cōsentire electo per collegiū. nūqd d. z
irritari electio. vide glo. notabile. lxxij. dist. c. i. que
dicit q. nō. ex quo nō hz cām rationabilē cōtra-
dicēdi nisi scādalu generaret. Et no. singulariter
hoc vltimū qd cū scādalo populi nō debet q. s
p. fici etiā interueniente electione collegij? pro
quo facit optime. c. cū teneamur. de p. reb. c. nisi

f ¶ Collegiū. v. d.
glos. in rub. ff. d.
colle. illi. z bal. in
rub. C. pro socio.
Bar. in. l. si. ff. de
colle. illi. doct. in
c. dilecta. d. ex. c.
p. la. post glo. i.
ibi. z vide Bar. i
d. l. p. tor. in prin.
hic alle.
g ¶ Populū qd
sit p. p. s. v. d. bal.
i. l. et in. ij. col. C.
de ex. c. rei iud. z
facit x. ¶ Popul?
est arbor popul?
collectio gentis.
Et quot faciunt
parochiā. dic. xx.
vt. x. questio. i. c.
vno. et quot fa-
ciūt familiā. v. d.
Bal. i. l. i. ubem?
s. sin autē. in si. C.
ad treb. vbi dicit
q. est nomē colle-
ctiū z verificat
etiam in vno.
¶ Sebast. Sapia.
h ¶ Et hoc facit.
vide ēt Bar. in. l.
sicut. s. i. ff. qd cu
iusq. vnuer. in. l.
i. ff. de p. ba. Car.
in cle. in plerisq.
in prin. q. vlti. de
electio. bal. in au-
tem. qd locū. col.
ij. C. de colla. et q.
veniant appella-
tione populi po-
nit Seli. i. c. eccle-
sia sancte. Marie
col. xxvij. versic.
tertio q. rō. s. d. cō-
stitutio.
¶ Bente. Adde
Bart. in. l. i. C. de
p. ba. z in. l. i. in si.
ff. de iusti. z iure.
¶ Cetū. ad d. cy.
z Bal. in. l. i. C. de
tu. z cur. illustriū
personaz vbi di-
cunt q. x. faciunt
cetū. vide in. d. l.
p. tor. in prin. ff.
vbi bo. rap.
¶ Sebast. Sapia.
i ¶ Electione col-
legij. Vide Mo. i
cōsi. ccc. xxi. in vl-
tima col. Seli. in
c. nihil cū scanda-
lo. col. i. ver. decia-
mo propter scan-
dalu. j. de p. ser.

Sanonmra. super Sma parte primi.

a Singulariter
not. Adde Ro.
sin. suis fo. xvij.
z cons. cccxxij.
zacharias.
b Adde qd vos
lunt allegare Lu
do. ro. singu. suo.
deccix. q. i. an
eps p quo adde
istū in dispu. qua
istū inci. eps z q
dā rector. z Jmo.
in. c. ad supplica
tionez. de renun.
sec. tū est i papa
vt p Fel. in. c. sup
eo. dist. vij. post
Jmo. z Lar. in. c.
nisi cum pridez.
de renun.
c Adde inquā
tū dicit de bono
cambio istū in. c.
cū in cunctis. s. j.
in numero. 3. j. e.
Aenas falco.
d De principe.
Aideque dixi in
c. j. de consue. s.
e Adde ytrum
istud dictū Jnn.
habeat locum in
papa. s. vt ipse te
neatur requirere
cōsensum princi
pis qd iste tenet
q nō in. c. cū iter.
in penult. no. j. e.
Aenas falco.
f Adortui. Ais
istū i. c. cū ecclesia
vulterana. in pe.
co. in ver. qd aut
fessent mortui.
zc. de ele. Lpo. i.
c. ne pro defectu.
e. ti. z sed. s. senis
cōh. xxij.
g Qd nō. Adde
Rom. sing. suis
fo. xij.
h Sebast. Sapia.
i Dia. cā. Aide
bar. i. l. cū senat.
ff. d. reb. dub. z di
cit ibi pau. de ca.
q talia collegia
z sint ad piā. cāz
sunt tū secularia
z pnt sub indice
laico cōueniri. z
ita dicit se cōsu
luisse z idē dicit
pau. de ca. vbi la
te Alex. in. l. col
legiū. C. de here.
isti. s. quo p car.
in d. g. iij. in cle.
qz cōtingit. de re
ligi. domi.
j Cōcilij. Aide
utuz in. c. j. de pa
ctis. z ibi per do.
meum.

cū pridez. de renū. z vide singulare dictū Jnn. ibi.
vbi dicit q si populus psequitur platum tā msti
tutū nec pōt pscisci a tali psecutiōe vt populus
qescat z ecclesia stet in quiete d3 plat' cedere vel re
moueri p superiorē assignato tū sibi alibi bono
cambio q singulariter nō. z Jte respectu ei' q
dixi de pncipe. vbi nō p Jnn. i. c. qd sicut d ele.
vbi d3 qd pōt ex pscutiōe induci vt canonici
nō pcedant pri' ad electionē q denūtiēt pnci pi
mortē plati z petāt ipm' assensum i elect iōe su
turi plati alr cassabit electio attēta z pscutiōe
nē arg. bonū in. c. electis. l. xij. dist. Jte pōt prin
ceps obfere z electū qd est sibi suspect' in regi
mine. nō enim tenet admittēre plati de quo nō
possit pscidere ne forte reuelaret aduersario secre
ta regni. hoc dictū posuit Jnn. in. c. sup his. de
accu. q est singulariter notādū. per hoc em dictū
satis equū poterit princeps non admittēre pui
sum per papā si potest probabiliter ostēdere illū
sibi suspectū. z Quero tertio qd si oēs d collegio
sint mortui ad quē spectabit tūc puiō ecclesie.
doc. in cle. in plerisq. de ele. z Archi. in. c. cū sim'.
ix. q. iij. dicit q ad epz q eligat noie collegij. Sz
tu limita hoc dictū qn ad epm ptinebat ius cō
firmadi electū a collegio. Unde in hoc pone me
liorē regulā q ppter negligētiā collegij mortē
oim de collegio ius puidēdi dnuat ad eū q ha
beat ptatē cōfirmadi electum sine sit eps siue sit
alius platus. Idem dic quo ad ius instituedi vt
patrono negligēte vel mortuo sine herede ius p
uidēdi deuoluat ad illū ad quē pertinebat ius
tutio. Ad hoc vide gl. notabilē z tene illā semp
mēti. in cle. vnica. de supplē. neglig. prela. in xbo
dispositionē. Querit quarto qualiter puidē
alijs bñficijs seu ecclesijs nō collegiatis. sol. dicit
hic Compo. q ad presentationē patroni si hnt
patronum. vt in. c. nobis. de iurepa. Si autē non
habēt patronū puidēbit eps. xvi. q. vij. oēs basil
ce. sed tu diclatius vt dicā in. c. cū ecclesia vulter
rana. j. e. vbi tractabo generaliter de ptatē confe
rendi oia beneficia siue sint in ecclesia cathedrali
siue in alia. Querit quinto q forma debeat ob
seruari in electiōe qn i ecclesia nō sunt plures q
duo vel tres. Sol. dicit Hoff. q eligāt more anti
quo qz ppter defectū psonarū nō pōt seruare for
mam. c. qz ppter. j. e. Tu dic vt latius ibi dicam.
11 Queritur sexto nūqd beneficiati in ecclesia
vltra canonicos habent vocē in capitu. Docto.
cōiter tenēt q nō quātūcūqz sint ibi perpetuo
bñficiati: qz solū canonici faciūt collegiū vt vnū
corpus cū episcopo vt in. c. nouit. de his q fi. a p
la. z idē notāt doc. in. c. h. de insti. vbi dixi. Et idē
dic in ecclesijs collegiatis inferiorib' vt canonici
solū faciāt collegiū non aut ibi habētes alta
ria seu capellanas vel alia bñficiā: vt pbat in. d.
c. dilecta. iuncta glos. j. de excels. pla. z Ultimo hic
querit nūqd qd hic dicitur habeat locū in colle
gio seculari vt illi de collegio possint sibi eligere
vnū rectorē: dic q si exercēt aliquā pffessionē vel
negotiationē licitā z honestā possint sibi eligere
rectorē q habebit iurisdictionē i civilib' in his
tātū q oriunt occasione illius pffessionis seu ne
gotiationis. tex. est notabilis in. l. fi. C. de iurisd.
om. iudi. z no. Jnn. in. c. cū ab ecclesiā. de offic.
ordi. z in. d. c. dilecta. z Bar. in. l. fi. C. de coll. illici.
Idē dic in faciētib' collegiū ex aliqua pia
causa et sunt isti disciplinati: vel faciētes colle
giū p maritadis puellis vel similib' pffis acti
bus nā isti faciūt collegiū approbatū. vt in. l. fin.
ff. de colleg. illici. z per Bart. ibi. dixit em idē in
d. l. fi. q rector istorum nō habebit iurisdictionē
sed solū potest disponere in volentes. potest tū
aliquē cassare de collegio si nō vult obedire. facit
c. ex literis. de constitū. Abbas.

1 Statutū intelligit factū a ppro: si iterrogat
populus an sit faciēda aliqua res z acquiescat.
2 Papa an habeat totā potestatem ipse solus: an
vna cum vniuersali ecclesia.
3 Bonus lz quilibet presumat in singulari tū i po
pulo collecto secus et respectu singulariū psona

rū. nā aliquē presumunt corrupte z q aliquis sit
bon' ad quē spectet probare. vide. j. c. proxi. n. 7. g
4 Populus nō pōt sibi eligere aliquē in prelatū.
5 Populus non potest habere ius presentandi.
6 Argumentum a cōiter accidentibus vel etiam
in malo presumendo.

Sius episcopus.

Populus nō d3 epm vel aliū platu eligere. vel sic. electus ad clamorē po
puli nō debet per superiorem cōfirmari. Primo
ponit narratio. secūdo approbatio. ibi. synodus.
Casus literalis. Sius episcopus in concilio
sardicensi dixit si aliquis ostēdit literas populi.
p quas lras populi ipm petat in suū prelatū: qz
psumptio est z ipm qd populi corruerit pre
mio z mercede dicit qd p hmoi fraude dānaret
ita q laicā cōiōnē in fin. nō recipiat nisi penitus
rit z synodus ipsius sniam approbauerit. Ber.
1 Jmo. j. modū z practicā cōdēdi canones seu
cōstitutiones in cōilio generali nā vn' ex platis
cōcilij proponit totā materiā cōstōnis fiende. et
interrogat totū cōsiliū vtrū velit sic statuere: z si
cōciliū acquiescit habet illud pro statuto. Et hoc
idē obseruatur in istis vniuersitatib' secularib'
vt no. Barto. in. l. oēs populi. ff. de insti. z in. vbi
dat aliā practicā vt pponatur materia in cōfuso
vt puta dicit vnus placet puidere super tali ma
teria postmodū insurgēt cōsultores dantes sup
illa materia varia cōcilia statuēdi z illud cōsiliū
qd obtinebit in vniuersitate erit lex seu statutū
2 ipsius vniuersitatis. Jmo. h. z tene mēti q sy
nodus seu cōciliū generale facit qnqz cōstitutio
nes citra materiā fidei. Ex quo isert q potestas
ecclesiastica est in papa z in tota ecclesia. in papa
est tanq in capite: in ecclesia aut tāq in corpore.
3 vnde vide tex. notabilē in. c. ita dñs. xij. dist. vbi
d3 q potestas nō fuit data soli Petro: sed totie
clesie. Petro tū tāq capiti ecclesie. hoc tū nō est
sine opinionibus. nā multi volūt dicere qd tota
potestas fuit collata Petro: z psequēs residet
in solo papa. de quo plenissime dixi in quadā di
sputatione: z aliquid dicam in. c. significasti. j. eo.
4 Tertio no. q lex edita in cōcilio pōt publica
ri noie cōcilij licet nulla fiat mentio de papa. vt
patet ibi synodus rñdit zc. z idem pbat in. c. j. d
spō. z in. c. aduersus. de immu. eccl. In multis tū
c. dicit seu actus attribuunt pape cū pfilio cōcilij
z cōcordia vt dixi in. c. j. de spon. Intellige tū qd
papa hic pprehendit appellationē synodi. quia
nō pōt fieri cōciliū generale sine papa vt in. c. mul
tis. xvij. di. Jmo. quarto no. q synodus qnqz ca
pit p cōcilio generali. z est synodus nomē grecū
vnde latine idē est qd congregatio. Solet tū cōi
ter capi synodus p aggregationē quā facit eps
ex clericis sue diocesis: vt. j. de accu. c. sicut olim.
Añ cōiter dicimus q epi faciunt synodū. archi
eps facit cōciliū pūnciale vocādo. l. oēs epos p
uincie: z de his plene p Jnn. in. c. graue. j. de pbe.
Papa d3 facere cōciliū generale respectu plato
rū totius orbis. Dubiū tū est de iure qz debeat
interesse in cōcilio generali. z dare vocē: plene di
xi in dicta disputatiōe. Jte no. q in ppro psumū
tur existere aliqui nō habētes sincera fides po
ti' pmo z mercede corruptibiles. z vfi hoc mira
bilis iste tex. qz quilibet in singulari psumit bonus
vt in. c. fi. de psum. z tū in populo collecto nō est
4 ista psumptio respectu singulorū vt hic. Jmo. Al
timo no. q populi nō pōt sibi eligere platu seu
rectorē ecclesiasticū quātūcūqz videat eligere vna
nimitē z cōcorditer. neqz sufficit q clamor popu
li et insurgit in ecclesia petēdo aliquē in platu
qz potuit hoc fieri in fraude. vt d3 in lra. Sed
qro qd intēdit tex. ibi lras populi zc. Solū pōt
intelligi iste tex. dupliciter sz doc. q cū qreret d
ista instōne sua ad epatū vel aliā platuram. rñde
bat q habebat literas populi q insurrexerat in
ecclesia vnanimitē eū eligēdo. vel scōdo petebat
iste cōfirmationē a superiore z de electione sua
faciebat fidē ostendendo literas populi qui euz
elegit

Sebasti. Sapia.
Nulla fiat me
tio. Aide Deci. i
c. j. in prima lect.
co. j. j. de iud. vbi
dicit pscitatio sit
pncipaliter a pa
pa approbāte cō
ciliū dicit consi
tutio papalis fa
cta i cōcilio. vt i. c.
licet. j. eo. cū simi
libus. si vero prin
cipal' sit ab ipso
cōcilio d3 cōcilia
ris vt hic de quo
z p se. post abb.
in. c. j. de spona
libus. Arguit tū
d. Deci. vbi. s. q
semp debeat dici
papalis qz cōc
lium cōsentit et
papa principalr
nominat z qui al
teri facienti pscen
tit nō d3 facere. l.
si pater. in fin. ff.
de manu. vindi. z
ibi per eum.
h Synodus. Aide
de bo. tex. de his
oib' xv. dist. c. si
cut. z istū tex. i. c.
ego. ff. de iurein.
i Populus. vide
de no. in. c. cura.
de iurepatro.
j Adde. aduers
te tū lz populus
nō possit sibi eli
gere prelatū d3
tū electioni pscen
tire: vt i. c. plebs
cū tribus sequē.
lxij. dist. adeo qd
electio facta sine
pfcensu ppli pōt
irritari si ex hoc
sequit scādalum.
lxij. dist. c. j. z ibi
no. facit dictum
sing. Jmo. in. c.
nisi cū pridez. d re
nū. Aenas falco.
zacharias.
k Tu dic inquā
tum iste ponit q
electio facta sine
pfcensu populi po
test irritari si ex
hoc seqt scādalu
lū. vt no. s. c. pces
dē. in apo. in ver.
singulariter not.
nume. 9. Et ad d
qd hodie laicis
ius eligēdi plas
tos ex cōsuetudi
ne z pūlegio cō
petit vt no. iste z
doct. in. c. massas
na. z i. c. sacrosan
cta. z ibi deo du
ce notabimus. j.
eod. no. Fel. in. c.
apostolice. colū.
iij. vers. ceterum
limitabis. de ex
ceptio.

- elegit. que quidē electio nō valet duplici respectu: primo qz facta per laicos vt in. c. massana. j. e. scō qz fuerant facta ad clamorē populi. et nō. qz minus presumitur pro toto populo qz pro aliquibus prudētibz de populo: qz in toto populo reperiunt multi viles nō habētes rectū iudiciū rōnis sed corruptibiles. Et limita hūc tex. p. c. qrelā. j. e. nam qñqz populus pōt habere ius p̄sentādi. vt ibi. nō tñ eligēdi vt hic: zin nobis. de iurepa. ¶ In gl. in x. corūpi. ibi qz frequēt. hoc facit qz valet ar. cōiter accidētibz et in malo p̄sumendo. in. c. j. de cle. non refidē. vel solue aliter fm dōst. in malo et in his que cotra ius sūt nō pōt nisi malus animus p̄sumi. vt in. c. j. de p̄sum. et in. c. et si christ. de iureiu. secus in dubijs: et hoc casu loquitur p̄sumptio. in glo. Abbas.
- 1 Electio dicitur necessario confirmari si p̄ superiorē reperit idoneus. 4. 5. 8.
 - 2 Electus non dicitur habere plenum ius ante confirmationem.
 - 3 Electio facta a secularibus an requirat confirmationem superioris.
 - 4 Consuetudo qz electio ecclesiastica nō confirmetur p̄ superiorē nō valet.
 - 5 Confirmatio quomodo est faciēda p̄ superiorē in electo et p̄sentato.
 - 6 Idoneus ad aliquod officium quomodo quis presumatur.
 - 7 Inquiri de fama alicuius debet in loco vbi est conuersatus.
 - 8 Idoneum quem esse ad quem spectat probatio.

- P**ostquā. Electio canonica confirmāda est: dicitur tamē superior ante confirmatiōē ingre-
re de cōuersatione et vita electi vbi fuit cōuersatus. primo ponit vñ dictū. scō aliud ibi: cuius. Casus l̄alis: dicitur in c. isto qz qñ cōfirmatio electiōis petit a suo superiore superior ingre-
re de vita et moribz electi in loco in quo cōuersat. et si digni inueniat et electio sit canonica cōfirmari dicitur sine dilatiōe. Ber. ¶ Mo. primo qz cōfirmatio est necessitatis: sicut electio a principio fuerit voluntatis. canonici enim nō tenent eligere certū sed p̄nteligere quē volūt dūmodo idoneum: vt in. c. qz ppter. j. e. Superior autē ad quē spectat electiōis p̄firmatio: tenet ex debito electionē p̄firmare si nihil impedit electū. Hinc est qz p̄tās p̄firmādi seu institūdi p̄tēs ad ep̄m transit ad capitulū sede vacante. vt in. c. cū olim. de maiori. et obe. et in. c. j. de isti. li. vi. sec. in p̄tate cōferēdi seu eligēdi: vt in. c. vñico. ne sede. vacā. li. vi. et in. c. fi. de reg. e. li. nā diuersitatis rō est. qz p̄firmatio seu institutio est necessaria et nullā libertatē superior in ea exercet. sicut vñ iurisdicōe necessaria: sed collatio seu electio est libera: de quo vide qz dixi in. d. c. cū olim. ¶ Scō ex b et ex tex. no. qz electio nō tribuit pleni ius ante cōfirmatiōē fiendāz per superiorē. dicitur ergo electio p̄tē necessario cōfirmari et p̄ cōfirmationē habet ius solum in habitu nō autem in actu. de quo vide bo. gl. l̄xi. dist. c. quāto. et in l. p̄uatoriū. C. de iur. om. iudi. dicā plenius in c. trāsmisam. j. eo. Et idē dicitur in electione facta p̄ collegiū seculare. dicitur enim de iure cōfirmari p̄ superiorē. vt no. p. gl. et doc. in. d. l. p̄uatoriū. et per illā gl. et iura in ea alle. dixit Bal. in aut. habita. C. ne fil. p. patre. qz electio facta per vniuersitatē scholarīū de rectore est de iure p̄ superiorē p̄firmāda. fatet tñ cōsuetudine posse induci vt sine cōfirmatiōe admittret: et ita videmus hodie communiter p̄acticari in studijs Italie.
- 3 ¶ Puto tñ cōsuetudinē non valere quo ad ecclesiastica collegia: qz talis p̄suetudo posset esse dānosa multū ipsis ecclesijs qz possent trāsi re indigni nō habita cōfirmatiōe a superiore. Et nihil est qd magis ecclesijs noceat qz qz indigni assumant ad regimē ipsarū vt dicit tex. in c. nihil. j. e. p̄suetudo autē dānosa multū ecclesijs nō vñ: vt i. c. j. de p̄sue. et specificē cōtra hāc cōsue. facit tex. in. c. cū venerabilis. de consue. et c. auaricie. j. e. li. vi. ¶ Mo. tertio qz superior ad quē spectat p̄firmatio nō dicitur ex abrupto electionē cōfirmare: sicut dicitur prius inquirere de vita et moribus electi. et hodie dicitur in p̄firmatione seruari forma de qua in. c. fi. j. e. li. vi. al. cōfirmatio est nulla vt ibi. Et idē dicitur ibi gl. singulariter quo ad institutionē fiendam de p̄sentato per patronū. non enim dicitur superior instituere istum nisi prius emittat edictū et in alijs seruet qz ibi habet.
 - 5 no. singulariter hoc vltimū. ¶ Qualiter autē dicitur superiori in forma r̄i respectu substantie p̄bationis. primo dicitur hic Inn. qz nō oportet necessario qz superior recipiat testes vel iuramētum. sicut pōt ingre-
re p̄ fama et p̄ l̄as testimoniales. Compo. tamē dicit qz imo recipiat testes in strumēta iuramēta et etiā adinimicula fame. Jo. an. videtur approbare primū arg. c. tua. de coha. cler. et mulie. sed vide tu qz dixi in. c. i. s. e. tit. p̄xi. ¶ Et puto qz si cōtradictor appareat tenet superior recipere p̄bationes oblatas per cōtradictorē. vt in. d. c. fi. eo vero deficiente relinquerē hoc arbitrio suo. nā fm formā electi recipiat p̄batiōes. nā possibile est qz electus ita notorie sit idoneus vt nulla alia sit fienda examina-
tio vt est bo. tex. in. c. cōstitutus. el. d. de app. et vide bo. tex. cū gl. xxiij. di. in. c. nullus. ¶ Ultimo no. qz inquisitio fame dicitur fieri in loco vbi qz est conuersatus. et dicit alibi lex qz quis est habēdus prout estimat in ciuitate sua. ff. de questionibus. l. j. ¶ Sicut pro declaratione litere quero cui incumbit onus p̄bādi idoneitatis vel dignitatis electi cū tex. hic mādāt electionē confirmari sub conditione si nihil electū impediāt. Sol. dicitur doc. qz electus presumitur idoneus: vt in. c. fi. de p̄sum. b superior tamē debet ex officio ingre-
re: puto primū dictū procedere quo ad bonitatem intrinsecam que inest homini a natura: quo ad extrinsecāz vero et accidentaliter prouenientem cessat presumptio. Unde si dubitat de tali idoneitate nō debet superior cōfirmare talē nisi ipse doceat se esse

- idoneum: vt aperte probatur ist. c. cum dilect. j. eo. melius in. c. cū nobis. eo. ti. vbi fuit dilata p̄firmatio: qz nō potuit constare qz electus haberet etatē a iure requisitam. et vide ad materiā omnia que no. Jo. an. in regula infamibus. de reg. iur. li. vi. vbi p̄sequitur i materia qñ p̄tradictor apparet et opponit vtrum sibi incubat onus p̄bādi istā idoneitatis extrinsecam an vero electus teneatur p̄bare: et vide de vtrāqz idoneitate tex. cū gl. in. c. si forte. j. eo. tit. lib. vi. ¶ Ultimo querit quid si superior tenuit electionē cōfirmare nulla legitima causa in contrariū existente. Sol. dicitur doc. et bene qz dicitur recurri ad superiorē vt ipsum compellat electionē confirmare. argu. in. c. nullus. de iurepa. ¶ Dic tu melius qz superior poterit cōfirmatori p̄figere certum terminū ad cōfirmādū et si intra terminū nō cōfirmauerit potestas de uoluitur ad eū. Nam licet ad cōferendū et eligendū sit tēpus a iure p̄fixū tamē ad cōfirmādū vel institūendū nō reperit tēps p̄fixū a iure ideo opitet vt modo predicto p̄cedatur vt dixi post do. de rota. in. c. h. de concel. preben. Abbas.
- 1 Juramentū pōt qz exigere per p̄curatorem.
 - 2 Papa nil potest disponere contra euangelium.
 - 3 Papa qñ est et in qbus casibus contra conciliū et in quibus consilium contra papam.
 - 4 Papa qui est in notorio et incorrigibili peccato et in eo persistit potest tanquam hereticus puniri.
 - 5 Beneficia debent pure conferri: et an habeat locū in papa. 7.
 - 6 Expressio eoz que recte insunt qñ aliqd operet.
 - 8 Juramento excipitur auctoritas superioris. hoc quomodo intelligitur.
 - 9 Papa non potest quem absolvere a iuramento nisi legitima causa.
 - 10 Dispensatio pape contra ius diuinum nō facit tutum dispensatum coram deo.
 - 11 Digitus non est membrum: sed pars membri.
 - 12 Compensatio nō admittitur in deposito.

- S**ignificasti. Electio in archiepi-
scopo sedes apostolica palliū nō tradit nisi p̄tē p̄stet fidelitatis et obediē-
tie iuramētū. Et pertinet istud. c. ad secundā partem rubricę. Primo ponit admirationem quāz confundit. Secūdo duplex admirādi motiū cui respondet. Tertio concludit. secūda ibi: aut omne. tertia ibi: cū igitur. Casus literalis. Minus papa per nuntios suos misit palliū archiepiscopo panormitano tali p̄ditione si ipse sacramentum p̄staret fm formā quā ipse papa illi trāsmiserat per apochisarios suos. ppter qz mirati sunt reges et regni maiores qz papa ppter hoc iuramentum exegerit dicētes qz nō est iurādum auctoritate euāgelij vbi dicitur nolite iurare omnino. qz amplius est a malo est. nec ab apostolis nec in cōcilij inuenitur qz sit iurandum. archieps significauit hoc dñō pape. ipse rescribit ei dices mirentur sup hoc dñm Iesum christum qui eādē cōditionē apposuit dū dixit. Simon petre si diligis me pascue oues meas. argumentat papa ex facto dñi. si ergo dñs qui cōscientias omnīū nouit hac p̄ditionē fuit vsus: multo fortius et papa potuit apponere hanc cōditionem qui hominū cōscientias nō nouit. postea respōdet auctoritati euāgelij nolite iurare et c. qd ampli. Et dicit qd incredulitas eorum qui nolūt credere nisi iure facit vt hoc malū id est iuramentū exigatur dñō permittente. et multi etiā post iuramētū p̄stitūt ab vnitatē ecclesie et ab obediētia sedis apostolice recesserūt: qz malū est. Et propter hoc malū iuramentū pro fide. p obediētia. pro vnitatē debet p̄stari. Dicit etiam qz in concilij nō inueniūt quod sit iurādū. sed hoc non obstat. qz romana ecclesia p̄stat auctoritatez cōcilij: et per eius auctoritatem robur accipiunt. et in cōcilij semp excipit ei auctoritas. In fine dicit qz qui insignia sue dignitatis a sede apostolica petunt dignū est vt signa subiectiōis apostolice sedi exhibeāt p̄ qz declarēt se habere et seruare capitis vnitatē. Ber.

- A**rgum. Vide bonā gl. et ibi docto. l. neqz natales. C. de p̄ba. i. l. certi cōdictio. s. si nūmos. ff. si certū pe. l. certe. s. si. ibi quotidie em p̄cario. ff. de p̄cario. Bar. in. l. si qz sit fugitiuus. s. apud labeonē. ff. de edil. edi.
- S**ed collatio ibi libera. Vide tex. iuncta gl. i. x. s. liberaliter. s. preben. c. relatum.
- A**dde vt per sede. consi. xxx.
- P**lenum ius. Vide qz scripsi in c. postulationē. i. nūme. 4. in versi. pleno iure. s. de postu. plato. vbi concordo vñ dictum qd videtur hūc contrariū. Aeneas sal.
- I**ndigni. hoc dixit Jo. an. mo. in c. super eo. de her. li. vi. qd ecclesia indiget viris literatis et nō a nīs ferratis.
- A**brupto. videt in ca. cum nobis olim. j. eo.
- I**nformari videt qz dixi in. c. j. s. de postu. prela.
- S**ebasti. Sapia.
- P**er p̄dicto rem. Vide Abb. in. c. cū nobis. j. e. vbi videt velle qz i casu quo petēs electionē confirmari deberet p̄bare certā etatē. si apparet cōtradictor non debet probare cuius tñ cōtrarium sentit Abb. in. c. in p̄sentia. in gl. in x. bo. scō. de probatio. et tenui p̄trarium in. l. de etate. in. iij. qd. Bar. ff. de minori.
- C**fi. de p̄sum. Vide ibi Domi. et doct. in cle. vñ ca. in x. b. cōstiterit. de offi. deleg. C. nullus. s. in repat. Vide que dixi in. c. bone. el. s. titu. proxi. in apo. in titu. s.

Sanonmi. super Prima parte primi.

a Per alium. Vide Archi. et Joan. and. in. c. v. circa. de elec. li. vi. et in c. licet ex quadam. de testi. et pulchre per Lud. Roma. no. suo. cōf. in cip. an iuramentum testis.

b Translato. Vide ibi docto.

c Sebast. Sapia. Nota septimo. Plura prodita fuerunt consilia sup hac materia

superioribus annis extant duo dñi Decret. in 2. cl. i. maximi poderis et in sequenti consilio vbi latissime de ptate summi potestatis: ad qd spectet congregare consilium multa etiam de negligentia pape tradit acutissimus et copiosus doctor. do. Joā. igneus in disputatiōe sua an rex fracie recognoscat imperatorem. col. vñ. aliqua et p Decret. i. c. porrecta. d. 2. fir. vti. vel inti.

d Concilia. An et quando concilium sit supra papam. et vide istud in disput. eps et qdā rector. et Archieps flo. i. scda parte tertie partis sue summe ti. xxiij. inci. nō abscondi misericordiam. vbi multa de concilio et de eius inferioritate ad papam. et p istud in concilio facto ultimo loco Basilee translato postea Ferraria postea Florentia. et p istud in sermone habito Basilee. incipi. magnū. et per Lud. ro. in ultimis reb. cōf. in quibus locis etiam voluerūt qd papa nō hereticus scilicet scadalizans possit deponi a concilio. secuti gl. in. c. si papa. xl. dist. 3. p maiori parte pape ad conciliū et contra dictam opi. vide Pet. de monte episcopū bixi. in libello de potestate pape et concilij. et Archi. floren. in scda parte sue summe. tit. iij. c. xi. dñi ponit de schismate vbi multū inestet p Eugenio contra concilium Basiliense. post istū scripsit etiam And. Barb. in cle. ne romanis. fo. xvij. de elec. vbi p papa facit. lxxvij. ar. et refert Platina. i. li. d. vita pontificum. de Joan. xxiij. fuisse decisum in cōci. constantiens. qd cōcilij generale legitime congregatū habet statim potestatem a Christo quo fundamento cōcesso dicebāt ipsum pontificē ei subdici. est etiam ad materiam cōf. Lud. cccclxxx. dñi consuluit contra collationē pape factā cōtra statutū cōcilij Basiliensis. plene etiam scribit Lud. idem cōf. cccclxxxij. secus late glo. in. d. c. si papa. et vidē Aug. de ancona i. li. de potestate ecclie. q. v. arti. iij. et vide Lud. ro. cōf. cccclxxxij. quo ad primū. in fi. et Bal. in. c. olim. ad fi. de rescri. et Do. in. c. propter. lo. i. in fi. xxiij. di. q. i. casu necessitatis possunt prelati congregare conciliū irrequisito papa. et vide Pet. de mote. in dicto tracta. de ptate pape. x. co. q. licet clemen. ne romanis. s. irritū. de elec. irritat gesta p Cardinales in spectantib. ad papam vacante papatu et sic non videantur posse congregare concilium p. c. i. xxiij. dist. tñ illud intelligitur nisi se impediāt de talibus ppter regulā dam citius et clarius electionē pape factā in discordia. vel pducentem schisma quo casu possunt congregare conciliū: licet sit actus spectās ad papam: et prima facie alienus a facto electiōis. alle. Car. hic vbi et iste idē tenet allegās Aug. in. c. si duo. lxxix. dist. et idē etiam ponit Car. cōf. cl. qñtū sepe fuit a me. in x. tertio qro. vbi ponit eadē verba formalia respondendo ad. s. irritum. et vide do. meum in. c. quod translationes. in lviij. col. ibi. et si alleget. de offi. leg. et vide Pet. d. mote in tracta. suo de cōgrega. cōcilij dicētē hanc congregationem spectare ad collegiū cardinalium quibus negligentibus imperator congregabit concilium et eo negligēte plati ipsi cōueniēt petēdo licētā ab asserto papa et ea etiam nō obtēta discedēdo. et facit solēnis ordo seruatus in concilio Costantiēsi in depositiōe Jo. pape. xxiij. de quo per Platina post alios histo ricos in li. de vita pontificū. vbi dicit a concilio fuisse deputatos viros peritos qui indicauerunt. xl. capitula ei obiecta esse digna depositiōe: qñ in aliquibus erat adeo inueteratus qd ppter incongruitatem sapiebant heresim et aliqua erāt scandalū paritura si amplius fuisset toleratus. et sic conciliū cognouit de qualitate criminum ipsius pape. an autē habeant isti de concilio ordinariam vel delegatā. vide Marti. de laude in tractatu de concil. q. xxiij. que inci. quero an congregato concilio post Joā. an. et Imo. in. c. graue. de pben. et pulchre dicit Bald. in. d. c. olim. ad fi. de rescrip. qd vbi tractat de autoritate pape et sua causa nō requiritur eius autoritas in cōgregatiōe concilij. et sic limitat qd habetur. xviij. dist. quasi p totum. et in congregatione generalis cōcilij minor pars eorū qui debent interesse potest citare maiorem data eius cōtumacia pōt minor pñuntiare se cōstitūere cōcilij generale et in se esse iurisdictionē. ita dicit Pet. de monte in suo libello de papa. xvi. co. ibi sexto quero quot persone. ex quo inferitur qd sicut concilium est iudex cōpetens vbi agitur de crimine pape saltē qualificatio illis modis quos ponit glo. in. d. c. si papa. ita sit cōpetēs in cognoscēdo an ipsum crimē opponitur pape sit tale quale esse oportet. vt cōcilij iudicare possit

per istud dictū Petri. secundo p regulā que habet qñ iudex cause pre paratis est etiam iudex cause preparate. l. ordinarij. vers. ab eodē iudice. C. de rei vendi. et ibi Bal. in. l. minor. in fi. prim. ff. de iur. et iur. de ca. in l. q. ad fin. C. vbi et apud quē. et si Marianus in. c. ij. col. ver. xij. fallit. de mutuis peti. et vtrū papa possit nō cōgregato cōcilio deponere. Cardinales. vide dñm meū in tractatu suo de psta. Car. i. vij. q. pncipali. et vide oīno Car. in dicto 2. cl. vbi ponit qd cōcilij iudex inter cōtēdētes d papatu. Itē qñ papa accusat d heresi. i. j. colū. et in. ij. colū. ponit qd habeat cōgregare consilium et vide istud in. c. l. de vitāda. i. ij. co. in vers. q. colligitur. eo. tit.

b dixi plene in. c. translato. b. s. de pstitutio. Nota. quarto qd Christi actio debet esse nra instructio. concor. ij. questione prima. c. deus omni potēs. et c. qualiter et quando. scdo de accusatio. Nota. quinto quod papa nō potest aliquid disponere contra euangelium. de quo vide bonum textum in capitulo sunt quidā. xxv. qdne prima. Nota. sexto quod p fide obedientia et vnitatem est licitū iurare. Adde alios casus qui hic habentur in gl. Nota septimo quod concilia generalia non sunt supra papam: vnde non possunt statuēdo prefigere legem pape: imo in omnibus statutis concilij intelligitur excepta autoritas pape. Et est iste tex. satis in hoc notabilis. et quotidie allegatur: presertim vbi disputatur de potentia pape et concilij. et vide duos text. ix. q. ij. aliorū.

Adde Pau. de cast. consi. cccclxxxvij. in secundo impressis. Anto Francisc. Circa istā scrupulosam et periculosam materiam de concilio puto ante oīa esse considerādū qd aliquod est conciliū prouincia le et istud cōgregat de mādato pape vel patriarche seu metropolitani: vt habet in. s. porro. iij. dist. et in. c. multis. xviij. dist. et hoc conciliū sic cōgregatū est maius qd singulares plati de puincia. vt in cle. i. s. qd etiam in interdictis. et ibi plene p do. Card. de sentē. excō. vbi etiam dicit qd est maius ipso archiepo et ipso metropolitano a quo ad ipsū conciliū puinciale appellat: vt ibi p do. Card. per. d. s. porro. iij. dist. Et adde qd tale conciliū puinciale pōt cōgregari et sine metropolitano: qñ ibi nō est metropolitanus. vt in. c. placuit. et ibi p Archi. xviij. di. Et adde qd talia concilia puincialia debēt cōgregari ante quadragesimā et circa autūnum. vt in. c. decernimus. xviij. dist. et in. c. sicut olim. de accu. et quid in talib. cōciliis tractari debeat. habet in. c. qualiter et qñ. el. ij. de accu. et in. c. seq. et habet in. c. graue. de pben. et p Jnn. in. c. in singulis. et in. c. ea que. de sta. mona. vbi etiam tractat de cōgregatione capitulari que fit per religiosos vel singulis annis. vel singulo biēnio: et qñ in illis tractāda sint et de concilio puinciali habet etiam in. c. i. de indi. De concilio autē gñali siue vniuersali qd dicitur representare vniuersalē ecclesiam prout videtur esse optimus tex. in. c. maiores. xxiij. q. i. vñ sumpta est practica que seruatur in modernis cōciliis dñi dicit sacrosancta synodus Lateran. vniuersalē ecclesiā representās: de quo etiam est tex. in. c. synodus. xii. dist. in hoc puto multū esse aduertendū et considerandū cum agatur de vniuersali statu ecclesie. et de potestate et superioritate summi potestatis ad conciliū et cōtra. et de potestate et de autoritate reuerendissimorū do. Car. et aliorū prelatorū ad tale vniuersale conciliū cōueniētū. et sup qua materia nouissima p excellentissimos iuriscōsultos. put vidi p perlegi. fuerit edita tpe Julij pontificis maximi. q postea indixit pñens Lateran. cōciliū qd adhuc nō videt esse pfectū subtilissimā concilia et ideo dixi scrupulosam et periculosam esse materiam: qd de maximis et arduis in similibus conciliis rebus agitur et pertractatur. Et primo cōsiderandū est ad quē spectet congregatio talis concilij vniuersalis et nō credo dubitandū qd regulariter debet fieri a summo pontifice. vt in. s. porro. iij. dist. et in. c. i. per totū. xviij. dist. et idē dixit gl. in. c. qd translationē. de offi. leg. qd congregatio talis generalis concilij est de reseruatis pape. qd etiam videtur voluisse Jo. and. in. c. nemo. de elec. lib. vi. in nouella. super gl. ij. et ita etiam voluit Bal. in trac. schisma. in. xv. col. vbi dicit qd conciliū sacri totius orbis nō potest cōgregari nisi per papam. et de tali cōgregatione concilij generalis ad quē spectet habet in. c. significasti. hoc eo. ti. et in. c. ecclia. de psecra. dist. i. et in. c. mādatis. i. qd. vij. et in. c. bene quidem. xvi. dist. et in. c. adrianus. lxxiii. di. et facit bo. tex. iuncta glo. in ver. vniuersalibus. i. q. vij. in. c. pueniētibus. et alia gl. in ver. legatus. in. c. regula. xviij. dist. que dicit qd solus papa congregat conciliū. aut legatus apostolicus de mādato pape. et idē etiam voluit gl. in. c. sicut venire. de exce. prela. et Spe. in ti. de leg. in. s. supest videre. in ver. sed nūquid. et sentit bea. Tho. scda scda. qd. j. arti. x. et in. i. parte summe. q. xxxvi. arti. ij. et vt dixi nō credo de hoc dubitandū. qd regulariter talis congregatio gñalis concilij spectat ad papam. qd etiam sentit Joā. de ana. in. c. fraternitatis. de here. circa. j. co. et est bo. text. et forsan melior. de iure. in. c. ideo. ij. qui dicit qd potestas cōgregandi cōcilia soli pape et sedi apostolice spectat. et ppterea dicere solemus qd conciliū generale factū sine autoritate pape nullū habet firmitatem. vt in. c. i. et se. et quasi p totā di. xv. dist. Difficultas autē esse vñ nunquid aliquo casu cōgregatio concilij spectet ad reuerendissimos do. Car. siue ad eorū factū collegiū. vel aliquos ex ipis reuerendissimis. d. Cardinalib. etiam vt singulis in vñ pueniētibus maxime illis casib. qd papa pōt accusari et accusatus iudicari p conciliū: tā qd eo casu siue illis casibus autor et c. nemo.

ritas papa in ppta eius causa non videatur esse requirenda: cū etiam si requireret sciens tractandū esse de causa tale cōciliū cōgregare dene-
garet: et dixerunt quidam etiam nouissime cōsules q̄ isto casu non
requirit auctoritas pape: sed q̄ cōgregatio concilij tali casu spectat ad
reuerēdissimos do. Car. et sufficit maior pars eorū in tali cōgregatiōe
facienda. nec h̄eo

casu locū disposi- z. c. nemo. vbi dicitur q̄ nemo potest iudicare p̄
tio. c. licet de vitā mā sedē. s. papā. nec augustus: nec populus. nec
da. de electi. freti clerus. et facit. c. cūcta per mundum. et c. per p̄nci
primo auctorita-

te Bal. in. c. olim. circa si. de rescrip. et eiusdem Bal. in eo. c. pe. co. vbi di-
xit q̄ i ppta cā pape nō requirit eius auctoritas. idicētes idē voluisse
do. Card. in cō. cl. in. iij. dubio. et Archi. flo. in tertia parte sue summe
in ti. xxiij. c. ij. s. vj. et dicunt cum ista opi. cōcordare do. Abb. in. c. palle.
l. vbi alleg. Hug. idem tenentem in. c. si duo. lxxix. dist. et in eo loco d̄t
ibi do. Abba. ita practicatū fuisse p̄sis vbi cardinales cōgregati scri-
pserūt ad principes et platos: et plus dixit Car. in. d. cō. in. iij. dubio.
q̄ si cardinales nō cōcordaret in cōgregatiōe cōcilij q̄ eo casu talis cō-
gregatio spectaret ad impetratōrē. et in eo q̄ si. inducit ad hoc tex. in. c.
si. lxx. dist. q̄ etiā v̄ esse de mēte Archi. flo. in loco palle. sue summe.
Dubium tñ esse v̄ nunqd eo casu quo ad cardinales spectaret cōgre-
gatio cōcilij talis cōgregatio spectet ad eos vt collegiū. An vero vt sin-
gulis. et Bal. in. d. c. olim. in. ij. co. de rescrip. v̄ sentire q̄ spectet vt col-
legiū: ideo dicit q̄ maior pars ipsorū requirit allegādo. l. q̄ maior
ff. ad muni. subdens q̄ maior pars p̄sentium requirit dūmodo adsint
due partes. per ea q̄ habent in. l. nulli. ff. q̄ cuiusq̄ vnuer. no. et p̄ hoc
fuit regula q̄ est q̄ in actibus collegialibus maior pars collegij attēdi
tur: vt per glo. in. c. cū oēs. de cō. si. et in. c. j. in vers. tractatus. de reb. ec.
nō alie. in. vj. et hoc idē etiā videtur velle do. Car. in palle. cō. cl. vbi
in. ij. et in. iij. dubio concludit q̄ si collegiū cardinaliū ad quos p̄tinet
conuocare cōciliū sit diuisum et nō cōcordet in tali cōgregatione: q̄
deuoluit hec potestas cōgregādi ad impetratōrē: nec videt q̄ vna pars
cardinaliū possit cōgregare si sit minor pars q̄ velit maiorem partem
cōgregare. et p̄ hoc facit illa cōis cōclusio q̄ in actibus vnuerſitatis v̄
collegij debent due partes interesse et sufficit maior pars illarū duarū
partiū. d. l. q̄ maior. ff. ad muni. q̄ hoc modo est intelligēda vt cōcludit
do. Abb. in. c. cū oēs palle. et in. c. j. circa si. de his q̄ sunt a maiori parte
capi. et idē voluit etiā Bar. in. l. q̄ maior. palle. tñ vt dixi nouissime cō-
sultū fuit contrarium in eo casu in quo agit de interesse pape. quo casu
in cōgregatione cōcilij eius auctoritas nō requirit: vt dixit Bal. in. d. c.
olim. de rescri. q̄ nō est verisimile q̄ ipse velit cōsentire talis cōgrega-
tioni ex quo vt videmus cōcilia ista generalia nō ita facile cōgregantur
vt dicit Car. Alex. in. c. sciendū. xvij. dist. et principale fundamētū hu-
ius partis videt esse q̄ nos habemus in simili q̄ qñ in aliquo casu cō-
sensus p̄lati requirit iuxta ea q̄ habent in. c. cām q̄. de iudi. si agat con-
tra p̄latū nō requirit eius consensus: vt no. doc. oēs. in. c. edoceri. de re-
scrip. alleg. in. c. cū pastoris. ij. q̄. vj. et facit gl. mag. in si. in. l. cū nō so-
lū. C. de bo. q̄ libe. et plus dicebāt nouissim cōsules q̄ eodē modo re-
uerēdissimi cardinales q̄ remāserāt Rome cū summo pōtifice: etiā si
multi essent nō erāt regendi in tali cōgregatione: q̄ ex quo papa tan-
quā caput est suspectus: etiā alij. qui verisimiliter caput sequuntur sunt
suspecti et de illis d̄z iudicari s̄m q̄ d̄z iudicari de capite p̄ not. Vincē.
quē do. Abb. post alios refert et sequit in. c. j. de iudi. idē no. Sali. in. l.
j. in. i. co. C. si rector puin. et facit tex. et q̄ ibi no. d. Ab. i. c. accedēs. vt li-
te nō cōtest. idē em̄ d̄z esse iudicādū de adherētibus q̄ iudicat de prin-
cipalibus. c. ad apostolice. de regula. li. vj. no. in. c. j. d̄ postul. p̄la. l. q̄ reli-
giosis. zibi Ang. ff. de rei v̄di. quemadmodum ergo papa hoc casu tā
quam caput suspectū excluditur a tali cōgregatiōe: ita etiā debent ex-
cludi reuerēdissimi dñi cardinales eum sequentes et illi adherentes.

Ad nouebant etiā dicti cōsules ex alio fundamēto. vbiq̄ agit de
interesse particularis ecclesie si prelatus est negligēs in cōgregādo ca-
pitulum potestas cōgregandi deuoluit ad capitulū et a capitulo negli-
gente deuoluit ad particulares canonicos ecclesie. vt no. d. Abb. in. c.
cū olim. l. ij. co. de testi. alle. Inn. i. c. dilecti. de maio. et obe. et ibi hoc idē
videt voluisse. d. Abb. post Hosti. et alios. et do. Ant. et Imo. in. d. c. cū
olim. et q̄ data ista negligētia p̄lati p̄tās deuoluat etiā ad particula-
res de capitulo vel collegio videt voluisse gl. in. c. vt circa. in ver. aliqui.
de elec. lib. vj. vt habet in. c. si quis f̄s̄yterozū. de reb. eccle. nō alie. et i. c.
nō liceat. xij. q̄. ij. et per gl. in. c. cōstitutum. el. i. xvi. q̄. j. et per gl. in. c. sacer-
dotes. in ver. monēdo. xvi. q̄. iij. et in. c. q̄ contingit. in ver. in debito. de
reli. do. quanto magis id dicere debem? vbi agit de interesse vnuerſa-
lis ecclesie. q̄ v̄ esse maioris piculi. ideo cautius v̄ esse incedēdum. c.
vbi periculū. de ele. li. vj. ideo v̄ q̄ particulares et cardinales talē con-
gregationē facere possint. et q̄ talis p̄tās cōgregandi sit ad eos deno-
luta p̄pter negligētiā summi pontificis et aliorum do. cardinaliū ipsi
pontifici adherentiū talē cōgregationē facere. et quāuis alias hec p̄tās
cōgregādi cōciliū aliquo casu spectaret ad reuerēdissimos cardinales:
vt collegio. tñ q̄ ipm collegiū deprehendit i negligētia. hec puincia
v̄ deferri ad cardinales p̄ticulares arguēdo a simili de ecclia particu-
lari et illi? interesse ad eccliam vnuerſalē in qua agit seu agi v̄ de ma-

iori interesse: et id potius v̄ argumentari a minori ad maius iuxta ma-
teriā. c. cū in cūctis. de elec. et aut. multo magis. C. de sa. san. eccle. et in. l.
quāto magis. ff. de iureiur. ¶ Ego aut adherēdo opiniōi quā magis
verā et catholicā esse puto. Dico q̄ cōgregatio vnuerſalis cōcilij regu-
lariter spectat ad ipm papā: nec ali? pōt talē vnuerſalē synodū cōgre-

palez. ea. causa et q̄. Et per ista arguit hic Jo. an. autoritate et hoc
q̄ sentētie pape est standū si contradicit sentē- est singulare sum-
tie totius concilij: remittit ad no. iij. dist. in istis. mi pontificis p̄-
uilegiū vnuer-

ſalis quent? sine ipso nō fiat: hoc em̄ primo p̄bat auctoritate sacre scri-
pture in li. j. et Machabe. in. iij. c. vbi inter alia q̄ Simoni sacerdoti ma-
gno totius populi et oim sacerdotū cōsensu attributa sunt: hoc est pri-
mū et singulare vt quē? sine ipso in regiōe nō fieret. Cū aut iuxta apo-
stoli sniam sacerdotiū veteris legis sit figura noui testamētis: et sum-
mus sacerdos noui testi sit lōge excellētioris dignitatis q̄ esset sum-
mus sacerdos veteris testi: tenēdū ē q̄ hoc idē p̄uilegiū in noua lege diuina
inſtōne habeat ille summus sacerdos. i. papa: vt. s. eius soli? auctorita-
te talis vnuerſalis synod? debeat cōgregari: et id tūc d̄z legitime cōgre-
gata qñ de mandato pape ipso interueniēte vel alio de eius spālī mā-
dato fuit cōgregata: vt legi et notat in. s. porro. iij. dist. et in. c. j. et xvij.
dist. et hanc partē tenuit bea. Tho. in locis. s. alle. et do. Archid. flo. i. ij.
parte. ij. partis sue summe. in. ti. xxiij. sub rubi. qñ dicit cōti. legi. cele.
hoc etiā tenuit. d. Car. si. de turre cre. appellat? in sua summa de eccle-
sia intitulat. li. ij. c. vj. hoc et p̄z ex auctoritatib? multorū sanctorum pa-
trū quas Gratia. iducit in lib. decre. dist. p̄al. xvij. quasi p̄ totā di. hanc
partē et tenuit Archi. remē. in lib. suo de synodis. vbi multo cōmemo-
rās in. c. xvij. inter cetera dicit nō esse mirandū q̄ ipsorū vnuerſalium
cōciliorū auctoritatē romano pontifici ascribam? nā nulla concilia ras-
ta leguntur q̄ apostolica auctoritate suffulta nō fuerint: cōmemorādo
multa cōcilia qbus summi pōtifices auctoritatē p̄stiterūt: et inter cetera
redarguit Joā. cōstātinopolitanus ep̄s q̄ quādā vnuerſalē synodum
cōgregauerat absq̄ auctoritate romani pōtificis illudq̄ cōprobat au-
toritate Pelagij pape q̄ de h̄mōi illicita vocatiōe oibus ep̄is sic scri-
bens inqt. relatū est ad apostolicā sedē Joanne in cōstātinopolitanū
ep̄m vnuerſalē scribere. vosq̄ ex hac sua p̄sumptiōe ad synodū con-
uocare generalē. cū generalū synodū cōuocādi auctoritas apostolice
beati Petri sed singulari p̄uilegio sit tradita. et nulla vnq̄ synodus
rata legitur q̄ apostolica auctoritate nō sit suffulta: et hec pars ab eodē
cardinale sancti Sixti in p̄al. sua summa. de ecclesia in p̄alle. li. et cap.
plurib? rōnibus. et fortissimis argumētis et iuribus cōprobat. id etiaz
firmat do. Car. in. d. c. l. de vitāda. in. q̄. xvij. vbi dicit q̄ olim impera-
tores cōgregabāt cōcilia. put de cōstātiniano legi in. c. habeo librum.
xvi. dist. et de Iustiniāno q̄ similiter sextā synodū cōgregauit. vt in. c. vj.
ea. dist. et de cōstātiniano q̄ Nicenā synodū etiā cōgregauit. vt in. c. sano-
cta. xv. dist. et ibi et legi de multis alijs cōcilij q̄ facta sunt mediātib?
imperatorib?. q̄ cōstātinus etiā p̄cesserit in Nicenā synodo habetur
in. c. cōtinua. xi. q̄. j. legi et de Karolo imperatore q̄ simul cū Adriano
cōciliū cōstituit. vt in. c. adrianus. lxxij. dist. Tñ postea cōstitutū est q̄
ad solutiū romanū pōtificē talis cōgregatio spectet. vt in. c. id. q̄. vj. et
in. c. j. in. s. h̄ic et. xvij. dist. et habetur in. c. mādastis. ij. q̄. v. et in regula.
xv. dist. et in. d. s. porro. d̄z q̄ et legatus de latere nō h̄z ius cōuocandi
cōciliū nisi specialiter sit sibi demādatū p̄ papā vel q̄ ei? cōlebratio ē
sibi cōmissa per tex. in. c. j. de iudi. li. vj. et p̄ illā regulā q̄ vult cōsequens
v̄ velle et antecedēs. l. ad rē mobilē. et l. ad legatum. ff. de procu. et pro
hoc facit rō q̄ conuocatio d̄z fieri p̄ maiorē de vnuerſitate. l. j. et ibi no.
ff. de albo inscri. l. j. C. de decurio. lib. x. in synodo. lxxij. dist. not. Inn. in
c. j. de maio. et obe. et Joā. and. in. c. in causis. et in. c. ecclesia. et in. c. cū nobis
de ele. sed inter fideles nullus est maior papa p̄ter deū. igit ad ipsuz d̄z
spectare cōuocatio fidelij p̄sertim q̄ in cōuocatione cōcilij p̄lati et fide-
les citant et eis p̄cipitur vt veniāt. vt dicit gl. in ver. p̄cepisset i. d. s. h̄ic
etiā. xvij. di. merito hec facultas nō v̄ cōpetere nisi illis q̄ habēt supe-
rioritatē et imperium. als citatio nō arctaret. l. si qs in aliena. ff. de iud.
l. ij. ff. si qs in ius voca. nō ierit. cap. super literis. de rescrip. c. p̄terea. de
dilatio. sed nullus habet iurisdictionem vel imperium sup oēs fideles
nisi papa. c. cūcta per mundū. ix. q̄. iij. ideo nullus cōuocat cōciliū gñā
le nisi pa. ipse enim omnium christianoꝝ et ecclesie militantis est ca-
put et pater et oēs christicole ad ipsum tanq̄ caput et patrem debēt ha-
bere recursū. c. nec licuit. xvij. dist. c. rogamus. xxiij. q̄. j. vñ si sine licen-
tia pape conuocaret consiliū esset accephalū et sine capite et esset quod
dā monstrum cōtra naturā aliorum conciliorū que constant primo ex
capite. deinde ex alijs membris. c. submittitur. xxi. dist. c. qm̄. xvij. dist.
c. si ep̄s. et c. si qs ep̄o. nā si a synodo generali excluderet caput seu ca-
pitis auctoritas. eo ipso capitis et mēbrorū vnitas dissiparet et causa
retur schisma. p̄ quo facit illud q̄ dixit philosophus polit. p̄mo q̄
in omni iusta plurium cōgregatione magna vel parua necesse est vñ re-
gulare et regere et alios regulari et regi. Sed conuocato cōcilio sine pō-
tificis auctoritate non erit qui alios regulet et regat. Et confirmat hec
quia cū conciliū sit collectio omnium fidelij. vt in. c. ecclesia de cōse-
cra. dist. j. ergo comprehendit ipsum papā. qui est fidelij caput. vt in

Sanonmita. super Prima parte primi.

d. c. rogamus. xxiij. q. i. patet etiam qd t alis conuocans iudicium et sententiam diceret de papa: et ipsum sibi submittere vel inferiori faceret: qd conuocatio semper est facienda ab illo qui habet aliquam iurisdictionem vel auctoritatem vel superioritatem supra vocatos in causis quare sit vocatio: vt in. c. quoniam. et in. c. placuit. et in. c. si quis episcoporum. xviij. dist. et in. c. vocatio. v. qd. h. Et puto qd si quis ab ista veritate catholica contrarium diceret qd orbis est maior vrbis. In denariet: non parum distaret ab heresi. presuppōita tamē ista regula pro vera: illam puto multipliciter limitandā et declarandā. Primo sic quida dico qd licet auctoritas congregandi concilium vniuersale sit apud papam: tamē potest ipse papa illud congregare ex cōsilio fratrum et reuerendissimorum. Cardinalium. nec ppter hoc diceretur conciliū male congregatū. dicitur em actū. vi. c. Conuocātes aut duodecim multitudinē discipulorum dixerūt: nō est equū. et. per quem text. dicebāt aliqui pbari qd auctoritas conuocandi conciliū nō erat solius Petri: sed totius collegij apostolici. et eodem modo potestas conuocandi concilium nō est solius pape: qui lo cum Petri tenet: sed etiam reuerendissimorum Cardinalium qui apostolos tanq̃ ecclesie cardines. representant. Nam dico qd nō sequit cōsequētia: duodecim apostoli simul cum Petro dicuntur turbam discipulorum ad synodum conuocasse sicut etiam nūc faceret papa si simul cū Cardinalibus conuocaret: nō tamē sequeretur qd talis conuocatio nō esset facta auctoritate pape: sicut nec ibi sequit qd illa conuocatio nō fuerit facta auctoritate Petri: licet hoc ibi nō expūiat exp̃sse. maior enim fuit reuerētia apostolorum ad beatum Petrum: vt pote ad caput et principem eorum qd maxime cōprobāt ex auctoritate beati. Cyprii in lib. thesaurorum: vbi dicit qd apostoli in euāgelis et in epistolis in omni doctrina Petrum esse locū dñi in eius ecclesiā dātes eis locū in omni capitulo et congregatione: et in omni electione et cōfirmatione: et ita illaz auctoritatē etiā declarat idem Car. sancti Sixti de turre cre. in dicto li. iij. de ecclesia. c. viij. in responsione. i. arg. qd fecit ad alteram partem sic qd nō sequit papa vna cū do. Cardinalibus conuocat concilium generale: ergo conciliū nō conuocatur auctoritate solius pape: imo sequit oppositū: qd si papa nō faceret talem cōuocationem et in illa auctoritatem prestaret. soli dñi cardinales facere nō possent: nisi vt. j. declarabitur: sed bene solus papa posset facere sine ipsis cardinalibus. per ea que. s. alleg. sunt: probando qd solus papa congregat. Secūdo limitatur et declaratur predicta regula vt nō solū papa sed etiam imperator auctoritate pape possit ipsum vniuersale conciliū congregare: et ideo in ecclesia dei multa concilia vt pote Aiceniū. Constantinū. Ephesinū: Chalcedonense et alia multa leguntur fuisse congregata per imperatores: vt in. c. canones. xv. dist. et in. c. sexta. xviij. dist. et de tali cōgregatione ipsi imperatores nō reprehendunt tanquā usurpatores aliene auctoritatis: imo potius cōmendant quāsi talē cōgregationē fecerint zelo fidei et christiane religionis: sed vt dixi illa congregatio facta p imperatores ad talia concilia fuit facta auctoritate romanorum pontificum: vt dixit Archi. in. c. mandastis. q. v. vbi text. dicit hec formalia verba. Valentinianus. augustus nostra auctoritate synodū congregari iussit: et ibi dicit Archi. sup verbo nostra auctoritate: vbi cūq̃ inuenies imperatorem congregasse concilia: intellige qd congregauit fin formam illius. c. mādashis. i. auctoritate romanorum pontificis. et sic imperatores concilia congregātes magis fuerunt exēcutores voluntatis et auctoritatis romanorum pontificum qd qd illaz congregatiōne fecerint ex eorum auctoritate: et ideo in illo. c. sexta synodus. xvi. dist. dicunt hec formalia verba: synodus vniuersalis Constantinopolitana celebrata est et greco sermone scripta tpius pape Agathonis exēquente p̃ssimo principe Constantino. Illis em tēporibus ecclesia nō erat potens vt de facto posset cōpellere nolentes venire ad conciliū neq̃ erat potēs dare tutum accessum vocatis de longinquis partibus et congregandi: deo sedes apostolica p principes et imperatores faciebat sepe qd per seipsam facere cōmode nō poterat. postea vero disponēte dño potuit per se talem congregationem facere et illa per se et nō p principes et imperatores facit: et fecit quāuis in. c. adrianus. lxiij. dist. dicitur qd Karolus rex cōstituerit synodū cū adriano papa. nō est intelligēdus ille text. qd eius auctoritas in cōuocatione synodi cōcurrerit cum auctoritate pape: sed qd ipse exēquēdo auctoritatē pape et eius volūtātē: illā synodū congregauerit vt proxime dictū et declaratū est: ea enim que sunt facta auctoritate pape: illa dicunt esse facta ab ipso papa: qd ea nō sūt sunt quibus auctoritatē nram impartimur: vt in. l. i. circa fi. d. iustini. xodi. cōfir. Et aduertatur qd si inueniat aliqui iussu imperatorum ep̃os cōuenisse: tamē talis ep̃orum cōuentus vniuersalia concilia nō sunt dicēda nisi tales cōuentus essent suffulti auctoritate romani pontificis. vt in. c. bene quidem. xvi. dist. et in. c. multis. xviij. dist. sicq̃ ergo dicendū est qd si aliqui imperatores vniuersalia concilia congregauerint: talem congregationē fecerunt auctoritate pape: et nō ex seipsis. et istud sine dubio facere potuerunt et debuerunt exēquētes mādata apostolica: sed principi paliter et ex se nō possunt istud facere: nisi forsan aliquo casu de quo et fiet mētio. Tercio puto limitandam esse regulam de qua supra: quādo aliquis casus occurreret in quo imminēti periculo ecclesie non

posset obuiari nisi mediāte concilio vniuersali. et papa nollet illud in veritate conuocare. tūc alius a papa. vt. j. declarabitur poterit conciliū conuocare. nec alius in manu vnius hominis esset fides christianam et statū ecclesie vniuersalis subuertere. hoc enim casu si vniuersali ecclesie periculū immineret et papa requisitus p do. Cardinales et p alios ecclesie platos et fert etiam Jo. an. per istum text. qd solus papa potest interpretari statuta concilij. nec mirum ēm eū cū possit etiam tollere et limitare. vt in. c. statutū. p principes nollet congregare vniuersale conciliū neq̃ dare auctoritatē congregandi. quia tunc talis habendū esset vt suspectus de heresi et redderetur suspectus in fide. posset congregari conciliū per reuerendissimos do. Cardinales vt fieret debita et necessaria p̃uio. vt videt aperte probari ex text. in. c. error. lxxxiij. dist. error enim cui nō resistitur approbatur. et cū veritas minime defendit opprimitur nec caret scrupulo societatis occulte qui manifesto facinori desit obuiare. tamē nō vī qd iste casus possit occurrere cum ecclesie statū periclitari nō possit licet forsan posset nauicula Petri aliquāliter naufragare. Unde dicitur. et Athetēi vltimo. c. Ego autē vobiscū sum vsq̃ ad consummationē seculi. nisi forsan ppter bellox dissidia et discordias inter xpianos sicut dicit enenisse et factum esse ante tempora Constantini. vt habetur in. c. canones. xv. dist. ita qd ex talibus dissidiis et discordiis facile posset imminere periculū ecclesie et eius status: qd vt dixi nō video quō possit hoc accidere cū semper in maioribus causis statuerint antiqui patres esse ad ecclesiā recurrēdū vt in. c. rogamus. xxiij. q. i. tñ si casus occurreret vel qd esset periculū alicui erroris inter christianos. vel qd status ecclesie periclitaretur tunc putarē qd congregatio concilij vniuersalis qñ papa requisitus nō vellet hoc facere spectaret ad reuerendissimos do. Cardinales. Quarto etiā dico predictā regulā qd solū papa congregat conciliū vniuersale vel eius auctoritate p alii congregetur non habere locū in casu quo papa apud graues et doctos viros esset diffamatus de heresi. q̃ infamia sine scādalo ecclesie vel periculo fidei diffamulari aut tolerari nō posset: hoc enim casu talis practica videret esse seruāda vt primo ipse papa p do. Cardinales requireret sup congregatiōe gñalis concilij. aut ipsis reuerendissimis cardinalibus negligētibus p aliquos alios fideles requireret vt ipse papa aboleret a se talē infamiam publice cōfiteōdo catholicā fidē. maxime circa articuli vel articulos de quo vel de quibus diffamabatur: hmoi confessionē p bullas et papales literas denūtiare illis ap̃ quos talis infamia decurrisset. et hmoi practica et modus vī fuisse obseruata et obseruatus circa Paulū apostolum. vt habet in actibus ap̃olorum. xx. c. vbi habet qd cū apostolus esset diffamatus apud credētes ex iudeis qd ipse predicaret legē x̃i. oysi nō esse seruādam cōsilio beati Jacobi et seniorum qui hierosolymis congregati erāt cum eo ingressus tēplū more iudeorum ibi purificatus aboleuit infamiam eo modo quo supra narratū est. si vero cōtingeret qd papa ita requisitus nollet hoc facere. tūc requirēdus esset vt vel congregaret vniuersale conciliū: vel alteri illud congregandi auctoritatē pberet. et tunc conciliū hoc mō congregatū habebit ingre de veritate eius de quo est infamatus. vbi autē nec congregare nec alteri auctoritatē congregandi dare vellet. tūc reuerendissimi do. Cardinales vt pstantiora mēbra ecclesie romane. quibus potissime incumbit necessitatibus vniuersalis ecclesie prouidere et periculis imminētibus obuiare. deberēt congregare et quocare platos ecclesie ad inquirēdū de veritate infamie. et an si papa esset veraciter hereticus. qñ autē cardinales hoc nolent facere. tūc imperator aut principes xpiani imperatore hoc nolēte possent hoc facere. vel ipsimet prelati ecclesie intelligētes talem vehemētē suspensionē de papa possent seipsos congregare licet legē tūc tpe x̃i. Marciliani pape. vt habet in. c. nūc aut. xxi. dist. et isto calu congregatis ipsis platos et aliis qd essent vocati in aliquo loco. esset requirēdus papa vt sua auctoritate autorizaret illā cōgregationē sicut legit factū tēpore Symmachij pape. vt habet in. c. hinc etiā. xviij. dist. qd si papa faceret et autorizaret ipsam cōgregationē sicut fecit Symmachus: tūc legitima foret congregatio et autorizata a papa. si autē nollet tūc cōgregatio platos q̃ iam ēēt facta. mō supra deberet pcedere ad inquisitionē veritatis etiā papa nolente. et hoc fieret tam auctoritate iuris diuini. qd humani. de auctoritate iuris diuini habet Joā. xij. vbi dicit. qui spernit me et nō accipit verba mea. habetq̃ eū iudicet et sermo quē locutus suz iudicabit eum in nouissimo die. et ppterea Paulus apostolus in epistola ad Gal. i. c. dicit. Si qd vobis euāgelizauerit pter id qd accepistis anathema sit qui erūt illa epistolā declarātes cū par in parē non habeat imperiū. et multo magis inferior in superiorē. vt in. c. innotuit. de elect. et in. l. naz et magistratus. ff. de arbi. vī qd apostolus nō potuerit exēcicare apostolos qd erāt sibi pares. neq̃ angelos qd erāt superiores. Rūdet qd apostolus ptulit hāc sniam nō propria auctoritate. sed auctoritate euāgelice doctrine cuius auctoritas est vt quicūq̃ cōtra illum dicunt excludēdi et repellēdi sunt per illam auctoritatē Joā. xij. de qua. s. Auctoritate iuris humani hoc cōprobatur iuxta ea qd habetur in. c. si papa. xl. di. vbi est ille text. Bonifacij pape et martyris. in quo deciditur qd sup hoc crimine heresis in papa. solus et dūtaxat cōpetēs iudex videt esse conciliū. et eo ipso qd papa non vult dare auctoritatē cōgregationi plato. de rescrip.

rum in tali casu: ipsum ius intelligitur sibi dare istam autoritatē ipso facto vt in. d. c. hinc etiam. xvij. dist. als frustratorie ius disponderet qđ in casu heresis consiliū vniuersale posset iudicare papam hereticum si papa pertinaciter persistens in heresi sua negaret cōuocare consiliū nec autoritatem congregandi alteri dare vellet: nec cōgregationi iam facte vellet autoritatem prestare. de rescrip. li. vi. vide tu bo. glo. in. c. vbi periculum. nam frustratoriū de elec. li. vi. que dicit qđ licet honestū sit qđ papa esset iura conde-

re si non assignaretur minister qui iura seruari faceret. vt dicit tex. in. c. vbi periculū. de ele. li. vi. et est optimus tex. in. l. i. in. §. post originem. ff. de origine iur. et isto casu inquisitione debite facta et inuēto qđ papave racter in heresim lapsus fuerit: conciliū sic vt supra congregatum de beret illū informare de veritate et ostendere illi per sacram scripturas aut per vniuersalis ecclesie determinationē ipsum esse in errore et esse erroneum qđ ipsemet tenet: et illū charitatiue admonere vt dictum errorem abiureret siue illū renocet confitendo publice fidei veritatē: assignādo etiā sibi terminū intra que illud faciat: sed si intra terminum sibi assignatum non fecerit conciliū hoc casu nihil vltra potest cōtra ipsum papam facere vt expresse voluit Aug. in. c. nunc autē. xxi. dist. et in. d. c. si papa. in ver. a fide de ius. et isto casu ipsemet papa in foro cōscientie quantum culpabilē se fuisse. per suum confessorē anime sue prouideri faciat: vt in prealleg. c. nunc autē. quod si facere noluerit tunc contra eū procedatur secundū quod infra declarabitur. Et hec proxime dicta procedunt qñ papa esset diffamatus de heresi tantum modo. ¶ Alterius et quinto loco non habet locum predicta regula qñ notoriū esset papam esse hereticū: puta qñ incidisset in heresim dānatā illam publice asserendo et predicando: tūc em̄ do. cardinales. aut alij prelati catholici illū caritatiue debent monere vt abneget p̄dictaz heresim in quā lapsus esset catholicam fidem inuolantem integritatē profitēdo sicut facere tenet quilibet bonus et fidelis christianus ostendēdo illi p̄ scripturā sacrā: aut vniuersalis ecclesie determinationē errorem suū et illud quod tenet esse alienū a fide catholica et si paratus sit corrigi et abnegato errore fidē xp̄i tenere et cōfiteri: tunc vt proximo casu dictū est conciliū meū nō habet aliquā autoritatē: sed si nollet renocare errorem sed pertinaciter in eo persisteret nec vellet se corrigere: tūc cardinales primo deberēt ab eo recedere iuxta autoritatem Jo. in epi stola canonica. §. in. c. i. vbi loquēs de fide christi dicit si quis ad vos venerit et hanc doctrinam scz christi nō hz: nolite illū recipere in domū: nec ei dixeritis aue. et ibi gl. ordinaria dicit nolite et c. id est nō tantum nō assentiatis ei: sed nec ad horā recipiatis. et istud idē colligitur et tex. in. c. anastasius. xix. dist. Secūdo ipsi Cardinales debent p̄lati ecclesie sic hūc casum denūtiare et eos cōuocare vt veniāt ad succurrendū ecclesie in hoc horribili et periculoso casu et ad prouidēdū ipsi ecclesie: qñ ipse papa a petra fidei super quā fundata est ecclesia: vt habet ad math. xvi. c. pertinaciter et incorrigibiliter cadendo cecidit: et tunc concilium prelatorū hoc modo et ordine cōgregatū debet iuris auctoritate pcedere vel ad illius depositionē vel ad declarationē qđ ille nō sit amplius papa. et qđ apostolica sedes vacet et illi amplius tanq̄ pape nullus ad hereat vel obediat: h̄mōi em̄ criminis heresis notorie proprius est iudex cōciliū per ea q̄ habent in. d. c. si papa. xl. dist. ¶ Sexto etiā casu: vcz qñ duo cōtēderent de papatu iuxta tex. in. c. si duo. lxxix. dist. tunc absq̄ dubio est necessaria cōgregatio cōcilij vniuersalis: vt in eo decerneret q̄s eorū sit verus papa. et isto casu si certū sit qđ alter cōtēdentū sit verus apostolicus: puta qđ sit electus a duobus partibus cardinaliū. et p cōsequēs qđ alter sit intrusus et potius apostaticus q̄ apostolicus. vt in c. factus est. viij. q. i. tūc cū nō occurrat rationalis dubitatio quis sit verus papa non est necessaria cōuocatio vniuersalis concilij vt d̄iudicetur de electiōe illius q̄ presumatur esse canonica: sed est necessaria ad condemnationē intrusi et ad mandandū qđ oēs obediant apostolico. et nō apostatico. iuxta tex. in. c. si quis pecunia. lxxix. dist. sicut legitur factū fuisse tpe damasi pape contra vrsinum: et tpe Cornelij cōtra novatianū. Si vero cōtentio esset inter duos sup iure electionū que illa rū fuerit canonica. et ipsi cōtēdentes vellent se submittere iudicio aliquius sapiētis vel aliquorū sapiētū vt staret illorū iudicio: tūc scōm aliquos nō viderēt esse necessaria cōuocatio cōcilij: sicut vī fuisse factum tpe quo simachus et laurētius cōtēdebāt de papatu: vbi cū neutra pars alteri cedere vellet: cōstituerūt vt lis iudicio cuiusdam regis theodori finiret: et tandē res existēs apud Rauēnam auditis legatis vtriusq̄ partis decreuit vt qui prior ordinatus esset: aut quem maior pars clerici et populi simul elegisset: ille sederet in sede apostolica. Abi autē cōtēdētes nollēt se submittere: tūc cōgregandū foret cōciliū vt de iure electionis discernat et iudicet: qñ hoc casu talis cōtentio est per cōciliū dirimēda: hec cōuocatio d̄z fieri per ambos ipsos cōtēdentes ita vt quilibet eorū cōgreget p̄latos sue obediētie ad aliquē locum ita qđ ambobus cōciliū cōgregatū iudicet de tali cōtētiōe. Abi autē tales de papatu cōtēdentes nollēt hoc facere: tūc reuerendissimi domini cardinales deberent etiā cōtradictōibus cōtēdētibus cōciliū cōgregare. vbi vero ipsi dom. Cardinales nollent congregare: aut forent in hoc negligētes ipsi prelati ecclesie habētes zelum dei possent se congre-

gare ad ipsum incendiū extingūendum. aut ipse Imperator cuius interest vt pax sit non solū in vrbe. sed etiā in toto orbe q̄ pax esse nō potest stante cōtentiōe sup summo pontificatu. iuxta autoritatem christi que habet ad Mathei. xxi. c. dū dicit qđ oēs regnū in se diuisum desolabitur. sicq̄ isto casu erit procedendum ad cōuocationē cōcilij vniuersalis. et ita casus in

non renocet statuta cōcilij sine cōsilio ipsius concilio quo aliq̄ a papa cōcilij: pot tamen si vult. Pro quo facit text. ibi. et posset cōuocare cōciliū. ¶ Se

ptimo posset illa regula limitari eo casu quo papa esset mortuus naturaliter aut ciuilit̄ vel renūtiasset p̄tificatu. et d. Cardinales nolēt pcedere ad electionē: tūc cōciliū vniuersale esset cōgregandū vt hoc casu valde necessario ecclesie prouideret de pastore: et ex quo papa non adesset qđ cōgregaret cōciliū et etiā do. Cardinales nō vellent cōgregare et aufugerēt vel deficerēt: tunc recurrēdū esset ad ea q̄ habent in. c. fundamēta. de elec. li. vi. et in cle. ne romani. de elec. et erit cōgregandū p Imperatorem aut p clerū romanū. vt in eo sic cōgregato prouideat necessitati ecclesie cū in talibus necessitatib⁹ q̄ respiciūt totā rēpublicā christianā deficientib⁹ ordinarijs qui habēt prouidere: prouisio videt spectare ad ipsam rēpublicā. et hec prouisio fiet hoc modo autoritate iurū p̄dictorū. ¶ Alio etiā et viij. casu poterit cōciliū cōuocari ab alio q̄ papa: vcz qñ papa deuenisset ad infantiā et dementiā ita vt demens fact⁹ redderetur inhabilis ad regendā vniuersalē ecclesiam: hoc enim casu conciliū nō poterit cōgregari per papā qñ talis dementia quam incurrisset esset incurabilis per naturā: quo casu esset indicandus quasi si mortuus cū nō posset exercere eos actus qui officio summi p̄tificationis incūberēt. argumēto tex. in. c. i. de clerici. egro. li. vi. et isto casu. do. Cardinales deberēt hoc denūtiare p̄lati ecclesie vt in vnum cōueniētes cōsulāt quid agendū sit. An scz sit eligendus vel qđ faciendū vel forsā sit ei dādus coadiutor quasi tūc ecclesia potius vacare videatur iuxta ea que habēt in. c. i. et §. et fere per totā questionē: et per gl. summe. viij. q. i. vbi plene de materia. ¶ Nono etiā casu puto conciliū posse congregari ab alio quam a papa. si forsā accedat qđ simul cum papa omnes cardinales morerentur: puta qđ occiderentur. hoc enim casu prouidēdū esset ecclesie et necessariū esset congregare cōciliū qđ nō posset cōgregari nec per papā: nec per Cardinales: tunc conciliū erit congregandū vt prouideat ecclesie necessitati p ipsum imperatorem et ad illū spectat talis sollicitudo cū ipse sit aduocatus et defensor ecclesie: vt in. c. venerabilē: de elec. et ideo seruandum erit quod habetur in c. fundamenta. de elec. lib. vi. et in cle. ne romani. eo. titu. sicut etiam dictum est in septima limitatione. ¶ Decimo etiā casu videtur conciliū congregari posse per alium quam per ipsum papam qñ scz contingeret causam aliquam agitari contra papam quo casu in propria causa non videtur quod ipse possit esse iudex vt in titu. C. ne quis in sua causa. et in l. qui iurisdictioni. ff. de iurisd. om. iud. cū simili. et ideo isto casu si cause non possunt sine cōcilio terminari q̄ contra papā obijciuntur: congregabitur cōciliū ad sollicitudinē imperatoris autoritate tamen pape. iuxta illum tex. in. §. hinc etiaz. xvij. dist. Et aduertendum puto quia qñ dictum est quod per reuerendissimos cardinales cōgregabitur conciliū quādo papa nō vellet congregare: vt in casibus de quibus supra intelligēdū est: qđ talis cōgregatio spectabit ad eos vt collegiū: qñ collegiū. do. Cardinaliū cū sit in possessione eligēdi papam: vt in. c. l. de elec. et in. c. vbi periculū. eo. titu. li. vi. ad ipsos vt collegium videntur spectare oia que sunt necessaria et cōsequentia vel ad selectionē vel ad prouisionem eorū que concernūt ipsam ecclesiam vniuersalem modis tñ et formis a iure statutis et ordinatis iuxta ea q̄ habentur in c. vt preterite. de elec. et in. c. cupiētes. §. ad hec. et in. §. si vero. de ele. li. vi. et habetur per glo. in. c. si. lxxv. dist. neq̄ putandū est qđ singulares cardinales aut eorū aliqui particulariter possint conciliū cōgregare etiā in casibus in quibus papa nō vellet congregare. vt voluit Bald. in. c. olim. de rescrip. nam collegiū cardinaliū habet cum papa coniunctionem et communionem maximam. vt per Hosti. et Joan. an. in. c. requisiti. de testa. adeo quod ipsum collegiū cardinaliū est vnum corpus cū papa. habens papam pro capite speciali: licet papa sit caput generale ecclesie vniuersalis. vt no. Host. et docto. in. c. antiqua. de priu. et ideo dicebat Jo. de ligna. in suo tracta. de bello qđ collegium cardinalium debet regere totum orbem per ea que habentur in. c. i. et §. de offic. deleg. lib. vi. et in. c. fundamenta. de elec. eodem lib. et habetur per Specu. in tit. de lega. §. in. §. sequitur videre. circa princ. et hoc maxime verū est cōcilij et arduis negotijs per ea que habentur in. c. venerabili. de offic. ordi. et in. c. exposuit. in fi. de dila. fateor tñ quod singulares Cardinales possunt requirere collegium Cardinalium vt papa nolente congregare conciliū: ipsum collegiū congreget: et ipso collegio nolente cōgregare pro tali cōgregatione recurrēdū est ad imperatorem vt videtur esse casus in capitu. fin. lxxv. dist. vbi negligente illo ad quem deuoluitur congregatio vicinorum episcoporum ipsi populi conuocent conuicinos episcopos. Ipse autē imperator representat totum populum christianum cum in eum translata sit iurisdicō et potestas vniuersalis orbis. l. §. nouissime. ff. de origi. iuri. lege prima. §. cuz enim. C. de in. enucle. loco ergo ipsorum populorū ipse Imperator cōuocat cōciliū

Sanonmi. super Prima parte primi.

Et pro hoc facit: qd conuocatio conciliorum put dictuz est. s. ab initio fiebat per imperatorem: s. postea fuit reservata pape. Deficiente autē ipso iure papa seu nō conuocante deficientibusq; his qui succedūt loco pape scilicet collegio ipsorum cardinalium seu ipso collegio nolente congregare reuertimur ad ius pristinum: scz vt Imperator congreget: quia res de facili reuertitur ad naturam

suā et ad suū principium. vt in ca. ab exordio. xxxv. dist. et predicta confirmantur qd congregatio concilij de natura sit vbi agat de his

q; spectant ad fidē catholicā: vt si qui reperiātur forsam errare in fide corrigantur per concilium et in eodē concilio statuatur quid sit tenēdū. Sic enim in nicena spondodanatus fuit arrius: in cōstātinopolitana macedonius: in ephesina nestorius: in calcedonēsi euticen. vt habetur in. c. i. xi. dist. sed cū agitur de fide pōt Imperator interesse concilio nō ad potentiam ostendendā: sed ad fidem cōfirmandā. vt in. c. nos. ad fidem. xvi. dist. interest enim Imperatoris fidē defendere et ideo si papa est de heresi suspectus: aut de aliquo graui crimine ex quo posset induci scādālū in ecclesia et inter christianos pōt ab Imperatore exigi. vt iudicet qd sentiat. vt in. c. satagendū. xxv. qd. i. iūctis ibi notatis per Archi. et ideo dicendū est qd cū Imperator sit pars concilij. et in eo habet interesse suo iure: et nō ex gratia vt habet in. d. c. nos ad fidem. xvi. dist. Dicendū erit qd nolēte papa cōgregare conciliū: nolēte etiam collegio cardinalium illud facere: qd collegiū propter cōmunionē quāz habet cū papa subrogatur in tali potestate: potestas cōgregandi illō deuoluitur ad proximū superiorē argumento eorū que habēt in. c. nulla ecclesiastica ministeria. de concess. prebē. proximus aut superior est ipse Imperator. et pro hoc etiam facit qd nō. Ann. in. c. i. de maior. et obe. vbi dicit qd qui maioris est dignitatis in ecclesia vel si non est ibi dignitas. ille q; maioris ordinis vel si sunt equalis ordinis. ille q; prius est ordinat⁹ debet notare vel eligere vel conuocare capitulū eo casu quo deficit is ad quē de iure spectat ipsa conuocatio per ea q; habēt in. l. si. ff. de fide instr. et in. l. i. de albo inscri. et in. s. si. xvij. dist. q; iura ibi alleg. Ann. Sed dubiū ingerit in hac materia et non parū insurgit si papa non velit congregare conciliū requisitus vt supra. si etiā non velit congregare collegiū cardinalium. si forsā etiā cum eis assentiens Imperator requisitus nō velit et ipse cōgregare et nihilominus immineret vel causa heresis extirpande de ecclesia: aut de maiori parte illius: vel alia qua alia ardua causa. puta qd forsā graui crimina et multū scādālōsa et notoria obijcerentur pape que si tolerarentur facile posset grauius simuz scādālū inducere si nullus esset q; conciliū vellet cōgregare vel illud cōgregare nō posset. et hoc casu saluo semper iudicio saniori et maxime sancte matris ecclie putarē qd requisitis oib⁹ ad quos spectaret gradatim cōgregatio sū ea que dicta sunt supra: qd ceteri prelati inferiores possent in vniū cōuenire et seipsos cōgregare pro huius scādālōs tollēdis et heresi forsā que subesset extirpanda: et quando ipsi prelati nollēt cōuenire putarē qd principes christiani etiam seculares possent qñ essent cōcordes requirere oēs christianos et ecclesiasticos et seculares vt cōuenirēt ad huiusmodi scādālō tollēda et heresim extirpandā si qua superesset aut dubitaretur ne illa superueniret nec esset incōueniens qd hoc casu principes seculares se de clericis intromitterent: nō enim simpliciter prohibetur laicis se intromittere de clericis et de his que ad clericos spectare vident: sed tunc prohibetur hoc laicis qñ non subest aliqua ratio in contrariū: sicut videmus qd ex ratione speciali ratione feudi permittitur laicis se impedire de clericis. vt in. c. verum. de fo. compe. et in. c. romana. in. s. debet et ibi per glo. de ap. pel. lib. vi. in hoc aut casu nedum subest ratio specialis sed specialissima ne fides catholica periclitetur: ne status ecclesie ruat et maximum naufragiū patiatur nauicula Petri si forsā plures contenderent de pontificatu: ne maxima scādālō inter christianos oriatur ppter grauiusima et notoria crimina obiecta pōtifici: vel de quibus ipse esset plurimū infamatus: et hāc opinionē etiā videtur sentire do. Lardi. in pre. alle. c. l. de elec. in. xxv. q. cum duabus sequētib⁹. Nec puto aliquo pacto duos aut tres Cardinales a pontifice et a collegio Cardinalium dissentientes posse talē congregationē. conciliū sua auctoritate facere pot ut quādoq; nouissimis temporibus factū fuit. sed bene puto per eos posse moueri vel vt rectius dixerim requiri summum pontificem et in eius defectū collegiū cardinalium et illis renuētib⁹ Imperatorem pro cōuocatione talis concilij: et oibus predictis nolētib⁹ id facere qd ceteri prelati factis requisitiōibus predictis possint cōuenire ex seipsis per conciliū faciēdo. et in defectū omnium possint christiani principes qñ cōcordes essent ad obuiandū talia scādālō etiā cōuenire et ecclesiasticos platos ad predicta requirere. Et illud nō omitto qd qñ inter principes christianos essent grauius bella et seditiones qd reuerēdissimi dñi Cardinales videntes republicā christianā esse in magno periculo: eo

rūq; sacri collegiū debere suadere summo pōtifici suāq; sanctitatem requirere vt pacē inter principes christianos ponat iuxta ea q; habetur in. c. nouit. de iudi. Et aduertendū etiā puto qd in concilio gñali in multis casib⁹ notatis p gl. in. c. si. d. his q; si. a prela. sine cōsensu capituli possent innitari et interesse etiā laici et seculares non vt iudicē vel

disponūt nisi putuo. et. c. quāuis. xxi. dist. et. xxiij. q. i. c. loquit. et ca. pudēda. et. c. quodcūq;. Sed in his que nō depēdēt a plena potestate pape nō est simpliciter dicendū qd papa sit supra conciliū. Ideo in cōcipientibus fidem concilium est supra papam. vnde non potest papa disponere contra dispositū per conciliū. vide bonum tex. et glo. in. c. anastasi. xix. dist. In. c. ita dñs. xix. dist. et in. c. in no

disponūt nisi putuo. et. c. quāuis. xxi. dist. et. xxiij. q. i. c. loquit. et ca. pudēda. et. c. quodcūq;. Sed in his que nō depēdēt a plena potestate pape nō est simpliciter dicendū qd papa sit supra conciliū. Ideo in cōcipientibus fidem concilium est supra papam. vnde non potest papa disponere contra dispositū per conciliū. vide bonum tex. et glo. in. c. anastasi. xix. dist. In. c. ita dñs. xix. dist. et in. c. in no

ne concilij et alijs actib⁹ not. in. c. qualiter et qñ. el. ij. de accu. et in. c. seq. et per. Ann. in. c. graue. de prebē. et in. c. in singulis. et in. c. ea que. de statu mona. et de solēnitatibus seruādis in concilio habetur per. Ann. in. c. cū nobis olim. de elec. et in. c. qd sicut. eo. ti. et in. c. cū ecclesia sutrina. de causa pos. et proprie. et notatur in. c. vt apostolice. de priuilegijs. li. vi. et qualiter debeat notari acta concilij. Dicit qd secundū formā text. in. c. ad apostolice. de re iudi. li. vi. et in. c. sacro. de sen. excō. et in. c. fin. de bas. ptis. et vide notabilē tex. in. c. de laicis. xij. qd. ij. de diuersis formis seruādis in actis concilij. hñ in. c. de his. xij. di. et in. c. placuit. ea. dist. et in. c. il lud statuēdū. xiiij. di. et in multis alijs locis q; cā breuitatis omittant: et qualiter plati sint vocādi ad conciliū. vide gl. in. c. si ep̄s. xviij. dist. et ibi per. Archi. vbi dicit qd isto casu sufficit vnica citatio et habet per. Joā. an. in. c. ego. et in. c. breuē. de iureiurā. et in. c. nō minus. de immuni. ecclie. et vide. Ann. in. c. cū nobis olim. de elec. et qua pena puniātur nō venientes ad conciliū vocati. notatur in. c. peruenit. xviij. dist. et in. c. placuit. et in. ca. seq. et vide gloss. in. c. episcopus ad synodum. ea. dist. xviij. Et adde qd iusta causa excusandi episcopū si non venit ad conciliū vocatus est qñ eodē tempore vocatur a rege vide gl. in. c. si egrotans. ij. qd. ij. Et an plati possint ante finē concilij recedere. vide tex. in. c. si quis autē. xviij. et in. c. certū. xi. q. ij. et vide que notāt in. c. i. de iudi. et in. c. si postquā. de elec. li. vi. Et an conciliū legitime cōgregatum possit recusari vt suspectū pendet ex notatis per. doc. et gl. in. c. i. de iudi. et in. c. an singulis. de sta. mo. et cōcludit qd sic per ea q; habēt in. c. qd specti. iij. q. v. vbi habet qd Joānes chrisostom⁹ recusauit iudicium concilij. Et an conciliū gñale cōgregatū possit per papā dissolui ex iusta cā: vide gl. reputatā singularē. in. c. vbi periculum. in. ver. concilio. de elect. li. vi. que videt tenere qd sic. et vide bonū tex. in. c. bene qdēz. xvi. dist. circa finē. et facit. c. licet. in. fi. de elec. et videtur fuisse practictus tempore Eugenij quarti qui dissoluit conciliū Basiliensē et illud transulit: noluit tamē illi cōsilio cōsentire: et statuit papā id nō posse facere: et ex altercatione orta fuerūt multa mala in ecclesia. et tamē schisma perniciosum. Et an conciliū possit dispensare: absoluerē: et alia facere q; spectāt ad solū papā et ipsi soli pape sunt reservata. vide glo. in. c. ij. de cleri. excōicato ministrā. et habetur in. c. mutatiōes. et in. c. ep̄s. de loca. vñ. q. i. et in. c. presbyter. lxxij. dist. Et adde quod qñ papa deponit Imperatorem non est necesse qd congreget conciliū. imo sol⁹ potest facere vt est glo. in. c. ad apostolice. de re iudi. lib. vi. Et si conciliū contradicit pape cui statuit. vide gl. in. c. anastasi. xix. dist. et in. c. nemo. ix. qd. ij. et per. Archi. in. c. sicut. xv. dist. et vide. Hug. ix. qd. ij. in capitulo cuncta per mundum. et putarem quod in his in quib⁹ conciliū est supra papam stetur ipsi concilio: in alijs autem stetur pape. Nunquid autem soli episcopi sint de numero facientium conciliū generale. vide textum in. c. primo. et in. c. sancta. xvi. distinctione. et in. c. hanc consuetudinem. x. qd. i. et in. c. septuaginta. xvi. dist. et vide gl. in. c. concilia. centesima distinctione. et in. s. hinc etiā superius allegat. et in. c. si quis diaconus. l. distinctione. Et de conuocatione concilij. et d modo citandi et de alijs que ad materiam conciliorū pertinet ultra ea que dicta sunt. s. vide per. Jo. an. do. Lardi. et alios scribentes post eos in. c. licet preallega. de electio. et in. c. i. de renuntiatio. lib. vi. et per. Hugo. in. c. si duo. lxxix. distinctione. Et hec dicta sint ita perfunctorie et longius quam decreueram ad instructionem aliqualem circa presentem materiam.

Sebasti. Sapi. Caput ecclesie. Dicit Bal. in. c. i. qualiter do. p. prie. qd papa est oia et super oia. et idē Bal. in. c. cū super. co. i. de cau. pos. et proprie. qd papa est supra ius et contra ius et extra ius et dicit Host. in. c. cū venissent. j. de iudi. qd pōt papa equare quadrata rotundis: et ideo dicit Bart. in. l. barbarius. ff. de offic. preto. qd papa est solutus legib⁹ ita vt nō cōmittat simoniā recipiēdo pecuniā pro collatione bñficiōrū. de quo p. Seli. in. c. ex parte. i. in prin. de offi. deleg. et multa de laudib⁹ pape ponit Seli. in. c. i. col. ij. et. ij. de constitu. vbi tñ imminet peccatū nō est obediēdū ipsi pape. vide Seli. in. c. si qñ. in. pn. de rescri. adeo qd dixit Bald. in. c. olim. ex literis. in. fi. de resc. qd cōtra papā scandalizantē ecclesiā vtendū est primo verbis deinde herbis: tertio lapidib⁹. et multa circa ea que potest papa ponit elegantissime do. Joan. de sylua. in. trac. de iureiur. in. iij. parte priuile.

deinmare papā de heresi. vt in. c. si papa. xl. di. vbi dicitur qd papa pōt esse hereticus et de heresi indicari. Et dicit doc. in. c. in fidei fauore. de heresi. vi. q. cōciliū est index. puto tamē qd si papa moueretur melioribus rationibus et autoritatibus qd cōciliū qd standū esset sententie sue: nā et cōciliū pōt errare sicut alias errauit super matrimoniu con- trahendum inter raptorē et raptā. Et dictum Hieronymi melius sen- tientis postea fuit prelatū statuto concilij: vt probatur. xxxvi. q. i. in. c. tria. iuncto. c. placuit. facit qd leg. et no. xx. di. c. j. Nam in cōcernētib⁹ si deim etiam dictū vniuersi priuati esset preferendū dicto pape si ille mo- ueretur melioribus rationib⁹ noui et veteris testamēti qd ppa. Nec obstat si dicatur qd cōciliū non potest errare qd christus orauit pro ecclesia sua vt nō deficeret. vt in. c. maiores. in. pñ. de baptis. et no. xxiij. q. j. a recta. et in. c. pudenda. Quia dico qd licet conciliū generale repre- sentet totam ecclesiā vniuersalem: tamē in veritate ibi nō est vere vni- uersalis ecclesia sed representatiue: qd vniuersalis ecclesia constituitur ex collectiōe omnium fidelū: vnde omnes fideles orbis cōstituūt istā ecclesiā vniuersalem: cuius caput et spōsus est ipse christus. papa autē est vicarius christi et nō vere caput ecclesie: vt no. glo. in. cle. ne romani. de elec. que notabiliter dicit qd mortuo papa ecclesia non est sine capite. et ista est illa ecclesia que errare nō potest. Pro hoc. de consec. dist. j. ecclesia. vnde possibile est qd vera fides christi remaneret in vno solo: ita qd verū est dicere qd fides nō deficit in ecclia: sicut ius vniuersitatis potest residere in vno solo alijs peccātib⁹: vt not. glo. in. c. gratum. s. ti. pñ. xi. Hoc patuit post passionem christi. nam fides remansit dum taret in beata virgine: quia omnes alijs scādalizati sunt tamē christus ante passionē orauerat pro petro vt nō deficeret fides sua ergo nō di- citur deficere nec etiā errare si remanet vera fides in vno solo. Et forte hūc dixit gl. no. xxi. dist. in. c. quamuis. qd vbi sunt boni ibi est ecclesia romana. Item dic qd in concernētibus vniuersalem statū ecclesie nō potest papa disponere cōtra statuta concilij si statuendo contrariū de coloraret stat⁹ ipsi⁹ ecclesie: vt dicit tex. j. q. viij. et si illa. Et in hoc casu intelligo multas glo. que videntur velle qd papa non pōt dispensare contra vniuersalem statū ecclesie. vt no. in. c. literas. de restit. spoliat. et vide quod not. Inno. in. c. quanto. de cōsue. Vbi dicit papa nō pmit- tendus venire contra statum generale ecclesie sine causa rationabili et alijs non. Secus dicerem vbi non decoloraretur seu diffamaretur ecclesia: vt quia ex causa rationabili puta vult venire limitando statum ecclesie seu tollendo statum collegij super statu ecclesie sic intelligo quod not. glo. in. c. que ad perpetuā. xxv. qd. j. Item adde ad predi- cta glo. singulare: in predicto. c. si papa. que dicit quod si papa est in peccato mortali notorie et scandalizat alios nec est corrigibilis: qd in tali peccato iugiter permanet qd potest tanquā hereticus puniri qd vi- detur in ale sentire de fide. Et not. perpetuo illam glo. qd tenet per oēs. et hec sufficiat in trāsitu lectionis quantum ad hanc materiam. In glo. i. an. si. vel dicitur fm docto. ab apos quod est nunti⁹. et christus qd est aurum quasi nūti⁹ deaurati. dicit tamē qd nunti⁹ pape non sunt ta- les: sed plumbati: sed dic quod nihilominus possunt dici deaurati: qd dant plumbum et reportant aurum. In glo. h. in. si. hec glo. inuolue loquitur in effectu tamē sentit tres solut. ad contrarium formatū de c. quam pio. vbi dicit spiritualia esse tradenda omni cōditione cessan- te. Prima solu. est quod ista nō fuit cōditio in effectu. sed poti⁹ que- dam talis monitio. nā monuit vt iuramentum prestaret quia palli⁹ ex antiqua ordinatione non est aliter tradendū. Secūda solu. qd a su- periore pōt apponi cōditio: nectamen inducitur simo. hec solutio nō procedit in aliqua citra papam: quia quisqz inferior debet spiritua- lia pure conferre sicut iura disponunt vt in. c. fina. de pact. et in. c. ques- tum. de rerū permuta. cum si. et vide glo. iuncto tex. in. c. h. j. eod. lib. vi. Vbi discutitur an valeat collatio beneficij quam facit episcopus sub cōditione si vacat. et concluditur ibi quod debet episcopus quantum pōt pure bñficia cōferre: vñ ibi retractantur electiōes qd fiunt sub con- ditione. facit regula actus legitimi. de reg. iur. lib. vi. et quod ibi nota. maxime per Dy. In papa vero pōt dici quod in his qd sunt simonia- ca de iure positio pōt apponere conditionem vt vult qd est supra ius positiuū. vt in. c. proposuit. de cōcessio. preben. Sed in his que sunt si- moniaca de iure diuino nō pōt papa apponere conditionē per quā in- ducatur simonia. ad hoc quod notat gl. in. c. ex parte. j. de offi. delega. et in. c. cū pridem. j. de pactis. Sed alias conditiones ex natura earū peccatum non inducentes potest papa apponere etiam alterando na- turam beneficiorum. vt in. c. si gratiose. et quod ibi no. de rescrip. lib. vi. et vij. q. i. pastoralis. An aut possit episcopus apponere onus benefi- cio vacanti. tractat hic Hostien. sed materia est hic impertinens. et ideo dicendū. vt plene notatur in. c. significat⁹. de prebē. et in. c. vnico. vt ecclesia. benefi. Tertio soluit gl. quod ea que tacite insunt possunt ex primi in traditiōe spūaliū sine aliquo vitio simonie. et hanc solutio- nem not. tāquā verissimā et quotidie allegatur iuncto tex. et idem no- tatur. in. c. olim. j. de restitutione spoliatorum. et in dicto capitulo ad audientiam. de prescriptio. Nec enī est regula iuris quod si ea que tacite insunt exprimant vt inerant: nihil operantur: in lege tertia. ff. de le- ga. j. et in. l. conditiones. ff. de cōditio. et demonstratio. et intellige vt di- xi quando exprimiuntur vt insunt. alias secus: et sic soluitur contrariū

a **Sebasti. Sapia.** Glo. singularem. Nec gl. scādalizauit ecclesiam tēpore Eugenij quarti fm Card. Alexā. in. d. c. si papa. et de ea fuit ma- xima altercatio superioribus annis regnāte Julio. h. et causa fuit qd a multis approbat a multis improbat: approbat per Abba. hic et in disputatiōe sua eps et quidā rector. col. ix. et in. c. cū venissent. in. iij. col.

qd formari pōt. de. l. si ita relictum. in. s. illi si vo- let. de leg. j. vbi dicitur qd si relinquo illi centus si volet legatū est cōditionale. secus est si relinquo simpliciter: et tamen illa cōditio si volet tacite inest legato cum legatarius possit repudiare le- gatū. Sed hic qd non sit ibi expressio prout taci- te inerat. nā qd relinquo si volet suspendo virtu- tē legati in euentū cōditiōis: vnde nihil acqui- ritur legatario ante qd declaret voluntatē suā vt ibi. Sed quando simpliciter fit relictum acquiri- tur legatū etiā ignorantī licet commutabiliter si non voluerit acceptare: qd dispositio est pura et nō cōditionalis. vt. l. cū pater. s. furdo. ff. de lega. j. Et vide ad predicta bonam gloss. in. c. vno. de spō. li. vi.

7 **Ex predictis deciditur questio. epi- scopus contulit vni ecclesiam cūratam sub condi- tione si resignauerit primā: nunquid teneat talis collatio. Collecta. dic qd sic: quia hec cōditio tacite inest. arg. in. c. de multa. de prebē. Et dic qd inest tacite cū effectu. nā tenet resignare primā. vt in. d. c. de multa. ad ppositū ergo iura antiqua di- sposuerūt vt palliū nō tradatur nisi iuramēto p- stito. nil ergo noui hic deducebat in cōditiōe sed exprimebatur illud quod inerat ex dispositione iuris. In gl. in ver. pro vnitāte. in. si. idez no. in. c. nullus. j. de iureiur. et i. qd. vij. quoties. Sed an et quando generaliter sine peccato iurare licet dic- vt dixi in. c. et si christus. et in. c. si vero. de iure iurā.**

8 **In glo. in verbo excipiat autoritas ibi: in iuramēto. hoc intellige fm qd dixi in. c. venien- tes. de iureiuran. scz de his que dependent a ple- na dispositione pape. in alijs autem non intelli- gatur excepta autoritas in iuramento. Imo dici- mus qd papa non pōt quendā absolueret a iura- mēto sine causa: vt no. gl. in. c. quanto. de iureiurā. que communiter tenetur. et Inno. in. c. cū inter. p. de renū. Et idem est in omnib⁹ que sunt de iu- re diuino. nam cōtra illa sine causa papa nō pōt dispēare vnde non est tutus coram deo. ille cum quo papa dispensauit vt est gl. sing. in. c. nō est. j. de voto. Pro hoc fallit tex. in. c. sunt quidā. xxv. q. j. idē dic quo ad cōcilia generalia vt intelligat excepta autoritas pape. scz in his qd dependent a plena pntestatiōe pape: et in his in quibus concilia- um non est supra papam quod declara. vt. s. dixi.**

9 **et latius tetigi in quadam disputatiōe. et fm ea que supra dixi puto limitandam glo. in. c. si quis pecunia. lxxix. dist. que disputat vtrum papa pos- sit accusari de simonia. Et cōcludit qd nō qd simo- nia nō est stricte heresis de qua papa possit accu- sari. Sed limitauit predicti nisi esset talis simonia que induceret peccatum notoriū et scādalizaret alios et in ea esset incorrigibilis: vt no. per glos. in. d. c. si papa. In gl. pen. super ver. assumun- tur. in fin. vel dic clarius post docto. qd ideo text. dicit qd pallium assumitur tantum de corpore beati Petri: qd traditio pallij immediate depen- det a romana ecclesia. Ideo tex. vtitur hic illadi- ctione tantum. Nec obstat qd patriarche dāt palli- um archiepiscopis sibi subiectis. vt in. c. antiqua de priuile. qd illud non fit sine autoritate pape: vel dicitur assumere de corpore beati Petri quia consecratur in quodam altari quod est constru- ctum in honorem beati Petri cōsecratum. Hostien. tamen dicit non referre in cuius honorem altare sit consecratum. nam dicit se his expertus in receptione pallij: quia vnus ex diaconis cardi- nalibus de mādato pape pallium sibi tradidit et**

e **Zacharias.** Et in ea esse incorrigibilis. Adde qd licet do. Hostien. et Card. in. c. j. de symoni. teneant contra istam opi. Tu dic tamen istaz esse cōmuniōrē quā tenet sanctus Tho. h. q. c. art. j. et in. iij. sentent. dist. xxv. qd. xv. Cardina. sancti Sixti in trac. de potestate pape. qd. lxxv. et Feli. post istum. in. d. c. j. col. ver. in quantum. do. Abb.

j. de iudic. et in. c. fraternitatis. i. i. no. j. de her. et i. c. quoties. vbi Jo. de ana. j. de simo. et p. Ro. in consi. ccccxxij. quod i- scutien. in. v. col. improbatur per Car. Alexan. in. d. ca. si papa. et in summa. xv. dist. col. xxxij. et alios improbantes re- fert Feli. in. c. nō nulli. i. pñ. co. iij. de rescrip. et in. c. h. ver. xxiij. si pa- pa. col. h. de pre- scrip. et ideo car. Alexā. in. c. syno- dum. in. i. col. ad fin. xvij. dist. intel- ligit illam gl. qd papa possit sup- alio crimie qd su- per crimie here- sis accusari ad- monēdo nō cor- rigēdo. vide etiā De. i. pallegetis pñlis. cl. et sequē- tur: que cōsuluit do. Jas. sed non- dum prodierunt in lucē ei⁹ pñlia. Zacharias.

b **In aliquo ci- tra papā. Tu ad- de cū isto qd sol⁹ papa pōt bñficiū ad tēpus confer- re et sub conditio- ne not. plene Feli. in. c. si. in fin. co- lū. iij. ver. in quan- tum dicit officia non esse. de iudi. In. l. iij. Vide ibi plene p legis- tas. et i. l. nō recte. Cō fidei mōrib⁹.**

c **Sebasti. Sapia.** **Dispone pa- pe. Vide Old. in cōsi. xxiij. factum tale. est et adde qd etiā in voto intel- ligit excepta au- toritas pape vt no. d. Ant. p. illū tex. i. c. nō est. j. de voto. vide Gose- tū in repe. rub. j. de iureiurādo. in xxiij. priuilegio. vide. d. Joāne de sylua. in tractatu de iureiur. in. iij. q. principali.**

d **Et in ea esse incorrigibilis. Adde qd licet do. Hostien. et Card. in. c. j. de symoni. teneant contra istam opi. Tu dic tamen istaz esse cōmuniōrē quā tenet sanctus Tho. h. q. c. art. j. et in. iij. sentent. dist. xxv. qd. xv. Cardina. sancti Sixti in trac. de potestate pape. qd. lxxv. et Feli. post istum. in. d. c. j. col. ver. in quantum. do. Abb.**

q d

Sanonmitanus super Prima parte primi.

Digitus. vide plene in rectorio meo ad istu in lra. m. in ver. mebru. vide Jo. de ana. in. c. ad audiencia. de cri. fal. in. c. cu ex in iuncto. de her.

Adde Bar. late consi. c. c. iij.

Ant. Fran. **A**d hoc de digito. dicas qd no est mebru: s3 est officium mebru. vt in l. no sunt. ff. de sta. ho. in gl. fi. in l. offitius. ff. de edil. edi. z ibi Bart. no. z in

l. ij. ff. s. publ. in. z

ille cui est abscis

sus digito no di

citur debilitatus

in mebro: vñ st a

tutu loquens de

debilitante mem

bru seu incidete

no h3 locu inci

dente digitu vel

de biltate man?

vt pedes. p. d. gl.

in. d. l. no fuit. ff. s.

sta. ho. qd tñ intel

lige veru nisi in

cidere talis di

git? ex quo tota

manus redderet

inutilis: puta pol

lex. vt ibi p Bar.

z in. d. l. offitio. et

i. d. l. ij. s. publ. in.

vbi dicit qd tunc

mebru d3 debili

tari quado eius

offm aliquiditer

impedit. de quo

etia vide per Jo.

and. in. c. fi. z in. c.

ij. de corp. vi. vbi

ponit an talis

cui est abscissus

pollex possit or

dinari z an ille q

h3 sex digitos

vel qtuor i manu

possit ordinari. z

an digitus dicat

mebru. vide etia

Wal. in aut. s3 no

uo iure. C. de ser.

fug. i. j. co. z in. c.

i. de nou. for. fide.

in vñ. seu. z eude

bal. in. l. data ope

ra. in. xv. col. C. q

accusa. no pos. et

in. d. aut. s3 nouo

iure. ponit q sint

officia digitoruz

distincta: z vide

ple. p. Jo. s3 imo.

post Bar. in. d. l.

ij. de pu. iud. z p

Ang. are. in trac.

malefi. in glos. in

ver. membrum.

B Glo. fin. Vide

istū post alios in

rub. de schisma.

Adde qd vo

luit Oldra. consil.

lxx. z meli. lxx.

S Sebast. Sapia.

Abiurare. not.

tñ q vbiq3 pre

sumitur q aliq3

sit facilis ad in

radu nuq cogit

abiurare. i. cu iu

rameto renutia

re put si clericus

teneat concubinā nō debet cogi abiurare. ita Ab. in. c. eclricos. in prin.

de coh. ab. cle. z mulie. cu similib3. de quib3 p Deci. in. c. qstioni. in fi. de

dicat verba q habent in. c. ad honore. j. de auto. z vsu pallij. Quare aut dicit text. qd archiepiscopi sunt mebra de mebro. Sol. dicit docto. qd vnica est ecclesia vniuersalis. xxiij. q. i. loquit. cuius caput est ipse deus seu papa loco dei: ceteri vero plati z ecclesie particulares sunt mebra huius capitis: vel mebra ex mebris. nam sicut in humano corpore a brachio pcedit manus: a manu digit? a digito vnguis: ita a capite romane ecclesie. pcedut sedes patriarchales: ab istis archiepiscopales: ab istis epales: ab eis inferiores plati. Et ergo in summa vniuersalis ecclia vnum corpus: z prelati z ecclie particulares sunt membra hui? corporis. **E**t aduerte qd sentit per hoc tacite doct. qd digitus sit mebru. Sed tu dic melius vt no. Bar. in. l. ij. de pub. iud. Dicit in. c. i. qui cle. vel vo. z in summa cōclude qd illud pprie dicitur mebru qd habet officiu p se distinctu in corpore: vñ pprie manus est mebru s3 no digitus s3 digitus est pars membri. facit optime. c. fin. lxxij. di.

Et in glo. fi. in fi. dic qd illud est speciale in desposito in quo non admittitur compensatio propter rationem que ibi redditur.

Schismaticus non potest amplius promoueri ad episcopatum: nisi dispensetur. 3.

Schismaticus vtrum sit hereticus.

Ppapa non potest puniri nisi de sola heresi.

Electio ipso iure nulla aliquando confirmatur per superiorem.

Subditi nō tenent obedire supiori schismatico.

Penitentia quam quis agit pro peccato: respicit deum z non mundum.

Incidens in peccatum notoriuz nō potest sacramenta administrare sine dispensatione.

Schismaticus nō pōt dispesari nisi a solo papa. **L**egatus pape potest confirmare electionem factam de promouendo in episcopum: tamen non potest dispensare schismaticum.

Infamia vtrū tollatur si infamat? fuit absolut?

Hereticus rediens ad fidem an recuperet que prius habebat.

Cura diligētia. Schif

cus ad vniōē ecclesie reuersus si eligitur in episcopū electio nō tenet: sed ex dispensatione pōt confirmari. In prima ponitur questio iuris. In secūda responsio: ibi digim? que tria facit. Primo cōfirmari gratiose permittit si tria cōcurrāt. Secūdo de cōsecratiōe prouidet ibi: mādantes. Tercio protestatur ibi: salua.

Casus literalis. Quidā schismatic? reuersus ad catholicā vnitatem electus fuit in episcopum aquilegiē. ecclesie suffraganeū que tunc schismatica erat. quidā cardinalis legatus aplice sedis q̄siuit an electionē ipsius deberet cōfirmare. **R**espondet papa si a schismatico nullum ordinē recepit z ipsius electio facta fuit secūdam formam canonū dūmodo nihil ad sit quod impediāt per mittit papa a dispesatiōe ipsius electionem confirmari: mādās vt eū faciat a catholicis episcopis suffraganeis aquilegiū. ecclesie consecrari salua debita iustitia z reuerētia eiusdē ecclie. ad catholicam redierit vnitatem. **B**er. **E**t not. i. qd incidēs semel in schisma seu adherens antipape nō pōt amplius de iure eligi seu promoueri in episcopū: dispesatiōe tñ poterit vt hic. z in. c. nos cōsuetudinē. xij. dist. z. i. q. vij. conueniētib3. cum. s. seq. **I**n aut incidēs in schisma sit hereticus. vide glo. fin. xxiij. q. i. s. j. **E**st prima glo. post gloss. summe q dicit q nō: si credit papatū esse apud illū cui adheret. z idē dicit in eo q tenet se p papā:

appella. z id dicit. d. Abb. in. d. c. clericos. q nō debet rector deferre in ramentū scholarib3 vt obseruet statuta ex quo sunt faciles adiurandū. **E**t scias q verbū abiurare aliter accipit apud humaniores apud quos interpretat abiurare. i. rem creditā negare piurio: vt apud virgī l. vij. **E**ne. abiurateq3 rapine. z ita huius interpretes explicat z in similib3 sensus ponit

z allegabat multū p singulari gl. illa in schisma te preterito. **I**llā dicebāt illi q se gerebant p summis pontificib3 q nō poterāt per conciliū iudicari: q si papa nō pōt accusari. nisi de heresi. vt i. c. si papa. xl. di. **S**z in casu isto schisma est sine heresi. vt dicit illa gl. singularis. **S**ed ex aduerso d respondebat q glo. illa poterat pcedere in schismate nō inueterato s3 cū illud schisma fuisset antiquatum: nec darēt operā efficacē vt tolleretur nō erat sine grauissima suspitione heresis. **I**tem poterāt respondere z melius q contrariū pcedat in papa indubitato: sed ex quo inter christianos dubitabat q esset ver? papa: hec potestas discernēdi competit cōcilio: vt est test. sing. in. c. si duo

3 forte cōtra fas. lxxij. dist. **E**t in. c. ij. ibi: abiurato schismate. vñ casum in quo criminosus penit? debet crimē abiurare? id est cū iuramēto renūtiare. **E**t idē fit in casu heresis. vt in. c. quoties. s. q. vñ. heretici ergo z schismatici non debent recipi ad vnitatem ecclesie nisi prius abiurato crimine.

4 **E**t Tercio no. casus in quo electio nulla tāquā facta de ineligiblei dispesatiōe admittit? z cōfirmatur p superiorem: regulariter autē contra. vt in c. annotunt. j. eo. **E**t in. c. iij. qd subditi nō tenent obedire superiori schismatico nec ab eo recipere ordines nec aliquod sacramētū imo possunt p pria autoritate ab eo recedere: vt ē gl. in. c. cū nō liceat de p̄scri. **A**nde patriarcha aquilegiē. qui erat in schismate nō requirit hic ad cōsecrandū suffraganeū suū s3 sit consecratio ab alijs suffraganeis catholicis. **E**t ex hoc z ex tex. bene no. casum in quo suffraganei supplet defectum metro politani. **A**n aut hoc sit de iure: an verbo hoc p cesserit ex speciali mādato pape. **E**redo qd de iure: qd sentit gl. in. c. i. dist. facit q no. in. c. suffraganeis. j. eo. z dic vt ibi. z. c. ij. de temp. ordi. l. ij.

6 **E**t Tē no. in fi. glo. q ecclesia nō pōt iura sua l3 inciderit in schisma: non tñ illa exercet donec redierit ad vnitatem. z hoc sit ne ecclesia puniat ppter delictū personarū. **S**ed cōtra tex. opp. de. c. ferrū. l. distin. vbi dicitur q post penitentiā quis efficitur nou? homo: vnde nō debet in eo inspicere qd fuit. **E**rgo ex quo iste abiurato schismate redierat ad vnitatem ecclesie debebat de iure posse eligi. **S**olu. dicit Hostiē. q licet quo ad deū nō debeat peccato: s3 inspicere post penitentiā: tamen quo ad ecclesiā militāte propter peccatuz in quo notorie incidit despiciatur z inhabilitat si ne dispesatiōe vt hic. z in. c. q. circa. de biga. **A**de tu tex. meliorem in. c. fi. de temp. ord. vbi probatur q incidens in peccatū notoriuz nō potest amplius administrare sacramēta sine dispensatione. **S**ufficit dispesatiō epi in illo casu cū papa nō referuet sibi illā dispesatiōē z tex. ibi per mittat dispensationē: iuxta no. per Inm. in. c. dilectus. de temp. ord. **E**t Sed quo ad casum huius capituli puto qd solus papa possit dispesare: qz iura antiqua phibēt semel schismaticū pmoueri: z iste tex. loquit de dispensatione pape: z p̄t3 ibi dispensatiōe permittimus zc. **A**n l3 legatus pape posset alias cōfirmare electionē factam de promouēdo in ep̄m. vt in. c. si abbatē. eo. ti. lib. vi. in hoc tñ calu nō poterit dispesare. ar. hic in xij. permittimus z eorū q not. gl. in. c. fi. de here. l. ij.

8 **E**t in gl. fi. ibi: huc colligit? vbi dicitur qd infamia non tollitur per penitentiam: ergo per absolutionē ab excommunicatione non recuperat famam z pristina iura. **S**olue clarius q glo. quod infamia canonica: que ē sequela excommunicatiōis tollit per absolutionē z vide in hoc quod plene dixit in. c. testimonium. de testib3. sed infamia

quod excommunicatus est infamis debet intelligi cum grapo salis. vt dicit ro. singu. suis. folio. iij. vbi vide.

9 **A**dde quod id quod dicitur cum grapo salis.

Adde quod id quod dicitur cum grapo salis.

Adde quod id quod dicitur cum grapo salis.

Adde quod id quod dicitur cum grapo salis.

Adde quod id quod dicitur cum grapo salis.

mia facti

Per cōtrariū actū faciat q̄ vo
luit Bal. i. l. diu⁹
traian⁹. C. d. test.
ml. z. in. l. g. accu
sare. C. de eden. z
q̄d no. doct. in. c.
cū in tua. de spō.
in. c. cū oporteat.
z in. c. inquisitio
nis. in fi. de accu
sati. vbi mala fa
ma pbata tollit
per bonā famaz
probatam.
Anto. Francis.
Et circa hoc de
bona vel mala fa
ma adde q̄d vo
luit Bal. in l. fi. in
vlt. co. C. de pba.
z. d. Alex. in. l. fi.
ff. de q̄d. in. ff. z vl
ti. col. vbi dicunt
q̄ bona fama po
bata elidit indi
ciū ad delictum
z ibi etiam dicūt
q̄d indicatiū nō suf
ficit ad torturaz
contra psonā ho
nestam z granēz
bone fame: sed q̄
psonā vilē: quo
etiā p Ange. in. l.
milites. C. de q̄d.
z ad p̄dicta vide
pulchrū q̄ si. ang.
cccviij. q̄d inci. fa
ctū est tale chri
stophor⁹ zc. vbi
dicit q̄d magis
credēdū est testi
bus de bona fa
ma q̄ deponen
tibus de mala fa
ma etiam si sint
pauciores nume
ro q̄ hnt q̄ depo
nunt de bona fa
ma p̄sumptionē
nature pro se.
Et adde q̄ te
stes deponentes
d fama debēt de
ponere de cā sciē
tiā z gñālīr quō
p̄bet fama p tes
tes: vide Bar. z
Ang. post eū. i. l.
de minore. §. tor
menta. ff. de q̄d. z
Bal. z sali. in. l. ea
quidē. C. de acc.
z p Jo. an. Inn. z
do. Ant. in. c. cū
oporteat. d. accu.
z p archi. in. c. oī
bus. z i. c. p̄sby
ter. ij. q̄d. v. z per
Bar. in. l. ij. in. §.
eius. ff. de testi. et
p Alex. i. q̄ si. xij.
in. iij. parte cōsi.
z vbi plene p an.
are. i. trac. malef
ciorum. in glo. in
ver. fama publi
ca p̄cedente. z ibi
per apostillan.

mia facti cum cōsistat in facto non potest tolli ex
 sola penitentiā: s; opz q; per contrarium actum
 tollatur a mentibus hominum. Infamia vero iu
 ris quādo irrogatur nō pōt tolli nisi per princi
 pem: vt plene digi. in. c. cum te. de re iudi. f. Et ad
 ducitur hec litera in argumentū: vtrū hereticus
 rediēs. ad fidē recuperet ius patronat? qd prius
 habebat glo. in. c. maximū. i. q. vii. z. Jo. hic tenet
 q; sic. sed Bar. distinguit vtrū fuit lata sententia
 vel nō: vt primo casu nō recuperet: secundo sic. s;
 dic melius z clarius q; vbiq; p;cessit bonorū
 publicatio ab hoīe vel a iure nō recuperat q; bo
 na per penitentiā: quia semel cōmissum nō retra
 ctatur. facit. c. vergētis iuncto. c. penul. j. de here
 t. l. cōmissa. ff. de publi. nisi princeps. de gratia re
 stitueret eum ad pristina bona. An autē talis re
 stitutio trahatur ad bona prius alienata p; prin
 cipem. dic q; non vt no. Bar. in. l. fi. b. c. de senten
 ciis. Si autem publicatio bonorum nō est facta
 sed solum perdidit quis exercitiū iurium suorum
 vt contingit in excomunicato z schismatico tūc
 isti integre recuperāt bona sua ex quo redeūt ad
 vnitatem z in hoc casu intelligit iste tex. nā eccle
 sia non perdit iura sua: sed solū exercitiū si pre
 lati z electi labūtur in heresim: ideo per reuersio
 nem ad vnitatem exercent pristina iura.
 Papa debet eligi saltem a duabus partibus
 cardinalium: alias electio est nulla. 5.
 Papa potest facere constitutionē sup electione
 sui successoris quē tñ non potest eligere ipse.
 Concordia non dicit interuenire si vnus dissentit.
 Papa si reperitur q; tēpore sue electionis erat
 vxoratus tamen debet remanere in papatu.
 Diuus Petrus habebat vxorē cū p;mor? est ad
 papatū. Cōtinētia vero p;cessit ex cōstitit. ecclie.
 Greci presbyteri habent vxorem.
 Vxoratus si facit se p;moneri ad sacros ordines
 licet illos recipiat: vere tñ nō habebit illorū exe
 cutiōnem si vult cum vxore permanere.
 Episcopatus non habet maiorem dignitatem
 supra se sed habet maius officium.
 Subiaceat ex cōicationi intelligitur ipso iure.
 Verba futuri temporis indigent executiōe z nō
 important ipso facto.
 Electio pape licet nulla potest cōvalidari si su
 perueniunt consensus cardinalium qui ascendāt
 ad perfectum numerum.
 Sententia nō potest ferri de futuris si obligatio
 non est orta de presenti.
 Electio pape vtrum possit per aliquā exceptio
 nem elidi.
 Statutum excludens omnē exceptionē cōtra in
 strumentū publicū vel cōtra sententiā non exclu
 dit quin possit excipi q; instrumentū non est pu
 blicum vel quod sententia non est sententia.
 Sentētia lata a non suo iudice nō dicit sentētia.
 Electus per metuz ipso iure nullam habet iuris
 dictionem.
 Electus an cōputet vocē suā in numero eligētū.
 Maior pars intelligitur de maiori parte presen
 tium in concilio.
 Cardinales omnes si mortui sunt ad quem spe
 ctat electio pape.
Ecet de vitanda.
 Electus in romanum pontificē
 a duabus partibus cardinaliū nulla
 exceptiōe obstante est papa. Electus antes a mi
 nori numero gerēs se pro papa incidit vna cum
 sibi adherētib? in penas hic cōtēntas. hoc dicit.
 Et sunt tres partes. In prima ponitur constitu
 tionis causa. In secunda constitutio. In tertia q
 dā protestatio. secunda ibi: statuimus. tertia ibi
 ex hoc. ¶ Casus liter alius. In ordinatiōe roma
 ni pōtificis ecclesia sepe passa est scissuram pro
 pter multorū ambitionē: ad malum hoc euitans
 dam in posterū statuit Alexander in cōcilio La
 teranenī. quod si in ordinatiōe summi pontificis
 plena omnium cardinalium nō potuerit esse cō
 cordia z due partes concordauerint z tertia nō

luerit consentire duabus vel si alium nominare
presumpserint: ille quia duabus partibus est ele
ctus sine omni exceptione romanus pontifex ha
betur. si quis vero de tertia parte consiliis episco
patum usurpare presumpserit excommunicationi
subiaceat: ita ut etiam viaticum sibi denegetur nisi
resipuerit. Preterea si a paucioribus quam a dua
bus electus fuerit nisi maior concordia interue
nerit nullatenus assumatur et predictae pene sub
iaceat. et ex eo quod de ordinatione romani pontifi
cis statuitur nullum sit preiudicium canonici in
stitutis et alijs ecclesijs in quibus sententia maio
ris et sanioris partis debet prevalere. Quod eis
in dubium venerit per suum superiorem poterit diffi
niri: sed in Romana ecclesia speciale quid statui
tur quia ibi nullus superior invenitur Bernard.

¶ **Mo. primo** quod papa potest facere constitutio
nem super electione sui successoris: habet ergo iur
isdictionem super explicandis post mortem suam.

¶ **Et hoc** preedit ex potestate sibi a christo tra
dita dum in persona petri sibi dictum est quodcumque
ligaveris super terram erit ligatum et in celis etc. ut
habetur in euangelio: et transumptive. xxiiij. q. i.
quodcumque et exponuntur illa verba quodcumque li
gaveris. scilicet per statuta vel precepta. ut no. Anno.
in. c. quanto. de consue. Et ponderandum est hoc ver
bum quodcumque quod est universale affirmativum. nihil
enim excludit dum dicit quodcumque ut in. c. si roma
norum. xix. di. 2. c. solite. de maio. et obe. Et intelli
ge clauem discretiois non errate. vti. c. manet. xxiiij.
questio. 2. not. Anno. in. c. quanto. de transla. epi. et
Anno. in. c. quanto. de iureiur. a. Hinc dicimus duas
esse clauces petri: per unam significat potestas: per
aliam discretio siue scientia. unde una sine reliqua
parum valet. de quo legi. et no. xx. di. in. s. i. cum. c. seq.
et. c. si. de excess. prela. Mo. tamen papa potest sibi elige
re successorem. ut not. glo. in. s. his omnibus. viij. q.
i. et sequitur Jo. and. hic. et Archi. in. c. si. transitus.
lxix. dist. et tenetur hoc dictum communiter per doct.
Est ratio quod non est futurus papa. leui qui. ff. de
iurisd. om. iudi. sed constitutio quam facit super ele
ctione admittit quod prouidet futurus scandalis et
in casu quo alius preter eum prouidere non potest.

¶ Posset tamen papa dare potestatem alicui plato eli
gendi sibi successorem ut in. c. petisti. vij. q. i. et tunc sit
electio auctoritate pape et non propria.

¶ **Mo. ij** quod
papa sepe facit statutum approbante concilio dum ta
xat non disponere ac etiam de concilio cardinalium.

¶ **Et vide** quod dicti. s. in. c. osius. et in. c. j. de sp. et v
honestum ut ista que concernunt electionem futuri pontifi
cis explicetur in concilio: ut hic. et in. c. in nomine domini.
xxiiij. dist.

¶ **Mo. iij** quod concurrentibus duabus parti
bus collegi non dicit intercedere plene concordia.
Et plus dico quod etiam non potest dici concordia ubi
vnius solus discrepat: ut no. gl. in cle. ne romanus.
Jo. eod. ti. dixi in. c. non potest. c. j. de re iudi.

¶ **Mo.**
ij ibi: absque ulla exceptione. casum in quo remo
uetur omnis exceptio contra electum: ergo a duabus
partibus non poterit opponi quod non sit de colle
gio cardinalium: sed aliud iura antiqua viderent in
nuere. ut in. c. oportebat. lxxix. di. 2. c. solet. vel quod
sit vxoratus vel monachus: ut no. gl. in. c. si quis pec
cunia. e. a. dist. et in. c. quam sit. xviij. q. iiij.

¶ **Qualiter**
autem fiat si in veritate electus in papam habeat vxor
em. vide glo. fin. in. d. c. si quis pecunia. que dicit
quod si refricatur in dubium potest dicere quod nemo po
test cognoscere cum in hoc non habeat superiorem.
Si vero constat clare de infirmitate: tunc aut vxor
inducatur ad continentiam: aut si noluerit continere red
dat debitum et nihilominus stet in papatu: quod non re
pugnat substantie papatus seu clericatus. Nam et pe
trus habebat vxorem cum fuit promouus in papam: con
tinetiam autem precessit ex constitutione ecclesie. An vi
demus quod presbyteri et recti sine peccato contrahunt
matrimonium. ut in. c. nicena. xxi. dist. et not. in. c. cum
olim. de cle. coniug. et facit quod in fi. no. Anno. in. c.
placet de conuer. coniug. et prealleg. gl. de quo alias
dubitanti. quam approbat hic. d. Ant. Et ad predicta
facit iste textus. qui dicit quod electus a duabus para

Inclina. C. de
len. Adde gl. n. z
ibi bar. z alios in
gallus. s. z qd si
tm. ff. de li. z pōst
hu. viō ibi plene
per Alex. in. viij.
col. Imol. z istuz
in. c. inter quatuor.
z o. s. maio. z obe.
z ibip do. Felix
q. col. in ver. in
quātū cū alijs cō
cordā. ibi pontis
p eūdē. in. c. xgē
tis. in. ij. colū. de
pere. Jmo. in cle.
eo. ti. in fi. z in c.
n ffa. de procur.
Adde Alex.
confi. ci. ij. lib.
Sebasti. Sapia.
Mo. primo. Al
de Card. in cle. ij.
n. v. q. s. elec. vbi
dicir qd lz petr?
elegierit sibi suc
cessorē tñ ei? exē
plū nō est trahē
dū ad psequētā
z ibi qd si cū car
dinalib? facit cō
stitutionez circa
electionē success
oris an valeat z
vide etiā excellē
tissimū iurecons
ultū do. Joānez
de sylua. in trac.
de iureiurand. in
tū parte. col. vij.
per xxix.
Per statuta.
Adde Bns. in. c.
qd sup his. d vo.
do. redēp. z no.
Moder. in. c. j. d
onstitu.

Sanonmi. super Prima parte primi.

a **S**ebasti. Sapia. **E**x sola electione. Vide Bal. in. l. si. col. ij. versu. et dicit Inn. C. de quadri. presc. et in. c. j. qui seu. da. pos. vbi tenet qd papa post electionem potest administrare. Spec. in ti. de rescri. presenta. s. ar. ver. Item qd obtentum.

b **Z**acharias. **B**lo. in proe. vi. in prin. Adde que ibi posui in apost. ad istum post alios

et s. in. c. bone. el. si. in apost. in. xli. ita etiam Card. post alios. nu. v. s. de postu. prela.

c **E**x comunica- rioni subiaceat. Adde istuz. in. c. clericus. in vlti. colu. ne cleri. vel

mona. et dominu. a meo do. Andr. si cu. in. c. si diligen- ti. de fo. cope. vbi plene d. b. et Dy.

et d. Felian. c. ro- dulph. in. xxvii. colu. in versu. ver- ba late sententie ibi: subiaceat. in

xiij. colum. et seq. vbi de hoc xbo subiaceat. et alius de rescrip. et vide istum in. c. cu. in

cunctis. s. fina. in vlt. col. j. eod. **d** **I**n statutis co-

dendis. vide no. in. c. cu. omnes de constit. s. post gl. ribi per dominu. Fel. post alios in

xvi. col. ibi. in ea. gl. si xbo sunt plu- res vt collegiuz.

e **P**apa. Adde quod voluit pul- chre Bal. in. l. res- scripta. in. ij. col. in ver. de papa. aliquid dicaz. C. de prec. imp. offe-

f **S**ebasti. Sapia. **U**bi dicit. **A**de qd addidi. s. e. c. significasti. et vi de Car. in cle. i. s. fi. q. xvij. de iure- iur. vbi dicit qd possit papa. Fel. in. c. constitut. de rescrip.

g **C**oncilium. **A**de qd dixi. s. eo. si significasti. in ver. concilia.

h **Z**acharias. **S**it ista firma conclusio qd vbi agitur de papam: tunc concilium est supra eum et illud iudicare potest vt ple-

ne no. Archid. et domi. in. c. i. fidei fauore. de here. li. vi. et iste in. c. significasti. i. eo. titu. et in. c. proposuit. de concess. preben.

et in. c. fraternitatis. et ibi Fel. de here. **i** **P**osse. Adde. c. faciat homo. xxij. q. ij. l. filius. ff. de condi. insti. et qd leg. et no. in. c. sciscitatus. s. de rescrip.

j **S**ebasti. Sapia. **A**ltimo. vide Bar. in. l. j. ff. de iniur. rupto. **A**lexa. consil. l. ij. col. si. ver. quiniq. vol. j. Georgium natan in cle. sepe. in prin. in. iij. no. de verb. sig.

tibus d. haberi pro romano pontifice absq. vlla exceptione. Unde ergo hic papa appropate co- cilio abstulisse omne impedimentu iuris positiui. secus esset vbi conuincat faceret se pmoueri in sa- cerdotu: licet em iste recipiat veru ordinu vt not.

Inno. in. d. c. placet. **T**u si restituit vxori petenti no habebit executione ordinis quia ecclesia cum isto no legit dispelasse. et p has rones pot salua- ri gl. in. d. c. si qd pecunia. qua ppetuo tene meti.

Quinto no. ibi: electus fuerit. qd ex sola ele- ctione duaru partiū cardinaliū electus cosequit papatu. vñ no appellat elect. sed roman. potis- sex nec indiget ad exercitiu potestatis confirmati- one seu consecratione vel intronizatione. et hoc pbat aperte iste tex. et clari. no. Inn. Et an xbu receptus: positi in tex. qd videtur ob stare quasi vltra electione regrad receptio. dicunt docto. qd copula et pot exponi p id est: velit eligi receptus habito respectu ad consuetudine: qd elect. introni- zat. Itē pot verificari vrbu qñ qd hz duas ptes p accusum aliorū cardinaliū: hz a principio non habuerit duas ptes. vt. j. dicā.

Sexto no. ibi: nomē epi. qd papa appellat epi. nā denominat se ab ordine tāq digniori et nō ab officio. nā super epatū nō est dare aliū ordinem: hz reperiat maior dignitas. de q vide gl. in proe. vi. in pn. **U**bi. **V**arias penas quib. afficit gerēs se p papa

constitutione huius capituli. **P**rimo est excoica- tus ipso facto vna cū sibi adherētibus: et h tenent doctores exponētes textū ibi excoicationi subia- ceat: scz ipso iure. et pro hoc facit vltra eos: qd per ista verba excoicationi subiaceat fertur excoica- ri ipso facto vt habes gl. no. in. c. vñico. de iniur. i. q. li. vi. probat in. c. si qd suadēte. xvij. q. iij. in. c. to titulo de sentētia excoicationis. nā in. c. si qd suadēte. dicit qd percutiens clericū excoicationi subiaceat: et tñ iura cōmuniter interpretant qd per ista verba ferat. r ipso facto excoimunica- tio: vt ptz in toto titu. de sentētia exco. et hoc la- tius tetigit. vt credol in. ca. aduersus. de iminun. ecclesia. Scda pena venit imponēda p sentētia scz depositio ab ordine vt ptz ibi mulcentur que verba sunt futuri tēporis: et ex pprio significato requirūt executionem ordinis. vt no gl. in regula in penis. de reg. iur. lib. vi. dixi in. c. si diligenti. de fo. compe. Tertia pena quia denegatur eis in vi- ta cōmunis corporis christi. Quarta qd nisi resi- puerint incurrunt ppetuā dānationē post mortē cum dathan abyrzon quos terra miraculose vi- uos absorbit. Et tangitur hic historia q habet Numeri. xvi. nā isti duo et chore tertius inter eos insurgētes cōtra Moysen et Aaron volebant si bi vsurpare potestatu nec obediēbant Moysi et Aaron. Tandem miraculose dū oēs offerrēt in- censum terra dirupta est vbi isti et familia ipsoz cōstitebant et eos viuos absor- buit et ignis exiuit terribilis et cōbussit ducētos et quinquagita viros q ista sequebant in eoz facinore: et plenius dic- te habet in. d. c. xvi.

Octauo no. qd electus a maior parte cardinaliū nō d. se gerere pro papa alias incurrit penas pdictas nisi maior concordia intercesserit. l. nisi alij cardinales accedāt ad istū electū maiori pte. Ita qd cōputatis istis postea accedētibus habeat duas ptes. et est istud spāle in electione pape vt possit cōualescere per accessum aliorū. Et qd accedētes ex postfacto pputent in

numero: ita qd augeat numerū eligētū. secus in electioe alioz plato- rū. vt no. in. c. auditis. et c. qd sicut. et c. ecclia. el. ij. j. eod. **M**ot. ergo re- gulā qd in explicadis p collegia inferiorū ecclesiarū sufficit maior et sanior ps collegiū. Et no. qd duo requirunt copulatiue nō ergo suffi- cit qd sit maior ps nisi etiā sit sanior: nec etiā sanior nisi sit etiā maior. cōcor. c. qd ppter. j. e. et c. j. j. de his que fi. a ma. par. capi. Et p huc tex.

et iura prime alle. dic qd etiā in statutis cōdēdis sufficit maior pars collegiū nec requirunt due partes cōsentientes cū tex. iste ponendo re- gulā requirat solū maiore partē: et sequit Bar. pprie in questione sta- tutorū in. l. oēs populi. ff. de iust. et iure. Et hoc tene quicquid senserit gl. in. c. j. de his q fi. a ma. par. ca. **I**te no. finē litere et tene eā meti ex

qua colligunt duo dicta notāda. **P**rimo qd papa nō hz supiorē: vñ dixit Jo. an. c. olim. j. de resti. spo. qd papa oīno nulli subest. **I**de sen- sit **I**de. in. d. c. quāto. de trāsa. epi. vbi dicit qd papa et christ. faciunt vñ cōsistōiū. ita qd excepto peccato pot papa quasi oia facere que pot Deus et nisi circa fidē a nemine pot iudicari. Ad idē vide quod no. Jo. an. in. c. ad honore. de auto. et vsu pal. vbi quasi idē sensit. Et fa- cit qd habet. ix. q. iij. nemo. et c. aliorū. et c. cūcta per mundū. et in. c. per princip alē. sed tu limita. vt dixi in. c. significasti. s. eod. **S**ecūdo colligi- tur qñ sup schismate nō pot cōgregari cōcilium. Et ad id qd tex. hic dicit dic quod ideo speciale statuit hic in duab. partibus cardinaliū qd nō pot ad superiorem haberi recursus. et videtur hoc dictum tenere hic. d. Ant. Sz tuvis tex. sing. in cōtrariū. in. c. si duo forte s. fas. lxxij. dist. vbi aperte pbat maxime iuncta gl. qd in discordia duorum electo- rū d. zgregari cōcilium gñale et ille remanebit papa quē conciliū ap- probauerit. et fuit illō. c. valde singulariter alleg. pñis et pstatie qñ fuit zgregatū cōcilium illos cōtendentes de papatu. Quis aut zgregabit tūc cōcilium cū ad solū papā ptineat zgregatio cōcilij. vt. xvij. dist. mul- tis et qñ p totū. Dicit **I**ug. notabile xbu i. d. c. si duo: qd notabiliter retulit Arch. qd ad collationē cardinaliū spectabit zgregatio. et illō dictū **I**ug. multū fuit allegatū illa zgregatiōe cōcilij et practicum. vñ Card. cōuenientes **P**ñis scripserūt ad vniuersos pñices et pla- tos orbis. Et p hoc facit. nā ex quo electio pape ptinet ad card. ergo oia p q puenit ad electionē vñci et veri pastoris debet ad eos ptinere ar. in. c. pñdētā. et c. pñerea. de offi. dele. et in. l. o. ff. de spon. et in. l. ad legatū. et l. ad re mobilē. ff. de proc. et l. cui iurisdic. ff. de iurisd. om. ind. Et ad istū tex. i. eo qd dicit ad supiorē nō pot haberi recursus. dic- f. cōmodo de q cōcilij gñale nō pot de facili zgregari et iterim ecclia pas- tere grauiusimū pñdiciū: nō em dicimur posse qd cōmodo nō possu- mas: vt in. l. nepos pñco. ff. de ver. sig. **A**ltimo: ex pñdictis et ex tex. not. qd electio pape spectat ad cardinales dñtāt. est ergo opus vt expectet impator vel etiā ipso nūti. sicut olim. lxxij. dist. s. verū. Et hz fm iura antiq epi cardinales haberēt p alios pñatiuā: qd ipsi pñis tractabāt de electione: postea vocabāt cardinales pñyteros et dyaco- nos vt hñ in. c. i. noie dñi. xxiij. di. **M**odie tñ ex pñuetudine omnes car- dinales pares sunt. **P**uto tñ qd de iure deberet seruari pñmū: qd iste tex. nō derogauit pñb. cōstitutōib. hz adiūxit vt ptz i pñcipio ibi: decreuim. adiūgēdū et c. **A** lege aut antiqua nō recedit nisi qñen. re- perit cantū i noua. vt. l. pñcipim. in fi. C. de ap. Sz aduerte ad vñā nota- bilē obiectionē quā fecit cōcilij pñis et pstatie. dicebāt em q ista iura q tribuūt cardinalib. electionē pape loquunt qñ ecclia vacat p mortē vel renūtiatiōē pape. **Q**ñ aut p depositionē factā p cōcilij vel qd cō- ciliū zgregatū sup discordia decreuit nullū esse papā. Tūc electio d. z spectare ad totū cōcilij: q iura antiq vident hoc velle. vt. d. c. si duo cū si. pñētis i ea. dist. q iura i hoc casu nō reperiunt correctā p iura noua: ergo ab eis nō est recedēdū. vt. s. dixi. pñz mibi i iure hec obiectione ex q cōcilij est zgregatū. **P**ro enitāda tñ discordia fuit obtētū vt cōcilij p illa vice trāferret pñtē suā in collegiū cardinaliū: et ita cardinales elegerūt ex pñtate ppria et cōcilij. et hec diligētiter notabis. **S**z p des- claratiōē tex. qñ dñ h qd speciale aliq statuit hic in electione romani pñtificis cōcorsum duaru partiū: nunqd sint et alia spālia. dic q sic qñ qd colligunt ex isto tex. et miscēdo ea q pñstūt i iure et i facto dic post Jo. an. qd ē spāle i scrutatorib. vocū eligunt em duo gñā scruta- torz. Et pmo tres q debēt scrutari vota oīz cardinaliū. Itē alij tres q debēt scrutari pñ. vota istoz triū scrutatorz. et eligunt isti tres scruta- tores d qlibet ordine cardinaliū. s. vñ. epi. alij pñyter tert. dyaco- n. Et h cōstitit i facto nō i iure: qd cardinales pñuenerūt sic facere nō aut astringunt a iuris impositiōe: vt. j. dicā nulla forma est eis a iure imposita. **S**ecūdū spāle qd qlibet cardinaliū pñt noiare qd et qd vult nec refert vtrū qlibet cardinalis dicat eligo vñ dicat noio seu pñsentio in talē. Itē em tex. aliqñ appellat electionē aliqñ noiatiōē aliqñ cō- sensuz. **A**ñ satis ē vt habeat pñsensum duaru partiū cardinaliū p quē cūqz dñmō intēdāt em eligere i papā. **S**z est i electione aliorū platoz qd dñ fieri electio p vñū noie totū collegiū. vt in. c. sicut. de elec. lib. vi. vt le. et no. in. c. in genesi. j. e. **T**ertij spāle qd nō est differētia i ordie noiatiōis: nō em est vis vtrū vltimo noiāt fuerit elect. satis est em qñt elect. a duab. partib. Sz certe idē ē i electionib. aliorū platoz. qd p noiatiōē nō acqñit ius pmo noiato. vt i. c. qd sicut. j. e. **Q**uartū spāle ē i accessuz: nā durāte scrutinio qñtūqz publicato pñt alij cardinales accedere ad electū p alios et resiliare ab electione quā fecerāt: vt sic hñ consensus

Anus. Vide qđ leg. 2. not. in. c. j. de his que sunt a maio. par. capi. **S**ebasti. Sapi. **U**bi dicitur. Vide de hac regula Ang. de iure. in. s. preiudicialis. in. v. col. vbi remissive do. Jas. col. xi. instit. de actio. 2. 2. limita singu. vt per Franfran. de oria. in. cle. dispendiosam. col. iij. ver. prima est ista. de iudi.

Tractus. Ad de bal. 2. bu. in. c. auditis. de pecu. Butri. 2. Jmo. 2. alios. in. c. sine li. tibus. de dolo 2. contuma.

Adde tu ro. consi. cxxvi.

De trahit. ad de gemi. in. c. filij de he. li. vi. faciat etiā gl. sing. l. iur. isgē. s. qđ fere. i. ver. 2. iuz ibi cau. sam obligadi. ff. de pac. 2. ibi ang. alle. 2. l. i. reos. s. cū in tabulis. i. ver. videbant. ff. de duo. re. tertia est in. l. i. x. inter pñtes. C. de 2. hē. 2. cōmit. sti. 2. tex. melior 2. iure i. l. quinq. 2. ibi bar. to. C. 2. apo. pub. li. x. Bal. in. c. iij. loco. 2. pba. alle. glo. in. d. s. quod fere. bal. i. c. sicut. de re iudic. 2. in. l. generaliter. 2. nō nu. pecu. But. in. c. si cautio. de fid. inst. gl. i. in. l. ij. s. circa. ff. de do. ex. ceptio.

Non sit publi. cū. Adde ro. 2. si. gl. Pau. 2. ca. 2. c. l. iij. old. 2. c. vi. zacharias.

Addō als tres pulchras limita. tiones vcz qđ nō tollat etiā ex. ceptionē qđ puenit ex 2. fertu iurid. ctiois no. est sin. hipp. 2. mar. sin. gu. x. inci. tu scis qđ exceptio. Itē non tollit ex. ceptionē causatā a iure naturali. vt no. idē sin. lxxi. in. cip. 2. firmatio su. perioris. nec po. stre mo illā qđ hz 9 ortu ex facto ad b uersarij. vt not. c. idē sin. xcvj. 2. l. a fran. de oria. in. repet. c. quoniam contra falsam. in. ver. exceptiones in apost. magna celū. in. si. de proba.

Anro. Fran. **Q**uas exceptiones tollat cōfirmatio actus 2. quid illa opere hī in. c. j. 2. h. de cōfir. vti. vel inuti. 2. p spe. in. e. tit. p totuz 2. vide gl. multū notabilē. i. c. frater nř. xvj. q. iij. qđ dicit qđ cōfirmatio hz tres effect. 2. prim⁹ ē qđ facit re esse maioris autoritatis. Scōs est qđ validat inualidū. Terti⁹ est qđ reddit actū irrenocabilē. de qua materia etiam vide in. c. ex pte. 2. i. c. cū accessissent. 2. ibi p gl. de cōst. 2. hī in. c. qđ diuer sitatē. de 2. ces pbe. 2. i. c. h. xi. di. Adde tñ qđ 2. firmatio non tribuit ius vbi regit dispēfatio si 2. firmas nō hz ptatē dispēfandi vt notabiliter voluit Jnn. i. c. inotuit. 2. elec. 2. qđ ius acgrat 2. firmatio ex 2. firmatiōe vid Jnn. in. c. ex pte. de arbi. 2. qđ habent 2. no. i. cle. ne romani. in. s. nos

consensus duarū partiū. vt. s. dixi. **U**n si reperit quis electus etiā ab vno solo: ex quo nemo repe rit electus a duab⁹ partib⁹ possunt cardinales accedere ad istū 2. augmentare numerū eligētū. ar. hic in. s. preterea. qđ nō est in electionib⁹ alio rū. vt. s. dixi. **T**ñ dicit Host. hoc pcedere nisi no minat⁹ a minou parte gesserit se p papa qz cum tūc sit ipso facto excoicatus. vt. s. dixi. non videt de mēte huius tex. qđ possint alij ad istū accede re 2. suā electionē validare. qđ mihi satis placet. **Q**uintū speciale colligit ex pdictis 2. specifice cū cardinalis vult variare publicato scrutinio. nā dicit Host. qđ nō pōt simpliciter resilire 2. ab electiōe quā fecit etiā si reperiat ab ipso solo ele ct⁹ s. bñ pōt variare p accessum. i. accedendo ad electū p alios. arg. hic in ver. pterea. qđ nō cōtin git in electiōe aliorū: qz publicato scrutinio non possunt electores variare et p accessuz. vt i. c. pu blicato. j. e. Sextū speciale qđ i electiōe pape nō fit collatio nisi quo ad numerū. vt hic. i. alij s. x. electiōib⁹ fit et collatio quo ad meritū 2c. vt i. c. ecclia. h. j. eo. Septimū speciale est qđ in ista ele ctiōe nō admittit aliqua exceptio cōtra electū a duab⁹ partib⁹. secus in alij. vt in. c. si. j. e. li. vi. qđ an sit verū indistincte. j. lat⁹ dicā post gl. **O**cta nū speciale in expectatiōe absentū cardinaliū: dzeiñ absens expectari prout dicit in. c. vbi pericu lū. j. e. li. vi. Nonū speciale qđ a iure nulla forma est tradita in ista electiōe pape. vñ pñt cardina les eligere vt volūt dūmō 2. sentiant due partes vt hic. **P**ossunt ergo eligere p scrutinū secretū seu publicū vel facere cōpromissum. dicit tñ Jo. an. 2. bñ qđ vn⁹ solus cardinalis possit resistere cōpromisso ne preiudicet iuri suo. qz in re cōi po tior est cōdō pphibētis vt in regla in re cōi. lib. vi. **I**dē tñ est qđ ad hoc vltimū in electiōe aliorū platorū. vt no. i. c. scriptū. 2. in. c. qđ ppter. j. e. **D**ecimū speciale: qz electiōes aliorū platorū requit cōfirmationē. vt. s. e. ti. c. postp. 2. j. e. mibi. s. j. ele ctio pape nō requit de alio adminiculo. vt. s. dixi. **U**ndecimū speciale qđ in electiōe pape requit tur due ptes collegij: s. in electiōe aliorū sufficit maior ps vt hic. **D**uodecimū spale qđ ad psonas h 2. tetas qđ nō habēt locū i electiōib⁹ aliorū. Ter tiūdecimū 2. vltimū circa exceptionē excoicatio nis suspēfiois vel interdicti nō admittēdā 2. eli gētes. **N**ā cardinales vt cito pvideat ecclie vni versali nō pñt repellī p exceptionē pmissam: vt i. cle. ne romani. j. e. s. j. electores aliorū platorū pñt repellī. vt no. i. c. illa. j. eo. pñt et adduci alia spā lia qđ colligas p te. ex tex. c. vbi piculo. 2. cle. ne ro mani. pal. **I**n gl. j. i. fi. **E**t dicq sup electiōe pa pe emanauerūt qnqz iura. **P**rimū ius antiquū de qđ exēplificat ista gl. Scōm ius nouū hui⁹ ca pñt. **T**ertū fuit magis nouū in quadā extrana gātī. Jnn. quarti qđ incipiebat ftequēter. 2. hodie illa est sublata ppter 2. pilationē sexti. **Q**uartuz fuit ius magis nouū. vt i. c. vbi periculū. j. e. li. vi.

Quintū fuit ius nouissimū qđ habet in cle. ne ro mani. j. e. **I**n gl. h. in fine. vbi dicit qđ tractus c futuri tēporis non spectat ad iudicem: ergo non

itaqz. de iureiur. 2. an in cōfirmatiōe regraf cause cognitio habeturp Jnn. in. c. si celebrat. de cle. exco. mini. 2. per comp. in. c. qđ sicut. de ele. 2. p Jo. an. in. c. si. de offi. dele. 2. vide qđ habent in. l. c. exami. in. gl. si. d. iud. 2. per Bar. in. l. si quis. C. de dec. li. x. 2. p Spe. in. ti. de inst. edit. in. s. nūc aliqua. in. pn. **E**t adde qđ 2. firmatio semp itelligit facta cū illa clausu

potuit papa hic 2. dere statutū sup futuris cau sis. doc. p solutiōe remittūt ad no. in. c. in nostra. de sepul. 2. c. platis. de homi. lib. vi. **S**3 tu dic cla ri⁹ qđ 2. iū loquit i iudice qđ nō pōt sniare sup fu turis si obligatio nō est orta de pñti. sec⁹ est in cōstitutione q fieri pōt vt obuiet futuris malis: qz cōstitutio nō vidicat de pñti s. snia sic. iō aliō i snia qđ in cōstitutiōe. 2. vide ad pdicta tex. iūcta gl. i. c. romana. s. caueat. de sent. exco. li. vi. **I**n gl. iij. in fin. vel expone fin Jo. an. inimico hoie. i. hoī nā diabol⁹ inimicatur hoibus propter inui diā: de quo vide bo. tex. xvi. q. ij. l. c. vñs. 2. de pe. 10 di. h. in. c. princeps. **I**n gl. in x. exceptiōe ibi. nisi de heresi. pondera bñ vultem qđ 2. electuz a duab⁹ partib⁹ cardinaliū possit opponi 2. here si p viā exceptionis. Jnn. 2. Lōpo. dicūt qđ 2. pa pa possit accusari. de heresi. vt in. c. si papa. alleg. in gl. nō tñ pōt 2. heresi excipi: qz ista litera remo uet oēm exceptionē. **E**t p hac opi. facit qz ex so la electiōe elect⁹ 2. sequit plenū ius. vt. s. dixi. **E**t no. hic in gl. si. ideo exceptio nō est in hoc casu p portionabilis: qz exceptio opponit⁹ ppetetē cū sit actiōis exclusio. vt in. c. h. 2. ord. cog. **S**3 elect⁹ in papā nihil petit cū iaz sit adeptus plenū ius. **H**of. 2. **P**hilip. tenuerūt dictas gl. qz si pōt 2. pa pā agi de heresi multo fortius excipi: vt in regu la qđ ad agēdū. de reg. in. li. vi. **J**o. an. sequit Jnn. 2. ad illā regulā respondet qđ nō hz locū in pos sessoris recuperāde vel adipiscēde vt hic no. do. **A**nt. hic multū instat 2. aliquatūlū 2. fule pcedit capiēdo tñ qđ videt de mente sua 2. aliqua addē do cū querit. **A**n aliqua exceptio sit admittenda cōtra electū in papā distingue sic. **Q**uod ant op ponit aliqua exceptio p quā negat istū fuisse ele ctū a duab⁹ partib⁹ cardinaliū. puta qz negatur aliq ex electorib⁹ fuisse cardiales vel qđ similes: talis exceptio indubitanter debet admitti. ratio qz iste tex. in excludēda exceptiōe fundat se sup electiōe a duabus partibus cardinaliū facta. de bet ergo admitti ois exceptio per quam detrahi

D tur⁹ huc qualitati sup qua se fundat ius in reuo catiōe exceptionū. vt in. l. j. s. 2. parui 2. ibi plene p bar. ff. qđ vi aut clā. dixi in. c. itē cū qs. de res. spo. **I**n c. iij. dicit qđ si statutū remouet exceptionē cō tra instrumentū publicū admittit nihilominus exceptio qđ illud instrumentū nō sit publicū qz tūc cessat statutū. **H**inc dicit gl. notabilis. in. cle. vnica. de seq. qđ si p 2. stitutiōe remouet ois ex ceptio 2. sniam pōt nihilomin⁹ opponi qz senten tia fuerit lata a iudice nō suo qz talis nō est snia: vt in. c. at si cle. de indi. **A**nt psupponit qđ electio fuerit facta a duab⁹ partib⁹ cardinaliū 2. tūc est dubiū. puto tñ qđ ois exceptio qđ naturalr id est de iure diuino vel naturali infert istū nō esse nec posse esse papā qđ talis exceptio sit admittēda qz inficit ius habēdi 2. possidēdi. nam talis ex ceptio admittit et i possessorio recuperāde. vt not. gl. viij. di. quo iure. dixi in. d. c. itē cū qs. vñ hec ex ceptio qđ elect⁹ sit hētic⁹ vñ qđ sit mulier vñ furio sus vel infans: dicit admitti. qz si est hētic⁹ non pōt esse papa: qz ius papat⁹ nō cadit in eū. cū eñ sit

potestatis: 2. qđ si act⁹ est inualid⁹ 2. priuilegiū est inualidū etiā de no uo cōcedit: 2. qđ tollat oēs defectus tā iuris qđ facti: talis cōfirmatio non tolleret subreptionē 2. nihil operaret vt est singularis 2. aurea de cisio 2. multū notabilis. d. abb. in. c. inter dilectos. in. vi. colū. de si. inst. **S**3 Sebastian. Sapia. **H**inc dicit. **F**acit qđ no. Bal. in. l. h. C. de execu. rei iudi. circa si. qđ stante statuto qđ contra executionem instrumenti guarentigiat nō possunt opponi nisi alique exceptiones: poterūt ta men opponi ille exceptiones que veniant ad enernandā liquidationē debiti. nam illud statutū nō habet locū nisi pro liquidis vt tenet idem Bal. in. l. per diuersas. C. manda. **P**au. de ca. 2. **A**lex. in. l. postulante. in. si. prin. ff. ad treb. 2. ideo tales exceptiones per quas cessat statutum semper possunt opponi.

la sine pñdicio tertij s. bal. i. l. j. i. pn. ff. de cōsti. pn. 2. vid plene p an. sicu. in quodā cō filio suo qđ incip. scripsit. in. pe. co. qđ 2. h. est positū inter 2. filia Ale. post 2. h. cū. i. iij. pte 2. filiorū. 2. te ne mēti qđ cōfir matio facta i for ma cōi non tri buit ius. vt per Spe. i. ti. de dela to. i. s. nūc ostēdē dū. in. ver. x. sed bñ tribuit cām p scribēdi. vt p Jnn. i. c. j. de deci. 2. hī p **P**aul. de ca. in 2. fil. clxij. 2. p **O**l. in 2. fil. clxij. 2. in 2. fil. cxxvi. sec⁹ aut si est facta ex certa sciētia. vt p Spe. in. tit. de in stru. edi. in. s. nūc autē videndū in ver. itē opponit 2. seq. 2. per An. sic. in. preallega. 2. s. 2. quid operef cōfirmatio pui legioz vid Bar. in. l. priuilegia. C. de sacrosan. eccl. 2. i. l. i. i. col. ff. de his qđ sunt sui vel alie. iur. 2. Bal. in ca. in pñtentia. in v. co. de pba. 2. in l. i. C. de monop. in. l. nec dānosa. C. de preci. impe. offe. 2. per Ro. in 2. si. cxxij. inci. pre lens casus. 2. per Alex. de Jmo. in consi. lviij. incip. viso instro 2. titu lo questionis.

Aldō tñ qđ si in cōfirmatiōe fa cta per papā vel principē qđ pui legiū esset subre ptitiū: talis 2. fir matio nihil opea raret etiā si esset appposita clausu la 2. plenitudine

Sanonmi. super Prima parte primi.

Qualitate. facit quod voluit Bal. in l. denuntiatio. §. qd. tñ. ff. de adul. in 2. §. r. p. i. accusatio in iura fuit. Sui. de cu. 7. Bar. in l. qd. ergo. §. pena gra. mo. ff. de infa. pe. §. anch. in. c. signi. ficasti. el. §. de ho. mi. 7. in. c. q. pro. pter. de ele. p. istu. in. c. l. causam. de pba. Cy. 7. Bal. in. l. §. C. de prob. 7. dixi. plene in re. pectorio meo ad istuz 7. in notabi. libus in x. quali. tas 7. per istuz in. c. i. qd. met. cau. 7. in. c. i. de regu. Adde ro. con. si. lxxvi. vbi accu. sans vxore de a. dultorio dz pba. re matrimoniu. **Matrimonio** carnali. vide glo. in ca. notificasti. xxii. q. v. **Ad** valet. Ad de tu. Bald. consil. primo. De. §. an. cha. consil. ccc. **Vocum.** Ad de Abb. 2. §. xv. Ad gl. sing. in. c. per nostras. j. de iure patro. na. q. indistincte dicit qd. persona electa no. vñ co. putada in nume. ro eligentiuz ad hocet augeat nu. merum propter ambitiones que videtur contra. ria dictis hic nisi dicas qd. illa gl. intelligit p. mista distinctione. Co. gita tñ. Menes de falco. Anto. Francisc. Circa hoc. an. psona electa con. numeret in mate. ria eligetium di. cas qd. aut sit ele. ctio p. via statuti 7. no. connumerat. aut sit per viam copromissi 7. con. numeratur inter eligentes. d. quo. vid. per gl. 7. do. in ca. per nostras de iure patrona. 7. per glo. vii. q. i. in. c. qui epatu. et a. in. c. ecclesiastica. b. vbi etia. per glo. de sortile. Fallit tñ. in electioe pa. pe. vñ ibi p. scribē.

extra ecclesiam no. pot. esse caput ecclesie. Idē in mu. liere vt in. c. noua. j. de pe. 7. remis. Idē in furio. so 7. infante cū isti naturalr. no. habeat cōsensum. Et p. hoc facit ista litera dū dicit qd. tali electus dz haberi p. romano pōtifice remota oī exceptio. ne. Incessario em. op. qd. litera verificet in eo q. pot. esse papa saltē de iure diuino vel naturali. 7. intellige qd. ob. exceptio an. q. adipiscat possessio. nē administratorū. Mā postea no. posset excipi s. deberet accusari rōne p. dicta. 7. p. dictē exceptio. nes sunt pot. intētiōis. nā excludūt intētiōes electi non actionē. q. nulla actio sibi p. petit in ca. sibi p. dictis. sed exceptio reddēs eū incapacē seu inhabilē de iure positio. no. dz admitti. de hac exceptioe pot. intelligi ista litera. quasi p. ista ver. ba voluerit tex. tollere oīa impedimēta iuris po. sitiui. An no. poterit opponi qd. sit laicus. q. zpe. trus erat laicus qñ fuit p. stitutus pōtifer. Idē si opponit q. sit cōiugat. vt. §. dixi. vel qd. sile. Et ex p. dictis infero ad qd. nō. pone qd. aliqs fuit electus in papā p. seditionē vel p. sumpcionē vel quodlibet ingeniū nūqd. iste sit papa vel p. t. reci. pi p. papa. vide tex. sin. in. d. c. in nōle dñi. xxi. di. q. dicit q. non est. sed est exco. ctus. cū oībus fauto. ribus suis. 7. sic ille tex. nō est hodie sublat. p. istū qd. voluit exp. sse hic Host. Dicit em. q. nō solum obtinēs papatū p. p. sumpcionē huius. c. incurrit pe. nas. d. qd. hic. s. ē. et obtinēs papatū p. seditionē 7. incurrit penas hic positas nec dz recipi p. pa. pa. Et exponit Host. ista xba. qd. seditio ponit p. violētia vel oppresione. p. sumpcio pro ambitioso tractatu p. monēdi. ingeniū p. fraude calliditate 7. dolo. Et ad hoc allego. lxxix. dist. si quis pecu. niā. cū multis. c. eiusdē dist. dicit qd. illa. c. essent legēda inter cardinales in electioe pape. Ad. uerte vltra doc. hic nam predicta possunt habere duplicē intellectū. Prim. est qd. electus per sedi. tionē no. sit papa. qñ no. fuit elect. ab habentib. potestatem. 7. iste intellectus est clarus. Et sentit gl. in. d. c. si quis pecunia. vbi querit in principio vtrū elect. in papā simoniace possit accusari de simonia. 7. concludit qd. non. 7. tñ ista electio fuit facta p. p. sumpcionē seu p. ingeniū m. philomin. gl. illa sentit qd. sit papa. Et p. hoc facit iste tex. qui remouet oēs exceptiōes 7. disponit vt habea. tur pro romano pōtifice ab vniuersali ecclesia ex. quo fuit electus a duabus partib. cardinalium. Et iste intellect. mihi placet ad illa iura. vñ dice. rem qd. p. tra electū a duab. partibus cardinaliū no. pot. opponi qd. fuit elect. p. ingeniū p. sump. tionē vel seditionē nisi sit talis exceptio q. ipso facto annullet illā electionē. Ande dubitat vtrū electio facta per impressionē seu violentiā sit ip. so iure nulla. 7. fuit maxima cōtētiō tēpore schis. matis proxime p. teriti in electioe Abani. nā car. dinales dicebāt q. elegerāt papā p. impressionē 7. recedentes ab electo elegerūt alium papā in ciuitate fundensi. 7. multi valētissimi vi. ri p. sulerūt qd. data impressioe illa electio no. va. leret. multi s. 7. vide ad p. dicta singulare dictum Ann. in. c. qd. sicut. j. e. vbi tenet qd. electio facta p. impressionē tñ sit cassanda. 7. multi tenuerūt istā partē pleriq. tenuerunt oppositū. 7. procedit qd. nō solū in electioe pape s. et in qualibet electio. ne. 7. Puto i hoc articulo sic distinguēdū q. aut electores p. pellunt per impressionē eligere certū 7. tunc ipso iure no. valet electio. q. est p. propriū significatū 7. substantiale vocabuli. nam eligere est vnum ex pluribus volūtariē capere. vnde non est electio vbi no. est volūtās libera. xxi. q. v. ad finē 7. est tex. valde no. in. c. vbi periculum. in. §. ceterū. j. e. li. vi. Vbi dz qd. cessat electio vbi amittitur li. bertas eligendi. 7. pōdera verbū. libertas. requir. ergo in electioe cōsensus liber. si ergo adest p. sen. sus sine qualitate. libertatis no. est illa electio. sic in simili dicimus in matrimonio carnali. b. vt in. c. cū locū. 7. qd. ibi no. j. de sponsa. vide gloss. in. c. quisq. 7. c. bone. j. e. q. sentiūt que p. dixi. Idē etia. sentit Bar. in trac. de tyrāno. vbi dicit qd. si ciui. tas habēs electionē rectoris 7. p. tyrānū p. pulsa

eligeret rectorē no. valet electio. vñ sententia late ab illo rectore essent. nulle. Pro quo bene facit. l. §. ff. de iudic. vbi requirit liber. consensus in transferēda seu progāda iurisdictione. Ex quo etia. infer. qd. si tyrā. nus iuit ad ciuitatē liberā cū exercitu magno 7. ppter timorē exerci. tus ciuitas eligit tyrānū in dñm trāsferēdo in illū oēm iurisdictionē no. valet qd. tali timore agit. 7. p. p. nō valebūt gesta a tali tyrāno. q. bñ notabis 7. firmat Bar. in. d. trac. de tyrāno. facit q. no. in. l. d. cer. nim. C. de sacrosan. eccle. Aut cōpellunt electores eligere aliquē de certo gñe psonarū 7. puto qd. talis electio valeat. q. non adimitt. oī. no. libertas eligēdi. s. restringit. sicut in simili videm. in p. sumpcionē q. pot. restringere libertatē eligēdi. puta ad certū gen. psonarū. s. non pot. tollere libertatē remanēte p. tate eligendi vt p. bat in. c. cū terra. j. e. 7. ibi p. Jo. an. iuncto. c. cū dilect. de p. sue. 7. c. abbate. de x. sig. 7. sic p. tit. dicte opi. 7. iura s. iura reduci ad p. cordiā iudicio meo. 7. In gl. in. d. 7. duab. partib. ibi dic. qd. no. vult. ergo gl. qd. elect. cōputat in nume. ro duarum partium 7. iste intellect. versat etia. in electioib. aliorū nū. quid vox electi debeat cōputari in numero vocū eligētū. Et intelli. ge istā questionē duob. cōcurrētib. vñ qd. iste electus sit de collegio ita qd. habeat vocē in illa electioe. itē qd. cōsentiat electioi de se facte 7. aliū no. eligat. nā si ipse eligeret aliū vel non haberet vocē in colle. gio esset indubitātū qd. vox sua no. cōputaret in numero. S. eo casu q. cōsentit electioi de se facte 7. h. vocē. cōclude post do. Aut sit electio per scrutiniū priuatū 7. vox sua no. cōputabit in numero. quia cū ipse ignoret an fuerit electus ab alijs no. poterat dicere eligo meipsum q. tūc tanq. ambitiosus esset repellēd. S. si electio fuit facta per scru. tinium publicū ita quod quilibet palā exprimebat votū suū tūc vox electi cōputatur in numero. qd. intellige qñ prius fuit elect. ab alijs. 7. ipse consensit illi electioni. nam tunc no. pot. dici ambitiosus cū non oriatur a se sed sit vocatus a fratrib. Et vide quod dicā in. c. cū in iu. re. j. eo. puto tñ q. in papa sit istud speciale qd. quādoq. ipse in scru. tinio publico vel priuato cōsensisset in aliū q. postea vidēs se electus ab alijs pot. recedere ab electioe quā facit 7. accedere ad electionē de se factā q. admittit variatio. vt. §. dixi in electioe pape p. accessum vt in. §. gl. nō tñ intelligas istā gl. qd. cardinales simpliciter possunt rece. dere ab eo qd. statuit hic a duab. partibus. nā esset contra cle. ne ro. mani. j. eo. sed intellige qd. possunt recedere formaliter non aut mate. rialiter. vñ possunt cardinales cōuenire fm docto. vt electus a maiori parte sit papa q. per istā cōuentionē speciale vidēt oēs cōsentire in electū a maiori parte 7. possunt cardinales ita cōuenire q. eis vt. §. dixi nō est tradita certa forma eligēdi. tñ satis est qd. in effectu cōue. niāt due partes cardinaliū. secus est in electione vbi pro forma debet interuenire certus numerus. de quo vide tex. iuncta gl. in. c. sicut. j. e. lib. vi. In gl. in ver. nullaten. in. §. dic. qd. hodie est de iure nouo. vñ de ista gl. p. sagiauit ius nouū. vt habet in. c. vbi periculū. j. eo. lib. vi. iuncta cle. ne romani. eo. titu. 7. In glo. in ver. speciale ibi. sed q. de. beat esse presentes. hec solutio bona. vnde cōclude tam de iure ciuili q. canonico qd. ad hoc vt valeat qd. agit in aliqua vniuersitate opor. tet qd. due partes vocādozū sint p. sentes vt iurib. alleg. in glo. quic. quid sit a maiori parte duarū partiū. tenet. vt in. l. q. maior. ff. ad mu. 7. in. c. i. de his que fi. a ma. parte ca. q. iura debent sic intelligi 7. hoc cō. munitur tenetur a legistis. vt no. per glo. in. l. plane. hic alle. 7. p. Bar. in. l. oēs populi. ff. de iusti. 7. iure. Sed de iure canonico dubitat vtrū requirant necessariū due partes si multi vocati noluerunt venire. de quo vide in. c. cū nobis. 7. in. c. in causis. j. eod. Item de iure canonico certū est q. si codemnatur vnus qui debebat vocari pot. facere cassari quicquid fuerit actū per totā vniuersitatē. vt in. c. bone. j. 7. in. c. quod sicut. j. e. Et quo ad cardinales dicūt hic doct. 7. bene qd. sufficiūt due partes presentū. dūmodo ali. fuerint expectati. vt habet in. c. vbi pe. riculū. §. alle. vnde non est necesse q. consentiant due partes omnium cardinaliū sed presentium in cōclau argu. xxi. q. j. hoc iure p. rectū. **Extra gloss.** queritur quid si oēs cardinales casu sunt mortui ad quē tunc spectabit electio pape. Hosti. refert duas opi. Quidā dicūt quod ad clerum romanū. ar. d. c. in nomine domini. Alij dicūt qd. ad conciliū generale sicut pertinebat de iure antiquo. lxxix. dist. quasi p. totum. Ipse Host. dicit quod prima opi. est tutior. secūda iustior. Mā difficile est cōgregare conciliū. si aut oēs sunt mortui preter duos il. li poterunt eligere 7. vnus poterit eligere alium dūmodo ali. cōsen. tiat electioni sue. Si vero vnus solus remansit ille habebit electionē iuxta not. in. c. gratum. §. titu. proxi. non tñ poterit eligere seipsum. vt in. c. per nostras. de iurepa. Putarem tñ qd. iste nomine totius colle. gij poterit dare hanc potestatem alteri 7. ille tanq. compromissarius poterit eligere istum dūmodo cesset fraus 7. ambitio. **Episcopus** debet habere completum trigessimū annum. 7. debet esse natus ex legitimo matrimonio. tamen ex legitima causa potest circa hoc dispensari. 2. **Legimatus** per sequens matrimonium potest esse episcopus. **Scientia** que requiritur in prelatis qualis esse debet. **Argumentum** de maiori ad minus. validum est in iure. **Annus** an requiratur quod sit completus. an inceptus in aliqua dis. positione.

a Speculū. vide
bo. tex. in. c. preci
pue. xi. q. ii. et in
c. qualiter. el. ii. de
accusa.

b Sebast. Sapia.

c In morib. ad
de tex. i. c. clericos.
xxi. dist. qui dicit
q. epi latine dicit
tur speculatores.
et ideo text. in. c.
clericū. s. ex his.
xi. q. one. i. appel
lat epi procura
tozem animarū.
vnde tex. in. c. au
te omnia. xl. dist.
ut q. epi officio
nihil est laborio
sius et piculosius
sed nihil beatius
apud deū si bene
agatur.

c Dispensatio.
Vide bo. gl. in. c.
vt constitueret. in
ver. de trahendū.
l. di. vide. s. eo. c.
significasti. p. istū
in. v. col. l. d. osti. z
doc. i. c. dudū. el
ii. de elec. z glo. z
doc. in. c. quanto.
de iureiurā. doc.
z ibi per istū in. c.
de multa. de pbe.
z in. d. c. dudū. in
xx. co. in. fi. z in. c.
q. intatū. de pbe.
in. c. licet. z in. c. li
teras. de rest. spo.
in. vi. co. in. c. sup
eo. de vsu. in. c. fi.
de dinor. z i. c. cū
ad monasteriū.
circa fi. de sta. mo
na. z in. c. p. venes
rabilem. in. ii. co.
qui filii sint legi.
Vide de Spec.
z Jo. an. in. tit. de
dispen. z in. ti. de
leg. s. ix.

d Bl. in ver. con
iugam. in. fi. et
ibi istū det. de
anchara. in. c. per
tuas. d. pba. Jo.
an. in. addi. spe. in
rub. qui fil. sint le.
Bar. l. in. z cūbi
natu. ff. de contu.
zacharias.

c Tu limita hac
glo. z q. p. istum
illi addit p. sing.
dictum Fran. de
ere. sing. suo. xvij.
incipien. ecce ha
bebam. nisi talis
esset nepos cōcu
bine quo q. mor
tuo filia vxorem
duxisset. idē not.
hipp. d. mar. sin.
ex. i. inci. nepos
ex filio. z Jac. re.
bus. in. l. filios. nu.

Etas que requiritur in dignitatibus quāta esse
debeat. vide in discursu.
Abbatissa non potest esse aliqua que fuerit vi
dua vel illegitime nata.

Am in cunctis.

C Electio ad epātū fieri dicitur de di
gno sciētia in morib. et etate: z qd ha
beat. xxx. annū cōpletū z sit de legitimo mrimo
nio nat. h. d. vsq. ad. s. cū x. o. Diuidit istud p
cipiū in tres partes. nā pūmo ponit vna rō sta
tuēdi. scōo alia ibi: ea ppter tertio statutū ibi: p
senti. **C** Casus lralis. Quia qñq. eligebant ali
q in epōs q nō erāt idonei morib. sciētia vel eta
te. statuit p siliū lateran. quales dbeāt esse qui in
epōs eligi debeāt ostēdēs hoc per locū a minori
dicēs q i cūctis sacris ministeriis tria precipue
sunt regreda: scz etatis maturitas: grauitas mo
rū: z lfarū sciētia: ergo multo fortius hic in epō
sunt regreda: qz cū epō ad curā sit posit. aliorū i
seipso dicit ostēder e qualr alq dbeāt se habere. Ne
ergo q ppter necessitatē tps qñq. factū est tra
hāt a posteris in exēplū. statuit cōsiliū. lateran.
vt null. d. cetero eligat in epz nisi q iā. xxx. annū
etatis pegerit z de legitimo sit nat. mrimonio
q z vita z sciētia cōmēdabilis demōstret. cū ele
ctus fuerit z habuerit cōfirmationē z possessio
nē ecclesiasticorū bonorū trāfacto tpe de psecran
dis epīs a canonib. diffinito ille ad quē spectat
collatio bñficiorū ipi. liberā habeat conferendū
ptatē. Scōo dicit q inferiora ministeria. s. decan
natū: archidiaconatū z alia q cura habet aīarū
annexā nullus recipiat nisi qui iā. xxx. annū atti
gerit z sciētia z morib. cōmēdabilis demōstret.
Cū autē aliquis de predictis assumpt. fuerit et
monitus ad ordinē debitū promotus nō fuerit
statuto tpe diffinito a canonib. ab illo remouea
tur officio z alij pferat q velit z possit ea adim
plere: z si sup hoc appellauerit nullaten. audiat:
et hoc statutū nō solū de pmouēdis s. et iā de iā
pmotis pcpit obseruari. Tertio dicit q clerici q
cōtra formā istā quēq. elegerint: eligēdi potesta
te priuatos: z ab ecclesiasticis bñficijs nouerint se
suspēdos p triēniū: z epōs qui contra hoc fecerint
aut cōsenserint fieri cōferēdi p dicta officia ptate
admittat z p caplin z si capitulū negligēs fuerit
per metropolitanū ordinēt. **Ber.** **C** Mo. j. tres
qualitates regitās in pmouēdis ad sacros or
dines z ad ministeria. i. ad dignitates z officia
ecclesiastica. nā pmo requirit etatis maturitas.
scōo morū grauitas: tertio lfarū sciētia: p. t addet
aliā quartā: scz q sit d legitimo mrimonio nat.
vt pt. j. de fil. pby. quasi p totū. Circa primaz. s.
etate requisitā i ordinādis dic vt habes hodie i
cle. generalē. de eta. z quali. Circa secūdā de gra
uitate morū habes. j. de vita et ho. cle. p totum. z
xli. dist. per totū. Circa tertiā. s. sciētia q z qualis
regat in pmouēdo dicā. j. De etate x. o. regita
in pmouēdo ad dignitatē z bñficia lferiora. viō.
qd plene dixi in. c. sup iordinata. de pbe. **C** Mor.
ii. q. epōs dī generalr pteffe curie toti. diocesis.
vñ tota diocesis pōt sibi dici parochia. vt in. c. a
postolice. j. d. dona. **C** Mo. ii. ibi in seipso dicit ostē
dere q epōs dicit esse speculū. aliorū in morib. b
cōcor. c. magne. de voto. **C** Mo. ii. ibi: ea ppter q
fm tps necessitatē pōt dispēsari circa pmouen
dos i epōs patietes defectū eorū q hic regunt
cōcordat. c. innotuit. j. e. **C** Vnde hic refert Jo. an.
q qdā nobilis z potēs fuit pmor. in epz dispē
satine. in. xvij. an. hec tñ dispēsatio nō dicit fieri si
ne maxīma cā. **C** Vtrū autē papa peccet dispensan
do vbi nō subest cā. vide Jnn. in. c. cū ad monaste
riū. de stat. regu. z q meli. dixi in. c. de multa. j.
de pbe. **C** Vñ tñ scias q vbi nō subest causa legi
ma nō dī proprie dispēsatio s. pot. dissipatio
vt colligit ex diffinitōe dispēsatiōis quā diffini
tiōne viō p gl. no. j. q. vi. in. s. nisi rigor. z tene illā
gl. mētī: qz tāgit multa necessaria in materia di
spēsationū. **C** Vltimo no. q eligēd. i epm dicit
cōpleuisse. xxx. annū. nā in anno. xxx. christ. fuit

baptizat. z icipit p dicare: ideo ad ipsius salua
toris instar istud tps fuit pfixū in epō: vt in. c.
presbyter. lxxviii. di. **Sl.** tamē ibi refert Jo. chris
tost. tenuisse q christ. nōdū cōpleuerat tūc. xxx.
annū: sed solam attigerat. xxx. dies. de. xxx. ann.

3 **C** Jte pōdera tex. dū requirit q sit nat. de le
gitimo matrimonio: nō em requirit solū q sit le
gitimus: sed qd sit natus de legitimo matrimo
nio. **C** Vñ aut pōt pmoueri in epm legitimatus p
sequens matrimonium: hec litera sic pōderata fa
cit q nō: sed Jnn tenet gl. in. d. c. innotuit. z dic

4 vt ibi dicam. **C** Pro declaratione literē qro
q sciētia requiritur tam in epō q in alijs habē
tibus dignitates vel officia vel beneficia eccle
siastica. **Sol.** Jnn. ponit hic quedam bonadicta.
z in effectu concludit q quedā est sciētia eminēs
quedā mediocris: quedā sufficiēs. Eminēs scia
dicit illa per quā quis scit difficillimas. q. expli
care z diffinire in pōptu sine reuolutione libro
rū. **C** Mediocris vero dicit p quā difficiles. q. deci
duntur cū reuolutione tamē librorū. Sufficiens
autē est legitima regita fm qualitatez officij seu
bñficij. **C** Vnde dicit quis habere scientiā sufficientē
qñ sufficiēter pōt explicare ea q necessario incū
būt officio suo. **C** Et hec sufficiētia cōsiderat arbi
trio boni viri fm qualitātē loci vbi hz iste vine
re z cōuersari z fm qualitātē officij sui. **C** Ideo ad
ppositā qōnē est dicēdū q papa deberet habere
re maiorē sciētia religis cū sit pposit. cure totius
xpianitatis. **C** Episcopi x. o. deberēt habere noti
tiā noui z vteris testamēti cum omni petēti te
neatur reddere de fide rōnē: de quo vide bo. tex.
xxxviii. di. in. c. q. epōs. lxxv. di. in. c. j. z. h. **C** Jte fm llo
stie. debēt habere sciētia iuris canonici cū fm il
lā debeant iudicare presertim in causis mrimo
nialib. vt i. c. j. de cōsan. z affi. **C** Archidiaconi x. o.
z ppositi debēt scire iura fm Jnn. cū habeāt fm
illa iudicare. **C** Sed hoc ego intelligo in his archi
diaconis z ppositis q habēt iurisdictionē cōtētio
sam. **C** In illis x. o. q solū habēt nudū nomē vt ar
chidiacon. z pposit. seneñ. nō regrerē talē scien
tiā. **C** Vt dixi satis est vt habeāt sufficiētē scien
tiā z sufficiēs appellat fm qualitātē officij z di
gnitatis sue. **C** Religiosi x. o. z eremite magis idis
gēt cōtēplatiōe q sciētia. ar. xvi. q. j. in. c. legi sup
plēt em defectū scie pfectio charitatis: vt in. c. j.
j. de renū. **C** Vnde dicit Jnn. q in abbate nō req
ritur magna sciētia. z dicit Arch. in. d. c. leg. sus
ficere sibi vt sciāt cātare z legere. **C** Collec. dicit hoc
verū nisi habeat curam animarum. **C** Sed ego nō
video qualiter posset pūmū dictūz saltem de iu
re pcedere cum quilibet abbas habeat saltē cu
ram foripenitentialis respectu monachorū suo
rū. **C** De presbyteris vero dic qd debent scire ca
nones penitēciales: z illa q habēt in. c. q. ipis.
xxxviii. di. **C** Ex pdictis infert z ex tex. q omnino
illiterati non debēt ordinari: z probat hodie cla
rius in. c. fi. de temp. ordi. lib. vi. si tñ ordinaretur
acciperent caracterē fm doc. qz ex quo quis est
baptizatus est capax cuiuslibet sacramēti: vt in
c. veniēs. de presby. non bap. **C** Parū aut sciētes
nō debent promoueri. **C** Vñ fm Jnn. sint doc
les id est apti ad addiscendū. quod procedit fm
llosten. dispēsatiue z ex magna causa quasi nō
sufficit quod quis sit docilis ad hoc vt pmonea
tur: z bene loquitur. z credo hūc intellectum ha
buisse Jnn. **C** Sed dixi consideranda est multūz
qualitas loci. nam in proposito hominibus ab
iectio z modice conditionis non requirit tanta
sciētia sicut in eo qui proponitur cure magnorū
virozum. **C** Concludit tamē Jnnocen. vñ dictūz
notabile. **C** quod peccat acceptās dignitatez vel
officiū si nō habet sufficiētē sciētia ad exercen
dum ea que incumbunt illi dignitativel officio.
z videtur hoc dictū probari vltra rationem na
turalem in capitulo non est putanda. in. fin. i. q. j.

C Idem dic de promouendis ad doctoratū ha
bentes enim sufficiētem scientiam non peccant
petendo gradū cum petant facultatē cōmuni
candi alijs scientiam quā habēt quod pertinet

j. z in addi. ad eū
C. de mu. z origi.
lib. x.

C Que sciētia re
quirat. Tu addō
his an papa pos
sit cuz illiterato
dispensare vt sit
epō. no. **Sel.** in. c.
si qñ. co. h. x. dūz
gl. hic dicit. de re
scri. x. posui in ad
di. ad istū in rub.
de sum. trini. col.
fi. nu. vi. in addi. i
x. episcopi. i. no
uis apostil.

Sebast. Sapia.

C Dictū nota
bile. **C** Vide tex. in
c. cum sit ars ar
tiū. de eta. z qua.
vbi pbat qd est
in culpa ordinās
z ordinatus illis
teratus. sed dicit
ibi Jnn. q q or
dinant non sunt
semper in culpa
sed illi quib. in
iūgitur examinā
di cura: z quātū
peccent qui pas
sum curiose exa
mināt videat tex.
in. c. qñ. xxxviii. di.
z adde q miras
biliter dixit de
de anch. in. cle. j.
in vlt. no. de eta.
z quali. qd pmo
uens sciēter indi
gnum tenetur ec
clesie quam lesit
ad interesse.

Sanormitanus super Prima parte primi.

- a** **Digni.** Vide istum in c. proposuisti. de proba. ubi enumerat qualitates requisitas in hoc. in vlti. col. ubi: et sex requiruntur. et vide Bart. post Ly. in l. omnes populi. ff. de iusti. et iure.
- b** **Sebasti. Sapia.** Pro argumento. De hoc argumento videtur Abb. in c. per venerabilem. qui fil. sint leg. p. Jas. in l. q. legato. col. j. de leg. j. in regula cui l. de reg. iur. lib. vi. Jas. in l. si q. s. generalr. in fi. c. a de inoffi. test.
- c** **Copleto.** De materia ytrū an n. cept. habet pro copleto. videtur glo. et docto. in l. qua etate. in p. ff. de te. et p. bart. l. si cui leget. in p. vbi lare attin git ista materia distinguendo. ff. de leg. j. videtur istū. j. s. inferiora. l. h. no. Aeneas falco.
- d** **Sebasti. Sapia.** Non fuit casta. Ex genere omni sinistra presumptio p. talis filia q. talis mater: sic et talis filius qualis pater. vt no. glo. in l. q. si nolit. s. qui incipia. ff. de edil. edic. vbi ponit illud carmē. Sepe solet filius filius esse p. facit tex. in c. si gēs an gloriū. lvi. distin. de quo oīno videtur po. an. sic. in con sil. xxviii. p. clare. col. ix. in fi. vol.
- e** **Sebasti. Sapia.** Accet beneficiū. Quid aut in abbate an vacet ei? beneficiū an bñdictione: an no requirat bñdictio sicut i epō requirit consecratio. vide Old. in cōf. xii. vbi cludif q. no. et ita tenet cōter doc. in c. d. multa. j. de pbe. 6
- f** **Ipsō iure.** ad de Abb. consi. ci. Cal. p. j. de tras c. la. prela. Ad d. q. posui in c. l. in vñ. not. s. eo. et ytrū bñficia electi in epm vacet ante accessionem. vide in c. fin. in nu. xii. s. d. postula. pla. tñ credo q. no. q. requirit quatuor de qb. s. in no. j. ad b. v. talia beneficiā vacent. Aeneas Falco.
- g** **Liberā.** videtur q. dicitur in c. fin. s. de postula. prela.
- ad charitatem: sed in minus instructis est peccatū presumptiois. ita dicit gl. in cle. h. de magi. q. no. Anum tñ scias q. paucissimi digni^a attin gunt gradum doctoratus. vt nota. in l. cunctos. populos. C. de summa trini. p. doc. allego in hoc dicta doctor nō qd in hoc sint necessaria: sed ad inferendū quod etiam illis temporibus promo uebantur indigni et semper fuit. In glo. j. in fi. dic qd in episcopo requiruntur multa alia q. hic exprimatur. Et ponit Hostien. versus. Anni tri ginta: sacer ordo: pura voluntas. Et morum gra nitas sapiētia sponsa parētis. Occurrens fama decus, hec dant pontificale. Et declarando pri mum Anni. xxx. probat hic sacer ordo quia pro mouendus in episcopū debet esse in sacris. saltē in subdiaconatu. vt in c. a multis. d. etate. et qual. Pura voluntas, q. debet esse liber et non seruus. vt. j. de ser. nō ordi. per totum. Adorū grauitas. vt probatur hic. Sapiētia debet enim habere sapientiam nedum quo ad spiritualia. vt in palle. c. episcopus. sed etiam quo ad temporalia. Unde simplex et inexpertus nō debet pmoueri in epis copū si tñ fuerit promotus nō debet deici propter hanc simplicitatem quo ad temporalia: sed debet dari sibi coadiutor: vt pbat. xxxix. di. c. j. iuncto. c. q. frater. vij. q. j. Spōsa parentis: quia debet esse de legitimo matrimonio natus vt hic. Concurrēs fama: q. nō debet opin. promouēdi in aliquo vacillare. sed debet esse fame bone. vt in c. tātis daniel. lxxj. dist. 7. d. c. omnipotēs. j. d. accu. et dicit Jo. an. q. si vltima pars istorum ver suū diceret pōtificatus: tñ dicitur pec. pō deret illud requisitū scz quod promouendus d. esse decorus: id est nō corpore vitiat. vt. j. de corpo. vitiat. per totū. sed et debent etiam in eo concurrere illa. xij. cap. apostolice regule ad titū. j. ad timothe. iij. Que tractantur a. xxv. dist. v. q. ad l. exclusiue. et a. lxx. v. q. ad. ci. Tñ vt dicit Hosti. et bene requirēd. esset a deo talis q. de facili nō reperitur in humanis homo in quo concurrūt ta lia et tanta requisita. In glo. in ver. multo for tius. ibi: nisi pcellat alios sciētia. intellige hoc sa ne prout no. glo. in c. vilissimus. hic alleg. nā suf ficit q. prelatus habeat sufficientē sciētia l. res periat. alius eo sufficētor. Et in fi. gl. no. istam gl. pro argumento a minori ex maiori sum pro. vt tale argumentū procedat etiam in iure vt hic. et in eo quod glo. in fi. explicat de Paulo vt Eustochio. et intellige d. Paulo qui fuit fortior Eustochio que fuit virgo: et licet fuit fortior tñ nō potuit resistere stimulo carnis: ergo nec eno stochiū. Et in gl. in ver. exegerit. in fin. nota bñ istā gl. q. quotidie allegatur. et videtur archi. l. c. si an num. de iudi. lib. vi. vbi dicit q. regulariter ann. debet esse completus nisi aliud caneatur in iure. distinctio tamen huius glo. communiter reci pitur. Sed ego multum concordarem verba di spositionis. nā si diceret quod in. xvij. anno pos set quis pmoueri sufficit quod attigerit vñ diē xvij. anni: quia verū est dicere istum esse in. xvij. anno. Secus si diceretur quod habeat. xvij. an nos. de quo vide plenius per gl. in cle. generalē. de etate et quali. Extra gl. quero q. etas requi ratur in abbate: dic q. iure clare nō canetur. l. in abbatisa est text. in ca. idennitatibus. j. eo. li. vi. vbi dicitur quod debet esse. xxx. annorū. dic etiā quod debet esse virgo: vnde viduā nō potest esse abbatisa quantūcūq. caste vixerit in monaste rio. de quo vide gl. in clemen. attendētes. de stat. regu. In abbate vero cōmuniter dicitur suffi cere si attingat. xxv. annos. per. s. inferiora. j. eo. c. nā ista est etas requisita in omnibus dignita bus inferioribus. vnde ex quo tex. in dicto. c. idē nitatibus prouidit solū de abbatisa videtur vo

luisse relinquere abbatē in cōi regula aliorū platorū. Et nimirū, nam olim pmouendū in abbatisa. debebat esse sexagenaria. nā tps in eis d. supplere defectū sexus et discretionis. In inquisitore heretice pra uitatis, requirit. gl. annus. vt in cle. nolentes. de hereti. de quo mirant ibi gl. q. in epō sufficiat. xx. an. qui est etiam inquisitor heretice prauita tis, a iure deputat. vt in c. per hoc. d. hereti. lib. vi. Tñ dicit q. hoc est de arbitraris quasi nō posset reddi rō sufficiens. inter episcopū et inq sitorē. Sed forte hoc cōtingit. q. pmouēdi in epōs. trāseūt cū magna inquisitione. nam recipiunt testes. et discutiunt prius pmotio in cōfesso rio pape in collegio cardinalium. Item q. pmot. ad tācā dignitatem presumit ex omni parte idoneus. Sed officium inquisitionis nō pmit titur cum tanta indagatiōe. et iō voluerūt iura vt sit matur. etate. et re gulariter de etate requisita in canonicis. et alijs. dicit plene in c. sup in ordinata. de pbe. Alterius q. q. paties defectū in natalib. nō p. pmoueri ad ordines vel in epm. nunqd possit. pmoueri ad abbatisaz videtur primo q. defect. nataliū nō impediāt cū nō habeat recipere or dinem. vt in c. nona. de peni. et remis. Contrariū est verū. vt not. in. d. c. indēnitatib. nā abbatisa dicit habere dignitatē. vt pbat in. d. c. idēni tatibus. ergo defect. nataliū impedit. vt in c. i. j. de fil. presby. Itē pōt timeri de incōtinentia. ex quo mater nō fuit casta. iuxta illum versic. Insequit leuiter filia matris iter. An autem habentes filios. possint pmoueri in episcopos etiam si sint legitimi. vide bo. text. cum gl. in c. syracusane. xxviii. dist.

- 1 **Episcopus** dicitur in mora petendi consecrationem. si non petit post tres menses a die confirmationis. 5.
- 2 **Episcopus** electus et cōfirmatus. pōt exercere ea que sunt iurisditio nis. sed non ea que sunt ordinis epalis ante cōsecrationem. 6.
- 3 **Beneficia** pmoti et translati in episcopum. vacant ipso iure.
- 4 **Beneficia** promoti in curia. an vacēt in curia vel extra.
- 6 **Tempus** quod datur ad eligendū. vel electioni cōsentient dū. quātū sit et ad quedam alia gerenda.
- 7 **Dispensatio** que processit motu proprio. large interpretatur. secus il la que venit ad postulationem partis. quia
- 8 **Dispensatio** est odiosa. nisi veniat motu proprio.
- 9 **Dispensatio** ad vnum. extenditur ad consecutina ad aliud.
- 10 **Beneficia** priora anyacēt. si elect. de facto administrat anq. sit cōfirmat.
- 11 **Dispositio** ca. quāto. de transla. episco. loquitur in epō qui transtulit se de facto ad alium episcopatum.

Cum vero. Beneficia electi in epm. vacant per cōfirma tionem adeptiois. possessionis. et cōsecratio nis secutam vel post tempus prescriptū ad petēdā cōsecrationē. h. d. v. q. ad. s. inferiora. Mo. j. quatuor requisita ad hoc q. vacēt bñficia. ele cti in epm. Primo em requiritur q. fuerit electus. Seco q. cōfirmatio nem electionis fuerit cōsecut. Tertio q. sit adept. possessionē. Quar to q. sit consecratus vel q. sit in mora petēdi cōsecrationē. Et dicit esse in mora. si nō petit intra tps p. p. a canonibus. scz intra tres mē ses a tēpore cōfirmationis habite. vt in c. h. lxxv. dist. 2. dicaz lati. post glo. Et ex his et ex tex. not. ordinē procedēdi. Itā primo quis eligitur. Secundo electio cōfirmatur. Tertio adinistrationem psequit. Quar to consecratur. et vñ nascitur ex reliquo. nam vigore electionis fit cō firmatio. et virtute confirmationis. competit ius administrandi. vt in c. transmissam. j. eo. Et vt possit plene administrare. debet consecra ri. q. electus et cōfirmatus potest exercere ea que sunt iurisdic. ea vero que sunt ordinis epalis. nō exercet ante consecrationem habitam. vt in c. transmissam. j. eo. vnde cōter dicit canoniste q. consecrando epi scopalis est ordo. ideo in multis iuribus dicit epm ordinari in aliqui bus consecrari. q. in consecratione. recipit ordinē epalem. Theologi tñ dixerūt. q. nō erat ordo sicut nec prima tonsura. vnde ipsi dicit se ptem esse ordines ecclesiasticos. nos aut canoniste dicimus nouem. q. cōputamus primam tōsurā et ordinē epalem. de quo vide bo. gl. in p. sexti. Et ultimo not. q. beneficia promoti et translati ad epatum va cant ipso iure. s. vñ non requiritur alia snia. vt colligitur ex tex. ibi ha beat liberam facultatem. non em haberet collator liberam p. potest. et seu facultatem conferendi si haberet nec esse expectare sententiam pri nationis vel alicuius consensum. iuxta nota. in c. de multa. j. de pbe. et c. licet episcopus. eo. titu. lib. vi. Sed quero. nunquid de necessita te requirantur oia hic expressa ad hoc vt vacent beneficia istius pmo ti. Solu. dic q. saltem in effectu requirunt et si non formaliter. nam ho die propter reservationē summorū pontificū. electiones non cōfirmā tur. sed papa prouidet ex officio suo. vnde illa prouisio cum pronun tiat aliquem episcopum habet vim electionis et confirmationis sicut dicimus in collatione beneficiorum. vt no. in c. cum olim. de cau. poss. et proprie. vnde dicendum est. q. post prouisionem factam per papam non vacāt immediate beneficia prouisi. seu pronuntiati. sed debet ex pectari vt ille prouisus consequatur prius adinistrationem et quod consecratur. et quāquam curia hodie de facto non seruet. sed immedia te conferat beneficia pronuntiati: tamen illa collatio non habet esse ctum seu habere deberet nisi postquā predicta intercesserint. quia nō debet

a Consecutus. vide bonū tex. in c. licet episcopus. de preben. lib. vj.
b Adde istum in c. i. in nūme. vij. §. eo. Eleuas falco.
c Dñs tēporalis. qđ pōt cōtingere duob⁹ modis. primo si non fuit requisitus in electiōe put erat cōsuetudo vt dixit singulariter Inh. in c. qđ sicut. j. eo. vel qđ princeps hz ipsum suspectū fm eundē Inno. in c. super his. j.

a debet quis perdere primū beneficium nisi plene sit secūdu cōsecutus. vt in c. ij. quis iā trāslatus xxi. q. ij. in c. si quis epī. xxi. dist. j. Et verū beneficiā p motu in curia vacet i curia: an extra curia: et si existēdo in curia recipit possessionē epat⁹ p pcuratorē. vide ad hoc gl. no. sing. in cle. j. vt lūpen. In glo. in ver. administrationē: ibi aliqui cōtingit hoc ideo dicit: quia de iure statiz quod est cōfirmat⁹ hz potestati administrādi: vt in c. trāsmisam. j. eo. §. qñqz de facto cōtingit Dñi: puta qđ dñs tēporalis b nō vult pati istū nāscici possessionē. ideo tex. vult qđ ad hoc vt vacet puo ra beneficia: oportet qđ de facto habuerit admīstrationē bonorū quid aut si habuit partē bonorū. Sol. dicit Pet. qđ si est cōsecutus posses

c sionē maioris partis c bonorū hz locū iste tex. secus si minoris partis. arg. in c. frequēs. de resti. spolia. li. vij. et vide de hoc qđ legit et notat in c. si tibi cōcesso. de prebē. lib. vij. in c. trāsmisam. j. eo. et in c. cōmissa. eo. tit. lib. vij. Abi etiā nō qđ si habuit admīstrationē spiritualium et nō tēporalium. In glo. in ver. de cōfesso tēpore. ibi sed verius est. Et hec secunda opi. verior cū sup

d pletione tamen. Nam tres menses dātur ad p tendam consecrationē vt currant isti tres men ses a tempore habite cōfirmatiōis. vt s. dixi. Et si cōfirmatus negligit consecrari infra istud tē pus statim vacant beneficia sua non tñ debēt in cōtinēti repellī ad episcopatū. Sed debet expe

e ctari per alios tres menses: et quo ad hāc repul sionem procedunt iura que faciunt mētionem d sex mensibus. vt in c. quomam. c. dist. et in c. h. de transla. prela. Et generaliter de istis temporib⁹ contingentibus tempore vacationis. vide bo. et plenam gloss. in c. si electio. de elec. lib. vij. vbi ha betur de tempore p̄fixo ad eligendū et electio nem p̄sentandū de electo. et de tēpore p̄fixo ad consentiendū electiōi. et de tēpore petēdi cō firmationē cōsecrationē et pallium. In glo. in ver. ad quē spectant. ibi non dicitur pleno iu re jno. princ. gl. quare expectatur tempus cōse

f crationis ex quo habet possessionem episcopatus. nam licet habeat possessionem nō tamē adhuc potest dici episcopus ex quo nō est consecrat⁹. sed debet appellari electus c quātūcūqz sit cō firmatus vel prouisus per papam: vt in ca. tua d

e libere p̄stari: vt ei non currat tempus per. l. cū quidā. et ibi Bar. Ang. et Pau. de cast. C. de his qui p me. iudi. nō app. cano. in c. si iustus. de appel. Anto. de butr. cons. xxvj. in prin. Bald. cōf. xvij. volu. j. Alex. cōf. xij. col. ij. ver. circa secundū. volu. j. cons. clxy. volu. ij. circa fin. volu. ij. et Rotam de cōf. xxi. incip. quando aliqua causa. in anti. in titu. de iudi. Anto. Francisc. An impedit⁹ debeat protestari et quō. Dicas qđ impedit⁹ facto iudicis debet protestari de tali impedimēto. als non excusaretur vt per gl. in c. cupientes. §. qđ si per viginti de elec. lib. vj. et per Bart. in l. j. §. dies. ff. qñ appel. sit. et habet per Imol. et Semi. i. d. §. qđ si per viginti. et nō in c. si de appel. secus aut est in alijs impedi mētis in quibus nō est necessaria protestatio quous illa sit utilis. et ad cantelā fieri soleat fm Pau. de ancha. in d. §. qđ si p viginti. et Imol. in dicto. c. si de appel. et habet per Inh. et Feli. in c. ex ratione. in vj. colū. de appel. et vide Pau. de cast. in consil. xxi. et omnino Alexand. post Roma. in l. de pupillo. in §. si quis ipsi pretori. ff. de operis noui nun tia. et in l. ij. C. de nautico fenore. et habet per Bar. in l. ij. in §. qđ dici mus. ff. si quis cau. et habetur in c. j. §. si autem. et in c. plerūqz. de rescri. Et adde quod Bart. in dicto. §. quod diximus. dicit qđ est de consue tudine facere talē protestationē. Alexander autē ibi dicit qđ requirit talis protestatio ad declarandum animum protestantis. Et adde qđ impeditus per indicē p̄sequi appellationem intra annum restituit ad tantum tempus quantum fuit impeditus. vt per Inno. in c. ex ra tione. de appella. et per Pau. de castro in p̄alleg. consil. xxi. et in alio cōf. xxv. et habetur in l. cum ipse. vbi per bal. et doc. ff. de excusa. tuto. et plus dicebat do. Pau. in dicto consil. xxv. quod idem est dicendū qñ etiā impeditur per partē fm Ly. in l. si. C. de adul. secus si fuisset impe ditus culpa sua: qđ tunc currat sibi tps. vt per Inh. et Hostien. in c.

si de elect. et habetur in l. quibus diebus. in prin. ff. de eō di. et dñmō. Et adde qđ impeditus debet probare impedimentū et qđ p̄fecisset id qđ intendebat p̄ficere nisi fuisset impedit⁹. tex. est no. fm Bart. ibi in l. qđ cōmeatus. ff. de re mili. et idē tenet Bar. et Alex. pōt eū in d. l. ij. §. qđ diximus. ff. si quis cau. et habet per Bar. in l. p̄fles. C. de appel. et

his que sunt a prela. et j. eod. nosti. unde nō pōt dici trāslatus ad plenū. In ea. gloss. ibi statiz possunt cōferri puo ra beneficia. Host. glo. ex qua habes qđ si prouisus de episcopatu facit se sta tim consecrari nō debet expectari tēpus triū mē

e sium⁹ vt vacet puo ra beneficia. Et hanc opi. gl. tenet Inno. et Cōpo. cōter doc. p̄ter Hostien. qui inherendo verbis litere requit p̄cise lapsū illius tēpons p̄fixi ad cōsecrationē qđ fm eum tex. ita loquitur. nec est illa sola ratio quam alle gat gl. qđ posset repellī ante cōsecrationē: sed est etiā illa ratio scz p̄pter multas expensas qua solet facere puo r. et allegat Host. p̄ se. c. si qui epī. xxi. di. Jo. an. p̄ illū eundē tex. cōcordādo distinguit qđ aut iste cōsecratus an lapsū triuz mensū habuit possessionē epatus. et tūc cūz ple ne sit trāslatus vacant statim beneficia puo ra vt p̄batur ibi. Aut nondū est adeptus possessionē et nō sufficit sola consecratio vt hic. et hec opi. ve ra et satis hoc fuit de mēte hui⁹ gl. et facit. c. si qñ iam trāslatus p̄eall. In glo. Sed dubiū est quid si cōfirmatus seu prouisus habet dispensationē vt nō teneret cōsecrari intra annū nunqd suspē dat ad annū vacatio puo r. beneficiorū p̄sup pōnto qđ in dispensatiōe nihil de puo ribus bñfi cijs caueat. Jo. an. i effectū videt velle qđ aut hec dispēlatio fuit concessa motu proprio pape. et tūc nō vacabūt statim puo ra beneficia. sed ex pectabit annus. aut papa dispēlauit ad istātiā: et tunc seruabitur qđ hic dicitur scz qđ vacabunt post tres mēses et. Ratio diuersitatis est secun dū eū qđ puo ra casu debet fieri larga interpreta tio ex quo dispensatiōi motu proprio p̄cipis fuit facta. Sed in secūdo casu nō debet fieri extē sio de vno ad reliquū cū materia sit odiosa. arg. pro vtroqz dicto in c. si motu proprio. cū seq. de preben. lib. vj. In glo. Not primo hoc dictū Jo. an. ex quo habes duo dicta notāda. Prīmū qđ dispēlatio licet in se sit odiosa et restringibilis: vt in c. j. et ij. de sil. p̄sby. lib. vj. tamen si sit motu proprio debet late interpretari. Et nō vnū effectum con cessionis facit motu proprio qđ habet limitare glo. in cle. si romanus pontifex. de preben. Secū dum dicitur qđ dispensatio non debet extēdi ad actum quasi consecutiuum si est facta ad instan tiam domi. Anto. dubitat de hoc secūdo dicto

ciuitas interfecit electum nō tamen dicitur interfecisse ep̄m. qđ not. p limitatōe. ita nos. xxv. q. ij. quē text. alle. Abba. in c. cū cām. in fin. de pba. et in c. cū dilectus filius. el. ij. in v. col. de simo. et in c. iter quatuor. in ij. col. de maio. et obe. vbi si ciues interfecerunt ep̄m: puo r. ciuitas et ecclesia dignitate ep̄ali ap. tñ p̄lati cōprehenditur electus et confir mat⁹ vt p̄bat in d. c. tam hīs. et voluit Semi. in c. j. lib. vj. de iure iurā. Adde Oldradum consilio. xxiij. vbi ponit quod secus est in abba te: qđ est abbas ante benedictionem: et eius beneficia vacāt adepta pos. licet non fuerit benedictus.

zacharias. Adde Feli. in c. eā te col. v. ver. tertio restringit. de rescri pris. sec⁹ est in ep̄o vt ibi per eū. vbi ponit oriam qđ inter ep̄m et abbatē est. quo ad ista. dic pro hoc. §. qđ abbas statim post electionē appellet abbas. in c. j. de supplen. negl. prela. istū in c. meminimus. in prin. et ibi Feli. de ac. et potest ante suā benedictionē vti baculo p̄torali anulo et mitra. vt nō. iste in cap. inter monasterium. col. vlti. vers. quero vltimo. de re iudi. post Jo. and. in cle. attendentes. §. statuimus. de sta. mona quod tamen intelligo de puilegiaris. vt in c. p̄alleg. §. statuimus. f. Sebast. Sapia. Vel p̄uissus. Vide Firma. in trac. de ep̄sc. in. nū. parte li. ij. circa prin. vbi facit differētiā inter ep̄scopum et abbatē. g Ad dñm. Vide in proposito tex. et ibi doc. post Bar. in l. lilla. la. j. ff. de verb. obl. et que posui in textualibus. Eleuas falco.

f h Larga interpretatio. Adde Pet. de anch. cōf. clxxij. et dicit Cal. cō f. ij. qui fil. sint leg. qđ hz dispensatio sit odiosa qđ tñ vñ aliqd operari. i Sebast. Sapia. Dispēlatio. Vide pul hre per Feli. in c. postula sti. in vltima char. ver. limita sexto. §. de rescrip. et ibi late an iū dispensationibus fieri debeat larga interpretatio.

p bal. in l. i pecu niarjs. de feri. et vide Al. et in cō sil. xlij. in ij. par te consiliorum. Electus. vide istuz in c. etā lris. in ver. consecrau di. et in ver. a p̄e lationē. j. de test. glo. in c. j. de reli. do. et gl. in p̄oe. cle. in vers. potifi catus. et ibi istum in apo. vide In nocen. et istum in c. de multa. de p̄ ben. vbi nō dicit tur ep̄s an conse crationē. gloss. in cle. h. in ver. p̄tizi ficū. de cele. miss. vbi appel. p̄tizi cis non venit ele ctus et confirmatus nondū conse crat⁹ et gl. in cle. j. in ver. quīs. de pe. fallit in casu cle. in ver. ep̄is. d. fo. cōpe. qđ ma teria ibi subiecta ita concernit ele ctos et confirma tos nondū cōse cratos sicut ep̄os cū electus et con firmatus tātū ea pōt q̄ sunt iuris ditiōis sicut ep̄s et vide istū l. c. cū aplica. in fine de his q̄ si. a p̄la. et in c. i. eos. de he. Et ideo pulchre dixit Bal. in l. si nōdum. C. de fur tis. et nō. quod si

Sanozmitanus super Prima parte primi.

¶ Ad consecutio-
na. vide bo. tex. i
c. accepim⁹. deta-
te. ⁊ quali. vbi ap-
probat⁹ ad ordi-
nē videt⁹ appro-
batus ad benefi-
ciū tāq̃ ordinis
cōsecutiū: nota
bis tñ qđ dispen-
satio non trahit
ad cōsecutiua ei⁹
sup quo dispēsa-
tur qñ dispensa-
tio lprimit effe-
ctū validū super
actu in q̃ dispēsat
absq; eo qđ extē-
dit ad illud cōse-
cutiū: ordinis
sacerdotalis est
q̃ possit habere
ecclesiā curatā. d.
elect. lib. vi. l. 3. ca-
nō. ⁊ tñ nō extē-
dit ad illā. hanc
opi. tenuit Old.
cōsil. cccv. incip.
puncta breuia. i
iij. col. ⁊ But. in
c. literas. d. filijs
psby. Mod. hoc
volūt in. c. postu-
lasti in. xviij. col.
de rescript. ⁊ Cō-
post. hic i. s. seq.
⁊ Spec. in tit. de
leg. ij. ver. quid si
dispēsatū. ⁊ Be-
mi. in. c. d. de fil.
psby. lib. vi. ⁊ p
istū in. c. pro illo
ruz. de preben. ⁊
gl. in cle. genera-
le. d. et a. quali.
⁊ Bem. in. c. licet
canon. palle. in
pun. dixit qđ nō
attigēs. xxv. an.
est inhabilis ad re-
ctoratū parochi-
alis ecclesie et sic
licet haberet ps-
byteratū añ hāc
etate p hoc non
censeret habilis
imo collatio hñs
ficij curati facta
minori est nulla
ipso iure s̃m euz
ibi p illū text. se-
cus putarē si dis-
pēsatio nō posset
se habere sine cō-
secutiua p id qđ
voluit geminia.
post Arch. in. c.
cū ex eo. d. elapso.
de elec. lib. vi. ⁊ p
tex. in clemē. ne i
agro. ceterū. d.
sta. reg. ⁊ p istuz
in. c. qz intatū. d.
p̃bē. faciat qđ vo-
luit Cal. in. 2. si. i.
de fil. psby. ⁊ In.
in. c. si. eo. titu. fa-
ciat etiaz q̃ vult
antece. dēs vult ⁊

quonia priora beneficia vacant per cōsecrationē aut per negligētiā in petenda cōsecratione que cōmittit per cursum illi tēporis de quo in text. ¶ Sed obtinēs dispēlationē vt nō teneat cōsecrari intra annū dī negligēs ergo nec vacabūt priora bñficia. Et hec opi. plus placet q̄ p̄cedens. nā vacatio beneficiorū venit cōsecutine ad cōsecrationē. dispēlatio autē ad vnū extendit ad cōsecutiuā ad illud. vt no. gl. in. c. qz intantū. d̄ p̄bēb. 7 in. c. si q̄s in clero. vñ. q. i. facit qd̄ no. llo si. in. c. postulasti. de rescrip. 7 vide qd̄ plene dixi in. c. at si clerici. in. s. de adul. de iudi. Et in si. glo. Nec iura: vt dicit Jo. an. 7 bene nō p̄bāt hoc vl. timū dictū gl. 7 dic q. c. literas. loquit in duob. canonicaribus in eadem ecclesia. 7 eodē modo. c. euz nostris. non loquitur etiā in casu nostro. Et contra gl. videt text. in. c. de multa. iu si. de p̄bēb. vbi dicitur q̄ per receptionē secūdi curati vacat primū cōsimile: ergo sec⁹ si primū erat sine cura. Sed dubiū est si primū requireret residentiam b̄nū nūq̄ vacet per adeptiōē secūdi curati: 7 credo qd̄ nō: l3 debeat priuari. qd̄ plenus dico in. c. si d̄ cle. nō resi. 7 in. d. c. d̄ multa. ¶ Ultimo hīc queritur vtrū priora beneficia vacēt si elect⁹ ad ministrat de facto ante p̄firmationē. Collec. hīc q̄ sic. c. allegat. c. quanto. de trāsla. epi. aduerte qz nō debet iudicio meo plus operari administratio facti quā iuris: sed si iste de iure administrasset nō per hoc vacaret priora beneficia sed deberet expectari tēpus p̄sūm ad cōsecrationē vt hīc: ergo idem dicam⁹ in eo qui administrat de facto vt non sit melioris conditionis stultus quam sapiens. vt in. c. eū qui. de p̄ben. libro. vi. ¶ Ad. c. quāto. dic q̄ loquitur in epō qui trāstulit se de facto ad aliū episcopum. nam quia de facto plene translatus est perdit primū episcopatum 7 non debet habere secundum vt sic careat habito 7 ambito. vt ibi.

¶ Etas habilis requiritur tēpore collationis aliter collatio est ipso iure nulla: sed an requiratur in beneficiis non curatis. 3.

Beneficiatus nō faciens se promoueri ad ordines an sit ipso iure priuatus beneficio. 9. 10.

Archidiaconus regulariter nō habet curā animarum 7 non potest excommunicare.

Excōicatio per quas personas potest fieri.

Excōicatio facta cū maiori solēnitare non plus ligat quo ad deum q̄ alie: sed sit ad terrorem.

Ep̄s nō pōt dispēlare circa defectum etatis.

Ep̄s cōferēdo beneficiū sciēter inhabili nō pro hoc videtur ipsum habilitare: secus in principe.

Ep̄s oportet q̄ sit subdiacon⁹ tempore quo eligitur in episcopum.

Promouēdus ad dignitates inferiores vel ad ecclesiam curatam an debeat esse saltes in sacris tempore promotionis.

Inferiora. ¶ In dignitatib⁹ 7 officiis citra ep̄atum ac curatis beneficiis d3 assumēdus. xxv. annū attigisse: 7 alio esse idone⁹ sciētia 7 morib⁹: 7 si nō est in ordine requisito d3 se promoueri in p̄mis t̄pib⁹: alio monitus nō parēs priuatur bñficio non obstatē appellatiōe nisi ex cā legitima excuset. h. d. vsqz ad. s. clerici. ¶ Mo. primo q̄ ministeriū idē est q̄ officiū seu dignitas⁹ vnde quia. s. in principio fecerat mētiōē de dignitate ep̄ali voluit hoc statuere sup̄ inferiorib⁹ ministeriis. i. sup̄ dignitatibus 7 officiis inferiorib⁹. 7 differētia est inter ministeriū: 7 ministeriū. Nam ministeriū est idē qd̄ sacramētū. ministeriū est idē qd̄ officiū: 7 de vtroqz vide bo. text. i. q. i. c. multi. 7 largo nō etiā papa d3 habere officiū. vt p̄bat. s. c. p̄ri. ¶ Mo. si vnā regulā circa etatē requisitā in promouēdis ad inferiora bñficia seu dignitates 7 ad ecclesias curatas requirerem⁹ necessario t̄pore collatiōis. xxv. annis. sufficit tñ q̄ sit inceptus licet nō cōpletus. quid autē in promouēdis ad alia beneficia. dic vt dixi plene in. c. super inordinata. de p̄bēb. ¶ Tertio not. q̄ archidiaconus nō tenet se facere promoueri in sacerdotē sed satis est vt sit diacon⁹: secus

autem est in decano preposito et similibus et hic.
 2° in. c. i. de eta. et quali. ¶ Quarto not. q. licet p^rbyterat^{us} sit annexus alicui b^en^eficio vel dignitati
 nō tñ est necesse q. promotionēdus habeat ordinē
 requisitū tempore promotionis. sed satis est q.
 faciat se p^rmoueri postmodū in p^rimis tempo
 rib^{us}. qd^o an sit verū indistincte dicā cū gl. Secus
 autē est in etate: tñ etas requirit tēpore colla
 tiōis: al^{is} collatio est ipso iure nulla: vt hic. et me
 lius in. c. si eo tpe. de referi. lib. vi. facit. c. vnicum.
 2° de eta. et quali. eo. li. ¶ Ultimo no. q. nō faciēs
 se p^rmoueri ad ordinē quē b^en^eficiū requirit nō
 est ipso iure b^en^eficio p^riuatus nec debet p^riuari
 sine monitiōe quod hodie limitatur. nā ecclesiis
 parochialibus incōtinenti est p^riuat^{us} qui nō fa
 cit se intra annum promoueri in sacerdotē. vt in
 c. licet canon. de elect. li. vi. et vide ibi plene gl. an
 et qñ requirat hodie admonitio. hoc tñ dictū nō
 procedit in ecclesiis parochialibus et collegiatis.
 vt in. c. statutum. eo. d. titu. lib. vi. ¶ Sed quero
 quid si iste dignitates vel officiū nō habeat curā
 nūquid necessario requiratur etas. xxv. annorū.
 doct. expresse non t^ugūt: s^{ed} tex. iste videt prima
 frōte probare q. non: q. loquitur de ministeriis
 habentib^{us} curā animarū: ergo secus in aliis. sed
 Joā. an. solus videtur tacite sensisse contrarium
 qui super verbo alia que dixit supplendū qñq^{ue}:
 quān^{do} senserit q. nō sit necesse quod habeat curā
 animarū. Sed ego hoc dictū teneo et probō per
 c. vñū. de etate et quali. li. vi. vbi dicit^{ur} q. episcop^{us}
 potest dispensare in dignitatibus et in personati
 bus nō habentibus curā post. xx. annū. Ergo o
 iure in illis etiā requiritur tempus. xxv. annorū.
 q. al^{is} dispensatio nihil operaret^{ur}: nec habemus
 aliud ius de etate disponēs super istis dignitati
 bus inferioribus: vnde dicimus q. etiā Abbas
 cōprehēditur sub isto. s. vt no. gl. in. c. indemni
 tibus. post p^rin. j. eo. lib. ¶ In gl. in ver. archi
 diaconatum. ibi: sed non principaliter. vult ergo
 glo. q. archidiaconus habeat curā animarū: sed
 non principaliter. et forte ideo dixit et nō princi
 paliter: quia habet illam sub episcopo quasi vi
 carius episcopi a iure deputat^{us}. vt no. in ca. j. de
 offi. archi. hinc est q. ali^{us} nō potest cōmittere cu
 rā animarū vt in. c. cū satis. de offi. archid. Sed
 ego intelligo gl. procedere s^{ecundum} consuetudinē di
 uersorū locorū. nam in multis locis archidia
 conus habet sub se parochiam distinctā in qua
 exercet curas animarum. Item requirit et visitat
 totā diocesim loco episcopi: et in istis casibus ine
 rito exco^micat ex quo habet iurisdictionem: et ita
 inte^rlige iura que innuūt q. archidiacon^{us} exco^mu
 nicaue^rit. Sed vbi non habet actu curas nec
 habet subditos sicut hic Senis et in multis aliis
 locis: tūc nō potest exco^micare vbi nō dicit habere
 re curā animarū: ex quo eā nō habet nec in foro
 cōtentioso nec penitentiali et de iure cōi non ha
 bet pprie curā animarū p^rsertim tenēdo opi. Joā. f
 an. in. c. ad hec. in. s. in quadā. de offi. archi. vbi di
 xit q. sup^{er} duob^{us} dūtaxat de qb^{us} in illo text. et in
 c. vt nostrū. eo. ti. archi. fundat intēctionē suā de iu
 re cōi sup^{er} aliis succūbit nisi p^rpter cōsuetudines.
 Unde officiū archidiaconorū determinatur vt
 plurimū s^{ecundum} consuetudinē locorū et s^{ecundum} varias con
 suetudines intelligit tot^{us} fere titl^{us}. de offi. archi.
 et no. Inn. et Jo. an. post eū in. c. i. eo. tit. ¶ Pro hoc
 facit. c. archidiaconis. e. tit. vbi s^{ecundum} verā lec. p^rbat^{ur}
 q. archidiacon^{us} nō pōt de iure cōi exco^micare. vidē
 etiā gl. in. c. cū satis. p^realleg. vbi late disputat an
 habeat curā animarū: et pot^{est} videt inclinare in
 partē negatiuā. ¶ ¶ Mo. ii. ex fi. gl. q. oēs prelati
 etiā circa ep^{iscopum} possunt exco^micare sine tamen solē
 nitate de qua. xi. q. ii. in. c. debēt. et c. cum aliquis.
 Et intellige de prelatiis habentibus subditos
 actu. vt in. c. cum in ecclesiis. de maiori. et obed. et
 in. c. sicut. de simonia et in. c. cum ab ecclesiis: s^{ed}
 p^reallega. de offi. ordin. Dubitatur etiā de p^res
 byteris curatis nunquid possunt exco^municare
 suos parochianos. et dicendum vt sequitur legi
 tur et notatur in ca. si sacerdos. et in. d. cap. cuz ab
 ecclesiariū

cōsequēs vt no.
Ab. in. c. cū. m. d
cōsti. 2 in. c. oliz.
de censu. l. allud. 2
l. placet. ff. d. acq.
here. l. ad rē mo
bilem. 2. l. ad le
gatū. ff. d. pcura.
cum similibus.
¶ Adde hic dis
ctis per Abbatē
qđ voluit p. d. d
anch. cōs. ccc. cū.
vbivoluit qđ ha
bēs ex dispensa
tiōe qđ nō teneat
se facere p. mone
ri ad sacerdotiū
vsqz ad annū qđ
tū vigore illi⁹ di
spēsatiōis nō d3
stare qn se faciat
p. mone ri ad dia
conatum.
¶ Residentiaz
Adde Ol. cōsil
xiiij. Pau. de ca.
2. li. ccc. Old 2. si.
clxx. Lap. alleg.
xxxi. cxi. 2. cxi
vii.
¶ Qđ sic. Adde
Old. cōsil. cxi.
dic tū qđ eps bñ
dicens pplm an
teqđ p. sentiat ele
ctiōi nō dicitur
administrare nec
incurrit aliquas
penas fm eūdez
Old. cōsil. cxi.
Sebasti. Sapia.
¶ Seu dignitas.
Ad hoc tex. hūc
not. Bo. an. i. c. h.
j. d. cōces. prebē.
2 ibi oīno videas
Ab. 2 de differe
tia iter mīsteriū
2 mīsteriū. vii
do. Abb. i. c. j. in
ij. no. j. de vita 2
ho. cleri. 2 i. c. ad
nostrā. de simo.
¶ Parochialis
bus. adde late se
deri. cōs. lxxvi.
¶ Archidiacono
nō. Adde quest
antiqua natura
archidiaconi. ro
ma. consi. cxxxi.
zacharias.
¶ Adde Spec.
in tit. d. iurif. om.
ind. ver. sed casu.
Archid. in c. i. d
offi. arch. Spec.
in tit. de offic. ar
chidia. per totū.
2 2. ardi. in cle. i.
in. xiiij. q. in opp.
de offi. ordi. euno
dem in cle. fi. bi:
an sit dignitas. d
preben.
¶ Cum ab eccle
siarum. vide per
do. meum domi.
Andr. Au.

ecclesiarum. de offi. ordi. Et generaliter qui possunt excommunicare. dixi in repe. si q. s. de fo. cōpe. Et scias q. excommunicato que ferē cū solennitate predicta nō ligat magis quo ad deū: s. seruat illa solē nitas ad terrore z quo ad facultate obtinēdi absolutionē: q. nō pōt absolui nisi cū eadē solennitate. ¶ In gl. sup. ver. xxv. annū attigerit. ibi licet sit in minori etate. glo. ergo hic refert opi. quorūdā q. teneantur epīm posse dispēare. circa defectū etatis in pmonēdis ad eccle siā curatā vel dignitatē. Sed gl. remittit ad. c. cū dilectus. j. eod. et ibi tenet contrariū z melius. Et videtur hodie hec cōtraria opi. pbari. in. c. vnico. de eta. z quali. lib. vi. per locū a speciali. nā ibi pmittit epī scopis dispensatio in dignitatibus z personatibus non curatis. ergo secus in curatis. Nec obstat. c. preterea. z alleg. hic in glo. quia loquit in defectu ordinis z nō etatis. maior est enī defectus ordinis q. etatis. ¶ An etiā epī b. casibus in quib. possunt videātur dispēare pferē do personatū seu dignitatē minoris: dic q. nō imo venit puniendus. q. contulit indignitatem finaliter determinat glo. no. in. d. c. vnico. z fa cit quod no. Jo. an. in. c. si. de ichisina. Secus dic in principe. nā pmo cept cōferendo sciēter indigno videtur dispēare dūmodo p literas suas possit cōstare de certa scientia indignitatis: vt no. Bar. in. l. bār barius. ff. de offi. preto. secus in inferiore vt dixi. Sic pōt. ann. reduci ad concordia q. in vniū dixit in. c. veniens de fil. presby. z aliud dixit in. c. dixeris fallacis. de cleri. cōuga. dimeritatis ratio est: q. princeps nō tenetur ad. ibere cause cognitionē in disp. sando sed sufficit sola voluntas: vt in. d. sed z quod principi insti. de iure natu. facit. l. quidā cōsulebāt. ff. de re iud. Sed inferior debet adhibere cause cognitionē als punit. vt no. in. d. c. h. per. ann. in. c. cū ad monasteriū. j. de statu re gu. Et in gl. dic q. hodie cessat hec difficultas per clem. gene. aiem. de eta. z quali. vbi habetur qd in. x. v. anno pōt quis ordinari in pres byterū. Et an epī possint dispēare circa etatē in ordinib. pferēdis: dic q. nō vt no. glo. in. d. cle. generalē. ¶ In gl. in ver. p̄hgo a caa. ibi: vel saltē vsq. ad sex mēses. z de hoc dic vt leg. z no. in. c. si. p. cleri cis pauperib. de pre. li. vi. z in. c. comissa. de elec. eo. li. debet enim isti p̄moueri in quatuor p̄muis tēporib. si fieri pōt vt ibi: hodie autē cir ca p̄motos ad ecclesiā curatā dic vt in. c. licet canon. eo. ti. li. vi. obet em̄ isti p̄moueri intra annū ad sacerdotiū als sunt p̄uati ipso fas cto vt ibi. z de hac materia vide ibi plen. gl. z in. gl. tene dictū glo. nā hodie nō seruānt interstitia seu interualla tēporū que olim obser uabant: vñ etiā laicus in carnis p̄uato pōt esse sacerdos in festo reur rectionis domini nostri. Jesu chisti. de quo vide glo. in. d. clemen. ge neralē de eta. z quali. ¶ In gl. remoueat. in. si. intentus glo. est q. quedā sunt beneficia habentia certū ordinē annexū z ad illa promo tus tenetur facere se p̄moueri ad ordinē requisitū: z quia ex quo re cipit alterū connexonē videtur ad reliquū se obligasse quedam sunt beneficia que nō habent certū ordinē annexū vt canonicatus: z in il lis nō tenetur quis facere se p̄moueri ad maiores ordines nisi put necessitas vel utilitas ecclesie requirit. sic intellige. c. queris. alleg. in. gl. Sed cōtra hoc z p̄tra tex. op. si bñficiū habet certū ordinē annexū ergo oportet q. tpe p̄mouitiōis habeat illū ordinē: ad hoc q. legif z no. in. cle. vt hi qui. de eta. z quali. facit. c. j. xl. dist. Sol. dic. q. quedā est annexio respectu aptitudinis. quedā vero annexio respectu act. ¶ Primo casu requiritur q. quis habeat etatē tpe p̄mouitiōis in qua quis possit p̄moueri ad ordinē requisitū nec est necesse q. tunc ha beat illū ordinē sed satis est q. sit habilis ad illū accipiendū: z teneū illū recipere quā citius potest temporibus tñ cōp̄entibus. z in hac annexione intellige istū tex. z. c. si pro clericis pauperibus. z in. c. cum cui. de preben. li. vi. Iñ istis iuribus patet q. ecclesia curata vel digni tas habet annexum presbyteratū. z tñ nō requirit q. quis sit in sacer dotio tempore p̄mouitiōis: sed satis est vt postea promoueat. vt hic z in iuribus p̄ealle. Et hoc ideo q. illa annexio est respectu apti tudinis: q. d. esse aptus ad illū ordinē: sed secūdo casu qñ est anne rio respectu actus requiritur necessarius qd tpe p̄mouitiōis habeat illū ordinē annexum beneficio. Exemplū dicit statutū q. talis p̄e bendā nō cōferatur nisi actualiter constituto in sacerdotio: z tunc o portet q. tpe collationis sit sacerdos als non valet collatio. hic fuit subtiliter de mente gl. in. d. cle. vt hi qui. quam tene menti. ¶ Aīdem simile in eligēdo epīm. nam requiritur tēpore electionis vt sit subdia conus. vt in. c. a multis. de eta. z quali. vñ de habet ordinē subdiacona tus annexū actu. Maiores vero ordines habet annexos aptitudine: z hāc cōclusionem videtur etiā velle dñi de rota deci. iij. Vbi ponunt notabile z quotidianā questionē nūquid expectans apostolicus nō existēs in sacerdotio possit acceptare beneficiū cui est annexum sacer dotiū actualiter modo predicto. Et tandē videntur concludere post Jo. mona. z ali. s. quod aut beneficiū habet actu sacerdotiū annexū ex prima fundatiōe bñficii: z tunc nō pōt expectans illū beneficiū ac ceptare ex quo non est in sacerdotio saltē qñ illud beneficiū fuit fun dātū p laicū. Quia nō est verosimile q. per clausulas generales ap positas in literis pape voluerit derogare ordinationi beneficii ne lai ci retraherent ab edificatiōe ecclesiarū. facit qd no. gl. in clemen. j. de preben. sed si beneficiū habet sacerdotiū annexū non ex fundatione sed ex statuto postea facto per epīm z capitulū tunc potest beneficiū

acceptari per expectatē p̄pter clausulas que so a let apponi in lra in eo q. papa solet mādare non obstantibus quibuscūq. statutis zc. Et hoc itel lige. vt dixi in annexiōe respectu actus. nā in an nexione respectu aptitudinis indist. ncte pōt ex pectās tale bñficiū acceptare per d. c. si pro cleris cis pauperib. z hoc bene notabis. Qualiter an tē cognoscat an sit annexio respectu act. vt apti tudinis recurrendū est vt dixi ad xba. ¶ In gl. in ver. si canones. an fin. gl. q. ponit veritatē Sed quero nūquid p̄mouendus ad dignitates inferiores vel ad ecclesiā curatā debeat esse sal tem in sacris tēpore p̄mouitiōis: Innocentius hic z Compo. q. non. q. tex. iste solū facit mētio nem de etate moribus z sciētia: nec requirit cer tum ordinē tpe p̄mouitiōis sed solū mandat vt post q. p̄moti fuerint assumāt ordines requisitos. ¶ Hostiē. tenuit p̄mū dices q. sine dispōsatione nunq. pōt quis p̄moueri ad talia bñficia nisi sit saltem in sacris per. c. preterea de etate z qual. ¶ Jo. an. in. c. vnico. de etate z quali. lib. vi. in no uella. distinguit inter dignitates z personatus ha bentes sacros ordines annexos z inter alios nō habentes sacrum ordinē annexum. vt in primis procedat opi. Hosti. in secūdis pcedat opi. cons trariā. Quā tñ limitationē respectu ecclie cu rate dedit in. c. si pro clericis pauperib. p̄ealle. in. gl. sua. Primū dictū scz Anno. cōiter observa tur. z hanc questionē plenissime tāgā in. c. dūdū el. j. eo. dic vt ibi. ¶ Not. tñ ex dicto Jo. and. q. nō omnis dignitas seu personatus habet sacrum ordinem annexum. vñ de vide glossam sing. lx. di st. n. c. j. que dicit quod quem ordinem debeat ha bere cantor p̄moueri z similes standū est con suetudini: z potest capere hanc doctrinā clariōrē q. vbiq. habens dignitatē officiū vt persona tum non habet curā animarum nec in iure cane tur quod debeat habere certū ordinem: tñ se ra illam gloss. vt recurratur consuetudinem. ¶ Nec ob iste tex. q. restringit se ad dignitates ha bentes curam z ideo dicit q. debet se facere pro moueri in sacerdotem. ¶ Eligentes sciēter indignum p̄mouentur pro vna vice potestate eligēdi z suspenduntur p triē nium a beneficiis que habent in illa ecclesia vbi faciunt malam electionem. ¶ Delinquens aliquando pro eodem delicto pati tur duplicem penam. ¶ Pena vbiq. ponit a iure ratione alicuius d licti: d. illud delictum esse consummatum ad hoc vt pena committatur. ¶ Episcopus conferens beneficiū indigno p̄uaf prate cōferendi pro prima vice: si sciēter fecerit. Eligentes indignus quod p̄uatur. an habeat locum in omnibus electoribus. ¶ Collatio bñficioz ad quē spectat: si per aliquos sit amissa vel per negligentiam vel delictum. ¶ Collatio bñficii facta indigno. est ipso iure nulla ¶ Tempus quando est datū in medio alterius tē poris: quando d. incipere currere an tunc quan do conceditur vel finito illo primo tempore. ¶ Clerici sane. Eligētes indignus cōtra formā hui. c. p̄uati sunt pro p̄ma vice ptate eligēdi. z idem in collatoz: z defectū capituli supplet episcop. z conuerso: z si capitulū negligit sit deuolutio ad metropolitanū. h. d. vsq. ad finem. ¶ Not. primo hic duas penas cōtēntas cōtra eligētes indignū. Prima quod p̄uati sunt potestate eli gendi. intellige pro prima vice. i. pro prima ele ctione fienda. ¶ Aī hanc potestatem recuperat in secūda electiōe: vt in. c. cū vintomeñ. j. eod. Secū da pena q. sunt suspēsi per triennium a benefi ciis ecclesiasticis. Intellige hāc penam respectu beneficiorum que quisq. habet in illa ecclesia ad quam uit facta electiō: ad alia vero bñficia nō extendit vt est hodie tex. in. c. si cōpromissarius. infra eodem libro sexto. z per hec duo iura dixit Jo. an. And. notabile verbum in regula oclia in m. c. lib. vi. q. verba dispositionis nō debet. ita

Epīm posse di spensare. adde la te ro. consil. cccxy. ¶ Sebast. Sapia. ¶ Episcopi. Aī de Spe. in tit. de dispensa. s. quali ter. z ibi Bal. in additionib. vbi dicit q. requirit q. p instrumentū vel p testes p̄ter q. ep̄s voluerit dispēare als p̄ mouēdo aliquez sciēter indignū non censet dispē sare. vñ Sumia nū in scda parte libri q. ti. q. xxv. in tracta. de ep̄o. vbi etiā dicit esse secus in impera tore et papa: vt ibi ponit que re quiratur ad hoc vt papa censet dispensare. ¶ Indignitatis. Oldr pro z con tra consil. cccxy. vsq. ad cccxxii. ¶ Clausulas ge nerales. Ad op̄e trū de ancha. cō sil. xix. vel cccxy. ¶ Ad p̄uatiōem adde Oldr. consil. cccxii. zacharias. ¶ Pro p̄ia ele ctione fienda. ad de ad quēdenol: na: vt ptas eligē di vbi elegerunt sciēter indignū: z dic q. ad papā h. alius sibi inea diatus superior. vt p. Ber. z Hosti. in. c. bone. lo. j. j. eo. z p. Cōpost. in. c. cū vintomeñ. eo. ti. qd probat per ea q. posui. j. proxi. apo. in. x. ad metropolitas nū. Et idē in re gularib. bñficiis: vt no. per Compo. post in. c. ne p. de factu. z Hosti. in. c. cū in cūctis. isto ti. per text. in. c. quāq. hic alle. eo. tit. lib. vi. licet ¶ An i. c. innotuit. j. eo. tenuerit con tra iū z i. p̄dicta addi. tex. in. prag. sin. eo. tit. s. qd si p̄dicta. z ibi glo. in ver. p̄uati. ar chid. do. z Lar. Alex. in. c. sacro rum. s. j. lxij. dist.

Sanonmi. super Prima parte primi.

Sebasti. Sapia.

Eodē delicto. vide late Bald. Fulg. et Pau. de ca. i. l. j. C. de sum. tri. et sio. ca. et Sa. lice. in. l. q. de cri. mine. C. de accu. et nūqd punitus

in foro canonico a per iudicē eccle. b

fiaſticū ponit pu nri per iudicē se

cularē traditō. Aut. in. c. tue. de pcur. Jo. d. ana. in. c. de his. de ac

cusa. Abb. et Jo. de imol. in. c. j. de offi. or. et Abb. in

c. de causis. colū. pe. de offi. deleg.

Duplici pena. c

vide Jo. an. in. c. d

felicis. s. ceteruz. de pe. li. vi. doct. in. c. tue. de pcur.

et in. l. senatus cē suit. ff. de accu.

Cōsummatū. f

Istud dictum re fert iste in. c. j. de

eo qui mit. i. pos. cā rei ser. in. v. co.

ver. ex p̄dictis. et 4

est tex. et bal. in. l. si q. nō dicā ra

pere. in. q. colū. in x. iuxta hoc q̄ro

C. de epis. et cle. et l. data opa. in. co.

xi. in ver. item i penis statutōrū.

C. q. accu. nō pos. et i. aut. habita in

ult. co. C. ne fil. p pat. vbi dicit q̄ i

salib. delictis in quib. pena ipso

facto cōmittitur 5

nō hz locū p̄ia: vt est gl. fi. in cle.

nei agro. s. quia x. in ver. ipo fa

cto. de stat. mo. et Bal. in. l. si quis

seruo. in fin. C. de furt. et in ru. ff. so.

ma. et in. l. j. s. hoc aut. ff. qd quisqz

in. et in. l. qui aut operas. per illuz

textū. ff. d. infā. et

Ex. in. d. l. si quis nō dicā rapere.

limita hic vnum nisi p̄stitutio pu

niat attētatū. vt est casus in. l. j. s.

bestias. ff. d. posi. fm Salic. in. d. l. si quis nō dicā

rapere.

Adde bal. cō sil. cclxxvi. Alex.

consil. cxxv. Frac.

Are. cōs. xlix.

large sumi sicut possent fm lataz significationē

verboz. Sz debet restringi ex quo subest aliqua

ratio seu equitas restringēdi: nam vt hic vides

tex. iste suspēdebat istos eligētes idignū simpli

citer a bñficijs. Et tñ restringunt ista xba ad be

neficia q̄ habēt in illa ecclia et hoc iō qz eligētes

sic eligēdo ledūt illā ecclia ad quā fit electio: er

go pena nō debet vagari respectu aliorū bñficio

rū que sunt albi et hoc nō bene. Et ex hoc et ex

text. nō. qz qñqz pro eodē delicto quis punit du

plici pena et vtrazqz imponit. de quo i. c. at si cle

rici. in fi. de iudi. Et not. secundo ibi elegerint qz

hāc penā nō incurrūt electores nisi elegerint idi

gnū: intellige sciēter. vt i. c. innotuit. j. e. Et quo

infertur qz si aliquis nō ianiti scrutinio idignū:

sed recessit ab illa noiatiōe anteq̄ perueniret ad

electionē vel scrutiniiū fuit laceratū nō habēt lo

cū iste pene. vt est hodie tex. i. c. p̄petuo. j. e. li. vi.

Et p̄ istū tex. et illū pōtuit Jo. an. vñ dictū

semp mēti tenēdū in regula odia. in mercu. sup

xbo pena. dicēs qz vbi pena apponit a iure ipo

facto p̄pter aliquod delictū cōmissuz nūq̄ est

locus illi pene nisi illud delictū sit cōsummatū

quantūcūqz fuerit inchoatū. Sed posset extra

ordinarie puniri qz delictū inchoauit: pena tñ a

iure imposita nō habet locū. hoc dictū pbat hic

iūcto illo. c. p̄petuo. Et credo qz Jo. an. hoc po

nat in regula in penis. in mercu. Pro quo facit

aliud singulare dictū Bar. i. l. j. ff. d. sica. vbi dicit

qz statutū puniēs delictū certa pena nō habet

locū in eo qui inchoauit seu incipit illud delictū

si illd nō perfecit: quia statutū et maxime penale

est strictissime interpretādum. vt in regula odia.

li. vi. Et de hoc vltimū vide plene qd nō. bart. in

l. si quis nō dicā rapere. C. de epi. et cle. Et not.

ij. ibi ep̄s. qz ep̄s p̄ferēs bñficiū indigno p̄uaf

potestate illud cōferēdi: intellige prima vice: vt

3. dicit in electōib. vt qñ sciēter cōtulit idignoz

sec. si ignorāter. vt. j. e. innotuit. Et nō. ex hoc et

ex tex. qz sicut capitulū supplet negligētiā ep̄i in

collatiōe bñficioz. vt in. c. h. de sup. negli. pla. et i.

c. h. de cōces. p̄ben. ita supplet si ep̄s p̄uaf pro

pter delictū suū qz p̄tulit bñficiū indignoz hic.

An autē pena eligentiū habeat locū in omnibus

electionib. vbi dicit qz nō. Primo qz nō habet lo

cū in cardinalib. eligentibus papam: quia hoc

nō est iure cautū. Et hoc nō. gl. in. c. si duo. lxxix.

distin. Item nō habet locum in prelaturis citra

episcopatū sz restringitur ad ep̄atus et supiores

dignitates. vt in. c. si p̄promissari. p̄alle. Et in

gl. fi. ibi: sed illud est ordinariū: pōdera glos. et dic

qz regulariter maior supplet negligētiā inferioris.

iuxta nō. in. c. cū simus. ix. q. iij. et c. ex parte. d

conces. p̄ben. et hoc voluit ibi dicere gl. dum dicit

qz ordinariū. minor autē nō supplet negligētiā

superioris nisi in casib. in iure expressis. vt not.

Inno. in. c. qz diuersitatē. de cōces. p̄ben. Unde si

nō diceret hoc de capitulo nō posset capitulum

supplere defectū ep̄i. Et gñaliter cū queritur ad

quē fiat deuolutio in collationib. beneficioruz

seu electionib. distinguendū est. Quot aut que

ritur in ecclesijs cathedralibus aut inferioribus

primo casu serua decretalē quāqz. j. e. li. vi. vbi di

citur qz in casu negligētie deuoluit potestas ad

metropolitanū scz quo ad p̄uidendū ecclesie de

episcopo. alij vero casibus potestas deuoluitur

ad papā. In ecclesijs vero seu bñficijs inferiorib.

b. subdistingueudū est: qz aut loquimur de deu

olutiōe fieda de capitulo ad ep̄m aut econtra.

Primo casu aut capitulū negligit: et tñ deuol

uit ptas ad episcopū. vt in. c. h. de cōces. p̄ben.

Aut peccauerūt eligēdo idignū: et si oēs pecca

uerūt deuoluit potestas ad ipsum ep̄m. vt in. d.

c. ij. et i. c. quāqz. p̄alle. in fi. Aut aliqui nō pecca

uerūt: et tñ potestas deuoluit ad nō peccantes

nō aut ad superiorē. vt in. c. gratū. s. ti. progi. Si

autem ep̄s interfuit capitulo in collatiōe. vel ele

ctiōe tanq̄ prelatus vel canonicus serua qd ha

betur in. c. postulastis. de cōces. p̄be. Scdō casu

dic qz aut ep̄s perdit ptatem in beneficij spectā

tibus ad eū iure proprio et fit deuolutio ad suū

capitulū siue pdat p̄pter negligētiā siue perdat

propter delictū: vt pbat hic iuncto. c. h. de cōces.

p̄ben. In bñficijs autē deuolutis ad ep̄m ex

negligētiā inferioris: puta qz abbas subiect. ep̄o

neglexit cōferre beneficia ad eū spectantia quo

casu fit deuolutio ad ep̄m. Et tñ est dubiū nūq̄

quid capitulū suppleat hoc casu defectū ep̄i et si

naliter cōcludit hic Inno. qz nō. sz hoc modo po

testas deuoluit ad p̄mū superiorē: puta archi

ep̄m. ar. c. ne p̄ defectu. in fi. j. eo. et idē tenuit Jo.

an. in. c. quāqz. p̄alle. et satis mihi placet hec opi.

Et ratio diuersitatis inter beneficia spectantia

ad ep̄m iure p̄prio et iure deuoluto est qz nō est

tāta cōmunio inter ep̄m et capitulū in bñficijs d

uolutis sicut in bñficijs spectatib. iure proprio.

Itā in deuolutis ep̄s vtitur ptate tanq̄ supior il

lius a quo facta est deuolutio: ideo caplm nō hz

in illis cōiōnē. merito ad aliū superiorē d. fieri

deuolutio. ar. in. c. licet. et c. fi. de sup. negli. prela.

Sed in bñficijs proprijs est cōmunio inter eos

cū faciat ep̄s vñ corpus cū suo capitulo. Et oia

dicatur ep̄s possidere noie ep̄i: et sic etiā nomine

capituli: iuxta not. per Inno. in. c. dilecti. de ma.

et obe. facit. c. cū clerici. j. de ver. sig. Et vide aliaz

differentiā inter bñficia quā ponit Jo. and. in. d.

c. quāqz. Aut ep̄s nō habet ins cōferēdi sz ins

cōfirmādi: vt puta qz ad aliquos citra ep̄m spe

ctat electio et ad episcopā confirmatio qui cōfir

mat scienter indignū. Et hoc casu etiā dubitat

an potestas confirmandi deuoluatur ad capitu

lū an ad p̄mū superiorē. Inno. ponit hic duas

opi. Prima opi. qz deuoluat ad capitulum. arg.

hic p̄ illa verba aut cōsenserit fieri et c. Alia opi.

que magis placet est vt deuoluatur potestas ad

proximū superiorē quasi confirmationes fecerit

tanq̄ in superior. Et ad tex. istū in vers. cōsenserit.

rūdet Inno. qz p̄t intelligi qñ ep̄s interfuit ca

pitulo tāq̄ canonicus. Ad hū placet prima opi.

quā aperte sentit hic gl. pe. nam text. nō pōt alio

mō intelligi in vers. cōsenserit. nisi intelligat qñ

ep̄s cōsenserit cōfirmādo scz indignū vel admit

tēdo p̄sentationē de indigno. Itā qñ ep̄s iterfuit

vt canonicus nō fit deuolutio ad caplm sz poti

ad eū tāq̄ ep̄m qz nō peccauit vt ep̄s: sed vt ca

nonic. vt in. c. postulastis. p̄alle. et in. c. a collatio

ne. de appell. li. vi. Et ex his cōclude qz si ep̄s p̄di

derit ptatē cōferēdo cōfirmādo siue instituendo

p̄sentatū p̄ patronū: semp fit deuolutio ad capi

tulū suū nisi in bñficijs deuolutis ad ep̄m ex ne

gligētiā inferiorū. Et ex his pōt decidi q̄tio:

nūquid collatio facta sciēter indigno fit ipo iure

nulla. doc. aperte nō tangunt hic: sz vide Jo. an.

post cōpos. in. c. capituluz sancte crucis. in pen.

colum. de rescrip. Vbi videt velle qz collatio fa

cta criminoso nō est nulla: sed venit annullanda.

arg. in. c. inter dilectos. de excels. pla. et vide p̄ Se

de. cōs. xi. circa mediū. qd mihi non placet. Vñ

de credo qz collatio facta nō idonea sciētia mori

bus et etate est ipso iure nulla et potestas p̄uiden

di illa vice deuoluitur ad aliū modo predicto.

Hoc videtur probare tex. in. d. c. quāqz. in fine. iū

cta glo. penul. et hic. nam tex. iste in perditōe hu

ius potestatis et in nullitate actus voluit equipa

rare electores et collatores. Non ob. quod text.

dicat potestatē amittat: b qz illd verbū amittat

debet intelligi scz ipso iure. vt patet per precedē

tia et sequentia. naz de significato verbi amittat

est vt nō requirat actualē executionē seu factuz

alterius sicut in simili dicimus de illis verbis ex

communicationi subiaceat. nā illud verbū sub

iaceat est eiusdē temporis cum illo verbo amit

tat. et per illa xba fertur ex cōmunicatio ipso fa

cto. vt nō. gl. in. c. vñico. de iniur. li. vi. in fine. di

gi plene in. c. clericis. j. ne cleri. vel mona. secus si

text. dixisset priuatur: quia hoc verbum requirit

executionē alterius. et puto qz in collatorib. sit

tenenda conclusio quam facit Jo. and. in electo

ribus in regula odia in mercuriali. vbi cōcludit

qz iste. s. clerici. habet locū solum in defectibus

hic expressis

Sebasti. Sapia.

Inchoatū. vi de se. in trac. qñ

conatus puniat no. p̄ mōder. in

l. j. s. hec xba. ff. qd quisqz iur.

Deuolutio. adde Ro. consi.

ccclxi. et qd de p̄ sentatione. vide

Rap. alt. lxxv. et lxxvii. et quid de

executorib. vñ Cal. cōs. j. d. sup.

neg. pla. sed. cō si. clx. de iurisdic

ctione exercēda data negligētiā

subditorum. Zacharias.

Ad metropo litanum. Tu dic

qz in solo casu ne gligētie deuolui

tur ptas ad me tropolitanū qd

pbat in decreta li alex. iij. j. d. ap.

dilecti. quā tñ li mitabis nō pce

dere si ad solos ep̄os spectaret

electio: tñ em si fuerint negligē

tes nō deuoluit potestas eligen

di ad eorū supe riores sz ad eoz

capitula. vt not. ad adago. i suo

trac. de elect. c. j. parte. j. in gl. pe.

et fi. et Sede. d. se cōs. xxx. et Fran.

de pau. i suo tra cta. de potestate

cap. sede vac. q. j.

Sebasti. Sapi.

Ad placet hoc etiā et do. Abb. i

c. graue. j. d. p̄be. de q̄ ibi p̄ Car. et

Joā. de imol.

Amittat. vi. de de anch. in

cōs. vi. posito in ter cōsilia Cal. ti

tu. de sen. incip. an iniuria. But.

in. c. fi. de postu. Gasp. de cal. i. c.

cū clerici. de pac. mōder. in. c. h. d.

rescrip. facit tex. et ibi p̄stū in ca.

querelā. i vers. re mouentes. de in

glo. in. l. si quis tātā. in ver. amittat. C. unde vi. Seli. in. c. rodolphus. col. xvj. ver. verba lata sententia. colum. j. s. de rescrip. vbi refert qd verbum amittat est futuri temporis nisi addatur ipso iure.

a + Sebast. Sapia. Defectū. Vide Abb. i. c. si. d. cle. exco. ministrā. **b** Finis pmi triēniū. vide Jo. an. in addi. Spe. in tit. de pe. in fi. prin. et quid de dilatioe

data alicui per. l. an cōfundat cū cōuentionali dilatioe vel incipiat a die pmi termini cōuentionalis. vide Bal. in. l. si. C. de repud. her. faciat ter. in. l. ca pite quinto. ff. de adulte. vi. qd in fi. not. Bart. in. l. si. s. quoties. ff. d. publi.

Anto. Francif.

Circa qd hic

dicat d dilatioe.

add l3 dilatioes

sint a iure tagate

pnt tñ progari

vel minui p iudi

cem ex causa. l. in

terdū. et ibi p gl.

Bar. et doct. ff. d.

iudi. l. si. et ibi an.

no. ff. de fer. et ha

bet per Spe. i. ti.

de dila. in. s. nūc

videam. i. ver. et

sub hoc vtrū aut

debeat adhiberi

cause cognitio i

tali prozatione

facienda vñ abbre

uiatioe habet p

Bar. et Pau. de

cast. in. l. si. palle.

et Pau. de ca. i.

l. j. C. d. dila. et in

suo. cons. ciij.

Et Adde qd

qn index nō vel

let moderare di

latioes a iure ta

ratas ex cā pos

set ab eo appella

ri. vt no. Spec. in

tit. de cita. in. s. h.

l. si. et in. s. vi. in fi.

Et add qd nō

solum dilatio ad

ducendum iuraz

instm partis q

a iure est cōcessa

vsq ad cōclusio

nēi cā. vt in. c. cū

dilectus. de fide

instru. pōt abbre

uiari per iudicē s3 etiā dilatio data ad opponēdū exceptiōes dilato

rias q vsq ad litis cōtestationē. vt in. l. ita demū. C. de pcur. pōt et d3

ex causa abbreuiari per iudicē fm Pau. de cast. in. l. orationē. ad fi. itē

dilatio quatuor mensiū q datur iudicatis ad soluendū in actionibus

personalib3 pōt minui vel progari a iudice. l. j. et ibi p bart. et doct. ff.

de re iudi. et habetur in. c. qd ad cōsultationē. d. re iud. et i. l. iij. s. dēna

tū. de re iudi. vide do. Lar. in cle. j. de vi. et ho. cleri. et hec vera sunt etiaz

qn procederet in cā sola facti xitate inspecca. vt per do. de Ro. deci.

xcij. que incip. oēs. in not. quid aut de dilatioe bāni tagata p statutū

an possit progari vel abbreuiari p iudicē. habet p Bal. et Pau. d. ca.

in. l. si. s. et hoc quidē. C. de iur. deli. et dicif non. et ideo si statutū diceret

hic expressis: sc3 qn eligif patiens defectū in na talibus in etate et sciētia et morib3. Si aut cano nici eligeret patiētē aliū defectū tūc pcludit q nō incurrit penā de qua hic q iure nō cauet. q aut pdigi h3 locū in deuolutionib3 fiedis d epō ad capitulū: et ecōtra. s3 si potestas cōferēdi: eli gēdi pntādi vel cōfirmādi spectat ad inferiorē citra epm et caplm puta abbatē archidiaconū vñ ppositum: tunc isto priuato ppter negligētiā vñ delictū deuoluitur potestas ad pmiū superio rē. vt in clemē. vnica. de sup. neg. pla. ptās tñ insti tuēdi vel eligēdi seu pntādi deuoluit ad illū q habebat ptatē pfirmādi vel instituēdi l3 als nō sit superior. pone exēplū. caplm alicui ecclie h3 eligere: ptās at cōfirmādi spectat de iure specia li ad abbatē et nō ad pmiū superio rē. et idem dic cū patron3 negligit pntare vñ pntat indignū: qz ille dicif supplere q habebat ptatē pfirmādi et instituēdi qz cēfē supior q ad bñficiū l3 nō sit supior quo ad psonas eligētiū vel pntātiū et d hoc ē gl. sing. in dicta cle. vnica. Et ultimo hic q rif qd si durāte isto triēnio q canonici sunt suspē si a bñficijs contingat iterū eos eligere sciēter in dignū et sic inducunt in nouā penā alteri3 triē ni3: nūquid istud scdm triēniū incipiet stātiz post factā electionē an obeat expectari finis pmi triē ni3. et hec qstio pōt cōtingere sepe numero in cō similibus terminis. Jo. an. refert opi. multorū q hanc qdōez disputarūt. tandē ipse pcludit indi stincte q scd3 triēniū icipit statim post cōmissuz delictū. ita q pziora tpa cōfundunt in scd3: qz ex quo pena imponit ipō iure necessario d3 inci pere statim post cōmissum delictū: et idē pcludit ipē in gl. sua in cle. ij. de magi. in fi. s3 mihi plus placet opi. quā sentit Bar. in similib3 terminis. in. l. in senat. ff. ad turpil. vbi format qdō nē statu to cauet q cōmittens homicidiū soluat mille et stet ad cōfinia p decēniū durāte primo decēnio: homicida cōmisit aliō homicidiū qrit nūc vtrū debeat expectari finis pmi decēni3: an xō fm decēniū debeat immediate currere. et pcludit q qñq3 pena ponit vt species: puta dē statutū q stet ad pfinia p decēniū a tpe dīcti pmissi. et sic b terminat tps et sic fm decēniū d3 incōtinēti cur rere: als nō ēē illud decēniū s3 aliud. arg. bonū in. l. si vsusfruct3 mihi in biēniū. ff. d. vsus. leg. aut pena apponit generaliter et indeterminate: puta stet ad pfinia p decēniū: et tūc incipit fm decēniū fi nito. j. qz als nō solueret penā dīcti. fa. c. j. d. pe.

1 Electio facienda de aliquo superiore potest compromitti etiam in penitus extraneum. **2** Moniales possunt compromittere electionem abbatis in masculum. **3** Habes mādātū eligēdi: intelligif de idoneo: qz mādātū l3 gñale de eligendo intelligif de ido neo als electus non idoneus nō est recipiend3. **4** Electio prelati non potest committi laico. **5** Electio facienda de aliquo superiore potest compromitti etiam in penitus extraneum. **2** Moniales possunt compromittere electionem abbatis in masculum. **3** Habes mādātū eligēdi: intelligif de idoneo: qz mādātū l3 gñale de eligendo intelligif de ido neo als electus non idoneus nō est recipiend3. **4** Electio prelati non potest committi laico.

1 Electio facienda de aliquo superiore potest compromitti etiam in penitus extraneum. **2** Moniales possunt compromittere electionem abbatis in masculum. **3** Habes mādātū eligēdi: intelligif de idoneo: qz mādātū l3 gñale de eligendo intelligif de ido neo als electus non idoneus nō est recipiend3. **4** Electio prelati non potest committi laico.

5 Electio facienda de aliquo superiore potest compromitti etiam in penitus extraneum. **2** Moniales possunt compromittere electionem abbatis in masculum. **3** Habes mādātū eligēdi: intelligif de idoneo: qz mādātū l3 gñale de eligendo intelligif de ido neo als electus non idoneus nō est recipiend3. **4** Electio prelati non potest committi laico.

statuto ad petēdū in integrū restitutionē. vide late p bal. in. d. l. si. i. s. cū gñaliter. C. de iure deli. et p Bar. et Alex. in. d. l. ij. ff. de re iudi. et per Bal. in. leos. C. de ap. et p bar. in. l. j. ff. de libel. dimi. et p bal. in. l. dicere. in. s. vñ vidēdū. ff. de arbi. et p gl. in. c. j. in. s. monitiōes. de mil. vafal. q cōtu. est: et vide etiā p Bal. in. vñ. seu. Et quid de dilatioe cōnalida

Laicus licet possit esse procurator in spiritualibus non potest esse arbiter.

6 Habens auctoritatem eligendi et confirmandi vtrum possit se vnico actu expedire: sc3 eligere et confirmare simul.

7 Ecclesia subiecta episcopo debet in omnibus a ctibus consensum episcopi habere.

8 Arbitrator seu amabilis compositor.

Laudum ipso iure nullum non reducitur ad arbitrium boni viri: secus si est iniustum.

9 Compromittentes non possunt soluta pena recedere a persona electa.

10 Electores an et quando possunt variare viō. j. eo. c. cum terra. in fine.

1 **Ausam que.** + Cōpro mittētes

super electiōe tenētur recipere electū a compromissario si est idoneus. h. d. c.

2 Communis diuino scōa ibi: si sorores. **3** Casus li teralis. Vacante monasterio sancte z Margarite moniales cōtulerunt potestatem eligendi abba tiffam in epm Bononiē. pmittētes eā recipe re in abbatisam quā eps dicerat eis prouidēdā. moniales vero postmodū re non integra volun tatem suā mutare volebant: mandat papa qua tenus si hoc verū est illā quā eps eis prouiderit in suam faciāt recipi abbatisaz si idonea fuerit. **4** Ber. **5** Not. primo. q moniales appellant so rores. et ecōtra. vñ hec xba vidētur sinonima. i. idē importātia qd est cōtra vulgares s3 Jo. an. qui sorores appellant subiectas fratribus mendi cantib3: als vero appellant moniales. Idē dic de monachis qz possunt appellari fratres: vt in. c. cām. j. de iudi. itā olim ante q esset adinuētum in cōsilio vt fideles appellaretur christiani oēs appellabant fratres: vt est tex. iuncta gl. in. c. sa crosancta. xij. dist. sunt em oēs christiani fratres in christo: qz p lauacrū regeneratiōis recogno scūt spūaliter vñ p rez. s. deū. An hic oēs fideles cuiuscūq3 sint cōditiōis orādo deū dicūt p no ster. viō ad hoc text. in. c. ad mēfaz. xj. q. iij. s3 post modū per excellentiā relictū fuit hoc nomē reli giosis propter charitatē quā inuicē dōbent habe re vt appellentur fratres vel sorores. **6** **7** Not. secundo quod cōpromissum de eligendo prela tum potest fieri in forinsecū seu extraneū a colle gio. **8** **9** Item no. q moniales possunt transfer re potestātē eligendi abbatisam in masculū nō ergo tenētur cōpromittere in alias moniales. Item no. quod hic potestas eligendi potest cō ferri in habentē potestatem cōfirmādi: et hoc no tabile colligit intelligēdo q iste moniales erāt subiecte isti episcopo quo casu ad ipm epm per tionebat de iure cōmuni potestas cōfirmādi ele

10 cione: vt not. gl. xvij. q. ij. c. h. **11** Item no. q dan tes potestātē alicui eligēdi prelatū vel aliū offi cialē vident intelligisse de idoneo. **12** An si elect3

13 Det. et alios q nō ne due cāe lucratiue eiusdē fruct3 cōcurrant. et dē **14** Det. q ita fuit determinatū vltra mōtes vbi fuit hec cōsuetudo et sublequēter ponit aliā qdōē de qua vt ibi p eū in ver. iij. ego iduco sta tuto cauet q si qs portauerit bladū extra comitatū qd pdat aial sup quo portaret et condēfēt in. x. Alio statuto cauet q in oib3 maleficijs cōmissis de nocte pene duplicētur modo quidā extraxit frumentum super mulo de nocte vtrū teneat ad duos mulos certe nō ne due cau se lucratiue pcurrāt vt ibi p eū. et vide p Bar. in. l. sanctio legū. ff. d. pe.

15 Sebast. Sapi. **16** Ad oliz. ito. est q ffnitas d3 octo modis. vt not. Jo. i. c. iōānes. de re. et l3 applone ffnis veniāt et monachi largo modo qz de cōi vsu dñr soli medicātes illi q nō sunt i religioe sc̄i bñdicti: et no. in. c. cām. d. iudi. vide et Abb. in. c. licet. de offi. dele. vbi ponit. q. d. le gato facto fratri: an debeat fratri q erat in religioe. an fratri carnali.

17 + Seba. Sapia. **18** De idoneo. vide bal. i. an. habita. col. pe. C. ne fi. pro patre. Bal. in. l. quāq. ff. de ritu nu. si tñ fiat electio d3 digno l3 po tuerit fieri de digniori nō vitiat. not. Bar. in. l. cū quidā. ij. ff. de lega. ij.

19 + Seba. Sapia. **20** De idoneo. vide bal. i. an. habita. col. pe. C. ne fi. pro patre. Bal. in. l. quāq. ff. de ritu nu. si tñ fiat electio d3 digno l3 po tuerit fieri de digniori nō vitiat. not. Bar. in. l. cū quidā. ij. ff. de lega. ij.

21 + Seba. Sapia. **22** De idoneo. vide bal. i. an. habita. col. pe. C. ne fi. pro patre. Bal. in. l. quāq. ff. de ritu nu. si tñ fiat electio d3 digno l3 po tuerit fieri de digniori nō vitiat. not. Bar. in. l. cū quidā. ij. ff. de lega. ij.

23 + Seba. Sapia. **24** De idoneo. vide bal. i. an. habita. col. pe. C. ne fi. pro patre. Bal. in. l. quāq. ff. de ritu nu. si tñ fiat electio d3 digno l3 po tuerit fieri de digniori nō vitiat. not. Bar. in. l. cū quidā. ij. ff. de lega. ij.

25 + Seba. Sapia. **26** De idoneo. vide bal. i. an. habita. col. pe. C. ne fi. pro patre. Bal. in. l. quāq. ff. de ritu nu. si tñ fiat electio d3 digno l3 po tuerit fieri de digniori nō vitiat. not. Bar. in. l. cū quidā. ij. ff. de lega. ij.

27 + Seba. Sapia. **28** De idoneo. vide bal. i. an. habita. col. pe. C. ne fi. pro patre. Bal. in. l. quāq. ff. de ritu nu. si tñ fiat electio d3 digno l3 po tuerit fieri de digniori nō vitiat. not. Bar. in. l. cū quidā. ij. ff. de lega. ij.

29 + Seba. Sapia. **30** De idoneo. vide bal. i. an. habita. col. pe. C. ne fi. pro patre. Bal. in. l. quāq. ff. de ritu nu. si tñ fiat electio d3 digno l3 po tuerit fieri de digniori nō vitiat. not. Bar. in. l. cū quidā. ij. ff. de lega. ij.

31 + Seba. Sapia. **32** De idoneo. vide bal. i. an. habita. col. pe. C. ne fi. pro patre. Bal. in. l. quāq. ff. de ritu nu. si tñ fiat electio d3 digno l3 po tuerit fieri de digniori nō vitiat. not. Bar. in. l. cū quidā. ij. ff. de lega. ij.

33 + Seba. Sapia. **34** De idoneo. vide bal. i. an. habita. col. pe. C. ne fi. pro patre. Bal. in. l. quāq. ff. de ritu nu. si tñ fiat electio d3 digno l3 po tuerit fieri de digniori nō vitiat. not. Bar. in. l. cū quidā. ij. ff. de lega. ij.

ta heredi ad im

plendū volūtātē

defuncti. Dicas

qd illa pōt prozo

gari. non aut bre

uiari. vide Bal.

i aut. hoc ampli3

in. j. op. C. d. fidei

cō. et vide Pau.

de ca. in cōfi. suo

clxy. in qb3 etiaz

locishabetur an

dilatio que dat

per iudicē cōfun

datur cū dilatioe

legali siue statu

taria: vel quādo

ille incipiat.

1 Statuto caue

tur. Adde Pau.

de anch. c. j. de cō

ces. preb. et in cōf.

iiij. Bald. in. c. ex

parte. in. j. col. ibi

a tpe vltimi sta

tuti. de cōfi. et in

c. pte rea. in. v. co.

i ver. vtrū plures

dilationes. de di

latio. Jo. and. in

c. vnico. de plus

pe. Bart. in. l. aut

dānū. s. quisq3.

vbi bo. text. ff. de

pe. do. meū in. c.

ex literis. de cōst.

et in. d. s. pte rea.

et in. l. ita stipula

tus. in. xvij. als i

xvij. col. ff. de ver

bo. ob. et adduco

Bar. in. l. ameni3.

s. duob3. in. xij.

col. in prin. in x.

ij. inducitur. ff. de

le. ij. vbi ponit no

tabile. q. puetu

do est in ecclia pi

sana q si vn3 ex

canonicis moria

tur canonici lu

cran3 fruct3 pmi

anni: demū acci

dit de vna pbēda

q vacauit bis eo

dē anno vtrū de

beat h3e fructus

duorū annorū de

terminant post

a **S**ebasti. Sapia. **M**o. secundo. Hoc etiam pcedit qd possit venire contra factum suum qui actus est nullus. c. si quis epoz. de reb. eccle. no. ali. no. do. Abb. l. c. i. col. v. j. de indi. vide etiam no. i. c. diuersis. de cleri. coiu. r. no. p. moder. in. l. trasfacione. C. de trasfac. vbi dicit qd qd pot. detege re turpitudine sua r. venire p factum suum qn actus est nullus. vid. etiam Alex. in c. si. c. xvij. co.

i ff. vide et. Dan. de ca. in. l. r. here di. s. filia. col. i. j. ff. de pac.

b **M**o. tenuit. dic vt glo. fi.

c **P**er testes. vi de q. ponat. i. c. in. notuit. in nu. xvi. j. eo. Aenas fal.

d **S**i qd presby teroz. vide ibi Jmo. r. Bar. i. l. 3 post mortem. ff. de adopt. r. in. l. qea mte. ff. de fur. et aliquid per istuz in. c. cu sup. qone. de cōces. preben.

Adde Fraci. are. c. si. c. iij.

Sebasti. Sapia.

e **E**t diffinitia. De hoc late per scribentes in. l. qd iussit. de re. iudi.

Sebasti. Sapia.

f **S**emel fecit. d hoc traditur fil. edita. C. de eden.

Sebasti. Sapia.

g **M**o. debet au. diri. vide Alex. in c. si. l. x. colum. j. volu. iij.

h **S**i creditor. bus. r. bal. ibi d. qd illd qd dicit qd qd no. pt. veni re p factum: fallit in eo q. tanq. ar. biter tulit suam qm si illa ca. est si bi delegata pote rit iudicare p id q. indicauit tanq. a arbit. refert. Alr. ch. i. s. ite si p. patre. iij. q. vij. Sal. lit. etia i iudice q. indicauit a cui. snia e appellatu qui postea si suc cessit appellanti poterit dicta ap pellatione pseq. r. venire p sniaz a se lata. vt voluit Jo. an. in addi. Spe. in ti. de sen. pla. s. qm. x. qd si pcurator. refer runt r. sequitur Bu. r. Jmo. l. c. j. de re. iudi. glo. est r. ibi Archid. in d. s. ite si p. patre. cui adde qd no. i. l. i. ff. de excep. rei iudi. r. vid. Jmo. i. l. si eu hoim. ff. de fideiussio.

Anto. Francisc.

An. r. qn quis

tenuit vitio forme: r. tuc aut iuerit contra formā errore pbabili: r. puto qd poterit iterū eligere qd no. vident elegisse ex quo no. seruauit formā eis tradita. vt pbat i. l. qd tñ. ff. d. arb. r. eoz. q. no. In no. i. c. j. de re. iudi. vbi ponit d. executore q. pbabi li errore duct. puidit de bñficio no. obito nūqd possit puidere de obito. Aut sciēter iuerit p for mā. r. tuc puto qd no. poterit apli eligere q. fun cti sunt eoz. off. ar. in. c. cu dilecta. d. rescri. Abb. **E**lectus r. no. cōfirmatus no. pōt cōferre be neficia r. alios actus episcopales facere. r. idem est in alijs electis. 2.

Venire cōtra factū propriū est licitū qn illud fa ctum non tenuit ex defectu potestatis. 3.

Episcopi r. alijs prelati prouisi per papā vident electi r. cōfirmati eodem instanti.

Scriptura est de substantia pbatoria: no. de sub stantia gratie adeo qd testes non admitterentur ad probandum gratiam.

Iudex an r. qn possit venire contra sniam suam.

Diffinitio an possit mutari p pñtēte. r. qd d. libello.

Testes vtrum possint variare.

Societas pōt ad libitū reuocari ex iusta causa.

Prelatus pōt esse iudex in causa sue ecclesie.

Electus an pfirmatio nē bñficia pferre vel ali

Mo. primo qd potestas administradi descen dit ex cōfirmatiōe no. aut ex ele. tione collegij.

Per electionē enim quis consequit ius plature r. administradi in habita. s. p cōfirmatiōe supe rioris cōsequit ius administradi in actu. vt dicit gl. notabilis hic. r. in. c. quanto. l. xij. distin. r. idēz in electionibus collegiorū seculariū. vt no. gl. in l. priuatorū. C. de iur. om. iudi. r. Bal. in aut. ha bita. C. ne filius p. patre. r. vide quod dixi. s. e. in c. postq. **M**o. secundo. quē posse venire p fa ctum ppiū qn illud no. tenuit ex defectu po testatis: r. ad hoc solet allegari iste tex. de quo di cendum est. vt. j. latius dicā. **A**ltimo no. q. an te cōfirmatiōe appellat quis electus habita ele ctione collegij. **I**dem dic. post cōfirmatiōe ante cōsecratiōe. vt in. c. tua. j. de his q. sunt a prela.

Sed qro qd de istis platis qui hodie pui dent p papā. nūquid isti statim possunt admini strare cū sint p papā. pronuntiati. dic q. sic. quia talis puiio hz vim electionis r. cōfirmatiōis. vt no. in. c. cu olim. de causa posses. **D**ic tñ q. no. d. recipi tanq. prelati nisi per literas pape faciat fidei de puiioe sibi facta: alij recipiētes eam in currunt penā: r. est hodie prouisum in quadam extranagati. **D**ic tñ q. immediate cum papa p nūtiat aliquē platum statim ille sic prouūtiatus est verus platus. q. ad esse gratie non requiritur litera sed solū sufficit factū principis: l. j. litera est de substantia pbatoria: non autem de substantia gratie no. Bal. in. l. humanum. C. de legibus. per Joā. an. r. Archid. in p. m. i. sexti. **A**nde hodie non sufficeret pbare per testes qd papa prouū tianit aliquē epm ad hoc vt recipiat in ecclesia tanq. eps sed oportet vt pbeur p literas pape modo predicto. **I**n glo. fi. no. glo. que solet allegari cum querit an r. qn quis possit venire cō tra factū ppiū. **P**er. de fantus. ponebat hic aliā theoricā dicēs q. aut factū est nullū ratione con ferētis. puta qd no. habebat potestatem disponēdi

possit venire cōtra factū ppiū r. illud reuocare. **D**icas pmo q. iudex pōt venire cōtra factū ppiū reuocādo interlocutoriā quā tulit. l. qd iussit. ff. de re. iudi. r. eodē modo potest quis reuocare testamētū. r. viti mam voluntatē quā r. qd facit donec ipse est in humanis. l. si quis in principio testamēti. ff. de leg. iij. c. cu marthe. de celebra. m. i. r. genera

liter quādo quis possit venire p fa ctū suū illd reuo cando vel mutādo. habetur in. l. post mortem. ff. de ado. r. vide gl. in c. cetero. x. q. j. et no. in. c. si qd pres byteroz. de reb. ecc. no. alie. r. in. c. no. i. d. elec. r. no. in. c. accepim. de era. r. quali. r. per gl. in. c. veniens. de si. p. sby. r. habe tur in. c. lator. de re. iudi. r. per do. **A**nt. de bu. in. c. diuersis fallacijs. de cle. cōiug. r. in qbus casib. ad mittat vel no. ad mittat penitētia habetur p glo. in l. i. pecunia. ff. de cōdic. ob cau. r. in l. qd sit fugitiu. ff. de ed. i. ed. et per Ly. i. l. j. in. j. qone. C. de pac. r. per Dy. in regu la qd semel plas cuit. de regu. iur. lib. vi.

d **S**i qd presbyteroz. de reb. eccle. no. alie. **N**on ob. fm eundē. c. diuersis fallacijs. q. ibi factū no. erat oīno nullū sed poterat aliquo mō. iussētari. vel il lud pcedit in odiū epī qui sciēter puidit de bñfi cio clerico cōiugato. vel tertio pcedit illud dispē satue fm eum. **S**ed pōt dici q. cū ista sit via bro cardica r. discurrat per multos r. infinitos casus no. pōt sub certa regula distringi s. fm varietatē factorū aliqñ l. j. venire ptra factū ppiū aliqñ no. r. i iudicij pōt ista qstio discuti multis modis. r. respectu iudicij. r. respectu partiū. **I**ta in iudice pōt dubitari an possit venire cōtra sniaz interlo cutoriā r. diffinitiuā. de quo dicēdū est. vt dixi i c. cu cessante. de app. r. i. c. i. literis. j. de offi. d. leg.

Respectu partis posset dubitari circa pñtētiā r. libellū nūqd posset venire contra id qd semel fecit. de quo in. c. si. de pñt. r. in. c. j. de libel. obla.

Eodē mō. posset dubitari respectu testiū. nūqd possunt variare. de quo in. c. p. terea. de testi. cogē.

Circa facta extra iudiciū posset etiā dubitari tā in scitibus noiatis q. in nominatis r. alijs dispo sitionibus sumētib. v. j. ex factō vni. partis tñ.

Sed pro aliquali introductiōe r. cōcordatiā iurij que allegant in gl. potes sic distinguere sumēdo aliqua dicta. **L**ard. in. l. si qd p. sbyteroz. p. alleg.

r hic per doc. **Q**uod aut qd vult venire p factum suo nomine alieno r. ad cōmodū alteri. aut noie proprio r. ad pmodū ppiū. **P**rimo casu aut est remotus ab administratiōe r. no. pōt venire illo nomine. vt in. c. monem. r. q. q. vbi patet q. p. latus qui male alienauit no. pōt nomine ecclesie repetere male alienata. si fuit remot. ab admini stratiōe. aut no. fuit remot. r. tuc pōt venire con tra factū ppiū ex quo agit nomine administratiōis sue. r. factū suū pōt improbari. sec. aut vbi legitime factū suū explicasset. vt in. d. c. si qd pre byteroz. r. r. q. q. h. no. liceat. r. i. c. h. de pe. cū tim.

Scdō casu pncipali qn vult venire noie ppiū r. tuc aut immet piculū aīarū vel fauor publice li bertatis. r. pōt venire p factū ppiū ex quo d. in re illud no. pōt d. nari. vt in. c. teneor. r. in. c. consanguini. de re. iudi. r. in. c. interrogata. C. de lib. cā.

Fin vni intellectū. **A**ut no. immet talis fauor r. tuc aut factū no. tenuit. aut tenuit s. e. cassandū.

Primo casu aut vult venire contra in iudicio. aut extra iudiciū. **P**rimo casu si allegat turpi tudinem suam non d. audiri. vt in. l. si credito ribus. b. C. de ser. pig. da. manum. r. in. c. inter di lectos. de dona. **A**ut excipiendo allegat turpitu dinē suā r. audiri. ff. de cōdi. ob. iur. causaz. in. l. iij. r. vide in hoc quod p. l. ius in. c. cu super. d. cōces. preb. r. per Bart. in. l. ius. s. procurator. ff. de iureiur. **S**i extra iudiciū. aut factū no. tenu it ex psona faciētis. r. pōt ptrauenire. argu. hic. **A**ut non tenuit ex psona recipientis. **E**t distin guis. vt. s. q. aut sciēter hoc fecit. r. no. pōt ptra uenire in odium suum: r. sic pōt intelligi. c. diuer sis fallacijs. **E**x quo inferit q. si prelat. sciēter cō tulit beneficiū indigno. no. pōt ipsemet reuoca re factum suum. quod no. pro intellectu illius. c. diuersis. **A**ut ignorāter fecit r. pōt cōtrauenire. vt in. c. innotuit. j. eo. **S**i vero factū no. est nullū s. est cassandū. tuc no. pōt quis venire cōtra factū ppiū. vt in. l. post mortem. ff. de adopti. **E**t dic q. regulariter in cōtractibus nominatis no. est lo cus penitentie. ex quo semel tenuerūt etiā re in tegrat fm Jmo. vt in. l. sicut. C. de actio. r. obl. q. ptractus a pncipio sunt inere volūtatis. ex post

liter quādo quis possit venire p fa ctū suū illd reuo cando vel mutādo. habetur in. l. post mortem. ff. de ado. r. vide gl. in c. cetero. x. q. j. et no. in. c. si qd pres byteroz. de reb. ecc. no. alie. r. in. c. no. i. d. elec. r. no. in. c. accepim. de era. r. quali. r. per gl. in. c. veniens. de si. p. sby. r. habe tur in. c. lator. de re. iudi. r. per do. **A**nt. de bu. in. c. diuersis fallacijs. de cle. cōiug. r. in qbus casib. ad mittat vel no. ad mittat penitētia habetur p glo. in l. i. pecunia. ff. de cōdic. ob cau. r. in l. qd sit fugitiu. ff. de ed. i. ed. et per Ly. i. l. j. in. j. qone. C. de pac. r. per Dy. in regu la qd semel plas cuit. de regu. iur. lib. vi.

Et add q. sem per admittit pe nitētia qn qd vo cat aliquē ad iu dicium veniū vt habet p glo. in l. i. criminali. r. ibi Ly. in. i. q. C. de iur. om. iud. r. te ne mēti q. missio nūtio vel literis ad aliquē admitt titur penitētia r. reuocat oanteq. pueniāt ad ptez cui mittunt. vt e glo. in. l. i. j. ff. de contrahē. emp. r. habetur in. l. iij. ff. de spon. r. in. l. i. mādātū. C. man. r. in. l. si ideo. C. d. accus. r. vtrobiq. per Lyn.

Sebasti. Sapia.

Ite integra.

Aid remissio p

Seli. in. c. j. in. iij.

col. ver. no. de ex ceptio. J. al. i. l. i. n. donatiōe. colū.

penu. C. de colla tionibus.

Sanonmi. super prima parte primi.

Sebasti. Sapia.

a In actibus. vi. de Lorneu in co. si. xvij. in hac co. sultatione. vol. i.

Sebasti. Sapia.

b Innotatis. ad de aliu casum in quo qd pot. Sues nire facto suo. p. Hau. de ca. in. l. a

z hered. s. filia. ff.

s. pac. alium per

Lar. in co. si. xxx

vij. col. iij. vbi di

cit qd rex qui alie

navit i pindiciuz

regni pot. Sueni

re etia si iurasset.

z idē vult do. ab.

i. c. intellecto. j. d.

iureiuran. Et ge

neraliter qd iur

est fact. per prin

cipē in pindiciu

subditoru potest

ipfis volētib. re

uocari. vt no. i. c.

dilecti. j. d. maio.

z obe. in. c. j. j. de

pba. Ro. in co. si.

xxvi. prodecisiōe

Jal. in. s. itē ser

uiana. col. xxij. in

stitu. de actio.

c In facto eccle

sie. vide gl. z doc.

de hoc in. c. cum

venissent de iud.

vbi plene p. mo.

der. istum And.

z Frā. aret. Laus

deo. Corsetus.

d Ad late Ol

dra. conu. clvj.

zacharias.

e Hesta p. appel

lationē sunt nul

la. Adde qd l. ex

cōicatio post ap

pellationē legiti

man sit nulla vt

hic p. istu. z in. c.

per tuas. de sent.

excō. Sec. tū ēi

absolutione post

appellationē: qd

valet nec per ap

pellationē suspē

ditur. vt p. Jmo.

i. c. ab. excōicatio.

s. de rescri. doct. i.

c. qua frōte. z ibi

Phil. q. iij. j. de

app. rot. deci. ccc.

xxix. i. c. itē si pū

trai. i. no. z Spe.

in ti. de spō. s. vij.

Sebasti. Sapia.

e Appelladi. vt

de no. per Bar. i.

l. j. in prin. col. iij.

ff. de ope. no. nū.

vbi tradit an in

nūtiatione noui

opis debeat cau

sa exprimi.

f Scandalū. ad

de q. pmitatur

facto sunt necessitatis vt ibi. Fallit i. tractu mā
dati. insti. mādati. s. recte. nā renocat re integra
vt ibi. **S**ecundo fallit in actu depositi qd po
test deponens depositū renocare ad libitū. vt in
l. j. ff. depositi. z in. c. j. eo. tit. **F**allit tertio in so
cietate. vt. l. sed z socius. s. ff. pro soc. Sicut intē
pestine renocat societates pōt agi ad interesse vt
ibi: nisi subit cā renocandi. vt qd soci. est rixosus
vel als inhoneste viuit in domo: vt est tex. no. in
l. si cōuenerit. ff. eo. nam ex his causis pōt socius
repelli a societate. **I**n cōtractibus vero ino
minatis potest dari hec regula qd admittit peni
tentia re integra z etiam re nō integra. sed succe
dit obligatio ad interesse. de quo plene legitur z
no. in. l. si pecuniā. ff. de cōdi. ob. causam. z dicaz
aliquid de istis actib. in nominatis. in. c. cū inter
j. e. Et ratio eorū sumitur ex dictis glo. Quia in
actibus nominatis ius acquiritur parti: ideo nō
est licitū z trauenire. secus autē in nominatis. **S**
Sed cōtra tex. oppo. videtur enim qd iste elect.
nō possit renocare qd fecit: qd nemo iudex est in
facto pprio. vt in. l. vnica. C. ne qs in sua causa.
Doct. dat tres sol. Prima qd iste renocauit tāq
actor z nō tanq. iudex. Secda qd i. notoriz cessat
suspicio. vt no. in. c. ex parte. de x. sig. Tertia so.
qd in facto eccle. sue potest platus esse iudex. ij.
q. vij. si quis erga. z no. in. c. j. de pe. li. vi. Hec solu
tio est bona in se sed nō cōgruit literē. quia cum
iste nō esset adhuc pfirmatus nō poterat pcedere
vt plat. et in notoriz. z sic est falsa etiā tertia
sol. Dic ergo qd iste renūtiavit qd gessit nō tāq
iudex sed tāq. actor. vel de facto sicut de facto ad
ministravit. vñ hic fecit hoc auctoritate sedis apo
stolice. **A**bbas.

Sesta post appellationē aliquādo sunt nulla
aliquando sunt annullanda.

Excōicatio lata post appellationem extraiudi
cialem est nulla.

Sesta p. ius sunt ipso iure nulla. sec. p. puilegia.

Electi in vna ecclesia z ppter aliquid remoti an

possunt iterum eligi.

Elect. illegitime gerēs se pro prelato nō pōt ad

aliā dignitatē promoueri sine dispensatiōe pape.

Appellatio extraiudicialis an releuet appellatē.

Scandalum vt enitetur multa conceduntur.

Consyderauim.

Electio facta post appellationē z p

ma nō cassata vel cōtra puilegia ec

clesie cassanda est. Diuiditur nam primo premit

tit causas cassationū. Scdo vtrāq. electiōe cas

sat ibi: qua propter. Tercio mādat eccle. puides

ri ibi: vobis. **C**ausas literalis. **A**ccate quadā ec

clesia qdā canonici appellauerūt qd alij nō pcedere

rēt ad electionē sine illis z cōtra puilegia eccle

sie sue. illi nō obstatē illa appellatiōe. elegerunt

Joannē fontinum appellantes statim ne alij cō

tra electionē aliquid attentarent. Illi vidētes qd

non detulerant sue appellationi z contra tenorē

puilegiorū ecclesie sue ad electionē processerāt

quendā alium. B. nomine elegerūt: de laca causa

est super istis electiōibus ad dñm papā. auditis

allegationibus partiū papā p. s. d. r. as qd electio

Joannis frontini facta fuit post appellationē z

cōtra puilegia ecclesie: vidēs etiā qd electio. B.

post illā qualēqualē non cassatā z post appella

tionē p. quā omnia ad suū statū debēt reduci fa

cta fuit vtrāq. cassauit: dās canonicis potestātē

vt aliam personā idoneā sibi eligāt in rectorē. ita

tū qd vtriusq. predictorū nō minus fama ipsozū

integra cōseruet z qd in aliis ecclesijs possint pro

moneri: liceat eis in eorū alterū p. sentire pter qd

in ista ordinatiōe. Ber. **I**n. p. mo. primo z tene mē

ti qd electio facta post appellationē extraiudicia

lē nō est ipso iure nulla s. venit irritada si appel

latio fuit legitima. Ex quo ifert qd gesta post ap

pellationē extraiudiciale nō sunt ipso iure nulla

licet veniāt retractada si fuerūt gesta post appel

lationē legitimā. Et in hoc iste tex. est valde no.

itellige qd appellatio fuit interposita a parte. sec.

si fuit interposita a indice licet extra iudiciū. qd

tūc gesta cōtra appellationē sunt nulla vt. pba

tur in. c. dilecti. z. c. dilecti. j. de appellatio. vbi ex

communicatio lata post appellationē extraiudi

cialem fuit nulla. z ad limitationē predictorū vi

de qd dixi in. c. j. de appel. z in. c. cōsuluit. e. ti. vbi

plenius tetigi. **I**n. o. ij. z tene mēti qd gesta con

tra puilegia ecclesie nō sunt ipso iure nulla: s.

veniāt retractanda. Nam electio prima fuit hic

facta p. tenorem puilegiorū: z nihilomin. tenuit

l. fuerit in cā cassatiōis. Ex quo habes notabilē

dfiam inter puilegia z iura cōia. nam attētati

contra ius cōe regulariter est ipso iure nullū: vt

i. c. vides. x. dif. z in regula que contra ius fiūt de

reg. iur. lib. vi. z in. l. non dubiū. C. de leg. Secus

in attētato p. puilegia vt hic no. probat. Nam

licet puilegia sint priuate leges. ij. di. puilegia.

tamē non sunt leges cōes. Item puilegia confi

stunt in facto z possunt probabiliter ignorari. in

ra vero cōia p. cernūt commodū publicū nec pos

sunt pbabiliter ignorare: imo est late culpe igno

rare iura cōia. vt no. p. bar. in. l. q. nerna. ff. depo.

Tercio no. qd eligentes p. puilegia ecclesie z

p. appellationē legitimā seu post primam electio

nē nō cassatā nō sunt priuati p. tate eligēdis p. t

de nouo eligere qd bene notabis. Ex quo infer

q. nō propter quālibet iniustitiā electiōis debēt

p. priuari eligētes p. tate eligendi. **Q**uarto not.

q. electio facta post p. m. nō cassatā s. sit in cau

sa cassationis nō t. Et est ratio qd per primā ele

ctionē est cōtractū m. f. moniū inter ecclesiā z ele

ctū. vt in. c. cū inter canonicos. j. e. Ergo nō pōt

in aliū tāq. in sponsum consentire durate priori

vinculo cum ecclesia adhuc nō sit libera. **A**n ver

bum cassamus. positū in tex. ponitur pprie quo

ad primā electionē. z improprie quo ad secūdā.

nam prima nō fuit nulla: vt p. ex eo qd secunda

inualidatur qd fuit facta prima nō cassata: ergo

p. ma tenuit. qd si fuisset nulla nō poterat cassari.

vt in. c. ad dissoluēdum. de spon. impu. Sed scda

fuit nulla rōne predicta qd nō possunt esse valide

due electiones ad eandē ecclesiā. vt in. c. auditis.

j. eo. facit. c. vt qs duas. eo. ti. li. vi. **I**n. o. v. qd l. re

tractetur electio alicuius nō ppter hoc ledit fa

ma z opinio electi si electio nō fuit cassata vitio p

sonē: secus si persone defectu. vt. j. e. sup. **I**n. o. v. qd l. re

cto z ultimo no. z tene mēti qd vbi duo fuerūt ele

cti in eadē ecclesia i discordia z vtrāq. electio ex

aliquo defectu cassatur: nō dz in eadem vocatio

ne aliquis istoz assumi in eadē ecclesia. Et hoc

propter discordiam euitandā: sed si oēs vnanimi

ter p. cōrderēt in vnū valeret electio: qd tūc cessa

ret cā p. prohibitionis. vt no. l. host. j. eo. super c. Sed

cōtra hoc op. de. c. l. s. eo. vbi gerens se p. papa ē

excōicatus si electio sua nō tenuit. ergo vñ qd nō

possit amplius eligi in eadē vel alia ecclesia. So.

dicūt doc. z bene qd illud est speciale in papa. Itē

loquitur qd electus minus legitime gessit se pro

papa faciendo scisma. sed electi de quibus hic nō

gesserūt se p. epis nec fecerūt schisma sed solū de

fendebant iudicialiter electionē eorū. Si autē ele

ctus gereret se pro prelato vel intromitteret se in

ecclesia per potentiā laicāle nō posset iste ampli

promoueri ad aliquā dignitatē sine dispensatiōe

pape. vt in. c. qd quis. z ibi po. in. e. tit. facit. c. anari

tie. e. titu. lib. vi. **I**n. o. v. qd l. re. **I**n. o. v. qd l. re.

In. o. v. qd l. re. **I**n. o. v. qd l. re. **I**n. o. v. qd l. re.

In. o. v. qd l. re. **I**n. o. v. qd l. re. **I**n. o. v. qd l. re.

In. o. v. qd l. re. **I**n. o. v. qd l. re. **I**n. o. v. qd l. re.

In. o. v. qd l. re. **I**n. o. v. qd l. re. **I**n. o. v. qd l. re.

In. o. v. qd l. re. **I**n. o. v. qd l. re. **I**n. o. v. qd l. re.

In. o. v. qd l. re. **I**n. o. v. qd l. re. **I**n. o. v. qd l. re.

In. o. v. qd l. re. **I**n. o. v. qd l. re. **I**n. o. v. qd l. re.

In. o. v. qd l. re. **I**n. o. v. qd l. re. **I**n. o. v. qd l. re.

In. o. v. qd l. re. **I**n. o. v. qd l. re. **I**n. o. v. qd l. re.

In. o. v. qd l. re. **I**n. o. v. qd l. re. **I**n. o. v. qd l. re.

In. o. v. qd l. re. **I**n. o. v. qd l. re. **I**n. o. v. qd l. re.

In. o. v. qd l. re. **I**n. o. v. qd l. re. **I**n. o. v. qd l. re.

In. o. v. qd l. re. **I**n. o. v. qd l. re. **I**n. o. v. qd l. re.

In. o. v. qd l. re. **I**n. o. v. qd l. re. **I**n. o. v. qd l. re.

In. o. v. qd l. re. **I**n. o. v. qd l. re. **I**n. o. v. qd l. re.

In. o. v. qd l. re. **I**n. o. v. qd l. re. **I**n. o. v. qd l. re.

In. o. v. qd l. re. **I**n. o. v. qd l. re. **I**n. o. v. qd l. re.

cā scandalienitā

di. An. sicu. 2. xi.

zacharias.

Adde istū i. c.

constitutis. co. ij.

o ap. vbi dicit qd

si ininet scādaliū

p. tiferior se intro

mittere de his qd

ad papā sunt de

uoluta. eū dē in. c.

magne. ad si. j. de

voro. zin. c. super

quodā. d. sta. reg.

z mode. in. c. ex li

teris. el. j. d. ho. et

gloss. in. c. perue

nit. xv. di. z card.

cōsi. xcvij. in pn.

Anto. Francisc.

Addas qd sē

p. scādalis est ob

uādū. cle. i. de of.

ordi. z ibi per do.

car. in. vñ. no. z p

eundē in. cle. i. de

inu. ec. in. j. q. zin

cle. j. i. prin. d. sen.

excō. zin. cle. pen.

eo. ti. z ibi ēt per

cardi. z dicebat

arch. xxi. q. j. in. c.

hac rōe. qd cā eni

tādī scādali mā

lū toleratur. idē

etiā a iure rece

dit vt hñ in. c. nō

pōt. xxiij. q. iij. z

per car. ēt i. cle. i.

i. prin. de pe. z an</

glo.in.c.cū qsq.
xxij.q.iiij. vide
q̄ nor.in.c.nihil.
de p̄scrip. et in.c.
ad aures. de tēp.
ord. et q̄ no. legis
ste in.l. si q̄s filio. a
in. s. hi quoq̄. et
seq. ff. de iniur. ru.
et ir. test. habet. et
p̄ b̄m̄ Tho. i. d.
q̄ xliij. ar. viij. ar.
viij. et in. iij. dist.
xxvij. arti. ix. et
vide Jo. an. i. c. j.
de offi. dele. li. vi.
in ver. scandali. et
in ca. cum teneas
mur. in glo. vlti.
de preb. vbi po
nit an et q̄n veris
tas sit p̄pter scā
dalū oimittenda.
et vide bo. tex. i. c.
generalis. in fine
liij. di. vbi habet
tur q̄d nihil cūz
scādalo est facien
dū. et vide bonaz
glos. ad hoc in. c.
ad aures. prealle.
de tēp. ord. in gl.
iij. vbi alle. mul
tas cōcor. et vide
etiā legistas in. l.
si oleū. ff. d. dolo.
et in. l. equissimū.
ff. de vsufruc. vbi
ponūt que licet
propter vitādūz
scandalū. et q̄ nō.
et vide Archi. in
c. i. xliij. dist. et in
c. i. li. dist. in. c.
inter. xj. q. iij.
Et add q̄ scā
dalū facit quē ir
regularem. vt ha
betur in. c. ex lite
ris. in gl. ij. q̄ alle.
concor. de homi.
Et adde etiaz
q̄ p̄pter scādālū
dimittitur licitū
matrimoniu. vt
in. c. super eo. de
cog. spi. et ad ma
teriā vide Spec.
in tit. de inq̄. in
s. q̄n autem. ver.
vtrum autem.
Et tene mēti
q̄ ratione scāda
li vitādū nomina
testiū sunt reticē
da. et non p̄palā
da. tex. est reputa
tus singularis in
c. si. de here. li. vi.
et vide do. Ab. in
c. cū. f. et. Ab. d. re
iud. et an propter
scādālū sint tole
rāda mala. vide
etiā Alex. i. q̄. i. j.
in. ij. parte consi
liorum.

Sebasti. Sapia.
L. nihil p̄dest.
Ibi multatradū

et hoc communiter tenetur a doc. et dic vt. s. dixi
in vlt. no. Et hac gl. iūcto tex. no. q̄ p̄pter scāda
lum enitādū pōt fieri licite phibitio vt quis nō
eligat in certa ecclesia s̄ ipse in illo deliquerit: nā
etiā multa licita sunt dimittenda p̄pter scanda
la vitanda ex quo possunt omitti sine peccator:
vt in. c. ij. de noui ope. nū. et in. c. nihil. p̄dest. de
p̄scrip. et c. cum teneamur. de preben. Abb.
Archiepiscopus habet iurisdictionē ordina
riam in suffraganeos id est episcopos prouincie.
Qui nō potest per se nō potest per aliū nisi ille
alius de per se possit.
Episcopus nondum consecratus potest cōcede
re indulgentias.

Suffraganeis.

litanus cōfirmat? licet nōdū recepe
rit palliū pōt suū suffraganeū conse
crari facere. vel sic. Metropolitani cōfirmatus
et cōsecratus nō pōt palliū nō recepto suū suffra
ganeum cōsecrare. sed potest mādare alijs suffra
ganeis vt illū cōsecrēt: et facit ad secundā partē
rubrice. Causa literalis. Quidā electus est in
archiep̄m et cōfirmatus. querebatur vtrūz suffra
ganei sui possint ad mādātū ipsius aliq̄n suffra
ganeū suū electū in ep̄m consecrare cum adhuc
palliū nō recipit in quo cōfertur plenitudo pon
tificialis officij. Rūdet papa q̄ suffraganei sui be
ne possunt et debet per mādātū ipsius metropo
litani electū illū in ep̄m cōsecrare licet palliū nō
recepit. Ber. C. i. Mo. j. ibi ad mādātū ipsius
iūcto tex. ibi. ad eius iurisdictionē. q̄ ep̄i puincie
tenent obedire archiep̄o illius prouincie. ptinet
em̄ ad eius iurisdictionē. nā archiep̄s h̄z iurisdic
tionē ordinariā i oēs ep̄os puincie. vt i. c. pasto
ralis. de offi. ordi. et in. c. sicut oliz. de accu. et vi. q.
iij. scitote. q̄d intellige nisi sint exēpti speciali be
neficio pape. C. Mo. scdo q̄ archiep̄s appellatur
metropolitanus. et em̄ archiep̄s ab archos q̄d est
princeps. quasi p̄nceps ep̄orū. dicit aut metropo
litani vel a mensura ciuitatū q̄ olim fuit archi
ep̄s deputatus et prepositus multis ciuitatibus
puincie. vt d̄ in. c. clericos. xxi. dist. vel d̄ metropo
litani? am etros q̄ est mater. q̄ archiep̄s palis ec
clesia est mater ecclesia toti? puincie. vt not. glo.
in. d. clericos. ep̄i aut puincie dicunt suffraganei
archiep̄i a suffragādo q̄ suffragant sibi in offi
cio ep̄ali: puta cōsecrādo alios ep̄os itez celebrā
do cōsilia et similia. Tercio no. q̄ elect? et con
secratus potest appellari metropolitanus: s̄ nō
possit appellari archiep̄s si nōdū recepit palliū.
vt i. c. nisi. j. d. aut. et vsupal. C. Mo. quarto q̄ sicut
elect? et cōsecrat? pōt exercere ea q̄ sunt ordinis:
vt in. c. trāsmisam. j. eo. ita electus et cōfirmatus
nōdū cōsecrat? pōt exercere ea que sunt iurisdic
tionis que aut dicant iurisditōis et q̄ ordinis. di
cetur plene in. c. trāsmisam. Ultimo not. q̄
de iure cōi elect? in ep̄m d̄z cōsecrari ab alijs ep̄is
puincie et archiep̄o suo: vel ipsi? mādato. Quot
aut requirunt necessario ad cōsecrationē alteri?
episcopi. dic vt in. c. nec ep̄i. et in. c. si archiep̄s. j. d.
tempo. oz. C. Opp. cōtra text. vide q̄ iste elect?
p̄firmat? nō poterat mādare suū suffraganeū ab
alijs cōsecrari: q̄ consecratio est ordinis. vt in. c.
q̄d sicut. j. eo. ergo cū iste nō potest p̄ se cōsecrare
cū nōdū sit ipse cōsecratus nō debet posse hoc a
alijs demādare: q̄ qui per aliū facit per se facere
vide. vt in. c. mulieres. de sen. excō. in regula. qui
per aliū. li. vi. et alibi dicit iuris regula q̄d suo nō
l̄z noie: nec alieno licebit. vt i regula q̄d alicui. de
reg. in. lib. vi. Item fortiter facit cōtra istū tex. c.
j. c. dist. vbi dicit q̄ electus in archiep̄m nō d̄z dif
ferre cōsecrationē suā nec differat cōsecratio suf
fraganeorū. ergo vide q̄ si nōdū ipse est p̄secre
tus q̄ nō potest p̄ se nec paliū suffraganeum cō
secrare. Sol. d̄ia vident vera. et p̄pterea dixerūt
quidā q̄ ista nō fuerit decretalis: sed potius fue
rat q̄dā promissio fundata super quadā equitate:
quasi dicat q̄ de iure nō potest iste hoc demāda
re ante suā cōsecrationē. Sed ista opi. fuit olim

posita quādo ista decretalis erat in secunda com
pilatione q̄ nō erat papalis: sed cuiusdā Joānis
galien. Iſo autē poterat hoc dici postq̄ fuit po
sita in tertia et quarta et quinta cōpilatione: quia
iste compilationes fuerūt papez papa mādāt vt
istis decretalib? vtamur in iudicio et extra. vt. s.
in proe. Ideo cōiter tenet q̄ de mero iure potest
electus et cōfirmatus demādare hanc consecra
tionem alijs suffraganeis. hoc tenet gl. pe. in. c. j.
de trāsla. ep̄isco. et gl. in. c. j. c. dist. et doc. cōiter. hic
Ad cōtraria dic q̄ p̄cedūt q̄n quis mādaret cō
secrationē alijs nō habētibus potestātē cōsecrā
di: sed suffraganei ex quo sunt ep̄i habēt potesta
tem cōsecrādi. Et solū eis deerat iurisdictionē et po
testas cōsecrādi nō subiectū: vnde electus et con
firmatus cōmittēdo hāc consecrationem solum
exercet iurisdictionē q̄ tribuit facultatē consecrā
di subditū propriū. Episcopi autē hoc faciunt
postmodū iure suo. vidē optimū simile in ordina
tione clericorū vacante sede. nā capitulū potest
committere alteri ep̄o vt ordinet clericos alteri?
diocesis. vt in. c. cum nullus. de tempo. ordi. li. vi.
et tamē certum est q̄ capitulū per se ordinare nō
potest cū nō succedat nisi solum in his que sunt
iurisdictionis. vt in. c. cum olim. de maio. et obe. itē
in alijs pontificalibus. nam potest capitulū sede
vacante alienū ep̄m inuitare vt exerceat ibi pōtifi
calia. vt in. c. pōtiffices. viij. q. j. Hinc dicit Cōpo.
q̄ sede vacante metropolitana potest capitulum
illius ecclesie demādare consecrationē suffragane
nei put hic dicit. q̄ ex quo cōmissio fit ab habē
te potestatem solum versatur ibi iurisditio et nō
ordo. Et per hoc habes bonā limitationem ad
iura dicentia q̄ is videtur facere cui? nomine fit.
Illa em̄z p̄cedūt q̄n ille cui fit cōmissio nō pote
rat facere nomine suo. sed ex toto facit tāq̄ ali?
secus vbi faceret noie suo: s̄ habuerit autorita
tē ab alio vt hic. Et hoc voluit in effectu Anno.
hic. Adde secūdū d̄ia. d. c. j. c. dist. dat multi
plex solutio. et hoc no. Primo q̄ p̄cedit q̄n ele
ctus et confirmatus est in mora petendi consecra
tionem: nam tunc non pōt hoc alijs demādare
vt ibi. Secūdo loquit ibi. q̄n ipse archiep̄s vult
per se cōsecrare. nā tūc oportet q̄ differat p̄secre
tio suffraganei donec ipse fuerit consecratus.
Vel tertio loquit q̄n in prouincia non sunt nisi
duo ep̄i. nā si archiep̄s nondum esset consecrat?
non pōt alios cōsecrare. q̄ ad minus requirunt
duo episcopi. cum archiep̄o seu tres ep̄i. vt in. d.
c. nec episcopi. Ad. c. q̄d sicut. j. eo. quod videf
etiā facere in oppositū. dic s̄m Anno. q̄ loquit in
arduis. nam archiep̄s qui nondum recepit pal
lium potest ardua explicare. vt cōsecrare. vnge
re virgines. conciliū prouinciale celebrare et simi
lia. vthic. Sed lenia potest. ar. j. eo. trāsmisam. et
cōsecrare ep̄m censetur leue cum etiā ep̄i suffra
ganei hoc possunt per se vacante sede metropo
litana. vt in. c. q̄ per ambitiones. lxxij. dist. in. Et
no. gl. in. d. c. j. c. dist. vbi de hoc. et per doc. hic.

Ex his inferat ad q̄onem quotidianā nūqd
electus et p̄firmatus qui nondū est consecrat?
posset concedere indulgentias. maxime si nōdū
est p̄sbyter. de qua questione vide per Cal. in
beatū Tho. in. c. accedētibus. de excels. prela. vbi
concludit post beatū Tho. q̄ sic. Quia remissio
que fit per indulgentias non concernit admini
strationem sacramentorum. sed potius iurisdic
tionem. Nam communicat iste thesaurū eccle
sie. qui dicit esse cōgregat? ex meritis sanctorū.
vt plene dixi in. c. ad liberādam. de inde. Et idez
dicendū de legato pape. licet non sit sacerdos. et
vide per beatū Tho. iij. sententiarū dist. cxx. q.
iij. arti. iij. et q. iij. arti. ij. et idem dic de similib? q̄
stionibus. Abbas.

Electus et cassatus non propter vitium perso
ne. potest ad aliam prelaturam eligi. 4. 6.
Infamia vtrum nascatur per crimen probatum
per exceptionem.
Infamis infamia facti suspēditur a b̄nificijs dos
nec se purgauerit.

tur per Feli. que
fuit ratione scan
dali. et adde vnūz
q̄d ponit. Feli.
in. c. j. in vlti. col.
de rescript. aliud
quod ponit Jo.
and. in. c. de hoc.
de simo. aliud q̄d
ponit Imo. in. c.
omnis. de peni. et
remissio. et Abb.
in. c. dilectus. de
exce. prela. aliud
Decius in. l. fin.
colū. ij. C. de edi.
dini. adri. tol.

Sebasti. Sapia.
Presbyter. vi.
de Hosti. in sum
ma. de peni. et re
miss. s. si quis pos
sit. sed nunqd.
et Specu. eo. tit.
ver. s̄z nūqd. vbi
dicit q̄ meli? fa
citeps si abstinet
a cōcessiōe indul
gētiarū aq̄ cō
secretur. vidē etiā
glo. in. c. acceden
tibus. j. de excels.
prela. vidē firma.
in rub. de ep̄isco.
in. iij. parte secū
de p̄ncipalis. li.
iij. q. xij.

Sanonmīta. super Prima parte primi.

- 3 Testis potest repellere a testimonio si probatum fuerit alias fuisse repulsum.
5 Collatio facta notorio infami etiam infamia facti non tenet.

Super eo.

† Is cuius electio fuit cassata

non vitio persone, sed electionis morite. rui eligi potest: secus si vitio persone. h. d. Et quotidie solet allegari. primo ponit qstio. secundo solutio. ibi: hoc tuā. in quo duo facit. naz primo rñdēdo distinguit. secundo excipit. ibi. nisi.

Casus literalis. Aliquis effectus fuit ad aliquā prelaturā: cassata est eius electio. idē electus fuit postmodū ad regimen alterius ecclesie. queritur an eius electio debeat confirmari. Rñdet papa qd si prior electio non fuit cassata vitio persone s; ppter modū electionis: p̄motionē eius in eadem etiam ecclesia et in alia non poterit impedire nisi forte simoniace prauitatis aliquid intercesserit.

- 2 Ber. **†** Mo. i. q. electio cassatur quādoq; ex duplici defectu scz persone et forme ipsius electionis. Exēplū primi opponit cōtra electū crimē vel aliquis defectus: puta nataliū vel qd est corpore vitiatum vel quid simile. Exēplū scđi qñ in electione non fuit seruata forma canonica de qua hodie in. c. q. ppter. j. eo. Vel electores erāt ex cōdicati vel suspensi. Et generaliter pōt dici qd qualitercūq; electio retractetur sine vitio vel defectu electi nūq; talis cassatio habet impedire p̄motionē electi. Ratio diuersitatis est. qz vitiiū concernēs personā sigillat et notat ipsam personā et eā sequit sicut lepra leprosus. vt. i. q. j. cito turpē. Secus est in alia extrinseca. qz cum non cōcernat psonā electi non debet p̄motionē ipsi impedire. Secūdo no. ex hoc et ex tex. qd crimē p̄exceptionis nem probatū non solū repellit pro illa vice: s; etiā notat personā vt amplius promoueri non possit. Sed contra hoc et contra tex. opponitur fortiter. d. c. h. de or. cog. vel habetur qd crimē probatum per viam exceptionis non infamat ad idē. l. luci. ff. de his q no. infam. Est et alius tex. multū distinguēs in. c. super his. j. de accu. vbi dicitur tex. qd hz crimē sit probatū cōtra electū per viā exceptionis: non tñ per hoc d; iste perdere beneficia prius habita. licet repellat a psequēdo illū bñficiū ad quod fuit electus. Solu. ppter hoc et similia tria istud. c. legitur pluribus modis: duobus in gl. et tribus extra eā. **†** Primus intellectus est qd istud crimē probatū cōtra electū non infamat infamia iuris vt in 3. h. s; infamat electū infamia facti. Nā grauatur opinio sua ex eo qd repulsum fuit vitio persone. et infamia facti impedit p̄motionē qz opinio promouēdi de nullo d; vacillare: vt in c. tantis Daniel. lxxxi. dist. et in. c. oipotēs. j. de accu. Iste intellectus est satis in se bonus. quē clarius firmat gl. in. c. cū inter canonicos. j. e. Et pbat alia rōne. nam si infamat infamia facti supēdi d; a beneficiis habitis donec se purgaue rit iuxta ea que leg. et not. i. q. v. in. c. presbyter. et in. c. h. et in. c. inter. de purga. cano. et multo fortius debet impediri p̄motio infamatis qz turpi et effcī qd non admittit et. vt in. c. quēadmodū. de iureiu. Et sequēdo hūc intellectū dic ad. c. super his. q loquit in beneficiis habitis. illis enim non priuat propter crimen pbatū per viā exceptionis. sed nos loquimur in beneficiis obtinēdis. Et faciat ad p̄dicta qd no. d; in regula infamib; de regu. in. lib. vi. et quod no. in. l. h. C. de digni. li. x. vbi p̄t qd non solū infamia iuris sed etiā facti spedit ne quis promoueat ad dignitates et bñficia. et iste intellectus sic declaratus satis sustentabilis est. **†** Secundus intellectus gl. est vt intelligatur tex. qñ crimē propter quod electio fuit cassata non contingebat ipsam electionē. Nā ratione contingētie videtur crimen principaliter deductum: vt p̄t in his que leg. et no. in. c. i. de exce. et c. h. de confes. et in. l. h. s. si publico. ff. de adul. Et oportet intelligere qd extra electionē instabat ipn cipaliter vt cassaret et incidēter cōstitit de vitio electi: vt puta qd cōmisit simoniam circa electio

nem. Unde vñ illud crimen principaliter deductum quēadmodum deducebatur cassatio electionis. iste intellectus est bonus in se. sed aliquā tulum restringit literam. Tertio legitur extra glo. per docto. qd crimē electi fuit hic deductum per viā accusationis et non exceptionis. Iste intellectus non hz scrupulum. sed restringit nimis literam. Ideo dat in intellectus quartus qd p̄textu prime exceptionis non debet iste repellere a p̄motione secūda. s; oportet qd de nouo excipiat de illo crimine: iste intellectus non probatur in litera q innuit istum non debere repellere ex eo qd alias fuit expulsus. **†** Quintus intellectus ponit Inn. dices qd exceptio qd opponitur electū hz in multis vim accusationis. Unde appellat qñq; accusatio. vt in aut. de sanctis. ep. in. s. si qñ aut electus. Nā quēadmodū accusatio sigillat accusatū et cōuicti personā. ita et hic exceptio. et solet multū allegari hec lec. Inn. et eā declara sic. Duplex est exceptio quedā pprie dicta. et quedā improprie dicta. Propria exceptio est que opponit a stimulo et vocato ad iudiciū contra vocantē et ipsius accusationē. Nā exceptio est accusatiōis exclusio. vt in. l. h. ff. de exce. et ista exceptio regulariter vltra repulsiōē ibi si dā nihil operat. Satis em̄ inducit ex quo pro tūc repellit fm naturā suā. vt in. d. c. h. de or. cog. et hec exceptio pprie hz locū. Exceptio vero improprie est qñ proponitur Sna ab aliquo spōte nemine ipsum stimulat. **†** Exēplū qñ qñ opponit cōtra electionē seu personam electi. nam ab isto opponente nihil petitur: s; ipse vltro neus seu volūtarie se offert impugnādo electionē. Ideo ista talis exceptio hz vt dixi vim actionis seu accusationis. nā sicut actor seu accusator venit spōte ad stimulādū aliū ita iste qui excipit electionem opponēdo crimē contra electū venit spōte. Et d; hec exceptio intentiōis: qd opponit intentioni electi potius qd actiōi. ex quo electus nihil petit. sed est in intētiōe petēdi cōfirmationem vel cōsecrationē. Et de hac exceptiōe improprie dicta vide latius per Inn. in. c. dudū. et in. c. cū dilectus. j. eo. et c. sup. his. de accu. et sic vñ qd talis exceptio habeat quo ad casum istius. c. effectū accusatiōis. et sigillat et notat psonam electi sicut faceret accusatio. **†** S; intel lige qd non per hoc notat personā electi infamia iuris licet sit tale crimē de quo alias cōdenatus per viā accusationis efficeretur infamis qd p bo apertissime per. c. super his. preallē. **†** Abi cōcluditur qd per crimē pbatū electū per viā exce. non d; electus p̄dere priora beneficia: qd profecto perderet si notaret infamia iuris qz infamia adimit honorē iam q situm. vt pbat in. l. infamia. C. de decu. lib. x. dicit in. c. inter dilectos. de exce. prelato. Unde placet mihi magis. i. lec. gl. declarata. vt. s. ad quam etiam corroborandā adduco. c. testimonium. de testi. **†** vbi patet qd repulsum semel a testificādo per viā exceptionis pōt de nouo repelli probādo id solū propter qd alias fuit repulsum: ergo idē et fortius videtur dicendum in promouēdo. ar. in. c. si. de testi. **†** Sed p̄ declaratione predictorum et tex. quero nūquid iste tex. habeat locum indistincte qualitercūq; electio fuerit cassata vitio persone. Solu. dic quod no. Unde premittendum est qd qñq; cassatur electio propter crimē electi vere probatum: quādoq; ppter crimen presumptū: qñq; ppter infirmitatē ipsius electi talez qd hz impedire promotionē. **†** Pone exemplū in. c. cū inter canonicos. j. eo. **†** Primo casu hz locū indistincte text. nos ster. Secūdo casu non impediet scđa p̄motio si pōt se purgare de illo crimine presumptō: qz si crimen presumptū admittit purgatio: vt est tex. in. c. officij. prope si. j. eo. **†** Tertio casu qñ ppter infirmitatem dic qd si potest probare quod ab illa infirmitate cōualuerit non impeditur noua promotio. quinimo multi tenuerūt qd de nouo debet probare ipm laborare illa infirmitate: qd semel infirmus non semper presumitur infirmus. Secus in vitioso qd semel malus semper presumitur malus: vt in regula semel. de regu. iur. lib. vi. Que aut opinio sit verior dicam in 4. c. cum inter canonicos. j. e. **†** Sed est aliud dubiū no. et quotidianū nunquid dispō huius. c. habeat locum in p̄tatione et collatione: vt dicam qd semel repulsum vitio persone sicut non pōt amplius eligi: ita non possit amplius p̄tari per patronū nec sibi bñficiū cōferri. sol. d; Joā. cal. qd in p̄tatione hz locū qd p̄sentatio est quasi qdā electio. vt in. c. q. relā. j. eo. Sed in collatione putat hoc. c. non habere locū. **†** S; dicit qd in electione tractatur de iure querendo in collatione vero de iure quēstio. nā p collationē acqrit ius in re. vt in. c. pe. de preb. lib. vi. facili aut tollit ius ad re qd ius in re. Ite si priuilegiū non pōt opponi nisi crimē cū infamia. vt in. d. c. accedēs. de acc. s; electus potest opponi infamia. Item crimē. vt in. d. c. super his. ergo si priuilegiū non pōt opponi simplr qd alia fuit repulsum: qd esset opponere solū de infamia. secus si de nouo opponeretur illud crimē cū infamia. Ego dubito an hoc dictū sit verū cum tex. iste in rñsōe loquat generaliter de p̄motiōe. et innuit qd talis repulsiō impedit promotionē in eadē vel in alia ecclesia ergo impedit collationē cū potius fiat p̄motio p collationē qd p electionē. **†** Preterea ratio decidēdi hec est qd opinio pmouendi in nullo d; vacillare. vt. s. dicit. Sed ista rō forti militat in collatiōe quā in electiōe qd citi p̄mouet p viā collatiōis. qd electionis. **†** **†** Ite et tertio possit dici qd collatio facta notorie infami infamia etiā facti: non t; p illam regulā infamibus porte dignitatum patere non debēt. qd hz locū cum etiā in infamia facti vt dixi. facit. c. cū in cunctis. s. inferiora. s. e. vbi hz qd beneficia non sunt conferenda nisi ei qui scia et moribus commendabilis demonstrat: sed infamis infamia facti non est morib; commendabilis

Sebasti. Sapia.

¶ Nam grauatur multa vitia ex quibus impedit electio enūerat Firma. i. trac. de epō in secundo libro. zacharias.

¶ Impedit p̄motionē. Intelli ge hoc esse verūz dūmodo in snia dicat. ita singulār iter Bald. in. l. j. col. x. C. de here. insti. Pau. d. ca. 2. l. ix. et 2. l. cxxvi.

¶ Ad dignitates. Ad dō Ro. cō si. cxxvii. vbi dicit qd ille repellit ab oib; dignitatibus qd de dolo accusat: est licet nondū cōdenatus sit et qñ infamia facti ifamet. vide per eundez cōsi. cclxxvii. et qd dicit de crimine deducto per viā exceptionis: itel lige quādo specifice et est deductū et est loc' et p̄t: vt voluit Cal. 2. si. j. de except. et vide Old. cōsi. lxxvii. et cxxxi. hac materia obijciēdi cōtra electū. Ber.

Sebasti. Sapia.

¶ Stimulat. vide late per Feli. in rub. j. de exce. vbi de multiplici exceptione.

¶ Non tenet. ad de sede. 2. si. l. vbi dicit qd collatio facta periuro non est nulla s; venit annullanda. et d; Calde. 2. si. xx. de concess. prebē. qd v; collatio facta infamib; ei ipe ratio non teneat.

S Sebastia. Sapia. ¶ Quod monachus clericus aut secularis non potest in abbate eligi etiam quod esset instructus in regula ut est gl. in c. officij i. eo. sed dicit ibi do. Abb. quod hoc non prederet quoniam esset evidens utilitas. et faciunt non in c. cum causam. et in c. ad nostram. hoc titu.

A Alterius monasterij. Adde ut per Calde. cōsi. xij. de statu. mona. et Fracis. are. consilio. vij.

S Sebastia. Sapia.

Quod eremita. vid. d. d. Marianus socinū. in c. i. col. iij. xli. octava de claratio. j. d. foro compe. vbi videtur concludere quod eremite sint laici et largo modo dicuntur religiosi. vide etiam moder. in ca. ecclesia sancte marie. s. de consuet. vbi declaratur qui dicatur religiosi.

Continētia. adde Calde. cōsi. vi. de statu reg. et cōsi. xxi. de statu mona.

Zacharias. ¶ Adde tu quod eremita non ligatur voto castitatis sed matrimonium contrahere potest. ut no. glo. valde singu. in c. ex parte. de cle. cōiug. fm Aud. i. suis sing. in vers. eremita. Nec etiam voto paupertatis ligatur ut no. berthia. de fir. in trac. de epi. vol. ij. dicit tamen ecclesiastica persona: ut per ista gl. et doc. in l. ij. ff. de in ius voc. gl. vi. q. i. q. vere. Inno. hic. et Lar. in cle. i. pe. col. ij. de sent. a excom. licet sibi b contrarius teneat rit oppositus in clemen. ij. q. xi. de preb. nec potest ut clericus ipone offendi quinimo offendens penam excommunicatio nis incurrit. doc. in c. ij. de foro cōpetenti.

Anto. Francisc. ¶ Circa hec que hic dicuntur de eremitis an gaudeant privilegio clericali. vide q. no. in c. super eo. de sen. excō. et vid. glo. in c. i. in. s. fi. de excō. prelatō. lib. vi. et do. Ant. in c. ij. de foro cōpe. et habatur per Lyn. in l. placet. C. de sac. san. ecc. et tene meti glos.

mendabilis: quod infamia non oritur ex bonis moribus. ¶ Sed quid si electio fuit cassata simpliciter et non apparet an vitio persone an vitio forme. Dic concludendo dicta doc. quod aut opponebatur solū contra personā et presumitur cassata vitio persone: quod si simpliciter dicitur intelligi fm acta: ut in l. si preses. ff. de pe. Aut opponebatur solū contra formā et presumitur cassata vitio forme ratione predicta. aut opponebatur contra formā et contra personā: tunc in dubio presumitur cassata vitio forme. Quia faciēda est in odiosis benignior interpretatio: ut in d. l. si preses. et l. interpretatio. e. ti. zin. l. hec emi. ff. de suspē. tu. et in simili facit bona gl. in. s. suspēctus. institutu. de suspē. tuto. et hec sufficiat. Abb. et monachus unus monasterij potest eligi in abbate alterius monasterij.

¶ Eremita non dicitur religiosus licet gaudeat privilegio ecclesiastico: et non habet superiorem eremitaz.

De monasterio.

¶ Istud. c. legitur duobus modis. primo quod iste eremita non erat presbyter. et hec legitur communior. et hanc ista. h. d. in summa. ¶ Monachus unus monasterij potest eligi in abbate alterius monasterij. Sed quod si istum intellectum parum utilitatis affert hec decretalis cum presertim hodie sit clarior prouisum. in cle. i. de elec. ideo sequendo primum intellectum qui est clarus et singularis potest sic summari. Non presbyter potest postulari in abbate si ex aliqua bona causa fiat talis postulatio. Videtur. nam primo ponitur petitio. secundo confirmatio. ibi nos autem. ¶ Casus specialis. ¶ Monasterium de pelliā ad tantā dissolutionē deuenerat quod fratres illius loci obseruatiā religionis et ordinem abiecerunt tandem ut eorum monasterium posset in statu pristinum reformari: cōuenērūt vnanimitē in quēdam fratrē de eremo qui laudabiliter cōuersatus fuerat cum suis fratribus ipsum abbate postulantes a suo episcopo. episcopus eorum petitioni prout assensum petens eandē postulationē a sede apostolica confirmari et papa electionē suē postulationē illā canonice factā confirmauit. Ver. ¶ Not. i. quod monasterium dissolutum non potest privilegium electionis. interim ergo collegium hanc potestatem eligendi prelatū. ¶ Secundo no. scdm unum intellectum quod monachus unus monasterij potest eligi in abbate alterius monasterij. ¶ Hoc limita prout habetur in cle. i. e. ti. nam prederit si monasterium ad quod vocatur est eiusdem religionis et habitus. si autem est diuersę religionis vel diuersi habitus non potest eligi sed dicitur postulari. ut ibi no. in gl. ¶ Tertio no. arg. quod confirmatio electionis facte de abbate spectat de iure cōi ad episcopum loci. ad quod vide tex. iuncta gl. xviij. q. ij. in c. i. ¶ In dnu tñ facit ista litera: quod fuit petita confirmatio a papa. Sed primum prederit de iure cōi. ad istud no dic vt. j. ¶ Ultio. no. casum fm unum intellectum in quo postulatio confirmatur. cōiter aut postulatio admittitur non aut confirmatur. vt in c. bone et in c. grati. s. ti. pxi. de hoc aliqd. j. ¶ Contra tex. oppo. in eo quod iste eremita fuit electus in abbate nam eremita potest habere propriū. vt in c. perlatū. s. ecōtra. xij. q. iij. nec prederit aliquā regulā. ergo non potest promoueri in abbate. cū soli presbyteri promoueri possint. vt in c. officij. et in c. cū in magistrū. et in c. cū cam. j. eo. et hodie habetur clarius in c. nullus. e. ti. li. vi. Sol. comprehendendo glo. et doct. dic quod istud. c. potest intelligi tribus modis: scilicet duobus modis principaliter. ¶ Primo quod iste eremita non erat presbyter. sed stabat in nemore si cut faciunt alij boni eremite quorum vita commendabilis est. ut est bonus tex. in cap. qui vere. xvi. q. i. Ad contraria respondetur quod loquuntur de promotione que fit per viam electionis. et sic per viam iuris. istud loquitur de postulatione.

in c. qui vere. xvi. q. i. et aliam gl. in c. nulla ratione. xciij. dist. qui dixerunt quod eremite subsunt episcopo loci. et an vita eremitica siue solitaria sit perfectior quam cōgregatio religionis. vide beatū Tho. secūda secūde q. cxxvij. arti. viij. et an possit eremita relicto eremo transire ad vitam monachalem. vide gl. in c. si clericatus. xvi. q. i. et in c. qui vere. pallega. et an eremita possit habere propriū habetur per glo. in c. i. de exce. prelatō. lib. vi. et per glo. in c. ex parte. el. ij. de cler. cōi. et per glo. in c. scripsit. xxiij. q. ij. et vide bonū text. in c. perlatū. xij. q. iij. et in c. cum Joā. de si. insti. et per Barto. in aut. si qua mulier. C. de sa. san. eccl. et per Bal. et Albe. de rosa. i. aut. ingressi. eo. tit. et an etiam dicatur persona ecclesiastica. vide glo. et doc. in l. ij. ff. de in ius voc. xviij. do. Card. in cle. ij. in xi. et xij. q. de preben. vbi videtur tenere late disputādo quod non sint persone ecclesiastice tamen in cle. pe. in. q. dōne d. sen. excom. tenet contrarium. et de huiusmodi eremitis vide per do. Ant. de but. in quodā suo consilio. inci. in nomine patris et filij spiritus sancti amē. quia hic agit in ver. ad octauū bene considerandū. et vid. Ang. in cōsi. suo xviij. q. d. incipit arguo. et i. alio cōsi. cxxvij. quod incipit in themate.

Licet enim non professus non valeat eligi. potest tamen postulari: quod postulatio depēdet a gratia. et quod possit postulari tenet Inno. hic. ¶ Requirit tñ quod postulatio fiat bona intentione et non per ambitionem. Hanc etiam opinio. tenet gl. xvi. q. stione. i. in c. presbyteros. et dicit Inno. quod eremita est religiosus persona et tenetur seruare et promittere cōtinētiā. ¶ Alleg. c. scripsit. s. ecce quod. xxiij. q. ij. et tene menti hoc dictū Inno. ¶ Tamē glo. in d. s. ecce ponit opi. contrariā scilicet quod eremita non sit religiosus persona: et etiā ego puto quod non sit: licet gaudeat privilegio ecclesiastico respectu fori vel persone. Et quāquā dicat Inno. quod debeat seruare et promittere cōtinētiā hoc iure non probatur. ¶ An non probatur iure quā vitam dicit ducere eremita de quo vide gl. no. in d. c. qui vere. que dicit inter cetera quod sunt sicut locuste sine rege. et vid. quod plenē dixi in c. ij. de foro compe. Et tenendo istum intellectum qui mihi multum placet ad literam dicit dicit quod papa confirmauit. dic quod non confirmauit simpliciter postulationem: sed ordinationem factam per episcopum in eo quod admisit postulationē. Et fm istum intellectum facit hec litera no. in argu. quod episcopus non potest admittere istā postulationē. quod cū sit contra ius ut non professus promoueat in abbate non potest episcopus dispensare cum non reperitur in iure ista dispensatio sibi permessa. Debet ergo recurri ad papam. et hoc tenuit do. Ant. hic. et dubitādo. Sed credo dictū verissimū et vide per Jo. an. q. hoc tenuit in c. officij. pal. et in c. nullus. eo. ti. lib. vi. licet aliud senserit ibi Archi. per Inno. in d. c. dilectus. de tempo. ordi.

¶ Ad idem adduco gl. no. in d. cle. i. de elect. q. vult quod monachus unus monasterij non potest promoueri in abbate monasterij alterius religionis sine dispensatione pape. ita quod concludit quod si postulat. non potest episcopus tales postulationem admittere. ergo fortius idem dicendum cum postulat non professus. Et ex predictis collige et tene menti duas conclusiones. ¶ Prima quod non professus potest postulari in abbate. Secūda quod postulatio talis non potest admitti nisi per romanum pontificem. Et iste intellectus multum mihi placet ad hoc quod ista decretalis afferat aliqd. nouum. sed quod non congruit rubricę. ponitur secundum intellectus ut intelligatur tex. in electione. scilicet in intelligendo quod iste eremita erat alias monachus. et pro isto intellectu facit tex. dū dicit quod cum fratribus suis laudabiliter vixerat. ¶ No ob. in eo quod faciat mentionem de eremo. quod quandoque monachi habitant in eremo. vel fm gl. Eremus est nomen cuiusdam monasterij. et iste intellectus diuiditur in duos. ¶ Nam primo potest intelligi quod iste fuit vere electus. et capitur hic postulatio per electionem. qui iura antiqua promiscue utebantur istis vocabulis. et per isto intellectu facit iste tex. in fi. eo quod papa confirmauit illā ordinationem. nam vera postulatio non confirmatur sed admittitur. vt. s. dixi. fuit autem petita confirmatio a papa. quod forte istud monasterium non erat subiectus episcopo. sed ipsi pape. vt dicit gl. Secundo potest intelligi quod iste erat monachus et fuit postulatus. quia erat monachus alterius religionis seu alterius habitus. vel patiebatur defectum in ordine. Quis autem possit admittere hanc postulationem dicit s. dixi. et respectu defectus ordinis. dic vt not. in c. ymco. de eta. et qualita. li. vi. et melius in c. preterea. j. de eta. et quali.

¶ Consuetudo per quam tolluntur substantia actus non valet. ¶ Appellari non debet a vicario episcopi ad episcopum. quia est eadem iurisdictio. et consuetudo aliter disponens non valeret.

¶ Consensus aliquorum laicorum quando requiritur iij

Sanozmi. super Prima parte primi.

- a **Substantialia.** Adde qd voluit Old. cōsi. cclix. vbi dicit nō vale
re statutū canonicorū qd vocentur absentes: alias electio non valeat.
b **Sebasti. Sapia.** Non valeat. Vide doc. in rub. j. de appe. And.
sicu. in repe. de si. instru. col. xxiii. abb. in cōsi. lxxij. in. ij. vol.
c **Substātie actus.** Adde qd voluerūt do. de rota. deci. ccccxl. in anti

quis. de cōsuetu.
vbi tenuerūt nō
valere cōsuetudi
nem qd valeat in
strumentū absqz
loco vbi licet cō
trarium voluerit
Bald. cōsi. lxxij.
v. lib. consuledo
super statuto cor
tone dictate qd
instrumentū nō
vitiet licet in eo
non sit locus nec
dies: qd soli nota
rio credat absqz
loco et testibus.
Anto. Francisc.
Que sint sub
stantialia instru
menti. dicas qd
sunt dies. locus.
series facti. indi
ctio. nomē impe
ratoris vel pape.
anni dñi. et inuo
catio domini. de
quibus habet p
gl. in. l. generali.
C. de tabu. li. x. et
in aut. vt prepo
natur nomē im
perato. in prin. et
per Specu. in ti.
de instru. edit. in
s. ij. et per totum.
et in ti. de cura.
in. s. ij. in ver. sed
quid si in mada
to. et per Bar. et
Alex. in pemio
fforū. debet etia
continere signū
notarij. vt i locis
prealle. et habet
per Ang. areti. et
scriben. in. j. rub.
insti. Adde tñq
quādo fieret in
strumentum de
re que nō requi
rit scripturam si
non apponere
dies valeret instru
mentū. put late
voluit Barto. in
cōsi. suo quod
incipit reperit. et
quod dictū est d
loco intellige nō
soluz de loco ge
nerali. sed etiam
speciali. fm An.
in dicta aut. vt p
ponatur nō. ipe
rato. et habet per
gl. in. c. abbate.
Tane. de re iudic.
et vide Bar. in. l.
cōtractus. in. ij.
co. de si. instru. et
in. l. comparatio
nes. eodem ti. in
ij. colū. Quod autem dictum est de indictione: dicas qd si omittat nō
valet instrumentum: si vero apponatur sed falsa bene valet fm Barto.

tur in electione ecclesiastica.

Consuetudo multa non potest inducere. de quibus hic.

Electio que per vim est restricta ad certū hoīem non valet. secus si ad vnum ex certis.

Matrimonium contractum metu an valeat.

Electio nō facta in loco cōsuetū valet dñmodo aliud non deficiat.

Cuius terra. Non v3 cōsue

collegium ad alterius volūtate tenet sibi eligere prelatū. Vel breuius sic.

Electio debet esse in libertate eligentiū. nec v3 cōtraria cōsuetudo. primo ponitur decisus exor

dium secūdo narratio. ibi. sicut tertio pūisio. ibi qd igitur. que tria facit. primo causam reddens

dānat cōsuetudinē. scōdo statuit et statutū declarat. tertio pūmittit et pūmissionē determinat. scōda ibi: statuētes. tertia ibi. quo facto.

Causa lralis. In terra hierosolymitana talis in electiōibz cōsuetudo seruabat: cū electio alicui prelati debe

ret celebrari cōuētus illius ecclesie duas psonas noīabat latēter auribus patriarche vel pncipis vt sic esset in potestate patriarche alterū pncipere

vel vtrūqz repellere: qd ergo talis cōsuetudo redundabat in pernitiē ecclesiastice libertatis: pce

pit papa illā cōsuetudinē abolēdā penitē statuēs vt in oībus cōuētualibz ecclesijs forma electio

nis canonice obseruet vt rectores conueniant in vnum. cum debet electio celebrari. et inuocata spi

ritus sancti gratia personam idoneā sibi eligat p latum. et si in persona quam intendūt eligere es

set peccatū. vel si modū canonicū nō seruaret tā diu deliberet in persona et in mō qd scz personā

idoneā inueniat et modus canonicus obseruet. et vacanti ecclesie consulat. quo facto psona electa

presentetur patriarche vel principi vt suū pset assensum. sed propter hoc nō debet electio impe

diri. Ber. **Mo. i. ibi cōuētus.** qd quilibet eccle sia collegiata pōt dici pūctualis l3 nō sit regula

ris sed secularis pōt etiā appellari caplin seu vni uersitas. nā hec sunt synonyma. i. idē importan

tia licet vulgariter cōgregatio religiosorū appel letur cōuētus. seculariū aut capl3. iure tñ hic dif

ferētia nō pbat imo poti3 pbat oppositū. vt hic et in. c. caplin sancte crucis. de rescri. vbi de hoc. et

xy. dist. c. i. **Mo. ij. qd cōsuetudo cōtra libertatez ecclesiasticā nō valet.** vnde pondera literā in rō

ne sui que gñalis est. non em restringit se ad ca sum electiōis. sed gñaliter dānat cōsuetudinem

tendit in pūitiē ecclesiastice libertatis. cor. aut. cassā et irrita. C. de sac. san. eccl. et facit. c. ij. d. cōsuet.

Mo. iij. qd cōsuetudo nō pōt tollere substan tialia electionis. nā eligere est vñ e et pluribus

capere. hic aut tenebant eligere prelatū ad volū tatez pncipis seu patriarche. qd erat 3 substan

tiam act3. nec est hoc speciale in electiōe. s3 est ge nerale in quolibet actu vt nō valeat cōsuetudo

p quā detrahāt substātie act3 ipso actu remanē te. vt pbat in. c. ij. de cōsuet. li. vi. iuncta gl. vbi ptz

qd nō valet cōsuetudo vt appellet de vicario epī ad ipsum epīm. qd est cōtra substātiaalia appella

tiōis cū appellatio sit de minori iudice ad maio rem pūuocatio. sed vicarius epī facit idē cōsisto

rium cū epō. qd iurisdicatio sua non est alia a iuris dictione epī. sic etiā nō v3 pactū vel mod3 appo

situs cōtra substātiaalia act3. vt in. c. si. de pcarijs. et in. l. cum precario. ff. eo. et in. l. per seruū. s. i. ff.

de vsu et habita. vbi dicitur qd nō valet si quis le gat vsu fructū rei sine vsu. **Mo. quarto qd cō**

suetudo nō potest tollere libertatē in actu eligē

in. l. nominatim. ff. de conditio. et demonstra. et in. l. si libarius. de regu lis iuris. et in. l. admonendi. in. vñ. colū. ff. de iureiuran. et per Bal. in pri ma constitu. C. in. s. et si que. et Joan. and. in data. vi. lib. est tamen verū quod instrumentum sine indictione probat semiplene mortuo notario vt per Barto. in dicta. l. admonendi. in. vñ. colū. et per domi. Anto.

di: an autem possit illam restringere. j. dicitur.

2 **Item nō. qd potest induci ex cōsuetudine vt post factam electionem in ecclesia requiratur cō**

sensus principis vel patriarche. et dicit hic In nocen. qd requiritur iste consensus post confirma

tionem nisi aliud habeat cōsuetudo. Sed dic tu latius quod aut cōsuetudo super hoc nihil dispo

nit nec princeps vel alius patronus: et tunc de in re nō tenetur capitulum requirere ante vel post

cōsensum principis vel alterius ad quez spectat cōfirmatio electionis. et maxime hoc procedit in

secularibus. ad hoc. c. bene quidem. xy. dist. et c. ecclesia sancte marie. de const. et c. si. de re. ec. nō

alie. potest tamen de honestate princeps requiri vt consentiat. nō qd consensus habeat prestare

robur: sed vt non possit in futurum opponere cō tra electum vel electionez nam per maxime prin

ceps pōt opponere cōtra electum vel electionez exceptiōes alias legitimas: maxie si dubitat de

proditione patrie vel relatione cōsiliorū et se cretorū suorum: vt nō. Inno. in. c. super his de

accu. aut ecclesia h3 patronum. et tunc d3 requiri cōsensus patroni post electionem factam et non

ante: vt in. c. nobis. j. de in. pa. si aut non vult con sentire sine causa rationabili: nō ppter hoc cassa

bitur electio sed requiritur cōsensus vt audiant sue exceptiones legitime si quas habet. vt in po

sterum nō possit opponere. et hoc mō posset in telligi iste tex. forte enī princeps vel patriarcha

erat patronus ecclesie. Aut cōsuetudo disponit super assensu requirendo: et tunc aut cōsuetudo

habet vt requiratur assensus post electionē: et va let: nō tamen debet reduci retractatio electionis

si ille dissentit sine causa legitima: vt hic in fine. Aut habet consuetudo vt electio depēdeat a fa

cultate seu volūtate principis vel alterius et tūc talis cōsuetudo nō valet: vt hic: qd tollit libertatē

eligendi: secus autem si restringeret ipsam liber tatem. vt probatur in. c. abbate. de verborum sig.

et in. c. cum dilectus. de cōsue. et in. c. ij. de in integ. restitū. In quibus iuribus probatur qd valet cō

suetudo vt collegium teneatur sibi eligere prela tum de alieno collegio. Item potest induci con

suetudo vt collegiū teneatur admittere forenses ad colligendum secum. vt in. c. scriptum. j. eodez

et in. c. cum ecclesia sutrina. de causa posses. et pro prie. potest etiam per consuetudinem in totū tol

li potestas eligendi: vt in. c. ij. de in integ. restit. vbi episcopus pretendebat habere potestatē eli

gendi abbatem. in summa ergo vt dicit Jo. an. et bene consuetudo non potest tollere libertatē eli

gendi ipsa electione remanente: qd tolleret sub stantialia ipsius electionis: qd non est electio vbi

adimitur libertas eligendi. vt in. c. vbi periculū in. s. ceterum. j. eodem ti. li. vi. Sed cōsuetudo be

ne potest restringere libertatez modis predictis vel in totum auferre ptatē: qd tollēdo ptatē in

totum permanet seu deuoluitur libertas eligen di ad electores ad quos postea per cōsuetudinē

deducit. Simile nō. in cle. ij. de reb. eccl. nō alie. vbi ptz qd vacante ecclia pōt vniri et subijci tota

ipsa ecclesia: nō aut pnt alienari bona particula ria ipsi3 ecclie vacantis. et rōnē vñ ibi p gl. et ex

predictis infertur qd qñ restringit libertas eligē di non dicit cassari ipsa electio vel tolli libertas

eligēdi. quod facit ad id qd dixi in. c. l3. s. e. vt va leat electio facta per metum seu impressionem

quādo electores non cōpelluntur eligere certū sed aliquem de certo genere personarū. **Et p**

hoc puto posse attēdari qd matrimoniū carnale contractum per metū modo predicta teneat e

cit optimus tex. in. l. hoc modo. ff. de conditio. et demon. vbi licet ma trimonia debeāt esse libera tamē facultas nubendi potest restringi ad

quando non

in. c. fin. de iureiu

ran. et per domi.

Allex. in. l. de pu

pillo. s. qui nūn

tiat. ff. d. ope. no.

nūntia. et eodem

modo dicendūz

est de die vt illi3

omissio vitiet. s3

falsa idē si pona

tur vna pro alia

nō vitiat s3 bal.

in. l. ij. C. de falsa

causa adiec. leg. et

delegato: et de in

ditione et ei3 ma

teria et an omissa

possit suppleri p

testes. vñ p bal.

in. l. si. in. ij. colū.

de fidei cōmis. et

Ang. i. dicta aut.

vt pponat nomē

imperatoris. et p

Lafran. plene. in

c. qm cōtra. i. ver.

insti. in. vñ. col.

de proba. per gl.

in prima constit.

C. et per Spe. i. ti.

de instrum. editi

o. in. s. j. in ver.

post annos. et in

xi. breuiter. Qd

aut dictūz est de

inuocatione no

minis dñi. dicas

illam non esse de

substantia instru

menti necessariā

fm Bal. in. l. i. C.

de nouo co. cōfir

mā. et habetur p

Allex. post Bal.

et Pau. de cas. in

l. iuris gentiū. in

s. si paciscar. ff. de

pac.

Adde tñ qd

insti. in sup quoli

bet actu et actu

d3 fieri s3 cōsuetu

dinez loci vbi fit:

vt pulchre decla

rat bar. in. l. ex ea

pte. ff. de ver. obl.

zacharias.

Principis. ad

de Car. Allex. in

c. i. et Seli. plene i

c. dilecto. in prin.

de testi. barba. in

c. raynald. de te

sta. berthā. de fir.

in trac. de epī. p

te. j. q. xxiij. et Se

li. i. c. ad apostoli

cam. c. aplice. co.

iiij. ver. ceterū. li

mitabis. de ecce.

Sebasti. Sapia.

Qd matrimo

nūz. Ad hoc fa

quando non fuit compulsus contrahere cum certa persona: sed cum aliqua de certo genere quam ipse elegerit nam olim in veteri testamento matrimonium erat in precepto in genere iuxta illud quod habet in Genesi. Crescite et multiplicamini. et legitur et nota. in. c. nuptiarum. xxviii. q. i. nihilominus non per hoc deerat liber consensus in dñendo. et facit ad materiam. c. cum locum. j. de spon. de hoc tñ posset factis dubitari. Et adde ad predicta not. dictum. In. in. c. qd sicut. j. e. vbi dicitur qd pot induci ex consuetudine vt mortuo prelato caplm nō prius procedat ad electionem qd nuntietur principi mors plati. et petat ab eo potestas eligendi seu consensus: vt cū consensu suo procedat ad electionem: nam per hoc nō tollitur libertas eligendi. Sed potuit hec consuetudo induci ppter interesse principis vt admodum ne ad eligendū aliquē bonū et sibi fidelē: et vt defendat ecclesiā ab oppressionib⁹ aliorū: et ne quid prauitatis in electione intercedat qd bene notabis. ¶ In gl. in ver. in quo in fine no. ex ista gl. locū in quo debet fieri electio prelari. et dicit hic Hostiē. qd consuetudo potest inducere vt fiat in certo loco: et vbi non subest consuetudo non est vis in quo loco fiat dummodo sit honestus. arg. in. l. penul. ff. de iustitia et iure. et in. l. si cum dies. in. §. si arbitri. ff. de arbitris. De iure tamen videtur mihi qd debeat fieri in ecclesia seu capitulo illius loci cui debet preesse platus vt dicit gl. in. c. cum nobis. j. eo. vbi electio fuit facta in choro. sed in casu. c. cum inter canonicos. j. eo. facta fuit in capitulo. vide etiam bonuz rex. cum gl. in. c. quod sicut. j. eodem. vbi dicitur quod debet fieri in ecclesia. ¶ An autem valeat electio si nō fiat in loco consueto: puto qd sic dummodo aliud canonicum non obstat. argumētū in. c. considerauimus. §. eodem. male tamen faciunt electores peruertendo consuetudinem. ¶ In gl. in verbo. diligentiam. in fine. ex ista glo. eliciuntur duo intellectus. Primus vt canonici possint procedere ad secundā electionem si fuit peccatum in prima reprobata tamen prius prima electio: qd non debent procedere ad secundam prima non reprobata persuperiorem. Secundus intellectus vt intelligatur quādo electores peccarunt in persona nomine vel in forma anteq̃ transirent ad electionem: vt sit sensus litere: quod si canonici ante electionem factam deprehendunt peccatum in forma vel materia: debent adhibere diligentiam vt prouideatur ecclesie legitimo modo. Sed tamen cōclude sumēdo cōclusionem doctorū. c. quod aut prima electio est notorie nulla et electores non sunt priuati potestate eligendi. puta qd elegerunt ignoranter indignum: et possunt propria auctoritate ad secundam electionem trāsire: quia ex quo electio est notorie nulla non oportet expectare vt reprobetur a superiore. vt in. c. constitutus. de appella. et no. in. c. auditis. j. eodem. et c. inter dilectos. de excessibus prelatorum. Sed si electio non esset nulla sed iniusta vel saltē haberet colorem validitatis: vel electores essent priuati. tunc non est licitum transire ad secundam electionem vt in iuribus allegatis in glo. Et vide quod legitur et nota. in. c. perpetuo. j. eo. lib. vi. vbi habet an canonici possint resiliire a scrutinio ante electionem factā si deprehendunt nominasse indignum. Abbas.

1. ¶ Episcopus adhuc non consecratus habet ea q̃ sunt iurisdictionis: non autem ea que sunt ordinis episcopalis.

2. Excommunicatus potest absolui etiā a nō sacerdote dummodo habeat iurisdictionem.

Excoīcatus inuitus potest absolui. sed non quo ad peccatum.

3. Episcopus vtrum possit exercere suam plenariā iurisdictionem si nō acceperit possessionem episcopatus.

4. Episcopus ante consecrationem non potest clericū deponere. sed bene potest ipsum priuare beneficijs.

Excommunicare est meri imperiū.

Transmissam. ¶ Electus cōfirmat⁹ nō cōsecratus pōt ea q̃ sunt iurisdictionis nō aut ea que sunt ordinis episcopalis. Vel aliter sic Per cōfirmationem electionis transfertur potestas exercendi ea que sunt iurisdictionis episcopalis. non autem ea que sunt ordinis. Illa enim transferuntur per cōsecrationem. et pertinet iste text. ad secundam partē rub. scilicet de electi potestate. In prima ponitur consultatio. In secunda responsio. ibi: respondemus. ¶ Casus literalis. Clerici cuiusdam electi et confirmati pro excessibus suis excommunicabantur vel interdicebantur. aut etiā suspendebantur a predicto electo ipsi sententiā eius cōtemnētes trāsferēbāt se ad commercia laicorum dicentes qd electus ipse non poterat eos excoīcare: suspendere vel interdicerē. cum nondū esset in episcopum consecratus nisi specialiter esset ei a sede apostolica indultū. Cōsultus papa respondet qd ex quo confirmationem electionis accepit de talibus confirmilibus liberā habeat potestatem excoīcandi. interdicens vel suspendēdi: ppter illa que consecrationis ministeriū desiderant: vnde iurisdictionē suam in ipsos libere poterit exercere. Ber. ¶ Nota primo qd excommunicatio est iurisdictionis: nō aut ordinis episcopalis: nā vt vides hic electus confirmatus potest excoīcare subditos. Itē videmus qd prelatus non episcopi hanc sententiā censurę exercent in subditos. vt in. c. cum ab ecclesiarij. de offi. or. et in. c. sicut. j. de sumo. et in. c. enj in ecclesijs. de maio. et obe. cū simi. Ex quo inferit qd electus cōfirmatus licet nō sit sacerdos possit excoīcare cū nō requirat sacerdotiū ad exercitiū iurisdictionis. arg. hic. Ex eo qd dicitur de archidiacono: qd nō tenetur esse

certum locum quādo ibi commodē cōtrahi potest matrimonij. ques tex. multum not. Bar. ibi et alij.

a. ¶ Adors prelari. Adde Roma. singu. suis fo. v. zacharias. ¶ Adde qd est sing. in ordine. nu. cclxxxviii. inci. cle. cū terra. vbi tenēdo talē consuetudinē valere. all. dictū Inmo. i. c. qd sicut. isto ti. Sebast. Sapia.

b. ¶ Sed tñ. Vide Bar. et alios in. l. qui per salutē. ff. de iureiu. Dy. et Bar. i. l. serui electione. vbi etiam alij. ff. de le. j. bar. in. l. §. data. ff. de opt. lega. Dy. in. l. si. C. de dñe. empt. Bald. in. l. post aditaz. C. de imp. ralijs subst.

c. ¶ Cōclusionem doc. Adde vidēdum Roma. cōsi. cclxxxviii. zacharias.

d. ¶ Ab inuito. Ad de tu de hoc per Card. in alle. c. ab excoīcato. §. §. rescrip. et in cle. j. q. xxxviii. de priuile. le. p. c. qd qdā. j. de pe. et remis.

e. ¶ Clericis. ad Abb. cōsi. vi. §. li. Sebast. Sapia.

f. ¶ Ex quo inferit. Vide glo. in. l. si ignoras. ff. loc. qd dicit qd pcutiens clericū in habitu laicali nō ē excoīcatus. de quo p Barto. in. litem apud labeonē. §. si qs virginē. ff. de iniur. p Bald. in. l. si qua per calumniā. colū. j. C. de epi. et cleri. in c. qd in ecclesiarij. colū. j. de constit.

g. ¶ Certum habitū. adde Alexan. cōsi. viii. j. libro. Adde. d. An to. corse. in addi. ad istū in. c. cum consuetudinis. i. j. apostil. post pnc. §. de consuetudi. Aenas falco.

h. ¶ Sebast. Sapia. ¶ Ultimo not. Inq. distud pcedat in abbate electo ponit Fel. late. in. c. eaz te. j. de rescript.

i. ¶ Sebast. Sapia. ¶ Inductio. in stallari. exponit. i. ponit i stalli prelati. ita exponit do. Abb. i. c. qua liter. col. §. j. hoc titu. et ad hoc qd dicit hic do. abb. vide glo. in. c. ne dei. in glo. §. de sumo. Inno. in. c. cum super. de causa posses. et propriet. Card. in clemen. §. in si. de prebendis.

Sanonmīta. super Prima parte primi.

a Installatio. Ad de qd voluit Oldra. cōsi. c. lvi. ver sus finem.

zacharias.

Adde tu pro pcor dia hoz do ctoz discordatiū q installatio est s solēnitate nō aut de substantia ele ctionis prelatur per Inno. in. c. cū sup. s. causa pos. i pprie. i ibi etiā Car. i eūdē i cle. iij. in fin. depben.

Sebasti. Sapia.

b Administrare Et no. q qñ pla tura vacat nō est necesse episcopū electum corpora liter apprehēde re possessionē bo norum. vt vult Pau. s. cas. z alij in. l. cū heredes. i. ff. de acq. pos. vide Bal. i. l. fin. co. h. c. de edi. di. adri. tol. cū alle gatis p firma. in trac. de epo. in. i. parte tertij libri. q. lvi.

c Dilapidaret. Adde Oldra. cō a filio. c. xci.

d Vel annuli. ad de q posui in. c. h. z vide Oldr. p. si. c. lvi. vbi declar rat Lōpost. hic. zacharias.

e Deposito cle ricoz est ordinis episcopalis. Tu vide late de hac qōe. doc. in. c. nō potest. i ibi Dy. de re. iur. vemi. l. c. h. post Jo. an. de pe. li. vi. Spe. in tit. de accu. s. i. x. s. gradat. z me lius. s. iij. ver sce lerum. vide oino p Bertha. de fir. in trac. de epo. in vlt. parte. lib. viij.

Sebasti. Sapia.

f Clericali. vide Firma. in palle. tracta. de epo. in iij. parte scōe pn cipalis tertij lib. in pe. qd. vbi dī q sicut eps nō cōsecratus nō pōt ordiare clericos ita nec eos puni re. p gl. hic qd est sane intelligēdū. vt per abb. hic.

possessionē. q si nō esset necessaria ad potestātē administrādi nō fuisset a iure inuēta. Ad idē. c. i. nomine dñi. xxiij. dist. vbi dī q si papa nō pōt in stallari seu intronizari in vrbē potest tñ admini strare. ergo a p trario installatio videt necessaria ad actum administrandi. facit etiā. xxiij. di. in. c. si quis ordinatus. cum seq. Solut. propter hec cō traria z similia que formari possent reperiunt in hac materia due opi. cōtrarie. Inm. enim hic. l. do stien. z Compo. Jo. an. z cōiter fere alij sequētes tenēt opi. q inductio i possessionē nō est necessa ria s eoipso q qd est pfirmat⁹ vel habuit aliquid succedēs loco cōfirmationis. puta qz fuit institu tus seu pūsus per superiorem de illa dignitate potest icōtinēti administrare quātūcūqz nō fue rit ad hoc apprehēsus corporalē possessionē pla ture. Pro qu a opi. facit iste tex. in eo qd ex quo iste acceperat cōfirmationē sue electiōis poterat administrare iurisdictionē exercere. Ad idē. c. nō sti. s. e. z. j. e. qualiter. z. c. nihil est. q iura solū vi dentur exigere pfirmationē ad potestātē admini strādi. Et ad hūa q faciūt mētionē de installatio ne respōdent tenētes hanc opi. q procedūt fm cōsuetudinē locorū. Itā vbi est cōsuetudo vt pri⁹ nō administret q fuerit missus in possessionē fa ciēda est installatio. vel fm eos installatio est de solēnitate. nō aut de substantia sicut videmus in iudicio. Itā multa sunt de ordine substantiali. mul ta vero de solēnitate nō substantiali. vt no. q. i. in summa. z dixi in. c. cū. J. z. A. de re iudi. Quidā vero tenuerūt cōtrariā opi. dicentes q anq pre latus inducatur in possessionē prelature nō pōt administrare quātūcūqz fuerit cōfirmatus seu institutus seu prouisus. Et hāc opi. firmavit Ar chidi. in. c. eum qui. de prebendis. li. vi. Plus ēt ibi voluit q si propria auctoritate quis apprehē deret possessionē prelature perderet ius qd habe ret in ea. per illum tex. in. s. i. hanc opi. q requira tur installatio⁹ sentit etiā Dyn. in regula prima de reg. iu. li. vi. z nouissime late prosequēdo firma uit Pet. de anch. in regula sine possessione. de re gu. iur. lib. vi. z hic. z l. otus inter cetera. qz cōfir matio habet vim diffinitive sentētie. vt no. in. c. si. j. eo. li. vi. Sed post sniam diffinitiuam non est licitū parti propria auctoritate capere rē sibi per iudicē adiudicatā. sed oportet q per istū iudicē decernatur sibi possessio. iuxta illud quod legi⁹ z no. in. c. in literis. z. c. querenti. de offi. deleg. z. c. cū nostris. de cōces. p. b. vbi per Inm. in. l. qui res tituere. ff. de rei v. z in. l. nō est singulis. ff. de re. iuris. Itē z secundo facit cle. quānis. de fo. cōpe. vbi spāle est in epo expulso a sede sua vt possit administrare iuxta formā ibi traditā. ergo regu lariter nō existēs in possessionē plature nō pōt ad ministrare. Exercitiū enim iurisdictionis depēdet a possessione sicut pceptio fructuū. vt in. l. bone fidei. ff. de acq. re. do. facit quod no. Inm. in. c. cuz dilectus. de reli. domi. Item adducit simile in tu tore z usufructuario quibus prelati equiparant. vt in. c. ij. de dona. z no. in. c. si. de pig. Isti aut nō administrāt nec usufructuari⁹ caput fructus nisi decernat eis possessio. vt. l. ij. ff. de usufr. facit q no. in. l. lex q tutores. C. de admini. tuto. Ego p pcor dātia harū opinionū dicerē sic. q aut alius est in possessione plature. licet iniuste. z tūc non est licitū cōfirmato seu prouiso administrare nisi prius inducat legitime in possessionē. Quia sec⁹ faciēdo esset spoliare possessore p pta auctori ta te qd nō licet. vt in. d. c. eū qui. qd loquit in violē to possessore. vt. xvi. q. vi. placuit. z in. l. si quis in tantā. C. vnde vi. z in. s. sed nedū talia. insti. vi bo. rap. facit quod no. doc. in. c. per venerabilē. q filij sint legi. Aut platura ita vacat q nemo est i pos sessione illius tanq platus. z tūc teneo opi. cōez vt post pfirmationē seu institutionē licitū sit admi nistrare. Pro hoc faciunt iura superius alleg. q solū faciūt mētionē de pfirmatiōe. ad idē. c. auari tie. e. ti. lib. vi. Preterea parū vel nihil operaret cōfirmatio si de necessitate regreret iuestitura ad ptātē administrādi. z p hoc glo. no. in. c. quanto

lxij. di. q notabiliter dicit q per electionē daf ptās administrādi i ha bitu per cōfirmationē vero daf in actu. An cōfirmatio deducit ptātē quesitā per electionē ad actū. Idē sentit gl. iuris ciuilib. i. l. primatoz. C. de iurisd. om iud. Et hec distinctio quā. s. feci. v. de mēte dñorū de ro. deci. iij. Conclude ergo totam materiā p hec mēbra: q aut sub est in loco cōsuetō vt cōfirmatus seu institutus vel prouisus nō admini straret ante itallationē. aut est cōsuetudo simpliciter de installādo. aut subest cōsuetudo de nō ministrāda an installationē z etiam cōfir mationē. aut nulla subest p suetudo. primo casu seruāda est cōsuetudo vt cōiter volūt doc. facit. c. in his. xi. di. Et vide de efficatia installatio nis qd no. Inm. in. c. in literis. de re. spo. Abi dicit q nisi fiat i loco soli to q nō acqrit aliqua possessio qd no. z i b casu pnt itelligi iura loquē tia de hac installatiōe. scōo casu debet fieri installatione ex quo p suetu do hoc hz. nō ē de substantia ptātis administrādi. ex q p suetudo solū hz vt fiat installatio. Itā v. potius de solēnitate q de substantia: sicut missa spiritus sancti in actu electionis. est em de solēnitate s nō de sub stantia. vt no. j. eo. qz propter. Tercio casu tenuerunt quidam vt refert hic Inno. valere consuetudinem vt quis possit administrare ante p fir mationē. Sed ipse Inm. z Hostiē. sentiūt opposituz: qd mihi placet. Quia hec consuetudo posset tendere in maximā perniciem ecclesie. qz nonnunq indignus dilapidaret bona ecclesie administrādo ante ap probationem factam per superiorem. ad hoc. c. i. s. de cōsuetu. Itē frā gif bonum obedientie z neruus ecclesiastice discipline cōtra. c. cū iter. de consuetu. Et pro hac opi. q nō valet cōsuetudo optime facit quod leg. z not. in. c. cū venerabilis. de cōsue. z palle. c. auaritie. Sed in istis collegijs secularib⁹ tenuit bal. in aut. habita. C. ne si. pro pa. cōsuetudi nē valere. z ita de facto practicat in electo in rectorē scolariū. Quar to et vl. casu qñ cōsuetudo nihil disponit. seruat que dixi in distinctio ne quā. s. feci distinguendo an ali⁹ sit in possessionē prelature v. ne. Ad c. in noie dñi. xxiij. rñdet Inm. q a cōtrario ibi colligitur q pōt papa administrare anteq intronizetur. Et quatenus facit mētionē de illa intronizatione habuit respectum ad consuetudinē. nā de iure secus est vt p. in. c. l. s. eo. Abi colligit q eoipso q quis electus est in papā consequit plenā ptātē administrandi. Ad. c. si qz. xxiij. di. rñdet q loquitur nō de ptātē administrādi in ecclesia ad quam fuit deputat⁹. sed in ecclesia ad quā se trāstulit. itē ibi loquit qñ non potuit habere possessionē de facto. Et eodē modo pōt rñderi ad cle. qñis. de foro cō petē. per locū a spāli procedit enim in expulso. z sic qñ alius est in pos sessione. Non ob. q dī q pfirmatio hz vim snie. qz illud verum in fauo rem electi. alias autē nō per oia equiparatur snie. qz snia fert inter liti gantes z qñ actor petit rē ab alio possessore. S. nos loquimur quādo vacat prelatura. ita q cōfirmatus nō intendit vim alicui inferre. Itā sicut liceret dño propria auctoritate intrare rem suam vacantē z capere inde fructus. iuxta no. per In. in. c. qrelā. de ele. Ita licere dī cōfirma to. q hz titulū p pta auctoritate intrare possessionē z administrare bo na prelature. Non ob. q dī. de usufructuario. qz cū dñs habeat posses sionem nō dī ipse propria auctoritate possessionē apprehendere. itē ad id qd dī de tutore. dic quod maior est potestas prelati q tutoris. De quo vide bo. glo. v. q. ij. c. si. z idē qd dixi de prelaturis dic de alijs bñfi cijs inferioribus. vt est de mēte In. hic. quia eadem est ratio in vtriqz. Et per hoc pōt decidi alia qd quid operat iuestitura a que fit de bñfi cio per traditionē bireti vel annuli de quo hic per Lōpos. z Jo. an. di xi in. c. h. de consu. dic vt ibi. Et In gl. si. in fi. no. bene hanc gl. et quas e tenus dicit qd depositio clericorū est ordinis episcopalis sunt opin. in tex. doct. Itā quidam tenuerunt cōfirmatū posse cognoscere in causis criminalib⁹ clericorū. z hanc opi. tenuit Inm. Itā fm eū electus cōfir matus pōt exercere ea que sunt meri imperij. vt ex cōicare: cōciliū con gregare vt hic. z. j. e. q sicut. Itē indices seculares cognoscūt de cau sis criminalibus. ergo z electi cōfirmati. Specificē. tñ nō tāgit In. nū qd possit deponere clericū vel cognoscere de crimine exposcere deposi tionem. Et no. ex dicto Inm. q ex cōicare est meri imperij. Priū sentit gl. h. q. vi. q. q. Scōa op. est q electus pfirmat⁹ nō possit cognoscere d crimine regrente depositionē. ar. xv. q. viij. c. felix. z. c. si aut. Tertia opi. qd possit cognoscere s nō sniare. differt tñ sniam in tps cōsecratiōis. Quarta opi. q possit cognoscere z iudicare eū deponēdū z degradā dū sed nō degradati ipse sed ali⁹ ad postulationē suā. z hanc opi. te nuit Hosti. Quinta fuit opi. Jo. de li. q z siderauit tres actus. Prim⁹ est in cognoscēdo. Scōs in iudicando. Terti⁹ in exequēdo per degra dationē actualē. z iste tertius nō l3 nō cōsecrato. Ad hī placet opinio glo. simpliciter intellecta vt non cōsecratus non possit deponere cleri cum ab ordine clericali Quia sicut non potest illum ordinem confer re ante consecrationem ita nec illorū ordines auferre. Quia maior po testas requiritur in auferendo ordinem quā in conferendo vt colligit ex. c. si. xv. q. viij. Abi dicitur q episcopus solus potest cōferre ordinē solus autem auferre non potest. z est tex. in. c. h. de translatio. episcopi. Nec placet mihi quod possit cognoscere de crimine requirentē deposi tionem saltem quando intendit procedere ad degradationē actualē. quia certus numerus episcoporū requiritur in examinatione cause. vt not. Jo. an. andre. in. c. degradatio. de pe. libro sexto dixi plene in ca. at si clerici. de indi. Electus autem z cōfirmatus non dicitur episcopus an cōsecrationē

- a **N**ō posset ad de sede. confilio ex xxiij.
- b **A**d vitā suā. adde an tunc solus possit vel cū quētu. sed. p. c. c.
- c **S**ebasti. Sapia. 1 **A**ppellare. vi de tex. et exp. l. 3 in. l. i. ff. de appe. recipi. vbi dicitur bar. 2 Ang. aret. not. 3
- d **N**on modicā. Adde Old. cōf. clxxxiij. 4
- e **B**enedicitur. 5 Oldra. cōf. xxiij. Zacharias. 6 **A**dde an va leat p. s. uetudo q. abbas n. bndica tur 7 clude post 8 Car. i. cle. attēdē tes. s. statui mus. de sta. mo. 7 post 9 Seli. i. c. memini mus. co. fi. in fi. d. accus. q. sic zadō 10 q. bndictio abba tis nō impūnit 11 characterē s. est q. daz solennitas 12 ofonū q. d. p. ce deret fieri an exe cutionē vt p. Ar. chi. in. c. qm. l. xij. di. 2 host. i. c. vene rabilē. isto tit. 7 Ol. 2. si. h. alle. q. d. inci. cū q. r. i. c. fi. 13 **E**tyrū possit ta lis bndictio qua libet die fieri. vi de per Seli. in. c. lter monasteriū. col. i. x. d. istabū dictione. d. re in. Anto. Francisc. 14 **C**irca hoc q. ex s. uetudie pos sit induci q. ab bas nō bndicā 7 q. lis sit illa bndictio q. d. ab bati vltra ea que hntur i. s. statui mus. b. all. 7 in. c. meminimus. 7 et h. alle. vide glet doc. in. c. i. d. sup. ne. pla. 7 Jo. an. i. c. noua q. d. d. pe. 7 remis. 7 i. c. tuā. 7 i. c. cū 2tingat. de eta. 7 q. li. 7 h. p. d. abb. post ho sti. i. c. lter mona steriū. in vlt. co. d. re in. 15 **A**ldas tū q. abbas si bndict? nō p. t. 2fer re ordinē p. salmi stat? vt no. i. c. i. d. sup. neg. prela. 7 h. c. fi. d. tēpo. ordi. lib. vi. **E**t ad q. ab bas regl. d. esse in ordie sacerdo
- ante consecrationes sed appellat electus. vt in. c. tua. de his que fi. a pre. not. glos. in cle. i. de bapt. Sed priuare quē beneficio pōt. q. non est ordi nis epalis. 7 sol? ep. s. pōt cognoscere 7 priuare. vt no. xv. q. viij. in sum. 7 tenet cōiter doc. hic. itez pōt cognoscere de alijs criminib? dūmō nō intē dat ad d. gradationē. s. ad aliā penā. vt hic. Abb. 1 **P**apa pōt partes litigantes in bñcialibus compellere ad compositionem. 7. 2 **P**rioratus alicuius monasterij. pōt 2cedi a pa pa vt possideat toto tēpore vite illi? cui cōcedit. 7 alius citra papā non possit. 10. 3 **A**ppellatio interposita ab illo cui? nō interest. non valet. 4 **L**itere testimoniales faciūt magnā presump tionem licet non plenam. 5 **P**resumptiones plures quādo adinuicē cōcur runt. adinuicem se elidūt. nisi vna sit potētiōr al tera: 7 hoc stat in iudicis arbitrio. 6 **S**uspensio an 7 q. possunt eligere. eligi tū indi stincte non possunt. 7 **P**reces pncipis nō inducūt iustū metuz regl. 8 **S**nia principis. lata sine cause cognitione. nō hz presumptionem validitatis. 9 **J**udex an 7 q. possit cogere ptes ad 2cordiaz. 10 **C**ōtractus innominati. habēt duplicem modū agendi. ex parte obseruātis vel agere vt pars ob seruet: vel repetere quod dedit. 11 **C**lausula. rato manente pacto. non operatur re spectu cōtrauenientis. sed obseruantis. 12 **C**ōtract? inuoiati nō hnt locū in spiritualibus. 13 **C**ollatio. siue renūtiatio bñficij. simoniace facta. non tenet. 14 **S**uspensio. presumendo eligere. nō priuāt ptā te eligendi. licet malefaciant. 15 **E**ligentes suspensum. non sunt priuati ptāte eli gendi. licet electio sit nulla.

Utrum inter. R.

Utrum de se facite renuntiat. appellare nequit ad ipediēdā electionē alteri? 7 electio q. est a suspensis celebrata nō tenet. hoc dicit. **P**rimo narrat factū. scōdo diffinit articulū de quo 2stabat. ibi. nos attēdētes. tertio ibi sane illud de quo cōstabat diffiniendū 2mittit. **E**t p itellectu lre pmitte. q. vacāte monasterio **S**cha hufi en. 2stantien. diocesis. quidā. **R.** senior fuit electus in abbatē in discordia. cuius electiōi qui dā. **R.** iunior. 7 quidā alij ex monachis se oppo suerunt. tādē q. d. fuit delata ad sedē apostolicā. papa aut videns istā q. d. nē p. trahi in longū. cō pulit partes ad cōpositionē. vñ vigore 2positio nis ille. **R.** senior renuntiauit electioni de se fa cte. 7 de manib? pape suscepit prioratū ad custo diā illius monasterij ab eo dū viueret possidēdū sed reuersus ad monasteriū nō fuit ab aduersa rīs receptus. imo male tractarunt eū. 7 demum enadēs manus eorū appellauit ne aliqua fieret electio in monasterio. dicens q. intendebat redi re ad suum ius pristinum. ex quo aduersarij nō luerūt seruare cōpositionē. **I**te ppter illū exces sum cōmissum in psonā istius. **R.** 7 quosdam ali os. cardinalis legat? qui erat in partib? tulit sen tentiā interdicti in monasteriū. 7 in monachos ipsius. s. hoc nō obstāte monachi celebrarūt di uina 7 pcesserunt ad electionē abbatis illuz. **R.** iuniorē eligēdo. 7 denuo pp pdicta q. d. fuit d. lata ad summū pōtificē. 7 p parte. **R.** senioris oppo nebant pncipalr duo 3 electionē factā de. **R.** iuniorē. **P**rimo q. fuerat attērata p? appellatio nez interpositā ab ipō. **R.** seniore. scōdo q. fuerat facta ab ipsis mōachis interdictis 7 suspensis. 7 ad faciēdā fidē de interdicto 7 portauit ille. **R.** senior quas dā lras prepositi 7 capituli cōstātij. en. ex parte x. o. **R.** iunioris negabat iter dictū. 7 allegabat q. dioecsan? loci ipm electū 2firmaue rat 7 bndixerat. vñ nō erat verisile q. mun? bndi ctionis ipedisset si fuisset fctā electio d. suspēso. 7 a suspēsis 3 appellatiōnē dicebat q. illa appella tio nō valuit q. ex quo monasteriū vacabat p re

nūtiatiōnē illi? **R.** senioris nō poterat pappel lationē suā ipedire ne fieret electio: papa audis tis ptiū allegatiōib? q. 2stitit sine aliq. pbatidē q. illa appellatio fuit min? legitima q. nō pote rat appellare ne fieret electio: ex quo renūtiāuit iuri suo pñtiāuit illā appellatiōnē fuisse min? legitimā s. q. de snia iter dicti nō poterat i curia fieri plena fides l3 adessent psumptiōes 3ue se i uicē collidētes: papa cōmisit illū articulū expe diēdū i partib? 3z formā hic 2tētā. **C** 1 **M**o. i. ar gumētū optimū 7 quasi exp. ssum in textu q. pa papōt in beneficalib? 2pellere partes litigātes ad cōponēdū. **A**n aut hoc liceat idistincte vni cuiq. iudici? dicit cū gl. i. tene tū mēti istū textū: q. nō repit i hoc ali? ita exp. ssum. **C** 2 **M**o. q. mo nach? elect? i platū pōt electionē suā pseq. 7 sup ea litigare. 2cor. c. cū dilect? de cōfue. 7 c. h. de in integ. rest. cū si. ē ergo religios? hui? iuris capax. **C** 3 **M**o. tertio ibi dū viueret possidēdos. q. pa pa p. t. prioratū manualē sen claustralē 2cedere re ligioso ab eo toto vite sue tpe possidēdū. **E**t sic habes vñ casum in q. pōt religios? esse ppetu? in prioratu claustrali seu manuali. **A**li? tū citra papā 7 abbas p. pri? nō posset? hoc mō ppetua re religiosus i istis prioratib? manualib? q. est 3 iuris dispositionē: vt in. c. cū ad monasteriū. i. s. nec alicui. de sta. reg. Sentit **J**nn. in. c. si. q. cle. vel vo. 7 vide lati? p. sede. de se. cōf. cclij. d. i. in. d. c. cū ad monasteriū. **A**nde p. t. abbas remouere talē priorē nō obstāte q. illū posuerit ad vitā suā. **E**t no. istū tex. diligēter p limitatiōe. c. p. correctā. 7 c. ad nostrā. de confir. vt. vel inut. vbi habet q. d. nō pōt religioso cōfirmari priorat? ad vitā. **P**roce dūt em illa iura nisi papa illō faciat ex certa sciē tia vt hic: q. d. tenet 7 **J**nn. hic. 7 no. in. c. nisi. de p. bē. **C** 4 **Q**uarto nota q. nō valet appellatio in terposita ab eo cuius nō interest appellare. 7 zad hoc q. tidie solet allegari ista lra. cōcor. q. d. vi. c. nō solent. **C** 5 **M**o. in ver. sane. iūcta gl. q. litere te 7 stimoniales prelati 7 capituli faciunt presum ptionē non modicā? licet nō faciāt plenā pro bationē. facit. c. innotuit. j. e. 7 c. veritatis. de do lo 7 contu. d. i. g. i. plene in. c. post cessionē. de pba. **C** 6 **M**o. ibi mun? benedictionis. q. d. abbas elect? 7 confirmatus benedicitur. 7 episcopus autē cō secratur. vt. s. c. p. x. i. **A**n autem ista benedictio abbatis sit ex toto simplex an p. tim ordinaria vi de per gl. in cle. attendentes. de sta. reg. **C** 7 **I**te not. quod vbi cōcurrunt he presumptiones qua rum altera non preponderat: inuicem se elidūt. secus vbi altera esset vehemētiōr: vt in. c. literas: de presumptio. bonus autē iudex arbitrabitur an 7 quando sint pares vel altera potentior: q. non potest super hoc dari certa regula sicut dici mus in alijs probatiōibus: vt in. l. iij. de test. 7 in c. in nostra. eo. titu. **C** 8 **A**ltimo no. q. suspēsi ab officio non possunt eligere potestas ergo eligen di inheret officio de quo plene no. in. c. cum dile ctus? de consuetu. **E**t intellige tex. in suspēsis ab homine vel a canone inferente penam secus in suspēsis a iure suspēsiōne simplici puta propter participium cum excommunicato. **N**am isti pos sunt eligere sed nō eligi. de quo dicēdū: vt plene no. in. c. si celebrat de cleri. excommuni. **C** 9 **I**n gloss. i. ibi magis vacillabat aduerte: quia gloss. non aperit vtrum papa possit indifferenter de iu re compellere partes ad compositionem. **A**nde contra tex. videtur facere. j. quod met. cau. per to tum nam compulsus ad aliquid faciēdū potest agere ad rescindendū actū actione q. d. met. cau. 7 con cor. ff. q. d. met. cau. p. totū. **S**ol. forte metu cō trarij dixerunt **T**anc. 7 **S**off. hic q. d. ista fuit cō pulsio cōditionalis: 7 nō precisa: sed hoc non sol uit contrarium: q. actio quod met. cau. datur p vim precisam: q. anim? hominis nō cadit in po testatem alterius. **A**nde tex. hic dicit ordinatiōi 2sensit l3 inuit? **J**nn. exponit literā inuitū: idest instantia precum ductum. q. d. q. papa non com pulit ad cōponēdū: sed quodāmo deuicit eum

tali vt in. d. c. i. de eta. 7 q. lita. q. nō dispensatiue pos sit eligi etiā si nō sit presbyter: vt p glo. i. c. accedēs. l. di. 7 h. i. d. c. tua. de eta. 7 quali. nō tū pōt q. s. secula ris eligi in abba tē. c. cū cāz. d. ele. c. cū i magistratū xvi. q. i. **A**n 7 abbas possit bñ dicere cruces ca lices 7 alia para menta vide Jo. an. in. c. abbates. de priui. lib. vi. 7 Archi. in. c. pres byter. xvi. q. vi. **E**t ad q. abba tissa bndicit? sicut abbas s. ei? bndi ctio nō hz eūdez effectum sicut hz bndictio abbat? de quo p. Jo. an. i. d. c. meminimus. 7 in cle. attenden tes. s. statui mus. prealleg. 7 ibi p glo. de sta. regu. 7 i. c. idēmitatib? i xli. impendant 7 ibi etiam p. Jo. and. in nouel. de electio. lib. vi. **C** 10 **D**ilect? ad d. Ol. 2. si. cclxxviij. Zacharias. **T**u dic d. hac q. vt plenedixi in addi. ad istū in. c. cū dilect? x. a su spensis. s. d. 2sue. hic p istū all. vbi plene distingue bat cōcludēbā su spēsū ab offō 7 bñficio vt simplr eē actiue 7 passi ue itelligibilē. se cus in suspēso a bñficio tū. 7 ad uerte q. iste i pre cedenti apostilla allegat corrupte old. 2. si. cclxxviij. est em 2. si. cclxxx vi. q. d. inci. visis. i h. col. 7 predi. ad de Bertha. d. fir. in trac. de epō. i. j. parte li. ij. q. d. v. 7 Seli. in. c. aposto lica. col. vñ. x. dū aut dicit. j. de ex ceptio.

Sanozmita. super Prima parte primi.

Preces. Adde Alex. conf. xvi.

Adde Jo. de pla. in. s. quadru. insti. de act. vbi notabiliter dixit quod si subditus als nō pētus h̄at rogatu principis psumit metu fecisse: nā rogamina supior mādata sunt fm gl. in cle. j. in versic. exhortamur de test. z i. l. j. in x. fi. quēadmodū. ff. qd iussu. z ita dicit tenere Jnn. in. c. petitio. j. de iure

iur. z multa i ma
teria vide p istos a
insti. in. d. s. qdr.
Beneas falco. b

Sebasti. Sapia.

Preces prin
cipis. adde gl. in
c. in sinuāte. q. cle
ri. vel vouen. que
vult q imperiuz
regum non indu
cat iustū metū. fa
ciunt no. p. Bar.
in. l. ad inuidiaz.
C. qd me. cau. Et
vide do. Jas. in. l.
pncipalibus. ff. si
cer. pet. vbi dicit
q officialis ppe
tuus pōt cū sub
ditis dhere: nec
irritant cōtract⁹
rōne metus.

Sebasti. Sapia. c

Ad pponēdū
vide late p alex. i
l. quidā est imāue
rūt. in. s. colū. ff. si
cer. pe. z plenissi
me p. Sel. in rub.
d. treu. z pace. ali
quid per areti. in
l. s. ex his colū.
iij. ff. de verb. ob.
z per Sel. in. c. ca
pituluz. co. pe. s.
de rescri. z in. c. si.
col. ij. de re iudic.
Deciū in. l. si. co.
ij. in. si. c. de edic.
diui. adri. tollen.

Diu litigauer
rūt. adde Rom. d
p. cxxvi.

Obedientia
rius pape. Ad d
qd si iste redeat
ad monasterium
absq. licentia pa
pe an possit. Fe.
p. c. lxiij.

Pro suo inter
esse. Adde quan
do qd possit ap
pellare p suo in
teresse. Ro. conf.
ccxliij.

Clausula rato.
adde Alex. conf.
c. xv.

Aldo pro ista
cōmuni opin. qd
clausula rato zc.
operetur tantuz e
in fauorē seruā
tis pactū vt sub
dit ista glossa. z

Barro. post Guil. de cu. in. l. ij. z quod ibi ponitur in apostil. ad domi.
Guil. C. de iure emph. Bart. in. l. qui fidem. col. ij. vers. i. quero quid si
hoc casu. z ibi Alex. ff. de transactio. enndē Barto. z Dy. in. l. cum pa
ter. s. libertis. versicu. vltimo glo. signat. ff. de leg. ij. z an faciat pnam
pluries cōmitti vide omnino per Bald. in addi. ad Spec. in tit. de lo
ca. col. v. ver. pena. z q sic.

instātia precum. **E**x quo no. q. preces⁹ instā
tissime pncipis non inducunt iustū metū. An
ad rescindendum actū non potest quis allegare
maximas preces pncipis. qd bene not. q. ego
intelligo nisi esset talis princeps qui solebat ma
le tractare suis precibus nō acquiescētes. Nā tūc
puto q iste preces excusant z habēt viz iusti me
tus: sic intellige tex. iuncta gl. in. l. i. s. que onerā
de. ff. quaruz re. act. non datur. Tertio soluit idē
Jnn. q. papa coegit istū ad componendū ppter
mala que sciebat de eo que pbari nō poterat: di
cit tū q alteri q pape hoc non licuisset. **E**x Mo.
singulariter hoc dictum qd papa potest dispo
ne ex scientia quā habet vt priuata persona. Qd
ego intelligere in his que plene pendent a pote
state sua: secus autē in alijs. vt in cle. pastoralis.
de re iud. Hinc dicit singulariter Bald. post gl.
in. l. si. C. de leg. q nō est presumēdū pro sentētia
pncipis si procedit parte non vocata z eius de
fensione nō admissa. An aut possit papa cōpel
lere partes ad componendum. vide primo gl. in
l. i. ff. de no. oper. nū. in. s. z post. Que generaliter
loquēs de iudice dicit q nō pōt cōpellere par
tes ad cōponendū. z illa gloss. cōiter tenetur: l. z
aliud senserit glo. in aut. vt dif. iudi. in. s. si nō cō
tigerit. Tamen in principe puto q possit cōpel
lere in his que pendēt a potestate sua vt in istis
beneficialibus z alijs iuribus ecclesiasticis quia
papa hz in istis plenitudine potestatis: vt in. c.
ad honorē. de aut. z vsu psal. Maxime qz ius est
dubium ppter pendētiā litis. Et facit gl. in. c.
per pncipalē. ix. q. iij. que dicit papā posse pri
uare epm suo episcopatu. quā gl. limita z restrin
ge prout dixi in. c. si. de confirma. vti. vnde forti⁹
poterat cogere ad componendū cum dubius sit
enētus litis: vt. l. quod debetur. ff. de pecu. z in. c.
fraternitatis. de frigi. In his vero que nō depē
dent a plena potestate pncipis puto q causa nō
subsistente non possit compellere ad componē
dum: qz debet vnicuiq. ius suuz reddere per sen
tentiam legimā: vt. s. in pioe. Causa tamen legi
tima cōpellendi partes ad componendū in quo
libet iudice est quādo partes diu litigauerūt z
questio est multum dubia. nam tūc etiā iudex se
cularis pōt cōpellere partes ad componendū vel
compromittendū z negligentiam ipsius poterit
iudex ecclesiasticus supplere excommunicando
partes nisi veniant ad cōcordiā: p hoc vide tex.
no. in. c. placuit. xc. di. dixit aut hic do. De. de an
cha. se putare q in casibus huius gl. posset etiā
eps cōpellere clericos ad cōponendum. s. quādo
litigant super beneficio: nec de facili pōt lis deci
di naz eps potest ex causa tales trāsferre initos.
vt in. c. questuz. de re. permuta. quod mihi satis
placet. als autē causa legitima non subsistente
potest z debet iudex hortari ad componendū: nō
autem cōpellere: sic intellige. c. studendū. xc. dist.

Ex quo no. q. preces⁹ instā
tissime pncipis non inducunt iustū metū. An
ad rescindendum actū non potest quis allegare
maximas preces pncipis. qd bene not. q. ego
intelligo nisi esset talis princeps qui solebat ma
le tractare suis precibus nō acquiescētes. Nā tūc
puto q iste preces excusant z habēt viz iusti me
tus: sic intellige tex. iuncta gl. in. l. i. s. que onerā
de. ff. quaruz re. act. non datur. Tertio soluit idē
Jnn. q. papa coegit istū ad componendū ppter
mala que sciebat de eo que pbari nō poterat: di
cit tū q alteri q pape hoc non licuisset. **E**x Mo.
singulariter hoc dictum qd papa potest dispo
ne ex scientia quā habet vt priuata persona. Qd
ego intelligere in his que plene pendent a pote
state sua: secus autē in alijs. vt in cle. pastoralis.
de re iud. Hinc dicit singulariter Bald. post gl.
in. l. si. C. de leg. q nō est presumēdū pro sentētia
pncipis si procedit parte non vocata z eius de
fensione nō admissa. An aut possit papa cōpel
lere partes ad componendum. vide primo gl. in
l. i. ff. de no. oper. nū. in. s. z post. Que generaliter
loquēs de iudice dicit q nō pōt cōpellere par
tes ad cōponendū. z illa gloss. cōiter tenetur: l. z
aliud senserit glo. in aut. vt dif. iudi. in. s. si nō cō
tigerit. Tamen in principe puto q possit cōpel
lere in his que pendēt a potestate sua vt in istis
beneficialibus z alijs iuribus ecclesiasticis quia
papa hz in istis plenitudine potestatis: vt in. c.
ad honorē. de aut. z vsu psal. Maxime qz ius est
dubium ppter pendētiā litis. Et facit gl. in. c.
per pncipalē. ix. q. iij. que dicit papā posse pri
uare epm suo episcopatu. quā gl. limita z restrin
ge prout dixi in. c. si. de confirma. vti. vnde forti⁹
poterat cogere ad componendū cum dubius sit
enētus litis: vt. l. quod debetur. ff. de pecu. z in. c.
fraternitatis. de frigi. In his vero que nō depē
dent a plena potestate pncipis puto q causa nō
subsistente non possit compellere ad componē
dum: qz debet vnicuiq. ius suuz reddere per sen
tentiam legimā: vt. s. in pioe. Causa tamen legi
tima cōpellendi partes ad componendū in quo
libet iudice est quādo partes diu litigauerūt z
questio est multum dubia. nam tūc etiā iudex se
cularis pōt cōpellere partes ad componendū vel
compromittendū z negligentiam ipsius poterit
iudex ecclesiasticus supplere excommunicando
partes nisi veniant ad cōcordiā: p hoc vide tex.
no. in. c. placuit. xc. di. dixit aut hic do. De. de an
cha. se putare q in casibus huius gl. posset etiā
eps cōpellere clericos ad cōponendum. s. quādo
litigant super beneficio: nec de facili pōt lis deci
di naz eps potest ex causa tales trāsferre initos.
vt in. c. questuz. de re. permuta. quod mihi satis
placet. als autē causa legitima non subsistente
potest z debet iudex hortari ad componendū: nō
autem cōpellere: sic intellige. c. studendū. xc. dist.

11 nostran. z. c. seq. de cōfir. vti. vel inuti. z no. dictum An. **E**x glo. in
ver. q. ex cōsensu. in. si. p intellectu huius glo. z tex. oppo. cōtra literaz.
f Aides em qd iste. R. senior potuerit appellare p suo intere sic⁹ vt nu
la fieret electio qz ex quo renuntiavit electioni de se facte vigore cōpo
sitionis vt ipse possideret prioratum z custodiam eiusdem monasterij
poterat redire ad ius suum pristinū aduersarijs nolentibus obseruare
cōpositionē: vt in. l. si diuersa. C. de transac. z in. l. cū precibus. C. de pre
scri. verb. In istis em cōtractib⁹ innominatis facio vt facias zc. postq
qs impleuit cōtractū p parte sua hz duplicē modū agendi contra ad
uersarium recusantē adimplere cōtractū pro parte sua. **P**ōt em agere
vt adimpleat actione in factū. Item pōt repetere q dedit: qz dedit ob
causam: vnde causa non secuta pōt repetere. vt. ff. de cōditōe ob cām.
quasi per totum. in. l. i. ff. de rerū permu. z plene de his dicit⁹ innomi
natis. in. l. naturalis. ff. de prescriptis verbis. z p. Ex. in. l. ex placito. C.
12 de re. pmu. **S**ol. gl. circa hoc z similia hia mltū instat: z in effectu po
nit quatuor solutiōes. **P**ria qz hic fuit appposita clausula vt pena solu
ta p dūenientē stare cōpositioni: ideo licet aduersarij cōtrauenierint
nihilominus vigore pacti standum erat cōpositioni. Et no. ex hac so.
g q clausula rato⁹ manente pacto operat⁹ etiā in fauorē cōtrauenientis.
contrarium tamen no. glo. in. c. potuit. de locato. in. l. i. C. de iure em
phy. vbi communiter notatur q ista clausula solū operatur respectu
obseruantis pactum. **E**t forte ob hoc dixit hic gl. q hec solutio nō
13 est bona nec colligitur hic. **S**ecunda solutio quod contraria pcedūt
vbi quis conditionaliter seu respectu adimpleret cōtractū pro par
te sua. s. habito respectu ad implementum fiendum per aliam partem.
Sed in casu nostro iste. R. senior pure renuntiavit iuri suo nō autē ob
causam nam ista spiritualia pure sunt renuntianda: ita qd in eis non
habent locū illi cōtractus innominati. do. vt des. facio vt facias zc. ar.
in. c. super. eo de transac. z no. hac sol. S. hec sol. esset vera nisi interue
nisset autoritas pape vel alterius supioris qui habet cassare suspicio
nem fraudis. Nam hic dicitur qd papa coegit eum ad componendū
Item quod iste inuitus consensit ordinationi. Item subicit q ex cō
sensu cōpositiōis recepte iste. R. senior amisit ius quod habebat: er
go non renuntiavit pure sed fuit ductus vigore illius cōpositionis.
Ande licet in renuntiationis actu nō apponeret conditionem vel mo
dum: tū ex pcedētibus satis apparebat q nō pure renuntiabat: z pro
hoc videtur tex. in. c. cum pridem. de pactis. Vbi ille cessit liti pure in
manibus pape: sed qz papa prius prouiderat vt per aduersarios prouide
retur illi in competenti bñficio: videtur ex illa cōiectura quod ille ces
serit liti ob causam. Ande aduersarijs nolentibus illi prouidere de bene
ficijs sicut papa ordinauerat: reduxit illum papa ad ius suum prist
inum. Idem videmus in resignatione que fit ex causa permutationis:
nam illa resignatio fit tacite ob causam. Ande si aduersarius nō vult
resignare beneficium suum potest redire ad ius suum pristinū: vt in. c.
cum vniuersorum. de rerum permu. Tertia solu. colligitur ex verbo
dum viueret possiden. que bene z sane intellecta ponit iudicio meo ve
ritatem: vt dicatur q hec cōpositio fuit adimpleta pervtrāq. prem:
quia papa ordinavit in cōpositione vt. R. senior renuntiaret abbacie
z reciperet prioratum z custodiam eiusdem monasterij: z post renun
tiationem per eum factā recepit a manibus pape prioratum in custo
diam partibus cōsentientibus. Ande licet postea reuersus ad mona
sterium non reciperetur non tamen poterat dicere cōpositiones nō
fuisse adimpletam. nam plenum ius fuerat per collationem sibi factā
consecutus ideo poterat z debebat agere vt illi aduersarij obedirent
sibi tanq. priori z custodi: nō autem poterat retractare cōpositionē
perfectam: z per hoc soluuntur contraria nec ob. c. cum pridem. quia
ibi ille qui cesserat liti non fuerat aliquo modo consecutus aliquid ab
aduersarijs. Sed solum papa mandauerat vt illi prouiderent de com
petenti beneficio: vnde illis nolentibus licitū fuit illi redire ad ius suū
pristinū. z hec solu. videtur de mente Jnn. z Mo. hic z multum mi
hi placet. Quarta solutio quod in contrarijs fuit imploratum offi
cium iudicis. hic secus. Hec solutio non videtur bona: quia si iste. R.
senior habuisset facultatē implorandi iudicis officium vt reduceret ad
ius suū pristinum non posset dici quod si sua nō interfuisset appella
re fieret electio cuius contrarium dicitur in tex. Et ideo tene solutio
nem precedentem vnde non sine mysterio litera ponderat qd iste. R.
renuntiavit abbacie: z de manibus pape recepit custodiam z prioratū
quasi ad inferendū quod hinc inde fuit cōpositio recepta z adimple
14 ta. **E**x autem teneat renuntiatio beneficij vel collatio simoniace
facta: vide per Jnn. in. c. cum vniuersorum prealleg. de rerum permu
ta. vbi tenet q non. Et no. singulariter illud dictum z vide qd ibi dixi.
Sed contra predicta z cōtra tex. opponitur videtur enim qd si istius
R. non interfuit appellare non debuit etiā audiri quaten⁹ impugna
bat electionem factā de. R. iuniorē rōne interdicti. **S**i is cuius nō in
terest: nō debet audiri iuxta notata in. c. ex parte. A. de testi. vbi notat⁹
de illa exceptione tua nō interest. z per Jnn. in. c. super his. de ac. So.
dicunt doc. z bene quod respectu appellationis interponēde nō inter
erat istius. R. senioris qz solum appellabat ne fieret electio ppter ius
suum cui tamen renuntiauerat: sed quatenus impugnabat electionē
respectu interdicti sua intererat qz cū esset monachus monasterij inter
erat sua

- erat suane illegitime promotus preficeretur monasterio, et ibi in pla-
tum. arg. viij. q. i. audacter. et eorum que no. Inn. in d. c. super his. et per p-
dicta clare patet intellectus huius. c. ¶ In glo. in verbo pindicat. ibi
hic secus. glo. non exprimit quare secus hic id est quare iste. R. iunior
cum esset reus non fuit absolutus ex quo presumptiones super inter-
dicto erat dubie. et actor plene non probauerat illam exceptionem. Mas
debebat reus absolui vigore illius regule. cum iura partium sunt obscura
reus fauendum est. et. vt in regula cum iura. de reg. iur. lib. vi. vel vigore
alterius regule actore non probante reus debet absolui. vt in c. fin. de
iureiur. Sol. dicendum quod illa iura procedunt quod fuerunt date dilatio-
nes debite ad probandum. hic autem solum pars exceperat nec defecerat in
probando. Et quod in curia non poterat iste articulus de facili liquere. p-
pter probationem distantiam. papa commisit istum articulum in partibus deci-
dendum. decidit autem articulum appellationis papa. quod de illo sibi pstitit si
ne aliqua probatione. ¶ In glo. in fi. et ex hac glo. in dicto tex. collige quod
suspensum presumendo eligere non priuantur potestate eligendi. sed male faciunt.
Item aliud iudicio meo notabiliter probat hec litera in dicta glo. quod eligentes
suspensum non sunt priuati potestate eligendi. sed electio sit nulla. R. qd quod
solum priuantur electores. qui in electio concurrebat unus de quatuor defecti-
bus expressis in c. cum in cunctis. §. e. et ibi dixi. et per Jo. an. in regula odia.
in mercu. de quorum numero non est iste. R. potest esse suspensus sine crimine
vt puta iniuste. Item crimine potest esse occultum. et. Abbas.
- ¶ Pronuntiat a papa in prelatum. est verus prelatatus. tamen nihil potest
ministrare antequam habeat literas apostolicas.
- Scriptura non est de substantia gratie. sed de substantia probationis.
- Electus ante confirmationem non potest administrare. etiam quod consuetudo
sit in contrarium quod non valet.
- Electio nulla propter defectum scientie electi non confirmatur ex scientia superuenienti.
- Electus administrans ante confirmationem an perdat ipso facto ius quod
habet per electionem.
- Ex ista dictio denotat causam immediatam.
- Debitorum soluentes non habenti administrationem an liberentur.
- Electus administrans ante confirmationem. si contulit alteri beneficia sua.
an cassata electione irritetur collatio beneficiorum.
- Electus et cassatus quod ante confirmationem administrauit an possit de
novo eligi vel in illam vel in aliam ecclesiam.

Qualiter. Si electus non habet sufficientem scientiam.
vel ante confirmationem administrat. eius
electio cassari debet. Primo ponitur decisus exordium. Se-
cundo factum ibi. verum. Tercio electionis cassatio. ibi suf-
ficienti. ¶ Casus literalis. Ecclesia penne. vacante. canonici quedam
in episcopum elegerunt. ille electus confirmatione nondum habita.
statim cepit administrare. electio ista presentata fuit domino pape vt eam
confirmaret. papa examinato electionis processu. inuenit quod dictus electus
administrauerat non habita confirmatione recipiendo a clericis et laicis
iuramenta fidelitatis non attendens quod nemo debet sibi honorem assumere
sed quod vocatur a domino tanquam Aaron. vnde papa electionem de ipso factam cassa-
uit et quod ex ea vel ob id noscitur esse secutum. Ber. ¶ Not. i. ibi ante con-
firmationem quod per solam confirmationem potest quod se ingerere administratio
in prelature. Unde pondera quod litera ista nihil dicit de installatione
prius fienda. facit ad ea que dixi in c. transmissam. §. eo. ¶ Hodie tamen per
extrauag. Bonifa. que incipit. in iuncte. est prouisum quod antequam habeat li-
teras apostolicas super sua promotione non debet administrare nec debet re-
cipi ab ecclesia tanquam prelatatus. alii recipientes et receptus incurrunt pe-
nam de qua ibi. ¶ Ex quo inferitur quod pronuntiat per papam sed habeat
nomen certissimum de pronuntiatione. non per hoc potest aliquid administrare de bo-
nis prelature nisi prius habeat litteras apostolicas. et ita semel feci obserua-
ri. R. qd antequam pronuntiat vicinus curie volebat post pronuntiationem constitue-
re vicarium in ecclesia. quod facere non poterat. Dic tamen per pronuntiationem est
verus prelatatus. quod litera est de substantia probationis. non autem de substantia
gratie seu possessionis. vt no. per Jo. an. et Archi. in pe. sexti. et per Bal. in l.
humanum. C. de leg. vbi specificat attingit hoc vltimum dictum. ¶ No. i. ibi
irreuerenter. vnde causa quare exigitur confirmatio ad facultatem admini-
strandi. nam primo ob reuerentiam superioris. secundo potest addi alie cause que
vide per glo. in c. auaritie. §. eo. ti. li. vi. ¶ Tercio no. quod recipere iurame-
ta fidelitatis et obedientie a subiectis. pertinet ad administrationem eccle-
sie. Vnde hec dicitur electus attendendo vt administrasse. et per prius inci-
dit in penam de qua hic. Quid autem si electus permittit se installari. i. po-
ni in stallum prelati. put est moris quarundam ecclesiarum. tenet hic doct. quod per
istum actum tamen dummodo aliter non administraret. non incidit in penam. Tunc quia
per hunc actum non administrat bona prelature. tamen quod consuetudo excusat.
ar. in l. minime. ff. de leg. ¶ No. tamen intelligas quod consuetudo valeat vt
electus possit administrare ante confirmationem. nam contrarium te-
nui. §. eo. transmissam. et vide quod no. Oldra. consi. c. lviij. vbi disputat
hunc articulum. ¶ No. et tene metum literam. ibi. nemo debet sibi honorem assume-
re sed qui vocatur a deo. Ex quo primo habes quod prelatura est honor. dic tamen
quod principali non datur propter honorem sed propter omnes. sed in consequen-
tiam propter administrationem debetur prelato honor. de quo vide per
tex. et ibi plene per Archi. viij. q. i. qui episcopatum. vide pulchrum text.
Dierony. in c. esto subiectus. c. c. distin. Item secundo collige quod legitime

a ¶ Sebast. Sapia. ¶ Potestate eligendi. hoc verum est siue electus sit
suspensus a beneficio iuxta. c. per inquisitionem cum glo. §. e. siue ab officio
iuxta tex. in c. cum dilectus. §. de consuetu. no. in c. cum bone. §. et a qual.
Et ad hec que dicit Abbas. hic vide firma. in preall. trac. de epo. in. i. par-
te secundi libri. in. v. q. vbi de electa. quod dicitur hic quod suspensus potest eligere. po-
cedere quod est su-

promotus presumitur vocatus a deo sicut Aaron.
de quo vid. xxi. dist. §. i. et Leuiti. c. xviij. Nota ibi:
donum scientie. et tene metum tex. quod scientia dicitur
donum dei. Et no. ibi. pontifici conueniens. quas-
lem scientiam debet habere episcopus. nam sufficit
quod habeat conuenientem pontifici. et debet conueniens
illa que sufficit ad explendum ea que sibi ex officio
incumbunt. vt dixi post Inno. §. eo. cum in cunctis.
licet enim in episcopo desideretur eminens scientia:
conueniens tamen toleratur. vt hic. et §. eo. cum nobis.
Quid autem si promotus per papam non habet conue-
nientem scientiam dic vt dixi in. c. cum in cunctis.

3 ¶ Not. ibi postquam nobis presentastis eundem: ar.
secundum quosdam quod sufficit electum habere scientiam
conuenientem tempore quo electio presentatur su-
periori: quod ego non credo: quod si electus pati-
tur defectum in scientia electio est nulla: vt in. d. c.
cum in cunctis. non autem potest conualescere ex
idoneitate superuenienti: vt in. c. si eo tpe. de re-
scrip. lib. vi. Unde illa verba postquam et. refero ad

4 sequentia et non ad precedentia. ¶ No. ibi irrita
dam. quod administrans ante confirmationem non
perdit ipso facto ius sibi quesitum per electionem
sed debet electio per sententiam irritari. et hoc erat
indubitatum tempore huius. c. sed hodie dubita-
tur propter. c. auaritie. prealle. nam tex. ibi videtur
velle quod electio talis sit irrita ipso facto. Aliter vero
intelligunt istius tex. procedere quando electus ad-
ministrat aliquo quesito colore puta tanquam econ-
nomus. secus si administrauerit vt electus. Pri-

5 ma tamen opinio communior et verior est: vt ibi
no. in glo. et istud verbum irritanda: quatenus re-
fertur ad patientem defectum in scientia statim im-
proprie quod electio talis est nulla: vt in. d. c. cum in
cunctis. sed quatenus refertur ad administrantem
statim proprie. ¶ Ultimo no. ibi. ex ea vel ob ea.

h differentiam esse inter ex et ob. nam ista dictio ex:
denotat causam proximam: illa vero dictio ob:
denotat causam remotam. vt no. Bar. in l. libe-
rorum. col. iij. de verb. sig. et hunc punctum intellectum
horum verborum. Docto. tamen hic aliter expo-
nunt vt quod illud verbum: ex ea comprehendat con-
iuncta illud verbum: ob eam: comprehendat remo-
ta. quod idem videtur in effectu cum precedenti.
Vel verbum: ex ea: comprehendit ea que electus
fecit alijs. i. gessit erga alios. verbis: ob eam. com-

6 prehendit gesta per alios. erga electum. ¶ Ex hoc
inferunt docto. quod debitorum prelature solu-
tes isti electo non confirmato non sunt liberati a
debito quo tenebantur ecclesie. quia irritentur
omnia gesta virtute illius electionis. Sed tu intel-
lige nisi illi debitorum fuissent obligati ex contra-
ctu inito cum electo: licet super bonis ecclesie. quod
ibi tunc sunt obligati ratione contractus unde li-

i berantur soluendo contrahenti secum. ¶ Ista no-
tanter dicit Inno. in capitulo in literis de restit.
spo. alleg. tex. opi. in l. si vrbana. ff. de condi. inde-
bi. et ibi per Bartol. quod no. ¶ Quid autem

7 si electus ingerens se administrationi prelature
ante confirmationem contulit alicui beneficia que
prius ipse habebat alicubi nunquid cassata sua
electione sic repulsus et prelatura possit repetere
illa priora beneficia. Compo. hic dicit quod sic: quia
non tenuit illa collatio ex defectu potestatis. Item
quia hic irritantur omnia gesta per electum. secus
dicit si contulisset illa beneficia post confirmationem
nem quia tunc licet confirmatio cassetur ob ali-
quam causam: non tamen debet cassari collatio
vel alia gesta per istum electum et confirmatum
quia ratione duplicis officij ex quo tolerabat in

i ¶ Contrahenti secum. Vide Bal. in l. §. col. xvi. vers. liij. qui de sexto pri-
cto. C. de serui. et aqua. Jo. de imo. in. c. nihil circa medium in glo. in ver-
bo administrant. §. eo.

cedere quod est su-
spensus per senten-
tiam legis non si
per suam hominis.
in glo. in. c. tata.
de excess. prela.

Zacharias.

b ¶ Non antequam de
substantia gratie.
Adde Jo. rebus.
in l. prohibetur.
nu. et in apostil.
ad eu. C. de decu.
libro. x. vbi plene
examinat hunc ar-
ticulum et vtrum
possit per testes
probari vbi scri-
ptura requiritur
per eundem. l. qnq.
nu. i. vbi etiam in
apostil. nu. i.

¶ Sebast. Sapia.

c ¶ Sen prouisio
nis vide late per
Sely. et decius in
rub. §. de constit.

d ¶ Ana causam.
Adde alij per Ol-
dra. consi. c. xxi.

e ¶ Non adminis-
trat. adde quod nec
benedicendo po-
pulum et dimittendo
se portari ad
altare. vt voluit
Old. consi. c. xlvj.

f ¶ Tenui aduer-
te quia do. Abb.
per expressum te-
net illud idem quod
tenet hic. in. d. c.
transmissam in. x.

tertio casu. vbi
allega. rationem
quare non valeat
talis consuetudo
de vide ibi. Ale-
neas fal.

g ¶ Communior.
Adde Old. alle.
consi. c. xxi.

zacharias.

¶ Adde que di-
cam. §. eo. in apo.
ad. c. nihil in. xvi.

administrare nu-
mer. et vbi plene
de deo duce exami-
nabo. an quando
possit electus ante
confirmationem ad-
ministrare.

h ¶ Et adde old.
§. xlix.

¶ Adde Bar.
in l. non dubium. i.
vlti. col. C. de leg.

et ibi Jaso. pul-
chre. i. x. no. Ale-
neas falco.

¶ Sebast. Sapia.

Sanor. super Prima parte primi.

Decanū. adde Sede. 2. c. vbi dicit simplr. q. decanus est de caplo. zacharias. **Adde** Car. in. c. ad hec. de off. arch. Et dic q. decanus in ciuitate habet non tm vocem in capitulo sed primum locum in choro similiter vt per totam deci. cccc. lviij. incip. fuit dubitatu. et. in nouis. Et quis dicatur decanus. vide Archi. in. c. in capitale. l. distin. Anto. Fancisc.

Circa hoc de decano. dicas q. decan^o dr esse ne dum de caplo sz honorabilior de capitulo vt in. c. post electionem. de cōces. preben. et habet p. gl. i. c. cum inter vnuerfas. de electione.

Et ad q. quod decanus dr q. pre est decz clericis vt per Archi. in. c. in capite. l. dist. decanus et dicit archiep^s byter vt i. d. c. i. capite. et habetur per glos. in. c. plectis. xlv. dist. et not. i. c. j. l. dist. et decanatus si sit in ciuitate ē dignitas: et hz iurisdictiones et primum locum in choro et capit. vt in decre. hic alle. quod autē sit officium decani et an teneat ad residentiam. vide gl. que tenet q. sic in. c. ex parte. el. j. de cleri. nō resi. et habetur per Jo. an. in cōmento. c. cū in iure. de officio deleg. qd autē sit officium decani ruralis: et an dicat vicarius forane^o epi. vid. gl. in cle. ij. de rescrip. et habetur per Arch.

Putare. ad q. 3. Old. 2. c. clig. 3. Sebast. Sapia.

Ex cōsuetudine. vide Inno. et Abb. col. h. in. c. q. sicut. j. e. et dñz meū do. Rochū Curtiū in repet. c. si. col. lxxx. xxi. limita modo. s. d. cōsuetudi.

Nunties. adde Lu. ro. in fin. suis fo. xiiij. zacharias.

Tu dice sū guā ordine nu. cclxxxv. q. inci pit. cle. cuz terra. de elect. pro quo adde qd nota. in apostil. ad istum in. c. constitutus. apostil. h. vbi alleg. etiam hoc sing. ro. et quod ibi post hos addi. s. de rescriptis.

eo debēt omnia gesta valere l3 ppter aliquē actū intrinsecum nunc annullet titulus vel appareat nullus: per. l. barbarius. ff. de offic. preto. et per id qd no. Inno. in. c. nihil. j. eo. facit. c. ad pbādū. de re iud. Et cum isto dicto transeunt cōter scribētes hic preter Hal. de cal. qui tenuit 2iū quo ad vtrūq. dictū respectu collationis beneficiorum. Dicit em̄ quo ad primum q. ex quo iniuste et temere 2tulit beneficia sua anteq. esset cōfirmatus nō dz posse illa repetere: q. fuit in culpa cōferendo 2nūc in reuocādo allegaret turpitudinē suā. Ad ob. iste tex. nā dz intelligi de reuocatiōe illorum que nō tēdūt ad vtilitatem ipsius reuocantis. et certe prima fronte videtur bona cōsideratio. tñ ego dicerē sic q. superior pōt illā collationē habere ratā in odiū istius ex quo iniuste et temere illā resignauit. ar. in. c. qd in dubijs. de renun. Sz anteq. superior in penam ipsius habeat hoc ratū poterit repetere illa bñficia: q. nō potuit illa resignare. Unde pōt allegare nullitatē proueniēte ex persona agentis iuxta ea que dixi i. c. nō sti. s. eod. nisi postq. incepit administrare esset la psum tps triū mēsiū p̄fixum cōsecratiōi. q. tūc puto q. beneficia sua vacent ipso facto sicut vacarēt in electo et cōfirmato. Ne sit melioris cōditio nis stultus q. sapiēs. arg. optimū. in. c. eū qui. de preb. lib. vi. In scdo casu quādo cōtulit post cōfirmationē t3 Hal. q. illa collatio dz reuocari: q. iuste putabat 2ferre: qd mihi placet dūmodo sit in probabili errore. ar. optimū in. c. si bñficia. de preben. li. vi.

An autē iste cuius electio fuit cassata q. administrauit ante tps possit dñuo eligi in eadē vel alia ecclesia: tenet Arch. in. d. c. auaritie. q. nō q. electio fuit cassata vitio persone: iō obstat sibi. c. super eo. s. e. qd bñ no. Et not. istud cōtra istos qui ex potētia principis secularis ingerūt se in administratione sola electione pcedēte: isti enī efficiuntur ineligibiles: vt in. c. qsq. j. e. et in. d. c. super eo. Et puto firmiter q. si papa ignorans illū se intrusisse pinoueat eū ad platuram qd talis p̄motio ē surreptitia: nec hz titulū verum prelature: q. requiritur dispēlatio vt promoueat: quā papa nō fecit nec expresse nec tacite: cum ignoraret vitij intrusionis. qd bene no. et per hoc sunt declarate glo. Abb.

Si vocantur ad electionē nō vocandi v3 electio facta: eis non expectatis. 11.

Decanus non dicitur de capitulo nisi sit canonicus vel nisi sit cōsuetudo.

Capitulū pōt canonicos absentes regere ad eligendū. Sed an valeat 2suetudo q. debeant expectare absentes: vide. 4. 8.

Cōsuetudo onerosa non extenditur de loco ad locum neq. de persona in personam.

Persona in qua cōcurrūt due diuerse ptates nō astringitur illas vnico actu expedire: vide. j. e. in. c. cum inter canonicos. 9.

Papa vacante regno in quo habet proprietatē ipse succedit et succedit in iure vassalli rebellis: vel schismatici.

Absentes in quibus actibus sunt vocandi.

Cap^s except^o a regula extēdit ex paritate rōnis.

Ratio si non pōt reddi nisi vna illa habet pro expresse.

Cōsuetudo inferens p̄iudiciū ecclesie non v3 etiam iurata.

Vocatus ad aliquē actū et ppter contēptum nō veniens est vltērius vocandus.

Gratia semel concessa nō pōt amplius reuocari si est alterius queritum.

Vocatus et nō expectat^o vtrū agat ad interesse.

Am inter vnuerfas. Legit duo modis sz primū intellectū hoc intēdit. Qui vocat ad electionē canonicū nō vocādū illū expectare tenent nisi p. papā absoluat vel periculū sit in mora. h. d. fm intellectū gl. sz aliā lec. cōdem hoc intēdit si vocantur ad electionē nō vocandi valet electio facta eis non expectatis. et due sunt partes principales. In prima decise ponit supplicationē capituli quā iustificat. Scdo cām redens. illā admittit et caplin instruit. ibi: q. vero. **Casus** literalis. Archieps capuan^o apud 2da normum diē clausit extremū: decanus et qdā alij cū archiepō apd 2da normum manētes intimauerūt capitulo capuano de morte sui pastoris mandantes caployt sine ipsis ad electionē nō procederēt pastoris. caplin hoc intellectu miserūt nuntiū suū decano et alijs q. erant 2dañ. xij. diez terminū assignātes eis dē itra quē post receptionē lraz iter arriperēt redeūdi. papa rescribit quīs ecclesiastica 2suetudo nō exigit vt canonici tam remoti ad electionē pastoris vocentur et illi precipue qui mortē pastoris anteq. caplin p̄sciuerūt. hoc totū significauit capitulū Capuanū dño pape et ipse super hoc prescribit caplo dicens: q. x. mo. mora periculosa est in electiōibus et sepe dānosa mādat papa capitulo capuano vt inuocata spū sancti gratia psonā idoneā p. electionē canonicā sibi pvideāt in pastore: trāsmittētes ad sedē apostolicā nūcios p. quos vice regia p̄stita assensum et grām cōfirmationis aplice regente.

Ver. **11.** **110.** i. ibi. ad decanū. iuncta gl. ar. q. decan^o est de capitulo: q. ego puto verum si alias canonicus est: vel hoc als hz cōsuetudo. Alias em̄ soli canonici faciunt caplin: vt in. c. innotuit. et. c. q. to. de his q. fiunt a pla. no. in. c. i. s. e. et in. c. ij. de inst. et. c. cū olim. de re iud. **110.** scdo q. caplin pōt absentes canonicos admonere et regere vt in terminū no debeāt 2parere ad eligendū. 2dōt ergo caplin abbeuare terminū iuris p̄figēdo terminū put sibi vī: et si canonici sunt discordes statim maiori parti: vt no. c. pxi. et facit. c. j. de his que fiunt a maio. par. capi.

110. tertio ibi: quīs ecclesiastica cōsuetudo nō exigit. ar. q. sup. vocatione canonicorū absentū standū est cōsuetudini. et vī hec litera p. bare q. valeat cōsuetudo vt canonici vocent de loco remoto. In 2iū tñ facit tex. in vers. q. vero. vbi dr q. mora in electiōe est valde suspecta et sepe dānosa. ergo nō deberet valere cōsuetudo cū sit ecclesie grauosa vel possit esse dānosa. ar. c. i. de cōsu. Illud certū est q. valeat 2suetudo vt absentes canonici vocent. de quo vide tex. iuncta gloss. quā tenebis menti in. c. cū in ecclesijs. de p̄bē. li. vi. Sz an valeat cōsuetudo vt valde remoti vocent possit dubitari ppter predicta putarē q. vbi absentes possent vocari et electio fieri intra terminū iuris de quo in. c. ne. p. defectu. j. e. q. tūc valet cōsuetudo q. nō pōt dici dānosa ecclesie ex quo nō excedit terminus iuris: als autē secus. **110.** ibi: vice regia q. serenissimus Rex prestat assensum electioni facte de pōtifice. et sic nō expectat prius cōfirmatio q. petat assensum: hz aliud senserit Inno. s. e. cum terrā. quare aut petitur iste assensus regius dant doc. tres sol. **Prima** q. forte ista ecclesia habebat feudū a rege. et vī mirāda hec solutio q. rōne feudi debeat requiri assensus dñi post electionē p̄lati: iure tñ nō probatur qd meminerim. Scda sol. q. forte rex erat patron^o illi^o ecclesie capuane: et hec sol. est vera in se. et probatur in. c. nobis. j. de iure patronat^o. Tertia sol. q. forte hoc habebat cōsuetudo. simile in p̄alle. c. cū terra. in fi. et. j. e. q. sicut. ex quo no. q. pōt induci ex cōsuetudine vt assensus regius petatur post electionē factā p. caplin ante cōfirmationē. Vide etiam Inno. in. d. c. q. sicut vbi dixi valere 2suetudinē vt nūciē prius principi moris p̄lati et petat licētia eligēdi futurū successorē. Quo casu posset probabiliter dubitari nūquid papa qui hodie puidet ecclīas cathedralibus et regularibus teneat prius requirere cōsensū principis in illis locis in qb^o erat dicta 2suetudo. Nā cū p̄uio pape habeat v3 electionis et 2firmatiōis vī qd teneat regere sicut tenebat ipm caplin. In cōtrariū facit q. papa puidet iure suo et nō vice capituli. ar. in. c. h. de preb. lib. vi. **Ergo** cōsuetudo grauosa inducta cōtra capitulū non dz extēdi ad papā q. cōsuetudo onerosa nō dz extēdi de loco ad locum vel de persona ad personā. vt no. dixit Inno. in. c. si. de off. arch. et hac partē puto veriorē.

110. **110.** in fi. q. vbi duo iura diuersa cōcurrunt in eadē persona: non astringit illa persona illa iura simul vnire et vnico actu illa expedire. sed potest procedere separate iure diuersarum personarū. Hoc colligitur hic in eo qd dicit papa qd capitulū debet prius petere a papa assensum vice regia et postmodum cōfirmationē electiōis. Unde noluit confirmandovtrūq. actum expedire sz voluit procedere seorsum ac si in duabus personis ista iura 2currerēt. facit qd dixi in. c. cum in cūctis. s. si. s. eo. et quod no. gloss. in. c. vt circa. eo lib. vi.

Sed querit quare papa successit loco regis: datur multiplex respōsio. **Primo** quod forte vocabat regnū 2pulie: et sic papa succedit in iuribus regni sicut succedit vacante imperio: vt in. c. hz. ex suscepto. de foro competen. Ad tamen hoc intelligas in quolibet regno vt eo vacante succedat papa sed dic vt no. in dicto capitulo. licet. Sed dictum illud procedit in regno cuius p̄prietas pertinet ad ecclesiā vt est regnū 2pulie. Secūdo potest intelligi quod rex erat rebellis vel schismaticus: ex quo no. quod papa succedit pōt exercere iura regia quādo rex vassallus ecclesie est rebellis vel schismatic^o. Vel fm Vincen. forte rex erat paruulus ex quo infert qd vassallo existente paruulo

a **Sebasti. Sapia.** **Administratorem.** Ad tñ text. in. c. ali. xv. q. vi. vbi dicit qd rex inutilis dicit deponi. gl. tñ intelligit inutilis. f. effemina tus. vide Bal. in. l. rescripta. C. de pñ. impe. offe. dicit Bal. in. l. cōsti. ff. veteris. **Albe. de ros. in. l. bñ a Zenone.** C. de quad. presc. qd licet subdi ti ppter iustitias qd facit rex. nō possint ipz expellere. pñ tñ impator.

Sebasti. Sapia.

b **Absentes. vis a** parvulo oñs hz administratione. **Qd** tamē nō putat verum. nā tñc dicit tutor administrare. arg. c. ex rōne. de eta. z quali. z hoc puto verius. facit qd legi. z nota. in. c. grādi. de supplē. negli. pla. li. vi. z in. c. nobis. de inre patr. **In gl. f. in fin. dic** quod etiam p supposito qd isti fuissent in locovñ essent vocandi. nihilominus in eorum absentia poterat capitulum aliquos nominare capiēdo nominationem pprie. Quia per nominationes. nō acqrit ius noiato. vt i. c. qd sicut. j. e. Et ad istū tex. rñdēt doc. qd noiare accipit hic p eligere. vel p noiatiōe solēni. qñ scz caplin noiāt duos vñ plu res pape. z petit vt papa de altero eorū pvideat vt dixi in. c. bone. i. s. ti. pñ. **In gl. in ver. remo** ti. in. f. facit hec gl. in effectu tres conclusiōes. Pri ma qd absentes reglī nō sunt vocādi. fallit i actu electiōis. Scda qd an remoto loco sint vocādi ab sentes in actu electiōis standum est p̄suetudini. Tertia qd in alijs actibus ab electiōe presentes in ecclesia cōstituit totam vniuersitatē. dūmō due ptes sint pñtes. **Quo ad primā cōclusio** nez vis gl. pleniorē qd cōiter solet allegari in. c. f. de test. li. vi. qd dicit qd in tribz casibz vocant absen

c **In cessatiōe.**

add. Ol. p. cclix.

Sebasti. Sapia.

d **Electurata.**

Uide gl. in. l. eaz

quā. vbi doc. mul

tuz extollunt. C.

de fideicō. sed qd

i dubio psumāt

plures rōnes t3

Sal. i. l. serui vñ.

C. d. nora. z Bar.

i. l. liberos. co. vñ.

ff. de ver. signi.

Zacharias.

e **Sine magno.**

preiudicio eccle.

Adde inquātuz

dicat absentes eē

vocādos ad ele

ctionē. adde a qd

fmoto loco sunt

citādi. istū i. c. cū

inter vniuersas.

col. i. x. no. iñ. f3

quēv3 p̄suetudo

q a valde remo

to loco citent ca

nonici vñ religio

fiad electionē si

mō possit electio

fieri itra terminū

iuris qd tñc si p

sumit talis p̄sue

tudo esset ānosa

eccleie ex qd nō ex

cedit terminū iu

ris als sec? p qd

est gl. i. pra. sanc.

i. s. cū hñane. i. x.

die p̄sigo. e. ti. gl.

bar. z ang. i. aut.

d alie. z emphy.

g. qñq3. coll. ix.

arch. z. d. car. ale.

in. c. qto. lxiij. di.

Seli. in. c. cū oēs.

co. f. in. f. cū dñā

bus seq. s. d. pñi.

Bar. Jo. de pla.

Lucā de pēna z

Ja. rebus. i. l. qd

ties. zibi i apost.

ad. d. rebus. C. de

legatio. lib. x.

Anto. Francisc.

Ad dō qd qñ ci

taf absens ad eli

gēdū nō ē expe

ctādus per totā

dilationē legalē

sz p modicū tps

z tanto tpe qd ve

rifit possit veni

re ne ecclesia patia

tur dñmētū. vt

no. Innoc. post

no. Innoc. post

Host. in. c. cū nobis. in. f. col. in ver. reuocare. de ele. z habetur p Bald.

in marga. super Inn. in ver. absens. in ver. secundo.
Et adde qd absentes non cōputant in numero eligētū etiā si rati

ficarent. vt per Inn. in. c. in genesi. in. vlt. col. z in. c. quod sicut. de elec. z

habetur per gl. in. c. cū in ecclesijs. in versu. faciēda. de pñb. in. vi.

f requirit necessario qd due partes residentii sint

presentes: qd potētie capitulares residēt i duabz

partibus lz valeat qd facit maior pars illaz dua

rum partiu: qd maior pars capituli cēset hoc fa

cere. Sic reducunt ad cōcordiā iura que vident

ia. nā qdā regūt duas partes. vt in. l. nulli. z i

l. plane. ff. qd cuiusq3 vni. Quidā regūt maiorē

partē. vt in. l. qd maior. ff. ad muni. z in. c. i. de his

que fia. ma. par. ca. z de hoc p gl. in. d. l. nulli. Hoc

limita. vt dicā in. c. i. causis. j. eo. Absentes em q

non sunt vocādi nō cōputant in numero duarū

partiu: vt no. gl. in. cle. qd circa. de elec. Idem pu

to de vocatis per habentē ptātem z cōtētibz

venire qd faciūt se alienos. vt. j. e. c. pñ. z no. in. d.

cle. qd circa. In his tñ aliā regulā ponūt legisse

cōiter. vt dixi. in. c. cū oēs. de cōst. z aliqd dicā in

d. c. in causis. sed hec vidētur iuri canonico cōsen

10 tanea. **In gl. in ver. cognouerūt in. f. z hanc**

cōclusiōē gl. qd sunt vocādi tenēt hic cōiter do.

Non ob. iura prius alle. qd qñq3 requirit intimatio

ad si. simplicis scie: z tñc pcedunt illa iura: qd

cert? nō d3 certiorari: vt in regula eū qd certus. de

reg. in. lib. vi. Qñq3 regrit intimatio ad aliū effe

ctum qd propter simplicē sciētā habendā: z tunc

pcedit cōclu. gl. vt no. in. c. si. de emp. z vend. per

Bar. in. l. emptor. C. de eui. zin. l. denūtiāsse. ff. de

adult. In casu aut nō debēt absentes vocari nō

solū vt sciāt mortē prelatis: sed vt sciāt diē electio

nis siēde. Ande dicūt doc. qd si aliq interfuissent

assignationi diei: vel fuissent vocati ad assignā

dū diē z cōtēpissent venire nō essent ampli? vo

candizats aut deberēt vocari et si scirent diē assi

gnata fm doc. Sz ego dubito de hoc vltimo qd

ex quo sciūt vacationē ecclesie: z diē assignatā ad

electionē fiendā nō video ad quē effectū debeat

fieri vocatio. Nisi dicas qd possint agere de cōtē

ptu ex quo fecerūt deliberationē sine requisitiōe

z vocatiōe absentiu. In gl. in versu. reuersi. in. f.

solue hoc cōtrariū: qd ex quo aliq. venerūt p̄sum

ptio ē qd aliq. existētes in eodē loco potuissent ve

nire. ar. in. c. cū dilect. de do. z cōtu. posset tñ pba

ri pñi ppter diuersas qualitates cōcurrētes in

diuersis personis. nam pōt esse qd venientes erāt

iuuenes z sam: alij vero senes z multuz debiles.

11 In glo. pe. in. f. no. istā qōnem gl. qd facit ad

multa. Doc. hic cōiter tenēt opi. Jo. an. vt nō sit

neceffe expectare vocatos nō vocandos. Quia

nullo iure cauetur qd talis electio fctā illis nō ex

pectatis sit cassanda. Nō em possunt dicere se cō

temptos ex quo de iure nō erant vocādi. fatēdū

est tñ qd poterāt agere ad interesse si ex hoc passi

sunt aliqd dānū. Puta qd rōne vocationis pdu

xerunt equos z alias expensas fecerunt. Sic i si

mili pōt reuocari mādatū manēte actiōe mādas

ti ad interesse. vt in. l. si pcedēte. ff. mā. Itē absen

tes remoti nō sunt vocādi in fauorē eccleie: vt hic

ergo nō poterant presentes huic fauori eccleie re

nuntiare. ar. in. c. si diligēti. de foro cōpe. z eoz qd

12 no. Inn. in. c. accedētibz. de pñiul. In ec ob.

si dicat qd gratia semel pcessa nō pōt reuocari. vt

in. c. vnico. de cōmo. qd illud pcedit qñ iā ius est

questū alteri: sed in casu nostro duplex ius com

petebat presentibus. Primum qd non tenebant

vocare. Scdm qd nō tenebātur expectare. Quis

ergo renuntiauerint primo iuri nō per hoc alte

ri fuit renūtiatū. vt in. c. ex tuarū. de vsu pal. Pre

terea hic nō fuit cōcessio gratie facta lz simplici

ter vocauerint absentes vt venirēt vnde nullo in

13 re tenebantur expectare. In ec faciunt hec ad

qōnem nunquid inuitas aliqd ad prandiu: te

neatur ex necessitate prandium exhibere: ex quo

inuitat? acceptauit. aliqui sentiūt qd sic in. c. si. d

renun. aliud sentit Jo. and. s. in. pe. in. c. rex paci

ficus super verbo fratrem Raymundum: ibi em

Et qd dicat eē

absens. Dicas qd

ille qd tñ distat vt

xba loquētis au

dire nō possit vt

in. l. absente. z ibi

gl. z doc. ff. de xba.

fig. zin. l. pñens. ff.

d. pñ. z hñ i aut.

de fideiu. in prin.

z p gl. z doc. i. l. si.

C. de pñri. lon. tē.

z p gl. z doc. i. l. f.

i. s. si. in. x. absens

ff. so. ma. z in. l. he

res absens. i pñc.

ff. de ind. z p bar.

in. l. f. i. si. col. ff. de

dno. re. z i. l. pe. in

s. ad crimē. in. vñ.

col. ff. de pub. in.

z p Bal. i. l. si. i. s.

vbi aut. C. de bo.

q lib. z p Alex. in

d. l. pñs. de pñc.

tñ gl. in. l. si iō. in

s. si. in. x. l. absit. ff.

de enic. dicit qd il

le qd est ex tra cōti

nētiā: vbi dicit eē

remot? z absens.

p. l. si absēt. ff. de

x. ob. z vis Spe.

in tit. de pñri. in

x. qñ aliq3 z eun

dē in titu. de ind.

dele. in. s. v. i pñc.

z in ti. de cita. i. s.

i. in pñ. vbi plene

examinat qñ qd

dicat eē i loco res

moto. de qd et vis

p do. Bar. in. cle.

cām in. s. i. in. i. q.

de elec.

Due partes.

adde Lapū alle.

cxix. Ro. consi.

ccclij.

Vocatos non

vocādos. adde p

hoc facere gl. i. l.

vinū. ff. si cer. pet.

p quā Ro. cōsil.

clij. voluit qd si

citatio qd fieri nō

dbuerat sit facta

z min? legitime

qd nō h3 vitare

actū. vide Oldr.

alleg. cōsi. ccclix.

Sanonmita. super Prima parte primi.

Sebasti. Sapia.

Retrocedens.

Intellige qd pec

cat s3 no mortat

als. d. abb. h sibi

duaret pnt pde

rat do. Laceror

galianla in ru. ff.

d. x. ob. char. xij.

co. iij. vbi et t3 q

no peccat qz ius

canonicu et pui

det ad tollenduz

pctm veniale fm

Ab. i. c. si. i. c. iij. d.

prescriptio.

Sebasti. Sapia.

Enobis. Ad

huc ter. vbi abb.

i. c. edoceri. col. ij.

3. de rescript. vbi

allegat ad hoc q

qlibet platus h3

liberam admini

stratione a iure.

Alienos. ad

Ro. consil. eccl. ij.

Lapum allega

tionem. c. xxi.

Sebasti. Sapia.

Ob si electus.

Contrariu sentit

Bal. i. l. cu te. col.

pe. C. de pba. vbi

q qn qs petit of

ficia z h3 aduersa

rium d3 probare

etate q requit ad

illud offm. si vero

no h3 aduersariu

tunc psumit ido

neus. vide no. i. c.

in pntia. in gl. in

x. scdo. j. de pba.

Defetur actor.

Adde Old. c. o. si.

ccxi. vbi dicit q

obscietes crimina

electo habent

loco accusatoru.

Verbu no. ad

de pio hoc qd vo

luit sed. c. o. si. cc.

lxij. vbi dicit q si

papa transtulit

monachu ad ali

ud monasteriu i

tuitu pstone: q ad

illd pt redire sine

licetia pape sec?

si tuitu monaste

ri. ibi vide i fine.

Adde istu la

te i. l. in nu. xij.

3. de postulatio.

platoru. Aeneas

de falco.

Soli pape. ad

de videdu Old.

consil. ccvii.

sentit qd pot agi cotra inuitate de dolo ad inter esse. ar. in. l. sed actio. ff. si qs can. Quasi sentiat q si non pot pretendere aliqd interesse. puta qz ppter hoc no facit maiore mora in loco vt qd sile. z hoc satis posset pcedere de iure ciuili iudicio meo ex quo no interuenit ibi postulatio. quia ex simplici pollicitatiode no agit de iure ciuili. ff. de pollici. in. l. j. z. ff. nec etiā ex pacto nudo: vt. l. in. l. iurisgētū. ff. de pac. S3 de iure canonico posset satis dubitari z vbi iteruenisset pactu recurrēdu esset ad. c. j. d. pactis. S3 in simplici pollicitatiode esset magis dubitadū: z pollicitatio differt a pacto qz pollicitatio est vni. cū sine pacto pmitto tibi aliqd. pactu x0 est duorū: vt. l. i. pactu. d. pol. no. gl. i. cle. romani. de iureiu. An ex simplici pollicitatiode no credo q possit aliq agere p interesse suo qz. c. j. loquit de pacto: s3 peccat retrocedēs iuxta illd psal. Que pcedūt de labijs meis no faciam irrita. An aut debeat mitti hora pādū pro inuitatis. dic prout no. Jo. an. z Eald. in. c. si. de renūtia. z Cal. cōsuluit vroz suā super isto: q re spondit satis eque qd p mulieribus z forensib? debet mitti que no libenter se ingerūt: s3 p alqs non: nisi essent graues persone. Abbas.

Electio facta post appellationē extrajudicia

lem: an sit ipso iure nulla. 2. 7. 8.

Acati nolentes comparere faciūt se alienos ab

illo actu: nec computatur in numero interueniē

tium in capitulo.

Cōcorditer dicitur fieri h3 illi qui cōtempserunt

venire contradicant.

Excipiens debet pbare exceptiones suas.

Appellatione iuris venit consuetudo z statuta.

Appellans in vno articulo suspendit totā cām.

Cōgregare caplm vel collegiū ad quem spectat.

Terminus prefixus capitulo ad eligēdu an pos

sit restringi.

Collegiū si est zgregatū: z postea aliqui discesse

rūt: remanētes possint explere ea q occurrūt.

Maria sunt nō venire z venire z non stare vlsq

ad finem.

Citatio vna sufficit p istis extrajudicialibus.

Citatus ad aliquem actum an debeat venire de

mane an de sero: vel qua hora.

Am nobis.

Appellationē s3 an ztra fuerit electio

celebrata. hoc primo. Et penes vocā

tes quibus cōpetit vocādi ptas remanet ius eli

gendi si vocati venire ztēnūt. hoc scdo. Et ad of

ficiū cōfirmatoris spectat examinare electū etiā

nemine opponēte. Et nisi electus doceat legitie

etatis z literature habet pro nō legitie electo. h

tertio. Diuidit. nā primo ponit allatio s3 electū.

scdo ibi: s3 allegatio p electo. tertio ibi: his igi

tur ipi? examinatio. qto ibi: nos. pcuratoris

missio. Cap. l. alis. Recepto a caplo capua

no mandato pdicto canonici zenerūt in caplo

ad tractadū de electiōe pastoris. arch. cū qbusdā

socis appellauit ne fieret electio nisi canonica s3

tenore mandati apostolici z statim recessit. alq

remanferant in caplo arch. z alios ad caplm re

uocauerūt: vt scdm mādati apostolici tenore pce

deret ad electionē z cū ipi nolēt redire credētes

ptātē eligēdi ad se depolutā fuisse qdā subdiaco

nū dñi pape in archiepim elegerūt. cā ista ad dñz

papā est delegata. papa auditis allegatiōib? vtri

usqz ptis sup hoc rescribat caplo capuano di

cēs. Cū aut pset appellationē interpositā fuisse

ne fieret electio nisi canonica videri poterat qd

medio tpe nihil debuit inouari. z id talis electio

iudicāda erit irrita: z inanis post appellationē le

gitime factā. S3 hoc sic rñderi poterat cū ap

pellatū fuisset nō vt nulla fieret electio s3 vt fieret

canonica: si canonica electio fuit postmodū sub

secuta nihil s3 formā appellatiōis: s3 potius fm

ipaz vt fuisse pcessuz. Et id electio nō erat aliq

ten? irritāda. pterea cū post appellationē arc.

recessisset z alq eū reuocassent z ipse noluit vni

re alienos? ab electione se fecisse vident ppter q

contra electionē nihil posse opponere videbant. His ergo z alijs alle gatis h3 cotra personā electi nihil obiectū fuerit: tñ vt dicit ap's manū nemini cito imponas. diligēter debēt inquiri que circa personā electi sunt inquirēda. de literatura eius cepit inquirere z h3 nō eminetis sciē tie tamē sufficiēs est inuētus sicut dicit ab eis qui ipm cognouerāt. de etate tñ varietatē scire nō potuit q trigēsimū attigisset annū: vnde pa pa volēs persone pariter z ecclesie puidere z rōnes z canones obser uare pstatū subdiaconū zcessit in pcuratorē ecclesie capuane cōmittens eidē liberā administrationē tā in tpalibus q in spūalib? B. C. T. Mor. ibi iudicāda erat irrita. bonū ar. q electio attēta s3 applationē extra iudicialē ē ipso iure irrita. S3 aduerte qz s3 iū fecit. s3 s3 ibi: irritāda. per q verbū vt colligēdu s3 iū. z pfecto hec litera nō pbat vniū vel reli quū: tum qz facit p z s3 iū qz nō sunt verba pape: sed allegatiōes par tiū. z prima allegatio nō est vera. Unde dū litera dicit: videri poterat supple z male vt sequit in ver. s3 cotra. An aut electio sit dicēda irrita vel irritāda de iure: qz post appellationē attēta dicam infra cū gl. j.

Electio facta post appellationē extrajudicialē sunt irrita.

vel irritāda: sed oportet qd sint post z ztra appellationē. z ad hoc quo

tidie allegat iste tex. de quo infra latius dicā. Tercio no. ibi alie

nos se fecisse vident: z tene semper mēti istū tex. in hoc vocati ad capi

tulū p habentē potestātē faciūt se alienos si cōparere nolunt. Ex quo

infertur qz isti nō sunt cōputandi in numero absentiu seu in numero

eorū q sunt in caplo. Sed quo ad actū tūc explicadū habētur ac si non

eēt de caplo: faciūt em se alienos: vt in litera. Qd clarius voluit Inn.

in. c. ecclia. el. ij. eo. qm gl. in cle. quod circa. eo. tit. z idē dic de his q de

iure nō sunt vocādi: nō em dñt cōputari numero. vt no. in locis palle.

Electio ibi cōcorditer celebrata iuxta supascriptiōe: q electio dicitur

cōcorditer celebrata p capitulū si oēs existētes in. c. cōsentiūt. licet vo

cati qui cōtēpserūt venire cōtradican. Ratio colligitur ex his q pxi

me dixi: qz illi q cōtēpserūt nō habētur seu reputātur de caplo quo ad

illū actū. z tene hoc mēti. Mo. y. vbi: nemini cito manum imponas:

q p motus sine debita examinatione d3 cito p motus. qd nō est fidū:

sed d3 superior pri? examinare psonā z postea pmouere. Sexto no.

q in cā electiōis superior supplet ex offō nobili ad inquisitionē faciē

dam: s3 ab aduersariis nō opponat. Et no. in hoc casu in quo superior

pcedit ex inquisitione sine infamia. de quo vide qd dixi. in. c. j. de postu.

puela. Mo. vj. qd electus non est cōfirmād? nisi doceat se idoneū quo

ad idoneitātē extrinsecā. Unde papa hic noluit cōfirmare istū electū

qz nō potuit sibi cōstare de etate idonea: nō tñ cōsistit de s3 iō. sed hoc

ultimū nō sufficit vt hic habes tex. no. Et optime facit iste tex. p

opi. Joā. an. in regula infamibus. li. vi. in mercuri. vbi cōcludit q si ele

ctus h3 aduersariū ipi aduersario incūbit on? pbādi exceptionē suā:

qz asserēt i cūbit on? pbādi: z excipiens cēset actor? q ad on? pbādi ex

ceptionē suā: vt in. l. in exceptiōib? ff. de pba. z i. c. in pntia. de pba. sed

si nō h3 aduersariū incūbit ipi electo onus pbādi se idoneū. Itē si ha

buit aduersariū: s3 deficit i pbādo vel nō obiecit opponēdo. nā tūc nō

respectu aduersariū: s3 vt obtineat cōfirmationē a supiore d3 pbare se

idoneū: vt ē tex. no. hic. Mo. vij. ibi: curauerim? indagare. ho. tex. p

his q dixi in. c. j. s. ti. pri. post Inn. q superior in examinādū sup ido

neitate pmouēdi nō tenet recipe iuramēta testiu: sed pōt sine iuramē

to ingre ad suā psciētā informādam. Hodie tñ in curia recipiuntur

testes sup idoneitate pmouēdaz. nam pōt supior hoc facere vt sibi vñ:

nō tñ ad hoc de iure astringit. vt apte colligit hic. Mor. x. ibi: eccle

pariter z pstone. q ēt cū puidet plature pōt haberi rō nō solū ad pui

tionē eccle s3 ēt ad meritū pstone: q est bene notādū. An facit ista lra:

p his q no. Jo. an. post Jo. mo. in reg. qd ob gñaz. in mer. vbi cōcludit

notabile verbū q si papa transtulit prelatū absentē ad maiore ecclesiam

ppter meritū pstone nō vñ pma ecclia vacare a tpe pmotionis facte p

papa s3 a tpe quo psetit trāslationi. Secus vbi papa pncipalr trāsla

tionē illā fecisset ad vtilitatē seu necessitatē ecclesie: qz tūc incipit pma

vacare statim a tpe pmotionis q verbū no. Mo. x. ibi: tam rōnes q

canones obseruare. q superior dispensans s3 canones ex causa videtur

obseruare rōnem z canones. z dic q seruāt canones quib? cauet q ex

causa est dispensandum. nam vbi est causa dispensandi dispensatio est

debita vt no. gl. in. c. vt cōstitueretur. z. c. dño sancto. l. dist. facit. j. q.

vñ. in. s. nisi rigor. cū. c. exigit. nō autē seruāt canones cotra quos dis

pensat: imo illos violat qz per dispensationem vulnerantur illa iura.

xxij. q. iij. displicet. no. Ar. in. c. licet canō. de ele. lib. vi. Et opti

me facit hec lra sic intellecta ad questionem. mandat papa decidi ali

quā causam fm ius: dubitatur nunquid delegatus possit causam illā

decidere fm consuetudinē z statutum loci. tenuit qd sic: qz ius vult vt

causa decidat fm cōsuetudinē z statutū loci. vt in. c. si. de cōsue. z. xi.

distin. in his. ergo sic faciēdo decidit causam fm ius s3 Jo. and. sen

serit cōtrariū in addi. Spec. sed quod supra dixi multi tenuerunt de

quo aliquid tetigi super rubrica de cōsuetudinibus: z in ca. quintaua

lis. de iureiuran. vbi per domi. Anto. Ultimo no. quod ecclesie va

canti datur quandoqz procurator cum libera potestātē administran

di in spūalibus z temporalibus. Et in ecclesia cathedrali hec da

tio competit soli pape. vt habes bonum tex. in. c. is cui. j. eodē lib. vi.

z alio vocabulo appellat iste procurator vñtator. vt in dicto. c. is cui.

Abi habetur

Ubi habetur de potestate istius procuratoris seu visitatoris, et solet papa hunc titulum concedere cardinalibus cum committat eis ecclesias cathedrales seu regulares. Et habes hic in text. unam causam legitimam propter quam potest fieri ista concessio, scilicet cum exigit utilitas seu necessitas ecclesie habere certam personam in prelatum que tunc non est legitime etatis, unde potest interim constitui procurator seu visitator illius ecclesie cum libera potestate administrandi in temporalibus et spiritualibus quod non. Et hunc procuratorem posset facere capitulum sede vacante in beneficiis spectantibus ad collationem episcopi, quod non posset illa deferre, ut in c. unico, ne se. vac. lib. vi. post tamen modo predicto illa commendare seu administratorem constituere donec fuerit illis beneficiis prouisum per superiores, ut non. Jo. an. in d. c. unico, idem putodice dum in episcopo quo ad beneficia spectantia ad collationem pape iure reservatis vel deuolutis, ut si non est aliquis qui interim illis beneficiis possit prouidere valeat episcopus ibi de deputare administratorem idoneum, donec per papam fuerit prouisus, ar. r. q. i. regenda. Idem puto episcopum posse facere in ecclesiis spectantibus ad collationem suam donec ipse prouiderit intra tempus legitimum, facit. c. nemo. j. eo. lib. vi. et quod leg. et non. in. c. cum vos. de offi. ord. i. ¶ In gl. ibi nisi ad ea que illegitime sunt. Ito. gl. p. his que dixi super text. Sed contra hoc facit quod legitur et non. in. c. si a iudice. de ap. lib. vi. ubi dicitur quod per appellationem in uno articulo, suspensio iurisdictionis iudicis quo ad totam causam. Ita quod nisi prius reuocet grauamen, non tenet appellas apparere ad citationem ipsius iudicis. Ad idem facit. c. significate. cum. c. Rodolphus. de rescri. ubi papa mandatur irritari quicquid fuerit attentatum post appellationem. ¶ So. dicit In no. quod in hoc est differentia inter appellationem iudicalem, et extrajudicalem, quod in appellatione iudicali, legem interposita, veniunt irritanda omnia gesta per iudicem post appellationem, sed de iure non si sit appellationes, quod non dicitur iudex pcedere in illa causa post appellationem legitimam. Sed in appellatione extrajudicali, solum veniunt irritanda ea que sunt post appellationem. ¶ An non sufficit ad irritationem quod aliquid sit factum post appellationem. Et id si appellatur in capitulo ne fiat electio per promissum et appellationem non obstante maiore pars capiti promissit sed electus noluit acceptare si caplin postea pcedit ad electionem per scrutinium vocatis appellatibus et non lentibus comparere, valebit ista electio, quod non est appellationes, licet fiat post, et idem in similibus. Diverfitatis rationem posuit Inno. non hic sed in c. q. propter. j. eo. ppe. si. dices quod per appellationem iudicalem suspensio iurisdictionis iudicis quo ad illam causam, ut in iuribus prealle. Id non potest amplius pcedere, et non. hoc dictum, quod facit per his que dixi in c. sup. eo. j. de app. ubi plenius dixi. Sed appellatio extrajudiciali non habet suspendere potestatem competentem parti, sed satis est quod defendat appellante ne opprimatur circa id super quo appellatur. Si enim aliquid attentatur post appellationem extrajudicalem, sed non contra, pars appellas non opprimatur in iure suo: immo opprimeret per appellata, si posset uti iure suo. Sed dices tu, hec ratio Inno. non est sufficiens, quod idem esset dicendum in iudice, non enim opprimit appellatorem, si pcedit post appellationem non econtra. ¶ So. contrarium videtur vigere, sed defendendo Innoc. responde sic, quod aliud in iudice, quod cum iudicium reddat in inuitum, ut in c. intelleximus. de iudi. et l. inter stipulatem. §. si Stichum. ff. de verbo. obl. si iste pcelleret litigare coram iudice super alio articulo cause, grauaretur dupliciter, primo quod haberet persequi articulum appellatiōis coram superiore et residuum cause coram isto iudice a quo appellatur, quod est iniustum. Item ex quo iudex grauauit eum in uno articulo, non dicitur compelli ad litigandum coram iniquo iudice, super alio articulo eiusdem cause. Maxime quod appellatio propter hoc fuit interposita ut causa illa deuoluatur ad superiorem propter iniquitatem primi iudicis. Sed in appellatione extrajudicali ista non contingunt, quod si appello in uno articulo, non habeo necesse litigare coram aduersario super alio articulo eiusdem cause. Nec possum pretendere grauamen in futurum respectu alterius articuli, si pars vult illum expedire utens iure suo: et hec est optima ratio diuersitatis. Et in si. gl. faciunt hec contraria, quod in nuntiatione noui operis, dicitur destrui quicquid edificatum post denuntiationem factam, siue iuste siue iniuste, ut in iuribus alleg. in gl. Et tamen denuntiatio noui operis, sit extrajudiciali, ergo idem dicendum, esset in appellatione extrajudicali. Sol. contrarium videtur difficile quod soluendo dixit Jo. an. quod illud fuit forte statutum propter breue tempus, quod datur nuntianti nouum opus, solum enim expectatur post tres menses ad docendum de iure suo, ideo is cui facta est denuntiatio, debet supersedere et nihil attentare iuste vel iniuste. Quia in mora modici temporis non est magnus preiudicius, ut in l. si debitori. ff. de iudi. Sed in appellatione, datur annus, et ex causa biennium, ut in cle. si cur. de appel. ideo durum est quod pars appellata teneretur differre ius suum per tantum tempus. Unde satis est quod nihil illegitime attentet, hec tamen ratio posset aliquantulum moderari, quod iudex tenetur supersedere. Posset tamen responderi quia si iudex confidit quod appellatio sit minus legitima, potest pcedere ad ulteriora, ut in c. non solum. de appel. lib. vi. et melius in c. eum qui. de do. et contu. lib. vi. do. Anto. reddit aliam rationem, dicens quod non videtur differentia inter appellationem extrajudicalem, et nuntiationem noui operis, quo ad istum articulum. Quia nuntiatione noui operis, non venit ad conseruandum possessionem nuntiantis, sed ad conseruandum eum in statu suo. Merito nihil debet postea attentari, sed appellatio venit ad tuendum

a Zacharias. ¶ Ne fiat electio. Tu adde quod appellatio ab electione fieri da non impedit, quin fiat. c. cum inter vniuersas et c. q. propter. et vtroque p. gl. et do. isto tit. Bene tamen potest appellari si non fiat canonice ut subdit iste hic idem not. Berta. de fir. in trac. de episcopo. i. parte. lib. ii. q. de. xxxviii. et Car. Adadra. i. trac. de elec. c. lxx. parte tertia. in gl. in ver. appellauit. i. fi.

Sebasti. Sapia.

b ius proprietatis: ideo oportet quod iustificetur appellatio. Si autem appellaretur propter possessionem idem esset dicendum quod in nuntiatione non bene capio hanc rationem quod licet appellem ne quod me molestat in possessione mea: si ego non eram in possessione non dicitur aduersarius meus aliquid in nouare intrando possessionem illam: quod non facit contra appellationem. tamen secus videtur in nuntiatione noui operis: quod ex quo quis denuntiat debet denuntiatus supersedere donec ille doceat de iure suo: aliter si non supersederit dicitur ante omnia retractari, edificari non probetur quod sit in possessione. Quare puto quod iura introduxerunt istud speciale in nuntiatione noui operis propter preiudicium grane quod posset fieri nuntianti. Nam si tu edificares super solo meo denuntiatio non haberet impedire haberem litigare quasi spoliatus. An in ra considerando grauitatem preiudicii ex parte nuntiantis et modicitatem ex parte denuntiati introduxerunt ista via ut denuntiatus habeat supersedere et nuntians habeat docere de iure suo intra modicum tempus. et faciunt predicta ad ea que supra dixi. ¶ An inouata post appellationem extrajudicalem sint nulla an annullanda. Inno. sentit quod annullanda: dicit enim quod ista appellatione fieret electio nisi canonica nil operetur. Quia si sequitur electio canonica non dicitur irritari cum non sit contra appellationem, ut in text. Si autem sequitur electio minus canonica dicitur irritari etiam sine appellatione, ut in d. c. bone el. i. in si. r. i. p. r. i. et j. e. ti. q. propter. Ito. dicitur appellatio operatur, quia inducit nullitatem actus, unde electio post appellationem erit nulla ubi alias si fuisset minus canonica fuisset irritanda. Et per primo adducit. c. auditis. j. eo. et sic apte sentit Ito. quod electio attentata post et contra appellationem legitimam est ipso iure nulla. Et sic transit Jo. an. simpliciter recitatio et non. bene hoc dictum. Sed contrarium tenet hic. d. Jo. de lig. et do. Car. et facit ista litera in verbo. irritanda. ut supra iduxi. Pro hoc facit quod appellatio extrajudicialis est quoddam puocatio ad causam ut in c. cum sit romana. j. de appella. Sed citatio vel pendentia litis non habet inducere nullitatem actus si possessio est penes actum agitantem. nec obstat. c. auditis quod fin. do. Ant. tunc appellatio inducit nullitatem actus quod causa propter quam appellatur est sufficiens ad inducendum nullitatem: puta quod appellatur ne suspensus vel excoicatus eligatur vel electio fiat a maiori parte ca. Sed dices tu quod ergo operabitur appellatio extrajudicialis si non inducit nullitatem ipso iure: nec dat causam retractandi nisi actus fuerit minus legitime attentatus, ut hic. Solu. dic quod operatur multa, primo quia deuoluit causam ad superiores ita quod superior ex officio suo reuocabit omnia attentata, ut in c. bone. et quod ibi plene dixi. j. de appella. Item est alius effectus valde notabilis, quia si appello ex causa quam verisimiliter timeo et sequatur actus contra appellationem: debet irritari actus licet non probem illam causam fuisse veram. satis enim est quod erat verisimilis nec habuisset effectum retractatiōis sine appellatione. pone exemplum in dicto Inno. hic quod querit. pone quod canonicus appellat ne fiat electio in tali loco. quod timeatur de impressione. Canonici non ob. appellatione eligunt nulla impressione intercedente queritur nunquid talis electio debeat retractari. et licet quidam dixerint quod non: ipse tamen. Innocen. concludit contrarium dummodo

b ¶ Per appellationem. Ad id. no. per Dec. in rub. j. de appel. colu. iij. ubi tangit an appellatio extra iudicialis sit proprie appellatio: et nunquid suspensio iurisdictionis iudicis, et de ista differentia quod ponit do. Abb. iter appellationem iudicalem et extrajudicalem circa reuocationem attentatorum vide pulchre per do. Socinus in consil. lv. vifa appellatione col. ij. ad fin. cum seq. in. j. parte Dec. in. c. j. post no. j. de appella. latius in. c. bone. col. v. versu. duodecima differentia. eo. tit.

c ¶ Et non contra. Ista. q. examinat melius quam alii quod homo de mundo modernorum princeps do. Iaso. in l. ij. in. iij. no. C. si ius vel uti. pu. vide etiam. d. Sely. in. c. i. in. ij. no. j. d. sponsa vide pulchre dictum per bal. in. l. maximu. in x. sic. vltim. q. r. i. C. de lib. pte. add. tamen i materia vni dictum quod forte non reperies per alium vix quod si derogat iurisdictioni aliorum iudicum videtur sublata iurisdictione quam habebat iure cōi non aut ex consuetudine quod est magni effectus. ita singuliter posuit in loco solitario. i. l. viros. C. de diuer. offic. lib. xij. Aeneas. de falso.

Sebasti. Sapia.

d ¶ Preiudicium grane. Vide do. Ias. in l. i. col. i. ff. de no. oper. num. ubi tamen quod opis noui nuntiatione posset iudici appellatio extrajudicialis.

e Zacharias. ¶ An annullanda. Adde Spec. in titu. de offic. om. iud. §. v. versu. sed queritur. et versu. istud autem. in fin. idem in itu. de rela. §. v. in principio.

f ¶ Sebasti. Sapia. ¶ Ad superiorem. Vide decem differentias quas ponit Dec. in. c. bone. j. de appella.

Sanor super prima parte primi.

Ex futuro enē
tu. add p hoc qd
voluit pau. d ca.
cōn. xxi. vbi dicit
q si iudex tarda-
uit p exceptiones
ptis oppositasli
bello appella-
tio. nō pseq ap-
pellationē q in-
dicabit an tps p
sequēde app. fue-
rit lapsus i cog-
nitione exceptio. z
an essent friuole
vel admittende.
Sebasti. Sapia.
Contrario ps ca-
pituli. Vide Jo.
an. in addi. Spe. b
in tit. de elec. s. i.
i. iij. col. vbi dicit
q in citatione ab-
sentiu debet inse-
ri certa hora diei
qua fieri d3 elec.
Vide Frimiam. in
tractatu de epo
in tertia parte lib.
primi. q. xvj.
Contrario ab-
breuiare. Adde
qd voluit Ro.
cōn. cxxij.
Zacharias.
Tu dic qñ ter-
minu alicui actui
presigat iure vel
statuto pueniri
non potest regl-
prograri xō sic d
partiu p sensu ita
not. reb. i. l. i. tpa.
m. j. in addi. ad
ipz. C. de fide istr.
lib. x.
Anto. Francisc.
Circa h an ter-
minus iuris pos-
sit progari vel p-
ueniri adde bal.
in l. iij. in j. col. in
x. qd si dictu. C.
q admit. ad bon.
pos. vbi d3 q ter-
minus iuris nō
pōt pueniri vtrū
aut iudex possit
illū abbreviare
notat in regula.
inductū de regu.
i. l. h. v. z no. doc.
l. c. cū sic romana.
de app. i. cle. q
uis. in. y. verū de
app. z est pclusio
q terminū datū
a iure sine hoīs
munterio iudex
nō pōt abbrevia-
re sec? si cū hoīs
ministris. r. ex cā
aut pōt terminū
iuris progari. vt
per Janoc. in. c.
pia. de exce. li. vi.
z habetur p Ly.
z doc. legistas. in
l. i. C. ad ul. z in
s. ad hoc. aut. vt

probet q verisimiliter tenebatur de impressione
Et vide alios effect? quos dixi. in. d. c. bone. Ad
de q ad predicta. gl. in. in. c. nō solū. de ap. li. vi.
in gl. magna ppe medium. que vñ sentire tertiaz
opi. i. hac materia. Dicit em q inuocata post ap-
pellationē extrajudicialē pendet ex futuro even-
tu. nō aut sunt nulla ipso facto. z alle. c. conside-
ranim. s. e. z forte sentit illa gl. q interim gesta
tolerant. sed si fuerit declaratū appellatiōē esse
legitimā declarabit actus null? als sec? z h eēt
noua rissio seu nō? intellect? ad hoc. c. pñdera-
uimus. q ideo ibi nō valuit scōa electio q nō cō-
stabat an pmissa esset nulla. yñ erat opus cessare
pmā ppter colozē subsistētie: quem hēbat iuxta
no. in. d. c. auditis. Tu adde aliā limitationē no-
tabilē quā dixi. l. c. i. d. ap. vbi tex. vñ pbare q col-
latio post appellatiōē sit nulla. z dic vt ibi.
In gl. in ver. reuocare. i. si. Ro. bñ istā gl. ad
quā quotidie sit remissio cū querit an maior ps
capituli possit restringere terminū a iure pñtū
caplo ad edigēdū z monere minozē ptevt i termi-
nō assignato z restricto debeat interesse ad ele-
ctionē faciendā. z hec qd ē valde vtilis ēt ad alios
act? capitulares expediedos. nūqd scz possit ma-
ior ps admonere minozē partē vt veniat ad vni-
uersitatem: ita q si nō venerit possit maior ps p-
cedere ad expediedū ea q incūbūt Et primo de-
bes scire q qñq ex cōsuetudine potestas pgre-
gadi caplin siue collegiū spectat ad aliquē d ipo
collegio vel forte ad epm seu platū collegiū: qñq
de cōsuetudine nō spectat ad aliquē hec cōuoca-
tio. Primo casu aut iste ad quē spectat reuoca-
tio vult restringere terminū iuris z vñ q possit:
q sentit hic Jan. s. aliō sentit ipe i. c. ecclia. s. j.
e. z illud dictū vñ veri? z sentit hic. d. Ant. Mā l3
ad eū spectet cōuocatio caplin: nō tñ h3 potestātē
restringendi terminū iuris cū ille terminū sit p-
fixus i fauorē collegiū: ergo nō pōt iste illū termi-
nū abbreviare. vt i. d. c. si diligēti. de fo. cōpe. z i
c. ad apostolicā. de reg. facit regula idultū. de re.
iur. li. vi. nec cōsuetudo dās sibi potestātē cōgre-
gadi collegiū d3 extēdi ad casum diuersum. i. ad
potestātē restringēdi terminū iuris iuxta not. i. c.
si. de offi. arc. p Jan. facit. c. cū cōtingat. de deci.
S3 vbi nō tractat de restringēdo terminū iuris
tūc pōt iste monere oēs de collegio vt certo ter-
mino veniāt ad collegiū si nō venerint facit eos
cōtumaces nō vt possint puniri per istū vocatē:
s3 quo ad hoc vt ptas capli resideat penes veniē-
tes. Et hoc nō. voluit. Jan. in. c. j. de ma. z obe. z
i. c. h. de no. ope. nū. z Jo. an. in. c. i. causis. j. e. z ibi
dicā qd iuris si ad vocationē istius nō venit nisi
minoz ps nūqd tota potestas residet penes istā
partē minozē. Si vero de cōsuetudine nō est ali-
qs ad quē spectat cōuocatio collegiū an de iure
possit antiquor cōuocare collegiū. dic vt no. Jan.
i. d. c. j. vbi tetigi. Et tñ casu quo nō seruat q per
aliquē quocet collegiū tūc sunt opin. qualr illō
collegiū sit quocandū presertim restituēdo ter-
minū iuris p electiōe fieda. z in hac. q. sunt tres
opi. gl. t3 hic q maior z sanior ps pōt cōuocare
minozē pte pñgēdo ēt terminū restrictiū iuris.
Scōa fuit opi. d3 dicitis oportere vt due par-
tes collegiū cōueniāt z q ex cā arcēt terminū iu-
ris. Si aut nō cōueniūt due partes nec subest cā
restringendi terminū iuris nō pōt restrictio fieri.
facit. l. nulli. z. l. plane. ff. qd cuiusq vni. Tertia
opi. Jan. dicitis q presentes pñt monere absen-
tes etiā si vnus solus esset pñs. alle. iura q opin.
suā aperte nō approbāt. Cōcluderē sic q necessa-
rio requirunt due ptes ad monēdū alios q po-
tētie capitulares cōsistūt i duab? partib? dū col-
legiū est in cōgregadō: vt i. d. l. nulli. z. l. plane. z
l. notationum. C. de decu. lib. x. t3 Jan. i. d. c. h. vbi
etiā dicit q nō est vis qualr cōgregentz p quez
iste due ptes: dūmodo cōueniāt simul i vocadō
minoz parte. Et valet ista vocatio p duas ptes
factas ad pñtēdū minozē partē i pñtū: ita
q nō pōtuerūt allegare septēptos. maior aut ps
nō sufficit: q iura quēdicūt itādū esse maiori pti

collegiū: pcedūt qñ collegiū est cōgregatū i quo
saltē iterūnt due ptes vocadō: vt dixi. s. c. pxi.
Si aut iste due ptes volūt restringere terminū
iuris placet mihi opi. d3 dicit. vt ex cā possunt: siue
cā minime: s3 cā subest eo ipso q voluit puidere
ecclesie vacati nā terminū trū inensū fuit pñus
a iure fauorē collegiū ergo pōt collegiū q repres-
sentatur in duab? partib? huic fauorē renūtiare
in fauorē ecclesie. simile no. in. c. cū inter. j. eo. hec
pcedūt qñ nō instat finis termini iuris: sed instā
te sine est dubiū nunquid possit pars pñs pce-
dere ad electionem. Jan. t3 q sic etiā si esset vn?
solus. p arg. in. c. h. l. x. dist. z hec opi. mihi placet
q nō tenet etiā vnus dimittere ius suū ppter
absentiam aliorū nam ex quo terminū est pñus
a iure omnes vident ēē moniti in termino: vt in f
c. potuit. de loca. Et intellige qñ absentes scine-
runt vacationē ecclesie. alias aut debuisset ps p-
sensus hoc notificare absentibus: vt i. c. q. ppter. j.
eodē. p. tñ tenuit q nūq ptas maioris partis
deuoluit ad minozē nisi in casu delicti. arg. in. c.
gratū. s. pxi. s3 primā partē tenuit hic do. Ant.
z cōiter aliq. d3 tñ presens vocare absentes si com-
mode pōt. Dic etiā q si absentes pueniūt i vno
loco possunt vocare minozē partē presertim cūz
ea que incumbat melius possunt expediri extra
ecclesiā q in ecclia: forte q timetur impressio in
ecclesia vel qd simile q voluit hic d3 dicit. z Jan. i
d. c. h. l. x. Sed dubiū est pone q capitulū sit cō-
gregatum demum aliqui exeūt de caplo: nūqd
possunt remanētes explere ea que incūbūt. alio-
rū absentia nō ob. Jan. vñ pmo velle q nō q nō
possunt isti presentes alios pñtūere in cōtuma-
cia intellige ex quo nō instat terminū iuris. Cō-
po. dicit q si maior pars recessit recedēdo videt
reuocare terminū presigū: credo q si due partes
remaneāt in vniuersitate nō est curādū de recessu
tertie partis: qz pñde ē ac si vocata nolisset ve-
nire. nā paria sunt nō venire vñ nō expectare vsqz
ad fi. vt in. c. j. de iud. z. r. qd. iij. in. c. certū. nec cre-
do necessariū vt minor pars reuocet p duas pñen-
tes ex quo a principio oēs fuerūt citati ad illū
actū nā pñtūmes sunt: vt quo nō steterūt si xō
recesserūt due ptes vel vltra: tūc tertia ps nihil
poterit facere: q caplin nō repñtat i minoz pte:
vt i. c. ecclia. j. e. z illi recedendo vident reuocare
vocationē factā. Nec xā nisi instaret terminū iu-
ris: qz tūc pnto q minor ps poterit pcedere ad
electionē. qz i? iterpellat p hoie: vt i. d. c. potuit.
qñq z tertio remāsit solū maior ps: iste casus ē
magis dubitabilis. nā qd possit pcedere facit qz
ex q collegiū fuit cōgregatū d3 fieri iudicio ptis
maioris. vt in. c. j. de his q fiūt a ma. par. ca. i. pñtū
facit qz i vniuersitate nō fuit ppositū negotiūz
expediendū. S3 pōt dici q vniuersitas ē i pgregā-
do. ergo regrit due ptes. Adhū pl3 pcedens d3
ctū: qz ex q oēs erāt i collegio itādū ē iudicio ma-
ioris ptis qñ? itēdit terminū nō reuocare sed
ad vltiora pcedere. An aut due ptes possint p-
prie citare minozē pte. Jan. dicit notāter hic q
nō: s3 poti? monere seu regrere: qz citatio spectet
ad iudicē s3 due ptes collegiū nō hñt iurisdictionē
nē i minozē partē. itellige i vniuersitate nō hñte
iurisdictionē vt ē caplin: ergo nō d3 fieri citatio
s3 monitio seu requisitio qd ē notādū. Dicit etiā
Jan. qd hoc casu nō regrunē tres citatiōes vel
vnica pēptoria: s3 sufficit vnica requisitio: seu mo-
nitio. qd dictū no. Et p hoc facit qz in istis req-
sitionib? extrajudicialib? sufficit vnica vocatio:
vt no. gl. i. c. si eps. xviij. di. z in gl. i. cle. j. de here. p
sertim qñ par requirit parē. z ad hoc. qd no. doc.
i. c. cū cā. de offi. deleg. **A**ltimo s in hac mate-
ria qro de vtili qōne nūqd citatus seu monitus
vt talis veniat ad caplin teneat venire d mane vñ
de sero an possit differre vsqz ad supremā horaz
diei. pclude mētē doc. hic q citat? seu monit? d3
cōparere ea hora qua cōgrueb? p expediri actus
ad quē citat? vñ si ille act? solet fieri de mane d3
tūc pparere. citat? ergo sic vt cōpareat tali die ad
electionē faciendā d3 cōparere de mane an pñtū
dium qz

liceat nisi z quie.
z i. l. petēda. C. d
tip. in integ. rest.
pe. z i. l. scire ops.
in. s. d3 s. ff. de ex-
cu. tuto.
Altimo solus.
adde q idē tenet
Ro. cōn. c. cclij.
Aliquit exēnt.
Adde Lapā alle-
gat. cxxi. z vide
qd voluit Oldr.
cōn. cxxij.
Zacharias.
Altimo par-
tis. Adde p opi.
istius gl. eūdē in
c. cū inter vniuer-
sas. co. j. d. l. no. h.
s. e. ti. Jo. an. i ad-
di. ad spe. e. ti. s. i.
i pñ. z Old. d lau-
de. pñ. cxxij. inci-
citato caplo ber-
tha. d. fir. in trac.
d epi. in. iij. parte
li. j. q. xxi. z Car.
mādago. in spec.
alle. tract. de elec.
c. xxi. z. c. xli. in
prima parte.
Sebasti. Sapia.
Altimo. vide
Jo. de imo. i. l. mi-
les. s. decē. ff. d re-
iudi. Phil. peru-
finū i. c. cū parati
in. iij. q. ij. pñcipa-
lis. de appel. bal.
in. l. si vt pponis.
h. C. quō z qñ iud.
vbi dicūt qd si ci-
tatio fiat sine ho-
re expresse in
telligit p hora d
mane cōsuetā ce-
lebāde electiōis.
dicūt tñ qd si fiat
citatio pro certa
die ad aliquem
actū iuridiciū in-
telligitur p scōa
hora iuris. v. d se-
ro. fm Bar. i. d. l.
miles. s. decem.
Cōgrue. adde
nou. magie alex.
i. l. si finita. s. iul.
ff. de dam. infect.

Sebasti. Sapia.

Quod absens. vi de Bal. hoc et te nentē in .l. h. i. iij.

q. C. de p̄he. em.

i. l. vt p̄fectus. C.

de annali excep.

no. bart. in .l. vñū

ex familia. ff. d. le.

h. z. facit q. not.

Bal. in .l. scim.

g. sed z si q. C. d.

lat. liber. toll. vbi

dicat q. p̄bēda

p̄t p̄ferri absenti.

Cōsentiat. ad

de q. absens tñp̄

sentari nō pōt.

l. absens patro

nus p̄sentet vt t3

lap. alle. lxxv.

Cādaioz adde

Calde. q. i. de fi

l. h. p̄sby.

Anto. Francis.

Ad hoc vt pa

tron. absens pos

sit p̄sentare z ab

6 sens possit p̄ntari

vid. Joā. an. in .c.

fi. de p̄ces. p̄bē. z

q. no. in .c. illd. de

iurepatr. vbi est

cōis cōclusio q.

patron. ecclesie

pōt p̄mittere ali

cui p̄ntationē et

bñficiū non vacā

tis. z q. patron.

possit facere et

p̄ntationē p̄ lite

ras. vide glos. in

clēm. frequēs. i.

ver. l. fās. d. excef.

pla. z no. p. doct.

in .c. ea. nōscit. de

his q. fuit a pla.

sine cōsen. ca. est

etiā verū qd l3 p̄

sentatio possit fie

ri p̄ lās z p̄ p̄cu

ratores absentis

vt dictū ē. tamē

opz q. p̄sentat.

fit corā epō p̄sens

vel corā eo cui p̄

sentat. glo. est re

putata singula

ris in cle. dudū.

in .s. statumimus. i.

vers. p̄sentari. de

sepul. z vide do.

Bar. hoc idem te

nētē in .d. cle. fre

quēs. d. excef. lib.

dium: q. tūc solet fieri electio p̄pter missas sp̄s sancti q. solet p̄mitti. sicut ac̄ p̄t expediri: q. r̄ue de mane z d. sero pōt iste monit. differre vsqz ad sero vt in .c. cōsuluit. de offi. dele. z iō dicit Jo. an. z bñ qd citat. vt cōpareat ad assignandū diē p electione fīda pōt differre vsqz ad sero. z idē dic in similib. actibus. ¶ In glo. pe. in fi. p̄mā op̄. tenuerūt Tā. z Sof. moti: q. p̄lat. pōt dici p̄cu rator: vt i. c. h. de do. sed Jo. d. o. p̄o. z cōiter doct. sequētes tenēt scōam op̄. que fuit additio a tpe ¶ In. Et illa scōa op̄. verior. hoc p̄bat ex diuersi tate vocabulor. nā l3 p̄lat. in qbusdā eqparet p̄curatori: nō est tñ p̄pue p̄curator imo multuz differt a p̄curatore: de quo vide glo. no. v. q. iij. in .c. h. ¶ Preterea tex. hic dicit. p̄positū vestrū volu mus p̄durare zc. si ep̄s papa cōfirmasset hic istā electionem non erat opus dicere hec verba quia non potuissent amplius ab electione resilire. vt i. eo. publicato. z in .c. ij. de transla. ep̄i.

¶ Illegitimus non potest eligi in p̄latū: sed postulari sic.

¶ Papa an possit cōfirmare electionem absentis z ignorantis.

¶ P̄latus cuiuscūqz p̄lature excepto ep̄isco po potest eligi: tps vero debet postulari.

¶ Legitimus adynam dignitatem: nō est capax alterius dignitatis.

¶ Imo: ista dictio est correctina.

¶ Promotus in aliquā dignitatē vtrū teneat dicere defect. suos: z nō reuelas suos defect. an possit cū bona cōscientia beneficium possidere.

¶ Inhabilis promotus a papa ad dignitates: est effectus habilis. secus ab alio quā a papa.

¶ Dispensatio nō potest fieri sine cāe cognitione. nisi a p̄ncipe.

¶ Ignorantia in facto alieno nō presumit: si aliqz ex officio sibi iniuncto tenetur inquirere. 2. i.

¶ Mandatū speciale requirit in impetrandā dis pensatione secus in impetrando beneficio.

¶ Iudex ex offō suo p̄t repellere nō h̄ntē mādātū.

¶ Dispensatio superueniens an habeat cōfirmare actum nullum.

¶ Dispensatio nō est cōcessa bulla citra papā nisi spe. aliter a iure concedatur.

¶ Electores possunt impugnare eorum electionē ex causa superueniente.

¶ Electus non potest minus confirmari.

¶ Ep̄iscopatum non potest quis cogi ad accipiē dum vel acceptandum.

¶ Decretum an faciat plenā fidē de cōtētis in eo.

¶ Laic. vtrū possit esse notari. in causis sp̄ualib.

¶ Sigillū si est appositū aliquo instro publico z postea sigillū corruat nō p̄ hoc fides instri deficit.

¶ Decretum siue scriptura vtrū sint de substantia electionis siue postulationis.

¶ Legitimus per subsequēs matrimoniu dī et ille qui non est natus ex concubina sed ex alia.

¶ Legitimus p̄subsequēs m̄rimoniū dīvere legiti mus et in materia stricta. z succedit i feudo p̄no.

¶ Naturales filij nati ex alia q̄ ex cōcubina nullo casu possunt patri succedere.

¶ Naturales filij proprie dicuntur illi qui sunt na ti ex concubina retenta loco vxoris.

¶ Filij p̄sbyterorū sunt insusceptibiles quia nō di cuntur naturales. sed spurij.

¶ Electio criminosi occulti non est ipso iure nulla sed annullanda.

¶ Ignorantia pōt probari p̄ propriū iuramentū.

¶ Papa nō d3 gñaliter vt plenitudine potestatis.

¶ **A**nnotuit. ¶ Illegitim. eli

git electio ē nulla l3 postulari possit vel alias sic. ¶ Illegitim. potest postu

lari nō autem eligi. z electores nisi probauerint illum ignorāter elegisse incidunt in penas Late

rañ. cōcilij. ¶ Inidistā p̄mo ponit factū z electio de inhabili. scōa allegatio p̄ disp̄satiōe ibi quā

uis. tertio electiōis cassatio ibi: habito. ¶ Cas

litalis. ¶ Ecclesia Vigorien. destituta pastore ca

nonici eiusdē cōcorditer magistrū. ¶ Archidia

conū Eboracen. i. ep̄m suū elegerūt. vñ petuerūt cōfirmationē electionis ab archiepo Catuarien. metropolitano ipsorū sed q. secrete electus ille absens erat eā distulit cōfirmare qui tādē venies e fuit sponte cōfessus q. de legitimo matrimonio non fuerat p̄creatus postmodū capitulū a sede apostolica petijt eandē electionē cōfirmari: qdā f aut suffraganei catuarien. significauerūt dño pa pe q. fuerat filij cuiusdā militis ex quadā nō cō iugata z igneua suspect. z idē magister idipsum est cōfessus. sup hoc scribit papa archiepo catua riē. q. l3 canon lateran. cōcilij. ab Alexandro edi t. nō legitime genitos adeo p̄sequat. qd electio nē talē innuit nullā esse tñ nō potuit legē im po nere successorī vt cū talib. dispensare nō possit cū par in parē nō habeat p̄tātē. multa em̄ in hoc casu dispensationē inducere videbant. morū ho nestas literarū sciētia: z fama p̄sone approbate a qbusdā fratrib. dñi pape q. eū i scholis cogno uerāt z electio cōcorditer fctā: z humilis p̄fessio p̄fētis. ¶ Habito ergo sup hoc diligētī tractatu papa itelligēs q. capitulū vigozien. eundē magi strū nō postulauerat: s3 improuide ipm elegitele ctionē p̄dictā canonis p̄dicti autoritate cassatā denūtiavit irritā z inanē parcēdo capitulo vigo rien. q. ei nō iponit penā ex p̄fās in casu supradi cto nec cōpellit eos p̄bare ignorātiā q. allegāt. ¶ Post cassationē electiōis p̄dicte supplicatū fuit dño pape vt disp̄saret cū eo: s3 q. talis supplica tio noie capli nō fiebat eā nō admisit cū nūtiū ca pituli ad h. nō fuerūt destinati decernēs irritū z inane. q. qd an receptionē p̄sentū sup ordinatio ne vigozien. ecclesie fuerit attētarū. q. si vigozien. caplin dictū magistrū duxerit postulādū postu lationē suā apd sedē apostolicā p̄ntare. p̄curet. ¶ Ber. ¶ Mo. i. ibi prior z quē. iuncto tex. ibi ca pituli vigozien. z ibi vigoziē. caplin q. quē. z ca pitulū sunt sinonima: nā id q. p̄movocat cōuēt. postmodū appellat caplin de q. in .c. capl3 sancte crucis. de rescri. dicūt tñ qdā q. ista ecclia vigo riē ē cathedralis regularis: iō zgregatio appella t. quē. nā ex p̄suetudine zgregatio religioso rū solet appellari quē. pōt z nihilomin. appel lari caplin vt h. etiā zgregatio p̄t appellari quē tus a cōueniēdo in vñū vt in .c. i. prope fin. xv. di.

¶ **Q**uod absens. z inscius pōt eligi in p̄latū nō tñ d3 cōfirmari nisi pri. p̄sentiat. b. z de hoc vi

de i. c. quāuis. j. eo. lib. vi. ¶ An autē papa possit ele ctionē absentis z ignorātis cōfirmare. vid. qd dixi

3. ti. pxi. c. fi. z d. d. osti. h. q. quāqz papa cōfirmat electionē absentis z noie illi. cōsentit. alle. lxxij.

¶ **Q**uod inuito z reluctantē. dic vt dixi in .d. c. fina.

¶ **Q**uod in abbate vt i. c. si abbatē. j. eo. li. vi. p̄lat. er go citra ep̄m siue sit regularis siue secularis non

phibet eligi rōne sue p̄lature. ¶ **Q**uarto no. q. illegitim. dispensat. circa dignitatē inferiorem

c. nō intelligit dispensatus circa maiorē. p̄sertim circa dignitatē ep̄alem. nā iste elect. nō poterat esse archidiacon. sine dispensatiōe. vt in .c. i. d. fil.

p̄sby. li. vi. z tñ nō potuit eligi in ep̄m q. ad p̄mis sionem minoris dignitatis nō venit p̄missio ma ioris sed ecōtra sic vt in .l. relegatoz. in fi. ff. de in terdi. z rele. ¶ Mo. v. q. l3 aliqd prohibeat in iu

re nō p̄ hoc prohibet dispensatio circa illud ius.

¶ **Q**uod papa nō p̄t ex p̄tate apostolica ipone re legez suo successorī quā de necessitate habeat obseruare. ¶ **Q**uod not. q. q. h. non liceat pape. ratio

redditur in litera: q. par i parē nō h3 imperiū. et no. hāc rōne: q. q. tidie ad h. solet iste tex. allega ri. cōcordat. l. ille a quo. in .s. tēpestiū. ff. ad trebel

lia. Ex quo inferit qd si aliq. puta germani sunt dñi alicuius ciuitatis nō pōt vnus reliquū iudi

care. de quo vide qd dixi in .d. c. p̄ndētia. de offi.

¶ **Q**uod dele. ¶ **Q**uod ibi: pari post eū imo eadē zc. q. par e nō est idē. z quotidie allegat qd nullū simile est

f. idē. l. q. nerua. ff. de pos. z not. qd dictio imo f. est

¶ **Q**uod vide qd dixi in .d. c. p̄ndētia. de offi.

¶ **Q**uod dele. ¶ **Q**uod ibi: pari post eū imo eadē zc. q. par e nō est idē. z quotidie allegat qd nullū simile est

f. idē. l. q. nerua. ff. de pos. z not. qd dictio imo f. est

¶ **Q**uod vide qd dixi in .d. c. p̄ndētia. de offi.

¶ **Q**uod dele. ¶ **Q**uod ibi: pari post eū imo eadē zc. q. par e nō est idē. z quotidie allegat qd nullū simile est

f. idē. l. q. nerua. ff. de pos. z not. qd dictio imo f. est

¶ **Q**uod vide qd dixi in .d. c. p̄ndētia. de offi.

¶ **Q**uod dele. ¶ **Q**uod ibi: pari post eū imo eadē zc. q. par e nō est idē. z quotidie allegat qd nullū simile est

f. idē. l. q. nerua. ff. de pos. z not. qd dictio imo f. est

¶ **Q**uod vide qd dixi in .d. c. p̄ndētia. de offi.

vide not. in rubr.

j. de appel. z in .l. iij. ff. de arbi.

¶ **Q**uod non est idem. Adde Ro. q. sil. cccxxvij.

¶ **Q**uod dictio imo. Adde Ro. cōfi.

z iij. vbi si index dicit qd dēno imo

absoluo: sentētia est absolutoria.

¶ **Q**uod Anto. Francis.

¶ **Q**uod Adde qd di ctio imo quādo

q. stat correctine eius qd dictū est

in precedentib. vt i. exēplo h. po

sito qñ index di cit condēno imo

absoluo qñ tñc snia est absoluto

ria: quia corrigi tūc verbum condēno

no prius p̄latū. vt voluit Bal. in

prima cōfi. C. in verb. imo. z idē

Bald. in .l. i. C. d. furt. in .vi. colū. z

q. flet correctine vid. notabilē tex.

z ibi doct. no. in .c. fin. de here. lib.

vi. z habetur p̄ le gistas. in .l. iuris

gētū. in .s. quinqz imo. ff. de pact. z

in .l. pomponi. ff. de neg. ge. z in

l. si ita. ff. d. here. insti. z habetur i

c. nemo. de simo. z in .c. quanto. in

p̄nci. de iureiu.

¶ **Q**uod Et ad qd quādoqz stat z

ponitur copula tiue seu cōiuncti

ue vt in .l. imo. ff. de lib. cau. z in .l.

iubemus. s. eco nomus. C. de sas

crofan. eccle. z d. significato hui.

¶ **Q**uod dictiōis imo. vi de plene p̄ Bar.

in .l. si ita scriptū. ff. de here. insti.

z in .l. stichus. ff. de manumiss. z p̄

eundem Bart. in .l. i. in .s. qbus.

C. de nouo codi. compo. z glos. in

l. i. in ver. qñimo. C. de sepul. vio. z

p̄ Bal. z Albe. d. Rosa. in proe. C.

in fin.

Baronmitanus super prima parte primi.

Sebast. Sapia. **C**orrectiva. In contrariū tñ facit tex. in. c. j. de trāsa. epi p resolutione dicēdū est q̄ cōsiderata forma et effectu abso- lute nullū simile est idē. q̄ per omnia nō est idē. sed cōsiderato effectu simile pōt dici idē quātū in casu in quo est sile vt colligit ex no. i. l. q. li beris. in prin. ff. de vulga. et pup. vt latius dixi. in. d. l. quod nerua. et o hac regu. vide la

te Sely. in. c. capi a tulū. s. d. rescrip. b zacharias.

Blin. c. p̄dica tor. xvi. q. j. adde istā gl. fuisse alle. p singu. p Ludo. ponta. in. l. j. ff. de re ind. p Bart. in j. cōsti. C. s. qbus. ad hoc qd. j. d. et dic q̄ eius effect⁹ est qd vltia dispo sitio valeat. nota Bart. in. l. stich⁹. s. manumif. test. vbi loquit̄ d teste apulis imo may. Adde qd etiā est electiua vt plene p Bald. in. l. qdā enlogio. col. h. C. de iure delib. et in tract. schismatis. colū. pe. vbi dicit q̄ per hāc dictio nez finis corrigit principium.

Executionez. Adde qd voluit Ro. 2. c. cxxvi. vbi dicit q̄ paties se eligi ad offiū ad qd est inhabilis d3 capite puniri. d Anto. Francisc. **C**irca hoc an inhabilis paties se eligi ad offiū aut beneficiū pu niatur aliqua pe na. Dicas prio q̄ qui eligit indi gnū psumit sciē ter facere: q̄ p̄su mit habere noti tiā ei⁹ quē elegit. e l. si patron⁹. et ibi p Bar. ff. d. cōfir. tuto. et ideo dice bat Host. i. c. cu3 terra. d. ele. q̄ ele ctiores p̄sumu nē scire q̄litatez ele cti. et ideo taliter idignū eligētes priuant p̄tate eli gendi. iuxta ea q̄ habent in. c. cū in cūctis. s. elec. et p Bar. in. l. cū qdā. la. h. ff. de leg. h. et p hoc facit qd voluit Inno. in. c. si celebrat. de cle. ex cōmu. vbi dixit q̄ electio fctā de criminoso vel inhabili est nulla. de quo et per doc. in. c. auditis. de elec. et h̄ p archi. in. c. null⁹. l. q. d. q̄ et cōprobat: q̄ eligentes scienter indignū et ad dignitatē inferiorē epali priuant iure eligēdi. vt in. c. dudū. el. j. de elec. fateor tñ q̄ electionē de se factā meli⁹ est recusare q̄ acceptare qñ scit se esse indignū. vt voluit b. Tho. in. q. de q̄libet. q. v. art. xxi. nō aut credo qd sit verū dictū roma ni in cōs. h. all. q̄ talis inhabilis sic elect⁹ debeat puniri pena capitis: quimo electio de inhabili v̄ qñq̄ valere: l3 aliqui remoueat: et aliqui etiā dispēsatiue tolerē: vt h̄ in. c. si de eta. et q̄li. et in. c. h. de corpo. viti.

Sebast. Sapia. **C**onfirmare. Vide firma. in trac. de epo. in. j. p̄e h. li. q. xxxij. vbi dicit aliq̄ peccata impediūt electionē. aliqua nō. et q̄ cautela est q̄ eligendi confiteantur peccata ante electionem.

Dispēsasse. adde Old. 2. c. cccxxv. cū q̄tuor sequētib⁹. ro. 2. si. c. cxxvi. zacharias. **C**ause cognitionem. et in casibus ei permissis matureq̄ cā discussa: vt no. doc. in. c. at si clerici. de iud. Inno. in. c. veniēs in prin.

correctiua. de quo vide bo. glo. in. c. p̄dicator. xvi. q. j. b **C**Mo. in verbo multa: qd merita p̄sone multum iuuant ad dispensationem obtinendā: et ideo probatur in si. litere. vbi tex. dicit q̄ p̄pter prerogatiuam meritorū potest capitulū postula re illum magistrū. Sola ergo meritorū preroga tiua est sufficiens ad inducēdum principē ad dis pensandum. l3 non concurrat ecclesie necessitas vel euidentis vtilitas qd not. **C**Itē collige quod multum prodest ad cōfirmationē seu p̄uisione3 prelature obtinende habere electionem et cordā. petitionem populi: principis assensum et aliorū suffragia. **C**Itē not. ibi q̄ lesa cōsciētia et. arg. opti. ad illā questionem an promouēd⁹ vel ordinandus teneat pendere delictū seu defectū propriū: et facit ista litera qd sic: als nō v̄ q̄ pos sit saluare cōsciētia suā. **C**Uinc. dixit hoc p̄ce dere in irregularitate: secus autem in alio p̄cto qd non inducit irregularitatē seu incapacitatē. et cū eo transeunt cōiter doc. hic. et not. hoc xbiū. Ego remitto te ad tex. iuncta glo. notabili in. c. ex penitentib⁹. l. dist. vbi recitant opin. p̄trarie. Sed archi. ibi sequit̄ Inno. in. c. inquisitionis. de accu. vbi dicit q̄ ordinand⁹ tenetur p̄dere deli ctum qd impedit ordinis executionem. Item di git in promouendo qñ delictū seu defect⁹ impe diret beneficiū retentionem sine dispensatiōe. Et in hoc casu intelligo istum text. et facit p̄ealle. c. inquisitionis. secus autē in alio peccato occulto: q̄ ibi nō requiritur dispēsatio. sed sufficit q̄ apd deū agat penitētiā. vt in. c. si. de tēp. ordi. vbi bo. tex. Ex his inferit ad aliā q̄stionem: an existēs in peccato tpe p̄motionis vel collatiōis seu electio nis d se facte possit cū bona cōsciētia illud bene ficiū in posterū possidere. **C**Hanc questionē deci derē h̄m predicta. nam si erat tale crimen qd idu cebat irregularitatez vel incapacitatem: ita q̄ si ne dispensatione beneficiū non poterat obtine re: tūc nō poterit cū bona cōsciētia illud bñficiū obtinere quātūcūq̄ defectus seu crimē sit occul tus vt hic. **C**An aut sufficiat dispensatio super ueniens dicam infra. Si aut crimen non erat ta le: et tunc aut erat publicum et graue et non valuit p̄motio sine dispēsatione. vt in. d. c. si. de tem. or. et in. c. cū in cunctis. s. e. nam electio fuit nulla vt ibi. **C**Itē sed si papa talez scienter p̄mouisset ta cite cū eo dispēsasse v̄ arg. in. l. quidā 2. s. ulebāt. ff. de re iudi. et in. l. idem vlpianus. ff. de execu. tut. tenet Bart. in repe. l. barbarius. ff. de offic. p̄to. Secus in inferiore citra papā qui nō v̄ dispen sare nec potest nisi premittat cause cognitionez. vt no. Jo. an. in. c. h. de schisma. Et h̄m hoc pos sunt reduci ad concordiam dicta Innocen. que vident cōtraria in. c. diuersis fallacis. de cle. cō inga. et in. c. veniens. de fil. p̄sby. Nam in vno lo co dixit quod promouens scienter indignum vi

de fil. p̄sby. Bar. Alex. et Asoder. in. l. barbarius col. x. de offi. p̄to. pa pa aut et p̄nceps vt vult iste sine cā dispēsare pōt. Qd tñ limitabis in voto in quo dispensatio pape sine cā nō valet nec est dispēsatus quo ad deū totus si facta est dispensatio ad instantiā vouētis doc. in. c. nō est. de voto. car. in cle. h. s. j. q. h. de pe. et re.

detur dispensare: in alio loco contrarium dicit. **S**ed reducas ad concordiam per distinctio nem inter principem et inferiorem. Diuersitatis ratio est quia inferior citra principem nō potest dispēsare nisi permittat cause cognitionē. Nam hoc importat verbū dispensatio: vt no. glo. no. j. q. vj. s. nisi rigor. sec⁹ in principe. et de vtroq̄ vi de not. dictum Innoc. in. c. cum ad monasteriū. de sta. regu. Si autem crimen erat occultum tūc peracta penitentia licite potest beneficiū obti nere. Quia crimen occultum non inducens irre gularitatem: non inducit nullitatem electionis vel prouisionis ipso iure: sed requiritur sentētia cassationis. text. est no. h̄m intellectum gl. in. c. in ter dilectos. de exco. p̄ela. Sequitur Gal. in. c. su per eo. s. eo. Ante ergo q̄ p̄netur licite tenet be neficiū et cū bona conscientia. ad hoc qd not. Innocen. in. c. cu3 nostris. de cōcess. p̄eb. et hoc bene notabis. et h̄m hoc limitare dictū. Barto. in. l. h. C. si seru. vel li. ad decu. aspira. libro. x. Vbi querit an debeat puniri qui dum promouet ad officiū vel dignitatem nō detegit defectū suum. et tandem concludit qd si defectus nō erat alhs notus non tenebatur pandere. Quia nemo tene tur detegere turpitudinez suā. secus si erat alhs notus. nam tunc punitur si ipse nō manifestauit tempore promotionis p̄ text. illius. l. h. que ver ba. no. Sed primum membrum puto limitandū per supradicta. s. quod vbi sine peccato non p̄ tenere beneficiū vel ordinis exequitur: teneat ma nifestare defectum quātūcūq̄ occultum tem pore p̄motionis vel ordinationis sue. **C**Item no. principaliter qd illegitimus potest dispen sa tiue promoueri ad episcopatū ex sola meritorū prerogatiua: l3 hoc non exigit necessitas vel eui dens vtilitas ecclesie quod est bene notādū. et ideo potest dici circa alios defectus. **C**Itē Mo. ibi nec probare cogim⁹ ignorantiam. bo. tex. iuncta glo. quod in facto alieno quod q̄s indagare et te netur ex officio presumitur scientia b: et allegati ignorantiam incumbit onus probandi. et nō tra das hoc obliuioi. Mā solet subtiliter ad hoc iste text. allegari et facit regula iuris in. c. quamuis. j. de reg. iur. vbi dicit quod non est pastoris ex cusatio si lupo oues comedit et pastor nescit. id est allegaret se nescire. Et loquitur de prelato q̄ dicit se ignorare de vita subditorum. nam cū te netur ex officio inquirere de vita subditorū. vt i c. j. de offi. ordi. et in. l. cōgruit. ff. de offic. p̄sbi. nō presumitur illorum delicta ignorasse. **C**Itē Nota ibi: cum non ad postulandam dispensationem. argumen. optim. quod ad petendum dispēsatio nem requiritur mandatum speciale: et quod nō potest quis sine mandato impetrare p̄ alio dis pensationem. tene menti. Secus est volente im petrare beneficiū pro alio: vt est glo. no. i. c. ad

re: q̄ dicit q̄ nō in. c. cū ex eo. de elec. li. vi. q̄ alle. c. ex tua. de fil. p̄sby. et c. j. d. renū. li. vi. Et add q̄ dispēsatiōes tāq̄ odiose et stricti iuris nō sunt ampliande s3 poti⁹ restringende. c. q̄ dilectio. de cōsan. et affi. c. j. et h. d. fil. p̄sby. in. vi. q̄ intellige qñ dispēsatio fit ad instātiā alteri⁹ et ad pua tā vtilitatē. secus qñ fieret motu p̄prio et ad publicā vtilitatem: quia essent ampliande: vt no. voluit do. Ant. et Asod. post eū in. c. cū in cū ctis. s. cū vero. de elec. et vide do. Bar. in. c. q̄ circa. de 2. san. et affi. vbi v̄ tenere 2. iū. Et q̄ sint illa que inducunt dispositionē. vide p glo. sum. j. q. vj. et in. c. de multa. et in. c. exposuisti. de p̄eb. et multa pulchra in ma teria dispensationis. vide p archi. in. c. licet canon. de elec. lib. vi.

CIndagare. Adde Ro. confi. cccxxx.

Sebast. Sapia. **C**Presumit scientia. Hoc p̄bati pōt p̄ regulā q̄ q̄ nō facit q̄ facere tenet p̄sumit i dolo. l. si pcuratorē. s. dolo. et l. dolo. ff. māda. l. carceri. ff. de cust. reo. et rōnē dicit. d. Abb. in. c. de eo q̄ mit. in pos. qd si p̄lat⁹ abest ab ecclia i q̄t enet residere et marit⁹ ab vxore p̄su mit malitiosa absentia. et dicit bal. in. l. q̄cūq̄. co. j. s. de ser. fu. q̄ nō p̄su mit ignorātia de eo q̄ est notoriū. s3 poti⁹ p̄sumit dolo. q̄ scire tenent. aures. et

CUtrū dispēsatio sine cā facta valeat q̄ ad deū. Dicas q̄ nō etiā in dispēsatione papali. h̄m gl. in. c. nō est. hic alle. etiā videt̄ esse ex mente gl. in. c. du dū el. j. de elect. q̄ tñ intellige verū i dispēsationib⁹ q̄ essent 3 ius diuini et naturale. se cus si similis essent 3 ius positiuū q̄ in talib⁹ volūtas pape v̄ p̄ncipis h̄ p̄ cā: ad qd vi dē notabile dictū spec. i. ti. de leg. s. nūc breuiter. i. x. et not. et idem no. Inno. in. c. cū ad monasteriū. de sta. mo. Inferior at a p̄ncipe p̄t dis spēare et sine cā 3 p̄p̄riū statutu3 l3 nō 3 ius cōe vt voluit Inno. in. d. c. cū ad monaste riū: l3 ipse tenuerit 3 iū in. c. ex te pore. de tem. ord. et q̄ i dispēsatiōe requirāt cā 3 tñ ea q̄ dicta sunt. s. h̄ in. c. cū nobis olim. de elec. et p Innocen. in. c. ve mēs. de fil. p̄sby. **C**Quid at si cā exprimat q̄ nō sit vera an vitia dispēsatio. vide q̄ habent in. c. q̄. d. 2. san. et affi. et in. c. ex p̄te. d. 2. quer. cō iug. et p archi. i. c. j. lv. di. et i. c. qd p remedio. j. qd. vj. Aliqd aut dispēsatio facta ab ipe riore a principe possit eū sine cā reuocari. vide gl. reputatā singula

aures. r. c. nonnulli. 3. de rescrip. in gl. pe. in fi. ¶ Itēz no. ex eisdem ver-
bis qd̄ index ex officio suo debet repellere nō habentem sufficiēs mā
datū. ad qd̄ vide glo. op. in. c. j. de ele. lib. vi. ¶ Alitio no. casum in quo
vna via phibitū admittit alia via. nam illegitimus nō potest hic pro-
moueri per viā electionis r tñ suadet via postulatiōis. Cōtra q̄ facit
regula. cū quid vna via. r. c. de reg. iur. lib. vi. r. c. tue de procu. sed solue-
re ibi no. nā contraria procedunt qñ aliquid phibet attento effectu
secus si phibet attento modo. nā illegitimus phibetur pmoueri per
viam iustitię: nō autē peryiam gratie vt postulatio. ¶ Quero pone
quod electio vel collatio seu pūsiō de aliquo facta sit nulla ex aliquo
defectu vel crimine: nunquid dispensatio superioris superueniēs sine
cōsensu eorū q̄ elegerūt vel cōtulerūt seu pūiderūt habeat pfirmare
seu vallidare illā electionem seu pūisionē. Et pone exemplū in termi-
nis qui de facili pñt occurrere. cōfirmatio electionis alicui⁹ psonat⁹
spectat ad inferiorē ep̄o: electores elegerūt patientē defectū in etate.
ille ad quē spectabat cōfirmatio cōfirmavit. qui cū nō esset ep̄iscopus
nō potuit dispensare circa defectum etatis: iuxta. c. vnicū. de etate. r
qualita. lib. vi. Quia nullus citra papam dispensat nisi specificē sibi a
iure permittatur. Et notanter dicit Inno. in. c. h. de eo qui fur. or. rece-
pit. dixi plene in. c. at si clerici. s. de adul. de iur. ¶ Itē talit̄ electus r cō-
firmatus vidēs se nō habuisse ingressum per ostium petiit dispensatiō
nem ab ep̄o qui ep̄s dispensauit in terminis illi⁹ capituli vnicū. nulla
de nouo facta electione vel confirmatione nec interueniētib⁹ electori-
bus r confirmatoribus: qñ nūqd̄ licite possit iste dispensat⁹ retine-
re illū personatū ex quo a principio factū fuit nullū. Quidā vt refert
hic Inn. sentiunt qd̄ nō. nam in premissa questione distinguūt. q̄ aut
potestas conferendi illā dignitatē seu personatū spectat ad dispensan-
tem: r tunc valet dispensatio superueniēs quasi dispensando videat⁹ de
nouo cōferre: sed vbi collatio vel electio nō ptinebat ad istū dispensan-
tem: sed ad aliū: tunc nō valet dispensatio ad hoc vt iste possit retinere
illū personatū nisi consentiant illi quorū est electio vel collatio: quasi
sentiāt isti quod ex quo electio vel collatio fuit a principio nulla non
sufficit sola dispensatio superioris superueniēs nisi sequat⁹ nō noua ele-
ctio vel collatio vel saltē illorū cōsensus: ad quos spectat. Sed Inn.
r Host. tenent indistincte valere dispensationē superuenientem: quia
dispensatio cōfirmat id q̄ erat inualidum. tollit enim impedimentū
ppter q̄ electio vel collatio erat nulla: ergo poterit nūc iste licite obti-
nere personatū cū bona conscientia. Et cū hac opi. trāsīt hic Joā. an.
Jo. cal. approbāt istā decisionem qñ electio vel collatio erat nulla ex
causa precedētē vt in exemplo supra posito. Secus dicit ex causa sup-
ueniētē puta elect⁹ r cōfirmatus seu pūsus per aliquē citra ep̄m cō-
misit tale quid propter qd̄ ipso facto fuit priuat⁹ beneficiū: ep̄s dispē-
sat nunc cū isto. Idē em̄ sū em̄ sufficit ista dispensatio facta sine cōsensu
eorū qui habēt eligere seu cōfirmare seu prouidere. Quia iam ius eli-
gendi seu puidendi erat acquisitū illis: ideo propter dispensationē su-
peruenientem non debent illi priuari iure suo. sicut in simili no. i. c. du-
dū. j. eo. vbi cōcludit qd̄ nō potest dispensari circa psonā vni⁹ ex duo-
bus electis in preiudiciū alterius cui ius iam erat acquisitum ex in-
habilitate alterius. Ad idē facit qd̄ not. glo. in. c. quāuis. de rescri. lib.
vi. vbi gl. no. examinat qōnem an ep̄s possit restituere depositū inuito
patrono. r hec vltima limitatio mihi placet. ¶ Sc̄ circa dictū Inn. r
Host. distinguere aliter: s̄ em̄ causa nullitatis precesserit: nō tñ puto
q̄ indistincte dispensatio superueniens sufficiat. Sed dicere sic q̄ aut
erat tale delictū seu defectus qui nō inducebat nullitatem ipso iure: s̄
dabat facultatem cassandi: r tunc indubitanter sufficit dispensatio se-
quens etiā illis nō vocatis: per ea que no. Inn. in. c. cū nostri. palle. r
in. c. nisi. de renūria. aut inducebat nullitatē ipso iure: r si delictū erat
illis electoribus notū pōt tolerari dictū Inn. r Hosti. q̄ nō pñt illi
allegare nullitatē ex facto eis iam noto. ar. in. c. nulli. de ele. lib. vi. r in
c. diuersis fallacis. prealleg. Debent em̄ primo consensu perseverare.
aut ignorabāt tpe electionis seu pūisionis r nō credo dispensationē su-
peruenientē sufficere sine illorū cōsensu. arg. opti. in. d. c. nulli. ¶ Abi ptz
q̄ electores pñt ipugnare electionē propriā ex facto nouiter eis dete-
cto. r hoc no. ¶ In glo. i. no. glo. q̄ superior nō potest inuito electo
ip̄ius electionē cōfirmare. Pro hoc facit q̄ ad p̄trahendū istud cō-
iugii spirituale requirit⁹ cōsensus eligētū qui representat ipsam eccle-
siam r etiam electi qui est futurus sp̄s. vt in. c. sequē. Sicut em̄ ma-
trimoniū carnale nō pōt cōtrahi sine consensu mulieris r viri. vt in. c.
cū locū. r. c. tua. j. de sp̄sa. ita nec istud cōiugii spirituale q̄ cōtrahit⁹
inter ecclesiā r electū. Ex hoc inferē qd̄ superior nō pōt aliquē cōpel-
lere ad acceptādū prelatūrā. Qd̄ an sit verū in papa: vidē quod dixi in
c. h. de postu. prela. ¶ An autē peccet electus nō cōsentiendo electiōi de
se facte. vide p̄ Jo. an. in. c. si electio. j. eo. lib. vi. r ibi cōcludit qd̄ si nō
reperit alius eque idoneus per quē possit dei ecclesię consuli: alis sec⁹
r dic vt latius ibi no. ¶ Jo. gl. h. in. fi. no. hāc gl. p̄ decreto electiōis: r
in effectu facit duo. ¶ Primo querit qd̄ debeat p̄tinere decretū secundū:
an istud sit de substantia electiōis. Ad primā questionē breuiter dicē-
dum qd̄ decretū est quedam scriptura cōtinens seriem electionis a p̄i-
cipio vsq̄ ad finē. Et sit ista scriptura siue decretū vt appareat formā
fuisse seruata in electione. vt eligētes nō possint ampli⁹ negare quā-

c cōsenserint electiōi. Et dicit decretū a decerno de-
cernis. qd̄ idē est in pposito qd̄ ordino seu dispo-
no. est ergo decretum dispositio seu ordinatio to-
tius electionis seu p̄tinens ordinē electiōis: r vi-
de de materia bo. gl. in. c. ep̄s. lxi. di. ¶ An autē
istud decretū faciat plenā fidē sup̄ cōtētis i eo.
tres reperiunt opi. prima Inn. r Compo. dicē-
tū qd̄ non: sed est potius qd̄ aliter testimonia
lis sin eos. r Douenē p̄cipalr duplici motivo:
primo q̄ hec scriptura sit super facto capituli: er-
go scriptura ista inita p̄ capitulū seu ip̄s⁹ auto-
ritate nō d̄z facere plenā fidē: q̄ non est credēdū
scripturę alicuius in facto proprio: vt not. in. c. h.
j. de fi. instru. r in. l. exemplo. C. de pbatio. Secun-
daratio: q̄ iura disponunt vt mittant⁹ ad superi-
riorem instructores q̄ habent superiores instrue-
re sup̄ ordine electiōis: vt in. c. nihil. j. eo. r meli⁹
in. c. cupientes. eo. tit. li. vi. Si em̄ decretū faceret
plenā fidē non esset opus mittere instructores: q̄
superfluis remedijs nō est vtendū. ¶ Sc̄da fuit
opi. Hosti. dicentis qd̄ prima facie decretū facit
fidē nisi denegetur p̄ aduersarios. Nec ob. q̄ iura
mādāt instructores destinari: q̄ pñt intelligi eo
casu quo decretū nō intercessit vel ad maiore cau-
telā. ¶ Tertia fuit opi. d. Ant. distinguētis: vtrū
decretū fuerit factū p̄ publicā psonam attestatē
oīa fuisse gesta in p̄ntia sua: r tūc nō apparet rō-
q̄re huic decreto nō dēz fides plena. Aut decre-
tum fuit effectū manu priuata r tūc procedit pri-
ma opi. Et hec tertia opi. mihi satis plz dummo-
do in tali scriptura interueniāt oīa requisita ad
substantiā scripture publice vt testiū p̄ntia r simi-
lia. ¶ An autē iste notarius possit esse laic⁹
in actu electiōis. dicā in. c. q̄ ppter. j. eo. r plene
examinaui materiā. in. c. sicut. j. ne cle. vel mo. vbi
examinaui generaliter vtrū sup̄ sp̄salib⁹ possit
laicus cōficere instrū. Et an r qñ clerici notarij
possunt publicare scripturā: r arbitror q̄ eo casu
quo decretū sit per psonā publicā qd̄ nō sit de ne-
cessitate p̄ponat⁹ sigillū capituli q̄ scriptura
publica facit esse fidē absq̄ alio adminiculo: sed
sigillū est necessariū qñ scriptura est priuata. Ad
hoc vide singulare dictū Inn. metu semp̄ tenē-
dum in. c. inter dilectos. de fide instru. vbi dicit
q̄ si instrumētū siue priuilegiū confectū manu
publica habeat sigillū appensum l̄z perdat⁹ sigil-
lum vel destruat⁹ nō per hoc corrūit fides instru-
menti: q̄ sufficit autoritas notarij. Intellige qñ
scriptura h̄z oīa signa publicitatis: ideo cautus
est vt collationes bñficiorum r similia fiant p̄ ma-
nū publicā ne destructo sigillo prelati corrūat
fides instrumētū. ¶ Ad secundā questionē glan-
istud decretū sit de substantia electiōis gl. pmo
recitat quosdā tenere qd̄ non: sed postmodū sen-
tit cōtrariū: q̄ hodie publicatio volūtātū est de
substantia r. c. Sed vt dicit Jo. and. r bene gl. in
hoc inepte loquitur quia quāuis ea q̄ dicunt⁹ in
glo. sint de substantia electionis tanq̄ cōcernētia
formam. nō tñ sequitur quod ista scriptura sit d̄
substantia electionis: imo t̄z Hosti. qd̄ decretum
non sit de substantia electionis. sed satis est q̄ de
ea possit fides aliter fieri. r de hoc vt glo. in. d. c.
ep̄s. lxi. dist. Quidam tñ voluerūt dicere qd̄ decre-
tum est de substantia postulatiōis r non electio-
nis. Cuius p̄trariū probat in. c. osius. s. s̄ aliud.
ea. di. ¶ In gl. in xbo p̄iugata. i. fi. no. singulari
ter istā gl. iuncto tex. nam quotidiē solet allega-
ri nec habemus super hoc aliquē text. expressus.
Ex qua gl. collige q̄ natus ex soluto r soluta le-
gitimaf per sequens matrimoniū l̄z mulier nō
ēet cōcubina: s̄ ex furtino accessu genuerit filiū
r idem sentit gl. in. c. qualis. xxx. q. v. Et hāc opi.
secutus est Jo. an. hic transit etiā qd̄. An. r Host.
in sum. hñius tit. seu de fi. presby. in. s. si quis. S̄z
Bar. tenet cōtrariū in. l. cōcubina. ff. d̄ p̄cu. r idē
Pet. de ancha. r dicit se vidisse p̄siliū Old. sup̄
hoc. r Douētū isti quia iura de hac legitimatio-
ne loquētia requirunt q̄ filius sit nat⁹ ex p̄cubi-
na retenta in domo loco vxoris ex idubitato af-
fectu: vt institū. de nup. s. aliqui. r de here. que ab

Sebasti. Sapia.

¶ Ma. Sria. Vide
text. cū ibi no. in
l. q̄sitū. ff. de ius
vocā. in. l. aduer-
sus. s. j. ff. de inof-
fic. test. r q̄ notā-
tur. in. l. scire. s. si
mater. ff. de tut.
r curato. da. ab
his.

¶ Qd̄ erat. ad d̄
q̄ Spe. in tit. de
lapsis r dispēsa-
tis. s. nūc de ep̄o
rum. in. fi. r opi.
Inno. r Hosti. r
eādē r̄z Bas. cal.
q̄ si. j. de ele. alleg.
Spe. s̄z Joā. cal.
eo loco dicit in i-
tū semp̄ spectā-
dū tñ cōmuniōr
opi. est superior.

Sebasti. Sapia.

¶ Et d̄. vbi mo-
der. i. l. ne quicq̄.
s. vbi decretū. ff.
de offi. procon. r
leg. in. l. si finita.
s. iuli. ff. de dam-
insec.

¶ Plenā fides.
Adde Spe. i. ti.
de ele. s. j. x. cele-
brata. vbi late de
materia.

Sebasti. Sapia.

¶ An autē. Ad
no. p̄ Dec. in. c. d̄
cernimus. col. ij.
j. de iudi. vbi dis-
putat an religio
fi r clerici possint
esse notarij.

¶ Laicus. Ad d̄
Spec. in. ti. de in-
stru. ed. s. vij. x.
quid ergo.

Zacharias.

¶ Ad d̄ car. mā-
dag. in tract. suo
de elec. parte. j. c.
xix. eundē in ea.
parte. c. xxi. i. gl.
in ver. secretum.

Sebasti. Sapia.

¶ Quotidie
Vide Aug. are.
in. s. fina. insti. de
nup. p̄ practicus
pap. in for. libel.
quo petitur he-
re. ab inte. in gl.
in x. nullis r̄z do-
derū. in. l. gñali.
s. j. C. de institū. r
substitu. vide la-
te p̄ Dec. in cōf.
clv. r diligenter.
vbi tandē cōclu-
dit id qd̄ Abb.
hic.

Sanonmi. super prima parte primi.

Et mulierez. Adde qd Ang. p. xix. vbi late examiat hac materia dicit qd de terminatio canoni. pcedit i foro ecclastico. no in cesareo. z ibi vid an succedat i feudo. z Ro. etiam p. ccc. lxx. pcludit qd no succedat.

Sebasti. Sapia.

Appellatioe legitime. Ad p. do. Jas. in. l. si qs p emptore. ff. de v. s. vbi late an legitiat. veniat appellatioe legitimi. vbi Deci. i. p. s. cly. co. iij. vbi ponit ad qs effectus legitimat. p subsequens mfi montu cefat legitim. z ibi nun qd excludat subitutum.

Doboz. Ad de Bar. p. xlix. quid de alijs naturalib. ponat in c. p. venerabilez. zacharias.

Sed annulla da. Adde Car. madago. in sepe alleg. trac. de ele. pte. ij. col. lxx. i. gl. in ver. per iur. z in x. tales. z sel. i. c. qrela. i. iij. col. in pn. de iure iur.

Sebasti. Sapia.

Quod ignoratia. vbi Ang. i. c. pla gij. criminis accusatio. C. ad le. aa. de plagi. facit regula quas ponit gl. in. s. sed iste. i. sti. de actio. q. in his q. dependet ex voluntate ali cuius statur suo iuramento.

Propriu iuramentu. Adde Ro. p. ccc. lxxi.

Intesta. de re. s. qbus. Posset addi iudicio meo hic ro fortior. Ma natus ex no concubina s. ex fur tino accessu no potest de iure ostendere patres. Est em vulgo quasi cocept. q. no subest aliqua psumptio quare magis dicatur fili. istius q. al teri. arg. l. vulgo pcepti. ff. de sta. homi. ergo no dz iste legitimari per sequens matrimoniu cu no sit indubitatuz filius. Ma forte ob hanc causam iura ciuilia requisierunt concubina ad hoc vt ples legitime ex sequenti matrimonio. Et quanq. p dicta multu vigeant tn sequor opi. gl. fauore le gitimationis z matrimonij. z per. c. tanta. j. q. fil. sint legiti. vbi tex. circa ista legitimationem non regit concubinatu s. solu fundat se super fauo re matrimonij z requirit dntat q. tpe pceptio nis poterat esse matrimoniu inter viru z mulie rem. facit qd in simili no. ibi. z in regula sine cul pa. de reg. iur. li. vi. in mercu. Ma iura ciuilia req rnt ad hoc vt legitime proles pcedens q. inter ueniat in isto matrimonio instrumenta dotalia: vt insti. de nupt. in. s. p. alle. z tn ius canonicuz nulla facit mentione de hmoi instrumentis do talib. s. solu fundat se sup fauore matrimonij. An sicut no curat de instrumentis dotalib. ita nec curanduz est de concubinato: s. illud solu suffi cit ad legitimatione q. tpe conceptionis pote rat esse matrimoniu inter viru z muliere. Et ex pdictis iuncta gl. habes bñ notare q. etiā in materia restringibili appellatione legitime na ti venit legitimatus per sequens matrimoniu fingitur em legitime natus. Et ex hoc puto qd talis sic legitimatus succedit in feudo p. no. ar. hic iuncto. c. cu in cunctis. s. eo. de quo vide qd ple ni. dixi in. c. tara. q. fil. sint legi. Si aut ma trimoniū no fuisset secutus: tuc credo qd iste na tus ex furtino accessu ad mulierem no succedat patri in aliquo decedentis ab intest. q. iura di cetia qd filij naturales succedat patri ab intesta. in duab. vncijs no extatib. filijs legitimis nec coiuge: vt in aut. l. z. C. de nat. libe. loquuntur in natis ex concubina reteta in domo indubitato af fectuz: vt est tex. satis bonus z clar. in aut. qbus mo. nat. effi. sui. s. si quis aut defunctus. Et hac opi. firmat Jo. an. in addi. Spe. in ti. q. fil. sint le. gl. circa pn. vbi dicit q. l. oēs nati ex soluto z so luta appellatur ex coi vfu naturales: tn pprie na turales dicuntur nati ex concubina reteta in domo loco vxoris. Et facit hoc dictuz ad statuta faciē tia mentionem de naturalib. tm. Et idem vñ vo luisse Spe. in ti. de suc. ab intest. in ver. nuc de na turaliū. vbi requirit tria primo q. isti sint nati ex soluto z soluta. scdo qd ex concubina. tertio qd sit vnica concubina. Et hac opinionē firmat gl. in. c. nisi cu p. dē. in ver. mātēres. de renū. z in. c. p. ve nerabilem. qui fil. sint legi. in verbo: non natura libus. z vñ de hoc bo. text. in. c. liberi. xxxij. q. iij. Quare aut aliud in hac qōne q. in pcedenti. dic q. ibi superuenit matrimoniu vnde fauore mfi monij subseqtur legitimitio. Sed in casu nostro no superuenit matrimoniu: s. solu loquimur de facultate succedēdi: vnde non debemus disce dere a dispositione iuris ciuilis p. fertiz cu subit ca legitima excludēdi eos successione per rōnez quā. s. allegari. Si filij aut p. s. p. terozū. no suc cedūt patri in aliquo: quia no dicunt pprie natu rales sed spurij: q. p. s. p. teri dicuntur quasi mfi monij fuisse cu ecclesijs. Unde dicunt comitte re non simplicem fornicationem sed adulteriū. De quo vide gl. no. quā tenebis menti in. d. c. p. venerabilem. in ver. adulterinis. z gl. in. l. ij. C. d. e. epis. z ele. p. Bar. in. l. si gener. ff. de his qui. vt in dig. per Archi. in. c. eos. xxxij. dist. Itē q. concubi natus in eis est oino damnatus: vt. j. de coha. de. z mu. p. totū. In gl. in. x. innuit nulla esse. i. fi. no. gl. iuncto lex. p. intellectu istius. c. in cunctis. qd melius declarat hic q. ibi: z tene conclusionem hui. gl. qd quo ad vtrūq. ille est canon late snie. s. clari. hoc pbat i. c. si copromissarius. z. c. q. q. j. e. n. vj. Anū tn scias q. si eligit criminosus occultus electio non est ipso iure nulla s. annul

Dlanda: vt est tex. in. c. inter dilectos. de excessi. pla. z vide qd dixi in c. super eo. s. eo. In gl. in ver. in scholis. in fi. Not. glo. que quotidie solet allegari. qñq. tn i scholares existēs i partib. effecti aliquid elati ex prosperitate fortune dicūt alijs scholaribus non noui vos. co tra quos glo. arguit in. c. prophetavit. j. q. j. In glo. in ver. ignorā tiam. in fi. no. duo ex ista gl. Primo qd quis presumit scire factū alte rius qñ est tale factū quod tenebat indagare ex officio suo: secus si no tenebat inquirere. Nam tunc presumit ignorātia de facto alieno: quo casu debet intelligi regula presumit ignorātia de regu. iur. li. vj. et ad hoc solet allegari quotidie iste tex. iuncta glo. Et hoc infero q. si pla tus cōtulit subdito indigno dignitatē vel beneficiū presumit sciuisse eius indignitatē nisi probet ignorantiam: q. tenebatur pñ inquire re de vita z morib. illius. vt in. c. post. s. eo. z in. c. nihil. j. eo. cu simi. 22. In scdo no. q. ignorantia pot probari per propriū iuramentū s. Idem no. glo. in. c. nulli. j. eo. lib. vi. z in. c. in electum. xxxij. qd. j. Facit tex. in. c. si vero. ij. de sent. ex com. Qd tn limitat Pau. in cle. consti tutionem: de electio. nisi cōiter fuisset ille habitus pro illegitimo seu fama fuisset orta cōtra eum. nā tunc non debet stari iuramento p. p. uo cū sit vgens psumptio p. traleum. quod satis mihi placet. z no. illis verbum. Item fm Compost. poterit p. bari ignorātia p. bando. qd electus cōmuniter habebatur pro legitimo z tanq. legitimus funge batur publicis honoribus. In gl. pe. in fi. doc. cōmuniter cōcludūt q. ant canonici elegerunt ante restitutionem factam per papā z tunc tenet electio: q. fuit facta ad ecclesiā vacante: nec poterant diuinare q. papa vellet illū restituere vel p. sumere qd papa vellet ipz eligere ex plenitudine potestatis. Quia fm Inn. no debet papa generaliter vt plenitudine potestatis. sed ex cā tatum. quod verbū singulariter not. Nam cū iura sint fundata super ratione. j. dist. consuetudo. no de bet papa recedere a iure ordinato sine cā. Et vide ad hoc qd dixi in. c. de multa. de preb. z predicta intellige nisi papa apposuisset decretū afficiens etiā ignorantes. vt in cle. j. de concessi. preben. Aut papa cō stituit vel elegit anteq. canonici elegerent: tuc no valet electio cano nicorum quātūcūq. ignorantia: qui a reperitur facta ad ecclesiā no vacante contra. c. ij. de concess. preb. Et hec questio pcedit presumpo sito quod dignitas dpositi non vacet in curia. de quo dicēdū. vt legi. z not. in. c. ij. de preb. lib. vj. Et an beneficia p. moti in curia vocēt vi de gloss. in clem. j. vt lite penden.

1. Prelatus citra episcopum potest ad aliam prelaturam eligi: episcopus vero debet postulari.
2. Infirmitas impediens: est cā ne aliquis promoueat in prelatum.
3. Eligentes no possunt in preiudiciū electi validitatem illius electio nis compromittere. s.
4. Electus potest dissentire ante cōfirmationem sine consensu superio ris postea vero non. i.
6. Cōsensus cōtrahētū sufficit q. internueniat diuerso tpe vñ ab alio.
7. Repulsus ratioe alicuius capacitatis: an presumat semp in illa inca pacitate permanere: an onus probandi transferatur in excipientem.
8. Res inter alios acta licet no facit plenam fidē in alio casu tamen fa cit presumptionem que transfert onus probandi in aduersarium.
9. Maior pars pot renūtiare honori introducto in fauore totū collegij.
10. Matrimoniu in statutis intelligitur de carnali non spirituali.

Um inter canonicos. Elect. a maiori parte capituli si est idone. z p. s. ferit vel consentire velit et si no sit s. gremio ecclesia refutari no pot. Vel aliter sic. No pnt electores in p. iudiciū electi cōpromitte. s. si p. s. ferit electioi sue vel p. s. ferire velit no obstat laudo i. dñi lato est cōfirmad. si aliō canonicum sibi no obstat: s. no sit de gremio illi. ecclesie quātūcūq. ob hac cām a minori parte fuerit appellatuz. Et in hoc vltimo ē iste tex. multum no. Diuidit nam primo factū z partiū allegationes. Se cundo ibi: discretionē. diffiniendū cōmittitur. Casus literalis. Va cante ecclesia Saonen. canonici p. uenerūt simul ad electionē celebrā dam z singuli requisiti cōi cōsensu p. p. ositum astensem eligerūt. ex cepto. S. subdiacono. q. prius appellauit ne dictum p. p. ositū eligerēt morbo epileptico laborantē pro quo alia vice tanq. inhabilis fuerat recusatus. nec ad aliā ecclesiā dz fieri trāsitus donec reperit idoneus in ecclesia saonen. post modū archiepiscopus pro parte sua dictus. S. pro se super questioe ista in archiepiscopo cōpromiserūt ar chieps magistram. S. modice. canonicum eis dedit in epm z etiā cō firmavit. Demū causa super his ad sedem apostolicā est delata. hec z alia in pntia pape allegata fuerūt: mandat papa quibusdaz q. cōstat electionem de p. p. osito p. dicto a maiori z saniori parte capituli cele bratam fuisse publicatam etiam z subscriptā electionē ipsam debeāt cōfirmare dūmodo dictus p. p. ositus electioi de se facte p. s. ferit. Cū per mutuū cōsensum eligentiū z electi quasi cōiugale vinculu sit cō tractum. nisi sufficiēter sit ostensum eūdem p. p. ositū morbo epilepti co laborare sup quo extitit appellatū contra ipsum no obstante ap pellatione si qua ex alijs causis superius memoratis fuerit interpoi ta que friuole sunt. nec obstante eo qd post talē electionem per archi epm dz esse factam quāuis a partibus cōpromissuz fuerit in eūdē cū electores

a zacharias. ¶ **P**relatus citra ep̄m. Adde ne te fallat hoc dictum q̄
est nimis cruduz q̄ abbas excipiens eligi nō pōt s̄ postulari a ro. p̄
tifice vt p̄ Host. in. c. cū venerabilis. j. de p̄sue. vel etiā vt cōmunior est
opi. a legato a latere ⁊ hāc cōdē tenet Bar. ⁊ Lōpost. i. c. vl. j. de postu.
sed tu dic q̄ etiā eligi pōt p̄ istū tex. ¶ Pro quo est ali⁹ text. in tex. i. c. si
expensas ab ecclesia ex quo litigat pro iurib⁹ ec
clesie. vnde presumit moueri bono zelo. arg. hic.
Istā hoc appellatur capitulū vbi est maior pars
l̄ sit dissensio inter singulares de capitulo ergo
debet consequi omnia intra de capitulo. ar. in re
gula accessorum. de regu. iur. lib. vi. credo tamē
quod si maior pars capituli sonet iniustam cām
improbabiliter quod satisfaciet dādo ecclesie de
proprio. ar. in. c. de multa de preben. ⁊ in. l. nō est
ignotum. C. de administra. tutor. sed respectu mi
noris partis satis potest teneri opinio Hostien.
¶ **I**n gl. in ver. recalcatus. in fi. not. ex hac glo.
duo. ¶ **P**rimo q̄ quod sicut semel criminosus p̄su
mitur perdurare in eodē crimine nisi probetur
emendatus. s̄ vt in regula semel malus. de reg. iur.
lib. vi. Ita videtur dicendum in morbo. vt semel
morbosus presumat laborare eodē morbo. nisi
probet se liberatum. ⁊ in hoc tene menti istā glo.
nam aliqui tenent contrarium vt statim dicam.
¶ **S**ecundo no. ex glo. quod semel repulsus pre
textu morbi non potest amplius eligi nisi p̄bet
se liberatum. vnde repulsio facta respectu vnius
ecclesie facit fidem quo ad aliam ecclesiā sicut in
sententia lata contra electum super crimine. vt i
c. super eo. 3. eo. ¶ **I**nno. ⁊ Hostien. aliter distin
guunt quo ad vtrūq̄ dictū. dicūt enim aut quis
fuit repulsus ex vno durabili vt puta p̄pter cri
men vel infamiam ⁊ procedit p̄mū dictum aut
repulsus ex vno seu defectu nō durabili. tūc nō
sufficit probare quem fuisse alias repulsū vel
morbosum. sed oportet quod probetur eū de pre
senti illo morbo laborare. ar. hic vbi papa nō mā
dat inquiri an al̄s fuisset repulsus licet hoc fuisset
obiectum. sed solū mandat inquiri de existen
tia morbi. domi. ¶ **I**nno. dicit q̄ quo ad excipien
tē non est fundata intērio ex eo quod semel fue
rat repulsus. quia variata electio variatur effe
ctus s̄ne. vnde excipiens habet de nouo p̄bare.
⁊ sic intelligit tex. in medio. s̄ si al̄s morbosus pe
tit se vt sanus admitti. debet probare se liberatū.
vt in fi. c. Joan. and. tenuit indistincte quod on⁹
probandi incumbit ei qui semel morbosus⁹ fuit
repulsus. ar. huius tex. in fi. Itē q̄ presumptio
transfert onus p̄bandi in aduersariū vt in. c. vni
co. vt ecclē. benef. ⁊ sic i effectū approbat opi. gl.
que mihi satis placet. h̄nā ea que nō mutant so
lo cursu temporis nō presumuntur mutata. vnde
sufficit in illis probare q̄ aliquo tempore extite
runt. sicut dicimus in eo qui semel fuit domin⁹
vel semel possessor. nam semp̄ presumitur domi
nus vel possessor. nisi probetur cōtrarium. vt leg.
⁊ no. in. l. siue possidetis. C. de probatio. ⁊ dixi in
c. in presentia. eodē titu. morbus autem non tolli
tur solo tractu temporis. ideo p̄sumitur quis in
eodē perdurare. sicut dicim⁹ in furioso. l̄ enī
ille sit morbus curabilis tñ semel furiosus⁹ semp̄
presumit talis. nisi p̄betur contrariū. vt est tex.
iuncta gl. in. c. si. de suc. ab intesta. ⁊ in. c. iudicas.
⁊ q. ix. ¶ **M**ec ob. si dicat q̄ res inter alios iudi
cata nō d̄z facere fidē in alio casu. vt in. c. inter di
lectos. de fide instru. quia dico q̄ l̄ nō faciat ple
nā fidem facit tamē presumptionē. vt dixi in. c.
venies. q̄. de testi. sed sola presumptio sufficit ad
aduerte q̄ vbi quis per triennū steterisset absq̄
de quo fuit aliquis cōuictus q̄ absq̄ alia probatione p̄sumitur esse
emendatus. not. Bal. ⁊ Ang. in an. de manci. §. j.
¶ **S**emel morbosus. adde Ro. cōf. ccc. lxxvi. vbi cōsuluit q̄ q̄s semel
ex cōmunicatus semper d̄z euitari donec legitimē probetur absolute.
¶ **S**ebasti. Sapia. ¶ **S**atis placet. Vide Bar. in. l. de etate. col. pe.
ff. de mino. in. l. spadonem. §. qui absolutus. ff. de excu. tutor.
¶ **S**emel furiosus. Adde Alexan. cōf. c. l. j. lib.
¶ **S**ebasti. Sapia. ¶ **P**resumit talis. Vide Moder. in. l. furiosum
C. qui testa. face. pos. ⁊ no. in. l. diuus. ff. de offi. presi.

8 iii

Sanonmi. super Prima parte primi.

remouendum promouenduz. arg. in. c. super eo. s. eo. lxxij. dist. tantis. et qm moribz no sit olictu tñ est defectus: debet emi clare costare d' idoneitate pmouendi. vt in. c. cu3 nobis. s. eo. ¶ In glo. in x. nec ad alia ecclesia. ibi Tan. dixit et melius et hec opi. Tan. coiter hic allegabat p doc. et ea approbat cosuetudo fm Hosti. et teneas illa qd postea dixerit Hosti. nam vt clare pbari per istu tex. vbi pa. reputat friuolam exceptio nē. ¶ Et ex hoc no. q maior pars potest renūtiare fanon introducto ad honorem totius collegij.

¶ In glossa in ver. et confirmant. ibi: quoniam tanq arbitrer elegit. quasi velit gl. dicere q cu qd h3 ius eligendi et confirmandi eodez iure eligendo vt firmare. sec' si habet iure diuerso puta iure deuoluto et iure pprio vel tanq arbitrer et tanq archieps: qz cu representet duas psonas potest separatim illos actus exercere. de hoc vis qd dixi plenius in. c. cam. s. e. et quod no. do. d. ro. d. c. c. l. v. et gl. in. c. vt circa. j. eo lib. viij. ¶ In gl. in ver. et subscripta. in si. tenet glo. et ad istu tex. dic q pa ponderauit q electio erat facta et subscripta ad magis notanda monastica canonicoz: sed quo ad impotentiam variadi sufficit sola publicatio scrutini: vt in. c. publicato. j. e. et dñ Inno. hoc procedere etia in electionibz canonicoz vt post publicationē factā nō liceat variare. arg. ij. q. vi. c. ei q. s. nominatōdes. et i. l. hi q ad civilia. C. de appel. et no. hoc vltimū. ¶ In gl. in x. bo qñ cōiugale. in si. Ro. duo ex hac gl. ¶ Primo a qd p solum consensum eligentiū et electi est vere cōtra etum matr monitū spirituale sed qz adhuc nō est ratū id est firmū. tex. vtitur hac dictiōe quasi. vel dic fm doc. qd ideo dicit quasi: quia coniugiu spirituale dicitur p trahi ad instar carnalis: vñ dicitur istud quasi coniugiu. qz verū et propriū coniugium dicit carnale. istud spūale est quasi cōiugium. et hoc no. pro statutis facientibus mentio nem de coniugio vt intelligatur de carnali et nō de spirituali b: qz in statutis verba capiuntur proprie et non improprie: vt in. c. in nostra. j. d. in iur.

Ad predicta q dicatur esse contrarium cōiugiu p cōsensum. vide gl. in. c. quanto. lxxij. dist. q dicit q per solā electionē acquiri ius plature: et ius administrandi in habitu sed per cōfirmationem acquiritur exercitiū: et idem sentit gloss. in. l. pua totum. C. de iurisd. om. iudi. ¶ Secūdo no. ex gloss. q electus potest ante cōfirmationē renūtiare electiōi de se facte quātūcūqz cōsenserit. de quo vide glo. pleniorē in. c. si electio. j. eo. l. i. vj.

¶ In glo. in verbo resillire. in si. dic melius vt dixi in. c. bone. allega. in gloss. quia differentia ē inter electionem et postulationē. ¶ In glo. in x. bo nō cōpromiserint: ibi maxime supple: tene gl. quia sicut nō possunt electores directe recedere ab electione. vt in. c. publicato. j. eo. ita nec idires ete compromittendo in preiudiciū electi. Mā eo q elegerūt functi sunt eozū officio: vt plene dixi in. c. pe. s. d. postula. prela. ergo nō possunt compromittere in preiudiciū electi. ¶ Extra glo. qñ tur quid si iste. l. canonicus obtulisset i capitulo probationes super morbo obiecto et appellasset: nunquid illa oblatio probatiōis habuisset iustificare appellationē. videtur qd sic p. c. interposita. j. de appella. Contrarium nō tñ hic Inno. dicens contrariū procedere in iudicio. sec' aut qñ oblatio probationis fuit extra iudiciū. qz cu3 capitulum vtatur iure suo: non tenet recipere pbariones super exceptionibus oblati cū nō sit iudex sed pars. Idez dicit Inno. si epō parato ali cui cōferre beneficiū: comparet terti' et apponit q ille est criminofus offerendo probationē super criminibus obiectis. nō tenet eps ante collationem admittere probationē si nō vult. nec probationis oblatio h3 iustificare appellationē ppter reiectā pbarionem. Quia nō procedit eps i collatiōe vt iudex: sed vt pars vtens iure suo. vñ nō tenet ius suū dimittere ppter exceptionē et oblatam pbarionē. Caveat tñ nec cōferat idigno beneficiū: qz ex hoc posset puniri. Et idē notant

Inno. in. c. ad dissoluendū. de despo. impu. et vide qd plene dixi i. c. si. de psump. Secus si coram cōfirmatore aliquis obiceret et offerret pbariones nā tunc appellatio iustificaret ex pbariōe oblata et reiecta. qz cōfirmator procedit vt iudex: vt in. c. si. j. eo. ti. lib. vj. Ande si post talē appellationē cōfirmaret nō valeret electio. et vide ad pdicta qd dixi in. c. cū nobis. s. eo. et in. d. c. interposita. vbi plene tractauit effectū istius probationis oblate: et an et quando habeat iustificare appellationē.

- 1 ¶ Delegatus remittens causam ad delegantem potest prefigere terminum partibus in quo debeant comparere coram delegante.
- 2 Nobilitas attendit in clericis secularibus secus in religionis. et vox nobilium est maioris autoritatis alijs.
- 3 Allegationes intelligunt tam facti q iuris.
- 4 Iudex nō debet ferre sententiam cōtra cōtumacem nisi sibi constet d' meritis cause. saltem vnius partis si alia est contumax.
- 5 Sententia lata a iudice minus instructo est ipso iure nulla.
- 6 Iudex potest indicare super notorio l3 non fuerit in actis deductus. Notorium potest appellari postq est conclusum in causa.
- 7 Notoriū appellatione venit notorium facti et non iuris.
- 8 Idoneus requiritur quod quis sit tempore quo eligitur: sed si postea efficiatur idoneus non releuat.
- 9 Dictio pene: ferre: quasi et. diminuit parū de signo vel re cui addit.
- 10 Electio facta a maiori parte de digno prefertur electiōi facte a maiori parte de indigno.
- 11 Eligētes indignū sunt priuati ipso facto ptate eligēdi p pma vice. Conferens beneficium scienter indigno est priuatus collatione.
- 12 Electus ad aliquam dignitatem ecclesiasticā: an tempore electiōis requiritur q sit in sacris.

Adum. Electus a maiori et saniori parte capli si secus autē si erat indignus in ordinibus scientia vt etate, et fuit sciēter electus: electus autē a minori parte si ē dignus confirmabitur. h. d. ¶ Prima pars ponit cōmissionē prius factam scda ibi: ipso vero ponit iudiciū pcessum. tertia ibi: cūqz. ponit vni' partis comparitionē et alterius contumaciam. ¶ Quarta ibi: gestis. examinat processuz nō plene remissuz ob quā cam sub certa forma diffiniendū cōmittit. ¶ Casus literalis. Macate prepositura ecclie colocen. xiiij. canonici elegerūt prepositū sanctorū apostolorū. xxiij. elegerunt prepositū sancti Georgij super istis electionibus cā fuit cōmissa iudicibus sub hac forma. vt si de partiu procederet volūrate causam terminarent eandē: alioquin eam sufficienter instructaz remittāt ad sedem apostolicam. Iudices vero citauerunt partes ad p̄sentia suaz lite contestata recederunt testes et examinauerūt eligentiū p̄ciētias: et audierunt allegationes vtriusqz. tandē prepositus sancti Georgij dixit qd nolebat stare snie eorum vnde iudices processuz cause ad se dē apostolicā destinauerunt partibus terminū statuēdo quo dberēt in p̄sentia dñi pape cōparere: in termino cōstituto ppositus sanctorū apostolorū accessit ad p̄sentia domini pape. pposit' sancti Georgij nō venit nec misit aliquē responsalem. dñs papa diligēter respexit q p pposito sanctorū apostolorū faciebat autoritas: pro pposito sancti Georgij numerus eligentiū cū primus a. xiiij. secūd' vero. a. xxiij. fuisse electus. ptra ppositū sancti Georgij fuit ppositū q patiebat tur in ordinibus in scientia et etate defectum: s3 qz allegationes ipsi' quas corā iudicibus allegauit dñs pape p̄sentate nō fuerūt nō potuit intelligere quid ipse rñderet ad obiecta et sic cā nō fuit sufficiēter instructa remissa: et ideo ad diffinitiuā sententiā procedere nō potuit cōmittit ergo cam sub hac forma vt si notoriū esset vel costaret p ea q iam dicta erāt q ppositus sancti Georgij electionis tpe pateret defectum vel in ordinibus vel in scientia vel in etate imponderet ei silentiū sup ista ppositura nō ob. ipius absentia corporalis et pposito sanctorum apostolorū ppositurā adiudicaret: alioquin cum quasi a duab' partib' sit elect'. et propter hoc appareat q bono zelo ipsuz elegerint impedimentis cessantibus ipsius ppositi sancti Georgij electionē cōfirmant alterius electione cassata. Ber. ¶ No. j. q habēs dignitatē inferiorē potest eligi ad parē dignitatē vacabit tñ prima post adoptio nem scdēvt in. c. de multa. de pben. habitus tñ dignitatis nō impedit electionē. ¶ Scdo no. q delegatus remittens cam ad delegatē potest p̄figere terminū partibus in quo debeant cōparere corā ipso delegante. Qd procedit etia si in literis cōmissionis hec potestas specia liter non fuerit attributa venit enim hec ptas accessorie ad cōmissionē sibi factam. quod tenuit hic Joā. and. et Inno. post princip. l. c. si. j. de accu. vbi de hoc. ¶ Item no. q etia in electionibz factis ad dignitates inferiores si d3 fieri triplex collatio. s. numero ad numerū meriti ad meritū: zeli ad zelum: et de his plenius in. c. ecclesia. el. ij. cod. ¶ Itē no. tria quib' d3 quis p̄sociū in ecclesia p̄cellere ve ē dignitas etas et receptionis tempus. De primo pone exēplū fm Inno. et alios si canonicus habet dignitatē annexam p̄bēde. vel ē nobilior genere vel est literator. Et not. ex hoc diligenter q in clericis secularibus attenditur nobilitas: et sic vox nobilis sit maioris autoritatis q plebei idē in literato. ¶ Pro hoc. c. de multa. j. de pben. in si. vbi in collatione bñficioz habet respectus ad nobilitatē et scientiā vt pinguis pvideat

Sebasti. Sapia.
¶ Primo. Vide tex. in. c. nisi cum puidem. versi. ve rum. j. de renū. p quem dicit Car. in cōfil. c. l. p. p. actus questiōis q q acceptauit beneficium sibi collatum videtur p quē cōtractū se obligare ad administrationem. Et vide Sely. i. c. quoniam. s. p. o. r. in prin. j. vt li. non contesta. vbi dicit quod multe sunt differētie inter matrimoniu spirituale. et carnale adeo qd qui vult de vno ad alterū arguere v3 probare similitudinē et istud voluit Inno. i. c. tue. j. de sponsa.
¶ De spirituali. Ad qd quod Ro. in suis. fol. xxiij. dicit q ita pater tenetur dare eandem dotē filie volenti intrare monasterium quam paret si vellet seundo nubere.

his q̄ alijs. et vide glo. notanda. ff. di. c. lex. vbi dicitur q̄ maiores natudicunt nobilitate dignitate sciētia et etate. facit qd̄ dixi in. c. constitutus. j. de appel. In religiosis vero nō attenditur nobilitas. vt leg. et no. i. c. si. de stat. re. ¶ Mo. ex predi-

- b ctis et ex tex. qd̄ antiquiores in ecclesia dicuntur p̄cellere alios siue sit antiquitas respectu etatis siue respectu receptiōis in ecclesia. naz. presumit pro senibus. Ad hoc tex. in. l. semp. ff. de iure im. mu. Itē p̄ri⁹ receptus in ecclia debet magis honorari q̄ postea recept⁹. vt in. c. statum⁹. de maio. et obe. In agendis ergo capitulariter vox istorum q̄ p̄cellūt dignitate etate et tpe est maioris auctoritatis et ponderosior q̄ aliorū vox. de quo i. d. c. ecclesia. ¶ Itē no. ibi: allegatiōes p̄ eodez p̄posito. q̄ appellatiōe allegatiōis veniūt q̄nqz allegatiōes facti dūtaxat et non iuris. Nam iste tex. in ver. cū autē loquitur de allegatiōibus consistētibus in facto vt sunt exceptiōes replicatiōes et similia. Ad autē potest intelligi de allegatiōibus iuris: quia coram papa non sunt necessarie allegatiōes iuris: vt in. c. sepe. in princip. de appel. naz. censetur oīa iura habere in scrinio pectoris. vt in. c. j. de cōsti. li. vi. ¶ Mot. et tene mēti q̄ vbi cā nō est plene remissa ad superiorem nō debet p̄cedi ad sniam etiāz cōtra cōtumacem quia nō est ferenda snia cōtra cōtumacem nisi liqueat de meritis causis sed est procedendum: vt le. et no. in. c. prout. de do. et cōtn. et in. l. cōsentaneū. C. quo modo et q̄n iudex. Non autem liquet de meritis cause: ex quo oīa gesta cause non sunt remissa ad superiorem. Et potest in hoc iste tex. intelligi dupliciter. Primo q̄ allegatiōes scz p̄positi sancti Georgij nō fuerūt remisse ad papam: ex defectu iudici vel alterius nuntij quo casu res est clara. Non em̄ debet delictū vnius parti obesse que in hoc nō reperitur in culpa. Scdō potest intelligi q̄ iudices assignauerūt terminū cui libet p̄tū ad allegatiōes suas ad papam deferendas assignato termino peremptorie prout factū fuit in. c. cum bertoldus. j. de re iudica. Et iste p̄posit⁹ sancti Georgij nec cōparuit nec allegatiōes suas p̄sentari fecit quo casu est magis dubiū nunqd̄ possit p̄tra eū procedere suis allegatiōibus nō inspectis: ex quo per eū deficit. Inno. tenet etiā in hoc casu non esse cōtra illū procedendū ad sententiam quo non potest liquere de meritis cause sine illis allegatiōibus. ar. hic. qd̄ est bene notādū. Et optime facit ad idem tex. in. d. c. cū bertoldus. nam p̄tumacia d̄z alijs modis arceri: nō autē p̄ter eā debet precipitari snia ex quo iudex nō potest esse instruit⁹. Et in hoc tene mēti istū tex. fm̄ istum intellectū. puto tñ q̄ si iudex ferret snias nō visis actis partis cōtumacis ex defectu ipsius ea nō producentis q̄ valebit snia si p̄tēdit se fore instructū sufficienter ex allegatiōibus et actus partis. Ad q̄ adduco tex. in. d. c. cū bertoldus. vbi iudex tulit sententiam nō visis actis alterius partis propter eius cōtumaciā. et tamē snia tenuit cum fuerit opus restitutionē petere. ¶ Sed si apparet q̄ iudex nō potuit instrui ex actis vni⁹ partis tātū: sentētia esset ipso iure nulla tanq̄ lata a iudice minus instructo: vt in. c. tū ex literis. de restitu. in integ. et in. d. c. cū bertold⁹. fm̄ vnum intellectum et vtrobiqz dixi per Bart. in. l. prolatam. C. de senten. et hoc no. ¶ Mo. ibi: vel si notoriū et. tex. valde no. qd̄ iudex pōt indicare de eo qd̄ est sibi notū vt notoriū l̄ notoriū nō fuerit in actis p̄batum et allegatum. Facit. l. j. iuncta glos. C. q̄ aduer. quos. et facit etiā iste tex. fm̄ vni⁹ intellectū qd̄ etiā post cōclusionē in causa pōt notoriū allegari. nā hic erat p̄clusus in cā cū nō restaret nisi ferre sniam et terminus fuisset p̄fixus ad sentētiā audiendam. et in hoc est iste tex. satis notādus. Intellige tñ in notorio facti permanentis q̄ tale notorium nō indiget p̄batione sed sufficit q̄ allegat⁹: solū tñ istud est illō quod releuat ab onere probādī. secus in notorio act⁹ transēntis. nam ista notoria requirūt p̄bationes. vt plene not. ff. q. j. manifesta. et in ca. sicut

- de re iudica. et in. c. vestra. de cōpa. cleri. et mulie. Ideo nō pōt allegari post cōclusionē in cā cum nō debeat tunc noue admitti: vt in. c. cū dilect⁹. de si. instr. ¶ Mo. ibi: et ea q̄ iā dicta erāt et. qd̄ appellatiōe notoriū non venit stricte id qd̄ colligitur ex actis: sed notoriū facti dūtaxat. Ad notoriū: et id qd̄ colligebat ex actis etiam post cōclusionē in cā ponuntur hic vt diuersa. Et facit optie ad statuta vt si in materia restringibili fiat mētio de notorio intelligatur de notorio facti et nō iuris: quia in tali materia debem⁹ verba strictissime capere: vt in. c. in nostra. de iniurijs. et de hoc notatur in dicto. c. vestra. et hoc tene menti. ¶ Mo. q̄ electus d̄z esse idoneus in scientia etate et ordine tpe electionis alias electio est nulla. Nec sufficit qd̄ supueniat iste qualitates post electionē quia qd̄ nullū est a principio tractu tēporis nō conualescit: vt in regula. non firmat. de re. iur. lib. vi. Adē dic in impetratione. nam ad validitatem ipsius d̄z occurrere idoneitas tpe impetrationis: nec sufficit qd̄ superveniat nisi de defectu fuisset facta mētio in impetratione. vt in. c. si eo tpe. de rescrip. lib. vi. Cui v̄ obstat. c. ei cui. de p̄ben. eo. lib. Sed responde vt ibi plene. Nam ibi impetratio fuit facta generaliter et nō restricta ad certū beneficiū: nō satis est qd̄ idoneitas adit tpe acceptationis: quia nulla fuit cōmissa surreptio propter generalitatē gratie: sed in. c. si eo tpe. gratia fuit restricta ad certum beneficiū et hoc plenius in. d. c. ei cui. ¶ Mo. ibi: due pene partes. qd̄ ista dictio: pene. diminuit parū de significatio eius cui adijcitur. Nam hic dicebatur cōcurrere pene due partes q̄ d̄ciebāt quatuor vt essent due partes itegre: et idē de euictiōe fere vel quasi. q̄ nota p̄ statutis. ¶ Alti⁹ nota qd̄ cōcurrentib⁹ duab⁹ electiōibus super eadē dignitate quarū vna est facta a maiori parte de indigno scienter: alia a minori parte de digno venit p̄firmāda electio facta a minori d̄ digno. etiā si ambe electiones fuerūt facte eodem contextu. Nam hic nō apparet quod electio facta a maiori parte de indigno p̄cessit sed potius colligit cōtrariū in princ. c. Abi dicit q̄ electores diuiserūt vota sua in duos. Ex quo habes quod potestas minoris partis adueniēs maiori p̄ti in ipso limine et origine electiōis quahdat ipsaz electio nem: et videat facta ab habentibus totam potestatem. Nam si p̄tās maioris partis nō censere illico transfusa in minorem partē non posset cōfirmari electio facta a minori parte q̄ non est facta a maiori parte capituli. scilicet ab habēte potestatem capituli seu capitularē. Ex quo inferi qd̄ si electio minoris partis p̄cessisset nō deberet cōfirmari ex eo q̄ pars maior elegisset postea in dignū. q̄ tpe electionis nō currebat tota p̄tās in minori parte nec poterat qualidari ex potestate postea deuoluta. ar. i. c. auditis. j. eo. Debet ergo necessario iste tex. intelligi qd̄ aut electio maioris partis de indigno p̄cesserit. Aut q̄ vtraqz electio fuerat facta eodez p̄textu. ad qd̄ vide q̄ leg. et no. in. c. cōgregato. j. e. ¶ Et ex his et ex text. no. diligenter qd̄ electores eligēdo indignū sunt priuati ipso facto p̄tate eligendi et p̄tās deuoluit ad alios nō delinquentes. Ad solū q̄ electio sit ad ep̄atū et maiores dignitates: s̄ etiā ad inferiores. Et optime iudicio meo facit tex. p̄opi. quaz tenui in. c. cū in cunctis. s̄. e. qd̄ cōferens b̄ficiū scienter indigno ipso facto p̄ prima vice priuat p̄tate p̄ferēdi: nec tenet collatio illa: et p̄tās deuoluit ad aliū. Ad si hoc est in electione vt hic vides et fortius in collatione cū magis delinquat collator q̄ elector q̄ collatio h̄z viz electiōis et p̄firmationis: vt no. in. c. cū olim. de cā pos. et p̄prie. Nec expectat aliā examinationē post se. ¶ Gl. in ver. electionis tpe ibi: solutio verū est. Mo. istā gl. propter multa iura in ea alle. quorū qdā ponderāt. initii. qdā vero finem. vide aliā gl. in. c. scientes. j. de cens. q̄ allegat multa dicentia mediū fore spectandum. Et glo. ista inuoluit soluit nec potuisset clare soluere cū sit via brocardica. Sēsus

tingit an et quādo notorium de beat allegari. ali quid etiā ponit Sel. in. c. afferte. col. ff. d̄ p̄sump. Arret. i. c. venica. col. v. j. de accus. zacharias. ¶ Ista dictio pene. Tu dic q̄ ista dictio pene nō inducit contrarietatem sed poti⁹ cōsequētiā. vt no. ff. de ong. iu. l. ff. s̄. isdem tempore. Albe. de ro. late i p̄calles. s̄. ff. d̄. et in. l. ff. s̄. j. d̄ vete. iur. enu. et Old. cōfi. xliij. in ff. qd̄ valet ad testes concordādum. ¶ Sebast. Sapi. ¶ Initium. Ex hoc q̄ initius sit spectādum dixit singu. Cardin. in cōsil. cxxxiij. septimo archiep̄scopo ter q̄ sit statutū priuat ipso iure absentantē. se si ne licentia vltra xv. dies si aliq̄ se absentauit cū licētiā p̄ certo tēpore. et post illō tps̄ stetit absens per. xv. dies non cadit in penā statuti. q̄ statutum punit initium temerarie absentie. et hoc dicit singu. larissim⁹ Sely. in. c. quoniam. s̄. porro. col. pe. in ff. j. vt lit. nō contesta. et de hac regu. q̄ initius spectandum sit vide gl. et Bar. in. l. ff. s̄. si quis. ff. d̄ mi. no. Alex. in. l. si si lius. in princ. ff. de verbo. oblig. vbi dicit initius spectādum nisi cōtract⁹ requisit implementū ex parte creditoris tunc enim inspicitur tempus implementi. vidē etiā Bal. in. l. si seru⁹ meū. ff. si. vbi etiam Joan. de imo. ff. de sti. seruo.

Sanozmi. super prima prate primi.

zacharias.
¶ Subdiaconus
 tpe electionis. Ad
 de Car. mada. i.
 trac. d. elec. pre. ij.
 c. lx. in gl. in vers.
 canonici i sacris
 ordinibus. decisio.
 xvi. pre. j. Quid
 aut tpe electio
 nis non erat in sa
 cris: sed ante po
 stulatione confir
 mationis erat die
 q non valet ele
 ctio. vt no. Dy. i.
 l. ij. s. i. in princ. et
 q ibi ponitur in
 addi. ad ipsuz. ff.
 d. exen. tu. Quin
 imo debebat talis
 postulari: vt ple
 ne no. in. c. a. mul
 tis. j. de eta. z. q. li.
¶ Sebast. Sapia.
¶ Dignitatibus.
 Vide sed. de le.
 in cons. ex. xvij. ca
 sus talis est qda
 est canonicatus.
 vbi tenet q etia
 prioratus pnt co
 ferri infantibus. vi
 de bal. in. l. admi
 nistrates. s. eozu.
 ff. d. ex. tuto. vbi
 dicit q minores
 possunt habere p
 bendam z multa q
 ceseq possunt mi
 nores z q no enu
 merat firmanus
 in tra. de epo i p
 ma pte scdi libri.
 q. xxi. vbi et po
 nit quas dignita
 tes seculares pos
 sint acquirere.

tamen glo. videtur q in actibus parientibus in
 ris effectum ex quibus producitur actio d. con
 siderari iurii quadoqz medium quadoqz finis.
 Sed in actibus consistentibus in facto sperat
 finis. **¶** Hostie. in. d. c. scientes. dicit quod i hac
 materia non potest dari certa regula cu discurret
 p varios casus. s. s. in diuersitate casu quadoqz
 spectat principium qnqz medium qnqz finis. di
 cit. tñ Calde. hic qd s. sufficienter non possit dari
 regula. pot tñ generaliter n. tradi. Qd vbiqz
 actus recipit essentia v. validitate in initio d.
 spectari principiu. si in medio spectatur mediu.
 et ita finis si assumit substantia in fi. z quasi in esse
 ctu idē voluit do. Ant. s. non est curadu d. his x
 bis sed casus decidendus ē s. in materia subiecta.
¶ Extra gl. opp. tra. ter. in eo. qd pposit? san
 cti Georgii noluit stare diffinitioni iudiciu. z ob
 hoc cā fuit ad papā remissa. naz iudiciu reddidit
 in inuitum: vt in. c. j. z. c. intelleximus. de iudi. er
 go non potuit declinare iudiciu istoru. Sol. tra
 riu procedit regulariter s. hic potuit declinare
 iudiciu ex forma commissiois. Itā vt patuit in an
 tiqua papa comisit istis iudicibus cām audicda
 z decidēda si partibus placeret. si vero displice
 ret alteri parti tunc cām remitteret instructā.
¶ S. cō op. in eo qd opponebat defect? ordi
 nis tra ppositū sancti Georgii. nā cū fuisset ele
 ct? ad dignitatē inferiorū non erat necesse q eēt
 in sacris. sed satis est q postea ad ordinē requisi
 tum. promoueat vt v. probari in. c. cū in cūctis.
 in. s. inferiora. s. Itē idē iudiciu est habēdū in di
 gnitatibus inferioribus z in ecclesijs parochia
 libus. vt i. s. inferiora. palle. z in. c. de multa. de p
 bē. Sed in ecclesiā parochiale pot promoueri ille
 qui non est in sacris. vt in. c. ij. de instit. in. vi. z in. c.
 si. pro clericis. de p. bē. e. lib. ergo ad istas dignita
 tes inferiores. Preterea spale v. in pmouēdo ad
 epatū vt saltē debeat esse subdiacon? tpe electio
 nis² vt in. c. a. multis. de eta. z. quali. ergo i digni
 tatibus inferiorib? debēt sufficere minores ordi
 nes cum maior idoneitas requirat i pmouendo
 ad epatū q quo ad alias inferiores dignitates.
 Sol. ppter hoc z similia q allegari possent sunt
 opinioes in materia. Quidā vt Am. z Jo. dix
 runt qd hodie. non est opus vt pmouendus ad
 istius dignitates inferiores sit in sacris s. satis
 vt postq pmoueat ordinē ad istū ordie quē di
 gnitas illa requirit. vt in. s. inferiora. palle. z i. c.
 pterea. j. de eta. z. qualis. Et dicunt qd iura q ha
 bent sexagesima diffinitionē q vident innuere cō
 trariū sunt hodie correctā. **¶** Tan. z Hoff. tenue
 rūt cōtrariā opinionē dicentes quod hodie etiā
 pmouendus ad istas dignitates inferiores et ec
 clesias parochiales d. esse i sacris p istū text. z p
 c. pterea. palle. Itā ibi pmittit dispensatiue vt
 existēs in minorib? ordinibus possit adipisci ec
 clesiam parochialem: secus ergo mero iure ispe
 cto. Tertiā opinio. posuerūt Inno. z Cōpost.
 distinguentes inter dignitates curatā z nō cura
 tam. vt pmo casu debeat esse in sacris. z scōo nō.
 Et vt Jo. an. magis adherere huic opinio. nā i
 pugnat responsionē Jo. z Anc. in eo qd ad istū
 tex. rīdebāt qd iste patiebatur defectū in ordina
 bus qz iste ppositus erat laicus. nā hoc nō est ve
 risimile s. in Jo. and. cū esset iste preposit? sancti
 Georgii nam dicit patere in antiqua qd hic op
 ponebat q iste ppositus erat in minorib? remit
 tit tñ ad not. in. c. vnico. de eta. z. qualis. l. vi. z ad
 dictum. c. pterea. do. Antō. concludēdo vt asse
 ruit ibi z in. c. ex ore. d. his que fiūt a maio. par. ca
 pi. distinguit qd aut dignitas est curata z eligen
 dus d. esse in sacris vt hic: idem si non ē curata
 sed habet sacri ordinē annexū ex institutione di
 gnitatis. si vero neutru istoru concurrat tūc pce
 dit alia opinio vt sufficiat qd sit in minorib? s. s.
 d. ecclesijs parochialibus nihil dicit neqz alia iu
 ra adducit. Sed ideo aduerte latē. nā ista que
 stio pōt discurre. vt supra dixi nō solū iu digni
 tatibus inferioribus sed etiā in curatis bñficijs
 nā quo ad idoneitatē pmouendorū ista eqparā

tur. vt in. d. s. inferiora. vnde videas de hoc pmo glo. no. lx. dist. c. j. que
 tandem concludit qd in istis ecclesijs parochialib? z in istis dignita
 tibus habētib? a iure sacrum ordinē annexū sufficit qd tpe electio
 nis quis sit in minoribus z etate habili ad recipiendū postea ordinē
 requisitum. S. in istis dignitatibus b. z personatibus q nō reperiunt
 in iure certū habere ordinē annexū nec sunt curatē vt est primiceriat?
 sacrista z similes. Sic itādū esse cōsuetudini loci ad quē ordinē obeat
 iste pmoueri. Et no. sing. in hoc vltimo istā glo. qz nescio alibi Jo. cal.
 satis plene hunc articulu examinavit. z Jo. an. posuit gl. in. c. si p cle
 ricis. de pben. lib. vi. z in. c. s. canon. d. elec. eo. lib. Et ibi loquēs d. pmo
 uendis ad ecclesias parochiales dixit qd in casibus in iure nō expres
 sis pmouendus debet esse in sacris p. c. preterea. prealle. Qd d. se nō
 audere corrigere nisi in casibus expressis quorū vnus est in. c. ij. d. inst.
 l. vi. qñ proceditur p viā presentationis z institutionis. Alius ē i. d. c.
 si pro clericis. qñ proceditur p viam ipetrationis in curia. s. Jo. cal. in
 distince hic tñ q in quolibet mō pmouēdi satis est qd pmouēd?
 sit in minoribus ordinibus tā respectu dignitatū inferiorū q ecclesia
 rum curatarū. Et hec opi. mihi plz. pmo arguēdo p locū a speciali de
 epis. scōo per illū. s. inferiora. vbi tex. in pmouendis solū requirit eta
 tem mores z scientiā. In ordinibus vero solū disponit vt recipiantur
 post promotionē. Tercio moueor qz ille. s. equiparat dignitates infe
 riores z ecclesias parochiales quo ad idoneitatē pmouēdoz ad illa. s. s.
 habemus hodie clarū q existens in minoribus pot cōseq ecclesiā pa
 rochiale. vt in iuri. palle. ergo ad istas dignitates inferiores pnt pmo
 ueri. Non ob. motiū Jo. an. nam si cum procedit per viam extraordi
 nariā puta p presentationē z institutionē pot promoueri existēs i mi
 noribus. vt in. d. c. s. ergo fortius cum procedit per viā ordinariā vel
 iuridicā vt est electio vel collatio. Preterea sicut in impetratione q
 est odiosa z restringibilis: vt in. c. quāuis. de pben. lib. vi. nō ob. defect?
 sacri ordinis. ergo fortius nō debet nocere cū procedit per viā electio
 nis vel collationis. Ergo dicamus q ista iura noluerūt ponere specia
 litatem in istis casibus qz nō apparet de sufficiētī ratione specialita
 tis sed qd de mente illorū iurium fuerit quod defect? sacri ordinis nō
 haberet impedire. Non ob. iura que habent. lx. dist. in. nā pnt pmo ex
 poni vt ibi no. glo. in. c. j. vt dicatur sit presbyter. fiat. simile in. c. ij. de
 foro cōpe. Vel q hodie sint correctā. nā illaregebant pbyteratū tpe
 promotionis. z tñ hodie clarū est q non requir. vt in. s. inferiora. Non
 ob. f. c. pterea. qz potest intelligi dispensatione generaliter hodie facta
 a canone non aut de fienda p superiorē. Vel q hodie sit correctā p iu
 ra l. vi. palle. Ad ist. nō. c. rīderi pot q patiebatur iste defectum in or
 dine respectu etatis: quia nō erat in tali etate i qua potuisset pmoue
 ri ad sacerdotiū qd requirebat istas dignitates. vt in. c. j. de eta. z. q. lit.
 z per hoc habes istum passum examinatum.
¶ Regles si non pnt esse in ciuitate propter ptialitatē: nō pōt s. eos
 in eozū preiudiciū aliquid ordinari: z pnt interpellare stantes in ciui
 tate vt pntuāt eis locū tutum in expediendis negotijs ciuitatis. i. o.
¶ Postulantes admittunt ius postulandi: si patiuntur postulatū ante
 confirmationem administrare sed non eligentes.
¶ Postulatus z electus administrantes ante cōfirmationē. ipso facto
 sunt priuati.
¶ Priuati potestate eligendi transferūt illā in alios suos de collegio.
¶ Pax facta sub certa pena: si vnus rumpit z postea alius intelligitur
 rupta a primo tantum.
¶ Notorium de necessitate recipit probationes.
¶ Notoria an z quando indigeant citatione.
¶ Autoritas iudiciaria facit presumere omnia solenniter acta.
¶ Testes singulares regulariter non probant.
 Testes singulares dicuntur illi qui discordant in facto.
¶ Citatum se non fuisse non potest probari. i. 6. i. 7.
¶ Libellus inept? nō vitiat processū si in cā illa nō solebat dari libell?
 Electio facta per metum: est ipso iure nulla.
¶ Notorium licet aliquid sit: tamen nō constat iudici debet ipse hoc ac
 cipere probationes.
¶ Negatiua an z quando possit probari. i. 6.
 Creditur plus duobus affirmatibus q centum negatibus: nisi in ne
 gatiua coartata.
¶ Negatiua an z quando transferat onus probandi in aduersariū vel
 in negantem.
 Presumptio transfert onus pbandi in aduersarium.
¶ Fundans se super paupertate vel diuitijs d. illas probare.
¶ Citatum aliquem fuisse debet probari per asserentem citationem.
¶ Collegiū vel representas collegiū d. citari z nō singuli de collegio.
¶ Vniuersitas vel collegium: quomodo citetur.
¶ Vniuersitas vel simile nō potest excommunicari: sed suspendi.
 Excoicatus vt cōtumar si nō reperitur cōtumar. an sit excoicatus.
¶ Absentes an debeant mittere nuntiū vel procuratorem in aliqua cā.
¶ Postulantes vel eligentes aliquē per impressionem laicorū sunt pri
 uati ipso facto potestate eligendi. limita vt per istū in. c. cū vintonē.
 j. eo. in vlt. col. ver. sed contra zc.
¶ Collatio bñficioz vt electio ad quē spectat si fuerit p alios admissa.
 Bone memorie.

Bene memorie. Legitur hoc. c. principali
cipaliorē intellectū q magis cōgruit litere. h. d. Recipientes
postulatū ad ecclesiam tanq institutū vel administratōre
ante admissiōē postulationis a superiore facte: priuati sunt potestas
te eligēdi: ad alios l3 pauciores deuoluit potestas eligēdi: si omnes
priuati sunt deuoluitur ad papā in ecclesijs cathedralib3. Vel h3 aliū
intellectū qui placet multū Inn. h. d. Qui p impfessionē laicoz aliquez
postulauerunt ipso iure sunt priuati potestate eligēdi. hec tamē lectu.
non multū conuenit litere huic: sed allegationi contente in antiqua.
Tertio legitur sū eundē Inn. Alio modo sū quē. h. d. Qui post rō
appellatiōē legitimā aliqū postulauerūt sunt ipso facto priuati po
testate eligēdi: ad alios l3 pauciores potestas deuoluitur. Nec etiā
lec. nō multū cōgruit litere: sed magis elicit ex antiqua. Diuiditur hec
decre. principaliter in quatuor partes. In prima factū: sub certa for
ma cōmissio. In secūda ibi: licet autem. pcessus factus iuxta dictam
formam. In tertia ibi: contra vero. oppositio cōtra pcessum legati rē
sponsio. In quarta ibi: nos igitur. motus principis r confirmatio pro
cessus. Et pro euidentia casus premitte q vacante imperio duo fue
rūt electi in discordia: Otto sc3: r Philippi: ciuitas Aſaguntina ad
herebat tunc Philippo: prepositus autē sancti Petri qui alias erat
canonicus Aſaguntinus: r quidā alij canonici Aſaguntini adhe
bant Ottoni: unde propter potentiā Philippi non audebāt stare in
ciuitate Aſaguntina: interim vacabat ecclesia Aſaguntina. instabat
Philippus vt postularetur ep̄s Aſaguntinē. canonici autē exules nō
audētes venire ad ciuitatē propter potentiā Philippi timētes ibides
impfessionē ne sc3 cōpellerēt eligere ad petitionē Philippi miserūt
nuntium ad capitulum petentes quod cum instaret tēpus electionis
fiende deberent assignare locū tutum in quo nulla timeret impfessio:
als appellabāt ad Romanū pontificē. capitulū vero hac petitionē nō
obstāte postulauit Aſaguntinē. ep̄scopū r appellauit ne aliquid attē
taretur per alios in preiudiciū ipsius postulationis: r receperunt istū
ep̄scopū postulatū ad administrandū iura ipsius ecclie anteq̄ papa
postulationē admitteret. canonici vero absentes l3 paucissimi numero
elegerūt dictū prepositū in archiep̄s. Quid itaq̄ p̄tētiōe super iurib3
electionis postulationis. Cōtra ipsam postulationem factā a maiori
parte opponebantur principaliter tria sū vnū intellectum. primo
q postulauerunt post r cōtra appellatiōē legitimā. secundo q recepe
runt postulatū in administratōre iurū ecclie seu q ipse postulator ad
ministraret an admissam postulationē. tertio q ipse impfessionē laico
rum: uidelicet Philippi r aliorū procerū dictum ep̄m postulauerunt.
Cōtra electionē vero factā ab alia parte opponebantur principaliter
duo. primo q fuerat facta a paucissimis canonicis. secundo q post ap
pellatiōē interpositā a maiori parte. pōt addi tertia oppositio q fue
rat facta postulatōe nō cassata. occasiōe huius discordie causa fuit de
lata ad summū pontificē: qui causam delegauit cuiāda delegato q erat
in partib3 sub hac forma q si cōstaret illos canonicos recipisse dictū
postulatū in administratōre: vel q ipse postulat⁹ administrasset in spi
ritualibus vel tēporalibus deberet legatus illā postulationē nuntiare
irritā in anem: mādauit forte de alijs causis ingridue fuerunt ex hac
litera decise. In facto vero electionis mādauit ingri de metu quem p
positus r alij canonici timebant. r si de eo cōstaret mandauit confir
mari electionē eorū. Nō obst. appellatiōe a capitulo interposita cum
ipsi nō duxerunt deferendū appellatiōi interposita ab alia parte. Le
gatus vero licet notoria forent que obijciēbant contra postulatū tñ
ad maiore cautelam testes recepit: r cū de obiectis fuisset sibi facta cer
ta fides illam postulationē denūtiāuit irritam: r electionē aliorum ca
nonicorū confirmauit r electū ordinauit in presbyterū: r in ep̄m cōse
crāuit. Cōtra processum legati opposuit capitulū inter cetera q eis r
Aſaguntinē. ep̄scopo nō citatis pcesserat: sic ex defectu citatiōis di
cebāt processum nullū: papa vero istā obiectiōē multipliciter cōfuta
uit: quia primo cum iste excessus esset notorius nō indigebat aliqua
examinatione nec citatiōe. Scdō q presumendū est p his que a iudi
ce sunt acta nec poterant ipsi docere se non fuisse citatos. q licet quili
bet diceret de se: eorum tamen testimonia erant singularia. r sic nō pro
babant. Tertio quia ipsi miserūt nuntii ad se excusandum: unde erat
presumptio quod fuerunt citati r quēadmodū miserāt nuntii ita po
terāt destinasse pcuratōrē. Et tādē papa inspectis predictis: r magi
me q ex tribus causis superius expressis ipsi canonici reddiderunt se
indignos. Item quia presupposito q omnes pariter deliquissent po
testas fuisset deuolata ad ipsum papam qui illā postulationē cassauit
seu cassam r irritā pronūtiāuit r electionē factā de preposito qui nūc
erat archiep̄scopus confirmauit. Et Mo. j. q canonici existentes ex
tra ecclesiā sine eorū culpa maxime timētes tyrannidem alicuius non
sunt priuati potestate eligēdi: s3 retinent illam potestatem. Et facit
hec litera iuncta gl. p his que no. Bar. in. l. omnes populi. ff. de iusti. r
iure vbi dicit q si vna pars ciuitatis est expulsā: seu nō audeat ibi esse
propter partialitatē nō possunt ciues remanētes aliquid statuere in
preiudiciū absentiu. r cōcordat huic litere quod legi r no. in. c. quāto.
lxiij. distin. Secūdo no. q non valentes accedere ad ecclesiam timē
tes ibi oppfessionem in actu electiōis possunt petere a capitulo vt sta

a r Sebast. Sapia. C. Ana pars. Vide Bal. i. l. cūctos populos. co.
vi. C. de sum. trini. r fide cath. in. l. j. C. de monopo. Aret. in. l. si quis a
filio. s. si. col. ij. de leg. j. Abb. in consi. xciiij. col. iij. in. ij. dubio. volum. ij.
Anto. de but. in. c. si. xxvj. col. s. de consuetu. vide etiam Bal. in. l. ij. s.
deinde cum essent. ff. de ori. iur. vbi dicit per illū tex. q guelsi qui sunt

tuatur locus idoneus r tutus in quo oppfessio
timeri nō possit. Et si sec⁹ fieret posset appellari
r ex his habes casus i quo licite sit electio extra
ecclesiā seu ciuitatē quādo in eo loco verisimili
ter timeat impfessio. Itē habes casum in quo ma
ior pars tenetur ire ad minorem partē vel saltez
in loco tuto diem r locū p̄figere. Mo. iij. vnū

2 casum exp̄ssum i quo postulatio ipso iure cas
satur r postulatōres sunt priuati ea vice potesta
te eligēdi r postulandi: q si postulātes rece
perūt postulatū quo ad temporalia vel spiritua
lia r fuerunt passi administrare postulatū in spi
ritualib3 vel temporalibus. Et ex his habes sū
hec tēpora duas. differēcias inter postulationē
r electionē. nam electus administrās ante confir
mationē non perdebāt ipso facto ius sibi acqui
situm sed electio veniebat irritāda. Nec eligētes
erāt etiam ex hoc facto priuati potestate eligen
di vt in. c. qualiter. s. eo. Sec⁹ autem in postula
tione. nam si postulator administrat ipso facto:
postulatio est nulla: r postulātes sunt priuati po
testate eligēdi r postulādi: ad alios canonicos
q nō delinquūt deuoluit potestas. Et si pariter
delinquūt deuoluit ad papā potestas. Ratiō di
uersitatis quare magis delinquūt in postulatio
ne q in electiōe est: quia postulatio innitit gra
tie r nullū ius est acquisitū postulato. vt in. c. bo
ne. s. de postu. pla. electio xō innitit iuri: r ex ele
ctiōe acquirit ius in prelatura. ipsi electo. l3 non
acquirat exercitium: vt no. gl. in. c. quāto. lxiij. di.
Nōdie xō ipa electio ipso iure cassat si elect⁹ ad
ministrat ante p̄firmationē. vt i. c. auaritie. j. e. li.
vi. eligentes tamē ex hoc non sunt priuati pote
state eligēdi quia iure nō cauet. Et ex his r ex
tex. no. q potestas deuoluit in canonicos nō so
lum quando alij canonici elegerunt sciēter indi
gnū: sed etiam quādo aliter deliquerunt pba
biliter propter qd iucurrūt priuationem ipso fa
cto: vt patet ex supradictis r. j. dicendis. Itē
nota qd non deferēs appellatiōi sui aduersarij
prius interposita nō potest allegare suaz appella
tionez postea interpositam: sed aduersari⁹ bñ
potest fundare se super appellatiōe prius ab eo
interposita: licet ipse non detulerit appellatiōi
postea interposita ab aduersario: q aduersarius
non detulerat sue. Et facit ad questione: duo
fecerunt pacem r promiserunt sub certa pena se
non offendere: demum vn⁹ offendit alium r ille
offensus sic offendit postea offendentem queri
nunquid possit secundus agere ad penam cōtra
primū offendēte: ex quo ipse postea offendit.

c Et dic quod sic: q quia primus offendendo rum
pit pacē. r sic incidit in penas. nec potest allegare
pacem ruptam contra secundum cum nō pos
sit fundare super pace quam ipse prius violauit
rat. nam vt dicitur in litera. frustra legis auxiliū
inuocat qui cōmittit in legem. Et hoc videtur
firmasse Bartol. in. l. cum pater. s. libertis. ff. de le
gatis secundo. facit quod notatur in. l. quero. s. i
ter locatorem. ff. locati. Et nota in versic. licet.
r tene mēti. quo licet in notorio nō sit de necessi
tate recipiēda probatio. vt in. c. manifesta. ij. que
stione. i. r c. euidentia. de accusatiōibus: r. c. ad
nostram. el. tertio. de iureiurando. Potest tamē
iudex ad cautelam probationem recipere r reli
quū iudiciarium ordinem seruare. Puto tamē
quod pars pro qua facit notorium possit re
sistere ne probationem cogatur adducere: q nō
debet onerari superflua probatione. argumētū.
in capitulo sicut. de probationibus. r in. capi. ad
nostram. Si tamen pars non resistit non vitia
processus ex eo quod sit seruati⁹ ordo iudiciari⁹.
quod tene menti.

3 b non offendere: demum vn⁹ offendit alium r ille
offensus sic offendit postea offendentem queri
nunquid possit secundus agere ad penam cōtra
primū offendēte: ex quo ipse postea offendit.

c Et dic quod sic: q quia primus offendendo rum
pit pacē. r sic incidit in penas. nec potest allegare
pacem ruptam contra secundum cum nō pos
sit fundare super pace quam ipse prius violauit
rat. nam vt dicitur in litera. frustra legis auxiliū
inuocat qui cōmittit in legem. Et hoc videtur
firmasse Bartol. in. l. cum pater. s. libertis. ff. de le
gatis secundo. facit quod notatur in. l. quero. s. i

4 ter locatorem. ff. locati. Et nota in versic. licet.
r tene mēti. quo licet in notorio nō sit de necessi
tate recipiēda probatio. vt in. c. manifesta. ij. que
stione. i. r c. euidentia. de accusatiōibus: r. c. ad
nostram. el. tertio. de iureiurando. Potest tamē
iudex ad cautelam probationem recipere r reli
quū iudiciarium ordinem seruare. Puto tamē
quod pars pro qua facit notorium possit re
sistere ne probationem cogatur adducere: q nō
debet onerari superflua probatione. argumētū.
in capitulo sicut. de probationibus. r in. capi. ad
nostram. Si tamen pars non resistit non vitia
processus ex eo quod sit seruati⁹ ordo iudiciari⁹.
quod tene menti.

5 Et nota in versiculo porro. plura dicta
notanda circa materiam notorij. Pmo quod

in vna ciuitate pos
sunt facere pro
pria statuta de p
se: r gebellini et
possunt facere o
per se. vide etia
Albe. de rosa. in
i. pre statutorum
in. vi. q. s3 an ps
expulsa.

b Sebast. Sapia. Offerēde. Vi
de Bar. i. l. aut fa
cta. s. causa. ff. de
pe. in. l. si p̄dium
col. vlt. C. de edi.
ac. vbi dicit q of
fensa facta secū
do loco nō p̄su
mit ad rūpendā
pacē: ex offensa
fata vide
Card. in tra. ma
lesiciorū. sub ru.
de transac.

c Dic q sic. istā
opi. sentit etiam
Bar. in. l. i. s. cu3
arietes. ff. si qdr.
paup. se. dica. r i
d. s. libertis. inyl
timis. x. bis. lat⁹
tñ circa istā qōnē
vide Bal. distin
guētē in. l. semel
mora. r ibi Aſo
der. ff. solu. ma. r
do. Alex. i. addi.
ad Bart. in. d. s.
cu3 arietes. Qñ
aut simul. se offen
derūt tñc neuter
agit. vt Bar. i. su
pradictis locis i
l. si seruū. s. sequi
tur. i. si. ff. de ver.
obli. vi3 oīno in
istamateria. Jas.
i. l. cū pponas. C.
de pa. Aene. fal.
Anto. Francisc.
Et ad istā qō
nē. de offendēte
illū qui primo of
fendēdo rūpit pa
cem: dicas q pa
ria olicita mutua
cōpēsatiōe tollū
tur qñ cōmittūt
eodē tpe. sec⁹ si ex
iteruallo: vt h. r
vis q habent i. l.
in arenā. C. de in
offic. test. in. l. vi.
ro atq̄ vgoz. ff.
soluto matrimo.

Sanormitanus super Prima parte primi.

A Sebast. Sapia. a in notorio nō requir̃ examinatio nec citatio. Et
a **Innotorio. vi. b** no. sin. hoc vltimū. nā cōiter dicit gl. q. saltē re-
de p. Ab. r. alios rit citatio. vt no. i. d. c. ad nram. r. in. c. porro. cū si.
in. c. cū olim. j. de hic aut aperte colligit. nā hic allegabatur
re iud. p. do. An. defect? citatiōis. Et ad hāc allegatiōē cōfutatā
l. c. tuā. d. or. cog. replicabat q. excessus erat notori? r. sic non indi-
vbi dicit q. i acti gebat examinatiōē: r. p. nō nec citatiōē. als res
busper iudicē ex probatio nō p. clusisset. r. idē v. p. bari. l. c. venera-
pediēdis in qb? bilē. j. e. s. tu intelligit dicit in. c. cū olim. de re in.
certū est nil posse r. d. c. ad nram. r. in. c. vestra. de coha. cler. r. muli.
opponi: poterit Qd vbi factū est adeo notoriū q. nulla defensio
omitti p. tis cita- pōt p. t. absenti cōpetere tūc nō requir̃ et citatio. r.
tio. vide Roma. hoc casu intellige istū tex. r. l. c. venerabilē. p. hoc
in cōf. cccclxxij. saluatoris. ad hūm. r. i. b. per Bar. r. hoc casu intelligit Inn. in
nem vbi conclus. c. quāto. j. de transla. epi. vbi hoc sequitur. S. vbi
dit quod posses factū non est ita notoriū tunc requiritur citatio:
for bñfici intrus als sententia siue processus habitus est nullus.
sus notorie pote **In hoc casu intellige Inn. in. c. tua. de cohabi-**
rit p. uari etiam ta. cler. r. mulier. vbi hoc tenuit r. alia iura r. autori-
non vocato pos- tates que requirūt citatiōē. Anū tamen dictūz
fessore. notabile r. quotidianum posuit hic Innocē. di-
cens q. vbi delictum est notorium: sed ignoratur
b **Citatio. Adde** persona delinquēs. Puta quia reperitur homo
late Fran. are. cō mortuus in strata r. furtum commissum in apo-
si. clxiij. in consi. theca: potest iudex sine alicuius citatiōe ex offi-
edito in fauorem cio suo inquirere: nō tamen contra certam perso-
Florētiorū cuz nam sed generaliter. Et si aliqui nomināt in il-
p. l. mo supplicio la inquisitione generali: debet postea procedere
tradiderit archi specialiter contra illos: quia p. cessus fact? in ge-
epm r. cardinalē nerali inquisitione non facit fidem in speciali: q.
r. in eo casu con- pars non fuit citata: nec vidit iurare testes r. simi-
suluit do. r. prece lia. r. hanc practicā dicit seruare totum mun-
ptor me? d. hic. dum: r. hoc idē sentit Bartolus in. l. si. ff. de que-
tor. cui? cōsiliū stionibus. **Item nota. ex text. tres regulas.**
impssum ē. r. mul- **Prima** quod propter auctoritatem iudiciariam
ta etiam ponit b omnia presumuntur rite r. recte gesta? vñ oritur
notorio. presumptio tam respectu rectitudinis processus
Anto. Francisc. quam respectu iustitie quod intellige secundum
Aide ad ma- Innō. r. bene postq. sentētia transiit in rez indi-
teria notoria hūtra catam: nam difficillimū esset omnia acta iudicij
hic alleg. gl. in. l. semper recedere. Unde sufficit quod appareat b
emptorem. ff. de snia post transitū in rem iudicatam. r. omnia pre-
act. emp. sumūtur iuste acta. r. idē die in examinatione
Sebast. Sapia. d qd post lapsum decem dierum omnia presun-
e **Recte gesta. vi** tur iuste acta. r. not. hoc vltimum. Tamen hunc
de tex. r. quod ibi vltimum articulum presumptiōis sine longe ple-
no. Sal. r. Ang. ne examinaui in. c. quoniam contra. j. de probatio-
in. l. j. c. d. p. di. cu. ni. r. dic vt ibi. **Secunda** regula q. testes sine
lib. g. cū alle. per gulares regulariter non probant? r. dicuntur sin-
Lurtiū seniorē i gulares: q. deponunt super diuersis factis: itaq.
cōf. xliij. sup cō- quilibet est singularis ex dicto suo: quod intelli-
tingetia facti co- ge respectu obiecti. nam respectu percipiēdis sem-
lum. v. p. Jas. i. l. per testes sunt singulares: q. sensus me? per quē
pacta nouissima ego percipio non est tuus sed meus nec econtra:
col. j. c. de pact. sed dicuntur contestes r. non singulares quando
d **Iuste acta. ad** obiectū semper quo deponunt fuit representatū
de q. psumat pro sensibus testium eodem tempore. nam tūc videt
rectitudine snie. deponere de eodem facto quia diuersitas tempo-
Alex. q. xi. h. li. rum potest inducere diuersitatem rerum r. testes
r. an oia psumat debent concludere necessario. vt in. c. in presen-
solenniter acta p tia. de probationi. r. concordat huic tex. c. cum di-
Areti. cōf. lxxix. lectus. j. eo. r. c. tam literis. de testib. cum similib.
Adde Bal. i. c. **Tertia** regula est q. negatiua per rerum natu-
sicut. in. h. col. l. ram probari non potest. r. quotidie solet allegari
re iudic. vbi dicit iste text. quod negatiua est improbabilis. qd an
q. ppter auctori- sit verum indistincte dicam. j. cum gl. **Item** not.
tatē iudiciariam **Item** q. quis non potest probare se non fuisse citatū.
oia psumūt solē r. sic videtur q. non est stādum assertioni negan-
niter pcessisse et tis citatiōē ex quo de citatiōe cōstat verez pre-
si iudex siton? r. sumptiue. sed hoc intelligo vt dixi in capit. cum
bald? qd est no. parati. j. de appellatio. per Ly. in. l. si quis decu-
vide etiā p Bar. rio. C. de falsis. **Ultimo** no. r. tene menti quod
singul. in. l. frater si in notorio ex super abūdanti iudex seruauerit
a fratre. i. xv. col. ordinem iuris licet in aliquo deliquit seu defece-
versic. tertio qro. rit contra ordinem: tamen. ex hoc defectu nō d.
ff. de cōdi. ind. qd vitari totus pcessus? ex quo enim ad cautelam
reputat nō iueni r. nō de necessitate seruat iuris ordinē transgres-
ri alibi Jas. in. l. sio ordinis in aliquo non vitiat: ex quo ordo nō
singularia. i. vij. erat de substantia pcessus: ita arguit hic papa
co. ff. cer. pe. Et allegatiōē super defectu citatiōis. Nam primo
ad pncipale mae

no. sin. hoc vltimū. nā cōiter dicit gl. q. saltē re-
rit citatio. vt no. i. d. c. ad nram. r. in. c. porro. cū si.
hic aut aperte colligit. nā hic allegabatur
defect? citatiōis. Et ad hāc allegatiōē cōfutatā
replicabat q. excessus erat notori? r. sic non indi-
gebat examinatiōē: r. p. nō nec citatiōē. als res
probatio nō p. clusisset. r. idē v. p. bari. l. c. venera-
bilē. j. e. s. tu intelligit dicit in. c. cū olim. de re in.
r. d. c. ad nram. r. in. c. vestra. de coha. cler. r. muli.
Qd vbi factū est adeo notoriū q. nulla defensio
pōt p. t. absenti cōpetere tūc nō requir̃ et citatio. r.
hoc casu intellige istū tex. r. l. c. venerabilē. p. hoc
tex. in. l. h. s. q. de frumetaria. de admi. re. ad ciui.
pertin. r. ibi per Bar. r. hoc casu intelligit Inn. in
c. quāto. j. de transla. epi. vbi hoc sequitur. S. vbi
factū non est ita notoriū tunc requiritur citatio:
als sententia siue processus habitus est nullus.
In hoc casu intellige Inn. in. c. tua. de cohabi-
ta. cler. r. mulier. vbi hoc tenuit r. alia iura r. autori-
tates que requirūt citatiōē. Anū tamen dictūz
notabile r. quotidianum posuit hic Innocē. di-
cens q. vbi delictum est notorium: sed ignoratur
persona delinquēs. Puta quia reperitur homo
mortuus in strata r. furtum commissum in apo-
theca: potest iudex sine alicuius citatiōe ex offi-
cio suo inquirere: nō tamen contra certam perso-
nam sed generaliter. Et si aliqui nomināt in il-
la inquisitione generali: debet postea procedere
specialiter contra illos: quia p. cessus fact? in ge-
nerali inquisitione non facit fidem in speciali: q.
pars non fuit citata: nec vidit iurare testes r. simi-
lia. r. hanc practicā dicit seruare totum mun-
dum: r. hoc idē sentit Bartolus in. l. si. ff. de que-
stionibus. **Item** nota. ex text. tres regulas.
Prima quod propter auctoritatem iudiciariam
omnia presumuntur rite r. recte gesta? vñ oritur
presumptio tam respectu rectitudinis processus
quam respectu iustitie quod intellige secundum
Innō. r. bene postq. sentētia transiit in rez indi-
catam: nam difficillimū esset omnia acta iudicij
semper recedere. Unde sufficit quod appareat b
snia post transitū in rem iudicatam. r. omnia pre-
sumūtur iuste acta. r. idē die in examinatione
qd post lapsum decem dierum omnia presun-
tur iuste acta. r. not. hoc vltimum. Tamen hunc
vltimum articulum presumptiōis sine longe ple-
ne examinaui in. c. quoniam contra. j. de probatio-
ni. r. dic vt ibi. **Secunda** regula q. testes sine
gulares regulariter non probant? r. dicuntur sin-
gulares: q. deponunt super diuersis factis: itaq.
quilibet est singularis ex dicto suo: quod intelli-
ge respectu obiecti. nam respectu percipiēdis sem-
per testes sunt singulares: q. sensus me? per quē
ego percipio non est tuus sed meus nec econtra:
sed dicuntur contestes r. non singulares quando
obiectū semper quo deponunt fuit representatū
sensibus testium eodem tempore. nam tūc videt
deponere de eodem facto quia diuersitas tempo-
rum potest inducere diuersitatem rerum r. testes
debent concludere necessario. vt in. c. in presen-
tia. de probationi. r. concordat huic tex. c. cum di-
lectus. j. eo. r. c. tam literis. de testib. cum similib.
Tertia regula est q. negatiua per rerum natu-
ram probari non potest. r. quotidie solet allegari
iste text. quod negatiua est improbabilis. qd an
sit verum indistincte dicam. j. cum gl. **Item** not.
q. quis non potest probare se non fuisse citatū.
r. sic videtur q. non est stādum assertioni negan-
tis citatiōē ex quo de citatiōe cōstat verez pre-
sumptiue. sed hoc intelligo vt dixi in capit. cum
parati. j. de appellatio. per Ly. in. l. si quis decu-
rio. C. de falsis. **Ultimo** no. r. tene menti quod
si in notorio ex super abūdanti iudex seruauerit
ordinem iuris licet in aliquo deliquit seu defece-
rit contra ordinem: tamen. ex hoc defectu nō d.
vitari totus pcessus? ex quo enim ad cautelam
r. nō de necessitate seruat iuris ordinē transgres-
sio ordinis in aliquo non vitiat: ex quo ordo nō
erat de substantia pcessus: ita arguit hic papa
allegatiōē super defectu citatiōis. Nam primo

dicat p. sumēdum pro citatiōe. secundo dicit q.
presupposito q. citatio fuit admissa tamē ex quo
factum fuit notorium non debet processus irrita-
ri. **Facit** ad qōnē si in causa fuit oblatus libel-
lus ineptus qd talis ineptitudo nō habet irrita-
risen vitari si talis erat causa in qua de necessita-
te non exigebatur libell? de quo vide quod legi-
tur r. nota. in. l. vinum. ff. si cer. peta. **In glo. i.**
in si. quare autem papa nō mandauit in casu isto
istam episcopum p. uari etiā proprio episcopa-
tu ex quo transtulit se propria auctoritate. dic qd
ad hoc non agebatur sed solum cōtēdebat de
pualiditate electiōis r. postulatiōis. **In glo. ij.**
in si. hec iura que gl. all. pro cōcor. possunt adduci
in cōtrarium. quia electio nō irritatur ipso facto
si electus administrat ante cōfirmatiōē sed de-
bet per sententiam irritari: vt in iuribus p. allega-
in glo. Sed in textu nostro postulatio annullat
ipso facto: quia postulatus administrat an admis-
sam postulatiōē per superiorē. Unde dicas qd
ista iura alle. in glo. cōcordantur in genere: q. pu-
nit vterq. seilz postulatus r. electus r. postulatē
quia magis delinquit postulatus administrādo
cū nullū ius sibi acq. rat ex postulatiōe vt. s. dixi
in notabilib?. **In glo. in ver. metuebant** ibi s. in
casu hui? decre. aduerte quia hec gl. sentit duas
sol. ad. c. q. propter. j. e. vbi d. qd impedit? d. con-
stitueret pcuratorē ad electiōis actum non aut
petere vt mutet locum electiōis. cui? Inn. innuit.
sol. Et prima sol. est q. istud. c. in hoc recipiat ho-
die limitationem. **Secdo** sol. est melior r. distin-
guēs inter metum realē r. personālē vt si met? est
realis puta q. timef impssio circa electiōis actū:
tūc habet locū quod hic d. Non enim d. absens
mittere pcuratorē vel venire: q. in psona vtriusq.
q. timef impressio. vnde tunc licite peti? vt assi-
gnet loc? idoneus r. secur? als potest recurri ad
superiorē r. appellari. vt hic. Et idē dicas in quo
cūq. alio actu ecclesie imminente. vt si melius po-
test expedire extra ecclesiam q. in ecclesia ppter me-
tū realē debet capitulū egredere ecclesiā r. ire ad locū
securū. de quo vide pulchre per Innoc. in. c. h. de
no. op. nū. Si vero metus est psonalis q. soluz ti-
met psona absentis ppter inimicitia vel odium
r. tūc habet locū. c. q. propter palle. Sed dubita-
ri potest quid si maior pars est absens ppter me-
tū personālē nūquid minor pars teneatur egredere
accedere ad maiore. **Alia** in prin. nō bene aperi-
rit intētiōem suam. Ego putarem q. non q. ele-
ctio regulariter est fienda in ecclesia. vt in. c. quod
sicut. j. eo. r. in. c. cū terras. s. e. cū si. Unde ex quo
metus vel impedimentū cōcernit solū personas
absentiū debet mittere pcuratorē. si volunt perso-
nas: q. c. quia ppter. loquit indistincte r. presen-
tes regulariter cōstituunt capitū. x. q. ij. hoc ius.
An autē vbi metus est realis possit maior pars
constituere locū securū r. terminū electionis fiendi
dū: gl. sentit hic q. sic sed ego puto q. requirant
due partes. de quo dic vt plene dixi in. c. cum no-
bis. s. e. **In ead. gl. ibi.** solus talis timor suffi-
cit. r. c. Ro. hanc particulā gl. q. ad iustificandā ap-
pellatiōē ppter timorem impressiōis interposi-
tā nō est necesse q. impressio fuerit secuta. S. sa-
tis est pbare q. verisimiliter de ea timebat: q. ap-
pellatio extraiudicialis nō requirit qd granamē
necessario precedat. sed satis est q. verisimiliter ti-
mebat: vt in cle. sicut. de app. r. facit q. no. in. c. cū
nobis. s. e. vbi idē sentit Inn. **In ea. gl. ibi.** als
nullus esset cōsensus. **Not. gl. apte** em sentit qd
electio facta p metū est ipso iure nulla. vnde non
h. locū hic illa regula coacta volūtas: voluntas
est. de qua in. c. merito. xv. q. i. Ratio est q. in ele-
ctione requir̃ nō solū cōsensus sed etiā liber cō-
sensus: metus em r. si non tollit cōsensum tollit tñ
libertatē cōsensus. quia vbi intercedit metus ibi
cōsensus nō est liber. vt in. c. cū locū. de spōsa. r. vi-
de glo. xxij. q. v. notificasti. r. bonus tex. in. c. vbi
periculū. s. ceterū. eo. ti. li. vj. r. q. non teneat talis
electio sentit Inn. hic: cuius Inn. sentit in. c. q.
sicut. j. e. Sed tu distingue vt dixi plene in. c. l. s.
eo. **In glo. in ver. constaret.** vbi. vel posset suppleri
maxime

teria vi de Jas. i. l. pacta nouissima. i. ij. no. C. de pac.
Aeneas. Falco. Anto. Francisci.
Et adō ad ma-
teriā an r. qñ p. su-
matur solennita-
tes req. site iterue-
nisse q. latissime
voluit Jo. d. imo.
in. l. sciendum. ff.
de ver. ob.
Non probant.
Adde Alex. late
conf. clxxv. h. lib.
Areti. conf. xij.
Sebast. Sapia.
Necessario. vi.
de do. Lanfrā. de
oria. in repe. c. qñ
cōtra falsam. i. x.
testiū. col. v. r. do.
Jas. in repet. l. ad
monendi. charta
xxij. ff. d. iureiu.
vbi declarat quo
modo testes dicā-
tur singulares.
Sebast. Sapia.
Tor? pcessus.
Aide late Feli. i.
c. cū ordinē. co. j.
s. de rescri.
Unus. Adde
Ro. qñ. cccclxij.
adde in sili Inn.
r. oēs canonistas
i. c. examinata. j.
de iud. vbi cōclu-
dūt q. cū actio nō
sit exprimēda i li-
bello. si tñ inepte
exprimit nō vitia-
tur libell?. sequū-
tur Legiste post
Bar. in. l. j. in pn.
ff. d. edē. l. ibi do.
Jas. in vl. col. at-
tentauerit Inn. p
multa. r. etiā in. l.
edita. in. ij. col. C.
eo. ti. r. vide i ma-
teria oīno Ro.
q. nō solet in hoc
allegari in cōfil.
clxiij. aeneas fal-
zacharias.
Procuratorē.
Dic qd ad h. ve-
talis pcurator p
impeditū cōstitu-
tus admittat qd
oportet qd tabel-
lio testificet i mā-
dato pcuratorio
cōstituentē p. t.
tisse insurādū ad
sancta dei euāge-
lia corporaliter
tacta q. l. iō deti-
nēt ipedimēto r.
vt credit r. detine-
bitur in termino
ad electiōē p. t.
go. vt per Albano
dago. pte. j. c. xi.
s. si. r. c. lxx. parte
ij. r. ibi per glo. in
ver. inrauit.

magime si vocati non fuissent. Sicut gl. est q. presupposito q. isti cano-
nici absentes deficeret in probando metu nihilominus debuissent obti-
nere si non fuissent vocati ad electionem. Et ratio est: q. ex quo presentes
deliquerunt i. admittendo postulatū circa administrationē ecclesie pote-
stas eligendi fuit deuoluta ad alios canonicos qui non deliquerunt. nā
propter istud delictū canonici sunt ipso facto privati potestate eligendi:
vt innuitur hic in litera. Ideo cessante omni metu potestas deuoluit
ad alios licet pauciores. S. dubiū est qd si absentes vocati noluerunt
cōparere sine iusta causa. presentes autē ppter eorū delicta priuati po-
testate eligendi ad quē deuoluetur hec potestas: an ad superiorem: an ad
istos canonicos qui vocati venire noluerunt. Credo qd ad superiorem: q.
isti cōtemnentes venire fecerunt se alienos. vt in. c. cū nobis. S. e. Unde to-
ta potestas capitularis remāsit penes presentes. merito succedat iura q.
bus cauet q. si caplin delinquit potestas deuoluit ad superiorem. vt in
c. quāq. eo. ti. li. vi. Et hoc forte sentit glo. hic: dum dicit si vocati non
fuissent. sec. ergo si fuissent et sine iusta cā venire noluerunt. In glo.
12 in ver. recepit. ibi: q. sibi non erat notoriū. Ault ergo glo. q. quando
aliquid est notoriū alijs sed non indici qd tūc index recipiat pbatōnē
ac si factū non fuisset notoriū. S. tu dic q. index hoc casū h. duplicem
viā pcedēdi. primo seruādo iuris ordinē. secūdo recipiendo pbatō
nē sup notorio. Et pcedere debet sicut pcedit super notorio. d. quovi
de bonā gl. q. ibi dixi in. c. ad nostrā. el. iij. de iureiur. Sed est dubiū
qd si index pcessit ac si factū esset notoriū. sibi tūc cōstabat qd factū non
erat notoriū. de quo vide per Inn. in. c. tua. de cōhabi. cleri. et mulier. et
dicam in. c. vestra. eo. ti. In gl. in ver. presumit. in si. videt ergo velle
q. istud. c. in hoc hodie sit immutatu. qd non procedit: s. intelligēd. est
tex. postq. transiit in rē indicatā. de quo tūc dicēdū vt plene dixi in. c.
quoniā. de proba. In gl. in ver. per rerū naturā. Mo. istā glo. in ma-
teria negatiue ad quā quotidie fit remissio. et vide aliā glo. in materia
satis plenā. vi. q. vlti. in. c. accusator. Et hec glo. in effectu posset diuidi
quo ad rex. in tres partes. Nam primo querit de intellectu illoz verborū
qd negatiua p rerū naturā probari non potest. Secūdo querit an sit in
distincte verū q. negatiua pbari non possit. Tercio incidēter annectit
cui in cūbat on. pbatū negatiua. Quo ad primā qōnē gl. dat duas
expositiones. Primo vt dicat per rerū naturā. i. s. in cursu causariū.
et exponere id est s. cōsuetudinē. nā cōsuetudo est altera naturā id est al-
terata natura. vt no. in. l. actor. C. de pba. Secūdo exponit s. in naturā.
i. per naturā pbatōnē. id est per causam rei. et sensus gl. est q. negati-
ua non pōt pbari p aliquā causam realem q. nō entis nō sunt cause. nō
ens enim nō multiplicat specie: et per pns non pōt directe per sensum
13 percipi: ideo nec pbari. Et pro clarioz intellectu: et expositiōe gl.
b hic intrat secūda qōnē: nunquid sit verū indistincte q. negatiua nō
c possit probari. et in hoc gl. in effectu distinguit: q. quedā est negatiua
vagatid est nō restricta ad certū tps locū vel personā: et tūc ista negati-
ua nō pōt pbari directe vel indirecte: s. p test. Nam si generaliter nego
q. nō contraxi matrimoniū cū Berta nō est possibile q. per testes istā
negatiua probet: sed si negatiua haberet restrictionē temporis loci vel
personē: tunc pōt pbari indirecte: id est per obliquū sen p quadā cau-
sam mediā. Exemplū: accusat q. interfecit Titū in scōa hora no-
ctis in platea. accusatus p. pbari q. nō interfecit. pbandō p obliquū.
Nam poterit pbari q. in secūda hora noctis erat cū quibsdā amicis
in alio loco ita q. nō erat possibile q. ibi existēs potuisset interficere in
platea. Unde testes directe nō ponūt q. nō interfecit: sed ex dictis eorū
resultat ista pbatō q. nō interfecit. et ita valida est pbatō ista q. pferit
pbatōni facte de affirmatiua. de quo vide gl. no. in. c. clericus. lxxij. dis-
que dicit: q. si duo testes clerici dicūt q. clericus cōmisit maleficiū tali
nocte et accusatus pbat p alios duos testes etiam laicos q. illa nocte
fuit cū eis ita q. nō potuisset cōmittere istud maleficiū quin ipsi vidis-
sent: hec pbatō pferit prime: q. est pro reo: et est favorabilior. nā in
rasunt poptiora ad absoluēdū q. ad cōdēdū. vt in. c. ex literis. de p-
ba. et in. l. absentē. ff. de penis. Qd ergo dicit q. plus credit. duob. testi-
bus affirmatib. q. cētū negatib. vt in. c. sup hoc. de renū. nō h. locum
in negatiua sic coartata: s. in negatiua credulitatis v. purgatiōis. ar.
c. ad nostrā. j. de proba. Jo. an. hic dicit q. vbiq. negatiua cadit dire-
cte in sensum testis sicut affirmatiua potest directe pbari sicut affirma-
tiua. Exēplū: si video te non habere pileū in capite possum directe de-
ponere sicut si vellē pbari affirmatiua. nam ita directe percipio te nō
habere sicut si percipio te habere in casu quo haberes. Sed vbi negati-
ua directe nō cadit in sensum testis: s. p quadā cām mediā sen p obli-
quū: tūc nō potest directe pbari s. indirecte. Donec exemplū in ter-
minis pmissis: si accusat Titius q. cōmisit maleficiū secūda hora no-
ctis et Titius pbat q. ea hora erat alibi cū quibsdā amicis: nā hoc casu
testes directe nō possunt pbari q. nō cōmisit maleficiū s. indirecte
et in hoc multū instat Jo. an. hic. Multi tūc tenuerūt cōtra primū mē-
brū et pferunt Jo. de lig. dicēs q. vūq. negatiua directe pōt pbari nec
directe cadere in sensum testis. Nam affirmatiua pbat per obiectū rep-
sentatum sensui p quē percipit: sed nō ens nō multiplicat species. et sic
nō pōt directe percipi p sensum sed indirecte: s. p remotionē a sensu.
Quia ex quo aliquid nō representat sensui visus p hoc mediū indico
q. nihil est in loco. sed istud nihil directe nō percipitur. merito textus

a. Sebast. Sapia. Non deliquerunt. Vide Firman. in trac. de epō. l.
ij. parte. lib. i. q. xxxv. vbi dicit q. etiā si vnus tantus fuerit qui nō de-
liquerit ad eum deuoluitur potestas eligendi per glo. hic.
b. Sebast. Sapia. Nunquid. Vide Aretin. in illa colū. ij. ff. de
verbo. obli. vbi ponit triplicem speciem negatiue.

cōter dixerūt generaliter qd negatiua non pōt
probari per rerū naturā. Et hec opi. verior videt
etiā placere do. An. naz dicit idirecte negatiua
posse pbari. directe nūq. sibi placuit. Est tūverū
q. q. ista negatiua est bene coartata tāte potētie
et virtutis est sicut pbatō affirmatiua. Tūc i. esse
ctu nō refert q. opi. sit verior. nā pbatō pcludit
ex quo fit sup negatiua modis pdictis ad hoc. c.
tertio loco. d. pba. Tene ergo qd predictū est q.
negatiua non habēs determinationē nō est pro-
babilis. sec. si est determinata et restricta modis
pdictis. vt i. c. ex tenore. d. testi. cū si. Nec vera i. p-
batō de fienda per testes: nam per iuramentū pro-
pū q. q. pbat negatiua vt iuramento purga-
torio cū q. iurat q. nō cōmisit maleficiū: vel q.
nō cōtrahit vel qd simile. vt i. c. quoties. d. pur. ca-
no. et in. c. pntiū. de testi. cū simi. Probatur etiā
per iuramentū aduersarij cum rīdet ad positionē
vt in. c. j. de cōfes. lib. vi. illa tūc nō est proprie pba-
tio quia cōfessio est pot. pbatōis releuatio q.
probatō: vt dixi sup rub. de proba. Itē pōt pro-
bari negatiua q. h. implicitam affirmatiua. q.
tūc resoluit in affirmatiua: vt in. c. super hoc. pre-
14 alle. et hec sufficiat quo ad scōas qōnē. Et Quo
ad tertiā hic gl. et cōter alie glo. istum articulu
examinātes cōcludūt q. si negatiua est improba-
bilis transfundit on. probadi in aduersariū: s.
si est probabilis incūbit onus probadi negati-
sed tu vide plenius per Jo. an. in reg. sine posset
sione. in mercu. de reg. in. li. vi. et per Bart. in. l. in
illa. la. j. ff. de ver. ob. et per Jo. cal. hic. Ex quorū
dictis breuiter cōcludet: q. aut aduersari. h. itē
tionē fundatā super affirmatiua: et tūc negati in
cūbit onus probadi siue negatiua sit. p. probabilis si
ne improbabili. Imputat enim sibi si intētionē
suam probare non potest. ar. vi. q. ij. in. c. si tātum
et in. c. plerunq. ij. q. vj. videtur probari iudicio
meo in. d. c. j. de cōfes. lib. vi. vbi d. q. super negati-
ua improbabili pōt admitti si iudici equū visus
fuerit: ergo onus probadi hāc negatiua nō trāf-
fundit in aduersariū: alio non esset necesse sup ea
facere positionē quia aduersarius haberet pro-
bare affirmatiua. Item indistincte admittere
tur positio sup tali negatiua improbabili cū cō-
trarium innuit hic. Pro hac parte: facit cōmū-
nis regula iuris et ratio naturalis: naz quisq. de-
bet probare id qd est causa sue intētiōis et nō ex-
quirere pbatōnes ab aduersario suo. vi. q. vlt. ac-
cusator. l. j. C. de proba. et lei incumbit. ff. e. ti. Si
enim probari nō potest: dici sibi pōt deficit tibi
pbatō nō ius. vt in. d. l. duo sunt titij. ff. de test.
tute. Fallunt predicta quādo super affirmatiua
eius q. negat iura mandāt scripturā p. fici. Nam
si tūc nego factū tibi incūbit onus probadi per
scripturā. tum quia iura mandāt confici sup illo
scripturā: tum quia est psumptio q. nō fuerat fa-
ctum: ex quo non apparet scriptura: et psumptio
transfert onus pbatō in aduersariū. vt in. c. vni-
co. vt eccle. bene. Hinc dicit no. Innoc. in. c. sup
his. d. accu. q. si cōtra electū excipio qd nō est cle-
ricus sibi incūbit onus pbatō q. sit clericus: q.
iura mādāt sup ordinis collatiōe literas fieri. ij.
q. i. legū. et idez no. gl. ij. q. vi. in sum. Et no. dilige-
ter hoc dictū et plures casus in quib. iura requi-
runt scripturā. vide per gloss. in. c. j. de cens. l. vi.
15 Et in si. glo. hec lex ex psona facit in dū: q.
ibi d. q. asseret. aliquem nō esse soluēdo incum-
bit onus pbatō: ergo nō est verū qd psumit q. li-
bet idone. et potēs. gl. nō so. multi stāt i. dū. S.
tu tene opi. gl. de qua Bar. facit magnū festū i. l.
si no. ff. q. satis. cog. q. p multa iura cōcludit et bñ
sup his. j. de accu. Bar. et alios in. l. in illa. ff. d. ob. Bar. l. de etate. in
ij. qd. principal. ff. de mino. et in. l. is potest. col. pe. ff. de acqui. heredi.

Zacharias.
Negatiua non
posse pbari. ad
de hac materia
negatiue duplex
sit: et que pbari
possit: et que nō
q. nō: et an negati
icūbar onus pro-
badi v. aduersa-
rio. plenius q. p
aliquē scribente
p. Afrā. de ona.
in. c. qm cōtra. an
nu. 3. cū plurib.
ver. seq. in pnc. et
ibi addi. ad ipz
ponitūm i. addi.
Celsi. de proba.
Anto. Fran.
Adde ad ma-
teria pbatōis ne-
gatiue ea q. hāc
betur. per eundē
Afrā. et alios i.
l. ij. et l. lab ea p-
te. ff. de pc. et vīd
Bal. et Salin. i.
actor. C. de pba.
Sebast. Sapia.
Plus credit.
Ad do. Frā. cur-
tū seniore i. tra-
de te in. xxvi. cō-
cludit. vbi ponit
q. q. limitatōes
ad illd. creditur
magis duob. te-
stib. affirmatib.
q. mille negatib.
vīd eundē in. xxv.
q. claus. et q. q.
vbi plura circa
dictū testis asserē-
tis negatiua.
Tene ergo. ad
de alex. q. cccvi.
ij. lib. Ang. cōl. l.
clij. et cccxxv.
Raph. cum an.
q. claus. et Fulg.
q. cl. Fran. are.
cōsil. lxxij.
Sebast. Sapi.
Iuramentū p-
pū. Ad text. et
que ibi no. i. l. ij.
q. sed et si de cōdi-
tione. de iureiur.
vide plures mo-
dos probadi ne-
gatiua p. Eut-
tium seniores in
preall. ti. de testi.
in. xxij. cōclū.
Negati. Ad d.
vidēdū Frā. are.
cōsil. lxxij. Alex.
cōsil. lxxij. i. l. et
cōsil. lxxij. lib.
Sebast. Sapia.
Improbabilia
sunt. vide Jo. i. c.
sup his. j. de accu. Bar. et alios in. l. in illa. ff. d. ob. Bar. l. de etate. in
ij. qd. principal. ff. de mino. et in. l. is potest. col. pe. ff. de acqui. heredi.

Sanorini super prima parte primi.

Probadi. ad a
de. videtur Ro. 16
conf. c. lxxv. et c. lxxv.
Anto. Francisc.
Et de modo pro
badi aliquem esse
dicit vel paupe
rem et aliquem non
esse solvendo: vel
non habere bona
sufficientia ad sa
tisfaciendum credi
toribus vel liti. vi
de Bar. in lilla.
et in l. hoc in re. ff.
de ver. obl. et in l.
si constare. in prin.
ff. sol. matri. et ibi
plene per Ro. et
vide Bal. et Sal.
l. l. ubi adhuc. C.
de iure do.
Sebasti. Sapia.
b. Alfereti. Ais
Alre. in. c. i. co. ff.
et in. l. de indi. et do
der. in. l. sciendum. ff.
de ver. obl.
c. Onus probadi.
Add. pau. de ca.
c. lxxv. in an
tiquis.
d. Universitas.
Add. quat. uni
versitas sit citan
da. Ange. consilio
c. c. c.
e. Non pot. Ad
de Francisc. aret.
conf. c. lxxv.
Zacharias.
Add. doc. in
c. romana. s. i. uni
versitate. et ibi do.
and. in novel. de
sen. exc. lib. vi. et
Spe. in ti. de sen.
exc. s. i. ver. item
no. ubi tenet non
posse excomuni
cari universitate
quod est corpus sine
anima. Sed dicit
iste subdit quod si
spedi vel interdici
pot. an si suspen
dat sine singulis ip
si suspensioni an
postea nati sunt
q. loco mortuorum
positi sunt. vid. p.
Bart. l. l. q. in re
ruin. s. i. in vlt. q.
ff. de lega. i. et in l.
inter stipulantes
s. i. sacra. ad si. ff. de
ver. obl. Angel.
post Dyn. in l. si
grege. de lega. i. et
per Innoc. in c.
grauem in gl. in
ver. consiliarios
de sent. excom.

quod fundati se super paupertate vel divitiis in
cubito onus probadi. et si nego aliquem esse divitem
pauperem habeo ego probare hoc. In gl. in ver.
singulares. ibi non fuit citatus quod ego sciam aduer
te quod hec particula glo. pot. habere duos intelles
tus. Primum quod sic deponendo talis non fuit cita
tus quod ego sciam ego sic iurans non incurro periculum. et
sic intelligendo gl. est vera. Secundus intellectus est quod p
ista verba probat illi non fuisse citatum: et iste intellectus
non est verus quod poterat citari me ignorante. Et id do
cto. c. iter dicitur quod talis depositio non facit fidem. s.
tu dic verum nisi iste i. dicto suo addidisset quod si po
tuisset citari quin ipse scivisset. puta quod fuit secum
tota die quod fuit citatus. et isto modo pot. probari negatiua
i. alius terminis. Nam posset aliquis dicere. talis non
comisit tale homicidium: quod ego sciam: nec potuisset
comittere quoniam ego scire. quod ego fui secum illo tpe quod
homicidium fuit commissum. ad hoc vide bo. gl. in l. i.
s. i. de iti. actus. prima. et per Bal. in ca. i. s. si q.
p. triginta. si de feu. fu. c. o. r. q. co. et no. hoc dictum.
In ea. gl. ibi: ad legatum nuntium destinatum. Mo.
bene hanc particula gl. ex qua habes iuncto text.
quod si is qui dicit citatus misit nuntium ad iudicem p
misi quod fuerit citatus: et neget se fuisse citatum. Hinc
no. dicit Archi. in c. p. posuisti. l. x. et di. quod si p
res coram iudice neget se citatum fuisse: et petit quod an
oia aduersarij p. bet citationem non debet audiri. nam p
sumit quod fuerit citatus: et ex quo paruit in iudicio. Et
no. gl. in alio quatenus ponit reg. quod asserenti citationem
non scilicet onus probadi. et probat hec reg. in c. qm. s.
de p. ba. et vide quod dixi. in c. cum parati. de appel.
In ea. gl. ibi: non tamen singuli probat de se. vide
hec particula. gl. velle quod singuli de caplo fuerint
citati et non caplin: contra hoc facit quod in causa colle
gii debet citari collegium et non singuli de collegio: quod
aliud est collegium: aliud singuli de collegio. ut i. c.
liberti. et q. s. facit. c. si caplo. de c. o. c. p. b. lib. vi.
Solu. dicit hic no. Inn. quod ubi certum est quod faciant
caplin: et tunc illi sunt citandi capitulariter. s. qui igno
rat penes quos possit caplin: puta quod quilibet p
dicit se facere caplin: tunc cautela est ut singuli de
caplo citentur. et ita fuit hic actum. quod no. In ea.
gl. ibi: sed quat. probabit caplin citatum de hac ma
teria quat. debeat citari collegium siue universitas
vide gl. plenior in d. c. si caplo. et tene illam metum
sertum in eo quod iter cetera dicitur quod in explicandis in
caplo passim sufficit maiores ob caplo: quod p. eos
deducit ad notitiam totius caplin. tamen utile est quod congreget
universitas si fieri potest: et tunc fiat citatio collegia
liter. In ea. gl. ibi: quod caplin sit excoicatum. dicit quod
caplin vel universitas excoicari non potest sed suspensio
di vel interdici potest ut in c. romana. s. in universi
tate. de sen. exc. lib. vi. Et de hac materia gl. videtur
quod legitur et no. in c. h. de testi. cog. et per Inn. in c.
p. et s. de offi. deleg. ubi dicitur si iudex excoicavit
aliquem ut contumacem nunc quod iste sit excoicatus si non
erat contumax. In gl. in ver. secure. ibi: non credo.
intellige istam gl. quod quod citatur ad cam. sed si citatur ut
veniat ad electionem faciendam impeditur debet mitti
pcuratorem si vult. alioquin procederet ad electionem eo
absente. ut l. c. q. p. p. et. j. eo. quod non debet impediri pui
sio ecclesie ppter impedimentum istum. et hoc et voluit
gl. s. in ver. metuebatur. In gl. in ver. nuntium. in
si. solu. s. in d. o. s. quod ad excipiendam causam non suffi
cit nuntius sed debet mitti pcurator. et hoc casu loqu
tur iste text. et text. in c. j. de p. c. s. ad allegandum aliquid
p absente: puta infirmitate vel aliud impedimen
tum tunc sufficit nuntius. Debet tamen literaturae esse ob
nat. ut in c. prudentia. hic alle. In gl. in x. ex tri
bus causis. in si. difficultas intelligenda causas pri
uationis maioris partis oritur text. ex eo quod papa
hic in principio mandat solum inquiri de vicia causa. quod
postulantes admiserunt postulatum ad administran
dum. Si i. x. deinde ponunt due cause. nam ibi vltra
predicta ponit causa: quod post appellationem legitime in
terpositam presumpserunt postulare. In x. nos igitur.
dicit implicite quod ex tribus causis isti reddiderunt se
indignos quas exprimit implicite. Si concludo ca
piendo substantiam eorum quod hic scribitur. ut enim dixi iste
text. habet tres lectiones. Prima quod isti fuerunt peccati quod rece

perant illud postulatum ad administrandum vel passim
fuerunt eum administrare in spiritualibus vel temporalibus.
Et istum intellectum oes conveniunt: quod clarissime probatur
in p. n. c. et s. in eum primo summam text. Secundo lectione. que
multum videtur placere Inn. est quod isti fuerunt peccati
quod postulaverunt alium scilicet episcopum Auditorium. per un
pressionem laicorum. Iste tamen intellectus videtur verus in se.
22 ar. i. c. q. s. j. e. si tamen multum congruit lre hinc. Et ex
h. intellectu habes quod postulantes aliquem p. impessio
nem laicorum privant ipso facto p. ca vice prate eligendi
et postulandi: et prate devoluit ad alios quod non de
liquerunt h. pauciores numero. Quid autem sit i. intelli
getibus p. abusum secularis pratis. dic ut h. i. c. q. s.
q. s. palle. Tertia lectione. est quod isti inciderunt in pena pri
uationis: quod presumpserunt postulare post et appell
lationem litige interpositam. Et ex hoc colligit Inn. h.
et i. c. gratia. s. ti. p. xi. vnu casum i. quo postulantes po
testate eligendi et postulandi privant. Post. tamen i. c. gra
tia. dicit hoc pcedere ubi postulatio fieret ex causa
a duobus partibus collegii mouet quod talis postula
tio p. nalet electio. ut i. c. scriptum est. j. e. s. electo
res eligentes post appellationem non privant prate eli
gendi h. electio veniat cassanda. ut i. c. p. yderamus.
mus. s. eo. s. nec postulantes qui faciunt duas ptes
collegii: et ex causa fuerunt moti. Et ex hoc no. vna disse
rentia inter postulantes et eligentes: et pnt isti tres intel
lectus coniungi. et de eis iste text. voluit facere mentionem i.
x. nos igitur duximus quod ex tribus causis isti reddiderunt
se indignos et ex his habes tres causas quod p. nalet ali
qui prate eligendi et postulandi et intellectus caplin res
manet clarus. In gl. i. h. gl. i. effectu tractat duo
primo ad quem devoluit prate eligendi qui electores
sunt privati p. delictum ipsorum vel negligentiam. Secundo
quod si oes a p. n. non deliquerunt: s. vna pars tamen primo de
liquit. Circa p. nalet. quod p. clude. b. f. quod i. ecclesie carthe
dralibus quod ad episcopos electionem et aliorum devoluit
prate in casu delicti ad solum papam. Si i. casu negli
gentie sit devolutio ad primum superiorem: et est hodie
declaratum i. c. q. s. j. e. t. i. h. vi. et dic ut ibi legitur et no.
ita quod op. huius gl. approbat ibi. In electionibus
x. inferiorum platorum seu rectorum non sit devolutio ad
papam. s. ad primum superiorem vel ad caplin s. s. dispo
ne qua habes i. c. cu i. cunctis. s. si. s. e. i. c. h. de p. c. p. b.
In scda. q. p. clude sequendo op. Tancr. q. coi
ter h. tenet quod si aliquid deliquit prate recedit i. pau
ciores qui non deliquerunt: ut h. i. c. dudum. s. e. Nam pua
ti censent mortui: hinc enim i. casu mortis succedunt
superiores in totum ius capitulare ut i. c. gratia. s. ti.
p. xi. ita in casu p. nationis ppter delictum. Et si isti
pauciores postea deliquerunt eligere negligunt de
voluit prate ad eum ad quem fuisset facta devolutio
si oes pariter deliquerunt: non autem redit ad eos qui fue
rant privati. Ro. est: quod isti pauciores representant
totum collegium: eis ergo obliquetur non succedunt na
quod dicitur quod devolutio sit ad superiorem. et ad. e. cu in
ton. j. e. quod ubi obviare predictis. Dic quod ibi illi ad quos
fuerat devoluta prate si fuerat privati prate eligendi
si electio non habuit effectum. et dic ubi latius dicitur.
1 Comendatarius. i. qui habet in comenda aliquam eccle
sia debet de fructibus providere illi ecclesie circa cultum
divinum et supabundantes tenere p. suo sustentaculo.
2 Possessorum datur etiam pro iuribus incorporalibus
quibus aliquis est spoliatus. et nu. 2.
3 Parochiani non habent ius presentandi nisi sint pa
tronum vel nisi sint in quasi possessione.
4 Pleno iure intelligitur quod nullus alius habet nisi ipse
eligentes sufficit quod sint in quasi possessione eligen
di. licet nullum aliud ius habeant.
5 Laicus etiam ex consuetudine non habet ius eli
gendi quia est quid spirituale.
6 Psona eligens aliquem potest resilire ante pntationem.
7 Papa non potest recusari ut suspectus.
8 Condenatus nomine alicuius collegii transmittit con
demnationem in successionem illo collegio.
9 Ius presentandi clericum i. aliam ecclesiam an sit pscriptibile.
Laicus an pferbat ius patronatus.
Ius patronatus dicitur quod spirituale: et quare acquiratur.
10 Senia vix debeat accipi i. psona pcuratoris vel dñi.
11 Comunice persone non potest solui.
Coniuncta psona agit sine modo pnta tamen cautioe.
Excommunicatus.

Sebasti. Sapia.
Interdici pot.
vide aliquid p. se
lin. in c. eam te. s.
de rescrip. col. xi.
ubi alle. Do. in
c. sicut vna. i. h. col.
vii. q. i. dicitur quod
excoicatio non li
gat nisi vera per
sona non autem uni
versitate quod dicit
ficta persona.
Adde p. ista p. cluso
de videre in apostil.
meis ad istum in c.
cu in cunctis. s. cle
rici. i. ver. electio
ne scda. n. i. et ibi
dem in s. vlti. in
apostil. mea. in x.
ad metropolita
nos. s. eo. ubi ple
ne dixi quod prate es
ligendi ad papam et
quod ad superiorem p
rimum devoluerunt.
Sebasti. Sapia.
Episcopos electio
ne. Vide firma.
in palle. trac. de
epo. in. i. parte.
lib. i. q. xxvii.
In pauciores.
Add. Ro. consil.
eccl. l. ap. alleg.
lxxvii.

Interdictum unde vi aliud est directum et aliud utile.

clius collationē vel puihonē ista ecclesia ptinet pōt agere
vt clericus inde remoueat: et per eū legitime ordinē. facit

di.c.j.q.ii.iii.c.cuncta per mundum.z.c.per principalem.z

Sanormitanus super Prima parte primi.

vide ad hoc quod dixi in c. cu venissent. de iudi. et in c. cu dilecta. de cod. vel inuti. facit. l. prime. ff. de his q in test. del.

8 **¶** In gl. ibi. ad solutionem pensionis nomine ecclesie. Mo. gl. et hec ultima verba solunt formaliter dñi. nam dum tolerat in ecclesia tenet pro ea rñdere: et p cōsequēs pōt condēnari noie ecclesie. et effect? cōdēnationis sequit successorē: quia ecclesia in effectu videt? dēnata: nō prelatus seu administra-

9 tor. et ad hoc. l. post mortē. ff. qñ ex fa. tu. et c. si gratiose. de rescrip. li. vi. **¶** In gl. in ver. cōsuetudine. ibi: que dat ius eligēdi. pondera bene hec verba. gl. videt em per hoc sentire q ius pñtandi poterat acquiri p populū seu laicū ex sola consuetudine seu pñtatione. Et hāc opi. tenuit do. an. hācilius do. Jo. and. ad quā inducebat istū tex. in eo q dñ de antiqua cōsuetudine pñtatio hec pertinebat ad populū. Sed Joā. de mōte merlo disputādo tenuit dñi: quē sequitur Archi. in c. hortamur. lxxi. dist. vbi multū plene psequit istū articulū. et ad istū tex. respōdet q quaten? facit mētionē de cōsuetudine fuit allegatio partis et nō pape. nā solū papa fundavit se:

q? populus erat in quasi possēssione pñtandi quā possēssione poterat habere vigore iurispatronatus. Et idē etiā posset dici ad id qd allegabat? cōsuetudo antiqua nō poterat vigore patronat? habere pñtationē ab antiqua cōsuetudine: nam cōsuetudo pōt cōcurrere cū iure cōtr. ut in c. sōpote. de cēsi. Jo. and. hic tenet primā partē. et assumptis postmodū materiā disputādi: et posuit disputatiōē in reg. qd alicui. de regu. iur. li. vi. in mercu. et ibi tādē cōcludit q cōtra ecclesiā liberā nō pōt laic? pñscribere iurispatronat? q? esset acquirere istud ius annexū spirituali cōtra ecclesiā qd esse nō pōt. ar. in c. massa. na. j. eo. Sed si ecclesia habebat patronū tūc pōt laicus pñtra patronū pñscribere istud iurispatronat? quia ex quo istud ius cōpetit laico videt? pñscribitur p aliū laicum. **¶** Ego plene istū articulū examinavi in quadā disputa. que inci. augerio. et ibi cōcludi q licet ista opi. Joā. an. tanq? cōmuni? servaret in practica quā adoder. cōiter sequunt. Tāmē de mero iure plus mihi placet opi. dñi monebar p rationem incōvincibilē. certū est q laicus nō pōt possidere ius spirituale: et per cōsequēs nec pñscribere. ut in c. causaz. de rescrip. et in c. massa. na. in c. sacrosan. j. eo. Ita nec ius annexū spiritualitati sicut est ius pñtandi: quia de cōnexis idē est iudiciū. ut in c. quanto. de iudi. et in c. pñtea. de transac. et in c. de iure. de iure patro. et in c. trāslato. de constitu. cū simi. vbi iurispatronatus p omnia censet tanq? ius spūale rōne annexiōis. si ergo laicus nō pōt iure illud ius possidere: ergo nec pñscribere q? pñscriptio nō est sine possēssione. ut in reg. sine possēssione. li. vi. et in d. c. causam. Mo. ob. si dicatur q istud ius est impos-

sibile per laicū. ut j. de iure patro. p totū: quia respōdeo qd istud ius fuit gratiose laicis cōcessum nō oibus s; patronis duntaxat favore ecclesiāri ut laici inducerentur per acquisitiōē istius iuris ad cōstruēdū: fundādū et dotādū ecclesias. ut in c. qm. j. de iurepa. Hābilitatio ergo certarū personarū ex causa subiecta nō debet extēdi ad alias personas in qbus nō pcurrit causa super qua fundat illa hābilitatio. argu. xvi. q. i. generaliter. et in c. cum cessante. de appel. Nā pñilegium nō debet extēdi ad personas nō pñilegiatas ut in c. sane de pñui. et vii. q. i. petisti. Ius ergo patronat? est possidibile per patronū ex gratia pñessa a canone pñpter causam predictā ergo nō sequit q sit pariter per aliū laicū possidibile in quo nō cōcurrit dispositio canonica: nec causa pñdicta. et ad istum tex. satis pōt respōderi modo pñdicto. nam papa in decisione solū fundavit se super possēssione populi. nam ex quo nō apparebat aliū patron? populus pñius pñtaverat rectorē pñsumptio iuris est qd pñtaverat ratione iurispatronatus: q? ecclesia nō nascit? sed oportet q habuerit pñstructorē. et id in dubio pñsumendū est pro possēssore. ar. eius qd legi? et not. in d. c. j. de reli. domi. sed vbi populus fundaret se ex sola pñscriptiōe nō video quo iure debeat in causa obtinere. Utile ergo est vendicare sibi iurispatronatus ut fundet se non super mera pñscriptiōe: sed super iurepatronat?: qd ad illud pñsumendū alleget pñtatiōes plurimas et tñis cursum. ad hoc facit qd legi? et no. in. l. cū de in rem verso. ff. de vsu. et qd not.

10 Jo. and. c. vñico. de iure patro. lib. vi. **¶** In glo. in ver. eco. nomi. in fi. Mo. bene hanc glo. que quotidie iuncto tex. solet allegari cū querit an verba snie sint cōcipiēda in personā pcuratoris pñtis: an in personā dñi absentis. Nam iste text. facit q etiā de iure canonico xba sunt cōcipiēda i personā pcuratoris seu economi. De iure? xpo civili est tex. i. l. j. C. de sent. et interlo. oim iudi. que adeo stricte hanc observatiā exigit ut disponat sniam esse nullā que fuit lata in personā dñi q non fuit in iudicio et nō in personā pcuratoris pñtis. **¶** In dñiuz tamen gl. adducit. c. licet. j. de pba. et facit. c. suscitata. j. de in

integrū resti. vbi tñ gl. j. no. dicit q ecclesia nō multū curat de ista solēnitare. vñ tñ snia pñ illā gl. d iure canonico siue sit late in psonā pcuratoris pñtis siue dñi absentis et tenebis menti illā gl. **¶** Dic tñ in effectu gl. vult q vbi verba snie nō pñt recte pñcipi in psonā pcuratoris: tunc pñt sine vitio formari i psonā dñi absentis. Et ideo dixi q in causis nisi monialib? et alijs spiritualibus necnon in causis criminalibus verba sunt cōcipiēda in personā dñi. nā si agit de matrimonio nō pñt pcurator dēnari ad reddēdū debitū vgo. ri. Idē si agit ut clericus pñuet beneficio nō pōt pcurator pñuari cum titulus nō inhereat persone sue sed plone dñi. Itē in causa criminali si immineret pena relegatiōis nō deberet relegari pcurator et idē in similibus terminis. Sed in alijs in qbus snia pōt recte pñcipi in personā pcuratoris. gl. posuit hic duas opi. antiquorū Legistarū. nā qdā ali? dixerūt ut Jo. basia. et Bul. q siue dñs fuit in iudicio a principio siue nō ex quo procurator postea intervenit ferenda est snia in psonā pcurato. Et adverte q? gl. hic reperit cōiter corrupta. nā alle. Ja. baldui. et debet dicere Jo. basianus: ut no. in. d. l. j. Scda opi. fuit adarti. dicētis et tenētis q? pcurator est cōdemnāndus qñ dñs nunq? fuit in iudicio. sec? aut si dñs fuit a principio in iudicio et litē pñtestat? est et hec diffi. cultas principaliter ori? pñpter tex. d. l. j. ibi em ponderat q dñs nō fuerat in iudicio et iudex dēnauit pcuratorē. unde sumpserūt multi. arg. a dñio sensu q si dñs fuit a principio in iudicio nō dñ pcurator sed dñs cōdēnari: q? ipse dñs per contest. lit. est effectus dñs instātie. Sed gl. ista. nō valēs discernere veritatē pp arduitatē qñis cōcludit ut omnium opi. saluet vtile esse ferre sniam in psonā vtriusq? scz dñi et pcuratoris. Et hec fuerunt verba glossatoris iuris civilis in d. l. j. vbi in effectu habet ista gl. Sed cōtra vltimū cōsiliū in surrexerūt quidam doc. ut no. in. d. l. j. dicētis q? pñ istā practica frustratoriū esset cōsiliū legis. in. l. furti. in. s. si quis alieno noie. ff. de his qui no. infa. vbi lex cōsulit q si cōuentus actiōe famosa vult vitare infamiā cōstituatur pcuratorē q? pcurator cōdemnabitur nec ipse efficiet infamis cū sit cōdēnat? alieno nomine: nec dñs cum snia nō fuerit lata in psonā suam. et de intellectu illi? l. dixi in. c. cū te. de re iud. **¶** Tñ dicebāt illi doct. q si iudex dēnaret pcuratorē pñsentē et dñm absentem nō teneret sentētia respectu dñi. arg. l. si mihi et titio. ff. de ver. obli. sed solū teneret in eo qd fuit dēmnatus pcurator: et sic dñs euitaret in pñcedenti casu infamiā. Jo. hic miratur de illa subtilitate legali ut sentētia corruat ex eo q? fuit lata in personā dñi et non pcuratoris. nam ex quo cōsensu meo procurator intervenit in iudicio nō apparet ratio sufficiens quare nō valeat sentētia lata in personā meā. Sed tu vide rationē huius subtilitatis legalis satis bonā et optimā per Bar. in. d. l. j. et l. stipulatio ista. s. si qd in sulā. als. in. s. si stipuler. ff. de verb. obli. Sūt hec enim legalis pñvisio fundata super. l. quecūq. ff. de actio. et obli. vbi dicitur q ea que nos gerim? debēt sumere initium ex psona nostra: als nō valet quod agit. quēadmodum enim in pñctu oportet q pcurator cōcipiat verba in personā suā: nō autē in personā dñi. ut in. d. l. quecūq. et no. in. l. multū interest. C. si quis alteri vel sibi. Ita et in isto quasi cōtractu: nā in iudicio quasi pñtatur ut in. l. i. s. idē scribit. ff. de pecu. ergo oportet q verba cōcipiant in persona illius cui? quo fit iste pñct? Et per hoc cōcludit Bar. et bene qd non est speciale in snia sed idē est in quolibet actu iudiciali in quo intervenit pcurator: ut in contestatiōe et simi. Et idē qñ pcurator interveniret ex post facto. nam id qd secū gerit debet cōcipi in psonā suā rōne pñdicta. **¶** His pñmissis tanq? p fundamento. ut plene habeat materia hui? gl. cōcludēdo in effectu dicta doct. vtriusq? iuris distingue? q aut in iudicio intervenit defensor: aut pñiuncta psona: aut procurator simpliciter. aut administrator generalis et legitimus: puta econom? vñuer sitatis. tutor: et curator. et similes. **¶** Primo casu aut dñs sciebat q ali? eū defendebat sine mādato. et tunc idē in eo q in pcuratore. nā pñsumit q habeat mandatū vel dñs patiēdo tacite sibi videt dare mandatū. arg. in. l. qui patitur. ff. mād. tennit Bar. in. d. l. j. et Inno. in. c. ex parte decani. de rescrip. Aut defensor agebat ignorāte dñio. nam quilibet pōt aliū defendere pñtita cautiōe de iudicato solvendo. ut no. in. c. j. de pcur. in glo. Et tunc verba sentētie sunt cōcipiēda in personā ipsius defensoris tamē absentis quē defendit. puta cōdemnamus talē defensorē noie talis. et. ut in. l. liberto. s. si. ff. de nego. gest. tenet Barto. in. d. l. j. Secundo casu dic idē. nā pñiuncta persona nō admittit ut pcurator. l. i. s. j. ff. iud. sol. unde factum cōiuncte persone nō nocet absenti si nō vult illa gesta ratificare. ut. l. j. C. q res iudi. non no. unde iudex verba

¶ Sebast. Sapia. **¶** Qd laicus. vñ de latissime excel. lētissimū iure cōsultuz do. Jo. de Sylva in trac. de beneficio. q. xxiij. pñ. partis. vbi etiā ponit an laicus possit cōferre ex pñilegio.

¶ Est iudiciū. Adde q p hoc dicit Mo. qd ita pñmittit in his simonia sicut in mere spūalibus. eius cōsi. cclxxi.

¶ Ex sola pñscriptiōe Adde istū pñ. lxxvi. q. li. vbi b refert suā disputatiōē. et Alex. ipsum sequentēz pñ. cxi. q. lib.

¶ Sebast. Sapia. **¶** De iure. Ais de hac materia q no. i. l. furioso. ff. de re iud. Bar. in. l. liberto. ff. de neg. gest. in. l. fur. ti. s. si quis alie. ff. de his q no. infa. in. l. si qd cū procuratorio. ff. de pcur. in. l. mutari. in fi. eo. tit.

¶ Distingue. ad de tu Aug. cōsil. xcvij. vbi ponit quid tenēduz sit tam de iure canonico. Alex. pñ. l. cxi. lib. ij.

index verba dispositiva sine cōcipiet in personā p̄ sanguinei agētis: s; verba executiva in personā cōsanguinei absentis. vñ dicit index qdē namus talē reū Titio actori noīe talis p̄iūcti ad solvēdū mille suo cō iuncto. ¶ Nam debes scire et tenere mēti q̄ licet p̄iūctus possit agere pro p̄iūcto sine mādato p̄stita cautio de ratihabitiōe. vt in. l. sed et he. ff. de pcur. et in. c. nōnulli. in fi. et in. c. ex parte decani. de rescri. tñ p̄iūcte persone nō recte soluit sed solutio d; fieri dñor: et si nō est p̄sens d; pecunia deponi in loco tuto. vt no. per gl. et doc. in. l. vero pcuratori. ff. d; sol. Et ex hoc habes practicā cōficiēdi libellū qñ p̄iūctus agit p̄ cōiūcto vt cōcipiat vba dispositiva et executiva: s; m q. s. dixi de snia. Tercio casu qñ interuenit pcurator simplex: et tūc verba q̄ recte nō p̄nt cōcipi in psonā pcuratoris debēt cōcipi in psonā dñi: vt no. hic et in. d. l. j. Tñ d; index conari quātū potest vt verba dirigibilia in personā pcuratoris nō dirigat in psonā dñi. Sed si verba p̄nt recte cōcipi in psonā vñusq; tūc aut dñs nunq̄ fuit in iudicio: et tūc s; oēs debēt verba cōcipi in personā pcuratoris: per. d. l. j. Aut dñs fuit a principio in iudicio: sed postea dedit pcuratorē. et in hoc casu sunt op̄i. s; m Bar. tñ hi satis placet: vt ea q̄ sequunt debēt geri in psonā pcuratoris p rōne predictā. Si aut aliter fieret nō teneret snia de iure civili. vt in. d. l. j. sed de iure canonico placet mihi op̄i. gl. in. d. c. suscitata. quia ex quo habemus cōsensum dñi nō est curādū de ordine verborū. arg. ex his q̄ legunt et no. in. c. h. de pac. et i. q. vñ. quoties. et xxiij. dist. psalmista. Tñ ad maiorē cautelā potest in p̄dicto casu seruari cōsiliū huius glo. et in. d. l. j. vt ferat snia in psonā pcuratoris et dñi: non vt dñs condēnet directe: sed in personā pcuratoris: vt puta cōdēnamus talē procuratorē Sempromi: et ipsū Sempromi in psonā sui pcuratoris. et hoc fuit d mēte Bar. in. d. l. j. Et est vtile seruare hāc practicā qñ dñs aliqui fuit i iudicio: vt euitent op̄i. p̄misse. Sed si dñs nunq̄ fuit in iudicio nō est opus seruari illā practicā: q; tunc s; m oēs recte cōcipiūt snia in psonā pcuratoris. vt in. d. l. j. Quid aut si hoc casu ferat snia in personā dñi p̄sentis. et cōcludit Bar. in. d. l. j. valere sniam. q; dñs est vtiliter dñs instātie: q; ex his que agunt in iudicio per pcuratorē vtilis actio acquiri dñō et directa pcuratori. vt in. l. h. pcurator. l. in cause. in fi. ff. de pcur. vi de bonā gl. in materia in. c. h. de vsur. l. vi. que no. ponit an et qñ: et qd q̄ rat dñō ex facto pcuratoris. vnde ex quo dñs est p̄sens et p̄sensit sniaz in se ferri valebit snia: s; si esset absens rōne p̄dicta. Et ex his inferē ad quotidianā qōne. pone q; pcurator semp fuit in iudicio: s; dñs fuit citat⁹ ad sniam qui nō cōparuit nunqd teneat snia lata cōtra dñm tā q̄ p̄tra cōtumacē. do. Amber. de rāpo. vt refert et sequit Bar. in. d. l. j. cōsuluit q; nō: q; ex quo dñs cōstituit semel pcuratorē declarauit animū suū qd volebat aliū litigare. ergo nō debuit index citare dñm ad sniaz audiendam nec dñs tenebat comparere: q; cuiuslibet est concessus cōparere p pcuratorē. vt in. l. j. ff. de pcura. Quarto et vltimo casu cum hñs generalē administrationē fuit in iudicio dicit q; nō refert an verba snie pferant in personā suā: an in psonā dñi: s; m Bar. in locis p̄alle. Et hoc casu dicit ipse possunt intelligi iura canonica q̄ nō vident facere differētiā in hac materia. Mā loquunt in economo ecclesie vel alterius vniuersitatis. ita loquit. c. licet. et c. suscitata. p̄alle et ratio huius dicti est: q; generalis administrator pōt verba cōcipere in cōtractu in psonā dñi: q; pōt illi directe acquirere cū habeat legitimā administrationē. vt in. l. eum qui. s. si actori. ff. de cōsti. pecu. ergo idem dicendū in iudicio vbi quasi p̄hi. vt. s. dixi. et ex p̄dictis habes hanc materiā declaratā. ¶ In gl. in ver. per multa tempora. in fi. Mo. illā gl. ex qua iuncto tex. habes q; qñ agitur possessorie ad p̄stationē cēsus vel pensionis subtracte nō est necesse allegare causā quare debeat pensio vel census: sed satis est dicere q; erat in possessione p̄cipiēdi et nouiter fuit sibi subtracta. vt satis p̄bat hic in litera. et idē no. Inn. in. d. c. puenit. d. censu. Si autem agitur petitorio vt super p̄prietate iuris p̄cipiēdi cēsum seu pensionē debet allegari causa. ita d; intelligi. c. puenit. de cē. fi. p̄alle. Et ratio primi dicti est q; spoliat⁹ ante omnia debet restituī: nec d; ante restitutionē admitti aliq; sup iure p̄prietatis. vt in. c. fi. de ordi. cog. ¶ Sed contra hanc gl. et tex. oppo. videtur enim q; non possit agi possessorie super solutione pensionis vel census: q; in istis obligationibus psonalibus nō est reperire possessionē nec p̄prietatem: licet enim tu sis mihi obligatus ad p̄stādā omni anno certam pensio nē: nō tñ ppter hoc possideo personā tuā vel aliquid qd inhereat persone tue: sed solū personaliter obligatus es ad p̄stationē: ergo nō posses agere possessorie cū nō possit cōtingere spoliatio vbi nō est possessio. xxiij. q. ij. qd vero nō formatū. et in. c. ad dissoluēdū. de despo. impube. Et qd nō possit p debito agi possessorie. videt tex. in. l. fi. ff. quo. bono. Sol. ppter hoc dñi Ja. de are. p̄det. et l. y. in. l. fi. certis annis. C. de pac. insurrexerit contra dispositionē huius. c. dicētes q; cōtra. c. q̄rela opus est q̄rela: quasi innuat qd istud. c. in hoc nō procedat de iure: sed locuti sunt s; m eorū more. Mā quādo nō intelligebāt canones nō valētes aliter rñdere dicebāt q; per errorē p̄cesserāt. l. y. tamē postmodū Jo. an. in. c. puenit. p̄alle. et aliqd sensit hic et Bar. in. d. l. fi. dat aliū intellectū q; iste tex. p̄cedit in obligatione reali: nā pensio debebat ab ecclesia sancti Saluatoris forte pro aliquibus edificis antiquis: vñ erat in eis dare qñ possessionē et p̄prietatē: secus quādo obligatio esset mere psonalis. In primo intellectu cōueniūt omnes: et tūc litera est clara

a ¶ Sebast. Sapia. ¶ Personā procuratoris. Istud tamē fallit qñ causa esset pmissa summarie et d; plano. et sine figura iudicij: tūc em po test ferri snia verbis directis cōtra dñm: s; nunq̄ fuit in iudicio. sed pcurator. ita Bar. in extranā. ad reprimē. vt in x. figura. circa finem. sequit Luma. in. l. furioso. ff. de re iud. et hec decisio obseruat sicut euangelij: s; do. Jas. i. l. stipulatio ista s. si stipuler. col. vi. ff. de ver. obli. l; ipe conetur re probare.

et debet intelligi q; ecclesia fuit restituta ad possessionem pristinā recipiēdi annuā pensionē. Sed pōt intelligi scōmodo etiā in obligatione psonali. vel qñ non apparet de qualitate obligationis: l; em nō sit dare possessionē: vel quasi ex annua p̄statione psonali: tñ imponitur quidā stat⁹ ad que pōt peti vt fiat restitutio: et hoc modo pōt intelligi iste tex. d; vt patet ex verbis s; m vbi papa nō restituit istam ecclesiā ad possessionem: sed in eum statum in quo erat prius et c. vt patet in fi. li tere. et hūc intellectū tenuerūt do. Ant. et d. Lar.

13 ¶ Pro quo allego gl. no. q. h. null⁹. que dicit q; excōicatus iniuste pōt agere vt ante oīa restituatur ad cōionem pristinā: et tñ ibi nō est dare possessionē vel quasi: sed potius est quidā stat⁹. Ex hoc inferē q; nō solum cū quis spoliat⁹ possessionē quasi pōt agere ad restitutionē. S; etiā cum immutat stat⁹ su⁹ violēter et iniuste pōt agere vt restituat⁹ ad pristinū statū. et facit optime i. ar. c. g. de resti. spo. vbi agit possessorie p libertate possessionis. et iste intellectus videt tenēd⁹ s; m bonā eqtatem iuris canonici. ¶ S; de iure civili et s; m subtilitatē etiā iuris canonici nō bñ video q; iste intellect⁹ possit sustēdari. nā si solui omni anno tibi decē nō tñ sequit q; sum obligat⁹ ad solvēdū in futurū vt per hoc tu p̄stituaris in possessione vel in statu percipiendi omni anno in futurū. Mā q̄libet p̄statio habet suū effectus. s. donatiōis. vñ d; non causat alius effectus vt oīa ex hō obligō in futurū. Ad hoc q; no. Bar. i. l. cū d; in re verso. ff. de vsu. ideo si cessio a solutiōe nō videt quō tibi cōpetat possessoriū. Ad istū tex. possit rñderi tenendo primū intellectū q; hoc fiebat solū nomine ecclesie: et sic erat obligatio realis. et ad materiā vide qd no. in. d. c. puenit. Et ex p̄dictis inferē ad qōnem quotidianā q; si tu pro certa re soluebas mihi omni anno pensionē: et nūc denegas soluere

f possum agere possessorie. vt hic. ¶ In glo. fi. in fi. no. p̄cedentē solu. facit ad id qd. s. dixi q; cōtra eū qui soluit occasiōe certe rei possum agere possessorie si nūc denegat soluere. ¶ Sed p̄tra tex. oppo. nā respectu pensionis vnica fuit petitio: q; petebat econom⁹ pensionē subtractā sibi restitui et papa in sentētia cōdēnauit in duob⁹. nā primo cōdēnauit in futuro. scō ad pensionē subtractā i p̄terito. Sol. Mo. tenet quod duplex est petitio: licet hoc nō dicat. ¶ Alī vt Inn. dicit q; ad illā petitionē veniebat accessorie pensio subtracta d; p̄terito. nā in interdicto vnde vi venit omnis cōmoditas adempta ratiōe spoliationis. vt no. in. c. grauis. de resti. spo. et in. l. j. s. hoc interdictū. ff. de vi et vi arma. et hec solutio bona: licet enī in interdictum vnde vi non detur pro re mobili. vt in dicto. s. hoc interdictum. et no. in capitu. pastoralis. de causa possessio. et proprie. tamen bona mobilia veniunt accessorie ad rem immobiliem subtractam. Unde si expulisti me violēter de domo et peto me restitui per interdictum ad illam domum: veniunt accessorie omnia vtensilia que erāt in illa domo: quia restituere est in pristinū

g Mis tamen talis p̄statio esset decēnalis: s; m Pau. de ca. cons. cccij. inci. in causanobiliū. tūc em sufficeret allegare titulū l; nō p̄batū. vt p̄ Anno. in. c. cum ecclesia. col. ij. de cā pos. et p̄prie. et Alex. qñ. c. iij. vo. iij. et consi. c. iij. vol. j.

h ¶ Sebast. Sapia. ¶ In futurū. Hoc etiā videtur p̄cedere si fuerit facta p̄statio per decennū in hac materia: q; in beneficiis ecclesiasticis p̄statio decēnalis non videtur titulū causa re ita vt quis possit cogi p̄stare. vt tenet Bal. in. c. contingit. col. xij. j. de do. et contu. sequitur do. Baso. in. l. fi. certis annis. col. pe. ver. septimo limita. C. de pac. l; cet aliter dicant apostillantes hic.

h ¶ Sebast. Sapia. ¶ Quia restituere. Vide Jo. de inno. i. c. examina ta. j. de iud. Anno. in. c. cum bone. j. de reli. de. alex. in. l. vendicatio. ff. d; rei ven. Lar. in cle. j. in. xj. oppo. vt li. non conte.

gelij: s; do. Jas. i. l. stipulatio ista s. si stipuler. col. vi. ff. de ver. obli. l; ipe conetur re probare.

¶ Economo. ad de anvaleat snia lata s; syndicum qui non fuit litē cōtestat⁹. Pau. de ca. qñ. cccxvij. in antiquis.

¶ Mo. istas glo. allegant istud dictū contra tenentes gl. in. l. j. ff. de edē. vbi d; q; si di

co me fuisse i possessione cēsus dñi te videor itētare solū possessoriū et non petitoriū: cōsuluit contra eos p̄ istū text. p̄ istum dictū abb.

¶ Cremona. vide i p̄silijs And. bar.

¶ Iste tex. Ad d; Ro. cōsi. cccxj. et vide cōsi. s. alle. in notabilibus.

¶ Ad pristinū statū. Adde Calderi. cōsi. xi. d; statu mona.

Zacharias.

¶ In futurum. Ad d; istos passus esse multuz intrinsecus: cōcludet q; p̄sumit quis ex curialitate tales annuā p̄stationē dedisse nisi d; alio

titulo appareat. vt per gl. in. l. sol. lēt. de offi. p̄cō. et leg. Floria. in. l. fi. cuti. in princ. ff. si fer. vēdi. Bal. in. c. j. s. si x. v. assall⁹ in ti. qd sit inue. et in addi. ad Spe.

in ti. de resti. spo. in vers. spoliat⁹ et ibi i Spe. s. nūc dicam⁹ vers. sed pone. Bart. in. l. cum de in re verso. in vlti. co. x. si. quero. ff. de vsur.

¶ In futurū. Hoc etiā videtur p̄cedere si fuerit facta p̄statio per decennū in hac materia: q; in beneficiis ecclesiasticis p̄statio decēnalis non videtur titulū causa re ita vt quis possit cogi p̄stare. vt tenet Bal. in. c. contingit. col. xij. j. de do. et contu. sequitur do. Baso. in. l. fi. certis annis. col. pe. ver. septimo limita. C. de pac. l; cet aliter dicant apostillantes hic.

¶ Quia restituere. Vide Jo. de inno. i. c. examina ta. j. de iud. Anno. in. c. cum bone. j. de reli. de. alex. in. l. vendicatio. ff. d; rei ven. Lar. in cle. j. in. xj. oppo. vt li. non conte.

¶ Mis tamen talis p̄statio esset decēnalis: s; m Pau. de ca. cons. cccij. inci. in causanobiliū. tūc em sufficeret allegare titulū l; nō p̄batū. vt p̄ Anno. in. c. cum ecclesia. col. ij. de cā pos. et p̄prie. et Alex. qñ. c. iij. vo. iij. et consi. c. iij. vol. j.

¶ In futurū. Hoc etiā videtur p̄cedere si fuerit facta p̄statio per decennū in hac materia: q; in beneficiis ecclesiasticis p̄statio decēnalis non videtur titulū causa re ita vt quis possit cogi p̄stare. vt tenet Bal. in. c. contingit. col. xij. j. de do. et contu. sequitur do. Baso. in. l. fi. certis annis. col. pe. ver. septimo limita. C. de pac. l; cet aliter dicant apostillantes hic.

¶ Quia restituere. Vide Jo. de inno. i. c. examina ta. j. de iud. Anno. in. c. cum bone. j. de reli. de. alex. in. l. vendicatio. ff. d; rei ven. Lar. in cle. j. in. xj. oppo. vt li. non conte.

¶ Mis tamen talis p̄statio esset decēnalis: s; m Pau. de ca. cons. cccij. inci. in causanobiliū. tūc em sufficeret allegare titulū l; nō p̄batū. vt p̄ Anno. in. c. cum ecclesia. col. ij. de cā pos. et p̄prie. et Alex. qñ. c. iij. vo. iij. et consi. c. iij. vol. j.

Sanonini. super prima parte primi.

a **U**n^o dūtaxat.
Adde Ro. conf.
ccclij. z. ccclxv.

b **U**nus solius.
Adde Ro. cōsil.
ccccxij.

c **S**ebasti. Sapia.

d **D**ispositio. ma.
teria hec tradit
ordinarie. i. c. cū
omnes. s. de p^osti.

e **S**ebasti. Sapia.

f **L**egitimus.
vide Cornetū pe
rū. in cōsil. cc. ad
evidentiā. per to
tum. in. iij. volu.

g **T**emporalia.
Quod papa nō
possit legitimare
quo ad tēporalia
nisi in terris sibi
subiectis tenuit
cōsulēdo solēnis
doctor. Papien.
p. Franc. de Cur.
p^oli. lxxij. xxv. co.
vers. iij. zc.

h **Q**uid aut impes
rator an quo ad
spiritualia possit
legitimare. Bar.
tenuit q^o nō. in. l.
qui in puincia. s.
diuus. ff. de ritu
nuptia. de vtraq^{ue}
materia vide am
plas remissiones
per do. Alexā. in
addi. ad Bart. in
d. s. diu. z in ma
teria vide omnis
no eūdē Francif.
Cur. in p^oli. xij. in
j. column. Aene.
falco.

i **Z**acharias.

k **T**u adde in q^o
tum iste q^oritvtrū
imperator possit
legitimare illum
q^o est de terris ec
clesie. z dicit bar.
tenere q^o nō. Tu
limitabis hoc di
ctū nisi talis quē
imperator legiti
mat esset schola
ris. q^o isto casu lz
esset in terris ec
clesie. tū q^o scho
lares i studijs pu
blicis sūt sub spe
ciali p^otectione im
peratoris valebit
talis legitimatio.
ita singu. Bal. in

statum reponere. **S**ed hoc z cōtra tex. opp.
nam interdictum vnde vi nō datur nisi pro reb^{us}
soli. id est pro rebus immobilib^{us} adherētib^{us} so
lo. vt in. d. s. hoc interdictū s^{ed} hic nō agebat^{ur} pro
reb^{us} immobilib^{us} s^{ed} pro iuribus incorp^oralib^{us}
que nō adherent solo. S^{ed} dicit Inn. q^o directum
interdictū vnde vi cōpetit p^{ro} reb^{us} soli modo p^{re}
dicto. sed vile interdictū cōpetit etiā pro iuribus
subtrahis. vt hic. Et d^{icit} vtile q^uā xba legis nō cō
ueniunt casui imminētis. sed mēs dūtaxat. vt ple
ne no. p. Cy. in. l. ex placito. C. de re. p^{ri}mu. Vel scōo
potest dici s^{ed} Inn. hic q^o agebatur officio iudi
cis. ar. in. c. h. de offic. iudi. vel posset hodie agi cō
dictione huius. c. querelaz. quod no. **T**racat
et hic Inn. qualiter perdat possessio iurū incor
poraliū p^{re}sertim iuris eligēdi. vide hic p^{er} eūdē.
Et de hoc vltimo sec^o respectu iuris eligēdi divide
per Sede. de se. cōsil. c. h. vbi recitat ordinate hec
dicta Inn. z ista sufficiant. **A**bbas.

l **E**ligentes sciēter indignū sunt p^{ri}uati po
testate eligēdi. z nu. 6. z. 11.

m **P**otestas eligēdi remanet penes nō delinq^uentes
licet numero pauciores. si vero omnes delinq^uit
deuoluitur ad superiorem. z nume. 12.

n **P**riuati potestate eligēdi an z quādo possint p^{ro}
alios vocari ad eligendum. z nume. 9. z. 11.

o **E**xtranei p^{oss}unt admitti ad eligendum si aliq^u volūt.
Eligentes nō possunt compromittere in aliq^uē
ius eligēdi si vnus dissentiret.

p **L**egitimus per rescriptū pape potest in episco
pum promoueri. z nu. 7.

q **L**egitimus per papā an succedat in t^{em}poralibus.
Episcopalis dignitas non venit appellatiōe di
gnitatis in materia stricta.

r **D**ispensatus in minori dignitate nō videt dispē
satus ad maiorem.

s **L**egitimari an possit per papam natus ex fratre
z sorore.

t **L**egitimus an succedat in feudo.

u **S**uspensio a beneficijs quos effectus pariat.

v **E**lectio facta a p^{ri}uandis an valeat.

w **E**xtranei non vocati venientes ad aliquod col
legium possunt per vim repelli.

x **D**omin^{us} quibus denegatur accessus rei sue licit
um est frangere ostia.

y **U**m vintonen. **E**ligentes

z **S**ciēter indignū p^{ri}uati sunt p^{ro}ptate eligen
di in electione que primo occurrit faciēda. h. d.
Diuiditur principaliter in tres partes. In p^{ri}ma
ponit vota eligentium diuisa z allegationes vni
us partis. In scōda ibi. illi vero. ponit allegatiōes
alterius partis. In tertia ibi. nos igitur. ponit
sūas. **C**asus s^{ed} alius ponit p^{ro} gl. i. **C**ho. j. q^o ali
q^u de capitulo eligētib^{us} sciēter indignū p^{ro}ptas
nō recedit a capitulo p^{ro}pter indignitatē z delictū
quorū dā. s^{ed} si residet penes alios q^u nō delinq^uit.
lz pauciores numero. z isti respēntat totū cap^{it}lū.
sec^o aut vbi oēs electores delinq^uerūt. tūc em^o p^{ro}
p^{ri}e fit p^{ro}ptas deuolutio. et vtrūq^{ue} dictū p^{ro}bat. s.
e. bone. dic vt lati^{us} ibi vixi. vñ vt dicit hic pe. diffe
rentia est inter ius residētie z ius deuolutionis
p^{ro}ptas. **D**euolutio p^{ro}ptas fit cū oēs delinq^uit.
q^u tūc capitulū p^{ro}dit potestātē eligēdi. residētiave
ro fit q^uā aliq^u de cap^{it}lo delinq^uit p^{ro}pter q^u p^{ri}uā
tur p^{ro}ptate eligēdi. nam tūc potestas p^{ro}p^{ri}e nō de
uoluit. sed residet penes nō delinq^uentes cōstitue
tes totū cap^{it}lū. nā quādamodū in casu mortis na
turalis aliquo t^{em} de vniuersitate remanēte p^{ro}ptas
nō deuoluit. sed d^{icit} residere penes sup^{er}stites et fit
vñ dūtaxat. vt in. l. sicut. ff. q^u cuiusq^{ue} vni. no. in
c. gratū. s. tit. p^{ro} ita z in casu p^{ri}uatiōis p^{ro}pter des
lictū. habentur em^o isti p^{ro} mortuis. arg. xvi. q. j. in
s. ecce. **S**ecūdo no. q^u hi penes quos residet
potestas cap^{it}ularis possunt p^{ri}uatis a iure p^{ro}
pter eorum delictū cōicare potestātē eligēdi nō
ergo inhabilitant illi p^{ro}ptas sed solū p^{ri}uant q^u
quidē p^{ri}uatiō cū cedat in fauorē nō delinq^uent
tius penes quos residet potestas potest ab eis re
mitti. z ad hoc quotidie al^{ter} iste tex. **S**ec^o aut vbi

isti essent inhabilitati seu ab officio suspēsi. quia
tunc nō possent per alios habilitari. vt i. c. cū di
lect^{us}. de cōsue. z in. c. illa. z q^u ibi no. j. e. facit cle.
vt hi q^u de eta. z quali. Sicut em^o possunt illi de
capitulo extraneos admittere ad eligendū vna
cū eis. z i. c. cū ecclia sutrina. de cau. pos. z p^{ro}p^{ri}e.
ita p^{oss}unt admittere istos de collegio. lz eavice sint
p^{ri}uati iure eligēdi p^{ro}pter ipso^{rum} indignitatē. **A**n
aut maior pars possit admittere extraneū vel p^{ro}
ea vice p^{ri}uatiū inuita minori parte. vide Jo. an.
post Cōpo. i. c. scriptū. j. eo. vbi nō p^{ro}cludit q^u nō.

b **Q**uoniam vni^{us} soli^{us} b<sup>ono dictio obuiat dispositio
ni oim. ar. in re. cōi. de reg. iur. lib. vi. z in. l. sabini^{us}.</sup>

c **E**x hoc nō. casum in quo dispositio
maioris partis de vniuersitate non p^{re}ualet di
spositioni seu dictioni minoris partis. q^u vñ cō
tra. c. i. de his q^u sūt a m^ona. par. ca. z. l. q^u maior. ff. ad
muni. **S**ed dic^{it} ista p^{re}cedere in negotijs spe
ctātib^{us} ad vniuersitatē. z vbi causa subest dispo
nēdi ita q^u necessitas vel utilitas suggerit dispo
maioris partis. s^{ed} vbi ista cessant op^{er}z q^u oēs sint
in concordia. ita no. voluerūt gl. z Inn. in. c. cum
oēs. de p^{ro}sti. **I**dē dic^{it} vbi id de quo agi^{us} spectet ad
singulos. ius em^o z p^{ro}ptas eligēdi spectat ad quēli
bet de vniuersitate p^{ro} parte. vñ interest cuiuslib^{et}
ne forinseci admittant^{ur} ad eligēdū. cū plurib^{us} ad
missis min^{us} valeat vox cuiuslib^{et}. ar. in. c. cū. z. l. d.

d **D**elictū. **I**dem etiā dixerūt doc. in. c. scriptū. z i. c.
q^u p^{ro}pter. j. e. q^u nō possunt oēs de collegio vno
p^{ro}dicte p^{ro}mittere in aliq^uē p^{ro}ptate eligēdi. q^u
non p^{oss}unt isti ius singulorū deteriorare eis inui
tis. facit q^uo in simili no. in. l. j. C. q^u sit lon. consue.
Secus d^{icit} compo. in. c. scriptū. si maior pars vult
aliq^u s^{ed} introducere p^{ro} p^{ro}lio habendo. tūc em^o p^{ro} di
ctio minoris partis non ob. ar. c. obestib^{us}. l. xij.
di. **N**am hoc casu nō deterioratur ius singulorū.
sed p^{ro} mouet utilitas collegij z iuris cōsilio obtē
perat. de quo in. d. c. obestib^{us}. **E**t **I**dē no. ar.

e **O**pti. ex text. q^u legitimatus p^{ro} rescriptū p^{oss}it p^{ro}
moueri ad dignitatē episcopalem. si legitimatio
fuit facta p^{ro} sedē apostolicā. q^u t^{em} hic quedā glos
sel^{us} a que est sing. q^uo an sit verū indistincte sup^{er} eā
subi^{ect}ā. **E**t ex hoc z tex. collige papā posse legiti
mare laicū. q^uo est indubitātū quo ad dignitates
ecclesiasticas. vt in. c. per venerabilē. z q^uo ibi not.
q^u fil. sint legit. **A**n aut p^{oss}it talis legitimatio q^u ad
successionē z alia t^{em}poralia. dic^{it} vbi dixi. **E**t **I**dē

f **N**o. q^u p^{ri}uati p^{ro}ptate eligēdi possunt repelli ab ele
ctionis actu per viā exceptiōis. cū em^o isti sint p^{ri}
uati ipso iure nō est opus q^u ferat sūa. q^u incōti
nēti p^{ro}ptas incepit residere penes alios. vñ valeret
electio ab alijs facta. lz nulla p^{re}cesserit licentiā vel
declaratio sup^{er} aliorū p^{ri}uatiōe. vt apte colligit
ex. c. bone. z. c. dudū. s. e. nā ibi electio facta a pau
ciorib^{us} q^u nō deliquerāt p^{ro}ualuit electiōi maioris
partis q^u deliq^uerat nulla p^{re}cedente sup^{er} delicto seu
p^{ri}uatiōe sūa p^{ro}uatiua seu d^{ec}laratoria. **A**ltimo
no. ex fil. l^{et} q^u eligētes sciēter indignū nō sunt p^{ri}
uati p^{ro}ptate eligēdi p^{ro} totā illā vacationē. s^{ed} i^{us} p^{ri}ma ele
ctiōe q^u occurrit faciēda dūtaxat siue illa habue
rit effectū siue nō satis est em^o q^uo illi fuerūt p^{ri}uati
p^{ro}ptate eligēdi in p^{ri}ma electiōe. **E**x **I**dē em^o purgatū
fuit eorū vitiū. **A**n. tēuerit oppositū. vt. j. di
cā. s^{ed} p^{re}cedēs dictū ē cōe z p^{ro}sonat huic l^{et}. z sequit^{ur}
etiā gl. in. c. si electio. de elec. li. vi. sup^{er} ver. integrū.
q^u idē notabiliter dicit in casu p^{ri}uatiōis p^{ro}pter
negligētiā. vt solū negligētes sint p^{ri}uati p^{ro}ptate eli
gēdi vel p^{ro}ferēdi in p^{ri}ma electiōe vñ collatiōe q^u oc
currit faciēda. z siue illa habeat effectū siue non
p^{ro}ptas incipit residere penes oēs. nā si i^{us} p^{ri}uatiōe p^{ro}
delictū hoc p^{ro}tingit. vt hic forti^{us} idē dicēdū in p^{ri}
uatiōe p^{ro}pter negligētiā. nā dol^{us} p^{ro}ponderat cul
pe seu negligētie. vt in. c. super l^{et}is. de rescri. cū si.

g **I**n gl. in x. p^{ro}meruit. in fi. no. hāc gl. sin. sentit
em^o apte q^uo p^{ro} dixi. s. legitimatū p^{ro} rescriptū aplicū
posse eligi ad dignitatē ep^{iscop}alē. **C**ōtra hoc dictum
gl. vñ facere tex. in. c. cū in cūctis. in p^{ri}no. s. e. vbi d^{icit}
q^u eligēd^{us} in ep^{iscop}o d^{icit} de legitio m^omonio nat^{us}
lz legitimat^{us} p^{ro} rescriptū nō fuit natus de legiti
mo m^omonio. cū illa q^ulitas legitimat^{us} referat^{ur}
ad tempus

aut. habita. co. ff.
C. ne si. pro pa. q^u
dictū refert z se
quif^{us} Phil. in. c.
duobus. s. de
m^oq. col. i. de ap.
z Card. Alex. in
c. per venerabilē.
col. cxi. j. qui filij
sint legitimi.

Anto. Francisc.

Ald istam ma
teriā nūquid pa
pa possit legiti
mare subditū im
peratoris in ter
ris ip^{er}ij. nō solū
quo ad spiritua
lia. sed etiaz quo
ad succedēdū in
tēporalib^{us}. **E**t est
magis cōis p^{ro}clu
sio q^u sicutū quia
iste scholaris vo
luntarie iurisdic
tionis. tum quia
papa haberet in
risditionē etiā in
laicos habitu. et
pater allicia^{us} de
ducit. maxime vo
lētē eo qui legiti
mat. vide plene
p^{ro} Ya. de zochis.
z Alexā. in. c. per
venerabilē. qui si.
sint legi. hic alle.
licet Inn. ibi. et
Bal. in margari.
super Inn. in x.
legitimari. vers.
scōo videat dubi
tare se. z vide Jo.
de lig. in tract. de
sent. excōi. in pe.
chart.

De impatore
autē vtrū possit
legitimare in ter
ris ecclesie z sub
ditos pape quo
ad t^{em}poralia. z possit
legitimare filios
clerici. vide ibidē
z cōsului al^{ter} q^uo
sic q^u ista quali
tas potestatis le
gitimandi inheret
dignitati pontifi
cali z imperiali z
plura alia.

Et adde q^u le
gitimatio fingit
retro. nō solum a
natiuitate. s^{ed} etiā
a cōceptione. ita
Bal. i. addi. spec.
in titū. de procu.
ver. s^{ed} m^o stylum. z
vide Bar. in. l. ij.
ff. de vul. z pupil.
z Bar. in. l. gall^{us}.
s. z quid si tātū.
de liber. z posth.
z vñ Jo. de imo.
in. l. ex facto. in. p.
col. de vulg. z pu
pilla.

Bormita. super Prima parte primi.

Zacharias.
a In prima electione. Adde Card. mado. in suo trac. de ele. parte. i. c. q. in gl. fin. et Bertha. de firmo. in tracta. de episco. parte i. li. j. q. xiiij.
b Cuius protestatione. Adde qd si propter potentiam non audent protestari et an talis protestatio sufficiat cum dubitatur an aliqui sint suspensura qd sunt ineligibiles. Ol. dra. c. o. s. c. l. x. v. j. Anto. Francisc. Et de ista protestatione in iurisdictione quid operetur quos effectus producat vide per bar. in l. n. solui. in s. morte. ff. de ope. no. n. Et vide. d. Ant. do. Abb. Imol. And. Ric. et Fel. in c. cu. ad. s. de constituti.
c Sed quo. vide Bart. in l. i. s. ne cessario. ff. de mul. v. tris. no. faciunt no per Barro. et Alex. in l. i. s. n. tiatio. ff. de ope. no. num. vbi tangunt qd liceat destruere edificatum in solo suo propria auctoritate.

essensum: vel forte fuit electio cassata quia ignoranter elegerat indignum. Et tunc potestas residet penes eosdem electores: ita qd habet aliud tempus integrum ad iterum eligendum, ut est hodie tex. in d. c. si electio. Quarto casu qd aliqui sunt priuati aliqui non. Ista est materia nostra: In qua dicendum qd aut illi qui non sunt priuati elegerunt ex intervallo post electionem illorum qd sunt priuati: et tunc sunt omnes per istam electionem siue habeat effectum siue non est purgatum vitium eorum delinquentium. Quia ita fuit scda electio. Unde si iterum habent eligere debet oēs vocari cum ista sit tertia electio. et hoc clare probatur in litera. Sed tu limita istud dictum nisi isti qd erant priuati elegerint scienter indignum. Nam tunc potestas non redit ad priores sed deuoluitur ad superiores: quia cum isti representarent totum capitulum. ut. s. dixi: succedunt iura que dicunt qd potestas deuoluitur ad superiores, si omnes de capitulo eligunt scienter indignum. Et hanc opi. firmat glo. si. et secuti sunt ibi cōter doc. in. c. bone. s. e. Aut isti qui non erant priuati elegerunt eodem contextu cum his qd elegerunt scienter indignum. Et hoc casu insurgunt varietates in qua electione debeat habere locum pena delinquentium. Cōpo. hic sentit et tunc qd si ista electio non potest habere locum non debet habere effectum: quia poterunt isti non priuati eligere de nouo priuatis non admissis. et sic sentit cum opi. Tan. Quasi non censetur scda electio illa qd cōcurrit eodem contextu cum electione delinquentium. Nec glo. in effectu variat ab isto intellectu: sed solum negat qd iste due electiones facte de decano et pētoze fuerint facte eodem contextu. Resert tū Cōpo. alios tenuisse oppositū ut ista electio facta a non priuatis cēseatur scda. Et sic siue sit facta eodem contextu siue non: sic in alia electione qd occurrit scda deberet priuati admitti: quia fuit illorum vitium purgatum per electionem factā a non priuatis quā impugnare non poterat. Licet ex aliquo intrinseco accidit non habuerit effectum. et iste intellectus plus placet Host. et Jo. an. et vñ cū eo trāsire do. Ant. et facit sūm Jo. an. iste tex. in eo qd dicit qd isti pētozes solum priuati in scda electione. Jo. cal. impugnat hūc intellectū. nā sequeretur qd delictum priuatorum non esset punitū. nā si alia electio facta eodem contextu non habet effectum in nullo punirent illi qui elegerunt scienter indignum ex quo sunt admittendi in alia electione. Nam idē cōtingeret si ignoranter elegerint indignum. et est bona cōsideratio et mihi placebat anteq̃ eā vidissem non tū posui aliquē intellectū. Sed ego p concordia dicerē sic qd aut electio facta eodem contextu a non priuatis recipiebat validitatem ex delicto priuatorum. puta qd isti non priuati cōstituebant minores partē capituli: ita qd ex delicto illorum dūtaxat fuit valida: et tūc licet non habuerit effectum: puta quia electus cōsentire noluit vel renuntiauit vel quid simile et non potest negari quin vitium illorum delinquentium sit purgatum per istā electionē. nā pena habuit locū suum: quia tunc potestas residet penes alios non priuatos. et recipit ista electio validitatem suā ex delicto illorum: ergo non debet excludi ab illa electione si propter aliquod accidens illa electio non potuit habere effectum. ar. op. hic. Aut electio istorum non priuatorum erat valida absq̃ delicto illorum qui elegerunt scienter indignum: puto qd fuerat facta a maiori parte capituli. et tunc pcedit opi. Cōpo. et sequacium ut isti qd elegerunt scienter indignum priuati potestate eligendi in prima electione que occurreret in eadē ecclesia scda. Sine ista electio facta a non priuatis habuerit effectum siue non: quia si diceremus contrariū illi delinquentes non priuarentur potestate eligendi: et sic effugerunt penā iuris. non enim potest dici qd propter istā electionē factā eodem contextu sit purgatum eorum vitium. Cū ista electio valuisse etiam si illi elegerint indignum ignoranter. Nec fuerunt aliquando exclusi a capitulo cum iste due electiones fuerint facte eodem tpe. Et hec videtur ipsa veritas. Anus tamē tene qd vbiq̃q̃ scda electio facta a non priuatis non habuit integritatē suam qd

solum electores pueniunt ad tractatū electionis et infecto negotio recesserunt a capitulo. Nō p hoc dicit purgatum delictum priuatorum ut admittant in sequenti tractatu: quia iura priuati istos presumptos prima vice potestate eligendi: ut hic et in. c. cū in cunctis. s. e. Verba autē debent intelligi cum effectu: ut in. c. relati. de cle. non resi. et in. l. i. s. fin. ff. qd quisq̃ iur. purgat ergo vitium cum per alios ad quos est deuoluta potestas fuit puentū ad ipsam electionē cū integritate sua l3 ex aliquo accidenti non habuerit effectum. licet Tan. hic aliud senserit: sed primū verius et tenet. d. Ant. et per hoc hñ clare intellectus huius capituli. Sed contra tex. et positionē casus quā gl. i. facit opp. si eligētes pētoze. elegerint eū per impressionē: ut dicit in prima gl. ergo etiam ipsi erant priuati seu priuati potestate eligendi: ut in. c. quisq̃. s. jo. Sol. dicit Jo. an. qd illud. c. quisq̃ non emanauerat tpe huius capituli. Vel potest dici sūm eū qd illud procedit qd electores sponte consentiunt impressioni et abusi laicorum. Qd autē hic dicit pcedit qd per metum pueniunt ad illā electionē. Vel tertio illud. c. logitur in impressione laicorum hic: quia forte intercessit impressio clericorum. et quibet solutio potest tolerari.

14 Extra gl. querit hic Inn. inter cetera qd si priuati veniunt ad eligendum cum non priuatis nunquā possint ab istis non priuatis violenter expelli. et concludit qd non. sed si non priuati eos aliter excludere debent illos admittere cum ptestatione et ptestatio pseruabit ius illorum. Non obstat si dicat qd anteq̃ declarent priuati debent eorum gesta valere ex quo tolerantur. viij. q. iij. nonne. et in. l. barbarius. ff. de offi. preto. qd illa pcedit sūm Inn. in his que cōpetunt ratione publici officij: sed electio spectat ad canonicos non ratione publici officij: sed iure priuati: qd no. Quasi velit qd canonici in eligendo non exercēt officij publici: et ideo quantuncūq̃ canonici tolerant: si tū in veritate potest probari qd ipsi erant priuati potestate eligendi: puta qd erant excoicati suspēsi vel aliter priuati eorum electio declarabitur nulla ex defectu potestatis. Nec proderit dicere qd tolerant in illa potestate: quia tolerantia solum operatur ratione publici officij. Et de hoc no. in. c. cum dilectus. de consue. et. s. jo. nihil est. et. c. illa. Sed quo ad pcedens dictum nū qd pnt violenter excludi per non priuatos puto aliter et melius distinguendum qd aut notorie constat qd illi sint priuati: et tunc poterunt violenter illos excludere. quia molestant istos qui representant totum capitulum in ista quā possessione eligendi: vñ non dicunt isti violentiam inferre sed potius se defendere in quā possessione eorum. Nam vñ vi repellere l3. in. c. olim. el. j. de r. sti. spo. c. si vero. de sent. exc. c. significasti. de homi. cum si. et hanc opi. aperte in similibus terminis tenuit Bar. in l. i. s. hoc interdicto. ff. de rei. act. qd priuati ibi dicit qd si forinsecus non de vniuersitate vult interesse vniuersitati potest violenter expelli de vniuersitate: et turbat ipsam vniuersitatem in quā possessione sua. et de hoc optime facit tex. in. d. s. hoc interdicto et vide ad materiam qd dixi in. c. i. de immu. ecclie. Vbi post doc. plene examinam an liceat epō qui non recipit ab ecclesia subiecta ad pcuracionem debitā frangere ostia domus ecclesie et violenter intrare. et qd de canonis qd non admittunt ad eccliam ad capitulum iniuste: et idē in similibus terminis et dic vt ibi dixi. Si aut non esset notoriū qd isti essent priuati: tūc serua dictum Inn. no. p quo adduco bo. tex. in. c. cū sūm leges. de here. li. vi. vbi habet qd l3 aliqui sint priuati ipso facto bonis suis puta qd heretici vel inuoluti crimine lese maiestatis. Nō debent eorum bona occupari anteq̃ pcedat scia declaratoria qd ipsi inciderunt in penā iuris. ita in pposito. S3 habebunt hoc casu non priuati duplicem viam. Primo practicam Inn. vt pcedat ptestatio. s. e. cum ana. Scdo qd p superiorem faciant declarari illos esse priuatos. ut in. d. c. sūm leges. de here. li. vi.

- 1 Eligens scienter indignum suspenditur a beneficiis per triennium.
- 2 Mala vita prelati inducit malam presumptionem contra totam ecclesiam que ipsum tolerauit. Abbate remoto propter eius malam administrationem. non succedit conuentus ecclesia vacante. quia presumitur contra ipsam.
- 3 Monachus hodie non potest esse delegatus. nisi papa ex certa scientia sibi deleget.
- 4 Acta facientia mentionem quod testis intraverit faciunt plenam fidem.
- 5 Sollicitas electores pro sua electione facit se indignum ad illam dignitatem. Simoniacus dicitur etiam ille qui emittit preces pro sua promotione. Clericus pauper impetrans beneficium non dicitur ambitiosus.
- 6 Testis in actu qui potest videri et audiri debet deponere videri et audiri.
- 7 Princeps scienter promouens indignum motu proprio videtur ipsum habilitare. secus si ignoranter: quia motus proprius principis non confirmat gratiam contra intentionem principis concedentis.
- 8 Suspensus a beneficiis propter malam electionem intelligitur ab illis que habet in ecclesia contra quam deliquit. Suspensus ad beneficium habenda propter malam electionem intelligitur quod non possit habere in illa ecclesia contra quam deliquit.
- 9 Conspirantes contra prelatum: an prohibeatur esse testes contra statum ecclesie.
- 10 Testis dicens aliquid se qua pena venit puniendus. vide. j. p. discursus.
- 11 Infamia facti non solum priuat quae a beneficiis obtinendis sed obtentis. Infamia debet purgari contra infamatum.
- 12 Confessio facta in vno iudicio facit fidem in alio iudicio.

Acta facta

Totius ecclesie. Adde vt per Ol. 2. c. lxxviii. et an ex malavita prelati presumat contra totam ecclesiam. vide Ancha. consil. clv. Anto. Francisc. Et dicitur qd mala vita prelati inducit presumptionem contra totam ecclesiam. Iuxta illud dictum in psalmo. Tu sanctus sanctus eris etc. In psalmo. xvi. et vide qd habet in c. cum ad monasterium. d. sta. mona.

Effe delegatus. Adde videndum de de. ro. decisio. c. ix. in antiquis. de rescrip. Cald. consilio. h. v. de offi. deleg.

Testis iurat. Adde videndum Old. 2. c. lxxviii. Ad d. qd notario actuario credit sine testibus. c. qm. 2. tra. falsas. et ibi doc. post Inn. j. de pba. et p. Bal. i. tract. de tabel. i. v. q. Quinimo dicitur Spe. dictum solene in ti. de test. s. j. xli. s. p. ne. et ibi Bald. in addi. i. x. si iudex qd post publicas attestaciones magis credit notario qd testi. dicitur non ita dispositum: qd dictum est notariū et paucis notum: et ita in proposito repio fuisse allegatum per elegantem doc. et dñm in eum dñz Paulū sagū de magnis de peru.

Aleas de falc. Anto. Francisc. Et de hoc qd a testis contradicit notario et infirmitate cui magis credatur et qd ex his vascillat fides istius meti et scripture notarh. vide bar. to. in l. i. et in l. si. ff. quemad. testa. ap. et Bal. et Sal. in l. in exercendis. C. de fide instru. et data paritate numeri: magis creditur notariis qd alijs testibus. ita Bal. in aut. sed cū testator. C. ad

Acta facta in vno iudicio non faciunt fidem in alio. Confessio procuratoris in vno iudicio non preiudicat domino in alio.

Confessio defuncti non nocet suo heredi si non habuit effectum contra defunctum. et confessio filij non preiudicat patri.

Clericus potest subijci torture vigore confessionis facte coram iudice seculari vt persistat in ea. Confessus in vno iudicio vtrum possit interpretari confessionem suam in alio iudicio.

Inquisitio afficit mitiori pena inquisitum qd accusatum.

Confessio spontanea mitius punitur quam coacta.

Er inquisitione.

Eligens sciēter indignū in ep̄m est ob hoc suspensus a bñficijs ecclesie p̄ triēniū. Nec pōt interim ad dignitatē illius eligi vel assumi. h. d. Proponit p̄fessionē p̄positi: ex q̄ infert. Scdō ip̄s indignā p̄motionē ibi: cū igit. Tertio mādāt ip̄m amoueri ibi: quo circa. Et pone casus huius. c. sic. Vacāte ep̄atu tholosano qdā fuit electus multis canonicis dī cētibus: tādē ei electio fuit cassata sine vitio p̄sonne. Interim iste electus dedit operā sollicitudo p̄ cibis alijs ex canonicis vt ip̄m eligerēt et illis q̄ in p̄ma electiōe sibi dixerūt p̄stitit iuramentū forte de p̄miādo eos in casu electiōis: q̄ tenuit post electionē cassatā domū ep̄alē p̄ quēdā canonicū vocatū mascaron q̄ erat etiā cācellari: et de mū istis p̄cedētibz fuit iste denuo electus in ep̄m ab oibz canonicis inter quos erat iste mascaron cōsciū simonie dilapidatiōis istius electi. Procedēte tpe anteq̄ esset lapsus triēniū a tpe electiōis: p̄posuit illi ecclesie tholosane fuit p̄motus in ep̄m cōuenariū. et iste mascaron fuit in p̄positū illi ecclesie substitutus. Demū orta graui infamia cōtra illū ep̄m tholosanū q̄ fuerat electus iniuste mō p̄dicto: papa p̄misit inquisitionē p̄ illū ep̄m et sup̄ statu ep̄atū abbati cisterciē. et duobz monachis mōtis frigidis q̄ formata tela inquisitionis tā ep̄m q̄ sup̄ statu totius ep̄atū receperūt inter ceteros istū mascaron in testē: q̄ iurat de posuit q̄ ille ep̄s tholosanū fuerat electus p̄cedētibz suis p̄ctibz et p̄stito iuramento modis p̄dictis: et q̄ ip̄emet mascaron tenuerat nomine ipsius post primā electionē cessatā domū ep̄alē expēdēdo reddidit et prouēctus de consensu illius. Hac depositiōe factā isti p̄missarij retulerūt negotiū pape q̄ aduertēs qd iste mascaron sciēter elegit indignū vt patebat ex sua depositiōe et p̄ p̄ctis erat suspensus a bñficijs illius ecclesie p̄ triēniū p. c. cū in cūctis. s. e. Indignū erat quē debere interim p̄moueri ad aliquā dignitatē illius ecclesie et ideo mādauit vt iste mascaron deberet remoueri ab officio p̄positure: et q̄ alij idoneus deberet assumi. Quid fuerit actū p̄tra illū iniuste electū nō habet hic: sed solū fuit posita hic decisio illius articuli q̄ faciebat ad titulū. Et Mo. i. ibi: sup̄ statu ep̄atus et ep̄i. argu. q̄ raro vel nūq̄ fit inquisitio p̄ prelatū quin etiā fiat sup̄ statu totius ecclesie: nā ex mala vita prelati insurgit presumptio p̄ totā ecclīā q̄ tolerauit eū. Pro hoc. c. q̄r et q̄ el. h. de acc. iuncto p̄ncipio cū fine. et c. cū. i. et a de re iudi. Debent em̄ canonici resistere prelato male administrati. ad hoc tex. iuncta glo. no. in l. qm. C. de appel. Minc alibi innuit tex. qd abbatē remoto p̄pter malā administrationē nō succedit cōuentus ecclesie vacante in administratione: sed p̄ superiorē dē deputari idoneus administrator: vt in c. si. in x. si aut dilapidator. j. de sta. reg. et pōt illud attēdari et in ecclesijs cathedralibus remoto plato aut p̄pter malā administrationē tacēte capitulo: et dic vt no. i. d. c. si. Et Mo. h. iuncta sup̄scriptiōe in qua scribit abbatē et duobz monachis: q̄ monachus pōt esse delegatus pape: h. nullā habeat prelaturā. qd p̄cedebat olim hodie aut secus: vt in c. statutū. j. de rescri. lib. vi. et in cle. et si principalis. e. tit. nisi papa p̄mitteret ex certa sciētia. limita tamē vt dixi. in c. causam

de iudi. Et Mo. i. ibi iurat asseruit. arg. q̄ per c. xba de scripta in actis talis testis iurat sic dicit et c. pbat iuramentū testis: h. scriptura videat enūtiatua: sed dic q̄ nihilominus facit fidē de iuramento: ex quo actus potuit iteruenire tpe scripture. ad hoc qd no. Inno. in c. qm. j. de pba. et

Bar. in l. theopopos. ff. de do. ple. Et Mo. q̄ sollicitas electores p̄ sua electiōe reddidit se indignos ad illā dignitatē. nā pbat ambitiosus et p̄t dicitur simoniac⁹ q̄ p̄ces emittit p̄ sua p̄motionē. et quo j. q. i. c. sunt nonnulli. et ea. cā. qd. vi. i. c. sicut is. Et

gnaliter circa istas p̄ces et an et qm̄ sint licite. vi. d. gl. no. et doc. in c. tuā. de eta. et quali. Et addo ad p̄dicta gl. no. in c. si. de p̄ces. p̄eb. li. vi. q̄ dicit nō esse ambitiosum nec dānosū q̄ pauper clericus sibi impetret bñficiū. ar. in c. cū h. de p̄eb. sed de qm̄ d. ita instare q̄ eligat ad dignitatē q̄ aliā vt p̄curare p̄pter ambitionē et nō p̄pter paupertatē. si tñ desideraret: vt possit p̄desse p̄nnis: forte hoc nō esset dānādū. et ita pōt intelligi. c. q̄ ep̄atū desiderat. vii. q. j. et vide qd ibi no. Archi.

Et Mo. ibi se vidisse pariter et audiuisse q̄ vbi res sup̄ q̄ testis deponit est p̄ceptibilis duplici sensu visus vel audit⁹ vel alijs sensibus: d. testis deponere p̄ vtrūq̄ sensum: sensus tñ visus est generalis ad oēm sensum p̄ter visionē mētālē. de q̄ vide bo. gl. et no. i. q. i. c. testes. et cōcordat huic c. h. de cōsue. Et Mo. q̄ iuramentū p̄stitū electoribus ante electionē p̄sumit illicitū: vt. i. iurās ex pacto eligat. Et Mo. q̄ intrusus in aliqua dignitate nō pōt ad illā eligi et eligētes puniunt tāq̄ eligētes sciēter indignū: hic em̄ ad cōcludēdam indignitatē electi pōderat q̄ ip̄se ante electionē validā tenuit domū ep̄alē p̄ ipsū mascaron q̄ expēdebat de volūtate ip̄s electi: talis enim intrusus cōmittit furtū b̄m Inn. q̄ cōtrectat rez alienā inuito dñō. d. quo vide bo. tex. iuncta gl. in c. dñdū. j. eo. An aut valeat p̄uio facta de intruso nulla mētōe habita de intrusione. profecto si esset facta ad instātiā intrusi nō valet tanq̄ surreptitia: q̄ si papa sciūisset verisimiliter sibi de illo bñficio nō puidisset. vñ fuit tacitū id quo expresso papa saltē nō ita de facili gratiaz cōcessisset. iustū h. surreptionē inducere: vt in c. postu lasti. de rescri. j. s. si p̄nceps motu p̄prio puidisset: tñc puto valere q̄ videt p̄nceps p̄mouēdo sciēter indignū illū habilitasse. ad hoc qd leg. et no. in l. quidam consulebant. ff. de iudi. et in l. idē vlpianus. s. j. ff. de excu. tu. per Bal. in repe. l. barbarius. ff. de offi. p̄ret. facit q̄ no. Inn. in c. diuersis fallacijs. de cle. cōing. et in c. veniēs. de si. p̄sb. Si aut ignoranter tñc posset attentari p̄uisionē esse nullā ex defectu intētiōis principis: q̄ non est verisimile q̄ p̄nceps sciēter intruse puidisset. motus aut p̄prios nō cōfirmat gratiaz p̄tra intētiōē principis cōcedētis: de quo vid q̄ no. Jo. an. in c. si motu p̄prio. de p̄eb. li. vi. et Jo. cal. in c. cū diler. de iure pa. tenet dñi de ro. in eorū quadaz dec. Quid aut cū executor apostolic⁹ cōfert bñficiū indigno p̄sertis notorio an teneat collatio. vide pulchre p̄ Inn. in c. inter dilectos.

Et Mo. vl. q̄ suspensus a bñficijs ex eo qd indignū plātū eligi nō pōt durante suspēsiōe p̄moueri et ad aliquā dignitatē. Aduerte tñ qd cū in cūctis. in. s. clerici. s. eo. vbi ponit hēc pena suspēsiōis recipit aliq̄s limitatiōes et restrictiōes. Pro em̄ nō h. locū illa pena nisi in electiōibz ep̄orū et superiorū. in inferioribz vero dignitatibz puniunt electores pena arbieraria. de q̄ vide tex. cū gl. in c. si cōp̄missarij. j. e. li. vi.

Scda restrictio q̄ illa pena suspēsiōis restringit ad bñficia dñtāt q̄ isti eligētes indignū habebant i eadē ecclīā ad quāz fuit factā electiō: nō at extēdit ad bñficia aliarū ecclīarū: vt sic solū puniant in bñficijs habitis in illa ecclīā q̄ quā deliquerūt: vt est tex. in d. c. si p̄promissarij. Ex quo inferit ad notabile limitationē istius. c. vt quēad modū suspēsiō quo ad bñficia habita restringit ad bñficia illius ecclīe: ita et i habilitas ad habēda durate suspēsiōe causet solū respectu illius ecclīe

Et Mo. i. ibi iurat asseruit. arg. q̄ per c. xba de scripta in actis talis testis iurat sic dicit et c. pbat iuramentū testis: h. scriptura videat enūtiatua: sed dic q̄ nihilominus facit fidē de iuramento: ex quo actus potuit iteruenire tpe scripture. ad hoc qd no. Inno. in c. qm. j. de pba. et

Bar. in l. theopopos. ff. de do. ple. Et Mo. q̄ sollicitas electores p̄ sua electiōe reddidit se indignos ad illā dignitatē. nā pbat ambitiosus et p̄t dicitur simoniac⁹ q̄ p̄ces emittit p̄ sua p̄motionē. et quo j. q. i. c. sunt nonnulli. et ea. cā. qd. vi. i. c. sicut is. Et

gnaliter circa istas p̄ces et an et qm̄ sint licite. vi. d. gl. no. et doc. in c. tuā. de eta. et quali. Et addo ad p̄dicta gl. no. in c. si. de p̄ces. p̄eb. li. vi. q̄ dicit nō esse ambitiosum nec dānosū q̄ pauper clericus sibi impetret bñficiū. ar. in c. cū h. de p̄eb. sed de qm̄ d. ita instare q̄ eligat ad dignitatē q̄ aliā vt p̄curare p̄pter ambitionē et nō p̄pter paupertatē. si tñ desideraret: vt possit p̄desse p̄nnis: forte hoc nō esset dānādū. et ita pōt intelligi. c. q̄ ep̄atū desiderat. vii. q. j. et vide qd ibi no. Archi.

Et Mo. ibi se vidisse pariter et audiuisse q̄ vbi res sup̄ q̄ testis deponit est p̄ceptibilis duplici sensu visus vel audit⁹ vel alijs sensibus: d. testis deponere p̄ vtrūq̄ sensum: sensus tñ visus est generalis ad oēm sensum p̄ter visionē mētālē. de q̄ vide bo. gl. et no. i. q. i. c. testes. et cōcordat huic c. h. de cōsue. Et Mo. q̄ iuramentū p̄stitū electoribus ante electionē p̄sumit illicitū: vt. i. iurās ex pacto eligat. Et Mo. q̄ intrusus in aliqua dignitate nō pōt ad illā eligi et eligētes puniunt tāq̄ eligētes sciēter indignū: hic em̄ ad cōcludēdam indignitatē electi pōderat q̄ ip̄se ante electionē validā tenuit domū ep̄alē p̄ ipsū mascaron q̄ expēdebat de volūtate ip̄s electi: talis enim intrusus cōmittit furtū b̄m Inn. q̄ cōtrectat rez alienā inuito dñō. d. quo vide bo. tex. iuncta gl. in c. dñdū. j. eo. An aut valeat p̄uio facta de intruso nulla mētōe habita de intrusione. profecto si esset facta ad instātiā intrusi nō valet tanq̄ surreptitia: q̄ si papa sciūisset verisimiliter sibi de illo bñficio nō puidisset. vñ fuit tacitū id quo expresso papa saltē nō ita de facili gratiaz cōcessisset. iustū h. surreptionē inducere: vt in c. postu lasti. de rescri. j. s. si p̄nceps motu p̄prio puidisset: tñc puto valere q̄ videt p̄nceps p̄mouēdo sciēter indignū illū habilitasse. ad hoc qd leg. et no. in l. quidam consulebant. ff. de iudi. et in l. idē vlpianus. s. j. ff. de excu. tu. per Bal. in repe. l. barbarius. ff. de offi. p̄ret. facit q̄ no. Inn. in c. diuersis fallacijs. de cle. cōing. et in c. veniēs. de si. p̄sb. Si aut ignoranter tñc posset attentari p̄uisionē esse nullā ex defectu intētiōis principis: q̄ non est verisimile q̄ p̄nceps sciēter intruse puidisset. motus aut p̄prios nō cōfirmat gratiaz p̄tra intētiōē principis cōcedētis: de quo vid q̄ no. Jo. an. in c. si motu p̄prio. de p̄eb. li. vi. et Jo. cal. in c. cū diler. de iure pa. tenet dñi de ro. in eorū quadaz dec. Quid aut cū executor apostolic⁹ cōfert bñficiū indigno p̄sertis notorio an teneat collatio. vide pulchre p̄ Inn. in c. inter dilectos.

Et Mo. vl. q̄ suspensus a bñficijs ex eo qd indignū plātū eligi nō pōt durante suspēsiōe p̄moueri et ad aliquā dignitatē. Aduerte tñ qd cū in cūctis. in. s. clerici. s. eo. vbi ponit hēc pena suspēsiōis recipit aliq̄s limitatiōes et restrictiōes. Pro em̄ nō h. locū illa pena nisi in electiōibz ep̄orū et superiorū. in inferioribz vero dignitatibz puniunt electores pena arbieraria. de q̄ vide tex. cū gl. in c. si cōp̄missarij. j. e. li. vi.

Scda restrictio q̄ illa pena suspēsiōis restringit ad bñficia dñtāt q̄ isti eligētes indignū habebant i eadē ecclīā ad quāz fuit factā electiō: nō at extēdit ad bñficia aliarū ecclīarū: vt sic solū puniant in bñficijs habitis in illa ecclīā q̄ quā deliquerūt: vt est tex. in d. c. si p̄promissarij. Ex quo inferit ad notabile limitationē istius. c. vt quēad modū suspēsiō quo ad bñficia habita restringit ad bñficia illius ecclīe: ita et i habilitas ad habēda durate suspēsiōe causet solū respectu illius ecclīe

Et Mo. i. ibi iurat asseruit. arg. q̄ per c. xba de scripta in actis talis testis iurat sic dicit et c. pbat iuramentū testis: h. scriptura videat enūtiatua: sed dic q̄ nihilominus facit fidē de iuramento: ex quo actus potuit iteruenire tpe scripture. ad hoc qd no. Inno. in c. qm. j. de pba. et

Bar. in l. theopopos. ff. de do. ple. Et Mo. q̄ sollicitas electores p̄ sua electiōe reddidit se indignos ad illā dignitatē. nā pbat ambitiosus et p̄t dicitur simoniac⁹ q̄ p̄ces emittit p̄ sua p̄motionē. et quo j. q. i. c. sunt nonnulli. et ea. cā. qd. vi. i. c. sicut is. Et

gnaliter circa istas p̄ces et an et qm̄ sint licite. vi. d. gl. no. et doc. in c. tuā. de eta. et quali. Et addo ad p̄dicta gl. no. in c. si. de p̄ces. p̄eb. li. vi. q̄ dicit nō esse ambitiosum nec dānosū q̄ pauper clericus sibi impetret bñficiū. ar. in c. cū h. de p̄eb. sed de qm̄ d. ita instare q̄ eligat ad dignitatē q̄ aliā vt p̄curare p̄pter ambitionē et nō p̄pter paupertatē. si tñ desideraret: vt possit p̄desse p̄nnis: forte hoc nō esset dānādū. et ita pōt intelligi. c. q̄ ep̄atū desiderat. vii. q. j. et vide qd ibi no. Archi.

Et Mo. ibi se vidisse pariter et audiuisse q̄ vbi res sup̄ q̄ testis deponit est p̄ceptibilis duplici sensu visus vel audit⁹ vel alijs sensibus: d. testis deponere p̄ vtrūq̄ sensum: sensus tñ visus est generalis ad oēm sensum p̄ter visionē mētālē. de q̄ vide bo. gl. et no. i. q. i. c. testes. et cōcordat huic c. h. de cōsue. Et Mo. q̄ iuramentū p̄stitū electoribus ante electionē p̄sumit illicitū: vt. i. iurās ex pacto eligat. Et Mo. q̄ intrusus in aliqua dignitate nō pōt ad illā eligi et eligētes puniunt tāq̄ eligētes sciēter indignū: hic em̄ ad cōcludēdam indignitatē electi pōderat q̄ ip̄se ante electionē validā tenuit domū ep̄alē p̄ ipsū mascaron q̄ expēdebat de volūtate ip̄s electi: talis enim intrusus cōmittit furtū b̄m Inn. q̄ cōtrectat rez alienā inuito dñō. d. quo vide bo. tex. iuncta gl. in c. dñdū. j. eo. An aut valeat p̄uio facta de intruso nulla mētōe habita de intrusione. profecto si esset facta ad instātiā intrusi nō valet tanq̄ surreptitia: q̄ si papa sciūisset verisimiliter sibi de illo bñficio nō puidisset. vñ fuit tacitū id quo expresso papa saltē nō ita de facili gratiaz cōcessisset. iustū h. surreptionē inducere: vt in c. postu lasti. de rescri. j. s. si p̄nceps motu p̄prio puidisset: tñc puto valere q̄ videt p̄nceps p̄mouēdo sciēter indignū illū habilitasse. ad hoc qd leg. et no. in l. quidam consulebant. ff. de iudi. et in l. idē vlpianus. s. j. ff. de excu. tu. per Bal. in repe. l. barbarius. ff. de offi. p̄ret. facit q̄ no. Inn. in c. diuersis fallacijs. de cle. cōing. et in c. veniēs. de si. p̄sb. Si aut ignoranter tñc posset attentari p̄uisionē esse nullā ex defectu intētiōis principis: q̄ non est verisimile q̄ p̄nceps sciēter intruse puidisset. motus aut p̄prios nō cōfirmat gratiaz p̄tra intētiōē principis cōcedētis: de quo vid q̄ no. Jo. an. in c. si motu p̄prio. de p̄eb. li. vi. et Jo. cal. in c. cū diler. de iure pa. tenet dñi de ro. in eorū quadaz dec. Quid aut cū executor apostolic⁹ cōfert bñficiū indigno p̄sertis notorio an teneat collatio. vide pulchre p̄ Inn. in c. inter dilectos.

Et Mo. vl. q̄ suspensus a bñficijs ex eo qd indignū plātū eligi nō pōt durante suspēsiōe p̄moueri et ad aliquā dignitatē. Aduerte tñ qd cū in cūctis. in. s. clerici. s. eo. vbi ponit hēc pena suspēsiōis recipit aliq̄s limitatiōes et restrictiōes. Pro em̄ nō h. locū illa pena nisi in electiōibz ep̄orū et superiorū. in inferioribz vero dignitatibz puniunt electores pena arbieraria. de q̄ vide tex. cū gl. in c. si cōp̄missarij. j. e. li. vi.

Scda restrictio q̄ illa pena suspēsiōis restringit ad bñficia dñtāt q̄ isti eligētes indignū habebant i eadē ecclīā ad quāz fuit factā electiō: nō at extēdit ad bñficia aliarū ecclīarū: vt sic solū puniant in bñficijs habitis in illa ecclīā q̄ quā deliquerūt: vt est tex. in d. c. si p̄promissarij. Ex quo inferit ad notabile limitationē istius. c. vt quēad modū suspēsiō quo ad bñficia habita restringit ad bñficia illius ecclīe: ita et i habilitas ad habēda durate suspēsiōe causet solū respectu illius ecclīe

legē fal. et ang. in aut. de testibz. in vltima co. Et ad de q̄ multū credit istro notarh. si als est fidelis i suo officio. vide Innoc. in c. illud de p̄sum. et Bal. in l. cū res. in fi. C. de proba.

Sebasti. Sapia. Juramentū testis. Vide not. p. Bart. et alios in aut. si qd i aliquo circa fi. C. de edēdo. Sel. in c. sicut col. xv. j. de re iudica. p. Moder. i. l. sciēdū. ff. de verbo. obli.

Promotiōe. Adde Ro. consil. cccxv.

An et qm̄ sint licite. Adde Inn. in c. tuā. in princ. j. de eta. et q̄. Archi. in c. sunt nōnulli. j. q. j. in c. moyses. vii. q. j. Bar. et doc. in l. j. ff. ad le. iul. de ambitu.

Sebasti. Sapia. Si dīderaret. Vide Bal. in l. si quēq̄. C. d. epi. et cler. et vide Fir. i. tracta. de ep̄o. in p̄ma parte libri tertij. q. lxx. vide Bar. i. l. vniuersi. C. de leg. li. x. vbi no. illū tex. p̄tra platos nostri tēporis qui nimia opera et ambitio ne p̄curat cardinalatū s. Deus bene prouidet.

Cōmittit furtū. Adde Oldr. consil. lxx.

Thanozmi. super Prima parte primi.

An sit verum.
Ado Old. cōsi.
ccclxxviii.

Sebasti. Sapia.
Si testis. Vis
tex. in. c. ad peti
tionē. j. de accus.
vbi do. Abb. alle
gat hunc tex. in
istū intellectum.
zacharias.

Eam habitis.
Ad dō bar. z post
eū Ya. rebuffi. in
linfamis. in pne.
z ibi in addit. ad
dictū rebuff. C. d.
de cu. li. x. Paul.
de ca. cōsi. cxcvi.

Lud. pon. in suis
lingu. in ver. infa
mia. Innoc. in c.
qualr. r. qñ. de ac
cu. Bal. in l. man
datū. C. manda. r.
Spe. in ti. deposi
ti. §. vii. ver. r. r.

Non est verū.
Addetū qđ ro.
cōfl. cex. cxi. idem
tenet qđ Inn. l3
ibi non alleg.

e **T**hehemēs, ad
de Bar. cōf. inc.
an fama cū dicto
syndici.

f **C** Dō no. Adde
Jo. de ana. cōñ. j.
Ang. cōñ. xxvñ.
vel. clxxxvñ. vel
ccxxvñ.

Sebasti. Sapia.
S Sed tu Doc
tū. i. d. c. qualiter
vident velle qd
ctū Inno. ibi sū
communius.
zacharias.

C In 2ª fessioe p
pua. ad qd opz.
ad huc qd illa cō
fessio propria sit
vera ad b^o vt fa
ciat fidem in alio
iudicio vt p^o Qu
ro. sin. suo. c. ciij.
qd incip. si cōfes
sus sum. sec^o autē
si eēt ficta vt per
eū ibi q^o alle. bar
sin. in. l. ij. §. diu^o
ff. de iure fil.

Adde an se
mel cōfessus po
sit ampli⁹ dnegā
re. Et dicas q
nō nūi specifica
pbet errorē 2 fess
siois sūm bal.in.l
error. i pe.col. C
diuris 7 fac.ign
7 i specie ita 2 su
luit do. frā. cur.
cōsi. ly. in. vj. col.
ver. 7 dū in moti
uis 7c. 7 in consi.
lxix. in vlt. col. in
prin. 7 in multis
2 filijs alle. vt po
feris repire in ta

in alia ergo ecclesia poterunt illi etiam durate illo
triennio suspensionis promoueri. arg. i. d. c. si compio
missarius. et potest et adduci tex. Nam ista habilitas
respectu obtinendorum venit accessorie ad suspensio
nem factam de habitis ut colligitur hic ex litera. in
X. si. cum igitur. ergo dicitur regulari secundum naturam illius suspensio
sionis. ut in reg. access. de reg. iur. li. vi. ad hoc alle
go gl. no. q. hoc tenuit in ca. cupientes. i. s. ceterum.
i. X. beneficiorum. in fi. e. ti. li. vi. ¶ In gl. i. ibi. s. sup
statu ecclesie admittuntur: vult ergo gl. q. spiri
tes s. platum admittunt in testes sup statu ecclesie
et sic s. alios de ecclesia s. non s. prelatum. quod an sit
verum? indistincte dicit ut plene dixi post Anno. i. c.
cu. i. 2. a. de re iudi. ¶ In gl. fi. ibi. s. ille plus pe
cavit q. iste. Ad id quia ut dicit Jo. an. et bene. ille
fuit mediator simonie merito fuit punitus pena si
moniacorum. Iste vero masearon solus fuit psciens
q. iste quem eligit fuit simoniacus: et ideo non fuit
punitus de simonia. ¶ In ea. glo. ibi inquisitio
fuit facta tam in capite q. in membris. no. b. si tene
menti solutionem huius gl. vult em q. si inquisitio
generaliter formata testis b. in inquisitio comprehen
sus aliquid fuit confessus contra se potest et dicitur puniri ac
si directe fuisset confessus contra se et non in forma
testimonij. Et ex hoc sentit gl. q. si testis inter li
tigantes vel in inquisitio formata contra alium q. si
teet crimine proprium q. non dicitur ex illa confessione puni
ri. Aduerte tamen quia iura q. ad hoc glo. adducit
hoc non probat: non enim loquuntur in confessione s. in
probatione criminis facta per alios testes. s. res
pectu confessionis sunt op. utrum testis debeat ex
hoc puniri pena ordinaria vel extraordinaria: de
quo vide q. plene dixi in. c. j. de exce. et plene no. i.
cu. de ordi. cog. et dicit ut ibi. Ex predictis habens
vnam lectu. ad istum tex. ¶ Secunda lectu. potest colligi
ex his q. pcedunt in gl. q. iste masearon fuit repul
sus ab ista dignitate ppositure non tamen vigore sue
confessionis q. propter infamiam facti q. ex il
la surrexit contra eum. nam ut dixit hic Innoc. effe
ctus infamie facti est ut non solum repellat a benefi
cijs obtinendis: ut in. c. inter dilectos. de excess.
pela. et in. l. q. C. de digni. li. xii. sed etiam ut priuaret
beneficijs iam habitis. c. Et ponderat diligenter
hoc vltimum ad quod solet allegari ut plurimum: sed
profecto non est verum: quia propter solam infamiam fa
cti non debet quis priuari beneficijs habitis: s. de
bet fieri inquisitio. contra eum: vnde infamia pstat
solam facultatem inquirendi: ut in. c. qualiter et q. si.
el. q. de accu. potest tamen si infamia esset multum vehe
mens et interit suspensio durante inquisitio. de quo
vide tex. no. in. c. inter sollicitudines. de pur. ca. et
vide per Jo. an. in. c. j. de accu. li. vi. et si non potest p
inquisitionem haberi veritas remanente nihilomi
nus infamia debet indici purgatio: ut in. c. acce
dens. de accu. et de modo pcedendi contra infamatum
vide glo. no. q. q. in. c. p. b. y. terum. et in. c. si mala fa
ma. et in. c. q. de pur. ca. et per Anno. in. c. cu. p. e. ti.
Tertius intellectus est q. istud crimine confessum
per masearon in forma testimonij contingebat
causam de qua agebat merito dicitur puniri ex sua
confessione. ut in. c. j. in fi. de accu. in. vi. et in. l. q. si
publico. ff. de adul. et quare dicitur eam contingere et an
sit verum q. propter hoc debeat puniri pena ordina
ria vide quod plene dixi l. c. q. de or. cog. ¶ Quartum
intellectum posuit hic C. o. p. et sentit tacite Anno
q. iste masearon non fuit pnat? propter confessio
nem factam in forma testimonij: s. de nouo fuit for
mata inquisitio contra eum: et sua confessio quam fecerat
ut testis fuit adducta: ut pbaret crimine s. eum. Ex
quo non singulariter q. s. confessio facta indirecte
in vno iudicio non valet ut pntes puniat directe
de illo crimine: quod tenet bar. in. l. si confessus. ff. de
custo. reo. p. l. si filium. C. de lib. ca. tamen potest illa confessio
adduci ut pbet crimine s. eum in alio iudicio spali
ter instituendo s. p. m. Contra q. op. de. c. inter di
lectos. de fid. inst. ubi dicit q. acta facta in vno iu
dicio non faciunt fidem in alio. Sol. dicit hic no. Anno.
q. s. non pcedit i. probatio q. sit p testes et ista. secus
aut i. confessione. diuersitatis ratio s. eum. quia multa po
tuisset iste re? obieisse forte s. attestaciones et in

strumēta q nō obiect ppter paruitatē pūdicij
de quo agebat; obiectisset autē si sciuisset crimina
liter debere agi 2tra eū: vel si tūc fuisset actū cri
minalr: s; in 2fessioe ppria nō cadit aliqua excu
satio qz qd qiq; dilucida voce semel 2fessus est
non p̄t amplr de negare: vt in. c. p tuas. de pb. 7
in. l. gñaliter. C. de non nu. pe. qd not. singulari
ter. Sz idē 3nn. in. c. quatr 7 qñ. el. ij. de acc. ppe
fi. 2uū v̄f sensisse. ibi em̄ dicit q si clericus fuerit
conuict⁹ de crimine dū ageret 2 eū civiliter pōt
ēps su⁹ nonā inq̄sitiōē 2 eū formare: 7 p proba
tiōe adducere acta illi⁹ iudiciū in q agebat civiliter.
7 sic voluit q nō solū 2fessio s; etiā alia acta
faciūt fidē in illa cā: s; nūc agat 2 eundē crimina
liter. 7 i priori iudicio fuit actū civiliter. Sz tu 2
tene dictū 3nn. hic. qz verius 7 cōius. qd t3 glo.
iuris civilis in. l. si qs ad se fundū. C. ad legē in.
de vi pu. 7 Bar. in. l. ij. ff. vi bo. rap. 7 qd dixi q cō
fessio facta in vno iudicio facit fidē in alio 2tra
cōfiteēt: intellige in 2fessioe ppria 2 sec⁹ in 2fessioe
pcuratoris: i nā illa non facit fidē i alio iu
dicio contra dñm: qd tenuit singulariter Lōpo.
7 sequunt cōiter doc. hic 7 est rō: qz pcurator nō
p̄t p̄iudicare dño nisi in illa lite in qua est pcura
tor: vt in. c. cū olim. de offi. dele. 3tē in 2fessione
pcuratoris cessat rō sup quā se fundat. c. p tuas.
7. l. gñaliter. palle. 3tē 2fessio pcuratoris nō est
vera 2fessio dñi: s; ficta 7 interpretata: ficta antez
cōfessio nō d3 p̄iudicare i alio iudicio. p hoc fa
cit. qd in simili no. Bar. in. l. cū filius. ff. de x. ob.
7 in. l. eius q delatorē. ff. de iure fisc. vbi vult q fi
cta 2fessio alicui⁹ nō nocet suo h̄i di si nō habue
rit effectū 2 d̄functū: nec 2fessio fili⁹ facta nocet
p̄f: vt not. i. d. l. cū fili⁹. 3tē limita p̄dicta cū agat
criminalr: s; si agitur civiliter 2fessio facta inter
certas psonas nō p̄iudicat quo ad illā psonā: vt
in. l. i. ff. de inter. ac. 7 3ltimo 2 p̄dicta. op. de. c.
at si cle. de iu. vbi 2fessio clerici non facit fidē in
alio iudicio: etiā criminaliter instituto. Sol. 3n
no. dupliciter. 3rimo q illa cōfessio nō facit fi
dē vt clericus per suū ep̄m ex illa possit directe
damnari cū fuerit facta coram iudice seculari. s;
bene poterit cōpelli ad persistendū in illa cōfes
sione. Et no. singulariter hoc vltimū dictū 3nn.
per hoc em̄ inferūt qdam q clericus p̄t subijci
torture rigore 2fessionis facte corā iudice secu
lari ad dandū intellectū pbabile illi confessioni
per quā excusatur a crimine. argu. c. cū dilecti. de
accu. qd an sit verū: dic vt plene dixi i. d. c. at si cle
rici. Scdō rñdet 3nn. ad contrariū qd illud p̄ce
dit in 2fessione nō sponte facta corā iudice secu
lari. vñ ne in aliquo comprobet iurisdicte laicos
rum super clericos fuit ibi institutū. vt ex illa cō
fessioe clericus in nullo possit damnari. Et hec
scdā sol. m̄hi plus pl3 de quo plenius dixi in. d.
c. at si clerici. An aut possit indistincte 2fessus
in vno iudicio interpretari i alio iudicio 2fessio
nem suā: vt sibi non noceat distinguit hic 3nn.
q aut prima 2fessio emanauit in scriptis 7 op3
q interpretatio seu excusatio etiam p̄betur p̄scri
pturam per. l. gñaliter. palle. Aut emanauit nō
in scriptis: tūc poterit fieri excusatio per alias:
p̄bationes vel per aliū idoneū intellectū: iuxta
ea que leg. 7 no. in. d. c. cum dilecti. de accu. 3ntel
lige tñ primū mēbrū huius distinctionis qñ scri
ptura fuit de substantia confessionis. vt qz fuit
actū vt 2fessio fieret in scriptis quo casu scriptu
ra est de substantia actus: vt in. l. 3ctus. C. de fid.
instru. Secus si scriptura fuit inde facta ad p̄ba
tiōē 2fessionis. 7 sic intelligit. d. l. gñaliter. vbi
dicitur q non potest qs aliqd p̄bare 2 2fessio
nē suā quā fecit in scriptis nisi per illā scripturā.
vt ibi no. Bar. Et ex p̄dictis habes plene exa
minatū quantum intellectū: quod est valde not.
¶ 3dō 7 quinto legi iudicio meo. qd iste masca
ron non fuit 2fessus vt testis: nā in litera hoc nō
dicitur: sed simpliciter qd iuratus asseruit. vñ p̄t
intelligi qd iste masearon fuit interrogatus sup
inquisitiōe generaliter formata 2 oēs de ecclia
tanq̄ vnus de ecclesia. Nā illi 2tra quos format
inquisitiō

bula suorum filio
rum, in ver. confessio.
in prin. Et q. cō
fessio facta i vna
instantia facit si
dem in alia instā
tia maxime iter
easde personas vi
de pulchre p. do.
Alex. in 2. xxi.
in prin. in. j. vol. 7
plenius in const.
xix. in prin. i. iij.
vol. ad pma ptez
apostille: vñ pu
chre per istum in
c. scriptum, in nu
mero. 2. j. eo.
Aeneas Sale.

Sebasti. Sapia.
Côfessio de pro
curatoris. Vide
Fel. restringentē
in. c. i. col. pe. j. de
lit. non contest. ⁊
Aret. in cōs. xij.
vīso diligēter. in
vl. dubio. Et de
côfessione facta
vide Bal. in. l. ij.
col. fi. C. de eden.
Feli. in rubric. de
pba. col. j. faciūt
no. per do. Jas. i
l. ij. C. q. testa. fac.
pos. vbi loquit. d.
p̄fessione q̄ sit. p
positione. ⁊ ad
materiā vīd Fel.
in. c. i. col. ij. vers.
scōa p̄clusio. j. d
excep. vbi ponit
duas limitatiōes
ad istū q̄ p̄fessio
in vno iudicio fa
cit fidem in alio.
Persistendū.
Adde vidēdum
Gal. p̄s. xij. de in.
Dep. consilio. xi.
Abb. p̄s. xxiij.
vbi dicit sec⁹ esse
si p̄fessio esset fa
cta corā alio iudi
ce ecclesiastico i
cōpetenti tamē
Alex. cōs. xij. ij.
lib. Aret. cōs. cl.
Anto. Francisc.
Et quādo cō
fessus corā vno
iudice possit ad
hibita tortura cō
pelli persistere i
priori cōfessioe.
vide do. Abb. ⁊
alios post eū i. c.
at si clerici. in p̄.
de iudi.
Interpretari.
Adde Alex. cō
silio. l. iij. li. Aret.
consil. cxlvij.

a **S**z minor. add qd iste sentit qd accusatio sit fauorabilior qd iquestio qd ad punitione cris cui? opi. qd firmat p ea qd voluit Cal. qd. i. de ac. 2. qd. ff. de penis. Ful. qd. c. xxvj. l. epo. l. xv. Pet. d. anc. qd. c. c. Alb. xxvj. i. qd. locis pcludit qd iquestio e via extraordinaria: accusatio xdo ordinaria.

b **C**ontinue. Adde Roma. consil. elxij.

Anto. Francisc.

a **A**dd qd hoc xbu? continue itelli git cu teperame to. i. qd op? e. tex. est in l. apostata. C. d. apostata. rvid no. s. i. pe. grego. 7 qd actus dicat fieri p continuo 7 co tinnare. vide gl. no. fm Bar. ibi i. l. duos. s. ff. de dno. re. 7 adde qd illud dicitur p continue 7 cōtinuate factū qd est factū aliq a modico interval lo iterposito. c. ff. de frig. habet i. l. ex fctō. ff. de her. instit. 7 in l. fora mē. ff. de ser. v. p. 7 i. l. j. s. quotidiana. ff. d. aq. quo. 7 esti. rvid i. c. si qs volūtaria. l. dist. 7 hf in l. p. tinnu. ff. de x. ob. 7 vi de bar. i. l. si quis ita legauerit. ff. d. 1. p. di. 7 demō. 7 vi de q habent in l. hac pultissima. C. d. testa. 7 qd di cat possessio cō. 3 tinnata: 7 qd p bet aliq p continue possedisse. vid p spec. i. ti. d. pb. s. j. 4 i. fi. 7 add qd act? dicitur p continue fact? et si interueniat ali qd internallū dū 6 mō ptes si diuer tāt ad act? extra 8 neos. l. iurigen. tiū. s. quod fere. ff. de pac. c. j. d. of fi. archipresby. 7 ibi Jo. an. 7 vide lxxvj. dist. c. scien tia. 7 in c. nūquā de cōse. distin. v.

Sebasti. Sapia.

c **C**onsuetudo diu turna. vide pul chū dictū Bar to. l. quis sit fu gitiū. s. apōla beonē. ff. de edil. edi. vbi dicit qd pter? qd sapit vsu rariā prauitatez ex p̄suetudine re putat licit? vide et Bartho. x. in trac. de simul. p̄ctu. co. iij. p̄sue tudo em hz cōsti tuere pbabilem bñ iuris. c. l. j. d. spō. duoz. v. d. et Car. 7 Jo. d. imo. in. c. ex tue. co. vj.

ingitio tenent medio iuramento respondere sup deductis in cōfessione. vt in. d. c. qualiter. el. j. in. s. formā. Et qd fuit cōfessus cōtra se merito ex cō fessioe p̄pna directe facta super inquisitione iste fuit punitus. Sed cōtra hoc op. videt em qd des buit puniri pena depositionis vel priuari oib? beneficijs. ar. in. c. insinuatū. 7 c. de hoc. de sumo. Sol. dic qd crimē confessatus nō merebat tantā penā. nō enim cōfitebat se simoniacū esse vel fuis se: quo casu pcederet cōtrariū: sed ex cōfessione sua solū inducebat qd elegerat sciēter indignū. vnde satis est qd fuerit punitus pena super hoc a canone inflicta: 7 sic pōt dici qd fuit punit? in hoc pena ordinariā. 7 Nec ob. si dicat qd qd pce dit p̄ngitio nō dicitur ingitio puniri pena ordi naria: sed minori? saltē de iure canonico: vt pro bat in. c. qualiter 7 qd. el. j. s. alle. qd illud nō pce dit qd de crimine cōstat per cōfessionē propriā: qd tunc punit ac si fuisset cōuictus per viā accusa tionis: qd hic tex. est no. in. c. si. de celebra. mis. 7 in. c. h. de p̄f. 7 qd ibi plene dixi. Et intellige qd cōfessio fuit facta metu probationis: secus si a principio fuit spontanea quo casu procedunt iu ra que dicunt qd mitius est agendum cum spōte confesso quam cū cōuicto. de quo vide gl. no. 7 qd ibi dixi in. d. c. de hoc. j. de sumo. Et circa ma teriā confessionis extrajudicialis super crimine an 7 quādo plene probet vel alias semiplene ple nissime dixi in. c. at si clerici. Abbas.

a **P**rofessus qui non est, non potest eligi ad re gimen ecclesie regularis: nec valeret consuetudo in contrarium. c.

2 **C**ontinue ista dictio importat factum cōtinuū: licet habuerit modicum interuallum.

3 **C**onsuetudo diuturna licet minus iusta p̄stat p babilem causam dubitandi.

4 **S**enrentia lata contra ius de quo aliqua ratioe potest probabiliter dubitari valet.

5 **C**onsuetudo mala est radicitus extirpāda, 7 nō tollit ius.

6 **L**ex diuina pōt allegari in decisionib? causaz.

7 **C**onsuetudo nō pōt habilitare prius ihabile.

8 **P**rofessus alicuius religionis debet suam pro fessionem facere in scriptis.

9 **P**rofessus lacere potest cōpellere monasteriū vt eum recipiat expresse.

10 **P**rofessus nisi expresse profiteatur non pōt p moueri ad aliquam prelaturam.

11 **P**auper potest officio iudicis cōpellere diuitē ad faciendum sibi elemosynam.

12 **C**ōuersus nō pōt petere vt recipiat i monachū.

13 **M**onach? pōt eē cū licētia abbatis vicari? epi.

14 **L**aicus non potest esse vicarius episcopi.

Um causam. Si nō p̄fess? eligat ad regimē ecclesie regularis cas? sat electio p̄suetudine in dū nō ob. cōis diuino. scda ibi: qd. **C**ausa l̄alis. Quidā priorat? in ecclesia sancti Petri lucan. vacauit maior pars canonicorū elegit in priorē p̄sbyterū bonū: qdā ali? dīcētes dicebant qd talis electio nō valebat eo qd dicit? p̄sbyter bonus non erat p̄fess? ordinē regularē. Cōmissa fuit cā qbusdā corā quib? allegabat qd cū dicit? p̄sbyter bonus nō fuisset p̄fessus ordinē regularē eligi non po tuit in priorē. In p̄trariū proponebat qd multi priores p̄tinue vn? post aliū fuerāt in ecclesia ipa per multa 7 lōga tpa q nō fuerant p̄fessi. Dubi tauerūt iudices an talis p̄suetudo excusaret q min? talis electio valeret. Cōsultus pa. rīdet qd nō debem? attēdere solūmō qd sit factū: sed qd poti? faciēdū. Et fm legē diuinā nō est arandū in boue 7 asino: nec aliqs dicitur induere vestē d lana 7 lino p̄textā. Adādat vt ipsam electionē dbeat

j. d. e. cle. non res. vbi dicitur qd licet eps nō possit statuere cōtra ius tñ potest statuere circa dubium iuris. in alteram partem refert 7 seg tur Seli. in. c. quod super his. penul. col. j. de ma. 7 ob.

d **O**mnino. Adde Alex. consil. lxxvj. lib. iij.

Ant. Fran. **A**dde qd ista dictio oīno: hz significatiōe p̄cisam. l. su

pra iter. s. ff. de aqua plu. arc. Et

vide glo. ling. fm bal. i. l. j. s. si pecu niā. ff. de po. qd di git qd iporat ipo iure. 7 ibi vid gl. in verbo oīno. et vide gl. in cle. j. de vi. 7 ho. cle. 7 gl. i. c. 7 si p̄stus in xbo oīno. d. iure iur. 7 vide gl. in c. dudū. de cōuer. coniug. 7 in l. gre ce. s. illud. ff. de si de iur. 7 vide glo. no. in cle. vt hi q. de eta. 7 qd qd di git qd hec dictio oīno: excludit oīni dispensatiō nē 7 vid Arch. in c. qd de pact. in. vi.

1 **I**rritare 7 predictū p̄bim bonū 7 alios non pro fessos cōpellat: 7 beati Benedicti regulā in ea dē ecclesia p̄stituti p̄fiteant 7 seruēt: aut ecclesia ipsam oīno dimittat. Ber. **C**ot. j. qd p̄tra ele ctionē a maiori parte factā et in ecclesia regula ri p̄nt se opponere aliq hz sint regulares. Et in h p̄nt religiosi esse in iudicio sine cōsensu maioris partis capituli. hz ecclesia vacet: qd interest cuiusli bet de ecclesia habere bonū prelātū, vt ecclie les gitie de pastore cōsulat: ad hoc facit qd le. 7 no. in. c. sup his. j. de accu. 7 vij. q. j. audacter. Et hac rōne et vn? sol? pōt se opponere 7 dicitur habere ex p̄fess ab ecclesia ex quo regularis est iuxta ea q dixi post l. dōst. in. c. cū inter canonicos. s. e. facit

2 **q**d le. 7 no. in. c. ex parte. j. d. accu. 7 Scdo no. ibi cōtinue b vn? post aliū: qd aliquid dicitur p̄tinue fa ctū licet habuerit aliq modicū temporis inter uallū. nā vn? prior immediate nō p̄tinue alteri: inter mittit enim tps sepulture p̄decessoris. Itē electionis alteri? cōfirmatio 7 c. Sz ppter tps breuitatē 7 qd non intercessit factū contrariū dicitur cōtinue factū. qd facit p̄testib? qd dicit se vidisse aliquos p̄tinue possedisse per decēniū vt dictūz eorū nō reprobet: hz per aliqua modica interval la nō viderint eos possidentes, ex quo tñ cōtra riū non viderūt nō possunt repelli a testimonio.

3 **C**ot. j. qd ibi dubietatis 7 merito qd p̄suetudo diuturna c licet in se minus iusta p̄stabat p̄babi lem cām dubitādū de validitate iuris. cōtrarium facit qd le. 7 no. in. c. cū dilectus. de cōsue. Ex q hic infert. d. Ant. valere suā latā cōtra ius de quo pōt pbabiliter dubitari: aut ratioe consue tudinis. aut alia rōne. Pro hoc facit qd no. Inn. in. c. cū speciali. j. de app. 7 c. p. 7 g. de offi. deleg.

4 **C**ot. j. qd in ver. qd 7 tene mēti tex. qd quotidie al legat cōtra fundātes se sup aliqua obseruatōe. Itē em dicit simpliciter attēdi id qd factū fuit i p̄ terito: sed potius id qd de iure fieri debuerit: qd non oīs consuetudo tollit ius. vt in. c. si. de p̄sue. 7 in. l. l. C. que sit lon. consue. Itā mala p̄suetudo est radicit? extirpāda. vij. di. p̄suetudo. **C**ot. j. qd ibi fm legē diuinā: qd in decisionib? causaz p̄ test allegari lex diuina. 7 vide qd le. 7 no. in. c. ff. ex. dist. 7 hf hec lex Deutero. xxij. c. 7 Itē not. qd cōsuetudo nō pōt habilitare prius inhabilem

5 **p**resertim cōtra legē diuinā 7 rōnem naturalem. **C**ot. j. qd no. qd electio facta in ecclesia regulari d nō professio venit irritāda cōsuetudine cōtraria nō ob. l. dōdie xdo est ipso iure nulla: vt in. c. null? j. e. li. vj. Et requirit hodie vt non solū eligend? in prelātū sit tacite p̄fessus, dicitur esse exp̄sse p̄fessus. Unde nō sufficit tacita p̄fessio: vt i. d. c. null? ni si fieret electio ad ecclesiā cathedralē regulare. nā in tali ecclesia potest eligi in ep̄m etiā non po fessus, puta nouit? vel clerico secularis. vt in. d. c. nullus. Facit cle. j. vide gl. in capitulo. qd dei ti morē. de sta. re. 7 hoc cōt ingit ppter excellentiā dignitatis ep̄alis rōne cuius eps potest dici reli giosus. vt in. d. c. ex multa. de vo. ideo potest reli giosus immediate p̄fesse. **C**ot. j. qd ibi clericos nō pro fessos. iuncto si. c. qd clerici seculares nō possunt ef se p̄bēdari in ecclesia regulari. Unde hic man datur vt aut istū p̄sbyteri p̄fiteant aut ecclesiā

6 **o**mnino 7 dimittat. Et pondera illud verbū om nino 7 optime facit iste tex. cōtra opi. l. dōst. in. c. si. in. s. precipim? de sta. re. Itā tenuit ibi l. dōst. qd seculares clerici possunt esse p̄bēdari in eccle sia regulari: dūmodo nō faciant collegium cū re gularibus: **C**ot. j. qd ibi videt innuere cōtrariū 7 contra opi. suam tenet ibi. Anto. Et satis indi cio meo facit iste tex. in si. in ver. omnino. Et no. qd non pōt ex consuetudine introduci vt i eccle sia regulari stēt collegialiter seculares 7 regula

7 **r**es clerici. **C**ot. j. qd Sed contra tex. op. ex quo em isti

8 **t** iij

9 **t** iij

10 **t** iij

11 **t** iij

12 **t** iij

13 **t** iij

14 **t** iij

15 **t** iij

16 **t** iij

17 **t** iij

18 **t** iij

19 **t** iij

20 **t** iij

21 **t** iij

22 **t** iij

23 **t** iij

24 **t** iij

25 **t** iij

26 **t** iij

27 **t** iij

28 **t** iij

29 **t** iij

30 **t** iij

31 **t** iij

32 **t** iij

33 **t** iij

34 **t** iij

35 **t** iij

36 **t** iij

37 **t** iij

38 **t** iij

39 **t** iij

40 **t** iij

41 **t** iij

42 **t** iij

43 **t** iij

pra iter. s. ff. de

aqua plu. arc. Et

vide glo. ling. fm

bal. i. l. j. s. si pecu

niā. ff. de po. qd di

git qd iporat ipo

iure. 7 ibi vid gl.

in verbo oīno. et

vide gl. in cle. j. de

vi. 7 ho. cle. 7 gl. i

c. 7 si p̄stus in

xbo oīno. d. iure

iur. 7 vide gl. in

c. dudū. de cōuer.

coniug. 7 in l. gre

ce. s. illud. ff. de si

de iur. 7 vide glo.

no. in cle. vt hi q.

de eta. 7 qd qd di

git qd hec dictio

oīno: excludit

oīni dispensatiō

nē 7 vid Arch. in

c. qd de pact. in. vi.

vbi dicit qd si leg

vel statutū dicit

iuramentum oīno

seruari debere. q

excludit facultas

petēdi relaxatio

nē 7 absolutiōe

a tali iuramento

p quo vid Jo. d.

imo. in. c. cū p̄tin

gat i. h. char. d. in

reū. 7 vide tex. in

l. si nō forte. s. in

debitū. ff. de p̄di.

indebi. vbi p̄bat

qd si adiungat

dictiōi negatiue

puta qd dicat oī

no nō expōit. i.

nullo mō q oīa

tene mēti.

Cum regulari

bns. Adde Albe.

q. xxi. d. sta. reg.

Sebasti. Sapia.

Regulares cle

rici. Itud videt

cōtra tex. in cle. j.

de electio. sed sol

ue vt per illustrē

dñm meum Ro

chū cortiū. i. c. si.

colū. xxvj. post

mediū. s. de con

suetu. vbi dicit qd

disparis p̄fessio

nis nō p̄nt etiam

ex p̄suetudine so

ciari in eodē mo

nasterio nisi ha

beat collegia di

uisa et separata

vt in ecclesia dñi

Ambrosij. 7 de

diolani. 7 in eccle

sia dñi Augusti

ni. Daple. 7 hoc

etiam sentit do.

Abb. hic in fin.

Sanon. super Prima parte primi.

Professione.
Adde vt p. Bal.
cōsilio. v. r. xxv. d.
regu.

Sebasti. Sapia.

Compellat di-
uites. Vide Car.
Alex. in c. nō sa-
tis. lxxvi. dist.
Bal. i. l. si furiosi.
C. denup. Sel. in
c. j. de offic. iudic.
vbi ēt dicit q ad
uocati pnt cogi
ad patrociniū
gratuitū p pau-
peribz et docto-
res ad consulē-
dūz et medici ad
medendum.

Ad faciendū
sibi elemosinā.
Adde hic exps-
se tenuisse spe. in
ti. de loca. s. nūc
vero aliqua. ver.
lxxvii. vbi pie. et
Car. in cle. j. s. iō.
d. reli. et vene. san.
z hos. in sua sam.
de pe. s. si quis.
Zacharias.

Mon pōt esse
vicariū episcopi.
Adde q l3 non
possit laicus esse
vicariū episcopi
vt hic et per doc.
j. alle. Potest tñ
esse illi assessor
et pultor. ita no.
Imo. et Bu. post
Inn. i. c. decerni-
mus. d. iud. et Lā
fran. de oria. i tra-
cta. de arbi. in. ij.
parte ad finem.

clerici steterūt longo tpe in monasterio videtur
tacite pfecti: vt in. c. ex parte. j. de regu. et in. c. j. e.
tit. lib. vi. Solu. pōt litera dupliciter intelligi s3
Jo. an. Primo qd isti pfecti steterūt i habi-
tu seculari quo casu cessat pñum. vt in cle. ij. de
reg. Et tunc litera stat pñi: vt isti pñellant p-
fiteri aut inde egredere: qz ecclesia regularis d3 si fi-
ri potest de regularibz reformari. vt in cap. rela-
tū. ne cle. vel mo. zin. c. inter. de reli. dom. Sed in
defectu regularium pñt institui seculares cleri-
ci. de quo plenius dicēdum vt leg. et no. in iuribz
prime alleg. Scdō potest intelligi q isti pñby-
ri fuerāt ibi in habitu regulari et sic erant tacite
pfecti. Et ad text. rñdet q mādabat vt exps-
pñterent vt sic vt non possent assumere excusa-
tionē respectu obseruatiē regularis. Et ex hoc
intellectu no. q tacite pfectus potest pñelli p su-
periorē vt faciat pñessionē exps-
pñam. Nam ex ta-
cita pñessione obligat monasterio vt in. d. cle. ij.
merito potest pñelli vt faciat illud qd iure et re-
gula disponit: qbus causis religiosum debere fa-
cere pñessionē exps-
pñam et i scriptis: vt scriptu-
ra pñia obuiet sibi in futurū asserenti contra-
riū. xx. q. j. vidua. et xxv. q. j. oēs semine. Et ex
pñdictis infero ad aliā. q. quid ecōuerso nunquid
tacite pfectus possit inire vt monastrū com-
pellatur eū recipere ad pñessionē exps-
pñam: et dicendū q sic. Nam vt rñqz ex pñessione taci-
ta est orta obligatio. nā ipse est obligatus mona-
sterio: et monasteriū sibi acquisiuit enim in eccle-
sia per pñessionē tacitā ius monachaz et colle-
giū. vnde non potest sine causa amplius inde ex-
pñelli. facit ca. si. de reg. Itē interest sua vt exps-
pñat cū alias non possit pñoueri ad aliquaz
pñelatur regularē. vt in. d. c. null. et ca. inden-
tatibus. eo. ti. et lib. Facit. c. cū singula. de pb. lib.
vi. et hanc opi. quod possit inire vt recipiat ad
pñessionē exps-
pñam firmat Jo. an. in add. Spe.
in ti. de sen. et re iud. s. vi. Vbi etiā qñt qd de no-
uitio q stetit per annū in monasterio in habitu
nouitioz: nūqz possit agere vt monasteriū reci-
piat eū ad pñessionē. Et ibi refert Hostien. te-
nuisse q sic: nisi monasteriū habeat aliquā iustā
causam dīcēdi. Et hec opi. mihi pñia ex quo
monasteriū recipit illū in nouitū tacite videtur
sibi obligasse vt in futurū recipiat illum in mo-
nachū si iusta cā non dīcit. ar. in. d. c. ad aposto-
licam. de reg. Dicit tñ Host. vt ibi refert Jo. and.
idē esse in eo qui stetit in monasterio p annum
tanqz frater habitu nō mutato: nā vt intrasse vt
saluaret aīaz suā. Et monasteria ad hoc sunt pñ-
cipaliter fundata vt recipiant volētes eoz ani-
mas saluare. Licet Jo. and. videat hic certo mō
dictū Host. interpretari: tñ ego puto q in hac ma-
teria possum pñsiderare aliquos casus. Primo
qñ laicus vel clericus qui nūqz fuit in monasterio
instat vt recipiat in monasterio tanqz monachus
vel ecōuersus s3 monasteriū sibi dīcit. Scdō cas-
sus qñ intrauit vt nouitū et stetit ibi p annum et
nō instat vt recipiat ad pñessionē. Tertio casus
qñ est tacite pfectus et petit vt recipiat eius pro-
fessio exps-
pñam. Quartus casus qñ fuit receptus
vt ecōuersus: et tunc instat vt recipiatur tanqz mo-
nachus. In primo casu putares qd possit iste
querens monachari implorare officiiū superio-
ris vt compellat monasteriū ad recipiendū eū
dem. Et d3 superior hoc facere nisi monasteriū
habeat iustā cām contradicēdi: quā allegare te-
netur qz monasteria ad hoc fuerūt principaliter
fundata. vt recipiant oēs clericos vel laicos vo-
lētes transire ad frugē melioris vite. Superior
qñt pōt compellere inferiores vt debeant vt rei
ad vsum destinati: sicut cōpellit rectorē hospiti-
alis ad hospitalitatē obseruandā. Et vt recipiat
tot pauperes quot possunt ibi sustentari: vt i cle.
qz contingit. de reli. po. facit. c. de xenodochijs et
c. ad hoc. e. tit. j. de insti. c. j. et qd le. et no. in. c. ex p-
te astensis. in fi. de cōces. preben. Adde ad pre-
dicta in simili gl. no. in ca. sicut. xlvij. di. qui dicit
pauperē posse implorare officiiū epī vt cōpellat

b diuitem b ad faciendū sibi elemosynam c quā gl. tene mēti. Secūdo
casu et tertio die vt. s. dixi. In quarto. l. d. queris. credo q ex quo semel
fuit receptus in ecōuersum nō possit ampli⁹ instare vt collegiū teneat
ipsum recipere in monachū. quia eo ipso qd fuit effect⁹ ecōuersus fuit
effectus quasi seru⁹ monasterij vt dicit glo. singulariter in capi. vt leg
continentie. xxv. q. j. Adeo vt sū illā gl. non habeat facultatē intrā-
di religionem arctiores: et nō. singulariter hoc vltimū. Nec subest cā
saluandi animā cum eam possit saluare tanqz ecōuersus: et alia sunt iu-
ra ecōuersorū alia monachorū. facit. c. ex eo. in fi. j. e. lib. vi. Et in gl. ij.
ibi diuerse professionis in vno officio et. Contra hoc. c. facit. c. deus q.
j. de vita et honestate cle. vbi homines disparis professionis fuerūt as-
sociati in eodem officio predicādi. Item religiosus potest ēē de licētia
abbatis sui vicarius episcopi cū illud officii sit curatiū: vt no. Jo. an. i
cle. et si principalis. de rescrip. et Arth. in. c. in noua actione. xvi. qd. vñ.
sol. die q pñessio potest sumi stricte. Nā stricte modo due sunt pñessio-
nes in mūdo vna laicorū. altera clericorū: vt in. c. duo sunt gñā. xij. q. j.
Et hoc modo homines disparis professionis nō debēt sociari in eo-
dē officio. Et de hac disparitate loquitur tex. in. d. can noua. vbi dicitur
q laicus nō potest esse vicarius episcopi. qz est alteri⁹ pñessionis
quod tñ intellige vt no. in. c. iohannes. de testa. vbi habet qd clericus.
et laicus possunt esse simul executores alicuius testamēti. s3 pñessio cle-
ricorū postea distinguit inter clericos et monachos et. Et isti clerici
et monachi non possunt associari. vt sunt in eodem monasterio colle-
gialiter vt in cle. j. e. ti. an aut possint cōiūgi collegialiter in ecclesia se-
culari vt religiosus sit ibi pñat⁹. vide bo. gl. in. d. cle. j. et dixi in. d. c. qz dei
timorē. ad alia vero officia bene possunt p superiore associari cā sug-
gerēte. ex quo nō faciunt vñū collegiū reale. vnde in scholis religiosi
clerici et laici pnt facere eandē vniuersitatē ex quo omnes exercēt stu-
diū eis cōpetenē: nec est collegiū reale. sed potius psonale. qd sentit
Bar. in. l. ff. de colle. illi. facit tex. in proe. vi. et vide de hoc qd dixi in
quādam disputa. que incipit gaudolphus et.

Hoc sicut. Nominatio vt appellatio ei⁹ cu-
ius non interest electionē non im-
pedit: sed si vocand⁹ cōtēnitur eo psequēte contemptus
cassat electio et cōfirmata. et potest psequi nisi consenserit
electioni qd pōt etiā ex postfacto. h. d. vñqz ad. s. super eo. et hec pma
pars ponit tria que obīciebant contra formam electionis: et pertinet
ad primam partem rubricę. Abbas.

- 1 Nominatio nō acquirit aliq⁹ ius nominato. et quotuplex sit.
- 2 Electio episcopi in quo loco fieri debeat. et alio loco facta non tenet.
- 3 Contempti possunt cassare electionem etiam post cōfirmationem et
consecrationem. i. s.
- 4 Episcopus in die consecrationis non potest ordinis conferre: sed pa-
pae. et vide de hoc in suminario. 3.
- 5 Prelatus sine iusta causa non potest bona ecclesie vendere etiam cū
consensu clerici et populū: alias tenetur de suo.
- 6 Patronus nō potest vendere ex cōsuetudine ius interessendi in ele-
ctione episcopi: quia cōsuetudo non facit laicum capacē iuris spiri-
tualis regulariter.
- 7 Princeps laicus pōt ex iusta causa resistere electiōi facte p papam.
- 8 Vocatus ad aliquam rem quis non presumitur nisi probetur.
- 9 Electio nulla non potest per superuenientes confirmari. i. 6.
- 10 Rati habitio habet locum in spiritualibus.
- 11 Successor potest agere de contemptu predecessoris.
- 12 Nulla an sit de substantia collationis ordinem.
- 13 Ordines sacri non debēt cōferri extra quatuor tpa de quo vide hic.
- 14 Prelatus iniuste alienans res ecclesie non euitabit penam etiam qd
velit et. lesam indenem conseruare.

Super eo. Hoc dicit. Ep̄s duz celebrat missa pñsecratio-
nis sue vt archiep̄s an receptū palliū ordines
cōferre nō debēt. h. d. vñqz ad ver. qd aut. qui nō summatur. tñ ppter
diuersitatē lecturarū: tum qz nō facit ad titulū. Et ista scda pars po-
nit alia tria que obīciebantur cōtra personā promoti. et sic qlibet pars
diuidit i tres partes principales q satis patēt in lra. Casus lralis
Vacante ecclesia armachana quidā abbas electus fuit. in archiep̄-
scopum ecclesie armachane. et postmodum cōfirmatus et cōsecratus:
quidā ep̄s et abbas quidā opponebāt se huic electioni. legat⁹ aposto-
lice sedis corā quo pñdicti se opponebant inquisiuit de mō ip̄us ele-
ctionis et de persona electi. Quia multi pñponebāt tā cōtra personam
quā cōtra formā electionis. et inq̄sitōe facta inuenit plura tam cōtra
electionē. qz cōtra psonā electi. Dubitauit cardinalis qd sibi esset fa-
ciendū: cōsuluit papā: et ipse respōdet ad illā q cōtra electionē pñpone-
batur. Primo quedā electio dicebat facta de trib⁹. sed illa videt⁹ po-
tius nominatio q electio vñ nihil iuris acquitū fuit nominatione: et iō
licite potuit pcedi ad electionē celebrandā in ecclia armachana. Se-
cundū fuit appellatio a rege interposita. et papa dicit q appellatio
illā electionē nō potuit impedire. qz nihil attētatū fuit in preiudiciū
regis: qz nō nominatio sed electio solēnis d3 principi pñentari vt suū
prester assensum tanqz patronus: licet qñqz per vñspationem in cō-
trariū fiat. Tertiū fuit qz dicti episcopi et abbas contempti fuerūt vt
dicebant

dicebant dic it papa si electio interesse debuerit: et ipsi non
 cocepti si vocati fuerint dum sine periculo potuerint voca
 ri siue nequerint siue noluerint ad electionem celebranda veni
 re ipsorum absentia electionem non potuit impedire. Si vero
 non fuerint vocati si cocepti cassari de electione nisi postea p
 bono pacis voluerint sentire. Sup eo xbo q i die siue co
 secratiois ante missa finiret acolyti ordinavit pro tato
 excessu castiget: q sol roman potifex q an hymnu ange
 licu secrat: et postmodu missam incipit et pficit consecrat
 pot ordines celebrare. Alij vero qui inter epistolam et euange
 licu secrant qz epi secrati celebrant principaliter celebra
 ti non debent tunc ordines celebrare ne diuidat mysteriu vni
 tatis. pterea non lz archiepo sine pallio vocare p ciliu: pfi
 cere chrisma: dedicare basilicas: ordinare clericos: et epos
 consecrare: et id mltu psumit q anq impetret pallu p dicta
 psumit: cu non taq epi: sz taq archieps facere videat. Su
 per eo xbo q tabula argentea alienauit dum ecclesiam red
 dat inden equanimitate poterit pteriri: cu hoc pcesserit o
 clerici et ppli voluntate. Ber. Et ex p dictis potest collige
 re modu ponendi casus lrali. na facta electio de quoda pro
 mouedo in epi in ecclia armachana: secuta illi pfirmatio
 ne et secratioe instabat aliq vt iste archieps deberet dñci:
 ad cui deiectione allegabat tria psona. papa auditis al
 le. vtiusqz ptis decreuit et madauit vt i lra ptime. Mo. j.
 q noatio largo mo pot appellari electio. na is qui noiat
 aliquem eligedu quodammodo priu illu mete eligit: sicut dicim
 in pntatioe q hoc respectu quq appellabat electio. vt in. c.
 qrela. s. e. f. Et no. q p noiatione nullu ius acqrit noiato.
 Itē q noatio pot fieri de pluribus: nec talis nominatio
 impedit electionem de alio fienda. Scias tñ p clariore itelle
 ctu hui. c. triplice esse noiationem. Ma quedam noatio est
 nun solenis q fit de aliquo eligedo vt qn aliqui proponun
 tur in collegio taq boni viri vt de eis fiat scrutiniu. et hac
 noatioe loquit iste tex. p hac em ius no acqrit nominatis.
 An pot collegiu nolle istoru electoru trasire ad electionem
 alteri vt hic. Queda est noatio q fit in scrutinio electiois
 et p tale noiatione in verbo no acqrit ius nominato. arg. c.
 si tibi absenti. de preb. l. vi. Sed is q noiauit no potest am
 plius variare si dignum noiauit: et hoc publicato scrutinio
 pnis auit videt q possit: vt in. c. publicato. j. e. Quedam est
 noatio solenis. scilicet cu duobus plures noiant pncipi et petitur
 vt ex his eligat vnus: et ex hac noatioe et no acqrit ius no
 minatis: sz noiantes non pnt variare ex quo illa noiatione
 presentauerunt superiori. sicut dicimus in postulatione. et
 hoc vltimu voluit Host. l. c. bone. el. j. de postu. prel. Mo.
 j. ibi: in cathedrali ecclia. b. et tene menti in hoc istum tex. q
 electio epi dz fieri fm ius in ecclia cathedrali si fieri potest.
 Et intatu glo. in. c. in noie dñi. xxiij. di. huius dicto vt inniti
 vt teneat electionem alibi facta cessante legitima ca non va
 lere: et tene meti illa gl. qz no pbat apto iure. Et potest ad
 duci iste tex. in cotrariu dñi dicit psertim in ecclia qz. ergo
 et extra eccliam valere electio facta. Host. tñ in ca. cum ter
 ra. s. e. no allegas istu text. dicit q si p suetudo disponit de
 certo loco stadiu est consuetudini. Als no est vis vbi fiat ele
 ctio dum in loco clericis honesto. ar. in. l. pe. ff. de iusti. et
 iur. Hoc dictu Host. videt cotra istu tex. vbi cessante con
 suetudine dicit q fm constitutiones canonicas dz electio
 fieri in ecclia cathedrali. Pot tñ saluari dictu suu q non
 est vis vbi fiat. s. dum fiat in ecclia cathedrali. Nam poe
 fieri in choro. vt in. c. cu nobis. s. eo. Item pot fieri in capi
 tulo: vt in. d. c. cu terra. Et in similibus locis honestis intra
 ambitu ecclesie. arg. c. qua frate. de app. Si aut em cessante
 causa legitima fieret extra ambitum ecclesie cathedralis no
 valeret ppter autoritate prealleg. gl. Qz factum contra le
 gem no debet habere firmitatem: vt in regula que contra
 ius. s. re. iur. l. vi. et in. l. no dubiu. C. de le. l. c. j. s. o test. Et
 ad dictionem psertim: hic posita dic q dz itelligi fm verba
 sequentia vt distinguat: an fieri possit i ecclia vel ne. Mo.
 iij. q in electioibz prelatoz no dz de iure priu regni
 consensu et rege ipo hoc postulante et appellante nec electio
 aliter fiat: qz pcedit etia si rex sit patron eccle. vt not. in
 gl. iij. Mo. iij. in vers. si aut q de iure spali pot epo et
 abbati copetere potestas interessendi electioi fiende de ar
 chiepo. facit. c. scriptu. j. e. et c. cum ecclia sutrina. de causa
 poss. et proprie. et sic possunt in actu electionis conuenire
 iure speciali hoies disparis p fessionis: facit ad ea que dixi
 s. eo. c. primo. Mo. quinto q queadmodu debet in
 teresse electioi de iure coi no sunt vocadi absentes si como
 mode vocari no possunt. vt. j. e. qz ppter. ita nec absentes o
 bentes interesse iure singulari. Mo. vi. q vocatio absens

tium no est de forma substantiali ipsius electiois na vt hic
 apparet: valet electio facta aliquibz non vocatis. lz veniat
 retractada contemptis prosequentibus contemptu. Mo.
 vij. q electio facta aliqbz de capitulo coceptis no est idis. b
 ferenter cassanda. na possunt contempti renutiare coceptui
 et coferre illi electioi dummodo a principio tenuerit. Et
 no. singulariter istu tex. q rone contempti aliquoz cassari
 pot electio etia post confirmationem et consecrationem electi:
 qz tenet hic doc. et satis pbat per istu tex. Qd tñ itelligas
 qd contempti no fuerunt presentes tpe quo fuit emissum edi
 ctu p confirmatione fienda. Alias aut tacetes non pnt am
 pli cotradicere: vt in. c. si. j. eo. l. vi. tenet Jo. and. in. c. j. de
 his que fi. a prela. Si aut no est facta adhuc confirmatio dic
 et debet isti prosequi coceptu intra tps datu eis ad eligen
 du. Idē dic in contemptu in actu collationis vt intra sex me
 ses qui dant ad coferedu possit prosequi contemptu. arg. in
 c. j. de pce. preb. et hoc tenuit Host. in. d. c. j. et ita limita istu
 tex. generaliter loquētem qui no solet hic in hoc declarari.
 Et Mo. in ver. super eo. q solus papa pot ordines coferre.
 in die consecrationis sue. Itē no ex ver. pce. q an receptio
 nem palli no pot archieps quatuncqz consecrat exercere
 ea q sunt ordinis epalis. nec alia q sunt magni ponderis. vt
 conocare conciliu prouinciale et similia. et vide qd no. Inn. in
 c. suffraganeis. s. eo. Mo. ibi. no taq simplex episcopus:
 q quilibet archieps est epi: tñ exercendo actu videt in du
 bio exercere: vt archieps et non tanq simplex epi. Facit in
 arg. hec litera q valens actum exercere ex duplici pte f
 videt actu exercuisse ptextu maioris potestatis. facit. l. iij.
 ff. de mili. testa. Et ultimo no. in ver. q autē. q consensus
 cleri. et populi no sufficit vt bona ecclesie sine iusta et canoni
 ca causa alienent. pro hoc. c. sine exceptione. xij. q. ij. et meli
 j. de immu. eccl. in. c. aduersus. in ver. ppter imprudētia. Et
 no. bene istum tex. cotra prelatos et collegia q quadoqz ad
 petitionem dñorum temporalium tpe guerre alienant bona ec
 clesie. Et no. q platus male alienas tenet de suo patrimo
 nio ecclesiam coferuare inden s facit. c. de multa. j. de pben. f
 Et In gl. in ver. impedire. ibi: non obstante aliqua p suetu
 dine. no. bene gl. q laicus etia patronus non pot ex consue
 tudine sibi vendicare ius interessendi electiois platinā co
 suetudo non facit laicu capace iuris spiritualis. vt i. c. cam
 de prescrip. Dices tu quare patron pot pntare rectorem
 ecclesie no collegiate: et non sic eligere prelatu vna cum cle
 ricis ipsi eccleie collegiate. Sol. dicit Comp. post Inno. ele
 ctio est actus mere spialis nam per illa trasferat ius prela
 ture: saltē in habitu in electu et contrahiū matrimoniu spua
 le. vt no. gl. in. c. qto. lxiij. dist. b facit tex. in. d. c. cum inter ca
 nonicos. s. eo. Laicus aut non est capax exercendi hec iura
 spiritualia. nec ecclesia voluit patronu facere capacem licet
 bñ hoc potuisset si voluisset. Ma imperatoz et multis prin
 cipibz ecclesia cocessit alias ius eligedi et coferendi vt in. c.
 adrianus. lxiij. dist. Que tñ priuilegia tractu tps ecclesia
 renocauit: vt in. c. qz. s. veru. ea. dist. Sed p pntatione non
 trasfertur ius plature nec cotrahiū mrimoniū spirituale sed
 est quoddā preambulū ad institutione obtinendam ex quo
 peruenit ius tituli et plature. An lz laicus non esset ex se ca
 pax etia huius iuris presentandi. vt in. c. quato. de iudi. tñ
 ecclesia voluit cu patrono in hoc iure no magne importan
 tie dispensare vt laici inducerentur ad fundationem et dota
 tionē ecclesiarum. Et itelligit q iste rex ex patronatu vl co
 suetudine volebat. vt in electioe regeret ipsius consensus:
 de iure aut petere no poterat per. c. nobis. de iure pa. Quia h
 consensus patroni dz requiri post electionem facta. vt ibi.
 nec etia de consuetudine poterat hoc sibi competere: qz p sue
 tudo no pot eum facere capacem. vt. s. dixi. f Dicit tamen
 hic singulariter Inn. posse ex p suetudine introduci vt mors i
 prelati nuntiet principi et ab eo petatur licentia eligendi p
 latum: ita q aliter electio facta non teneat. Interest em pri
 cipis ne eligat aliquis sibi suspectus qui possit reuelare se
 creta regni sui. arg. in. l. omne delictum. in. s. exploratores. ff.
 de re mili. An alibi dixit Inn. q contra electionem factam
 pot rex obicere q habet episcopum electum suspectum ro
 ne predicta. Et si potuerit hoc probare debet electio retra
 ctari: vt ipse no. in. c. sup his. j. de accu. Ex quo dictio no. sin
 gulariter q ex predicta ca suspicionis potest princeps secu
 laris no admittere prelatu institutum per papā. Aduer
 te tamē q cotra preces dictu Inno. videtur facere mul
 tum iste tex. in vers. et si fecus aliquando per usurpationem
 vbi innuit q contrarius vsus est potius abusuz: sic videt
 q non possit induci consuetudo vt electio retractetur q no
 et fuit petita a principe licentia eligendi. Pro hoc

a Supiori. ad d
 Cal. pñ. v. d. elec.
 zacharias.

b In cathedra
 li ecclia. Tu ad d
 videre vbi electio
 fieri deat p Lar.
 mandag. in suo
 tra. de ele. pte. i. c.
 xij. et ibi gl. in x.
 i. c. j. cu seq. et ibi
 de. c. li. in gl. in x.
 i eo loco. p istu in
 c. in causis. col. ij.
 x. no. ibi q rema
 serant. et j. e. Lar.
 alex. in. c. i. col. vi.
 in prin. x. gl. sup
 xbo i vbe. xxiij.
 di. et pph. lra in
 c. vbi periculū. in
 pn. in. vñ. no. et in
 s. i. si. e. rit. li. vi.
 c. iure speciali.
 Adde qd voluit
 ro. pñ. cccxxxiij.
 in pe. col.

c Alii electioni.
 Ad d vt p Old.
 consil. lxiij.

d At archieps.
 adde qd pulchre
 voluit Ro. consil.
 cccxliij.

e Sebast. Sapia.

f Duplici pote
 state. facit qd no.
 ro. in. l. q. C. de
 testa. mli. vbi dis
 cit q qz pntatē
 ordinariā et dele
 gatā in dubio vt
 vt ordinaria po
 testate et illi et se
 feat ibidē corne.
 perusi. Sz multa
 possent adduci
 Inu ad pbandū
 q et acc. vt i du
 bio celebrat fm
 minore pntatē. pnt
 colligi ex his q
 cumulat. d. Lan
 cellot. galeola i
 lecturio. in scdo
 no. ff. de impu. et
 alijs subst.

g Coferuare in
 denē adde Bre.
 consil. xxiij.

h L. xliij. dist. Ad d

Oldra. consil. j.

i Sebast. Sapia

At mors. Ad d
 ad saturitatem an
 rex possit eligere
 do. Jo. de selua.
 in elegantissimo
 tracta. de benefi
 cio in scda parte.
 q xxiij. et ibi etia
 col. v. meminit. s.
 hac deci. Inn. q
 valet consuetudo
 q more plati nū
 tietur principi.

Sanonmi. super Prima parte primi.

facit quia aliquo modo impeditur libertas eligendi. facit. c. cum terra. s. eo. Dictum tamen Innocentius. solet communiter teneri. **¶** In gl. in ver. quod si eos vocatos etc. no. ex fl. gl. q. etiam in actibus extrajudicialibus non presumitur q. s. vo catus nisi probet. **¶** Pro quo optime facit cap. albericus. de testi. r. c. sacro. de sent. ex com. Item ista vocatio est quedam solenitas extrinseca que non presumitur nisi probet. vt ple ne no. in. l. sciendum. ff. de verb. obl. r. per Inn. in. c. innotuit de eo q. fur. ordi. susce. **¶** In gl. in ver. consensu. ibi. s. c. tra. j. e. c. auditis. glo. non soluit contrarium: sed solutio vera est q. aut electio tenuit: q. fuit facta presentibus duabus par tibus collegiis r. a maiori parte: r. tunc potest rata haberi per contemptos: quia per consensum istorum non conualidat ele ctio: sed solum defenditur a iure retractationis. r. in hoc ca su intelligitur iste tex. **¶** Aut electio a principio fuit nulla: pu ta q. facta a minori parte capituli: tunc non potest conua lidari p. consensu particulares supernemetes r. ita loquitur c. auditis. j. eo. r. ibi plene dicam. **¶** In ea. glossa. ibi. circa spiritualia possunt habere ratum. in pluribus locis. gl. tenuit istam opi. q. in spiritualibus possum habere ratum q. meo nomine est gestum. de quo vide q. no. per gl. in regula ratum. de reg. iur. lib. vi. Et dic q. dicta glo. non colligitur hic: q. iste tex. no. loquitur de vera ratihabitione que trahit retro r. mandato comparatur. Unde ad hoc vt oriat mihi actio no. possum habere ratum q. meo nomine no. est gestum: vt in dicta regula ratum. Sed quo ad incommodum meum vt no. possum impugnare factum per alios possum habere ratum q. meo nomine non est gestum. r. hoc casu iste tex. **¶** In ead. gl. ibi. item pone no. singulariter istam particulam glossa. vsq. ad fi. quia quotidie solet allegari. ex qua primo collige dis ferentia inter successorem in prelatura r. successorem in canoni catu. nam successor in prelatura succedit in omnibus iuribus com petentibus predecessori ratione prelature. Ratio quia prelatura no. moritur. xij. q. q. liberti. r. in cap. si gratiose. de rescr. lib. vi. nec debent alterari iura prelature ppter mutationem ministro rum: nam successor fingitur idem cum predecessore. Sz in canonico aliud est q. proprie canonicus no. habet succes so rem nisi in prebenda. iura enim sibi competentia trahunt in capitulum a quo venit prebenda: vt in. c. relatum. j. de test. Capitulum aut non pot. hic impugnare electionem ratione contemptus cum impugnaret factum proprium. **¶** Et ex hac ratione qua sentit Innocentius. potest iudicio meo inferri q. si ca nonicus tanq. canonicus fuit contemptus in electione alterius ecclesie. in qua iure singulari debebat interesse r. de canonie q. eo mortuo intra tempus agendi r. contempta: poterit ca pitulum agere de contemptu: sicut prelatus agit de contemptu predecessoris. **¶** Not. q. singulariter ex hac gl. q. p. iniuria illata prelato vt plato pot. agere successor in prelatura sicut predecessor: lz prelatus mortuus lite non fuerit contestatus ratio colligit ex predictis: quia iniuria censetur illata pre lature q. non moritur. **¶** In gl. in ver. diuidatur. no. ista gl. vsq. ad fi. quia quotidie solet in materia sua allegari. r. p. ser tim tene ea meti in eo q. concludit nullam no. esse de substia consecrationis seu ecclesie r. ob reuerentia sacramentorum no. debet conferri r. expleri sine missa. **¶** In ea. gl. ibi. de hoc q. dicit Hug. aduerte hic incipit additio Ber. glossatoris. r. durat vsq. ad ver. sed finita. r. dicit Jo. an. habuisse a ma gistro suo q. ista fuit vltima additio qua fecit Ber. ad glo. suas. An verisimile est q. libri habentes ista additionem in co textu glossarii habent alias additiones: r. id quavis informa ri vtru liber habeat additiones Ber. recurras ad ista gl. Et si reperis ista additio est verisimile q. habeat alias r. habes etia ex hac additione originem istius Ber. gl. Sui enim de ciuitate Parmensi que est in Lombardia. **¶** In ea. gl. ibi posset ordines celebrare si necessitas esset aduerte quia gl. hic videt limitare multum istum text. vult enim q. finita missa consecrationis possit eps nouiter consecratus necessitate immi nente celebrare principaliter r. ordines conferre: r. p. hoc facit tex. ibi. no. dicit tunc etc. q. si finita consecratione possit. **¶** Hoc di ctum no. placuit hic Hosti. **¶** Primo q. no. potest occurrere talis necessitas cu. alij episcopi prius consecrati sint ibi p. tes per quos posset necessitati subueniri. Secundo q. ordines no. debet conferri extra quatuor tempora. vt in. c. i. r. c. sane. de tep. ord. Et eps consecratur die dominico: vt in. c. q. die do minico. lxxv. di. r. ad illam dictionem tunc respondet q. d. exponi. i. eod. die. **¶** Pro hoc tex. in prin. huius. g. in quo no ta q. iste archiepiscopus in die consecrationis sue acolytum ordina uit: sz iudicio meo satis pot. saluari gl. ista in collatione mi norum ordinum. Nam minores ordines possunt conferri diebus

dominiciis r. alijs festiuis diebus. vt in. c. de eo. ti. s. de tem po. ordi. **¶** Sic est q. ille archiepiscopus qui ordinauit acoly tum in die dominico no. redarguitur ex alio: nisi q. hoc fecit i. die consecrationis sue anteq. missam solennem finiret. secus ergo si essent finita. **¶** Ad id. alia ratio licere ibi. ne diuidat mite riu unitatis. que ro. cessat si ordines illos minores conse cret post expeditam consecrationem r. missa celebrationem: sed sacri ordines no. debet conferri illa ratione: q. extra quatuor tes pora no. sunt conferendi vt in iuribus preal. **¶** Sed iuxta ma teriam gl. querunt hic doc. pone q. isti q. celebrant consecratori preueniat ipm in consecratione. s. in dicendo verba apta ad co secrationem seu ad transubstantiandum nuquid per eorum verba sit ibi corpus Christi: r. quid si consecrator principalis post illo rum verba iterum illa verba dicat in hac. q. sunt diuersitates. inter Innocentium r. Hosti. **¶** Innocentius tenet q. illa verba illorum cele brantium prius prolata fuit facta vera transubstantiatio in cor pus Christi. nec p. xba replicata a consecratore sit alia transubstantiatio: q. ex quo semel est ibi Corpus Christi no. pot. magis adesse. **¶** Hosti. t. contrarium firman. q. ad verba illorum q. principaliter no. celebrat no. attingit transubstantiatio: q. hoc non intendit: lz illa verba protulerint. r. p. consequens restat q. sacramentum perficit ex xbis consecrationis postea platis. **¶** Crea do q. sit anima duertenda intentio illorum celebrantium: vt si p. illa verba intenderet perficere verum corpus Christi q. sit facta transubstantiatio: ex quo ipsi etia celebrant: lz no. principali ter: secus si eorum intentio deficiebat. facit ad hanc. q. q. no. Jo. cal. in. c. si sacerdos. de offi. or. vbi tetigit. **¶** Querunt hic doc. scdo q. si aliquis p. byter stat p. p. alterum p. byterum cele brantem r. preueniat mo. predicto ipm celebrantem in prolatio ne verborum q. perficit corpus Christi: nuquid sit facta transubstantiatio. Et concludunt q. no. cu. ipse no. sit vestitus vesti bus sacris nec asseruauit q. ecclesia instituit in consecratione ta ti sacramentum: alias sequeretur absurdum q. p. byter existens in platea pot. transubstantiare totum panem ibi existentem. Facit ad p. dicta. j. q. j. extra catholicam. r. maxime p. cedit hec solu tio tenedo q. in illo p. bytero defecisset intentio conficiendi. **¶** In gl. si. no. diligenter glo. ad qua. quotidie sit remissio cu. q. nungd prelatus seu rector ecclesie debeat seu possit euadere de iure pena depositionis. ex delicto iniuste aliena tionis rei ecclesiastice si vult reddere ecclesiam indene de p. prio patrimonio vel aliade. **¶** Et in effectu post multa argumeta p. r. contra gl. ista ponit duas opi. Nam quidam tenet q. sic argumento huius. c. r. aliorum q. premittuntur in glo. r. hac opinionem t. Jo. an. xij. q. ij. apostolicos. r. in. c. j. xvi. q. iij. se cuti sunt Tancre. Ance. Philip. r. Hosti. hic secundam opi. contrarium tenuit hic Ber. gl. que secuti sunt Hosti. Jo. an. r. ceteri moderniores sequentes. r. hec opinio mihi placet. r. ad istum tex. responde vt in fi. glo. r. bene. facit. xij. q. ij. mone mus. r. l. no. p. dest. ff. vi. bo. r. ap. **¶** Extra glo. opp. contra tex. de. c. post electionem. de co. ces. p. reb. r. de. c. constitutis. el. q. de appellationibus. in quibus iuribus p. t. q. post con firmationem non admittit exceptio contra confirmatum ad im p. diendum confirmationis effectum. hic aut iste electus non solus fuit confirmatus: sed etia consecratus: r. sic nihil iuris res stabat consequi: tamen fuerunt hic admisse exceptiones co tra formam electionis r. p. sona ipsius consecrati. **¶** So. p. pter hoc s. rium instat hic Inn. r. Compo. plenius post eu. an. r. quando post confirmationem electionis possit admitti exceptio contra formam electionis vel p. sonam electi. r. multa ex eorum dictis sunt hodie expedita per. c. fi. de ele. li. vi. Concludendo tamen ex dictis eorum sic distingue: aut co firmatio fuit facta causa cognita r. partibus p. sentibus: aut sine cause cognitione. **¶** Primo casu si non fuit appellatum a snia confirmationis r. non p. nt partes que fuerunt p. sentes aliqd obicere nec per via exceptionis neq. accusationis q. de facto vnus hois sepius non est querendum. per. c. cum dilectus. in fi. j. eo. r. preal. c. fi. in. vi. j. de accu. sup. his. Sz respectu eorum q. non erat p. sentes r. distinguendum est q. aut sciuerunt cam confirmationis agi r. tacerunt r. sit eis p. iudiciu. vt in. c. fi. q. ma. accu. pos. facit. c. penul. de re iudi. aut p. b. bi liter ignorabat: tunc aut restat aliquid iuris conferendi ipsi confirmato: puta q. est confirmatus: sed nondum consecratus. r. tunc admittit exceptio. vt in. c. super his. r. quod ibi not. j. de acc. **¶** Aut nihil iuris restabat q. erat consecratus vel erat talis prelatus q. non indigebat consecratione seu benedictione. Et tunc aut confirmatus est in possessione prelature r. non dz admitti aliqua exceptio: q. non p. t. operari naturam suam nec respectu actiois nec respectu intentionis cu. iste confirmatus nihil petat nec sit intentione petendi: r. exceptio est in tentionis vel actiois exclusio. vt in. l. ij. q. q. ibi no. ff. de exce. Sed poterit

Sacharias.
a Non pot. con validari. ita not. Ber. comp. in. c. q. propter ratio est i. p. optu. Mo enim supuenies p. sensus validat q. ab initio nul lu est: ita no. iste i. c. auditis. j. eo. tit. xvi. q. ij. s. po test. Albe. de ro. in. l. q. ab initio. vbi tangit de p. senti. q. ff. de reg. iur. r. in reg. ratu. r. ibi in addi. do. Boerh. plenius. r. remiss. eo. ti.
b Sebastii. Sapia. **¶** Sui enim. Illa stris d. is me. d. Rochus curtis in epla. ij. q. p. cece dit tractatum de consuetu. dicit q. Bernardus glossator erat p. p. i. s.
c Sebastii. Sapia. **¶** An r. q. n. Ad plene de hoc ar. firma. in preal. gato trac. s. epo. in. ij. parte secun de p. ncipalis. q. xxxi. lib. ij. r. in xxi. q. vbi dicit quod si quis co. paret in termino ad opponendum contra p. firmatio nem electo co. ces sam si interpona tur appellatio ex tra iudicialis: no. obstante appella tione debent electi consequi possessionem.

Sed poterit ipse venire p viā accusatiōis vel denuntiatio
nis ad hoc. c. si. de his q ma. actu. pos. r vide p Fel. 2f. xxiij.
r p hoc limita tex. in. d. c. si. ¶ Sedo casu pncipali quādo si
ne cause cognitiōe facta fuit pfirmatio. dic hodie vt hf in
d. c. si. e. ti. li. vi. nā talis pfirmatio nō t3 vt ibi. r vide plene
de hoc qd ibi dixi post Inno. in. c. cū olim. de cā pos. r in. c.
cū olim. d. do. r cōtu. Ad istū tex. pōt dici q hic actum fuit
p viā accusatiōis seu imploratiōis officiū iudicis. ¶ Et tñ
aliud mēbrū addi ad pdicta qñ pfirmat: nō est in posses
sione r agit possessio adipsē de nungd debeat admitti ex
ceptio. dicēdū vt legif r no. in. c. accedēs. de actu. r istud de
19 bunt precedere scōm mēbrū principale. ¶ Alterius hic q
rit quid si electio nō tenuit nungd valuit pfirmatio subse
quēs. r nūqd iste sic pfirmat? sit p̄lat? an vero teneatur ce
dere. Quo ad primū Inno. r Jo. an. r cōiter doc. seq. cōclu
dūt q pfirmatio tenet quo ad validitatē gestorū: nā gesta
p istū pfirmatū tenēt rōne publici officiū ex quo putabat
confirmatiōē esse validā. vt in. d. l. barbari. ff. de offi. p̄to.
r idē dixit. Inno. i. c. nih. l. j. e. S3 an iste sit p̄lat? dixit Inno.
j. e. cū dilect. q iuriconsult? noluit ad istā. q. rñdere. in. d.
l. barbari. nec ibi recte rñdet an ille barbarius q p errozes
fuerat designatus p̄tor cū esset seruus fuerit verus p̄tor: s3
solū decidit q tenēt gesta rōne publici officiū. ¶ S3 dicit
Jo. an. hic q qd cūqz istoz defecerit nō ē ver? p̄lat? i. sine
a electio sit nulla siue pfirmatio? r sic vt q teneat cedere in
foro anime. S3 postea refert alios dicere vt ēt recitat In
no. q sit distinguēdū vtrū electio tenuerit de iure naturali
puta ratiōe p̄sensu eligētū r electi. s3 fuerit nulla de iure
positiuo. Et tñ ex quo fuit subsecuta pfirmatio ē ver? p̄la
tus nec tenet cedere. sec? si fuit nulla d iure naturali. vt em
dicit hic Inno. electio pōt dici canonica large stricte r stri
ctius. Dicit canonica large qñ electio tenuit de iure natu
rali. qz iteruenit cōsensu eligētū r electi: s3 nō de iure posi
tiuo. Stricte dī canonica qñ tenuit d iure naturali r inter
uenerūt etiā substantia iuris positiui s3 nō solēna. Stri
ctius dī canonica qñ tenuit de iure naturali r interuenerūt
oia q requirunt de iure positiuo siue sint substantia siue de
solēnitate nō substantia putat q vocent absentes vel quid
simile. ita qd nihil deficit de requisitis. ¶ Per Inno. dī electio
nō canonica large qñ nō t3 ēt de iure naturali: qz nō inter
uenit cōsensu saltē liber eligētū r electi. vñ qñ est canoni
ca large s3 non stricte vel stricti? d3 tenere pfirmatio subse
quēs r cōfirmatus est ver? p̄elatus: nec tenet renuntiare.
Quia ius positiuū adinuenit formā ad scādala euitanda.
S3 ex quo i casu nō nullū scādala affuit r electio tenuerit
de iure naturali nō d3 iste esse obligatus ad renuntiandū.
Et vt Inno. r cōiter doc. sequētes hic seq istā opi. q mihi
nūq placuit. Itā ex q ius positiuū reprobat p̄sensu nisi sit
legitimus nō video q ēt de iure naturali teneat talis ele
ctio. Itā dnceps potuit p legē suā talē p̄sensu non solenni
ter p̄stitū inhabitare: vt in simili hf r no. r in. l. cū lex. ff. de
fideius. facit. c. ij. de maio. r obe. Et p hac opi. tria allego p
mo gl. in. c. vnico. de postu. p̄la. li. vi. q dōt cōfirmatiōē non
b pdesse si electio erat nulla. Ad idē gl. in. c. q sit. j. eo. lib.
vi. r gl. in. c. sicut. e. ti. lib. vi. r t3 Archi. in. c. sicut cū eo. ti. r li.
vbi plen? psequit. Facit regula accessoriū. de reg. iur. in. vi.
r qz vbi fundamentū deest nihil sup edificari pōt. i. q. i. cu3
paulus. Et sic tene opi. quā pmo sensit Jo. an. q iste nō sit
ver? p̄lat? siue electio sit nulla q̄litercūqz siue pfirmatio. ni
si pfirmatio sit fctā ex certa sciētia p habētē p̄tātē pfirmā
diōem defectū electionis. Et ad materiā vide qd legitur r
not. in. c. q pfirmatiōē. j. e. li. vi. vbi tractat an electio rema
neat valida si cassatur pfirmatio. r quid ecōtra. Abbas.
1 Electio facta a miniori parte capituli non potest con
firmari vel rificari. 5. 6.
2 Testis dicēs se audiuissē legere aliquod instrumentū non
per hoc dicitur intellexisse.
3 Nominatio non acquirit aliquod ius nominato.
4 Episcopus qui est in aliquo collegio nō tanq episcopus
sed tanquam vnus de collegio: non d3 alios precedere.
7 Maxime: ista dictio quomodo ponatur.
8 Electio nō potest dici facta cōmuniter: si omnes de capi
tulo singulariter prestant consensum.
9 Quādo emanauerunt due electiōes: que dicatur potior r
validior.

Aditis. ¶ Electio p minore partē capi
tuli facta nō t3: nec per subse
quētē cōsensum ratificari pōt. h. d. fm cōem in
tellectū. Prima pars ponit diffinitionis cām.
scōda diffinit. ibi: nos igit. ¶ Casus līalis. vacante ecclesia

baioce. ad electionē pueniētes canonici ps vna elegit gul.
archi. alia vero elegit. R. subdi. electiones iste delate sunt
ad dñz papā. ipe xō examinatis meritis vtriusq electio a
nis inuenit vtrāqz s3 formā iuris attētatā hoc mō. Cū eniz
canonici in caplo cōuenissent r volūtates singulorū igit
fuisse: decanus cū pauciorib? puenit in dictū. R. subdia
conū ipz eligēdo. r cātor cū plurib? nominauit dictū Su.
archi. tādē sol? cātor nominauit magistrū. R. de aldegis
appellās ne dcan? q p̄mā vocē in electiōe hēbat ad electio
nē pcederet sine p̄sensu totū capli vel maiori. ptis. De
can? nō obstat. appell. illa nō habito p̄sensu maioris ptis
s3 lōge minoris dcm Su. arch. elegit statiz appellās ne qz
s3 ipaz electionē aliqd attētare: dcan? tñ allegabat qz ele
ctioni sue plures alij p̄senserūt. S3 hec allegatio nō vale
bat cū ex post facto p̄ualefcere nō poterat qd ab initio nō
valebat: qz electio q fuerat irrita ipso iure p sublequentem
p̄sensu nō poterat esse rata post electionem decani cātor r
alij q remāserāt in caplo post illā electionē dcani nōdū cas
sata r post appellatiōē ad sede aplicā iterpositā receden
tes a noīe dicti Su. arch. dictū subdiaconū elegerunt dñs
papa qz vtrāqz electionē inuenit s3 formā canonicā attēta
tā. vt dictū est vtrāqz cassauit. Bert. ¶ Et p intellectu līe b
p̄mitto q i hac ecclia baiocē. erat duo pncipaliores sc3 de
can? r cātor: qui fouebāt p̄ses i caplo r dū essent in tracta
tu electiōis dcan? animaduertēs q cātor cū suis contradi
ceret voto suo noluit noīare archidiaconū quē habebat in
aīo eligēdi: s3 malitiose noīauit quēdā magrū suū Richar
dū subdiaconū cātor xō ēt malitiose noīauit archidiaconū
quē sciebat gratū alteri p̄ti. tādē fuit interposita appellatio
ne decan? pcederet ad electiōē sine p̄sensu capituli vt ma
ioris ptis. s3 hac appellatiōe non obstat decanus de suis
complicib? q nō faciebāt maiore p̄tē capli recessit a nomina
tione ipiū. R. subdiaconi r elegit dcm archidiaconum in
epz r etiā appellauit ne qz s3 illam el. ctionē attētaretur.
postmodū xō qdā canōici aduersē ptis p̄senserūt electiōi
fcē d archidiacono: ita q istis p̄putatis archidiaconus ha
buit maiore p̄tē capli. Istis at electorib? recedētibz cātor
cū suis p̄cessit ad aliā electionē nō obstat electiōe quā fece
rat d archidiacono r elegit illū. R. subdi. papa xō vtrāqz c
electionē duxit irritadā: nā exprimit i tex. rō decidēdi. iōqz
gl. vario mō intellexerūt istū tex. r itū intrinsecā p gl. intel
ct? h. d. c. qd dixit l. do. ist. c. poti? se audiri s3 nō intelligi
vtrāqz ad tpa sua. Jo. an. dixit q nec etiā p glo. suas habet cla
re intellectus. huius. c. sed tu dic vt dicet. j. ¶ Mo. p̄mo ex p̄
cipio ibi. auditis r intellectis. qz quis audiat p̄cessu alij
cuius cāe: nō ppter hoc pcludit eū intellexisse merita can
se. pōt ergo pcurrere auditus alicui? rei absq illius intelle
ctu seu intelligētia. r facit p̄ testib? c q dicūt se audiuissē
aliquō instrū legi. vt non p hoc concludat necessario ipsos
c intellexisse. nā audire r intelligere sunt diuersa vt colligit
hic ex copula. r q de sui natura h3 copulare diuersa vt not.
gl. sup rubi. ff. de iur. r fac. igno. r per gl. in. c. q uerelā. j. de
fimo. pōt em quis audire nudū verborū sonū r tñ nō intel
3 ligere xborū efficacā. ¶ ¶ Mo. secundo q nominantes alij
quē in tractatu electiōis nō tenent illū nominatū eligere: s3
p̄t ab eo recedere aliū eligēdo. R. d3 qz p nominationē sim
plicē nō est acq̄sitū aliqd ius nominato. s. c. p̄ri. in p̄nci. so
lent em ante scrutiniū scdū de electione nominari aliq de
caplo q videant apti r idonei ad regimē ecclie vocāris: nō
tñ p hoc eligunt s3 pponunt vt fiat de eis scrutiniū si pl3 ca
plo. r hoc mō fuerūt pmo nominati archidiacon? r subdia
conus: iō licuit ab eoz nominatiōe recedere. ¶ Mo. tertio
q decanus h3 p̄mā vocē in caplo. hoc intelligūt doct. r bñ
pcedere ex cōsuetudine loci particularis. nā in hoc standū
est cōsuetudini qua cessante is qui est maioris autoritatis
h3 p̄mā vocē. allegat doct. ad hoc. xvi. dist. isidor? sed tu
dic clari? q cessante statuto vel p̄suetudine canonicus p̄s
instituit in ecclesia. r sic antiquior respectu institutionis d3
p̄esse alij. vñ ad eū spectat conuocatio capituli etiam esse p
mū in voce r subscriptiōe r in sedendo r alij consimilibz.
facit ad hoc. c. statumimus. de maio. r obedi. r qd no. Inno. in
c. i. eo. ti. r vide qd ibi dixi. nā habētes dignitatem in eccle
sia de iure nō sunt de caplo nisi als sint canonici. soli enim
e canonici facit capitulū r vñū corp? cū epō. vt in. c. nonit.
r. c. quāto. de his q fuit a p̄la. vide p Inno. in. c. q. de instit. r
4 qd ibi dixi. r in. c. cū olim. de re iud. ¶ Adde etiam ad p̄di
cta gl. singularē in. c. a collatione. de appel lib. vi. que dicit
q si episcopus habet vocem in capitulo tanq canonicus
non debet habere primum locum in capitulo. quia nō est
ibi vt episcopus: sed prior capituli debet habere primum

zacharias.

¶ Sine electio
sit nulla siue con
firmatio. Tu ad
here opi. Innoc.
quam iste subdit
pro qua facit no.
per Bar. in. l. fin.
de testa. tut. r per
Alex. 2f. cit. vo
lu. iij. Old. cons.
cl. ij. r 2f. cccxxv
vi. r berth. de fir.
in tracta. de epis.
in. ij. p̄re. ij. lib. et
Feli. in. c. inter di
lectos. col. vj. x.
in tex. ibi cū igit.
de fide instr.

¶ Sebaſti. Sapia.
¶ Si electio erat
nulla hec opi. cō
probat: qz anq
valeat pfirmatio
requirit q prius
inquirat de vali
ditate electionis
vt p glo. in. c. cari
nēsis. l. xi. dist. no.
Spe. in ti. de alle
ga. r disputa. 6.
fi. xli. r breuiter
et in ti. d. inq. 6.
ij. in summa. er
go requit qd va
leat electio.

¶ Sebaſti. Sapia.
¶ Pro testibz
hoc dictū vt du
bitabile. qz dicit
Bal. in. l. testm.
co. iij. C. de testi.
qd si testis dicat
scio qz p̄sensu sui
pbat qz illū vers
bū p̄sensu includit
sensum r intelle
ctū. r idē t3 Bar.
i. l. heredes palā.
ff. de testa. cū al
legatis p Feli. in
rubr. p̄emū hu
ius lib. colū. pe. r
ibi refert Inno.
r. d. An. hic tenē
tes q i teste suffi
cit dicere scio qz
audiri.

¶ Sunt diuersa.
adde q supra po
sui in p̄emio. r
Ange. consil. ecc
lxxvij.

¶ Soli canonici
ci. Adde ro. 2f.
cccxxij.

Sanor mi. super Prima parte primi.

Confirmatio ad
de Fr. are. con
f. io. l.

Anto. Francisc.

Et de dictioe
maxime, qd ipor
tet qdno intelli

gar. vis m. c. fi. d

postula. zin. c. j. d

vila. zin. c. qm. s.

porro. j. vt lit. no

contest. Et in. c.

ad hec. d. ap. Et

adde qd aliqui im

plicat. l. qstus.

o. testa. tuc. Alij

q. ponit p. tui.

xi. qd. iij. c. si qd

eps. zibino. vi.

deglos. in. l. i. C. d

nouo codi. ppo.

in ver. maxime.

aliqui significat

iditatem in casu

contrario. vt est

gl. in. l. qd si mi

nor. s. rest. ff. de

mino. Aliqui ac

cepit p. valde. vt

est gl. in. l. i. in gl.

pe. ff. so. ma. aliqui

superabundat. vt

in. c. gratia. de of

fi. dele. z ibi dixi

concordando. c. 7

gratu. cu. p. pti. a

presutanda cor

rectione iurium.

Et de hac dictio

ne etiam vide in

l. i. qui. ff. de do

natio.

Zacharias.

Singulariter.

consensu. die vt

per istu. q. p. sin

gulari. consensu

non d. esse facta

cdis electio. ita

no. gl. z doc. in. c.

cu. o. s. z ibi po

su. aliqd. i. apost.

ad istu. s. d. costi.

z in. c. j. de re ec.

no. alie. Bald. in

aut. hoc ius por

rectu. d. fac. sanc.

ecce. ide. in. l. no

ambigitur. z ibi

Ang. de leg. ide

in addi. ad Spe.

in titu. de instru.

edit. in vlti. char.

o. i. no. p. Alex. i. l.

z suu. s. hodie. ff.

de pact. costi. gl.

volu. iij.

Sebasti. Sapia.

Die q. de hoc

ari. vide Firma

nu. i. pal. tracta. d

epi. in. j. parte li

bri. tertij. q. xij. z

ibi et t3 qd dicit

gl. hic q. si incon

tineti. facte sunt

due electioes h3

locu. collatio nu

meri. z elij. meriti

locu. z not. glo. illam singularem q. sepe contigit q. habentes dignitate sunt in qbusda collegiis psonalib. no tanq habentes dignitates: sed tanq particulares de collegio: id non debet isti habere primu locu in collegio: sed rector collegij: z per hac gl. pot defendere consuetudinē q. vigeret in omnibus studiis vt eps quantuncunq. maximus ex quo scholaris est no precedit rectorem studij: quia non est in hoc collegio scholarium vt eps sed tanquam scholaris. ¶ Item not. q. electio a principio nulla pata q. facta a minori parte capituli no pot. conuallidari p. subsequentes consensus alioru particulariter pstitos. z ad hoc quotidie allegat hec litera. z ex hoc habes casum literalem in quo consensus no pot. interuenire ex post facto etiā ad conuallidandū actū vt ex nunc. cui? cōtrariū no. in. c. cum cōsuetudinis. de consuet. sed dic vt. j. dicā. ¶ In glo. in ver. cum tamen ex post facto. ibi: electio ista non erat nulla ipso iure. hic colligitur vnus intellectus ad text. quare no tenuit secunda electio. ex quo fuit facta post primā irritā z nullam. nam electio que non tenet ipso iure non debet prestare impedimentū secundū vt in. c. bone. z. c. dudū. s. eo. Gl. soluendo respondet q. prima electio non erat hic ipso iure nulla sed irrita. z pro hoc tex. in fi. vbi papa vtrāq. electionē irritauit: ergo prima tenuit. contrariū tñ sentit glo. sequens. z gl. in ver. cassatam. z vt predicti. iste gl. multum varianerūt intellectū huius. c. Et possunt colligere hac gl. quatuor lectu. Prima lectu. q. prima electio tenuit hic propter rationem habitationem subsequentē licet potuisset irritari propter pādentiam appellationis. secunda autem electio non valuit q. fuit facta post primā no cassatā z cōtra appellationem: sed hec lectu. no est bona cū papa expresse hic dicat quod prima electio fuit nulla neq. potuit cōuallidari ex consensu quorūdā supernumerariū. z sunt ista verba pape no partis: q. papa hic loquit vt p3 in prin. ideo glo. sequens cum alia sequenti recessit ab hoc intellectu tenendo q. prima electio fuit nulla ipso iure nec potuit cōuallidari ex subsequenti cōsensu etiā si appellatio no fuisset interposita. ¶ Et hoc pbat ex illa dictioe maxime q. d3 intelligi pprie z in hoc no. bñ glo. sequentē pro intellectu huius maxime. q. qñ stat proprie: ponit idē in casibus cōtrariis qñ vero ponitur pro tñ: stat ut improprie: z idē no. in. c. qm. frequēter. j. vt lite non cōte. in ver. maxime. ¶ Secda lec. colligit hic ex glo. fi. in x. s. si dubium est. cū ver. se. z in effectu hoc intēdit q. ant prima electio est euidenter nulla. z tūc no requirit aliqua cassatio s3 pot. pcedi ad secūdā. z hoc casu pcedit dñia. Aut prima electio est nulla. s3 no euidenter. imo est pbabilis dubitatio super nullitate. tūc no d3 pcedi ad secūdā nisi pri? casus fuit prima q. habebat colore validitatis. Et in hoc casu potest intelligi tex. nā anq. emanassent decisio. huius decret. poterat pbabiliter dubitari vtrū electio facta a minori parte posset conuallidari per consequētes consensus aliorum. Debit ergo prius expectari cassatio seu declaratio superioris anq. pcederet ad secūdā. Et no. bñ hunc intellectū q. mihi plurimū placet. p. quo allego glo. in. in. c. cōstituit. j. de app. q. hoc tenet apte. Vide etiā gl. in. c. inter dilectos. in ver. post modū. in fi. j. de excel. prela. sentit Inn. in. c. cum terra. s. eo. Et q. ipse Innoc. z quidā alij in. c. p. siderant. s. e. vt recitat hic Jo. an. tenuerūt sufficere ad validitatē secūde electiois q. notoriū sit primā esse nullā tpe snie tñ mihi plus pl3 pcedēs dictū qñ prima no erat euidenter nulla. s3 poterat de eadē dubitari. Tertia lec. colligit ex hac glo. in ver. qdā tñ distinguit. q. ant prima electio est nulla iure actionis z exceptiois z no ipedit secūdā. Aut est nulla iure actionis s3 no exceptiois. z ista ipedit secūdā vt hic. Sed hec lec. vt dicit Jo. an. z bñ est inutilis. q. non apparet qñ est nulla iure actionis z no exceptionis. ¶ 3 do. Ant. dicitur posse dici q. tunc est nulla iure actiois z exceptiois qñ no t3 ē de iure naturali. q. no inueniunt cōsensus eligētū liber saltē. Est aut nulla iure actiois s3 no exceptiois qñ electio tenuit de iure naturali. s3 sit nulla de iure postiuo. ¶ Itā tūc d3 expectari cassatio prime. in hoc tñ no multum p. sisto nec credo hoc dictum verū. q. tex. est in contrariū in regula no prestat impedimentum. de reg. iur. lib. vi. Quarta z vltima lectura colligitur ex hac gl. fi. in ver. sed que est ratio. dicens q. secūda electio hic no tenuit no propter pādentia prime que erat nulla. sed ex defectu potestatis eligētū. q. licet prima electio esset nulla non tñ ptās eligendi erat deuoluta ad cantorem z suos. Quia alias pars no elegerat indignū sed contra formam. vnde non debebat cātor z sui pcedere ad electionem non vocatis decano z suis complicitibus. z hic intellect? potest sustentari quo ad nul

litatem secunde electionis. non tñ bñ explicatur per gloss. ¶ Jo. an. hic dicit posse concludi qcquid scribat per alios in materia q. scda electio facta post primā ab homine vel a iure no cassatā est nullay. s. eod. considerauimus. S3 si prima electio est cassata ab hoie vel a iure. tūc potest procedi ad scdam electionē etiā no vocatis alijs electorib. si sunt priuati ptate eligendi. vt. s. eo. bone. Sed si non sunt priuati debent vocari. etiam si essent priuati. aljs no valet electio ab alia parte facta. vt hic. z. j. eo. q. propter. vbi de hoc. S3 per hoc no habetur clare intellect? huius. c. quare vtrāq. electio fuit hic nulla vel cassata. Unde potest conclusiue z clare dici. q. prima electio fuit hic principaliter nulla ex defectu ptatis. q. fuit facta a decano z suis complicitibus. qui non faciebant maiore partem capituli. vt dicitur in litera. Itā potentia capitularis non consistit penes minores partem. ideo non pot. dici electio facta a capitulo. vt in. c. j. de his que fi. a maio. par. cap. Et licet ex post facto tot ex canonis alterius partis accessissent ad primam electionem decani. tamē no potuit illa electio validari. Ratio q. electio d3 fieri in cō. z sic collegialiter. no aut singulariter. cōsensus aut particularis superueniens. no pot. validare electionē nullā. ¶ Quinimo si oēs de caplo prestarent singuliter consensum non per hoc resisteret cōis electio. vt in. c. i. in genesi. j. eo. z vide bo. gl. in. c. j. de re. ec. no alie. li. vi. Sec? aut qñ actus p. trineret ad aliquos vt singulares. q. tūc ex p. sensu superuenienti prima dispositio validat cū no habeant collegialiter cōsentire. vt est tex. in. l. per fundum. ff. de ser. rusti. predio. Item ad hanc nullitatē primā electionis adiunabat appellationis pēderia. licet etiā sine ea fuisset nulla. ideo litera dixit maxie appellatiōe pendente zc. Scda vero electio fuit nulla ex eodem fonte. s. ex defectu potestatis. nam ppter accessus quorūdā ad primā electionem. cantor z alij remanētes no faciebāt maiore ptem capituli. z p. cesserūt ad electionē alijs no vocatis z post appellationem z anq. cassaret prima electio. Que z si erat nulla. no tñ euidenter erat nulla rōne p. dicta. Quinimo plus puto q. etiā si cātor z alij fecissent maiore partē. no potuissent validē eligere. q. op3 q. due ptes collegij p. ueniat ad hoc vt teneat illud qd sit per maiore partē. vt plene dixi. s. eo. cū nobis. ¶ In hec scda electio fuit facta a non habētibus solidam ptatē eligendi. z alijs non vocatis z post appellatiōnem. z de subdiacono qui non poterat eligi in epim tpe huius capli. Itā dū em emanauerat. c. a multis. j. de etate z qñta. oportebat em q. eligendus esset p. f. byter. ideo in simili tere dicit. q. p. sumpserunt eligere. ¶ R. cū esset subdiaconus. z ex p. dictis habet clarissime intellectus huius capituli. ¶ Et adhuc plenius expediendo materias. distinguo post alios dam queritur an z qñ valeat secūda electio collatio vel postulatio. Dic q. aut concurrūt due postulationes. aut due electiones. aut due collationes. ¶ Primo casu si una postulatio est facta a duplo maiori pte. z ex causa illa est admittenda. vt in. c. bone. s. eod. z melius. j. eo. scriptum. s3 si postulatio cōcurrit cū electione. dicēdū vt in. d. c. scriptū. si concurrūt due collatiōes no valet scda post primam. nisi prima sit euidenter nulla. de quo dicit vt plene legitur z not. in. d. c. inter dilectos. de excel. prela. Si vero cōcurrunt due electiones est materia nostra in qua distinguendū. q. ant secūda electio est facta ab eisdē electoribus aut a diuersis. ¶ Primo casu aut prima electio erat euidenter nulla. z eligētes non erant priuati ptate eligēdi. z v3 scda. vt in. c. cū terra. s. eo. Si aut erant priuati ptate eligēdi z non valet secunda vt in. d. c. bone. in fi. Si aut prima non erat nulla saltem euidenter nulla. non tenet secunda non cassata prima. vt hic. z. s. eo. cōsiderauimus. Secūdo casu quādo secūda fuit facta a diuersis electoribus aut ambe electioes fuerūt facte eodem p. tectu aut diuerso. ¶ Primo casu videlicet si prima electio est facta a maiori z saniori parte capituli. alia a minori. tenet electio facta a maiori z saniori. vt in. c. q. propter. j. eo. Si autem una est facta a maiori. z alia a minori sed saniori parte. vt puta q. maior pars eligit ignoratē in dignum. z tunc nulla electio valet. q. electio debet esse facta a maiori z saniori. vt in dicto capitulo quia ppter. S3 si maior pars esset priuata. quia elegisset scienter indignū. valeret electio facta a maiori parte. quia censetur facta a toto capitulo. cum tota potestas esset deuoluta ad minorem partem. vt probatur supra eodem. Si vero fuerunt facte diuerso contextu. z tunc aut prima electio no tenuit z electores erant priuati propter delictū eorum. z tenet secunda electio etiam facta a paucioribus. vt est casus supra eodē capitulo bone. Aut prima electio non tenuit. tamen electores

electores nō erāt priuati et nō tenet secūda: q̄ nō habebāt isti solidas potestates eligēdi sine alijs. qd̄ intellige vt. 3. dī. 1. 3. dē et fortius si priuata electio tenebat vel nō erat euidenter nulla. vt hic. 2. 3. eo. consideramus. Et dicitur electiōes facte eodē cōtextu sūm Inno. 2. Cōpost. qū fuerunt facte oībus existētib⁹ in capitulo et pariter eligētib⁹. Dicunt facte diuerso contextu qū vna pars eligit postquā recessit alia pars: qd̄ procedit sūm Inno. nisi incontinenti et eodē scrutinio vel cōpromisso fuisset subsequēda secunda electio. Abbas.

- 1 Arbitri electi re non integra. i. postquam ceperūt super causa cognoscere non possunt a partibus renocari. 11.
- 2 Arbitri non solū possunt eligi a partibus: sed ab alio cui partes mādanerunt vt eligerent.
- 3 Compromissum qd̄ fit ab aliqua vniuersitate in aliquē debet fieri ne mine discrepante: quinimo debent omnes expresse consentire: quia Taciturnitas non habetur pro consensu in arduis.
- 4 Arripere iter ad principem habet vim q̄ talis arripens videtur accepisse protectionem principis.
- 5 Sonus campane an sufficiat ad vocandos homines de vniuersitate.
- 6 Commissarius quicquid facit videtur factum a committentibus.
- 7 Executores testamenti qd̄ faciūt videtur mandatū ab ipso testatore.
- 8 Res integra non dicitur vltius quando substantialia negotij incipiunt tractari.
- 9 Concorditer dicitur fieri quod sit nemine discrepante.
- 10 Vocari ad concilium et non venientes transferunt potestatem omnem in illos qui venerunt licet numero pauciores.
- 11 Mandatū non solum continet expresse: sed etiam vicina expressis.
- 12 Postulatio venit sub nomine electionis etiam in materia penali.
- 13 Quod prohibetur vendi: prohibetur pignori.
- 14 Gratia non presumitur.
- 15 Postulantes possunt a postulatione recedere antequā pape presertur: secus in electoribus.
- 16 Renocatio p̄tatis alicui tribuitur dicit expresse l3 aliqui tacite fieri.
- 17 Matrimonium carnale requirit mandatū de certa persona faciēs mentionem.
- 18 Compromissum factum de aliquo eligendo ab vniuersitate: non potest vnus de vniuersitate renocare.
- 19 Excoicatio vnus ex cōpromissarijs an vitiet gestum ab omnibus.

In causis.

- ¶ Potestas data cōpromissarijs ad eligēdū prelatū re non integra renocari nō pōt. et definit res esse integra postq̄ cōpromissarij inceperūt habere tractatū. h. d. ¶ In dijs principib⁹ in tres partes. In prima ponit postulati petitionē. In secunda ibi: nūth xō ponit electi allegationē. In tertia ibi: q̄ vero partim negotium diffinit: et partim diffiniendū cōmittit. ¶ Casus h̄alis. Ecclesia Tholosana vacāte: capitulū ad tractandū de electiōe m̄mūl quenerūt: et duos de caplo elegerūt vt quinq; de eodē caplo eligerēt electores: q̄ prestituto iuramento tractaret de electiōe pastoris statutū fuit a capitulo vt ille quē illi quinq; cōcorditer eligerēt vel res ex illis dūmō p̄sona esset idonea p̄ ep̄o haberet. postmodū cū illi duo quinq; electores elegissent et illi quinq; ad tractandū de electiōe secessissent in partē: et non possent oēs in vna cōcordare p̄sonā: tres ex illis postulauerunt ep̄m cōuenarij: reliqui duo tertia die cū paucis de caplo relijs absentib⁹ archidiaconū agēnē. elegerūt. demū causa sup̄ istis electorib⁹ ad sedē apostolicā est delata. In p̄sentia dñi pape oīa ista ex parte illorū qui postulauerūt ep̄m cōuenarij p̄posita fuerūt ecōtrario nūth p̄dicti archidiaconi r̄nderunt q̄ cū p̄dicti quinq; electores tractaret et inter se discordassent ita q̄ cōtentiose voces eorū audite fuerūt a capitulo: capitulū per duos de canonicis eisdē prohibuit ne vltius in negotio ipso procederēt: reuocādo sibi traditā potestatem mandantes eisdem vt ad capitulū redirēt ad tractandū de electiōe cū alijs: quorū duo ad capitulū sunt reuersi. subsequēti die capitulū put moris est fecit pulsari campanā ad caplū cōgregandū: et cū p̄dicti tres cū quibusdam alijs ad capitulū non venissent prius cū maiori parte capituli p̄dictū archidiaconū agēnē. elegit. Auditis his et alijs papa super hoc scribit quibusdā abbatib⁹ in hūc modū: q̄ postulatio facta de ep̄o cōuenarij facta fuit per illos in quos totū capitulū trāstulerat potestatem: propter qd̄ de cōsensu totū caplū intelligit esse facta. Et cū res nō esset integra ex eo q̄ electores in tractatu p̄cesserāt p̄tate illā capitulū nō potuit renocare: ideoq; electionē ipsius archidiaconi cassauit. An mādat papa quatenus si p̄sonā illius ep̄i inuenerint vtile et necessariā ad regimē ecclesie Tholosane et idoneā ad p̄fidiā hereticorū extirpandā: et tribuāt licetiā trāseundi ad ecclesiam tholosanā. Ber. ¶ ¶ 1. q̄ capitulū nō solū pōt cōmittere p̄sonis certis p̄tate eligēdi: sed etiam pōt aliquos eligere p̄ quos eligant cōpromissarij qui habeant postmodū eligere vicē caplū. Ex hoc inferit q̄ cōpromissarij ad eligendum possunt a principio esse incerti: certificādi tū per ipsos qd̄ est data potestas eos eligēdi. Et ex isto tex. singulari infero q̄ si partes litigantes vel differētes volūt questionē eorū in aliquē amicū eorū eodē cōpromittere et nō possunt habere cōcordiā de certa p̄sona eligēda: possunt dare alicui vel aliquib⁹ potestatem vt ipsi eligāt eis arbitrum vel

- arbitros. Et valebit electio per illos facta ac si ab ipsis partib⁹ illi arbitri fuissent electi. et hoc tene menti istū tex. et per hoc limita. c. innotuit. de arbi. et credo sibi tetigisse. ¶ Mo. q̄ in numero cōpromissariorū non est vis: pōt em̄ vniuersitas eos eligere in numero sibi grato. arg. hic innotuit. c. cū in iure. 2. c. cū dilect⁹. j. e. Et qd̄ hic dicit de vniuersitate ecclesiastica: idē dicerē in qualibet vniuersitate vt possit potestatem eligēdi superiorē in alios cōpromittere. arg. hic. 2. j. e. q̄ ppter. et in regula qui per aliū facit. de reg. iur. libro. vi. ¶ Mo. ibi qui p̄ficio iuramēto. q̄ isti cōpromissarij deputati ad eligēdū possunt astringi iuramēto vt electiōis negotiū fideliter et canonice explacent. Facit ad id qd̄ dixi de iuramēto arbitrorū in. c. ij. de arb. nō tū puto q̄ istud iuramētū sit de substantia: sed istud fuit hic ex forma cōmissiōis sibi facte. ad hoc qd̄ no. in. c. cū dilect⁹. de consue. ¶ ¶ Mo. ibi a singulis de capitulo statutū est 2c. arg. q̄ cōpromissum super potestate eligēdi nō pōt fieri nisi oībus et singulis canonicis consentientibus. et facit tex. j. eo. c. q̄ ppter. tenent cōi. ter doct. hic et in. c. q̄ propter. et in. c. scriptum. j. ¶ Ande non sufficit hoc casu maior pars capituli. Ratio quia cuiuslibet interest singulariter vt eligat per se nō p̄ aliū: ideo quilibet pōt cōtradicere ne fiat cōpromissum. et in re cōi potior est cōditio prohibentis. vt in regula in re cōi. de reg. iur. li. vi. et in. l. sabinus. ff. cōi diui. Et tene menti hoc dictū imo plus dicit cōiter hic docto. et originaliter fuit Cōpost. qd̄ nō valet cōpromissum factū ab vno noie oīm alijs p̄sentib⁹ et nō dīcētib⁹. q̄ cū ista res non sit levis imo magne importantie debet sigillatim oēs ingri et expresse cōsentire. Et not. hoc dictū sing. nec tradas obliuioni: ex quo p̄t sumi hec regula q̄ in arduis explicationis in vniuersitate debet oēs expresse consentire. Nec sufficit q̄ actus explicet per alios nomine illoz licet illi taceāt et nō dīcāt. Quia in re onerosa et graui debet interuenire cōsensu ex pressus: nec taciturnitas habetur p̄ consensu. ¶ Facit ad hoc qd̄ no. Inno. in. c. in genesi. j. e. et gl. in regula is qui tacet. lib. vi. secus potest dici in re leui et maxime cōcupiscibili: vt tunc taciturnitas habeatur p̄ consensu. vt no. in locis palleg. Ex quibus potest sumi singularis limitatio ad not. per Inno. in. c. i. de his que fi. a ma. par. cap. Abi no. dicit q̄ si in caplo tractat aliqd̄ illicitū et dānabile. tenentur illi de vniuersitate tradidere. alias si non dīcūt habent p̄ consentientib⁹ et inuolunt p̄cto et pena p̄cti cū alijs cōsentientibus expresse. Et istud dictū p̄cedat quo ad euitā dū peccatū ne sub velamine taciturnitatis peccatū nutriatur: sed quo ad validitatem actus tene qd̄. 3. dī. 1. et hoc no. ¶ Mo. ibi: capitulo publicatur. q̄ postulatio siue electio est in capitulo publicāda. et aliqui dīcūt qd̄ etiā populo est publicāda. q̄ ad est dānabile sūm Inno. ¶ Mo. ibi: q̄ remanserāt in caplo. q̄ licet caplū eligat prelatū in loco capitulari: cōpromissarij tamen a capitulo deputati non tenent de necessitate in caplo gere prelatū. Mā vt hic vides isti cōpromissarij cesserūt in parte ad tractandum de electione canonicis remanētib⁹ in capitulo. Et facit ad ea q̄ dixi. 3. eo. qd̄ sicut. vt nō sit vis in quo loco fiat electio dūmō fiat intra ambitū ecclesie cathedralis. ¶ Mo. ibi: inhiuerūt eis ex parte n̄ra: et tene menti istū tex. p̄ consuetudine istorū inferiorū q̄ cū timēt molestari precipiūt ex parte regis seu potestatis ne eis fiat iniuria. licet a rege seu potestate non habuerint hāc potestatem precipiēdi. Nam capitulū p̄cipit hoc istis cōpromissarijs ex parte pape ne ad vltiora p̄cederēt. et tū a papa nullā sup̄ hoc receperūt p̄tate. vt colligitur. j. ex ver. q̄ vero. Et dicit Jo. and. hic q̄ hic ponitur mos istorū vulgarū q̄ si sentiat qd̄ de iure tale mandatū nihil inducit. ¶ Sed tū adde vnū tex. inris cū illis in. l. de pupillo. in. 8. si q̄s ipsi p̄tor. ri. ff. de nō. ope. nnn. vbi sūm lectionem secundam quā ibi sentit gl. et notāter defendit Bar. p̄bat.

Zacharias.

- ¶ Oib⁹ et singularis p̄sentientib⁹. ¶ Ande em̄ dīcēte non p̄cederet: vt no. per mada. plene in prima parte. c. xxxix. et in gl. in ver. nōva leret. et per eūdē fol. viij. in. 8. pte. in gl. in xxi. spālī ter. in eo. trac. de elec. doct. in. c. q̄ ppter isto titulo. ¶ Maior pars. intellige et limitata vt pulchre p̄ Abb. i. c. cū oēs. in nu. 5. 3. de constitutu. ¶ Aeneas falco. ¶ Taceant. Ad de videndū Ro. con. cccij. ¶ Sebast. Sapia. ¶ Pro cōsensu. ¶ Ande Alex. in l. que dotis. ff. soluto matr. late p̄ Feli. in. c. cū. ad. ferrariensis. col. xvi. 3. de constit. Abb. in consilio lxxxix. col. 6. cū sequēt. in. i. vo. in c. ex pte decani. co. ij. cum seq. 3. de rescrip.

Barozmi. super Prima parte primi.

Arreptioe itineris. Adde no. maxime Alex. in d. l. de pupillo.

Sebasti. Sapia. a
Superioris. Vi b
de Fulg. in. l. j. C.
ut lite pēden. vbi
ad hoc no. illum
textum.

Sebasti. Sapia.
Campanam.
Vide Bar. i. l. j. q.
C. de decur. lib. x.
Bald. r. Pau. de
cast. in. l. j. ff. de p.
cura.

Per sonū cā
pane. Adde ang.
cōf. c. xvi. r. Bre.
cōf. cl. xij. r. vide
qualiter vniuersi
tas teneat. l. j. fo.
rio cāpane nō fūe c
rit puocata. De d
trū de ancha. cō
filio. cl. xij.

Addo Jac. res
buff. in rubric. de
mane. p. l. j. x.
na. i. r. ibi i addi.
vbi limito mare.
de q. in ista apos.
r. quā idē ponit i
l. q. n. x. nu. i. r. q. si
per totam. l. j. r. ibi
in addi. C. de de
cur. eo. lib. x.

Anto. Francisc.
Que r. q. si
gnificēt p. sonū
cāpane. vide no. e
gli. c. si caplo. de
cōces. p. b. lib. vi. f

Et de officio cā
pane r. vñ tragit
ortū vñ Jo. an.
r. doc. post eū i. c.
j. de offi. custo. et
si monasteriū edi
ficat de nouo in
parochia alicui?

An ibi possit po
ni cāpana inuito
rectore parochia
li. vide Jo. an. in
c. patet. r. p. n. i.
mle. Et qd fieri
debeat q. i. loco
nō esset cāpana
vel eēt fracta vt
nō posset pulsari

rel non posset
pulsari r. o. p. i. o.
vt i. parasceue. r.
actus requireret
sonū cāpane. vñ
Bar. in. l. j. q. hoc
senar. ff. ad sil. r.
i. l. aut facta. s. tē
pus. ff. de penis.

r bal. in. l. sed r. si
susceperit. ff. de
iudi. Et de cam
pana etiam vide
Jo. an. in. c. Jo.
de homi.

Quod si quis ptestatur alicui ne edificet nouuz
opus: r. arripuit iter eundi ad superiorem talis
ptestatio cū arreptione itineris habet vñ denū
tiationis: ita q. quicquid postea edificatur venit
destruendum ac si denunciatio fuisset facta. Ita
fin Bar. ibi videtur talis ex arreptioe itineris
ad superiorem positus sub protectioe superioris. b
argu. in. c. dilecti. j. de appel. r. qd no. per Inno. r.
Jo. an. in. c. vt debitus. eo. tit. Per hoc potest in
ferri si timēs iniuriā sibi inferri precipiat illi ne
iniuriā sibi inferat r. arripit iter eundi ad princi
pem: qd per hoc videtur positus sub protectioe
principis: vt sic istud preceptum cū arreptione
itineris habeat vñ cuiusdā appellatiōis extra
iudicialis ex quo puto q. grauius venit ille puni
endus qui tulit iniuriā post pceptū cū arreptio
ne itineris q. si ista nō precessissent. Nam videtur
q. inferens iniuriā contempserit nedum ius s.
etia meum sub cuius protectioe iste se supponit
qd diligēter no. Et pōdera q. papa non redar
guit capitulū de precepto taliter facto: q. non
fuit factū a iō cōmittendi falsum sed repellēdi in
iuriā quā credebāt sibi inferri si nō consentiret
cōuocationi capituli. ¶ Mo. ibi: cāpanā pul
sari fecerunt. q. vniuersitas pōt congregari p. so
num campanē vbi est hoc de more. Et no. dili
gēter hūc tex. p. cōi obseruatiā. Et dicit no. In
no. sufficere hoc signū in minoribus negotiis. s.
in electionibus in quibus debēt absentes voca
ri nō sufficit sonus cāpane. Sed debēt absentes
vocari per nuntiū vel literas. vt in. c. cū inter vni
uersas. s. eo. r. j. eo. quia ppter. facit. l. si. C. de pre
di. decur. l. j. x. Et potest circa hoc dari hec regu
la. q. in negotiis que possunt expediri per p. sen
tes: qd est regulare: iuxta no. per glo. in. c. h. de te
sti. lib. vi. sufficit vocatio per sonū cāpane dūmo
do talis sit cāpana q. ipsi sonus puenire possit
ad intelligētiā existentium in loco. Sed in nego
tiis in quibus absentes sunt vocādi nō sufficit vo
catio per sonum campanē: s. debēt absentes vo
cari modo predicto: vt in iuribus preallegatis.

¶ Mo. ibi: de consensu totius capituli intelli
git esse facta. tex. not. q. illud qd fit p. cōmissariū
singitur esse factū per ipsum cōmittentē. ¶ An
facit iste tex. ad questionem no. r. quotidianā. de
quo alias in facto fui cōsultus. Quidā testator
mādauit certa bona sua distribuī i. pias causas
sūm qd videbit suis executorib. Testamēti isti
executores elegerūt negotiū priuilegiatū vt pu
ta fabricā ecclesie. e. p. loci petebat quartam bo
norum legatorū. replicabatur q. de relicto facto
pro fabrica non debet quarto. vt in. c. si. de te. re.
plicabatur q. testator nō elegerat fabricā s. exe
cutores: querebat quid iuris: r. p. d. s. qd nō de
beatur quarta: quia illud q. fit per executores
testamenti videtur factum per ipsum testatorem.
Vnde perinde est ac si ipse testator elegisset fa
bricā. arg. opti. hic. r. in. l. vñ ex familia. s. j. ff. de
lega. j. r. ibi hōc firmat Bart. per illum textum.

¶ Et ex his habes bonam practicā impediēdi
quartā epi. qd vbi testator reliquit in genere ad
pias causas factas qd executor testamēti eligat
aliquam causā priuilegiatā ex qua nō debeat
quarta. Et q. sint causē priuilegiatē dic vt legif
r. not. in. d. c. si. r. in. c. h. de sepul. ¶ Mo. ibi: q. iā
in tractatu processerāt. tex. valde no. faciētes ad
multa ex quo potest instrui q. negotiū extrai
udiciale desinit esse integrū. Itā ex quo negotiū
inceptū agitari r. tractari nō dicitur amplius in
tegrū. Et latius prosequit hic Inno. dicens qd
cū attinguntur substantialia ipsius negotij desi
nit esse integrū puta cum inceperunt tractare de
persona eligēda. Secus si solūmodo sint exple
ta aliqua pertinentia ad solēnitatē actus: vt q. di
xerūt missam de spiritu sancto: elegerāt: vel qd
simile. facit qd legitur r. no. in clemen. si. de pcur.
¶ Not. vlti. ibi: vtilē r. necessariā inueneritis r.
q. e. p. s. electus vel postulatus ad aliā ecclesiā nō
debet trāsire sine noua examinatioe. Et sic vide
tur q. e. p. s. vtilis vñ ecclesie nō presumat vtilis

alteri. vel forte hoc fit q. ex postfacto potuit ef
fici inutilis. arg. in. c. veritatis. de dolo r. p. tu. c. li
cet heli de simo. ¶ Potest etiā notari ex prin
cipio l. se vñ aliud bonū dictū q. illud dicit fieri

h cōcorditer qd fit p. oēs nemine discrepāte. Secus
si fiat per maiore partē. vnde illud q. fit per ma
iore partē non dicitur cōcorditer fieri q. probat
tex. ibi cōcorditer vel tres ex illis r. c. Abi tex. po
nit ista vt diuersa. idē videtur p. bari. in. c. quorū
dam. j. eo. li. vi. tenet gl. in cle. ne romani. de elec.
dixi plene in. c. non potest. de re iudi. ¶ Et no. de
notabili r. quotidiana questione ad quā inducit
iste tex. Emanauit preconium per presidē vniuer
sitatis cuiusdā castri: vt audita cāpana venirent
oēs ad electionē certam fiendā. Demū pulsata
cāpana ex centū qui erant in vniuersitate castri
cōparnerunt. xxx. duntaxat. Queritur nunquid
isti soli possunt procedere ad electionē faciendā.

i Isti soli possunt procedere ad electionē faciendā. i
Hac questione disputauit quidā Jaco. dini. bo
no. canonicus vt hic refert Jo. an. r. in effectu
cōclufit qd ex quo citatio emanauit per habētē
potestatem isti venientes possunt eligere. allegat
no. in. c. j. de maior. r. obediē. S. si citatio fuit fa
cta nō per presidentē vniuersitatis: sed aliquibus
de vniuersitate pcurantibus subdistinguit. qd
aut labeatur tēpus p. xum ad eligendū r. pōt
minor pars presens alios vocare ad eligendum
ne currat sibi tēpus. aut nō labeatur tēpus: r. tūc
non sufficit minor pars: q. hoc spectat ad maio
rem partem. r. oportet tūc q. veniāt due partes
r. valebit qd faciet maior pars: vt in. l. qd maior.
ff. ad muni. Jo. an. remittit ad no. in. c. cū nobis.
s. eo. r. ibi plenissime dixi. Sed aduerte q. ibi so
lum tractatur ad quem spectat p. xio termini
ad eligendū r. de hoc dicendum vt ibi. Sed pri
ma pars huius questionis nō tractat ibi. Vñ no.
ex principio huius questionis qd q. cōuocatio
vniuersitatis fit per eum ad quem de iure vel cō
suetudine spectat cōuocatio vniuersitatis: tunc
talis citatio cōstituit nō venientes in cōtumacia
adeo q. venientes duntaxat possunt explicare q. in
cumbat agēda: licet venientes nō faciāt maio
rem partem sed longe minorem. Hoc dictū sensit

g Inno. in. d. c. j. de maio. r. obediē. sed non fuit ita
specificē locutus. r. idem sensit in. c. h. de no. ope.
nūtia. vbi vide. r. cōiter canoniste in vtroq. loco
solēt trāsire cū predictis. Et hoc etiam admittit
q. nō allegauerunt dicta legistarū in contrariū.
nec Bar. allegauit dicta canonistarū. Itā Bart.

i expresse tenuit cōtrarium in. l. omnes populi. in
h. q. prin. in prin. ff. de iusti. r. iure vbi dicit quod
quantūcūq. vniuersitas vocetur p. magistratū:
oportet tamē ad hoc vt veniat seu valeat qd fit
in vniuersitate q. veniāt saltē due partes. vt in. l.
nominationē. C. de decu. l. j. x. r. in. l. nulli. ff. qd cu
iusq. vniuer. r. specialiter pro decisione allegat. l.
si. C. de predi. decurio. lib. x. vbi dicitur qd decre
tum non debet ex tabella recitari. q. d. s. m. eū nō
sufficere q. tabella. r. p. aliquod instrumētū pul
satile cōuocetur vniuersitas: sed est necesse vt ipi
veniāt de vniuersitate saltē due partes. Et ita
hodie practicitur in tota tuscā i. vniuersitatib.
ciuitatum: nunq. enim aliquid tractarent in cō
silio nisi veniēt saltē due partes consiliariorum.

Concilium enim ciuitatis representat totū po
pulum. vt no. gl. C. que sit longa consue. super ru
bri. r. sihi autem placet dictū canonistarū. arg.
optimum in. c. cū nobis. s. eo. vbi dicit qd vocati
nolentes venire faciunt se alienos. Et adde gl.
in clemē. qd circa. de elect. que dicit absurdū esse
in numero cōputare illos qui vocati venire nō
luerunt. Pro hoc q. sicut ius vniuersitatis pōt
residere in vno solo alijs remotis vel lōge agen
tib. vt no. in ca. gratū. de postula. prela. r. in. l. si
cut. ff. qd cuiusq. vniuer. ita dicemus in alijs cō
tumaciter nolentibus venire. Absurdū namq.
est q. per contumaciā particularium debeāt im
pediri negotia vniuersitatis. Et ad dictam. l. si.
quam pro se adducit Bartolus pōt responderi
q. illa litera hoc nō probat. nam habet principa
liter duos

g Rūdi. Adde
eius cōf. ex. h. li.
h Concorditer.
Adde Ro. cōf.
ccccx. h.

Sebasti. Sapia.
i Electionē fa
ciendā. vñ Bal.
in. l. j. col. vlti. C.
quan. non petē.
par. vbi dicit qd
qui nolūt cōgre
gari ppter cōtu
maciā priuatur
eorum voce r. h
locū ius accrescē
di q. ius eligēdi
accrescit p. t. b. s.
r. sic s. eū pōt fa
cere rector studi
si due ptes scho
larū nolūt agre
gari pōt priuare
cōtumaces voci
bus r. p. sentibus
accrescēt: vide et
bal. in. l. j. q. i. col.
i. C. cōia deleg.
vide etiā bald. in
marga. sua i. vers.
si. vocati. vbi di
cit q. q. aliq. sūt
p. t. m. accesp. ntes
pōt eligere si vo
lūt. r. hoc est vñ
lus ecclesie pro
pter inozam.

Sebasti. Sapia.
i Electionē fa
ciendā. vñ Bal.
in. l. j. col. vlti. C.
quan. non petē.
par. vbi dicit qd
qui nolūt cōgre
gari ppter cōtu
maciā priuatur
eorum voce r. h
locū ius accrescē
di q. ius eligēdi
accrescit p. t. b. s.
r. sic s. eū pōt fa
cere rector studi
si due ptes scho
larū nolūt agre
gari pōt priuare
cōtumaces voci
bus r. p. sentibus
accrescēt: vide et
bal. in. l. j. q. i. col.
i. C. cōia deleg.
vide etiā bald. in
marga. sua i. vers.
si. vocati. vbi di
cit q. q. aliq. sūt
p. t. m. accesp. ntes
pōt eligere si vo
lūt. r. hoc est vñ
lus ecclesie pro
pter inozam.

Sebasti. Sapia.
i Electionē fa
ciendā. vñ Bal.
in. l. j. col. vlti. C.
quan. non petē.
par. vbi dicit qd
qui nolūt cōgre
gari ppter cōtu
maciā priuatur
eorum voce r. h
locū ius accrescē
di q. ius eligēdi
accrescit p. t. b. s.
r. sic s. eū pōt fa
cere rector studi
si due ptes scho
larū nolūt agre
gari pōt priuare
cōtumaces voci
bus r. p. sentibus
accrescēt: vide et
bal. in. l. j. q. i. col.
i. C. cōia deleg.
vide etiā bald. in
marga. sua i. vers.
si. vocati. vbi di
cit q. q. aliq. sūt
p. t. m. accesp. ntes
pōt eligere si vo
lūt. r. hoc est vñ
lus ecclesie pro
pter inozam.

Sebasti. Sapia.
i Electionē fa
ciendā. vñ Bal.
in. l. j. col. vlti. C.
quan. non petē.
par. vbi dicit qd
qui nolūt cōgre
gari ppter cōtu
maciā priuatur
eorum voce r. h
locū ius accrescē
di q. ius eligēdi
accrescit p. t. b. s.
r. sic s. eū pōt fa
cere rector studi
si due ptes scho
larū nolūt agre
gari pōt priuare
cōtumaces voci
bus r. p. sentibus
accrescēt: vide et
bal. in. l. j. q. i. col.
i. C. cōia deleg.
vide etiā bald. in
marga. sua i. vers.
si. vocati. vbi di
cit q. q. aliq. sūt
p. t. m. accesp. ntes
pōt eligere si vo
lūt. r. hoc est vñ
lus ecclesie pro
pter inozam.

Sebasti. Sapia.
i Electionē fa
ciendā. vñ Bal.
in. l. j. col. vlti. C.
quan. non petē.
par. vbi dicit qd
qui nolūt cōgre
gari ppter cōtu
maciā priuatur
eorum voce r. h
locū ius accrescē
di q. ius eligēdi
accrescit p. t. b. s.
r. sic s. eū pōt fa
cere rector studi
si due ptes scho
larū nolūt agre
gari pōt priuare
cōtumaces voci
bus r. p. sentibus
accrescēt: vide et
bal. in. l. j. q. i. col.
i. C. cōia deleg.
vide etiā bald. in
marga. sua i. vers.
si. vocati. vbi di
cit q. q. aliq. sūt
p. t. m. accesp. ntes
pōt eligere si vo
lūt. r. hoc est vñ
lus ecclesie pro
pter inozam.

Sebasti. Sapia.
i Electionē fa
ciendā. vñ Bal.
in. l. j. col. vlti. C.
quan. non petē.
par. vbi dicit qd
qui nolūt cōgre
gari ppter cōtu
maciā priuatur
eorum voce r. h
locū ius accrescē
di q. ius eligēdi
accrescit p. t. b. s.
r. sic s. eū pōt fa
cere rector studi
si due ptes scho
larū nolūt agre
gari pōt priuare
cōtumaces voci
bus r. p. sentibus
accrescēt: vide et
bal. in. l. j. q. i. col.
i. C. cōia deleg.
vide etiā bald. in
marga. sua i. vers.
si. vocati. vbi di
cit q. q. aliq. sūt
p. t. m. accesp. ntes
pōt eligere si vo
lūt. r. hoc est vñ
lus ecclesie pro
pter inozam.

Sebasti. Sapia.
i Electionē fa
ciendā. vñ Bal.
in. l. j. col. vlti. C.
quan. non petē.
par. vbi dicit qd
qui nolūt cōgre
gari ppter cōtu
maciā priuatur
eorum voce r. h
locū ius accrescē
di q. ius eligēdi
accrescit p. t. b. s.
r. sic s. eū pōt fa
cere rector studi
si due ptes scho
larū nolūt agre
gari pōt priuare
cōtumaces voci
bus r. p. sentibus
accrescēt: vide et
bal. in. l. j. q. i. col.
i. C. cōia deleg.
vide etiā bald. in
marga. sua i. vers.
si. vocati. vbi di
cit q. q. aliq. sūt
p. t. m. accesp. ntes
pōt eligere si vo
lūt. r. hoc est vñ
lus ecclesie pro
pter inozam.

Sebasti. Sapia.
i Electionē fa
ciendā. vñ Bal.
in. l. j. col. vlti. C.
quan. non petē.
par. vbi dicit qd
qui nolūt cōgre
gari ppter cōtu
maciā priuatur
eorum voce r. h
locū ius accrescē
di q. ius eligēdi
accrescit p. t. b. s.
r. sic s. eū pōt fa
cere rector studi
si due ptes scho
larū nolūt agre
gari pōt priuare
cōtumaces voci
bus r. p. sentibus
accrescēt: vide et
bal. in. l. j. q. i. col.
i. C. cōia deleg.
vide etiā bald. in
marga. sua i. vers.
si. vocati. vbi di
cit q. q. aliq. sūt
p. t. m. accesp. ntes
pōt eligere si vo
lūt. r. hoc est vñ
lus ecclesie pro
pter inozam.

liter duos intellectus. Primus q̄ decretū non debet ex tabella recitari. i. p̄ tabellionez: q̄ istud nō est delegabile. 2. s̄m istū intellectū illa lex nō facit ad p̄positū. Ad. l. notationū. 2. l. nulli. p̄t dici q̄ nō loquunt q̄n̄ uocatio fuit facta p̄ p̄sidentē vniuersitatis: 2. vocati sunt in cōtinacia: s̄ q̄n̄ vniuersitas p̄ se cōgregat. nā opz q̄ tunc sint due ptes p̄sentes. ita sentit Inn. in. d. c. ij. de no-

ui ope. nū. 2. hec no. ¶ In gl. in d. q̄n̄ o postu-
latio. in fi. no. bñ istā gl. ex qua collige q̄ i mada-
to nō solū veniūt exp̄ssa in eo: s̄ et ea q̄ sunt p̄pa-
ratoria 2. vicina^a ip̄s exp̄ssis p̄sertim q̄n̄ ex non
exp̄ssio puenit ad id qd̄ est exp̄ssum: sicut hic da-
ta p̄tate eligēdi veniūt p̄tās postuladi. 2. idem tes-
nuit gl. i. c. nulli. l. xj. di. in fi. gl. mag. 2. in. c. l. x. viij.
q. j. Dixit tñ Host. hic q̄ de rigore nō veniret po-
stulatio s̄ hoc cōprehēdit ex quadā eq̄tate. S̄
ego allego tibi gl. sing. in. c. j. de postu. pla. in fi. q̄
vult qd̄ etiā in materia penali sub noīe electiōis
venit postulatio cū p̄ postulatiōē pueniat ad
ipsam electionē. Et vide qd̄ ibi dixi. 2. optime fa-
cit. l. o. ff. de spō. vbi d̄r q̄ p̄hibito^b m̄rimonio
cēsent etiā p̄hibita ip̄salia de futuro: q̄ p̄ ea p̄
uenit de facili ad m̄rimoniū. Ad idē. l. in quorū.
ff. de pig. vbi p̄t q̄ res p̄hibita v̄di nō p̄t p̄i-
gnorari: q̄ p̄ pignorationē d̄ facili puenit ad de-
structionē: vt in. l. ij. C. de iure do. in p̄. Ita dica-
mus in sili q̄ cū dātes p̄tate eligēdi interdū vt
ecclesie p̄uideat de pastore: venit oīs p̄tās p̄ quā
p̄t ecclesie p̄uidere. 2. p̄sertim hoc est ad mittē-
dum q̄n̄ gratiose daret alicui potestas eligendi
d̄ em̄ tūc fieri largissima interpretatio in p̄iudi-
ciū cōcedētiū. vt in. c. cū dilectus. de cōsue. 2. in. c.
cū olim. de verb. sig. 2. ad cōtraria allegata in gl.
dic q̄ p̄cedit in his q̄ nō sunt ita p̄iuncta mada-
to principali: ista em̄ non veniūt. ita intellige. c.
cum olim. el. j. de offi. deleg. 2. vide quod ibi dixi.

¶ In gl. in ver. cū res nō esset integra. in fi. gl.
ita multū variat in hoc ar. residet tādē in op̄i. q̄
potestas data p̄promissariis nō p̄t reuocari ēt
re integra existente: q̄ non erat purū mandatū
sed potius quedā donatio seu gratiosa conces-
sio istis compromissariis facta. Refert tñ glo. in
fi. quosdā tenuisse qd̄ re integra possit reuocari.
2. hāc secūda op̄i. tenuerūt Ain. 2. Hof. hic 2. s̄. e.
causam. 2. Hosti. dicens hic q̄ cū res est integra
nō interest istorū cōpromissariorū p̄tate reuoca-
ri q̄ poterūt ip̄s in caplo habere vocē sicut alij:
sed si res nō est integra p̄nt p̄cedere interesse i re
uocatiōe potestatis: q̄ singuli sunt quibus ip̄s
fauebat q̄ re integra ip̄s nesciebat. Tñ cū incur-
rerint odiū plurimorū interest eorū vt nō reuo-
cet mādātū. Hec rō Host. nō militaret si cōpro-
missarij nō essent de caplo: q̄ reuocata potesta-
te nō haberē vocē i caplo. Alj tenētes mediam
viā distinguūt 2. bñ cōcordādo op̄i. cōtrarias. q̄
aut vniuersitas dedit hāc potestātē ip̄s cōpro-
missariis gratia ip̄siorū cōpromissariorū: vt si
eos honoraret in actu eligēdi: 2. tūc p̄cedat op̄i.
gl. vt etiā re integra nō possit p̄tās reuocari per
rōnem gl. Aut hec p̄tās fuit data nō fauore per-
sonarū: sed vt p̄videret ecclesie forte facilius per-
uiam cōpromissariis: ita q̄ isti fuerūt deputati nudi
ministri 2. executores. 2. tūc p̄cedit op̄i. cōtraria
vt re integra possit reuocari: sec⁹ re nō integra.
2. in hoc casu p̄cedat iste tex. Et hāc distinctio-
nē videt approbare Jo. and. hic. 2. cōter doc. se-
quētes. 2. v̄ de mēte Inn. in. c. cōstitut⁹. de 2. cel.
p̄bē. 2. vide qd̄ ibi dixi. islec ob. si dicat q̄ in hoc
vltimo casu reuocatio deberet admitti ēt re non
integra soluto interesse cū hoc sit de natura mā-
dati vt in. l. si pecuniā. ff. de cōdictio. can. da. Hoc
em̄ p̄cedit s̄m Inn. in p̄phanis nō autē in sp̄i-
tualib⁹ que nō recipiūt rectā estimationē: iuxta
no. in. c. corā. de offi. dele. Et no. sing. hoc dictū. 2.
satis placet mihi p̄missa distinctio. nā prima
op̄i. p̄bāri v̄ in. d. c. cōstitut⁹. intelligēdo vt ibi
dixi. scda op̄i. videt p̄bāri hic in tex. nam fortissi-
mū est arg. a cōtrario sensu ex quo in iure non re-
perit p̄trariū. vt in. c. cū aplica. de h̄is q̄ fi. a pla. 2.

no. in. c. publicato. j. eo. ¶ Quid autē dicendū in
dubio si nō apparet an fauore ecclesie an x̄o p̄so-
ne sit data p̄tās. d̄t hic do. An. q̄ debem⁹ cōside-
rare qd̄ actū fuit p̄ prius quasi velit dicere: pos-
sibile esset q̄ cōpromissarij hoc petierūt ex ḡfa.
Tñ l. 3. x̄ba cōmissiōis nō sapiāt ḡfam: tñ in du-
bio intelligunt s̄m ea q̄ acta sunt. Pro hoc alle-
go. l. si p̄ses. ff. de pe. 2. l. si seruus pluriū. s̄. si. ff. de
leg. j. Si autē nō p̄t apparere p̄ ea q̄ p̄missa sunt
d̄t p̄sumendū q̄ potius voluerit caplm̄ p̄uide-
re ecclesie q̄ facere ḡfam cōpromissariis. ¶ quia

12 ḡfa nō est p̄sumēda s̄m eū. alleg. c. si. j. de transla.
c. epi. sed posset allegari meli⁹. l. cū de indebito. ff.
de p̄ba. in fi. 2. no. gl. in. l. cū quid. ff. si cert. pe. que
no. dicit q̄ si dico vni tolle hanc pecuniā nō pre-
sumit donatio: s̄ potius mutuū vel depōsitum
q̄ nemo p̄sumit iactare suum. vt in. c. super eo.
de regu. 2. d. l. cū de indebito. Et no. ex predictis

13 naturā istorū cōpromissariorū. ¶ In gl. in fi.
no. bene istam glo. in fi. nā sentit hic verā 2. cōm-
opi. que tenet in. c. bone. h̄. de postul. p̄ela. q̄ po-
stulantes possunt recedere a postulatiōe anq̄ po-
stulatio sit superiori p̄sentata. ¶ Licet aliud sit in
electione: vt in. c. publicato. j. e. Et istum tex. qui
videtur ob stare cū capitulū nō potuerit recede-
re ab illa postulatiōe. r̄idet gl. q̄ ob stabat huic
capitulo fides p̄stita: q̄ promiserat illis cōpro-
missariis recipere illū quē ip̄s eligeret. Et sic ha-
bes casus no. in quo a postulatiōe nō p̄t rece-
di etiā anteq̄ sit superiori p̄sentata. Puto tñ q̄
si cōpromissarij cōsentiret reuocatiōi qd̄ posset

capitulū ab illa recedere anteq̄ esset superiori p̄-
sentata: q̄ postulatus non p̄t p̄cedere i interes-
se cū sibi ius nō sit questū iuxta no. in. c. postula-
tiōe. de postula. p̄ela. Et ex hoc p̄t solui aliud
cōtrariū qd̄ formari p̄t de. c. scriptū. j. eo. vbi pa-
tet q̄ postulatio non p̄feret electioni nisi sit fa-
cta a duplo maiori pte. Sol. illud p̄cedit q̄n̄ po-
stulatio 2. electio de diuersis facte p̄curreret. hic
autē deficiebat potestas in electoribus quia eam
transfulerāt in illos p̄promissarios nec poterāt
illā potestātē reuocare cū res non esset integra.

14 ¶ Sed circa p̄dicta 2. circa text. dubitat vtrū
in casu in quo potest p̄tās reuocari qualis deat
esse reuocatio. Inn. tenet qd̄ debet esse expressa
nec sufficit tacita. puta si capitulū re integra p̄-
cederet ad aliū eligēdū nisi em̄ reuocatio intis-
met ip̄s cōpromissariis teneret electio s̄m eum
arg. in. l. p̄ponebat. ff. de iud. Puto hoc dictum
Inn. p̄cedere nisi p̄cederet electio capituli. nam
tūc non video quō possit tenere electio p̄promis-
sariorū l. 3. ignorauerint eam. Quoniam ex quo res
est integra potestas p̄mansit apud capitulū. vt
in. c. dudū. de p̄bē. li. vi. Secūda vero electio re-
peritur facta post primam ergo non debet tene-
re. arg. eius qd̄ legit 2. not. in matrimonio carna-

15 li. in. c. si. de pe. li. vi. ¶ Et ex isto tex. potest col-
ligi vna notabilis differētia inter matrimonij
carnale 2. spūale. Nā ad contrahēdū matrimo-
niū spūale sufficit dare mandatū aliquibus in ge-
nerē vt hic. sed in carnali matrimonio opz quod
dēt speciale mandatū ad contrahēdū certa p̄so-
na^a als mandatū non est sufficiens. vt est tex. no.
in. l. ḡnali. ff. de ri. nup. 2. est gl. no. in p̄dicto. c. fin.

16 quā tenebis semper mēti. ¶ Alteri⁹ queritur
nūquid vnus solus de capitulo possit re integra
reuocare p̄promissum. Inn. 2. Compof. dicūt q̄
sic. q̄ sicut a principio p̄t vnus sol⁹ resistere ne
fiat compromissum. vt. s̄. dixi ita vnus solus re
integra debet posse p̄promissum reuocare vt in
l. viannius. ff. de fideius. Contrariū tñ tenuit hic
Bas. de cal. q̄ ex quo p̄promissum est factū p̄ to-
tū capitulū cū isti p̄promissarij sint quasi p̄cura-
tores isti⁹ capituli 2. non istius singularis tantū
non p̄t ip̄s solus reuocare. Et hoc dictū plus

f placet mihi q̄ ex quo compromissum^o semel te-
nuit opz q̄ maior pars concurrat in reuocatio-
ne. arg. in. c. i. de his q̄ fi. a ma. par. ca. 2. l. qd̄ ma-
ior. ff. ad muni. ¶ Itē q̄rit qd̄ si vnus ex cōpro-

17 missariis esset excoicatus nūquid vitaret tota
h

Sebasti. Sapia.

8 ¶ Cōpromissus.
Hec op̄i. v̄ res
rior p̄ regulā qd̄
solēntas q̄ rego-
rit in actus cele-
bratiōe regitur
etiā in ei⁹ resolu-
tiōe: aut. ecōtra
si filij. 2. ibi Bar.
ad h̄ no. C. de res-
pud. gl. in. l. tria
p̄dia. vbi Paul.
de ca. ff. de serui.
rusti. p̄edio. no.
Bar. i. l. actor. in
pen. col. ff. de ra.
hab. no. do. Bas.
in. l. q̄ iussit. col.
ij. ff. de re iudic.
2. alibi sepe.

¶ Excoicatus.
adde vt p̄ Ro.
consil. cccv. vbi
ponit de rescrip-
pto impetrato a
duobus quorū
vnus erat exco-
municatus.
Zacharias.

¶ Adde qd̄ vos
lunt Alex. consil.
cccvi. ad fi. 2. ad
de eūdē Ro. sin.
deccv. in. c. nū.
quid rescriptū.
vbi cōcludit qd̄
si est impetratū
rescriptū sup re
cōi q̄ tunc valet
p̄ parte illi⁹ qui
nō est excoicatus
sec⁹ si sup re cōi
iduisibili: q̄ tūc
nō r̄. alleg. Jo.
and. in. c. vtile. in
sua nouel. d̄ reg.
in. tu adde eum
dem in. c. j. de res-
scrip. li. v. 2. Fel.
in. c. venerabilē.
co. ij. vbi. fallit. q̄.
de excep.

Anto. Francisc.
¶ Et add qd̄ in
materia separa-
bili 2. diuisibili
nunq̄ vtile vitia-
tur p̄ inutile: als
sec⁹ vide Bar. 2.
doc. in. l. grece. s̄.
illud. ff. de fide. 2.
vide q̄ habent i
c. massana. 2. in. c.
fac. san. de elect.
q̄n̄ inhabiles ad
m̄i: tūc cū habi-
libus ad electio-
nē an vitietur to-
ta electio vt act⁹
qui sit.

a ¶ Et vicina. ad
de Ro. 2. c. xij.
2. xciij. d̄t tamen
idē Roma. cōsi.
cccxx. q̄ habēs
mandatū ad ad-
missionē postula-
tionis 2. ad absol-
uendū a vinculo
prioris ecclesie nō
p̄t p̄osilire ad
actū trāslatiōis.
Et per hoc qd̄
hic dicit abb. idē
cōsil. l. xv. dicit q̄
executorib⁹ qd̄
data est p̄tās cō-
trahendi mat̄ri-
moniū videt da-
ta potestas con-
trahendi sponsa-
lia.

¶ Prohibito.
Vide. d. Bas. i. l.
ij. col. ii. ff. de iu-
risdi. om. iudiciū.
Abb. in. c. trāsla-
to. in p̄n. x̄bis. s̄.
de cōstitu. in. c. si
celebrat. de cleri.
excoi. mni.

¶ Presentata.
Adde Petr. de
ancha. cōsil. cccj.
¶ Certa p̄sona.
Adde vt p̄ An.
de but. cōsil. l. xv.
zacharias.

f ¶ Plus placet
mihi. adde p̄ ista
op̄i. ro. 2. c. cclij.
co. ij. vbi. quo ad
tertū. Old. cōsi.
ccc. 2. s̄. li. in. c. j.
col. j. x̄. que sit ve-
rior. de ma. 2. obe-
diē. 2. car. mādag.
exp̄sse. tenētē in
suo trac. de elec.
pte. j. ca. xlij. vbi
aliquid in gl. vbi
tenet q̄ sol⁹ nō
tantum compro-
missus re integra
reuocare nō p̄t.
sed nec minor
pars.

Sanonmi. super prima parte primi.

a Debito obsequio. Adde cal. cōsi. xxiij. de statu regu.

b Unum. Adde eundem consilio xxxvij. h. lib.

c Sebast. Sapia.

d Etia supiores. Facit tex. in l. de latoz. ff. de iure fsi. 1 m. l. at q natu

e ra. s. cum me absente. ff. de nego. 3 gestis. vbi gloss. dicit bal. in l. fin. 4 in fi. c. si quis ali

f quē test. phibue. q si quis pcurat 6 vtilitate sua ho

g nestia cā nō dī ali cui facere iniu- 7 riam.

h Particularia. Adde frā. aret. 8 cons. cxx.

i Sebast. Sapia.

k Consuetudo. Vide Bar. in re petil. h. q. xxxvi. C. q sit longa cō

l sue. d. Iaso. in l. oēs populi. in fi. 12 lec. col. ix. ff. de iu

m sti. z iure. Laure 1 tiū Calca. in qsi. h. col. xxiij. vbi

n tradūt q cōsue- tudo vni? ciuita

o tis vel loci extē- ditur ad oppida

p a loca particula

q ria illi subiecta pūmō nō habeāt

r pūmā pūetudis ne. vide etiā are. in cōsi. xliij. in p

s posita pūlratio ne. z lati? in cōsi. cxiij. clarissime

t z excellēissime doc. Come. pusi. in cōsi. cccxix. cir

u ca pūmū. col. xi. volu. iij. vide etiā

v d. And. Sicu. in c. fi. col. xxi. post

w d. Anto. s. de cōsuetu. z lati? ibi

x pūllustrē pcepto rem meum dūm

y Rochū Lurū char. xxiij. col. j. xxi. scōo amplia.

z Zacharias.

a Ad epm z capitulū simul. vid per Lar. in cle. j. q. xxiij. vt lite pē

b dēte. Et iquātū dicit ad capitulū

c simul. dic tu hoc est iure speciali. vt per eundem

d Card. in cle. si de beneficio. de pre

e ben. in fi.

electio. cōcludūt cōiter doct. q aut est excoīcat? publice z nō tenet electio ēt aliorū. arg. in. c. fi. de pū. z. c. ad pbādū. de re iudi. Si aut esset occul te excoīcat? z tūc remanet maior pars in nō ex coīcatis: puta qz erant duo cōpromissarij: z tunc etiā nō tenet electio. arg. in. l. pedius. ff. de arbir. sec? si maior pars remāisset in alijs. ad qd facit qd nō. in. c. illa. j. eo. z in. d. c. fi. de pū. Et hec nō. qz pnt adduci ad alios actus explicandos pūni ueritatē vtrū excoīcatio vnius inficiat totū qd fit ab vniuersitate. z dicendum est vt. s. z pleni? dixi in. d. c. illa. z in. d. c. fi. Abbas.

g Electio canonicorū de consuetudine potest pertinere ad solum capitulū. 2.

h Is potest esse inter epm z capitulū absq eo q capitulum habeat curatorem ad litem.

i Libellus potest continere plures petitiones cō tra eundem reum.

k Possessio antiquior habet psumptionē pro se.

l Consuetudo generalis an debeat extendi ad lo ca particularia.

m Descriptio requirit titulum.

n Potestas conferendi prebēdas non deuoluit in superiorē propter negligentiam si ibi non est diuinus certus numerus prebendarum.

o Collatio beneficiorum vel dignitatum ad quez spectat de iure communi.

p Parochiani vtrū psumant patroni si sunt i pos sessioe pntādi z nō reperit alter patronus.

q Consuetudo prefertur iuri communi etiam pro uisione beneficiorum.

r Iniuria nō cōmittit ab illo qui vtitur iure suo.

s Habentes ptatē eligēdi si intra tps pntū non eligant transmittunt potestātē eligēdi in supe riorē etiā si sunt discordantes in eligendo.

u In ecclesia. De cō

v ne pōt canonicorū electio ad solū ca pitulū ptinere. h. d. z solet quotidie

w allegari. Pro ponit cōsultatio. Scōo rñso ibi: mādām. Casus lralis. Ecclesia vulerana cano nicorū obsequio lōgo tpe fuerat destituta. vnde

x vuleranus ep̄s quosdā canonicos elegit z insti tuit in eadē lz canonicos eos recipere nolēbāt di cētes q talis electio in eorū fuerat pūdicū at

y tētata. pp q ep̄s z canonicos illos lras aposto licas ad florētīnū ep̄m impetravit corā quo pe tebat ep̄s vt canonicos phiberet ab iniuria quā

z faciebāt eidē super electioe dictorū canonicorū: scōo petebat vt canonici i ipm ep̄m iure electiois libere vti decetero paterent. florētīn? ep̄s lite su

a per predictis articulis cōtest. z receptis pbatio nib? vtriusqz partis dubitauit qualiter sup p̄di ctis deberet pcedere cōsultuit dñm papā cām in

b structā remittendo ad ipsum. Ipse respondet ei dē vt sup primo articulo in quo petebat ep̄s vt canonicos phiberet ab iniuria quā faciebāt ei

c dē sup electioe predictorū canonicorū absoluat canonicos vuleranos ab ipetioe ep̄scopi. Qz nō vī iniuriā facere qui vtitur iure suo: cum per

d testes lōge melius sit pbatū q canonici alio iu re sunt vli q ep̄scop? vuleran? In scōo ar. quo idē ep̄scop? petebat vt paterent ep̄scopū vti li

e bere decetero iure electiois absoluit fili canoni cos predictos cū sit notorū q in tuscia gñalis cōsuetudo seruet vt canonici in cathedralib? ec

f clesijs irregisito ep̄scopo eligēdi canonicos ha beāt ptatē. Ber. Mo. ibi: debito obsequio zc. iuncta gl. j. q lz in ecclesia nō sit statutus numerus

g canonicorū nihilominus nō pōt illa ecclesia de fraudari debito obsego canonicorū. z dic q dī defraudari habito respectu ad pūetudine eccle

h sie: vt si pūenerūt eē plurimi canonici: nūc autē sunt paucissimi. Et idē sentit gl. in. c. ex pte astē sis. de pces. preb. in fi. vide qd ibi dixi. z in hoc te

i ne mēti istū tex. etiā p ecclesijs regularib? in qb? regulariter nō solet esse certus numerus canoni

k corū: nā ex consuetudine antiqua pōt deprehen di vtrū ecclesia fraudetur in debito obsequio? monachorū. z adde qd dixi in dicto ca. ex parte

l

m

n

o

2 **†** Scōo no. ibi eligit z instituit. q electio canonicorū pōt ptinere ad vnū tm: puta ad ep̄m. nā hoc obtinisset ep̄s nisi canonici habu issent meliores probatiōes. Probat ergo per istū tex. sic inductū. qd sicut ex cōsuetudine pōt electio canonicorū pertinere ad solū caplm ita pōt ptinere ad solū ep̄m: vt hic. z facit. c. ea noscīt. j. d. hīs q fi. a pl.

3 **†** Pōt etiā ptinere de iure speciali ad aliū platū. vt in. c. fi. de instit. vbi donatio pbedarū in ecclesia patraceñ. ptinebat ad quendam abbatē. Dixit tñ hic Host. q nō pprie dī electio cū ptineat ad vnū sz poti?

4 **†** canonicorū creatio. Hoc dictū puto pcedere qñ nō expectaret alie ri? cōfirmatio. nā pōt receptio seu creatio ptinere ad caplm sine alia pfirmatiōe superioris z ex sola receptioe creat ius canonie. facit. c. cū in ecclesijs. de preben. lib. vi. z qd not. Inn. in. c. transmissam. s. eo. tit. vbi vide. Sz si expectat alterius cōfirmatio: puta qz sic hz cōsuetudo vel pūlegiū tūc pōt dici electio lz ad vnū ptineat. Mā z patronus dī quodāmō eligere. vt in. c. nobis. de iurep. qz pmo eliget z postea p

5 **†** sentat. vñ ex quo expectat pfirmatio superioris dī dici electio z nō crea tio. Sed dictū Mo. pcedit quo ad istū tex. in quo ep̄s ptebāt prā

6 **†** te creādi canonicos. z vide Inn. vbi. s. **†** Mo. iij. q cā pōt esse in iudicio inter ep̄m z suū caplm absq eo q caplo def curator ad litē. lz

7 **†** gl. aliud senserit. in. c. significauit. j. de ap. z vide qd ibi dixi. **†** Mo. iij. q libellus pōt cōtinere plures petitiōes dī eūdē reū. cōcordat. c. veniēs. de prescri. z. c. querelā. s. e. cū fi. Mo. v. q vtēs in re suo nō dicit

8 **†** alicui facere iniuriā lz resistat volūtati etiā superioris. **†** Qz iniuria est qñ aliquid nō iure fit in dedecus alteri? vt in. l. j. ff. de iniur. sz ex q no quis pretendit habere ius non dicitur facere iniuriā. Ad idem bo. tex. in. l. factū. s. nō vī. ff. de reg. iur. vbi dī q nō videt vim facere q cō

9 **†** tēdit in iudicio actioe ordinaria. z in hoc no. istum tex. iuncta glo. iij. **†** Mo. ibi: ante ep̄s memorat? q psumēdū est p eo q pbauit an

10 **†** tiquiorē possessionē. ad qd vide qd no. Inn. in. c. sepe. de rest. spo. z q legi? z no. in. c. lz. de pb. z p Bar. in. l. cū qrebat. C. vnde vī. **†** Mo. vl. ibi: gñalis cōsuetudo. q cōsuetudo gñalis puincie dī extēdi ad loca

11 **†** particularia ipsius puincie. Dixit tamē hic Egidi. q nō sufficeret gñalis cōsuetudo sine speciali consuetudine pticulariū locorū. Mos. tñ in cōtrariū adducit. c. sup eo. j. de censu. z. c. fi. de offi. archi. z ita trāf eunt doc. Sed tu diclaris z melius q generalis cōsuetudo nō de

12 **†** bet extēdi cōtra ius cōmune ad loca particularia? in qbus nō e st ta lis cōsuetudo. **†** Et idē puto vbi cōsuetudo gñalis esset als multum onerosa, qz nō debet extēdi cū preiudicio illorū q fuerūt diligētes in

13 **†** nō admittēdo talē pūetudine. vt not. voluit Innocē. in. c. fi. de offi. ar chidia. Pro hoc facit regula odia. de reg. iur. li. vi. z. c. cū contingat. de deci. z. l. qd xō cōtra rationem. ff. de leg. Et in his casibus pōt pcede re opi. Egidi. Mā ista cōsuetudo q canonici eligāt canonicos in equissi

14 **†** to op̄ est ius. vt statim dicit super gl. ergo cōsuetudo gñalis pro uincie nō sufficit nisi adit ēt cōsuetudo spāhs loci. Et ad istū tex. dic qd caplm hic nō fundabat se solū sup hac cōsuetudine generali sz su

15 **†** per alijs pbatidib? quas induxit per quas pbauit intentionē suā. vt piz in prima parte. c. in fi. **†** Mā pūetudo generalis solū hic adminicu labatur intentioni capituli: ideo tex. dicit maxime si sit notorū zc.

16 **†** **†** Idē em fuisse si nō cōcurrisset cōsuetudo gñalis: z b ppter pba tidis capituli. Sed vbi cōsuetudo nō est cōtra ius: nec aliter onerosa tūc in dubijs particulariū locorū recurrendū est ad cōsuetudine gñā

17 **†** lē puincie. z hoc casu loquit. d. ca. super eo. Et aduerte qz pprie ista nō erat cōsuetudo quatenus capitulū vult acquirere iura dī ep̄m. sed potius est pscriptio. De cuius natura est detrahēre vni z acqere p

18 **†** scribēti. Vnde in tali cōsuetudine improprie dicta requireret titulus sicut in pscriptioe. De quo habes gl. singu. in. c. iij. de cōsue. li. vi. que sic debet intelligi z limitari. z vide ibi latius per Joā. an. in nouella.

19 **†** **†** In gl. j. ibi: qz non erāt distincte prebende: vult ergo gl. z bñ q vbi nō sunt distincte prebende seu cert? numerus pbedarū z canoni

20 **†** corū ibi nō sit deuolutio potestatis ad superiorē ex negligētia habē tis puidere seu cōferre. Et hoc pbat in. c. h. iuncto. c. ex parte. d. pces. prebē. nā deuolutio potestatis fit vbi beneficiū vacat vt in. d. c. h. Sed vbi nō est certus numerus: nō est dare vacationē. vt in. c. dilecto. de p

21 **†** bēdis. Et id qd tenet hic gl. sequit apertius hic Innocē. dicens q vbi prebēde nō sunt distincte nō pōt ep̄s supplere negligētiā lz possit cō

22 **†** pellere habētes puidere per cōsuetudine ecclesiasticā. Sed Hosti. dicit z melius q licet deuolutio hoc casu non fiat ipso iure: pōt tamē ep̄s af

23 **†** signare terminū canonicis intra quē debeat ecclesie puidere de mini stris: qd si nō fecerint poterit ep̄s lapso termino puidere. arg. opti. in c. irrefragabili. s. excessus. de offi. ordi. z. c. quanto z. c. ad repūmēdaz. eod. titu. z. c. significasti. de offi. dele. facit tex. ix. qd. iij. cum scimus. Et hoc dictū cōiter tenetur. z idem dixi in. d. c. ex parte astensis. z iste est

24 **†** optimus modus supplēdi negligētiā inferioris etiam in alijs iuri bus pscriptis cōtra ep̄m. Vnde enim data potestas inferiori b? in qm sunt solliciti in ea explicāda. ideo data negligētia modo predi

25 **†** eto pōt ep̄s supplere: vt in iuribus prealle. z hoc no. **†** In gl. j. ibi: di co q de iure cōi simul ad ep̄m z caplm pertinet collatio bñficiorū zc. pōdera verba gl. nā cū in prin. formauerit qstione de collatioe prebē

26 **†** darū duntaxat: nunc aut videt generaliter cōcludere vt omnium bñ

27 **†** ficiorū collatio pertineat de iure cōmuni ad ep̄m z capitulum simul. **†** Sed quatenus

28 **†**

29 **†**

30 **†**

31 **†**

32 **†**

Sed quatenus loquitur generaliter male dicitur nec. c. nobis. quod allegat hic. pbat. imo contrarium dicitur cum dicat patronum debere presentare institutum episcopo et nullam mentionem agi de caplo. Item § gl. est tex. i. c. cum ex iniuncto. in fi. de here. vbi dicitur quod institutio et destitutio personarum pertinet ad episcopum. Ad idem. c. nouit. r. c. qto. de his que sunt a prela. vbi in institutionibus a collationibus solum medatur inquiri capli consilium. Sed forte gl. voluit intelligere de collatione prebendarum ecclesie cathedralis sive vasa fuit vocabulo nimis generali. Et quoniam per hac materia semper fit remissio ad istum caplum psequar latius ea ultra alios. An generaliter cum queritur ad quem de iure competet presentatio dignitatum et beneficiorum dicatur aut quis de prelatibus ecclesiarum collegiarum: aut de beneficiis inferioribus. Primo casu in ecclesiis cathedralibus olim pertinebat presentatio ad solum romanum pontificem: in inferioribus autem pertinebat presentatio ad episcopum loci. Postea tractu temporis fuit per papam data potestas cuilibet collegio eligendi sibi prelatum siue sit ecclesia cathedralis siue inferior. vt in c. i. s. eo. in. c. ne per defectu. r. c. q. propter. j. e. r. xvi. q. vii. § gregatio. Et de predictis vide bo. glo. in. c. q. de elect. lib. vi. r. per Jo. an. in regula quod alicui gratiose. de reg. iur. lib. vi. in mercu. presertim in solutio. ne que stionis. Et potestas confirmandi electos fuit data superiori immediatere. vbi electionem abbatis confirmabat episcopus loci. xvi. q. d. in. c. i. Electio nem vero episcopi confirmabat metropolitanus. vt in. c. seq. r. electionem metropolitani confirmabat patriarcha. vt in. c. antiqua d. priuile. Electionem vero patriarche confirmabat solus papa quia non est dare alium superiorem vt ibi. Secundo casu principali cum queritur de presentione aliorum beneficiorum subdistingue quod aut queritur de beneficiis sitis in ecclesia cathedrali: aut de beneficiis sitis in ecclesia cathedralis: aut de dignitatibus ibidem sitis. Primo membro. s. circa prebendas ecclesie cathedralis tres reperiuntur principales opinioniones. Ana huius vt pertineat collatio ad episcopum cum consensu capli. r. hac tenuit Lopo. hic per qua. j. de his que sunt a prela. c. ea noscitur. Secunda opinio nem tenuit hic Hostiensis. dicens quod episcopus habet hoc facere cum consilio tantum capli. Pro hoc c. nouit. r. c. qto. de his que sunt a prela. Nisi omnia bona possiderent simul prelatum et caplum. quia tunc simul haberet explicare. Vel nisi interesset alicui specialiter: quia tunc haberet episcopus hoc facere cum consensu illius per. c. ad hec. in fi. de offi. archi. Tertia opinio ponit hic in gl. vt simul pertineat ad episcopum et caplum. r. hec opinio differt a precedentibus. Aliud enim est quod simul habeant conferre: aliud quod episcopus cum consensu capli. vt legitur r. not. in. c. vnico. ne sede vacante. lib. vi. Et hac opinionem quod simul pertineat ad utrumque: tenet gl. in. c. irrefrabili. de offi. ordi. r. in. c. fi. de sup. glig. plata. r. in. s. i. xxi. dist. r. c. dist. c. i. vers. post secundam. secuti sunt hic Philip. Ainc. r. Hof. Et per istis facit sim Jo. an. i. c. q. qbusda. de fideius. r. c. q. nonnullis. s. verum. j. de magistris. r. quodammodo doct. r. moder. trahunt coiter cum hac opinio. dñi de Ro. tengerunt decisi. cl. potius recitatio opinionem istam quod disponendo. Ego dicere sic. quod aut constat prebendas fuisse institutas de bonis communibus ecclesie. aut de bonis alicuius priuate persone que illas instituit retinendo sibi patronatum. aut du bitat de quibus bonis fuerunt institute. Primo casu quando ex bonis communibus ecclesie placet mihi opinio istius glo. vt simul ad utrumque pertineat creatio: seu prebendarum collatio: tum quia ex bonis communibus institute sunt. tum etiam quia interest omnium de ecclesia habere canonicos gratos. An cum in hoc casu concurrant duo vincula: dicamus quod simul habeant providere per illam regulam generale quod omnes agunt. ab omnibus de approbati. vt in. d. c. ad hec. Sed in eo casu qui prebende habent patronum puto quod patronus habeat episcopo presentare. iuxta no. in. c. a nobis. de iurepat. S. episcopus instituet cum consilio vel saltem cum consensu canonicorum: s. principaliter institutio pertinet ad episcopum. arg. opti. in. c. nullus. xvi. q. d. v. r. potius requirere consilium quam consensum. arg. c. nouit. r. c. qto. de his que sunt a prela. r. hoc casu pcedat opinio Hostiensis. In tertio vero casu cum sumus in dubio tenere adhuc istam gl. quia in dubio prebende presumuntur institute ex bonis communibus ecclesie. vt in. s. fi. xxi. q. j. Et per hoc membro r. primo adde quod no. Inn. in. c. dilecti. de maio. r. obed. vbi no. dicit quod dignitas et iura ecclesie possidentur pariter per episcopum et caplum. in. ca. cum clerici. j. de ver. sig. Idem quod s. puto in provisione dignitatum ipsius ecclesie cathedralis eiusdem rationibus. Licet doc. hic nihil dicat circa provisionem ipsarum dignitatum. In tertio membro: s. circa provisionem inferioris beneficii ipsius ecclesie cathedralis: puto quod solus episcopus possit illa conferre etiam sine consensu vel consilio capli: quia ista minora explicat episcopus ex suo officio generali. Quod videtur voluisse Innocentius. in. d. c. nouit seu in. c. quanto. eo. ti. de his que sunt a prela. r. facit quod ipse Innocentius. not. in. ca. fi. de maio. r. obed. vbi dicit generaliter quod ista minora explicat rector cuiuscumque vniuersitatis ex suo officio sine ipsa vniuersitate. Quo ad secundum casum s. cum queritur de provisione beneficiorum seu prebendarum ecclesie collegiate inferioris. Jo. calde. tenuit hic quod prelatum et caplum illius ecclesie irrequisito episcopo providebunt sicut peragunt alia ipsius ecclesie negotia. Nec est tanta ratio inter episcopum et ecclesiam inferiori sibi subiectam. quanta inter episcopum et ecclesiam suam cathedralem. vt in. c. requisisti. j. de testat. Merito aliud dicendum in prebendis ecclesie cathedralis quam in prebendis ecclesie inferioris. Provideat ergo prelatum et capitulum illius ecclesie si cut aliorum bonorum habet administrationem. r. hec fuit opinio principaliter

Hostiensis. in. c. q. de insti. c. Dñi de Ro. in. d. deci. clx. fuerunt varij. nam qui dā tenuerunt quod presentatio pertinet ad prelatum et caplum illius ecclesie inferioris. institutio vero ad ipsum episcopum loci. Sed collector decisionum tenet precedentem opinionem vt pertineat presentatio ad prelatum et caplum illius ecclesie. Jo. d. ligna. hic tenuit opinionem precedentem vt presentatio pertineat ad ecclesiam inferiori et institutione ad episcopum. r. hac secutus fuit Federi. d. senis. consilio. c. xxi. vbi plenius videas. Et mihi placet hec vltima opinio: quia iura generaliter dicunt quod institutio beneficiorum pertinet ad episcopum: et quod habet provide de prebendis et alijs beneficiis. Ad hoc bonus tex. in. c. nullus. xxi. q. d. v. r. i. d. c. cum ex iniuncto. Optime facit. xvi. q. v. in. c. j. vbi no. pbat quod etiam si alienus episcopus capellam construatur in aliena diocesi reservatur sibi dūtaxat presentatio sicut cuicumque patrono priuato. institutio vero r. alia iura episcopia reservant episcopo loci. Ergo per supposito quod ex bonis ecclesie inferioris fuissent institute prebende: ex quo tamen sunt bona redacta ad spiritualia beneficia debet institutio pertinere ad episcopum. Sed vbi prebende non essent annexe canonicatibus: sed consistere in mera temporalitate tunc tenerem opinionem contrariam vt institutio canonicorum pertineret ad episcopum et presentatio ad ecclesiam inferiori. Tertio r. vltimo casu cum queritur de beneficiis sonantibus in nomine rectorie dico quod de iure comuni collatio seu institutio pertinet ad solum episcopum qui in maioribus beneficiis providebit cum consilio capituli sui. in minoribus sine consilio. vt legitur r. nota. in. d. c. quanto. Et si beneficia ista habent patronum fiet presentatio per eum ipsi episcopo. vt in dicto. c. nobis. Aduerte tamen quia quandoque beneficium seu capella est fundata in ipsa ecclesia inferiori: tunc puto quod ratione fundi rector ipsius ecclesie habebit presentare vna cum patrono. Nam ratione fundi acquiritur ius patronatus vt in dicto. c. nobis. r. plene per glo. xvi. q. vii. in. c. pie mentis. r. vide quod not. gloss. lxxxi. dist. c. j. tetigi in. c. ad audientiam. el. j. d. eccle. edifican. vbi vide. Si autem capella est edificata extra ecclesiam in parochia tamen alicuius ecclesie. Et tunc distingue quod aut ecclesia parochialis contribuit in dotem et habet presentacionem vna cum patrono. vt est tex. in dicto. c. ad audientiam. aut nihil tribuit et tunc non potest pretendere etiam presentacionem vt probatur a contrario in dicto. c. ad audientiam. sed hoc casu presentatio pertinet ad patronum si superest. Si autem non constat de patrono dixerunt quidam quod presentatio pertinet ad parochianos. Sed tu tene quod libera collatio pertinebat ad episcopum et idem dicendum de ipsa ecclesia parochiali si non constat habere patronum. r. nota. voluit Innocentius in. c. cum venerabilis in fine. de exceptioni. Jo. an. dre. in. c. vnico. de capel. monacho. libro sexto

10 + An autem parochiani presumantur patroni si sunt in possessione presentandi et non constat de alio patrono. vide quod no. Jo. an. and. in dicta regula quod alicui gratiose. r. facit ad materiam c. j. de religio. domib. Adde tamen ad predicta glo. singu. in. c. eam te. de eta. r. qualita. que dicit quod si ecclesia parochialis edificat in fundo suo aliam ecclesiam poterit ibi ponere vicarium. Et prelatum maioris ecclesie erit prelatum utriusque Sed illam glo. intelligerem quando ecclesia parochialis edificavit sibi capellam vicinam quasi in adiutorium sui non autem vt esset beneficium per se stans. Nam tunc de necessitate habebit ibi presentare rectorem perpetuum. quod sentit ibi Innocentius. sicut seruatur in quolibet rectore. predicta procedunt in institutione beneficiorum secularium. Quid autem in reformatione ecclesiarum regularium ad quem pertinet creatio. vide gloss. singu. in. c. finali. de regu. libro. vi. que dicit quod ad abbatem et conventum simul. nisi aliud habeat consuetudo. Fundatur per. c. ea noscitur. de his que sunt a prela. qui quidem tex. profecto non probat illam opinionem. nec aliquo iure probat

Sebasti. Sapia.

Alu. supior.

Ad quem spectet presentatio prebendarum sitarum in ecclesia collegiata et cathedrali. vide Hof. r. Host. recitatos per Jo. an. in. c. postulatistis. j. d. pces. preb. vbi etiam bo. text. in ista materia pondera etiam quod tex. i. c. pe. ne se de vaca. vt pbat quod collatio prebendarum ecclesie cathedralis pertinet ad solum episcopum: intelligendo illud tex. pnt intelligit ibi oēs doc. r. latissime de hac materia vide. d. Jo. d. Selua. in trac. d. beneficio. in. s. parte. q. xxi. vbi pulchre reassumit omnes casus.

Sebasti. Sapia.

Et dñi rñib.

Vide Dñic in c. deliberatio in iij. no. vbi Philip. fr. i. c. primo de offic. leg. li. vi. Old. i. cons. c. lvi. factum tale est.

Sebasti. Sapia.

De insti. Pro

hac opinio. vt bonus tex. in. c. significatum est. r. ibi not. Jo. de imo. de preb. vide Fel. in. c. cum venerabilis. l. xi. r. xxi. col. j. de excep. r. Card. in cle. i. i. x. abbate. de sta. mona. vbi idem quod Hostiensis. vide Lap. alleg. vlti. r. rotam in nouis sub tit. de consens. preben. decisio. iij. inci. de collatione prebendarum r. in antiquioribus sub titu. d. preben. decisio. viij. incipi. queritur. r. utrobique concluditur quod ad solum collegium pertinet.

Sanonmi. super Prima parte primi.

A iure suo. ad
Roma. c. j. vbi
ponit an socius in
uito socio possit
in coi solo fortili
tium edificare.
Sebasti. Sapia.
Actione inu
riarū. vide Sali.
in. l. altius. C. de
serui. 2 aqua. q di
cit q l3 vnicuiq
fit pmissum face
re fenestram in suo
pariete nō tñ po
terit facere vt vi
deat vxorē vel fi
liā vicini. 2 ita d
facto se ruidisse
dicit. Pau. d. ca.
in. l. cum eo. ff. de
serui. vbi. p. d. io.
2 aliqua pulchra
ad ppositum po
nit do. Jas. in re
petit. l. quomin.
in. y. col. ff. de Au
mi. 2 in. l. ex hoc
iure. col. j. ff. de
iusti. 2 iur. Et ali
qua posui repe.
l. creditores. in se
cundo nota. C. d
pigno. vbi ad li
mitationē regu
le q non videt fa
cere iniuriam ali
cui qui vritur in
re suo. vt nō pro
cedat qñ vritur
in odiū alicui.
allegauit. tex. pro
bāt in. l. bouē. s.
si qs cū consiliū.
ff. de edil. edic. et
in. l. qā redhibi
to. vbi glo. no. ff.
de alie. iudi. m
tan. cau. fac.
Enter. Adde
q si ptas esset
ipar q dignior
2 sic eps esset p
ferendus. vt vo
lu. cal. consil. vij.
de preben.

Unde potius credo q ptineat ad abbatē per. c.
nullam. xvij. q. d. 2 vide qd dixi latius in. d. c. ea
noscitur. Quid aut si essent mortui oēs de eccle
sia collegiata dic q superior immediatus pui
debit de plato. vt no. C. o. post. in. ca. ne p defectu.
j. eo. 2 sequit. Fed. de sen. d. 2. ff. xxv. facit q no.
al. xvij. q. d. c. j. ff. de oia pcedūt nisi cōtrariuz
habeat cōsuetudo: q in pūsiōne beneficiorū p
fertur iuri coi. vt hic. 2 in. c. si. de instit. 2 in. d. c. ea
noscit. 2 in. c. abbatē sane. de ver. sig. **I**n glo. in
ver. iniuriarū ibi: 2 si noceat aliq. no. bñ hāc gliū
cto tex. q non dñ quis facere iniuriarū tēdo iure
suo. licet ex tali vsu alteri puta vicino noceat vt
consuetudo 2 moda auferat: ex quo nō facit aīo in
iuriadi. Nā tūc posset 2 ueniri actioe iniuriarū.
vt in. l. pe. ff. de iniurijs. Done exēplū si habens
partē domi inferiorē facit ignē pro vsu suo. Nā
lz sumus ascēdēdo intret p fenestrā partis supe
rioris: ita vt noceat dñio illius partis superioris
nō pōt ppter h dñū agi ex quo nō facit aīo inu
riadi. Sec qñ disponeret circa rē vicini. de quo
dicēdū vt no. p. fertim per Bart. in. l. fluminū. ff.
de dā. infec. 2 in. l. j. s. deniq. ff. de aqua plu. arcē.
vbi bo. tex. Et facit qd in simili no. Inno. in. c. si.
de resti. spo. vbi dicit q cū emulatione 2 iniuria
alterius nō lz noua castra facere nec vetera inca
stellare que non probātur prius fuisse habitata
qd nota. **I**n gl. antepenul. doc. cōter referūt
not. gl. q qñ duo probāt exercuisse eundē actuz
insolidū 2 probationes sunt equales: si act⁹ il
le ptinebat ad vtrūq debet p vtroq sentētiari:
vt illū actū exerceat cōter. Quia in dubio debet
probatio interpretari vt 2 ueniat nature negotij
de quo agitur. iij. q. iij. testes. no. Inno. in. c. audi
tis. de prescrip. 2 vide qd dixi post glo. in. c. l3. de
probatio. **S**z circa hoc qñt presupposito q
creatio canonicorū spectet ad epm 2 capitulum
simul. qd si ipse cōsentiat in vnū 2 caplm in aliū
qs illorū sit preferendus. Jo. an. remittit ad no.
in. c. postulatistis. de cōces. pben. tuvero dic q neu
ter est admittēd⁹ cū nemo cōsensum habeat epi
2 capituli: ad hoc em vt teneat creatio sen rece
ptio opz q cōcurrat cōsensu epi 2 capli seu ma
ioris partis ipsi. de quo vide tex. iuncta glo. in. c.
vnico. ne sede vacā. li. vj. 2 qd dixi in. d. c. postula
stis. **E**t si nō cōueniunt intra tps pñrū ad pui
dēdū de quo in ca. h. de cōces. preb. fiet denolu
tio ad superiorē per istorū negligētiā cū verum
sit dicere eos nō puidisse tpe debito. vt in. d. c. h.
2 d. c. postulatistis. **I**n gl. pe. ibi agebat petito
rio. sentit gl. 2 bene q in primo arti. libelli ageba
tur possessio. i. retinende: ne caplm impediret
epm in possessione sua. 2 p hoc tacite petebat vt
canonici p eū instituti deberēt admitti in ecclesia
tanquā canonici. nā ad validitatē institutiōis fa
cte sufficit q institutiō erat in possessione tpe insti
tutionis. vt in. c. querelā. s. eo. 2 in. c. cum olim. de
cau. pos. 2 ppetita. **I**n. j. arti. agebatur petito
rio puta confessiona actioe q dicebat eps q de
iure pertinebat ad eū ptas recipiēdi canonicos
2 sic petebat p ea pñuntari: sed ex defectu pba
tionis 2 q caplm melius probauit de iure suo
succubuit eps in vtroq articulo. Abbas.
Cōpromittētes tenentur electionē factam a
compromissarijs acceptare nisi ex iusta causa.
2 Compromissarij si nō omnes sed maior pars cō
sentiat quicquid agunt valet.
3 Archiepiscopus habet potestatem confirman
di electionem suffraganeisui.
4 Testes singulares non probant.
5 Sma lata in cā bñficiali nō trāsit in rē indicatā
nisi post decēdiū: qd nō est indistincte verum. 6.
Sententia lata super causa matrimoniali nun
q trāsit in rem indicatā.
Sententia nutritiua peccati nunq trāsit in rē
indicatā.
7 Calumnia non potest opponi accusanti: si pbat
per vnum testem. 8.
8 Testis vnus non facit semiplenam probationē
nisi super factō principali.

9 Dispensatio sup etate in dignitatib⁹ ecclesiasticis
est reseruata pape. lz aliq casu possit etiā eps. 11.
10 Dispensare 2 qstitutioinē cōcilij solus papa pōt.
12 Testes minus idonei admittūt qñ ex natura
negotij non potest haberi alia probatio.
Testis nō indicatur idoneus qñ ex suo dicto po
test ascribi sibi laus vel vituperium.
Oppones aliquas solennitates defuisse in ali
quo actu habet probare.
13 Nō pōt qs se obligare ad penā bñficij perdendi. d
Popularis actio extinguitur vno agente: 2 nō
recipitur procurator in tali actione.
Alcufatus ab vno si fuit absolutus non potest
vlterius accusari.

Cum dilectus. **I**n pma ponit allegatio p electo. In secūda
ibi: verū allegatio ptra electū. In tertia ibi: nos
xv diffinitiois 2 missio. **C**asus litalis. Ecclesia
morine. destituta pastore archidiacon⁹ eiusdē
eccleie elect⁹ extitit in pastore: sup ista electione
iā cōfirmata orta fuit postmodū cōtrouersia in
ter epm electū 2 ei⁹ sequaces: 2 quosdā alios ca
nonicos eiusdē ecclesie. delata est qstio ad sedē
apostolicā. ex parte electi fuit ppositū corā pa
pa qd cū ecclesia ipsa vacaret canonici eiusdem in
tres canonicos morine. p tātē eligēdi epm cōtu
lerūt: pmittētes vt illū reciperēt in rectore quē
de gremio eccleie ducerēt eligēdum. qui examina
tis volūtātib⁹ singulorū archidiaconū ipsi⁹ eccle
sie elegerūt: metropolitanus electionem exami
nans. 2 psonā electi 2 de etate ipsi⁹ veritatē inq
rens pronūtiavit ipm in etate nō sustinere defe
ctū 2 electionē ipsi⁹ cōfirmavit. vñ petebat ipo
m silētiū pri aduersē q malitiose se opponebat:
verū quida. B. noie pposuit ex aduerso sub pe
na bñficij sui se obligās q pdictis trib⁹ sub hac
forma fuit data eligēdi potestas: vt examinatis
volūtātibus singulorū illū in quē oēs vel maior:
2 sanior pars capituli de gremio eccleie consenti
ret eligere tenerent: sz ipsi electores potestatem
sibi traditā nō seruātes dictū archidiaconū quē
pauci de caplo noiarūt eligere psumperūt. **A**n
canonici morine. postmodū mirabantur quali
ter archidiacon⁹ fuerat electus cū plures essent
in ecclesia digniores ceperunt etiā publice pñteri
q ipsum nullatenus noiarūt: 2 sic talē surreptio
nē dñio pape retulerūt: petens dictus. B. dictus
archidiacono. remoueri ab ecclesia morine. **D**ñs
papa vidēs q res ista erat perniciofa exēplo ita
dixit puidēdū: vt dñctores pñtarēt iuramentū
q malitiose nō proponāt hmoi qdñē 2 predicti
tres electores iuramēto astringātur dicere veri
tatē: quot ex canonicis examinatiōis tēpore in
dictū archidiaconū cōuenerūt: vt si tres vel duo
illorū dixerint q maior pars consensit in dictus
archidiacono. cōtradictorib⁹ silētiū imponat: cum
illorū pbatio sufficiens nō eēt eo q essent in suis
testimonijs singulares. si vero dixerūt q a pau
ciorib⁹ fuerit noiat: tūc si fuerit sufficiēter pba
tū q illū de gremio eccleie pñm formā sibi datā eli
gere tenent in quē oēs vel maior pars capli con
sentirēt electio ipsi⁹ casset. alioqn qd de ipso ar
chidiacono factū est ratū habeat: 2 cōtradictor
res cōpescant ab ipsi⁹ molestatiōe. 2 indices pñ
ctū. B. pñct pñeda morine. eccleie: q se ad pe
nā. si in pbatioe deficeret obligauit: nō obstante
q sup etatis defectu obiectū fuerat 2 epm cum
idē. B. nō multū institerit 2 sup B a metropolita
no fuerit indicatū: cui⁹ snia i rē trāsit indicatā a
q intra decēdiū nō fuerat appellatū. B. **N**ot.
j. q ptas eligēdi simplr i tres p caplm pñt 2 pro
mitti. Sz est dubiū nūqd hoc casu valeat electio
facta a maiori parte: qdā dixerūt q non sed opz
q oēs 2 ueniat ex quo cōpromissum fuit simplr
factū ad instar pluriū pcuratorū datorū simplr
nō insolidū. **H**abēt em isti oēs simul potestātē
ita q non

Insolidū. ad
de Cal. consil. vi.
de elec.
Add ad prin
cipalē. q. docto.
post Bar. in. l. in
ter partes. 2 i. d.
l. duo ex trib⁹. ff.
de re iudi. 2 vide
in materia q qñ
sunt plures arbi
tri nō potest fie
ri act⁹ corā vno
tm: do. Alex. in
2. ff. in. iij. col.
x. 2 tātō forti⁹.
in. j. volu. vbi po
nit ēt an vn⁹ ar
biter possit mit
tere vices suas d
quo vltra p bal.
in consil. cclxvi. in
ij. lib. 2 per eun
dē Alex. in consil.
xix. in. iij. col. in
prim. in. iij. volu.
Et cōsidera vnā
differētiā iter ar
bitros 2 pcurato
res. nā maior
pars arbitrorū
pōt alijs inuitis
indicare. d. l. duo
ex trib⁹. ff. de re
iudi. sed non est
ita in pcuratori
b⁹ qz duo nolēte
tertio nihil agūt
vt colligit ex. d.
c. si duo. 2 ex di
ctis Abb. hic q
autē sit rō diffe
rētie inter istos
casus cogita. ac
ne. de fal.
Anto. Francisc.
Ad istā mate
riā videnda sunt
q habent in. l. itē
si vnus. s. itē si in
tres. ff. d. arbi. nā
qñ sunt plures
arbitri debēt o
mnes regri als
non valeret snia
q vnus qui erat
absens si fuisset
presens potuisset
alios attrahe
re in snā sniam 2
nisi oēs sint regri
ti nō videtur ser
uata forma man
dati seu compro
missi. Et vide q
hñr in. c. pruden
tiam. de offi. de
leg. 2 in. c. cū plu
res. de offi. dele.
lib. vi.

tia qd nō v3 qd agūt, nisi oēs cōfentiāt, ad hoc. l. plurib⁹. ff. de pcur.
 2 in. c. si duo. eo. ti. li. vi. S3 Lōpost. cui⁹ dictū vī placere doc. t3 dū q
 1 v3 electio facta a maiori pte p̄promissariōrū ad instar arbitrorū, vt in
 l. si in tres. ff. de arb. 2 in. c. si. j. de re iudi. Et hoc dictum mihi pl3. naz
 sicut in iudicibus v3 qd fit a maiori parte alijs presentib⁹ 2 dīcētib⁹.
 vt in. d. c. si ita d3 valere qd fit a maiori pte istoz p̄promissariōr. Et ex
 hoc dicto no. qd cū aliqui eligunt simplr ad aliqd officiū exercendū,
 t3 qd facit maior pars, minori parte p̄te 2 dīcētē, qd tene mēti.
 3 ¶ Ho. q. metropolitānus h3 a iureptatē examinādi 2 cōfirmādi
 electionem suffraganei sui. ad idē. c. nihil. j. eo. ¶ Ho. i. q. potestas eli
 gendi pōt conferri in p̄promissarios, cū restrictione vt illum teneant
 eligere in quem p̄senserint oēs de caplo vel maior pars. Cōtra q vide
 tur ob stare. c. cū terra. s. eo. nā sublata est libertas eligēdi qd esse nō d3
 vt ibi. s3 rīde q illud p̄cedit in illis electorib⁹ qui habent electionē in
 re p̄prio quorū libertas nō d3 ita restringi, q nō d3 electio vbi amitti
 tur libertas eligēdi, vt in. c. vbi periculū. s. ceterū. j. e. lib. vi. Istud vero
 b c. p̄cedit in ip̄sis p̄promissarijs quorū ptās pōt restringi^b, sunt enim
 hoc casu quasi ministri ip̄sorū canonicorū eligētū, 2 no. hoc dictū pro
 4 limitatione illius. c. cū terra. ¶ Jtē no. q testes singulares nō p̄bāt
 cōcor. c. cū cām. j. de test. 2 quotidie solet ad hoc allegari iste tex. qd tū
 limita put no. gl. sing. in. l. ob carnē. ff. de testi. 2 p̄ Ang. de peru. in di
 sp̄ta. que incipit astēsis miles. 2 facit qd no. gl. i. q. ix. c. nihilomin⁹.
 5 2 c. testes. 2 p̄ Jnn. 2 Jo. an. in. c. qualiter 2 qñ. el. j. de accu. ¶ Jtem no.
 c 2 tene menti semper tex. qd alibi nō ita bene p̄bat q snia^a lata in cā be
 neficiali trāsit in rem iudi. per lapsum decētijs respectu. s. dīctoris, sed
 nō in fauorē bñficiati quomin⁹ saltē iudex ex officio suo possit inqū
 rere de ti. legitimo, ad qd vide gl. no. 2 qd ibi dixi in. c. j. de p̄ces. p̄bē.
 ¶ Sed cōtra hoc vltimū opp. de. c. tenor. 2 c. lator. 2 c. sanguinei. j. d
 re iud. vbi pt3 q in cā matrimoniali snia nō trāsit in rē iudicatā, ergo
 nec in m̄imonio sp̄iali cū ista iudicent a pari, vt in. c. j. de trāsa. ep̄s.
 sol. Jñum vī difficile. 2 soluit dōsti. qd legē diuinā nō trāsit snia in
 rem iudicatā, vt in dīss. s3 legē canonicā aliqñ papa statuit vt non
 transeat sicut cū fert snia sup m̄imonio i gradib⁹ humana lege p̄hibi
 tis vt in dīss. aliqñ statuit vt trāseat, vt hic. nam pōt papa supra ius
 disponere, vt in. c. p̄posuit. de p̄ces. p̄bē. 2 cū hac solutione trāseūt hic
 cōiter doc. Que quidē solutio mihi non videt p̄fecta, qd papa non d3
 disponere diuersa sine causa. nam dispositio capitulorū, p̄ dīss. allega
 torū est fundata sup p̄ctō, vt no. gl. in. d. c. lator. An vbiq̄q̄ imminet
 p̄ctm̄ in obseruatione snie iniuste, non trāsit snia in rē iudicatā, vt ibi
 no. S3 in casu nostro imminet p̄ctm̄. s. qd p̄ surreptionis astutiā qd de
 tineret dignitatē ep̄alē. j. q. i. ordinatiōes. 2 hic. Quare p̄t dici 2 meli⁹,
 q snia trāsiuit hic in rē iudicatā in p̄iudiciū volentū dīcere, qd p̄t
 ip̄s dīctionē omittē sine peccato, cū sponte veniāt ad dīcendū.
 An cū semel acquiescerint snie, non appellādo, non p̄t amplius dī
 cere, vt in. c. qd ad p̄sultationem. de re iudi. S3 hec snia nō trāsit in rez
 iudicatam in fauorē bñficiati, qd in eius p̄sona imminet peccatū, vnde
 superior pōt semp ex officio suo ingrere, ad hoc qd not. Jnn. in. c. ad
 aures. de rescrip. 2 optime facit tex. in. c. p̄stituit⁹. j. de appel. 2 p̄ glo. in
 c. si forte. de elec. lib. vi. 2 in. c. j. de p̄ces. p̄bē. 2 p̄bat hoc fm̄ vnū intel
 lectū versū. nos vero. S3 in m̄imonio carnali, peccat cōiung obseruan
 do sniaz 2 legē diuinā vel canonicā. An nō potuit acquiescere iniuste sen
 tentie, merito audit et post decēdiū vt nō remaneat in peccato, qd in
 tellige vt dixi in. c. curauit. de p̄ba. Et reprobat iste tex. apte opi. Jnn.
 in. c. cum olim. de do. 2 p̄ tu. 2 in. c. cū Bertold⁹. de re iudi. vbi dixit sen
 tentiā latam in cā bñficiati non transire in rē iudicatā, posset tñ salua
 re fm̄ distinctionē p̄missā. S3 p̄dicta 2 tex. scōo opp. ex quo em̄ ele
 ctio fuerat solēniter p̄firmata p̄ metropolitānū nō debuit ampli⁹ ad
 mitti dīctorio, qd illa p̄firmatio trāsiuit in rē iudicatā ex quo nō fuit
 appellatū, p̄ hoc. c. fina. de elec. lib. vi. ¶ Preterea videt in tex. qd dā dī
 ctio sicut em̄ papa noluit admittere oppositionē sup defectu etatis p̄
 tendēs cām, qd snia trāsiuerat in rem iudicatā, pari rōne nō debuit ad
 mittere oppositionē q electio fuerit celebrata 2 formaz p̄promissī, ex
 quo p̄cesserat solēnis cōfirmatio q trāsiuerat in rem iudicatā cū ab ea
 non fuisset appellatū. Sol. Jñum vī difficile, iō quidā solūdo dixe
 runt qd hic fuit appellatū ab illa p̄firmatiōe, q solutio non videt ve
 ta, tū quia diuinat, tū qd si fuisset appellatum fuisset ps audita et sup
 defectu etatis. Et qd doc. intelligāt q snia sup defectu etatis fuerit
 interlocutoria, tñ ex quo illa snia parit p̄iudiciū in principali qdne ap
 pellādo adiffinitiuā, debuisset audiri super illa interlocutoria, licet ab
 ea prius non appellasset, vt in. c. fin. de appel. lib. vi. Unde aliq̄ sentiant
 vt Jnn. qd hic papa ex officio suo istos contradictores auduit, vel fu
 erunt auditi per viam denuntiationis. Sed tu dic melius q olim an
 te q emanaret. c. si. de elec. lib. vi. cōfirmatio electionis nō habebat viz
 diffinitive cū fieret extra iudicialiter, nec etiā hodie habet semp viz dif
 finitive, vt puta si p̄cederet cōfirmator extra iudicialiter p̄missio edi
 cto 2 nemine cōtradictē. iuxta no. in. c. si. 2 in. c. auaritie. eo. titu. lib. vi.
 2 s̄derito p̄ confirmatione debuerūt audiri contradictores, non tñ in
 modum exceptiōis ad impediēdū cōfirmatiōis effectum sed per viam
 denuntiationis vel accusationis, vt est text. in. c. p̄stitutus. j. de app. 2
 in. c. post electionem, de concess. p̄bē. Sed super defectu etatis noluit

a ¶ Cōpromissariorū. Dic tu istā esse veritatē nisi tñ in p̄promisso alijs
 fuisset dictū, ita no. Car. mada. in sepe alle. tract. luo. de elect. j. parte. c.
 xlvj. 2 ibi gl. in ver. dīcat. idē in. h. parte. c. lxx. 2 ibi gl. in versū. oēs. 2 in
 ver. cōcorditer. 2 eo. c. fo. xv. in gl. ver. vnanimiter.

b ¶ Restringi. Adde q nō pōt eis dari restrictio vt eligāt illum quez
 ip̄s noiabant, vt
 voluit Cald. con
 sil. iij.

papa admittere dīctorē in iudicio, qd metropo
 litanus pronuntiauerat in iudicio electū nō pa
 ti defectū etatis. Et sic snia trāsiuit in rē iudica
 tā, ex quo nō fuit appellatū. ¶ Et dic vt sentit Jn
 c ¶ Qd snia. vide
 Semi. in. c. ordi
 narū. s. si. in fi. de
 offi. ordi. in. vi. 2
 latissime per se.
 in. c. lator. col. vi.
 ver. decima autē
 declaratio. j. d re
 iudi. vbi resoluit
 difficultates sup
 quā multū labo
 rat. d. Abb. hic 2
 ibi late qñ snia i
 m̄imonio carna
 li trāseat in rē iu.

d ¶ Reziudicatā.
 Adde videndūz
 Pau. de ca. cōsi.
 cclxvi. in antiqs.
 Anto. Sarancif.

e ¶ Tertio oppo.
 Ad istud qd dīc
 tur in hac tertia
 oppo. d testi. sin
 gularibus. adde
 q testes singula
 res nō p̄bant, vi
 de que habent i
 l. solam. C. de te
 stibus. in odixit
 Bar. in. l. admo
 nendi. ff. de iu. qd
 meli⁹ est habere
 vnuz bonū testē
 solū, qd tūc pōt
 deferri iuramē
 tū in supplemen
 tum p̄batiōis vt
 ibi: sec⁹ si essent
 decē testes singu
 lares, qd tunc nō
 deferret de quo ē
 p̄ doc. canōistas.
 in. c. si. de in re iu.

f ¶ Annus testis.
 vid latissime per
 do. Jas. in rep. l.
 admonendi. col.
 lxxvi. ff. de iure iu.
 ver. venio ad q̄r
 tum casum.

g ¶ Cōiecture. ad
 de etiā dīl. viij.

h ¶ Solus papa.
 adde Old. consi.
 cccxxv.

zacharias.
 ¶ Adde Spec.
 in tit. de dispē. s.
 nunc de ep̄oz.
 in prin. not. in. c.
 cn3 dilectis. s. e.
 tit. 2 in. c. cum in
 cūctis. s. inferio
 ra. s. e. ar. ad hoc
 l. i. C. de his qui
 ve. eta. impe.

¶ Cōiecture. ad
 de etiā dīl. viij.

h ¶ Solus papa.
 adde Old. consi.
 cccxxv.

zacharias.
 ¶ Adde Spec.
 in tit. de dispē. s.
 nunc de ep̄oz.
 in prin. not. in. c.
 cn3 dilectis. s. e.
 tit. 2 in. c. cum in
 cūctis. s. inferio
 ra. s. e. ar. ad hoc
 l. i. C. de his qui
 ve. eta. impe.

¶ Cōiecture. ad
 de etiā dīl. viij.

h ¶ Solus papa.
 adde Old. consi.
 cccxxv.

zacharias.
 ¶ Adde Spec.
 in tit. de dispē. s.
 nunc de ep̄oz.
 in prin. not. in. c.
 cn3 dilectis. s. e.
 tit. 2 in. c. cum in
 cūctis. s. inferio
 ra. s. e. ar. ad hoc
 l. i. C. de his qui
 ve. eta. impe.

¶ Cōiecture. ad
 de etiā dīl. viij.

h ¶ Solus papa.
 adde Old. consi.
 cccxxv.

zacharias.
 ¶ Adde Spec.
 in tit. de dispē. s.
 nunc de ep̄oz.
 in prin. not. in. c.
 cn3 dilectis. s. e.
 tit. 2 in. c. cum in
 cūctis. s. inferio
 ra. s. e. ar. ad hoc
 l. i. C. de his qui
 ve. eta. impe.

¶ Cōiecture. ad
 de etiā dīl. viij.

h ¶ Solus papa.
 adde Old. consi.
 cccxxv.

mini. et in l. qd Labeo. ff. ad ear. Tamē quo ad istū tex. dic q ista qstio est multum dubitabilis. adeo q fm Jo. an. indiget declaratiōe pncipiis. vt patebit ex infra dicendis. Sed admiratio pape pōt referri ad alios articulos qui decident. ¶ Mo. ij. q articulus quqz ponitur pro parte consultationis. aliqñ habet aliam significatiōem. et vide glo. in c. ij. de testi. lib. vi. ¶ Mo. iij. q pōt p compromissum prouideri. non solū dignitate episcopali. sed etiam inferioribus dignitatibus seu personarum libus. et concordat. c. causam. §. eo. ¶ Et puto eadē ratione quod habentes electionem in qntuncqz iure proprio possunt in alios compromittere. secus si iure alieno cum videatur tunc electa industria persone. ar. in c. si. de offi. deleg. et in c. is cui. eo. ti. lib. vi. ¶ Mo. iij. ex fi. ar. q ex sola electione quis pōt consequi ius decanatus absqz aliqua confirmatione. valet ergo consuetudo. vt saltē in istis minoribus electi sequat plenum ius ex sola electione. qd videt tenere Bal. in aut. habita. C. ne fil. pro pat. regulariter tñ exigitur confirmatio etiaz in officiis secularibus. de quo vide glo. not. in l. priuatorum. C. de iur. om. iud. et vide quod dixi. §. eodem. in c. cum ecclesia. et plenius in disputatione que incipit Sandulph. et c. ¶ In gl. i. ibi. dicit quidā. hec gloss. format. q. nunqd cōpromissarij possint vnū ex se eligere si in compromisso non fuit eis hec ptas expresse collata. et ponit circa hoc duas opi. Nam quidā tenuerūt q nō. et hac opi. sequitur glo. hic quam dicit pbari per. l. non licet. et l. si in emptione. ff. de cōtrahen. emp. in quibz iuribus patet q tutor non pōt rem pupilli a seipso emere licet sit depuatus ad distrahēdū. et idē tenuerūt Tan. et Jo. de deo. et Bon. §. eod. in causis. Sz tria opi. quā recitat hic gl. in prin. tenuit Jo. in c. q episcopatum. viij. q. i. Item Host. Inm. Cōpost. et multi alij hic. rest quasi cōis opi. tenet etiam Accur. gloss. iuris civilis in l. plane. ff. qd cuiusqz vni. no. et Archi. in d. c. qui epatum. et vñ hec opin. satis pbari p istum tex. et melius facit. c. cum veteri. §. eodē. ¶ Itē ex tria opi. posset sequi fraus et absurditas fm Host. naz inter compromissarios possent fraudulenter poni illi de quibus vtilius posset ecclesie prouideri. Nec ob. in ra alle. per gl. loquunt em qñ ptas dat vñ. qz etiam certo casu p̄t emere tutor re pupilli si hoc facit palam et fraudē cessante. vt in l. pupilus. ff. de auto. tuto. Idic aut loqmur cū ptas p̄petit pluribz. vñ nō p̄t dici q electus oriat a se. sed potius vocat a deo et socis. et facit qd leg. et not. in simili. in l. cū ipse. C. de hē. emp. Et hec faciāt optime in ar. q plures deputati ad distribuēda certa bona ad pias causas. pnt illa distribuere in aliquem ex seipsis cōmodo alias egeat. Et circa hoc. vide quod plenius dixi in c. i. et ij. de coha. cle. et mulie. Itē facit q si certi officiales deputant ad eligenduz aliquos officiales. possunt aliquē ex seipsis eligere nisi forma ptatis eis tradita resistat. secus dic cū potestas esset eis tradita vt sequitur in glo. nā iste eligendo seipsuz. esset tanq̄ ambitiosus repellendus. viij. q. i. in scripturis. etiam si iurasset eligere idoneiorem. Quia vt dicit hic Inm. et bene. quisqz debet in seipso cognoscere culpam. v. di. ad eius. et de alio debet p̄sumere bonuz. vt in c. si. de p̄sump. ¶ In glo. si. pro intellectu gl. opp. contra tex. videtur em q ista electio facta a tribus ex septem compromissariis. nullo mō valere debuerit. tñ q forma cōpromissi expresse habebat. vt deberet quis eligi ab omnibus vel a maiori parte. vt patet hic in text. tum qz hoc videtur de iure cōi. vt in c. qz ppter. et c. ecclesia. §. eo. facit. c. fina. de re iud. Sol. gl. metu contrarij dicit q persona istius electi cōsentiēdo electioni de se facte. auget numerū eligentium. et sic ex septem habnit quatuor. et per p̄is maiorē partē. Dixit tñ in fi. q hodie nō valet talis electio. qz persona electi non debet cōputari in numero eligentium. p c. cumana. §. e. et sic sentit glo. q hodie istud. c. sit sublatū. qd est contra id qd habet. §. in proe. nam frustra fuisset hic positum si esset correctū per illud. c. cumana. Item contra primuz dictū gl. facit vt non debeat computari in numero. qz aut iste consensit electioni fiende et tanq̄ ambitiosus est repellendus. aut electioni iam facte. et cum non esset facta a maiori parte nō poterat adhuc prestare consensum cū nō dicat vocatus a deo ex quo electio nōdū est facta a maiori pte. vt in d. c. ecclesia. et in c. qualiter. §. eo. Sol. metu huius trij dixit hic Inm. q iste consensit electioni iam facte. qz et si non habuit maiorē partē habuit tñ equalem et saniozem. fuit em pars sua sanior ex ordine cōpromissi. Itaz fuit dictū vt possent eligere ex se vel ex alijs. ex ordine em litere colligitur q ista pars fuit sanior. arg. in l. mādato. de prebē. lib. vi. zin. l. quoties. ff. de vñusu. ¶ Hec opi. Inm. est fundata super ea opi. que hz q electio facta a saniori parte. dē esse facta a maiori. vt no. §. eo. scriptū. et c. ecclesia. fia. que quidem opi. cōiter dānat. Duo em requirunt copulatiue ad validitatem eorū que fiunt ab vniuersitate. vt fiant. scilicet a maiori parte et saniori. vt in d. c. qz ppter. et in c. i. de his que fiunt a ma. part. ca. vbi et tetigi. Et ex his ptz q lec. Inno. nō est vera et exp̄ssius sibi resistit. c. ecclesia. §. e. Aliam lec. posuit hic Cōpo. dicens q persona electi p̄putat hic in numero eligentiū ex forma cōpromissi. qz fuit dictū vt ex se possent eligere. Unde l. alias cassante hac forma potuissent eligere vnum ex se. electus tamen non haberet augere numerum. Hec lect. Cōpo. non placet Joan. and. et bene. qz non habet in se rationem sufficiētem. nam licet fuisset dictum vt possent vnū eligere ex se. nō tamen sequit quod tacite voluerint vt persona electi computaret in numero eligentium. Cum ista stēt simul quod vnus eligatur ex se. et quod electio fiat

a maiori parte ipsorum. et non probat hoc esse q ab hoc contingit abesse. vt in c. ij. de transla. epi. et in l. neqz natales. C. de proba. Procederet em a consideratio Cōpo. si fuisset cōpromissum in duos hoc adiecto vt possent vnū eligere ex suo naz tūc tacite voluissent p̄promittētes qvoz electi p̄putaret cū alr nō potuisset fieri electio a maiori pte. Tertiā lec. sen quartā posuit hic Hostiē. dicens q vbi procedit p viam p̄promissi voz electi auget numerum et consentiēdo electioni sine perficit ipsam electionem quo casu procedit iste tex. Aut proceditur per viam scrutinij et nō p̄putatur in numero. vt in c. cumana. qd gl. adducit in trij. Ratio diuersitatis hz eū est. qz cū pcedit p formā cōpromissi. nō dē esse cōpromissarijs officij dānosuz. Itē qz electi non oriuntur a se sicut oriuntur in forma scrutinij. et cū hac lec. Host. trāseūt hic coiter doct. sequētes. Sed considera qz ratio Host. est nimis breuis. sz per alia verba clarioza loquit Jo. an. post eū. in c. per nostras. §. de iure patro. et hic. Et dic q vera ratio diuersitatis est. qz cōpromissum non arctat ad seruandā formā. c. qz ppter. §. eo. vt ibi patet. An possunt et solēt cōpromissarij eligere palā vt vnusquisqz audiat vota aliorū vñ cum qs nō possit eligere qui sciat se ab alijs electū consentiēdo electioni de se facte a parte equali non videt ambitiosus nec oriri a se cū sit prius vocat a deo et a socis. merito cōsentiēdo auget numerū cū sit vñ de habētibus ptatem nec disponit principalr in seipsis. sz potius dispositioni ab alijs facte consentit. nec est hoc ambitiosum sz meritorij et officij charitatis si bono corde sit. ar. viij. q. i. q epatū. Sz qñ pcedit per formā scrutinij cū in secreto quisqz cōsentiāt. et sic ignoret an fuerit ab alijs electi non pōt p̄sentire in seipsis. qz sic videret ambitiosus a seipso oriri. et ex hac ratione dico q nō debem p̄cise distinguere inter formā p̄promissi et formam scrutinij. Nā et p̄promissarij possent p̄cedere per scrutinij priuatū quo casu nō posset electus cōsentiēdo in seipm. qz oriret a se nisi ex post facto post publicationem velit recedere a p̄sentis. vñ alij p̄stito et p̄sentire electioni de se facte vt hic subijci in hac gl. Sz idē esset in forma scrutinij. vbi necessario nō esset seruāda forma. c. qz ppter. Ideo possum et melius distinguere sic. q aut sumus in casu in quo est seruāda necessario forma. c. qz ppter. vt puta in electione epi vel plati regularis p cuius mortem remanet ecclesia viduata. et tunc anq̄ voz electi p̄putet in numero eligentium qz a principio nō pōt qs p̄sentire in seipm cum quis debeat p̄sentire in secreto. nec ex post facto. i. post publicationē p̄t accedere ad aliā electionem cū cōsensus de substantia debeat prestari in ipso scrutinio. ita q p̄sensus postea supueniens nihil operatur. vt in d. c. qz propter. iuncto c. auditis. eo. ti. Aut sumus in casu in quo non est necessario seruāda illa forma iuxta no. per gl. in c. sicut cum. et in c. his cui. §. eo. lib. vi. et tūc aut fit electio cunctis audietibz aut per scrutinij priuatū. Primo casu pōt p̄cedere dispositio huius. c. cum semper subsit eadem rō cū nō oriat a se nec sit ambitiosus ex q videt se electū ab alijs. Puto tñ q ad hoc vt iste possit p̄sentire electioni de se facte. oportet q voz sua vna cū alijs qui eū elegerūt p̄stituāt maiorē partē. secus si ad partitatem dūtaxat pduxit vota aliorum. vt sentit hic Phil. videret em ambitiosus si consentiret electioni de se facte ex quo electio nō reducitur ad maiorem partē vna cū consensu suo. sed si fuisset p̄cessum per formam scrutinij priuati. non posset iste consentire a principio in seipsum cum ignorat an alij in eum consenserint. credo tamē vt. §. dixi. q si iste electus ab equali parte consensisset in scrutinio priuato in alium qui non est electi a maiori pte q posset recedere facta publicatione ab alia nominatione et consentire electioni de se facte et consentiēdo augere numerum. quia ex quo necessario nō est seruāda forma. c. qz propter. potest augeri numerus p̄accessum sicut ser

Zacharias.

¶ Sed tria opi.

¶ Tu addo isti opi.

adhēsisse archi.

c. q epatū. hic p

istū alle. iste in c.

consuluit. d. in re

pa. Ange. in l. iā

tñ. §. i. hac. ff. iud.

sol. Bar. in l. qui

ab oibz. §. si titio.

et ibi Alex. i. apo.

ad ipm. ff. de leg.

i. et Pan. de cast.

§. i. c. xxiij. alias

secundū nouā im

pressionē. consil.

ccxxi. in punc.

¶ Cessante. addo

Ang. cōs. xcv.

¶ Ex seipsis. ad

de de. de anch.

late cōs. cclxxx.

¶ Adde q pnt

etiaz inter filios

suos distinguere

vt refert Jason

post Pan. de ca.

ibi in l. si is qui.

ij. col. ver. itē per

istū. ff. de vulg. et

pup. in materia.

vide oino Bar. et

alios i. apo. in l.

cū quidā. in punc.

ff. de legat. ij. vbi

multa ponunt i

materia. Aeneas

Salco.

¶ Sebast. Sapia.

¶ Et circa hoc

vide d. Soci. in

consil. xi. circa pre

sentēz. in i. parte.

per totum.

¶ Enim lfe. fa

cit qd primo no

minar p̄sumit

magis dilectus.

l. publi. §. titia.

et ibi Bar. et doc.

Alex. i. apost. ff.

de cōdi. et demō.

per Bar. in l. qui

duos. ff. de leg. i.

perdo. frā. cur. i

cōs. l. xcv. ver. sz

p̄missis nō ob. i

ij. col. vide p istū

in c. dilecta. i. iij.

no. et i. c. sedes. in

ij. col. §. de rescr.

Aeneas falco.

¶ Sebast. Sapia.

¶ Duo em. Ai

de late p Decū.

post alios i. c. cū

omnes. §. de con

stitū.

Sanonmitanus super Prima parte primi.

uatur in electione pape iuxta no. in. c. licet. s. eo. et in electione impatoris. vt not. in. c. j. pri. et hoc est quod voluit gl. hic et in sequenti. q. et hec videtur fuisse de mente Jo. and. in regula. in toto. de re. iur. in mercu. lib. vi. vbi dicit q. si oēs cano- nici ecclesie cathedralis sunt mortui pter duos. potest vnus alium eligere in epm et elect? cōsen- tiendo auget numerū vt hic. ita q. electio nō di- citur facta ab vno. sed a toto capitulo. nā et iura dicūt quod electio potest esse concors. vt in. c. q. sit. xviij. q. ij. sed non pōt dici cōcōrs si elect? con- sentiret in alium ergo de mēte iuris est quod ele- ctus consentiendo electiōi sue compute in nu- mero eligētū. quod intellige modo predicto et fortius predicta procedūt qm compromissum fie- ret in duos: nam vnus posset eligere alium et ele- ctus consentire. vt voluit Host. et bene.

6 Et fm predicta limitare et distinguere vnu dictū Hosti. hic eo q. dicit q. in electione papa potest habere locum. id quod hic dicit q. vox electi auget numerum eligentium intelligo enīz quando fieret electio per scrutinium priuatū vel quando facta publicatione recederet elect? a no- minatione de alio facta in quam non conueniat maior pars et consentiret electioni sue. Qualiter autem debeat iste electus consentire electiōi sue ad hoc vt augeat numerū eligentium. dicit hic Phil. et bene q. non debet dicere eligo vel coeli go me ipsum ne principaliter disponderet in se ipsum contra. c. si. de insti. sed debet sic dicere cō- sentio electioni de me facte. et si diceret quomo- do consentit electioni ex quo adhuc non est pfe- cta cū nōdum sit facta a maiori pre. sed ab equa- li. Dic q. lz nōdū sit facta a maiori parte. ē tamē in fieri: non est enī omnino fienda sed consentiē- do illico augetur numerus. sicut in simili not. in. c. pterea. j. de appel. per Inn. ¶ An autem pos- sit iste electus semper consentire electioni de se facte. dic q. non fm doct. debet enim consentire intra tempus a iure statutum ad electionem fiē- dam vel in compromisso appositū. Nam cum ele- ctio perficiatur suo consensu demum intercedēte oportet q. cōsensus. su? intercedat intra tps ele- ctioni fiende pfigū. ar. in. l. bonorum. ff. re rat. ha. et facit qd no. gl. in. c. q. sit. de elec. lib. vi. ¶ Ulti- mo pro declaratione dictorum et text. queritur. quid si aliqui ex compromissariis elegerūt scie- ter indignū nūquid valeat electio facta ab alijs de idoneo. si non constituit maiore partē oīm. Nec questio dependet ab alia nūquid potestas istorum cōpromissariū qui elegerūt scienter in- dignum deuoluatur ad alios cōpromissarios q. nō deliquerūt an redeat ad capitulum. nā si redit ad capitulum nō valet electio. q. non est facta a maiori parte. Sol. dicit hic Host. q. talis electio nō valeret in terminis huius. c. ppter formā ap- positā in pmissio. Nam fuit dictū q. electio fie- ret ab oībus que a maiori parte. ista autem nō re- peritur facta a maiori parte et sic sentit q. cessan- te tali forma valeret electio facta a minori parte. ex quo alij sunt priuati. Sz mihi non placet hec consideratio Host. nā et nihil fuit dictū in ppro- misso. tamen tacite intelligit vt fiat ab oībus vel saltem a maiori parte. vt dixi in capitulo pcedē- ti. ¶ An quēadmodū valeret electio facta a maiori parte ex quo alij ppromissarij sunt priuati. q. ele- gerunt scienter indignū. ita d. valere cū fuit di- ctum in pmissio vt fieret ab omnibus vel a ma- iori parte. Nam alij priuatis. electio pōt dici fa- cta ab omnibus. q. fuit facta ab illis in quos to- ta potestas erat deuoluta. vt habetur in simili in. c. cōgregatio. j. e. Nam certum est q. etiam cōpro- missarij eligētes scienter indignum sunt priuati p- tate eligendi. vt in. c. si compromissarius. j. e. ti. lib. vi. Nec delictum maioris partis debet noce- re minori parti vt potestas redeat ad capitulum. Nam illud. c. si ppromissarius. loquitur qm oēs cō- promissarij elegerunt scienter indignū. tunc enī potestas redit ad capitulum. secus si omnes coe- ligunt et electio facta a minori reperitur facta de

idoneo: et predicta no. faciunt enim nedum ad electiones q. sunt ad ecclesiastica officia sed etiam secularia.

- 1 Imperator non eligi a papa. sed cōfirmat siue approbat. nam ei? electio spectat ad certos principes Alamanie.
- 2 Jurans obseruare fidelitatē alicui tanq. imperatori si declaratur qm nō est imperator non tenetur iuramentum obseruare. 17. 25.
- 3 Priuilegium concessū alicui a papa nō pōt tēbare legat? de latere.
- 4 Necessitas facit aliqua q. citra necessitatē non essent facienda.
- 5 Iudex etiam delegatus pape perperam procedit sine citatione. Sententia etiam principis sine citatione nulla est.
- 6 Papa sine magna causa non debet se impedire circa temporalia. Papa non potest tollere ius quesitum tertio.
- 7 Imperator siue rex ex quibus causis possunt deponi.
- 8 Argumentum a sufficienti partiu enumeratione tollitur qm partes non sunt sufficienter enumerate.
- 9 Principes si sine causa denegāt auxilium ecclesie de ppe. pnt deponi.
- 10 Citatio non requiritur in causa notoria.
- 11 Excoicatio impedit promotionē etiam ad secularem dignitatem.
- 12 Spurius non potest promoueri ad sacros ordines. quia Filius in multis fert delicta patris.
- 13 Iuramentum an sit licitum vel non. spectat ad papaz vel epm. non au- tem ad iudices seculares. 24.
- 14 Peccat nolens acceptare dignitatem. si nō reperitur alius idoneus.
- 15 Dignitas que solet conferri per electionem. nō debet semper dari il- lis quorū antecessores habuerunt illam dignitatem.
- 16 Regnum cui est deferendum si non reperit aliquis de domo regia.
- 17 Papa pōt omnia que pōt Christus. clauē nō errante. Imperator recognoscit imperium a papa.
- 19 Priuilegia sup spūalibus pcessa laicis. pnt papa ad libitū renocare.
- 20 Electores imperij si eligūt indignū scietē. electio deuoluit ad papā.
- 21 Excoicatus occultus an que facit recte facit.
- 22 Petēs absolutionē ab excoicatione nō p hoc fatef se fuisse excoicātū.
- 23 Absolutio vtrum possit peti per nuntium vel per literas.
- 24 Pactum de futura successione iuratum. quo casu valeat.
- 15 Contra iuramentum notorie illicitum propria auctoritate licet venire alias debet adiri superior. Contra iuramentum licitū. pnt quis venire propria auctoritate ex ma- gna necessitate.
- 26 Ailitas magna equiparatur necessitati. Imperator electus pōt tunc ante coronationem administrare. Vestia a non habente auctoritate non valent.
- 27 Exceptiones contra aliquam rem apposite. debent prius examinari. anteq. illa res mandetur executioni.

Venerabilem.

¶ Electus in iperatore a ma- iori parte illorū ad quos spe- ctat electio si fuerit idoneus p papā pfirmabit. Sed vt di- cit Bald. et bñ. melius et ppius dicit approbabit. q. nec in- ito nec in alio iure pbat q. electio imperatoris confirmet p papā. sed approbatur. Et ad hoc vide bo. tex. in cle. romani. de iure iurando. vbi ponuntur formaliter verba quibus vtitur papa in examinatione ele- ctionis imperatoris. Nam denuntiat q. declarat electum esse ido. et un- vt clarius et latius ibi habetur. Vel summa aliter istū tex. et pinguis sic. Electio imperatoris spectat ad principes germanos. tres plos. et quatuor laicos. et electio facta per eorū maiore partē ceteris non cō- tentis. tenet. et ad papā pertinet electū examinare. approbare. et inun- gere. consecrare. et coronare si est dignus. vel reuicere si est indignus. Et q. sacrilegus. excoicatus. tyrannus factus. hereticus. paganus. perius. vel ecclesie persecutor. Et electoribus nolentibus eligere. papa supplet. et data paritate vocum eligētium. nec accedēte maiori cōcordia. pōt pa- pa gratificari cuiuslibet. hoc dicit no. iste tex. diuidit. Nam in prima ponit reprehensionē legatū. In secunda ibi. verū. captando benivolentiā princi- pis. ipsorū ius et potestātē declarat. In tertia ibi. obiectioni. rñdet ei qd obijciebatur cōtra legatū. In quarta ibi. eos. mionet princeps vt adhe- reant Ottoni. et recedant a Philippo: et qd hoc facere debeāt. probat quatuor rōnibus. In quinta ibi. nobilitatem. hic specialr mādāt duci in suprascriptione noiato. Et vt habeas perfecte intellectu litere. pre- mitte q. dū olim ecclesia romana ellet oppressa ab Alstulpho rege lon- gobardorū. papa requisitit auxilium ab imperatore. qui olim habitab- bat in grecia. Nam postq. ciuitas romana vbi erat imperiū. fuit tradi- ta ecclesie per Constantinū imperatōrē. imperator iuit ad habitandū in greciā. et fecit edificari seu ampliari ciuitatē constantinopolitanā. tunc nobilissimā. Et qm ille impator q. tūc regnabat in grecia. noluit ecclesie pstare auxilium. papa illū priuauit et impiū transiit in germa- nos dando potestātē septē principibus alemanie. quorū tres sunt pre- lati. ceteri vero laici. quos noiat glo. j. c. ad aplice. de re iudic. lib. vi. vt haberēt eligere futurū impatorē. Et hac ptate et ordinatiōe stāte. vacā- te imperio electores diuiserunt se in duas partes. nam quidam conue- nerunt in Philippum ducem. Alij vero in Ottonē. legatus pape q. erat tūc in illis partib. ex mandato ipsius pape in pditionib. et alijs collationibus suis et etiaz in suis literis denūciatit personā Ottonis idoneam

a Eligere. Vide omnino que po- sui. s. eo. in. c. j. in nu. vi. in ver. ex se ipsis. Bene. falc.

b Sebast. Sapia. b Ultimo. Spe. in ti. de. elec. ver. sed quid si oēs.

a Licet adde qd voluit Ro. sing. suis. fol. xij. vbi dicit quille q eg tat per lōga ite nera pōt licite d mense maij cape re herbam pro equo.

b Sebast. Sapia.

c Nec licet. Uide Bal. 7 Pau. d ca. in. l. p. agrū. C. de ser. cuz alle gatis per Fel. i. c. oēs. j. dist. 7 adde qd dicit Ang. in l. i. s. cū in eadē. per illū tex. ff. ad l. rho. de iactu. q armigeris danti bus operā bello licito permittit depdāri victua lia tpe necessitas refert multa alia adducit do. Frā. Cur. senior in repe. l. admo nendi. colū. lxx. ff. de iureiur. viō do. Jas. in. l. prin cipalib. ff. si cer. pet. Firma i tra ctatū de gabellis i. i. pte octauē p sentis. q. j. 2. v. j.

d Dignitatem. Adde qd alij no tarj nō dicūtur habere dignita tē vt voluit Ol dra. cos. l.

e Citatiōis. ad de Frā. aret. con sil. clxiij.

f Sebast. Sapia.

g Coronatiōe. Uide Ang. in. l. bñ azenone. C. d quadriē. pscript. vbi dicit q impe rator an corona tiōe non dici tur imperator s3 romanorū rex. vi de Fel. in. c. cau sa q. col. j. cū plu ribus sequētib. c. 3. de rescript. vbi ponit an appel latione epī ve niat electus.

h Consecrare. ad de do. Car. conf. pen. vbi de crea tione impatoris.

i Sebast. Sapia.

j Sed gen. no. d q illud dicit ge nerale. qd nullaz patitur exceptio nem. qd facit ad impugnādū dif finitiones q non pprehēdūt om nes casus. nā dif finitio debet esse gñal. l. j. s. c. oli.

idoneam ad imperium obtinendum 7 personas Philippi declarauit indignam. 7 suadebat om nibus quatenus recederet ab obedientia Phi lippī 7 adhereret Ottoni principes 7 alij q adhe reret Philippo. q relarunt apud romanū pō tificē. dicētes ipm pperā processisse. qz aut in il la electiōe vel approbatiōe gessit psonā electo ris. 7 tūc posuit falcē in messē alienā. vt pote q electio nō ptebat ad legatū s3 ad ipsos princi pes. aut gesserat psonā cognitoris. i. iudicis. 7 cū pcessissent altera partiū absente. i. Philip. mini me citata iustitiā illi fecerat. papa vero hoc scri psit duci enidā q iurauerat Philippo fidelita tem tāq imperatori. Dum capto beniuolētiā principū dicēs q ad principes illos alemanie d iure 7 antiqua cōsuetudine pertinet electio ipe ratorū. s3 ipsi debēt recognoscere sicut recogno uerāt q authoritas examinādi personā electam spectat ad papā q eū vngit consecrat 7 coronat. Scdō rīdet papa obiectiōi q fiebat d legatū di cens q nō pcesserat vt iudex neq vt elector sed vt denūtiator. nā denūtiat ppter crimina pu blica ipm Philippi eius personā esse indignam ad iperū obtinēdū. 7 cū illi crimina essent noto ria nō erat op' indicialiter pcedere pferit cum electores illi Philippi pcessissent alijs electo ribus cōtēptis 7 non vocatis. Deniq in tertia parte pa. confirmando pcessū legatū. declarauit illū Philippū ducē indignū. 7 Ottonē electū declarauit idoneū. q hoc facere posset. pbat iure 7 exemplo. vtpz in litera. Quarto principa liter inserit papa aliā cām q reddebat illū Phi lippum indignum. vel eius electionem non esse admittēdā. qz pater 7 mater imediate pfuerant iperio. An si iste Phil. nūc obtinisset imperiū videret q nō ex electione. s3 ex successiōe defer retur imperiū. ¶ Ultimo pa. monet istū prin cipem cui scribit. vt oīno debeat recedere ab illo Phil. nō obitate iuramēto sibi pfito. qz cum fuit pfitum sibi tanq imperatori illo reprobatō. ad imperium obtinēdū. nō est hūmōi iuramen tum obseruādū. ¶ Not. i. ibi. in messē alie nam. q nō licet legato. etiā de latere. perturbare priuilegium alteri p romanū pōtificē cōcessū. ad hoc bo. gl. in. c. p illorum. j. de preb. qvult hoc pcedere etiam si priuilegium sit clericis pcessū. ¶ Juxta literam vero collige. q nō l3 ponere fal cem in messē alienam. tpe tamē necessitatis li cet. 7 de quo dic vt in. c. discipulos. de pse. dist. v. nec licet transire p agrū alienum dñō inuito. nī si in quibusdam casibus a iure expressis. de quo vide glo. i. di. omnes leges. 7 in. l. i. di. ius. de ser. rust. p. di. vbi dicit q nō licet venatorib' seu au cupibus transire p agrum alienū cā venandi seu aucupandi. ¶ Not. i. ibi. derogauerat dignitati. q eligere imperatorem est dignitas. nā si nota rius ipius principis dicit habere dignitatē. vt in. l. vnica. C. de manda. princi. no. Bar. in. l. iij. ff. ad. l. iul. repe. Fortius ipse electores cēfendi sunt habere quandam dignitatem. c est tñ dignitas si ne iurisdictione. nam multis alijs modis pōt ca pi dignitas. de quibus vide bo. gl. in. c. nonnulli. de cleri. non relid. 7 p Bart. in. l. j. C. de dign. lib. xij. 7 vide qd ibi dicit in. c. de multa. de preben. ¶ Not. i. ibi. absente altera partium 7c. q per peram procedit iudex etiam si sit legatus pape. parte non citata. vnde regulariter non valet pro cessus. iij. q. ix. caueant. 7c. oia. in. c. ij. de test. Qui nimo etiam snia ipm pncipis est nulla. de defe ctu citatiōis. vt est gl. no. 7 ibi p Bal. in. l. i. C. de leg. facit cle. pastoralis. de re iur. 7 gl. in. c. fi. de here. li. vi. vbi dicit qz ibi dicit in. c. i. d cā pos. 7 p prie. ¶ Not. i. ibi. in ver. verū. ibi. recognoscimus vt debem. ar. op. q papa nō pōt sine cā priuare electores iperij vel ipsoz ptatē aliquaten' ipe dire. pferit q vt subicit in tex. nō solū de iure. sed etiam antiqua p̄suetudine hec ptas eis com petit. per hoc vide bo. gl. in. c. ad apostolice. de re iudi. lib. vi. ¶ Itē qz papa nō debet sup istis tē poralib' sine maxia cā se ipedire. vt in. c. causam.

qui fil. sint legi. Nec priuare pōt laicos eorum in re sibi competēti. vt no. Inn. in. c. inquisitioni. j. de sentē. excō. 7 priuilegium concessum de sui na tura perpetuum non d3 reuocari. vt no. Inn. in. c. nouit. de iudi. ¶ Itē not. ibi. de iure 7 antiqua consuetudine. q consuetudo potest concurrere cum iure communi. 7 sic addicere maius robur. 7 vinculum ad ipsum ius commune. concor. c. so pite. de censib. ¶ Item not. ibi. a grecis trāstulit 7c. magnā prerogatiuā potestatis apostolice ad imperium. nam papa pōt ex causa maxia trāf ferre imperium de gente ad gentē. Item potest examinare electum in imperatorem. approbare personam. vngere. consecrare. 7 coronare. ac etiā reprobare si opus est vt hic. Potest etiam ex cā superuenienti deponere iam coronatum. vt in. c. h ad apostolice. prealleg. Ex quibus omnib' 7 si inilibus que plene tetigi in. c. nouit. de iudi. pōt colligi maioritas summi pontificatus ad impe rium seculare. 7 psequere hanc materiā. vt ple ne dicit in. d. c. nouit. Item not. ibi. germanos. q theutonici dicuntur germani. quod exponēs gl. xxxij. dist. c. j. dicit q sunt veri germani. id est ve ri nobiles. Vel fm Jo. an. hic dicuntur a gigno gignis propter fecunditatē in generando. est em patria multum generatiua. ¶ Not. ibi. electum in regem. quod primo quis eligitur in regē post ea in coronatione promouetur ad imperiū. An te ergo coronatiōe proprie non solet appella ri imperator. 7 sentit hic Jo. an. andr. q eligitur in regem. s. alemanie. Joā. ca. dicit quod melius diceretur romanorum. 7 ita loquitur text. in cle. romani. de iureiurā. ¶ Per electionē ergo dicitur rex romanorum. in coronatione appellatur im perator. Simile in episcopo 7 archiepo. qui ex sola electione 7 etiam confirmatione non assu munt seu nō psequūtur nomē epī seu archiepi. sed ex cōsecratione 7 palij traditione. vt in. c. nī si. de auto. 7 vsupal. 7 vide gl. in cle. ij. de cele. mis. ¶ Mo. ibi. vngim' 7 consecramus. q imperator psecratur. 7 ex hoc sumpserūt quidā argumētū q imperator recipit ordinē. s. subdiaconatus. q reprobat glo. in. c. Valētinian'. lxxij. dist. 7 cōiter doct. hic. Unde improprie dicitur imperator cō secrari. proprie vero consecratur ep̄s. 7 impera tor inungit. 7 de vnctione imperatoris. 7 eius ef fectu 7 aliorum regum. vide quod legi. 7 no. in. c. vnice. j. de sac. vnctio. Imperator etiam coronat triplici corona. ferrea. argētea. 7 aurea. 7 a quib' coronetur 7 significatum istorū metallorum. vbi per glo. in clemē. romani. prealleg. Et quatenus tex. hic dicit q ad papā spectat eum vngere. cō secrare. coronare dicit hic Jo. an. post dōsti. qd cardinalis dōstifex imperatōrē vngit ex anti qua consuetudine ex mādato pape. s3 papa suis manibus eum coronat corona aurea. ¶ Not. in ver. est em regulariter ac generaliter. differētiā i ter hec. naz regula patit instatiā seu exceptionē. vt no. super rub. de re iur. sed genus comprehendit sub se omnes spēs suas nec est dare sibi excep tiōe. mēs ergo lfe est q cōiter 7 vniuersaliter obseruatiū est 7c. no. semp pdicta. ergo ad eū spe ctat examinatio. ¶ Mo. ibi. sacrilegū vel excōi catum 7c. 7 plura crimina ipeditia seu inhabili tantia ad impium obtinēdū. q vero crimina deficiāt imperatōrē iam creatum. vbi glo. no. xl. dist. si papa. in fi. q dicit q oē crimē sufficit si de eo impator est incorrigibilis. S3 vide Innocēt. in. c. ad apostolice. vbi not. dicit quod impator 7 alij reges non debēt priuari nisi ex maximis cau sis. seu delictis. Quia cū nō possint depomi sine magnis piculis. detrahēdū ē rigori. ar. in. c. lato res. j. de cle. excō. mi. An pcludit ibi Inn. q exi faciliōib' causis deponunt clerici q isti princi pes. vbi tñ tex. cū gl. in. c. ali. xv. q. vi. vbi colligi tur q rex Frācie fuit deposit' p papā ex eo quia erat effeminat'. i. nimis sequebat mulieres s3 gl. ibi. ¶ Not. in ver. obiectiōi. ibi. denūtiat nīs of ficiū. qz licet valeat argu. a sufficienti diuisione seu partium enumeratione. vt hic in prin. zin. c.

ff. dedolo. no. gl. in. l. i. ff. d le. ergo falsa si aliqū ca sus non compre hēdit 7 ad hoc facit tex. in. l. i. ff. d reg. cato. tamē contra hāc disse rētiā inter re gulariter 7 gene raliter. sentit gl. i. c. pastoralis. in prin. s. d rescrip. Zacharias.

h Ad imperiū. obtinēdū. add an si talia crimi na contra electū imperatōrē op ponantur ei' co ronatio disse rat donec discu tiatur 7 cōclude cū Inn. hic q sic quēadmodū in electo in episcō pum eius conse cratio differtur. per. c. super his. j. d accusationi.

Anto. Francisc.

i Quod ex. Ex gbus aut causis clerici deponun tur 7 ppter que crimina habet i c. at si clericus. j. d adulteris. j. de iudic. 7 in. c. cum nō ab hoīe. e. ti. 7 in. c. perpēdi mus. de sent. ex com. 7 ex quib' causis plati re moueant a bene ficiis 7 an ex faci liōib' causis re moueant plati i feriores qepi. et an remouean tur si efficiantur inutiles. 7 an tūc debeant vite ne cessaria percipe re habet per glo. summe. vbi per Archid. vñ q. j. habet in. c. tua. d cleri. egro.

Sanonmita. super Prima parte primi.

Zacharias.
Ad papā. Ad de p hoc Inno. in c. cuz. m. s. de pti. Card. in cle. j. in fi. prin. de in reitū. Bal. in l. fi. co. fi. C. de qua driē. prescri. et in j. ti. de pa. p. stan. s. in ciuitate.
Sebasti. Sapia.
Ad herito prin- cipes. Ad Bal. in l. fi. C. de legi. In. i. cle. ad apo stolice. de re iud. vbi dicit q. im perator pōt dpo ni a papa ex iusta cā. imo popul? pōt eum priuare imperio s. Bar. in l. nō ambigif. ff. d. leg. vide de do. Joā. ignēū in di sputatiōe an rex s. rācie recogno scat imperatōrē in vñ. colū. et mo dum pcedēdi cō tra imperatōres vide Laudēsem in trac. de princ. q. cccvñ. de volū tate.
Anto. Francisc.
Adogenito ruz. Aduertēdū est q. peccata pa rētū nūq. debēt iputari filiis. vt i c. vñcūq. et in c. nasci. d. adul. lvi. di. qd est intelli gēdū esse verum spāliter et quoad animam. vt in s. his ita. xxiñ. q. iñ. et i. c. si habeo. et i. c. sicut fatius. xxxñ. q. iñ. corpo raliū aut. qñq. puniunt ex cul pa parētū vt hic in l. qsq. hic al leg. est tñ verūq. originale pecca tum parentūz si lñs iputat. q. il lud fuit amissus in diuinaz maie statē de quo ha bet in c. qd ē qd d. et in c. cuz ita. d. pe. di. iñ. et ha betur in c. maio res. d. baptisimo. et in c. si baptiza ta. d. cōsec. distic. iñ. et ad materiā istā vñ qd plene nō per doc. i. l. i. C. ne fil. p. pa. et p Arch. xxiñ. q. iñ. l. sum. Et illa au toritas d. qua h q. sepe solet fili? s. hñs esse p. p. pro cedit q. parētē

si diligēti. de p. scrip. Tamē tollitur hoc arg. vbi oēs ptes sufficienter numerate non sunt. nāz isti principes hic arguebāt q. aut iste legatus gessit psonā electoris. aut cognitoris. et retroq. casu ma le pcessit. s. papa cōfutādo hoc ar. adiecit q. nec electoris nec cognitoris gessit psonā. s. denūtia toris officium exercuit. et hoc vltimum mēbrum fuerat omissum ab alijs arguētibus. et de hoc vlti mo modo arguēdi et multis alijs. vide per Bal. in l. conuētulam. C. de episco. et cleri.
Not. ibi. q. nūq. plures ex illis et. q. in electiōe impatoris pualet quicquid sit a maiori parte ele ctorum. non ergo requiritur oim consensus. nec due partes eorum sicut in electione pape. s. suffi cit maior pars sicut cōiter contingit in electiōi bus aliorum patorum. vt in c. l. in fi. s. e. Et hec faciunt in ar. ad. q. nūq. isti electores iperū exer ceāt hāc p. tātē vt singuli an vt collegiū. Dost. te nuit hic q. vt singuli. s. multi tenuerunt opposi tum. idē sequit Jo. an. in addi. Spe. in tit. de res. scrip. p. senta. s. vlti. ver. pe. Et ista s. rā op. plus mihi placet. q. cū isti electores successerunt in lo cum populi romanī. qui vt vniuersitas eligebāt sibi impatōrē. debēt isti cōseri eo dem iure cum il lis. vt surrogatum sapiat naturam eius in cuius locum surrogatur. vt in c. ecclesia. j. vt lite p. dē. Preterea sufficit hic maior pars. sicut cōtingit in actibus collegiū. vt in l. quod maior. ff. ad mu ni. et in c. i. de his q. fiunt a maiō. par. capi. Itē de bēt oēs hic cōnocari et simul actū expedire. Ideo dixit hic no. tex. q. plus obest electiōi cōtēptus vnius. q. contradictio multorum. Quia contra dictio minoris partis p. sentis. non impedit ele ctionē maioris partis. s. vnius cōtēptus. pōt facere totam electionem retractari. vt in c. quod sicut. s. eo. et in c. bone. j. eo. Omnia em hec signa sunt collegiū. nam in spectantibus ad singulos. pōt q. libet p se p. stare p. sentum. vt in l. p. funduz. ff. d. ser. rust. p. di. s. tenēdo op. Dost. q. isti eli gunt tāq. singuli p. bare hic vna notabi. theori ca Bar. et mēti tenēda. i. l. oēs populi. ff. d. iu. iur. Vbi d. q. vbiq. maior pars pualet minori par ti. et in actib? ad singulos spectatibus debēt oēs ad quos act? p. tinet simul p. uocari. ar. in l. maio rem. ff. de pac. et l. et suū. eo. ti. Et vñ in hoc p. ple nius dixi in c. iñ. de iurepa. vbi tetigi an patroni debeāt simul p. uenire ad p. tatiōis actū. **Not.** in ver. nos vtiq. reputam? et nominam? regē. q. papa nō p. firmat psonā istī? electi in imperato rem. s. solū declarat et noiat eum idoneū et regez. et sic videt q. electio imperatoris nō indigeat cō firmatione expressa. et facit text. in d. cle. romanī. put. s. induxi. **Itē** no. ibi. post ad monitiones et expectationē tex. quasi apertū. q. in electione impatoris pnt electores variare. recedēdo ab eo in quē nō consensit maior pars. et accedere ad no minationē alteri? sicut obseruat in electione pa pe. vt no. in c. l. s. e. et vide qd plene dixi. s. c. pri. **Mo. ibi.** si principes admoniti et. ar. opt. q. ad eligēdū impatōrē nō est tps a iure p. hū. vnde si negligūt eligere. nō deuoluit illico p. tās ad pa pam. s. debēt prius admoneri. p. fixo eis alio ter mino. intra quē debeāt eligere. Quod si nō fece rint. tunc deuoluit p. tās ad papā. vt hic no. p. ba tur. Et vide bo. gl. in d. c. ad aplice. et idē seruati d. vbiq. tps nō est p. hū. sicut dixi respectu i s. titutionis. s. c. pri. et in c. h. d. p. c. s. p. b. **Et** no tā tex. ibi. vel nō potuerūt. vel non voluerūt. q. l. electores impō veliat eligere. nō tñ pnt nihilo minus post admonitionē et expectationē postq. p. tās puidēdi deuoluit ad papā. ne sedes apli ca careat defensore sine sui culpa. Et tene mēti in hoc istū tex. q. nō recordor de alio p. sim. i. l. et fa cit optime in ar. q. si patroni ecclie nō pnt ex ali quo ipedimēto eligere. q. post lōgā expectatio nem pōt episcopus ecclie puidere ne careat ec clesia rectore sine sui culpa. de quo vñ qd dixi in c. quoniam in c. cū p. p. ter. de iurepatr. **Itē** no. ibi. aduocato et defensore. quod imperator est aduocatus et defensor ecclie. tenet em p. posse

ecclesiā defendere et exaltare. vt in d. cle. romanī. et l. xñ. dist. tibi domino. et c. ego Ludovic? et videz in alijs principibus. vide bo. tex. quest. v. princi pes. et c. regnum. **Ad herito principes** pnt depo ni si sine cā legitima denegaret impendere auxi lium ecclie oppresse. presertim hoc procedit si tenemus op. canonistarū cōem. q. imperiū ime diate pcedit a papa licet mediāte adeo. vt plene dixi in d. c. nonit. et vide bo. gl. in cle. ad nostrum. de here. et tex. xñ. dist. in. i. et iñ. et extranag. boni. **ynam sanctam.** **Itē** not. ibi. sunt em notoria impedimēta et. iūcto tex. in prin. ibi. cū citata n fuerit. tex. not. q. in notorijs nō est necesse citare partē. ex q. factū est ita notoriū vt certū sit absen ti nullam defensionē cōpetere posse. et p. cor. text. in c. cum olim. de re iudi. et vide qd ibi dixi et p. nissime tetigi in materia notarū in c. vestra. d. co **hab. cleri. et mul.** **Itē** no. ibi. s. ex cōcācio. q. ex cōcācio impedit p. motionem etiam ad secularē dignitatem. vñ ergo electio facta de ex cōcācio et ad secularē dignitatem. qd tene mēti. facit qd le. et not. in c. ad p. bādū. de re iudi. et in c. si. de p. cur. **Itē** no. ibi. quā p. genitores eius et. q. ad repel lendū quē a dignitate adipiscenda etiam secu lari consideratur nedū delictū p. prium sed p. ge nitorum. Vñ p. sequitō ecclie a p. genitoribus istius Philippi facta hic aggrauat ne iste pro moueat. nā timent in filio et liberis crimina pa terna et p. genitorū. et nā sepe solet filius similis esse patri. hinc est q. filius puniatur propter cri mē lese maiestatis a patre cōmissum. nā efficitur infamis et excludit ab omni successione parētis. et vita ex sola misericordia referuat. de quo dicen dū et vt plen? habet in l. qsq. s. i. C. ad l. iul. ma ie. canonizata. vi. q. i. s. verū. in ver. si q. cū militi bus. et hec ast vna ex causis quare fili? spuri? non pnt ad ordines p. moneri. vt no. gl. in c. h. de si. p. ref by. li. vi. **Itē** no. et tene mēti tex. ibi. ad nostrū iudi ciū p. tinere. q. vbiq. dubitat an iūfū sit lici tum vel illicitū nō pnt princeps secularis cogno scere. s. ad solū papā p. tinet cognitio. Et videt tex. innuere q. alij p. lati citra papā nō pnt d. hoc iudicare. s. ego allego no. et sing. dictū Spe. in ti. de lig. s. nūc ostēdēdū. ver. xxiñ. vbi dicit q. etiā eps pōt interpretari iuramentū. alle. s. de episc. si nificāte. et ad hūc tex. rñdet tripliciter. **Primū** q. pcedit in negotio arduo et inter magnas perso nas. **Vel** qñ vult dare licentiā s. ueniendi sine p. mutatione vel alia cōmutatiōe in meli?. **Quod** est menti semp tenēdū p. limitatione istī? c. nam hic doc. cōiter transuerūt in herētes verbis lfe. **Et** p. isto dicto Spe. allego no. **Inn.** in c. debi tores. de iureiur. et qd ibi dixi. **Mo. ibi** ceteris si ducia tolleret. q. nō reprobat fiducia seu spes ad dignitatē obtinēdā. **In** p. trarium facit text. not. c. si. s. quicūq. primatū. et l. di. vbi d. q. qui prima tum desiderat in terrā. repiet cōfessionem i celis. quinimo subicit q. et tractare de primatu ē pec catum. et vide ibi bo. gl. s. d. q. spēs p. maria est dānata vt ibi. nō aut scōaria vt hic. de quo vide **bo. gl. in c. qd p. derit. lxi. di.** **Itē** l. indignus sit ad dignitatē aspirare tñ pnt licite qs laborare vt tollat impedimētū p. pter q. possēt impediri p. motio. et hoc casu loquit iste tex. nā peccat no lēs acceptare dignitatē si p. aliū nō pnt ita bene ec clesie prouideri. de quo vide no. dictū in c. si ele **ctio. j. eo. ti. lib. vi.** **Itē** not. prope si. ibi. non nisi de domo ducis. quod dignitas que defertur per electionem. non debet successiue deferri plurib? de eadem domo. ne potius videatur dignitas de lata ex successione ex electione. **Ad** hoc em nō aduertunt nōnulli improbi laici. qui sepenumē ro instant vt beneficium aliquod non exeat fami liam eorum. allegantes antiquitatem p. cā. **Di** cūt em. iādiu illud beneficium semper fuit colla tum alicui de domo eorū. **Nā** hec sola allegatio. debet esse sufficiēs ad impediēdum collationem alicui de domo fiendā. **Nam** si istud debet serua ri de dignitatibus secularibus. fortius in ecclesia sticis. vt. j. de fil. p. rebitorum. ad extirpandas. **Item** no.

debēt bonis mo ribus filios instru ere. vt. c. p. bite ros. et lvi. di. edu catio em filiorū est d. iure natura li. vt in c. ius na turale. i. di. et i. l. j. et in l. manumif siones. ff. de iust. et iur. et iō d. text. i. c. ad ei? et o. v. di. q. ex praua cō suetudie pcessit qualique matres tradūt filios alijs nutriendos filios em suos parētes rōnediunicat? deferere non de bent vt in c. p. s. by teros. lxi. di. tñ filij etiā sacerdos tñ nō remouen tur a sacerdotio si mox honestas eos cōmendabi les fecit. vt in c. j. lvi. dist. **Sebasti. Sapia.** **Nā** sepe. vide gl. que meminit huius carminis in l. q. si nolit. s. j. mancipia. ff. de edi. edi. de quo p. And. sic. i. p. sil. xxxñ. p. clare. co lū. xix. in. h. vol. si tamē filij virtute sint p. diti l. parē tes fuerint i pro bi maiori sūt lau de digni q. q. nā scunt ex parenti bus p. bis. ca. nū quā. vbi Card. Alex. no. lvi. di. que ad hoc dicit sing. And. sic. in cons. lvi. p. clare. colū. viñ. in. h. vol. vide gl. in c. vñdecūq. lvi. di. que refert illud **Junē.** malop. ti bi sit thesites. dūmō tu sis **La** cide similis. et ad hoc facit tex. i. l. legem **Anasta** s. i. C. de naturali. liberis.

¶ Itē no. q. imperium nō deferret ex successione, s. electioe, et olim idē obseruabat in regnis particularib. vt no. in. c. ad dyces. viij. q. i. s. hodie ex consuetudine deferuntur p. successione, vt leg. et no. in. c. l. j. d. vo to. ¶ Quid autē si deficit successio, q. nō reperit aliq. de illa domo re gal. vide quod dixi in. c. licet ex suscepto. de fo. cōpe. ¶ Ultimo no. ex fine litere, q. duces et alij principes prestāt imperatori iuramentum de fidelitate et obedientia. ¶ Et quod istud iuramentum p̄stitum ratione dignitatis, non ligat illo deposito ab illa dignitate, nam depositus censetur mortuus. xvi. q. i. s. ecce. Itē dic in ipso deposito vt nō tenetur ex his que gessit legitime, ratione dignitatis: non em̄ obligationes sequunt p̄sonā: vt in. l. post mortē. ff. q. i. ex fac. tut. quēadmodū nec honores, vt hic. ¶ In gl. in ver. trāstulit. ibi. ad karolū magnum, quidā dicunt q. iste karolus fuit Sallicus et nō Germanus. et iō dicit q. primo fuit imperium translatum in Frācos, postea in Germanos, de quo vide tex. iuncta gl. lxiij. di. in. c. ego Ludonicus. ¶ Alij dicūt q. im̄mo fuit iste Germanus, vel p̄supposito q. fuerit Frācus, tñ in p̄sonā suam fuit translatum imp̄ium in Germanos, vt sic post ipsi mortem imp̄ium veniret in Germanos. Illud autē certū est q. Germanis fuit datū imp̄iū vt hic, et in. c. in die. de cōsec. di. v. Dicit tñ hic quidā nō inuestigatione, nullo iure probari, q. ex sola natione Germanorum, debeat eligi imperator. Et ad istū tex. et cōsimiles rñdēt, q. imp̄iū fuit translatum in eos actiue, q. fuit data principib. Alemanie p̄tās eligē di imperatorē. ¶ An nō phibet q. n. ip̄i possint eligere de alia natione, licet ab olim nō fuerit aliquis extra illam nationem electus. Et hanc opi. sensit hic. d. Car. S. mihi hec opi. nō placet, q. videt cōfundi per istum tex. in eo q. dicit, imperium fuit translatum, et Germanos in p̄sonā magnifici karoli. Certū est q. imp̄iū fuit trāstulū in karolum passiue et nō actiue, q. fuit ipse promotus in imperatorē. nō autē fuit si bi data p̄tās eligēdi. Ergo passiue fuit et trāstulū imp̄iū in Germanos, als tex. nō bñ diceret. nā dixisset q. in personas illorū principum fuit translātū imp̄iū in Germanos, et nō bñ hanc cōsiderationē. Itē nō fuisset imp̄iū trāstulū a Grecis fm̄ primā expositionē, cū fm̄ eam possent hodie eligi p. electores, nec ē indecēs vt de certa gēte seu genere p̄sonarum, dēat eligi p̄sides. Nā hoc videm⁹ q. q. seruari in dignitatibus ecclesiasticis, tā ex p̄uilegio q. ex cōsuetudine, vt probat in c. cum dilect⁹. de cōsue. et c. abbate. de ver. sig. ¶ Papa autē hoc potuit facere ex magna cā tūc p̄currēte, cū possit facere qcqd deus p̄t. Alias Xps nō fuisset diligens p̄familias, si nō dimisisset in terra aliquos locos sui qui expedientib⁹ causis possent oīa facere q. ipse Xps. et hanc argumētationem facit Inn. si bñ recoło in. c. ad apostolice. pall. seu in. c. qd sup his. d. vo. xvi. p. eū in. c. q̄to. d. iureiurand. hanc etiam regulā firmavit Hosti. in. c. quāto. de trāsa. p̄ela. vbi dī. q. cū dei et pape idē sit p̄sitorū. ar. in. c. romana. de offi. or. lib. vi. oīa pōt facere q. ipse Xristus excepto peccato. S. improprie excipit peccatū, q. peccatus non cadit sub potentia imo sub impotētia. ¶ An dicim⁹ q. deus peccare nō potest, nā peccatum potius p̄cedit ex defectu, quā ex impotētia. facit qd legi. et no. xv. q. i. s. i. de pe. dist. ij. s. fm̄. ¶ Intellige tamen q. papa oīa pōt clauē discretionis non errāte. vt no. Inn. in. d. c. quāto. vide tex. xxiij. q. i. in. c. manet. Et p̄cepit p̄dicta sunt veratenēdo cōem opi. canonitarū, q. imperator recognoscit imp̄iū a papa, iuxta ea que dixi plenius in. c. nouit. de iud. ¶ Et q. hoc sit verū apertissime patet ex eo q. romani per vim et oppressionē acquisuerūt imp̄iū. Unde qd dicit. xxiij. q. i. s. i. q. virtutibus acquisuerūt imp̄iū, debet intelligi de virtutib⁹, nō theologicis, s. politicis: vt ibi no. ¶ Preterea isti electores hanc potestatem habuerunt non a populo romano, vel ab aliquo imperatore, sed a papa: vt hic. ¶ An hodie pōt imperator suam potestatem legitimare ex auctoritate ecclesie, nā de alijs imperatorib⁹ ante approbationem ecclesie poterat dubitari, an cum bona conscientia, tenerent imp̄iū. de quo vide quod no. Inn. in. c. qd sup his. in fin. de voto. vbi excusat eos valde debilitat, s. tu vide meli⁹ p. Bal. in. l. cū ctos populos. C. de sum. tri. vbi pbat q. imp̄iū est a deo p̄missiue app̄batiue, formaliter, et effectiue. et dic vt ibi. ¶ In glo. in ver. Germanos. ibi. ip̄i habēt regimē romane ecclesie et c. intellige gl. de illo regimine de quo habet. lxiij. di. Adrianus. et c. seq. Nā imperatori olim p̄benti auxilium ecclesie satis oppressis, tribuit papa cū p̄sensu cōcilij potestatem eligēdi papā et alios pontifices. S. illud p̄uilegiū post ea fuit reuocatum cū eo abuteret, vt patet in. s. verū. ead. dist. ¶ Ex no. q. p̄uilegia cōcessa laicis sup sp̄ualibus, possunt reuocari p. papā q. in istis q̄q. tenet obedire summo pontifici, vt no. Inn. in. c. inquisitioni. de senten. excom. Si autem p̄uilegiū esset tributum super temporalibus, an et quando possit reuocari, dic vt plene dixi in. c. nouit. d. iud. et an ex inuestitura laicorū facta vigore p̄uilegij, p̄sequat inuestitus ius sp̄rituale, dic vt no. Inn. in. c. qd sicut. s. e. ¶ In ea gl. ibi, si cū rex schacorum. no. gl. q. apud Grecos est nudū nomē imp̄ij. sic et quilibet in domo sua pōt dici imperator seu rex, vt in. c. duo ista nomina. xxiij. q. iij. ¶ An Jo. an. refert hic fabulā de quodam rurali qui receperant Richardum regem Anglie incognitū, q. in aucupatiōe sua seu venatione instante discrimine tēporis, perdidit exercitū suū, et cum nollet obedire rustico in lotionē manū vel fm̄ aliquos cum rex vellet se p̄ferre illi in mensa, dedit illi alapam dicens, q. quilibet est

rex in domo sua. Quasi domino domus sit obediendū in domo sua p̄cipiēti, fertur et q. rex ad palatium suū reduct⁹, fecit rusticū imitari, vt sic ip̄ius nolētē obedire faceret verberari. s. rustic⁹ sapiēs in oībus regi obediunt, lauādo manus et cōsimilia faciēdo, et sic rex remansit frustrat⁹ intēctione sua, et dicit q. multa bona illi p̄tulit. In ead. gl. ibi, est autē imperator super oēs reges. no. gl. v. q. ad si. ex qua collige magnā imperatoris p̄tatem, oēs em̄ potētie regij, fluxerunt ab imperio, tāq. riui a flumine: et de hoc vide plenius per Bal. in. c. i. q. dicat dū. coll. x. vide et gl. no. i. c. Adriani. lxiij. dist. q. dicit q. reges Hispanie nō recognoscunt imperatorē, q. de faucibus infidelium eruerūt illa regna. De rege Frācie et istis cōsimilibus, vide quod dixi post glo. et Inn. in. c. p. venerabile. qui fil. sint legi. et in quantum hec glos. subicit q. omnia sunt in p̄tate imperatoris in tellige quo ad iurisdictionē, non autē quo ad dominium. Quia dominij de iuregentij est apud priuatas personas. in. d. l. i. i. i. s. gētus. et in. l. ex hoc iure. ff. de iusti. et iur. Nec pōt imperator sine causa priuare quē dñio suo, vt no. Inn. in. c. que in ecclesiarij. de p̄sti. et Bar. in. l. si. C. si cōtra ius vel vtili. public. et Ly. in. l. p̄scriptione. C. eo. tit. et vide ad materiam quod not. Bar. in. proe. ff. forum. et in. l. i. in fi. de rei vendi. ¶ In glo. in ver. sacrilegium. ibi. nā et sacrilegi familia repellitur a sacramētis, intellige prout loquitur q. i. ip̄sa familia est sacrilega, secus dicēdum est in familia alius cuius sacrilegi. Nā dñmō abstineat a sacrilegio, non reperitur iure cautum q. dēat repelli a sacramētis ecclesie. nā. c. mīroz. allegatū in gl. nō loquit de sacramētis sed de obligationibus, vt in odiū dñi et detestationē criminis nō admittatur familia sacrilegi ad obligationes. ¶ In glos. in ver. fouere. ibi. tunc demū. ff. de hac gl. vbi electores imp̄ij discordāt i pari nūero nec sit accessus, ita q. possit maior pars haberi. p̄t papa eligere vnū ex illis prout sibi libuerit, sicut cōtingit in patronis discordantibus dispari numero. ¶ In. c. quod autē. j. de iurepa. ¶ Secūdo sentit glo. q. si electores imp̄ij oēs eligāt sciētē indignum p̄tās prouidēdi deuoluitur ad papam qd tamen hic aperte non p̄batur. ¶ Puto tñ dictum in seuerum, q. ex quo ista p̄tates habuerunt a papa d. ad ipsum redire potestas si ea abutuntur. ar. in. c. gratū. s. de postu. pla. et facit tex. hic in ar. in ver. nos vtiq. ¶ In glos. in ver. aduocato carebit. ibi. non pōt esse patronus. glo. loquit nimis obsecure et rectius dixisset fm̄ Inn. et p̄hi. q. aduocat⁹ ecclesie non est patronus, s. est quasi p̄cēs, seu p̄tector. q. d. l. i. imperator sit aduocat⁹ ecclesie nō tñ patron⁹, et d. aduocat⁹. i. defensor. i. s. text. d. aduocato et defensore carebit et c. ¶ In gl. in x. Lothari⁹. in fi. solue hoc p̄uilegiū, vt no. in. c. de q̄b⁹. et di. vbi gl. dat tres solutiōes, et vide qd le. et no. ¶ In. c. in causis. j. de re iud. ¶ In glo. in x. publica. ibi. d. eē publica. n. referas gl. ad tex. q. eēt falsa nā electio facta de excōicato, ē nulla q̄tūcūq. ille sit occulte excōicatus, vt in. c. cū dilect⁹. de cōsue. et in. c. cū inter. s. e. no. Inn. in. d. c. cū dilect⁹. et Jo. an. in. c. i. d. rescri. li. vi. Et vid qd dixi plene in. c. veritatis. d. do. et etu. vbi tetigi nūqd valeāt gesta ab ipso excōicato tollerato. ¶ In gl. in ver. postulauit. in fi. no. gl. q. solet quotidie allegari q. petēs absolutionē tacite fateat se excōicatus. et idē vñ tenere Host. hic et in. c. h. j. de ordi. cog. S. Inn. hic et in p̄ealle. c. h. t. p̄uilegiū dices, q. licet fateat se habere lesam conscientiā, nō tñ fatetur p. hoc se excōicātū. Videtur tenere Archi. in. c. pia. de exce. lib. vi. et coll. hic. et facit qd notat Jo. an. in. c. exhibita. de homi. et tenet Spe. in ti. de proba. s. videndū. ver. sed nunqd. vbi ad istū tex. rñdēt q. hic denotat tps in quo recognouit se excōicātū nō autē denotatur causa. Quasi dicat q. iste per nūtiū recognouit se excōicatum eo tēpore que petīt absolutionē p. nūtiū. Bart. tamē in. l. decē. ff. de ver. obl. tenet opi. huius gl. Sed p̄iam partem puto veriorē, q. solet peti

¶ Pa. aded eūde p̄l. lxxvij. ¶ Est a deo. Ad de late Old. p̄si. lxi. et melius in proposito consi. clxx. in. iij. colū. circa mediū. ¶ Fateat. Adde Ro. cōsi. cclv. ¶ Adde Bart. in. l. i. in fi. p̄inci. ff. de no. ope. nū. et ibi p. p̄oder. quos vide etiaz post Bar. in. d. l. decē. et p̄ istā opi. quā tñ hīste red dicitur dubiū illd quod no. voluit Bal. in. l. i. C. de iur. ann. aur. vbi dixit q. p. infim legitimatiōis p̄batur quē illegitime natus q. di spensatio p̄supponit veritatem in p̄uilegiū, qd reputat not. dignus et istud dictū seq. tur Paul. de ca. in. d. l. decē. vbi vide Hen. d. falc. zacharias. ¶ Tu dic meli⁹ q. p. p̄tatiōes absolutiōis, nō videt fateri se eē excōicātū s. bñ cōscientiā suam lesam. itē no. bal. in sua mar. i. ver. absolutio. xl. vj. et Spe. in ti. d. p̄ba. s. iij. vers. sed nunquid. ¶ Sebast. Sapia. ¶ Se excōicātū. Vide Feli. in. c. apostolice. in vlt. no. de exce. vide Car. in. c. perpēdimus. ad fin. de sen. exc. vbi dicit q. p̄bata absolutiōe non inferet excōicatio, q. pōtuit fieri ad cautelam, vide Ro. in antiq. d. sen. excō. dec. iij.

Sanonmi. super Prima parte primi.

a Zacharias. Tenet absolutio. Adde Bal. et Alex. in l. post mortem. §. si. de adop. et Rot. deci. ccccxxx. inci. si dicamus. in no.

b Anto. Fran. Reddebat. Ad istam materiam an quis possit venire per iuramentum per eum prestitum absque iuramento non expectata relaxatio superioris est in materia. l. si. C. de pac. etiam si iuramentum videatur esse per bonos mores. vide quod habet.

in c. debito res. et in c. cum co-
tigat. et in c. quia 23
to. de iure in. et in
c. quis. §. pac. li.
vi. et per Bal. et do.
et legistas in l. pa
ctu quod dotali. C.
de colla. et per Jo.
an. §. ino. in suo
§. cōsi. ubi examis
nat materia pa
cti de futura suc
cessione §. i. d. l. si.
C. de pact. et mihi
semp placuit ea
opi. quod ob reuerē
tia iuramenti p̄sti
ti ex quo et videtur
esse obligatio quod
fita a deo non de
beat quis propria
auctoritate non ex
pectata declara
tione superioris
nec possit contra

uenire absque ti
more per iur. quod
cū sum in mate
ria peccati et du
bius sit an iura
mentum obliget
vel non obliget.
an sit seruandū vel
non seruandū et
an illi sine iuramento
possit iurari seu
sit expectandū su
perioris auctori
tas quod in dubijs
semp tutior ps
est eligenda. ut i. c.
iunenis. §. spō. et
in c. ad audiētiā.
de homi. zin. l. q
ties. ff. de reb. du.
zin. l. ea. in §. i. ff.
de reg. iur. et in re
gula inspiciunt.
de reg. iur. in. vi.
et alibi dicit quod
ratione dubij melius est aliquid superfluum facere quam nihil facere. aut ali
quid omittere. ut in c. quiescamus. xli. di. et in c. corripiant. q. iij.

c Agitur. Adde Pet. de ancha. cō. cccclij.

d Sebastia. Sapia. Propter utilitatem. An et quoniam magna utilitas eque
paretur necessitati. vide per Feli. in c. cum super. in prin. de testi. cog. et
eundem in c. cum accessissent. col. x. de cōsi.

e Variare opi. Ad id videndum late Old. §. si. clxxx. ubi multa alleg. p. 23.

f Dependet. Adde Old. §. si. xxiij.

g Zacharias. Coronatione. add quod dixi. §. isto. c. in apo. i. x. apu. em. viij.
Anto. Fran. Ad istum passum an imperator ante coronationem habeat
plenitudinem potestatis imperialis cum non dicatur imperator sed rex romanorum.
vide Bar. in extranag. ad reprimen. in ver. reges. et gl. in c. legim. xciij.
dist. et per Alb. de rosa. in l. bene a Senone. C. de quadriē. prescript. et
vide gl. in c. idēnitatib. de elect. lib. vi. et habet per Jo. an. in addit. Spe.
in tit. de rescript. presenta. §. fin. in ver. item quod obtentum. et an impera
tor ante coronationem suam recipiat aliquod sacrum ordinem et quod. vi
de etiam Bal. in rub. prima. C. et vide Jo. an. in c. §. de preb. lib. vi. ubi
dicit quod ex nominatione nullum recipit ordinem. de quo etiam per Spe. in ti.
de lega. C. nunc ostendendum. ver. xxxix. et a quo processerit imperium. vide
Bal. in l. i. C. de sum. tri. et Bart. in l. i. ff. de requiren. reis. allegat. d. l. be
ne a Senone. et vide Bar. in l. extranag. ad reprimendum. in princip.
ubi videtur velle quod processerit a deo. et habetur per Jacob. alua. cō
cinem meum in tit. quis dicatur dux. marchio. vel comes. in prin. zin. ti.

de pace iura. fir. in vñ. feud. et hodie hoc videtur esse expeditum in extra
uag. Bonifacii que incipit vñ sanctam. et habetur in c. causam. el. ij. q.
fil. sint legi. et in c. qm. x. dist. et vtrum oēs reges de iure subint impio.
vide glo. viij. q. i. in apibus. que dicit quod sic. et gloss. in c. Aldrianus. l. iij.
dist. que dicit regem Francie et Hispanie subesse imperatori. et habet

litate spūali. Sed hoc vltimū non placet Hostien.
quod propter utilitatem non est periculum committ
tendum. non enim debet admitti malū propter bonū
quod inde sequitur ut in c. non magna. j. ne cle. vel mo.
§. d. et per pl. dictū Inn. quod magna utilitas cō
parat necessitati. ut not. Inn. in c. cum oēs. de con
stit. et mihi pl. hoc dictū quod imminet talis utili
tas per qua superior ipsius vero si si potuisset adi
ri absoluit a iuramento. facit. l. tutor qui reper
torium. ff. de administ. tu. xviij. q. iij. nullus.

25 In glo. si. no. gl. iuncto tex. quod iurans obedire
regi vel alteri principi. intelligitur eo remanente
in principatu. vñ iuramentum non ligat eo privato.

26 Extra gl. queritur nunquid electus in impa
torem possit illico administrare antequam coronetur
vel approbet. Sol. olim erant varie opi. sed hodie
receptum est consuetudine ut statim administraret.

Et si plures sunt electi in discordia quilibet admi
nistrat. sed validitas gestorum dependet a futuro es
uentu de quo vide gl. in cle. romani. p. alleg. q. cir
ca istam materiam ponit plura notanda. Et alio
hic querit nunquid possit contra coronandum
excipi ad effectum differendicoronationem. Sed do
nec exceptiones fuerint examinate. Inn. sentit
hic quod sic. nam sicut potest examinare electum ante co
ronationem. ut hic ita debet admitti exceptio.
cum coronatio sit quedam confirmatio quam etiam p
cedit manus impositio. quod debet vngi et consecra
ri ut in litera. ergo debet prius admitti exceptio
nes probabiles sicut contra episcopum consecrandum. ut
in c. sup. his. de accu. Et hec opin. placet mihi. sed
quidam dicant hoc iure non probari. idem dic co
tra abbatem benedicendum. ut no. doc. hic. et p
batur. j. de accu. in c. meminimus.

1 Absentes sunt vocandi in electionibus si en
dis et sunt vocandi per nuntium vel literas. non suf
ficit sonus campane qui sunt in provincia.

2 Maior pars intelligitur numero et auctoritate. et
ista copulatio requiruntur.

4 Extensio de casu ad casum non debet fieri nisi mi
litet omnimoda ratio.

5 Consuetudo an et quoniam valeat ut omni casu absen
tes vocentur vel non vocentur.

Quam. Absentes ad electio
nem de provincia sunt
vocandi et confirmatur electio maio
ris et sanioris partis. In prima ponit
decisa narratio. In secunda pronuntio ibi. si vero.
Et pone casum quod celebratis duabus electionibus
in discordia. papa commisit illas decidendas. prout

rator habet universalem iurisdictionem ab ascendente usque ad descendē
tem solem. et ab utroque latere. scilicet meridiei et septentrionis. et in omnibus
insulis que usque ad oceanum recessus extenduntur. ut in aut. ut ecclesia ro
mana. in §. quod igitur. et an sit dare aliquam civitatem liberam ab im
perio. vide que habentur per Jac. de are. et doct. in l. omnes populi. ff.
de iusti. et iure et in l. non dubito. et in l. hostes. ff. de capti. et dixit Ly. in
l. donationes quas. C. de do. inter vir. et uxo. et Bar. in l. quidam consu
lebant. ff. de re iudi. quod oēs qui recognoscunt superiorem. dicuntur
habere potestatem imperialem. et alibi dicitur quod regnum Italicum et
Germanicum dicitur esse imperatoris proprie. ut in c. fin. de prohibi.
seu. alie. et per Sede. in §. firmiter. et in tit. de pace tenen. in prin. et in tit.
hic finitur lex deinde incipiunt consuetudines regni. Et adde quod im
perator nihil imponi potest. dummodo sit catholicus. ut no. Bar. in
l. Bar. barius. in ver. et iuxta. ff. de offi. preto. et imperator potest nobili
tate quem vult. et conferre honorem cui vult. et ei sic facienti est obtē
perandum. ut in l. sacrilegi. et ibi Bald. not. C. de diuer. prescriptioni.
et vtrum imperator possit reuocare donationem factam ecclesie. not.
gloss. in authent. quomodo opor. episc. in princi. et not. in l. non ambi
gitur. ff. de legi. et not. Host. in summa de immu. eccle. in §. quātū. et no.
in c. ego Ludouicus. l. iij. dist. et not. Jo. an. in d. cle. romani. Et vtrum
imperator possit mihi auferre meum. habetur in l. iij. in §. si quis a prin
cipe. ff. ne quid in lo. pub. et in l. si. ff. de pig. act. et per Ly. in l. rescripta. in
iij. quest. de preci. impe. offe. et per Bar. in l. fin. C. si contra ius vel vti. pu.
de iure

per do. Card. in
cle. romani. §. in
re iura. in §. opp.
et pro impatore ē
notabilis gl. cle.
pastoralis. in ver
bo et illud de re
iudi. que dicit quod
imperator fundat
intentionem suam
in toto orbe et in
re cōi cū dicatur
esse dominus to
tius orbis ut in
d. l. bene a Seno
ne. et in l. de preca
tio. ff. ad l. rhod.
de iac. et habetur
per glo. in c. conue
niet. xxiij. q. viij.
et per Bal. in d. l. i.
C. de sum. tri. tū
quod rex Francie non
subit imperato
ri videtur tex. in
c. pervenerabilē.
qui fil. sint legi. et
plura circa coro
nationem impe
ratoris. ponit
idem Alua. in p
alleg. c. i. quis di
catur dux marc.
vel comes. et add
gl. in c. ius quiri
tum. j. dist. q. di
et quod qui non vult
subesse imperio
romano p̄dit ius
succedendi. zali
bi dixit tex. in l.
ij. C. de cri. sacri
le. quod disputa
re de eo quod fa
cit imperator est
sacrilegium. et vi
de tex. in aut. ut
omnes obe. iud.
provinciarum. §.
et hoc considera
res. col. v. ubi di
citur quod impe
rator habet universalem iurisdictionem ab ascendente usque ad descendē
tem solem. et ab utroque latere. scilicet meridiei et septentrionis. et in omnibus
insulis que usque ad oceanum recessus extenduntur. ut in aut. ut ecclesia ro
mana. in §. quod igitur. et an sit dare aliquam civitatem liberam ab im
perio. vide que habentur per Jac. de are. et doct. in l. omnes populi. ff.
de iusti. et iure et in l. non dubito. et in l. hostes. ff. de capti. et dixit Ly. in
l. donationes quas. C. de do. inter vir. et uxo. et Bar. in l. quidam consu
lebant. ff. de re iudi. quod oēs qui recognoscunt superiorem. dicuntur
habere potestatem imperialem. et alibi dicitur quod regnum Italicum et
Germanicum dicitur esse imperatoris proprie. ut in c. fin. de prohibi.
seu. alie. et per Sede. in §. firmiter. et in tit. de pace tenen. in prin. et in tit.
hic finitur lex deinde incipiunt consuetudines regni. Et adde quod im
perator nihil imponi potest. dummodo sit catholicus. ut no. Bar. in
l. Bar. barius. in ver. et iuxta. ff. de offi. preto. et imperator potest nobili
tate quem vult. et conferre honorem cui vult. et ei sic facienti est obtē
perandum. ut in l. sacrilegi. et ibi Bald. not. C. de diuer. prescriptioni.
et vtrum imperator possit reuocare donationem factam ecclesie. not.
gloss. in authent. quomodo opor. episc. in princi. et not. in l. non ambi
gitur. ff. de legi. et not. Host. in summa de immu. eccle. in §. quātū. et no.
in c. ego Ludouicus. l. iij. dist. et not. Jo. an. in d. cle. romani. Et vtrum
imperator possit mihi auferre meum. habetur in l. iij. in §. si quis a prin
cipe. ff. ne quid in lo. pub. et in l. si. ff. de pig. act. et per Ly. in l. rescripta. in
iij. quest. de preci. impe. offe. et per Bar. in l. fin. C. si contra ius vel vti. pu.
de iure

de iure fuerit. et si cōtingeret de iure vtrancq; cassari papa mādauit electionē celebrari de nouo prout habetur in litera. ¶ Mot. primo ibi: tulli sancte prudentiane. qd̄ presbyter cardinalis nūcupatur per titulū suū. Quid de episcopo et diacono dixi plene in c. ex gestis. de cle. nō residē. ¶ Mo. q̄. ibi. 2. uocatis. q̄ vbi aliqui ex electorib; sunt absentes nō sufficit cōgregare capitulū per sonū cāpane: sed debet absentes cōvocari per nuntiū aut literas. Alias electio videt̄ eis cōtēptis facta et ipsis prosequētibus cōtēptū venit irritāda. vt. j. c. pro. 2. s. e. qd̄ sicut. et in c. cū inter vniuersa. Si aut̄ oēs essent presentes sufficit congregatio per sonū cāpane si hoc est de morte in illo loco fit intellige. c. in causis. s. eo. vbi tetigi. ¶ Mo. ibi: fratribus. qd̄ oēs clerici eiusdē collegij possunt dixi fratres ppter dilectionē et charitatē que magis d̄ afflue re inter eos q̄ inter alios. de quo vide qd̄ not. in c. ad mensaz. xi. q. iij. ¶ Mo. ibi: maiori et saniori parti. q̄ nō sufficit aliquid esse gestū a maiori parte vniuersitatis nisi etiā illa pars sit maior in numero. ¶ Requiritur ergo duo copulatiue ad validitatē gestorū. idem videt̄ innuere tex. in c. q̄ propter. j. eo. et in c. j. de his q̄ sunt a ma. par. cap. ¶ In gl. j. ex hac glo. habes tres intellectus ad literā. ¶ Primus est vt hic ponat̄ regula circa vocationē absentiu et existentes in prouincia sint omnes vocadi: secus si extra prouinciā. et fm̄ hūc intellectū. hec decret. determinat et declarat. c. q̄ ppter. j. eo. ¶ Vbi dicit q̄ oēs sunt vocadi ad electionē: qui cōmode vocari possunt. et illi dicunt cōmode posse vocari qui degūt in eadē prouincia. Scds intellectus est vt potius illud. c. q̄ propter. determinet et restringat istud. c. q̄ ecōtra vt sic sit sensus q̄ existētes in prouincia sunt vocadi scz si cōmode vocari possunt. vt in d. c. q̄ ppter. Unde nō est curandū an aliq; electores sint in prouincia vel extra. sed illud solū d̄ inspicere an cōmode vocari possūt. Nā possibile est q̄ q̄q; quis est in alia prouincia: tñ vicinior erit ecclesie de cui; electio ne agit q̄ alius q̄ erit absens in eadē prouincia forte multū lōga et lata. Et potius d̄ attēdi mens legis q̄ eius verba. vt in c. intelligētia. et in c. propterea. de verb. signi. et regula. si. de reg. iur. lib. vi. Terti; intellectus quasi precedenti cōformis. q̄ de iure nō d̄ haberi cōsideratio ad prouinciā: sed solūtrū cōmode possint absentes vocari. Et ad istū tex. respon. gl. q̄ loquit̄ fm̄ specialē consuetudinē illius loci. et sic valet cōsuetudo vt oēs de prouincia vocent̄: licet de facili nō possint oēs cōmode vocari. Et p hoc vltimo intellectu optime facit tex. in c. in genesi. j. e. in fi. vbi valebat cōsuetudo vt oēs de regno francie. vocarent̄: cū tñ illud sit amplissimū regnū. Hic sunt duo principalr examināda. pmo quid dicendū de iure cōs. scdo nunquid indifferēter in hac vocatione valeat cōsuetudo. ¶ Circa primū mihi placet scds intellectus vt illi debeāt vocari qui cōmode vocari possunt p illud. c. q̄ ppter. Nāz hec opi. seu lec. est equa et ecclesie vtilis. nō posset prouincia eē multū lōga et lata. ita q̄ sine magno ecclesie incommodo nō possent absentes expectari. ¶ Qñ aut̄ dicant̄ q̄mode posse vocari dic q̄ nō pōt dari certa regula: s; bonus iudex arbitrat̄ fm̄ pericula imminētia et discrimina viar. Nā forte si cito nō fieret electio imineret periculū schismatis seu intrusionis v; abusus laice potestatis vel qd̄ simile vel propter guerras imminētes nō pōt fieri de facili vocatione. pro hoc. c. de causis. de of. deleg. 2. l. j. ff. de iur. delib. Et is ad quē spectat confirmatio electiois erit idoneus iudex sup hoc dubiorum. in c. si. j. eo. ti. lib. vi. et ad istum tex. dic qd̄ pape fuit hoc visum q̄ oēs de prouincia possunt cōmode vocari ideo mandauit oēs illos conuocandos. non em̄ posuit hic papa regulam generalem nec debet extendi iste text. indifferēter ad alias ecclesias cum in alijs nō concurrat eadem ratio: cum alie prouincie possint esse latiores et breuiores. ¶ Et ius nō debet extendi de casu ad casus nisi militet eadem et omnimoda ratio. vt in c. translatō. de const. cum ibi no. et in l. non possunt. ff. de legi. et istum puto verū intellectum huius capit. ¶ Per hoc cessat questio quam faciunt hic doc. querentes de qua prouincia intelligat̄ iste tex. et dicunt q̄ de vsuali. id est fm̄ q̄ vsu et cōmuniter appellant̄ prouincie vt tuscia lombardia et similes. Non autē debet intelligi fm̄ qd̄ habet. vi. q. iij. scitote. vbi dicit q̄ illa est prouincia que h̄z vñ regē et vñz metropolitanū. nā multe hodie appellant̄ prouincia vsu que nō habent episcopos. S; vt dixi ista difficultas cessat tenendo intellectu pmissum. nam hic papa retulit se ad istaz prouinciā certā nec dedit regulā quo ad alias prouincias. ¶ Quo ad secundam questionē dixerunt quidam q̄ consuetudo valeat fm̄ quā remoto loco absentes sunt vocadi respectu distantie vocationis. S; nō valet vt absentes nullo modo vocent̄: sed hoc dictum non placet hic Joan. and. arg. in c. cum in ecclesijs. de preb. lib. vi. vbi. text. approbat consuetudinē vt absentes nullo modo vocent̄. Et q̄ ille text. non loquatur in electionibus prelatoz: sed in collationibus prebendarum et canonicatū. Tame eadē ratio est in electionibus prelatoz nā de iure absentes debent vocari in receptionibus canonicorū sicut in electionibus prelatoz vt ibi. Sicut ergo valet cōsuetudo in illo casu: ita debet valere in casu nostro. ¶ Preterea videmus q̄ cōsuetudo potest in totum deferre alicuius eligendi et priuare viros electores. vt in c. cum dilectus. de consue. et in c. cum ecclesia sutrina. de causa pos. et proprietate. ita et fortius debet esse potens ad restringendum ius eligendi competens respectu vocationis fiende. Et hanc partē tenet glo. in d. c. cū in ecclesijs quā no. et fuit de mente huius gl. facit in simili qd̄ leg. et no.

in c. iij. de cōsue. lib. vi. nā hec cōsuetudo potest esse ecclesie vtilis propter faciliore expeditionē. si cut valet consuetudo cōtra ius cōmune vt episcopus nō teneatur requirere canonicorū consiliū. vt in d. ca. iij. ¶ Aut habet cōsuetudo vt absentes opinio vocentur ad electionē. et puto illam valere dūmodo nimis non tendat ad damnum ecclesie. Nam si haberet vt etiā cum commoditate deberent absentes vocari nō putarem illam consuetudinem valere: quia nō valet consuetudo ecclesie grauiosa vel saltem est tollenda. vt in c. de cōsuetu. Secus si haberet vt cum parua incommoditate deberent vocari quo casu intelligerem istam gl. et tex. in dicto. c. in genesi. in fi. vt sic parua incommoditas tolleret ratio cōsuetudinis propter auctoritatem ipsius consuetudinis. vt. s. de cōsue. c. si. Et hac etiā ratio puto valere consuetudinem vt in oibus actibus debeant vocari absentes maxime in alienatione rei ecclesiastice. Nam de iure absentes non sunt vocandi in alienatione: vt est text. sing. in aut. hoc ius porrectū. C. de sacrosan. eccle. canonizata. xi. q. ij. in. s. hoc ius. et ibi gl. q̄ hoc tenet. Et vide per glo. in d. c. cū in ecclesijs. et glo. in c. si. j. de maio. et obe. in verbo: presentiu. et ad materiam vide quod dixi. ca. cum omnes. de constitu. ¶ Contemptus vnius facit qd̄ cesset electio ab oibus facta: nō tamē est ipso iure nulla. 4. 8. ¶ Egrotus licet nō possit enadere: tamen nō debet de ei; dignitate vel bonis aliquid fieri anteq̄ actualiter moriatur. 11. 2. ¶ Absens causa studiorū debet vocari ad actus celebrandos a capitulo. ¶ Electio alicuius cassata ppter cōtemptū potest iterum fieri de illomet et ab eiusdem. 9. ¶ Cōtēptus vnius plus operat̄ q̄ dictio plurimū. ¶ Citatio minus legitima non arctat citatum. 14. ¶ Absentes in quibus casibus sunt vocandi. ¶ Cōciliū d̄ adunari cū solēnitatē: alis nihil ageret. ¶ Actus facit an ruat si de honestate nō erat fides. ¶ Electio quesita per ambitionem an retractetur.

Bone memorie. ¶ Electio partis maioris cōtēptu minori parte etiā si est vnus solus. Nō tamē ius eligendi deuoluitur ad minorem. h. d. fm̄ vñ intellectum cōmunē. In prima ponitur decisio facti narratio. In secunda diffinitio ibi: cōstituto. in qua duo facit. ¶ Primo cassat electionem secūdam exprimens quare: et ponit antipophoram. Secundo cassat primam ibi: electionem autem. ¶ Casus literalis. Episcopo cremonensi. in extremis agente cū desperaretur de vita ipsius capitulum ipsius ecclesie citauit quendam canonicū suū in ciuitate regia in studio commorantem vt ad certum terminū veniret pro electione futurī pastoris: dicto canonico non veniente ad terminū sibi datum et episcopo elapso termino viar vniuersę carnis ingresso: antequam corpus ipsi traderetur sepulture absente predicto canonico capitulum contulit potestatem eligendi quibusdam canonicis ecclesie sue et post mortem episcopi et ante sepulturam ipsius ceperunt tractare de electione pastoris. et quidam ex illis maior pars conuenerūt in archipresbyterum ipsius ecclesie. alij in archidiaconū suū. eo vero sepulto minor pars cōsensit maiori: et sic dictus archipresbyter post sepulturam ab oibus est electus cui electio ni dicti archipresbyteri archidiaconus et capitulū consenserunt. post modū vero superuenit dictus canonicus asserens se fuisse cōtemptum. propter quod electio non valebat: credens ad se potestatem deuolutam eligendi: predictum archidiaconum elegit. propter electionis dictus canonicus pro se et quibusdam alijs ad sedem apostolicam accessit. papa vero de meritis istorū cognito electionem archidiaconi celebratam post electionē archipresbyteri non cassatam cassauit: q̄ non debuit ad secundā procedere ante cassationē prioris in penam interdicens dicto canonico vocē cōtradictionis in primo consensu capitulo perdu-

Zacharias.

a ¶ Aliaiori et saniori. Adde ad hoc Za. rebu. i. d. l. no minationū. nu. iij. et addi. et ibi in quib; reb; maior pars sufficiat et qualiter capiat illa maior pars. C. de decurioni. lib. 2. p. Anto. Franci. ¶ Que dicatur maior pars in q̄ casib; et quō cōsiderat maior pars an respectu numeri: an alio respectu. vide q̄ habent p Bar. et docto. i. l. maiorē. ff. de pac. et l. l. q̄ maior. ff. ad muni. ¶ Expectari ad de Old. consi. c. l. x. libro. Zacharias. ¶ Adde Alex. cōsil. c. c. vii. in fi. lib. ij. Et dñ alle. in aposti. Oldr. cōsil. c. l. x. dic qd̄ voluit dixisse cōsilio. c. l. vii. et eundem cōsilio. c. l. x. Se dere. de sen. cōsilio. l. x. vii. in fine. et his adde qd̄ no. in apost. ad istū in c. cū dilecti. in apost. in x. sine magno p̄iudicio. num. vi. s. eo. tit. ¶ Sebast. Sapia. ¶ Vocari. Vide firma. in tractatu de episc. li. i. i. iij. parte. qd̄. vii. vbi dicit qd̄ absentes etiā extra prouincias sunt citandi si cōmode citari possunt. ¶ Sebast. Sapia. ¶ Prouincia. vide de Bar. in extra uagā. qui sunt rebelles. in vers. lōbardie. Car. Glo. in ele. dudū. ver. extra ciuitates. i. j. qd̄. de sepul. vbi ponit vñ dicit p uinciaz quod modo dis dicat prouincia ponit Joan. de Imol. in c. p. col. vi. de testib; vide remissive p Seli. in c. rodulph. co. xij. x. sic. ceterū. s. d. refer.

Sanozmi. super Prima parte primi

a Zacharias. ¶ Ad est ipso iure nulla. Adde Card. manda. in tract. suo de elec. in i. parte. c. xxij. et in glo. in vers. vitiolum. Sede. de se. consil. cccxxv. et c. c. c. x. Old. consil. lxx. et nouissime p. Sely. in. c. c. u. bertold. col. iij. vers. limita. vt. j. de re iudi.

b Legitime. Adde quod Ro. consil. cccx. dicit q. illegitima citatio q. peruenit in notitiam citari ita arctat sicut legitima p. cle. causam de electi.

c Sebast. Sapia.

c Nullū ius. Et his colligit quomodo pcedat p. dicta regla q. p. tria sunt aliquid facere tpe habili vel inhabili. et cōferre intēpus habile de quo vide etiam Bart. in. l. alia. §. eleganter. ff. solu. matri. vbi limitat nō procedere q. tēpore q. sit actus requirit illa qualitas aliā limitationē tradit. d. Bas. in. l. col. iij. C. de pact. vide ad hanc regulam Alexā. in. l. gallus. §. institutis. §. de libe. et posthu. et in. l. inter stipulante. §. sacram. colum. ff. de verbo. obli.

d Initium Adde qd hec ratio non v. bona g. aliter q. valet citatio nis commissio facta p. iudices die feriata. p. die non feriata. p. late cōsaluit sed. c. c. c. l. iij. l. alter voluerit pau. de ca. p. ff. xxv. tamen quo ad dicta bona est quia considera. uit initium respectu p. tatis capli ante mortem prelati et pro p. dictis facit quod voluit Cal. p. i. de elec.

e Annulanda. Adde vt p. Old. consil. lxx.

f Statuta. Considera q. pro isto dicto facit illud quod singl. voluit Jo. an. in. c. dispendia. de rescrip. in. vi. vbi dicit dispositiones p. nglez extendē dā propter similitudinē rationis nō tñ penā in eo insertā. de quo tñ cogita p. ea q. p. nit iste. §. i. proe. in nu. xv. vers. sed circumscrip. et c. Aleneas falc.

rante et electionē archiepiscopi in iustitia exigēte cassauit tum quia corpore dicti episcopi nondum tradito sepulture habuerit de ipsa electione tractatum contra canonicas sanctiones. tū quia canonicus contemptus fuit licet vnus solus fuerit quia in talibus plus nocet vnus contemptus quā multorum contradictio in presenti. nec valet predicta citatio: quia cum mortem episcopi preuenerit non potuit arctare citatū. Ver. ¶ Mo. primo q. licet desperetur de cōualescentia prelati egrotātis nō tamen per hoc pōt haberi tractatus seu ordinatio sup. futuri pōtificis electione. Debet enim expectari mors oīno q. ante mortē prelati nec ecclesia vacat nec ius eligēdi seu ordinādi cōpetit canonicis vt hic et in. c. obestibus. lxxij. dist. ¶ Mo. scdo q. canonice etiā absens causa studioz. d. citari seu moneri vt veniat ad electionē futuri pōtificis dūmodo sit in loco vñ possit congrue vocari. iuxta ea que dixi. §. p. xi. al. electio facta illo contempto venit irritanda eo psequēte contemptū. ¶ Mo. tertio q. caplin pōt citare absentes canonicos ad electionē faciendam. An in capi. debeant esse due partes an sufficiat maior pars ad validitatem citacionis et termini prefixiōis. vide quod dixi in. c. cum nobis. §. eo. ¶ Mo. quarto ibi: ac pro sua q. non solum electus potest psequi in iudicio electionē suā s. etia electores. cōcordat. c. cū dilectus. §. de p. sue. et c. ff. de in. te. rest. vide qd no. Inm. in. c. dilectus. §. de p. reb. ¶ Mo. quinto ibi nō cassatā. q. electio facta per capitulū aliquib. ex canonicis cōtemptis seu nō legitime vocatis nō est ipso iure nulla sed venit potius irritanda. Quod intellige quando in capi. saltem affuerit due partes canonicorum vocandorum. Nam si non affuerint due partes non valet quicquid sit vel i. capitulo vel vniuersitate ex quo minor pars est contempta seu nō legitime vocata. Ad hoc. l. nulli et l. plane. et qd eis no. ff. qd cuiusq. vni. no. in. l. nominationū. C. de decu. lib. x. et vide qd dixi in cap. cū nobis. et c. qd sicut. §. eo. Nam potentie capitulares seu vniuersitatis sunt a principio apud duas partes dū vniuersitas est in pgregado licet in diffiniendo valeat quicquid facit maior pars illarum duarū partium. et ita intellige. l. qd maior pars. ad municipa. et c. j. de his que fi. a maior. par. capit. ¶ Mo. sexto ibi: in primo cōsensu capituli permanente. qd eligentes aliquo canonico cōtempto non per hoc debent priuari potestate eligendi: imo cassata electione propter contemptum potest capitulum procedere ad aliā electionē et eundem que prius elegerant de nouo assumere: quia cum electio non sit cassata propter delictum electi potest iterum eligi. vt in. c. su per eo. §. eodem. ¶ Mo. ibi: nondū tradito sepulture qd saltē de honestate non debet fieri electio futuri prelati ante q. corpus sit traditum sepulture. an autem sit nulla ante sepulturam attentata dicam statim cum glo. ¶ Item not. tene menti tex. in vers. cum plus. quod magis obstat contemptus vnus quam multorum contradictio in presenti et est ratio quia contemptus vnus dūtaxat prebet facultate retractandi electionē vt hic est in. c. venerabili. §. eo. secus in p. traditiōe aliquorum presentium: quia talis cōtradictio nō obest vltra electionem maioris et sanioris partis. vt in. c. quia propter. §. eo. ¶ Mo. ultimo ex si. quod citatio temeraria seu non legitime facta nō arctat citatum ad comparandum. vnde paria sunt que non fuisset citatū aut minus legitime b. fuisse citatum. Sed contra hoc et contra tex. opponitur. nā paria sunt q. aliquid fiat tempore habili vel tempore inhabili dūmodo effectus conferatur ad tempus inhabile. vt in. c. de vxore. et qd ibi not. j. de sepul. S. effectus istius citatiōis facte isto ca

nonico absente fuit collar. in tēpus habile: ergo nō debet corruere ex eo quia fuerat facta prelato nōdū mortuo. Sol. dupliciter. Primo mō posset dici quod hec citatio et eius effectus fuerunt in tēpore inhabili. Nam citatio fuit emissā nondum episcopo mortuo et presignis terminus ad vigilias pentecostes: et sic ad tēpus quo possibile erat istū prelatus adhuc viuere. non enim citantur vt cōpareret post mortē prelati. Vel scdo dico et melius q. presupposito q. etiā citassent vt compareret post mortē prelati: ex quo tamen fuit facta in vita prelati nō habuit arctare citatū vt cōpareret post mortē. Ratio q. ois tractatus est inhibitus: vt hic. et lxxix. dist. ca. nullus. Unde prohibetur iste tractatus non solum habito respectu ad effectū ipsius sed etia ad ipsum initium cum nullū ius cōpetat capitulo in electiōe ante mortē prelati. Et pro hoc bo. tex. in simili. in. c. si. de sepul. lib. vi. vbi religiosus nō potest sibi eligere sepulturā licet effectus istius electionis cōferatur post mortē et sic ad tempus in quo est exēptus ab obediētia abbatis. Et hoc ideo quia etiā principium prohibetur q. cum non habeat voluntatē. et q. i. nō dicatis. nō potuit illam exprimere cum vinceret. Ad idē bo. tex. in. l. si minor. ff. de s. expor. Quinimo plus dicit hic Bo. q. et si citatio fuisset facta post mortem prelati ex quo tñ fuit emissā ante mortem non valet qd mihi satis placet. Quia in citatiōe plurimū cōsiderat initium illa em est proprie citatio que emanat a iudice seu decret. de citando factum vero nuntū est executio iuxta no. per Joā. mo. et Jo. and. in. c. romana. §. cōtrahentes. de fo. competen. li. vi. et tetigi in. c. fin. de ferijs. ¶ Mo. gl. i. hec glo. intricate pcedit et in effectu psequitur duas questiones. Prima nunquid electio facta per capitulū cōtemptis aliquibus sit nulla vel annullanda. Et in hac questione licet primo alleget quod sit nulla tamē postea cōcludit veritatē quod nō est nulla licet sit irritanda contemptis psequētibz iniuriā suam: vt hic in. c. quod si cut. §. eo. vbi melius probatur. ¶ Secūda questio est nunquid cassata electione propter contemptū aliquorū debeant priuari isti contemptores potestate eligēdi pro prima vice: vt sic ista potestas applicetur alijs contemptis dūtaxat. Et in hac questiōe gl. prius sentit quod sic. et pro hac parte facit iste tex. in eo quod papa reprehendit istum canonicum quod prius debuit expectare iudiciū pape q. procedere ad secūdam electionē. Et sic innuitur q. post sententiā papa potuisset solū eligere. sed glo. in vers. et quod dixit caute corrigit qd prius dixerat: et fuit illa additio vsq. ad si. Quia cōcludit qd ratione contemptus solū debet in penam retractari ipsa electio: nō autē debent electores priuari potestate eligendi. Quia cum ista pene priuationis nō sit hoc casu a iure statuta nō est imponenda per alium q. per eum qui habet plenitudinē potestatis scilicet per principē. et ita potest intelligi iste tex. Et hec opi. cōmuniter tenet per doct. et optime facit iste tex. in vers. in primo consensu et c. Nec obest. si dicatur qd si eligentes cōtra formā debent priuari potestate eligendi: vt in. c. quia propter. §. eo. ergo fortius eligētes aliquo contempto cum tunc delinquāt contra proximū. Preter ea. c. quia p. pter. §. eo. dans formā electioni disponit: vt absentes vocentur. ergo electio facta absentibus non vocatis est attentata contra formā et per consequens deberent electores priuari pro prima vice potestate eligendi. vt in. d. c. q. propter. Sol. licet eligentes contra formā sint priuadi. tñ nō sequitur q. eligentes aliquo cōtempto sint etiā priuadi: q. vt dicit Jo. an. et bene et satis fuit de mente glo. huius in addi. ¶ Illa pena priuatiōis nō sit statuta in casu nostro nō debet pena. c. q. propter. ad istū casū extēdi. q. pene nō sunt extēdende. de peni. di. j. pene. Et vide bo. gl. in. c. si. de iurepa. satis ergo est q. ratione contemptus in penā retractet electio. et ista pena est in iure statuta et alia non sufficit q. ista pena imponatur nam odia debent restringi et nō ampliari. vt in regula odia. de regu. iur. lib. vi. ¶ Ad scdm. d. d. d. d. d. q. vocatio absentium nō est de forma substantiali sed est de iustitia. Nam si esset de forma substantiali electio facta aliquo cōtempto esset nulla: vt in. d. c. q. p. pter. et tñ in casu nostro nō est nulla vt hic. et i. c. qd sicut. §. e. et in. c. ecclesia. el. §. j. e. Et ad istū tex. vltra pcedentē rñsionē. pōt respondere: vt sensit hic Abbas q. potuisset iste pcedere ad secūda pma cassata nō tñ solus sed vna cū alijs. ¶ Cōclude ergo vt habeas totaz materiā glo. magne clarā tres casus. Quis electio sit p. maiore partē de i. digno scienter: et tunc electio est nulla et p. eligēdi ipso facto denoluit ad minore partē que nō deliquit: vt in. c. bone. §. e. et i. c. cōgregato. §. eo. cū si. Quis scda electio facta per capitulū est f. formā substantialē de qua in. c. q. propter: et tunc electio est ipso iure nulla: s. electores non priuati potestate eligēdi sed debēt priuari p. sententiā: et potestas applicat alijs q. nō deliquerit cōtra formā debet tñ expectari sententiā priuationis de quo vide qd no. Inm. et Cal. in. d. c. q. p. pter. vbi dicā Tertio casus q. electio sit per caplin de idoneo et fm formā sed alijs de capitulo fuit contemptus seu non legitime vocat. Et hoc casu electio tñ vnde pōt ratificari contemptū nā potest renuntiare facultati psequendo iniuriā sibi illatā. vt in. d. c. qd sicut. Sed si vult psequi contemptū retractabit electio p. suam vt hic. et in. d. c. ecclesia. Quia cassata debet oēs simul cōuenire ad electionē nouiter faciendam q. vt p. dixi nō hz hoc casu locum pena priuationis nisi papa ex plenitudine p. tatis vellet hanc penā infligere. vt. §. dictū est et p. hoc habetur clare intellect. isti tex. et glo. ¶ Sed quero nunquid in alijs actibus citra electionē habeat locum

Zacharias. Legitime aggregata. Adde tu istam. q. esse formatā p
Jac. rebul. in. l. cū te. nu. 7. in addi. ad ipsum. de decu. li. 2. Et qualiter
congregetur videtur ibidem. nu. 11. in addi. Ang. consi. lxxv. 7. Ro. singula.
declix. inci. an citatio facta a collegio 7c.
Anto. Francisc. An 7 qñ absentes sint inquirendi 7 qñ dicant legiti
me vocati 7 requi
ti ad actum colle
gij vel vniuersita
tis faciende vide
no. gl. i. c. pñtū. 8
test. 7. c. cū in ec
clesiis. de pñe. li.
vi. per gl. i. c. cū
oēs de 2. sit. 2. no.
in. c. fi. de no. ope.
nū. 7 est bona gl.
in. c. qñuis. de of.
or. li. vi. 7 no. in. c.
i. 8 his qñ si. a. ma.
par. capi. 7 vtrū
absentes sint vō
cādi qñ caplinv
collegium vult fa
cere statuta vide
no. gl. i. c. 8 his
qñ si. a. ma. par. ca.
7 p. bart. in. l. oēs
ppli. ff. de iusti. 7
iur. 7 no. doc. i. d. c.
c. cū oēs. 7 addō
absentes citati ad
electionē vt cōpa
reāt i certo termi
no nō debēt expe
ctari p totā dila
tionē sed p modi
cū spatiū tps: vt
hñ p. Ann. 7 host.
in. c. cū nobis.
eo. tit. de elec. Et
adde qñ absens
dñ esse ille q nō est
infra 2. nētia edi
ficiavbis vt in. l.
absentē. ff. de ob.
fi. 7. l. pñs. ff. 8 p
cura. 7 q nō est in
eadē puincia. vt
l. fi. C. de pñri. lō.
tēp. 7 habet i. s. p
scriptionū. 7 in. c.
placuit. xvi. q. iij.
7 in. c. vbi pericu
lum. in. s. i. 7 in. c.
cām. de elec. li. vi.
Retractari. ad
de ale. 2. i. iij. li.
Sebasti. Sapia.
Sepultura. f
lati. Vide bar. in
l. post susceptā. ff.
de exc. vbi vñ
clarare hec nō p
cedere qñ pñs est
tali morbo 2. pñe
p vt fact? sit pro
fus inutilis nā tūc
eo et viuēte possit
fieri electio de al
tero q not. Ann.
c. l3 heli. de sumo.
vide Sir. in trac.
de epō. lib. i. i. pri
ma pte qñnis. iij.
vbi refert qvne
ti vidētes Frāci
scū 7 oscari ducē
tali senio cōfectū
let esset inutilis a
lium sibi ducē cu

locū iste psecutio cōtēptus vt retractetur act? ge
nus p vniuersitatē ad petitionē cōtēpti. Solu.
credo qñ in oib? actib? in quibus absentes debēt
vocari si aliq cōtēnunt seu legitime nō vocant dñ
act? retractari ad petitionē cōtēpti: ex quo nō
legitime gest? est. ar. hic. 7 in regula q cōtra i? de
regu. in. li. vi. facit qñ no. Bar. in. l. oēs populi. ff.
de iust. 7 iur. 7 sensu gl. in. c. cū omnes. de consi. 7
in. c. i. de his qñ si. a. ma. par. ca. 7 Et qui sunt actus
in quibus absentes sunt vocādi. vide gl. in. c. 8. de
testi. lib. vi. dixi pleni? in. d. c. i. de his que si. a. ma.
par. capi. 7 dic vt ibi. In actib? vero in quibus
absentes necessario nō sunt vocādi si vniuersitas
non fuit legitime cōgregata? puta qñ nō ad sonū
cāpane vt moris est: sed quenerūt forte due ptes
processerūt aliqub? de vniuersitate nō interessen
tibus nec vocatis. Tūc etiā puto q act? deberet
retractari ad petitionē cōtēptor. ar. in. c. in cau
sis. 3. eo. 7 in. l. fi. C. de pñi. decu. sine decre. nō alie.
li. 7. facit dicta regula q cōtra ius. In gl. 8.
in fi. no. singulariter istā gl. 7 nō tradas eam obli
uioni q ad validitatē electionis necessario nō re
quiri q precedat sepultura pñti. c. vñ cadauere
adhuc super terram manente pōt procedi ad ele
ctionē futuri pñtis. i hoc tamē fuerūt diuersi
tates inter doc. nam Hostien. Vincē. 7 quidā alij
tenuerunt cōtra istaz gl. dicētes q illud qñ dicit
papa hic fuit statutū in fauorē mortui 7 propter
honestates. vnde non possunt canonici huic iuri
renūtiare. sed Ann. Cōp. Joan. an. 7 cōiter docto.
sequētes tenent opi. gl. l3 sit honestū vt expectet
prius sepultura pñti: vt in. c. obeuntibus. lxxij.
dist. in. c. post q. l. di. vbi glo. dicit q a die mortis
currit tēpus eligēdi. 7 dicit Jo. and. q melius di
xisset ab hora mortis quasi sentiat quod illa dies
mortis nō excludit: imō debet cōputari tps triū
mensū ab illa hora mortis. qñ bene no. vñ absur
dū esset dicere q tps non incipiat currere statim
ab hora mortis. 7 q capitulum non possit eligere
nisi post exequias pñti nā eps nō currit nō va
lenti eligere: vt l. c. qñ diuersitatē. de 2. ces. pñe. 7
hec opinio mihi placet: pro qua adduco bo. text.
in. c. iij. viij. q. i. in fi. vbi dicit q post obitū quiescē
tis clerici habet potestātē eligēdi. 7 ad can. null?.
lxxix. di. dic q loquū de honestate. 7 eodē modo
potest responderi ad istū tex. hic enī fuerūt due
cause cassationis. vna. f. propter contemptum ca
nonici 7 ista fuit potissima 7 finalis causa. alia q
corpus nondum fuit sepulture traditum fuit im
pulsū. nam honestū fuisset aliter facere: sed hoc
solum nō sufficeret ad cassationem electionis. vi
de simile in vxore mortuo viro carnali: nā hone
stum est vt nō nubat intra annū luctus: nō tamē
hoc est necessariū. vt in. c. p. 7 vlt. de secun. nupt.
Et quādoqz est vtile statim post mortē: puta si
canonici timēt impressionē principis: 7 p hoc po
test concludi qñ potius valebit collatio beneficij
facta rectore defuncto nō dū tradito sepulture cū
isti rectores nō dicant proprie contrahere mari
monij spirituale. vt no. in. c. qñ propter. j. eo. 7 di
xi in. c. clerici. 7. de vīta 7 honest. cleri. vnde nō est
tantū vinculū inter eos 7 ecclesiā suas sicut iter
episcopum 7 ecclesiā suā cathedralem. facit. l.
requisisti. de testa. hec procedunt cū querit de tra
ctatu electiōis post mortē pñti ante sepulturā
fiendam. Sed dubiū est nunquid possit fieri
tractatus electionis ante mortē pñti eo forte
in extremis agente. 7 in hoc cōtingit dubitari de
pluribus. Primo nunquid licite possit haberi
tractatus. Secundo presupposito qñ nō: nunqd
electio cōtingēs postea ex tali tractatu sit nulla
vel annullādo. Tercio nunquid canonici tractā
tes 7 presertim se obligantes ad electionē certe
persone faciendam sint illo facto priuati potesta

ranerūt qua propter p dolore mortuus est Frācisus vt ipse refert ibi:
etiā ponit qd si facta est electio de vno cū esset fama q eps erat mortu?.

Ant. Frācis. **Vxore.** Ad istud. an vxor de necessitate itra annū lu
ct? ppē mortē mariti deat abstinere ab alio mñimonio: dicas q absqz
dubio si nubat v3 mñimoniū: ppter autoritatē apli de qua in. c. pen. 7

te eligēdi. Hec tria in effectu per multa vba tra
ctat hic Ann. sed tu conclude breuiter post eū q
tractat? deliberatorius seu diffinitorius est oīno
illicitus ante mortē pñti nō solum quādo cō
cluderent electores inter se de certa persona eligē
da: sed etiam quando ordinarent aliqua spectan
cia ad electionem futurā vt puta si eligerēt locū
electionis fiende vt citaret absentes: hec enim or
dinatio 7 similis est prohibita a iure vt hic in fi. 7
lxxix. dist. in. c. 8. Et idem dic secundum Annoc. 7
Host. de omni tractatu ambizioso: cōventionali
actionali vel conditionali vel alteri inhonesto: s3
tractus consultorius non est prohibitus a iure:
etiam si aliquis dicat q talis persona esset hone
sta an istā prelaturā: 7 alij persuaderet vt ipsaz
eligerent: nō tamē debent oīno deliberare. 7 secū
dum hoc potest intelligi. c. sitransitus. lxxix. dist.
vbi probat qñ viuente etiā papa pōt haberi tra
ctatus consultorius de substitutione summi pon
tificis. 7 vide specialiter i papa. bo. tex. in. c. in no
mine domini. lxxij. di. 7 oīno qñ dixi. i. c. licet. 3. e.
Ad secundum an electio facta post mortē pre
lati post tamen tractatū habitum in vīta pñti
sit nulla. concludit Ann. qñ non: qñ hoc non repe
ritur iure cautus sed debet annullari si fuit facta
de illo pro quo precesserit tractat? diffinitori? vel
si processit ordinatio in vīta pñti quia reperit
facta contra iuris dispositionem: vt hic in. d. c. i.
Et per hoc respōdetur ad tertium nō em sunt ele
ctores priuati ppter illū tractatū illicitū cū hoc
nō canet iure. sed sunt puniendi: qñ egerūt rē illi
citā. quinimo si recessissent a priori tractatu seu a
priorib? obligationib? 7 elegissent debite aliā p
sonā non esset talis electio retractanda: licet ipsi
possent puniri ex eo qñ elegerūt 2. tra ius: vt i. c.
13 qñ de maior. 7 obe. Quid aut de electione factā
de eo qñ quesuit eā p ambitionē seu seditionē vide
in papa qñ habet in. d. c. in noie dñi. 7 qñ dixi in
d. c. l3. in alio vō talis electio saltē est retractāda
propter vitiū ambitionis precedentis vt in. c. in
14 scripturis. viij. q. i. In gl. fi. ibi. et vt alleget
pñlegiū no. gl. 7 vide aliā gl. latiorē in. c. veniēs.
de accu. 7. iij. q. 8. si eps. 7 intellige glo. qñ notorie
cōstat citationē esse temerariā. aut qñ citatio i se
2. tinet aliqd iniustū: aut qñ notoriū est citationē
alē iniustā l3 in se nō contineat iniustitiaz. 7 vide
glo. iuncto tex. in cle. pastoralis. in. s. pñana. de re
iud. que dicit quod si quis citatur ad locū noto
rie non sibi tutum? nō tenetur cōparere nec execu
torem mittere. 7 generaliter circa istā materiā
vide per Ann. in. c. 8. de dila. vbi dixi. 7 per Joā.
an. in regula sciēti. in mercu. Extra gl. qñ qd
intendat litera dñi dicit in penā interdicentes ei
dem cōtradictionis vocem. Solut. dicit aliq vt
Vincen. qñ nō poterit iste canonicus opponere
cōtra formā si capitulū in primo 2. sensu voluerit
pdurare. idest de nouo eligere illū archiepiscopu
terū. Sed cōtra personā poterit obijcere. nā 7 cō
promittētēs possunt opponere contra personā
electam a compromissariis. vt in. c. causam. 3. eo.
sed Ann. dicit qñ nō poterit iste obijcere contra
personam nec etiā cōtra formā: qñ presumit mā
lo zelo cōtradidere. Alii aliter. Sed opi. Ann. fa
tis videtur conuenire litere. non tamen puto in
hoc standū qñ licet papa istud prouiderit in ne
gotio. istius electionis. non tamen videtur hoc
extendendum ad alias actiones. Secūdo cō
tra hec 7 cōtra tex. oppo. videtur enim quod ex
quo electio archiepiscopu fuit reprobata qñ nō
psit quod capitulum daret in primo consensu.
oportet em vt electio fiat seruata forma. vt in. c.
qñ propter. j. eo. ad cuius obseruatiā requiritur
factum. Solut. standum est contrario vt non suf
ficiat primus consensus cū ille fuerit illicit? fm

fi. de secū. nup. h
alle. tñ nō euitat
pēas legales ma
xime i pñdo lu
ctū qñ ipsa pñe
ret si nō nuberet
intra annū luct?.
Et qñ pñtū i dā
no alteri? de qb?
habet i. l. hac ed
ctali. 7. l. i. femine.
C. de secū. nup. 7
ibi p bal. 7 Sal.
plene. 7 not. Ca
nonisse in. d. c. fi.
de secun. nupt.
Sibi tutū. ad
de Old. 2. sil. xliij.
add qñ eē citat?
ad locū pñtiferū
nō tenet cōpare
re vt cōsuluit do.
pet. 7 pñi. corne?
de pñsio in cōsil.
cxxxij. i. 8. col. vbi
etiā. in. iij. vol.
Aeneas de falc.
Anto. Francisc.
Utrū qs cita
tus ad locum nō
tutū arctet ad ve
niendū ex tali ci
tationē: vltra ea qñ
habent in cle. pa
storalis. in. gl. in
verbo notoriū: dñ
re in. vbi cōcludit
qñ talis citatio
non arctat. vide
no. in. c. ex pte. de
appel. Et p spe. i
tit. de cita. i. s. i. in
ver. itēp citatio.
7 hñ p bar. in. l. re
cusare. in. s. filius.
ff. ad treb. 7 in. l.
semp. ff. si quis in
ius voca. non te.
Et vide Arch. v.
qñ in. c. si prima
tes. 7 gl. iij. q. viij.
c. indicas. 7 Ann.
in. c. pñtea. de di
la. vbi dñ qñ cita
tio aliter facta qñ
fieri debeat non
arctat citatū. Et
an citat? excuse
tur si in locū ad
quē citat est pesti
lencia. hñ p glo. 7
doc. in. c. cūz dile
cti de do. 7 cōtu.
7 dicit bart. qñ sic
in palle. 8. fili? et
in pall. l. semper.
Et vide gl. in. c.
cōis. xxiij. dist. 2. in
c. quorūdam. lxx
viij. dist. 2. no. ibi et
p gl. in. c. ad sup
plicationē. de re
nun. 7 habetur in
prealleg. c. ex par
te. de appel.

Sanonmi. super Prima parte primi.

- a **In** abbate. ad deq. pot. eligi ad prioratu manua le vt p. luit se. 1 p. l. c. lviij. et dicit et esse arbitratu q. eligat in abba te. al. Jo. an. hic. f. Sebast. Sapia.
- b **Nolo** mona chari. vide Abb. in. c. pe. in gl. si. j. d. v. o. cu allega tis per do. Ja. in aut. ingressi. co. 5 v. j. C. de sac. sanc. eccl. vide Bal. in lab. anastasio. C. mad. vbi dicit p. 1 latu comittere si monia e. si post promotione do nat promotori.
- c **Remanet** mo nachus. facit q. dicit. Abb. in. c. i. nostra. col. ii. j. de sepul. vbi dicit q. si quis bladis x bis allicit aliqne ad seruiedu deo 2 est bonus dolus.
- d **Possunt** ha bere. Adde sed. cons. c. xix.
- e **Negatiua.** v. a de cornu in p. l. 3 l. x. in. q. volu. in pe. colu. versic. et illa. Aleneas fal.
- f **Congregatio** ne. Vide Abb. i. c. nemina. de re ligi. domi. 2 in. c. c. uenerabilis. C. de p. sue. 2 no. i. c. si abbates. de ele ctio. lib. j.
- g **Inuitu.** adde Abb. sicu. consil. l. 2. v. vide qd vo luit Cal. p. l. i. qui cleri. vel vouen. b
- h **Presumptio** vide. Bart. in. l. post p. tuz. ff. de dona. 2 adde qd ex facti precipita tione dolus pre sumit. s. s. aliud. v. q. v. de quo per And. sicu. in p. l. i. col. xl. vers. pre terea. est aduertu dum. in. i. vol.
- i **Iste** tex. Adde Sede. cons. c. lviij.

doc. 7 tex. d. intelligi de primo consensu. s. in effe cru. dicuntur enim canonici perdurare in primo consensu si de nouo iterum eligunt illum archie presbyterum.

Abbas alienius monasterij non debet quis creari nisi primo fuerit monachus 2 professus. 2. Monachus no dz qd fieri vt postea creet abbas. Clericus quis no debet fieri sub spe habendi be neficia q. comittit simoniam saltem mentaliter: licet p hoc no perderet beneficia: nisi ab initio p cesserit pactum de adipiscendo officium abbatis vel beneficia.

Si moniaca collatio non tenet.

Monachi possunt habere dignitates seculares curatas: sed non curatas.

Nulla ista vniuersalis negatiua excludit omnes actus quibus adheret.

Cum ad nostram.

Nolo monachus in prelatu regula em eligi no pot. Primo ponit factu. scdo cassat ibi eos. **Casus** literalis. Quidam simul fa ctu t monachus 2 abbas qui tu debuerat ante esse monachus q abbas puenit hoc ad notitiam dñi pape. papa videns qd cotra regulares tradi tiones hoc fuerat attetatu: electione de ipso facta cassauit: q. nemo dz monachari spe habens vel promissione q abbas fiat. Ber. **Casus** i. i. bi: ge rebat modu 2 practica faciendi comemoratione de aliquo intruso. no em debet nuncupari prelatu alicuius loci ne videat iste pnuntiis in eu p. senti re. arg. c. ex ore. de his que fi. a. ma. par. cap. sed dz dicere qd gerit se pro tali prelatu. **Casus** i. i. bi: secun do. q. clericus secularis no potest eligi in abbate opz em qd tpe electionis sit monachus. quinimo no sufficit q sit monachus nisi sit instructus co petenter in regula monachali: ideo non inter pro fessus no pot. eligi i abbate. j. c. p. xi. 2 in hoc vlti mo plurimu in diuersis partib. excedit. **Casus** i. i. bi: tertio 2 tene meti q nemo debet effici monach. cum ea fiducia 2 spe. vt promoueat in abbatez na videtur tunc monachari no ppter deu sed p pter honores ex causa questus. Nec verba habetur. xvi. q. viij. per laicos. 2 ideo dic de clerico secu lari. na recipies ordinem propter beneficia conse quenda comittit simoniam saltem mentalem: q. intendit seruire deo propter vtilitate beneficiu ad qd vide bo. glo. lxxiij. di. c. c. soluit. **Casus** au te adepti beneficia 2 dignitates hac ambitiue p cedete teneant in foro anime resignare illa benefi. qua si iuste no adepti. dic q no: sed tenent satis facere de eo p penitentiā: vt p. bar. in. c. si. j. de simo. Cu simonia mentalis no obliget que ad resigna tionem beneficiu: sed aliter deo satisfaciendu p pe nitentiā. secus dic vbi precessisset pactu: puta q. dicit nolo monachari nisi promittas me eligere in abbate: vel facere priorem: vel nolo ordinari nisi p. mittas mihi coferre tale beneficium: na tuc intercedit simonia expressa. Unde obligatur ad renuciandu. vt in. d. c. si. 2 qd ibi no. quinimo pos set attentari qd talis collatio seu electio sit nulla q. collatio simoniace facta no tenet. ar. i. q. i. ordi nationes. no. Inno. in. c. cum vniuersorum. de re. permu. Adde ad predicta gloss. in. c. quod inter rogasti. xxv. di. q. dicit q si aliquis sit monach. ad hoc vt possit fieri abbas nihilomin. remanet monachus: s. ficta 2 no sincera fuerit eius inte tio fuit em simulatio ob ipsoniam causam: ideo no excusat. **In** glo. j. ibi: clericus seu secularis potest eligi in abbate: an autem possit postulari. Jo. an. q. sic: s. t. 3 in cotratu facit gl. j. c. pro. sed tu vide qd plane dixi in. ca. cum monasterium. s. eo. 2 dic vt ibi: 2 aliqd dica in. c. seq. **In** ea glo. ibi: 2 ibi soluit cotratu. dic vt ibi not. **In** ea glo. ibi: 2 ibi eos eligut ad sua officia: intellige de offi cijs curatis. na religiosi no possunt habere bene ficia secularia no curata. vt in. ca. super 2 quod ibi no. de reg. Sed beneficia 2 dignitates curatas pnt haberi: vt in. c. qd dei timore. de stat. regu. 2 vide qd ibi plene dixi. 2 hoc cotingit ppter exercitiu

cure 2 officiu predicandi. qd est valde privilegiatu. vt in. d. c. qd dei ti more. Et licet aliqui dicant hic qd deferit in hoc religioni vt religiosi possint assumi ad officia secularia 2 no ecotra. Dic tamen meli. vt pre dixi qd istud no sit fauore religionis: sed q. clerici seculares no sunt ex perti regulam monachales nec de facili potest inexpertus experiri 2 instrui. Ideo non eligi in prelatu regulari sed religiosus de facili pot. instrui in vita 2 moribus clericoru secularium: quia instructus in stric tione de facili instruitur in laxiori 2 non econtra vt dixit Hostie. j. ca. p. xxi. **In** glo. h. no. bene istam glo. q. secundaria spes in beneficiis cosequendis no reprobatur in ordinando seu monachando quasi pn cipaliter debeat quis duci vt seruiat deo. Et consimiles glo. habes in c. quid proderit. lxi. dist. 2 in. c. per laicos. xvi. q. vii. sed aliqui tenet opi. vt sentit. Arch. in. d. c. per laicos 2 optime facit iste tex. pro contraria opi. ibi: nullam spem 2c. Unde pondera illa dictionem vniuersale ne gatiuam. e videtur enim excludere omnem spem tam principale q. se cundaria. vt in. c. solite. de maio. 2 obe. 2. xix. dist. si romanoru. Hostie. hic primo. super text. intellexit de spe proueniēte ex pacto vel ex polli citatione cui cōsensit iste monachadus: seu ordinandus: 2 pollicitatio est promissio ab vno facta. pactu vero est duoru consensus. vt in. l. pa ctum. ff. de polli. Sed post distingit q aut vacat abbatia 2 tunc no est licitum habere aliquā spem vt fiat abbas: secus si non vacat. nam tuc potest habere spem vt non honoretur sed vt oneret id est vt possit pre lature prodesse 2 alijs. Non autem desiderare 2 habere spem vt presit alijs vt in. c. q. episcopatus. viij. q. j. 2 contra distinctionem glo. adducit Host. ca. si. de simo. Satis potest dici q nullam spem debet ordinan dus seu monachandus habere vt alijs presit: 2 sic propter honores se culi vel propter diuitias. Ad hoc. c. fin. xl. dist. vbi bonus tex. 2 hic. Et dum dicit nullam spem vt possit sibi prodesse ita quod sperat potius propter bonum publicu: tunc talis spes non videtur damnata. vt in d. c. qui episcopatum. Abbas.

- 1 **Abbas** debet creari de suo ordine: vel de alieno si expediens erit. 4.
- 2 **Impubes** non potest fieri monachus.
- 3 **Patria** potestas soluitur per ingressum religionis.
- 4 **Electus** 2 cassatus propter defectu temporale potest defectus cessante iterum eligi: secus si fuit cassatus propter crimem.
- 5 **Legatus** no potest comittere causam simpliciter: 2 de plano: quia non potest tollere substantialia iuris.
- 6 **Excommunicatus** obligatur monasterio ex professione sua.
- 7 **Monachus** quis non potest creari illo monasterio in quo pro tunc non est abbas.

Abbate mortuo: an potestas transeat in capitulum.

Officiu. In abbate eligi non potest nisi instructus in regula monachali. **Comunis** diuisio. scda da tibi nos aut. **Casus** literalis. Vacante monasterio posito in medio nationis peruersi monachi cum non possent sui ordinis personam idoneā inuenire per quam possit monasterium gu bernari in quenda nobilem 2 discretum oculos extenderunt per que poterant melius defendari 2 acceperunt ad patre ipsius humiliter pos tulant ab ipso vt filium suu induceret quatenus habitus susciperet monachale nullam spem dantes patri de ipsius promotione: 2 pater ad hoc filium suum induxit qui monachus factus statim in abbatein electus cuius electio confirmata fuit per legatu apostolice sedis. dubi taut legat. successor illius q illa electione confirmauit: an talis electio valuerit cu dictus Abbas parat. sit purgare se qd ad hoc nulla fuit ambitione inductus: petens a papa vtru dictus legatus electione po tuerit confirmare vel dispensare cum ipso. 2 si electio ipsa sit cassanda vtru iteru possit eligi in abbate. Respondet papa quod ex his que in continenti sunt acta ostenditur quod talis eligi no potuit in abbate. 2 ideo papa electione illam decreuit irritam 2 inanem: quia prius vo luit esse magister q. discipulus: sed post q fuerit in regula competen ter instructus. si necessitas 2 vtilitas postulauerint poterit in abbatez assumi ne monasterium opprimatur in cursibus malignoru: prius ta me ab ipso purgatiue recepta. Ber. **In** i. i. bi: cu no possent sui ordi nis q. primo eligendus est abbas ex propria cōgregatiōe f in defectu autē potest eligi de alieno monasterio. ad qd vide tex. ex pressum. c. q. sit. xviij. q. ii. possunt tamen monachi illi fauori renutiare 2 sibi eligere de alieno monasterio queadmodu clerici seculares: de quib. vide tex. iuncta glo. in. c. cu inter canonicos. s. eo. **In** i. i. bi: q. filius potest a pa tre postulari vt efficiat monach. dic tu qd pater no potest filiu pube rem inuitu tradere monasterio. vt in. c. cu simus: 2 quod ibi not. j. de regu. **Ite** filius potest inuito patre intrare monasteriu ex quo pu bes est na per ingressum monasterij soluitur patria potestas vt no. gl. in. c. j. de reg. **In** i. i. bi: q. ex causa. ff. de mino. 2 ad materia vide q no. Inno. in. c. j. de reg. **In** i. i. bi: q. presumptio est cotra ea que incotinēti fuit vnde statim post monachationem electus in prelatus presumitur am bitioe prelature inductus. 2 ad hoc solet allegari iste tex. **In** i. i. bi: q. tra momētaeos magistros na debet qd esse prius discipulus. ad hoc. xxi. q. j. in. c. si clericatus 2 c. sic vine. vbi tex. no. **In** i. i. bi: purgatiue rece pta 2 tene meti. quod inductus ambitione prelature 2 ad monachatu vel clericatu no potest de iure eligi ad aliquā prelaturā. Na papa non patitur

Predicare. Adde Old. consi. cxxviii. et vide quod voluit consi. lxxvi. tra medierum. Anto. Francisc. Et hanc materiam quod predicare populo verbum dei sit proprie officium cure. vide no. glos. in cle. vt pfectores. de regula. et quod no. doc. in. c. quod dei timore. de sta. reg. et quod no. Host. et Jo. an. in. c. exco munica m. in. s.

quod de here. et an. plar. teneat predicare habet in. c. inter cetera. de offi. ord. et in. c. sit rector. cu. se. xlii. di. xq. pnt. pdicare. et quod no. vid. bo. na. gl. xvi. q. i. ad. cumus. et vid. glo. sume. xch. di. rad. uerte. quod Jnn. i. c. exco. cam. in. s. si. de here. et quod magistri i. thelogia. hnt. a. iure licetia. pdi. candi. hnt. tñ. fm. eu. necesse. hnt. li. cetia. ab. epo. loci. et vid. late. p. d. car. i. cle. dudu. i. vi. q. de sepul. vbi. late. tractat. q. possint. pdicare. et q. possit. dare. licetia. pdi. cadi. hnt. in. palle. cle. dudu. in. s. in. ecclesijs. vbi. per. Pau. de. lea. xvi. de. Jnn. in. d. c. ex. co. cam. s. si. de. vbi. dicit. q. infe. rior. epo. nisi. hoc. heat. ex. puilegio. no. pot. dare. licetia. et q. possit. da. re. licetia. pdi. cadi. in. parochia. alie. b. na. hnt. et. in. locis. palle. et. vide. glo. i. c. j. d. reli. domi. li. vi. et. adde. q. of. ficiu. pdi. cadi. est. gñalr. oib. laicis. interdictu. vt. in. c. cu. ex. iniuncto. et. in. c. sicut. d. here. ti. et. ad. q. predi. cator. ab. oi. vitio. ru. incetiuo. psta. re. se. d. alienu. vt. in. c. vi. die. xxv. di. et. pdicatores. sacris. lris. semp. debet. iustere. ne. tñ. qrat. adisce. re. q. alios. ex. offi. cio. debet. docere. s. xxxvi. di. i. c. ecce. imo. pdicatores. maxime. debent. cauere. ignorantia. q. cuctozu. error. est. mater. xxviii. di. in. c. ignorantia. et. q. regrant. in. pdicatore. verbi. dei. et. q. s. coditiones. d. habere. hnt. in. c. sit. rector. xlii. di. et. habet. in. summa. pila. na. in. xbo. pdicator. in. s. pdicator. d. habere. et. adde. q. existes. in. pecca. to. mortali. pdicas. d. mortaliter. peccare. fm. Tho. in. iij. sent. dist. xxi. et. an. liceat. pdicatori. accipere. mercedem. pro. pdicatioe. vide. glo. lxxvi. di. cu. multa. et. vtrū. peccet. recipiendo. hnt. p. Tho. in. q. de. quolibet. q. j. ar. xij. et. in. iij. q. xxv. ar. xij. et. adde. q. pdicatio. xbi. dei. plus. pñit. ad. salu. tem. q. eucharistia. vt. est. gl. in. c. interrogo. i. q. j. et. hnt. in. pal. c. inter. cete. ra. de. of. or. et. an. religiosi. licitu. sit. pdicare. vide. be. Th. ij. q. clxxvii. ar. i.

A solo papa. Sed quis facit expensas cu. postulat ab vno mo nasterio ad aliud. vide Cal. q. xiij. de sta. reg. et q. s. facit expensas cum paup. de ordine mendicantium postulat. vide Old. consi. xxvii. Zacharias. Adde tu quod dixi in addi. ad istum in. c. bone. lo. j. in apo.

in ver. stipendio. nu. xvi. 3. de postula. prela.

Zacharias. Sumpt. et de plano dic. q. nec etiam legatus a latere, aut alius a papa vel principe inferior. no. plene. Car. in cle. ij. q. xxxvii. et seq. de iud. gl. in. c. si. in ver. figura. de her. li. vi. et Saba. in cle. sepe. q. xi. in pun. et in. s. q. oia. de ver. sig. et Pau. de ca. cōsi. xciij. et infra. dona. in.

in. c. si. de here. lib. vi. que dicit legatu. no. posse co. mittere cam. sumpt. et de plano. et. q. no. pot. tol. lere substantialia. iuris. fortius ergo non d. pos. se tollere ista iura que prohibet non expertu. nec professum promoueri ad prelaturam regularem.

In glo. si. vbi per tres menses. alij aliter dicunt sed Jo. an. dicit et melius hoc esse arbitrarium. et pro hoc vide tex. iuncta glo. in. c. tu. ex. literis. j. de restit. in integ. super veru. instructus. na. facit. instruitur vnus q. reliquus cu. ingeniū suppleat tempus. Sed iuxta gl. op. s. tex. in eo quod in si. dicit istum posse iteru. eligi post q. fuerit instru ctus et vrgēs necessitas et eundēs utilitas monaste riū postulauerit: vt enim satis esse q. sit instru ctus neq. d. requiri alia necessitas: sufficit enim q. mo nasterium vacet. Sed Jnn. supplet ad tex. maxi me. q. d. q. iste poterit eligi sicut quilibet alius de moasterio ex quo instruct. est in regula. Vel pos test dici fm. Host. q. si est instructus et no. bene ad huc expert. poterit erigi vrgēs necessitate seu utilitate monasterij. Na. cessantib. istis no. d. eli gi ex quo no. est bñ. adhuc expert. l. 3. sit instruct. Sed si tanto tpe. stetit in monasterio q. sit instru ctus et expertus h. locu. primu. dictu. Et hec q. si deratio mihi plz. na. monasteriu. hoc no. debebat vacare vltra tres mēses. vt in. c. q. ppter. j. eo. vel saltem vltra sex m. iura antiqua. An no. erat pre sumptio q. in tā. breui tpe. iste posset pfecte expe riri regulā. monachalē. cu. a iure det. annus: vt in. c. ad apostolicaz. de reg. xlii. et ito. papa hic exigit necessitatem et euidētem utilitates monasterij ad hoc vt iste possit in eadem vacatioe. assumi in ab batez. et no. istu. tex. q. fin. est. fm. istu. intellectu q. cōpetenter instruct. in regula. l. 3. no. plene exper tus: q. no. stetit magno tēpore in monasterio pōt. eligi in abbate vrgēte necessitate vel utilitate mo nasterij. q. bene tene. mēti. Sed quero nungd. laicus seu clericus secularis possit eligi in mona chum. Jnn. q. non. sed debet postulari. Host. di cit melius q. quicqd. dicat Jnn. q. clerici et laici quotidie intrant monasteria. Et hoc dictu. puto certissimu. pñit. q. ad esse monachu. no. requit. q. sit clericus. xvi. q. i. gñaliter. et imo etiā. exco. car. obligat. monasterio ex professione sua: vt le. et no. in. c. cu. illoru. de sen. excō. et Sed quero quomō. potuit effici iste monachus vacante monasterio cum sine abbate non pōt. quis monachari. fm. ali quo monasterio. pro hoc. xviij. q. ij. nullam. et in. c. porrectum. de reg. Sol. dicit Jo. an. q. pōt. intelli gi tex. dupliciter. Primo q. iste fuit effectus mo nachus alterius monasterij: et hoc casu cessat con trariu. Secdo pōt. intelligi q. fuit effectus mona chus istius monasterij vacatis: et tunc ad contra rium responde. quod pcedit quādo receptio mo nachi spectat ad solum abbatem quo casu vacā te monasterio potestas non transit in capitulu. Sed hic poterat spectare recepto ad abbatem et conuentuz. simul quo casu potestas residet in mo nasterio vacante: vt est hodie tex. nota. in capi. fin.

Sed quero quomō. potuit effici iste monachus vacante monasterio cum sine abbate non pōt. quis monachari. fm. ali quo monasterio. pro hoc. xviij. q. ij. nullam. et in. c. porrectum. de reg. Sol. dicit Jo. an. q. pōt. intelli gi tex. dupliciter. Primo q. iste fuit effectus mo nachus alterius monasterij: et hoc casu cessat con trariu. Secdo pōt. intelligi q. fuit effectus mona chus istius monasterij vacatis: et tunc ad contra rium responde. quod pcedit quādo receptio mo nachi spectat ad solum abbatem quo casu vacā te monasterio potestas non transit in capitulu. Sed hic poterat spectare recepto ad abbatem et conuentuz. simul quo casu potestas residet in mo nasterio vacante: vt est hodie tex. nota. in capi. fin.

Tollere substantialia. Adde pereundem consi. lxxvi.

Excommunicans obligatur. Adde Cal. consi. xij. de reg.

Anto. Franc. Circa hoc an. exco. catus obligetur religioni et possit monachari. vide Bal. in. l. qui sub pretertu. C. de sa. san. ecc. et vide Jn no. in. c. cum illoru. de sen. excō. et an. possit. d. here. matrimonium carna le. hebet. in. c. significasti. de eo q. du. in mat. quā. pol. per adul. et in. c. si vero. de sen. excom. vbi probatur q. sit. et etiam alios cōtractus facere de quo per. d. Car. in. c. veritatis. de do. et cōtu. et. c. significasti. qui mat. ac. po. et in cle. i. de prim. et per Spe. in ti. de spōsa. in. s. i. ver. sed nungd. et per glo. in. c. nullus. de conse. dist. iij. et per Archi. xcy. dist. in. c. allud. et xxvii. q. d. i. et in. c. no. opz. et an. possit. facere eleemosynam vel soluere decimas an. oblationes. habetur per Jnn. in. c. cu. voluntate. de sent. excom. et no. in. c. ex transmissa. de decimis.

Conachari. Adde quod vol. Cal. consi. xvi.

c. qm. 3. in prin. et quod ibi no. in apo. no. ad eu. nu. xij. j. de prob. et hip po. de mar. sing. ch. incip. clausula summarie.

Anto. Francisc. Utrū inferior a principe etiā si sit legat. de late re possit cōmitte re cam. cu. cla. vt cognoscat summa ris et sine strepitu et figura iudicij. vidēdū. ē. p. d. car. in. cle. ij. de iud. q. xxxvii. et se. et per gl. in. c. fin. in xbo. figura. de her. in. vi. et p. pau. de ca. in. 2. l. suo. xciij. i. q. b. locis. et clndif. q. non. q. tales clausule p. inferio re a pñcipe appo ni non pñt. in re scripto. et hnt. etiā. p. spe. in tit. de ad no. in. s. 2. n. i. x. studeat i sup. cui. tñ. effect. sint ta les clausule. ple. habet in cle. sepe de verbo. signi. et per Spe. in titu. de inquisiti. in. s. nunc tractemus. in x. quid igitur. et p. Bar. in extra ua. ad repri. in x. sine figura. et ha betur p. Oldr. in cōsilio. cxxv. et per Bal. in. l. iudices. C. de iud. et p. Jo. de imo. in. c. dile cti. de indi. dicūt tamen domini d. Ro. idē. c. xxxv. et cclxxvii. q. d. quis causa com mittatur vt sum marie procedat: tamen debet ser uari termini sub stantiales: licet il li possint abbre uiari quod est no tandum.

et idem dicendum est in suspensione iuris seu canonis. nam si canon suspenderet aliquem simpliciter celebrando officium irregularis. ut in c. j. in fi. de re iudi. lib. vi. et in c. cum medicinalis. de sen. excō. lib. vi. et vide per Jo. an. in d. c. j. differētia ergo consistit in hoc utrum sit quod ligatur excoicatione maiori vel suspensione maiori an minori. nam primo casu siue sit ligatur a iudice siue a iudice non potest nec eligi nec eligere: ut in c. cum dilectus. de consue. et quod ibi plene not. In secundo casu potest eligere sed non eligi. ut in d. c. si celebrat. **¶** Qualiter autem cognoscitur excoicatione maior vel minor? seu suspensio. dic primo quod debent inspicere verba excoicatoris seu suspēdētis. et si important effectum excoicationis seu suspēdētis dicitur excoicatione maior alias minor causa enim cognoscitur per effectum. in dubio enim appellatione excoicationis vel suspensionis intelligitur de maiori. de quo dic ut no. in c. pen. et quod ibi not. de sen. excō. **¶** In glo. fin. in fi. dicit Jo. an. et bene quod istud arg. non colligitur hic: quia nihil erat hic inutile: et dicit quod regulariter non vitiat utile. per inutile. b. de hoc. tamē dic ut plene no. in regula utile de reg. iur. lib. vi. vide quod dixi in his que explicantur ab universitate vel a singularibus an vitietur totus ex eo quia aliqui erant inhabiles. in c. cum super. j. de offic. deleg. et in d. c. fi. de procu. et per ibi utrobique not. determinatur materia hic tractata per Innocentium.

1. **¶** Adherita cause si non possunt probari in curia: debent committi in partibus.
2. **¶** Adversus alicuius sunt inquirendi in loco ubi diu ille fuit versatus.
3. **¶** Electores non possunt ius eligendi in alium compromittere: vel aliquem extraneum admittere: nisi omnes nemine discrepante consentiant. Consensus mutuus importat neminem discrepare.
4. **¶** Canonici tantum faciunt capitulum et non alii existentes in ecclesia: sed positi in aliqua dignitate.
5. **¶** Absentes possunt committere voces eorum in unum solum.
6. **¶** Collegia plura si conveniunt ad aliquid faciendum: an computentur voces per capita vel per collegia.
7. **¶** Electio et postulatio si simul concurrunt que preferuntur. 14. Adversus pars duplo importat duas partes totius. 13.
8. **¶** Episcopus non transfertur ad alium episcopatum: nisi primum episcopatum renuntiet.
9. **¶** Confessio non potest per dominum revocari etiam incontinenti nisi probet de errore. et idem in confessione propria.
10. **¶** Instrumentum transumptum sine solennitate non facit fidem.
11. **¶** Habens potestatem eligendi una cum aliis potest etiam non impeditur constituere procuratorem de consensu aliorum qui possunt ob stare ut unus ex ipsis faciat procuratorem.
12. **¶** Capitulum non succedit prelato in his que habet prelatus ratione consuetudinis vel iuris specialis.
13. **¶** Patriarcha est maior archiepiscopus.
14. **¶** Approbatus ad unam dignitatem: an videatur approbatus ad aliam ubi requiritur eadem idoneitas.

Scriptum. **¶** Habet materiam subtilem et difficile. intantum quod gl. et alii dixerunt extra eam hoc. c. continere potius quandam provisionem quam munus: iste tamen intellectus contra non tenet: quia si enim hec decretalis esset hic superflua: contra id quod habet in proe. s. et intelligendo quod contineat ius cōe potest sic summiari inherendo verbis literis. **¶** Si postulatio cum electione concurret et numerus postulantiū est duplo maior et postulatus est idoneus: postulatio admittitur reiecta electione. Si vero indignus est hoc maior pars postulantiū ignoraverit postulatio et electio reprobat. Si vero sciebat et electus est idoneus confirmatur electio: et idem si numerus postulantiū non est duplo maior. h. d. ut dixi inherendo simpliciter verbis literis: sed debet terminari et distinguere. ut j. subiciā. **¶** Dividitur principaliter in quatuor partes. **¶** In prima ponitur arēgā seu exordium decisionis. **¶** In secunda ibi sane. narrat factum electionis et postulatiōis. **¶** In tertia ibi: verum quod ponit commissionis causam. **¶** In quarta ibi: per apostolica scripta. commissionis formā. Et hec ultima pars subdividitur. quia prima ponit processum quem faciet delegatus partibus inuitis. secunda ibi. et si partes ponit distinctionem quam faciet si partes consentiant quatuor casus declarando. et secunda est ibi quod si tertia ibi: si vero. quartus ibi: nisi. **¶** Et pro intellectu literis incipe a primo casu. In ecclesia constantinopolitana tunc vacante erat. xxv. canonici omnes habentes vocem in electione que tractantes de substitutione futuri patriarche mutuo consensu conveniunt ut ad electionem faciendam admitterent. vii. propositi per se aut per procuratores. Item quod admitterent duo procuratores per singulis partibus ecclesiarum conventualiū: ita quod quilibet partem haberet vocem in electione et tunc temporis ecclesie quatuordecim habebat. xvi. platos. Item quod omnibus deputatis omnes erant. xlviii. voces quarum. xvi. elegerunt plebanum sancti pauli venetis. vii. x. propositi. et ix. canonici. xvi. plati. et sic numero. xxxii. postulaverunt archiepiscopum eradinē. in patriarchā. vigore huius discordie partes constituerunt se apud romanum pontificem: quoniam in curia non potuit fieri fides de meritis electi et postulati nec de studiis seu zelo eligentium et an propositi et plati fuissent admissi de consensu omnium nec etiam plene de numero eligentium et postulantiū: papa commisit hanc causam decidendam cuidam notario suo. i. pro notario: cui primo mandavit absolute de meritis et de idoneitate ipsius

electi et postulati diligenter ingreret venetis ubi nati fuerunt et diutius versati. de studiis autem seu zelo ipsorum eligentium et postulantiū et generaliter de omnibus que possent illam causam instruere deberet fieri inquisitione apud constantinopolim. ubi celebrata fuerit electio et postulatio. et ista fuit prima pars commissionis in qua non continebatur decisio cause ita quod etiam partibus inuitis commissarius iste habebat facere istam inquisitionem ut refert papa. **¶** Diffinitionem vero cause commisit papa isti protonotario sub additione si partes consenserint supplere secundum unum intellectum. quod iste commissarius diffiniret. ita quod partium consensus hic requirebat respectu facultatis diffinitionis. simile in c. dudum. s. e. vñ si partes dixissent diffinitioni fidei haberet dominus iste ingreret et causam remittere ad papam decidendam. si autem partes prestant consensus: et iste diffiniret. papa dat isti commissario suo modum et formam decidendi: in qua determinat quatuor casus put habet in tex. quos j. una cum aliis reassumam. **¶** Not. i. ex prin. iuncta gl. deci. quod quatuor patriarchales sedes designant quatuor evangelistas: et quare evangeliste figurant per aialia vide bo. tex. in proe. cle. hoc enim in antiqua compilatione sequebatur in circuitu ratione sedis patriarchalis quatuor sedes esse debere. **¶** Not. ibi. plena oculis. quod prelati debent esse oculis pleni et dic oculis discretiōis tam in temporalibus quam in spiritualibus. pro hoc. xxiij. di. in c. q. ep. s. Item debet habere sex alios per quas designant sex leges. s. naturalis: mosaica: prophetica: evangelica: apostolica: et canonica. **¶** Tercio no. quod eligentes et postulantes per electionem et postulatiōis causam persequi: quatuor electi et postulati non postulet. de quo vide quod no. Inno. in c. h. de pces. pbe. **¶** Mo. iij. in x. verum. quod ubi de meritis cause non potest fieri in curia plena fides debet committi in partibus. **¶** In v. quod an confirmatione electionis vel ad missionem postulationis debet fieri inquisitione de meritis electi et firmati et postulati et zelo et animo seu studiis eligentium et postulantiū: et respectu electi et firmati debet fieri inquisitione ubi nati fuerunt et diutius versati. nam ibi melius habet morum notitia. facit. xix. q. ij. in c. due. et s. eo. post. respectu vero ipsorum eligentium et postulantiū fit inquisitio in loco ubi celebrata fuerit electio et postulatio. **¶** In Mo. in x. et si partes consenserint. ibi: ibi de mutuo consensu se consensu quod electores possunt cōi consensu cōicere extraneis ius eligendi in electione que iminet finem. nam quemadmodum possunt totam potestatem in compromissarios transferre. ut in c. causam. et in c. in causis. s. e. cum si ita et forti debet posse cōicere potestatem aliquibus ut una cum eis colligat. dixit tamen hic Compo. not. verbum quod ad hoc ut extraneis cōiceat istud ius eligendi oportet quod omnes electores consentiant. unde vno discrepante non potest aliquis admitti ut habeat vocem in capitulo: quod interest cuiuslibet ne forinseci admittantur cum ex hoc diminuat cuiusque potestas. pro hoc facit iste tex. in ver. mutuo consensu. ad idem facit. c. quod propter. j. eo. et s. eo. c. in causis. ubi leg. et no. quod nec compromissum potest fieri nisi omnes electores consentiant. vñ vno dicente impedit compromissum quod sit iudicium cuiuslibet singuli ex translatione potestatis in compromissarios. et ex hoc collige quod maior pars universitatis non potest aliquid statuere in preiudicium iuris singulorum. dicit tamen Compo. quod maior pars possit iura minorum parte aliquos admittere ad consulendum: sed non quo ad eligendum. arg. in c. obeuntibus. lxxij. di. nam per hoc non fit preiudicium alicui: immo iura consulunt ut adhibeant consiliarios: ut in d. c. obeuntibus. et hoc bene non. nam non solum preiudicium in actu electionis: sed etiam in aliis explicandis per quolibet universitates seculares vel ecclesiasticas. militat enim semper ratio prealle. Ex hoc etiam inferitur quod in concilio generali possunt prelati de iure habentes vocem decisionem admittere simplices clericos alias voces non habentes. Sed utrum possunt admittere aliquibus discrepantibus: distingue ut s. dictum est: vñ puto quod quilibet natio per se posset aliquos admittere ad consulendum vel decidendum secundum distinctionem predictam. et qui sunt de iure habentes vocem decisionem vel consultivam in concilio generali dicam plenius in c. graue. j. de preben. in lec.

Zacharias.

¶ Adversus vel minor. Adde no. in ca. si celebrat. isto tit. et c. psonem. et c. statuimus. de sen. exc. lib. vi. p. quod bo. glo. xi. q. ij. multos. et ea. causa. et c. excellētissimis.

¶ Inutile. istud brocardum examinatissime bar. et doc. in l. i. s. sed si mihi. ff. de ob. Zeneas falco. Anto. Francisc. Adde Bart. ad istud brocardum in l. grece. i. s. illud. ff. de fide iusto.

¶ Sebast. Sapia. De hoc. vide Bar. in l. si quando sponsum. ff. de do. iter vi. et vxo. cum allegatis remissionem per Alex. i. l. certi codicilio. s. qm. ff. i. cer. pe. ubi roma. iducit ad aliquas questiones. vide etiam Abb. in c. cum tēo pore. j. de arb.

¶ Sebast. Sapia. Oculis pleni. de duplici oculo mentali et corporali vide glo. in c. q. rundam. de elec. li. vi. vide Arch. in ca. p. humani. de hom. lib. vi. zacharias.

¶ Cōi consensu. Adde ad dāda. i. trac. de ele. pte. i. c. xliij. et in gl. in x. habeat. ubi al leg. Mo. in c. quod propter. s. vñ saltem. j. eo. et Inno. in c. innotuit. i. fi. j. de arbi. quibus adde gl. bar. bal. And. et Saly. in l. institutio talis. ff. de codi. instit.

Sanonmi. super Prima parte primi.

a Zacharias. **C**oces constituentium. Adde an tales procuratores diuersorum poterunt diuidere voces quas ex pluribus habent. dicit Host. q. siue habeat in mandatis nominandi certos et ex pluribus diuersos siue simpliciter sit datus poterit in diuersos nomine diuersorum presentire sicut Host. in c. mulieres. j. de sen. excō. S3. dicitur quod verius est tenet Inno. et Ber.

Copo. q. pbat p. text. in c. sicut. xl. disti. et in l. nemi nem. ff. de lega. ij. Et rō est q. si in diuersos consentiret votadiuersa ita incertavideret cū nō appareat an ne pl^o in istū q. i ad iū declinat. q. opin. est hodie approbata p. ca. si quis iusto. s. porro. e. ti. li. vi. et i. d. s. porro. adde Archi. post tex. gl. d. Det. de ancha. et Phil. frā.

Sebasti. Sapia.

b Clerus totus. vide ange. et imo. a in l. liber. hō. s. ti. tius. ff. de her. in sti. vbi dicitur p. l. lū tex. q. si rector et vniuersitati scholariū dat potestas eligendi notariū tātaq. voces habet rector sol^o q. tū tota vniuersitas. vide d. abb. i. c. pastoralis. s. de rescr. vbi aliq. dicit ad declarationē eorū q. dicit hic et vide d. Bas. in l. si. col. v. C. de impuber. et alijs sub st. vbi allegat etiā q. hic dicunt et eundē in l. si te stamēto. ff. de vulg. et pup. zacharias.

c Differentiam. Nunqd antē sub verbo electio cōprehendat postulatio. vide Sel. in c. i. nostra. col. xx. in. xxx. correlatio circa fin. s. de rescript. zacharias.

d Incontinenti b. reuocari per dominum. Tu adde istū articulū et totā forme materia reuocationis confessionis esse p. me examinataz in apostil. meis ad istū. c. p. inquisitionē. in ver. q. d. no. in no. add. nu. x. s. eo. ritu.

Sebasti. Sapia.

e Erroze confessionis. Vide no. p. bar. i. l. nō solū. in p. ff. de pcur.

Clot. q. in lectione patriarche v. l. epi ppositi et alij prelati ecclesiarū cōuentualiū nō habentes vocē possunt admitti de gratia vt hic. et in eo iste text. ponit prepositos et platos ecclesiarū cōuentualiū: vt distinctos colligit q. tex. iste loquitur de prepositis nō habētibus collegiū sub se. alij essent prelati ecclesiarū cōuentualiū nec diuersificarent a prelati. vñ pōt iste tex. intelligi de ppositis q. solēt esse in ecclesijs cathedralib^{us} habētib^{us} ibi simplicem dignitatē vel personatū seu beneficium simplex prout consuetudo varia viget in diuersis ecclesijs. Et ex hoc intellectu et ex tex. no. q. ppositi q. alij nō sunt canonici nō habēt de iure vocē i capitulo soli em habentes ius canonie faciūt capitulum et vñ corpus cū episcopo. vt in c. nouit. et ca. q. to. de his que fi. a pla. disti. in. c. ij. de inst. nisi aliud habeat consuetudo: vt le. et not. in. ca. cum olim. de re iur. **C**l. Mo. ibi: et duo alij. q. plures electores possunt cōstituere vñ vel duos procuratores qui habebunt tot voces quot sunt voces cōstituentium: vñ pōt vnus procurator habere. x. voces vel plures si tot electorū sustinet vices. et idē dicendū in cōcilio gñali vel puinciali possūt em ex causa cōstitui procuratores pro absentib^{us}: vt dicam in d. c. graue. **C**l. Mo. ibi: totq. tunc temporis et. q. vbi diuersa corpora cōiungunt in vñ ad aliquē actū explicandū nō vt diuersae vniuersitates sed vt faciant vñ corpus cōputant voces per capita et nō sicut corpora. et in hoc tene menti istum tex. hic em dūeniebāt tria corpora. erat em capitulum per se. Item vniuersitas prelatorū. ecclesiarū cōuentualiū et prepositi. et tñ ad validitatem electionis non requiritur maior pars corporū sed considerat numerus singulorū: q. d. non cōtinuit ex alio nisi q. nō cōueniunt vt diuersa corpora sed vt faciant in hoc actu vñ corpus simile cū conueniunt homines diuersorū officiorum vigore alicuius statuti ad aliquid explicandū. nā si cōueniunt in illo actu vt vñ corpus satis est habere maiorem partem singulorū: l. nō cōueniat maior pars ipsorū. corporū sec^o dic q. diuersa corpora conuenirent ad aliquē actū explicandū tanq. corpora diuersa: non autē vt faciant tunc vñ corpus. nam ad validitatem actus nō sufficit tunc maior pars singulorū sed op^o q. conueniat maior pars ipsorū corporū vt si sunt tria corpora: non veniat saltem maior pars duorū corporū. et pro hoc vide bo. tex. iuncta glo. in ca. pastoralis. i. rñ. de rescript. et quod ibi dixi. ideo nō dicit hic Joā. and. q. si electio spectaret ad certū prelatum pro tertio parte: et ad capitulum pro alia tertia parte et ad clerum ciuitatis pro alia tertia parte: nō sufficit ad validitatem electionis q. electus habeat totum clerum et minorē partē capituli: licet ipsi sint plures numero et q. in hoc exemplo non concurrat nisi vna vox. q. clerus totus nō habet nisi vnam vocem: capitulū vero aliam: sed non pōt dici capitulū vbi non est maior pars. vt in c. i. de his que fi. a ma. par. capi. Item si prelatus et maior pars capituli eligerent vñ. et clerus cum reliqua parte capituli eligerent alium: valeret electio facta a plato et a maiori parte capituli: l. in numero personarū isti essent pauciores alij: q. vt predixi hic habetur respectus ad corpora et non ad capita personarū. idem dicendū hodie in cōcilio gñali: nam proceditur per nationes: et sic per corpora: nō autē per capita: op^o em ad validitatem actus q. concurrat maior pars nationū: l. forte in maiori parte nationū essent pauciores numero vt q. forte alie nationes dissentiētes sunt plures in numero personarū. et hoc bñ no. Ex varis autē circūstātis. poterit comprehendī an isti conueniant vt diuersa corpora aut vt faciantes vñ corpus si em dantur voces in vñ nō potest dici

7 nisi vt cōueniāt tāq. in vñ corpus. **C**l. Mo. et tene mēti semp istū tex. quo ad principales sui materiā q. vbi cōcurrūt electio et postulatio in eadem ecclesia data idoneitate electi et postulati pferit postulatio si est facta a duplo maiori parte capli: alij pferit electio: l. nō sit facta a maiori pte capli. et dicit facta a duplo maiori pte q. si est facta a duob^{us} pti bus capli. vt puta si ex. xxx. canonicis. xx. postulāt. et x. eligūt. vñ requiritur excessus vltra duas partes. et sic ista xba maior pars duplo alij bi declarant vt importēt duas partes totū: vt habetur in simili in ca. licet. s. e. in. c. indemnitate. j. c. li. vi. tenet Jo. an. in. c. si q. j. e. li. vi. in nouel. sentit Inno. hic quare autē pferatur hec electio facta a minori parte capi. contra. c. q. propter. j. e. dicit statim cū glo. **C**l. Mo. ibi postulatio nem admittas iuncto tex. ibi: et electionē cōfirmes vñ differe ntiā inter electionē et postulatiōē. nam postulatio nō cōfirmatur sed admittit et hec admissa habet quasi vim electionis et cōfirmatio nis: sed electio cōfirmatur diuersitatis ratio est q. postulatio innitit gratie nec per eā innitit matrimonii spirituale: sed est quedā precuz porrectio apud principes vt de postulato pvideat. vt dixi in. c. i. et sup rubri. de post. prela. sed per electionē innitatur matrimonii spirituale. vt in. c. cū inter canonicos. s. e. et in. c. si. de transla. epi. et acquiri ius electo. vt no. glo. in. c. quāto. lxij. dist. nam electores consentiūt in electū tanq. in sponsum nō sic faciūt postulātes quia postulatio fit de eo q. de iure cōi propter aliq. impedimentū nō pōt ecclesie pferri. de quo vide q. d. plene dixi in. c. si. de post. prel. vbi plene dixi qui debeāt eligi et qui debeant postulari. **C**l. Mo. ibi ipsam archiepiscopū absoluit et. practica que hodie seruatur in curia romana in translatione episcopū porū nam primo absoluitur a vinculo ecclesie sue cui matrimonialiter est alligat^{us}. vñ. q. j. sicut et postea pferit ecclesie ad quā transfertur. simile habetur in. c. bone. el. ij. de post. pla. in. c. post transla. de renū. et hec practica est de iure. vt no. Jo. an. in regula q. alicui gratiose: in mercu. nō em pōt de iure alteri ecclesie pferri remanēte priori vinculo. q. sicut cōiugatus non pōt consentire in secundā vxorē nisi absoluitur a prima: ita nec epi cōsentire in secundā cōiugem spirituale nisi absoluitur a prima. p hoc. d. c. sicut. vñ. q. j. et c. nisi cū pridē. de renū. dicerē tñ q. alio nō expresse trāsferēdo postea vñ epū ad aliū epātū: tacite videt ipsum absoluerē a priori vinculo: nisi aliud exprimat. arg. opt. in. l. illud. ff. de acqui. here. et in. c. cum renūtiatur. xxxij. q. i. tenet glo. quā no. in. c. relatio. xxi. q. j. alia que possent colligi ex aliqua parte. c. examinabo ple nins super glo. ideo plura hic non colligo. **C**l. In gl. i. ibi sine aliquo intervallo. no. sing. istam gl. iuncto tex. q. d. cōfessio procuratoris nō potest incōtinēti reuocari p dñm aliter de errore cōfessiois nō edocto. idem die de cōfessione propriarū habes gl. no. et mēti tenendā. in. c. si. de iure iur. lib. vi. in ver. iusta. et in. c. apud. xxx. q. d. i. Et intervallo. aut nō pōt reuocari cōfessio ppria aut procuratoris nisi doceat de errore de quo dicendum vt in. c. si. de cōf. et sic alio modo posset itelligi ista litera q. d. fuit reuocata ex intervallo docto tamē de errore. **C**l. S3 op. extra glo. videtur enim quod sufficiebat instrumentū ad fundandā intentionem postulantiū. habet enim parē vim cum testib^{us}. vt in. c. cum Jo. de si. instru. et in. l. in exercendis. C. eo. tit. Sol. multiplex datur hic per docto. nam primo potest itelligi quod istud instrumentū nō erat originale sed transumptū sine debita solennitate. et sic non faciebat si dem vt in. c. i. de si. instru. que solutio mihi nō placet per tex. ibi publicum instrumentum vel secundo forte ex aliqua parte eligentiū aliq. canonicum obiciebatur contra illud vel tertio licet per instrumentū constaret de numero postulantiū non tamē constabat an prepositi et prelati fuissent admissi ad eligendum mutuo consensu electi: nec per id de peritia electi et postulati nec de studiis eligentiū: merito papa nō obstante illo instrumento commisit causam prout habetur in tex. **C**l. In glo. in verb. consenserint. in si. itellige istam gl. sicut ea que dicētur in gl. in verb. cōfirmes. nam glos. hic dixit ista verba sequendo op^o. suam quod ista decre. contineat quandā specialem prouisionem et non ius cōmune sed tu dic vt dicitur in preallega. glo. **C**l. Glo. in ver. per alios in si. hec gl. sentit q. isti tres erant impediti. et ideo potuerūt procuratores constituere. Host. dicit quod not. q. duplicē gratiam capitulū fecit istis extraneis. primo quia admiserunt eos ad eligēdū. secundo vt possint per alios interesse. et idē sentit hic Inno. dices quod sicut impeditus pōt de iure procura. cōstituere. vt in. c. q. propter. j. e. ita nō impeditus consentientibus electorib^{us} vt hic. et tene in hoc sem per menti istum tex. iuncto. d. Inno. et Hostre. q. d. electores possunt facere gratiam vt non impeditus constituat procuratorem. facit quod in simili not. Joā. and. in regula quod alicui. in mercu. vbi tenet q. d. licet inuito collegio non possit quis constituere procuratorem nisi aliq. de ipso collegio tamen potest capitulum cōsentire: vt cōstituatur extra neum. Quid autem vbi non est seruanda forma. c. q. propter. vide q. d. dixi post Jo. and. in. c. cōstitutus. j. de app. **C**l. In gl. in ver. duo. ibi singulariter pro quolibet. vult dicere q. d. habebāt isti procuratores tot voces quot erāt prelati qui erāt. xvi. s. m. gl. et ideo dicit q. d. erāt sexdecim quia ex quo electus habebat sexdecim canonicos electores: et postulātes habebāt. ix. canonicos. vñ. prepositos et oēs prelatos non poterāt habere duas partes nisi plati ad minus fuissent. xvi. q. vñ. prepositi et ix. canonici constituunt. xvi. vnde ad faciendum. xxxij. voces requi rantur

12 runtur alie. xvi. et hec computatio facit pro intra dicendis. ¶ In gl. in ver. totq. tunc temporis in fi. no. bene ista gl. qua sequuntur cōter doc. et maxime l. dōst. q. dixit q. i. his q. cōpetūt p. latis rōne cōsuetudinis maxie cōtra ius inducte nō succedit caplin sede vacante. secus in his q. p. petūt de iure cōi quo casu loquūtur cōtraria alleg. in gl. et idē dic. de his q. cōpetūt prelato alio iure spali. nā nec illis succedit caplin: vt in. c. verum de fo. cōpe. et vide qd ibi dixi et tene mēti in hoc istū tex. iuncta glo. vt si aliquid gratiose pcedit prelato illud nō trāseat in capitulū sede vacante. ¶ In glo. in ver. duplo maiore. ibi nisi due partes no. gl. nā tacite exponit tex. in eo qd facit mētionē de numero duplo maiori. nā d. du. plo maior qn cōcurrūt. p. illa parte due partes vniuersitatis: vt. s. dixi. et de materia huius dic vt statim dicam in glo. seq. et in fi. glos. et de hoc vide bo. tex. in. c. si qn. j. eo. lib. vi. ¶ In gl. i. ver. cōfirmes. hec gl. cōcludit in effectu qd hec decre. in duobus nō cōtineat ius sed quāda. p. uisionem pape speciale qui debebat sortiri effectū ex cōsensu partiū dū. ragat. ¶ Sumo in eo qd electio hic facta nō a minori parte capituli cōfirmat qn stipulatio non fuit facta a duabus partibus. Scōo in eo qd hec postulatio videtur admitti de iure cōi. nam postulatio semp innititur gratie etiam si sit facta ab oibus vel a duabus partibus: vt leg. et no. in. c. pe. de post. prela. et hac tenuit Guil. na. Sz hunc intellectum facit tex. s. in proemio. vbi dicitur q. hec cōpilatio fuit facta refecatis oibus superfluis: licet nō p. tineat ius cōe. et q. cōsensus ptiū solū adhibet hic quo ad decisionē nō quo ad modū decidendi. Et ad contraria quibus cauē non valere electionē. nisi fieret a maiori parte capituli. respondet Inn. q. illa regula nō procedit. qn electio concurret cum postulatione. tunc em seruari debet. q. hic dicitur q. si postulatio non sit celebrata a duabus partib. d. cōfirmari electio facta a maiori parte q. tertia pte. Vel pōt dici et scōo fm eū q. regula ista nō fallat hic quia iura p. traria dū dicūt de maiori et seniori parte dictio et. d. exponi pro i. quasi sentiat sufficere ad validitatē electionis q. fiat a saniori parte licet non a minori numero. hoc tū vltimum cōter nō recipitur: quia cum iura requirāt cōter illa duo copulatiue esset inproprie et extorquere literā: exponere et pro. i. p. hoc adduco tex. sing. in. c. ecclesia el. j. eo. vbi intantum requiritur maior pars respectu numeri q. non valet electio facta a maiori parte partiū cōparatione minorū sed debet fieri a maiori parte totius capituli. ad idem. c. j. de his q. fi. a ma. par. capi. et l. qd maior. ff. ad mu. doc. tū sequuntur primū dictum Inn. vt hec decre. cōtineat ius hodie obseruādū in similib. casib. Et vt clare habeatur materia huius. c. videam. p. io illos quatuor casus q. expresse dicūt in tex. et p. r. videbim. magis dubitabiles per quorū decisionē declarabit intrinsece materia huius. c. ¶ Sum. casus ex decisio hic est quod si postulatio est facta a duabus partibus data idoneitate p. sone postulati et seruata forma debita d. admitti postulatio et reſci electio facta a tertia vel minori parte. Et rō hui. casus est: q. potētia capitularis seu vniuersitatis cōsistit in duabus partibus. vnde in tertia parte nō est aliqua virt. capitularis: vt in. l. nulli. et l. plane. ff. qd cuiusq. vniuer. no. adeo qd a principio vniuersitas pōt ex duabus partibus cōstitui vt in iuribus p. alleg. et dixi plene in. c. cū nobis. s. eod. vnde licet postulatio sit via extraordinaria et electio ordinaria tū ex quo virtus capitularis insequit illā viam extraordinariā illa est preferēda. et hoc sentit gl. p. cedēs post. p. m. Nec ob. q. postulatio innitatur gratie: q. per istū tex. nō tollit in aliquo ius superioris hic em nō d. q. superior nō teneat admittere postulationē. vnde poterit superior reſcere si nō vult gratiā facere. et sic tollitur cōtrarium quod gl. hic formabat circa fi. vide tū ad materiā bo. glo. in. c. cupiētes. s. pe. j. e. lib. vi. que dicit qd si postulatio sit ab oibus partib. vel ad duab. et ex cā puta necessitate vel vtilitate ecclesie: tūc postulatio a gratia generali dependet de qua in. c. sedes de rescri. vnde dicitur iniuriā facere superior eū nō admittēdo. si vero nō est facta a duabus partib. vel non ex causa: tunc dependet a gratia speciali. et dic ibi plenius no. ¶ Scōs casus qui deciditur est quod si postulantēs nō faciunt duplo maiorem numerum preferē electio si est facta de idoneo. et sic innuit q. electio facta a minori parte capituli ex quo est facta a maiori tertia pte venit cōfirmāda. et iste est casus difficilis ppter regulas iuris resistentēs de quib. s. Sz dic q. ratio decidēdi de iure potuit esse qd nō datis duabus partib. postulantū nō est ibi reperire potentiā capitularē: sed aliqd de virtute capitulari reperitur nunc in parte eligentiū cum habeat aliquos de duab. partibus. et habito respectu q. p. uidēt ipsi ecclesie p. viā ordinariā et meliori modo quo fieri pōt. s. cōsentiedo in electū tanq. in spōsum alijs p. sistētibus in via extraordinaria: preferēda est merito ipsa electio vt citius prouideat ecclesie viduate: quasi imputādū iit maiori pti capli q. elegit viam extraordinariā et persistit in ea. tū negari nō pōt qn decisio isti casus cōueniat cōibus regulis iuris: sed potuit emanasse rōnib. predictis: p. fertim in fanorē ecclesie ne diu remaneat sine pastore. et hoc facit ad alia. j. dicēda. ¶ Terti. casus qn postulantēs faciunt duas partes sed postulatūs ignorātib. postulatib. erat indign. et tūc d. reprobari postulatio: q. facta de idigno: et electio a tertia pte vel minori nō d. b. casu cōfirmari: q. cū due ptes postulatēs. nō sint puate tota p. tās capitularis nō remāsit in eis vt in. o. l. nulli. et l. plane. ¶ Quart. casus est qn oēs postulatēs aut maior pars postulauit sciēter indignū et electio

a tertia parte est idone. et tūc debet electio cōfirmari vt hic et in fi. litere et istius casus est difficile videre cām quare p. firmet electio facta a tertia pte vel minori: cū vt. s. dixi. i. tertia pte nō ē aliqua potētia capitularis. ¶ V. l. si. quā multi. nō habent que est sup. xbo cōfirmes. sentit et bene iudicio meo q. ideo cōfirmat hoc casu electio q. reperitur facta a maiori pte illorū q. habebāt ius eligēdi: vide Inn. hic et expresse nō colligatur ex l. ra cum tex. in hoc nō reddat rōnem: colligat tū tacite ex cōputatione quam. s. feci. nā electores erāt xvi. et postulatēs ad plus erāt. xxx. maiori parte postulatiū postulante sciēter indignū nō potuerūt ignorātes esse vltra. xv. q. ad minus. xv. postulauerūt sciēter indignū: als ipsi fecissent maiore partē. ex. xxx. reperit ergo hoc casu electio facta a maiori pte oīm q. habebāt ius eligēdi: q. postulatēs sciēter indignum sunt p. uati: vt in. c. j. s. de postu. p. la. remāsit q. tota p. tās penes alios ex quib. electores erāt plures numero cū essent xvi. vñ decisio huius casus cōuenit cōibus regulis iuris. ¶ Sed dubiū est et sit iste qntas casus vltra tex. maior pars duar. postulatiū postulauit sciēter indignū s. illi q. postulauerūt ignoranter sunt plures numero q. eligētes pone exēplū extra terminos l. re q. ex. xv. q. erāt i caplo duo elegerūt. et postulauerūt indignū ex qb. maior pars sciēter postulauit ita q. ignorātes saltē erāt qtuor q. sunt numero plures q. duo q. elegerūt: nunqd isto casu deat p. firmari electio ex quo postulatio fuit facta a duob. partib. et maior pars postulauit sciēter indignū. Inn. d. q. isto casu sunt reproba. de electio et postulatio cū electio nō sit facta a maiori pte ius habētū. vñ fm eū pōt dici q. obiecta subtilitate stādū sit simpli. xbis hui. l. re. q. d. qd sit electio cōfirmāda: cū tex. hic simpli. dicit electionē cōfirmāda cū maior pars postulatiū postulauit sciēter indignū qd tū vñ absurdū s. d. post. q. sequeret fm istum vltimū intellectū q. si ex. xl. postulatiū vñ solus elegisset. et xxi. postulatiū sciēter indignū q. electio vñ cōfirmaret in p. iudiciū. xxi. q. postulauerūt ignorāter indignū. pōt tū dici fm eū q. tunc ignorātes faciūt electionē reſci cū p. stituūt numerū duplū maiore respectu eligentiū et ita recitando transiit simpliciter Jo. an. Et do. an. vñ velle nō curandū q. electores hoc casu sint pauciores numero q. ex quo maior pars postulatiū peccauit p. tās em accrescit oib. tā ignorāter postulatiū q. post eligētib. et sic electores sunt vltra tertiā pte habito respectu ad p. tātē que eis accreuit. Aduerte quia hoc esset extēdere s. casum p. dictū vt electio semp p. p. ferat qn postulatēs nō p. stituūt duas ptes q. et sensit cōpo. sed p. fecto nullo iure p. bat hic nā iste tex. fundauit se sup. maiori pte sciēter postulatiū indignū habēdo respectū ad cōputationē supra factā q. electores remanebāt plures numero respectu oiz apud quos residet p. tās ideo electio d. cōfirmari p. cōes regulas iuris: q. nolunt neq. electionē neq. alia vniuersitas negotia habere vim et effectū nisi explicetur a maiori parte. Nec ob. id qd dcm fuit in scōo casu: q. cū ille sit exorbitās a iure non d. ad alios casus trahi: vbi saltē nō est oimoda et eadē rō: q. nō d. ius correctoriū extēdi: vt in. l. qd vero. s. ff. de legi. et p. gl. in. c. j. de tēp. ord. li. vi. p. cedit em casus scōs qn a principio postulatio nō fuit facta a duab. partib. s. qn postulatio sit a principio a duab. partib. s. iuris fictione illi q. postulauerūt sciēter indignū nō debeant p. putari in numero: tū negari nō pōt quin in facto in pte postulantiū p. currāt due ptes ideo non d. admitti electio facta a tertia pte cū habeat in oppositū p. dictionē duarū partiū saltē in facto. nā in multis casibus iuris cōsideratur numerus in solo facto cōsistens s. nō sic quo ad iuris effectū: vt probat in cle. qd circa. de elec. et in. c. indēnitatibus. s. h. eo. ti. li. vi. merito aliud d. esse in electioe qn reperit facta a maiori tertia pte habito respectu ad oēs de vniuersitate qui postulauerūt: q. quando est facta a maiori tertia

¶ Sebast. Sapia. Et ad b. facit qd remediū extraordinariū preferē qn ē potēti. no. bart. in. l. emili. i. prin. per illū tex. ff. de minori. facit tex. cū gloss. in. c. h. j. de in integ. re sti. i. vi. cū allegatis per mod. in. l. in p. nciali. s. j. ff. de ope. no. nū.

Sanonmīta. super Summa parte primi.

Sebasti. Sapia. Confirmari. Vide Bal. in margarita sua in versic. consuetudo. ver. pe. vbi tenet qd electus nō d3 confirmari. si electioni nō interfuerit due partes capli refert simplr et sequit Firmanus in tracta. de epo in scda parte scde principalis. q. xiiij.

Seba. Sapia. Del maiorē. Vide no. p. do. Jas. in. l. ij. col. j. ff. de leg. i. vbi bene valet argumētū asfirmatiue si cōceditur qd est maius ergo qd ē minus nō cōuerso. facit tex. i. l. i. C. d. cōsuli. lib. xij. vbi prior in patricia tu pōsteriori cōsulatu preferit potri in pōsulatu tantū. quē inducūt mod. in. c. clerici. j. de iudic. ad qd. qd licētiatus pōsterius doctōratu prius pferē licētiato prius. et doctōrato pōsterius.

Sebasti. Sapia. a

Wascere. facit tex. quē semp cor di habere debēt prelati in. c. pe. j. de reg. iur. qd nō pōt esse pastoris excusatio si lupus oues comedat. et pastor ne scit.

Anto. Francisc.

Ad istū qdica tur vidua. Dicas qd vidua etia3 d3 qd nūq habuit virū. vt no. bar. in. l. i. ad fi. C. qn impetator iter pu. et vidua. et ea qd habuit virū. sed est factū diuortiu3 inter eos. vt i. l. mulier. ff. de do. in. ter vi. xyro. zno. i. aut. quō opor. episcopo. in. s. i. illd aut qd d3 qd fm cōmēsus loquē di illa pprie d3 vidua cuius vir est mortu3 p ea qd habent in. c. vidua. xxxij. dist. est ita de iur. vtrū si vir illa carnaliter cognouerit. al3 secus h3. d. l. b. no. i. c. ex tenore. i. fi. de fo. ppe. pprie aut rēctie d3 vidua que virū habuit. sed nō h3. et ideo statutu3 loquēs de vidua intelligit pprie de ista que virū habuit etiam nō h3 qd statuta debēt intelligi in casu p priu et vero. vt in l. iij. in. s. hec vba. ff. de neg. gest. et in. l. i. s. si is qd nā rem. ff. de execu.

parte fictione iuris et non quo ad verū numerū. et hanc partē sentit Jo. cal. hic dicēs et bene iudicio meo qd nūq electio facta a maiori pte capli. d3 confirmari. nisi qn2 currat cū postulatiōe qd a principio nō fuit facta a duab3 pti3 nūero. Et ex hoc etiā infert ad sextū casu3 satis etiam dubitabile. pone qd postulatio fuit facta a duab3 pti3. minor pars postulauit sciēter indignū. maior vero ignorāter. nūqd electio sit confirmāda. iste text. vñ tacite a d3io inuere qd nō. qd d3 electionē pfirmāda qn maior ps postulatiū postulauit sciēter indignū. sec3 si minor ps postulauit sciēter indignū. et istud arg. a d3io sensu optime pōt pcedere qn maior ps ignorās facit duas ptes eligētium. puta si ex. xij. habentib3 ius eligēdi duo seu tres postularūt sciēter. al3 vero nūme. vij. postularūt ignorāter. h3 casu non est equū qd pfirmē electio duorū cū remaneat circa ignorātes due ptes respectu eligētium. S3 dubiū est qd si ignorantes nō faciāt duas ptes respectu eligētium nunqd debeat electio confirmari dicit Jo. an. posse dici qd sic p id qd d3 in casu scdo. nam vbi postulatio fuit facta etiā de idoneo a duab3 pti3 pferē electio vt ibi. ergo pot3 pferēda est hoc casu electio cū postulatio sit facta de idigno nec repiat facta a duab3 pti3 cū nō debeāt pputari in nūero illi3 qd sciēter postularūt. Del pōt dici fm enī stādū esse simpliciter verbis hui3 lre cū nō distinguat sed simplr innat qd ex quo minor ps tm deliq nō est electio confirmāda. et p hoc facit qd no. Jnn. et d3 po. qd dixerūt priuatos pputādos in illa electiōe ex quo puatiōne incurrūt. q. d. satis ē qd ista postulatio fuerit facta a duab3 pti3 seu certe ista pñderatio nō est bona. qd si isti puati pputarēt in numero ad effectū repellēdi electionē factā a tertia pte. eodē mō et pari rōne deberēt pputari in nūero qn maior ps postulauit sciēter indignū. et tm hoc est falsū. qd pualet electio facta a tertia pte ex quo maior ps postulauit sciēter indignū. vt est i. tex. d. An. p diuersitatis rōne habuit vñ pñderationē satis debile iudicio meo. dixit em qd qn minor ps duarū pti3 postulauit sciēter indignū. ptās istorū accrescit alijs qui postularūt ignorāter. qd reperit potētia capitularis merito reficit ē electio qd reperit solū facta a tertia pte. h3 qn deliq maior ps postulatiū. tūc ptās illorū accrescit pariter oib3 tā ignorāter postulantib3. qd eligētib3. cū nō reperiat potētia capitularis i alia pte tm. ex quo maior pars deliq. vñ electio virtute ptātis supueniētis ex delicto aliorum reperit facta a maiori tertia pte. et hec ē sua itētiō l3 per verba magis obscure. plata. s3 vt dixi nō pl3 mihi hec pñderatio. qd cū oēs sunt i caplo reodē ptextu eligūt seu postulat nō appet rō quare pōt testas deliquētū nō accrescat oib3 simul in oī casu. pñertū qn prius saltē p momētū fuit pñuntiata postulatio. nā illico ptās accreuit alijs non delinquentib3. iuxta no. i. c. pgregato. j. e. et iō d3 cas vt ēt sensu hic Cal. qd electio nūq est confirmāda nisi sit facta a maiori pte oī3 qd nō deliquit. vñ si ignorātes qd postularūt remanēt plures nūero. qd sint eligētes d3 reprobari electo r33 postulatō l3 ignorātes nō pñstutāt duas partes. Nec ob. qd h3 i scdo casu. qd vt dixi cū exorbitet a iure nō d3 extēdi. s3 solū pcedit qn a principio pputatis oib3 vocib3 postulatio nō fuit facta a duabus pti3. et tūc electio facta a maiori tertia pte qd ē maior tertia si solū quo ad iuris effectū s3 ēt quo ad factū sit pferēda in oib3 alijs casib3 in qb3 pfirmāda electio facta nisi a maiori pte capli seu habēt ius capitulādi. d3 em restringi ius nonū qd tū fieri pōt vt min3 corrigat cōes iuris reglās qd si eripossit. vt in regula odia. de reg. iur. li. vi. et l. i. picipim3. i. fi. C. de ap. et ex pdictis h3 clare itellec3

Item ea qd h3 virū sibi inutile vel absente largo modo et improprie d3 viduayt est notabilis gl. in. l. fi. in xbo orbitates. Cad. l. fani. de plagia. vbi p Bal. et habet p Allex. in. l. elegāter. in. s. qd reprobos. ff. de pig. act. vbi in simili dicit qd p d3 orbatus filijs qn h3 filiū inutile. Et adde qd stante statuto: qd vxores bannitorū expellantur de ciuitate mulier mor

15 huius. c. et materie. Et in gl. in xbo: psumptio ne. i. fi. tene mēti hāc gl. qd approbat3 ad dignitatē epālē nō p hec cōfēt approbat3 ad archiepālē vel maiorē Et sic habes ex glo. qd maior idoneitas requirit in archiepō vel pñarcha qd in epō: p b3 qd isti habēt āpliorē iurisdictionē cū archiep3 habeat sub se pñes epōs pñarcha h3 sub se plures puincias et sic plures epōs et archiepōs: ep3 at solū pñt diocefi et vbi maior imminet cura ibi maior idoneitas requirit. ar. i. c. cū in cūctis. in pñ. s. e. et i. c. cū sit ars artiū. de eta. et qua. et p hoc op. 16 gl. vide qd no. Jnn. in. c. cū venerabilis de excep. vbi dicit qd approbat3 ad aliqd itelligit approbat3 ad illa vbi eadē requirit idoneitas psonarū sec3 vbi maior. ad idē vide qd h3 in fili in. l. re legator. in. fi. ff. de interd. et leg. vel solue scdo ē gl. s3 doc. qd potuit iste ep3 effici indignus post pñotionē ad epatū. Et quo no. qd mouēdus ad aliā dignitatē pñmili pñiori d3 examinari ppter indignitatē qd potuit supuenire ex postfacto. nā vt dicit pñal. Et adipe pcedit iniquitas. et vide pulchrum tex. hieronymi3 pñelatos. qui affluūt diuitijs in. c. ecclie principes. xxxv. di. vel tertio vbi cūq3 ad h3citur seu vñitur grad3 cū possit opponi exceptio debet fieri examinatio fm doc. et no. has solutiones qd faciunt ad multa.

- 1 Ecclesia non d3 vacare suo pastore vltra tres menses. et non eligentes intra istud tēpus pastorem puniuntur. 3.
- 2 Vidua in statutis et alijs dispositionibus sumit proprie pro illa que caret marito.
- 3 Cōisysus loquēdi h3 locū in oib3 dispositiōib3.
- 4 Pñouiso supioris de aliquo pastore in. ecclesia h3 vim electionis et confirmationis.
- 5 Monochus tenetur magis obedire abbati suo qd episcopo loci.
- 6 Prelatus non tenetur regere pñsensum capituli in eo qd ipse habet iure deuolutionis.
- 7 Electores an dbeāt eligē platū d3 gremio ecclie.

Nep defectu. Si ille spectat electio negligūt eligere prelatum cathedralis vel regularis ecclie intra tres mēses pñm3 superior eccliaz ordinabit qd si intra alios tres mēses nō fecerit canonice punietur. h. d. Et primo ponitur cōstitutiōis causa. Secunda cōstitutio. ibi statuim3. Et hec litera quatuor facit. nā pñio statuit tps electioni scdo pñuat negligētes ibi: intra q3. tertio ad supiorē deuoluit ibi: ac ipsa. quarto ponit supiorē si negligit: is xbo. Casus lralis. Pñopter defectū pastore. ecclia viduata tā in tpalib3 qd in spūalib3 frequēter sustinet lesionē et ideo cōsiliū volens et piculis aiarū eccliaz indēnitatib3 puidere statuit: vt ecclia cathedralis vel regularis vltra tres mēses nō vacet: et si intra tres mēses iusto impedimēto cessante electio celebrata non fuit electores eligēdi pñtate careāt ea vice. et ptās eligēdi ad proximū supiorē trāsserāt. et ille ad quē fuerit deuoluta ptās intra alios tres mēses cum cōsilio capli sui et aliorū religiosorū de persona idonea ipñus ecclie viduata: vel si ibi nō reperit idoneus d3 alia nō differat ecclia ordinare si et ipse voluerit canonicā effugere vñtionē. Ber. Mo. i. qd prelatus ecclie cōparat pastori demon aut luporapaci. iste em conat deuorare et inuadere gremiū dñi: prelatus autem tenet pascere. l. i. spūalr iuxta illud euangelicū. pascite oues meas. s. e. c. si gnificasti. et de multis nominib3 demonis no. s. d. sum. tri. c. i. Mo. h. duo mala qd cōtingūt ex defectu pastoris: imminet periculū aīabus: et ecclie circa facultates suas. Et Not. iij. ibi ecclia viduata. qd ecclia carens pastore d3 vidua p hoc. c. h. de trāssa. episcopi. istā et mulier dicitur vidua cuius

tuo marito qd vidua remāet pōt reuerti ad ciuitatē nō obstatē tali statuto ita nota. bar. in. l. trita. i. s. vñsuras. ff. de leg. ij. et bal. in. l. volūtas. in. fi. col. C. d. fideicō. et idē bal. in. l. fi. in. fi. no. C. quib3 ad libertatē. pñla. nō l3. et idē bal. in. l. cū acutis simi. in. fi. col. in. ver. not. illud statutu. de fideic. et illud qd dictū ē qd ea qd h3 virum inutile pōt largo modo dici vidua tenuit etiā sal. in. d. l. fi. C. de plagia. et idē d3 do. anto. de but. in. hic all. c. h. de transla. pñla. arguendo a simili p illū tex. qd sicut ecclia h3 prelatus inutile dicit esse vidua: tanta mulier habens virum inutilem d3 esse vidua arguēdo de mñi monio spirituali ad mñimonū carnale iuxta plene not. p eūdem do. Anto. in. c. tue. d. spon. et qd hic fit mētiō de cōi vñ loquēdi qd3 attē di in statutis: d3 cas illud esse vñ qd statutū est dubiū fm bar. in. s. qd tm cassius. hic alle. et in. l. oēs populi. in. iij. q. vi. q. pñcipalis. ff. d. leg. iij. ad qd etiā vide bar. in. l. i. in prin. circa mediū ff. de suis et legi. et in. l. fi. qd earū de leg. iij. et in rubri. ff. d. no. ope. nū. i. ver. s3 circa vñ. et in. l. i. in. s. pote statis. in. x. in statuto vero licet d3 beamus. ff. de pecu. et alibi. d3 qd cōis vñs loquē di pñalet cui33 cōstōni. ita bar. in. l. talis scriptura. in. fi. colum. ff. de leg. i. adde tm qd cōis vñ loquē di nō d3 pñia significatō. s3 bar. in. l. cum delationis. in. s. anam.

cuius maritus mortuus est: vt in. c. vidua. xxiii. di. si aut non hz virū
dicit vacas fm. Jo. an. alle. gl. in. c. pe. xxi. di. Sed tu dic qd meli⁹ qd va-
cans capit p vidua ita exponit gl. in. l. quicquid. ff. ad. l. iul. de vi pu. vñ
mulier q nunq̄ habuit maritū ex etymologia vocabuli pōt appellari
vidua dicit em vidua quasi sine duitate sicut vecors sine corde. vt dicit text.
in. l. malū. in. s. vidua. ff. de ver. sig. Sz ex cōi vsu loquēdi solū appellat
vidua cuius maritus mortu⁹ est: sic intellige. d. c. vidua. vñ si hodie in
a aliquo statuto fieret mētio de viduis⁹ intelligēdū relictis mortuis ma-
ritis: qz cōis vsus loquēdi in oī dispōne pferit pprie significationi vo-
cabuli. vt in. l. lib. xxi. s. qd tñ cassius. ff. de leg. iij. in. l. cū delantiōis. in
s. asina. ff. de fun. instru. no. Bart. in. l. oēs populi. ff. de iust. in. l. vide
bo. gl. in. c. nōnulli. de refer. qd ibi dixi qd facit. c. ex lris. de spō. ¶ Mo.
in ver. statutu⁹. qd tene semp mēti qd trimestre tps ad eligēdū seu pui-
dēdū solū hz locū quo ad platu⁹ ecclie cathedralis vel regularis in alijs
vero platis quarūcūqz ecclesiarū vel dignitatū datur semestre: qd in eis.
hz locū. c. ij. de cōces. prebē. nā qz magis est periculū in ecclesijs cathe-
dralib⁹ qd regularibus cū ipsarū ecclesiarū plati sint veri pastores fuit
necesse citi⁹ occurrere vacatiōi qd deputare tps ad puiōnē faciendā.
¶ Mo. ibi iusto ipedimēto cessante qd tps pfixū electiōi nō currit ipes-
ditis vñ cōcludit doc. hic qd bñ p istū tex. qd nō est op⁹ petere restitutio
nē in integrū si ipedimētū durauit vltra tres mēses. vñ reiecta diffictio
ne quorūdā cōiter tenet qd siue ipedimētū pueniat a principio siue post
inchoatū trimestre semp impedit cursū tps: qd hoc facit. c. qd diuersi
tatē. j. de cōces. p. b. vbi idē pbat in tpe pfixo ad cōferēdū. Quid aut in
tpe statuto patrono ad pntandū nunqd currit ipsi patrono impedito
vel ignorati. dic vt dixi i. c. ij. de cōces. p. b. ppter. de iurep. ¶ Mo. ibi: denol-
uatur qd negligētes eligere intra trimestre puant ipso fctō pntē eligē
di pro ea vice. vñ hic nō requirit aliqua snia sz ex iuris dispositione fit
ipso facto hec deuolutio. p hoc. c. qd eo. ti. li. vi. Et p hoc dixerūt hic
do. qd bñ qd si elapso trimestri electores eligūt z superior ad quem facta
est deuolutio ipsa electiōe nō cassata aliū eligit nō v3 electio facta per
electores est nulla post deuolutionē potestatis ad superiorē pro quo
vñ tex. in. c. si. de sup. ne. pla. qd facit. c. l3. eo. ti. secus eēt si nō essent puati
sed puati di pntiam valeret em electio attēta aī sniam pntiatiā vt
dicet. j. c. pxi. ¶ Mo. ibi ad eū qui primo qd in ecclesia et cathedrali
sit deuolutio in casu negligētie ptatis. puidēdi nō ad papā sz ad pri-
mū superiorē. olim aut fiebat deuolutio ad papā in ecclesia cathedrali:
vt in. c. cū dilect⁹. de cōces. p. b. hodie sec⁹ vt hic. qd tñ restringit ad ca-
sum negligētie. in alijs aut casib⁹ fit deuolutio ad papam: vt in. c. qd
vbi bonus tex. ¶ Mo. ibi vltra tres mēses. qd tantū tps habet super-
rior ad quē sit ptatis deuolutio qd tñ hnt electores. qd idē obseruatur in
semestri pfixo in puiōnib⁹ aliarū ecclesiarū: vt in. d. c. l3. de sup. ne.
prela. nā surrogatus d3 cēferi eodē iure cū alio in cuius locum surro-
gatur: hinc est qd tenet eligere de illa ecclesia z homines illius qualita-
tis sicut tenebant eligere primi electores: vt ex tex. no. in clem. j. de sup.
neg. prela. qd facit tex. hic in versu. de persona idonea ipsius quidē ecclie
zc. vñ sicut primi electores debent eligere prelatum de gremio ipsi⁹ ec-
clesie si ibidē reperiatur idoneus: vt in. c. null⁹. l. i. di. z in. c. qd sit. xviij.
q. ij. le. z no. s. eo. cū inter canonicos. ita superior ad quē fit deuolutio:
4 vt hic. ¶ Mo. vlt. ibi: canonicē ordinare. qd superior ad quē fit deuolu-
tio nō tenet pntē eligere sicut primi electores sz pōt puidere ecclie de
pastore: qd sic pcedere p viā puiōnis. puidēdo em eligit z cōfirmat:
habet em iste superior electiōe iure deuoluto z pfirmationē iure pro-
prio: vñ ex quo in eū sunt collate iste potestates pōt eas explere vnico
actu: nā pmissio habet vim electionis z cōfirmationis: vñ no. Inn. in
c. cū olim. de cā pos. z pprie. pbat autē p dicta iste tex. in verbo: ordina-
re: qd sonat. i. puidere: vt in. c. i. de iurepa. Doc. tñ hic renocat in dubiū
nunquid ita superior teneat prius eligere iure deuoluto sicut tenebat
tur electores z postmodū cōfirmare iure proprio z quidā tenuerūt qd
sic pferit eo casu quo electores tenebant electiōe factā pntare: pa-
trono: vt in. c. cū terra. s. eo. vt aliqua honorificentia referret patrono
in ipsa electione nō em hec possent obseruari si superior pcederet per
viā pmissiōis. z hanc opi. tenuit hic l. g. z de. s. eo. cū inter. s. l3. op.
tenuit cōtrariū in. c. i. inter. prealle. z idē Inn. z l3. ost. Sed Jo. an.
and. dixit hic primū dictum esse verum sed scdm obseruatiōem vel fm euz
pōt dici qd melius qd optio dat superior p quē modū velit pcedere cū
iura faciant mentionē de vtraqz via. z optime facit. c. si postq. in fin. j.
eo. lib. vi. z in. c. si cōpromissarius. eo. ti. z lib. z videtur tex. hic in verbo
ordinare. z ita transeunt hic cōmuniter doct. tu vide qd dixi in. c. cām.
que. z in. c. cum inter canonicos. s. eo. z gl. in clem. si de beneficio. de preb.
z per do. de ro. deci. cclv. Et posset in hoc congrue distingui qd aut po-
testas eligendi z pfirmandi spectat ad superiorē: nō pprio iure vt pu-
ta qd potestātē eligendi hz tanq̄ cōpromissarius: tunc primū eligit z
tanq̄ superior postea cōfirmabit: vt in. c. cū inter canonicos. s. eo. z ibi
per gloss. z in. c. vt circa. eo. ti. lib. vi. vbi glo. etiā tāgit. tex. tñ in. d. c. cau-
sam videtur innuere qd etiā poterit pcedere per viā pmissiōis. de
quo vide quod ibi dixi. Aut iste potestates pertinent ad eum iure pro-
prio licet altera competat iure deuoluto: z tūc aut aliquid debebat ob-
seruari per electores. ante cōfirmationē electionis: debet prius eli-
gere quia debet obseruare id ad quod primi electores tenebantur vt

in. d. cle. j. nō em debet fieri hec deuolutio cū pre-
iudicio tertij alias autē vbi simpliciter habebāt
eligere seruari potest opti. Jo. an. vt fit in optiōe
sua. ¶ Quid pro declaratiōe text. z pdictorū in
in quibus ecclesijs habet locū dispositio huius
tex. Sol. colligendo dicta Inn. z doc. hic dic qd
hz locū in ecclesijs cathedralibus. i. respectu prin-
cipalis prelati. s. epi nō aut habet locum in alijs
dignitatibus seu i. canonicatib⁹ z alijs bñficiatis
in epis ecclesijs cathedralib⁹. i. illis em dat seme-
stre ad eligendū seu prouidendū: vt in. d. c. ij. de cō-
ces. prebē. qd ibi dixi. pro hoc facit iste tex. in
eo qd dicit qd intra tres mēses cathedralis ec-
clesia prelatio nō vacet: z ibi ecclesia viduata: nō
em dicit ecclesia vacare nec vidua nisi p mortem epi.
ipse em est spōsus: nō autē alij habentes ibidē di-
gnitates inferiores. vñ qd s. i. sicut. z. c. ij. de trāsla.
epi. qd hoc tene. l3. l3. ost. dixerit qd de mēte habet
locū etiā in dignitate inferiori qd est in ecclesia ca-
thedrali post pntificatē si bona ecclie z epi sunt
diuisa qd solet esse luor z inuidia inter epim z ca-
pitulū vnde timēdū ne illa dignitate vacante pa-
stor cōuertatur in lupū. l. q. vi. decreto. ad fi. hoc
tñ dictū nō seruatur de facto vt dixi Jo. an. z be-
ne. qd dicit qd nō cōgruit huic literē. vt. s. dixi. Du-
bium vērō maius est quo ad ecclesiā regularē. nā
hic dicit Inn. z sequitur doc. qd si illa dicit regu-
laris quo ad istū tex. in qua sunt clerici vel cōuer-
si sine pprio viuētēs dūmodo sit collegiata. qd
dictū ex toto mihi nō placet: cū istud. c. deueit a
iure antiquo. s. a. d. c. ij. de cōces. p. b. d3 stricte itel-
ligi vt min⁹ corrigat iuris antiquū qd fieri possit
vt in. l. pcpim⁹. in fi. C. de ap. pprie aut illa ecclesia
dicit regularis que hz regulā approbatā ita qd
saltē clerici seu conuersi profiteant tria substantia
lia cuiuslibet religionis. de quibus in. c. cū ad mo-
nasterium. j. de stat. reg. als autē si nō pntent il-
la tria: licet aliquod illorum trium pmittant nō
dicuntur proprie habere regulā sed pōt⁹ quēdā
modū viuendi: vt dicit gl. no. in cle. j. de reli. do. z
in cle. j. de sen. excom. z tene menti illas gl. z vide
qd dixi super rub. de reg. ¶ Preterea hoc pbo ra-
tione in ecclesijs regularibus pprie sumptis hz
prelat⁹ maiorē potestātē in subiectos qd habeat
prelatus ecclesie secularis: nā correctio regulariū
pertinet primo loco ad prelatum: vt in. c. quāto.
z qd ibi no. de offi. ordi. sed prelatus secularis re-
gulariter nō impedit se de criminibus clericorū:
sed potestas ptinet ad episcopū. de quo vide qd
plene dixi in repet. c. si quis cōtra clericū. de for.
cōpet. z aliquid in. c. cū contingat. in lec. eo. ti. vñ
mortuo prelato regulari dicit ecclesia carere pa-
store z vidua cū dispositio z correctio ptinet ad
illū prelatū secus in prelato ecclie non regularis
5 ¶ Hinc dixi gl. in. c. qd resistit. xi. q. ij. qd monach⁹
tenet magis obedire abbati suo quā episcopo lo-
ci qd intellige vt dixi in. d. c. qto. z habet locum
iste tex. in platis principalib⁹ ecclesiarū regulariū
quocūqz nomine nūcupent. nā quedā monaste-
ria reguntur per abbates: quedam per priores:
quedā vero per prepositos vel similes. ad hoc. c.
in singulis. j. de sta. reg. Et dixit l3. op. tex. pcede-
re siue electio ptineat ad collegiū siue de iure spe-
ciali ptineat ad alium superiorē: puta abbatē
vel aliū dūramē tractet de prelato perpetuo se-
cus si esset prelatus quem abbas poneret z depo-
neret p suo libito. z in hoc nō videtur ei tūc ppe-
tere semestre tēpus. facit cle. qd regulares. d3 sup.
neg. pre. Itē non habet locū iste tex. in prioratu
z in alijs officiis qd sunt in monasterio licet in il-
lis suppleatur negligētia prelati abbati p illud
c. ij. de cōces. prebē. z vide tex. in. d. cle. quia regu-
lares procedit enim iste tex. in principali prelato
ra ipsius ecclesie regularis. z p hoc dico non pce-
dere dictū l3. osti. in eo qd dicit istū tex. ex mēte
habere locum in oibus ecclesijs exēptis mortuo
prelato qui est caput ecclesie. nā hoc est dominare
z ampliare terminos literē que solum puidet in
platura ecclie cathedralis z regularis. z ita sentit
Jo. and. hic qd optime facit ad cōclusionē p dictā

Sebasti. Sapia.

De viduis. b
et dicit do. Abb.
i. c. sane. in fi. j. de
fo. cōp. refert z se
quit feli. in rub.
huius lib. col. ij.
Zacharias.Trimestre tē-
pus. ad d. de hoc
l. qd tēp⁹ electio
ni dēpō vt abba
testificando dat. z
qd pro alijs bñfi-
ciis per car. m. a
da. in tit. de elec.
c. ij. z ibi in addi.
inver. triū mēsiū.
in prima parte.

Sanorūmi. super prima parte primi.

Sebasti. Sapia.

¶ **C**assari. Vide
do. Ant. in. c. pe.
s. d. rescri. z p hac
glo. v. velle qd si
forēsisipetrat bñ
ficiū z si facit mē
tionē de loco sue
originis gratia si
est surreptitia. s.
d. abb. ibi t3 tra
ritū rad gl. hac re
spōdet qd pcedit
i canonicis q sciē
ter eligēdo forē
sem vidēt renū
tiare eoz fauori.
S3 ista sol. nō est
bona qz gl. hec lo
quit in metropo
litano qui nō p
renūtiare fauori
canonicorū. vnde
aliter diceret qd
hec gl. male dicit
z reprobatur vt
per Abb. hic.

Zacharias.

¶ **T**res de capi
tulo. adde an pos
sint eē plures vel
pauciores et an
pnt aliūde q de
collegio assumi.
vid Berth. de fir.
in tractatu d epi
sco. in. ij. parte. li.
ij. qd. i. istuz in. c.
i. col. v. ver. tertiū
zc. z bal. col. vi. p
gl. ibi sing. z Lu
do. de ro. cōf. cco
xxxij. col. ij. vers.
quo ad tertium.

qd no. per glof. in. c. seq. puto tamen vbi de iure
speciali prelat? ecclesie collegiate l3 secularis ha
beret iurisdictionem generalē sicut abbas in mo
nasterio q tunc talis ecclesia cōprehēderetur ex
identitate rationis. qd sentit glo. in. c. seq. ¶ In
gl. i. ibi nihil additur. dic qd hec cōstitutio addit
ad ins antiquū pmo respectu deuolutiōis fide
ad superiorē. Item quo ad ecclesias regulares vt
idem tempus sit prefixū ordinatiōi ecclie regula
ris z cathedralis. ¶ In gl. in ver. isto impedimē
to ibi: sed si papa interdicere electionē zc. intelli
ge qd interdicat nō simpliciter q tunc non cur
reret tēpus sec? si simpliciter interdicat ne elige
rent sine sua licentia quo casu currit tēp? nisi pe
terent licentiā eligendi: vt no. in. c. si. j. e. ¶ In e.
gl. ibi: sed nunquid est hic necessaria protestatio.
intellige in casu proxime dicto. z dic qd si nō p
haberi superior d3 fieri ptestatio: vt in. c. pastora
lis. de offic. ord. ¶ In gl. in ver. ea vice. in fin. no.
glo. que cōiter tenetur: z vide gl. que videt huc
concordare in. c. si electio. j. eo. li. vi. z vide qd ple
nius dixi in. c. cū vinton. s. eo. quidā autē expo
nunt: ea vice. id est in tota illa vacatiōe. sed dictū
glo. verius per illud. c. cū vinto. ¶ In gl. in ver.
cōsilio. in fi. tene menti gl. znō tradas obliuioni.
nā ex ea potes capere vnā regulā q in spectanti
bus ad prelatū iure deuoluto nō tenet de necessi
tate habere consensum aut consiliū capli sui: sed
de honestate debet requirere cōsiliū. z hac partē
sentit hic ēr Inn. z pro hoc facit iste tex. vbi in de
uolutiōe ptātis nulla fit mētio de consilio capli
s3 solū facit mētionē de superiore. ad idē. c. qd. j. e.
li. vi. vbi solū fit mētio de superiore. Rūqd autē
isto superiore negligēte prouidere intra tres mē
ses deuoluta potestas ad caplin suū vel ad alium
primū superiorē. dic qd ad primū superiorē: qz in
his que cōpetūt prelato iure deuoluto fit deuo
lutio ad superiorē z nō ad caplin suū. vt pbat in
c. licet. z. c. si. de sup. neg. prela. dixi in. c. ij. de pces.
preben. z in. c. cū in cunctis. s. eo. vñ intellige istū
tex. qd iste superior canonicē puniet non solū in
deuolutiōe ptātis per iura pdicta: sed etiā arbi
trio superioris: vt sentit hic Hosti. ¶ In gl. si.
ibi ppter hoc casset electio. vult ergo qd licet mē
tropolitanus seu supior ad quē deuoluta est po
testas teneat eligere primo de gremio illi? ecclē
siet: si hoc nō facit ppter hoc nō debet electio
illi? cassari. ¶ Host. t3 cōtrariū canonicis d3 dicti
bus: mouetur qz iste tex. deuoluit hac ptatem cū
hac limitatiōe vt prius eligat de gremio illi? ec
clesie si ibi reperitur idoneus. opi. tñ gl. seruaf s3
Jo. an. z dicit Cōp. papā ita sibi respōdisse. z si
hi tñ inspecto mero iure placet opi. Host. z addu
co bon. tex. in. c. nullus inuitis. lxx. di. vbi dicit qd
clerici seu canonici possunt talē prelatū renuere
si nō est de proprio gremio: qz sit eis iniuria ex q
inter eos reperitur idoneus. Nec ob. si dicatur qd
caplin hoc idē d3 facere: vt. s. dixi. z tamen valet
electio si eligunt extra gremiū: vt in. c. cū inter. s.
eo. ergo idē dicēdū in superiore ad quē facta est
deuolutio. dico em aliud in capitulo q in supio
re: qz capitulū pōt renūtiare fauori canonicorū
vt proprio qd nō pōt superior. ar. c. si diligenti.
de fo. comp. ¶ Sed contra hoc ē tex. opp. vide
tur eū qd de eadē ecclesia nō possit eligi aliquis
in platū cū oēs deliquerūt in nō eligēdo itra tē
pus prefixū. Sol. dicit Inn. qd forte aliqui erāt
absentes. itē potuit esse qd aliqui ex pntib? no
luerūt eligere propter metū vel aliā iustā cām z
sic sentit qd illi q fuerūt in mera negligētia tanq
delinquētes non possunt eligi. Sed Inn. sentit
hic Host. dicens qd ē cessantes eligere sine cā nō
dicūtur delinquere cū solū cōtēnāt ins ppiū. vñ
dic qd p supposito qd illi aliquaten? deliquerūt
tñ sufficit pena hic statuta vt hic subiicit i gl. nec
oēs delictū priuat ptate eligendi passiue: vt legif
z no. in. c. sicut. j. de iure in. z in. c. florētinus. alias
archidiaconum. lxxxv. dist. Abbas.

¶ Electio prelatorū d3 fieri in formā hic datā
que an sit de substantia. vide. i.

- 2 Absens pōt per pcuratōrē eligere. p is vero nō: nisi iuste sit impedit?
- 3 Eligere qui non possunt.
- 4 Inuitus nemo potest pelli vt intersit in aliqua electione faciēda. ni
si multum intersit ecclē.
- 5 Absentes non debent pputari in nūero illorū q habēt esse in caplo.
- 6 Scriptura est de substantia in electiōib? i. vt redigat electio in scriptis.
- 7 Maior z sanior pars copulatiue requiritur in electionibus.
- 8 Abbatisa dicitur habere dignitatem.
- 9 Abbates pnt cognoscere de causis civilibus z criminalibus.
- 10 Notarius in actibus spūalib? nō requirit q sit clericus nisi in aliqb?
- 11 Ad datū nō requirit qd qd agit noie capituli qd caplin tacet z tra
ctat res sibi fauorabilis. i3.
- 12 Consensus requisitus in actibus explicādis per vniuersitatem nō d3
singlr prestari. sed collegialiter.
Absentes non vocari nō reddūt actū nullū. sed possunt annullare si
volūt. intellige in casu in quo absentes essent vocādi. limita infra. 16.
Statutum epi vel capituli annullans electionē in qua non fuerūt vo
cati absentes. est nullum.
Statutū inferioris nō pōt in aliquo immutare statutum superioris.
- 13 Tacens habet pro consentiente in re meritoria z cōcupiscibili.
- 14 Testis regulariter debet examinari in secreto. fallit in aliquo casu. 15.
- 17 Ad hoc. statim. illico. iste dictiones quātum tempus demonstrant.

Summarie d3 cōmissa causa qd cōmittit per istas dictiones supra.

Via propter Per aliquā de trib? formis
missi. z inspiratiōis. pcedi d3 ad electionē in ecclēis cathe
dralibus. aliter electio celebrata nō v3. z cōtra faciētes pri
uandi sunt ea vice ptate eligendi. h. d. vsqz ad. s. illud. In quo interd
cit pcuratōrē in electionis negotio pstituti nisi cōcurrat ibi cōtēta. z
hoc vsqz ad. s. electiones. Ibi vero vsqz ad si. precipit electiones solēni
ter publicari. z clādestinas publicari. hoc vult in effectu vsqz ad si. test
decre. multum famosa z principalis in titulo. z diuiditur tota pñci
paliter in duas ptes. In prima ponitur pstitutiōis cā. In scda pstitu
tio. ibi. statuimus. Et illa scda ps subdividit in tres partes vel qnqz.
Nā pmo ponit principalē statuta. scda ps ibi. illud. tertia ibi. electiōes.
Et iterū illa scda. statum? subdividit in qnqz partes. Nā pmo ponit
formā scrutiniū in electionib? celebrādis. scdo ppromissi. tertio cassat
electiones a factas. quarto excipit in qua exceptione includit formā
diuine inspirationis. quinto eligētes 3 formas supra scriptas mādāt
priuari. scda ibi. vel saltem. tertia ibi. aliter. quarta ibi. nisi. qnta ibi. qui
vero. Et qm iste tex. in effectu ponit qnqz. Nā pmo psequit formam
scrutiniū. vsqz ad ver. vel saltē. Scdo ponit ab inder vsqz ad ver. nisi for
mam ppromissi. Tertio ponit vsqz ad ver. illō exceptionē z diuinā in
spirationē. Quarto vsqz ad ver. electiones pcuratōrē cōstituit. Quin
to vsqz ad si. reprobāt electiōes clādestinas. Procedā p clariori intel
lectu. expediēdo quālibet pte de p se. Casus l3alis. ¶ Quidam mali
tiose z fraudulēter. nitebant diuersas formas electionū inuenire pro
pter qd multa picula z impedimēta pueniebāt ecclēis viduatis. z iō
ad hec pericula euitanda. statuit concilium tres formas electionis ca
thedraliū z regulariū ecclēiarū. Prima forma est hec. vt vocatis oī
bus q dnt. z volūt. zpnt cōmode interesse. eligant tres de caplo b fide
digni. q sigillatim z secrete vota oīm diligēter inquirāt. z in scriptis re
digant. quo facto incōtinēti ante qd ad alia diuertāt. vota illa publicēt
in pntia capli. z si plures sint electi. fiat hinc z inde collatio nūeri ad
numerus. meriti ad meritū. z zeli ad zelū. z sic collatione habita non
obstante appellatiōe alicui? is eligat in quē oēs vel maior z sanior ps
capli cōsentit. Scda forma vt eligēdi ptas aliqb? viris idoneis pmit
tatur q vice oīm pvideat ecclē viduare. aliter vero q dictū est duob?
modis pdictis electio nō valeat. ¶ Tertia forma est si quasi p spira
tionem diuinā cōiter ab oib? absqz vitio electio fuerit celebrata. qui
vero cōtra pdictas formas eligere attētauerint. eligēdi ea vice ptate p
uent postmodū dicit q nullus in electiōis negotio. pcuratōrem con
stituat. nisi sit absens de eo loco vnde debeat aduocari. z si iusto sit im
pedimēto detētus. vt venire non possit. super hoc. si op? fuerit. fidē fa
ciat iuramēto: z tūc si voluerit. pmittat alicui de caplo vices suas. In
fi. reprobāt papa clādestinas electiones. statuēs q quā cito electio fa
cta fuerit solēniter publicet. Ber. ¶ Et primo ex prima pte not. ibi.
quas qdā. q ante istud. c. nō erat a iure pducta aliqua forma substan
tialis eligendi. sed quisqz conabat inuenire nouam formā: vt colligi
tur ex principio litere. Et hec cōsideratio facit vt in electiōibus in qui
bus necessario non sit seruanda forma huius. c. possit procedi absqz ali
qua forma. In quibus aut electionibus sit necessario seruanda forma
huius. c. dicā. j. post gl. i. ¶ Mo. scdo ibi. pntibus oībus. i. quorū pre
sentia seu a quibus d3 electio celebrari. nā illi pntib? qui debeāt z vo
lunt z possunt cōmode interesse. Et vtitur tex. verbo debent. vt exclu
dat illos qui de iure nō debēt interesse electioni. licet sint de collegio
seu canonici ecclē. vt sunt ex cōmunicati z suspēsi. vt in. c. cū dilect?
de p sue. zin. c. cū inter. z dixi. s. e. illa. Itē excludunt q nō sunt in sacris
cōstituti. vt in cle. hi qui. de eta. z quali. Itē excludunt impuberes z ir
regulares. vt in. c. ex eo. j. lib. vi. z in. c. is qui. de senten. ex com. eo. lib. et
cōsimiles

zacharias.

In scriptis redacta. Adde q*i* electionibus scriptura est necessaria: vt iste sensit 4 omiffaq*ue* electio n*e* annullat. ita p*er* 5 car. mada. i tra. suo de elec. sepi*us* alleg. in. iij. pte. c. lxi. i ibi glo. in x. secreto. id*e* i. pte. c. xxij. Anto. Francisc. Ad*de* q*i* multis casib*us* scriptura est necessaria ad p*ro*batione*m* q*uod* b*on*as vera*re* glos. in c. i. de cens. li. vi. h*ab*et p*ro*spe. in tit. de instr. edi. in. s. res. stat. z no. p*ro* Bal. z alios in. l. pactu*m* q*uod* bona fide. C. d*icitur* pac. z in. l. s*u*bitur ff. de pig. z no. gl. z do. in. c. rursus. quicler. vel vo. z h*ab*et p*ro* gl. in. c. si. xx. q. i. in. c. omnes. xxvij. q. i. z an scrip*tu*ra sit d*ist*incta g*ra*te concessa p*ro* papam. vide per Anno. in. c. pasto*rum* ralis. d*icitur* rescrip*tu* q*uod* dicit q*uod* no*n* z vide 6 archi. z Jo. an. in a p*ro*ce. sexti. z vide glo. in cle. dud*um*. q*uod* incipit hoc v*er* expressum de se*u* 7 pul. z an sit d*ist*incta p*ri*uilegiu*m* h*ab*et p*ro* gl. in. c. an s*u*bitu*is* d*ist*inctio*n*is. xxv. q. ij. z an sit de sub*st*antia legis. v*id*et p*ro* Bald. z legis. i. l. humanu*m*. C. de leg. z s*u*ly. in rub. de const. Et adde q*uod* ex q*uod* inuenit scriptu*m* ra p*re*sumit sic fa*ctu* sicut scriptu*m* est vt in. l. titia. in s*u*pe. ff. de x. obl. z in. l. ex hac. ff. d*icitur* do. z in. l. ne in ar*bi*tr*is*. C. de ar*bi*tr*is*. b*on* z illi stat*u* donec p*ro*betur Annu*m* vt uo. glo. in. s*u* item verboru*m* instr. de inuti. stip. zin. l. i. C. de fi. instr. z in re h*ab*et fi. lib. x. z h*ab*et p*ro* gl. in aut. de instr. caute. z fi. i. s*u* fi x*o* morian*ti* z p*ro* gl. in. c. cum a nobis. de testi. z adde q*uod* mada*tu* p*ri*ncipis requit scriptura. vt not. voluit ang. in co*n*u. l. suo. clxxxvij.

consimiles persone inhabiles ad eligendu*m*. Includunt aut*em* tacite p*ro* hoc verbu*m* debet qui de iure debent interesse: vt sunt h*ab*ites voces de iure co*n*i vt sp*iritu*ali. vt in. c. i. s*u*e. z in. c. cu*m* ecclesia sutrina. j. de ca*u*pos. z p*ro*prie. Scdo requirit q*uod* velint interesse. Ex quo x*o*bo no*n*. q*uod* illi q*uod* nolunt interesse no*n* debent compelli nisi intersit ecclesie. Ma*m* p*ro* interesse ecclesie poterunt compelli. q*uod* satis mihi pl*ur*z. facit q*uod* leg. z no. i. ca. i. de his q*uod* fi. a ma. par. ca. C*irca* hoc eti*am* x*o*bo. no. hic doc. q*uod* nolentes interesse no*n* d*ist*inctu*m* co*n*putari in nume. duaru*m* partiu*m*: no*n* ergo est necesse q*uod* co*n*gregent due partes ex quo aliq*ui* facientes duas partes nolunt interesse. Et p*ro* hoc v*id*et bo. gl. in cle. q*uod* circa. de ele. q*uod* dicit q*uod* illi q*uod* vocati nolunt interesse no*n* debent in numero co*n*putari. Q*ui*d ergo d*icitur* q*uod* ab initio debet due p*ar*tes vniuersitatis venire. vt in. l. nulli. z i. l. plane. ff. q*uod* cuiusq*ue* vni. no*n* debet intelligi salt*im* in electio*n*is negotio de duabus p*ar*tibus illoru*m* qui volunt debet z p*ro* sunt co*n*mode interesse: vt hic z facit q*uod* plene dixi in. c. cu*m* nobis. z in. c. i. causis. s*u*e. eo. Tertio requiritur q*uod* possint co*n*mode interesse: z hec p*ro*moditas refertur ad vtilitate*m* ecclesie z no*n* persone s*u*m do. z bene. Quasi si no*n* possunt co*n*mode vocari p*ro*p*ter* nimiaz distantiam potest electio sine illoru*m* p*re*sencia fieri. z q*uod* no*n* possint co*n*mode vocari: vide que dixi in ca. cora*m*. eo. Mo*do*. iij. p*ri*ncipaliter ibi secrete z sigillatim casus in quo vota singuloru*m* de vniuersitate debent exquiri in secreto z si sigillatim. ergo regulariter no*n* est necesse q*uod* in age*re* dis z explicandis p*ro* vniuersitate vota exquirantur in secreto: sed p*ro*st quilibet votu*m* suu*m* dicere in co*n*i aliis audietibus. Licet sit vtile vt in secreto exquirant vt liberius vnusquisq*ue* possit volu*n*tate z iudiciu*m* suu*m* exprimere: it*em* si hoc no*n* sit: tenet actus cu*m* speciale inducat hic in electio*n*is negotio: ergo regul*ar* no*n* e*st* necessario obseruadu*m*. arg. in. c. p*re*senti. de p*re*b. lib. vi. z hoc tene me*ti*. C*irca* Mo*do*. iij. ibi in scriptis redacta*m* casu*m* in quo scriptura est de sub*st*antia actus. vide pl*ur*es alios casus per glo. no. in. c. i. de cens. li. vi. Et collige ex hoc per locum a sp*iritu*ali q*uod* regul*ar* in aliis q*uod* sunt p*ro* vniuersitate no*n* est opus vt vota singuloru*m* redigantur in scriptis. C*irca* Nota vt ibi: maior z sanior pars. q*uod* no*n* valet electio nisi fiat per maiore*m* z sanio*re* p*ar*te cap*it*li. no*n* ergo sufficit sanioritas nisi eti*am* p*ro*currat maioritas. Ma*m* de natura istius copulatiue: z est copulare vtriusq*ue* extremoru*m* p*ri*ncipaliter: vt no. gl. in. c. querelam. de simo. z super rub. de iur. z fac. igno. ff. licet. An*no*. z minus bene sequendo opi. suam in. c. scriptum. s*u*e. exp*o*suerit hic illaz dictione*m*: z p*ro* i. quasi s*u*m e*u* sufficiat sanior pars: vt sic iuris fictio illa censet*ur* maior. s*u* hoc est improprie ista litera. Et v*id*et q*uod* pleni*us* dicam in. c. ecclesia. el. ij. s*u*e. sentit Jo. an. hic q*uod* p*ri*mo dixit illa dictione*m*: z stet p*ro*p*ri*e. s*u*e. copulatiue. c. i. de his q*uod* fi. a ma. pte ca. z q*uod* ibi dixi. C*irca* istam partem p*ri*ma*m* queritur p*ri*mo in quibus electionib*us* habet locu*m* dispositio hui*us* capituli. Sol. glo. j. instat z tandem co*n*cludit in effectu q*uod* in electionibus ep*iscop*oru*m* z alio*rum* p*re*latoru*m* ecclesiaru*m* collegiataru*m* que habent generale iurisdictione*m* in ecclesiis collegiatis. Ma*m* epi*scopi* sunt p*ro*p*ri*e spon*so*ri ecclesiaru*m*. v*id*et q. j. sicut. z isti alii p*re*lati rone g*ra*lis iurisdictionis qua*m* habent in collegiatis ecclesiis p*ro*p*ri*e quodammodo appellari spon*so*ri: ideo per morte*m* istoru*m* p*re*latoru*m* remanet ecclesie viduate z sine pastore. Iste aut*em* tex. intendit p*ro* uidere solu*m* ecclesiis viduatis vt ibi ecclesie viduate: ergo infer*re* q*uod* in electio*n*ib*us* canonicor*um* z aliis dignitatib*us* seu p*ro*sonatibus ecclesie cathedralis no*n* h*ab*et locu*m* dispositio huius. c. q*uod* per illo*rum* morte*m* no*n* remanet ecclesie viduate: cu*m* no*n* sint spon*so*ri sed p*re*lati p*ri*ncipalis. Et in hac partem vident co*n*ter inclinare doc. l*ib*z aliq*ui* co*n*tra. de quoru*m* numero fuit l*ib*osti. qui dixit istu*m* tex. habere locu*m* in oib*us* electio*n*ibus b*on*ificio*rum* spectantibus ad collegiu*m*. Et ad tex. du*m* facit me*ti*one*m* de ecclesiis viduatis supplet seu ministris destitutis. sed hoc destruit ista l*ib*az z co*n*ter no*n* tenet. nec est co*n*ueniens q*uod* vbi

agitur de modico p*ro*iudicio seruetur tanta solenitas p*re*sertim cum no*n* deficiat superior q*uod* poterit difficultatib*us* occurrere p*ro*uidere. ar. in. c. vbi periculum in p*ri*nc. eo. tit. lib. vi. z in. c. l*ib*z. in fi. s*u*e. Eodem modo reprobatur co*n*ter opi. Hoff. q*uod* in quoda*m* suo opere dixit q*uod* hoc. c. no*n* h*ab*et locu*m* in electio*n*ib*us* abbatu*m*: q*uod* no*n* sunt p*ro*p*ri*e pastores z no*n* men sonat poti*us* in solitudine q*uod* in honore: na*m* hoc est falsum vt dixit Jo. and. z p*ro* i. c. officii. s*u*e. eo. vbi abbates dicunt pastores. C*irca* Ite eti*am* abbatissa d*icitur* habere dignitate*m* vt probat in. c. inde nitatibus. s*u*e. veru*m*. s*u*e. eo. li. vi. z facit in alio ille tex. in eo quod voluit ponere sp*iritu*alitatem in abbatissa ex dispositione noua. In electione abbatu*m* seruanda est forma huius. c. p*ro*terea electiones abbatu*m* equiparatur in multis electionibus ep*iscop*o p*ro*ut i. c. cupientes. post p*ri*nc. j. e. li. vi. z pl*ur*z mihi hec opi. vt dicamus co*n*cludendo q*uod* solu*m* i*n* electio*n*ibus illo*rum* p*re*latoru*m* p*ro* quoru*m* morte*m* ecclesia remanet viduata z sine pastore habeat locu*m* dispositio huius. c. nec arbitror q*uod* in qualibet ecclesia colligata habeat locu*m* iste tex. Sed op*er*z q*uod* p*re*lat*us* habeat iurisdictione*m* g*ra*le. vt sensit gl. i*n* put h*ab*et abbates q*uod* p*ro*p*ri*e co*n*oscere de causis criminalibus z ciuilib*us*. z p*ro* hoc optime facit tex. i. c. p*re*. vbi papa eq*ui*parat ecclesias cathedrales z regulares: z illaru*m* p*re*latos appellat pastores z p*ro* illoru*m* morte*m* d*icitur* ecclesias viduatas v*id*et ibi apte colligit q*uod* in hac materia no*n* d*ist*inctu*m* verbum viduata capi stricte: q*uod* e*st* p*ro*p*ri*e sol*us* ep*iscop*us dicat spon*so*ri z maritus: z p*ro* p*ro*p*ri*e spon*so*ri solius morte*m* dicat p*ro*p*ri*e viduata ecclesia. t*u*m hoc verbu*m* no*n* cap*it* ita stricte hic vt p*ro* i. c. p*re*cedenti. z cu*m* hec decre. sit fauorabilis: vt colligit ex p*ro* i. c. cu*m* emanauerit. vt impedienda z pericula ecclesiaru*m* tollent non d*ist*inctu*m* multu*m* stricte intelligi. Ad hoc q*uod* in simili dicit glo. no. in. c. si. z in. c. sciant cuncti. j. eo. li. vi. In electio*n*ibus ergo alio*rum* beneficioru*m* seu p*re*latoru*m* a su p*re*dictis sufficiunt singulares co*n*sensus illoru*m* de cap*it*lo du*m*modo p*re*stent in co*n*i. i. collegiali in ip*so* cap*it*li. nec est de necessitate seruanda aliqua istaz formaru*m*: s*u*e. elect*us* simpl*er* a maiori z saniori parte habebit ius. ad hoc vide bo. gl. qua*m* tene me*ti* in c. sicut. j. eo. tit. z lib. z tene me*ti* illas duas glo*rias*. C*irca* Quarto scdo p*ri*ncipal*iter* nunq*uam* forme hui*us*. c. necessario sint seruande in postulatio*n*e cu*m* tex. solu*m* faciat hic mentione*m* de elec. Sol. d*icitur* q*uod* duplex est postulat*io*. q*uod* d*ist*inctu*m* solen*is* p*ro* cui*us* ad missione*m* no*n* co*n*sequit postulat*us* ius p*ro*latu*re* sed habilitatur vt possit eligi: z tunc non est seruanda dispositio hui*us*. c. cu*m* debeat seruari postmodu*m* in electio*n*e fienda: exempl*um* cu*m* postulat*ur* laicus vt faciat se p*ro*moueri ad ordine*m* sacru*m* vt possit eligi vel postulat*ur* monachus ab abbate: vt possit eligi. Quedam est postulat*io* solen*is* per cuius ad missione*m* co*n*sequit postulat*us* plenu*m* ius: ita q*uod* ad missio*n*e facta per superiore*m* h*ab*et vim electionis z co*n*firmatio*n*is: z tunc d*ist*inctu*m* seruari forma hui*us*. c. q*uod* satis talis d*ist*inctu*m* elect*us* habito respectu ad futuru*m*: z pone exempl*um* in. c. scriptu*m*. j. eo. z in. c. bone. el. ij. s*u*e. eo. z vide q*uod* dixi in. c. i. de post. p*re*la. z hac opi. firmauit An*no*. in. c. causis. s*u*e. eo. C*irca* Tertio queritur nu*m* quid habeat locu*m* hoc in collatione: d*icitur* q*uod* no*n* vt no. gl. in. c. sicut cu*m*. j. e. li. vi. vnde si ad plures spectat collatio p*ro*p*ri*e simul omnes p*ro*ferre nec e*st* necesse q*uod* fiat p*ro*p*ri*e no*n* o*mn*i*us* v*er* q*uod* fiat scrutiniu*m* secretu*m* vt hic d*icitur*. sed sufficiunt singulares co*n*sensus: vt ibi no. z facit. l. p*ro* fundu*m*. ff. de ser. rusti. p*ro*di. C*irca* Quarto q*uod*rit cu*m* hoc sit p*ro*p*ri*e sum de scrutatorib*us* respectu collegii q*uod* habebit scrutari vota istoz scrutatoru*m*. Sol. i*n* hoc dant diuerse practices: s*u*e. melio*rum* co*n*munis est vt duo ex eis scrutent terti*um*. z e*st* vtile s*u*e. Jo. an. vt p*ro* i. c. cu*m* alio*rum* vota sint eis nota: possit electio dep*er*dere ab eoru*m* potestate: z e*st* vtile vt cap*it*l*us* p*ro* i. c. exprimat z p*ri*ncipio vt duo ex eis scrutent terti*um* an scrutiniu*m* alio*rum*. Al*li* d*icitur* q*uod* poterit dari quartus qui cu*m* tabellio*n*e scrutabit illos tres: z hec practica posset seruari: s*u*e. p*ro* i. c. melio*rum* z co*n*for. C*irca* Quinto querit per que debet vota singulor*um*

q*uod* incipit mada tum. z an in actu ephyeotico scriptura sit de sub*st*antia gl. dixit q*uod* sic. in. l. i. C. de iure emphy. z vide tex. in. aut. de no*n* alie. in. s*u*e. s*u*e. neq*ue*. Sebastii. Sapia. Nam epi*scopus* vide do. Abb. in. c. dudum. ij. s*u*e. eo. Sebastii. Sapia. Pastores. V*id*et de t*ri* Bar. in. l. si q*uod* ita. s*u*e. i. circa fi. ff. de leg. ij. vbi d*icitur* q*uod* solus abbas d*icitur* spon*so*ri. ite q*uod* abbas habeat dignitate*m*. v*id*et fe. li. z deci. in. c. ij. in ij. no. j. d*ist*inctu*m* iud. vbi d*icitur* q*uod* p*ro*p*ri*e abbas habet dignitatem z ibi deci. d*ist*inctu*m* i*n* quo gradu dignitatis sit vide per eundem in. c. q*uod* nos. in. iij. no. j. de appella. zacharias. Abbatissa d*icitur* h*ab*et dignitatem. legis habet tex. i. l. g*ra*lis. C. de sa. san. ecc. vide de. in. c. ind*ist*inctu*m* t*ri*bu*m* p*ro* iustitiam alle. in. ij. no. z s*u*e. l. i. c. me minimus. col. ij. ver. vlt*er*ius q*uod*ro. de accusa. Anto. Francisc. Et qua*m* iurisdictione*m* heat abbatissa: z qualiter possit eay*re* z vtr*um* possit exco*n*icare v*er* b*on*ificia co*n*ferre vide p*ro* gl. z doc. in. c. dilecto. de maio. z obe. z doc. in. c. dilecto. de maio. z obe. z in. c. demonialis bus de sent. exco. z in. c. dilecta. de exco. p*ro* l. i. c. no na q*uod* d*ist*inctu*m* p*ro* re mis. vbi h*ab*et q*uod* no*n* pot*est* p*ro*dicare nec p*ro*nam iniungere p*ro* peccatis. z an habeat p*re*lacione*m* ordinaria*m* habet per sanctu*m* Tho*m* in. iij. sen. q. xxv. arti. iij.

Sanozmitanus super Prima parte primi.

Sebasti. Sapia.
a Notarius cleri-
cus. vñ xior opt.
q notarius laic⁹
nō possit rogari
d electioe plati.
q notari⁹ laicus
nō p̄t p̄ficere in
strumētum de re
sp̄iali z si p̄ficat.
nō vñ instr̄it t̄z
do. i. c. p̄tingit.
j. d. arbi. l. a. fr. de
oria. i. tra. d. arbi.
in. h. parte. co. j. z
ita p multa p̄clu-
dit sic. in trac. de
epo. q. xxx. i. j. p.
te libri tertij. vñ
Dec. in. c. d̄cerni-
m⁹. j. d̄iudic̄s.
vbi an notarius
laicus possit ro-
gari d re sp̄iali.
Sebasti. Sapia.
b Nec valeret. qd
z qñ ep̄i possint
statuere cōtra ca-
nones late t̄agit
se. i. c. q sup his.
j. d. maio. z obed.
z latissime illus-
tr̄is. d. me⁹. Re-
gi⁹ senator. Ro-
ch⁹ curti⁹ in re-
pe. c. fin. col. xxx.
vi. xi. prim⁹ igitur.
s. de cōsuet.

redigi in scriptis cū tex. loquat hic ipersonalr: vt
patet ibi. in scriptis redacta. Sol. d̄t gl. in ver. re-
dacta. q per ipsos scrutatores vel per aliquē ta-
bellionē. z tene mēti in hoc gl. quatenus dicit d̄
tabellione. qz text. de eo nullā mētionē facit. nec
qualis deat esse ista scriptura. vñ dicit Jo. an. q
nō refert an sit publica vel priuata. cū tex. loqua-
tur hic indistincte. z credo q de mēte tex. fuerit
q istimet scrutatores p aliquē eorū deat vota re-
digere in scriptis priuatis. Nā in hoc officio eis
delato. creditur eis. lz multa mala possint facere
sz nō p̄sumit. ad hoc alle. bo. text. in. c. cū dilect⁹.
z qd ibi dixi. s. e. facit qd nō. Bar. in. l. qdā rele-
gatus. ff. de reb. dub. vñ bo. gl. in. d. c. sicut cū. tñ
cōiter tenet q notari⁹ pōt adhiberi. † Sz dubiū
est nūqd possit esse laicus. an vero debeat eē nō
notarius cleric⁹. † Lōpo. tenet hic q pōt esse lai-
cus. cōtrariū t̄z do. Abb. De. z. d. Egi. ar. c. mas-
sana. j. e. vbi reprobat electio. p̄ iteruētū laicorū.
sz p prima pte facit p̄suetudo fm Jo. an. in. c. j.
de pcura. lib. vi. z t̄z Spe. in. ti. d̄ instr. ed. i. s. re-
stat. x. qd g si tabellio. z qdā alij sequētes. z hanc
opi. puto veriorē q notari⁹ scribēdo nullā auto-
ritatē exercet. nec aliqd sp̄iale ministrat. sz soluz
p̄bet nudū ministeriū seu offiū. quēadmodū pro-
curator in re sp̄iali. q nō repellit a pcuratioe ex
eo q laicus. vt in. d. c. j. p̄terea sp̄ale videt in
cā heresis vt cleric⁹ seu psona religiosa sit nota-
rius. de quo dicēdū vt in. c. vt offiū. de here. li. vi.
ergo regit̄ clerici nō debēt adhiberi vt exerceāt
notariatus offiū. z vide qd dixi in. c. sicut te. j. ne
cleri. vel monac. vbi tetigi an z qñ cleric⁹ possit
exercere tabellionat⁹ offiū. z an creatus notari⁹
a laico. possit conficere instrumēta in specialib⁹.
z dic vt ibi. † Sexto hic qñ p quē debeat fieri
collatio z electio cū tex. hic impersonalr dicat. vt
collatione habita eligat zc. So. dic q p illū cui
caplū hoc cōmiserit. z est vile fm doct. q capi-
tulū a principio det ptatē istā istis scrutatori-
bus. vbi cōcurrūt plures electores. d̄z firri colla-
tio numeri ad nūerū. meriti ad meritū. z zeli ad
zelum: vt sic appareat q electorū hēat maiorem
numerū. z qz est maioris meriti. z quo zelo seu a-
nimo electores fuerūt moti ad eligēdum. naz ex
istis tribus apparebit clare qz h̄z maiorē zsanio-
rem ptē. nā maioritas p̄sistit respectu nūeri. sani-
oritas vero respectu meriti z zeli. de his vide qd
pleni⁹ nō. in. c. ecclesia. el. h̄. j. e. z adde bo. text. in
c. si qñ. j. e. li. vt ibi d̄z q qñ vna electio sit a duab⁹
ptib⁹. cessat collatio meriti z zeli. dic vt ibi ple-
nius legi. z not. † Si vero vn⁹ sol⁹ fuerit elect⁹.
et d̄z fieri collatio nō numeri ad numerū. cū ces-
sat alia electio. sz fiet de numero. merito. z zelo.
nā primo cōsiderabit̄. vtrū habuerit numerū suf-
ficiētē. qz forte presentes nō faciūt duas ptes p
nt deberēt. vel forte nō oēs habēt vocē. Itē fiet
collatio de merito electi. an sit idone⁹ ad illā di-
gnitatē. Item de zelo. an bono aīo. an vero per
p̄cesillicitas in illum consenserūt. electio aut fiet
p vnū noīe toti⁹ capituli. z p̄verba singularis nu-
meri. vt pbat in. d. c. sicut. † z vide de hoc ibi bo.
gl. q d̄t sufficere vt sine mēdato aliq eligat noīe
capli. qz caplū tacēdo vñ hoc habere ratū cum
tractet de actu zcupiscibili vt ecclesie pvideatur
de pastore. Et tene mēti illā gl. qz facit ad multa
cū sepe aliquis de vniuersitate sine mandato lo-
quatur p tota vniuersitate presente. z nō cōtra-
dicente. limita tñ fm ea q scripsi in. c. scriptus. s.
eo. vbi oīno vide. z qd nō. Inno. in. c. j. de his q fi-
a ma. par. cap. Et p hoc pōt decidi. vñ. q. qd de-
beāt scribere isti scrutatores. zin qua forma. So.
dic q debēt scribere vota singulorū. vt pbat in
tex. ibi. vota cūctorū zc. vñ pondera verbū vota.
qd idē sonat. q desideria cūctorum. seu disposi-
tiones aīorū. vñ scrutatores debēt diligenter ex-
quirere vt in tex. interrogando. s. in quem volūt
consentire. z quare cōsentit in illum nominatū
per eos. z quo zelo in illū cōsentit. z interro-
gare etiā d̄ meritis illius. z qualitate psonē hoc
sentiant doct. hic iudicio meo probat iste text.

dum dicit vota cūctorū diligēter exquirāt. vñ de pōdera illud ver. vota.
alias nō posset fieri plena collatio meriti z zeli. put h̄z fieri vt in lite-
ra subicitur z. s. tetigi. z dicit Joā. qd potuerūt scrutatores singulos
astringere per iuramētū. Alij vero dicūt q hoc non est necesse cū non
sit iure cantū: sed poterūt oēs adiurare sub aīe periculo z per deum vt
cōsentiat in illū quē putat meliorē z per quē melius ecclesie pvideat̄
ad hoc adduco bo. tex. in. c. cōstitutis. in prin. el. h̄. de app. quēz tex. no.
Siet aut scriptura in effectu hac forma fm Joā. an. Talis admiratus z
interrogatus zc. cōsensit in talē. vel sic talis interrogatus zc. respōdet
ego nomino talē seu cōsentio in talem vel eligo talem: z q possit hoc
vltimū fieri adducitur. c. in genesi. j. eo. in ver. ne vel idē repeti zc. quasi
innuat ille tex. q singuli possunt dicere in scrutinio tales eligo. sz post
ea facto scrutinio debet sequi cōis electio: qz vnus debet eligere noīe
omniū per xba singularis numeri. puta dicēdo ego talis ex p̄missioe
capituli eligo tales noīe totius capli. mihi tñ placet prima vel scda for-
ma vt in scrutinio quilibet dicat cōsentio vel nomino talē non autem
eligo. z pro hoc tex. hic dum dicit: vota cūctorū zc. z ibi dū dicit eli-
gatur in quē omnes vel maior pars cōsensit. nō tñ puto qd vitiaret ele-
ctio ex tertia: practica: ex quo postea sequitur cōmunit̄ vnica electio.
12 † Alterius querit nūqd oīa hic contenta vsqz ad versū. vel saltē sint
de substantia. So. glo. in ver. maior z sanior circa hunc articulū instat. z
doc. plenius z prosequere post Jo. an. cōcludēdo ea q sunt necessaria z
de substantia. Primū em substantiale est vt electio fiat per congregatos
in vnū nō em sufficeret cōsensus intelligentiū singulr̄ p̄stari: puta si qli-
bet cōsentiret in camera sua: sed opz q collegialiter p̄sentiant ad hoc.
c. in genesi. j. eo. z vide gl. in. c. j. de reb. eccle. non alie. lib. vi. nec istud est
speciale in electione vt ibi sentit glo. sed regulare z gñale in omnib⁹ ex
plicandis per vniuersitatē: vt dixi in. c. cū oēs. s. de cōst. facit qd notat
gl. in. l. sicut. ff. qd cuiusqz vni. no. tñ per hoc intelligas q p̄ntia sit de
substantia. nā cōtēptus aliquorū non inducit nullitatē electionis. vt
in. c. qd sicut. z. c. bone. s. eo. z in. c. ecclesia. el. h̄. j. eod. ergo p̄ntia seu vo-
catio absentū nō est de forma substantiali sed de iustitia: qz retractabit
electio nō vocatis p̄sequētib⁹ p̄tēptū. z hoc etiā voluit pal. gl. itellige
tñ q ad validitatē electionis requirant̄ due ptes vocādoz als nō p̄ntia
sit ibi vniuersitas z valebit quicqd disponit maior ps: vt nō. in. l. nul-
li. z. l. plane. ff. qd cuiusqz vni. nomine facit qd dixi in. c. cū nobis. zin. c.
b in causis. s. eo. nec valerēt statutū ep̄i z ca. inducens nullitatem. ppter
defectū aliquorū nō vocatoz: vt nō. Joā. an. in addi. e. ti. in. j. col. qz nō
pōt statutū immutare formā istius. c. ar. cle. ne romani. j. e. ti. vñ de non
pōt statutū infringere electionē validā: nec validare nullā p̄ dispositio-
nē huius tex. q bene nō. z facit satis qñ. d. cle. ne romani vbi ptz q cō-
stitutio inferioris nō pōt in aliquo imutare nec detrahēre p̄tōni supe-
rioris. z facit q in fili nō. Jo. an. in. c. si. de app. lib. vi. Scd̄z substantiale
est vt scrutatores assumant̄ p collegiū: nō em dñt se ingegere: redderē
tur em suspecti: vt in. l. que oīa. ff. de pcur. z p hoc tex. hic in verb. assu-
13 mant. † Sed ego dubito vtrū istud sit substantiale nam si tres de caplo
cōgregato alij vidētib⁹ z tacētib⁹ incipiunt scrutari vota aliorū
z demū caplo nō p̄dicente seruatis oibus seruādis sequat̄ cōis electio
crederem talē electionē valere: qz cū agat̄ de re meritoria z concupisci-
bili tacētes habent̄ p p̄sentētib⁹. sicut in fili nō. gl. in. d. c. sicut cuz.
eo. ti. li. vi. z facit qd nō. Inno. in. d. c. in genesi. tñ tñ est seruare vt exp̄s
se assumant̄ per collegiū. z pro hoc facit qd dixi post doc. in. c. scriptus.
s. e. † Tertiū substantiale est vt assumant̄ tres scrutatores non plures
vel pauciores. gl. tñ palle. dixit hunc trinariū numerū nō esse de substā-
tia dūmodo sint tot iquisitores qz fraus fieri nō possit. z idē tenuerūt
Ain. z Tan. sz cōiter tenet oppositū z magis hoc vltimū cōuenit lre i
eo q specifice facit mētionem de tribus. pro hoc. l. si vnus. C. de testa.
† Quartū substantiale est qz isti tres sint de collegio: sz gl. palle. tenuit
hic nō esse de substantia. qd etiā tenuerūt Ain. z Tan. sed Hof. Inno. z
Host. tenet primū qz magis cōuenit lre. z intellegit Inno. de collegio
eligētū nō de collegio ecclesie vacātis tñ. nā infidelr̄ p̄sequunt̄ nego-
tiū electiois illi ad quos spectat electio. z hoc forte dicit q nonnūqz
electio spectat ad aliud collegiū q̄ ecclesie vacantis rōne cōsuetudinis
vel p̄uilegiū: vt in. c. abbate. j. de verb. sig. z in. c. cuz dilectus. de cōsue.
cum si. † Quintū substantiale est vota singulorū exquirant̄ in secre-
to. vt quisqz liberi⁹ possit dicere votū suū. p hoc tex. ibi in xbo secreto.
nam solū excludit alios de collegio nō autē alias psonas necessarias.
hic dixit Inno. se credere q p̄nt aliqui testes adhiberi. qd Host. dicit
nō esse tutū: qz xba hui⁹ tex. nō patiunt̄. qd etiā vñ placere Jo. an. dicē-
ti q sic fecit pluries obseruari vt quēadmodū testis d̄ponit in secreto
14 ita z istis scrutandi. † Sz aduerte: qz z testes p̄nt deponere z exami-
nari in p̄ntia aliquorū testū vt possint conuinci de falso probaretur
postea veritas in x̄num z ipsi negarent se deposuisse vt reperitur scrip-
ptū. vñ est cautū vt in grani z pōderosa cā assumant̄ duo testes z exami-
natioe cuiuslibet testis: qz hoc fieri possit. alleg. tex. no. in. c. vt officia.
de here. lib. vi. senserunt Inno. z Hostien. in. c. albericus. de test. z vide
quod dixi in. c. sicut. z in. c. cū cam. eo. ti. z ad iura que dicūt testes exa-
minandos sigillatim in secreto. vt in. c. venerabili. e. ti. cū si. rñ de q nō
debent plures testes commisceri: quia vnus posset alterū instruere sz
non prohibent iura aliquos testes adhiberi in examinatioe cuiuslibet
testis

testis per se imo mandant adhiberi in cā ponderosa sicut in cā herē
sis. vt in. d. c. vt officium. ita pōt dici ad tex. nostrū. 7 in hoc no. illā gl.
preal. nō tñ debent esse isti testes terribiles sicut scrutatores. vñ dicūt
hic doc. 7 bene q si aliq ex scrutatoribus eēt nimis potēs 7 terribilis
in singlis scrutadis q pñt aliq opponere vt ille nō assumat 7 erit iusta
15 cā appellādi: qz aī nō posset qlibz votū suū libere expinere. ¶ Sextū
substantialē est vt sigillatim fiat ista inq̄sitiō nō em debent vocari
bini vel trini: sed qlibet singl p se vt ptz in xbo sigillatim: sicut obser-
uatur in testibus qui nō debēt plures cōmiseri i examinatioe: aī nō
16 valeret dispositio: vt no. in. d. c. venerabili. 7 in. c. cū cām. ¶ Septimū
substantialē est vt vota oīm exgrānt vt ptz ibi: vota cunctozū 7c. vnde si
vnus ex pñtibz scrutaret vel aliq ex ipsis scrutatoribz omitteret nō
valeret electio. 7 intelligēt dixi qñ cōtēnīt seu p̄termittīt aliquis ex
vocatīs. nā si aliq nō vocaret ad electionē cōtēptus illius nō reddit
electionē nullā: qz vocatio oīm nō est de forma substantiali. vt. s. dixi.
¶ Octauū substantialē est vt vota exq̄sita redigant in scriptis publi-
cis aut puatis: vt. s. dixi: vt ptz ibi in scriptis redacta. ¶ Nouū substā-
tiale est vt postq̄ vota fuerint in scriptis redacta publicent in cōi. dic-
sez. in caplo. ¶ Decimū substantialē est vt ista publicatio vtozū fiat
mox. postq̄ fuerint in scriptis redacta vt colligit ibi mos publicetur.
aliqui tñ in hoc variāt: sed primū tutius 7 cōius. ¶ Undecimū substā-
tiale est vt facta publicatio vtozū fiat collatio numeri meriti 7 zes-
li. vt. s. dixi. ¶ Duodecimū substantialē vt fiat ista collatio mox post
publicationē nullo actu extraneo intermissō. qd voluit hic gl. l. 3 aliq
publicationē sed tene qd dixi in ar. in. l. cū antiq̄tas. C. de test. ¶ Tertū
decimū substantialē est vt facta collatione sequat cōis electio. 7 intelli-
ge q fiat per vnū noīe capli 7 per verba singularis numeri: vt in. d. c. si
cum. 7 in. c. cum ab vno. de re iud. lib. vi. ¶ Quartū decimū substantialē
est vt ipa electio fiat statiz post collationē nullo. s. actu extraneo ite me-
dio: vt in. c. cū post petita. j. eodē. ¶ Quintū decimū substantialē est
vt electio fiat de illo in quem maior 7 sanior pars capituli consensit vt
hic. ¶ Sextū decimū substantialē est q ista electio sit verbalis: vt in
c. ecclesia 7 in. d. c. sicut cū. 7 in. d. c. ab vno. ¶ Decimū septimū substan-
tiale est vt ipa electio solenniter publicetur: nō em debet esse clādesti-
na: vt hic in fi. 7 d. 3 publicari in caploz 7 etiā est tutū vt publice popu-
lo p hoc q leg. 7 nō. in. c. cū dilectus. s. eo. ¶ Decimū octauū substā-
tiale est vt seruet ordo oīm predictorū 7 successiue oīa seruant per ordinē si-
cut. s. numerari. nō em d. 3 fieri p̄posteratio noīe capli: 7 postea vtozū
inquisitio vel quid simile aliq volunt addere q p̄sigio diei ad electio-
nem celebrandā si de substantia. qd tñ nō videt verū sed potius est de
iustitia: qz vt dixi vocatio absentū est de forma substantiali. ¶ Addūt
etiā aliq vt scrutatores sint fidedigni: vt in lra ibi: fidedigni. l. 3 cōius te-
netur hoc esse nō de substantia sed de iustitia fuit em dictū poti⁹ admo-
nēdo q qd substantialē inducēdo: 7 ista idoneitas presumīt: vt in. c. si
presum. 7 qd ibi no. Itē addunt aliqui q electio fiat in ecclesia de cui⁹
p̄lato sit electio. vt in. c. qd sicut. s. eo. l. 3 hoc sit honestū 7 iustū nō tñ
locus est de substantia nisi aliud haberet p̄suetudo. arg. in. c. quāfrōte.
de app. 7 t. 3 hōst. hic. Additur et per aliquos q fiat electio postq̄ cor-
pus plati defuncti fuerit traditū sepulture. s. tu dic vt plen⁹ dixi. s. e.
bone el. h. Ex p̄dictis vides difficultatē huius forme scrutini q mū-
ti et viri perfecti deficiunt ignozātes practicā. vt dicit gl. in. c. cū expe-
17 diat. j. eo. li. vi. ¶ In gl. in ver. mox. in fi. no. bene istā gl. qz q̄tidie solet
allegari pro significato istarum dictionū mox statim illicito 7 similiū
capiunt em in iure diuersimode. nā qñqz verificatur in mōdico tēpore
qñqz in minoz. Sed est dubiū quātr debeat capi rēgulr. dic q vbi ius
determinat seruādā est ipsa iuris dispositio in casibz hic alleg. in gl. l. 3
vbi ius nō determinat: tunc iste dictiones 7 similes verificant i modi-
co tēpore fm q arbitrabitur bonus iudex hābito respectu ad ipsi⁹ circū-
stantias. arg. in. l. i. ff. de ver. ob. 7 vide tex. iunctā gl. in. c. significantibz.
j. de appel. 7 ad materiā vide gl. in. c. si in qualibet. xx. qd. h. in specu. in
ti. de dispu. 7 alle. s. post hēc. x. itē mox. adde dictū Bart. in. l. i. ff. iudi.
sol. vbi no. dicit q si qd d. 3 statim fieri intelligit q summarie 7 sine or-
dinario processu fiat. arg. C. vnde vi. l. momentarie. iuncta. l. C. de vsu.
rei iudi. Abbas.

- 1 Procurator effectus dominus instantie an possit reuocari per do-
minum proprium.
- 2 Electores qui cōpromittunt ius eligi in alterū: debēt omnes nemine
discrepante consentire. 6.
- 3 Pactum positum in cōpromisso vt eligatur vnus non valet.
- 4 Cōpromissarij debent determinare illo loco vbi fuit factum cō-
promissum.
- 5 Electores si maior pars eozū eligit sciēt indignū an ptās eligēdi re-
maneat penes maiore partem etiam quod stēt in vno.

Vel saltem.

In hoc ver. nō. primō q habentes ius eligē-
di possunt eligere nedum per se: vt. s. in pri-
mā parte huius. c. sed etiā per alios quibus possunt cōmittere vices
suas. 7 hoc dupliciter. Aut p̄stituendo eos nudos ministros 7 cōmis-
sarios capituli. Aut conferēdo seu donādo eis illud ius p illa vice: vt
in. c. cōstitutus. de concess. p̄bē. dixi in. c. in causis. s. eodē. Et in mo-
do translationis est magna differentia saltem quo ad effectū reuoc an

a Zacharias. ¶ Istarum dictionum mox. adde tu quot modis capiatur
hec dictio mox in iure. no. l. i. ff. si cer. pet. gl. in. l. si pupilli. s. idē ait. ff.
de neg. gest. Dy. 7 Bar. 7 ibi in addi. ad Dy. ff. sol. mā. 7 gl. 7 Bal. in. l.
gallus. y. alle casus. ff. de libe. 7 posth. 7 in. l. si qd heres institutus. ff. de
acqui. herē. 7 in. l. j. s. qui presens. de verb. ob.

di ipso iure potestate: de quozum reuocatioe an
7 quando possit fieri distingue vt dixi in. d. capi.
in causis. quod quidē cap. dixerunt quidaz nō
habere locum in reuocatioe scrutatozū seu eozū
qui debent alios scrutari 7 inq̄rere dicētes qd il-
lozū potestas semp potest reuocari etiā re non
1 integra. ¶ Alh vero contra si res non est inte-
gra. argum. in. c. h. de procura. lib. vi. sed do. Ant.
de but. placet plus primum dictū 7 etiā mibi: qz
non possunt isti scrutatores pretendere interesse
7 reddunt se suspectos volētes p̄sequi cōtra in-
tentionem capituli. arg. in. l. qui omnia. ff. de pecu-
ra. Nec obst. c. h. preal. qz loquitur in procuratore
ad iudicia qui efficitur dñs instantie post lit. cō-
testa. 7 nihilomin⁹ nō pōt resistere quin reuocet
2 domino instantē ibi no. ¶ Mo. h. ibi: qui vice
omniū q ad validitatem cōpromissi requirit
cōsensu oīm. vnde vnus solus potest impedire
ne fiat cōpromissum sup electione: qz interest sin-
gulozū ne quis priuet voce sua: qd tenēt hic cōi-
ter doc. 7 idē no. in. c. scriptū. s. eo. vbi dixi. 7 cō-
firmat hoc gl. in ver. vice omniū. 7 ibi aliqd di-
cetur. ¶ Circa istā formā cōpromissi primo qro
vtrum teneatur cōpromissarij seruare aliquā for-
mam in electione per eos fiēda. dic q nō. vt hic
colligitur in ver. vel saltē nam hec dictio impo-
tat istam formā cōpromissi esse subsidiariam.
sensus em litere ē q aut canonici eligāt per vias
scrutinij seruando formam supradictā. aut si no-
lunt se subhēre illi forme saltē cōferant p̄tatem
eligendi aliqbus viris idoneis. vnde fuit adinuē-
ta ista via pro faciliōri vt euitet forma scrutini
quē tñ difficilis est: debet tamen electio fieri p x-
ba singularis numeri 7 per vnum vice omniū. de
quo tñ dicendū: vt habet in. c. cū ab vno. de re. iud.
lib. vi. 7 in. c. sicut cū. j. eo. lib. vi. 7 no. pro signifi-
ca to illius dictionis saltem: 7 debet scribi per e: vñ
ponit Jo. an. versus. Saltim saltando: s. saltē di-
minuēdo cōiter tamē ista dictio solet pferri cor-
rupte: qz p̄fertur per. i. qñ stat diminutue 7 ma-
le. ¶ Secundo queritur nunquid ista potestas
eligendi debet istis cōpromissarijs tribui abso-
lute. dic q est in optione ipsozū cōpromittētū
nam possunt cōpromittere promittendo simpli-
citer illū recipere in p̄latū quē isti elegerint: vt
in. c. causam. s. e. eodem possunt etiā restringere
eis hanc potestatem vt teneatur scrutari secrete
vota omniū: 7 illū eligere in quē p̄ferit ma-
ior pars 7 sanior capituli. vt est tex. in. c. cum dile-
ctus. s. eodē. de cuius reuocatioe fuit dubitatū
per istū tex. ideo emanauit nouissime. c. cū expe-
diat. j. eo. lib. vi. 7 ibi declarat formā illam nō esse
correctam per dispositiones huius. c. 7 sic posset
per istam formam procedi pariter per viā scruti-
ni de qua in prima parte. c. 7 hāc formā dicit gl.
esse vtiliorem in. d. c. cum expediat non tamē itel-
ligas q cōpromittentes possunt in aliquo tol-
lere substantialē huius. c. vñ non valeret cōpro-
missum vt cōpromissarij eligerent illum in quē
consentiret maior pars capituli partium compa-
ritioe minorum: quia requiritur de substantia ma-
ior 7 sanior pars totius capituli: vt est tex. no. in
c. si cui. j. eo. li. vi. ¶ Tertio principaliter quero
vtrum valeat cōpromissum de eligendo certaz
personam. doct. cōiter q nō. argu. in. l. qualem 7
in. l. item si vnus. ff. de arbi. ¶ Quarto quero b in
quo loco debeant eligere cōpromissarij. quidā
dicūt q vbiqz eis fuerit libitum facit. c. cū di-
lectus. s. eo. 7 in. c. i. causis. Alh vero dicūt q tenē-
tur eligere in ipsa ecclesia vacante sicut tenentur
canonici: vt in. c. qd sicut. s. eodem. 7 c. cum terra.
non em possunt capitulum trāsserre maiorem po-
4 testatē q habeat. 7 hoc est tutius fm Ann. j. l. 2o
stien. vero dicit q si cōpromissum est factū in

Anto. Francisc.

¶ Et quāto tpe
verificet hec di-
ctio et siles vide
per Bar. post gl.
in. l. fruct. in ver.
mox. ff. sol. mat. 7
vide opti. gl. xx.
q. h. in. c. i. 7 adde
q aliqui accipiūt
p̄teruallo. x. die
rū. vt i. l. ad perē-
ptozū. ff. de iud.
cū. l. seq. aliqui p
spatio duoz mē-
sum: vt in. l. a di-
uo pio. in. s. i. ff. de
re iud. aliqui itel-
ligitur q primū
poterit vt i. l. tu-
tores. C. de admi-
nut. aliqui intelli-
gitur. vñ ad an-
num. vt in. c. si in
qlibet. xx. q. h. 7 in
c. longinquitatē.
x. q. d. h. 7 de ma-
teria istarum di-
ctionum vide ar-
chi. i. c. venerabi-
libus. i. s. si vero.
de sen. exc. in. vi.
7 in. c. j. 7 h. de cō-
ces. p̄ben. 7 in. c.
abbatē. in princ.
de re. in. eo. lib. 7
hī etiā p gloss. in
l. si pupilli. in. s.
idē ait. ff. de neg.
gest. 7 per gl. h. in
momentarie. C.
vñ vi. aliqui etiā i
telligit intra tri-
duū. vt i. l. 7 post
i. s. i. ff. de transa.
7 adde qd qñ lex
in actu dispositi-
uo loq̄tur p xbu
mox intelligit. i.
ipso iure. vt not.
bal. in. l. si qd ma-
ior. C. de transa-
7 Sebast. Sapia.
¶ Quarto quero
Aide tñ q in du-
bio intelligam⁹
de loco consuet.
vt no. gl. in. l. si lo-
cus. ff. de iud. p
bat tex. Mau. de
ca. nō. iii. l. pe. ff. de
iust. 7 iū. 7 pbat
p locū a cōsuetis
de quo latē p se.
i. c. cū. m. ferrariē
sis. colū. h. 7 i. h. s.
de const. per Ja.
in. l. vt liberis. C.
de colla.

Sanor. super Prima parte primi.

Sebasti. Sapia.

An electio. vi de do. Abb. i. c. si. j. d. fortile. vbi et t3 Inn. opin. Anto. Francisc. **N**on valeat. An pilla xba n valeat iducere a et nullitas ipso iurevis bo. tex. i. cle. pastoralis. in a xob. negatio. d. re in. vbi sit metios Inia lata sine cau se cognitiõe q il la nō valeat r sit ipoiure nulla. tñ d. An. i. c. tñ ex li teris. d. iñte. ref. b t3 qnō sit ipō iu re nulla. sed veni at cassanda et p qñs p illa xba n iducat nullitas ipō iures regraf illi cassatio ran nullatio de q hr p bal. plene i. l. p lata. C. d. sen. r in ter. l. om. iu. r vis ea q habet r no. in. l. i. r. q. qñ p uo. nō est ne. r ad de q illō d. esse nullū q fundit nō v3 lz sit verū. falsus aut est qd nō est. s3 si eēt ali qd est vt no. in. l. si qd legatū. ff. d. fal. p. d. Alle. post Bar. Et adde q illō qd est ipō iu re nullū r fundit nō pōt validari. s3 Bal. i. l. i. s. necessitatē. i. h. co. C. d. bo. que libe. r hī per Inn. i. c. prudetiā. de off. leg. r vīd p Spe. in ti. d. ap. i. s. iñ versic. qd si vñ. Et add qdictio nullaten? inficit actū ipō iure vt ē singlris glo. in aut. si mīter. C. ad velle. r habet p. d. Card. in cle. sup lris. de rescri ptis. r eodez mō dicēdum est d di ctiõe nullomō q dī eē vniuersal3 negatiua p quas excludit et dispē satio supioris vt est no. gl. i. cle. hi q. d. era. r q̄litate.

ecclesia videt necessarium vt electio fiat in eccle sia qz de illo loco vbi sit compromissus videntur cōpromittentes sensisse. vt. l. si cum dies. s. si arbi ter. ff. de arbi. fatef tñ dōsti. non esse de substan tia electionis. nisi aliud habeat consuetudo. r dic tu. vt dixi in. c. cñz terra. r. c. qd sicut. pall. r no. di ctū dōst. cū quo cōiter trāseunt hic doct. r facit iste tex. qz inter substantia electionis. nullā mō tionē facit de loco quāsi locus nō sit de substan tia. iustū est tñ vt fiat in ecclesia vacante. vt in. d. c. qd sicut. **¶** Quinto querit qd i. ex trib? ppro missar3s duo sciēter eligunt indignum. tertius elegit idoneum nunqd valeat electio vni? doct. sunt var3. qdā tenēt q sic. qz pās duorū eligen tium sciēter indignū. deuoluit ad illū vñ q nō deliquit. ar. j. eo. pgregato. al3 tenēt pūz. qz cō promittendo in tres. vident voluisse vt nō vales at electio vnius. tu de hoc vide qd dixi in. c. cum in iure. s. eo. r p ibi nō. potes ampliare materiaz istius forme cōpromissi. **¶** Sexto r vltimo qñt an electio facta nō seruatis formis pscriptis seu aliq earū sit ipso iure nulla. nā tex. hoc nō aperit s3 solū dī q electio aliter facta nō valeat. solu. di cunt Inn. r Cōpo. q ipso iure nō v3. dōst. t3 cō trariū. s. q nō requirat snia. s3 pūmū dictū Inn. est verius r cōiter tenēt p doct. sequētes. r videt pbari in. d. c. sicut cū. r in. c. si cñz. j. eo. li. vi. r facit c. ecclesia. el. h. j. eo. in xbo decernit inualidā. Ex his nō. q per hec verba nō valeat. vnducit nul litas ipso facto. **¶** In gl. in ver. aliqb? yiris. ibi dūmodo viri religiosi. l. bone pditionis. non em est necesse vt sint religiosi. i. pñt aliquā regulaz approbatā. satis em q sint viri idonei. vt in tex. ibi. yiris idoneis. debēt tñ esse clerici r non laici vt in. c. contingit. j. de arbi. **¶** In gl. ibi. l. itez si vnus. r facit. c. si cōpromissari. j. eo. ti. li. vi. **¶** In gl. in ver. vice oim. ibi. qd mibi nō videt. no. glo. quo ad ppromissum faciendū sup electionis ne gotio requirit oim cōsensus. r idē tenēt cōiter dō cto. hic. r. s. c. scriptum. r idē puto in alijs ne gotijs ecclesie expediendis vt ppromissum nōi possit fieri a capitulo nisi oēs cōsentiant. qz cum sit res voluntaria. l. si dictū. ff. de iur. opz q oēs consentiant. vt no. in. c. cum oēs. de cōst. r p Jo. an. in regula qd oēs. de reg. iur. lib. vi. in mercu. r facit qd dicā post dōst. j. an. s. allud. Et hoc intel lige qñ aliquis de collegio ptradicit a principio. si autē facto cōpromisso per totū collegium sup ueniret qui non erat vocāus. non d3 ad petitiō nem istius retractari compromissus. vt in regu la factum legitime. de reg. iur. in. vi. r sentiūt cō muniter doc. hic r in. c. ecclesia. dōst. tñ hic po nit sing. limitationē ad p dicta dicēs qñ res sunt in collegio r duo vōlūt cōpromittere tertio p di cente. stādū est iudicio duorū. tum qd nō faciūt duas partes collegi3. ar. c. scriptū. s. eo. r. x. licet. tum qz necessitas nō subiacet legi. in. c. qto. s. de consue. cū nō pōt seruari scrutiniū pp paucita rez istorū collegiatorū. hoc dictū satis equū est. r trāseūt cōiter doc. cū eo. s3 dubito an hoc sit ver. cum tex. hic dicat. vice oim r. nec due ptes pos sunt p iudicare mīori parti in iure suo. r cuiusli bet interest habere platiū sū iudiciū animi sui. ob quā cām pās eligēdi fuit data collegio. vt in c. i. s. e. facit. vi. q. j. audacter. r si diceres quā for mā seruabāt isti ex quo sunt ita pauci. Sol. pñt pūmo eligere pūā inspirationis. vt. j. in ver. nūi. si aut oēs in vñū n quēiūt poterūt eligere. Aut seruando formā scrutini3 eo modo quo possunt. puta capiēdo vñū scrutatorē cū notario pñer tum si tenet opi. q nō sit de forma substantia. vt sunt tres scrutatores qd t3 gl. s. in. j. pte. **¶** Vel po terunt eligere more antiquo sine forma aliqua. vt voluit Sof. in. c. i. s. eo. vbi dī q cū pauci sunt in collegio non tenent seruare aliquā formā: vñ possunt procedere sine forma scrutini3 r compro missi. dōst. tñ dī ibi se cōsentire Sof. in forma scrutini3. sed dixit q tenentur procedere per viā cōpromissi aut inspirationis. s3 mibi plus placet dictum Sof. qz propter paucitatē non debēt isti

compelli ad transferendū ius suum in alios: qz si delius ipsi prosequerent negotiū propriū eccle sie eorū. Itēz qz lex nō ligat cum de facto seruari nō pōt. vt. iñ. dist. erit autē lex nō ergo ligat eos forma scrutini3 nec forma ppromissi qz illa est vō lūtaria. vt. s. dixi. r pñertim hoc pcedit qñ essent duo tñ in collegio vel vnus in qbus casib? dixē rūt Inn. r Cōp. q si duo tñ sunt sufficit mutu? cōsensus eorū sine alia forma. qd etiā voluit Jo. and. in reg. in toto. in merc. Si vero est vnus pō terit corā testibus exprimere suū pñensus r post ea eligere r electionē publicare: puto etiā suffice reyt ab electione incipiat. nam eligēdo exprimit consensum suū: qz in vno nōn est seruāda illa for ma vt prius pñstet cōsensus: r postea sequat ele ctio: vt no. in. d. reg. in toto. Abb.

- 1 **Inspirati** a deo dicunt illi qui oēs nemine di screpante aliqd faciunt in bonum. 2. 3.
 - 4 **Alienatio** rei ecclesiastice nō seruata forma an sit nulla vel annullanda.
 - 5 **Electio** facta ab illis q veniebāt pñuādi: etiam cōtradiciente illa parte ad quā potestas eligendi erat peruentura valet.
- Alienatio** bonorum facta a delinquēte in frau dem future snie non valet.
- Penitentia** non prodest delinquētibus in foro contentioso.

¶ Veniendo ad istū ver. nisi in quo tā gitur tertia forma. i. inspirationis. Mo. primo q ad hoc vt valeat electio facta per inspi rationē regunt de substantia duo pmo q sit fctā ab oibus: vno em pñdicēte nō valeret ista electio: qz nō vñ tunc facta inspirante deo. ar. vi. q. i. nec nouū. q tenēt hic cōiter doc. r bñscōdo q sit fctā absq vitio simonie. vel alicuius tractat. **¶** Sed contra hoc r cōtra tex. opp. videt em q potius aggrauent isti qñ eligūt per formā inspirationis q quando per formā scrutini3. nā in formā scru tini3 sufficit maior r sanior pars. vt. s. in. j. pte. c. hic requiritur cōsensus oim. Sol. in hac forma i spirationis releuant ab onere isti forme pscruti ni3: nō em subijciunt isti alicui forme s3 solū dat pro formayt fiat ab oibus absq vitio: r p hoc q nō regraf alia forma facit tex. hic in ver. nisi dñz

- 2 venit exēptine ad pcedētia. **¶** Itēz qz vbi spūs dei ibi libertas: qz qui spūs dei agunt nō sunt sub lege. i. c. licet. de re. r. r. q. h. due sunt. qñ aut oēs de collegio nemine discrepāte r sine aliquo vitio cōueniūt in vñū vident inspirari a deo. **¶** Itēz qro qre tex. hic dicit: quasi per inspirationē: qre posuit illā dictionē. qñ. Sol. dicit dōst. q taci te ibi includunt due forme inspirationis. illa em ele ctio fit p verā inspirationē q fit autore deo nec i diget alia cōfirmatiõe: vt fuit electio bti Nicolai Ambrosii: r Senerini de quibus. l. xi. dist. i. s. his oibus. fit autē electio p quasi inspirationē qñ nō constat q autore deo fit facta: sed presumit quā do oēs de collegio vno ore cōsentit in aliquē si ne aliquo tractatu pcedēti. vnde dī tūc quasi p inspirationē. i. ad similitudinē vere inspirationis. r qd dixi q nō d3 pcedere tractatus: intellige s3 Jo. and. de tractatu speciali: generalis aut pōt fieri: puta si vnus prediceret rogemus deū pro bono prelato. vel hortando alios ad electionem prelati. nō autē debet fieri pñasio respectu certe persone. qz tunc electio fieret ad suggestiōē al terius. **¶** In gl. in ver. pñuēt ibi: per sentēciam non ipso iure. r hoc teneas qz pena f hic ponit p verba furti temporis. quo casu semper requirit sententias de quovide bo. gl. in regula in penis de reg. iur. li. vi. r. j. c. seq. r plene dixi in. c. si diligē ti. de foro compe. s. non ob. in. c. cū in cunctis. s. e. de quo gl. opponit qz ibi loquitur cū peccat eli gēdo. ideo pena iponit ipso iure. hic vero cū pec catur cōtra formā hic traditā: electio tñ fuit fctā de idoneo vñ magis est pñtā materie q forme r qd facit s3 no. p gl. q. h. in sum. r in. c. sine exco ptione. q dicit q alienatio rei ecclesiastice fctā i ca su nō licito nō seruata forma tenet: secus si in ca su licito non est seruata forma. s3 tu tene qd dixi post gl. in

Sebasti. Sapia.

An valeat ele ctio. vīd spe. in ti. de elec. c. si. r i ad ditiōib? vbi et di cit q nō dī electio ispirata q sit vno pñdicēte nō em dī cōcordia canonicoz qñ vnus dī scordat vt p abb. in. c. nō pōt de re in. no. Jo. d. imo. i. cle. ne romani. p illū text. de elect. **¶** Itēz forte. ad de ro. cōst. cclxv. **¶** Dicit host. ad de old. q. c. lvi. vbi seqt dicta hos. s3 r ibi latius vide. **¶** Sebast. Sapia. **¶** Qz pena. vide Ang. in aut. de li tigato. ad h. r frā. Cur. in sing. vñ. r Jo. in. l. i. s. v. no. C. de in. emphi. r in. l. cū postea q. i. iñ. no. s. de pact. **¶** Snia add ang. qñ. rxxvi. Calde. qñ. x. de ver. ob. **¶** Add q posui post istum in. c. s3 de vitāda. in. vñ. no. s. eo. Aleneas falconius.

post gl. in c. i. de in integ. rest. ¶ Extra gl. hic queritur ad
quē deuoluit hec potestas secuta snia priuatiōis cū tex. hic
solū dicat q potestate priuatiōis. Io. In. l. d. ost. multū instāt
in uolūte sed tu dic breuiter q aut peccauerūt oēs in forma
et tūc secuta snia deuoluit potestas ad p̄mūsuperiorē, nisi
sit ecclesia cathedralis, qz tūc deuoluit potestas ad solum
papā, vt in c. q. i. lib. vi. aut aliqui tantū elegerūt cōtra
formā: tūc potestas deuoluitur ad eos qui nō peccauerūt
arg. f. eo. c. cōgregato. et c. cū vinton. s. eodē. et hoc tenuit gl.
et bene in d. c. q. i. ¶ Sed circa istā vltimā partē cadit que-
stio difficilis pone q maior pars elegerit cōtra formā sed
electio mortuo vel acceptare nolente vult illa maior pars p-
cedere ad nouā electionē minorē parte que non deliquit cō-
tradcente et appellante ne fiat electio p eos, cū ipsi sint pri-
uati per sniam et potestas est deuoluenda ad ipsam minorē
partē. ¶ Querit nūq valebit electio maioris partis attē-
ta contradcente minorē parte et appellante ob causam p̄di-
ctā In. et l. d. ost. late psequuntur hanc questionē, nā qdē te-
nuerūt q electio ista nō tēz vel saltē est retractanda: qz videt
facta in fraudē et p̄iudiciū minoris partis cui illō ius eligē-
di erat applicadū, sicut nō valet alienatio bonorū facta p eū
qui deliquit in fraudē future snie, vt in l. post cōtractū. ff. de
do. vbi plene de materia. In. vero et l. d. p. tenet q electio
valeat nec sit retractanda ex quo fuit facta ante sniam priua-
ti, nā dūmodo sit facta sine fraude. s. nō est dubio hoc casu
presumēda fraus sū eos qui videtur voluisse p̄iudicare eccle-
sie vacatī. l. d. ost. aut tenet primā partē ex quo p̄cessit appel-
latio minoris partis cui itererat nec fieret electio. Jo. cal-
disputauit hāc qōnē et tādē secur⁹ fuit opi. In. et l. d. p.
motus principaliter qz aū sniam priuatiōis potestas eligē-
di erat penes istos, vū potuerūt eligēdo puenire hāc sniam
arg. in c. si tibi absenti. de p̄bē. lib. vi. potuerūt autem isti
qui peccauerunt puniri alia pena, et sic cessat p̄rium eorū qui
dicebant in delictis nō esse locū penitētie in foro cōtētiōis.
ff. vi. bo. rapt. in l. nihil prodest. et in l. q ea mēte. ff. de fur. d.
Ant. videtur in hūbere opi. l. d. ost. qz cū ius sit q̄itū minorē
parti ex delicto maioris partis et fuit appellatio iterposita
ex iusta causa per minorē partē, ergo aut est irrita aut venit
irritada: vt in c. bone de appel. l. d. hī aut placet opi. Inno.
Composit. et Cal. moneor principaliter qz cū qz venit priuā-
tus potestate aut b̄nficio p̄sentētiā iuste possidet aūq pue-
tur: p̄ferat cum possit ante sniam cū eo disp̄sari, vt nō.
dicit In. in c. cū nostris. de cōces. p̄bē. ergo ante p̄uatiō-
nē iuste possidebat isti ius eligēdi, et per q̄ns iuste elegerūt,
nec tenebant ius eorū omittere p̄ appellatiōnē et dictionē
minoris partis, qz nō tenetur qz omittere ius suū p̄pter
sniam priuatiōis que possit fieri in futurū, ius em̄ nō sine
ministerio noluit istos esse incōtēti priuatos sed priuati-
dos: ergo auctoritate iuris possunt interz vt potestate sua,
qz noluit ius eos ipso facto p̄uari: p̄terea nego q aliquis ius
aū sniam sit q̄itū minorē parti nā post snias deuoluit ad mi-
norē partē ex quadā q̄nā: qz ex quo minor pars nō deliquit
nō d̄z puniri: et illi qui sunt priuati habeant p mortuis. xvi.
q. i. s. ecce. vnde totū ius vniuersitatis residet in minorē par-
ti sicut si illi essent mortui. l. sicut. ff. qd cuiusqz vni. nō. q̄ qui
dem rō cessat ante sniam priuatiā. tū qz nō sunt ibi habē-
di p mortuis seu priuatis: tū qz pena priuatiōis nō ipo-
nitur in fauorē minoris partis sed principaliter odio delin-
quentiū l̄z in p̄sequētiā hoc ius istorū accrescat nō delinquē-
tibus, ergo ante sentētiā nō possunt isti impedire electio-
nem aliorum qz adhuc ante sentētiā eorū nō interest: er-
go non debent audiri appellantes. ff. q. vi. non solent. in c.
cum inter. R. s. eo. Abbas.

1. Procurator nō potest interuenire in casu electionis siē
de mī in casu necessitatis: vel nisi aliq de capitulo hoc velint
in alijs vero causis potest.
2. Procurator in casu in quo potest cōstitui, vt. s. proxi. est cō-
stitutus vnus de capitulo vel vniuersitate nisi illi de colle-
gio hoc non current.
3. Procurator iurans dūm esse impeditū, si postea appareat
non esse verum gesta per eū nō retractant nisi ex officio iu-
dicis, et idem est si non iurauit.
Iuramentum delatum a parte parti non admittit postea p-
bationem in contrarium.
4. Electores nō possunt admittēre pcuratōrē absentis nō iu-
rante legitimum absentia, nisi omnes consentiant.
Appellatio iudicialis suspēdit iurisdictionem iudicis s̄z ap-
pellatio extraiudicialis non parit instum effectum.

Illud. In isto. s. i. nō. q in electionis negotio nō p̄t
quis reguli pcuratōrē cōstitūere, nisi sit im-

- b peditus b in eo loco vñ nō sit merito vocandus, in hoc tene-
mēti semp istū tex. a p̄mo litere collige et tene mēti q in alio
negotio p̄t qz pcuratōrē p̄stitūere vt vice sua iterit vniuer-
sitati l̄z ipse cōstitutus possit esse p se. nā speciale statuit hic
in electionis negotio, ergo in alijs negotijs explicadīs p ca-
pitula seu vniuersitate alijs, p̄t etiā nō impedit pcuratōrē
cōstitūere per illū tex. q̄m̄o dixerūt quidā in c. cōstitutis.
j. de ap. q vbi nō est seruāda forma huius. c. qz p̄pter etiā i
negotio electionis p̄t etiā nō impeditus pcuratōrē p̄stitue-
re per illū tex. qui bene facit in arg. hic a cōtrario sensu s̄z tu
vide qd ibi dixi. vbi cōclui q in electione sit sp̄ale vt non
possit quis p̄stitūere pcuratōrē nisi sit impeditus per hunc
tex. hic dum simpliciter interdixit, nec retulit se ad casus in
quō sit seruāda forma hui⁹. c. videt em̄ electa in electionis ne-
gotio industria persone. arg. bo. in c. is cui. de offi. dele. li. vi.
sed in alijs negotijs h̄z locū qd. s. dixi. quod etiā tetigi in d.
c. cōstitutis. et hoc nō tradas obliuioni Anū tū scias q si a-
liq de capitulo voluit admittēre pcuratōrē etiā nō impediti
ad electionē faciendam possunt nō obstatē dispositione hui-
us. c. qz l̄z tex. hic dicat interdiximus. istud tamē interdictū
emanauit in fauorē aliorū qd p̄t ex eo qz illi de collegio pos-
sunt cōicare ius eligēdi penitus extraneo. vt in c. scriptū. s.
eo. ergo fortius possunt admittēre pcuratores eorū qui de
collegio sunt. et hoc casu alijs cōsentientibus p̄t intelligi. d.
c. p̄stitutis. et hoc fuit satis de mēte doc. hic. ¶ Sed nō ibi
vni de collegio. qz volēs pcuratōrē cōstitūere nō p̄t extra-
neum deputare. sed d̄z vices suas cōmittere alicui de colle-
gio vt hic. in c. penul. j. eo. li. vi. vbi tex. optime de isto pro-
curatōrē. et hoc intellige nisi aliq electores velint isti gratias
facere. nāz eis volētibus p̄t cōstitui extraneus. ad hoc. d.
c. scriptū. et facit qz possent isti de nouo aliquos extraneos
admittēre ad eligēdū. d. c. scriptū. ergo fortius procuratōrē
istius de collegio l̄z sit extraneus. et nō admittēre pcuratōrē
extraneū fuit hoc sancitū in fauorē collegij ne compelleren-
tur secreta sua cōicare extraneo, et per hoc dico q istud non
est speciale in electione. s̄z generaliter non p̄t aliquis cōsti-
tuere pcuratōrē extraneū in explicadīs in vniuersitate. qd
sentit Jo. an. in regula qd alicui. de reg. iur. lib. vi. in mercu.
licet quidā tēuerint oppositi. in d. c. cōstitutis. sed ibi fir-
manit p̄rium. et tenebis hoc mēti. ¶ Sed quero quid si
pcurator cū speciali mādato iurauit in animā dñi q teneba-
tur impedimēto et sic tanq pcurator fuit admittus. demū
electioe facta aliquis cuius interest qui forte perdit electio-
nem p̄pter volūtātē illius vult p̄bare q ille cōstitutus nō
detinebatur iusto impedimēto: et sic p̄ q̄ns nō poterat pcur-
atōrē cōstitūere nūquid debeat admitti ad p̄bādū quidāz
vt refert In. q nō qz ex quo semel iurauit delato sibi iura-
mēto nō est amplius querendū de isto impedimēto: vt in l.
v. s. dato. ff. de iure iur. nā oīs controuersie finis est iuramē-
tū: vt dixit tex. in c. si et christ⁹. de iure iur. et hoc placet In.
nisi aliud dicat sū eum in istis spiritualib⁹ ne quis p surre-
ptiōis astutiā adipiscatur dignitatē: s̄z tūc sū l̄d. ost. admit-
teretur p̄batio ex iudicis officio. et nō ad instantiā partis et
tene mēti singulariter hec dicta q etiā in spiritualibus nō
admittit p̄batio in p̄mū post iuramentū nisi ex iudicis offi-
cio. d. Ant. vñ tenere q ex quo offert p̄batio post iuramentū
p̄t admitti etiā ad instantiā partis. per. l. admonēdi. ff. d. iu-
retur. s̄z p̄fecto errauit in hoc: qz solū lex loquit i iuramēto
necessario. s. cū offerat iudicet tūc em̄ debet retractari supue-
niēte p̄batiōe: qz reperitur lata snia per p̄bationē nō inte-
grā sine facto partis. s̄z qñ negotiū est expeditū parte dese-
rente iuramentū parti nō admittit postea p̄batio in contra-
riū qz illa declaratio iuramentū volūtaria h̄z viz trāsactiōis:
et plene p̄batiōis vt in d. c. et si xps. et in l. q. ff. de iure iur. et in
d. s. dato. et habes gl. ord. in c. si. j. de iure iur. tene ergo p̄mū
dictū cū limitatiōe l̄d. ost. p id qd in sili not. gl. i. c. j. de cōces.
p̄re. et In. in c. ad aures. s. de rescrip. Quid si pcurator sit
ad nissus ad eligēdū sine iuramento nūquid postea possit is
cuius interest p̄bare q dñs nō erat ipedit⁹. d. cōiter cons-
cludit hic q nō videntur em̄ illi de collegio in hoc renun-
tiasse iuri eorū admittēdo illū sp̄ote sine d̄claratiōe iuramē-
ti. nam possunt etiā admittēre: licet dñs nō sit impeditus.
4 vt. s. dixi. ¶ Sed questio magis difficilis est. qd si maior
pars capituli est contenta iuramento sū per probatiōe im-
pedimēti. minor autem pars contradicit et vult p̄bare qd
dñs nō sit impedit⁹ nūquid p̄ualeat dispositio maioris
partis vt nō admittat p̄batio in p̄mū oblata per minorē
partē. quidā dicūt vt refert In. qz stādū est maiorē parti: qz
ad tollendā incredibilitatē capituli fuit promissus hic de iu-
ramento. ergo satis est q maior pars capituli cōtentat istū

Anteq p̄uer.
Adde qd voluit
Lap. alle. lxxviii.
et cxxvi. circa fin.
zacharias.

Nisi sit impe-
dit⁹. Adde q nō
sufficit esse impe-
ditum. imo requi-
tur instū impedi-
mentū et duret
tpe electiōis sien-
dē: q de hoc p̄-
stet ipse cōstitutus
tabellioni mada-
tum pcuratōrē
faciēti corporale
semp sacrosan-
ctis euāgelij suis
iurādum vt dixi
in apo. ad istū in
c. bone. in ver. im-
pedit⁹. nu. ix. s. e.

Sit speciale.
Adde Sede p̄si.
cui⁹. cuius dicta
sequit Lap. alle.
lxxviii.

Sebasti. Sapia.

De collegio.
Ad hoc facit qd
qui surrogat ali-
quē locū suū, d̄z
surrogare talē q
sit eiusdē qualita-
tis vt in doctore
dicit Bar. in l. i.
C. de p̄nci. agē. in
reb. li. x. no. bal.
p illū tex. in l. pa-
bolani. C. de epi.
et cleci. et ad hec q
dicit Abb. hic vi
de Phil. peru.
in c. cōstitutis. j.
de appel. firma.
in tracta. de ep̄o.
in. i. parte. lib. j.
q. xlii.

In cōtrarium.
Adde videndū
quod pulchre vo-
luit ro. consil. c.

Sanonmi. super Prima parte primi.

a zacharias.
Ista publicatio. Adde p. car.
Manda. in trac.
suo. de elec. pte. i.
c. xvi. et ibi glo. in
ver. interdictos.

b Ipsam electionem. adde qd hoc
vñ dicendum verum
nisi esset consuetudo
qd etiam in electionibus
non requiritur forma
huius. c. forma tñ
servaret qz tñc p
pter consuetudinem
electio in talibus
clandestina est nulla
p ea q voluit
Oldr. consil. clvj.

c Sebast. Sapia.

d Clandestina.

e Vide bar. in. l. ij.

f C. de his q ex pu.

g rat. l. x. vbi dicit

h qd clā fieri qd

i nō sit servata cō

k suetudine vel cō

l sueta solēnitāte.

m Iñat corā testib⁹

n vide etiā Bar. in

o l. i. c. d. p. d. curia.

p lib. xi. in. l. phibe

q re. ff. qvī aut clā.

r in. l. clam posside

s re. ff. de acq. poss.

t in. l. in fraude. ff.

u d. his quib. vt in

v dig.

w Per abusum.

x adde vt per old.

y cōs. cccv. et p. i.

z Cōtētiō. ad

a de qd voluit old.

b consil. cl.

c zacharias.

d De cōsuetudi

e ne. Ad qd quicqd

f dicat iste qd veri

g tas est qz tā ex cō

h suetudine qz pñ

i privilegio cōpetat

k a laicis ius eligēdi

l no. Arch. d. o. z

m car. z alex. in. c. i.

n z in. c. adrianus.

o lo. ij. Seli. in. c. di

p lecto. p. illū tex. z

q digi. s. in aposti.

r ad istū. c. osi. in

s aposti. in ver. po

t pulus. s. eo. titu.

u Sebast. Sapia.

v Cōtētiō. ad

w do. Decū

x in. c. decernim⁹.

y col. antepe. verfi.

z qñto infert. j. de

a iudi. vbi etiam t3

b q d consuetudine

c laic⁹ nō pōt ha

d bere ius eligēdi

e etiā si habeat ius

f patronatus.

pbatione dicit tñ Jnn. q si postea corā superiore pbaret cō
trariū q renocaret suffragiū illius tñ. non aut tota electio
postea secuta etiā si fuisset appellatū p minores: nisi tota ele
ctio pēderet a suffragio illi⁹ rō fm eni qz solū illud d3 renos
cari qd fit post z cōtra appellatōne. c. cū nobis olim. s. e. sed
electio nō est facta ptra appellatōne: sed solū fuit suffragiū
illi⁹ admissum: ideo satis est q illud suffragiū cassetur. Nec
ob. si dicat q qdqd fit post appellatōne legitimā d3 retra
ctari: vt in. c. vt debitus. j. de ap. cū multis similib⁹. Ad hoc
em rñdet singulariter Jnn. z tene mēti dictū suū. dicit enim
illud pcedere in appellatōe iudiciali. scē in extrajudiciali.
z idē firmavit in. c. cum inter canonicos. s. eod. etiā si fuisset
oblata pbatio per appellante. Rō diversitatis est qz ap
pellatio iudicialis suspēdit iurisdictionē iudicis ex quo ē le
gitima: vt in. c. si a iudice. z tñ solū. de app. li. vi. z in. c. pa
storalis. s. pterea. z in. c. super questionū. in fi. de off. deleg.
merito quicqd facit postea iudex nō tenet. cū sua iurisditio
sit suspēsa sed appellatio extrajudicialis nō suspēdit pote
statē cōpetētē parti quo minus possit vt iure suo. s3 solū de
fendit appellatē ne aliquid fiat p appellatōnem. nec rele
nat oblatio pbationis: qz cū pars nō sit iudex nō tenet pba
tionē admittere. solū ergo d3 cassari qd fit ptra appellatō
ne z nō post appellatōne. Hosti. dicit hic se nō videre quin
hec lectoria tota dicat facta p appellatōne cū fuerit appel
latum ne fieret electio admissio pcuratore nō impedit. Nec
ob. fm eni iudiciū maioris partis: qz cū iste actus recipiendi
pcuratōre nō impedit sit voluntari⁹ nō h3 locum. l. qd ma
ior. ff. ad muni. imō vnus solus pōt resistere oibus. vt nō. in
c. cū oēs. de cōsti. z tñ singulariter mēti hōc dictū. z. s. dixi
latius. Jo. an. concordādo has opi. distinguit q aut tñ sup
erat de tpe eligēdi q poterat. recipi pbatio minoris partis
z fieri electio. z pcedit opi. Host. aut nō super erat tñ tps z
minor pars eligit cū maiori parte ptestatione pmissa. z pro
cedit opi. Jnn. Ad hī placet primū dictū distinctiōis. nā l3
iste tex. cōtētē pbatiōe iuramentali. nō vñ tñ excludere pba
tionem per factū in cōtrariū fiendū. vt est gl. in. c. ij. de tēpo.
or. lib. vi. z soleo allegare duos tex. qui hoc pbāt ipsos iun
gēdo v3z continebatur. de despō. impu. z. c. pposuisti. de p
ba. z ibi tetigi. sicut aut nō possunt oēs de vniuersitate vno
solō resistere cōdicare vocē extraneo. vt in. c. scriptū. s. e. z ibi
dixi post Cōpo. ita nō possunt hic admittere istū pcuratōre
nō impedit. cum nō habeat vocem nisi inter sit personaliter
illa interpositione. ergo pōt vnus solus p dīcere z pbare cō
trariū. z per pñs appellare si in pñi fieret. vbi aut viget ter
minus electionis fiende nō tenetur p dīcētes eligere cū ma
iori parte illo admissio nisi maior pars ptestatōi.
qz alias faceret sibi p iudiciū. ad hoc gl. nō. in. c. cum ana.
j. eod. z quod ibi dicam. Abbas.

f Publicatio electionis qualiter fieri debeat.

g Electio clandestina an sit ipso iure nulla.

h Electio clandestina an vitietur.

Electiones. Publicari. Qualiter autem fiat ista
publicatio dicit Jnn. z multi alij q publicabit clero z po
pulo per aliquē. nec est vñs qualiter fiat. z cū publicatio nō
sit d substantia satis est q electio nō sit clandestina. Host. nō
dicit q si publicatio nō sit sed omittit causa nocēdi electo.
talis ommissio nō vitiat. arg. j. eo. publicato. alias sec⁹ vt hic.
Jo. an. plus pl3 opi. Jnn. satis mihi videtur pbabilis opi.
Host. ar. in. c. nobis. z. c. sicut. j. de simo. vbi p3 q dās pecu
niam in acquisitione spūalis iuris in dānū z fraude alteri⁹
nō pōt illi nocere. ita dicamus in ommissione hui⁹ publicatiō
nis si fiat in fraude electi. Cōtētiō qz nūqd electio clāde
stina sit ipso iure nulla. So. dic q sic. qd t3 gl. p istū tex. in. c.
vnico. j. vt ecclē. bene. in verbo: occulta z facit iste tex. in eo
quod tales electiōes reprobant. ergo reducitur nullitas ipso
iure vt in regula que cōtra ius. de regu. in. lib. vi. z. x. dist. vi.
des fili charissime. z in. l. nō dubiū. C. de legi. secus. dic de pu
blicatiōe clandestina. illa em tenet mero iure l3 sit suspecta
vt singulariter pbatur in. d. c. vnico. z dic vt ibi dixi. nam vt
ibi tetigi credo posse attēari idē esse in electionibus in qui
bus necessario non est seruanda forma huius. c. q quando
fit digi. in pñia parte. c. nā si clandestinitas nō h3 vitare colo
lationem que h3 vñm electionis z confirmationis forti⁹ vi
tiare nō d3 ipsam electionem dūtaxat. hic aut vitatur ex
dispositiōe hui⁹. c. quod solū. puidet cū agitur de electiōe
ecclēsiē viduāt. Quando aut electio dicat clandestina. c
gl. si. psequit. sed clariss Cōpo. dicens illā esse clandestinā
de qua capitulum ordinavit q clandestina maneat z quod
nihil de ipsa dicatur a canonicis. Abbas.

1 **Consentiens electioni de se facte per abusum secularis**
potestatis efficitur ine ligibilis in alia dignitate. z electio
est nulla. 3. 5.

2 **Electus ad dignitatē ecclesiasticā a laico: z eadē obtinens**
a superiore ecclesiastico adhuc iniuste illā tenet: z est excoi
catus excoicatione minori. 7. 8.

4 **Laicus ex privilegio pōt habere ius eligendi: secus ex con**
suetudine.

6 **Electio facta per metum est ipso iure nulla. 5.**

7 **Excoicatus minori excommunicatione celebrādo efficitur**
irregularis.

1 **Quisquis.** Consentiens electiōi de se
facta per abusū potestatis
secularis efficitur ineligibilis ad dignitatem z ele
ctio est nulla: eligentes autē a beneficijs per triē
nuz suspendunt: z tñc sunt priuati potestate eligendi. h. d.

z due sunt partes. In prima punit electū consentientē. In
scda punit eligentes z electionem vitiat ibi: qui vero. La
sus literalis. Frequēter eligeant multi per impressionem
sue per abusum potestatis secularis z electi cōsentiebant q
erat contra ecclesie libertatē: ne decetero talia fiat statuit cō
ciliū q si aliquis electiōi de se facte cōsensit cōtra cano
nicā libertatem ille careat commodo electiōis z fiat ineli
gibilis: z sine dispensatiōe ad aliquā non possit eligi digni
tatem. hec est pena illius qui cōsentit. Scdo imponit penā
electoribus q qui electionē taliter celebrare presumpserint
quam dicit papa irritā ipso iure ab officijs z beneficijs p tri
enniu suspendantur: z sunt tunc eligendi potestate priuati. ber.

Mo. primo z tene menti qd electio etiā facta p clericos p
abusū tñ potestatis secularis est ipso iure nulla. qd aperte
colligitur ex eo q tex. in verbo: qui vero dixit illā electionē
esse irritā qñ vero dicatur electio facta per abusum potesta
tis secularis satis dicā cum glo. i. Mo. scdo q recipiēs di
gnitatem per abusum potestas secularis cōtrahit irregu
laritātē quo ad dignitates obtinēdas. vnde nō pōt ampli⁹
sine dispensatiōe p mōueri ad alienā dignitatē: fortius ergo
hic dicendū qñ quis recipit dignitatem immediatē a mani
bus laicor. z sic iste tex. vt addere penā seu inhabilitatē ad

ea que hñt. xvi. q. vii. i. c. si quis deinceps. Et ex hoc z ex
tex. apertissime potest inferri q si recipiēs dignitatē a mani
b⁹ laicorū eā postea obtinet a superiore ecclesiastico sine dis
pensatione tacita vel expressa q iniuste eā obtinet cū ex illa
receptiōe iniuste facta fuerit effectus inhabilis ad dignita
tem obtinēdam. puto tamen q si princeps. s. papa. sciētē p
uideat de illa dignitate in qua se intrusit q videatur tacite
secum dispensare. arg. eorū que dixi in. c. diuersis fallatiss. j.
de cleri. cōiū. z facit quod not. Bal. in. l. barbarius. ff. de off.
pretō. vbi cōcludit q si princeps sciētē p mōuet inhabile
cum eo tacite videtur dispensare z facit. l. quidam consulebāt
ff. de re iudi. secus autē esset dicendū in alio superiore circa
papā qz ille nō censetur dispensare nisi saltē promiserit cau
se cognitionē super causa dispensandi. de quo vide qd no. p
Joā. an. z alios in. c. fraternitatis. j. de schis. Quero primo
nūqd iste tex. habeat locū in electiōe cuiuslibet dignitatis.
Host. q non sed solum procedit scdm eum cum quis per ta
lem abusum eligitur ad dignitatem episcopalem. sed Jnn.
tenet hunc tex. habere locū in qualibet dignitate. z hec opi.
communiter tenetur z mihi satis placet cū text. hic loquat

3 **Secundo querit nūquid possit electus q**
consensit huic electioni z contra formas huius ca. p mōueri
in canonicus vel ad alia minora beneficia. doct. q sic. qz text.
iste solum electus inhabilitat quo ad dignitates. dicit tamē
hic Abb. q ad ecclesiam curatā nō poterit p mōueri: qz il
la equiparat dignitati. j. e. c. dudū. hoc dictū mihi nō placet
qz cū tex. iste sit penalis d3 pprie z stricte intelligi. nō autē
large z iproprie. vt in ca. statuti. j. e. lib. vi. z in re. odia. de re.
iur. li. vi. Certū est ecclēsiā simpliciter curatā non esse pprie

e **dignitatē cū nō habeat iurisdictionē fori cōtētiōsi.** iuxta ea
q dixi in. d. c. de milita. de pñe. Tercio z vlti. querit nūquid
indistincte habeat locū iste tex. doct. ponūt hic duas limita
tiones. nā primo excipiūt qñ laici haberēt ex privilegio ius
eligēdi. scdo qñ hoc haberent ex consuetudine. allegāt. c. adria
nus. l. iij. dist. placet mihi hec limitatio: qz non d3 abusus ex
quo laici elgerunt ex privilegio vt in. c. adrianus. s3 scda li

f **mitatio de consuetudine mihi non placet qz non potest lai**
cus de consuetudine etiā maximi tps de cuius initio nō est
memoria acquirere ius eligēdi etiā vt colligat cū canonicis.
vt. j. e. c. massana. z per Jo. an. in. c. ij. de pñe. li. vi. in nouel.
vñ pprie talis vñs pōt dici abusus: z h cōsuetudo est poti⁹
corruptela

Sententia. Adde Ludo. ro. cōf. cccv. si tñ diceretur oīno vel oībus modis fiat alienus nō requiritur snia fm eundem primo singulari.

Anto. Fran. Adde q quando ista xba oīno vel oībus modis apponitur in aliquo actu habent significationē p̄cisaz. vt in l. supra iter. ff. de aqua plu. arc. 2 exponitur. i. ipso iure. gl. est singularis fm Bald.

in l. i. in. s. si pecu
niā. in ver. oīno.
ff. de pos. 2 adde
aliā gl. in cle. i. de
vi. 2 ho. cle. i. ver.
oīno. 2 aliā in. c. 2
si xps i ver. oīno.
de iureiu. Et ad

de q̄he dictiōes
excludūt omnez
dispensationē vt
est notabilis gl.
in cle. vt hi q. de
eta. 2 quali. in x.
oīb' modis. Et
add etiā q si itas

tutū dicat iuras
mentū esse oīno
seruandū exclus
ditur facultaspe
tēdi abfoluitarē.
ita no. voluit ar
chidia. in. c. h. de
pact. in. vi. 2 h' p

Joā. de imo. i. c.
cū ptingat de iu
reiu. i. h. char. 2
significatu istarū
dictionū vide gl. a
j. in. c. dudum. de
cōner. coniu. 2 q

h' in. l. grece. in
s. illud. de fide b
inf. 2 vide glo. in
clemen. i. de vi. 2
ho. cler. 2 in. c. qz
sepe. d. ele. lib. vi.

2 in. c. ne captan
de. de cōces. p̄bē.
eo. li. 2 p. Jo. and.
in regula vtile p
inutil. de reg. iur.
lib. vi. 2 vide que
habent in. l. si cū
exceptiōe. in. s. q̄

ten. ff. qd me. cā.
Sebasti. Sapia.
b Late snie. Ad
de. d. feli. in. c. ro
dulph. col. xvij.
x. fiat. s. de rescr.
vbi refert 2 segf
Calder. hic tenē

tē qd xbu fiat q
apponit papa in
supplicationib'
capitur pro tunc
i. de recenti.

c **I**nterdict. ad
de Cald. cōf. iij.
de sen. excō.
d **C**ōstitutio cō
cilij. adde qd fē
de. cōf. lxx. tenet
q̄eps dispensat c
cū homicida oc
culto. 2 an episco
pus dispenset cō
tra concilia 2 qñ
vide Ludo. Ro.
conf. cccxv.

Anto. Francisc.
Circā hoc an eps possit dispēfare s canones 2 cōf. generalis. vide
Archid. in. l. 3 canon. de elec. lib. vi. vbi t3 q non. vide bo. gl. in. c. dilec
ctus de preben. hoc tñ intellige verū nisi subesset iusta causa dispēsan

corruptela. vt in. c. massana. in fi. **I**n gl. i. ibi. vt
laicus princeps vel potestas. Idē dic in laicis: p
uatis si ipsi admittunt ad colligendū vna cū cle
ricis electio sit ipso iure nulla 2 irrita: vt in. d. c.
massana. facit qd no. gl. sequēs. Inn. autē hic po
nit tria exempla huius abusionis. Primo cū cle
rici requirūt laicos vt intersint electiōi. Scdō cū
requirūt cōsensum principis secularis super cer
ta psona eligēda. ar. s. e. cū terra. **T**ercio cū eli
gunt nimis alicuius secularis potentis. 2 no. sin
gulariter hoc vltimū v' em ex hoc Inn. sentire qd
electio facta per impressionē seculariū sit ipso iu
re nulla 2 p̄sentis tali electiōi incidat i penā hic
positā. 2 trariū tñ ipse sentit in. c. qd sicut. s. e. vbi
tenuit q electio facta per metū non est ipso iure
nulla. sed in hoc vltimo distingue vt plene dixi i

c. l3. s. eo. **I**n gl. h. ibi. liberū d3 esse arbitriū.
no. hoc dictū iuncto eo qd sequit in gl. ex quo col
lige qd electio facta per metū est ipso iure nulla:
qz l3 sit ibi cōsensus: nō ē tñ liber. 2 idē no. gl. iij.
s. e. bone. el. i. 2 fecit tex. i. c. dilectissimi. vij. q. h. 2

in. c. in noīe dñi. xxiij. di. 2 melius in. c. vbi pericu
lū. in. s. ceterū. j. eo. ti. lib. vi. vbi dicit tex. q cessat
electio vbi adimitur libertas eligēdi. limita vt di
xi in. d. c. l3. **E**lā in ver. ineligibilis fiat. ibi. q est
futuri tps. no. bene hāc theoricā gl. q vbi canō
loquitur p verba futuri tps nō iducit penā ipso
facto: sed requirit snia 2 idē no. gl. in regula in
penis. de reg. iur. li. vi. 2 illa est plenior ista. 2 vide
quod dixi plenius in. c. si diligenti. de fo. cōp. et
no. in quantum dicit q per verba fiat alien' 2c.

nō inducit canon late snie. **S**ecus dic de hoc ver
bo sit: vt no. gl. in. c. quicūqz. de here. li. vi. dixi ple
nius in. c. h. de fo. cōpe. tñ quo ad tex. nostrū di
cit gl. 2 bene q pena hic imponit ipso iure nō ex
pprio significato huius verbi: fiat sed ex his que
sequunt in tex. multū tñ ob. c. p̄terea. de iure pa
tro. vbi d3 q recipiēs bñficiū a laico d3 cōione p
uari: ergo nō est priuatus ipso iure. gl. non rñ
det. sed Inn. dicit illū tex. pcedere cū qz recipit
bñficiū in pprietatē. s. si recipit in titulū. nam
tūc grāius punitur vt hic. 2 idē sentit gl. in. c. si
qz deinceps. xvi. q. vj. s. hēc rñsio non mihi pl3.

habemus circa istam materiā tria iura diuersa.
Primo. d. c. si qz deinceps. xvi. q. vj. vbi interdi
citur ingressus ecclesie recipiētibus dignitatē a
manibus laicorū donec respuerint. Scdō habes
mus. d. c. p̄terea vbi disponit q taliter recipiēs
tes debent cōione priuari. Tercio habem' istuz
tex. q v' inhabilitate istos ad dignitatē cōsequē
dā. vnde si bene hec iura ponderatur: nullā dñe
tatē cōtinent: sed vnū supplet per aliud. **E**t

p̄mo circa intellectū. c. si qz deinceps. est sciēdū
q Inn. hic sentit q recipiēs dignitates laico est
excōicatus minori excōicatiōe p illud. c. Et si s
eū agere in iudicio deberet excōicari 2 bponi p
c. p̄testōnes. ea cā 2 q. ille tñ tex. nō loq̄ de excōi
catiōe minori exp̄sse. s3 solū dicit interdicim' ex
pte dei oipotētis introitū ecclesie donec respue
rit. vñ posset dubitari nūqd celebrādo anteq̄ di
mittat dignitatē taliter acq̄sitā efficiat irregulari
ris. 2 v' p̄io q sic p. c. is cui. de sen. excō. li. vi. vbi
d3 q celebrās i ecclesia iurrit irregularitatē si sibi
erat ingressus ecclesie iterdict' 2 d3 ibi gl. illū tex.

pcedere tā iterdicto hoīs q̄ iuris. s3 s3 intellectū
Inn. pmissum esset dicēdū s3 qz excōicari' mi
nori celebrādo nō efficit irregularis. vt i. c. si cele
brat. j. de cle. excō. mini. S3 ego p̄sideo q illd. c.
pprie nō loq̄ d3 suspēsiōe neqz de iterdicto lato
a iure. s3 poti' ē qdā suspēsiō facta a deo approba

di qz tñc possit dispēfare fm Jo. de lig. in. c. at si clerici. de iud. 2 ita te
nent do. de Ro. in suis deci. cccccclyxxij. 2 generaliter qui sint casus
in quibus eps possit dispēfare 2 in quibus non vide p Inn. 2 d. Ant.
in. c. dilectus de tēp. ord. 2 per Spe. in ti. de leg. in. s. nūc de episcopo. 2
de potestate episcopali circa dispensationem vide etiam no. gl. in. c. si
episcopus. de pe
ni. 2 remi. hb. vi. 2
vide etiā p Inn.
2 do. Ant. in pres
alleg. c. dilectus.
zacharias.

Al beneficiis. p
triēniū. Adde li
mitādo istud di
ctum esse verū in
eligētib' scienter
indignuz in ep̄m
qz vltra id qd p
missum est suspē
dunt ab eoz bñfi
cijs p triēniū vt
hic. sec' aut in eli
gētib' inferiorē a
pncipe indignū
2 sciēter. tūc em
licet sint ipso iure
priuati nō tñ ab
eoz bñficijs su
spēsi sunt s3 do
sti. in. c. cām q in
fi. 2 in. c. cū in cū
ctis. s. si iſto titu
lo. ei hec pena re
stringitur ad be
neficia que eligē
tes hūc in eccles
ia quam taliter
eligēdo offende
rēt. c. si cōpromis
sari. s. restringi
tur. eo. titu. li. vi.
Anto. Francisc.

Add q eligē
tes l3 eligāt indi
gnū vt homicidā
illegitimum. vel
als irregularem
nō propterea de
uoluit potestas
ad superiores: qz
nō est negligēs q
eligit l3 malū. sē
cus si elegerit oī
no incapacē vt si
sciēter indignuz
eligit. qz tunc nō
propter negligē
tiā sed ppter ma
litiā deuoluit po
testas eligēdi ad
superiōrē vt no. vo
luit Jo. and. in. c.
cū nris. de cōces.
p̄bē. in pn. 2 h' p
do. d. Ro. de cōf.
cclij. Et adde q
qñ qz eligat indi
gnū i dubio p̄suo
mit sciēter facere
qz p̄sumit habē
re notitiā ei' quē
eligit. vt p l3 off.
in. c. cū terra hoc
eo. ti. 2 p Bar. in
l. si patron'. ff. de
cōfir. tut. Et ad
de quod electio

ta ibi p illū canonē: vt v' sentire Inn. in. d. c. si ee
lebrat. i. fi. j. co. vbi ponit notabilē theoricā dicēs
q cū qz suspēdit a canone donec respuerit vt po
ti' suspēsiō dei q̄ canonis: s3 pōt dici q canonis
p approbationē. 2 p hoc intellectu facit palle. c. p
terea. vbi nō inducit pena suspēsiōis. 2 ex hoc in
fert q si talis celebret nō efficeret irregularis. qz
nō est suspēsus a canone inferēte penā: nec pprie
interdict' sibi ingressus ecclesie a canone. l3 de hoc
posset dubitari. 2 poti' cōsulerē tali q abstineret
a celebratiōe dōec dimitteret dignitatē taliter ac
q̄sitā. c. x. p̄terea disponit q talis debeat a cōio
ne priuari. 2 excōicari: vt in. d. c. p̄stitutiōes. qz nec
p istū tex. nec per iura antiqua talis est excōicari'.
iste vero tex. addit in habilitatē nouā vt sine di
spēsiōe nō possit pmoueri ad aliquā dignitatē.

Inde cōiūgēdo oīa iura predicta possum' di
cere q cōsentis electioni facte p abusus secula
ris p̄tatis seu recipiētis dignitatē a manibus lai
ci est ipso facto suspēsus: saltē quo ad se cum sit in
pctō. Itē d3 excōicari nisi dimittat dignitatē sic
acq̄sitā. nec deinceps p̄t sine dispēsiōe pmoue
ri ad aliquā dignitatē vt hic. 2 sic nulla ē dñetas
iter iura p̄dicta. **I**n ea. gl. ibi. p̄sensisse v' hec
rō gl. nō est bona. nā. c. nuper. sup quo gl. se fun
dat loquit' quo ad p̄tātē absolue di ab excōicatio
ne. vñ nō d3 trahi ad facultatē dispēsandī. p hoc
vide bo. gl. in. c. cupiētes. in. s. ceterū. j. eo. lib. vi.

imo in facultate dispēsandī dat regula in oppo
sitū s3 q vbi canō nō indulget dispēsiōne vt il
lā inferiori phibere. vt i. d. c. dilectus. j. de tēpo.
ordi. dictū tñ gl. q ep̄i possint hoc casu dispēfare
cōiter tenet p doc. p̄ter Phil. hic. 2 Bar. bñxi. i
d. c. si qz deinceps. in addi. ad gl. hic do. Ant. va
riauit. p̄mo distinguit inter dignitatē episcopālē
2 inferiores vt p̄mo casu nō possit eps dispēsa
re. vt in pn. c. s3 in scdō sic. 2 in. s. q vero. postea te
nuit indistincte ep̄m nō posse dispēfare. qz cū ista
sit cōstitutio cōcilij cēset dispēsiō phibita.

vt no. gl. in. c. cū dilectus. s. eo. l3 doc dictū. d. An
to. esset verū si tex. iste nō fecisset mētionem de di
spensatiōe. sed ex quo dixit posse dispēfari. v' in
dulcisse potestātē dispēsandī ep̄is: qz als frustra
fecisset mētionē de dispēsiōe cū nulli dubiū sit
papā in hoc posse dispensare. 2 hāc theoricā ex
presse posuit Inn. in. d. c. dilectus. 2 credo illā se
qui. d. Ant. in. c. at si clerici. in. s. de adulte. de iud.
di. vbi plenissime dixi de hac facultate dispensan
di. **I**n gl. in x. suspēdant. in fi. sol. clarius. s3 iū
s. formatū. de. c. cū in cunctis ibi em loquit' i alio
casu. i. vbi clerici eligāt sciēter indignū. tūc enim
ipso facto sunt suspēsi a beneficijs p triēniū hīc
vero loquitur cū eligerūt idoneū. sed p abusus se
cularis potestatis. 2 sic s3 ecclesiasticam libertatē.

vnde canō hic voluit imponere penā ipso facto:
aut qz isti nō tñ deliquerūt. aut qz hic imponit
duplex pena. nam suspendentur isti non soluz a
beneficijs. sed ab officijs. **A**bbas.

Cōfirmatio electi facta sine cause cognitione
est ipso iure nulla.

Electus 2 cōfirmatus si reperitur indignus ad
huc potest cassari.

Dolus plus punitur q negligentia.
Negligentia prelati est peccatum mortale.

Electi quo casu possunt ante cōfirmationē admi
nistrare in temporalibus 2 spiritualibus. qd de
postulatis. 7.

Electus cōmissus examini vnus ab illo qui ha
bebat examinare. 2 cōmissarius minus bene exa
minauit. anteneatur qui commisit examen.

facta a suspensio a beneficio non valet. vt nota. in. c. p inquisitionem hoc
eo. ti. 2 in. c. si compromissarius. de elec. lib. vi. 2 p Inn. in. c. apostolice
de excep. 2 per do. Lard. in cle. vt hi qui. de eta. 2 quali. pe. 2 vlti. q.

episcopus. de pe
ni. 2 remi. hb. vi. 2
vide etiā p Inn.
2 do. Ant. in pres
alleg. c. dilectus.
zacharias.

Al beneficiis. p
triēniū. Adde li
mitādo istud di
ctum esse verū in
eligētib' scienter
indignuz in ep̄m
qz vltra id qd p
missum est suspē
dunt ab eoz bñfi
cijs p triēniū vt
hic. sec' aut in eli
gētib' inferiorē a
pncipe indignū
2 sciēter. tūc em
licet sint ipso iure
priuati nō tñ ab
eoz bñficijs su
spēsi sunt s3 do
sti. in. c. cām q in
fi. 2 in. c. cū in cū
ctis. s. si iſto titu
lo. ei hec pena re
stringitur ad be
neficia que eligē
tes hūc in eccles
ia quam taliter
eligēdo offende
rēt. c. si cōpromis
sari. s. restringi
tur. eo. titu. li. vi.
Anto. Francisc.

Add q eligē
tes l3 eligāt indi
gnū vt homicidā
illegitimum. vel
als irregularem
nō propterea de
uoluit potestas
ad superiores: qz
nō est negligēs q
eligit l3 malū. sē
cus si elegerit oī
no incapacē vt si
sciēter indignuz
eligit. qz tunc nō
propter negligē
tiā sed ppter ma
litiā deuoluit po
testas eligēdi ad
superiōrē vt no. vo
luit Jo. and. in. c.
cū nris. de cōces.
p̄bē. in pn. 2 h' p
do. d. Ro. de cōf.
cclij. Et adde q
qñ qz eligat indi
gnū i dubio p̄suo
mit sciēter facere
qz p̄sumit habē
re notitiā ei' quē
eligit. vt p l3 off.
in. c. cū terra hoc
eo. ti. 2 p Bar. in
l. si patron'. ff. de
cōfir. tut. Et ad
de quod electio

facta a suspensio a beneficio non valet. vt nota. in. c. p inquisitionem hoc
eo. ti. 2 in. c. si compromissarius. de elec. lib. vi. 2 p Inn. in. c. apostolice
de excep. 2 per do. Lard. in cle. vt hi qui. de eta. 2 quali. pe. 2 vlti. q.

episcopus. de pe
ni. 2 remi. hb. vi. 2
vide etiā p Inn.
2 do. Ant. in pres
alleg. c. dilectus.
zacharias.

Al beneficiis. p
triēniū. Adde li
mitādo istud di
ctum esse verū in
eligētib' scienter
indignuz in ep̄m
qz vltra id qd p
missum est suspē
dunt ab eoz bñfi
cijs p triēniū vt
hic. sec' aut in eli
gētib' inferiorē a
pncipe indignū
2 sciēter. tūc em
licet sint ipso iure
priuati nō tñ ab
eoz bñficijs su
spēsi sunt s3 do
sti. in. c. cām q in
fi. 2 in. c. cū in cū
ctis. s. si iſto titu
lo. ei hec pena re
stringitur ad be
neficia que eligē
tes hūc in eccles
ia quam taliter
eligēdo offende
rēt. c. si cōpromis
sari. s. restringi
tur. eo. titu. li. vi.
Anto. Francisc.

Add q eligē
tes l3 eligāt indi
gnū vt homicidā
illegitimum. vel
als irregularem
nō propterea de
uoluit potestas
ad superiores: qz
nō est negligēs q
eligit l3 malū. sē
cus si elegerit oī
no incapacē vt si
sciēter indignuz
eligit. qz tunc nō
propter negligē
tiā sed ppter ma
litiā deuoluit po
testas eligēdi ad
superiōrē vt no. vo
luit Jo. and. in. c.
cū nris. de cōces.
p̄bē. in pn. 2 h' p
do. d. Ro. de cōf.
cclij. Et adde q
qñ qz eligat indi
gnū i dubio p̄suo
mit sciēter facere
qz p̄sumit habē
re notitiā ei' quē
eligit. vt p l3 off.
in. c. cū terra hoc
eo. ti. 2 p Bar. in
l. si patron'. ff. de
cōfir. tut. Et ad
de quod electio

facta a suspensio a beneficio non valet. vt nota. in. c. p inquisitionem hoc
eo. ti. 2 in. c. si compromissarius. de elec. lib. vi. 2 p Inn. in. c. apostolice
de excep. 2 per do. Lard. in cle. vt hi qui. de eta. 2 quali. pe. 2 vlti. q.

episcopus. de pe
ni. 2 remi. hb. vi. 2
vide etiā p Inn.
2 do. Ant. in pres
alleg. c. dilectus.
zacharias.

Al beneficiis. p
triēniū. Adde li
mitādo istud di
ctum esse verū in
eligētib' scienter
indignuz in ep̄m
qz vltra id qd p
missum est suspē
dunt ab eoz bñfi
cijs p triēniū vt
hic. sec' aut in eli
gētib' inferiorē a
pncipe indignū
2 sciēter. tūc em
licet sint ipso iure
priuati nō tñ ab
eoz bñficijs su
spēsi sunt s3 do
sti. in. c. cām q in
fi. 2 in. c. cū in cū
ctis. s. si iſto titu
lo. ei hec pena re
stringitur ad be
neficia que eligē
tes hūc in eccles
ia quam taliter
eligēdo offende
rēt. c. si cōpromis
sari. s. restringi
tur. eo. titu. li. vi.
Anto. Francisc.

Sanozmi. super Prima parte primi.

Sebasti. Sapia.
a Regimē aia-
rum. Videtur in
c. precipue. xi. qd.
ii. vbi dicitur qd
tot mortibus di-
gni sunt plati qd
perditionis exem-
pla in subditos
transmittunt. vide
Abb. in. c. l. heli
in pn. j. de sumo.
b Indignus. ad
de Old. p. xiij.
vbi ponit an ta-
lis sententia sit in
terlocutoria. et an
requiratur ordo
iudiciarius.
Sebasti. Sapia.
c Peccatū. In-
tellige quādo est
talis negligētia
q̄ sit lata culpa.
als negligētia q̄
solum levis vel
leuissima nō vī
inducere peccatū
mortale. p̄bper
dictū Inno. in. c.
sicut dignus. j. de
homi. vbi dī q̄ il-
le qui est in leui
vel leuissima cul-
pa nō tenetur in
foro cōsciētie cō-
probat. d. Deci
in ca. j. in. q̄ lectu.
col. v. v. sic. v. ad
de constitū.
d Superiores.
Adde qd voluit
Ludo. ro. consil.
ccccxij.
e Ad abbates.
Adde qd voluit
Old. consil. xij.
zacharias.
Adō Jo. an.
Ant. de bu. rdo.
Car. in. c. cū inter
monasteriū et ibi
Feli. in pn. et istū
et in. c. cum inter.
et q̄ posui i apo.
ad eū post alios
in ver. benedicif.
m. 4. s. eo. ti.

Dolus non presumitur nisi probetur.
Dolus presumitur ex coniecturis.
Tacens in aliquo negotio vtrū postea possit cō-
tra illud negotium aliquē defectum obijcere.
Remoti qui dicantur: si in aliqua dispositiōe sit
mentio de remotis.
Lex etiam correctoria extenditur vbi ratio legis
correctorie militat.
Ratio si non potest nisi vna assignari in lege illa
habetur pro expressa.
Lex correctoriaz penalis extēdit fauore eccliaz.
Papa electus nō potest cōfirmari, q̄ nō habet
superiorem a quo cōfirmetur.
Imperator etiam ante cōfirmationem de cōsue-
tudine administrat.
Rector scholariū de consuetudine non requirit
cōfirmationem.
Cōsuetudo pōt tribuere plenū ius electo circa
cōfirmationem, qd recipit limitationem.
Hēstā ab illo qui se gerebat p̄ prelato, an teneāt
si ille dēscitur a prelatura. 17.
Prelatus agēs p̄ iurib⁹ ecclēsie an possit cōtra
eū aliqd obijci puta defect⁹ tituli: vtrū aliud crimē.
Prelatus verus anteq̄ accipiat possessionē, nō
potest administrare.
Cōmunis error facit ius q̄ interuenit etiā auto-
ritas superioris per quā causatur cōis error.
Sentētia lata ab illo qui reputabāt iudex vellet
etiam si appareat q̄ non erat legitimus iudex.
Excoicatus si aliqua gerit an teneat.
Titulus non presumitur ex recenti possessionē,
sed ex longa sic.
Presumptio trāsfert on⁹ p̄badi in aduersariū.
Exceptio excoicatiōis est admittēda q̄ obijcit:
tamen vnus p̄badi eam incūbit opponenti.
Testis si fuit toleratus, tñ cōtra eū potest obij-
ci exceptiō criminis.
Compēlatiō lucri et dāni an cōsideretur in eodē
contractu vel diuersis et quomodo.

Nihil. Si prelatus per negligē-
tiam cōfirmavit indignū
electū ad regimē animarū perdit po-
testatem cōfirmādi primū successorē
et a p̄ceptiōe p̄prij beneficij suspēditur et p̄mo-
tus dēscitur. si verō p̄ malitiā hoc fecit grāuius
punit. hoc primo. Electi immediate subiecti pa-
pe per se aut per personas iunctas debēt adire
papā et ab eo petere cōfirmationē. et si sunt electi in
concordia et valde remoti: vtz vltra italiā cōstitu-
ti interim administrāt, ita tñ q̄ nihil alienēt. bñ
dicuntur aut cōsecrātur prout cōsueuerūt. Diui-
ditur tota decretalis in duas partes. Primo po-
nitur constitutionis causa. In scōda p̄stitutio ibi.
irrefragabili. Cōstitutio xō hz tres partes. Pri-
ma puidet circa cōfirmationes eorū qui eligunt
ad curā animarū. scōda ibi epī. puidet circa cōfir-
mationē et priuilegiū exēptorū. Tercia scōda. Quidā
minus idonei tam scia q̄ etate eligebant
ad regimē animarū p̄pter qd ecclēsijs multa pe-
ricula imminēbāt, volēs cōciliū huic morbo cō-
gruā adhibere medelam: statuit q̄ cūz aliq̄s fue-
rit ad regimē animarū electus, ille ad quē ptinet
cōfirmatio diligēter examinet electionis p̄cessus
et personā electā. et si electio fuerit canonica et per-
sona idonea electionē cōfirmet, et si cōtrariū fe-
cerit repellatur elect⁹ cōfirmator puniatur hoc
modo: vt si cōstituerit qd p̄ negligētiā p̄mouerit
hominē in sufficiētis sciētie vel ip̄oneste vite vel
illegitime etatis potestate cōfirmādi successorē
ipsius admittat et a p̄ceptiōe p̄prij beneficij sus-
spēdat quousq̄ fuerit restitutus. si xō hoc p̄ ma-
litiā fecerit, grāui⁹ puniat. Scōdo dicit qd epī ta-
les ad sacros ordines p̄moueant qui cōmissum
sibi officiū digne valeāt exercere: si et ipsi canoni-
cā voluerint effugere vltionē. Tercio dicit qd q̄
nullo mediāte pertinent ad romanū p̄tifficē ad
ip̄m p̄sonaliter p̄sentētur: aut nūtiōs suos trās-
mittant idoneos per quos diligēter inquiratur
de electionibus et electis, vt sic postmodū cōfir-
mentur si nullū obstiterit impedimentū. ita tñ q̄

si aliqui sunt valde remoti vltra italiā relecti sunt in cōcordia dispēsa-
tiue interim ministrent ne ecclēsie ex mora damnum incurrant, sed de
rebus ecclēsie non alienent minus verō benedictionis seu consecratio-
nis recipiant sicut cōsueuerunt. Bern. **¶** Mo. primo et tene mēti p̄ncip-
pium quod solēt quotidie allegari quod nihil sic nocet ecclēsie quā p̄
mōtio eorū qui indigni sunt et minus habiles ad regimē animarū.
a niam quod sit a prelatis facile trahitur a subditis in exemplū, vt in ca-
pitulo magne. j. de voto. sunt enim plati oculi subditorū vnde eis exi-
stentibus indignis habet locum illud euāgelicum. Si cecus tecū du-
cit ambo in foveaz cadunt. et p̄sal. in hac materia inquit. Obscurentur
oculi eorū ne videant etc. **¶** Mo. secundo ibi: ad regimē animarū.
q̄ prelatis dicuntur regere animas vnde alibi appellant reges. xij. q. i.
duo sunt. et largo modo omnes habentes curam animarū possunt ap-
pellari prelatis, vt hic in vers. prelatis. et clarius hoc probat tex. j. de cle.
egro. in. c. tua. stricte tamen prelatis dicuntur habētes forum vel iuris-
dictionem fōri cōtentiosi. de quo per Pau. de leaza. in cle. duduz. de se
pul. dixi plene in ca. tua. de clerico egro. et in. c. cū ab ecclēsiarū. j. de
offic. ordi. et in ca. q̄ de iudi. **¶** Nota. tertio q̄ electionis cōfirmatio
nō debet impendi sine inquisitione seu cognitione d̄z em cōfirmas-
tor inquirere de electionis forma et meritis electi, et hodie cōfirmatio
facta sine causē cognitione est ipso iure nulla. de quo dic vt legit et nō.
in. c. fin. j. eo. lib. vi. et habes per gl. nunquid idem sit seruandum in ad-
2 missionē postulationis vel in collatione beneficij. **¶** Quarto no. ibi:
dēscendus est indigne promotus. quod etiam post cōfirmationem a
ctam cum causē cognitione potest deponi et dēscī cōfirmatus si cōsti-
b terit ipsum esse indignum. **¶** Cōfirmatio ergo nō p̄cludit viam dēsc-
ciendi indigne promotum etiam respectu dignitatis ante cōfirmatio-
nem. An autem hoc hodie habeat locum p̄pter dispositionē. c. fina.
p̄realleg. vide quod nō. Sedē. cōsi. xxiij. et cōsi. xcviij. quod dixi in cap.
cum olim. de causa p̄os. et p̄prie. in. c. cum olim. de dolo et contu. ali-
quid in. c. cum dilectus. s. eo. et aliquid. j. subijciā. **¶** Quinto not. penā
confirmantis electionem factam de indigno. nam si per negligentiam
ipsius hoc contingit. perdit potestatem confirmādi primū successō-
rē et debet suspendi a perceptione p̄prij beneficij donec fuerit visum
superiori. si verō hoc contingit per ipsius malitiā debet grāuius puni-
niri ad arbitrium. l. superioris cū hoc casu penā nō determinetur hic.
3 **¶** Et ex hoc et ex tex. no. quod ceteris paribus grāuius punitur do-
lus quam negligentia. facit. c. super literis. de rescrip. Item collige qd
nō omne delictum in prelato est depositione dignum nec omnis negli-
gentia. vide tamen glo. in. c. ea que. de offic. archidiacon. in ver. reatu. que
c dicit quod negligentia prelatis est mortale peccatū. et idem dicit in dis-
simulatiōe. **¶** Mo. in. s. ceterum. quod exempti immediate pape sub-
iecti tenentur petere cōfirmationem electionis a solo papa. dic tamē
quod etiaz legatus de latere potest istorum exēptorū electiones cō-
firmare: vt habes text. quem tenebis menti in cap. si abbatem. j. eo. lib.
vi. procedit ergo iste tex. si legatus de latere nō esset in partib⁹. Et ex
tex. collige quod de iure communi abbates et episcopi nō tenentur pe-
tere cōfirmationem a papa: sed potestates electionis confirmande p̄-
d tinent de iure ad eorū superiores et immediatos. nā papa hic solū re-
seruat sibi potestatem cōfirmādi electionē exēptorū qui immedia-
te subijciuntur pape. et de hoc vide quod nō. gloss. in capi. quan. j. eo.
lib. vi. hodie verō papa reseruat sibi potestatem prouidendi de omni-
bus dignitatibus: ita quod potestas prouidendi hodie reseruat pape
4 p̄. solet tamen ex gratia electos confirmare. **¶** Nota. in vers. ita q̄
et tene menti quod electi possunt immediate administrare in spiritali-
bus et temporalib⁹ ante cōfirmationem habitam: duobus tamen cō-
currentibus. Primo q̄ electio eorū sit celebrata in concordia et dic
in concordia scilicet nemine discrepante: vt nō. in clemen. ne romani. j.
eo. et in. ca. cupientes. in. s. ad hec. in glo. super verbo concordem. eo. ti.
lib. vi. Secundo requiritur q̄ electi sint valde remoti: vt puta vltra ita-
liam constituti. et loquitur iste tex. in exēptis immediate pape subie-
ctis. Quid autem in alijs habentibus superiorem alium immediatū:
vt puta archiepiscopum vel patriarcham. dicam cum glo. fina. hodie
vero nō puto q̄ de rigore habeat locum iste tex. quia ex quo papa re-
seruauit sibi potestatem prouidendi de dignitatibus per consequens
abstulit electoribus potestatem eligendi vt in. c. si eo tempore. j. eo. lib.
et per consequens electio nō confert ius electo ergo cassat dispositio.
c. que est fundamentū super cōcordi electione. nā de iure per electionē
est initiatum matrimonium spirituale. vt in. c. cum inter. s. eo. et in. c. si.
de transla. epī. vnde per eam ius acquiritur electo et potestas admini-
stradi in habitu: vt dicit glo. sing. in. c. quanto. lxiij. dist. et dixi in. c. trās-
missam. s. e. et per cōfirmationem solum datur potestas administradi
in actu. vnde non mirum si iste tex. p̄pter longam distantiam p̄bet
electo potestatem administrandi cum per prius hec potestas cōpete-
ret in habitu sed vbi electio nō tribueret hoc ius nō esset dicēdū quod
huius. c. priuilegiū cōputat electo: nam vt dixi ex gratia hodie papa
confirmat electos. **¶** Mo. vltimo ibi: munus b̄ndictionis seu consecra-
tionis. qd istud. c. habet locū etiam in electionibus abbatū et episcopo-
rum. nam benedictio pertinet ad abbates. et de quo vide bo. glo. in. l. ij.
de sta. regu. consecratio vero ad episcopū. vt in. c. quod sicut. s. eo. et in
c. vnico

c.unico.de sac.vnc.vnde abbas bene dicitur: ep̄s vero cōsecrat: z mens
litere est qd̄ lz exēpti recipiāt confirmationē a solo papa: bñdictiones
seu cōsecrationē recipiēt vel a papa vel ab alijs scdm̄ qd̄ consueverunt
exēpti. q. i. padēda. de iure aut̄ cessante cōsuetudine debēt recipere hāc
benedictionē seu cōsecrationē a solo papa seu eius auctoritate: qz ipse
est prelat⁹ z diocesan⁹ exēptorū. vt no. in. c. auctoritate. de priu. li. vi.
et ita hodie obseruatur in oib⁹ qui recipiūt dignitatē ab ep̄o papa.
¶ Primo pro declaratione litere quo quid si superior examinauit z
confirmauit indignum per alium vt qz alteri cōmisit examinationē z
confirmationē alicui⁹ electi et iste commissarius ex negligētia aut
ex ignorantia vel p malitiaz cōfirmauit indignū. a sol. dicit hic Inn. q
si iste superior malitiose hanc potestatem nō delegauit sed vera fide q
non est ipse puniendus. facit. c. si quis. xxiij. di. 2. c. cū fm̄. j. de p̄b. sec.
si malitiose hoc fecit. qz dicebatur electus indignus quē ipse fauore p
sone intendebat confirmare. sed nolens hoc facere per se cōmisit min⁹
idoneo vel corruptibili prātē examinādi z cōfirmādi. dicit tñ Hosti.
qz in dubio non presumitur dolus. s. qui illū allegat habet pbare. vt. l.
quoties. s. qui dolo. ff. de proba. pbat tñ ex cōiecturis. vt in ca. s. de re
nun. li. vi. z in. l. doli. C. de dolo. dubito an hoc dictum sit verum. z cre
derem dicēdū qd̄ nisi prelat⁹ ex aliqua iusta cā alteri delegauerit te
neat ipse ex culpa seu malitia cōmissarij sui: qz ex facto. s. alioz quozum
b operis vtitur tenetur vt in. l. i. ff. de publ. per. bal. in. l. ne qd. ff. de incē.
rui. nan. z vide glo. no. que hoc sensu in. c. s. de tempo. or. lib. vi. sec. au
c tem vbi ex probabili causa hoc delegasset. ¶ Scdo querit a quo po
terit ipse suspensus indulgentiā promereri. docto. dicit z bene qz a su
periori suo nā sicut superior ei⁹ cū suspēdit: ita pōt suspēsiōnē tollere.
ar. c. cum inferior. j. de maior. z obe. z. xxi. dis. inferior. z vide circa hoc q
6 dixi in. c. tam literis. j. de test. z glo. not. in. cle. j. de here. ¶ Tertio q
ritur quid si aliquis canonicus fuit presens in omnibus actibus cōfir
mationis z tacuit. nūquid post confirmationē possit obicere z tra ele
ctum cū vel defectus. Hosti. dicit qz nō: per ca. si. j. qui ma. accu. pos.
d dicit tñ qz per viam denuntiationis poterit audiri ne indignus rema
neat in prelatura z p hoc vltimo vide Inn. in. c. ad aures. de rescrip. z
ex hoc sentit Hosti. qz is qui nō fuit pnt tpe cōfirmationis pōt obic
cere cōtra electū z cōfirmatum. intellige si restat adhuc zsecratio. vt in
c. super his. j. de accu. alias regulariter non auditur p viam exceptiōis
cū sit elect⁹ zsecutus plenū ius. vt in. c. post electionē. j. de cōces. pre
bē. z in. c. cōstitutis. j. de appel. l. s. sed poterit venire per viam denun
tiationis vel accusatiōis. z in his casibus pōt intelligi iste tex. z hoc p
cedit etiā hodie in tra no. p sed. de sen. 2. si. prealle. z vide qd̄ lati⁹ dixi
in iuribus ad que. s. remu. ¶ Quarto querit nūquid eo casu quo cō
firmatio electionis petitur in curia debeant citari illi quozum interest
vel debeat poni electū scdm̄ qd̄ habet. j. e. c. si. li. vi. Jo. an. cōcludit z bñ
qd̄ aut est talis dignitas que cōprehendit in casu. c. cupientes. j. eo. li.
vi. z nō est necessaria alia citatio vt ibi h̄r idē si sum⁹ in casu. c. j. e. li.
vi. als aut salua plenitudine prātis sedis apostolice dz seruari etiam in
curia dispositio huius. c. si. sed intellige ppue. s. qñ papa pcedit p viā
confirmationis p̄dicte hodie vero p viā reseruatiōis pcedit z p viam
p̄uisionis. ideo nō seruatur dispositio illius. c. si. z facit qd̄ no. in. gl. si.
7 ¶ Quinto queritur an istud priuilegium. de quo in fi. c. habeat locū
in postulatis vt postulati in cōcordia si sunt valde remoti possint ad
ministrare ante admissiōnē postulatiōis. doc. bñ cōcludit qz nō qz per
postulationē nullū ius acquiritur postulato. innititur em̄ spālī gr̄e: vt
in. c. bōe. z in. c. penu. de po. pla. z hec faciūt ad id qd̄. s. dixi vt hodie nō
habeat locū istud priuilegiū etiā in electiōe. cū p electionē nō acqritur
ius rōne p̄dicte. Itē nō h̄z locū istud priuilegiū si legatus de latere
esset in illis partibus cū possent ad illū pro cōfirmatione recurrere. vt
in. d. c. si abbatē. ergo cessat rō huius priuilegiū. z p̄is ipm̄ priuilegiū.
xvi. q. i. generaliter. ¶ In gl. in ver. etatis in fi. no. gl. in fi. z sile habuisti
s. e. cum dilectus. z de hac materia dic vt ibi plen⁹ dixi. ¶ In glo. in
ver. potestatis ipso iure no. glo. z idem finaliter Innocen. dicit tamē
quod hāc potestatem perdit cū superior declarauit ipm̄ cōfirmasse in
dignū ex negligētia vel malitia. Et ex hoc iūcto tex. no. qz p hoc xbi
careat. inducitur canon late snie. idē vī probari. in. c. s. p̄xi. qz nō vī ex
pprio significato requirere factum hois idē no. gl. de xbo subiaceat i
c. unico. de iniur. li. vi. i. fi. z vide qd̄ dixi l. c. clericis. j. ne cleri. vel mona.
¶ In gl. in verbo suspendatur. vbi varie pene statuuntur a canoib⁹.
pncipiū huius gl. melius caderet in. s. ep̄i. vbi dz qz ep̄i nō debēt ad sa
cros ordines pmouere indignos si volūt effugere canonicā vltiōnē.
Nā si queratur que sit ista canonica vltiō potes recurrere ad iura que
hic ponūt in prin. gl. Et instat latius hic Hosti. circa p̄latos ordinā
tes aut pmouētes indignos: sed qz iura in hac materia loquētia satis
clara sunt nō puto hic instādū esset em̄ potius laboriosum qz subtile
z vide gl. in. c. is qui ecclesiasticis. hic allega. in gl. z in fi. gl. Vel dic me
lius. vt no. in. d. c. grane. nā vbi sit suspēsiō a totali collatione benefi
ciorum merito ibi requiritur monitio p̄cedēs hic aut̄ in penā delicti
priuat potestate cōfirmādi primū successorē. z suspēditur a primo be
neficio donec visum fuerit superiori. ¶ In gl. in ver. vltra italiā. ibi tñ
cōsuetudini stetur vult ergo gl. stādum esse cōsuetudini cū querit qui
dicatur valde remoti. Hosti. dicit qz imo stādum est litere. q. dic. cū lra

a ¶ Sebast. Sapia. ¶ Indignum. adde qz si aliquis promouit sciēter
indignū ad sacros ordines. tenet ecclesie quā leuit ad interesse. ita qd̄ de.
de anch. in clemen. j. in vlt. no. de eta. z qualita. refert z sequit Seli. in. c.
si quando. col. iij. vers. de inferioribus. s. de rescrip.

b ¶ Operis vtitur. Alex. cōfi. j. iij. lib. i. Ro. cōfi. clj.

met declarat seipsam dū subicit videlicet vltra
e italiā cōstitutū: nō est a verbis lre recedēdū. vñ
cōiter vltamōtani habēt hoc priuilegiū. z hoc vī
placere Hosti. qui intantum inheret litere qd̄
dixit qd̄ si curia romana esset apō Taurinū. s. in
finibus Italie. qd̄ electi ecclesiarum vicinarū qui
essent extra Italiā gauderēt hoc priuilegio. sed
certe multū resistit Hostiensis litera dum dicit
qz valde remoti gaudēt hoc priuilegio. vñ illa x
ba videlicet vltra zc. fuerūt posita causa exēpli: q
nō h̄nt restringere dictū seu rōnē dicti. nam ra
tio huius priuilegiū fuit ne ecclesie pateretur dā
e nū in expectāda cōfirmatione electi ppter nimīā
distātia locorū. vbi ergo cessat ista ratio. qz eccle
sia ad quā qs est elect⁹ est vicina curie dz cessare
hoc priuilegiū. ad hoc tex. optim⁹ in. l. cū pater.
s. dulcissim⁹. ff. de leg. j. vbi ptz qz xba dispositio
nis sunt restringenda ad rōnē ipsius dispositio
f romē z sic habuit respectū ad magnam distan
tiam que cōiter contingit a roma vsqz ad partes
vltamōtanas. ¶ Dubitabat etiā hic qd̄ si curia
existeret vltra mōtes nūqd̄ italici gaudeant hoc
g priuilegio. z tenet Hosti. qz sic: qz curia existēte
vltra mōtes italici respectu curie possent dici vl
tramōtani. z idē tenuerūt Sui. z Sar. in. c. auari
tie. j. eo. li. vi. dicit Jo. an. qz hoc dictū sibi place
ret si iste tex. priuilegiaret vltamōtanos. sed li
tera loquitur de constitutis vltra italiā. qz ver
ba nō possunt adaptari cōgrue ad italos. cū ipsi
nō sint vltra italiā. imo in italia. z per hoc deci
ditur illa q̄stio. nūquid curia existēte vltra mō
tes electi vltamōtani gaudeāt hoc priuilegio si
sunt valde remoti a curia romana. Cōpo. videt
primo tene re qz nō. qz cessant verba z cā cōstitu
tiōis. lxi. di. in. s. his oib⁹. in cōtrariū allegauit
l. j. s. legū. ff. de posthu. quā sentiat quod ista cā
fuit hic impulsua: z nō finalis. ideo ea cessante
nō debet cessare cōstitutio. sed ex mente hostien.
Bas. Sui. fuit qd̄ isti nō gaudeant. nam cuz ipi
dicant italos hoc casu gaudere hoc priuilegio ta
cite sentiūt qz cā priuilegiū finit in vltamonta
nis. Joā. an. dicit se consuluisse cuidā electo vl
tramōtano cui cōrigit iste casus qz ante factum
nō immiseret se administratiōi. qz cū istud ius
sit dispensatiūm z exorbitās. nō debet extēdi ex
tra terminos literę: arg. in regula que a iure cōi
exorbitāt. de re. iur. li. vi. sed post factū dicit pe
nam locum nō h̄re si vltamontanus electus ad
ministravit qz pena dz stricte intelligi. vt in. c. sta
tutum. j. eo. lib. vi. sed licet curia existat vltamō
tes nō cessant ppter hoc verba huius text. nec
etiam ratio. qz posset esse maior distātia inter cu
riam romanam ibidem existentem z electum vl
tramontanū qz contingeret curia existēte in ita
lia quo ad oēs vltamōtanos. sepe em̄ scdm̄ euz
vñ cōsulim⁹ ante factū: cuius cōtrariū cōsulio
mus post factū facit qd̄ no. in. c. verū de iure iur. z
tene mēti hūc modū consulēdi cū dispō penalis
est dubia. simile no. in. c. j. de deci. lib. vi. domin⁹
Ant. dicit qz hec ratio Jo. an. sibi nō plz dictuz
tamē est verū in se nā ad intellectū dispositiōis
dz cōsiderari psona loquēs ad hoc. c. magne. j. de
voto. sed papa tpe quo edidit istā cōstitutionem
erat rome vt innuūt verba tex. in fi. ideo facit mē
tionem de cōstitutis vltra italiā: qz isti cōiter di
stant a curia romana. z ideo cōcludit hoc priuile
gium habere locum in omnibus valde remotis
8 a curia romana. ¶ Et qui dicatur valde remoti re
currēdum est ad arbitrium iudicis qui informa
uit motum animi sui scdm̄ distātiā que est a ro
ma vsqz ad ptes vltamōtanas cū iste tex. hic ap
pellet istos valde remotos. z rōne huius magne
distātie priuilegiavit electos. vt videtur hec rō

¶ Sebast. Sapia.

¶ Scdo q̄ritur.
¶ Vide no. p alex.
z alios i. l. i. ff. qd̄
quisqz in. vbi po
nūt an qñ q acci
pit imperitiū as
sestōrē teneatur.
¶ Vel defectus.
adde qd̄ voluit
Oldra. cōfi. c. j.

¶ Sebast. Sapia.

¶ Ultra italiā.
vide Fel. in. c. po
stulasti. char. vlt.
co. j. x. limita qñ
to. vbi refert Ol
dra. tenēt qz dis
positio hui⁹. c. h̄z
locū siue curia ro
mana sit citra vl
ltra mōtes. duz
modo elect⁹ mul
tū distet a curia z
ppterea no. hūc
tex. ad hoc qz dis
pensatio extēdit
qñ est clausa i cor
pore iuris.

zacharias.

¶ Erat Rome.
adde p modū in
cidēis qd̄ papa
nō dz sine cā trāl
ferre sedē snā de
romana ciuitate.
ita no. Inn. in. c.
exposuit. j. d. dila.
Jo. an. l. c. funda
mēta. de ele. li. vi.
iste in. c. ego. col.
ij. x. qz hoc. d. in
re iuran. z ibidem
Fel. co. si. x. i. tex.
ibi apostolorū.
Anto. Francisc.

¶ Vide ad b an
papa possit mus
tare sedē de vbe
ad aliū locū. alb.
de rosa. in. l. iij. C.
de sum. tri. z. ca.
z gñaliter de po
testate pape vid
gl. i. c. sicut vñre.
de excels. pla. z. c.
qz traslationē. de
offi. lega. z in cle.
ij. in prin. de reli.
domi. z vide bal.
in. l. si testm̄. z in
aut. hoc iter libe
ros. C. de testa. et
in. l. ea quā. C. de
pace constā. in. s.
liberatio. in vñb⁹
feud. z i. pe. vsus
feu. in. l. dñi. x. x.
aliqua s. pauca.
¶ Hoc priuilegio.
Add qd̄ late vo
luit Oldra. expli
cans intellect⁹
huius. c. cōfi. iz.

Sanonista super Prima parte primi.

- a **Sebasti. Sapia.** ¶ Intetio. ¶ Dec omnia et plura alia refert do. Franciscus Curtius senior in consil. ix. Vicinensi statuto colū. vij. et ix.
b **Sebasti. Sapia.** ¶ Imperatoris. Vide Salicet. in l. bene a zenone co. i. cū quatuor se. C. de quadri. p. scri. vbi late an imperator an coronationem possit administrare. vide feli. in. c. eam te. col. ij. s. de rescrip.

c **Administrare.**

Adde late Old. consil. cxxx. zacharias.

¶ Adde qd ad b

vt dictum proce

dat tria concurs

rant op. scz quod

fit in pcordia ele

ctus immediate

ecclesie capitulo

subiecte. et quod

fit extra italia cō

stitutus nisi forte

curia eis mōtes

resideret plene

per Card. d. dan

dag. i. tracta. suo

de elec. i. parte. c.

lvi. de hoc latius

per Bertha. de

fir. in suo tracta.

de epō parte. iij.

in princ. lib. iij. q.

ij. cū pluribus

seq. Oldr. consil.

ccxvi. et cxi. cxi.

Ro. consil. cccxx.

col. v. verū qd vl

timū. Spec. in

ri. de rescrip. pre

sentia. s. in. verfi.

itē qd obtentuz.

vbi etia quid in

papa imperator

re. et alij multis

et ibi Joan. and.

ad ipsum.

d **¶ Valet.** Adde

Oldr. consil. cxi.

e **¶ Prelatura.** ad

de qd voluit lap.

alle. lxxxix. et lxx

vii.

¶ Sebast. Sapia.

f **¶ Sed si.** Vide

Alex. in consilio. a

cxx. ponderatis

narratis. colū. ij.

in si. in. v. volū. et

Are. i. l. quoties

ff. de acqui. here.

optima et ea originaliter tenuit Jo. de fantusis dicens qd causa finalis huius privilegij fuit longa distantia a curia romana. et qd illa verba text. vide licet ultra italiam constituti. fuerunt posita causa exempli. et ea que dicuntur causa exempli non hnt restringere dispositionem et no. in ca. i. ne cle. vel mona. Et hac opi. fuit olim secutus dñs meus do. Card. s. postea ab hac opi. recessit qd difficile esset determinare qui dicant valde remoti. unde dicit quod cū iste tex. sit correctorius non debeat extendi ultra terminos littere etiam per indēnita tem rationis. vt no. gl. in. c. idēnitatibus. in. s. ces. terum. j. e. li. vi. quod etiā voluit bar. in aut. quas actiones. C. de sac. san. eccl. unde cōcludit ipse qd oēs vltamōtani gaudēt hoc privilegio siue sint vicini siue ppinqui. Et qd illa verba tex. ultra ita liā constituti. fuerūt opposita nō cā exempli. s. tāq. dantia formā privilegio. sed hoc dictū mīhi nō placet est em̄ potius imponere legē verbis qd re bus cōtra. c. cōmissa. j. e. li. vi. Itē sū hoc dictum nunq. haberet locum iste tex. in italicis curia exi stēte ultra mōtes. deficeret em̄ verba. qd est ptra mētem huius. c. qd nō hz privilegiare ecclesias vl tramontanas sed dei ecclesias in gñere. vt p. t. ibi ppter necessitates ecclesiarum. unde dicerē cōs cludendo qd vbiq. cōcurrit distantia locorum saltē tāta quāta est a romana ciuitate vsq. ad ter minos italie et exēptio electorū qd semp habeat locū iste tex. vñ si curia est ultra mōtes. dicerē qd italici et vltamōtani valde remoti gaudeāt hoc privilegio. Si xō curia est in italia tūc italici non gaudent hoc privilegio. qd nō est italia tā magna pūincia vt existētes in italia dicantur valde re moti quo ad istud privilegium obtinēdū vt tex. hic clare innuit. ¶ Nec ob. si dicat qd istud ius tā qd correctiuū nō debeat exēdi ultra terminos li tere. Ad hoc rñdeo duobus modis primo qd illō dictū nō hz locū vbi rō legis exprimit in lege. qd tūc ad limites rōnis debet exēdi ius quantūcū qd correctiuū. vt no. Bal. in aut. quas actiones. C. de sacrosan. eccl. quoniam vbi cōcurrit omni moda eadē ratio nō p. p. fit ibi extēsiō. s. ex mē te legis cōprehenditur oīs casus in quo cōcurrit illa ratio. vt dicit glo. sing. in. c. i. de tēpo. ord. lib. vi. p. batur rōne. nam lex non cōsistit in verbis s. in sui rōne. nā verba deseruiūt intentioni. et nō econtra. vt in. c. secundo requiris. de app. et in. c. intelligentia. de verb. signi. et in. l. nō dubiū. C. de legi. et in regula si. et ibi per Dy. de regu. iuris lib. vi. vt notanter dicit Bal. in. l. maximum vitium. C. de libe. prete. et in. l. scire oportet. ff. de excu. tu. sic em̄ se habet rō legis ad xba legis sicut anima ad corpus. unde sicut animadominatur corpori ita ratio verbis. quoniam voluit idem Bal. in. d. l. maximum vitium. et post Ly. in. d. l. nō dubiū. qd etiā si ratio nō sit expressa in lege ex quo non po test coniecturari nisi vnica et naturalis rō ipsius legis. d. fieri extēsiō ad limites rōnis presum pte. hic aut in tex. nostro satis apparet de ratio ne huius privilegij. emanauit em̄ ppter magnāz distantia ne ecclesie pariantur interim detrimen tū in spiritualibus et temporalibus. Secūdo p. n cipaliter pōt responderi qd cum istud ius priui legiatū emanauerit in fauorem ecclesiarū non d. restringi licet sit correctiuū vel penale. sed ex tendi fauore ecclesiarum. vt dicit glo. no. in. cap. sciāt cūcti. j. eo. li. vi. et Joan. and. in cap. fin. j. cod. titu. et lib. Et per predicta dicerem qd si electus non multum distaret a curia romana tamen pro pter viarum discrimina nō posset ire nec mitte re de proximo pro confirmatione obtinēdā qd haberet locum istud privilegium. qd licet verba de ficiant non deficit mens et ratio legis. nā eadē ra tio est in non multū remoto qui propter impe

dimentum non potest ire nec mittere ad curiam que est in loco valde remoto. et p hoc facit in ar. bo. tex. in. l. tutor q. reperto. ff. de admi. tu to. ibi tutor administrat necessitate instate an confectū inventarium. ad idēz. xvij. q. iij. in. c. nullus. et quod no. Pau. in cle. i. de rebus eccle. non alie. et faciunt ad questionem quam tangam in glo. sequen.

io **¶ In glo. si. abi.** et in romano pontifice. deferē enim sibi plenum ius ex sola electione. qd non habet superiorem a quo petatur electiois cō firmatio. vt in. c. licet. in si. s. eo. Adde tertium. casus in electione abba tiis. quod intellige prout habetur in. c. indemnitatibus. s. si vero. j. e.

b lib. vi. Est et quartus casus in electione imperatoris. bñam saltem ex consuetudine hodie est introductum. vt electus possit immediate ad ministrare. et de quo vide glo. plenam et no. in cle. romani. de iure iurā.

c potest addi et quintus casus cum consuetudo tribuit ius plenum ex sola electione. ita quod non requiratur alia cōfirmatio. vt hodie est vt dere in electione rectoris scholarius. nō enim recipit confirmationē ab aliquo. et quod valeat talis consuetudo. tenet Bal. in aut. habita. C. ne fil. pro pa. Regulariter electus ab vniuersitate etiam seculari d. confirmari a superiore. vt est gl. in. l. priuatorum. C. de iurisdi. om. iudi.

et tenet Bal. in dicta aut. habita. ¶ Dubito tamen an valeat consuetudo in dignitatibus habentibus curam animarum. per id quod legit et no. in. c. cum venerabilis. de consuetud. ¶ Posset tamen sic distingui.

quod aut consuetudo tribuit plenum ius electo ex sola electione. ita quod ipsa electio habet vim prouisionis seu electionis et confirmatio nis. et tunc valet consuetudo. nam poterūt electores p. scribere istud ius prouidendi. arg. in. c. cum dilectus. s. de consue. Aut habet consue tudo vt electus administret ante confirmationem. quam tamē tenea

tur a superiore petere. et tunc non valet talis cōsuetudo. qd potest esse damnosa ecclesijs. qd nonnunquam contingeret qd indignus adminis traret. ad hoc. c. i. s. de consue. et facit. c. auaritie. j. eo. lib. et s. in. c. qualis ter. ¶ In eadē glo. ibi. sed contra videtur. concludit ergo gloss. istud ius non habere locum in electis qui recognoscunt alium superiorem

preter romanum pontificem. et cum hac glo. transeunt hic communis ter doc. Sed credo per ea que dixi. s. in preceden. glo. posse sustentari contrarium. qd licet hoc capit. contineat privilegium. est tamē redac tum in corpus iuris nec fuit mens pape privilegiare exemptos ra

tionē exemptionis. sed propter necessitatem et vtilitatem ecclesiarum cōsideras qd exēpti nōnunq. sunt valde remoti a romana curia. qd de facili non contingit in non exemptis respectu superiorum suorum. sed vbi casus contingeret. non video quare istud. c. meīs. non debeat habe re locum cum sit fauorabile ipsīs ecclesijs. vt. s. plenius dixi. ¶ In ea.

gl. ibi sed contrarium verū est in hoc casu. nota bene hac particulam glo. cum qua trāsēunt communiter hic docto. Et ad cōtraria respu. qd priorē nec autoritatem cōfirmationis. vel quando precessisset sententia condemnationis vel inhibito superioris vel notoria suspēsiō. tunc em̄ non tenerent gesta. vt in cap. veritatis in si. de do. et cōtina. xxix. dist.

ii in. c. verum. ¶ Et vt habeas latius hanc materiam expediendo gl. In nō. et Compost. diuido eam in duos articulos. ¶ Primus est nunquid gesta ab eo qui se gerebat pro prelato teneant vel sint reuocanda si post

e modum deficiatur ab illa prelatura. ¶ Secūdus articulus. nunquid con tra eum qui gerit se pro prelato alicuius ecclesie agere pro iurib. ipi. ecclesie possit obijci defectus tituli vel aliquod crimen ad effectum re pellendi eum ab agēdo. ¶ Primō procedam enumerando aliquos ca sus. Et primus casus sit quando gerebat se pro plato tamen non erat in possessione. et tūc indubitatū non valēt gesta. argu. in. c. consultatio nibus et quod ibi no. de iure patronatus nec hoc casu cōis error iustis

nere gesta ex quo deficit possessio. Ad hoc quod legitur et nota. in. l. barbarius. ff. de officio preto. et in. c. cum dilectus. j. de religiosis poni bus. et facit quod nota. Inno. in. c. ij. de in integrum restitutione. et in. c. in literis. de restitutione spoliato. et facit gl. hic in eo qd ponderat istū non fuisse in quasi possessione etiā si credatur verus prelatus nō tenēt gesta in dānum ecclesie. unde isti soluētes non liberant nisi cū eo cō

traxissent. vt in. l. si vt bona. ff. de cōdi. indebi. et ibi per Bar. et Inno. in d. c. in literis. unde si intrusus aliqd alienauit d. id reuocari. vt in. c. a lienationes. xx. qd. ij. vbi bo. tex. et ibi per glo. et Archid. Sed si aliq. cōtractum fecisset de rebus ecclesie puta locanda tunc pensionem sibi soluētes essent liberati. qd solū erat obligati rōne actus initii cū in truso. vt in. d. l. si vba. no. Inno. in. d. c. in literis secus si fuissent pensio narq. ecclesie ex contractu prius inito cū predecessore. qd tunc nō libe

rarentur soluendo intruso. vt per Bar. et Inno. in locis palle. nec cō munis error iunat ex quo deest autoritas superioris. nā l. barbarius. palle. fundat se super cōi errore et sup autoritate superioris. nā ille ser

nus q. putabat liber habuit offiā a superiore. et sic cōcurrēbat ibi duo. s. autoritas superioris et cōis error. secus aut vbi adesset vnum tantū. vt tenuit hic Inno. et bene. et bal. in repe. d. l. Barbarius. ¶ Pro hoc facit gl. que ponderat istum fuisse in quasi possessione pationis de licen tia pape. et qd p prelato habitus est. Nec ob. c. querela. eo. et c. consulta tionibus palle. in quibus patet qd sufficit sola possessio ad validita tem actus. nam illa iura loquuntur quando ius non resistit possessio ni sicut in casu nostro. non enim potest quis administrare ex sola possessione

a possessione nisi habeat auctoritate superioris. ut in regula beneficii.
 b de reg. iur. l. vi. c. ex frequentibus. de insti. ¶ Tertius casus^b cum quis
 se gerit pro prelato et habuit confirmationem a superiore: sed ex aliquo
 defectu non tenet confirmationem vel electionem, et tunc gesta per ipsum non debent
 retractari ex quo alias legitime gesta sunt cum hic concurrat auctoritas su-
 perioris et error non sum in casu. l. barbarius. preal. et facit tex. iij. q.
 vij. §. tria. ver. verum. et in. l. si arbitri. C. de sen. et interlo. om. iu. vbi et senten-
 tia lata a delegato qui putabat liber l. postea appareat eum fuisse servum si
 ergo tenet gesta a delegato propter eorum errorem et auctoritatem superioris
 multo fortius debent tenere in ordinario in cuius officio versat maior
 utilitas publica, et idem dicendum in. q. huius gl. Nam ex quo iste electus
 habebat potestatem administrandi auctoritate superioris vel huius iuris de-
 bet tenere omnia gesta alias legitime facta: sed postea cassetur sua electio
 vel pronuncietur nulla. et intelligo quod communis error concurrebat, ut quod
 putabatur communiter eum esse legitime electum: quod etiam sentit ista gl.
 ¶ Quartus casus principalis cum is qui gerebat se pro prelato fuit electus
 et confirmatus seu prius per superiorem tamen postea aliquid gerit propter
 quod fuit prius ipso facto prelatura: puta quod incidit in heresim. vij. q.
 distin. quo iure: tunc si ista priuatio fuit occulta tenet omnia gesta. Et idem
 videtur quando dubitatur de priuatione nam ex quo tolerabatur in of-
 ficio debet tenere omnia acta interim gesta: ut in. c. nonne. vij. q. iij. et ibi
 per Archi. Sed si suspensio vel priuatio esset notoria vel inhibito superio-
 ris precessisset tunc non tenerent gesta. ut in. c. veritatis. de dolo et cotu-
 13 ma. et in. §. verum. xxxij. dist. ¶ Quid autem in gestis ab excoicato pri-
 fertim in spiritualibus vide quod plene dixi. in. d. c. veritatis. et hec suffi-
 ciat circa primum membrum. ¶ Quo ad secundum nam quod contra istum agere
 c possit obijci de defectu tituli vel de aliquo crimine dic quod aut non est
 in possessione prelature: et tunc potest opponi quod non habet titulum
 saltem legitimum, et sibi asserenti contrarium incumbit onus probandi:
 ut no. do. de Ro. decis. iij. et hoc procedit tenendo op. illa qui electi con-
 firmati possint administrare, sed non sit in possessione. de qua plene dixi in
 14 c. transmissam. §. e. et aut non est in possessione prelature: et tunc si possessio
 est recens tenetur probare titulum: ut notatur per Jo. and. post. Inno.
 et Hostien. in. c. i. de concess. preben. l. vi. et per do. de Ro. decis. palle. sic
 limita dictum Compo. et doc. hic dum sentiunt quod si contra prelatum remo-
 tum excipitur in curia de defectu tituli quod sufficiat probare possessio-
 nem nam de intelligi quando possessio non est recens. si vero possessio est anti-
 qua tunc non obstat exceptio defectus tituli: quod ex quo superior suus eum lo-
 go tempore in possessione sustinuit. presumit quod habuerit titulum verum hec
 presumptio transfundit onus probandi in adversarium ut in. c. unico. ut
 eccle. benef. et per Jo. an. et domi. de Ro. in locis prealleg. Hoc verum
 nisi talis possessio patiat ipsam super titulo. nam tunc est presumptio
 contra eum ideo potest sibi obijci in iudicio quod non habet titulum. satis
 est tamen probare aliqualem de titulo ad effectum agendi: ut in. c. veniens
 el. §. de testi. et tenent dictum de ro. in prealleg. decisio. in fi. Si autem oppo-
 neretur quod non habet titulum legitimum. non tamen negat omnino titulus et talis
 exceptio non debet admitti secundum Compositum. hic. Quia omnia gesta tenet
 ex quo intercessit auctoritas superioris et est in possessione prelature. ut
 §. dixi. nec debet admitti exceptio criminis, quod ex quo toleratur in prela-
 tura valet omnia gesta. ut in. d. c. nonne. et ibi per archi. facit quod not. Inno. in
 capit. inter dilectos. de excess. prela. exceptio vero excommunicationis
 d etiam si non sit notoria de admitti propter periculum communionis secundum
 Inno. et Compositum. quod satis pl. onus tamen probandi incumbit opponenti: ut
 15 in. c. pia. de excep. l. vi. ¶ Nec ob. si dicatur quod contra testem toleratum
 admittit exceptio criminis: ut in. c. sup. eo. et c. testimonium. §. de te. Ad
 hoc enim non respondet Inno. quod aliud in teste licet testificari in se sit publicum
 officium: testis tamen non reddit testimonium ratione publici officii quod habet
 16 ideo in teste non operatur tolerantia. sed secus in prelato qui habet publicum
 cum officium. et ad predicta adde quod no. Spe. in ti. de ac. §. i. ¶ Et
 in fi. gl. no. bene hanc ultimam quod non gl. ex quo collige quod ex contractu ge-
 sto cum intruso nomine ecclesie potest eo remoto verum prelatus agere.
 ar. in. l. si ut proponis. C. de rei vend. et hoc firmavit bar. in. d. l. si vrbana.
 in fi. et habes glo. similem in. c. i. §. de schismati. Hosti. tamen voluit limita-
 re gl. ut procedat in diversis actibus initis per intrusum cum diversis pro-
 sonis: ut tunc teneant contractus initii in fauorem ecclesie secus in illis qui
 asserunt damnum. nec debet fieri compensatio damni et commodi ex quo di-
 uerse sunt persone secus dic in diversis contractibus initis cum eodem. quod
 tunc de fieri compensatio. Sed Jo. and. tenet etiam in hoc casu cum gl. ut in
 diversis contractibus nunquam fiat compensatio sed cum eadem persona sint gesta. se-
 cus in uno contractu cum eodem gesto. nam tunc non potest ecclesia recipere
 partem in fauorem suum et rescindere pro parte alia: quod unus et idem contractus
 non debet claudicare. aut enim totus cassabitur. aut sustinebitur. arg.
 bo. in. l. quod si minor. et in. letiam. ff. de in ius. xvj. anno. et facit. c. i. in fin.
 §. de integ. resti. et hoc satis placet. Abbas.

- 1 Expense que fiunt in negotio electionis debent restitui postea ab electo. §. 5. 7.
- 2 Capitulum non debet occupare bona prelature. prelato mortuo: et quod debet ea custodire. vide in nu. 8.
- 4 Visitatio quam faciunt prelati de fieri expensis subditorum qui visitantur.
- 6 Expense que fiunt in funeralibus prelatorum: aut fiant de bonis pre-

a Ex sola possessione. Adde Sede. de se. c. si. l. c.

b ¶ Sebast. Sapia. ¶ Tertius casus. Vide Jaco. de belloni. indispu. suam incipit. cauet aliquo iure quam ponit post. l. h. C. quod et qui iudex. vbi querit si aliquo iure cauet quod electio vel collatio dignitatis vel honoris vel officio debeat fieri cum certa solemnitate et aliquis tale dignita-

lature vel de patrimonio defuncti.

¶ **Preterite.** Expense necessarie quas facit capitulum pro electione prelati, de bonis prelature debet fieri vel reddi. Dummodo ponit dictum quod secundo determinat ibi. dummodo. ¶ Casus literalis. Statuit papa in. c. isto ut expense necessarie que fiunt vacante ecclesia per capitulum pro negotio electionis de bonis episcopatus siue patriarchatus integraliter res-

- c stituantur dummodo canonici non occupent bona episcopatus post decessum prelati. Bernard.
- 1 ¶ Primo. quod capitulum non tenetur ex pro-
- d prius redditibus facere expensas pro electionis ne-
- gotio cum procurent utilitatem prelature. et ad hoc quotidie solet allegari iste tex. et vide alium tex. bonum in. c. cupientes. in. §. penult. j. eodem.
- e lib. vi. ¶ Secundo nota. ibi fiant. vel reddantur. duas practicas in huiusmodi expensis habendas potest enim capitulum sede vacante capere de redditibus ipsius prelature tantum quod sufficiat pro expensis. hoc innuit textus ibi dum dicitur fiant. Potest et secundo expendere capitulum de propriis redditibus et postea repetere ex bonis prelature puta a prelato noniter creato et hoc innuit tex. in verbo reddatur. et utrumque modum sentiunt hic docto. et clarius Archidia. in. c. finali.
- 2 lxxij. distinct. ¶ Tercio no. quod sede vacante non potest capitulum occupare bona prelature: et contra occupantes sunt hodie prodite pene de quibus in. c. quia sepe. j. eodem. l. vi. in. c. presenti. de offi. ordi. lib. vi. et facit quod habetur in clemen. statutum. j. eodem. ¶ Ultimo no. hic docto. quod licet collegium eligendum possit constitui ex diuersis ecclesiis ad actum electionis. tamen solum capitulum ecclesie vacantis prosequetur negotium electionis iam facte. hoc videtur probari hic iuncto. c. scriptum. §. eodem. nam in electione patriarche constantinopolitani concurrunt ad eligendum clerici aliarum ecclesiarum: ut in dicto. c. scriptum et tamen solum capitulum constantinopolitane ecclesie prosequitur hoc negotium electionis.

¶ Aduerte quia hoc dictum simpliciter non probatur ex istis iuribus. nam in. c. scriptum. illi clerici aliarum ecclesiarum fuerunt admissi ex gratia ad actum electionis unde electione facta non possunt aliquod ius pretendere cum sint functi gratia eis facta. argument. in. c. literas. de restitutio. spoliato. sed vbi ex consuetudine vel privilegio foris feci haberent ius eligendi vna cum capitulum ecclesie vacantis. crederem quod etiam foris feci clerici possunt prosequi negotium electionis: quia ex quo habent ius eligendi interest eorum ut electio habeat effectum. ad hoc quod legitur ex

- 3 no. in. c. §. de in inte. resti. ¶ In gl. ibi: vel als glo. non aperit an qualitercunque fiant expense in negotio electionis possint peti de bonis prelature. Nam debes scire quod quandoque fiunt expense pro electione fienda: puta in vocandis canonicis absentibus vel pro tabellione qui solet vocari ut conficiat instrumentum super ipsa electione fundata. vel in consulendo iurisperitos. Quandoque fiunt pro electione facta promouenda: puta ut obtineatur confirmatio: vel ut electus consentiat electioni iam facte qui est absens a loco vbi facta est electio. Vincit hic in singulari opus. dicens quod expense pro electione facta vel fienda debent fieri ex bonis capituli quia capitulum in eligendo exercet officium suum et utilitatem suam et punitur si non eligit: ut in. c. ne pro defectu. §. eo. Sed expense fiende pro electione iam facta promouenda debent deduci de bonis prelature et in istis expensis intellexit istum textum. Sed compos. tenuit contrarium hic dicens quod indistincte expense debent

tem vel officium obtinuerit non seruata ista solemnitate. an existens in illa dignitate multo tempore si gestis multa teneat. tandem concludit quod non quod deficit illa solemnitas.

¶ Tituli. Adde ut per fede. consilio. c. ij.

¶ Communiōis. Adde ut per Lud. Romanum cōf. c. cclxxxvj.

¶ Prelature. ad de fede. cōf. c. xij. vbi ponit qualiter probent et ad materiā vide old. cōf. xxxvj.

Sanozmi. super Prima parte primi.

Sebasti. Sapia.

a **¶** Illi expense. Faciunt not. per Abb. in. c. cū pro cā. j. de pcur. vbi tenet qd expēsas factas p vālitatē capituli nō sō lū extraneus sed quilibet de eccle sia potest repete re a caplo. vñ et Abb. in. c. d. mul ta. d. pteb. in. vi. vbi ponit an pla tus potest retine re expēsas quas fecit d. pprio pa trimonio.

Sebasti. Sapia.

b **¶** Nunqd expē se. Hāc qōnē las te examinat pet. de vbal. de pūio in tractatu cano nice epalis et pa rochialis. in vlti. char. vbi incipit a papa et qrit d. sin gulis. cui expē sis debeāt fune rari.

c **¶** Do. Cardina.

Adde videnduz eius cōsil. cxxvñ.

d **¶** Ad economū.

adde qd voluit Lap. alle. lxxxi.

e **¶** Et furtū. Ad

de ancha. late cō filio. clyñ.

fieri de bonis prelature cum tex. hoc generaliter dicat p electionis negotio et nec restringit se cir ca electionē iam factam pmonēdam. **¶** Nec obit. motiū Vincē. qd sepe. quis facit expēsis alteri? id ad qd tenet: vt patet in visitatione prelati. nā visitat expēsis subditorū. vt in. c. cū officij. de pre scrip. Idem patet in consecratione ecclesie. licet etiā prelatus teneat cōsecrare ecclesias sibi subie ctas nihilominus potest exigere procur. vt in. c. cum sit romana. j. de sumo. Vincē. en dicebat illos casus esse speciales. Archid. in. d. ca. si. lxxij. di. vi. detur sequi Compost. hic. et cum eo trāseunt hic doc. scribentes. et mihi placet hoc dictum: qd of ficiū capituli in eligēdo nō debet sibi esse vāno sum. vt in. c. cum expediat. j. eo. li. vi. Itē eligēdo capitulum gerit negotiū plature. ergo debet re petere expēsas ab ipsa prelatura vt in. c. cum pro causa. j. de procu. **¶** et per hoc soluitur alia qstio nūquid iste expense pro negotio electiōis fiēde seu facte debeāt deduci de bonis prelature tātū: an de bonis omnium subditorū: vt sic quelibet ecclesia subdita teneat contribuere. Hostien. hic multū instat: et finaliter cōcludit qd in hoc seruā da est cōsuetudo que est optima legū interpres. vt in. c. cum dilectus. de cōsue. et in. l. de quib. ff. de legi. et posset adduci iste tex. secūdu eū qd3 fie ri electio de bonis omnium subditorū per illa ver ba de bonis patriarchatus fiat totaliter expōnē do verbum totaliter. i. cōmuniter. Sed si nō po test apparere de cōsuetudine dixit illas fiēdas de bonis prelature vacantis: qd ipsi principaliter interest nisi expēse essent graues multū. qd tūc debet subditi cōtribuere. cum teneatur ad chari tatium subsidium. vt in. c. cū apostolus. j. de cē si. Sed mihi hec questio videtur indubia p istuz tex. in si. cū dicit quod expēse debet reddi de bo nis patriarchatū dūmodo canonici nō occupa uerint decedentis patriarche bona. et sic loquitur tex. de bonis patriarche tātū. Idem videtur a pte velle text. in. c. cupientes. in. s. pe. j. eo. li. vi. vbi tex. dicit qd debet fieri de bonis prelature. Et per illum text. potest solui alia questio qd fit hic. Et subicitur in glo. nūquid iste tex. habeat lō cū in electionib. aliorū prelatorū cū loquat solū de electione patriarche. et dicendum qd sic pbat per illū tex. et ibi in. s. ad hēc. in. d. c. cupientes sa tis benefacit pro pdicta opi. Vincē. vt ex bonis prelature deducantur expense p electiōe iam fa cta promouenda. nō autem pro fiēda. et profecto hoc posset satis de iure sustineri licet precedens opi. cōtraria sit cōmunior. qd ins eligēdi prelatus fuit cōcessum capitulo in priuilegiū. cū olim ins prouidendi spectaret ad superiorē. iuxta not. per gl. in. c. qd. j. e. li. vi. Capitulum ergo volens vt priuilegio sibi cōcesso non debet ab alio require re expensas. qd videtur potius eligere vtēs iure suo qd gerēdo negotiū alterius. **¶** Et ex pre dictis potest dubitari de alia questiōe nūqd ex pēse fiēde in exequiis prelati mortui debeāt fie ri de bonis prelature presertim si defunctus ha bebat patrimonium in quo habuit extraneū he redem. et in hac questione nūquam reperi autori tatē alicui. antiqui. Sz do. Car. c. in hoc breuissi me dixit se credere qd sint fiēde ex bonis prelaturē qd procedunt a negotio electionis. vt in. c. bo ne. s. eo. el. ij. merito videntur pertinere ad ipsuz negotiū electionis. Sed ego hūc articulū dispu tati plene. et incipit disputatio semprom. in qua tandem conclusi quod expense concernētes sola tium seu remedium anime defuncti debet fieri ex bonis prelature quātūcūq. prelatus habuerit p priū. arg. optimum. in. c. apostolice. j. de donati. et xij. q. ij. bone. rei. in quib. patet quod potest epi scopus dare centesimam redditū eccle sue alteri inferiori p suis sepulturis magnificādis ad idē c. vbi periculū. j. eo. li. vi. vbi disponitur qd mor tuo papa tenetur ecclesie inferiores celebrare exe quias qd ecclesia vniuersalis sit absoluta ab ei lege post eius mortē. arg. in. c. pe. et vlti. de secun. nup. Ita dicēdu in plato particulari quo ad ec

siam suam. vt sic sit eadē ratio de parte quo ad partē sicut de toto quo ad totū vt in. l. que de tota. ff. de rei vendi. in. c. pastoralis in. s. item cū totum. j. de offic. deleg. Quedam expense sunt ad cōsolationē et pom pam viuorum vt magnus apparatus funerum in vestibus et alijs simi libus. et ista non puto deducenda ex bonis prelature. argumentum eo rum que habentur. xij. q. ij. anime defunctorum. et prosequere vt plene dixi in dicta disputatiōe. **¶** In eadem gl. ibi dūmodo maior pars capituli certet pro electa et obtineat et c. pondera bene glo. videtur enī duo regere ad hoc vt iste expense possint repeti ex bōis plature plu ribus electis in discordia. primo quod maior pars capituli certet pro electo. et qd obtineat. Sed tu vide hic quod notat Inno. et plenius per gl. in dicto cap. cupientes. in si. Et breuiter concludē qd si electio est fa cta in concordia saltem quod vnus tātū sit electus a maiori parte ca pituli. nec opponitur aliquid a minori parte tunc indubitanter habet locum iste tex. et qd supra dictū est. et ad hoc facit tex. in. d. c. cupientes. in. s. ad hēc. Si vero plures sunt electi in discordia. tunc nō debent ex bonis prelature capi expēse. sed si maior pars capituli psequit vnam partē et obtinet. repetit postmodum illas expensas. idem si nō obtinet dūmō vtiliter negotiū illud fuerit psecutus. s. maior pars. vt in. l. 3 an vltro. ff. de neg. gest. minor autē pars non repetit expēsas nisi obtineat qd habet psumptionē contra se cum psequatur maiore parte resistēte: et dic vt plenius no. in. d. c. cupientes. in si. vide etiam p Oldr. in cōsil. xxxij. vbi psequitur de postulato religioso ordinis medicatiū nūquid debeat habere expensas de bonis prelature cū non habeat pprium. et sentit qd sic idem videtur de mēte glo. preallega. in si. **¶** In gl. in si. aduerte qd finis huius glo. videtur cōtrariari principio. nam in si. sen tit qd bona occupata debent sufficere p expēsis. et sic qd nō teneatur ca nonici illa restituere. In principio xō sentit qd ppter occupationē de bent cadere a iure suo. Jo. an. dicit qd occupata cōputant in expēsis. de accusa. c. pe. et sic sentit qd si expense excedunt qd poterūt canonici il las repetere quatenus excedunt. sed per hoc nō respondetur ad moti uum glo. in prin. formatum. Cōcludē sic qd aut capitulum vacante sedē capit aliqua bona pro expēsis fiēdis in negotio electiōis. et pcedit tunc opi. Jo. an. aut capit aliqua bona iniuste illa occupādo et habent locum pene cōtēte in. c. qd sepe. j. eo. li. vi. aut capituli plato creato et inuito occupat bona particularia alias pertinentia ad platū pteu ex pensarum iam factarum. et habet tūc locum principū glo. vt debeant isti occupātes per vim cadere a credito. qd si creditor capit vt re debi toris d3 cadere a credito et iure suo et scdm hāc distinctionē puto hūc tex. in si. intelligēdum. **¶** Ultimo hic queritur quis debet custodire bona prelature vacantis. Sol. dicit hic Hosti. qd custodia ptnet ad economū si quem habet vel ad capitulum et in defectum ipsius ad metropolitanū. pbat in. c. non licet alicui. xij. q. ij. et vide de hac ma teria quod dixi. in. c. bone. de ap. et aliquid p Imo. in. c. vnico. vt eccle. benefi. Dicit autem inter cetera hie Hosti. qd custodia bonorū ecclesie vacātis pōt ex cōsuetudine competere aliquibus clericis. nō autē lai cis. xij. q. ij. de laicis. qd hoc profecto non probat de cōsuetudine. et cōtra dictum Host. facit iudicio meo tex. in. c. generali. j. eo. li. vi. vbi tex. generaliter loquitur presertim in si. rāpprobāt cōsuetudinē in faculta te custodiendi bona ecclesie vacantis. nec distinguit inter clericos. et fa cit quod nō. glo. c. indicatum. lxxxi. distin. qd dicit qd cura rusticorum et bonorum ecclesie temporalium potest committi laico. ad idē vñ qd dixi in. c. edoceri. de rescrip. sed dictum hosti. posset procedere quādo laicus pteu cōsuetudinis vendicaret sibi locū in administratiōe temporalium et spiritualiū. tunc enim puto cōsuetudinē non valere. ar. in. d. c. iudicatum. et xij. q. ij. hec hui. placiti. et facit. c. causam. de pseri. et debetis qui succedit in hac custodia facere inuentarium de omnib. bonis ecclesie vt in. c. charitatē. xij. q. ij. et bōa ecclesie vsurpās cōmittit sacrilegium et furtum et nēdum furtum simplex sed etiam peculatus et dicitur peculatus furtum factū de re publica. quod grauiori pene sub iicitur. et de his vide bonum tex. xij. q. iij. quid ergo. et facit. xij. ques. ij. in. c. qui abstulerit.

- 1 **¶** Forma quorietūq. nō est seruata. actus est ipso iure nullus.
- 2 **¶** Consentiens electioni de eo fiēde incidit in ambitionem. 3. 5.
- 4 **¶** Peccatum nō est male intelligere legem vel canonem.

Compost. Electio post collationē ex internal lo celebrato nō valet. hoc dicit. scdm opin. magis communem. Primo narrat factū electionis. quā secūdo cassat ibi. qd. **¶** Casus literalis. archiepiscopus Lugdunens. postulauit licentiam cedendi et obtinuit. post renūtiatio nem ipsius canonici Lugdunens. premisso scrutinio publicatione et col latione secuta prepositum suum et corditer elegerūt in archiepiscopū electio presentata fuit domino pape examinatio electionis pcessu in uenit papa quod post publicationem cōsensum et collationis tractatū electio non fuit statim facta: sed aliquandiu protracta. et cōsensus ele cti prius fuit requisitus. qd electus. et ideo papa electionē cassauit exi gente iustitia solummodo propter inordinatum processum. quia non fuit forma seruata. Ber. **¶** Not. primo ibi cōcorditer iuncto text. ibi. collationis tractatum. quod licet electio sit facta in concordia: nihilominus fiēda est collatio non numeri ad numerum ex quo vnus est electus

a Ipso iure. Adde illud qd voluit Bal. in pulchra. q. in. l. j. ff. de libe. r posth. ubi dicit qd si in aliquo actu non servat forma actus est nullus: r ibi sequitur late do. Alex. de quo etiam per do. Franc. cur. in cōs. gl. in iij. col. r latius in cōs. gl. in. vij. col. ver. ubi cumq; enim r. vide per Fel. in. c. ad aures. in ver. nona cōclusio. de rescri. vide aliqd p Bar. in l. qui bonafide. s. qui alieno. in pe. col. v. ver. sed qd si. ff. de dā. insec. r vide istuz in. c. cum mana. in. r. no. j. e. p forma xō tūc intelligit aliqd eē introductū: qñ lex ultra pcedit actū annullādo nō servata tali solēnitate. ita elegāter dicit. d. Ang. de pe. riglis de pūso in reple. nemo pōt i. ij. col. ff. de le. j. Menes falco. Anto. Francisc. Circa hoc qd sic dicitur forma addas qd forma nō servata facit actū haberi p se cō vt p. d. Car. i. cle. j. in. s. j. in. x. q. de re. eccle. non alie. p. c. vides. x. dist. r ppter ea dicit qd forma non servata infringit alienationem rei ecclesiastice. r eodē mō infringit alienationē rei civilis. vt plene p Alex. cōs. s. i. iij. parte cōs. r adde qd forma data cēset a statuto phibitio: s. statutu vltra nō pcedat annullādo actū. vt dicit Bal. in. l. nō dubiū. in. ij. et antepe. col. C. de legi. r Salic. in. l. statutu. C. s. sen. ex veri. reci. r idē bal. in. l. certa. C. qñ pūo. nō est ne. tñ Bal. in. l. si qd decurio. C. de sal. p gl. ibi t3 dñum dices qd gesta gebelini electi ad officiu valēt s. statutu phibeat eū esse i officio r vltra nō pcedat annullādo tñ Ale. in cōs. xxiij. l. iij. parte cōs. dicit qd actus nō valet qñ sit p phibitionē statuti etiā si statutu nō annullat de quo etiam per Alex. cōs. xxxv. i. iij. parte. r in. l. j. ff. de libe. r posth. r ideo dicebat Bal. in. l. cōparatiōes. in. ij. col. C. de fide instr. qd forma tradita a lege i dubio est de substantia ita vt omīssa viciet actū de quo etiā p Bal. in. l. j. C. vt in pos. leg. r in. l. si tutor. C. in q. cau. in integ. rest. nō est neces. Et adde qd forma dī tradita a lege vel a statuto qñ requirē aliqd fieri ante actū vel in ipso actu: qd eo nō facto

ingta dispositionē legis actus est nullus ipso iure. vt in aut. hoc. ius pot rectū. C. de sac. san. eccle. r in. l. cū hi. s. si pretor. ff. de trasac. r i. l. hac cōsultissima. in pun. C. de testa. r vide bo. gl. in. c. dudū. hoc eo. tit. r vide Pau. de ca. in cōs. lxxi. id aut qd pōt ex intervallo iteruenire ad actū nō dicitur requiri p forma. ita Bar. post gl. in. l. vniuersa. C. de pci. impe.

processu dūtaxat: r sic nullo modo tangit vitium electi. nā si iste cōsensisset in electionē incidisset i vitium electiōis: r sic electio fuisset cassata ppter vitium ipsius electi. Sed aduerte qd gl. videt sentire tertium intellectū: dicit enim qd propter duas causas fuit cassata hec electio. primo quia electio fuit protracta. secūdo qd cōsensus istius ppositi fuit requisitus ante electionē r prestitus. vñ cōcludit qd vtrūq; istorū reddit formā mutū. lē. r profecto iste intellectus glo. magis cōuenit literē qd precedens intellectus doc. sed gl. nō desendit lec. suā cōtra motiua superius facta. maxime per Jo. an. in eo qd subtiliter pōderauit tex. qui in causa cassatiōis fundat se sup inordinato processu dūtaxat: r nō tangit ambitionē r vitium electi. sed ego defendēdo hūc intellectū gl. quia mihi videtur verissimus: dico qd quilibet illarū causarū est sufficiens ad nullitatē electionis inducendā: r qd vtrāq; cōcurrit hic. nā respectu more cōtracte inter electionē r collationē: videt. text. apertus hic. secūdo potest allegari tex. in. d. c. qd propter. nam ibi requirit vt mox fiat publicatio cōsensuū propter finem electionis cōsequēdē: vt patet ibi. is collatiōe habita eligat. r. parū ergo prodesset illico publicare scrutiniū vel collationē facere nisi statim postea sequeretur communis electio. cū omnia illa sint ordinata ad finem electionis: r hunc articulū tenet etiam gl. ibi: licet nō induxerit text. mō predicto. respectu vero consensus requisiti r prestiti vel requisiti tñ videt. tex. hic: nam papa in pncipio ante cassationē expresit istas duas causas: ergo a verbis literē nō est recedēdū: ex quo nō cōstat de mēte cōtraria. ff. de leg. iij. l. non aliter. r in. c. si. de verbo. sig. f. Nec ob. motiū Jo. an. quia cōsensus hic electus nō fuit requisitus anteq̃ vota eligētū redigerent in scriptis vlt publicarent: quo casu potuisset iste notari de vitio ambitionis: qd cōsensisset anteq̃ electores in ipsum cōsensissent: s. hic solū dicit qd consensus istius fuit requisitus anteq̃ esset electus: id est anteq̃ sequeretur communis electio in singulis cōsensibus pstitis in scrutinij: put debet fieri sicut dicit in. c. quia ppter. vnde nō potest notari vitium ambitionis ex quo omnes electores in ipsum consenserant in scrutinio: r sic erat vocat a deo r a fratribus. vt in. c. cum in iure. r qd ibi dicitur. s. eo. solum ergo consentiēdo an electionez communiter factas fuit peccatū in forma. c. quia propter. s. eo. nō aut in forma naturali ipsius electionis: nam sū ius naturale r morem antiquū nō esset necesse vt sequat cōmunis electio: sed ex solis sensibus singulariter pstitis resultat electio sicut hodie resultat in oibus electionibus in quibus nō est seruāda forma. c. quia propter. vt not. Anno. in. d. c. cum in iure. r gl. in. c. sicut cum. j. eo. lib. vi. r facit singulariter qd no. Anno. in. c. quod sicut de elec. vbi dicit qd solus consensus eligētū est forma naturalis electiōis: quare cōcludo qd si consensu est pstitus in scrutinio peccat in forma dūtaxat. c. quia propter. nō aut notat cōsentiens aliqua ambitione: sed potius videt errare in iure positio: quia ius naturale r pūmēnū nō requirebatur alia electio. f. Et vt singulariter dicit Anno. in. c. per tuas. el. ij. de simo. nō est peccatum male intelligere canonē cū sit de iure positio. vñ iste electus errauit in illa forma. c. quia propter. qd est de iure positio: merito dicit hic papa in fine qd cassabat idē electionē ex inordinato processu dū

b r Sebast. Sapia. Nec fiant. Dicitur autē tempus incompetens quando id quod fieri debet non potest cum deliberatiōe fieri. vt declarat Innoc. in. c. cum in veteri. ad si. in ver. non competent. hoc titulo. facit. l. penul. C. de tempo. in integ. resti. peten. r. l. j. C. de tempo. appel. no. Bal. in marga. sua in vers. tempus. ver. sexto.

offe. r hī p Alex. in. d. l. j. ff. de libe. r posth. r tene mēti qd forma data a lege vlt statuto d3 seruari etiā a rustico muliere r minore: s. Bal. in. l. iuris. in. fi. C. qui admi. ad bo. possessio. pos. et dicit Spe. i. ti. de aduo. in. s. v. i. x. cū autē. qd si deficiat forma in pūilegio res caret pūilegio: r eodem mō defectus forme arguit falsitatem literarū apostolicarū. vt dicit idem Spe. in tit. de rescri. p. sen. in. s. iij. in pun. r tene mēti qd dicit do. Car. in cle. j. i. xxx. q. d. deci. vbi distinguit iter formam traditam a iure: r formā traditā ab homine vel a pūncipe. de quo etiā p eundē Card. in. c. cū dilecta. de rescri. et p do. Alex. in. l. cū lex. ff. de fide. r tene mēti qd forma d3 seruari ad vñq; r specifice r nō p eqpollēs. r id qñ statutum vel lex requirit trīnā citationē non sufficit vna citatio perēptoria: s. m Bal. in. l. cessante. in vlti. col. C. qñ r qñ iud. r habet p Bar. in. l. nemini. C. de aduo. diuer. iudi. Et denique tene mēti qd si forma est tradita simul cū potestate alicui nō habetipotestates faciendi actū a forma nō seruet actus nō valet. tñ actus valet etiā non seruata forma: qñ forma est tradita alibi habetipotestatem faciendi. gl. est reputata sing. quā ibi not. do. Card. in pūnc. de iurepa. in. v. q.

Sanormitanus super Szima parte primi.

Zacharias.
C De se facte. ad
 de qđ oꝝ pñ vi
 ces suas discute
 re q̄ fert se insuffi
 ciēte ⁊ tāto ones
 reimpārevidēte
 dignitatē illā ad
 quā eligē penitē
 nō acceptet. fixo
 sufficientē. cū me
 tu iuxta cōsiliū
 Bre. i. q. i. non est
 putāda in sine ac
 cedat. d. quo ple
 ne per Car. pre. i.
 q. cxxvii. ⁊ in gl.
 in vers. discentiat
Sebasti. Sapia.
C Iso. pmo. Con
 tra hoc tñ facit
 qđ semp oꝝ libel
 lus sustētari si ali
 quo mō sustētari
 p̄t. no. Bali. l. ij.
 Cde formā. ⁊ iō
 do. Fel. in. c. exa
 minata co. vi. x.
 adde Ludo. j. de
 ind. limitat regu
 laz qđ libellus in
 eptus est reſcien
 dus: vt non pro
 cedat qñ aliquo
 mō saluāri pōt.
Zacharias.
C Prioris mōa
 sterij adde tñ p
 hoc Ludo. Ro.
 sing. suo. lxxij. in
 cipen. an schola
 ris puiatus. vbi
 tenēdo istā opi. i
 si alleg. gl. casum
 ēē i isto. c. fm Jo.
 an. a quo licet iste
 hic. ⁊ Fel. in. c. cū
 xij. ferra. col. ix. i
 si. deuiare videat
 sequere tñ Ro.
 opi. quā Jason. ⁊
 almoder. in. l. cun
 ctos pptos. col.
 xvij. C. d. sum. tri
 nita. ⁊ fide cath.
 vbi alle. meliōrē
 text. qđ faciat ro.
 vt dicit ibi in. l. q
 d meatus. s. tyro
 ni. ff. de re mili.

151 15252

in iure proprietatis: respectu cuius dūtaxat cōcludāt he ratiōes. doc. sed respectu possessionis nō videtur hic q̄ doc. aliquid boni senserint nam potest acquiri possessio alicuius rei vel iuris cui? proprietatis de iure haberi nō potest: vt probatur in. l. j. §. si vir. ff. de acqui. pos. et in. l. j. §. de iur. ff. de vi et vi arma. vbi patet q̄ licet marit? nō possit rē dōnare vxori: itaq̄ dominiū ex tali donatione nullo modo transit: tamē si res donata tradit transit possessio in mulierē: quia possessio habet plurimū facti. vt in. c. cum nostris. de cōces. p̄bē. adeo q̄ si mulier spoliatur ab alio re sibi donata a marito potest agere interdictovū vi ad possessionem recuperādā. vt probat no. in. d. §. de iur. ff. de iur. opti. q̄ no. gl. xij. q. j. in summa. seu in. §. j. in gl. mag. ergo p̄supposito q̄ cōcessio istis abbatib? facta nō valūisset quo ad trāsferendū ius eligēdi respectu proprietatis: fuit tñ trāsata possessio ex quo post concessionē fuerūt isti admissi ad act? capitulares: vt dicitur in gl. j. ergo rōne possessionis quam habebāt debuerūt vocari ad electionē: et si fuerint contempti debebāt posse agere vt electio ratiōe cōtēpt? retractaret. ad hoc. c. cū ecclesia sutrina. p̄alleg. vbi solū propter possessionē iuris eligēdi fuit retractata electio facta cōtēptis illis q̄ erāt in possessione. Et quāq̄ gl. j. hic nitatur rīdere ad illū tex. q̄ ibi allegabat cōsuetudō nomine ecclesiarū: hic allegabatur cōcessio facta noīe pprio. tamē ex hoc nō colligitur aperta ratio diuersitatis: nā saltē nomine pprio poterant habere possessionem cū possessio sit quid facti: vt. §. dixi in muliere. ideo ad istum tex. responde aliter. et primo pōt dici q̄ hic non agebatur possessorio: sed agebatur cōfessoria actiōe: scz respectu proprietatis: quia forte dicebāt isti abbates se habere ius interessendi capitulo: et ita petebant prouideri: et pro fundamento intentionis eorū adduxerunt causam ineptā: merito succubuerunt: et hunc forte intelletū sentit gl. in fi. et adduco pro hoc istū tex. dum dicit in eo q̄ isti fuerūt iussi exprimere quo iure deberēt isti electioni interesse. et sic pōdera verbū debere quod sapit ius pprietatis: potest ergo itelligi q̄ isti fundabāt se super possessionē petētes electionem cassari: vt potest factā eis exclusis qui erāt in possessione. Et tūc ad hūm respōdeo dupliciter. primo q̄ cū isti essent in hac possessionē mala fide: quia iure resistente p̄ rationes. §. alleg. nō tenebatur capitulū ipsos vocare ad electionem: quia possessor malefidei nullum commodū potest habere nec suffragiū suū debet cōputari in numero aliorum. vt no. dixit Inn. j. e. cum a. na. quod tene menti. Secundo quia pōt itelligi q̄ cum ista possessio esset cōtra ius pprietatis: nō debebat habere effectū reparatorium saltem cōtra habētes ius pprietatis nisi coloraret per aliquā causam probabile. vt no. probat in. c. ad decimas. p̄alleg. hic autē nō solū colorabat possessio: imo fuit expressa causa cōtra ius: vnde quemadmodū dum non debent obtinere vt fiat eis restitutio possessionis: vt in. d. c. ad decimas. ita non debēt obtinere vt retractetur electio per alios facta. vt no. p̄batur hic iuncta gl. in prin. quod est valde no. Et ad. §. de iur. citur superius alleg. q̄ ibi mulier agebat interdicto cōtra tertium pro quo nō faciebat ius cōmune. hic autē agebatur contra capitulū istius monasterij fiscaneū. pro quo facit ius cōmune cū ad ipsum capitulū dūtaxat spectet electio abbatis de iure cōmuni. vt in. c. j. §. eo. et in. c. cū dilectus de consue. et pro hac diuersitate vide bonam gl. in. d. c. ad decimas. et in. c. j. de rescrip. lib. vi. et q̄ plene dixi in. c. in literis. de resti. spolia. Non obstat. c. cum ecclesia sutrina. de cau. posses. et proprie. nam vt ibi dixi possessio ibi erat colorata ex diuturnitate tēporis. nam longo tēpore fuerāt in possessionē et p̄sumebant possessores bonafidei. vt no. dixit Inn. in. c. j. de integ. resti. et vide ad intellectū illius. c. cum ecclesia quod ibi plenus dixi. et per hoc habes hunc tex. plene declaratū tā respectu iuris pprietatis q̄ possessionis. ¶ In gl. j. quia isti tempore petitionis fuerant etc. Hec responsio non euacuat formaliter contrarium: q̄ licet non essent in possessionē potuerūt esse tēpore electionis: nam respectu illius statuti isti tunc agebant. Inn. vero respondet formalius dicens q̄ illa regula q̄ quis non cogitur dicere titulū sue possessionis. fallit propter p̄sumptionē hūm. C. de proba. l. siue. et in. c. vni co. vt eccl. benefi. Itē dic q̄ ista possessio erat cōtra ius. vt. §. dixi. merito tenebantur exprimere causam. vt in. d. c. ad decimas. et c. distin. in. c. contra morem. et in. c. j. de prescrip. lib. vi.

1. Abbas.
2. Maior pars in electionibus cōsideratur respectu capituli: non autem respectu aliarum partium. et nu. 2. et 4.
3. Casus in quibus verba necessario requiruntur.
4. Verba vbi de necessitate requiruntur non sufficit simplex factum.
5. Patroni possunt presentare aliquem: et valet presentatio licet nō fuerit maior pars patronorum.
6. Collegium siue vniuersitas consistit in duabus partibus vocandorum et quod sit a maiori parte illarum duarum partium valet.

Ecclēsia vestra. ¶ Electio dī fieri x̄bo et de illo in quē p̄senserit maior pars capituli: et nō respectu aliarū partium: et est casus no. quotidie allegat. primo ponitur p̄positio negotij. secundo ipsius examinatio. ibi verum. tertio sentētia. ibi vnde. ¶ Casus literalis. Ecclesia Rothomagen. vacante canonici ad ecclesiam congregati p̄misso scrutinio p̄m formā concilij. quidam consenserūt in Thomam: quidam in cancellariū: et quidā alij singulares in singulares personas

eiusdem ecclesie cōsenserunt electiōes iste delate sunt ad dominū papam. auditis super his et alijs que in p̄sentia pape et fratrum suorum sunt p̄posita: inuenit q̄ illi qui consenserant in Thomam maiorem partem faciebant respectu aliorum qui in alios consenserant: sed ad maiorem partem totius capituli nō perueniebāt. p̄terea considera uit papa q̄ post publicationē et collationē nulla subsecuta fuit electio scz deportatio ad sedē facta post appellationē legitimā: sed talis deportatio pro electione haberi nō debet: vnde quicquid factum fuit de thoma cassauit: id est casum et irritū nuntiavit petitione cācellarij non admissa. Ber.

2. ¶ Mo. j. arg. optimū et quasi exp̄ssum q̄ ad validitatem electionis non sufficit quē habere maiorem partē capituli nisi habeat etiā et maiorem respectu numeri. nā vt vides examinatio fuit facta hic de saniori: et hoc quia nō expediebat. nam si sufficisset sanioritas papa hoc examinasset et electiones sanioris partis approbasset nec est verisimile q̄ aliqua pars nō esset sanior: aut respectu zeli ipsorum eligētium aut respectu meriti electorum. et per hanc considerationē puto hic esse tex. cōtra opi. Inno. in. c. rescriptum. §. eo. et in. c. q̄ propter. in q̄ bus voluit sufficere saniozem partē. et vide quod

3. dixi in. c. q̄ propter. ¶ Secundo no. q̄ in electione requiritur pro forma substantiali verbalis electio: vnde non sufficit factum eligētium electionē tacite importans. simile in baptismo in quo requiruntur verba ad substantiam ipsius. vt in. c. j. de baptis. et in petitione apostolorum. vt in. c. ab eo. de appella. lib. vi. factum ergo nō equipollet verbis vbi verba sunt de substantia: vt hic. et in dictis iuribus: alis non minus valet factū q̄ verba. vt in. c. dilecti. §. de app. xi. q. ii. in. c. existimāt. quare puto q̄ in electiōibus in quibus nō est seruanda forma. c. quia propter. §. eo. nō sunt necessaria verba dummodo constet de consensibus eligētium per ipsum factum: sicut in matrimonio carnali. iuxta no. in. c. tue. et in. c. cū apud. j. de sponsa. ¶ Sed q̄

4. ro t̄ nunquid dispositio huius. c. habeat locum in omnibus electionibus vel in alijs negotijs expli cādis per vniuersitatē: vt ad illorum validitatem nō sufficiat maior pars comparatiōe aliarū partium: sed requiratur maior pars totius vniuersitatis seu capituli. Inn. videtur hic sentire q̄ non dicit enim opponendo de. l. maiore. ff. de verbis rum signi. q̄ hic ideo non valet gestum ab ista parte: q̄ c. quia propter. disponit vt electio fiat a maiori parte capituli: quasi sentiat q̄ vbi nō est seruanda forma illius capituli sufficit maior pars etiam respectu aliarum partium: sed p̄fecto hoc dictum. Inn. non est verum per. c. j. de his que sunt a maio. par. cap. vbi in omnibus explicandis per vniuersitatem datur pro regula vt nō valeant gesta nisi fiant a maiori parte capituli et saniori: sed nō potest dici maior pars capituli vbi non est maior omnium qui interfunt capitulo. Nā maior pars respectu partium minorum non potest dici maior pars capituli: q̄ capitulum constituitur ex omnibus ibi presentibus. et facit q̄ not. in. c. scriptum. §. eo. et sentit gl. in. l. nulli. et in. l. plane. ff. quod cuiusq̄ vni. no. facit. l. quod maior. ff. ad mun. et apertius hoc sentit gl. in. c. si cui. j. eo. li. vi. vbi gl. sentit notabile theoricā in casib? in quibus non est seruanda forma. c. q̄ propter. et propter discordias non potest haberi maior pars totius capituli: vt primo illi de capitulo seu vniuersitate faciant prouisionem seu statutum. vt valeat id quod fuerit factum a maiori parte comparatione minorum partium: valet enim prouisio talis: q̄ omnes videntur postea cōsentire. et itā est statutum in electione rectoris huius studij Senensis. quod quidē statutū valet per predicta. cessante autem statuto non valeret electio rectoris nisi haberet maiorem partem totius vniuersitatis.

per istū tex. et per p̄dicta. et sic alis vidi. ¶ Adue. p̄pter hunc defectum electionem rectoris retractari. nam cum vniuersitas sit quoddā corpus fictum representatū per singulos de vniuersitate:

Sebasti. Sapia.

¶ Retractaret. Ad hoc facit q̄ no. Bar. in. l. j. in fi. ff. de iur. oim iudi. vbi dī q̄ si ex forma statuti res immobilis non possit alienari in foreles si fundus forelis tradat q̄ uis p̄ctus sit inutilis vigore statuti tamen trāsferet possessio.

Sebasti. Sapia.

¶ Qd verba. Facit tex. in. l. restituta. in prin. et q̄ ibi doct. no. ff. ad trebel. facit. l. j. et ff. de libe. et post hūm. vbi Ale. et Alexan.

Sanozmi. super Prima parte primi.

et in l. mortuo. ff. de fideiuss. non pōt dici istud corpus vniuersitatis aliqd fecisse nisi saltē maior pars totius corporis cōcludit: quia fictiōe iuris quod sit a maiori parte istius corporis attribuit toti corpori vt in c. i. de his que fi. a maior. par. ca. 7 in d. l. qd maior. 7 l. aliud. §. refert. ff. de reg. iur. 7 facit qd no. gl. in c. i. ne sede vac. lib. vi. que dicit qd in spectatib⁹ ad ep̄m 7 capitulū oportet ad validitatē actus qd ep̄s habeat secū maiorē pte capituli: qd alis nō diceret capitulū secum concurrere. 7 facit qd dixi in c. postulatis. de cōces. prebē. 7 per sede. cons. i. ¶ Sed cōtra tex. 7 predicta opp. de c. qm̄ de iurepa. vbi valet p̄sentatio facta a maiori parte patronorū licet nō pcurrat maior pars omniū. Sol. dicūt doct. cōiter illō pcedere in patronis qui p̄sentāt vt singuli 7 nō vt collegium: secus autē in spectatibus ad aliquos iure collegij: 7 si ad collegiū spectat p̄sentatio: non valet p̄sentatio nisi fieret a maiori parte totius capituli. ¶ Et no. sin. hoc dictū. habes enim ex his colligere duas cōclusiones seu regulas. Primas qd vbi actus pertineat ad plures vt ad collegiū requirit ad validitatē ipsius dispositio maioris partis totius collegij: qd intelligo de maiori pte existentij tūc in collegio: nam vt cōstituatur vniuersitas sufficit p̄sentia duarū partiū vocādoz 7 valet quod sit a maiori parte istorū. vt no. i. d. l. nulli. 7 l. plane. dixi plenius in c. cum nobis. §. eo. 7 in c. cum omnes. de cōstit. Secūda regula qd in spectantibus ad plures vt ad singulos in casib⁹ in qbus valet dispositio maioris partis sufficiat maior cōparatione minoris partis. vt in dicto. c. quoniā. 7 vide quod ibi dixi: 7 fallit prima regula in electione puincialis de ordine minorū: nā valet electio facta a maiori parte partiū pparatiōe minorū. vt in cle. exiui. §. demū. de ver. signi. 7 ibi tex. sing. Et per illū tex. per locū a speciali pbat qd supra tenui. qd etiā vbi nō est seruāda forma. c. qd ppter habet locū dispositio huius. c. qd not. 7 ad l. maiore. ff. de verb. sig. per quā mouebat In no. dicit Hof. 7 Ain. qd ibi dicitur maior pars respectu aduersarij qd minori tēpore possederat: nō autē dicit maior pars totius anni. ita hic p̄t quis dici elect⁹ a maiori parte nō respectu totius capituli: sed respectu minorū partiū. s. hoc nō sufficit in gerēdis p vniuersitatē. ¶ In gl. in ver. post appellationē. in fi. hec gl. vt dicunt doc. 7 bene destruit literā que hanc appellationē vocat legitimā: vnde ad c. qd ppter. per qd gl. mouetur respondet qd post publicationē scrutini nō potest interponi appellatio ad impediendam scz electionem futuram: quia nō subest tunc causa iusta retractandi electionē cōsensu maioris 7 sanioris partis. nā istud est de requisitis. in c. quia ppter. ad idem. c. auditis. §. eo. ti. vel ex aliqua alia iusta causa potuit hic interponi appellatio.

1 Abbas non potest quis eligi nisi fecerit professionem 7 expressam. 7 nu. 2.

2 Monachus non professus nō potest eligi ad aliud quod officium administrationis.

3 Abbas non potest quis eligi qui sit alterius professionis vel habitus.

¶ Am in magistrū.

¶ Ad professus in abbate eligi nō potest. Primo recitat factū. Secūdo prouidet ibi: mandamus. ¶ Casus literalis. In quibusdam eccl̄is regularib⁹ eligebant quidam in abbates qui nondū erant professi ordinē regulares: hoc intelligēs papa scribit diocefano ep̄o dicens qd in magistrū assumi nō debet qui nondū fuit discipulus neqz debet p̄fici qui nō nouit subesse. vnde mādāt vt quoscūqz tales inuenerit qui p̄fessi nō fuerint ab huiusmodi remoueat abbatibus. Ber. ¶ Mo. i. principij ad quod solet allegari quotidie iste tex. 7 facit 3 magistrōs momentaneos. hinc alibi dicit tex. Hierony. longo tpe disce qd postmodū doceas. xvi. q. i. sic viue. 7 i. c. si clericatus. 7 alibi miserum est eum fieri magistrū qd formā discipuli nō assumpsit. lxi. dis. in c. miserū

¶ Secūdo no. ibi: nec sit p̄ficiendus. ar. opti. 7 quasi expressum qd nō solum per viam electionis: sed etiam per viā prouisionis non dnt nisi professi in abbates assumi: si ergo cōuētū negligente eligere p̄as de uolueret ad superiorē immediatū. iuxta tex. in c. ne p defectu. §. e. nō poterit iste superior salua autoritate Romani p̄tificis p̄ficere nō p̄fessus. ad idē facit cle. qd regulares. de sup. negli. pla. vbi no. colligitur qd is ad quē sit deuolutio ex negligentia tenet eligere seu p̄monere homines illius qualitatis cui⁹ erat astricti primi electores. ¶ Mo. vlt. rī⁹ qd diocefano loci subsunt monasteria. vt in c. monasteria. 7 c. abbatēs. xviij. q. ij. sunt tñ exempta a lege diocefana. vt i. c. dilectus. de offic. or. vbi plene de hoc no. vñ verbū diocefano capite hic largo modo. cōprehendit enim iurisdictionē ep̄alē generaliter. vt no. in c. auditis. de p̄scri. ¶ Quero nūquid sufficiat tacita p̄fessio ad hoc qd possit p̄moueri in abbate: dic qd olim sufficiebat. arg. hic: nā iste tex. solū req̄rebat qd p̄fessione quis efficere primo monachus vel regularis canonicus. 7 ad hoc sufficiebat indubitātē tacita p̄fessio. vt i. c. i. §. de regu. li. vi. 7 in cle. §. eo. tit. hodie xō requirit exp̄ssa p̄fessio: alis nō valet electio. vt in c. nullus. §. eo. ti. li. vi. An autē possit p̄fici tacite p̄fessus per viam prouisionis. dic vt ibi no. per Jo. an. ¶ Scō querit quid in prioratibus 7 alijs administrationibus regularibus. Sol. dicebat Egid. qd illis poterat p̄fici non p̄fessus: sed hodie falsum est istud: vñ ēt in illis cōsequēdis requirit exp̄ssa p̄fessio. in cle. ne i agro. §. p̄e. de sta. reg. 7 tene mēti illū tex. ¶ Tertio querit nūquid canonicus regularis possit eligi in abbate: hec litera videt innuere qd sic: tu intellige in monasterio canonicorū: si autē esset monasteriū monachorū nō valeret electio: quia hodie p̄sum est vt homo alterius p̄fessiois vel habitus non possit eligi in abbate. vt in cle. §. eo. ti. 7 tene mēti illū tex. sin. an autē possit postulari: 7 a quo vide ibi gl. no.

1 Absentes an sint vocandi in electionibus fiendis.

2 Abbas ex aliquo iure habet ius eligendi ep̄m vna cū alijs canonicis.

3 Electionis ius nō dicit p̄scriptū nisi probet qd interuenerit pluries electioni facte de aliquo prelato 7 vocem dederit.

4 Consuetudo in dubio 7 in quo casu: an intelligatur de p̄scripta. Libelli verba intelliguntur late in fauorem libellantis.

5 Protestatio veniens ad detrahendū iuri aduersarij: an noceat aduersario tacenti.

6 Tacens non presumit consentire in re onerosa 7 p̄iudiciali.

7 Petitorū 7 possessorū si simul pcurrūt debet p̄iudicari p petitorio.

8 Protestatio contraria facta an valeat.

9 Protestatio nō releuat protestantem in his que protestas tenet de iure facere.

10 Citatus p̄testans corā iudice nolle cōsentire in eū tanq̄ in iudicē: dicens nō esse iudicē: nec per ea qd dicit vel facit intendit recedere a sua protestatione: an talis protestatio teneat.

11 Venditio si fuerit facta 7 aliquis deceptus vltra dimidiā iusti p̄cēij nō valet etiam quod deceptio consistat in vno denario.

12 Iuris appellatio regulariter venit ius cōmune: licet aliqui veniat ius speciale: venit etiam consuetudo.

13 Possessor male fidei anteq̄ declaratur esse male fidei omnes fructus debet recolligere.

14 Excommunicatus etiam occultus eligens facit qd electio sit nulla.

¶ Causa. Electio facta a nō maiori pte capituli

7 omīssa collatione nō valet. P̄ria ps narrat factū. Scō ibi: cū. xviij. electiōes irritat. exprimes causam quare electores punit. ¶ Casus l̄ralis. Eccl̄ia cum mana vacāte die statuta ad celebrādā electionē canonici 7 tres abbatēs qd vocem in electiōe habere dicunt ceperūt de electiōe tractare: capellani 7 clerici ciuitatis eiusdē dicebāt se interesse debere electioni 7 qd sine eis electio fieri non deberet. tandē ne p huiusmodi dictionē differet electio: capellani 7 clerici admissi fuerūt sub huiusmodi p̄tatione qd vroz eoz qui non deberēt interesse de iure vel de cōsuetudine nō valeret: 7 sic p̄misso scrutinio. vñ. canonici 7 vñ. abbas. xj. capellani 7 ij. clerici in archiep̄byterū eiusdē eccl̄ie p̄uenerūt: 7 publica to scrutinio a parte sua extitit electus: vtreqz electiōes iste sunt ad se dē aplicā delate. dñs papa auditis meritis vtriusqz electiōis 7 alijs que p̄tes pponere curauerūt inuenit qd. xviij. sunt canonici: 7 xij. capellani. xj. clerici: 7 tres abbatēs: s. neutra electio puenit ad maiore partē totius capituli: quia nō fuerat pbatū qd clerici admitti debuerūt: nec fuit probatum qd capellani admissi fuissent vel per cōsuetudinē vel de iure: qd 7 si capellani interfuissent duab⁹ electiōibus ep̄orum 7 scrutatores dederūt volūtātē: nō tñ vota illoz inquisita fuerūt vñ alijs quos elegerūt: s. dato qd vota illoz inquisita fuissent vel aliquos elegerūt: 7 p hoc tñ non fuit pbatū qd illud eis cōpeteret de iure vel de cōsuetudine p̄scripta: 7 ideo dñs papa electiones p̄dictas factas etiā cōtra formā cōcilij generalis: quia collatio in cōmuni fuit omīssa que statim post publicationē scrutini fieri debuisset: cassauit: 7 electores hac vice eligēdi p̄tate p̄uauit. Ber. ¶ Mo. i. ibi: ad celebrādā electionē p̄fissa: qd capitulū nō tenet expectare vltimā diem termini a iure p̄fixi ad eligendū: de quo dicit in c. ne pro defectu. §. eo. s. pōt p̄figere certā diem ad electionē celebrandā pueniēdo finē: non enim debēt electores

¶ Sebast. Sapia.

¶ Qd vbi actus vide Bar. i. l. oēs p̄p̄i. in iij. co. x. scō p̄ncipaliter. ff. de iusti. iure. 7 in l. nulli. i. fi. ff. qd cuiusqz vniuersi. vbi vult qd due p̄tes oīnodebent esse p̄sentes. cui⁹ dñi sentit Abb. hic dñi dicit: sufficit maior ps existētij in collegio. qd opi. est verior: qd illi qd nō veniūt faciūt qd totū ius vniuersitatis remaneat in p̄senti bus. vt per Abb. i. c. cū nobis. §. e. 7 cōsuluit Ang. cons. cclxviij. nō est dubiū. de quo tñ p̄ Deci. 7 Fel. in c. cū omnes. §. de consti.

¶ Exp̄ssa. Ad quod voluit Feder. cōsil. cclviij.

Sebasti. Sapia.
¶ Valet tñ. vide
 Car. in. c. si. q. xix.
 §. de pñe. vbi ad
 hoc alle. tex. in. c. a
 cū iter vniuersa
 les. hoc tit. 7 ibi
 etiā. d. And. sic.
 col. pe. vii. Abb.
 in consi. xxviii. l.
 qñe. col. si. in. ff.
 volu.

¶ Absentes. ad
 de. Old. p. c. l. x.
¶ Capellani. ad
 de. Roma. sing.
 suis. fo. xxi. 7 cō
 fili. ccc. l. j.

¶ Zacharias.
¶ Sic qd est sin
 gu. i. nu. d. l. x. qd
 incip. an simplex
 capellan. vbi al.
 Innoc. in. c. ii. de
 insti. i. d. uctē. tex.
 sing. in. c. si. d. sta.
 mona. q. loq. de
 secularib. habē
 tib. capellas i ec
 clesia regulari ad
 seculares clerici
 cos hñtes capel
 las i ecclia cathe
 drali nisi tñ ex cō
 suetudine admit
 terēt tales ad eli
 gēdū cū dictis ca
 nonicis. vt no. i. c.
 cū ecclia. j. d. cā
 pos. 7 pprie. 7 §.
 no. i. apostil. ad. c.
 i. isto tit. 7 gl. in. c.
 cū in ecclis. de
 preben. lib. vi.

¶ Fieri illatio.
 adde late Ro. cō
 fili. ccc. l. x.

¶ Sebast. Sapia.
¶ Qd appellatio
 ne. vide Bal. i. c. j.
 j. de feu. cog. i. vii.
 feu. vbi dicit qd cō
 suetudo aūq. sit
 pscripta nō dē cō
 suetudo s. volū
 tas iudicēdi pñe
 tudinē vid. et An
 ge. in. l. diuturna.
 ff. de legi. vbi res
 putāt hñc te. fin.
 ad hoc vide etiā
 Bal. in. l. binos.
 C. d. adu. diuer.
 ind. 7 nung. etiā
 d. iure ciuili pñe
 tudo debeat esse
 pscripta: tradit e
 do. Jas. post bar. f
 in. l. de qd. co. x.
 sed lat. per pces
 ptorem meum. d.
 Rochū curtiū
 in repeti. c. si. col.
 xxviii. ver. fin. pñe
 quistū. §. de con
 suetudi.

¶ Prescripta.
 adde Sede. consi.
 xxi.

electores intātū se angustare. Et an sufficiat ma
 ior pars ad pñeione hui. termini. dic vt dixi in
 c. cū nobis. §. e. ¶ Mo. ii. ibi: quis pñentes. iuncta
 pñe. q. l. de iure vocādi sunt absentes ad electio
 nem si pñe vocari possunt. vt in. c. q. ppter. §.
 eo. v. tñ. cōsuetudo vt absentes nō vocent s. res
 fideat ius eligendi integrū penes pñentes. 7 sic v. 3
 cōsuetudo vt oīno absentes nō vocent. de quo vi
 de qd dixi in. c. corā. §. e. ¶ Posset tñ dici qd iste tex.
 nō probat hāc opi. gl. qm̄ erāt nūc pñentes sed
 forte absentes tpe pñeionis termini reuocati: naz
 istud pñentes nō refert ad verbū pñegregati: dictū
 tñ in se est verū: vt dixi in. d. c. corā. tene mēti istā
 gl. ¶ Mo. ii. q. abbates possunt de iure speciali
 acquirere ius eligēdi ep̄m loci vna cū canonicis
 ecclesie cathedralis. 7 facit. c. scriptū. §. e. 7 c. si. j. d.
 insti. ¶ Mo. iii. q. licet ad electionē pñificis cele
 brādā cōueniāt hoīes diuersarū eccliarū 7 diuer
 sorū collegiorū tñ quo ad electionis actū vident
 oēs cōsentire vt vñū collegium: vñ sufficit qd ele
 ctio fiat a maiori pte oīm. ad idē tex. in. c. scriptū.
 §. e. 7 dic vt ibi dixi. ¶ Quinto no. q. capellani
 ecclesie cathedralis nō habēt voces in electione
 ep̄i: non enim sunt de capitulo: nec per se faciunt
 capitulū: s. sunt in ecclia tāq. singulares ad hoc
 c. pen. de cleri. nō res. vbi gl. dicit qd etiā ad alios
 tractatus nō debēt cōuocari cum canonicis. ad
 idē tex. c. cū dilecta. j. de excels. prel. vbi singula.
 pbatur qd etiā per se nō faciunt collegiū. ¶ Sex
 to no. cautelam 7 practica optimā cū dubitatur
 an aliqui debeant interesse electiōi 7 tps instat:
 ita qd cōmode non pōt recipi pbatio an de iure
 hoc eis cōpetat: debēt em̄ admitti cū pñestatiōe
 vt eorū voces valeāt si 7 in quātū appareat possi
 modū eos debuisse interesse. cōcor. j. eo. in genesi.
 nō ergo nocet electioni alia legitime qd non hñ
 tes vocē fuerint admissi vna cū alijs. ¶ Mo. ses
 ptimo ibi: 7 scrutatores dederint. qd ad pbādā
 quasi possessionē iuris eligēdi nō sufficit pbare
 possessionē circa aliqua pñordia 7 preābula ad
 electionē celebrādā: sed oportet qd pbetur qd vna
 cū alijs elegerint platū: qd cū ista cōpetat de iure
 speciali nō debet exēdi possessio in actu ad actū
 ad hoc tex. in. l. j. §. si quis. ff. de itine. actus. pua.
 7 qd ibi no. Bar. vñ ad pbādā hñc quasi posses
 sionē eligēdi nō sufficit pbare qd isti capellani i
 terfuerint duab. electionib. 7 vna cū alijs eleger
 rint scrutatores volūtātū nisi cum alijs elegerint
 prelatū: cū aliud sit interesse electiōi 7 scrutatores
 eligere 7 aliud eligere prelatū: vñ ex diuersis nō
 debet fieri illatio. vt in. c. ii. de transla. ep̄i. 7 in. l.
 neq. natales. C. d. proba. Et pōdera qd nō sufficit
 pbare qd quis interfuerit electioni: nā potuit in
 teresse 7 tñ nō dare vocē. Mā qñs ex gratia con
 ceditur sola 7 nuda interessentia qd est modici pñ
 iudicij: vnde per hoc nō debet inferri qd fuerit da
 ta potestas eligēdi seu dādi vocē p hoc facit qd
 no. Jnn. in. c. cū ecclia sutrina. i. de cau. pos. 7 pro
 prie. 7 in. d. c. dilect. d. cap. mona. facit. c. cū cōtin
 gat de deci. Et in hoc tene mēti istū tex. cū predi
 ctis. ¶ Mo. vii. ibi. vel ipsi aliquos elegissent. ar.
 opti. qd sub potestate scrutādi vota aliorū nō venit
 potestas eligēdi. vnde electi vt scrutēt vota sunt
 functi officio eorū post votoz exgñitionē: electio
 ergo cōis d. sequi postea ex dispositiōe capli. de
 quo vide qd dixi in. c. q. ppter. §. eo. ¶ Mo. no.
 no ibi: vel ex cōsuetudine iaz pscripta. qd appella
 tiōe cōsuetudinis intelligit i dubio de pscriptas.
 vñ nō sufficit pbare cōsuetudine legitimē pñscribēdā. 7
 dicit Jo. an. hoc alibi nō ita bene pbati: 7 quoti
 die solet ad hoc allegari iste tex. pbat aut hoc ex
 eo qd in pñestatiōe nō fuit facta aliqua mētiō de
 pñeptione: sed solū fuit dictū qd vox illoz qui
 nō deberēt interesse de iure vel de cōsuetudine nō
 valeret: 7 papa in decisioe cause dicit qd licet isti
 capellani pbauerūt qd interfuerint in duab. ele
 ctiōib. hoc tñ nō sufficit: qd per hoc nō apparet
 de cōsuetudine pñscripta: 7 sic illud verbū simplici
 ter prolātū de cōsuetudine: intelligit de pñscri

pta. Et hoc verum putat do. Ant. nisi hoc verbū
 esset platū in materia larga: puta in libello: quia
 tñc intelligit de cōsuetudine etiā nō pñscripta: ad
 ducit bonū tex. in. c. querelā. §. eo. 7 dicit illud pñ
 cedere qñ cōsuetudo etiā nō pñscripta fundat intē
 tionē libellātis: qd in dubio debemus verba libel
 lātis in ei. fauorē late intelligere: vnde si dico in
 libello qd cōsueui eligere: sufficit pbare qd aliqui
 elegi licet nō probē per tantū tps qd sufficiat ad
 cōsuetudinē pñscribēdā. pro hoc tex. in. l. si qd intē
 tione ambigua. ff. de iud. 7 c. cōstitut. iuncta gl.
 de relig. do. hinc est qd in maleficijs dicimus qd pñ
 duos act. inducūt cōsuetudo. p hoc. l. iij. C. de epi.
 audiē. secus aut foret vbi ad fundandā intētionē
 libellātis requirerēt cōsuetudo pñscripta: qd tñc de
 illa itelligerēt. vid. tñ ad materiā bonū tex. cū ibi
 no. in. c. cū in ecclia sutrina. palle. 7 tene mēti pro
 missum dictum. ¶ Mo. x. q. collatio zeli numeriz
 meriti est de forma substantiāli electiōis: vnde ea
 omīssa non v. 3 electio: vt hic 7 dixi in. c. q. ppter.
 §. eo. vide tñ qd habetur in. c. si qñ. j. eo. tit. lib. vi.
 ¶ Mo. 7 tene mēti qd eligētes nō seruata forma.
 c. qd propter. §. e. sunt pñuādi pñate eligendi licet
 nulla electio sit facta a maiori parte totius capli
 vt optime hic pbatur: vñ licet electio nō habeat
 effectū: nihilominus est pena imponēda. 7 p hoc
 facit qd defectus forme inducit nullitatē electio
 nis ipso facto. vt dixi in. d. c. q. ppter. 7 nihilomi
 nus eligētes debēt puniri ex trāgressionē forme:
 vt ibi. ¶ Ultimo no. ibi: probātes. qd legētes 7
 formā nō sunt ipso facto puati potestate eligēdi:
 sed pñuādi pñiam. ad idē. c. quāq. eo. tit. lib. vi. 7
 dixi in. d. c. quia ppter. ¶ Pro clariori intellectu
 tex. 7 gl. op. cōtra tex. sic videt em̄ qd isti capella
 ni debebūt oīno in numero eligētiū cōputari ex
 quo enim qd quis est in possessione eligēdi d. 3 ad
 electionē pure admitti. vt in. c. qñelā. §. e. 7 in. c. cō
 sultatiōibus. de offi. deleg. 7 in. c. cum ecclia. de
 cau. pos. 7 pprie. Ex quib. iurib. aperte colligit
 valere collationē vel electionē eorū qd sunt in qñ
 possessione: licet non habeāt pñietatē illi. iuris
 eligēdi vel pñerēdi: 7 ratio pñdictorū est: qd electio
 siue collatio est quasi qdā fruct. iuris eligēdi seu
 cōferēdi: fruct. aut pñinet ad possessorē. vt insti.
 de re. diui. §. si qd a nō dñō. 7 no. i. c. grātie. de re
 situ. spo. 7 per Jnn. in. c. cū ecclia sutrina. palle. 7
 in. d. c. cōsultationibus. tex. aut innuit hic pñum
 dicēs qd pñsupposito qd isti capellani elegissent: p
 hoc tñ nō cōsistit qd deberēt cōputari in numero
 eligētiū. Sol. gl. iij. qd est super versū. pñestatione.
 sentit istud pñū prope mediū sui: 7 soluēdo dicit
 qd istorū vox valuisset rōne possessionis nisi pñeces
 sisset. pñestatio. cui quidē pñestatiōi cōsenserūt
 clerici 7 capellani: als nō fecisset eis pñiudiciū in
 cōmodo possessionis. ¶ Mo. j. sing. ex ista so. gl.
 qd vbiq. pñestatio venit ad detrahēdū iuri. ad
 uersariū non nocet aduersario nisi expñse pñesta
 tionē cōsentiat. Cōtrariū tñ huius gl. tenuit gl.
 in. c. j. xxv. dist. dicēs pñestationē obesse aduersa
 rio taceti. 7 per illā gl. cōsultuit hic abbas vt cum
 sit pñestatio ad detrahēdū iuri alicui. ille de cui.
 pñiudicio agit debet pñestari pñum si nō vult si
 bi pñiudiciū generari. Jnn. tñ dñst. 7 Cōpostel.
 sequūtū dictū huius gl. vt nō sufficiat taciturni
 tas: sed requirāt expñsus pñensus. 7 sentit Jo. an.
 in. c. in genesi. j. eo. tit. 7 placet do. Ant. hic. Sed
 pñia opi. b. videtū gl. i. no. que non solet allega
 ri. l. si fideiussoz. ff. qui satisfda. cogā. que dicit qd si
 ego recipio fideiussozē hac pñestatione pñmissa
 qd ipse nō alleget i futurū pñilegiū qd fideiussoz
 intercedēdo videt tacite acquiescere pñestatiōi.
 7 pro hac opi. facit: qd ex quo aduersarius reci
 pit factū videt recipere cum limitatiōe pñesta
 tionis. arg. in. c. cū oliz. j. de cēsi. do. Car. distingit
 hic: qd aut pñestas stat in meris finib. pñestatio
 nis: 7 tñc pñestatio si pñiudicat aduersario nificō
 sentiat. 7 hoc casu pñcedat opi. cōtraria. Aut nō
 stat in meris finib. pñestatiōis: sed ultra pñcedit
 dando vel pñmittēdo aliqd: 7 tñc aduersari. reci
 piendū factū 7 nō resistēdo pñestatiōi videt taci

¶ Nullitatē. vid
 que posuit in. c. cū
 post. i. ij. no. §. eo.
 Aleneas falco.

¶ Sebast. Sapia.
¶ Cōtraria opi.
 Hanc opi. tenue
 rūt plures relati
 p do. Alex. in. l.
 nō solū. §. morte.
 co. xij. ff. de oper.
 noui. nu. 7 Ro.
 in cōf. ccc. xi. in ca
 su proposito. vid
 Deciū distinguē
 tem in. c. cū. dñd.
 ferrarie. col. vij.
 circa si. §. de cōst.
 vide doc. in. l. pa
 cta nouissima. C.
 de pact.

¶ Vide tu gloss.
 Adde videndū
 quod per eandē
 glo. in proposito
 voluit Roma.
 consi. ccc. xi.

Sanonmi. super prima parte primi.

te acquiescere ptestatiōi: quia nō potest recipere partem facti pro se et partē reſcere. vt in. d. c. cum olim. et in hoc casu intelligit istū tex. Isti enim canonici non fuerunt simpliciter ptestati sed admiſerunt illos capellanos cū ptestatione: ideo ex quo capellani acceptauerūt vt interessent vident acceptasse cum sua qualitate iuxta tenorē ptestationis quantūcūq; expresse nō consenserint ptestationi. et videtur hoc dictū satis coloratū. Ego tamen aliter dicerem: videlicet qd aut ptestantes cōcedūt id quod alis de iure competit ad uersario: restringendo tamen illud per ptestationem: et tunc requirerem consensum exp̄ssū ad uersarij: qd in dubio ex quo alis ille actus cōpetebat de iure videtur qd in dubio voluerit potius vt iure suo qd permissione aduersarij cum actus sibi competat libere iure suo proprio et ex permissione aduersarij restringitur ius suum: vñ in dubio non debet quis presumi velle cōtemnere ius proprium. vt in. l. cum de indebi. ff. de proba. et in. c. super hoc. de renum. facit quod nō. gl. in. l. cū quid. ff. si cer. pe. ita dicendum in proposito cū existens in possessione iuris eligendi habeat iure proprio facultatem dandi vocem: sed admittitur cum ptestatiōe restringendi et ipse tacet: nō est verisimile qd acquiescat ptestatiōi p̄iudicātū iuri suo: sed potius qd intret capitulū volēdo continuare possessionem suam. vbi autem quod permittitur per ptestationē vel cōceditur sibi donatur non cōpetebat alias aduersario de iure: tūc fateor qd acceptādo factū videtur in dubio acceptare cū qualitate ptestationis: quia vnicum est factum licet qualificatū. ad hoc. c. pisanis. de reſtit. spo. et d. c. cum olim. et ideo si prius ius nō habens admitteretur ad electionē cum ptestatiōe de qua in tex. valeret ptestatio quātūcūq; expresse nō cōsentiat illi ptestationi: qd videtur acceptasse factū cum sua qualitate: sicut dicimus in confessione qualificata qd nō potest pro parte acceptari: et pro parte reſci: vt plene dixi in. c. bone. el. ij. d. postu. p̄ela. nec tamē credas per predicta qd consensus aduersarij tacitus vel exp̄ssus semper requiratur in ptestatiōe: nam in his que dependēt a mera voluntate ptestatis sufficit ptestatio ipsius dūtaxat. vt in. l. nescimus. ff. de nego. gest. Exemplū: si expensas facit quis consanguineo: potest enim ptestari etiā in absentia cōsanguinei qd facit animo repetēdi. vt in. d. l. nescimus. ita in p̄missio dicto cōtingit: nam si canonici admittunt prius extraneum: cum facere istā gratiam dependeat a mera voluntate eorum standū est ipsorum ptestatiōi animorū declaratiue: nec requiritur consensus alterius. Consensus autem aduersarij requiritur quando ptestatio tendit ad detrāhendum iuri suo seu quando factū dependet a voluntate vtriusq; partis: qd nō potest vnus alteri afferre iniquam conditionē nisi cōsentiat: quia id quod nostrū est sine facto nostro a nobis tolli nō potest. vt in. l. id quod nostrum. ff. de reg. iur. facit. c. ab eo. j. eo. li. vi. et c. ad apostolicas. de reg. ita dicendum in terminis istius. c. cū enim ratione possessionis isti capellani deberent interesse non faceret eis p̄iudicium ptestatio canonicoū nisi ipsi capellani consentirent. et Consensus autem nō debet presumi ex taciturnitate ex quo tractatur de re onerosa et p̄iudiciali. vt not. Inn. j. eo. in gene. et dixi plene. in. c. nonne. de presum. Et videtur de predictis bono tex. s̄m cōmunem intellectum in. c. in gene. j. eo. vbi aliqd dicitur. et vide ad materiam ptestatiōis qd nō. Jo. an. post Jo. mona. in reg. in generali. in merc. li. vi. et per Bar. in. l. nō solum. §. morte. ff. de noui. oper. nun. et quod dixi in. c. cum. al. de constitu. et predicta nō. Sed cōtra hoc et cōtra tex. opp. aliter. videtur enim qd etiam si capellani expresse consenserint ptestationi: non tamē per hoc debuit eis generari aliquod p̄iudiciū: qd in ptestatione fuit dictum qd vox eorū qui nō deberent interesse de iure vel de cōsuetudine nō valeret: s̄ ex quo erant in possessione debebant interesse: qd

ins disponit qd ratione possessionis competat facultas dandi vocem: vt. §. plene dixi: ergo ptestatio nō resistebat. Sol. Trium est satis difficile: neq; tactum per doc. antiquos. sed nō. Ant. varie soluit: et inter cetera videtur inniti duabus sol. quarū prima est hec: qd isti capellani non probauerunt se esse in possessione eligendi: sed qd solū collegerūt scrutatores: hec solu. non est bona: quia tex. subicit qd etiā si aliquos coelegissent per hoc tamen non constitit qd eis de iure hoc cōpeteret vel ex cōsuetudine. Scda sol. sua et melior est qd illud verbū de iure posītū in ptestatione. declarat per id qd subicitur de cōsuetudine: nā fuerunt admissi si de iure vel cōsuetudine hoc eis competat: vñ sicut verbū cōsuetudo refertur ad ius p̄prietatis: ita illud verbū. d. iure debet referri ad ius p̄prietatis: et nō ad possessionē tñ: et hec solu. satis potest tolerari: tamē puto qd ideo fuit facta hic ista stricta interpretatio qd pro canonicis ptestantibus faciebat ius commune cū ad eos solos spectat potestas eligēdi. vt in. c. j. §. eo. et in. c. cū dilectus de consue. ad capellanos aut et clericos non poterat spectare nisi de iure speciali: vñ isti canonici tanq̄ huius iuris p̄prietarij volebant cōstitare et certare cū istis capellanis et clericis de iure eorū: nam quemadmodum si in iudicio pro vno constaret de p̄prietate et p̄ alio de possessione pronūtiari debet in effectu i fauorem p̄prietarij: quia ius p̄prietatis tanq̄ fortius absorbet causam possessionis: vt in. c. cū dilectus. de cau. posses. et p̄prie. et in. c. cum ecclesia. eo. ti. ita nūc extra iudicium intēde bāt isti canonici vigore ptestationis qd causa p̄prietatis absorberet causam possessionis: vt illi sc̄z p̄ualeāt qui de iure vel de cōsuetudine deberēt interesse: et sic ex quo p̄ canonicis p̄stabat de iure p̄prietatis et p̄ capellanis d. iure possessionis dūtaxat debuerūt p̄ualere canonici. et vide ad hanc sol. qd tacite sentit Jo. an. super regula. in genera. li. in. ix. col. Tertio cōtra predicta et tex. oppo. videtur em̄ qd salte ex alio capite isti capellani et clerici debebant obtinere. qd admittēdo eos in. c. ad eligendū vna cū eis videntur per Trium factū recessisse a ptestatione: vt in. c. cū. al. de consti. Sol. gl. tangit hoc contrariū. sed non sol. simpliciter enim dicit qd hic valuit ptestatio: vt ptz in fine li. tere. Inno. hic dicit qd ptestatio hic fuit vestita iusta cā forte ne differreretur electio in recipiēdo p̄bationes vtrū deberēt interesse. Hosti. No dicit qd hic et ibi fuit iusta causa s̄z ibi recesserunt a ptestatiōe per cōtrariū factū: hic vero nō: s̄z declarat quare potius recesserunt ibi a ptestatione p̄ cōtrariū factū quam hic do. Gard. dicit qd hic non fuerūt ptestati qd volebāt illos simpliciter admittere quo casu admittēdo fecissent Triū factū: sed ptestati sunt qd eorū vox nō valeret qui non deberēt interesse de iure vel cōsuetudine. vñ admittēdo eos non fecerūt contra ptestationem. Sed aduerte: qd nec in. c. cum. al. ferra rieñ. fecerunt contra ptestationē: vt ibi dixi ptestantes: nam ibi canonici qui receperūt illos in canonicos non venerunt directe contra ptestationē: sed cōtra id qd cōsecutue veniebat ad factū. nā de iure est qd si canonici aliqui recipiūtur vltra numerum debeat eis puideri ex sup̄ ex crescentibus redditibus: vñ illa ptestatio qd expectaret vacationē p̄bendarū nō erat cōtraria facto subsequēti: s̄z volebat tollere id qd veniebat consecutue ad ipsum factū receptionis: et tamen p hoc nō fuit recessum a ptestatiōe: qd l. factum non sit cōtrariū ptestationi: tñ est cōtrariū id qd venit consecutue ad factū: et hoc sufficit ad tollendū ptestationē: vt sing. p̄batur in. d. c. cum. al. ita videt qd debuerit contingere hic. quia de iure est qd ex quo quis dat vocem electioni: ei vox debeat cōputari in numero. vt in. c. scriptū. §. eo. ptestatio ergo facta nō erat cōtraria facto hic subsequēto: s̄z admissiōis. Ideo. so. aliter: et sic qd in casu. c. cum. al. dato illo facto receptiōis ptestatio non dependebat a facto ptestantium: s̄z a dispositione iuris cōmunis: cui nō poterant ptestantes renūtiare: quia velint nolint ex quo recipiūt aliquos in canonicos tenētur eis puidere de redditibus super ex crescentibus. vt ibi colligit qre recipiēdo illos in canonicos obligarunt se per consequentiam ad prouidendum s̄m dispositionē iuris et sic recesserunt a ptestatione: qd ptestatio non iuuat qñ factus nō dependet a potestate ptestantis. Vide exēplū materiale. si pater in casu quo tenetur alere filius ptestatur qd alit animo repetēdi nō valet ptestatio quia iuris necessitate tenetur illum alere. vt not. in. l. alimenta. C. de neg. ge. sed in casu ca. nostri istud factū deductū in ptestatiōe vt vox p̄staret suffragiū vel ne: de pendebat a mera voluntate canonicoz et capellanoz: merito ex quo ptes acquieuerūt. ptestatio nivaluit ptestatio cōtra id qd veniebat consecutue ad factū. Sed tu dices quare isti capellani cōsenserunt ptestationi cum per eā p̄iudicaretur iuri possessionis. Sol. gl. ista in fi. dicit qd inuiti hoc fecerūt cōpuli ab aduersarijs qui negabāt illos ius habere. Hosti. dicit se nō videre quomodo ad hoc poterant p̄pelli: nam si confidebant de sua quasi possessione debebāt respōdere se nō cōsentire ptestationi et nōle renūtiare sue quasi possessioni: et cōminari vt si pcederent sine ipsis prosequēt spoliatiōē et cōtēptum. Et hoc placet Jo. an. magis qd dictum Boati. qui dixit qd si isti noluisse admitti cum ista ptestatione p̄iudicasset eis cum se fecissent alienas. vt in. c. cū nobis. §. eo. sed tu tene primū dictum: quia. c. cum nobis. loquitur quādo simpliciter vocati nolunt venire ad electionem: sed isti non admittebant simpliciter: sed cū ptestatione iuri corā detrāhenti. puto tamē et credo hoc fuisse

zacharias.
Taciturnitas. Tu dic qd ptestatio in oneroso presenti et taceti facta nō tollit ius commune: aut in ducit obligatiōem. glo. no. in. l. si. §. itē si p̄dige rit. et ibi Bart. ff. nau. cau. stabula. idē in. l. nō soluz. §. morte. ff. de no. ope. nun. Canon. et Selin. in. c. cum al. ferra. col. xx. vers. sed hāc doctrinā. §. de cōsti. alleg. cōf. lxxviii. incipit. viso et diligēter p̄derato in fi. vol. v. et Ro. singu. suis. in nu. xxx. inci. si quis promissit.
Sebasti. Sapia.
P̄iudiciali. vide late que tradunt doct. in. l. q̄ dotis. ff. sol. mat. late Seli. in. c. nō ne. j. de presum. Seli. in. c. causam matrimonij. vers. tñ ista declaratio. j. de offi. delegat.

Zacharias. Inquantū de iure teneatur. Dic qđ nisi subderetur illa clausula: scz inquantū de iure teneor: qđ possit declarari contumax. not. Sely. in. c. cū. ad. ferrarlen. zibi isto z post eum posui in apostil. ad ipsum. nu. 2. in apostil. in versi. adde dictū. de consti. Sed aduerte quia vt operetur talis protestatio nō obstatibus contrariis actibus debet replicare ztra di

ctā ptestationes si habet liberā facultatē: als act⁹ cōtrarius ptestationē tolleret. vt plene p Bart. in l. nō solū. §. mozte. ff. d. noui ope. nuntia.

Anto Francisci.

Ad hoc de p testatiōe facta p hec verba: nisi et inquantū de iure teneat. viđ Jnn. i. c. cum ana. hoc eo. tit. de elec. vbi dixit qđ ptestatio facta ztra iudicē qui dicat incōpetēs sempd fieri cū illa clausula qđ nō intēdit in illū zsentire nisi quatenus sit ppetēs als possit zdenari tāq cōtumax qđ etiā voluit ibi de Jo. an. z not. Aug. z doc. in. l. nō videt. ff. de iur. a di. z voluit Bal. b in mar. sup Jnn. in x. cōtumax. in ver. v. z eodē mō dicas qđ fieri debet protestatio i pductiōe instrumētōrū. vt pdu cens ptestet quatenus faciūt istru mēta p pducentē: qđ tūc si quid est in instrumēto qđ faceret z eum non haberet sibi nocere nisi ille cōtra quē pduceret instrū illud: z pduceret quaten⁹ pro se faceret. ita Bald. in. l. i. in. §. col. C. vt qđ sunt aduo. par. zin. l. j. in. §. edenda sunt oia. ff. de edē. z in l. rationes. C. de pb. z i. c. §. de fid. instrū. z p Jnn. in. c. cum olim. de cēsi. z in. c. fin. vbi etiā per Host. et doc. de fi. instrū. z vide Bar. i. l. pūbliq. ff. de positi. z i. l. aureli. in. §. pe. ff. de libe. leg. z in l. j. in. §. post gl. ff. de edendo. z vide Bal. in suo cōsil. inci. i. Christi nō mine amen: qđtio talis est si instrū. z Pau. de castr.

hoc fuisse de mente Bo. qđ vbi per ptestationē non detraheretur iuri istozum: sed solū fieret ad conseruationes iuris admittentiū qđ tunc debet interesse cum ptestatione illa: als faceret se alie nos. Exemplū: tu dicis qđ ex consuetudine pscripta debes electioni interesse: canonici respondēt nobis nō cōstat de hac cōsuetudine non sufficit tempus ad recipiendum probationē sed admittimus te: si inquantum de cōsuetudine hoc tibi competat: per hoc enim non preiudicatur iuri istius. ¶ Predicta faciunt ad questionē notabilē quam posuit hic Jnn. in quadam addi. quā qui habent communiter habent alias additiōes Jnn. cōmuniter ideo dixi qđ sunt quedā additiōes quas pauci habēt: inter quas vide in. c. dilectus. j. vt lit. penden. Et questio est: pone comparuit quidam citatus coram iudice: z protestatus fuit qđ non intendit consentire in eum tanq in iudicē ordinariū vel delegatū sed negat ipsum esse iudicem: nec per ea que dicat vel faciat intendit recedere a sua ptestatione: z ea presupposita petit copiam iurisdictionis sue z libelli nunquid talis protestatio sit licita. dicit Jnn. qđ fatu⁹ est ad uocatus qui sic protestatur seu consulit clientulo vt sic protestet: nom ex hoc facit se contumacem vnde poterit iudex dicere z ego reputo te contumacem: z ita pronuntio: z sic poterit illū condemnare de contumacia. arg. xi. q. ii. in. c. certum. z in c. j. de iudi. sed si vult iustificare ptestationē suā debet addere fm eum qđ nō intendit zsentire nisi inquantum de iure teneatur: z hoc dictū b Jnn. communiter sequuntur legiste z canoniste z reputatur notabile: preter do. Ant. hic: qui dicit se nō videre vnde surgat ista ztumacia vel fatuitas ad uocati. nam ex quo pars litigat licet fuerit protestatus non potest dici cōtumax nec curandus de protestatione verbalis: quia iudicium redditur in inuitum. vt in. l. inter stipulante in. §. si stichum. ff. de verbo. obli. z in. c. intelleximus. de iudi. q. d. nō obstante hac protestatione potest cōdemnari in simili iudicio ex quo litigat: z sic ista protestatio nō obstat iudici vt aduersario: qđ ex quo iudex hz iurisdictionem non requiritur consensus partiu: satis enim est qđ de facto cōpareant in iudicio vt litigent: tene menti hoc dictum do. Ant. sic declaratum: z videtur prima fronte cōfundere dictum Jnn. sed certe puto vtrūq dictū esse verum vt dicamus qđ iudex si vult potest illum condemnare vt cōtumacē: quia licet respondeat de facto tamen protestatur qđ non intendit sibi obedire vt iudici: ergo contemnit suam iurisdictionem: ideo ratione cōtemptus iudicialis potest condemnari de ista contumacia. arg. in. l. vnica. ff. si quis ius dicen. nō obtempe. sed ratiōe interesse partis nō potest condemnari de contumacia: quia nullum interesse potest pars ptere ex quo nihilomin⁹ litigat. nec ratione nullitatis pcessus: quia validitas ipsius dependet ab officio publico z nō a cōsensu partium. argu. in. l. priuatorum. C. de iurisd. omniū iud. z in. c. significasti. de foro cōpe. z quo ad istos effectus posset procedere opi. do. Ant. si tamē iudex nollet cōdemnare istū: potest nihilominus in causa procedere z valebit processus ratione predicta. nec Jnn. sentit contrariū sz dicit iudicē posse: nō enim tenetur hoc facere psertim ad instantiam partis: cum solū versetur hic iudicis contemptus. z multa depēdet ex mero offō iudicis: vt no. Bar. in. l. §. ff. si quis in ius voc. nō ierit. ¶ In glos. in ver. ad maiore partem: pro declaratione huius glo. oppo. contra tex. videt em qđ electio facta de archipresbytero peruenerit ad maiorem partem: nam omnes qui vocem dedērunt constituebant. lv. voces vt colligitur in versi. cum. xviij. Ex quibus omnibus archipresbyter

cōsi. lxxix. z videas do. de Ro. in deci. cclxxvi. incip. licet qs. in nouis. vbi dicunt qđ producēs instrumentū inquantū pro eo facit nō videtur confiteri contenta in eo cōtra se esse veraz de huiusmodi exceptiōe qđ quis nō intendit in iudicē cōsentire vel nō cōtestari item nisi inquantū de iure teneatur: z de eius effectui vide per Spec. in tit. de aduo. in. §. x.

habuit. xviij. vt colligitur ex principio. c. z sic maiorem partem: nam. xviij. excedunt reliquā partem in vna voce. Sol. metu cōtrariū dē gl. qđ clerici z capellani nō debebant hic in numero cōputari qui nō probant iuxta protestationes quod de iure vel zsuetudine ipsi deberent admitti sed respectu canonicorum z abbatum de quibus cōstabat qđ voces habebāt vel respectu canonicorum tantum: neutra electio peruenit ad maiorem partem capituli: vt patet ex computatione glo. Joā. an. dicit qđ etiam respectu omnium nulla electio fuit facta a maiore parte: qđ licet. xviij. ex. lv. excedant reliquas voces in vna tamen nō excedūt medietatem omniū nisi in dimidia voce. Et pondera diligenter hoc dictum: per hoc enim vult qđ si ex. x. qui constituunt vniuersitatem quinq cōsentiant non dicitur illud factum a maiori parte capituli: qđ medietas omniū consistit in quatuor euz dimidia: habens autē quinq excedit medietatem solū in dimidia voce: sed do. Ant. sentit hic b Jnn. vt saltē sufficiat iste excessus ad cōstituendum maiorem partem capituli: mouetur quia si istud nō sufficeret quare tex. hic pderaret qđ isti clerici z capellani non probant se debere de iure interesse. hec em ratio fuisset hic superflua: si etiā eis computatis nulla electio puemisset ad maiorem partē: z qđ talis excessus sufficiat aperte sentit gl. in prin. z mihi placet: tamen quia iura loquūtur indistincte nō requirunt in excessu maioris partis vocem integrā: sed solum requirūt maiorem partem vniuersitatis. vt in. c. j. de his que fiunt a maio. parte cap. z in. l. quod maior. ff. ad munici. sufficit ergo qualiscunq excessus: qđ ex quo iura non distinguūt nec nos debemus distinguere. xix. distincti. si romanorū. z in. l. de precio. ff. de publi. z optime facit quod in simili no. gl. in. c. penult. de empt. z vend. vbi no. qđ ad hoc vt quis dicatur deceptus cūtra dimidiam iusti prech. sufficit deceptio in vno bolognino seu denario quantūcunq paruo preterea vnica vox non potest diuidi. facit quod no. in. c. j. e. lib. vi. ergo est verum dicere qđ vbi ex nouem sunt quinq qđ ibi sit maior pars capituli: ita vbi cōcurrunt. xviij. ex. lv. Quid ergo fecerunt alij electores cum archidiaconus nō habuerit nisi. xxi. voces. z sic deficiebant quinq ad cōstituendū. lv. non dicitur hic forte eniz vt dicūt doc. consenserūt in aliū de quo propter paucitatem non sit hic mentio. Alij vero dicūt qđ electio aliorum. v. postea habuit locū in istis electorib⁹ priuatis qui elegerunt contra formam. sz de hoc non est vis. ¶ Sed contra predicta oppo. z videtur qđ imo archidiaconus habuerit maiorem partem clericis z capellanis non computatis: nam habuit nouem canonicos z vnum ex abbatibus z sic. x. ipse vero cōsentiendo electiōi debet augere numerum. vt in. c. cum in iure. §. eo. z sic habuit xi. qui faciunt maiorem partem illius numeri. xxi. Idem si computamus capitulū sine abbatibus nam canonici erant. xviij. z ipse habuit. ix. eo computato sunt. x. Sol. dicit gl. in secunda parte qđ electus non computatur in numero eligentium: vt aperte colligitur hic fm istam computationē. z ad hoc quotidie allegatur iste tex. iuncta gl. Ad obli. c. cū in iure. nā illud. c. quod procedit ex forma cōpromissi: z hodie dicit glo. se credere qđ illa electio nō valeret: tu de hoc dic vt plen⁹ dixi in c. cum in iure. nam istud. c. procedit vbi scrutiniuz electionis sit in priuato: tunc enim electus nō potest oriri a seipso. vt in. c. si. de insti. z notaretur ambitione. viij. q. j. in scripturis. secus autem vbi scrutinium fieret palam z essemus in casu in quo nō esset seruanda forma. c. quia propter. nā puto ad dendum ad ea que dixi in. c. cū in iure. qđ in ecclesijs cathedralibus z regularibus nō debeat hoc

in ver. itez si iudicium. z per Spe. in ti. de lit. cōtest. in. §. j. in x. patet ex premissis. z de ptestationib⁹ generalibus que solent poni in libellis quid z quātū operent. vide p Spe. in tit. de libe. cōcep. in. §. fi. in vlti. col. in ver. itē cōsueuerunt. z vide Alex. in. §. morte. hic alleg. circa fi. in. l. nō solū. de oper. noui nuntia.

Sebasti. Sapia.

Hoc dictū. vide Alex. i. l. si ita scriptū. ff. d. leg. j. Ange. in. §. illud quoq. colū. ii. in aut. de exhi. reis. tū dictum Jnn. videt dubitabile ex no. p Pau. de ca. in. l. nō videt. ff. de iudicijs. viđ Decii in. c. j. col. antepe. j. de iudi. vbi dicit qđ dictū Jnn. pot⁹ tūc ppter autoritatē eius qđ qđ illud necessariū. vide a tisoronem de qua ibi per eum.

Sebasti. Sapia.

Decept⁹. illaz glo. tenet Bal. in l. §. q. x. C. de res. scin. ven. zibi assignā rōnem. z idē Bal. in. c. cū cāz. j. de testi. z Jnn. in. c. cum dilect. co. iij. j. de emp. z vēdi. z faciūt no. per. d. Jas. in au. qui rē. C. de sacr. san. ec. vbi multa adducit ad hoc qđ de minimis curatur z quod emphyteota cadit a iure suo et si cessat soluere numum. de quo etiā per eundē in l. §. q. xv. C. de iu. emphy.

Sanonmi. super Prima parte primi.

Ant. Franc. De iure. Circa hoc quod hic dicitur quod si sit merito de iure de quo iure intelligatur an cōi vel municipalis: aut consuetudinario vel privilegiario: dicat quod in dubio regulariter venit ius cōe: nō aut municipalis seu consuetudinarius: ut per Spe. in tit. de app. in §. iij. et p. bal. in l. q. iij. in v. co. C. de ser. fugi. qd tñ intellige verū nisi in rescripto ne ret metio de iure quia tūc veniret etiā ius municipalis et consuetudinarium: ut ex tex. reputat in iuncta gloss. in c. i. ut lit. p. d. et ideo dicitur Inn. i. c. cū venissent de eo q. mit. in pos. cā rei ser. qd illud dicitur fieri sū ius q. fit p. consuetudinē. et eodem mō dicat quod in p. promisso diceret quod arbitrer deberet de iure pcedere: quod intelligeret quod posset pcedere etiam sū ius municipalis: a ut voluit Bald. no. in l. illa institutio. ff. de her. insti. et p. terea si quis in iudiciis deducit oīno ius suū: b intelligit deducere nō solum ius cōe: sed etiā consuetudinarium et municipale et privilegium. in l. si mater. j. §. denique et ibi p. d. Alex. d. exce. rei iudi. et vide Inn. i. c. certifi. cari. de sepul. et in c. si de offi. archi. et vide gl. in c. cōquerete. d. off. or. et hī per Bal. in l. C. de ann. ex. **Sebasti. Sapia.** **Ant. Franc.** **Albe.** in i. parte statu. q. exxiij. si p. promissus. bal. in cōf. exxiij. iter illustrē. i. j. parte et in §. c. vj. verba pastori. col. ii. in ea. pte. vide Feli. c. i. in j. no. de spōsali. et in c. l. cān. in §. not. vbi etiā late dicit. de p. ba. do. Jaso. in l. p. scriptio. C. si ius vel vi. publ. **E.** Cum protestatione. Ad d. Ol. cons. cclxxvi. Anto. Francisc. **P.** Adverte. Ad hoc an excoīcat? possit eligi vel eligere. primo ad d. q. excoīcat? hī p. mortuo. ut l. c. granē. de sen. exc. vbi per Inn. qui dicit absq. dubio die computari electus in numero eligentiū etiam si procedatur per viam scrutiniū manifesti p. com. promissarios electos: quia electio debet fieri per vnum etiam cum procedatur per viā p. promissi. ut in c. sicut. j. e. lib. vj. et in c. cū ab vno. de re iud. eo. lib. ergo oportet quod quis habuerit maiore partem oīum ante q. posset cōsentire electioni sue cū non debeat cōsentire ante q. electio sit facta. ut in c. cum post petitam. §. e. fieri autem debet p. vnu nomine oīniū: nec fieri potest nisi de eo in quem consenserit maior pars. ut in d. c. quia p. pter sed vbi ex singularibus cōsensibus in aliquem directia resultat electio: ita quod nō est necesse quod fiat per vnu nomine oīniū: tunc elect? a media parte capituli cōsentiendo electioni de se facte auget numerū et perficit electionem: quo casu debet intelligi dictū. c. cū in iure. et sic limita q. ibi dicitur. vel dic q. dicto. c. cum. et hī. illi aduersarij nō cōsenserunt protestationi expresse: ideo nō fuit eis generatū pre iudiciū: hic autem cōsenserunt: ut dicitur in gl. **Ant. Franc.** in ver. de iure. ibi dicitur est ex privilegio Nota bene istam glo. iuncto tex. q. vbi istud verbum de iure: refertur ad personam que non fundat intentionem suam de iure cōmuni intelligit de iure speciali. et per hoc vide glo. in c. i. in fine. ut lit. pendē. facit. c. licet de proba. in prin. ex quo habes quod non semper appellatione iuris intelligat de iure cōmuni regulariter tamen contra. tex. est insti. de iure nat. gen. et civili. in §. l. quoties. et facit iste tex. iuncta gl. q. si cōmittitur alicui causa de iure decidenda non posset decidi sū consuetudinem: cum ponantur hic ista duo vt diuersa: ut patet ibi de iure vel de consuetudine: quod tenuit Jo. an. in addi. Spec. in titu. de arbi. §. excipitur: verū item quia corruptus. sed contrarium tenuit do. Ant. in c. quintanallis. de iure iur. et dicit. §. de consuetu. super rubri. potest tamen causa indubitanter decidi sū privilegia: ut patet ex predictis et credo quod sufficeret illud verbum de iure: quia ius vult vt seruetur consuetudo: satis ad maiore cautelam fuit in protestatione additum vel de consuetudine. **In gl. si. in si. tene hanc vlti. solut.** Sed extra gl. quero pone ad electionem celebrandam vel ad alium actum capitularē veniunt duo quorum vnus dicit se esse in possessione canonicatus et prebende: et per cōsequens dicit se debere interesse capitulo: reliquus vero qui licet nō sit in possessione canonicatus: tamen et prebenda ad eum de iure pertinet: et ideo petit tanq. canonic? se admittere: quis istorum debeat preferri et in capitulo admitti. Sol. Inn. format istam. q. et in effectu cōcludit quod si cōstaret alterū esse in possessione bona fide ille deberet admitti et nō reliquus q. dicit se habere p. p. ietate iuris: quia facultas dandi vocem sequitur possessionem et non proprietatē: ut in c. querelam. §. eo. et in c. consultatio. de iur. repatro. Et optime facit qd no. do. de R. ot. deci. iij. nam si admitteretur proprietarius expellaret possessor sine iudiciali auctoritate quod esse non debet. ut in c. in literis. de restit. spol. §. si a principio non constat de possessione capituli admittere vtrūq. cum protestatione vt vox illi? valeat qui debet interesse: et si cōstiterit postmodum alterū fuisse in possessione bona fide valebit illius soli? vox: si autē nemo est in possessione vel reliquus erat: sed nō bona fide: valebit suffragiū proprietarij: quia sū Inn. vbi cūq. nemo est in possessione vel aliquis est: sed mala fide: omnis fruct? rei pertinet ad proprietarium: quia possessor malefidei nullū fructum debet consequi. ut in l. mala fide. C. de condie. ex lege. Et nō bene hoc dictum Inn. non tamen videt ex toto placere do. Ant. quia non potest quis expelli de possessione sine iudicio: et profecto ego nō video quomodo potest

haberi p. mortuo quo ad spūalia: petiā voluit Bar. in l. barbari. ff. de offi. p. to. in x. co. et dicebat Bal. in marg. sup. Inn. in ver. excoīcat? in ver. iij. q. excoīcat? nō est mēbrū vniuersitatis. adde tñ q. excoīcat? excoīcatione minori est incapax beneficiū dignitatis et leri car. ut per do. Abb. et doct. oost. Inn. in c. si celebrat. de cle. excom. m. m. et hī p. Archi. exxiij. q. iij. in c. vir. cū p. p. na. et p. ge. in c. is cui. de sentē. exc. nec p. t. excoīcat? eligi ad p. la turas si est publicus. ut p. l. doct. et Inn. in c. cū dilectus. d. p. sue. et in c. sinez. lib. v. d. do. et p. tu. et p. bal. in p. alle. marg. in x. et hoc q. nō hī vocē in caplo: de quo vide p. d. Car. in cle. i. vj. op. d. regula. et p. Inn. i. c. nulli. b. eo. ti. et in c. cōsultuisti. de p. cu. tñ do. Abb. in ca. ex tue. d. cle. nō refi. vt tenere sūm: de quo tñ vide p. Spe. in ti. d. elec. i. §. i. in x. porro. et q. excoīcat? sit ineligibilis: vbi gl. et do. i. c. illa. et in c. perpetuo. d. elec. lib. vj. vbi dicit qd est ineligibilis tā actine q. passine. vbi p. d. hī lip. frā. i. c. p. titutis de ap. vbi et p. gl. q. alle. m. t. as p. cor. Ad d. tñ q. excoīcat? oculi? bñ pōt esse in dex. et p. ferre sentētiā in p. phanis. ut in c. ad p. bandū. de re in. non tñ in spūa lib. et iō nō posset ferre snias excoīcationis. ut p. do. Car. in cle. i. l. §. v. ex. in fin. de sen. excō. Et ad d. qd excoīcat? etiā occult? non posset eligi impator: ut in c. venerabili. et p. doc. d. ele. et vide do. Abb. in c. cū dilect? post Inn. de consue. et in c. veritatis. de do. et contu. et Jo. an. in c. i. de rescri. lib. i. **Stylus curie** si nō est seruatus in literis: littere sunt surreptitie. Ecclesia non cathedralis dicitur in literis notari sub nomine illius sancti sub cui? vocabulo est. alis littere sunt

Sanormitanus super Prima parte primi.

Ius eligendi. Adde vt per Alex. consi. cvj. h. lib.

Annexum spirituali. Ad qd ideo dicit Ro. consi. cccxix. q. in eo committitur simonia sicut in mere spiritualibus.

Anto. Francisc. **A**n in annexis spūalib⁹ committit simonia: videt qd sic vt i. c. altare. i. q. iij. vbi habet qd videri altare est simoniacū quāuis nō sit sacri s. po

ti⁹ annexū spiri
tualib⁹ que i eo
exercent: qd tñ di
xit Archid. in. c.
sanctorū. r. qd. i. a
nō seruari de cō
suetudine. d. q. vi
de p. Ro. i. sing.
suis q. habent p
alphabetū i ver.
obligatio. in ver.
fructus. adde tu

q. in patronat⁹
qd quidez nō est b
spūale: s. spūali c
annexū iuxta ea
q. habent in. c. de
cernimus. de iudi.

di. tñ ipm ius p
scribit per annos
xl. vt p. Alex. q. si.

lvij. in. iij. parte
cōsiliorū. de quo

an possit p̄scribi
p. laicū. vide p. d.

Card. in. cle. h. in
prin. in. v. q. de iu
repa. zan. trāseat

iure p̄ticulari vel
vniuersali etiā in
laicū ple. h. in. c.

ex literis. de iure
pa. Et vtrum ve

niat i fidei cōmis
so habet p. Dy.

z. Bal. i. l. cū viz.

C. d. fidei cōmis. z
in. l. in. pen. col.

C. de. edi. di. adri.

collē. vbi dicit qd
nō: ex eo qd lz nō

fit spūale: tñ est
spūali annexū z

sic de eo iudican
dū est t̄q̄ de re

spūali quis em
cadat in laicū il
lud est ex ḡsa cō

cessus ipsi laico:
vt ple. per domi.

Abb. z alios in
rub. de iurepa. z

in palle. c. decer
nimus. de iudi.

Sebasti. Sapi.
c. Per p̄sentatio

ne. Ad q. late tra
dunt. z. Moder. in

rubri. j. de in. z in
c. quanto. eo. ti. z

no. q. lz do. Ab.
hic dicat qd p p̄

sentationem nō
iferatur aliquod

matrimoniu qd
fin. Cal. in consi.

ix. i. ti. de iurepa.
per p̄sentatio

nē videntur con
trahi sponsalia

de futuro: z ideo
presentatus dici

tur acquirere ius ad rez. vt per Abb. in. c. cum bertoldus. colum. j. j. de
re iudic. z ita tenet R. apus alle. vij. presentatus. ad si. Car. in clemen. j.

latius in. d. l. oēs populi. **M**ot. q. non solum di
rectum ius eligēdi nō cadit in laicum etiā patro
num: sed nec etiā indirectus: vt hic. Nunquid au
tem in ecclesia nō collegiata possit habere laic⁹
ius eligēdi. doc. z bene dictū q. non: sed ratio de
patronat⁹ cōpetit sibi sola p̄sentatio rectoris:
vt in. c. nobis. z. c. si. j. de iurepa. Que autem sit di
uersitatis ratio: dic q. per p̄sentationē nō initia
tur aliquod matrimoniu spirituale inter p̄senta
tum z ecclesiam ad quem p̄sentatur. sed totum
ius spirituale transfertur in p̄sentatiōe ex insti
tutiōe episcopi que debet sequi: t̄ ideo dicim⁹ q.

ius patronatus nō est spirituale: sed annexū spi
rituali quia p p̄sentationē patroni peruenit
tur ad institutionē que est quid spirituale: vt ple
nius dixi in. c. quanto. de iudi. sed p electionē ini
tiatur matrimoniu spirituale: vt in. c. si. de trāsa.

epi. z in. c. cum inter canonicos. s. e. z per eum ac
quiris ius spūale electo: vt dicit glo. no. in. c. quā
to. lxiij. dis. que singulariter dicit q. etiā acquiris
ius administrādi in habitu: s. per cōfirmationē

competit in actu vt dixi in. c. transmissam. s. eod.
t̄ laicus autē cum nō sit capax iuris spiritualis

vt in. c. causa. de p̄scrip. cū si. non potest trāssere
ius qd ipse possidere nō potest: sed iura fecerūt

mentionē de ecclesia collegiata: q. in nō collegia
tis regulariter proceditur per electionem: vt no.

in gl. in. c. quāq. j. eo. tit. lib. vi. Et ex predictis
potest colligere rationē diuersitatis quare eccle
sia concessit laico potestātē p̄sentandi z nō po

testatē eligēdi: noluit enim i hoc mero iure spiri
tuali cum eis dispensare. z hanc rationem sensit

Ann. s. e. qd sicut. z hēc no. **A**ltimo no. q. in
ecclesia collegiata electio iam facta debet p̄sen

tari patrono: vt pro honestate p̄beat suū assen
sum. Et vt possit cōtradecere si habeat aliquā iu

stam causāz cōtradecendi: si autem sine causa ra
tionabili cōtradeceret talis cōtradecio nō debe

ret obesse: hic no. z videtur tex. s. eo. c. cū terra.
in si. facit. c. qd sicut. e. ti. **I**n gl. j. ibi: z ideo nō

tenuit. no. gl. que aperte tenet istam compositionē
nem fuisse ipso iure nullam: quod tenet Hostiē.

qui adducit in eo qd papa non retractat istā cō
positionē: sed dicit qd eo non obstatē poterit ab

bas iste p̄uiderē huic prioratui. z hanc opi. te
ne. licet Hosti. hic dixerit qd per in integ. rest. fue

rit monasterio hic subuentū. hēc enim opi. videt
in alio contra tex. in eo qd dicit istam cōpositio

nez fuisse iuri cōtrarias: ergo erat nulla ipso iure
vt in. c. in nomine domini. j. de test. z in. c. que cō

tra ius sunt. de regu. iur. lib. vi. z. r. di. vide. z in. l.
non dubiū. C. de legi. z erat iuri contraria ppter

rationes que subijciuntur in glo. **I**n quo autē
erāt dānosa ecclesie: dicit doc. q. elect⁹ p comitē

cogebatur ex quadā reuerentia suis voluntatib⁹
z desiderijs de seruire tam in alienando bona ec

clesie q. in disponēdo: ideo prohibet ne ad p̄ces
aliquorū quis promoueat ad dignitatē: vt in. c. il

lud. vij. q. ij. facit. xvi. q. ij. in. c. visis. **I**n glo. in
ver. nō cadit in laicū. ibi: qui etiā nō sunt patroni

s. parochiani. **A**l. Ro. ex hac glo. q. parochiani
alias non patroni nō habent ius eligēdi: seu p̄

sentādi rectorē in eorū ecclesia: sed si ecclesia nō
habet patronū libera collatio pertinet ad ep̄m

qd tenet Ann. in. c. cū venerabilis. in si. de exce. z
Jo. an. in. c. j. de capel. mo. li. vi. An autē hoc pos

sit eis cōpetere ex cōsuetudine vt ex p̄scriptio
ne. dic vt plene dixi in. c. querelā. s. e. z in quadā

dispu. que incipit augerio. z p Jo. an. in regulā
qd alicui gratiose. in mercu. z Arch. i. c. fraterni

tatem. lxxj. dist. **I**n ea. gl. ibi. corrigitur illa de

re iudic. z ita tenet R. apus alle. vij. presentatus. ad si. Car. in clemen. j.

in prima oppo. de suppl. negli. prela.

Ant. Frācis. **C**ōpetere ex cōsuetudine circa hoc an laic⁹ possit
de cōsuetudine vel ex p̄scriptiōe h̄re ius eligēdi i ecclesia collegiata.
Dicat laicus etiā de cōsuetudine nō p̄t esse patronus neq. h̄re ius
eligēdi i ecclesia collegiata. vt in. c. massana. de elec. z per Alex. i. cōli.

lvij. inci. viso pū
cto. in. iij. parte
cōsiliorū. laic⁹ em
non se intromit
tit⁹ spiritualib⁹
vel illis annexis
nisi de licētia pa
pe. vt in. c. contin
git. de arbi. et in
c. causam. de p̄es
scrip. z in. c. p̄ma
ceps. xvi. q. v. et
habet. in. c. adria
nus. lxiij. dist. et
per Sem. in. c. ij.
de p̄bē. li. vi. nō
si in casibus a iu
re expressis vt est
sing. glo. in. c. si.
xvi. q. j. imo di
xit Anno. in. c. cō
stitutis. de elect.

q. laicus possit
dens spiritualia
semper p̄sumit
tur esse in mala fi
de qd etiā vos
lu. Bald. in. l. su
per longi. in. iij.
colum. C. de p̄es
scrip. lō. tempo. z
iō dixit ipe Bal.
in. l. male agit ur.
C. de p̄scri. xxx.
an. qd laicus pos
sides bona spiri
tualia cogit ostē
dere titulu. z vi
de do. Alb. in. c.
q. aut. i. si. z in. c.
p̄terea. de iure
pa. z i. c. ex frequē
tibus. de insti. q.
laicus nō h̄z ius
p̄ferendi ecclesiā
etiā d cōsuetudi
ne nisi forsan ra
tione scādali eni
tandi de cōsensu
epi: puta quādo
laicus eet potēs
z tyrannus a cu
ius manu eripi
non posset eccle
sia: quia tūc de li
cētia ep̄i posset il
laz cōferre religio
soso: alias nō.
de quo etiā per
doc. Alb. in. c. cu
ra. z in. c. illud. d
iurepa. z per Se
mini. in. c. ij. de p̄
ben. li. vi. posset
tamen laicus cō
ferre bñficia ex
p̄uilegio pape
vt in. c. adrian⁹
z se. lxiij. dist.

Extra alias
sol. gl. dant hic dūe sol. p doc. que tñ possunt col
ligi ex dictis glo. in. d. c. nobis. dicebat em. Hosti.
q. vi p̄uilegiū in fundatiōe concessi p̄t istud
ius eligēdi cōpetere laico patrono. z hoc casu
intelligebat illam p̄cre. nobis. s. post fundatio
nem non potest hoc sibi cōpetere etiā vigore cō
positionis vt hic. primum eniz p̄mittitur vt laici
inuitentur ad fundādas z dotādas ecclesias: s. z
postq. ecclesie sunt cōstructe z dotate cessat hēc
ratio. **S**imile in impositione census naz tolerā
tur si ab initio imponit s. ex postfacto noui cen
sus impositio reprobatur. vt in. c. prohibem⁹. j.

de sensu. iuncto. c. p̄terea. el. ij. de iurepa. hāc lo.
gl. reprobat z bene in. d. c. nobis. dices q. ep̄s in
hoc non p̄t s. autorizare etiam tēpore funda
tiōis vt ius eligēdi cōpetat laico etiaz patrono:

quod puto verius per id quod. s. dixi. Phil. po
sunt hic aliam sol. dicens q. ibi nō dicit q. laicus
possit eligere: sed q. potest tractare de p̄sona eli
gēda. **A**l. dictu meli⁹ q. ille tex. potest intelligi
ex p̄uilegio pape vt ibi no. in glo. z dic plenius
vt ibi dixi. **E**xtra gl. op. in eo q. papa hic mādāt
isti abbati vt illū prioratū ordinet sicut alios si
bi subiectos: nam ex quo iste prioratus erat con
nēctualis electio pertinebat ad p̄uentū: vt in. c. j.
s. eo. Sol. dicunt doc. cōtrariū procedere de iure
re cōi: sed iste tex. potest intelligi de iure specia
li: q. cōsuetudine vel p̄uilegio potestas p̄uon
dendi pertinebat ad abbatem: que quidem cōsue
tudo potest valere. arg. in. c. ij. de in integ. re
stit. vel dic qd posset itelligi ista litera vt iste or
dinat per viam. s. electionis collegij z cōfirmatio
nem suam. ad hoc tex. iuncta glo. xviij. qd. ij. c. j.

Altio hic querit quare tex. hic dicit qd patro
nus debet impartiri post factum honestū assen
sum. Sol. dicit Jo. an. qd ideo dicit honestū: q.
sine aliquo grauamine vel extorziōe alicuius tē
poralitatis debet consentire zc.

Priuilegium concessum a papa non potest
per legatum de latere tolli.

Commissarius pape an possit esse simplex reli
giosus.

Iudex cui fuit commissā causa vt eaz cognoscat
cum cōsilio aliquorum: potest dictam causam al
teri delegare z delegat⁹ debet cognoscere cū di
cto cōsilio: z sic.

Delegatus debet cognoscere causāz sibi delega
tam eo modo quo debebat cognoscere delegas.

Clausula cōscientiam tuā grauamine an impo
tet q. causa sit indelegabilis.

Tempus datum aliquibus ad aliquid faciendū
potest vnus accipere licet alij velint incontinēti
videre.

Tempus cōpetēs relinquitur arbitrio iudicis.

Cōsensus cōsanguineorū si requiritur in aliquo
actu ille actus p̄t sine tali cōsensu celebrari i fa
uorem illorum qui habebāt consensum p̄stare.

Cōsiliū aliquorū si requiritur in aliquo actu:
oportet quod interueniat ante actum.

Consiliū si requiritur in aliquo actu: z consulē
tes nolunt vel differunt dare cōsiliū potest acc⁹
sine cōsilio expediri. nisi cōsules fuerint req
siti in extremitate temporis. nu. g. z. 13.

Citatus qui tarde arripuit iter. nō excusatur ex
impedimento postea interueniente.

Adde eundem Fede. cōsi. cccxvj.

Non potest. Adde videndum Alexan. consilio. lvi. h. lib.

Augurio. Ad
de que posui i. d.
c. querelam.

Cessat hēc ra

Augurio. Ad
de que posui i. d.
c. querelam.

Cessat hēc ra

Augurio. Ad
de que posui i. d.
c. querelam.

Cessat hēc ra

Augurio. Ad
de que posui i. d.
c. querelam.

Cessat hēc ra

Augurio. Ad
de que posui i. d.
c. querelam.

Cessat hēc ra

Augurio. Ad
de que posui i. d.
c. querelam.

Cessat hēc ra

Augurio. Ad
de que posui i. d.
c. querelam.

Commissarius. Adde Fran. are. confi. lviij. vbi tenet qd papa scribens scienter religioso et sibi commitens causam criminalem videtur dispensare quod sententiam sanguinis dicat.

Anto. Francisc. Dicitur circa hoc an papa committendo causam criminalem videatur dispensare cum religioso cui committit ut possit ferre sententiam sanguinis quod sic: quia

committendo causam criminalem videtur dispensare quod sententiam sanguinis dicat. **10** Habens potestatem aliquid faciendi: si illi sibi committatur sub certa forma potest illi actum expedire valebit: licet forma non sit seruata: nisi in commissione fuerit processum ad ulteriores.

11 Consensus propinquorum si requiritur in tractatu: non requiritur si trahitur cum ipsis propinquis.

12 Consilium aliquorum si requiritur in aliquo casu an in decisione casus sit omnino sequendum consilium et quid de consensu: et quid si fuit iudicatum contra maius consilium.

13 Consilium debet requiri ante scrutinium et est utile iterato requirere scrutinio publicato antequam sequatur communis electio.

Am in veteri. Si papa mandatur absentibus eligere et eligant cum consilio aliquorum alioquin consilium

habetur promittant: eligentes debent consilium requirere in tractatu electionis et congruo tempore expectare responsum alias electio non tenet. Hoc dicit. Primo ponit electionis formam. Secundo

cause commissionem et decisionem iudicium relatione ibi: relato ergo. Tercio cause diffinitionem ibi: cum autem.

Casus literalis. Ecclesia bisuntina vacante mandauit papa capitulo bisuntino, ut intra xl. dies post receptionem litterarum personam idoneam sibi eligerent in pastorem cum consilio sancti Benigni et adhoricmundi abbatum et fratris.

Secundo ordine predicatorum. alioquin dicti consilium prouideant ecclesie bisuntine. recepto mandato die ad eligendum prefato, canonici potestatem eligendi archiepiscopum sex ex canonis suis contulerunt usque a consumptionem cum iisdem candelis duraturam: que extitit coram eis accessa tandem electores ceperunt tractare de electione pastorem et conuenerunt in dictum abbatem sancti Benigni. et cum super hoc consilium sociorum ipsius requisissent unus eorum respondit quod

habito inter se consilio responderent et cum illi differret dare responsum et candelam deficeret electores ipsi non expectato responso ipsorum dictum abbatem in bisuntinum archiepiscopum elegerunt. processus huius electionis ad sedem apostolicam est delatus: sed quia de huiusmodi processu domini

pape non constitit, archiepiscopo viennensi et abbati de firmitate iniungit ut si constaret quod electores predicti super electione tractatum habuissent: et in tractatu electionis requisissent consilium predictorum electionis ipsius abbatis si persona esset idonea firmarent, et si in tractatu electionis non fuisset illorum consilium requisitum quamuis postea requisitus fuerit tempore non competentis: nec etiam fuit expectatum responsum ipsorum: vel si idem abbas non esset idoneus quod de ipso factum erat cassarent. inquisitores ipsi secundum mandatum domini pape preceperunt suam inquisitionem domino pape remiserunt: papa super hoc scribit quibusdam dicens. cum autem fuerit compertum tempore competenti requisitum consilium de persona predicti abbatis: et quando fuit requisitum non fuit expectatum nisi modico tempore et non debeat alii obesse quod electores in tantum se arctauerunt electionem ipsius abbatis non propter vitium persone sed propter vitium electionis cassauit. Verum.

¶ Item. quod potestas eligendi potest restringi ad terminum breuiorem termino iuris ad petendum consilium forissecorum de necessitate. et hoc puto posse fieri a solo papa quia in istis spiritualibus habet plenitudinem potestatis. scilicet. significasti. et. de autor. et usu pal. in. c. ad honorem. alius autem citra papam etiam si esset legatus de latere non posset ita potestatem istam restringere: quia cum ius eligendi competat collegio ex privilegio pape: ut no. i.

¶ Item. quod potestas eligendi potest restringi ad terminum breuiorem termino iuris ad petendum consilium forissecorum de necessitate. et hoc puto posse fieri a solo papa quia in istis spiritualibus habet plenitudinem potestatis. scilicet. significasti. et. de autor. et usu pal. in. c. ad honorem. alius autem citra papam etiam si esset legatus de latere non posset ita potestatem istam restringere: quia cum ius eligendi competat collegio ex privilegio pape: ut no. i.

¶ Item. quod potestas eligendi potest restringi ad terminum breuiorem termino iuris ad petendum consilium forissecorum de necessitate. et hoc puto posse fieri a solo papa quia in istis spiritualibus habet plenitudinem potestatis. scilicet. significasti. et. de autor. et usu pal. in. c. ad honorem. alius autem citra papam etiam si esset legatus de latere non posset ita potestatem istam restringere: quia cum ius eligendi competat collegio ex privilegio pape: ut no. i.

¶ Item. quod potestas eligendi potest restringi ad terminum breuiorem termino iuris ad petendum consilium forissecorum de necessitate. et hoc puto posse fieri a solo papa quia in istis spiritualibus habet plenitudinem potestatis. scilicet. significasti. et. de autor. et usu pal. in. c. ad honorem. alius autem citra papam etiam si esset legatus de latere non posset ita potestatem istam restringere: quia cum ius eligendi competat collegio ex privilegio pape: ut no. i.

¶ Item. quod potestas eligendi potest restringi ad terminum breuiorem termino iuris ad petendum consilium forissecorum de necessitate. et hoc puto posse fieri a solo papa quia in istis spiritualibus habet plenitudinem potestatis. scilicet. significasti. et. de autor. et usu pal. in. c. ad honorem. alius autem citra papam etiam si esset legatus de latere non posset ita potestatem istam restringere: quia cum ius eligendi competat collegio ex privilegio pape: ut no. i.

¶ Item. quod potestas eligendi potest restringi ad terminum breuiorem termino iuris ad petendum consilium forissecorum de necessitate. et hoc puto posse fieri a solo papa quia in istis spiritualibus habet plenitudinem potestatis. scilicet. significasti. et. de autor. et usu pal. in. c. ad honorem. alius autem citra papam etiam si esset legatus de latere non posset ita potestatem istam restringere: quia cum ius eligendi competat collegio ex privilegio pape: ut no. i.

¶ Item. quod potestas eligendi potest restringi ad terminum breuiorem termino iuris ad petendum consilium forissecorum de necessitate. et hoc puto posse fieri a solo papa quia in istis spiritualibus habet plenitudinem potestatis. scilicet. significasti. et. de autor. et usu pal. in. c. ad honorem. alius autem citra papam etiam si esset legatus de latere non posset ita potestatem istam restringere: quia cum ius eligendi competat collegio ex privilegio pape: ut no. i.

¶ Item. quod potestas eligendi potest restringi ad terminum breuiorem termino iuris ad petendum consilium forissecorum de necessitate. et hoc puto posse fieri a solo papa quia in istis spiritualibus habet plenitudinem potestatis. scilicet. significasti. et. de autor. et usu pal. in. c. ad honorem. alius autem citra papam etiam si esset legatus de latere non posset ita potestatem istam restringere: quia cum ius eligendi competat collegio ex privilegio pape: ut no. i.

¶ Item. quod potestas eligendi potest restringi ad terminum breuiorem termino iuris ad petendum consilium forissecorum de necessitate. et hoc puto posse fieri a solo papa quia in istis spiritualibus habet plenitudinem potestatis. scilicet. significasti. et. de autor. et usu pal. in. c. ad honorem. alius autem citra papam etiam si esset legatus de latere non posset ita potestatem istam restringere: quia cum ius eligendi competat collegio ex privilegio pape: ut no. i.

¶ Item. quod potestas eligendi potest restringi ad terminum breuiorem termino iuris ad petendum consilium forissecorum de necessitate. et hoc puto posse fieri a solo papa quia in istis spiritualibus habet plenitudinem potestatis. scilicet. significasti. et. de autor. et usu pal. in. c. ad honorem. alius autem citra papam etiam si esset legatus de latere non posset ita potestatem istam restringere: quia cum ius eligendi competat collegio ex privilegio pape: ut no. i.

¶ Item. quod potestas eligendi potest restringi ad terminum breuiorem termino iuris ad petendum consilium forissecorum de necessitate. et hoc puto posse fieri a solo papa quia in istis spiritualibus habet plenitudinem potestatis. scilicet. significasti. et. de autor. et usu pal. in. c. ad honorem. alius autem citra papam etiam si esset legatus de latere non posset ita potestatem istam restringere: quia cum ius eligendi competat collegio ex privilegio pape: ut no. i.

¶ Item. quod potestas eligendi potest restringi ad terminum breuiorem termino iuris ad petendum consilium forissecorum de necessitate. et hoc puto posse fieri a solo papa quia in istis spiritualibus habet plenitudinem potestatis. scilicet. significasti. et. de autor. et usu pal. in. c. ad honorem. alius autem citra papam etiam si esset legatus de latere non posset ita potestatem istam restringere: quia cum ius eligendi competat collegio ex privilegio pape: ut no. i.

¶ Item. quod potestas eligendi potest restringi ad terminum breuiorem termino iuris ad petendum consilium forissecorum de necessitate. et hoc puto posse fieri a solo papa quia in istis spiritualibus habet plenitudinem potestatis. scilicet. significasti. et. de autor. et usu pal. in. c. ad honorem. alius autem citra papam etiam si esset legatus de latere non posset ita potestatem istam restringere: quia cum ius eligendi competat collegio ex privilegio pape: ut no. i.

¶ Item. quod potestas eligendi potest restringi ad terminum breuiorem termino iuris ad petendum consilium forissecorum de necessitate. et hoc puto posse fieri a solo papa quia in istis spiritualibus habet plenitudinem potestatis. scilicet. significasti. et. de autor. et usu pal. in. c. ad honorem. alius autem citra papam etiam si esset legatus de latere non posset ita potestatem istam restringere: quia cum ius eligendi competat collegio ex privilegio pape: ut no. i.

¶ Item. quod potestas eligendi potest restringi ad terminum breuiorem termino iuris ad petendum consilium forissecorum de necessitate. et hoc puto posse fieri a solo papa quia in istis spiritualibus habet plenitudinem potestatis. scilicet. significasti. et. de autor. et usu pal. in. c. ad honorem. alius autem citra papam etiam si esset legatus de latere non posset ita potestatem istam restringere: quia cum ius eligendi competat collegio ex privilegio pape: ut no. i.

¶ Item. quod potestas eligendi potest restringi ad terminum breuiorem termino iuris ad petendum consilium forissecorum de necessitate. et hoc puto posse fieri a solo papa quia in istis spiritualibus habet plenitudinem potestatis. scilicet. significasti. et. de autor. et usu pal. in. c. ad honorem. alius autem citra papam etiam si esset legatus de latere non posset ita potestatem istam restringere: quia cum ius eligendi competat collegio ex privilegio pape: ut no. i.

¶ Item. quod potestas eligendi potest restringi ad terminum breuiorem termino iuris ad petendum consilium forissecorum de necessitate. et hoc puto posse fieri a solo papa quia in istis spiritualibus habet plenitudinem potestatis. scilicet. significasti. et. de autor. et usu pal. in. c. ad honorem. alius autem citra papam etiam si esset legatus de latere non posset ita potestatem istam restringere: quia cum ius eligendi competat collegio ex privilegio pape: ut no. i.

¶ Item. quod potestas eligendi potest restringi ad terminum breuiorem termino iuris ad petendum consilium forissecorum de necessitate. et hoc puto posse fieri a solo papa quia in istis spiritualibus habet plenitudinem potestatis. scilicet. significasti. et. de autor. et usu pal. in. c. ad honorem. alius autem citra papam etiam si esset legatus de latere non posset ita potestatem istam restringere: quia cum ius eligendi competat collegio ex privilegio pape: ut no. i.

¶ Item. quod potestas eligendi potest restringi ad terminum breuiorem termino iuris ad petendum consilium forissecorum de necessitate. et hoc puto posse fieri a solo papa quia in istis spiritualibus habet plenitudinem potestatis. scilicet. significasti. et. de autor. et usu pal. in. c. ad honorem. alius autem citra papam etiam si esset legatus de latere non posset ita potestatem istam restringere: quia cum ius eligendi competat collegio ex privilegio pape: ut no. i.

¶ Item. quod potestas eligendi potest restringi ad terminum breuiorem termino iuris ad petendum consilium forissecorum de necessitate. et hoc puto posse fieri a solo papa quia in istis spiritualibus habet plenitudinem potestatis. scilicet. significasti. et. de autor. et usu pal. in. c. ad honorem. alius autem citra papam etiam si esset legatus de latere non posset ita potestatem istam restringere: quia cum ius eligendi competat collegio ex privilegio pape: ut no. i.

¶ Item. quod potestas eligendi potest restringi ad terminum breuiorem termino iuris ad petendum consilium forissecorum de necessitate. et hoc puto posse fieri a solo papa quia in istis spiritualibus habet plenitudinem potestatis. scilicet. significasti. et. de autor. et usu pal. in. c. ad honorem. alius autem citra papam etiam si esset legatus de latere non posset ita potestatem istam restringere: quia cum ius eligendi competat collegio ex privilegio pape: ut no. i.

¶ Item. quod potestas eligendi potest restringi ad terminum breuiorem termino iuris ad petendum consilium forissecorum de necessitate. et hoc puto posse fieri a solo papa quia in istis spiritualibus habet plenitudinem potestatis. scilicet. significasti. et. de autor. et usu pal. in. c. ad honorem. alius autem citra papam etiam si esset legatus de latere non posset ita potestatem istam restringere: quia cum ius eligendi competat collegio ex privilegio pape: ut no. i.

¶ Item. quod potestas eligendi potest restringi ad terminum breuiorem termino iuris ad petendum consilium forissecorum de necessitate. et hoc puto posse fieri a solo papa quia in istis spiritualibus habet plenitudinem potestatis. scilicet. significasti. et. de autor. et usu pal. in. c. ad honorem. alius autem citra papam etiam si esset legatus de latere non posset ita potestatem istam restringere: quia cum ius eligendi competat collegio ex privilegio pape: ut no. i.

¶ Item. quod potestas eligendi potest restringi ad terminum breuiorem termino iuris ad petendum consilium forissecorum de necessitate. et hoc puto posse fieri a solo papa quia in istis spiritualibus habet plenitudinem potestatis. scilicet. significasti. et. de autor. et usu pal. in. c. ad honorem. alius autem citra papam etiam si esset legatus de latere non posset ita potestatem istam restringere: quia cum ius eligendi competat collegio ex privilegio pape: ut no. i.

¶ Item. quod potestas eligendi potest restringi ad terminum breuiorem termino iuris ad petendum consilium forissecorum de necessitate. et hoc puto posse fieri a solo papa quia in istis spiritualibus habet plenitudinem potestatis. scilicet. significasti. et. de autor. et usu pal. in. c. ad honorem. alius autem citra papam etiam si esset legatus de latere non posset ita potestatem istam restringere: quia cum ius eligendi competat collegio ex privilegio pape: ut no. i.

¶ Item. quod potestas eligendi potest restringi ad terminum breuiorem termino iuris ad petendum consilium forissecorum de necessitate. et hoc puto posse fieri a solo papa quia in istis spiritualibus habet plenitudinem potestatis. scilicet. significasti. et. de autor. et usu pal. in. c. ad honorem. alius autem citra papam etiam si esset legatus de latere non posset ita potestatem istam restringere: quia cum ius eligendi competat collegio ex privilegio pape: ut no. i.

statu tui valeat in minore ut tenere Bal. l. i. in ult. co. in xxi. extra qro. C. de fideic. et sentit Bar. in. l. no. idcirco. C. de codi. sec. tñ est in minore qd potest testari sine consensu requisito a statuto fm Bar. vbi. s. et videtur p Alex. in. c. si. in. i. pte. hoc tñ apud me satis dubium est in quantum si a tutu regit consensum: qm hoc nihil aliud est dicere nisi qd tale testamentum pdeat ex arbitrio illorum pro pinquorum quorum consensus requiritur qd de iure fieri non debet. qz vltime voluntates non possunt depedere ex alieno arbitrio. l. illa institutio. 2. l. captatorie. ff. de her. isti. 2. l. captatorias. C. de testam. mil. id autem qd dicitur de minore non credo pcedere in eo masculino qd est maior. xxiij. anis. et in ea femina qd esset maior. xij. qz isti quantum ad facultatem testandi dicuntur esse maiores. l. qua etate. ff. de testam. et ideo sicut dicitur qd statutum disponens de maiore non valet ita et credo esse dicendum in eo qd esset habilis ad testandum: qz quantum ad testandum dicitur esse maior. Et adde qd statutum disponens qd testamentum debeant fieri cum certa solemnitate debet intelligi de testamentis fidei non defactis quamuis illa possint mutari viuo testatore. et possent de nouo fieri cum solemnitate statuti ita not. voluit Paul. de ca. in. l. iubemus. C. de testam. s. Ang. vbi tenere contrarium in aut. ut noue constitutiones et aut. ut cum de appel. cog. in prin. in ver. aduerte pro declaratione e vide bar. l. l. ocs populi. in. q. 2. in. v. q. prin. in. xvij. col. ff. de iust. et iur. 2. l. i. l. sanctimus. ad fi. C. de sacrosan. ecc. 2. in. l. illicitas. i. prin. ff. de offic. pref. 2. in. l. cum leg. in ver. sed nunquid. ff. de legi. 2. p. Bal. in. l. comparationes in vlti. no. C. de si. istr. et vide eundem Paul. de ca. in. c. si. l. xcvj. incipi. in causa fortij.

c. quant. j. eo. tit. lib. vi. non potest legatus ledere privilegium per papam concessum: ut dicit glo. no. in. c. pro illorum. j. de preben. ad idem facit regula indultum. de regu. iur. lib. vi. Nota secundo. ibi: fratris. s. de ordie 2c. qd simplex religiosus potest esse commissarius pape: quod videtur contra. c. statutum. de rescrip. lib. vi. 2. cle. ij. eodez titu. sed dic illa iura procedere in commissione iudiciali fienda et exercenda: secus si negotium extra iudiciale committitur: nam cum illa iura sint correctiua iuris antiqui non debent extendi sed stricte intelligi. ut in. l. precipimus. i. fi. C. de appel. 2. in regu. odia de regu. iur. li. vi. et sic non videtur qd hodie iste text. in hoc corrigatur per illa iura. qz sentit hic domi. Card. 2. mihi satis placet per rationem predictam. et hoc tenebis semper meti.

¶ Et si vis fugere aliquantulum contrarium dic quod nondum emanauerant illa iura: vel qd istud processit ex certa scientia pape: facit: quod not. in. c. nonnulli de rescri. l. i. ff. de tene menti qd si mandatur alicui ut certum quid faciat cum consilio aliquorum: non videtur per hoc sibi adempta potestas illum actum delegandi. commissarius tamen tenetur requirere consilium sicut tenebatur prius mandatarius: utrumqz probatur hic notabiliter. Ex hoc inferitur qd si iudex ex forma statuti vel hominis tenetur ferre sententiam cum consilio sapientis potest nihilominus vices suas delegare alteri in sententiando: et delegatus ab eo tenetur ferre sententiam cum consilio sapientis non enim per illam commissionem generaliter factam videtur mandans voluisse adimere potestatem delegandi alias de iure competentes. Et facit in hoc iste tex. ad questionem b in qua alias consului. quod licet papa in commissione cause apponat in fi. clausulam super quo tuam conscientiam oneramus: non per hoc videtur adimere potestatem subdelegandi: quia non relinquit decisionem cause scientie istius: quo casu non posset subdelegare. c. argu. in. c. is cui. de offi. deleg. lib. vi. sed committitur decisio iudicialis et oneratur conscientia istius: unde non minus est oneratus in committendo: qz habet eligere virum puidum 2c. Et facit pro hoc quod legi. 2. no. in. c. si. de offi. delega. ¶ Quarto no. ibi: usque ad consumptionem cuiusdam candelae: quod potestas data copromissariis ad eligendum potest arctari ad tempus breuissimum. ¶ Quinto nota ibi: vno ex illis quod si in actu requiratur consilium plurium potest unus solus petere tempus ad deliberandum: licet alij velint incotinenter respondere. non enim possunt alij renuntiare tempori introducto in fauorem omnium. naz ut dicit canon tempore egemus ut mature aliquid diffiniamus. l. distinctio. in. c. pondere. et hoc sentiunt etiam hic doc. et hoc dictum reputo notabile. ut licet vnus contradictio non obsit. ut infra dicam potest tamen impedire actum differendo responsum. dummodo non multum differat: nam ut dicitur tex. in fi. debet isti consiliarius competenti tempore dare responsum. Et quod dicatur tempus competens: dicunt doc. et bene. relinquendum arbitrio boni iudicis qui hoc arbitrabitur secundum arduum negotij: non enim debet precipitanter aut morose respondere. arg. in. l. qd dicimus. 2. in. l. ratum. ff. de sol. facit. c. de causis. de offi. deleg. l. ait pretor. ff. de iure delib. ¶ Item. vi. q. habentes actum exercere cum consilio aliquorum possunt illum actum disponere in personam vni ex consiliariis. et facit iste tex. qd si mulier non potest testari sine consilio consanguineorum qd potest in illorum fauorem disponere testamentum. et ita dicendum in similibus. ¶ Item. vii. qd vbi in actu requiritur consilium aliquorum non sufficit petere consilium post actum deliberatum: sed ipso tractatu

2 a c. quant. j. eo. tit. lib. vi. non potest legatus ledere privilegium per papam concessum: ut dicit glo. no. in. c. pro illorum. j. de preben. ad idem facit regula indultum. de regu. iur. lib. vi. Nota secundo. ibi: fratris. s. de ordie 2c. qd simplex religiosus potest esse commissarius pape: quod videtur contra. c. statutum. de rescrip. lib. vi. 2. cle. ij. eodez titu. sed dic illa iura procedere in commissione iudiciali fienda et exercenda: secus si negotium extra iudiciale committitur: nam cum illa iura sint correctiua iuris antiqui non debent extendi sed stricte intelligi. ut in. l. precipimus. i. fi. C. de appel. 2. in regu. odia de regu. iur. li. vi. et sic non videtur qd hodie iste text. in hoc corrigatur per illa iura. qz sentit hic domi. Card. 2. mihi satis placet per rationem predictam. et hoc tenebis semper meti.

¶ Et si vis fugere aliquantulum contrarium dic quod nondum emanauerant illa iura: vel qd istud processit ex certa scientia pape: facit: quod not. in. c. nonnulli de rescri. l. i. ff. de tene menti qd si mandatur alicui ut certum quid faciat cum consilio aliquorum: non videtur per hoc sibi adempta potestas illum actum delegandi. commissarius tamen tenetur requirere consilium sicut tenebatur prius mandatarius: utrumqz probatur hic notabiliter. Ex hoc inferitur qd si iudex ex forma statuti vel hominis tenetur ferre sententiam cum consilio sapientis potest nihilominus vices suas delegare alteri in sententiando: et delegatus ab eo tenetur ferre sententiam cum consilio sapientis non enim per illam commissionem generaliter factam videtur mandans voluisse adimere potestatem delegandi alias de iure competentes. Et facit in hoc iste tex. ad questionem b in qua alias consului. quod licet papa in commissione cause apponat in fi. clausulam super quo tuam conscientiam oneramus: non per hoc videtur adimere potestatem subdelegandi: quia non relinquit decisionem cause scientie istius: quo casu non posset subdelegare. c. argu. in. c. is cui. de offi. deleg. lib. vi. sed committitur decisio iudicialis et oneratur conscientia istius: unde non minus est oneratus in committendo: qz habet eligere virum puidum 2c. Et facit pro hoc quod legi. 2. no. in. c. si. de offi. delega. ¶ Quarto no. ibi: usque ad consumptionem cuiusdam candelae: quod potestas data copromissariis ad eligendum potest arctari ad tempus breuissimum. ¶ Quinto nota ibi: vno ex illis quod si in actu requiratur consilium plurium potest unus solus petere tempus ad deliberandum: licet alij velint incotinenter respondere. non enim possunt alij renuntiare tempori introducto in fauorem omnium. naz ut dicit canon tempore egemus ut mature aliquid diffiniamus. l. distinctio. in. c. pondere. et hoc sentiunt etiam hic doc. et hoc dictum reputo notabile. ut licet vnus contradictio non obsit. ut infra dicam potest tamen impedire actum differendo responsum. dummodo non multum differat: nam ut dicitur tex. in fi. debet isti consiliarius competenti tempore dare responsum. Et quod dicatur tempus competens: dicunt doc. et bene. relinquendum arbitrio boni iudicis qui hoc arbitrabitur secundum arduum negotij: non enim debet precipitanter aut morose respondere. arg. in. l. qd dicimus. 2. in. l. ratum. ff. de sol. facit. c. de causis. de offi. deleg. l. ait pretor. ff. de iure delib. ¶ Item. vi. q. habentes actum exercere cum consilio aliquorum possunt illum actum disponere in personam vni ex consiliariis. et facit iste tex. qd si mulier non potest testari sine consilio consanguineorum qd potest in illorum fauorem disponere testamentum. et ita dicendum in similibus. ¶ Item. vii. qd vbi in actu requiritur consilium aliquorum non sufficit petere consilium post actum deliberatum: sed ipso tractatu

3 b c. quant. j. eo. tit. lib. vi. non potest legatus ledere privilegium per papam concessum: ut dicit glo. no. in. c. pro illorum. j. de preben. ad idem facit regula indultum. de regu. iur. lib. vi. Nota secundo. ibi: fratris. s. de ordie 2c. qd simplex religiosus potest esse commissarius pape: quod videtur contra. c. statutum. de rescrip. lib. vi. 2. cle. ij. eodez titu. sed dic illa iura procedere in commissione iudiciali fienda et exercenda: secus si negotium extra iudiciale committitur: nam cum illa iura sint correctiua iuris antiqui non debent extendi sed stricte intelligi. ut in. l. precipimus. i. fi. C. de appel. 2. in regu. odia de regu. iur. li. vi. et sic non videtur qd hodie iste text. in hoc corrigatur per illa iura. qz sentit hic domi. Card. 2. mihi satis placet per rationem predictam. et hoc tenebis semper meti.

¶ Et si vis fugere aliquantulum contrarium dic quod nondum emanauerant illa iura: vel qd istud processit ex certa scientia pape: facit: quod not. in. c. nonnulli de rescri. l. i. ff. de tene menti qd si mandatur alicui ut certum quid faciat cum consilio aliquorum: non videtur per hoc sibi adempta potestas illum actum delegandi. commissarius tamen tenetur requirere consilium sicut tenebatur prius mandatarius: utrumqz probatur hic notabiliter. Ex hoc inferitur qd si iudex ex forma statuti vel hominis tenetur ferre sententiam cum consilio sapientis potest nihilominus vices suas delegare alteri in sententiando: et delegatus ab eo tenetur ferre sententiam cum consilio sapientis non enim per illam commissionem generaliter factam videtur mandans voluisse adimere potestatem delegandi alias de iure competentes. Et facit in hoc iste tex. ad questionem b in qua alias consului. quod licet papa in commissione cause apponat in fi. clausulam super quo tuam conscientiam oneramus: non per hoc videtur adimere potestatem subdelegandi: quia non relinquit decisionem cause scientie istius: quo casu non posset subdelegare. c. argu. in. c. is cui. de offi. deleg. lib. vi. sed committitur decisio iudicialis et oneratur conscientia istius: unde non minus est oneratus in committendo: qz habet eligere virum puidum 2c. Et facit pro hoc quod legi. 2. no. in. c. si. de offi. delega. ¶ Quarto no. ibi: usque ad consumptionem cuiusdam candelae: quod potestas data copromissariis ad eligendum potest arctari ad tempus breuissimum. ¶ Quinto nota ibi: vno ex illis quod si in actu requiratur consilium plurium potest unus solus petere tempus ad deliberandum: licet alij velint incotinenter respondere. non enim possunt alij renuntiare tempori introducto in fauorem omnium. naz ut dicit canon tempore egemus ut mature aliquid diffiniamus. l. distinctio. in. c. pondere. et hoc sentiunt etiam hic doc. et hoc dictum reputo notabile. ut licet vnus contradictio non obsit. ut infra dicam potest tamen impedire actum differendo responsum. dummodo non multum differat: nam ut dicitur tex. in fi. debet isti consiliarius competenti tempore dare responsum. Et quod dicatur tempus competens: dicunt doc. et bene. relinquendum arbitrio boni iudicis qui hoc arbitrabitur secundum arduum negotij: non enim debet precipitanter aut morose respondere. arg. in. l. qd dicimus. 2. in. l. ratum. ff. de sol. facit. c. de causis. de offi. deleg. l. ait pretor. ff. de iure delib. ¶ Item. vi. q. habentes actum exercere cum consilio aliquorum possunt illum actum disponere in personam vni ex consiliariis. et facit iste tex. qd si mulier non potest testari sine consilio consanguineorum qd potest in illorum fauorem disponere testamentum. et ita dicendum in similibus. ¶ Item. vii. qd vbi in actu requiritur consilium aliquorum non sufficit petere consilium post actum deliberatum: sed ipso tractatu

4 c c. quant. j. eo. tit. lib. vi. non potest legatus ledere privilegium per papam concessum: ut dicit glo. no. in. c. pro illorum. j. de preben. ad idem facit regula indultum. de regu. iur. lib. vi. Nota secundo. ibi: fratris. s. de ordie 2c. qd simplex religiosus potest esse commissarius pape: quod videtur contra. c. statutum. de rescrip. lib. vi. 2. cle. ij. eodez titu. sed dic illa iura procedere in commissione iudiciali fienda et exercenda: secus si negotium extra iudiciale committitur: nam cum illa iura sint correctiua iuris antiqui non debent extendi sed stricte intelligi. ut in. l. precipimus. i. fi. C. de appel. 2. in regu. odia de regu. iur. li. vi. et sic non videtur qd hodie iste text. in hoc corrigatur per illa iura. qz sentit hic domi. Card. 2. mihi satis placet per rationem predictam. et hoc tenebis semper meti.

¶ Et si vis fugere aliquantulum contrarium dic quod nondum emanauerant illa iura: vel qd istud processit ex certa scientia pape: facit: quod not. in. c. nonnulli de rescri. l. i. ff. de tene menti qd si mandatur alicui ut certum quid faciat cum consilio aliquorum: non videtur per hoc sibi adempta potestas illum actum delegandi. commissarius tamen tenetur requirere consilium sicut tenebatur prius mandatarius: utrumqz probatur hic notabiliter. Ex hoc inferitur qd si iudex ex forma statuti vel hominis tenetur ferre sententiam cum consilio sapientis potest nihilominus vices suas delegare alteri in sententiando: et delegatus ab eo tenetur ferre sententiam cum consilio sapientis non enim per illam commissionem generaliter factam videtur mandans voluisse adimere potestatem delegandi alias de iure competentes. Et facit in hoc iste tex. ad questionem b in qua alias consului. quod licet papa in commissione cause apponat in fi. clausulam super quo tuam conscientiam oneramus: non per hoc videtur adimere potestatem subdelegandi: quia non relinquit decisionem cause scientie istius: quo casu non posset subdelegare. c. argu. in. c. is cui. de offi. deleg. lib. vi. sed committitur decisio iudicialis et oneratur conscientia istius: unde non minus est oneratus in committendo: qz habet eligere virum puidum 2c. Et facit pro hoc quod legi. 2. no. in. c. si. de offi. delega. ¶ Quarto no. ibi: usque ad consumptionem cuiusdam candelae: quod potestas data copromissariis ad eligendum potest arctari ad tempus breuissimum. ¶ Quinto nota ibi: vno ex illis quod si in actu requiratur consilium plurium potest unus solus petere tempus ad deliberandum: licet alij velint incotinenter respondere. non enim possunt alij renuntiare tempori introducto in fauorem omnium. naz ut dicit canon tempore egemus ut mature aliquid diffiniamus. l. distinctio. in. c. pondere. et hoc sentiunt etiam hic doc. et hoc dictum reputo notabile. ut licet vnus contradictio non obsit. ut infra dicam potest tamen impedire actum differendo responsum. dummodo non multum differat: nam ut dicitur tex. in fi. debet isti consiliarius competenti tempore dare responsum. Et quod dicatur tempus competens: dicunt doc. et bene. relinquendum arbitrio boni iudicis qui hoc arbitrabitur secundum arduum negotij: non enim debet precipitanter aut morose respondere. arg. in. l. qd dicimus. 2. in. l. ratum. ff. de sol. facit. c. de causis. de offi. deleg. l. ait pretor. ff. de iure delib. ¶ Item. vi. q. habentes actum exercere cum consilio aliquorum possunt illum actum disponere in personam vni ex consiliariis. et facit iste tex. qd si mulier non potest testari sine consilio consanguineorum qd potest in illorum fauorem disponere testamentum. et ita dicendum in similibus. ¶ Item. vii. qd vbi in actu requiritur consilium aliquorum non sufficit petere consilium post actum deliberatum: sed ipso tractatu

5 b c. quant. j. eo. tit. lib. vi. non potest legatus ledere privilegium per papam concessum: ut dicit glo. no. in. c. pro illorum. j. de preben. ad idem facit regula indultum. de regu. iur. lib. vi. Nota secundo. ibi: fratris. s. de ordie 2c. qd simplex religiosus potest esse commissarius pape: quod videtur contra. c. statutum. de rescrip. lib. vi. 2. cle. ij. eodez titu. sed dic illa iura procedere in commissione iudiciali fienda et exercenda: secus si negotium extra iudiciale committitur: nam cum illa iura sint correctiua iuris antiqui non debent extendi sed stricte intelligi. ut in. l. precipimus. i. fi. C. de appel. 2. in regu. odia de regu. iur. li. vi. et sic non videtur qd hodie iste text. in hoc corrigatur per illa iura. qz sentit hic domi. Card. 2. mihi satis placet per rationem predictam. et hoc tenebis semper meti.

¶ Et si vis fugere aliquantulum contrarium dic quod nondum emanauerant illa iura: vel qd istud processit ex certa scientia pape: facit: quod not. in. c. nonnulli de rescri. l. i. ff. de tene menti qd si mandatur alicui ut certum quid faciat cum consilio aliquorum: non videtur per hoc sibi adempta potestas illum actum delegandi. commissarius tamen tenetur requirere consilium sicut tenebatur prius mandatarius: utrumqz probatur hic notabiliter. Ex hoc inferitur qd si iudex ex forma statuti vel hominis tenetur ferre sententiam cum consilio sapientis potest nihilominus vices suas delegare alteri in sententiando: et delegatus ab eo tenetur ferre sentent

Sanormitanus super Prima parte primi.

zacharias.
a **E**sz in ipso tractatu actus. Adde p hoc Bal. i. rub. C. d. insti. col. iij. x. s. hic quo eundem in sua mar. in. x. p. siliu. x. i. z Bar. i. l. i. col. antepe. x. s. si statu tu. C. q. admit.
b **S**ebasti. Sapia. **C**onsiliu postulari. Vide Adoder. in. l. si qs mis hibona. s. iussuz. ff. de acqui. here. **P**au. d. ca. alex. in. l. i. cu doate. s. eo aut. tpe. ff. sol. mat. Alex. in. l. i. s. fuit q. sit. ff. ad treb. Bar. in. c. si. de ma. z obe. vbi tradunt hac doctri. qd q. i. actu aliq. aliqd. regri. si n. i. t. ueniat. v. t. iat. actus. de q. et p. d. Ja. i. l. vniuersa. co. si. C. de p. ci. impe. offe. s. latif. fime p. Feli. i. c. ex parte co. i. cu seq. s. de constitu.
c **S**ebasti. Sapia. **I**nstituta. **M**ota t. n. q. si imine ret. piculu. p. siliu. regri. pt. omits. t. i. t. est. casus. sin. in. c. sin. z ibi do. Ab. no. ne se. va. ca. l. i. vi. dicit. sin. **E**ar. i. cle. j. in. vi. q. d. sup. neg. pla. vide Feli. in. d. c. ex pte. co. i. x. re. cipit. p. dicta. z p. eo qd dicit. Ab. hic ad d. tex. in. c. p. siliu. s. si quis. t. n. j. de offi. dele.
d **P**restare ad. de q. voluerit. d. de rot. deci. cccxl. iij. i. cip. canonici. hoc tit. i. antiqs. zacharias.
e **A**liquem ex his. **A**dde qd posui. apost. ad istuz. in. c. cum in iure. in. addi. que incipit. sed c. trari. nu. 4. s. de elec.
f **A**ni ex p. pin. quis. **A**dde An. ge. consi. c. l. iij.
g **V**ideatur pa. ter. **A**dde Sede. consi. c. l. ix. **A**dde late. d. Alex. i. addi. ad Bar. in. l. i. s. q. in. fi. ff. de ac. here. z istu. in. c. cu. z dile. ctus. in. j. no. s. d. p. sue. z ibi do. An.

act^o 3° consilii postulat^o nec sufficit petere de
bito tpe nisi cōgruo tpe expectetur rñsuz. 7 facit
ad materiā epōrū qui tenentur negotia ecclie re
gulariter pmouere cū cōsilio capituli: 3° em̄ cō
siliū requiri in actu 7 nō post actū: nec tenētur
canonici p̄cipitare rñsum: sed pñt petere tps cō
gruum ad deliberandū. idē dicit in iudice qui ex
forma statuti tenet requirere cōsiliū sapiētis: nō
em̄ satisfiit statuto si pñ^o scribit sentētiā 7 postea
petit cōsiliū: vel si nō vult expectare cōsultorē de
bito tpe. ¶ **¶** Mo. viij. qđ vbi requirit in actu ali
quorum consiliū satis est illud requirere debito
tpe 7 expectare responsum tpe debito 7 cōpeten
ti. Si ergo cōsiliarij differūt plus debito rñdere
vel nolūt impendere consiliū pōt p̄cedi ad actū
ip̄orū cōsilio nō expectato: vt hic no. pbat 7 te
nent etiam hic doc. 7 Bar. in. l. j. §. si plures. ff. de
exer. ¶ **¶** Ultimo. no. ibi nec debeat alīs iputa
ri: qđ si is qui tenebat requirere cōsiliū arctauit
se ad extremitatē actus: non valet actus sine cōsi
lio gestus: licet propter extremitatē tps nō pos
tuerit habere cōsiliū: nā sibi est imputādus quas
re intantū se arctauit in petitiōe cōsiliij vt hic no.
probat. facit. l. ij. ff. si qs cau. 7 qđ no. Inn. in. c. p.
7 g. de offi. deleg. 7 hoc est cōtra iudicē qui distu
lit petere cōsiliū vsq; ad fi. temporis quo labitur
instantia^c. nam si pronūtiat sine cōsilio qđ cōsul
tor denegauit ppter breuitatē tps nō tenet sen
tentia. 7 facit etiā tex. §. doc. in. d. l. ij. in eo quod
si citatus tarde arripuit iter nō excusat ab impe
dimendo postea cōtingente. ¶ **¶** Opp. cōtra tex.
in fi. in eo qđ papa hanc electionem dicit irritan
dam: nam videtur qđ sit irrita ipso facto cū sit at
tentata contra formam mādati. vt in. c. cum dile
cta de rescrip. 7 in. c. venerabili. de offi. dele. cū si.
Solu. metu cōtrarij Joā. an. exponit irritandē
i. irritam nuntiādā. ¶ **¶** Sed contra hoc 7 contra
tex. opp. videtur enī quod nō sit irrita nec irritā
da per. c. dilectus. el. ij. de prebē. vbi valuit colla
tio facta per canonicos cōtra mandatum pape
nec fuit irrita collatio: qđ canonici aliter fuerūt
puniti ex transgressione mandati: hoc cōtrariū
fuit vsum difficile do. Card. 7 tandē soluēdo di
xit qđ illa electio fuit hic nulla: qđ papa ad vltes
riora p̄cessit in cōmissione: nā dixit qđ alioquin
isti cōsiliarij pviderēt de archiepo: 7 sic nō ob.
qđ gl. no. in cle. j. de iurepa. que singulariter dixit
qđ si mādāt alias habēti potestatē vt aliquid fa
ciat sub certa forma tenet act^o 3° forma nō seruet
per illud. c. dilectus. 7 dicit hic qđ istud dictus. §.
relatū alibi nō ita bene probat. S3 ego adduco
tex. apertū in. c. si capitulo. de cōce. preben. lib. vi.
vbi dicit qđ si mādāt canonicis alias potestates
habētib⁹ vt cōferāt certū beneficiū dato execu
tore vt illis negligētibus exequatur: per solā li
terarum presentationē afficiunt manus canonici
corū vt prouiso alteri facta nō valeat: nā ex quo
superior trāsfundit potestatem in executores in
defectum illorū quibus mādāt: adimit illis po
testatem in casu cōtumacie. 7 inobedientie. 7 ita
contingit punctualiter hic colligitur hic ex illo
ver. alioquin. Sed quero cui⁹ expēsis debēt isti
consiliarij exercere cōmissione eis factā. dicunt
doc. 7 bene qđ expēsis dignitatis cum instent cir
ca illam ordinandaz. arg. in. c. vt preterite. §. eod.
Secūdo querit nūquid i electiōe cōpromissario
rum debeat requiri consiliuz istorum consiliario
rū. Inno. 7 Compo. qđ nō: satis enim est require
re in ipsa electione prelati fienda. Alī contra qđ
principalit⁹ trahit ad se accessoziorū: vt i regula ac
cessoziorum. de regn. iur. lib. vi. Primum dictū cō
muniter tenetur: 7 istud puto verius: qđ cū istud
mādatus sit contrarius debet restringi: 7 sic ser
uari in proprijs terminis: vt in regu. odia. §. reg.
iur. lib. vi. 7 de hoc videt⁹ tex. hic: nam 7 tex. appa
ret qđ in electione cōpromissariozū nō fuit req
sitū consiliū: nec papa mandat de hoc inquiri.
¶ **¶** In glo. j. ibi: quia ipsum eligēdo illo consen
tiēte. 7c. Nota bene hāc glos. vult enim qđ de ne
cessitate nō fuit requirere consiliū istius quē in

tendebant eligere: tū quia consentiendo postea
d electioni satis videtur consiliū prestare: tū vt
dicitur in glo. sequēti: qz si iste cōsentiret ante ele
ctionē deberet electio cassari ppter vitium am
bitionis. vt in. c. cū post petitiā. s. eo. Jo. an. dicit
qđ quāq̃ hec opi. sit probabilis: tutius tñ est vt
istius etiā requiratur cōsiliū: vt sic satisfaciatur for
me mandati. non posset cōsulēdo talem contige
re qđ ppter eius cōsiliū diuerteret a proposito
z aliū eligeret p quē meli^r ecclesie cōsuleret nec
tenent requirere consiliū in specie: satis est dice
re in genere de quovos cōsularis. zc. si aut cōsule
rēt in specie de persona sua d3 rñdere fm Hof. in
dicio alioz hoc reliquo: s3 hoc vltimū nō placet
Hof. qz notaretur ambitione: nam cū bona cō
sciētia fm eum poterit dicere non eligatis me qz
nō sum dignus: z si ipsum elegerint poterit cum
bona cōsciētia postmodū cōsentire: z hec opi. sc3
vt cōsiliū istius debeat requiri saltem in gene
re cōmunitate tenetur per docto. sequēs qđ mihi
satis placet: qz consiliū debet procedere electio
n ēvt hic ptz in tex. ergo nō debet differri in tps
electionis: qz tpe nō cōgruo peteret: vt i. fi. lites
re. z per hoc tollitur notitiū prime. gl. Nec ob st.
motiū in secunde gloss. quia ex forma mandati
non habeat iste consiliarius prestare consensum
sed cōsiliū dūtaxat. Quid autē si papa mādaf
set vt isti eligeret cum consilio z consensu illorū
nunquid posset eligere vnum ex illis. Hof. dicit
qz sic: qm̃ regula est vt ex trib⁹ electis valeat cō
sensus duoz: vnde satis est qz duo prestet cōsen
sum dūmodo terti⁹ nō cōtēnatur: vt ptz in arbi
tris z iudicib⁹ simpliciter electis: in quibus va
let sententia maioris partis: vt in. l. item signus.
in fi. ff. de arbi. z in. l. duo ex tribus. ff. de re iudi. z
in. c. si. j. e. ¶ Nota singulariter hoc dictūz quod
vbicunqz eliguntur simpliciter plures ad cōsulē
dum vel consentiendum seu aliquod officiū etiā
extra iudiciū exercēdū: valet quicquid facit ma
ior pars dūmodo minor pars nō cōtēnatur. qđ
est menti tenendum. Quid autē si fuisset dictūz
qz eligeret cū cōsilio z concordī consensu illorūz
e triū: nunquid potuissent eligere aliquē ex his
Hof. tien. tenet qz non qz nō potest aliquis cōsen
tire in seipsum antequā eligat. Motaret enim de
ambitiōe: vt patz ex predictis: quod satis placet.
ii ¶ Nota tamen primū dictum huius prime gl.
facit enim ad questionē. ex forma statuti mulier
non potest contrahere sine cōsensu duorum pro
pinquorum: cōtingit qz muliervendit aliqua bo
f navini ex propinquis cum consensu alteri⁹ p pin
qz: nūquid sit satisfactū statuto: videt qz sic: qz p
pinquis emēdo a muliere videt consentire illi cō
tractui: nā satis est qz consensus intercedat i ipō
contractu: z facit optime. l. pupillus. ff. de auto
tuto. Nec ob. cle. j. de re. ec. non alie. quia cōsensus
propinquorū non exigit hic autoritas: sed vt qđ
dā solēntas: vt dixi i. c. cū cōsuetudinis. als cū dī
lect⁹ de cōsue. facit ēt qz si statutū diceret filiū nō
posse litigare sine cōsensu patris qz si pater z fili
g us simul litigāt videat pater cōsentire: z ad pā
dicta facit qz no. Bar. in. l. cū p. s. libertis. ff. de
le. h. z per Bal. in. l. si. c. ad macedo. z in. l. si filius.
de peti. here. z p Joā. and. in regula. qui tacet. in
mercu. vbi concludit qz si statuto epī canetur: vt
nulla locatio valeat facta de re eccle. sine cōsensu
h suo qz si locatio sit epō tenet^r: quia cōducēdo vi
detur cōsentire. Et nō p dicta qz faciunt ad mul
ta: sed i casu nostro nō valeret hoc tacitū cōsiliū
ratiōibus predictis. ¶ In gl. in ver. in tractatu
ibi tractatus haberi d3 ante electionē: dic quod
iste tractatus nō est de substantia electionis: s3 so
lum illa sunt. de forma substantiali de quibus di
xi. in. c. quia ppter. s. eo. z in casu huius. c. fuit ne
cesse prius tractare de persona eligēda saltem in
genere: qz ratione forme mādati tenebant requi
rere consiliū istorū ante electionē z anteq̃ cōsen
tirēt in electū aliquē: vt dicit in gl. pe. in fi. z ante
12 penul. ¶ In ea. gl. ibi: non iponitur necessitas
i cōsiliū zc. Mo. benei z tene menti glo. ex qua col
lige quod

to. cor. late. in ad
di. ad. istuz qd. c.
credo qd. velit al
legare iste dum
allegat dicta i. c.
cum consuetudi
nis. vbi nil dicit.
Aeneas de falc.
¶ Tenet. Adde
eundes cons. xj.
¶ Sebast. Sapia.
¶ Nota bñ. Ad
declarationē hu
ius materie vide
Rapha. comē. i
cōs. lv. duo habē
tes simul litiga
re p. totū. vbi vult
q. qñ ex cōiectu
ris cōstat de vo
luntate partiuz
semper est sequē
dū illud cōsiliū.
z maxime qñ po
nūtur iste dictio
nes de: z cōsilio.
vide etiā Pau.
de ca. i cōs. xv. in
j. z ij. col. fm anti
quā impressionē
vbi declarat sta
tutum disponēs
q. iudex teneat
sequi cōsiliū. viō
etiam p. Deci.
c. si p. debilitate.
i vñ. co. cū seq. de
offic. dele. vbi po
nūt si aliqd fiat
ispecto qñlio cū
quo aliquid fieri
debebat: an vale
at: vide etiā Ra
pha. comē. i qñl.
cxlij. titi. z sei.
z Ange. in 2. sc.
lxxj. pm. pñct.
Et nūquid illeq
dat cōsiliū dica
tur iudex vñ col
lega posuit Feli.
i. c. nō potest. ad
fi. de re iudi.

¶ Quorū agnatorū. Adde an tunc si non sunt agnati s; agnate vel bastardi an illarū vel illorū cōsiliū sit requirendum. Ang. cōsi. cxxj. Anto. Francif. **¶** Quo ad istam materiā de cōsensu z cōsi. l. adde qd differāt cōsensu z cōsiliū que habent in cle. exiui. in. s. rursus. z ibi p do. Car. de ver. sig. z in. c. cū in veteri. de ele. z in. c. cū olim. de arbi. z qñ qñ obliget ex cōsilio. Dicas q re gulariter nō obli gatur vt in regu la null. ex cōsilio. de reg. iur. li. vi. z in. l. i. in. s. ff. man da. z in. l. cum. p. in. s. mandato. s. leg. q. z in. l. cōsil. cū gl. de reg. iur. et ple. tradit p ca nonistas in. c. j. s. offi. deleg. z add q cōsensu ex p. s. p. iudicat i to ta cā. s; cōsensu tacitus p. iudicat a solum i actu ex q resultat vt est no. gl. in cle. sepe. de verb. sign. z vide Pau. de cast. in cōsil. suo. xxv. Et adde etiā q cōsen sus iudicat p solā presentia p. pin quorū. l. si seruns cōis. ff. de do. in. b ter viruz z vxo. z habet p Bal. in l. si cōstante. in. s. pe. ff. sol. ma. z te ne menti qd con sensus dicit. qua tuor modis vt ē or. gl. i. x. pari. pe na. in. c. j. z ibi p Anno. in. i. col. de off. dele. Et adde etiā q cōsensu z autoritas diffe runt inter se s; q p Bart. in. l. si qñ mibi bona. in. s. iussim. in. s. colū. ff. de acqui. here di. z per Bal. in c. l. si. in. s. necessita te. in. vlt. colū. C. de bo. q. libe. z vi de per Anno. in. c. in versicu. tracta tus. de reb. eccle. non alie. z vide p Jo. de imo. in. l. si cū dotē. i. s. si p. i. vers. z est diffe rentia. ff. sol. ma. Et adde qd cōsen sus patris requi situs p statutū i ptractu filij obli gat patrem con sentiētē perinde ac si pmississet vt p Bart. in. l. luci. ff. de admi. tut. et in. l. si cū dotē. s. transgrediamur. in. s. colū. ff. sol. ma. z per eundem Bar. in. l. i. in. s. si quis nauem. ff. de exerci. Et adde etiā qd qñ cōsensu propinquorū requirit p statutū in cōtractu mulieris eo deficiente redditur p. ctus nullus. vt p Bal. in l. si. in. s. nec. s. sitate. in. i. col. p. alle. Seco tñ esset si deficeret solēnitag requisita a statuto post ptractū: q tūc p. ct. tenet s; impedit executio

lige qd vbiq; quis tenet aliqd facere cū cōsilio aliquorū: nō tenet sequi illos cōsiliū, s; satis est pe tere cōsiliū debito. tpe z expectare rñsuz: q videf pbari in. c. cū oliz. j. de arbi. nā cōsiliū ex p. p. si gnificato nō obligat. ad hoc. iij. dist. i. c. si. s. hec z si legib. sec. ē s; in gl. pe. si tenet qñ hñe cōsiliū z cōsensum seu cōsensum tñ: q tūc opz seq il lorū cōsensu. z in hoc no. illa gl. Et ex istis dua bus gl. habes differentiā inter cōsiliū z cōsensu: sed capiēdo dicta Barto. in. l. i. s. si plures. ff. d. exer. d. stinguē lati. qd aut tenet qñ aliqd facere cū cōsilio aliquorū, aut cū cōsensu seu volūtatē. Primo casu aut cōsiliū postulat ab eo q nō hz sanum intellectū, z capitur cōsiliū p cōsensu, vt in. l. impuberib. ff. de suspe. tut. vñ si caueref statuto vt pupillus actū faciat cū cōsilio duorū agnatorū: capitur ibi cōsiliū pro cōsensu quia pupillus nō habet discretū iudiciū. facit. c. vene rabili. iuncta glo. j. de offi. dele. qñq; necessitas pe tendi cōsiliū iniungit als habētī sanum iudi cium: z tūc aut ille cuius cōsiliū dz requiri ē par ticeps illius officij. z tunc cōsiliū etiā capit p cōsensu. z de hoc ē tex. iuncta gl. in verbo cū cōsi lio. in. d. c. venerabili. debet em p. relatus tractare rem cū cōsilio coadiutoris sui. intelligit em de cō sensu: q coadiutor est particeps officij. aut nō ē particeps officij: z tunc satis est requirere cōsiliū nec tenet b sequi. hoc casu intellige istū tex. cū gl. z tex. in. d. c. cū olim. z voluit Bar. i. d. s. si plu res. nec est differentiā vtrū dicat cū cōsilio an de cōsilio. l. j. Ex. senferit cōtrariū. in. l. qd pauperis bus. C. de epi. z cle. vbi dicit q si de cōsilio alicu ius tenet qñ facere actū tenet sequi cōsiliū. sec. si fuit dictū cū cōsilio: sed primū q inter hec nō sit differentiā t; Jo. an. in regula null. ex cōsilio. in mercu. z vult Bar. in. d. s. si plures. z s; m p. di cta limita illam gl. Scdo casu principali qñ req ritur aliquorū cōsensu seu voluntas distingue qd aut ille cuius cōsensu requirit non pōt esse particeps officij z non est necesse seq illius assen sum, ne per aliā viā eidem permittat qd vna via denegat vt in regula cū qd vna. de reg. iur. li. vi. z in. l. oratio. ff. de spō. pro hoc. l. qdam decedens. s. papi. ff. de admi. tut. Exemplū olim mater nō poterat esse tutrix. si p. disponebat i testamēto qd tutor nihil faceret sine cōsensu matris nō ar ctat tutorē seq cōsiliū matris: q indirecte fuisset tutrix. Et p hoc no. dicit Bar. in. d. s. si plures. quod si testator disposuit i testō vt executor su nihil faceret sine cōsensu alicui. fratris minoris q nō tenet executor sequi cōsensu illius. q dire cte nō pōt frater minor esse executor. d. testamen ti. vt in cle. exiui. d. verb. sig. secus dicit si dixisset cū cōsilio: q cōsiliū nō arctat. vt. s. dixi in pcedēti membro. Aut iste cuius cōsensu requirit potest esse particeps officij. z tūc aut necessitas pcedi cōsensum iungit ab hoīe ei q hz p. tatem a lege: z tūc cōsensu nō necessitat: q nō potuit homo auferre potestātē liberā datā a lege: vt in. l. titiū. z meuiū. in. princ. ff. de admi. tut. facit. c. tua. j. de testa. Aut hec necessitas pcedi cōsensu iniungit a lege vel ab hoīe: z tūc debet iste sequi assensu z voluntatē illorū. arg. x. q. ij. hoc ius porrectū. z per. gl. in. c. vñico. ne sede vacā. li. vi. z in hoc casu intellige gl. antepe. Sed dubiū est quid si ha bēs prestare cōsiliū vel cōsensum nō vult presta re istud cōsiliū vel cōsensu. dicit hic abbas in ter minis l. itere qd si h. ic abbas nominaret personā

vt no. voluit Bal. in rub. C. de rescin. v. di. in vers. qñq; requirunt. z s; m Bal. in. l. si qñ mibi bona. in. s. si corā. z ibi p Ro. z Ale. in vlt. col. ff. de acq. her. Et tene menti q cōsensu p. pinquorū requisitus p statutū in cōtractu mulieris vel minoris presumit interuenisse post. r. annos q solēnitag intrinseca psumit ex diuturnitate tps. ita Ang. sing vo

luit in. l. qui i ahe na. s. s; si adierit. ff. de acqui. here. z ibi Bald. in. i. col. idem Bal. in lege secūda. C. de legi. her. z i. l. si fi li. i. si. C. d. pe. hez re. Et adde qd cō sensu p. pinquo rum requisitus p statutū in contra ctu pōt cū cā ius sta denegari als dz p. tati. ita bar. in. l. si cū dotē. s. eo aut tpe. z ibi p Jmol. in. s. ff. so. mat. z vis bal. in l. vidue. z in. l. in cōiunctione. C. de nup. z vide p An gelū are. ple. in. s. p. is. in. s. de su spe. tut. vbi alle. plures cōcor. Et adde q tales. p pinqui pñt cogi ad consentiendū per superiorem z si non vellēt con sentire possēt su perior pro eis da re licētiā de quo per. d. Abb. in. c. null. d. iure pat. z in. c. qd dei de sta. mona. z adde qd talis cōsensu requisitus p sta tutum in actu. vt contractu p. tē pre stari ē post con tractū incontinē tiz Bar. z doc. in. d. l. si qñ mibi bona. in. s. iussuz. in. s. col. z ibi pe. Ang. ff. de acq. her. z per eundem Bar. in. l. q hz. s. si pupillus. in. s. colū. ff. de tute. **¶** Nec tenet: ad de Ang. qñ. x. c. **¶** Non arctatur tutor. Ad b bal. conf. c. l. x. iij. li. **¶** Executor. ad de in terminis s; quib. h. c. Ange. conf. c. l. x. iij. **¶** Appellare. ad de eundem cons. l. x. **¶** Non pōt pro cedi. Adde limi tandū vt p Ro. cons. c. c. c. c. **¶** Ad alium con

idoneā z isti non vellent cōsentire iusta causa nō allegata: poterūt canonici appellare z eligere z tene mēti hoc dictū. nā in multis locis est statu tū q mulier nō possit contrahere etiā matrimo niū sine cōsensu duorū agnatorū agnati requisiti per mulierem nolunt consentire: s; m istam opi. Abbatis poterit illa mulier appellare ad supe riorē. quod videf sentire Bar. i. l. si. d. ap. reci. S; an possit statim cōtrahere post appellationē an teneat expectare iudiciū superioris ad quē appella uit puto distinguēdū q aut in dilatiōe immi net periculū: z pcedit opi. Abb. aut nō imminet periculū: puta q superior est p. sens vt qd simile: z tunc dz expectare superioris iudiciū. vt est d mē te Bar. in. l. si cū dotē. s. eo autē tpe. ff. so. ma. z in l. si. s. necessitate. C. d. bo. q. libe. z in. d. s. si plures. tamē quo ad questionē supra formatā: distingue sic lati. post Bar. in. s. si plures. p. alle. q aut est prestandū cōsiliū aut cōsensu. Primo casu aut est presens ille qui dz p. tate cōsiliū: ita q pōt co gi z tūc cōpellit consulere quo assumit a iure vt qdā consultor. Et idem hoc casu si tenet presta re cōsensu. nā ex quo cōsensu non requiritur tanq in re p. p. a. s; vocat vt quidā consultor. ex dispositiōe legis seu statuti. potest cogi ad cōsen tiendū. vt in. d. s. necessitate. z si nō vellet cōsentire poterit iste dare licētiā vt no. in. d. s. eo autem tpe. z in locis p. alle. Item potest dici q vbi cō siliū non necessitat satis est cōsiliū requirere. et si non vult cōsulere p. tē pcedere sine cōsilio. vt. s. di xiz vbi cōsiliū capit p cōsensu serua q prime di xi. Si aut is cuius assensu requiritur non est pre sens. ita q cogi nō potest z tūc aut. iste assumit inter viuos ex dispositiōe hoīs. aut in vltima vo luntate. Primo casu cū assumit inter viuos ex dispositiōe hoīs non p. tē pcedi sine eius consen su. vt in. l. si quis arbitratu. ff. de ver. obl. Exēplū do tibi libz p eo p. cio qd talis fuerit arbitrat. si ille nō arbitrat nō pōt procedi ad pfectionē actus si vero assumitur in vltima volūtatē. z iste nō vult aut nō potest consentire: tunc potest pro cedi sine illius consensu. de quo dicendū vt in. l. si. C. cōmu. de leg. Quid autē si iste cui cōsiliū re quiritur dedit malum cōsiliū nūq; excusetur faciens actum cū malo cōsilio. Composit. hic q nō quia cōsiliū nō obligat. vt. s. dixi. z ideo s; m eum si canonici elegissent sciēter indignū. cū cōsilio istorū incidissent in penā. c. cū in cūctis. s. e. qd no. Et idem sentit Bart. in. d. s. si plures. vbi etiā dixit q si index tenet pronūtiare cū con silio sapiētis nō excusabitur si fuerit secut. ma lum cōsiliū: z quid si assumpsit cōsultatorem de assensu partiū nūquid possit pueniri in syndica tu si fuerit secutus malū cōsiliū vel nūq; pos sit appellari a tali snia. vide p Bart. in. l. si cōue nerit. ff. de re iudi. z cui. b expēs debeat peti cō siliū qñ index vult pronūtiare cū cōsilio sapiē tis. vide q no. Bar. in. l. si postulauit. ff. d. adulte rīs. z in fin. glo. Et si dicatur ad quid requiritur istud cōsiliū si non tenetur illud sequi dicēdū quod possit illos trahere in suam sentētiā. nam ibi salus vbi multa cōsilia. prouerb. xxiij. z i. l. e item si vnus. s. fin. ff. de arbit. z ad id qd. s. dixi. q vbi quis eligit ex dispositiōe legali ad cōsentie dum in facto alieno qd cōpelli potest p superio rem si non vult consentire. optime facit tex. z q ibi no. in. c. nullus. infra de iurepa. Et p hoc ha bes bonā practicā si canonici nolūt cōsentire

silium. Adde Ange. cons. c. l. x. iij. **¶** Sebast. Sapia. **¶** Et cuius. Vide ibi Alex. colū. pe. vbi sentit q index excuset vñ Ange. i. cōs. c. l. x. iij. visis. col. pe. vbi sentit idē refert. z seq. d. Dec. i. c. si p debilitate. col. pe. s. de of. dele. vide Car. in cle. j. de eta. z quali. z in cle. in. xj. op. de off. dele. Alex. in. l. maiorē. ff. de pac.

Sanonmi. super prima prate primi.

epo in casib⁹ in quib⁹ regit eorū consensus. nā pnt cōpelli p superiorē vt. s. dictū est nisi allegēt cām rationabilē in contrariū. ¶ In gl. i. x. requisitū ibi: insulā vbi tex. innuit quod nō potest agi nisi transeat totum tps p̄fixū. z illi. l. concordat. c. cōmissa. j. eo. li. vi. Sed solue contrarietate istoz iuriū: prout no. gl. in. c. cōmissa. j. eo. li. vi. z p legi stas in. l. hoc iure. ff. de ver. ob. ¶ In gl. in ver. ex pectatū. ibi: sed assensus nō exigūt: dic q nec eri git assensus: s. sufficit expectare r̄sum. gl. hic in fi. z clari⁹ in gl. in ver. tractatu. ¶ In ea gl. ibi. z tunc nō astringunt ad aliquā formā. Intellige hāc particulā qn fuit mandatū vt eligant cū cō silio z assensu aliquorū: quo casu nō astringuntur canonici seruare aliquā de formis. c. q. ppter. s. eo. nā si eligerēt per formā scrutinij debēt cōsen tire in eū quē putāt meliorē. vii. q. j. licet. S. hic propter formam mādati tenent eligere illum in quē isti cōsentiūt: nec forma compromissi serua ri pōt: q. nō valet cōpromissum: vt eligāt quē illi volūt: vt. l. qualē. ff. de arbi. nec pnt p inspiratio nem: q. nō inducunt spiritū dei: sed sunt coacti ex forma mādati. Consulūt tñ doc. vt capiāt vñā ex illis formis z seruēt illa meliori mō quo pnt. sec⁹ dic vbi arctant eligere cū cōsilio aliquorū q. tūc cū cōsiliū necessitet eos ad certū eligendum vt. s. dixi. debent seruare aliquā ex illis formis: vt voluit h. gl. in se. particula z bñ: z sequunt hic cōi ter doc. l. qdā s. Et no. ex gl. q. cōsiliū d. requiri ante scrutinij. Nam fm Inn. z bene derisorium esset requirere post scrutinij: z est vtile require re iterū post scrutinij publicatus anteq sequat cōis electio: z bene vt dixit ista glo.

¶ Procurator absentis h. vocē in electionib⁹. Ep̄s non potest eligi si est persona illiterata. z siq. pars si eligit indignū statiz minor pars habet eligendi potestatem.

Gratia in dubio non est presumenda. Verba rescripti in dubio sunt reducenda ad ter minos iuris communis.

z si minor pars si p̄cedat ius deuolutiōis ex ele ctioe maioris partis facit sciēt de indigno an possit pcedere ad electionē ex primo scrutinio.

Congregato.

Elect⁹ a maiori p te capituli si est idone⁹ confirmat als cōfirmat electio facta a minori parte de digno. hoc dicit. Dec summatio est nimis ge neralis ideo fm intellectū intrinsecū z veriore m summo sic. Si maior pars capituli sciēt elegit indignū v. electio de digno a minori parte etiaz ex eodē scrutinio facta. h. d. notabiliter. ¶ Summo duplex electio z sup vtraq. partiū allegationes. scda ibi: nos diffinitionis cōmissio. ¶ Calus lite ralis. Ecclesiani uerū. vacāte capitulum eiusdem die p̄fixa ad celebrādā electionē cōuenerūt p̄mis so scrutinio s. formā cōcilij gñalis. xviij. compu tato quodā pcuratore cuiusdā absentis cōuene rūt in cātozem ei usdē ecclesie. xviij. vero in deca nuz ipsi ecclesie cōsenserūt: illi q cātozes in scru tinio no iauerūt vidētēs q essent numero plures q illi q in decanū cōuenerant ipsum cantores in pastore elegerūt: postmodū pars decani vidēs q alij plurimū deliquissent eligēdo personā sciē tie z literarū expertem: ppter q illi erāt ipso iure eligēdi p̄tate priuati s. statuta lateran. c. cilij. z ad eos eligēdi p̄tās deuoluta. decanū p̄dictū in suū ep̄z eligat ad sedem aposto. appellās: z sic negotij istud ad sedē aposto. est delatū. corā pa pa. petebat pars decani electionē ipsi⁹ cōfirmari reliqua infirmata cū facta esset de psona idigna. pars altera electionē cātozis a maiori pte capi tuli canonice facta reliqua infirmata cōfirmari. mandat pa. vt si dictus cantor in literatura defe ctum non patit z als est idone⁹ ipsius electio cō firmetur reliqua infirmata alioquin cantoris ele ctione irrita nūtiata decanū ipsum si als idone⁹ est p̄ficiat in pastore ecclesie niuerni. B. ¶ Mo. j. ibi cōputato pcuratore zc. qd vox pcuratoris absentis d. pputari i numero electorū quēadmo

dum si ipse constituens per se dedisset vocē. nā qui per aliū facit per seipsum facere videtur. vt in regula q per aliū de reg. iur. lib. vi. Et an z qn sit licitū procuratorē cōstituere dixi in. c. quia ppter. s. eo. ¶ Mo. j. ibi: sua desideria iuncto tex. ibi: sua vota. q. i. scrutinio priuato electo res proprie nō eligūt sed potius nominant eligēdum vel cōsentiunt in euz. an autem possit quisq. dicere eligo vbi est seruanda forma c. q. propter. dic vt ibi dixi. mihi tamē placuit ibi. quod non. ¶ Mo. iij. qd ex eodem scrutinio possunt sequi plures electiones: z illa debet cōfir mari q alijs de iure p̄ualet. ¶ Mo. iij. qd defectus scientie literalis reddit quē ineligibile ad dignitatem ep̄alem. z ad hoc. c. cum in cun ctis. s. eo. ¶ Mo. v. qd si maior pars eligit scienter indignū potest illico fieri electio a minori parte non expectata cassatiōe vel sentētia declaratoria nullitatis priue electionis. satis enim est ad validitatez secunde electionis probare post factā primā electionē ipso iure nul lam potestate fuisse ad minore pte deuolutam. z facit pro hoc. c. bone el. j. s. eod. z regula nō prestat impedimētum. de regu. iur. ¶ Ultimo no. hic casum in quo valet electio facta a maiori parte capituli. S. cō tra hoc z cōtra tex. opp. de. c. ecclesia. z. c. quia propter. s. eo. vbi requir itur maior pars toti⁹ capituli ad validitate electiōis. Solu. propter hoc contrariū legitur istud. c. varijs modis. Joā. de deo doc. antiqu⁹ dicit hoc. c. procedere de gratia: q. de iure talis electio nō debebat cō firmari licet electus a minori parte esset indignus: z forte ipse mor⁹ fuit quia in decisione huius tex. papa non mandat inquirivtrum ma ior pars elegerit scienter indignum sed solū mādāt vt electus a mino ri parte p̄ficiatur ecclesie: si ille cātoz electus a maiori parte esset in dignus preterea tex. in fi. mādāt istum electum a minori parte p̄fici ecclesie: non autem mandat electionē eius confirmari: sicut disponit circa electum a maiori parte. z sic cum papa hic non processit via ordi naria videtur quod gratiose mandat istum electū p̄fici ecclesie. hec lectu: cōmuniter nō recipitur a doct. nec mihi placet. tū quia in textu nullum verbum sapiēs gratiam apponitur. ¶ tum quia in dubio intel lectus iurium nō sunt trahendi ad gratia: vt no. Innoc. in c. ex pte. a. de test. z maxime hodie hoc est dicendū quia devcto seruiret iste tex. hic si cōtineret illā gratiam cum fuerit gratia momēanea z nō succes siua. z sic non debuisset in hoc volumine inseri vt habetur. s. in proe mio. Secundum intellectum sentit glo. fi. hic tacite intelligēdo qd ma ior pars fuerat priuata: quia elegerat sciēt indignū: vnde potestas integra eligēdi remansit penes alios quānis numero pauciores: z sic non potest dici q electio hic fuerit facta a minori parte capituli: imo a toto capitulo: cum fictione iuris in istis representetur totum capitu lum z iste intellect⁹ videt adiunari p. d. c. bone. z quod ibi not. z p hoc cessat contrarium. ¶ Inno. ponit tertium intellectum dicēs qd vbi due electiones eodem cōtextu facte concurrūt quarū vna est facta a maio ri parte de indigno: z reliqua a minori parte de idoneo debet cōfirma ri electio facta de digno: etiā si maior pars elegerit indignū ignoran ter. mouet: q. ex quo eodē cōtextu. i. eodem scrutinio illico subsecute sunt minor pars eligēdo dignū est sanior ergo illa p̄ferēda. sec⁹ d. si electio fuisset facta de indigno ignorāter a duplo maiori parte: quia tūc non confirmaret electio facta de digno minori q. tertia parte: di versitatis ratio fm eū est quia capitulū est vbi sunt due partes: ideo ex quo iste due partes nō sunt priuate q. nō elegerūt sciēt indignuz non potest valere electio facta ab alia parte in qua nō reperit aliqua vis capitularis: sed quando nō concurrunt due partes sed maior tan tum tūc potestas capitularis est penes omnes: ideo si minor pars est sanior d. p̄ferri. ¶ Mo. i. videt sequi istū intellectū Innoc. qd vbi ele ctiones sunt facte eodem cōtextu debet cōfirmari electio facta a mino ri parte si maior pars eligit indignū ignorāter. dicit tamē recedendo a dicto Inno. z in hoc casu qn eodē cōtextu cōcurrūt due electiones debēt p̄ualere electio facta etiā ab vno de idoneo si reliqui elegerūt indignū licet ignoranter. Sed contrariū ipse sentit in. c. scriptū. s. eo. nec iste intellect⁹ Inno. z Mo. i. aliquo iure p̄bat. Non ob. iste text. imo poti⁹ facit cōtra eos. quia isti canonici pauciores inuicēbant in ri deuolutiōis. dicebāt enim quod potestas eligēdi erat deuoluta ad eos quia illi plures elegerant indignū: z allegabāt conciliū generale. scz. c. cum in cunctis. s. eo. z sic tacite dicebant quod scienter elegerūt indignum: q. illud. c. sic loquitur in deuolutiōe potestatis: vnde com missio pape licet generalis debet intelligi fm allegationem p̄ceden tem ¶ q. in dubio verba rescripti debent reduci ad terminos iuris cō munis. vt in. c. causaz que. de rescript. preterea potest dici q. ideo pa pa nō fecit mentionē an scienter elegissent indignuz: q. data indigni tate scientie presumitur de facili scientia: quia iste defectus literatur re est quasi patens ad hoc qd leg. z not. in. c. si forte. j. eo. tit. lib. vi. z sic intellectus gloss. fi. s. recitatus videtur p̄statioz quē sequit p̄phi. bo ati. Egi. z Joā. and. hic z dant isti pro regula q nunq. electio facta a minori parte debet cōfirmari nisi in casu. c. scriptū. s. e. scilz. qn cōcur rit cuz postulatione vt ibi dictum fuit: vel quādo maior pars esset pri uata: q. tunc ex quo potestas residet in minorem partē que censetur fictione iuris totum capitulum: vt hic z in. d. c. bone. z in. c. gratum. s. de postula. pela. Et ex his infert Joā. an. quod si vna electio esset fa cta a maiori parte de indigno ignorāter: reliqua vero a minori parte de indigno

Zacharias.
a 32 in cunctis.
Adde quod no.
i aposti. z ad istū
in alle. c. cū in cū
ctis. z ibi an pa
pa sup illiterato
possit disp̄sare
vt promoueat
in episcopij.
b 3 Sebast. Sapia.
Juriscommu
nis. Vide z Mo.
der. in. l. ex facto.
in prin. ff. de vul
ga. z pupilla. in. l.
si quādo. C. de in
offi. testa.

De digno: utraque de retractari electio seu irrita nuntiari. pma em nō v3
qz facta de indigno: vt in. c. innotuit. s. eo. scda non v3 qz facta a minori
parte capli nec ptas maioris ptis hoc casu est trāslata i minore pars
tē ex quo maior pars elegit ignoranter indignū, vt in. d. c. innotuit. z
hūc intellectū tene quē cōiter sequunt moderniores. S3 circa hūc intel
lectū dubitat nūqd indistincte valeat electio minoris partis maio
re se enter eligēte indignū. Jo. an. sentit q nō. s3 op3 fm eū q pcedat
electio facta de indigno: qz an electionē maioris partis ptas nō ē de
uoluta ad minore partē: id caute fecerūt isti canonici pauciores pmi
serūt em pmo eligere maiore ptē: z postmodū innitētes iuri deuol
uto pcesserūt ad electionē: sec⁹ aut foret si minor pars p pri⁹ pcessit
ad electionē qz cū sit nulla, vt in. c. ecclia. s. e. nō pōt qualescere electio
ne maioris partis subsequēte de indigno sciēter facta. ar. i regula. in
firmat. de reg. iur. li. vi. z melius in. c. auditis. s. e. Sed Lōpo. z Inno.
in. d. c. dudū. s. eo. senserūt cōtrariū dicētes q ex quo pri⁹ oēs psen
rant in scrutinio nō est vis q p prius eligit. sed Lōpo. z inno. nō vi
derāt. c. perpetuo. f. e. h. vi. vbi hī q l3 in scrutinio qz cōsentiat in in
dignū sciēter: nō tñ p hoc priuat ptate eligēdi nisi pseuerauerit in ea
volūtate donec fuerit subsecuta cōis electio: qz ergo maior ps psen
serit in scrutinio in indignū: nō tñ potuit minor pars valide eligere
cū adhuc nō esset ad eā deuoluta ptas aliorū q nō deuoluit nisi p pa
ctū electiōis: vt ē tex. in. d. c. ppetuo. Et hec opi. vī placere moder
niorib⁹, z mihi satis pl3: l3 Jo. de lig. nitat defendere illā opi. Inno. z
Lōpo. dicēs q electio sequēs trahit ad scrutiniū qñ retro fingant
isti priuati a tpe scrutiniū: quēadmodū hec vota minoris partis cōna
lescunt ex electiōe maioris partis subsequēti facta de indigno. S3 vt
dixi hec opi. nō pl3 qz electio nō h3 partes successiuas: vñ incōtinēti
aut t3 aut est nulla. vt in. d. c. auditis. s3 si electio minoris ptis pcedit
illico. fuit nulla: vñ nō potuit cōualescere ex puationē maioris partis
subsequētis: nisi dicerēs q ea q incōtinēti fuit videt inesse. vt. i. c. offi
cū. s. e. z in. l. lecta. ff. si cer. pet. S3 hec allegatio nō videt hīe locū qñ
primus actus iā fuit pfect⁹. arg. opti. in. l. si tibi. ff. loca. z q ibi nō. Mō
obst. q dixi q vota qualescūt ex actu: subsequēti. qz scrutiniū h3 ptes
successiuas: qz electores pferunt successiue z nō simul: vñ in istis pri
mus actus cōualidat ex subsequētibus. ar. opti. in. l. p fundū. ff. d. ser.
rust. p. di. vbi si multi habēt fundū z qlibet p se pcedit seruitutē in fun
do prima cōcessio validat p posteriores. ¶ S3 iuxta pdicta qñ nū
qd minor ps pntendēs ius deuolutiōis partis ex electiōe maioris par
tis facta sciēter de indigno possit pcedere ad electionē ex pmo scruti
nio in quo sunt reducta vota omniū d caplo. An xō teneant facere
nouū scrutiniū z omnia d nouo inchoare: qbusdā placuit qd debeāt
d nouo omnia pagare, qz in pmo scrutinio cōsenserūt tāq singulares
de capitulo nūc aut volūt eligere tāq totū caplin rōe ptātis ad id d
uolute. s3 Lōpo. quē sequunt hic cōiter doct. circa hoc distinguit q
aut electio minoris partis sequit incōtinēti aut ex internallo. Si ex i
teruallo d3 facere scrutiniū de nouo. per. c. cū post petitiā. s. e. s3 si illi
co post primā electionē tūc nō est op⁹ nouo scrutinio: z hoc dictū mi
hi pl3: z iudicio meo vī text. hic in ver decanū ipm. vbi aperte innuit
qd ex primis votis in decanū directis pcesserūt isti ad electionē iure
deuoluto. Mō ob. motiū tenētū cōtrariū: qz satis est q ex eodē scru
tinio sequatur vnica valida electio: vt in. d. c. qz ppter. ¶ Ultimū hic
querit de intellectu illi⁹ ver. aliogñ. Sol. dicūt Vin. z Egi. q refert so
lum ad defectū sciētie de quo pmisserat: nō ad alias indignitates: als
sequerēt qd qualitercūqz esset indignus elect⁹ a maiori parte dberet
cōfirmari electio facta a minori pte qd est falsum: qz nō sufficit oīs in
dignitas electi ad priuationē eligētū. z facit hoc dictū p opi. tenētū
qd priuatio solū habet locū in dignitatib⁹ expressis in. d. c. cū in cun
ctis. s. e. de quo vide q ibi dixi nā istud. c. generaliter loquēs d3 redu
ci ad terminos aliorum iurium. ¶ In gl. in ver. literatura ibi: sed etiā
secularium negotiorū. nō bene gl. z facit. c. in canonibus. xvi. qd. i. Et
que scientia dicatur sufficiēs que emineat z que competens. vide qd
dixi post Inno. in. c. cum in cunctis. s. eo.

- 1 Beneficia plura curata nō est licitum habere. 5. 7. 9. 12. 14. 23. 26. 34. 35. 2. 36.
- 2 Beneficium quo respectu dicatur curatum.
Exceptio intentionis dicitur illa q nō excludit ipsaz actionē qz ante
excipitur quam agatur. nu. 29.
- 3 Popularis actio nō recipit procuratorem z consumitur vno agente.
- 4 Electores habent etiam officium post electionem factam in ea dfen
denda.
- 5 Infamia quotuplex est.
- 6 Procurator non preiudicat domino in confessione quam facit.
- 7 Positionibus criminosis an quis teneatur respondere.
- 10 Litis contestatio fit per responsonem rei petitioni actōis. nisi reus
protestetur quod non intendit litem contestari.
- 11 Confessio facta in processu qui non est validus in eo qd lis nō est cō
testata: valet.
Contestatio litis an requiratur in spiritualibus.
- 13 Surreptio vitiat literas ad beneficia ipso iure: sed literas ad lites nō
sed per sententiam.

- 15 Dispensatio est stricti iuris.
- 16 Papa dispensans vt quis possit plura bñficia
retinere: intelligitur si canonicē retinet.
¶ Preter: ista dictio an stet inclusiue vī exclusiue.
- 17 Renūciās liti z cause: vel liti z iuri: nō venit ius
futurum z quid si simpliciter renūciat liti.
Directe qui non potest aliquid facere non po
test etiam indirecte.
¶ Prelatus qui non potest alienare bona ecclesie
non potest cedere liti que versatur illis bonis.
- 18 Sur quo casu excusetur dicendo credebam do
num permissurum.
Sur nō excusatur etiā si dñs diceret postea fuit
factum ex consensu meo nisi cōcurrāt aliqve ve
risimiles coniecture.
Inuētor rei aliene quo casu potest euitare suspi
cionem furti.
- 19 Possidens beneficium minus canonicē nō dici
tur proprie cōmittere furtum: sed in fructibus
vere committit furtum.
Quodammodo: est dictio improprietatis.
- 20 Sexta a prelato nō vero an teneant tā respectu
fori temporalis q penitentialis.
- 21 Absolutio facta a non habente auctoritatem: v3
quia talis absens tolerabatur.
- 22 Casus vī cāe pterite nō decidunt fm ius nouū.
- 24 Criminosus vtrum possit eligi in prelaturam.
Excōicatio minor nō semper est pctm mortale.
- 25 Litis cōtestatio nō fit si reus confiteat ante obla
tionem libelli.
Sententia diffinitiuā non potest ferri vbi nō p
cessit litis contestatio.
Confessus vtrūz habeat quadrimestre tempus
ad soluendum.
- 27 Papa nō potest alienare bona ecclesie sine ma
gna causa.
- 28 Omnis causa regulariter requirit plenum ordi
nem iudiciarium.
- 30 Iuramentum calumnie extigitur in spiritalib⁹.
- 31 Procurator si est vilis persona z dñs nō potest
dominus compelli ad respondendum.
- 32 Confessio prelati quo casu noceat ecclesie.
- 33 Matrimonium spirituale contrahit inter eccle
sias z prelatos.
- 35 Cōsuetudo vt beneficiatus pluribus beneficijs
possit disponere de fructibus ad libitū sue volū
tatis non valet.
- 37 Probationes dubie interpretantur contra illū
qui producit.
Spiritualia nō conceduntur sub annuo censu.
Violēter istō aduerbiū pōt sumi actiue z passi
ue, z inducitur ad questionem.
Accusatus de percussione cū sanguine absolui
tur si testes probāt percussione sine sanguine.
- 38 Verba rescripti in dubio sunt reducenda ad ter
minos iuris communis.
Dispensatio facta ab episcopo sine causa ratio
nabili non valet.
- 39 Respectū si pducitur an regrat alius libellus.

Adum. ¶ Habēs plures di
gnitates vel plura
bñficia curata sine dispēsatiōe pape
intelligibilis ē. h. d. quo ad titulū nā
habet alia multa dicta incidenter que nō faciūt
ad propositū. Diuidit principaliter in tres par
tes in prima ponuntur narrationes partium co
raz papa. In scda ibi: nos igit. cōmissio z pces
sus iudiciū. In tertia ibi: l3 autē. processus pape.
¶ Casus literalis. Vacāte rothomegen. ecclesia
canonici conuenerunt ad celebrandā electionē
fuit electus decanus ipsius ecclesie in pastore cō
tra istam electionem se opponebat. Al. archidia
conus ipsius ecclesie: z quidam alij canonici. di
cto archidiacono p se z parte sua z. B. archidia
cono procuratore eorum qui electionē celebraue
runt in presentia pape cōstitutis inter alia que
contra electum obiecta fuerūt proposuit archi.
predictus q idem electus post cōsiliū generale
adeptus fuerat archidiaconatū ambien. z ipsuz
cum pluribus parochialibus ecclesijs quas hā

Sanonmi. super Prima parte primi.

Zacharias. **¶** Exceptio intentionis. Adde quod exceptio intentionis non est proprie exceptio: unde statuatur quod nulla exceptio admittatur potest tamen ista exceptio obijci. ita notat Bald. in l. sancimus. colum. ff. de do. licet ipse per Alex. in l. peremptorias. colum. ff. de 2 di. ob causam videatur sentire contrarium.

Anto. Francif.

¶ Circa ista exceptionem intentionis et facti an sit proprie exceptio. Dicitur quod potest esse defensio per exceptionem. ut per Spe. in ti. de excep. in §. i. in x. defensio nis. et in ver. ff. de vi. Bal. i. addi. Spec. in ti. de li. pte. in ver. p. exceptione. ubi dicitur quod exceptio intentionis et facti opponitur an li. ptes. addo tamen quod non potest opponi post transactionem et lite finitam. ut in l. nec intentio. et ibi per Bal. C. de trasa. et ibi dicit Bald. quod talis exceptio opponitur ei qui agit de facto et de iure et vide gl. in l. ff. de excep. q. et dicitur quod exceptio in ris dicitur illa quod opponitur actori habenti actionem. Et an statuatur de quo. §. illa potest opponi. vide per Alex. in l. q. se obere. de 2 di. ob causam. et vide pau. d. ca. in col. celi. ubi ponit an exceptio in matrimonio sit iuris facti. de quo per Barto. in l. quoties. C. de iudic.

¶ Positio criminosa. Scias quod ubi quis rident positionibus criminosis: teneantur de re pverbu est vel non e. ita fin. Bart. in l. inter oes. §. recte. in fin. ff. de fur. qd. tunc dicitur Bar. qd. tunc dicitur p ea quod ponit ipse i. l. d. etate. §. nihil. in fine. ff. de iter. ac. et ibi hoc repetit ponderatum per do. Ale. in addi. ubi multa bona ponit. que responsio admittat in positionibus non criminalibus que vide omnino.

Aleneas de falc.

Zacharias. **¶** Adde istud in c. cam. in v. co. ubi ponit diversas doc. opi. et tunc dicitur ut hic. §. de te. et ibi etiam Fel. in ver. in ea. gl. ubi ponas. adde insup. Bar. in l. ptes. nu. 3. et ibi in addi. C. si ser. aut liber. lib. x. Bar. Soz. regula. cccxi. et Lanfran. de qua. in c. qm. cora. ver. rñsio.

nes. nu. 10. ver. decima regula. et ibi in addi. ad eum. §. de proba.

Anto. Francif. **¶** Quantum ad hoc de positio criminosa. q. dicatur positio criminosa. vide Bal. in l. trasactio. la. §. C. de trasa. ubi dicitur quod ubique continetur crimine sine criminaliter sine civiliter semper de criminosa. et an tali positio sit rñdendū. Bar. in d. l. trasactio. et Bal. ibi dicitur non esse rñdendū. §. 3.

electio: et regulariter quod admittant ad opponendum contra electionem vel electum. dicitur ut plene non. in c. sup. his. §. de acc. **¶** Secundo non. ex eis de xbis quod etiam ipso nihil petere potest obijci si ipse persona vel electiois forma ut hic. et in c. j. §. eod. li. vi. Nec ob. si dicat quod exceptio est actiois exclusio ut in. l. ff. de excep. ergo si non agit non potest excipi. dicitur enim quod si electus non petat. est tamen in intentione petendi quod intendit petere confirmationem et consecrationem: unde erit ista exceptio intentionis potius quam actiois in iudiciū deducte ex quo nulla deducta est actio: ut sentit hic Anno. et bñ. Et circa hunc articulum an et quoniam possit exceptio deduci in iudiciū antequam deducta actio: vide quod dixi in c. si quis contra de fo. cope. in pn. ubi hunc articulum plene declaravi et aliquid tibi super ru. de excep. **¶** Mo. iij. quod archidiaconus potest esse procurator aliorum clericorum saltim in causa ecclesiastica facit quod dixi in c. in nostra de pcura. ubi vide. Et ex hoc et ter. no. quod in causa quod movetur contra electum seu electionis formam potest constitui procurator. quod clarius probatur in cle. non potest de pcur. **¶** Ex hoc inferitur per Anno. quod hec non est proprie actio popularis: cum in ea non possit constitui procurator. ut in l. §. in popularibus. ff. de pcur. sed est quasi popularis secundum eum: tenet enim ius populi et ecclesie. vii. qd. j. audacter. consumit vno agere sicut ipsa actio popularis: ut voluit gl. no. in c. cum dilectus. §. eo. vii. potest dici quod hec actio sit anomala. **¶** Quarto non. quod electores non sunt functi officio eorum per se in electionis actu: imo possunt ipsi electionem per se qui coram confirmatore et per ea assumere defensionem. cōcor. c. ij. de in integ. resti. et c. cum dilectus de consue. et tam de electoribus quam de collatoribus: vide per Anno. in c. dilectus. vi. §. j. de preb. et facit. c. cupientes. §. eo. li. vi. **¶** Mo. v. quod detinens plura beneficia minus canonice incidit in multa vitia. **¶** Primo in trasgressiois nota. et tu dicitur nota. i. infamia: unde videtur infamis per hoc. vi. qd. i. infames saltim infamia canonica. et si ista infamia canonica et in quo differat a civili: vide quod dixi in c. testimonium. de testibus. **¶** Secundo incidit in cupiditatis vitium quod maximum est: unde impedit quod promoueri ad dignitates. nam cupidus de facili deuiat a vero: ut in c. viri. xlvij. dist. 7. in c. j. in prin. illius di. ubi dicitur quod auctoritate apostoli cupidus prohibetur promoueri. unde tullius. Desimares est cupiditas: quod egenos facit quos capit cum fine quendi non inueniat. **¶** Tercio mittit furtum: nec simplex furtum: imo cum sacrilegio. potest dici furtum pecculatus. i. furtum de re publica. quod est gravius. et talis comparatur inde: ut dicitur tex. in c. quid ergo. xxiij. q. iij. facit. xij. q. ij. c. j. **¶** Mo. vi. quod intrusus in beneficio non potest absolvere et in foro penitentiali quod quod em glibet presbyter in ordinatione sua recipiat prout te ligandi et absoluedi illa tamen prout recipit in habitu: non autem in actu ex quo non habet subditos. ad hoc. c. ois vtriusque. de pe. et re. et vide per Jo. an. in c. cum satis. d. off. arch. **¶** Mo. vii. in x. verum. quod positio facta per procuratorem eligentem non preiudicat electio. nam papa non vult hic stare in preiudiciū electi confessioni istius procuratoris eligentis: unde §. confite res pluralitate beneficiorum electi nihilominus papa mandauit hoc inqri. **¶** Mo. viij. quod etiam in causa spirituali admittitur versus positionem quod potest fieri positio super pluralitate beneficiorum: et hoc quod pluralitas non semper est crimine. cum quod excusat ex dispensatione beneficiorum. Et circa hanc materiam positionum presertim cum quis an teneat quod rñdere positioni criminose instat hoc Anno. §. tu vide ad materiam

esse rñdendū. §. 3. Bar. in l. q. tres. i. §. p. rñ. ff. de noxa li. p. illi tex. ut tenere dicitur. remittit tamen se ad no. in l. q. iurasse. in §. si p. ff. de iureiur. et in l. si. in. iij. co. ff. de his quod ut in di. in l. non intelligit. in §. tacite. ff. de iure fis. et vide eundem Bar. in l. marcellus. in §. j. in x. ff. est videndum. ff. rerum amov. ubi dicitur non esse respondendum per xbi: credo. quod talis responsio non facit delictum sed per verbum veritatis est respondendum et facit delictum si positio sit de facto proprio delinquentis. et ibi dicitur hoc esse verum quando ex crimine quis lucraret cum aliena iactura. Sed ipse Bar. in l. §. q. d. observari. in. vi. colum. C. de iuramē. calum. dicitur quod si per positionem detegatur aliquem detentatorem rei aliene etiam ad alium pertinentis: vel esse debitorem alteri: tunc debet positioni criminose responderi: nisi per hoc tractaretur quod alias esset decisum si hoc peccatum declaratum in positione hoc non de tegeret sed solus persona repelleret tunc non debet respondere. ut no. doc. in c. duduz. de electio. et per Angel. in l. marcellus. in §. p. rñ. mo. ff. rerum amov. et vide Innocē. in ca. cum super in princip. de confessione. ubi dicitur quod quando crimen quod deducitur in positione est notorium et inducens infamiam

est illi respondendum. de quo etiam per Bal. in d. §. quod observari. in vlti. colum. et in l. j. C. de pe. iudi. qui male iudi. in i. co. et per Angel. in l. qui petitorio. ff. de re iur. et per archi. in c. ex penitentibus. l. dist. et per glo. et docto. in c. §. d. e. confel. lib. j. et vide Specu. in titu. de pos.

in. s. vii. i. x. f. x. g. r. i. b. i. per Bal. in additio. et habet per do. Card. in c. de confes. et in cle. sepe. i. s. quia. in princ. de verb. signi. vbi dicit q. positiōi cōtinenti crimē nō tenet quis respondere a q. n. est sup. occul. tis: secus si super manifestis: itē dicit q. n. est periu. rus qui respōdet 8 positiōi et iūcti periu. rium si ne. gat se periu. r et vide Bal. late in l. accusatiōe. C. de accu. et Joā. d. imo. l. d. c. dudū. vbi dicit q. sicut quis nō tenet re. spōdere positiōi cōfite: ita nec illi per quam perue. nitur ad illaz. Et an positiōi con. tinenti publicā fa. mā criminis de. beat respōderi et an illa debeat ad. mitti. vide Bar. in. d. s. q. d. obser. uari. i. vlti. co. vbi refert Jnn. in. d. c. dudū. tenere q. d. in spiritualib. est respondendū po. sitioni de infamia: sed in tēporalib. non et vide Bal. in addi. Spe. in. ti. de pos. in ver. si libellās vbi di. cit q. d. positiō cō. cepta per verba cōtūmēliosa nō est admittēda. et qualiter alijs po. sitionibus sit re. spondendū. vide plene per Bald. doc. in. d. s. quod obseruari. et per Spec. in titu. de pos. in. s. i. i. v. et vi. et in titu. de in. stru. edit. in. s. v. i. ver. quid si quis. et an respectu par. tis falsē possit po. sitio tota negari: et qualiter sit re. spondendū vide per glo. et doc. in c. i. et de confes. lib. vi. et in. c. cum super. de cōf. in. anti.

Sebasti. Sapia.

Fori cōtentio si. Vide Jnn. et Joā. and. in. c. de multa. j. de preb. vbi et h. tenet q. d. cura fori cōtentio si nō d. pprie cura.

tex. bo. glo. in. c. i. de confes. lib. vi. et in. c. h. de test. eo. li. aliqd. in cle. sepe. de ver. sig. dixi satis i. c. pe. de iura. calum. et de positiōe criminosa an sit rī. dendū dixi plene in. c. h. de cōf. et id nō hic repli. cabo. ¶ Mo. ix. q. cura aiarū pōt capi dupliciter. est em̄ quedā cura fori penitētiālis: et hec pprie d. cure. ad hoc q. d. no. glo. in cle. dudū. de sepul. que no. dicit quē habere curā animarum q. n. astringit ad dandū sacra sub cura sua positis et illi cogunt ab eo recipere. Quedā vero est cura fori cōtentio si^a que versatur circa exercitiū iurisdictionis spū. tualis vt in excōicando interdicens absolūdo et similia exercēdo. et hec non d. ita pprie cura ani. marū: tñ satis pōt dici cura cu. ista sint medicina lia ip. s. animabus: vt in. c. cū medicinalis. de sen. excō. lib. vi. ¶ Et ex hoc et ex tex. not. q. beneficiū dicitur curatū siue habeat curā fori penitētiālis: siue fori cōtentio si: vt pbat hic. et i. hoc tene mēti istū tex. q. ad hoc solet allegari. ¶ Itē no. ibi: p. sedē apostolicā dispensatū. q. d. nō valet dispensa. tio sup. pluralitate beneficiorum curatorū vel di. gnitatū nisi fuerit facta per sedē apostolicā: et in. dicio meo iste est melior tex. q. possint allegari in hac materia. nā. c. de mltā. q. d. solet ad hoc allega. ri l. z faciat in arg. nō tñ ita bene probat sicut iste tex. intelligit tñ dōst. hic de dispensatiōe q. fit p. pter pterogatiuā psonē: sed si fieret ppter neces. sitatē vel utilitatē ecclesie tenuit q. nō sit adēpta e. ps. Iste tñ tex. multū stringit cōtra opin. suā: et ita hodie tenet curia romana. nā. tex. iste loquit i. distincte cū excludat dispensatiōē indistincte ni. si ostendatur facta per sedē apostolicā. op. tamē dōst. equior: vt min. corrigat ius antiquū q. d. pmittebat epis. dispensatiōē: vt habet in. c. sano. ctorum. l. x. dist. Vide tñ de hoc plenius dixi i. d. c. de multa. et in hoc tene mēti istū tex. ¶ Mo. vlt. rurs arg. q. iudex delegat. datus in causa electio. nis per consequentiā v. deputatus ad puidendū ip. s. ecclesie de p. latio in casu cassationis. nā isti de. legati cassata electiōe prouiderunt ecclesie de ar. chiepiscopo: vt patet in ver. partibus. in xbo p. uidistis. et ita alias qdā assessor p. suluit: sed Abb. et doc. cōmuniter sequētes: hoc dictū rephēdūt dicentes q. d. isti habebāt potestātē prouidēdi ex speciali cōmissionē eis facta vt patet in antiquas: et illa pars fuit decisa et cōtinebat sub illa dictiōe infra q. d. satis mihi placet. ¶ Itē not. qualiter sit lit. contest. nam per petitionem^b in iure ppositā in iudicio et responsionez ad eā factā: et idem ha. bet in. c. vnicō. j. de lit. cōtest. et solitus sum allega. re vtrāq. literā ad probandum q. d. illa verba non sunt necessaria: respōdeo ad libellum animo litē contestandi. nā in dubio debet talis animus p. su. mi ex quo respōdetur ad libellū: nisi protestatio fiat in contrariū. vt not. Jnnoc. in c. cum. al. de consti. et notabiliter sensit Jo. au. hic super glo. in xbo in iure ppositā et rī. sionē. vbi gl. videt regre. re q. d. confiteat animo contestandi lites. sed vt. s. dixi animus presumitur ex responsiōe. vt voluit Jo. and. et vide quod plenius dixi in. d. c. vnicō. et pro hoc facit etymologia vocabulī que ponitur in si. glo. preallega. ¶ Itē not. etia. quod in spū. tualibus totus processus corruit omīssa lit. cōtesta. tuncunq. detur in iudicio partium presentia. hodie autem in istis spū. tualibus vic vt leg. et not. in cle. dispensatiōis. de iudi. confessio tamē nō periret quia illa ad sui validitatē non exigit telam iudicij: sed satis est q. habeat colorē ip. s. indicij. i. q. fiat in iudicio: vt not. dicit Jnnoc. in. c. qualiter et q. n. el. h. de accu. et facit. c. j. de accu. li. vi. hinc est vbi ex aliquo defectu p. cessus nullus. re. manet tamen confessio partiū. vt singulariter vo. luit Jnnoc. in. c. pisanis. de resti. spol. et facit ibi tex. Ad idē tex. in cle. pstitutionē. in si. eo. ti. d. ele. Ita dicēdū quādo p. cessus corruit ex defectu nō cōtestate litis: vt cōfessio nihilomin⁹ remaneat. ¶ Itē not. ibi negare nō potest quia personatus existat q. d. archidiaconatus saltem est personat⁹ seu dignitas tuncunq. nō habeat curā anima. rā in foro cōtentioso vel penitētiāli: et hoc pbat

iste tex. meli⁹ q. alius. Et facit etiā opti. iste tex. q. archidiaconat⁹ nō pōt teneri canonice cū alio bñficio curato l. z nō hēat curā aiarū pprie vel un. proprie q. puto indubitātē verū vbiq. regre. ret residentiā p. tex. c. ad hec. j. de pben. et vide q. d. ibi dixi. et in. d. c. de multa: vbi tetigi q. d. si nō req. reret residentiā nō hēret aliqd. officiū sed nudū no. 13 men: vt archidiaconat⁹. sec⁹ dicit: vt ibi. ¶ Itē not. ibi inualidā reputauimus. q. dispensatiō surreptitia est ipso iure nulla. facit. c. j. et de si. p. resby. li. vi. et in. l. i. ff. de nata. resti. et idē dicēdū in omib⁹ lris gratiosis. secus i. lris impetratis ad lites: ille em̄ nō sunt nulle l. z p. exceptionē annullāde. et de his vide q. d. dixi p. rōne diuersitatis. in. c. ad audiē. tiā. el. h. de rescrip. ¶ Itē not. duos casus in quib⁹ licite q. s. possit tenere duas ecclesias curatas. Pri. mus si vna depēdet ab alia: puta si est alteri vni. ta. cōcordat. c. j. ne se. vacā. Idē q. n. esset vni. ta be. neficio simplici: vt est tex. in. c. sup. eo. de p. b. li. vi. Scōs casus q. n. vna haberet q. s. cōmendatā: aliā in titulo pōt ergo ecclesia curata cōmendari etiā ha. bēti. aliā curatā i. titulū. ¶ Per quē aut possit fieri hec cōmenda et ad quātū tēpus vide hodie tex. not. quē tene mēti in. c. nemo. j. eod. li. vi. et ibi tra. ctatur plene materia cōmode. ¶ Itē not. ibi cū in. tentionis nō fuerit ar. opti. et q. n. expressus q. si papa dispēsat cū aliquo vt possit plura bñficia curata simul retinere vel bñficia obtēta licite deti. nere. talis dispensatiō nō refert ad plura bñficia: q. nō est de intētiōe pape vt hic hēre in lra: vñ c. cū dispensatiō stricti iuris. vt in. c. q. d. dilectio. de cōsang. et affi. p. serti. in pluralitate bñficioz. vt in. c. q. n. tantū. de p. b. et in. c. quānis. e. ti. li. vi. pu. to q. d. ista pluralitas verificet in duob⁹ beneficijs di. uisat vt in regula pluralis locutio. d. reg. in. li. 16 vi. et in. l. vbi numerus. ff. de testi. ¶ Mo. c. prope. c. h. bi nec intentionis nō fuerit aliqd. de nouo cō. cedere arg. opti. et quasi expressus q. d. si papa dis. pēsat cū aliquo vt possit plura bñficia incōpassi. bilia simul retinere: d. intelligi de bñficijs als ca. nonice adeptis: solū em̄ opat hec dispensatiō vt ei pluralitas nō noceat nō aut cōcedit titul⁹ de no. uo. vñ refert talis dispensatiō ad beneficia minus canonice adepta nisi aliter fieret exp. sio magis spū. lis. ad hoc vide bo. tex. quē tene mēti i. c. si gra. tiosam si. de rescrip. lib. vi. Sit em̄ in dispensatiō. ne ista strictissima interpretatiō: vt. s. dixi p. hoc refert hic Jnnoc. fuisse p. nūtiatū d. Argentinū p. ppositū cū quo fuerat dispēsatū: vt p. ter jobtē. ta possit recipere bñficiū curatū et licite retinere vt per hec xba nō intelligat dispensatiō facta cir. ca obtēta vt illa possint simul retineri et obtineri cū p. ppositura d. em̄ illa dictiō p. ter itelligi vt stet exclusiue: q. dictū bñ notabis. ¶ Et ex his icidē ter tractat hic Jnn. an ista dictiō: p. ter regula. 17 riter excludat vel includat: et tandē vñ cōcludere q. d. regulariter stet exclusiue q. d. dictū not. sed tu. vide per Jo. de lig. in cle. h. de penis et per Pan. in cle. i. de sum. tri. et fide ca. et p. Archi. in. c. ebrō. xi. q. h. et p. Bar. in. l. i. ff. de pign. act. Et cōclusio quasi cōis q. mihi placet est hec: q. vbi illa dictiō lequit genus vel annectit ei q. d. comprehendeba. tur sub pmissis tūc stat exclusiue. Exēplū do ti. bi oia bona mea p. ter talem librum: vel lego ti. bi libros meos p. ter dēretū: nā si nō excluderet a pmissis frustra poneret cū id cui annectit cōpre. hēderet sub pmissis: xba debet itelligi vt aliqd. operetur. vt in. c. si papa. de priuile. lib. vi. et in. l. si. q. n. C. de inoff. testa. Et p. hac cōclusiōe facit tex. in. l. nā q. d. liq. de pen. leg. Si autē addit ei q. d. nō cōprehēdebat sub pmissis tūc stat inclu. siue: nā si statet exclusiue nihil oparet: ex quo id cui annectit nō cōprehēdebat sub pmissis vt in. l. i. iuncta gl. ff. de pig. ac. Exēplum lego tibi oia animalia mea p. ter dēretū nā si hec dictiō nūc nō includeret frustra fuisset appositā: cū appellatiō ne aialū nō veniat dēretū. Sz qd dicēdū in du. bio vbi nō potest clare apparere an illud includa. tur sub pmissis vel nō. Puto q. d. in materia re. stringibili vel odiosa debeat capi scōz q. d. magis

Sebasti. Sapia. ¶ Per petitiō. nes. Vide Rotā decisi. x. si pars. in no. vbi dicit q. litis ptestatio in. ducit p. verba ne. go narrata put. narrant et petita put. petūt fieri debere etiā si nō ponant illa xba aio litis ptestan. et dicit Jnn. in. c. i. d. litis ptest. q. d. litis ptest. p. sumi. tur cōtestata aio ptestādi q. n. xba sunt apta. Jmo plus voluit Bal. et Alex. post bar. in. l. si debitor. ff. de peti. here. q. li. tis ptestatio etiā inducit p. dubi. tationem.

Sebasti. Sapia. ¶ Not. facit ad hoc tex. in ca. is. cui. in si. d. pben. li. vi. cū ibi tradi. tis p. rescribētes. ¶ Sebasti. Sapia. ¶ An ista vide. adoder. i. l. actio. ne. C. de trāfac. et aliqua per Feli. i. c. cam. col. h. de re. iudi.

¶ P. ter. de ista dictiōe vide bar. idē dicētes in sua solēni repet. l. ce. sar. in. h. col. x. cir. ca. ff. de publica. et vide eūdē et ibi moderniores. i. l. si eū. s. q. iniuria. rū. in. h. co. x. his p. missis. ff. si q. cau. vbi d. multis alijs dictiōib⁹. Aleneas d. falco. zacharias.

¶ Ad d. p. facilio. ri intellectu q. quā. do p. positionem affirmatiuā se. q. tur tūc est dictiō p. clusiua. si xbo ne. gatiuam tūc stat. positiue exclusi. ue: et sic effectus ei⁹ est ponere q. d. p. cedēs positiō negabat. ita not. dy. i. regula p. c. m. de reg. iur. lib. vi. exēplū p. mi. vt si dico nec funduz p. ter vsumfructū lego ecceq. ibi cō. cludit fundū nō legari et. scōi vt lego tibi libros meos p. ter Bar. tolum. ibi negat Bart. poni cū li.

Sanonmi. super Prima parte primi.

bris legatis. de b
p Bar. in. l. si eu.
s. fi. co. h. ver. his
pmissis. ff. si quis
tan. Bal. in. c. i. s.
s. res p quos fiat
inue. r. Old. p. sil.
elix. i. p. n. Alder
te tñ q in dispen
sationibus nō in
cludit remouet
vitiū obiectiōis
vt no. bar. i. l. seia.
s. v. r. ff. de an
nu. leg. r. Bal. in
l. si ite legatus. in
p. in. r. ibi doc. de
leg. j. r. in. l. q. ita.
de do. preleg. vbi
dicit dōtē videri
legatāz si legant
cētū preter dōtē.
de quo plenē p
Car. in. clem. i. de
sum. tri. r. in. cle. j.
s. pe. de here. r. in
cle. iij. de penit.
Anto. Francisc.
Quo ponat
dictio preter. vid
Bar. r. doct. i. l. j.
ff. de pig. ac. r. in
l. nā qd liquide. i
s. fi. de pe. leg. r. in
l. si tutor. i. s. si tu
tor. r. ibi etiam p
Ric. de neap. in
addi. ad Bar. de
tute. r. rō. distra.
r. vide Old. i. p. si.
elix. r. Bal. i. c. j. i
s. s. r. res p quos
fiat inuesti. i. v. si.
feu. r. p. Jnn. in. c.
dudū. el. j. de elec.
r. vide etiā Bal.
Bar. r. Sali. in. l.
actione. C. de tras
actio. vbi sit con
clusio de qua hic
per apostil.

Sebasti. Sapia.
Uolens ergo.
vide no. in. l. cau
sas. C. de trasac. r.
Seor. natta. i. re
pet. cle. sepe. i. pe.
colū. s. de ver. sig.
vbi ponit qd tri
pliciter capit ver
balis r. ibi p. euz.

conueniat materie vt sic odia restringatur r. fauo
res amplient: vt in regula odia. de reg. iur. lib. vi.
In materia vero indifferēti teneo cū Jnn. vt stet
exceptiue: qd hoc vt iniporare ppria significatio
vocabuli. r. in hoc casu stringo Jnn. r. hoc no.
C. Mo. pe. ibi cū nō restaret nisi snia. q. cessio litis
pōt fieri etiā in fine cause: cū oibus examinatis
nō restat nisi ferre sniam. C. f. Alamo no. in. fin.
vnā practica cedēti liti: qd cedēs intēdit etiam re
nūtiare cause: seu iuri cōpetenti. vt puta cedo li
ti cause. vel cedo liti iuri mihi cōpetenti tpe ces
sionis. vt in. l. postq. liti. C. de pac. secus puto res
spectu iuris postea supuenietis de nouo. vt in. c.
cū inter. D. r. q. ibi no. j. de renū. facit q. no. bar.
in. l. q. rome. s. duo fratres. ff. de ver. obli. r. in pre
missa practica verbū litis referē ad instantiā iudi
cialē. q. pprie instātia iudicis d. lis. Dic dicit q.
per cōtestationē pcurator efficit dñs litis. vt in
c. i. r. j. de pcur. verbū iuris seu cause referē ad
ipsas cām seu ad ius cōpetēs in cā vt hic. Quid
autē si simplr qd cederet liti. dic qd i dubio xbu
litis stat largo mō r. referē ad instātiā iudicialē
r. ad cām vt pbat in. d. l. postq. liti. r. in. c. cū pde.
de pact. Uolēs ergo renūtiare instātie iudiciali
dūtaxat sit cautus vt nō vtat verbo litis p supra
dicta: r. p. l. litis nomē. ff. de ver. sig. s. dicat renū
tio instātie vel renūtiatio isti liti reseruādo mihi
ius pristinū in cā. r. an possit litigās super suo be
neficio cedere liti in manibus illius q nō posset
recipere renūtiationē bñficij. vide per do. de Ro.
deci. c. c. x. vbi cōcludit q nō. qd tene mēti ne
per vnā viā cōcedat qd per aliā viā phibet: vt in
regula cū qd vna via. de reg. iur. lib. vi. r. in. l. ora
tio. ff. de spō. Et p hoc dixi in. c. cū p. de de pac.
q. p. lat. nō pōt cedere liti morte sup iurib. ecclie
si est super tali re quā ipse sol. alienare nō posset
ne idirecte alienet qd directe facere nō pōt q. no.
In gl. h. in. fi. hodie aut dat ordo qualiter de
beat pcedi. Nā primogs eligi postea electio pre
sentat electo vt assensuz pbeat. r. electus eps post
cōsensum tenet petere cōfirmationē intra certuz
tps. alias priuat ipo facto oī iure sibi q. sito p ele
ctionē de quo dic vt hodie latius h. in. c. q. sit.
j. eo. li. vi. r. facit qd nota. per Jnn. in. c. dilectus.
el. j. de pben. In gl. h. in. fi. q. decre. e. st hodie
sexta prima in ordine huius ti. In gl. in. x.
furtū. nota istā gl. r. p. no diffinidō lati. post gl.
qd furtū est scctatio rei aliene fraudulosa inuito
dño animo lucrādi. vt insti. de ob. q. ex deli. na. s.
furtū. iuncto. s. placuit. r. in. l. j. ff. de fur. Et qua
tenus gl. hic dicit q excusat qd cōtractas re alie
naz si credebatur dñm permissurū: prout etiā dicit
tex. i. d. s. placuit. nō intelligas hoc dictū simpli
citer vt sufficiat dicere credebāt dñz p. sentire. nā
tex. videt in Jnn. in. l. qui vas. in. s. vetare. ff. de
fur. vbi d. qd dñs in dubio presumit vetare et si
videat re suā ab alio capi: r. taceat. obet esse ergo
cōiecture verisiles ad psumēdū tacitā volūtatē
dñi. vnde dicit doc. hic r. bene qd ex cōiunctiōe
psonarū qualitate facti r. alijs circūstantijs hoc
arbitrabit bon. iudex vtrū scz sic asserēti sit credē
dum: quinimo plus dico qd etiam si ex post fctō
dñs rei diceret qd d. p. sensu suo res fuit capta qd
hoc solū nō sufficit ad excusandū furē. als pos
set dñs semp eripere furē a manibus iudicis. qd
nō est dicendū cū ex delicto qd cōmittit p. prima
tum acquiri ius agēdi nedū ipsi priuato s. etiā
r. reipublice vt i. l. licitatio. s. q. illicite. ff. de pub.
Et publice vtilitatis est vt crimina nō remaneāt
impunita. vt in. c. vt fame. de sen. excō. r. in. l. ita
vulneratus. ff. ad. l. aqu. Opz ergo ad hoc vt cre
datur etiā dño vt cōcurrāt aliquē verisimiles cō
iecturē: ita tādē cōcludit Bar. in. l. inter. oēs. in
s. recte. ff. de fur. Consiliū etiā reperiēti re alienā
si vult euitare suspiciōē furti qd faciāt pconiza
ri r. intimari rei inuētiōē vt pbat in. l. falsus. in
s. qui alienū. ff. de fur. r. no. glo. in. c. q. frustra. de
vsur. r. si qd expēdet iste inuētor: recuperat a dño.
vt ibi no. Quinimo dicit no. Hosti. hoc nō esse
iniquū dicere vt aliqd detur inuētori: vt inducat

potius ad manifestādū q celandū. bar. optimuz
in. l. iij. in. fin. ff. de condi. ob tur. causam. Et nota
hoc dictū: iure tamē apte nō pbat. loquit em ille
tex. qñ a principio qd cōuenit cū dño vt aliqd ac
cipiat p indicādo seruū fugitiuū. nā tūc valet cō
uētiō vt ibi s. hoc forte ideo qd seruus fugitiu
nō erat apud istū iudicatorē. S. qñ res est apud
eū differendo restitutionē p. tractat re alienā iuri
to dño: r. sic est tūc q. mittere furtū. Mo. r. tene mē
ti dictū Hosti. in. practica. C. f. Et in. fi. gl. no. fin.
huius qd furtū pprie nō cōmittit detinēdo bñ
ficiū minus canonice qd furtū nō cōmittitur in
re immobili. vt in. s. qui aut. alleg. in. gl. r. ideo di
cit tex. furtū quodā mō r. c. r. no. ex hac iuncta gl. q.
dictio quodā mō est improprietaria: dic tñ hoc
dictū pcedere respectu corporis bñficij iurū ad
illud pertinētuz. sed respectu fructū quos pces
pit malefidei possessor cōmittitur vere furtū. vt
no. Bar. in. l. sequit. s. fruct. ff. de vsuca. r. Ly. i. c.
ancille. C. de furt. Et q. q. aliq. dixerūt hic. q. ex
quo bñficiū vacat nō pōt dici furtū q. mittere ad in
star iactis hereditatis. cuius bona si surripiant
nō catur actio furti cū eo tpe nō sit dñs. qd tñ mi
hi nō placet qd lōga est differētia inter vnū r. res
liquū casuz qd bñficij nūq. vacāt. cū xps di
cat ēe dñs. vñ bñficia ecclie dicūtur primoniū ie
su xpi. vt in. c. cū ex eo. j. e. li. vi. p. p. terea ipm bñficiū
d. possidere p. ticularia bona ipsius vt not. Jnn.
in. c. l. is. de resti. spo. r. vide ad pmissa qd no. in. c.
cā carpēs. j. de ver. sig. r. facit tex. iuncta. gl. xxiij. q.
20 iij. in. c. qd ergo. C. f. In gl. i. ver. de cepte. ibi. cre
do q. perirēt r. signa istā particulā vsq. ad finē
r. nūq. tradas obliuioni. nā sepe numero practi
catur dictum gl. cū multi teneant bñficia minus
canonice. Et pōt dubitari nūquid valeāt gesta p
istū platū. r. respectu fori grētiōsi seu tpaliū dixi
plene in. c. nihil. s. eo. quo ad spiritualia respectu
fori penitētiālis habes gl. fin. hic quā sequit cōi
ter doc. Ali dicit Jnn. q. iste aie nō erat decepte:
q. ex quo habebat p. plato r. tolerabat a superio
re vere absoluebat ab illo. viij. q. iij. nōne. r. ad
text. pōt dici qd anime decipiebant q. tū erat in
isto plato. Jte posset dici qd ex quo notoriū erat
illū nō haberet titulū canonicū in bñficio qd x
decipiebant aie: q. nō datur tūc tollerātia. vt in
c. aplice. j. de cle. excō. mi. posset tñ circadictū gl.
dubitari qd si aliq. esset intrusus ita q. nūq. ha
buisset superioris autoritatē. nūqd gesta p. istum
in foro cōtētiōso valeant dic q. nō vt plene dixi
in. d. c. nihil. sed i foro aie posset dici q. sic ppter
fidē sacri ex quo subditi credebāt illū esse platū
p. fertim cū non sit p. tū male intelligere ius posi
21 tiuū. vt no. i. c. p. tuas. j. d. simo. C. f. Et i hoc multū
errāt mulieres r. rustici adēntes sepe p. monos nō
hñtes potestātē absolūdi. pōt em dici q. saluānt
ppter fidē sacramēti. Dixit Jo. and. hic quo ad
terminos gl. tutū esse q. si ante mortē hoc scirēt
iterū cōstētur. ar. eorū qd legi r. no. in. d. c. ois.
r. in. d. c. qd aut. de pe. r. remis. hoc dictū puto ve
rū in his q. nunq. habuerūt institutionē a supe
riore. sed in his q. habuerūt vt ex cā supuenienti
fuerūt ipso iure priuati r. nō obstātē priuatiōe iur
is tollerabant: nō credo cōfessionē de necessita
te iterādā: q. vt dicit Jnn. r. Hosti. rōne toleran
tie vere iste absoluit p. d. c. nōne. In gl. in. x. p.
cōfessionē ibi. ideo nō p. fuit huius cōfessio dic cla
rius r. meli. q. bñficia curata receperāt isti ante
cōcilium gñale: vñ quo ad illa valebat dispensa
tio epi q. nō dū erat adempta epis potestas di
spēsandi. vt in. d. c. sanctorū. s. post p. ciliū gñale
de quo in. d. c. de multa. recepit iste archidiaconū
r. sic vacarūt priora bñficia per illud. c. de multa.
iō nihil operat dispēsatio facta an p. ciliū. Alij ēē
dicūt q. ista dispēsatio epi nō valuit: q. archidia
conatus ambiēti. nō erat istis subiect. r. vtrāq. so
lutio vera est i se. In glo. in. ver. electionis tpe
Quero p. intellectu huius glo. quare papa mādāt
cassari electionē in enētum probationis dūtaxat
qd iste electionis tpe detinebat alia plura curata
nā videt ex hoc tex. innuere qd si p. an electio
nem dimisisset

Sebasti. Sapia.
Celanduz.
Hoc pcedit si te
nem. q. nō indi
care furem nō sit
pctm put t. An
ge. i. d. l. iij. ff. de
cōdi. ob tur. cau.
vbi refert q. bea
tus Frāticus in
terrogatus an vi
disset homicidāz
trāsēuntē rñdit:
ponens manū in
manica hac non
trāsīisse. tñ con
trariū vt veritas
d. iure canonico:
vt tradit in. c. qui
cū fure. j. d. fur. et
gl. in. c. qd quidā.
s. ex his. in. ver. si.
furti. j. q. j. Jte in
foro p. cietie vt t. s.
gl. in. c. nemo. in
gl. h. de simo. naz
si est peccatū et
go turpiter acci
pitur. ille em tur
piter accipit q. te
nef. facere gratis
vt p. gl. in. d. l. iij.
quā ad hoc repu
tat sing. Bal. in
c. supere. j. d. tras
actio. s. hoc etiā
vult gl. in. c. i. de
benefi. fratris. in
v. s. b. seu. Cogita
tu diligentius.
Anto. Francisci.
De dictione q
dāmō: q. est nota
iproprietatis. vi
de Bal. in. l. si ab
ducta. in. h. co. C.
de fur. r. Bar. i. l.
si vt certo. in. s. si
duob. vehiculū:
ff. cōmo. in. v. col.
r. in. l. qd si vir. in
fi. ff. lo. ma. r. in. l.
cum is. ff. de sol.
r. vide Paul. de
ca. in. cōsi. xlix. in
ci. vifo p. cto. r. p
bar. r. Alex. in. l.
si is qui p. p. pro.
ff. de vsuc. Et ad
de qd si due note
iproprietatis si
mul iungant itel
ligūt iproprietatis
me fm bal. in. d. l.
abducatur. in. ver. si.
scdo q. r. p. l. in
tps. in. s. j. d. vlu.

nem dimisisset q̄ valuisse electio. Sol. dicit hic gl. q̄ ideo tex. restringit se ad tps electionis q̄ si prius dimisisset foret purgatu illud vitium & sic nō deberet sibi imputari postuū p̄ctū quasi desierit eē q̄ fuit p̄ penitētiā incipit esse nouus hō: vt dicit tex. nō in. c. ferrū. l. dist. Secus dicit gl. si medio tpe dimisisset illa bñficiā vt videt gl. intelligere de tpe q̄ est inter electionē & p̄firmationē: in hac materia gl. multū intricatē p̄cedūt doc. & varie sunt opi. nā versat hoc dubiū nō facile an se p̄pter p̄ctū p̄cedēs ip̄ediat q̄s p̄mōneri ad dignitatē. puto q̄ in hoc versat fundamētū decisio nis huius tex. q̄ an istū tex. non habebamus in re cautū q̄ detinēs minus canonice plura bñficia curata nō posset eligi. nec iste tex. inducit ius de nouo. f̄ q̄ casus p̄teritus nō d̄z detidi s̄m ius nouū. vt legit̄ r̄ nō in. c. si. de cōsti. & p̄ glo. in. c. l. canō. j. eo. lib. vi. An tenet q̄ illa detēctio pluriū bñficiozū pōderabat hic ad l̄ferēdū electū fuisse tpe electiois in graui crimine cōstitutū: & sic non est sp̄ale in casu huius. & Idē em̄ esset in alio graui crimine. vt p̄bat̄ in. c. lxxxi. dist. & in. c. si. xxi. dist. f̄ hodie & magis specificē p̄uiss̄ est i ter minis huius litere per extranagatē Joā. xxij. q̄ incipit excreabilis. in. s. q̄ vero. est dispositū. q̄ si q̄s habēs bñficiū curatū vel dignitatē perso natū vel officiū recipit scōm cōsimile & illico nō dimiserit primū verbo & facto in manib⁹ ordina r̄h. q̄ est p̄uatus vtroq̄z reficit inhabilis ad sa cros ordines. & ad quēcūq̄z eccl̄astica beneficia. verba illius. s̄. refert gl. in cl̄. si plures. de p̄bē. An p̄ illū tex. reputo istā cōcertationē gl. hodie sup̄flua quō ad terminos l̄re: q̄ nō p̄dest prima ex quo iam effect⁹ est inhabilis. nec credo aliū ei tra papā cū isto posse disp̄sare. cū tex. ille simplr reddat illū inhabilē & nullā mētionē faciat de disp̄sationē. ad hoc. c. dilect⁹. de tēpo. ord. & q̄d vi gi in. c. quisq̄s. s̄. eo. Et per illum tex. dicti. s̄. dico esse sopitā q̄stionē Lōpost. hic in eo querebatur an ille qui detinuit iniuste plura beneficia possit eligi saltem ad inferiorē dignitatē. Et quod q̄ dā dicebāt q̄ sic. q̄z hōc solūm cauētur de ep̄o in quo requir̄ maior p̄fectio. sed ipse Lōpost. tenuit cōtrariū. sed vt dixi hodie i terminis l̄re iste red datur inhabilis ad quēcūq̄z eccl̄astica beneficia.

24 f̄ Sed q̄stio gl. pōt p̄cedere & esse utilis quo ad alia criminā: nūquid. s̄. criminofus tpe electionis vel antea possit eligi in prelātū maxime ep̄s. Cir ca quā q̄onē varie sunt opi. ita vt nō appareat q̄ sit cōmunior. & plurimū intricate p̄cedunt hic doc. sed tu vide bō. gl. in. c. si. xxi. di. & tex. nō. ibi q̄ dicit q̄ p̄mōnēdus d̄z eē sine crimine nō soluz tpe electiois s̄ & postq̄ fuerit effect⁹ christian⁹: q̄ nō potest de medio eccl̄ie malū auferre q̄ in si mile delictū corruit: vt ibi. & vide ibidē p̄ archi. q̄ videtur innuere post antiquos docto. q̄d rigor istius tex. sit hodie correct⁹ per. c. fraternitatis. xxxiij. dist. Ego tñ breuiter sic dicere q̄d ant tpe electiois q̄s est in peccato veniali & nō repellit ab electioē vel p̄motioē. q̄ sic nemo posset p̄mone ri cū nullus viuat sine pctō. vt d̄t tex. in. c. lxxxi. di. facit tex. xxi. dist. s̄. criminis. Aut est in pctō mortali & p̄seuerat i eo tpe electiois: & tūc puto electionē valere. Adoneor q̄ in tali peccato exis tēs nō d̄z celebrare. est em̄ suspēsus quo ad se. vt in. c. quotidiē. de cōsec. dist. j. & legit̄ r̄ nō in. c. si. de coha. cle. & mulie. ergo nō pōt eligi in prelātū sicut dicim⁹ de excoicatio minorū excoicationē q̄ p̄pter rōnē p̄dictā nō pōt eligi: vt est tex. i. c. si ce lebrat. de cler. exco. mini. & tñ excoicatio minorū q̄ vt plurimū cōtrahit per participiū cū excoicatio nō semp̄ est mortale iuxta ea q̄ dixi i. c. sacris. q̄d me. causa. & p̄ p̄dicta cōcl̄usione facit dictū. c. i. lxxi. dist. vbi habet s̄m ap̄stolum q̄ d̄z esse sine crimine promouendus. & crimē appellat ibi pec catū mortale cū p̄inet vita eterna. vt in. s̄. alias. ea demū. xxi. di. & facit etiam gl. in. c. florentinū. als̄ incipit archidiaconū. lxxxi. dist. que dicit q̄d iuramentū temerariū repellit quem a p̄motioē & ille nō eḡit penitētiā: quā gl. tene mēti. Aut

ille nō p̄seuerat tpe electionis in peccato mor tali & tūc aut cōm̄sit delictū manifeste & notorie. & nō valet electio nisi prius fuerit secū disp̄satu q̄ nō pōt taliter delinquens exercere ordinē sine disp̄satione. vt p̄bat in. c. si. de tem. ordi. puto tñ q̄d in hoc sufficit disp̄satio p̄p̄rii ep̄i. ad hoc q̄d nō. Archi. in. d. c. si. & Jo. glossator in. c. si. q̄s deinceps. xxi. q̄. vñ. & gl. in. c. quisq̄s. s̄. eo. Aut peccatū nō fuit notariū. & tūc aut est tale q̄ impe diat ordinis executionem etiā post peractā peni tentiam vt homicidiū. simonia in ordine & simi le. & tale delictum impedit electionē vel saltē dat cām cassandi. vt in. d. c. si. de tēpo. ord. & q̄d legit̄ r̄ nō in. c. ex tenore. eo. ti. & vide ad materiam quod nō. Inn. in. d. c. si celebrat. Aut non est tale deli ctum: & tūc puto q̄ nō impedit electionē post penitentiam. arg. in. d. c. florentinū. & in. d. c. si. de tempo. ordi. & facit. c. fidelior. l. dist. in. vbi patet q̄ Petrus fuit p̄motus in summū p̄t̄ificē postq̄ negauit christū & hoc q̄ eḡit penitētiā vnde gl. ibi notabilis format q̄onem quis sit p̄ferendus in p̄motione an his qui nunq̄ peccauit ille qui peccauit & correct⁹ est. cum christus nō elegerit sanctū Joannē qui nunq̄ deliquit. sed Petrū q̄ eū negauerat & correct⁹ fuit & dic vt ibi. Et si di ceres ex quo Petrus notorie & graniter deliquit quomodo possit p̄mōneri ad summū ap̄stola tum cōtra ea que. s̄. dicta sunt. solu. dic q̄d de ei⁹ correctioē & penitentia apertissime cōstitit & idē fieret hodie de alijs si apertissime cōstaret de eo rū cōtritione. q̄ oīs cōstitutio humana cessat ces sante eius causa. lxxi. di. in. s̄. his oibus. sed nobis non est licitū indicare de occultis. vt in. c. vnico. vt eccl̄ie. benefi. vnde nō presumit vera peniten tia in alijs sicut in beato Petro. Itē in eo cessat bat omne scādālū p̄pter claritatē vite & mira culorū cōcurrentiā. f̄ In gl. in ver. in iure p̄positā & r̄sionē. ibi: dicas q̄d si libellus & c. signa istā p̄t̄iculā vsq̄ ad finē: & quatenus glo. dicit q̄d per cōfessionē fit p̄testatio cū sit p̄t̄. libelli obla tio: vide q̄d plen⁹ dixi in. c. vnico. de litis cōtes ta. Et quatenus gl. dicit q̄d si reus p̄t̄eatur an te oblationē libelli non sit contestatio. nec fertur tunc snia diffinitiuā. ideo hoc dixit q̄ vbi nō p̄ cessit petitiō nō pōt dici cōtestatio vt hic in tex. & vide bonū textū. & ei⁹ p̄acticā in. l. si reus. s̄. d̄ p̄ocu. nā si vis euitare sniam diffinitiuā vade illico post citatiōē & offeras debitiū. & dic vt ple nius nō. in. d. l. si reus. nō autem pōt snia ferri: q̄ snia diffinitiuā nō valet lit. nō conte. j. vt hīc nō contest. in rubro & nigro. sed s̄m glo. confesso fit p̄ceptū vt soluat ad certū tps sentit qm̄ hoc ca su nō datur quadrimestre q̄d regulariter datur cōdenatis in actioē p̄sonali. vt in. c. q̄d ad cōsul ta tiōē. de iudic. & tennit̄ exp̄resse ibi dō. Card. et est glo. ordi. & in. l. si debitor. ff. de iudi. & in l̄. de ver. obli. in. s̄. omnis. & vtroq̄z dicit dandū hoc casu tps decē dierum dūtaxat. Sed tu dic illas gl. p̄cedere ex consuetudine. nā de iure d̄z dari quadrimestre. vt in. l. iul. ff. de cōfess. not. Bart. in d. l. si debitor. Et circa hūc articulū vide q̄d ple nius dixi in. d. c. q̄d ad p̄sultationē. & ad materiā huius gl. vide gl. in. l. vnica. C. de lit. cōte. q̄ vide tur huic concordare. & q̄. q̄. i. c. nos in quēq̄. & q̄d not. doc. in. c. p̄uenit el. q̄. de appel. & Innoc. in c. si. de iñ integ. restit. vbi tractatur de viribus istius p̄cepti an habeat viz diffinitine circa ap pellationē & alia. f̄ In gl. in ver. per sedem apo stolicā in si. nō. gl. & idē nō. j. in glo. magna. s̄. dic

26 vt plen⁹ dixi in. c. de multa. j. de p̄bē. f̄ & inter cetera dicit Hosti. hic nō. verbū quod disp̄sa tus etiā per papā circa pluralitatē istozū benefi ciorū sine causa licet sit tur⁹ quo ad eccl̄iā milo tantem non tñ quo ad triūphantē. & sic nō v̄z dis pensatio quo ad deum. arg. i. q̄. vñ. c. si illa. & fa cit q̄d nō. gl. in. c. nōn est. j. de voto. p̄p̄. Innoc. videat aliud sentire in. c. cum ad monasteriū. de sta. regn. sed primā opi. sentit Joan. an. post bra tū Tho. i. d. c. de multa. vbi dixi. Et habeo hanc opi. pro indubitata quādo fieret dispensatio v̄z

Anto. Francisc. Qd disp̄sat. Ad h̄ an disp̄sa tio sine cā facta sup̄ p̄sultatē bñficiozū vel circa alia et si sit facta p̄ papā reddatōi sp̄satu tñ quo ad deū. Dicat q̄ sine dubio nō q̄ dispensatio est ius diuinū vel ius vniuersalē statū eccl̄ie p̄ hic alleg. secus aut si ius positiuū tñ: q̄ in istis volūtas pa pe sufficit p̄ cā vt p̄ Spe. in ti. de le ga. i. s̄. nūc breui ter. in. d. & nota. & p̄ Inn. in. c. cū ad monasteriū. de sta. mo. & vide ar chi. i. c. l. canō. s̄. ele. li. vi. vbi mal ta ponit pulchre circum materiā di sp̄sationis. Et ad de q̄d si papa di sp̄sat cū aliquo sup̄ pluribus di gnitatib⁹ obtine dis. nō v̄z disp̄sare q̄ i neutra te neat resider. imo v̄z velle q̄ in vna illarū d̄beat p̄so nali d̄seruire. vt de spe. in. d. ti. de lega. i. s̄. vidēdū. in. d. q̄d si indū getur. & vide dō. Car. i. ele. i. s̄. p̄b. i. ix. q̄. & q̄ sint illa q̄ inducāt disp̄sationē circa plu ralitatē vel inco patibilitatē bñficiozū. vide q̄ h̄r i. q̄. vñ. i. sum. & in c. & si illa. & i. c. de multa. & i. c. ex po suisti. de p̄bē. Et adde q̄ in disp̄sationē ad inco pa ribilia v̄l sup̄ eta te. vel sup̄ ordine v̄l sup̄ resideria semp̄ d̄z opponi illa cā: p̄uiso q̄d animaz cura & c. & nisi apponatur subitelligitur vt nō. gl. i. c. j. de p̄bē.

Sebasti. Sapia.

a Tpe electiois. Et h̄acopi. tenet Host. Jo. Tan. & d. Albb. in. c. cū iadudū. j. de p̄s bē. de hoc articulo v̄z cummulata per. d. Fel. in. c. di lecte. i. q̄. col. j. de excep.

Sebasti. Sapia.

b Libelli obla tio. vide p̄ Bart. i. l. si debitor. ff. s̄ pe. herē. i. l. si do mus. s̄. in pecu nia. ff. s̄. l. i. le. j. C. de li. cōte. vide Ang. in. s̄. illud quodq̄. in aut. de triē. & semis. xper bar. in. l. i. in su. q̄ ex cōuētiōne. s̄. j. ff. de iureiur.

c L. si reus. vide gl. Snam in. c. cū olim. de rerū per mut. vide ibi Jo. de iūno. & ibi dixi Andre. Barba. zacharias.

Adde Lāfrā. de oria. i. rep. d. c. quoniā cōtra in ver. r̄siones. nu. j. in ver. p̄xi⁹ est. & ibi in add. Lela si. ad eū. j. de pro batio.

Sanonmi. super Prima parte primi.

clericus ppter utilitatē priuatā obtineret plura
bñficia quorū. alterū sibi sufficeret ad honestatē
vinēdi. nā hoc casu non solum alterat humani iu-
ris dispositio sed etiā christi patrimoniū iniuste
27 dispergit. ¶ Cum ergo ipse papa nō posset sine cā
alienare bona ecclesie sine graui pctō: vt no. Ar-
chidi. in. c. nō liceat. xij. q. ij. multo fortius nō pōt
alteri dare potestātē ipsum pñmoniū male disp-
gēdi. et ex hoc cōvincit motiū Jm. cū nō solus
hic versetur ius humanū sed poti⁹ diuinū. Abi
aut per dispēsationē violaret ius humanū. tunc
posset pcedere cōtraria opi. arg. in. c. pposuit. de
cōces. prebē. nā de iure positio tñ est q qd non
possit obtinere nisi vnū curatū et qd nō possit p
aliū deseruire. tutius tñ est vt cessante causa qd
abstineat a tali dispēsatiōe obtinēda ne anime cō-
dēnent: cū nō possit quis pluribus officiis intē-
dere. vt in. c. qz nōnulli. z. c. seq. de cle. nō residen.
28 ¶ In gl. in verbo irritum. ibi nihil valet snia.
hoc dictū intellige in causis plenarijs. nā in sum-
marijs nō est necessaria lit. cōte. vt in cle. sepe. de
verb. sig. et cape istā regulā et tene eā mēti: qz ois
causa regulariter est plenaria: et sic regit plenus
ordinē iudiciariū. et hanc regulā firmat gl. in. l.
iudices. C. de iudi. sequit Bar. in extrauagan. ad
reprimendū. in verbo. de plano. et Jo. de lig. in. d.
cle. sepe. Sed ego allego tex. qui hoc satis bñ p-
bat in. c. qm frequēter. in prin. j. vt lit. non cōtest.
et facit etiā ibi rubrū. Fallit hec regula principali-
ter in duob⁹ casibus: primus vbi cūqz snia modi-
cum preiudiciū affert. vt in aut. nisi breuior. C.
de sen. ex peri. reci. z. xi. q. i. in. c. si qd cū clerico. q
tex. sic dō intelligi. et in. l. iij. ff. ad exhib. z. l. thesau-
rus. eo. ti. idem si affert magnū pñdiciū dñmō
sit reparabile p aliud remediū citra appellatiōē
facit. c. venies. j. de testibus. et plenius prosequer-
re hāc materiā. vt no. Bart. et Jo. de lig. in locis
prealleg. ¶ In gl. in verbo irritari. in fi. Mo. bene
hanc gl. quo ad duo. primo in eo qd dicit posse p-
cedi electū ad cassationē electionis per viam ac-
tionis et exceptionis. nā pōt quis per viā actio-
nis petere electionē irritari ex defectu forme vel
persone vt hic in verbo tandē. pōt etiā pcedi per
viā exceptionis cū. selectus petit cōfirmationē
vel cōsecrationē. vt in. c. sup his. j. de accusa. dicit
etiā qd pōt excipi l3 nō petatur cōfirmatio qz ele-
ctus saltē habet vel habere debet intētiōē petē-
di cōfirmationē et tunc exceptio est intētiōis ex-
clusio. vt no. dicit Jm. in. c. cū dilectus. s. eo. z. s.
tetigi. facit. c. primū. j. eo. li. vi. ¶ Mo. h. ex fi. glos.
qz idem est effectus quocūqz pōt pcedat. z. sic qd
in isto casu exceptio cōtra electū hz vim actiōis.
et cōcordat huic gl. in. c. sup eo. j. eo. et vide qd ibi
dixi. nā pbata exceptione electū cassat electio.
vt in. d. c. sup his. et sic hz effectū cōsecutiū. et for-
te hoc pcedi ppter periculū animarū. regulari-
ter aut exceptio hz vim expulsiuam nō psecuti-
uam. vt in. c. h. in fine. de ordi. cog. hinc dicit q ex-
ceptio est actiōis exclusio. vt in. l. iij. ff. de except.
30 ¶ In gl. in verbo de veritate dicēda. ibi ius no-
uum. dicit Mo. qd etiā iura antiqua hoc volūt
s. e. cū dilectus. et de despō. impu. attestatiōes
in fi. sed hodie dicit vt habet in. c. j. si. de iura. cal.
lib. vi. vbi patet q etiā in spūalibus pōt exigi ho-
die iuramētū calūnie ¶ In ead. gl. ibi. sed quo
iure hoc faciāt nō vidi. Mo. dicit q videre po-
tuit. c. in pertractadis. de iura. cal. z. l. si. C. de pro-
cura. z. l. seruos. de testi. vbi p3 q cū pcurator est
vilis et dñs iustior potest dñs cōpellit ipse respō-
deat. et facit hodie tex. in. c. presentii. j. de testi. li.
vi. vbi plat⁹ prestat in animā suā et illorum de ca-
pitulo hoc iuramētū de veritate dicēda. Syndi-
cus autē ibi interrogatur sine iuramento: et vi-
de ad materiā qd dixi in. c. in pertractadis. p. alleg.
32 ¶ In ea. gl. ibi. nisi id fecissent de mandato ca-
pituli. Mo. gl. qd confessio solius prelati nō no-
cet ecclesie nisi haberet a capitulo mandatū liti-
gādi. Et pro hoc optime facit tex. quē gl. alleg.
in. d. c. pñtitiū. et vide ibi bo. glo. et tene illā menti
et glo. in. c. de constantinopolitana. xxiij. dist. et idē

no. gl. in. c. si. de prescrip. vbi formaui punctualiter istam questionem et
vide qd ibi dixi. et intellige predicta qñ prelati hz capitulū. Si em est
solus pñta quia ecclesia nō est collegiata vel de facto nō habet canoni-
cos vel monachos tunc confessio solius prelati per viā pñtitiōis iurisdi-
ctionis emissa pñdicat ecclesie. vt pbat in. c. dilectus. de capel. mo. facit
qd no. gl. in. c. potuit. de loca. et in cle. vt hi qui. de eta. et quali. In quib⁹
iuribus concludunt no. gl. tantam potestātē hz solus prelati qñ est
solus quātū hz prelati cū suo capitulo. Ad idē facit qd no. gl. in cle.
j. de reb. eccle. nō alie. q no. Secus dic in confessione emissa per viā vo-
luntarie iurisdictionis: vt qz iponte vadit ad iudiciū et cōfiteor in pñdi-
ciū ecclesie. de quo per Bar. in. l. certū. ff. de cōfes. vbi vide. ¶ In gl. in
x. de cōsuetudine suspēdit ibi de iure cōi. vt qd hec pñtitiō ad archie-
diaconū: ergo gl. male loquit⁹ et in pñtitiōe est tex. in. c. archidiaconis. j. de
offi. archi. vbi fm cōem intellectū probatur qd archidiaconus nō pōt
de iure excōicare: que aut de iure cōi pertineat ad archidiaconū: vide
per Jo. and. in. c. ad hec. in. s. in quadam. de offi. archi. vbi dicit q solū
fundat intētiōē suā sup illis duob⁹ cōtētis in. d. s. in alijs vero succū-
bet. nisi pbat ius speciale. et tene menti hoc dictū. nā licet multa nume-
rent in ti. de offi. archi. illa tñ attribuunt fm varias locorū cōsuetudinē
nes nā multa numerātur cōpetētia alijs dignitatibus de iure cōmuni.
¶ In gl. in verbo intitulatā no. istam glo. sing. est em mēti cōmēdanda.
Et primo in eo qd ponit multas significationes huius verbi. titulus
vide etiā qd no. j. de offi. archiepiscopi. in. c. si. Et no. ex hac prima parte
q habito respectu ad morē antiquū clerici possunt denominari per
titulos ecclesiarū sicut cardinales. nā ille ecclesie eis assignate dantur
in titulū alijs clericis inferiorib⁹. verūtamē ppter pñtitiōē dignita-
tis vel officiū eorū fuit ab olim cōcessum vt ipsi cardinales haberent iu-
risdictionē episcopalem in titulis eorū. vt in. c. his qui. j. de ma. z. obed. et ibi
dixi et vide qualiter debeāt denominari cardinales in. c. h. de cle. nō res-
33 si. vbi plene tetigi in lec. ¶ Secundo no. ex hac glo. q quilibet clericus
b pōt dici maritus ecclesie sue: et sic pñtitiō matrimonii spirituale inter
clericum et ecclesiam inferiorē. et pro hoc alle. bo. tex. in. c. sicut in vna. xxi.
q. ij. Dic tñ q stricte sol⁹ ep⁹ dicitur pñtere hoc matrimonii cū ecclesia.
vt in. c. ij. de transla. epi. dixi post Joā. and. in. c. clerici. de vi. et ho. cle.
Large vero dicunt cōtrahere hoc matrimonii abbates et alijs prelati
habentes generalem iurisdictionē in loco. vt in. c. ne pro defectu. et in. c.
qz ppter. s. eo. et ibi per glo. Large siue vero quilibet clericus inferior
dicitur hoc matrimonii pñtere cū ecclesia sua. vt in. d. c. sicut in vna.
34 quod sic debet intelligi. ¶ Tercio no. ex hac glo. q de iure cōi etiā
beneficia simplicia nō possunt accumulari in eadem persona. sed valet
pñtitiō in pñtitiōem. et hodie inoleuit hec pñtitiō quasi per totū or-
bem. et pro ea vide tex. iuncta gl. in. c. gratia. de rescrip. li. vi. et in cle. gra-
tia. eo. ti. per Jm. in. c. cū iadudum. j. de pben. ¶ Alterius not. ex
hac gl. qd ep⁹ possunt etiam dispēsare circa pluralitatē beneficiorū sim-
pliciorū. sed tu limita hoc dictum prout dixi in. d. c. cū iadudum. et in. c.
litteras. de cōces. prebē. et plenissime in repe. s. qui vero. in. c. extirpande
36 j. de pben. ¶ In gl. pe. ibi sine peccato mortali. no. sing. istam gl. q
peccat mortaliter tenēs plura beneficia etiā simplicia quorū alterum
per se sibi sufficiat. Hanc gl. limitare vt pcedat qñ quis sibi lucri faces-
ret fructus ita q ad utilitatē priuatā et ad augēdū patrimoniū vult
illos. nam ad istum effectum nō puto hodie valere cōsuetudinē in cō-
trariū qz cōsuetudo cōtra ius nō valet nisi sit rationalis: et in. c. si.
de consue. sed hec cōsuetudo est cōtra omnem rationem. vt in. c. ratio
nulla. et qd ibi no. j. de pben. et cōtra officiū pietatis. xvi. q. i. in. c. si. x. q.
ij. in. c. episcopus. facit. c. quid ergo. xxiij. q. iij. et j. qd. ij. pastor. z. c. cleri-
cos. vii iura que videtur innuere in hoc valere pñtitiōem seu vt ve-
rius dicam gl. et doc. autoritates. intelligo quādo cōsuetudo disponit
solū circa potentiā retinendi plura beneficia simplicia. secus si dispo-
nere vt pro libito voluntatis possit iste beneficiatus de fructibus illoz
disponere et tene menti hoc dictum. vt. s. dixi. et puto q nec dispēsatio
pape valeret quo ad deū sine causa legitima facta qz sicut ipse papa nō
potest sine peccato alienare bona ecclesie. sine legitima causa vt no. Ar-
chi. in. d. c. non liceat. xij. q. ij. ita nec alijs dare potestātē male dispēsā-
37 di. ar. c. nuper. j. de dona. inter vir. et de dote post dñor. resti. ¶ Extra
gl. qro nunquid si pñtitiōes recepte electū clare cōtra eum nō pñclu-
dunt an debeat fieri p eo an p interpretatiōe. solu. dicit Jm. q pro eo.
vnde si testes deponūt electum sub annuo censu pcessisse beneficiū. de-
bet intelligi qd receperit pecuniam pro tēporalibus nō autē pro spū-
tualibus. nā tēporalia possunt pcedi sub annuo censu. sed spiritualia nō
j. ne prela. vi. suas quasi per totum dicta vero testium possunt verifica-
ri tam in spūalibus q in tēporalibus: ergo vt fiat benigna interpre-
tatio debet intelligi in casu licito. Item si testes dicerēt electum irasci-
bilem. debet intelligi zelo iustitie. et idem dicēdū in similibus. Et hoc
dicit Jm. verū quādo procedit per viā exceptionis. secus scdm eum
si per viam accusationis cum in ea imminet vtriqz parti supplicium.
nam et accusator non probās puniretur pena talionis. et ideo nō debet
ita benigne fieri interpretatiō p eo in pñdiciū accusatoris. Itē in ac-
cusatione prosequit quis quādoqz iniuriā suam vel suoz. et no. hanc
mirabilem differentia quā alibi nō legi. Sed do. Anto. dicit hoc di-
ctum sibi non placere: quia et in via accusationis debent probationes
concludere

zacharias.
Hac regulam
firmat gl. Adde
tu videre de hac
regula. l. litis cō-
testatio. in qbus
causis de necessi-
tate nō requirā
et qñ lite nō cōte.
ad diffinitivā sen-
tētiā pcedi possit
et testes recipi
p Lāfrā. in repe.
cle. sepe. col. viij.
ver. capio glo. cū
ij. seq. et i. ix. col.
char. xxij. de ver-
bo. sig.
Sebasti. Sapia.
b Eccle sue. ar-
gu. glibet cleric⁹
possit dici mari-
tus eccle sue. viō
do. Abb. in. c. ne
p defectu. et in. c.
qz ppter. s. eo.

- concludere necessario. vt in. c. in presentia. 7 qd ibi no. de pb. Ego alle. no. dictu Bar. in. l. ij. ff. de duo. reis. vbi no. dicit q si accusatur qd qd cognouerit Bertā per violentiā 7 deinde sit articulus q cognouit Bertā tam violentē. 7 ita testes pbant q ex hac pbatione nō pōt accusatus puniri: qz istud aduerbiū violentē h3 duplicē significationem quēadā modū oia noīa verbalia que possunt intelligi actiue 7 passiue. vnde pmissa pbatio pōt intelligi qd iste cognouit Bertā violentē. i. qd ipse intulit violentiam Berte. pōt est scdo intelligi passiue. i. qd sibi fuit illata violentia vt cognosceret Bertam: 7 hoc casu non cōcludit ad effectū pene inferēde sūm titulū accusatiōis. Cū ergo pbatio nō cōcludat intētiū accusatiōis. nō d3 inde puniri accusatus. Ad idē alleg. l. ij. ff. de pba. vbi dicit q si accusati titiū de percussione cū sanguinis effusione. debet sūm eū absolui accusatus. qz non est pbata illa percussio qualificata q fuit deducta in accusatiōe: nā forte fuit ista alia percussio sine effusione sanguinis. Hanc tñ questionē vide plenius examinātam per Bar. l. l. denūtiāsse. c. s. qd tñ. ff. de adul. Tertio facit qd no. idē bar. in. l. nō solū. s. sed vt pbari. ff. de no. ope. nū. vbi no. dicit qd facilius d3 excludi accusatiō q civilis actio. vnde cōcludit qd si accusatoz probate intētiōē suā reus per snā pbationē illa obnubilat seu dubiam reddidit d3 ipse accusatus absolui vt crimina non presumant. 7 pone exemplū statuto cauet q nobilis nō possit intrare palatiū dñorū sub certa pena nisi tpe cōcilij generalis: accusatur titius nobilis 7 probat quod de mense iūli intrauit palatiū dñorū: accusatus vero probat q illo mēse fuit gregatiū cōcilij generale: 7 sic potuit esse qd intrauit palatiū die cōcilij. 7 sic pbatio accusatiōis reddit dubia. 7 p qñs debet absolui accusatus. Secus autē dicit ipse in civilibus qz ex quo quis probat intētiōē suā debet obtinere: 7 pbatio rei habeat aliquantulum offuscare. satis em̄ est q eā nō cōfundit. 7 hoc vltimū videtur pbari in. c. in presentia. p. alleg. vbi dixi. Ergo videtur concludendum contra opi. Inn. q in accusatiōe debet fieri benigna interpretatio: ex quo pbatio actoris est nimis gñalis: 7 in vno intellectu pōt vitari delictū. 7 facit qd ipse Bar. no. in. l. si quis intētiōe. ff. de iudi. 7 qd dixi in. c. cū ad sedem. de resti. spo. tene tñ semper menti dictum Inn. propter ipsius auctoritatem. ¶ Sed queritur: pone quod papa concessit epō vt possit dispēare cum aliquibus clericis super pluralitate beneficiorū: curatorum: nunquid possit ep̄s indifferenter cum illis clericis dispensare. Composit. dicit q non sed oportet sūm eum q illi clerici sūt nobiles vel literate persone. qz rescriptum generaliter cōcessum d3 reduci ad terminos iuris cōmunis. vt in. c. causam. que. de rescript. de iure autem communi indifferenter non debet cum omnibus dispensari nisi cū predictis: vt in. d. c. de multa. in fin. de preben. refert ipse quosdam cōtrarium tenere. qz beneficium principis est latissime interpretandū. vt in. c. cum olim. de verb. signi. 7 in. l. beneficium. ff. de constitutio. principi. Ego puto qd virtute dicte gratie non possit ep̄s dispensare nisi cū causa rationabili: hoc enim importat verbum dispensare. vt not. gl. j. c. vñ. in. s. nisi rigor. hinc dicit Innoc. in. c. cum ad monasterium. de statu regul. qd in casibus in quibus ep̄s permittitur dispensatio. facta si ne rationabili causa est nulla vel saltem venit irritada. 7 ipse ep̄s puniendus. nam vbi non subest rationabilis causa non dicitur illa dispēatio sed dissipatio. vt no. in dicto. c. de multa 7 sic concludit quod qualiscūqz subest causa dispensandi dūmodo sit sufficiens poterit ep̄s virtute dicte indulgētie dispēare. ¶ Ultimo hic qritur nunqd petēs sibi prouideri de beneficio iuxta formam mandati apostolici teneatur libellum offerre si in iudicio litigat contra aduersarium. Inn. notabiliter dicit q nō. sed sufficit rescriptū offerre p libello quasi iure scripto contineatur tota intentio ipsius actoris. facit in arg. c. ij. de dila. dicit tñ vtile esse vt detur aliqualis petitio. 7 no. primum dictum Inn. 7 ad materiam vide qd habetur in cle. dispendiosam. de iudi. iuncta gl. cle. sepe. de verb. sig. per que iura pōt dici sufficere qd in actis faciat describi. ego talis peto mihi prouideri put in tali rescripto apostolico cōtineatur qd vobis produco. Abbas.
- 1 Indefinita an 7 quando equipoleat vniuersali.
 - 2 Capitulum nō pōt cognoscere inter maiorem partē ipsius qui litigat cum singulari persona ipsius 7 quod habeat iurisdictionē in singulos.
 - 3 Ratio naturalis potest allegari vbi deficit lex.
 - 4 Bēsta a capitulo ad hoc vt valeat oportet q fiant collegialiter 7 ipso collegio.
 - 5 Unitas ad hoc vt dicatur commississe delictum oportet q fecerit congregato consilio.
 - 6 Canonici habent vocē in capitulo ex sola possessione canonicatus. licet aliter non appareat de proprietate. Possessio canonicatus quomodo probabitur. Consuetudo generalis attenditur 7 allegatur ad decisionem cause verentis in loco particulari.
 - 7 Patroni plures an debeāt omnes cōsentire in presentando aliquē. vel sufficit maior pars.
 - 8 Tacens quo casu habetur pro consentiente.
 - 9 Contemptus non pōt allegari p alium q per ipsum contemptum.
 - 10 Contemptus si postea cōsentit an 7 quō augeat numerum.

a ¶ Sebast. Sapia. ¶ Qd si accusatur. Illud dictum sequit 7 extollit adatesi. in no. c. ij. no. q si capitulum refert Felin. in. c. auditis. colum. penul. de prescri. sed reprobatur do. Jas. in. l. nō hoc col. ij. C. vnde legi. vi de ibi per eum multa similia adpropositū do. Abb. hic de quibus etiā tradit per Alberod. in. c. in presentia. j. de proba.

De electione. Irrita ē electio quā collatio nō precessit vel que facta nō est a maiori parte capituli. vel q nō fuit cōis. h. d. Et sunt due partes. prima ponit tres cassatiōis causas. secūda cassat ibi. nos. ¶ Prima causa vsqz ibi: nec plene. scda vsqz ibi nec etiā. 7 abide tertia. ¶ Casus literalis. Accāte quadam ecclesia cathedrali: canonici statuta die ad celebrādam electionē cōuenerūt. quidā canonicus. S. noie fuit admissus cū protestatione. quidam alius. B. no mine. euz esset in regno Frācie nō fuit ad electionem vocatus 7 de cōsuetudine vocari debuit premissio scrutinio sūm formam generalis cōcilij. quidā cōsenserūt in Bū. quidā vero in alio singulares. ita qd i ipso scrutinio plures noiati 7 electi fuerunt. publicato scrutinio illi qui in eundem Bū. in scrutinio singulariter consenserūt eundē Bui. singulariter elegerunt. Demū cā super istis electionibus ad sedē apostolicā est delata: exami natis istis electioni. papa super his ita pcessit dicit papa in cōcilio generali canetur vt is collatione habita eligatur in quem oēs vel maior pars totius capituli cōsenserit. sed in Bū. maior pars totius capituli non cōsensit quibz habuerit maiore partem cōparatione minorū. nec fuit plene facta collatio numeri ad numerum quia in collatione tractatum nō extitit ne discussum vtrum predicti. S. 7. B. vocē habuerunt in electiōe nec fuit facta collatio zeli ad zelum nec merit ad meritum. preterea electio nō fuit cōiter celebrata: qz licet in dictum Bū. singuli singulariter in scrutinio cōsenserūt. nō tñ publicato scrutinio debuit subsequi singularis electio: sed cōis ne idēz repeti videret. vel tot essent electiōes quot eēt nūes ro electores qd esset absurdum. ne ex singularibz cōsensibus electio appareret vniuersalis vel cōmunis. quibz quilibet singularis veritatez expri mat sue partis. 7 hoc pbat per quoddam simile ex singularibus ppositionibus licet veris nō apparet vniuersalis ppositio nisi per signum expri matur vniuersale. Preterea pdicti duo non debebant sic excludi. qz Bū. erat in possessione canonicatus vel quasi legendo 7 cantando 7 in tractatu electionū quibz fuerit cū ptestatione admissus: alius vero erat in tali loco de quo debuit vocari. cum de toto regno Frācie vocetur absentes de cōsuetudine ecclesie gallicane: his igit pleni examinati dñs papa electionē premissam 7 for mā cōcilij in pluribus attētatā decreuit irritaz 7 inanem. B. ¶ Mo. j. ibi maior: q ad validitatem electionis requiruntur ista duo copulatiue. non ergo sufficit sanior pars nisi sit maior. vnde papa eo ipso q pcedit electionē istā nō fuisse factaz a maiori parte respectu numeri voluit discutere de sanioritate. quilla per se nō sufficisset. 7 cōcordat tex. in ecclesia. s. eod. qd est 7 Innocen. in. c. scriptum. 7 in. c. qz propter. s. eo. nec sufficit maior pars sine sanioritate: vt probatur in ca. ecclesie. s. j. eo. 7 ibi de hoc aliquid dicitur. Cōsistit autē maior pars in numero. sanior vere consistit in zelo: 7 zelus in tribus. s. idoneitate electi 7 eligētū in auctoritate. que considerat respectu ordinis: 7 in tēpore institutionis 7 in spiritali intētiōe. 7 hec probantur in. c. dudū. el. j. s. eo. 7 j. eo. c. ecclesia vbi de hoc. ¶ ¶ Mo. ij. ex isto tex. iuncto. c. qz propter. s. eo. qd indefinita oratio equipollet vniuersali. s. nā. c. qz propter. indefinita dicit q is eligatur in quē consenserint omnes vel maior 7 sanior pars capituli. Iste vero text. referendo mentem illius cōstitutionis dicit quod requiritur maior pars totius capituli. 7 sic tātum est dicere indefinitate maior pars qd tū vniuersaliter maior pars totius capituli. 7 de hoc an 7 qñ indefinita equi

b ¶ Cognouit. cū ca istud dictū vide oino q oppor tune dicit do. Jas. in. l. non hoc C. vñ legi. vbi p extensuz si bñ re cordoz ponit istā materiā vñ vñū verbū in simi. per do. Alex. in cōs. xi. in fin. q. volu. Alenas de falc. ¶ Denūtiāsse. ¶ Eduerte qz istaz l. legit Bar. cū. l. q vñ. s. qd tamē. ff. de adulte. vbi multa bona ponit. 7 ibi vide vñā apost. nouaz que sūt multabo na dicit 7 allegat multas quotas. Alenas Falco. Anto. Francisc. ¶ Ad hoc facit qz in criahz nō d3 qd dēnari ex qualibet pbatio ne sed requirunt pbatiōes clarissime. 7 luce meridiana clariores. vt in. l. sciāt cūcti. 7 ibi plene p bal. Sali. 7 docto. C. de probat. zacharias. ¶ Misit cū cā rōna bili. ita no. Jo. b lig. in. c. at si clerici. de iudi. 7 adde q polui. s. i. apo. ad istā in. canno tuit. in ver. cause cognitionē. n. 8. s. eod. ¶ Sebast. Sapia. ¶ Non ego. vide Bal. in. l. ij. pñ. ff. de testa. in. l. in albo. C. de decur. lib. 7. cū alijs allega. p Felin. in. c. cū oēs. col. xiij. vers. decimetertio et vltimo. s. de cōs. zacharias. ¶ Indefinita eq pollet vñ. Dic b nō esse verū in dicto testis. ita fin. not. Hippoli. de maris. singul. suo clxxj. incip. audi uisti. als regula ri. cui adde istū in. c. auditis. co. iij. ver. si vero. 7 ibi i apostil. meis. j. d pscip. ibi etiam Felin. col. xiij. xvi. gusta etiā quoti dianum verbus.

Sanonmi. super Prima parte primi.

Anto. Francisc.
An q i inde
finita egpolleat
vbi. hñ in. l. i. z ibi
p Bar. z doct. ff.
de re. in. z p bart.
l. si plures. ff. de
leg. ii. z in. l. si q
ita. ff. de re. tute. z
in. l. si feruitus. in
pn. ff. de ser. vrb.
pdi. qd itellige
veru si nō ē eadē
rō i qlibet parti
culari cōtēto sub
indefinita. vt est
ordi. gl. in. l. si ita.
in pn. de lega. ii. z
p Bar. ple. in. l. si
pluribus. eo. ti. z
hñ p gl. i. c. vt cir
ca. de elec. li. vi. et
vide qd zibi car.
in cl. i. in. q. vt
lite pendē. z vide
Alex. in q. i. xv.
i. iij. pte q. i. l. oēs
ppl. in. iij. qd. vi.
q. pn. ff. de iusti. z
iur. z ibi p Alex.
in. xi. colū. vbi po
nit an etiā in sta
tutis hec regula
hēat locū: qd in
statutis nō equi
polleat. t. z Bal. i.
l. si. in cōputa
tione. C. de iure d
libe. z hñ p Old.
in cōst. clxx. z p
Wau. de ca. i. q. i.
exly. z p Bal. i.
l. ij. de li. z posth.
et. c. i. d. pac. iura.
fir. z p eūdē bal.
in. l. si. C. que res
pig. obli. pos. vbi
ponit an hec res
gula hēat locū i
actu pignoris vt
hypothe. Et ad
de q indefinita eg
pollet vti ex iter
pretatione nō ex
ppria significa
tione: qd egas
id dicit: nō als
vt p Bart. in. l. q
edificiū. ff. de ser.
vrb. pdi. z p An
ge. i. l. p. C. de im
pube. z alias sub
stitu. nec hñ locū
hec regula i ma
teria odiosa. fm
Bar. in. l. i. q. i. et
sicertū. ff. de vē.
in pos. mit. vtruz
aut indefinita cō
prehēdat futura.
vide bar. i. l. si ita
ff. de auro. z arg.
leg. z i. l. si. C. que
res pig. obl. pos.
z hñ p doc. i. c. si.
de rescrip. z in
cl. si. e. tit. Et ad
de q si indefinita
nō potest referri

pollet vniuersali in iure: vide bo. gl. z tene menti
in. c. vt circa. eo. ti. l. i. vi. C. Mo. iij. ibi. nec plene. q
collatio numeri z zeli z meriti dō esse plena: non
em fm Jnno. sufficit perfunctoria collatio vel se
miplena studiose facta. Qualiter aut sit hēda
hec collatio. Jm. hic multū instat. sed concludē
breuiter post eū qd aut nullū dubiū oritur publi
cato scrutinio: z sufficit collatio generalis. puta
vt dicat tot numero consenserunt in sempromiū
tot in caum. Item eligētes sempromiū sunt di
gniores respectu dignitatis z meriti z institutio
ne: qd sunt antiquiores canonici. Item semprom
nius est magis idoneus respectu sciētie z etatis
z sic de singulis. Unde satis est facere istaz colla
tionē generalē ex qua appareat maiorē z saniorē
partem plesisse in eligēdū. Et vide de hac colla
tione q no. Spe. eo. ti. s. j. si aut aliquod dubium
oritur puta qd dicitur aliquos esse suspensos vel
excoīcatos: z sic nō debere in numero cōputari.
vel qd aliq. erat absens. vnde erat vocādu vel
qd simile. tūc debet fieri collatio magis stricta.
Nā debet haberi tractatus z discussio sup dubio
exorto. nō aut necessario recipiunt probationes
per capitulū. nec est ferenda sentētia: qd capitū
lum nō dō esse iudex in causa propria. Et nō.
hoc verbū: ex quo habes qd si aliq. dubiū orit
inter maiorē partem capituli z aliquos singula
riter de capitulo nō potest capitulū esse iudex.
C. ne quis in sua causa ius sibi dicat. l. vnica. Nec
puto valere cōstitutionē capituli in contrarium
per. l. p. ff. de arbi. vbi dō: quod etiā ex consensu
aduersarij nō potest quis esse arbitervel iudex in
facto pprio. Et hoc pcedit etiā si caplm habere
alias iurisdictionē in singulos. sicut habet qñq
ex consuetudine. vt in. c. irrefragabili. s. excessus.
de offi. ordi. pcedit etiā illa cōsuetudo quaten
capitulū iudicat singulos. nō tū in facto pprior
z ita intellige Jnno. hic qui dubie loquit. vide
etiā Jnn. in. c. dū nobis. s. eo. vbi dixit capitulū
non habere iurisdictionem in singulos vt possit
eos animaduertere si vocati nolūt ad capitulū
venire: idē dixit in. c. i. de maio. z obe. respectu an
tiquioris canonici. qd ex consuetudine habet ptā
tem congregandi capitulum. z hec nō. qd faciunt
ad multa. Siet ergo ista discussio per capitulum
quo ad informandum animū capituli z vt subse
quatur canonica electio nō aut vt sententia feras
tur per capitulū. vide in simili qd no. Jnn. in. c.
venerabili. j. de cens. z facit. c. cum persone. de pri
uile. li. vi. C. Mo. iij. ex tex. tria que sunt de substa
tiali forma electionis. Prīmū est qd electio fiat
a maiorē z saniori parte capituli. Secūdu vt pro
cedat plana collatio. z dicit hic Cōpost. q colla
tio solum exigitur in forma scrutinij. nō autē in
forma cōpromissi: licet sit vtile: vt etiā tunc fiat
collatio per compromissarios. qd mihi satis pla
cet: q. c. qd propter in forma scrutinij exigit colla
tionem: z vide qd ibi dixi. Tertiū est vt subsequa
tur post publicationē scrutinij z collationē cōis
electio. non enī sufficit singularis. i. qd quilibet
dicat: eligo talem zc. sed oportet qd sequat cōis
z vnica. z hodie habet forma in. c. sicut. j. eod. lib.
vi. z c. cū ab vno. de re iudic. eo. lib. vt puta quod
vnus nōte capituli eligat p verba singularis nu
meri. vt in iuribus palle. C. Mo. ibi. ne vel idēz re
peti. qd iura detestant superfluitatem. facit. c. si
cut. de proba. non enī est vtēdū superfluis reme
dijs. vt dicit tex. in. l. hec stipulatio. s. diuus. ff. vt
leg. no. ca. C. Mo. vi. ibi tot essent electiones zc. q
ad multiplicationē cause sequitur multiplicatio
effectus causati. z sensus htere est quod publica
to scrutinio in quo singuli cōsenserunt: nō debet
de nouo qlibet per se eligere. quia aut idēz repete
retur aut sequeretur q tot essent electiōes quot
numero eligētes. Et ex hoc dicit Joā. an. qd pos
set sustineri si in scrutinio quilibet ex electoribus
dicat eligo. per tex. ibi. ne vel idēz repeti loquit
tur enim de electione singularium: ergo vt dicat
repetitio oportet dicere vt in scrutinio dixerit.
Sed Jost. aliter intelligit. dixit em q si electio

singularis diceretur nōtatio z nō electio. segrēt
q idēz repeteret: si vero dicatur q sit electio segrēt
retur absurdū qd tot essent electiones zc. qd quē
admodū primū faceret electionē ita z scōs zc. Et
iste intellectus plus mihi placet. vt dixi in. c. qd
propter. s. eo. vnde laudo illā practicā. vt in scru
tinio qd dicat eligo. sed debet postea subseq cōis
electio. vt hic z in. d. c. qd propter. tamē si elector
res parum gnari. i. iuris inscñ dicerent eligo: nō
per hoc puto scrutinium vitari per hoc dictūz
Joā. an. qd est menti tenendū: z quia verba late
debent intelligi vt res potius valeat q pereat. vt
3 in. c. abbate de ver. sig. C. Mo. vltimus qd ex ter
minis naturalibus vel dialecticis pōt inferri ad
decisionēz causarū sicut hic fecit papa: p hoc fa
cit glo. no. i. dist. consuetudo. que dicit q deficiēte
lege pōt allegari ratio naturalis b: z p hoc facit
l. scire. in. s. sufficit. ff. de excu. tu. ad idēz. c. secūdo
requiris in fi. de appel. Et mēs lre est qd sicut ex
singularibus propositionibus licet veris non ap
paret prepositio vniuersalis nisi exprimatur per
signū vniuersale: exēplum si dico titi? currit sem
promiū currit zc. enumerando omnes homines
mūdi ex his nō apparet qd oīs homo currat nisi
hoc exprimatur per aliq. signū vniuersale. z pō
dera: quia tex. dicit: nō apparet: non em dicit nō
sequitur: ga bene sequeretur numerādo omnes ho
mines mundi: ita in electione licet quilibet singu
lariter dicat eligo talē nisi subsequat electio cōis
noie capituli nō apparet electio capitularis z cō
munis: ideo vt appareat cōis fuit statutūz vt p
statis singularib? cōsensib? in scrutinio subsequat
cōis electio modo pdicto. hoc tñ cōsistit magis i
subtilitate q in veritate. Unde Jnno. reddit aliā
rōnez dicēs hoc fuisse statutū qd si sufficerent sin
gulares cōsensūs: qlibet publicato scrutinio pro
rumperet ad eligendū vt redderet se gratū electio
z sic sepe pretermitteret collatio z eligeret mal?
Jost. tñ reddit aliam rationē dicens quod cum
spiritus sanct? descēdit super cōgregatos in vniū:
z cōitas pariat vnitatē singularitas vero diuisio
nē: debet esse electio potius cōis q singularis: cū
debeat fieri inuocata spiritus sancti gratia. vt in. c.
sacrosancta. s. eo. libe rōnes sunt omnes persuasi
ue: vnde prima rō tex. plus mihi plz. Et scias fz
Jnn. z bene qd hec electio cōis nō requiritur nisi
vbi est seruanda forma: c. qd propter. nam in alijs
sufficiunt singulares consensus per capitulū in
c. prestiti. qd not. Et idēz voluit gl. i. d. c. sicut. j.
eo. li. vi. C. Et nō. ex dicto Jnnoc. qd ad hoc vt
valeat actus gerendus noie capituli opz? expli
cetur collegialiter z in ipso collegio. Ad idēz gl.
no. in. l. sicut. ff. qd cuiusqz vni. que sing. dicit q li
cet oēs hoies hui? ciuitatis etiā eleuato verillo
aliquē insultū fecerint seu rumorē: nō ppter hoc
dicipoteff qd ciuitas hoc fecit sed singuli de ciui
tate. Ad hoc ecim vt attribuatur ciuitati opoz
tet qd prius in consilio legitime congregato hoc
fuerit obtentūz: qd uot. z facit qd no. Cal. in. c. cū
omnes de constitū. z Joā. an. in. c. j. de reb. ec. non
alien. in nouella: licet aliud z male ibi senserit in
glo. sua. C. Mo. ibi: in canonicatus possessione.
qd sola possessio canonicatus tribuit facultatem
dandi vocē in caplo: lz aliter hoc appareat de p
prietate iuris canonicalis: vñ existēs i possessiōe
canonicat? dōz admitti ad tractatus capitulares
tanq? canonicus. nec dōz excludi. lz ab aliqbus ne
get ius pprietatis. qd nō dōz ex facto priuatorum
sua possessione spoliari. facit. c. qrelā. s. eo. ti. z. c.
cōsultationibus. de iurepa. Jte no. qualiter pro
betur possessio canonicatus probatur aut pban
do exercitiū particulariū actū cōpetētiū solis
canonicis. vt no. hic probat: z concor. tex. in. c. di
lecto. j. de pbe. C. Jtem no. in ver. secūdu: qd
cōsuetudo gñalis pōt allegari ad decisionē cause
vertētis i loco particulari: z hoc intelligo qñ lo
cus particularis nō habet speciale cōsuetudinē
nec ius cōe expresse disponit in illo casu. nam de
iure cōi nō est expresse de quo loco debeāt voca
ri absentes vñ in hoc pōt recurri ad consuetudinē
nem generalem

nisi ad vñū equit
paratur orationi
singulari. vt in. l.
h. vbi p Alex. ff.
de lib. z posth. et
intellige q inde
finita equi pollet
vniuersali: colle
ctiue nō distribū
tiue. vt no. in. l. si
pluribus. ff. de le. ij.
Et adde etiā qd
indefinita nō cō
prehēdit eum de
quo specialr est
pñsiū. l. cū i testa
mēto. si quis tres.
z ibi per Bar. ff.
de heredi. instit.
Sebasti. Sapia.
Superfluitas
tem. vide feli. in
c. solite. de maio.
z obedi. z in pe.
Diego. circa fin.
Sebasti. Sapia.
Rō naturalis.
Aide gl. in. c. ex
eo. in x. rōnis. d
elec. lib. vi. z dicit
Andr. de iser. in
pe. feudorū in vl.
colū. qd rōnabi
le dictum ita dō
mouere iudicem
sicut ipsa lex vt
de ad declaratio
nē dō. Jas. in. l. il
lam. col. iij. de col
latio.
Sebasti. Sapia.
In loco parti
culari. vide Bar.
q. xvi. C. q sit lō
ga cōsulate p. d.
meū. d. Rochus
curtiū in repe. c.
fi. col. lxxv. x.
si. scōo amplia. s.
de consuetudi.

zacharias.

Habito prius consilio cardina-
lii. aduerte qd in
arduis voluntari-
um a cardinali-
bus consiliis ca-
pit nō aut neces-
sariū cū in nego-
tijs q̄tūcūq; gra-
uibus a cardina-
libus consiliū ex-
petere nō cogat:
vt plene per Fel.
in rub. de consti.
in princ. 7 ver. ad
id qd nō. Jo. an.
in. c. sane. colū. ff.
Antonius. Frā.
Circā hoc an
papa teneatur re-
quirere i arduis
7 magnis nego-
tijs cōsiliū vel cō-
sensum cardina-
li 7 vide glo. in. c.
ad apostolice. de
re iu. li. vi. 7 vide
Arch. in. c. sunt
quidam. xxv. q. i.
vbi dicit qd legē
gēalē d vniuersa-
li statu ecclesie
non potest papa
facere sine. d. car-
dinalib; 7 de po-
testate quā hz pa-
pā ē pulchra gl.
in cle. ad nostrū.
in ver. ecclesie. de
here. 7 in. c. lector
in ver. subdiacon-
us. xxviii. q. i. et
habetur per Tho-
sti. in. c. magne. d.
9 vo. vbi dicunt qd
papa sol; pōt
oīa facere pter q̄
peccatū. qd intel-
lige qd peccatū
insurgit ex cōtra-
uētiōe legis di-
uine. sec; si ex cō-
trauētiōe legis
positiue sū Jo.
an. in. d. c. magne
7 habet per Tho-
no. 7 doc. in. c. sup
his. de vo. 7 in. c.
licet. de fo. cōpe.
vide tñ Arch. in
c. redemptor. 7 in
c. ab oībus. xij. q.
ij. vbi dicit qd pa-
pā castra 7 res ec-
clesie pōt sol; in-
feudare s; nō ma-
gnas ciuitates si
ne consensu car-
dinaliū cū domi-
cardi. sint capitu-
lū vniuersalis ec-
clesie. 7 refert hoc
dictum Bald. in
l. cū multa. C. de
bo. que lib. vbi di-
cit qd oēs ecclesie

nē generalē puīcie. vt est bo. tex. hoc ad idē. c. su-
per eo. de cōs. **A**lci. nō. ibi. de cōsilio fratru. qd
papa causas electionum prelatozū decidit cū cō-
silio cardinaliū. **E**n hodie ex cōi 2suetudine d3
puidere de platuris habito prius 2silio cardina-
liū. 7 facit qd nō. Jo. mo. in. c. super eo. j. de her.
lib. vi. **I**n gl. in ver. zeli. ibi maior pars censet
que est iustior. hec gl. vī contra tex. vbi papa nō
solū ad zeli. sed etiam ad numerum h3 respectū
cōcurrere em debet illa duo copulatiue. s. maiori-
tas respectu numeri: 7 sanioritas respectu zeli. qd
tenuit Joā. and. s. eo. cōgregato. 7 sequit in. c. ec-
clesia. j. eo. 7 dixi in. c. qd ppter. s. eo. 7 vide quod
dicā latius in. d. c. ecclesia. **I**n gl. in ver. nec
ex singularibus. ibi vel plures vel simul oēs dic-
qd imo d3 pūntiari p vñū tñz per verba singu-
laris numeri. siue fuerit pcessum p viā scrutiniū si-
ue per viā cōpromissi: vt hodie probat in. d. c. si-
cut. j. eo. li. vi. 7 in. c. cū ab vno. de re in. eo. lib. i. ff.
ob. l. per fundū de qua gl. in fi. opp. 7 nō soluit: lo-
quē em in respectante ad plures sup qua pnt sin-
guli disponere singulariter 7 diuisim: nec est ne-
cesse vt cōueniāt in vñū. vt pbat in. d. l. p fundū.
Textus aut iste procedit in competentibus plu-
ribus vt vniuersis seu collegio. tunc enim nō va-
let dispositio: nisi fiat collegialiter. rō diuersita-
tis est qd si res spectat ad collegium. nō potest di-
ci qd collegiū disposuerit nisi fuerit congregata: 7
collegialiter decreuerit. cū collegiū sit quoddaz
corpus fictū rēpresentatū p singulos in vñū 2gres-
gatos. ad hoc. l. mortuo. ff. de fideius. 7 per glo. in
dicta. l. sicut. ff. quod cuiusq; vni. 7 plenius per
Bart. in. l. aut facta. s. fi. ff. de penis. 7 tenet Inn.
hic. 7 s. dixi. ad vñū tñ notabile 7 singulare di-
ctum aduerte qd etiā in respectante ad plures vt
ad singulares debent singuli in vñū conuenire
qd dispositio maioris partis preiudicat minori
parti. hanc theoricā notabilem posuit Bar. in
repe. l. omnes populi. ff. de iusti. 7 iu. **P**ro qua fa-
cit textus. in. l. 7 suum heredem. alias incipit ma-
iorē. ff. de pac. 7 est hoc satis rationabile. qd forte
minor pars pñs posset adducere maiorē partem
in suā sententiā. 7 7 per hoc dictum alias dixi cō-
tra theoricā doct. in. c. iij. de iurepa. qd plures pa-
troni^b alicuius ecclesie debēt in actu electiōis siē
de de presentando conuenire in vñū: cū maior
pars preiudicat minori parti. vt in. d. c. iij. 7 vide
qd ibi dixi. **S**ed qd s. conclusi qd per vñū
nomine capituli seu maioris partis d3 fieri ele-
ctio queritur per quē deputabitur iste. Solu. di-
cit hic Inn. qd ex consensu capituli expresse vel
tacito: nā si quis eligeret nomine capituli capitu-
lo pñte 7 nō cōtradidente videtur capitulū cō-
sentire. qd agit hoc casu de re meritoria 7 cōcu-
piscibili. vt s; ecclesie provideat de pastore. sec;
si ageret de re onerosa: vt est seruitus vel procu-
ratoris officiū nā tūc tacens habet p dīdicente.
vt in. l. filiūssa. s. inuitū. ff. de proc. 7 in. l. q vās. s.
vetare. ff. de fur. cū si. **E**t nō primo hāc theori-
cā Inn. qd quotidie allegatur cū querit an ta-
cens debeat haberi pro consentiente vel dīdicens
te. Sed ego plenius expēdiam hūc articulū in. c.
nōne. de presum. 7 dic vt ibi. **I**stūquid aut capitu-
lū possit aliquē deputare aliquibus reluctantib;
Jo. an. qd sic. qd cum agitur de re necessaria stan-
dum est iudicio maioris partis: nisi minor pars
opponeret aliquod rōnabile vt in. c. j. de his q̄ fi.
a ma. par. c. gl. nō. in. c. cū oēs. de cōstit. 7 facit qd
dixi in. c. scriptū. s. e. **I**n gl. in ver. nec pñis
si ibi. sed ipse hoc supplet ex officio suo pōdera-
bene gl. videt enim sentire vñū dictū qd alibi nō
memini legisse: qd si aliquis fuit cōceptus in ele-
ctione l3 ipse nō prosequatur cōtemptū. potest
tñ iudex q h3 electionē cōfirmare ex officio suo.
allegare cōtemptū illius 7 sic electionē tanq̄ in-
iustā retractare. S; aduerte qd tex. videt velle qd
aduersarij referebant de hoc questionē. vt patet
in ver. de quibus. 7 sic nō vides qd ex officio suo
papa hic suppleret. **P**eterea dico qd nec aduer-
sarij nec iudex ex officio suo possit allegare con-

temptum ex quo ille qui fuit cōceptus tacet. qd
cum hoc casu agat de fauore priuato. nō aut pu-
blico non pōt iudex supplere ex officio suo. vt
nō. in. c. bone. de postu. prela. 7 pbat in. l. iij. s. hoc
autem iudicium. ff. de dā. in fe. no. Innoc. in. c. ad
nā am. el. ij. de iureiur. Quod aut hoc 2cernat cō-
modū priuatum 7 non publicum pbo ex eo qd
ipse 2ceptus pōt ratificare electionem. vt in. c. qd
sicut. s. eo. qd non posset si versaretur ibi utilitas
publica. qd non pōt quis renuntiare iuri intro-
ducto in fauorem publicū. vt in. c. iij. diligenti. de
foro 2pe. ad hoc facit gl. nō. in. c. qd sicut. palle. qd
dicit qd mortuo canonico 2tempto nō pōt am-
plius allegari cōceptus etiam per successorē in
canonicatu. **I**tem quemadmodū canonicus pōt
a principio non interesse electioni. vt in. c. qd pro-
pter. 7 in. c. cum dilectus. s. eo. ita pōt ex postfa-
cto contemptum non prosequi. 7 si ipse non cu-
rat nec iudex curare debet. quare ego puto qd so-
lus 2temptus pōt allegare contemptum ad ef-
fectum vt retractet electio vñ nec iudex nec alij
de capitulo illo tacente poterunt cōceptū alle-
gare. 7 videtur hoc satis de mente docto. hic l3
expresse nō tangāt. **A**d istū tex. sentiūt doc-
duos intellectus primus quod hic aduersarij et
papa poterant habere respectum ad cōceptū
istorum. qd eis computatis non habebat electus
maiorē partē capituli. **E**x hoc em resultabat
nullitas electionis. vt in. c. ecclesia. j. eo. 7 hic in
principio. 7 ex quo electio est nulla nō posset cō-
temptus illam validare consentiendo. ar. c. audi-
tis. s. eo. 7 hec lec. videt placere Inn. **E**gi. 7 Jo.
an. licet Tho. nolit admittere contemptor debe-
re computari in numero. sed habuerunt oēs bo-
num sensum. nam dictum Tho. d3 intelligi qd
contempti nō debēt cōputari in numero. s. ad au-
gendum numerum eligentiū si postea 2sentiāt
qd cōsensus debet prestari in scrutinio. 7 ex illis
debet resultare electio. vt in. c. qd propter. 7 dicaz
post gl. j. e. ecclesia. sed dictum Inn. 7 sequacium
procedit qd quo ad hoc vt 2sideretur an habue-
rit electus maiorē partē totius capituli de-
bent cōcepti 2putari in numero eorum qui fa-
ciunt capitulū. non autē in nūero illorū q 2sen-
serūt in electū. 7 tene perpetuo hoc dictū menti.
qd feruet tibi nō solū in actu electionis. s; in oīs
bus actibus collegialiter explicandis vt non va-
leat quicquid faciet maior pars presentium si il-
la pars non fuit maior pars habito respectu ad
alios qui debebāt vocari. **P**one exemplū in vni-
uersitate sunt. xij. xi. se congregant cōcepto duo-
decimo nō valebit quicquid fiet per sex. qd cōpu-
tato absente nō reperit dispositio facta a maio-
ri parte totius capituli. 7 pro hoc facit quod nō.
gl. in cle. quod circa. j. eo. ti. **S**ecundus intelle-
ctus quod ideo papa habuit respectū hic ad cō-
temptum illorū qd nō interuenit plena collatio
numeri ad numerū. nō em fuit plene discussum
vtrum ille canonicus qui fuit admissus cum p-
testatione deberet prestare suffragium. nec vtrū
absens deberet in numero cōputari. defectus aut
collationis vitiat electionē ipso facto: qd est vñū
de substantialib; forme. vt in. c. cum ana. s. e. 7 for-
ma fuit introducta in fauore publicū. vnde pa-
pā nō propter ius priuatum cōtemptorū. s; pro-
pter trasgressionem iuris publici fecit mentionē
de istis duobus canonicis cōceptis. **E**t hūc itel-
lectū sentit hic Tho. 7 vterq; mhi pl3. **I**n
gl. in verbo possessione ibi etiaz si ius in veritate
non haberet. nō. hanc gl. 7 eam intelligit vt not.
Inno. in. c. in literis. de resti. spo. 7 dixi in cap. en-
mana. s. eo. **E**t in fin. gl. Inn. dat aliam solu-
ad. c. cum ana. dices quod ibi fuit facta ptestatio
qd vox illorum clericorum nō deberet valere nisi
de iure deberent interesse: ideo possessoribus nō
profuit ex quo nō pbat se habere ius ppieta-
tis eligendi. hic autem fuit facta ptestatio qd
vox istius nō deberet valere si de iure valere non
deberet. sed ex quo erat in possessione debebat de
iure valere per id quod. s. dixi. in gl. hec solu. nō

7 oēs clerici mū-
di nō possent au-
ferre papatū pa-
pe. qd tñ itellige-
re exceptis illis
casibus in quib;
papa posset de-
poni puta ppter
heresim quo casu
pōt deponi p cō-
ciliū vt dictū est
s. in aposti. mag.
vbi tractatū ē de
cōsilio. **E**t adde
qd sicut p cardina-
les regis ostium
ita ecclesia roma-
na regitur consi-
lijs cardinalium
vt est glo. in. c. sa-
cro san. xxij. dist.
in fi. 7 vide gl. i. c.
ij. de offic. archi-
presby. 7 late per
Archid. in. c. vbi
periculū. de elec.
lib. vi.

Sebasti. Sapia.

Plures pas-
troni vide Feli. 7
Deci. in ca. cum
oēs. s. de constit.
vbi dicūt qd regu-
lariter in his q̄
sūt cōia vt singu-
lis nō pōt dispo-
nere nisi oēs con-
senserūt. s; fallit
in casu. d. c. iij. vt
p Imo. 7 Lar. in
d. c. cum omnes.
zacharias.

Etiam p suc-
cessorē in canoni-
catu. **D**e hoc vide
de p glo. 7 doc. in
c. qd sicut. s. eod.
Imol. 7 Domi.
in. c. cupientes. s.
si vero. col. fi. zibi
pbi. fran. eo. ti.
lib. vi. imo pl; vt
hic in alleg. c. qd
sicut voluit qd si
tpe quo fuit emis-
sum edictū de cō-
firmatione fieda
7 taceant nō pos-
sunt amplius cō-
tradicare.

Sanor. super Prima parte primi.

zacharias. **C** Laicos capaces iuris spiritualis. Adde per Specu. in titulo de instru. edi. §. vii. ver. quid ergo. et doc. in. c. q. propter. §. eo.

Anto. **F**ra. **C**irca hoc an laicus possit esse capax aliquo casu iuris spūalis. Dicitur quod laicus bene potest esse capax possessionis p̄bēdē canonicalis. l. 3. nō iuris canonicalis. vt est gl. in. c. cū. ad. de cōstitu. et no. doct. in. c. pe.

de magi. et in. c. q. de insti. et habet in. c. clerici. de vi ta et hōne. cleri. et i. c. tua nos. de cle ri. cōiug. et q̄ sint illa spūalia a q̄ bus laici debent abstinere. vide p 1 glo. Hosti. et Jo. and. in. c. ecclesia

scē marie. de cōs 2 titu. et vide glō. et Archid. in. c. fin. 3 xxiij. q. i. et no. in c. q̄to. de p̄sue. et

vide gl. in. c. j. de 4 custo. eūcha. et in c. peruenit. de cō

secra. dist. i. et an 6 gñaliter sit laic⁹ 1 habilis ad bñfici

cia vide tex. cum 1 glō. in. l. cū adeo. de rescrip. et in. c.

ex lris. de trasac. 2 et vide p̄ Inno. in c. cum nōstris. de

cōces. p̄bē. et in. c. inter dilectos. de fide instru. et an

laicus possit esse 1 vicarius epi. viō p̄ Hosti. in. c. con

tingit. de arbi. et 2 i. c. q. de iudi. et in c. iōannes. de cle.

2 iug. et in. c. sicut. de hereti. vbi cōcluditur q̄ nō. et

not. in. c. j. de syn di. et vide bo. tex. in. c. iudicatum. lxxxi. distinct. et

in. c. in noua. xvi. q. vii.

Sebasti. **S**apia. **C** Corripit. sed in cōtrariū facit tex. in. c. mala cō

3 suetudo. viij. di. vide p̄ solutione do. meū Rochū curtiū in. c. fin. in vlti. nō. §. de con

suetudi.

Sebasti. **S**apia. **C** Ecclesiastica li bertatē. Nec opi

nio nō videtur vera ex his que nō. d. Abbas in. c. j. §. de cōsue. vbi vult q̄ valet consuetudo in p̄iudiciū clericorum respectu bonorū patri

monialiū. facit quod not. Roma. in consi. cccxxv. quo ad primū. itē fa cit q̄ vbi agitur de exactione bonorū tpaliū. in dubio est iudicādū cō tra clericos vt eorū auaritia reprimatur. fm Abb. in. c. j. per illū text. j. de deci. faciunt not. per abb. in. c. cum in officiis. §. de testa.

Zacharias. **S**int excoīcati. Adde tu videre de penis imponentiuz collectas clericis: doc. in. c. aduersus. et in. c. nō minus. p̄ istū alleg. de i

mun. eccle. et in cle. j. vbi Bar. eo. ti. et xxi. q. vii. si q̄s principū. vbi ap pellat talem sacrilegū. et in. c. in legibus. xij. q. ij. et c. p̄dia. imo consu lens tenetur ad interesse et restitutionem. p̄ealle. c. aduersus. et p̄ Card. vbi. §. Aduerte tamen q̄ clericus potest sponte sua prestare de licētia

tamen pape ex causa. vt per Card. d. c. aduersus.

Anto. **F**ra. **C**irca hoc an laicus possit esse capax aliquo casu iuris spūalis. Dicitur quod laicus bene potest esse capax possessionis p̄bēdē canonicalis. l. 3. nō iuris canonicalis. vt est gl. in. c. cū. ad. de cōstitu. et no. doct. in. c. pe.

placet Jo. an. q. etiam existēs in possessione ca nonicatus debet de iure interesse. et tū illa p̄testa tio nocet ei qui nō h̄z nisi possessionē tū. vt l. d. c. cumana. Ideo Jo. an. dat aliā sol. dicens q̄ ibi clerici cōsenserūt p̄testationi. ideo sibi p̄iudica uerūt respectu possessionis. hic autē iste canonic⁹ non consensit. et nō. istā solu. et vide quod latius dixi in. d. c. cumana.

Abbas. **P**apa non potest eligi a laicis etiam q̄ cōsuetudo ita se habeat. s̄z laici bene possunt cū cle ricis interuenire. 2.

Laicus nō potest cognoscere causas spirituales nisi ex cōmissione pape.

Laici eligēdo reddūt electionē ipso iure nullā. 3. Excommunicati vel alias inhabiles eligēdo an reddant electionem ipso iure nullam.

Consuetudo cuius tēporis nō extet memoria nō pōset reddere laicos capāces spūalium. 5.

Clerici nō solūnt collectā etiā de bonis patrimo nialibus: nec valeret cōsuetudo aliter disponēs.

Massana. **T**ercio v̄z electio pō tificis p̄ laicos et cā nonicos facta etiā si hoc habeat p̄sue tudo: et quōtidie solet allegari. et tria

facit. Primo p̄hibet. Secūdo decretū ponit. Tertio dāmnat contrariā cōsuetudinem. secun da: ibi: que si. tertia ibi: nōn obstante. **M**ot. ibi: edicto perpetuo: q̄s edictū q̄q̄ ponitur p̄ sta tuto: q̄q̄q̄ vero pro citatiōe. vt in. c. de illicita. xx

iiij. q̄d. iij. et in. l. edictum. et in. l. ad peremptoriū. ff. de iudi. reperitur etiam indictum. Et dicit in dictum collecta q̄ solet imponi per principē vel cōitatē. vt. C. de indi. in ru. et nig. li. x. Super indi ctū vero est collecta extraordinaria. de quo dicen dum vt in. l. vnica. C. de superindi. **M**ot. q̄. q̄d canonici nō possunt cōicare ius eligēdi laicis.

pro hoc. c. ij. de iudi. et q̄d ibi nō. imo nec eps vt no. gl. in. c. nobis. j. de iurepa. nec aliquis alius ci tra papaz potest laico cōmittere causas spiritua les et dare etiam potestātē excoīcandi. vt no. glo. in. §. verum. xxxij. dist. et in. c. bone quidez. xvi. q. et per hoc soluitur contrarium quod formari pos set de. c. adrianus. et c. in synodo. lxxij. distinct. vbi papa cum concilio dedit potestatem imperatori eligendi pontifices quod tamen p̄uilegiū post ea fuit reuocatum. vt in. §. verum. ea. di. An autē ex hac cōcessione imperator seu alius laicus tras ferat ius spirituale ex sua electione. vide per In nocen. in. c. quod sicut in fine. j. col. §. eodem.

Mota tertio quod admissio laicorum in ele ctione p̄lati reddit electionem ipso facto nullā vt hic est casus notabilis et menti tenēdus. quod intellige quādo admittuntur ad colligendum. secus si admitterentur propter aliquam vtilita tem ecclesie secūdam Compōst. vt puta admitti tur tabellio ad scribendum electionis p̄cessum. Et nota hoc dictū de quo vide vt plenius dixi in. c. quia propter. §. eo. Vel vocantur laici vt de

c. aduersus. hic alleg. vide **M**an. de lea. in cle. j. de cēf. et **S**uil. de mōt laudu. in cle. j. de vita et hōne. cle. et conclusio est q̄ nō. et vide p̄lephrū cō sil. Ang. ccc. q̄d. linci. p̄ decisiōe. Et an possēdēs laicorū veniēs ad ecclesiam debeat soluere collectas p̄ laicis et ab ipsis laicis impositas anteq̄ puenirēt ad ecclias. vide Jo. an. i. c. j. de immu. eccle. in. vi. et vide

Bar. in. l. dñi. C. de exactio. tribu. lib. xij. et in. l. ordi ne. ff. ad munici. et in. l. rescripto. in §. ff. de mune. et hono. et eundem **B**ar. in cōf. suo xlvij. i. c. et si aliqua possessio. et i. alio conf. incip. cōmu ne senariū. et i. alio inci. p̄ctus que stionis. et vide p̄ **B**al. in. l. fin. C. si ne cen. vel reliq. et vide q̄ habent in cle. j. de immu. ec.

vbi d̄z q̄ iponēs tales collectas ē sacrileg⁹. et vide bo. tex. in. c. si q̄s p̄ncipiū. xvi. q̄d. vii. et in. c. p̄dia. et in. c. in legib⁹. xij. q. ij. et cōsulēs vt imponatur teneē ad interesse et ad restitutionē. pōt tñ clericus siuult spōte soluere de licentia tñ pape: als nō. d̄ quo ē habet per legist. in. l. placet. et in. l. oēs. C. de sac. fan. ecc. et per **B**al. in aut. itē nulla cōi tas. c. de episc. et cle. et in ti. de pa. cōstā. in. c. nos ro manor. i. iij. col. et p̄ **S**pe. in ti. de cle. coniuga. vbi per **B**al. in addi. post prin. in ver. ij. et habet **B**ene. xlvij. c. et in libro **E**sdre. cap. vii. in ver. vobis quoq̄ notum sit. et vide oino. **B**ar. in. l. j. in. v. colum. C. de mulie. et in quo lo co. lib. x. et p̄ **B**ar. in. l. j. in. §. j. vbi p̄ **A**lex. vbi mul tas cōcor. alleg. i addi. ff. de publi. vbi ponunt nun

quid possint compelli ad soluendum dacia vectigalia et pedagia. et cōcluditur quod non. dicebat tamen **B**ar. C. de cursu publico. lib. xij. q̄d tempore guerre possit clericis imponi collecta cōtra quem est tex. in. l. placet que ibi nouissimi ponderant sibi dñm dicit tex. extraordinariū subintellectū. C. de sacrosan. eccle. de qua materia vide per **S**pec. in lo co p̄alleg. de cleri. iuga. et ibi etiā per Jo. an. in additio. et vide **R**o. in. l. si vero. in. §. de viro. in. xxiij. char. ff. solu. mat. in quibus locis etiā traditur an possint clerici p̄pelli ad collectas soluendas pro bonis pa trimonialibus. et in omni casu putarem tutius esse quod absq̄ licētia pape aut saltem epi non imponentur nec exigerentur: et putarē q̄d illō q̄d dicit q̄ tēpore guerre possit imponi collecta si vellem⁹ illud tene re oportebit presupponere bellū esse licitū et istum. et si considerare vo luerimus pauca inueniemus bella iusta et licita. et iō dixi et dico tutius esse abstinere ne incurram⁹ istas difficultates et facile possum⁹ incur rere penas et cēsuras ecclesiasticas vt in supradictis colligi potest.

cleri. vbi

cleri. vbi

cleri. vbi

cleri. vbi

cleri. vbi

cleri. vbi

cleri. vbi

cleri. vbi

cleri. vbi

cleri. vbi

cleri. vbi

cleri. vbi

cleri. vbi

cleri. vbi

cleri. vbi

clericorum. ubi est tex. apertus qd etiam de patrimonialibus nō tenent clerici soluere gabellas fortius nec collectā. dic etiam qd ista consuetudo nō valebat. qz nō poterat reddere laicos capaces iuris spiritalis. vt in. d. c. causam. de prescrip. Abbas.

- 1 Electio dicitur fieri a maiori et saniori parte capituli. et huius locū in omnibus dispositionibus capitularibus. vel vniuersitate seculari. 7. 11. 13.
- 2 Capitulum potest tempus sibi datū ad eligendum restringere. et an possit inuito aliquo de capitulo.
- 3 Cardinalis que beneficia perdat propterea qd effectus est cardinalis. et que potest acquirere. Episcopus per adeptionem episcopalis dignitatis perdit omnia beneficia que ante habebat.
- 4 Numerus maior habet presumptionem pro se.
- 5 Clausula in fine posita non respicit precedentia quando ex tali relatione sequeretur absurdum.
- 6 Correctio legum vt euitetur debet fieri stricta interpretatio.
- 8 Contumax in vno articulo cause debet tamen in alijs articulis eiusdem cause citari.
- 9 Citandus qui se absentauit ex malitia habetur pro citato.
- 10 Certus an et quando debeat certiorari.
- 12 Contemptus si postea consentit non auget numerum.
- 14 Animus non potest probari nisi per coniecturas.
- 14 Ad validitatem electionis an requirant omnes de capitulo presentes.
- 15 Cardinalis an debeat eligi vel postulari in episcopum.
- 16 Abbas potest eligi in episcopum sine licentia superioris. l3 non possit deferere monasterium.

Monachus non potest acceptare episcopatum sine licentia abbatis.

Ecclēsia vestra. ¶ Ad sufficit ad confirmationem electionis qd sit facta a maiori papituli nisi et illa pars sit sanior. vel ad idem sic. Ad sufficit ad validitatem electionis qd sit a maiori parte capituli. sed requirit qd illa sit sanior. et est casus notabilis et semper me ti tenendus. ¶ Quia nā primo ponitur duplex electio. Scdō allegatio p vno electorū ibi. tandem. Tercio p alio ibi. pars vero. Quarto diffinitio ibi. nos. ¶ Casus literalis. ¶ Accate ecclesia catholica. canonici cōuenientes in vnu. terminū statuerunt ad celebrandā electionē. absente Su. canonico suo qui voluit interesse cum eis adueniente termino Su. predicto absente et eo non vocato premisso scrutinio s3 formā cōcilij. xiiij. ex canonicis elegerūt magistrū. B. cardinalē canonicū suum. xvij. elegerūt. R. canonicū remēssem. postmodū supuenit dicti Su. qui electioni dicti. R. p̄sensit pro istis duabz electionibz pcuratores vtriusqz ptis ad sedem aplicam accesserūt. ex pte dicti. R. p̄ electioe ipsi allegabat qd cū in quatuor excederet aliā. Su. pfato pputato maior et sanior pars reputari debebat et ubi est maior numerus. zelus melior reputatur. Ex aduerso rñdebat qd predicti. R. in etate patiebatur defectum nec erat sufficiētis scientie ad ecclesiā supradictā. su aut electus erat eminentis scientie et etatis mature et electores ipsius precedebāt alios meritis et auctoritate. et ideo meliorē zelum eos p̄stabat habere. ¶ Preterea dicebat qd p̄sensus Su. nihil adijcere poterat. qz nō fuerat in scrutinio p̄stitus. sed post electionē accessit pars vero ipsi. R. dicebat Su. p̄dictū in electione fuisse cōtemptū. ecōtra pars cardinalis dicebat qd ipse Su. potius p̄tempnit capitulū. qz cū ipso noluit interesse. S3 cōtra hoc dicebat pars ipsi. R. qd concilium qd electionē dicit nō valere qm cōtra formam peccat nō debet referri ad p̄ceptū nec ad alia q non sunt de forma. vñ qd dicit de cōcilio qd aliter electio facta non valeat tñ respicit que contra formam cōcilij attentant et nō alia q ibi continent. quale est illud qd presentibus omnibus qui voluit et pos sunt commodē interesse electio sit fienda. ne alia iura que sup hoc statuta sunt vnico verbo tollant. nec est credēdū. dñs papa auditis hinc et inde ppositis q ex cōcilio lateranē. in ordinationibz ecclesiarū maior et sanior pars capituli exigatur et in generali concilio caueatur vt is in quē maior et sanior pars capituli consenserit eligat. electionez dicti R. non propter vitium persone. sed potius vitio electionis cū maior et sanior pars capituli non consenserit in eundem. cassauit. Ber.

- 2 ¶ Ad. i. qd capitulū pōt etiam vno absente p̄figere diē electiois celebrande restringendo terminū iuris. nā de iure collegiū h3 tres menses ad eligendum. vt in. c. ne p defectu. s. eo. capitulum aut pōt restringere hunc terminum talium breuiorem statuere vt hic. An autez hoc possit facere inuita minori parte. vide qd dixi post doc. in. c. cū nobis. s. eo. ¶ Scdō not. ibi p̄sbyterū cardinalē in canonicum vestriū. qd p̄sbyter cardinalis potest esse eanonicus ecclesie cathedralis. et in hoc tene menti istum tex. qz nescio alibi. et dixit hic Ioan. an. q loquitur tex. fm consuetudinem p̄sbyterorum et diaconorum cardinalium qui retinent p̄iora beneficia. facit qd in simili no. in. c. miratus. xciij. di. quasi sentiat qd de nouo nō possit acquirere canonicatum. aperte tamē hoc non dicit In hoc tamen dicerem sic. q aut p̄notus in cardinalē habebat prius bñficiū curatum vel aliam dignitatem inferiorē seu officii vacat ipso facto qd assumitur in cardinalē. per. c. de multa. j. d. p̄ben. nā cardinalat⁹ est dignitas seu offiū maximū. ergo p̄ adeptionez ipsius debent vacare beneficia curata prius adepta vel dignitates seu

personatus inferiores. Ad idēz quod habetur i extranaganti. execrabilis in. s. qui vero. Aut habebat bñficia minora: vt puta canonicatū: et illa nō vacant p adeptionē cardinalatus etiā si exigerēt residentiam: iuxta ea que dixi. l. c. fi. de cle. nō residē. et in. d. c. de multa. et hoc intēllo de p̄sbytero vel diacono cardinali. nā ep̄s cardinalis rōne ep̄atus perdit ipso pacto oia p̄iora beneficia sicut statuit in simplici ep̄o. vt in. c. cū i cunctis in. s. cū vero. s. eo. Aut queritur nūquid p̄mot⁹ in cardinalē possit de nouo acquirere beneficia i titulū et puto qd non si sunt curata. arg. in. d. c. de multa. et in. c. quia nōnulli. et in. c. relatum. et c. cū ad hoc de cle. nō resi. Idē si essent minora beneficia exigerēt tñ residētia: qz non debent conferri beneficia ei qui residere nō pōt. vt in iuribus p̄me allegatis. sed beneficia minora residētiam nō requirentia poterit p̄sbyter vel diacon⁹ cardinalis acquirere iure inspecta generali consuetudine de qua in. d. c. dudū. s. eo. qz nil repugnat sicut habens dignitatē inferiorē poterit acquirere talia bñficia minora. vt no. in. c. i. de cōsuetu. li. vi. et in. c. gratia. de rescrip. e. li. 2. c. officij. j. de testamē. vbi gl. sed ep̄s cardinalis acquirere non potest sicut nec alius simplex ep̄s nā si p̄dit p̄iora bñficia. vt in. d. c. cū in cunctis. fortius nō potest de nouo acquirere quia turpius efficit q non admittit hospes. vt in. c. quēadmodum. de iureiur. hoc intellige nisi acquisitio admittat ex cā rōnabili iuxta ea q dixi post doc. in. c. cū notis. j. de p̄ces. p̄bē. et ibi bo. tex. facit qd legitur et notat in. c. cū in ecclesijs. de p̄bē. li. vi. et hoc notabis. ¶ Ad. tertio qd maior pars numero p̄sumitur sanior. p̄sumit enim in dubio pro numero. ar. c. prudētia. j. d. offi. deleg. et in. c. de qb. xx. di. concor. c. dudum. el. i. s. e. hec tamē presumptio admittit p̄bationē in contrarium. vt hic p̄batur. ¶ Ad. quarto. ibi ad ecclesiam supradictā qd scientia requirit in prelato fm qualitatem ecclesie. nō ergo in omnibus ecclesijs requiritur vni formis scientia. nā si populus vni subiect⁹ est maxime requirit maior sciētia: vel si ibi sunt heretici. facit. c. in causis. s. eo. et qd ibi nō. et tene mēti istā dño iura. ad hoc. ¶ Ad. quinto ibi habito respectu ad personā electi et c. quod zelus melior p̄sumitur habito respectu ad idoneitatem electi: eligētes em̄ p̄sumunt meliori zelo ducti. ¶ Ad. sexto qd nō omnia contenta in capitulo: qz propter. sunt de forma substantiali electionis. nā qdam sunt ibi de iustitia: quedā de forma substantiali. vnde qd fiat electio vocatis oibus vocandis est de iustitia: nō autez de forma substantiali. et q sunt de forma substantiali ibi dixi. ¶ Et hoc et ex tex. singulariter no. qd clausula in fine posita nō semper cōcernit oia p̄cedētia. nā in. c. qz p̄pter. in si. ponit illa clausula: videlicet electio aliter facta nō teneat: et tñ nō cōcernis oia p̄cedētia: vt est hic tex. no. quia si p̄cerneret oia sequeretur multorum iurium correctio. Et ex hoc no. singulariter qd clausula in fine posita nō debet referri ad oia p̄cedētia qñ ex tali relatione sequeretur absurdum vel aliud incōueniēs seu iurium correctio. debet enim esse vniformis rō oibus p̄cedentibus ad hoc vt clausula sequēs referatur ad oia. secus si potest reddi diuersitatis rō inter p̄cedētia. Ad hoc vide q no. Bar. in. l. pretor. la. s. eritqz. ff. vi. bon. rap. et i. l. talis scriptura. ff. de leg. j. et qd plene dixi. in. c. secūdo requiris. de ap. et te ne in hoc semper mēti tex. istū qz nescio sibi simile i toto corpore iuris canonici. ¶ Ad. ex hoc et ex tex. no. qd p̄notūda iurium correctione debet fieri stricta interpretatio pro hoc q no. i. c. cū expedit. j. eo. lib. vi. et vide Bar. in extranagā. ad repri. in verbo: nō obstatibz p̄uilegijs. vbi ponit quedā verba pulchra in materia p̄notūda iurium correctione. ¶ Ad. ibi excogitātū est multis vigilijs. qd sciētia exigit vigilias repellit: autem somnolētos. Hinc Tullius in plogo rhetorice. Statui quidē semper neminē sapiētie zeloquētie laudem sine maximo sudore ac labore cōsequi posse.

¶ Sequeret absurdū. Doc. in. c. cū dilecti. j. de oī na. et Lar. in cle. j. s. q autem. de stat. mo. et an et qñ referat ad oia p̄cedētia clausula in fine posita vide q posui in apostil. ad istum in. c. cū q. in apost. in ver. clausula. i. si. post alios. nūme. j. s. de rescrip.

¶ Anto. Sancise. ¶ Circa hoc de clausula i fine posita an referat ad omnia p̄cedētia vel ad q. Dicas qd clausula generalis posita post cas⁹ specificatos restringitur ad illos solos casus et ad similes exp̄sis de q vide bar. in. l. si seru⁹ cōis la. j. ff. d. stipu. seruo. et in. l. legatorum. in. s. si. ff. de leg. j. et in. l. titia. la. j. in. s. luci. et j. et in. l. maritus. in. s. et qui. in. s. col. in prin. eo. ti. de leg. j. et in. l. li. bertis qd. in pnc. ff. de admnē. leg. et p̄ Bal. i. l. pactū i. xiiij. q. c. d. coll. et p. d. Alex. plene in cons. cxiij. in. j. parte cōsilio rñ. et vide que habentur in. l. doli clausula. ff. de verbo. obli. et glo. i. c. cau. xxvij. qd. j. et adde quod talis clausula refertur ad omnia quādo nō est rō restricti na: qz tñ restringit ad limites rationis fm Bal. i. l. in pn. C. d. lib. p̄ter. et vide per Spe. in tit. de arbi. in. s. si. in vers. i forma. vbi dicit qd nunq̄ refert ad id qd de iure fieri non potest. ¶ Sebast. Sapia. ¶ Incōueniens. Vide Abb. in. c. pen. j. de iure patro. et qd no. Ol. in 2. li. factū est dñs Elemēs.

Sanorimitanus super Prima parte primi.

a **Sebasti. Sapia.** In disponendis. Nec opi. vñ pcedere in actibus ecclesiasticis in quibus attendit sanior pars: secus est in actibus mere prophanis et non ecclesiasticis in quibus attenditur solū maior pars: ut per Sely. in. c. cū omnes. col. xij. de consti. vers. modo ad intellectum. et ita procedit quod usurpatur hodie in collegiis doctorum.

b **Sic sanior. ad uerte q:** per totū mundū practica tur qd voces dā tur siue p fabas siue p lupinos: et ita pluries vidī factū p amplissimū collegiū al me sapiētie noue perusine cui fuit et sum alū. Et illud qd dicit iste qd nō vñ q sit sanior pars. nō obstat qz vbi est maior nūerus ibi psumit sanior ps. vt dicit. s. pri. i. ij. nota. cogita tñ. **Aeneas. d. falco.** **Anto. Francisc.** Quid sit dāda vox. Dicas in b seruadā eē cōsuetudinē nisi aliter per. l. vel statutū sit dispositū: tñ p lras dari nō pōt vt i. c. si qs iusto. de elec. lib. vi. Et addo qd in electionibus vox dicitur esse diuina adeo q si vnus habet vocem suam et alteri non pōt dare vñ vnā vocem et alteri alterā. vt p **Wal. in. l. si plures. in prin. in x. f. item electio. C. d. p. d. infer. et plene per Alexā. in. l. si cōuenerit. in. s. si nuda. ff. de pign. ac. tñ quāto causatus dā vt nō cōprehendat: tāto sanior dicitur esse electio et liberior vt per **Wal. in. trac. schil. in. xij. colū.** **c** **Intimatio. cōgita vtrū ista dicta faciāt ad qd nem de qua alio die fui interrogatus a quodā procuratore. Et statū i ista ciuitate Perusina: qz qñ est latū laudū dicitur notificari parti i publica forma modo qñerit qd si pars est pñs qñ dā laudū: an requiratur amplius illa notificatio in publica forma. Dubitauit. nā in simplici citatio ne clarū est qd nō requirit qñ pars est pñs fm cōz opinionē de qua per moder. in rub. C. de in ius vocā. tñ qz statutū regrebat notificatio nē in publica forma ego dicebā qd debet fieri alia notificatio licet ps fuerit pñs: quia erat quedā solēnitas que videbatur non posse preteriri. argu. eoz que ponunt **Wal. et doc. in. l. i. ff. de liber. et posthū. et pro******

et **Mo. in ver. nos ergo. qd nō solū in electioe sē etia in alijs dispositionibus fiendis p caplin nō sufficit minor pars nisi illa sit sanior.** Regunt ergo ista duo copulatiue: nō ergo sufficit maioritas numeri sine sanioritate: vt est hic tex. no. quē ad hoc semp tene mēti. Illud autē sufficiat sanioritas sine maiortate respectu numeri. sunt opi. et dic vt latius dicā cū gl. si. An autē pdicta habeāt locū in vniuersitate seculari vt maior pars nō qñ stat in solo numero: sed in dignitate et auctoritate et merito psonarū. dic q sic. no. **Bar. post gl. in. l. pōponius. alias icipit si vni. ff. de re iudi. qd tene mēti. et addit ibi notabile verbū dices predicta procedere in his que fiūt per plures vt collegiū. si autē per plures tanq singulares: tūc cōsiderat nūerus. ar. in. l. duo ex tribus. et in. l. inter ptes. ff. de re iudi. facit qd no. per gl. in. c. si. de re iudi. et qd no. **Mo. in. c. cum in veteri. s. e. et qd ibi dixi. et in. c. cū dilect. eo. titul. Et ex pdictis infer ad vñ ad qd cōiter nō aduertit q in disponendis per vniuersitatē seu caplin nō debēt dari voces p lupinos: qz tūc nō pōt apparere q ps sit sanior: sed solū q maior respectu numeri: et tñ maiortas sine sanioritate nihil valet vt hic: et in iurib. s. al leg. et vt inquit **Pleni. in quadā epistola. nō debent solum numerari persone sed pōderari sentētie: nil em est ita ineqale q vbi impar est prudētia sit par ius. q. d. sicut hoies differūt i prudētia: qz vt dicit **Cicero. Multi hoies et pauci hoies: multi noie et pauci re. facit. xl. di. multi. ita debēt eē differētia in auctoritate vocū vt magis ponderet vox prudētis q insipietis seu parū sapiētis. et hec diligenter no. In gl. i. ibi vel dic. hec paritula vsq ad si. fuit addita a tpe Inno. et cōsimilez additionē. facit in gl. seq. Et ex his duab. gl. no. qd l. canonic. vocat. nō luerit interesse pñsioni termini nō ppter hoc vt renūtiare iuri eligēdi cū ista sint diuersa. vñ terminus pñsionis i capitulo debet sibi denuntiari et requiri vt cōpareat i termino ad eligēdū. cōtrariā tñ dicit. vt nō sit amplius requirendus: tēuerūt **Vincen. et Phil. per ea que dicunt in istis duabus gl. in prin. sed Inno. Jo. an. et cōiter alij sequentes tenent priorē partē: et pro qua optime facit q notat gl. in. c. eū qui. de dolo et cōtuma. lib. vi. q cōcludit qd licet qs fuit cōtuma in vno articulo cause: nihilominus dicitur citari ad ea que postea occurrūt ex quo citatio fuit specialis ad certū actū. et facit qd not. **Inno. in. c. cōsuluit. de offi. dele. Et vide q dixi in c. si. de dilationibus. hanc tñ cōclusionē glo. limitant hic Inno. Jo. an. et cōiter alij. Et ex quorum dictis sic distingue cū queritur an nō cōparēs i termino electionis celebrāde pñsio debeat vocari qd aut absens interfuit pñsioni termini et nō dicitur amplius vocari. Imputet em sibi si non compareret. nā videt nolle interesse. ad hoc. c. cū dilectus et c. cū inter vniuersas. et c. in causis. s. e. Aut nō interfuit pñsioni termini. et tūc aut fuit vocat. ad terminū pñsionē: aut non. Primo casu aut sciuit pñsionē termini: et nō debet amplius vocari: quia ex quo est certus nō debet amplius certiorari. vt in regula eum qui certus de reg. iur. li. vi. et in. l. i. in fin. ff. de actio. empti. Aut ignorauit pñsionē termini et sic icidit in ignoratiā ex sua malitia puta quia absentauit se vt nō perueniret ad notitiā suā. et nō debet amplius requiri. qz haberi dicitur p citato: vt i. c. quomā. s. s. p. porro. j. vt lite************

ista opi. dictū fuit mihi cōsuluisse do. Jo. petrucū de mōte sperello de perusio et do. **De. philipū cornēū de perusio. licet pro contraria parte cōsultū fuerit per do. Benedi. caprā. et do. **Det. de vbaldis de perusio. cogita. tñ qz est pulcher punctus. Aeneas fal.****

c **Anto. Franci.** An intimatio debeat fieri ei q fuit pñs actui incimā non cōtestata. et facit qd no. **Inno. in. c. ad petitio nem. de accusat. sec. si ex alia malitia occultauit se nā ex quo nō fecit causa electiois debet requiri. arg. in. l. fulcinius in. s. quid sit latitare. ff. ex qui. cau. in. posses. eatur. Secō casu principali qñ nō fuit vocatus ad terminū pñsionē. dicunt cōiter qd vocari debet ad electionē quantūcūq sciuerit pñsionē termini. pro hoc facit s. do. **Anto. qd ista intimatio sit non solū ad habēdā notitiam. sed requiritur a iure pro iustitia. allegat. c. quia propter. s. e. qd. c. nihil ad hoc facit. et credo quod hanc rōnē posuit do. **Ant. vt tolleret motum contrarium quod formari potuisset d cōi theorica **Bar. in. l. emptor. C. de eui. et in. l. denuntiaste. ff. de adult. et aliorū doc. in. c. si. de empti. et ven. nam cōiter dicit qd vbi nuntiatio requirit solū ad scientiam facti habēdā nō est opus quod sciēt fiat nūtiatio. sed habet locuz illa regula eū qui certus est: sed vbi intimatio requirit ad aliū effectū q simplicis sciētie: tūc dicit fieri etiā sciēt. Exemplū in ea in tunatioe que debet fieri veditozi vt veniat ad defendendū emptorē in lite sibi mota super re emptā. nā illa requirit vt non solū venditor sciāt litē motā: sed vt veniat ad dñendū ipsum emptorē. et ideo etiā veditozi sciētia debet fieri intimatio ad hoc vt cōpetat regresus de euictione d emptorē. sed ego nō video qñ per opinionē. d. **Ant. violēt hec theorica. nā intimatio termini fit canonicus absentibus solū vt habeāt notitiā termini. c. qz propter. qd ipse allegat potius probat contrarium cum ibi dicat qd electio debet fieri pñsionibus omnibus qui volūt interesse. sed ex quo iste sciūt terminū et nō cōparuit in eo videt nolle interesse electioni. et videt i hoc iuri suo renūtiare. qd potest vt ibi no. **Sa. teor tamen q ante electionē potuisset iste instare apud superiōrē vt pñsio termini facta eo non vocato retractaret. ar. in. c. qd sicut. s. eo. et in. l. item si vnus in. ff. de arbi. et in. c. h. e. t. i. l. i. et sic istud vltimū dictū do. mihi nō placet. In gl. in verbo sufficiētis. in fi. Et respōde ad hāc sol. put rñ det in pcedēti gl. videlicet q isti defectus sciētie et etatis obiecti cōtra illum canonicū electuz non fuerunt probati vt clare colligit ex fine capituli vbi papa dicit se cassasse illā electionē nō vitiō persone. In gl. in xbo ad dñere. ibi nō credo q vox sua sit cōputanda. Mo. gl. vult em q cōtēpus in electione cōsentiedo postmodū nō anget ppter hoc nūmū eligētū. et clarus hoc tenet gl. sequēs quā signabis et tenebis mēti: quia quotidie allegat. **Hof. tñ tenuit cōtrariū per regulam ratiōis. de reg. iur. li. vi. quasi dicat q iste consensus nunc pñsitus trahitur retro. et p inde haberi debet ac si pñsitus fuisset in scrutinio. Inno. Jo. an. et cōiter alij sequētes sequuntur opi. gl. nam fm opi. contrariam posset electio de pendere ex cōsensibus post scrutinii pñsitis. cuius cōtrariū innuit tex. in. c. qz ppter. s. e. vbi dicitur q publicato scrutinio is debet eligi in quē cōsenserūt oēs vel maior et sanior pars. oportet ergo ad validitatem electiois qd electus habuerit in scrutinio maiore et saniore partem. vnde si non habuerit tūc maiore partē electio fuit ipso iure nulla. vt in. c. ecclesia. s. eo. et ex quo est nulla nō potest validare ex cōsensibus postea pñsitis vt in. c. auditis. et qd ibi dixi. s. eo. nec obstat motiū. **Hof. qz capitulū non elegit nomine istius****************

do. Dicas q si requiritur per. l. vi. statutū quod intimatio fiat sub certa forma: q dicitur in intimatioe serna ri illa forma de q per do. **Cardi. in. cle. j. in prin. et in. q. xxi. de ap. vbi dicit qd intimatio appellatiois debet fieri s. formam ibi traditā de quo etiā p eū in. d. cle. j. i. s. adez quoz. et id ibi dicit qd intimari dicitur delatio appellatiois pariter qz et pñsio termini neq sufficit intimari pñsionem termini nisi etia i timef delatio de quo etiā p eū d. **Car. i. cle. cam. in. s. verū de ele. scientiā tē rei q fuit pñs non credo necessario intimationē faciēdā. p gl. et ibi etiā p. d. **Car. in. xxi. q. d. app. et p hoc facit illa regula q q certus est nō dicitur amplius certiorari. vt i regula cū qui. vbi plene p **De. de reg. iur. li. vi. et no. i. l. i. ff. de act. emp. et p **Bar. in. l. i. i. ff. sol. mat. et id dicitur qd ille qui cert. est dolo nō caret. l. i. ff. de li. bero homi. ex hi. et h. in. c. si. benefici. de pben. li. vi.**********

Sebasti. Sapia. **Exemplū.** Vide **Bar. in. l. non solū. s. morte. in. fi. ff. d. ope. no. nun. Et hoc idugi als cōsulēdo ad qd nē pulchriā. qductor exercitus veniēte domū cōductam de reliq exercit. fregit fenestras et alia intulit damna: qrebat an ad illō dānū dñs tenebat. de hoc est tex. i. l. i. tē qritur. s. exercitu. ff. loca**

ti vbi dicit qd si cōductor potuit denunciare dñō et nō renūtiavit tene tur. sed cōductor dicebat nō esse opus denūtiatioe qz tunc oēs aufugerunt et ipse quoqz locator sciebat: fuit maxima cōtrouersia tandē res fuit decisa per transactionē: nunqd autē in preterito cōductor teneat ad pensionem pro eo tempore. vide quod in simili no. do. Jo. bapti. de sancto seuerino in repe. l. diē functo. q. xl. ff. de offi. assesso.

contempti.

contempti, ergo non h3 locum rati habitio. vt in regula ratur quis. de reg. iur. in. vi. ¶ Preterea esto qd elegissent etiā nomine ptempti non tñ videtur qd hoc casu habeat locum rati habitio, qz obstāte publicatiōe scrutinij non pōt fieri retractus. ad hoc qd no. Bar. in. l. si is qui p em ptoze. ff. de vsuca. Ad quid ergo valet p̄sensus istius ptempti superue niens. dic qd qno ad hoc vt electio als valida non casset, nā deberet cas sari eo psequente contemptū. vt in. c. qd sicut. §. eo. S3 circa hoc cadit hic alia notabilis q̄stio. pone qd ex eodē scrutinio facte sunt due ele ctiones in discordia, vt cōtingit. dubitatur nunquid cōtemptus pos sit vnam electionem approbare z alterā impugnare ratione contēpt⁹. gl. hic in ver. z qz cōsensit. tacite sensit istam questionem. z tenet qd nō, qz ex quo consensit vni electioni, nō pōt aliā reprobare, z hanc opi. tes nuit Boan. sed Jo. an. hic refert contrarium fuisse Bononie disputā do determinatū per quēdā dñm Stephanū. z adducebat multas au toritates diuine scripture ex idēitate rōnis z presertim allegabat exē plū de Jacob z Esau, qui cū essent duo fratres germani, vnus. f. Ja cob fuit gratus. alter nō. z hanc opi. sequitur hic do. Anto. dicens qd cū iste fuerit cōtēpt⁹ a toto capitulo z a singularibus de capitulo po test remittere iniuriā respectu aliorum qui fecerunt vnam electio nem z respectu aliorum psequi contemptū. S3 do. meus. d. Lard. di cit posse sustineri contrariam opi. qz ex quo iste electiones p̄cesserunt ex eodem scrutinio in quo iste fuit cōtemptus nō pōt idem scrutiniū p parte approbare z p parte impugnare. arg. in. c. cū olim. j. de cēst. et pfecto hec fuit bona p̄sideratio qz p̄ defendendo aliā opi. posset dici qd iste fuit cōtemptus nō solū in scrutinio sed in electione, z scrutiniū electio sunt partes separate, vt dicā in. c. seq. vñ neutra pars debebat p cedere ad electionē eo non vocato. ergo habet ius psequēdi⁹ vtrāqz electionē que cū sint diuerse potest vna approbari z alia impugnari. Ad hoc adduco bo. tex. in arg. ia. c. vt quis duas. j. e. li. vi. vbi electus egouab⁹ electiōib⁹ tenet vñā approbare. Et p hac opi. facit etia⁹ ista litera. nā si pars q̄ elegit illū canonicū remēsēz ppendisset qd ille cōtē ptus nō potuisset alterā impugnare nō allegasset p̄tēptū illā electio nem. Itē facit allegatio in x. deniqz. fm vñū intellectū. ¶ In gl. in x. deniqz. aduerte gl. ista vult qd in x. deniqz. ponit allegatio p magistro B. card. z facit hec allegatio hoc modo, qz canonic⁹ elect⁹ dicebat ele ctionē cardinalis esse nullā ppter p̄tēptū istī⁹ canonici. z allegabat. c. qz ppter. §. eo. Nec ob. fm eū qd etiā in sua electiōe fuit p̄tēpt⁹, qz illō vitium erat purgatum rōne p̄sensus postea p̄stiti, sed electionē cardī nalis nō approbavit. S3 p isto magistro. B. cardinali rñdēt vt habet in ver. deniqz. z ver. p̄cedenti. videlicet qd iste nō fuerat contēptus, sed potius ipse cōtemperat capitulū cū primo vocatus noluisse ac cedere. Itē p̄supposito qd fuisset p̄tēptus tñ sola ratio contēpt⁹ nō reddit electionē nullā per ea que habent in ver. deniqz. z iste intellect⁹ est satis bonus in se. Alj vero dicūt qd ibi ponit allegatio p illo cano nico remēsē. dicētes qd cardinalis nō curabat qd sua electio p̄firmaretur vtrāqz p̄nūtiaret nulla, dicēdo, qd ex quo altera pars fatebat canonici cum illū fuisse p̄tēptū erat vtrāqz electio nulla. qz. c. qz ppter. dicit ele ctionē nō valere p̄ formā illius. c. attētatā. sed pro illo canonico alle gabat qd cā p̄tēptus nō reddit electionē nullā, sed dat cām cassandi cō tempto. psequēte cōtēptū. sed cū ille canonicus cōsensisset electioni il lius remēsē nō debebat sua electio ppter hoc retractari z iste intelle ctus etiam in se est bonus. Alj etiā dicūt qd illa sunt verba pape, z sic qd ponūt ius qd satis pōt sustineri. tñ Host. dicit qd ex ver. nos igit. q postea sequit, apparet qd illa non sunt verba pape s3 alterius partium

11 quilibet tñ intellect⁹ est in se ver⁹. ¶ In gl. si. no. bene istā gl. z dic la tius quo ad primā partē qd ad validitatē electionis z aliorum gerēdo rum p collegium debet considerari non solū maior pars respectu nu meri sed etiam sanioritas qz d3 electio fieri z alia disponēda p colle gium a maiori z saniori parte, vt hic in fi. dñ. zin. c. j. de his q̄ si. a ma par te ca. Sanioritas aut p̄sistit in auctoritate, in zelo, z merito. auctoritas em cōsiderat in dignitatibus eligentiū z in p̄uentione etate z in anti quiori instōne z in maiori b⁹ ordinib⁹, vt pbat hic iuncto. c. dudū. el. j. z in. c. in genesi. §. eo. p̄cellētes aut in p̄dictis habēt voces p̄derosas. zelus vero consistit in aio qua. f. intentione elegerūt an propter cōsan guinitatē z amicitia. an ex corruptela seu precibus vel ex merito vite ip̄ius electi, vt probat hic in tex. in verbo, habito p̄sertim. z cū zel⁹ cō

12 sistit in aio oportet pbari p cōiecturas. ¶ qz aius aliter vere pbari nō pōt, vt in. c. qd de renū. lib. vi. z in. l. doli. C. de dolo. cū si. Dixit tñ Jnn. in. c. dudū. palle. qd nō est multū curādū a maiori zelo aliqui elegerint dñm nō fuerint ducti malo zelo. dñt ēt qd sanioritas ista nō solū cōfī nit in zelo sed etiā in facto z operatione ipsa vero operatio meritū p p̄re cōcernit, nā pars que eligit meliorem vñ sanior, z ipsos electos cō cernit in moribus z vita z alijs que habent in. c. cum in cūctis. §. e. pōt ēt cōcernere ipsos eligētes vt honestiores dicant maioris meriti. z sic eorū voces ex hoc reddāt pinguiorē. z de istis vide plen⁹ p Jnn. in d. c. dudū. vbi inter cetera dñt qd nō pōt de istis dari certa doctrina an z qñ p̄ualeat vel alterū eorū. s3 hoc est relinquēdū indicātis arbitrio pos sunt em aliqua tractari ad iudicis animū informādū. q̄ verba not.

13 ¶ S3 nūc subsequēter q̄rit qd si numerus est p vna parte, auctori tas vero z meritū p alia parte, vterqz tñ electus est idoneus, dicit ista

gl. in scōa partē qd auctoritas z meritū preferunt numero: z sic pcludit qd pars sanior s3 minor nu mero h3 p̄ualere: z ad hoc adducit istū tex. quasi a sentiat qd electio cardinalis q̄ fuit hic facta a sa niori parte z minori respectu numeri fuerit hic cōfirmata: cū solū fiat hic inētio de cassatiōe alte rius electiōis q̄ fuit facta a maiori pte sufficit ergo sola sanioritas ad validitatē actū s3 gl. z hac partē firmat hic Lōpo. dicēs qd papa sibi rñdit qd electio cardinalis fuisset cōfirmata si voluisset ppter ep̄atum dimittere cardinalatū. z credo qd allegat papā. f. Jnn. cōmētatorē qui tenuit istā opin. in. c. scriptū. §. e. z sensit in. c. qz ppter expo nēdo illā copulatiuā: z pro. i. dñz tex. dicit ibi qd electio d3 fieri de eo in quē cōsenserit maior z sa nior pars. z sic cōsensus. i. sanior pars. Et posset ad hoc allegari gl. in. l. vbi absunt. ff. de tuto. z cu ra. da. ab his. z in. d. l. pompo. ff. de re iudi. als ici pit si vni z qd ibi no. Bar. vbi no. qd maioritas cōsistit in numero vel dignitate. Sed pet. z Alb. Jo. an. Egi. z Host. tenent hic cōtrariam opi. di cētes qd cum ista duo requirant copulatiue nō sufficit alterū. nā tota copulatiua redditur falsa ex falsitate vnius partis. z no. in. c. j. z in. c. inter ceteras de rescrip. z ideo cōcludit Host. qd si ex eodē scrutinio fierēt due electiōes: vna a maiori parte respectu numeri: alia a saniori qd neutra electio cōfirmabit: prima non: quia non est facta a saniori parte vt hic. nec scōa: quia nō est facta a maiori parte. ad hoc. c. ecclesia. z in. c. i. genesi. §. e. z cū hac opi. transeunt hic cōiter z Host. z hac opi. fui secutus quia cū nullibi cauet cōtrariū z iura in hac materia requirāt illa duo copulatiue non debet fieri impropriatio presertim qz tex. in ris civilis cōiter fundat se sup numero: vt patet in. l. qd maior. ff. ad mun. z l. noiationum. C. d. de cu. li. x. z l. nulli. z l. plane. ff. qd cuiusqz vni. Et facit qd ipse Bar. no. i. l. oēs populi. ff. de iusti. z iur. z multū facit. d. c. ecclesiam vbi papa illā electio nem retractauit: qz non fuit facta a maiori par te totius capituli: nec curauit discutere de sanio ritate: quasi illa non sufficisset per se sine maiori tate respectu numeri. Et idē dic vbi vna electio fieret a maiori parte de indigno ignoranter: alia a maiori parte de idoneo nā vtrāqz debet cassari vt dixi post Jo. an. §. eo. cōgregato. Licet Jnn. z Host. ibi contra. solum ergo valet electio facta a minori parte in casu. c. scriptū. §. eo. z qñ ius ma ioris partis est deuolutū ratione delicti ad mino rem partē: vt i. d. c. cōgregato. Et quoniā quan doqz sanioritas non multum excedit z numerus nōnūqz multū excedit. Distingue in hac materia post Jo. an. sic. cū querit que electio p̄ualeat an facta a maiori parte respectu numeri an a minori z saniori. qñqz autem numerus in multum exce dit: z tunc numerus prefertur auctoritati z merito ac etiā zelo. tex. est hodie notabilis in. c. si qñ. j. e. li. vi. vbi dñt qd si vna electio est facta a maiori pte duplo qd nō d3 admitti oppositio ab alia parte que habebat extenuare vota duarū partiū respe ctu zeli meriti vel auctoritatis. Aut numerus nō b multum excedit: z tunc si auctoritas z meritū alte rius partis nō multū excedit debet p̄ferri nume rus: qd de illo modico excessu nō est curandū vt ex hoc numerus cōfundat. ar. in. c. z si questiōes. de simo. z tene mēti hoc dictū Jo. an. quia nō p batur aperto iure: z tñ quia equum: communiter approbatur. Aut meritū z auctoritas in multum excedūt: numerus autē excedit in modico vt p̄di xi: z tunc electio maioris partis nō d3 confirmari qz illa pars nō est sanior: vt probat no. hic in fin.

¶ Sed dubium est nunqd debeat confirmari ele ctio sanioris partis. nā doc. diuiserunt se vt patet ex p̄ime dictis. sed opi. cōmunior z mihi verior videtur quod nulla debeat confirmari rationi bus predictis. quia non est facta a maiori z sanio ri parte. si autem omnia sint hincinde paria dic qd nulla electio cōfirmabitur: qz nulla est facta a maiori z saniori parte. b vt dicit hic in gl. z bene. S3 in hoc vltimo casu cadit notabilis dubitatio

Anto. Francisc. ¶ Sanioritas. Circa hoc d3 ma iori vel saniori p te: dicat qd maior pars nō pōt ali quid facere si mi nor ps est discre tior z firmitior z sa nior: vt in. c. quia propter. de ele. z p. Jo. d. imo. in. l. pomponi⁹ als si vni. ff. de re iu. z p do. Alex. in. l. qd maior. ff. ad mu. z per do. Abba. in. c. j. de his que fia ma. par. cap. z aduerte qz qñ collegiū vel vni uersitas vellet fa cere contra statu tū prius conditū ab ipso collegio vel vniuersitate: tūc maior ps nō sufficeret z minor pars diceret esse sanior. vt not. vo luit Jnn. in. c. hu milis de maio. z obe. z habet per Bal. in. l. si. C. de auto. p̄stan. z eos dē modo qñ mi nor pars habe ret iustā cām dī cēdi maiori: quia tūc illa diceret ēē sanior vt p gl. in c. cupientes in. §. q. de elec. lib. vi. z eodē modo in cō tractu vniuersita tis vel collegij ob bligatorio: qz tūc minor pars con tradicēs maiori diceret ēē sanior z maior. vt p glo. in. l. q. C. q̄ sit lon. cōsue. z ad mate riā vide Ang. in l. q. in fi. ff. de ver bo. ob. z plene p Alex. in. d. l. qd maior. ad muni. ¶ Sebast. Sapia. ¶ Saniori par te. Vide Host. Card. z Jo. de ana. in. c. fina. j. d. sortile. z Archi. post aliquos an tiquos i summa. xxi. q. q̄.

Sanormitanus super Prima parte primi.

a Zacharias. ¶ Si maior epō. Tu dic q̄ quilibet cardinalis h̄z mai⁹ of
ficiū q̄ aliq̄s ep̄s. dignitatē autem nō. no. Bar. in. l. si quis de app. gl. i
c. q̄. r. ibi Arch. q̄. q̄. Car. Saba. in cle. q̄. q̄. irritū. q̄. q̄. eo. tit. istum.
in. c. q̄. de cle. nō resid. Et epō p̄fertur: vt in. d. c. q̄. r. per Saba. vbi. s. r.
per Alex. in rub. ff. de iuri. om. iu. quibus adde que dixi in addi. ad istū
in. c. bone. lo. q̄. in
apost. i. x. ita etiā
Card. nu. s. s. de
postula. prelato.
Anto. Francif.
¶ Ad hoc quod
cardinalis dicat
maior epō offō:
r non dignitate
vide do. Abb. vl
tra hic alle. l. c. ec
clesia vestra. la vl
ti. in pe. r vlt. col.
de elec. ¶ Et ad
de q̄ cardinales
i suis parochiis
tenent locū epō
rum in parochia
cardinalis dicat
esse ius dioecesis.
de quo per Car.
di. i. cle. q̄. in. s. i.
rituz. de electi. in
ist. q̄. vbi etiam
dicat quod tituli
cardinaliū equi
paratur ecclesiis
episcopozū r pro
pter hoc dicat q̄
cardinales sunt
p̄ferēdi ep̄s d̄ q̄
etiam per Alex.
plene in rub. ff. d̄
iurisdic. om. iud.
b Sebast. Sapia.
¶ Totum orbē.
Aide Jo. de lig.
in. c. q̄. de cleri. nō
residēt. vbi dicat
q̄ cardinales di
cant esse ps cor
poris pape. r di
xit. Host. i. c. anti
qua. j. de primi. q̄
sūt iusticiarij pa
pe. rideo l. ep̄i te
neatur iurare pa
pe fidelitatez nō
ita cardinales.
Et nunqd cardi
nalat⁹ sit maior
dignitas quā ep̄i
scopatus vide la
tissime p. d. An
dre. sicut. in trac.
d̄ prestātia cardi
natum. q. i. colū.
vñ. cum plurib⁹
sequētib⁹. r cald.
in consi. i. in ti. de
transla. prelato.

nunqd isti electores sint priuati iure eligēdi vel
saltē priuandi cū p̄cesserint ad electiones quarū
neutra a maiori parte r. c. l. singulariter hic cō
cludit qd non quasi sentiat q̄ id qd dicit in. c. q̄
p̄pter. vt is eligatur i quē cōsensit maior r sanior
pars nō est d̄ forma substāiali sed est de iustitia.
vñ electio facta a nō maiori parte est nulla nō ex
trāsgressiōe forme sed ex defectu ptātis: quia in
nulla parte reperit virtus capitularis. ar. in. d. l.
qd maior. in. d. c. j. dicit tñ gl. qd iterum possunt
isti electores eligere: si isti erūt iterū pares i vo
cib⁹ poterit superior facere gratiā cui vult. dicit
Joā. an. r bene qd istud p̄cedit in papa: nō autē
in alio superiore: quia alius citra papā nō posset
venire cōtra formā illius cōcilij generalis vbi re
quirit ad validitatē electiōis maior r sanior ps.
Et p hoc facit. c. si cui. j. e. lib. vi. iuncta cle. ne ro
mani. eo. ti. sed si potestas eligendi esset deuoluta
ad superiorem: tūc posset gl. procedere. r itelli
go qd fiat deuolutio per lapsum trimestre. nā cū
trimestre def electorib⁹: vt in. c. ne p defectu. s. e.
si intra illud nō appareat aliq̄s electus a maiori
r saniori parte ptās deuoluit ad superiorem qui
poterit p̄uidere cui vult: vt in. d. c. ne p defectu.
14 ¶ S3 querit extra gl. nunqd ad validitatē ele
ctionis sit necessē oēs de capitulo sint p̄sentes
Sol. Inn. dicit qd nō requiritur tñ necessariū s3
eū qd sint due partes p̄sentes r scrutinatēs als
nō valet electio fm eū. pro hoc. l. nulli. r. l. plane.
ff. qd cuiusq̄ vni. r in. d. l. nōtationuz. r quicquid
fiet per maiore partē istarum partiū duarū dicef
factum a maiori parte vniuersitatis. Et not. hoc
dictū r originaliter fuit glossatoris. i. d. l. nulli. r
l. plane. r de hoc vide qd dixi in. c. cū nobis. s. eo.
r in. c. cū oēs. de cōsti. dicit etiā Inn. qd in numero
istarū ptiū nō debēt cōputari nō vocādi vel vo
cati qui venire cōtēpserūt. qd no. r facit gl. in cle.
qd circa. j. eo. Quot autē debeāt esse p̄sentes neces
sario si multi vocati nolint interesse: vide qd dixi
in. c. in causis. s. e. Tractauit et hic Inn. r Host.
de abbreviatiōe termini iuris. r qd si in termino
abbreviato per caplm maior pars nō cōpareat i
termino nūquid possit minor procedere r quid si
maior pars absens vult reuocare terminū p̄fixū
inuita minori parte: sed de hac materia vide qd
dixi post doc. in. d. c. cū nobis. vbi plenius tradit
hec materia. ¶ Alimo hic q̄rit an cardinalis
possit eligi in ep̄m: an x̄o debeat postulari. Host.
hic t3 qd eligi non potest sed debet postulari. mo
uet qd cardinalis imēdiate subest pape r h3 alas
ligatas magis q̄ ep̄s cū nō cōsueuerint cardina
les exire curiā sine licētia pape. sed ep̄s non pōt
eligi s3 postulari: vt in. c. si. de postu. pla. ergo nec
cardinalis. p̄terea fm eū cardinalis ē maior epō
in officio. facit qd dixi in. c. q̄. de cle. nō resi. sed qd
debet eligi ad maius officiū: nō aut ad min⁹: vt
in. c. legitim⁹. in fi. xciij. dist. ergo nō pōt eligi ad
ep̄atū. r dicit hoc p̄bati. j. q. i. filii. Ad istū tex. q
videt p̄bare Inn. respōdet qd pōt intelligi qd iste
erat simplex tpe electiōis. vel qd spāle est hic p
pter ius fraternitatis. qd erat canonicus isti⁹ ec
clesie: vel tertio fm eū fuit electus in postulādū.
r p̄fecto oēs iste solutiones diuīnāt. Abb. hic di
stinguīt inter ep̄m cardinalē r p̄byterū. seu dia
conū: vt ep̄s cardinalis nō possit eligi rōne ep̄
tus: sec⁹ aut in p̄bytero seu diacono: vt hic. et
cū hac opi. vñ hic trāsire Jo. and. S3 do. Car. vñ
velle qd hec opi. poterat p̄cedere fm antiqua tpa
fm que ep̄s erat maior p̄bytero cardinali: vt no.
gl. q. q̄. in. c. q̄. hodie vera secus. cū quilibet
cardinalis sit maior epō. ¶ Nec differentia inter
antiqua tpa r moderniora mihi non pl3: qd iure
nō p̄bat qd de iure nono fuit cardinalatus supra
ep̄atū eleuatus. vñ r olim r hodie ep̄s est maior

respectu ordinis ep̄alis. nō enim reperit ordo maior ep̄atu. hinc est qd
papa denoiando se ab ordine appellat se ep̄s: vt no. in. pe. sexti. Et hoc
respectu intellige gl. sing. in. d. c. q̄. que dixi qd ep̄at⁹ est maior car di
nalatus: sed cardinalis est maior in officio. nam faciunt cardinales vñ
corpus cū papa r indicāt totū orbem: vt in. c. per venerabilē. q. fil. sint
le. r de officio r ptate r ordine vñ origine cardinaliū: vñ qd plene dixi i
c. q̄. de cleric. nō resid. in lec. Et p̄supposito sine veritatis p̄iudicio qd
esset simpliciter maior epō: nihilomin⁹ tñ sequor dictū Abb. qd p̄b
ter cardinalis vel diaconus possit eligi: r alia rō est in epō qd in p̄bro
cardinali. nā ep̄s eligi nō pōt ad aliū ep̄atum nō ea ratione qd d3 eligi
ad maiore dignitatē: sed qd cū sit matrimonialiter alligatus ecclie sue.
vñ. q. j. sicut. r in. c. q̄. de trāsia. pla. nō possunt canonici in illā p̄sentire
tanq̄ in sponsum nisi prius soluantur a priori vinculo. nā per electionē
initiatu matrimonii spirituale: vt in. c. licet. de trāsia. ep̄i. r electo acq
ritur ius in ep̄atu: vt no. gl. in. c. q̄. to. lxiij. dist. s3 durate priori vinculo
matrimoniali nō pōt initiari scdm matrimonii cū nō possit cōsentire
sicut apparet in matrimonio carnali: r ista indicantur a pari: vt in. c.
inter corporalia. de transla. ep̄i. Sed hec rō cessat in p̄bytero vel dia
cono cardinali: qd cum isti nō habeant ep̄atum. nō sunt p̄prie r stricte
sponsi eccliarū merito pōt in eis cōsentiri m̄rimonialiter. Nec ob. qd
16 h3 alas ligatas. nā hec rō nō cōcludit. tñ r abbas nō potest desere
re monasteriū sine licentia superioris: vt in. c. cū venerabilis. de cōsue. r
nihilomin⁹ pōt eligi in ep̄m: vt in. c. si abbate. j. e. lib. vi. vñ q̄libet pla
tus nō habēs ep̄atū pōt eligi ex quo nō patit aliq̄ defectū. vt dixi i
c. si. de postu. prela. vbi tetigi qd sunt eligendi r qui postulādi. ad. c. filii.
qd pro se alleg. Host. dic qd nō probat. solum em̄ dicit qd ordinatus p
papā in ecclesia romana nō potest inde recedere sine licentia pape: nō
enim p̄hibet electionē. nā fateor qd papa poterit denegare licentiam si
cut pōt abbas si monachus eligi in ep̄m: cū nō possit cōsentire sine li
cētia abbatis: vt in. c. si religiosus. j. eo. li. vi. S3 pro Host. facit. c. bone.
el. j. s. de postu. pla. vbi cardinalis fuit postulatus: sed ibi non negatur
quin potuerit eligi: hoc iste tex. qui probat de electione. Itē potest in
telligi iste tex. qd fuit postulat⁹ per electionē. r quicqd ibi dicat iste tex.
optime probat istam partem. Abbas.

- 1 Electores non possunt variare publicato scrutinio. 4. 5. 7. 8.
- 2 Matrimonii nō cōtrahitur nutu r non compellit quis cōtrahere ma
trimonium: nisi prius processerint sponsalia.
- 3 Beneficium collatū absenti nullū ius querit ipsi absenti licet collator
non possit amplius variare.
Electio facta de officiali absente: an possit retractari.
- 6 Argumentum a contrario sensu an r quādo procedat.
Postulatio r electio nō procedunt a pari: nec arguit de vno ad aliud.
- 9 Forma non seruata in vna parte actus vitiat totum actum.

Publicato. ¶ Breue est r p̄ alia x̄ba pōt sic
sumari. Publicato scrutinio non
possunt electores variare sed cōpelli debēt ad collationē r
electionē. h. d. Primo ponit dictū. Sdo rationē vel poti⁹
aliud dictū ibi: cū sit. Tertio aliud dictū ibi: ad qd. ¶ Casus literalis.
Canonici p̄cedūt ad electionē fm formā scrutiniū. i. ipso scrutinio vo
lunt variare r eligere aliū: querebat an possent. Rñdēf qd nō cum fieri
debeat collatio r electio sit faciēda: r si hoc facere noluerint p̄ superio
rē cōpellant. Ber. ¶ Mo. primo istū tex. r tenebis mēti qd ē singularis
in materia sua. qd post publicationē scrutiniū seu vtorū redactorū in
scrutinio nō est locus variationi. olim em̄ ante qd emanaret hoc. c. varie
erāt opi. nā quidā dicebant qd poterāt electores variare vsq̄ ad sub
scriptionē electionis. Quidam donec electus cōsentiret. id est vsq̄ ad
cōfirmationē. Alij qd vsq̄ ad electionē. vt no. in. c. quāto. lxiij. dist. r p
Host. in summa. e. ti. s. vtrū mutari. nemo em̄ tenebat qd hic d3. Secū
do no. qd varietas reprobat p̄sertim post electionē. ¶ Tertio r vlti.
no. qd electores possunt cōpelli ad eligēdū r sic habes casuz h̄ in quo
valet electio facta p̄ cōpulsionē. qd vñ cōtra. c. vbi clericū. s. ceterum. j.
eo. lib. vi. vbi d3 qd cessat electio vbi adimīt libertas eligēdi. sed dic qd
propter principiū voluntariū in cōsentiendo in scrutinio nō vñ adimi
libertas per cōpulsionē. ¶ Similie in matrimonio carnali qd contrahi
nō potest intercedēte metu. vt in. c. cum locū. de sponsa. r tamē si p̄ces
serunt sponsalia de futuro cōpellitur quis rtrahere matrimonii: r sic
perficere illa sponsalia. vt in. c. requisit r in. c. ex lris. j. de sponsa. ita dis
cendum in hoc matrimonio spirituali. ¶ Sed oppo. cōtra text. videt
enim qd ex sola publicatione scrutiniū nō debeat esse p̄clusa via variā
di cum necessaria sit subsequēs electio verbalis: vt in. c. qd propter. r. c.
ecclesia. j. s. eod. p̄terea matrimonium illud spirituale initiatu per ele
ctionē. vt in. c. licet. j. de trāsati. ep̄scopi. ergo ante electionē debet esse
locus variationi. Sol. difficile est indagare verā rationē deciden di ad
istū tex. ideo vt dixi nemo antiquorū tenebat qd hic dicitur. ¶ Glo. q̄.
hic reddit aliquas ratiōes soluēdo cōtrariū: r primo qd ideo nō pos
sunt variare publicato scrutinio: quia res definit esse integra. vt in. c. in
causis. s. eo. r hec ratio est sufficiēs fm Jo. an. r bene: qd eo ipso quod
proceditur ad tractatum electionis res definit esse integra. vt in. d. ca.
in causis. r qd ibi no. Vnde si ratio glo. esset verā: sequeretur qd etiam
ante publicationem scrutiniū nō possint electores variare: cum verū sit
dicere rem

Zacharias.

a Quodammodo. initiata. et a qua non refert nisi de nullitate prime electionis sit cognitum. p. h. in. c. considerem. s. eo. et in. c. constitutis. ubi doc. j. de ap. et Bal. i. sua mar. ga. in ver. electio. ver. vij.

b Debas. Sapia.

b Absenti. vide Alex. post Bar. in. l. diez. functo. col. x. iuxta p. di. cta. ff. de off. ass. ubi vult q. nisi i. supremis dignitatibus p. alibus p. ferat dignitas p. electione. et hoc etiam vult Imo. in. c. p. p. sterilitate. co. xij. b. loca. s. j. sentit bar. to. i. l. j. s. di. co. v. ff. de va. et extra. ord. cogn. ubi dicit q. p. p. et capita. neus p. sequitur dignitates a die electionis. v. d. p. resolutione. de. fe. i. c. ea. te. co. v. ff. quinto. restringitur. s. de rescrip.

Zacharias.

c Ante q. consensuat. adde late de q. c. huius nota. bil. s. q. d. sola electio conferat et an absenti ius ali. q. d. p. illa acquiritur maxime an scias et acceptatione et an possint eligere variare an confirmatione et q. p. Bar. rebu. i. l. si. quos. nu. i. et ibi remisi in apost. ad ipm. C. d. ocu. li. x. e. d. i. l. p. ce. pit. nu. 7. et apo. ibide. C. de can. lar. ti. eo. lib.

Anto. Francisc.

Circa hoc q. d. ius tribuat electio p. electione. Dicat q. electio si tribuit dignitatem nisi subsequatur investitura. l. ex eo tpe. et ibi Bar. ff. de test. m. l. th. bar. in. l. puator. C. de iur. om. in. di. cit electi habere iurisdictionem et si non ingrediat officium. s. p. d. i. c. q. h. iurisdictione non i. actu et ita p. saluari Bar. a con.

dicere rem defuisse esse integrā ex quo vota electorum fuerunt redacta in scriptis. cui? Si in initio tex. requireret publicationem scrutinii ut preclusa sit via variandi. Secundo gl. reddit aliam rationem. q. nō pōt quis mutare p. siliū in alteri? p. iudiciū. ut in. l. nemo. alle. in. gl. et in regula mutare. de reg. iur. lib. vi. hec ratio est nimis generalis. nam militat etiam ante publicationem scrutinii. preterea cum ius non sit questum nominato. q. absenti nihil querit. ut in. l. absenti. ff. de donat. non potest dici q. tractetur de suo preiudicio.

Tertio dicit gl. q. ideo p. hiberi hec mutatio et variatio. q. posset esse dānosa ecclesie. q. protraheretur electio et mora est ecclesie periculosa. ut in. c. ne pro defectu. s. e. l. Decratio necessario nō cōcludit. nā militat pariter an publicationem scrutinii. Item canonici habent trimesse ad eligendū. ut in. d. c. ne pro defectu. ergo illud tps debet cedere eis ad lucrū ut possint q. litercunq. tractare et differre per totū illud tps. ideo non peccat q. differendo vsq. ad illud tps ex quo vti legis auctoritate. xxiij. q. iij. qui peccat. facit regula indulgentum. de reg. iur. lib. vi. Quarto dicit glo. q. p. h. mōi publicationem scrutinii electio videt quodammodo initiata sicut per citationem negotium dicitur quasi ceptū. ut in. c. grati. de off. delega. S. cōtra hoc facit. d. c. licet. ubi dicit q. p. electionem initiat istō m. finoniu. ergo nō antea. sed gl. in. fi. rñdet q. neq. solū initiat per electionem s. per publicationem scrutinii dicitur initiari. q. nequeit electores variare. hec rñsio nihil valet. q. repetit p. m. n. 3. quare de hoc q. rimus quare nō possunt variare electores post publicationem scrutinii ex quo matrimonii spūale nō est vere initiatū. Joā. an. nititur hic multū in reddendo rōne decidendi. et cōiungendo dicta sua q. in duob. locis hic posuit. et concludit q. hoc nouū inducit hic hec cōstitutio et q. d. potuisset princeps de alio tpe statuere puta q. post scrutinium nō possint variare cōstitit tñ hoc in principis voluntate. q. d. hoc eē de arbitraris q. explicat solū ex sola principis voluntate. Potest tñ reddi rō fin eū. nā matrimonio spūale h. tres partes. prima est electio. secunda p. firmatio. tertia cōsecratio. ut in. d. c. licet.

Prima aut pars. s. electio habet multas partes. quo ad substantialia forme. s. quo ad cōsensum h. tres partes. ut est scrutinium et ipsius publicatio et electio subsequens. vñ ex quo deuentū est ad mediū seu ad duas partes ipsius prime partis. videlicet scrutinium. et ad ipsius publicationem nō debet esse locus variandi cū sit vere initiatū matrimonio. ut in. c. cū iter canonicos. s. e. Ita post quā deuentū est ad istas partes electiois quasi ex quo est explicata maior pars istius actus. d. esse preclusus locus variandi. Nec ob. q. multa prece dāt scrutinium seu publicationem. q. ea q. precedūt electionem nō sunt substantialia cōsensui s. sunt substantialia forme. alias sequeretur absurdū q. cōsensus nō dū prestitus haberet substantialia forme. ea vero que sequuntur scrutinium sunt substantialia consensus. et sic respectu cōsensui solum habemus illos tres actus. s. scrutinium publicationem et ipsius electionem. post scrutinium nō est p. clusa via variandi. q. adhuc nō est deuentū ad mediū. s. post publicationem secus. q. habem. duas ptes electionis. preterea fuit equū hoc statuere post publicationem ad p. seruādā famā nominati. nā infamaret nominatus si post q. vota sunt publicata. liceret recedere a scrutinio. s. ante publicationem cessat ratio infamie. ex quo vota nōdum sunt notificata hec sunt in effectu dicta. Joā. an. satis pfecto p. suafina. S. necessario nō cōcludit p. s. e. r. t. i. z. in eo q. d. q. hoc nouū inducit decre. Ex hoc em vult q. hic statuatur ius nouū. q. d. m. h. i. p. l. 3. q. nullum verbum ponit in tex. sapiēs ius nouū. Fateor em q. hec constitutio est noua. sed ratio fuit antiqua. vnde dico q. hec est iuris antiqui declaratoria. p. hoc tex. q. dicit variare nequeit. nō em statuit de nouo. sed potius declarat illud quod erat de iure nōdum redacto in scri

ptis: q. ius est q. d. rōne cōstitit. i. dist. cōsuetudo et reprobat hic Joā. an. rōne quā reddit tex. dū dicit q. d. nequeit electores variare cū sit fēda collatio et celebrāda electio. nā hec rō fin eū nō concludit necessario: q. et ante publicationem militat hec rō cū post scrutinium debeat seq. publicatio. Itē collatio et electio: ut i. d. c. q. p. p. ter do. Ant. nititur sustinere decisionem tex. p. rōne litere dices q. quēadmodū alie obligationes oriuntur ex cōsensu: ut in. l. cōsensu. ff. de act. et ob. ita et i. electio ne obligatio oriatur ex cōsensu eligētū: vnde hec electio est valida et pfecta de iure naturali: s. pro forma accidentaliter inducta fuerit instructus ut debeat subseq. collatio et cōmunis electio: cū ergo inspecto iure naturali electio videatur iā perfecta ex votis in scriptis redactis et publicatis: non debet esse locus variationi quasi principii finis necessitatum sit expletū. ideo litera dicit q. fēda sit collatio et c. quasi iste finis necessario trahatur ad principium. Et si dicatur quare requiritur publicatio cū iam cōsensus sint prestiti in scrutinio. Rñdet q. ante publicationem nō cōsetur cōsensus capitalaris. nā p. sigillatim q. libet per se consensit. Nec ratio do. Ant. vñ prima frōte vera. sed certe si diligēter cōsideret de iure nō concludit: vñ inspecto mero iure naturali et singularibus consensibus pstitis in scrutinio inducitur electio: q. publicatio scrutinii et collatio cōmunis et electio subsequens sunt de iure positio inducte p. c. q. propter vnde nō est seruāda illa forma ex quo ex cōsensu singularibus inducitur electio ut ibi dixi. et no. glo. in. c. sicut cū. eo. ti. li. vi. ergo ex rōne sua nō liceret variare etiā ante publicationem scrutinii. Preterea dico q. nulla obligatio ē orta nōia to vel electo etiam post publicationem scrutinii an q. electus cōsentiat electioi q. absenti nihil acquiritur: ut in. d. l. absenti. et q. ibi no. Bar. et p. bat in. d. c. si tibi absenti. de preb. li. vi. ubi dicit q. si bñficiū cōferat absenti nihil acquiritur absenti ante q. cōsentiat licet cōferēs nō possit variare: ut ibi dicitur: et hoc ideo quia per collationem est functus officio suo. et ista est vera ratio quare cōferēs non potest variare ex quo ius nō est questū proniso. et hāc rōne pōnt Bar. i. d. l. absenti. et dixi. in. c. i. de postu. pla. et hoc dicit not. Bar. q. si ciuitas habens electionem potestatis iure p. prio eligat ali quē absente q. d. nihilominus etiā post electionem factā potest variare et alium eligere ex quo nōdum est p. sentata electio: et fuit hec questio olim disputata Bononie ut etiā hic refert Joā. an. sec. dicit ibi Bar. quando aliqui ciues haberēt facultatem eligendi potestate a cōitate: tūc em post q. elegerunt etiā absentem nō possunt variare: quia licet absenti non sit ius q. sitū: tñ electores sunt functi per electionem officio suo. ar. in. c. in literis. de offi. dele. et optime probat in. d. c. si tibi absenti. q. d. sic debet intelligi. Et ex istis ergo infero ad verā rationem decidēdi huius tex. dico enim q. ideo publicato scrutinio nequeit variare electores: quia sunt functi eorū officio: nā electio cōis que debet subsequi nō est singulorū sed capituli: et requirit solū p. forma ut appareat cōis electio: ut in. d. c. in geneti. publicatio aut requirit de vnanimi cōsensu eligētū. Per hoc dico q. iste tex. nō habet locū in his qui habent eligere iure p. prio: ut sunt cōitates eligentes sibi p. tate: ut. s. dixi. et idē pōt attēdari in quolibet collegio seculari: ut sunt ista collegia alicuius p. fessionis. non em ipsi eligunt ex officio eis commissio a iure. s. canonici eligunt ex officio eis delato a iure: ut in. c. q. q. j. e. lib. vi.

4

Et p. hoc potest decidi questio quā hic format Joā. an. nunquid eligentes aliquem in canonicū possunt variare publicato scrutinio: et videt concludere q. sic: quia iste tex. procedit ubi est seruāda forma. c. q. propter. ut colligitur ex litera duz facit mētionē de collatione et electione subsequēti: sed iudicio meo cōtrarium posset attentari p. supradicta. nam per hūc actum scrutinii et publicationis functi sunt electores officio eorū cum necessario non debeat subsequi electio cōmunis.

tranierate.

Et addo q. electio decanū facta p. caplm cū cōsensu epi ad quē p. rinet p. firmatio tribuit ius ad rem. et nō i. re: vñ volūt do. de ro. in deci. ccc. xxiij. q. i. cū ad caplm in no. Et addo q. electio ita demū acgritius electio si sit canonica. sed non exercitū ad ministratiōis nisi sequatur cōfirmatio: ut i. cle. i. in. s. nos itaq. et ibi p. do. Card. in. xx. not. de iure iu. Et addo q. electio non q. r. ali q. d. ius electo nisi post l. fari p. sentationē de quo p. gl. in. c. cū bertoldus. de re iudi. et p. Joā. an. in. c. d. s. postu. pla. et h. p. Bar. i. l. l. f. an. C. de cōsu. lib. xij. ubi dicit q. an. talem p. sentationē potest rēuocare. l. absenti. et ibi p. Bart. ff. de do. et habet per Bald. i. l. h. i. s. fi. C. cōia dele. et vide p. do. Abb. in. c. nobis. de iure pat. et in. c. accedēs. d. p. b. et vide Barto. in. l. sed reprobari. in. p. n. ff. de excu. tu. et tene mēti dictū Imo. in. c. ex parte de arbi. ubi nota. dicit q. electio nō tribuit electo dñiū in p. latura nisi cōfirmet: sed tñ ius ad petendū cōfirmationē et ad p. sequendū suam electionē.

Sanonimitanus super Prima parte primi.

3 Sed dubitatur de patronis ecclesiarum si nūquid possint variare publicato scrutinio si pcesserūt per viā scrutinij: et cōcludit Jo. and. hic qd sic: qd patronorū nō est proprie eligere sed presentare: ergo antepresentationē possunt variare tam clerici patroni qd laici: et tene hoc dictū semper nienti: sed post presentationē laici possunt variare clerici non: vt in. c. cum autē. j. de iure patro. et placet mihi hec conclusio: qd non possunt dici functi officio eorū ante presentationē eorū officij cōsistat in presentando: vt in. c. si. de iure pa. et hoc habes apertū intellectū huius. c. ¶ In gl. si. ibi: idē credo in postulationē: vult ista gl. qd sicut electores nequeunt variare publicato scrutinio ita nec postulates. et hanc opi. sequitur gl. in. c. pen. et vlt. s. de postu. prelat. et facit p hoc. c. in causis. s. eo. ti. vbi ptz qd canonici cōpromittentes tenentur recipere postulatū a cōpromissariis nec possunt ab illa postulatione recedere licet nondū sit superiori p̄sentata: ergo eodē modo nequeunt recedere a postulatione propria. nā id qd sit per cōpromissarios cōsetur factum a cōpromittentibus. argu. in. l. vñ ex familia. ff. de leg. ij. Contrariam opi. tenet gl. in. c. de cyracusane. xxvii. di. firmas qd donec postulatio sit p̄sentata superiori possunt postulates variare p. c. bone. in ver. nec obstabat. s. ti. pri. et hanc opi. secutus est ibi Hof. et Inn. in. c. si. e. ti. ¶ Et post multa sequit Jo. an. mouetur principaliter: quia arg. a cōtrario sensu non semper procedit in iure: iuxta no. per gl. j. q. i. si qd a simoniaciis. et in. c. si. de fo. compe. tñ fm euz hic ar. a contrario sensu sēp est in iure validū et forte nisi reperiatur in iure expressum sūus quo casu procedunt cōtraria in iuribus p̄alle. ad hoc c. cū apostolica. de his que fi. a prela. ¶ Vel fm euz vbiqz verbū canonis vel legis ponitur causatiue semper valeat arg. a contrario sensu: intellige in cōtrariū in iure sit expressum: secus vbi ponitur narrative vel modaliter: quia tunc non capit a cōtrario sensu: vnde in. d. c. bone. i. ff. nec obstabat: probatur a contrario sensu: qd anteq sit postulatio p̄sentata possunt postulates recedere nec reperiatur in iure fm eū cōtrariū expressum ideo debemus stare illi tex. cū loquatur causatiue nō autē narrative seu modaliter. Nec obst. iste tex. qd nō loquit in postulatione vt ptz in tex. et ex titulo sub quo istud. c. est collocatū nec debemus arguere ab indēitate rationis quia nō est eadē rō inter postulationē et electionē. nā p̄lectionē initiat matrimonio spirituale: ius acquirit elector: vt nō in. c. quanto. l. iij. dist. sed per postulationē nullū ius acquirit postulato: vt in. c. pe. s. tit. pri. Itē in postulationē nō est proprie cōsensus quia non cōsentiūt in postulatū: sed deliberant postulare illū a superiore: ergo nō cadit i eo dissensus quia ibi nō est cōsensus vbi nō est dissensus. arg. in. c. ad dissolūendū. de despon. impu. nō obst. c. in causis palle. qd vt ibi not. in gloss. si. illud contingit ratioe cōpromissionis facte illis cōpromissariis: quia promiserant recipere eligendū ab eis: et cū hac opi. transeunt cōter hic moder. hic et in. d. ver. nec obstabat. Et hec conclusio videt mihi verissima per supradicta: et nō theoricā Jo. an. s. incidenter tactam an. s. et vñ valeat ar. a contrario sensu. Jo. cal. excipit hic aliū casum dicēs qd vbi surgit absonus intellectus nō valet arg. a cōtrario sensu. pro hoc qd legi. et no. in. c. quanto. j. de vsur. et l. cum patres. C. de condit. infer. et adde gloss. quam ipsemet dicit singulare in cle. vna. de vsur. in ver. sane. Sz ad materiā huius arg. vide latius per Bal. in. l. cōuenticula. C. de epis. et cle. et per Bar. in. l. omnes populi. ff. de iust. et iur. di. co plenissime in. c. cū apostolica. palle. vbi meli⁹ in materiā cadit: idē dic vt ibi. ¶ In si. gl. nō sentit enim bonam limitationē ad. c. quia ppter. et c. cum post petita. s. e. vbi habetur qd post publicatū scrutinij debet sequi incōtinēti collatio et postmodū electio: alias electio protracta non valet vt ibi habet illud em̄ procedit vbi cūqz protrahitur electio ex negligentia eligētium: vel ex

ignavia quadā secus si eligentes differant in fraudem electi: tūc enim mora nō habet electionē viciare. arg. hic nā non potest adiri superior vt cōpellat istos publicato scrutinio ad eligendū quin interponat morā: et hanc opi. seu limitationē ponit hic etiā Inn. sequunt etiā doc. in d. c. cum post petita. ¶ Vel pōt dici fm Inn. qd ista cōpulsio debet fieri incontinenti. ¶ Vel tertio s. Car. Aut. cōpulsio sit incōtinēti et poterit subsequi electio ex eodē scrutinio vel ex internallo: et tunc fiet nouū scrutinium cū hic non dicatur cōtrariū: et iura debent iuribus cōcordari. et si hi nō placet hec distinctio: qd raro cōtingere potest vt electoribus resistentibus fiat intercapedo. i. inferuallū in adeundo superiore qd habebat citare electores et eorū excusationē audire. et tñ tex. hic indistincte dicit qd est fienda collatio et electio celebranda ad qd superiores cōpellantur: et sic vult qd ex eodē scrutinio. ¶ Preterea ad qd fiet nouū scrutinium si nequeunt electores variare. Enitandus est em̄ circuitus vt in cle. auditor. de rescrip. et fugiendus est intellectus qui nullam vtilitatem a fert. ar. in. l. i. in si. ff. ad mu. ¶ Extra glo. quero pone qd publicato scrutinio vota eligētium reperiunt equalia: nūquid poterūt illi electores variare. Docto. hic qd sic. nam non potest ex illo scrutinio quāntū cūqz publicato sequi electio cum non p̄senserit in aliquem maioris p̄. arg. in. c. quia propter. et in. c. ecclesia. s. s. e. et ibi gloss. fm. ergo cessat ratio huius. c. ¶ Preterea nulla infamia irrogat nominato ex variatione: cū nemo habuerit maiore partem capituli. Et ex hoc inferitur fm Jo. qd publicato scrutinio pōt minor pars accedere ad maiore partem: qd ex votis minoris partis nō potest sequi electio et nullū ius est acquiritū nominato. pro hoc facit not. gloss. in. c. cū in iure. s. eo. qd no. ¶ Aliterius quero pone qd publicato scrutinio appareat nominatū esse ineligibile nunqd possint electores variare scrutinij de nouo faciendū alij eligendū Docto. qd sic: quia cū electio de ineligibili facta nō teneat: vt in. c. cū in cunctis. s. eo. nō debet electores vexare se et ecclesiā sup̄fluis expensis et interponere morā inutilem. pro hoc op. facit. c. ppetuū. j. e. lib. vi. Idem dicunt qualitercūqz appareat electionē futurā esse nullā. secus si veniret cassanda: puta si scrutinij fuit publicatū aliquo cōtepto: nam tunc debet sequi electio nec est locus variationi: qd forte superior dispensabit vel cōceptus acquiescet electioni. ¶ Sed dubiū est pone qd publicato scrutinio legitime factū supuenit defect⁹ in forma: puta qd fuit omīssa collatio vel cōis electio nunqd poterunt electores variare. Innoc. hic refert sūas et diuersas opi. nam quidam dixerunt qd poterunt variare: qd scrutinij publicatio et electio faciunt vñ actū: ergo forma nō seruata in vno debet in totū cōcassari: et p̄ hīs cū scrutinij vitiū dicit posse variare. Alij tenent sūū dicēs qd ex quo scrutinium semel validū fuit publicatū: licet ex defectu supernuenienti debeat cassari. tñ electores tenentur de nouo eligere nominatū: nō obstante si dicatur qd electores veniant priuandi ex transgressionē forme: vt in. c. propter. s. eo. qd anteq priuēnt poterunt eligere vt ibi no. Et dicti Cōpo. qd papa. s. Inn. in publico consistorio hanc opinionē defendebat: et tenuit Arch. in quadā sua dispu. et seqt Jo. de lig. hic et cōter alij sequētes aduocent qd ex illis votis publicatis fuit orta obligatio saltē naturalis nominato: qd nō dī tolli ex transgressionē forme accidētaliter inducte. Aduerte hec opi. esset vera si fundamētū esset verū: s. ego nego qd ex illis votis aliquod ius sit quesitum nominato. vt. s. dixi. nec dicunt isti functi officio eorū ex quo act⁹ annullat a iure ex transgressionē forme. vt i l. diē. ff. de arbi. dixi in. c. nostri. s. e. ¶ Ultimo hic querit qd erit iste superior qui habebit cōpellere electores. Jo. an. cōcludit qd ille ad quē spectat cōfirmatio l. alias nō sit ordinarius istorū eligētium: qd ex quo concedit cōfirmatio videt concessa oīa p̄ambula per que peruenit ad ipsam confirmationē. arg. in. c. preterea. de offi. dele. et in. l. ad rē mobilē. et l. a d legatū. ff. de procura. Et notabis diligēter hoc: qd facit ad multa: vt is ad quē spectat cōfirmatio possit oīa p̄ambula exercere etiā iurisdictionē exercēdo in alios nō subiectos. vide tñ qd dixi i. c. solite. j. de resti. spoli. nā potest de hoc dicto dubitari: et facit optime in sūis qd no. gloss. in cle. j. de iure pa. tene menti dictū Jo. an. ppter eius auctoritatē: qui etiā voluit qd in casu publicato scrutinio fieret deuolutio ad superiorem ppter resistentiam seu negligentiam eligētium: qd superior tenetur prouidere seu eligere nominatū istū in scrutinio sicut tenebant primi electores. arg. in cle. vnica. de sup. negli. prela. Sed ego dubito an hoc sit verum quia electores habent trimestre ad eligendū. vt in. c. ne pro defectu. s. e. ergo his negligentibus eligere deuoluī potestas integra ad superiorem. nec potest dicere electus esse ius sibi quesitum per supradicta. vt dicit tex. in. l. pen. C. ad sili. nihil actū esse credit qd aliqd de substantialibus supererit ad agendū. vnde ex quo electio nō erat facta integra potestas fuit deuoluta ad superiorem. Abbas. ¶ Electio simoniacha est nulla. et nō potest electus per simoniā etiā ignoranter amplius eligi pro illa vice. 2. 3.

4 Episcopus an possit dispensare super simonia. 5. 6.

Episcopus non potest dispensare nisi super his casibus qui a iure exprimuntur.

Salicuius. ¶ Cassata electioe ppter simoniam etiā sine culpa electi non dispensat episcopus ea vice cū cassato: secus si electus libere resignauit. hoc dicit secundum intellectum gloss. si. in si. sed inheredo

Sebasti. Sapia. a Cōtrario sensu. vide. d. Jas. in l. i. col. viij. versic. quarto fallit. ff. de offi. eius cui mā. est iurisd. et etiam in seq. fallen.

Sebasti. Sapia. b Sequi electio. videt Host. in sum. istius ti. s. vtrum mutari possint et Car. in. c. qd propter in prin. q. l. iij. s. ed. Zacharias.

c Cōpellere. ad de de hoc Arch. do. Car. et Alex. in. c. si. lxxv. dist. Do. et doc. in. c. si cut. s. e. tit. Bal. i. c. ex lris. s. de cōsti. et in. l. i. co. vlt. C. qñ nō pe. part. Idē in. l. manifestissimū. in princ. C. de fur. vbi per euz quid si intra terminūz eis per eum p̄fixum eligeret quod post lapsus trimestre possit superior eligere: et quem teneatur eligere. vide Car. māda. in suo tracta. de elec. i. pte. c. xxvi. i. gl. i. ver. faciēda.

a **Sebasti. Sapia.** Illa prelatura. vide Bal. in. l. si que. C. de epis. z cle. vbi no. q. electio facta de epo per simoniam no. v3. Aliqd aut p pces inducat simonia adeo q. tunc electio no. valeat. vide tex. in. c. ad dyces. viij. q. i. cum alleg. p. Firma. in. trac. de epi. li. ij. in. i. parte. q. xij.

b **Zacharias.** Al iure expsis. Adde q. no. pot. adhuc in casibus sibi a iure pmissis di-

spensare eps nisi ca. cognita, vbi posui plene i apo st. l. ad istu. in. c. i. notuit. i. x. cause cognitionez. nu. viij. s. eo. et Ro. deci. cxxix. icipi. voluerit dñi. in no. z aliquid per Archi. in. c. l3 ca. no. eod. ti. li. vi. z Jo. d. lig. in. c. at si clericus. i. d. iudi.

2 **Anto. Francisc.** An valeat di spatio epi et in casib. a iure pmissis sine cause co-

gnitione, dicas q. no. z vltra hic al le. vide Inn. in. c. venies. de fil. pre by. z habet per Bar. z doct. in. l. Barbari. in. x. col. ff. d. offi. pto.

4 **Et adde q. di spatio pmissa epo i casib. i iure expsis ab ipo solo fieri pt sine capitulo. vt p gl. in. c. cu3 ex eo. de elec. lib. vi. z q. b. casib. eps valeat disp. are. vide p glo. in. c. miror. l. dist. z per Spec. plene in. tit. de di spsa. in. s. nuc. d. eporu. z per do. Car. in. cle. i. l. s. j. de reli. domi.**

4 **Zacharias.** Et adde q. di spatio pmissa epo i casib. i iure expsis ab ipo solo fieri pt sine capitulo. vt p gl. in. c. cu3 ex eo. de elec. lib. vi. z q. b. casib. eps valeat disp. are. vide p glo. in. c. miror. l. dist. z per Spec. plene in. tit. de di spsa. in. s. nuc. d. eporu. z per do. Car. in. cle. i. l. s. j. de reli. domi.

c **At pte eoru.** adde breuiter q. tps currit ipedi to, si potuit ob uiare ipedimeto vt aliud tollere, alias secus. l. qui bus diebus. zibi doc. de 2 di. z de mon. z Bal. in. l. si. C. de adul.

Anto. Francisc. Circa hoc de ipedimeto. Di cas q. impedit ex iusta causa, est tutus exceptioe aduers. petiti o nem pena. l. si cu dies. s. si qs ex li tigatorib. et ibi b p Bar. ff. de arb. l. ij. s. j. z ibi etiaz p Bar. z Alex. ff. si qs cau. nec tali ter ipedit. pari tur condnatio nem expensarum si iudex sciuit impedimentum. vt per Paul. de cast. d. l. ij. si quis cau. z vide Inno. in. c. pe. de dilat. que etia refert z sequit

inherendo verbis lfe summa sic. Cassata electio ne plati. ppter simoniam sine vitio electi comissaz no. dispensat eps ea vice cu cassato super illa pla tione. secus si simplici beneficio sup quo disp. sat si libere resignauit. h. d. z h3 duo dicta. scdm ibi. q. uis. **¶** Casus l. falis. Aliqs est electus in pla tu alicui. ecclie per simoniam eo tamen ignorate nec ratum habente. talis electio ppterea re probata est. qrit vtru eps possit disp. are cu illo si iterum ad eade platuram eligat. ardet q. eps cu illo illa vice dispensare no. potest sed cu illo qui ignorater simplex beneficiu est adept. p simoniam post libera resignatione pot. eps disp. are. Ber.

¶ Ro. i. q. electio simoniace facta etiam igno rante electo, est nulla: q. vitiose facta extitit. ad hoc. c. nobis. j. de simo. Et idem dic in collatioe. i. q. i. quicunq. **¶** Ro. ij. q. p motus seu electus simoniace licet ignorater no. pot. ea vice obtine re illa prelaturam etia si legitime sibi de nouo co feratur. nam ppter vitium pcedes inhabilitat ad illam platuram in tota illa vacatione vnde expo nit doc. ter. ibi illa vice. i. in ea vacatione qd pla cet. oportet em q. vitium simonie purgetur per in termediam personam. na si posset in ea vacatio ne ad illa prelaturam eligi vel pmoueri. videret p motio vitiosa ex proximitate vitij. q. ea que in continenti sunt videntur inesse. vt in. c. officij. s. eo. z in. l. lecta. ff. si cer. pet. **¶** Et no. q. etia epi scopus no. pot. in hoc casu disp. are. licet Host. hic dicat q. euidentevtilitati ecclie poterit epi scopus dispensare. arg. in. c. presentium. i. q. v. Et q. p doct. coiter transeant cu isto dicto. tñ vide hoc dictu s. tex. cu indistincte tollat epo facultatem dispensandi nec ob. c. p. sentiu. q. loq. in alio casu. vt dicit hic in gl. ij. z vide alias rationes ve hemetiores quas facio i. c. de simoniace. j. d. simo. vbi plene examinaui materia huius. c. na simo nia qñq. comittit in ordine. qñq. in platura. qñ q. in simplici beneficio. z qñq. ignorate ordina to vel electo. qñq. eo sciente vel pecuniam date. z hec tria membra psequitur Cal. in. c. post trans lationem. j. de renun. z ego plenius dixi in. d. c. d. simoniace. vbi etiam examino intellectum hui. capituli. vnde dixi. **¶** In glo. ij. ibi. vel dic q. di uersi sunt casus. hec tertia solu. nibi placet q. ita punctualiter loquitur tex. in. d. c. p. sentiu. z q. p Hosti. hic aliter dixerit. vt. s. dixi mihi indisti cte placet hec tertia solutio glo. **¶** Et in si. gloss. pondera glo. vult em q. etiam in prelatura pot. eps ea vice dispensare si electus libere resignauit prelaturam. Hosti. dicit q. hoc pcedit suadente vtilitate ecclie. ar. d. c. presentium. alias autem re quiritur in prelatura intermedia persona. sed in simplici beneficio pot. fieri dispensatio post libe ram resignationem vt hic in ver. q. uis. S3 Boas tinus dixit q. tria requit ad hoc vt possit disp. are. primo q. simonia fuerit comissa ignoate ele cto nec ratum habete. secundo q. beneficiu sit sim plex. tertio q. pcecessisset libera resignatio. z hec opi. mihi videt verior. q. iste tex. in ver. q. uis. ve nit aduersatiue ad pcedetia. q. supra fuerat di ctum de prelatura. hic aut loquit de simplici be neficio z cōcedit dispensationem cōcurrente libe ra resignatione. vñ no. debet hoc extēdi ad prela turam q. materia dispensationis est stricti iuris. z nūq. eps disp. sat nisi in casib. a iure expsis. b vt in p. dicto. c. dilectus. z qd ibi no. de tēpo. ord. s3 iste casus que ponit gl. nullibi ē expsis. t nec ob. c. quicunq. i. q. v. vbi eps disp. sat cu simonia co in beneficio etia sciēter. q. no. loquit ille tex. d. illo bñficio in quo fuit commissa simonia. sed de

Bar. in. d. l. ij. vbi dixit qd cautela est q. si quis notificet iudici impe dimentu vt processus postea factus sit nullus.

¶ Et adde q. impeditus etia facto iudicis semp debet ptestari iudi ci de impedimeto: als no. excusat vt per gl. in. c. cupientes. s. qd si per vi ginti. de elec. lib. vi. z per Bar. in. l. i. s. dies. qñ ap. sit. z de impedimē to in materia ap pellatiōis z eius psecutiōe plene hñ per doct. z no uissime per Phili. fran. in. c. ex ra tiōe. in. vñ. col. de appel. z p Ro. z Alex. in. l. de pu pillo. in. s. si quis ipsi pretori. ff. de no. oper. nuntia.

¶ Et adde q. in pedimētū debet esse tale q. no. po tuerit per impe ditū remoueri vt etia hic dicit. z d. hoc debet in scri ptis ptestari: z iō dicebat Bar. in. l. p. reses. C. de ap. z in. l. ij. s. qd dixim. p. all. z ibi p Alex. z Paul. de cast. q. ipedit vi fluminis excu satur si probet se iuisse ad flumen causa trāsēdi et no. potuisset trā fire cā inūdatio nis z iō op3 qd ipedit nedū al leget impedimē tum: sed etia pro bet q. tētauit re mouere ipedimē tū: nec potuit re mouere z in super d3 pbare q. pfe cisset id qd inten debat facere nisi fuisset impedit. tex. ē no. s3 Bar. in. l. q. cōmeatus. ff. de remi. z vide Bar. i. d. s. qd di xim. z in. d. l. pre ses. z Bal. in. l. in pecuniar. s. ff. de fer. z vide Alex. i cōsi. xlij. in. ij. pte cōsiliōrū. z gnali ter qd debeat p bare dicēs se fuif se impeditū. vide p Spec. in. tit. de act. z pet. in. s. iij. in ver. s3 oportet. z in ver. sequen.

¶ Sebast. Sapia. Quero qd. vis de ad hec. gl. fin. in. cle. i. in ver. in hibentes de iure patro. de quo p Roma. in. consi. cciij. quo ad pri mū. Abb. consil. lxxi. quo ad pri mum. col. vi. cum multis traditis

Beneficio in ecclesia quas voluit habere per simo niam: vnde magna est differentia inter vnum casum z reliquum: z tene menti hoc dictū: quia cōmuniter docto. z male transeunt cum dicto Host. non ponderando illum tex. z vide de materia qd latius dixi in. d. c. de simoniace. Abb.

1 **Tempus currit impeditis si possunt impedi mentum tollere.**

2 **Posse dicitur illi qui potest facere vt possit.**

3 **In quibus.** Breue ē z palia ver ba sic pōt sumari. Electoribus ipe ditis currit tps si possunt ipedimētū tollere. h. d. **¶** Casus literalis. Dum vacat eccle sia papa vel eius legatus interdicit canonicis vt absq. licētia aligere no. psumant: querebat vtru tps statutū a canone. s. triū vel sex mensū currat illis. Rñdet q. bñ currit: ex quo i mora sunt pos tuladi. licētia eligēdi. Ber. **¶** Rot. ar. a srio qd electorib. simplr impeditis no. currit tps ad eli gēdū: z facit tex. ibi ex quo in mora fuerint: z idē dic in collatore: vt in. c. q. diuersitatē. de p. cel. pre bē. Quid aut in patronis est pulchra questio: s3 vide qd dixi in. c. qm. z in. c. cu3 ppter. de iure pa. **¶** Opp. cōtra tex. nā isti. no. poterāt eligere sine licētia. ergo erāt impediti eligere: z p. qñs no. d3 eis currere tps: vt in. d. c. quia diuersitatē. in. l. i. s. si. C. de an. excep. **¶** Glo. ij. psequit hoc srio. z in effectu soluit z bene q. isti no. erāt simpliciter im pediti: imo remotio ipedimēti depēdebat a po testate eorū q. poterāt petere licētia a supioze: vnde ztra eos succedit regula iuris q. pot. facere vt possit iā dicit posse. vt in. l. q. potest. ff. d. re iu. sec. dic si isti simpliciter fuerint ipediti. puta q. papa inhībuiisset etia ne eligerēt. **¶** Sed qro q. tex. iste loquit determino iuris quero: qd in ter mino hominis. pone exēplū: papa mādauit ca nonicis vt eligerēt prelatū intra mēsem cū silio cūnsdā epīrals ipse eps pvideret: z omū eps cu ius siliū debebat regri occultauit se vel latēs i pedimētū prebuit: ita q. isti no. potuerūt habere cōsiliū intra mēsem: nungd tps eis curret. Host. dicit q. sic: quia istud tps fuit statutū ab homine: ergo semp curret a die presentationis literarum vt in. c. sup eo. de appel. Aduerte q. hoc dictū Hosti. est verū si iste terminus esset hominis: q. om ne tps regulariter est continuū: vt dicit gl. no. ff. de di. z tēp. prescri. sup rub. z facit qd no. Jo. an. in. d. c. sup eo. s3 iste terminus. de quo. s. dixi suc cedit loco termini iuris. z ad hoc qd not. Inn. in c. ex insinuatione. s. ap. ergo d3 cēseri eodē iure cū termino iuris: vt ibi no. Inn. z p. qñs no. currere ipeditis sicut nec termin. iuris. z hanc opti. tes nuit hic do. Car. q. mihi satis pl3 s3 aduerte q. puto q. ex q. isti n. poterāt hñe siliū poterāt sine illo eligere. ar. i. c. cū olim. de arb. z cū i veteri. s. e. z qd ibi dixi. facit q. no. Bar. in. l. i. s. si plures. ff. de exer. z tex. no. i. c. vnico. in si. ne sede vac. lib. vi. vbi vñ expresse pbari. vide tamē oīno qd dixi in ca. ex parte. s. de cōstit. Et hec sufficiant.

¶ Finis Prime partis Cōmētariōrum seu Le cturē Panormitani. in primū Decretalium.

Ex fidissima castigatione Alexandri
Losei Auliani, Jurisc. clarif.

Index quaternionum.
a b c d e f g h i k l m n o p q r s t v x y z.
Omnes sunt quaterni.

Sely. in. d. c. ex parte. colum. iij. ver. secunda limitatio. vide que addidi in. c. cum in veteri. s. eo.

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

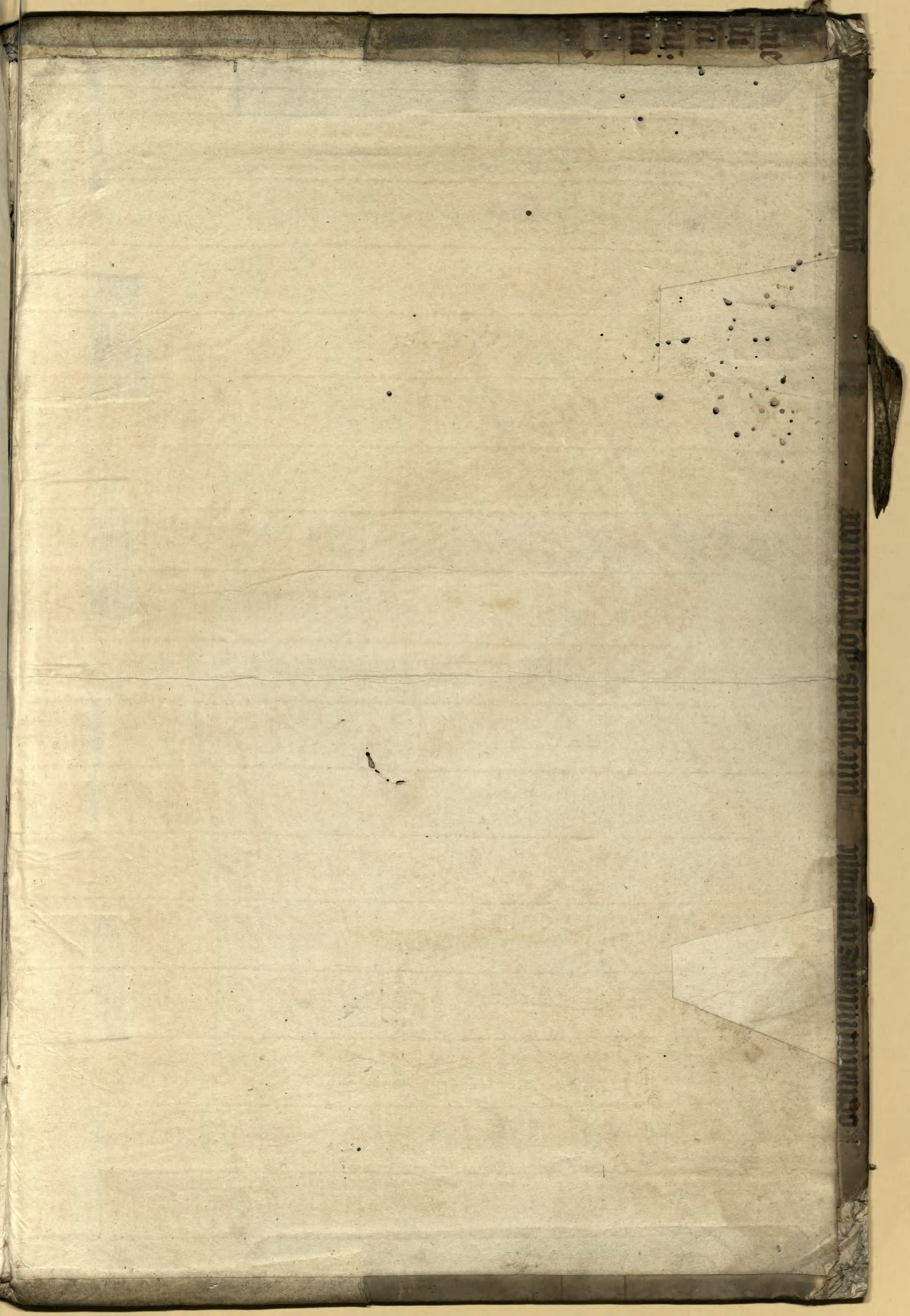
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

Luoque illius si
querit: maior restituit co
stat qd qd se non tulerit pal
sione: et crucis sua tremendo
xp̄m fuit sequutus. Quis
enī ignorat duriora ēē sup
plicia. cotidie spūaliter in
clac stare. dīabolice fraudi
resistit: qui nūc monuit

idū p̄d p̄d dūm. qd hūc
fedit volūta dūmā. Jac
te mūmū elegit a gūst ou
cipulo: qui p̄mū dūmā.
lūcoū et iolūm. a gūst alit
toe alūmū. plūmū ḡ dūm
ūz angustias solūmū. idū
ē nūcūc hūmūmū: ut aplū
cas fides cūm mōlat oltm

IV.

21

18

18

03

4085.1963